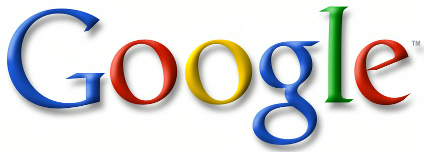
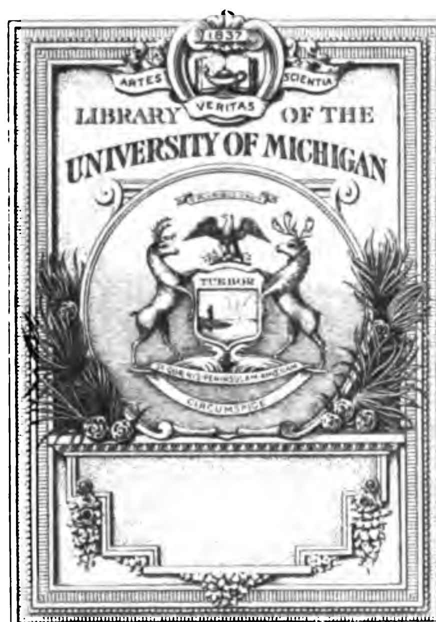

1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

BIBLIOGRAFIA POLSKA

TOM XVII.

STÓLECIE XV—XVIII.

W UKŁADZIE ABECADŁOWYM.

KRAKÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Józefa Filipowskiego.
1899.

POLNISCHE BIBLIOGRAPHIE

(III. Abtheilung. Band VI.).

JAHRHUNDERT XV. BIS XVIII.

ALPHABETISCH GEORDNET

VON

DR. KARL ESTREICHER
UNIV. BIBLIOTHEKAR.

(Der ganzen Sammlung Band XVII.).

KRAKAU,
BUCHDRUCKEREI DER K. K. JAGELLONISCHEN UNIVERSITÄT.
Geschäftsleiter Josef Filipowski.
1899.

BIBLIOGRAFIA POLSKA.

140,000 DRUKÓW.

CZĘŚĆ III. TOM VI.

Lit. G.

(Ogólnego zbioru tom XVII).

PRZEZ

K. ESTREICHERA.

Wydanie Akademii Umiejętności.

KRAKÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Józefa Filipowskiego.
1899.

G.

G. Adresse des habitans du ci-devant bailliage obacz Gronville Filip August (1790).

— ob. Abfertigung (1799).

G. A. Klementyna czyli Testament, drama w 5 aktach z francuzkiego na oyczysty język przetłomaczona przez A. G. w Warszawie, u Dufoura. 1778. w 8ce, str. 141.

— ob. Tessin (Listy pewn. starca 1780). Czartor. — Jagiell.

G. A. Soc.Jesu ob. Associatio (1675).

G. B. ob. Magrius Dom. (Antilogiae 1645) — Sokołowski St. (Compositio 1582).

G. C. kompozytor Melodyi ob. Dawid (Psalm LXX. LXXIX. CXXVII. CXXIX).

G. C. S. i G. C. Nauka o prawach dla Obywatelów Państw Pruskich. Z niemieckiego na polski język przełożona. W Berlinie y Szczecinie, nakładem Fryderyka Nicolai. Znayduie się w Wrocławiu y Lesznie, u Jana Fryderyka Korna Starszego, y w Wrocławiu u Wilhelma Bogumiłego Korna, 1794. w 8ce, str. XVI. i 288. oraz karta 1. Omyłek.

Przedmowa autorów datow. w Berlinie 8 kwiet. 1793.

Obejmuje: Obowiązki obywatelów. O własności. Kontrakta. Hipoteki. Sukcessye. Małżeństwa. Opieki. Nałożnictwo. Stany chłopski i miejski.

Branic. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Druga poprawiona edycya w Berlinie y Szczecinie, nakładem Fryderyka Nicolai. Znayduje się w Wrocławiu y Lesznie, u Jana Fryderyka Korna starszego y w Wrocławiu u Wilhelma Bogumiłego Korna, 1797. w 8ce, str. XVI. 264. Jagiell. — Zielińs.

— Nauka dla stron względem zachowania się w processach, tudzież innych sądowych czynnościach podług przepisów powszechney Sądowey Ordynacyi dla państw pruskich, przez C. G. S. y C. G. ułożona. W Warszawie r. 1796. Nakładem Korrespondenta. w 8ce, k. 6, str. 4. XII. i od 3—362, oraz Regestru k. 3.

W przedmowie autorowie mówią, że przed trzema laty wydali: Nauka o prawach dla obywatelów Państw pruskich. Przedmowa datowana w Berlinie 26 kwietnia 1796 r. — Jestto wykład procedury cywilnej, o ugodach i hipotece.

Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

G. E. I. ob. Warschau Das frohlockende (1734).

G. F. Składnia (?) o despotycznych czynnościach Igielstroma w Polsce z pobudką do wojny przez ... po prostu zebrane. w 8ce, str. 8. Branic.

G. F. ob. Słowa dla króla (1678).

G. G. C. N. ob. Anzeiger (1660).

G. G. N. P. Kurze Erzählung der Vornehmsten Kriegshändel und sonst denckwürdigen Sachen, die sich von 1618. bis 1656. im Römischen Reiche. Von

1637. biss 1656. in Engel-Schott- und Irrland. Von 1652. biss den Junii 1654. zwischen Engel- und Holland. und Von 1655. vom 4. Julij biss 1656. zwischen den Schweden und Polen begeben haben. Alles sonder einige Schmeicheley und zu guter Erinnerung an was Jahr und Tage jedes geschehen auffgesetzt von G. G. N. P. Gedruckt, Im Jahr 1656. w 8ce, Sig. A—F_4.

Faust unbeglaubte Schwedische und Polnische Händel, idą od kart E_7, zawarte na pięciu kartkach. Podaje wypadki dzień za dniem do 7 Stycznia 1656.

Jagiell.

G. H. Soc. Jesu ob. Lancicius Nic. (Florilegium 1713).

G. J. Matki jakoż więc swe córki chować macie. Komedya w pięciu aktach, z niemieckiego przez J. G. tłumaczona, a przez aktorów J. K. Mci w teatrze Warszawskim reprezentowana. Warszawa, w Drukarni Dufour'a J. K. Mci y Rzpltey typogr. 1782. w 8ce, str. 152.

— ob. Brühl (Podrzutek 1782).

Czartor. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

G. J. Tragi-komedya o pijanym, który mniemał, iż jest królem, przez J. G. ob. Baryka — Gawiński J.

G. J. (Nadpis pierwszej karty, syg. A_{11}): Wtargnienie w Moskiewski kray Jego książęcey miłości y pana, Pana Mikołaia Radziwiła, z łaski Bożey książęcia na Bierzach y Dubinkach, Wojewody Nowogrodzkiego, Starosty Mozyrskiego, Mereckiego, etc. etc. etc. które było w roku 1568 (?). w 4ce, kart 16 nlb. (ark. D_4). (Brak tyt.).

Zaczyna się wierszem: Zatrzymał bystrych koni woza ognistego. — Na końcu poematu są litery J. G: oznaczające zapewne autora. — Druk gocki po r. 1579, bo Mik. Radz., łowczy litewski został Wojew. Nowogr. d. 18 Paźdz. 1579. a umarł r. 1589.— Wyprawa połocka była r. 1579, wielkołucka 1580. — W owym czasie wiersze pisywał Jan Gruszczyński. Czartor.

G. J. Soc. Jesu ob. Gajewski Jan.

G. L. Soc. Jesu. Affekty nabożne do Nayświętszey Bogarodzice Panny Maryi. Lwów, w drukarni kollegium Soc. Jesu 1718. w 12ce, str. 114 (brak końca).

Po dedykacyi Matce bolesnej podpisany L. G. Soc. J.

— ob. Górka Ludwik (Wieczerza 1704).

G. L. P. ob. Antwortschreiben (1757).

G. M. ob. Dawid (1594).

G. N. ob. Arundinensis J. (Libellus 1554).

G. N. L. ob. Orzechowski St. (Dyalog 1564).

G. Rafał. Na uroczystość imienin J. W. Młodziejowskiego biskupa poznańskiego kanclerza W. Koronnego życzliwe pióro szczerość serca, nie biegłość przymiotów D. D. D. (18 w.) fol. str. 2. Branic.

G. S. Dissertatio philosophica de connotatis et constitutivis denominationum tribus disputationibus comprehensa. Authore quodam è Societate Jesu Theologo Polono. Leopoli, typis Coll. S. J. 1727. w 8ce, 29 ark.

Pod tytułem między gwiazdkami litery S. G.

— ob. Censura — Grochowski Stan. (Wiersz 1574).

GABALEO Joseph Antoni. Comitis Sarmatorii ad legem Jvliam de ambitv commentatio. Lipsiae typis B. C. Breitkopfii MDCCXXXXIII. (1743). w 4ce, k. 5, str. 62 i k. 1.

Ded.: Friderico Christiano principi regio Poloniarum. — Edycya wytworna, na grubym papierze. Trzy piękne miedzioryty nadpisowe: Sysang sculp. Jagiell.

— ob. Articuli (1733) — Lipski Jan (1734).

Gabinet. królów polskich ob. Graudentinus (1707).

GABLER Wawrzyniec. Elegidia epidictica, quorundam in Europa Regum, Principum, Comitum, aliorumque clarissimorum virorum, qui in civitate Dantiscana et extra illam olim vixerunt et adhuc vivunt et innotuerunt. Virtutes et actiones notantia et ad expellendas calumniantium iniquitates cum praefatione apologetica ad amplissimum Magistratum Gedanensem necessitate sic cogente in lucem emissa a Laurentio Gablero juris practico et P. Kaur. caesareo. Duo sunt tibi necessaria: scilicet

conscientia et fama: Conscientia propter Te: fama propter proximum. Qui conscientiae suae confidens famam negligit, crudelis est. August. lib. de communi serm. elem. Typis excusa Anno 1653. w 4ce, arkuszy 9.

Przypis prozą Burgrabiemu król., prezydentowi i rajcom miasta Gdańska; na końcu tegoż podpisał się Laurentius Gablerus juris practicus et poeta laur. Caesareus. — Poczem idą pochwały dla monarchów jak: Zygmunta III, Gustawa Adolfa, Władysława IV, Chrystyny królowej, Jana Kazimierza, Panów możnych: Bernarda księcia Winariensis, Jerzego Ossolińskiego Kanclerza W. Kor., Axela Oxenstierny Kanclerza Szwedzkiego, Jana Oxenstierny Senatora Szwedzkiego, Jana Gablera radcy Cesarskiego, Jerzego Gablera rajcy miasta Erfurtu; dalej pochwały dla rajców miasta Gdańska, syndyków i pastorów miasta. Czartor. — Warsz. Uniw.

— Epithalamia in festivitate nuptiarum solemn. Georgii Stambergii et Barbarae von der Beck. Dantisci, 1627. w 4ce.

— Epithalamium Honori nuptiarum ... viri Johannis Eggeberti ... et ... Elisabethae ... scriptum et dicatum à Laurentio Gablero... 1654. Typis viduae Georgii Rhetii. (Dantisci) w 4ce, str. 4.

— In solemn. festiv. nuptiarum Danielis Bresleri et Barbarae Absalonis Langnovii filiae. Dantisci, 1632. w 4ce.

(Gablerus Laurentius). Elegidia epistolica auf Laurentium Gablerum. Dantisci 1653. w 4ce.

Gąblowna Zuzanna ob. Achienef W. (Wety 1664).

Gabor Betlehen ob. Bethlen Gabryel.

Gabrias ob. Minasowicz Józ. Epif. (Zbiór T. 5. Cz. II. 104 i następ. 1755) — Phaedrus Augustus (1777).

GABRIECKI Franciszek Wojciech, Dominikan. Compendium supplementi tertiae partis summae S. Tomae de Aquino. Parisiiss 1653. w 12ce.

Jöchers Gelehrten lexicon Tom II. str. 818.

Gabriel ob. Nowicki Agnell X. (Kazania o religii 1790).

Gabryel Anioł ob. Obodziński Alex. (1640).

GABRIEL Joannes Samuel. Joann. Sam. Gabriel Nobilis Sempronio Hungari Dissertatio inauguralis medica de plica polonica, quam annuente inclyta facultute medica in celeberrima ac regia universitate Budensi pro summis in Medicina honoribus, Privilegiisque Doctoralibus per Regiam Universitatem Budensem conferri solitis, legitime impetrandis publicae eruditorum ventilationi submittit. Disputabitur in universitatis palatio majore Die ... Mensis ... 1780. Typis Catharinae Landerer, Viduae. w 8ce, str. 108, k. nlb. 3.

Przytacza polskie nazwy: Kołtun, Skrzot, Gwoździec i Gosdziec. Na końcu na trzech stronach Syllabus auctorum. Jagiell.

Gabriel Leopoliensis ob. Leopolita.

GABRIELIUS Julius Eugubinus (z Gubio † 12 Maja 1579). Orationvm, et Epistolarvm partim svo, partim aliorvm nomine scriptarvm, Libri duo. Epistola de rebus Indicis â quodam societatis Jesv Presbytero Italicè scripta, et nunc primum in latinum conversa à Julio Gabrielio Eugubino. Cum Privilegio. Venetiis, Ex officina Francisci Ziletti, 1569. w 4ce, kart liczb. 52.

Dedykacya: Scipioni Gonsagae Principi Julius Gabrielius. Są tu listy: Stanislao Hosio anno 1561. Epist. 1, 2, 3, 4, 5, 6. (k. 6 do 8); Archiepiscopo Gnesnensi a. 1561. k. 10; Stan. Hosio a. 1561. k. 18. Jagiell.

GABRIIS (de) Lucas. Injustitia armorum Suecicorum in Polonos. Responsione apologetica ad epistolam Cyriaci Trasymachi ad Andream Nicanorem datam. Nec non ad brevem et praeliminarem enumerationem causarum, ob quas Carolus Gustavus Rex Suecorum coactus est Regem Poloniae bello adoriri à Luca de Gabriis manifestata. Anno Domini M.DCLVI. w 4ce, 2 karty nlb. i 68 stron (ark. H_2).

Przypis autora prozą łac. Janowi Kazimierzowi królowi polskiemu i szwedzkiemu.

— Tenże tytuł (druk odmienny). M.DCLVI (1656). w 4ce, str. 60 (ark. J_4).

Na niektórych egzemplarzach bywa data wydrukowana w ten sposób: M.DCLVI. I. — Widocznie ostatnia jedynka rzymska została później dodrukowana.

Jettto odpowiedź na dwa pisma Trazymacha (Conringa): 1) Brevis et praeliminaris Enumeratio causarum, etc. które pierwej wyszło, i 2) De justitia armorum Suecicorum in Polonos, perque ea liberata a magno periculo Germania, ad Andream Nicanorem data. — Za autora tej broszury bywa uważany już to Jan Tański, już też J. Frischmann. Lecz Placcius (Theatrum) nie wymienia tego dzieła w spisie dzieł Frischmanna. Zaś Weller (Index pseudon.) nazwiska pseudonymu Gabriis nie wykrył.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. (dwie edyc.) — Ossol. — Raczyń. — Uniw. lwows. — Zielińs.

Gabryel od Opieki Ś. Józefa Karmelita (Kazanie, Mowa, Nauka) obacz Jakubowski Gabryel.

GABRYELOWICZ J. A. Conclusiones theologicae de Sacramentis in communi. Defendentur à D. Ignatio Alberto Gabryelowicz S. Theol. auditore d. (20) Junii 1662. Leopoli impr. Petr. Kaziowiecki 1662. w 4ce, kart 6.

Ded.: Alberto Pigłowski, Leopol., Posnan. Canonico, Praeposito Sokołoviensi, Russiae Primatis per archidioecesim in spiritualib. Vicario generali S. R. M. S.

Gaczyński X. Komendarz w Krasiczynie, ob. Ostrowski Grz. (Znakomitość nowey ozdoby 1769).

GADDI Jakub z Florencyi. Sylva in laudem Vladislai IV Regis Poloniae.

— Elogium oratorium Vladislai IV.

— Clementis Joannis Nicii, et Simonis Simonidis elogium oratorium et Loelii Mancini ode Saphica in eosdem.

Te trzy utwory zamieszczone są w zbiorze jego prac. Osobno nie wyszły.

Ciampi Bibliographia critica T. I. str. 110. — Jöcher Lexic. II. 822.

GADEBUSCH Fryderyk Konrad (ur. na Rugii 29 stycz. 1719 r., um. w Dorpacie 9 lipca 1788). Abhandlung von livländischen Geschichtschreibern. Riga bey Johann Friedrich Hartknoch, 1772. w 8ce, str. 270.

Druk: w Lipsku. Podaje tu w 96 §§. biografie kronikarzy. Od str. 260 jest rozdział Anmerkungen über die sarmatische Provinz Kurland. Kolejno omówieni są: P. Dusburg, Jan Malecki, Marcin Kwiatkowski, St. Sarnicki, Mat. Strubycz, Til. Bredenbach, Sal. Henning, Jan Löwenklau, Bart. Paprocki, Balt. Rüssow, Dawich Chytraeus (Kochhoff), Henr. Rättel, Maur Brandys, Dion. Fabricius, Ant. Possewin Jan Krasiński, Aleks. Gwagnin, R. Heidenstein, K. Vetter, Sz. Starowolski, Paw Piasecki, Kaz. Zawisza, Chr. Hartknoch K. Schurzfleisch, Ol. Hermelin, J. A. Hylzen, J. G. Boehme, Henr. Tiesenhausei i inni.

Jagiell. — Ossol.

— Livländische Bibliothek nach alphabetischer Ordnung von Friedrich Konrad Gadebusch Justizbürgermeister der kaiserlichen Stadt Dörpat. Riga, bey Johann Friedrich Hartknoch, 1777. w 8ce, 3 tomy: str. 472, 374 i 366.

Podane biografie słownikarsko, w T. I od J. Abramowicz do Gyllenstolpe; w T. II od Elis. Hahn do Putkammer; w T. III od J. Chr. Quand do Ziegenhorn. Jesttu i obszerna biografia Gadebuscha.

Bent. Hist. lit. I. 72. Jagiell. — Ossol.

— Livländische Jahrbücher von Friederich Konrad Gadebusch, Justitzbürgermeister der Stadt Dörpat. Erster Theil von 1030 bis 1561. Ersterer Abschnitt von 1030 bis 1399. Riga bey Johann Friederich Hartknoch 1780. w 8ce, 8 kart nlb. na przodzie i 528 str. — Letzterer Abschnitt von 1400 bis 1561. str. 570. (wydr. mylnie str. 670). — Zweyter Theil 1781. Erster Abschnitt von 1562 bis 1586. 1781. 390 str. i k. 2 Verbesserungen. — Zweyter Abschnitt von 1587 bis 1629. 644 str. — Dritter Theil. Erster Abschnitt von 1630 bis 1660. 613 str. — Dritter Theil. Zweiter Abschnitt von 1660 bis 1710. Anhang von 1698 bis 1710. Riga bey Johann Friederich Hartknoch, 1782. 532 str. — Letzterer Abschnitt von 1660 bis 1710. 1782. 783 str. — Vierter Theil 1783 von 1711 bis 1761. Erster Abschnitt von 1711 bis 1730. 461 str. — Letzterer Abschnitt von 1731 bis 1761. 676 str.

Na końcu T. I. Cz. II. powiada. iż doszła rąk jego krytyka dzieła Livländische Bibliotek, lekkomyślna, grubiańska, głupia, na którą odpowiada zakończeniem bajki Bürgera: Dies Fabelchen führt Gold im Munde: Weicht aus dem Recensentenhunde. — Na końcu ósmej części wydrukowano: Gedruckt zu Schmalkalden bey Christ. Fried. Täg.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Versuche in der Livländischen Geschichtskunde und Rechtsgelehrsam-

keit. Riga, Hartknoch 1779—1785. w 8ce, 2 tomy.

— ob. Fischer J. B. (1782).

Bentk. H. lit. I. 72. — Encykl. Org. IX. 463—4. — Recke u. Napiers. II. 3—7.

GADEBUSCH Jakub. Encomium Regni Poloniae conscriptum à Jacobo Gadebvschio. Dantisci typis Georgi Rhetii Anno cIɔIɔcXXI (1621). w 4ce, arkuszy 3.

Tytuł w obramkach drzeworytowych. Na odwrotnej str. tytułu: Emblema Alciati de Senatu boni Principis, w 10 wierszach łac.

Zapewnia, iż aczkolwiek jest z rodu Niemiec, jednak pisze o Polsce, będąc dobrze świadomy rzeczy polskich.

Początkowo mieszkańcy Królestwa Polskiego nazywali się Henetowie, o czem świadczyć ma zdanie Filipa Melanchtona: iż jeżeli o początku narodów sądzić będziemy z języków, to prawdopodobne że z jednego szczepu pochodziły wszystkie narody, które w Polsce, sąsiedniej Rusi, w Illyryi, na brzegach Bałtyku i większej części Niemiec mówią tymże językiem Henetów.

Dalej wywodzi, dlaczego Polska nazywała się państwem Lechitów, gdyż do dziś dnia Tatarzy, Rusini, Grecy i ludy wschodnie nazywają Polaków Lechitami, a toż samo imię Węgrzy przerobili na Lengel. Lech miał być wnukiem Jawana, od którego biorą swój poczet Jończyki i Grecy, a dotąd Hebraei nazywają Greków Jawani. Dalej opiera się na wywodzie kroniki Macieja Miechowity.

Nazwiska trzech miast jak: Lubeki, Wizmaru i Rostoku nadali Polacy, gdyż Lubeka pochodzi od Lecha albo od Łeb, co oznacza głowę zwierzęcia, co nawet herby księcia Megapolitańskiego (najbliższego Lubeki) poświadczają; nawet rzeka pod Lubeką idąca Travus pochodzi od polskiego trawa. Wismar nazwany od Wizimira wnuka Lecha. Roztock od roztaczania się wód. A Traweni są nazwani od obfitości foeni graminisque, Drewlani od ilości drew, Pomerani, że przy morzu, Polany od pola, Silesii a comitatu Lechi, Vandali od Vistula lub od Wandy. — Dalej opisuje rozległość kraju, siedem rzek i ryby w nich żyjące, wyrabianie piwa mówi o niedbałości w budowie zamków, o sejmach, pogotowiu wojska, handlu, o Gdańsku, rzemiosłach i fabrykach. — Na ostatniej karcie: Typis Regni Poloniae.

Birgel. — Czartor. — Ossolin.

— Nuptiis Christophori Riccii et virginis Barbarae Feigii. Gedani 1620. w 4ce.

— Magnifico Reipublicae Dantiscanae praeconsuli Valentino a Bodeck. Dantisci. B. w. r. fol.

— Solemnitatibus Christophori Riccii in Gedanensi Gymnasio designati. Dantisci 1619. w 4ce.

— Vestibulum Regni Poloniae praeparans linguae gentisque polonicae studiosum, ut citius linguae particeps rerumque polonicarum facilius peritus fiat, adornatum opera ac studio Jacobi Gadebuschii Pom: Dantisci, Typis Rhetianis, 1621. w 4ce, 10 k. nlb.

Przypis Arnoldowi ab Holten, Jakubowi Connevtus rajcom m. Gdańska; i także Baltazarowi Harder i Jakubowi Hiltebrand kupcom m. Gdańska, — podpisał Jakub Gadebusch Grifenberga Pomeranus.

Podaje naprzód alfabet polski, dalej hebrajski, grecki i cyrylski. Następnie daje dokładne wskazówki o wymawianiu każdej głoski z osobna. Ossol.

— ob. Janicki Klemens (1621).

Siarczyń Obraz I. 131. — Encykl. Orgelb. IX. 463.

GADECKI Innocentius. Sacra Camaldvlensivm Eremus, in Montibus Sancti Paradisi Benedictini fundata. Et per R. P. Innocentium Gedecki Benedictinum Coenobitam Tinecensem, Figuris et Laudibus adornata ac Superiorum permissu in lucem edita. Cracoviae. In Officina Typographica, Viduae et Heredum, Francisci Cezary S. R. M. Typog. A. D. 1659. w 8ce, ark. sig. E_3.

Ossol. — Warsz. Uniw.

Gadki rozmaite, którémi rozum ludzki może być naostrzon, w Krakowie u dziedziców Marka Scharffenbergera 1557. w 8ce, kart 20.

Maciejowski Piśmiennic. ma pod rokiem 1552. Opis ich podaje w dziele swem Polska I. s. 244. 245.

— [Bez tytułu]. w 8ce, kart 24.

Brak ark. 1 i 2, jest dopiero arkusz C. Druk z końca XVIII w. — Są to dwu i czterowiersze. Od ark. C_4 zaczynają się prozą: Materya czwarta. Gryfy różne y kwestey dworskie (wierszem). Materya piąta. Różnych gadek nowo reformowanych... (prozą). Głównie zagadki. Jagiell.

— ob. Arystoteles (z pisma Sw. 1535).

GĄDKOWSKI de Szczodrzykow Georgius. Certamen planetarvm de astro Tarnovii stemmatis ortvm inter peripateum de coelo et mundo agonem. Sub Illustrissimi domini D. Gabrielis Comitis a Tarnovv Capitanei cracoviensis avspiciis a ... Academico Parthenio in aula Collegii Karnkouiani Calissiensis Societatis Jesv habitum. B. m. dr. i r. (Cracoviae 1632). w 4ce, sign. A—B_4 (kart 7).

Wierszem, z powodu otrzymanego 1 stopnia w Akademii. Rozpoczyna: Jupiter, kończy: Luna.

Siarcz. I. 182. Jagiell.

Gadomski ob. Dekret (1773) — Oblata (1784).

GADOMSKI Jakub Jezuita (ur. 1729). Prozba do Boga za Ludwikę Potocką kasztelanowę krakowską, hetmanowę W. K. przez psalmy Dawidowe imie Ludwiki Potocki wyrażaiące, a na znak wieczney wdzięczności imieniowi temuz przez obowiązanego sługę X. Jakóba Gadomskiego, prefekta szkół przemyskich J. C. Maj. i proboszcza kościoła pojeznickiego ułożona i do druku podana. Przemyśl, Drukiem Antoniego Matyaszowskiego Biskupiego Typogr. obojga obrządku r. 1755. w 8ce, str. 76 (ark. C_4).

Przypisał Tekli z Wielopolskich Wodzickiej. Ossol.

GADOMSKI Stanisław. Głos Jaśnie Wielmożnego Marszałka seymowego dnia 16 miesiąca października R. 1786. (Na końcu:) w Drukarni P. Dufour. folio, kart 1.

W sprawie elekcyi assesorów Sądów zadwornych. Radzi wybierać przez kartki jak w konstytucyi r. 66. Jagiell.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Stanisława Gadomskiego, Podkomorzego Sochaczewskiego. Przy odebraniu Laski Marszałkowskiey w Izbie Poselskiey. Dnia 3-go 8bris 1786 roku miana. (Na końcu:) W drukarni P. Dufour. fol. k. 1.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Gadowskiego, Podkomorzego Sochaczewskiego, Marszałka Seymowego. Przy złączeniu Izby Poselskiey z Senatorsk dnia 4-go 8bris 1786 roku miana. (N końcu:) W drukarni P. Dufour. folic karta 1. Czartor. — Jagiell.

— Mowa JW.... Marszałka Seymo wego dnia 16 Października 1786. (Za razem:) Zagajenie Sessyi. Druk P Dufour. fol. k. 2.

— Mowa ostatnia Jaśnie Wielmożne go ... Marszałka seymowego w Senacie przy kończącym się Seymie dnia 1(listopada roku 1786 miana. (Na końcu: W Starym Mieście pod Nr. 58. w dru karni P. Dufour. fol. k. 2.

Czartor. — Jagiell.

— J. W. JMW. Pana Gadomskie go podkomorzego, Marszałka Konfede racyi i Posła Sochaczewskiego Mowa na Seymie ordynaryjnym Warszawskin miana d. 22 Novembris 1766. folio 1 ark.

Kuryer Polski 1760. N. 45. R. 1747. N N. 542. — Encyk. Org. IX. 467.
Akad. — Krasińs.

— Zagajenie Sessyi przez ... Marszałka Seymowego w Izbie Senatorskiey dnia 17 Października 1786 roku (Na końcu:) w drukarni P. Dufour. fol. k. 1.

Mówi, że król przychylił się do głosowania na assesorów ad mentem konstytucyi 75 ti.
Czartor. — Jagiell.

GAEDICEUS Petrus. Purgatorium oder Polliermühl, Des Nagelnewen Jesuiterspiegels, welchen ihnen die Maulbösen Jesuiter zu Braunssberg selbst in ihrer eignen Werckstatt gemacht und geschmiedet haben. In welchem Sonnenklar zu ersehen ist, was für seltzam Abentheure die Jesuiter seyn. Zur verantwortung des Ehrwirdigen und hochgelahrten Herrn Danielis Crameri, der heiligen Schrifft Doctoris, und derer von ihm jüngst Publicierten eigentlichen Predigt des Jesuiten Schargae, wider Schargae nichtiges verleugnen und ausflüchte, bestättigung. Jetzo jeder menniglich zu mehrem Schein und durchsichtlichkeit höfflich geputzet zierlich gesaubert und wol abgewischet, Durch vorerwehnten Doctoris Crameri Discipulum Petrum Gaediceum Marchicum, der heiligen Schrift und freyer

künste Studiosum. Leipzig, in Verlegung Friderich Grossen Seligen Erben Anno M.DCIII. (1603). w 4ce, str. 70.

Wrocławs.

GAERTNER Andreas. Michaels Weiszen kurzverfaste Nachricht des Danziger Schauspiels von der Königin im Liebenthal, etc. So auff Vergünstigung E. Hoehw. Ratthts vorstellen wird Andreas Gärtner. B. w. m. i r. (1651). w 4ce, kart 8 nlb.

Bolte Danzig. Theat. 89. — Hagen Theat. in Danzig (ma mylną datę 1650 r.).

GAETANO Caetano Henryk (ur. 16 Sierp. 1550. † 13 Grudnia 1599). Lettera scritta al Sig. Cardinale S. Giorgio in data di Varsavia l'anno 1596. Al Sign. Girolamo Lunadoro di Cracovia 1596. [W Vanozzi Lettere T. I. 408. 439].

— ob. Recepta.

Vanozzi (1606) — Ciampi Bibliogr. I. 111. II. 49. — Dzienn. Warsz. 1827. T. IX. str. 132—4. — Fabisz Wiad. o nuncyusz. 195—8. — Encykl. Org. IX. 471—7. — Rykaczews. Relacya. II. 66—74. — Moroni G. Dizionario 1844. T. XXVIII. str. 105.

Gagatkiewicz (Gagatowicz) Walenty ob. Avis (1777) — Kopczyński Onufry (1783. 1792). — Obwieszczenie (1777).

Gaggamair Mattias ob. Pentkowski J. (Theses 1605).

GAHRLIEP Gustaw Casimir. Cineres viri Petri Oelhafii. Dantisci 1654. folio.

— Hirten-Gespräch Auff das Hochzeitliche Ehren-Fest des... Johann Philip Cölmer Mit der ... Anna Maria ... Bojen ... 1654. Aufgesetzet von Gustaw Casimir Gahrliep ... Gedrukt bey Seel. Georg Rheten Wittwe (1654). w 4ce, str. 8.

— Honor supremus Reinholdo Cölmero. Dantisci 1655. w 4ce.

— Klage und Trost über den Hintritt der Anna geb. Krausen des Andreas Seydels Wittib. Danzig 1654. w 4ce.

— Klage und Trost ueber den Hintritt der Barbara Ruedigerin geborne Eskin. Danzig 1653. w 4ce.

— Sehnliche Klage des Nicolai von Bodeck über dessen Tochter Barbara. Danzig 1653. w 4ce.

— Obitum Georgii Remii lugebat. Dantisci. Bez w. r. w 4ce.

— Hertzliche Seufzer des Abraham von Gehema über den Hintritt der Virginia von Gehema geborne Keckerbartin. Danzig 1655. w 4ce.

— Trost-Gedicht auf Florentina Cölmerin. Danzig 1654. w 4ce.

— Trost Gedicht auf Constantia geborne Czierenbergin, des Sigismund Kerssensteins Frau Wittwen. w 4ce.

GAICHIES X. Jan (1647 † 1731). Przepisy dla kaznodziejów napisane po francuzku przez Massylona, na polski język przetłómaczone przez X. Augustyna Tomaszewskiego Bazyliana S. T. D. professora historyi kościelney y Pisma Swiętego w Akademii Wileńskiey. W Wilnie w drukarni Akademickiey Roku 1799. w 8ce, kart nlb. 5, str. 270, reg. 2 str.

Tłumacz w przedmowie oświadcza, iż autor właściwie jest Gaichies, że tylko omyłką autorstwo przyznano Massilonowi.

Jagiell.

GAJDZIŃSKI Marcin. Kazania na niedziele od adwentu aż do Zielonych Swiątek nauki moralne w sobie zawieraiące przez X. M. Gaydzińskiego S. T. D. Gwardyana Konwentu Szeybakpolskiego Prowincyi Litew. Franciszkana wydane. Tom I. w Supraślu Roku 1789. w 8ce, str. 565.

Jocher 4134. a. Wilno.

— Toż, tom II (z odmiennym tytułem:) Kazania od niedzieli I. Postu aż do Zielonych Swiątek przez X. Marcina Gaydzińskiego S. T. D. Gwardyana Konwentu Szeybakpolskiego Prowincyi Litewskiey Franciszkana wydane. Tom II w Supraślu Roku 1789. w 8ce, str. 516.

Jocher 4674.

— Kazania niedzielne od Zielonych Swiątek aż do Adwentu Nauki Moralne w sobie zawierające przez X. Marcina Gaydzińskiego S. T. D. Gwardyana Szeybakpolskiego Prowincyi Litewskiey Franciszkana. Część druga. w Wil-

nie w Drukarni XX. Bazylianow. Roku 1792. w 8ce, str. VII. i 544
Jocher 4134 b. Wilno.

— Kazania przygodne Swiętne miane przez X. Marcina Gaydzińskiego S. T. D. Prowincyi Litewskiey Franciszkana. Tomik I. Kazania przygodne Swiętne i Moralne przez X. Marcina Gaydzińskiego Prowincyi Litewskiey Franciszkana miane. Tomik II. w Wilnie, w Drukarni J. K. M. Xięży Bazylianow. Roku 1784. w 8ce, str. VI. i 314.
Jocher 4734. Wilno.

— Kazanie o wdzięczności za boskie dobrodzieystwa 1778. d. 30 czerwca. Wilno. Przeźdz.

— Kazanie na uroczystych Exekwiach po śp. W. Stanisławie Alexandrowiczu Półkowniku Petyhorskim Jazdy Narodowey W. X. Litt. Wasiliskim, Koniawskim & Staroście w Kościele Szeybakpolskim X.X. Franciszkanów R. 1788. przez X. Marcina Gaydzińskiego Franciszkana miane. w Grodnie w Drukarni J. K. M. (1788). w 8ce, stron VI. i 39. Wileńs.

Gajecki Alexander ob. Mably (O moralności).

Gajęcki Gregor ob. Ossoliński Fr. Georg (1646).

Gajecki Marcin ob. Jurkiewicz Stan. Jan (Violatum 1673).

Gajewscy Kasztel. Rogozińscy ob. Brzozowski Jan K. (Kazanie 1775).

Gajewska Anna ob. Różycki Jan (Katafalk 1639).

Gajewska Helżbieta ob. Czyrzliecki Stan. (1628).

Gajewska Katarzyna z Tworzyańskich ob. Herkner B. (1768) — Segnery P. (Zwierciadło 1778).

Gajewski Albertus ob. Sułowski Stanisław (Melos Musarum 1621).

Gajewski Andreas ob. Słowicki Lucas Stan. (Heroica poesis 1726).

Gajewski Antoni ob. Jarmundowicz Kaźm. (1728) — Słowicki Lucas Stan. (Heroica poesis 1726) — Sokołowski X. Bartłomiej (Historia 1748).

Gajewski Fabian ob. Sobczyński Sobek Antoni (Gemmae 1759).

Gajewski Franciszek ob. Radomi Józef Hieronym (Creatio 1715).

GAJEWSKI Jakub Cyryl. Appl wspaniałym imieniem Graff'a Rumi cowa Piotra Alexandra 1784 (?) w 4
Obacz niżej: Qualis vita (1759).

— Phaenix Seraphicus in Ignib Divino Amore Aestuans, Divinissim Bonaventura, Doctor Seraphicus, S. E. Presbyter Cardinalis, Archiepis pus Albanensis Redeunte annua su Festivitatis die, In sacra D. Franci Basilica, Celeberrimi Conventus C mensis Praesente Hospitum Corona, M. Jacobo Cyrillo Gajewski, in Al Universitate Cracoviensi Philosophi Doctore, in Academia Culmensi, Sch lae Grammatices Professore, Ordinar Oratoriâ Pennâ Descriptus, Panegyri Cultu Adoratus. Annô Quô Phoen Christus combustus Amore salutis. 175 Die 14 Mensis Julii. Posnaniae, Typ Academicis. folio, 10 kart nlb.
Dedykacya: Petro Dunin Ord. Praedic. Con Culm. Priori. Wzmiankowani tu: J Orzelski, Gabr. Rożyński, Albrecht Kr szyński, Raf. Kozietulski.
Jocher 5481. Jagiell. — Ossol.

— Qualis vita, finis ita, in person Caligulae tertii, post natum Salvatore orbi Romanorum Imperatoris compr batus e theatrali vero spectaculo à n bilissima Academiae Culmensis juve tute ad hilares carnisprivii ferias, d gnissimis hospitibus in Aula Scholaru Culmensium sub scenico apparatu d monstratus, ac per M. Jacobum Cyri lum Gaiewski in Alma Universita Cracoviensi Philosophiae Doctorem i Inclyta Academia Culmensi scholae gr matices professorem, Luci publicae d claratus annô quô Finis vita simul mar sit in orbe Deus 1759. Mense Februari Posnaniae, typis Academicis 1759. fo kart 10 nlb.
Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu R miancowa podpis M. Surmacki Sc. Cu Dedykacya: Petro Alexandri filio Rumia soff Supremi Exercituum ducis. — Matk jego zowie: Comissa Andreae filia, Imp ratricis Sztatz Dama. Podaje stosunki r dowe Rumiancowów i Galiczynów. — Arg ment sztuki, przeplatany wierszami po ła cinie i po polsku, świadczy o niemowlę

ctwie sztuki scenicznej u nas. — W Antiprologus występuje Pallas i oklaskuje zalety rodu Rumiancowów, a Mars tryumfalne stawia kolossy. Kończy kant arcynieudolny. Jagiell. — Ossol.

— Sermo sacer de praestantia et sanctimonia Sacerdotii in congregatione decanati inclyti decenatus Chodoliensis in ecclesia parochiali Zemborzycensi per me Jacobum Gajewski philos. Drem, Canonicum lublinensem, praepositum Chodoliensem, curatum Ratoszynensem, consistorii generalis lublinensis actuarium die 5. mensis Julii A. D. 1770. dictus et toti inclyto decanatui sub eodem actu dedicatus, impressus Lublini typis S. R. M. Coll. S. J. cum licentia superiorum. w 4ce, 3 arkusze.

Autor przypisał swą mowę proboszczom całego dekanatu Chodelskiego.
Branic. — Warsz. Uniw.

— W trzech stanach życia swego podobaiący się Bogu niegdyś Biskup krakowski, a potym Cysters w Klasztorze Andrzeiowskim, B. Wincenty Kadłubek, w dzień pamiątki zeyścia Jego z świata przy licznym konkursie różnego stanu ludzi, w kościele klasztornym Andrzeiowskim, kazaniem publicznym, przez X. Jakuba Gaiewskiego Filozofii Doktora, Stolice Apostolskiey Pisarza, w kościele katedralnym krakowskim prebendarza ogłoszoszony, Roku Pańskiego 1763 dnia 8 Márcá. Cracoviae typis Seminarii Episcopalis Academico dioecesani. w 4ce, arkuszy 8 (sygn. F_4).

Na odwrotnej stronie tytułu herb opata i pod nim 8 wierszy łać. Autor przypisał prozą X. Wojciechowi Janowi Ziemnickiemu S. Teolog. Dr, opatowi Jędrzejowskiemu i sekretarzowi J. K. M. Poczem idzie wiersz pochwalny dla członków klasztoru Jędrzejowskiego i kazanie miane na uroczystość Bł. Wincentego Kadłubka. Na ostatnich dwóch kartach jest hymn łaciński czci Bł. Wincentego poświęcony. Jocher 5052.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Sleczkowski Andrzej Kanty (Chwała 1770).

GAJEWSKI Jan X. (ur. 1709). Kazanie przy powitaniu JO. Trybunału koronnego w Lublinie d. 29 kwietnia 1748 r.

— Kazanie przy obłóczynach dwóch córek Jastrzembskiego, strażnika kobryńskiego, w kościele WW. P. P. ś. Benedykta d. 7 listopada 1758.

— Kazanie na pogrzebie Stanisława Potockiego wojewody Poznańskiego miane w Zbarażu d. 6 maja 1760 r.

Porówn. Potocki St. (Pietas domus. Leop. 1760).

— Kazanie na uroczystość koronacyi króla, miane we Lwowie d. 28 stycznia 1764 r.

— Patron Stołecznego miasta Rusi Lwowa w osobliwości cnoty, obrony, opieki, szczegulny, S. Serwacy, Biskup Tungrow, i Traiektu, za nakładem ku pomnożeniu czci, i honoru Jego, przez J: Wielmożnego J. M. P. Ewarysta Kuropatnickiego, Kasztelanica Bickiego I co słyszeli, do dalszey i wiekopomney pamięci i co niesłyszeli, do zalecenia przez czytanie spraw i dzieł iego podany, dnia uroczystości swoiey z ambony ogłoszony przez X. Jana Gaiewskiego Societatis Jesu, Kaznodzieię Archi-Katedry Lwowskiey Roku 1759. dnia 13. Maja. we Lwowie w Drukarni J. K. Méi Collegium Societatis Jesu. w 4ce, kart 25 nlb.

Dedyk. do Ewarysta Kuropatnickiego Kasztelana Bieckiego, podpis: X. J. G. S. J. Brown. Bibl. 175. — Jocher 5038. — Encykl. Org. IX. 485. zwie go Jacek. — Sommervogel III. 1105.
Dzików — Jagiell. — Ossol.

Gajewski Kazim. Antoni ob. Piskorski Sebast. (1696).

GAJEWSKI Krzystof. Rozmowa Ukrainy z żołnierzem wydana gwoli łatwieyszemu sposobowi obronienia granic korony Polskiey od nieprzyiaciół chrześciańskich. 1619. w 4ce.

Gajewski Rafał ob. Herkner B. (1768) — Słowicki Łukasz (Heroica poesis 1726) — Woronowski X. Benedykt (Słownik polsko łaciński 1769).

Gajewski Stanisław Leonard ob. Kossowski J.

Gajewski Wojciech ob. Różycki Jan (1639).

Gajowska Marya ob. Ryminski X. Jan Nepomucen. (Konsekracya 1756).

GAJOWSKI Kazimierz Antoni. Mnemosyne perennis gratitudinis, virtutes et immortalia in ecclesiam Dei merita, Perillustris olim et admodum Reverendi Domini D. M. Casimiri Joannis Dziuliński philosophiae in alma Vniversit: Cracoviensi doct. ecclesiarum, cathedralis Kijoviensis canonici, parochialis Słaboszoviensis curati, envntians. Ac dum ei, in ecclesia Słaboszoviensi justa funebria magno omnium dolore persolverentur. A M. Casimiro Antonio Gaiowski philosophiae in alma Vniversitate, Studii Generalis Cracoviensis, doctore et professore in vim clientalis, etiam post fata, obsequij erga suum Patronum, et ad perennem tanti Viri memoriam lugubri calamo expressa, luciq. publicae consignata. Anno Domini 1701. die 24. 8bris. Cracoviae typis Nicolai Alexandri Schedel, S. R. M. ord. typ. fol., 3 k. nlb.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Nuntius terrestris, ad comitia senatus populiq; caelestis missvs, B. Isaias Boner, Ordinis Eremitarum S. Patris Augustini, Sacrae Theologiae Doctor, Regni Poloniae, Patronus, annua recurrente illius die, in basilica S. Catharinae V. & M. Casimiriae ad Cracoviam, deuotâ panegyri a Casimiro Gaiowski, artium et philosophiae in Alma Universitate Crac. baccalaureo, celebratvs. Anno quo missus in Terram Angelus Magni Consilij, 1695. die 8. Februarij. Cracoviae, Typis Vniversitatis. fol. kart nlb. 8.

Dedyk.: Casimiro Dziuliński, cathedralis Kiiovien. Canonico. W niej wspomina kolligacye z Piegłowskiemi i Morskiemi. Na odwr. tytułu wiersz Stan. Omańskiego.
Jocher 5879. Jagiell. — Ossol.

— ob. Ceypler C. J. (Capitolium 1696).

GAJOWSKI Laurentius Antoni. Palmetum autumnali tempore, varia ubertate symbolici fructus faecundum. Virtuti et honori VII. V. V. D. D. primae laureae candidatorum, dum in Jagelloniano almae universitatis Cracoviensis academo per clarissimum & excellentissimum dominum D. M. Petrum Szymakowski philosophiae doctorem & professorem, collegam majorem vocatum. In nobilissima illustrium hospitum frequentia, artium & philosophiae baccalaurei ritu solenni renuntiarentur. In argumentum gratulatorii plausus a Laurentio Antonio Gajowski ejusdem laureae candidato consecratum. Anno arboris vitae, in horto concluso plantatae 1721. die 30 novemb. Cracoviae, typis Universitatis. fol., k. 8 nlb.

Czartor. — Dzikow.

Gajowski Stanisław ob. Ostrowski Remigian (Donaria 1635).

GAJOWSKI Walenty Błażej. Quaestio physica de infinito ex libro 4. physicorum Aristotelis per Valentinum Blasium Gajowski Phil. Doct. et Prof. Univ. Crac. Syndicum pro loco in Collegio Minori obtinendo ad disputandum proposita A. D. 1741. die 18 Februarii. Cracoviae, typis Collegii Majoris Univers. Crac. 1741. fol. k. 2.

Muczkow. Statuta 385. 388. Ossol.

Galacz ob. Wypis z listu (1794).

GALAMINIUS Augustinus ob. Bzowski Ab. (Pancarpium 1611).

GALASIUS Samuel. De sacra caena per ... Thorunii, ex officina Senatus et gymn. 1702. w 4ce.

Czartor. — Ossol.

CALASSI Vincenzio. Relazione della nuova e segnalata Vittoria delle armi Imperiali e Polacche sotto la città e fortezza di Strigonia coll' acquisto della importante fortezza di Barcan. Venezia 1683. w 4ce.

Ciampi Bibliogr.

Galatea ob. Cerwantes (Galatea powieść pasterska 1787) — Eysymont (1781).

Galateusz ob. Siruć Bernard (Galateusz stary 1772) — Zdziebłowski Fil. (Casa Jan, Nowy Galateusz 1769. 1780. 1787. 1793).

W r. 1755 Jan Tarnowski w szkołach Jezuickich przetłomaczył Galateusza z włoskiego Jana Casa arcyb. Benewentu, i miał go zaraz drukować.
O czem Janocki Lexic. II. 190.

Galatowie ob. List.

GALATOWSKI Joannicyusz († 1700). Alkoran Machometow Náuką heretycką y żydowską y pogańską napełniony. Od Koheletha Chrystvsowego rosproszony y zgładzony. W Czernihowie Roku 1683. Miéśiąca máia 18. dnia. W typográphiey przeoświeconego w Bogu Jego Ms: Oyca Łazarza Baranowicza práwosławnego Archiepiskopa Czernihowskiego Nowogrodskiego y wszystkiego Siwierza. Metropoliey Kiiowskiey administratora, za iego Błogosławieństwem przez Wielebnego w Bogu Oyca Joannicjvsza Galatowskiego Archimandrytę Czernihowskiego Jeleckiego światu obiawiony. w 4ce, k. 8, str. 86.

Rozpoczyna: Wiersz na herb Jana Alexiewicza i Piotra Alexiewicza, Rusi monarchów. — Dedykacya Carom Janowi i Piotrowi Alexiejewiczowi. Składa się z 12 rozdziałów. Rękopis tłómaczenia na język rosyjs przez Stan. Iwanowicza Hedrełowskiego translatora Izby poselskiej, znajduje się w Bibliotece Alexandro-Newskiej i hr. Tołstoja.

W przedmowie autor mówi o pogromie Tatarów przez Dymitra Semeczka, i wtórzy z dzieła Monarchia turecka, że Turcy więcej sobie ważą Cara niż Polskę, bo Car zawsze może wyprowadzić do boju sto pięćdziesiąt tysięcy konnego wojska. W zakończeniu mówi autor o Zoilu, że ten jest Salomonową świnią, nosi w nozdrzach złote kolce od mądrego człowieka nauką podane, ale on te kolce błotem szpeci. Xięgi od uczonego wydane, świnia Zoilus nogami swemi depce.

Dzienn. Wileńs. 1822. II. 339 i 1825 III. 335. Jagiell. — Petersb.

— Alphabetum rozmaitym Heretykom niewiernym dla ich nauczenia y nawrocenia do Wiáry Kátholickiey od Prawowiernych Katholikow napisane y w Czernihowie R. 1681 Miesiąćá Junia dnia 23. w Typhographiey Przeoświeconego w Bogu J° Mśći Oyca Łazarza Baranowicza prawosławnego Archiepiscopa Czernihowskiego y Nowogrodzkiego y wszystkiego Siewierza za Je. Błogosławieństwem przez Wielebnego w Bogu Oyca Joaniciusza Galatowskiego Archimandryty Czernihowskiego Jeleckiego Swiatu podane (1681). w 4ce, kart 6 i str. 362.

Przypis: Janowi Samuyłowiczowi, Hetman. Woysk Nayiaśn. Carskiego Weliczestwa Zaporoskich, obrońcy Prawosławno-Katolickiej cerkwi wschodniej. — Autor przechodzi porządkiem Abecadłowym wszystkich heretyków i sekciarzy, wykładając i zbijając ich nauki. Ostatnie dwie karty obejmują: Czytelniku prawowierny. — Liczbowanie jest pomylone. Po liczbie 103. idzie 121. po liczbie 166. idą 177. 169. 276. 270. i tak dalej ciągłe pomyłki. Druk i papier szkaradne.

Jocher 3270.

Akadem. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs.

— Bohi pohanskii w bałwanach mieszkajuczyi, duchowie złyi, tutże pospołu ich rozmaityi złosti etc. napisany, żeby christijanie prawowiernyi mohli ot sebie złych duchow odohnati i podoptati i plowati i siłu ich złomati i nad nimi tryumfowati. W tipografii Czernihowskoj Trojeckoj, roku ot rożdestwa Christowa 1686 maja 1. Ot welebneho w Bohu hospodina otca Joanikija Galatowskoho archimandryta czernihowskoho jeleckoho swietu objawlenny. w 4ce, k. 12 nlb. i 36 liczb.

Tytuł w obwódce z ozdób drukarskich. — Dedykacya do carowej ruskiej i wielkiej księżniczki moskiewskiej Zofii, podpisana przez Galatowskiego. Dalej przedmowa i nareszcie: Złosti rozmaityi bohow pogańskich.

Dzienn. Wileńs. 1822. II. 330. — Karatajew N. 950. Krasińs.

— Carica nieba i ziemli, precziszaja Diewa Marija, napieczat. w Czernigowie. 1683. folio, kart 22 i rycina na miedzi ryta.

Wydane po rusku i po polsku. Gołubow (r. 1890) mniema, że to jest właściwie dziełko p. t. Niebo nowoje, bo tego druku nigdzie nie znalazł.

Jocher 9437. — Sopikow I. 1588. — Karataj. N. 919.

Akad. Nauk. Pet. — Bibl. Karataj.

— Duszy ludey umerłych z tiła wychodiaczyi odchodiat na try miścia: ynszyi do neba, ynszyi do pekła, ynszyi na mytarstwa. Prez wełebnoho w Bozi otca Joanikija Galatowskoho, archimandryta Czernihowskoho Jełyckoho, roku 1687, w typografii Czernihowskoj swiato-Trojeckoj, swiétu objawleny. w 4ce, kart 5 i 56.

Jocher 4013. — Tołstoj N. 172. — Karatajew N. 959. Krasińs.

— Fundamenta, na których łacinnicy iedność Rusi z Rzymem funduią według Rzymskiey teraźnieyszey wiary nowey, prawdziwemi odpowiedziami Cerkwi wschodniey wywrócone y zniesione, iako fundamenta ciemnicy były poruszone modlitwą Pawła y Sytasa, o których w dzieiach apostolskich Cap. 16 napisano: O północy zasie Paweł y Syta modlący się wyśpiewali Bogu, a słyszeli ie więźniowie, nagle zaś trzęsienie powstało wielkie, aż się chwiały fundamenta ciemnice y otworzyły się natychmiast wszystkie drzwi i wszech okowy osłabiały. Te fundamenta y szturmy na fundamentach uczynione Roku 1683. Miesiąca Julia dnia 7, od prawosławno-katolickiey wschodniey Cerkwi Grecko Ruskiey na świat wydane. B. w. m. (Czernichów). w 4ce, str. 2 i 104. (Dr. goc.).

Wyszło bezimiennie. — Kraszewski Wilno IV. 210, Wiszniews. VIII. 333 i Barącz w Warcie 1889, dzieło to przyznają Smotryckiemu, lecz skoro ten umarł jeszcze r. 1633, więc nie mógł pisać książki wyszłej w pół wieku po jego zgonie. — Jocher 9458. cytuje to z Kraszewskiego również jako pracę Theophila Orthologa (Smotrzyckiego) i przeczy aby druk był z r. 1683, chociaż toż samo dzieło z powyższą datą, dał był już pod N. 3609.

Wreszcie pod Nr 3064, podaje według Dz. Wileń. z 1822. toż samo pod tytułem widocznie nie istniejącym: Odpowiedź Grecko-Rossyjskiego kościoła Rzymianom na ich księgę napisaną przez jezuitę Skargę, albo rozbieranie fundamentów, na których łacinnicy przeciwko Rossyan. etc.

Jocher 3609. 3064. 9458. — Maciejows. Piśmienn. III. 465.

Krasińs. — Ossolin.

— Hrechi rozmaitii wo kratce napisannyje. W Czernichowie roku 1685 miesiaca fewrala dnia 16 prez wielebnoho w Bozie otca Joannikija Galatowskaho archimandryta Czernichowskoho Jeleckoho swietu podany. w 4ce, k. liczb. łącznie z tytułem 29.

Sopikow Cz. 1. N. 250. — Karat. N. 932. Bibl. Karataj. — Krasińs.

— Klucz razumienija swiaszczennikom zakonnym i swieckim należaczij. Tipom w sw. wel. czudotw. Ławre Kijewo-Peczerskoj, roku od wopłoszczenija Christowa 1659 miesia henwara 3 dnia, swietu podannyj. 1 kart nlb. 2, liczb. 253. — [Zarazem Kazania prydanyi do knihi Klucz zumienija" nazwanoi [Tu wyliczony ośm kazań]. Tipom w św. wel. cz Ławre Kijewo-peczerskoj, roku ot v płoszczenija Christowa 1660 miesia ijunia dnia 20 swietu podanyi. fol k. nlb. 1, liczb. 149 i nlb. 1 nakońc

Sopikow Cz. 1. N. 576. — Tołstoj N. 1 — Karat. N. 686. — Kijowsk. Katal. Jocher 9433 a.

Akad. Nauk. Petersb. — Karataj. — Kijo — Krasińs.

— Klucz razumienija. Wtoroje pom izdasia sija kniha za prywil. Kor. Miłosti. W Lwowie, w tipogra Michaiła Sliozki, roku 1663 miesia awhusta 18 dnia. fol. k. 6, liczb. 2 i 140, oraz nlb. 1.

Dedykacya księciu Gedeonowi Swiatopełk wi Czetwertyńskiemu, prawosławnemu e skopowi łuckiemu i ostroszkiemu pro treuomu metropolii kijowskiej. Dedyk cyi kart $3^1/_2$. Podpis Sliozki, data we Lw wie 1663 sierpnia 18 dnia. Na ostatn karcie powiedziano, że książka drukow na za przywilejem Jana Kazimierza.

Maksimowicz Wremiennik, ks. 4 odd. str. 6. — Karat. N. 717.

Krasińs. — Petersb. pub.

— Klucz Razumienija Joanniki Galatowskaho rektora i ihumena bra stwa kijewskoho. Roku 1665 miesia septiabra dnia 1. W Lwowie swiet podannyj. W tipografii Michaiła Sliozk fol. kart 6 i liczb. dołem 532.

Tytuł symboliczny, rytowany na drzewi Na drugiej stronie karty tytułowej he nieznanego Niesieckiemu Żeliborskieg biskupa lwowskiego: Prus drugi czy Wilcze kosy. Dalej dedykacya do teg biskupa lwowskiego Atanazego Żelibo skiego, podpisana przez Joannicyusza Ga latowskiego. — Kończy się dzieło prze mową do czytelnika.

Tołstoj N. 135. — Karataj. N. 734. — Jo cher N. 9433. b. — Dziennik Wileńs. 1822. II. 328.

Karatajew. — Krasińs. — Moskiews. dru Dworu. — Ossol. — Petersb. publ.

— Kazanija ili pouczenija pridian nyja do knigi Kliucz razumienija n zywajemoi, s naukoiu albo sposobon złożenija kazanija. Soczinenije Jhumen

i rektora kiewskoj akademii Joannikija Galatowskaho. Kiew 1666. fol.
Jocher 3175.

— Stary kościoł starą wiarę przepowiada. B. w. m. dr. i r. w 4ce.

— Stary Kościoł Zachodni Nowemv Kosciołowi Rzymskiemv, pochodzenie Dvcha S. od Oyca Same° nie od Syna pokazvie. y Trybunał napisány przez Nikołáiá Cichowiusza y nauczáiący Duchá S. pochodźić od Syná zá prawdźiwy Trybunał mieć zakazvie. Y Stárą Wiárę napisáną od Pawła Boymy y nauczáiącą tákże od Syná pochodźić Duchá Swiętego nazywáć Nową Wiarą y zmyszloną roskazvie. (Na odwrocie karty tytułowej:) Xięga ta przez Wielebnego w Bogu Oyca Joanicivsza Galatowskieg° Archimandritę Czernihowskiego Jeleckiego swiatv iest podana. z Typographiey Archiepiskopskiey w Nowogrodku Siewierskim zostaiącey Roku P. 1678. w 4ce, k. 7 nlb., stron 88, 1 i 102. (Druk gocki).

Dedykacya do Łazarza Baranowicza, Prawosław. Archiepiskopa. — W dedykacyi do Baranowicza, mówi o nim, że nauki odbywał w Wilnie, w Kijowie i Kaliszu, oraz że Filozofii uczył w Collegium Kiowskiem. Wylicza książki przez Baranowicza wydane: Miecz, Trąby, Lutnie, Miara, Żywoty SS., Xięgę Rodzaiu, Xięgę Smierci y Xięgi insze; wspomina monastery i cerkwie kosztem jego restaurowane i fundowane: w Nowogrodku Siewierskim, w Czernihowie, na górach Bołdyńskich; dalej, mówi, że był Rektorem Kiowskim, Ihumenem Kirylskim, Kupiatyckim i Dziencisłowskim, potym Archirejem Czernihowskim, z woli Cara Alexego Michajłowicza. Wymienia Boyma i Cichoviusa jezuitów jako przeciwników cerkwi, drukujących paszkwile. — Druga część ma nadpis: Nowy Kościół Rzymski, nową wiarę wymyszla. Dowody z Pisma S. którémi Nowy Kościół Rzymski Staremu Kościołowi sie zachodniemu sprzeciwia, y chce pochodzenie Ducha S. pokazać od Syna. — Niektóre egzemplarze mają stron 105.
Jocher 3603.
Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Uniw. Warsz.

— Łabędź z piorami swemi z darami boskiemi Chrystus prawowiernemu narodowi chrześciańskiemu, łabędziowym piórem swey mądrości Boskiey, wypisuie przyczyny; dla których długo trwa na świecie sekta machometańska y dla których wiele narodów przyjęli zakon Mahometowy, dla których na woynie mahometani szczęście maią, chrześcian zwyciężają, miasta y państwa chrześciańskie posiadają. Tenże Łabędź Chrystus łabędziowym piórem swey Matki Boskiey wypisuie fortele woienne, którémi na woyne Mahometanów w swoich przeciw Chrześcian Mahomet wzbudza; y fortele woienne, którémi Chrześcianie Mahometanow y każdego nieprzyjaciela swego na woynie zwyciężyć mogą, albo się od nieprzyjaciela obronić. Ten Łabędź z Piorami swemi z Darami Boskiemi Chrystus przez Wielebnego w Bogu Oyca Joaniciusza Galatowskiego Archimandrytę Czernichowskiego Jeleckiego, R. 1679. Swiatu iest podany. Ten Łabędz w Typographii Przeoświeconego w Bogu Jego M. Oyca Łazarza Baranowicza Archiepiscopa Czernichowskiego Nowogrodzkiego y wszystkiego Siewierza, iest za iego błogosławieństwem w Typografii Łazarza Baranowicza Archiepiskopa Chernichowskiego w Nowogródku Siewierskiem wydrukowany. 1675. w 4ce. Krasińs.

— Toż z odmianą w tytule [zamiast: posiadają, wydrukowano: sprzedają...] .... w Nowogrodku Siewierskim wydrukowany 1679. w 4ce, kart 4, str. 64.

Dziennik Warsz. 1825. II. 383. — Dzienn. Wileńs. 1825. III. 326. — Jocher widocznie dzieła nie znał, podaje tytuł Lebed i powiada, że bez roku. Liczbę stron podaje: 4 i liczb. 66. Ossol.

— Messia prawdywyi Isus Chrystos, Syn Bożyi od poczatku swita czrez wsi wiki ludjam ot Boha obiszczannyi, i od ludei oczekywannyi, i w ostatnyi czasy dla zbawenia ludskoho na swit posłanyj, po prystju zaś swojem, za błahosłowenijem, wysoci w Bozi prewełebnaho Otca Innokentia Hyziela, Archimandryty św. wełykoj czudotwornoj ławry Peczerskoj Stauropygij św. wsełeńskoho Patriarchy Konstantynopolskoho, ot nedostojnoho jeromonachą

Joanykija Galatowskoho z typografij Kijewo-Peczerskoj, Żydowy newirnomu, raznymy znakamy o Messij napysanymi i na Chrysti wypołnenymi, z tipografii Kiewo-Peczerskoj roku 1669 pokazannyi. w 4ce, kart nlb. 18, liczb. 429 i k. nlb. 6.

Po tytule, przedmowach, pochwałach i rejestrze idzie tekst Rozmów między chrześcijaninem a żydem. — Na k. 74 cytowane są: Dzieje Pseudo Messiasza Sabetaj-Sebi wydane 1666. Na k. 135 przytacza dzieło Matka Korony; na k. 136. przytacza P. Skargę; na k. 321. Dzieje soboru Kijowa. pod prezyd. P. Mohiły, na którym potępiono książki Orthologa i Antigrafe. Na k. 363 przytacza Micińskiego S. Zwierciadło korony pols. Na k. 364. przytacza: List do żydów Michał Żyda ochrzczonego r. 1583. Na k. 405. cytuje kronikę M. Bielskiego Na k. 279. jest drzeworyt z datą 1630, rozpoczynający Część II-gą.

Jocher 3565. — Karataj. N. 708. — Dopołnenija N. 142.

Akad. nauk. Peters. — Jagiell. — Krasińs.

— Messiasz prawdziwy Jezus Chrystus Syn Boży, od początku świata, przez wszystkie wieki ludziom od Boga obiecany, i od ludziey oczekiwany y w ostatnie czasy dla zbawienia ludzkiego na świat Posłány, po przyśćiu zaś swym, za Błogosławieństwem Wysocy w Bogu Przewielebnego Jego Mści Oyca Innocentego Giziela, Archimandryty Swętey Wielkiey Cudotworney Ławry Pieczarskiey, Stauropigij Swętey Aecumeniei Patriarchae Constantinopolitani, Od Grzesznika Joanicivsza Galatowskie°, Archimandryty Czernihowskiego, z Typographiey Kijowo Pieczarskiey, zydowi niewiernemu rozmaitemi znakami, o Messiaszu napisanemi, y na Chrystusie wypełnionemi. Roku, 1672 pokazany. w 4ce, kart 19 nlb., kart 321 po jednej str. liczb., i 5 kart regestru na końcu.

Na odwrocie tytułu rycina krzyża i sześciowiersz na herb Jezusa Chrystusa. — Dalej herb Cara a pod nim sześciowiersz. Na cześć autora idą po prefacyi wiersze, z podpis. Barłaam Jasiński Rektor i Ihumen Bracki Kijowski. — Są trzy przedmowy. Pierwsza do Messiasza prawdziwego Jezusa Chrystusa, kart 2. Druga do Jego Prześwietnego Carskiego Weliczestwa, Cara Alexego Michałowicza, kart 5. W niej mówi autor: „Napisałem tę Xięgę I rossyiskim, Polskim y Łacińskim Di tem. bo w Małey Rossiey y w Krole Polskim, y w panstwach Łacińskich dzi mieszkaiący weselili się, y z Chr sa Prawdziwego Messiasza y ze wa kiego narodu Chrześcianskiego się ur y śmiali, posłyszawszy iż na stro wschodnich, w mieście Smirnie fałs był Messiasz ich się nazwany Sab Sebi pokazał, który w Carogrodzie s śmiercią iest stracony". — Trz Przedmowa do wszystkich Chrześ Prawowiernych, zamykająca w sobie p czyny, dla których ten Messiasz praw wy jest napisany. (kart 6). — Approba Benedictio dzieła dają: Jozef Nielubo Tukalski Metropol. Kijowski, Łazarz ranowicz Archiep. Czernih. i Jozef Ch nowicz Ihumen Monastera Mińskieg 18 Octob. 1667 r. — Druga część I mowy zaczyna się od karty 203. a jej odwrocie jest drzeworyt z tekst Rzekła mu niewiasta. — Kończy dzi Podziękowanie i Poprawa pomyłek.

Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Jag — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow

— Niebo nowoje z nowymi zw zdami sotworennoje, To jest Prebło sławennaja Djewa Maria Bohorody z czudami swoimi. Za staraniem n mnienszoho słuhi swojeho niedostojno jeromonacha Joannikija Galatowskal rektora i ihumena bratstwa kijewskal Roku 1665 miesiaca Dekamwrija d 12. W Lwowie swietu sia jawiła. W pografii Michaiła Sliozki. [Tytuł w k złożonem ze słońca, gwiazd, księży a nad niemi P. Marya]. w 4ce, k. n 8, liczb. 145.

Dedykacya pani Annie Mohylance Potocki hospodarownie Ziem Mołdawskich, wo wodzinie krakowskiej. hetmanowej wi kiej koronnej. podpisana przez Galato skiego. Przedmowa druga: „Czitelni łaskawyj". bez podpisu.

Tołstoj N. 137. Dopełnienia N. 99. Karat. N. 733.

Akad. nauk Petersb. — Jagiell. — Karataj. Krasińs. — Ossol.

— Toż samo:... W Czernichow 1677. (Po polsku i po białorusku).

— Toż:... Czernihow i Mohyle druk Maxyma Woszczanki 169 w 4ce. (Po białorusku).

Także notują edycyą w Słucku 1665, któ zapewne jest tą samą, co wymienio Lwowska.

Całe dzieło pisane w narzeczu ludowem rusińskiem. Mieści liczne szczegóły o cudownych miejscach w Polsce i na Rusi.

— Rozmowa Białocerkiewska Wielebnego Oyca Joániciuszá Galatowskiego Ordinis S. Basilii Magni, Rectora Kiiowskiego z Wielebnym Xiędzem Hádrianem Piekárskim Societatis Jezu Káznodzieią Jego Kr. Mśći. De Hierarchia Ecclesiae. v Naywyższego Kanclerza Koronnego w Gospodzie miana y od niektorych z Rycerstwá Kátholickiey Wiáry z pilnośćią tam słuchána y notowána, potym zaś porządnie przepisána y wydrukowána. B. m. i r. (w Kijowie, 1663). w 4ce, str. 18. (Druk gocki).

Jocher 4066. — Lelewel I. 213 n. Krasińs.

— Toż:... Nowogrod Siewierski, 1676. w 4ce.

— Siemija słowa bożeho. Lwów 1667.

— Rycerz prawosławney katholickiey cerkwi wschodniey rycerzowi kościoła Rzymskiego na jego Refutacyą napisaną przeciw rozmowie Białocerkiewskiey Oyca Joannicyusza Galatowskiego z X. Hadryanem Piekarskim de Hierarchia Ecclesiae mianey odpowiada. Bez w. m. i r. w 4ce.

Jocher 3044. Dzików.

— Skarb Pochwały Z każdey nauki wyzwoloney Do Skarbnicy Naswietszey Bogarodzicy Jeleckiey od Archymandryty Czernihowskiego Jeleckiego Joanicyusza Galatowskiego Roku P. Tysiąc Sześćset Siedmdźiesiąt Szostego Mieśiąca Augusta Dnia 11. W Typographiey Nowogrodzkiey, Zebrany iest y Przydany. B. m. i r. (1676). w 4ce, kart 8 nlb.

Ryciny też same co u Baranowicza Nowa miara.

Jocher 9438. Krasińs.

— Skarbnica potriebnaja ili Czudie sa ot ikony Bogomateri Jeleckoi. Soczin. Joannikija Galiatowskawo, napiecz. w Nowgorodie Siewierskom 1676 Awgusta 23. w 4ce, kart 8 i 32.

Przypis: hetmanowi wojsk Zaporoskich Jan. Samuiłowiczowi.

Karataj. 826. — Jocher 9486. — Tołstoj N. 156. — Strojew N. 327. Ces. Petersb. — Akad. N. Pet. — Karataj.

— Sophia Mądrość, zbudowała sobie Dom, y ugrutowała (sic) siedm słupow: Proverb: c. 9. Y mieszkaiąc w tym Domu rozmaite na świecie czyni Cuda przeciw Arianow, Heretykow, y iuż uczyniła. Y przez Wielebnego w Bogu, Oyca Joaniciusza Galatowskiego, Archimandrytę Czernichowskiego Jeleckiego swiatu obiawiła. W Typografiey Czernichowskiey, Swięto-Troieckiey Roku 1686. w 4ce, kart 26.

Dedyk. Gedeonowi Xciu Czetwertyńskiemu prawosław. Archiepisk. Metrop. Kijows. — Jest tu: genealogia XX. Czetwertyńskich, oraz: początek Cerkwi S. Zofii, Cerkwi Pieczarskiej, Cerkwi Jeleckiej, Cerkwi S. Michała. — Książka ta zawiera w sobie, pięćdziesiąt i jeden Cudów, z Baroniusza i Żywotów 88. wybranych.

Jocher 3701. Czartor. — Krasińs.

— Ob. Baranowicz L. (Nowa miara 1676) — Hacki M. M. (Na stary kościół 1682) — List — Nakielski Sam. (1634) — Rutka Teofil (Angelicus D. Thomas 1694). Goliat swoim mieczem 1689.

Wiszniew. H. lit. VIII. 391—9. — Maciej. Piśmienn. III. 180—1. — Encykl. Orgelb. IX. 496—8. — Bandt. H. dr. kr. p. II. 24. I. 62. — Lelewel Bibl. ks. I. 213. przyp. 214. — Dzienn. Wil. 1830. Now. Nauk. V. — Sumcow. N. T. Joann. Galiatowskij, Kiew 1884. w 8ce, str. 85.

GAŁĄSKA Stanisław. Regestr na czternaście rozdziałów Státutu Wielkiego X. Litewsk. według Artykułów y alphábetu w nim zebránych. (Na końcu:) Koniec regestru. Przez szláchetnego Stanisława Gałąskę práwnego prakt. porządnie zebránego y spisanego szczęśliwie dokończony Roku 1614. Octobr. (Poniżej ośmiowiersz: Na Zoila. Tłumacz, drukarz etc.) folio, kart 17 nlb.

Dołączone do Statutu W. Księstwa Litewskiego: W Wilnie u Leona Mamonicza typograph. Krola J. M. roku 1614. Idzie po stronie 391. Jagiell.

— Toż:... Státutu Wielk. X. Litewskiego Artykułów y Párágráphów (§) w nim będących, wedle Alphábetu porządnie zebrany. (Na końcu:) Koniec

Reyestru. Przez Szláchetnego Stanisława Galaske Práwnego Prákt. Przysięg. M. Wileń: porządnie powtóre pilno zebranego y spisánego, szczęśliwie dokończony, Roku Pańskiego 1619. dnia 17 April. fol. kart 30 nlb.

Po rejestrze idzie 10 wierszy: Do Czczącego Masz Statut praw z Reiestrem powtóre wydany etc. Ty co chcesz mieć ten statut zapłać drukarzowi, A w przydatku za Rejestr dziękuj autorowi... (Podpis:) Anagramm, Stan, Sława, Głaskaj. Przed rejestrem idzie Trybunał, w Wilnie w drukarni Leona Mamonicza Roku 1628. za kończony ośmiowierszem Stan. Gałąski, w którym mówi, jakoby wydawca: Porządek Sądów głównych znowu się wydaje, Dlatego exemplarzów dawnych iż nie staje. Przyjmij wdzięcznie i popraw. — Zaś Statut, przy którym to jest, ma datę roku 1619. W innym egzemplarzu Statutu, tych wierszy po Trybunale nie ma i druk jest inny. Jagiell.

— Toż: tenże tytuł. (Na końcu:) Koniec Regeśtrv przez Szláchetnego Stanisława Galaske, práwnego Prákt. Przyśiąg. M. Wileń. porządnie zebrany y spisany Roku Pańskiego 1616. A teraz znowu przedrukowány, Roku P. 1648. fol. str. 59.

Poprzedni rok druku podany mylnie 1616, zamiast 1619. Na ostatniej stronie jest 10 wierszy do Czytelnika: Masz Statut Praw. etc. a na końcu: Cum Gratiá et Privil. Speciali, S. R. M. w Warszawie w drukarni Piotrá Elertá K. J. M. Typ. R. P. 1648. — Na końcu dołączonego Trybunału z r. 1648, na str. 24 jest wiersz Gałąski: Porządek Sądów głównych znowu się wydaie etc. Jagiell.

— Toż: tenże tytuł. (Na końcu, jak wyżej:)... y Spisany, Roku Pańskiego 1616. A teraz znowu przedrukowany. w Wilnie w druk: Akad: Soc: Jesv. Roku Pańskiego 1694. fol. str. 54.

Do tego dodano stron 10: Regestr alphabetowy niektórych Constitucyi w roku 1648. y w teraznieyszey editiey czwartey. etc. Pod Trybunałem utrzymany ośmiowiersz Gałąski. Jagiell.

— Toż: Tenże tytuł. Na (końcu:) ... y spisany Roku Pańskiego 1616. A teraz znowu przedrukowany w Wilnie w Drukarni J. K M. Akad. Soc. Jesu, Roku Pańskiego 1744. fol. str. 54.

Pod Trybunałem jest ośmiowiersz Gałąski. Jagiell.

Dz. Wil. 1823. II. 272. str. 276. — szewski Wilno IV. 158. 214 i 215 Gaz. liter. Warsz. 1822. N. 25. st — Encykl. Orgelbr. T. 9. str. 585.

Galbiatus Fr. Prosper, Provi Austriae Minister Commissar. Ge lis Pol. in Conventu Calvariensi Skarbimierz (Kalwarya approb. 1

(Gałczyński Jan). Sol in agno num scientijs in Borgia Olympus umbris Isabellae illustris. Lechiae T villum primae magnitudinis sidu Sokoła theologicae sudum fortuna Perillustri et Reverendissimo Do D. Joanne de Gałczyno Gałczy Ecclesiarum Lovicensis Collegiatae nonico unjejoviensi decano et offi białcensi praeposito adoratum in Karnkoviana á Perillustri et Nobili ventute scholae rhetorices anno in ris exorti sideris 1712 Mense Oc die ... folio, kart nlb. 5.

Na drugiej karcie duży miedzioryt Gałczyńskich. — Ostatnią kartę tworzy gram dyalogu, w którym pomieszani ród czyńskich, geniusz Karnkowskiego i bieńskiego, Sardanapal, Pompejusz, bella, Borgia, Astronomowie rozważ bieg planet. Jagi

— ob. Bielicki X. Stanisław (1 — Gengell Georgius (Swięta 1717. immortalitale 1727. De Constan 1726) — Gzowski Jan (Summum 1712) — Hannenberg Godofridus (F lus 1717).

Gałczyński Sventoslaus. ob. I drażewski Hyacinthus (Talassio in lennem 1623).

GAŁDOWSKI Andrzej Genethlia na dzień chwalebnego narodzenia żego w roku 1625. a od stworze świata 5587. pobożnym katolikom kolendę przez Andrzeia Gałdowski Prus: alum. Cler. Sem Poznan. Je X. Biskupa Poznańsk. uczynione, w gowie w drukarni Joachima Funka ku pańskiego 1625. w 4ce, kart 3 (Brak końca).

Na odwrotnej stronie tytułu: Mikołaj z Chłapowa Chłapowskiemu.
Mac. Piśm. pol. T. 3ci str. 703. — Enc Orgelbr. T. 9ty str. 585.
Warsz. Uni

Galea ob. Dzielski (coronata 1691) — Weber M. (stellata 1644).

GALEAZZO Gualdo Priorato. Storia della Sacra Reale Maestà di Cristina Alessandra Eleonora Regina di Svezia etc. Del Conte Galeazzo Gualdo-Priorato. Roma nella Stamperia della Reverenda Camera Apostolica, An. 1656. w 4ce.

Ciampi Bibliogr.

Galeazzo Franciszek Maria ob. Galluzzi.

Galeazzo Morone ob. Raciborczyk Walenty (1670).

(Gałecka Agata). Stan sprawy Ur. Agaty z Michałowskich Gałeckiey, sędziny ziemsk. owruckiey pozostałey wdowy y sukcessorów niegdy W. Jerzego Gałeckiego sędz. ziemsk. owruck. z W. J. Xdzem Smogorzewskim metropolitą kijowskim o wieś Zarudzie. Nayiaś. Królowi y Stanom zgromadzonym na seymie warszawskim 1782 d. 3 octobris podany. fol. str. 6.

Krasińs.

— Toż:... o wieś Zarudzie z przyłączeniem zażalenia przeciwko Departamentowi Woyskowemu za wzbronioną pomoc woyskową Prześwietney Rzpltey Stanom na Seymie Warszawskim 1782 roku, dnia 23 Octobris podany. folio, karta 1.

Czartor. — Warsz. Uniw.

Gałecka Zofia ob. Tewenus Franciszek (Traktat 1745).

GAŁECKI Antoni Mikołaj. Franciszkan. Assertiones theologicae de fruitione ad mentem subtilissimi Doctoris F. Joannis Duns Scoti elucubratae a F. Antonio Gałecki ord. minor. Conventualium S. Francisci in alma Acad. Zamoscensi S. Theologiae auditore pro renovatione Studiorum aestiva in eadem alma Academia Zamoscensi publice ad disputandum propositae sub praesidio Adm. Rdi in Christo Patris Sebastiani Kwolek ordinis supra scripti, artium et S. Theol. doctoris, ejusdemq. Scholasticae in alma Acad. Zam. ordin. professoris Anno Dni MDCXLII. (1642). die ... mensis Septembris. w 4ce, ark. 2.

Na odwrotnej stronie herb Jelita, pod nim 8 wierszy łac. Przypis prozą Janowi Zamojskiemu Staroście Kałuskiemu. Konkluzye teologiczne, za rektorstwa Benedykta Żelechowskiego.

Warsz. Uniw. — Zamojs. Ord.

— Strzała wieczney szczęśliwości kresv dopędzaiąca w wybornym biegu pobożnego żyćia Jaśnie Wielmożnego Jego Mośći Páná P. Mikołaja Krzysztofa z Chalca Chaleckiego Woiewody Nowogrodzkiego, Wolkinickiego, Lepuńskiego etc. Stárosty, podobieństwem iego herbowney Habdankowey, wystawioná w kazaniu pogrzebowym dniá 11 Wrześniá Roku P. 1653. w cudownym loretáńskim Wolkinickim Pánny Naświętszey domeczku od niego fundowanym y zakonowi bráciey S. Franciszka Conuentualium oddánym. Przez Wielebnego oyca Mikołaja Antoniego Junosza Gałeckiego Doktora Pisma S., Regenta y kaznodźieię ordinariusza Holszańskiego tegoż zakonu. Zá dozwoleniem pasterskim Jaśnie Wielmożnego Jego Mśći X. Biskupa Wileńskiego y Przełożonych zakonnych, do druku podana, w Wilnie w drukarni OO. Bázylianów S. Tróycy 1654. w 4ce, kart nlb. 26. (Druk gocki).

Na odwrotnej stronie tytułu herb Abdank; pod nim 8 w. pols. Autor przypisał synom zmarłego: Władysławowi i Hieronimowi Kazimierzowi. Chalecki wojewoda umarł d. 7 Kwietnia 1653 r., był synem Demetriusza Chaleckiego, podskarbiego W. X. Lit. i Reginy Dybowskiej Starościanki Knyszyńskiej; nauki odbył w Akademii wileńskiej, poczem zwiedził obce kraje. Słuchał nauk w Akad. paryskiej pod sławnymi mistrzami Lipsiuszem i Caulerem, i zaledwie mając lat 16, wydał: Compendium Rhetoricae tegoż Caulera. Mając lat 18, odbył dysputę w Sorbonie i przypisał ją Władysławowi IV królowi. Za powrotem zostawał na usługach króla Zygmunta III. Przez lat 33 nieraz stawał z pocztem zbrojnych w obronie granic ojczyzny. Różne też posiadał urzędy i tak: Miecznik W. X. Lit., Kasztelan Żmudzki, Smoleński, Pisarz W. X. Lit. w końcu Wojewoda Nowogrodzki. Miał za żonę Maryę Eleonorę Stybychin.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

Gałecki Franciscus ob. Carrara

(1758) — Załuski Andrzej (Oddawanie 1683).

GAŁECKI Józef sędzic Owrucki. Pożegnanie ks. Rybińskiego bisk. Kujaw. w dzień jego wyjazdu złożone. Bez w. m. dr. 1785. w 4ce, str. nlb. 6.

Krasińs.

Gałęczyna Anna ob. Dzianoty Jan (Termin życia 1711).

Gałemski Albertus Carolus de Xente ob. Mazurkowic V. (Philantropion 1659).

GALEMSKI Karol. Smutnych łez otarcie na pogrzebie Anny z Kostków hrabiny Ostrogskiey Wwdziny Wołyńskiey 1636.

Nies. T. II. str. 176.

GALENUS Claudius Pergamenus. Antidotarivs, Liber per tot saecula ab omnibus magno opere desideratus, in gratiam magni antistitis Joannis Choijennij episcopi Plocensis è Graeco in Latinum traductus, et Commentariis breuibus illustratus à Josepho Struthio Polono publico tunc artis medicae Patauij professore. Galeni Astrologiae ad Aphrodisiū liber unus. Galeni de Urinis liber unus. Eodem interprete. Venetiis M.DXXXVI. (1536). Cautum privilegio: ab Illustrissimo & Excellentissimo Dominio Veneto per duodenium concesso: ut in eo. [Na końcu:] Venetijs per Joannem Antonium de Nicolinis de Sabio 1536. w 8ce, kart nlb. 4, liczb. 147.

Dedykacya na odwrocie tyt.: Joanni Choijennio Episc Josephus Struthius, datowana 1536. Drugi list tegoż do Franc. Phrigomeliusa prof. medyc. datowany 1536. — Liber II od karty 47 do 112. — Na odwrocie karty 112 jest dedykacya: Joanni Choijeński Josephus Struthius, datowaną: Patavii 11 Januarii 1635 r. Dalej, Galeni Mathematices scientiae prognostica de decubitu infirmorum. Nadpis kart: Astrologiae liber. Idzie do karty 135. — Na k. 136. dedykacya: Valentino Morawski bon. art. et medic. doctori J. Struthius datow. 3 Jan. 1535, Na k. 137: Galeni de Urinis, do k. 147. — Nadpis karty 145 przewrócony.

Wierzbowski III. 2189. podaje to z datą M.DXXXVII. (1537) i wymienia biblioteki: medyko chirurg. Petersburgs. i Jagiellońską. W ostatniej atoli dziело ma datę 1536. Jagiell.

— De Antidotis Libri duo: per tot saecula ab omnibus magno opere desiderati: in gratiam magni antistitis, Joannis Choienii episcopi Plocensis, e Graeco in Latinum traducti, et commentariis brevibus illustrati, a Josepho Struthio Polono, publico tunc artis medicae Patavii professore. Venetiis per Joannem Antonium de Nicolinis de Sabio. M.D.XXXVII. (1537). Cum privilegio: ab Ill. et Excell. Dominio Veneto per duodennium concesso. 7. mai. w 8ce.

Na przodzie dwa listy, jeden do Chojeńskiego, drugi do Franciszka Phrigomeliusa, Medycyny Professora w Padwie, datowane w Wenecyi r. 1536. Do traktatu tego przyłączone jest, jak i w poprzedniej edycyi: Astrologiae ad Aphrodisium Liber unus, i De urinis Liber, Josepho Struthio interprete.

Jocher 213. — Janoc. I. 263. — Ciampi 340. przywodzi wydanie Venetiis 1535. w 8ce.

— Astrologia od Aphrodisium. Spuria quidem iudicata. Exhibens Mathematicae Scientiae Prognostica de Decubitu Infirmorum. Nunc primum a Josepho Struthio e Graeco translata. Venetiis per Joannem Patavinum et Venturinum de Ruffinellis. Anno Dom. M.D.XXXV. (1535). w 8ce.

Przypis Jan. Chojeńskiemu Biskup. — Tłómaczenie to Jan. Cornarius w edycyi swojej dzieł Galena 1678. pomieścił w T. VIII. str. 48—50. (Janoc. I. 262 nast.). — Fabricius T. V. p. 450. cytuje jeszcze: Περὶ καταχλίσεως προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήτης. In Ed. Charterii T. VIII. p. 901. In septima Juntarum inter spurios fol. 112. Interpretatus est Josephus Struthius quo interprete Jacobus Antonius Marescottus edidit. Est absurdum opus Neograeci in Arabica Astrologiae scientia delirantis. — Sobolewski w notach swoich namienia o tłumaczeniu Prognostyków Galena, przez Strusia wydanem w Lugdunie r. 1540. w 8ce.

Jocher I. 29 i 142. N. 210.

— Medicorum omnium fere Principis De differentiis morborum liber. Cracoviae apud Hieronymum Vietorem. Anno Do. M.D.XXXVII (1537 w 8ce, kart 32 nlb.

Tłómaczem tego traktatu na język łaciński jest Guilhelmus Copus Bazyleyczyk. Wydał traktat ten Struś dla uczniów swoich, jak świadczy list jego do Jana Cho.

jeńskiego Biskupa Krakowskiego, na odwrocie karty tytułowej wydrukowany.
Jocher I. 29. 212. — Wierzbowski III. 2193. — Wiz. i rozt. nauk. Wiln. 1839. T. 48. str. 134—6. Czarnec. — Czartor.

— In librum Hippocratis de Articulis, Commentatorium Libri quatuor. Latine rediti a Josepho Struthio Polono, publico artis medicae Patavii Professore. Venetiis apud Bartholomaeum Zanettum, A. D. M.D.XL. (1540). w 8ce większej.

Przypis. szkole lekarskiej w Padwie.
Jocher 215. — Janoc. I. 264.

— Librum Hippocratis de Fracturis, Commentariorum Libri tres, e Graeco in Latinum conversi, a Josepho Struthio Polono, publico artis medicae Patavii Professore. Venetiis in aedibus Bartholomaei Zanetti. A. D. M.D.XXXVIII. (1538). w 8ce.

Przypis Jan. Chojeńskiemu Biskup. Krakows.
Jocher 214.

— Medicorum post Hippocratem principis, Opera omnium utilissima, à doctissimis viris partim nunc primum latinitate donata, partim uero ad exemplaria graeca diligentius recognita: quorum nomenclaturam uersa pagina uidere licet. Praeter eos, quos sequens elenchus habet libros, iam recens accesserunt, De venae sectione adversus Erasistratum et Erasistrataeos Lib. II. Josepho Tectandro Cracoviensi interprete. Basileae apud And. Cratandrvm An. M.D.XXXVI. (1536). folio, kart 14 nlb. i str. 521.

Dedykacya: Joanni Antonino philosopho et medico, Basileae 4. Idus Martias. — Są tu zawarte: 1) str. 9. Liber quod animi mores sequntur Joanne Guinterio interprete. 2) De propriorum animi affectuum J. Guinterio interprete (str. 16). 3) Tegoż przekład: De sectis ad medicinam introd. (s. 30) De elementis (s. 41), De corporis constitutione (s. 62), de plenitudine (s. 67), i inne. De usu respirationis Joanne Vasseo interp. (s. 131) i inne tegoż przekładu. Od str. 437: De theriaca Joachimo Camerario interprete. Od str. 461—480: De astrologia sive prognostica de decubitu infirmorum. De Urinis Josepho Struthio interprete. — Mylnie zatem Jocher I. str. 141 - 2. twierdzi, że w zbiorze tym dwa pierwsze pisma Galena są przekładu Tektandra, bo praca Tektandra jedna tylko jest na tytule wymieniona i ta w tem wydaniu stoi na końcu (De venae sectione) od str. 494—521.
Jocher 208. Jagiell.

— Duo Libri, unus de Plenitudine, alter de curativa sanguinis missione, ad custodiam sanitatis utilissimi, translati et scholiis quibusdam declarati, per Christophorum Heyll, Medicum Dantiscanum. (Na końcu:) Dantisci Ex Officina Francisci Rhodi. Anno 1558. Mense Julio. w 4ce, k. nlb. 68.

Ded.: Consulibus ac senatoribus ciuitatis Dantiscanae. — Tenże Heyll inaczej Soterus zwany, tłómaczył także Galena: De cognoscendis et curandis affectibus renum. Jöcher-Gel. Lex. — Bandt. H. d. k. p. I. 106. oraz Joch. 216. mają cokolwiek odmiennie tytuł. Ossol.

— De Urinis Liber. Genuinus aliis visus, aliis suppositicius. Nunc primum a Josepho Struthio e Graeco traductus. Venetiis per Joannem Patavinum, et Venturinum de Ruffinellis. Anno D. M.D.XXXV. (1535). w 8ce.

Przypis. Walentyn. Morawskiemu Medyc. Doctor. Tłómaczenie to pomieszczone jest w Galeni Opera Basileae 1536, w wersyi dzieł Galena, 9-tem wydaniu Juntów, w Wenecyi r. 1625. Classe IV. s. 123—126. — W edyc. Charteriusa, Class. IV. s. 122. Także w edycyi Bazylej. 1561. Class. IV.
Jocher 211. — Janoc. I. 263.

— Claudii Galeni de venae sectione adversus Erasistratum liber ad Graecorum exemplarium fidem recognitus, Josepho Tectandro interprete. Alterque de venae sectione adversus Erasistrataeos, qui Romae degebant, interprete eodem. Cum reliquis Galeni operibus latine redditis, Jani Cornarii Zhviccaviensis medici cura Basileae apud Hieronymum Frobenium et Nicolaum Episcopium, mense Martio humanae salutis anno M.DXLIX. (1549). folio. [T. 5. Opera, od str. 1058—1102].

— Toż:... Lugduni 1549. w 12ce.

Toż znajduje się w edycyi Charteriusa T. X. str. 398. 406—408. W edycyi Juntarum Venetiis 1624. Cl. VI. str. 7—15.
Janoc. I. 270. — Jocher 209. (tytuł ma krótszy).

— ob. Beroaldus (1510) — Confutatio (1585) — Hendorf Chr. (1536) —

Montanus Joa. Bapt. (In explanat. 1656) — Petrycy (1641).

Bentkowski H. l. p. II. 444—7. — Janoc. I. 258—67. — Sołtykowicz O Akad Krak. 46 i 202—9. — Wizer. i roztrz. nauk. Wilno 1839. T. 48. str. 134—6.

Galerie (La) agréable, où l'on voit en un grand nombre de cartes très-exactes, et de belles tailles-douces le principaux empires, roïaumes, républiques, provinces, villes, bourgs et forteresses, avec leur situation et ce qu'elles ont de plus remarquable etc.; comme aussi les maisons de campagne, les habillemens et moeurs des peuples etc.; item les animaux, arbres, plantes, fleurs, quelques temples et idoles des païens et autres raretez dignes d'être vues, dans les quatre parties de l'univers; divisée en 66 tomes. Les estampes aiant été dessinées sur les lieux et gravées exactement par les célèbres Luyken, Mulder, Goerrée, Baptist, Stopendaal et par d'autres maîtres renomez. avec une courte description qui précède de chaque empire, roïaume etc. Le tout recueilli avec beaucoup de soin, de travail et de dépense, pour l'utilité et pour le plaisir des amateurs de l'histoire et de la géographie. Le tout mis en ordre et exécuté à Leide par Pier van der Aa. Bez w. roku. folio.

Obejmuje w T. I—IV: Le Danemarc, Norvegue et Suède, La Pologne, Prusse, Courlande et Moscovie i t. d. Kijows.

— agréable du monde. Leyde, P. Van der Aa. Bez w. r. folio, tomów 76. w 26 woluminach.

Tom I. obejmuje: Pologne, Prusse, Courlande et Moscovie.

Same ryciny. Cena całego zbioru była u Weigla 36 talarów, zaś w r. 1893. u Hirsemana tylko tom jeden: Polska, w której niedostawało ryciny: Cracovia, kosztował 180 Marek. Tytuł był inny podany: Description de la Pologne.

GAŁĘSKI X. Stanisław. Nowy świat Bogu, z nowym prezentem obyczaiów Ludziom Nayświętsza Marya Panna w trzech leciach do Jerozolimskiego Kościoła, przy prezentacyi posses obieraiącá. A teraz w prezencie w Bogu Przewielebney JM.CI. Panie Cecylii Olewińskiey, Xieni Konwentu Kaliskieg Zakonu Sw. Klary, ofiarowany. A wprz w Kościele Kaliskim WWPP. tegosz Z konu Zambony (tak) ogłoszony. Poty zá dozwoleniē Starszych przez X. St niława (tak) Gałęskiego S. T. B. á tenczaś spowiedniká pomienionych WV PP. Franciszkanâ do druku podan Roku Panskiego 1723. w Kaliszu w dr karni Kollegium Karnkow. Societat Jesv. fol. k. 9 nlb.

Jocher 4921.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

Galewski Paulus ob. Popiel Sta (1753).

Gałęzowscy ob. Hostya (1728).

Gałęzowski Felicianus ob. Hosty (1728).

GAŁĘZOWSKI Wincenty. Głos Wi centego Gałęzowskiego Posła Lubelskie go po podanych Notach od Dworow Pe tersburskiego i Berlińskiego, w czasi seymu w Grodnie 1793 Ru. mian fol. 1 karta.

Nie zezwala na ratyfikacyą traktatów d żących do zguby ojczyzny. Jagiell.

— Głos Wincentego Gałęzowskieg regenta grodzkiego lubelskiego. W cza sie seymików po ogłoszeniu kandyda tów do Funkcyi poselskiey, dnia 27 maja roku 1793. w Lublinie miany Bez miejsca druku. fol. 3 kartki.

Mówi o smutnym dniu 9. kwietnia, w któ rym podano Deklaracye Petersburgską Berlińską. Jagiell.

— Głos ... posła lubelskiego na ses syi seymowey dnia 17. Julii 1793 r miany. fol., str. 2. Branic.

— ob. Dyaryusz Seymikow (1792)

Galezyusie (O) historya ob. Anty pasty małżeńskie.

Gałga ob. Napolski Piotr (1628).

GALIBERTUS Casimirus. Lutero Con vinto Opera di Cotroversa del P. Mae stro Fra Casimiro Galiberti, de Minor Conventuali Missionario Apostolico, e d Carlo VI Imperador de Romani The ologo e Casiglio re di sua Coscienz Dedicata Alla Gloriosissima Maesta d Stanislao, Re di Polonia, Grano Duc Di Lituania, Conte di Lesno, E Duc

di Lorena O. O. Con Licenza de Superiori in Monaco di Baviera Presso Gio. Giavino Vötter (1740). w 4ce, k. 6, str. 270. Warsz. Uniw.

(Galicya, Galizien). Dreyssig Briefe über Galizien oder Beobachtungen eines unpartheyschen Mannes. Wien und Leipzig, G. Ph. Wucherer und E. Beer. 1787. w 8ce, str. 192 (z rycina). Raczyńs.

— Carte nouvelle des Royaumes de Galizie et Lodomerie avec le district de Bukowine. à Augsb. chez Jean Michel Probst.

— Compendiolum regnorum Slavoniae, Croatiae, Dalmatiae, Galliciae et Lodomeriae magniq. princip. Transilvaniae geograph. Norimbergae (1792). w 8ce.
Inna edycya obacz pod Compendiolum.

— Darstellung der Methode, welche bey der Ausmessung und Zeichnung der Karte der Königreiche Galizien und Lodomerien angewandt worden ist. B. m. r. i dr. (około 1789?). folio, 4 karty.

— Geographisch-historische Nachrichten von Westgalizien oder den neuerlangten österreichisch polnischen Provinzen. Mit einer Charte. Wien 1796. bey Johann Otto. w 8ce, str. 149 i 1 mapa. Czartor. — Ossol.

— Uwagi nad rządem Galicyjskim. Przyczyny, dla których do tego stopnia nikczemności prowincya ta przyszła, a nakoniec sposoby jakiemiby los tego kraju poprawić można 1790. Bez m. (Warszawa). w 8ce, str. 52.

Pisane w duchu rządowym. Wymienia, że obywatele mieli kapitały, bo na kontraktach r. 1772, prezentowano 10 milionów gotówki w kancellaryi grodzkiej. Wykazano tu co rząd Austryacki dobrego zrobił dla kraju w administracyi, sądzie, stosunkach włościańskich, zarazem podane propozycye co zrobić należy. Warsz. Uniw.

Galicya ob. Acta (1786) — Almanach Royal (1776) — Bel. Matth. (1792) — Codex poenalis (1797) — Constitutio cridae (1780) — Continuatio (1782) — Edicta et mandata. (1772) — Engel Samuel (Precis 1773) — Franciscus II (1795) — Gebhardi L. A. (1778) — Index locorum omnium (1794) — Kalendarz (1781) — Koefil D. (prawa polit. 1791) — Komissya Skarbu (dobra duchow. 1790) — Kontynuacya (1773) — Kuropatnicki Ew. (Geografia 1786) — Leges (1790) — Lotter Konr. (mapa) Mayer — Manipulacya (1783) — Młodziejowski Andrzej (1776) — Odezwa — Odpowiedź na wykład (1773) — Odpowiedź szlachcica na zapytanie — Ordinatio (1773) — Ordinationes (1773) — Organizacya P. M. (ad Caesar. Majest. 1782) — Podściwski Joannes (1782) — Porządek (1783) — Posłaniec (1799) — Przedaż dóbr (duchow. (1786) — Rozporządzenie (1783) — Ustawy Cywilne (1797) — Uwiadomienie względem systematycznego wypisu (1791) — Uwiadomienie zapraszające (1787) — Wypis systematyczny (Skorowidz 1791) — Wieczory dwa polaków — Wywód poprzedzający praw (1772) — Zdanie Komis. Skarbu (dobra duchowne).

Galizien ob. Anwendung — Benedicti Luc. (West. mapa) — Ephemeriden (1777—1786) — Feyerabend (Wanderungen 1798) — Geschichte (1792) — Handbuch der Gesetze (1888) — Hoppe Jak. Aug (1792) — Karte (1797) — Kortum (Magna Charta 1790. Betrachtungen 1790) — Kratter F. (Briefe ü. itzigen Zustand 1786) — Lönenau Ch. — Luca (de) Ignatz (1791) — Maire F. J. (atlas 1796) — Nachricht (1790) — Penter Kaspar — Postel J. B. (1791) — Reymann (1796) — Schematismus (1790).

GALICYANIN. List ze Lwowa d. 15 czerwca do Sew. Rzewuskiego Lwów, 1790. w 4ce.
Katal. Batows. N. 2169.

— Odezwa Gallicyanina do Polaków Roku 1790. Bez m. (Warszawa, druk Grella). w 8ce, 45 stron.

Daje rady o formie rządu, domaga się zatraty Liberum Veto, żąda tronu dziedzicznego, przypuszczenia miast do równej sprawiedliwości, otworzenia drogi do urzędów wojskowych i administracyi, cenzury dzieł przez duchowieństwo.

Porównaj: Bretscheider H. (Odpowiedź Szlachcica 1790) — Skarszewski.

— Skutki dzieł Woltera ... (tu cytat z Virg. Aeneid. 6.) Przez Gallicyanina. Roku 1792. w 8ce, str. 23.

Całe wierszem. Autor w dedykacyi do Stan-Augusta mówi, że jego gniazdo było w Zatorskiem, że ojciec jego służył w kamerze przy królu, a syn jedynak od lat dwudziestu jest poddanym Cesarza. W wierszach maluje ohydę potwarzy. Ta na głowie Woltera usiadła i zrobiła jego dzieła. Całe maluje szkodliwość zasad Woltera. Branic. — Jagiell. — Krasiń.

GALICZIN Alexander. Manifeste du Prince Alexandre Galiczin General Commandant en Chef l'armée de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies. 'A tous ceux à qui il pourra appartenir. Manifest Xcia Jmci Alexandra Galliczyna Generała y Kommendanta generalnego wojsk Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jey Mości całey Rossyi. Wszystkim, którymby o tym wiedzieć należało [Datow. w naszey generalney stacyi w Kijowie marca 14. dnia 1769 r.] fol. kart 3.

Z powodu, iż rusza się konfederacya i porozumiewa z Turcyą, Galliczyn zapowiada nagromadzenie wojsk w prowincyach polskich graniczących z Turcyą i żąda udziału ludności przeciw buntownikom, a to w imię zkontraktowanej gwarancyi. Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń.

(Galińscy Antoni i Eleonora). Krótka wiadomość o sprawie J. PP. Antoniego y Eleonory z Seyfortów Galińskich Kon: Par. z Szają Mowszowiczem Żydem arędarzem przedtym karczmy Korzyskiey, o winę przylicznego złodzieystwa przekonanym, Zelikiem Szmuyłowiczem i Abrahamem Josielowiczem oraz Judelem Abrahamowiczem, żydami Wileń: o przewodnią tegoż złodzieystwa przez Szaię złodzieja powołanymi. Bez m. i r. (1781). folio, sygn. A_2 (kart 2).

Żyd Szaja przyznaje skradzenie ruchomości przez jego zmowę z moskalami wojskowymi, około dóbr Korupci konsystującemi dopełnione. Do kradzieży także przyznał się sołdat Bykow. Żyda skazano na smaganie rózgami przez mistrza u pręgierza. Jagiell.

GALIŃSCY. Replika ze strony WW. JPP. Galińskich chorążyców orszańskich przeciwko wszystkim ich pozywaiącym y pozwanym kredytorom, pretensorom iakiegobądź kolwiek tytu instancyę swoię dystyngwującym s y aktoraty maiącym nakoniec przeci ko JW. JP. Rdułtowskiemu Chorążer nowogrodz. opiekunowi. B. wyr. m. (około 1786). fol. kart nlb. 2.

Zieliń

GALIŃSKA Franciszka. Uwagi p dane do Stanów Rzpltey ze strony Fra ciszki z Rdułtowskich Galińskiey Ch rążyny Orszańsk. i dzieci osierociały małoletnich possessorów dóbr Proncze kowa i Chołchły, przeciwko P. P. W lanom r. 1786. fol. 1 ark.

Galitzin ob. Galliczyn.

Galizeus ob. Historye (1752).

Gall Adam von Kreckwitz ob. Ho ning Casp. (1693) — Lange Dan. (169 — Walther Casp. (1693).

GALLAEUS Filip. XII Cardinaliu pietate, doctrina rebusque gestis max me illustrium imagines et elogia. An verpiae, 1598. (13 portretów rytow Galle). w 4ce.

Rzecz obca, tu zamieszczona dla tego, mieści portret Stan. Hozyusza.

GALLAND Antoni (1646 † 27 l 1715). Tysiąc Nocy y iedna, Awant ry Arabskie, XII Tomów. w Warsz wie, Gröll. 1768. w 8ce, za przy alla rust. zł. 30.

Tak podaje katalog Grella. — Inny teg Katalog dodany do 1ej części Awantu podaje ten tytuł: VII Tomów, w Warsz wie 1768—72. w cenie 17½ złotych.

— Awantury arabskie lub Tysią nocy y iedna w języku francuzki przez J. M. P. Galand wydane, a świ żo na język polski dla publiczney s tysfakcyi przetłumaczone. W Warsz wie, nakładem Mich. Grela J. K. M Komiss. y Bibliopoli. 1772 w 8ce, T mów XII. T. I str. 172. i Katalog ksią kart 10 nlb. T. II str. 200. T. I r. 1774. str. 173. k. 1. T. IV r. 177 str. 171. i rej. k. 2. T. V str. 17 i rej. k. 2. T. VI r. 1779. str. 29 i rej. k. 2. T. VII r. 1772. str. 22 i Katalog książek kart 6. T. VIII 1773. str. 164. T. IX r. 1773. st 204 i Doniesienie z Katalogiem kart

T. X r. 1774. str. 196. T. XI r. 1774. str. 183. T. XII r. 1774. str. 184. i Katalog książek kart 16 nlb.

Tomy były przedrukowywane. U Czartor. T. III ma str. 190. T. V str. 192. T. VI str. 266. Mają zaś datę: r. 1772.
Od Części III jest drugi mniejszy tytuł: Tysiąc nocy y iedna. Awantury arabskie. Tłumaczył Łukasz Sokołowski.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Turczyn woiażuiący. Z ięzyka Rossyiskiego. 1789. w 8ce.

— Toż:... Za pozwoleniem prześwietney Kamery J. K. Mci Białostostockiey przedrukowany. w Supraślu 1797. w 8ce, str. 150.

Lwows. Uniw.

GALLETTI Johann Georg. August. Fortsetzung der allgemeinen Welthistorie der neueren Zeit. Halle 1794. w 4ce, 60-ter Theil.

Jest tu i o Polsce. Branic.

GALLETTI Petrus Aloysius (Luigi?) Romanus Monachus Cassinensis. Inscriptiones Romanae infimi aevi Romae extantes, opera et cura ..... collectae .... Romae 1760. typis Joan. Generosi Salomonii Tomów III. w 4ce większej.

Tu dużo zawarto inskrypcyi nekrologicznych Polaków pochowanych w Rzymie.
Ciampi Bibliogr.

— Osservatione sopra .... di due diplomi della Santa memorie di Urbano pp. IV. Bez w. m. dr. i r. (Roma). fol. kart 2.

Podpisany Petr. Luigi Galleti Casinese Abate Scrittore latino della bilbliotheca Vaticana r. 1771. Odnosi się to do Miechowitów Zakonu S. Augustyna w krakowskiej Dyecezyi. Warsz. Uniw.

Galli Nicolaus ob. Fla. Math. (Verlegung 1552).

Gallia ob. Responsum (1564) — Sulikowski J. D. (Probi 1575).

Gallicanus dux Romanorum, ad fidem in bello Gothico conversus. Honori Francisci Tarło, Capitanei Vielunensis, per poeseos juventutem Collegii Petricoviensis Scholarum Piarum repraesentatus, Częstochoviae 1723. fol.

Program teatralny.

— ob. Szpungiański Jerzy (Hercules 1724).

Gallicus ob. Montluc Jan (1573) — Wassenberg (carcer 1644).

GALLICUS Alexander. Alexandri Gallici, quem plurimi ordinis minorum et sacre pagine professorem excellentissimum kathalogoque sanctorum inscriptum affirmant, secunda pars doctrinalis sui de artificiosa dictionum constructione ordine et regimine. Lyptzk 1500. [Na karcie pierwszej verso :] Artis grammatice precepta Alexander ille Gallicus, quem plurimi et despectum et abijciendum sompniant... Impressum autem est hoc opus ad impensis optimi humanissimi que viri domini Iohannis Haller Civis Cracoviensis, virorum doctorum fautoris excellentissimi. An. 1500. ob. Głogowczyk Jan (Secunda Pars doctrinalis.)

— Exercitium secundae partis Alexandri Galli (1504. 1510. 1517. 1518). ob. Głogowczyk J.

Wiszniewski Mich., Historya literatury polskiej. Tom. III. Kraków, 1841. str. 302.

GALLIFET Józef X. S. J. (1663 r. † 1 Września 1749). De cultu Societatis Jesu Cordis Domini ac Dei Jesu Christi. Authore R. P. Josepho de Gallifet, Societatis Jesu Sacerdote. Cum Privilegio Caesareo et Facultate Superiorum. Augustae et Cracoviae, Sumptibus Christophori Bartl. Anno 1753. w 8ce, str. 599.

— Serca Jezusowego cześć y chwała, trzema księgámi, przez W. X. Józefa de Galliffet Soc. Jesu Łaćińskim ięzykiem drukiem rzymskim Oycu Swięsemu Benedyktowi XIII. Polskim tłumaczeniem przez Polaká tegoż zakonu Matce bolesney naybłogosławieńszey, w Polu przy Járosławiu cudowney, przypisana. Podczas introdukcyi támże Kongregacyi Serca Jezusowego Roku 1730. w Sandomierzu J. K. M. Collegium Soc. Jesu. w 4ce, kart 6 i str. 309.

Strona ostatnia mylnie wydrukowana 903. Dedykacya Benedyktowi XIII. na 4 kartach. Approbata Konst. Szaniawskiego w Kielcach 1730 i Jana Juskiewicza we Lwowie 1730.

Księga pierwsza: O pierwszych początkach, pomnożeniu i własnościach czci i nabożeństwa ku najświętszemu Sercu Jezuso-

wemu. Druga: O zacności czci Serca Jezusowego (str. 48). Trzecia: O używaniu i sposobie czci Serca Jezusowego (str.103). — Od str. 166: Przykład wyjęty z tego, co z rozkazu ojca duchownego napisała wielebna Małgorzata Alacoque zakonu P. Maryi od Nawiedzenia. — Ta ostatnia część tworzy także osobne dzieło innego tłumaczenia p. t.: Życie Małgorzaty Alakok.
Jocher 6896. Drohob. — Jagiell.

— Życie Wielebney Małgorzaty Alakok Zakonu od Nawiedzenia N. Maryi Panny zwanego, które z rozkazu swego spowiednika własną ręką napisała etc. Wilno, w drukarni Akademii 1730. w 8ce, str. liczb. 156.

Ta data może mylna, bo z tytułu zdaje się, że jest to samo co edycya z r. 1791.
Krasińs.

— Życie Wielebney Małgorzaty Alakok Zakonu od Nawiedzenia N. Maryi Panny zwanego, które z rozkazu swego spowiednika własną ręką napisała. Naprzód w łacińskim języku przez W.J.X. Józefa de Gallifet S. J. przełożone, y Nay. Oycu Benedyktowi XIII przypisane. Teraz przez pewnego kapłana na polski ięzyk przetłumaczone. w Wilnie, w Drukarni J. K. Mci przy Akademii Wileńskiey. Bez w. roku. (1791?). w 8ce, k. 7, str. 156.

Dwie Approbaty z r. 1789 i 1791. Poprzedza List X. Biskupa Swessionenskiego do Autora tej książki Józefa Gallifeta pisany 4 kwiet. 1724 r.— Ob. Alacoque (Zycie 1719. 1724) w Bibliogr. Tom XII str. 93.
Brown. Bibl. 464. 481. — Sommervogel III 1125.
Dzików. — Jagiell. — Krasińs.

GALLINIUS Martinus Prossoviensis, Ad Venerabilem virum, M. Benedictum Cosminium epistola: qua in rebus musicis bonas horas, atq; adeo annos plerosque, vale dicto turpi sacratioribus studijs, male se collasse quaeritur. Cupidis rerum talium, odiosum et molestum est fortasse carere Satiatis vero et expletis, iucundius est carere quam frui. (Na przedostatniej karcie:) Cracoviae excussum in officina Hieronymi Vietoris. Anno ab orbe redempto M.DXXXV. (1535). w 8ce, kart 28 nlb. Na ostatniej karcie drzeworyt.

Dedykacya: Matthiae Lithuano Ord. Franciscanor. Coenobii Wilnen. Sanctae Mariae Praefecto. W niej mówi: una opera duos pariter demereri: q. una demque epistola et M. Benedicto praeptori meo parum bene respondeo. Da Grachoviae ex aedibus divo Francisco cris Calendis Januarii anno 1531. dedykacyi list: M. Gallinius Prossovisis Magistri Benedicto Cosminio foelicitem precatur. W nim wspomina: pr ceptorem Sigismundum Zalesium, fratr Minorum, musicum ecclesiasticum.
Jagiell

GALLO Muzio Cardinale (1721 † Grud. 1801). Sacra Congreg. Consisiriali R. P. D. Gallo Secretario Gr snen. Creationis Episcopi titularis cum tura successione suffraganeatus pro Ce sissimo et Rmo D. Archiepiscopo Gr snen. Regniq. Poloniarum Primate. M moriale. Romae, 1768. typis Bernab fol. kart 3.

Arcybiskup Gnieźnieński Podoski z powo starości i choroby swego Suffragana prze stawia na nominalnego Biskupa Antoni go Przedwojewskiego Exprowincyała K pucynów, któryby pełnił obowiązki suffr gana.
Moroni Dicionario Storico 1844 Vol. XXVI s. 151. Warsz. Uniw.

GALLUS Martinus ob. Kadłubek V (1749) — Mitzler Wawrz. (Scriptor III).

Janociana II 164. II 193. — Friese I 16 — Gołębiow. O dziejop. 18. — Bentk I lit. II 703. — Mechers. Hist. wym. I 3 — Pamięt. Warsz. 1819. XIV 111—11 — Wiszn. H. lit. II 46—60. I 201. W szniew. Pomniki I przedm. — Roczn. Przyj. N. IX. 146. — Gliszczyński M chał. — Monum. Germaniae XI 418-478. — Bielowski Monum. — Encyk Orgelb. IX 555. — Prażmows. Wiad. dziejop. 4. — Chodynicki 240. — Zeis berg Dziejop. w. śred. — Gumplowic w Abhandl. Akad. wied. 1896. — K trzyński Stan. w Rozpr. Akad. krakow 1898.

Gallus Michał ob. Jodłowski Sta (Torques 1646).

GALLUS Nicolaus (Han) (1516 1570). Proba des geists Osiandri vo der rechtfertigung, durch die eingegos sne wesentliche Gerechtigkeit Gottes Nicolaus Gallus. Gedruckt an Magde burgk durch Michel Lotther. Ann 1552. w 4ce, sign. Aij—Gij.
Wrocławs.

GALLUCCI Giuseppe. Vita di Jacopo Ragazzoni. Venezzia 1610.

Od str. 88 obszernie rozwodzi się o przybyciu do Wenecyi Henryka Walezyusza kr. pols.
Ciampi Bibliogr.

Gallupi Baltazar kompozytor ob. Bałamut kobiet (1783).

GALLUZZI (Galeazzi) Franciszek Marya (1671 † 17 Września 1731). Novena del B. Stanislao Kostka. B. r. (przed r. 1727).

— Novena di S. Stanislao Kostka, in occasione della Canonizatione 1727.

— Vita di S. Stanislao Kostka della Compagnia di Gesù, descritta da un Religioso della medesima Compagnia, coll'Aggiunta degl' Atti della sua Canonizatione cavati dalla Segretaria della Sacra Congregazione de' Riti. In Roma, nella Stamperia di Antonio de' Rossi M.DCCXXVII. (1727). w 12ce, str. 172 i portr.

— Toż:... In Roma ed in Neapoli, nella Stamperia di Felice Mosca 1727. A spesa di Bernardino Gessari 1728. w 8ce, str. 175 i portr.

— Vita S. Stanislai Kostka cum actis canonizationis. Romae, 1726. fol. kart 6.

Jocher 8618. 8616. — Ciampi Bibl. Crit. I. 113 i 256. — Sommervogel III 1140.

Galmin Mathias ob. Epicedia (1580).

GALOIS. Skutki balsamów vincetoxicum i vectigabile, tudzież kropli zielonych balsamiczne zwanych, przez J. P. de ... sławnego doktora hiszpańskiego wynalezionych. w 4ce, k. 2.

Zielińsk.

GALSZÉCSI István. Enekes könyv. Cracco. 1536. w 8ce. (Ajánlva Prini Péternek).

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár, str. 4.

— A Keresztyéni Tudományról való rövid Könyvecske. Galszecsi Estván Mestertül szereztetetett. Krakkó. 1538. w 8ce.

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár, str. 5.

Galuszowice ob. Decisio (1709).

GAMALSKI Serafin Bernardyn. († w Maju 1733). Przestrogi duchowne sędziom, inwestygatorom y instygatorom Czarownic napisane przez Wielebnego niegdyś Oyca Serafina Gamalskiego exministra prowincyi Wielkopolskiey, św. teologii lektora iubilata, zakonu S. Franciszka WW. OO. Bernardynów, a teraz z dozwoleniem Zwierzchności duchowney do druku podane roku sędziego Boga człowieka oraz niewinnych patrona 1742. w Poznaniu w drukarni Akademickiey. w 4ce, kart 20 nlb.

Na odwrotnej str. tytułu herb Szembeków a pod nim 6 wierszy pols. Przypisał prozą Prymasowi Krzysztofowi Szembekowi AB. Gnieźn. Jan Pałaszowski ob. prawa profesor, kollega jurydyczny, kollegiaty WW. SS. w Krakowie kanonik, proboszcz kazimierski, szkół Lubrańskich akademii poznańskiej dyrektor.
Jocher 7424.
Dzikow. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. K. J. Soc. Jesu. (Triumphale Virtutis et sapientiae 1723).

Janocki Polonia lit. 21. — Golichowski N. Upominek II str. 23.

GAMBARA Laurentius Brixianus (1496 † 1586). Judicium extremum ad Andream Patricium Striceconem a secretis Poloniae Regis.

— Carmen in Sanctam Margaritam martyrem ad Joannem Zamoscium Pro-Cancellarium Regni Poloniae. Romae, 1581 apud Franciscum Zanettum.

Jest umieszczone w Gambary: Poemi sacri.

— Ad Illustrissimvm et Reverendiss. D. Petrvm Dvnin Volscivm Episcopvm plocensem, et Serenissimi Poloniae Regis ad Gregorium XIII. Pont. Max. Oratorem Laurentij Gambarae Brixiani Carmen. Permissv Svperiorvm. Romae apud Franc. Zanettum M.D.LXXXII (1582). w 4ce, kart 4.

Ciampi Bibliogr. — Wierzbow. II 1571.
Petersb.

GAMBREUS Józef. [Kronika polska. — Epigrammata].

Józef Gambreus, zwolennik Maksymiliana arcyksięcia austryackiego, pisał wiele wierszy i epigrammatów na cześć tegoż Xiążęcia. Slady tej wiadomości znajdują się w przedmowie do dzieła Paprockiego: Zwierciadło Margrabstwa Morawskiego. Tenże sam Gambreus, oprócz innych dzieł, napisał po polsku Kronikę Polską przez tegoż Pa-

prockiego wspomnianą. Ale Józef Załuski próżno poszukiwał dzieł tego autora. Janocki wyśledził, że ów Gambreus rodem był z Biecza, i krewnym Kromera. Janociana T. II str. 100. — Paprocki Ogród królews. k. 128. — Paprocki Zwierciadło moraws. kar. 69. 75. 177. — Wiszniew. H. lit. I 51: VIII 140.

— ob. Dunin Szpot P. (Declaratio epigr. 1590).

Gamelia ob. Bobart J. (nuptiarum (1654) — Gorzewski N. (Goliński 1594) — Hincza H. (Mielżyńskiego 1618) — Holfeld J. (nuptiis 1659) — Regulus Alb. (A. Niegolewski 1638) — Smieszkowic (Miłkowski 1617) — Weinberg Chr. (Reg. Gosky 1655) — Węgierski Ant. (pro conjugio 1622).

Gameratus ob. Fovinus (1505).

Gameren ob. Lubomirski Stanisław (1688).

GAMERSFELDER Sebastyan. Rechenbüchlein. Dantzig 1571 (drukował zapewne Jakób Rhode).

Autor w dedykacyi dzieła: Ein New Rechenbüchlein Danzig durch Jac. Rhode. 1589 pisanej r. 1581 mówi, iż przed 10 laty wydał dzieło: ein Rechenbuch. Gamersfelder w tej dedykacyi mówi ku końcowi, iż to jest trzecie dzieło, które wydaje i przypisuje burmistrzowi i radzie miasta Gdańska.

— Toż: 1581 r. (Na końcu:) Dantzigk gedruckt und Verlegt durch Andream Hünefeldt Buchhändler. w 8ce, ark. 18.

W rozdziale V: Vom Wechsel (str. 4) jest zamiana monety obcej na polską. Żebrawski Bibliogr. str. 212.

— Ein new Rechenbüchlein, auff der Linien und Federn, mit nützlichen Exempeln des Landes Preussen Handlunge, Münz und Gewicht, durch Sebastian Gamersfelder von Passaw, weiland Bürger und Deutscher Schulmeister zu Dantzigk, in den Druck verfertiget. Gedruckt zu Dantzigk durch Jacobum Rhodum Im Jahr M.DLXXXIX (1589). w 8ce, k. nlb. 134. (ark. 18, sign. A—Rvi.).

Syg. A_{ii}: dedykacya burmistrzowi i radzie miasta Gdańska z 13 lutego 1581. — Na karcie M_{8}. przykład o kupnie w Wilnie miodu, dalej: wosku w Polsce (karta N.) Jagiell.

— Ein new Rechenbüchlein au der Linien und Federn mit nützlich Exempeln des Landes Preussen Han lunge Münz und Gewicht durch Se stian Gamersfelder von Passau, weila Bürger und deutscher Schulmeister Dantzig. Gedruckt zu Dantzigk dur Jacobum Rhodum. 1602. w 8ce, ar 12. (Na końcu:) Gedruckt zu Dantzi bey Jacobi Rhodi Erben. 1602.

Zebraws. 212. Czartor.

— Rechenbüchlein auff der Linie und Federn mit nützlichen Exempe des Landes Preussen Handlunge, Mü tze und Gewichte. Elbing, gedruckt u verlegt durch Achatz Corellen. 165 w 8ce, ark. A—Rvi.

GAMERSFELDER Sebastian II. It lienisches Buchhalten. Dantig 1705. f

Cat. Jansson. 1706.

Gamika ob. Creuselius S. (1616).

Gamilla ob. Gładysz M. S. (A. Sl szkowski 1654).

GAMIUS D. C. H. Flores Trilingv Ex viridariis lingvarum decerpti, si Sententiae Latino-Germanico-Polonic Nec non Proverbia, Phrases et quicqu in dictis lingvis apte, faceté, acuté erudite dictum ex lectione auctorum usu loquendi observabatur In Hunc bellum ceu corollam collecti et In gr tiam juventutis et aliorum lingvaru harum in Terris Prussiae maxime u tarum, amatorum in lucem editi à G. C. H. Gedani, Typis Joh. Zac Stollii Anno 1702. w 8ce, tyt., 4 ka nlb., str. 192.

Mieści około półtora tysiąca przysłow w trzech językach. Razem zestawio — Dzieło dedykuje synom rodzin kon larnych Prait, Nimsgart, König, Borc man, Reyger, Engelke, Boemeln, Bau Schewecko, mówiąc: Nihil ego magis votis habeo, quam ut illi, qui linguae sarm ticae operam sint navaturi, a primis juve tatis suae annis innutriti, Proverbia in co muni locutione (quod Sarmatis emunctio naris vulgare est) apte adhibere assuesca — Po przemowie idą wiersze, które po pisują J. Zabani Hungarus, Christ. Laue Handmaschi And. Hungarus. Ten m wi: Dignus luce labor, dignus quo sae Juventus. Utatur formans verba polo labris. Zabani radzi; Sarmaticam gno fundere rite melos. Jagiell. — Ossol.

GAMMARIUS Petrus Andreas. Legalis Dialectica Petri Andreae Gammari Bononien. Cracouię ex ędibus Domini Joannis Haller. Anno M.DXXVI (1526). w 4ce, ark. 16.

Pierwsze wydanie bolońskie z r. 1523 u Benedykta Hektora de Faellis, z którego przedrukował Haller. — Janoz. Nach. IV 183. — Jankow. Rys logiki 1822. str. 182. — Ciampi Bibliogr. crit.

(Gamperus J.) Super funus viri eximia pietate, doctrina et integritate vitae praestantis Johannis Gamperi Collegae scholae Rigensis vigilantissimi. Rigae, (1640). w 4ce.

GAMPLER Johann. Μετεωρολογία μετρική de miro sex dierum, in creandis omnium rerum principiis, Jehovae nostri opificio ... Conscripta & habita in celebri Thoruniens. Gymn. ... 1614 .. Thorunii Borussorum. August. Feberus. Senior excud. (1614). w 4ce, str. 32.

Gdańs.

(Gamrat Piotr) (1487 † 1545). Ad Equites polonos pro Sacerdotibus Turcicum bellum una cum illis suscipientibus, et pro Petro Gamrato Regni pontifice Maximo Jac. pr. Jess. (Na końcu:) Cracov. Hier. Victor 1545. w 4ce, kart 14 nlb.

Na odwrotnej str. tytułu drzeworyt: trzech mężów przy stole.
Wiszn. H. l. IX. 335.

— ob. Chrysostomus Joannes (Oration. 1541 ded.) — Costensis Mathaeus (Examen spirituum 1542. Cohortatio 1543. ded.) — Decreta et constit. edita p. Cromerum (1544) — Frovinus (1505) — Goriński Piotr (1541) — Hosius Stanislaus (1538) — Kromer Marcin (Sermo de dignit. 1542. ded.) — Libanus G. (de accentuum 1539. ded.) — Lirinensis Wincenty (1539) — Maciejowski Samuel (Oratio in adventu 1561) — Marszewski Sebast. (Vita S. Stanis.) — Missale pro itineraribus (1545) — Orationes (1561) — Nakielski Sam. (1634) — Orzechowski Stanislaw (Baptismus 1544. In hoc 1535) — Polidanus Valentinus (1540) — Politus Ambr. Catharinus (Speculum 1540) — Przyłuski Jacobus (1545) — Roysius Petrus (Carmen funeb. 1545) — Rubricella (1542) — Sadoletus Jacobus (Elegantissimae orationes 1561) — Steinensis Krzysztof (Oleum juniperi 1545) — Testamentum novum hebraice (1540 dedic.) — Vincentius Lirinensis (Pro catholicae fidei antiquitate 1538 1605) — Virpkovicius J. (Rubricellae 1539. ded.)

Wójcicki Przysłowia I 217. — Janociana II 101—4. — Janocki Nachricht II 15. — Mitzler Acta liter. 1755. (Vitae trium archiepiscoporum). — Skimbor. Piśm. krajowe 1841. str. 29—30. — Sołtyk. Monum. Eccles. Cath. 78. — Czacki T. O prawach. I 305. — Ossoliński. Wiadomości I 372. — Niemcewicz Zbiór pamięt. IV 35—56 — Swięcki Hist. pamiąt. I 64—5. — Gacki w Pamięt. relig. mor. T. 33. s. 265. — Łętowski Katalog. II 105—116. — Tygodn. illustr. 1864. IX 121—2. 133. — Encykl. Orgelbr. IX 596—8. — Theiner Vetera monum. pol. II 535. 545.

Ganay (de) Joannes ob. Andrelinus Publius Faustus (1527).

GANDOLFO Frà Domenico Antonio Genovese. Dissertatio historica de ducentis celeberrimis Augustinianis scriptoribus. Romae typis Joan. Francisci Buagni 1704. w 4ce.

Tutaj jest wiadomość o życiu i pismach Izajasza Bonera.
Ciampi Bibliogr.

Gandycy Borgiasz Franciszek ob. Żochowski Cypryan (Pasowany 1672).

Gandzara ob. Surowiecki Karol (Gandzara prawdy 1792).

GANELLUS Antoni. Breviarum universae theologiae nempe speculativae, dogmaticae ac moralis in quatuor partes distributum iuxta principia scholae Scotistarum .... elaboratum a Fr. Antonio Ganello a Candelaria Pisauriensi Ord. Min. Strict. Observ. Prodit Pars 1ma impressa primo Bononiae, Anno 1691, reimpressa .... Cracoviae, Anno 1722. typis Haeredum Fr. Cezary. w 4ce, str. 515 i rejestr.

Jocher 2604.

Ganem ob. Historya.

Ganganelli Franc. Wawrzyniec ob. Klemens XIV.

Gangrena ob. Ciachowski Piotr (1620).

GANOWICZ Augustyn. Łaski y dobrodzieystwa świata ulubione przy cudownym obrazie pocieszenia Matki Boskiey w Kościele farnym WW. OO. Benedyktynów wsi Górka Lubińska nazwaney przez X. Augustyna Ganowicza zakonu ś. Oyca Benedykta w różnych przypadkach, potrzebach y nieszczęściach świadczone. Publicznym drukiem ogłoszone 1760. W Poznaniu w Drukarni Akademickiey. w 4ce, k. 6 i ark. K_4. Warsz. Uniw.

— Toż:... Gorka Lubińska nazwaney, różnego stanu, y kondycyi ludziom, w różnych przypadkach, potrzebach, y nieszczęściach, świadczone, Dla powinney wdzięczności, pamiątki, y coraz większego do poszanowania tego Swiętego Obrazu, y wzywania Protekcyi Nayświętszey Maryi Panny, záchęcenia, Przez X. Augustyna Ganowicza, Zakonu S. O. Benedykta; Kościoła Gorki Lubieńskiey Plebana. Zá dozwoleniem Zwierzchności Duchowney publicznym drukiem, odnowione. Roku Pańskiego 1774. W Poznaniu, w Drukarni Akademickiey. w 4ce, k. nlb. 10, str. 135 i 1 nlb.

Dedyk.: Floryanowi Amandowi Janowskiemu X. Klasztoru Tynieckiego Opatowi. Jest tu genealogia Wierszowiców Janowskich wyszłych z Czech. — Approbata Joz. Pawłowskiego jest z Poznania 1758. Po approbatach jest wizerunek obrazu w Górce pod Smiglem, oraz krótka wiadomość o obrazie. Numerowanych uzdrowień jest CXLV.

Czartor. — Jagiell.

Gans Wedigo Raimarus ob. Zygmunt III (Responsum 1605).

Ganstron ob. Szyler Franc. (Racye 1782).

GANYMEDES Julius. Domino, Martino Reinholdi, Viro Politissimo, Literatissimoque Protonotario, Secundum Sponso Nec Non Annae Gisianae, Virgini Selectissimae, Paribene, Fatis Auctoribus Consociato amantium Gratulatur Julius Ganymedes Dortensis Alemannus. Dantisci, Idibus Maiis. Anno M.DC.VII. (Na końcu:) Dantisci, Ex Officina Typographica Guilhelmi Guillemothoni relictae Viduae. A[nno] cıɔ.ıɔcvii. (1607). w 4ce, kart 8 (sy[gn.] A_2—B_2). Wrocław

Gapap ob. Bielski Marcin (1569)

GARAMPI Józef (ur. 1723 † 17[9]2). Declaratio Excell. Nuntii Apostol[ici] data 27 Februarii 1775. w 4ce, k. nlb.

Jocher 9719. Branic[ki]

— Toż:... folio, karta 1.

— Descrizione d'un codice fregi[ato] di curiose miniature a penna esprim[enti] le azione del Concilio di Constan[za] appartenente alla bibliotheca Zaluski Varsavia. Varsavia 1776.

Ciampi Bibliogr. I 113. II 109.

— Epistola Excellentissimi Illustr[issi]simi et Reverendissimi Domini Jose[phi] Comitis Garampi, Archiepiscopi Be[ry]tensis, Sanctissimi Domini Nostri I[D]omini Pii Divina Providentia Papae [VI] et Sanctae Sedis Apostolicae in Reg[no] Poloniae et Magno Ducatu Lithuani[ae] cum facultatibus Legati de Latere Nu[n]tii, ad Admodum Reverendos Pat[res] Priores Provinciarum et Conventuu[m] Ordinis Praedicatorum in Regno Poloni[ae] et Magno Ducatu Lithuaniae existentium. Data Varsaviae die 16 Mar[tii] 1775. (Bez osob. tyt.) fol. 2. k.

Tu mieści się pochwała Gio. Bern. Maria Rossi zmarłego 28 Stycz. t. r.

Branic. — Jagiell.

— Universis et Singulis praesent[es] literas inspecturis. De d. Varsaviae 16 Martii 1775. fol., 2 k.

Za śladem swego poprzednika Durinie[go] zastrzega dla Stolicy Apostolskiej aby [na] sejmach nie naruszano praw wiary ka[to]lickiej.

Jocher 9718. — Ciampi Bibliogr. Jagiell.

— (Epistola). Bez napisu. Datu[m] Varsaviae die ... Junii 1775. fol. k.

Okólnik: de imminendo dierum festorum n[u]mero. Jest tu mowa i o chłopach, a[by] ich dziedzice nie uciążali w dnie święt[o]czne. Jagiell. — Krasińs.

— Epistola exc. illmi et rdmi J[o]sephi Comitis Garampii archiepisco[pi] Berytensis, in regno Poloniae et magn[o] ducatu Lithuaniae nuntii apostolici, [a]d illmos et rmos DD. archiepiscopos

episcopos, data Varsaviae die 30 Junii Anni 1775. Bez w. m. i dr. (Warszawa u Missionarzy). w 8ce, str. 16.

— Epistola ad Superiores Provinciarum, Congregationum, Monasteriorum et Conventuum in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae existentium. B. w. m. 1776. w 4ce.

Jocher 7937.

— Epistola Reverend. Patris .... (List mianujący deputata w sprawie subsidii charitativi) (1775). w 4ce, karta 1.

Branic.

— Justa Catholicorum adversus Dissidentes in Polonia a religione expostulatio. Varsaviae 1776. w 4ce, str. 60 i k. 2.

Autorem ma być Józef Garampi.
Acta Hist. Eccl. nost. temp. T. VII. str. 845. — Jocher 9722. — Porówn. Catholicorum.
Akadem.

— Literae Excellentissimi Domini Josephi Comitis Garampi in Regno Poloniae Nuntii apostolici scriptae ad Venerabile Capitulum Provinciale Congregationis Scholarum Piarum Congregatum Gorae. Die 31 Julii Anno Dni 1774. fol., 1 k. nlb.

Napomina zakonników, iż pewna ich liczba wyłamuje się z pod rygoru zakonnego, aby odnosić własne korzyści. Ztąd brak dyscypliny i brak harmonii, zła edukacya młodzi nie szanującej religii i rozmiłowanej w złych książkach: seductores, suspecti et perversi. Jagiell.

— Ogłoszenie przeniesionej Wigilii S. Macieja Apostoła z wtorku zapustnego na sobotę przed Niedzielą zapustną w całey Dyecezyi krakowskiej przez X. Hrabiego Garampi Arcy-Biskupa Beryteńskiego, Nuncyusza Apostolskiego w Polszcze. 1773. w 4ce, k. 1.

Ossol.

— Testimonium Jos. Com. Garampi Nuntii Apostol. etc. Datum Varsaviae d. 16 Martii 1775. fol., str. 4 nlb.

Krasińs.

(Garampi Józef). Illstr^mo ac Excell^mo Domino Comiti Garampi Archiepiscopo Beritensi Nuncio apostolico in regno Poloniae dum felicibus auspiciis Varsaviam teneret a collegio varsaviensi Soc. Jesu Provinciae Masoviae carmen dicatum. Anno 1772 die 8 Septembris. 1772. w 4ce, kart 4.

Plater Zbiór pamiętn. IV 214—221. — Encykl. Orgelbr. IX 605—8. Branic.

Garand rysow. i Chenu rytownik ob. Coyer (Hist. de Sobieski 1761).

Garbowiecki Michał ob. Sękowski X. Ludwik (Oko chwalebn. 1726).

GARBOWIECKI Stanisław Ignacy. Buzdygan nieśmiertelney Sławy Nayiaśnieyszego y Niezwyciężonego Jana III króla Polskiego expedycyey Wiedeńskiey y Parkanskiey Viktoryey nad Otthomany otrzymaney krotkim stylem ukoloryzowany Jaśnie Przewielebnemu J. M. X. Stanisławowi Janowi z Sbąszynu na Kurowie Sbąskiemu Biskupowi Przemyślskiemu, Opatowi Suleiowskiemu, Proboszczowi Miechowskiemu, Rothmistrzowi J. K. M. przez urodzonego Stanisława Garbowieckiego przypisany. w Zamościu drukował Jan Jarmużewski Roku Pańskiego 1684. w Drukarni Akademickiey w 4ce, k. 15 nlb. (sygn. D_2).

Na odwrocie str. tytuł. herb Sbąskich pod nim 6 wierszy. Przypisał prozą X. Stanisławowi Janowi Sbąskiemu Biskupowi Przemyskiemu. którego brat Bogusław Zbąski podkomorzy Lubelski i rotmistrz poległ w wyprawie Wiedeńskiej; dla tegoż Bogusława ułożył wierszem grobowy napis i na końcu tego dziełka umieścił. Podpisał się: Stanisław Ignacy Garbowiecki żołnierz polski.

Garbowski kościół ob. Leonard S. (1781).

Garczyńska Nepomucena z Pawłowskich ob Sewerynowicz Jan Chryzost. (Łzy nad śmiercią 1744).

Garczyński ob. Quaestiones (1784).

GARCZYŃSKI II. Projekt ur. Garczyńskiego i innych. folio, str. nlb. 2.

Krasiński.

Garczyński Albrecht ob. Klonowski Baldassar (1712).

Garczyński Alexander ob. Heidenstein (Manipulus 1622).

GARCZYŃSKI Herman. Powinszowanie z życzeniem Jaśnie Wielmożnemu Panu Michałowi Buynowi d. 29 Września 1797.

Garczyński Ignacy ob. Krzanowski Ant. M. (Kawaler 1727).

GARCZYŃSKI Józef (Skarbnik). Przyczyny na prawie y sprawiedliwości funduiące się świadczące, że dekreta tak Kommissarski iako y Trybunalski w sprawie Wielmożnego Garczyńskiego Skarbnika zapadłe są defektowe y Prawo powszechne żadney mocy im nie daie. B. r. (po r. 1776.) folio, 1 k.

Warsz. Uniw.

(Garczyński Józef). Odpowiedź ze strony dziedziców Borzysk i Starey Wsi oraz Górek na pismo W. Garczyńskiego skarbnika Drohickiego pod tytułem: Przyczyny do stanów Rzczpltey podane fol. str. 4. Branic.

GARCZIŃSKI Nicolaus Casimir (Garczyński). Conclusiones ex universa philosophia honori magni Apostoli Thaumaturgi Doctoris Virginis voto Martyris S. Francisci Xaverii Soc. Jesv a Nicolao Garczinsky anno 1666. Brunsbergae. w 8ce, ark. nlb. D_4.

Tytuł w rycinie, licho rytowany. Dedykacya: Magno Indiarum Apostolo S. Francisco Xaverio. Zaczynają: Selectae conclusiones ex libris de Anima. Potym o pożywieniu. O przyzwyczajaniu do trucizn. O włosach. O wylęganiu. O oczach, wpływ muzyki, dźwięki, sen, rozwiązanie zagadek z etyki. Razem 73 konkluzyi.

Jagiell.

Garczyński Stan. kaszt. bydg. ob. Declos J. A. (Ara 1728) — Bogucki Jos. S. J. (Conceptus mirabilis 1721) — Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vicarius 1741).

GARCZYŃSKI Stefan Wojew. Pozn. († 21 Wrześ. 1755). Anatomia Rzeczypospolitey Polskiey synom oyczyzny ku przestrodze y poprawie tego co z kluby wypadło, mianowicie, o sposobach; zámnożenia Polskę ludem pospolitym, konserwowania dziatwy wieskiey (tak) przez niedostátek y niewygody márnie ginącey, y wprowadzenia handlow y manufaktur zagranicznych. Dáwniey spisana, z Przydátkami teraz wydana. B. m. dr. i r. (Warszawa 1751). w 4ce, k. nlb. 8, str. 360. (mylnie, bo po str. 75 idzie zaraz 80).

Przydatek ma tytuł: Exeerpt niektóryc flexyi z książki angielskiey Jerzego keley bisk. Cloyneńsk.: tłumaczony citii linguae gratia. Przez J Z[ałusk R. K.

Dedykuje Garczyński Starszemu Królew wi Polskiemu, przyczem mówi: W Wys. pochodzisz duodeno ductu ze Jagiellońskiej, a do tego przez wyp kcyonowaną języka naszego ojczyz umiejętność, prawie się z naszym iul parowałeś narodem.

Autor w przedmowie tej powiada, iż będąc zdrowia w Berlinie przy doktorze 174 zkoncypował tę anatomią. — Między maitemi przeszkodami, jakie miał w daniu tego dzieła, kładzie affekcye z wia nadwątlonego, i powiada: że niem skrupuły i trudności Censoris Libro Poznańskiego były okazyą tey sied letniey remory, y podobnoby y dłużej praca moia zostawała sub modio, a comppareret in candelabro lucis publi gdyby był moy dwoiaki kolligat (Bratowey Kasztelanowey Inowrocławs i Wuy rodzony zięcia mego W. J. P Franciszka Lanckorońskiego Star Rawskiego) JW. J. X. Józef Załuski ferendarz Koronny — nie tylko mię grzał, y zachęcił do wyprasowania, też i podiął się wypracowania, wydo nalenia, wydrukowania tey moiey pr

Od str. 345 idzie z osobnym nadpisem: cerpt z Xiążki p. t.: Skrupuł bez sl pułu w Polszcze, przez Jana Jabłon skiego.

Na końcu, na str. 361, jest odezwa do c telnika, w której autor objaśnia dal ciąg dzieła, jeśliby to dobrze przyjęte b Tej stronnicy nie ma w niektórych egz plarzach. Zato bywa czasem dodaw rycina folio sztychowana, z podpisem: P. Busch w Berlinie.

Janoc. Lexic. I 38.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czetw — Jagiell — Krasińs. — Ossol —] czyńs. — Warsz. Uniw. — Uniw. lwo — Wileńs. — Zielińs

— Toż:... tenże tytuł (z poprawl wieiskiey.) M.DCCLIII (1753). w 4 kart 12 nlb., str. 343.

Na str. 343 dedykacya: Naszemu Nayj Krolowi Augustowi III demisso pospo pod nogi składam y ofiaruię. — W edycyi niema na końcu dodatków z Jał nowskiego i Berkeleia, ale zato tekst w końcu rozszerzony; mianowicie od 335 wiersz 10 od końca: o pospolitem szeniu i wojsku kwarcianem. — D w Wrocławiu.

Branic. — Dzików. — Kijows. — Ossoll. Warsz. Uniw

— Mowa J. W. Jmci Pana Garczyńskiego kasztelana Gnieźnieńskiego, przy powitaniu Marszałka Poselskiego, oraz zapraszając go do złączenia się z Senatem na Elekcyi 1733.

Swada Polska Ostrowskiego Danejk. I. s. 1. 105. 106.

— Mowa Stefana Garczyńskiego Wwdy kaliskiego miana na Sejmie w Warszawie r. 1748. Warszawa. fol. 2 ark.

— ob. Tori Józef M. (1746).

Bentk. Hist. lit. II s. 104. — Janoc. Polon. liter. I s. 22. — Sołtykow. O Akad. krak. s. 95. — Mitzler Acta liter. 1755. s. 114. — Janoc. Lexic. I 37—8. — Baliński w Encykl. Org. IX. 623. — Danejkowicz Swada. — Załuski Bibl. histor. 124. — Wegner w Roczniku Tow. P. N. pozn. — Tarnowski w Kronice rodz. 1876.

Garczyński Władysław ob. Tayner (Vestigium 1671).

GARDEL (Starszy). Mirza i Lindar balet w trzech aktach wystawiony na teatr publiczny warszawski przez Jmci P. Le Doux. Warszawa 1786. w 4ce, str. liczb. 12. Krasińs.

Gardie (La) ob. De la Gardie.

GARDINER Wiliam. Nota ministra pełnomocnego W. Brytanii Wiliama Gardiner datowana w Grodnie d. 24 Czewca 1793. folio, str. nlb. 1. (Tekst francuski i polski).

Branic. — Krasińs.

— ob. Siewers (Noty 1793).

GARDINERUS Samuel. Responsio Valedictoria ad secundam Sandii Epistolam in Vindicias Nuclei sui Historiae Ecclesiasticae conscriptam. Una cum Appendice de Cingallo per Samuelem Gardinerum. Londini apud G. Crocke. 1681. w 8ce, str. 70.

Warsz. — Uniw.

— ob. Sandius Christophorus (Appendix 1678).

GARDLIŃSKI Joannes. Largicus Vesper Admodum Rdo DD. Henrico Firley De Dąbrovica Scholastico Cracov. &c. &c. a Joanne Gardliński Almae Acad. Crac. Studioso à Collegio Jurasalem. Cracoviae Anno Domini 1603. w 4ce, ark. 1. Ossol.

Gargano Michał ob. Thomas Aquinas (Triumphalis 1721).

GARGAS Christoph. Quaestio de eo quod interest, desumpta ex I. vnica, C. de Sententiis quae pro eo, quod interest proferuntur. Per Christophorvm Gargas, philosophiae et J. V. D. in gratiam eorum, qui recenter ad jus, et Jurisp. se contulerunt, in lucem exposita. Cracoviae. Basilius Skalski impressit, anno Domini 1607. w 4ce, kart 3, ark. G_3.

Dedic. Math. Pstrokoński Episc. Praemisl. Na odwrocie tytułu sześciowiersz pod herbem. Rozstrząsa przedmiot konkluzyami: do obligationibus, de debitore moroso, de contractibus bonae fidei. Jagiell.

Garlicki Stefan ob. Kargolewski Marc. (Asylum famae 1779).

GARLICKI Tomasz X. Mowa Jmci X. Tomasza Strzemieńczyka Garlickiego Kanonika Kijowskiego Konfederacyi Generalney krucyfera y pierwszego woysk kapelana przy podniesieniu z benedykcyą sztandaru z krzyżem y portretem S. Michała Archanioła, do rycerstwa y różnych stron polskich nadciągnionego w rynku Krakowskim na wsiadaniu do boiu dnia 18 miesiąca lipca r. p. 1768. miana. w 8ce, ark. 1. nlb. Krasińs. — Ossol.

— Mowa pogrzebowa J. M. X. Tomasza Strzemieńczyka Garlickiego Kanonika Kijowskiego, konfederacyi Generalney krucyfera y pierwszego woysk kapellana przy pochowaniu ciała poległego w potyczce W. JMci P. Jacka Kotowskiego Chorążego Kijowskiego w kościele WW. OO. Bernardynów na Żłobku, Dnia 22. Mies. Lipca R. P. 1768 w Krakowie miana. r. 1768. w 8ce, kart 4. Czartor. — Ossol.

— Myśli ciekawe z Ducha Bożego wzbudzone, przez wdzięczność Bogu y zasłużonym Królestwo Polskie wspieraiące od W. X. Tomasza Garlickiego, do Ziemi Sw. dążącego na przedseymowym Kongresie w Zathorze ogłoszone y na Seymik Prześwietnego Województwa Krakowskiego zasłane R. 1766. fol. kart 2. Ossol.

— Powitanie J. W. Księdza Załuskiego Biskupa Kijowskiego, Za powrotem z Rossyi, od uwolnionego wcześniey X. Tomasza Strzemieńczyka Garlickiego kanonika Jego na Pokoiach J. WW. Starostów Konkolownickich w Drzewicy przyięte w dzień znalezienia S. Krzyża roku 1773. B. m. dr. w 4ce, kartki 2. Jagiell. — Ossol.

Garlinius Thomas ob. Budny Szymon (1583).

Garliński Stanisław ob. Halicius (Gratul. M. Szyszkowski 1617).

Garnuszowski Alexander ob. Grabowicz Franc. Każ. (Hastiludium 1678).

GARNYSZ Maciej († 1789). Materia tentaminis publici, quod ex geometria et trigonomotria theorico-practicis quovis etiam periclitante subibit E. M. D. Mathias Garnisz eques polonus philosophiae auditor in annum primum, praeside P. Joanne Bohomolec Soc. Jesu AA. LL. et philos. doctore atque ejusdem professore, Anno 1758. in Athenaeo regio Collegii Varsaviensis Soc. Jesu. w 4ce, kart 10 nlb.

Żebrawski Bibliogr. matem. str. 400.

— Mowa J. W Jmci Xiędza Garnysza biskupa hełmskiego przy rapporcie z delegacyi do examinu czynności prześwietney kommisyi edukacyjney dnia 17 mca października r. 1782 miana. (1782) fol. str. 4. Branic.

— Mowa J. W. Jmć Xiędza Garnysza Biskupa Hełmskiego z opowiedzeniem okoliczności Krakowskich, dnia 30. miesiąca Października roku 1782. miana. B. w. m. dr. Bez osob. tytułu. w 8ce, str. 16.

O Xciu Sołtyku Biskupie. Opowiada o osłabieniu jego umysłu. Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. folio, kart 2.

Akad. — Jagiell. (dwie edycye).

— Odpowiedź od Tronu przy złączeniu się Izb przez Jmci Xdza Macieia Poray Garnysza Biskupa Hełmskiego Podkanclerzego Koronnego Roku 1788. B. w. m. druku. fol. k. 2.

Branic. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. (dwie edycye).

— Quaestiones et assertiones philosophicae ex physica particulari. De corporibus solidis et imprimis de glc caelestibus. (Na końcu:) Responde E. M. Mathias Garnysz, Praeside Joanne Bohomolec AA. LL. et I losophiae Doctore et Professore in At naeo Collegii Varsaviensi Soc. Je Mense Julio, die ... Bez osob. tyt. (o ło 1764). w 4ce, kart 6 nlb.

Jagiel

— Relacya o czynnościach Ra Nieustającey przez J. W. J. M. C. Xiędza Macieia Poraja Garnysza skupa Hełmskiego uczyniona na Se mie dnia 23 miesiąca Października] ku 1786. Bez miejsca dr. folio, 2 kart

Jagiel

— ob. Rozmowa (1790) — Wo nicz Jan (List pasterski 1790).

GARRAN Coulon Jan Filip deputo Człon. konwencyi (ur. 19/4 1749 † 19/ 1816). Recherches politiques sur l'é ancien et moderne de la Pologne, a pliquées à sa dernière Revolution. F J. Ph. Garran, Représentant du Peup Populi imperium juxta libertatem; pa corum dominatio regiae propior libi no. (Tacit.) A Paris, de l'imprimerie J. J. Smits et Ce, rue de Marais N 2. F. G. L'an III de la Republiqu (1795). w 8ce, str. 400.

Pierwszy tytuł krótszy. W przedmowie wtarzając wyrażenie Rousseau'a: que Russes peuvent bien engloutir la Polog mais qu'ils ne pourront pas la digerer, o wiada z uwielbieniem dzieje Polski. Mi tego wytyka wady. Mówi o chłopa żydach, magnatach. Przytacza zdania Ro sa, Mablyege, Wielhorskiego.

Lelew. Polska 1858. I 29.

Branic. — Jagiell. — Przezdz. — War Uniw. — Zielińs.

Garsalan Nav. Ludov. ob. Mako ski Szym. Stan. (Magnum 1664).

Garsanlan Władysław ob. Piskors Sebast. Jan (1664).

Garści snopka ob. Rakiewicz Au (1711).

GARSIAS z Sewilli (około 149(Breuiarium iuris utriusque. Cracoui in officina typographica Joannis Hall anno MCCCCCXII. (1512). w 8ce.

Janoc. III 126.

— Lecturae super arboribus consanguineitatis et affinitatis nec non cognationis spiritualis et legalis cum breuiusculis quibusdam commentariis et additamentis perpulchris denique. proplemmatibus dubiis seu questionibus circa easdem quattuor arbores crebro contingentibus et majori in jure studentium incremento feliciter in margine adiunctis. (Na końcu:) Hoc elimatissimum arboris consanguineitatis et affini. opusculum impresserunt summa vigilantia Vienne Austr: Hieron: Vietor et Joannes Singrenius socij Impensis autem Leonardi et Luce Alantsee fratrum. Kalen. Februarij 1513. Imp. Maximiliano. w 4ce, k. 36.

Podobny tytuł ma dzieło Joh. de Deo w Lipsku wyszłe: Lectvra arboris consangvinitatis. ()Irca lecturā arboris diversis olim diversum modū tenētibus Johannes do deo hispanus .... (1500).

Także podobnego tytułu jest dzieło Jana Andreae, o czem Adelung I 807.

Czartor. — Dzikow. — Ossol.

— Lectvrae arborvm consanguinitatis et affinitatis collectae cum additionibus plurimum necessariis per egregium olim dn̄m Garsiam, vtriusque Juris Doctorem eximium, apprime vnicuiq; clerico conducibiles. [Tytuł ozdóbkami otoczony. Na ostatniej karcie odwr. jest w górze Orzeł Polski z literą S na piersiach, w środku napis: Impressum per Florianum Anno dni. 1522. W dole trzy luźne herby Polski, Prus i Litwy]. (Na karcie 34 verso:) Finis arboris consanguinitatis et affinitatis. Cracouie in Collegio dominorum Canonistarum sub Doctore Garsia, qui eandem continuabat et notabilia predicta recollegit diligenter. Anno Domini Millessimo quingentesimo decimo octavo (1518) com̄utatione hyemali sit laus deo. w 8ce, k. nlb. 42 (oraz dwie ćwiartkowe składane ryciny, wyobrażające drzewa pokrewieństwa).

Po karcie 34 idzie napis: Sequuntur nunc aliqua problemata et exempla, et primo de cognatione spirituali. Tu są różne zagadki tyczące się pokrewieństwa rycinami małemi objaśnione. — Na końcu: Joannes Barczik Lectori.

Powiada Janocki: „Usus est Sigismundus I Garziae illius opera, contra ordinem Teutonicum apud Sedem Apostolicam. (Sigismundi R. Epistolae duae).

Kraszew. Wilno IV 33. — Wiszn. IX 324. — Wierzbow. II 989.

Czapski — Dzików — Krasiń. — Ossol. — Pawlik.

Garsonek ob. Twardowski Samuel (Pałac 1643).

Garsoniusz Marek X. ob. Ludowizyusz (1703) — Oliwa Paw. (1703).

(Gartenberg). Summaryusz dokumentów W. J. P. Barona de Gartenberg Sadogórskiego własnych należytość powrócenia summ niżey wyrażonych, z fortuny niegdy J. W. Piotra Potockiego Woiewodzica poznańskiego pozostałey dowodzących spisany 1775. fol. kart 2.

Porówn.: Objaśnienia.

— Ad illustrissimum Baronem de Gartemberg generalem rei monetariae administratorem nomine collegii varsaviensis Scholarum Piarum elegia. fol. kart 2. Branic.

Garwaccy ob. Orzechowski Stan. (Sprawa 1799).

Garvasius Hieronymus ob. Janitius Clemens (1574).

Garwaski Florianus a Scto Hieronymo ob. Kreyda Floryan.

(Garwaski Stanisław). Bursa Garwaściana. Abo Fundacya ná trzydźiestu Studentów Szlácheckiey Krwie, przy zacney Akademiey Krákowskiey: Przez S. P. Nieboszczyká X. Stanisława Garwaskiego, Dźiékana Płockiego, Kánoniká Krakowskiego, Sekretarzá J. K. M. vczyniona. W Krakowie, w Drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká, typogr: J. K. M. Roku Páńskiego M.DC.XXXVII. (1637). w 4ce, kart 18 nlb. (Ark. H_4).

Rozmaicie liczbę kart liczą, bo nie wszystko razem bywa oprawione. Egzemplarz Bibl. Jagiell. ma arkusze A—D_2, a potem ark. H. — Więc brak trzech ark. w środku. Obejmuje: Fundacyą kart 13. Od ark. H. dodano: Bartłomiej Nowodworski kaw. Maltański r. p. 1622. O fundacyi Zak. S. Dominika. O przyjęciu pieśni Bogarodzica do Bractwa Różanego wianka. Na następnej karcie: Zapis wyderkafowy od

Ojców Dominikanów, kawalerowi Nowodworskiemu zeznany. Na który Panie Boże day szczęście. Kończy: Trzecia fundacya B. Nowodworskiego. Ostatnie karty inny druk i papier, zatem może niewłaściwie doprawiane.
Jocher 1601.
Akad. — Branic. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł. (Na odwrocie tytułu: Stan. Philipowic Un. Cr. Rector daje pozwolenie: reimprimatur cum additamento de collegio Longini seu Dlugossyano. Anno D. 1751. Die 6. Februarii). w 4ce, ark. E_4 (kart. 19).

Mieści: 1) Fundacya kart 13. 2) Venditio Lapideae pro Bursa Juristarum et approbatio Regia ejusdem Venditionis Universitati servientis, z datą 1473 i podpisem Zb. Oleśnickiego 3) Notyfikacya Mik Straża i Marc. de Konary o Janie Długoszu i domu Warchołowika dla studentów. 4) Bursa Conceptionis B. Mariae (statut). 5) De Contubernio jurisperitorum.

— ob. Opoczyński Hier. (Universitas entis 1631). Jagiell.

Garwaski Stanisław Starosta Gostyński ob. Furiusz Fr. Ceriola (Rada 1597) — Gosławski Stanisław — Szymonowicz Sz. (Castus Joseph 1597) — Grochowski Stanisław (Rytmy Kazim. Ś. 1607) — LoaechiusA. (Decas.) Kalendae januariae 1607).

Sołtykow. O Akad. 544. — Sołtyk. Monum. Eccles. 120. — Siarcz. Obraz I 132. — Muczkow. Rozmait. hist. 112. — Łętowski Katalog... II 240 — Maciejow. Piśmienn. III 694. — Volum. legum. IV 854. — Wójcick. Bibliot. Star. p. V 309 —315.

GARYCKI Bonifacy (1742 † 19 lut. 1822). Dissertatio De Corpore Naturali Sub Felicissimo Regimine Perillustris et Reverendissimi Domini D. M. Andreae Lipiewicz Utriusque Juris Doctoris et Professoris, Facultatis Juridicae Procancellarii, Ecclesiarum: Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae SS. OO. Cracoviae Custodis, Parochialium in Koniusza et Igołomia Curati, Collegii Juridici Senioris Patris, Contuberniorum, Jurisperitorum et Regio-Jagelloniani tum Academiarum Posnaniensis et Tarnoviensis, nec non Scholarum Novodvorscianarum Provisoris, Studii Universitatis Cracoviensis Generalis [Ma]gnifici et Amplissimi Rectoris per Bonifacium Garycki Philosophiae Do[cto]rem et Professerem, Contubernii G[...]niani Seniorem, pro loco in Coll[egio] Minori Universitatis Cracoviensis o[bti]nendo Disputationi In Lectorio [...] DD. Theologorum Anno post na[tum] Christum 1776. Die 29. Novembr. [pro]posita. Typis Collegii Majoris Uni[ver]sitatis Cracoviensis. w 4ce, kart [...] 21. Akad. — Jagiell. — Oss[ol.]

— Illustrissimo et Reverendiss[imo] DD. Stanislao Martino in Swieyki Sw[...]kowski Ecclesiarum; Archi-Cathedr[alis] Leopoliensis Metropolitano Canon[ico] Collegiatae Tarnoviensis Praeposito [...]fulato et officiali Perpetuo, in Otfin[ow] et Bolesław Curato Domino Mecaen[ati] Amplissimo Sacras Canonizationis S. [Jo]annis Cantii Cerimonias unà cum a[nni]versaria celebritate Tarnoviae in [...] Collegiata 1775to peragenti. w 8ce, k[...]

Carmen lyricum podpisał B. Garycki. Jagiell. — Osso[l.]

— Praestantia theologiae et Do[cto]ris Theologi, Circa solennem ad do[cto]ratum in sacra facultate inaugura[tio]nem Perillustrium Clarissimorum et [...] modùm Reverendorum Dominorum [...] M. Jacobi Niegowiecki, Sacrae The[olo]giae licentiati, et Professoris, Geo[me]trae jurati, Ordinarii Mathematici, C[ol]legae Majoris, Ecclesiarum, Collegia[tae] S. Annae Decani, Parochialis in [...]lonki Curati. Et D. M. Michaelis M[...]gaczewski Sacrae theologiae Licenti[ati] Cursus polemici Professoris, Geomet[rae] jurati, Collegae Majoris, Ecclesiaru[m] Collegiatae S. Floriani, Canonici. S[...]diensis Cancellarii Parochialis in G[...]cza Curati, laureas conferente docto[...]les. Perillustri et Reverendissimo [...] mino D. M. Antonio Żołędziowski, [Sa]crae Theologiae et utriusque juris [...]ctore et Professore, Facultatum; th[eo]logicae, medicae et philosophicae P[ro]Cancellario, ecclesiarum; cathedr[alis] Cracoviensis Canonico, Collegiatae [Wi]slicensis Scholastico Parochialis S. [Ja]cobi Casimiriae Praeposito, Semin[...]

academico Dioecesani Praefecto. Sub tertio semper felicissimo Regimine Perillustris et Reverendissimi Domini D. M. Andreae Lipiewicz Utriusque juris Doctoris et Professoris, Ecclesiarum; Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae SS. OO. Cracoviae Custodis, Parochialium, in Koniusza et Igołomia Curati, Scholarum Nowodworscianarum, necnon Contuberniorum jurisperitorum et Regio-Jagelloniani Provisoris, Facultatis juridicae Procancellarii, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis Magnifici et Amplissimi Rectoris, distinctissimis coram Hospitibus a M. Bonifacio Garycki Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, oratione declarata, ac iisdem Illustribus Dominis recenter doctoribus renunciata patribus suis et mecaenatibus, in votivam supremi istius litteraris honoris aggratulationem perennemqué reverentis animi testimonium nuncupatá. Anno post natum Christum 1777 die 4. Mensis Februarii. (Na końcu:) Typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis. w 4ce, kart 13 nlb.

Rozpoczyna: Ode (kart 2); poczem Oratio. Akad. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— ob. Borlikowski Aleks. (Firmitas 1766) — Kopcinski Ant. (Excellentia 1764) — Sleczkowski Jędrzej Kanty (Vende pallium 1775).

Żebrawski Bibliograf. 445. — Muczkowski Statuta 417—419. — Encykl. Orgelbr. IX. 647. — Sołtykowicz Roczn. T. N. krak. XI 90—124. — Rocznik. T. Nauk. krak. IV. 6. V. 14. VII 173—242.

Garzonius Marek ob. Głowa (1703).

Gąsawec ob. Modzelowski Jan N. (Kazanie 1795).

Gaschin ob. Warmański Wacław (Nowa Jerozolima 1767).

Gaschin (de) Rudolphus Baron in Rosenberg ob. Barteczko And. (Castrum 1716).

Gaschin (de) Georgius Adamus Franciscus comes ob. Staniewski Stefan od S. Wojciecha (Corona 1717. Kondukt 1720. Róża rozkwitła 1719).

Gaschin Ludwik ob. Staniewski Stefan (Kondukt 1720).

Gąsiewska Rozalia ob. Załuski Andrzej (Przemowa 1691).

Gąsiewska Teresia ob. Słuszka Józef (Luna 1677) — Treter Maciej Kazimierz (Luna castris 1677).

Gąsiewska Sophia Corvina ob. Bieżanowski Stan. Józ. (1677) — Krauzowic Bartłomiej (1677) — Treter Kaz. Maciej (Amor distantia iungens 1677).

GĄSIEWSKI Joannes Nicolaus. Cantilenae quas illustrissimo & reverendissimo domino D. Georgio Tyszkiewic, Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopo Vilnensi, ssmi domini nostri papae praelato domestico & in eius pontificia capella assistenti, episcopatus Piltinen. perpetuo administratori. Dum felicem in suum episcopatum faceret ingressum M. Joannes Nicolaus Gąsiewski in alma academ. Crac. phil. doct. demissae venerationis ergo cecinit. Vilnae, typis PP. Basilianorum. Anno Dom. 1650. w 4ce, k. 9 nlb. Czartor.

— Felix Avspicium Perillustri Magnifico et adm. Reverendo Dno D. Jacobo Vstiensi Sacrae Theologiae et J. V. Doctori ac Professori Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani et Omnium Sanctorum Praeposito etc. Dvm Rectoratus insignia in Alma Academia Cracouien: capesseret. à M. Joanne Nicolao Gąsiewski. Collegij Minoris Professore Oblatum. Cracoviae Apud Lucam Kupisz S. R. M. Typ. Anno Domini 1648. w 4ce, k. 5.

Dedykacya Dymitrowi Jerzemu Wiśniowieckiemu, wierszem. Poczem: Ode ad Rectorem. Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Felix ingressus ad Sacram Theologiam. Excellentissimo et Admd. Rndo Dno D. Matthaeo Krasnicki, S. Th. Baccallavreo, S. Floriani Canonico etc. etc. a M. Joanne Nicolao Gąsiewski Collega Minore Affectus boni gratia celebratus. Anno Domini 1647. die 24. Jan. Crac. typis Valeriani Piątkowski. w 4ce, k. 4 nlb.

Całe wierszem. Na końcu: Sub felicibus auspiciis Jacobi Vitellii Rectoris. Czterowiersz podpisał Vlad. Szuyski publ. lect. auditor. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Florilogivm ingenuis adolescentibus, Dum fauente Apolline et plaudentibus Musis, primam in artibus honestissimis et Phil. Lauream, publicè in almo Lycaeo Jageloniano susciperent. A Joanne Nicolao Gąsiewski eiusdem Laureae Candidato boni ominis gratia conscriptum. Cracoviae Ex officina Typographica Francisci Caesarij Anno D. M.DC.XXXVII. (1637). w 4ce, kart 9 nlb.

Przypis Hieronimowi Sieniawskiemu chorążycowi koronnemu. Rozpoczyna: Ode (kart 4) w której opiewani są: Łukasz Rzyszkiewicz, Wład. Mitkovius medyk, Jan Kulevius, Albert Wesołovius i inni. Poczem idą epigramata poświecone tym: Łukasz Rzyszkiewicz, Wład. Mitkowski, Jan Kuczewski, Alb. Wesołowski, Jan Caesari, Jakob Lemiesz, Jan Lemiesz, Jakob Richwalski, Bartł. Nieczkowicz, Jan Malkowicz, Christ. Wcisłowski, Alb Dunajewski, Stan. Skirwiński, Jan Makowiecki, Simon Łosiecki, Bartł. Siarczyński. Albert Nizolowicz, — Na końcu: Sub fel. auspiis Dan. Sigonii Rectoris. Każdy epigramat opisuje w 10 wierszach jakąś roślinę, jak n. p. Lilium, Rosa, Ruta, Salvia, Verbena, Violae.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Gratitudo quam Magnifico et Admodum Reverendo Domino Jacobo Vitellio Sacrae Theologiae Doctori et Professori, Canonico S. Floriani, Collegij Vladislaviani Prouisori. Dum in alma Vniversitate Academiae Cracouien. Rector eiusdem Generalis publicè renunciaretur. M. Joannes Nicolaus Gąsiewski Coll. Minor. Praeceptori suo cecinit. Cracoviae anno 1646. Die 25. Octobris. w 4ce, kart 5 nlb.

Na ostatniej karcie pod herbami akademii, podpisał ośmiowiersz Jan Sartawski Eloq. auditor.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Metamorphosis Apollinis et novem Musarum ingenuis Novem Adolenscentibus dum publice primam in Philosophiae facultate Lauream susciperent conscripta ab Joanne Nicolao Gąsiewski, artium et Phil. Baccal: Cracoviae. Ex officina Typograph: Martini Philipowski Anno D. 1637. w 4ce, kart 5.

Przypis Konstantemu Lubomirskiemu wdzicowi czerskiemu. Czartor. — Ossol.

— Naeniae quas ad feralem urnam dum Magnificus olim et admodum Reverendus Dominus D. Jacobus Papencovivs Vstiensis. Sacrae Th: et J. V. Doctor ac Professor, Praepositus S. Floriani & SS. Omnium, Academiae Cracouien: Generalis Rector, in Ecclesia Collegiata S Floriani humaretur, M. Joannes Nicolavs Gąsiewski Philosophiae Doctor et Professor, Col. Minor. Pietatis, in Praeceptorem Gratiâ decantavit. Cracoviae, in Officinâ Martini Filipowski. Anno Dni 1649. w 4ce, kart 6 nlb.

Rozpoczyna dedykacya wierszem ad Matth. Krasnicki et Alb. Papenkowic tanquam Rectoris executores. Są dwie Naeniae.
Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Uniw lwows

— Pietas in praeceptorem piè defunctum Magnificum olim et admodum Rñdum Dominum D. Jacobum Vitellium S. Th. Doctorem et Professorem Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonicum, Rectorem Universitatis Cracouien. vigilantissimum et Procancellarium dignisissimum, a M. Joanne Nicolao Gąsiewski, Collegij Minoris Professore lachrymis propè effusa, sepulturae die Anno Domini 1648 die ultima April. Crac. In officina Francisci Cezarij S. R. M. Typographi. w 4ce, kart nlb. 6.

Dedyk.: Adamo Draski et Jacobo Speronio executores. Zaczyna oda, poczem idą Naeniae. Jagiell. — Ossol.

— Pomum colore, odore, sapore, insigne in pie defuncto clarissimo olim et admodum Reverendo Domino D. Stanislao Czaplic J. V. Doctore Ecclesiarum Collegiatarum S. Michaelis in Arce Craco: et omnium Sanctor: Canonico &c. &c. a M. Joanne Nicolao Gasiewski Collega Minore Profes. DD. Cracoviae Apud Lucam Kupisz S. R. M. Typogr. 1648. Mens. April die 16. w 4ce, ark. 1.

Dedyk.: Adamo Roszczewic J. U. D. et Prof. S. Mich. Canonico.
Chreptow. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Witkiewic Joan. Adalb. (Flores veris academici 1648).

Juszyńs. I 87. — Encykl. Orgelb. IX 701.

Gąsiewski Jerzy ob. Krzyczewski Krzysztof (1622).

Gąsiewski Krzysztof ob. Gosiewski.

Gąsiewski Wincenty ob. Gosiewski.

GĄSIOREK Jan. Ostatnia przysługa bractwa S. Anny y S. Franciszka przy nawiedzeniu s. y niesmiertelney pamięci ciała nayiasnieyszego Zygmunta III Polskiego y Szweckiego Króla przez Jana Gąsiorka Starszego w Bractwie Franciszka S. przy żałosnym Akcie affektem, sercem, po nayiasniey: M. Panu y Monarsze żalosnym uczyniona. Przemowa dnia wtorego Maja w dzień Zygmunta S. Patrona J. K. M. uczyniona w Roku 1632. na ten czas przy ciele s. p. Krola P. M. będącego przywielebnego J. M. X. Jana Karola Konopackiego y innych Jch Mci. W Warszawie, w drukarni P. Jana Rossowskiego anno 1632. w 4ce, kart 9.

Dedykacya potomstwu Zygm. III: Władysławowi Zygm., Janowi Kazimierzowi, Janowi Wojciechowi, Karolowi Ferdyn., Bisk. Wrocł., Aleksandrowi Karolowi i Annie Katarzynie. Czartor. — Ossol.

Gąsiorkowic Jan ob. Arteński Raf. C. (Triumphans 1672).

Gąsiowska ob. Przyjemski.

Gąsiowski Lucas ob. Tutkowski Szymon (Iter virtutis 1655).

Gąsiowski Vincentius Corvinus M. D. L. Thesaurarius ob. Bieżanowski Stan. Józ. (1677).

GASKA G. G. Lux orta justis negotia quae perambulant in tenebris, investigans, atque sacro tribunali Radomiensi statuens, divus Antonius Paduanus injuriatorum patronus, in die festivitatis suae Praesidente Tribunali Radomiensi Illmo et Rndmo C. Stephano Rupniewski Eppo Luceoriensi etc., supremo deputato Illmo Dno Jacobo Rybiński palatino Culmensi Radomiae publica concione declaratus, per quendam presbyterum sacerdotum saecularium in communi viventium A. D. 1724. Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum A. D. 1725. w 4ce, kart 17 nlb. (sygn. A—E_1).

Przypis Stefanowi Rupniewskiemu biskupowi łuckiemu i brzeskiemu, prozą podpisał G. G. G. Z tychto liter J. J. Załuski wnioskuje, że autor nazywał się X. Gaska i tak zaznaczył własnorecznie na egzemplarzu, który do niego należał. — Samo kazanie miane na cześć S. Antoniego wypowiedziane po polsku w Radomiu. Wiele tam obyczajowych napomknień ze stosunków naszego społeczeństwa, jak np. ten ustęp: „Naznaczyła Ojczyzna każdemu żołnierzowi aż do ostatniego, swoję porcyą i całą bułkę chleba, tylko że przez wielu głodnych w ręce idzie, a każdy jej ukroi. Województwa ukroją i podadzą Kommisarzom. Kommisarze ukroją i podadzą Sukkollektorom, ci ukroją i podadzą pułkownikom albo deputatom, pułkownicy ukroją i podadzą kwatermistrzom, ci ukroją i podadzą kapitanom, i tam dalej a majori ad minus, na ostatek i umarli także ukroją, bo już dawno nie żyją a zęby im na chleb nasz w Regestrze komputowanym zostały, i tak, co miał wziąć ubogi żołnierz całą bułkę, to wziął okrawek abo nic. W naszym obozie, już teraz nie sucharów, nie wędzonek, ale krajanek najwięcej, bo jaki taki kraje .... — W ten sposób i dalej maluje kaznodzieja upadek uczciwości.

Jocher 5429. Jagiell. — Ossol.

Gasman Florianus ob. Uccellatori dramma (1765).

Gaspar od Zwiastowania Karmelita ob. Eugeni od Sw. Józefa (Relacya 1691).

GASPARI Krzysztof. Genuina ratiocinatio circa decretum ejusque executionem in negotio Thorunensi anno M.DCCXXIV. agitato ab amante veritatis et legum patriarum cive luci publicae data Anno 1725. (Bez osob. tyt.) Bez wym. m. dr. folio, kart 16 nlb.

Czartor. Jagiell.

— Toż:... data Anno M.DCC.XXVI. (1726) Coloniae. — (Wydrukowano z uwagami obok i z odpowiedzią następną:) Justum Examen Genuinae Ratiocinationis circa decretum ejusque executionem in Negotio Thorunensi Anno MDCCXXIV. agitato, a legum Borussicarum magis tamen humanarum atque Christianarum Cive Omnibus aequi verique Arbitris publice exhibitum Anno MDCCXXVI. Coloniae. w 4ce, kart 2, str. 53.

Str. 53 mylnie oznaczona jako str. 35. Jabłonowski Musaeum pol. str. 60 (wymienia autora). Niesic. II 183.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol

— ob. Demetrius a Concept. B. M. V. (Orthodoxorum militantis 1726).

GASPARRUS Franciszek Maria. Institutionum Juris Civilis Authore Francisco Maria Gasparro Romano In Almae Urbis Archigymnasio ejusdem juris publico Professore et in Romana Curia Advocato. Pars prima. Olim ad usum Seminarii Romani typis mandata nunc pro Academicis Universitatis Leopoliensis Remipressa. Cum permissu superiorum. Leopoli, typis ejusdem Uniw. Societatis Jesu 1765—1767. w 4ce, Pars Prima k. 1, str. 98. i k. 3. — Pars Secunda k. 1, str. od 98—250. — Pars Tertia k. 1, str. 116. — Pars Quarta k. 1, str. od 117 do 252.

Gaz. Wileńs. 1765. N. LVI. Ossol.

Gass Michał ob. Koronka (1728).

GASSENDI Petrus (1592 † 24 Październ. 1655). Tychonis Brachei, equitis Dani, Astronomorum Coryphaei, vita. Authore Petro Gassendo regio Matheseos professore. Accessit Nicolai Copernici, Georgii Peurbachii, et Joannis Regiomontani, astronomorum celebrium vita, Parisiis 1654.

— Tenże tytuł:... Editio secunda auctior et correctior. Hagae Comitum, ex typographia Adriani Vlacq. M.DCLV. (1655). w 4ce, str. 373. i index. — Po stronie 287 k. 1 z tytułem: Nicolai Copernici Varmiensis Canonici Astronomi illustris Vita. (Na odwrocie portret Kopernika, sculps. Meurs).

Jagiell.

— Institutio Astronomica Copernici et Tychonis Brahe ... Hagae Com. 1656. w 4ce.

Katal. Bibl. Odnow. N. 836.

Gassiński Joannes de Bochnia ob. Vidaviensis Valen. (Gener. Controversia 1593).

Gąssowski Joannes ob. Ustiensis Jacobus (Piae lachrymae 1649).

GĄSSOWSKI Ignacy Bonawentura. Mowa Jmci Pana Ignacego Bonawentury Gąssowskiego burgrabiego grodzkiego warszawskiego na seymiku ziemi warszawskiey w kościele Jmci Xży A gustyanow względem aukcyi woysl d. 18 sierpnia r. p. 1788 miana (177 fol., str. 1.

Branic.

GASTALDI Girolamo († 8 kwietn 1685). Sacra Congregatione Episcop rum et Regular: Eminentiss. et Reu rendiss. D. Cardinali Gastaldi Crac uień. pro Illustriss. et Reuendiss. (s D. Episcopo Cracouień. Contra Acad micos Cracouiae. Replicatio Juris] De Arcano. Romae, ex typograph Reu. Cam. Apostolicae, 1676. Superi rum permissu. fol. k. 2.

Rozwiązuje wątpliwości. Czy zatwierdzić] lecenie Biskupa Krakowskiego, co do wi towania Akademii i akademików, z dı 16. Junii 1673? Czy Biskup ma prawo pr instytucyi i zaopatrywaniu benificyów i dać od zaopatrzonych przysięgi uszar wania i posłuszeństwa? Czy akademi są obowiązani płacić taksę lub repart cyę zarządzone przez Biskupa i Duch wieństwo na utrzymanie żołnierzy w d brach duchownych? Wszystkie trzy p tania rozstrzygnięto twierdząco.

Jagiell.

Gastaldus Albertus ob. Łowicz S mon (1532?).

(Gaston Seb. Fr.) Fax Amoris H menaeo nuptiali Nobilissimi Clarissim que Viri-Juvenis D. Sebastiani Frid rici Gastonis Ravitii Medicinae practic Lectissimaeque Virginis, Annae Polix nae Barmanniae, Nobilis Spectabilisq Viri Dn. Nicolai Barmanni in Baron tu Trachenburgensi Sylvarum Praefec etc. Filiae Anno Salutis M.DC.L. Maij. Felicibus inardescenti auspici sacra. Praelata a Musarum Gratiarur que Choro. Lesnae Typis Danielis Ve teri. (1650). w 4ce, ark. nlb. C.

Zawiera wiersze łacińskie, pomiędzy ty jeden z podpisem: Johannes de Gorz Gorseński M P. Wrocławs.

Gasztołd Stanisław Olbrycht ob. Sp czyński Hieronim (O ziołach 1542).

Gaszyński Aleksander ob. Podgurs Samuel Jan (Summa libertas 1694).

Gaszyński Math. ob. Łoniewski Krzy sztof (1618).

Gaszyński Mikołaj ob. Augustin Hipponensis (Regula 1618).

GATEY Piotr (ur. 27 marca 1742). Catéchisme critique, moral et politique, à l'usage des jeunes seigneurs polonois, qui apprennent la langue françoise par M. l'abbé Pierre Gatey ci-devant Jésuite. Floriferis ut apes in silvis omnia libant, Omnia nos itidem depascimur aurea dicta. A Vilna de l'Imprimerie Royale de l'Université M.DCCLXXIV. (1774). w 8ce, k. nlb. 8, str. 132 i 1 k. approbaty.

Dedyk.: à Messieurs Ignace et Felicien Gieżgayłło Zawisza Comtes de Bukszty et de Zyrmuny fils du Staroste de Starodub. W dedykacyi mówi, że dawał lekcye języka francuskiego w pierwszych kollegiach litewskich.

Czetwert. — Jagiell. — Kijows. — Zielińs.

— Catechisme critique, moral et politique, par Mr. l'abbé-Gatey. Traduit en Polonois par Melle Gutakowska Fille de l'Echanson de Vitebsk 1776. Katechizm krytyczny, moralny y polityczny. Napisany przez J. X. Gatey. A na polski ięzyk przetłumaczony przez Wielmożną Imć pannę Gutakowską podczaszankę Witebską. W Wilnie, w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey X. X Scholarum Piarum 1776. w 8ce, k. 2, str. 273. (Tekst francuski i polski).

Ded.: hr. Morawskiej z Radziwiłłów generałowej litew. Podpisała dedykacyą: La très heumble Soumisse Servante de Vonder Capitaine au Service de l'Empereur, à Vilna ce 16. Aout 1776.

Chrept. — Czetwert. — Jagiell.

— Katechizm krytyczny moralny y polityczny dla publicznego dobra z francuskiego na polskie wytłomaczony. w Poznaniu w drukarni J. K. Mci y Rzpltey r. 1777. w 12ce, k. 2, str. 160. Zielińs.

— Nauka rozsądna, obyczaiowa y polityczna od uczonego niegdyś jezuity X. Piotra Gattey, francuskim językiem napisana, teraz na polski przełożona y dla większey wygody porządkiem materyi ułożona. Ciągną z kwiecistych włości plon słodki pszczół roty. Na wzór my mądrych myśli gromadzim skarb złoty. Lukr. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Wilnie w drukarni królewskiey przy Akademii M.DCCLXXX. (1780). w 8ce, k. 2, str. 187.

Dedykacya do Bened. Karpia Chorążego upitskiego, przez tłumacza X. Jana Ignacego Jankowskiego, S. T. i P.K. D., Ex-Jezuitę. Dzieło pisane w formie pytań i odpowiedzi. Są tu kwestye o Bogu, religii, woli, namiętnościach, życiu, zdrowiu, przyjaźni, wychowaniu, rządzie, panach, poddanych, rozrywce, żartach.

Brown. Bibl. Jez. 175.

Jagiell. — Wileńs.

GATTERER Jan Krzysztof (1727 † 1799). Disquisitio an Russorum, Polonorum, caeterorumque populorum Slavicorum originem a Gethis sive Dacis liceat repetere?

Drukowane w Nowa commentaria sociot scientiarum Götting 1791 i 1792, T. IX.

Bent. II 741.

— An Prussorum, Lithuanorum, ceterorumqne populorum Letticorum originem a Sarmatis liceat repetere? Joh. Christoph. Gattereri disquisitio.

Jest w Comment. Societ. Reg. Scient. Göttingensis vol. XII. i XIII. Wogóle cztery artykuły drukowane od 1792 do 1795 r.: — Commentatio I (1792). Vol. XII. str. 116 — 152. — Comment. II (1793). str. 156 —209. — Comment. III (1794). str. 210 —272 — Comment. IV (1795). Vol. XIII. str. 79—137. Akad.

Gatunki charakterów i cena ich w drukarni Szkoły Główney koronney. B. w. m. dr. i r. (około 1790). fol. k. 2 nlb. Akad. — Jagiell.

GAUCH Jacob. Disputatio politica de certamine praestantiae inter Regnum electivum et sucessivum. Lipsiae, lit. Joh. Hahnii 1660. w 4ce.

GAUCHON Memoryał Gauchona francuza. Do Jaśnie Wielmożnego Marszałka Wiel. Koronnego w sprawie przeciwko Panu Colignon i Ricardi o dług towarowy. B. r. (po r. 1776). fol. k. 4. Warsz. Uniw.

Gaudencyusz ob. Naworski Jan.

Gaudia et plausus Illustrissimorum geminorum filiorum etc. Wilno 1770.

Kraszews. Wilno IV.

GAUDIELLO D. Alla maesta di Carlo Borbone, re delle due Sicilie per le sue nozze con Maria Amalia Walburga, princip. di Polonia Orazione panegir. e poesie. Napoli 1738. w 4ce, str. 67.

Gaudium ob. Farensbach V. (1610) — Hancke (nuptiis 1687) — Libanus J. (resurrect. 1528) — Papużyński J. K. (A. Stament 1642) Woyda B. M. (Elbingae 1634).

GAUHEN Johann Friedrich. Helden- und Heldinnen-Lexikon. Leipzig 1716.

Jesttu poczet biografii rossyjs. czeskich i polskich.

Gaulterius Jacobus ob. Manutius Aldus (1598) — Pauli Adryan (1656).

Gaultruche Piotr X. ob. Gautruche Piotr.

GAUNERSDORF Krzysztof z Wilna († 17 Czewca 1609). Votum in magnifici Domini Georgii Farenbachii haeredis in Karkhus etc. profectionem contra Turcas susceptam. Rigae typis Nic. Mollignii 1590. w 4ce.

Recke u. Napiersky I str. 15. — Fischers Beiträge zu Gadebusch livländ. Bibliothek str. 59 i 60.

GAURICUS Lucas episc. Geophonensis (1476 † 1588) Tractatus astrologicus in quo agitur de praeteritis multorum hominum accidentibus. etc. Venetiis apud Curtium Troj. Navo, 1552. w 4ce, k. 4 i str. 122.

Jesttu między innemi horoskop Zygmunta Augusta na k. 48. zresztą jestto dzieło obce, z literaturą naszą nie mające styczności. Jagiell.

GAUTIER von Salgues Piotr. Bericht über den Feldbaum durch Herrn ..... Warschau bey Pet. Dufour der Altstadt 1775. w 8ce, str. 15.

Warsz. Uniw.

— Memoire sur nouveau sisteme d'Agriculture convenable a La Pologne. Par Mr. Pierre Gautier De Salgues Docteur en Medecine de L'Université De Montpellier, et Membre du College Royal des Medicins de Berlin.

— Quid faciat laetas segetes; quo sydere terram vertere Maecenas, ulmisque adjungere vites conueniat; quae Cura boum, qui Cultus habendo sit pecori ... hinc Cancre incipiam. Virgilii Georgicon lib. 1. a Leopol. Imprime chez Antoine Piller, Imprimeur du Gouvernement 1777. w 8ce, kart nlb. 8, str. 88.

Dedykacya Wielhorskiemu kawal. order. o którego dziełach i pismach mówi z uwielbieniem. W rycinie przedstawiony Józef idący za pługiem.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Obwieszczenie względem rolnictw przez P..... Avis concernant l'agricultu par M. ..... w Warszawie w druk. P. D four 1775. w 8ce, str. 34. (po polsl i po francusku). Czartor.

GAUTRUCHE Piotr (Galtruche, Gautruche) (1602 † 30 Maja 1681). Histria poëtica ad faciliorem poëtarum veterum auctorum intelligentiam a Patre Petro Gautruche Societatis Je gallice conscripta. Post septimam ed tionem latine reddita ab uno ejusde Societatis. In gratiam poëtices Cand datorum. Typis Collegii Calisiensis So J. Anno Dom. 1722. w 12ce, kart nlb. str. 163. i kart 12 nlb. Indexu.

Na ostatniej stronie po Indexie, powtórzo tytuł tylko z datą Anno Dom. 1723. · Treść o bożkach pogańskich, półbogac i czci oddawanej bogom.

Akd. — Jagiell. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł: Typis Colleg et Acad. Vilnensis Soc. Jesu Anno D mini 1732. w 12ce, k. 4, str. 168. Index k. nlb. 12.

Jocher 912. — X. Brown. biblioteka pis rzy S. J. str. 484. — Quérard La Fran littéraire 1829 paris Tom 3-ci str. 293. Jagiell. — Ossol — Wileńs.

GAVANTO Bartłomiej. Barnabit z Monza (ur. 1570 † w Medyolanie 1638 Compendium breve Thesauri Sacroru Rituum commentaria Gavanti etc. Be diczoviae, Typis Fortalitii B. V. Maria w 8ce, kart 3, str. liczb. 456, kart nl 25. Krasińs

— Toż:... Commentaria Gavant et Mariae Merati Observationes nova que Additiones et Decreta S. Rae Ritu um Congregationis in Rubricis Breviari et Missalis Romano-Carmelitani reco gniti, aucti, et correcti. Cum annota tionibus variis Indelgentiarum et Con svetudinum Ordinis Carm. Discalc: e Manuali et Ordinario succincte complec tens. Facilemque modum conscribendi ac Modum observandi Directorium of

ficii Divini, Missarumque celebrandarum demonstrans. Berdiczoviae. Typis Fortalitii B. V. Mariae 1772. w 8ce, kart nlb. 11, str. liczb. 471, kart nlb. 49. Krasiń. — Ossol.

— Toż, tamże, 1777. w 8ce. Drohob.

— Decreta a sacra rituum Congregatione. In ordine ad Missam et Diuinum Officium, post Missalis, ac Breuiarij Romani recognitionem condita; ex Commentarijs in rubricas ejusdem Missalis ac Breuiarij a R. P. D. Bartholomaeo Gavanto Cler. Regul. S. Pauli eiusdemque Sacrae Congregationis Consultore editis, et in secunda editione Rom. recognitis, et locupletatis, fideliter à Dominico Bello excerpta. Primum Romae ex typographia Reu. Cam. Apost. deinde Cracoviae ex typographia Francisci Caesarij M.DC.XXXI. (1631). w 8ce, kart 8 nlb. Jagiell.

— Octavarium Romanum, sive octavae festorum; Lectiones secundi scilicet et tertii nocturni singulis diebus recitandae infra octavas Sanctorum titularium vel tutelarium ecclesiarum, aut patronorum locorum, a Sacra Rituum Congregatione ad usum totius orbis ecclesiarum approbatae. Omnia suis locis in hac editione extensa, à mendis plurimis expurgata et candori originali restituta; ac ne error in Officio recitando obrepat, notavimus in singulis rubricis Octavarum propria Festa Sanctorum novissime occurrentia. Brunsbergae M.DCCXLV (1745). Ex typograpia Collegii Societatis Jesu. fol., stron XX i 300.

— ob. Haskowski Andrzej (1675).

GAWATH Jacob (Gawatowic) Leopolita (ur. we Lwowie 1598 † 1679). Carmen in gratiam illustrium fratrum Nicolai et Procopii Sieniaviorum, dum ab extera gente reduces venirent. Impressum in suburb. Javoroviensi apud S. Nicolaum A. 1619. w 4ce.

— Kalendarz stary omylny y niepewny. Iz Obserwantów swoich barzo często omylnie Wielkanoc święcić sprawuje, y w co inszego dla tych omyłek wprawuje, co było y przeszłego roku 1663. y teraźniejszego 1664. będzie, krotka demonstracya. Z pozwoleniem Urzędu Duchownego. Drukowano we Lwowie R. P. 1664. w 4ce, str. 24. (Druk gocki). Ossol.

Obacz niżej: Supplement.

— Kazanie, które na pogrzebie szlachetney Paniey J. MP. Elżbiety Ważyńskiey Dnia 4 Stycznia zmarłey, a 18 tegoż mies: w Kościele Wiżniańskim r. p. 1629 pochowaney miał X. Jakób Gawath Leopolita pleban Wizniański. Za dozwoleniem Urzędu duchownego. We Lwowie w drukarni Jana Szeligi J. M. X. Arcybiskup. Druk. 1629. w 4ce, kart 25.

Przypisane siostrze nieboszczki Elżbiecie Dzierzkownie z domu Moszyńskiej.
Maciejow. Piśmienn.
Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Rosocoronetvm Marianvm varia pro varietate temporum Rosaria & Coronas, Deiparae Virginis ergò adornandae, nec non adorandae complectens. Cum septendiali penso, atq; paruis pronominibus Jesus et Maria, et de Conceptione Virginis immaculata officiolis. Authore et collectore R. Jacobo Gawath artiū ac philos: bac: in archidioec: Leopolien. Parocho Wiznianen. Cracoviae, Typis Stanislai Bertvtowic, 1642. w 12ce, nlb. kart 376 (ark A —H_8 i A_1—A_8).

Dedyk.: Alex. Trzebieński Episc. Premisl. Tu wychwala członków tej rodziny. — Rzecz obejmuje modlitwy i Sequentiae wierszem od I—XXI. Przy końcu powiada, że: Sodalitas mancipatus Virginis Mariae do Polski wprowadził Jan Mikołaj Daniłowicz, na co udzielił Urban VIII indulgentiae 16. Sept. 1637 r.
U Juszyńskiego mylnie rok 1617.
Jagiell. — Ossol.

— Supplement dwom traktacikom o kalendarzu starym omylnym y niepewnym, którym iaśnie się dowodzi, że starego kalendarza obserwantowie, powinniby w każdym miesiącu całego roku Wielkanoc swoię, czasów y lat pewnych odprawować, ieśliby do poprawy pewney y nieomylney, nowego

kalendarza nie przystąpili. Wydany przez W. X. Jakuba Gawatha kanonika lwowskiego. Z pozwoleniem urzędu duchownego we Lwowie. Roku pańskiego 1665. w 4ce, str. 45.

Żebrawski Bibliogr. matem. str. 324.
Ossol.

— Szkoła cierpliwości. 1640. w 4ce. Wiersz.
Juszyński I 84.

— Terror Cleri totis, illi, cordium medullis apprehendendus nec non iugiter ruminandus. Ex libris Reuelationum S. Birgittae (sic) Viduae, regni Sueciae & Poloniae patronae per Jacobum Gawath Canon. Leop. excerptus et Superiorum permissu editus. Bez m. dr. i roku (Lwów). w 8ce, kart nlb. 18 (sygn. A—C_2). Ossol.

— Tragoedia albo wizerunek śmierci przeświętego Jana Chrzciciela posłańca bożego: na pięć aktów rozdzielony. Przydane są i Intermedia dwoie. Napisany przez Jacoba Gawathowica Leopolitę Nauk wyzwol. y Philozophiey bakałarza. Odprawowany w Kamionce na iarmark przypadaiący na dzień tegoż Jana S. Chrzciciela 1619. Drukowany na przedmieściu Jaworowskim u S. Mikołaja. w 4ce, ark. F_4. (Druk gocki).

Przypis: Reginie z Fulsztyna Zółkiewskiej kanclerzynej i hetmanowej W. K. — Intermedia po rusku, wierszem, w formie rozmowy.
Przedruk w Kijews. Starinie 1883.
Baworows. W. — Bibl. J. I. Kraszewskiego — Peters. Bibliot.

— Usługa codzienna większa Naswietszey Bogarodzice Panny przez rozpamiętywanie świąt rozrządzona, na polskie przetłumaczona przez X. Jakuba Gawatha. we Lwowie w Drukarni Soc. Jesu u Sebastiana Nowogórskiego 1647. w 8ce, ark. 2 i str. 509.

Dedykacya: Katarzynie z Sztemberku Kostczance Sieniawskiej, Podczaszynej Koronnej. Dana z Wiznian, 1647.
Jocher 6815.
Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Vsługa codźienna Nåswiętszey Bogárodźice Pánnie Maryey dla Bráctwá Násłodszego Imieniá Oney stárániem á kosztem gorliwego cći y ch ły Imieniá tego Promotora do pr drukárskiey w Wilnie podáná. A Imieniem y obroną Náiaśnieyszey Kr wicowey Polskiey, ku záżywániu ci y Siostrom Bráctwá tegosz nowo świát wychodzącá. W roku 1691 śiącá Octobrá dniá 9. Zá pozwole (tak) Stárszych. W drukárni Wi bnych w Bogu Oyców Fránciszkàn Wileńskich. w 8ce, k. 8 nlb., str. 5

Na końcu dedykacyi do Naj. Król. Jad Elżbiety Amelii X. Neoburskiey podp się X. Mikołaj Słupski, który powi że przedrukował tylko książkę przez dnego kapłana przed laty wydaną (Lw 1647). Sam jest w podeszłym wie — Nadpis stronnic: Godziny P. Mar Jagiell. — Krasiń. — Warsz. Uniw

— Officium albo usługa codzien przeczystey Bogarodzicy Panny Ma iey przez rozpamiętywanie Swiąt i chwalebnych, Godzinami przez tydz Codziennemi na podobieństwo God kapłańskich rozporządzona y też w św ta Jey własne iako ie według kal darza Rzymskiego Kościół Sty świę Godziny kapłańskie na Polski przet maczone, wszelkiego Stanu ludziom nayswiętszey P. nabożnym wielce s żące. Przez W. X. . . . Plebana W zniańskiego, a potym Kanonika Lwo skiego gorliwego Czci Bogarodzice Pa ny Promotora nayprzód we Lwowie P. 1647 wydane. Potym w Wilnie T pis Franciscanis a teraz trzeci raz z prz datkiem Godzinek kursowych, usta Odpustów, y powinności Prześwietne Arcy-Bractwa Imienia Marya przy k tedralnym Kościele Wileńskim y inny Modlitw wydrukowane w Wilnie, T pis Academicis Soc. Jesu, Anno 169 w 8ce, k. 15, str. 416 (z ryciną).

Kartę tytułową poprzedza Przedmowa i pr stroga Autora do Czytelników.
Krasiń. — Warsz. Uniw.

— ob. Gertruda Sw. (Poseł 164 1765) — Mechtilda (Pleban, Zwierci dło łaski 1645).

Encykl. Orgelb. T. IX. 665. — Maciej. Piś III 730. — S. Barącz w czasop. War 1889. N. 803—807.

GAWDZICKI (Gaudzicki) Feliks. N 1. Bajeczki. Stój pióro, by kto wie

szy mych nie brał na nice ...). w Krakowie, w drukarni Jana Maja, 1797. w 8ce, str. 11.

Wyszło bezimiennie. — Obacz: Bajeczki. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Do J. W. Jmci Xiędza Hugona Sztumberg Kołłątaja podkanclerzego koronnego orderów polskich kawalera dnia 1 kwietnia 1792 roku. w 4ce. Branic.

— Do J. Oświeconego Xcia Jmci Mikołaja Radziwiłła starosty radoszszowskiego ord. X. Huberta Kawalera dnia 7 miesiąca grudnia 1788 roku. w Warszawie (1788). w 4ce. Branic.

— Do Dyzmy T(omaszewskiego). w 4ce.

Wiersz. Branic.

— ob. Zabawy przyjemne i pożyteczne. (T. 10. str. 386: Wiersz na imieniny Xcia Mik. Radziwiłła; T. 12. str. 33: Pasterka Fillis; str. 158: Rano. wiersz; str. 297: Na urodziny Radziwiłła; T. 13. str. 24: Pocałowanie; str. 28: Modlitwa do złotka).

GAVELLUS Antoni. Breviarum Universae theologiae nempe speculativae, dogmaticae, ac moralis. In quatuor partes distributum, juxta principia Scholae Scotistarum in commune Sacrae Theologiae studentium praesertim nostrae seraphicae religionis commodum, atque utilitatem elaboratum, a Fr. Antonio Gavello à Candelaria Pisaurensi, Ordinis Min: Strict: Observ: Prov: Marchiae S. Theologiae Professore; olim iterato Diffinitore, ac Commissario Provinciali; nec non Forisempronii Examinatore Synodali, et S. Officij Consultore, in quibus brevi, sed perspicua, et fundamentali methodo proceditur, non omissis controversijs, quae in Scholis agitari solent. Prodit pars prima. Impressa primò Bononiae anno 1691. Reimpressa verò Cracoviae, anno 1722. Typis Haeredum Francisci Cezary, S. R. M. Illustris. ac Reverendis. Dñi Episcopi Crac. Ducis Severiae, nec non Schol: Novodv: Ord. Typ. w 4ce, k. 2, str. 515 i Index k. 3.

Approbaty są z lat 1689, 1690 i Mart. Waleszyńskiego w Krakowie 1722.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

GAWIANOWSKI Mackiewicz Wawrzyniec Kaźmierz. Herbowa Lilia na niesmiertelną ozdobę grobu W. J. Paniey P. Anny Pacowny Wołłowiczowey Pisarzowey Ziems. Wileńsk. W. J. P. P. Marcinowi Wołłowiczowi ofiarowana przez Wawrzynca Kaźm. Gawianowskiego Mackiewicza. Wilno, w druk. S. Troycy OO. Bazylianow 1649. folio, ark. 3.

Kraszews. Wilno IV.

— Strzała herbowa J. W. J. P. P. Jana Anzelma Wilczka Kasztelana Trockiego .... do celu błogosławioney wieczności zmierzająca. Wilno 1640. fol., 2 k. nlb. i ark. D_2 (razem kart 10).

Dedykacya: Zuzannie Korwinowej Gosiewskiej Wilczkowej kasztel. trockiej żonie zmarłego. — Nadpis kazania: Szczęśliwe przyście do błogosławioney wieczności Jaśnie Wielmożnego Jego Mości Pana P. Jana Anselma Wilczka. — Na końcu mowy jest przenośnik Eo ce. Zatem jeszcze coś wiecej było wydrukowane. Brak tytułu i końca w egz. Bibl. Jagiell. — Wolff w dziele Senatorowie str. 66 mylnie podaje, że Wilczek umarł r. 1649. — W mowie jest materyał genealogiczny. Ojcem jego był Jan. Zostawił syna Krzysztofa. Jagiell.

GAWIŃSKI Jan. Dworzanki albo Epigrammata polskie Janá Gawińskiego, Do Czytelniká:

Wszytkim grzecznem, y co są przy [weselszey cery,
Te, iákkolwiek tworzone moie szlę pá-[piery.
Naydźiesz tu źárt, y prawdę, y inne [powieści,
Lub się ná nie, do piątey mozg nie-[smáży treśći.
Naydźiesz wdzięczną Eráto, y w tym [Theiá rżędźie,
Chcesz więcey: związány Phoeb, prze-[ćie poidźie wszędźie.
Do povvaźnieyszego Czytelniká.
Do zdrowego, co lubo; tu naydziesz [oboie,
Paph y Florę odkrytą hydźi pioro moie.
Káto wnidź ná moy Theátr, nie zni-[dźiesz wnet, záto

Przyrzekam: gdy przeczytasz, tenże będźiesz Káto.
Drvkowano W Kaźimierzu przy Krákowie, v Balcera Smieszkowicza Typográphá, Roku 1664. w 4ce, k. nlb. 2, str. 120.

Są tu przekłady z Theokryta, Anakreonta, Alciata, Mureta. — Są wiersze do Jana Kochanowskiego, Gulskiego, Libana, Koźla, Parda doktora, Uznańskiego, Jana Drużby, Baldeckiego. Jest nagrobek Samuelowi Twardowskiemu. Poean Baccha Tokajskiego.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— Fortuna albo szczęście przez ... wierszem polerownieyszym z starego udarowana. Kraków, w druk. Akadem. 1690. fol., 27 ark. z kopersztychami.

Drzeworyty roboty Mik. Beresznlewicza. Dzików katalog ma tytuł, Apologia fortunae wierszem r. 1690. w Krak. fol.

— Toż:... udarowana. W ktorey tu przez los wiele możesz rzeczy Doyść to przysłowie maiące na pieczy Że czasem y żart: chociayże nie zawzdy Zetrzy się z prawdą, y zrzecze połprawdy. Teraz świeżo dla ciekawych ludzi przedrukowana. W Krakowie w Drukarni Michała Dyaszewskiego J. K. M. Typ. R. P. 1744. folio, k. nlb. 55.

Są tu epigrammata odpowiadające na losy do wyciągania. — Autorem pierwszym był Bączalski. Gawiński toż samo wierszem gładszym oddał. — Obacz pod Bączalski Seweryn — Klonowicz Fab.

Załuski Bibl. pol. Ossol.

— Odae II ad Carolum Poloniae et Sueciae Principem Episcopum Plocensem B. m. dr. (1641). fol., kart 6 nlb. (Wiersz).

Dedyk.: Xciu Karolowi Ferdynandowi królewiczowi. Mieści dwie ody. Jagiell.

— Sielanki y rożne nagrobki z przydatkiem innych autorów przez Jana z Wielomowic Gawińskiego napisane. W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. typogr. Roku pańskiego 1650. w 4ce, kart 18 nlb.

Na odwrocie str. tyt. 16 wierszy przemowy autora do Stanisława Skarszewskiego Starosty Radomskiego. Rozpoczyna Sielanka Mopsus; poczem na 5-tej karcie verso poczynają się nagrobki autora czterowierszowe i tych tych jest 99. Dalej idą: Nagrobki zbieranej drużyny, 4-ro wiers[...] i tych jest 28. Na końcu są: Nagr[...] rozmaitych autorów, 4-ro wierszowe i jest 33.

Akad. — Czartor. — Dzików — Kra[...] — Warsz. Uni[...]

— Toż:... napisane. W Warsza[...] w drukarni Mitzlerowskiey 1770.

W zbiorze: Sielanki Polskie z roku 1[...] w 8ce, str. 329 do 358.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wa[...] Uniw. — Zieliń[...]

— Sielanki Jana Gawińskiego [...] wo napisane, z których pierwsza [...] wot wieyski ziemiański, a dworski [...] niekąd reprezentuje:

Stet quicumque volet potens
Aulae caluminae lubrico,
Me dulcis saturet quies:
Obscuro positus loco
Leni perfruar ocio,
Nullis nota Quiritibus
Aetas per Tacitam fluet.
Sen. in Thyest.
Beatus ille, non Clientium freque[...]
Cui turba circumdat latus &c. &c
Non quem potentis aura sublimem
Et aula adorat Principis, lavat
Sed si quem agelli magna parni co[...]
Diuesque paupertas juvat. [mo[...]
Henr. Steph.

Roku pańskiego 1668. w 4ce, kart [...] nlb.

Przypis: Hyacinthowi Biankiemu podcza[...] warsz. Są tu sielanki: Mopsus. Paster[...] Baby. Spółmiłośnicy.

Czartor. — Uniw. lwow.

— Toż:... poniekąd reprezentuje [...] (Tu następuje text łaciński jak w w[...] daniu 1668).... w Warszawie w drukar[...] Mitzlerowskiey 1770. w 8ce.

W zbiorze Sielanki polskie 1770, od s[...] 305—328.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Tragikomedya o piianym, któ[...] mniemał, iż iest królem przez J. [...] W Gdańsku 1638. w 4ce.

Inni piszą, że przez J. E. — Mniema Załus[...] iż autor Gawiński. Rzecz nie rozstrz[...] gnięta. — J. Bolte w Danz. Theater 18[...] str. 66—7. podaje na podstawie źród[...] archiwalnych, że polscy komedyanci gra[...] w r. 1638. komedyą za sezwoleniem R[...] dy miejskiej — lecz po kilku widow[...] skach, Rada miasta Gdańska zabronił

widowisk, kazała uwięzić poetę i drukarza i skonfiskować egzemplarze, które wydrukowano bez pozwolenia prezydenta. Widać z tego, iż autor przebywał w Gdańsku. — Jak się zdaje, będzie to toż samo dzieło, którego autor nazywa się w innych edycyach Baryką (obacz tom XII str. 399).
Jabłońs. Ostafi oraz Załuski Bibl. 21. — Grässe Literaurg. III, 2. (1853) str. 208. — Flögel Gesch. der Kom. Literatur IV (1787). str. 355. — Brückner w Archiv für slav. Philol. XIII. 232. 299. — Juszyński Dykcyon. II 458. Wójcicki Teatr II. — Maciej Polska. — Wiszniew. Hist. VII.

— Threny żałobne na śmierć JEgo Mci Pana Stanisława z Wronowa Xięskiego, Pisarza Grodzkiego Krakowskiego przez Jana z Wielomowic Gawińskiego Grodu tegoż Krak. Alumna napisane. W Krakowie, w Drukarni Łukasza Kupisza J. K. M. Typ: R. P. 1650. w 4ce, kart 8.

Dedykacya: Stefanowi Xięskiemu Pisarzowi Grodzkiemu Nowomiejskiemu.
Czartor. — Ossol.

— Venus polska albo na Akt weselny JEgo Mci Panu P. Janowi Andrzeiowi Baierowi, Pisarzowi Skarbu Rzpltey Kor: naywyższemu y JEy Mci Pannie P. Eufrozynie Grattownie oblubieńcom nowym Epithalamium od Jana Gawińskiego zaśpiewane we Gdańsku, dnia ... Wrześn. R. P. 1673. W Gdańsku 1673. w 4ce, k. nlb. 8.
Siarczyński I 133. Ossol.

— ob. Bączalski S. — Baryka J. (z chłopa król 1638) — Haur (Oekonomia 1675) — Kochowski W. (Hypomnema 1672) — Sielanki polskie (1770).

Kilka epigrammatów łacińskich Jana Gawińskiego, znajduje się na końcu dzieła Wespazyana Kochowskiego: Hypomnema Reginarum Poloniae, 1672. gdzie nazwany jest od Kochowskiego: Nobilis ac eruditus Vir D. Joannes Gawiński vetus studiorum simpalaestrita, Salis cocti Carbariar. Vielicen. et Bochnen. Superintenden.

Pamięt. Warsz. 1822. III. 3—8. — Juszyński I 85. — Bentk. H. lit. I 444—6. 511. — Chlędow. w Pszczole pols. I 40—44. 155—7. 232—6. II 232—5. 324. Bandt. H. druk. krak. 438. — Chodynicki 153. — Siarcz. Obraz I 133. — Wiszn. Hist. lit. VI 490. VII 195—6. — Ziemiomysł 1830. I. — Słowacki Euzeb. Pisma II 217. — Załuski Bibl. poet. pols. — Roczniki Tow. Przyj. N. X 425. XVI 148. — Czasop. Ossolin. 1832. Z. 3. str. 97—107. — Grabow. Amb. w Bibl. Warsz. 1855. str. 78. T. 60. — Bibliot. Warsz. 1873. IV 445. — Bibliografia tom II, str. 18 i tom VI. str. 224 (wydania Paulego, Seredyńskiego i i.).

GAWIŃSKI Stanisław. Ode gemina ad felix auspicium cursus philosophici biennalis. Excellentissimo ac Doctissimo Viro, D. Martino Radymiński, Regio in Academia Crac: Professori a Stanislao de Wielomowice Gawiński, amoris et gratiae ergo decantata. Cracoviae, Typis Francisci Caesarij, S. R. M. Typ: Anno 1650. w 4ce, k. 4.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

Gawlikiewicz Kazimierz ob. Beatyfikacya Wincent. a Paulo (1731).

Gawlikowic Franz ob. Przecławski Jan M. (Arae 1667).

Gawlikowicz Wojciech ob. Arteński Raf. Cas. (Triumphans 1672).

GAWLIKOWSKI Piotr Paweł. Pustynia szczęśliwey pokuty, Bractwo S. Maryi Magdaleny w kośćiele Zalaskim diecezyi Krákowskiey, stárániem y kosztem W. X. Piotra Pawła Gawlikowskiego. tegoż kościoła plebaná ufundowane w roku 1715 solennie introdukowane y do druku podane. W Krakowie. W drukárni Fránciszká Cezárego J. K. M. typ. w 12ce, kart 6 nlb. i od str. 3 do 122.

Dedykacya: Zofi Anastazyi z Granowa Sieniawskiej Kasztelance Krak. Zowie ją wnuczką Łuk. Stan. Opalińskiego. — Od str. 105 idzie Bractwo Św. Maryi Magdaleny w r. 1710. od Oyca S. Klemensa VI uproszone a na wprowadzenie do kościoła Zaleyskiego r. 1613 approbowane.
Jocher 6872. Jagiell.

— ob. Pluciński Fr. Hier. (Jus legitimum 1716).

GAWŁOWICKI Bartłomiej ob. Statut Litewski r. 1619. — (Dedykacya Leon. Sapiezie i Do czytelnika łaskawego) — Rudzki Jan (1674).

Dzienn. Wileńs. 1823. II 274—8. — Maciej. Piśmienn. III 99. — Wiszn. H. lit. IX 310. — Encyk. Orgelb. IX 663. — Niesiecki II 186.

GAWŁOWICKI Szymon X. Jezvs Nazareński Syn Oyca Przedwiecznego wćielony; albo Jervzalem Niebieska przezeń wyzwolona, Dla pożytku duchownego przez X. Symona Gawłowickiego Kanonika Płockiego y Pułtowskiego opisana. W Warszawie, w Drukarni Károla Ferdynandá Schreibera J. K. M. typogr. Roku 1686. w 4ce, kart 2, str. 558.

Dedykacya wierszem: Stan. z Lubrańca Dąbskiemu Bisk. Płock. Poemat w 20 pieśniach oktawami (2043), wierszy 16344. Są także egzemplarze z dedykacyą Księdzu Dobrogostowi Madalińskiemu Bisk. Kujaws. — Całe poema jest co do formy naśladownictwem Tassa Jerozolimy wyzwolonej.

Katal. Pijars. mylnie go pisze (pod 31): Gołowicki.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. —

GAWŁOWICZ Jan Ewangelista († 1620). Liga wieczności z godzinami życia S. Andrzeia Awelina, klerika Regularnego Teatyna w Roku Panskim 1712. dnia 22 Maia od Oyca Svviętego Klemensa XI. Kanonizowanego Albo Kazanie o tymże Svviętym, vv oktavvę solemnego vvprovvadzenia Jego do Kościoła Wielebnych OO. Teatynovv Warszavvskich. to iest vv niedzielę starozapustną. Miane przez Wielebnego O. Jana Ewangelistę Gawłowicza świętey Teologii Doktora, Regenta Warszavvskiego Dominikana. Roku Pańskiego 1713. Dnia 5 lutego: Za pozvvoleniem Duchovvney Zvvierzchności do druku podane. Gedani, Typis Joannis Danielis Stollii. folio, k. 9 nlb.

Przypis X. Janowi Kazimierzowi Jugowskiemu archidyak. poznań.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Slady chwalebne w pospolitym życia trakcie herbownym Lubiczem W° JMci Pana Jana Kazimierza Skiwskiego Starosty Radenickiego Podstolego Drohickiego wyrażone. Albo Kazanie na Jegoż pogrzebie w kościele Drohickim VV. OO. Franciszkanów miane. Przez W. Oyca Jana Evang: Gawłowicza S. Theologii Doktora Dominikana. Roku 1713. Dnia ... Za pozwoleniem Duchowney Zwierzchności do druku podane. Typis Monasterii ... vensis S. O. Cisterc. 1713. fol., kar

Przypisał Teresie ze Zbierzchowskich S... skiej żonie zmarłego.

Bandt. H. D. kr. P. II 25. Oss

— Socivsz albo towarzysz Jez... S. Ignacy Lojola, niepłonnym naz... skiem zakonu Societatis Jesu fund... przy dorocznym vroczystości swo... obchodźie. W kośćiele Poznánskim ... ców Jezvitów ogłoszony. a teraz ... kiem pod pospolite świata polski... oczy; za dozwoleniem duchowney Zwi... chności. podany. Przez W.O. Jana Ew... gielistę Gawłowicza, Swiętey Theolog... Lektora, Káznodzieję Poznańskiego ... minikáná. Roku, którego Bóg, z ná... rą ludzką w towárzystwo wkroc... 1698. dńiá 30 lipcá. W Toruniu d... kował Jan Bresler. folio, k. nlb. 13

Dedyk.: Tomaszowi Bogorya Skotnicki... Biskupowi Lykopolskiemu itd. Kaz... idzie z tematu: Misit illos binos. W ... ku użyto podwójne v. zamiast w.

Jocher 8358. Jagiel

— Strzała wybrana za śmierci us... gą do świętey wieczności przeniesio... ze stworzoną ręką w iasnym osobliw... prowidencyi Boskiey kolczanie ukry... A przy utaionych pod samymi pogr... bowego popiołu umbrami Urodzenia Pobożności, Dzielności, Mądrosci, Sp... wiedliwości, Konwersacyi, splendora... pod Akt solenny funeracyi Wgo Je... mości P. Stanisława Odrowąża z Mie... kowa Mieszkowskiego, Sędziego kap... rowego, z Woiewództwa Poznańskie... w kościele Poznańskim Zakonu kaz... dzieyskiego Polskiemu Swiatu iawi... prezentowana Przez X. O. Jana Ewang... listę Gawłowicza S. J. Lektora kaznodz... ię poznańskiego Dominikana. Z dozwo... niem Starszych. Roku dwoiakim zastr... łem to iest: miłości y śmierci w ciele ... cel wystawionego Boga 1697. dnia ... kwietnia. W Poznaniu, w drukarni ak... demickiey. fol., k. 18.

Rycinę herbu podpisał Derpowicz sc.

Akad. — Warsz. Uniw

— ob. Oborski Nicolaus.

— ob. Hoffmann Baltazar (Da H... Gawłowski 1720.

Band. H. dr. kr. P. I 108. II 25. — Barącz Rys zak. kazn. II 164. — Sobiesz. w Encykl. Org. IX 668. — Program Dominik. 1828. s. 44. — Kraszewski (Chodykiewicz) Okruszyny 1856 I 210 (tutaj mylnie Pawłowicz nazwany).

GAWŁOWSKI H. Pamiętnik moralny z różnych polskich autorów zebrany przez H. Gawłowskiego. Możeś się pięknieyszy istoście rozumney zdarzyć widok, iak człowiek cnotą i prawdziwą zacnością ozdobiony, użyteczny współziomkom przez zasługi, potomności przez przykład. Skrzetuski Historya polityczna. Wyobrażenia heroiczne Tom II na karcie 337. W Warszawie w drukarni XX. Missyonarzów Roku 1782. w 8ce, k. 2, stron 192 i k. 1.

Jest to zbiór anegdot i powieści moralnych, wyjętych po większej części z Monitora Bohomolca, Skrzetuskiego i gazet, podciągnionych pod ogólne tytuły: Ludzkość, Dobroczynność, Wspaniałość serca i t. d. Całe jest prozą z wyjątkiem Thomasa: ód do ludu. — Jest tu także podana mowa Gustawa III.

U Bentkowskiego mylnie pomieszczone w dziale poezyi heroicznej.

Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs.

GAWORSKI Jan Ignacy. Constans in adversis pro Christo patientia In persona Placidi sive Eustachii sub Trajano Imperatore Romano; militum Magistri, probata, et sub scenico apparatu in Theatro Culinensis Academiae per nobilissimam ejusdem Academiae juventutem spectante Magnorum Hospitum corona; patrio soluto idiomate Opera M. Joannis Nepomuceni Ignatii Gaworski in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctoris, in Academia culmensi Dialectices Rhetorices, et Matheseos Professoris, Geometrae Jurati Demonstrata. Anno Quem TrIna TIbI TraDIt IVnCta CoLVMna NotIs. (Trzy z liczbami tabliczki a w tych pomiędzy pierwszą i drugą, oraz drugą i trzecią wyrazy: Vel Vel). Tum Anno quo proMpte ferre DoCet pro CoeLo reX pIVs atra en pLaCIDVs DoCVIt patIenter sIgna fereнDa. Mense et die Quo tunc undecimum Phaebea gradum tenuit lux, Altius ascendens, piscis in axe fuit. Prima dies fuerat, quam Jupiter ipse regebat, Successus faustos distribuens populo. Culmae (1764). folio, 5 arkuszy

Treść sztuki jest opowiedziana po łacinie, poczem ta sama treść po polsku, a dalej podana treść każdej sceny tego widowiska scenicznego w trzech aktach. — Na końcu dodano: jako po pierwszej scenie, tak po każdej będą się odprawiać komedye na kształt komedyi autorów francuskich.

W obszernie podanej treści przytaczane jest śpiewanie z graniem. Nadpis treści łacińskiej jest: Consors discordia.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini Amen. Dissertatio architectonica militaris, de Structura Munimentorum Regularium et Irregularium eorumque Oppugnatione et Defensione. Quam sub felicissimo regimine Magnifici Perillustris et admodum Reverendi Domini D. M. Joannis Josephi Rygalski, Sacrae theologiae doctoris et Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum: Collegiatae Sancti Floriani Clepardiae ad Cracoviam Custodis, Parochialis in Antiqua Korczyn Curati, Contubernii Geloniani et Coloniae Academicae Neocorcinensis Provisoris, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis amplissimi Rectoris, pro loco in Minori Artistarum Collegio obtinendo M. Joannes Nepomucenus Ignatius Gaworski Philosophiae Doctor, Matheseos Professor, Contubernii Philosophorum Senior, publicae disputationi in Lectorio CC. DD. Theologorum Annô Christi 1773 die 25 Mensis Januarii submissit. Typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis. w 4ce, k. 27. nlb. i 1 tabl. folio z ryciną oszańcowań i armat.

Przypis X. Janowi Kornelemu Machajskiemu. W dziele przytacza systemy Vaubana, Stradę, Senaca (Cours de Chymie), Le Blonda (Defence des places).

Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Dissertatio canonico civilis, de mensoribus, sive agrimensoribus, sive geometris, ad c. 3. de Probat. c. 9. de Praescript. C. 4. de Parochiis. c. 1. et 19. de Censib. junct. glos. in can. 4. cum duobus seqq. 16. q. 4. et in can. 24. et 25. Causâ 23. q. 8. et 1. un. C. de Mensoribus l. 2. C. de Malefic.

et Mathematic. l. 3. C. Finium regund. junct l. 1. cum seqq. ff. Si Mensor falsum modum dixerit. Pro loco in Collegio CC. DD. Jure-Consultorum obtinendo per Jannem Nepomucenum Ignatium Gaworski U. J. Professorem Geometram juratum, publice ad disputandum Anno Christi 1775. 5-to kalendas Decembris, proposita. w 4ce, k. 2, str. 193. i 3 tabl. — (Przyłączone do tego na 6 kartach:) Oratio de laudibus geometriae Jani Nicii Erithraei civis Romani, et Commissarii Aquae Maranae.

Dedyk.: ad Josephum Michałowski Vicecapit. et Judicem Simonem Werycha Darowski Notar., Bonifac. Bronicki Vicenotar. et Regentem Castr. Crac.

Wiele tu przytoczeń z pisarzów polskich jak: Przyłuski, Januszowski, Grzepski, z Konstytucyi, z praw Pruskich.

Jocher 7426 (zwie go Gawarski)

Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— Honor theologicus laboribus et meritis comparari solitus ex utroque. Perillustri Clarissimo & Admodum Reverendo Dno D. M. Josepho, Antonio De Clos, Sacrae Theologiae Licentiato, Collegae Majori, Siradiensi Cancellario Ecclesiarum, Collegii S. Floriani Clepardiae, ad Cracoviam Canonico, ibidemq. Festorum Salvatoris, ac. B. V. Mariae Concionatori, Parochialis in Nasiechovice Curato, Acad: Pinczoviensis, Contubernii Philosophorum nec non scholae Novodworscianae Provisori Debitus. Quem Ei a Perillustri Clarissimo et Admodum Reverendo Domino D. M. Antonio Krzanowski Sac. Theol. Doc. et Prof. ejusdemq; facultatis Decano, Almae Universitatis Seniore Patre, Ecclesiae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Praeposito, Canonisationis S. Joannis Cantii procuratore, contubernii Hierosolimytani provisore, in aedibus Collegii D. Annae Praesente amplissimo magnorum hospitum consessu collat. e voto Contubernii philosoph. vectigal clientel. suadae applausu M. Joannes Nep. Ignatius Gaworski philosophiae Doctor ejusdemq. ac Matheseos Professor Gen. J. Contuber. Philos. senior anno D. 1768. die 9. Mensis Febr. gratulatur 1768. Typis Collegii Maior. Univers. Cracoviensis. fol. k. 12.

Ossol.

— Kalendarz polski y ruski, w którym Swięta roczne y biegi niebieskie, aspekty, wybory, czás krwie puszczánia, lekarstw záżywánia, wschód y zachód słońca itd. náleżytym porządkiem, położone y opisane. Na rok pański 1764 .... przez Jana Nepom. Ignacego Gaworskiego wyrachowany. W Krakowie w drukarni Akademickiey. w 4ce, kart 12 nlb.

— Toż: na rok p. 1765.

— Toż: na rok p. 1766.

— Toż: na rok p. 1767.

— Tenże tytuł:.. y opisane. Na rok p. 1768, który jest według komputu Rzymskiego po Przybyszowym drugi, y Przestępny, a według komputu Greckiego Przybyszowy. Rewolucye roczne ... [Tu 13 wierszy dat] ... Rewolucye kościelne... [Tu 7 wierszy dat]... przez Jana Nepomucena Ignacego Gaworskiego, w przesławney Akádemii Krákowskiey Nàuk wyzwolonych y Filozofii Doktora, Mátematyki Professora, Geometrę przysięgłego, Bursy Philosophorum Seniora. Wyrachowany, W Krakowie w drukarni akademickiey. [Na odwrocie strony tyt.:] Sobornik XII. Miesiacem syrycz Kalendar ruskyi na lito hospodne 1768. [Dalej 18 wierszy tytułu]. w 4ce, kart 12 nlb.

Pod miesiącami umieszczona wiadomość o rybach tak morskich jako i rzecznych. (wieloryb, jesiotr). Kończy Prognostyk astrologiczny. O początku czterech części roku. O urodzajach. W tekscie dwa miedzioryty astronomiczne.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... na rok 1769. Kraków, druk: ... Akademicka. w 4ce.

— Toż: y Biegi niebieskie etc. położone y opisanę. Na Rok Pański 1770, który iest według Komputu Rzymskiego po przybyszowym pierwszy, po przestępnym wtóry ... [Tu Rewolucye, wierszy 25] ... przez M. Jana Nepomucena Ignacego Gaworskiego w Przesławney Akádemii Krákowskiey Nauk wyzwolonych y Filozofii Doktorá, mátemátyki

y Architektury Polityczney Professora, Geometrę przysięgłego, Bursy Philosophorum Seniora; z należytą pilnością wyrachowany. [Na odwrocie tytułu, jest tytuł po rusku:] Sobornik XII. Miesiacem ... W Krákowie w drukárni Akademickiey Kollegium większego. w 4ce, k. 10.

Jest tu: Dalsza wiadomość o rybach morskich. Kończy: Kalendarz astronomiczny, tabella wschodu i zachodu słońca.
Jagiell. — Ossol.

— Toż: ... na rok 1771. w 4ce.

— Kalendarz Astronomiczno-Astrologiczny w którym Swięta roczne y biegi niebieskie położone y opisane. Na rok pański 1772. który iest według komputu Rzymskiego przestępny y przybyszowy ... [Tu Rewolucye, wierszy 25] ... przez M. Jana Nepomucena Ignacego Gaworskiego Filozofii Doktorá, Mátemátyki Professorá, Geometrę Strzałkowskiego Przysięgłego, Bursy Philosophorum Seniora: z należytą pilnością wyrachowany. [Na odwrocie tytułu po rusińsku]. W Krakowie w drukárni Akademickiey Kollegium większego (1772). w 4ce, k. 11.

Obejmuje: Opisanie rzeczy napowietrznych (pioruny w Polsce od XIV wieku). Kończy: Uwiadomienie astronomiczno-astrologiczne. Tabella zaćmienia słonecznego. O urodzajach. Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Kolenda krakowska na r. 1768. w 24ce.

Autor podpisany pod Dedykacyą.

— Kolęda Krakowska na rok p. 1769. w 16ce.

Przypis: S. Andrzejowi apostołowi, podpisał: M. J. N. Gaworski A. O.
Zawiera w sobie tabellę rachunku zaćmień księżyca w roku tym przypadających, listę urzędników i opis Wdztwa Sandomirskiego. — Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 411—413.

— Laudatio jurisprudentiae circa solennem ad doctoratum in utroque jure inaugurationem Perillustris Clarissimi et admodum Reverendi domini M. Caroli Marxen utriusque juris licentiati, ecclesiarum: collegiatae SS. OO. Cracoviae archidiaconi, parochialis S. Nicolai Vesołoviae Praepositi, judiciorum consistorii generalis Cracoviensis Assessoris lauream doctoratus conferente tertio semperque auspicatissimo sub regimine Magnifico, Perillustri Clarissimo et Reverendissimo domino, D. M. Andrea Dominico Lipiewicz utriusque juris doctore et professore; ecclesiarum, cathedralis cracoviensis canonico, collegiatae SS. OO. Cracoviae custode, parochialium in Koniusza et Igołomia curato, scholarum Novodvorscianarum, necnon contuberniorum: juris peritorum, et regio-Jagelloniani, provisore, facultatis juridicae Pro-cancellario et decano, studii generalis universitatis cracoviensis amplissimo rectore, distinctissimis coram hospitibus ordinibusq. academicis in ecclesia collegiata Sanctorum Omnium à M. Joanne Nepomuceno Gaworski, Utriusque juris Professore Collega juridico Parochialis in Zebrzydowice Praeposito Geometra jurato Dicta ac eidem Perillustri domino Neo-Doctori in votivam supremi istius literarii honoris aggratulationem, perenneque reverentis animi testimonium anni Jubilaei Magni L.DCCLXXVI. pridie nonarum Novembris nuncupata. w 4ce, ark. D_2. Jagiell.

— Observatio primae magnitudinis siderum, virtutis et sanctimoniae in Lechico Polo Lithuano è Principe, Divinissimo Michaele Gedroic, Inclyti Ordinis RR. PP. Canonicorum Regularium BB. MM. de Poenitentia Professo, in Alma Universitate Cracoviensi Doctore, facta. Sive Oratio recurrente annua suae festivitatis die in aedibus Divi Marci Evangelistae Cracoviae, in laudem illius; favente numerosisima dignissimorum hospitum praesentia, a M. Joanne Nepomuceno Ignatio Gaworski in Alma Universitate Cracoviensi AA. LL. et Philosophiae Doctore ejusdemq. ac matheseos professore geometra jurato habita Anno Domini 1763. die 4 mensis Maji. Cracoviae typis Seminarii Episcopalis Academico Dioecesani. folio, kart 11.

Na odwrocie tytułu miedzioryt z wizerunkiem Gedrojcia.

Jocher 5400.
Jagiell. — Ossol. Wileńs.

— Series problematum et theorematum pro publico exercitationis lunaris actu ex architectura civili depromptorum ac per auditores eiusdem in Universitate Cracoviensi sub assistentia Joannis Nepom. Gaworski Anno Dni 1769 die 4 mensis Decembris resolvendorum. w 8ce.

Bentk. II 262. — Muczkow. Statuta 416. — Encykl. Orgelb. XII 644. XIII 662.

Gaworski Paweł ob. Miske Ludw. (Anioł S. Mateusz 1722).

GAWRONEK Andrzej. Threny Andrzeja Gawronka. Bez w. m. i r. w 4ce, kart 2.

Jest to wiersz żałosny po utracie żony. (Druk gocki. Chreptow.

Gawrońska Barbara ob. Grochowski Stanisław (1608).

Gawroński Andrzej ob. Brzeski Alexander (1618).

GAWROŃSKI X. Jędrzej (1744 † 1813). Uwagi o naturze pieniędzy i wexlarstwie, które okazuią wielkość straty publiczney, iaka dla narodu wypływa nie ochybnie z ustanowienia monety papierowey, lub iakieykolwiek inney wnętrzney wartości nie maiącey. W Warszawie w drukarni nadworney Jego Król. Mości y Prześw. Kommissyi eduk. 1792. w 8ce, str. 62.

Wyciąg z francuskiego. Akad.

— ob. H'huilier (Arytmetyka 1778. 1781. 1785. Algiebra 1782. Geometrya 1781).

Encykl. Orgelbr. IX 669. — Brown. Bibl. pis. 175. — Chłęd. Spis 112. — Bent. II 107. 341. — Łukaszew. Hist. Szkół II 452—3. — Przyj. Ludu w Lesznie R. V 1838. s. 13. 314. — Łętows. Katalog II 258—264. — Muczkows. Statuta 432. — Sommervogel III. 1293.

Gawroński Antoni ob. Sztychowski Wojciech (Złote żniwo 1717).

Gawroński Jakób ob. Brzeski Alexander X. (1618).

Gawroński Jan ob. Korczyński Kassyan (Ofiara życia 1760) — Taube Jan (Lament żałosnych prałatów 1700).

Gawroński Mikołaj S. J. ob. Pamiątka od wprow. obrazu NP. Maryi Jasna górę (1782, 1787).

Gawroński Stanisław S. J. (ur. Maja 1565 † w kwietniu 1620) (Broscius Jan — Daniecki Jan (H miłości 1610) — Lucyan — Miaskc ski K. (Pielgrzym 1612) — Swiętl wic (Królów i cesarzów 1610) — T czyński Piotr (In obitum 1591) — V trini Ant. (Życie S. Lud. Gonzagi).

Sommervogel III 1293.

GAY (bracia). Varsovie. Nove bre M.DCCLXXXV. Extract du gra Catalogue des frères Gay, imprin urs-libraires à Strasbourg et Vienn Messieurs les Amateurs, prévenus q ledit magasin ne restera ouvert q l'espace d'un mois... etc... Leur adre est... [dopisano atramentem:] Rue des S nateurs, maison de M. Berneaux 463. w 4ce, str. 38. Jagiell

GAY et GIDE. Année 1791. Su plément N° II Au catalogue des vres de Gay et Gide [to dolepio libraire, maison de Mr. Berneau Ba quier vis a vis Marie-Ville a Varsov w 4ce, str. 28. Jagiell

Gaydziński ob. Gajdziński.

Gayetés (Petites) patriotiques. P sneczki patryotyczne. w 8ce, 1/2 ar

Są to pieśni francuskie i polskie z pow wyprawy Prusaków na Francyą. Druk r. 1790.

Gaździcki Michael ob. Lipiewicz A (Purpura 1745) — Paracuanus (176

Gazeta ob. Wyprawa Czara (165

Gazeta Grodzieńska. Rok 177 1776. 1777. 1778. Grodno. w 4ce.

Założona przez Tyzenhauza podskarbieg

— Toż:.... z konstytucyami Jmp ratorowey Jeymci dla zakordonowy prowincyi przez Rossyą. Rok 177 w 4ce, NN. 53. — Toż z r. 1780 N 25.

Wychodziła co tydzień, numer po jed kartce.

Warsz. Uniwer. (z lat 1779. 1780). — Cz ski (z r. 1780).

Toż:... za lata 1781. 1782. 1783

— korespondenta warszawskiego zagranicznego. Warszawa, 1792. 179

1794. 1795. 1796. 1797. 1798 (NN. 104. str. 434 każdy numer po 2 kartki). R. 1799 (NN. 105. str. 434).

Wychodziła in folio w trzech kolumnach, po dwa razy na tydzień. Mieściła polityczne zagraniczne wiadomości, a na ostatniej stronie urzędowe obwieszczenia.

Jagiell. (1798—9). — Krasińs. — Ossol. (1798—9). — Zielińs.

— krajowa. Lege et elige. (Nr. 1 z d. 4. Stycznia 1794 r.) Warszawa 1794. w 4ce, numerów 31, stron 376.

Wydawca Włodek, poseł gostyński na sejmie grodzieńskim a potem komisarz Policyi Koronnej.

Wychodziła dwa razy na tydzień we Wtorek i Sobotę, po arkuszu. Dodatki do Gazety wtorkowej zajmowały pół arkusza do sobotniej zaś arkusz. — Z Numerem 31-ym we Wtorek dnia 22 Kwietnia 1794-go przestała wychodzić pod tym tytułem, a to na mocy Rozporządzenia Rady Zastępczej tymczasowej pod naczelnictwem Tadeusza Kościuszki.

W N. 31 mówi nowy wydawca Fr. Dmochowski, że przywilej monopolu, służący dawniej właścicielowi gazety, teraz ustaje. — Gazeta krajowa, przybrała z dniem 26 Kwietnia 1794. nazwę: Gazeta Wolna Warszawska, i miała nowe numerowanie.

Z Gazety Wolnej Warszawskiej, powstała od 15 Listop. 1794: Gazeta Warszawska. W 1796: Korespondent Warszawski i Zagraniczny, który wychodził tylko do dnia 30 Lipca tegoż roku, zabroniony przez kamerę. Poczem znowu zaczęła wychodzić Gazeta Warszawska; w r. 1797 zaś znowu wychodzić zaczął Korrespondent Warszawski y Zagraniczny.

W dodatku do N. 4. autorowie Gazety Krakrajowej oświadczają, iż na wydawnictwo otrzymali przywilej króla d. 5 Listopada 1793. na mocy sancitum exclusionis konfederacyi generalnej koronnej z dnia 3 Sierpnia 1793 w aktach oblatowanego. Widząc zaś tyle pism w sposobie Gazet tworzących się, uprzedzają z wyraźnej woli zwierzchności, aby publiczność podobnych pism nie prenumerowała, a to dla uniknienia własnej szkody, zanim władza zabieży uchybieniu prawa. W końcu Marca Redaktorowie oświadczają, że gdy zjawione kilkorakie pisma pod tytułem Gazet, już ustały, więc od 1 Marca nową przyjmują prenumeratę. Tę składano u Arciszewskiego generalnego ekspedycyi gazetowej sekretarza.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. Warsz.

— Krakowska. Wolność. Całość. Niepodległość. (w kwadracie: T. K. 24 Marca 1794 w Krakowie). Quid valeant humeri. (Nr. 2-gi z dnia 12 Czerwca 1794 Roku). w 4ce, od str. 8—16.

Mieści wiadomości z Grodna, Warszawy, Krakowa. Tu spis ofiar na powstanie. Miedzy innemi: Jac. Kluszewski cztery konie z moderunkiem, Laszkiewiczowie 4 baryłek prochu, Prezydent Filip Lichocki szablę, w srebro oprawną karabelę, sztuciec, fuzyą, pałasz, parę pistoletów, siodło i czerw. złot. 12. Żona jego, sztukę płótna. — Cena arkusza gazety: groszy 7½.

Ten 2-gi numer był ostatnim, bo na trzeci dzień 15 czerwca, w sam dzień Ś. Trójcy, wieczorem nadeszła wiadomość o zdradzie Wieniawskiego i wzięciu Krakowa przez Prusaków. — Gazeta Krakowska nie mogła więc dalej wychodzić; — stalszy swój żywot rozpoczęła ona dopiero po wyjściu Prusaków, po zajęciu Krakowa przez Austryę, od 7-go stycznia 1796 r.

Porównaj: Gazeta powstania.

— Krakowska. (Nr. 1. we Czwartek 7 Stycznia 1796). w 4ce, NN. 100. do 18 Grudnia 1896. Po 1 arkuszu, nie liczbowane.

Zaczyna od oznajmienia, iż Prusacy z d. 1 Stycznia ustąpili, a prezydent Lichocki oddał klucze Jenerałowi Foulon zabierającemu Kraków na rzecz Austryi. Miasto iluminowano. — Gazeta wychodzić zaczęła od 7 Stycznia dwa razy na tydzień w drukarni Jana Maja. Prenumerata bez poczty na rok złotych 36, z pocztą 54. — Dołączane bywały dodatki półarkuszowe. W dod. do Nr. 6. podany jest wiersz do Hoyma, kons. króla pruskiego, a to dla tego: że znalazł się w Krakowie szczęśliwy człowiek, który całą odę z łacińskiego na polski język wyłożył. — W Nr. 78 Karol Kroczkiewicz Dr. Medycyny obszernie opowiada o swoich zdolnościach w Medycynie. — W D. do Nr. 100. ogłoszono prenumeratę na rok 1797 półrocznie złot. pols. 18. Zamiast arkusza zapowiedziano półtora.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Toż: rok 1797. (Nr. 1. z d. 1 Stycznia 1797. Nr. 105. z dnia 31. Grudnia 1797). w 4ce, nie liczb.

Liczne tu urzędowe ogłoszenia jak np. zakaz wciskania się obcych żydów do kraju. Są i prywatne dodatki np.: Joanny Salingerowej Uwiadomienie o konwikcie dla panien; O leczeniu ruptur przez Józefa Vascellini prof. Botaniki w Neapolu; O kąpielach w domu Szambelana Popiela.

Jagiell. — Ossol.

— Toż: rok 1798. (N. 1. we Srodę d.

3. Stycznia 1798. N. 104. d. 30. Grudnia). w 4ce, str. 1262.

Jagiell. — Ossol.

— Toż: rok 1799. NN. 104. od 2 Styczn. do 29 Grudnia. w 4ce, str. 1244.

Dodano: Pięćdziesiąty czwarty, nadzwyczajny Dodatek do Gazety Wiedeńskiej Nr. 93. Sroda 20. Listopada, Bitwa nad Sturą. kart nlb. 6. Jagiell. — Ossol.

— Narodowa y Obca. Sine ira et studio, quorum causas procul habeo. C. Tacit. Numerów CV. (Numer I: W Sobotę dnia 1 Stycznia 1791 r.). folio, str. 422. — Rok 1792. NN. LXII. folio, str. 372.

Wychodziła dwa razy na tydzień w Srodę i Sobotę. — Wydawali: Tadeusz Mostowski kasztelan Raciążski, Józef Weyssenhoff poseł Inflantski i Julian Niemcewicz poseł Inflantski. Jako redaktor figurował S. Szymanski. Ostatni Numer wyszedł d. 4. Sierpnia 1792 r.

Na osobnej karcie przydane: Doniesienie gazety Narodowey y obcey: Z odebraniem wiadomości o Uniwersale JW. Szczęsnego Potockiego Marszałka Konfed. Jener Kor., mocą którego drukowanie Gazety Narodowey iest zakazane, donosi się, iż Gazeta Narodowa od dziś dnia przestaie wychodzić. Dan w Warszawie d. 8 Sierp. 1792 r. — W N. LX. Gazety Narodowej jest polemika z Gazetą Warszawską z 25 Lipca. Szło o pismo: Forma prawdziwego Wolnego rządu przez Konfed. Targow. ułożona.

Do N. LXII dodano: Odezwa w odpowiedzi na zaczepkę: Wielmożny w Bogu przewielebny Mości Xiężе Łuskino... (podpis:) S. Szymański. W niej mówi, że aby dźbłem tknąć Gazetę Warszawską lub Jezuitów, to jest tknąć źrenicę Polifema. Dalej nagania ostro edukacyą jezuicką. Wyraża się: Jeżeli w piśmie drukowanym pod rządem znalazłeś fałsz lub przestępstwo jakie, pytam się, cóż to jest za środek do poprawy obwieszczenie w Gazecie? Co za poprawa, złośliwie przygryzać?

Bentk. H. I. II 676.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Do piszących Gazetę Narodową ..... (wiersz). Bez m. i r. dr. w 4ce, k. 2.

Są dwie edycye. Czartor.

— Narodowa Wileńska za rozkazem Naywyższey Rady. Virtus non territa monstris (Nr. 1. wyszedł bez dewizy). Wilno 1794. folio, w dwię lumny.

Numer Iszy wyszedł d. 4 Maja 1794 r. zeta wychodziła dwa razy na ty w Niedzielę i Srodę po arkuszu i dod pół arkusza. Ostatni numer XX wyszedł d. 6 Sierpnia 1794 roku. — dsy innemi podaje: Dziennik czyn Deputacyi W. X. Lit.

W N. XVII Rapport Jenerała Jasińsl o potyczce pod Sołami 25 Junii.

Akad. — Jagie

— Nowa. Nomine mutato narr fabula de te... Z kraiu prawdy. — Z dy wolney. — Z wyspy udzielney Z ziemi bezimienney. (Warszawa 17 w 4ce, str. 8. (Prozą). Zielić

— Obywatelska z Wiadomości k iowych y Zagranicznych. (N. 4. w botę dnia 3 Maja Roku 1794). w 4 po 1 ark. nlb. i dodatek pół ark. r NN. 18. do dnia 21 Czerwca 1794

Redakcya bacząc, iż są już trzy rodzaje g p. t.: Gazeta Warszawska. obiera tytuł siebie odmienny, to jest: Gazeta Obyw ska i odtąd (od N. 4) pod tym tytułem dawać pismo będzie — W Doniesieniu s wyraża się: Wychodzić będzie Ga Warszawska dwa razy na tydzień o dzinie dwunastej. Cena: groszy 12 sztu Prenumerata do Nowego roku złot. z pocztą 36. Na Iszem piętrze w kar nicy P. Rogalskiego metrykanta. — D uprasza się imieniem Gazety Warsz skiej o podanie wiadomości o osobach brze popisujących się w Akcyi 17 i 18. dany także spis druków na sprzedaż w k torze Gazety Warszawskiej pod N. w Starym Mieście. — Administracya r jątku Piot. Teppera podała spis kos wności zrabowanych podczas rewolucyi. W N. 11. opisano malowniczo przyby z zagranicy do Warszawy Ignacego tockiego i Hug. Kołłątaja dnia 24 Ma Jednego chciano w karle nieść na ratu drugiemu wyprzęgano konie, aby poj ciągnąć. Municypalni poprzedzali konno. Jagiell

— Obywatelska y patryotyczna W szawska z Wiadomości krajowych y granicznych. Warszawa 1794. w 4 NN. 7.

Bibl. Krasińs. ma numer ze środy dnia Lipca, w 4ce, str. 12. Zielić

— Patryotyczna Warszawska czasu powstania siły zbrojnéy naro polskiego. Warszawa, 1794. Od Nr. do 19. w 4ce.

Bibl. Krasińs. ma z Wtorku 29 Kwietnia kart 4, oraz z Soboty 28 Czerwca 1794. od str. 211 do 222. Krasińs.

— południowo pruska. 1794. w 4ce, NN. 42. od d. 2 Sierpnia 1794 do 24 Grudnia. (Numer po dwie kart i 1 k. dodat). Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.

Wydawcą był Przyjemski, który w Przydatku do Nru 4-go ogłasza, że cudzoziemskich lub mniej właściwych wyrazów, użytych w obwieszczeniach, nie należy przypisywać redaktorowi, ale tym, którzy te ogłoszenia już tłomaczone nadsyłają. — Że Redakcya krępowana była warunkiem stosowania się do wychodzącej jednocześnie w Poznaniu Süd-Preussische Zeitung i wogóle do wiernego tłomaczenia gazet niemieckich, — widać to z zarzutów, które spotykały Redaktora Gazety południowo pruskiej od jakiegoś K., L. R. P. (zapewne Landrata Regencyi Poznańskiej), które w Przydatku do Nru 7-go odpiera tenże Redaktor Gazety P.(ołudniowo) P.(ruskiej), Pr.(zyjemski). K.(onsyliarz) J.(ego) K.(rólewskiej) M.(ości). Do Nru 25 go października przeszła też z Süd-Preussische Ztg owa złośliwa niemiecka bajka, że „Kościuszko przyniesiony na czterech dzidach do obozu moskiewskiego, oddając szablę, miał powiedzieć: Finis regni Poloniae".

— Toż: lata 1795. 1796. 1797. 1798, (N. 104). 1799 (N. 40). 1800 (N. 105). Akad.

— Powstania Polski. (Nro 5. z d. 29. Kwietnia roku 1794). W Warszawie, w drukarni na Krakows: Przedmieściu, Nro 380. przeciw Poczty. Przez Tadeusza Podleckiego. (W środku tytułu rycina z podpisem: J. Łęski Varsovie 1794. Pozwól jeszcze raz bić się za Oyczyznę. Tadeusz Kościuszko Naywyższy Naczelnik siły zbroyney Narodu Polskiego). w 4ce, stron 33—52.

Potem idzie: Do tego portretu objaśnienie. Dodano tutaj: 1) Akt powstania z wszystkiemi początkowemi urządzeniami Krakowskiemi. 2) Dalsze urządzenia Warszawskie. 3) Różne wiadomości. — Numer ten półtrzecia arkuszowy z portretem kosztował osobno Złp. 1. gr. 15. Portret Kościuszki oryginalny z podpisem kosztował Złp. 1. Miała wychodzić trzy razy na tydzień, we Wtorek, Czwartek i Sobotę po arkuszu i więcej w cenie gr. 15. za numer. Prenumerata od dnia 20, Kwietnia do 1 Lipca wynosiła 10 złotych a z pocztą 18 złot — Poprzednie numera nie znane. — Był to organ Kościuszki. Jagiell.

— Rządowa. Warszawa, 1794 (od 1 Lipca do 2 Listopada 1794). w 4ce, N. 120, str. 510. (po pół ark.). Redaktor Fr. Dmochowski.

Zaczyna wiadomości od 27 Czerwca, i od opowiedzenia o ulicznej zbrodni popełnionej 28 t. m. przez powieszenie mniemanych zdrajców. Gazeta spisuje sessye Rady najwyższej narodowej. Sądu wojskowego, podaje zarządzenia Kosciuszki, raporta Zajączka i inne z obozów. Polityką zagraniczną nie zajmuje się zrazu wcale. Wiadomości zagraniczne pojawiają się dopiero od N. 108 (20 Października) jako: Obraz stanu Europy Następnie tworzą osobną kartkę p. t.: Wiadomości zagraniczne. Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Zielińs.

— Warszawska. Warszawa 1774. w 4ce, każden numer ma kart 2. i Suplement do Gazety Warszawskiej kart 2. (Co Sroda i co Sobota). Rok I. N. 105.

Przed tytułem drzeworyt: Orzeł polski, Pogoń i Ciołek pod koroną królewską.

— Toz: Rok 1775. N. 104.

Tu jest Uniwersał Komissyi Edukacyjnej.

— Toż: Rok 1776. N. 104.
— Toż: Rok 1777. N. 105.
— Toż: Rok 1778. N. 104.
— Toż: Rok 1778. N. 104.
— Toż: Rok 1779. N. 104.
— Toż: Rok 1780. N. 105.
— Toż: Rok 1781. N. 104.

W tym roku w tytule zmieniona drzeworytowa winieta. Wyobraża we środku herb Królestwa Polskiego to jest w poczwórnej tarczy na przemianę umieszczony Orzeł biały i Pogoń, w środku zaś w okrągłej tarczy herb Poniatowskich Ciołek. — Obok tego herbu umieszczony z lewej strony: Bożek Merkury trzymający list w ręce, z drugiej zaś: osoba wyobrażająca historyę, księgę na kolanach trzymająca i księgami otoczona; u spodu tej ryciny umieszczone te wyrazy: Nova et vetera. Pod winietą w środku numer gazety, a pod tem: Gazeta Warszawska.

— Toż: Rok 1782. N. 1—104.
— Toż: Rok 1783. N. 1—105.

W N. 63. (Suplement) jest Oświadczenie Przełożonego nad Gazetą Warszawską z okoliczności tylu rozmaitych pism nad miarę y opisane sobie granice wychodzących,

że on za Przywileiem królewskim z dnia 9 Listopada r. 1778. ma Jus Exclusivum nie tylko na drukowanie wszystkiemi językami (oprócz francuskiego) w Polszcze gazet, ale też cokolwiek do nich się ściąga nawet po części. Co do języka francuskiego, to JJ. XX. Pijarowie mają dawnieyszy przywiley na Gazetę francuskim ięzykiem.

Na tenże rok N. 74 (Suplement) w replice Gazety Pamiętnikowej są te słowa: Cała zaś Polska y Litwa wie, że jest Gazet trzy: Warszawska, Wileńska y Grodzieńska.

— Toż: Rok 1784. N. 1—104.

— Toż: Rok 1785. N. 1—105.

Na końcu dodane: Skutek i sposób używania bardzo przedziwnych rzeczy przeciwko zarazie bydła (karta 1); Elogium czyli krótkie zebranie cnót Sługi Bożego Mariana Rodriguez dnia 29 Sierpnia zmarłego (kart 2); Doniesienie z Miedniewic o odprawieniu rocznicy Reformatów (kart 2); Z Owrucza o rocznicy koronacyi (kart 1).

— Toż: Rok 1786. N. 104.

Dodane: Z Wojew. Połockiego (W Zachociu obchód imienin króla) str. 1. Zaświadczenie Ign. Bobrowskiego jako córka jego w Częstochowie ozdrowiała (karta 1). Addytament o wynalezieniu sposobu pewnego dla rozeznania ziem y kamieni czy i iakie w sobie kruszce zawierają, kart 1. (Informacye daje kapitan Putz).

— Toż: Rok 1787. N. 104.

— Toż: Rok 1788. N. 105.

Dodano: Krótkie opisanie życia Ludwiki Maryi karmelitki, kart 2. Addytament z Warszawy (pogrzeb Ewy z Ponińskich Łuszczewskiej), str. 1. Addytament: Audyencya u Prymasa. Opisanie festynu z okoliczności Statui Jana III. stron 16. Ordynacya departamentu policyi względem próby złota i srebra, kart 2. Addytament z Krakowa o eksportacyi Bisk. Kaj. Sołtyka, k. 1. Addytament z Warszawy o szkolnych naukach, k. 1. Doniesienie doktora Krystyna Monety o sposobie ratowania ukąszonych od wściekłego psa, k. 1. Obwieszczenie o leczeniu choroby kataralnej epidemicznej (przez trzech lekarzy), k. 1. — W tym roku zamieszczano także: Sessye Seymowe (XLIV).

— Toż: Rok 1789. N. 104.

Jest tu kontynuacya Sessyi Sejmowych (do CCXIII). W Supplemencie do N. 67. usprawiedliwia się redakcya z zarzutu, jakoby w opisie batalii na morzu sprzyjała Moskwie i jakoby fałszywie wzmiankowała o głosie Ministra na Sesyi sejmowej. Widać z tego, że już burzono opinią w kraju przeciw tej gazecie.

Dodano: Opisanie uroczystości danej z
licznośći imienin Stan. Małachowsk
Referend. Kor. dnia 14 Maja, kar
List do publiczności Stan. Potockie
rozrzuconych przeciw niemu paszkwil
k. 1. Z Sandomierza 16 Września: (
stynie Obywatelskim, str. 1. Stan. M
chowskiemu z łaciń. wiersz, podpis. J
str. 1. Opisanie illuminacyi z okazyi
miątki koronacyi do 25 listop., kart 2

— Toż: Rok 1790. N. 104. (i pr
pomyłkę Nrem 105 oznaczony Nr.
z 2. Stycznia 1791 z datą mylną 179

Mieści Sessye Seymowe do CCXIII. — W S
plemencie do N. 86. redaktor broni poży
Alwara przeciw mowie Fr. Dmochowsk
go, opierając się na Bakonie.

Addytament z 15 Grudnia: o obchodach
cznicy koronacyi króla, k. 1. Tab
komputu wojsk, k. 1. Prospekt na M
nictwo polskie, kart 1. Opisanie pogr
bu szlach. Jana Dekerta prezyd. mia
karta 1. Uniwersał (austryacki) wzg
dem skassowania tak zwanych Comm
we Lwowie, kart 1. Z Warszawy d
26 Czerwca. O zgonie Szczęsnego Cz
kiego zmarłego 12 Czerwca (lat 7 w
zionego przez Rossyan). Opisanie uroc
stości wiazdu do Pery Potockiego
sła, kart 2. Kopia listu pisanego w R
mie 1789. d. 26 Grudnia, kart 2. Z N
świeża obchód imienin króla przez Sev
ryna Rzewuskiego, kart 2. Ofiara ex
zuitów z własnych swoich osób dla R
czypospolitej uczyniona r. 1790, kart
Addytament: Korespondencya Stan. A
gusta 17 Marca z królem Wilhelme
kart 2. Opisanie audyencyi Potockie
u Sułtana 10 Aug, kart 2. Addytame
Korespondencya Xcia Ludw. Wirtembe
skiego 1. Maja z królem Wilhelme
Doktora Monety doniesienie o szalon
wilku kart 2. Extrakt listu z Bend
o wejściu wojsk Rossyjskich, k. 1. E
cerpt z Addytamentu z Wilna. Poś
parafii Kalwaryjskiej, k. 1. Addytame
Z Wojew. Brzeskiego o śmierci Kar. St
Radziwiłła d. 22 Listopada, kart 1.

— Toż: Rok 1791. N. 105.

Mieści Sessye Seymowe. DXVI.

Dodane: Do redaktora Staropolskiej Gaze
Doniesienie z Drezna względem Jana M
chała Franke. Głos Tad. Lipskiego
wstawienie się by zakon Jezuicki był pr
wrócony, kart 2. Z Chełmna 14 Mar
O zgonie Józ. Wereszczyńskiego, kart
Z Warszawy 30 Marca. O zgonie Ko
stancyi z Denhoffów Rogalińskiej, kart
Addytament: Urządzenie Sądów miejski
Wiersze tyczące się gazet, edycye dw
(dodane do N. 18). [Donosząc o tem,
dakcya dodaje, że Gazeta jest uprzywi

jowana od Stan. Augusta cum jure exclusivo i przywilej przez żadną nową Konstytucyą nie jest uchylony]. Z Mińska litewskiego Aniwersarz imienin króla, kart 2. Z Wschowy czyli Frausztadt, dzień imienin króla, kar. 1. Toż z Radomyśla kar. 1. Mowa Henryka W. przywracającego zakon jezuicki, kar. 1. Z Łucka 28 Czerwca O Konstytucyi Rządowey, kar. 1. Z Radzymina O dniu 3-go Maja, kar. 1. Z Wilna 13 Lipca. Obchód Konstytucyi, kart 2. Toż z Czerei, kar. 1. Addytament: Sądy Seymowe, kart 3. Z Sokołowa o Mich. Kleof. Ogińskim, k. 1. Z Kamieńca: Elekcye miejskie, kar. 1. Addytament: Komissya Policyi, kart 10. Z Wołynia 7 7bra. Tarnowskiego obchód wstąpienia na tron króla, kart 2. Doniesienie o fabryce marmurów na Czerny, kar. 1. Specyfikacya osób stanu rycerskiego, które przyjęły miejskie obywatelstwo, str. 1 fol. Doniesienie: Opisanie ołtarzyka z kościoła Wołczyńskiego skradzionego, karta 1. Z Warszawy 28 Grud. Dzień doroczny koronacyi, kar. 1. Doniesienie o elekcyi deputatów miasta Bielina w Sierp., k. 2. Urządzenie Sądów miejskich i assesoryi, kart 6. O komissyi skarbowej, kart 3.

— Toż: Rok 1792. N. 104.

Mieści Sessye Sejmowe od N. DXVIII. Addytament: O Sądzie trybunalskim, Rozgraniczenie normalne w W. X. Lit. i inne Ustawy. Deklaracya Bułhakowa, kart 2. Mowa Korwina Kossakowskiego majora dnia 14 Paźdz. Doniesienie z Grodna 12 Lutego o Sejmiku, kar. 1. Z Kurlandyi dnia 3 Maja, kart 2. Opisanie uroczystości S. Stanisława dnia 3 Maja, kart 2. Z Opoczna d. 7 Maja, str. 1. Mowa Piotra Ożarowskiego, kar. 1. Porządek obrzędu w d. 3 Maja, kart 2. Głos Jana Chojeckiego dnia 10 Maja, kar. 1. Urządzenie Delegowanych od Konfederacyi Generalnej Targowickiej (zakaz drukowania nadal Pamiętnika histor. polityczn.) z dnia 7 Września, k. 1.

— Toż: Rok 1793. N. 105.

Addytament: Kopie listów czterech od Barona d'Igielstrom, Generała, kart 2. Kontynuacya podróży króla do Grodna. Sessye Seymu Grodzieńskiego (od N. 52). — W końcu roku, zapowiedziano wydawanie pisma peryodycznego p. t.: Dziennik Uniwersalny i zawiadomiono, że można dostać Gazetę Warszawską z ukończonego kwartału w księgarni Kocha, lecz nie wzmiankowano o dalszej prenumeracie, ani o wstrzymaniu wydawnictwa.

— Toż: Rok 1794.

Obacz; Gazeta Wolna Warszawska. Zaś od Nru 56 do 69 (str. 721—960) jest znowu tytuł: Gazeta Warszawska.

— Toż: Rok 1795. (Tytuł bez drzeworytu z herbami). w 4ce, N. 104, stron 1188.

Wydawca Włodek. Wychodziła co wtorek i sobotę.

— Toż: Rok 1796. N. 56, str. 638. (do 12 Lipca), i N. 49, str. 630 (od 16 Lipca do 31 Grudnia).

Po ogłoszeniu 12 Lipca Patentu Homagialnego królowi Pruskiemu, zmieniła się numeracya Gazety, jakoż i redakcya się przeistoczyła w duchu nowo utworzonych stosunków. — W N. 24. z dnia 22 Marca, Redakcya donosi: iż na mocy zapadłej rezolucyi rządu, będzie tylko jedna wychodzić, co do nowin zagranicznych jako i krajowych, jakoteż obwieszczeń urzędowych i doniesień wszelkiego rodzaju. Zatem była gazeta wyłącznie uprzywilejowana. — Przeobrażenie redakcyi zapowiada Antoni Lesznowski w N. 1 drugiego półrocza. Mówi tam: że Szambelan Włodek za Sancitum Konfederacyi Targowskiej stał się właścicielem uprzywilejowanej Gazety i wydawaniem onej exclusive zajmował się. Lesznowskiemu zaś, jako dawnej tej Gazety autorowi, wypadało czekać rozwiązania Sancitu czyli przywileju. Gdy ze złożeniem Homagium przywilej Włodka ustał, przeto Lesznowski wszedł do posiadania Gazety. — Sposób redagowania pozostał dawny, bezmyślny, ograniczony do prostego podawania zdarzeń.

— Toż: Rok 1797. N. 104, str. 1614.

— Voż: Rok 1798. N. 104, str. 1718.

— Toż: Rok 1799. N. 105, str. 1674.

Bentk. I 548. — Słowo 1898. N. 50.

Branic. (r. 1785—1796). — Jagiell. — Ossol. (1774—1793. 1796). — Uniw. lwow. (1785). — Warsz. Uniw. — Zieliń.

— ob. Polak (1791) — Publiczność (1790).

— z Warszawy 7. Octobris 1705. ob. Leszczyński Stanisław.

— Wolna Warszawska [z godłem:] Post nubila Phoebus. NN. 55 (Nr. 1szy w Sobotę d. 26. Kwietnia 1794. w miejsce poprzedniej Gazety Krajowej). w 4ce, str. 720.

Nr. 1 z 26-go kwietnia na str. 1. podaje rozporządzenie: Rada zastępcza tymczasowa pod Naczelnictwem Tadeusza Kościuszki zważywszy, ża Redaktorowie Gazety zwanej dotąd Krajowa, oświadczają, że wolni od tyranii i od podłych autorów przez nią narzuconych, w Obywatelskim Polaka duchu dzieło swoje odtąd pisać będą, rozkazuje, ażeby tytuł nawet tej Gazety, którego dotychczas godną niebyła,

i który na niej przypominałby naigrawanie sromotnej niewoli, w jakiej się utworzyła, nieodwłocznie odmienili...

W dodat. N. 37. z 30. Sierpnia usprawiedliwia się Redakcya, że podała extrakty z papierów moskiewskich, a te wyjęła z Gazety Rządowej; lecz taż Gazeta Rządowa, dała do poznania, że się tam dostały niektóre niedokładności. Jednocześnie król zaprzecza, by otrzymał od dworów zasiłki pieniężne.

Ostatni Nr. 55. wyszedł w przededniu rzezi Pragskiej i zajęcia Warszawy przez Moskali; a po 14. dniowej przerwie pojawił się Nr. 56. pod tytułem Gazety Warszawskiej (z opuszczeniem Wolna) i pod tym zmienionym tyt.łem wyszło 13 numerów do końca roku 1794. Wszystkie Nra razem obejmują str. 960.

W całym roczniku (1794) tej Gazety są więc trzy tytuły i trzy redakcye: naprzód Nr. 1—30 ma tytuł Gazeta Krajowa, pod redakcyą Włodka w miejsce Gazety Warszawskiej; — dalej jeden Nr. 31. pod tymsamym jeszcze tytułem; a Nr. 1—55 wychodzi jako Gazeta Wolna Warszawska pod redakcyą Fr. Dmochowskiego, — wreszcie Nr. 56—69 wychodzi znowu p. t. Gazeta Warszawska. Rredakcyą objął wówczas znowu Włodek, z upadkiem insurrekcyi wróciwszy bezpiecznie do Warszawy. Ostatecznie po nim gazeta przeszła w ręce Lesznowskiego.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Gazetarz, Komedya we trzech aktach. Bez m. dr. i r. (Warszawa 1793). w 8ce, k. 18 nlb. Czartor.

Gazette... A Paris du Bureau d'Adresse. Rok 1706. Nr. 1—52 (od 2 Stycznia do 31 Grud.). w 4ce, str. 442.

Każdy numer zaczyna się korespondencyą z Warszawy. Czartor.

— **de Leopol.** Du premier Janvier 1776. Année 1776. (od 1 Stycznia do 19 Grudnia 1776). w 4ce, N. 52 (kart nlb. 129). Ossol.

— Toż: Rok 1777. N. 52.

Bandtkie H. dr. II 101, powołując się na Kuropatnickiego: Geografia 1786 r. 124, a za nim i inni twierdzą, iż była we Lwowie do roku 1786 drukarnia Gazet francuzkich. Jestto prosta nieuwaga. Kuropatnicki wyraża się, że we Lwowie pierwsza drukarnia gubernialna Pani Pillerowej, druga JP. Schlichtyna, tu nowa drukarnia Gazet francuskich. — Wyrażenie: nowa, nasuwa dowód, że czas powstania francuskiego czasopisma, był to rok 1776, co tem pewniejsza, że Kuropatnicki dzieło swe w tym roku pisał, a dopiero w dziesięć je drukował. Zatem nie ma du aby po r. 1777 gazety francuzkie Lwowie wychodziły.

Encykl. Orgelb. VI 345. — Pepłowski Gazeta Lwow. 1896. N. 85. Osso

— **de Varsovie.** Varsovie, I primérie Royale et de la Republiq des ecoles pieuses du College de V sovie. Rok 1758. Nr. I (4 Janvier) CV. (30 Decemb.). w 4ce.

Zajmuje się głównie ówczesną kampa sasko-prusko-francuską, mało spraw krajowemi. Wydawana dwa razy do godnia (Mecredi i Samedi) po kart i Supplement kart 2. Do N. LXXXV dodano: Relation de la bataille donnée 14. Octob. 1758. à Hoch-Kirchen en I sacę par l'armée I. et R. sous les ord du Feld-Maréchal Comte de Daun, Et la victoire complette, qu'elle a rempor sur celle du Roi de Prusse, comman par ce Prince en personne (kart nlb. Jagiell.

— Toż: 1759. NN. CV (do 29 D comb.).

Wypełniona wojennym dziennikiem. W Su plemencie N. III opisana: La ceremonie l'investiture de Prince Charles Duc Courlande. W Supplem. V. polowanie w prawione przez Radziwiłła dla Xcia K landyi i Króla. Do N. XXXV. osobno d dane: Relation de la bataille de Berg près Francfort donnée le 15. Avril 175 et des mouvements qui l'avoient precedé (kart 4). — Do N. LXVI: Relation de bataille donnée près de Kummersdorff, le Août 1759 (w niej ranny Lubomirsk k. 1. Jagiell.

— Toż: r. 1760. w 4ce.

— Toż: r. 1761. NN. CIV (3 Ja vier — 30 Decemb.). w 4ce, kart 24

— Toż: r. 1762. N. I—100. (2 Ja vier — 14 Decembre). w 4ce, kart 18 Ossol.

— Toż: r. 1763. N. 105.

— Toż: r. 1764. N. 104.

— Toż: r. 1791. w 4ce, str. 24

— Toż: r. 1792. N. 86. folio, st 352.

— Toż: 1793. (do 28 Septemb 1793). fol.

Nr. 1 tej nowej seryi wyszedł 17 Septembre. Bibl. Branic. ma jeden numer: N. XL Mercredi 5 Juin 1793 fol. — Redagow jednę seryę Doktor Jan Meheé de Tauch — Komplet od 17 Sept. 1791 do 28 Se temb. 1793. (tomów dwa folio), był do n

bycia w antykwarskim handlu za 15 franków.
Katal. Bibl. Pijar. (lata 1758 do 1764). Warsz. Uniw. (z r. 1792).

— ob. Méheé (1791—92) — Odpowiedź (1792).

GAZETY z Warszawy, z Inflant, ze Lwowa. W Krakowie 26 Februar. 1701 wydane. w 4ce, str. nlb. 4.
Krasińs.

— z Warszawy, z Kurlandyey, z Litwy, ze Lwowa. W Krakowie 18 Augusti 1701 wydane. w 4ce, 1/2 ark.
(Zarazem:) Wiadomości różne cudzoziemskie 13. Augusti 1701. wydane. w 4ce, 1/2 ark.
Puławski.

— polskie. 1734. NN. 24 w 4ce, kart około 60.

— Toż: Anno 1735. Warszawa. w 4ce, od Nr. 25 do 76.

— Toż: Anno 1736. w 4ce, od Num. 77 do N. 97 (półrocze); od Lipca 1736. poczyna się znowu liczbowanie od Nr. 1-go do Nr. 26.

Wychodziły w jednokolumnowych arkuszach, raz na tydzień po 1. 2. i 3 kart. Były mniej obfite w wiadomości jak Kuryer polski. — Sposób doniesień był ten sam zachowany, co w Kuryerze Cudzoziemskim.
Nr. 1 z r. 1734 obejmuje nie numerowany półarkusz a ma datę; z Warszawy d. 6. lipca. Nr 2-gi; dnia 12 Czerwca kart 4. Nr. 3-ci: d. 30 Czerwca, k. 4. N. 5-ty d. 7 Aug. Nr. 6-ty anno 1734, d. 23 Aug. Odtąd jest już rok wyrażony.
Nr. 25 jest wydany anno 1735, d. 5 Januarii, rozpoczyna się więc z nim rok drugi. Do Nr. 44 w Maju idą tu razem wiadomości z kraju i obce. Dopiero w Maju drukują się jako osobna całość. Gazety cudzoziemskie, lecz osobno nie są numerowane. Jawią się rzadko. Jedne w Auguscie osobno, inne łącznie z polskiemi (Nr. 61. z 7bra, Nr. 71. z 9 bra.).
Rok 1735 idzie do Nr. 76. Nr. 77. anno 1736. d. 4 Stycznia. I tu razem obie gazety zwykle w jednym arkuszu zmieszane, mianowicie aż do Nr. 97. d. 13. Czerwca.
Od 4. Julii idzie nowe numerowanie od Nr. 1. Odtąd też Gazety Cudzoziemskie tworzą osobną całość nienumerowaną. Widno zmieniona redakcya. Zajmował się wydawnictwem Sekretarz Jan Milżewski rezydujący w mieście naprzeciw XX. Jezuitów. Do 26. Dbris było NN. 26. Od Nr. 5 (d. 1. Augusta). umieszczono w rycince jeźdźca z pocztciarską trąbką.
Mieści mnóstwo współczesnych szczegółów, szczególniej co do dworu i stosunków z Rossyą: Mowy Imperatorowej. Wiazd Augusta III do Warszawy (1734). Mowa Stefana Dunina na pogrzebie Hier. Wysockiego (1735). Anniwersarz koronacyi Cesarzowej (Nr. 47). Kadrille kawalerów Cudzoziemskich. (Nr. 54). Dyaryusz o obrotach wojska rossyjskiego. Specyfikacya posłów na sejm. Apparencya pogrzebu Franc. Załuskiego (1736). Specyfikacya posłów obranych (1736). Ze Lwowa 18 Julii 1736. Solenna elekcya Arcypasterza Mik. Wyżyckiego (k. 2). Extrakt z listu Grafa Menicha Feld-Marszałka do Imperatorowej 20 Maja (kart 2). Opisanie pogrzebu Marcyanny z Siesickich Radziwiłłowej. Circumskrypcya aktu pogrzebowego Sakowicza podkomorz.
Bibl. Ossol. 1848. I 222.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— śląskie, dla ludu pospolitego. Kartka I. w 8ce, str. 24. Kartka II. z miesiąca Lutego 1790. Bez m. dr. w 8ce, str. od 25—46.

— wileńskie. [Nad tytułem herb Pogoń]. Wilno Rok 1761. w 4ce, (druk w dwie kolumny), NN. 52 (do 26 Grudnia).

— Toż: rok 1762.

— Toż: rok 1763. w 4ce, N. 52. (do 31. Grudnia).

— Toż: rok 1764. w 4ce, N. 52.
Lata 1765 do 1782 nie są odszukane, ale prawdopodobnie pismo wówczas wychodziło, co wnosić można z wyrażenia się Gazety Warszawskiej, przytoczonego pod rokiem 1783. Warsz. Uniw.

— Toż: z r. 1783. w 4ce, N. 52, i do każdego Nru: Supplement do Gazet Wileńskich (po kart 2).
W drzeworycie na czele tytułu pod koroną: tarcza z herbami Polski i Litwy, w środku herb Ciołek. W drzeworycie nad tarczą napis: Gazety Wileńskie. Jestto drzeworyt podobny do używanego pierwotnie przez Gazetę Warszawską. — Gazety wychodziły raz na tydzień co sobota. — Addytament d. 5 Grudnia k. 1. opisuje życie Tad. Ogińskiego Wojew. Troc. (ur. 12 Sierp. 1712).

— Toż: lata 1784. 1785.
Nie znane dzisiaj.

— Toż: z r. 1786. (N. 1. z dnia 7. Stycznia; N. LII. z dnia 30. Grudnia). w 4ce, po kart 2 nlb. i Supplementy po k. 2.

Zaczyna się numer 1. słowy: Od początku używania termometrów w Litwie nigdyśmy nie mieli tak tęgiego mrozu jak na dniu dzisiejszym z rana, wszystkie termometra należycie zrobione na wolnej atmosferze na północ zawieszone, pokazywały dziś po godzinie 8 z rana; na skali Reaumura, gradusów 30. W N. XIII jest list Ossowskiego o wielkiem trzęsieniu ziemi w Krakowie. W NN. XIV. i LI. opisano historyą trzęsień ziemi w Polsce. — Są też tutaj podawane: Sessye sejmowe w Warszawie,

— Toż: rok 1788. w Wilnie. Numerów 52.

— Toż: rok 1789. w Wilnie. Numerów 52.

Jagiell. (r. 1783 i 1786) — Warsz. Uniw. (z lat 1761, 1763, 1764, 1788 i 1789).

Gażewska Anna z Potockich ob. Examen (1714).

Gaziński ob. Kazania (1779).

GAZIUS D. Antonius (Gazzi) († 1530). Aerarium sanitatis Avtore Clarissimo Viro D. Antonio Gazio, qvondam Sereniss. Sigismundi Regis Poloniae etc. Physico. Excusum à quondam uetutissimo exemplari manu scripto. Eivsdem de vino et ceruisia tractatio. Patavii Jacobus Fabianus excudebat M.DXLIX (1549). w 8ce, ark. A—C_4 (kart 2?). brak końca).

Na odwr. tytułu przypis P. Gereandro przez Philippa Ulharda, Augustae Vindelicorm, pridie Kalend. Octobris 1546.
Wierzbowski I 130. Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... quondam Sereniss. Sigismundi Regis Poloniae etc. Physico. Eiusdem de vino et ceruisia tractatio. Ad lectorem Hieronimi Ziegleri Tetrastichon. Natura cuiusvis ..... [ośmiowiersz zakończony:].... docet iste liber. Bez wyraż. m. druku i roku. w 8ce, kart nlb. 24.

Na ostatniej stronie drzeworyt Pegaza pod dwiema skałami a na szczycie ich dwie świątynie, zaś bokiem grające muzy. Na odwrocie tytułu: Paulo Gereandro Philippus Ulhardus S. D. (drukarz). Powiada, iż drukuje to dzieło zalecone mu przez Wilh. Datlera. Więc jestto edycya w Augsburgu.

Dedykacya: Francisco Thurso przez Simona Gaziusa (syna) Patavii a. 1539. (kart 3), w której mówi, że wracającemu do ojczyzny dzieło to ofiaruje. — Od karty C_8. zaczyna się druga dedykacya Simona G ziusa Franciszkowi Thursowi, w której m wi, że: patris mei monumenta, evenit alia praeter id unum, quod praecipue qu ritur, occurrant, indicit in manus par quaedam schaeda, in qua ille cum ess mus in Polonia et Cracoviae commora mur de vino et cerevisia peculiariter eg rat. Idque non alia ratione, quam ut n bilibus polonis commodius responderet mensa.... Dalej mówi: patri meo. cu esset in Ungaria summa quaedam semp fuit, cum optimo illo viro patruo tuo J anne Thurso, qui tunc in amplissimo il regno florebat.... Na ostatnich cztere kartkach idzie rzecz: De vino et cervisi
Jagiell.

— Opusculum de vino et cervisi Cracoviae apud Hieronymum Vietore mense augusto. An.M.DXXXIX (1539 w 8ce.

Ta edycya nie doszła nas. Jest tylko w dr giej części Aerarium z r. 1546. Ta dedykacya przez Szym. Gaziusza Thurs wi, ma datę: Patavij idibus Decembr. 1538. Z niej zdawałoby się, że syn w raża się o spuściznie po ojcu, jako o r kopiśmie, który gdy rozpatrzył, okazał s nie żartobliwym, lecz pisanym seryo: „s renissimo invicti regis Sigismundi obse quio deditum, transcripsi paternam ejus modi lucubratiunculam, praetermissis lo gioribus nonnullis allegationibus, eamqu in lucem editurus, ad te mi Francisce pro xeniolo quodam misi". Z tych napom knień wnosićby można, że przytoczon u Kirsteina (Enchiridion locorum 158 edycya krakowska z r. 1536 nie istniał

— Ain Schatz Camer der gesund hait Durch den Hochgelerten Herre Doctorem Anthonium Gatzium Weylan Künig Sigmunds in Polen Physicun und leibartzt beschriben ainem yekli chen menschen sein gesundhait zu er halte nutz und fürderlich. Aus den Latein in Teutsch transsferiert Durc Hieronymum Ziegler. Getruckt z Augspurg durch Philipp Ulhart. Be w. r. (po r. 1543). w 8ce, kart 14.

Ciampi przytacza jeszcze pisma jego: Co rona florida medicinae de conservation sanitatis. Venetiis 1491. — De somn et vigilia. Basileae 1539. — Quo medi camentarum genere purgationes fieri de beant. Basil. 1541. — Wszystkie nie do tyczą naszej literatury.
Janociana I 88. — Roczniki Tow. W. Prz. N VII 177. — Tiraboschi T. VII. — Kirstei Jan Enchirid. locorum 1586.

Gazlinius Thomas ob. Budny Szymon (1583).

Gazophylacium ob. Borowicz L. A. (gloriae 1682) — Fatowicz N. (Cec. Renatae 1644) — Jamborski M. (T. Aquinus 1710) — Waimer C. (linguar. 1691).

GAZZOTTI Pietro. Delle guerre di Europa arrivate dall' anno 1640 sino al 1680. Venezia 1681, presso il Pezzana. w 4ce.

Są tu omówione i wypadki w Polsce.
Ciampi Bibliogr.

GDACYUSZ Adam X. Ardens irae divinae ignis. To iest. Kilká kazań pokutnych o ogniu gniewu Bożego, w te záwichrzone y trwogámi pokłocone czásy, niemal po wszytkich przećiągach pádołow ziemskich pałáiącym: ktore Roku 1641 y 42 w Kośćiele oyczystym odpráwował X. Adamus Gdacius, sługá słowá Bożego w Kruciburku, aliás Kluzborku. Philo de legat. ad Cajum. Quid Servo potest gravius obvenire, quam inimicus et infestus Dominus. Drukowano w Thoruniu przez Micháłá Karnałá, Anno, TVrbas aD CaeCas beLLI se Conferat IgnIs ArDens & CVnCtIs paX noVa qVaeqVe Vehat? Item. SVaVIS paX aDsIt: Mars atroX VIVat In OrCo. w 4ce, str. 30. (sign. D_4).

Jestto kazanie pierwsze. Z chronostychów wypada rok druku: 1644. — Przypis. Seniorom i Dozorcom Kościoła Auszpurskiej Konfessji w Wilnie, gdzie autor pierwsze kazania za Schoenflissiusa miewał, ale przez zazdrość X. Kruziusza zaprzestał. Często kazania te wierszem polskim są przeplatane. Przytacza i wiersz J. Kochanowskiego: Woyna jedzie, i inne. Na odwrocie tytułu podpisują trojakie wiersze łacińskie Matth. Wollfarth Notarius, Joannes Cubigius, Jacobus Sarni Cantor.
Bandt. H. druk. Kr. p. II 161. — Jocher 5203. 9574
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Ardens irae divinae ignis. To jest: Drugie kazánie pokutne o ogniu gniewu Bożego, w te záwichrzone, y trwogámi pokłocone czásy niemal po wszytkich przećiągách pádołow źiemskich goráiącym Roku 1641. y 42: w Kośćiele oyczystym miáne y odpráwowane Przez X. Jadama Gdáciusá sługę Słowá Bożego w Kluzborku. Hebr 10. vers. 30. Iratum gravis est res habuisse Deum. Drukowano w Toruniu przez Micháłá Kárnałá Anno: DeXtra DeI CVnCtos ConVInCat fortIter hostes: — Et nos Chara tegat paX bene VbIqVe preCor — Mars trVX Istô annô saeVas ACherontis in VnDas — EXeat; et nobIs, prospera fata fVant! — DIsCeDat proCVL á nobis, qVI tanta perICLa — VsqVe Creat, VeXet ne tVa saCra, Satan — IoVa ô CVnCtIpotens! tVa tVunC CeLebrabItVr aLta — GLorIa In hIs terrIs, MaenIbVs atqVe poLI; — SanCtVs aCerVVs VbI DeCantat rIte perennI — VoCIbVs assIDVIs CantICa grata TIbI. — A. Gd. w 4ce, str. 36.

Na odwrocie tytułu dedykacya: Burmistrzowi, Raycom, Woytowi etc. miasta Kluzborka. Dalej zalecenie prozą przez Casp. Cunr. Phil. et Med. D. i wiersz z podpisem Georgius Blida M. Usq. Dalej wiersze po łacinie i po polsku o Momusie i Wasserpolach nadętych przyganiaczach. Dalej do czytelnika o złośliwych językach Wasserpolów, którzy ganili wyrażenia w pierwszem kazaniu jako nie polskie: łaski u Boga skwierczeć, małżonkować się żołądkować się (stomachare), aby się im strawica wlokła (słowo to przymówkę uszczypliwą ponosić musiało). Przy ostatniem powołuje się na Mikoł. Reja Sup. Apocal Cap. 18. — Kończy przemowę: Bądże tedy miły czytelniku, na potym krótszego języka, á z oszczercami żadnego nie miej miru, nikogo w pracy swojej nie tykając, ani szczypiąc, byś snadź językiem twoim z wędzidła i wodzów skromności wykiełznanym Boga nie obraził.
Czartor — Jagiell.

— Ardens irae Divinae ignis. to jest Trzećie Kazánie pokutne o ogniu gniewu Bożego, w te záwichrzone, y trwogámi pokłocone czásy niemal po wszytkich przećiągách pádołow źiemskich goráiącym. Roku 1641. y 42. w Kośćiele Oyczystym odpráwowáne. Przez X. Jadámá Gdáciusá Sługę Słowá Bożego w Kluzborku. — Psal. 68. v. 2. Surgente Deô, disperguntur inimici ejus; et fugiunt infesti osores ejus à conspectu ejus. Drukowano w Toruniu przez Micháłá Kárnałá. Anno. Nos IoVa oMnIpotens serVetqVe re-

gatqVe potenter — Isto anno: aVrea PaX sIC noVa grata DabIt. w 4ce, str. 56.

Dedykacya Janowi Damdrowce (poprawiono współcześnie na: Dambrowce) z Jasienia na Lasowicach. Datow. r. 1645. Dalej idzie wiersz p. t.: Adamus Gedacius, który podpisał Nicolaus Martinides Gemniceno Moravus Gymnasii Torun. Collega.
Czartor. — Jagiell

— Ardens irae divinae ignis. To jest: Czwarte Kazánie pokutne o ogniu gniewu Bożego, w te záwichrzone, y trwogámi pokłocone czásy niemal po wszytkich przećiagách padołów żiemskich gorájącym. W kośćiele oyczystym miáne y odpráwowáne przez X. Jádáma Gdáciusá sługę Słowá Bożego w Kluzborku. Josep. lib. 1. Cont. Ap pion. & Eusebius lib. 8. praepar. Evang. cap. 2. Judaei tantâ fide Scripturam S. adservarunt; ut maluerint centies mori, quàm quicquam in eâdem immutare. To iest: Żydżi tak wiernymi y pilnymi stróżámi byli Pismá S.; że woleli stokroć umrzeć, niżeli w nim nieco odmienić. Drukowano w Toruniu przez Michálá Kárnalá. Anno Nos IoVa aLMe tVVs saCratVs spIrItVs aVra — AffIcIat CoeLo; tVnC bona paCIs erVnt: — SICqVe tVos CVnCtI sVper astra fereMVs — honores Hoc annI CVrsV, qVI pIa fata CanIt! (1645). w 4ce, str. 40.

Dedyk. Jerzemu Paczenskiemu z Wielkiey Paczyny ná Dźilney y ná Wołoszowie. W dedykacyi ubolewa nad marnością teologicznych dysput tego rodzaju jak np.: Jeżeli ogień jest gorący? wiele mil od ziemi do nieba? Jeżeli wybrani Pańscy w niebie tańcować i opijać się będą? Co robić jeżeliby mysz hostyą albo opłatek poświęcony zjadła? (Meisn. in Dissert.) [Jedni twierdzili, że mysz zjadła ciało Chrystusowe, inni że tylko chleb. Jeżeli to błogosławione ciało zjadła, to rzecz nie przystojna kiedyby błogosławione ciało w brzuchu myszym leżeć miało. Radzono więc jak by za to mysz skarać. Dysputowano: Jeżeli się ciału Krystusowemu w brzuchu myszym modlić trzeba? Wielu twierdziło, że trzeba. — Inni przeczyli, bo inaczej trzebaby przed myszą na kolana padać. O karaniu myszy radzono, że spalić ją trzeba, a popiół z niej, podle ołtarza ma być pochowany. Inni mniemali, że tym sposobem spalonoby i ciało Chrystusowe co niegodna rzе[?] Więc radzono: mysz zabić, opłatek z żądka jej wyjąć, przystojnie omyć i ci wiekowi krześciańskiemu ku zjedzе dać. Lecz jeśli mysz już strawiła host[?] ówczas całą mysz a capite ad calcem, c[?] omnibus intestinis, Xiądz dla uczciwc ciała Pańskiego, w imię Pańskie, ma zj[?] i połknąć]. — Po dedykacyi idą wier[?] łacińskie, które podpisali: Joann. Con[?] di, Venceslaus Pripadlovius.
Czartor. — Jagiell.

— Ardens irae Divinae ignis. T[?] jest: Piąte Kázánie pokutne o ogn[?] gniewu Bożego, w te záwichrzone, trwogámi pokłocone czásy niemal [?] wszytkich przećiągach pádołow żien[?] skich gorájącym W Kośćiele Oycz[?] stym odpráwowáne. Przez X. Jádám Gdaciusa Sługę Słowá Bożego w Klu[?] borku. D. Johannes Gerhardus par 1. homil. sacrar. super Dom n. 3. Ad ventus homil. 3. pag. 109. Fideles M[?] nistri sunt Angeli Dei, quia à Deo mi[?] tuntur: non ergo sua debent proferr[?] somnia, nec Auditorum peccatis blan diri. To jest: Wierni Káznodźieje s[?] Aniołámi Bożymi, álbowiem od Bog[?] posyłáni bywáją: Dla tego nie máj[?] swoich właśnych snow álbo wymysłow ná plác przytaczáć, áni grzechom słu cháczow pobłażáć. Drukowano w To runiu przez Michálá Kárnalá. Ann[?] A nobIs fVgIant oraMVs CVnCta perI CLa; — Ira feroX abeat: CoeLICa paX VenIat! w 4ce, str. 36.

Na odwrocie tytułu wiersz p. t.: Quidar ad Lyciscam Zoilum, w którym dwuwiersz Lalla ergo, Hydra blatrax. Lallat t[?] mama Cotylto: Et tuus obtorpet, Cerberu[?] ille Tata. — Dalej wiersz: Do Czytelni ka, z podpisem: X. Jakub Opala. Poczeu dedykacya: Dno Johanni Blonkowski d[?] Kemszyc in Turawa, datowana 1646. d 6 Januarii Ad. Gdacius Creutzburg. D — Na końcu wiersze dla autora z podpi sami: Georg Blida Schönwaldi, Matth Wolffarth Reip. Creutzburg. Notarius Johannes Scopius P. Nagodow.
Czartor. — Jagiell.

— Ardens irae Divinae ignis. T[?] jest: Szoste Kazánie pokutne o ogniu gniewu Bożego, w te záwichrzone y trwogámi pokłocone czásy niemal po wszytkich przećiągách pádołow żiemskich gorájącym W Kośćiele Oyczy-

stym miáne Przez X. Jadámá Gdàciusá Sługę Słowá Bożego w Kluzborku. Hieronym. lib. I Cont. Vigilant. Ad proprias injurias patientes esse debemus; sed si aliquem viderimus Deum blasphemantem; illic patientia nō est tenenda; Sed sacrilegus ille, quoad fieri potest, ab injuriâ compescendus. To jest: Kiedy nas kto obráźi, ábo jáką krzywdę uczyni, tedy ćierpliwymi bydź mamy: Lecz kiedy kogo widźiemy Bogá bluźniącego, tám żadney cierpliwośći záżywáć się nie godźi; Ale świętokrádcę tákowego ile bydź może, od tákiey háńby y krzywdy, ktorą Bogu bluźnierstwem swoim czyni, odwodźić powinni jestesmy. Drukowano w Toruniu przez Michálá Kárnalá, Roku Páńskiego M.DC.XLVII. (1647). w 4ce, str. 28.

Dedykacya Krystynowi Molendzie Panu Promnica i Jerzemu Kochowi Panu z Felzu. W tej szeroko prawi, że miewa kazania dla prostaków, jak tego wzór dawał Luter i Szymon Pauli. Na coby mogli pamiętać owi kaznodzieje dumni, którzy na katedrach chcąc pokazać erudycyą i naukę swoją, dysputują, głębokie racye filozoficzne, które do szkół przynależą Widocznie pije tu do Dra Crusiusa, o którym powiedział był: „ma zato, żeby mnie językiem swoim na katedrze nie był ruszał"... „O jak częstokroć wiela rozmaitych potwarzy, które na mnie zawiśnie wlokł, kazania swoje naszpikował i osoby mojej chcąc mnie tak u ludzi do ohydy i wzgardy przywieść, do nasytku językiem swoim się naciosał"... (Ser. kaz. I str. 2). Na odwrocie tytułu wiersze na dzieło pisali po łacinie: Sam. Pollucius Cruciburg. Diaconus, Beniamin Ducius Schola Bicinensis Rector. Czartor. — Jagiell.

— Jesus! Biga Quaestionum. B. m. i r. (Brigae, Joh. Chr. Jacobus, 1647). w 4ce, ark. 1.

Po polsku. W środku zawarte są pytania:

I. Jeśli Akademik międźy Uczonymi zá lepszego ma bydź poczytány y w więtszym poszánowániu miány nád tego, co nie był na Akádemijey? II. Jeśli te słowa Apostołá S.: „Azaż sámo przyrodzenie was nie náucza tego, iż mąż, gdyby włosy zápuszczał, jest jemu ku zelżywośći" nas Chrześćiany (Duchowne y Polityki) tak obowięzują, że męszczyźnie zgołá włosów zápuszczáć nie wolno?

Jest dodane z osobną sygnaturą (A—A_4) na końcu dzieła Gdacyusza: Ardens irae. Toruń 1547.
Jocher 3562. Jagiell.

— Dyszkurs o grzechach szostego przykazánia Bożego, jákoż to są; Cudzołostwo, Wszeteczeństwo, Nieczystość, Nierząd, &c. Ktore pismo zowie Uczynkámi ćiáłá (Galat. 5. v. 19). Spráwiony przez X. Jadama Gdaciusa, Pastorá Kluzborskiego. W Brzegu, drukował Jan Krzysztof Jákub. Roku Páńskiego M.DC.LXXXII. (1682). w 4ce, str. 56.

Jocher 4344.
Chreptow. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Kontynuacyja albo Konczenie Dyszkursu o grzechach szostego przykazánia Bożego, jákoż to są; cudzołostwo, wszeteczeństwo, nieczystość, nierząd, &c. Sprawione przez X. Adama Gdaciusa Farárzá Kluzborskiego. W Brzegu, drukował Jan Krzysztof Jákub. Roku Páńskiego M.DC.LXXXII (1682). w 4ce, str. 62 i Omyłki niektóre k. 1.

Chreptow. — Jagiell. — Ossol.

— Dyszkurs o dobrych uczynkach, w ktorym się jáśnie y jáwnie z pismá S. y Nauczyćielow dawnych y ninieyszych dowodzi, że káżdy prawdziwy krześćiánin, jákiegokolwiek Narodu y Stanu, bądź zacnego bądź podłego, prágnieli bydź zbáwion, w Krystusá wierzyć, y dobre uczynki czynić powinien. Spráwiony Przez X. Adama Gdaciusa, Fararza, Kluzborskiego. W Oleśnicy, Drukował Gottfryd Güncel, Anno MDCLXXXVII. (1687). w 4ce, kart 2, str. 70.

Na czele idą wiersze z podpisami: Jan Kwakboliński Senior Twardogorski, Adam Deditius, Tobias Gdatius Rect. Schol. Festenberg. — Autor powiada, że to ostatni Dyskurs puszcza na swiat, ponieważ ona nielitościwa kosiarka ostrą swoją kosą do mnie się gotuje, i w krótce w nawiedziny przyjść obiecuje.
Jocher 4258. — Bandt. H. druk. Kr. P. III 151. Jagiell. — Ossol.

— Dyszkurs o pijanstwie, w ktorym się z Biblijey S. y z Doktorow Ko-

ściclnych, bá y z pisem świetskich pokázuje, że Opilstwo sprosnym, hániebnym, ná ćiele y duszy wielce szkodliwym grzechem jest. Spisány Przez X. Adama Gdaciusa, Fárarzá Kluzborskiego. W Brzegu, Drukował Jan Krzysztof Jákub. Roku Páńskiego M.DCLXXXI. (1681). w 4ce, str. 55.

Na początku wymienia pierwej wydany Dyskurs o pańkim i szlacheckim stanie. Miało też wyjść: Kończenie kwestyi o pojedynkach. Jeśli kto kogo na pojedynek wyzwać może? Lecz że iżby nie małego kosztu na druk potrzeba, otóż ja go nie mając, zaniechać tego muszę .. Narzeka na list ganiący go bezimienny, doręczony mu na cmentarzu.

Mówiąc o winie i piwie, nadmienia, że piwo jęczmienne ze Szwecyi gdy się wystawa, odgania puchlinę i kamień. — Na str. 49. jest traktat: Jeżli używanie tabaki człowiekowi jest zdrowe? Przykłady daje z obcych źródeł, naszych nie ma. Chreptow. — Jagiell. — Ossol.

— Dyszkursu o pijanstwie Kontynuacyja álbo konczenie. Spisáne przez Adama Gdaciusza, Káznodźieję Kluzborskiego. W Brzegu, Drukował Jan Krzysztof Jákub. Roku M.DC.LXXXI. (1681). w 4ce, str. 46 i 1 str. Omyłek. [Dodane:] Olympia fulvia morata Grunthlera cuidam Concionatori ebrioso. S. D. w 4ce, kart 2.

Wspomina, że: wyraz pytki, Ślęzacy rozumieją być obscenum, plugawe, lecz dobrzy polacy mówią: na pytki, na torturę na męki kogo wziąć. — Na str. 39. mówi o Xciu Swidrygaile, że mu codziennie 130. potraw gotowano. a przy stole siadywał po sześć godzin. — Na egzemplarzu Olympii w Bibl. Jagiellon. zapisano współcześnie: Hanc epistolam edi curavit M. Joseph. Leubsser P. P. G. Brigensis. Chreptow. — Jagiell. — Ossol.

— Dyszkurs. (O panskim y szlacheckim, álbo rycerskim Stanie), Po ktorym w osobliwym Szkrypćie nástąpi kwestyjey o pojedynkach. Jeśli kto kogo ná pojedynek wyzwáć, á wyzwány bez obrázy sumnienia náń stáwić się może &c. Continuatio âlbo, konanie spisane y świádectwy zacnych uczonych y záwołánych Mężów przez wszystkie litery Objecádłowe objáśnione od X. Adama Gdaciusa Fárarzá Kluzborskiego. W Brzegu, drukował Jan Krzysztof Jákub. Anno MDCLXXI (1679). w 4ce, kart 116.

Obacz niżej: Appendix to iest Przyda (1680), oraz :Kwestyja (1674) i Kwesty Continuacya (1684). Jagiell. — Osso

— Dyszkurs, (Trojaki o Ołtarza Obrazach y Organach), w ktorym z pismá S. y stárodawnych náuczyć low kośćielnych pokázuje, że My Lu ránowie z Kátolikámi w tey mie: przećiw Bogu y słowu jego nie w stępujemy, gdy ołtarze, obrázy y orgá w kośćiołách nászych miewamy, Spi ny przez X. Adama Gdaciusa, Fá rzá Kluzborskiego. W Brzegu, druk wał Jan Krzysztof Jákub. Roku P skiego M.DC.LXXXVIII. (1688). w 4 str. 20.

Na odwrocie tytułu mówi, że żal mu iż p dyskursach nie dał wyrazić omyłek d ku, dla których go ożuwcowie na : brali
Jocher 3990. — Bandt. H. dr. III 44. Jagiell

— [O Krucyfixach]. w 4ce, str.

Broszura nie ma tytułu Treść doty kwestyi, czy stawiać krzyże, krucyfi albo Boże męki. B zarzucił Gdacyus wi ktoś w liście o nich, że mu się o t zdanie jego nie podoba, które natrą pisząc o Pannie Maryi. W końcu dod że „umienił na świat puścić dyskurs o tarzach i obrazach", a wkrótce wyda k tynuacyą o pojedynkach przez literę (Obacz niżej: Kwestyey ... Continuac r. 1684). Jagiell.

— Kwestya jeśli Máryja Nayświ sza może y ma bydź názwána Pán (Bez osob. tytułu). Bez w. m. dr. i (1685?). w 4ce, str. 12.

W dowodach powołuje się na Schönflissi kazania miewane w Wilnie, tegoż Posty 1652, na Postyllę Kraińskiego 1611, 621. 660, Dambrowskiego Ray dusz 1623. str. 297, Hemmingiusa Nic I stilla 1659. i innych. — Tę pracę popr dziła: Trias quaestionum, w której kw stya I toż samo pytanie rozbiera.

Zaczyna: Tę kwestyą dałem przed kil lat w Toruniu drukiem wyrazić. Że teraz znowu rad nie rad na świat p szczam. jestem do tego jakoby za wło przyciągniony. Zarzucono mu bowie że w Postylli zowie Maryą zawsze Pa ną, czego ewangelicy nie uznają.
Jocher 3725. Jagiell. — Ossol.

— List, Do Adama Gdaciusa, Pastorá Kluzborskiego, pisány z strony kwestyjey o Pánnie Máryjey. Jeśli Máryja naświętsza ma y może bydż názwána Pánną. W Brzegu, drukował Jan Krzysztof Jákub. Roku M.DC LXXXV (1685). w 4ce, str. 16.

Mówi: że pisany doń list niektórego dnia gdy się rano z kościoła na farę powrócił, został w sieni naleziony, i to pieczętowany. Gdacyusz daje na ten list odpowiedź.

Jocher 3726. 9576.

Jagiell. — Ossol.

— Kwestya o pojedynkach, jeśli kto kogo ná pojedynek wyzwáć, a wyzwány bez obrázy sumnienia nań stáwić śię może. Y jeśli ná pojedynku zámordowány, przebity, albo przestrzelony, tákże záraz, ná plácu umiera, wiecżnie ginie? Spisáná y z kśiąg w náuce známienitych y záwołánych Mężow zebrána przez X, Adámá Gdáciusá, káznodźieję Kluzborskiego. Drukowáno w Brzegu, przez Janá Krysztofá Jákubá, Roku Páńskiego M.DC.LXXIV (1674). w 4ce, kart 12 nlb.

W przemowie do czytelnika powiada: iż przed laty kilku miał sermon pogrzebowy w Rożnowie nad zabitem ciałem Mikołaja Sebottendorfa, a skrupulatowie się znaleźli, którym ten sermon nie smakował. Wzięli go na zęby, po ludziach go nosili i prostakiem nazwali. Kaznodzieją będąc od lat 30, usiłował zawsze z słuchaczami mówić, jako ojciec z dziatkami.

Jagiell.

— Kwestyey o pojedynkach, jeśli ... etc.... tak, że zaraz na placu umiera, wiecznie ginie. Contynuacya spisana y świadectwy zacnych, uczonych y zawołanych Mężów przez wszystkie litery Objecadłowe objasniona. Od Adama Gdaciusa, Pastora y Seniora Kluzborskiego. W Brzegu. drukował Jan Krzysztof Jákub. R. M.DC.LXXXIV (1684). w 4ce, str. 40.

Są tu abecadłowe wypisy z różnych autorów dochodzące do litery B. Reszty nie dokończył. (Óbacz wyżej: O krucyfixach).

Ossol.

— Kwestyja o polygamijey albo wielożenstwie. Jeśli w stárym Testáméncie Pátryárchowie S. y Krolowie stározakonni dobrze czynili, przygány czy pochwały godni byli, że w Polygamijey żyli, y oraz śiłá Zon miewáli; a jeżeli y teraz pod nowym przymierzem między Krześćiány Polygamia álbo Wielożenstwo plác álbo mieysce mieć może: ze słowá Bożego, y z pisem Teologow zebrána Przez Adama Gdaciusa, P. y S. Kluzborskiego. W Brzegu, drukował Jan Krzysztof Jakub. Roku M.DC.LXXXIV (1684). w 4ce, str. 16.

Chrept. — Jagiell. — Ossol.

— Kwestya o zmartwychwstaniu, jeśli nie tylko Krześćiánie po dźiś dźień wierzą Zmartwychwstánie; ále jeśli je też kiedyś niektorzy stárzy (dáwni) Poganie wierzyli: Przećiw Ateistom wieku ninieyszego Spisána przez X. Jadama Gdaciusa, Fárarzá Kluzborskiego. W Brzegu, drukował Jan Krzysztof Jákub. Roku M.DC.XXXIII (1683). w 4ce, str. 20.

Jocher 9575.

Chreptow. — Jagiell. — Ossol.

— Appendix t. i. Przydatek do Dyszkursu o panskim y szlacheckim álbo rycerskim stanie, miánowićie co śię tyczo Punktu piątego, w ktorym śię zacnego y podłego stanu ludźie uczą, jáko pobożność po sobie pokázowáć mają, pokory przestrzegániem, &c. Spisány od X. Adama Gdaciusa, Fárarzá Kluzborskiego. W Brzegu, Drukował Jan Krzysztof Jákub. Anno M.DC.LXXX (1680). w 4ce, str. 74.

Na str. 64. kończy się Appendix, poczem idzie: Rejestr kwestyi, które w tym Przydatku ogarnione są ... (jest ich LXXVII); poczem idą: Omyłki. — Tak w tym dyskursie jak i w innych pracach, jest polszczyzna odmienna od innych pisarzy, więc godna bliższego rozpatrzenia. I tu narzeka na tych, którzy mu przyganiają. Między wszystkiemi sektami nie masz Ożuwców, Sczekułów i Gryzosławów, coby Xiężą i Bracią swoje kazania tak bramowali i szacowali, jako między naszymi luteranami. Nazywa ich dalej szczyparzami sług Bożych. Długo rozprawia o trzewikach na klockach, trepkach, korkach albo na wysokich obzasach, co nosić samo z siebie nie jest grzech. Ale ludzie trzewikami pychę po sobie pokazują, i nie bedą szewcy wiedzieć mogli,

na jaką fozę na ostatek trzewiki robić, kiedy alamodskie obówia wymyślają. Podaje zkąd powstały długie spiczaste trzewiki. Nagania, że alamodowie bez płaszczow, lecz broń i rapier mając, a clamodki bez koszek albo bez metlików do kościoła przychodzą. Alamodowie i Monsieurowie chcąc iść na nabożeństwo, głowy swoje osobliwym jakimś proszkiem posypują, rozmaicie je kręcą i kędzierzawią. Do tego cechu należą i owi, co one wielkie kędzierzawe peruki noszą.
Chrept. — Jagiell. — Ossol.

— Postilla popularis to jest Kazania na Ewangelye swięte, które się przez cały rok w Niedziele, Swięta uroczyste y Apostolskie w kościele bożym ludowi pospolitemu czytają y wykładają, prawie poprostu że je każdy y naywiętszy Prostak łatwie zrozumieć może. Spisane ku czci y Chwale Bogu w Troycy Swiętey jedynemu, y ku zbudowaniu Kościoła jego S. Przez X. Jadama Gdaciusa Sługę Słowa Bożego w Kluzborku. Pierwsza część. Za dozwoleniem starszych. Drukowano w Lesznie u Daniela Vetterusa Roku Pańsk. M.DC.L (1650). w 4ce, str. 700.

Jocher 5204. Warsz. Uniw.

— Jesus! Trias quaestionum. I). Jeśli tá Phrasis (mowienia sposob) Zonę álbo Małżonkę miłowáć, przećiw wytártey y wyśmienitey Polszczyźnie jest tákże się jey w kazániách y skryptách zayżwáć (sic) nie godźi? [Na karcie 2:] II). Jeśli Márya nayświętsza može bydź názwáná Pánną? [Na k. 6:] III). Jeśli Káznodźieje w kazániach y skryptách swych politykę upátrowáć máją? w 4ce, sign. B_4.

Nie ma karty tytułowej. — Druk w Lesznie po r. 1650.

Zaczyna słowy: Wszelki, co się autorów polskich zabawia czytaniem, wyznać y na to rad nierad pozwolić musi, że polski język teraz tak jest wytarty, y wypolerowany, iż kto w nim jest biegły, ten mowę swoję jak grekowie, łacinnicy, niem cy y inni narodowie łagodnymi i wdzięcznemi słowy, niby farbiczkami niejakiemi upiększyć y ozdobić może. — Autor broni wyrażenia żonę miłować, gdy niektórzy miłowanie za rozpustność uważają, i tylko uznają: żonę szanować. Autor cytuje w dalszym ciągu wiersz Opalińskiego z roku 1650 z Satyr, mówiąc o kaznodziejach. — Pisał te trzy traktaty do tego za włosy przyciągnio-ny ostrymi i jadowitemi obmowiskami których ministrów i innych mędral którzy się na błahą pracę żądlistymi zykami porywają, dlatego, że Postyllę sał nie dla polerowanych dowcipów, dla ludzi prostych. Jagiel

— Tristes Funebres Lacrumae, S per Immaturo Quidem, Beato Fan Obitu, Literati. Viri-Juvenis Dom Pauli Muscalii Studiosi industrii W tislaviae placida morte extincti, d. : Martii. Chronodistichon. LaesIt faL aCrI, et tetIgIt sors VIsCera PaVLI MVsCaLII, e terra ast Ibat In ast poLI. (=1666). Fusae ab Adamo G cio, Junior. SS. Theol. Stud. [Poni łacińskie wiersze]. (U dołu:) Brig Typis Johannis Christophori Jaco w 4ce, pół ark. Wrocław

— ob. Freitag Christ (Christlic 1648) — Pambius (Quod 1637).

Gdacius Valenty ob. Merkner Si (Vota 1645).

(Gdańsk). Burmistrze y Rada Mi sta Gdańska. Dano d. 8 Czerwca 174 fol. str. 1 (plakat).

Z powodu skarg żydów, iż flisacy z polski statków napastują i biją żydów, ma strat grozi karami. Również prosi p skich Panów, aby swoich szyprów tr mali w karności. Jagiell.

— Burmistrzowie y Rada mias Gdańska. Uniwersał. Dano na ratus naszym d. 9 listopada 1764 r. Zu wi sen demnach. Do wiadomości się p daje. w 4ce, k. 4 nlb. (Po pols. i niem).

O prawdziwem mierzeniu zboża.

— Dowód bezprawnych magistra Gdańskiego postępków z krzywdą uszczerbkiem substancyi, ubliżenie prerogatyw y uciskiem osób stanu szl checkiego a gwałtem p aw koronnyc czynionych per opposita penes se p sita iawniey oświecony y dla łatwie zsey (tak) wszech wiadomości do druk podany. Roku 1764. folio, str. 64.

Obejmuje: Manifest Województwa Pomo skiego do str. 11. i Remanifest Magistra Gdańskiego, (po łacinie), poczem: Roztrz śnienie Remanifestu. — Wspomniane sporne broszury gdańskie; Von dem Pre sischen Adel angenommenes Tribunal; Civ tatum Gedan. decreto Tribunalitio Lubli

nuper in se lato non teneri expositio 1763. — Wydane z powodu ukrzywdzeń dokonanych przez miasto Gdańsk. Są tu skargi: o gwałtowne pojmanie przez żołnierzy gdańskich Kiernozieckiego podstolica, Niedobylskiego Wojszczyca; o despekt stanu rycerskiego z uszczerbkiem fortun przez Magistrat; o rozbijanie statków polskich; o kaleczenie szlachty psami; o bicie lichej monety; o fałszywe mierzenie zboża etc.

Jagiell. — Krasińs.

— Pieśń nowa o Gdańsku theras znowu uczyniona roku Bożego 1577. w 8ce, kart 4.

Przedruk podany w Pamiętniku Sandomirskim 1830. T. II str. 507—511. Nuta jej, jako: Wesołe chwile ku nam się nawróćcie. Na końcu odbity jest herb Podkowa a po środku krzyż. - Podobizna tego pisemka znajduje się w bibl. Uniw. Warszaws. między rękopismami.

Lelew. Bibl. ks. I. 152. — Wiszn. H. lit. VII 14.

— Reflexyje nad teraznieyszym stanem Rzeczypospolitey z okazyi wydanych wici Gdańskich każdemu do uwagi podane. 1732. w 4ce, kart 9 nlb.

— Reflexyje nad uszkodzeniem dla kraiów polskich wynikaiącym z zaniedbywania handlu, pochodzącego z mnieyważenia porzuconey nad Gdańskiem opieki. 1790. w 12ce, str. 30.

Narzeka, iż król Pruski odmówił Gdańskowi portu morskiego i obciążył towary cłem Fordońskiem, zaś faworyzowany jest Elbląg. Również obłożono ogromnemi cłami towary przez Gdańsk do Polski wchodzące. Dawniej handel gdański pomnażał się do dziewięciu milionów dukatów, a teraz spadł do jednej trzeciej części. Na końcu porównywa cło w Fordoniu, jak je opłacano za rządów polskich i jakie jest pod Brandenburczykiem na pszenicę, żyto, wino, kawę, potaż, bale dębowe, klepki pypowe, cukier, indygo, pieprz.

Obacz Korzon Wewn. Dzieje tom II (1883) str. 36, 41.

Dzików — Jagiell. — Uniwers. lwows. — Zielińs.

— Respons na Resultatum przytomney we Gdańsku Rady sub die 10 Febr. A. 1734. publikowane. w 4ce, str. 75.

Porówn. August III. Krasińs.

Gdańska (Z) die 9 Januarii 1734. Teraźnieyszą pocztą to tylko z tego tu mieyeca in publicum donosi się: że Jw. Jm. Xiądz Camillus Paulucius arcy-biskup Ikoński ... itd. w 4ce, k. 2.

Jest to rodzaj Gazety, zawierającej: 1) Kopię listu Xiędza Camillusa Pauluciusa arcy-biskupa ikońskiego legata papieskiego w Polsce, z ogłoszonym od ojca świętego Clemensa XIII. błogosławieństwem i powinszowaniem królowi Stanisławowi Imu elekcyi i tronu. 2) List Sołtyka kasztelana Lubelskiego do Prymasa z doniesieniem o zwycięztwie nad moskiewską milicyą.

Czartor. — Zielińs.

Gdańsku (O). B. m. (1791). fol. 3 karty (sig. A—B_1).

Bez osobn. tytułu. Dowodzi potrzeby, aby Gdańsk przy Polsce pozostał. Przytem wskazuje jak Prusacy prześladują handel polski. Daje przykład na towarach wysyłanych przez Paca i uwięzieniu Rutkowskiego po bankructwie Saturgusa.

Czartor. — Jagiell.

Gdańsk (porównaj: Gedanum, Dantiscum, Danzig) ob. Abdruck (1724) — Accords Puncte — Account (1672) — Acte (1767) — Actus — Aitzma (1630) — Akt (akcess. do konfeder. 1767) — Angelegenheiten (Ueber die neusten 1784) — Anhang (1577. 1646) — Anmerkungen eines Weltbürgers (1783) — Artikel (1642) — August II (Beschreibung, Einzug) — August III (1734. 1751) — Aurimontanus El. (ad Dantisc. 1638. Gdański Prorok 1649). — Auszug (Kriegsgeschichte 1737. 1738. 1741) — Batory S. (Exempla literarum 1578) — Baumgart Georg (Gedicht 1658) — Bawr (Extract 1644) — Beantwortung des Sendschreibens eines Reisenden (1758) — Bedenken (1656) — Begebenheiten (1737) — Begriff wie Jungen (Gymnas. 1683) — Behr C. (Controvers. 1700) — Bellone in Europa (1734) — Beneken Joachim (Prosperitatis Dantisc. 1661) — Bericht (1680. 1734. 1761. 1764—76 stowarz. teolog. Huldigung 1634. Weisse Münch. Closter 1678) — Bernhardi Georg. (Beschreibung 1641) — Beschreibung (Closter 1678. der Stadt 1579. 1623. 1646. 1657. 1698) — Betrachtungen (1734) — Bibliothek Polnische (1718, Execution, Process kasztel. Jabłonowskiego) — Bielski Joach. — Borek Mich. (Just. Patritius 1674. Eröterung

d. Frage 1674) — Bornbach Stan. (Commentarii de tumultu Gedan. 1577) — Bottwald Johann Christophorus (Memoriale 1710) — Braunius Georg, (1577) — Bref (1741) — Brief (1656) — Briefe über Danzig (1784) — Bzonowski Dom. (Kapłan 1723) — Capitulation (1734) — Catalogus lectionum (Atheneum 1665—1690) — Censura libelli Responsio (1713) — Ceremonial (1735) — Charitius Andr. (Spicilegii Commentationes 1729. Commentatio de viris 1715) — Chemitius (Refutatio discursus 1638) — Chlebowski Waw. (Wolność 1611. magistrat) — Clemens Venceslaus (Urbs 1630) — Conditiones oder Accords Puncta (1659) — Convention (1717) — Copey (1750) — Copia eines Schreibens (1657) — Copia eines Send-Schreibens (1657) — Cramer Jan (Gymnas. 1630). — Curicke (Beschreib. d. Stadt 1687) — Czacki Tadeusz (1790) — Czapski (magistrat 1763) — Czarnecki Stefan (1657) — Czwordowicz (1751) — Dantiscanus [Dantyszek] (Aurimontanus 1638) — Dantiscanus (Carniolo 1639. Chemnitius 1638. Echo 1712. Gablerus 1653. Hacki 1692. Laubanus 1605. Patricius 1638. Sincerus 1638) — Danzig — Decretum (magistrat 1763) — Delineatio (Hoff 1659) — Denkmal (1735) — Discursus necessarius (Telonium) — Dohm (Schreiben eines Elbingers 1784) — Dowód (magistrat 1764) — Duisburg (Beschreibung) — Echo Thorunensis laudes (1722) — Eck W. H. (1734) — Edict — Einbringen (1721) — Einfalt Mikolaj (Gespräch 1658) — Einzug (1698) — Endersch Frieder. (Longitudo) — Engelke Andr. (Religion 1651—2) — Engelke Jacob. (1734) — Epistola — Erklärung aus was Ursache (1577. 1775) — Erörterung (1652. 1674) — Erstlinge (1740) — Excerpt (Kupiec 1791) — Exclamatio (Gymnas. 1643) — Exemplar (1578) — Expositio (1719) — Extract (1734. 1658) — Fabricius Vinc. (Responsoria 1656. Orationes 1685) — Farensbach Jerzy (Historia 1577) — Feror (1665) — Foget Piotr (1661) —

Formula (1652) — Formular (1734 Freder H. (Rationes Telonii 1637) Freude (1733) — Gabler Waw. (El dia 1653) — Gebhardi G. (poet. schreib. 1641) — Gedanken (1774) Gegensatz (1656) — Gerlach D. (17 — Germanus (1664) — Geschic (1638) — Gespräche curieuse (1734) Gibson Wiliam (Eine christl. Auss che 1679) — Gorecki Leon. (Or qua admonetur 1577. Oratio qua gr latur 1578) — Gottwald Krzyszt. (17 — Gouz (1660) — Gralath Kar. Fr (1774. 1789. 1790. Versuche. Geschic 1791) — Gravius J. (Carmen 1563) Hadmarsch Andr. (Curia 1714) — H goldt (Myśli nad narzekaniem 1774) Hanow M. K. (Von d. alten Buchd ckerei 1740) — Hanow M. L. (Mo tlich. Danz. Erfahrungen. 1739. 17 — Hartwich Abraham (Landesbeschr bung 1722) — Haur Jak. Kaz. (Sp 1679) — Hertzog Fryderyk (1798) Hochzeit-Ordnung der Stadt Dan (1657) — Honaert J. (1660) — E baldus (Nefaria machinatio 1651) Jachimowski Szym. (Collegium 16 — Jan Kazimierz (Relation 16 — Informacya (mieszczanie, zulaga) Informatio de juribus (1637) — Ing (1646) — Interimsbeantwortung (16 — Intimation (1717. wegen Hintr 1733) — Joannes Casimirus (Freude lied 1656. 1657) — Journal (1741) Jura quaedam civit. (1764) — Ka kowski Stan. (Constitut. 1574. 15 Oratio in comitiis 1571) — Karol G staw (Copiae 1656) — Karol XII (170 (Ihro königliche Versicherungen d Stadt Danzig) — Karwat Sewerin (Wi ra miasta 1656) — Kickebusch Jo Daniel (Histor. Anmerk. 1737) — Kir ky K. (1673) — Klein Jacobus Theo (1770) — Knoff Jerzy (Krieg 1577) Konarski Stan. — König (1734) - Kopia (1724) — Kriegesfeuer i Norden (1735) — Kund und zu Wi sen (1760) — Lange Balt. (Einz 1648) — Lang Nicol. (1693—170 1683) — Langius Er. (Urbem lan 1670) — Lawentotter M. (1580) -

Lengnich Gotfr. (1761) — Lengnich Karol Benjamin (1779) — Leszczyński Stanisław (1759. Aufmunterung der Stadt 1734. Lettre du Roi 1734) — Lettre d'un ami a Amsterdam (1714) — Lettre (1735. 1756) — Lettres (1734) — Liber (commissio) — Linde (Judyta 1703) — Link Joh. Ern. (Statorium 1680) — List (1734) — Lista der Schwed. Gefangenen (1656) — Litterae (magistratus ad Polignac 1697) — Łasicki Jan (Clades Dantiscana 1577. 1578) — M. (Journal historique 1761) — Mandat (1656) — Manifestationes (1719) — Martini Ad. Jak. (1646) — Mayer Bern. (1577) — Mayestät (1704) Menon Alb. (Primitiae 1736) — Metdzyński Allen. (Universal 1734) — Meusnier (1734) — Miasta — Michael Petrus (1696. 1700) — Mikołajewski Dan. (Biblia 1652) — Ministerium — Missive eines Niederländers (1656. Aenmerckinge op de Missive 1656) — Missive (1788) — Mochinger Joh. (Supplicatio 1635) — Morsztyn Chr. (Senatus 1681) — Münch (Puncta capitulationis 1734) — Münich (Manif. 1734) Münz-Geschichte (1762—3) — Myśli (1774) — Nachricht (von dem Durchzuge 1732. von der Belagerung 1734. accurate von der Russisch 1735) — Nachrichten (wöchentliche 1751 do 1799) — Neuigkeiten (histor. und gelehr. 1781) — Negotio (De) commissionis 1578) — Neueste (Das) aus Danzig (1784) — Nidecki And. (1577) — Notificatio (1657) — Nowina (1578) — Nowiny (1617) — Observations (sur l'exposé 1783. 1790) — Obwieszczenie (1764) — Olaus — Olszowski And. (Syndicus, Sermo ad Ordines 1670) — Opisanie (Magistrat) — Oration (1656) — Ordinationes (1751) — Ordnung (1626. 1701. 1705) — Ordonantz (1708) — Ostroróg Mikołaj (Oration aut dem Rathhause 1656) — Ostrovscius Antonius (1656) — Oxenstiern Axelius (1631) — Padebusch J. (Encomium 1626) — Papier (1734) — Partheylichkeit (die Entlarvte 1735) — Pater Paweł (1716) — Pestilenz (1653) — Picus G. (Catol. medic. 1649) — Penn Wilhelm (1675) — Pieśń (1577) — Pisanie (1756) — Postanowienie (1714) — Potocki Jan (Lettres sur 1791) — Potocki Stanisł. Szczęsny (1790) — Potocki Teod. (Manifestatio 1733) — Praetorius Ephraim. (Der Verwirrete 1722. Danz. Lehrer 1733) — Pretium (Urbs 1684) — Preuves et défense des droits (1773) — Prokopowicz Jak. (1662) — Prüfung — Przeradzki Ant. (1765) — Przetocki J. (Aurimontanus, Gdański prorok 1649) — Publicandum (1744) — Puncta (1707) — Ranisch Bartel (Beschreibung-Kirchen 1695) — Rede der Deputirten (1734) — Reden ende Bedenckinge (1656) — Reflexions (1773) — Reflexye (1732. 1790. Z okazyi wici 1733) — Reise ins blaue Ländchen (1799) — Relacya (Sprawy 1570) — Relatio de nobili decollato (1675) — Relation des Einzugs J. Casim. (1656) — Relation (Glaubwürdige welcher Gestalt 1657) — Relation (1677) — Remarques sur preuves (1773) — Respons (około 1734?) — Responsio ad J. Rybiński (1712) — Responsum (1615. 1670) — Rhetz Johannes (Pisma odnoszące się do procesu o spadek po Michale Behmie 1726—29) — Riccius Christ. (Const. Sinceri spongia 1638) — Rosenberg (Antwort 1712) — Rosenkrantz (1657) — Roy C. W. (Witterung 1770) — Rozmowa (1791) — Ruarus M. (Epistolae 1681) — Rybiński Zygm. Jakób (1713) — Rzewuski Adam Wawrz. — Sabjetzky C. W. (Plan) — Sachs Jan (Etwas Altes 1735) — Sackpfeiffe (1646) — Salomon Jan Jakób (Münzgeschichte 1702) — Samostrzelicki Tom. (Oratio 1577) — Sattelsdorf Jan (Copia 1701) — Sawicki Kasper (Dialogus cursoris, monialia 1611) — Schau-Bühne (1734) — Schelwig Sam. (Zanck Apfel 1702. De incrementis Biblioth. 1677) — Schloezer A. L. (Sur les conjectures 1783. (Über Angelegenheiten 1783) — Schluss (einmüthiger 1734) — Schott Andr. (Theologorum qui vixerunt 1757) — Schreiben eines Polen an Einen Freund

(1784) — Schreiben eines Elbingers (Berlin 1784) — Schreiben eines Raths (1751) — Schreiben an G. Wernick — Schreiben an das Publicum — Schreiben eines Altstädtischen — Schreiber Th. Joh. (Orstlinge 1740) — Schroeder Christ. (Versouck 1656) — Schück Rob. (Ein Conflikt 1728) — Schulz Jerzy Piotr (Accurate Nachricht 1735) — Schultz Casp. (Commissionis de negotio 1578) — Schütze (Historia rerum prussicarum 1592) — Schuer Jan Ludw. (Beknopte 1735. Beschryving 1764) — Sendschreiben der Frauen Germanien (1659) — Seyler Georg Daniel (Alt- und neue 1762) — Sincerus Const. (Spongia in Aurimont. 1638) — Skriwfelsen (1657) — Sobieski Jan (Decretum 1678) — Staats-(Historische) und Kriegs-Schau Bühne (1734) — Stadmaschius (Curia gedanensis 1714) — Status causae affectatum (1761) — Stempelung (1734) — Stoeckel M. (zaraza 1710) — Strackwic Georg. (Delineatio, Haupt 1661) — Strauch Aegid. (Vera 1674, Sendschreiben 1680) — Summum in emporis (urbs 1684) — Swenichius Joh. (In urnam frequentia 1630) — Tabellen (Statistische 1691—1788) — Tage-Register (ordentliches 1737) — Teich und Schlickt Rechte derer Werder (1764) — Text Chronica (1701) — Thoren (Antwort auf die höhn. Gedichte 1656) — Thorn (Ablehnung der Untrew 1656) — Theatrum (1650) — Timaeus (1630) — Titius J. (gymnas. carmen 1658) — Titius Joh. Dan. (Abhandlung über die Frage 1768) — Titius Petrus (Jubel-Rede 1755) — Toruń (Gerbergesele 1751) — Tractatio (portorium 1762) — Trediakowffski Basilius (Sieges Ode 1734) — Unselt Daniel Jan (Die Gründe 1728) — Unterredungen in Dantzig — Wahrheit (Bestetigte) 1675) — Warmund Friedlieb (das vollständige Journal 1735) — Warnung der Stadt Tohren (1656) — Wassenburg Everardus (Saguntus in Dantisco 1671) — Vectigal portus gedan. (1761) — Wegweiser (Kron und Ausbund 1597) — Weltbürger (Ei reisenden) (1783) Werdenhagen (16 — Vergleich zwisch. der zur See h delnden Kaufmannschaft (1735) — V haal kort ven de elende (1737) — V hael van Selcker (Particulier 1660) Verlauf des Treffens. (1628) — W nick Godohilfus (Consilia, civitas) Wernicke J. C. L. (Historisch etc. A handlungen 1783) — Verordnung Verordnungen (Sr. kön. Maj. in Po etc. 1750) — Verpoortenius Alb. M (Primitiae gedan. 1736) — Verweis Schulmeisters — Wiederlegung (18 — Witzke Pet. (Einzug Sigism. 1623) — Wilczewski Fr. (magist 1764) — Willkühr (Rechte 17 1761) — Vircho Dan. (Gründl. Erö rung 1733) — Wochenschrift (1784 1790) — Voget Petr. (Warhaff. B richt von Belag. 1661) — Volsc Joa (Proteus de clade 1577) — Vorstellu (auffrichtige 1719) — Worte (der Jün linge 1652) — Zdanie — Zeitung (N we 1577. Extraordin. 1657. berli sche 1783) — Zulage (1761) — Zus ze 1761 — Żuchowski Stefan (Ce sura 1713).

Gdeszyński Gabryel ob. Borkows Mich. (Plausus juvent. 1668).

Gdowski Michał ob. Kochnows Melchior (Dos laureata 1741).

Gdowski Sebastyan ob. Rotkiewi Concessus (Altitudo 1686).

GDOWSKI Zygmunt Karmelita, Ma Teologii i Professor w Uniwersytec Krak. Dogmata theologica de vera chr stiana catholica apostolica fide: ext quam non est salus, in quibus praet eius formale obiectum et alia quae a formalitatem eius spectant; proponu tur gravissimae controversiae quas d sputare solent Theologi occasione 10 a ticuli primae Quaestionis D. Thoma ad disputandum, pro comitiis provin cialibus eiusdem Ordinis celebrandi in nobilissima civitate Vilnensi 162 w 4ce, ark. D_2.

— Officium de B. V. Maria pr Confratribus Sacri Scapularis. Libe

unus. Bez r. (około r. 1619). (Po łac. i po pols.).
Jocher 6800.

— Praxis Confessionalis.
Jocher 4356. — Siarcz. I 152.

— Propositiones theologicae ex Prima Secundae D. Thomae Doctoris Angelici depromtae, publicoque certamini expositae à Fr. Sigismundo Gdowski Ord. B. M. V. de monte Carmelo, S. Th. Baccalaureo ac in Alma Universitate Crac. Professore publico: pro Comitijs prouincialibus in Conuentu Cracouiensi ad aedes B. M. V. in Arenis. Calend. Sept. Anno MDCXIX (1619). celebrandis. Cracoviae in Officina typogr. Mathiae Andreouiensis. w 4ce, $2^1/_2$ ark.

Na odwrocie tytułu pisze wiersz: In stemma (lecz herbu nie ma) Fr. Hyac. Liberius Can. Reg. Ord. S. Aug
Dedykacya: Martino Kloczinski Monasterii Corp. Christi Casimiriae ad Cracoviam Ord. S. Augustini Praeposito. Poczem idzie wierszem: Encomium Sig Gdowski, z podp. Jacobus Vitelius Philos. Prof. — Propositiones są: De fructibus justitiae, de conditionibus ad meritum de condigno, de donis gratiae. Na końcu: Disputabuntur Cracoviae in Ecclesia B. Mariae in Arenis FF. Carmel. per tres dies, videlicet die 1. 3. et 5. Sept. 1619.
Jocher 2629. Czartor. Jagiell.

— Quaestio de Gratiae Divinae auxilliantis efficacia. A Fre. Sigismvndo Gdowski Carmelita, S. T. Bacalaureo, publicé in Alma Academia Cracouien. ad disputandum proposita pro loco inter S. T. Bacalaureos eiusdem florentissimae Academiae asséquendo. Praeside Admodum Rndo Domino, Martino Campio Vadovio, S. T. Doctore ac Professore Ordinario, S. Floriani Praeposito. Theologicę facultatis in alma vniuersitate Decano. Cracoviae. In Officina Typogr: Matthię Andreouiensis, Anno D. 1618. w 4ce, kart 1 tyt. 1 dedyk. i 4 kart.

Dedyk.: Domino Joanni Gostomski, Abbati Wąchocensi. — Po dedykacyi jest wiersz Jak. Viteliusa: ad Sigis. Gdowski. Całość obejmuje spisane Conclusiones I do IIII. Dzików — Jagiell.

— Skarb Oblubienicy Chrystusa, czyli nauka o Jubileuszu r. 1626.
Jocher 7831. — Siarcz. I. 133.
Porówn. Thesaurus.

— Theoremata Theol. de Scientia Dei. Ex prima parte Angelici Doctoris deprompta. Cracoviae, anno Domini M.DC.XXI (1621). w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrocie tytułu drzeworyt z herbem Wadowskich. Dedykacya: Admodum RDno D. Martino Campio Vadovio. Spisał XXV. Theoremata. Na końcu: Disputantur Cracoviae (to dolepione) in Ecclesia anno Dn. 1620. Mense .... die .... hora.
Jocher 3755.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Thesaurus Sponsae Christi apertum seu elucidatio brevis Jubilaei. 1626.

Ten tytuł podany przez Niesieckiego, spolszczył zapewne Siarczyński na: Skarb oblubienicy (obacz wyżej).
Jocher 7830.

— ob. Buczkovius M. (1619) — Figulinus Carm. (Theoremata 1623).

GDUELL Fryd. S. J. Clementia Nobile Ultionis Genus sive Octavius Augustus Tragoedia auspiciis Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Joannis Ursini Dowoyna Sołłohub Filii Supremi Magistri Rei Torment. M. D. L. ab Equestri Apollinea Juventute acta in Gymnasio Grodnensi S. J. Pridie Calendas Augusti Anno M.DCCLII. (1752). w 4ce, ark. 7.

Po dedykacyi podpisał się autor: Fridericus Gdvell S. J. in Coll. Grodn. Prof. Poes.

Gdyracz. Komedya w trzech aktach na teatrze Warszawskim reprezentowana. W Warszawie w drukarni P. Dufour 1781. w 8ce, str. 122.
Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

GEBAUER Dawid. Applausus Samueli Schelguigio. Dantisci 1700. fol.

— Dignam tanto vertice laurum Constantino Ferbero. Dantisci 1706. folio.

GEBAUER Gotfried. Sorte favente Poli! Sors Christi Et Christianorum. Das Loos Christi und der Christen, Die sich stets nach Hause rüsten. In einfältiger Stand-Rede Bey dem Begräbniss Des Weiland Hoch-Edelgebornen Ritters und Herrens, Herrens

Melchior Siegemundes von Kreckwitzes, Auff Kommernig und Talbendorff, Im Jahre des Erlösers seiner Erlöseten M.DC XCIII. D. V. Novembr. Oder Winter-Monats-Tag Vorgestellet Von Gottfried Gebauern, der Gemeine des Heylandes in Sebnitz und deroselben eingewiedmeten Pfarrern- Schlichtingsheim in Gross-Pohlen, druckts Johann Christoph Wild. (1693). fol. 12 kart.
Wrocławs.

GEBAUER Leonhard. Als Johann Ernest Schmieden seine Jungfr. Tochter Adelung an den Johann Gottfried von Diesseldorff vermählen liess. Danzig, 1699. fol.

Gebecius Thomas ob. Broscius Joannes (1626).

GEBECKI Bartłomiej (Gembecki). Pierścień złoty z monetą, na wiązanie Wielmozney Jey Mości Pani, Elżbiecie z Wieprza Przyłęckiey, Kasztelance Oświecimskiey moiey Mśći Páni, od Cnoty przedniey iubilerkiey (tak) zrobiony. Przez Barthłomieia Gebeckiego, Sławney Akádemiey Krákowskiey Nauk wyzwolonych Bákáłarzá wystáwiony. W Krakowie w Druk. Krzysztophá Schedlá J. K. M. Typog. Roku P. 1641. w 4ce, kart nlb. 10.

Na odwrocie tytułu wiersz pod herbem. — Poema pisane wierszem trzynasto zgłoskowym, nieskażonym makaronizmami. Tytułuje Przyłęcką z Wieprza Szylingową: Płynie przezacne źródło w domu Szylingowym, Łączy zacnych Przyłęckich w polu Srzeniawowym.
Muczk. Statuta 303. 312. — Maciej. Piśmienn. III 834.
Jagiell. — Ossol.

GEBELIUS Christophorus. Carmen hymenaei votivum Davidis Bruveri sacra matrimonii copula Barbaram Christophori Hovemeisteri filiam sibi adjungentis. Dantisci 1618. w 4ce.

— Hymenaeus novitiis nuptiis Arnoldi Dölgeri et Florentinae acclamatus. Dantisci 1619. w 4ce.

— In nuptiis hon. Michaelis Schumanni Elisabetham Johannis von Thilen filiam in matrimonium ducentis. Dantisci 1617. w 4ce.

— In nuptiarum solennitatem Pauli Pfandt et Elisabethae Cristophori Hofmeisteri filiae. Dantisci 1620. w 4ce.

(Gebet). Gebet- und Gesang-Buch. Dantzig 1696.
Jocher 7218.

— Fünfzehn Gebett der Heil. Brigitten Wittib von Schweden. Braunsberg in Coll. S. J. B. w. r. (1704). w 12ce.

— Toż:... Braunsberg, im Coll. der S. J. Im J. 1741.

— Ein christliches Gebeth nach tötlichem Abgang Augusti III Königes in Pohlen zu Danzig gesprochen. Danzig 1733. w 4ce.

— Gebet (Allgemeines), welches nach der Ihro Königl. Majestät in Polen und Churfürstl. Durchlaucht zu Sachsen am 14 April 1733. zu haltenden Gedächtnisspredigt, soll abgelesen werden. Dresden. w 4ce.

— Tägliche Morgen und Abend Gebett. Braunssberg Gedruckt im Coll. der S. J. Im J. 1740. w 8ce.

— Katolisches Gebet-Buch oder Götlicher Seelen-Trost. Braunsberg 1752.
Jocher 6744.

— Gebet zum Gebrauch der Thornischen Evangelischen Gemeinen in der Stadt und auf dem Lande zur Zeit des Interregni im Jahr 1763. Thorn, gedruckt bey Paul Marcus Bergmann. w 8ce, kart nlb. 4. Warsz. Uniw.

— Gebet am Buss und Bettage der evangelischen Gemeine im ..... Bethause zu Warschau verrichtet. 1773. w 4ce. Warsz. Uniw.

— Gebet bey der Einweihung der Ewangelischen Kirche in Warschau. Warschau, 1781. w 8ce, kart nlb. 4. — [Zarazem:] Ordnung die bey dem ersten Gottesdienst in der neuen Ewangel. Kirche beobachtet werden soll. w 8ce, kart nlb. 2. Krasiń.

— der Juden während des Krieges Oestereichs mit Frankreich. Lemberg, 1788. w 4ce.

— Catholisches Gebetbüchlein für

die Jugend und gemeine Leute. Oliva 1685. w 24ce.

Jocher 6743.

— ob. Sobieski Jan III (nach Abgang. 1696) — Wiśniowiecki Michał (nach Abgang 1673).

GEBHARDI Ludwik Albrecht (1735 † 26 Paźdz. 1802). Geschichte von Littauen Kurland und Liefland von A. L. Schlözer und Lud. Alb. Gebhardi. Halle bey Johann Jacob Gebauer 1785. w 4ce, str. 300. Horodec.

— Geschichte von Liefland, Esthland, Kurland und Semgallen von Ludwig Albrecht Gebhardi. Erster Abschnitt. Geschichte der Länder vor Errichtung des Herzogthums Kurland. w 4ce, str. 301—544.

Umięszczono w 50-tym tomie (Theil) wydawnictwa: Fortsetzung der allgemeinen Welthistorie. Halle 1785.

— Toż:... Zweiter Abschnitt: Geschichte des Herzogthums Kurland und Semgallen, oder der Liefländischen Geschichte Zweiter Abschnitt von Ludewig Albrecht Gebhardi königl. Grosbrit. und Kurf. B. Lüneb. Rath und Professor der Ritterakademie zu Lüneburg. Halle bei Johann Jacob Gebauer 1789. w 4ce, str. 224.

Również w dziele: Fortsetzung der allgem. Welthistorie. Theil 50.
Akad. — Branic.

— Geschichte aller Wendisch Slavischen Staaten. Von L. A. Gebhardi. T. I—IV. Halle, 1790. w 4ce.

— Toż:... Halle, J. J. Gebauer, 1797. w 4ce.

Theil 51. 52. der allgem. Welthistorie.

— Allgemeine Weltgeschichte. Nach dem Plan Wilh. Guthrie und Joh. Gray und andrer gelehrten Engländer entworfen, ausgearbeitet, und aus den besten Schriftstellern gezogen von Ludewig Albrecht Gebhardi. Vier und fünfzigster Band. Brünn, gedruckt bei Joseph Georg Trassler im Verlage F. A. Schrämbls 1788. w 8ce, str. 779.

Obejmuje: Geschichte der mit Hungarn verbundenen Staaten. Siebenbürgen. a od str. 414 idzie: Geschichte der Königreiche Galizien Lodomirien und Rothreussen (Galitsch oder Halics), która dochodzi do str. 570. Dalej idzie: Geschichte der Reiche Dalmatien, Kroatien und Szlavonien. — Według Büschinga podaje autor owoczesną pojemność Galicyi: miała 166 miast, 82 miasteczek, 619 parafii, 3523 wsi a ludności 1,881,796. Od Winc. Potockiego kupiła Cesarzowa w r. 1776 wołyńską twierdzę Brody. Jagiell.

— Geschichte der Königreiche Galizien und Lodomerien. Brünn 1788. w 8ce.

Jestto to samo wydanie z innym tytułem. Heinsius Bücher Lexic. 1812. II 28. przytacza tylko edycyą: Geschichte des Grossherzogthums Siebenbürgen und der Königreiche Galizien, Lodomirien und Rothreussen. Wien, Pichler 1803. w 8ce. Wreszcie istnieje edycya Pesth 1808. w 8ce, str. 317.

Ob. Schlözer A. L. (Lithauis. Geschichte). Uniw. lwow.

— Tenże tytuł:... Sieben und fünfzigster Band. (57). Brünn, gedruckt bei Joseph Georg Trassler, und im Verlage F. A. Schrämbls. 1788. w 8ce, str. 474.

Na str. 3: Geschichte der Moldau, do str. 352. Dalej rejestr do tomów 50—57. Jagiell.

Gębiccy ob. Dębołecki And. (Orzeł 1633).

Gębiciusz Jakób ob. Rybiński Maciej (1619).

Gębicka Helena Teodozya ob. Semprowicz Mar. Stan. (Lament Helikon. 1654).

Gębicka Marya ob. Temberski St. (Epithalam. 1636).

Gębicki ob. Gembicki.

GĘBKOWSKI Adam. Echo na szczęśliwy odiazd w obce narody Krzysztofa Baldwina z Tęczyna Ossolińskiego, Starosty stobnickiego, Pokoiowego Krolewskiego. W Krakowie, u Franc. Cezarego 1636. w 4ce.

Dedykacya: Zofii z Woysławic Ossolińskiey, Kasztelance sądeckiey.
Maciej. Piśmienn. III 779—80.

— Hymen gdy świętym przymierzem Wielmożny JMci Pan Alexander Lubomirski, Hrabia na Wiśniczu, Starosta Sędomirski, bierze Wielmożną JEyMość Pannę Helenę Ossolińską Hrabiankę na Tęczynie, Woiewodziankę

Sędomirską w Ossolinie odprawowany 7 Julij. Roku 1637 w Zamku Sędomirskim na przenosinach oddany od Adama Gębkowskiego. Bez r. (1637). w 4ce, k. nlb. 7. (Druk gocki).

Przypis: Stanisł. Lubomirskiemu Hrabi na Wiśniczu, Wwdzie Ziem Ruskich, Spiskiemu, Białocerkiewsk. Grzybowskiemu staroście. Podpisał z Krzysztopora 1637. Adam Gębkowski. Ossol.

Gebrauch fürs Volk gegen die Pest. Danzig. 1771. w 8ce.

GEBRI Regis Arabum Philosophi perspicacissimi Summa perfectionis Magisterii in sua natura; Ex bibliothecae Vaticanae Exemplari undecumque emendatissimo edita, cum vera genuinaque delineatione Vasorum et Fornacum. Denique libri investigationis Magisterii et Testamenti ejusdem Gebri ac Aurei Trium verborum libelli et Avicenae Summi Medici et acutissimi Philosophi Mineralium additione castigatissima. Gedani apud Brunonem Laurentium Taneeken Anno M.DCLXXXII (1682). w 8ce, k. nlb. 12, str. 278.

W tekscie ośm rycin. Rycinę tytułową podpisał N. Lang sc. 1682. Dzików — Warsz. Uniw.

Geburt und Todt der iungen Prinzin und Prinzessin. Danzig. Bez r. (1650). w 4ce.

Geburts-Lichte (An dem hohen) des Aller-durchlauchtigsten und Grossmächtigsten Königes und Herrn Herrn Stanislai I. Königes in Pohlen und Gross-Herzoges zu Lithauen etc. Wolten durch einen mit Praesentationen angefüllten Prologum, in welchem Eris, Concordia, Pax, Iustitia und Fama sich praesentiren den 26 Octobr. Ihre allerunterthänigste Demuth an den Tag legen die anwesende Troupe hochteutscher Comoedianten. Bez miejsca druku i roku. (1733). w 4ce, kart 4.

Grano w Gdańsku. Rozpoczyna sonet Jana Kar. Kreutzera dyr. Komedyi. Następnie »nigdzie nie widziana, umyślnie napisana« akcya: Die triumphirende Grossmuth. Osoby są: Sancio król Arragonii, Garzias. Fernando. Ramiro. Gonsalvo. Widocznie rzecz z hiszpańskiej sztuki. Zakończyła komedya: La fille savante oder der Doctor in langen Hosen. To znów coś z francuzkiego. Jagiell.

Gecovius Nicolaus ob. Ann (1576).

Gedächtniss ob. Arnoldi J. C. (C tritz 1694) — Falck Ch. (Neuma 1693) — Figke S. B. (im Seegen (16 — Puschmann L. P. (Goldammer 17 — Schlichting (Das beste 1701) Taut K. (A. Luttgart 1678).

Gedanensis ob. Gedanum, Dant Gdańsk.

Gedancken (Christliche) auff dre führnehmer Jüngling Enthäuptung, den 7. Tag Mertzmonds in dies 1650 Jahr hieselbst vorgegangen, w meinlich auffgesetzet. [Poniżej miedz ryt z literami: W. S. — T. G. — J. — Poczem idzie czworowiersz]. I wyr. m. (Gdańsk) w 4ce, kart 4 (wi szem).

Rycina przedstawia skazańców w obr gmachów otoczonych wojskiem i widza Broszurę rozpoczyna Cantus, z nuta Litery podpisane są pod figurami skaz ców. Być więc może, iż to są litery pocz kowe ich nazwisk.

Porównaj: Geissler J. i Chr. Czaps.

Gedanken (Sonderliche und wu derliche), welche sich die vornehmst Potentaten und Herrschaften in Eu pa, und in dem benachbarten As über den Schwedischen Kriege in Po len gemacht haben, anfänglich zu U sal in Schweden Lateinisch beschr ben, anitzo aber wegen der listig und lustigen Anschläge, sinnreichen p litischen Anmerkungen, und allerha nachdenklichen Begebenheiten ins Teu sche übersetzet. Im Jahr 1657. (B w. m. dr.) w 4ce, kart 80 nlb. Czartor.

— (Einfältige) über die Zwey Fr gen: Die Erste, ob die zwischen Schw den und Dennemarck seit desz jüng zu Rothschild in Anfang dieses Ja geschlossenen, aber nicht volzogne Friedens, wieder eingegangene Fein seeligkeit für einen ganz newen Krie oder vielmehr eine Continuation d vorigen, und wer für den eigentliche Anfänger desselben zu halten sey? Di Ander, Welcher Theil an nicht Vol ziehung obgedachten Rothschildische

Friedens schuldig sey? Gedruckt nach dem Hamburger Exemplar. 1659. w 4ce.

Notat. Mich. Wisniewskiego. — Ma się odnosić i do Polski.

— (Unvorgreiffliche) über den neuen Frieden in Pohlen. Darinnen die Historie des Friedens Schlusses wie auch der vorhergegangenen Unruhe glaubwürdig beschrieben und die in dem Friedens-Instrument befindliche dunkele Stellen zulänglich erläutert werden. Halle im Magdeburgischen. Bey Felix du Serre. 1717. w 4ce, str. 31.

Krasińs.

— (Zufällige) von dem ledigen und ehelichen Zustande der Gelahrten bey Gelegenheit der von Mayno Mevio und Maria Landtin 1718 getroffenen ehelichen Verbindung entworfen. Gedruckt 1718. fol. k. 2. Czartor.

— (C. G. V. S. Unvorgreiffliche) von dem Pohlnischen Interregno überhaupt, wie auch von der anjetzo bevorstehenden Pohlnischen Königs-Wahl, nebst allerhand dahin gehörigen historischen und politischen Erleuterungen ..... Aus dem Englischen übersetzet. Cöln, bey der Compagnie (1733?). w 4ce, str. 24. Czartor.

— (Unvorgreiffliche) von der Pohlnischen Wahl und ob sich der Kayser darein meliren. Entworffen von J. G. F. R. C. M. 1733. w 4ce.

Obacz Leszczyński Stan.

— (Unpartheyische) über das Raths zu Danzig Verfahren und Schriften gegen Gotthilf Wernick. Bez w. m. 1761. w 4ce.

W związku z tem są broszury: G. Wernick des berücht. Banquerroters 1761. — Schreiben an G. Wernick über die Liebe. — Schreiben an das Publicum. — Schreiben an G. Wernick von C. Pauper Knaben. — Vorweis des Schulmeisters. — Schreiben e. Altstädtischen Bürgers. Kund und zu Wissen an das Publikum. — Ein bedenklicher Beweis. — Unterredungen zu Dantzig. — Auszug der Beschwerden. 1763.

— über die Schrift: Exposé pour la cour de Russie des raisons qu'on a de soutenir le Prince Charles dans le Duché de Curlande 1762. w 4ce.

— eines teutschen Rechts Gelehrten über den jetzigen Zustand in Pohlen und die dabei vorkommende Rechte besonders den Friedens Schluss von Oliva. (B. w. m.) 1767. w 4ce, str. 40.

Krasińs.

— von der Verjährung nach den Grundregeln der Naturgesetze und des allgemeinen Völkerrechts; in einem Schreiben eines pommerellischen Juristen an seinen Freund in K...., auf Veranlassung der behaupteten Anspruchsrechte des Königes von Preussen an die Woywodschaft Pommerellen und mehrere zur Krone Polen gehörige Distrikte. 1773. w 8ce, str. 44.

Branic. — Czartor. — Kijows.

— (Vorläufige) wozu die Verbesserung der Gesetze des Königl. Piltenschen Kreises Anlass gegeben. Mitau, 1777. w 8ce.

— ob. Conti (Träumende 1697) — Danzig (Hafen-Monopolium 1774) — Leszczyński St. (poln. Wahl 1733) — Narwa (Moscovit. 1699) — Roessner (Poetische 1725) — Titius J. (T. Krappin 1672).

[Gedanum, Gedanensis civitas]. Appendix Declarationis ordinum Civitatis Gedanēsis de praesenti rerum statu mense Aprili nuper euulgatae. Gedani, mense Julio. (Bez w. m. dr.) 1577. w 4ce, kart nlb. 70 (ark. S_8).

Są tu: rozporządzenia Stefana Batorego; Listy Senatu do Jana Zborowskiego; Instrukcya konsulów Gdańskich.

Ob. niżej: Declaratio.

Wiszn. H. lit. VIII 65.

Branic. — Czartor. — Gdańsk. — Jagiell. Ossol.

— Civitatem Gedanensem decreto tribunalitio Lublini nuper in se lato non teneri expositio. Gedani, typis Thomae Joannis Schreiberi, Senatus et Acad. Gymnasii typographi. (1763). w 4ce, str. 16.

W sprawie przeciw Wilczewskiemu, który pałaszem (ense latiore, pallasch alias vocato) zranił notariusza, gdy ten o dług kupiecki 201 # # upominał się. Wilczewski za to był na kilka godzin uwięziony.

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Commentarii de tumultu Gedanensi ob. Commentarii.

— Declaratio vera quibus de caussis Ordines Civitatis Gedanensis cum Serenissimo Principe ac Domino Dño Stephano Rege Poloniae etc. aduersariorum suorum impulsu, iampridem in eam, quae nunc etiam durat, controuersiam pertracti sint. Pro innocentiae suae rationibus, et ipsius negocij circumstantijs palam demonstrandis in lucem edita. Gedani. Anno Dñj M.D.LXXVII. (1577). (Na końcu:) Excusum Gedani in officina typographica Jacobi Rhodi. 1677. w 4ce, kart nlb. 355 (ark. sign. A—Z i Aa—Yy_2). [Zarazem na końcu:] Appendix Declarationis ordinum Civitatis Gedanensis (obacz wyżej pod Appendix).

Zaczynają: Literae fidei quas N. Kossobudzki exhibuit Literae Andr. Zborowski. Petri Costka Episc. Stephani Regis. Responsa Gedanensium. Gravamina Civit. Gedanensis. Instructio Const. Ferbero et Hein. Lembken.

Wierzbowski I 351.

Branic. — Czartor. — Dzikow. — Horod. — Jagiell. — Wileńs. — Synod.

— Contractus inter Nobil. et Spectabl: Magistratum Gedanensem et Collegium Braseatorum II. Septemb: Anno 1592. confirmati. (Bez osob. tyt.) w 4ce, str. 20.

Od str. 11: Decretum Sigismundi III Varsaviae 1628. Od str. 17: Ein Decret Königs Sigis. III. 1628. (po pols. i po niem).
Czartor. — Jagiell.

— Decretum Serenissimi Vladislai IV Regis in causa Braseatorum Gedanensium contra Senatum, datum Gedani feria tertia post festum Conversionis S. Pauli Apostoli proxima. Anno Domini M.DC.XXXVI (1636). (Bez osob. tyt.). w 4ce, str. 116.

Od str. 25: Mandatum poenale Divi Vladislai IV. 22 Aprilis 1637. — Od str. 26: Actum Warschau a. 1638. d. 3. Sontag. — Od str. 35: Confirmatio jurium et privilegiorum contubernii Braseatorum a Joanne Casimiro 28. Nov. 1658. — Od str. 51: Confirmatio Jurium a J. Casimiro 27. Martii 1660. — Od str. 61: Mandatum J. Casimiri in causa Braseatorum a. 1663. die 8. Januarii. — Od str. 80; Mandatum J. Casimiri 1665. 20. Januarii. — Od str. 103: Supplicatio et literae informatori ratione capitalis pecuniae a 1674. die Maij. — Od str. 112: Mandatum Joan III. 19. Mai 1676.

Porównaj: Bibliogr. Tom 15, str. 45.
Czartor. — Jagiell.

— Decretum Serenissimi, Potentissimique Principis ac Domini Domi Joannis Tertii Regis Poloniae etc. causa Braseatorum Gedanensium contra Magistratum datum Gedani Sabbatho pridie Dominicae Sexagesimae Anno 1678. die 12. Februarii. (Bez osob. tyt.) w 4ce, str. 95.

Od str. 46. toż po niemiecku. Podpisan Joannes Wielopolski. Stephanus Hankiewicz. Kończy sześciowiersz z podpisem Paul Both verdeutscht.
Czartor. — Jagiell.

— Epistola Gedanensis incolae re scribentis ad amicum Varsaviae com morantem. w 4ce, str. 20. Czapski.

— Sincera Expositio susceptae ann hoc MDCCXIX a quibusdam exercitu Regni Polonici copiis in bonis civitati Gedanensis patrimonialibus executionis huic praetextarum causarum, et qua ad 9am usque aprilis ejusdem ann subsecuta sunt. Gedani, typis Johannis Zachariae Stollii Senatus et Athenaei typographi (sic). fol., str. 61.

Od str. 45. idzie: N. I. Laudum manifestationis contra contributiones. Dalej id Laudum II—VII. Na końcu podpis: Varsaviae d. 6. Aug. 1715. J. S. Ribinsky.
Czartor. — Jagiell. Kijows.

— Toż:... fol. str. 31. (Zarazem: Immunitas civitatum Prussiae ann 1718. fol. str. 58. Krasińs.

— Extractum, ex actis publicis d sigillatione panni Gedanensium. Bez w m. dr. i r. w 4ce, kart nlb. 18. (ark E_2).

Są tu pisma do Axella Oxenstierna i jeg odpowiedź w Elblągu 23 Junij 1630 r. S dotknięte i stosunki z Polską, przy czem wspomniany Marcin Koniecki, któremu polecono: das er sich in Polen begebe, alda zu untersuchen, wie es mit den Uberseeschen Laken und Tüchern beschaffen seyt, und wird demnach fleiss anzuwenden, damit keine uberseesche Tücher so nich allhiegesiegelt, und in die Crone gebraucht oder verkauft, sondern dieselbe vermöge der constitution confisciret werden mügen.

Dafür sollen gemeltem Koniecki dies Jahr 3200 Gülden polnisch a 30 Groschen gezahlet werden, zu den Reysen oder Processen. Jagiell.

— Gedenkzetle acerbi prelii Dirsaviensis inter civitatem Dantiscanam militemque Suecicum et Brandeburgicum 2. Sept. 1657. w 4ce.

Por. Gedenkzedel.

— Informatio de juribus Terrarum Prussiae et Civitatis Gedanensis adversus novam telonii affectationem edita. Gedani, Anno M.DC.XXXVII (1637). w 4ce, k. nlb. 41 (ark. A—E_3 i a—f_2).

Od karty 20 ark. *a* z nowym nadpisem: Documenta in praecedenti informatione allegata, immunitatem Terrarum Prussiae á novis teloniis, dictorumq. veritatem confirmata. Na k. 22. 23. 37. 39. są edykta po polsku. Ostatni jest attestat Jana Firleja podskarbiego.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Literae Regis Sueciae et Ducis Croyensis ac Comitis Steinbock ad Gedanenses et ad easdem Gedanensium responsio, mensibus Martio, Aprili et Majo 1656.

Ob. Karol Gustaw. Podane w act. publ. 7. 1199.

— Mala Gedanensium Amarulenta dulcioribus lenita Solatiis. 1733. fol.

— Manifestationes contra illegitimas violentasque invasiones, caedes, rapinas, et devastationes, a quibusdam exercitus regni Poloniae copiis in territorio civitatis gedanensis patratas, etc. Nomine universorum ordinum ejusdem civitatis actis castrensibus skarszeviensibus oblatae et insertae. Anno M.DCCXIX. (1719). Gedani, typis Johannis Zachariae Stollii Senatus et Athenaei typographi. fol. kart 8 nlb.

Imieniem Gdańska wniósł do akt Skarszewskich manifest Samuel de Pancerzyna Czerski przeciw dewastacyi przez wojska ductu centurionis Trustedt. Za wiedzą pułkownika Riedesela ściągano z polecenia Wojewody Chełmskiego: 1) kontrybucye uchwalone na sejmiku w r. 1712 2) summy Jabłonowskiego przekazane na miasto ze skarbu Pruskiego i 3) Quartalia Krasnostawskie.
Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. Ossol.

— Manifestationes contra illegitimam contributionis pro exercitii Sacrae Regiae Majestatis Poloniarum Regis ac Domini nostri clementissimi, Saxonico auxiliari repartitionem in civitatem Gedanensem indebite formatam, Nomine universorum ordinum ejusdem civitatis, actis civilibus Dirsaviensibus oblatae et insertae Anno 1736. Gedani, Typis Thomae Johannis Schreiberi. fol. 3½ ark. (kart 7).

— De negotio commisionis Gedanensis libri tres. Bona fide ab eo, qui praesens commisioni interfuit, anno 1578 conscripti. (Bez wyr. m. i r.). w 4ce.

— Oratio Vicecancellarii R. P. ad senatum Civesque Gedanenses in praetorio Gedan. cum Joannis Casimiri nomine iuramentum fidelitatis ab ipsis exigeret 1649.

W Lüniga Oratt. 2. 40.

— Prodigium temporum. In Republica amplissimi Magistrati Gedanensis, post adorata, septem ab orbe, miracula, Nobiliss. Civitatis, Spectatissimorum praeconsulum, Consulum, Dignissimorum Officialium Judicum, Scabinorum, Centuvirorum &c. virtuti ad aestimationem, retroactae antiquitati ad invidiam, omnium admirationi ad pompam. Ipsius Aeternitritis Ingenio, ad Laudandi exempla a Superis excitatum a faventiss. Reipublicae Gedanensis voto in pagina celebratum. folio, str. 22. Ossol.

— Quaedam civitatis Gedanensis jura defensa interregno MDCCLXIV. (1764). Gedani, typis Thomae Johannis Schreiberi, Senatus et Acad. Gymnasii typographi. w 8ce, str. 28.

Na odwrocie tytułu: Ex oratione Andr. Olszovii ad civit. Gedan. ordines habita (ustęp). W tekscie powołuje się na konfed. gener. Wymienia sprawy Wilczewskiego i Czapskiego. W końcu powołuje się na carową Annę i Katarzynę II.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Status causae affectatam a Perillustri et Reverendissimo Domino Referendario Regni in Civitate Gedanensi Commissionem concernens. Gedani, ex

Officina Schreiberiana. 1761. w 4ce, str. 16. Branic. — Ossol.

— Vectigal portus Gedanensis dimidia parte Sereniss. Poloniae Regi assertum. Simul scriptum civitatis Gedanensis sub titulo: Zulage Gedanensium Civitati ab ordinibus asserta solide refutatur... Varsaviae 1761. w 4ce.

— Zulage Gedanensium civitati ab ordinibus asserta. 1761. Gedani. w 4ce.

Porównaj: Vectigal.

— ob. Danzig-Gdańsk.

GEDELIUS Albert. Typographiae Calissiensis studium honoris Illustrissimi Principis et Reverendissimi Domini D. Laurentij Gembicki, Dei et Apostolicae sedis gratia Archiepiscopi Gnesnensis Legati Nati Regni Poloniae Primatis ac primi Principis. Opera Alberti Gedelij Typographi Calissiensis. Impressum Calissii Anno Dni M.DCXVII. (1617). w 4ce, k. 6. (Wierszem). Jagiell.

Gedenk-Zedel auff das harte Treffen vor Derschau zwischen der Stadt Dantzig und den Schwedischen und dero conjungirten Völckern. Geschehen den 2. Septembr. Anno 1657. Bez m. dr. w 4ce, k. 6. nlb. Czartor.

Gedenkzettle acerbi prelii Dirsaviensis inter civitatem Dantiscanam. 1657 ob. Gedanum.

GEDEON. Oratio a Gedeone episc. Crac. Nathanem. prophetam imitante, ad Mieczyslaum II 1174.

Jest w Lüniga Oratt. 1. 2.

Gedeon bisk. lwowski i halicki ob. Knyżyca (1598).

GEDICCUS Simon. Drey Glückwünschungs Predigten... Johanni Sigismundo Marggraf. zu Brand... Nachdem S. Churf. G. die Curatel des Herzogth. Preussen von den königl. Commissarien in Polen Anno 4 Julij 1609 zu Königsb. überantwortet; Wie S. Churf. G... 6 Nov. 1611 zu Warschau verlehnet worden... Leipzig in Verlegg Henningi Grossen des Elteren Anno 1612. w 4ce, str. 147.

Gedichte von einem pohlnischen Juden. Mietau und Leipzig, bey Jac Friedrich Hinz. 1772. w 8ce, str. 9

Dedykacya: Fryd. Ewaldowi Firks kön poln. Landrath des Pilthenschens Krei in Kurland, datowana z Berlina. Jest i Ode an Prof. Ramler. Auf des Prinz Heinrichs Ankunft zu Königsberg. . Herrn Mendelsohn. Kończy: Andromed eine Kantate (naśladowanie Kornela). Czartor. — Jagiell.

— ob. Büthner A. (B. Schröm 164 — Eltner Chr. (Bretschneider 1654) - Meder J. (Aug. II. 1698) — Schlako J. J. (Aug. II. 1698) — Schwartz (Sybilla 1606) — Thumel J. (Aug. I 1698) — Verch S. (Aug. II. 1698).

Gedimin ob. Korff J. Alb. (Nacl richt 1726) — Narmunt V. (1688).

Gedroyć ob. Giedrojc.

GĘDZICKI Tomasz. Janvs Bicep XVII. Juuen. in Artibus & Philo soph. Primam Lauream prensantes fron dibus Apollineis Condecorans, Ex Par nasso Jagelloniano in lucem publican edvctvs Per V. Thomam Gędzicki, Ejus dem Laureae Candidatum Anno a Chri sto Nato 1655. Mense Martio Die 22 Cracoviae In Officina Viduae et Hae redum Francisci Caesarij, S. R. M. Ty pographi. w 4ce, kart nlb. 11.

Ded.: Gabrieli Ochocki, cons. Crac. univers Crac. rectori, Philos. et Medicinae doctori Zaczyna: Ode tricolos in examine labori gratitudinem exhibens, na cześć J. Rac kiego, St. Temberskiego i Jana Czerneka Poczem w odach i epigramach opiewani Stan. Bened. Umienski, Math. Augustyn Wolski, Józ. Fr. Szczucki, Hyac. Dąbrowski, Stan. Żelazowski, Casim. Jaroszowic, Mart. Jarmulski, Stan. Wolski, Jak. Kosiński, And. Sindlarowic, Kazim. Jraszowski, Stan. Lorkowik, Walen. Politiński, Paweł Łasicki, Math. Niedzielski, Mart. Zrodłowic. — Kończy: St. Ben. Umieński Thomae Gędzicki Concandidato. — Na końcu: Permissu Magn. Ochocki Rectoris. Jocher 1421.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

GEELHAAR. A Monsieur Monsieur Fridrichsen sur le decez de Madame sa très chère espouse, Madame Florentine de Linde, burggraf pour sa Majesté de Pologne & de Suède, premier bourgemaistre de la ville de Dansic. De Conixberg le 15 d' Aout 1659. w 4ce, kart 2. Czartor.

Gefahr des Gleichgewichts ob. Gustaw III (1790).

Gegenbetrachtung eines Edelmanns in dem Königreich Preussen über die Betrachtung eines Edelmanns in Gross-polen, wegen des Königl. Preussische Patent vom 18/9. 1772 vermittelst dessen Jhro Königl. Majestät von Preussen von der Pr. Polnisch-Preussen Besatz genommen haben. 1773.

GEGENDWASSER Martin Epicedia super obitu Gregorii Camermanni. Danzig 1655. w 4ce.

— Lessus super obitu Christophori Pambii. Danzig 1657. w 4ce.

— Trauer Gedicht auf Michael Höwel. Danzig 1651. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Michael Albinus. Danzig 1653. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Arend von Gerten. Danzig 1654. w 4ce.

Gdańska miejs.

Gegenerklärung ob. Bułhakow.

Gegensatz auf der mit duppelten Eyden fest verbundenen und getrewen Stadt Dantzigk wieder die gute Stadt Thorn. Bez wym. m. 1656. folio.

W związku z tem są broszury:

Antwort auf die höhnische Gedichte unterm Namen der Stadt Thoren und Elbing auf die gute Stadt Dantzig ausgesprenget. Bez w. m. 1656. folio. — Ablehnung der Untrew mit welcher die Stadt Dantzigk die gute Stadt Thorn falsch beschuldigt hat. B. w. m. 1656. fol., k. 1. — Beantwortung der also genannten Ablehnung falsch beschuldigter Untrew. B. w. m. 1656. w 4ce. — Beantwortung des Elbingischen Passquil. B. w. m. 1656. w 4ce.

Porównaj Hintertrieb. Warnung.

Gegenstellung ob. Manllisch J. (Luther 1664).

Gegenwehr wider allerhand Anlauff der Wiedersacher. Oliva 1675. w 12ce.

Jocher 2960.

— der Unschuld ob. Hilchen D. (1605).

Geheim Schriften ob. D'Alerac (van Polen 1700).

Geheime Tafeln ob. Sędziwoj M. (1682).

Geheimniss (Grosse) ob. Calovius A. (1645).

GEHEMA Jan Abraham (Gehma) Gedanensis (około 1662 † 1700). Dreissig Aphorismi Oder kurtze Gesundheits Regeln.... des... Jani Abrahami a Gehema Equit. & Indig. Polon. Medic. Doct. Franckfurt am Mayn... 1696. w 8ce, str. 144. Gdańs.

— Jani Abrahami a Gehema Equitis & Indig. Pol. Med. Doct. Apologia Oder Höchstabgedrungene Vertheidigung wider seine Lästerer und Verläumbder. Franckfurt am Mayn 1691. w 8ce, str. 61. Gdańs.

— Der Reformirte Apotheker... von Jano Abrahamo â Gehema Equite Med. Doct.... Bremen, Herm. Brauer. 1688. w 12ce, str. 67. Gdańs.

— Vertheidigter Reformirter Apothecker wider Anonymum Grobianum... Freystadt Anno 1690. w 8ce, str. 126. Gdańs.

— Brief van de ziekte, gemeenlijk genvemt de Poolsche Vlecht. Dordrecht 1683. w 8ce.

— Jani Abrahami à Gehema Equitis & Indigenae Poloni. Med. Doct. S. R. M. Pol. Consil. & Archiat. Extraord. Chyrurgischer Observationum Erste und Zweite Decas. Hamburg, Bey Gottf. Schultzen. Gedruckt bey Nicklas Spieringk 1686. w 12ce, str. 40.

— Zwantzig sonderbahre Chirurgische Observationes... Franckfurt am Mayn. Verlegets Gottl. Heinr. Grentz... Anno 1690. w 12ce, str. 64. Gdańs.

— Diaetetica rationalis... von Jano Abrahamo a Gehema Equite Med. Doct. Bremen, Herm. Bauer 1688. w 12ce, str. 181.

— Diaetetica vera sanae rationi ac experientiae certae innixa. Sedini, 1690. w 12ce.

Załusk. Szk. Salernit. 53.

— Einleitung zur Beredtsamkeit auss dem Hollaendischen vertiret von J. A. à Gehema, equite Polon. Alt Stettin 1690. w 8ce mał., kart 30.

Tłomaczył z dzieła C. Bentekoes.

— J. A. à Gehema Eq. Med. Doct. S. R. M. Polon. Consil. et Med. Extraord. Eroberte Gicht, durch die Chinesische Waffen der Moxa. Worin aus gnungsamer Erfahrung angewiesen wird, dass die beste, geschwindeste, kürtzeste, sicherste und bequemste Genesung, so bisshero noch erfunden worden, bestehe, in dem alhier angeführten Methodo oder Curirungs-Kunst. F. Baco de Verulamio. Veritas non à felicitate temporis alicuius, quae res varia est: sed à lumine naturę et experientię, quod aeternum est, petenda est. Hamburg. Auff Godfried Schultzens Kosten, 1683. w 12ce, str. 108.

Dedykacya: Dem Friederich Wilhelm Marggrafen zu Brandenburg.
Gdańs. — Jagiell.

— Grausame Medicinische Mordmittel, Aderlasse Schropfen.... Janus Abrahamus à Gehema Eques, Med. Doct. Brehmen Gedruckt im Jahr 1688. w 8ce, str. 102. Gdańs.

— Der ermunterte Heerhold, vorstellende die Zierde, den Nutzen und die heutige Missbräuche der Heerhold- oder Wappenkunst des J. Gehema Equit. Polon. Berlin 1703. w 8ce.

W przedmowie autor wspomina o swym ojcu, który był starostą i dworzaninem za Władysława IV i Jana Kazimierza.

— Naturalis historiae phaenomena, Poloniam, Lithuaniam et Prussiam tangentia. Hagae, 1683.

Jest tu rozprawa: De plica Polonica.

— Der Kranke Soldat, bittende dass er hieführo besser möge conserviret... werden... von Jano Abrahamo â Gehema, Equit. Polon.... Verlegts Johann Adam Plener. Gedruckt im 1690 Jahr. Gdańs.

— Der Qualificirte Leib-Medicus... von D. Jano Abrahamo a Gehema Equit. & Indig. Pol. Verlegts Joh. Adam Plener 1690. w 12ce, str. 46. Gdańs.

— De morbo vulgo dicto Plica Polonica. Hagae Comitum ap. P. Hagium 1683. w 8ce.

— Toż:... Hamburgi 1683. w 12ce.

Porówn. wyżej: Naturalis historiae.

— Officirer Feld-Apoteke ... von Jano Abraham à Gehema Equite, Med. Doct. Berlin, In Verlegung Rupert Volkers, Anno 1688. w 8ce, str. 32. Gdańs.

— Die Sorgfältige und Gewissenhafte Säug-Amme ... von Jano Abrahamo a Gehema Eq. Med. Doct. Berlin, Rup. Völcker M.DC.XXCIX. (1689) w 8ce. Gdańs.

— Thee-Getrancke curiret, verursachet aber nicht die Wassersucht .. von Jano Abrahamo à Gehema Eq Med. Doct. Berlin, Bey Rupert Völkern Anno 1688. w 8ce. Gdańs.

— Vernunft und Erfahrungsmässige Erörterung der Wichtigen Frage: Ob es rathsam seye in denen so genandten Hitzigen Fiebern spirituose und volatilische Medicamenten zu gebrauchen? Von Jano Abrahamo à Gehema, Eq. & Indig. Polon. Med. Doct. Königlich Preuss. bestellten Hoff Medico. Ulm, In Verlag Georg Wilh. Kühnen 1703. w 4ce, sign. E_4. Gdańs.

— Wett-Streit der chinesischen Thea mit dem warmen Wasser Calida ... Berlin, Rup. Völkern 1686. w 8ce. Gdańs.

— J. A. à Gehema Eq. Pol Med. Doct. Wolversehener Feld-Medicus Begreiffende die Misbräuche, Welche bisshero sowol in Anstellung der Sn. Feld-Medicorum, als Feldscherer, wie auch bey Einrichtung der also genanten Feld-Kasten vorgangen sind, sambt Einem unmassgeblichem wohlmeinendem Project, wie und auff was Weise solches alles könne remediret werden. Hamburg, bey Gottfried Schultzen, 1684. w 8ce, 1 tyt. kart nlb. 3, str. 64.

Dedykacya: Dero Könnigl. Mayst. zu Dennemark Norwegen zum General Commissariat Deputirten. Gdańs. — Jagiell.

— Die beste Zeit-Vertreib enworffen von Jano Abrahamo à Gehema Eq. Med. Doct. Bremen ... 1689. w 8ce, str. 52. Gdańs.

— ob. Curicke Reinh. Georg (Commentarius 1652).

Gąsior. Hist. med. pol. II. 292—297. — Orgelb. Enc. Tom. IX, 741—742. — Preuss.

Lieferung 1755. Leipzig, I 353—365. — Tolckemith Elbing. Gedächtn. 1753. str. 412—4. — Kośmiński Słownik 136—7.

GEHLEN Giovanni van. Relazione compend. di quanto è passato nel assedio di Vienna attacatta da Turchi il 14 Luglio e liberata li 12 Settembre 1683. Bologna 1684. w 4ce, str. 44.

GEHLER Michał De plica. Basileae, 1618. [Zawarte w Decad. III disput. Basiliens.].

Mastaller Weichselzopf 1790. Wien, str. 21.

GEISLER A. F. Josephs des Zweiten, Kaisers der Deutschen unter dem Nahmen eines Grafen von Falkenstein in den Jahren 1780 und 1781 unternommene zweite und dritte Reise. In Briefen an einen Freund nach England von A. F. Geisler, dem Jüngern. Halle bey J. C. Hendel 1781. w 8ce, str. 228.

Obejmuje: Polska. Moskwa. Petersburg. Narady z Katarzyną.

Gaz. Codz. 1860. N. 32. — Encykl. Orgelb. IX. 746.

(Geissler Jan i Chr.). Trauriger Bericht der Mord-That und List-Geschichte ... (Bez m. i roku). folio.

Jestto karta in folio, zawierająca wierszowany i w 3 kolumny drukowany opis morderstw dokonanych przez braci Jana i Chr. Geisslerów (którzy mieli pochodzić z Rethlass w Polsce). Między innemi zamordowali także swoich rodziców. U góry podany drzeworyt z wyobrażeniem morderstw. — Tekst rozpoczyna się od słów: Merkt auff ihr Christen ....

Rosenthal miał w r. 1894. na przedaż i zanotował dalej: circa 1680. Jeżeli ta broszura jest w związku, z wymienioną pod: Gedancken, ówczas byłaby data r. 1650.

Geist- und Lehrreiche Uebungen oder Betrachtungen so gar nützlich und erpriesslich sich im Geist zu erneuern: Geistlichen, Geist und Vollkommenheit liebenden, Closter Jungfrauen zugewidmet. Braunsberg 1724. w 4ce, str. 60.

— (Der) Johannis III. obacz Cassander (Staatsmaximen der Pohln. Königswahl. 1697).

Geistliche ob. Dach S. (Arien 1652) — Dülger D. (Pesth 1620) — Drews J. (Kinderspiel 1701) — Elger P. (Gesänge 1621) — Jäschke A. (Pilgrim 1689) — Lancicius N. (Büchlein 1671. Betrachtungen 1667. 1689) — Praetorius E. (Taube 1700) — Preussius J. (Weyrauch 1662).

Gelanius Daphnaeus (pseudonym) ob. Smieszkowicz Laur. (Virtuti).

GELAROWSKI X. Bonawentura S. J. (1656 † w Lublinie 1711 r.). Kazania na niedziele całego roku y Swięta Chrystusowe od X. Bonawentury Gelarowskiego Soc. Jesu miane a po śmierci jego wydane. W Toruniu Impressit Joh. Nicolai Typographus. Roku 1727. w 4ce, kart 4 nlb., str. 911 i 6 kart rejestru.

Dedyk.: Pannie Teresie Lasocki Xieni Toruńskiej S. O. Benedykta Collegium Toruńskie S. J. — Kazanie pierwsze jest na niedzielę pierwszą adwentu: Erunt signa. Ostatnie na niedzielę po świątkach 24-tą: Prope est. W końcu: Kazanie na poświęcanie kościoła.

Akad. — Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— Toż:... po śmierci iego wydane. w Poznaniu w Kollegium Soc. Jesu. 1737. w 4ce, kart 4, 593 i reg.

Wileńs. — Ossol.

— Toż:... teraz zaś przedrukowane w Sandomierzu. 1738. w 4ce, str. 563 i Reg.

Brown. 176. — Sommervogel Bibliot. III 1306.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Kijows. — Wilno.

GELASINUS Gasparus (um. 8 września 1637 r. w Krakowie). Corona Palladis: virtuti et honori aegregiorum juuenum Joan. Nossowski. & Joan. Wolffowic Leopoliensivm. Dvm In Alma Vniuersitate Crac: primam in Artibus & Philosoph. Lauream publicè ac solenniter inter caeteros consequerentur. Consecrata A. M. Gasparo Gelasino Leop. Nouodvorsciano Proffesore: Amico vero & Indigenâ suo officiosissimè. (Na końcu:) Cracoviae, In Officina Typ. Matthiae Andreouiensis, Anno Domini 1635. w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrocie tytułu pod herbem miasta, wiersz: In Stemma urbis Leop. Poczem wiersz: Leopoli. Laus tua, laus nostra est. Poczem: Ode dicol.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Επικροτησις, Sive Tripvdium per gestientes invitante Appolline Musas. Hymenaeo Invinctis[mi] Ac Potentis[mi] Dni D. Vladislai IV. Poloniae ac Sveciae Regis, &c. &c. et Sereniss[mae] atque Avgustiss[mae] Caeciliae Renatae Archiducissae Austriae, Ducissae Burgundiae, Styriae, &c. &c. Neosponsorum. Per M. Gasparvm Gelasinvm Leop. Philos: in in alma Acad: Crac. Doct: et Professorem, Collegij Min: Collegam. Publicatvm. Crac: Ex officina Francisci Caesarij, Anno Dni 1637. w 4ce wielkiej, 3 arkusze.

Na odwrotnej stronie tyt. orzeł polski, na jego piersiach herb Waza, obok stoi dwóch aniołów trzymających nad orłem koronę, to wszystko otaczają dokoła herby ziem i województw; pod tem 4 wiersze łacińs. podpisał Jan Wolphowic Lwowianin, bakałarz NN. WW. i filozofii. Najprzód śpiewa poeta, dalej Muzy: Kalliope, Urania, Euterpe, Klio, Erato, Terpsychora, Melpomena, Talia i Polymnia, wysławiając cnoty i przymioty tak domu Austryackiego jak i domu Wazów, wszystko odami. Na końcu: Impensis ex fundatione perpetua Bart. Nouoduorski.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zamoj.

— Gratulabunda Musa, Illustrissimi ac Reuerendissimi Domini, D. Jacobi Zadzik. Dei gratia Cracouiensis Episcopi, Reipublicae Senatoris, Seueriae Ducis, Sanguini, Virtuti, et honori, a nobili Scholae Poëseos Nouodworscianae iuuentute cum magno venerationis officio consecrata. Anno Christi recens orto M.DC.XXXVI (1636). Cracoviae, In officina typhographica Francisci Caesarij. fol. ark C_2 (kart 10).

Na odwrocie str. tyt. herb Zadzika, pod nim wiersz łaciński Jana Dembińskiego. Poczem następują wiersze innych uczniów, poprzedzone wierszem prof. poezji szkoły Nowodwor. Kaspra Gelasinusa p. t.: Vetusto Illustr. Senatoris Sanguini (kart 3). Dalsze wiersze podpisują: Isidorus Janussus de Ostrog dux in Zasław. Casim. Radomicki. Joan. Hulewicz. Alex. Koniecpolski. Mart. Oleśnicki. Paul. Kurdwanowski. Joan. Stradomski. Joan. Broniewski. Steph. Drzewiecki. Franc. Niewiarowski. Stan. Dąbski. Petr. Białozorski. Romuald Czermiński. Andr. Pipanus. Jacobus Naimanowicz.
Na ostat. stronie: Impensis, ex fundatione perpetuâ, M. D. Bartholomaei Nouoduorski, Equitis Melitensis, Ord. Sancti Joannis Baptistae Hierosolimitani, S. R. M Aulici, et militiae Praefecti, Commendatoris Posnaniensis, excussa.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Cynerski Jan (Professor Academicus 1637) — Piotrowski Lucas (1669. 1773).

Muczkows. Statuta 293—4. 298.

GELASINUS Nicolaus (ur. 1525). Orationes duae. [De ordinibus in philosophorum scholis, ad ordines Academiae Crac. in Baccalaureorum renuntiatione. 2) De lectionis orationum usu]. Cracoviae ap. Lazarum Andr. excus. 1553. w 8ce.

Dedyk.: Janowi Ocieskiemu kanclerzowi kor
Encykl. Orgelb. IX 748—9. — Jussyń. I 94.
Czartor.

— ob. Maricius Sim. (De Scholis 1551) — Szczerbic Paweł (Speculum saxonum 1581).

Geld ob. Projekt.

Gelder ob. Kümmel Ad. Christ.

Geldrius Mikoł. ob. Bzovius Abr. (1640).

Gelehrsamkeit ob. Rollius T. (Lucius 1704).

Gelehrte Preussen ob. Preussen (1722—1724).

Gelehrtengeschichte (Polnische) ob. Wilkens H. D. (Etwas aus der pohlnischen Gelehrtengeschichte 1792).

GELENIUS Aegidius (1595 † 1656). Historia et vindiciae B. Richezae Commitissae Palatinae Rheni Reginae Poloniae cum genuina Genealogia ejusdem & antiquisimorum, Comitum Palatinarum Rheni, atque aliorum Principum & Procerum Europae qui ab Ipsa & LXIV Beatis in linea descendente progrediuntur Omnia ex vetustis Mss. monumentis & diplomatibus, post sexcentos annos ex Archivis in lucem producta. Opera Aegidii Gelenii Canonici & Scholastici S. Andreae Coloniensis. Coloniae Agryp. Cum Licentia & Privil. apud Petrum Gymnicum civem et bibliopolam juxta Portam Flaminiam. Anno Christ. 1649. w 4ce, str. 12, kart i stron 51.

Dedykacya: Joanni Casimiro Regi.
Czartor. — Ossol. — Przeźdz.

GELENIUS Jonas. Hodoeporicon Friderici Augusti, ducis Saxoniae. Dresden, 1719. folio.

GELENIUS (Ghelen) Sigismundus z Pragi (1497 † 1554). Lexicon symphonum quo linguarum Europae familiarum Graecae, Latinae, Germanicae ac Sclavinicae concordia consonantiaque indicatur. Basileae, 1537. w 4ce.

— Toż:... Basileae, 1544. w 4ce.

Gelfeldius Laurentius ob. Pistorius Joannes (1555).

GELHORN Andrzej. Józef. Anadema virtutis eruditae Clenodijs. VII v.v. D.D. Primae Laureae Candidatorum pretiosum. Dum in alma Universitate Cracoviensi ab Illustri Clarissimo et admodum Reverendo: Domino D. M. Valentino Wichrowski Phiae: Doctore, ejusdemq; Regio Professore, Collega Majore, Ecclesiarum Collegiatae S. Annae Archidiacono, parochialis Sulicoviensis Curato In Frequentissima Nobilissimorum Hospitum Corona Artium et Philosophiae Baccalaurei ritu solenni renuntiarentur. Per Andream Josephum Gelhorn, ejusdem Laureae Candidatum in vim fraterni affectus et gratulatorij Applausus praesentatum. Annô Domini 1733. die vero 18. mensis Aprilis. Cracoviae, typis Universitatis 1733. folio, k. 8 nlb.

Na odwrocie tytułu miedzioryt S. Jana Kantego z podpisem: A. Freindt sculp. Olc. Zaczyna wiersz: Clenodio virtutum Joanni Cantio. Potem wiersz na examinatorów. Dalej wierszami uczczeni: Franc. Zawadzki. Dan. Puchalski Joan. Izicki. Mart. Michoński. Laur. Bartoszowski. Christ.Ręczyński. Kończy wiersz L. Bartoszowskiego na cześć Gelhorna.
Jussyńs. Dykc. 94. Jagiell. — Ossol.

— ob. Jankiewicz Jan K. (Metamorphosis 1735).

GELLERN Ernst. Elegie zu Ehren Daniel Ernst Czierenbergk und Jungfr. Judith Peter Hendrichs Tochter. (Bez w. m. i r.) w 4ce.

— Freuden Gedichte als Petrus Ölhaffius mit der Barbara Thurawin geborne Borckmannin sein hochzeitl. Ehrenfest beging. Dantzig, 1643. w 4ce.

GELLERT Chrystyan Teotym (ur. 1715 † 1769). Kapelusza różne przypadki y postawy JP. Gellerta, po niemiecku pisane, a teraz wierszem polskim przełożone. w Warszawie 1775. w 8ce.

Katalog Grela.

— Toż:... y postawy z niemieckiego J. Mci P. Gellerta Wierszopisa sławnego. W Warszawie 1780. nakładem i drukiem Michała Gröll a księgarza nadw. J. K. Mci. w 8ce, str. 14.

Krasińs. — Ossol.

— Komedya o losie szczęścia w loteryi. We trzech aktach od JMci pana Gellerta sławnego Akademij Lipskiey Professora po niemiecku napisana, teraz zaś na polski ięzyk przełożona. W Wrocławiu 1771 nakładem Wilhelma Bogumiłego Korna Bibliopoli. w 8ce, str. 141. Ossol

— Komedya o dewotce. W Wrocławiu 1771. w 8ce.

Catalogue de J. Glaize 1796.

— Listy JMci Pana Gellerta sławnego Akademiy Lipskiey Professora z niemieckiego na Polski Język przełożone. W Wrocławiu, znajdują się w Wilhelma Bogumiłego Korna, księgarni 1774. w 8ce, str. 190.

W przedmowie podpisał się tłumacz S. S. (Szymański Stanisław). — Powiada on tam, że niektóre trudniejsze poezye opuścił i obiecuje, że wytłumaczy i inne prace Gellerta. Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Napomnienia na piśmie dane od oyca synowi przy wysyłaniu go na nabywanie nauk do akademii, z pism Christiana Gellerta wyięte y z niemieckiego na polskie przetłumaczone. w Wilnie w drukarni Akademickiey 1774. w 8ce, 4 arkusze.

W dedykacyi podpisał się tłumacz Ignacy Witoszyński. Zielińs.

— Toż:... Edycya II. W Wilnie, w Drukarni J. K. Mci przy akademii Roku 1781. w 12ce, str. 95.

Nie ma dedykacyi. — Na adwrocie tytułu: Imprimatur 9 Martii 1774. Podpis: Petrus Toczyłowski Canon. Cat. Jagiell.

— Toż:... Warszawa 1780. w 8ce.

— Moralne pisma od J. Mci Pana C. F. Gellerta sławnego Akademiey Lipskięy Professora po niemiecku wydane, teraz zaś na polski język przełożone. (Tomów 2). W Wrocławiu nakładem Wilhelma Bogumiłego Korna 1775. w 8ce. Tom I k. 6, str. XVI i 416. Tom II 1776. str. VI, 358.

Akad. — Czetwert. — Krasińs. — Ossol — Zielińs.

— Przypadki Szwedzkiey hrabiny G*** przez JMci Pana Gellerta Profesora Akademii Lipskiey, po niemiecku napisane, a teraz na polski przełożone język. W Lipsku nakładem Jana Chrystyana Kleyba, Bibliopoli frankfurtskiego R. P. 1755. w 8ce, k. 3, str. 190.

Dedyk.: Adamowi Bronikowskiemu, Żychlińskiej i Orzeszkowskiej majętności dziedzicowi. Podpisany: A. z B. K. tłomacz, który mianuje się jego kolligatem. — W powieści tej opisane są cierpienia skazańców na Syberyi.

Bauch Patryota Polski 1761. str. 5—6.
Jagiell. — Ossol.

— Żona choruiąca, komedya we trzech aktach, po niemiecku napisana, teraz, z niektóremi odmianami, po polsku przetłumaczona przez B. T. Spikiermana. W Warszawie 1769. nakładem Michała Grela Komissar. nadwor. y Bibliopol. J. K. M. w 8ce, str. 45.

Ossol.

— Toż:... Edycya druga. W Warszawie 1773. Nakładem Michała Grela Bibliopoli J. K. Mci. w Marywilu N. 19. pod znakiem poetów. w 8ce, str. 48.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

(Gellert). Elegie auf Herrn Gellerts Tod. Danzig 1769. w 4ce.

— ob. Gottsched J. K. (Gramatyka 1773) — Jelinek X. Franciszek (1766. 1793).

Gellius ob. Laudinus (1511).

Geltrude de Pologne ob. Zannowich St. Castriotto (Epitres et chansonnettes 1779).

GEMBART Alexander. Salutatio a perillustr. et reverendissimo Domino Alexandro Gembart Canonico Metropolitano Gnesnensi, Officiali et Decano Calissiensi, circa visitationem generalem cel sissimi Christophori Szembek Archiepi scopi Gnesnensis, Primatis Regni pri mique Principis in insigni collegiata Calissiensi dicta 1742. die 9 7bris.

W Ostrowskiego Suada lat. 1747. II str. 122.

— ob. Awedyk Konst. (Kazanie 1747) — Bielski J. (pro Alvaro 1746) — Głowacki Ign. (Immunitas 1758) — Prima in regno (1748).

Gembart Stanisław ob. Przyjemski Stan. (Acroama 1624).

Gembiccy ob. Nałęcz (1713).

Gembicka ob. Morawski Jan (Prawdziwy wizerunek 1695).

GEMBICKA Barbara z Ponińskich. Jasne zwierciadło prawdziwego nabożeństwa do S. Jana Nepomucena. Poznań, drukarnia S. J. 1725. w 8ce.

Encykl. Orgeb. T. 9. str. 754.

— Życie S. Jana Nepomucena z niemieckiego przetłomaczone przez Gembickę z domu Ponińskę Kasztellanową Nakielską. w Poznaniu 1724. w 8ce.

Zapewne toż samo co poprzednie, tylko tytuł przekręcony.
Zał. Progr. p. 47. — Jocher 8461.

(Gembicka Dorota z Grotów). Dyaryusz apparencyi pogrzebowey ś. p. W. JMci Pani Doroty z Grotów Gembickiey Starościny Nakielskiey herbu Rawicz w kościele Łabiszyńskim WW. OO. Reformatów erygowaney dnia czwartego Czerwca r. 1731. Bez m. druku (Poznań). w 4ce, kart 10 nlb.

Z wszelką dokładnością opisana jest przez X. Reformata cała wystawa pogrzebowa w kościele urządzona.
Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Mitulski Norb. (Kazanie przy depoz. serca 1732) — Waligórski X. Mich. Jan (Wieczna pamięć 1731).

Gembicka Eleonora z Mniewskich ob. Dambrowski X. Józef (1688).

Gembicka Marianna ob. Mielżyński Franc. (Hymenaeus 1720).

GEMBICKI Andrzej († 1655). Kommissya od J. W. Jmci Xiędza Jędrzeia Gębickiego biskupa Łuckiego y

Brzeskiego do kościoła Podkamienieckiego Góry Różańca S. Nayświętszey P. Maryey naznaczona. 1715. w 4ce.

Branic.

— Sobór kiiowski schizmatycki przez Oyca Piotra Mohiłę złożony 1640. w którym, iż wielkie absurda y przeciwności wierze S. znayduią się, przeto czułością y staraniem X. Andrzeia Gembickiego biskupa Łuckiego na przestrogę Rusi nie w Unii będącey z Ruskiego na Polski przełożony. W Warszawie 1641. 20. Sept. w 4ce, ark. 2.

— Toż:... złożony y odprawowany roku 1640. począwszy od dnia 8. Septemb. aż do dnia 18., w którym iż wielkie absurda y przeciwności wierze świętey katolickiey znayduią się, przeto czułością pasterską y staraniem Jaśnie Wielmożnego Jego Mości X. Andrzeia Gembickiego biskupa Łuckiego, na przestrogę Rusi nie w Uniey będącey, żeby wiedziała iakiego pasterza naśladuie: który ieśli sam nie wie iako wierzy, a iakoż ich może prawdziwey wiary nauczać? z Ruskiego na Polski ięzyk przez Wielebnego X. Kassiana Sakowicza przełożony y powtóre z druku wydany. W Krakowie, w drukarni Marcina Filipowskiego. A. 1642. w 4ce, k. 8. nlb.

Niesiec. II 192. Czartor.

(Gembicki Andrzej). Illmo et Rmo Dno Andreae Gembicki Episcopo Luceoriensi, Abbati Trzemesznensi, feliciter Episcopatum Luceoriensem... Ode. Cracoviae, apud F. Cezary, 1638.

Napisana na wjazd Andrzeja Gembickiego na biskupstwo

— Taenia immortalitatis ex fascia Gembiciana elaborata et per coronatarum virtutum Themidem variorum insignium meritorumque fasciculis texta, felicissimo Illustrissimo ac Rndo DD. Andreae Gembicki Dei et Apost. sedis gratia Eppi Cracoviensis ad Eppalem Sedem ingressui, a nobili studiosaque Juventute Collegii Luceoriensi Soc. Jesu dedicata anno 1639. Lublini. folio, 10 arkuszy. Czartor. — Ossol.

— ob. Bieżanowski Stan. Józef (Aetern. Splendor 1654. Festa Nałęcziana 1663) — Broscius Joannes (Quaestio theolog. 1648) — Bytomski Joannes (1638) — Canevesi Thomas (Ode 1688) — Constitutiones per P. Mirowski (1611) — Dubowicz Jan (Hierarchia 1644) — Dziedzic Joannes (Rosa Brosciana 1653. Fascia 1654) — Mohiła Piotr (1642) — Okolski Sz. (Góra święta 1648) — Otrebusz Daniel (Tiara episc. 1638) — Papenkowicz Wojciech (Quaestio metaph. 1645) — Perowic J. (Quaestio 1632) — Przyłuski Baltazar Stan. (Felix Luceoria 1639) — Sakowicz Kassian (Sobór Kijowski 1642) — Soszyc Jakób (Testimonium 1639) — Załuski Andrzej (1680).

Święcki Hist. Pamięt I 67. — Rzepnicki Vitae Praes. II 384. — Łętowski Katalog II 244-6. — Radziwiłł Pamiętniki I 424. II 188. — Encykl. Orgelb. IX 852—53. — Chełmecki Wspomn. o kośc. S. Mich. 19.

GEMBICKI Jakub (1569 † 1633). Hymny starego y nowego testamentu, rytmem polskim a na melodye psalmów przełożone od X. Jakuba Gembiciusa sługi słowa Bożego... ob. Dawid (Psalmy H. Rybińskiego 1619).

Jocher 7174.

— Katechizm większy y mnieyszy. W Gdańsku drukował Andrzey Hünefeldt, 1619. w 8ce.

Bent. H. lit. I. 242. — Siarcz. Obraz I. 138. — Wiszniew. VI 525. — Łukaszew. Kościoły braci Czes. w WPols. 189. 282. — Węgierski And. Hist. eccles. Slav. 1652. s. 394. — Juszyń. Dykc. II 440. — Wiszniew. VII 184. — Encykl. Orgelbr. IX 754.

Gembicki Joannes Episc. Culmen. ob. Bieżanowski Stan. Joz. (Arcus triumph. 1649. Septiconicum 1669. Sacrae fasciae 1653) — Dziedzic Joan. (Theatrum 1657) — Kochanowski Andrzej (1658) — Łowicki Albert (1655) — Mroskowski Marinus (1657) — Nucerinus Albertus (Fasciae conclus. 1651) — Ode — Papczyński (1666) — Pastorius Ad. (gratulator. 1674) — Racki Joannes (Typus 1646) — Sławieński Stanisław (Assertiones 1618) — Stanislaus a Jesu Mar. (Panegyris 1666) — Temberski Stanisław (Fascia lemni-

scata 1657) — Władysław IV (Typus. 1646) — Waizenegger (Assertiones 1618) — Zawacki Teodor (Processus 1647).

(Gębicki Joannes II) (Gembicki), Kasztelan Płocki i Nakielski. Fascia Gryphis vinculum, sive auspicatissimus hymenaeus Illus^{morum} Neosponsorum Joannis Gębicki Castellani Plocensis et Teresiae Mariannae Bykowska Castellani Podlachiae filiae, ab obligatissimo Collegio Petricoviensi Sch. Piarum oratione panegyrica deductus a. 1693. Varsaviae typis S. P. fol. H_2.

Dodany na końcu wiersz polski: Applauz Polskiego Apollina. folio, sign. E.

— Nałęcz senatorskiego Jaśnie Wielmożnych Gembickich domu, przedtym w dźieł licznych y nieśmiertelnych teraz w szczęśliwey wieczności zwiniony cyrkuł, a przy rozerwáney złotego żyćia osnowie Jaśnie Wielmożnego, Jego Mości Pana Jana Gembickiego, Kasztelana Nakielskiego. Żalem terminu nieznáiącym z kolligowanych domow. A oraz obowiązánego Wielkiemu Imięniu Kollegium Poznáńskiego Societatis Jesu, otoczony. Ná poCząatkU RokU PáńskIego tyślaCnego śIeDMsetnego trzynastego. W Poznaniu w drukarni J. K. M. Clari Collegij Societatis Jesu (1713). fol., k. 12.

Dedyk.: Jaśnie Wielmożney Jeymości Pani z Ponińskich Gembickiey, Kasztelanowey Nakielskiey. — Wierszami różnej miary pisane.

— ob. Łochowski Stan. (Regulae juris 1727).

Gembicki Krzysztof ob. Bieżanowski Stan. Józ (1658) — Dziedzic (1654) — Mroskowski Marinus (1657) — Temberski Stanisław (Fascia lemniscata 1657).

Gembicki Matthias ob. Knapski (Thesaurus T. II 1698).

Gembicki Mikołaj ob. Bodzenta Jan (Srebrne nałęczy 1657) — Stefanowicz Antoni (Kazanie 1657) — Sulikowski Mikołaj (Laetitia 1637).

Gembicki Paweł Kasztel. Łęczycki († 1688) ob. Dambrowski X. Józef (Kazanie na pogrzebie 1688) — Musae (1631) — Przyjemski Stanisław (Acroama 1624).

GEMBICKI Petrus (ur. r. 1584 † 1657). Epistola pastoralis: Petrus Gembicki Dei & Apostol. Sed. Grat. Episcop. Crac. Dux Severiae Vniverso V. Clero Diocesis nostrae Cracouiens. curam animarum gerenti Salutem in Domino. Bez m. i r. (1643). w 4ce, k. 4.

Jocher 7605. Ossol.

— Salutatio Serenissimi ac Inuictissimi Domini Domini Vladislai IV; Poloniae et Sveciae Regis; Electi Magni Ducis Mosch. &c. &c. Ipso die auspicatissimi ingressus, ad capessendum Diadema Regni Poloniae: Habita Nomine Venerab: Capituli Cracouień: In aede Sacra Cathedrali Cr. a Perillustri ac Admod: Rńdo Domino Petro Gebicki, Decano Crac. &c. III Febr. Anno Domini 1633. (Na końcu:) Cracoviae, In officina Andrea Petricouij S. R M. Typogr. Anno Domini M.DC.XXXIII (1633). w 4ce, kart 7.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

(Gembicki Piotr). Honorum Virtutumq. Nexus Petri Gembicki Illustr. et Rndis: Episcopi Cracoviensis Ducis Severiae Solutae ac Ligatae orationis floribus implexus. Sub vernum auspicatum suae Illustrissimae Celsitudinis in sedem ingressum. Opera Coll. Cracov. Societ. Jesu ad Basilicam SS. Petri et Pauli. Anno a florido partu Virginis 1643. (Na końcu:) Cracoviae, typis Valeriani Piątkowski 1643. fol., kart nlb. 22 (ark. K_2).

Prozą i wierszem. Na końcu ark. K_1: Ode ad D. Stanislaum R. Pol. patronem. Pierwszego arkusza to jest tytułu i dedykacyi są dwojakie odbicia. W jednym tytuł sztychowany ozdobny.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Occasus Senatori sideris, e luctuoso ab humanis decessu Illustrissimi et Reverendissimi Domini, D. Petri Gembicki, Episcopi Cracovien. Ducis Severiae. Orbi Polono, Regni Ordinibus, Orbatae Dioecesi, Sacro Catedralis Collegij Senatui, dolentissimae Fa-

miliae. Caeterisq; pompae lugubris, atratis stipatoribus, lamentabilis Anno semel Mortui Pontificis Christi M.DC.LVII. (1657). Aetatis bono publico impensae LXXII. Ratiboriae, Fatis Patriae extra Patriam immortuus. Die, quam inter mortales habuit supremam Pridie Idus Julij. Parentali obsequio Collegii Sendomirien. Soc. Jesu replicatvs (1627). w 4ce, kart 12.

Dedykacya: ad Joannem Gembicki Episcop. Plocensem, caeterosque ultimae voluntatis arbitros. Wierszem nakamiennym.

Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— ob. Alexander a Jesu (Wizerunek 1658) — Antiphonarium (1645) — Assertiones (theologicae 1639) — Bielanowski Stan. Józ. (Annus gratiae 1653. Fascia 1658) — Bodzenta X. Jan Chryz. (Srebrne nałęczy 1657) — Cieciszewski Wojciech (Obrona 1649) — Campianus (Euphimia 1643) — Cynerski Joan. (Fascia meritor. 1650. pietatis 1634) — Constitutiones (1643) — Czeska Zofia (1698) — Dziedzic Joan. (Theatrum maestitiae 1657) — Fredro Andrz. Maks. — Gembicki Wawrzyniec (1635) — Gobat P. Georgius (Sensus et consensus 1651) — Kochanowski Andrzej (1658) — Kuszewicz Samuel Kazim. (Elogium 1643. Applausus 1643) — Lewicki Gabryel (Apollo 1643) — Liberiusz Jacek (Gospodyni 1650. 1657) — Lizniewicz A. Franc. (Aquila 1652) — Łobżyński Joan. Dion. (Triumphus 1644) — Makowski Adam (Itinerarium 1633) — Makowski Szym. Stan. — Mieszkowski Petrus (Polonus politus 1637) — Molin Antonius (Instructio 1643) — Mroskowski Marinus (Kazan. pogrzeb. 1657) — Munus basil. Vladislai IV. — Myszyński Zacharyasz (Winszowanie 1643) — Nakielski Joan. (1634) — Nexus (1643) — Opatovius Adamus (Tractatus 1642) — Perowic J. (Quaestio 1631) — Propositiones (1647) — Puccitelli (Armida 1641) — Psalterium (1654) — Radzki Jan (Sydus ad parant. 1657) — Riccius Chr. (1636) — Roa Martinus (1643) — Rosa (1630) — Saunier Petrus (De fraternitate 1651) — Schola sanctissima (Sanctae Mariae 1646) — Semprowicz Mc. Stanisł. (Żałobliwa 1657) — Słowikowski Justus (Salutaris 1643) — Sobieski Marek (Oratio 1643) — Speronius Joachimus (Botrus Cypri coelestis 1652) — Starowolski Szymon (Magni antistitis 1644. Vita Kadłubkonis 1642. Kazania 1649. Wieniec 1649. Swiątnica pańska 1645. Vitae antistitum 1655. Wieniec 1649) — Stephanowicz Antoni (Kazanie 1657) — Stokowski Jan z Romaszowic (Apographum 1643) — Synodus dioecesana Premisliensis 1641. dioecesana 1643) — Szembek Fryderyk (Rosa caelestis 1630) — Temberski Stanisław (Fascia lemniscata 1657) — Tortowski Jan Chr. (Cursus poet. 1729 — Tomasz z Aquinu (Proposit. 1647) — Ustawy domu panieńskiego — Vitellius Jacobus (Augusta regni felicitas 1633. Panegyricus 1643) — Vladislaus IV (Munus basilicum 1621) — Wojakowski Thomas (Applausus gratulatorius 1643).

Starowols. Monum. 750—1. — Sołtyk Monum. Eccles. Cath. Crac. 43. — Siarcz. Obraz. I 135. — Kwiatkow. Panow. Wład. IV. — Radziw. Pamięt. I 322. 336. 370. — Encykl. Org IX 848. — Chełmecki Wspomn. o kościele S. Mich. 21. — Rzepnicki Vitae praes. I 362—5. — Święcki Hist. pam. I 66. — Pamięt. relig. mor. T. XXIV 241. — Tygod. illustr. 1860. I 186. — Zacharyas. Vitae episc. Prem. 125—129. — Łętowski Katal. II 204—208. — Grabows. Ojcz. Spominki I 730.

GĘBICKI Piotr II. Honor et fortuna viri literati comes. Quod ita esse: in votivum applausum illustrissimo et reverendissimo D. D. Stephano Skrzebowski, Ecclesiarum; Catedralis posnaniensis Archidiacono Pscevensi, Collegiatae S. Mariae Magdalenae Posnaniae et parochialis Bucoviensis Praeposito, Causarum Curiae Celsissimi Principis Episcopi Posnaniensis Auditori Generali et Judici. Praelato literarum et literatorum aestimatori; generosus dominus Petrus Nálęcz Gembicki, Cohortis Loricatae commilito, Scholae pòëseos studiosus, die innovationis studiorum in publico academiae posnaniensis Oratorio brevi apologô demonstra-

vit. Anno Domini 1767 die 11. Julii. Posnaniae. Typis Academicis. — Honor y Fortuna Mężowi Uczonemu hołduie. Co że tak jest: Ná winszowną pochwałę Jaśnie Wielmożnemu Jegomości X. Szczepanowi Skrzebowskiemu Kościołá Katedralnego Poznańskiego Archidyakonowi Pszczewskiemu, Kollegiaty S. Máryi Mágdáleny w Poznániu, y Kościołá Farnego Bukowskiego Proboszczowi, Sądów J. O. Xcia JMci Biskupa Poznańskiego Audytorowi Generalnemu. Prałatowi Náuki Uczonych szanuiącemu, Urodzony Jegomość Pan Piotr Nałęcz Gembicki Towarzysz Znáku Pancernego, Szkoły Rytmotworskiey Uczeń, W dzień Záczęcia Náuk W obecności Nayzacnieyszych Gości W publiczney Káplicy Akádemii Poznańskiey opowiedział. Roku Pańskiego 1767 Dnia 11 Lipcá. W Poznaniu, w Drukarni Akademickiey. w 4ce, k. nlb. 12.

Tytuł na dwóch stronach. Dedykacya Stef. Strzebowskiemu po łacinie. Tekst wierszem po łacinie i po polsku.
Jagiell. — Krasińs.

(Gembicki Stephanus). Certamen Phoebi et Mercurii. Felicissimae coniunctioni illustrissimarum familiarum, cum illustrissimus Dominus D. Stephanus Gembicki, Castellonides Medirecensis, illustrissimam Virginem Annam Krasiniam Castellaniden Płocensem, perpetuùm sacri Connubij Fascia sibi innecteret, dedicatvm a Nobili juuentute Collegij Varsauiensis Scholarum Piarum. Varsaviae, apud viduam et haeredes Petri Elert. S. R. M. typographi (około 1660—70?). w 4ce, kart 4.

Jestto rozmowa Phoebusa z Mercuriusem, wierszowana. Jagiell.

— ob. Gembicki Wawrzyniec II (Fascia coronata 1635) — Jansonius Joan. (Majestas 1643) — Wągrowski Walenty Konstanty (Novi honoris 1639).

GEMBICKI Wawrzyniec (ur. 1559 um. d. 10 lut. 1624 w Łowiczu) Exhortatio ad principem Vladislaum, cum a S. R. M. omnium inclyti Regni Poloniae ordinum consensu, post per Moscoviae invasorem interruptam fidem, et ultro oblata sceptra Varsaviae dimitteretur. 1617.

Siarczyński I 135. Dzików.

— Oratio supremi Regni Poloniae Cancellarii qua ad Joannis Sigismundi Electoris Brandeburg. orationem respondet, ac ipsi eiusque Serenissimis fratribus Regis sui totiusque Reipublicae, Polonae nomine Investituram tradito ex more Vexillo. confert. 1611.

Zawarte w Suada latina Ostrowskiego, t II. cz I. (1747) str. 26.

— JM. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego Przemowa do królewica JM. winszuiąc mu y nauczaiąc go iako ma sobie poczynać w tamtey północney monarchii. (Pod tem drzeworyt). Dnia 6. kwietnia. Contere(?) Domine fortitudinem ... W Krakowie, Roku P. 1616. w 4ce, kart 4.

Na odwrotnej stronie: Pogoń litewska
Krasińs.

— ob. Acta Synodi (Gnesnensis 1621. 1623. 1629. Culmensis 1605) — Aristoteles (Petrycy S. Etyka 1618) — Benedykt Św. (Reguła 1606) — Biskupski Pet. (Conflictus 1613) — Broscius J. (Arithm. 1620) — Cassian Jan (O żywocie 1604) — Constitutiones (1605. 1614) — Frankowic Samuel (Querella ecclesiae 1603) — Gedelius Albert (Typographiae studium 1617) — Gniński Jan (Syncharma 1620) — Hączel Wojciech (Conatus gratiae 1640) — Heidenstęin R. (de dignitate Cancell. 1610) — Januszewski Stan. (liber agend. 1617) — Kazimierz Nicolaus (in symbol. gratitud 1622) — Lissewski Andrzej (Reliquiarum 1613) — Łukaszowicz Tomasz (1620) — Mokrski Albert Hączel ob. Haczel — Musae Novodworscianae (1631) — Neugebauer Salomon (Moscovia 1612) — Reguła (1606) — Sierakowski Stan. (Conclusiones 1618) — Sławieński Stanisław (Assertiones 1618. Charysterion 1610) — Słupski Wojciech (Crisis 1611) — Smieszkowicz Laur. (Ode 1622) — Smiglecki Marcin (De notis 1617) — Smogulecki Maciej (O exorbitancyach 1619. 1632) — Święcicki Wojciech kanonik (Epi-

laterica modulatio 1615) — Synodus provincialis gnesnensis (1621. 1623) — Szembek Fryderyk (O śmierci 1617) Thomas Aquinas (Ens 1659) — Uberus Joannes (De libero arbitrio 1611) — Vadovius Martinus Campius (Quaestio 1616) — Waizenegger (Assertiones 1618) — Zakrzewski Stanisław (Orationum 1620) — Zawadzki (Memoriale 1611).

Grabowski Mich. Źródła do dziej. I 180. — Grabowski Ambr. Ojcz. Spom. II 478. — Łętowski Katal. II — Weinert Starożyt Wa-. II 106. — Bartosz. w Encykl. Org. IX 845—8. — Bibl. Warsz 1853. T. IV 209. — Jaroszewicz Matka SS. Pols. 44. — Siarcz. Obraz. I 134. — Janocki Nachr. II 24. — Siemień. Monum. Eccles. Gnes. 1823. s 58—9. — Gawarecki Pamięt. Łowicza 178—9. — Rzepnicki Vitae Praes. I 150—3. — Raczyń. Wspomn. Wielkp. II 343. — Starowols. Monum. 564. — Święcki Hist. Pam. I 65—6. — Żurkowski Żywot T. Zamojs. 94. — Mecherz. Hist. Wym. I 565—572. — Damalewicz Episc. Vladis. 443. Archiep. Gnes. s. 352. — Naramowski Facies II 142.

GEMBICKI Wawrzyniec II. Fascia coronata, ob insigne procancellarii Regni officivm, a Serenissimo & potentissimo Vladislao IV. Rege Poloniae &c. Illustriss:&. Reverendiss: Domino, Petro Gembicki Nominato Episcopo pręmysliem. Praeposito Generali Miechouiensi. publicè in Comitijs Regni delatum. A nobili Lavrentio Gembicki, Nepote illustriss: D. Pro Cancellarij, studioso eloquentiae in Academia Craco uień. lavdata. Crac. in officina Francisci Caesarij. w 4ce, ark. 3.

Na odwrot. stronie tyt. herb Nałęcz. Przypisał prozą Stefanowi Gembickiemu kasztelanowi Rogozińskiemu ojcu swemu. Data: w Krakowie 15. Grudnia 1635. r. — Całe powinszowanie prozą ułożone, pełne pochwał dla stryja.

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossoll. — Tow. Poznań P. N. — Uniw. lwow —

Gembocki Tomasz ob. Broscius Jan (Nouteticon 1626).

Gemeinde ob. Befehl (1617) — Ringeltaube Gottlieb (1783).

Gemina ob. Pallavicini O. (1688) — Wołkowicz X. (sagitta 1642).

Gemini ob. Daszczyński S. (Decus 1699) — Łukowski F. (fratres 1683) — Poniński An. (Soles 1728) — Radziwiłł D. (pulli 1672).

Gemitus ob. Bieżanowski J. (cordis 1682) — Botsaccus J. (S. Pauli 1659) — Chełstowski D. (Statuum) — Fidetowicz M. (gratiarum 1683) — Opacki M. (columbae).

GEMLABBURBITSKY. Consilium, quod Pro redintegrando Polonorum Regno Amicorum integerrimo intimabat Husanes de Gemlabburbits Gemlabburbitsky. Bez m. i roku. (Gdańsk 1659). w 4ce, str. 16.

Lauterbach Poln. Chron. 1727. s. 681. — Jos. Gacki w Bibl. Warsz. 1846. I. 308.

Dzikow. — Horodec.

GEMMA Joannes Baptista († 24. lipca 1608). De vera ratione cvrandi Bvbonis, atqv. Carbvnculi pestilentis, Deque eorundem praecavtione Commentarius. Avthore Joanne Baptista Gemma, Veneto, Serenissimi Regis Poloniae, ac Suetiae Doctore Medico. Dantisci, imprimebat Jacobus Rhodus M.DXCIX (1599). w 4ce, kart nlb. 35.

Ded.: Serenisimo Sigismundo III Pol. Suet. Regi ... Ja. Bapt. Gemma. Dat. Varsaviae, kal. Aug. 1598.

Poliński Wizerun. i roztrz T. 49. s. 147—8. — Wierzbows. I 669.

Branic. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Regis Poloniae ac Svetiae Medico Physico. Secunda editio priori emendatior. Dantisci Imprimebat Jacobus Rhodus Anno 1600. w 4ce, k. nlb. 2, s. 70 i 1 nlb.

Mieści na odwrocie tytułu wiersze In Commentarium podpis.: Mathias Smogolesczki Nob. Polon et Secret. Regius, oraz: Jo. Bapt. Clarius archid. Ferdinandi Austriae Medicus.

Dedyk.: Sigismundo III. Varsoviae 1600. Wierzbows. III 3100.

Bibl. Acad. Med. Chir. Petersb. — Ossol. — Szembek.

— Toż:.. Tertia editio priorib. emendatior, ac locupletior. Cum Privilegiis. Venetiis apud Joan. de Albertis. M.D.CII (1602). w 4ce, kart 4, str. 80.

Dedic.: Sigismundo III Polon. Regi.

Jagiell.

Starowols. Monum. 79. — Encykl. Orgelb. IX 755—6. — Tolckenmith. Elbing. Gedächtniss. 1753. s. 405.

Gemma Korneli ob. Theobaldus J. Wyobrażenie (1578).

Gemma Doctorum Divinissimus Bernardus Mellifluus Clarae Vallis Praesul Infularum et Laurearum sublimis Gloria. Parvi ab origine Cistercij Fontis Jugens fortuna. Sub tutissimo Praesidio Avitarum Excubiarum Perillustr. Ac Reverend. D. D. Samuelis Joannis Gninski, Abbatis Coronoviensis Ordinis Cistersciensis S. R. M. a Studio Provinciali Clarae Tumbae in Coronide cursus Theologici locata. Anno Unionis hypostaticae in terris repositae 1725 Sub praesidentiae R. P. Joannis Philippi Boszkowski Profess. Landensis Sacr. Ord. Cisterciensis Studij ejusdem Regentis et actualis Sacr. Theol. prof. Cracoviae. Typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. typ. 1725. fol., k. nlb. 4.

Ossol.

— Regum Coronaria in Palladio conclusa capite a minimo natu Thebanarum regis Filio aperta ... nunc theatralibus ignibus erudito Palaemonio Academico orbi ... a Juventute Academiae Vilnensis in corona Anni Scholastici illustrata. Anno 1723. Kalendis Augusti. Vilnae, Typis S. J. fol. 1 ark.

Program teatralny.

— ob. Brzostowski C. C. (Tiarae 1688) — Dönhoff Georg. (regni 1689. Praesulum 1701) — Gremberg H. (Unionis 1732) — Jacobi J. (J. Cantius 1690) — Ignatius (ob. Zawadzki) — Joachimus a Nat. (D. Thomas 1672) — Kwiatkiewicz J. (annuli 1678) — Małowiecki Ad. (pietatis 1690) — Margowski A. R. (honoris 1691) — Mazurkowic W. (D. Casimirus 1668) — Ostrorog A. (Corneli 1774) — Rzączyński G. (Poetarum 1700) — Schneberger A. (Amethystus 1565) — Sieniawski Nic. (Poloniae 1687) — Szydłowski M. (florum 1687) — Wielopolski J. (annuli 1677) — Zawadzki Ign. (latinae 1688. 1700).

Gemmeum ob. Boleslavius Kl. (monile 1683) — Buchowski A. S. (honoris 1688).

Gemüth ob. Oloff Eph. (Sauer 1713).

Genir Teofil ob. Concina (1766).

GENATHIUS Johann Jacob. Decas III. Disputationum medicarum selectarum ... de novo recusarum Anno M.DC.XX. Basileae Sumptibus Joh. Jac. Genathii... (1620).

Dedyk:... Viro D. Samueli Makowsky, Polono Med. Doctori ... sacram facit Joh. Jac. Genathius ... Gdańs.

GENCZ. Etwas ueber das Salzwesen in Polen. Natura non per saltum. Warschau, gedruckt bey P. Dufour, königl. Hofrath und Directeur der Kadeten Buchdruckerey M.DCCXCI. (1791). w 8ce, str. 37. Akad. — Krasiós.

Genealogia et svccessio Martini Lvtheri. Qvinti Evangelistae et Patris, qui genvit hos tot Evengelicos filios et familias, in orbe Christiano, Ecclesiae Dei et sibi mvtvo rebellantes. Anno M.D.LXI. Bez m. (Cracoviae 1561).' w 4ce, kart 19.

Znak i dewiza drukarza: Chrystus na krzyżu i napis: Victoria est nostra. Po rogach cztery główki.

Dedykacya: Janowi Przerębskiemu Arcyb. Gniezn.

Jocher 3150. — Wierzbows. III 2380. — Załuski Conspect. Collect. 42.

Czarnec. — Ossol.

— Nisidesa z Gratisem: Abo wywod Liniey. Z ktorey zacność swoię y własność sobie przytomne pokázuią. A Nákoniec Nowiniarz z Hochábesem tę rzecz konkluduią. [Tu drzeworyt koguta]. W Krakowie. Roku Pánskiego 1635. w 4ce, k. 7.

Na odwrocie tytułu wiersz do czytelnika. Jesto dyalog. Nisides oznacza człowieka, który sprawia interesa tylko za pieniądze, co opowiada wierszem makaronicznym. Przeciwnie Gratis. Ten powiada do Nisidesa: Dla ciebie mię z Krakowa swoi wyświecili i me księgi niewinne u pręgierza bili, mówiąc: świata niegodne Gratis wydał księgi. Nowiniarz, rycerski pachołek, stoi po stronie Gratisa Hochabes opowiada o kupcach w Sukiennicach i Włochach sprzedających kitajkę i atłas. — Kończy autor, że te rzeczy są nie godne by czytane były w kościele, ale przeczytać ich przy stole gościom nie zawadzi.

Jagiell. — Ossol.

— comitum Junositarum Thabasz — Załuskiorum (Et de Załuskie Krosnowskiorum), Bilinsciorum, Radzieiowskiorum et Kołonum. Bez wyr. m. i r. (około 1760). 1 tablica folio.
Jagiell.

ob. Chodykiewicz Clemens (1770) — Christian V (a Piasto 1674) — Cynerski Joan. (1639) — Dachnowski Jan Karol (1640) — Denhoff Stan. (1724) — Eickstet Valent. (1728) — Hennig S. (tabule 1598) — Herberstein (Tafel der poln. Fürsten 1543) — Jabłonowski Jan Stanisław (Zabawa chrześciańska 1700) — Jagużyński (1727) — Jastrzębski Wojc. K. (drzewo 1644) — Joannes de Nigra (Ordin. canonicorum 1619) — Kiersnicki Atanazy (Kettler 1727) — Kochanowski Mateusz (1750) — Königsstamm (1694) — Kozielski (Königstamm Korybutów) — Korczyński Kassyan (1759) — Koteritz Balt. Abr. (1700) — Krzanowski A. M. (1727) — Kwiatkowski Marcin (1577) — Maszkowski Andrzej (1739) — Mazurkowic Valent. Joan. (1662) — Messenius Joh. (Sigismundi III 1608) — Myszkowscy (1727) — Nostitz Gotfr. Erdman (1767) — Ogińska (1743) — Ogiński (domu Ogińskich 1707) — Ordinatio (1727) — Pazowski Joz. (Xżąt Nowogrodzkich 1759) — Pezarski And. (Genealogica Series 1732) — Przedborski P. Joz. (tablice 1763) — Pukalius P. (Ordinis Canonic. 1619) — Rhanaerys Sam. (Wohlgemeinter 1723) — Rucieński Marcin (1751) — Rydulski Piotr Józef Kanty (1472) — Severinus Dom. (Christi) — Sobieszczański Alexander (Szczęśliwość 1738. Jubileusz 1741) — Stryjkowski Maciej (XX. litews. 1626) — Styrpejko Jan (Tablica) — Szybalski Józef Walenty (Dissertatio 1765) — Thesaurus Emanuel (Elogia 1740) — Thilo G. (Skronskiana 1702) — Żuliński Mich. (Laudatio 1762).

Genealogia Błędowskich ob. Korczyński Kassyan (1761).
— **Borzęckich** ob. Dyrowski Piotr X. (1702) — Korczyński Kassyan (1759)
— **Branickich** od Popiela ob. Wojakowski Jerzy (Gościniec sprawiedliwy 1758).
— **Brühlów** ob. Rudzieński Kazimierz (1749).
— **Brzezińskich** ob. Broniński And. (Spór 1759).
— **Bukowieckich** ob. Rudomicz Baz. (1648).
— **Butlerów** ob. Morski Alex. (Zodyak 1730).
— **S. Casimiri** ob. Święcicki Grzegorz (Theatrum 1604).
— **Chłapowskich** ob. Kalicieński Stan. Wincenty (Angelus Doctorum custos 1755).
— **Czapskich** ob. Obrębski A. (Philosoph. 1747) — Przanowski M. Dekret 1725) — Rydulski Piotr Józef Kanty (1766).
— **Czarnieckich** ob. Potocki Michał (1689).
— **Czarnkowskich** ob. Krasiński Błażej (Via honoris 1729).
— **Czarnockich** ob. Jarzęcki Ant. Kanty (Medium 1758).
— **Czartoryskich** ob. Dyniatyński Jan (Hymen 1617) — Pogonia (1732).
— **Czernych** ob. Fludziński B. (Herculeum 1751).
— **Czetwertyńskich** ob. Galatowski Joannicyusz.
— **Dzierżanowskich** ob. Kałowski X. Marcin (Królowa 1717).
— **Firleja** ob. Firlej Jacobus (1727).
— **Fredrów** ob. Kuuk P. A. (Academus 1719).
— **Gawrońskich** ob. Korczyński Kassyan (1759) — Lucyan (1610).
— **Giebułtowskiego Wojc.** ob. Paprocki Bartłomiej (1613).
— **Granowskich** ob. Granowski Kaz. (1757).
— **Gutenfelsów** ob. Gutenfels J. (Gemini 1725).
— **Hozyuszów** ob. Bielatowski Adr. (Ascensus 1733) — Grzowski Jan (Prześwietny 1711).
— **Hulewickich** ob. Potocki Michał (1689).
— **Humieckich** ob. Trzciński Krzysztof (Laur niezwiędłej 1730).

— **Jabłonowskich** ob. Brzeziński Pafm. (drzewo 1755).
— **Jagiellonów** ob. Robertson Wilhelm (Sermo in ingressu 1734) — Wernerus Joann. (Jagiellonica).
— **Jaskólskich** ob. Przeborowski Ad. (Kłosy 1680).
— **Jelców** ob. Łodziński J. A. (Trybunał 1724).
— **Ketlerów** ob. Rousset (1736).
— **Kicińskich** ob. Wysocki Sam. (Kazanie 1753).
— **Komorowskich** ob. Biegaczewicz A. J. (Ascensus 1749).
— **Kostków, Konopackich i Guldensternów** ob. Duryewski And. (Pamiątka 1702).
— **Kuczyńskich** ob. Zaleski Józef (Latifundia 1729).
— **Kunickich** ob. Tarszeński Dydak (Kazanie 1766).
— **Kurdwanowskich** ob. Porfiryusz (1747).
— **Lanckorońskich** ob. Korczyński Kassyan (1762).
— **Lasockich** ob. Bielatowski A. (Ingressus 1736) — Gołembiowski J. Chrz. (Śmierć 1681).
— **Leduchowskich** ob. Gruszczyński Wal. (Nauki 1774).
— **Łodzińskich** ob. Lipiewicz Ant. (Korona 1748).
— **Łosiów** ob. Bieńkiewicz R. (Paron 1747).
— **Lubomirskich** ob. Potocki Michał (1689) — Roszkowski Bened. (1752).
— **Matuszewiczów** ob. Arias F. (Gwiazda 1749).
— **Michałowskich** ob. Otrebusz Daniel (1639).
— **Morsztynów** ob. Korczyński Kassyan (1762) — Morsztyn Paweł S. J. (1730).
— **Nekandów** ob. Morski Al. (Zodyak 1555).
— **Ogińskich** ob. Pezarski Andreas (1732).
— **Ogrodzkich** ob. Lewartowski Jan Nep. (Kazanie 1768).
— **Ossolińskich** ob. Morski Alex. (Zodyak 1555) — Naramowski Adamus 1727).
— **Płazów** ob. Morski Alex. (Zodyak 1555).
— **Potockich** ob. Buchowski Ben. (Colossus 1724) — Geszka P. (Thesaurus 1758) — Orłowski Ignacy X. (1724) — Płochocki X. Józef (Żałobna (1767) — Potocki Michał (1689) — Potocki Paulus (1747).
— **Prussica** ob. Henneberger Kasper.
— **Rozumowsciorum** ob. Kozaczyński Michał (1745).
— **Sapieżyńska** ob. Gruszecki Hier. (Cel. 1748) — Kuliński Józ. (Zwłoki 1751) — Mylius Arnold.
— **Saxonicae domus** ob. August III (Duodecies descendens) — Gemini Soles — Lippert D. (Bodenehr Principes regii 1739) — Nurkiewicz Gabr. J. (Genealog. domus 1739) — Pietrowicz Ignacy (Trauer und Lobrede 1763) — — Rinck Chr. G. (1733) — Robertson Wilhelm (Sermo 1734).
— **Scypionów** ob. Rosołecki Łukasz (1739).
— **Sieniawskich** ob. Malski Andrz. (1643).
— **Sierakowskich** ob. Biegaczewic A. (Sagitta 1742) — Ciszewski W. (Kazanie 1761).
— **Skarbków** ob. Muchowski Maciej (1730).
— **Skórzewskich** ob. Hulewicz Andr. (Zbior 1788).
— **Socyna** ob. Oederus Georg. Lud. (1739).
— **Strzemeskich** ob. Ostrowiecki Michał (1693).
— **Sułkowskich** ob. Sewerynowicz Joan. Chrisost. (Suppetiae 1756).
— **Tarłów** ob. Płochocki X. Józef (Żałobne 1767).
— **Tyszkiewiczów** ob. Izdebski Albertus (Phaenomena 1649).
— **Waxmanów** ob. Bigoszewski Adalb. (Monumenta 1756).
— **Wężyków** ob. Karwosiecki Tom. (Idea 1753).

— **Wiktorów** ob. Benignus H. od S. Teresy (1759).

— **Wilkońskich** ob. Guewara (1751).

— **Wiśniowieckich** ob. Ponte Ludwik (1728).

— **Wiśniowieckich, Zamojskich i Ostrogskich** ob. Czarnocki Wojc. (Kazanie 1629).

— **Wodzickich** ob. Franchi W. (1741).

— **Zebrzydowskich** ob. Bielecki Stan. S. J. (Eruditi 1686).

GENEBRARDUS Gilbert Ord. Bened. De Sancta Trinitate libri III. contra huius aevi Trinitarios, Antitrinitarios et Autotheanos G. Genebrardo Theologo Paris. auctore. His praeposita est Summa sessionum synodi, quam triennio superiore ministri Poloni cum Trinitariis Petricoviae habuerunt, ex alicujus amici Poloni epistola. Tertio libro symbolum S. Athanasii exponitur et a contumeliis Valentini Gentilis vindicatur. Ad D. Carolum Lotharingum Cardinalem et principem, Parisiis M.DLXIX (1569). Apud Joannem Benenatum cum privilegio Regis. w 8ce, k. 8, str. 317 i Index k. 11.

Jocher 3619. — Bibl. Warsz. 1858. T. 71. str. 66. Czartor. — Warsz. Uniw.

Genera plantarum vocabulis characteristicis definita (1776.) ob. Wolf N. M.

General- und Special-Bekänntnuss der christlichen Lehre von den Evangelisch Reformirten Kirchen in Pohlen und Litthauen auf dem Colloquio zu Thorn 1645 verfasset und übergeben. Lissa, Daniel Vetter, 1650. w 8ce, str. 61.

Generałach (O) Artylleryi ... B. r. fol. k. 1. (w 18). Czartor.

Generałów (O przyzwoitej) w wojsku koronnem liczbie. B. r. (18 w.) fol. k. 2. Branic.

Generałowie wielkopolscy ob. Series generałów wielkopolskich.

Generalna konfederacya ob. Poparcie (1707).

Generibus (De) dicendi ob. Gorski J. (1559).

Genesius (Tragedia) to iest O Swiętym Genezyusie Męczenniku, dla łacnieyszego poięcia tych, którzy łacińskiey słuchać y na nią patrzyć będą w krótką summę zebrana y na polski ięzyk przełożona. Historya o tym Swiętym Genezyusie y męczeństwie iego, wypisana iest od Dyakonow Kościoła Rzymskiego położona u Suryusza in Mense Augusto. U Kardynała Baroniusza w Rocznych dzieiach, Tomo. An. Christ. 303. U X. Piotra Skargi S. J. w Żywotach Sw. 14 dnia Sierpnia. W Poznaniu w drukarniey Jana Wolraba r. 1619. w 4ce, kart 4.

Wiszniews. VII 300. Ossol.

GENESIUS Utislaus ob. Nauntelius Remigius (1595).

GENESTI Karol Klaudiusz. Józef tragedya. [W Załuskiego Wybór T. 2].

Caroli Claudii Genesti trag. Josephi ex Gallica transtuli ad usum domicellarum Parthenonis regii Sanctimonialium Benedictinarum. [Załus. Bibl. s. 18].

Geneticon ob. Henceius Laur. (Christi 1579).

Genetliaca (Genetliacon) ob. Dzierżanowski (Poloniae 1595) — Gałdoski Andrzej X. (Na Narodz. Boże 1625) — Kuszewic Sam. (Casta dei 1632) — Pastorius J. (Regis 1652) — Sołtanovius K. (C. Rudomicz 1657) — Thamnitius J. (Casimiri 1651) — Treter M. (honoris 1647).

GENGELL Georgius S. J. (1657 † 15 Grud. 1727). Admiranda Lutheri tribus exposita tractatibus. In primo exponuntur & discutiuntur aliqua dicta & facta, Lutherum concernentia, quae ab ejus Affectis, inter Admiranda reponi solent. In secundo exponuntur verè Admiranda Lutheri mendacia, atque Convicia lata in SS. Patres, Sacra Concilia, S. Moysen, & libros Scripturae Sacrae. Itèm Admiranda ejus superbia, & maledicentia. In tertio Tractatu demum, admirandi errores contenti tum in Lutheri Doctrina, tum in ejusdem Doctrinae Confirmatione, tum in datis ab eo variorum Casuum Resolutionibus, exponuntur. Authore Patre Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Pragae, Typis Universit. Carolo-Ferdinandeae, in

Collegio Soc. Jesu ad S. Clem. per Joachimum Joannem Kamenicky Factorem, Anno 1714. w 4ce, k. nlb. 6, str. 114 i k. 4 Indexu.

Dedykacya: Petro in Kczewo Kczewski Palat. Mariaeburgensi. W niej wspomina pokrewne rody: Przebendowscy, Czapscy, Weiery, Kosowie, Wolffowie. — Biblioteka w Drohobyczu ma to z tytułem ogólnym dla wszystkich trzech dzieł: Tria admiranda tribus exposita tractatibus: In primo: Admiranda dicta et facta Martinum Lutherum concernentia. — In secundo: Admiranda Zvinglii et Calvini. — In tertio: Admiranda Jansenismi. Authore Georgio Gengel S. J. Theologo.

Sommervogel III 1313. podaje także edycye niepewne: Pragae 1724, w 4ce, str. 497 i Brunsbergae, typis Collegii Societatis Jesu Anno Salutis 1715. w 4ce, str. 252. Ostatnia jest widocznie pomyłką wskutek pomięszania z Admiranda Joansenismi.

Drohob. — Jagiell.

— Admiranda Jansenismi tribus exposita tractatibus. In I parte Tractatus I. Praemissa priùs quaestione proemiali de infallibilitate Papae in rebus fidei decidendis etiam sine Concilio Generali, admirandè erroneae quinq. famosae Propositiones Jansenii, a Summis Pontificibus damnatae, discutiuntur, et refelluntur: nec non ejusdem Jansenii admiranda impostura, et superbia exponitur. — In 2-da parte. Admirandè erroneae Jansenij Propositiones contra scientiam mediam convelluntur. In Tractatu II Admirandè erronea Jansenistarum convincuntur esse dogmata, primatui S. Petri adversantia: errorum verò Jansenii et Michaëlis Baji propugnantia: Nec non aliae Jansenistarum admirandae falsitates, fraudes, imposturae, demonstrantur. — In Tractatu III. Quesnelli Jansenistae admirandè erronea (utpote, quae multum injuriosas, et ignominiosas notas inurit Sentantiae piae) evincitur Propositio haec: Sententia, quae tenet Deiparam esse immaculatè Conceptam, opinio est nova, et contraria veritati Scripturarum, ex eaq. infertur perniciosa sequela. Auctore P. Georgio Gengell, Societatis Jesu theologo. Brunsbergae, typis Collegii Societatis Jesu, anno Salutis 1715. w 4ce, kart 5 nlb., str. 252, i Indexu 1 ark.

Przypisał prozą Teodorowi Potockiemu Biskupowi Warmińskiemu. — Approbaty trzy są z r. 1714. Od str. 243 idzie: Appendix continens Paschalis Quesnelii propositiones damnatas

Jocher 9886.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Admiranda Zvinglii et Calvini tribus exposita Tractatibus. In primo Admirandus Praeceptor Zwinglii, item admirandè erronea ejus Doctrina et Prophetia, exponuntur ac discutiuntur. In Secundo Exponuntur Admiranda Calvini mendacia, Admiranda item ejus superbia, maledicentia, et impietas, Admirandeque erronea ejus Gesta. In Tertio Tractatu demum, Admirandi errores Calvini, tum in ejus Doctrina fidei: tum in datis ab eo variorum Casuum Resolutionibus contenti, exponuntur, et refelluntur. Authore Patre Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Pragae, typis Universit. Carolo Ferdinandeae, in Collegio Societatis Jesu ad S. Clem. per Joachimum Joannem Kamenicky factorem, Anno 1717. w 4ce, k. 6, str. 131, i Indexu k. 2.

Dedic. Jacobo Sigism. Rybiński Palatino Culmensi. — Approbata jest: Torunii a. 1714.

Jocher 3284.

Czartor. — Jagiell — Ossol. — Uniw. lwows.

— Censura prophetiarum de Romanis Pontificibvs quaestionibus multifariis illustrata et comprehensa. Auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Leopoli typis Collegii Societatis Jesu. Anno 1724. w 4ce, k. 8, str. 128, k. 3.

Przypis Janowi Skarbkowi Arcybiskupowi Lwowskiemu. Jesttu nieco z genealogii Skarbków. Od str. 19—32 idzie: Vaticinium quod nomine S. Malachiae Episc. circumfertur

Jocher 4073

Czartor. — Drohob. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— De Constantino Magno primo Christianorum Imperatore dissertatio multifariis quaestionibus comprehensa. Auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Calissii typis Col-

legii Karnoeoviani Societatis Jesu, Anno 1726. Cum approbatione, et Permissu Superiorum. w 8ce, k. 7, str. 89 i k. 3 nlb.

Przypis Janowi Gołczyńskiemu Kanonik. Gnieźnień., gdzie pracę tę swoję autor nazywa: prima hoc sub Climate lucubratio. Wspomina też swoje: Scrutinium unicae veritatis, mówiąc, że je oddał w Rzymie pod approbatę.

Jocher 839.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Defensio Aristotelis et Philosophiae Peripateticae per enervationem quinquaginta Lutheri Propositionum oppositarum Aristoteli et suae Philosophiae. Tractatibus tribus comprehensa. In Primo Propositiones Lutheri viginti, quae opponuntur Auctoritati Aristotelis, enervantur. In secundo Propositiones ejusdem quindecim, quibus impugnatur generaliter Philosophia Peripatetica, convelluntur. In Tertio Tractatu demum, Propositiones aliae quindecimi, Philosophicis scientiis totalibus ut Logicae, Physicae, Metaphysicae, Mathematicae & Ethicae adversantes refelluntur. Auctore P. Georgio Gengell Societatis Jesu theologo. Cum gratia et privilegio Sac. Caes. Regiaeque Majestatis. Pragae, typis Universitatis Carolo-Ferdinandeae, in Collegio Societ. Jesu ad S. Clementem per Joachimum Joannem Kamenicky factorem, anno 1713. w 4ce, k. 8, str. 119.

Dedyk. Janowi Dziedoszyckiemu Staroście Żydaczows. — Approbata Rafała Taczanowskiego, Torunii 1713 r.

Sommervogel Bibliot. III 1313. ma mylną datę 1715.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Defensio Theologiae Scholasticae contra Lutherum per enervationem eivs Thesivm vltra sexaginta oppositarvm Theologiae, tractatibvs quinque comprehensa, auctore P. Georgio Gengell Societatis Jesv. Leopoli, Typis Collegii Soc. Jesv anno 1713. w 4ce, str. 174, i 11 kart nlb.

Dedyk. do Konstant. Feliciana Szaniawskiego Biskupa Kujaw. i Pomer. w Kollegium Gdańskiem Jezuitów Teologii Scholastycznej fundatora. — Po dedykacyi idzie: Elenchus Lutheri thesium ultra sexaginta, quae in hoc volumine enervantur (kart 4).

Jocher 3283.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Eversio Atheismi seu pro Deo contra Atheos libri duo. Primus Liber continet Tractatus tres. In primo, Fundamenta, quibus Atheismus innititur, recensentur, ac evertuntur. In secundo, Propositiones quaedam, velut principia statuuntur, conducentes ad eversionem Atheisimi. In Tertio, Argumenta supra quadraginta proponuntur, Atheismi eversiva. Secundus Liber itidem Tractatus tres complectitur. In primo Expenduntur ad Veritatis lancem argumenta, quibus Theodorus Abucaras, Divus Anselmus Antonius Perez, Esparza, Morinus et Cartesius, subruere nituntur Atheismum. In secundo, Doctissimorum novem Veterum Philosophorum. In tertio, Sapientissimorum duodecem Patrum rationes validae referuntur, Atheismi eversivae. Authore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu theologo. Brunsbergae, typis Collegii Societatis Jesu anno Dei hominis 1716. w 4ce, k. 4, str. 378 i Errata str. 1.

Dedyk. Tom. Franc. Czapskiemu Opatowi Peplińs. Zak. Cysters.

Jocher 9927.

Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Ossol.

— Gradus ad Atheismum. Primum genus graduum per quos in voraginem Atheisticam descenditur, sunt certae peccatorum species. Secundum, Haereses. Tertium demum genus graduum, sunt opiniones quaedam erroneae. De singulis his generibus, separatis Tractatibus agitur. Autore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Brunsbergae typ. Coll. S. J. Anno Dei Hominis 1717. w 8ce, kart 7, str. 108.

Dedyk. Tom. Franc. Czapskiemu opatowi Cystersów w Pelplinie. — Wystąpił tu przeciw Kartezyuszowi.

Smoleński w Bibl. Warsz. 1891. II 1.

Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... tractatibus agitur. Brunsbergae primum anno 1717. nunc Leopoli anno 1724. Typis Collegij Societatis Jesu. Editio secunda nova, auctior,

cum Approbatione Superiorum. w 8ce, k. 10 nlb., str. 132 i k. 4 Indexu.

Dedykacya Tom. Fr. Czapskiemu, odmienna jak w edycyi pierwszej.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— De immortalitate animae humanae veritas (quae totius vitae christianae est basis) multifariis quaestionibus (Elenchum earum exhibet pagina immediatè Prologum antecedens) propugnata et illustrata. Auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Calissii typis Collegij S R. M. Societatis Jesu, Anno 1727. w 4ce, ark. 2, i regestru k. 2.

Przypis Janowi Gałczyńskiemu Kanonik. Gnieźn. — Approbaty są z r. 1726.
Jocher 3774.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— De judicio particulari, dissertatio multifariis comprehensa questionibus. Inter eas quaestio ultima est: an veritati consonet historia, quae refert, quendam defunctum doctorem parisiensem, palam ex feretro denuntiasse se in judicio particulari accusatum, judicatum et damnatum? Probaturque narrationem illam veritati esse conformem. Auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu teologo. Leopoli, Typis Collegii Sieniaviani Societatis Jesu anno 1725. w 8ce, kart 4, str. 91 i Indexu k. 2.

Dedyk. Janowi Fel. Szaniawskiemu Bisk. Chełms.
Jocher 7434.
Drohob. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— De Passione Domini Nostri Jesu Christi Historia per quaestiones et responsiones ex Patribus et Theologis desumptas illustrata. Auctore R. P. Georgio Gengello Societatis Jesu Theologo. Calissii typis Colleg. Societatis Jesu, Anno 1727. w 4ce, k. 17, str. 217.

Na odwrocie tytułu approbata 21 Junii 1727. — Są egzemplarze, w których zaraz po tytule rozpoczyna się dzieło: Quaestio 1. Christus Dominus, a to od arkusza C, stronnicy 17. — Strona 184. idzie dwa razy, a na końcu wydrukowano stronę 721. zamiast 217. Dzieło obejmuje kwestyi XXX. Indexu w końcu nie ma, ani też dedykacyi. Jocher zaznacza stron VIII, 216 i Regestr.
Jocher 5947.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Scrutinium unicae veritatis in historia triplici, scilicet. De lapsu Sancti Papae 1. Marcellini. De Sancto 2. Dionysio Parisiensi. Unusne est cum S. Dionysio Areopagita? 3. De S. Gregorio Magno Precibûsne ille suîs liberavit ex inferno animam Traiani Imperatoris? auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Typis Collegii Sieniaviani Soc. Jesu. Leopoli, Anno 1725. w 8ce, 1 ark., str. 128, i regestru kart 6.

Przypis Jan. Felix. Szaniawskiemu Biskup. Chełmskiemu.
Jocher 8707.
Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Toż:... Leopoli 1776.

Notata Haana.

— Tractatus theologicus de Judicio universali nec non de signis ac rebus proxime antecedentibus Judicium. Item de rebus illud consequentibus. Tractatus huic complectitur quinque disputationes. In 1-ma agitur, an, ubi, et quando futurum Judicium universale? In 2-da de Signis et rebus proxime antecedentibus resurrectionem mortuorum et Judicium. In 3-tia de ipsa resurrectione. In 4-ta de adventu Judicis et forma Judicii, eiusq. fine. In 5-ta de statu mundi, ac futura eius conditione post Judicium universale finitum. Auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Calissii typis Col. S. J. A. 1727. w 4ce, k. 4 nlb. i od str. 9—174 str. oraz 5 kart regestru.

Przypis Maciejowi de Chełmica Chełmickiemu, Primicerio Cathedrali Posnaniensi. Tu wspomniane kolligacye Chełmickiego.
Jocher 4025.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż:... illud consequentibus olim luce publica donatus a R. P. Georgio Gengell S. J. una cum conclusionibus ex universa Theologia nunc vero magno Domini et honori Andreae Grabiński Decani Callissiensis dedicatus. Callissii, Typis Collegij S. J. 1758. w 4ce, str. 174 i Index.

Warsz. Uniw.

— Vindiciae Marianae innocentiae per enervationem propositionum qua-

draginta illibatae conceptioni pretiosissimae Dei Parentis adversantium. Auctore R. P. Georgio Gengell Societatis Jesu Theologo. Leopoli typis Collegii Sieniaviani Soc. Jesu. Anno Dni 1725. w 4ce, kart 8, str. 216. Nadto: Alexandri Papae Innovatio constitutionum str. VIII, oraz Indexu kart 4.

Przypis Stanisławowi Denhoffowi Wojewodzie Połockiemu. Tu jest genealogia krótka Denhoffów.
Jocher 3732.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Leopoli impressae 1725 et cum thesibus academicis in disputatione publice expositae. Calissii, Anno Domini M.DCC.XLVI. (1746). w 4ce, k. 5, str. 216 Alexandri Papae VII Innovatio str. VIII i Index k. 4.

Jestto taż sama co edycya z r. 1725. tylko tytuł odmieniony. — Edycya: Calissii 1766. str. 216 VIII i k. 4. jeżeli istnieje, to tylko będzie powtórzeniem nowem tytułu.
Sommervogel III 1314. — Backer I 2078—2079. — Encykl. kościel. T. 6, str. 95.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

Genialium dierum libri ob. Alexander (1594).

Geniusz ob. Fiałkowski Marcin (1790) — Węgierski Wojc. (dowcipu 1702).

Geniusze (In Nomine Domini Amen.) Akt łacińskiego Dyalogu pod figurą obłudnego Swiata wierszami polskiemi wykładające. Na Sali Szkół Chełmińskich Roku P. 1758. fol., k. 1.
Ossol.

GENLIS Stefania Felicyta Ducrest de Saint-Aubin (1746 † 1830). Adele y Teodor czyli listy o edukacyi zawieraiące w sobie wszystkie maxymy y prawidła, stosowne do trzech układów edukacyi, dam, męszczyzn y osób przeznaczonych do rządu. Z dzieła francuzkiego M. de Genlis tłumaczone przez Karolinę Czermińską, Starościankę Drohomyślską. w Krakowie kosztem y drukiem Ignacego Grebla typ. y Biblio. J. K. Mci. 1787. (3 tomy). Tom I r. 1787. k. 2, str. 410 i Katalog książek z drukarni Ign. Grebla k. 1. — Tom II r. 1787. str. 388. — Tom III r. 1788. str. 395. Zarazem: Katalog książek polskich kraiowych, które wyszły w drukarni Greblowskiey. k. 2 nlb.

Na końcu dzieła Imiona prenumeratorów. Było ich 115.
Jocher 956 a. Jagiell.

— O religii uważaney iako iedyney szczęśliwości y prawdziwey filozofii zasadzie. Dzieło Jeymości Pani Hrabiny de Genlis, a teraz Markisowey de Syllery, napisane dla edukacyi Synów Xiążęcia Aureliańskiego, z francuzkiego na polski język przez X. Fr. Xaw. Dmochowskiego Schol. Piar. przełożone. W Warszawie 1789. w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 8 nlb. i str. 364 oraz Regestru k. 1.

Dedykacya: Lubomirskiej kasztelanowej Krakows., w której mówi, że z jej żądania i rozkazu przełożył to dzieło.
Jocher 2208.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

— Teatr dla społeczności, czyli komedye pani Genlis, tłómaczone przez X. Ładowskiego S. P. W Warszawie, w drukarni P. Dufour Kons: Nadw. J. K. Mci i Dyrekt: Druk. Korpusu Kadetów. M.DCC.XCIII (1793). T. I. w 8ce, str. 3 i 416.

Obejmuje: Matka współzalotnica s. 1—162. Amant bezimienny s. 163—290. Miłość macierzyńska s. 291—344. Więzienie.

— Toż:... Tom II. str. 392 i k. 1.
Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— Teatr dla użytku młodych, czyli Komedye pani Genlis, tłómaczone z francuzkiego, przez X. Ładowskiego. T. I. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie 1787. Nakładem i drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mości. w 8ce, str. 388 (mylnie znaczono 350) i Katalog niektórych książek znayduiących się w księgarni Gröllowskiey, kart nlb. 2.

Obejmuje komedye: Agar na puszczy. Piękna i bestya. Flaszeczki. Wyspa szczęśliwa. Dziecię zepsute. Panna ciekawa. Niebezpieczeństwa świata.

— Toż:... Tom II. W Warszawie 1788. w 8ce, str. 323 i Nowe Xiążki kart 2.

Obejmuje: Ślepa w Spa. Gołąbek. Nieprzyjaciółki wspaniałe. Dobra matka. Intrygantka.

— Toż:... Tom III. 1788. str. 324.

Obejmuje: Bal dziecinny. Wędrownik. Wałek. Fałszywi przyjaciele. Trybunał.
Jagiell.

— Wieczory zamkowe, albo ciąg nauki obyczaiów do poięcia młodzi przystosowany, z francuzkiego dzieła Hrabiny de Genlis na oyczysty język przełożył X. Kajetan Skrzetuski S. P. Część I. Warszawa, 1786. w 8ce.
Kijows.

— Toż:... Część I. Edycya druga. W Warszawie 1789. W drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 5, str. 293. Część II. W Warszawie 1790. w 8ce, k. 1, str. 290. — Część III. Przedrukowany W Warszawie 1791. w 8ce, k. 1, str. 250 i Censura z d. 17 Stycznia 1786, str. 1.

Część II jest p. t.: Alfons i Dalinda albo dziwy sztuki natury. Część III ma powieść Pamela. Od str. 281 idą: Przypisy do historyi malarstwa i sztuki.
Jagiell. — Ossol.

— O zniesieniu zakonnic, o edukacyi publiczney kobiet i ludu, przez Panią Genlis teraźniejszą Brulart po francuzku napisane, a teraz na polski język przełożone. Tous ceux qui, parmi les anciens mediter sur l'art de gouverner les hommes, reconnurent que le sort des Empires depend de l'institution de la jeunesse. Anacharsis. w Krakowie 1793. w Drukarni Jana Maya. w 8ce, kartek 15 nlb., str. 125.

Jestto toż samo tłumaczenie co z r. 1794. z podpisem Drzewieckiego, tylko karta tytułowa odmienna, i nie ma przedmowy tłumacza, umieszczonej w edycyi z r. 1794.
Czartor. — Jagiell.

— Toż:... przekładania Jana Drzewieckiego. W Krakowie 1794. w drukarni Jana Maya. w 8ce, kart 18 nlb. str. 125.

Jocher 958.
Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— ob. Potocki Jan (Recueil 1793).

GENNADIUS Scholarius z Marsylii. Interrogationes et Responsiones de processione Spiritus Sancti a Patre et Filio desumptae, ac breviore et dilucidiore ordine digestae, ex libro Gennadii Scholarii Patriarchae Constantinopolitani, in quo quinque capita defenduntur, quae in Sancta et Oecumenica Florentina Synodo continentur. Vilnae typ. Illustriss. D. D. Nic. Christ. Radivili, Ducis Olyc. etc. Bez roku. w 16ce, k. 29 nlb. i 1 biała.

Na przodzie wydawca Basilius Amaski Ruthenus położył dedykacyą do Jana Zamojskiego Kanclerza i Hetmana, datowaną z Obozu pod Pskowem d. 8. Października r. 1581. — W egzempl. bibl. Czartor. do nazwiska Amaski ktoś dodał na przodzie literę Z. co nazwiska jednakże nie odkrywa, które jest przybrane. Być może, iż to jest pióra samego Possewina.
Jocher 3593 a. Czartor.

— Toż:... patriarchae Constantinopolitani:... ab Antonio Possevino de Societate Jesu: in gratiam et utilitatem Rutenorum. Legant Ruteni, nec legisse, ac credidisse unquam eos poenitebit. Ingolstadii, ex officina typographica Wolfgangi Ederi anno M.DLXXXIII. (1583). w 12ce, 1 k. nlb. i 57 stron.

Rozmawiają tu Magister i Discipulus. Na końcu podpisuje Caspar Franeus in Acad. Ingolstadiensi.
Jocher 3593 b.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Gennadivsa (Przezwiskiem) Scholarivsa Patriarchy Carogrockiego. O iednym, prawdziwym y naywyższym w Kośćiele P. Chrystusowym Pásterzu, po grecku nápisana rosprawá. A teraz ná Polskie przez Je° X. M. Páná P. Stánisławá Rádziwiłá, Kziążęćiá ná Ołyce y Nieświżu etc. przetłumáczona. W Wilnie Roku Pańskiego: 1586. w 8ce, k. 8, str. 153.

Myli się Maciejowski (Pism. III 772) uważając tego Stanisława Radziwiłła za identycznego z Albrechtem Stanisławem Radziwiłłem, którego dzieła wylicza.
Jocher 4053. — Wierzbowski III 2789.
Czarnec. — Czartor.

— De Primatu Papae. Vilnae typis Illustrissimi Domini D. Nicolai Christophori Radivili, Ducis in Olyca etc. M. D. L. Supremi Marschalci Anno 1582. w 16ce, k. nlb. 101.

Jocher 4034.

— ob. Seym Florencki (str. 364 i 415) — Synodus (1577).

Wiszniewa. Hist. liter. VIII 282. 427. (Dyalog z Mahometem Amuratowym synem po słowiańsku, w 8ce). — Łukaszewa. Wyzn. helwec. na Litwie I 68. — Engel Ukrain. Geschichte.

Genowefa S. ob. Okoliczności (1779) — Zbylitowski Andrzej (Historya 1599).

Gens (Gentes) ob. Cureaus (Silesiae 1571) — Meyenreiss M. (israelit. 1696) — Olaus M. (septentrion. 1652) — Ossoliński (1760) — Stuckius G. (sacrorum 1598).

GENT J. S. The history of the Turkish war with the Germans and Poles: or, an exact account of the state of the present war in Hungary, Austria, Croatia, Moravia and Silesia: between Leopold emperor of Germany etc. and Mahumet han the 4. of that name, and 14 emperor of the Turks, in conjunction with count Teckely and the Hungarian rebels. Containing all the memorable transactions fince the beginning of the war, as battles sieges, skirmishes, treaties, cessations, truces, denuciations of war etc. but more especially what happened during the sixty days siege of Vienna, and in the bloody battle, by which it was relieved, with the overthrow of the Turks; both in that and the second great and memorable fight before Barkan, at the taking that garrison etc. All faithfully relaved according to the best and most authentick advice. By... London, printed for William Whitwood, nest to Crown savern in Duck Hane 1684. w 12ce, k. 5, str. 147 i 1 rycina (oblężenie Wiednia). Czartor.

GENTILE Anna Amalia ob. Borch Michał Jan (1777).

GENTILHOMME Polonois. Fausseté de l'Exposé soi disant sincère des Elections, faites en faveur de Stanislas Leszczinsky et du serenissime et trèspuissant Prince Auguste III roy de Pologne, Grand duc de Lithuanie etc. et Electeur de Saxe etc. et du Parallele de ces Elections, repandu dans le public, demontrée par un gentilhomme Polonois. Traduite du latin 1734. fol. k. 18 nlb. (ark. a—i_2).

Porównaj Leszczyński St. (Exposé). Czartor. — Jagiell.

— Mémoires sur les dernières revolutions de la Pologne ob. Prebendowski F. H. (1710).

GENTILIBUS (de) (Gentile) Antonio Saverio (1681 † 13 Marca 1753). Decisio Rotae Romanae, Signatura Justitiae, coram Audit. De Gentilibus. Cracovien. Parochialis. Pro R. D. Siemieradzki contra R. D. Josephum Jordanum (ratione provisionis ecclesiae parochialis in Niegowice). (Romae) typ. de Comitibus, 1710. fol. Facti, k. 2; Summarium, k. 2. Ossol.

— Decisio Rotae Romanae, Sacra Congregatione Episcoporum et Regularium, coram Audit. Card. De Gentilibus. Cracovien. seu Lublinen. Transitus. Pro Caietano olim Sigismundo Groth contra PP. S. Pauli primi Heremitae (ratione transitus de ordine S. Pauli primi Herem. ad strictiorem ordinem Carmelitarum excalceatorum). (Romae) typ. de Comitibus, 1742. fol. Facti, kart 2. Ossol.

(Gentilis Jan Walenty) Arianin († w Bernie 19 Września 1565). Valentini Gentilis justo capitis supplicio Bernae affecti breuis historia: et contra ejusdem blasphemias orthodoxa defensio articuli de Sancta Trinitate. Censura propositionum quibus nituntur Catabaptistae in Polonia probare baptismvm non successisse circumcisioni. Auctore D. Benedicto Aretio Bernensis Ecclesiae doctore Theologo. Genevae, Ex officina Francisci Perrini M.D.LXVII. (1567). w 4ce, str. 66.

Poczem idzie w dalszym ciągu:

Valentini Gentilis haeretici impietatum ac triplicis perfidiae et perjurii, breuis explicatio ex actis publicis senatus Genevensis, optima fide descripta. Earundem refutationes à doctissimis aetatis nostrae theologis scriptae, quarum elenchum proxima pagina continet. Ejusdem Gentilis extremae perfidiaę, et justi suppli-

cij de eo sumpti, historia seorsim est excusa. Genevae, ex officina Francisci Perrini. M.D.LXVII (1567). w 4ce, str. 24 i 139.

Pierwsza część dedykowana: Nicolao a Diesbach, Nicolao a Graffenried et Petermanno ab Erlach Senatoribus. Historya ma rozdziałów 20.— Część II-gą dedykuje Theodorus Beza christiano lectori. W tej części jest: Brevis admonitio Joannis Calvini ad Fratres polonos, ne triplicem in Deo essentiam, tres sibi Deos fabricent (str. 56—61). Epistola J. Calvini qua fidem admonitionis confirmat Proceribus Minoris Poloniae et civibus Urbis Cracoviae (str. 61—65) ministris in Polonia et Russia Josias Simlerus (s. 65—74). Arianorum refutatio per Joh. Wigandum (do str. 101).

Jocher 3680. Jagiell.

— ob. Aretus M. (Supplicio 1567) — Genebrardus Gilb. (De trinitate 1569) — Gliczner Er. (1565) — Sarnicki Stan. — Wigandus Jan (De Deo) — Wujek Jakób (1590).

Sandius Bibliot. Antitrinit. 26—7. — Bibl. Warsz. 1858. T. 71. str. 66.

GENTILI Józef. Życie przedziwnych cnót y akcyi pełne W. sługi Bożey Roży Maryi Serio przeoryszy klasztoru Fazańskiego Zakonu Naświętszey Panny Maryi z Góry Karmelu, dawney obserwancyi, z włoskiego ięzyka na polski przetłumaczone y wydane przez X. Marc. Rubczyńskiego R. S. M. przeora Konwentu większego Lwowskiego tegoż Zakonu 1745. r. we Lwowie w drukarni SSS. Troycy. w 4ce, str. 498. z 2 ryc. Labingera i Filipowicza.

Przypis: Maryannie z X. X. Jabłonowskich Lubomirskiej podstolinie W. X. L.
Dzienn. Wileńs. 1819. II 558—9.
Chreptow. — Krasińs. — Ossol.

GENTILIS Scipio (1563 † 7. Sierp. 1616). Dispvtationvm illvstrivm, sive de Jvre pvblico popvli Rom. liber Ad Nobilissimum Christophorvm Pflvgivm ab Eitern Eqv. Misn. Norimbergae, ex typographeo Pauli Kaufmanni. M.DXCVIII. (1598). w 4ce, kart nlb. L_4.

Na odwrocie tytułu: Index Disputationum:
I. De principatu Romano. Respondente D. Abrahamo Burggravio et Barone a Dohna.
II. De lege Clodia de Vi. Respondente D. Nicolao Goluchovio a Goluchów (ark. C_2 —E_2).
III. De Lege Cornelia de Restitutione Ciceronis. Respondente D. Jacobo Ossolinio ab Ossolin (ark. E_2 G_2).
IV. De lege Porcia de Suppliciis sive de Libertate Romana. Respond. D. Heidingk. Dedykacya przez Eberharda a Weihe Christophoro Pfulgio. Epigrama ad Scip. Gentilem przez Christ. Colera. In theses politicas carmen Mich. Virdungi Fr.
Jagiell.

Gentilitia Siren. ob. Gordon J. (1679).

GENTILLET Innocenty. Remonstrance au roy très-chrestien Henri III de ce nom, roy de France et de Pologne, sur le fait des deux édicts de sa Majesté donnez à Lyon, l'un du 10 de septembre et l'autre du 13 d'octobre 1574. touchant la necessité de paix et moyens de la faire. Francfort 1574. w 8ce. Kijows.

GENUENSIS (Genovesi) Antonius. In Regia Neapolitana Academia Philosophiae Professoris Elementorum Artis logico-criticae, libri V. Varsaviae, M.D.CCLXXI (1771). w 8ce, str. 364 i 2 k. Indexu.

Ciampi Bibliogr.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs.

Geodesia distantium ob. Broscius J. (1610).

Geografia y Historya Litewska krótko zebrana na części podzielona, z Pytaniami dla uczących się wielu pożytecznemi, stosowana do przepisanych prelekcyi szkolnych. w Wilnie w drukarni Akad. S. J. w 8ce.

Kuryer Litew. R. 1763. N. XII. Suplem.

— dla Jchm. Panow kawalerów początki nauk biorących. Wilno 1768. w 8ce.

Katal. Aug. Sułkowskiego.

— krótka na lekcye podzielona. Wilno 1782. w 8ce.

— początkowa dla wygody uczącey się w szkołach młodzi, przedrukowana w Wilnie 1784. w 8ce.

— albo zbiór Wiadomości wielce potrzebnych o świecie i kraiach od ludzi mieszkalnych. Dla wygody uczących się porządnie ułożony. w Poznaniu 1791. w Drukarni J. K. Mci i Rzpltey. w 8ce, str. 96.

Polska jest od str. 35—44.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

Geographia ob. Abel Kasp. (Preuss. 1747) — Büsching (Król. Pols. 1768. 1780) — Contant d'Orville (opisanie 1774) — Cluver i Wolf (1766. 1641) — Compendium ob. Saltszewicz — Constantinus Procopius (1748) — Crome (Beschreibung 1774) — Dominik (1766) — Dissertatio (tractatus 1761) — Du Fresnoy (1782) — Duńczewski (polska 1755) — Echard (Dykcyonarzyk 1782 —1783) — Edling (Począt. krajop. 1768) — Exercitatio geogr. (1768) — Fischer X. Paweł (czyli czterech części opisanie, 1759. 1761) — Formankowicz Joan. Stan. (Compendium 1671) — Giece Ign. (Ziemiopismo 1772) — Glareanus Henricus (1538) — Hołówka Cas. Alo. (Compendium 1743) — Karpiński Hil. (Lexicon 1766) — Kontynuacya — Kubalewicz (Kalendarz 1700) — Kuropatnicki E. (Galicyi 1786) — Lenglet (krótko podziel. 1782) — Luca (de) Ignatz (1791) — Ładowski (Grammatyka 1774) — Łubieński W. A. (Swiat 1740) — Łuskina St. (szerokość) — Mikucki Antoni (naturalna 1776) — Moszczeński M. (krótkie 1776) — Nagurski (1782) — Naumański Jan (1729) — Opisanie albo Senat (1763.) (Krolestwa Pols. 1778) — Paprocki Franc. (Europa 1756) — Pisański Ch. (commentatio 1769) — Pokubiatta (1776) — Programma (1759) — Prokop od S. Józefa (civilis 1748) — Provinciarum descriptio (1720) — Przygotowanie się (1767) — Putanowicz Josephus Aloysius (Institutiones 1766) — Puzyna Stefan (1750) — Pytania akademiczne (1759) — Quaestiones (1774) — Radziwiłł Dom. (polskim wierszem 1768) — Rudimenta (1746—61) — Saltszewicz Wawrz. J. (Compendium 1746. 1786) — Siarczyński X. Franciszek (czyli opisanie 1790—94) — Siekierzyński M. (krajopis 1766) — Staats-Geographie (1735) — Staats-Theatrum — Synodus płocensis (Polski 1632) — Tepper Walenty Maciej (Quaestiones 1774, Fundamenta 1776) — Tylkowski Adalbert (Matheseos 1694) — Waga Teod. (Polski 1767) — Wolf (Institutiones 1766. Opisanie 1774) — Wyrwicz Karol (czasów teraźn. 1765. 1773) — Zebranie (1758) naturalna 1776).

Geomantia metrica seu Ars pvnctandi nova cuius beneficio quivis de futuris contingentibus congruum et aptū ad propositā quaestionem Hexametro responsum constans obtinere poterit, methodo ab omni prorsus superstitione vacua. Anno 1775. w 16ce, kart 42 nlb. (ark. G_{10}).

Jagiell. — Ossol.

Geometria theorico practica consecrata Nomini et Honori Perillustris Magnifici ac Generosi Domini Ignatii Wyszyński Almi Capituli Provintiae Majoris Poloniae Ordinis Minorum Reg. Observan. in Conventu Cosminensi celebrati Benefactoris gratiosissimi Anno Christi 1791. Posnaniae. Typis Sacrae Reg. Majest. et Rei Publ. w 8ce, kart nlb. 12 i 2 tablice z figurami).

Warsz. Uniw.

Geometrya ob. Broscius J. (Problema 1611) — Bystrzycki Ignacy (albo niekt. sposoby 1769) — Clairaut (1772) — Czyrnek Jan (practica 1649) — Dissertatio (1775) — Garnysz Maciej (materia tentaminis 1758) — Gaworski Joan. Nep. Ignat. (de mensoribus 1775) — Głoskowski Math. (peregrinans, przed r. 1649) — Grzepski Stanisław (miernicka nauka 1566) — Hogrewe (żołniers. rozmiary 1790) — Kaufmann (Początki miernictwa 1766) — Leutmann J. G. (1739) — L'Huillier (dla szkół narodowych 1780—81. 1785. 1796) — Martinovius Ign. (digitus 1784) — Młocki Jakob. (propositiones 1764) — Poniatowski St. (Propositiones 1765) — Pytania (1760) — Skaradkiewicz Patrycy Ks. (o ziemiomiernictwie 1774—6) — Słupski Franciszek Salezy (Longimetria 1773) — Solski S. (Geometra polski 1683—4—6. 1692) — Stoiński — Tylkowski Adalbert (curiosa 1692) — Wiśniewski Antoni (Propositiones 1754) — Zaborowski X. Ignacy (praktyczna 1786).

Geometrzy ob. Rozgraniczenie (1791).

(Georg Rudolf). Prutenica Illustrissimi, Serenissimi Principis, ac Domini Dn. Georgii Rudolphi, Ducis Silesiae Ligii, Bregensis, et Goldbergensis: Sacrae Caesar. Majest. Consiliarii et Cubicularii intimi, etc. authoritate decreto: Restauratione, a Commissariis Ducalibus, Viris Magnificis et Eminentissimis feliciter facta peracta etc. Ob Novum novarum Dignitatum Florem, et Honorem collatum, Viris Inter caeteros etiam Nobiliss: Ampliss. Spectabilissimis, Dn. Andreae Lucano, Dn. M. Leonhardo Baudisio Creatis in Veteri, Veterum Ligiorum, Metropoli, etiam Senatoribus dignissimis. Ab Amicis et Fautoribus laeto animo et calamo conscripta, et pio voto transmissa nuper, Gratulatoria. Dantisci, Typis exscripta per Georgium Rhetium Reipub. et Gymnasii Typographum Anno Non DIffert pIVs PrInCeps VobIs In VIta hVMana a bono patre Xenophon 1635. w 4ce, sygn. A_2—B_3.

Obejmuje: Carmina Martini Opitii, Adami Büthneri etc. etc. Wrocław.

GEORGEON et Poullin Jacob. Histoire des revolutions de Pologne.

— ob. Desfontaines.

Quérard T. III 1829. str. 323.

Georgica ob. Hezyod — Wergiliusz.

GEORGIEVICHIUS (Georgiewicz, Gyurgievits. Georgius) Bartłomiej di Despotino, Kroat. De afflictione Tam Captivorum quàm etiam sub Turcae tributo viuentium Christianorum, cum figuris res clarè exprimentibus: additis nonnullis vocabulis, Dominica oratione, Angelica salutatione, Symbolo Apostolorū lingue Sclauonicae, cū interpretatione Latina, libellus. Autore Bartholomeo Georgij Hongaro, peregrino Hierosolymitano, qui per duos menses catena collo vinctus, saepe venundatus, XIII. annos apud eosdem seruitutem seruiens, omnia experientia vidit & didicit. Cum gratia & Priuilegio Caesareo, ad biennium, sub poena C. Karol. & librorum confiscatione. (Na końcu:) Antuerp, typis Copenij. An. 1544. w 8ce, kart 16 nlb.

Z rycinami i z portretem Georgewicza uginającego się przed krucyfiksem.

Grässe Trésor III 54.

Berliń. publ. — Stuttgard. król.

— Toż:... exprimentibus. Similiter de ritu, deq; Caeremonijs domi, militiaeq; ab ea gente usurpatis. Additis nonullis lectu dignis, linguarum sclauonicae et turcicae, cum interpretatione latina, libellus. Autore Bartholomaeo Gyurgieuits, peregrino Hierosolymitano, qui per duos menses cathena collo uinctus, saepe venundatus, XIII. annos apud eosdem seruitutem seruiens, omnia experientia uidit et didicit. (Tu drzeworyt portretu). Cum gratia et Priuilegio Caesareo ad bienniū, sub poena. C. Karol. et librorum confiscatione. (Na końcu:) In veteri Vangionum Vormatia excudebat Gregorius Comiander anno M.D.XLV. (1545). w 8ce, kart nlb. 34 (ark. E_8).

Na odwrocie tytułu wiersz przez Grapheusa. Dedykacya: Imper. Carolo V. Dziełko z drzeworytami. — Wymieniane bywa w naszej bibliografii ale nie należy do polskich druków, bo nic tu polskiego nie ma. — Na ark. B_4 jest Finis. Dalej zaczyna się: Dialo gus salutationum lingua Sclavonica. Język to słowacki całkiem zbliżony do polskiego, lecz widocznie wyrazy niektóre w druku przekręcone. Sa tu na tureckie przełożone: Pomozi Bog gospodaru. Ostai z Bogom brate. Wino. Woda. Kamen. Nebo. Psenicza, hleb, mleko, masło, kony. Winograd, jabuka, hruska, suknia, kossulya. Otse nass ki yessi na nebessi. — Liczby także mają brzmienie polskie. — Na k. B_7 jest: Johannis Gottscalci carmen. Od k. B_8 idzie nowy tytuł: De turcarum ritu, deque caeremoniis .. a od D_5: De vocabulis, salutationibus et responsionibus, po łacinie i po turecku.

Jagiell.

— Toż:... auctore Barth. Georgii Hungaro. Parisiis per Carolum Langelic, anno 1545. w 16ce.

Grässe Trésor III. 54. — Horanyi Memoria hungar. II. 26.

— Van der benautheyt ende tribulatien, der ghevanghenen Christenen onder des Turcs tribuyt leuēde met schoonen figuren tselue claerlijc bewijsende. Daer toeghedaen sommighe vocabulen en woorden Met den Pater noster, Aue maria, en dat gelooue in

Sclauonischer spraken ouergheset int Duytsch. Gemaect by Bartholomeus Georgeuits Hōgere pelgrom van Hierusalem, die selue dē tyt van twee maenden, met een ketene ueunden haisgheuanghē zijnde, diewils vercocht is gheweest, wesende derthien Farē lauc by den seluen als slaue, allen tselue by experientiē gheproeft en ghesien heeft: Met Keyserlijcker preuilegien, den tijt van twee Jaren op die pene van hondert Karolus guldenen, en verboorte der boecken. (Na końcu:) Glyft met Gode. Jnt Jaer 1544. w 8ce, ark. A—E (kart 20).

Bodlejańs. w Oxfordzie — Król. Stuttgard.

— Erzehlung der Türk. Kayser Namen, Leben, Sitten verdeutscht, mit einer Vorrede Ph. Melanchthonis. Wittemberg, 1560. (z drzeworytami).

Kertbeny Bibliogr.

— Exhortatio contra Turcas.

Jest w Lonicera Phil. Chronicon Turcicorum. Tomus I 1588. fol. str. 117—119.

— Libellus vera christiana lectione dignus, diversas res Turcharum tradens, ... authore. Roma, Ant. Bladus 1552. w 8ce.

— La maniere et céremomonies de Turcs. Par Bartholomieu Hongrois Pelerin de Hierusalem. Lequel aiant este illecque esclaue, a congneu par experience tout ce qu'est contenu en ce present liure. Auec beaucop de motz, aussi la Maniere de compter en Turquois, Salutations et Responses et Perses. On les vendtz en Anuers sur le pont de Chambre, a lescu de Balle ches Gregoire Bonte. (Na końcu:) Imprime en Anuers pour Gregoire Bonté libraire sur le pont de Chambre, par Gillis Copyns imprimeur. En lan de nostre salut 1544. au Moys Mars. w 8ce, sign. F_3.

Bodlejańs. w Oxfordzai. — Stuttgard król — Wolfenbüttel.

— Les miseres et tribulations que les Christiēs tributaires ꝛ esclaues tenuz par les Turcz seuffrent ꝛ sont contrainctz endurer, mises per figures: Auec aulcunes oraisons, ꝛ vocables en langue esclauonicq, qui iusques ycy nont este veues ny mises en lumiere. Composez par Bartholomieu Georges pelerin de Hierusalem, ꝛ depuys mises en lāgue gallicque lequel par accidēts a este prins, lie ꝛ vendu maintes foys par les dictz Turcs, ꝛ a seruy treze ans en Turquie. Avec grace, ꝛ preuilege de deux Ans sur la peine de cent Carolus ꝛ la confiscation des liures. Imprimé en Anwers par Johan de Graue 1544. w 8ce, ark. A—C.

Bodlejańs. w Oxfordzie. — Stuttgard król. — Wolfenbüttel.

— Mysterium SS. Trinitatis arabice. Viennae 1548. w 8ce.

Denis Bibl. typogr. Vindobon. sign. A_2.

— De origine imperii Turcorum, eorumque administratione et disciplina, brevia quaedam capita notationis loco collecta. Cui libellus de Turcorum moribus, collectus a Bartholomaeo Georgieviz adjectus est. Cum praefatione Reverendi viri D. Philippi Melanchtonis. Witebergae M.DLX. (1560). w 8ce, ark. 12.

Dziełko Gieorgiewicza umieszczone wśrodku, obejmuje 59 kart nlb.

Akadem. — Czetwer.

— Pro fide Christiana cum Turca disputationis habitae et mysterio sanctae Trinitatis in Alchorano invento, nunc primum in latinum sermonem verso, brevis descriptio. Authore Peregrino Bartholomaeo Georgieuits. (Na końcu:) Cracoviae apud Viduam Flor. Unglerii, cura et impensis B. Georgieuits, Anno ab orbe redempto 1548. w 8ce, kart nlb. 67.

Tytuł w obwodzie drzeworytowym z herbami Polski, Litwy, akad. krak., kapituły krak. i miasta Krak. — Przemowa do Zygmunta Augusta król. Pols., dalej krótki opis rozmowy mianej z Turkiem. — Na karcie diij: drzeworyt z charakterami tureckiemi wyrażającemi tajemnicę Trójcy S.. Potem nowe liczbowanie i napis: Prognoma sive praesagium Musulmanorum de Christianorum calamitatibus et de eorum interitu, ex Turcico sermone in latinum conversum. Authore Bar. Georgievits. Na końcu 9 stron przypisania: Rev. Dom. Ottoni Praelato Augustano, poczem drzeworyt: siedzący turek z dobytym mieczem.

Jocher 9917.

— Toż:... Bez wyr. m. dr. i r. w 8ce, kart 73.

Jest tu przedmowa do Zygmunta Augusta, opisanie dysputy mianej w Waradynie z uczonym Turkiem.

Wiszn. H. lit. IX 15—6. Dzikow.

— Prognoma seu Praesagium Muhametanorum. Viennae 1547. w 8ce.

Denis Bibl. typ. Vindob. sign. B_3. odwr.

— Prognoma sive Praesagium Musulmenorum, de Christianorum calamitatibus & de eorum interitu ex Turcico sermone in Latinum conversum. Authore Bartholomaeo Georgieuits. Cracoviae apud Viduam Floriani Unglerij. Cura & impensis Bartholomaei Gieorgieuits Anno ab orbe redempto 1548. w 8ce, kart nlb. 15, liczb. 28.

Ossol.

— Prognoma seu Praesagium Muhametanorum, primum de christianorum calamitatibus, deinde de suae gentis interitu ex persica lingua in latinam conversum a Bartholomaeo Georgievitz. Basileae, apud Joannem Oporinum M.DLI. (1551). w 8ce.

Horanyi Memoria II 27.

— Rozmowa z Turczynem o wierze Krzesciyanskiey y o taynośći Troyce świętey, ktora w Alkoranie stoi napisana. Przez Bartłomieia Georgewits który czternaście lat był więźniem Tureckim. Drukowano u Heleny Floryanowey Roku Bożego 1548. w 8ce, ark. B_4. — (Zarazem:) Wieszczba Tureckich obrzezańców o Krześcijanskich nędzach, przez Bartłomieja Georgewitz z Tureckiego języka w łacińskie z łacińskiego w rzecz Polską od inszego przełożona. w 8ce, k. nlb. 16 (razem ark. Fiij).

Rozmowę z Turczynem z edycyi Melanchtona przełożył X. Jan Morawicz na czeskie i wydał w Pradze czeskiej 1567. Stąd (powiada Wacł. Maciejowski) tłomacz bezimienny przełożył ją na język polski. — Daty druku polskiego i czeskiego nie popierają wcale tego twierdzenia. Melanchton zresztą wydał inną rzecz t. j.: De turcarum moribus. 1560. Zaś: Pro fide christiana ... wyszło w Krakowie 1548.

Bandt. H. dr. k. pols. I 274. — Maciejow. Piśmien. Dodat. 356—8. — Szabó Kar. Regi Magyar 1896. N. 376. — Jungmann Histor. 191. N. 249.

Kórnicka — Ossol.

— De Turcarum Ritv Et Caeremoniis, Authore Bartolomeo Georgieuich Hungaro Peregrino Hierosolymitano, qui tredecim annos apud eosdem seruitutem seruiendo, omnia experientia didicit. Additis quamplurimis dictionibus, etiam Numero, cum Salutationibus, & Responsionibus Persarum. Antverpiae apud Gregorium Bontium. 1544. w 8ce, ark. A—F (24 kart).

Bibl. Apponyi'ego — Darmstadzka — Dreźdeńs. — Hamburgska — Jenajska — Petervarad.

— De Turcarum Moribus Epitome. Bartholomaeo Georgieuiz Peregrino autore. Lugduni Batavorum apud Joann. Tornaesium typ. Reg. 1558. w 24ce, str. 184, k. nlb. 4.

Z rycinkami ksylograficznemi. Jest tu rozmowa jedna po turecku, a druga po słowiańsku.

J. I. Kraszewski, Wędrówki lit. 1839. str. 79. Ossol. — Uniw. lwow.

— Toż:... Bartholomaeo Georgieuiz Peregrino autore. Ex variis editionibus adauctum opus et linguae turcicae principiis locupletatum. Parisiis, Apud Hieronymum de Marnet et Gulielmum Canellet, sub Pelicano monte D. Hilarij 1566. w 16ce, str. 170 i k. 3 nlb.

Dedyk.: Innocent. de Monte S. R. E. diacono cardinali.

— Toż:... Lugduni apud Joan. Tornaesium. MDLXVII. (1567). w 16ce, str 184. Czartor. — Wrocławs.

— Toż:... Lugduni, Apud Joannem Tornaesium, Typogr. Regivm M.D.LXXVIII. (1578). w 16ce, str. 184, k. nlb. 4.

Jest na odwrocie tyt: Joannis Gottscalci Brabantini poetae laureati, in laudem authoris poema. — Dedyk.: Innocentio de Monte Cardinali. — Mieści: De sui restauratione exegesis libri protreptica.

Jagiell. — Ossol

— Toż:... Excudebat Joa. Tornaesius, 1598. w 12ce.

— Toż:... Genevae apud Joannem de Torrnaes, 1629. w 8ce mniej.

Zieliń.

— Toż:... Helmstadii typis et sumptibus Jo. Heitmülleri, 1671. w 4ce.

— Turcicarum rerum epitome quomodo captivi christiani distrahantur, et ab Imperatore turcico caeterisq. tractentur: ex Barthol. Georgeviz descripta, ab eodem Lonicero.

Jest w Lonicerra Phil. Chronicorum turcicorum in quibus turcorum origo. Francofurti. (Na końcu:) apud Joan. Wechelium M.DLXXXIIII (1584). (w dedyk. data 1578). w 8ce. Liber III od str. 201—286. Jagiell.

— Türckenbüchlein. Ganz warhafftige vnnd erbärmckliche beschreibung von der pein, marter, schmerzen, vnd tyranney, so die Türcken den gefangenen Christen u. s. w. anthun, auch von ihren Ceremonien, Polizien, Kriegen, Feldbaw, Gebrauchen, unnd ein Disputaz eines Christen und Türcken (zu Grosswardein) von Glauben, mit angehenckten Dialogis Türckisch und Sclavonisch u. s. w. übersezt von Johann Zschorn. Strassburg, apud Paulum Messerschmidt. 1558. w 8ce, kart 71 nlb.

Wyszło też w Reusnera Auserlesene Reden 1597.

— Türckenbüchlein, Eines Ungarn, welcher 13 Jahre bei den Türcken gefangen gewesen. Aus dem Latein ins Hochdeutsche von einem Thüringer. Nürnberg, Hans Guldenmund. 1664. w 4ce.

Przedmowa tłumacza podaje dedykacyą Georgewicza z Neapolu 1555 r. Adamowi Konarskiemu Bisk. Poznańskiemu. Autor opisuje przygody swej niewoli od r. 1540. Kertbeny Bibliogr.

— Wieszczba Tureckich obrzezańców, o Krzescijanskich nędzach y o samychże zasię zaginieniu przez Bartłomieja Georgewits z Tureckiego ięzyka w łaciński a łacińskiego w rzecz polską od inszego przełożona. w 8ce, k. nlb. 43 (od ark. C do ark. Fiij).

Należy do dzieła: Rozmowa z Turczynem. Szabo Karol. Regi Magyar 1896. N. 377. Konst. Popiel (urywek).

- ob Jovius P. (Türckische 1595)
— Kmita J. Ach. (obyczaje tureckie)
— Paszkowski Marcin (1615. 1618).

Horanyi Abr. (Memoriae hungarorum 1782). — Baudouin J. Das Slavische in Werken B. Georgiewicz 1887. — Encykl. Orgelbr. T. 9, str. 795 (Sobieszcz. zwie go Polakiem). — Maciejows. Piśmienn. Dod. 357 (mieni go Słowakiem). — Wiszniews. Hist. lit. IX 15—16.

Georgius a S. Bernardo. pseudonym ob. Ciapiński J. (1749).

Georgius Christophorus ob. Stogius Sam. (Trost 1644).

Georgius Fridericus Marchio Brandeb. ob. Bretkun J. (1591) — Reimann G. (1603) — Zawadzki Jan (Encomium).

Georgius Divus (Sanctus) ob. Jerzy Swięty.

GEORGIJ Episkop. Sobranie pouczytelnych słow goworennych Georgiem, Episkopom Mohilewskim. Mohilew 1761. w 8ce.

Jocher 3179.

Georgius Fridericus Marchio Brandeburg. ob. Hennenberger Kasp. (Erklärung 1595).

Georgius dux ob. Bielski Joachim (1579) — Disputatio (1617).

GEORGIUS Fridericus. Dressdnische Thränen über den Hintritt Heinrich Freders. Danzig 1654. w 4ce.

Georgius Major ob. Maior (Sententiae 1536).

Georgius (S). Martyr Magni ducatus Lituaniae patronus post felicissimum optatissimumq. in Metropolim suám ingressum. Illustrissimi ac Rndimi Dni D. Georgii Tyszkiewicz. Dei et Ap. S. G. Episcopi Wilnensis Ssimi Dñi Nri. Papae, Praelati domestici, ac eiusdem Pontificiae Capellae Assistentis, nec non Episcopatus Piltinensis in Curonia et Semigallia Administratoris perpetui etc. etc. Lituaniae Senatus Primatis Patroni et Cancellarii Acad. Vilnensis. In scenam datus. Per Illustrem Reverendam Magnificam Generosam Nobilem et Ingenuam Juventutem Rhetoricam Academiae Vilnensis Societatis Jesu Anno 1650. mense Jun: die 11 [dopisano: et iterū 14]. w 4ce, k. 4.

Na odwrocie tytułu: Argumentum tragaediae (z czasów Dyoklecyana). Poczem: Hoc tragediae compendium, munus ac mole conspicuum non ingenio elaboratum humillime offert unus ex actoribus Joannes Stan-

cewicz And. Eloq. — Jest aktów pięć. Trzy razy theatrum mutatur. Na końcu nazwiska aktorów: Piotr Kaz. Zerzeński, Sam. Ulczycki, Georg. Ferd. Kozubek, Joan. Sofronowicz, Joan. Stancewicz, Bogus. Rudomina Dusiatski, Andr. Kossakowski, Casim. Czyż, Joan. Sienieński, Alex. Nieroczyński, Georg. Bienicki, Georg. Płaskowicki, Const. Szemioth, Nic. Bychowiec, Joann. Herman, Simon Rodziewicz, Stef. Karas, Cas. Goglowski, Stef. Klepacki, Joan. Wysocki, Joach. Skirmont, Rom. Danielewicz, Stan. Rinwid, Alex. Faszcz, Greg. Mihuniewicz, And. Kasztella, Nic. Ciżewski, Ign. Rebert, Steph. Dyżewski, Mart. Kasztella. Wymieniono także role, które grali. Jagiell.

Georgius a Reichersdorff ob. Possevinus A. (Moscovia 1595).

GEORGIUS Wilhelmus Dux Brunsvico Luneburg. Epistola responsoria ad Joannem III Regem Poloniae.

W Ostrowski Swada epist. lat. 1747. f. II 80. — Tenże respondet Andreae Załuski Episcopo Plocensi. Tamże 86—87.

(Georgius Wilhelm Marchio). Academiae Gratulatio Serenissimo Et Potentissimo Principi Ac Dn: Dn. Georgio Wilhelmo Marchioni Brandeburgensi, Sacri Romani Imperii Archicamerario Et Electori, Prussiae, Juliae, Cliviae, Montium, Stetini Pomeranorum, Cassubiorum, Vandalorum, nec non in Silesia Carnoviae etc. Principi, Burggrabio Noribergensi, et Rugiae Principi etc. Cum Serenissima Sua Celsitudo Borussicam Provinciam iterum inviseret. Debita subjectione facta A Rectore et Senatu Academiae Regiomontanae. Regiomonti, Typis Laurentii Segebadii, M.DC.XXVII. (1627). w 4ce, 4 karty. Wrocławs.

— Ad Serenissimum Et Potentissimum Principem Ac Dominum Dn. Georgium Guilielmum Marchionem Brandeburgicum, Sacri Romani Imperii Archicamerarium Et Electorem, In Borussia, Juliae, Cliviae, Montium, Stetini Pomeranorum, Cassubiorum, Vandalorum, nec non in Silesia Crossae et Jägerndorffis Ducem, Burggravium Noribergensem, Principem Rugie, Comitem Marcae et Ravenspergi, Dn. in Ravenstein, etc. etc. Die 10. Februarii Anno 1627. ad Regiomontanos feliciter advenientem Academiae salutatio. Regiomonti, typis Laurentii Segebadii M.DC.XXVII. (1627). w 4ce, ark. B_3. Wrocławs.

— ob. Acta (1636).

(Georgius Princeps. Daniae). Discursus super Ser. Pr. Daniae Georgium, qui censeri potest unus e principalibus candidatis ad Regnum Poloniae. w 4ce.

Hoppe. Schediasma.

Georgius IX. ob. Czochron Sebast. (1775).

Georgius XV. ob. Bulla (1624, 1625).

GEPPELIUS Martinus. Hymenaeus pro felici nuptiarum successu Georgii Wideri reipublicae Elbingensis senatoris et Sophiae Graeviae. Dantisci, Jac. Rhodus 1598. w 4ce. Czartor.

Geppert Josephus Philos. Doctor Crac. ob. Fructus sapientiae.

GEPPERT Mathias Jos. Polonus. Theses inaugurales medicae, quas auctoritate, et consensu Illustrimorum, Perillustrium, Magnificorum, Spectabilium, Clarissimorum Virorum, Perillustris, Consultissimi, ac Magnifici Domini Universitatis Rectoris, Reverendissimi, Illustrissimi, ac Amplissimi Domini Universitatis Cancellarii, Perillustris Magnifici ac Clarissimi Inclytae facultatis medicae Domini Primi Praesidis, Perillustris Spectabilis ac Magnifici, Inclytae ejusdem Facultatis Secundi Praesidis, Perillustris Clarissimi, ac Spectabilis Inclytae ejusdem facultatis Domini Decani, DD. Sacrae Caesareo Regiae Apostol. Majestat. Consiliariorum, ac Archiatrorum nec non Clarissimorum DD. Professorum, Venerabilis Domini Senioris, atque totius Amplissim. Dominorum Medicorum Collegii, Pro supremis in medicina honoribus et privilegiis doctoralibus legitime obtinendis. In antiquissima ac celeberrima Universitate Vindobonensi publicae disquisitioni submittit Mathias Jos. Geppert, Polonus, Patritius Cracoviensis, Philosophiae Doctor in Palatio Universitatis Die ... mensis Julii anno M.DCCLXXI (1771).

(Vindobonae) litt. Kirchbergianis. w 4ce, kart 8 nlb.

Obejmuje medyczne Theses Practicae XXX.
Jagiell.

GERALDINUS Antonius (1456 † 1488). Diui Poetae laureati, et Protho notarii Apostolici Bucolicon, opus sanctissimum atque eruditissimum in quo poeta aeglogis XII uitam Christi saluatoris, ejusque gesta, ut breuiter, ita summo artificio complexus est. Philippi Gundelii endecasyllabon ad lectorem. Vienne 1513. Excusum hoc Opus solertia Hieronymi Philouallis et Joannis Singrenii sodalium, expensis vero Leonardi et Lucae Alantse fratrum. w 4ce, k. 22.

Dzieło obce, tylko ze względu na drukarza w naszych bibliotekach zazwyczaj między polskiemi mieszczone.
Czartor. — Ossol.

GERARD Ludwik Filip (1737 † 24 Kwiet. 1818). Charakter matek, czyli Historya Hrabiego de Veymur z książki pod tytułem Le Comte de Valmont ou les égaremens de la raison. wyięta. Z francuskiego na polski język przetłomaczona. w Lwowie w druk. Kazimierza Szlichtyna J. C. K. M. uprzywil. Typogr. (1780). w 8ce, k. 1, str. 140.
Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— Hrabia de Valmont, czyli obłąd rozumu; listy zebrane i wydane przez M.... wytłumaczone z francuzkiego na oyczysty ięzyk przez pewną zacną weteraukę. T. I—II. Warszawa 1788. w 8ce.

Tłumaczyła Xżna Sanguszkowa Marss. W. X. L. Kijows. — Uniw. lwows.

Gerard de Raymond Józef Marya (1746 † 31 Grud. 1812) ob. Lindsey Ludw. (Les droits 1774).

Gerardus ab Angelis ob. Ens (1667).

GERARDI Ant. S. J. Brevis enarratio Solemnitatis et Processionis habitae Rome in Canonizatione Sancti Andreae Corsini, Florentini, Ordinis Carmelitarum, Episcopi Fesvlani. Descripta idiomate italico ab Antonio Gerardi Romano, sollicitatore Canonisationis. Nunc in Latinum a Carmelo Cracov. in Arenis traducta. Crac. Typis Matthię Andreoviensis Anno Domini 1629. w 4ce, ark. 1.

Jocher 8320 *a. b.* dwa razy ten tytuł podaje, jeden widocznie w skróceniu.
Jagiell. — Ossol.

— Relacya abo Przełożenie zacney pamiątki y spaniałego katafalku uczynionego od Oyców Societ. Jesu w ich kościele Domu Professów w Rzymie wszystkim fundatorom y Dobrodzieiom ich po wszystkim swiecie zmarłym, w tym pierwszym ich wieku abo stu lat z ofiarami Mszy św. przez całe trzy dni. Opisane przez Antoniego Gerarda y drukowane tamże. W Rzymie u Wincentego Bianchi 1639. Znowu w Krakowie u Franciszka Cezarego r. 1640. za dozwoleniem przełożonych, na większą chwałę Bożą. w 4ce, kart 9.

W tem dziełku jest zamieszczona druga praca: Relacya abo opisanie zacnego festu, który odprawował P. Kardynał Antoni Barberyn synowiec Ojca S. Obacz Barberinus.
Branic. — Krasiń. — Ossol.

— Relazione del solenne funerale, e catafalco fatto in Roma nella chiesa di S. Stanislao, della nazione pollacca, alla Maestà della defonta Regina di Polonia Cecilia Renata austriaca. Dall' illustriss. et excellentiss. Sig. Conte Giovanni in Tarnow de Zamoście Zamoiski Governatore in Calus etc. In Roma, per Lodovico Grignani M.DC.XLIV. (1644). Con licenza del Superiori. w 4ce, str. 14.

Dedykacya: Al. padre Giovanni Casimiro della Compagnia di Giesu.
Ciampi Bibl. Crit. podaje tytuł odmiennie.
Czartor.

— Relatione della Vittoria ottenuta del Serenissimo Wladislao Quarto Re di Polonia, e Suetia etc., sotto il commando dell' Excellentiss. Sign. Stanislao Koniecpolski Castellano di Cracovia e Generalissimo del Regno contro i Tartari le 30. Gennaro 1644. Bez m. druku. w 4ce, arkusz 1.

— Warhaffte Relation der ansehnlichen Victori so undter Vladislao Quarto regierenden König in Polen Ihr Excelenz Herr Stanislaus Koniecpolsky

gewelter Königreichs Generalissimus mit seiner untergebenen polnischen Armada wider die Tartärn den 30 Jenner anno 1644 erhalten. Gedruckt im obbenenten Jahr. w 4ce, arkusz 1.

Przyłęcki Pamiętniki o Koniecpolskich 1842 Lwów str. 279. — Maciej. Piśmienn. III 149.

Gerard de Judaeis ob. Judaeis (Speculum orbis 1593).

GERARDUS Joannes. Epistola de eo qualem se Fuldae Ser. Polon. Rex gesserit ob. Reszka St. (De rebus 1574).

Gerbelius Nicolaus ob. Callimachus Philippus (1533) — Cuspinianus Jan (De Caesaribus 1515).

Gerber- und Remmersonsche Eheverbindung. Danzig 1758. fol.

Gerber- und Weickmanische Vermählung wurde besungen von Damon. Danzig 1756.

(Geber A. S.) Unserm Freunde A. S. Gerber bei seiner Trennung aus unserm traulichen Ort. Danzig 1787. w 8ce.

GERBERUS Johannes Gedanensis, Scholae Marianae Rector. Oratio de Latinitate Lutheri. Jenae.

— Dass der Christ von dem Wechsel angenehmer und unangenehmer Begebenheiten in diesem Leben nur allein einen weisen und ihm seligen Gebrauch machen könne. Solches wurde bey dem Sarge der Wohledlen, Viel-Ehr- und Tugendreichen Frau, Frau Anna Justina, geb. Kempinin, des Wohledlen, Wohlehrenverten und Fürnehmgeachteten Herrn Herrn Martin Lorenz Henzel, vornehmen Kauf- und Handelsmanns, wie auch wohlverdient gewesenen Quartiermeisters eines Hochlöblichen Koggenquartiers, innigst geliebtesten Ehegemahlin, an dem Tage ihres Begräbnisses, welcher war der 14 Merz des 1765 Jahres, vor einer zahlreichen und vornehmen Trauerversammlung kürzlich vorgestellet von M. Johann Gerber, Predigern an der Kirche zu allen Gottes Engeln, und Ehrenmitgl. der lat. Gesellschaft in Jena. Danzig, gedruckt bey Johann Friedrich Bartels. (1765). w 4ce, k. nlb. 6, str. 36.

Jagiell.

— Trauerrede auf Frau Catharina Renata Bentzmann geborne von Schröder. Danzig, 1756. w 4ce.

(Gerber Joh.). Gedicht bey Introduction Johann Gerbers als oeffentlicher Rektor. Danzig 1756. folio.

Gerbergeselle (Der reisende) oder Reisebeschreibung eines auf der Wanderschaft begriffenen Weisgerbergesellens; Nebst angehängtem wahrhaften und eigentlichen Verlauf des in Thoren Ao. 1724 bey dem Jesuiterkloster entstandenen Tumults, und darauf erfolgter Execution: Welchem noch beygefüget 1. Des Collegii Soc. J. zu Thoren peinliche Anklage. 2. Schreiben Sr. Königl. Majestät in Preussen an die Könige in Grossbritannien, Dänemark und Schweden, wie auch an die russische Kaiserin; It. Schreiben des Königs in Dännemark an den König in Pohlen, Intercessionschreiben des Magistrats zu Danzig, vor die zum Tode verurtheilte Thorner Bürger; und dieser selbst eigenes wehmüthiges Supplicatum. 3. Des P. Casimiri Wieruszewsky Einweihungspredigt der St. Marienkirche in Thoren. Liegnitz, verlegts David Siegert, Buchhändler 1751. w 8ce, kart 7, str. 287.

Na czele podwójna rycina z podpisem: Joh. Ben. Strachowsky sc. Od str. 164 osobny tytuł: Wahrhafter und eigentlicher Verlauf des in Thoren bey dem Jesuiterkloster Ao. 1724. Mens. Julii entstandenen Tumults. Od str. 202: Peinliche Anklage. Od str. 221: Abdruck des Schreibens S. K. Maj. in Preussen etc. wegen der Thorenschen Sache. Anno 1724. Od str. 248: Abdruck des Briefes, welchen der Magistrat zu Dantzig haben abgehen lassen.

Jagiell. — Ossol.

GERDES Daniel (1698 † 11. lut. 1765). Scrinium Antiquarium sive Miscellanea Groningana nova, ad historiam reformationis ecclesiasticam praecipue spectantia. Inseruntur tractatus varii generis, epistolae, orationes, biographiae et sim. sive nunquam antea editae, sive ita factae rariores ut pro ineditis haberi possint. Groningae et Bremae, apud Haj. Spandaw et G. W. Rump, Bibliopolas (1748 — 1752). w 4ce, (tomów 8).

Wydawcą tego dzieła iest Daniel Gerdes SS. Th. Doctor et Professor in Universitate Groningo-Omlandica. — W tem dziele są liczne wzmianki o osobach i dziełach nas obchodzących. Mianowicie:

T. I. str. 346: Rodolphus Agricola humaniorum literarum inter Germanos restaurator. Conradus Celtes Professor literarum Viennensis. Hermannus Conringius Jureconsultus et Polyhistor Helmestadiensis. Elias Eobanus Hessus, Prof. human. Erfordensis et Marpurgensis. — Str. 375: Prodiit hic nuper (Vratislaviae) impensis Kornii liber sub titulo: Vaticinia Chabacuci et Nachumi, itemque nonnulla Jesaiae, Micheae et Ezechielis oracula, observationibus historico-philologicis, et historia Diodori Siculi circa res Sardanapali, illustrata. Autore M. Joh. Gottl. Kalinsky V. D. M. in ecclesia Landeshuttensi. Praemititur praefatio Joh. Frid. Burgii. 1748. 4. Ab eodem auctore rerum veterum scrutatore exactissimo et indagatore felicissimo expectamus Commentarium in Prophetias Jeremiae.

T. II. str. 477—542: Johannis a Lasco Epistolae, quotquot hactenus indagari potuerunt. Listów XXI. — Str. 563: wzmianka, iż w trzecim tomie, wydanego przez Gerdesa dzieła, pod tytułem Historia Reformationis znajduje się Dryandri Epistola ad Johannem a Lasco. Tom IV tego dzieła wyszedł Groningae et Bremae, 1752. w 4ce. — Str. 619—743: Dalszy ciąg listów Łaskiego XXII—LXIII. — Str. 747: Augusti Heumanni Dissertationum Sylloge quarta. Hanover. 1750. w 8ce; w liczbie tych jest jedna: De Juliani Imp. voce extrema: Vicisti Galilaee. — Str. 751: F. A. Freytagii Analecta litteraria de libris rarioribus. Lipsiae 1750. w 8ce. — Str. 745: Prodiit Ultraiecti (a. 1750) auctoritate publica Deputatorum Synodi Ultraiectini stylo viri Celeb. Gisb. Math. Elsneri S. Th. D. et Prof. itemque Ecclesiastae Ultraiectini consignata Tractatio adversus Hernnhuthanos in genere atque cumprimis adversus eos qui in Tractu Seystano inde ab aliquo tempore nidulari inceperunt, quorum ne conamina in detrimentum Ecclesiae atque veritatis cedant, providam Illustrium Ordinum Trajectinorum curam, communi nomine implorant Verbi divini Ministri.

T. III. 1752. str. 61—134: Epistolae Joh. a Lasco LXIV—LXV. Dwa tu są listy jeden do Senatu Polskiego, drugi do Zygmunta Augusta. — Str. 133—134: Epistola Melanchtonis ad eundem Regem. — Str. 300—349: Nicolai Radzivilii et Aloysii Lipomanni Epistolae Amoebaene, a. 1556. — Str. 350—355: Joannis Aurifabri Epistola ad Paulum Vergerium; w tym liście chwali Aurifaber wyznanie wiary Radziwiłła i Wergeriuszowi za wydanie owych wyżej wspomnianych listów dziękuje. — Str. 355—376: Virilii Musaei Hyporeadis sive potius Andreae Tricesii Equitis Poloni Elegia, de SS. Evangelii in ditione Regis Poloniae post revalatum Antichristum origine, progressu et incremento. A. 1556. (z notami Gerdesa).

T. IV. 1754. str. 429—445. Epistolarum Henrici Bullingeri Fasciculus. Ex Autographo in volumine Ms. Archivi Ecclesiae Gallo-Belgicae Londinensis. Sub litera L. a fol. 3—24 incl. descriptus. Jest tu XI listów ad Johannem Utenhovium Gandavum, który w Polsce przebywał. — Str. 445—491: Johannis a Lasco Epp. ad Henr. Bullingerum ex Mss. LXVI—LXXIX. — Str. 543—547: Stanislai Luthomiri Epistola ad Johannem Utenhovinm. a. 1560. — Str. 547—554: Ejusdem Epistolae tres a. 1563 et 1565. scriptae. Wyjęte są te listy z Lubienieckiego (Historia Reformationis Polonicae). s. 161, — Str. 662—678: Petri Martyris Epistolae ex MSS. Ważne do reformacyi w Polsce. Biographia Petri Martyris przez Simlera pisana, znajduje się w T. III. s. 1—60. — Str. 678—698: Alberti Hardenergii anecdota quaedam. Są tu i listy a w nich wzmianki o reformacyi w Polsce.

T. V. Pars I. a. 1756. nic dla nas w sobie nie zawiera. Pars II. a. 1758. str. 352—367: Nicolai Kossobucii, Secretarii Regis Pol. Epist. ad Stanislaum Carncovium Episc. Vladisl A. 1572 de moderatione theologica observanda.

T. VI. Pars I. a. 1760. str. 380—457: Joh. Theophili Elsneri Brevis Conspectus Doctrinae Fratrum Bohemorum. Pars II. a. 1761: Joannis a Lasco Epistolarum biga ex MSS. na str. 644—649. — Str. 649—659: Joh. Lasicii Epistolarum triga de rebus Polonicis, ex MSS. ad Joh. Wolfium Theologum Tigurinum a. 1570 et 1571.

T. VII. Pars I. a. 1761. str. 31—44: Joh. Theoph. Elsneri Narratio de institutione Catechetica Polonico-Reformata. — Str. 45—64: Ejusdem Series et successio Episcoporum, sive Seniorum Unitatis Fratrum Bohemorum, Majoris Poloniae. — Str. 64—70: Appendix de hodiernis ita dictis Episcopis Fratrum Moravorum. — Str. 174—179: Anecdota quaedam ad Historiam Eccl. Minoris Poloniae relatè ad pagos Seibersdorf et Aalsen. — Str. 179—183: Addenda ad Diss. De successione Episcoporum Fratrum Bohemorum. — Pars II. str. 374—387: Dissert. Historico-Ecclesiastica, de Colloquio Thorunensi in Borussia a. 1645. ab Uladislao Rege coacto, ejusque intentione laude digna.

T. VIII. r. 1765. Pars I. str. 555—576: J.

Theoph. Elsneri Memorabilia Silesiaco-Bohemica ab a. 1741—1760.
Bibl. Birgela w Wilnie.

Gerechtsame und Freyheiten der Dissidenten in der christlichen Religion, in der Krone Polen, und im Grossherzogthume Litthauen, aus den Privilegien, Reichstags-Constitutionen, Statuten des Grossherzogthums Litthauen, und verschiedenen andern ungezweifelten Urkunden gesammlet ... Im Jahr 1772. w 4ce, str. 150.

Katalog Batowsk. N. 299. zaznacza jako miejsce wyd. Berlin 1772. w 8ce mniejszej. Widocznie Batowski pomylił z Erweis der Gerechtsamen (ob. Bibliogr. tom XVI. str: 99).
Jocher 9764. Czartor. — Ossol.

— Ihro Majestät des Königs in Pohlen und Churfürstens zu Sachsen Vorzügliche Gerechtsame auf die von weiland Kaiser Carl VI. hinterlassene Königreiche und Länder. Nebst einem historischen Vorbericht. Bez w. m. 1741. w 4ce, str. 44. Jagiell.

Geret und Kries ob. Klesel Dav. Karl. (Dem höchst erfreulichen 1751).

GERET C. H. A. Kurze Kinderlehre. Thorn 1743. w 8ce.

GERET Franc. Christ. Andr. Concordiam sacerdotii et imperii in nuptiis Jacobi Meisneri Ordin. Consul. in Rep. Thorun. secundum sponsi cum Elisabetha Ephraimi Praetorii relicta vidua. Thorunii. 1724. folio, kart 3.

Ob. Hoffmann (De orig. ling. Polon. 1730).
Krasiń.

GERET Laurentius Secretarius Gedanens. Judicium de Sarnicio. eiusque annalibus.

W Praefatio Krausii praefixa tomo 2. Długosii Lips.

GERET Samuel Luther (ur. d. 18 czerwca 1730 w Toruniu, † 28 wrześ. 1797). Ad magnificos dvvmviros Albertum Borkowski civit. Thorunensis Prae-consulem h. t. pro-praesidem, ivdicii terrestris palatinatvs Cvlmensis assessorem et Antonivm Gieringivm eiusdem civitat. Thorvnensis praeconsvlem et protoscholarcham svper ingressv et egressv anni climacterici magni alterivs a. D. XXIX Jvn. alterivs a. d. XXX Oct' gratvlatoria epistola Samvelis Luth Gereti, Thorvn. LL. AA. St. Gedani, typis Thomae Johannis Schreiberi senatus et Athenaei typographi (1748). w 4ce, k. nlb. 19.

Czartor. — Jagiell.

— De Aldi Pii Manutii Romani vita meritisque in rem litterariam commentarius. Vitebergae 1753. w 4ce.

— Beherzigungen in Ansehung der Stadt Thorn nebst einer Landekarte. 1775. w 8ce.

— Bruchstücke von Gedanken. Erste Frucht. Winterthur. 1781. w 8ce.

— Caeremoniale circa praestationem juramenti principis Episcopi Varmiensis usitatum et observandum. Varsaviae 1768. w 8ce.

— Demonstratio, civitatibvs Prussiae minoribus jus status vel activitatis in conventibus Prusiae competere. Gedani 1768. w 4ce.

— Der Einzug Romanzovs vom Feldzuge in Moskau, ein Gedicht. Warschau 1775. w 4ce.

— Exercitatio variorum de Arnabio Afro eiusque theologiae iudicio. Vitebergae 1752.

— Die aus den Gräbern dringende Stimme ächter Preussen. Mitau, 1774. w 8ce.

— Handbuch für Römer, Griechen und Dissidenten in Schloss-Stadt- und Landgerichten. Warschau, 1769.

Ma być też tłumaczone i na język polski. Wydane bezimiennie.

— Jetzt lebende Thorn. Frankfurth und Leipzig. 1793.

— Kopia listu jegomości Pana Geret do dobrego przyjaciela z Torunia dnia 11/11. 1778.

— List P. Geret z Torunia pisany do dobrego Przyjaciela.

— Informatio in causa Geret contra Cameram Thorunensem.

— Belehrende historische Nachricht von dem eigentlichen wahren, Jahrhunderte hindurchbestehenden Vaterlande der Stadt Thorn, durch Natur und Diplome gesichert. Im Jahre da

solche Belehrung hiesigen Einwohnern wahren Preussen ganz gelegen war (1793). w 4ce.

— Historische Nachrichten von der Stadt Thorn. Erfurt. 1796. w 4ce.

— Thornische wöchentliche Nachrichten und Anzeigen nebst einem Anhange von gelehrten Sachen. Thorn, Gedruckt bey Christian Friedrich Kunzen, w 4ce. Rok I. 1760. w 4ce, ark. 1, str. 432, spisu kart 5, rycin 3 tabl. — Rok II. 1761. str. 408 i 2 ryc. — Rok III. 1762. str. 418. — Rok IV. 1763. str. 416 i 1. tabl. — Rok V. 1764. str. 430. — Rok VI. 1765. str. 416. — Rok VII. 1766 str. 448. — Rok VIII. 1767 str. 460. — Rok IX. 1768. str. 436. — Rok X. 1769. str. 481. — XI. r. 1770 str. 456. — Rok XII. r. 1771. str. 416. — Rok XIII. 1772. str. 424.

Wychodziło do r. 1793. Obacz: Nachrichten. Jagiell.

— Ordinatio Vladislai IV. ratione consiliorum in conventibus Prussiae. Thorunii, 1776. w 4ce.

— Toż:... tamże, 1777. w 4ce.

— Réponse sur le memoire touchant la douane dans la Prusse Polonaise. Varsovie, 1765.

— Toż:... Toruń, 1767.

— Von den Saporogern, Setschern und Haydamacken. Leipzig 1775.

— Vox pruthenorum. Vratislaviae 1767. w 4ce.

Wydawał także kalendarz polski, francuski i niemiecki. Biblioteka akademii Umiej. ma z r. 1771. kalendarz polski i niemiecki, wydany nakładem M. Grölla, w Warszawie, w 8ce.

(Geret Samuel). Biblioteca Geretiana libris ex omni fere scientiarum collatis abunde instructa. Sectio I. 1798. Thoruni, lit. Kimmelianis. w 8ce, str. 152.

— Sectio altera. w 8ce, str. 140.

Encykl. Orgelbr. VI 345. IX 807—8. — Przyj. Ludu Leszno Rok 9. str. 347. — Gazeta Warszaw. 1773. z 20 list. i 1774. N. 91. — Goldbeck Literar. Nachrichten str. 37—9. — Markull Der Bau der altstädt. evang. Kirche in Thorn. Thorn, 1856. str. 88.

GEREY (Geray) Mechmet I. Copia gewisser Schreiben. An I. K. M. zu Pohlen und Schweden. Von dem Grossmächtigen Tarterschen Chan Mechmet Geray und dessen Grosskantzler Sefer Kazy Aga. Wie auch General Subhan Kazy Aga. Aus dem Polnischen ins Deutsche übersetzet. B. w. miej. 1657. w 4ce.

— ob. Copia (1656).

GEREY Mahomet II. Manifest des jüngern Sohns des Tartar Hahns. Gegeben im Lager zu Bender den 28 Januar 1711. Aus dem Lateinischen übersetzet. Stockholm. Bey Joh. Henr. Werner Königl. Buchdr. 1711. w 4ce, ark. 1. Jagiell.

— Manifest hwilket den Yngre Tartar Chams Sohn. Lätit utgä. Dat. Bender den 28 Januari 1711. Efter det Tyska exemplaret. I Stocholm, hos Joh. H. Werner Kongl. Majtz och Upsala Acad. Boktr. 1711. w 4ce, ark. 1. Jagiell.

Gerhard ob. Wartensis Michael (Vitae et gesta 1585).

GERHARDI Jakub Soldinensis, Uso-Marchicus (um. 12 lipca 1666 r.). Dissertatio de causis et remediis pestis. Thorunii, 1658. w 4ce.

- Σὺν Θεῷ De hypothetico systemate Coeli Disputatio publica ordinaria In Gymnasio Dantiscano Praeside M. Petro Crügero Professore Mathematico. Respondente Jacobo Gerhardi Colberg. Pomerano Habenda Ad diem XII Septembr. horis et loco consuetis. (Gedani) Andreas Hünefeldus Excudebat. Anno 1615. w 4ce, sign. A—C_4.

— Oratio inauguralis, de necessitate et utilitate scholarum deque variis impedimentis, successum earum frustrantibus... Cum renunciaretur Con-Rector Gymnasii Thorunensis 1660. w 4ce.

(Gerhard J.) Δυμμαχματα ὑγειας... Jacobo Gerhardi Gym. Thor. Rect... precibus adolent Collegae & Amici. Thoruni, Mich. Karnall. (1664). w 4ce, str. 4.

— Γαμηλια Nuptiis Auspicatiss. Viri Clarissimi Dn. M. Jacobi Gerhardi,

Professoris et Visitatoris in Gymnasio Thorun. secundum Sponsi; Juxta ac Piae Beneque Moratae Virginis Annae-Johannae, Consultissimi Viri Dn. M. Pauli Stransky, Icti. haud e multis, Filiae, Sponsae, XVIII. Cal. Jun. Celebrat. Fausti ominis ergo scripta ab Amicis, Docentibus nonnullis et Discentibus in Gymnasio etc. Bez wym. r. i m. w 4ce, sygn. $A_2 - C_3$. Wrocławs.

— Panegyricus in felix auspicium traditae novae docendi provinciae in celebri gymnasio Thoruniensi, in consessu amplissimi, magnifici, prudentissimi senatus, juxtaque spectatissimorum Dnn. Gymnasiarcharum neq. non stipante, atq; actum illum cohonestante variorum ordinum atq; graduum auditorum conspicua frequentia, cum in honoratissimis docentium collegium esset cooptandus M. Jacobus Gerhardi S. M. promulgatus ab eodem in acroaterio majori 19. Augusti S. N. anno aerae christianae 1624. Thorunii, apud Franciscum Schnellboltz. w 4ce, 20 k. nlb. Czartor.

— ob. Zamelius Gotofr. (Elegia 1648).

Pretorius Athenae Gedanenses s. 213. — Zernecke Thornische Chronik s 270. 351. — Tegoż Summarischer Entwurf d Geehrten und Gelehrten Thorns, s. 34.

GERHARD Jan z Quedlimburga (1582 † 17 Sierp. 1637). Frommer Herzen geistliches Kleinod, mit einer Vorrede von Doct. S. Schelwig. Danzig 1698. w 8ce.

— Lekarstwo duszne, tłum. Aron Bliwernitz. W Toruniu 1684. w 24ce.

— Lékařstwi duše, anebo krátké sebrání mnohého potěšeni z pisma sw. Nèm. sepsané a nyní z polského na slowenský jazyk přeložené. 1714.

— Nuptiae secundae Jacobi Tydaei et Ursulae Georgii Mauricii filiae carminibus celebratae. Norimbergae 1626. w 4ce.

— Medytacye Jana Gerharda. Przełożył Jan Romanowski. Kosztem Krzysztofa Radziwiłła [wydane około 1625 — 1628].

Łukaszewicz Wyzn. helw. w Lit. I str. 169.

— Potěšení plné rozmlauwání samého boha s duší wěrnau a nábožnau, w něm. jazyku sepsané a nyní z polského na slowenský jázyk přeložené. 1714.

— Quinquaginta meditationes sacrae ad veram pietatem excitandam & interioris hominis profectum promovendum accommodatae. Opera & studio Johannis Gerhardi SS. Theol. D. & Superintend. Heldburg. Thorunii. Apud Franciscum Schnelboltz. M.DC.XXV. (1625). w 32ce, sign. A—Z i Aa—Gg_8. Jagiell.

— Rozmyślania nabożne wprzód od O. Jana Gerharda, z Pisma S. z Oycόw SS. Augustina, Bernharda, Anshelma y innych prawowiernych teologów językiem łacińskim zebrane, a zatym jako od różnych gorliwych miłośników chwały Bożey w wielu cudzoziemskich językach wydane, tak świeżo na wielkie wiernych chwalcow Bożych żądanie, ku ćwiczeniu się w pobożności na polszczyznę przeniesione. Z rejestrem trojakim y przydatkiem Brewiarza uroczystego y codziennego nabożeństwa od X. Aarona Bliwernica, kazn. Thorun. J. A. C. M.DC.LXXXII. (1682). w Thoruniu drukował Christian Bekk, G. T. w 12ce, k. 6. str. 470, 17 k. nlb. i 49 rycin. Nadto: Brewiarz nabożeństwa chrześciańskiego ... kart 2, (1 ryt.), str. 283 i 2 k.

Toż, tamże z datą 1681. ma Bibl. Gdańska miejsk. — Część II p. tyt. Brewiarz nabożeństwa chrześc. ma datę 1682.

Na odwr. dedyk.: Slachetnie Urodzonym Ich M. Mciom P. P. Burgrabiom, Burmistrzom, Raycom, Ławnikom y Starszym Gminu Sławnego. Przezacnych Miast. Więtszych J. K. M. Pruskich Thorunia, Elbląga, Gdańska. Moim wielce Mościwym Panom y Dobrodzieiom — Potem wstawiona osobna karta przedstawiająca herby: w górze na całą kartę Orzeł Pruski z mieczem nad głową, pod nim na tarczach trzy herby z napisami na wstędze: Elbingen, Thorunium, Danzig. I. Aseltfe. (sztych piękny). — Potem dedykacya, kart nlb. 5. — Dalej: Rozmyślania str. liczb. 1—470. Rozmyślań tych jest 51. Do każdego rozmyślania dodany obrazek sztychowany w jednostajnej formie Serca rozciętego, w środku rozmaite przedsta-

wienia z historyi S. Now. Test. Serce otoczone białym kręgiem. Pod spodem dwuwiersz łaciński i polski. Obrazki te w górnym rożku oznaczone są liczbą rozmyślania. Nazwiska rytownika nie ma na żadnym. Po rozmyślaniach idzie rejestrów kart nlb. 16. Na odwr. ostatniej rejestrowanej i na następnej karcie: „Przydatek. Codzienne y ustawiczne człowieka chrześciańskiego Rozmyślania".

Brewiarz ma dwie tytułowe karty. Pierwsza, rozłożona na dwie strony, przedstawia w kilkunastu obrazkach historyą Chrystusa, zaczynając od wjazdu do Jeruz. na oślicy. W środku owal, w którym tytuł książki: Brewiarz Nabożeństwa Chrześciańskiego, To iest Modlitwy każdemu czasowi y potrzebam pospolitym służące, Zebrany przez X. Aarona Bliwernica, Kazn. Thor. J. A. C. R. P. 1681. — Na drugiej karcie tytułowej jest zaś napis: Brewiarz Nabożeństwa Chrześciańskiego. To jest Modlitwy Nabożne, każdemu czasowi y potrzebam pospolitym służące, z Pisma S. Nabożnych Nauczycielow kościelnych zebrane przez X. Aarona Bliwernica Kazn. Thor. J. A. C. w Gdańsku. Drukował Simon Reiniger Roku Pańskiego 1682. — Bliwernic dość często używa joty według naszej pisowni, jednakże nie stale.

Porównaj: Bliwernitz.

Czartor. — Gdańs. miejs. — Zielińs.

— LI. Nabożne rozmyślania z łáćinskiego ná polski język wydáne z Rejestrem trojakim y Przydátkiem [Brewyárzá uroczystego y codziennego nabożeństwa od X. Aarona Bliwernica kazn. Thor. J. A. C. M.DC.LXXXIII. Bez w. m. lecz tytuł w miedziorytowej rycinie, na której poniżej tytułu stoi: Thorunium, i widok M. Torunia]. 1683. w 16ce, str. 470, oraz rejestru z Przydatkiem kart 17.

Do każdego Rozmyślania dodana rycina miedziorytowa z symbolami. Na dwóch rycinach przed tytułem i po tymże. podpisany J. Azelt sculps. — Od str. 289—336. i od str. 457—470 jest inny papier, biały, jak gdyby te arkusze były przedrukowane. Jagiell.

— Toż:... w Toruniu drukował Chrystyan Bekk, 1684. 8ce, str. 460. Jocher 5610. — Lelew. II 227. Krasińsk.

Gerhard Jan Ernest ob. Rollius T. (Infulam 1662).

Gerhard P. ob. Łapczyński Ant. Chrysanty (1715).

Gerhard Tomasz ob. Meisner Jakób (Zodyak).

(Gerichtsordnung). Powszechne kryminalnego Sądu Rozrządzenie. (Na drugiej karcie:) Algemeine Criminal-Gerichtsordnung. W Wiedniu w drukarni Jana Tomasza de Trattner Ces. Król. Nadwor. drukarza i bibliopoli. 1788. Wien, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern Kaiserl. Königl. Hofbuchdruckern und Buchhändlern. w 8ce, k. 8 nlb. str. 413. i tabella. (Po pols. i po niemiecku). Branic. — Jagiell.

Gerichtsordnung (Allgemeine) für Westgalizien. Wien gedruckt bey Joseph Hraschanzky k. k. Deutsch- und häbräischen Hofbuchdrucker und Buchhändler. 1796. w 8ce, k. 5, str. 278. Jagiell. — Ossoll.

— Toż:... für Westgallizien. Kostet ungebunden 20 Kreuzer. Wien gedruckt bey Joseph Hraschanzky k. k. Deutsch- und häbräischen Hofbuchdrucker und Buchhändler. 1797. w 8ce, k. 4, str. 278. Ossol.

— Toż:... für Gallizien. Wien gedruckt bei Joseph Hraschanzky k. k. deutsch und hebräischen Hofbuchdrucker und Buchhändler. 1799. w 8ce, str. 278. Jagiell. — Ossol.

GERICIUS (Gericke) Franciszek z Konitz, Prof. w Toruniu (1551 † 1618). Trostbüchlein von der Kindschaft und Erbtheil der Auserwählten, im Reiche der Gnaden als auch der Herrlichkeit Jesu Christi. Leipzig. 1609.

Seyler Elbinga liter. 1742. s. 23—5. — Praetorius Athenae Gedanenses, str. 202. — Zernecke Summarischer Entwurf des Gelehrten und Gelehrten Thorns, str. 35. — Titius Nachricht von d. Gelehrten der Stadt Conitz, str. 28.

Gericke Christophorus ob. Gerke.

GERICIUS Paul (Gerike). Anzugspredigt Pauli Gericii Elbingensis, Von Gehorsam, so man fürgesetzter Oberkeit, beide Geistlicher und Weltlicher schuldig ist. Als er zu Sanct Kattern, dahin er ordentlich, aus Gottlicher Fürsehung, von Posen beruffen worden, an seinen Dienst, vermittelst der Gnade und Beystand des Höhesten angetretten. Gethan daselbst, Am nechst-

folgenden Sontag nach Martini, welcher war der XXIII. nach Trinitatis, und der 17. Novembris, des 1596. Jars. Ihena, bey Thobias Steinman. w 4ce, ark. sygn. Aij—Hij. Wrocławs.

— Klag-Predigt Christi von der Welt Bossheit, s. Leich-Predigt in funere Hans Görtz, eines Müntzer-Gesellen in Posen, ex Matth. 18. v. 7. Jenae 1597. w 4ce.

— Leich-Predigt. Jenae 1595. w 4ce.

Miane na śmierć Georg.Rylla w Poznaniu. Seyler Elbinga litter. 1742. s. 114.

— Valetpredigt Pauli Gericii Elbingensis, Von der Succession oder Nachfolge Christi Diener in der Kirchen. Als er von Posen, da er der Gemeine des Herrn Augsburgischer Confession, gantzer achtzehen Jhar ohne vierzehen tage, trewlich gedienet, seinen Abscheid genomen, und gen S. Kattern bey Bresslaw, dahin er aus Gottes schickung beruffen worden, gezogen. Gethan In Posen, am XXII. Sontag nach Trinitatis, welcher war der Feierabend, Martini, und der 10. Novembris, des 1596. Jars. Gedruckt zu Ihena bey Thobiam Steinman. w 4ce, ark. Diij.

Dedykacya ewangelikom Poznania i okolicy. Wrocławs.

— Eine tröstliche und nützliche Leichpredigt von der Gläubigen Hin farth und ihrem Wesen oder Zustande nach Leib und Seele biss an jüngsten Tag. Ueber dem seligen Abschied der ehrnvesten, fursichtigen, erbarn und weisen Herrn Zacharie Ridts von Nürmberg und Bürgers daselbst: auch Ratsvervandten, Kauffherrns, Bürgers und Kirchenvaters der Gemeine Augspurgischer Confession, etc. in Posen seliger Gedechtniss, welcher den 1. Septembris zu Nacht, so auf den Montag gefolgt, ein halbe Stund nach zweyen an der gantzen Uhr Anno 86. seines Alters in 60 Jar allhier zu Posen in Christo seliglichen entschlaffen. Gethan durch Paulum Gericium Elbingensem, deutschen Prediger augspurgischer Confession in Posen. Gedruckt zu Franckfurt an der Oder durch Andream Eichorn (1586). w 4ce, kart 26 nlb. (ark. Gii).

Łukaszew. Hist. br. Czes. w W. Pols. str. 147—9. 155. 132. 140. 160—2. 170. — Łukaszew. Wiadom. histor. o dyssyd. Pozn. 1832, st. 102—5. 122. 139. 202.—3. Warsz. Uniw.

Gerina Andrzej Episc. Vratisl. ob. Albertus Magnus (1587) — Porembius Joannes (Prosphonesis 1592) — Schoneus Andreas (Heirotonia, Misticum connubium 1585).

Geringius Antonius ob. Geret Samuel (Ad magnificos duumviros).

(Gerke Krzysztof). In obitum .... Christoph. Geriken .... M.DC.LXX .... Sympathia Profess. Gymnasii. Thorunii, Joh. Coepselius (1670). w 4ce, str. 8. Gdańs.

— Threnodiae supra praematurum obitum ... Christoph. Gerke ... cIɔIɔcLXX (1670) ... a Studiosa in Gymn. Thor. Juventute. Thorunii, Joh. Coepselius. w 4ce, str. 16. Gdańs.

— Trauer-Cypressen, welche Bey dem ... Hintrit aus dieser Welt des Christophori Gerken ... auffgerichtet worden von Einigen Studirenden... Thorn, Joh. Coepselius, 1670. w 4ce, str. 8. Gdańs.

GERKE Johann Gottlieb. Trauer-Gedicht. Albrecht Rosenberg. Danzig, 1749. folio.

GERLACH Beniamin. Collegii theologici disputatio XXII de coniugio respondente M. Benjam. Gerlachio Polono. w 4ce, od str. 157 do 164.

Friese III 127.

— Vergnügtes Mutter Hertz Bey ... Begräbnüss der ... Anna ... des ... Vincentii Stephani der Gemeine ... Rawitz ... Pastoris nachgelassene Wittibe ... von Benjamin Gerlach von Reisen aus Pohlen ... Steinau a/O, Wig. Francken Wittib. w 4ce, str. 20. Gdańs.

— ob. Arnoldus Valentinus.

GERLACH Dawid. Trauer-Bild des ... Abscheidens ... der Christinae Wittiginn ... von David Gerlachen, Pfarherrn in Gurschka. Thorn, Joh. Coepselius. 1670. w 4ce, str. 4. Gdańs.

— Versuch einer Geschichte Danzigs aus zuverlässigen Quellen und Handschriften. (Tomów 3). Königsberg, 1789.

(Gerlach). Wohlgemeynte Glück-Wünschungen an den H. David Gerlach als Anna Barbara Lydicia 1672 ihm ehelich zutrauen liess. In Thorn, druckts Joh. Cöpselius. w 4ce, k. 2. Czartor.

— Wohlgemeynte Reimen auf den erfreulichen Hochzeit-Tag des H. David Gerlach und Anna Barb. Lydicia 1672. In Thorn, druckts Joh. Caepselius. w 4ce, k. 4. Czartor.

— Freudiger Zuruff dem Hochzeitlichen Ehren-Feste des H. David Gerlachs mit der Anna Barb. Lydicia, von etlichen Bekannten. 1672. In Thorn. Druckts Joh. Caepselius. w 4ce, k. 4. Czartor.

— ob. Lauterbach (Kindliche letzte Ehre und Liebe 1728).

GERLACH Jeremiasz. Predigt wegen der Wahl und Krönung Michaelis Königs in Pohlen. Königsberg 1669. w 4ce.

Gerlach Joh. Gol. ob. Wende G. (1682).

Gerlach M. Leben Stanislai I Kön. von Pohlen ob. Seyler G. D. (1737).

GERLICH Nathaniel. Fontanalia, quibus Ottonem Dietericum Voegeding, Philosophiae Doctorem, coronare debuit. Dantisci 1693. folio.

— ob. Klein J. (Dispositio 1734).

GERLACH Samuel. Aerarium sacrum in incluta electorali ad albim Academia placide oculis curiosorum. Praes. M. Georgius Michaelis Hungaricus, Respondens Samuel Gerlach. 1682. Henschell, Acad. Typ. w 4ce, kart 8. Krasińs.

— Predigers zu Osterwyck im Danziger Werder Bellum intestinum calvinistarum. Riga 1651.

— Zu Ehren dem Johann Bottsacken und Adelgunden Cramer. Danzig, 1644. w 4ce. Gdańs. miejs.

— Sibyllen Schwarzin vohn Greiffswald aus Pommern deutsche poetische Gedichte, nuhn zum ersten Mahl, auss ihren eignen Handschriften herausgegeben und verleget durch M..... auss dem Herzogtuhm Würtenberg und in Dantzig gedruckt bey Georg Rheten Witwen im 1650 Jahr. (2 części). w 4ce, I. część str. 112, II. część ark. nlb. P. Czartor.

— Trost-Gedicht: Salomon Giese. Danzig 1651. w 4ce.

Gerlacher Teobald ob. Billicanus T. (Epitome 1530).

Gerlachin Barbara ob. Gryphius Andr. (Folter 1648).

GERMAN Chrysostomus. Ad 3^{am} partem D. Th. Aquin. Conclusiones theologicae de sacramentis in genere ac de tribus primis in specie scilicet, de baptismo, confirmatione, et eucharistia publico certamini a V. F. Chrysostomo Germann, Ord. S. Pauli P. Erem. S. Th. Stud. in aedibus D. Stanislao Cracoviae in Rupella Sacris. Anno a Virginis partu M.DC.LVIII. mense Majo. Die 15. hora prima pomeridiana. Expositae. Praesidente R. P. F. Matthia Błeszyński eiusdem Ord. Prouin. Pol. Definitore ac S. Th. Ordinario Professore. In officina viduae et heredum Francisci Caesari, S M. Typ. (1655). w 4ce, kart 4. Czartor. — Jagiell.

GERMANNUS Georgius. Computus Ecclesiasticus Sive Calendarivm triplex: Gregorianum, Antiquum & Novum, cum novo cyclo lunari & refutatione quorundam insignium errorum Christophori Clavii, Bambergensis, è Societate Jesu clarissimi nostri temporis Mathematici. Authore Georgio Germanno Wartenbergensi Borus. Francofurti Marchionum Sumptibus Johannis Thimii exscriptus à Johanne Eichorn. Bez r. (1606). w 4ce, sygn. Z_2.

Na odwrocie tytułu 14 wierszy łać.: In Ill. ac Magn. Domini Nicolai Wolski à Podaietz ... insignia.

Dedyk.: Nicolao Wolski à Podaiecz Curiae Regni Poloniae Marsalco, Crepicensi, Rabstinensi, Inowłodzensi &c. Capitaneo. — Po dedykacyi idzie przemowa: Viro Davidi Origano Dri in Francofur. ad Oderam Academia Prof. Jagiell.

— Trigonometriae triangulorum sphaericorum logarithmicae practica secreta mirabilis, Georgii Germanni War-

tenbergensis Borussi. Dantisci apud Andr. Hünefeldt Anno 1627. w 4ce, 8 kart nlb. (z figurami w tekscie).

Przypisał autor Mikołajowi Wolskiemu z Podhajec Marszałkowi W. Kor.

Notuje Brosciusz na egzemplarzu Bibliot. Jag.: Author erat olim Latosii discipulus in Academia ingeniosus Jagiell.

GERMAN Marcin. Miasto Wieliczka. Felicissimis Smi victoriosissimi augusti et pacifici Vladislai IV Pol. regis et M. D. Lith. etc. auspiciis. Cujus regni hae admirandae Salinarum fodinae et tot annorum centuriis tellure contectae. Nunc administrationis Illmi et Excellmi Dni Adami a Casanow Curiae regni Mareschalci Borisen. Sol. Cos. Biel. Neot. Rum. Gubernatoris anno tertio his in tabellis lucem aspexere A. D. 1645. Marcin German Geometra mensuravit. Guillielmus Hondius Haga Batavus sculpsit et delineavit. Cum gratia et privilegio S. R. M. Poloniae et Sueciae 1645. folio, 4 karty na blasze ryte.

Na lewo herb króla Władysława IV; po stronie prawej herb Kazanowskiego, pod którym napis: Adam a Casanow Curi. Regni Mareschal. Bor. Sol. Cos. Biel. Neot. Praefectus. — Pierwsza karta przedstawia plan wierzchni miasta Wieliczki, trzy następne przedstawiają widok żup wielickich we wnętrzu ziemi. — Wszelkie nazwy są podane w języku polskim, oraz illustrowane mnóstwem pięknych rysunków a nadto u spodu każdego arkusza oddzielna jest rycina, przedstawiająca różne roboty kopalniane.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 278. — Carosi Reisen I 167. — Encykl. Orgelb. IX 812. — Grabowski Kraków 1844. s. 449—450.

Germania ob. Cluverius F. (antiqua 1616) — Friese Gottlieb (1741) — Gorczyn Joan. Alex. (antiqua 1653).

Germanica pacis palma ab Austriacis, Hispanis, Polonis, studiose semper culta et a Gallis, Suecis, Anglis mira technarum mole destructa Ratisbonae postea Caleti ad insigne Galli post conualescentiam se vix et ne vix quidem conservari 1658. Auctore Fido Populari. w 8ce, str. 104.

Germanica lingua ob. Porta (1735).

Germanici spiritus ob. Konarski Stan. (Contra 1733).

Germanorum (Illustrium aliquot) carminum Liber. De immanissima summeque miseranda Christianorum laniena ab impijs et crudelissimis Galliae tyrannis, Lutetiae Parisiorum, Lugduni item, alijsque eiusdem regni locis truculentissime sceleratissimeque patrata. Anno Salutis M.DLXXII. Vna cum epicedijs et epitaphijs quibusdam praestantissimi herois D. Casparis Collignij, comitis castilionaci, amiralij Franciae, nec non aliarum quarundam praestantium personarum. Quibus addidimus ad summae gloriae apicem foedus Henrici cum Turca: et conditiones Caroli IX Polonis oblatas ad regni ambitum cum commentariis. Vilnae M.DLXXIII. (1573). w 4ce, str. 48 (druk ant. z kursywą).

Opisane tu są wierszem wszystkie wypadki rzezi S. Bartłomieja. Wiersze te rozrzucane były po kraju przez partyą nieprzychylną obiorowi Henryka Walezego.

Weteran poznański 1825. str. 437 i 8. — Wierzbows. II 1491.

Akad. — Czapski — Czartor. — Król. Berlin.

GERMANUS ad Amicos Dantiscanos. B. m. i r. (1664). w 4ce, stron 8.

GERMAR Professor. Ad actum oratorium in Gymnasio ab aliquod ejus civibus peragendum. Thorunii. w 4ce.

Gernet F. ob. Thamnitius Konrad (In conjugium 1654).

GERNETH Joachim. Synopsis physicae generalis, quam auspice Deo, praeside Georgio Segero philos. et med. doctore et prof. publ... A. MDCLXIX... subjicit Joachimus Gerneth Golnovia Pomeranus. Thorunii imprimebat Joh. Coepselius (1669). w 4ce, kart 10 nlb.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 338.

GERNEWALDE. Człowiek iakich mało na swiecie, Komedya we trzech aktach przez JMci Pana Gernewalda po francuzku napisana a teraz na ięzyk polski przełożona, wielu kawałkami od publikum approbowanemi pomnożona, do naszego kraiu właśnie przystosowana (tak), a na Teatrze publicznym grana. W Warszawie w drukarni Piotra Dufour konsyliarza na-

dwornego J. K. Mci Dyrektora Drukarni korpusu kadeckiego M.DCC.LXXXIV. (1784). w 4ce, str. 142.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Gerold ob. Zech Bernard (1705).

GEROPOLDI Antonio. Le Guerre di Moscovia, di Polonia, Ungheria et Austria. Venezia 1686.

Ciampi Bibliogr.

Gerret Andr. ob. Hoffmann Jan Daniel (1730).

(Gerssdorf Casp.). Des Hoch-Edelgebornen, Gestrengen, Manhafften und Vesten Herrn Hanss Christoffs von Schweinitzes auff Tschepplaw unnd Haussdorff, Des Gross-Glogawischen Fürstenthumbs Wolverordneten Königlichen Mangerichts Assessorn und Landes Eltesten Letzte Rede, und Gegenantwort des Vaterlandes. Zur Pol. Lissa gedruckt bey Wigand Funcken. Im Jahr 1651. w 4ce, kart 4.

Dwa wiersze niemieckie; pierwszy z podpisem: Hanss Caspar von Gerssdorff; drugi napisany przez: Andream Gryphium Glogaw Fürstenthumbs Landes Syndicum.

Wrocławs.

GERSDORFF Nicolaus. Q. D. B. V. Dissertatio iuridica de feudis Lusatiae Superioris, quam rectore magnificentissimo, serenissimo principe ac Dn. Philippo Wilhelmo, principe Borussiae, marchione Brandenb. et ducatus Magdeb. gubernatore, reliqua, praeside Dn. Samuele Strykio, JCto, serenissimi et potentissimi regis Borussiae consiliario intimo professore primario facult. jurid. ordinario, praeceptore suo aeternum deveneraudo, in illustri Fridericiana die Octobr. anni 1709. publicae disquisitioni submittit Nicolaus liber baro de Gersdorff. Typis Christoph. Andreae Zeitleri, Acad. typ. w 4ce, str. 85 i 1 k.

Czartor.

Gerson ob. Kałaj Daniel (1671) — Klemens XIV (1778).

Gerson Wacław ob. Brosius Gerson W. (1662—4).

Gerstmann Marcin Bisk. Wrocławs. ob. Acta Synodi (1585).

GERTICH Gracyan Marcin (1591 † 10 Grud. 1658). Kazanie synodowe, na synodzie Wielkopolskim ewangelickim 1640. miesiąca marca od jednego z Conseniorów czynione a na rozkaz synodowy potym szerzy spisane y do druku podane. Math. 5. v. 15. 16. Nie zapalają świece, y stawiają jey pod korzec, ale na świecznik .... itd. (Bez m. dr. i r.). w 4ce.

Cytacye łać. z Tertuliana i Aug. a od str. 3 początek kazania, które idzie do str. 47. (brak końca).

Birgel. — Chreptowicz.

— Klage Jesu Christi über Jerusalem, Deutschland und uns übrigen von der Tochter Zion. Geschehen durch Martinum Gertichium, ordentlichen Seelsorger der deutschen Gemeine der böhmischen Confession in der alten Kirche zu Lissa in Polen. Anno 1637. gedruckt zur poln. Lissa. w 16ce, str. 144.

— De prima ecclesiarum unitatis fratrum in Polonia origine succincta narratio. (Authore Martino Grat.).

W dziele: Joannis Lasicii nobilis poloni Historiae de origine et rebus gestis fratrum Bohemorum, liber octavus 1649. w 8ce, od str. 355 do 392. — Na końcu położono, że pisane 1617 roku, dzieło to wydał Jan Amos Comenius. Gracyan opisał w niem początek braci Czeskich w Polsce i dalsze ich powodzenie tamże.

Akad.

— Protestacia przeciwko niesłuszney chlubie tych, co za przyczynę Disputacii X. Marcina Smigleckiego z X. Danielem Mikołaiewskim Ministrem Ewangelii P. N. J. Krystusa o Widzialney Głowie Kościoła Bożego etc. przed zwycięstwem tryumphuią. Przez K. Marcina Graciana natenczas J. W. J. P. JM. P. Andrzeia Leszczynskiego z Leszna Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego Nadwornego Kaznodzieię wydana. w Wilnie R. P. 1599. w 4ce, $7^{1}/_{4}$ ark. (sig. A—Hij).

Dedykacya do Krzyszt. Radziwiłła Wojew. Wileń. Hetm. W. X. Lit. dat. w Wilnie 22 Julii 1599.

Mac. Piśm. III s. 441. — Jocher 4048.

Czartor. — Ossol.

— ob. Białuski J. J. (Łupieże 1599) — Denertus Jerzy (1650) — Mikoła-

jewski Dan. (Disput. wileńska 1599) — Musonius J. (Disput. 1654).

Łukaszew. Kośc. br. Czes. w WPol. 181—2. 368. — Łukaszew. Wiad. hist. o Dyssyd. w Pozn. s. 190 3. oraz Opis kościoł. w Dyec. Pozn. — Encykl. Orgelbr. IX s. 833—4. — Maciej. Pols. III s. 441.

GERTICH Nicolaus. Summum Bonum! Das ist Auffrichtige Erklärung, der rechtgläubigen Seelen, über der Haupt-Frage, welches ihr höchstes Gutt und beste Habe, Kräftigster Trost und gewisseste Zuflucht sey, und wiewohl vergnüget sie sich allezeit darbey befinde? Einfältiglich ausgeführet Aus dem rechten Kern-Spruche Assaphs beschrieben im LXXIII. Ps. v. 25. 26. Bey der Freyherrlichen und hochansehnlichen Christlichen Funeration und Leich-Begängnüss Dero nunmehr wayland Hoch-wohlgebornen Frawen Frawen Esther, Freyen von Kanitz und Dallwitz, gebohrner Freyin von Schönaich: Frawen auf Urschkau, Ottwitz, Klein und Gross Gafron. Wanderitsch, Amptitz, Mellendorff und Schlaupitz etc. Dess Hoch-Wohlgebornen Herrn, Herrn Melchior Friedrichs, Freyherrns von Kanitz und Dallwitz, Erbherrn auff Urschkau etc. etc. Hertzliebesten anderer Gemahlin, Geschehen im Jahr Christi 1668 den 16. Maji zu Urschkau; und auff gnädiges Begehren auffgesetzet und in Druck gegeben durch Nicolaum Gertichium, bey der Fürstlichen Schloss-Kapellen in Lignitz wolverordneten Seelen-Sorgern. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken 1669. w 4ce, sygn. Aij—I. Miejs. Wrocł.

GERTNER Franciszek. Stoletni kalendarz od roku 1800 aż do 1900, w którym nazwiska planet, ich wielkość, odległość i domniemany wpływ na każdodzienną pogodę, wraz z powszechnemi i osobliwemi regułami wieszczbianemi, jakoteż przepowiedzeniem pogody i znakami odmiany powietrza z różnych stanowisk miesiąca... itd. Kraków, nakład Franc. Gertnera 1799. druk Jana Maja. w 8ce, str. 141.

Gertrude de Pologne ob. Zannowich Stephano Castriotto (Epitres 1779).

GERTRUDA Święta Benedyktynka (Hrabina Hackeborn † 1290). Gertruden-Buch, Oder Ausserlesenes Geistreiches und Andächtiges Gebet-Buch. Darin das wahre Marck der andächtigsten von Christo, und der Mutter Gottes selbsten gemachten und den zweyen H. H. Closter-Jungfrauen und leiblichen Schwestern, Gertruden und Mechtilden ..... offenbahrten Gebetlein begriffen seynd ..... Durch Mühe und Fleiss eines der Capuziner-Ordens Priestern .... von neuem gemacht ..... Braunsberg. Aufs neue gedruckt im Coll. S. J. im J. 175:. w 8ce.

— Contractus animae cum Deo in libro vitae Agni scriptus Apocalips. 21. 27. quem exactis, et officio castri coelestis SS. Virgines Gertrudis, et Mechtildis Comitissae de Hackuborn, Ordinis S. Benedicti, per assiduam piarum suarum precum in coelum appellationem, sibique inde per reuelationem Jesv Christi Gal. 1. 2. evicerunt porrectum sub sigillo Agni occisi, qui aperuit librum signatum sigillis septem, Apoc. 5. 11. a quo pendet vera salus suspenso pro nobis in cruce. Anno Dei Hominis facti 1684. Posnaniae, in typographia Adm. R. D. Alberti Láktáński. w 4ce, 1 k. nlb., str. 157 i 3 k.

Na odwrocie miedzioryt herbu Radziejewskiego. Dedykacya Mich. Stef. Radziejewskiemu Bisk. Warm. przez E. K. Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Koronka żywota Pana Jezusowego, ktorą S. Gertruda odmawiała, na pamiątkę trzydziestu lat Pana Jezusowych, przebywaiącego na tym świecie. we Lwowie, 1647. w 32ce, ark. D_8.

— Kwiat nabożeństwa albo modlitwy S. Gertrudy wydał Teofil Rutka. Lublin, druk Coll. S. J. 1692.

— Toż:... Kalisz, druk S. J. 1693.

Książka znana tylko ze wzmianki w Niesieckim o czem Brown, str. 354.

— Modlenie się za mięsopustniki. W Krakowie ... u Andrzeia Piotrkowczyka 1611. w 8ce.

— Modlitwy ... w Toruniu 1697. w 12ce.

— **Modlitwy ś.** Gertrudy z przydatkiem bogomyślnych zalów na Post Wielki ... z łacińskiego ięzyka na polski przez pewną osobę Duchowną przetłumaczone a teraz świeżo na Jasney Gorze przedrukowane. Roku P. 1722. w 8ce, k. 12, str. 692. Warsz. Uniw.

— Navigium Coeleste sive preces Gertrudianae Quae tanquam velo et reni navigantibus in turbulento mundi huius mari mentibus ab illo cujus Spiritus ferebatur super aquas in lucem effludere ac per benignam ejusdem divini oris reuelationem sanctis virginibus Gertrudi et Mechtildi Comitissis de Hackuborn Ordini Sancti Benedicti elargitae sunt. Posnaniae in Typographia Alberti Laktański 1684. w 4ce, k. 2, str. 157 i k. 3. Warsz. Uniw.

— Niebo na Ziemi Przy Swiętey z Bogiem konwersácyi ... albo Modlitwy S. Gertrudy ... W Brunsberku w Drukarni Coll. S. J. Roku 1746. w 8ce, str. 440.

— Poseł Boskiey łaskawości, albo wielkich łask duchownych Przedźiwney Pánnie y Zakonnicy Reguły Benedikta świętego Gertrvdzie S. bogomyślnośćią wielce sławney obwieszczenia. Wszelkiego stanu ludźiom, do gorętszey się, w miłości bożey zapráwy, bárzo pożyteczne. Piaćią częśći tey Xiaszki opisáne. Przez X. Jakuba Gawatha, w Archidiaecezyey Lwowskiey Plebaná Wiznianskiego, z Łáćińskiego ná Polski ięzyk przetłumáczone. We Lwowie w Drukárni Colleg. Societ. Jesv, v Sebástyana Nowogorskiego, Roku Páńskiego 1648. w 4ce, kart 4, str. 579 i kart 5 regestru

Dedykacyi kart 3. do Doroty z Zurowa Daniłowiczowney, Zakonnic Reguły Benedykta S. Conwentu Lwowskiego przy kośćiele Wszystkich SS. Xienicy, i do wszystkich Zakonnicsek tegoż Konwentu. — Na odwrocie tytułu approbatio: Leopoli die 16. nov. 1647. — Dedykacya ma datę r. 1648. Po dedykacyi idzie Jana Lanspergiusa przemowa (str. 1—16).

Katalogi Czetwert., Ossol. i Orgelbranda wymieniają dzieło to z datą r. 1643, lecz myłka ta ztąd pochodzi, że cyfra 8 jest źle wybita, ma pozór trójki.

Jocher 8397. Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż:... piąćią częśći tey xiążki opisane. Dawniey z łacińskiego na polski ięzyk przetłumaczone a teraz przedrukowane w Wilnie w Drukarni XX. Schol. Piar. R. P. 1763. w 4ce, kart 3, str. 890, i regestr.

Przypis Anny Wołłowiczowny Xieni Wileńskiej Z. S. Bened. Xiąż do Ignacego Massalskiego Biskupa Wileń.

Jocher 7263 i 8398. — Maciejows. s. 731.

— Preces Gertrudianae sive vera et sincera Medulla devotissimarum precum a SS. Gertruda et Mechtilda Comitissis de Hackuborn Ordinis S. Benedicti usurpatarum. Libellus vere rarus. Impressum Coloniae Agripinae Anno D. 1679. Reimpressum iterato Posnaniae Typis Academ. Anno 1720. Sumptu Josephi Wosiński Introlig. w 8ce, str. 6 i 215.

Dedykacyą do Ant. de Łukom Łukomskiego, podpisał Józef Wołaski.

Jocher 6840 b. ma z datą 1686. lecz mylnie, bo to edycya w Kolonii. Ossol.

— Ray zabaw dusze nabożney przez S. Pannę Gertrudę Xienią Zakonu S. Benedykta łacińskim a teraz przez M. O. Przemysława Domiechowskiego Przeora ..... polskim ięzykiem wydany. W Krakowie w Drukarni Łukasza Kupisza 1649. w 32ce, k. 10, str. 395.

Niesiec. II. 6. Warsz. Uniw.

— Selecta vitae sanctae instituendae et collecta orationum privilegiatarum ex libris S. Gertrudis. Olivae 1684. w 16ce.

Jocher 6080.

— ob. Dobrosielski Chryzost. (1703) — Gawath Jakób. (Terror Christi) — Mechtylda S. (Zwierciadło łaski 1645) — Pobudka (1747) — Rutka Teofil (1692. 1693).

Gęś ob. Twardowski Kasper (Gęś świętego Marcina 1630).

Gesandschaft Verrichtung (Chur-Brandenburgischer An die Königliche Mayestät von Schweden abgelassener), Woraus zu ersehen, Wie wunderlich

man dieselbe getractiret und abgewiesen, weil Sie vom Friede sprechen, und Seine Churfürstl. Durchl. mit Schweden gegen Pohlen, und dero geallürte sich in die vorige Kriegeshändel nicht wieder einlassen wollen. Zu Hamburg im Jahr 1658. w 4ce, str. 48.

Z dokumentami niem. i łać. (dat. 4 Aug. 1658). Wrocław.

— Toż:... w 4ce, str. 48 (Inne wyd.).

— Toż:... w 4ce, str. 52.

— Toż:... (inne wyd.).

Datum: Juli 1655 i 4 Aug. 1658.

— Toż:... w 4ce, str. 52.

Z dokumentami niem. Ark. A—O, z poprzedniego wydania.

— Toż:... Anno MDCLVIII. Bez w. m. w 4ce, str. 48.

Z dokument. niem. (dat. Juli 1658).

— Toż:... Gedruckt im Jahr 1658. B. w. m. w 4ce, str. 56.

Z dokument. niem. (dat. 4 Aug. 1658).

— Toż:... wieder einlassen wollen. Anno 1658. gegeben zu Cölln an der Spree. w 4ce, str. 46. Ossol.

Gesandschafts-recht der Herzoge von Kurland ob. Heyking Heinr.

Gesandte Polnische ob Brochowski Adam (1656).

Gesang bei Eröffnung des dem siegreich rückkehrenden k. k. in Lemberg garnisonirenden Militair gewidmeten Festes. (Bez wyr. m. i r.) w 8ce.

— und Gebetbuch sampt einer Vorrede des Chr. Ministerii in Thorn. 1701. w 12ce.

Jocher 7219.

— -Buch, (Vollständiges Marienburgisches) Darinnen aus unterschiedlichen die von den Christlichen Personen gemachte Lieder und Gesänge in unser Evangel. Luth. Kirchen bekanten und angenommenen Büchern herausgesuchet und zusammen getragen, welche in denen gemeinen Büchern nicht zu finden sind, allhier antreffen können. Benebst einem schönen Gebet-Büchlein, welches in allerley Noth und Anliegen, auch bey der Communion und auff Reisen von den Liebhabern Gottes und des Gebetes gebraucht werden kan. Imgleichen die Passion oder das Leyden und Sterben unsers Herrn Jesu Christi nach dem Evangelisten Mattheo am 16. 17. Cap. Dantzig, Gedruckt durch E. Edl. Rahts und des Gymnasii Buchdruckern Joh. Zacharias Stollen. 1702. w 8ce wydłużonej, k. 4 nlb., str. 612, k. nlb. 8.

Jan Zach. Stolle dedykuje Burmistrzowi i Radzie miasta Marienburga. Jagiell.

— -Büchlein (Catholisches). Braunsberg, gedruckt in Coll. S. J. im Jahr 1752. w 12ce.

Jocher 7091. Wilno.

— -Buch (Katholisches) worinnen die Gesänge sowohl vor, und nach der Predigt, als auch unter der Messe enthalten; zum Gebrauch der Deutschen Gemeine in Lublin. Warschau, 1784. w 8ce, str. liczb. 88, 52, 56. Krasiń.

— -Buch (Catholisches) darinnen auserlesene alte und neue Gesänge auf die fürnehmste Fest Tage das Jahr hindurch zu finden seyn ... Dantzig, D. L. Wedel 1790. w 12ce. Warsz. Uniw.

— -Buch (Dantziger). Dantzig 1719.

Pierwsze wydanie wyszło staraniem Ministerium Ewangelickiego.

Jocher 7220 *a*.

— Toż:... Dantzig 1725.

Jocher 7220 *b*.

— Toż:.. 1725. w 12ce podłuż.

Jocher 7220 *c*.

— Toż:... Dantzig 1764. w 8ce, str. 756.

Jocher 7220 *d*.

— -Buch (Allgemeines) zum Gebrauch der Evangelischen Kirchen und Gemeinden unveränderter Augsburgischer Confession im Königreiche Polen nebst einem kurzgefassten Gebetbüche. Dritte Auflage 1789. Lissa gedruckt bey Samuel Gottlieb Presser, dem ältern Hochfürst. privil. Buchdrucker. w 8ce, kart 6, 714 i 12. Poczem Gebetbuch, sign. CCC_5. Warsz. Uniw.

— -Buch (Neues Kirchen), herausgegeben von Ministerium in Thorn. Thorn, Kümmel 1791. w 8ce, str. 526 i 64.

Jocher 7222.

— -Buch (Lithauisches). Königsberg 1752. w 8ce wydłuż.
Katal. księgarn.

— -Buch (Polnisches) ob. Bräuer Chr. (Einige 1740).

— -Buch (Wendisches) ob. Mollerus.

— -Büchlein (Catholisches), darinnen auserlesene alte und neue Gesänge auf die vornehmsten Festtäge das ganze Jahr hindurch zu finden seynd... Jetzo aufs neue fleissig übersehen, und in eine gute Ordnung verfasset. Perm. Sup. Braunsberg gedruckt im Coll. S. Jesu Im J. 1773. w 12ce.

— Toż:... Wilna, In der Drukkerey Sr. König. Mayestät in der Akademie. 1784. w 12ce, str. 70.
Warsz. Uniw.

— ob. Andachten.

Gesänge zum Amte der Heil. Messe und auf die Hochheil. Festtäge ..... Posen, gedruckt bey Sam. Gottlieb Presser 1797. w 8ce, str. liczb. 46 i Regestru str. 2. Krasińs.

— (Alte und neue Catholische) Auff alle Jahrszeiten und Festtage, in unterschiedlichen Anliegen und Gelegenheiten zu gebrauchen. Mit Genehm. der Geistl. Obrigkeit. abermal aufgelegt. Braunsberg im C. der Ges. J. im J. 1752. w 12ce, str. 254.

— ob. Albrecht J. H. (1772).

Geschenke (Warschauer Neu-Jahrs) oder Deutscher Politischer Calender auf das Jahr 1759. w 12ce.
Jocher 7901.

— Toż:... auf das Jahr 1760. w 12ce.
Krasińs.

Geschhaw Tom. Antoni ob. Morski Al. (Zodyak 1730).

Geschhawowa Ewa Anna z Ossolińskich ob. Wieczorkowski Michał (Słońce w dziesięciu liniach 1715).

Geschicht (Mörderische) der Jesuiten, Wahrhafftige ... Thaten durch die Jesuwiter geschehen zu Crackaw in Polen, welche gefangen nach Nilo geführt ... etc. Dantzig 1586. w 4ce.

— (Eine Warhafftige und wunderseltzame) von einem Catholischen Polnischen Rittmeister, Welcher zu Prage in S. Jacobs Kirchen, vor etlichen Wochen begraben worden, den 11 Novembr. Anno 1622. wieder aufferstanden, was derselbe für Ebenthewr und Wunder angerichtet. Von glaubwürdigen, unpartheyischen Personen so selbst darbey gewesen, in Druck geben. Sap. 17. vers. 3. Da sie meyneten, ihre Sünde solten verborgen, und unter einem blinden Deckel vergessen seyn, wurden sie grawsamlich zerstrewet und durch Gespenste erschrecket. (1622). w 4ce, ark. Aiij.
Na tytule drzeworyt: rycerz w całej postaci.
Wrocławs

Geschichte des Königreichs Pohlen. Frankfurt und Leipzig 1764. w 4ce.

— des gegenwärtigen Kriegs zwischen Russland, Polen und der Ottoman. Pforte mit Kupfern. Frankfurt u. Leipzig 1771. 1772. 1773. w 4ce. 1 i 2 Theil str. 152 i dwa portrety (Stan. Aug.); 3 Theil str. 100; 4 Theil str. 76 i 1 portret; 5 Theil str. 82 i dwa plany folio; 6 Theil str. 82; 7 Theil str. 71 dwa portrety i plan Dardanelli; 8 Theil str. 88; 9 Theil str. 76; 10 Theil str. 92; 11 Theil str. 67; 12 Theil str. 152 i Register ark. nlb. U_2. — 13 Theil Jahr 1772. str. 143. jeden portret, dwa plany (Białogród, Oczaków); 14 Theil str. 46. z rycinami, (między temi Porwanie Stan. Aug.); 15 Theil str. 46. jeden portret i 3 plany; 16 Theil str. 70; 17 Theil str. 47; 18 Theil str. 92; 19 Theil str. 96. 1 portret i 1 plan; 20 Theil str. 100. (Ueber den Zustand der europ. Staaten bey der Zertheilung von Polen); 21 u. 22 Theil str. 20—123; 23 Theil str. 96; 24 Theil, welcher das Register über den 13 bis 23 Theil enthält, und den 2-ten Band dieser Geschichte beschliesset. Jahr 1773. Kart 30. — 25 Theil Jahr 1773. str. 96; 26 Theil, welcher nebst der Fortsetzung der Kriegsbegebenheiten eine umständliche Nachricht von einem Polnisch-Reichstage enthält ... Jahr 1773. str. 96; 27 Theil Jahr 1773. str. 80; 28 Theil

Jahr 1773. str. 96; 29 Theil, nebst einer illuminirten Vorstellung der Russisch-Türkischen Action bei Silistrien. Jahr 1774. str. 100; 30 Theil mit einem Kupfer von der gegenwärtigen Lage des Königs in Polen str. 96; 31 Theil Jahr 1774. str. 160; 32 Theil Jahr 1774. str. 92; 33 Theil, worinen die weitere Nachricht von den Verhandlungen der Polnischen Delegation in der neuen Regierungsform und von den Kriegs-Operationen der Russen und Türken bis zum Friedensschluss enthalten sind. Jahr 1775. str. 80; 34 Theil, worinen der Friedenstractat zwischen Russland und der Pforte, die Hinrichtung des Rebellen Pugatschev und der fernere Verlauf der polnischen Händel enthalten sind. Jahr 1775 str. 84; 35 Theil, in welchem die Endigung der polnischen Reichstäge und Konföderirten, wie auch der Schluss des ganzen Werkes enthalten sind. Jahr 1775. s. 88; 36 Theil, welcher das Register über den 25 bis 35 Theil enthält und den dritten und letzten Band dieser Geschichte beschlisset.

Dzieło składa się więc właściwie z trzech tomów. Pierwszy obejmuje Część 1—13, drugi Część 13—25, trzeci Część 25—36. Zwykle bywają jednak te 36 części oprawiane w 7 tomach.

Katalog Lissnera podaje tytuł obszerniejszy taki: Geschichte des gegenwärtigen Krieges zwischen Russland, Polen und der Ottomanischen Pforte, worin nach einer kurzen Beschreibung der Begebenheiten, als vom Tode der russischen Kayserin Elisabeth, der Verstossung und dem Tode Peters des dritten, dem Tode August III., die Wahl Stanislaus Poniatowski ausführliche Nachricht gegeben wird. (35 Theile in 6 Bänden) 1771. Cena 3 tal. 15 sr. gr.

W ostatnich latach w antykwarskich katalogach rożnie cena na 120 marek za 36 części w trzech tomach z planami i 16 kolorowanemi kostiumami armii rossyjskiej.

Porów: Petis de la Croix (Kriege d. Türken und Polen 1771).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs.

— des gegenwärtigen polnischen Krieges, von seinem Anfang bis auf den gewaltsamen Königsraub. Mit histor. Kupferstichen. Augsburg, Frankfurt und Leipzig, bey Jakob Andreas Friedrich 1772. w 8ce, str. 78, 1 portret i 8 rycin.

Czartor. — Kijow. — Krasińs.

— und Ursachen der Kriege zwischen den Russen und Türken auch Preussen und Holländern aus ächten Quellen geschöpft. Frankfurt und Leipzig 1787. w 4ce, 1tes Stück, str. 2—102, 2tes Stück 1788, str. 98; 3tes Stück: Geschichte der Kriege zwischen Russland und Oesterreich mit der Ottoman. Pforte. 1788. str. 70; 4tes Stück str. 76; 5tes Stück: Geschichte und Ursachen der Kriege der Türken mit Russland und Oesterreich und der Russen mit Schweden, 1788. str. 70, 6tes Stück, 1788. str. 80; 7tes Stück, 1789. str. 74.

Ossol.

— und Darstellung der polnischen Revolution in ihren näheren und entfernten Ursachen entwickelt von einem Vetter des Hippolithus a Lapide. Germanien 1796. str. 8. VI. k. 1, str. 144.

Podaje tu krótką historyą Polski. Prawo publiczne. Drugi podział. Konstytucya. Targowica. Trzeci podział.

Bentk. II 779.

Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzikow. — Jagiell.

— (Ausführliche) der Uneinigkeiten, welche seit einigen Jahren in der Warschauer Ewangelischen Gemeinde der unveränderten Augspurgischen Confession geherrschet haben. Alles mit dazu gehörigen Urkunden bewiesen. Wengrow, 1783. [raczej w Wrocławiu]. w 8ce, str. 151.

Na niektórych aktach na czele podpis Michała Grölla.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— der May-oder Sonnenbaüme oder auf den Sonntag Laetare des 1765. Jahres an welchem vor 800. Jahren viele Tausend heidnische Pohlen und Schlesier mit ihrem Herzoge Miecislaus die christliche Taufe angenommen haben, Breslau bei Pietsch 1765. w 4ce.

— (Kurze biblische) für die Jugend. Warschau bei den PP. der Frommen Schulen 1779. w 8ce, str. 111 i 12 Morgengebet.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Warschau 1790 bei den PP. der frommen Schulen. w 8ce, str. 111. Ossol.

— Toż: tamże, 1796. w 8ce, str. 111. Warsz. Uniw.

— der Sklawerey und Charakter der Bauern im Lief- und Ehstland. Ein Beitrag zur Verbesserung der Leibeigenschaft nebst der genausten Berechnung eines Liefländischen Haakens. 1786. w 8ce, str. 310. Ossol.

— des alten Testaments aus den Deutschen ins Pohlnische übersetzt. In Petrikau. Historya starego Testamentu z niemieckiego na polskie przetłumaczona. W Piotrkowie, Roku 1793. w 8ce, str. 205. (po pols. i niem.). Branic. — Jagiell.

— ob. Baumhauer M. P. (der Dissidenten 1768) — Beniowski Aug. (Wahre 1794) — Biron Ern. J. (1764) — Brandeburg (1797) — Danzig (1661) — Elsner J. T. (bömische 1766) — Eblingische (1738) — Fryderyk August (Leben) — Glave Kobielski (der Staatsveränder. 1791) — Gleditsch L. (Curieus. Calender (1698. 1700). — Hoppe J. A. (Galizien 1792) — Joubert (der Staatveränder. 1777) — Krönungs (1734) — Lengnich Gotfr. (poln. 1741) — Lieferung (Preussische 1753) — Pommern (Calender 1709) — Räteln H. (Wunderbare 1589. 1591. 1596) — Schauspiel (1788) — Semler Joh. Sal. (Von Pohlen 1765) — Solignac (Allgemeine Geschichte 1763—5) — Stolterfoth Gottfried (Kurzgefaste 1764) — Tetsch Kar. L. (Curländ. 1767) — Werner Lud. R. (Polnische 1755).

Geschichtsschreiber ob. Uphagen Jan (Ehrenrettung 1774).

Geschütz Feuerwerk ob. Siemionowicz C. (1676).

Gesegnungs-Kurs ob. Müller J. A. (J. Herden 1663).

Gesetz (Allgemeines) über Verbrechen und derselben Bestrafung. Ustawa powszechna o występkach y ich karaniu. Wien gedrukt bey Johann Thomas Edler von Trattnern k. k. Hofbuchdruckern und Buchhändlern. Anno 1787. w 8ce, str. 287. (po pols. i po niem.). Kijows. — Ossol.

— unter dem Titel: Unsere Königliche Städte für frey in den Staaten der Republik erklärt. den 18 April 1791. Aus dem polnisch. Original übersetzt. Zweite und verbesserte Auflage. Warschau. Gedruckt bei M. Gröll. w 8ce, str. liczb. od 1 do 25; od 1 do 62 i od 1 do 59. (Zarazem:) Innere Einrichtung der freyen Städte der Republik in der Krone und im Grossherzogthum Litthauen. Bestanden auf dem Reichstag den 24 Junii 1791. str. liczb. 62. Policey Kommission bestanden durch ein förmliches Reichs-Gesetz den 17ten Junius 1791. str. liczb. 59. Branic. — Krasińs.

— Toż:... Mitau 1791. w 4ce, str. 15. Czapski.

Gesetzbuch (Allgemeines bürgerliches). Erster Theil. (Na dr. karcie:) Zbiór cywilnego powszechnego prawa. Pierwsza część. W Wiedniu, w drukarni Jana Tomasza de Trattner Ces. Królew. Nadwor. Drukarza i Bibliopoli 1787. w 8ce, str. 327. (po polsku i po niemiecku obok). Jagiell.

— (Bürgerliches) für Westgallizien. Wien, gedruckt bey Joseph Hraschanzky k. k. deutsch und hebräischen Hofbuchdrucker und Buchhändler. 1796. w 8ce, I Theil str. 10. 115; II Theil str. 259; III Theil str. 254. Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... für Ost Galizien. Wien, gedruckt bey Joseph Hraschanzky k. k. deutsch- und hebräischen Hofbuchdrucker und Buchhändler 1797. w 8ce. I Theil k. 6, str. 115; II Theil str. 259; III Theil str. 254. Ossol. — Uniw. lwows.

— (Bürgerliches) für Galizien. T. I—III. Wien 1797. z tąż liczbą stron. Jagiell.

Gesetze (E. E. Raths der Stadt Riga wider den Kleiderpracht erneuerte) u. Kleider-Ordnungen. Riga, 1677. w 4ce.

— (Des kön. Piltenschen Kreyses) und Statuten. Mitau (1767). w 8ce.

— des in Warschau 1784 errichteten Clubs vereinigter Freunde. Warschau 1792. w 8ce.

— unter dem Titel: Die freyen Städte der Republique abgefasset in Grodno den 23 Novembr. 1793. Warschau, zu finden bey J. P. Mentzel in Marieville. w 8ce, str. liczb. 48.

Krasiń.

— (Sr. k. k. Majestät Franz den II politische) und Verordnungen für die Oesterreichischen, Böhmischen und Gallizischen Erbländer. Auf allerhöchsten Befehl und unter Aufsicht der Direktorii herausgegeben. Zweiter Band, welcher die Verordnung der Anfang Januar bis letzten Januar 1793 enthält. Wien mit von Kurzbrelischen Schriften 1793. w 8ce, k. 3, str. 156.

Gesetze galizische ob. Handbuch (1788) — Köfil (1791).

Gesinde-Ordnung (der Stadt Dantzig) aus Schluss Sämbtlicher Ordnungen beliebet und publiciret den 17. Mart. Anno 1705. Dantzig, gedruckt durch E. Edl. Rahts und des Gymnasii Buchdruckern Johann Zacharias Stollen, 1705. w 4ce, str. 30. Jagiell.

— ob. August II (Neue Ges. Ord. ergangen 1735).

Gęśli księga ob. Rybiński Jan (1593).

GESNER Kaspar († 24 Sierp. 1606). Modlitwa nabożna ku P. Bogu, aby nieprzyjacioły kościoła swego potłumić raczył, z piosneczkami chrześciańskiemi. Rom. VIII. Si deus pro nobis, quis contra nos. Toruń M.D.XCIII (1593).

— ob. Kancyonał t. j. pieśni (1596) — Luter Marcin (Katechizmik 1591).

Bentk. H. lit. I. 242. — Siarcz. Obraz I. 136. Oloff Liedergesch. 62—7. — Wiszniews. Hist. lit. IX 175. — Encykl. Orgelbr. IX 849. — Jocher Obraz II 232. 513.

GESNER Konrad (1516 † 13 Grud. 1565). De rerum fossilium, lapidum, gemarum liber. Tiguri 1565.

Dedyk. Andr. Schidlovio salinarum Cracoviensium notario.

Gesner wydając Herbarium Tragusa (Hier. Bocka) w r. 1552. czerpał wiadomość o polskich roślinach z dzieła Jakoba Pontanusa Doktora i Professora w Królewcu, który w r. 1548. odbył podróż po Polsce, Rusi i Prusiech, i opis podróży swej, pozostawił w rękopiśmie dochowanym w Bibliotece w Bernie.

— ob. Calepinus (Onomasticon) — Cassius (1562).

Janozki Nachricht II 82. (Libanus) III 79. (Dantiscus) Ossoliń. II 281.

Gesner Mathias ob. Kries Albinus Jo. (1642).

GESNER Melchior. Tabula excitandorum munimentorum a Joanne Broscio edita. (ex Architectura militari). Cracoviae 1627. folio, str. 1.

Dedyk. Marc. Szyszkowskiemu Bisk. krak. Żebrawski 243—8. Jagiell.

— ob. Broscius Johann (1627).

Gesner Salomon I (1559 † 7 lutego 1605.) ob. Latalski J. (Oratio 1552).

Gespräch (Vertrauliches) und Gutachten wegen der Wahl eines polnischen Königs zwischen Paris und einem polnischen Edelmanne. 1669. w 4ce, kart 6. Czaps.

— (Wunderbegieriges) zwischen Pasquino und Marphorio, über den gegenwärtigen Zustand der Christenheit, öffentlich publicirt im Capitolio zu Rom. Im Jahr MDCLXXXIII. Bez w. m. 1683. w 4ce, 1 ark. dr.

Jesttu pod poz. 9 w czterech wierszach: König von Polen. Całość zresztą obca. Jagiell.

— (Lustig und ernstliches) dreyer Soldaten Als: Peter Ein Sachse, von der Moscowitischen Armee Berel, Sein Landsmann unter der Schwedischen Armee; Jean Ein Frantzese So sie nach dem Entsatz der Stadt Narva, über den jetzigen verwirreten Zustand Europae, unter freyen Himmel gehalten. Ao: 1701. w 4ce, kart 4. Ossol.

— (Besonderes) zwischen zweierlei Religions-Verwandten zwischen einem evangelisch-lutheranischen und römisch-katholischen von dem in Thorn stattgehabten Tumult. 1725.

— im Reiche der Todten zwischen Joan. Diazio und Gottfr. Rössner, gewesenen Präsidenten in Thorn. 1725.

— (Besonderes) im Reiche der Todten zwischen dem enthaupteten Präsident Rössner und Joh. Weiland, wegen eines Tumults bei der Prozession der Katholiken und andere curieuse Umstände. 1725.

— (Drei Fortsetzungen zum ...) im Reiche der Todten zwischen dem Präsidenten Herrn Rösner und dem verbrannten Huss, nebst wichtigem discourse von der papistischen Religion. 1726.

— zwischen d. röm. Kayser Wenceslao, genannt der Faule, und Wladislao Jagellone, Könige in Pohlen, worin des Ersteren lasterhaffte und unchristliche, und des Letzteren löbliche und tapffere Thaten enthalten. Mit Portraits. Leipzig, 1732. w 4ce.

— Gespräch zwischen dem grausamen Könige von Dänemarck, Schweden und Norwegen Christierno, und Sigismundo I., Könige in Pohlen, worin beyder Potentaten Historie und überaus merckwürdige Begebenheiten enthalten. Mit Portraits. Leipzig, 1732. w 4ce.

— curieuses, im Reiche der Lebendigen zwischen Stanislao Lesczynski aus Pohlen und dem Prätendenten von England. Drei Abtheilungen. Cölln bei Peter Marteau. 1734. w 4ce.

— im Reiche derer Todten zwischen den letzt-verstorbenen beiden grossen und Welt-berühmten Monarchen dem Könige Augusto II von Pohlen und dem Könige Fridr. Wilhelm von Preussen; darinnen beiderseits höchst curieuses und ausnehmend merkwürdiges Leben, sammt andern damit connectirten historischen Wahrheiten der neuern Zeit erzehlet worden. 1. Entrevue. Andere verbesserte Auflage. 1742. w 4ce. Branic. — Raczyńs.

— (Sonderbar curieuses und sehr merkwürdiges) im Reiche der Todten zwischen dem erwählten Herzog v. Curland. Graf Moritz von Sachsen und dem Baron Joh. Leopold v. Bärenklau. 2te Auflage. Frankfurt und Leipzig 1752. w 4ce.

— (Neues ausserordentliches) im Reiche der Todten zwischen Mahomet V. und Mauritio Grafen von Sachsen erwählten Hertzog von Curland. Frankfurt und Leipzig 1755. w 4ce.

— Vertrautes, zwischen einem Sibylsker und Ulanen, in welchem beeder Eifer, Treue und Liebe zu ihrem Koenige Augusto vor Augen gelegt wird. Aus dem Polnischen. Altona 1757. w 4ce, str. 23.

— Im Reiche der Todten zwischen dem grossmüthigen und fürtrefflichen Fürsten. August III. König in Pohlen und Churfürsten zu Sachsen, und dem des Throns entsetzten unglücklichen Fürsten, Peter III. Kaisern und Selbsthaltern aller Reussen; worinnen die Lebensgeschichte beeder Fürsten besonders ihr merkwürdiges Geschicke und die Veränderungen in ihren Staaten, kurz, deutlich, und aus bewährten Schriftstellern dargestellet wird. Frankfurt und Leipzig, 1764. w 4ce, str. 46.

Na odwrocie tytułu rycina miedzioryt. Jagiell. — Ossol.

— im Reiche der Todten zwischen Maria Theresia und Friderich dem II, worinnen dieser hohen Personen Leben und merkwürdige Thaten bis zu Ihrem Tode Unpartheyisch erzählt werden. Maltha 1786. Anno. w 4ce. 1-tes Stück str. 80. 2-tes St. str. 75. 3-tes St. str. 80. 4-tes St. str. 80. 5-tes und leztes Stück, welcher vorzüglich den Teutschen Ferstenland und Bayerischen Länder Tausch betrifft. Anno 1787. w 4ce, str. 40.

Część IV obejmuje sprawy polskie. Ossol.

— zwischen einer ungarischen und deutschen Hose. Thorn und Dantzig, 1790. w 8ce. Ossol.

— ob. Becan O. M. (v. Religion 1605) — Botsack (eines Dantzkers 1638) — Domicello Guarino (zwischen dem Herrn 1764) — Einfalt N. (Von St. Danzig 1658) — Oderborn P. (Von Religion 1605) — Sędziwoj. (eines Alchymisten 1628).

Gespräche im Reiche der Todten. 1. —16. 33—112. 161—176. 193—208.

Entrevue in 8 Bden. Leipzig. 1718—36. Mit 128 Kupfern. w 4ce.

Enthält u. A. Gespräche zwischen Sigmund III. von Polen und s. Sohn Casimir II. — Cyro u. Scanderbeg — Peter d. Gr. u. Iwan Basilowicz II. — Wenzel v. Böhm. und Wlad. Jagellone v. Pohlen. — Christierno v. Schw. u. Sigismundo I. v. Polen. — Ziska u. Johann v. Leyden etc etc.

Katalog księgarski.

— in dem Reiche derer Todten, Siebente Entrevüe, zwischen dem General-Lieutenant Joh. Reinhold von Patkul, welcher wegen seiner besondern Qualitäten sehr berühmt gewesen, und dem Baron George Heinrich von Görtz, einem habilen Minister, Worinnen beyder Fata und Hinrichtungen, sonderbare Gedancken über den Tod und das Sterben, dann verschiedene sehr dienliche Maximen vor diejenigen enthalten sind, welche ihr Glücke bey Hofe suchen wollen, oder schon in Ehren-Aemtern stehen. Samt dem Kern derer neuesten Merckwürdigkeiten und darüber gemachten curieusen Reflexionen. Leipzig, in Commission bey denen Cörnerischen Erben auf dem Neuen Neu-Marckt, Anno 1720. w 4ce, 1 k. tyt. i str. od 461 do 528. Jagiell.

— Toż:... Leipzig, 1719. w 4ce.

— Toż tamże, 1722. w 4ce.

— Toż tamże, 1725. w 4ce.

— in dem Reiche derer Todten, neun und dreyssigste Entrevuë, zwischen zweyen Königen von Polen, nemlich Sigismundo III. und seinem Sohn Joh. Casimiro II. Worinnen beyder grosser Printzen merckwürdiges Leben und Thaten, sonderbare Staats-Streiche und Staats-Fehler, auch sonst notable Sachen und Discurse enthalten. Samt dem Kern derer neuesten Merckwürdigkeiten, und darüber gemachten curieusen Reflexionen. Leipzig, bey denen Cörnerischen Erben auf dem Neuen Neu-Marckt. An. 1721. w 4ce, k. nlb. 2 i od str. 467—542.

Na odwrocie tytułu rycina obudwu królów stojących przed koroną i czworowiersz niemiecki. Obadwaj w polskich ubiorach i w płaszczach. — Całość opowiada wypadki za Jana Kazimierza. Jagiell.

— (Extraordinaires) in dem Reiche derer Todten, bestehende in einer Entrevuë, zwischen dem Thornischen Ober-Praesidenten Roessner, welcher, im Decembr. des letztverwichenen 1724-ten Jahres, decolliret worden, und dem Stamm-Vater, auch Stiffter des Jesuiter Ordens, Ignatio von Loyola, worinnen nicht nur die gantze Thornische Affaire, mit allen ihren Umständen, unpartheyisch erzehlet, sondern auch, mit geziemender Bescheidenheit, darüber discuriret wird. Ferner fliessen viele sonderbare Dinge, Particularia, und Nachrichten mit ein, sowohl von dem Leben beyder aufgeführten Personen, als auch von denen Orden-Regeln und Maximen derer Jesuiten. Anno 1725. w 4ce, kart 4, str. 215.

Na odwrocie tytułu, ścięty Roessner pokazuje swą głowę Jezuicie.
Jocher 9649.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— (Unparteyisches) im Reiche der Todten zwischen Johanne Diazio, einem gebohrnen Spanier, der auf Anstifften seines leiblichen Bruders der evangelisch-lutherischen Religion wegen ermordet worden; und Johann Gottfried Rössnern, gewesenen Praesidenten in Thorn, welcher den 7. December letztverwichenen Jahres enthauptet worden; worinnen beyder merckwürdiges Leben und Tod; dessgleichen ein vollkommener Bericht alles dessen, was wegen der thornischen Tumults-Affaire, so wohl auf dem pohlnischen Reichs-Tage und vor dem Assesorial-Gerichte, als auch in Thoren selbst passirt, sammt den hierzugehörigen, theils noch ungedruckten Documenten. Berlin, Franckfurt und Hamburg, 1725. w 4ce, kart 3 nlb., str. 112.

Na czele rycina przedstawia Diazia i Rössnera (bez głowy) z podpisem Dehne Fe(cit).
Jagiell. — Kijow. — Zieliński.

— im Reiche derer Todten, zwischen zweyen grossen Königen unserer Zeit, nehmlich, dem Könige von Pohlen und Chur-Fürsten zu Sachsen, Friedrich August und dem Könige von Sardinien und Hertzoge von Savoyen, Victor

Amadeo, darinnen beyder Herren ausserordentliche Lebensgeschichte und Heldenthaten auf eine angenehme Art vollständig beschrieben werden. Anno 1733. w 4ce, str. 192, z 1 ryciną.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— auserordentliche im Reiche der Todten zwischen J. Kgl. M. in Preussen Friderico Wilhelmo und Piasto einen alten Pohlnischen Ober-Regenten. Berlin, 1741. w 4ce.

— im Reiche der Todten zwischen der Königin von Polen Maria Josepha und der Königin von Preussen Sophie Dorothea. 2 Theile. Frankfurt 1758. (Zarazem:) Sächs. Chronica, beschreibend die Vollkommenheiten des grossen Friedr. Augusts Königs der Republik Polen. 1757. w 4ce.
Katal. ksiegars.

— im Reiche der Todten zwischen August III König in Pohlen und Churfürsten zu Sachsen, und Peter III Kaiser und Selbstherscher aller Reussen. Frankfurt und Leipzig 1764. w 4ce.

— zwischen Petro Magno und Iwan Basilowitz II (83 Entrevue) Frankfurt und Leipzig 1725. w 4ce.

— Toż:... mit Anhang 1725. w 4ce.

— Toż:... Leipzig 1725. w 4ce.

— zwischen dem Könige in Schweden Carl XII und dem Moskowitischen Czaar Petro Magno. Frankfurt und Leipzig 1728. w 4ce.

— Toż tamże, 1731. w 4ce.

— zwischen dem Persischen Monarchen Artaxarxes II. und dem König von Pohlen Stephano Bathori. Leipzig. w 4ce.

— zwischen Christian I. und Carl XI. worin nebst sonderbaren Discoursen was bei der Reduction der Cron Güther in Schweden und Liefland vorgefallen. Leipzig 1730. (Zarazem:) Gespräch zwischen dem König von Pohlen Casimir IV. und Johann III. Leipzig 1730. w 4ce.

— (Curieuse) derer Königreiche von Europa, über die jetzo weitaussehende polnische Conjunkturen vom Krieg und Frieden. Cz. I—V. 1733 i 1734. w 4ce.

— zwischen Stanislaus und dem Tode. Leipzig 1734. w 4ce, str. 6.
Wierszem. Na tytule sarkofag z napisem: Gute Nacht o Polen! Der Tod will mich nun holen. Czartor.

— (Curieuse) zwischen den zweyen pohlnischen Städten, Dantzig und Thoren, über die itzigen Conjuncturen in dem Königreich Pohlen, so die Stadt Dantzig betreffen. (Karta tytułowa z emblematami miast Gdańska i Torunia na jednym napis:) Dantzig noch ist so die reichste. (na drugim:) Thoren ehemals die schoenste. Bez w. m. 1734. w 4ce, kart 14 nlb.
Czartor. — Krasińs.

— (Sonderbare Nationen...,) oder curieuse Discurse über die jetzigen Conjuncturen und wichtigen Begebenheiten; Dritte Entrevüe, zwischen einem Schweden und einem Polen, — Ferner wird in dieser Entrevüe der Kern von der gantzen Schwedischen Historie mitgetheilet. Leipzig 1727. w 4ce, str. 96. (po polsku i po niem.).
Stokholm królews.

— sehr leichte für die, welche die deutsche und polnische Sprache lernen wollen. Warschau M. Gröll 1774. w 8ce.

— zwischen zween Christlichen Weltbürgern über das Werkchen Was ist der Papst. Von G. P. M. T. herausgegeben in Warschau. 1782. w 8ce, str. 102. Warsz. Uniw.

ob. Mancelius G. (Zehn. 1685).

GESSNER Salomon II. (1730 † 2 Marca 1788). Historya prawdziwa, dranek(?) z niemieckiego na polski język przedłożone. W Lwowie, w drukarni Bractwa S. Trójcy. w 8ce, $3^1/_2$ ark.

— Pierwszy żeglarz, Noc i Wizerunek potopu, trzy pisma wyjęte z dzieł Gesnera, przetłómaczone przez K. K. Warszawa druk Dufoura 1789. w 8ce, str. 108.
Tłumacz Kajetan Kwiatkowski.
Kijows. — Krasińs. — Zielińs.

— Smierć Abla z niemieckiego Gesnera na polski przetłumaczona ięzyk. Przez J. S. La Carriere Doktora umieiętności lekarskiey w Zamościu. Wydru-

kowana w Lwowie, w drukarni Antoniego Pillera, J. C. K. M. nadw. gubern. typogr. 1774. w 8ce, str. XVI i 210.

Tłumacz usprawiedliwia się, iż lubo jeszcze nie ma wprawy w polskim języku, pokusił na przekład. Ten w roku przeszłym spłonął w pożarze. Więc drugi raz przekładał. Przedmowa datowana w Zamościu; z podpisem: Tłumacz księgy. Całe jest prozą.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Smierć Abla w piąciu pieśniach z niemieckiego Gessnera. Przekładania Jacka Przybylskiego. W Krakowie 1797. w Drukarni Jana Maya. w 12ce, str. 232, i kart 4. (spisu dzieł Przybylskiego).

Każda pieśń dedykowana komu innemu jakoto: Ad. Czartoryskiemu Gener. Artyll., Adama Naruszewicza cieniowi, Urszuli z Morsztynów Dembińskiej, Michałowi Sołtykowi dziekanowi krak., Ad. Męcińskiemu kasztel.
Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Zbiór pism przednieyszych niemieckich autorów. W Lipsku, nakładem N. Z. Fromanna bibliopolę Cylichowskiego 1768. w 8ce, str. 120.

Zawiera: 1. Ewander i Alcymna pasterska Komedya. 2. Erast. 3. Idylle. Wszystkie trzy Gessnera.

— ob. Zebranie gładkich i dowcipnych powieści.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Zbiór powieści moralnych wyjętych z dzieł różnych naypóźnieyszych tego wieku Autorów dla dzieci, Przez Pana Gesnera, z których się zabawić i cnotę zamiłować mogą (z francuzkiego), w drukarni Missionarzów Warszawskich 1790. w 8ce, str. 210.

GESWALD Filip († 1619). Disciplina Conventualium. Seu Constitutiones. Pro Reformatione, seu institutione vitae communis in Ordine Fratrum Minorum Conventualium. Per Reuerendissimum pro tunc Ministrum Generalem ejusdem Ordinis, Philipum Gesualdum S. T. D. Nunc vero Episcopum Cariatensem, ex Mandato Sanctiss. D. N. Clementis VIII. iuxta Decreta Sacro Sancti Concilii Tridentini, factae et ordinatae, ac in pluribus Capitulis Generalibus publicatae. Collectae per R. P. M. Hippolytum Liricium, S. T. D. de antiqua Sandecia, ac ex Italico in Latinum translatae. Studio verò, et opera V. P. Stanislai Krzętovvski, eiusdem Ordinis, Guardiani in Radomsko, in lucem aeditae. Cum licentia Superiorum. Cracoviae In Officina Nicolai Lobij. Anno Dni M.DC.XV. (1615). w 12ce, k. 6 nlb, str. 244. (str. 188 opuszczona).

Dedykacya Ant. Cervino Theol. Doc. Custodi custodiae Cracoviensis. — Dedykacyą pisał Hipp. Liricius.
Jocher 6166. 7703. Jagiell. — Ossol.

— Officium quindecim graduum passionis Christi et compassionis B. V. Mariae collectum a reverendo Patre Philippo Gesualdo Generali Minorum conventualium et a Martino Szyscovio E. C. authoritate illustriss. principis cardinalis Radziwiłł antistitis optimi in congregationem compassionem Christi et poenitentiam Cracoviae erectam introductum 1595. w 16ce, k. nlb. 24.
Czartor.

— Plutosofia del reverendiss. Padre F. Filippo Gesualdo generale dei Minori Convent. Nella quale si spiega l'arte della memoria, con altre cose notabili, pertinenti tanto alla memoria naturale, quanto all' artificiale. Con licenza de' superiori. In Vicenza, per gli heredi di Perin libraro. M. D C. Ad instanza di Pietro Bertelli. (1600). w 4ce, k. nlb. 4, liczb. 64.

Dedic. Arnolpho Uchański, conte di Sluzewo, abbate di Suleovia, Paolo Meietti.
Czartor.

Gesuch ob. Toruń (an den Papst).
Gesuiti (Jezuici) ob. Lettere (1780) — Turbolenze di Polonia (1768).

GESZKA Piotr Paulin. Thesaurus divinae scientiae sacrarum literarum, conciliorum, patrumque ac praecipuè sanctissimi solis, doctorum ecclesiae, theologorum primatis, multorum antesignani Ordinum, illiceti eremitici luminis ac patriarchae Augustini gemmis ditiori gaza ac pretio adamantum. Refertus auro omne pretiosum superante à Złoty Potok Illustrissimorum Pilavitarum Jo-

sephi Potocki Capitanei Leżayscēsis. catafractae cohortis Reipublicae Polonae Roth: magistri, Petri Potocki, Capitanei Sniatynensis. Francisci ac Vjncentij Potocki Posnaniensium Palatinidum, magnae expectationis virorum auctus ditatus ac cumulatus. In eosdem haereditate sapientiae, possesione scientiae, ac intromissione virtutum devolutus censum gratitudinis pro innumeris beneficiorum capitalibus ac favorum acceptis clenodijs, sub diebus provincialis Capituli Mecaenatum faventissimorum gratiis congregati. Solvens ab Augustiniano provinciae Polonae studio theologico Varsaviensi. Consecratur annô quô Supremus Regni Caelestis Thesaurarius in Unione pretium dedit Salutis 1758. Die Septembris. Objectis satisfacionte (tak) religios: F. Petro Geszka S. T. Studente, praesidentibus A. A. R. R. P. P. Dominico Karski et Josepho Małachowicz S. T. Lectoribus et Professoribus actualibus ejusdem. Typis Varsaviae S. R. M. & Reipublicae Collegii Societatis Jesu. fol. Dedyk. ark. $2^1/_2$ Conclusiones Theologicae ark. 2. (genealog. Potockich ark. 2) razem kart 9.

Nadpis rozprawy jest Conclusiones theologicae dogmatico polemico historico apologetico scholasticae, sacris eloquiis auctoritati Patrum, praecipue Augustini, et rationi innixae. de Deo uno. Jagiell.

— Zrzódło łask nieprzebrane odpustów od świętey stolice apostolskiey nadanych arcybractwu pocieszenia nayświętszey Maryi Panny dla duchownego pożytku wszystkich nabożnych sług Maryi z różnemi nabożeństwy przykładami czyli uwagami z żywotów SS. Pańskich, którzy nabożnie niegdyś pasek Maryański nosili pod protekcyą Wielmożnego Jmci X. Adryana Kazimierza na Lgocie Lgockiego Kanclerza katedralnego Inflandzkiego Proboszcza Bocheńskiego Gałuszowskiego Plebana etc. otworzone przez W. X. Piotra Geszkę zakonu Pustelników S. Augustyna S. Teologii Bakałarza, kaznodzieię Krakowskiego. w Krakowie w drukarni Akademickiey. 1766. w 8ce, k. 8, str. 367 i rej.

Jocher 7788 i 8903. — Bentk. II 577. Warsz. Uniw.

Getner Cecylia Joanna ob. Trochniewicz Math. (Carmen 1640).

Getzki Michael ob. Diccionarius (1531).

Geutrow Jan ob. Karer S. (1783).

GEVALIENSIS Joh. Pet. De gratitudine Oratio. A. 1585. die 20 Febr. Regiomonti, typ. G. Osterbergeri. w 4ce, f. 16. Czapski.

Gewinn und Verlust der europäischen Mächte bey der Theilung von Polen, nebst Aufschlüssen über die Schwäche Russlands. Warschau, 1796. w 8ce. Dzików — Ces. Petersb.

GEWOLD Krzysztof. Defensio Ludovici IV Imp. ratione electionis contra A. Bzowium. Ingolstadt 1618. w 4ce.

— Porównaj Herwart.

Jocher Lexic. II 975.

Geyersberg Anna Elisab. geborne Heinrichin ob. Opitius Mart. (1638).

(Geysz Melchior). Clypeus Samogitiae veterum clypeis adumbratus, gentilitio insigni Illustr. ac Rever. DD. Melchioris Heliaszowicz Geysz Eppi Samogitiae, symbolice expressus, ac eidem Illustr. praesuli, Cathedram primo et auspicato occupanti, dedicatus a nobili juventute Collegii Croznensis. Vilnae typis Coll. Soc. Jesu anno 1631. w 4ce, 13. kart nlb. Ossol.

Geysz Heliaszewicz Stanislaus (Eliaszewicz Gieysz). Serenissimo Principi Alexandro Carolo invictissimi et potentissimi Sigismundi III Poloniae et Sueciae Regis filio, Stanislaus Heliaszewicz Geysz felicitatem. Bez osob. tyt. Bez wyr. m. i r. fol. k. 1. (dopisano: Nepos. Episc. Samogit.). Jagiell.

Gezinius (Gidziński) Andrzej. Qvaestio de existentia elementorvm in misto. A M. Andrea Gezinio in Alma Academia Cracouiensi publice ad disputandum proposita X. Cal. Mai. Anno 1621. Permissu M. D. Rectoris. Cracoviae, apud Haeredes Jacobi Sibeneycher. w 4ce, kart 8 nlb.

Dedyk. Stanislao Lubomirski pocilatori Regni, Sendomir. Capitaneo. — Od ark. B

zaczyna się Quaestio V. Quatuor corpora simplicia. Na końcu: Sub auspiciis Jac. Turoboyski Rectoris.
Siarcz. I 137. — Bandtk. H. dr. kr. 350. Dzików — Jagiell. — Ossol.

Ghelen Sigismund ob. Gelenius.

GHELEN (van) Jan (1645 † 13 Maja 1721). Kurtze doch wahrhaffte und mit denkwürdigen Umständen verfasste Erzehlung Der im Juli 1683 herrl. Jahres von dem Erbfeinde vorgenomenen Welterschallenen Belagerung von .... Wien. Gedruckt im J. Christi 1684. w 4ce, stron 72, z Portretem Stahrenberga.

— Relation sur le siége de Vienne assiegée par les Turcs dep. le 14 juillet jusqu'au 12 de septembre 1683. Bruxelles 1684. w 4ce, str. 94, z 10 rycinami V. Vischera.

— Relazione compendiosa, ma veridica di quanto è passato nel famoso assedio dell' Imperial Residenza di Vienna, attaccata d'ai Turchi di 14 di Luglio e liberata li 12 di Settembre 1683. Aggivntavi la segnalata vittoria ottenota dall' Armi christiane nel Liberare la medesima citta dalla forze ottomane. Descritta da G. V. Ghelen. Vienna d'Austria. Appresso Gio. van Ghelen Stampator Academico. Con Licentia svperiorvm. fol. str. 28, z portretem Stahrenberga.
Ciampi Bibliogr. Nr. 20.

— Relazione compendiosa e veridica del famoso assedio dell' Imperiale Città di Vienna. Attaccata da Turchi li 14 di Luglio, e liberata li 12 di Settembre 1683. Con la segnalata Vittoria ottenuta dall' Armi Christiane contra l' Ottomane forze nella liberazione della medesima. Descritta da G. V. Ghelen Che fū-presente in tutto l' Assedio et approuata dallo stesso Eccell. Sig. Maresciallo di Stahremberg ec. Con la descrittione della pianta della Città, e forma dell, Assedio. Stampata in Vienna d' Austria. Eristampata in Venezia MDCLXXXIV Appreso Andrea Poletti. Con Licenza de' Superiori, e Priuilegio. Si vende in Marzaria à S. Zulian all' Insegna della Ragione. w 8ce, str. 8 i 139, z 2 ryc. Stahrenberga, Rauchmiller del. et Rossetti scul. i z planem Wiednia.

— Relazione dell' ingresso solenne in Cracovia, et della susseguente incoronazione del Re di Polonia Federigo Augusto Elettore di Sassonia, seguita alli 12 e 15 di settembre 1697. Vienna. Bologna per Pier M. Monti. w 8ce, kart 2.
Ciampi Bibliogr. Nr. 20·

Gheleorde Hooge ob. Boot A. (1632).

GHERAEDS. Bunt w Antyochii z francuzkiego. Przydane życie Jana Złotoustego przez Erazma Rotterdamczyka napisane. w Krakowie w drukarni uprzywilejowanéy Antoniego Grebla. R. 1792. w 8ce, k. 3, str. 103.

— Dedykacya J. W. Ignacemu Dembińskiemu przez Hier. Juszyńskiego.
Powiada Juszyński, że całą rzecz wziął z dzieł S. Jana Chryzostoma, nieco odmienił, osobliwie mowę Flawiana skrócił. Życie Chryzostoma wziął z Erazma, lecz je skrócił. Życie to idzie do str. 45.
Bentk. II. 804.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

Gherri Piotr Dr. Med. ob. **Meza** (Wychow. 1790).

GHIGI Giov. Battista. Comesco. Carta geografica del Regno di Polonia diviso nelle sue provincie, e palatinati, descritto su l'esemplare delle migliori carte, e con la direzione delle piu recenti notizie, dedicata a Sua Altezza a Antonio I Principe di Barbiano e di Belgisjoso.
Callier Spis map Tow. Przyj. Nauk Pozn. str. 20.

(Ghigiotti Kajetan). Sprawa. Powodowie: W. X. Kajetan Ghigiotti Prałat Tronu Papiezkiego, Konsyliarz Aktualny J. K. Mci Kanonik Warmiński, Proboszcz Gołąbski y Swiazki y Wiel. X. Kocielski Proboszcz Zyrzyński. Pozwani: J. W. Krajewski Instygator Koronny Dóbr Zyrzyna, Borysów, Kotliny, Zerdz, Jaworowa y Wilczanki z przyległościami po-Jezuickich dziedzin uprzywilejowany. Tudzież Ur. Instygator Komissyi Edukacyi Narodowej. — Sprawa o uchylenie Dekretu przeszło Komissyi Sądo-

wej dnia 23 Maja 1776, przeciwko oczywistemu opisowi i wyraźnemu brzmieniu konstytucyi r. 1661 o dziesięcinę zawartey, uciążliwie, z pokrzywdzeniem funduszu i dochodów kościołów wyżey wyrażonych, zapadłego y o nakazanie podług teyże komplanacyi y nowo położonych dokumentów, dziesięciny z folwarku Borysowskiego do kościoła Gołąbskiego, a folwarku Wilczanki przedtem wsi, do kościoła Gołębskiego należącey, i aż do zniesienia zakonu jezuickiego oddawaney, wydawania, etc. etc. fol. kart 4.

Warsz. Uniw.

GHILINI Girolamo (Hieronim) (ur. r. 1589). Teatro d'Huomini Letterati, aperto dall' Abbate Girolamo Ghilini Academico incognito. In Venetia, MDCXLVII. (1647). Con Licenza de' Superiori e Privilegio. w 4ce.

W tomie drugim są biografie Jakóba Gorskiego, Jana Kochanowskiego, Jana Januszowskiego (Giovanni Gianussovio), Jana Dimitra Solikowskiego, Hieronima Powodowskiego, Marcina Kromera, Mikołaja Kopernika, Sebastiana Klonowicza, Stanisława Reszki. — Autor zdaje się, że z Starowolskiego czerpał.

Jocher Obraz. 1647.

GHIRLANDI Ferdinando, pistojese, La sconfitta dell' armi otomanne per la liberazione di Vienna fatta dalle armi imperiali e polacche, Canzone. Firenze alla Condotta 1683.

Ciampi Bibliogr.

GHISI-CIBO Innocentio. Vita e miracoli di S. Hyacinto confessore dell' ordine de Predicatori, descritto da F. Innocentio Ghisi dell' istesso ordine. In Verona, nella stamparia di Girolamo Discepolo 1594. w 4ce, k. t. 2 k. ded. 1 k. al lettore, 4 k. indexu i str. 136.

Ciampi Bibliogr. Czartor.

GHISIO. Decisio Rotae Romanae, Signatura Justitiae, coram Audit. Ghisio. Cracovien. Attentatorum. Pro Mathia Federowicz S. Theol. Prof. in Acad. Crac. contra Promotorem Fiscalem Curiae episcopalis Cracovien. (ratione censurarum ob non restitutionem famulae et alvearium). (Romae) typis Mainardi 1737. fol. Responsio cum Summario additionali, kart 8. Ossol.

GHISILERIO (Ghislerius) Franc. Maria. Decisio sexta S. Rotae Romanae pro collegio Cracouien. Societatis Jesu. Contra Uniuersitatem Studij Generalis Cracouien. Coram R. P. D. Ghisilerio Cracouien. Juris legendi. Lunae 3. Decembris 1629. (Bez osobn. tytułu). (Na końcu:) Romae. Ex Typographia Reu. Camerae Apostolicae M.DCXXIX (1629). De Licentia Svperiorum. w 4ce, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— Litterae executoriales S. Rotae Romanae De jure publice legendi, ad favorem Collegii Cracoviensis Soc. Jesu. contra Vniversitatem Studij generalis Cracoviens: Per Reverend: DD. Franciscum Maria Ghisilerium S. Rotae Auditorem, Judicem Commissarium Apostolicum & Executorem, ex speciali commissione sanctis. D. N. D. Urbani Papae VIII deputatum Decretae & Relaxatae. Anno D. 1630. Romae Ex Typographia R. Camerae Apost. 1630. fol. k. 10. Ossol.

— ob. Appellatio (1625).

GHIZA Wojciech (Giza) Franciszkan z Żołkwi. Kazanie żałobne na pogrzebie Reginy Żołkiewskiey z Felsztyna, Kanclerzyney y Hetmanowey wielkiey koronney, w Zamościu 1625 roku.

Dedykacya Zophiey Daniłowiczowey Wojew. ruskiey.

Maciej. Piśmien. III 703. — Encykl. Org. IX 867. — Niesiecki II 359.

— ob. Gizy.

GIACINTO di S. Vincenzo. Oratione funebre per l'essequie del venerabile servo Dei D. P. Giuseppe della Madre di Dio fondatore generale di Clerici. Varsovie P. Elert 1649. w 4ce, kart 15 nlb. Czapski.

Giacinto ob. Chodykiewicz X. Klemens Vita (1749) — Jacek (Hyacynt) Św.

Giacomo R. Princeps ob. Lampugnani Giovannes Batista (1691).

Giardino de'Poeti in lode del Ser. Re di Polonia, gran duca di Littuania,

Russia, Prussia etc. e principe di Transilvania. Venetia 1583 (B. dr.) w 4cę, z portretem Stefana Batorego.

Poezye 40 różnych wierszopisów.

Gibaszowicz Paweł ob. Żelechowski Stan. (Botri 1675).

Gibel Jakób ob. Schoenfels Jędrzej (Antidotum spirituale 1638) — Winbold Cornelius (Arae votivae in nuptiarum 1622).

GIBET Carl Joachim. Als Joh. Gottfried v. Diesseldorff entschlaffen. Danzig 1746. fol.

Gibraltar Republikantskie tłumaczenie, z Lipskiego Tydziennika, Miesiąca Maja 1783. Roku N*** (Warszawa, Gröll 1783). w 4ce, str. 6. (po pols. i po niemiecku). Ossol.

(Gibson Arch.) Gedicht dem Archibald Gibsone bei Zurücklegung des 50-ten Jahres seiner Ehe gewidmet. Danzig 1778. w 4ce.

GIBSON William. Eine Christliche An-sprache, an die Obrigkeit in Dantzig und Schiedlitz. wegen etlicher alldar verfolgten Christen. Durch William Gibson. (tu trzy wiersze z Pisma Sw.) Amsterdam, vor Jacob Claus, Buchhandler, 1679. w 4ce, str. 12.

Na końcu datowano: Rotterdam d. 10 Tag des 8 Monats Neu. Cal. 1679.
Czartor. — Jagiell.

Gicht ob. Gehema A. (1683).

Gicya ob. Siestrzeńcewicz Stanisław (1783).

(Gidle). Pieśń nabożna o Najswięt. Pannie w obrazie Gidelskim. B. m. i r. w 8ce, kart 2. Ossol.

— ob. Pilzna (z) Tom. (Historya obr. 1645) — Trebnic Jerzy (Historya 1636) — Zagajowski Ambr. (Skarb wielki 1724).

GIDLOSKI Protazy. Conclusiones theologicae ex Prologo ac primo sententiarum libro quas propugnandas suscepit. Leopoli, typis Con. SS. Trinitatis 1723. folio.

— Mocna w sam dzień elekcyi przełożonego na urząd zwierzchności zakonney Konsyderacya, albo kazanie podczas Kapituły prowincyalskiey WW. OO. Franciszkanów prow. ruskiey miane w Międzyrzeczu na Wołyniu przez X. Protazego Gidloskiego przedtym w konwencie lwowskim i Zamoyskim franciszkańskim kaznodzieię, a teraz gwardyana u S. Antoniego w Lwowie za wyraźném dozwoleniem przełożonych. W drukarni lwowskiey, folio, kart 9 nlb.

Na odwrot. stronie tyt. przypis starszym Zgromadzenia OO. Franciszkanów, każdego z osobna chwaląc.
Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

GIDZIELSKI Walenty Antoni. In nomine Domini, Amen. Conclvsiones ex vniuersa philosophia rationali Aristotelica, ad mentem Diui Thomae Doctoris Angelici, sub felicissimis auspiciis, Magnifici, Perillustris et Reverendissimi Domini, D. M. Martini Winkler, S. Th. Doctoris et Professoris, inter Collegas Majores Senioris Patris, Ecclesiarum, Cathedralis Cracouiensis Canonici, Collegiatarum, Sendomiriensis Praepositi, Kielcensis Scholastici, Curati Premykoviensis, Contubernij Gelaniani, et Scholarum Nouoduorscianarum Provisoris, Studij Almae Vniuersitatis Cracoviensis Generalis et Vigilantissimi Rectoris. Praesidente M. Joanne Stanislao Balicki, Philosophiae Doctore, Collega Maiore, Regio et Cursus Vladislauiano-Philosophici, nec non Linguae Hebraicae Ordinario professore, ac interea Philosophicae Facultatis Decano, ad Ecclesiam S. Annae Canonico, a Valentino Antonio Gidzielski, Artium Liberalium, et Philosophiae Baccalaureo, ad disputandum in Alma Vniuersitate Cracoviensi publicè propositae. Anno Domini, 1687. die 16. mensis Nouembris. Cracoviae, Typis Universitatis folio, 5 kart nlb.

Na odwrot. stronie tytułu herb Winklera, pod nim 6 wierszy łac. przypisał prozą Marcinowi Winklerowi, i konkluzye z ogólnej filozofii podług zasad Tomasza z Akwinu. Na końcu berła Akademii.
Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— ob. Szydłowski M. (Gemmae 1687).

Gidziński Jędrzej ob. Gezinius Andreas (Quaestio 1621).

Giebułtowska Anna ob. Hymaeneus (1616) — Wresnanus Bartholomaeus (Hymaenaeus 1616).

Giebułtowski Jan ob. Jovius Jan (Lachrymae 1616) — Tylicki Piotr (Lachrymae parentales b. r.) — Miczynski Seb. (Krakowskie 1637).

Giebułtowski Kazimierz ob. Gutowski Waleryan (Kazanie pogrzeb. 1661).

GIEBUŁTOWSKI Albert (Wojciech) z Bąkowca (1560 † 1623). Morphevs Woyciecha Giebvłtowskiego. Na smierc Krola Jeo M. Szwedzkiego. W Krakowie z drukarnie Łazárzowéy. Roku pánskiego 1593. w 4ce, k. nlb. 4.

Jan Januszowski drukarz krak. przypisał tę broszurę: „Morpheus przez Je. M. Sekretarza człowieka niemniey zacnego jako przyjaciela wielkiego W. M. pisany y królewnie Jey M. Szwedzkiey przypisany". Hyacinktowi Młodziejowskiemu z Młodziejowa, Podskarbiemu nadwornemu koronnemu, Żupnikowi krakowskiemu, staroście piaseckiemu, krzeczowskiemu.

Wierzbowski III 2914. — Mac. Piśm. III 359. Kórnik.

— ob. Buczkovius Math. (1616) — Kuczkowski Jan (Onirocritica 1621) — Paprocki Bartł. (1613) — Wresnanus Bartholomaeus (Hymenaeus 1616).

Wiszn. Hist. lit. VII 136 VIII 149. — Siarcz. Obraz. I 137. — Teleżyński Epitaphia. 1790. s. 65. — Starowol. Monum. 158

GIEC Kazimierz. Synodus Diaecesana Mednicensis, seu Samogitiae, sub auspiciis Illustrissimi, Excellentissimi, ac Reverend: Domini, Domini Antonii Dominici Comitis in Łohoysk et Bardyczow Tyszkiewicz Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopi Samogitiae, Equitis Albae Aquilae in Regno Poloniae etc. etc. etc. in Ecclesia sua Cathedrali Vornensi Anno Dui MDCCLII. (1752) diebus 4. 5. et 6. 7bris celebrata. Typis mandata Vilnae S. R. M. Academ: Societ: Jesu. w 4ce, k. 18 nlb. i str. 242. i Ordo ecclesiarum et Catalogus universi cleri Dioecesis samogitiensis kart 6 i Errata k. 1.

Na przodzie dedykacya do Tyszkiewicza z podpisem: Casimirus Giec Canonicus Cath. Samog. Causarum Curiae Auditor. Sac. Auth. Apost. Proto-Nrius Synodi Secretarius V. Capituli Procurator. 2. Przedmowa do Czytelnika i 3. Sermo pastoralis Tyszkiewicza. — Na końcu regestra duchowieństwa Djecezyi Żmudzkiej.

Jocher 7580.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Wileńs.

GIECY (Gietzy) Ignacy S. J. (ur. 1745). Illustrissimo Excellentissimo Reverendissimo Domino Antonio Onuphrio De Urbanice Urbanski Episcopo Evariensi, Suffraganeo, Canonico et Administratori Generali Premisliensi. Canonico Cathedrali Leopoliensi, Archidiacono Brzozoviensi, Praeposito Sanocensi et Liscensi. Die Consecrationi Ejus in pontificatum Sacro nomine devinctissimi Crosnensis Collegii Societatis Jesu. Ejusdem applaudit Poesis. Anno post Xstum natum MDCCLXIX (1769).w 4ce, k. nlb. 10.

Dedyk.: do Adama Urbańskiego podstolego Sanock. i Anieli z Grocholskich Urbańskiej podstoliny. W dedykacyi wymienione kolligacye Urbańskich. Zaczyna: Oda po polsku i po łacinie, dalej epigramma. Kończy ecloga w dwu językach. Rozmawiają Korydon i Melibeusz.

Jagiell. — Ossol.

— Kazanie żałobne napisane na pogrzeb JWnej Teofili z Działyńskich z pierwszego Małżeństwa Szołdrski, z powtórnego Potulicki Starosciny Borzechowskiey, Dnia 26. Listopada r.1790. w Dobrach swoich zmarłey, w kościele parochialnym Kurnickim pochowaney. Wydrukowane w Poznaniu, w 4ce, kart 10.

Akad. — Branic. — Czartor.

— Mowa w dzień rozpoczęcia szkół publicznych, wykładająca moralne dowody nieśmiertelności człowieka. Poznań. w 4ce.

— Mowa w kościele farnym Poznańskim do Zgromadzonych Głównego prowincyi Wielko-polskiej Miasta Obywateli obierać maiacych podług nowego Dla miast Wolnych królewskich prawa Deputatow Miana przez X. Giecego Professora w Akad. Pozn. Dnia 1 Sierpnia 1791. r. w Poznaniu, w Drukarni J. K. M. y Rzeczyposp. w 4ce, kart nlb. 8.

— Przedmowa nad grobowym dołem przy pochowaniu kości przeniesio-

nych z kościoła parochialnego Kollegiaty Poznańskiey. Miana przez X. Ignacego Giecy. Oboyga Prawa Doktora, Professora Geometryi w Kollegium Poznańskim Rppltey. a dla żądania słuchających do druku podana. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Poznaniu w drukarni J. K. Mci y Rppltey. Roku Pańskiego 1778. w 8ce, 1 k. tyt. str. 14. (brak końca). Jagiell.

— Ziemiopismo powszechne czasów naszych dawnego i srzedniego dotykaiące, na gwiazdarskie, naturalne i dzieiopiskie podzielone, dla publiczn6y przysługi, a szczegulniey národowey młodzi z nayprzednieyszych tego wieku ziemiopisów krótko zebrane. Z przydatkiem wierszy, słabą wspomagaiąc pamięć, przypisków rzecz obiaśniaiących, ciekawych uwag i naynowszych wiadomości. Przez M. Ignacego Giecego Soc: Jesu. Tomik I. W Kaliszu w drukarni J. K. M. i Rzeczypltey in Collegio Societ. Jesu. Roku P. 1772. w 8ce, k. nlb. 10, str. 208, k. 3 Zbiór rzeczy i 1 tabl: Kula obręczowa.

Dedykacya: Jerzemu Wandalin. Mniszchowi Gener. Wielkopol. i Amelii z Bruchlów (tak) na Ocieszynie Hr. Mniszchowy. Oda na cześć Mniszchów obejmuje kart 4. Autor podzielił pracę na ziemiopismo 1. Gwiazdziarskie. 2. Naturalne. 3. Dziejopiskie. Wydał pierwsze (do str. 114) i drugie .... Rozdziały poprzedza wierszami streszczającemi osnowę.

Sommervogel 1409. — Brown. Bibl. pis. 177. — Bentk. II 648. — Żebraws. Bibliogr. mat. 432.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

Gieczewicz Kazimierz z Gieczan ob. Bekanowski Alex. (1732).

Gieczewski Joannes Eccles. Posnan. Dec. ob. Hęlmicht Petrus (Propaedeuma 1692) — Waleszyński Mart. (Conclusiones 1711).

Giedroyć Podkomorzy Wojewodz. Wileńskiego ob. Wyhowski Felicyan Odenit (1778).

Giedroyć Andreas ob. Chisius (1761).

GIEDROYC Juraha Jan (1697 † 23 lutego 1757). Apologia pro Universitate Vilnensi adversus Clericos Regulares, qui a Scholis Piis denominantur. Vilnae 1739. fol. 4 ark.

Wyszło bezimienie.

Jocher 1813. — Janoc. Nachr. I. 65.

— Poenix Doctorum e seraphicis evolans cineribus Divus Bonaventura Ordinis Seraphici Minorum Minister Generalis deinde S. R. E. Cardinalis, ac Episcopus Albanensis in suo anniversario per Religiosum Societatis Jesu oratoria celebratus panegyri. Nunc demum sub auspiciis Illustris Magnifici Domini Josephi de Giedroycijs Juraha Judicidae Osmianenses Praefecti de Castri Vilnensis in luce avitarum sagittarum ad publicum solem elatus Anno Domini 1727. Bez wyr. m. fol. kart 14.

Batows. katalog. n. 1383. — Janocki Lexic. I. 64–5, II 199. — Brown. Bibl. 209. — Sommervogel IV 887. — Encykl. Orgelbr. XIII 538.

GIEDROYĆ (Gedroyć) Jerzy S. J. (1606 † 12 lipca 1653 r.). Memoriale perpetuum vulnerum Christi ex Italico latin. factum per Andr. Giedroyc.

Sommervogel III 1300. — Brown. 176.

Giedroyć Ignacy ob. Zajączkowski Wojciech (Wiersz na herbow. zaszczyty r. 177..).

Giedroyć Józef Arnulf. (1754 † 1838) ob. Treść nauk dawanych w szkołach.

Dzieje. Dobroczyn. 1820. r. 88–97. — Swięcki Hist. Pam. I 316. — Dziennik Wileńs. 1828. Hist. lit. V 431. — Encykl. Orgelb. IX 726—8.

GIEDROYĆ Juraha Kazimierz (1700 † 18 kwiet. 1757). Exorta przy przyprowadzeniu do Nieświeża ciała J. O. X. Kanclerzyny W. W. X. L. oraz księcia Mikołaja Ordynata Nieświeżskiego miana w Nieświeżu przed kościołem XX. Jezuitów ex suggestu d. 10. Września 1747 r. przez W. X. Kazimierza G. Jurahę S. J. jako tychże ciał z Biały deduktora. fol. 16 kart.

Umieszczone w dziele p. t. Kazania i mowy na pogrzeb Anny z XX. Sang. Radziwiłłowey 1750.

— Kazanie przy obłóczynach JO. Xiężnej Kazimiery Radziwiłłowney Starościanki Nowogrodzkiey, w klasztorze WW. PP. Sakramentek. Warszawa, 1744.

— Żałoba powszechna po nieodżałowaney śmierci JO. Księżny Anny z książąt Sanguszków Radziwiłłowy Kanclerzyny W. W. X. L. miane, pierwszą z ambony przemową w Biały przy exportacyi ciała do Nieświeżskiego grobu przez W. X. K. G. J. S. J. t. r. 1747. d. 26 Stycznia. folio, kart 10 nlb.

— Przemowa tegoż W. X. Kazimierza Giedroycia Juraby S. J. przy solennem wprowadzeniu ciała książęcego do Mira i oddaniu w dyspozycya J. O. Księżny Hetmanowy W. W. X. L. d. 8. Lutego 1747 r.

Obadwa umieszczone w Zbiorze: Kazania i mowy na pogrzebie Anny z Sanguszków Radziwiłłowej 1750.

— ob. Chisius (1761) — Radziwiłłowa Anna z Sanguszków (1747).

Brown Bibl. pis. str. 209 — Sommervogel IV 887. — Wiszn. Hist. lit. I 129. — Janocki Lexik. I 64.

GIEDROYĆ Ksawery (Dombrowscy Andrzej i Scholastyka). Głos za sprawą JPP. Andrzeia i Scholastyki Dombrowskich, Aktorow, oraz JW. Xawera Giedroycia Jurahi ex Pisarza Ziem: i Deputata na Sąd Główny Litt: z Po wiatu Wileń: Exekutora Testamentu zeszłego Stefana Dombrowskiego Rotmistrza Wileńskiego. Przeciwko WW. JPP. Gasprowi Kapitanowi, Kazimierzowi Generałowi Ruszczycom, i Cezaremu Sawaniewskiemu Mostowniczemu Wileńskiemu. (Wilno 1799). Bez osobn. tyt. fol. sig. A—M. (kart 23).

Na egzemplarzu Bibl. Jag. dopisano: 1799. 7bra 17/28 J. W. Xawier Giedroyc Juraha ex Pisarz Ziem. Wileń. i Deputat na Sądy pisał, a Bernard Sobański czytał. Spor szedł o majętność Jodziszki i Biskupie z zapisu Ruszczycowej, a która była w zastawie o dług. Dobra kolejno posiadali lub je processowali: Mateusz Poczobut, Mich. Eliasz Ważyński, Alex. Strumiłło, Mik. Ruszczyc, Kunegunda Ruszczycowa z Matuszewiczów, Tad. Sawaniewski i Stefan Dąbrowski, a procesa trwały od 1712 r.

Jagiell.

ob. Wolański Jan (Stan sprawy).

GIEDROYĆ (Gedrocius) Melchior Biskup Żmudzki († 1608). Elegia in mortem Catharinae Wolovicz. Conivgis Generosi ac Magnifici Domini Petri Wesolouij Baronis à Bialostok, in magno Ducatu Lithuaniae. Avthore, Melchiore D. Gedrocio L. Regiomonti, Borvssiae Excvdebat Joannes Daubmanus. w 4ce, k. 8.

Dedykacya: Petro Wesolovio, Tubingae nonis Januarii 1561.

Wierzbows. III 2379. Toruńs.

— ob. Dauksza Mik. (1599) — Stefanowski Hieron. Żagiel (Odpór przedniejszym 1600—1).

Giedroyć Michał (Gedrutius) Compendium życia Michała Giedroycia kanonika. w Wilnie 1741.

Jocher 8556. — Kraszews. Wilno.

ob. Batkiewicz S. (Ornamentum 1682) — Błoński Mikoł. Franc. (Atlas 1713) — Brzezewski X. Samuel (1769) — Butkiewicz Sam. Joseph (1682 Ornamentum) — Chronologia klasztoru Św. Marka. — Dabisz Błażej. — Gaworski Joan. Nep. Ign. (Observatio 1763) — Gronowski Jędrzej X. (1615) — Janowicz Martinus (Palma gratiosis 1720) — Karwosiecki Thomas (Regula vitae 1742) — Kmita Jan Achacy (1615) — Koronka nabożeństwa (1759) — Kruszewski Adalb. Dom. (Hercules 1687) — Muszyński Józef (1767) — Nechrebecki Andr. Joseph. (Hortensius 1726) — Przeworscensis Christ. (Vita 1605) — Rohn (Ein Fürst 1740) — Sołtykiewicz Anastazy (Żywot pobożny 1769) — Szmid Klemens (Złote żniwo 1750) — Strzestewski Tom. (Ein Fürst 1740. Książe u Swiata 1736) — Trzciany (z) Jan (Vita 1605. Żywot 1615) — Ubiszewski Maciej (Katalog 1615) — Wiwijani Jerzy (Żywot pobożny 1655) — Wolicki Math. Casim. (Flamma 1718) — Żabicz Błaż. Ant. (Cor. 1723).

GIEDROYĆ Jan Stefan († r. 1803). Głos Jaśnie Oświeconego Xięcia Giedroycia Biskupa Żmudzkiego na sessyi seymowey dnia 2. września 1790. miany. Bez wyr. m. i r. w 4ce, k. 2 nlb.

Występuje przeciw targnięciu się na prerogatywy tronu, przeciw prawu królewskiemu rządzenia i udzielania łask

Jagiell.

— Kazanie na konsekracyi Ignacego Jakuba Massalskiego, B. W. miane przez X. Szczepana Gedroycia Proboszcza Katedr. Wileń Archid. Żmudz. r. 1762. folio.

— Kazanie na pogrzebie JW. Michała Hrabi Sapiehy miane w Słonimie przez X. Szczepana Giedroycia Kanon. Katedr. Wileńs. w Wilnie w drukarni XX. Scholar. Piar. r. 1761. folio, str. 18.

Dzienn. Wileń. 1825 r. I. 360.

— List pasterski Jaśnie Wielmoż. JMści Xiędza Stefana Jana z Xiążąt litewskich Giedroycia, Biskupa Inflantskiego i Piltyńskiego, kawalera orderu świętego Stanisława do dyecezyi swoiey. (Na końcu:) Dan w Wilnie dnia 23. listopada roku 1771. w 4ce, k. 7 nlb.

Okólnik z powodu zamachu na króla.

Jagiell.

(Giedroyć Stefan). Do J. O. Xięcia Jmci Stefana Gedroicia biskupa zmudzkiego kawalera orderów polskich w dzień imienin od obowiązaney familii. w 4ce, str. 4. Branic.

— Na dzień Wiazdu JO. Xięcia Jmci Stefana Giedroycia. Wiersz od Colleg. Rosieńskiego Sch. Piar. R. 1778. Mca Julii 12 dnia. W Wilnie w typograf. XX. Schol. Piar.

— Illustrissimo Excellentissimo ac Reverendissimo Domino D. Stephano Giedroyc Episcopo Uranopolitano Suffraganeo Albae Russiae Academia et Universitas Vilnensis Soc. Jesu tanquam suo Doctori gratulatur. Anno 1764. die 12 Febr. Vilnae typis Acad. S. J. w 4ce, 1$^1/_2$ ark.

— Oratio Collegii Vilnensis Scholarum Piarum nomine de laudibus Stephani Gedroyc primi praelati Cath. Viln. cum in Episcopum Uranopolitanum consecraretur. Vilnae. 1764. folio, k. 1 i str. 23. Krasińs.

— De laudibus Illustrissimi Excellentissimi ac Reverendi Domini D. Stephani Ducis Giedroyc Senatoris Poloniae, Livoniae Pontificis, urbem provinciae suae principem cum potestate ingredientis Oratio a Soc. J. Lituana domorum Duneburg, Illuxtra Mittavia et Schonberg A. D. MDCCLXV. (1765). Vilnae typis Academiae Societatis Jesu. fol. 8$^1/_2$ ark. (kart 17). Przeźdz.

ob. Critalbus Er. (1778) — Effigies (1786) — Łopaciński Ign. (Zbiór 1777) — Wróblewski Pijar (Stephano 1778)

Swięcki Hist. pam. I 316. — Dzienn. Wil. 1825. I 360. — Encykl. Orgelb. IX 724 —6. — Encykl. Kościelna T. 6. str 73. (wspomina wiersz na niego p. t.: Reflexye moralne na Wielki Piątek na biskupa inflanckiego).

Giedroyć Szymon ob. Bukaty Al (Sprawa).

GIEDROYĆ Władysław. Maiestas Pompae nuptialis inter nuptias Perillustris et Magnifici Domini D. Eustachii Casimiri Wollowicz Vtinen. Plotecen. etc. Capitanei etc. et Perillus. ac Magn: D. Barbarae Sapieżanka capitaneidis Niemanvicen. stylo adumbrata et e publico Academiae voto a Vladislao Giedroić Philosophiae in Alma Acad. stud. dedicata. Conrad Göthe sculps. Vilnae A. D. 1646. fol. k. 13 nlb. Czartor.

— Skarbiec starożytnych kleynotów w wyborne cnot w złoto osadzonych JWżney heroiny Jmci Pani Anny z Młocka Młockiey Kriszpinowey Kierszenszteynowey Wielkiey podskarbiny y pisarzowey W. Księstwa Lit., Ciwunowey poiurskiey itd. od tyranki śmierci w ziemie złożony, przy akcie pogrzebowym żałosnym piórem opisany, y JWżnemu Jmci Panu Hieronimowi Kryszpinowi Kierszenszteynowi W. podskarbiemu y pisarzowi ziemskiemu W. X. Lit., Ciwunowi poiurskiemu, administratorowi ekonomii połongowskiey itd. przez nayniższego sługę X. Władysława Giedroycia Scholastyka Smoleńskiego, plebana Giedrockiego, Tołoczyńskiego, akademika Wileńskiego metaphysices auditora prezentowany, Vilnae ex typographaeo academico Soc. Jesu 1666. folio, 8 arkuszy, druk gocki.

Na odwrot. str. tyt. herb na blasze ryty Kierszensztejnów (u dołu podpis: Willats sculp. Vilnae) i pod nim 4 w. Przypisał

mężowi zmarłej, dzieląc swój panegiryk na klejnoty, opiewa śmierć zmarłej podskarbiny, wysławiając jej cnoty.
Warsz. Uniw.

Giedroyć Zygmunt ob. Poselstwo (1588).

(Giedroycie) Kontrowersya za stro ną JOO. Xiążąt Giedroyciow Podkomorzych Wileńskich, przeciwko szlachetnemu Wolańskiemu Possessorowi, Matuszewiczom, y Alexandrowiczowi Ewiktorom. Oraz Magistratowi z Bractwa Bożego Ciała. B. m. dr. i r. (1782). folio, kart 4.

Proces był o kamienicę po Bogdalu, którą odziedziczyli Radkiewiczowie, a potem sprzedali Wysiatyckim. Od tych, poszła do Stanisława Mickiewicza i Konstancyi z Mickiewiczów Matuszewiczowej.
Jagiell.

— ob. Giedroyć Xawery. — Wolański Jan (Replika 1782).

GIEDYMIN Antoni. Theses ex universa philosophia, Leopoli 1729. folio.

GIEDZIŃSKI Felicyan. Mowa na pogrzebie ś. p. Jasnie Wielm. JMPana Macieia na Suchodołach Suchodolskiego Kasztellana Lubelskiego, w kościele WW. OO. Reformatów w Lublinie przez W. JMci Pana Felicyana Giedzinskiego chorażyca Rawskiego miana Dnia 19 Czerwca r. 1749. dziękuiąc imieniem syna. fol. k. 2.

Giedzinski Georgius ob. Zyzowski M. Mathias (Actus 1647).

GIEJSZTOR Dominik. Głos Posła z Województwa Trockiego na Sessyi Seymowey dnia 21. Listopada w czasie toczącey się Materyj o królewszczyznach miany. w 16ce, str. 24.
Branic. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Sprawa JWW. JPP. Dominika Giejsztora posła na seym z woiewodztwa trockiego, Ludwika Żylinskiego sędziego ziemians. ptu Mereckiego przeciwko JW. JP. Jakubowi Godaczewskiemu sędziemu ziemskiemu wojewodztwa trockiego. B. r. i m. dr. fol. k. nlb. 3.
Zielińs.

— Urządzenie edukacyi i kommissyi edukacyjney. Projekt JW. Gieysztora posła Trockiego. fol. 1 k.
Czartor.

— ob. Minejko (Sprawa 1789).

Gieyzanovius Thom. ob. Pistorius Sim. (1611).

Gielazyn Mikołaj ob. Jankiewicz Marcin (Kleynot oblubieńców 1636).

Gielczew ob. Gijelczeph.

Giełdwiłło Józef ob. Wasilewski Ant. (Przełożenie 1790).

GIEŁGUD Antoni I. Mowa JW. Jm. P. Antoniego Giełguda Pisarza W. X. L. Marszałka Poselskiego 1685.

— Tenże, na tymże sejmie.

(Mieści: Swada Polska. Ostrowski Danejk. T. I. str. 44—46).

(Giełgud Antoni II). Na przywitanie J. W. JPana Antoniego Giełguda Obożnego W. X. L. Wiersz imieniem Szkół Pobożnych. fol. $^1/_2$ ark.

— Ad Illustrissimum ac Excellentissimum D Giełgud Supremum Excubiarum in Mag. D. Lit. Praefectum quum pro Summo Tribunali eiusdem Ducatus Lituaniae electus esset Praeses. Provinciae Lit. Scholarum Piarum nomine Carmen. Vilnae typis Sch. Piar. Anno 1775. w 4ce, 1 ark.

— Do J. W. JPana Antoniego Giełguda z okoliczności postąpienia na kasztelanią Xięstwa Żmuydzkiego od Szlachet. Szkół Rosieńskich Sch. Piar. d. 15 Lipca R. 1776. fol. $^1/_2$ ark.

— Processa J. W. W. W. W. J. P. P. obywatelów Xięstwa żmudzkiego o gwałtowności udziałane przez J. W. Pana Antoniego Giełguda starostę żmudzkiego prezyduiącego na seymikach poselskich oraz nieregularności onych w mieście Rosieniach w dniach 18, 19, 20-tym miesiąca sierpnia r. 1788 zaniesione. (1788?) fol. kart 3 nlb.
Branic.

— Sprawa JW. JPana Antoniego Giełguda Generalnego Xięstwa Żmudzkiego Starosty z JJWW. Chomińskim Starostą Pińskim i dalszemi zeszłego JW. Tyzenhauza podskarbiego Nadwornego W. X. Lit. wyrażonemi Sukcessorami. B. w. r. fol. kart nlb. 4. (brak końca).

Tyzenhaus umarł r. 1785.
Warsz. Uniw.

— ob. Karpowicz Michał (1776—8) — Korn Winc. (Kazanie 1775) — Mikucki Antoni (1783).

GIEŁGUD Kazimierz. Coronae Quas decurso insigniter vitae stadio meruit Magnificus ac Generosus DD. Joannes Ulricus Szweryn Dom. ac Haeres in Alszwank S. R. M. Tribunus Militum vita functus Mense Majo. Anno 1637 collectae et Magnificis ac Generosis ejusdem filiis D. D. Joanni Georgio Samueli, Szweryniis mitigandi moeroris officio oblatae Numine Marianae Sodalitatis a Casimiro Giełgud Auditore Oratoriae facultatis in Colleg. Chodkiewiciano Krozen. Societ. Jes. Anno a partu Virginis 1638. Vilnae, Typis Acad. Societatis Jesu Ann. 1638. fol. ark. 8. Krasińs. — Ossol.

— Potomna sława godnéj pamięci Jegomości P. Jana Ulryka z Alszwangu Szweryna rotmistrza K. J. M. zasłużonego w herbach wyrażona a Jmci Pani Barbarze z Konarzyn Szwerynowey smutney małżonce zmarłego Jegomości ku pohamowaniu serdecznego żalu ofiarowana przez Kazimierza Giełguda retora kollegium kroskiego Chodkiewiczowskiego Societatis Jesu, roku pańskiego 1638. folio, kart 7.

Cały panegiryk w oblamkach drzeworytowych, druk gocki. — Na odwr. str. tyt. herb Szweryna i pod nim 4 wiersze. — Przypisał autor prozą, żonie zmarłego — opłakuje śmierć Szweryna, lecz żadnych szczegółów historycznych niema.

Maciej. Piśm. III 811. — Brown. 178. — Sommervogel III 1410.

Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

GIEŁGUD Michał. Mowa J. W. Jmci Pana M... G... szambelana J. K. Mości, posła xięstwa żmudzkiego na sessyi sejmowey w Izbie poselskiey miana. W drukarni P. Dufour (1778) fol. k. 1.

W przedmiocie rozwiązania Rady nieustającej. Akad — Branic. — Krasińs.

(Giełgud Michał). Na Akt weselny JW. JP. Michała Giełguda kommissarza Skarbu W. X. Lit. z JW. JPanną Eleonorą Tyszkiewiczowną Kasztelanką Żmudzką wiersz. R. 1785. 7bra 18. W Wilnie. w 4ce, ark. 1.

— Sprawa JW. W. J. PP. Michała Giełguda pisarza Pol. W. X. Lit. Jana Odachowskiego Ciwona Eyragol. Xięstwa Żmudz. Waleryana Bilewicza Ciwona małych Dyrwian, Stanisława Olędzkiego posła na seym teraźniejszy z Xięstwa zmudzkiego, Benedykta Wołłowicza prezydenta ziem. Ignacego Sylwestrowicza sędziego ziemsk. y posła z Xięstwa żmudz. Michała Mikuckiego stolnika Xtwa żmudz. Jana Białłozora sędziego ziem. Xtwa żmudz. Ignacego Lutkiewicza horodniczego, Floryana Staniewicza sędziów ziemskich teraźnieyszey elekcyi, Kazimierza Chlewińskiego podst. wojew. żmudzkiego, Karola Janczewskiego sędziego grodzkiego Xtwa żmudz. Jakuba Józefa Jeleńskiego pisarza grodz. Xtwa żmudz. Józefa Białłozora krajczego Xtwa żmudz. Giełguda starościca Xtwa żmudz. Janusza hrabi Tyszkiewicza kasztelanica y połkownika Xtwa żmudz. Ludwika Józefa Bilewicza kommissarza C. woyskowego Xtwa żmudz. Dominika Mańkowskiego stanowniczego, Dyrdy strukczaszego Xtwa żmudz. Wincentego Białłozora Kazimierza Piłsuckiego, Wincentego Bilewicza kommissarzów C. woyskowych, Jozefa Jeleńskiego szamb. J. K. Mci, Jana Bilewicza szamb. J. K. Mci, Wincentego Bilewicza szamb. J. K. Mci, Stanisława Terebena Ciwonocza, Jozefa Chrzostowskiego szamb. J. K. Mci, Ignacego Surniłły porucznika, Leona Kontryma rotmistrza Inflantskiego y z inni kilkaset obywateli na manifeście wyrażonych z JW. JP. Ignacym Przeciszewskim chorążym Xtwa żmudz. Seymiku nie dawno odbytego w powiecie Rosieńskim marszałkiem WW. JPP. Stanisławem Dowgirdem wielkich Dyrwian, Jozefem Słowaczyńskim, Korszewskim Ciwonami, Piotrem Przeciszewskim, budowniczym żmudz. Dyonizym Paszkiewiczem regen. assesorami seymikowemi oraz z JW. Nagurskim posłem z Xtwa żmudz. Micewiczem pierwo pisarzem dziś sędzią ziemiań. kommiss. C. Woyskow. y dalszymi JPP. stronnikami, w pozwie y akto-

racie wyrażonemi. B. d. i m. dr. (około 1790). fol. k m. 10. Zieliń.

Giełgudowna Eleonora ob. Kognowicki Kazim. (1781) — Wereszczyński Józef (Hymn na gody 1781).

GIELNIOWA (Z) Władysław Bernardyn (urodz. 1442 † d. 5 Maja 1505). Sermones de tempore ac de Sanctis. Rythmi propriam Conversionem et cantilenae in laudem Deiparae. Norma recitandae Coronae Deiparae Virginis.

— Opuscula devotionem excitantia (latine et polonice).

(Gielnow Władysław). Acta Beatificationis et Canonizationis V. S. D. Ladislai de Gielnow. Romae 1685. fol.

Jocher 8674.

— Toż:... Romae ex typ. Camerae Apost. 1749. fol.

(S. Przyłęcki).

— Sacra ritvvm congregatione Emo, et Rmo D. Card. Pico de Mirandvla Posnanien. Beatificationis et canonizationis ven. servi Dei Ladislai de Gielneovv Beati nvncvpati Ordinis Minorum Obseruantium S. Francisci. Positio svper dvbio an sit signanda Commissio reassumptionis causae etc. Romae, Typis Reu. Cam. Apostolicae 1730. Superiorum permissu. fol. 1 tyt. str. 13. (podp. Jos. Luna). (Zarazem:) Summarivm svper dvbio. An sit signanda commissio reassumptionis causae. fol. str. 99. (podpisał: Joann. Zuccherinius Sub Promotor fidei). (Dalej:) Animadversiones Rmi Fidei Promotoris (Caroli Alb. Archiepisc.) svper dvbio an sit signanda Commissio reassumptionis Causae str. 5. Responsio ad animaduersiones Reuerendissimi Domini Fidei Promotoris (per Jos. Luna) str. 7. Svmmarium additionale super reassumptione causae. str. 8.

Jocher 8673 (Summarium). Jagiell.

— Patronus Regni cum sancta conclusione Beatus Ladislaus de Gielniów ordinis Seraphini regularis observantia patrum Bernardinorum coram judice apostolico in causa beatificationis et canonisationis sudelegato perillustri ac reverendissimo domino Antonio Francisko in Grzegorzewice Grzegorzewski u. j. d. etc. mediante hoc supplici libello solemniter comparens die Anniversaria 4 Maii an. 1747. Bez w. m. folio, kart nlb. przedmowy 3, tekstu str. nlb. 12, prócz karty tytuł. z herb. odwrotnie.

Czapski — Czartor. — Krasiń.

— ob. Morawski Winc. (1612—33) — Rosznerski Maciej Mateusz (1754) — Statuta (1732).

Bzowski Propago S Hyac. — Pruszcz Forteca 194. — Encykl. Orgelb. XVII 524—5. — Wiszniews. H. lit. V 57. — Jocher N. 2216. T. II, str. 63—4. — Biblioth. Franciscana concinn. a Joanne a S. Antonio 1732. T. II str. 268.

Gielvanis in Palat. Vilnensi thaumaturga Maria. ob. Spourny Cand. (Cultus pulcherimae Virgini 1775).

Gieran Cypryan ob. Lacrymae (1604).

Gieranoyny Wojc. Gasztold Wojew. Wileń. ob. Łowicz Szym. (Centiloquium 1532).

Gieranońscy piarzy ob. Burzyński Stan. (1740).

GIERCZYŃSKI Ernest. Colligatio angelica sive Quaestiones theologicae de Angelis, Beatitudine et actibus humanis dicatae sub fav. auspiciis Brunonis Janicki. Cracoviae, Matyaszkiewicz Jacobus. 1721. folio, kart nlb. 4.

Krasiń.

GIERING Antonius Thorunensis. De conversione Judorum et num Protestantes. I Jure quodam ad eam obligentur. II De facto jam aliquos ad Fidem suam converterint? Praeside M. Georgio Wendio Gym. Thor. Pr. a. d. XII Septembr. 1703. pro virili his quiret Antonius Giering, Thorun. Thorunii. Ex off. nob. Senatus et Gymnasii. w 4ce, kart nlb. 10. Krasiń.

— Naturae pictricis Specimen Thoruniense h. e. figuratos quosdam Lapillos prope Thorunium in Vistulae praeterlabentis Littoribus collectos Praeside M. Georg. Wendio ..... Rerum Naturalium Admiratoribus Petri Dzikovii & Georgii Henrichsdorffs Thorunensium Censoris pro virili vindicare vo-

luit Antonius Giering Thorunensis a. d. XXV Septembris Anno Christi 1704. H. L. Q. S. Thorunii, Ex officina Nobiliss. Senatus et Gymnasii. 1704. w 4ce, pół ark. Ossol.

— Disputatio metaphysica III. de Ente rationis et in potentia, quam praeside M. Martino Bertleffio Prof. Publ. praeviâ Ejusdem praelectione publicâ respondens Antonius Giering, Thorunensis, adversus Christophilum Corsonichium, Stolpâ-Pomeranum, Georgium Henr. Wachschlagerum, Antonium Auschwitzium, Thorunenses. defendet in Gymnasio Thorunensi A. O. R. M.DCC.III. (1703) die 13. Junii, horis consvetis. Thorunii, in officina Nobiliss. Senatus & Gymnasii. w 8ce, od str. 31—46.

— Disputatio metaphysica VII. De Unitate, quam praside M. Martino Bertleffio, Prof. Publ. praeviâ Ejusdem praelectione publicâ respondens Antonius Giering, Thorun. adversus Danielem Bausium, Pomer. Georgium Wachschlagerum, Thor. Samuelem Brettschneider, Lisn. defendet in Gymnasio Thorunensi, A. O. R. M.DCC.IV. die 30. Januar. horis consvetis. Thorunii, ex officina Nobiliss. Senatus & Gymnasii (1704). w 8ce, od str. 97—112. Jagiell.

— ob. Hoffmann Jan Daniel (1740).

GIERING Jan Samuel. Denkmahl dem um die Evangelische Gemeine zu Warschau wohlverdienten Hrn Johann Samuel Gierings von seinen kirchlichen Mitgefährten der kirchlichen Laufbahn gesetzt. Warschau 1790. bey Michael Gröll. w 8ce, str. 32.

Jocher 9746. Zielińs.

— ob. Arnold Georg (1790) — Geret Samuel (1748).

GIERMAŃSKI Stanisław (Germański). Summariusz kleynotów, abo herbów Páństwá y rycerstwá Korony polskiey y W. X. Litew. z roznych authorów: a miánowićie, z Bielskiego, z Paprockiego, y scriptów S. S. Jágodyńskiego zebrany. A dla snádnieyszego náleżienia czytelnikowi, wedle obiecádłá sporządzony y wydány. W Krakowie, w drukárni v dźiedźicow Jákubá Sybeneycherá roku p. 1621. w 8ce, kart 43 nlb.

Na odwrot. stronie tyt. herb Trąby (drzeworyt) i pod nim 6 w. na pochwałę. Przypis prozą Pawłowi Woynie dworzaninowi J. Krôl. Mci a memu mościwemu Panu podpisał w Krakowie 26 Julii 1621 r. Stanisław Giermański.

Przerys. ogłosił Wład. Bartynowski w Krakowie.

Akad. — Jagiell. (przerys.) — Umiastowski w Wilnie (brak. tyt.).

Porównaj: Grodziński M. (Herby. Stemmata 1621).

(Giern Piotr). Hymenaeus to jest wiersz i winsz serdecznie życzliwy ku ozdobie aktu weselnego zacnej pary Piotra Gierna kupca warszawskiego z Maryanną Robertsenów kupca lubelskiego córką od dwu uprzejmie życzliwych przyjaciół. Toruń, 1672. folio, kart 4 nlb. (Prócz strony tytułowej, druk gocki). Krasińs.

Gieryk Adam. Projekt do nayjaśnieyszych krola pana miłościwego y skonfederowaney Rzepltey Stanow, względem pożytku, wygody kraju i powiększenia skarbu, z odkryciem znajdujących się w kraju rożnych kruszczów, ich na inny gatunek przeistoczenia dn. 23 sierpnia 1790 podany. fol. 1 k. Czartor. — Krasińs.

— ob. Bętkowski Fr. A. (Wielkość 1766) — Dufour. — Ryszkowski F. X. (1786) — Rządca (1773) — Scheidt Fr. (o elektryczn. 1786).

GIESE Constantin. Auff Jacob von Bergen und Elisabeth Giesen Ehrenfest. Danzig 1648. w 4ce.

— Auf das Ehrenfest des Nicolaus von Bodeck und Constantia Giesen. Danzig 1648. w 4ce.

GIESE Johannes Henricus. Gratulatio qua virtutem Joachimi Pastorii, cum Gymnasii Gedanensis Professor renunciaretur, prosecutus est. Dantisci 1655. w 4ce.

Giesen Catharina ob. Polo Thom. (Ehren 1657).

Giesen Constantia ob. Bodeck Mikołaj (Auf 1648).

Giese T. ob. Gize Tideman.

Giesmes ape Szwęciause Panna Maria par praće ir starane wiena Kuniga N. W. Zokona S. Dominika Kalwaryjos Ziemayciu Klosztoriaus, szdrukawotas. Wilniuy 1765.

Jocher 7095 *a*.

— Tenże tytuł: Metuose P. 1773. Wilniuy etc. w 12ce, str. 73.

Jocher 7095 *b*. Czartor.

— Toż:... Wilniny 1781. w 8ce, str. 68. i 1 k.

Jocher 7095 *c*. Czartor.

— Toż:... Marya. Par Storony Wiena Kuniga N. W. Zokana Szwęnta Dominika Kalwaryjos Ziamayciu Klosztoriaus Wilniuy. Drukarnioy Akademios. 1790. w 12ce, str. 50 liczb. Rejestr. k. 1.

Jocher 7095 *d*. Krasińs.

— Isz nauje perweizdétos ir pagerintos Giesmju knygos, kurruse brangiausos jenos ir nauios Giesmes Suraszytos, Diewni ant Garbes ir Prusû karalisteje esantiems Lietuwninkams ant Duszû Iszgánimo podrang su Maldûknygomis, kurrûse ne tiktay śénos, bet ir naujos Maldos randamos yra. Deszunta kartą iszspaustos. Karaulauczuje, Rasztais iszpaustos par Juno Endr. Artungo Paliktûsus. Liete 1763. w 12ce.

— Isz naujo pérweizdetos ir pagérintos Giesmju Knygos kurrosa brangiausos śénos ir naujos Giesmes.... Surasżptus Diewui ant Garbes ir Prusû karalystéje ésantiems' Lietuwninkams ant Duszû Iszgánimo podrang su Maldû-knygomis, kurrosa ne tiktay sénos bet ir naujos Maldos randamus pra ralauczuje. Iszpaustos Karaliszkoje Knyg-Drukkar. Artungo. B. w. r. w 12ce, kart nlb. 3, str. liczb. 790.

W Vorrede Königsberg 4 Sept. 1751. podaje Jakub Joh. Quand historyą śpiewników litewskich. Pierwszy Moswidiusa z r. 1547. miał 10 pieśni, drugi Brekuna z r. 1589 miał ich 76, trzeci Sengstocka z r. 1612 miał 148, czwarty Kleina z r. 1666 i 1705 miał 220 a w edycyi z r. 1707 i piątej 542 pieśni. Dalej były edycye staraniem Quandta w latach 1732. 1735. 1738. 1740. 1745. 1748. a siódma 1751. Krasińs.

— ob. Sławoczyński Sal. (1646).

GIESSELIUS. Trauer-Gedicht auf Thomas Uphagen. Danzig 1643. w 4ce.

(Giessler Sal.) Trauer-Gedicht auf Salomon Giessler. Dantzig, 1647 w 4ce.

Giessynkowa Anna Maryanna ob. Klerika Alexander (1704).

Gieszonowice wieś ob. Zwierzchność (1772).

GIFTSCHÜTZ Franciszek (1748 † 10 Sierp. 1788). Osnowa przepisanego w c. k. dziedzicznych państwach uczęnia Teologii pastoralney przez Xiędza Fran. Giftschütza w Akademii Wiedeńskiey Teologii pastoralney c. k. pub. ord. Profes. w niemieckim ięzyku wydana. A z niemieckiegò na polski przez Xiędza Mikołaia Skorodyńskiego S. Teologii Doktora w Akademii Lwowskiey Teologii pastoralney ces. król. publ. ord. professora przetłumaczona. W Lwowie w drukarni Józefy Pillerowy wdowy Ces. Król. Guber. Typogr. 1787. w 8ce. Cz. I k. 5, i od str. 11—332. Część II str. 320 i 8.

Czart. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

Gigantomachia. w 4ce, k. nlb. 7, ósma biała.

Tylko ten jeden wyraz na wierzchniej stronie karty tytułowej. Współczesną ręką dopisano: yest przecziw tim polakom, którzy szie przecziwiły Sigesmundo tertio, regi Polonorum, gdy ellectus iechał do Polsky na Coronatią. Na stronie odwrot. trzy wrotki od poety, że go niezgoda nasza tylko frasuje. Na drugiej karcie Gigantomachia i początek poematu, treści politycznej pod alegoryą walki olbrzymów z Jowiszem. Ręka współczesna podpisywała, którą osobę historyczną, który olbrzym przedstawia. Jest też notowane pismo około r. 1587. Gigantomachia, wydane za Maksymilianem.

Wierzbowski II 1934. Zamojs. Ord.

— ob. Kordecki Augustinus. — Słowakowicz Józef (1732).

Gigas Johannes ob. Mathesius Johann (Zwo Predigten 1584).

GIJELCZEPH Mikołaj. Expositio magistri Nicolai de Gijelczeph in passiones terminorum Marsilii. (Pod tytułem: herby Polski, Litwy i Krakowa, jak w drukach hallerowskich). (Na końcu

dzieła karta przedost.: Impressum Cracouie, In die undecim milia virginum. Anno Domini Millesimo quingentisimo septimo. (1507). Bez dr. (J. Haller). w 4ce, k. 85 (sign. ark. A—O).

Przypis; Marcinowi z Ilkusza, w którym oświadcza, iż dzieło to oddał Hallerowi do druku. Są dwa odbicia odmienne, co do karty przedostatniej. Na jednej jest data wyjścia i miejsca, w drugim nie ma daty i wyjścia. W zakończeniu mówi autor, że w gimnazyum krakowskiem obok ludzi światłych, są także inculti asini, sine omni scientia et virtute, lenones et nomine fetidi canesque rabidi draconibus in insidiis conformes. — W drugim egzemplarzu stoi na karcie 84: Cracoviae in die undecim millium Virginum.
Janocki Nachr. IV 152.
Czartor. — Jagiell. — Ossoll.

— ob. Marsilius Ficinus Florentus (Textus dialecticus).

Janociana III XXXIV. — Janocki Nachr. IV 152. — Wiszniews. II. lit. III 206. — Jankowski Rys logiki 178. — Encykl. Orgelb. XVIII 583.

Gieysztor ob. Giejsztor.

Gil Blas ob. Wilhelmi A. (Der polnische 1798).

GIL de Roma (Egidius. Aegidius Columna). Regimiēto de los Principes. (Na k. CCXLIX. odwrocie:) Fenesce el libro: intitulado Regimiento de principes. Impreso ēla muy noble e muy leal cibdad de Seuilla. A espensas de maestre Conrrado aleman: e Melchior gurrizo: mercadores de libros. Fue impreso por Meynardo Ungut alemano: e Stanislao Polono: compañeros. Acabaron se a veynte dias de mes del Octubre Año del señor de mill e quatro cientos e nouenta e quatro. (poniżej znak drukarzy) pod drzewem: M.(eynardo) S.(tanislao). folio kart liczb. 249 i Tablic kart 5 nlb.

Porówn. Egidius. Czartor. — Jagiell.

Gilbert ob. Historya (1560).

GILBERT Eleazar. News from Poland of the cruel practice of the popish Clergy against the Protestants. 1641. London w 8ce.

Gilbertus Porritanus ob. Glogoviensis Joannes (1504)

GILDENSIS Jakob. Carmen in auspicatissimis nuptiis Stanislai a Pohorce Korytko et Elisabetae a Sokołow Dziedušzycka. Leopoli excudebat Laurentius Małachiowicz 1615. w 4ce, k. 6 nlb.

Juszyński sowie go Gidlanin. Krasińs.

GILENIUS Joannes. Triumphus Suecicus discursu politico de Polonia ac Borussia subiugata Serenissimo ac Potentissimo principi et Domino, Domino Carolo Gustavo, Suecorum, Gothorum Vandalorum Regi, Magno Principi Finlandiae, Duci Esthoniae, Careliae, Bremae, Verdae, Stetini, Pomeraniae, Cassubiae et Vandaliae, Principi Rugiae, Domino Ingriae et Wismariae, nec non Comiti Palatino Rheni, Bavariae, Juliae, Cliviae ac Montium Duci, &c. dicatus, idibus Decembris cIɔIɔcLV. à Joanne Gilenio J. U. Lto Consiliario Palatino-Simmerano et Praefecto Lutrensi MDCLVI. (1656). w 8ce, k. 4 nlb. i 214 stron.

Dedykacya Regi triumphatori. Wiersz na cześć autora napisał Fr. Jac. Plancken, i na końcu A. G. J(ur.) U. D(octor).
Lilienthal Erl. pr. V. str. 41.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz — Raczyńs. — Zielińs.

GILEWSKI Marcin (1564 † 1630). D. O. M. A. Qvaestio de redemptionis hvmanae dispensatione salvtifera, pro loco inter Doctores S. Th. in celebri Academia Cracouiensi obtinendo. A M. Martino Gilewski in Alma Vrbe S. Th. D. Protonotario Sanctae Sedis Apostolicae, Decano Ecclesiae Collegiatae S. Floriani, etc. etc. Ad disputandum publicè proposita. Anno Domini M.DC.XXVIII. (1628). Mensis Julij, Die (10) Horis antemeridianis et pomeridianis. Cracoviae in Officina Francisci Caesarij. Anno Dni 1628. w 4ce, kart 5.

Na ostatniej stronie wiersz: Contubernium Jagellonianum Martino Gilewski.
Jocher 3827.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Qvaestio de virtvtibvs theologicis. Ex Iā. 2dae. D. Thomae, desumpta, quam D. O. M. A. Praeside Admodum Reuerendo Patre, Dño Adamo Falencki, S. Th. Doct. ac Profes: SS. Sedis Apostolicae Protonotario, Ecclārum Col-

legiat: Omium SS. Prępostito, S. Floriani Decano, etc. nec non Generalis Studij Crac: Rectore. Ad disputandum proponet M. Martinvs Gilewski in Academia Crac: S. Th: Bac: Ecclesiae Collegiat: S. Annae Decanus. In Lectorio DD. Theologorum Die Febr: hora XV. Cracoviae, in officina Simonis Kempinij, Anno Dñi 1609. w 4ce, k. 4.

Ded: Illmo Dno. Joanni Zamoyski, Metropolitano Leopol. Archiepiscopo.

Jagiell.

— ob. Burszowic Matthias (Syncharma 1628) — Jedliński Joannes (1628) — Lirycius Hippolitus (Funiculus 1617) — Nawojowic Andreas (Timnoxenia 1628).

Starowols. Monum. 186.

GILIBERT Jan Emanuel (1741 † 2. Września 1814). Adversaria medica practica prima. Lugduni 1791. (Plica Polonica).

— Chloris Grodnensis seu conspectus plantarum agri Grodnensis, ordine Linneano. (Na końcu:) Datum Grodnae J. E. Gilibert. 15 Mai Anno 1781. w 8ce, kart 22 nlb.

Należy do: Flora Lithuanic. Czartor.

— Joannis Emmanuel Gilibert olim in Collegio Lugduneo, in Schola Regia Grodnensi, nec non in Universitate Vilnensi, Botanices Professoris ordinarii, plurimarum Academiarum Socii Exercitia phytologica, quibus omnes plantae Europaeae, quas vivas invenit in variis herbationibus, seu in Lithuania, Gallia, Alpibus, analysi nova proponuntur, ex typo naturae describuntur, novisque observationibus aut figuris raris illustrantur: additis stationibus, tempore florendi, usibus medicis aut oeconomicis, propria auctoris experienta natis. Volumen Primum. Plantae lithuanicae cum lugdunensibus comparatae. Lugduni Gallorum, ex typis J. B. Delamolliere 1792. w 8ce, LXXX. i 388 str. Volumen Secundum. Caeterae Plantae lithuanicae cum lugdunensibus comparatae (taż data) od str. 389—655 i Errata k. 1. Ogólny tytuł: Supplementum systematis plantarum Europae.

Dołączony Atlas tablic miedziorytowych 103. Atlas nie ma tytułu i tablice nie numerowane. Podobno ich być powinno 108. W przedmowie opowiada o botanikach Gdańskich Mentzelius, Breynius, Helvingius Reyger. Chwali też starca Rzączyńskiego. O innych polakach wyraża się, że byli to tylko tłumacze Fuchziusa lub Matthiolego. Mówi, że w latach 1776—81 opracował mapę geograficzną Grodzieńskiego obszaru, na której zaznaczył rozmieszczenie roślin.

Pritzel str. 97 o tablicach mówi: Multa intercurrunt tabulae absque signatura, quarum plurimae sunt ineditae Richeri de Belleval alia e Loeselio et Vaillantio sumtae. O atlasie porównaj: Gilibert Lettre.

Jagiell.

— Exercitium botanicum in schola principe universitatis vilnensis habendum die .. Mensis Julii 1782. seu enumeratio methodica plantarum, tam indigenarum quam exoticarum quas proprio marte determinaverunt alumni in campis vilnensibus, aut in horto botanico universitatis, quasque juxta leges artis demonstrabunt, praeside J. Em. Gilibert. doctore Medic. Vilnae. (1782). typis penes academiam (1782). w 4ce, ark. $4^1/_2$.

Ci którzy w herbaryzacyach rośliny determinowali są: Onufry Orłowski Samogita, Alumnus Regius, Ant. Ławrynowicz, Józef Jasiński, Winc. Grochowski, Marcin Sulima Alum. Reg, Andr. Matusewicz Samogita Alum. Reg., Daniel Pawłowicz Lithuanus Alum. Reg., Adam i Alex. Chreptowicz. W nocie na końcu wyrażono, że z szczupłości pisma tego i liczby roślin, o ubóstwie Flory Wileńskiej wnosić nie należy, i że roku tego, jestto pierwsza próba podobnych zatrudnień uczniów Akademii.

Kijows.

— Flora Lituanica inchoata, seu enumeratio plantarum quas circa Grodnam collegit et determinavit Joannes, Emanuel, Gilibert. Facul. Monspel. Med. Doct. Coll: Reg: Med: Lugdunei Professor Aggregatus Regis Poloniae Consiliarius, nec non Medicus Ordinarius M. D. Lit. Physicus. Grodnae, typis S. R. M. 1781. Praefatio str. XVIII w 8ce, Chloris grodnensis kart 22 nlb. Collectio Prima, Monopetalae non figuratae stron 66. Collectio secunda, Labiatae et ringentes od str. 68 do 164. Grodnae 1781. Typ. S. R. M. Collectio tertia,

Monopetalae compositae. Vilnae typis S. R. M. 1781. od str. 165 do 243.

— Supplementum primae et secundae Collectionis Florae Lithuanicae. In qua enumeratis et descriptis plantis adiiciuntur earum Vires medicinales aut usus domesticus. Adnotatur. (od str. 245—308). (Na końcu:) Finis voluminis primi Vilnae 1782. Collectio quarta. Umbelliferae, cruciatae, papilionaceae. Vilnae typis S. R. M. penes Academiam 1782. od str. 1—117. Collectio quinta, Plantae floribus Polypetalis paucistamineae. Vilnae. 1782. Typ. S. R. M. penes Academiam. od str. 119 do 294. (Od str. 201 idą Polypetalae multi stamineae.). (Razem oprawione, bez osobnego tytułu). Chloris Grodnensis seu conspectus Plantarum agri Grodnensis ordine Linnaeo. nieliczbowane, lecz są znaczone arkusze: C. D. E_1—$_4$. Przyczem Monita. k. 1, i Errata (do całego dzieła) k. 1.

Dedykacya: Immortali nomini Stan. Augusti Regis Pol. Primitias florae Lituanicae vovet, dedicat, consecrat. Dedykacya bez daty i miejsca. Wspomina tu Bernistiusa i Erndteliusa jako pierwszych twórców katalogów roślin polskich, z których ostatni przepisywał dosłownie flory germańskie. Wspomina Corvina, który dostarczał nonnullas nostras plantas Patri Barelio. Mówi, że botanizował okolice Grodna, Krynki, Brześć, Białystok, Warszawa. Koło ostatniej bawił trzy miesiące. W Monita oświadcza, że zbierał rośliny około Grodna w latach od 1776 do 1781. Monita datuje Grodnae 15 Mai 1781. „Chloris Grodnensis et plantae rariores Lithuaniae redeunt in vol. Primo ejusdem Giliberti systematis plantarum Europae mox dicendi: 47 et 86. p. nec non in Usteri Delect. opusc. bot. II p 255—430 (Pritzel Thesaur. lit. bot. 1851 str. 97).
Chreptow. — Czapski — Kijows. — Krasińs. — Ogród botan. krakow. — Ossol. — Wileńs.

— Toż:... 1785. w 8ce, str. 47. Plantae rariores et communes Lithuaniae observat. et descript. illustratae. str. 86.

Dedyk.: Stanislao Augusto (Lugduni Gallorum 1785. Ossol.

— Histoire des plantes d'Europe, ou élémens de botanique practique; ouvrage dans lequel on donne le signalement précis, suivant la méthode et les principes de Linné, des plantes indigènes, des étrangères les plus utiles et une suite d'observations modernes. Par le citoyen Jean Emmanuel Gilibert, ancien Professeur de Botanique au Collége de médecine de Lyon, et à l'Université de Vilna; Professeur d'Histoire Naturelle à l'Ecole Centrale du Départament du Rhône. A Lyon, chez Amable Leroy, Imprimeur-Libraire. An VI de la République française (1798) T. I—II. w 8ce, T. I. k. 3 nlb., str. XXXII 446 i Fautes str. 1. Vol. II k. 1, str. XVI 482. i tabl. do str. 476.

Wcielone tu i rośliny zbierane koło Grodna i Nowogrodka, w T. I mówi, że herbaryzacyą w Grodzieńskiem rozpoczął w roku 1776 zawsze w towarzystwie dwudziestu uczniów gorliwie pracujących. W r. 1783 pracował w okolicach Wilna i Nowogródka. Przed nim nikt na Litwie nie zbierał roślin. Jedynie Corvini przysłał kilka gatunków Barrelierowi, zaś Bernitz skatalogował r. 1650. rośliny z pod Warszawy, lecz katalog podaje i rośliny nie istniejące w tych okolicach. Po nim wysuwa się Erndtelius 1730.
Jagiell. — Kijows.

— Histoire des Maladies les plus communes en Lithuanie. 1784.

Kośmiński Słown lek. str. 140.

— Indagatores naturae in Lithvania seu opuscula varii argumenti quae historiam animalium, vegetabilium, in Magno Ducatu Lithvaniae et morborum, quibus in hac provincia homines vel maxime obnoxii sunt, illustrare possunt authore aut redactore Joan. Emmanuele Gilibert Facul: Monsp: Med: Dre Coll: Med: Lugd: Bot: Anat: Chir: Prof: Emerito, Sac. Rae. Maj: Consil: Med: M. D. Lit. Physico Regio pro Hist: Nat: in Universitate Viln: Hist: Naturalis, Botanicae et Materiae Medicae Professore. Anno 1781. Vilnae Typis Sacrae Regiae Majestatis penes Academiam. w 8ce, k. 10, str. 128 i Errata str. 1.

Przypis królowi Stanisławowi. Obejmuje następne rozprawy: Prospectus praelectionum cursus historiae naturalis ad usum alumnorum Almae Universit. Viln. — Observationes de Bisone lithuanico. Lucubratio anatomica de foetu monstroso acephalo — Observatio de castore — de alce —

de foetu erinacei europaei — de testudine lithu. — de ulcere endemico in Lithuania ex furia infernali — de morbo inflammatorio pecorum in Lithu — de ramo taxi baccatae, singulari modo fasciato, — Lucubratio de lupo cum ejus anatomia — de calculo in cerebro bovis reperto.

Bentk. II str. 413—15. — Roczniki Tow. Warsz. P. N. T. XV str 138.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Lettre du Professeur Gilibert de Grodno, au Professeur Vitet de Lyon. Du 19 Septembre 1777. w 4ce, ½ ark.

Mieści: Opisanie przybycia króla Stanisława Augusta do Grodna i zakłady założone od Tyzenhausa przezeń zwiedzane, mianowicie nowo założona Akademia medyczna, Ogród Botaniczny od dwóch lat tam założony, Biblioteka, gdzie była kollekcya roślin litewskich. Tu król oglądał tablice trzystu roślin rytych na miedzi pod dyrekcyą Richeri de Benneval z rozkazu króla Henryka IV. Te widząc król, wyraził żądanie professorowi, aby te tablice wybite zostały do wiadomości publicznej. Dalej zwiedził król gabinet historyi naturalnej, mianowicie mineralogiczny. Potem poszedł do fabryk. Inspektorem fabryki płócien był Becu. Dyrektorem fabryk jedwabnych Dupiney. Zwiedził król pałac, architekt major Gaeco podał mu etat napraw potrzebnych. Zwiedził fabrykę broni i kart i szkołę wojskową gdzie 30 szlachty utrzymywano. Dyrektorem szkoły był pułkownik Frölich.

Gloger Życie Tyzenhauza.

— Sammlung praktischer Beobachtungen. Leipzig. 1792.

Frank Mémoire de la plique polonaise 1812.

— ob. Villar (Flora Delphinalis 1485).

Józef Mollet Eloge historique de Jean Emanuel Gilibert D. M. membre titulaire de l'Académie de Lyon lu en séance publique le 5 septembre 1816 Lyon 1816. w 8ce. str. 24. Stefan Sainte-Marie Eloge historique de J. Emm. Gilibert médecin Lyon 1814. Quérard la France littéraire T. 8, str. 389. T. 3, str. 352. Encykl. Orgelb. IX 903—5. — Gąsiorows. Hist. med. III 183. — Tygod. Wileńs. 1820. T. II s. 235—9. — Frank Memoire sur la plique, 1814. s. 22. — Cuvier Histor. nauk. przekł. Bel kego.

GILLET de la Tessonerie. Sigismond duc de Varsav. Tragicomedie, dediée à la Reyne. A Paris, chez Toussaint Quinet. 1646. w 4ce, k. 4, str. 123. Czartor.

GILLIERS Alzatczyk († 26 Sierp. 1758). Le Cauamaliste francais, Ou Nouvelle Instruction pour ceux qui desirent d'apprendre l'Office. Redigé en forme de Dictionaire, contenant les noms, les descriptions, les usages, les choix et les principes de tout ce, qui se pratique dans l'office, l'explication de tous les termes dont ou se sert: avec la maniere de desiner et de former toutes sortes de contours de Tables et de Dormants. Enrichi de Planches En Taille Douce Par le Sieur Gilliers Chef d'Office et Distillateur de Sa M. le Roi de Pologne, Duc de Lorraine et de Bar. A Nancy 1751. De l'imprimerie D'Abel-Denis Cusson au nom de Jesus. Et se vend a Luneville chez L'auteur. w 4ce, k. 2, str. 238, i k. 7. Ossol.

— Toż:... 1768. w 4ce.

Querard. La France III 356.

Gilowscy ob. Pauli Gregorius (1564).

Gilowski Grzegorz ob. Synod ministrów.

GILOWSKI Paweł (1534 † 1595 r.). Censura Disceptationis cvivsdam Jesvitarvm Societatis, ex monasterio Posnanień. De Transsubstantiatione Panis Coenae Dominicae in verum Corpus Domini nostri Jesu Christi. A Paulo Gilowski Ministro Verbi Dei, fideliter conscripta. — Rozsądek Rozpráwy niektórego Jezuity z klasztora Poznáńskiego, O przemienieniu Chlebá Wieczerzey Páńskiey w ćiało prawdźiwe Páná nászego Jezusá Chrystusá. Pracą Páwłá Gilowskiego, Minıstrá Bożego Słowá, wiernie spisany. w 4ce, k. nlb. 24.

Dedykacya Krzysztofa Monwida Dorohostajskiego podczaszego W. X. Lit. datowana z Łańcuta 20 Sierp. 1593. Tekst łać. antyk., polski dr. goc.

Wierzbows. III 3139.

Akad. — Czarnec. — Warsz. Uniw. (def.).

— Kazania trzy na święto Narodzenia Pańskiego miane w Warszawie 1579. folio. (Dodane do Postylli Grzegorza z Żarnowca 1582).

— Odprawa przeciwko jadowitym potwarzom Marćiná Czechowica, które wypuśćił na wykład Kátechizmu K.

Páwłá Gilowskiego. Przez K. Páwłá Gilowskiego krotko á dowodnie nápisána. 1. Joann. IIII. Wszelki duch który wyznawa iże Chrystus Pan w ćiele przyszedł, ten z Bogá iest. Ale który duch nie wyznáwa że Chrystus przyszedł w ćiele, ten z Boga nie iest, ále iest Antykryst. Ibidem. Ktobykolwiek wyznawał że Pan Chrystus iest Synem Bożym, w tym Bóg mieszka á on w Bogu. Bez wyr. m. dr. i r. w 4ce, kart 15 nlb.

Zaczyna Przemowa do czytelnika kart 10 nlb, w której powiedziano, iż wydania pierwszego swego przeciw Marc. Czechowiczowi sprosnemu, respons dawając ś. p. Paweł Gilowski uczynił był przemowę do Ostafieja Wołowicza kasztel. Wileńs. tak też i do Jana Hlebowicza kaszt. Mińs., a że tak autora jak i Patronów p. Bóg s tym światem rozdzielił. A że ten respons po ich ześciu z tego świata, powtóre na jaśnią w druk wyszedł, nie godziło się autorowej przemowy wyrzucić, ale tylko tytuł odmieniwszy rzecz samą do ręku czytelnika podać. Po przemowie idzie List od Stan. Szafrańca z Pieskowej Skały do Stan. Taszyckiego z Liclawic, w odpowiedzi na list, który pisał przy Marc. Czechowica Rozsądku. List ten ma kart 3 a czwartą białą. Broszura nie ma wyrażonej daty i miejsca druku. Jocher podaje druk w Zeymach 1605 w 4ce, kart 88, zapewne na tej podstawie, że tymże drukiem tłoczony i razem oprawiany bywa, na czele Gilowskiego Wykład katechizmu mający dedykacyą w Zejmach 1605 r.
Ob.: Wykład.
Jocher 3128.

— Okazánie z szczerego słowá Bożego, że Ociec, Syn y Duch, S. są ieden prawdźiwy Bog. Przez Pawłá Gilowskiego sługę Słowá Bożego. (Na końcu:) W Krakowie, w drukárni Mikołáiá Szárffenbergerá. Roku Pańskiego 1566. w 4ce, kart 40.

Dedykacya Myszkowskim w Polance 1 Kwiet. 1566 r.
Wierzbowski III 2479. Czarnec.

— Postylle Krześćiańskiey Część Czwarta W ktorey sa Kazánia ná Epistoły doroczne, tak Niedzielne jáko też y ná dni Swiętych, bárzo czásowi dzisieyszemu á potrzebie zbáwienney vżyteczne. W których naydziesz, Czytelniku miły, Náuki osobliwe á potrzebne ku pomnożeniu y vtwierdzeniu wiáry świętey krześćiáńskiey prawdziwey. Naydziesz y przykłády Swiętych żywotá krześćiańskiego pobożnego ktemu y przestrogi á pociechy y napominánia sumnieniu twoiemu zbawienne. Pracą K. Pawła Gilowskiego zebráne y wiernie podáne. (Tu następują 3 texty z Pisma Sw.). Bez r. m. i dr. (1583). fol. kart 6—324—1.

Dedykacya: Stan. Górce Wojew. Pozn. Eust. Wołłowiczowi Kaszt. Wil. i Janowi Hlebowiczowi Kaszt Mińs. Dzieło to jest dokończeniem Postylli Grzegorza z Żarnowca.
Jocher 5184. — Wierzbows. III 3140.
Altmann we Wrocławiu (z r. 1583) — Chreptowicz — Czartor. — Ossol. — Słucka — Synod. wileńs.

— Traktat albo Krotkie okazanie o wierze prawdziwey Krześćiańskiey, ktora iest, Aby sthąd wszelki człowiek poznawszy ią żył tu na świecie w niey, a potym krolował w niebie na wieki, gdyż sprawiedliwy własną wiarą żywie, iako Prorok napisał. Przez Księdza Pawła Gilowskiego wiernie a prawdziwie ze słowa Bożego szczyrego spisany. (Następuje tekst z S. Pawła do Kolos. cap. 2. i 1 Tessal 4). B. r. m. i dr. w 8ce, k. nlb. 5, liczb. 93. Syg. A—$M(_{10})$. druk gocki.

Przypis: Ostafieyowi Wołowiczowi Kasztel. Wileń. W. X. Lit. Kanclerzowi. Kasztelanem Wileńskim został 1 Paźdz. 1579. i zarazem Kanclerzem w Paźdz. 1579. umarł w Grudniu 1587. Zatem druk między r. 1580 a 1587.
Jocher 3096. Czartor.

— Wykład Katechizmu Kośćioła Krześcijanskiego, z Pism świętych dla wiary prawdziwey utwierdzenia, a fałszywey się ustrzeżenia, napisany przez K. Pawła Gilowskiego, Kaznodzieię Słowa Bozego prawdziwego. (tu trzy cytaty z Pisma S.) 1579. (Na końcu:)w Krakowie Roku Pańskiego 1579. w 4ce, kart 352, i 8 na przodzie.

Dedykacya: Ostaphiejowi Wołowiczowi Kasztelanowi Trockiemu, W. Ks. Lithew. Podkanclerzemu, Staroście Brzeskiemu etc. i Fiedorze Sapieszance Wołowiczowey.
Jocher 3095 a.

— Toż samo:... Na stronie odwr.

drzeworyt herb Jastrzębiec i nań 8 wierszy łacińskich.

Przypis Piothrowi Zborowskiemu Woiewodzie y Generałowi krakowskiemu, wespołek y Barbarze Zborowskiey z Mirowa. Też Samuelowi Zborowskiemu z Rytwian wespołek z Zofią z Zakliczyna małżonką. Exemplarze przeznaczone na Litwę mają Przypis: Ostaphiejowi Wołłowiczowi Kasztelanowi Trockiemu.

Zdaje się, że jednej edycyi bywały różne karty tytułowe, bo także wydanie z roku 1579 bywa oznaczone: kart 12 (odprawa) 4. (list Szafrańca) i tekstu kart liczb. 408. Rejestru kart 6.

— Wykład Katechizmu Koscioła Krześćijáńskiego, s Pism Swiętych dla wiáry prawdziwey vtwierdzenia, y fałszywey sie vstrzeżenia, napisány, a theraz znowu s poprâwą y przyczynkiem wypuszczony, przez K. Pawła Giłowskiego Kaznodzieię Słowá Bożego prawdziwego. Przydány tez iest Regestr rzeczy thych, ktore są tu w tych księgach wypisáne dla łácnieyszego nálezienia. Przydany tez iest odpis przeciwko Czechowicowi Nowokrzczeńskiemu Ebionicie, ktory był wypuścił swoy rozsądek przećiwko temu Kátechizmowi, na Artykuł przednieyszy o Bogu, dosyć niesłuszny á błędu pełny. Bez r. i m. w 4ce, kart 408, 14 liczb., 6 kart reg. nlb. 16 kart 88 i 18 liczb.

Przypis: Ostaphiejowi Wołowiczowi Kasztel. Wileń. (Odpowiedź Czechowiczowi ma osobny tytuł). Odpráwa Przećiwko Jádowitym potwarzom Márćiná Czechowicá. Kthore wypuśćił ná wykład Kátechizmu K. Páwła Giłowskiego. Przez K. Páwłá Giłowskiego krotko á dowodnie nápisána. (kart 15 i 88). — Przemowa do Eust. Wołowicza, Jana Hlebowicza, i List Stan. Szafrańca z Pieskowej Skały do Stan. Taszyckiego z Lusławic, z odpowiedzią na list, którym Taszycki poprzedził dzieło M. Czechowicza.

Wierzbowski III 3141. — Jocher 3095 *b*. — Maciejows. Piśm. III 249.

Czarnec. — Czartor. — Ossol. — Tow. Poznańs. — Warsz. Uniw.

— Wykład katechizmu kościoła chrześciańskiego z Pism Swiętych dla wiary prawdziwey utwierdzenia y fałszywey się ustrzeżenia napisany, a teraz znowu z poprawą y przyczynkiem wypuszczony. Przydany też iest reiestr rzeczy thych, ktore są tu w tych Księgach wypisane dla łacniejszego nalezienia. Przydany też iest odpis przeciwko Czechowiczowi nowokrzczeńskiemu Ebionicie który był wypuścił swoy rozsądek przeciwko temu Katechizmowi na artykuł przedniejszy o Bogu dosyć niesłuszny a błędu pełny. Nakładem W. Paniey Imci P. P. Doroty Samboreckiey z Okrzcic y z Ostrowa Zawiszyney Kastellanowey Witepskiey, Dzierżawczyney Somiliskiey. W Seynach, drukował Jakób Mirkowicz, r. 1605. w 4ce, kart 15 nlb., 408 liczb. i Reyestr. kart 6 nlb.

Dedyk. do Zawiszynej, od Jakóba Cieszeckiego Kaznodziei w Seynach (z datą Zeym Mies. Kwietnia r. 1605 (kart 2). Na odwrocie tytułu herb a pod nim wiersz z podpisem J. C.

Dzieło ma 7 rozdziałów R. I. O słowie bożym — R. II. O znajomości człowieczej (k. 27). — R. III. (k. 37) O znajomości Bożej. — R. IV. (k. 72). O zakonie Bożym. — R. V. (k. 155). O wykładzie wiary apostolskiej (Credo) poprzedzony przedmową. — R. VI. (k. 280). O modlitwie Pańskiej. — R. VII. (k. 321). Krzest i Wieczerza Pańska, poprzedzone przedmową. Znaczenie kart szczególniej przy końcu pomylone, po karcie 375 idzie 367, 377, 387, 379. po karcie 392 idzie 383 (drugi raz) 364 (drugi raz) 395. Opisane to według egzemplarza Bibl. Jagiell. który nie ma tytułu.

Jocher 3095 *c*. Jagiell. — Wileńs.

— Ob. Consensus (1586) — Czechowicz Marcin (Rozsądek na wykład 1581) — Grzegorz z Żarnowca (Postylle albo wykłady 1582, 1583, 1586, 1597).

Bentk. H. lit. III 544. 560. — Bandt. H. dr. k. p. II 133. III 211. — Siarcz. Obraz I. 137. — Łukaszew. Hist. braci czes. w P. 78—85, 129, 134, 148. Tenże Dzieje Wyzn. Helwec. w Mał. Pols. 377. — Maciej. Piśmienn. III 249—50. — Wiszniews. IX 244. - Encykl. Orgelbr. IX 906

GIŁOWSKI Piotr. Rosprawa krotka o sposobie odkupienia Koscioła Krzescianskiego, y o pewności zbawienia naszego: zwłaszcza, iż wszelki człowiek Krześciański ma wierzyć: iż jest z liczby wybranych Pańskich: a iakowym sposobem w they wierze ma się utwierdzać y umacniać. Przez X. Piotra Giłowskiego, Kaznodzieię Słowa prawdzi-

wego wiernie y szczyrze zebrana. w Paniowcach drukował W. Malachowicz R. P. 1609. w 8ce, str. 104, i arkusz na przodzie.

Przypis: Janowi z Goraia Lipskiemu, Podkomorzemu Bełskiemu i Krzysztofowi z Sienna Sienieńskiemu Wojewodzic. Podolsk. datow. z Krasnobrodu w Srodę Wielkonocną r. 1609. gdzie to pismo pierwszą pracą swoją ku chwale Bożej nazywa. Dalej odezwa do czytelnika, po niej 34 wierszy polskich na pochwałę dzieła przez X. Jana Zygrowiusza.
Jocher 3826.

Gilscenius Petrus ob. Wedzicki Simon (Disputatio iuridica 1602).

Gimmeln ob. Neifeld E. J. (Krótko).

Gimnasium Lesnae (Gymnasium) ob. Leszczyński Andr. (1604)

Gingallus Hermannus ob. Sandius Christophorus (Scriptura 1678).

Ginkiewicz Michał X. (ur. 1594 r. na Żmudzi, † 4 Sierp. 1663). Itinerarium abo pielgrzymowanie losu szczęśliwego na pogrzebie sławney pamięci Imci Pana Jana Kościałkowskiego, podsędka ziemskiego Bracławskiego przez X. Michała Ginkiewicza Soc. J. spisane y wystawione a za dozwoleniem starszych w druk podane. W drukarni Akademii S. J. Wileńskiey. 1648. w 4ce, k. 23 nlb.

Przypisał żonie zmarłego Krystynie Sztilkinownie Kościałkowskiej.
Akad. — Przezdz.

— Kazanie na pogrzebie dobrey pamięci Jmci P. Zofii z Drucka Lubeckiey Pawłowy Laskowskiey przez M. X. Michała Ginkiewicza proboszcza domu professów wileńskiego y S. teologii Dra, Soc. J. miane. A za dozwoleniem Starszych w druk podane w drukarni Akademii wileńskiey S. J. r. p. 1649. Janu. die 23. w 4ce, kart 21 nlb. druk gocki.

Na odwr. str. tytuł. herby Lubeckich i Laskowskich na blasze ryte i pod niemi 6 wierszy pols. — Przypisał autor prozą mężowi zmarłej Pawłowi.
Akad. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Rationes septem, quibus ostenditur, quantopere sacerdotibus omnibus, praesertim in aliqua dignitate ecclesiastica onerosa constitutis, conandum sit, ut vitam suam supra vulgus mortalium, hoc est dinignissime instituant. Vilnae 1651. w 8ce.

Rostowski 447. — Kraszews. Wilno IV 198. Wileńs.

— Rationes septem sub tempus Synodi Dioc. Vilnensis praeside G. Tyszkiewicz Epis. Viln. Vilnae 1652. w 8ce, kart 46. Czapski.

— Recepta z nieba ná choroby dwoiákiego ięzyká, wyięta z S. Ewángeliey, którą kościoł katolicki czyta ná XI Niedzielę po Swiątkách: á teraz ná instantią Jaśnie Wielmożnego Pana Je° Mości Pana Kazimierza Leona Sapiehy Podkanclerzego W. X. L. & &. Do druku podana. Przez W. X. Michała Ginkiewicza S. Theolog. Doktora, Societatis Jesv. Vilnae, Typis Academiae Soc. Jesv: Anno D. 1646. w 4ce, kart nlb. 16.

Kazanie o języku mającym dziewięć chorób: Uwłoczenie sławy. Pochlebstwo. Kłamstwo. Potwarz. Przekleństwo. Swar. Sprosna mowa. Krzywoprzysięstwo. Bluźnierstwo.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz.

— Toż:... w Warszawie w Drukarni Piotra Elerta w 4ce, $3^1/_2$ ark.
Jocher 4267.
Czartor. — Dzików — Ossol

— Zodiacus Stellarum XII. sexies ambiens Mariam seu commentarii in Salve Regina Canticum XII. Matris Virginis SS. Titulos continens, respondentes sex praecipuis solemnitatibus eiusdem. Autore R. P. Michaele Ginkiewicz e Soc. J. Gedani Impensis Aegidii Janssonii à Waesberge. 1707. w 8ce, k. 5, str. 762 i rejestr kart 6 nlb. Pars II str. 772 i na przodzie kart 5.

Frontispicium sztychowane. Wizerunek M. Boskiej z dzieckiem śród amiołów, niżej tytuł: Zodiacus Marianus authore R. P. Michaele Ginkiewicz Soc. Jesu. Gedani, Impensis Aegidii Janssonii à Waesberge 1707 r. Przemowa ma kart 4. — Approbatę podpisuje Joannes Rywocki. Vilnae 12 Januarii 1663. Drugą Joannes Georg Kunigk ad Eccles. Varmiensem, die 7. Septemb. 1703 r. Rękopis więc 40 lat oczekiwał na druk. — Część II ma w tytule: Pars posterior. Continens VI posteriores titulos authore P. Michaele

Ginkiewicz Soc. J Gedani, Impensis Aegidii Janssonii à Waasberge, typis Joh. Zach. Stollii. Pars I obejmuje rozdziały Caput: I Salve. II Regina. III Mater misericordiae. IV Vita Salve. V Dulcedo Salve. VI Spes nostra Salve. Pars II Cap. I Ad te clamamus II Ad te suspiramus. III Eja ergo. IV Illos tuos. V et Jesum. VI O clemens

Brown. Bibl. 178. — Sommervogel III s. 1421. — Encykl. kościel. VI 177. — Encykl. Orgelbr. IX 909. Jagiell.

GINOWSKI Dominik. Powodowie W. W. Instygatorowie Koronni y ich donoszący W. Dominik Ginowski oraz W. Jan Czerniszeff Generał W. Ross: tegoż W. Ginowskiego Cessyonaryusz pozwany u Stanisława Potockiego bywszy Chorąży Koronny. Bez osobn. tyt. B. w. m. dr. i roku. (1779). ark. $4^1/_2$ nlb. od karty 4 i 6. (Zarazem:) Documenta probujące dobra Czarno.

Warsz. Uniw.

— ob. Czerniszew. — Documenta probujące. — Potocki St. Przełożenie (1778).

GINTER X. Bartłomiej. Prognostik z zaćmionego miesiąca y gwiazdy, abo z śmiertelnego komety W. J. P. Adama Hieronyma z Granowa Sieniawskiego, hrabie na Szkłowie y Myszy, pisarza polnego koronnego Lwowsk: & starosty. Przez W. X. Bartłomieia Gintera J. U. D. Kanonika kamienieckiego, Proboszcza y Dziekana Miedzyborskiego na ostatniey walecie w kościele Katarzyny Św. we Lwowie ukazany. roku p. 1650. Dnia 28 Marca. W Warszawie w drukarni Piotra Elerta J. K. M. typografa r. 1652. w 4ce, z przodu 3 k. nlb. i 26 stron, (druk gocki).

Przypisał autor prozą Mikołajowi synowi zmarłego. Jest to kazanie pogrzebowe w którem są niektóre szczegóły do genealogii Sieniawskich.

Czartor. — Dzikow. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Xiężyc świadek wierny na niebie ludzkiey na świecie próżności przy anniwersalnych Obsequiach świętey pamięci godnego Jaśnie Wielmożnego Jego M. Paná Adama Hieronyma z Granowa Sieniawskiego hr. na Szkłowie y Myszy, pisarza poln. koron. Lwowskiego starosty przywołany y ukazany przez W. X. Bartłomieia Gintera J. U. D. kanonika kamienieckiego, proboszcza y dziekáná Miedzyborskiego w kościele Conwentu Oycow Dominikanow we Szkłowie roku pańskiego 1653 Dnia 18 Stycznia y przez tegoż światu ku ludzkiey przestrodze, Permissu superiorum, do druku podány. W Białyniczach. w Drukarni Oycow Carmelitow A. R. O. Fundaciey J. W. J. M. P. Kazirza Leona Sapiehy Podkanclerzego W. X. L. w 4ce, k. 31. dr. gocki z textami antykwą.

Przypisał Elżbiecie z Potoka Sieniawskiej żonie zmarłego.

Bandt. Hist. dr. kr. p. I 45. — Lelew. Bibl ks. II 288. — Chłęd. Spis 21.

Dzików — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

Ginter Łukasz ob. Oczkowicz Stan. (Promontorium 1647).

Gintowski Jan Jędrzej ob. Andrzejkiewicz Jan (Ziarno 1746).

Gintowt Dziewałtowski Ignacy ob. Dziewałtowski (Propositiones philosophicae 1764).

Giorgio S. Cardinále ob. Gaetano Enrico (1596).

Giorgio Polacco ob. Polacco. (1650).

Giornale primo dal campo Cesareo in data de' 30. Marzo 1687. Et quello si và operando per la parte di Polonia, e Moscovia. Milano, (1687). w 8ce.

— secondo. Vienna in datta de' 6. Aprile 1687. Col quale si narrano li felici vantaggi riportati nell' Ungaria superiore, e nella Croatia contro Turchi, e le valide preventioni della Polonia, e Moscovia per la prossima Campagna. Milano, (1687). w 8ce.

— terzo. In Vienna. Li 13. Aprile 1687. Nel quale si dà noticia de' nuovi successi si dell' Ungaria, come della Polonia, e Moscovia contro Turchi. Milano, (1687). w 8ce.

— quarto di Vienna li 20. Aprile 1687. Nel quale si narrano le preventioni, e dispositioni per la prossima Campagna si nell' Ungaria, e Polonia, come nella Moscovia contro Turchi. Milano, (1687). w 8ce.

— quinto di Vienna li 27. Aprile 1687. Nel quale si hanno le principali notitie delle valide dispositioni per l'imminente Campagna dell' Ungaria, Polonia, e Moscovia. Milano, (1687). w 8ce.

— sesto di Vienna li 4. Maggio 1687. Col quale s'intendono le frequenti marchie de Soldati, et Officiali per il Rendaus generale degli Esserciti d'Ungheria, Polonia, e Moscovia. Milano, (1687). w 8ce.

Cesars. Petersb. (od I—VI).

— dal Campo Cesareo. Vienna 19 Aug. et 22. Aug. Varsavia 4. Juli 1688. Ferrara 1688. w 16ce, str. 24.

— militare dell' anno 1687 di quanto va succedend› in Ungheria, Polonia, Dalmazia, Morea et altre parti del mondo. 16 numéros. Rimini, G. F. Dandi, 1687. w 16ce, stron 203.

Giovannes ob. Dissoluto (1789) — Jan Kazimirz. Jan Kanty (1768) — Mini Tomaso (1603) — Mori Jacopo (1679) — Sobieski Jan III.

GIRARD. Nauki, czyli kazania na parafie X. Girarda Plebana de St. Loup, z francuzkiego na polski ięzyk przełożone przez X. Wacława Piaseckiego S. P. Tom I. II. III. IV. w Warszawie, 1783. 1785. 1787. w Drukarni J. K. M. i Rzeczypospolitey u XX. Schol. Piarum. w 8ce, str. 404, k. 2. str. 387, 368, 340 i 3 karty na przodzie.

Jocher 4733 *a*.

Drohob. — Jagiell. (T. I). — Warsz. Uniw. — Wilno.

— Toż:... Edycya druga. Warszawa w drukarni XX. Pijarów 1798—1799. w 8ce· Tom I kart 3, str. 402. T. II r. 1799. str. 431. T. III str. 414 i nlb. k. 1. T. IV str. 389 i nlb. k. 2.

Tom I obejmuje: Od Na niedzielę I Adwentu do Na niedzielę starozapustną. T. II od Na niedzielę męsopustną, do Na niedzielę II po Wielkanocy. T. III od Na niedzielę III po Wielkanocy, do Na niedzielę XIII. T. IV od Na niedzielę XIV do Mowa do kapłanów o nauce przyzwoitej.

Jocher 4733 *b*.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

GIRAUD Bernardino (1721 † 3 Maja 1782). Decisio Rotae Romanae, Congreg. Signaturae Justitiae. coram Audit. Giraud. Cracovien. Matrimonii. Pro ill. d. Comit. Stanislao Rupniewski cum ill. d. Catharina de Fredro (ratione nullitatis matrimonii). (Romae), typ. de Comitibus, 1743. fol. Facti kart 2; Responsio, k. 2. Ossol.

— Decisio Rotae Romanae, Signatura Justitiae, coram Audit. Giraud. Cracovien. Praetensarum decimarum ex villa Korabniki). Pro Michaele de Korabniki Waxman contra Almam Universitatem Cracoviensem. (Romae), typ. de Comitibus, 1745. fol. Facti, kart 4; Responsio, k. 2. Ossol.

GIRFFET. Pobożne uwagi o spowiedzi i kommunii przez Oyca Girffet S. J. po francuzku napisane a przez świecką osobę ku pomnożeniu chwały Bogu na oyczysty język przełożone i do druku podane, w Łucku 1791 w drukarni J. K. M. i Rzpłtey XX. Dominikanów. w 8ce, str. 168. Ossol.

Girkius (Girk) Henryk ob. Taffinus Jan (O znakach bożych 1610).

Girs Aegidius (Gilles † 1637). Konung Gusstaffs den I. och Kon. Erichs d. XIV chröniker. Stockholm 1670. w 4ce.

Mieści przeważnie sprawy z Moskwą z lat 1554 do 1567.

— Konung Johan den III. s. Chrönika. Stockholm 1745. w 4ce.

Jestto źródłowa kronika do historyi Polski z końca XVI wieku. Mieści poselstwo polskie do Szwecyi str. 3—6. Poselstwo ruskie str. 5—7. 31—42. Wojna w Inflantach str. 11—15. 18—23. 43—50.

GIRSKI Tomasz Kazimierz. Assertiones ex Universa Philosophia Sub auspiciis Illustrissimi & Magnifici Domini D. Christophori De Ciechanowiec Kiszka palatini Vitebscensis Tenutarii Sascu & & & In Alma Academia Vilnensi Societatis Jesv publice propugnandae a Thoma Girski Artium et Philosophiae Baccalaureo Anno Domini 1642 Mens: Junio Tot. Consilia. 1642. w 4ce, str. 38. Ossol.

— Ob. Kojałowicz Kaz. (1669) — Wojniłowicz Michał (Kazanie pogrzeb. 1672.

GIRTLER Sebastyan († 24 Marca 1833). Głos Sebastyiana Girtlera Doktora filozofii, Akademika i mieszczanina krakowskiego po wybraniu siebie iednomyślnem i wykonaniu przysięgi na dyrektora obrad szczególnych mieyscowych cyrkułu krakowskiego. Dnia 7 kwietnia 1792 roku w ratuszu krakowskim miany. (Bez osob. tyt.). B. w. m. dr. i r. (Kraków). w 4ce, kart 2.

Rzecz w materyi wybierania i stanowienia urzędników. Jagiell.

— ob. Zadania (1784).

Girus congressusq; erraticarū syderum Mensis Februarij futurus refellens penitusq; sciolor. astrologastror. iudicia ac prognostica funditus destruens nup. ex astrologor. litteratissimorum penetralibus magna cum sedulitate et diligentia erutus in lucemq. datus. (Pod tem drzeworyt wyobrażajacy dwie góry, z ich boków wznoszą się słupy wyziewów, na jednej napis: exalatio, na drugiej: vapor). w 8ce, k. nlb. 8.

Na odwr. tyt. pod winietą podłużną z orłem: Ad Lectorem epigramma. Na karcie nast. pod podobną winietą z Pogonią: Interpretatio characterum signorum, a u dołu nad winietą, w której krzyż podwójny: Impressum Cracouie per Florianum. b. r. (Na nast. kartach wymieniony rok 1524 wskazuje prawdopodobny rok druku 1524). Na str. ostat. dwaj astronomowie w togach stoją naprzeciw siebie, jeden trzyma papiery zwinięte, drugi astronomiczną kulę. Jagiell.

GIRY Franciszek X. zakon. Minimorum S. Franc. de Paulo (1635 † 28 listop. 1688). Wonia naywdzięcznieysza naypierwszey wiktymy Panskiey według Boskich wyráźnych wyroków wszytkich za Niebieskim Oblubieńcem pociągáiąca. Cant. 1. v. 3 od nieprzestánney Adorácyi Jego Majestatu, álbo naypierwsza relácya zyćia, Przewielebney Panny Katarzyny Mechtyldy de Bar fundatorki zakonnic ustawiczney adoracyi Przenayśw; Sakramentu, zakonu S. O. Benedykta wydana. Przez tegoż Instytutum zakonnice wárszáwskie krolewskiey fundácyi roku 1738 w Warszawie w drukarni J. K. Mći Colleg. Soc. J. Odor svavissimus Victimae Domini Exodi. 29. v. 18. w 8ce, k. 17, str. 184 i 1 nlb.

Poprzedza wiersz do X. Krzyszt. Ign. Fryd. de Manteuffel Kielpińskiego opata Sieciechowskiego. W dedykacyi do tegoż, jest nieco genealogii Manteuflów, od czasów Wład. Jagiełły. Jagiell. — Warsz. Uniw.

Gisaeus Joannes ob. Gissa Jan.

GISE Albrecht. Trost-Schrift an den edlen, ehrenvesten und weisen Herrn Georgen Preussen der vorstädtischen Gerichte in der königlichen Stadt Thorn Schöppen so seines Hertz-geliebten Söhnleins Georgen Ernst, welches Anno 1649. den 4. Tag Septembris sanfft und sēlig in dem Herrn entschlaffen, frühzeitigen aber seeligen Hintritt betrawret. Thorn, drukts Michael Karnall. w 4ce, k. 2. Czartor.

Giselius Eustachy ob. Kisiel Ostafi.

Giselius Innocenty ob. Gizel (Kisiel?) Innocenty.

Gisevius Jan ob. Giżycki Jan.

Gisius Constantinus ob. Schober (M. Hulderici Schoberi Paralipomena 1594).

Gisius T. (Ghiso) ob. Giso T.

GISLENI Battazar. Distinto ragguaglio delle cose segiute giornalmente nella Dieta dell Elettione del Ré di Polonia Michael Korybuth Wisniwiecki con le dimostrationi allegrezze fatte in Roma. Roma, Paolo Moneta, 1669. w 4ce, k. 4.

Dedic al Sign. Cardinal Orsino Protettore di Polonia.

GISLO Jacobus. Chronologia seu temporum series, ab initio mundi ad nostra haec tempora praesentia, in cuius medio contexitur genealogia Christi ab Adamo per Sem filium Nohe. A dextro latere positi sunt reges Gothorum Sveonumque tam extra patriam quam in patria a Magogo filio Japheti oriundi teste Jeronymo, Jsidoro lib. 9. et aliis dignis authoribus. In sinistro latere quatuor monarchiae ordinantur. Ad quartam monarchiam Romanorum sci-

licet adpositi sunt romani pontifices ad praesentem romanae ecclesiae nunc praesidentem. Ab optimis quibusq; authoribus opera et studio M. Jacobi Gislonis breviter collecta. Stockholmiae, Andreas Gutterwitz 1592. w 4ce, textu str. 138 z tych 127 liczb., 21 str. indexu i errata 3 k. przedmowy.

Na odwrot. str. karty tyt.: In Annales M. Jacobi Gislonis epigramma M. Laurentii Paulini Gothi. Dedic. Sigismundo III Regi Polon. Czartor.

Gismondo re di Polonia, dramma per musica da rappresentarsi nel teatro detto delle Dame nel carnevale dell'anno 1727. Dedicato alla Maesta di Giacomo III Rè della Gran Brettagna &c. In Roma, per il Bernabo. w 8ce, str. 76. Czartor.

GISO (Ghise) Tidemann (ur. 1480). Centum et decem Assertionum, quas autor earum Flosculos appellavit de homine interiore et exteriore ἀντιλογικόν. (Na końcu:) Cracoviae, per Hier. Vietorem Anno domini Millesimo quingentesimo vigesimo quinto mense Februarii. 1525. w 8ce, kart 52 nlb.

Tytuł w obwódce szerokiej z aniołkami. Są tu dwa listy Gisona: ad Felicem Ricum (Reich) et Leonardum Niederhoff kanoników warmińskich.
Jocher 3749. Czartor.
Ob. niżej: Flosculorum.

— Christina Radivila. Vel de Illvstri Vxore. Ad Illustres Principes D. Georgium Episcopum Vilnensem: D. Nicolaum Christophorum, summum Magni Dvcatus Lithuaniae Marssallum: D. Albertum Marssallum aulae Magni Ducatus Lithuaniae Praefectum Caunensem: D. Stanislaum, Radiuilos fratres, Olicae et Nesvisiae Dvces. T. Gisii Sereniss. Regis Poloniae Secretarij. Knischini. Anno Domini, M.D.LXXX (1580). B. dr. w 4ce, (ark. Liv) kart nlb. 42.

Na odwr. tyt. połączone 4 herby: Trąby, Jelita, Odrowąż i Herburt.
Wierzbows. III 2682. — Janociana III 132. — Lelewel Ks. B. I 194. nota t.
Czarnec. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Flosevlorvm Lvtheranorum De Fide et Operibus ἀνθηλογικόν. Tidemanni Gisonis. (Na ostatniej karcie górą:) Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem. Anno a Christo nato Millesimo Quingentesimo Vigesimo quinto. (W dole rycina Ducha S., i na odwr. Chrystus na krzyżu i niewiasta modląca się. w 8ce, kart nlb. 47, i 1 biała. (kursywą).

Na odwrocie tytułu zaczyna się list: „Tidemannus Giso Custos et Canonicus Varmiensis Foelici Rico ecclesiae sancti Salvatoris in Guttestat praeposito Salutem et felicitatem. Dalej. Foelix Ricus Tidemanno Gisoni Custodi Varm. Salutem. datow. Ex Helisbergo. Poczem nadpis: Centum et decem assertiones quas autor earum flosculos appellauit de homine exteriore et interiore, fide et operibus. Assertiones mają kart 7. Tidemannus Giso Leonardo Niderhoff Canonico Varmiensi datow. ex Arce Allenstein die IX Decemb. a. 1523. — Poczem od Arkusza B_3. nadpis ten sam co wyżej podano: Tid. Gisonis Centum et decem assertionum. etc. Tytuł otoczony drzeworytem czterech aniołów i dzieci w ornamencie z kwiatów.
Jagiell. — Ossol.

— Oratio de ratione docendi discendique grammaticam. Recitata in Gymnasio Gorlicensi ab Alexandro Gisio Dantiscano XVII. Cal. Jul. 1569. Gorlicii excudeb. A. Fridericus 1570. w 8ce, ark. D_8.

Dedyk.: Alberto et Stanislao Gisiis, frr. patruelib. Dantiscanis è gymnasio Gorlicensi ad suos redeuntibus A° 1570. Laur. Ludovicus Leobergen.

— ob. Benther Jan (1640) — Culmannus G. (1640) — Herman D. (Poemata 1567) — Judex Fr. — Loss Joh. (Progymnasmata 1592) — Meletius J. (Epistola de russorum religione 1582) — Moller Henr. (Carmen) — Wildenbergius Hieronymus (Totius rationalis philosophiae etc. epitome 1547).

Seyler G. D. (Leben). — Wiszn. Hist. lit. VIII 153. IX 5. — Janocki Nachr. III 80. — Gelehrt. Preussen III. — Eichhorn Hosius I 130. — Krzyżanow. Dawna Polska ed. 2ga, I LXXXV. — Łukaszew. Wyzn. helw. w WPol. 5. — Grabow. Starożyt. Pols II 267. — Encykl. Org. IX. 942—3. — Eichhorn Zeitschr. f. Erml. III 538. — Lelewel Bibl. ks. I 194. — Hermann Daniel Praef. ad Staphaneid.

GISLENIUS Jan Chrzciciel z Rzymu, architekt Zygm. III, Wład. IV i Jana Kazimierza. Descriptio exequiarum Caroli Ferdinandi Principis Regii Episcopi Plocensis. Gedani 1655. w 4ce.

— Descriptio electionis Michaëlis Korybuth Wisniowiecii regis, a Joanne Baptista Gisleni conscripta Cardinaliq; Orsini Poloniae protectori, dedicata Romae anno 1669. w 4ce.

Biblioteka Corsinich w Rzymie. — Rykaczewski Relacye nuncyuszów T. 2, str. 352 do 360. — Grabowski Kraków 1844 r. str. 136 i 7. w przyp.

GISZA Baltazar Alexander. Medulla crucis perpetuae ex Jodoci Andries e Soc. Jesu opusculo excerpta. Typis Monasterii Olivensis imprimebat Georgius Franciscus Fritsch Factor. Anno 1682. w 12ce, str. 102 i Index.

Dedyk.: Bonaventurae de Niedzielsko Madaliński Episcopo Vladislaviensi et Pomeraniae. Na dedykacyi podpisał się: Balthazar Alexander Gisza Gnesnensis, Vladislaviensis, Varsaviensis Canonicus, Decanus Volboriensis, Officialis Generalis Vladislaviensis.

— ob. Andries J. (Medulla 1681) — Rychalski M. (Quadriga 1686) — Slachetka Ign. Stanisław (Trzy lutnie 1642).

Gissa Jan ob. Gysaeus Joannes.

Gissia Anna ob. Ganymedes Jul. (Domino 1607) — Zdanowicz A. C. (Campus 1666).

Gissowski Tomasz ob. Acta (1620).

(Gittichius Christ.) Epistola ad D. Christophorum Gittichium professorem Lugdunensem, Qua gratiae ei habentur, pro eruditissimis ipsius. In problemate Spiritu Sancto animadversionibus. Scripta a Socio authoris problematis paradoxi. per quas errores suos rejicere coactus est. Coloniae. Bez w. r. Apud Joannem Nicolai w 8ce, str. 32.

Warsz. Uniw.

GITTICHIUS Michał Aryanin w Nowogródku († 1645). Disceptatio de quaestione: Num Christus pro peccatis nostris justitiae divinae satisfecerit nec ne? inter M. Gittichium. Socin. et Lud. Lucium, Orthod. Basileae 1612. w 16ce.

Porówn. Lucius L. (De satisfactione 1628).

— Epistola ad Joannem Crellium (Opera Crellii. Tom. IV in Bibliotheca FF. Pol., scripta Novogrodeco a. 1613. die 16. Novembris).

— Epistolae ad Marinum Ruarum: (W Epistolarum selectarum Ruari Centuria I Amstelodami 1677. w 8ce).

— Contra Lucium de Satisfactione ob. Pistorius Sim. (1611).

Bock Hist. Socinian. Prussici s. 35—41. — Sandius Biblioth. antitrinitar. str. 108 i 9.

Giuglaris ob. Juglaris.

Giulanus Paulus ob. Gyulay (Commentarius 1581).

Giustimonti Lorenzo (Wawrz.) ob. Kmita Jan Achacy (b r.) (1591).

GIUSTINIANI Michele (Justiniani) (ur. 1612). Lettere memorabili. Roma 1667. w 12ce.

Ciampi. Bibliogr. (Alcune trattano della Polonia).

Giustiniani Pietro ob. Justinianus P.

Giza Wojciech ob. Ghiza.

GIZBERT Bolesław. S. J. (ur. 1682 † 7 Marca 1730). Maeror in mero affuso sanguine temperatus olim Persiae Regno inter Regiarum mensarum hilaria plura simul principum suorum plangenti funera, e Cratere Medicati Meri a Monarcha Aba propinatus, nunc demum ab Ill. Perill. praenob. ac Magnf. Oratoriae facultatis juventute in Viln. Soc. J. acad. antecinerali dramate adumbratus anno exhilarantis orbem nata Salute Dei 1715. d. 2 Mar. folio, 1 ark.

Kraszewski Wilno IV str. 229 i 230.

— Saltus citra Motum e Rhodo Insula in Caelum quiete beatifica Terminatus olim a Tribus Rhodiensibus Martyribus immobili constantia pro Christo morientibus, ad uniformem Fidei concentum adornatus Nunc vero ab Illustrissima Perillustri, Praenobili, ac Magnifica Rhetorica Juventute, Academiae Vilnensis Soc. Jesu Intra lugubres Patientis Dei Ferias, Maesto Spectatori Tragica scena Reproductus, Anno Salientis e Montibus aeternis in terras Incarnati Dei 1715. Die 13 Aprilis. fol. 2 k. nlb.

Sommervogel Bibl. III 1495.

— ob. Łosiewski C. (Plinius 1717).

GIZEL (Giziel) Innocenty Archimandryta († 24 Lutego 1684). Colloquium Kiouiense de Processione Spiritus Sancti ..... a Patre et filio ..... inter A. Reverendum Dominum, Innocentium Gizel ob. Cichowski Mikołaj.

Gizel zrazu luter, pochodził z Prus Wschodnich. Nie wiadome jego stosunki. Domniemali się niektórzy, iż był bratem Eust. Kisiela tylko nazwisko swe zmienił na Gizel, co jednak niczem nie poparte.

— Mir człowieku z Bogom ili pokojanie swiatoje primirawoszczeje Bogowi człowieka, uczeniem od pisania swiatago i uczytielej cerkownych sobrannym. W Ławre Kijewo Peczerskoj tipom izobrażennoje. W leto ot sotworenia mira 7177 a ot roždestwa Christowa 1669, folio, kart nlb. 15, liczb. 666 i Spis k. 4.

Tytuł w obwódce rytowanej, przypis carowi Aleksemu Michajłowiczowi podpisany przez Giziela. Potem długa przedmowa do czytelnika bez podpisu.

Rottermund-Jöcher w T. II str. 1443 podaje: Ghisel oder Ghizelius Mir Sbogom Tscheloveku 1669. — Synopsis historica in russischer Sprache 1678. Krasiński.

— Nauka o tajnie sw. pokajania, siriecz o prawdiwoj i sakramentalnoj uspowiedi, w Kiewo-Pieczarskoj Ławrie, 1671. w 16ce, k. nlb. 1, str. 118.

Sopikow, I. 603.

— Pateryk ili otiecznik Peczerski po błahosłowieniu Innokentia Giziela Archimandryta Ławry Kijewo-Peczerskoj, typom izobrażen Czudotwornoj Ławry Kijowo-Peczerskoj Stawropigii AXOH (1678).

Encykl. Orgelb. T. IX. s. 944 podaje edycyę w Kijowie 1661.

— Połuustaw ili prawiło istinnaho Christianskaho żitija, soderżaj w sebie Psałtir, Czasosłow, Miesiacosłow i procz razlicznyja molitwy i kanony. Powelenijem i błahosłowinijem w Bohu prewelebnaho jego mił. hospodina otca Innokentija Hiziela mił. boż. archim. Kijewo Peczerskoho, w Kijewo-Peczerskoj tipografii w troje izdan roku 1672. w 8ce, kart nlb. 8 i liczb. 673.

Krasiński.

— Sinopsis ili kratkoje opisanie o naczalie sławienskago naroda i perwonaczalnyja kniaziech bogospasajemago grada Kiewa do gosudara Caria Fiedora Aleksiewicza Soczinenie archimandryta Inocentia Gizielia W Kiewo Peczerkoj Ławrie 1674. w 4ce, k. 1, str. 122.

Sopikow 196. — Karatajew Nr. 808. — Carsk. Nr. 201. — Tołstoj 154. Akad. N. Petersb. — Karataj. — Publ.Petersb.

— Toż: w Kiewie, 1678, w 4ce, k. 1 nlb. i str. 132.

Stroiew str. 388. — Karat. N. 872. — Sopikow, I 1083.

— Toż:... napieczat. w Kijewie w 1680. w 4ce, kart 2 i str. 129.

Karat. N. 873. Karataj.

— Utarczka cnoty z fortuną mowa pogrzebowa po śp. Lwie Adamie Tryznie 6. novembr. 1643. W Iewie 1646.

Przeździec.

— ob. Galatowski Joannicyusz (Messyasz 1672) — Radziwiłłowski Ant. (Chorodok).

Wiszniews. Hist. lit. VIII 489. 494. 272. 400. — Rogalski w Dzienn. Wileń. 1822. III 279—281. — Sumcow N. 1. Gizel Innocenty (w Kijews. Starinie. Paźdz. 1884. str. 183—227). Rozbiór w Kur. Poznań. 1884. N. 256.

Gizicki Jan ob. Lilia (1683).

Gizicki Ignacy ob. Katarzyna II (Ordynacya 1780).

Gizicki Mikołaj ob. Skonieczny Fab. Bellator Sarm. 1634).

GIZIŃSKI Paweł X. Kazanie na kongregacyi dekanatu Ostrołęckiego w kościele Ostrołęckim o powinnościach spowiednika miane przez X. Pawła Gizińskiego plebana w Baranowie. w Warszawie roku 1778. w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, kart 15 nlb.

Przypisał Michałowi Jerzemu Ciołek Poniatowskiemu biskupowi płockiemu i koadjutorowi biskupstwa krakowsk.

Jagiell. — Uniw. Warsz.

Giżycka Catharina ob. Responsio (1749).

Giżycka Franciszka z Romerów. ob. Onufry Św. (Meta 1748).

Giżycka Marya (Gizicka) ob. Stawiarski Maciej Franc. (Wesołe ogrodu liliowego 1665).

Giżycka Zofia ob. Czechowicz X. Tobiasz (1674).

Giżycki Abraham ob. Heidenstein Job. (Manipulus 1622) — Tylicki Piotr (Lachrymae parentales b. r.).

GIŻYCKI Andrzej. Coronis theologica in principe meritorum et honorum thesauro deposita, id est Theologia Universa Illustrissimo Exellentissimo et Reverendissimo Domino D. Joanni in Osala et Michalcze Skarbek Dei et Apostolicae sedis Gratia Archiepiscopo Metropolitano Leopoliensi, Abbati Plocensi dicata, simulq; Praesuleis dantis ac ultimo theologici Cursus Agoni imposita a R. D. Andrea Giżycki Marianae Acad. Rectore. In aula Collegii Leopoliensis Societatis Jesu. Anno ab Unione Hypostatica 1727. fol. kart 7.

Na odwrotnej str. herb Habdank.

Warsz. Uniw.

Giżycki Bartholomaeus ob. Romer Joan. Felix. (Altitudo 1746).

Giżycki Chrysostomus ob. Czechowicz St. (Pole buyney pasze 1674).

GIŻYCKI Grzegorz (Gizicki). Kazanie na Wielki Czwartek. w Warszawie 1720. w 4ce, k. nlb. 12.

Dedykacya: Perillustri et Reverendissimo Domino D. Vincentio Suchocki Archidiacono Smolenscensi Canonico Plocensi Pultoviensi, Praeposito Bialensi Causarum Curiae Illustrissimi Episcopi Luceoriensis, auditori, Camencensis novae et meo Patrono ac Benefactori Colendissimo.

Jocher 4904.

Dzikow. — Warsz. Uniw.

— Kazanie na S. Antoni w Radomiu miane. w Warszawie w Drukarni Schol. Piarum 1724. w 4ce.

Jocher 4929. 8328. — Załus. Progr. str. 48.

— Kazanie prowadzace Korone z Podkamienia na górę w Wigilią Wniebowzięcia Nayświętszey Panny Maryi na nieszporze przy Introdukcyey Korony z Podkamienia miane przez W° JMci X. Grzegorza Gizyckiego, instituti Clericorum Saecularium in Communi viventium, Kamieńca Litews: natenczas, a teraz Brzeżanskiego Proboszcza miane 1727. (Wydał X. Makary Rostkowski w: Zbiór panegir. Kaznodz. Kazań. Lwów 1731. fol.).

Ossol.

— Kwiat spadaiący przećiwnym śmiertelnośći wichrem z wybornego drzewá zerwany. Zostáwiwszy ná nim kosztowne fruktá; to iest Wielka Mátká, godnych synów Jaśnie Wielmożna Róża z Ogińskich Krasińska, kasztelanowa Płocka, Sztumska, Prasnyska, Nowomieyska etc. etc. Starośćina. W kośćiele swoim fárnym Węgrowskim clericorum saecularium in Comm: viventium pogrzebiona. y kazániem pogrzebowym przez Xiędzá Grzegorza Gizyckiego, kápłáná ejusdem Instituti obżałowana Roku Pańskiego 1724. dniá 28 listopadá, w Warszawie w drukárni WW. OO. Scholarum Piarum. folio, 15 kart nlb.

Na odwrot. str. tytułu herb Brama i pod nim 6 wierszy pols. autor przypisał prozą Franciszce z Ogińskich Massalskiej Starościnie Raduszkowskiej. Poezem następuje kazanie miane na pogrzebie. Poprzedza je od ark. B_2 do D_2. z osobnym nadpisem: Delineacya aktu żałobnego. Przy pogrzebie ciała J. W. Jmci P. P. Róży z Ogińskich Krasińskiej etc. w kościele farnym Węgrowskim fundacyi J. WW. JM. PP. Krasińskich odprawionego d. 28 listopada r. 2727. (tak). Nad katafalkiem umieszczono malarską sztuką wykonterfektowanego Samsona długim zarosłego włosem. Na czterech kolosach pomieszczono napisy wierszem i prozą. Na filarach kościoła napisy po łacinie i wierszem polskim. W pośrodku kościoła na żelaznym wisząca sznurze lustra, przyświecała wszystkim do nabożnego czytania. Tyle było świateł, że dla gorącości lampy się trzaskały a świece spadały. — Na srebrnych sześciu sążniowych lichtarzach świeciły ogromne świece w okół katafalku.

Niesiecki Herb.

Branic. — Jagiell. — Krasiń.

— Żal serdeczny albo serce Jaśnie Wielmożnego Jego Mośći Páná P. Jana Bonawentury ná Krasnym, Węgrowie, y Dobromilu, Korwina Krasińskiego, Woiewody Płockiego. trzemá śmierći postrzałámi zranione. A w kośćiele fárnym Węgrowskim, Cler. Saecular. in Com. Viventium złożone. y pogrzebowym kazániem przez Xiędzá Grzego-

rza Gizickiego kapłáná ejusd. Instit. opisane. z dozwoleniem Stárszych Roku Pańskiego 1717 dnia 18. Márcá. w Warszawie w drukárni J K.M. Collegij Scholarum Piarum. folio, kart 12 nlb.

Na odwrot. str. tyt. herb Ślepowron i pod nim 4 wiersze pols. Autor przypisał prozą Róży z Ogińskich Krasińskiej Kasztelanowej Płockiej.

Tutaj pisze się autor: Giżicki. Wymowa jego kaznodziejska acz przesiana makaronizmami, nie jest pozbawiona oryginalności. Tak np. chcąc przedstawić szczodrobliwość zmarłego, odzywa się: Ubi est Thesaurus tuus, ibi et cor tuum erit. Na to adverbium ubi, gdzie? odpowiadają grammatici nie tylko ibi ale też hic. J W. Fundatorze pytam się, gdzież się odcięła tak znaczna część fortuny na kilkadziesiąt tysięcy z Ciechanowskiego? hic. tu do tego kościoła; gdzie wyleciało na kilkakroć sto tysięcy w tych leciech, teraz novissime z szkatuły? hic: tu, na fabryki, sztukaterye, archytektury, piktury, liniatury, deauracye, kredense kościelne etc. Gdzie się podziały kosztowne obicia, szpalery, portyry, dywany, dywdyki. złotogłowy, drogie galony, axamity etc hic tu, na ozdobę y apparaty. Gdzie srebra, kredense, portugały, inne metalle podlejsze? hic. tu, na święte naczynia i pozłotę ich poszły, a zatym słusznie: Ubi est Thesaurus, gdzie się skarb zostawił, tam y serce być powinno.

Jagiell. — Krasiń.

— ob. Rostkowski Makary (1731).

Jabłonows. Musaeum pol. 62.

Giżycki (Gizicki) Jan Chorąży Owrucki. ob. Alexy Sw. (Biała lilia 1683).

GIZYCKI Jan (Gizevius) z Prus kaznodzieja (1635 † 1694). Cancyonał t. i. pieśni Chrześciańskie ku chwale Boga w Troycy świętey iedynego y pociesze wiernych iego, nie bez korrektury znaczney nad wszystkie pierwsze edycye wydane w Toruniu swym kosztem wydrukował Joh. Coepselius 1672. w 12ce. (Wydał Aaron Blivernitz i Jan Giżycki).

Bentk. H. lit. 1. 242. — Oloff Poln. Lieder Gesch. 68—439. — Jocher 7185.

— ob. Blivernitz Aaron (Pieśnioksiąg toruński 1672) — Kaliński Mich. (Votivi 1691) — Ray duszny (1672).

GIŻYCKI Gozdawa Ignacy. Uwagi o przeznaczeniu ludzkim, z francuskiego wolne tłómaczenie. W Mohilewie, w druk. J. W. X. biskupa Biał.... łacińs. 1779. w 8ce, str. 18. 72. (po francuz. i polsku). Krasińs.

— ob. Katarzyna II (Ordynacya 1780).

Giżycki Onufry Stanisław ob. Siemaszko J. (Zdania 1769).

Giżycki Paweł († 20 Stycznia 1762). Bieg życia chwalebny w herbownym Pogoni, ś. p. J. O. Xiążęcia JMści Pawła Karola, Olgerdo Lubartowicza Sanguszka, Marszałka Wielkigo (tak) W. X. L Krzemienieckiego Grodzkiego y Czerkaskiego, Starosty. W Lubelskim swoiey fundacyi, kościele WW. OO. Kapucynów; Xiążęcą, trzydniowego pogrzebu, parádą; pod czas jubileuszu wielkiego, roku Pańskiego 1751. dnia 24, 25, 26 Maja, przy kosztownych, straty nieoszacowaney, żalách, Jaśnie Oświeconey Xiężny Jeymości Barbary Urszuli, z Hrabiów ná Skrzynnie, Duninów, Lubartowiczowy Sanguszkowy, Marszałkowy Wielkiey W. X. L. przy liczney, w kondolencyach, assystencyi, J. O. Trybunału Koronnego, reassumowanego; y z wielu, prześwietnych woiewództw, ziem, y powiatów, dystyngwowanych gości; przy inwencyi, pracy, staraniu, y ostatniey usłudze, X. P. G. S. J. zakonkludowany. A ná usilną J. O. familii, rekwizycyą; orász y wielu Jchmościów, aktowi temu, przytomnych, nieodbiegłey, w potomne czasy, pamięci; zá dozwoleniem zwierzchności luce publica, remonstrowany. w Lubelskiey drukarni, Collegii, Societatis Jesu. folio, ark. nlb. a—g_2 i A do Z_4. i Aa—Cc. i 1—2. (kart 71 nlb.).

Obejmuje: Na odwrocie tytułu herb miedziorytowy. Relacya pogrzebowa wprzód apparencyi, potym samego aktu. Droga do nieśmiertelności cnót, kazanie Ant. Wołłowicza (ark. A—E). Kazanie na pogrzebie przez X. Sliwickiego Mission. (ark. F—J). Kazanie na pogrzebie A. Biejkowskiego (Ark K—U). Kazanie przy złożeniu serca p. Jęd. Tokarskiego (Ark. W—Y). Mowy na pogrzebie miane. Pierwsza Ant. Mich. Potockiego (Ark. Z —Aa_1). druga Lubomirskiego Star. Kazimirskiego (Ark. Aa_1—aa_2), trzecia Mała-

chowskiego starosty Wąwolnickiego (Ark. Bb), czwarta Reytana chorążego hussara. (Ark. Bb$_2$), piąta Józ. Sanguszka (Ark. Cc). Relacya pogrzebu serca Xiążęcego d. 28 Maja (Ark. 1—2). W kazaniu Biejkowskiego nie mało jest szczegółów o owoczesnych pojęciach i wymiarze sprawiedliwości.

Sommervogel III 1495.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Relacya apparencyi, y samego aktu pogrzebowego: ostatniego z domu S. P. J. O. Xiążęcia JMci Wiśniowieckiego Michała Serwacego Korybutha, na, Dolsku, Dąbrowicy, Brahiniu, y Komarnie, Hrabi. Woiewody Wileńskiego; Hetmana Wielkiego, W. X. Litewskiego, Gliniańskiego, Tucholskiego, Wilkowiskiego; Wilkiskiego, Wilkowskiego, Kirśnieńskiego; Simnieńskiego, Metelskiego, Mereckiego etc. Starosty, a w nim, y całey J. O. Xiążąt Wiśniowieckich, familii. W kośćiele gniazdowego mieysca swojey fundacyi Ich Mciów X. X. Karmelitów Bossych, Wiśniowieckim. R. P. 1745. Zacząwszy dnia 6. Octobris. czterodniową, znacznych, y wielu gości, pobożnością; nieporównanym, ku zbudowaniu, affektem żalem y kosztem, J. O. Xiężnyi Jey Mci Wiśniowieckiey, Tekli, Rozalii, z Xiażąt Radziwiłłów, y Sanguszków, Korybuthowyi, Woiewodzinyi Wilenskiey, Hetmanowyi Wielkiey, W. X. Litewskiego etc. odprawionego. Przy inwencyi, pracy, y staraniu; y ostatniey, przez wdzięczność, ku Fundatorowi, przysłudze, Xiędza Pawła Giżyckiego, Societatis Jesu; na rekwizycyą, wielu zacnych Ich Mciów gośći, aktowi temu przytomnych; luci publicae superiorum permissu, kommunikowana. W drukarni, WW. OO. Bazylianów Poczaiowskich. b. r. (1745). fol. k. nlb. 2, ark. L$_2$.

Na karcie 2giej herb Wiśniowieckich, pod nim wiersz łaciński. Opisano tu 12 portretów przodków z ich biografiami. Dużo tu materyału do genealogii rodu. Samego aktu pogrzebowego opis, mieści się na ostatnim arkuszu.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Wilno.

— ob. Miaskowski Andreas (1723)

— Zamojski T.

GIZYCKI (Gizicki) X. Stefan Bernardyn. Alchimia w Raiv przesadzona z żywą y vmarłą śmiercią przed bramami pierwszego y ostatniego dni, Jego Mości P. Stephana Jacynicza Słonimskiego Powiatv Marszałka. Na pogrzebie Roku 1637. dniá 3. Februarij w Słonimie w Kośćiele Oycow Bernardynów wypráwiona. Przez X. Stephana Gizickiego Zákonu Fránciszka S. Oyców Bernardinow, Kaznodzieię Wileńskiego. Za dozwoleniem Starszych. Vilnae, Typis Academicis Societatis Jesv. Anno 1637. w 4ce, ark. A—F$_4$. (kart 24).

Dedyk.: Piotrowi Piaseckiemu Starośćie bolnickiemu. Mówiąc wiele o śmierci, rozwodzi się szeroko o lichwiarstwie, które po kąsku ukrawając człowieka i jako kleszczami siepając, z nienagła pożera dłużnika swego, póty póki mu go staje. Porównywa lichwiarza do krokodyla.

Maciejow. Polska I 245—8. — Maciej. Piśmienn. III 797.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Mitra. Honor prawdźiwego Xiążęćia w pańskich sygnetách. Na anniversarzv Jaśnie Oświeconego Xiążęćia Jego Mśći, Janvsza Korybvta na Zbarazv Wiśniowieckiego Konivszego Koronnego Krzemienieckiego Starosty, kazaniem w kośćiele Zbárázkim Oycow Bernárdynów dnia 9. Listopádá, roku pańskiego 1637. wyrážony przez X. Stephana Gizyckiego, tegoż kośćiołá káznodźieię okrywáiąca. A z dowoleniem Stárszych drukiem ná świat idąca, w Lublinie, w 4ce, kart 22.

Na odwr. str. tyt. herb Leliwa, na pochwałę tegoż 12 wierszy pol. Przypis Katarzynie Eugeniey Tyszkiewicownie, Korybutowey Wiśniowieckiey żonie zmarłego (prozą). Kazanie żadnych nie zawierające wiadomości do jego życia, wyszło bez wyr. nazwiska drukarza, całe kazanie w oblamkach drzeworytowych W kazaniu są umieszczone następujące wiersze:

Pośleszli do Paryża osiełkiem głupiego,
Jeśli tu był osłem, tam nie będzie koń z niego.

W dedykacyi autor podpisuje się Giźicki, datuje ze Zbaraża d. 1 Czerwca 1638 r. Wystawia obraz zepsucia młodzieży z powodu wojażów za granicę. Chwali Xięcia, że nie poszedł tą drogą zepsucia, lecz

się przećwiczył w szkole Spinoli hetmana wojska hiszpańskiego.

Akad. — Branic. — Czapski — Czartor. Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Giżycki Tadeusz ob. Jezierski W. J. N. (Modniczka 1777).

GLABER Jędrzej Cobylinus (z Kobylina) († około 1548). Compendiosa totivs logicę, alias sermotiõalis philosophię quã alij triuiũ vocant enciclopedia, in modũ Enchiridii apposite redacta, Cracovię ex officina Ungleriana Anno M.D.XXXIX (1539). w 8ce, ark. A—P. kart 62 (druk gocki).

Przedmowa antykwą mistrza Jędrzeja z Kobylina do uczącej się młodzieży datowana d. 4. Stycznia 1539 r. opiewa: że autor mając pod ręką kompendyum dialektyki i retoryki, stosowane do gramatyki Leonarda Kulmana wydał je, aby ułatwić młodzieży naukę całego trivium, jest to skiografia tabelarna trzech wyżej wyrażonych nauk. Pierwsza część trivii to jest Compendium grammatice ma 22 kart, Compendium dyalectice ex Paulo Pergalensi dans facilem juventuti manuductio nem ma 18 kart (od ark. G.) Compendium Rhetoricum ex Ciceronis arte desumptum 20 kart (od ark. Lij).

Jankowski, Krótki rys logiki 1822. Krak. str. 184. — Kośmiński Słow. lek. s. 220. podaje w nawiasie: (Grammatyczne reguły). Kraków, u Szarffenbergera 1542. oczywiście podanie wcale wątpliwe.

Jagiell.

— Nauka położnic ratowania y leczenia, przez mistrza Andrzeia z Kobylina napisana y nowo wydana. W drukarni Andrzeja Piotrkowczyka 1589. w 4ce.

Są tu wiersze Andrzeja Piotrkowczyka. Juszyński (II. 61—62) sądzi, iż są Andrzeja, doktora obojga praw, to jest syna Andrzeja pierwszego drukarza tego nazwiska. Gdy jednak syn umarł r. 1645 blisko sześćdziesiąt letni, a więc około r. 1585 urodził się, musiałby pisać wiersze będąc dziesięcioletnim chłopcem. Zapewne więc ojca są te wiersze, również jak i owe, które są przy Białobrzeskiego kazaniu, o przyjmowaniu ciała y krwie P. Jezusa, wydanem roku 1579. — Czacki (Dzieła II. 38) wspomina Piotra z Kobylina dzieło r. 1541 o nauce ratowania położnic. Jest to podobno mylka w imieniu, ale być może, iż pierwej dzieło niniejsze wyszło także r. 1541.

— Toż:... tamże 1618 r.

(Kośmiński Słownik str. 220). W Falimierzu 1534. Nauka położnic. (O rodzeniu człowieczym jest na ark. C_{ii}. list 14—24. — W Spiczyńskim 1556 jest list 173—184. W Sienniku 1568 jest także bezimienny traktat: Nauka iako brzemienne panie sprawiać się mają noszące płód. Jako się też ku rodzeniu y przy rodzeniu rządzić (od listu 441—464). Trzebaby sprawdzić czy te prace mają związek z podawanym traktatem Glabra. Do tego traktatu, należy także rzecz o leczeniu dziatek, bo na końcu tegoż stoi: Dokończenie o rodzeniu dziatek. (List 472. w Sienniku).

— Traktat, to iest nauka puszczania krwie. A zwłaszcza która żyła naprzeciw którey niemoczy iest użyteczna. (w Falimierzu 1534. ark. Hiv. list 56—61 (bezimiennie).

— Traktat to iest nauka pospolita o puszczaniu krwie, dla zdrowia ciała potrzebna a zwłaszcza która żyła naprzeciw kthórey niemocy użyteczna, przez Mistrza Andrzeia z Kobylina ku pożytku pospolitego człowieka po polsku napisana, Latha Bożego M.D.XL.II. (w Spiczyńskim 1542. fol. List 190—194).

— Nauka bardzo użyteczna y potrzebna o puszczaniu krwie ku zdrowiu człowieczemu: a zwłaszcza ukazánie, którey żyły ćięćie, któremu niedostatkowi pomaga. Przez Mistrza Jędrzeja z Kobylina, pospolstwu podane: roku bożego 1542. folio. 1 ark. (w Sienniku 1568. List 416—423).

Bandt. H. dr. Krak. str. 311—312.

— Newe Pronostica auf diss M.D.xxxxij. Jar durch Magistrum Andream von Cobylin inn der namhafften Vniuersität zu Cracaw, mit sonderlichem fleiss gepracticiert vnd zugericht. Darjnn auch sonderliche meldung geschicht, von dreyen Königreychen, vnd etlichen vmbliegenden Lendern auch Jüden, Türcken vnd Tattern &c. Bez wyr. m. 1542. w 4ce, kart 12.

Tytuł w drzeworycie. Przy końcu ma rozdziały: Von dem Königreich Poln. Von dem Königr. Ungern. Von dem Behemischen Königr. Von dem Hertzogthumb Lituanie. Von dem Hertzogth. Prewsen. Von der Moscobiter Hertzogthumb. — Niemcy wywodzą autora od Jakoba Kobela współczesnego niemca zwanego Cobylinus, kolegi Mik. Kopernika.

— Problemata Aristotelis. Gadki z pisma wielkiego philozopha Aristotela, i tesz inszych mędrców, tak przyrodzonej jako i lekarskiej nauki z pilnością wybrane.

Ob. Aristoteles (1535).

Materyał brany nie tylko z Arystotelesa ani też naśladowany. Przedruk z objaśnieniem podał prof. J. Rostafiński 1893. Ten zwraca uwagę na to, iż wszyscy biografowie, a za niemi i Koźmiński dwóch Andrzejów Glabrów w jedną osobę łączą. — Zaś Sobieszczański w Encykl. Orgelbr. stara się dowieść przeciwnie, że nie było dwóch, tylko jeden.

— Rządzenie barzo dobre przeciw powietrzu morowemu y też lekarstwá nie mniey dobre y doświadczone tego czasu. Kraków 1542.

R. 1534 przy Falimierzu jest w arkuszu J od listu 61—73 W edycyi z r. 1568 ma kart 6. w księdze 8mej od listu 475 —486. — Marcin Siennik przyznaje poniekąd, iż jest to cudza praca, bo wstęp do niej kończy słowy: Przeto my tę radę dawną, nieco poprawioną zaś odnowiemy. Jest też w Sienniku od str. 538 drugi Traktat o powietrzu morowym, ale ten jest przełożony z Pedemontana. — Podobnego tytułu jest praca Agrippy H. K.: Krótka nauka rządzenia ku ustrzeżeniu od zarażenia powietrza. Kraków, Szarffenberg 1543.

Maciej. Piśm. Dodat. 352. — Grabows. Starož. wiadom. str. 296. — Bibliogr. T. 12, str. 78.

W ogóle w żadnym herbarzu nie wymieniony autorem Glaber a przedmowy pisze M. S(iennik), lub też Spiczyński. Nie wiadomo jaki brał udział Glaber w wydaniach edycyi Falimierza 1534. Spiczyńskiego 1556. i Marc. Siennik (Alex. Pedemontan) 1568, w części lekarskiej. Raz tylko bowiem wymieniony jest pod traktatem o puszczaniu krwie. Jeżeli atoli tamci opracowywali tylko część botaniczną, możnaby przypuszczać, że Glaber jako lekarz, wziął na siebie część lekarską, bądź sam tworząc, bądź tłumacząc z Pedemontana i innych, czego jednak bez krytycznego rozpatrzenia tekstu utrzymywać nie godzi się.

— ob. Aristoteles (Problemata 1535) — Bielski (Żywoty philos. przemowa) — Cervus Jan (Epitome 1534) — Dawid (Żołtarz 1535) — Miechowita Maciej (Wypisanie krainy 1535. 1545) — Sakowicz Kassyan (Problemata 1620) — Spiczyński (Zielnik).

Bentk. H. lit. II 19. — Lelew. Bibl. ks. I 171. — Janociana I 89. — Jocher I 127. — Maciejow. Piśm. Pols. Dodat. 332—3. 353—5. — Wiszniew. Hist. lit. I 52. III 87. — VII 423. 528. — Encykl. Orgelbr. IX 951—2. — Przyj. ludu w Lesznie 1842. Rok 9. s. 76—7. — Chłędow. Spis 55—7. — Gąsiorows. Hist. medyc. I 368—9. — Sobies. w Bibl. Warsz. 1869. II 515—524. (Problemata). — Łukaszew. Opis miast w Krotoszyń. 228—232. — Bandt. Hist. pols. 1835. II 102. Bandt. H. dr. kr. P. I 271—2. — Roczniki Tow. W. Przy. N. XI s. 10. — Jankowski Rys logiki 1822 s. 184. — Muczkows. Statuta 62. 133. 170. 184. z lat 1464. 1502. (bacalar. Univ. Viennensis) 1520 1531. 1553. — J. Rostafiński w przedruku Glabra (Gadki 1893).

Glacies prima literatorum primo vere aetatis flugenda, seu institutio puerorum nova auctior et correctior .... Teraz nowo z przydatkami i katechizmem wydana. Gedani 1789. Typis Dan. Lud. Wedelii. w 8ce, str. nlb. 129.

Krasińs.

Glacz Jodocus ob. Urceus Codrus (Hymnus 1528).

Gladbach ob. Buchlerus Joa. (Thesaurus 1619).

Gladius Artaxersis cruori quinquaginta filiorum intinctus vetusta olim effusi sanguinis rubigine Conspersus nunc ad publicam Scholastia Martis Scenam ab Illiae Magnifica Juventute Rhethorica Regii Vladislai IV Colleg. Varsav. Schol. Piarum 1685. fol. kart 2 (po polsku i po łacinie).

Imprimatur podpisał Nicolaus Swiecicki Vicarius Gener. Varsav.

Warsz. Uniw.

— doloris. Acie quintuplici acutus. Animam Matris Dei patientis, Reginae Martyrum, pertransiens. In officiná pietatis, Collegij Lubransciani Academiae Posnań. recvsvs. atque ad Imaginē dolorosae Matris Misericordiae, in vestibulo Collegij Majoris, Almae Vniuersitatis, Studij Craconień. pietate D. Joannis Cantii, miraculisq; claram, votivi anathematis loco, appensvs. Anno Domini 1675. intra ferias Hebdomadae Sanctae. w 4ce, k. 2.

Bez osobn. tyt. Rzecz religijna obejmuje: Prologus, Choricum. Episodium.

Jagiell.

— ob. Głowacki Ign. (evaginatus 1725) — Heroldowski J. (Alexandri M. 1648) — Rutka T. (contra turcas 1646. 1679) — Zegartowicz B. (M. Kretzner 1683).

GŁADYSZ Baltazar. A.D.O.M.G. Conclusiones cum suis corollariis per quas Questio ex universa philosophia rationali deprompta ad mentem D. Thomae Doctoris Angelici deciditur per Fr. Balthasarum Gładysz Ordinis S. Spiritus De Saxia Professum in peraugusto DD. Theol. Lectorio publicae Disputationi E. D. M. Joanne Rekawowic Collega Majore Cursus Vladislaviani Professore Anno 1666. Mense Septembri die 19. Hora (2) pomeridiana. Cracoviae Apud Heredes et Successores Lucae Kupisz S. R. M. Typogr. fol. k. 2 przedm. i 12 rozprawy.

Dedyk.: Seb. Paszkiewiczowi Prowincyał: Zak. Św. Ducha. Jagiell. — Ossol.

— ob. Rękawowic Jan (1666).

GŁADYSZ Jan Kanty (ur. 1726). Kazania dla przygody po większey części z francuskich wybrane a przez X. Jana Kantego Gładysza K. Ł. na oyczysty ięzyk przetłomaczone. Tomik I. [i II.] w Kaliszu w Drukarni J. K. M. i Rzeczypospolitey roku Pańskiego 1779. w 8ce, str. 226 i 208.

Jocher 5147. — Brown. Bibl. 179 — Bentk. — H. lit. II 581. — Sommervogel III 1497. Drohob. — Kłodawa — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wilno.

GŁADYSZ Marcin. Oratio de passione Domini, in zuppis Wieliciensibus a. 1624. a Martino Gładisz declamata. Cracoviae in officina Antonii Wosiński 1624. w 4ce.

GŁADYSZ Maciej Stanisław. Anòfromera genesion seu applaudentis animi ad vernantis diei natalitiorum auspicium, Illustrissimi et Magnifici Domini Stanislai a Warszyce Warszycki terrarum Mazoviae generalis Palatini etc. D. et benefactoris colendissimi monumentum a M. Matthia Stan. Gładysz philosophiae doct. oblatum. w 4ce, kart nlb. 6.

Na odwrot. str. tyt. herb Abdank i pod nim 8 wierszy łac. na pochwałę; na końcu: Anno Domini 1644. Wierszem składa powinszowanie w dzień imienin Warszyckiego Wdy Mazowieckiego, lecz żadnych szczegółów historycznych i genealogicznych niema. Ossol.

— Gamilia Clarissimo et Excellentissimo Dńo D. Alberto Szleszkowski, Philosophiae et Medicinae Doctori et Lectissimae Virgini Annae Svsannae Mvcharska Clarissini et Excellentissimi Dńi, D. Petri Mvcharski, Philosophiae et Medicinae Doctoris, et in Alma Acad: Professoris, S. R. M. Medici Physici et Nobilis Svsannae Schylderownae Conjugū Filiae. Bono auspicio Ad 5. Nuptiales faces producta. Per M. Matthiam Gładysz Coll: Min: Permissu Magnifici Domini Rectoris. Anno Aerae Christi, M.DC.LIV. (1654) Die 15. Nouembris. Cracoviae, Apud Viduam et Haeredes Christophori Schedel, S. R. M. typogr. (1654). w 4ce, k. 6 nlb.

Idzie Fax I do V wierszem.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Propempticon Perillustri olim et admodum Reu. Dno Matthiae Obłamkowic Canonico et officiali praepositoq; hosp. Kielcensi, parocho Leszczyńs. in alma Academia Crac. laureato, atque ibidem cursus theologici triennis munifico fvndatori. Iter immortalitatis ingredienti, ad feralem vrnam lugubri carmine decantatum per M. Matthiam Gładysz Coll. Min. Anno aerae Christi 1654. die 3, Mensis Septembr. Permissu Magnifici Dni Rectoris. Cracoviae, apud Lucam Kupisz S. R. M. typographum (1654). w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrot. str. tyt. herb X. Paceriusa; pod nim 8 wierszy łac. podpisał Jakub Dziboni student poetyki. Dalej przypis wierszem łac. X. Janowi Paceriusowi proboszczowi Rakowskiemu, kanonikowi Kieleckiemu i plebanowi Droglińskiemu. Opłakuje śmierć zmarłego kanonika wierszem elegijnym.

Juszyńs. Dykcyon. I.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— D. O. M. Quaestio optica de modo visionis in alma academia Cracouiensi sub felicibus auspicijs Illustris. Magnifici et adm. Rndi Domini D. Gregorii Modliński, S. Th. et J. V. Doct. Eccl. Coll. S. Annae Praepositi, Scho-

larum in Vladislauiano Collegio Nouodworscianarum Prouisoris, dictae Academiae Rectoris Vigilantissimi, ad disputandum proposita a M. Matthia Stanislao Gładysz Contubernij Sisiniani Seniore. In Lectorio DD. Theologorum. Anno Domini 1633. Mense Augusto, Die ... horâ. ... Cracoviae, in officina viduae et haeredum Francisci Caesarii S. R. M. typogr. (1653). fol. 2 k. nlb.

Żebraws. Bibliogr. 300. Jagiell.

— ob. Bieżanowski Stan. Józ. (Fausta acclamatio 1664).

Jussyń. Dykcyon. I. — Bandt. H. dr. Kr. P. I. 307. — Muczkow. Statuta 344.

Gładyszewicz Albert ob. Slachetka J. S. (Hortus 1644).

GŁADYSZOWSKI Kazimierz. Asylum reginae sapientiae, in festo aevo IX. VV. DD. primae laureae Candidatis erectum, ac dum ijdem per Clarissimum et admodum Reverendum D. M. Casimirum Zrzodlinski, phil. Doctorem et professorem, Collegam Minorem, Sancti Adalberti in Circulo Crac: praepositvm, in augusta D. Jagellonis aula, artivm et philosophiae Baccalavrei, in florentissima illustrium hospitum Corona, ritu solenni renunciarentur, per Casimirvm Gładyszowski, ejusdem laureae Candidatum, penna plaudente demonstratum. Anno per Incarnatum Verbum positi asyli 1704. 15. Martij. Cracoviae typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ord: Typ: folio, kart 7 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Zielonackich, a pod nim wiersze z różnych pisarzy łaciń. Przypis prozą Teodorowi Stanisławowi Zielonackiemu D. filoz., przeorowi i kustoszowi klaszt. OO. Benedyktynów na Tyńcu. Dalej wiersze czci S. Jana Kantego patrona poświęcone. Podziękowanie odą prof. egzaminatorom: Piotrowi Łużewskiemu, Gabrielowi Profeckiemu i Zygmuntowi Lisowic. Bakałarzami NN. WW. filoz. zostali przez Kazimierza Zrzodlińskiego ogłoszeni: Mikołaj Stetkiewicz Lwowianin, Jędrzej Tucy Krak., Jan Wujowski, Józef Polecki, Melchior Kiciński, Jan Staniszowski, Kazimierz Piątkowski, Jerzy Kozłowski. Dla Gładyszowskiego napisał pochwałę wierszem Jan Wujowski. Na końcu berła Akademii. Za rektorstwa Jędrzeja Krupeckiego.

Muczkowski Statuta 372. — Jocher 1486. Dzików. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

GLAGAU Aegidius. Als der Hoch Ehrwürdige Gross-Achtbahre und hochgelahrte Herr Herr Ephraim Praetorius bisshero treufleissiger Seelsorger der Gemeine zu S. Jacob in Danzig zum Pastor an der S. Marien Kirche in Thorn und Senior eines Ehrwürdigen Ministerii daselbst vociret wurde hat seine gebührende Schuldigkeit unterthänigst beobachten wollen Aegidius Glagau Jun. von Danzig. anno 1705, mense Septem. Danzig. Gedruckt bey Simon Reininger. w 4ce, kart 4.

Czartor. — Jagiell.

(Glagovius M.) Eeigentlicher und warhafftiger derselbigen Abdruck Brieffen und schrifftlichen Gezeugnissen, auss welchen die Gewissheit der Ordination zum H. Predigamt, alss auch die unbillige Remotion und Ambts Entsetzung Michaelis Glagovii gewesenen Evang. Predigers in Konitz zu sehen ist. Königsberg, 1668. w 4ce.

GLAIZE Jaques. Catalogue des livres de la Bibliothéque de Monsieur Jaques Glaize Professeur de l'Academie de Leopol, et conseiller du Roi de Pologne. à Léopol 1796. de l' imprimerie de G. W. Wichmann. w 8ce, kart nlb. 92.

Do karty R. idą dzieła francuskie. Dalej łacińskie. Potem kart 2 polskich, a od ark. X. niemieckie. Jagiell.

— Uwiadomienie. Ze Lwowa. (29. Października 1785). w 4ce, k. 1.

Donosi o założeniu domu dla młodzi szlacheckiej, w którym młódź przygotowuje do słuchania lekcyi publicznych. Pomieszkanie jego w kamienicy generała Winiarskiego, gdzie dawniej Trybunał sądził. Jagiell.

Glandinus Stanislaus (Aichler) ob. Dathus Augustinus (Carmen de officio) — Luctus (1544).

Glandorphius Joannes ob. Erasmus (Absolut. libellus 1535. 1548).

GLAREANUS Henryk (Loriti z Glarus) (1488 † 27 Marca 1563). De VI. Arithmeticae practicae Speciebvs Henrici Glareani Epitome. Denvo ab Avthore recognita. Craccoviae apud Hieronymum Scharffenbergum XLIX.

(1549). w 8ce, str. 75 liczb. i jedna karta na końcu. (Druk łaciński czysty).

Dedykacya: Carolo a Vuehingen, z datą 1538.— Autor wzmiankuje o swej Geografii w przemowie datowanej: Friburgi Brisgoiae M.D.XXX. (1530) VIII Calendis Junii. — Ostatnia karta bez liczby zawiera w sobie osobliwszy znak drukarni Hieronyma Szarfenbergera; na tarczy widać w oddaleniu skaliste góry, a u podnóża ich dwa kozły, jeden przeciw drugiemu obrócone, rogami się uderzają. Niżej zaś cyfra H. S. Na około tego znaku są napisy. Mianowicie w górze: Psalmo. CXIII.
Τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κριοὶ
W dole: Καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.
Z dwóch boków tłumaczenie łacińskie:
Montes exultaverunt ut arietes
Et colles sicut agni ovium.
U spodu zaś karty: In inclyta Vrbe Cracouia Hieronymus Scharffenbergus. M.D.XLIX. (1549).
Wierzbowa. III 2255. Ossol. — Toruńs.

— Toż:... Cracoviae, apud haeredes Marci Szarffenberger. w 8ce, kart 30 nlb.

Druk łaciński, nie tak piękny i czysty jak w edycyi poprzedzającej. Tytuł w drzeworycie, a na jego odwrocie drugi drzeworyt, jak w dwóch edycyach Algorithmi linealis z tejże drukarni. — Dedykacya: Carolo a Wuehingen Athesino, a. 1530.
Żebraws. Bibliogr. matem. 178.
Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Poetae Lavreati de Geographia liber Vnvs. Basileae, anno M.D.XXVII. (1527). (Na końcu:) Basileae, anno M.D.XXVII. Excvdebat Joannes Faber Emmevs Jvliacensis. w 4ce, kart 35.

Dedykacya: Joanni a Lasco decano et administratori Gnesnensi. Datow. Basileae ex collegio nostro 1527.
Wierzbows. III 2124. Uniw. Pragi.

— Toż:... Ab ipso Avthore jam recognitvs. (Na końcu:) Basileae, anno M.D XXVIII. (1528). Excvdebat Joannes Faber Emmevs Jvliacensis. w 4ce, k. 35 nlb.

Dedyk.: Joanni a Lasco decano et admin. Gnesnensi. Datow. Basileae ex collegio nostro anno 1527.
Wierzbows. I N. 70.
Czartor. — Pusłowski — Warsz. Uniw.

— Toż:... Liber unus. Venetiis 1529. w 8ce.

Przypisanie Janowi a Lasco.

— Toż:... liber unus, ab ipso authore iam tertio recognitus. Apud Friburgum Brisgoiae. An. M.D.XXXIII. (1533). (Na końcu:) Apud Friburgum Brisgoicum Anno M.D XXXIII. Excudebat Joannes Faber Emmeus Juliacensis. w 4ce, kart liczb. 35.

Dedyk.: Poloniae baroni Joanni a Lasco, decano et administratori Gnesnen.
Czartor.

— Toż:... iam tertio recognitus. Apud Friburgum Brisgoiae. An. M.D.XXXVI. (1536). (Na końcu:) Apud Friburgum Brisgoicum. Anno M.D.XXXVI. Excudebat Joannes Faber Emmeus Juliacensis. w 4ce, k. liczb. 35.

Dedyk: Poloniae baroni Joanni a Lasco, decano et administratori Gnesnen.
Czartor.

— Toż:... iam tertio recognitus. Venetiis Apud Joan. Ant. de Nicolinis de Sabio. Sumptu vero et requisitione D. Melchioris Sessae Anno Domini M.D XXXVIII. (1538). mense Aug. w 8ce kart 39 liczb.

Dedyk.: Poloniae Baroni Joanni a Lasco, Decano et administratori gnesnensi. Basileae a. 1529. Czartor. — Ossol.

— Toż:... ab ipso authore iam novissime recognitus. Apud Friburgum Brisgoiae. An. M.D.XXXIX. (1539). (Na końcu:) Apud Friburgum Brisgoicum. Anno M.D XXXIX. Excudebat Joannes Faber Emmeus Juliacensis. w 4ce, k. liczb. 35.

Dedyk.: Poloniae baroni Joanni a Lasco, decano & administratori Gnesnen.
Czartor.

- Toż:... ab ipso authore iam nouissime recognitus. Friburgi Brisgoviae Stephanus Melechus Grauius excudebat Anno M.D.XLIII. (1543). w 4ce, k. 35.

Dedyk.: Cl. Poloniae baroni Joanni Lasco decano et administratori gnesnensi. Basileae a. 1529. Czartor.

— Toż:... ab ipso authore iam tertio recognitus. Venetiis. (Na końcu:) Venetiis apud Petrum Jo. Mariam fratres et Cornelium nepotem de Nicolinis de Sabio. Ad instantiam Melchioris Sessae. Anno Domini M.D.XLIX. (1549). w 8ce, k. liczb. 39.

Dedyk.: Joanni a Lasco, decano & administratori Gnesnen. Czartor.

— Toż:... ab ipso authore iam novissime recognitus. Parisiis. Apud Guilelmum Cavelart, in pingui Gallina. M. D. L. (1550). Cum privilegio. w 4ce, k. liczb. 40.

Dedyk.: Poloniae baroni Joanni a Lasco decano & administratori Gnesnen.
Czartor.

— Toż:... ab ipso authore iam novissime recognitus. Friburgi Brisgoiae, Stephanus Grauius excudebat. Anno M.D.LI. (1551). w 4ce, k. liczb. 35.

Dedyk.: Poloniae baroni Joanni a Lasco decano & administratori Gnesnen.
Wierzbows. III 2261 (ma kart 33).
Czartor. — Kornik. — Ossol.

— De ratione syllabarvm breuis Isagoge, qua nulla magis succincta esse poterit, recognita iam ab eius authore D. Henrico Glareano Heluetio, poëta laureato. Eivsdem svccincta de figuris, quibus crebro poëtae utuntur, lucubratio, Ex diuersis authoribus Cicerone, Quintiliano, Seruio, Prisciano, Diomede, atque inter recentiores, Antonio Mancinello, collecta. Cracoviae in officina Hieronymi Scharffenbergi. Anno a Christo nato 1552. w 8ce, kart 28. (Na końcu:) Cracouiae ex officina Hieronymi Scharffenbergi Anno M.D.LII.

Dedykacya: Joanni Egenolpho Offenburger. Datow. Basileae, ex Lacydio nostro.
Wierzbows. II 1289.
Czapski — Czartor. — Zamojs. ord.

— ob. Caesarius Joannes (1562) — Donatus (Methodus cum scholiis 1531. 1568. 1572).

Wiszniews. Hist. lit. VII 558 IX 519. — Łukaszews. Hist. szkół I 335. — Raczyń. Wspomn. WPol. II XXII. — Żebraws. Bibliogr. 173.

GLASSBACH C. B. Regni Poloniae, Magni Ducatus Lituaniae nova mappa geographica; concessu Borussorum regis. Berolini, C. B. Glassbach sculps. 1770.

Atlas z 35 kart się składający.

Rastawiecki 51. — Callier Spis map T. P. N. Pozn. (s. 18) oznacza 25 map, a przy nich: Tabl. I. zbiorowa p. t. Tabula Poloniae et Lit. Nadto atlas w 4 ark. p. t.: Supplément à la grande Carte geographice de la Pologne minor qui a paru en 25 feuilles, l'année 1770 à Berlin. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. IX str. 961. — Büsching Erdbeschreibung 1785. T. V, str. 9.
Ossol.

Glasberg Nicolaus ob. Ludovicus (1498).

GLASENAP Franciscus. Quod deus bene vertat! Meletema historiae ecclesiasticum prius de scriptis Christi et apostolorum merito susceptis, quod e praelectionibus publicis M. Johannis Sartorii gymn. Thor. prof. publ. et visit. excerptum, latusque deductum sub ejus praesidio loco disputationis cyclicae singulis diebus Mercurii intra consuetum auditorium haberi solitae tuebitur ... eques Pomer. adversus oponentes, Paulum Theoph. Hoffmann Tongavia, M. Joachimum Fridericum de Lettau equ. Pomer., Adamum Deutschman Smigla Polonum A. O. R. 1696. d. 7. nov. Thorunii e chaleographeo gymnasii, opera Joh. Balt. Bresler 1696. w 4ce.

GLASERUS Jan. Historischer Beweis, dass das höchstschädliche Unions-Wesen des Thornschen Blut-Bades und alles Unglücks der Protestanten in Pohlen Haupt-Quelle sey 1725. w 4ce.

Lilienthal Erleutertes Preussen III. str. 34. w przyp.

Glatz Jodocus ob. Nova domo (de) Joannes (1518).

GLATZ Tomasz, Prowincyał Bernardynów. Ignitus Seraphim ardore Divini amoris fervescens. Sive meditationes sacrae in singulos anni dies, ex Dominicae currentis Evangelio, ac incidentibus Redemptionis humanae praecipuis mysteriis depromptae. Ad inflammanda corda religiosa fervido zelo, ac seraphico calamo, per A. R. P. Thomam Glattz Ordinis Minorum regularis observantiae S. P. F. Almae Provinciae Minoris Poloniae Ex-Provincialem. Conscriptae, Cracoviae. Typis Casimiri Jakowski typhographi A. D. 1772. w 8ce, k. 6 nlb., str. 371 i Indexu k. 5 nlb.

Dedykacya: Seraphico Assisiati Francisco ... z ryciną Swiętego lichej roboty. Po nadpisach stronnic: Dominica I—XXIV i I—IV, idzie od str. 350: In nativitate J. Christi.
Jocher 5991. Jagiell.

Glaubens Bekänntnüss (Christlich) von den Löb. Ständen Städten und Gemeinen in Polen, Preussen und Littaven ungeänderter Auspurg. Confession zugethan auf dem Colloquio Charitativo zu Thorn in Preussen am XX. Sept. im Jahr Chr. 1645 der Königl. Maj. in Polen, Herrn Herrn Vladislai des IV. gevollmächtigtem Abgesandten und Gross Cantzlern Herrn Herrn Georgio Ossaliński (sic.) etc. und nochmals am 18 Tag Octobr. gemelten Jahrs allerhöchstgedachter Kön. Maj. selbst in die Hände gegeben zu Nove Miasto durch den wolgebornen Herrn Herrn Sigismund Güldenstern, allerhöchstgedachter Ihrer Kön. Maj. Starosten zu Stum, und verordneten Praesidenten der Augsb. Conf. Verwandten, auf obgemelten Colloquio Charitativo zu Thorn. Aus dem Lateinischen ins Deutsche versetzt und gedruckt zu Leipzig bey Johann Wittigau, im Jahr Chr. 1655. w 4ce, k. tyt., str. 45.

Obacz: Confessio — Konfessya — Wyznanie wiary.

Czartor. — Warsz. Uniw.

Glaubensbekentniss (Christliche) sämtlicher Löblichen Stände Städte und Kirchen in dem Königreich Pohlen, Grossfürstenthum Lithauen, auch Hertzogthümern Preussen, Churland, Semigalen &. der auf dem im Jahr 1530 zu Augspurg und Deutschland gehaltenen Reichstag von den damahls also genanten protestirenden Ständen des Römischen Reichs, öffentlich übergebenen ungeänderten Confession von gantzen Hertzen allerdings zugethan. Wie dieselbe auf dem, von Königl. Majest. zu Pohlen und Schweden &c. Vladislao dem IV. Glorwürdigster Gedechtnüss, im Jahre 1645. angestelten Colloquio Charitativo zu Thorn in Preussen aus einhelliger Meinung schriftlich verfasset und im..... Colloquio Höchstgedachter Maytt durch den Erläuchten H. W. G. H: H: Sigismundum Güldenstern Freyherrn ....., Castellanen von Danzig als Senatoren der Cron Pohlen &c. &c. und derer damals alda versamleten Evangelischen Augspurgischen Confessions Verwanten Partey bey dem Colloquio erwehlten Praesidenten in besonderer Abschickung, den 18 Octbr. selbigen Jahres zu Nowe Miasto in Masuren communi nomine persönlich eingehändiget auch von derselben gnädigst und gutwillig auff und angenommen worden. Aus dem Latain ins Deutsch übersetzt und erstlich zu Leipzig 1656 gedruckt durch Christian Rheten. Anno 1657. w 4ce, str. 58.

Wydał Węgierski And. w Gdańsku. Jocher 3079. Ossol.

— welches die Stände so in Pohlen, Preussen und Lithauen der U. A. C. zugethan sein zu Thorn 1645 dem König v. Polen Vladislao IV durch G. Ossoliński übergeben. Lateinisch u. deutsch herausgegeben v. Samuel Günther. Dantzig 1735. w 4ce.

— ob. Sscriptorum rerum polonicarum et prussicarum nova Collectio.

Glauben ob. Kreitzen C. (Schild 1650) — Preussius J. (Bekenntniss 1662) — Sommer C. (Schild 1704) — Wegzeiger (1682) — Vertädigung (1683).

Glaubwürdiges ob. Kulczycki (Diarium 1683) — Czarnecki Stef. (Continuation 1657) — Ragoczi (Continuation 1657).

Glawbicz Stefan ob. Drobiszewski Germanus (1695).

GLAVE Kobielski Karol Fryderyk hr. (1750 † 1831). Geschichte der pohlnischen Staatsveränderung vom 3 May 1791. Nach dem pohlnischen Berichte der warschauer National-Zeitung. Von K. G. Warschau, gedruckt bei Michael Gröll Hof-Buchhändler. w 8ce, str. 119.

Bentk. H. lit. II 777.
Czartor — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— [List otwarty do króla i Stanów, w Warszawie 8 Grud. 1790, w którym dziękuje za udzielony sobie indygenat]. fol. 1/2 ark.

Tu powołuje się na mowy Moszyńskiego, twórcy dokładnej i światłej statystyki Polski. Jagiell.

— [Projekt Karola Glave 8 Grud-

nia 1790 stanom podany względem banku] folio, k. 2.

Przestrzega przed utworzeniem bankowych papierów sposobem Lawa. Powinien to być bank krążący biletowy i pożyczający. Kompania wypuszczałaby akcye aż do 30 milionów złotych. Cel jego podźwignięcie przemysłu, handlu i rolnictwa.
Czartor.

— ob. Kapostas Andrzej (1790).

Encykl. Orgelbr. IX 965. — Bentk. H. lit II 777. — Wurzbach Biograph. Lexicon.

Gławizny pouczitelny diakona Agapita, napiecz. w Kijewie w tipogr. Kijewo-Pieczerskoj ławry w 1628. w 4ce, str. 6 i 22.

Tołstoj N. 77. — Sacharow N. 244. — Karat. 278.
Akad. Nauk Petersb. — Publics. Petersb. — Bibl. Karataj. — Muzeum Rumiancowa.

— ob. Agapit.

Glazer Henryk ob. Thobolius Ad. (Epitaphia 1590).

GLAZNOCKI Andrzej († 3 Lipca 1668). Directorium logicum actionum intellectus humani in statu naturae depranatae. Serenissimo ac reverendissimo domino D. Joanni Alberto, Dei gratia Poloniae & Sueciae principi, S. R. E. Cardinali eminentissimo, episcopo Cracoviensi, duci Severiensi, domino D. clementissimo. Subiectionis & pietatis ergo oblatum, ab Andrea Glaznocki, quod defendetur publicè in academia Crac. florentissima, praesidente cursus philosophici Władislauianae fundationis professore. E. D. Gregorio Modliński. Mensis Martii die 4. Cracoviae, in officina Bartholomaei Kwaśniowski Anno D. 1633. w 4ce, k. 12 nlb.

Bandt. H. druk. pisze tytuł: Directorium orationum. — Na karcie ostatniej idą: Aenigmata allegoriae et paradoxa logica, ad dissolvendum proposita.
Eichhorn. Zeitschr. f. Erml. III 623. — Bandt. H. dr. krak. 439.
Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

GŁAZOWSKI Thomasz. Prognosticon albo obwieszczenie, przypadków z przyczyn przyrodzonych idących, z nieba y obrotów iego. Na rok pański 1664, który jest przestępny, a po przybyszowym pierwszy. Przez Thomasza Głazowskiego. Ná stárożytny kleynot domu Ich MM. PP. Warszyckich [czworowiersz]. w 16ce.

Na odwrocie tytułu herb i sześć wierszy łacińskich. Dedykacya Stan. Warszyckiemu kasztel. krakows. marszałk. — Egzemplarz defektowy dochodzi do ark. G. Brak końca. Jest rozdziałów XIV. (XI: o urodzaju polnym. XII: o kruszcach. XIII: o pożogach. XIV: o paniach brzemiennych).
Jagiell.

— ob. Makowski Szym. Stan. (Magnum 1664).

GŁAŻYŃSKI Antoni Soc. J. (ur. 1720 r. † 29 Paźdz. 1767). Kazania na Niedziele całego roku X. Antoniego Głażyńskiego Soc. Jesu w lat kilkanaście po śmierci iego dla każących y czytaiących pożytku w trzech tomikach wydane. w Nieświeżu w drukarni Xiążęcey. 1779. w 8ce, str. 267, 279 i 491.

W katalogach Grölla stoi: Głaszyński.
Brown. Bibl. 179. — Bentk. H. l. II 581. — Jocher 4550. — Sommervogel III 1499 (mylnie mu przyznaje kazanie Karpowicza z r. 1774).
Drohob. — Ossol. — Wilno.

Głęboccy J. i M. z Galiczów ob. Judasz Tadeusz (Skarb dobrey sławy 1763).

GŁĘBOCKICH (Z) Joanna Arciszewska. Nayiaśnieyszy Królu Panie Moy Miłościwy. Naywyższa Rado Nieustaiąca. B. r. (1783). folio, k. 2.

W sporze z Andrzejem Łabeckim, który wydrukował: Memoryał na obwalenie dekretu z Regestru Podwoiewodzkiego roku 1778. — Użala się, że od roku 1744 ob-iąwszy od brata swego Antoniego Głębockiego substancyą po Janie i Angeli z Baranowskich Głębockich, nic z niej nie korzystała, bo ją Głębocki długami obciążył. Proces trwał od r. 1745, przez lat 38.
Akad.

— ob. Stan. Aug. (Rezolucya 1786).

Głębocki X. Alexander archidyak. Gnieźn. ob. Czarnołoski — Jansonius Joan. (Majestas 1643) — Orzeszko Jan Bonawentura (Pątniczka) — Pigłowski Wojciech (Kazanie 1652) — Politowicz Joan. Dioniz. (Rosa virtutum 1641) — Politowicz Alex. (D. O. M. A. Quaestio 1646. Seminarium 1641).

GŁĘBOCKI. Dnia 28 8bra 1793 (w Grodnie). Projekt JW. Głębockiego, posła krakowskiego. Przywrócenie dóbr

akademickich do rządu komisyi edukacyiney. Bez wyr. m. dr. fol., 1 strona.
Jagiell.

Głębocki Antoni ob. Bohomolec F. (Zabawki 1765) — Głębocka J.

GŁĘBOCKI Floryan († we Lwowie 1709 r.). Caput genere, gloria, meritis sublime, Raphael Leszczyński palatinus Lanciciensis, Generalis Majoris Poloniae. Posnaniae, typis Collegii Soc. Jesu 1692. fol.
Brown. Bibl. 180. — Sommervogel III. — Święcicki Hist. Pam. I 68.

Głębocki Jakub ob. Ecclesia militans (1637)

Głębocki Kazimierz ob. Willer Daniel X. (Zegar kaznodziejski 1735).

GŁĘBOCKI Matthias. Gratulatio Illustriss. ac Reuerendiss. Domino D. Stanislao de Grochowice Grochowski, Dei et Apostolicae Sedis Gratia, Archiepiscopo Leopolien. Abbatiae Seciechovien. Administratori perpetuo, etc. etc. Ad primvm in suam Archiepiscopalem sedem ingressum, Domino, et moecenati amplissimo, honoris et debitae observantiae ergô. A M. Matthia Głębocio, Philosophiae Doctore & Academicae Coloniae, ad Aedes Eccl. Metropolitanae Leopolien. Rectore, reuerenter oblata. (Na końcu:) Cracoviae, In Officina Francisci Cesarij Anno 1635. w 4ce, k. 18.
Na odwr. tyt. pod herbem: sześciowiersz, podpisał Zachar. Zaiąckowski Stud. Scholae Metr. Leopol. Gratulatio jest prozą.
Jagiell. — Krasińs.

— Toż:... Leopoli In officina Joannis Szeligae Archiepiscopal. Typ. 1635. w 4ce, kart 16 nlb.
Czartor. — Ossol.

Głębocki Michał ob. Kamieński Stanisław (Mémoire 1776).

GŁĘBOCKI Nicolaus. Apollo Zamoscanus excell. D. D. Ac. Zam. Prof. H. Kołakowski, A. Kłopocki, J. Critio, M. Foltinovio, in eadem Acad. Mag. et Doctoratus à claris. viro J. Skwarski accipientibus per N. Głębocki oblatum. Cracoviae in Officina typ. Francisci Caesarii, 1627. w 4ce, kart 8 nlb.
Dedykacya T. Zamojskiemu. Krasińs.

Głębocki Serafin ob. Różycki Jan (Przemowa na pogrzebie 1638).

Głębocki Stanisław ob. Ecclesia militans (1637).

Głębocki Wojciech ob. Różycki Jan (Kazanie na pogrzebie 1636).

GLECZMAŃSKI Jacobus Joannes Cantius. In Nomine Domini Amen. Questio logica de Substantia Praedicamentali ex libro 7mo Metaph: Textu 45to & sequentibus deprompta ac sub felicissimo regimine Magnifici Perillustris et Admodum Reverendi Dni D. M. Stanislai Philipowic, Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris, Universitatis et Collegii Majoris Senioris Patris Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Decani, Cureloviensis scholastici, parochialium praemykoviensis praepositi, in Igolomia curati, alumnatus Roszczeviani & Contubernii Staringeliani Provisoris, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis procancellarii & vigilantissimi Rectoris à M. Jacobo Joanne Cantio Gleczmański, Philosophiae doctore & professore pro loco in Collegio Minori obtinendo publice ad disputandum in lectorio CC. DD. Theologorum proposita. Anno Domini 1755. Die 22. Mensis Januarii. fol. k. 2 nlb. Jagiell.

GLEDITSCH Johann Ludewig (ur. 1663 † 20 Stycz. 1741). Curieuser Geschichts-Calender, darinnen die merckwürdigsten Geschichte des Königreichs Polen und Gross-Hertzogthumbs Lithauen von Anno 1500 biss 1697, denen Jahren, Monaten und Tagen nach, auff besondere neue Art allen Liebhabern der Historien zu Nutz in beliebter Kürze vorgestellet werden. Mit Churf. Sächs. Gnäd. Privilegio. Leipzig bey Johann Ludwig Gleditsch Anno 1697. w 8ce, k. 3, str. 168.
Czartor. — Kijows. — Ossol.

— Toż:... Leipzig bey Johann Ludwig Gleditsch Anno 1697. w 8ce, str. 125.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Toż:... Leipzig. bey Johann Ludwig Gleditsch. 1698. w 8ce, str. 126.

Przed kartą tytułową rycina Augusta II na koniu. Kalendarz idzie do 5. Septemb. 1697. Że autorem jest Gleditsch, piszą o tem Anecdota Jabłonow. str. 278.
Ossol.

— Curieuser Geschichts Calender darinnen die vornehmsten Thaten, und Geschichte derer durchlauchtigsten Churfürsten zu Brandenburg so von Anno 1598 bis auf gegenwärtige Zeit regiert haben, nach den Jahren, Monaten und Tagen, zusammengetragen und ausgefertiget worden von Joh. Peter Ludewig P. p. zu Halle. Mit Churfl. Sächs. Gnäd. Privileg. Leipzig, bey Johann Ludwig Gleditschen Im Jahre Christen 1697. w 8ce, kart 4, str 160.
Ossol.

Ględzianowski Marcin ob. Heidenstein J. (Manipulus 1622).

Gleich Petrus, rytownik ob. Caraccioli (1778) — Klemens XIV (1788).

GLEICHIUS Joannes Andreas (1666 † 1 Sierp. 1741). D. Jo. Andr. Gleichi Trifolium Arndtianum, seu B. Joannis Arndtii tres epistolae ... de libris verum Christianismum concernentibus ... quibus annexa ... epistola Joannis Gerhardi ... de eodem libello ... Vittembergae 1726. w 4ce, k. 4, str. 15.

W katalogu oddziału polskiego w Bibl. Uniw. Warszaw. umieszczone. Ale czy polskie?
Warss. Uniw.

Gleichheit (Ueber die) der Menschen. Eine Predigt. Elbing 1793. w 8ce, str. 20.

Jocher 4272. (Zapewne nie właściwie w bibliografii polskiej umieszczone).
Czartor.

Gleinig Dawid ob. Hartmann Adam Samuel (1689).

Łukaszew. Kośc. braci Czes. w WP. 274. — Thorn. Nachr. 1762. str. 304.

GLEINIG Jan kapelusznik w Toruniu, ojciec kaznodziei. [Miał przełożyć na polskie (w XVII w.) wiele pobożnych pieśni].

Oloff Lieder Gesch. str. 68.

GLEINIG Georgius. Leichenpredigt auf Florentina Czierenbergin, Ernst von Krokow Ehegemahlin. Danzig 1662. w 4ce.

GLEINIG Jerzy. De Capite 7. ad Romanos ... publice defendet Georgius Gleinigius Lesnâ Polonus Franequerae. 1639. ark. 2.

Dysputa miana pod przewodnictwem Jana Makowskiego S. T. D.

Łukaszew. Kośc. braci Czes. w WP. 215. 323. 328. — Jocher 2524.

GLEISSENBERGIUS Virgilius. Ex Ord. S. Benedicti Professi Ossiacensis Boleslaidos libri VI. Poëma. Cum facultate Superiorum. Ratisbonae Sumptibus Joannis Conradi Poezii. (Bez wyr. roku). w 8ce, kart nlb. 84.

Dedykacya: Congregationis Benedictinae Abbatibus. Pod dedykacyą data: Ossiaci mense 16. Novembr. 1722.

Zał. 26.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Ex Ord. S. Benedicti Abbatis Ossiacensis in Carinthia de Boleslao II. Rege Poloniae Ossiaci Poenitente libri VI. Poëma. (Bez wyr. m. i r.). w 8ce, str. 164.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Boleslaus II Rex Poloniarum, S. Stanislai Episcopi et Martyris Cracoviensis, occisor, sua exemplari poenitentia, quam Ossiaci in Carinthia egit, in Poloniam praevia applicatione M. Stanislai de Golanka Golanski U. J. Doctoris, prothonotarij Apostolici, Canonici L. Officialis Becensis, in Brzostek praepositi; redux. Cracoviae typis Collegij Majoris Universitatis 1735. w 4ce, kart 11 nlb., str. 181.

Na odwrot. tyt. herb Wiśniowieckich na blasze ryty, a po nim 4 wiersze łac. Przypisał prozą łac. Janowi Korybutowi Xięciu na Wiśniowcu i Zbarażu, kasztelanowi krakows. Poemat ten cały wierszem napisany dzieli się na 6 ksiąg.

Szczególne jest opisanie w księdze V. jak Mieszko Syn Bolesława, straciwszy ojca, oddał się nauce Astronomii, a to jeszcze pod Kopernikiem. W Argumencie tej księgi tak to autor wyraża: Miesco filius desperato patris reditu, ac regni spe deposita, Astronomiae privatus vacat. Copernicus praeceptor sphaeram armillarem et mixta quaedam imperfecta Aristotelis interpretatur in favorem Miesconis. — W wierszu zaś powiada, iż od tego Kopernika, Astronoma za czasów Mieszka, idzie późniejszy Kopernik, twórca układu świata.

Żywcem sobie przywłaszczył ten poemat Stanisław Golański. O prawdziwym auto-

rze tyle tylko powiedział w dedykacyi: Annos ante duos, quando sacra Apostolorum visitavi limina, etiam me praeter alia Regna et Provincias, amor Benedictinae Religionis, cuius favoribus glorior, in Carinthiam traxit Mausolaeum ibi Boleslai 2di sumptu vere Regio magnificum vidi, et quae genuina de hoc Rege historia, Reverendissimus Virgilius Gleissenbergius ex Ordine S. Benedicti, Abbas Ossiacensis non narravit tantum, sed etiam Excerptum ex Annalibus dicti Conventus, sui affectus tesseram in manus meas consignavit. Erat mihi glo iae, Celsitudini vestrae, Exterorum maximam notitiam habenti, inter alios discursus, de hoc loco, in quo Boleslaus poenitentiam egit, narrationem facere, eiusque historiae quam multi variant Scriptores, annotationem praesentare. Haec Celsitudini Vestrae ab argumento materiae, quia placuit, illam, ne apud me privata solum esset, typis evulgandam in publicum curavi...... Tymczasem wcale co innego mieć wiadomość o tym zdarzeniu z kroniki klasztornej od Gleissenberga sobie udzieloną, a wcale co innego obszerny jego poemat co do słowa pod swojem nazwiskiem wydać.

Juszyńs. I 101. — Jabłonows. Musaeum 64 (z jednego robi dwa dzieła Golańskiego).
Akad. — Branic. — Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

Glevviec ob. Figureoa.

Glicery od Chrystusa ob Rosołecki Ł. od św. Franciszka (1751).

GLICINIUS (Glicki) Martinus Pilsnensis (Glicius) (ur. 1528 † 1591) Examen Spiritualium ... por. Costensis Math. (1542).

— obacz Flaschius Seb. (Philosophia lutheran. 1588) — Vidaviensis V. (Controversia de indulg., str. 10—17) — Gorski Jakub (1559) -- Novicampianus Alb. (1559).

Łętowski Katal. bisk. II 253—6. — Swięcki H. Pam. I. 239 i 40. — Starowolski Laudatio Acad. crac. — Muczkowski Statuta str. 203. — Siarcz. Obraz II 82. — Sołtykowicz O Akad. 398—401. — Freher Theatrum I 284. — Juszyński Dykcyon. II 60. — Wiszniew. Hist. lit. IX 91.

GLICZNER Erazm (ur. w Żninie r. (1541 † 1603 d. 26 Stycz. w Brodnicy). Appellatia ktorą się popiera y znowu wywodżi Obrona dołożna Confoederatiey Krolestwa Polskiego. Z okazániém pewnym, że Euangelicy Auspurskiey Confessiey, tu w Polszcże, w Litwie, w Prusiech y wszędźie w Państwie Korony Polskiey, w miástách koronnych, stołecznych, y innych: słusznie, potrzebnie, według woli Bożey, náuk Euangelii, Christusowey uczą, Sácramentá á nabożeństwo prawdźiwe sprawuią. A isz sámisz Doctorowie Kośćioła Rzymskiego, około obłądzenia tegosz Kośćioła swego, y tesz o náuce y nabożeństwie prawdźiwym, nas Euangelikow iásne prawdy przyznania czynią. Skąd się pokázuie, że nie słusznie Duchowieństwo Kośćioła Rzymskiego, nauki tych Euangelikow gánią, iey wyznawce trapią, kośćioły im biorą, Kaznodzieie y liud wierny prześladuią. Przez Erásmusá Gliczuera Sługę Christusá Páná, y Káznodźieię Jeymośći Pániey Zophiey z Zámośćia Dźiálińskicy, Podczaszyney Coronney, Brodnickiey Stárośćiney, nápisana y wydana. (Na końcu:) Drukowano w Kroliewcu u Jerzego Osterbergera Roku Panskiego 1598. w 4ce, ark. A—Z_1. i Aa—Yy.

Dedykacya Krzyszt. Radziwiłłowi Wojew. Wileń. And. Lesaczyńskiemu. Krzyszt. Zienowiczowi. Fab. Czema. Jan. Rozdrażewskiemu. Adam. Balińskiemu kasztel. Bydg. Janowi Rokosowskiemu kasztel. Stan. Latalskiemu. Jan. i Mik. Chlebowiczowi. Mik. Ostrorogowi. Adam. Talwoszowi. El. Pielgrzymowskiemu. Malcher. Semetowi. Mac. Roztworowskiemu. Stan. Pogorzelskiemu. Mik. Rożyńskiemu. Ad Gorayskiemu. Rusinowskiemu. Adr. Chełmickiemu. Adalb Dorpowskiemu. Jan. Ostromieckiemu i innym. W Królewcu 6 Grudnia 1598.

Pismo to, wyszłe z druku przed zjazdem różnowierców w Wilnie r. 1599, miało na celu zjednoczenie Rusi, niepołączonej z Kościołem Rzymskim, z tymiż różnowiercami — Bentkowski (II. 56.) przytacza tytuł łaciński tego dzieła, wyjęty z rękop. Hist. Eccles. Slavon. przez Węgierskiego.

Jocher 9541. — Band. H. d. k. p. III 94. — Mać. Piśm. III 405. (z Bibl. Warsz.) — Łukasz. Hist. br. czesk. 121—2. nota. — Wierzbows. III 3045.

Porówn Emporyn (Excepcia).
Chreptow. — Kórnik — Ossol.

— Erasmi Gliczneri Christi Jesu Servi: Et Ecclesiarum in Polonia Confessio-

nis Augustanae Senioris: Assertiones aliquot breues ac dilucidae pro Baptismo infantium, testimoniis veterum Patrum roboratae, contra Catabaptismum in Polonia, iam etiam proh dolor, exortum. Excvsvm Thoruniae M.D.LXIX. (1569) typis Stanis. Wurffschaufel. w 4ce, k. 8 i 51. (Ark. nlb. Niij. mylnie znaczono Miij).

Poprzedza poema łacińskie Leopolda Pannoniusa (Preussa z Węgier). — Wydane przeciw Grzeg. Paulego: Dowody które krzest 1568. — Dedyk.: Joh. Stroband Burgrafowi i Bern. Pullmanowi Prezyd.

Egzempl. Bibl. Jagiell. jest bez osobnego tytułu, bez wyraż. m. dr. i drukarni, ma zaś tylko 51 kart od ark. A. Zatem jest defektowy bo i poematu Pannoniusa nie ma. Podobno jestto pierwszy druk, tłoczony w Toruniu.

Wierzbows. III 2531. — Wiszn. IX 45. — Bock Hist. Antitrinit. 620). — Gesch. der Rathbuchdr. in Thorn. 1868. str. 2. (podaje: Affectiones zamiast Assertiones).

Jagiell. — Toruńs.

— Chronicon Regvm Poloniae, vna cvm origine gentis Regnique Polonici, Prouinciarum, districtuum, familiarumque praecipuarum, ciuitatum, arcium nec non in his aliquorum eventuum ac gestorum, Rempub. tám ecclesiasticam, quam politicam concernentium: a Lecho gentis Rege, vsque ad Sigismvndvm III. Regem, hac tempestate, Deo volente et benedicente, regnantem, succinctè compendioseque descriptum per Erasmvm Glicznervm Christi Domini seruum indignum. Svidas pag. 201. Atramentum et calamus immortales faciunt. Thorunii excvdebat Andreas Cotenivs Anno M.D.XCVII. (1597). w 4ce, kart 6 i ark A—S_4 (78 kart nlb.).

Na odwrot. str. tytułu jest 12 wierszy łac. Jana Rybińskiego do Jana Rozdrażewskiego kasztelana poznańskiego. Gliczner dzieło swe przypisał także Janowi z Rozdrażewa Rozdrażewskiemu kasztel. poznańskiemu swemu najłaskawszemu dobroczyńcy; dat. w Toruniu d. 18 Grudnia 1596 r. Na ostatniej karcie jest 14 wierszy łacińskich do autora dzieła, a 6. do czytelnika zwróconych, pod którymi podpis: Huldr. Schob. — Gliczner całą swą kronikę podzielił na 4 części. Tu zamieścił tylko część 1szą kończąc ją na Ziwicie ostatnim z pogańskich książąt polskich. Napisana bez żadnej krytyki; rozprawia tu n. p. w stylu napuszonym o Wizimirze zwycięzcy Danów, ślepo powtarzając błędy poprzedników. Mówiąc o Kruszwicy i książętach pogańskich wspomina o kilku żyjących panach polskich. Polaków wywodzi od tego, „że się zleli".

W Bibliotece Warszaws. Uniw. są egzemplarze z dwojakim tytułem. W jednym zamiast sentencyi z Suidasa, umieszczony Pelikan.

Załuski Program. 25 (pisze: „Gliczner Erazm co w Polskich superintendentem Prusiech zborów luterskich był, wydał Chronikę, lecz część pierwszą: ta idzie do Ziemiomysława. Druga, trzecia i czwarta nie wyszły dla śmierci autora. Tłumaczyłem po polsku: gotowa jest do druku, podam ją do Zbioru Polskiego").

Wierzbows. I 642. — Wiszn. I 57. VII. 197.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Breve Colloquium, contra Dialogum quendam de Coena Domini, quem sub personis Marchitae & Poloni, Joannes Caper, Ecclesiarum renascentium in maiori Polonia inspector, sparsit hisce diebus. I Timoth. 4. Nemo tuam iuuentutem despiciat, sed esto fidelium exemplum, in verbo, in conuersatione, in charitate, in fide, in castitate. Francophordiae ad Oderam anno 1565. w 4ce, kart nlb. 15.

Dedyk.: do Baltazara i Jana Strzezmińskich. Pismo to miało się wiele przyczynić, że Marcin Crossius na Synodzie Poznańskim roku 1567 Superintendentem Kościołów Wielkopolskich na miejsce Capra został wybrany, tamten zaś z urzędu złożony przeszedł do Socinianów r. 1588 i w Szmiglu na nowo się ochrzcił. Umarł r. 1609.

Obacz: Caper.

Friese. Beytr. II. Th. 2 Bd. s. 272. — Jocher 3907. — Band. H. dr. kr. p. I. 116.

Czartor. — Jagiell.

— Consensus. 2. Timoth. 2. Sectare justitiam, fidem, charitatem, pacem, cum iis, qui invocant Dominum ex puro corde. [Na stronie:] Consensus in fide et religione Christiana, inter Ecclesias Evangelicas Majoris et Minoris Poloniae, Magnique Ducatus Lithuaniae, et caeterarum ejus Regni Provinciarum, primo Sendomiriae, anno M.DLXX in Synodo Generali sancitus, et deinceps in aliis, ac demum in Wlodislaviensi Gen. Synodo, anno M.DLXXXIII.

confirmatus, et Serenissimis Poloniae Regibus, Augusto, Henrico, ac Stephano oblatus, nunc autem ex decreto synodico in publicum typis editus. Anno Christi M.DLXXXVI. (1586). Psalm 30 et 122. Benigne fac Domine in beneplacito tuo Sioni, et aedificentur muri Jerusalem. Sit Pax in propugnaculis ejus, et prosperitas in Palatiis ejus. w 8ce.

Tytuł wypisany z przedruku w Jabłońskiego Dan. Historia Consensus Sandom. od str. 182—195. — Jocher 8004 a. podaje krótszy tytuł według Chr. Sieg. Thomasa Altes und Neues 1754. str. 3 i zaznacza druk: Thorunii 1586. w 8ce.

— Toż:... Thorunii 1592.

Jocher 8004 b.

— Consensus. 2. Timoth. 2. Sectare justitiam fidem, charitatem, pacem, cum iis, qui invocant Dominum, ex puro corde. Torunii 1596. w 8ce, kart 66 nlb. — [Zarazem wydane:] Acta et conclusiones Synodi generalis Torunensis. Sprawy y uchwały Synodu generalnego Toruńskiego Anno D. 1595. mense Augusti. w 8ce, kart 48 nlb.

Akad.

— Komentarz [Wykład (?)] na list S. Pawła do Filemona. Grodzisk 1572. w 4ce.

Jocher 2506 z Friese'go Beytr. II Th. 2. Bd. str. 279 (podaje tytuł łać.). — Bandt. H. d. k. p. I 116.

— Kronika żywota Jezusa Chrystusa. w Grodzisku 1579. w 4ce.

Hoffman De typ. 36. wymienia to z officyny Nerynga, bez roku.

Węgierski, Hist. Eccl. Slav. — Friese II Th. 2r Bd. p. 279. — Bandtke H. d. Kr. P. I. 116. — Bentkowski, — Wszyscy przytaczają tytuł łaciński: Chronica doctrinae et operum Jesu Christi polonice ex quatuor Evangelistis collecta. — Siarczyński (I. 139) zapewne na domysł przetłómaczył tytytuł łaciński. — Jocher 8173.

— Ksyąszki o wychowanyu Dzyeći barzo dobre, pożyteczne y potrzebne, s ktorych rodzicy ku wychowányu dzyeći swych, náukę dołożną wyczerpnąć mogą. Teraz nowo vczynione y s pilnośćią wyrobione. w Krákowie drukowano przez Mattheuszá Syebeneichera Roku Pańskiego 1558. w 8ce, k. nlb. 118. (Druk goc.)

Przypis: J. O. W. P. Jerzemu i Szymonowi Jurgiewicom Xiążętom Słuckim Erazmus Glicner. — Wład. Wisłocki przedrukował roku 1876. w Krakowie. — Jocher 946. — Wiszniews. IX. 472. Ossol.

— Libellus brevis ac dilvcidvs contra nouos circumcisores Ecclesiae coenarios, qui sessionem in sacra Synaxi et acceptionem corporis et sanguinis Christi, in manus, audacter et temere hisce turbulentis temporibus, incautis hominibus obtrudunt, maximo cum scandalo piorum et impedimento cursus Euangelii. [Tu dwa godła, jedno z Timoth. I 4. Nemo tuam ..... drugie z 1. Cor. 10. Sine offensione estote .....]. Francofordiae ad Oderam Anno M.D.LXIIII. (1564). w 4ce, kart nlb. 19 i 1 biała (ark. Eiij).

List przypisny do Andrzeja Jankowskiego młodszego (patrono et benefactori).
Jocher 3905. Czartor. — Jagiell.

— Nauka y praktyka, z którey rozmaite czasy y czasow postępki a przygody, dobre y złe, pogodne y niepogodne, łatwie a sprosta wyrozumieć można. Teraz nowo wydane 1558. Lazarus Andreae excudebat. w 8ce, ark. $5^1/_2$.

Przypis: Hier. Bużeńskiemu żupnikowi krakowsk. sekretarzowi J. K. M.

Z wyrażenia: Nowo wydane, możnaby przypuszczać iż była także wcześniejsza edycya. Opisuje pory roku o czem Wiszniewski IX 576.

— Odpór na odpowiedz questiy niektorych podanych o kośćiele Powszechnym, y na ksiąszki nauk barzo niezdrowych, á zadnego gruntu w piśmie Bożym nie maiących, o Mszách y iałmuznách za umárłe wierne, y o ogniu czyscowym zmyslonym od księży szkolney Jesuitów. W obecz wszytkim nietylko kaznodzieiom do náuk pogrzebnych, ale y każdemu wiernemu krześćijáninowi do vtwirdzenia prawdy Słowá Bożego y do Obaczenia á vznánia podziwnych á nie viętych wierze Chrystusowey, błędów y wykrętów dzisieyszych Jesuitów y innych náuczyćielow papieskich, bárzo potrzebny y vżyteczny. Spisány a wydány przez Erazmusá Glicznera sługę Chrystusa vkrzyżo-

wanego. Johannis V. Kto słucha słowa moiego a wierzy temu, który mię posłał, ma żywot wieczny y na sąd nie przydzie, ale przeydzie z smierci do wiecznego żywota. W Grodzisku u Melchiora Neringa 1579. w 4ce, k. 5, str. 56.

Przypis Piotr. Zborowskiemu Wojewodzie i Staroście Krakow. Stobnickiemu i Kamienieckiemu, Hr. Stanisł. Gorka Wojewodzie Poznan., Staroście Brzeskiemu, Kolskiemu i Pilskiemu i Xiąż. Mikołaj. Radziwiłłowi Wojewodzie Wileń. Kanclerz. i Hetman. Litew. — Z tej dedykacyi wnosi Friese, że Zborowski i Radziwiłł byli wyznania Augsburskiego, nie zaś Szwajcarskiego. Podpisał się tu Gliczner Superintendentem Kościołów Augsbur. Konfessji. Hoffman de Typograph. wymienia druk ten w Grodzisku u Neringa, bez oznaczenia roku.

Friese. Beytr. 2 Th. 1r Bd. s. 434, 2r Bd. s. 273. — Wierzbow. I 725. — Jocher 2915 *a*. — Maciejow. Piśm. III 404.
Kórnic. — Warsz. Uniw.

— Odpor na odpowiedź Ksieży Szkolney Jezuitow, którą dali na kwestye niektóre o Kościele y o Czyscu, spisany y wydany w Poznaniu r. 1582.

Ta edycya nie jest pewną, bo podania Siarczyńskiego zawsze są niekrytyczne.
Siarczyńs. I 139. — Jocher 2915 *b*.

— Societas et Symbola doctrinae et morvm, Arij et Trideitarum modernorum Arianorum, eorum, qui Valentini Gentilis dogma de Veneranda Trinitate, disseminant hinc et inde: Quibus opponitur castitas et candor, in huius abstrusissimi articuli fide, verae Ecclesiae. 2. Petri Cap. 2. In vobis erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis, et eum qui emit eos, Deum negant, super ducentes sibi celerem perditionem. Anno M.D.LXV. w 4ce, kart 11 nlb. i 1 biała.

Dedykacya do Marcina Niegolewskiego. Na odwrocie tytułu epigramma Andreae Celichii. — Autor nie wymieniony. Tylko Sobolewski mniema, że to Gliczner. Rozprawiają tu Ariani i Trideitae i Ecclesia.
Jocher 3343 — Wiszniew. IX 44.
Czartor. — Jagiell.

— Synod zgodne rozumienie zopólne. 1570. ob. Synod.

— Synodus Gostinensis, celebrata Anno Domini M.DLXV. die decima quinta Junii, praesentibus multis Magnificis ac Nobilibus Viris, atque item Rev. Verbi Dei Ministris, descripta per Erasm. Gliczneruin.

Wydrukowane w dziele Thomasa str. 11—21 z rękopisu Bart. Crossiusa. Pismo to Gliczera składa się z trzech części: I. de Rebus. II. de Personis 1) Spiritualibus 2) Secularibus III. de Actionibus.

— Erasmi Gliczneri Znenensis De Sacrosanctissima Trinitate, orthodoxae ac uerissimae obseruationes, quibus cumulatissime, ostenditur. Trinitatem ter quaterq. adorandam, esse unum illum ac uerum Deum, de quo in Deutero, dicitur, Audi Israel Dominus Deus noster Deus unus est, hac turbulentissima tempestate apprime utiles necessariaeq., pijs omnibus, qui à nouis, hoc in articulo fidei, Arianis, conspuuntur, insectanturq. Hilarivs de Trini. lib. 7. Hoc demulare Antichristi est, hoc negare Judei est, hoc nescire gentilis est. Francoforti ad Oderam, In Officina Jo. Eichhorni, Anno M.D.LXV. (1565). w 4ce, kart nlb. 116 (signat. A. Aa—Z. i a—e).

Dedyk.: do Stanisława Ostroroga, Kaszt. Miedzyrzeckiego (kart 7).
Jest to pismo wydane przeciwko Janowi Caperowi, który był pastorem Kościoła reformowanego.
Friese Beytr. II. Th. 2 Bnd. p. 231. — Wierzbow. I 263. — Jocher 3627.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Taniec i rozmowa o nim, w kthorey się to zamyka, skąd poszedł taniec, co są za owoce jego. A ieslisz się godzi człowiekowi krześciańskiemu z białłemi głowami tańcować. 1563. Grodzisko, Glitzner. w 4ce, k. 4.

Edycya: Królewiec 1598. zapewne nie istnieje.

— O małżeństwie.

Zapowiedział w Książkach o wychowaniu, że taką książkę wyda.

— ob. Assertiones (1569) — Confessia (1594) — Consensus (1586) — E. W. X. (Excepcya przeciw Apellacyi 1600) — Eutropiusz (Kronika 1581) — Isocrates (Oratia, przy Lorichiusu 1558) — Lorichius Reinhold (Isocrates Oracya 1558) — Rybiński Jan (Gęśli 1593).

Friese III 270. — Ringeltaube Beytrag zur Augsb. Conf. s. 61. — Bentk. H. lit. II 56. 550. 234. — Bandt. H. dr. kr. p. I 116—7. III 63. 94. II 157. — Braun. De Scriptor. pol. 1739. 108. — Preussische Liefer. s. 682. — Gołębiowś. O dziejop. 99. — Siarcz. Obraz. I 138. — Wiszniews. Hist. lit. I 57. VI 424. 539. 542. IX 576. — Jocher I str. IX. — Acta histor. eccles. III s. 191. — Łukaszew. Wiadom. o dyssyd. w Pozn. 1832. s. 74. 114. — Łukaszew. O kość. braci czes. w WP. 20. 68 82. 132. 134. 140. 142. 148. 160. 163. 167. 172—3. 175. 178. 181. 186—7. — Łukaszew. Hist. szkół I 112. — Maciej. Piśmienn. III 128—9. 11. 404—6. — Maciejow. Polska I, 322—4. — Dziennik Warsz. 1826. III 101. — Encykl. Orgelbr. IX 975—7. — Zernecke Thorn. Chronicke 1711. str. 119. — Witte Diar. biogr. 1688. ad ann. 1603. — Hartknoch H. E. P. str. 908. — Irenici Caput XVII. str. 83. — Jabłoński Historia Consensus Sendom. — Węgierski (Regenvolscius) str. 94—5. — Rhesa Ludw. Nachrichten 1834. s. 12. 254.

Gliczner Mikołaj ob. Rybiński Jan (In gratiam 1590).

Gliniany ob. Załuski Józ. Andr. (Specimen 1735).

Gliniański rokosz ob. Granowscy Panowie (1788) — Kalendarzyk polityczny (na r. 1763). — Kołudzki (Thron 1707).

(Gliniany). Nadgrobek Gliniański, Komedya wolności pod Glinianami. Sceny tragicznym Aktem w pałacu wieczności wystawione. w 4ce, k. 3 (z ryciną: Żałosna scena Gliniańskiej tragedyi).

Oprawne z Kołudzkiego Thron 1707.

Rokosz pierwszy był 1381. przeciw Ludwikowi, za baśń uznawany. Drugi rokosz był 1537. wojną kokoszą zwany. W r. 1705. tutaj Mazeppa rezydował.

Czapski.

Glinka Franciszek ob. Fredro And. M. (Potrzebne konsyderacye 1660. 1667. 1676. 1789. Zwierzyniec Jednorożców 1670).

Bandt. H. dr. kr. p. II 137. — Bentk. H. lit. I 873.

Glinkiewicz Ambrosius ob. Acta (1734).

GLINOJECKI Karol Soc. J. (1647. † 4 Września 1702). Rozmiar troiaki laski Marszałkowskiey Jaśnie Wielmożnego Jegomości P. Alexandra Hilarego Połubińskiego. Wielkiego Márszáłká W. X. L., Wołkowyskiego, Bobroyskiego, Poryckiego, Kolczyckiego, Jezierzyckiego, Wielatyckiego, Głowsiewickiego etc. Starosty, Pvłkownika J. K. M. Przy akćie exeqwialnym w kośćiele Cimkowickim dnia 16. Styczniá roku 1680. Okazány y do druku podány przez X. Karola Glinoieckiego Theologa Soc: Jesu. Cum permissu Superiorum, Vilnae typis Academicis, Anno D. 1681. w 4ce, kart 25 nlb. (Druk gocki).

Przypisał autor proszą synom zmarłego Dominikowi i Krzysztofowi.

Brown. Biblioteka pisarzy S. J. str. 179. — Sommervogel III 1500.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Glińska Anna ob. Clementinus Daniel (1622).

Glińska Konstancya ob. Gutowski Waleryan (1673).

Glińska Teofila ob. Switkowski P. (Magazyn 1784).

Gliński Andrzej ob. Borawski X. Jan (1613).

Gliński Antonius ob. Barberinus Franc. Card. (1727).

GLIŃSKI Benedykt. Kazanie na uroczystość b. Stanisława Kostki u OO. Jezuitów w Krakowie 1697. Kraków, w drukarni Mik. Al. Schedla. folio.

GLIŃSKI Daniel. Q. D. B. V. Disquisitio academica de Jvre Principis circa religionem qvam Praeside Jo. Wilhelmo Goebel J. V. D. ejvsdemque in Regio-Dvcali Jvlia P. P. O. publico ervditorum examini ad diem XXVI. Jvlii An. M.D.CCXXV. (1725). submittit auctor Daniel de Glinnik Glinski Eques Lithvanus. Helmstadii, typis Pavli Dieterici Schnorrii, Acad. typogr. (1725). w 4ce, str. 97.

Caput V: De statu religionis evangelicae in Polon. et Lith. str. 71—94.

Jagiell. — Przeźdz.

Gliński Fabian ob. Kopia traktatu (1779).

GLIŃSKI J. Prawdziwa wdzięczność sługi okazana po śmierci Panu. Warszawa, druk Groela 1780. w 8ce.

Dzików.

GLIŃSKI Jakób. Capitolium eruditi honoris priscis divorvm symbolis insigne, virtuti, et doctrinae, V. V. D. D. IX. primae laureae Candidatorum, dum in alma Vniversitate Cracoviensi, per Excellentiss. ac Doctis. Dominum, M. Samvelem Kowalewski, philosophiae et medicinae Doctorem, Collegam Minorem, praepositum S. Alberti. In florentissima illustrium hospitum corona artium et philosophiae baccalaurei, ritu solenni renuntiarentur honorificè apertum. In vim amoris et gratulatorij applausus. A V. D. Jacobo Glinski, eiusdem laureae Candidato. Luci publicae Consecratum. Anno salutis 1674. die 17. Martij. Crac: ex officina Schedeliana S. R. M. Typogr. folio 3 ark.

Na odwrot. str. tyt. herb Srzeniawa; pod nim 8 wiersz łac. Przypis Janowi z Lipia Lipskiemu Staroście Czchowskiemu Kommissarzowi i Wojskiemu Wdztwa Krak. — Rozpoczyna: Oda na S. Jana Kantego. Podziękowanie wierszem professorom egzaminatorom: Mikołajowi Brosciuszowi, Janowi Michalskiemu i Grzegorzowi Ochabowiczowi. — Bakałarzami NN. WW. i filozofii byli: Jan Kanty Kuczankowicz Lwowianin, Jędrzej Chasnicki profess. kanoników Regul. premonstratensów, Kazimierz Grodzicki Krak., Aleksander Mieroszowicz, Paweł Franciszek Wołecki, Jan Józef Gorecki, Albert Kurełkowicz, Stanisław Wadowski; zaś dla Jakuba Glińskiego napisał pochwałę wierszem elegijnym Kuczankowicz. — Za rektorstwa Alberta Łancuckiego.

Jocher 1444. — Juszyń. Dyk. I.
Jagiell. — Ossol.

— ob. Paraccianus (1756).

GLIŃSKI Jan. Actum in Curia regia varsaviensi feria quarta in vigilia festi Sancti Jacobi Apostoli, anno domini, Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo septimo ... Puncta tam remanifesti quam manifesti a Joanne Gliński, Joanne Goleiowski ac Samuele Woyna nuntiis terrestribus ad officium et Acta castrensia capitan. Varsaviensia contra protestationem nomine Cardinalis Radzieiowski Archiep. Gnesn. in castro Ravensi factam porrecta feria quinta in Vigilia festi S. Jacobi Apostoli 1697). fol. kart 3 nlb. Czartor. — Jagiell.

GLIŃSKI X. Jan Chryzostom. Kazanie na Obsequiach JW. Paniey JMci Theodory Hrabianki na Tarnowie Tarnowskiey, Kazimirzowey Leonowey Sapieżyny podkanclerzyney W. X. L. Starościny Orszanskiey, Wołpienskiey, Luboszanskiey &c. &c. w Białyniczach w kościele Oycow Karmelitów A. R. O. Fundacyey Sapiezyskiey od konwentu tamecznego odprawowanych. Przez Oyca Jana Chrysostoma Glińskiego. Theologii S. Magistra, Diffinitora, y Kommissarza Konwentów Białoruskich tegoż Zakonu 22 Novembr. w Roku 1652. w Białyniczach u Oycow tegoż Zakonu. w Drukarni fundaciey JW. Pana Podkanclerzego (1652). w 4ce, kart nlb 15.

Dedykacya Kazim. Leon. Sapiezie Podkanclerzemu. Ossol.

— Sacra ex teologicis de gratia divina theoremata. Per patrem Joannem Chrysostomum Gliński, sacrae theologiae magistrum, regentem conventus Vilnensis Carmelitarum Sanctorum Omnium collecta, & publice in augusta D.Vladislai Jagelonis aede Posnaniensi Corporis Christi, tempore comitiorum provincialium Carmelitarum Anti: R. O. ad discutiendum proposita. Anno post Deum hominem factum 1649. Die ... Mensis ... Hora ... w 4ce, k. nlb. 6.

Dedyk.: Abrahamo Woyna episcopo Vilnensi. Czartor.

(Gliński Michał † 15 Września 1534). [Życie kniazia Michała Glińskiego marszałka litewskiego].

Miało być wydane w Lubczu 1560, jak (według M. Wiszniewskiego) wspomina Wielądko w Herbarzu(?), co zapewne mylne, bo druki w Lubczu w tym czasie nie istniały. — Jednakowoż w Herbarzu Wielądka, nie znajduję Glińskiego w abecadłowym porządku.

Bandt. Hist. Pols. 1835. II. 83. 88. — Swięcki Hist. Pam. I 68. — Górski Tomiciana I. 15—17. 22—23. — Encykl. Orgelbr. X. 7—16. — Wiszn. I. 50. n. 48.

Gliński Mikołaj ob. Clementinus Daniel (1622?).

GLISZCZYŃSKI Antoni Julian. Głos Jaśnie Wielmożnego Antoniego Juliana Gliszczyńskiego posła woiewodztwa poznańskiego d. 4 Stycznia 1791 roku

na sessyi seymowey miany. 1791. fol. str. 4. Branic.

— Mowa J. W... Posła Woiew. Poznańskiego dnia 17 Lutego 1791 miana. fol. k. nlb. 2.

Miane względem Konstytucyi.

— Projekta o miastach. (1789?) fol. str 1. Branic.

— Przymówienie się in turno na sessyi dnia 7 Stycznia przez J. W. A. J. Gliszczyńskiego posła woiewództwa poznańskiego. (Warszawa). Drukarnia wolna 1791. fol. k. 2. Branic.

Gliszczyński Józef i Kajetan ob. Boelcke J. J. (Adorea 1763).

GLISZCZYŃSKI Mathias. Compendium legum ex Statuto et Constitutionibus Regni Poloniae quae videlicet tantum ad continuum usum Judicantium et Litigantium requiruntur, ex farragine Legum per Alphabetum ad Annum 1736. excerptum. Authore Mathia Gliszczyński, Notario Terrestri Palatinatus Calissiens: Calissii, Typis S. R. M. Collegii Karnkoviani Soc: Jesv An: 1754. w 4ce, k. 2. nlb., str. 231; 1 tabl. fol. Nomina Cognatorum; 1 k. Animadvertenda; 1 k. Errata.

Na czele przywilej Augusta III. Do str. 191 alfabetycznie podane przepisy z podaniem dat konstytucyi. Od str. 192 idą: Rotae juramentorum, po łacinie i po polsku. Od str. 228: Seymów zebranie.

Bentk. H. lit. II 174. — Janoc. Lexic. II 178. — Encykl. Orgelbr. X 24.

Akad. — Branic. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeździ. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zielińs.

— ob. Boelcke J. J. (Adorea 1763).

GLISZCZYŃSKI Waleryan z Gliszczanki. Wymiar Naboznych Przymiotow: w Patronie Krolestwa Polskiego S. Stanisławie Szczepanowskim, Biskupie Krakowskim, Kochanym Męczenniku Chrystusa. Przy Translacycy Coroczney Katholikom Pobożnym, Przełozony. W Krakowie, w druk. Marc. Filipowskiego, R. P. 1645. ark. D_4.

Mieści lichy wiersz, żywot ś. Stanisława opisujący. Przypisane dziełko: Jerzemu Sebastyanowi Hrabi na Wiśniczu Lubomirskiemu.

Maciej. Piśm. III 855. — Juszyń. Dykc. I. Dzikow. Ossol.

Glivius Maciej Rector Scholae Claudiopolitanae. [Tłomaczył na łacińskie dzieła Nataniela Eliasza Matthania, z niemieckiego).

K. Wilkowski (str. 87) mówiąc o błędach Budnego względem wykładu Pisma S. taką czyni wzmiankę o Gliviuszu: „Lecz boię się by nie z Macieia Gliviusa (tak go zwano poki tu w Polsce chodząc, Ministry, Zbory y Pany zwodził od tych ostatkow Chrześciaństwa, y poki się był nieobrzezał) tamtych omyłek przyniosł. Wiadomo iest, jako wiele ludzi ten bezecnik w Polszce, y w Siedmigrockiey ziemi (z swym discypułem, Franciszkiem Dawidowiczem) w żydostwo sprosne wwiodł“.

Gliwowicz X. ob. Ostrowski G. (Znakomitość 1769).

Gloczer Zygmunt ob. Ecchius Valent. (b. r.).

Głód litewski ob. Sudrowiusz (Nauka 1580).

GLODIUS Paulus. Catechism. To iest Sumá Wiáry Chrześćiánskey, krotko po Niemiecku y po Polsku zebrána dla ćwiczenia młodych dziatek. Catechismus, Das ist, Die Summa dess Christlichen Glaubens, Deutsch und Polnisch, kurtz zusammen gefasset, zur vbung der kleinen Kinder. Jetzo auffs newe corrigiret. Zu Breslaw druckts und verlegts Georg Baumann. w 8ce, k. sig. A—Rviii (nlb. k. 136).

Na odwrotnej stronie tytułu znajduje się wizerunek Glodiusa (w wieku lat 74). Druk z początku XVII wieku (około 1607). — Drukowane w dwu językach obok, z drzeworytami w tekscie. Glodius mówi, że „pirwej dał był w druk thy książeczki, a gdy już więcej ich nie było, proszony był aby je powtóre na świat wydał; nieco k' nim przydawszy“. Mówi że to z niemieckiego wykładano. Zaczyna polskim abecadłem i polskie vocales jak wymawiać. Dalej, główne części Catechizmu. O spowiedzi. Przepiękne namowy słowa Bożego (k. G_{11}). Chrześciańska modlitwa (ark. N). Piosnka przed jedzenim. Grates z nutami (ark. P.). Piosnka duchowna X. Paul. Eberus (karta Riij). — Edycya pierwsza nie znana. Jagiell.

(Glodius Paulus). Epithalamia In Honorem Nuptiarum Reverendi Viri, Pietate, Virtute, Et eruditione praestantis, Domini Pauli Glodii Sbanschinensis in

inclyta urbe Vratislavia divini verbi ministri: et pudicae virginis Ursulae, honesti viri Johannis Bergmanni etc. filiae: Scripta Ab Amicis Sponsi. Witebergae Excudebat Laurentius Schwenck. Anno M.D.LXV. (1565). w 4ce, k. 10. (Po łac. i grec.). Wrocławs.

Głodkowski Wawrzyniec Józef ob. Arteński Raf. C. (Triumphans 1672).

GLOECKNER Franciszek Józef. Nayiaśnieyszy Królu Prześwietna przy boku jego Rado nieustająca. (Die 5ta Febr. 1785). fol. k. 1. — (Zarazem:) Memoryał powtórnie na odpowiedź od W. Szęskiego Pułkown. Woysk Kor: daną podany. (Die 12. Febr. 1785.) fol. k. 1.

Spór z powodu, że Blum i Poszman w przytomności Glöcknera summę 600 dukatów pożyczyli od Sismilicha pułkow. W. Kor. a wystawili rewers na 1600 dukatów na rzecz Szęskiego pułk. W. Kor. Jako nie znający języka polskiego, dał się podejść, i lubo sam nic nie brał, został pozwany o dług. Akad.

Glogauisch ob. Gryphius Andreas (Fürstenthum 1653).

Gloger Joannes ob. Głogoviensis (Chiromentia).

Glogovia ob. Langius Elias (incinerata 1616).

Glogoviensis Andreas Eumorphus ob. Górski Jakób (1585).

GLOGOVIUS Bernardus. Bäpstischer Phariseer das ist Revocation Predigt .... Stetini, Rhetius, 1639. w 4ce, sign. C_2.

Autor był Bernardynem z Poznania. Czartor.

GLOGOVIENSIS Joannes († 11 Lut 1507 r.). Alexandri Gallici, quem plurimi ordinis minorum et sacre pagine professorem excellentissimum kathalogoque sanctorum inscriptum affirmant. Secunda pars doctrinalis sui de artificiosa dictionum constructione ordine et regimine. [Na stronie odwr. tytułu:] Artis grammaticae precepta Alexander ille Gallicus, quem plurimi et despectum et abijtiendum sompniant, in secunda parte doctrinalis sui, artem denique regendi, construendi et ordinandi dictionum elegantissime edocuit ex proprietatibusque rerum et modis essendi, ut ex radice precepta et regulas in dyasintativa observandas conscripsit; ut id quod artis esset ex natura probaretur. Ille enim nature processus a summo deo institutus noscitur, ut in terrenis et celestibus regimen et ordo optimaque rerum unio inveniretur. In numero enim, mensura et ordine omnia constituta divine tradunt littere, et ubi ordo non est, omne bonum abest. Sic et in arte que naturam imitatur, ut ille Aristoteles, omnium Philosophancium princeps, secundo phisicorum edocuit fieri oportet; ut itaque incipiencium et iuniorum animi in dyasintetice preceptis et regulis et exercitari docerique possent, Ego magister Joh. Glogoviensis alme florentissimeque universitatis studii Cracoviensis, maioris collegii artistarum collegiatus, pro laude dei, gloria famaque universitatis nostre et pro iuniorum studentium institutione, questiones compendiosas cum argumentationibus in secundam partem Alexandri Gallici breuiter recolligere institui. Impressum autem est hoc opus ad impensas optimi humanissimique viri domini Johannis Haller civis Cracoviensis, virorum doctorum fautoris excellentissimi. An. 1500. [Na końcu:] Impressum est hoc opus Lyptsk per Baccalarium Wolfgangum de Monaco anno Salutis nostre M.CCCCC. [tu godło Wolfganga Stoekel]. w 4ce, ark. 21 (sygn. a—q).

Wiszn. III 302.

— Argumentū I librū porphirij peripatetici ysagogicum in kathegorias arestotilis. Arestotiles omnium philosophorū princeps: vniuersale principiū artis et scientie demōstrat et omnem scientiā vniuersaliū fore persuadet Porphirius ille peripateticus quid vnū quodq. eorū sit ad grisariorū facili doctrina describit: vt igitur ingeniosis adolescentibus eiusdem Porphirij de quinq; vniversalib; intentio resolutior existat. Ego magister Johannes Glogouiensis alme florentissimeq; vniversitatis studij Cracouiensis maioris Collegij artistarum collegiatus pro laude dei gloria famaq; vniuersitatis nostre in cōmunemq; ado-

lescentum profectū magistri Johānis Uersoris super veteri arte questiones in leuiorem modū resoluere institui. Impressum autem est hoc opus ad impensas prouidi humanissimique viri domini Johannis haller Civis Cracouiensis virorū doctorum fautoris excellentissimi. Anno Christi salvatoris Jesu 1504 currente. Nūcq in nomine eiusdem saluatoris genitricisq; sue Marie virginis benedicte propositū incipio feliciter. (Niżej bujnym charakterem:) Exercitium veteris artis. [Na odwrocie tytułu: Znak drukarni Hallera. Pogoń. Orzeł i Brama]. (Na karcie 156 na końcu:) Hoc opus a principio usque in finem est diligentissime recollectum per magistrum Johannem Glogoviensem in florentissimo studio Cracovien. Anno Dni Millesimo quingentesimo quarto currente In Die Sancti Galli Confessoris. w 4ce, kart 172 nlb. (ark. A—U_6. i a—bvııı.).

Do karty 71 nadpis: Questiones in praedicabilia Porphirii. Do karty 131 nadpis: Questiones in Cathegorias Arestotilis. Dalej aż do karty 156: Questiones in Periarmenias Arestotelis. – Do tegoż dzieła dołączone są: Sex principia Gilberti Por(ritani), 16 kart nieliczb. Na końcu karty 172: Finis questionum in Gilbertum Porritanum.

Jocher 97. – Wierzbowski I N. 7. — Lelewel Bibl. ks. I s. 73. N. 2, tabl. IV. -- Wiszn. III 195.

Obacz: Exercitium veteris artis.

Branic. — Czartor. — Czetwert. – Jagiell. — Ossol.

— Argumentū in librū porphirij peripatetici ysagogicū ı Kathegorias Arestotiles. Arestotiles olım philiosophor; prīceps vniversale principiū artis et scie demonstratet oem sclaz vniversalīū fore psuadet Porphirius ille peripateticus qd vnuz qdqz eor. sit ad grisaroiū facili doctrīa describit ut igit' ingeniosis adolescentibus eiusdē porphirij de qnqz universalibus intētio resolutior existat. Ego magister Joānes glogouiēsis. almo florētissimeqz vniuersitatis studii Cracouieñ: Maioris Collegij artistarū collegiatus plaude dei gloria famaq. universitatz nostre in cōez q. adolescetū pfectū Magistri Joaīis Uersoris sup veteri arte questiones in leuiorē modū resoluere institui. Impressum aūt est hoc opus et de nouo reuisus (tak) ad impensas puidi humanissiquz viri dñi Ioānis haller Ciuis Cracovieñ. Anno Xpi Saluatoris Jesu. 1516. currente. Exercitiū veteris artis. w 4ce, k. nlb. 144. (sign. a—xiiij) i Sex principia (ark aa—bbvı.).

Na karcie 160: Recollectum per magistrum Joannem Głogouiensem in florentissimo studio Cracoviensi. Anno Dni Millesimo quingentisimo quarto currente. Adest finis feliciter. — Do karty 58 idą: Questiones in Predicabilia Porphirii Do k. 109: Questiones in Cathegorias Arestotelis. Dalej zaś Questiones in periarmenias. Na k. 130: umieszczony orzeł Jagielloński przepasany literą S. Dalej idzie dodatek Gilberti.

Jocher 98. – Wiszniew. H. lit. III 195. — Wierzbows. II 925.

Czartor. — Dziedusz. — Dzików — Jagiell. — Moszyńs. — Ossol. — Petersb. — Płoc. Sem. — Włocław. — Zamojs. Ord.

— De causis matrimonii. 1509.

Czacki II. 37. — Sobieszczański w Encykl. Orgelbr T. 10. Podanie niczem nie poparte, zwłaszcza, że już w tym roku nie żył Głogowczyk.

— Computus chirometralis pod tem drzeworyt wyobrażający pięć osób, nad którem wstęga a na niej napis w skróceniach:) Clericus in ecclesia quattuor sciat esse tenenda: Grammaticam, musicam, Ius canonum atque kalendas). (Na końcu:) Habes humanissime lector cōputi Chirometralis opus(resolutū emendatū et permagna lucubratione castigatum ad unum ciclum magnum spaciolū sc. 76 annorū qui incipit anno 1482 et durabit ad annū 1558 per magistrū Joannē Glogouiensem canonicū ecclesie diui Floriani collegiatum maioris Collegij virū omniquaq; doctissimū decus singulare vniuersitatis Cracouiensis decantate ferme totū per ambitū orbis terreni studium ob matematicum non ignobile) vltimū inter reliqua plurima sua opuscula super triplicem philosophiam Arestotelis ph'orum principis Ethicen Phisicen et Dialecticen) alia litteris impressorijs mandata alia pluto Stigius triceps obumbrat; qd' opus anno dnmini. (tak) 1507. quo datū est in lucē. et impressum expensis domini Jo-

annis Haller ciuis Cracouieñ. breuiusculo post tempore Magister Joannes Głogouieñ. illius castigator. vite sue extremum clauserat diem 3. ijdus Februarias. Finit foeliciter. w 4ce, k. 39 (ark. Aii—G_5).

Druk gocki ze skróceniami. Na odwr. ryciny tytułowej wiersz ad lectorem, kończący się: Lector emas petito libellum. W wierszu tym wyrażono, że dawniejsza edycya przepełniona była błędami, lecz tekst poprawiono ręką uczoną: Sed me politis munificus notis, Haller papijro pressit.

Jagiell.

— Computus Chirometralis [Niżej rycina: siedząca niewiasta trzyma globus, po obu stronach dwaj uczeni, nad głową napis: Astronomia. Dołem: Clerus in ecclesia quattuor sciat esse te nenda. Grāmaticā Musicā Jus canonū: atq; Kalendas.] (Na końcu:) Habes humanissime lector... (jak w poprzedniej edycyi aż do:) Anno domini datum et in lucem breviusculo post tempore Magister Joannes Glogouieñ. illius castigator vite sue extremum clauserat diē 3. idus Februarias. Denuo reuisum et impressum, expensis domini Johañis Haller ciuis Cracovieñ. Anno Salutis nostre Millesimo quingentesimo undecimo (1511) primo die Augusti. J. v. h. v. g. m. s. s. l. v. d. i. e. w 4ce, k. nlb. 39 (ark. Gv.).

W tej edycyi arkusze przy literach znaczone są liczbami rzymskiemi, gdy w poprzedniej są arabskiemi. — Na odwrocie tytułu wiersz ad lectorem, ma cztery pierwsze wiersze odmienione w ten sposób:
Cui nuper atris fedus eram notis
Erore plenus multiplici liber.
Mendosus: asper ac ineptus:
Barbaricusq; sordidatus.
Dzieło ma dwie księgi. Zaczyna: Argumentum et introductio a na k. 3: Iste liber est totalis Computi Chirometralis alias de cuius subiecto dictum est in precedentibus. Na k. Cv. jest: Liber secundus et partiales qui Computus maior Chirometralis dicitur qui plus astronomic. q; ecclesiasticis existit.

Wierzbows. I N. 16. (ma kart 35), oraz II 843. (ma kart 33). — Janoc. Nachr. IV 118 (tytuł ma odmienny). — Bentk. H. lit. — Sołtykowicz k. 170. — Wiszniew. IV. 140.

Akad. — Berliñ. król. — Branic. — Chrept. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Kórnik. — Ossol. — Petersb. — Płockie Sem. — Warsz. Uniw. — Zamojs.

— Conclusio primi articuli d'Eclipsi Lune totali ventura. Corporis lunaris Eclipsis integra. Anno nostro currente super decimo nono gradu signi virginis vicesima nona Februarij ad noctē sequentē ventura mortalibus hominibus plurima nūciat incomoda. (Pod tem tarcza księżycowa w pełni zaćmienia, cała czarna.) Impressum Cracouie. Bez r. i dr. (1504, u Hallera). w 4ce, druk gocki.

Na odwrocie tyt.: Prognosticum magistri Johannis Glogouiensis de eclipsi lune totali anno nostro 1504 ..... ventura.... i t. d. Ponieważ wspomina tu o roku 1503 jako minionym, prognostyk ten widocznie drukowany r. 1504. Litery uncialne są zupełnie te same, jakie Lelewel na tabl. III w wierszach 7 i 8ym podaje, jako używane w Krakowie, a J jest takie, jak na tejże tablicy w wierszu 11 w wyrazie: Impensis Johannis Haller Lelewel podał. — Z Prognostyku tego ocalały w Bibl. Jagiell. tylko karta tytułowa i ostatnia, kończąca się wyrazami: Finit feliciter.

Jagiell.

— Declaratio Donati Minoris de octo partibus orationis, cum pulcherrimis questionibus admodum studiosis scholaribus proficua. (Na końcu:) Ego M. Joannes Glogoviensis quaestiones has recoligere institui. Impressum 1500 ad impens. Joannis Haller. Liptzk per Baccalarium Wolfgangum de Monaco 1500. w 4ce, ark. T_6.

— Minoris donati de octo partibus orationis cōpēdiosa interpretatio p. magistrum Johannē Glogoviēsem pro iuniorum institutiōe in Florigera Cracoviē. univēsitate breviter in unum recollecta. (Pod tem herby Korony, Litwy i brama Krakowa). Impressum Cracouie. [Na karcie drugiej jest nowy tytuł:] In minorem magistri Donati de octo partibus oratiōis librum maiori volumini Prisciani correspondentem argumētum incipit feliciter. [Przy końcu argumentu na tejże stronie te wyrazy:] Ego magister Joannes Glogouiensis alme florētissimeq; universitatis studii Cracoviensis maioris collegij artistarū Collegiatus .... Questiones compendio-

sas in libellū magistri Donati de octo partibus orationis recolligere institui vt sic iuniorum ingenia artis grammatice principijs valeant edoceri. Impressum est autem hoc opus, Anno 1503 currente. Ad impensas .... Domini Joannis Haller Ciuis Cracoviensis doctorum viror. fautoris excellentissimi. Nuncq; operis intentio Cristi Jesu nomine inuocato eiusq; genitricis marie virginis auxilio et gratia implorata feliciter in hunc modū incipit: utq; felicius usq; in finem procedat deus faueat immortalis. w 4ce, ark. nlb. U_7 (kart nlb. 119).

Jocher 528 *a*. — Janoc. Nachr. III 109. — Wierzbow. III 2040.
Jagiell. — Konst. Popiel w Czaplach wielkich.

— Donati minoris gramatici non vulgaris de octo partibus orationis egregia utilisq; declaratio. cū pulcherrimis questionibis studīosis scolaribus plurimum accomodatis: per venerabilem virum mgrm iohannem glogouiensem in studio Cracouiensi edita. Jam denuo et iterum emendata reuisa diligenter atque impressa.

Laurentius Coruinus ad lectorem.
Donatum latie qui fundamenta loquele
Optima pro teneris contulit ingenijs
Percepta vt facilius sit: ab omni errore [resoluit
Hic vir quem tellus Glogouiana tulit.
Quisquis es excelsam doctrine abiturus [ad arcem
Hunc semper memori suadeo mente [legas
Isto nanq; gradu ad sublimia tecta [Minerue
Ibis: et in summo vertice doctus eris.

(Na końcu:) Explicit compendiosa octo partium orationis editio Nuper denuo emendata atque diligenter impressa ad impensas providi viri Baccalaurij Wolfgangi molitoris de monaco (alias stöcklin) Civis lipsiensis doctorum virorum fautoris excellentissimi. Anno supra Millesimum quingentesimum quinto. (1505). Die vero vicesima mensis Aprilis feliciter completum. w 4ce, k. 86 nlb.

Jocher 528 *b*. Ossol.

— Donati minoris grammatici non vulgaris de octo partibus orationis edita... [Tytuł jak w ed. poprz.] Jam denuo et iterum emendata, reuisa diligenter atque impressa Anno M.CCCCC.VI. (Na końcu:) Explicit compendiosa octo partium orationis editio. nuper denuo emendata atque diligenter impressa. Liptzck per Baccalarium wolfgangum monacensem anno M.CCCCC.VI. (1506). w 4ce, kart 76.

Wierzbows. III 2048. — Jocher 5083.
Raczyńs. — Wrocławs.

— Donati minoris gramatici non vulgaris de octo partibus orationis... [Tytuł jak w edycyi z r. 1505]. Jam denuo et iterum emendata revisa diligenter atque impressa. Anno M.CCCCCIX. Laurentius Corvinus ad lectorem... (8 wierszy). (Na końcu:) Liptzck per providum et honestum virum Baccalarium Volfgangū monacensem. Anno supra millesimum quingentesimum nono. Die vero XXviij. Mensis Aprilis fœliciter finitum. (1509). w 4ce, kart nlb. 76 (ark. O $_{\text{vi}}$). (Druk gocki).

Jocher 528 *d*. (ma k. 86).
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Minoris Donati de octo partibus orationis compendiosa interpretatio per magistrum Johannem Glogoviensem in florigera cracoviensi universitate breviter in unum recollecta. Nuperque denuo reuisa et accurata diligentia fideliter emendata. Abiectis e priori exemplari nonnullis superfluis Necessariis vero additis pro iuniorum aptiori institutione. Impressum opus impensis providi viri Johannis Haller civis cracoviensis. Anno salutis nostre millesimo quingentesimo nono (1509). mense Martio. w 4ce.

Janoc. III XXXI.

— Toż:... (jak w edycyi z roku 1505). Jam denuo et iterum emendata reuisa. diligenter atque impressa, Anno Milesimo quingentesimo decimo (1510). [Na końcu:] Explicit compendiosa octo partium orationis editio. nuper denuo emendata atque diligenter impressa. Liptzck per prouidum et honestum virum Ja-

cobū Thanner. Anno supra millesimum quingentesimum decimo foeliciter finitum. w 4ce, kart 78. (Arkusze nlb., każdy arkusz po 6 kart, razem arkuszy O_6).

W tytule ośmiowiersz Laur. Corwina.
Wierzbowski III 2060. — Jocher 528 *e*.
Jagiell. — Wrocławs.

— Minoris Donati de octo partibus orationis compendiosa interpretatio per magistrum Joannem Glogoviensem .... Impressum hoc opus impensis providi viri Joannis Haller, civis cracoviensis. Anno salutis nostre Millesimo quingentesimo undecimo, quinta feria ante purificationis virginis Marie. (1511). w 4ce.

Janoc. III. XXXI. (Lecz tytuł ten nie jest dosłownie podany).

— Minoris donati deocto partibus oratiōis compendiosa interpretatio per magistrū Johannē Glogouiēsem in florigera Cracouiēsi vniuersitate breviter in vnvm recollecta, nuperq; denuo reuisa et accurata diligētia fideliter emēdata, abiectis ex priori exēplari nōnullis superfluis: necessarijs vero additis pro iuniorum aptiori institutiōe. (Herb Litwy, Korony i miasta Krakowa). (Na końcu:) Impressum Argentine per honestum virum Jannem de Knoblouch civem argentinensem. Impensis Urbani Kaym bibliopole budnensis anno dni M.DXV. (1515) in vigilia Simonis et Jude apostolorum. w 4ce, k. nlb. 82.

Jocher 528 f. — Janoc. Nachr. IV 114. — Wierzbow. II. 913.
Czaps. — Czartor. — Ossol. — Zamojs. Ord.

— Tenże tytuł:... aptiori institutiōe. Carmen ad lectorem. Altam virtutis tentas viuacis ephębe ... (ośmiowiersz). (Na końcu:) Explicit exercitium Magistri Joannis Glogouiensis in lecturam Donati minoris: nouiter magna cum diligentia emēdatū. Impressum Cracouie in edibus prouidi viri Joannis Haller. Anno salutis nostre Millesimo quingentesimo quindecimo (1515) finitum vero Sabbato post Purificationis sacratissime virginis. w 4ce, ark. 17 (ark. sign. V_7, kart 115).

Wierzbows. I. 33.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... abjectis ex priori exemplari nonnullis superfluis, necessariis vero additis pro iuniorum aptiori institutione. (Pogoń, orzeł i herb Krakowa). Argentine 1516. (Na końcu:) Explicit exercitium Magistri Joannis Glogoviensis in lecturam Donati minoris noviter magna cum diligentia emendatum. Impressum Argentine per honestum virum Joannem Knoblouch ciuem Argentin. impensis Urbani Kaym bibliopole Badensis anno Domini M.D.XV. in vigilia Simonis et Jude apostolorum. w 4ce, ark. sign. a—p.

Wiszniews. VII. 306. — Janoc. Nachr. III. 115. Czartor.

— Toż:... (Na końcu:) Impressum Cracovie p. Hieronymum Vietorem: Anno dni 1524 Expensis vero Marci Scharffenberger, Civis ac bibliopole Cracovien. w 4ce.

Druk gocki we dwie kolumny, przez pytania i odpowiedzi.
Mecherz. 15. — Jocher 530.

— Toż:... Cracoviae, apud Hier. Vietorem anno M.D.XXXV. (1535).

Mecherz. 142. — Jocher 528 *g*.

— Toż:... cum versione polonica et germanica. Cracoviae 1559. w 8ce.

Fabricius Bibl. Lat. III. 407. — Jocher 528 *h*.

— Toż:... Cracoviae typis Mat. Siebeneycher 1560. w 8ce.

Jocher I. str. 60.

— Exercitium phisicorum exercitari solitum pro facultatis artium decanum studij Cracovien. ob. Exercitium.

— Exercitiū secunde partis Alexandri mgr̄i iohis de Glogouia. (Bez m. r. i druku). [Pod tytułem drzeworyt wyobrażający herby Polski, Litwy i miasta Krakowa.] (1504). w 4ce, kart 112 (sign. A—S).

Na str. odwrotnej tytułu: Sintaxis commendatio ... (kończąca się słowy:) ut itaque incipientium et iuniorum animi in diasinthetice preceptis et regulis et exercitari edocerique possent Ego magister Johannes Glogouiensis alme florentissimeque Universitatis Studii Cracoviensis maioris Collegii artistarum Collegiatus, pro laude dei: gloria: famaque universitatis nostre et pro iuniorum studentium institutione quaestiones compendiosas cum argumen-

tationibus in secundam partem Alexandri Gallici breviter recolligere institui. Impressum autem est hoc opus ad impensas optimi humanissimique viri Domini Johannis Haller Ciuis Cracouiensis virorum doctorum fautoris excellentissimi. Arte autem solertis viri Casparis Hochfeder. Anno Christi Jesu saluatoris currente 1504. Nunc vero propositum in nomine eiusdem saluatoris eiusque genitricis Mariae virginis dignissime. Feliciter incipio. — (Na końcu:) Exercitium secunde partis Alexandri Galli. Cracouie impressum: finitumque in vigilia Bartholomei cristiane salutis anno 1504. — Druk gocki.

Wierzbows. I N. 6. — Janocki Nachr. IV. 110—111. — Jocher 649.

Czetwert. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Exercitiū secunde partis Alexādri magistri Johannis de Glogouia. [Poniżej drzeworyt: lew i koziorożec trzymają herb orła jagiellońskiego, w drugim rzędzie brama miasta i pogoń; dołem cyfry J. H(aller). związane]. (Na końcu:) Exercitiū secunde partis Alexandri Galli Cracovie impensis spectabilis viri dn̄i Johannis haller impressum, finitq; feliciter in vigilia annunctiationis Marie Virginis illibate. Anno Christiane salutis Millesimo quingentesimo decimo (1510). w 4ce, kart nlb. 105 (sygn. a—siij).

Reguły przeplatane wierszami.

Janoc. III. XXXI. — Jocher 650. — Wiszn. III. 303. Jagiell.

— Jh. Exercitiū secunde partis Alexandri p. Magistrū Joannē Glogouiensem in florigera Cracouiensi vniuersitate breuiter in unū recollectū nuperque denuo reuisum. & accurata diligentia fideliter emendatū abiectis ex priori exemplari nō-nulis superfluis necessarijs vero additis pro iuniorum aptiori institutione. [Tytuł w drzeworycie: kolumny z liśćmi i owocami]. (Na odwrocie tytułu na końcu:)... Impressum est aūt hoc opus ad impensas optimi humanissimique viri dn̄i Joannis Haller civis cracovien. viror. doctor. fautoris excellentissimi. Anno xpi Jesu saluatoris currente 1516. Nunc vero propositum in nomine eiusdē saluatoris: eiusq. genitricis Marie virginis dignissime Feliciter incipio. (Na końcu:) Exercitiū secunde partis Alexādri Galli Cracouie impensis spectabilis viri domini Johānis Haller impressum: finitūq. feliciter in vigilia Purificationis Marie virginis illibate. Anno dn̄i 1517. Laus deo glorioso. w 4ce, kart 88 nlb. (Druk gocki).

Na karcie tytułowej u góry monogram Hallera.

W przedmowie jest data 1516 jako rozpoczęcia druku, a na końcu 1517 jako ukończenia.

Wierzbows. I N. 38.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Exercitium secunde partis Alexandri per magistrum Joannem Glogouiensem in florigera Cracouien universitate breviter in unum recollectum nuperque denuo revisum: et accurata diligentia fideliter emendatum: abiectis ex priori exemplari nonnulis superfluis: necessariis vero additis pro iuniorum aptiori institutione. Impressum Uienne Austrie per Joannem Singrenium: expensis vero Urbani Keym bibliop. Buden. Anno 1518. w 4ce, k. nlb. 80. (Druk gocki).

Janoz. Nachr. IV. 115. — Joch. 651. b. Akad. (kart 81). — Czartor. — Ossol.

— Exercicium Noue Logice Seu Librorum Priorum et Elenchorum Magistri Joannis de Glogouia pro Junioribus recolletum. (Koło tytułu herby Polski, Litwy i Krakowa i cyfra Hallera. Na końcu dzieła:) Adest finis feliciter Anno domini 1499. In studio florentissimo uniuersitatis Cracouiensis. He itaque questiones Magistri Johannis versoris super libros posteriorum analecticorum Aristotelis, pro iuniorum exercitatione per magistrum Joannem Glogouiensem eiusdem universitatis Collegii maioris Artistarum Collegiatum dilgentissime sunt resolute et in communem usum studentum feliciter recollecte. Ad laudem Dei suppositorumque nostre uniuersitatis profectum et incrementum. Laus itaque Deo Cui honor et gloria in secula. Bez m. (Cracovie?). w 4ce, CCLIII kart.

Miał Janocki w bibl. Załuskich wydanie zgodne zupełnie z tą edycyą krakowską, z tą jedynie różnicą, iż po wyrazie recollectum dodane: ac nouiter emendatum, a na końcu dodany dwuwiersz: Impressum

est hoc opus in Ducali opido Lipsiensi per Baccalarium Wolffgangum de Monaco anno quo supra. (1449). — W tej edycyi są znaki Wolffganga i miasta Lipska, a zarazem i cyfry Hallera.
Janocki Nachr. IV. 139. Czartor.

— Exercicium Noue Logice seu librorū priorum; et elenchorum mgr̄i Joannis de Glogouia pro Junioribus recollectū ac nouiter emēdatū. (Pod tem czworobok z herbami Polski, Litwy, Krakowa i cyfrą Hallera). (Na karcie 136:) Questiones in libros Priorum et Elenchorum Aristotelis per Mgrm Joannem de Glogouia. In studio Cracouiensi collecte Impēsisq; Domini Joannis Haller nouiter recognite ac impresse. Feliciter expliciunt. Anno domini 1511. Quarta die mensis Junij Cracouie. w 4ce, kart liczb. 137 i 1 k. nlb.

Tekst kończy się na karcie 136, poczem idzie: Index tocius operis. — Na końcu tekstu wydrukowano wyrazy: Tobie mily Boze Chwala. — Na karcie 2 nadpis: Primi libri priorum quaestio prima. Circa inicium libri Priorum analeticorum Aristotelis. Quaeritur primo. — Poczem idzie Quaestio 1. do 21. — Od kar. 52: Circa inicium secundi libri Priorum. Quaestio 1—27. do karty 130. Dalej: Circa secundum librum elenchorum. Questio 1—4. — Kończy Conclusio.

Na egzempl. Bibl. Jagiel. zanotowano współcześnie cenę książki: pro octo grossis.

Janoc. Nachr. III. 118. — Jocher 106. — Wierzbows. II. 865.

Akad. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Kornik. — Ossol. — Pawlikow. — Wileńs. — Zamojs. Ord.

— Exercitium super om̄es tractatus paruorū logicaliū Petri hispani. Magistri Johannis Glogouiensis alme florentissimeq; vniversitatis Studij Cracoviensis. maioris Collegij artistarum Collegiati. & ad sanctū Florianū Canonici. ad impensas prouidi: circūspecti humanissimiq; viri domini Johannis Haller, Ciuis cracouisēis virorū doctorū fautoris excellētissimi, q. optimis atq; correctissimis characteribus: per dn̄m Baccalarium wolfgangum Steckel monacēsem, cōciuem Lipsensem fauste impressum Anno Jubilei M.C.C.C.C.C. (1500). Cum priuilegio Copie desuper descripte vt presentia in detrimentum prefati Johannis Haller nullus cracoviensium imprimere audebit. w 4ce, k. tyt. i CLXXVI. k. liczb. oraz 42 nlb. (Na końcu Dodatek k.) Impressum est hoc opus in insigni et ducali ciuitate lipsensi per Baccalariū Wolfgangum monacesem Anno deifice incarnationis, 1500.

Arkusze są znaczone a—z. a potem od fol. CL. znaczone A—E. — Dalej idzie tymże drukiem drugie dzieło. Jestto Logika, bez tytułu i bez drukowanych liter początkowych oddziałów. Treść tego dzieła: De negatione, de exclusivis, diccionibus exceptivis, de modo syllogisandi, de incipit et definit .... a kończy się: De sincathegorimabus Petri Hispani dicta sufficiat. Et quod textus in se planus est et intellectu facilis ideo eiusd: expositio permissa et relicta studiosis. Ten nieliczbowany traktat, ma znaczone arkusze od aa do ggVIII. — W środku pierwszego dzieła, na końcu rozdziału: De consequentiis (fol. CLVIIII), jest wydrukowano: Explicit exercitium super omnes tractatus paruor. logicaliu. Petri hispani Mgit. Johanis Glogouiēsis alme florētissimeq. universitatis studij Cracouiensis maioris Collegij artistar. collegiati et ad sctū florianū Canonici ad impensas prouidi, circūspecti humanissimiq. viri domi. Johanis haller ciuis Cracouiensis viror. doctor. fautor. excellētissimi q. optimis atq. correctissimis characterib. p. dn̄m baccalarium Wolfgangum Steckel monacensem conciuem Liptzensem fauste impressum anno Jubilei MCCCCC.

Wierzbows. II. 822. — Bandt. Hist. druk. Akad. — Berlińs. król. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Kórnik Ossol. — Petersb. — Raczyńs. — Zamojs.

— Toż:... maioris Collegii artistarum Collegiatum: pro laude dei universitatisque nostre ad iuniorum instructionem. (Na końcu dzieła:) Cracouie impressum finitumque in domo Johannis Haller. Arte Casparis Hochfeder. Christiane salutis anno 1504. currente. w 4ce.

Janocki Nachr. IV. 117.

— Exercitium super omnes tractatus parvorū logicalium Petri hispani. Magistri Johannis Glogouiensis. Libellus loquitur O. N.

Parua licet dicar logicę, tamen vbere [fructu
Sum bene cum magnis connumeran- [da libris,
Quid vetat insignis paruo vt sit cor- [pore virtus?

Qualem vix possis mole videre graui?
Paruula sum? paruis non frugem
[adfero paruam
Me sine nequicquam grandia scire
paras,

(Na odwrocie, przy końcu:) Ego Magister Joãnes Glogouiẽsis alme florẽtissimeq; vniuersitatis Studij Cracouiẽsis Maioris Collegij artistarum Collegiatum pro laude dei gloria: famaq; vniuersitatis nostre in communẽm adolescẽtũ profectũ quaestiones quasdam succinctas et breues recolligere institui Magistri Petri hispani in septimo tractatu materiã et intentionẽ continentes. (Na końcu:) Finit exercitiũ super omnes tractatus: paruor. logicaliũ vna cũ tractatu de obligationib. & insolubilibus. Impressu; Argẽtine per Joannẽ knoblouch. Anno dñi. M.D.xvij. die XX. mensis Marcij (1517). (Także na k. XCI. de Expositionibus, wydrukowano) Finit exercitiũ super omnes tractatus paruor. logicaliũ Petri hispani. Magistri Johãnis Glogouiẽsis alme florẽtissimeq; vniuersitatis studij Cracouiensis maioris Collegij artistar. collegiati: et ad sanctũ florianũ Canonici. Impressu; Argẽtine p. Joãnẽ knoblouch Anno dñi. M.D.XVII. die vero mẽsis XX. Marcij. w 4ce, k. CV. liczb.

Wydawca Ottmar Nachtigal (Luscinius) w Strasburgu. Logiki dołączonej do edycyi z r. 1500 tu nie ma.
Jocher 111. — Wierzbows. I. N. 39.
Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. Ossol. — Płockie Sem. — Warsz. Uniw.

— [Exercitium veteris artis]. Argumentũ ĩ librũ porphirij peripatetici ysagogicum in kathegorias arestotilis. Arestotiles omnium philosophorũ princeps: vniuersale principiũ artis et scientie demõstrat et omnem scientiã vniuersaliũ fore persuadet Porphirius ille peripateticus quid vnũquodq; eorũ sit ad grisarorũ facili doctrina describit: vt igitur ingeniosis adolescentibus eiusdem Porphirij de quinq; vniuersalib. intentio resolutior existat. Ego magister Johannes Glogowiensis alme florentissimeq; vniuersitatis studij Cracouiensis maioris Collegij artistarum collegiatus pro laude dei gloria famaq; vniuersitatis nostre in cõmunemq; adolescentum profectũ magistri Johãnis Versoris super veteri arte questiones in leviorem modũ resoluere iustitui (tak). Impressum aute; est hoc opus ad impensas prouidi humanissimiq; viri domini Johãnis haller Ciuis Cracouiensis virorũ doctor. fautoris excellentissimi. Anno christi saluatoris Jesu 1.50.4. currente Nũcq; in nomine eiusdem saluatoris genitricisq; sue Marie virginis benedicte propositũ incipio feliciter. Exercitium veteris artis. (Zakończenie na karcie U_{VI}.:) ..... hoc opus a principio vsq; in finem est diligentissime recolectũ per magistrum Johannem Glogouiensem in florentissimo studio Cracouieñ. Anno dñi Millesimo quingẽtesimo quarto currẽte. In die Sancti Galli cfessoris. Adest finis feliciter. (1504). w 4ce, k. nlb. 156. — Dalej: Sex principia Gilberti Por. kart 16 nlb. (ark. a—b).

Dzieło to jest to samo, co Glogoviensis Joannis. Argumentum in librum Porphirii i t. d. drukowane w r. 1504. nakładem Hallera, u Jochera 97 Wszystko tu prócz tytułu jest też samo, litera w literę. Więc tylko zmieniona karta tytułowa.
Janoc. Nachr. IV. 157.
Czartor. — Jagiell. — Krasiń.

— Exercitium Ueteris artis Joannis Glogouiẽsis. Ottomari Luscinij Argentini in Veterem artem Ioannis glogeri, dum uiuebat amici dulcissimi, Hexastichon.

Quisquis amat logices propere contingere culmen,
Hoc uoluat ueteris ilicet artis opus,
Quo sine nec scire poteris nec soluere nodos
Linguae, quos clarus texit Aristoteles,
Autor Ioannes tibi docta Cracouia sudat
Glogerus, tollens nomem in astra tuum.

(Na karcie T_{VI}.:) Finiunt Questiones Logice in predicabilia Porphirij: in Cathegorias et in Periarmenias Arestotelis. et in sex principia Gilberti Porritani. Impresse argentine p. Joannem Knoblouch Calchographũ. Anno dñi M.D.xvij. (1517) die xxij. mensis Januarij. (Dalej) Sex principia Gilberti Porritani. (kart 10 nlb.) w 4ce, razem kart 108 (ark. U_{VIII}.).

Jocher 99. (ma kart 112). — Wierzbows. I. 40.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Introductorium Astronomie in Ephemerides per Magistrū Joannē Glogouiensem in communē studentū in arte stellarū & studio Astronomie perficere cupientiū vtilitatem In achademia (sic) Cracouiensi fauste recollectum. (Poniżej aniołki trzymają tarczę z herbami: Litwy, Polski, Akademii, miasta i Radwan) (?). Na ostatniej karcie recto: Impressum Cracouie p. Florianū et Wolfgangū. 1514. w 4ce, kart nlb. 34., druk gocki. Z tablicami astronomicznemi i figurami. — Na ostatniej karcie v. 16 w. łac. z napisem: Libellus de pulnereo ereptus situ: pristinoq; candori restitutus Lectorē alloquitur.

Jestto wykład astrologii; Praefatio zaczyna się od wyrazów: Interpretatio eorū que i Almanach verorn. motuū planetarū inscribū. de varijsq; stellarū influxibus quos in rebus huius mūdi efficiūt ..... p. Magistrū Joannē Glogouiensem ad laudē dei et universitatis Cracouien: nostre gloria et fama fauste recollecta. Ten tytuł przytoczył Sołtykowicz str. 169. a za nim Bentkowski, jako tytuł dzieła, gdy to jest tylko nadpisem pierwszego rozdziału. Toż dzieło podług Jochera w r. 1522. wydał Mateusz Szamotulski. Ale to będzie zapewne: Joannis de Sacrobusto Sphaericum opusculum. Crac. Ungler imp. J. Haller.

Wierzbows. I. N. 27. — Jocher 195. — Janociana III. XXXIII. — Janoc. Nachr. IV. 119. — Lelewel Bibl. ks. I, str. 80. 5. tabl. VI. — Sołtykow. O Akad. s. 169.

Akad. — Borkows. J. — Czapski. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Osoll.

— Introductorium Cōpendiosum in Tractatum Spere material. mgri Joānis de Sacrobusto Quē abbreuiauit ex almagesti Sapiētis Ptholomei Claudij ph'i alexādrini ex pheludio pgeniti p. magistrū Joannē Glogouiēsem In cōem studentū vtilitatē In stellar. et astronomie studio proficere cupientiū cito ac facili verbor. stilo Anno Saluatoris cristi Jesu Millesimo quingētesimo sexto (1506). Currente In vniuersitate Cracouiensi feliciter Recollectum. Epigramma Ad lectorem. (Multiplices quisquis..., wierszy 16). [Na przedostatniej karcie:] Magistri Joannis Glogouiensis In speram enarratio Feliciter explicit. Impressum cracouie. Anno 1506. In die sancti Vitalis martyris. (Na ostatniej karcie:) Tabella declinationis Solis p. Magistrū Johānē de Glogouia. (U dołu zaś tej tablicy:) Johannem de monteregio Geometrice Paduc cōposita. 1464. w 4ce, k. nlb. 72. (ark. M_{VI}).

W Argumentum in dicenda, mówi Głogowczyk: Ego Magister Joannes Glogouiensis ad petita et desiderata plurimor; maxime tamen honestissimi viri domini Joannis Haller Ciuis Cracouiensis virorum doctorum et generaliter spiritualium personarum fautoris excellentissimi Introductoriū hoc ... sincero animo scribere institui.

Na karcie f_{III} i f_{IV} mówiąc o południkach, mówi o położeniu Krakowa, Toletu, Pragi, Gdańsku, Budy i Wiednia.

Wierzbows. I. N. 10. — Jocher 193.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: ex pheludio pgeniti p. Magistrū Joannē Glogouiensen foeliciter recollectū. Epigramma ad Lectorem .. (16 wierszy, jak w poprzednim tytule). Na przedostatniej stronie: Magistri Joannis Glogouiensis in sperā enarratio felicit. explicit. Impressum Cracouie impēsis spectabilis viri dñi Joānis haller ciuis cracouiensis p. Florianū vngleriu; Anno partus virginei 1513 (Herb Krakowa). w 4ce, kart nlb. 79.

Jocher 194. — Wierzbows. I. N. 22. (ma 73 kart).

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs. (kart 80).

— Introductorium compendiosum in tractatū sphere materialis mgri Joannis de Sacrobusto: quē abbreuiauit ex Almagesti sapientis Ptolomei Claudij philosophi alexandrini ex Pheludio pgeniti p. mgrm Joānem Glogouiensem feliciter recollectū Epigramma ad lectorem (16 wier.) Na końcu k. o. recto. Impressum Argentine per Joannē Knoblouch: Anno dñi M.D.Xviij (1518). die viij. Decēbris. w 4ce, kart 55 nlb. (ark. K_{VII}).

Wydanie Otm. Nachtigalla. Tytuł w ramie z wazonowych kolumn oplecionych dziećmi, muszlami i zwierzętami.

Janocki Nachr. IV. 120. — Wierzbows. I. N. 46.

Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Liber posteriorū analeticorum. (Pod temi wyrazami na karcie tytułowej Rycina wyobraża uczonego z księgą pod pachą i dwóch aniołów z dwóch stron jego). (Na karcie CXCI. na odwrocie:) Adest finis feliciter Anno domini 1499. In studio florētissimo vniuersitat. Cracouiensis. He itaq; questiones Magistri Johānis versoris sup. Posterior. analecticor. Aristotilis. pro iunior. exercitatione p. Magistrū Johannē Glogouiensē; eiusdē vniuersitat. Collegij maioris Artistar. Collegiatū diligētissime sunt Resolute et in cōem vsum studentū feliciter Recollecte. Ad laudē dei suppositorūq; nostre vniuersitatis perfectū et incrementū. Laus itaq; deo Cui honor et gloria in secula. Impressum est hoc opus in ducali opido Lipsensi per Baccalariu; wolffgangū de Monaco Año quo supra. (1499). w 4ce, kart CXCI. oprócz karty tytułowej i jednej karty regestru na końcu.

Na odwrocie tytułu Głogowczyk powiada, iż objaśnień dostarczyli mu: Egidius Romanus, Tom. z Aquinu, Albertus Magnus, Paulus de Venetiis. Liber II Posterior. idzie od karty 134. — Na końcu przedmowy zamieszczono: Impressum aūt est hoc opus ad impensas prouidi: circumspecti: humanissimiq; viri domini Johannis Haller Ciuis Cracouiensis virorū doctorū fautoris excellentissimi. Anno Christi Jesu saluatoris. 1499. natiuitatis currente. Nuncq; in nomie eiusdem saluatoris. genitricisq. sue Marie virginis benedicte propositū feliciter incipio. Liber primus posteriorum idzie do fol. CXXXIIII.

Jocher 91. — Janoc. Nachr. IV. 139. (tytuł odmienny). — Wierzbows. II. 821. — Hain 16040.

Akad. — Czart. — Czetw. — Dzieduss. — Dzików — Jagiell. — Kornik. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Wrocław. — Zamojs. Ord.

— Phisionomia hinc inde ex illustribus scriptoribus: per venerabilem virum Magistrū Joannē Glogouiensem diligentissime recollecta. Rvdolfvs Agricola Ivnior. Pulchrum est humanae filum nouisse figurae, Quid facies, vultus, membraq; tota notent. Blandus habet lachrymas crocodili palpo, nec. vnq; Fallere te poterit, si legis istud opus. Quam sequeris quamcumq; artem prius inspice, si te Naturae doceant semina prima tuae. (poniżej orzeł jagielloński przepasany literą S.). (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem suis expensis. Anno Domini Millesimo quingentesimo. decimo octauo. Mense uero Iulii. die septimo. (1518). (Pod tem, nad rozwiniętemi wstęgami Janus dwutwarzowy, a drzeworyt wpodłuż strony wydrukowany, z podpisem R. B.) w 4ce, k. nlb. 20. Tylko część tytułu i zatytułowania w tekscie dr. goc.

Wydawca Rudolf Agricola młodszy. którego jest i elegia i list do dworzan Bony (Reginae Poloniae a ministerio) Andreae Carducsio, Alexandro ex Bario, Camillo Lampugnano, Vespasiano Doctulae, Ferdinādo Carlino, Ascanio Musitano, discipulis nunquam poenitendis. W dedykacyi pisze, iż rękopis przedłożył mu Marek Scharpfenberger Bibliopola Craccouiensis.

Wierzbows. II. 944. — Bentk. Hist. lit. — Janoc. Nachr. IV. 120. — Sołtykow. 169.

Czapski — Czartor. — Dzików — Jagiell. Ossol. — Przeźdź. — Wilanows.

— Practica Magistri Johannis de magna Glogouia collegiati maioris collegii Cracoviē. ad annū dn̄i. Mcccqciiij. [Pod tem czworobok podłużny, w nim dwie tarcze herbowe, na jednej orzeł ukoronowany, na drugiej Habdank a nad tarczą pastorał i mitra]. w 4ce, dr. goc.

Jest to ułamek prognostyku, z którego zachowała się tylko karta tytułowa i jedna karta tekstu; nie da się tedy z pewnością oznaczyć rok druku. Zapewne jednak w r. 1503 drukowane. Czcionki tytułowe dość podobne do tych, które Lelewel (tabl. III, wiersz 4ty) podał z druków krakowskich. Z tego roku jest podobny druk krakowski Głogowczyka: Conclusio.

Jagiell.

— Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententiis notabilibus. Impressum Lyptzk. w 4ce, kart CXX. — Glossa notabilis secunde partis Alexandri. w 4ce, kart CV. — Tertia et quarta partes doctrinalis magistri Alexādri. Lipsiae 1525.

Jakkolwiek w tytule powiedziano, że dodano w pierwszej części: Vocabulorum indi-

cem theuthonice et polonice, takiego słownika tu nie ma.
Ob. Alexander de Villa. Jagiell.

— Questiones libror. de anima magistri Johannis versoris Ad impensas honesti viri et civis Cracoviensis dni Johannis Haller per magistrū Johānem Głogowiensem alme uniuersitatis studij Cracoviens. maioris collegij collegiatū pro iunior. in philosophie studijs institutiōe ad laudem dei feliciter resolute. (Na końcu:) Expliciūt questiones librorū de aīa magistri Johānis versoris ad impensas honesti viri & civis Cracouiensis domini Johānis Haller per magistrū Johānem Glogouiensem alme uniuersitatis studij Cracoviensis maioris collegij collegiatū pro Juniorū in philosophie studijs institutione ad laudē dei feliciter resolute. Impressum Metis per Casparū hochffeder Anno dn̄i Millesimo quingentesimo primo (1501). w 4ce, sign. a—z_8 i A—Gg_7 (k. nlb. 242).

Bandt. Histor. drukarń, mówi: W tem dziełku typy gotyckie, nie piękne. Głowa z komorkami mózgowemi i z oznaczeniem, gdzie organa duszy siedzą, z Bernarda de Gordonio (1305) rodem z Szkocyi lekarza w Montpellier wyjęta. — Rycina przypada na karcie XvIII.
Wierzbows. I 5. (ma kart 239). — Jocher 155. — Panzer Annal. VII 405 N. 1. — Kopernicki J. O dziełach J. z Głogowy 1870. s. 6. (ma kart 246).
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs.

— Questiōes libror. de anīa Mgri Joannis versoris: per mgrum Joānē Glogowiensem alme vniuersitatis studij Cracovien̄. maioris collegij collegiatū pro iuniorū in ph'ie studijs institutiōe nouiter emēdatum. Ad lectorem. Quicquid Aristoteles grandi fundebat ab ore... (wierszy ośm). (Na końcu:) Expliciūt questiones magistri Joānis Versoris super tres libros de anīa Aristo. per magistrū Joannē Glogoviēsem feliciter resolute nūc denuo ac denuo emēdate. Impresse Cracovie arte et impensis spectabilis viri dn̄i Joannis Haller. Anno incarnatiōis domini IVXIIII. (1514). w 4ce, k. t., CLXXXV k. liczb. i 2 k. nlb.

Głowa, lepiej rysowana niż w edycyi z r. 1501, jest tu na karcie CXIX. — Liber II zaczyna się od fol. XXXVIII. — Liber III od fol. CXXXXIII. — Jocher 136. podaje także według Janoc. III XXXII (zapewne mylnie) edycyą: Impressae Cracoviae arte et impensis Joannis Haller Anno Incarnationis Domini M.DXIII. w 4ce, kart 185 i dwie nlb. — Zaś nie istnieje edycya z r. 1522, którą Sołtykowicz (Akad. s. 169), a za nim Bentkowski, wspomina.
Jocher 137. — Wierzbows I N. 28. II 862 (daje pod N. 1510).
Akad. rz. kat. Petersb. — Borkowski Jerzy. — Branic. — Czartor. — Dzieduss. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw. — Włocław. — Zamojs. Ord.

— Questiones veteris ac nove Logice .... per M. Joh. de Glogovia in studio Cracoviensi collecte, impensisque Domini Joannis Haller nouiter recognite ac impresse. Anno domini 1511. Quarta die mensis Junii. Cracouie. w 4ce.

Podobnego tytułu: Questiones ueteris ac novae logicae. Cum resolutione textus Aristotelis ad Intentionem doctoris Scoti ... wydał Haller 1507 r. in Vigilia Mathiae Apostoli. Wyszło staraniem Jana ze Stobnicy, z listem jego do Mac. z Miechowa, w którym mówi, że dzieło to: Michael Parisiensis primus luci dederat. — W Janociana I 253—4. tak pomieszano nazwiska Mich. Parisiensis i Głogowczyka, że nie wiadomo, którego Janocki oznaczał za właściwego autora trzech dzieł o Arystotelesowych studyach. — Tego tytułu dzieło J. ze Stobnicy przytacza Janocki (Nachr. III 122) z datą 1508. ale mówi, że go nie widział.
Jocher 106. — Janoc. I. 253—5. III. XXXII. — Janoc. Nachr. III 118.
Krasiń. — Ossol.

— Questiones in libros Priorum et Elenchorum Aristotelis per Magistrum Joannem de Glogouia in studio Cracouiensi collecte. Impensisque Domini Joannis Haller nouiter recognite ac impresse expliciunt. Anno domini 1511. Quarta die mensis Junii. Cracouie. w 4ce, kart 2 i liczb. 136.

Jednocześnie wydał J. Stobnicensis nakładem Hallera 1511. d. 24 Maij Piotra de Rosellis: Questiones priorum analeticorum et elencorum Aristotelis, ad intentionem doctoris Scoti. w 4ce, kart liczbow. 124, rzecz zdaje się, całkiem odmienną.

— Recollectio Chiromantie. In florigera Cracouien. universitate. Bez r.

i drukarza. [Czcionki podobne do Unglerowskich]. w 8ce, 3 ark. dr.

Na stronie odwrot. karty tytułowej: Joannis Glogeri Magistri ad Gymnasii Cracouien. Studentes prefatiuncula.

Janoc. Nachr. IV 114. — Janociana III XXXIII. — Bentk. H. lit.

— Tractatus preclarissimus in Judicijs Astrorum de mutatiōibus aeeris (tak), cęterisq; accidentibus singulis annis euenientibus, iuxta priscorum sapiētūq; sententias per Magistrū (sic) Joannē Glogouiensem per que vtilissime ordinatus atq; nouiter bene reuisus. (Pod tem drzeworyt: 2 aniołki trzymają tarczę z herbami). (Na końcu:) Impressum Cracouie per Florianū et Wolgangū Septimo kalendas Februarias. Anno partus virginei. 1514. w 4ce, k. nlb 36 (ark. J_{iv}).

Pod tem drzeworyt: biskup (Stanisław Szczepanowski?) i król stoją na przeciw siebie; między nimi u dołu herb Sulima; z poza herbu wygląda głowa Piotrowina.

Bentk. II 14. — Lelew. Ks. Bibliogr. I 80—81. — Wierzbows 1 N. 29.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Wolański w Rudce.

— ob. Aegidius Romanus (Aristoteles 1501) — Donatus Aelius (1511) — Murner Tom. (1509) — Sacrobusco Joannes (Introductorium 1506) — Stiboriensis Ioan. (Prognosticon 1501). — Stobnicensis J.

Program Pijarów na Zoliborzu 1829. str. 31. — Ossoliński Maks. Wiadomości. — Bentkowski H. lit. II. 9—16. — Wiszniews. Hist. lit. III. 188—198. 214. 263—271. 302—306. IV. 158. 164. V. 78. VI. 129. — Lwowianin. Wyd. Zieliński, Lwów 1836. T. 3—4. — Chodynicki Dykcyon. 159. — Starowolski Hekatont. 1627. — Bandtk. Hist dr. krak. 123. — Janocki Nachricht. IV. 109—121. Janociana III. — Baliński Pisma histor. I 22. w przyp. — Hancke De Silesiis indigenis 178. — Beiträge 1. 71. („Joh. Glogov. hat unterschiedliche biblische Bücher u. auch Gesänge in Slavonischer Sprache in Krakau 1498 drucken lassen"). — Starowol. Elogia str. 102. (Psalterium in lingua Illyrica 1498). — Le Long. Bibl. S. P. II. s. 346. — Kopernicki Izydor O dziełach 1870. — Poliński w Wizerun. i roztrząs. nauk 1839. T. 48. s. 152—3. — Gąsiorows. Histor. medyc. I. 365—8. — Encyklop. Orgelbr. I. 149. X. 49—51. — Mecherzyński Histor. jęz. łaciń. w Pols. Dodat. — Roczniki Tow. Nauk. krak. XIX. 345. — Linde w Pamięt. Warsz. 1815. T. III 147. — Marcinows. Posiedz. publ. Tow. biblijn. Wilno 1819. s. 17—8. — Lelewel Ks. bibliogr. I 47. — Sołtykowicz O Akad. krak. 167—171. — Bandt. Hist. pols. 1835. II. 74. 101. — Czacki O litew. pr. II. 87. 179. — Waszkiew. Począt. logiki 1830. s. 112. — Dziekońs. Histor. retor. s. 6. — Łukaszew. Histor. szkół I. 98. 84. 106. — Przyj. ludu poznańs. R. V. s. 355. — Maciejow. Piśmienn. II. 880. — Klose u Stenzla Script. rer. Silesiac. — Żebrawski Bibliogr. matem. 52—8.

Głogowski ob. Cyprianus (1743).

Głogowski Jędrzej (Andrzej) ob. Czarnocki Franciscus (Idea Virtutum 1658).

GŁOGOWSKI Dominik. Abhandlung über den Pflichttheil nach dem gemeinen Rechte mit angehängten Abweichungen des österreichischen Provinzialrechtes. Herausgegeben von Dominik Edlem von Głogowiec Grzymala Glogowski aus Galizien von Niewirkow in Zamoscer Kreise gebürtig. Bey Gelegenheit seiner Vertheidigung der beygefügten Sätze aus sämtlichen Rechts- und Politischen Wissenschaften zur Erlangung der juridischen Docktorswürde auf der hohen Schule zu Wien. Wien gedruckt bey Matthias Andreas Schmidt, k. k. Hofbuchdrucker. 1797. w 8ce, k. 8, str. 1 i 81, i Sätze kart nlb. 3.

Dedykacya: den Leopold Grafen Clari und Aldringen Justiz-präsidenten, przepełniona pochlebstwy. Opiera się na prawie rzymskiem. Polskich praw nie przytacza.

Jagiell. — Ossol.

Głogowski Franc. Sal. ob. Human Jan (Fructus laboris 1778).

GŁOGOWSKI Franciszek. Triumphus Ecclesiae Militantis in Certaminę Theologico contra hetherodoxos Perduelles Verae Christi Fidei perfidos Hostes, Convocato: Vocalissimo per Orbem Lechicum Gentilitiarum clangore Tubarum Illustrissimi Excellentissimi Domini Domini Antonii in Rozwadow Rozwadowski Capitanei Karaczkoviensis vexilliferi Haliciensis ad tribunal regni judicis deputati Mecaenatis faventissimi. Ad auditum famae publicae declamatus.

A Studio Generali PP. Carmelitarum Antique Regularis Obs. Conventus Majoris Leopoliensis. Defendente P. Francisco Głogowski Theologiae Alumno, sub assistentia R. P. Valeriani Gruszczyński Sac. Theo. Praesentati Regentis ac Praefecti Studiorum. Anno D. 1746. Die 24 Mensis Maji. fol. k. 6 oraz Dedykacyi k. 3. Ossol.

Głogowski (Glogovicius) Paulus (1502 † 10 Lut. 1580) ob. Hosius (De ratione missae) — Krzycki Andrzej (1529) — Myszkowski Piotr (1574).

Gawarec. Pamięt. Płock. I 71. — Pamięt. relig. mor. VIII 893—5. — Starowolski Monum. 701. — Tygodn. illustr. 1860. T II. s. 621. — Święcicki Jędrz. Topogr. Masoviae (Mitzler Zbiór I 490).

Głogowski Stefan ob. Czarnocki Franciscus (Idea virtutum 1657).

Glonovius Jacobus ob. Neugebauer Hieremias (1614).

Glophnaeus Michael ob. Samboritanus Vigilantius Gregorius (Carmina 1571).

Gloria ob. Bembus M. (S. Ignatii 1622—4). — Brock (cathedrae 1683) — Buchowski And. (Domini 1703) — Bytomski J. (J. Zamojski 1646) — Czarnkowski F. S. (Novodworsc. 1631) — Lancicius N. (S. Ignatii 1622—4) Lojola Ign. (S. Ignatii 1620—22) — Massalski (principum 1774) — Radziwiłłowa Anna Katarzyna (immortalis post fata 1747) — Sobieski Jan (Posthuma 1697) — Szepsius G. (de vera 1562) — Zawadzki C. (Mich. Korybut 1670).

Głos Anonyma Ewangelika do króla y do Stanow Rzpltey na Seymie anno 1631 zgromadzonych, o wydanie mandatu J. Kr. Mci z Cancellariey koronney do mieyskiego Lubelskiego Magistratu przeciw Ewangelikom, y o despektowaniu Ewangelikow z nabożeństwa idących, które się było tamże pod Trybunał anno 1630. z stało. Bez w. m. w 4ce, kart 9.

Maciej. Piśm. pols. III. str. 132.
Czartor. — Dzikow. — Ossol.

— dobrego Chrześcianina, to iest Modlitwy Nabożne, o rzeczy człowiekowi szczególnie zbawienne. Przez iednego kápłána Zákonu Minorum Conventualium, Franciszka Swiętego, z Łacińskiego ná Polskie przełożone. Za dozwoleniem Starszych. W Krakowie, w Drukárni Fránciszka Cezárego 1639. w 8ce, str. 31.

Na str. 6 drzeworyt, przedstawiający modlącego się króla Dawida z lirą. Obejmuje modlitwy krótkie.
Jocher 6614.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— dowodzący, iż w wojsku republikańskiem powinna być umieszczona iak naywiększa liczba szlachty, z przyczynami waleczności takiego woyska probującemi. B. r. i m. (około 1788 r. w Warszawie. Dufour). folio, kart 2 nlb.

Pilat str. 95. Branic. — Ossol.

— duchowieństwa. Roku 1788. (Bez wyr. m. dr.) w 4ce, pół ark.

Wyjaśnia różnicę dóbr starościńskich i duchownych i dowodzi, że duchowieństwo winno być wolne od dalszych podatkowych ciężarów.
Jocher 7400.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— JW. Marszałka seymowego dn. 16 Paźdź. 1786. Warszawa. Dufour, fol. 1 k. Czartor.

— płaczliwey Matki do Synów oyczyzny, do Obywatelow tak koronnych iako i W. X. Lit. (1697). fol. k. 1.

Ob. Conti. Ossol.

— nieszczęśliwey matki ob. W. M.

— miast i miasteczek Litewskich do Nayiaśnieyszych Seymuiących Stanów. Bez w. m. i r. folio, k. nlb. 2.

Przeciw skasowaniu prawa magdeburgskiego w sejmie r. 1776.
Korzon II. 265. podaje, że druk 1789 lub 1790. Branic. — Krasińs.

— miast polskich do N. stanów seymujących. (1789?). w 4ce, str. nlb. 4.
— (Zarazem:) Kontynuacya Głosu miast koronnych do Stanów Seymujących. Bez w. m. i r. (1789). w 4ce, str. 7.

Akad. — Branic.

— miłośnika ludności i człowieczeństwa do Narodu. (Warszawa 1790). w 4ce, str. 8.

Wzywa stany, aby wniosły do Kościoła proźbę o zniesienie prawa bezżenności księży. Horodec. — Jagiell.

— natury do ludzi (prozą). Bez w. m. dr. (18 w.) w 8ce, str. 39.
Akad. — Branic.

— niemy do stanów zgromadzonych. 1789. w 8ce, $^1/_2$ arkusza.
Bentk. II. 100.

— obywatela patryarchy czyli proźba do zwierzchności. Bez r. (18 w.). w 4ce, str. 3. Branic.

— Obywatela dobrze swey Oyczyznie życzącego do Narodu Polskiego za dobrem publicznym przeciwko prywatnemu, y wszelkiey niesłuszności, dla krótszego w nim rzeczy zebranych wyrazu, rymem ułożony y do druku podany R. 1788. w 8ce, str. 336. i nlb. 14.
Historya polska wierszem. Inna edycya jest z r. 1809.
Akad. — Branic. — Uniw. Warsz. — Wileńs.

— obywatela prowincyi Ukraińskiey do Nayiaśnieyszych Seymuiących Stanów. B. m. i r. (około r. 1789). fol. 1 k.
Przeciw uciskowi Moskwy. Po uchwale 100.000 wojska i w myśl projektu Strojnowskiego posła Wołyńs. Żąda przywrócenia popisów, gdy każdy szlachcic obowiązany był z konia służyć. Czas nagli, bo snujący się z pieniędzmi przebrani za pielgrzymów czerńcy, pobudzają lud do buntów. Jagiell.

— Obywatela do prześwietnych skonfederowanych Seymuiacych Stanów z okoliczności ułożonego Etatu na Sto tysięcy Woyska, teraz w decyzyi będącego B. r. (1789). fol. k. 2.
Branic. — Warsz. Uniw.

— Obywatela do powszechności narodu y tegoż reprezentantów w Seymie r. 1790. w drukarni Wolney. w 4ce, str. 35. Krasińs.

— skrzywdzonego obywatela do Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey podany Seymowi r. 1791. folio, str. nlb. 4. (Text francuski obok polskiego).
Krasińs.

— wolnego obywatela z parafii do stanów zgromadzonych podniesiony. 1789. w 4ce, str. 10. Zielińs.

— do cnotliwych obywateli z okoliczności zniesienia Rady nieustaiącey w świątyni wolności y patryotyzmu miany. (1789). fol. kart 3.
Radę Nieustającą zniesiono 19 Stycznia 1789. a d. 21 Kwiet 1793. przywrócono ją. Branic. — Czartor. — Zielińs.

— Oyczyzny radą zdrową y przezornością Rządcy Stanisława Augusta wskrzeszony. 1766. fol. Ossol.

— Patryoty do Arbitrow. (Na końcu:) W Drukarni Wolney na kraiowym papierze. Bez m. dr. i r. (około 1790). w 4ce, kart 2.
Ogłasza zgodę powszechną na aukcyą wojska i podatek byle kraj wyzwolić. Wzywa do składek pieniężnych, broni i mundurów. Branic. — Jagiell. — Ossol.

— poddaństwa do Stanów Seymuiących. Bez w. r. i m. (około 1789). w 4ce, k. nlb. 4.

— Polaka przez N. N. Non tam spectandum est, quid Romae factum est, quam quid fieri debeat. D. lib. 1. tit. XVIII. de offic. prae. 1785. [Na następnej karcie nowy tytuł:] Głos polaka o milczeniu JO. Xięcia JMci Adama Czartoryskiego, Generała Ziem Podolskich, na liczne, a podekretowe obrony U. U. Jana Komarzewskiego Generała Majora przy boku J. K. Mci, y Franciszka Ryxa Starosty Piaseczyńskiego, Kamerdynera królewskiego. B. w. m. dr. w 16ce, str. 59.
Powstaje przeciw paszkwilowi w piśmie Polak Patryota T. IV k. 1057. oraz przeciw broszurze p. t Zbiór dowodów (Receuil des pièces) o kryminał otrucia, i Jana Wita. (Listy?). — Cudzoziemiec autor drugiej broszury był tłumaczem jurysdykcyi marszałkowskiej i dyrektorem interrogatoryów. — Trzeci paszkwil był p. t : Sprawa.., dalej Observations sur un libelle. — Broszura ta broni Stan. Potockiego i Czartoryskiego. Akad. — Jagiell.

— Polaka do współziomków swoich. Podniesiony z zakącia, do którego się jeszcze powszechna dziś serc obywatelskich zaraza nie przedarła. R. P. 1787. w 8ce, kart 3 nlb.
Akad. — Branic. — Krasińs.

— drugi Polaka do Współziomków. (1794). w 4ce, kart nlb. 4.

— trzeci Polaka do Współziomków. (1794). w 4ce, str. 8.

To trzy głosy umieszczam także pod J. Seb. Dembowskim jako domniemanym autorem.

— publiczności do Stanisława Augusta dziękujący za wystawienie posągu Janowi Sobieskiemu y za popisy rycerskie dnia 14 Września 1788. w 8ce, k. 2. Akad.

— publiczności. Bez w. m. i roku. w 4ce, k. 2.

Wzywa sejm i posłów Wielkopolskich, aby wyjednali zwrot królewszczyzn i donatyw na skarb, bo inaczej zabrane im będą, jak to zrobiono za kordonem. Chwali projekt Rożnowskiego, a spólnie i Strojnowskiego, Suchorzewskiego i Zakrzewskiego. Jagiell.

— Ratunku proszacy z Apteczką w odgłosach y woniach swoich to iest potrzebnieysze nabożeństwa y Modlitewki z namienionych dwu książeczek przed laty wydanych przez ichże authora z nieiaką przy Mszy S. odmianą y modlitwy które z przydatkiem do przedrukowania podane. Za pozwoleniem starszych w Gdańsku 1727. w 8ce, str. 236. (Druk gocki). Warsz. Uniw.

— Rzeczypospolitey polskiey, iakiego króla niechce a na iakiego rada zezwala. Wady królów i godność tu krótko obatzisz Jesli sobie nie tęskniąc to przeczytać ratzisz. Szkaradność ukazano zaras y ozdobę Nikogo niemianuiąc: mianuy ty osobę. Bez r. i m. $3^1/_2$ ark.

— sławy wierszem dla J. W. Suchorzewskiego Woyskiego wyższego Ziemi Wschowskiey posła Woiewodzctwa Kaliskiego Ord. S. Stan. Kawalera. Warszawa, 1791. w 4ce, k. 2.

— do Stanow Rzeczypospolitey. fol. 2 k. Branic. — Czartor.

— za suknią polską. Patrius quondam, male laxus haeret, Filio torax. Sarbiew. Lib. I ode 16. Roku 1788. w 8ce, str. 27.

Zarzuca iż za Augusta II zarzucono suknię polską i zaraz osłabł duch patryotyzmu. Żąda nakazu przywrócenia stroju ojczystego. Akad. — Jagiell. — Krasińs.

— za włościanami. Bez w. m. i r. (1794). w 8ce, str. 15.

Wydane z powodu uniwersału Kościuszki. Korzon I 459. Branic.

— woiewództw, ziem y powiatów do swych Posłów seymuiących r. 1788 i 1789. (Wojsko. Podatki). Datum w Koronie i Litwie 16 Stycznia 1789. (Warszawa). fol. $^1/_2$ ark.

Branic. — Czartor. — Krasińs.

— wołaiącego na Puszczy. Gotuycie drogę Panu i proste czyńcie sciesżki Jego albo raczey Rekollekcye na trzy dni postu tygodnia Swiętego Srzodę, Czwartek, Piątek, przez pewnego zacnie urodzonego katolika na chwałę Bożą a pożytek Dusz szczerze pokutuiących wydane do pustyni S. Maryi Magdaleny za Krakowem na Kalwaryi ufundowaney Applikowane R. 1727. w Krakowie w Druk. Akadem. w 4ce, k. nlb. 12, str. 469.

Cenzor tej księgi pisze: Dzieło przez Jaśnie Oświeconą Osobę wydane, po każdey uwadze są Psalmy wierszem łatwym i gładkim, i łacińskie modlitwy.
Jocher 6246.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— wołającego na puszczy Augustyanskiey ob. Gołembiowski J. Chr. (1757).

— wolny szlachcica iednego dobrze Oyczyźnie życzącego. 1733. w 4ce.

— wolny, na wolną Radę Warszawską względem obierania szczęśliwego regnanta zgromadzoną, za wielką, aż z nieba do Tronu polskiego pretendentką lubo dziś w niebowziętą zawsze iednak przytomną a iuż nie raz w Polszcze ukoronowaną, nayiaśnieyszą Królowę Polską Maryą ordynowany, z tą propozycyą, że gdy ta nayszczęśliwszą w rządach, naymożnieyszą w skarbach, nayłaskawszą w panowaniu, nieba y ziemi monarchinią, za Królową sobie Panie nieśmiertelną dziś ią na nowo obierą, potwierdzą y ukoronuią samego Chrystusa Pana y Króla niebieskiego mieć będą Rządcą y Oycem Oyczyzny. R. P. 1733. w Krakowie, w drukarni Jakuba Matyaszkiewicza J. K. M. typ. 1733. w 4ce, str. 13. Ossol.

— (Jeszcze) Żydka do Wieśnia-

ków. Bez roku i m. druku. (179..). w 8ce, str. 8.

— ob. Birkowski F. (Krwie 1689) — Caraccioli (religii, rozumu, prawdy 1790. 1782. 1785. 1793) — Chodkiewicz Kar. (tureckich wojen 1640) — Conti (płaczliwej matki 1697) — Czartoryski Józ. — Dembowski J. S. (polaka do współziom. 1787. 1794) — Dochtorowicz Fab. (poselski 1748) — Excerpt (niebieski) — Fatowicz M. (lament Ojczyzny 1637) — Gołębiowski (wołającego na puszczy Augustyańskiej 1757) — Gryllewicz F. (łabęci Chryst. 1695) — Gorecki (odpowiedni 1786) — Hincza M. (pański z ewang. 1643) — Hondemiusz J. (rzewnosłod. łabędzia 1608) — Kossakowski (Do imperatorowej) — Kostrowicki (łabędzia na pogrzebie 1675) — Kostrowicki Mich. (przeciw Wasilewskiemu 1790) — Kozłowski A. F. (An. Dąbskiej 1665) — Kurlandya — Leszczyński Stan. (wolny 1790) — Lubomiński A. (Pana krakows. 1786) — Łuczewski J. (grzesznika 1640) — Naruszewicz Ad. (umarłych 1770) — Odpowiedź (donatywy) — Owaniszewski (synogarlicy 1735. 1741. 1747. 1752. 1761. 1789) — Poniatowski M. (Prymasa 1791) — Proszowice (1732) — Rudnicki D. (wolny (1741) — Sołtykowicz (na prędce) — Stankiewicz (przeciw Muczyńskiemu 1785) — Wesołowski W. F. (dyktynny 1671) — Wasilewski Ant. (przeciw Kostrowickiemu 1790) — Więckowski Jac. (niebieski 1786).

GLOSEMEYER Jan, Stargardia-Pomeranus († 7 Lutego 1711 r.). De meteoris aqueis. Gedani 1710. w 4ce.

— De meteoris lucidis. Gedani 1720. w 4ce.

— Dissertatio de occultis qualitatibus. Gedani. 1700. w 4ce.

— Programma invitatorium ad Lectiones publicas. (Gedani). folio.

Praetorius Athenae Gedanenses str. 150 i Praetorius Danziger Lehrer Gedächtniss. str. 56.

GLOSIUS Johann. Articuli de Deo Apodixis h. e. Definitio Dei Koenigiana, Quoad singula membra, certis Dictis Biblicis tum V^{ti} tum N. T. comprobata, exindeque erata; in Gymnasio Thoruniensi Lectionis ordinariae loco antehac proposita, nunc vero publicae Disquisitioni, in Auditorio Maximo ad. d. Nov. A. C. M.DC.XCIII. instituendae, exposita. Praeside Paulo Hofmanno, Wratisl. SS. Theol. D. Eccl. Thor. Sen. dictique Gymn. Rectore, etc et Respondente Johanne Glosio, Hungaro. Thorunii excudebat Johannes Balthasar Bresler. 1693. w 4ce, ark. B_2.

Obejmuje wiersze: Joh. Rezik. Joh Dambrovius etc. Czartor. — Wrocław.

GŁOSKOWSKI Maciej de Sowina († 1658). Geometria peregrinans. [Tytuł w ozdobnej ramce, pod nim drzeworyt: dwie kobiety jedna przedstawia geometryą, druga arytmetykę pod tem wiersze:]

Nuper ab invictis veniens geometria Bel-[gis.
Transgressa est fines terra Polona tuos.
Qui cupit advētus peregrinae noscere [causam
Certius hanc ipsà commemorante sciet.

[U dołu wśród esów litery W. E.] Bez wyr. roku. w 4ce, kart nlb. 39 (ark. Kii i 1 strona Errata).

Na odwrotnej stronie tytułu jest 18 wierszy łac. na pochwałę przez J.(onasa Sz.(lichtynga) D.(e) B. I. T. W. P. Poniżej nazwisko autora ukryte w anagrammacie: Matthias Głoscowsci camerarius Calissiensis. Druk przed r 1649. bo zanotowano na egzemplarzu Bibl Jagiell.: Joannes Broscius possidet 1649. Na końcu czworowiersz podpisał Wences. Theodor Baro de Budowa. Pisarz tego imienia, umarł 1621 r., zaś Szlichtyng żył między rokiem 1592 a 1661.

Franke i Jakubows. 1879 r. — Bentk. Hist. lit. I. 243. — Węgierski Hist. eccles. slav. s. 454. — Juszyński. — Żebraws. Bibliogr. 259.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Griselida przez Macieja Głoskowskiego napisana Roku Pańskiego 1641. B. m. w 4ce, str. 28 (wierszem).

Dedyk.: Annie Denofownie Leszczyńskiey Wwdzicowey Bełzkiey... M. G.(wierszem). Rzecz wyjęta z Bokacyusza.

Koźmian A. E. Rękopis 1845. n. 165. podaje wyjątki.

Porówn. Grisella (O posłuszeństwie 1571). Historya. Branic.

— Panegyris Vladislawa IV króla Pols. y Szwedzkiego w wierszach, przez Macieja Głoskowskiego Kom. Kal. W. w Leśnie 1649. fol.

Catal. Gotsteinii 1804. s. 7.

— Sława potomna JWżnego Pana Jegomości P. Rafała hrabie z Leszna Woiewody Bełzkiego, Starosty Hrubieszowskiego .... itd. przy żałosnym Jego Mci pogrzebie roku 1636 dnia 1 Września wspomniana. In memoria aeterna erit Justus, et ab auditione mala non timebit. Psal. III v. 6. w 4ce, 2 arkusze. (Druk gocki).

Na odwr. str. tyt. przypis w 12 wiersz. Jędrzejowi, Rafałowi, Bogusławowi i Władysławowi Leszczyńskim synom zmarłego i Teodorze z Leszna Gorajskiej córce, a pod nim podpisał się M. Głoskowski. W samym wierszu żałobnym mało szczegółów do żywota Wojewody.

— Zegarek abo Pamiątka gorzkiey Męki y Smierci Zbawicielá nászego Jezusa Pana na XXIV. godzin rozdzielona. Przydáne są Rozmyślania y Modlitewki krótkie, każdey godzinie służące. Ku wieczney czci Tegosz naświętszego Pana, y ludzi pobożnych pożyteczney zábáwie, przez Macieia Głoskowskiego, napisane. Bez wyr. m. i r. w 4ce, str. 71 (z ryciną herbu).

Dedykacya: Wielmożnemu Panu Je. Mci Panu Bogusławowi na Lesznie Leszczyńskiemu, Wojewodzicowi Bełzkiemu Swemu Mciwemu Pánu. — Obramowanie tytułu floresami toż samo co w dziele Geometria peregrinans i także poniżej tytułu wybite litery: W. E.

Koźmian Ant. Ed. Rękop. histor. 1845. 165. — Maciejow. Piśmienn.

Warsz. Uniw.

— Toż:... na XXIV godzin rozdzielona. Przydane są rozmyślania y modlitewki niegdy przez Macieia Głoskowskiego napisane y w druk podane, a teraz znowu przedrukowane w Lubeczu nad Niemnem u Jana Langnisa typografa X. J. M. 1653. w 4ce.

— Zegarek abo pamiątka gorzkiey męki y śmierci Zbawiciela naszego, Pana Jezusa Chrystusa, na XXIV godzin rozdźielona. Ku wiecźney cźći Tegoż Naświętszego Pana, y ludźi pobożnych pożytecźney zabawie, niegdy przez Macieia Głoskowskiego uczyniona, á teraz dla niedostatku exemplarzów trzeći raz przedrukowana. w Krolewcu u Jana Dawida Zaenkera. w roku 1714. w 4ce, k. 3 i kart. sig. A—G_2.

Rozpoczyna: Dorocie Ottenhauzownie Podkomorzance Derptskiey serd. ukochaney oblubienicy. Wiersz przez Bogus. Michała Grabowskiego. — Dedyk. Annie Maryey Radziwiłłownie od Katarz. Ottenhauzowny. Datowana w Dolaczycach 1. Martii 1653. mówi, że dzieło to było wydane przed laty kilkunasty lecz już zatracone. — Dalej idzie wiersz: Jan Langius do Katharzyny Ottenhauzowny. Nadpis nad stronami: Pamiątka męki Pańskiey.

Jocher 5941. — Koźmian A. E. Rękopis n. 167.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Toż:... (bez wyrażenia autora), 1740. w 8ce.

Wydawca Jan Böhm kaznodzieja w Rudzie Reudan pod Gdańskiem.

Niesiec. II. 229. — Beiträge I. 72.

— ob. Grochowski St. (Applausus 1635) — Jonston Jan. (Honori 1637) — Narré veritable (1657) — Schlichting Jonas (Epistola 1645) — Uffan Diego (Archelia 1643).

Węgierski A. Hist. eccles. Slavon. 1652. s. 454. — Żebraws. Bibliogr. 259. — Kwartaln. nauk 1836. I. 174—5. — Bentkows. H. lit. I 243. 349. — Oloff Poln. Liederg 71 4. — Encykl. Orgelbr. X. 63. — Wiszniews. Hist. lit IX. 524—5. Maciejows. Piśmienn. III. 782—3. VII. 204. — Koźmian Rękopis dworzanina 1845. s. 165. — Juszyński Dykcyon. — Bandt. H. dr. kr. Pol. I. 348—9. — Siarczyńs. Obraz. I 139. — Łukaszews. Kość. braci Czes. w WP. 2^9. — Załuski Bibl. poet. 39.

Głoskowski Stanisław ob. Sczaniecki Stefan (Fragmenta philosophiae 1694. 1710).

Głoskowski Walenty ob. Batory St. (Gratul. 1579).

GLOSOWICZ Michael. Plausus Famae Buccinantis, Ausus musae Jubillantis, Quam honori, Et venerationi Eminentissimi ac Celsissimi Principis, S. R. E. Presbyteri Cardinalis Joannis a Lipe Lipski Episcopi Cracoviensis, Severiae Ducis D. D. Gratiosissimi Ex

asse dicatam inter festive excitatos Parnassi illustrati ignes revoluta Lucis onomastica orbita observantissime modulari, Jubel Poeta debilis pedibus Eminentiae Suae Clientum minimus Theologus, Speculativus et Digestista absolutus J. P. Michael Głosowicz. w 4ce, k. 2.

Jan XIII Lipski kardynał umarł 1747. Ossol.

GŁOSSA Marcin Prof. Ak. krak. (?) Rektor w Johannisburgu (od 1550—1564). [Pisma różne, wiersze liczne].

Sarnicki Annales Pol. Lib. VII cap. 10. — Pisański Entwurf. 146. — Łukaszewa. Wiad. o dyssyd. Pozn. 1832. s. 203. — Jocher Obr. I. LXV. przyp.

Głossa na manifest ob. Lubomirski Teod. (z repliką na pseudo-Uniwersał 1734) — Sapieha Kaz. J. (1699) — Sobieski Aleks. (1704).

Głosy ojczyste. Bez roku i m. dr. (179..). w 8ce, kart 4 nlb.

— siedm Trąb albo Kazania. w Krakowie (1716). folio, T. I.

Notat. Haana we Lwowie.

— ob. Dembowski A. S. (polaka do współziom. 1794) — Drucki-Horski (Synów 1642) — Lacki Alojzy Franc. (Do głosów poetyckich 1729) — Latyczów (do Korony 1778) — Wilno (apellacya do króla).

Głoszkowski Jan ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

Głoszkowski Marcin ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

GŁOTKOWSKI Patrycy. Góra zbawienney fortuny na dziewiąciu Górach Chełmińskich Kazaniem w dzień nawiedzenia Nayświętszey P. Maryi w kościele OO. Missionarzów Chełmińskich adumbrowana a J. W. Nayprzewielebnieyszemu J. X. Woyciechowi Stanisławowi ná Lesznie Leskiemu Biskupowi Chełmińskiemu, Pomezańskiemu z protekcyą oddana: Przez X. Patrycego Głotkowskiego S. Theol. Lectora na ten czas kaznodzieię Ordynaryusza Chełmińskiego Zakonu S. O. Dominika. Za pozwoleniem Starszych. Roku P. 1749. w Poznaniu, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu 1749. folio, k. 13.

Jocher 5015. Krasińs. — Ossol.

Głottau ob. Sacramentum (1691).

Glova Christophorus ob. Goritius S. (Elegiae duae).

Głowa Samuel ob. Grochowski Stanisław.

Głowa ob. Denhoffowna (1746) — Ludowicyusz L. (Sw. Ignacy 1703) — Smiglecki M. (o widomej 1595. 1600) Suchodolski M. (niebu równa 1699).

GŁOWACKI. Mowa do ludu chrześciańskiego Augspurskiey Konfessyi przy zakładaniu kamienia pod ołtarz nowego kościoła w Lublinie Dnia 1. Października Roku 1787. miana przez Wielebnego Imci Xiędza Głowackiego. W Warszawie 1788 w drukarni uprzywilciowaney Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mci. w 4ce, str. 16.

Jestto kazanie o wolności w religii. Jagiell.

Głowacki Jakub ob. Arteński Raf. C. (Triumphans 1672).

GŁOWACKI Ignacy (1667 † 26 Czerw. 1729). Gladius Evanginatus pro defensione Immunitatis Ecclesiasticae Seu Immunitas Ecclesiastica jure tum Divino tum Humano in aliquibus, etiam Statutis Regni Poloniae, adversus impugnatores suos propugnata a R. P. Ignatio Głowacki Societatis Jesu Theologo Anno Domini 1725. Calissii, typis Collegii Karnkoviani Societatis Jesu. w 4ce, k. 4, i 425 str. i k. 2. Errata.

Dedykacya do Stanów Senatorskiego i Rycerskiego Król. Pol. od Duchowieństwa świeckiego i zakonnego Kr. Pol. i W. X. Lit. oraz przedmowa do czytelnika. Approbata z r. 1724. — Od str. 193 idzie: Assertio XII. Immunitate ecclesiastica in R. Poloniae gaudent et in ea debent observari Ecclesiae et personae Ecclesiasticae. Cum vero in Statuto et Constitutionibus aliqua reperiuntur quae adversantur Immunitati ideo sunt nullae et invalidae. Od str. 305: Punctum II. de bonis clericorum. — Od str. 409: Epilogus. — Od str. 411: Index

Jocher 7390. 9651. — Bentk. H. l. II 257. Sommervogel III. 1502. — Brown. 180. Akad. — Branic. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kłodawa. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Immunitas Ecclesiastica jure tum divino tum humano in aliquibus etiam

statutis Regni Poloniae adversus impugnatores suos olim propugnata. à R. P. Ignatio Głowacki Societatis Jesu. Nunc verò Magno Nomini et Honori Perillustris et Reverendissimi Domini Domini Alexandri Gembarth Almae Ecclesiae Metropolitanae Gnesnensis et Collegiatae Vielunensis Canonici, Praepositi et Officialis Calissiensis unà cum Conclusionibus Academicis dedicata Calissii anno Domini 1758. die 26. Januarii. Typis S. R. M. Collegii Calissiensis Societatis Jesu. w 4ce, k. 5, str. 304; oraz Conclusiones academicae, kart 2.

Dedykacyą Alex. G. Gembarthowi podpisał Petrus Roborowicz. Dzieło to tylko ma tytuł i dedykacyą odmienne, dalej zaś cała książka jest wzięta z pierwszej części dzieła Ign. Głowackiego Gladius evaginatus, które X. Piotr Roborowicz Mariamin pod swoim tytułem użył, dodrukowawszy kartki początkowe oraz Conclusiones na końcu. — Wzięta tu jednak tylko część I. do str. 304. Nie ma więc części drugiej, chociaż pozostał na końcu stronnicy przenośnik Pun. to jest Punctum II. Encykl. Orgelbr. X. 64—5. — Brown. Bibl. S. J. 180. — Bentk. H. lit II. 257.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

(Głowacki Wojciech). Doniesienie wspaniałości obywatelskiey y zachęcenie do względów nad familią włościan w służbie woyskowey będących. [Przytem:] Kopia listu A. Kniazia Szujskiego w interesie Woyciecha Głowackiego. folio, str. 2 nlb.

Doniesienie datowane d. 16 Kwietnia 1794.
Krasińs.

— ob. Kościuszko Tadeusz (1794) — Szujski A. (Kopia listu, dn. 14 Kwiet. 1794).

GŁOWCZYŃSKI Samuel Goldt. Hymenu echo wesołe przy solennych godach stanu małżeńskiego Jegomośći Pana Adriana Krobskiego, Phiae: Doct: Eloqu: Prof. Dziekana Akad: Zam. J. K. Mći Sekretarza. I Jey Mći Panny Maryanny Abrkowny, Cory S. Pamięći Jego Mośći Pana Jendrzeia Abrka D. J. V. Rektora Profess. Akad. Zam. przez Samvela Goldt Głowczyńskiego, Nauk wyzwolonych Bac. Acad: Zam: Anal. Profes. oświadczone. W Zamośćiv w drukarni Akademickiey. Roku P. 1672. Dnia 17 Stycznia. w 4ce, k. 5.

Wiersz. Jagiell.

— De ivstitia et ivre paragraphi Institutionum Imperalium benignè D. T. O. M. auxiliante, sub felicissimis auspicijs Illustrissimi ac Reuerendissimi Domini D. Andreae de Olszowa Olszowski Dei & Apostolicae sedis gratia, episcopi culmensis, & Pomesaniae, Regni Poloniae procancellarij, Domini, Patroni, ac singularis Academiae Zamoscensis Mecaenatis. Praeside, Clarissimo et Excellentissimo Domino M. Basilio Rudomicz, D. J. V. Ord: J. C. in Academ: Zamosceñ: profess. generalis studij Decano. S. R. M. S. publico pro specimine disputationis, tempore commutationis studiorum hiemalis circa festum S. Galli Abbatis, a Samvele Goldt Głowczyński art. & phil. baccalau: in Acad: Zamosc: S. Th. S. I. Aud. propositi. Anno Virginis á partu 1670. Zamosci Typis Academicis. w 4ce, k. nlb. 14.

Czworowiersz na odwr. tyt. podpisał Kasim. Baz. Rudomicz, Stud. acad. Dedykacya Olszowskiemu. Na końcu wiersz Lud. Nic. Tainera: Votum anagrammaticum. Basilius Rudomicz Anagramma.
Akad. — Jagiell.

— ob. Hittmer J. (Euphemia 1660) — Rudomicz Baz. (Euphemia 1640) — Rudomicz Casim. (Memoria 1633) — Tainer Ludw. Mikołaj (Theses 1670).

Juszyński Dykc. I. 99.

GŁOWCZYŃSKI (Głowczeński) Stanisław S. J. (1663 † 6 Sierp. 1722). S. Judasz Thadaeusz Apostoł Pátron w Polszcze na te Czasy chwalebnym, i wielkim Tryumfem, do swego Ołtarzá Od Jasnie Wielmoznego Jegomosci Pana Adama z Iwanowic na Lewkowie Kozminskiego Kasztelana Rogozinskiego &. &. vv Obrázie vvprovvádzony. A Ná tym tryumfie przez X Stanisława Głowczenskiego Soc. Jesu Kazaniem ogłoszony Roku 1712. Dniá 28 Páźdźierńiká w Lewkowie. W Kaliszu w Drukárni Kollegium Soc: Jesu Roku Páńskiego 1713. folio, kart nlb. 14.

Na odwr. str. tyt. herb Róża na blasze ryty

z podpisem Johan Cedi(?) fec. Autor przypisał prozą łać. kasztelanowi (kart 3). Od ark. C. idzie kazanie z godłem: Hoc mando vobis ....
Według Niesieckiego pisze Jocher 4902, że wyszło około r. 1720, co mylne.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Nova Olympia honoris in gentilitio campo Illustr. D. D. Adalberti Constantini de Goraj Breza Palatini Calissiensis, Capitanei Novodvorscensis etc., ab emerita virtute, ejusque comite fortuna, aperta et auspicatissimo tantae provinciae aditu inter Majoris Poloniae applausus a devotissimo Suae gloriae Collegio Calissiensi Soc. Jesu celebrata Anno 1687. folio, 2 arkusze. Ossol.

— Pańska z Bogiem zabawa to iest sposob Panom żeby ich akcye były Pańskie ... W Sandomierzu 1723. w 8ce.
Jocher 6101.

— Toż:... Warszawa 1742. w 8ce.

— Pańska z Bogiem Panem nad Panami zabawa. Albo łatwy sposób, żeby codzienne ugodnionych krwią, tytułami ludzi akcye przed Bogiem pańskie to iest równe stanowi swemu były, do uwagi podany od W. Ks. Stanisława Głowczeńskiego S. J. Po śmierci iego drugi raz do druku podany. Sandomierz 1747. w 8ce.
Jocher 5659. mylnie go zwie Gdowczewski. Ponieważ w edycyi 1747. podano, że: drugi raz do druku dany, zatem albo edycya 1723 albo 1742. jest mylną. Drohob.
Według Niesieckiego pisał Głowczyński przeciw Jansenistom (opus ad praelium jam fere finitum).
Brown. Bibliot 180. — Nies. II. 231. — Encykl. Orgelbr. X. 67. — Juszyń. I. — Sommervogel III. 1502.

GLOVER Józef (1711 † 20 Wrześ. 1763). De studiis Nobili Juventute dignis Oratio. Leopoli typis Collegii Soc. Jesu 1750. w 8ce.
Jocher 930. — Janozki Lex. II. 98. — Brown. 179.

(Głowiński Samuel). Perenne monumentum Samueli Głowiński Sufragan. Leopoliensi a clericis regularibus Sch. Piar. (Po tytule portret biskupa w miedziorycie). Leopoli. 1766. folio, kart 8 nlb. Krasińs.

— ob. Bussius (1759) — Chodykiewicz X. Klemens (1765) — Decisio (1736) — Komorowski Mikołaj (Sposób 1763) — Lucina (1754) — Rutkowski Onutry (Oda 1776).

(Głowniewski Arsenius). Cum venerabilis ac admodum reverendus dominus Arsenius Glowniewski ... indigeti suo diei repeteret memoriam, devinctissimum studium theologicum grati in se animi argumentum encomiastico declaravit, probavit, commendavitque. B. w. m. 1779. w 4ce. Wileńs.

— ob. Szczurowski Tymoteusz (Prawo kanoniczne 1792).

GLOXIN C. D. Maria Aurora Gräfin v. Koenigsmark. Berlin 1797. w 8ce.
Romans.

Głuchoviensis ob. Wiśniowiecki Michał Serwacy (Quinque psalmi 1711).

Głuchowski Dobrogost ob. Livius (Mowa).

GŁUCHOWSKI Dominik. Mowa W. Jmci Pana Dominika Głuchowskiego cześnika i delegata powiatu słonimskiego do Nayiaśnieyszego Króla Jmi P. N. M. miana. (1792). w 4ce, kart 2.
Akad. — Branic.

GŁUCHOWSKI Jan. Ikones książąt y królow polskich X. Jana Głuchowskiego proboszcza Płockiego. Do tego są przyłożone wiersze łacińskie Jana Janicyusza poety, De vitis regum polonorum. Cum gratia et privilegio. W Krakowie w drukarni Łazarzowey, R. P. 1605. fol. k. 7 nlb. i 101 stron.
Dedykacya do Ber. Maciejowskiego kard. i Przedmowa do czytelnika, ark. 2. Przed każdym wizerunkiem, jest wiersz Janickiego i przeciwległy Głuchowskiego. Kończy bezkrólewie po Stefanie, lecz jego i Henryka ryciny nie ma. Wiersze łacińskie pod Zyg. Augustem i dalsze pisał Andr. L.(oeaechius) Scotus. — W dedykacyi oświadcza Januszowski: że zestawił Elogia królów, łacińskie Janickiego, polskie Głuchowskiego proboszcza Płockiego nie dawno zmarłego, a które miał u siebie od lat trzydziestu. Chwali tu Samuela Maciejowskiego, stryja Bernarda i tegoż. Czerpie z Orzechowskiego, Górnickiego i Herbersteina. — Mówi dalej: Miałem co inszego Kościołowi Bożemu y duszom ludzkim potrzebnieyszego, o czym wasza Kard.

Jasność dawno wiedzieć raczysz. Ale coż potym, kiedy nieszczęsne fata moie tak mi są przeciwne, że ledwie y dusze staje, a patrona żadnego, ani podpory żadney (eheu) ani słychać, ani widać.
W odezwie do czytelnika, okazawszy pożytek z uwieczniania pamiątki Monarchów i znakomitych w kraju osob, tak dalej rzecz prowadzi: Ztądże y to poszło, żem przed rokiem dwodziestą z X. Głuchowskim nieboszczykiem Proboszczem Płockim wszytek był na tym, aby Jkones krolow y książąt Polskich, y niektorych osob co przednieyszych, wieku naszego, koronnych, bądź na miedzi bądź na drzewie rzezane, przykładem inszych natiy, z których każda w to iest barzo bogata, stanąć y wydać się były mogły. I iakom na on czas niebył trudny, ani ciężki do wielu rzeczy Kościołowi Bożemu, y koronie potrzebnych, dla ktorych nieważyłem sobie zdrowia, maiętności, ani prace żadney, chcąc y pensum swoie P. Bogu oddać, y do łaski krola J. M. y Koronie posługę iaką uczynić, tak y z tey miary dostawszy potemu Rzemieślnika godnego z Niemiec, nie bez kosztu, uczynił się iuż był niezły wstępek do tych rzeczy, z ktorych krol Chąbry (sic) w tych księgach położony, y inni dway niekiedy Senatorowie koronni, Dębinski Kanclerz, y Marszałek Wielki Opalinski, w inszych księgach wydani, y ad vivum, iako mowią, prawie wyrażeni, świadkiem dobrym tego bydź mogą Y pewnie, żeby się na on czas operae pretium Koronie wszytkiey uczyniło, by był wrog iakiś nieszczęsny, który rzeczami ludzkimi miesza, nie zayrzał, y nie przerwał mi tego pomyslu tak potrzebnego, przywiódszy do tego rzeczy, że mi rzemieślnika tego, który to odprawować miał, bez wszelakiey y przyczyny, nieszczęśliwie postrzelono y zabito. Z iakim żalem moim, a z iaką szkodą Korony wszytkiey, widzi Pan Bog, świadczą czasy teraźnieysze, że aż dotąd rzemieślnika, nie tylko temu w tym podobnego, ale zgoła żadnego takiego aniśmy mieli, ani mieć możemy, tak iż nie było żadnego coby był Henrika y Stephana Krolow doprawił. Gdy iednak przed kilką lat wydano było Krole Polskie na miedzi rzezane w Niemczech, y przypisano ie świętey pamięci X. Kardynałowi Radziwiłowi, Biskupowi Krakowskiemu, które ia widząc, począłem był pomyślać, iakoby się y te X. Głuchowskiego wydać mogły. Teraz tedy, iuż iakoby rzeczy świeckie kończąc, a w tym stanie duchownym rzeczy uprzątaiąc, żem do tego pomysłu mego na on czas nie był szczęśliwy, przynaymnięy z drugiey, niechciałem iuż teraz defraudare X. Głuchowskiego, który począwszy od samego Lecha, przez wszytkie Książęta y Krole Polskie, spisał krociochno wierszem polskim wszytek żywot, sprawy, y szczęście każdego, iako też niekiedy był uczynił Klemens Janicius Poeta Laureatus po łacinie, przed lat piąciądziesiąt. Zdobywszy się tedy na iakie takie Jkones, ponieważ inszych nie było, z ktorych przecię wielką część z pieczęci Koronnych, dla własności podobnieyszey wzięto. Zdało mi się, oboie wiersze y łacińskie Janicyusza, y polskie X. Głuchowskiego wespoł wydać, aby się tak iedne drugimi wspierały, y oraz każdemu z obu stron dogodzić mogło. Rozumiem to o każdym bacznym, że się tym odemnie contentuie, co y iako bydź mogło, ponieważ tak bydź nie mogło, iako się pomyślało. Ossol.

— Strena fraterna. w 4ce.

Powinszowanie Nowego Roku Kapitule Płockiej.

Juszyński Dykc.

— ob. Janicki (1605) — Łuczankowicz Mich. (Honor 1693) — Preisz Jędrzej Dominik (1694).

Siarczyński Obraz I str. 140. — Wiszniewski H. l. p. VI str. 311. VII str. 496. — Bentk. H. l. p. I str. 613. — Załuski Bibl. poet. pol. — Maciejows. Piśm. pols. III str. 494. — Encykl. pow. Orgelbr. X str. 77.

Głuchowski Piotr ob. Tarzymięski Jerzy (Certamen Pułtoviae 1616).

GŁUCHOWSKI Szymon X. Ostatnia posługa na pogrzebie Anny z Borowskich Meynartowiczowey, Podczaszyny Lidzkiey.

Jabłonowski Museum pol. str. 64.

GŁUCHOWSKI Wacław á S. Elia Carmel Disc. Echo Salutis aeternae à Petra militantis Catholicae Ecclesiae ex sono Tubae Pacis ad dissidentes in occidente ecclesias resonans. Per R. P. F. Venceslaum à S. Elia, Carmelitarum Discalceatorum per utramqu. Poloniam et Magnum Ducatum Lituaniae Provincialem, Orbi Christiano promulgata. Anno Domini 1701. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary S. R. M. Illustriss. ac Reverendiss. Dńi Episc. Crac. Ducis Severiae, nec non Scholar. Novoduorscianarū ordinarij typographi. [Na karcie następnej drugi tytuł:] Tuba Pacis ad vniversas in Occidente Ecclesias sev Discvrsvs Theologicvs de Unione Ecclesiarum romanae et protestantivm, nec non amicá compositione

controversiarum fidei inter hosce coetus, in Dei O. M. quám maximam gloriam, Vniversae Jesv Christi ecclesiae bono exhibitus per Matthaeum Praetorium Memelá-Prussum Coloniae, apud Joannem Pauli, 1685. et Amstelodami, apud Alexandrum Lintman, anno 1685. [Na karcie trzeciej, tytuł trzeci:] Echo Salutis aeternae à Petra militantis catholicae Ecclesiae ex Sono Tubae Pacis per Matthaeum Praetorium Memelà-Prussum, Confessionis augustanae alumnum in lucem editae, ad dissidentes in Occidente Ecclesias resonans, seu discursus theologicvs de vnione Ecclesiarvm discursui Authoris libri Tubae Pacis in aliquibus accommodatus et correspondens, tum aliquas eidem Authori ex mente Dissidentium objectio resolvens, Ecclesiarumq. disunionem per amicam Fidei controversiarum compositionem ad M. D. G. animarumq'. copiosam salutem facilitans.

Egzemplarz w Bibl. Drohowyskiej ma inny tytuł, mianowicie:

... ex sono Tubae Pacis... Per Mathaeum Praetorium Memela Prussum confessionis augustanae Alumnum in lucem editae ad dissidentes in Occidente ecclesias resonans. Seu discursus theologicus de unione ecclesiarum discursui autoris libri „Tubae pacis“ in aliquibus accomodatus et correspondens; tum aliquas eidem authori ex mente dissidentium objectiones resolvens, et controversias fidei facilitans. Per Venceslaum a S. Elia Carmelitarum Discalceatorum. (Ex libro acatholico sub titulo „Tuba pacis“ edito singula capita descripta adducuntur et firmissimis argumentis refutantur, quibus una, sancta, apostolica, catholica ecclesia defenditur). w 4ce, k. 20, str. 920 i Index k. 8.

Niektóre katalogi podają liczbę stron 984. Dzieło zaczyna Oratio ad Innocentium XI. M. Praetoriusa i tegoż listy do monarchów Europy (także do Jana III). Poczem approbata Venceslao a S. E. Romae 27 Febr. 1700. Lublini, Grodnae i Cracoviae (4 Julii 1699). Nadpis nad stronnicami: Discursus theologicus de unione dissidentium in Occidente ecclesiarum. Od str. 884. nadpis: Discursus theol. de perfidia et caecitate judaica. Od str. 911: Appendix. Od str. 911: De impia et absurda Mahometis secta. Na str. 915: Errata. Na str. 918: Professio catholicae fidei.

Jocher 5631. 8747 i 9627 (podaje odmienne tytuły).

Drohobycz — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

Jest o nim rękopiśmienna notatka Juszyńskiego w tych wyrazach: Głuchowski Wacław od S. Eliasza, urodzony w Woiewodztwie pomorskim z oyca Ludwika i Matki Zofii Elizanowskiey 1644. Wydał Medytacye roczne ale tych niewidziałem. O teologiczney jego Księdze tak świadczą Kroniki Karmelitańskie: Wydał Książkę bardzo mądrą i pożyteczną na Obronę wiary Katolickiey pod tytułem: Echo zbawienia wiecznego w R. 1700. Sami Szwedzi czytając ją w Krakowie tak wielkie w niey upodobanie mieli, że iey 500 Egzemplarzów kupili, o którą też i Węgry często Ojców naszych rekwirowały i wiele iey do Węgier za rzecz osobliwszą wywieźli.

Gluck Critofano ob. Orfeo ed Euridice (1789).

Gluckowicz Lucas ob. Barberinus Franc. Card. (1727).

Glueckwunschungs-Rede an den König in Pohlen Augustum II am Kroenungstage. Danzig 1697. w 4ce.

Glueck (Glückwünsche) ob. Apelius G. (1669) — Bojanowski A. (1673) — Boweri C. (1669) — Braun Er. (1662) — Dilgen N. (1669) — Femgius A. (1663) — Gerlach D. (1672) — Herman Z. (1667) — Henschel G. (1653) — Heyson W. (1669) — Hock A. (1691) — Hubert G. (1662) — J. W. L. (1685) — Lubieniecki (1667) — Puschmann M. (1660) — Reinhard G. (1662) — Rolling (1675) — Schelguig S. (1670) — Schönknecht (1669) — Schönwald (1659) — Schweinichen H. (1693) — Wold T. (1668).

Glunowic Jakób ob. Neugebauer Jer. (Hymeneus (1614).

Głupstwo dwojakie ob. Bret Ant. (1780).

Głuski Athanasius ob. Acta (1666).

Głuski Joannes ob. Lenarski Albertus (1637).

GŁUSKI Mikołaj S. J. (1681 † 23 Marca 1726). Splendor Xiężyca w Nowiu JO. Antenatów w pełni przeświet-

nych Cnót w ostatniey życia kwadrze Naviaśnieyszey JW. Jmc. P. Urszuli z Hrabiów Tarnowskich Wierzbowski Starościny Łęczyckiey Barwałdskiey &. fundatorki Collegium Piotrkowskiego Soc. Jesu upatrzony y pokazany między śmiertelnemi cieniami, na solennym Akcie pogrzebowym w Łacku od X. Mikołaia Głuskiego Soc. Jesu Roku P. 1717 Dnia 17 miesiąca marca. Z dozwoleniem Starszych. W Sandomierzu, w Drukarni Koll. Soc. Jesu 1717. folio, kart 15 nlb.

Przypisał Stanisławowi z Wielkiego Chrząstowa na Łasku Wierzbowskiemu mężowi zmarłej. Kazanie jest z tekstu psalm.: Forsitan tenebrae. W kazaniu materyał do genealogii.

Brown. Bibl. pis. 180. — Sommervogel III 1503. — Swięcki Hist. pamiąt. I 69. zwie go Marcinem.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Głuski Tomasz ob. Wieruszewski Kazimierz (Fama polska 1720).

Głuszczyński Stanisław Krzysztof ob. Horst Jakób (Raj duszy 1678).

GŁUSZKIEWICZ Antoni († we Lwowie d. 13 Kwietnia 1769 r.) Armenia exculta apostolicis primum laboribus divi Bartholomaei Apostoli, dein Gregorii divinissimi per Evangelicae doctrinae lumen primo nitori restituta, virtutibus ac exemplis solidata. Leopoli 1754. w 4ce, kart 13 nlb.

Przypisał Jakubowi Stefanowi Augustynowiczowi AB. Ormiańskiemu, gdzie pisze, że na cześć jego napisał panegiryk.

X. Barącz Żywoty Ormian, 132—3 str.

— Brevis panegyris Illustrissimo, Excellentissimo ac Reverendissimo Domino Domino Jacobo Augustynowicz, Archi Episcopo Leopoliensi Armenorum, circa impositionem pallii, dicta, dicataque Anno Domini 1752 die 20 Augusti. w 4ce, ark. 1.

Janocki autorem mieni Klemensa Chodykiewicza, zatem być może, iż to on Głuszkiewiczowi napisał.

Janocki Lex. II 175—6.

GŁUSZYŃSKI Gundyzalw. W Rocznicę Imienin JW. Benedykta Kamieńskiego Pisarza Ziem. Lidzkiego. Wiersz Imieniem X. Gundyzalwa Głuszyńskiego Zak. Kazn. siestrzana y sługi ofiarowany. R. 1778. w 4ce, ark. 3.

Głuszyński Stanisław (według Sommervogla mylnie pisany Gruszyński) S. J. (1624 † 24 Marca 1693) ob. Merlo Horstius (Ray 1678).

Gmach podupadły ob. Niemcewicz J. Ur.

Gnaden-Brunn auss dem Marianischen Paradiess der zart grünenden Heiligen Linde entsprossen ... Nebst anmüthigen Andachten ... Cum appr. et perm. Sup. Gedruckt zu Braunssberg Im C. der Ges. J. Im J. 1733. w 12ce, 216 str.

— Toż:... Braunsberg Im Jahre 1773. w 12ce.

GNAPHEUS Wilhelm z Hagi (1493. † 29 Wrześnie 1568). Antilogia extemporalis, adversus quosdam academiae regiomontanae, apud Prutenos nuper institutae, professores et concionatores 1542.

Janoc I 91.

— De discrimine coelestis doctrinae et philosophiae. Regiomonti 1546.

— De filio prodigo. Elbingae 1536.

— Epistola ad Joannem Lasco.

W Simon Abbes Galbena Epistolae clarorum virorum.

— Morosophvs de vera ac personata sapientia. Comoedia non minus festina, quam pia: Morosophi titulo inscripta. Autore Gulielmo Gnapheo Hagense ludi literarij apud AElbingenseis moderatore primario. Accesserunt et quaedam alia poematia, in laudem illustriss: Principis Alberti Marchionis Brandenburgeñ primi Prussiae ducis lusa, cui et haec Comoedia est dedicata, per eundem G. Gnapheum Hageñ. Morosophus pio lectori... (dwa dystychy i dwie dewizy). Anno 1541. (Na końcu:) Excudebat Gedani Franciscus Rhodus Anno 1541. w 4ce, k. 28.

Na odwrot. tyt. k.: Alberto march. Brand. Pruss duci.... Gnapheus.

Lelewel I 193 (n). — Wierzbows. II 1182.

Warsz. Uniw. — Zamojs.

— Prima Elbingensis scholae foetura, specimina quorundam discipulo-

rum edita cura Guil. Gnaphei gymnas. Elbingens. Rectoris. Dantisci Rhode 1541. w 4ce.

Jestto zbiór wierszy uczniów.
Janoz I 90. — Janoz. Nachr. III 86.

— De sacrae scripturae studio, themata a Gnapheo proposita.

— Trivmphvs Eloquentiae. In bonarvm literarum, et doctae facundiae commendationem, carmine redditus, et item pleno omnium personarum equitatu Aelbingae publicè exhibitus, autore Gvilelmo Gnapheo Hagense, ludi literarij apud Aelbingeñ. moderatore primario personarum iudicem, et triumphi totius rationem, versa dabit pagella. Anno 15.41. (Na końcu:) Excvsvm Gedani per Franciscum Rhodum M.D.XLI. (1541). w 4ce, kart 25.

Przypis: Janowi Dantyszkowi bisk. warmińsk.
Praetorius Athenae Ged. 227. — Hartknoch Preuss. Kirchenhis. 295—304 978. — Lilienth. Erläut. Preussen. IV 164. V 269. — Biblioth Brem. Class. VIII s. 111. — Acta Borussica III 925. — Trebicki Bibl. Warsz. 1843. T. 12. str. 316. — Bender Geschichte der Studien in Ermland. Brunsberg 1868. str. 11. — Joecher Gelehrt-Lexic. II 1016 — Wierzbowski II 1183. — Janociana I 90—1. Petersb.

Gnatowscy Ignacy i Aleksy ob. Kłokocki Jan J. (Produkt 1787).

GNATOWSKI X. Ludwik. Obraz żyjącego po śmierci człowieka wystawiony na pogrzebie W. J. M. P. Jana na Hulewiczowie Hulewicza Podstolego Wołyńskiego w Kościele Hulewiczowskim. Przez X. Ludwika Gnatowskiego Plebana Hulewiczowskiego. Dnia 27 Sierpnia R. P. 1669. Za pozwoleniem Urzędu Duchownego. We Lwowie w drukarni Kollegium Soc. Jesu 1669. w 4ce, k. 11.

Dedyk.: Wacławowi Hulewiczowi podkomorz. Łuck.
Ossol. — Uniw. lwow.

GNATOWSKI Paweł. An homo plus potest boni facere quam facit: et plus mali omittere quam omittit. Publice ventilandum proponit Paulus Lazarowicz Gnatowski Franequerae 1637. w 4ce, ark. 2.

Dysputa teologiczna miana pod przewodnictwem Jana Makowskiego S. T. D.
Jocher 4152. Chreptowicz.

GNATOWSKI Wawrzyniec. Oratio panegyrica, ad Serenissimvm ac Potentissimvm Poloniae et Sueciae Regem, pro felici eius ia Moschoviam expeditione, a Patre Laurentio Gnatowski conscripta. Cracoviae. In Officina Typogr. Matthiae Andreouiensis 1633. w 4ce, kart 9 nlb.

Jestto oratio ad Vladislaum IV. Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem podpisał Christ. Rościszewski. — Dedyk.: Sigism. Kazanowski succamer. R. Pol. Jabłonowa. Musaeum pol. 64. — Święcki Hist. Pam. I 69.
Jagiell — Krasińs. — Ossol.

Gneleb Sebastianus ob. Linacrus Thomas (1512).

Gnesnensis Joannes Sanctus ob. Privilegia.

Gnesnensis Paulus ob. Szczepański Wojciech (Foedus defensivum 1753).

Gnesnensis, Gnesna ob. Gniezno.

Gniatkiewicz Columbanus ob. Mirecki Fr. Dor. Maus (Serena dies 1727) — Wróblowski Hol. (Atlantes 1728).

GNIATKIEWICZ Joannes Nicolaus. Candor Apollinis Lubransciani post fata etiam, erga Discipulum suum Dilectissimum Perillustrem olim et magnificum Dominum D. Andream in Dzialiń et Kościelec Działyński Scholae Poeseos in Academia Lubransciano-Posnaniensi Alumnum. Jllaesus ad tristem Ejus funeris scenam. In Ecclesia PP. Reformatorum Conventus Pasoscensis. Per M. Joannem Nicolaum Gniatkiewicz in Alma Universitate Cracov. Philosoph. Dr. -ac interea in Posnaniensi Academ. Poeseos Professorem moestissimo Elego Postumae Memoriae porrectus. Anno quem. Metro de tanto Cognoste Poeta Virilis. Posnaniae, Typis Academicis 1708. fol. k. 7 nlb. Ossol.

— ob. Buchowski P. (Signa 1771).

GNIATKOWIC Wojciech. Sphera Mvsarvm, In qua qvaeritur V. Orbes Coelorum vniuersales, naturalem motum cōcernētes denario numero comprehendantur. Proposita a M. Alberto

Gniatkowic Anno restitutae salutis, M.DC.XXV (1625). mense (Novembri) Die (3) Hora (9). Cracoviae Typis Matthiae Andreouiensis. w 4ce, kart 8 nlb.

Przypisał Maciejowi Łubieńskiemu bisk. chełmskiemu. Obejmuje Conclusio I—IX. wierszem. Zaczyna Thalia, kończy Calliope.

Żebrawa. Bibliogr. 255. — Wiszn. Hist. lit. VI 221 — Jusszyńs. Dykc. I.
Jagiell. — Ossol.

Gniazdo ob. Chrościński (rodowite 1687) — Czarnocki W. (Szlacheckie 1646) — Kochanowski A. (wyniosłości 1648) — Paprocki Bart. (cnoty 1578).

Gniazdowska Barbara z Olewińskich ob. Horolt Stanisław (1718).

Gniazdowska Teresa z Zakrzewskich ob. Malczewski X. Franciszek (Dyfferencya 1732).

Gniazdowski Joannes ob. Ordinum Regni Poloniae (1587).

Gniazdowski Jan Chrysosthomus ob. Horolt Stanisław (Wysokość w cnotach 1718).

Gniazdowski Chryzostom Niemira ob. Malczewski X. Franciszek (Dyfferencya 1732).

GNIAZDOWSKI Raphael. Confessio scholastica peccatorum Speculative Consideratorum Sub felicissimis auspiciis Reverendissimi in Christo Patris P. Joannis Chrisostomi Kozbiałowicz Fratrum Eremitarum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae SS Theologiae Doctoris Eximii Prioris Generalis Meritissimi, Consiliarii S. C. M. Candidissimi Patroni et Benefactoris Colendissimi peracta in publica Illustrissimorum Perillustrium Hospitum Corona et Religioso Fre. Raphaele Gniazdowski S. Th. Auditore Praeside Reverendo Patre Caietano Gruszyński Ejusdem Instituti Sacrae Theologiae actuali ordinario Professore. Anno Domini 1722. Die (30) Mensis Aprilis. Cracoviae Typis Jacobi Matyaskiewicz S. R. Typographi. folio, k. 24 nlb.
Krasińs. — Warsz. Uniw.

Gniew ob Seneka Luciusz Anneusz (o Łaskawości 1775).

Gniewczyński Piotr ob. Sevoa F. H. (Obowiązki osób 1794).
Jocher 4304.

GNIEWIŃSKI Wojciech Antoni. Porta ad templvm honoris, sub tempus adapertae in Urbe Gratiarum Portae. VII VV. Primae Laureae Candidatis, Dum per Clarissimum et admodum Reverendum Dominum D: M: Gregorium Carolum Kawalczewski, Philosophiae Doctorem, et Professorem, Collegam Minorem, Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Canonicum. In Peraugusta D: Jagellonis Aula Praesente Florentissima Illustrium Hospitum Coronâ Ritu Solenni, Artium et Philosophiae Baccalaurei crearentur ab Alberto Antonio Gniewinski, Eiusdem Laureae Candidato Opere Panegyrico Exstructa. Anno Jubilei M.DCC (1700). Die (3) Aprilis. Cracoviae, Typis Universitatis. fol., kart 8 nlb

Dedyk.: Andr. Adamo Żydowski Vexillifero Palat. Vicecapit. et iudici Castr. Crac. Opiewani są tu wierszem: Joan. Cantius patronus. Examinatorowie: G. Profecki. Pet. Łużenski. Greg. Kawalczewski. Uczniowie: I Ant Michałkowski. II Thom. Kiwatski. IV Math. Jamborski. V Laur. Pietraszkiewicz. VI Sim. Kowaliński. VII Casim. Adamkiewicz. III Alberto Ant. Gniewiński authori Antonius Michałkowski. Sub auspiciis Mat Psojecki.
Jocher 1476. Jagiell. — Ossol.

GNIEWISZ B. F. Concert nieśmiertelney sławy J. O. Xiążęcia Jmci Stanisława hrab. na Wiśniczu, Jarosławiu, Szarogrodzie, Koniecpolu &c. &c. Lubomirskiego Woiewodzica Sandomirskiego, Starosty Sandeckiego Pana y Dobrodzieia krotko wierszem polskim na powinszowanie do roczney solenizacyi Patrona Stanisława ś. Biskupa Krakowskiego przez naynizszego sługę B. Fr. Gniewisza ogłoszony roku od narodzenia Pańskiego, ktorego niebieski Authór słodkie na cały swiat ogłosił Alleluia. Na Byku teraz iedzie słońce a Bliźnięta niebieskie w przyszłym czasie przyimą go Panięta Roku 1731. 8 Maia ten Concert ułożony z wierszy. 1731. fol. kart 8. Ossol.

— Smutek codzienny życia ludzkiego wierszem polskim opisany y na punkta podzielony. w Częstochowie 1722 R. w 4ce, 20 ark.

Juszyński Dykc. II str. 387. — Załuski Bibl. poet. pol.
Chreptow. — Dzików.

— Toż:... opisany y na punkta rozdzielony a wielmozney JMPani Zoffii na Słupowie Szembekowey Burgrabiny krakowskiey M. W. M. Pani y Dobrodzieyki Od naynizszego sługi B. F. Gniewisza prezentowany. Roku od narodzenia Panskiego, ktorego przedwieczna uciecha smutek natury ludzkiey na siebie przyięła. 1731. W Drukarni na Jasney górze Częstochowskiey. w 4ce, kart 5, str. 148.

Siennicki S. Dawna drukarnia s. 43.
Krasińs. — Ossol.

Gniewkowna Jadwiga Xieni ob. Opatowiusz Adam (Żywot i cuda 1633).

Gniewosz Albert ob. Kanon. — Lisicki Piotr Hieron. (1645) — Ossoliński Alex. Nic. (Hospes 1650).

Gniewosz Andreas ob. Pentkowski J. (Theses 1605).

Gniewosz Jakób ob. Rzeszowski Mikołaj (1625).

Gniewosz Jan ob. Dąbrowski Franc. (1690) — Grabiecki X. Franc. — Kazanie (1654) — Hilchen Dawid (1607) — Szolc Casp. (1606) — Tymonowski Wojc. (Topór z prochu 1666).

Siarcz. Obraz. I 140. — Święcki Hist. Pam. I 69—70.

GNIEWOSZ Michał. Actus publicae promotionis VIII Dominorum quâ in Universitate Zamoscensi primum in philosophia lauream consecuti sunt per M. Paulum Anton. Kurasiewicz Canon. 1782. die 25. Novembris expeditus.

Dedykacyę do M. Jana Kochnowskiego Biskupa Dionizeńskiego Wicekanclerza Akad. Zam. i mowę, którą powiedział przy tym akcie podpisał Michał Gniewosz. Zaś odę na cześć nowych Bakałarzy dołączył „quidam Doctor philosophiae".

Gniewosz Mikołaj Albert z Olexowa Biskup ob. Alexander a Jesu (Mężna śmierć 1650) — Bisaccioni Majolino (Il Demetrio 1649. dedyk. części 2giej) — Długoński Tom. S. (1683) — Domaniewski St. (Sol 1649) — Duński Stan. (Quaestio 1643) — Grabiecki X. Franciszek (Kazanie na pogrz. 1654) — Kochanowski Andrzej (1650) — Lanckoroński Hieronim (Auspicium 1650) — Lanckoroński Kaz. (Auspicium 1649, Charites 1650) — Mierowski Alb. (Adrastea 1611) — Naruszewicz X. Szymon (Kazania 1644) — Ossoliński A. (Hospes 1650) — Racki Jan (Charites Sarmat. 1650) — Stadnicki Marc. Car. (Cynosura 1650) — Sczucki Jak. (Aquila Jovis 1652) — Tarnowski Jan (Echo votorum 1650) — Żorawski Mik. (Kalendarz 1655).

Siarcz. I 141. — Ziemiomysł 1830. I 178. II 126. — Kwiatkows. Panow. Wład. IV 84. 214. 352. — Łętowski Katalog. II 258—9.

Gniewosz Stanisław ob. Ecclesia militans in encoemis Collegiatae Zamoscensis (1637).

Gniewoszowa Joanna Ludwika z Tęczyna ob. Tymonowski Wojciech (Topór 1666).

Gniewski Starosta ob. Malczewski X. Franc. (1720).

(Gniezno). Relation hwad som är förelupet, sedermera Hans Kongl. Maj. ifrån thes Armée förreste, och besynnerligen hwad wid then lyckelige actionen, som höltz en mijl ifrån Gnesen, med Fienden är passerat: extraherat utaf thet til H. K. M. försände Brefwet, de dato Hufvudquarteret Wremici, d. 29 April. a. 1656. w 4ce, 8 stron.

— ob. Damalewicz (Series 1649) — Janicki Klem. (Vitae 1574) — Kiełkowski M. (Sława 1723) — Szembek St. (metropolis 1711) — Schlichtyng Jerzy (Wjazd do... 1639).

Gnieznensis archidioecesis (capitulum) ob. Directorium (1760) — Karnkowski Stanisław (1602) — Kuuk P. (Aquilae 1696) — Legatione (de) nata (1677) — Łubieński Stef. (dyeces. 1790) — Łubieński Wład. (dyeces. 1761) — Mizler Acta (Vitae Archiepiscop. 1755) — Protestatio (capitum 1760) — Sieniński Stanisław (Admonicya 1744) — Sixtus Papa (archiepiscopus-Bulla 1733) — Sokołowski Bartł. (Historia, archiepisc. 1748).

Gnieznensis ecclesia ob. Drozdowicz

Jan (1791) — Karnkowski Stanisław (1579) — Olszowski Andr. (de archiepiscopatu) — Popławski Nicolaus Petrus (1789) — Wężyk J. (Constitutiones synodum).

Gnieznensis provincia ob. Łaski (1527) — Uchański Jakób (Acta et constitutiones 1578).

Gnińscy ob. Chylicki Jacek.

Gnińska ob. Anna Franciszka z Gnina Zamojska podskarb. W. K. — Chylicki Jacek (Historya o drzewie) — Krzeczkiewicz Paweł (Apollo 1676).

Gnińska Dorota ob. Jasłowski Bernard (Kazanie na pogrzebie (1680) — Przeborowski Adam (Kłosy pobożn. 1680) — Witwicki X. Jan Stanisław (Kazanie 1680).

Gniński Chryzostom ob. Gniński Jan Chryzostom.

Gniński Jacobus ob. Paraccianus (1756).

GNIŃSKI Jan syn Stanisława Wojew. Chełm. podkanclerzy koronny († 1685). Copia Zweyer Schreiben aus Moscau Als I. dess Hr. Palatini Culmensis ddtt. 13. April 1672. II. des Moscovitischen Caren [Alexy. Michaiłowicz] an den Türkischen Kaiser Nebst denen Friedens Artikulen, Welche zwischen der Cron Pohlen und dem Moscovitischen Caren geschlossen worden. Gedrukt im Jahr 1672. (Bez w. m.) w 4ce, kart 7. Ossol.

— Copie van twee Brieven uit Moskouw. 1. Des Kulmensischen Palatijns, geschreven den 13. Apr. 1672. 2. Des Moskovischen Tzaars aen den Turkschen Keiser. Nevens de Vredens Artykelen, die tusschen de Kroon Polen en den Moskovischen Tzaar gesloten ziin in't jaer 1672. Bez wym .miej. (1672). w 4ce.

— Memoriale legationis Polonicae ad Ordines Generales Foederati Belgii per Joan. Gniński palat. Culmens. exhibitum. Hagae Comitum die 6 Novembr. 1683. w 4ce.

— Mowa od Nayiasnieyszego Michała z Łaski Bożey nowo obranego króla Polskiego do Rzeczypospolitey Polskiey y W. X. Litewskiego przez J. W. JMP. Jana Gnińskiego Woiewodę Chełmińskiego po slubach Bogu y Rzeczypospolitey oddanych y po Dyplomacie Wolney Elekcyiey w kościele Warszawskim S. Jana Dnia 7 Lipca R. P. 1669 odprawiona. W Zamościu w drukarni Akademickiey 1669. w 4ce, kart 8 nlb. Czartor. — Ossolin.

— Nowiny z Węgier. Z listu J. M. X. Podkanclerzego Koronnego, pisanego w obozie pod Sibinem 9 Decembr. 1683. B. m. i r. w 4ce, kart 4 nlb. Przyborowski.

— Pan Gniński Podkomorzy Pomorski Marszałek Izby Poselskiej zasiadaiąc mieysce ... (1664).

Mowca Pols. Pisarskiego 1676. II. 37).

— Witanie K. J. M. 1664.

Tamże str. 38—41.

— Upomnienie się wakansów.

Tamże str. 42.

— ob. Brieven (1672) — Copia (1660) — Jasłowski Bernard (1680) — Kreyssel M. (Divina Trinitas 1702) — Morawski Joannes (Quaestiones 1681) — Niewieski Stanisław (1681) — Pac Christophorus (1660) — Przeborowski Adam (Kłosy 1680) — Załuski And. (Oddawanie 1685).

Wiszniews. Hist. lit. I 81—3. — Janocki Musarum Sarmat. Species 112. — Święcki Histor. Pamiąt. I 70. — Hubert w Encykl. Orgelbr. X 102—4.

(**Gniński Jan** Biskup Enneński, Kanonik Warszaws.). Συγχαρμα Illustri et Reverendissimo Dn. Dn. Joanni Trach Gniński, Archidiacono, Suffraganeo, et Administratori Posnaniensi: dum ab Illustrissimo et Reverendissimo DN. DN. Laurentio Gembicki Dei et Apostolicae Sedis gratia Archiepiscopo Gnesneñ. Legato Nato, Regni Poloniae Primate, Primoq. Principe: Solenni ritu in Episcopum Enneusem consecraretur: Oblatum a Studiosa inventute Collegij Lubransciani Academici. Anno Domini M.DC.XX. w 4ce, k. 10 nlb.

Z wierszem Matth. Trzcińskiego na odwr. str. tytułu. Zbiór wierszy, które pisali: Łuk. Rozdrażewski. Mart Grabski. Mat. Baranowski. Jan Małachowski. Alb. Chłapow-

sky, Stef. Kokalewski. Ad. Rola. Fel. Mirucki. Alex. Rekuć. Jan Gniński. Mich. Werziski. Zyg. Bieleski. Jan Pierzchliński. Ad. Philichowski. And. Grabia. Mac. Krzysztunkowsky. Jan Radoliński. Wład. i Zyg. Przyborowscy. And. Podleski. Ad. Racslakowski. Stan. Łukowski. Stef. Ulanowski. Tom. Brzeziński. Stef. Karczewski. Starowolski w Monumenta str. 460. podaje nagrobek Jana Gnińskiego Trach de Trachi kustosza Poznańskiego, który umarł 20 Stycznia 1616 r. mając lat 55. Brat jego Stanisław Gniński był egzekutorem testamentu. Ci dwaj według Niesieckiego byli synami Wojciecha. Niesiecki zwie Jana kanonikiem i kustoszem Poznańskim. — Zaś Kasper Gniński także syn Wojciecha miał również syna Jana biskupa Enneńskiego suffragana i Archidyakona Poznańskiego 1625 r. Na śmierć ostatniego wydał Ad. Racławowski panegiryk w r. 1626. Tych dwóch Janów nie należy mieszać ze sobą.
Akad. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Ob. Anzelm (Elucidarius dialog. 1625) — Łukaszowic Tom. (Charites 1620) — Hincza Hier. (Lubrański Wskrzeszony 1618) — Racławowski Ad. (Pio cineri 1626).

GNIŃSKI Jan Chryzostom Benedykt Trach. Opat Wągrowiecki **syn Jana** († 1715). Ignacy Święty fundator zakonu Societatis Jesu współ-rządca, współsędzia świata, y współkoronator od Boga wybranych. Jako Socius Jesu swiatu Polskiemu ogłoszony na kazaniu od Jaśnie Wielmożnego y Nayprzewielebnieyszego Jmsci X. Jana Chryzostoma, Benedykta na Gninie Gninskiego z Bożey y Apostolskiey Stolice Łaski Biskupa Kamienieckiego opata Wągrowieckiego, Z. S. C. w Poznaniu na uroczystość solennizacyi tegoż Swiętego w kościele OO. Soc. Jesu roku Zbawienia naszego 1714. dnia ostatniego Lipca. Za pozwoleniem Zwierzchności Duchowney do druku podany. B. m. (w Poznaniu). folio, 3 arkusze.

Na odwr. str. tyt. herb Trach (na blasze) a pod nim dewiza z Sarbiewskiego. Poczem kazanie nastrzępione łaciną.
Jocher 4870. Akad. — Ossol.

— Kazanie Jego Mości Xiędza Jana Chryzostoma Benedykta na Gninie Gnińskiego Nominata Kamienieckiego, Referendarza Koronnego, Opata Lendzkiego y Wągrowieckiego Zakonv Swiętego Cisterceyeńskiego. Na solenną uroczystość B. Stanisława Kostki V. OO. Jezuitów S. Barbary w Krákowie Roku Páńskiego 1697. Dnia 17. Listopadá miane. W Krakowie, w drukárni Mikołaia Alexandra Schedla, J. K. M. Typ. Ordynár. (1697). fol. kart 10 nlb.

Opiera kazanie na Mateuszu Sw. i kwasie gorczycznym, z którego snuje makaroniczne czcze zdania.
Jocher 4850.
Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Mowa przy oddawaniv pieczęci Koronney po Jáśnie Wielmożnym Jego Mości Xiędzu Janie Gnińskim podkanclerzym Koronnym do Nayiaśnieyszego Máiestatu Jego M. Jana III z Bożey łaski Królá Polskiego przez Jego Mści X. Jana Chryzostoma Gnińskiego, Referendarzá Koronnego, Opátá Węgrowieckiego, Syna Jego Mośći miana na Seymie Wálnym Wárszáwskim Roku Pańskiego 1685 dniá 19 Maiá. w Zamościv w drukárni Akademickiey drukował Jan Jarmużewski R. P. 1686. folio, 3 arkusze (sign. C.).

Na odwr. str. tyt. herb. Gnińskich; pod nim 4 wiersze łac. podpisał Adam Trzciński stud. akad. Zam. — Makaronicznemi zdaniami, kreśli zasługi ojca swojego.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz. — Warsz. Uniw.

— Mowa przy powitaniu Jego Królewskiej Mości Nayiaśnieyszego Jana III. z Bożey łaski Króla Polskiego &c. imieniem prowinciey przez JMX. Jana Chryzostoma Gnińskiego Referendarza Koronnego, Opata Węgrowieckiego miana w Jaworowie dnia 3 Maia R. P. MDCLXXXVI (1686). w Zamościu w drukarni Akademickiey drukował Jan Jarmużewski art. typ. soc. folio, 2 arkusze (syg. B.).

Na odwr. str. tyt. herb Gnińskich; pod nim podpisał 4 wiersze Antoni Bieniecki student ak. Zam. — Na końcu parodya wierszy Horacyusza, z zastosowaniem do Jana III. tego, co Horacy powiedział o Rzymianach i o Auguście.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Oratio ad Sanctiss. D. N. D. Clementem X. Pont. Max. Nomine Illustriss. et Excellentiss. Joannis Sobieski Supremi Poloniae Regni Mare-

scalci, ac Exercituum Ducis die XXII Aprilis MDCLXXIV. Nunc Joannis III. Regis Poloniarum, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Moraviae, Samogitiae, Livoniae, Kiioviae, Volhiniae, Podoliae, Podlachiae, Severiae, Smolensciae, Cernicoviaeq. a Chrysostomo Gniński abbate Vangrouecense Palatinide Culmensi habita dum prosterneret Vexillum Imperatorium Ottomanum spolium victoriae Chocimensis. (Na końcu:) Romae, ex typographia Reuerendae Camerae Apost. MDCLXXIV (1674). Superiorum permissu. w 4ce, kart 3 (karta czwarta biała).

Jagiell. — Uniw. lwow.

— Toż:... nomine Illustr. ac Exellent. Joannis Sobieski Supremi Poloniae Mareschalci ac exercituum Ducis die 22. Apr. 1674, a Chrys. Gninski Abbate Vangrovecense, habita, dum prosterneret Vexillum Jmperatorium Ottomanum spolium victoriae Chocimensis. Romae et Bononiae typis Jac. Montii. w 4ce, 1 arkusz.

Chłęd. Spis 79.

— Oratio sub Eucharistica Solennia pro felici christianoque Orbi optatissima Serenissimi Ac Potentissimi Joannis III. in Poloniae Regem, Magnum Ducem Lithuaniae, Russiae, Prusiae, Massoviae, Samogitiae, Liuoniae, Kiioviae, Volhiniae, Podoliae, Podlachiae, Seueriae, Smolensciae, Cernikouiae, electione praesente Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium Capella in Ecclesia S. Stanislai Episcopi Martyris Nationis Polonorum Dicta a Joanne Gniński Palatinide Culmensi. Romae Anno 1674. die 18 Junij 1674. w 4ce, k. 4. Ossol.

(Gniński Jan Chryz.). Terror superstitiosi Orientis orthodoxae religionis regnique securitas Illustrissimus Reverendissimus D. Joannes Chrisostomus Gniński, Eppus Camenecensis, pro finibus patriae vigil denuo inter festivas publicae festivitatis acclamationes, seu tutelare terrarum numen adornatus a *Collegio* Kamenecensi Soc. Jesu anno 1701. Leopoli typis Coll. Soc. J. folio, 13 kart nlb. Ossol.

— ob. Lędzkie opactwo — Denhoff Cas. (Processus S. Rotae 1698) — Gorski Jak. II (Quaestio 1624) — Janicki J. A. (Bellaria 1683) — Kraszewski Joannes (Currus gratiae 1703) — Szczaniecki Stefan (Trach na niebie 1697).

Rzepnicki Vitae praes. III 201. — Encykl. Orgelbr. X. 105—6. — Chłęd. Spis 79. — Załuski Epistolae I. 680. 726. 805.

(Gniński Ign. Hyac.). Pietas infulata perillustris et reverendissimi domini domini Ignatii Hyacinthi Bernardi Gniński divina providentia abbatis Coronoviensis sacri ordinis cisterciensis protonotarii apostolici et utriusque signaturae referendarii apud F. R. Innocentium XI. praelati domestici: J. U. doctoris S. R. M. S. divis tutelaribus decem abbatiae suae ecclesiarum per totidem hymnos acrostichos commendata anno visitationis 1699 permissu vero superiorum luci data anno quo Abbate *M* a *D*eo *C*orona *C*oronat armorum Trach. (1700). E chalcographeo Thorunensium. fol. 10 k. nlb. Czartor.

— ob. Bartochowski Adalb. (Sidus inful. 1686) — Szczaniecki Stefan (Kazanie 1699).

GNIŃSKI Samuel. Theses ex universa logica gloriosissimo Nomini S. Bernardi Abbatis Clarevallensis dicatae et in alma Universitate Zamoscensi publicae disputationi expositae a Fratre Samuele Gniński professo Monasterij Wągrovecensis, S. O. Cisterciensis philosophiae auditore, preside Excellentissimo Domino M. Laurentio Sikorski philosophiae Doctore et professore, Canonico Zamoscensi, Anno quo sanctior logica Beatissima Virgo Aeternum Verbum in Carne Mundo demonstravit 1699. die 22. Febr. Zamoscij, typis Universitatis. folio, 2 arkusze.

Przypis do S Bernarda stylem nakamiennym. Tezy (jest ich 23) z loiki, z zawiłościami szkolarskiemi. Za Rektorstwa Franciszka Grabowicza. Zamojs.

— ob. Boszkowski Jan Filip (Kuciń-

ski Alb.) (Gemma 1725) — Mieszkowski Hyacinth (Chwała Bened. 1729).

(Gniński Władysław). Mutius heroicis quondam ausibus Romam illustrans et nunc iterum theatrali adumbratus apparatu perillustri ac magnifico domino D. Vladislao Gninski Capitaneo Radzinensi in gratae mentis tesseram, per magnificam rhetoricam iuventutem collegii Loviciensis Scholarum Piarum, repraesentatus. Varsaviae. Typis collegii Scholarum Piarum 1692. fol. kart 2 nlb.

Krasiń.

— ob. Małachowski Joannes (1676) — Szczaniecki Stefan (Trach na niebie 1697).

Gniotkiewicz Jan ob. Piskorski Seb. (Regia 1702).

Gnojeński Christophorus ob. Basilicus Daniel (1599).

Gnoińscy ob. Bazylik Cypryan (1600).

GNOIŃSKI X. Justyn (na świecie Stanisław) zakonu kaznodziejskiego. Armatura fortium seu Rosaria sanctissimi nominis Jesu. Vilnae 1684. w 12ce.

Nies. II. 239. — Swięcki Hist. pam. I 70.

GNOIŃSKI Leonard. Łzy smutne Lenarda Gnoińskiego na predkie z zescie z stego swiata sławney pamięci niegdy Paniey Lidii z Jaworza Gnoińskiey Małżonki zmarłey 30 Oktobra 1614. Super mortuo demitte lachrimas, et ut acerba patiens fungere luctu. Eccles: c. 38 v. 16. w Krakowie w Drukarni Mikołaia Loba. w 4ce.

Na odwrotnej stronie wiersz do Autora, radzący wiersze te przesłać śmiele do ludzi, to jest ogłosić drukiem, podpisany: cale nieodmienny sługa Theophil Breliński z Dobrey. Autor w dedykacyi (str. 2) do Krzysztofa Cykowskiego z Wojsławic, i Hieronima Bogusza z Ziemblic, mówi o swoich trenach, iż one: primo respectu niezdadzą się osobom WMść być godne, bo głupie i niewdzięczne. Jednak ja dla pewnych przyczyn, a osobliwie w nadzieję osobliwej łaski WMciow przeciw mnie dobrze doznanej, w której się upewniwszy, obsyłam WMciom kilką tych Trenow, które kwiląc nad ciałem i grobem sławnej i świeżej pamięci małżonki mej miłej, ze łzami napisałem.

Gnoiński Stanisław ob. Gnoiński Justyn (Vota 1640).

Gnomae orationis ob. Rogowski K. (1792).

Gnomonica ob. Clavius Chr. (1581) — Swietecius P. Jacobus (Medulla 1660) — Tulawski Józef (1751).

GNOSPIUS Andreas († w Gdańsku 26 Czerw. 1702). Concio super psalmum 20. Regiomonti 1672. w 4ce.

— Meditatio messis seu sermo parentalis in funere Ludovici Spitneri Pastoris Tyrenbergensis 1670. w 4ce.

— Abdanckung- und Anzugs-Predigten zur Münde und zur heiligen Dreyfaltigkeit. 1680. Dantzig. w 4ce.

— Leich Predigt in obitum Michaelis Engels Ecclesiastae ad ad. H. Trinität, ex Esa. 43. v. 1. Gedani 1688. folio.

— Epicedia ab exteris benevole transmissa. Dantisci 1703. fol.

Ob. Praetorius Athenae 187.

GNOSPIUS Joannes Ephraim. Votum nuptiale, cum vir Joh. Ernestus Schmieden virgini Adelgundae matrimonii nexu adjungeret Gothofredum à Diesseldorff. Gedani 1699. folio.

(Gnospius Nath.) Abkündigung des Nathanael Gottlieb Gnospius. Danzig, 1735. fol.

GNYSZLER Bartłomiej Jacek, syn Jana z Krosna. Sacra Themidis sub felicissimis auspiciis illustrissimi et reverendissimi Domini D. Stanislai a Bużenin Pstrokoński Dei et apostolicae Sedis gratia Episcopi Chełmensis, Abbatiae Tynecensis perpetui Administratoris cancellarii inclytae Academiae Zamosc. per Clarissimum et Magnificum Dominum D. Martinum Foltinowicz U. J. D. et ordinarium ejusdem Facultatis professorem, pro tunc generalis Studii Zamoscensis Rectorem vigilantissimum Clarissimis et admodum Reverendis Dominis D. Joanni Columbino Bytomski Phil. Doct. Ordin. Eloquentiae prof. et canon. Zamosc. D. Alexandro Casimiro Siernicki Protom. S. S. Apostolicae Cant. Zamosc. reserata dum in

alma academia Zamoscensi numerosa illustrium utriusque ordinis panegyri juris utriusque Doctoris ritu solenni renunciarentur obtulit Bartholomäus Hyacinthus Gnyszler art. et Phil. Bacc. (B. w. m. i r.). w 4ce, kart 8 nlb. (syg. B_3).

Nadużywa ciągle mitologii i błędnie robi z niej przytoczenia. — Na końcu rycina Pegaza, pod którym jest tetrastych. — Są tej broszury jak się zdaje dwa wydania, albo przynajmniej przedruki kart. — Różnica między niemi ta zachodzi, że w pierwszem nie ma wyrazów: obtulit Bartholomäus Hyacinthus Gnyszler, ani też na końcu ryciny Pegaza.

Goar St. Ludolph we Frankfurcie nad Menem ob. Diarium (1697).

GOBAT Jerzy X. S. J. (1600 † 23 Marca 1679). Sensvs et cōnsensvs doctorvm de Jvbilaeo dvplici et svspensione indulgentiarvm Propositus, declaratus, cōfirmatus. Cum Avctvario multarum novarum quaestionum, et resolutionum, cumq. tribus Bullis Jubileis S. D. N. Innocentii X. Opera et studio P. Georgii Gobat Soc. Jesv Theologi in gratiam praecipuè DD. parochorum et confessariorum. Antea Oeniponti, nunc vero Cracoviae in officina Christophori Schedelij S. R. M. Typ. An. 1651. w 12ce, k. 28 nlb. str. 334 i Elenchus k. 7 nlb.

Dedic. Petro Gembicki Epis. Crac. przez Krzyszt. Schedla typogr.
Jocher 7837. — Brown. Bibl. 484.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

GOBILLON, ABELLY i COLLET. Życie Wielebney sługi Bożey Ludwiki z Maryllaków Le Gras wdowy fundatorki y pierwszey przełożoney Zgromadzenia Panien Miłosierdzia służebnic ubogich chorych z tego co o Niey do druku podał Xiądz Gobillon pleban Swiętego Wawrzeńca w Paryżu: tudzież z życia Swiętego Wincentego, przez Ichmć. Xięży Abellego Biskupa Rhodyiskiego, y Collet kapłana Kongregacyi Missyi w ięzyku francuskim wydanych, zebrane y na polski język przełożone przez Xiędza Pawła Lubienieckiego kapłana Kongregacyi Missyi. w Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Piarum. w 4ce, 8 kart, 217 stron i k. 7 nlb.

Approbata duchowna wydana 1775. Zakonnice dedykowały dzieło Izabelli z Poniatowskich Branickiej kasztel. krak. jako protektorce Zgromadzenia. — Tłumacz przypisał to dzieło pannom miłosierdzia w Polsce będącym i podpisał z Paryża d. 1 Czerwca 1772 r. Widać, że to dzieło tamże układał: korzystając z rękopisu historycznego o zaprowadzeniu Panien Miłosierdzia w Polsce (od str. 69—77), jaki miał sobie udzielony przez Siostry polskie. Pierwsza Część dzieła podzielona na 4 księgi, opisuje żywot Ludwiki i dzieje zgromadzeń. Druga zaś część (od str. 181) obejmuje Myśli i zdania W. Ludwiki. — Wyjątki z tego dzieła są umieszczone w Dziejach dobroczynn. 1822. Wilno. w 4ce, str. 217 do 233. Ciąg 2gi str. 326 do 340. Ciąg 3ci 536 do 552. Dokończenie tamże str. 638 do 651.
Akad. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

GOBINET Karol (ur. 1613 † 9 Grudnia 1690 w Paryżu). Nauki o nabywaniu cnoty w młodości i obraniu stanu życia na pięć części podzielone. Wydane w Paryżu roku 1748 przez X. Karola Gobinet, Doktora w teologii Sorbońskiego. Przetłomaczone dla młodzi polskiey przez X. Martyniana Nafalskiego Scholarum Piarum Prowincyi Polskiey y z rozkazu Starszych do druku podane roku 1768. w Warszawie w Drukarni J. K. Mci y Rzpltey, w Kollegium Scholarum Piarum. w 8ce, str. 433 i rej. kart 3.

Obejmuje pięć części: 1 Pobudki cnoty. 2 Sposoby nabycia. 3 Przeszkody odwodzące. 4 O cnotach potrzebnych. 5 O obraniu stanu życia.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... przetłumaczone dla młodzieży polskiey przez X. M. Nafalskiego. Wydanie drugie. Warszawa 1778. w 8ce, str. 440 i rej.

Katalog J. Cypcera.

— Toż:... Warszawa, 1786. w 8ce mniejszej.

Prokopowicz podając spis dziesięciu dzieł Gobineta w przedmowie do przekładu: O nabywaniu cnoty pisze: Dzieła Gobineta acz wszystkie są odemnie tłumaczone, jednak najpierwsze wydanie w Warszawie przez X. Nafalskiego.
Drohob. — Ossol.

— Toż:... przetłomaczone dla młodzi polskiey przez X. Martyniana Na-

falskiego Schol. Piar. potrzecie do druku podane r. 1791. w Warszawie, w Drukarni Schol. Piar. w 8ce, kart 3, str. 458, i regestru k. 2.

Jocher 4203.

Krasińs. — Ossol. — Wileń.

— Toż:... tamże 1792. w 8ce, str. 457.

— Nauka o religii, w któréy wyłuszczá się co mámy wierzyć o Bogu, o Jezusie Chrystusie, o kościele Katolickim, i o cnocie. Napisaná od Karola Gobineta Doktora Sorbony dla Młodych. Część I. II. III. Roku Pańskiego 1789. w Krakowie, w drukarni Dziedzicki i Successorów. w 8ce, k. 4, str. 286 i k. 4 (rozdziały i omyłki). Część IV i V k. 1. i 235 str. i k. 4 nlb.

Część I. II. i III. ma dedykacyą do W. Imci Pana Ignacego Bobrowskiego Cześnika Xięstw Oświecimskiego i Zatorskiego przez Prokopowicza. Wywodzi tu Bobrowskich od roku 1400. a w Oświecimskiem od r. 1600.

Jocher 2837 a. 3027.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

Gockheller J. M. ob. Ranisch Bartel (1795).

Gocki ob. Kamintus.

Gocki Mikołaj ob. Zembecki Simon (Dekakis talentorum 1648).

(Gockowski). Cyprianum Gerardus Dolor, dedicata a Becker Gockowski. Gedani.

Katal. księg. Lissnera.

GOCKOWSKI Joh. Ernst (Gotzkowsky) z Chojnic (ur. 1710). Geschichte eines patriotischen Kaufmanns. (B. w. m. dr.) 1768. w 8ce, str. 192.

Nie odnosi się do Polski. Jagiell.

GOCMANN Wal. Na uroczystość S. Franciszka Salezyusza Biskupa Genewskiego kazanie w kościele WW. OO. Bernardinów w Krystyanpolu roku 1770. Dnia 29 Stycznia przez Walentego Gocmanna kanonika katedralnego Inflanckiego miane. we Lwowie w drukarni Akademickiej J. K. M. Collegii Soc. Jesu. w 8ce, sign. B_4.

Dedykacya: Do JW. Stanisława Potockiego Wojewodzica kijowskiego Starosty Bełzkiego .... Walenty Gocman.

Goczałkowski Antoni ob. Bętkowski Józ. Wojc. (Thesaurus virtutum 1744) — Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vicarius 1741).

Goczałkowski Wojciech ob. Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vicarius 1741).

Goczemski Adam rytownik ob. Kostkiewicz A. (Wiadomość 1778) — Krupiński Jędrzej (1774. 1782).

Goczeński Józef ob. Potocki Mikołaj (ordo S. Basilii Magni Illmo ... 1759).

GODACZEWSKI Jakob. Przemowienie się Jaśnie Wielmożnego Imci Pana ... prezydenta ziemskiego powiatu mozeckiego posła z województwa trockiego deputowanego do konstytucyi na seymie extraordynaryinym grodzieńskim w izbach złączonych R. 1793 Junii 26 dnia. fol., str. 1.

Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— ob. Gieysztor Dom. (Sprawa).

Godale Jan P. ob. Fabricius J. Ber. — Mańkiewicz Paweł (1642).

(Godebska Anna z Legowicz). Wiersz w dzień Imienin Wielmożney Jeymości Pani Annie z Legowiczów Godebskiey woyskiey i podstarościney Lidzkiey. Roku 1773 d. 26 Lipca. w 4ce, k. 2.

Warsz. Uniw.

— ob. Kollekcya.

Godebski Bazyli Stanisław ob. Woronicz X. Felicyan. (Smutny 1694).

GODEBSKI Hieronim. Oriens immortalis gloriae, in Occidente, Vitae mortalis: Regio, Dvcali, & Faederato Affinivm, Cognatorumq; Familiarvm Splendore Serenissimus; A Celsissima Dvcali Radiviliana Aquila Observatvs. Sub Parentalia ivsta, Serenissimae ac Celsissimae S. R. I. Principis Dominae D. Catharinae Radivillae Ducis in Nieświeź & Ołyka, Procancellariae M. D. L. atque Publicis, maestissimisquè, Orbis Poloni et Litvani aspectibus, nec non Illustrissimo ac Celsissimo S. R. J. Principi, Domino D. Carolo Stanislao Radziwił, Procancellario M. D. L. Duci in Ołyka & Nieświeź, Comiti in Szydłowiec, Mir, Kroże, & Biała, Praemysliensi, Camenecensi, Krzyczeviensi &c.

&c. Gvbernatori: propositus. ab Alma Academia & Universitate Vilnensi Soc: Jesv. Per Magnificum Dominum Hieronymum Godebski. Vexilliferidam Pinscensem. in eadem Alma Universitate eloquentiae auditorem. Anno, ab ortu Solis increati. super occasum humani generis MDCXCV. (1695). Typis Vniversitatis Vilnensis Societatis Jesv.

Od ark. I polski tytuł:

Wschod nieśmiertelney sławy. na zachodzie życia śmiertelnego, za kres tryumfalny Jaśnie Oświeconey, Xiażęcey Sanguszków Pogoni. wystawiony: a przy pogrzebowym akcie Naiaśnieyszey S. R. I. Xiężny, Katarzyny Radziwiłowey. Podkanclerzyney W. X. L. &c. &c. Jaśnie Oświeconey Xiężnie Jeymości Annie Sanguszkownie Radziwiłowey, Podkanclerzyney W. X. L. &c. &c. z uniżoną submissyą prezentowany od Akademii Wileńskiey Societatis Jesv, przez Hieronyma Godebskiego. Chorążyca Pińskiego. w teyże Prześwietney Akademiey. Eloquencyey Auditora. Roku Pańskiego, 1695. fol., kart 23 nlb. (ark. J_8).

Przed głównym tytułem rycina miedziorytowa herbowa. W tekscie trzy ryciny miedziorytowe także herbowe. Tekst łaciński idzie do ark. H_2. Ryciny lichej roboty.
Jagiell. — Ossol.

— ob. Wiersz.

Godebski Martinus Soc. J. († Sierp. 1709) ob. Reyscher Georg. (Mundus 1691).

Godebski Piotr ob. Modzelewski Zach. (Chwalebne dzieło 1703).

Godebski Teofil ob. Franciszek Salezy (1739).

GODECKI Innocenty Benedictinus Ticinensis. Sacra Camaldulensium Eremus. Cracoviae. Typis Viduae et Haeredum Fr. Cezary.

Jocher 5781.

GODEFROY J. Le Mercvre Jesvite: Ou recueil des pieces, concernants le Progres des Jesuites, leurs escrits, & differents: Depuis l'an 1620. iusqu'à l'année 1626. Le tout fidelement rapporté par pieces publiques & Actes authentiques selon l'ordre des temps. Deuxiesme Edition reueuë, de beaucoup augmentee, & nouuellement comprise en deux Tomes. A Geneve, Chez Pierre Aubert, Imprimeur ordinaire de la Republique & Academie. M.DC.XXXI. Avec Privilege. w 8ce. Tome premier, k. nlb. 20, str. 938 — Tome second. k. nlb. 4, str. 342 i k 1.

Obejmuje w T. I od str. 66 do 154: Controversia illustris hoc est responsio ad libellum a Patribus S. J. contra Universit. Cracov. scriptum a. 1622. mense Julio. Reprotestatio PP. Soc. Jesu contra Universitatem Crac. ad protestationem. de usurpatione studii (per Val. Ruscovium, Joan. Prawin et Hier. Gutkowski). — W T. II str. 281—6, 312—317 i 318—325. mieszczą się: Gentiani Herveti epistola ad St. Hosium Card.; Decretum Comitiorum Regni Poloniae pro academia Cracoviensi adv. Jesuitas; Literae Acad. Cracoviensis ad acad. Lovaniensem 1627 (per Chr. Naymanowicz). Jagiell.

Godemannus Jacobus ob. Hilchen Dawid (1604. 1605).

GODFRYDASSYS Jan. Popis roczny z języka niemieckiego w szkołach wydziałów większych lubels. odprawiony r. 1780 przez M. Jana Godfrydassysa. Lublin. w 8ce, kart liczb. 2.

Krasińs.

Godlewscy ob. Wysocki Sam. (Majestas 1739).

Godlewski Antoni ob. Palaestra (1720).

Godlewski Jakob ob. Bielski J. (Zeyfadyn 1747).

Godlewski Jan ob. Lancicius Nicolaus (1713) — Saeculum floridum (1716).

GODLEWSKI Sędzia Ziemski. Głos J. W. Godlewskiego sędziego ziemskiego y posła ziemi nurskiey na sessyi seymowey d. 22 marca 1789 roku, w materyi donatyw na dobra królewskie 1775 r. ustąpionych miany. 1789. w 4ce, k. 2. Branic.

— Głos J. W. Imci Pana Godlewskiego sędziego ziemskiego y posła ziemi nurskiey w toczącey się materyi podatkowey na sessyi seymowey dnia 11 maja 1789 miany. (1789). w 4ce, str. 8.

Branic. — Krasińs. — Zielińs.

— Głos Godlewskiego sędziego ziemsk. y posła ziemi Nurskiey na sessyi seymowey 18 marca r. 1790 miany. fol. k. 2. Branic.

— Ktoby był przekonany, że pod jakimkolwiek pretextem od Państw zagranicznych brał pieniędzy ... ma być karany śmiercią. fol., k. 1. Czartor.

— Warunek względem osób seymuiących. (Projekt do prawa) fol., 1/2 arkusza.

Krasicki w dodat. do Niesieckiego notuje r. 1778. Godlewskiego Wojciecha Komornika ziemskiego Nurskiego.

(Godlewski). Wyłuszczenie. Ważność Elekcyj Ur. Godlewskiego Sędziego Grodzkiego Nurskiego do pisarstwa Ziemskiego Grodzkiego Nurskich dowodzące. folio, k. nlb. 2. Warsz. Uniw.

— Odpowiedź na wyłuszczenie elekcyi na pisarstwo nurskie ur. Godlewskiego sędziego nurskiego. fol. str. 2. Branic.

GODLEWSKI Marek. Jozef do Egiptu przedany.

Załuski Bibl. 24 pisze, iż ten poemat Chróścińskiego (obacz) „a nonnullis tribuitur Marco Gozdawa Godlewski".

GODLEWSKI Mikołaj. Mowa na powitanie Trybunału Lubelskiego 1766. w 4ce. Dzików.

GODLEWSKI Rutyliusz. Kazanie w dzień pogrzebu JW. JMP. Karoliny z Steckich Oskierczyney Marszałkowey Mozyrskiey w kościele Mozyrskim WW. XX. Bernardynów miane przez X. Rutyliusza Godlewskiego zakonu O. S. F. obserw. kaznod. ord. Wileń. tegoż kościoła r. 1787. d. 15. Octobra, w Wilnie w drukarni XX. Bazylianów, roku 1788 w 8ce, kart 20 nlb.

Autor przypisał prozą mężowi zmarłej Maciejowi Oskierce.
Akad. Umiej. — Wilno.

GODLEWSKI Stanisław, Kasztelan Podlaski († 1704). Indukta w Trybunale koronnym sprawy Krzysztofa Paca kanclerza W. X. L. in anno 1679. przez Jmci Pana Godlewskiego.

Swada Polska Ostrowsk. I. 1. 118. 119.

— Oratio Godelewscii Capitanei Nurensis ad Joannem III. Velit Masoviae crebris Lithvan. militis transitibus vexatae, opitulari 1695.

W Lünig Oratt. III 222.

Godlewski Stanisław H. ob. Narbutt Kazimierz (1771) — Wereszczaka Stefan (Z filozofii wybrane zdania 1771).

Godło szczęśliwe ob. Firlej J. P. (1744).

Godność kapłańska ob. Dewin J. (1750) — Mankiewicz P. (1642).

Godofredus Arnoldus ob. Sartorius Jan (Consilium 1717).

Godofredus Jacobus ob. Marxen Karol (1776).

Godorowski Łukasz ob. Hasło (1754).

Godowski Antoni ob. Górski Ant. (Argumentum gratitudinis 1722) — Mikołajski J. (Tonus 1733).

Godowski Józef ob. Górski A. (Argumentum tetrast. Stetkiewicz 1722) — Mikołajski J. (Tonus 1733, Lucina Herculis).

Godowski Marcin ob. Lusiecki Paw. (Rawicza progres 1738).

Godowski Michał ob. Kochowski Mel. J. (Dos laureata 1741).

Godoy Petrus ob. Frydrychowicz Dom. (Sacrosanctum 1700) — Mysterium (1691).

GODRECCIUS Wenceslaus. In tabulam Poloniae a se descriptam nuncupatoria. Ad Sigismundum II, Augustum Poloniae regem Philippi Melanchtonis in eandem Poloniae Chorographiam commendatoria epistola. Accessit index copiosissimus, omnium totius Poloniae populorum regionum, oppidorum, sylvarum, montium nomina alphabetico ordine complectens. Basileae, per Joannem Oporinum 1558. w 8ce, k. t. i 15 k. nlb. Czartor.

— ob. Mączyński Jan (1563—4).

GODSWILER J. P. Dr. med. i filozofii. Traktat o ospie, w którym znaiomość tey choroby, obserwacye y sposób leczenia według zdania naysławnieyszych dawnych y teraźnieyszych doktorów, opisuie się wydany przez JMci Pana Godswiler doktora filozofiey y medycyny, konsyliarza J. K. Mci. Roku

MDCCLVIII (1758). w Warszawie, w drukarni J. K. Mći y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 5 nlb., str. 68.

Dedyk.: Marszałkowi Koron. Mniszchowi. Jagiell. — Tow. lekars. warsz.

GODUROWSKI X. Łukasz Stanisław. Piasek y namuł śmiertelny po rzekach herbownego Korczaka oschłych fatalnie ale w niebieski Erydan zamienionych pozostały w J. W. św. pam. Katarzynie z Drochoiowskich Rozwadowskiey chorażyney Halickiey Koraczkowskiey, &c. Starościny. Na Tamę powodzi łez nieutulonych W. J. P. Stanisławowi z Rozwadowa Rozwadowskiemu Stolnikowi Ziemi Halickiey Ostrowskiemu, &c. Staroście pokazany y dedykowany w kazaniu pogrzebowym w kościele WW. OO. Reformatów Lwowskich przez X. Łukasza Stanisława Godurowskiego Kanonika Katedralnego Lwowskiego proboszcza Dunaiewskiego, roku którego Bóg wcielony pogrążony śmiertelnie w morzu krwawym y opłakiwany od stworzenia swego dnia 15 Stycznia 1746. We Lwowie, w drukarni Brackiey Sw. Troycy 1746. fol., str. 30.

Krasińs. — Ossol.

— ob. Chodykiewicz Klemens X. (1760) — Pragnienie (1746) — Stryjkowski Wojc. (Przykład 1766).

GODWOYSZ Antoni. Głos akcessoryalny od W. J. P. Antoniego Godwoysza Chorążego Pttu Jasweynskiego w Xttwie Żmudz: przeciwko J. P. Michałowi Romanowskiemu Palestrantowi Subselliow Pttu Upitt: Bez m. i r. (1779). folio, sygn. B. Jagiell.

Gody ob. Gorecki J. W. (Wentouna 1681) — Lifftel S. (Moskiewskie 1607) — Węgrzynowicz A. (baranka 1711).

Godyń Piotr Paweł prof. A. Zam. ob. Borkowski Mich. (Carmen 1670) — Plausus juventutis (1668).

Godyniec ob. Temberski Stanisław (Epithalamion 1636).

Godziątkovius Hieronymus ob. Corbius Cornelius (Justa M. Humnicio 1686) — Hugbald Monachus (De laude Calvor. 1619).

Jussyński. — Bandt. Hist. bibl. krak. 59. — Bandt. Hist. dr. kr. P. II. 86—7. — Siarcz. Obraz. I. 141. — Starowol. Monum. 55.

Godziemba ob. Dąbski (1693) — Szczaniecki Stefan X. (Godziemba śmiertelny 1700).

Godziemba Jan ob. Niedziałkowski Andr. (Decas 1645).

Godzilewicz Mich. ob. Abrek A. (Applausus 1644).

Godzimirska Teofila ob. Strybelowa.

GODZIMIRSKI Gabryel. Dominikan. Historya krotko opisana o Przenayświętszym y zbawiennym drzewie Krzyża Pańskiego iako z Jeruzalem do Carogrodu, a ztamtąd do Kiiowa, z Kiiowa zasię do Lublina za sporządzeniem Boskim przywiezione y Oycom Zakonu Kaznodz. cudownie darowane iest, wydana w łacińskim ięzyku przed 186 lat, a teraz świeżo z łacińskiego na polski ięzyk, za staraniem Oycow pomienionych przełożona. W Krakowie. w Drukarni Andrzeia Piotrkowczyka. Roku P. 1618. w 4ce, 3 ark. (sygn. C_8).

Na odwrocie tytułu drzeworyt: herb Branickich Gryf. Przypis Annie z Ruszca Lubomirskiej, kasztelance Wojnickiej, Sendomirskiej, Dobczyckiej Starościnej w Krakowie 29 lipca 1618. — (Na końcu:) Frater Gabriel Godzimirski eiusdem ordinis (Praedicatorum) Polonice è latino exemplari transtulit. Tłómaczył z orginału łacińskiego pisanego na pargaminie w roku 1432.

Encykl. Orgelbr. II. 418. 275. — Maciej. Piśmienn. III. 96—7. — Jocher 8929. — Siarczyński I. 141.

Ob. Cianaveni de Asculo Tomasz (Historia 1618) — Chylicki Jacek (Historya).

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Visio Visionis Deificae Visa et Revisa ad mentem Divi Thomae Doctoris Angelici proposita publicae Visioni per venerandum O. F. Gabrielem Godzimirski S. Theol. studentem. Lublini in Aedibus S. Stanislai Ordinis Praedicatorum sub praesidentia Valeriani Grocholski Sacrae Th. publici Professoris in Conventu Lublinensi An-

no 1616 Mense... Hora... Typ. Zamoscen. excudebat Martinus Lenscius. 1616. w 4ce, kart 13.

Dedyk. Nicolao Firlej in Dąbrowica Castell. Biec. Capit. Lublin.
Jocher 7255.
Bandt. H. dr. k. p. II. 328. — Barącz Rys dziej. zak. Kaz. II. 165. — Siarcz. Obraz I. 141. Ossol.

Godźina ze czterdźiestu godźin iedná na Adorácyą Przenayświętszego Sakramentu. Pod czás czterdźiestogodźinnego nabożeństwá. Dla pobożnych adorátorów tegoż Przenayświętszego Sakramentu, przedtym włoskim á teraz oyczystym ięzykiem. Przez iednego Fráńciszkáná konwentu krákowskiego. Opisana Roku Pańskiego 1753. z druku z pozwoleniem Zwierzchności duchowney wydana. W Krakowie w drukárni Micháłá Dyászewskiego J. K. Mći typografa (1753). w 12ce, str. 46.

Obejmuje rozmów XV i modlitwy. Jagiell.

Godziny (Do). (Wiersz). w 4ce, k. 2. Ossol

— ob. Dubowicz A. (złota 1651) — Kosowicz J. (doczesna 1701).

Godzinki ná vroczysté Swiętá. To iest: Jutrznie, Prima, Tertia, Sextá, Noná, Nieszpory y Komplety: których Kośćiół powszechny Apostolski Rzymski, ná cześć y ná chwałę Pánu Bogu wszechmogącému w Troycy iedynému, vżywa. Cum Gratia et Priuilegio. S. R. M. W Krákowie. W drukárniéy Lazarzowéy. Roku Páńskiego, 1582. w 8ce, k. 24, str. 839.

Dedykacya Annie de Sieniawa Jordanownej córce kasztelana krak. W Krakowie d. 8. Marca 1582. Tejże Jordanownie dedykował jeden z jezuitów tłumaczenie w 1581. Moralisa: O żywocie Xżnej Parmeńskiey. Może więc i Godzinki jego pióra.
Wierzbowski III 2713. Czarnec.

— y ciemne iutrznie na Wielki Tydzień. w Krakowie, w drukarni Łazarzowey 1582. w 12ce, 470. str.

Jakieś Godzinki Wujka, wspomina Possewin (Apparatus sacer. I. 394), a za nim Wiszniewski (VI. 422) i Maciejowski (Pism. III. 436).
Jocher 6769. Czartor.

— Dwoiakie za dusze zmarłych. (Bez wyrażonego roku, miejsca i druku). w 8ce, str. 20. Warsz. — Uniw.

— (Krótkie) barzo nabożne, o Panu Jezusie Oblubieńcu każdey dusze wierney. W Krakowie, w drukarni Marc. Filipowskiego roku pańskiego 1634. w 8ce, kart nlb. 14. (Końca brak). Przyborows.

— o Niepokalaném poczęciu N. Maryi Panny 1796. w 8ce.

— o piąciu ranach Jezusowych, na jutrznią i laudes. (Bez osobn. tytułu). B. w. m. dr. i r. (Imprimatur Leopoli 1745). w 12ce, kart 12 nlb. Jagiell.

— Sw. Anny [dla kustosza archikat. gniezn. i krak. Komeckiego]. arkuszy 2. (Zarazem:) Additamenta SS. Patronorum .... Poznań, druk Akad. 1758. ark. 7).

Zapłacono na druk 56 złotych.

— o S. Joannie F. Fremiot. Krak. 1768.

Katal. D. E. Friedleina.
Porów. Chantal (1766).

— na uroczystości SS. Fundatorow Zakonow wszystkich. 1769. w 8ce.

Jocher 6950.

— na Swięta Fundatorek Zakonow Panieńskich. w Berdyczowie 1770. w 8ce.

Jocher 6955. — Biel. Katal. pijar. s. 102.

— ob. Arka (1797) — Boromiusz Marcin (Officium 1650) — Dembowski Ant. Beb. (1743) — Długosz Franc. Xaw. (1745) — Górny ks. Honorat (1695) — Gra Dyakon (małe 1567) Kasprowicz Gabryel (1768) — Lucyd (O męczenniku 1784) — Marya (1620) — Neapolitańczyk X. Jan (Offic. S. Ant. 1673) — Piotr z Alkantary (1709) — Różaniec (1612) — Stanisław Sw. (1754). — Tęcza przymierza (1760) — Wujek J. (o Najśw. Pannie).

Godzinnik ob. Słowakowicz Stanisław (Horographia 1680).

Godziny do nayświętszego sakramentu. Lwów 1727. w 8ce.

— życia chrześciańskiego: albo nabożeństwo każdemu czasowi; ale osobliwie missyom Soc. Jesu służące. Przez Missyonarzów Societatis Jesu rozporzą-

dzone. Za dozwoleniem Starszych, do druku podane. We Lwowie, w drukarni akademickiey J. K. M. Societatis Jesu. Roku 1760. w 8ce, k. 1, str. 196.
Jagiell.

— ob. Feliks Sw. (złote 1718) — Gawath Jak. (Usługa codz. 1691. Godziny P. Maryi) — Grabowski Mans. (kaznodziejskie 1747) — Grochowski Stanisław — Perkowicz Tom. (adoracyi 1727) — Wujek J. (N. Panny).

GODZISZEWIUSZ Jerzy, prowincyał Bernardynów. Kazanie na pogrzebie Jaśnie Wielmożney Pániey Jey Mości Panny Anny z Czarnkowa Przyiemskiey woiewodziney Inowłocławskiey, Generałowey Wielkopolskiey, Konińskiey etc. etc. Staróściney, Odpráwowáne w kościele Kozmińskim dniá 22. Stycznia roku pańskiego 1629. przez X. Jerzego Godziszevivsa zakonu S. Franciszka Oycow Bernardinów Wielkiey Polskiey ministrá prowincyálskiego. W Poznaniu, w drukárni Jána Wolrabá Roku P. 1629. w 4ce, k. 3 nlb. i 32 stron. (Druk gocki).

Autor przypisał Stanisławowi z Przeimy Przyiemskiemu Wdzie Inowłocławskiemu, Generałowi W. polskiemu, Staroście Konińskiemu mężowi zmarłej. Samo kazanie napełnione zdaniami łacińskiemi żadnych nie mieści w sobie szczegółów historycznych.

Maciej. Piśmienn. III. 736.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossolin. — Uniw. lwow.

GODZISZEWSKI Andrzej. Struthio septennis Perillustri ac Magnifico Dno D. Andreae d. M. Konczyce Mniszek Supremo S. R. M. Praefecto Culinae, Leopol. Osiecen. &c. Capitaneo. In auspicato ad Capitaneatum Leopol. adventu. Inter benevolos apprecationis publicae Regni et Russiae applausus. Ab Andrea Godziszewski Coll. Leopol. Philos. auditore consecratus. Leopoli 1645. w 4ce, ark. C_1. (Wiersz).
Niesiec. III. 280. Wilanow.

GOEBELIUS Johannes Conradus. Leichpredigt auf Erhard Krazer. Danzig 1626. w 4ce.

Goebel Joannes Gulihelm ob. Gliński Daniel (1725).

Goebellius Sebastianus ob. Kojałowicz Casim. Viiuk (1672).

GOEDTKEN Isaak Gottfried. Ewangelisches Predigt-Amt in denen kleinern Städten des Polnischen Preussens, ausgegeben von Andreas Schott. Danzig. 1753. w 4ce.
Jocher 4393. Ossol.

— ob. Schott Andr. (1753) — Tietz Jan Daniel (Nachricht 1763).

GOELNITZ Abraham Dantiscanus. Compendium geographicum succinctâ methodo adornatum, opera et studio Abrah. Gölnitz. Amstelodami apud Ludovicum Elzevirum 1643. cum Privilegio. w 12ce, str. 20 i 278, oraz Indexu kart nlb. 54.

Tytuł w rycinie. Dedykacya Christ. Thomae Danorum Cancellarii filio Axelio Sebesstedt datow. Hafniae — 1642. Caput VII. obejmuje: De Hungaria, Polonia, Tartaria et Moscovia. — Na str. 189 o Gdańsku: Dantiscum totius Europae grauarium et emporium munitionibus bene custoditum est. — Autor żył i umarł w Kopenhadze. Jagiell.

— Princeps ex Cornelio Tacito curata opera deformatus ab Abrahamo Gölnitz Dantiscano. Lugduni Batavorum ex officina Elzevirorum 1636. w 12ce.
Raczyńs. Bibliot. klass. Pols. CLXXXVI.

— Toż:... Gedani, Sumptibus Andreae Hünefeldii, Anno cIↄIↄcXLV. (1645). w 8ce, str. 96. Wrocławs.

— Ulysses Belgico-Gallicus fidus tibi dux et Achates per Belgium, Hispaniam, regnum Galliae, Ducat. Sabaudiae, Turinum usq. Pedemonti Metropolin. Cum privilegio Lugduni Batav. Ex officina Elzevireana MDCXXXI. (1631). w 12ce, k. 4, str. 671, kart 20 nlb. Jagiell.

— Toż:... Metropolin. Itinerarium. Lugduni Batavorum apud Franciscum Hackium 1655. w 12ce, k. nlb. 6, licz. 605, index k. nlb. 27. (Tytuł z ryciną).

Dedyk. przez autora: Illustrissimi et Cels... Prin. ac DD. Joannis Christiani Ducis Silesiae... Romani Imp. nec non Hungariae, Bohemiaeque Regis Camerar. etc. Augusti filiis D. Georgio et Ludovico Fratribus germanis, Lignicensium Ducibus.... Krasińs.

Goeren ob. Poniński (Status 1787).

GÖRINGIUS Georgius. Metricum pro musico doro antidoron Thomae Pipero. Dantisci. B. w. r. w 4ce.

GOERITZ Chr. Conrad. Juvante Deo Discussio Theologica Rationum Irrationalium, Transfugae ad Pontificios Personati Christian Helwich, Med. Doct. Quam Consentiente Ampliss. Facult. Theolog. Sub Praesidio Viri Plurimum Reverendi atque Excellentissimi Dn. Pauli Pomian Pesarovii, S. Theol. D. ejusdemque Profess. Extraord. Pastor. Eccl. Cathedr. et Consist. Sambiens. Assess. Scholaeque Cathedral. Inspect. Patroni ac Praeceptoris Venerandi, Publice rationi saniori submittit Christophorus Conradus Goerizius, Regiom. Prussus. Autor et Respondens. In Auditorio Majori Anno MDCXCIX. d. 17. Decembr. Regiomonti, typis Friderici Reusneri Seren. Elec. Brand. et Acad. Typog. haeredum. (1699). w 4ce, k. 4.

Wrocławs.

GÖRTZ Jerzy Henryk (1668 † 13 Marca 1719). Abschriften einiger zu seiner Exculpation wider die Verfolgung des Moscov. Generals Joh. Reinh. Patkuls geschriebenen Briefe 1707. w 4ce.

— Copiae einiger an den Moscowitischen Zaar, wie auch an des Königes Augusti, Sächsisch-Geheimes Kriegs-Raths Collegium, und an andere vornehme Sächsische Officiers und Ministres, von dem Obristen Göertz, zu seiner Exculpation wider die Verläumbd- und Verfolgung des Moscowitischen Generals Joh. Reinh. Patkuls, geschriebenen Briefe. (Bez wyr. miejs.) 1705. w 4ce.

— ob. Patkul (1707) — Rettung (1776) — Wanckelmuth (1749).

Goessen Joannes ob. Bogdanowicz X. Bernard (1691).

GOESSLER ONUPHRIUS. Tedis Ducalibus Illustrissimi et Celsissimi Principis Friderici Casimiri, Curlandiae et Semigalliae Ducis applaudit. Mitaviae 1691.

Goeteeris Anton ob. Journael der Legatie (1619).

Goetke Konrad rytownik ob. Bellaria (1642) — Carolus Ferdyn. (Via 1644) — Giedrojć (Majestas 1646) — Hincza Marcin (1643) — Lacki Piotr Cas. (Septem Horas. 1642) — Schoenflisius Andrzej (Postylla chrześciańska 1652) — Woronicz Kazim. (Florilegium 1645) — Suliński Adam (Hymeneusz 1644) — Wojsznarowicz Kaz. (Splendor 1646).

GOETZ J. Ph. Oratio suasoria, ut Poloni regem non peregrinum, sed Piastum eligant. Altdorfi Anno 1693. w 4ce, kart 10 nlb.

GOETZ Joan. Mikołaj. Vermischte Gedichte von Jo. Nic. Goetz, herausgegeben von K. W. Ramler. Mannheim 1785. 3 Theile. w 8ce.

Są tu przekłady z ód Sarbiewskiego: Lib. II Ody 2. 3. 5. 6. 7. 16. Lib III 4. 6. 23. Lib. IV 3. 23. 28. 35. — O tem wzmianka w wydaniu Sarbiewskiego Argentorati 1803. s... XIII. Tamże p. dana w niem. tłum. cała oda 5. księgi II.

GOEZIUSZ Franciszek Ryszard. Otium Varsaviense in selectis ex Historia litteraria Poloniae argumentis explicandis insumtum. Wratislaviae apud Johannem Jacobum Korn. 1755. w 8ce, kart 6 i str. 83.

Mieści: 1. Diatribe de disceptatione inter Benedictum Herbestum et Jacobum Gorscium. 2. Vita Andreae Patricii Livoniae antistis. 3. De Polonorum Graecis interpretibus. 4. Petri Tomicii Ep. Crac. ad Erasmum Rotterodamum Epistola nondum edita. 5. De usu epistolarum in re Polona litteraria dissertatio. 6. Relatio de Ubaldi Mignonii Noctibus Sarmaticis et aliis contra eas editis scriptionibus. — Dedyk.: And. St. Załuski Ep. Crac. 1754. in bibliotheca tua ipso S. Mathei festo.

Jocher 1028. — Mitzler Acta T. II 157. — Janoc. Lexic. II 202. — Wiszn. H. lit. I 111.

Akad. — Czartor. — Dzików — Ossol. — Przeźdz. — Warsz. Uniw.

Gogolewiec dobra ob. Approbacya.

GOGOLIŃSKI Franciszek, Kustosz Łucki, sekretarz Król. protonotaryusz Apostolski. Posthumum immortalis gloriae monimentum illustrissimis et semper victuris cineribus Joan-

nis Nicolai de Zurow Daniłowicz Supremi Regni Poloniarum Thesaurarii, Premisliensis, Samboriensis, Drohobycensis Ratnensis, Dolinensis etc. Capitanei. Illustri et Magnifico D. a Zurow D Joanni Daniłowicz Olsztynensi etc. Capitaneo ejusdem Illustrissimi Thesaurarii ex fratre gratissimo nepoti munerum parentalium nomine a Francisco Gogoliński Custode Luceoriensi Prothon. Apostolico S. R. M. Secretario dedicatum et oblatum Anno 1650. die 6 Aprilis. Lublini in officina Joannis Wieczorkowicz. folio, 2 arkusze.

Na odwrot. str. tyt. herb Sas; pod nim 2 wiersze łac. Przypis prozą łac. Janowi Daniłowiczowi Staroście Olsztyńskiemu, synowcowi zmarłego.

Porównaj: Mycielski Ant. Akad.

— ob Vitellius Jacobus (Harmonia scientiarum 1629).

Gogolski Melchior ob. Pascius Nicolaus (Prothymia (1682).

Gogulski Sebastyan ob. Applausus Venerab. Cand. 1778).

GOHORIUS Jakób, Parisiensis. Gratulatorivm Carmen amplissimorum virorum in reditum Enrici III Regis Franciae et Poloniae. Lutetiae, apud Gabrielem Buon. in clauso Brunello sub signo D. Claudij 1574. w 4ce, kart 8.

Wierzbowski II 1501. Petersb.

Gojski (Goyski) Joannes ob. Kędzierski Stan. (Poemata 1607).

Gołąb ob. Piramowicz (1791) — Witoszyński Ign. (Nauka 1791).

GOLAŃSKI Fil. Nereusz (1753 † 1824). Kazanie w dzień S. Kazimierza w katedrze Wileńskiey miane przez X. Filipa Neryusza Golańskiego S. P. 4. Marca 1790. W Wilnie w drukarni J. K. Mci przy Akademij. w 8ce, syg. A_8—C_5. (k. 21).

Przypis Senatowi Korony Pol. i W. X. Lit. gdzie i lista Senatorów. — Inne egzemplarze: dedyk. Xciu Aleks. Sapieże Kanclerzowi W. X. L. Marsz. Trybun.

Jocher 5115.

Jagiell. — Wilno — Zieliński.

— Listy Memoryały i Supliki z uwagami stosownemi. przez Autora o Wymowie i Poezyi. W Wilnie w Drukarni J. K. Mci i Rzeczyposp: u XX. Scholar: Piar: R. 1788. w 8ce, str. 366 i Porządek kart 2.

Między innemi są: listy Cycerona, Pliniusza, Pisona, Katona, Treboniego, Cezara, Serw. Sulpicego, Woltera, Jerz. Lubomirskiego. Jagiell. — Ossol.

— Mowa przy obchodzie setney rocznicy zwycięztwa pod Wiédniém. Do uczącey się młodzi w szkołach Warszawskich XX. Scholarum Piarum. Miana przez X. Filipa Neryusza Golańskiego w tychże szkołach Nauczyciela wymowy. Roku 1783. w 4ce, kart nlb. 13.

Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— Mowa przy doroczném zaczęciu szkół Warszawskich XX. Scholarum Piarum, miana przez X. Filipa Neryusza Golańskiego nauczyciela wymowy. W Warszawie 1784. w 8ce, str. 31.

Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Mowa przy doroczném zaczęciu Szkół Warszawskich XX. Scholarum Piarum, miana przez X. Golańskiego w tychże Szkołach Nauczyciela wymowy. W Warszawie. B. w. dr. (u Pijarów). 1786. w 8ce, str. 16. Jagiell.

— Mowa przed wykonaniem przysięgi od korpusów Woyska roku 1791. Wilno, druk X. X. Bazylianów.

Dzików.

— Oratio pro instauratione studiorum in collegio Regio Varsaviensi, Scholarum Piarum habita a Philippo Nerio Golański professore eloquentiae. Anno Dni MDCCLXXXIII. (1783). w 4ce, k. 7 nlb

Jocher 1748 podaje: Orationes habitae.

Branic. — Jagiell.

— Toż:... habita Varsaviae 1784. w 8ce.

Jocher 1749.

— Toż:... habita Varsaviae. 1785. w 8ce.

Jocher 1750.

— Leo Sapieha olim Palatinus etc. Alexandro principi Sapieha supremo M. D. L. cancellario, pronepote suo dum principis in collegio judicum M. D. L. fasces Vilnae poneret sumptuque suo nuper Sapiehorum vitas in iisque

primum Leonis publicam in lucem prodire fecisset. XVII Cal. Maii 1790. w 4ce. Branic.

— Na szczęśliwy do Warszawy powrót Jego Królewskiey Mości Pana Miłościwego z prowincyi litewskiey po seymie grodzieńskim roku 1784. Dnia 2 grudnia (1784). w 4ce. Branic.

— O wymowie i poezyi. Warszawa i Wilno. 1786. w 8ce, str. 315.

Bielski Katal. pijar. pod N. 75.
Czartor. — Zieliń.

— Toż:... Powtórne wydanie Nowemi uwagami pomnożone. Przez X. Golańskiego S. P. Nauczyciela wymowy. Za przywileiem J. K. Mci. Non Eloquentia ex artificio sed artificium ex eloquentia natum. Cicero. W Wilnie 1788. W drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitéy u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, str. 488 i Porządek k. 3. nlb.

Od str. 383 jest rzecz o poezyi. W końcu dzieła podaje osnowę Illiady i Eneidy. W poezyi przytacza Kochanowskiego. O dramacie mówi, że do Aug. III grywali u nas cudzoziemcy, dopiero Pijarzy pierwsi pokazali na scenie Kornela, Rasyna i Moliera. Pierwsi tu pisarze byli: Rzewuski, Konarski, Bohomolec.

Bentk. H. lit. I 691. — Bielski Vitae. 187. — Jocher I str. XXI. XXVIII. — Dziekońs. Histor. retor. 34. — Dzienn. Wileńs. 1816. III. IV. 1815. II. 1817. V. — Pamiętn. Warsz. 1802. V. 245. 369. 1803. XII. 138—225. 1809. III. — Kuryer litew. 1809. N. 54. — Rogalski Dzieje dobrocz. 1824. T. IV 94—6. — Balińaki w Encykl. Orgelb. 137—9.

Akad. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

GOLAŃSKI Johannes. Talassio Illustribus taedis, Quas faustissimo omine accendit M. D. Franciscus Dębiński Sponsaeque lectissimae, M. D. Annae M. D. Caspari Wielopolski supremi in districtu Cracoviensi causarum quaesitoris, ac iudicis filiae, praeferri iubet. Oblatus a Joanne Golański. Cracoviae Anno Domini 1621. w 4ce, kart 9. Ossol.

GOLAŃSKI Stanisław. Spolia ex certamine erudito collecta ac inter VIII. VV. DD. Primae Laureae Candidatos divisa; ac dum in Alma Universitate Cracoviensi per Clarissimum et Admodum Reverendum Dominum D. M. Matthiam Fedorowic Philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem, Ecclesiae Parochialis Janinensis Curatum. In Celeberrima Jagellonis Aula. Praesente Nobilissimorum Hospitum Corona solito Ritu Artium et Philosophiae Baccallaurei crearentur, a Stanislao Golański, eiusdem Laureae Candidato. In vim mutui affectus in immortale trophaeum composita. Anno Spolia de morte reportantes Salvatoris 1720. Die 19 Mensis 8bris. Cracoviae, typ. Universit. 1720. folio, str. 19.

Dedykacya: Nicolao Denhoff Canonico Cracov. Mieści odę na cześć S. Jana Kantego napisaną, i podziękowanie egzaminatorom: Kazimierzowi Keleżyńskiemu filoz. D. i prof. Franciszkowi Plucińskiemu i Maciejowi Federowiczowi. Spółkandydatami byli: Antoni Łapczyński, Józef Gorzkiewicz Krak., Antoni Krzępowski Krak., Stanisław Rafalski, Kasper Kanty Sokołowski, Maciej Józef Niemecki, Piotr Lorkowski. Dla Golańskiego sam napisał Antoni Krzępowski. Na końcu berła Akademii.

Jocher 1515. — Juszyń. Dykc. I. — Janocki Polon. lit. 22.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Zamoj. Ord.

— ob. Gleissemberg Virg. (Boleslaus II. 1735).

GOŁASZEWSKI Antoni († 24 Kwiet. 1824). Antonius de Gołasze Dab Gołaszewski Dei & Apostolicae Sedis Gratia Episcopus Premislensis Universo Clero tam Saeculari quam Regulari Dioecesis Nostrae Premisliensi, Nobis in Christo dilecto, Salutem in Domino & Pastoralem nostram Benedictionem. Intimamus Dilectionibus Vestris Excelsi Caesareo-Regii Regnorum Galiciae & Lodomeriae Gubern: Decreta, quae sunt tenoris sequentis. Decretum 1 Nr. 24.940. Anno 1786. fol. k. 2.

Jocher 7945. Ossol.

— Toż:... Pastoralem Nostram Benedictionem. Significamus Dilectionibus Vestris pervenisse ad Nos Excelsi Caesareo-Regni horum Galiciae & Lodomeriae Regnorum Gubernij, Decreta

tenoris sequentis. Decretum 1. Nr. 2947. Anno 1787. fol. k. 2. Ossol.

— Epistola pastoralis Illustrissimi et Reverendissimi Domini Antonii de Gołasze Dąb Gołaszewski, Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopi Premisliensis, Ad universum suae Dioceseos Clerum de introducendo novo ordine Devotionis quasuis per Ecclesias observando. Ex augustissimae Maiestatis Caesareae Regiae Placito, per suum Excelsum Gubernium Leopoliense intimato. Directa Anno reparatae Salutis 1787. Praemisliae Typis Antonii Matyaszowski Aulae Episcop. Typogr: w 8ce, str. 33.

Na odwrocie wiersz: In stemma praesul. podpisał T. A. Valyszko U. J. D. Can. Cath. Prem.
Jocher 7649. Czartor. — Jagiell.

— Gołaszewski Antoni z Gołasze Dąb z Bożey i św. Stolicy Apostolskiey łaski biskup przemyślski. Wszystkim wiernym dyecezyi .... (list pasterski). Dan w Przemyślu dnia 12 marca 1790 roku, folio. 6 k. nlb.

— Toż:... Wszystkiemu Duchowieństwu Swieckiemu i Zakonnemu i t. d. Zdrowie i Pasterskie Błogosławieństwo. fol. 1 ark.

Datow. w Przemyślu 18 Kwietnia 1795. Jocher 7667.

— Mowy i kazanie przez JW. JMC. Xiędza Antoniego Gołaszewskiego Biskupa przemyskiego podczas szczęśliwego swego do Katedry wprowadzenia miane, a przez W. JM. X. Józefa Witosławskiego kan. katedr. przemyskiego audytora sądów Zadwornych do druku podane roku 1786. w Przemyślu drukiem Antoniego Matyaszkiewicza. w 4ce, kart 3 nlb.

Mieści w sobie: a) Mowę łacińską przy wejściu do katedry b) Kazanie miane na WW. SS. 1786 r. w Katedrze przemyskiej. Akad.

— Przemowa do kahału żydowskiego miana w Komarnie podczas osobistey wizyty tamteyszego kościoła przez J. W. Biskupa Przemyskiego. 1797. w 16ce, str. 47. Akadem.

— Ars typographica premisliensis Illustrissimo Reverendissimo Domino Domino Antonio Gołaszewski nominato Episcopo premisliensi gratulatur seque praesidio maximo tuetur. B. w. m. dr. i r. (1786). fol. kart nlb. 2. Jagiell.

— ob. Fessler (Antologia hebraica 1787) — Fredro (Pasterka 1786) — Jarocki Ignacy (Gratul. panegyr. 1786) — Kulikowski Józef (1786) — Olędzki Józef — Pilawski (Imię Antonius 1791).

Zacharyas. Vitae Praes. Premis. 182—4. — Encykl. Org. X. 160—1. — Siarczyński Fr. Kazanie na pogrz. — Gazdowicz Aug. Oda 1819.

GOŁASZEWSKI Jacek. Głos U. Jacka Gołaszewskiego obywatela ziemi warszawskiey na seymikach teyże ziemi warszawskiey dnia 16 mca listopada r. 1790 agituiących się miany. 1790. fol. kart 2 nlb.

Branic. — Warsz. Uniw.

GOŁAWIŃSKI. Głos J. W. Goławińskiego rotmistrza kawaleryi narodowey, posła woiewodzfwa kiiowskiego na sessyi d. 27 paźdz. a° 1782 miany. B. m. (Warszawa). W Drukarni Dufoura 1782. fol. k. 1 nlb.

Mówi o rezolucyach Rady nieustającej. Branic. — Czartor. — Jagiell.

Golcz August Stanisław Generał ob. Dekret Synodu (1782). Goltz.

Golcz Gerh. Henryk ob. Ressius Jac. (Disputatio 1638).

Golcz Jerzy Wilhelm (Goltz) z Golczewa († 24 Kwiet. 1767) ob. Konfederacya (1767).

Łukaszew. Kośc. braci Czes. w WP. 251. 255—7. — Encykl. Org. X. 140—1.

Golczewski Józef Paweł ob. Dunczewski Stan. (1740).

Gołczyński Jan ob. Gengel Georgius (1726).

GOLDACH Paulus. Der Musen unverhoffter Trost an der Einreyhung zum dreifachen Ampte (Rectorat, Theol. Prof. u. Pastorat) des Aegidius Strauch. Danzig 1670. fol.

GOLDAMMERUS Caspar Gotfried. Dissertatio medico-chirurgica inauguralis de combustione ejusque remediis quam consensv et avtoritate illustris.

ac gratiosissimae facultatis medicae in florentissima Salana Praeside Jo. Hadriano Slevogtio Med. doct. Anatom. Chirur. et Botan. P. P. ac med. Duc. Sax. Provinc. Patrono, Praeceptore ac Promotore suo aetatem devenerando, pro licentia summos in arte medica honores, insignia et privilegia doctoralia, more majorum rite obtinendi, publico Philiatrorum examini exponit Casp. Gothofr. Goldammerus, Lesnensis Polonus in Auditorio Majori Horis ante et pomeridianis ad diem III Maji Anni M.DC.IIC. (1698). Jenae typis Gollnerianis. w 4ce, kart 16 nlb.

Jagiell. — Ossol.

(Goldammer Abr.) Verlangte Herbst-Früchte, Auss dem Ehe-Garten Herrn Abraham Goldammers, Vornehmen Bürgers und Handelsmannes in der Gräflichen Stadt Lissa, Un der Jungfrau Anna Susanna gebornen Cyprianin, zukünfftig gehoffet, und hertzlich gewünschet, An dero Hochzeitlichem Ehren-Feste, Den 14. October 1670. Von einem Wolmeinenden Freunde auss Bresslau. Bresslau, In der Baumannischen Erben Druckerey druckts Johann Christoph Jacob, Factor. fol. 2 karty. Wrocławs.

— ob. Puschmann Laur. (Perennilnca Memorialis 1700, der von Gott 1694).

GOLDASTUS Melchior ab Heimensfeld (Guldinast) (1578 † 1635). Collectio constitutionum imperialium h. e. Imperatorum, Caesarum ac Regum seu Imp. germ.-rom. recessus, ordinationes, decreta, rescripta etc. inde ab instauratione primae monarch. germ. usque ad imp. Matthiam in lucem reducta. [4 tomy w 3 voll.] Francofurt am Mainz 1713. fol.

Obejmuje między innemi: De jurisdictione imperii et eccles., potest imperatoris et Papae, auctorit. et libertate regum, principum et caeteror. imp. occident. ordinum per Teutoniam, quae et Magna Francia dicta, i. e. per Germaniam, Galliam, Italiam, Angliam, Hungariam, Poloniam, Bohemiam. Daniam etc. — [Tytuł ten wzięty z Polonica w Katalogu antykwarskim. Związek dzieła z osnową polską zbyt naciągany. Przynajmniej pierwsza edycya w 3 tomach p. t.: Imperatorum, Caesarum augustorum, regum Statuta et rescripta imperialia. Francofurti 1607—9. ma wyłącznie niemieckie sprawy. Jest tam tylko w T. II. str. 241. Decretum: S. Cesareae Maj. in negotio Prussiae Regis Pol. oratori D. de Lasco datum Augustae X. Martii 1548. i w T. III: Rodolphi II. scriptum ad Ordines R. Pol. de Pactis non Contraventis 1594. (str. 580)].

Goldbach Martinus ob. Weiher Ernest (Planctus sepulchralis 1617).

GOLDBECK Jan Fryderyk (ur. 1748). Literarische Nachrichten von Preussen. Non omnis moriar. Herausgegeben von ..... Berlin 1781. in Kommission bei des Verfassers Freunden. w 8ce, str. X i 287 oraz i 2 k. nlb. Akad.

— Vollständige Topographie des Königreichs Preussen. Erster Theil, welcher die Tophographie von Ost-Preussen enthält. Zweiter Theil Königsberg w 8ce, stron 197 i 295.

Goldberger ob. Ecchius Valent. (1521).

(Goldingen). Kurtzer und Wahrhafftiger Bericht, Wie Das Grosse Werder durch Göttlichen Beystandt von den Schwedischen Troupen gesaubert, die Schantzen verlassen, und sie in die drey noch übrigen Vestungen, alsz Elbing, Marienburg und das Haupt, sich einzusperren gezwungen worden, Wie auch die Continuation Der Eroberung des Schlosses Goldingen in Churland. Anno M.DC.LIX. (1659). w 4ce, kart 4.

— Relation Wasmassen Die Moskowitischen Herren Abgesandten Bey Ihr: Königl: Mayt: zu Pohlen und Schweden, Vmb Die Friedens-Tractaten inständig ansuchen. Wie auch Die Eroberung des Schlosses Goldingen in Churland, Nebst beygefügter Glücklichen Rencontre so die Königl. Polnischen Trouppen wider den General Duglasz erhalten. Anno M.DC.LIX. (1659). w 4ce, k. 2.

(Goldingensis districtus). Status causae pro Nobilibus & Spectabilibus Praetore Consulibus totoq; Magistratu & Tribunis Civitatis Goldingensis. Contra Generosum Ordinem Equestrem Distric-

tus Goldinensis partem appellantem. Causa super compatronatu, alias Simultanea per Civitatem cum Nobilitate electione Parochi ad Ecclesiam Goldingensem. B. m. dr. i r. (po r. 1761). folio, k. nlb. 2. Jagiell.

— Status causae pro generoso Ordine Equestri Districtus Goldingensis, uti Parte Appellante contra Nobiles et Spectabiles Proconsulem Consules, tum honestos Tribunos, totumque Magistratum et Communitatem Civitatis Goldingensis, uti Partem Citatam Appellatam. Terminus ex Appellatione Ordinaria et ex Adcitatione. Causa respectu asserti Juris compatronatus, alias simultaneae per Civitatem cum Nobilitate praetensae praesentationis Parochi ad Ecclesiam Letticam Goldingensem. B. w. m. i r. (po r. 1773). fol. stron 7.

Bez osob. tytułu. — Notatka współczesna pisze: De jure patronatus atque tak jak Krakowa miasta o S. Sebastyana z Dzianottym. Jagiell. — Petersb.

(Goldmeria Marta). Mortualia, Posthumae Memoriae Honestissimae Pientissimaeque Matronae, Marthae Goldmeriae, Praestantissimi Prudentissimique Dn. Martini Zugeherii, Civis et Viri Consularis apud Lesnenses meritissimi, etc. Desideratissimae Conjugis, Beate in Christo defunctae d. 31. Octob. An. M.DC.XLI ab Amicis et Fautoribus Dicta ac Dicata. Lesnae Anno M.DC.XLI. (1641). w 4ce, kart 8.

Wiersze niemieckie i łacińskie. Pomiędzy łacińskimi są także wiersze Joh. Jonstona, Joh. Laubmanna, Joh. Decana, Seb. Macera, Anny Memoraty, Joh. Memorata i t. d. Wrocławs.

GOLDONI Karol, (1707 † 8 Stycznia 1793). Dziwak dobroczynny, komedya we trzech aktach Pana Goldoniego. Z włoskiego języka na francuzki a teraz na Oyczysty, dla teatrum Warszawskiego przełożona przez J. P. W Warszawie w Drukarni P. Dufour J. K. Mci: dyrektora drukarni korpusu Kadetów. M.DCC.LXXXV. (1785). w 8ce, str. 156.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Mecenas poczciwy, komedya we trzech aktach, napisana po włosku przez Jmci Pana Karola Goldoniego, a na oyczysty ięzyk przetłómaczona przez J. P. F. D. w Warszawie w drukarni Piotra Dufour drukarza J. K. Mci y Rzeczyplitey M.DCC.LXXIX. (1779). w 8ce, str. 138.

Tłumacz Franc. Dmochowski. — Na końcu: Katalog komedyi y niektórych ksiąg wyszłych u P. Dufour roku 1779. w 8ce, kart 2.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

— Miłość Żołnierska komedya. We trzech aktach przez Jeymość Pannę M. M. z włoskiego tłomaczona y na teatrze Warszawskim reprezentowana. W Warszawie w drukarni P. Dufour, drukarza J. K. Mci y Rzeczypospolitey M.DCC.LXXXI. (1781). w 8ce, str. 203.

Przekładczyni M. Maliszewska. Na końcu umieszczony: Katalog komedyi znayduiących się u Piotra Dufour, k. nlb. 2. Nadmienia, że te komedye zebrał w 10 tomach po 72 złotych.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Il viaggiatore ridicolo. Dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel teatro di Varssovia. Varssovia, l'anno 1775. w 8ce, s. 74. Czartor.

GOLDONOWSKI Andrzej X. (Goldonowski). Bractwo S. Anioła Stróża od Oyca Sgo Urbana VIII. za przyczyną ś. p. Zygmunta III Króla Polskiego etc. przez W. X. Andrzeja Goldonowskiego tegoż zakonu zebrane y wydane. w Krakowie u Piątkowskiego 1641. w 8ce, ark. R_6 (k. nlb. 134).

Dedykacya Stan. Warszyckiemu Wojewodzie Mazowieckiemu. Officium S. Angeli zaczyna się od karty I_1. Od k. Q_3 idzie: Liczba kościołów (polskich), w których nadane i fundowane jest to bractwo S. Anioła od r. 1628 do r. 1640. — Poczem spisani ważniejsi członkowie (persony zacniejsze) z liczby przeszło 200,000 członków. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... zebrane y wydane w drukarni Jasney Góry Częstochowskiey. 1724. w 8ce.

Siennicki Dawna drukar. 1887 s. 41. Warsz. Uniw.

— Diva Claromontana, seu imaginis eius origo, translatio, miracula. Per

Adm. R. P. Fratrem Andream Goldonowski, Ord. FF. Eremit. S. Pauli Primi Eremitae, per Poloniam ac Silesiam priorem Provincialem, accuratissime conscripta. Cracoviae, in officina Andreae Petricovij, S. R. M. Typographi. Anno Domini 1642. w 8ce, k. 4, na str. 304 i regestru kart 8.

Dedykacya: Cecylii Renacie Królowej Polskiej. Pismo to dzieli się na dwie części: Część I, złożona z przemowy i 8 rozdziałów (str. 1—47) opisuje historyą obrazu Najświętszej Panny Częstochowskiej; część II. mieszcząca w sobie oprócz przemowy rozdziałów XVII, wylicza systematycznie cuda doświadczone za ofiarowaniem się do Najświętszej Panny Częstochowskiej. Nadpis nad stronnicami: De miraculis Divae Clarimontanae. Na stronie 283. przytoczony wiersz łaciński Petri de Rosprza anno 1509. Na str. 200 wiersz z podpisem: Dorothea Zygmuntowa posuit 1571. Na str. 198. wiersz Balt. Zdrowskiego r. 1566.

Jocher 8792. — Encykl. kościelna VI 277. (z datą 1641).

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Ἐπίδειγμα seu brevis cognitio ortus et Originis Ordinis antiquissimi S. Pauli Primi Eremitae. Authore R. P. Fr. Andrea Goldonowski, eiusdem Ord. Priore Ecclesiae Conventualis et Parochialis B. V. Mariae in oppido Regali Brdow. A. R. S. 1635. (Na końcu:) Thorunii Excudebat Franciscus Schellholtz. w 4ce, ark. 4.

Przypisał Xdzu Marcinowi Gruskowycz generałowi zakonu OO. Paulinów.

Jocher 9389. Czartor.

— Poema historicum de S. Paulo Primo Eremita F. F. Eremitarum Patriarcha, factum a J. P. Andrea Goldonowski Ord. S. Pauli primi Eremitae in Claro-Monte Częstochoviensi Praesbytero. Cracoviae, typis Valeriani Piątkowski A. D. 1628. w 4ce, $7^1/_2$ ark. (ark. H_2).

Dedyk.: Georgio Libero Baroni ab Oppersdorff, Sac. Caes. Maiest. etc. Consiliario, S. R. J. Comiti, Glogoviae Maioris Capitaneo.

Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

— Stan Wdowiey albo małe opisanie, z zaleceniem iego. Przez W. X. Andrzeja Gołdonowskiego Zak. S. Pawła Pierw. Pustel. Przeora Brdowskiego. Roku Panskiego 1635. (Na końcu:) W Toruniu, w Drukarni Franciska Sznełbołcza. w 4ce, str. 21.

Osobliwsza tu jest ortografia, wcale do owego czasu nie stosowna, n. p. Rozdział czwarty: Jesły liepy iszcz za Mąż, za drugiego Męża, czyły mieszkacz w stanie Wdowym. — Autor utrzymuje, że lepiej nie iść drugi raz za mąż, — dowodzi nawet w następnym rozdziale, że stan wdowi od małżeńskiego zacniejszy, tak jak od tych obu zacniejszy panieński.

Maciej. Piśmienn. zwie drukarza Strzełbolcz.

Czartor.

— O Stanie panieńskim krotkie zebranie przez W. X. Andrzeia Goldanowskiego Zakonu S. Pawła pierwszego Pustelnika. W Krakowie w Drukarni Macieia Andrzeiowczyka. 1636. w 4ce, kart 26 nlb.

Dedyk.: Izabeli Tęczyńskiej Hrabiance na Tenczynie, Wojewodziance krak. Autor był naówczas Przeorem Brdowskim.

Czartor. — Krasińs.

— Summariusz Historiey o obrazie Panny Maryey, który iest na Jasney Górze Częstochowskiey z różnych Historyi starych polskich y łacińskich króciusieńko zebrany Przez W. Ks. Andrzeja Goldonowskiego Zakonu Sw. Pawła pierwszego pustelnika. Kraków, 1639. w 12ce.

Jocher 8793 (ma z datą 1642 r.).

Drohobycz.

— Ursprung, Translation und Wunderzeichen dess weitberühmbten Mariae-Bilds von Zestochau in Polen. etc. Wien, bei Math. Cosmerovio. (1648). w 8ce, str. 300.

— Krotkie zebranie swiątobliwych Zywotow S. Isidora Rolnika z Madryki, S. Ignacego Loyole Fundat. Soc. Jesu, S. Franciszka Xawiera Wyznawce tegoż zakonu, S. Teresy fundatorki OO. Carmelitow bosych y panien tego zakonu, S. Philipa Nei fundatora Congr. Oratorii Romani, nowokanonizowanych przez Grzegorza XV w Rzymie w kościele S. Piotra na Watykanie d. 12 Marca R. P. 1622. Na pociechę ludzi nabożnych z processu kanonizacyey

wypisane w Jarosławiu r. 1622. w 4ce, k. 6 nlb.

Maciej. Piśm. pol. III str. 111 i 112. oraz Polska I. 248.

— Toż:... w Poznaniu 1622 w drukarni Jana Rossowskiego. w 8ce, kart 8 nlb.

Wyszło bezimiennie, ale Encyklopedya kościelna VI 277 przyznaje autorstwo Goldonowskiemu, podając że drugie wydanie wyszło w Krakowie 1629.

Jocher 8284. 8285. Dzików.

— Krotkie zebranie Swiątobliwego żywota S. Isidora Rolnika z Madryki. Od ś. pamięci Grzegorza XV. między święte wpisanego. Przy nim Przydane są krotkie nauki ábo powinnośći káżdego Gospodarzá Chrześćiańskiego. Przez X. Andrzeja Gołdanowskiego, Zakonu S. Pawłá pierwszego pustelnika. Z dozwoleniem Starszych. W Krakowie, w drukárniey Antoniego Wośinskiego, Roku Pańskiego 1629. w 4ce, ark. N_4. (kart 52).

Na tytule wydrukowano zrazu Gołdonowskiego, ale później na literze O wydrukowano A. Więc wypada: Gołdanowskiego. W dedykacyi X. Thomaszowi, kościoła farskiego kłobuckiego Canon. regul. przełożonemu, podpisał się także Gołdanowskim nie Goldonowskim. Tak też go i Pruszcz cytuje w Fort. Duch. s. 135. ed. 1. — Na odwrocie tytyłu drzeworyt z sześciowierszem pod wizerunkiem S. Izydora. Na karcie 7 zaczynają się: Nauki krótkie albo powinności gospodarzów chrześciańskich osobliwie prostych oraczów. Obejmuje powinności 21. między innemi; O Bogu, grzechach, swięcenie dni swiętych, dziesięciny, rachunek sumienia (tu wiersz: Jezu mój), czcić duchowne osoby, wierność zwierzchności względem poddanych, pijaństwo, jałmużna, zgoda sąsiedzka, dobry rząd, zgoda z żoną, wychowanie dziatek, z czeladzią dobrze się obchodzić, używanie mierne bogactw, pierwszy wstawać a ostatni spać. — Na k. M_4 i N_{1-2} jest Kalendarz godzin każdego miesiąca 2go i 16go dnia i nocy. — Encyklopedya kościel. pisze, że przedrukowały te nauki kalendarze z XVIII. Takich przedruków nie znalazłem w żadnym. — W tem wydaniu nie ma śladu, aby ono było drugiem.

Jocher 8513.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Zywot S. Philippa Neriusza, Congregationis Oratorii Romani Fundatora y Bractwa Anyoła stroża w Polszcze zaczętego Patrona. Od ś. pamięci Grzegorza XV między swięte wspisanego. Teraz nowo krotko spisany, y do druku podany, za okazyą wniesienia Relikwiy znacznych iego do Kościoła Naświętszey Panny na Jasney gorze Częstochowskiey. Przez X. Andrzeja Goldonowskiego Zakonu S. Pawła pierwszego Pustelnika. w Krakowie w Drukarni Franciszka Cezarego. R. P. 1625. w 4ce, $4^1/_2$ ark. (signat. E_4).

Dedyk.: Janowi Szypowskiemu z Biały.
Jocher 8370.
Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Coelius Gregorius (Explan. Regulae 1642. 1756).

Siarcz. Obraz. I 142. — Jussyńs. Dykc. I. — Wiszn. H. lit. VI 314. VIII 175. 43. — Maciej. Polska I 248—9. — Mac. Piśmienn. III 785—6. 111—2. — Encykl. Orgelb. X 166. — Weteran poznańs. 1825. s. 28. 92. 137. 184.

Goldschmid Stanislaus ob. Cromer Venceslaus (1575).

Goldtberg Malcher ob. Jaskierowicz Walenty (1639).

Gołębice lot ob. Gualter Paweł (1665).

Gołębicy jęczenie ob. Bellarmin Rob. (1776).

Gołębiewski Jan ob. Białozór J. K. (Honor 1615).

Gołębiowska z Trubiałowskich Maryanna ob. Goussault (Portret Damy 1779).

Gołębiowski Anastazy, Jan Chryzostom i Jan Nepomucen ob. Gołembiowski.

Gołębiowski Franciszek ob. Harbert Piotr (Zbiór 1769).

GOŁĘBIOWSKI Jan. Nawrocenie Luteranina na wiarę katolicką Rzymską, z okazyi nie daney odpowiedzi na list pisany do Pana Pastora swego, 1700. Bez m. (Poznań, w drukarni OO. Jezuitów). w 4ce, ark. 3.

Jest tu najprzód Wyznanie wiary S., podpisane: Jan Gołębiowski z Luteranina Katolik prawdziwy. Potem zbijanie Potwarzy, Kalumnii, Kłamstw y Fałszow, dawnych y teraznieyszych heretykow na

kościoł starodawny: Katolicki, Rzymski. Święcki Hist. Pamiąt. I. 72. (pisze że wydał pismo o kołtunie). — Jocher 9626 — Niesiec. II 245.
Czartor. — Czetwert. — Dzikow. — Ossol.

GOŁĘBIOWSKI Stanisław (umarł w Grudniu 1718 r.). Na hymeneusz albo akt weselny przy szczęśliwym prześwietney pary złączeniu Jego Mości Pana Tomasza Teylora y Jeymości P. Elzbiety Beginowny niegdy nieboszczyka sławney pamięci Jego Mości Pana Daniela Begina córce wiersz weselny przez życzliwego oraz uniżonego sługę Stanisława Gołębiowskiego w akademiey Zamoyskiey philosophiey auditora życzliwym sercem ofiarowany. w Zamościu, dnia 12 Januarii 1688. w 4ce, k. 14 nlb. (sygn. C_3).

— Intromissio honoris in Avita Decora et Insignia Domus Perillustriss. & Reverendiss. Domini D. Constantini de Mrozowice Mrozowicki, Ecclesiae Metropolit. Leopol. Archidiaec. Buscens. Rohatynen. & Praepositi S. R. M. Secretarij. Pridem virtute et meritis, in foro divinioris Astreae consignata. Et dum in alma Universit. Zamoscens. a Clariss. & Excellent. D. M. Adriano Krobski, J. U. Doct. Ejusdemq. Civilis Profes., Judiciorum Tribunalit. Ordinationis Zamoscanae primo Assesore, S. R. M. Secretario Utriusq. Juris Doct. Ritu solenni crearetur. Per M. Stanislaum Gołembiowski, Ph: Doct: in eadem universitate Zamos. Ord: Poeseos Profes., Officioso Calamo et affectu gratulatorio, in lucem publicam exposita Anno intromisso in carnem humanam verbi divini 1690. mense Julio die 11. Zamoscii, typis Universitatis imprimebat Joannes Rutowski 1695. fol. k. 5.

Wiersze na herb Mrozowickiego podpisał Antoni z Karniewa Pajewski Stud. poet. — Za rektoratu St. Niewieskiego.
Dzików. — Ossol.

— Melodya lutni Apollinowéy, przy solennych wesołego hymeneuszá applauzach, szlachetnie vrodzonych oblvbieńców Jego Mości Pana Thomasza Ormińskiego, filozofii y medycyny doktora; teyże w Akademij Zamoyskiey professorá y dziekana. Y Jey Mości Panny Teressy Krobskiéy, Jego Mości Pana Adryana Krobskiego Filozofij y Oboygá Práwá doktorá, y professorá, Trybunału Państwa Zamoyskiego pierwszego Assessora y ákademij Zamoyskiey Rektora, jedynie vkochaney córki. Przez M. Stanisława Gołębiowskiego Filozofij doktorá w akademij Zamoyskiey poetyki Professorá, na powinszowanie tychże wesoło szczęśliwych applauzow rythmem polskim ogłoszona. Roku 1698. dnia 10. miesiąca Styczniá. W Drukarni Akademii Zamoyskiey. folio, 4 arkusze.

Na odwr. str. tyt. przemowa wierszem pol. do nowożeńców. Sam dziewosłąb wierszem pols. skreślony i w 68 ośmiowierszach zawarty. Ormiński uczył się w Padwie, po powrocie był nauczycielem w domu Tarłów.
Dzikow. — Warsz. Uniw.

— ob. Preisz Jędrzej Dominik (Corona Sapientiae. 1694).

Gołębiowski Wincenty Franciszek ob. Harbert Piotr (1769) — Starowolski Szymon (Opisanie 1765).

Bentk. II. lit. I 8. — G[o]łębiowski L. O dziejop. 148. — Wiszniews. Hist. lit. VII 507. — Kraszews. Wilno IV 304.

Gołębowo ob. Wywod (1771).

Golecius Sam. ob. Pistorius S. (1611).

Gołecka Rosalia Constantia ob. Woynarski Joannes M. (Leo pacificus 1654).

Gołecki Franc. Zyg. Wojew. ob. Leib Joz. (Trismegistus 1700).

Gołecki Hyacinth ob. Bieżanowski Stan. (1658).

Gołecki (Goleccius) Joannes ob. Statorius Petrus (Emanuel 1561).

GOŁECKI Kazimierz X. (ur. 27 wrześn. 1746 † 1808). Dzieie domowe Cyrusa. Dzieło całe wystawia obraz gruntownéy cnoty, nauk z rządu politycznégo, przekładánia J. X. Kazimierza Gołeckiego, prefekta szkół poznańskich. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Poznaniu 1785. w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey. w 8ce, k. 4 nlb. str. 92. 98 i 151 i Omyłki k. 1.

Dedyk.: Do J. W. Barbary z Kwileckich Kęszyckiej Kasztelanowej Kaliskiej. Ma to być powieść tłumaczona z francuzkiego.
Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Kazanie kończące nabożeństwo pochowania kości przeniesionych z katedry poznańskiey do kościoła kollegiaty Panny Maryi przez X. Kazimierza Gołeckiego prefekta szkół poznańskich miane. W Poznaniu w drukarni J. K. Mci i Rzeczy-Pltey. 1786. w 8ce, kart 16.

Dedykacya Józefowi Korytowskiemu Biskupowi Martyropolitańs., Sufrag. Metrop. Gniezn. Jagiell.

— Kazanie podczas konsekracyi kościoła w Zbąszynie w dyecezyi poznańskiey w dekanacie pszczewskim d. 2 paźdz. 1796. Poznań. 1796. w 8ce.

— ob. La Fitau (Zbiór kazań) — d'Orleans Piotr Jozef (Hist. hiszpańs. 1799).

Brown. Bibl. 181. — Encykl. Org. X 166. — Bentk. H. lit. II 585. 805. — Bandt. H. dr. kr. p. II 93. 394. 493. 442. 448.

Gołecki Stanisław ob. Jurkiewicz Stanisław Jan (Violetum 1673).

Golędzinow ob. Vorstellung An Sr. Kön. Maj. (1785).

GOLEJEWSKI. Głos Jmci Pana Golejewskiego posła z Wojewodztwa Podolskiego na seymie Warszawskim miany. Die 5 Martii 1768. anno fol., sign. A_1.
Krasińs.

— Głos J. W. Golejewskiego vice Brygadyera Kawaleryi Narodowey Posła z Woiewodztwa Podolskiego na Sessyi Seymowey dn. 3 9bris 1784 r. miany w Grodnie. folio, k. nlb. 1.
Krasińs.

— Mowa J. W. Jmci Pana Golejewskiego posła Wojewodztwa Podolskiego na Seymie Extraordynaryinym Warszawskim dnia 6. 8bris roku 1767. miana. fol. k. nlb. 2.

Mówi, że pierwszy raz otwiera usta i pragnie wychwalić nieporównane przymioty króla. Przytacza jak na Podolu obce wojska gwałtów się dopuszczają. Czacki podczaszy przytrzymany w domu. Kożuchowski wywleczony z karety. Temu winny waśnie wewnętrzne. Jest przeciw wczorajszemu projektowi; oświadcza, że nigdy nie pozwoli wyznaczonym komisarzom do traktowania decisivam concludendi potestatem.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs.

GOLEJOWICZ Stanisław Albert. Celsitudo gratiarum. Clementis XI. Pontificis Maximi. Serenissimi, ac invictissimi Augusti II. Poloniarum Regis potentissimi, in excellentissimo illustrissimo ac reverendissimo domino Joanne in Osala et Michalcze Skarbek, archiepiscopo metropolitano leopoliensi, refulgens. Sub solennem ad suam archicathedram ingressum a Stanislao Alberto Goleiowicz U. J. Doctore, Leopoliensi, Zamoscensi Canonico. Orbi Polono praesentata. Anno Domini 1713. die 6ta Augusti. Leopoli, typis Confraternitatis SSS. Trinitatis. folio, k. 17 (ark. E_1).

Na odwrocie tytułu piękny miedzioryt herbu Skarbków. Osnowa prozą, przeplatana wierszem nakamiennym. Treść bez znaczenia. Jagiell. — Kijows.

— Frvctus admirabili vitae svavitate, et miraculorum fragrantia mirae dulendinis inter ridentes primi veri gratias, in Benedicta inventae Crucis arbore maturus. D. Stanislaus Casimiritanus, Sacri Ordinis Canonicorum Lateranensium presbiter. Regni Poloniae, Academiae, Urbisquė Casimiriae singvlaris Patronus. Annuo festivitatis suae recurrente die, in Ecclesia SS. Corporis Casimiriae, Lectissimae Amplissimorum Hospitum Coronae a M. Stanislao Alberto Goleiowic, in Alma Vniversitate Studij Generalis Cracoviensis Philosophiae Doctore et Professore devota panegyri demonstratvs. Anno floris Nazareni fructum Salutis per Lignum Crucis humano generi afferentis 1701. Die 3. Maij. Cracoviae typis Vniversitatis. fol. k. 7 nlb. [Nadpis: Oratio].

Dedyk.: Thom. Stan. Moscinski Collegiatae Woynicensis Scholast.
Jocher 5386.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Literae ad immortalitatem ingentium sago et toga meritorum illustrissimi olim ac magnifici domini Christophori in Osala et Michalecz Skarbek, castellani haliciensis, annvo gentilitii Abdank consignatae. Et intra justa parentalia, in basilica metropolitana leopoliensi celebrata doloresq. Russiae, Poloniae exercitus. A M. Stanislao Alberto Goleiowicz, in Alma Studiorum Vniversitate Cracoviensi, Philosophiae

Doct: Capellae Thaumaturgae Virginis Mariae, in Coemeterio ad Metropolitanam Ecclesiam Leopoliensem praeposito, Lycaei Academici Rectore, Sacra Authoritate Apostolica Notario publico. Orbis lvci datae. Anno Verbi Incarnati 1706. die 20 Maij. Zamoscii, Typis Universitatis. w 4ce, k. 11 nlb.

Dedykacya: Janowi Skarbkowi, Wład. Skarbkowi i Antoniemu Skarbkowi. Na odwrocie tytułu herb Skarbków.

Jagiell. — Ossol.

— Lilie smiertelna Libityny Rosą podcięte rodowitego Rawicza Heroiny Rękami ku niebu wyniesione, z których nieśmiertelney pamięci JWżney Jmci Pani Annie z Oszy Wielohorskiey kasztelanowy Wołyńskiey podczas smutney do grobowca transplantacyi w kościele Lwowskim przew. OO. Trynitarzów od wykupienia niewolników za cnoty i czyny heroiczne wierszem oyczystym koronę wiie X. M. Stanisław Goleiowicz w przesławney akademii Krakowskiey filozofii doktor, kaplice Matki Nayświętszey, na cmentarzu przy archikatedralnym kościele Lwowskim proboszcz, szkoły akademickiey rektor y w niey filozofii professor, świętey Stolicy Apostolskiey pisarz publiczny Roku Pańskiego 1707. dnia 28 lutego. W drukarni T. P. B. kościoła m. Lwowskiego. folio, kart 9 nlb.

Na odwrocie strony tyt. herby (na blasze) Wiehorskich i Ożgów i pod niemi 10 w. pols. na pochwałę. Opłakuje wierszem polskim śmierć zmarłej Wielhorskiej, która była żoną Wacława Kasztelana Wołyńskiego. Druk częścią gocki częścią łaciński. Ossol. — Warsz. Uniw.

— Pleias laureata in virtute et honore VII. VV. DD. primae laureae Candidatorum refulgens. Et dum in alma Universitate Studij generalis Cracoviensis, per excellentissimum ac doctissimum Dominum D. M. Joannem Grymecki philosophiae doctorem et professorem, Collegam minorem, in nobillissima illustrium hospitum corona, artium et philosophiae baccalavrei, ritu solenni renvntiarentur: amoris et gratulationis ergo, a Stanislao Goleiowicz, ejusdem laureae Candidato praesentata. Anno salutis 1698 die 22 Martij. Typis Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi ac Reverendissimi Dni Episcopi Cracoviensis Ducis Severiae, necnon Scholarum Novodworscianarum typographi. folio, kart 7 nlb.

Przypisał prozą Ludwikowi Zygmuntowi Wałkowic Dziekanowi Kieleckiemu. Dalej idzie: Carmen votivum na cześć Jana Kantego, potem oda na cześć profesorów egzaminujących i pochwały z osobnym dla kandydatów wierszem. Nazwiska ich są: Paweł Cybulski, Szymon Łaski, Piotr Kempski, Krzysztof Michałowski, Walenty Pilski, Szymon Olchawski. Dla Goleiowicza napisał odę Piotr Kempski. Na końcu: godła akademii. Za rektorstwa Krzysztofa Sowińskiego.

Jocher 1474.

Akad. — Jagiell — Ossol.

— ob. Kuuk Paweł Jan (1708) — Podgórski Sam. (Florilegium 1696) — Schultz Jan Chr. (Felix Saeculum Palladis 1700).

Juszyńs. Dykcyon.

Golejowski Joannes ob. Gliński Joannes (Puncta 1697).

Gołembiowski Anastazy a SS^{ma} Trinitate, Karmelita. Directorium. Lilium. ob. Anastazy.

Janoski Lexic. str. 39. — Jocher 147. — Cuvier-Belke Hist. nauk przyrodz IV 258—9. — Żebraws. Bibliogr. 393.

Gołembiowski ob. Gołębiowski.

GOŁEMBIOWSKI Jan Chryzostom († 1700 r.). Głos wołaiącego na puszczy Augustyniańskiey Jana złotemi ustami Chryzostoma Gołembiowskiego Pisma Swiętego Doktora, Prowincyi Polskiey zakonu Swiętego Augustyna dwa razy Prowincyała Nayiaśnieyszego Jana III, Krola Polskiego, Teologa y Kaznodziei Ordynaryinego, to iest Kazania na wszystkie niedziele całego roku, pod czas seymow, tudzież na roznych mieyscach przed Maiestatem J. K. Mći miane. Przez WW. OO. Augustynianow Warszawskich, przy kościele Swiętego Marcina zebrane, dla wygody nauczaiących ewangeliczney prawdy do druku podane. Roku wcielonego Słowa, którego głos dał się słyszeć na ziemi. 1757 we Lwowie w Drukarni J. K. Mći Bractwa SSS. Troycy.

folio, kart 6, stron 500 i regestru k. 5.

Ofiarowane Chrystusowi Panu i Nayświętszey Maryi Pannie przez Augustynianów. Po tem umieszczony list Króla Jana III do Fulgentiusa Travalloni Generała Zakonu S. Augustyna w Jarosławiu, z dnia 3 Września 1688, o pozwoleuie zostawania przy dworze dla Gołembiowskiego, i od pis tegoż generała. — Dalej idą Aprobacye, po nich Summaryusz Kazań. Na czele Kazań umieszczone: Kazanie na pogrzebie Przewielebnego w Bogu O. Magistra Chryzostoma Gołembiowskiego, Zakonu S. O. Augustyana Prowincyała, y Kaznodziei Nayiaśnieyszego Jana III Króla Polskiego. Przez JMci X. X. Antoniego Szyrmę Societatis Jesu, na ten czas Kaznodzieię Farnego Warszawskiego a potym Prowincyała Prowincyi Litewskiey, w Kościele Warszawskim Augustyniańskim u S. Marcina, w Roku 1700 dnia 14 Kwietnia miane.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Poiedynek śmierci z życiem na pogrzebie JW. JM. P. Krzysztofa Zygmunta Paca W. X. Lit. kanclerza, Pińskiego, Wilkiskiego, Wilkowyjskiego, Tryskiego, Kozienickiego, Ostryńskiego, leśniczego hiemonojskiego, starosty, ekonomii Olyckiey administratora, JW. JMP. Klary Izabelli Eugenii Pacowey W. X. Lit. Kanclerzyny, z prześwietney familii francuskiey de Mailly hrabianki, dożywotnich przyjaciół żałobną mową przez X. Chryzostoma Gołembiowskiego Augustyniana, pisma S. Dra, definitora prowincyi, Studii generalis Varsoviensis regenta w kościele OO. Kamedułów in Monte pacis reprezentowany. W Warszawie drukował Karol Ferdynand Schreiber R. P. 1685. folio, kart 17 nlb.

Na odwrot. str. tyt. na blasze ryte herby Gozdawa i de Mailly. Autor przypisał prozą Kasimierzowi Michałowi Pacowi Kawalerowi Maltańskiemu i pisarzowi W. X. Lit. W kazaniu samem niema szczegółów do żywotu zmarłego.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Niedołężna smierć przeciwko prześwietnemu Dołędze Jaśnie Wielmożnego domu Ichmościów P. P. Lasoc kich herbownemu kleynotowi ná pogrzebie Wielmożnego Jegomości Pana P. Adama Lasockiego kásztelaná Wyszogrodzkiego w kościele Oycow Franciszkanów mową kaznodzieyską w Wyszogrodżie przez Xiędza Chrysostoma Gołembiowskiego ordinis Eremitarum S. Augustini, świętey theologiey Doktora y profesorá w konwencie Wárszawskim studiorum regentá pokazana dnia 31 lipca Roku Pańskiego 1681. Zá pozwoleniem stárszych, w Warszawie, drukował Károl Ferdynand Schreiber. w 4ce, ark. 6 (sygn. E_4).

Przypisał Michałowi Lasockiemu podkomorz. wyszogrodsk., synowi zmarłego. Na odwrocie tytułu herb Lasockich.

Niesiec. ed. II T. VI 25. mówiąc o Lasockich, przytacza: Gołęb. Magnitud. Lassoc. Tego tytułu druku nie znam. — W tem kazaniu są wiadomości genealogiczne.

Jocher 4830. Jagiell.

— ob. Szyrma Antoni (Głos kaznodziei 1718) — Zawadzki Ben. (Kazania 1694).

Janoz. Lexicon. I 38.

GOŁEMBIOWSKI Jan Nepomucen, pisarz ziemski Sieradzki. Mowa na reassumpcyi trybunału Piotrkowskiego d. 1 Września 1778 r. miana. (Bez w. m. dr.) folio, kart 2. Krasińs.

— Powitanie Trybunału piotrkowskiego przez W. Imci Pana Nepomucena Gołembiowskiego pisarza Ziemskiego Sieradzkiego kor. prima Septembris A. 1780 miane. folio, k. nlb. 2.

Branic. — Krasińs.

— Pożegnanie J. O. Trybunału Piotrkowskiego przez W. Jgmość Pana Gołembiowskiego Pisarza Ziemskiego Sieradzkiego na Limicie. Roku 1780. folio, kart 2. Warsz. Uniw.

— Pożegnanie trybunału koronnego piotrkowskiago na limicie ... 5 kwietnia roku 1781 miane. 1781. fol.

Branic.

— **GOŁEMBSKI Jakub.** Syncharma na uroczyste przedwiecznego Syna Bożego narodzenie, z Matki Panny, przed lat tysiącem szesciąset, dwudziestą y czterma na Zbawienie narodu ludzkiego, przez grzech wieczną niewolą danego, w Bethleem, Judzkiey ziemi, urodzonego. Przez M. Jakoba Gołembskiego P. D. uczynione, R. P. 1625. w Kra-

kowie w Drukarni Antoniego Wosinskiego Roku Pańskiego 1626. w 4ce, kart nlb. 6.

Przyp. Dadzibogowi Kozłowi. Ossol.

— [Toż samo (z opuszczeniem niektórych wierszy) wyszło pod tyt:] Syncharma, przez St. K. S. S. A. V. 1626 w 4ce.

— [Toż samo, z podpisem: S. M.(iczyński) w Krakowie u Wosińskiego w latach 1624. 1626. 1633].

Golemowska Zofia z Broniszów ob. Dunin Piotr (Kazania pogrzebne 1678).

Golemowski Jacobus ob. Minister (1602) — Wysocki Albertus (Defensio 1602).

Goleńska ob. Mycielski Wład. (1676).

Goleński Bazyli (Goliński) ob. Wilczek Dam. (Disput. 1623).

GOLEŃSKI Jacek Bartłomiej. Archivum Coronarum Palladis Jagellonicae, sub gratiosissimo favore Eminentissimi, Celsissimi, Illustrissimi et Reverendissimi Principis, D. Joannis Alexandri Lipe Lipski, Divina Miseratione Sacrosanctae Romanae Ecclesiae presbyteri Cardinalis, Episcopi Cracoviensis, Dvcis Severiae Almae Vniversitatis Cracov. Cancellarij Faventissimi; Victoribus in Philosophico Certamine Athletis XXVII VV.DD. Secundae Laureae Candidatis a Perillustri, Clarissimo & Admodum Reverendo Domino, D. M. Martino Kurowski Sacrae Theologiae Doctore et Professore. Ecclesiarum Collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Crac. et Parochialis Vielicensis Praeposito, Studij Generalis Universitatis Cracov: Procancellario Ijsdem VV. DD. Magisterij in AA. LL. & Philos: Doctoratus Licentiam conferente, apertum per V. Hiacinthvm Goleński, Ejusdem laureae candidatum in vim fraterni affectus, in amplissima nobilissimorum hospitum praesentia poetico stylo delineatum. Anno Domini 1741 die 10. mensis Julij. Cracoviae, typis Universitatis 1741. fol. k. 12 (z ryciną Jana Kantego na odwr. tyt datow. Romae A. D. 1688).

Zaczyna: Ode Joan. Cantio. Dalej: Carmen Martino Kurowski Procancell. i Ode (trzem egzaminatorom). Dalej uczczeni wierszami kandydaci, a obok miedziorytowe ich herby: II. Mich. Sniežek. III. St. Foltański. IV. Stan. Swietliński. V. St. Barański. VI. Thom. Małyszko. VII Jak. Jarmundowicz VIII. Sim. Szafrański. IX Jan Rygalski. X. Blas. Kościński. XI. Sim. Bałanowski. XII. Adalb. Kawieński. XIII. Lud. Szachowicz. XIV. Math. Temprowski. XV. Math. Trojanowicz. XVI. Car. Cholewiński. XVII. Nep. Awedyk. XVIII. And. Lipiewicz XIX Valent. Franchi. XX. Andr. Janicki. XXI. Jos. Rzenczowski. XXII. Laur Żurkowski. XXIII. Hyac. Sojecki. XXIV. Stan. Jos. Zientarski. XXV. Seb. Joz Salomon. XXVI. Jak. Gleczmański. XXVII. Jos. G. Bętkowski. W końcu: Hyacintho Goleński authori operis Joannes Rygalski Epigraphe. Na końcu: Sub Regimine Cas. Pałaszowski Rectoris.

Jocher 1502. (mylnie datuje 1714) 1551.
Dzików — Jagiell. — Ossol.

— ob. Kotecki Ant. Dom. (Euripus 1736).

Golewski Paulus ob. Catalogus (1756).

Golian Christ. ob. Sylwiusz Eneasz (Historia).

Goliath ob. Niejszycki D. — Rutka Teof. (swoim mieczem 1689).

Golińska Dorota z Bieleńskich ob. Zakrzewski Wyssogota Karol (Dziejopis 1751).

GOLIŃSKI Bazyli (Golinensis Basilius Fabricius) (1545 † 9 Czerw. 1625). Academica. w 4ce. [Na k. 2ej:] Academico-academicus J. U. Doctori S. T. Baccalaureus N(icolao) D(obrociescio) B(asilius) G(oliński) S. P. D. [Na końcu:] Dat. e collegio Majori IX Decēb. 1594. Bez m. dr. i r. w 4ce, ark. B_3 (kart 7).

Golinius miał zatargi z Mikołajem Dobrocieskim, którego Radziwił Bisk. Krak. uczynił Podkanclerzym Akad., Kanonikiem Krakowskim i Kanclerzem Curiae Episcopalis. Goliński musiał się czuć obrażonym i wydał pełne ironii powinszowanie tych godności Dobrocieskiemu pod napisem: Academica Odwołał to potem pismem: Palinodia sive revocatio.

— Academica Qua, Illustriss. et reverendiss. D. D. Martinum Szyszkowski, Dei G. Episcopum Cracouien. Cathedram suam tum primum visentem,

ac de via ad D. Floriani diuertentem, ibidem Academiae nomine M. Basilius Golinius excepit. Cracoviae, tertia Junij anno D. 1617. Typis Mathiae Andreouiens. w 4ce, kart 7.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Reverendissi° in Christo Patri Domino D. Alberto Baranowski Episcopo Praemisliensi Procancellario R. P. etc. Ad suam sedem primum visendam ab vrbe proficiscenti, literatorum patrono obseruantissimo M. Basilij Golinensis Ode. Cracouiae in officina Lazari Anno Dñ. 1585. w 4ce, ark. 1 (kart 3).

Wierzbows. II 1620. — Wiszn. H. lit. VI 321. Czartor. — Jagiell. — Petersb.

— In nvptias Petri Jancinii Doctoris Physici, Viri Clarissimi et Catharinae Novicampianae, Pvellae pvdicissimae carmen. Cracoviae in Officina Lazari: Anno Domini M.D.LXXX (1580). w 4ce, ark 3 (ark. C_4).

Dedykacya na odwr. tytułu; Petro Jancinio a M. Basilio Fabricio Golinensi, minorum collegarum infimo... Cracoviae 23 Julii 1580. Wierzbows. II 1550.

Akad. — Jagiell. — Petersb. — Szembeka.

— Palinodia. Sive Revocatio Academiae. Symbolum Autoris. Lingua sis nobilis. Nomen cognomenque meum quicunque requirit, Symbolo in hoc clausum quaerat et inueniet. B. m. i r. (Cracoviae, ex officina Lazari, 1594). w 4ce, kart nlb. 8.

Odwołanie to uczynił Goliński w wyrażeniach poniżających go z możliwem upodleniem siebie. A nadmierne wychwalania M. Dobrocieskiego z jego rozumu, i nazywanie ciągłe siebie: me semper perniciosum, leuem, impium, audacem, luxuriosum, furiatum plenum ..... wyglądają na ironię — i Chyba tej rewokacyi nie można brać na seryo.

Jocher 1276. Jagiell. — Ossol.

— In Serenissimi Sigismvndi III Dei Gratia Regis Poloniae, Designati Sueciae, Magni Dvcis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuonię, & Magni Ducatus Finlandiae haeredis, aduentu Cracouiam, Basilivs Golinivs. Cracoviae. Ex officina Lazari Anno Domini M.D.LXXXVIII (1588). w 4ce, k. nlb. 12. (Wiersz).

Dedyk.: Alberto Baranowski epo premisl. vicecancellario regni.
Wierzbows. III 2832.
Czartor. — Jagiell. — Kornik. — Ossol.

— Wtora fondacia Jego Mci P. Bartłomieia Nowodworskiego z Nowodworu, Káwálerá Máltáńskiego, Zákonu S. Janá Chrzćicielá z Jeruzálem, K. J. M. Dworzáninà, y Kápitaná Hárcerskiego; W Sławney Akad. Krakowskiey, y w Tvcholskiey szkole; za żywota szczodrobliwie uczyniona. A przez W. Basilego Goliniusa w Akademiey S. Pismá Doktorá, Kanonika Krakowskiego, y wtorego Prowizora Nowodworskiego, na świat podana. Sumptem, z wiecżney Fundáciey, Urodzonego B. Nowodworskiego, Káwálerá Maltańskiego, &c. &c. &c. Ná co Pánie Boże day szczęście. W Krakowie, w Druk: Andrzeia Piotrk: Typogr: J. K. M. Roku P. 1622. w 4ce, k. nlb. 12 (sygn. C_4.).

Jestto część druga broszury W. Smieszkowica: Dwie fundacye 1623. Jagiell.

(Goliński Bazyli). Apollo Musae totaq. Grammaticae Schola Novodvorsciana gratulabunda occurrit Magnifico DD. Academiae Crac. Rectori, Basilio Golinio Sacrae Theologiae Doctori, Canonico Cracoviensi etc. etc. etc. Sub auspiciis admodum Reverendi Domini Domini Jacobi Janidlovii, J. V. D. et Profesoris, Academiae Procancellarij, Scholarum Novodvorscianarum Provisoris vigilantiss. etc. etc. etc. XXI Non. Octobris Anno Domini M.DC.XVII (1617). Cracoviae, thypis Basilij Skalski. w 4ce, kart 6.

Dedykacya do Jak. Janidloviusa wierszem na odwrocie tytułu. Potem luźne wiersze podpisali: Ant. Flandrin Vratisl. Joan. Pióro. Andr. Gontacki. Stan. Attlemaier. Pet. Wybramowski. Joan. Kotficz. Mart. Klis. Andr. Kowalski. Pet. Chwalibog. Joan. Leo Herbult. Valent. Zielonacki. Alb. Swiatłowicz. Stan. Barankowicz. Stan. Vaxman. Praeclaus Pisarski. Andr. Ronemberg. Nic. Morski. Pet. Formankowic. Alb. Paszkowic. Nic. Chodowicz. M. B. I.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Epigrammata Revereñ. ac Cla-

riss. viris DD. Basilio Golinio, Stanislao Bąthcovio, Adamio (sic) Falecki, dum in Academia Cracoviensi S. Theologiae Doctores renunciarentur: Nobilis juventus lusit et dedicauit. Cracoviae, in officina typographica Lazari Anno D. 1603. w 4ce, ark. 1.

Na odwr. tytułu: Carmen dedicatorium Stanislai Cikowski (15 w.). Imiona młodzieńców są: Petrus Branicki. Andreas Tarło. Stanislaus Levicki. Abrahamus Lubowiecki. Abrahamus Maciejowski. Stanislaus Trębecki. Joannes Polanowski. Petrus Caesar. Alexander Kossowski. Każdy z nich umieścił 10 w. eleg. Muscenius Kurzelowczyk odbywał akt doktoryzacyi, i do niego jest ostatni wiersz.

Na egzemplarzu Bibl. Jag. zanotowano współcześnie D. Apolonius S. T. P. et R. D... Skrobiszewski J. U. P. ediderunt. Także epigrammata w Katal. Ossol. notowano z datą 1600 r. Jagiell.

— ob. Apophoreta Parnassia (1627) — Barankowicz Stan. (1617) — Birkowski Fab. (Kazanie obozowe, approb.) — Borastus Gr. (1623) — Buczkovius Math. (Gratulatio 1617) — Gołkowic Sim. (1623) — Janidlovius Jacobus (1617) — Kromer Martinus (1587) — Lilius P. (De deo 1582. Ad autorem, Ad lect. ad quosdam) — Missale (1587) — Modliński M. Gregorius (Quaestio. 1623) — Nidecki A. (1583) — Nowodworski Bartłomiej (1622) — Opatovius Ad. (Urania 1603) — Skrobiszewski Jakób (Trium clarissimorum 1603) — Smieszkowicz Wawrz. (Dwie fundacye 1622) — Sokołowski Stan. (Compositio 1582. (De vero 1588) — Swiczkowski Laur. (Quaestio de corporum coelest. 1623) — Warszewicki Kaz. (Memorabilium 1585) — Vitellius Jacob. (Quaestio an coelum 1619).

Encykl. Org. X 157. — Starowols. Monum. 178. — Sołtykow. Akad. krak. 297. — Siarcz. Obraz I 143. — Wiszniew. Hist. lit. V 183. 321. IX 74. — Maciej. Piśmienn. III 693. — Juszyńs Dykc. — Łętowski Katal. II 260. — Opatovius A. (Urania sacra).

GOLIŃSKI Grzegorz (1593 † 23 Październ. 1631). Epaenesis theologica Admodum Reuerendo & Clarissimo Domino D. Matthiae Blosio Cracov. In sapientia Romana Sac: Theolog: Doctori, Custodi S. Floriani & Respondenti pro loco inter S. T. Doctores Almae Universitatis Cracov: a M. Gregorio Goliński confecta. Cracoviae in officina Andreae Petricouij S. R. M. Typ. fol. kart. 1. Ossol.

— Epicrotesis Admodum Reverendo et Clarissimo Domino D. Danieli Sigonio Can. Cracovien. Die quo Sacrae Theologiae Lauream in aedibus D. Annae publice recipiebat. A M. Gregorio Goliński facta. Cracoviae, in officina typographica Francisci Caesarij. Anno Domini, 1628. w 4ce, kart 4. (Wierszem).

Na k. 4: Ode ... Nicolaus Sulikowski. Siarcz. I 144. Jagiell. — Ossol.

— Felix ingressus Illustriss. Domini, D. Thomae in Zamoscie Zamoyski, Vicecancellarii Regni, Generalis Capitanei Crac. Knyszynen. Goniądz. etc. etc. In Capitaneatum Cracovien. A M. Gregorio Goliński Memoriae Consecratus. Cracoviae, In officina Andreae Petricouij S. R. M. Typogr. Anno D. 1628. [Na końcu:] Sumptibus Novodvorscianis. w 4ce, ark. $1^1/_2$.

Na odwrocie tytułu wiersz podpisał: Ignatius Roxicki Castellanid. Polanecen. Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Panegyris Clarissimo ac Doctissimo viro, Domino Andreae Petricovio J. V. Licentiatio et Professori: Cum in Alma Academia Cracouien. insignia Doctoratus in eodem iure publice assequeretur. A M. Gregorio Goliński, in signum obseruantiae perpetuae conscripta. Cracoviae, In officina Typogr. Matthiae Andreouiensis Anno Domini 1619. w 4ce, kart 4. (Wierszem).

Bandt. H. dr. K. P. I 295. — Juszyńs. I 102. Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Phiala Regia Illustris et Magnifici Domini D. Jacobi Sobieski Haeredis in Złoczów supremi Regni Pocillatoris, Capitanei Krasnostauiens etc. Per Magistrum Gregorium Goliński Ordinar. in Academia Cracov. Eloq. Professor. felicitati ac diuturnitati deuota. Cracoviae, Anno Domini 1628. w 4ce, kart 3.

Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

— Poema encomiasticum erudissimis viris Licentiā secūdae laureae in Alma Academia Cracouień. donatis. A Samvele Korycinski. Stvdioso Eloqu. conscriptum &c. DD. Cracoviae, in Thypographia Matthiao Andreouiensis, Anno M DC.XVIII (1618). w 4ce, sign. A—C_3 (kart nlb. 10).

Dedykacya Nicolao Koryciński fratri; podpisany S. Koryciński. — Na egzemplarzu Bibl. Jagiell. zanotowano współcześnie: per M. Gregorium Goliński. W poemacie wymienieni: Pudłowski. Hercius. Gniadkovius. Łomiński. Piotrowski. Melcherowicz. Dracki. Słowacius. Modliński. Kurkovius. Scavinius.

Juszyński. — Siarcz. I. 237. — Jocher 1360.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— Quaestio de sitv terrae in complexione Vniuersi a M. Gregorio Goliński Ad disputandum in Alma Vniversitate Cracouien. proposita Die .... Men. Aug. hora.... Cracoviae in officina Francisci Cesarij Anno Dn̄i, 1625. w 4ce, k. 4 nlb.

Dedyk.: Stan. Witowskiemu Wielkorz. Krak. Staroście Niepołom. Na odwrocie tytułu pod herbem czworowiersz podpisał Gasp. Lorkowic Stud.

Siarcz. I 148 (zwie go Jerzym Gołyńskim, i ma datę 1618 roku). Jagiell.

— ob. Birkowski Fab. (1627) — Broscius J. (Noutetikon 1626) — Cynerski J. (Charites 1630) — Dracki Ad. (Disputatio 1626, carmen) — Mazurkowicz Mat. (Questio 1626) — Smotrzycki Meleciusz (Paraenesis 1629) — Piotrowicki Jacobus (1626).

Juszyń. Dyk. 102 (zowie go Jerzym). — Jabłonowski Musaeum pol. 65. — Siarcz. Obraz. I 143. — Starowol. Monum. 189. — Żebraws. Bibl. Matem. 255. — Bandt. H. dr. k. p. I 295.

GOLIŃSKI Kazimierz. Quaestio theologica de satisfactione Christi. Cracoviae, in officina Math. Andreoviensis. A. 1620. w 4ce. Dzików.

Goliński Marcin ob. Kochowski Wespazyan (1688).

Goliński Stanisław ob. Gorzewski Nic. (Gamelia 1594) — Ornowski J. (Niebieski 1686).

Goliszevius Franciscus ob. Chodkiewicz Georgius (Parentalia 1595).

GOLISZEWSKI G. S. Podstępna przyjaźń czyli miłość bez szczęścia. Komedya we trzech aktach przez G. S. Goliszewskiego porucz. Woysk Koron. oryginalnie wydana, na Theatrze publicznym przez aktorów J. K. Mci narodowych reprezentowana. w Warszawie w drukarni P. Dufour, drukarza J. K. Mci i Rzeplitey M.DCC.LXXXII (1782). w 8ce, str. 136.

Czartor. — Jagiell. — Zieliński.

GOLITZ Krzysztof Bogumił, Dyakon. Merkwürdigkeiten der Stadt Morungen. (Ob. Lilienthal w Erleutertes Preussen II str.2 77—296).

GOLITZ Sebastyan. Elegia in natalem Servatoris Domini Nostri Jesv Christi, scripta ad Illustrem Generosum ac Nobilem Dominum D. Achatium Burggravium à Dhonen Baronem etc. a Sebastiano Golitz Risenburgense. Elbingae excudebat Wolffgangus Dietmar. 1562. w 4ce, kart 8.

Wierzbow. III 2405. Toruń.

GOŁKOWIC Simon. Quaestio de natvra et essentia temporis a M. Simone Gołkowic in Alma Academia cracouiensi publicé ad disputandum proposita. In Mense aprili, die 3 hora 13. anno domini M.DC.XXIII. (1623). sub felicibus auspiciis Adm. R. P. ac Magnifici Domini M. Basilii Golinii Sacrae Theol. Doct. ac Professoris, Canonici cracouiensis, theol. facultatis Decani, Vniuersitatis crac. Rectoris vigilantissimi. Ac permissu eiusdem magnifici D. Rectoris. Cracoviae in officina typographica Francisci Caesarij. Anno Domini M.DC.XXIII. (1623). w 4ce, kart 6 nlb.

Dedyk.: Mart. C. Vadovio Doktorowi filoz. Jagiell.

— Quaestio de cognitione intellectus nostri origine prima. A M. Simone Gołkowic, Seniore Contvbernii Iagelloniani. In alma Academia cracouiensi, publicè ad disputandum proposita: In mense aprili, die X. hora XIII. Anno M.DC.XXXI (1631). Permissu Magnifici Domini Rectoris. Crac. Typis Matthiae Andreouiensis. w 4ce, kart 7 nlb.

Na odwrocie wiersze: In Stemma Acad. Crac. — Dedykacya Rectori i Professoribus. — Na końcu: Sub felic. auspici. Adami Opatovii Rectoris. Jagiell. — Krasiń.

— ob. Rybkowicz Jan Aug. (1613) — Strzeszkowski Jan (Decas 1639).

GOLLIUS Jan. Affekt życzliwy przy powinszowaniu ślubów małżeńskich, które sobie zobopólnie oddali roku 1648. miesiąca Stycznia dnia 19. sławetnie urodzony Pan Joachim Krauz mieszczanin y kupiec Zamoyski godnych płci swey y urodzeniu cnót y ozdob pełna Panna Anna zacnie sławnego Pana P. Jakuba Haza mieszczanina y kupca Zamoyskiego corka, podany na świat przez Jana Golliusa, brata ciotecznego, przezacney Akademiey Zamoyskiey Elemen. Philos. y Eloquen. Audenta w drukarni Akademiey Zamoyskiey roku 1648. w 4ce, kart 4 nlb.

Na odwr. str. tytułu poczynają się zaraz wiersze bardzo nędzne.
W Archiwum do dziej. literat. T. VII wydał Kallenbach jego pamiętnik.

GOLLOVIUS Ludovicus. Disputationum psychologicarum de anima in genere. Regiomonti, Joh. Fabricius 1615. w 4ce. Dzików.

GOLNIEWSKI Chryzostom. Pieśń nowa Calliopy Sarmackiey o szczęśliwem porażeniu książąt Karola Sudermańskiego y Friderika Lunenburskiego przez dzielne męstwo Jaśnie Wielmożnego Pana J. Mości Pana Jana Karola Chodkiewicza Starosty Zmudzkiego Hetmana naywyższego W. X. Litewskiego y przez mężną rękę Rycerstwa polskiego y Litewskiego w dzień S. Swiętemu Stanisławowi poświęcony pod Rygą u Kircholmu roku 1605 Septembr. 27. napisana przez M. Chryzostoma Golniewskiego. w Wilnie roku pańskiego 1605. (Bez wymien. drukarni). w 4ce, 1 ark.

Są to dwie pieśni na pamiątkę tego zwycięstwa. Początek pieśni 2ej jest:

W dzień Stanisława świętego
Patrona Polski wielkiego,
Rzekł Hetman Rycerstwu swemu
przypatrując się wielkiemu
wojsku Carla Sudermana
krzywoprzysiężce tyrana,
pytam już was cne rycerstwo
chcecie mieć w ręku zwycięstwo.

Krassewski Wilno T. IV str. 150. — Maciej. Piśm. pol. III str. 493 i 4. — Załuski Bibl. 39. — Biogr. Universelle 1817. T. XVIII. str. 32. Krasiń.

Gołecki Mathias Joan. ob. Solski Stan. (Machina 1663).

GOLOVIUS Christoph. Dissertatio Academica de Phoenice Ave, Quam Adjuvante Deo, Optimo Maximo, Consensu Amplissimi Philosophorum Ordinis, In Illustri Regiomontana, Publicae Eruditorum Ventilationi Proponunt Praeses M. Joh. Philippus Pfeiffer, Graecae Linguae Prof. Publ. Et Christophorus Golovius Regiomonte Prussus, Respondens Anno M.DC.LXXIII. D. Aprilis. In Auditorio Majori. Regiomonti, Typis Friderici Reusneri. w 4ce, str. 47. Wrocławs.

GOŁOWKA Sebastyan. Opus dissertationis Philosophicae sub auspiciis gratiosissimis erectum magno Nomini Illustrissimi Domini Dni Comitis S. R. J. de Kornitz Caroli Sobek, Liberi Baronis de Rauthen, Haereditarii Domini Dominorum Koschentzin, Boronow, Guttentag, Molinia etc. Ordinis Confratris Dignissimi, Maecenatis munificentissimi. Nec non in censum Officiosi cultus eidem propensissime exhibitum. In celeberrimo Clari Montis Częstochoviensis Monasterio. Anno dni 1777 Diebus Mensis Julii publice propugnante R. F. Sebastiano Gołowka Ordinis Monachorum S. Pauli 1mi Eremitae Professo ac Philosophiae auditore actuali. Praeside R. P. Athanasio Kowalski Ejusdem Ordinis A. A. L. L. A. Philosophiae actuali Professoris. w 8ce, kart nlb. 8.

GOŁOWKIN (Gołowin) Fedor Alexiewicz. Réponse du Comte Golowkin Grand Chancelier de l'empereur de Russie à une lettre du Grand Vizir au sujet des affaires de Pologne, à Varsovie 1734. w 4ce. Czartor.

GOLTBACH Joachim. Elegia Ad Generosae Indolis Ac Optimae Spei Nobilissimos Adolescentes, Ernestum, Melhiorem Et Fridericum Wilhelmum Rap-

pios, Generosi, Magnifici Ac Strenui Dni. Christophori Rappii, Serenissimi Electoris Brandenburgici, in Prussia Ducis etc. etc. Supremi Consiliarii et Cancellarii Filios Torunium Studiorum Gratia Profecturos, Scripta. [Poniżej wiersz]. (Dołem:) a Joachimo Goltbach Sch. Palaeop. Coll. Regiomonti Boruss. Impressum per Johannem Fabricium 1614. w 4ce, pół ark. Wrocławs.

(Goltz). Copia S. Czar. Maj. Schreiben an den Feldmarch-Lieut. Goltzen, de dato d. 7. Jul. 1709. samt beygefügter Relation desjenigen, was nachdem, d. 27. Jun. ohnweit Pultowa vorgefallen ist. w 4ce.

GOLTZ August Fryderyk Ferdynand (1765 † 18 Stycz. 1832). Nota posła dworu Pruskiego dnia 23 Marca. Warszawa 1791. fol. k. 2. (Po polsku i franc.). Czartor. — Krasińs.

— ob. Canones von General-Synode (1782) — Scheidemantel Heinr. Gottfried (1780).

GOLTZ Carl Gottlieb (von Unruhstadt aus Pohlen). Da sich heut die Lauterbachin mit dem Schillinge vereint (Zu Zduny in Gross-Pohlen 1756. den 25. Hornung) Zeigt durch nachgesetzte Zeilen ... Breslau gedruckt bey Carl Wilhelm Grass. folio, 2 karty. Wrocławs.

GOLTZ Henryk. Tauff-Predigt eines Juden. Elbingen 1699. w 4ce. Jocher 5232.

GOLTZ Loysa Maria ob. Röling M. Joh. (1675) — Voseginius Georgius (Splendidissimae 1675).

Goltzin Rosina ob. Holfeld Joh. (Homo 1650).

Gołub ob. Pokój (1660).

Gołubski Jan z Prus (pseudonym Sawickiego) ob. Sawicki Kasper (Replika 1614. Tryplika 1615. Foremna zgoda 1616) — Tyniecki Jan (Obrona zgody 1618).

Gołubski Tomasz ob. Grabowski Manswet (1738).

Gołuchowska Abrahamowa ob. Tokarzewski Jan (Paraphrasis litaniarum 1646) — Zabłocki X. Paweł (Pielgrzymstwo 1648).

Gołuchowska Angela Podczaszyna Wielicka ob. Miłkowski Władysław (1768).

Gołuchowska Anna z Cołhan ob. Chlebowski Wawrz. (Smutne treny 1614) — Dachnowski Jan Karol (1614).

Gołuchowska Katarzyna ob. Żabczyc Jan (Treny 1615).

Gołuchowski ob. Dunin P. (Kazania 1700) — Jedlewski Bartł. (Nowa pełnia 1658) — Putkowski (Mowa 1745).

GOŁUCHOWSKI Abrahamus († 1648). D. O. M. Duce Disceptationis Arbitro ac Judice Excell. atque Clariss. viro Dn. Johanne. Henrico Alstedio In Illustr. Nossov. Athenaeo Profes. publico: Praecepta et theoremata Nobiliora De Universo mixtarum rerum publicarum genere, publicae disquisitioni semel atque iterum subijcit Abrahamus Gołuchowski Polonus. Herbornae Nossoviorum 1618. w 4ce, k. 15.

Dedyk.: Krzyszt. i Walent. Gołuchowskim. Są tu i wiersze Stan. Drohojowskiego. Ossol.

— ob. Dayczewicz Aleks. (Leliwczyk na pogrz. 1648) — Dunin Piotr (Xiężyca pełnia 1694) — Jodłowski Stan. (Simulachrum meritorum 1647) — Tokarzewski Jan (Paraphrasis litaniarum 1646) — Zabłocki Paweł (Pielgrzymstwo, kazanie 1648).

Gołuchowski Adam ob Dunin Piotr (1693) — Połaniecki Jan Kapistran (Nabożeństwo bractwa 1755).

Gołuchowski Alexander Daniel ob. Łodziński Joz. Ant. (Modlitwa 1725) — Markiewicz Stanisł. (Clypeus mitantis 1706).

Gołuchowski Andrzej ob. Statorius Petrus (Emanuel 1561).

Gołuchowski Dominicus ob. Catalogus (1728).

Gołuchowski Ignacy Kazimierz ob. Łosiewski Cypr. (Plinius 1717).

Gołuchowski Kanty ob. Wilkoszowski Ant. Fr. (Navigium 1736).

Gołuchowski Jędrzej Krzysztof ob. Jedlewski Bartł. (Nowa pełnia 1658).

Gołuchowski Krzysztof ob. Gołuchowski Abraham (1618) — Szymakowski Petrus (Eleutheria 1716) — Wadowski Idzi Stefan (Hercules in fabula 1718).

Gołuchowski Mikołaj ob. Gentilis (Disputationum ... 1598).

Gołuchowski Piotr ob. Kosna Mikołaj (1618).

Gołuchowski Samuel ob. Bratkowic A. (Controversia 1630) — Morolski Jan Dominik (Pamiątka śmierci 1628) — Paytowicz Jan Ewangelista Franc. (1630).

Gołuchowski Seweryn ob. Arnoldus Mik. (Refutatio 1646).

Gołuchowski Stanisław Podczaszy Wielicki ob. Miłkowski Władysław (1768).

Gołuchowski Thomas ob. Szymakowski Petrus (Eleutheria 1716).

Gołuchowski Walenty ob. Gołuchowski Abrahamus (1618).

Gołuchowski kościół ob. Karpiński Nepomucen (1789).

Gołucius August ob. Żolcinius (In funere 1576).

GOŁUKOWSKI Józef Bartłomiej. Stipendia Eruditae Militiae, IV. VV. DD. Primae Laureae Candidatis. Post rigidum Examen. A Pallade Jagellonica Florentibus Coronis Exsoluta. Ac Dum in Alma Universitate Cracoviensi. Per Perillustrem Clarissimum et Admodum Reverendum Dominum D. M. Boguslavm in Magna Bromierz Bromirski, Philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem, Ecclesiarum; Cathedralis Płocensis Canonicum, Parochialis in Minoga Curatum. In amplissima Magnorum Hospitum, et Senatus Academici praesentia, Artiū Liberaliū et Philosophiae Baccalaurei Ritu Solenni Renuntiarentur a Josepho Bartholomaeo Gołukowski Ejusdem Laureae Candidato praesentata. Anno Domini 1723, Die 17 Aprilis. Cracoviae. Typis Academicis, fol. k. 9 nlb.

Dedykacya Georgio de Gledzianow Bełchacki. Zaczyna: Joanni Cantio Ode. Dalej trzem examinatorom. Wreszcie uczczeni wierszami: I Fr. Jos. Domaniewski. III Ign. Herka. IV Mart. Welimski. Do autora piszą wiersze: Franc. Domaniewski i Ign. Herka.
Jocher 1522. Jagiell.

— ob. Domaniewski Fr. J. (Porta 1749) — Gorski Ant. (Laurea lit. 1732) — Jędrychowski S. Ant. (Plenilunium 1713).

Gołyński Hieronim ob. Tarzymięski Jerzy (Certamen Pultoviae 1616).

GOŁYŃSKI Łukasz. Dodatek JW. Gołynskiego Posła Czerniechowskiego do Proiektu Instrukcyi (daney Deputowanym do traktowania z Ambasadorem Rossyiskim, wskutek Oświadczenia Imperatorowey co do pierwszego Rozbioru). B. r. (1774). w 4ce, str. nlb. 1.
Ossol.

— Głos Jaśnie Wielmożnego ... pisarza Sądów laski wielkiey koronney posła woiewództwa czerniechowskiego na sessyi seymowey dnia 21 czerwca. Grodno. 1793. fol. (pół ark.).
Branic. — Krasińs.

— Toż:... na sessyi seymowey dnia 26 m^{ca} czerwca r. 1793. miany. folio.
Branic. — Krasińs.

— Toż:... na sessyi seymowey dn. 1 lipca r. 1793 miany. (Grodno). fol. k. 1. Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Głos na sessyi seymowey, dnia 23 lipca. Grodno, 1793. fol. k. 1.
Branic.

— Głos przy otwarciu juryzdykcyi marszałkowskiey, 10 grudnia. Warszawa, 1793. fol. (1 karta).

— Projekt Instukcyi W.W. i UU. Deputowanym do porozumienia się z JW. Ambassadorem Rossyjskim, przez JW. Gołyńskiego Posła Czerniechowskiego podany. B. m. i r. (1793?). fol. kart 2.

Zaleca prosić o zwrot zabranych prowincyi, zapomnienie Konstytucyi 3go Maja a powrót do dawnej formy rządu. Zaleca dalej ułatwienie handlu między dwoma państwami, zaproszenie pełnomocnika Cesars. austr. De Caché do negocyacyi, wreszcie odwrócenie uciążliwości ze strony wojsk pruskich i rossyjskich. Jagiell.

— ob. Grodno (Głosy 1793).

GOŁYŃSKI Marcin S. J. (1659 † 28 Września 1704). Sidus caeli Sarmatici

Pegasus gentilitius, in Illvstrissimo et Excellentissimo Domino, D. Ludovico, Comite de Pieskowa Skała Wielopolski Pincerna Regni, Generali Minoris Poloniae, Capitaneo Cracoviensi. Primo honoris aditv palatinatum et vrbem serenans, Heliconem in Vavello movens, devinctissimi suo honori Collegij Regio Ducalis Cracoviensis Societatis Jesv ad Basilicam DD. Apostolorum Petri et Pavli. Cracoviae. Ex officina Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. typogr. Anno Domini 1688. folio. kart nlb. 13, (znaczone B_2 i D_2).

Na odwr. strony tyt. herb Wielopolskich, pod nim wiersz łaciński. Dedyk. prozą Ludwikowi Wielopolskiemu. Panegiryk wierszem. Początek wiersza: Emeritam Lechiae. Koniec:...mallet Cracovia Phaebo. Święc. Histor. Pam. I. 72 (tu Gołoński zwany). — Sommervogel Bibl. II 161 — Niesiec. II 251. Jagiell. — Ossol.

Golz Baron ob. Büsching (Neuste Geschichte 1785).

Gomberville ob. Przyjaciel dziewcząt (1778).

Gomblowna Zuzanna ob. Achienef Wilelm (1644).

GOMEZ (de) Angelika Poisson (ur. 1684 † 28 Grud. 1770). Dni zabawne przez Panią de Gomez napisane. A teraz na polski ięzyk przetłumaczone. W Warszawie u P. Dufour Konsyl: Nadwor: J. K. Mci i Dyrektora druk: Korp. Kad. M.DCC.XCI. (1791). [Tom 1—8]. w 8ce, T. I kart 2, str. 301. — T. II 339. — T. III 327. — T. IV 394. — T. V 293. — T. VI 310. — T. VII 334. — T. VIII 352. Jagiell.

Gomołczyński ob. Gomułczyński.

Gomolińska Tekla ob. Zaleski Ignacy (Na akt ślubny 1785).

GOMOLIŃSKI Andrzej. Pronvntiata ex praecipuis vniversae philosophiae partibvs deprompta: in Academia Dilingana ante solennem stvdiorvm instaurationem ad disputandum ... [dopisano: XIII kal.] Octob. proposita. Praeside M. Carolo Pevtingero, philosophiae professore ordinario. Respondente nobilitate ivxta ac ervditione claro, Andrea Gomoliński à Gomolin Polono, philosophiae studioso. Dilingae, excudebat Joannes Mayer. M.DLXXVII (1577). w 4ce, k. nlb. 8.

Na odwr. tyt. wiersze: Philosophiae operam dandam. Ad nob. et erud. A. Gomoliński Polonum. — W egzempl. bibl. Jagiell. dopisano na tytule u dołu: Plurimum rdo et illi dno Hieronymo comiti in Rozrazaw plocensi etc. praeposito et summo reip. Polonae secretario domino ac consobr... (tu parę wyrazów obciętych) defensor et respondens dat. — Tezy idą kolejno: Ex logicis. Ex mathematicis. Ex naturali philosophia. Ex philosophia morali. Ex metaphysicis. Razem tez 235.

Bandt. H. d. k. p. III 58 — Jankows. Rys logiki 1822 s. 188. Jagiell.

GOMOLIŃSKI Jan Paweł Biskup Kijowski († 1711). Memoriale Sacrae Caesareae Regiaeq. Maiestati Domino, Domino Potentissimo propositum, nomine Serenissimi et Potentissimi Regis Poloniarum Domini, Domini Clementissimi ab Illustrissimo Excellentissimo et Reverendissimo Domino Abbate Gomoliński, Nominato Episcopo Kiioviensi Ablegato Extraordinario eiusdem S. R. M. ad Augustissimum Imperatorem Die 8 Septem. 1698. ad Puncta in Ordine ad Tractatus Pacis cum Portha Ottomana pertinentia. (Bez osobn. tyt.) Bez wyr. m. dr. fol. k. 1 nlb.

Jagiell. — Ossol. — Warsz Uniw.

GOMOLIŃSKI Ignacy syn Karola. Głos Gomolińskiego Instyg. Koron. z urzędu miany na sądach Seymowych dnia 28 Sierpnia 1790. (B. w. m. dr. i r.) w 4ce, k. 2.

Przeciw Ponińskiemu.

Jagiell. — Krasiń. — Zieliń.

— Mowa J. W. Gomolińskiego Instygatora Koronnego posła wwdztwa łęczyckiego w izbie poselskiey na seymie 1780 miana przed podpisaniem kwitu kommissyi likwidacyjnej 1780. w 4ce, str. 7. Branic.

— Zdanie J. W. Gomolińskiego Instygatora koron. posła ziemi Wizkiey z Xięstwa Mazowieckiego na seymie dn. 24 Kwietnia 1792. fol. 2 k. Czartor.

— ob. Bohomolec F. (Zabawki oratorskie, poetyckie 1755) — Mowy wyborne (1754).

Gomoliński Stanisław ob. Nakielski Sam. (1634).

GOMOLCKE Daniel. Die zu Polnisch Wartenberg in Schlesien d. 4 Nov. 1742. hefftige Feuers-Brunst. Breszlau, J. T. Straubel. w 8ce.

— Das Polnische Wartenberg, dessen erstere Erbauung, Bevestigung, fünfmahlige Abbrennung 1743. w 8ce.

— Inbegriff der vornehmsten Merkwürdigkeiten der Kaiserl. und Königl. Stadt Breslau in Schlesien. 3 Th. 1741.

Ręką Ambr. Grabowskiego zapisana notatka: Daniel Gomołka, kuśnierz, śpiewak, polak, dziejopis, drugie wydanie 1741.

GOMOŁKA Mikołaj (1564 † 1609). Melodiae ná Psałterz polski, przez Mikołáiá Gomolke vczynioné. W Krákowie w drukárni Łázárzowéy: Roku Páńskiégo 1580. w 4ce, kart 2 nlb. str. 167.

Przypis wierszem Piotrowi Myszkowskiemu Bisk. krakowsk. Dalej wiersz łac. Andrz. Trzycieskiego. Następują nuty na 4 głosy, pod któremi tekst psalmów z nadpisem: Melodie Psalmow przekładania J. Kochanowsk. Psalm ostatni 150. Na końcu: Koniec melodiy.

Kamień grobowy w Jasłowcu daje mu lat XLV, co widocznie omyłka, być może, iż miało być wyryte LXV. miałby więc lat 65, co prawdopodobne. — Psalmów Gomółka w całości nie wydał, jak mylnie pisze Bentkowski, bo tylko pod nutami cztery pierwsze wiersze każdego psalmu są położone.

Juszyński. — Wierzbowski I N. 382. — Bentk. H. lit. I 266. — Woronicz Pisma IV 100. — Załuski Bibl. poet. — Maciejow. Piśmienn. III 251—2. — Przyj. lud. Leszno R. 7. s. 241—3. — Encykl. Orgelbr. X. 182—3. — Encykl. kościel. VI. 279. — Gazeta pols. Warsz. 1828. N. 339. s. 1356.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

GOMÓŁKOWICZ Jan Antoni. Crux gentilitia solea falceque Illustrissimae Domus Mrozovicianae armata virtuti et honori Perillustris et Reverendissimi Domini D. Constantini de Mrozowice Mrozowicki Ecclesiae Metropolitanae Leopol: Archidiaconi, Buscen: Rohatinen: &c. Praepositi, S. R. M. Secretarii, catalogo benemeritorum inscripta et dum in alma Universitate Zamoscensi a Clarissimo Excellentissimo ac Doctissimo viro D. M. Adriano Krobski J. U. Doctore et Professore Judiciorum Tribunalit: Zamoscen. primo Assessore, Contubernij Staringeliani Provisore S. R. M. Secretario, in magna Illustrissimorum hospitum et Ordinum Academiae Corona juris utriusque Doctor ritu solenni crearetur et renunciaretur in vim gratulabundi pectoris et debitae venerationis per Joannem Antonium Gomołkiewicz Crac: Philosophiae et Jurisprudentiae in alma Academia Zamoscensi auditorem gratulatorio calamo dicata. Zamoscii typis Universitatis, imprimebat Joannes Rutowski 1695. folio, 3 karty.

Stylem nakamiennym kreśli pochwałę nowego doktora prawa Konstantego Mrozowickiego; uczył on się w Zamościu. Na końcu berła Akad. z herbem Jelita. Za Rektorstwa Stanisława Niewieskiego. — Rzecz krótka, wiadomości żadnych ciekawych nie zawiera.

Dzikow. — Ordyn. Zamojs.

— ob. Rezoński Mich. Stan. (1692).

Gomont Abgesandter ob. Relation (1667).

GOMUŁCZYŃSKI Daniel Tomasz. In Nomine Domini, Amen: Quaestio phisica, de anima. Sub felicissimis auspiciis, Magnifici Perillustris et Reverendissimi Domini D. M. Samuelis Formankowic, J. V. Doctoris et Professoris Protonotarij Apostolicij Ecclesiarum, Cathedralis Cracouiensis Canonici, Collegiatae Sanctorum Omnium Custodis, Coniusiensis Cvrati; Contuberniorum Juridici, et Jagelloniani Provisoris; Almae Universitatis Cracovien: Generalis & Vigilantissimi Rectoris: A M. Danielo Thoma Gomułczyński Philosophiae Doctore et Professore Pro loco in Collegio Minori obtinendo In Peraugusto DD. Theolo: Lectorio, Publice ad disputandum, proposita. Anno Reparatae Salutis humanae 1686. Die 7. Mensis Decembris Hora 14. Cracoviae, Typis Universitatis. 1686. folio, k. 2.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Arteński Raf. Cas. (Triumphans 1672) — Celejowic M. P. (Agonium 1692) — Panissius Stan. (Ascen-

sus ad Collegium 1717) — Szurowski Stanisław Mich. (Parnassus academicus 1688).

GOMUŁCZYŃSKI Jan Franciszek ob. Arteński Raf. (Triumphans 1672).

Goncales Antoni ob. Gonzales Antoni (Gonsalez).

GONIĄDZA (z) Gieszka Piotr (Goniec Coniza. Conedzius. Gonesius) (1525 † około 1581). De communicatione idiomatum nec dialectica nec physica ideoque prorsus nulla.

Jestto gruba księga, którą Goniądz przywiózł do Wittembergi i podał ją Melanchtonowi, lecz tenże postarał się aby Goniądza wyprawiono z miasta co najrychlej.

— Doctrina pura et clara de praecipuis Christianae religionis capitibus; contra Sabellianorum, Ebionitarum, Nestorianorum et aliorum haereticorum impia et perplexa sophismata ex puro et expresso Dei verbo collecta, idque secundum veteram ejus illustrationem. Wągrów 1570. w 4ce.

Bock Hist. antitrin. str. 108, mylnie domyśla się, że wydane jest około r. 1562.
W Katal. Biblioteki w Paryżu tak to dzieło zapisane: Petri Conedzii doctrina de praecipuis christianae religionis articulis, contra Sabellianos, Ebionitas, Nestorianos, et alios Haereticos. Vegroviae 1570. 4.

— O dzieciochrzczeństwie [De paedobaptismo].

Czytał i roztrząsał na Synodzie Brzeskim 1558. d. 15 Grudnia. Czy było drukowane niewiadomo.

— Przeciw chrztowi małych dzieci do Wawrzyńca Krzyszkowskiego. 1562.

Jocher powiada pod N. 3640: Wszystkie pisma Piotra z Goniądza są rzadkie, mianowicie że Jan Kiszka, właściciel Węgrowa, był gorliwym Socinianem, Piotr zaś z Goniądza Arjanizmu uczył, nie był przeto rad jego nauce, tak, iż książki jego wygubić starano się. Lauterbach in Ariano-Socinianismo powiada, że Piotr z Goniądza (Gonesius) nic nie pisał prócz książg przeciw krzczeniu dzieci, które na Synodzie Brzeskim r. 1558 czytane były, także pismo podobnej treści do Wawrzyńca Krzyszkowskiego i do Rakowianów, i tych którzy przeczyli, że Syn Boski był przed Matką swoją.

— O ponurzaniu chrystyańskym, przeciwko chrztu nowochrzczeńcow niedawnym. Piotra z Gonięndza. Mar. XVI. Kto wierzy a będzie ponurzon, będzie zbawion: a kto nie vwierzy, będzie potępion. Drukowano w Węgrowie, lata pańskiego według ciała, M.DLXX. (1570). (Bez w. dr.) w 8ce, k. nlb. 96. str. ostat. biała (ark. 12, sign. A—M_8). [Druk goc. tylko tekst łac. antykwą].

Maciej. Piśm. III. — Jocher 3890.
Czartor. — Kórnic.

— O Synu Bożym, iże był przed stworzeniem Swiata, a iż iest przezeń wszystko uczyniono, przeciw falesznym wykrętom Ebionskim. Piotr z Goniądza. Drukowano w Węgrowie, lata panskiego według ciała 1580. w 8ce, kart 8 (przeddmowa) i ark. 13.

Przedmowa do Jana Kiszki, Krayczego W. X. Litew., datowana tegoż roku 28 Marca. Podpis: W. M. Sługa y pastyrz wierny Piotr z Gonięndza, Minister Zboru Bożego, który jest w Węgrowie. — Pismo przeciw Stankarowi i Sarnickiemu wymierzone.
Osiński Skarga 76 — Maciej. Piśm. III 165. — Jocher 3489.
Kórnic. — Krasiń.

— De tribus id est de Deo, do Filio eius et Spiritu S. adversus Trinitatem Sabellianorum. O Trzech, to iest, o bogu, o synu iego, y o duchu S. przeciwko Troycy sabelliańskiey. Piotra z Goniądza. 2. Corinth 13. Laska pana Jezu Chrysta, y miłość boża, y społeczność ducha świętego ze wszystkiemi wami. Drukowano w Węgrowie, roku panskiego według ciała M.DLXX. (1570). (Bez wym. drukarni). w 8ce, kart 80 liczb. Druk goc.

Bandtkie H. druk. K. P. II. 248. nie wymienia autora.
Białobrzeski w Przedmowie do Katechizmu zowie autora Goniądz. — Nieznaną jest dziś jego praca: O trzech przedniejszych artykułach wiary chrześciańskiej, na który wykład odpisywał Hieronim Zanchius prof. Heidelberski.
Jocher 3640. Czartor.

— ob. Białobrzeski (Katechizm 1567).

Bandt. Hist. dr. kr. p. II 247—8. — Friese Beitr. zur Reform. II p. II 418. — Rozmait. nauk. Krak. 1828. N. 1. s. 17—28. — Lubieniec. Hist. reform. in Pol. 145. — Osiński Życie Czac. 212. — Słowac.

Euseb. Dzieła II 192. — Czacki T. O litew. praw. I 302. — Łukaszew. Wyzn. helw. na Lit. I 26. 28. II 106—9. — Encykl. Orgelbr. X. 187—9. — Encykl. kościel. VI 279. — Węgiers. Hist. eccles. Slavon. 1652 s. 125. — Sandius Bibl. Antitrin. 40—2. — Maciejow. Piśmienn. pol. III 265—6 — Ossoliński. Wiadom. histor. IV 465-483. — Wiszniews. Hist. liter. IX 33—5. — Bock Hist. Antitrinit. 108. — Lauterbach Ariano-Socinismus. Budny O użyciu miecza, przedmowa (zowie go: Piotr z Goniądza Giszka, jak gdyby go łączył z nazwiskiem Kiszki, wydawcy).

Goniec do Polski od utrapioney podolskiey Ziemi. O wtargnięciu Tatarów, Roku 1620. Pieśń o Kozakach Zaporoskich. w 4ce, k. 4.

Porówn. Gorczyn P. (Łzy 1618).

— ob. Dobracki M. (Grammatyki 1664) — Gruszczyński Jan (Powinność 1581) — Ostrowski Stan. (1588) — Rab Justus (1610) — Stambułowicz M. (Lic. Namysłowskiemu 1615) — Stryjkowski Mac. (cnoty 1574) — Zygrowiusz Jan (Catholika reform. 1608).

GONNELIEU Jeremi (1640 † 1715). O obecności Boskiey, która zamyka w sobie początki życia wnętrznego przez W. X. de Gonnelieu Soc. Jesu R. 1703. w Paryżu w Drukarni Ludwika Josse, za przywileiem królewskim wydana a dla wielkiego w duszach pożytku y łatwieyszego cwiczenia się w cnotach a uchronienia się wszelkiey niedoskonałości przez ustawiczną pamięć na obecność Boską, z francuzkiego na polski ięzyk przetłumaczona. W Krakowie, w Drukarni Akademickiey R. P. 1761. w 12ce, k. 4, str. 335.

Brown Bibliot. 464. — Jocher 5981.

Ossol.

Gonsewski ob. Gąsiewski — Relation (1656) — Verhael (1656).

GONSOWSKI Ignacy. Myśli człowieka z Wolą Boską złączonego żadnemi przypadkami nieumartwione wierszem polskim przez Wielm. JMP. Ignacego Gonsowskiego Horodn. Pttu Oszmiańskiego opisane w Wilnie w Drukarni J. K. M. WW. XX. Bazylianów R. P. 1761. w 4ce, ark. 7. (sign. G_3).

Dedyk.: JW. Ant. Skarbkowi Ważyńskiemu Skarbn. Lit. Chorążemu Petyhorsk. Znaku Naijasn. Król. JM. August. Dobr. mojego osobliwego. Osobno karta jedna wierszy. Krasz. Wilno IV.

(Gonzaga Alojzy S.) S. Aloizy Gonzaga stan życia swego odmieniający, od Prześwietney Młodzi Akademii Wileńskiey Soc: Jesu na publiczney teyże Akademii Sali na widok dany Roku Jubileuszowego 1751. dnia 2. Sierpnia. Bez m. i r. druku. (Bez osobnego tytułu). Wilno. 1751). w 4ce, k. 2 nlb.

— ob. Grymosz M. (Sacrum otii 1697) — Alojzy Gonzaga.

Gonzaga Ludwik ob. Bzowski (1727) — Ceparin Virg. (1609) — Possevinus Antonius (Il soldato christiano 1604) — Valtrini Ant. (Życie) — Węgrzynowicz Jan (Arcus triumphalis 1666) — Załuski Józef Andrz. (Eminencya 1727).

Gonzaga Anna ob. Arrest (1646).

Gonzaga Franciscus Ordin. S. Franc. ob. Kakowski Hieronim X. (1630) — Mercurius Pymander (1585).

GONZAGA Ludwika Marya de Nevers (ur. 1611, królowa od r. 1645 † 16 Maja 1667). List królowy Jeymści Ludowiki do Jana Sapiehy pisarza polnego koronnego. Dan w Warszawie 23 Marca 1659.

W Swadzie pols. Ostrows. 1745. f. I 4. str. 37.

— Oratio Ludovicae Mariae, Reginae Poloniae, ad duces exercitus Poloni, qua acriter in eorum invehitur inconstantiam 1657.

W Lüniga Oratt. II 124.

— Remonstrances de la reyne de Pologne à la reyne de France touchant le déplaisir qu'elle a de voir combattre les Polonais contre les Français. Paris 1649. w 4ce, kart 4.

— **(Gonzaga Ludovica Maria).** Corona connubialis Siue sertum Ludovico Marianum, ex natalitiis Coronae Galliae Liliis et auspicato Nomine Serenissimae Mariae Ludovicae Gonzagae, Montis Ferrati, Cliviae Niversii Ducis et Principis, Paris Franciae, Serenis: et Potentiss: Joannis Casimiri Poloniarum

et Sveciae Regis Sceptri Torique(?) Consortis charissimae. Inter nuptialis Vtriusque Majestatis Splendoris Non Sine Faustis Bonae spei Prognosticis Sub auspiciis Polonae & Mantuanae Aquilae Apollinari mane Cantatum Anno a Florido partu Virginis 1649. Cracoviae, In Officina Typogr. Francisci Cesarij S. R. M. Typogr. Anno D. 1649. fol. str. 52. Ossol.

— Epitaphium Ludovicae Mariae Gonzagae Reginae Poloniae. Anno Domini 1667. w 4ce, k. 4. Ossol.

— Harangue à la très puissante princesse Louise Marie de Mantoue reyne de Pologne et de Suède. La Pologne l'exhorte à venir en deligence en son royaume. Bez r. i m. druku (lecz około 1650 r.) w 4ce, k. 14 nlb.

Katalog Liepmansohn et Dufour Paris 1866. N. 2.

— Ingres tryumfalny do Warszawy Nayiaśnieyszey Ludowiki Maryi de Gonzage e Cleves, krolowey polskiey y Szwedzkiey i t. d. księżny de Mantua, Montis Ferrati y Niversii i t. d. w roku 1646. dnia 10 Marca, który się tym sposobem odprawował. (Na końcu:) w Warszawie w drukarni Piotra Elerta JKM. typogr. R. P. 1646. w 4ce, kart 4 nlb. Czartor. — Krasińs.

— Leichbegängnisz der Kgl. Leiche Ludovica Maria v. Polen. (Danzig 1667). w 4ce.

— Navis Illustriss. Domus Opaliniae Serenissimam Ludovicam Mariam Principem Mantuae Et Montisferati Ducem Niversii Parem Franciae Vladislao IIII Regi Poloniae Consortem et Novam Reginam Regno Poloniae Adducentis per fortunatam pronubialem Legationem & ad litus Bonae Spei appulsionem gratulabunda et salutatoria exceptio. A Provin. Majoris Polon. S. Mariae Angelorum F. F. Min. de Obseru. Deuotorum sibi & obligatissimorum. Anno Domini 1646. Varsaviae in officina Petri Elert Sac: Reg: Maj: Typ: 1646. fol. k. 5. Ossol.

— Pieśń na szczęśliwy wiazd Naiaśnieyszey Ludowiki Maryey król. pols. y Szwedzkiey etc. etc. Paniey naszey miłościwey (1646). w 4ce, k. 2.

Zanotowano tu piórem: Spaniały bal Naj. Lud. Maryi król. pol. odprawował się w Krakowie d. 6(?) Lipca r. p. 1646. Warsz. Uniw.

— Pieśń nowa na szczęśliwy akt koronacyey Naiasnieyszey Ludowiki Maryey Królowy Polskiey y Szwedzkiey, paniey a paniey naszey miłościwey, która się odprawowała w Krakowie roku 1646. dnia piętnastego lipca. w 4ce, karty 2 nlb. (Druk gocki).

Poczyna się:
Stwórco Wszechrzeczy wiekuisty Boże
Kto Cię wychwalić i wysławić może, itd.
Warsz. Uniw.

— Pietatis Reginae Poloniae Elogium. Bez m. i r. (1667). w 4ce, k. 2. (Po łac. i niemiec.).

Porównaj: Temberski Stan. Ossol.

— Pomum aureum in lance aureae libertatis Ludovicae Mariae Gonzagae Niversi & Rhetelensiū Principi Vladislai IV Poloniae et Sveciae Regis Potentissimi peraugustae Consorti Divinitus oblatum festo ac solenni suae Inaugurationis Die eidemque Majestati Serenissim. inter publicos gratulantium Regni Ordinum plausus repraesentatum Idibus Julij Anno regnantis ex Ligno Dei 1646. Cracoviae In Officina Typograph. Christophori Schedelii S. R. M. Typographi. folio, kart 11. Ossol.

— La Princesse de Gonsague, roman historique. A la Haye 1756. w 8ce, Premiere partie, str. 189. Seconde partie, str. 143.

— Relation, wie die königl. Polnische Brautt zu Warschaw eingeholet, und was vor, bey und nach dem Beylager gebrauchet worden. (Bez w. m.). 1646. w 4ce, kart 4.

— Sermo in coronatione Ludovicae Mariae habitus in Cathedrali Ecclesia Cracoviensi ab ordinario eiusdem ecclesiae concionatore. Obacz: Cyrus Hier. (1646).

— Wiazd wspaniały posłow Polskich do Páryżá, Przy tym opisanie pierwszey audiencyi, którą mieli v króla

Fráncuskiego y krolewny Jmći, tudźież też y Xiezney J. Mći Lvdowiki Mariey miánowáney krolowey Polskiey. (Na końcu:) Ta relatia wiazdu, z francuskiego języka na polski iest przetłumaczona. W Warszawie, w drukarni Piotra Elerta, J. Kr. M. typografa. (1645). w 4ce, ark. B_3 (kart 7).

Czartor. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Uniw. Warsz.

— Toż:... W Krakowie w drukarni Waleriana Piątkowskiego. w 4ce, sig. b. 3.

Sienkiewicz Katalog dupl. Puławskich, str. 145.

— Wiazd spaniały posłow Polskich do Páryżá, przytym opisánie pierwszey audientiey, ktorą mieli u Krola fráncuskiego, y Krolowey J. M. tudźież y Xiężney J. Mći Lvdowiki Mariey miánowáney Krolowey Polskiey. B. m. dr. i r. (1645). w 4ce, kart 4.

Po francusku wyszła w Paryżu die 3 Novembr. anno 1645. Cum privilegio. w 4ce. Maciej. Piśmienn. III 184—5. — Niemcew. Zbiór pamięt. III str. 311—324.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Aloysia Maria (Oratio) — Augustyn Sw. (Reguła 1664) — Aschenborn Daniel (Ingressum Gedanum 1646) — Bayle P. (Reponse aux questions d'un provincial 1704—1707). — Bernhardi Zofia (1660) — Bieżanowski St. (Mausoleum 1667) — Billant Ad. (1663) — Bytnerus Andreas (Carmen 1646, Triumphus 1646) — Bytomski Joan. (Oriens in occidente 1646) — Courvée Klaudiusz Jan (1657) — Chyrus Hier. (Sermo 1646) — Dembiński Joannes (Oratio in nuptiis 1645) — Fabricius Winc. (1646) — Hieronym a S. Hyacintho (1646) — Janson Jan (Peraclum aureum 1646) — Judycki Jerzy (1646) — Kanon Andrzej (Exped. legatorum 1646) — Kojałowicz Kaz. (1646) — Kwiatki liliowe (1646) — Kwiecisz Stan. (Aquila Sarmatica) — Laboureur (le) Jean (Histoire et relation 1649) — Lepiecki Floryan (Poloniae felic. 1646) — Lipiński Aug. (1788) (Messis triumphorum 1646) — Łobżyński Stan. D. (Corona Conn. 1649) — Makowski St. (Plenilunium 1646) — Martini Ad. Jakob (Kurze Beschreibung 1646) — Mazurkowicz Valenty Joan. (Corona 1667) — Meibohm Fryderyk (Oratio gratul. 1646) — Mole Mat. (Arrest. 1650) — Moskorzewski Hier. (Oratio funebris 1648) — Nedatsius Gerhard (1646) — Ossoliński Jerzy Władysław (Diadema 1646) — Pastorius Joachim (1652) — Pikarski A. (Imago 1667. Zwierciadło 1687) — Polonia (1646. 1667) — Pomum (1666) — Puccitelli Virgilio (1637) — Racki Joannes (Typus felicitatis 1646) — Rinores F. F. (Navis domus 1646) — Rosteuscher Nathanael (Spes pacis) — Sirmundus J. (1646) — Stalicki L. Walenty (Felix auspicium 1646) — Stryjewicz Sebastyan (Festa reginalia 1646) — Sulikowski Nicolaus (Spes publica 1646) — Temberski Stanisław (Lessus 1667. Elogium 1667. Mausoleum 1667) — Titius Joan. Petrus (Carmen gratulatorium 1646) — Ubermanowicz Sebastyan (Religia 1764 —1767) — Valerianus (Demonstratio 1647) — Ver Lukiscanum (1648) — Winkler Marcin (Oratio funebris 1667) — Władysław IV (Poematum aureum 1646, Polonia pacifica 1646) — Zyszkiewicz Math. (Theatrum 1646).

Gonzaga Vincentius ob. Warszewicki Chrzysz. (Oratio 1602).

Gonzagarum Marchionatus ob. Sarnecki S. (Myszkowski 1700).

GONZALES Antoni (Gonsales del Paru) Dominikan. Rosa Occidentalis Indiae seu compendium vitae B. Rosae de S. Maria Limanae authore A. R. M. F. Antonio Goncalez. Romae de inde Varsaviae impr. Scholarum Piarum. w 12ce, str. 161.

Jocher 8578. Warsz. Uniw.

— Sponsa Christi Beata Rosa de S. Maria Virgo Pervana Tertii Ordinis Sancti Patris Dominici Compendio enarrata. Prius Romae nunc iterum in Polonia, recusa. Cum licentia Superiorum. Cracoviae, apud Stanislaum Piotrkowczyk, S. R. M. Typogr. A. 1668. w 8ce, k. 1, str. 84.

Dedyk.: Casimiro Szulc Ord. S. Spiritus de Saxia per Polo. Provinc. Fr. Basilius Jastrzębski Ord. Praed. T. B. (tłumacz).

Jocher 8576.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Sponsa Christi, sancta Rosa de S. Maria, virgo Peruana tertii ordinis S. patris Dominici, compendio ennarata, prius Romae nunc iterum in Polonia recusa. Cracoviae apud Stan. Piotrkowczyk 1671. w 8ce, k. 2, str. 84.

Kijows. — Ossol. — Warss. Uniw.

GONZALEZ de Santalla Thyrs (Tirso) S. J. (1624 † 24 Paźdz. 1705). Rękoprowadzenie do nawrocenia mahomedanow z manudukcyi Przewielebnego X. Thyrsa Gonzalesa, Generała Societatis Jesv łacińskim ięzykiem w Madrycie R. P. 1687. wydaney, Innocenciuszowi XI Naywyższemu Biskupowi Rzymskiemu przypisaney przez iednego Kapłana tegoż Zakonu na polski ięzyk przełożoney. Roku Pańskiego 1694. we Lwowie w Drukarni Kollegium Soc. Jesu. 1694. w 4ce, str. 416 oraz Rejestr i omyłki k. 3.

W approbatach Stan. Bieczyńskiego prowincyała S. J. i Konst. Mrozowickiego Officyała arcyb. lwow., nazwisko tłumacza wymienione. Po tytule umieszczona rycina herbu Jabłonowskich Prus, a pod nią cztery wiersze. Tłomaczenie to jest przypisane Stanisławowi Karolowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu Bohusławskiemu Staroście. Dedykacya zajmuje drugą kartę nieliczbowaną, na końcu której podpisał się tłomacz: X. Theophil Rutka Soc. Jesu. Na pierwszej stronie karty trzeciej znajduje się: Przedmowa do łaskawego czytelnika. Dzieło kończy się wprawdzie na wydrukowanej stronie 216ej, lecz od str. 379 umieszczono powtórnie liczbowanie od str. 180 i zakończono na str. 216. Zatem jest to właściwie str. 415ta.
Jocher 9923.
Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Synopsis duplex tractatus theologici de recto usu opinionum probabilium luce publica donati sub initium anni M.DC.XCIV. a Reverendissimo Patre Thyrso Gonzalez Praeposito Generali Societatis Jesu et duodecies intra annum recusi in Italia, Belgio, Germania, Gallia et Hispania altera concinnata. A theologo quondam ejusdem Societatis Altera à R. P. Dominico Nunez S. T. Doctore, & in Eborensi Academia Primario antecessore. Posnaniae typis S. R. M. anno 1697. Superiorum Permissu. w 12ce, k. 6 nlb., str. 97.

Jocher w tytule podaje: Editio 6ta.
Pierwsza część, autora bezimiennego, wydana z polecenia Thyrsa Gonzalesa. Zaś Regula honeste vivendi, jest napisana przez Dom. Nuneza.
Jocher 2877. Jagiell.

Gonzalvez Kacper (Consalvo) ob. Japoniorum Regum legatio (1587).
Brown Biblioteka pisarzy S. J. str. 484.

GOPPELZRIEDER Andreas. Vita D. Mariae Virginis Deique Genitricis. In gratiam Congregationis D. Virginis Annuntiatae edita Ecclesiast. 24. Qui elucidant me, vitam aeternam habebunt. Ingolstadii, ex officina Wolfgangi Ederi. Anno M.D.XCII. (1592). w 12ce, k. 7, str. 174.

Dedic.: Nicolao Christophoro Komorounsckhy de Komoroun Polono, comiti Liptoviensi, castalanidi Sandecensi. Podpisany: Andrs. Goppelzrieder congr acad. pro temp. praet. Dedykuje mu dla tego, iż Kom. „in album sodalium relatus est". Wymieniony tu brat jego Piotr, jako czciciel M. Boskiej. Rozpoczyna wiersz: In haereticos de cultu D. Virginis. Ad eundem Ill. atque Gener. D. Comitem Nicol. Christophorum, (kart 2).
Wierzbows. I. N. 576.
Czartor. — Jagiell. — Puławski — Warsz. Uniw.

(Góra). Oratio habita Gorae in Capitulo Provinciali. 1777. w 4ce, ark. 1.
Ossol.

— Prośba. Nayjaśnieyszy krolu panie nasz miłościwy, nayjaśnieysze skonfederowane Rzpltey Stany. [Prośba miasta duchownego Gora, Nowe Jeruzalem zwanego] fol. k. 2.
Branic. — Czartor.

Góra Tabor dla bawiących się przez dni X... Wilno, 1764. w 4ce.
Wileńs.

— ob. Adrychomiusz Chrystyan (Jeruzalem 1680) — Albinus Krzysztof (1635) — Brzeski Marc. (Gorbowska 1697) — Droga (kościół 1737) — Erazm S. (Libanu 1743) — Frankiewicz Jan (1670) — Głotkowski P. (Chełmińska 1749) — Gostyńska Góra (1726) — Jura (ecclesiae 1680) — Kruszewski T. (różańca 1716) — Łuba X. Marcin (1759) — Maroniusz Melchior (1635) — Mie-

cislaus (Collegium 1732) — Mniemanie (1760) — Okolski S. (Swięta różańca 1640) — Piazzoli (1656) — Piskorski S. (Calvariae 1735) — Poczajów (Przesławna dawnością cudów jaśniejąca 1778) — Ruffin W. (Łysa 1604) — Rupniewski St. (różańcowa 1727) — Surowiecki Kar. (rodząca 1792) — Trendel Jerzy X. (Kazanie 1774) — Wierzbowski Stefan (Vinea Christi Jerosolimit. 1680) — Zwan (Oratio 1777) — Zbior wiadomości (1874—5) — Zebranie (Łysa 1631).

Górach (O). w 8ce, str. 60. Branic.

Gorączka ob. Kamuset Jakób Aemilian (1737).

Goraj Breza ob. Tomasz à Jesu (Modlitwy).

GORAJEWSKI Maciej, Pijar (1644 † 1697). Posag Duchowny od Swiętych Oycow y Matek Zakonnym Córkom zostawiony w praktyce codzienney, miesięczney y roczney życia zakonnego, prócz wielu różnych, niebieskiemi S. Franciszka Salezyusza naukami zbogacony Przez Xiędza Macieia od S. Tadeusza Schol. Piar. pokazany przez też Zakonnice Nawiedzenia Nayświętszey Panny Klasztoru Wileńskiego do druku podany. Roku 1722. Varsaviae typis Scholarum Piarum w 4ce, kart 9, str. 247, 267 i 334 oraz rejestr.

Przypis Zakonnic: Konstantemu Kazimierzowi Brzostowskiemu Biskupowi Wileńs. Bielski Vitae 17. — Jocher 5757.

Wilno.

GORAJEWSKI Sebastyan. Mowa w dzień uroczystości imienin Nayaśń. P. Stanisława Augusta w mieście Chełmie .... w Katedrze russkiey przy licznem zgromadzeniu y assistencyi magistratu y cechów przez Szachetnego Sebastyana Goraiewskiego, prezydenta miasta tegoż dnia 8 Maja 1791 r. miana. (B. w. m. dr.). w 4ce, str. nlb. 4. Krasińs.

Gorajscy ob. Bereznicki Michał Floryan (Argo sarmacka 1690).

Gorajska Anna z Radzanowa ob. Pandłowski Krzysztof (1638).

Gorajska Barbara Bogumiła Butlerowa ob. Bereznicki M. (Argo Sarm. 1690).

Gorajska Teofila ob. Węgierski Tomasz (Kazanie 1637).

Gorajski ob. Wolan Andrzej (De principe 1608).

(Gorajski Adam). Panegyricon. Magnifici ac Generosi Dni Dni Adami Gorayski de Goray &c. &c. Dom. & Patroni literarum literatorumque pientissimi. Cracoviae Anno Domini 1598. (B. w. dr.). w 4ce, k. nlb. 7. Ossol.

— ob. Carolides G. (Praecepta (1592) — Gliczner E. (Appellatia 1598) — Klonowicz Fab. Seb. (Victoria 1600) — Oliva (1597).

Siarczyński Obraz I. str. 144. — Niemcewicz Panow. Zygm. III T. I. str. 99. T. II. str. 20. — Kwiatkows. Panow. Władysława IV str. 25.

Gorajski Antoni ob. Kliszyński B. (Mowa 1769).

Gorajski D. ob. Rosen Valer. Sigism. (1646).

Gorajski Jan ob. Czarnocki Wojciech (1636).

GORAJSKI Jan Józef. Altum salutarium cogitationum Patriae et Ecclesiae per quam utilium in tiarato capite Illustrissimi Excellentissimi et Reverendissimi D. D. Ladislai Alexandri a Łubna Pomian Łubieński, Dei et Apostol. Sedis Gratia Archiepiscopi Leopoliensis universitatis Zamoscensis Protectoris Apostol. observatum et dum suam cum summa Universi Populi ac totius archidioecesis exaltatione primo ingrederetur Archi-Cathedram ex voto et clientali propensione supradicta Universitas Zamoscensis per M. Joannem Gorayski, Philosophiae Doctorem, ejusdemque actualem Professorem, Canonicum Zamoscensem humili cultu et reverentiali calamo adoratum. Anno quo Christus visitavit plebem suam oriens ex alto 1758. die mensis Junij. Zamosci, typis Universitatis 1758. fol. k. 31. Ossol.

— Ortus meridianae lucis in cathedra Luceoriensi meritis et virtutibus Illustrissimi et Reverendissimi Domini

D. Antonii Erasmi Wołowicz Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Luceoriensis et Brestensis sacrae Reginalis Maiestatis Cancellarii Universitatis nostrae ac ejus Coloniae Olicensis protectoris in ejus solemni ad pontificiam cathedram ingressu respondens a me vero M. Joanne Josepho Gorayski in alma Universitate Zamoscensi Philosophiae Doctore, Rhetorices Professore ex voto ejusdem Universitatis ac Coloniae Olicensis descriptus. Anno justitiae solis in carne humana orientis 1755 ipsis Cal. 9bris. Typis Universitatis Zamoscensis. folio, 11 arkuszy (kart 24).

Na odwr. str. tyt. herb Wołowiczów. Przypis Wołowiczowi Bisk. Łuckiemu; pod nim podpis; Universitas Zamoscensis cum sua Colonia Ol)censi. Panegiryk mieści w sobie pochwały domu Wołowiczów, barbarzyńską łaciną napisane. Ossol.

— ob. Wątorski Andrz. (Actus publ. promot. 1758).

Janocki Lexic. II. 76.

Gorajski Josephus de Goraj ob. Ascesis (1669) — Prodigium gratiae (1668).

Gorajski Łukasz ob. Morawski J. (Philos. 1666).

Gorajski Maryan ob. Czarnocki Wojciech (Kazanie pogrzeb. 1666).

Gorayski Piotr ob. C. F. W. (Wyprawa) — Carolides G. (praecepta 1598) — Crosnievicius Balt. (1603) — Paprocki Bartłomiej (Ogród 1599) — Salinarius W. (Censura 1615) — Wolan Andrzej (De principe 1608) — Wyprawa żydowska (1606) — Zaborowski Jakób (Vindicatio 1616).

Siarczyńs. Obraz I. str. 144. — Niemcewicz Panowanie Zygm. III T. II. str. 38.

Gorajski Stanisław ob. Laurus triumphalis (1685).

Gorajski Szymon ob. Arnicius Stanislaus (1574).

Gorayski Teodor ob. Pastorius Joachimus (Palestra nobilium 1654).

GORAJSKI Wojciech i Łukasz na pogrzeb matki swej zapraszają .... [Mowca Polsk. Pisarsk. 1676 II. 305—306. Mowy wyborne Lublin 1759. D_2].

GORAJSKI Zbigniew Kaszt. Chełm. († 1655). Z listu Jego Mci Pana Gorayskiego Kasztelana Chełmskiego do Jmci Pana Jerzego Słupeckiego Starosty Pilzninskiego, in causa mutandae religionis. B. m. i r. (1643). w 4ce, str. 6. (Zarazem:) Respons Jego Mci Pana Słupeckiego Starosty Pilzninskiego, na list JEgo Mci Pana Gorayskiego Kasztelana Chełmskiego. 1643. w 4ce, str. 6.

Zdaje się że Jocher z jednego dziełka tworzy dwa pod NN. 9810. 9811.
Chrept. — Krasińsk. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Czarnocki Wojciech (1636) — Euphemia (1629) — Orzechowski Paw. (Manuale 1647) — Pandlowski Krzysztof (1647. Columba 1760) — Thamnitius Konrad (Panegyricus 1652) Węgierski X. Andrzej (Kaznodzieja osobny 1646) — Węgierski Tomasz (Euphemia 1629) — Wyliam Stan. z Kaliszan (Disputatio 1649).

Kwiatkows. Panow. Wład. IV 309 do 315. 353. — Łukaszew. Kość. braci Czes. w WP. 216 do 225. — Łukaszew Dzieje wyzn. helwec. w WP. 278. — Maciejow. Piśmien. III 154—5. — Grochowski W. w Tygod. illustr. 1863. T. 8, str. 437—8. — Hubert w Encykl. Orgelbr. X 202—4. — Kochowski I 206. (wyd. Raczyński). — Potocki Paw. Centuria illustr. 1747. — Prek Obrazy. — Hartknoch Preuss. Kirch. hist. 1686. str. 936. — Lengnich Gesch. d. L. Preuss. 1727. str. 230. — Hoffmann. Synop. histor. Coll. Tor. Preuss. Zehenden T. III. — Ossolińs. Hist. wiad.

GORAZDOWSKI Rafał X. od SS. Aniołów. Mowa kaznodzieyska na pogrzebie ś. p. JO. JM. P. Jozefa Stanisława z Złotego Potoku na Stanisławowie, Brodach, Niemierowie, Xięstwie Zbaraskim y Józefowie Potockiego Kasztelana Krakowskiego Hetmana Wielk. Koronnego, Lezayskiego, Sniatynskiego, Bolechowskiego, Luchowskiego &c. &c. Starosty miana. W kościele koll. Stanisławowskim Dnia 24 Miesiąca Września 1751 roku Przez X. Rafała od S. S. Aniołów Ministra Kollegium Stanisławowskiego Zakonu Troycy Nayświęt. od wykupienia Niewolników. w Lwowie w drukarni SSS. Troycy. fol. ark. E_2 (kart 11).

Branic. — Czartor. — Ossol.

Gorca (a) Comes (Górka) ob. Cuchler Jacob (1551).

Gorcanius Lucas (Gorka) ob. Breviarum vladislaviense (1542).

Gorcenus Stanislaus (Gorka) ob. Gorecki Leonard (1577).

Gorczemski Józef ob. Ewanhelije (1780).

Gorczyca i Kwas ob. Leopolita (1619).

Gorczycka Elisabetha ob. Welśniowski Alb. (Epithalamium 1603).

Gorczycki Gregorius X. kompozytor († 30 Kwiet. 1734). ob. Nogawski Józ. Mich. (1736) — Radziwiłłowa Ursz. (Muzyka do komedyi: Przejrzane nie mija).

Bibl. Warsz. 1842. IV. 423. — Encykl. Orgelbr. X. 223—4.

GORCZYCKI Paweł Józef. Fama tubarum celeberrimis in patriam meritis, honoribus, virtutibusq; Illustrissimi olim et Excellentissimi Domini D. Michaelis Stephani in Zakliczyn Jordan, Palatini Bracłaviensis, Dobczycensis, Ostrołęcensis Capitanei, inter silentiosa fatorum conticinia vocalissima, Ac dum ejus justa funebralia Cracoviae in Ecclesia S. Casimiri Ordinis minorum PP. Reformatorum celebrarentur; ad perennem magni Senatoris memoriam, a M. Paulo Josepho Gorczycki, in alma universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Decano foraneo Scavinensi, in Mogilany Curato, officiosissimo cultu in lucem publicam prodvcta. Anno quo fama humanae naturae verbo incarnato in coelo resonuit 1739, die 11. Maij. Cracoviae typis Collegii Majoris Universitatis. folio, 25 kart nlb. (sign. N_1).

Na odwr. str. tyt. herb (Trąby) Jordanów, pod nim dwa czterowiersze. Przypisał Stefanowi i Adamowi Jordanom synom zmarłego Wdy Bracławskiego. Panegiryk prozą pisany obejmuje szczegóły tyczące się tylko domu Jordanów.
Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs.

— Mercurius Seraphicus pro Domo Domini Facundus D. Simon de Lipnica Recurrente annua suae Festivitatis luce in Conventu Stradomiensi Ordinis Minorum S. Francisci, Regularis observantiae PP. Bernardinorum, Cultu Panegyrico, per M. Paulum Josephum Gorczycki, In Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctorem et Professorem Demonstratus. Annô quô verbum aeternum pro Salute generis humani peroravit 1725. Die Mercurij Mensis 18 Julij Cracoviae, typis Academicis Collegij Majoris. fol. kart 11 (ark. E_1).

Dedic.: Jos. Simoni Michałowski subdapifero palat. Vicecapitaneo et Judici castr. Crac.
Jocher 5427. Jagiell. — Ossol.

— ob. Domaniewski Franc. Joz. (Porta 1749). — Smołukowski Jan (Horos. lauret. gloriae 1722).

GORCZYCZEWSKI X. Jan Kanty († 1823). Wiersz na powrót z funkcyi Marszałkowskiey Trybunału Koronnego Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Xawiera Nałęcz Kęszyckiego Kasztelana Kaliskiego, Starosty Mosinskiego Russowskiego etc. Orderów polskich Kawalera. Złożony przez X. Jana Gorczyczewskiego P. P. i H. w S. W. K. (1781). w 8ce, kart 6 nlb.

Roczniki Tow. przyj. N. XVI str. 255. 286 XVII 130. — Pamiętnik Warsz. 1805—6. 1817. Jagiell. — Ossol.

GORCZYN (Gurczyn) Daniel. Triumf polskoj muzy pri pobiedie nad Szwedami i ich adherentami pod Kaliszem oderżannoj. Soczinenia Danielia Gurczyna. Moskwą 1706. fol. k. 9. i 1 ryc. (Po polsku i po białorusku).

Sopikow I 253.

GORCZYN Joan Alexander, syn Piotra i Urszuli. Germania Antiqua sive Germen Jani contra inpietetem Chami productum. Cracoviae, anno 1653. w 4ce, str. 7. (z mappą w tekscie). Ossol.

— Herby Królestwa polskiego przez Jáná Alekśándrá Gorczyná prácą, nákładem y drukiem, ku sławie narodu polskiego wydáne. w Krakowie Roku Pánskiego 1653. w 8ce, kart 6 nlb., i str. 122 (przez pomyłkę wybito 221).

Na stronie odwrotnej tytułu jest przemowa do czytelnika, którą przedrukowała Gazeta literacka 1822. I. 245 -6. Na karcie 2ej jest umieszczony: Dowód jawny o pierwszym rodzicu polskim i o początku

herbów, w którym przywodzi zdanie Kadłubka o początku narodu polskiego, popierając je dziejopisami starożytnymi i wieków średnich. — Na karcie 8ej poczyna od opisu herbu orła, — po nim idą herby ziem, województw i herby miast do str. 35, nieco odmienne niż u Giermańskiego (ob. niżej); poczem sposobem abecadłowym opisuje herby szlacheckie jednak bez wyliczenia nazwisk rodzinnych; i poczyna od herbu Abdank, a kończy na herbie Zbrojny mąż na str. 121. — Na ostatniej str. 122 idzie Nowa odezwa do czytelnika, cała wydrukowana w Gazecie literackiej Warsz. 1822. T. 2. str. 246. Wyobrażenia herbów są rznięte na drzewie i odbite albo obok opisu albo pod opisem.

Rozważając druk tego dziełka zdaje się być niewątpliwem, że sam Gorczyn w swej podręcznej drukarni je wytłoczył, a także herby sam jako rytownik poodbijał. W ogóle odbicie całego dziełka nierówne i niekształtne. — Herby miast są: Krakowa na str. 6, Sandomierza na str. 7, Poznania na str. 10, Kalisza na str. 11, Sieradza i Wielunia nastr. 12, Łęczycy na str. 13, Płocka na str. 15, Wilna na str. 18, Lwowa str. 22, Gdańska str. 29: Wołynia str. 33. — Na str. 35 u Gorczyna, a na 14 karcie u Giermańskiego poczyna się opis herbów. U Gorczyna są odmiany herbów jak Abdank, Aichinger, odmiennie opis herbu Alamaeni, przydany herb i opis herbu Bavoroviorum, odmiana herbu Brochwic. — Na karcie 17 v. u Giermańskiego są herby Paparona i Lis albo Bzura, opuszczone u Gorczyna na str. 42, a natomiast są opisy herbów Bokijów i Bronic; na str. 43 przydany u Gorczyna herb Chodkiewiczów; na str. 47 herb Denhoffów; na str. 49 przydany u Gorczyna herb Dulicz, Fogelwander, Gęś (u Gierm. Paparona nazwany); na str. 50 przydany herb Gołobok (u Giermańskiego jest pod Hołobok); na str. 51 odmiana herbu Grabie; na str. 53 przydany herb Hamus albo Chryniekich, i Haratinoviciorum a. Charatinów; na str. 55 przydany herb Herburtów, Hołowińskich; na str. 56 Jałowickich, Jasienieckich, obszerniejszy opis herbu Jastrzębiec; na str. 58 przydany herb Jeż, Iłgowskich, Junczyk; na str. 59 herb Kałuszowskich; na str. 60 herb Kiniglis a. Zając; na str. 61 Kisiel a. Swientoldycz, Koźlenczyk a. Zdan, Kołodyńskich; na str. 62 herb Klińskich, Kmitów; na str. 65 herb Koribut, Kara; na str. 67 herb Krupski; na str. 68 Krista a. Kita; na str. 69 herb Kozieł; na str. 70 herb Kur, Kurc kniaziow Wołyńskich; na str. 71 herb Łagoda; na str. 72 odmiany herbu Lilja; na str. 73 herb Lew z odmianami; na str. 74 herb Lubar; na str. 75 herb Lucomla, książąt połockich, herb Łuk, Łukosz, herb Luzian; na str. 77 herb Łopotów, herb Łosiatyńskich, herb Makarowickich, herb Massalskich, herb Mikulińskich; na str. 78 herb Mogiła, herb Mohyla, herb Mur; na str. 79 odmiana herbu Nałęcz, herb Niewlin; na str. 81 herb Noga człowiecza, herb Nowosiel; na str. 82 herb Okno złote; na str. 85 herb Pełnia, herb Pielesz, herb Piatyr a. Piatyrog; na str. 86 herb Pelikan, herb Pielgrzym, herb Pióra strusie; na str. 87 herb Piotrowic, herb Pociej, herb Postolce, odmiany herbu Pogonia; na str. 89 herb Polota, herb Pomian; na str. 90 herb Półkoń, herb Półorla; na str. 91 herb Pieśnik; na str. 93 herb Pskowczyk, herb Radomskich; na str. 100 herb Ręka pierwsza; na str. 101 herb Roch, herb Róża; na str. 103 herb Salamandra (bez drzeworytu), herb Samson, herb Szachownica; na str. 104 herb Sieniutów, herb Siekierz, herb Siemienowicz; na str. 106 herb Sternberg, herb Siestrzeniec, herb Swierczyk, herb Sceptra; na str. 107 herb Słońce; na str. 109 herb Sołtan, herb Srocznik, herb Sowa; na str. 110 herb Stołobot, herb Szasko, herb Sleporod. — Na końcu na str. 122 (mylnie wybito 211) jest taka odezwa: Powziąwszy wiadomość taką przezacny ziemianinie, o swoich przodków dawnej dzielności, hieroglifikowanej w znakach herbowych, których dotrzymywając sławnie według przeznaczenia Jana pierwszego, który i Jowiszem był nazywany, powinność w rozsiewaniu sprawiedliwości krwią oblewali, abyście i wy patrząjąc na nie, pamięć mieli, kazirodztwa Chamskie psować, zostawając za Scytem Chrześciaństwu, fałszywe ono rozrodzenie od jaszczurki zbrzydziwszy, własnymi synami Jowisza pokazali się, więc głosy jednostajne Chrześcianów obiecują sobie za waszą odwagę, pociechę oglądać, tak życzće pobożnym winszowaniom życzliwej peciechy, sobie w potomność wiecznej sławy, a co nawiększa P. Bogu samemu wdzięcznej przysługi. Samo niebo skutecznemi znakami wypełniony czas wyraziło, gdy wam pod imieniem Rodzica pierwszego Jan Kazmir tegoż starania króluje.

W Katalogu Bibl. Swiętokrz. zapisano: Gorczyna Herby. Kraków 1653. Ejusdem exemplar 1630. O tem Gaz. liter. 1822 oraz Juszyński w Przedm. do Dykcyon. poetów. — Stwierdza się to rękopisem Jana Markiewicza (Pamięt. lwows. 1816 Listop.) który zapisuje zakup Herbów Gorczyna od Szwedów. — Exemplarz z r. 1653 kupił Chyliczkowski, ogłosiwszy że da zań 300 złpols. — W Gaz. liter. mniema mylnie Zaorski, że edycye 1630 i 1653 są też same, mianowicie że różnią się tylko tytułem, oraz że przedrukowano tylko koniec

i po tytule dodatek. Ponieważ herbarzyk nadawał się do użytku pieczętarzy, zatem niewątpliwie był kilkakrotnie przedrukowany.

Gorczyn przerabiał w znacznej części Giermańskiego. — Biblioteka Jagiellońska, ma tylko urywki z Giermańskiego i Gorczyna. Ma nadto przerys Giermańskiego zrobiony staraniem Wład. Bartynowskiego w Krakowie w r. 1881. i inny przerys Gorczyna, roboty Senat. Stronczyńskiego w r. 1880 w Piotrkowie. — Porównanie obudwu urywków Gorczyna widocznie wskazuje dwie redakcye. Tak np. na stronie 53 herby: Groty. Gryf. Gryzyma. Helm. Helt. są dosłownie wzięte z karty D_3 Giermańskiego, gdy w drugim przerysie na tej karcie jest Grzymała inaczej opisany, są też wcielone herby Hamus. Haratinovic. Tak samo karty 59. 83. 93, są całkiem odmienne w obu edycyach. Zgoła jedna edycya powtarza czasem przerabiając Giermańskiego, druga ma tekst przeistoczony. Drzeworyty wszystkie edycye mają wspólne.

Gaz. liter. 1822, str. 245—6. — Thorn. Nachr. 1762. N. 28, str. 233—4.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Kwiatki liliowe albo modlitwy nabożne z różańcem, koronką szkaplerza i godzinkami na każdy dzień. w Krakowie, w drukarni Akademickiey. (Bez wyr. roku). w 16ce, kart 14. Kalend. tyt. i aprob., str. 454, poczem 1 kar. dedykacyi i Regestr, Modlitw kart 3.

Dedykacya: Ludwice Mariey Gonzagow Królowey przez J. A. Gorczyna, w której pisze, że po czwarte jest to dzieło do druku podane.

Po każdym miesiącu kalendarza jest czworowiersz hygieniczny, w których wzmiankowane krwi puszczanie, łaźnia i picie miodu, jedzenie gęsi nadziewanej, z chrzanem nogi wieprzowe i t. p. — W aprobacie Jak. Ustiensis powiedziano, że Kwiatki te są z różnych autorów zebrane. — Dzieło ma 12 kwiatków. Do nich dołączono rycin 20. przy stronach: 1. 10. 34. 56. 72. 100. 126. 153. 178. 200. 242. 260. 286. 312. 317. 371. 393. 413. 443. 448. Od str. 261 idą: Siedm psalmów pokutnych..

Z zapisków archiwalnych podaję notatkę wskazującą czas druku dzieła: 1647. d. 12 Januarii, Varsaviae. Wladislaus IV rex nobili ac ingenuo Joanni Alexandro Gorczyn bibliopolae Crac. cujus impensis et cura anno currenti libellus polonico idiomate prodiit sub titulo: Kwiatki liliowe Ludovicae Mariae Gonzagae reginae Pol. dedicatus, confert privilegium ne aliquis librum hunc recudere audeat sub poena 100 aur. hung. Roku 1669 nakład ten przeszedł na Stanisława Piotrkowczyka, bo w przywileju królewskim dla niego wymieniono także: Kwiatki liliowe authore Gorczyn. Jagiell.

— Kwiatki liliowe modlitwami nabożnemi .... w Gdańsku 1671. w 24ce.

Jocher 6627. *a*.

— Toż:... Gdańsk. 1702. w 24ce.

Jocher 6627 *b*.

— Kwiatki liliowe modlitwami nábożnemi woniaiące. W ogrodach duchownych ku pożytkowi ludziom nábożnym zebrane. W Kaliszu, Kollegium Soc: Jesu drukowane. Roku Pańskiego 1704. w 8ce małej.

Approbata X. Jak. Ustiensis w dyec. Krakows. jak wyżej.

Jagiell. (tylko karta tytuł).

— Kwiatki liliowe... (Brak tytułu), [Druk z 18 wieku]. w 12ce. Dedykacya od str. 1—3, tekst od str. 4 do 643, od str. 638: Regestr.

Na czele miedzioryt lichy. We środku drzeworytów nie ma. Dedykacya z pierwszej edycyi Maryi Ludwice. Prawdopodobnie jestto edycya 1704 r.

Egzemplarz w Kórniku w przepysznej oprawie ze srebra kunsztem filigranowym. — Rzecz nie warta tej oprawy, toteż widocznie jestto oprawa nie z tej książki.

Kórnik.

— Merkvryvsz Polski, dzieie wszytkiego świáta w sobie zámykáiący dla Informácyey pospolitey. (Na końcu:) W Warszawie przesz Jana Alexandra, Gorczyna. Dnia 1 Julii 1661. Cum privil. S. R. M. w 4ce, str. 288.

Bez osobnego tytułu. Ner 1 nie znaczony liczbą, lecz datowany: w Krákowie 3 Januarij 1661, a na końcu: W Krakowie, w kamienicy Szoberowskiey ná Wendecie dnia 3 Januarii A. 1661. Cum Privilegio S. R. M. str. 12. — N. II: Merkuryusz polski Ordynaryiny. De data 5 Januarii 1661 (str. 13—20). — N. III Extraordynaryiny De data 5 Januarii 1661. Transakcya z Kozakami. — N. IV Ordynaryiny od dnia 5 do 11 Januarii 1661. (str. 25—32). — N. V Extraordynaryiny. De data 11 Januarii 1661. (List Chana Tatarskiego do K. J. M. i inne. Z Moskwą przy oddawaniu Brześcia Litewskiego str. 32 —40). — N. VI Ordynaryiny od dnia 11 do 18 Januarii 1661. — Toż N. VII. Tu w końcu wymawia się z Errorów, które są braćmi rodzonemi druku, i ze spóźnionych wiadomości z winy Poczt, które nie wszędzie są ustanowione, a niektóre nie-

przywrócone po zeszłorocznych dystrakcyach; osobliwie Poczta Gdańska. — N. VIII Extraordynaryiny. Przczyny opóźnienia Poczty Gdańskiey y obiaśnienie sprawy Elbląskiey (o dwu składach listów dla Polski). Articuli ratione Postae. — N. IX Ordynaryiny. — N. X także. — N. XI Extraordynaryiny. Zebranie punktów hramoty Carskiej. Listy hetmana Zaporowskiego (Tetery P.) — N. XII. XIII Ordynaryiny. — N. XIV Extraordynaryiny. Deklaracya od Woyska Zaporowskiego. Pamięć Rozniatowskiemu. Obseruatio Cometae. — N. XV. XVI. Ordynaryiny. — N. XVII Extraordynaryiny. — N. XVIII Ordynaryiny. — N. XIX Extraordynaryiny. List Supánkázy Agi do Wojew. Ruskiego Czarnieckiego (str. 137—140). — N. XX. XXI Ordynaryiny. Tu warowano przywilejem aby żaden nie ważył się tych Merkuryuszów przedrukować ani przedrukowanych przedawać. W Krakowie przesz Jana Al. Gorczyna d. 30 Marca 1661. — N. XXII Ordynaryiny. — N. XXIII Extraordynaryiny. List Wezyra W. List Romandowskiego Generała Moskiewskiego do Kozaków na Zaporożu. — N. XXIV. XXV. XXVI Ordynaryiny. — N. XXVII Extraordynaryjny. (Na końcu: dnia 5 Maij). List z Litwy o progressach przeciw Moskwie. — N. XXVIII Ordynaryiny od dnia 4 do 14 Maja 1661. (Na końcu:) W Warszawie przesz Jana Al. Gorczyna dnia 14 Maij a. 1661. (str. 205—212). — N. XXIX. XXX. XXXI Ordynaryiny (w Warszawie). — N. XXXII Extraordynar. (w Warszawie). — N. XXXIII Ordynaryiny. — N. XXXIV Extraordynaryiny. — N. XXXV Ordynaryiny. — N. XXXVI Extraordynaryiny. Opisanie aktów solennych jako Hetmani Koronni wielkich Victoryi z nieprzyjacioł świeżo odniesionych trophaea oddawali de d. 17. Junii. — N. XXXVII. XXXVIII Ordynaryiny od d. 24 Junii po 1 Juli 1661. (Na końcu:) W Warszawie, Przesz Jana Alexandra Gorczyna d. 1 Julii 1661.

Egzempl. Bibl. Zamojs. dochodzi do końca 1661 r. — Bandtkie Roczn. Tow. N. krak. T. IV 205. — Zaorski Paweł w Gazecie liter. warsz. z r. 1822. s. 251. — Sobieszcz. Hist. Warsz. 58 i nst.

Jagiell. — Zamojs.

— Pamięc o cnotach, szczęściv, dzielności, Naiasnieyszego y niezwyciężonego Monarchy Władysława IV. Z Bożey łaski Króla Polskiego, Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Mázowieckiego, Żmudzkiego, Inflandzkiego, Smoleńskiego, Czerniechowskiego, Szwedzkiego, Gottow, Wándalow, &c. &c. Dziedzicznego Króla. Zá przywileiem K. J. M. y pozwoleniem Stárszych. Przez Jana Alexandra Gorczyna napisana. W Krakowie, w Drukárniey Stánisłáwá Bertutowicá, Roku P. 1648. w 4ce, ark. 1 i str. 72.

Przypis X. Stanisławowi z Bużenina Pstrokońskiemu bisk. chełms. Approbatę podpisuje Jakob Ustiensis. Autor korzystał z Piaseckiego, Wassenberga, Petrycego, Olszewskiego, Lubienieckiego, Twardowskiego, Simonidesa, Okolskiego, Lepieckiego. Kończy: Nagrobek wierszem.

Gaz. liter. 1822. s. 248.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Nowy sposób Arythmetyki; iako się każdy prędko y łatwie może nauczyć rachować. Zformowany Rozmową dla snadnieyszego poięcia. Cum gratia et Privilegio S. R. M. Permissu Superiorum. W Krakowie, w Drukarni Krzysztofa Schedla J. K. M. Typographa R. P. 1647. w 8ce, k. 7 nlb., str. 182 i str. 1.

Przypisał Dymitrowi Jerzemu i Konstantemu Krzysztofowi Korybutom Xiążętom Wiśniowieckim i Zbaraskim. — To dziełko dzieli się na części: Pierwsza traktuje o całej liczbie, jak o liczeniu, przydaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu. Druga o liczbie łamanej, gdzie jest nauka o liczeniu albo znaniu łamanej liczby, o przemienieniu albo gleichowaniu, abbrewiacyi abo skracaniu, przydawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu; poczem następuje informacya o monecie, wadze i mierze. Część trzecia daje naukę o regule detri pospolitej, obroconej, duplowanej, o pięci sortach, o regule alligationis albo wiązania. Część czwarta zamyka tryby kupieckie: kiedy się towary z tarą rachują, kiedy się brakują, o złocie i srebrze, o zarobkach i utracie, kiedy na sztych (przemianę towarów), kiedy w towarzystwie handlują, o wexlach albo kambijach.

Olof Poln. Lied. 9. 74. — Gaz. literac. 1822. Ossol.

— Tabulatura mvzyki abo zápráwá muzykálna, według którey każdy, gdy tylko a, b, c, znać będzie, może się bárzo prędko náuczyć śpiewáć; y na wszelakich instrumentách to iest: ná skrzypcách, klawikordźie y inszey muzyce z not gráć. [Pod têm rycina przedstawia nagich aniołów grających na klawikordzie, basetli, tyorbie i pu-

sanie]. Z różnych autorów nápisáná, dla pożytku poczćiwey młodzi, przez Jana Alexandra Gorczyna. Cum gratia et priuilegio S. R. M. w Krakowie v Piątkowskiego roku 1647. w 8ce, kart 29 nlb. i 4 tablice z nutami muzycznemi.

Na odwr. tytułu herb Leliwa, pod nim sześciowiersz W. Piątkowskiego. Autor dzieło przypisał X. Szymonowi z Starej Woli Starowolskiemu kantorowi Tarnowskiemu, gdzie wymienia ród i zasługi Starowolskiego i jego przodków. Poczem na karcie 5ej jest przedmowa do czytelnika (cała wydrukowana w Gazecie literackiej warsz. 1822 T. 2gi, str. 248 i 9). Samo dziełko dzieli się na 10 rozdziałów: R. 1 uczy o całym głosie. R. 2gi o głosie odmiennym. R. 3ci: Jako na palcach scalam tych głosów pamiętać. R. 4ty de intervallis. R. 5ty o takcie i notach rozmaitych, i o pauzach. R. 6ty o tryplach. R. 7my: Jako noty muzyckie na tabulaturę przemienić. R. 8my o textach. R. 9ty o textach proporcyi tryplów. Na 1ej tablicy są texty in cantu durali et mollari. Na 2ej tablicy texty tryplów, gdzie zaczyna się także rozdział 10ty o strojeniu klawikordu. Na 3ej texty mordentów lewej ręki. Na 4ej texty mordentów prawej ręki i na tejże dokończenie nauki o strojeniu klawikordu..

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 279 i 280.

Czartor. — Jagiell.

— ob. Caramuel J. (Demonstratio 1665) — Castelli Dan. (Lachrymae 1667) — Długowski (1661) — Dziedzic Jan (Rosae 1683) — Dzielowski Franciszek (Kalwarya 1669) — Gorczyński Aq. Mich. (Żywy wzór 1702) — Grodziński Mich. (Diva 1669) — Kochanowski Fr. (1669) — Kochowski Wesp. (1683) — Loniewski Krz. (Jasna pochodnia 1660) — Makowski Ss. S. (Pars hyemalis 1666) — Małyszko T. A. (Cherubin 1720) — Nieszporkowic F. A. (1680) — Ogiński Alex. (Palma 1682) — Piskorski Seb. J. (Argo 1664) — Pruszcz (Forteca 1649) — Salomea B. (Canonisatio) — Solski Stanisław (Machina 1663) — Temberski St. (Lessus 1667) — Ver (1694) — Virgo Carmelitana (1669).

Lelewel Bibl. ks. I 205. — Wiszniews. H. lit. VII 523. VIII 128. 183. IX 525. — Rocznik Tow. N. krak. IV 205. — Encykl. Orgelbr. VI 305—6. X 226—7. — Gazeta literacka 1822. T. II str. 244—9. — Bandtkie H. dr. kr. pol. I 256. — Gołębiows. O dziejop. 198. — Maciejows. Polska I 249—255. — Maciejow. Piśmienn. III 858. — Sobieszcz. w Bibl. Warszaw. 1844. T. 15, str. 669. — Grabows. Ambr. w Bibl. Warsz. 1859. T. 74, str. 192. r. 1855. T. 60. str. 68—70. 1857. T. 67. str. 770. — Bentkow. Hist. lit. I 243. II 327. — Siarczyń. Obraz I 145. — Żebrawa. Bibliogr. matem. 279 - 80.

GORCZYN Piotr. Łzy świeżo smutne Podola utrapionego [pod tem widok miasta Kamieńca] w roku pańskim 1618. (Bez m. druku i drukarza). w 4ce, 2 arkusze.

Na odwrot. str. tyt. herb Zelińskich i pod nim 6 w. pol. na pochwałę. Przypis prozą pol. (druk łaciński) Stanisławowi z Zelanki Zelińskiemu Starościcowi Stężyckiemu; dan z Krakowa 6 Novemb. 1618... Piotr Gorczyn (druk gocki).

Wiersz z okazyi Tatarów na Podolu.

Porówn. Goniec do Polski.

— Poean, to iest, wdzięczne pienie Kamoen Sarmatckich, na szczęśliwe zwrócenie J. O. Pana J. Mci Pana Samuela Xiążęcia na Korcu Koreckiego przez Piotra Gorczyna uczynione, dnia siódmego Lipca w Roku Panskim 1618. w 4ce, ark. $3^1/_2$, (Druk gocki).

Z 10 rycinami przedstawiającemi Apollina i dziewięć Muz, które tyleż pieśni na pochwałę Xiążęcia przynoszą.

Na odwr. str. tyt. herb Koreckich z nadpisem: veni, vidi, vici; pod nim 12 wierszy pols. Przypis wier. pol. Samuelowi książęciu Koreckiemu.

Chreptowicz — Ossol.

— Thren abo Lament załosny, Więźniów Koronnych do Hord Tatarskich, w Roku 1618. zabranych, Przez Piotra Gorczyna uczyniony. Non est conditio deterior, quam liberos seruitutem apud seruos perpeti. w 4ce, kart nlb. 7.

Dedyk.: J. O. X. Andrzejowi Lipskiemu, biskupowi łuckiemu, podkancl. koronnemu.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Zelus korony polskiey, ná złe dźiśieysze obyczáie przez Piotra Gorczyna wydány. Propugnantibus patriam quam hostis inuasit, non perinde conuenit diu deliberare, ac illis qui sua salua et integra tenent, atque ampliora appetentes sua sponte alios inuadunt. Thucid: lib. 4. Rokv pańskiego 1618. w 4ce, kart nlb. 14. (Druk gocki).

Są tu ustępy przeciwko żydom: Żyd swą przewagą wszystkiego dostaje. Arendy trzyma poddane rataie: Trudno żywności już dostać inszemu, Zwłaszcza nędznemu. Już dziś nikomu nie kupić, nie przedać. Już do porady tylko żyda żądać, Żyd już doktorem, żyd y rzemieślnikiem, Żyd y złotnikiem.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Szembek.

— Załosnego a mężnego z światem pożegnania Jeymości Jaśnie Oświeconey Pani Katarzyny księżney Koreckiey Jegomości Pana Hieremiego Mohiłowicza, wielkiego hospodara Wołoskiego, córki a kochaney małżonki Jegomości JOnego Pana P. Samuela książęcia na Korcu wizerunk. Ze swemi osobliwemi przy żałobie pociechami dialogiem wystawiony, przez Piotra Gorczyna w Roku Rańskim 1618. w Krakowie Basili Skalski drukował. w 4ce, kart 18 nlb.

Na odwr. tytułu herb Pilawa, a pod nim 14 wierszy pol. -- Przypis prozą pols. Stefanowi z Poteka Potockiemu Staroście Felińskiemu i pisarzowi wojska koronnego, który miał za żonę siostrę rodzoną zmarłey Katarzyny Mohilanki. i dla tego zowie ją ta: dziewiorką Potockiego. Datowane z Krakowa. — Osoby na scenę wprowadzone są: Sama księżna, Juno, Merkuryusz, Kleto, Lachesis, Atropos i śmierć. Rzecz przeplatana chórami; na końcu Treny.

Tyg. Pozn. 1840 str. 86. — Wójcicki Teatr. I 193. 273. Ossol.

Wiszniews. Hist. lit. VII 142—3. 166—7. 277—9. — Bibl. Warsz. 1842. T. 3. str. 425—432. — Grabows. Ambr. w Bibl. Warsz. 1849. T. 35. s. 395. — Juszyńs. Dykc. II 388. — Bentk. H. lit. I 413. — Siarczyń. Obraz I 144. — Maciejow. Polska I 255—8. — Wójcicki Hist. lit. pol. II. — Starowol. De claris orator. 34. — Bandt. Roczn. Tow. N. krak. T. IV. — Łukaszewicz Obr. Poznania I.

Gorczyński Alexander ob. Małyszko Thom. Alex. (Cherubin 1750).

GORCZYŃSKI Antoni. Dolor ordinum Academicorum, Ex fato viri in orbe literario bene meriti, Illustris olim Clarissimi et admodum Reverendi Domini, D. M. Alexandri Jaroszyński Philosophiae Doctoris ejusdemq; in Collegio Minori Senioris Professoris, Ecclesiarum, Archipresbyteralis, beatissimae Virginis Mariae in Circulo Crac: Paenitentiarij, Radyminsciani Parochialis, Cromołoviensis Curati; dum mortales ejus exuviae in Ecclesia Collegiata S. Annae tumularentur. A M. Antonio Gorczynski Philosophiae Doctore et Professore, Scholae SS. Corporis Christi Seniore lugubri calamo consignatus. Anno Domini 1721. Die 5 Martij. Cracoviae, Typis Francisci Cezary: S. R. M. Illustr: et Reverendissimi Episcopi Crac: Ducis Severiae necnon Scholarum Novodvor: ordinarij typographi. w 4ce, k. nlb. 4. (Wierszem nakamiennym).

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Vesuvius flammis Amoris divini Ardens. D. Simon Lipnicius. Ordinis minorū S. Francisci Regularis observantiae PP. Bernardinorum Confessor. Redeunte annuo suae festivitatis die, in Conventu Stradomiensi eorundem PP. Bernardinorum. Panegyrica Oratione. Per Antonium Gorczyński, in Alma Universitate Cracoviensi AA. LL. et Philosophiae Baccalaureum, demonstratvs. Anno Domini M.D.CCXVIII. (1718) 18 Julij. Cracoviae Typis Ignatii Antonii Hebanowski, S. R. M. Typ. et Bibl: fol. kart 9 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Radziwiłłów z czworowierszem. Pod drzeworytem podpisany M. A. M. S. — Dedyk.: Carolo Stan. Radivilo Lith. Supr. Cancell. — Od ark. B zaczyna się: Oratio (Spatiosa moles).

Jocher 5407.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Grzymała Z. A. (Aedes 1719).

GORCZYŃSKI Aquilin Michał († 1716). Joannis de Nigra Valle, Ord: praemonstratensis, S. R. E. Bibliothecarius In Sacri et Apostolici ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini Congregationis S. Salvatoris, Lateranensis Genealogiam quam plurimis, iisq; gravissimis et quidem externorum authoritatibus, dilucidatus. Et per Canonicos Congregationis Cracoviensis ejusdem Instituti, vitae sanctitate, status eminentia, et doctrinae, soliditate insignes, ampliatus. Tum etiam accommodatissimis suo assumpto et intentioni

Schematibus exornatus nec non labore ac studio, A. R. D. Aquilini Michaelis Gorczyński J. C. et S. Th. D. Canonici Regularis Lateranensis, Luci publicae reostensus. Anno Domini 1707. (Bez m. dr.) fol. 122 str.

Cały tytuł wyryty na blasze wyobraża Jana de Nigra Valle z księgą w ręku, u spodu napis: Sculpt. Vilnae. Dzieło dzieli się na dwie części. W części I na osobnych kartach idą zatytułowane Schema I do XII (karty nie liczbowane). Każde: juxta praecit. Joannem de nigra Valle. Od str. 75. Primum et ultimum huius II Partis Schema de canonicis regularibus lateranensibus congregationis cracoviensis qui nos cum fama sanctitatis praecesserunt et dormiunt in somno pacis. Są tu wiadomości o różnych zakonnikach jakoto: Jacobus Vadovius, Joan. Nuczkonius, Stan. Niedziela, Stan. Maniecki, Mart. Kłociński, Hyac. Liberius, Wikt. Wereszczyński, Mich. Mat. Rusiecki, Ad. Sibovius, Walenty Kuczborski, Mik. de Radomsko, Alb. Sowiński, Inn. Jan Siekierski, Jan Bapt. Malonowski, Ub. Mar. Leonowicz, Zofia Dąbkowska, Chr. Łoniewski, Simon Aug. Zegarth i inni.

Kraszewski Wilno II str. 380. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10. str. 227. — Jocher 9203. — Janociana III.

Jagiell. — Ossol.

— Respirium Viatorvm in Solitudine Spirituali. Ubi per devia mundi aberrâtes, fatigati, Sacris Aspirationibus, restaurantur. Operâ A. R. D. Aquilini Michaelis Gorczynski J. V. & Sac. Th. Doct. & Profess. Canonici regularis SS. Congregationis Salvatoris Lateranensis. Cracoviae. Typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ordinarij Typographi Anno Domini 1704. w 8ce, k. 7 nlb. str. 608 i kart 4.

Dedyk.: Illustriss. et Magnifico D. D. Stephano de Rychty in Sokolec Humiecki dapifero Regni, tribuno artiler. polonae gubernat. Rzeczyczensi etc. D. Protectori et Maecenati Amplissimo obsequentissimus servus Michael Gorczyński.

Rozpoczyna Caput I: de ingressu in solitudinem, a kończy od str. 602: Praxis universalis et quotidiana B. Stanislai Casimiritani.

Jocher 5643.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Segregatus a peccatoribus B. Stanislaus Casimiritanus, ut melius propositorum veritas illucescat, per opposita suam innocentiam propugnat. Praeside Aquilino Michaele Gorczyński .... Conclusiones. Cracoviae. Typis Nicolai Alex. Schedel. 1703. fol. 3 ark.

Jocher 2660.

— Inhumanati verbi allegoricae theoriae. fol.

— Via Caelestis Philosophi, B. Stanislai Casimiritani, Canonici regularis Congregationis Salvatoris Lateranensis, Canonicae Cracoviensis Professi, per Propositiones aeternae veritatis et Sententiam, in offenso pede in vitae cursu consummata: nec non sub felicissimis auspiciis et patrocinio. Magnifici ac generosi Domini D. Stanislai de Zdanow Zdanowski, Burgrabii ac Notarii Castrensis Cracovieñ: Circa festivam sui Patroni translationem votivae devinctionis ergò luci publicae demonstrata, ab A. R. D. Aquilino Michaele Gorczyński, Canonico regulari Lateranen., S. Theologiae Doctore et Professore, defendente R. D. Andrea Preysz eiusdem Congregationis Canonico Reg. Lateranen. S. Theol. Auditore AA. LL. Philosophiae Baccalaureo. In Canonica SS. Corporis Christi, Anno Viatoris Dei 1693. Die (8) Octobris. Cracoviae typis Universitatis. folio, 4 arkusze.

Na odwr. str. tytułu rycina, wyobrażająca u góry św. Stanisława w obłokach klęczącego; pod nim herb, a u dołu samego jest rycinka kościoła Bożego ciała w Krakowie, z podpisem; Joannes Cehowic (?) sculp. — Przypis (prozą) Stanisławowi Zdanowskiemu. — Od ark. A. idą: Propositiones allegoricae. Ex logica (I—XII). Ex physica (XIII—XXVI). De ortu et interitu (XXVII—XXXII). De elementis (XXXIII—XXXIV). Ex animastica (XXXV —XLIII). Ex metaphysica (XLIV—LI).

Jocher 8603.

Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— Żywy wzór Apostolskiey doskonáłości, B. Stanisław Kazimierczyk, w sławney Akádemiey Krákowskiey Profesor, y S. Teologiey Bákáłarz, Zakonu Canonicor. Regular. S. Salvatoris Lateran: Theolog, y Przeor, pod ćieniem Krzyża Swiętego albo codzienney w żyćiu mortyfikácyey. Przez X. Aquilina Michała Gorczyńskiego Práwa Duchownego y Pismá S. Doktorá y Profes-

sorá, S. Stolice Apostolskiey Pisárza, tegoż Zakonu i u Bożego Ciáłá na Kàźimierzu Kanoniká swiatu wystawiony. Roku 1702. w Krakowie w drukárni Akademickiey. w 4ce, kart 5 i str. 164, z ryciną Gorczyna (Bł. Kazimierczyk).

Przypis Jadwidze z Czekarzowic Lanckorońskiej Kasztelanowej Radomskiej.

W przedmowie powiada, że też historyą pisał dawniejszy kronikarz Augustyn Biesiekierski w r. 1636, lecz dla prędkiej śmierci do druku podać nie mógł. — Od str. 47—102 zebrano spis cudów 197, według książki Łoniewskiego z r. 1660. — Zaś od str. 102—144 nowo zebranych cudów 108. — N. 158—168; Hymny dwa o Stanisławie Kazmierczyku. Całe opracowanie jest odmienne od dzieła Kaz. Łoniewskiego.

Jocher 8604.

Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Cnotliwy y Cudowny Żywot Wielkiego Sługi Bożego B. Stanisława Kazimierczyka, nayprzod w przesławney Akademij Krakowskiey Swiętey Teologii Bakałarza, potym w Konwencie Bożego Ciała ná Kazimierzu przy Krákowie Kanonikow Zakonnych Láteránenskich Swiętego Augustyna Profesora y Przeora, w życiu y po śmierci cudámi sławnego. Nayprzód od Marciná Bároniuszá Kleryká Járosłáwskiego w Roku 1609. stylem łácińskim wypisány. Potym przez X. Krzysztofa Łoniewskiego tegoż Konwentu Kanonika w Roku 1617. ku czci y chwale Bożey po polsku wydany. Zá czasem iásną pochodnią życia Apostolskiego przez X. Szczepaná Ránotowiczá tegoż Zakonu w roku 1660. oświecony. Znowu w Roku 1702. od X. Micháła Akwiliná Gorczyńskiego, Prawa Duchownego y Pismá S. Doktorá y Professorá, S. Stolice Apostolskiey Pisarzá, tegoż Zakonu Kánoniká, stylem y konceptámi z przydániem cudów przyozdobiony. Na ostatek przez X. Wojciecha Bertranda Grábowskiego S. Teologii professorá y káznodzieię ordynáryuszá w tymże konwencie z dozwoleniem Stárszych polskiemu świátu roku 1763 przełożony. W Krakowie, w drukarni Akádemickiey Kollegium Większego. w 4ce, k. 4, str. 135 (i strona 136 nlb.).

Jestto przedruk dzieła A. M. Gorczyńskiego: Żywy wzór, które nic wspólnego nie ma z Baroniusza broszurą mającą stron 56. Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem Bończa Chmieleckiego, któremu przedruk dedykowany po łacinie. — Od str. 34—41 idą: Różnych autorów świadectwa o świątobliwości B. Stanisława, jakoto: Ubiszewski. Ranotowicz. Bzovius. Nakielski. Opatovius. Skrobiszewski. W. Morawski. F. Dryacki. Jan z Trzciany. And. Granowski. St. Bystrzycki. Jan Cynerski. And. Cellarius. Gab. Pennotus. C. du Molinet. Sam. Brzozewski. M. Baronius. H. Pruszcz. — Cuda w liczbie 197 idą w Części wtórej od str. 41—86. Są to zazwyczaj uleczenia na wrzody i febrę. Między innemi uleczony był: Jakob Niderland sławny muzykant krakowski. — W części III idą nowe cuda po roku 1660, do wiadomości ludzkiej dopiero powtórnie do druku podane. Jest ich od str. 87—121 razem 108. Głównie uleczeni byli zakonnicy i mieszczanie krakowscy. Przy końcu idą Hymny i Modlitwy, a na końcu deklaracya Jana K. Oraczowskiego Chorążego o swojem uleczeniu. Reimprimatur podpisał 1763 r. Casim. Stęplowski.

Jocher 8601 *a*.

Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Żywot B. Stanisława Kazimierczyka Kan. Reg. Lat. w Konwencie Bożego Ciała na Kazimierzu przy Krakowie, w życiu i po śmierci cudami sławnego, w Roku 1609. przez Márcina Baroniusza w Języku Łacińskim napisany w roku 1617. przez X. Krzysztofa Łoniewskiego Kan. Reg. Later. na język Polski przełożony, w roku zaś 1763. staraniem X. Woyciecha Grabowskiego K. R. L. z przydaniem Cudów 4ty raz przedrukowany. w Krakowie, w Drukarni Akademickiey. w 4ce, stron VI i 136.

Dedyk.: do WJX. Chmieleckiego Prałata Generalnego Kongregacyi Krakowskiej. — Chłędowski (99) mieni tę edycyą piątą. Poprawił tam omyłkę: Marcina Bavriana zam. Marcina Baroniusza, i drugą, że tłómaczem jest Grabowski, miasto Łoniewski.

Ten tytuł według Jochera 8601 *b*. podany, widocznie jest tem samem, co druk poprzedni. Jeżeli istnieje dzieło z takim tytułem, to tylko sam tytuł jest odmieniony, ale druk tenże sam. Dla czego zaś miałby być edycyą czwartą czy

piątą nie wiadomo, bo prace Baroniusza i Łoniewskiego są inaczej obrobione, więc za edycye pierwotne nie mogą być uważane.

Siarcz. Obraz I 18. — Janoc. Nachr. I 42. — Jusz. Dyk. I s. 14.

— ob. Baronius Mart. — Łasiński Piotr (1701). — Wawrzecki Bogusław (Segregatus 1703).

Gorczyński Józef ob. Gruszecki St. (Puscizna 1747).

GORCZYŃSKI Kazimierz, kaznodzieja kościoła Zdzieszowskiego. Rawicz starożytny w nieuchronne śmiertelności zágarniony śieći, w szczęśliwey iednak wieczności, wolnośćią dárowány. Kazaniem przy pogrzebie Iaśnie Wielmożnego Jego Mśći Pana Piotra z Przeymy Przyiemskiego Kasztelana Szremskiego. W kośeiele Zdźieszowskim przy Borku obrazem cudownym Matki Bożey sławnym. Przez W. X. Kazimierza Gorczyńskiego Kaznodźieie kośćiołá Zdźieszowskiego, żałosnemu słuchaczowi wystawiony. Anno Dńi 1674. die 14. Januarii. W Krakowie w drukarni Woyciecha Goreckiego J. K. M. typogr. w 4ce, kart 14 nlb.

Na odwr. str. tytułu herb Łodzia; pod nim na pochwałę 6 w. pol. Dalej przypisał prozą Katarzynie ze Bnina Przyjemskiej, żonie zmarłego, X. Bartłomiej Korybski proboszcz Sw. Trójcy. Kazanie drukiem gockim, bez szczegółów genealogicznych. Kazanie jest z tekstu: Ursus insidians.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows.

GORCZYŃSKI Mathias. Promota persona Deus-Homo in celebri Academia Mariana Doctor factus, et in Congregatione Virginis Annuntiatae denuntiatus. Acclamante Mathia Gorczyński, in Collegio Posnaniensi Soc. Jesu eiusdem Congregationis Sodali Mariano. Anno promoti in hominem Dei 1661. Posnaniae. In officina viduae et haeredum Alberthi Reguli 1661. w 4ce, k. 6.

Dedyk.: Joanni Francisco Wolski Canon. Posnan.
Jocher 3561. Ossol.

Gorczinius Petrus (1546 † 18 Czerw. 1616) ob. Grotowski Joannes (1574) — Loaechius A. (Classis 1608).

Siarcz. Obraz I 145. — Muczkow. Statuta 214. 209. 226. — Łętows. Katal. II 261.

GORDAN Joannes Antoni. Gentilitia Siren, illustre antiquae Varsaviae decus, non incantans, sed inanimans mentes, dum ad Apollonis Cytheram suas temperat voces, concentu studiorum suauior Parthenopeae melodia, et vniuerso christiano orbi clarior elvcescens Oratione panegyrica è Rostris Collegii Regij Vladislauiani Scholarum Piarum ad initium studiorum ab eiusdem Instituti professore rhetorices pvblicata. Et nobilissimo ac spectabili eiusdem ciuitatis magistratui, proconsuli, aduocato, consulibus, archiscabino, scabinis viginti viris totam Communitatem repraesentantibus, debitae obseruantiae et grati animi ergo, nomine eiusdem Collegij per Joannem Antonium Gordan, Earundem Scholarum alumnum dedicata. Anno à decantata orbi pace 1679. Varsaviae, excudebat Carolus Schreiber. w 4ce, k. nlb. 11. (Brak końca).

Na odwrocie tytułu, pod herbem, ośmiowiersz. Gordan dedykuje swoją pracę następującym sposobem: Dav. Zappius Proconsul. Daniel Hennig. St. Falkowicz. Aug. Orleman. Seb. Szelert. Gas. Walter. Nic. Perrot. Th. Jurkiewicz. Joan. Czorm. Mich. Rychard. Andr. Knabel. — Oratio mówi: o szkołach w Warszawie, o dwuletniej przerwie nauk z powodu zarazy, o fundacyi Lubomirskich i Bisk. poznańs. etc.
Branic. — Dzików — Jagiell.

GORDON Antoni X. (ur. 1714). Kazanie na prymicyach J. Mci X. Wybranowskiego, kanonika chełmińskiego miane d. 10 grudnia 1753. w Kraśniku od X. Antoniego Gordona S. J.

Brown. Bibl pis. 189.

— Miłość dwóch braci w związku swoim nierozerwana z okazyi ślubu weselnego JW. Jmci P. z Konopeckich na Bąkowie, Rynkowie etc. Franciszka Czapskiego Podkomorzego Chełmińskiego z JW. Jey M. Panną z Radomickich, na Kościelcu y Działynie z hrab. Dorotą Działyńską Wojewodzianką Kaliską ku potomney wielkich imion oboyga sławie, Akt tu w uroczystości swoiey, zaświadczeniem życzliwych w powinszowaniu chęci pomnażająca, stara-

niem swego niegdyś professora Retoryki, a teraz imieniowi obowiązanego sługę, roku 1760. dnia 6 lutego w Poznaniu w drukarni J. K. M. Kollegium Soc. Jesu. w 4ce, k. nlb. 7, str. 75. Warsz. Uniw.

Gordon Franciscus ob. Chcianowski Krzysztof (1661) — Mucharski Petrus (Epopeia 1655) — Spelt Henr. (Hochzeit 1634).

Gordon Mikołaj ob. Mansy J. (Bellaria 1694) — Piskorski Sebast. (1696). — Sawicki Basilius (Ara Palladis 1696).

Gordon Thomas ob. Słowicki Lucas Stan. (Venatio 1669) — Zimorowicz Barthol. (Leopolis 1693).

Gordon Wojciech ob. Kadłubowski X. Michał (Mowa).

Gordonowna ob. Leszczyński (1659).

GORDONIO (de) Bernard. Siete libros de la practica del excelentis. medico Bernardo Gordonio, intitulado Lilio de medicina. Sevilla, Meynardo Ungut Aleman e Stanislao Polono. MCCCCXCV. (1495). Czartor.

Gordyjski Węzeł ob. Swiątkowski M. (1691).

Gorecka Anna ob. Gorecki Ignacy (W dzień imienin 1779).

Górecki Antonius ob. Camilia (1753).

Górecki Hieronim ob. Falęcki Krzysztof (1611) — Lipski Andreas (1648).

GORECKI Ignacy. W dzień imienin W. JPani Anny Goreckiey Skarbnikowy Nowogrodzkiey od nayżyczliwszego Ignacego Goreckiego Czes: Nur: Stryjence swojey ofiarowany wiersz. R. 1779. d. 26 Lipca. (Bez w. roku i miejs. druku). w 4ce, pół ark. — ob. Dowód (1779).

Górecki Joannes ob. Rubricella (1730).

Gorecki Jan Józef ob. Gliński Jak. (Capitalium 1674).

GORECKI Jan Wacław, Retoryki Audytor. Na gody małżeńskie Jakuba Wentouna Raycy Zamoyskiego z Katarzyną Zrubską Rayczyną Lubelską, wiersz weselny. Lublin, 1681. w 4ce, k. 4 nlb. (Druk goc.). Krasiń.

GORECKI Leonard. Leonhardi Gorecki Equitis Poloni, descriptio belli Iuoniae, Voiuodae Valachiae, quod anno M.D.LXXIIII, cum Selymo II Turcarum imperatore, gessit. Huic accessit Jo. Lasicii historia de ingressu Polonorū in Valachiam cum Bogdano et caede Turcarum. Francofvrti apud Andream Wechelium a. M.DLXXVIII. (1578). w 8ce, str. 156 i 1 karta nlb.

Przypisał Andrzej. Górce Kasztel. Międzyrzeckiemu, Scie Gnieźnieńskiemu i Wałeckiemu Leonard Gorecki eques polonus prozą łac. de dato: z Sanik 15 Paździer. 1577 r. Tu prosi Gorecki Górki aby mu dostarczył papierów do historyi wyprawy Gdańskiej i innych dzieje Polski opisujących „quibus ego habitis, et istud Gedanense bellum absolvam et historiam meam ad haec tempora, in quibus versamur pertraham". — Potem jest 8 wierszy łac. Kaspra Lindenera medyka i filozofa poznańskiego na pochwałę dzieła skreślonych. — Pismo Łasickiego poczyna się od 117 strony i ma tytuł: Historia de ingressu Polonorum in Valachiam cum Bohdano Voiwoda (cui successit Ivonia) et caede Turcarum ducibus Nicolao Mielecio et Nicolao Sieniawski A. MDLXXII. Przypis prozą Mik. Mieleckiemu Wdzie podolskiemu i Scie grodzieńskiemu (Grodensi), oraz Mik. Sieniawskiemu Scie stryjskiemu i Hetmanowi wojsk na Rusi, datowane: Barcini. Wspomina w niem, iż Mielecki podróżował do cudzych krajów z hrabią Tarnowskim i Stanisławem Łatalskim. Gorecki ciągnął dalej przerwane przez Łasickiego pismo. Opisał wedle Paprockiego Bartosza wojnę, którą toczył Iwonia nazwany Podkową 1574 r. z Selimem IIim Sułtanem. Iwonia był rodem Polak z Mazowsza, jak mowa jego po polsku do Kozaków miana dowodzi, w tej bowiem wojnie Kozacy pod dowództwem Swierczewskiego dzielnie mu pomagali — pisze Wiszniewski VIII. 70—1 i dodaje; Historya Goreckiego jest zajmującym tej wojny opisem. Ustęp o historyi Turków byłby za obszerny w historyi Iwoni, gdybyśmy nie wiedzieli, iż to całe dzieło jest tylko wyjątkiem z obszernej historyi narodu polskiego, którą Gorecki do śmierci Zygmunta Starego dociągnąwszy, aż do Stefana i jego panowanie skreślić zamyślał.

Drukarz na ostatniej karcie ostrzega, że błędne podanie niektórych imion własnych cudzoziemskich i osobliwsza składnia w łacinie są własnością samego autora, nie zaś winą drukarni. Jednocześnie drukarnia wydała i razem wypuściła Łasickiego Clades.

Wiszn. H. lit. VIII str. 70 i 1. — Wierzbowski I. N. 358. — Janoc. II. 105. — Chłęd. 15. — Bibliogr. hist. Finkla I. 418.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. —

— Toż:... w Pistoriusa Corpus historiae Polonicae, t. III (od str. 75—95). Basileae 1582. fol.

— Toż:... w Gvagnina Rerum Polonicar. tom III (str. 451 do 515). Francofurti 1584. w 8ce.

— Oratio Leonhardi Gorecki, equitis Poloni, qua Gdanenses admonentur, ut ab hoc bello nefario abstineant seseq; Stephano Regi vltro dedant. Vbi horrendae clades, vastitasq; Volvnicis, ac Podolicis, Regionibvs in Martio Anno Domini 1577. a Scythis illata commemoratvr, Rexq; Stephanvs admonetvr, ut posthabito hoc bello intestino contra Gedanenses, jvnctis viribvs svis pariter cvm vniversis Christianis, eos contra hanc tantam immanitatem Scytharum ac Tvrcarvm convertat. Jacta est alea. Posnaniae, Melchior Neringk a. D. 1577. w 4ce, kart 12.

— Toż:... w 8ce, kart 12 nlb. (po 35 wierszy na stronnicy).

Dedyk.: Petro Dunin Volscio episc. Płocen., Petro Zborovio Pal. Cr., Stan. Gorcano Pal. Posn., And. Opalinski Maresch., Joan. Chotkievicio Maresch., Andr. Gorcano Cast. Międzyrzec., Alb. Sendivogio Proregi Majoris Polon.

Na str. Aiv; Oratio Leonardi Gorecii equitis poloni. Quousqve tandem gedanenses, Diuina patientia abutimini? etc.

Na str. Ciij kończy mowę słowy: Néq. hisce successibus vestris victoriae, quam ex Gedanensibus reportastis, ellati, paulo in eo bello gerendo, oscitantiores sitis, ne illi negligentia vestra uisa, post ex vobis victoriā reportent, cladesq. suas vlciscantur. Id quod à tot populis praeclarissimis, Imperatoribusq. praestantissimis factum fuit. Qui ab initio in tot bellis, successibus, vsi, post ab hostibus oppressi, mirabilem tristissimūq. exitum habuēre. — Poczem: Mathiae Nadolii discipuli Gorecii proficiscentis in Italiam elegia: qua quaeq. auspicatissima ei, ... precatur ac valedicit. — Na ark. Cv b. kończy się elegia wyrazami: ... iam iam properare monemur· Accipere, & parili reddere voce. Vale.

Janocki powiada, iż Załuski daremnie poszukiwał tej oracyi.

Janociana II. 105. — Wierzbowski III. 2680.

Dzikow. — Gdańs. — Kórnik. — Krasińs. — Ossol. — Toruńs. — Wrocławs.

— Oratio Gedanensis secunda, eivsdem Leonhardi Gorecii, Equitis Pololoni (tak), Qua Victoriam ex eisdem, Potentissimo ac Serenissimo Domino Stephano Dei Gratia Regi Poloniae, reportatam, gratulatur. Praesepe consilium, sero poenitentia sequitur. Posnaniae Melchior Neringk excudebat A. D. 1578. w 4ce, kart 7.

Dedyk.: Andrzejowi z Gorki kasztel. Międzyrzeckiemu. Prócz mowy są tu: Conditiones propositae a Stephano Gedanensibus pacis.

Wierzbows. III 2645.

Gdańs. — Kórnik. — Ossol. — Toruń. — Zamojs.

— Oratio Leonhardi Gorecii, equitis poloni, de morte magnifici ac illustris viri, domini Jacobi Ostrorogi, praesidis posnaniensis. Excusa Francofordiae cis Oderam Anno M.D.LXVIII. (1568). B. wym. dr. w 4ce.

Jest tu i elegia tegoż Goreckiego.

Janoc. II 104. Dzików.

— Walachischen Kriegs oder Geschichten warhaffte Beschreibung, so Juonia der Landtvogt oder Waywoden, über die Walachey vom Türken dahingesetzt, unuersehens im Jar. MDLXXIIII wider den Türkischen Keyser Selym, damit er die Jochbaren Christen auss seiner Tyranney erlediget, von anfang glücklich geführet, nachmals aber durch sein vertrawten Mittgesellen Jeremiam Czarnavieczky schandtlich verrathen, vnnd von den Türcken jämmerlich getödtet. Dessgleichen, von der Polen Zug in die Walachey, als sie den Bogdan, des Juonie Vorfahr, widerumb vnderstunden einzusetzen, vnnd von der Türcken Niderlag, so sie in diesem Zug von Polen erlitten. Erstlich, durch die edlen Herrn Leonharten Gorecium, vnnd Johann Lasicium in latinischer Spraach beschrieben, jetz aber mit höchstem Fleisz teutscher Nation zu nutz, in das Teutsch gebracht: durch Nicolaum Höniger von Tauber Königshofen. Mit Röm.

Key. Mayestat. Gnad vnnd Freyheit. Getruckt zu Basel, durch Sebastian Henricpetri. (Na końcu drukarz powtórzony i dodane:) Im Jahr MDLXXVIII. (1578). w 4ce, k. nlb. 8, str. CCXVI. (Druk gocki, tytuł w części wybity czerwono).

Przypis tłumacza: dem edlen Georg Philipp von Hattstat ..... Basileae 31. Aug. 1578. Wierzbowski I N. 359. — Kertbeny Bibliogr. N. 897. Czartor. — Warsz. Uniw.

— ob. Beschreibung (1576) — Gwagnin Alex. (1584) — Łasicki (1578).

Gołębiows. O dziejop. 129. — Janociana II 114—6. — Wiszniew. Hist. lit. I 55. VII 497. VIII 64—5. 70—1. — Węgiers. Hist. eccles. Sl. 1652. s. 452. — Święcicki Hist. pam. I 73. — Encykl. Orgelbr. X 232. — Pistorius Collect. III 75—94. — Feyerabend 1584. — Bentk. H. lit. II 690—2. — Chłęd. Spis 15. — Braun Script. polon. 1739. s. 218.

Gorecki Maciej ob. Cernota Christophorus (1543).

Górecki Stanisław Sekretarz J. Kr. M. ob. Dubravius (1515).

Tomiciana I 41—45. 180—8.

Gorecki Walenty. Głos ze strony W. J. Pana .... podstarosty ptu Lidzkiego przeciwko WW. JPP. Antoniemu Skinderowi prezydującemu, Ignacemu sędziemu, Benedyktowi Kamińskiemu, pisarzowi ziem. ptu Lidzkiego urzędnikom, Michałowi Bogatkowi komornikowi Lidz. y Józ. Tubielowiczowi strażnikowi derpskiemu. (B. r. i dr.). fol. k. n. 4. Zielińsk.

— Głos odpowiedni od W. Goreckiego przeciwko Magistratowi Miasta J. K. Mci Wilna. B. m. i r. (Wilno, 1786). fol. sig. A—J_2. Jagiell.

— Produkt ze strony WJP. Goreckiego przeciwko Szlach. Magistratowi y Miastu Wilnowi (o gwałt przez zdemolowanie karczmy). Bez m. i r. (Wilno, 1786). fol. sig. A—K_2. Jagiell.

— ob. Replika (1790) — Wilno (Replika 1786).

GORECKI Wojciech (Albert) Joseph. Idea eruditae probitatis et probae eruditionis, Magnifici, Perillustris et admodum Reuerendi Domini D. M. Simonis Stanislai Makowski, Sacrae Theologiae Professoris, Collegae Maioris, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Canonici, Cathedralis in Arce Cracouiensi Concionatoris, S. R. M. Secretarij etc. Studijque Almae Universitatis Cracoviensis, Rectoris Generalis. Ad applausum votiuarum gratulationum, faustè recurrentis diei natalis: honori et nomini, eiusdem Magnifici, Perillustris, et Admodum Reuerendi Domini, D. in argumentum debitae venerationis, per Albertvm Josephvm Gorecki S. R. M. typographum et bibliopolam cracouiensem. Dicata anno Dni M.DC.LXXI. (1671). die 28. Octobris. fol. k. 6.

Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem Makowskiego. Dedykacya temuż. Obejmuje Elogium I—III wierszem nakamiennym.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Kunicki W. (Szlachcic 1674) — Lutomierski Georg. (Exercitationum 1680) — Woysznarowicz K. (Orator polit. 1677).

Gorecki, Gorense ob. Gora.

— **Goricius Lucas (Gorycki)** ob. Risinius Petrus (1523).

Gorinski Piotr (Statuta) ob. Goryński.

Goritius Simon ob. Gorycki Szym.

GÓRKI (z) Anna ob. Dawid (1540).

Górka Andrzej syn Andrzeja hr. (1584) ob. Andronicus T. (Ad optimates 1584) — Arysteas (1578) — Chrosceski Stanisław (1538) — Cuchler J. (Jona proph. 1551) — Hap Gaspar (Descriptio 1585) — Demostenes (Hegendorfinus Orationes 1535) — Gorecki Leon (Historia belli (1574) — Hegendorfinus C. (Encomium 1530) — Rej Mik. (Zwierciadło 1568) — Suchten Alexander (Vandalus 1547) — Summa nabożeństwa i powinowatstwa (1573).

Pamiętn. Sandomirs. 1830. II 367—75. — Swięcki Hist. Pam. I. 73. — Niemcewicz Zbiór pamiętn. I. 39. 241. — Niemcew. Panow. Zygm. III. I 12—257. — Siarcz. Obraz I. 147. — Raczyńs. Wspomn. Wielkop. I 352—3. — Hubert w Encykl. Orgelbr. X. 244—6.

Gorka Lucas (Grabia z Górki) ob. Albinus G. — Basilius Mag. (Home-

lia 1534) — Breviarium vladisl. (1542) — Chroscesius St. (1570) — Cochlaeus Jan (1584) — Cosminensis (Hexasticha 1531) — Dawid (Lubelczyk: Psałterz 1558) — Hegendorphinus Christophorus (Encomium 1530) — Lublinus Valentinus (1554) — Montanus Joa. Baptista (1554) — Niemojewski Jak. (Epithal. 1555) — Piesne chwał bożskych (1561) — Polidanus Valentinus (1540) — Plutarch (Rivander P. de educandis 1564) — Rej Mik. (Zwierciadło 1568) — Roterodamus Erasmus (1558) — Trepka Ostaphi (Książki 1557).

Hubert w Encykl. Orgelbr. X. 244—7. — Święcki Hist. pam. I. 73. — Rzepnicki Vitae praes. II. 55—7. — Starowols. Monum. 404—5. 473. — Dzieje dobroczynn. 1820. s. 365—6. — Górski St. Pamiętn. relig. mor. VI. 482. — Pamiętn. Warsz. 1819. T. XIII 171—8. — Encykl. Orgelb. X 241—4.

GORKA Ludwik S. J. (1656 † 28 Lut. 1702). Wieczerza Panska albo Nabożeństwo do Nayśw. Sakramentu. 1697. B. w. m.

Jocher 6855. — Brown. Bibliot. 181. — Sommervogel. III. 1616.

— Toż:... albo Nabożeństwo do Nayświętszego Sakramentu w Dzień Kommunij y innych czasow służace a do druku podane R. P. 1701. W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego. J. K. M. J. M. X. Biskupa Krak. Xięcia Siewierskiego Ordynar. Typogr. 1701. w 12ce, str. 68, k. 1. Ossol.

— Toż:... w dzień kommunii y innych czasów służące. A teraz do druku podane r. 1704. Z dozwoleniem starszych. W drukarni kollegium Lwowskiego S. Jesu 1704. w 12ce, str. 93.

Autor podsnaczony: L. G. S. J.

— Toż:... y inszych czasów służące. Z dozwoleniem starszych przedrukowane R. 1717. w Sandomierzu, w drukarni kolegium Soc. Jesu. w 12ce, str. 72. Czartor.

— Toż:... służace. Z dozwoleniem starszych przedrukowane. R. P. 1744. w Lublinie, w drukarni Soc. Jesu. w 12ce, str. 83.

Dedyk.: S. S. Aniołom stróżom. Czartor.

— Toż:... czasow służące. w Lwowie z dozwoleniem starszych, w Drukarni Jana Szlichtyna J. K. M. typogr. 1755. w 12ce, str. 96. Warsz. Uniw.

— Toż:... służące, a do druku podane z dozwoleniem Starszych. W Poznaniu, w drukarni Col. Soc. Jesu R. 1768. w 12ce, str. 95. Warsz. Uniw.

Górka Stanisław X. ob. Andronicus Tranquillus (Ad optimates 1584) — Arysteas (1578) — Bilski (1588) — Consensus (1587) — De la Roche (Sadeel 1583) — Faunteus L. A. (de ecclesia 1584) — Gilowski P. (Postylle 1583) — Gosławski Franc. (1578) — Powodowski Hieronim (Porozumienie 1585) — Prażmowski Andrzej (1585) — Rej Mik. (Zwierciadło 1568) — Sadeel A. (Assertiones 1583) — Seckernnitz Jan (Psalmi 1554) — Synod. Zgodne rozumienie zopolne (1570) — Żarnowca (z) Grzeg. (Postylla 1582).

Siarcz. Obraz I 145. — Niemcew. Pamięt. II 73—122. I 168. — Rozmait. nauk. 1829. N. 2. str. 48. — Raczyńs. Wspomn. WPols. I 358. — Święcki Histor. Pam. I 78. — Encykl. Orgelb. X 248—51.

(Górka Łubieńska). Cuda N. Panny Maryi Consolationis.... in Villa Górka Łubieńska. Poznań, Akad. 1757.

Za druk zapłac. 42 złote.

— Toż:... Poznań Akad. 1758.

Za druk ark. 10. zapłacono 60 złot.

— ob. Ganowicz A. (Łaski 1760) — Lipiewicz A (Chwała Maryi 1767).

GORKOWSKI Andrzej. Compendium Legationis Jaśnie Wielmożnego Jmći Páná Stanisłáwá Małáchowskiego, Woiewody Poznáńskiego, od Naiaśnieyszego Królá Jmći y Stánow Rzeczypospolitey Polskiey, ad tractandam pacem z Portą Ottomáńską Deputowánego Kommissárzá, Plenipotentá, posłá extraordynáryinego Wielkiego; Łukowskiego, Krzeczeskiego etc. Stárosty. Zebráne przez Jmći Páná Andrzeiá Gorkowskiego przybránego tey Legacyi Sekretarzá. (1699). Bez osobn. tytułu. fol. kart nlb. 31. (ark. sign. Q_1).

Opisany tu pokój zawarty za mediacyą Wilhelma III Króla Ang. w Syrmii pod Karłowicami die 26. Januarii 1699. Zwołanie Rady Senatorskiej. List grafa a Phnar generalnego w Wiedniu Posst Magistra rekomendujący listy na pocztach polskie. Propozycye polskie. Trudności pocztowe, pismo posłów Cesarskich. Listy Ang. II i Stan. Saszuki. Traktat. Pisma Wojewody Małachowskiego.

Niesiec. II 271. (mylnie Goszkowski) — Załuski Bibl. hist. 132.

Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz. — Warsz. Uniw.

— Relacya poselstwa J. W. Jmci Pana Stanisława Małachowskiego, Woiewody poznańskiego do Traktatu karłowickiego, oraz rożnych komisyi po tym traktacie nastąpionych, ku ciekawości y pożytkowi Obywatelow powtórnie, z niektóremi z rękopism Przydatkami do druku podane. w Warszawie, 1778. w Drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey u XX. Schol. Piarum. folio, str. 131 i k. nlb. 4.

W przedmowie powiedziano: Już powtórnie wychodzi z pod prasy drukarskiej ta książka. Pierwszego wydania dzieło tak rzadkie widzieć się daje, że Najjaśń. Pan mając wzgląd na jego ważność, kazał go przedrukować.

Akad. — Branic. — Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Relacya Stanisława Małachowskiego Woiewody Poznańskiego z odbytego przezeń Poselstwa extraordynaryinego do Porty Ottomańskiey względem zawartego z Nią za pośrednictwem Dworów Europeyskich w Syrmii pod Karłowicami w Roku 1690. wieczystego Pokoiu, oraz różnych Kommissyy po tym Traktacie nastąpionych, zebrana przez Andrze: Górkowskiego tey Legacyi Sekretarza. w Warszawie 1788. folio.

Taki tytuł podaje Katalog księgarski XX. Pijarów. — Być może, iż odnowiono kartę tytułową.

— ob. Gorkowski Jakub Simon (Hyperion 1717) — Kommissarze (1697).

Święcki Histor. Pam. I 79. — Niesiec. II 271.

GORKOWSKI Cherubin X. Pretendent niebieskiey korony Jáko znáczny Pan w chrześciańskie cnoty sprawiedliwy, A jáko wysokiego urodzenia y obszerney substancyi dziedzic od wszystkich do siebie honorów pretendowany Jaśnie Wielmożny Jan Jałmużnik Błażey Krasiński, Przasnyski, Nowomieyski itd. Starosta, ná Krasnym, Węgrowie y Dobromilu Hrabia, osobliwszą szczodrobliwością wszystkich sierot y ubogich dobrodziey, przy solennym trzydniowym ciała swoiego pogrzebie w kościele Krasińskim, podczas Oktawy Wniebo-Wstąpienia Pańskiego, na ulżenie serdecznych żalów, na przykład w potomne wieki żyiącym, kazaniem X. Cherubina Gorkowskiego zakonu S. O. Franciszka prowincyi pruskiey OO. Reformatów natenczas w Konwencie Toruńskim na Podgórzu S. T. Lektora. Licznie zgromadzonemu y poważnemu słuchaczowi ogłoszony. Roku od pożądanego całemu národowi Ludzkíemu, przez grzech pierworodny umárłemu, przyiścia ná świat Nieba y Ziemi Króla 1752. Dnia 15 Maja. w Warszawie w drukarni J. K. Mści y Rzpltey in Collegio XX. Schol. Piarum. folio, kart 13 nlb. i 64 stron.

Na odwr. stronie tyt. herb Korwin. Autor przypisał prośą fundatorom Krasińskim. Samo kazanie dostarcza nie wiele szczegółów do rodziny zmarłego. Przed dedykacyą jest kartka wierszy na herb. Dedykacya ma kart 10, a w niej nieco szczegółów genealogicznych. Poczem 1 karta Censur z datami r. 1756 i 1757. Są one zatem i datą druku. Kazanie jest z tekstu: Dominus virtutum.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Sława godnego imienia, heroicznych w oyczyźnie zasług y przykładnego cnotami życia, nieśmiertelna po śmierci JW. J. M. P. Chryzostoma Zboży Rodojewskiego kasztelana Inowłocławskiego, podgorskiego konwentu OO. Reformatów apostolskiego syndyka z Boskiego zrządzenia, w nagrodę sprawiedliwą znaczney straty nieoszacowanego senatora, na ukoienie serdecznych żalów, na publiczny wiekom potomnym przykład, na zaszczyt skolligowanych prześwietnych domów szczęśliwie żyć poczynaiąca przy solennym pogrzebie w kościele pomienionych OO. Reformatów ną Podgórzu prowincyi pruskiey

kazaniem X. Cherubina Gorkowskiego zakonu S. O. Franciszka Reformatów natenczas S. T. Lektora, a teraz teyże prowincyi definitora ogłoszona r. 1752 d. 28 Marca. folio, kart nlb. 45.

Na odwr. tytułu herby Rodojewskich, a pod niemi 8 czterowierszów pol. Autor przypisał prozą Rafałowi Stefanowi Zboży Rodojewskiemu Chorążemu Inowłocławskiemu. W kazaniu są ciekawe szczegóły do rodziny Rodojewskich i spokrewnionych z niemi familii.

Ossol. — Warsz. Uniw.

GORKOWSKI Jakub Szymon z Górek. Hyperion ab angulo in caelo academico D. Ioannes Cantius Confessor in Universitate Cracoviensi S. Theologiae Doctor et professor, Regni Poloniae Patronvs, admirandâ vitae sanctitate, virtutum excellentia, Miraculorum gloria refulgens annuo solennitatis suae recurrente die, in Cathedrali Posnan. Basilica, Illustrissimo Peraugusti ejusdem Basilicae Capituli consessui et numerosissimae Illustriss. hospitum praesentiae officiosâ de rostris panegyri a M. Jacobo Simone de Gorki Gorkowski, philosophiae in Almá Universitate Cracoviensi Doctore, in Academia Posnaniensi protunc Scholae pòéseos professore, demonstratvs Anno 1717. die 24. Octobris. Typis Collegij Posnan. Soc. Jesu. folio, kart 7 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Gorkowskich na blasze ryty z literami C. C., pod nim 6wierszy łac. podpisał Teofil Mejer Stud. poetyki w Akad. poznańskiej. Przypisał prozą Jędrzejowi Gorkowskiemu Stolnikowi płockiemu swemu stryjowi. — Mowa łacińska miana w doroczną uroczystość S. Jana Kantego w Katedrze poznańskiej. Oratio zaczyna się od wyrazów: Principem Planetarum.

Jagiell. — Krasińs. — Zamojs. — Warsz. Uniw.

— ob. Brzyski A. A. (Penu 1714).

Gorlewski Samuel ob. Stadnicki Stan. (Planctus 1619) — Zamojski Jan (Planctus 1619).

GORLICKI Victorinus. Quaestio philosophica de Unitate analogiae publice ad defendendum proposita. A M. Victorino Gorlicki, in magna D. Jagellonis Aulâ lectorio ĐD. Theolog. Permissu magnifici Dñi Rectoris. Anno Domini 1649. Die [dop. 28] Manu [popraw. Martij]. Crac: Valerianus Piątkowski impressit. w 4ce, kart nlb. 6.

Dedyk.: Joanni Cantio Doct. S. Theol. Patrono Poloniae. Jagiell.

Górnicki Bartłomiej ob. Penetoxenion (1602).

GÓRNICKI Łukasz (1528 † 1602). Daemon Socratis albo rozmowa złodzieia z czartem. [Bez wyr. m. dr.] 1624. w 4ce, ark. 5.

Czart daje naukę moralną złodziejowi, który w więzieniu osądzony, zwątpiwszy o sobie, prosił czarta, aby go od kary wybawił i dopomógł ujść z więzienia. Czart tak mocno peroruje, iż złodziej zgodził się raczej na tym świecie odebrać karę, niż ją cierpieć na drugim.

Friese (Ł. Gornicki) k. C_3.

— Toż:... albo rozmowa złodzieja z Czartem, Łukasza Gornickiego Starosty Tykocińskiego teraz świeżo w druk podana z poprawą. w Roku Pańskim 1626. [Bez wyr. m.] w 4ce, ark. 5.

Ossol.

— Droga do zupełney wolności. Łukasza Gornickiego Starosty Tykocińskiego y Wasilkowskiego, po śmierci, przez syna jego, Xiędza Łukasza Gornickiego, Dziekana Warmienskiego, Kanonika Wielenskiego, Sekretarza Swietey Pamieci Króla Jego Mci Zygmunta trzeciego. do druku podana. Cum Gratia & Privilegio: S. R. M. Pol. et Svec. Speciali. W Elbiągu, w drukarniey Achacego Korelle, Roku Pańskiego 1650. w 4ce, kart nlb. 32.

Syn Górnickiego dedykuje Król. Janowi Kazimierzowi. — Podczaszyń. i Malte Brun 1830. mylnie mają rok 1590.

Branic. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Dworzanin Łukaszá Gornickiego Polski. Jest rozkazánie listowne Krolá Jego Miłośći, áby żaden mimo Máciejá Wirzbiętę tych książek do lat dziesiąći nie drukował, áni indziey drukowánych w páństhwie Jego Królewskiey M. przedawał. A ktho sie nád roskazánie Krolewskie tego poważy, then księgi thákowe co ich kolwiek będzie miał, stráći wszytki, y nád to dziesięć grzywien złotá winy zápłáći. (Na

końcu:) W Krákowie drukował Máciey Wirzbiętá, Krolá Jego Miłośći Typograph. Roku od wcielenia Syná Bożego 1566. w 4ce, kart nlb. 275 (ark. sign. Mm_3). [Druk gocki].

Dedyk.: Zygmuntowi Augustowi z Tykocina dnia 18 Lipca 1565. Na końcu tarcza z cyfrą M. W. pod drzewem laurowym. — Ossoliń. III przyp. s. 233. ma datę druku 1565.

Jestto naśladowanie dzieła włoskiego przez Balt. Castellio (Castiglione) pod tytułem: J Cortegiano. Castellio urodz. 1478 † 1529. O tem powiada sam Gornicki w przedmowie.

Krasicki Zbiór wiad. II 155. twierdzi, że autor włoski zwał się Ficinus Marsilius florentczyk. Ficinus urodzony 19 Octob. 1433. umarł 1499. Pisał De institutione principis.

Wierzbowski I 274.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Gnieźnieńs. kapit. — Jagiell. — Ossol. — Płockie Semin. — Uniw. lwows. — Warszaws. Uniw.

— Dworzanin polski, Łvkasza Gornickiego. Teraz nowo przedrukowány, Cum Gratia & Priuilegio S. R. M. W Krakowie. W drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká, Typográphá J. K. M. Roku P 1639. w 4ce, k. 7. str. 428.

Z przedmową do Zygm. Augusta, jak w poprzedniej edycyi.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czetwert. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Płockie Semin. — Przeźdz. — Raczyńs. — Uniw. lwow. — Wileńs. Zbór — Zielińs.

— Rozmow o Dworzaninie napisanych przez JMć Pana Łukasza Gornickiego, Starostę Tykocińskiego y Wasiłkowskiego. Częsc pierwsza. W Warszawie w drukarni J. K. M. y Rpltey XX. Schol: Piarum M.DCCLXI. [Na drugiej karcie w niektórych egzemplarzach, drugi tytuł:] Dworzanin polski czyli rozmowy dwie pierwsze o Dworzaninie przez Łukasza Górnickiego starostę Tykocińskiego y Wasiłkows. pisane, teraz zaś nowo przedrukowane w Warszawie. w druk. J. K. M. i Rpltey X. X. Scholarum Piarum, 1761. w 4ce, Część I kart 8 i str. 224. Część II tamże M.DCCLXII. (1762). w 4ce, k. 2 nlb. i str. 178 (lecz po str. 174 znaczone są str. 159. 160. 161. 162).

W przypisaniu Władysł. Psarskiemu Chorąż. Pancernej Chor. pod herbem Jastrzębiec podpis: A. Prokopowicz. Data: w Warszawie 1761. Tu w odezwie do czytelnika wspomina ostatnie wydanie tego dzieła w Krakowie r. 1639. Różni się to wydanie od poprzedzających, iż zamiast podziału na książki, jest podział na Rozmowy. Gdzieniegdzie są przypiski wydawcy. W drugiej części jest wyliczenie pism Gornickiego i pochwała Józ. J. Załuskiego jako nakładcy Rozmowy Włocha.

Styczyń. w Dzien. Wil. 1818. s. 91.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Dźieie w Koronie Polskiey. Z przytoczeniem niektorych postronnych rzeczy: od Roku 1538. áż do Roku 1572. Przez J. M. P. Łukasza Gornickiego, Tykoćiń: y Waśiłkowskie° Stárostę spisáne. A teraz nowo wydáne, przez J. M. X. Łvkasza Gornickiego, Kánoniká Wileńskie°, Warminskie°, J. K. M. Sekretarzá. W Krak: W Drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká Typográphá J. K. M. Roku P. 1637. w 4ce, kart nlb. 4, str. 192.

Przypis Władysławowi IV królowi w Fraumborku 10 Maja 1637. — Hoppius Schediasma 26 mylnie ma rok 1634. — Bentkowski H. lit. widocznie omyłką druku podaje edycyą pierwszą 1657, bo Załuski już r. 1750. pisze o edycyi z r. 1637.

Friese Journal 1763. s. 196. 207.

Branic. — Chrept. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. uniw. — Wileńs. ewang.

— Dzieie w Koronie Polskiey za Zygmunta I. y Zygmunta II. Augusta, aż do śmierci Jego, z przytoczeniem niektorych postronnych Rzeczy od roku 1538. aż do roku 1572. przez JMCI Pána Łukasza Gornickiego Tykocińskiego y Waśiłkowskiego Starostę spisane, a teraz nowo wydane przez J. Z. R. K. W Warszawie w Drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum MDCCL (1750). w 4ce, 1 ark. nlb., str. 196.

Na odwrocie tytułu herb Załuskich. Przedmowę pisał Józ. Załuski editor. W niej powiada, iż egzemplarze tak rzadkiemi były, iż je przepisywano. Na przedruk dał pieniądze Marszałek Bieliński i za jego też insinuacyą podał w druk Rozmowy o wolności, i w druku korrekty przypilnował. Te Rozmowy sobie był przywłaszczył And. Szuski. Wymienia sześć

dzieł Gornickiego. Daemona ma tylko z datą 1626 r.
Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Przeźdz. — Uniw. lwows.

— Dzieie w koronie polskiey za Zygmunta I. y Zygmunta Augusta, aż do śmierci iego, z przytoczeniem niektórych postronnych ciekawośći od roku 1538. aż do roku 1572. Przez Łukasza Gornickiego. Tykocińskiego y Wasiłkowskiego Starostę. Spisane na żądanie wielu, za staraniem Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Franciszka Bielińskiego Marszałka Wielkiego koronnego temi czasy powtornie przedrukowane. Z przydatkiem Pretensyi y Interessow Polski do postronnych Potencyi y tych do Polski. W Warszawie. W drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Coll: XX. Scholarum Piarum. MDCCLIV. (1754). w 4ce, k. 4, str. 237.

Od str. 175 nowy tytuł: Pretensye y interessa Polski do postronnych potencyi, y tych do Polski, z xiążki francuzkiey Jana Rousseta pod tytułem: Interets presens de puysances de l'Europe, w Hadze 1736 wydaney, przetłumaczone. Przy str. 209 dodana folio: Genealogia familij Kettlerowskiej. W tej edycyi nie ma domieszczonej przemowy J. Załuskiego.
Bentk. I 642.
Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Raczyńs. — Ossol. — Wileńs.

— Nowy karakter Polski 1594. ob. Kochanowski Jan.

— Raczył Łvkasza Gornickiego. (Winieta). W Krákowie, W Drukárni Łázárzowéy, Roku Páńskiégo, 1598. w 4ce, z tyt. k. nlb. 4. (Druk tekstu kursywa).

Jest to niby skarga rozumu zdrowego (rozumney mowy, jak się wyraża Gornicki) przeciw częstemu niedorzecznie używanemu wyrazowi: Raczył, n. p. Jego Miłość raczył zasnąć, raczył wstać i t. p. Pilińskiuskutecznił doskonałe facsimile z egzemplarza Czartoryskich.
Wierzbows. I 657.
Czartor. — Jagiell. (facs.) — Warsz. Uniw. (facs.).

— Rozmowa Polaka z Włochem O wolnościach y prawach Polskich. (Bez wyr. miejs. i r.) w 4ce, str. 102. Sign. N_3).

Ten tytuł podaje R. Loewenfeld w T. III Górnickiego Dzieł 1886. na str. 9. — Biblioteka Jagiell. ma egzemplarz bez tytułu, zaś Ossolińskich z tytułem. Atoli J. Załuski wydając Dzieje w Koronie 1750. w Przemowie na k. 1, str. 2 wyraża się: „Andrzej Szuski przywłaszczył był sobie tę Xiążkę y pod tytułem: Włoch albo dyalog wydał w 4ce, w Krakowie 1587. str. 181. z dydykacyą Xciu Ostrogskiemu. Braun str. 116. wspomina tę xiążkę Anonyme, ani Gornickiego ani Szuskiego (Plagiarij) imię przywodząc". — Jan Gornicki i Łukasz Gornicki drukując roku 1616: Rozmowę o Elekcyi, powiadają, że ich ojciec napisał był to dzieło i dał pod rozsądek Mik. Kar. Radziwiłła, Jana Zamoyskiego, Marka Sobieskiego, Eust. Wołowicza, Piotra Niesiołowskiego i Hier. Wołowicza. Ci, chwaląc, radzili nie drukować dzieła, snadź bali się reform. Za ich radą przeleżał rękopis siła lat i byłby leżał, gdyby go był w tych dniach jeden szlachcic z Przemyskiej ziemi za swój wydrukować nie kazał i Ad. Kons. Xciu Ostrogskiemu nie posłał. Synowie pisali ten protest w Głowie w Augusti 1616, zatem plagiat Suskiego mógł tego roku być dokonany. — Mimo tego świadectwa, Trębicki, polegając na świadectwie Załuskiego, mniema w Bibl. Warsz. (1843. III 92), że gdy edycyą z r. 1587 przytacza także Friese, Braun, Niesiecki, jest jej prawdopodobieństwo, tylko, że synowie o druku dzieła ojca mogli nie wiedzieć (?) — Krasicki Ign. w Zbiorze wiadomości II 516. przytacza: Piotr Suski pisarz Grodzki, Przemyślski, jest w druku jego dzieło: Rozmowa Polaka z Włochem 1606 r. — Niesiecki IV 241, pod Suskim Piotrem posłem r. 1589 na Sejm, przytacza jego edycyą z r. 1616 Cracov. („ale to zda mi się, praca Ł. Gornickiego"). Dodajmy, iż Braun nie twierdzi, że druk jest z r. 1587, lecz że pisany „anno 1587 scriptus est et typis expressus".
Zatem, jak widać, wiadomości co do daty tego druku, są nie dość pewne i sprzeczne.
Dresdeńs. król. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw. — Wileńs. ewangel.

— Włoch. To iest trzech dni rozmowa na Elekcyi Krola Zygmunta III, o teyże Elekcyi, o wolności, prawie, obyczaiach, y o innych rzeczach temu przyległych Polaka z Włochem. w 4ce, kart 84.

Katalog Bibl. Krasińskich podaje: w 4ce, k. 4. i str. 181. Ossol.

— Rozmowa o Elekciey, o Wolności, o Prawie, y Obyczaiach Polskich.

Pod czas Electiey K. J. M. Zygmunta III czyniona. Łukasza Gornickiego niegdy Tykocińskiego, Wasilkowskiego Starosty. Teraz nowo wydana przez potomki Jego Łukasza Garnickiego za pobudką umknienia tytułu y własności authora prawdziwego. W Krakowie, u Dziedziców Jacoba Siebeneychera R. Pańs. 1616. w 4ce, arkuszy 20 (k. 79).

Dedyk.: Adamowi Konstantemu książęciu Ostrogskiemu hrabi na Tarnowie Panu dziedz. na Jarosławiu. Podpis: w Głowie 20 Aug. 1616. Jan Górnicki, Łukasz Górnicki.

Także bywa podawane: w 4ce, kart nlb. 75, czyli arkuszy A—Uj.

Branic. — Chreptow. — Drohob. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Rozmowa o elekcyi, o wolności, o prawie, y obyczajach polskich. Podczas elekcyi Krola Jego Mći Zygmunta III czyniona. Pisana przez Łukasza Gornickiego, niegdy Tykocińskiego y Wasilkowskiego Starosty (sic). Teraz nowo wydana y w stylu Staro-Polskim nieco poprawiona, przez J. Z. R. K. W Warszawie w Drukarni J. K. Mći y Rzeczypłtey w Collegium XX. Scholarum Piarum. Bez wyr. roku. (1750). w 4ce, kart nlb. 88 (ark. A—X_4).

Wydał J. Załuski, zapewne jednocześnie z edycyą Dziejów w Koronie. Kat. Racz (III. 55) podaje jako datę wyjścia rok 1725. Chodyński zaś podaje rok 1755. Friese w Gorniki Unterredung na karcie C_1. zna trzy tylko edycye: Kraków 1587. 1616 i Warszawa 1750 (Załuskiego); więc data 1750 r. jest stanowczo pewna

Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Wileńs. — Zielińs.

— Clarissimi viri Lucae Gornickij, rerum polonicarum scriptoris Actio adversus Demetrium et pro Demetrio, latine versa et in usum juventutis utriusque linguae et eloquentiae studiosae, utroque stylo edita anno salutis MDCCLXXXVIII. Sławnego męża Łukasza Gornickiego dziejopisa polskiego sprawa przeciw Dymitrowi y za Dymitrem po łacinie przełożona a ku pożytkowi młodzi obojey mowy y wymowy uczącey się, obu ięzykow kształtem wydana roku panskiego 1788. [Od str. 101 nowy tytuł:] Summi viri Joannis Caroli Chodkiewicz, ducis exercituum regni Poloniae et M. D. L. adversus Osmanum, Turcarum imperatorem, oratio ad ordines militares in castris ad Chocimum positis habita ..... a quibusdem academicis vilnensibus latinitate donata et stylo utroque edita. Anno MDCCLXXXVIII. Wielkiego męża Jana Karola Chodkiewicza Hetmana woysk koronnych y litewskich, przeciw Osmanowi Sułtanowi mowa do rycerstwa w obozie pod Chocimem miana .... od niektórych akademików wileńskich po łacinie przełożona y obu ięzyków kształtem wydana. Roku 1788. Bez wymienienia miejsca. (Wilno). w 4ce, k. nlb. 10 i stron 114. (Druk w dwie kolumny).

Z dedykacyi wydawcy X. Kazim. Rogowskiego braciom Ignacemu i Ireneuszowi Chreptowiczom Podkanclerzycom, widno że mowy te tłumaczyli starsi ich bracia na łacińskie. Jeden z nich Adam Rotmistrz jazdy narodowej wyjechał za granicę a drugi za młodu zmarł. Po dedykacyi idą listy Mich. Fr. Karpowicza prałata i Kazim. Naruszewicza, chwalące przekład Adama i Aleks. Chreptowiczów. Po listach idzie odezwa do młodzieży o przekładaniu na łacinę. — Rzecz przeciw Dymitrowi idzie od str. 1—56, a od str. 57 Rzecz za Dymitrem.

Dzienn. Wileńs. 1821. II 231.

Chreptow. — Jagiell. — Kijows. — Wileńs.

— Unterredung von der Wahl, Freyheit, Gesetzen und Sitten der Pohlen ... ins Deutsche übersetzet von C. J. F(riese). Breslau und Leipzig, J. J. Korn, 1753. w 8ce, k. nlb. 20, str. 256 i Register kart 8 nlb.

W egzempl. Bibl. Jag. widocznie nie dostaje tytułu, w braku którego dodrukowano później od ręki niezgrabnemi czcionkami: Schrift von Jochann (sic) und Lucas Gornicki. Vorrede ma kart 4 nlb. W niej wychwala tłumacz edycye Polaków w 16 stóleciu. Mówi o pierwszych drukach greckich w Krakowie. Od karty 65 idzie: Leben des Autoris, kart 5. Trębicki datę tej edycyi oznacza na r. 1752.

Jagiell. — Raczyńs.

— Unterredung von der Wahl, Freyheit, Gesetzen und Sitten der Pohlen; zur Zeit der Wahl Sigismund des Dritten verfertiget; und ohnlängst nach verbesserter alten pohlnischen Schreib-

art aufs neue herausgegeben durch J. Z. R. K. Nunmehro aber wegen der darinnen vorkommenden Merkwürdigkeiten ins Deutche übersetzet und mit vielen nützlichen Anmerkungen, auch dem Leben des Auctoris versehen, von Christian Gottlieb Friesen. Zweyte, verbesserte, mit vielen neuen Anmerkungen, auch dem Leben des Weltberühmten Johann Zamoyski vermehrte Auflage. Breslau und Leipzig. Verlegts Johann Jacob Korn, 1762. w 8ce, kart nlb. 40, str. 264 i Register kart 8.

Dedykacya: Dem Peter Nicolaus Reichsfreyhern von Gartenberg S. Königl. Maj. in Pohlen .... Berghauptmann. Datow.: Warschau 14. Septemb. 1761.
Maciej. Piśmienn. 469.
Branic. -- Chreptow. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossoll.

— ob. Broscius Jan (1628) — Januszowski Jan (Nowy Karakter 1594) — Kretzmer Eust. (Oratio 1646) — Łukomski Jędrzej (1628) — Opaliński Łukasz (Polonia 1628) — Seneka Lucyusz Anneusz (Troas 1589. O dobrodziejstwach 1593. 1772).

Słowo Warszaw. 1882. N. 261—2. (według B. Czarnika) — Niesiec. II. 265. 267. — Brückner Bibl. Warsz. 1893. IV. 421—3 oraz w Archiv. f. slav. Ph. VIII. — Juszyński Dykc. — Chodynicki 165 — Tarnowski Stan. Przegląd pols. 1868. T. 1 i 2. oraz Pisarze polit. II. — Bentk. H. lit. I. 641—7. — Bandt. H. dr. kr. pol. II. 349—50. I. 80. — Braun De Script. 1739. s. 104—5. 116. — Journal litter. 1754. — Friese w Unterredung (obacz wyżej). — Gołębiow. O dziejop. 115. — Siarcz. Obraz. I. 147. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 543. VII. 82. 311. 419—20. VIII 111. -- Czartor. A. O pismach pols. 119. 160. — Gałęzow. Zbiór pis. pols. 1829. I przedm. — Słowacki Euzeb. Pisma II. 203. III. — Tańska Rozrywki 1825. III. — Witwicki Wieczory pielgrz. I. 299—300. — Dzienn. Wileńs. 1818. II. 91. 1821. II. 233. — Kondrat. Wędrówki po m. okol. 1854. s. 193. — Maciejows. Piśm. pols. I. 456—482. Tom dodatk. 159—169. — Swięcki Hist. pam. I. 73—4. — Trębicki w Bibl. Warsz. 1843. T. XI. s. 77—108. — Mostowski Wybór pis. pols. 1804. — Pamiętn. Warsz. 1802. T. VIII. 374—5. — Mecherz. Hist. wymowy I. 473—483. — Smoleński Ign. w Przegl. Nauk. 1848. N. 4. — Gazeta polska 1862. N. 105. — Przeździec. w Bibl. Warsz. 1862. T. 2, s. 100—8. — Paprocki Herby rycers. 414. — Starowolski Hecatontas 68. N. XX. — Załus. Progr. liter. 1743. s. 34. — Kochanowski Jan Elegia XIII. księgi 3ciej. — Krasicki Zbiór wiadom. II. 155. — Styczyński w Dzienn. Wileń. 1818. II. 91—9. — Podczaszyńs. Tableau de la Pologne, par Malte Brun 1830. — W. A. Maciejow. w Bibl. Warsz. 1850. T. 38. s. 1—17. oraz 1852. II; 1862. II. — Encykl. Orgelbr. X. s. 252—5. XX. s. 159. — Chmielowski Piotr w T. I wydania Dzieł. Warszawa 1886. — Löwenfeld Rafał: Leben u. Werke. Breslau 1884 i Warsz. 1884. — Ptaszycki w Bibl. Warsz. 1886. — Gloger w Bibl. Warsz. 1889. I. — Windakiewicz w Bibl. Warsz. 1887. — Bruchnalski w Kwart. hist. 1887. — Czarnik w Przewod. nauk. 1882 i w Kwart. hist. 1887, 1888, 1889. — Wejnert w Bibl. Warsz. 1875. IV. — Bibliogr. hist. Finkla I. 418. — Bibliografia polska II. 63.

Górniccy ob. Arnoldus Nic. (Refutatio 1646).

GÓRNICKI Łukasz syn († 15 lipca 1651) ob. Barclajus Jan (Paraenesis 1628) — Górnicki L. (Droga 1650) — Meibohm Fr. (Meta vita 1651).

Siarcz. Obraz I 149. — Maciej. Piśm. III 129. — Wiszniew. Hist. lit. IX 134. — Eichhorn Zeitschrift f. Ermland. III 326. — Niesiec. II 266.

Górnictwo ob. Carosi Joh. Phil. (Reisen durch poln. Provinzen 1781) — Mieroszewski Jan (1792).

Górnicy, opera w iednym akcie przetłómaczona, y na thatrum Warszawskim reprezentowana. Muzyka iest Pana Umlauf. W Warszawie 1779. Nakładem y drukiem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 47.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

Górnicze roboty ob. Starożytności (O) kopalni (1791).

GORNIŃSKI Cyprian. Oratio in S. Eliam Ducem Carmelitarum Reũndo Patri in Christo Patri Alberto Bernardo Maliński Lectori Sac. Theol. ac Priori Conventus Posnaniensis Ordin. Carmelitarum Maecenati mihi colendissimo Fratris Cypryani Gorniński Nouitij Ordinis Carmelitarum. Posnaniae, Typis

Joannis Wolrab. Anno Domini 1623. w 4ce, kart 5.

Jocher 5264. Ossol.

GORNY X. Honorat. Arka pociechy albo Godzinki o Pocieszeniu Nayświętszey Panny Maryey wszytkim wiernym, osobliwie w Bractwie Paska Rzemiennego, Zakonu braci Eremitow Augustyna S. pod tytułem Pocieszenia N. M. P. będącym. Z pozwoleniem Starszych przez W. O. Honorata Gornego, Doktora Pisma S. tegoż Zakonu do druku podana. W Krakowie, w Drukarni Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. ord. Typog. Anno Domini 1695. w 24ce, kart nlb. 17. (Druk gocki). Ossol.

— Toż:... Kraków 1702. w 24ce.

— Toż:... Eremitów Augustyna S. pocieszenia P. Maryi będącym przez W. O. Honorata Gornego doktora Pisma S. tegoż zakonu wydana, a teraz świeżo z summaryuszem Odpustów, pomienionemu bractwu służących przedrukowana w Krakowie 1702. znowu we Lwowie w drukarni brackiey SSS. Troycy 1745. w 12ce, kart 37 nlb. (ark. C_5). Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... przez W. O. Honorata Górnego wydana a teraz świeżo z Summaryuszem odpustów przedrukowana. Berdyczów, w Druk. Fortecy Nayśw. Maryi Panny 1761. w 8ce, str. liczb. 89. Krasińs.

— Toż:... Berdyczów, w Drukarni Fortecy N. P. Maryi 1782. w 8ce, str. liczb. 128. Krasińs.

— Toż:... Panny Maryi wszystkim wiernym, osobliwie w Bractwie Paska rzemiennego zakonu braci Eremitów Augustyna śgo Pocieszenia Panny Maryi będącym wydana, a teraz świeżo z sumaryuszem odpustów pomienionemu Bractwu służących przedrukowana w Warszawie. W drukarni Nadworney J. K. Mci y Prześ. Kom. Eduk. Narod. R. 1793. w 16ce, str. 144. z ryciną. Czartor. — Warsz. Uniw.

— Toż:... w Krakowie 1796.

Może tu omyłka co do daty: raczej będzie z r. 1797. Jocher brał z katalogu księgarskiego.
Jocher 6975.

— Toż:... w Bractwie Paska rzemiennego, Zakonu Braci Eremitów Augustyna Swiętego Pocieszenia Panny Maryi będącym wydana, a teraz świeżo z Summaryuszem odpustów pomienionemu Bractwu służących przedrukowana. W Krakowie, w Drukarni M. Dziedzickiego 1797. w 12ce, str. 191 i k. 3.

Porówn: Casumenus Jul. (O zacności 1618). Ossol.

Gorowska Katarzyna ob. Hulewicz And. (Zbiór 1788).

Górowski Alexander Benedictus ob. Stawski Antoni (Alea monasterii 1727).

Górowski Raphael ob. Lipski Jan.

GORRICIO de Novara Gaspar. Contemplaciones del rosario. Sevilla, Meinardo Ungut y Stanislao Polono. 1497. Czartor.

(Górska Barbara). W dzień Slubowin W. J. Pana Ignacego Chorążego Wiłkomirskiego z J. W. Barbarą Gorską Kasztelanką Zmudzką. Wiersz imieniem Colleg. Wiłkomirskiego Sch. Piarum R. 1777. fol. $^1/_2$ ark.

Górski ob. Kierski Jan (Olympia honoris 1737) — Sapieha Jan (Odpowiedź 1735).

GÓRSKI Adamus a Gory. Propositiones naturalis philosophiae ex Aristotelis de physico auditu libris. Calissii ex officina Alberti Gedelii Anno Dni 1625. w 4ce, kart 29 nlb.

Dedyk.: Balt. Miaskowski Episc. Margaritensi, Suffrag. Vladislaviensi. — Na odwrocie tytułu herb biskupa. — Od ark. G_2. wiersze pisali: Alex. Nieborowski, Paul. Janiszewski, Joan. Jedlecki. Książka wydana wytwornie. Stronnice obramowane wzorzystemi listwami. Autor rozstrzyga rzecz przez Positio I do XX. Jagiell.

— ob. Rector (Benevolis lectoribus 1615).

GÓRSKI Adam Nałęcz starosta Wiekszniawski. Skarga do Króla y skonfederowanych Stanów o nieprawne przybranie Chorąztwa Powiatowego przez Ignacego Przeciszewskiego Woyskiego X. Żmudzk. y pokrzywdzenie w oznaczeniu podatków (1790). fol. ark. 2. Warsz. Uniw.

(Gorski Adam). Zaświadczenie Kancellaryi Ekonomicznej Komissyi Skar. Rzplitey dane na żądanie JW. Jmci Pana Adama Gorskiego, że żadnych dóbr JW. Ign. Przeciszewskiego przy rewizyi protokołów ofiar dziesiątego grosza Xięstwa Żmudzkiego zapisanych niema. (Dat. w Grodnie 1790). w Lutym 26 dn. folio, 1 kartka.

Krasiń.

— ob. Actum (1776).

Górski Albert ob. Vadingus (Annales 1732).

GÓRSKI Antoni Stanisław. Argumentum in forma debitae gratitudinis festivo cytharae applausu dum plurimum patrocinante favore illustrissimi, excellentissimi et reverendissimi Domini D. Joannis Felicis in Szaniawy Szaniawski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Chełmensis, Abbatis Wąchocensis Almae Universitatis Zamoscensis faventissimi cancellarii, post serium examen artium liberalium magisterii et philosophiae doctoratus licentiam conferret perillustris, clarissimus et admodum reverendus Dominus D. M. Mathias Pawłowicz S. Theologiae doctor, juris canonici professor, insignis collegiatae Zamoscensis scholasticus, praepositus Tarnogrodensis, curatus Radziecinensis, almae Universitatis ejusdem aestimatissimus procancellarius, eidem ac clarissimis Dominis examinatoribus submisso cultu a me Antonio Stanislao Gorski secundae laureae candidato secuturis aetatibus prolatum. Anno quo InstrVxIt CLare DeVs argVMenta saLVtIs die .. mensis ... Typis Universitatis Zamoscensis (1723). folio, 7 k. nlb.

Przypisał Simeonowi Zachariaszowi Stetkiewiczowi proboszczowi ormiań. w Zamościu. (Zdaje się że data w układzie jest mylna, powinien być r. 1733). Są tu wiersze Józefa i Antoniego Godowskich, oraz Bened. Maciejowicza.

— Laurea litteraria Sarianae Palladis in arena inter festivas accrescentis Josephi ferias exercuens in qua post peractas rigidi examinis labores, dum per illustrem clarissimum ac admodum reverendum Dominum D. M. Jacobum Chrostkiewicz philosophiae doctorem, physices ordinarium actualem S. Theologiae professorem in capella B. Joannis Cantii Doctorali, Colleg. Zamoscensis praebendarium, Seminarii Zamoscensis regentem pronunciaret pro hac gratitudinis ergo sub liliato nomine perillustris, clarissimi ac admodum Reverendi Domini D. M. Josephi Kozierowski, philosophiae doctoris, S. Theologiae actualis professoris, scholastici Ołycensis, praepositi Krupensis patroni ac benefactoris colendissimi corde devoto ac humili penna divinissimo laurearum praesidi B. Joanni Cantio et clarissimis dominis examinatoribus grates refudi Antonius Górski ejusdem laureae candidatus Anno D. 1732. folio, 3 ark.

Na odwr. str. tytułu herb Kozierowskich; pod nim serye wierszy, jedną stanowi czworowiersz, a drugą dwuwiersze. Przypis Józefowi Kozierowskiemu. Oda na cześć S. Jana Kantego. Podziękowanie wierszem professorom egzaminatorom: Walentemu Paczoskiemu, Jakubowi Chrostkiewiczowi i Józefowi Gołuchowskiemu. Na końcu: za pozwoleniem Aleksandra Pilszeckiego Rektora Uniw. Zamojskiego. W liście do Józ. Załuskiego Refer. podpisuje się Gorski.

— ob. Amlerski Jakób (1739) — Bitkowski Jerzy (Manipul. philos. 1741) — Iwański Nicolaus (Argumentum virtutis 1744) — Kochanowski Melch. (Dos laureata 1741) — Ryduski (Cytaris 1744).

Leipzig. Zeitungen von Gelehr. Sach. auf 1749. str. 211. — Janoc. Lexicon II 75. — Łukaszew. Hist. szkół II 113—4.

Górski Erazm ob. Wereszczyński Józef (Kazania 1587. Adhortatio 1587).

Górski Feliks ob. Lancicius Joan. (Feliciano Jarocki 1596).

Górski Franciszek X. ob. Górski Józef Franciszek.

GÓRSKI Hyacynt. Hymeneusz zaręczonych affektów ... Woyciechowi na Lubrańcu Dąbskiemu z księżną Adel. Cecylią Radziwiłłową. Toruń 1701. folio. Zbór ewang. wileń.

— Nadzieja Nestorowego roku Xiężnie Adel. Cec. Radziwiłłowey. Toruń 1701. fol. Zbór ewang. wileń.

GÓRSKI Jakób Sztemberg Szeliga (1525 † d. 17 Czerwca 1585). Jacobi Gorscii Animadversio sive Crusius. In Theologos VVirtembergenses, sua Acta & scripta apud Patriarcham Constantinopolitanum iactantes, et Stanislai Socolovii operam in aedenda Ecclesiae Orientalis Censura calumniantes. Opvscvlvm hoc tempore variis haeresibus, sectisque miserè dissecto lectu pernecessarium. [Winieta z napisem: Benedices coronae anni benignitatis tuae. Psal. 64]. Coloniae. Apud Maternum Cholinum. Anno M.D.LXXXVI (1586). w 8ce, k. nlb. 4, str. 346.

Przypis Mik. Firlejowi Kasztel. Bielskiemu w maju 1585. Nadpis stronnie: Jacobi Gorscii Crusius. Po praefatio idzie: In Simposion Tubingensium Andreae Schonaei Glogoviensis Epigramma.
Wierzbows. I 490. — Jocher 9535. — Friese Beytr. II T. 2. s. 187. — Wiszniews. T. VIII. 287.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Poznańs. towarz. Przyj. Nauk — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Annotationes in M. T. Ciceronis Divinationem in C. Verrem: E Jacobi Gorscii Praelectionibus, et aliorum Commentariis. Ab Alberto Seprcio in Academia Cracoviensi Professore Colecta. [Winietka]. Cracoviae Ex officina Mathiae Garuolinij A. D. MDLXXXV. (1585). w 8ce, k. nlb. 96.

Na odwrocie tyt. herb Batorych z napisem do koła: Andreas Bathoreus S. R. E. Cardi. Praep. Miecho: generalis, i sześciowiersz podp.: Stan. Dobrin. — Na karcie nast. po jednej i po drugiej stronie dwanaście i sześć wierszy, podp.: M. Sebast. Pilzn.; dalej dedykacya Alb. Seprcij do tegoż kardynała, datowana z koll. mniejszego 9 lut. 1585. (5½ kart). — Na k. ostat. verso: Stan. Thar. cant. opp. ad stud juvent. (6 wier.).
Jocher 393. za Bantkiem I 292. ma tę edycyę, ale z datą 1575 (sign. A—Lvii) i z dedyk. do Andrz. Batorego. — Jest to chyba omyłka w dacie, bo Batory panuje od r. 1576, a zatem przedtem i Andrzej nie był w Polsce znany.
Natomiast Wierzbows. I 485 opisuje egzemplarz z dedyk. Stef. Batoremu.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Apologia D. Jacobi Gorscii, pro Academia Cracoviensi, publice in renunciandis nouis Magistris dicta: Anno Do. M.D.LXXXI. (1581) Die 11. MEnsis Martij. Unà cum PAraenesi ad Professores eiusdem Academiae Cracouiensis. Cracoviae In officina Lazari. Anno Domini M.D.LXXXI. w 8ce, k. nlb. 23 (ark. Fiij).

Dedykacyą do Stanisława Karnkowskiego Arcyb. Gniezn. podpisał: Ex officina nostra typographica 1581, Joannes Lazari Janussonius. Znak wodny papieru: W kole herb Habdank na tarczy, nad którą pastorał i infuła. — Od k. 7 idzie: Apologia. Od karty 16: Paraenesis ad Professores in academia cracovien. in renunciandis nouis Magistris dicta eodem anno.
Jocher 1277. — Wierzbows. I 397.
Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. Warsz. Uniw.

— Commentariorum artis dialecticae libri Decem. Lipsiae in officina Voegeliana (1563). w 8ce, str. 1015 i k. 8.

Przypis Andrzejowi Przecławskiemu, dziekanowi poznańsk, datowany w Krakowie r. 1563 w Lutym. Dołączone epigrammata Jana Biedrzyckiego (Bedricius) i przedmowa Melchiora Pudłowskiego (na str. 27). Są tu i greckie wiersze. Od str. 33 dopiero zaczyna się wykład dyalektyki.
Bent. I 670. oraz Wiszn. IX 459 mają wydanie krakowskie u Siebeneychera (choć bez wym. druk.), z tegoż roku i także 1015 stron, ale nie podają biblioteki, w której to wydanie widzieli. — Wierzbowski I 726.
Akad. — Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Dispvtationis dè periodis, contra se a Benedicto Herbesto, (si Dijs placet) Neapolitano, editae, Refvtatio. Anno Domini. 1562. B. m. i dr. w 8ce, k. nlb. 8 i 88 (ark. nlb. Y_{III}).

Na odwr. tytułu herb Filipa Padniewskiego, do którego jest na kar. nast. dedykacya. Na końcu: Epigrammata discipulorum Jacobi Gorscii in refutationem contra B. Herbestum, mianowicie: L. Goślickiego. Martini Podoski. Pauli Goslicki. Andr. Jakimowski. Joan. Jakimowski. Nicol. Vichorowski. Joann. Gorski (nepos). Alb. Popławski. Stan. Przasnisnensis i Schola J. Gorski ad Philippum Padnevium Episc.
Wierzbows. II 1562. — Wiszniews. VI 153.
Branic. — Dzików — Jagiell. — Kórnik — Krasiń. — Moszyń. — Ossol. — Petersb. — Warsz. Uniw. — Zamojs.

— Epistola de Oratione. Aurelii Lippi Brandolini Judicium. Cracoviae Kal. Junii 1661 (czy 1561?).

Obacz: Jani Nicii Erithraei Pinacotheca etc. Vol. 2. str. 148; oraz Brandoliniego Lett. B. nr. 66.
Ciampi Bibliogr.

— Elogium Philippi Callimachi Exper ....

Obacz Braudoliniegó: Lett B. nr. 55. str. 87. Oratio in Synodo Episcop.
Ciampi Bibliogr.

— De figvris, tvm Grammaticis, tum Rhetoricis. Libri quinque, nunc recens aediti. [Pod tem winieta drukarska podłużna; dokoła napis: Concordia res parvae crescunt. W środku ptaszki na skale i w powietrzu]. Cracoviae in officina typographica Matthaei Siebeneycher M.D.L.X. (1560). w 8ce, 18 kart nlb., dzieła 430 str., spisów i Errata 4 karty nlb.

Na odwr. str. tytułu herb Gryf; na karcie 2ej 10 wierszy łac. z podpisem: A. Vedrogovius, na pochwałę tegoż herbu Jana Łowczowskiego Opata Tynieckiego, i znowu 6 wierszy łac. Grzegorza Macera na pochwałę tegoż herbu; na następnych 10 kartach przypis proszą łac. temuż X. Janowi Łowczowskiemu Opatowi Tynieckiemu, szczodremu mecenasowi, podpisany przez J. Górskiego. Poczem następuje krótka przemowa do uczącej się młodzieży. Dalej idą pochwały różnych na cześć dzieła Górskiego napisane i tak: Grzegorza Macera, wierszy łac. 42. Macieja Lwowianina 12 wier. łac. Walentego Witkoviusa z Kęt 16 wier. łac. Jana Wisnaeusa 6 wier. łac. Macieja Plocensis 10 w. łac. Benedykta Herbesta 4 wier. łac. Walentego Rosariusa (Rożanka) 12 wier. łac. Łukasza Skarżyńskiego 6 wier. łac. Alberta Vedrogowiusa do kandydatów wymowy 22 wier. łac. — Prócz tego Oda safického tegoż do X. Jakuba Górskiego 20 wier. łac., i tegoż Hendecassilabus do Jakuba Górskiego 18 w. łacińskich.
Wierzbowski I 201. — Wiszn. VI 147.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— De generibvs dicendi liber, adolescenti dicendi studioso opus — vtile & necessarium. [Winietka z napisem: Concordia res parvae crescunt]. Craccoviae apud Mattheum Siebeneycher. Anno M.D.LIX. (1559). w 8ce, kart 15 i 64. (ark. nlb. L_8).

Na odwr. str. tyt. 6 wierszy łac. Petri Roysii Maurei do Filipa Padniewskiego podkanclerzego kor.; na 10 następnych kartach przemowa Jakóba Górskiego do Filipa Padniewskiego dziekana Krakow. i podkanclerzego kor. podpisana z Kollegium mniejszego VI Cal. Maij A. 1559; dalej krótka przemowa do młodzieży; poczem następują wiersze różnych na pochwałę dzieła i tak: Piotra Rojziusza Maurea 16 w. łac. Stanisława Warszewickiego 8 w. łac. Wojciecha Wędrogowskiego 10 w. łac. Vinglerusa Apolla Wrocławczyka 6 w. łac. Macieja Plocensis 6 w. łac. Benedykta Herbesta 4 w. łac., Hendecasyllabus Macieja Lwowianina 36 w. łac. Caspara Pridmana Głogowianina 6 w. greckich i 6 w. łac. Marcina Gliciniusa z Pilzna 10 w. łac. Jędrzeja Gostiniusa 2 w. łac. i Jędrzeja Trzecieskiego do uczącej się młodzieży 22 wiersze łac. — Na końcu: Mart. Palingenii versus contra obtrectatores.
Wierzbows. I 186. — Wiszn. VI 147.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. —

— Index errorum aliquot, ex innumeris stultitiis, blasphemiis, et impietatibus, Thalmudici operis collectus. Ex secundo libro bibliothecae Sanctae Sixti Senensis extractus. Cracoviae Lazarus Andreae excudebat. 1569. w 4ce, 3 ark. (z tłómaczeniem polskiem).

Przypis: Pawłowi Wadianowi, synowi Hektora, obywatelowi krak. siestrzanowi kardynała Hozyusza.
Jocher 9890. Czartor.

— Orationes gratvlatoriae apud Sereniss: Regem Poloniae Stephanvm Batoreum, diuersis temporibus habitę, quatuor. His adiuncta est in Calce quinta, ad Illustrissimum et Magnificum, D. Joannem Zamoscium, Cancellarium Regni &c. Cracoviae, Anno Domini: M.D.LXXXII. (Na końcu:) Cracoviae in officina Lazari. Anno Domini. M.D.LXXXII. (1582). w 4ce, k. nlb. 32 (ark. sign. H_3). [Tekst kursywą].

Dedyk.: Ad Serenissimum Regem Poloniae Stephanum Batoreum, in quatuor orationes gratulatorias, apud eundem ipsum Regem victorem et triumphatorem habitas, Jac. Gorscii praefatio. Oratio V idzie od ark. H: Ad J. Zamoscium e bello Moscovitico reuertentem et possessionem praefecturę Cracovien. cernentem.
Wierzbows. II 1572.
Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Petersb. — Toruńs. — Wrocławs.

— De periodis atqve nvmeris oratorijs libri duo Jacobi Gorski. Avtores

e quibvs haec doctrina decerpta est: M. Cicero M. Fabius Quintilianus Joannes Sturmius Jacobus Strebaeus M. Antonius Maioragius. Cracoviae Ex officina Matthei Siebeneicher. Anno: M.D.LVIII. (1558). w 8ce, k. nlb. 11. i kart 40 (ark. Giiij) (Druk kurs.).

Przyp. Myszkowskiemu scholast. krak. — Na odwrocie tytułu wiersz in Stemma P. Miskowski. Po dedykacyi idą wiersze: Caleographus juventuti. Stan. Warszewicki. Andreas Gostinius ad juventutem. Mathias Posen. Ad bonae indolis juvenes. Dalej 1 str. Errata.

Wiszn. VI 146.

Borkows. Jerzy — Czapski — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Szembek — Toruń. — Zamojs.

— Toż:... oratoriis libri duo Jacobi Gorscii. Secunda editio. Cracoviae Ex officina Matthei Siebeneicher Anno Domini M.D.LXXV. (1575). w 8ce, k. nlb. 96 (ark. Tiiij).

Na odwr. tytułu herb Jana Chodkiewicza kasszt. wileńs. z sześciowierszem Joan. Vie. Wydawca Jan Wielogórski kollega mniejszy dedykuje Janowi Chodkiewiczowi (kart 8). Dalej idzie Praefatio J. Gorski ad Petrum Miscovium Cracoviae Calendis. Od karty Kij: Liber II. Od karty Tiij idą wiersze: In libros J. Gorski Joannis Vielogorscii Epigramma. Fragmentum ex eiusdem Ecloga de Periodo.

Wierzbowski III 2608 (ma kart. 76). — Wiszniews. VI 167.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Praelectionum plocensium liber primus, siue de baptismo recens natorum. Si quid dictum imprudenter & praeter sanctae Ecclesiae Romanae consuetudinem sit, pro non dicto habeatur [Tu winieta z napisem:] Benedices coronae anni benignitatis tuae. Psal. 64. Coloniae apud Maternum Cholinum. M.D.LXXII. (1572). Cum gratia et priuileg. Caes. Maiest. w 8ce, s. 206. (przez omyłkę strony podano 105. 106).

Dedyk.: Piotrowi Myszkowskiemu biskup. płock. Plocciae 11 Octob. 1571. Nadpis nad stronnicami: De baptis. parvvi. — Rzecz zwrócona przeciw Stankarowi i Aryanom.

Wierzbows. I 319. — Jocher 2909. — Wiszniews. II. lit. IX 55.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Uniw. lwow.

— Toż:... liber secvndus, siue de mediatore. [Winieta]. Coloniae, apud Maternum Cholinum M.D.LXXX. (1580). Cum gratia et priuileg. Caes. Maiest. w 8ce, k. nlb. 18 i str. od 3—222.

Przypis Zygmuntowi Augustowi.

Jocher 2909 (ma dedykacyę do Stefana Batorego). — Wierzb. I 383 (z dedyk. Batoremu). — Wiszniews. IX 55 (ma mylnie: Cracoviae, Lazar).

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Liber Tertivs, sive de Pastore. Cui in calce, oratio Stanislai Socolovii De uestitu Haereticorum, et fructu Haereseon, adiecta est: vnà cum documentis, Parochis, & omnibus in munere ecclesiastico versantibus necessarijs. Cracoviae cura & impensis Reuerendiss: Do: Sta: Carn: Cuiauieñ Episcopi. In Officina LAzari excussus. M.D.LXXX. (1580). w 8ce, k. nlb. 179. (ark. 22½ sign. A—Y_2). [Druk kursywą].

Dedykacyi kart 9: Stanisł. Karnkowskiemu bisk. kujawskiemu. Przedmowa datowana: w Krakowie, Wrzesień 1579. De pastore lib. I—III idzie do karty 131 (Qij). Dalej: De vestitu haereticorum et fructu haereseon (do karty 168). Kończą: Dokumenta pro instructione pastorum.

Wierzbows. I 384 (ma kart 180). — Wiszn. IX 55. — Jocher 2909.

Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. Dzikow. — Jagiell.

— Toż:... Liber Quartus. De vsv legitimo Sacrosancti Eucharistiae Sacramenti sub altera specie. Sive Reprehensio erroris eorum, qui Ecclesiam Romanam eo nomine accusant, quòd communionem sub specie panis tantum populo dari antiquitùs solitam, approbauerit & retineat. [Tu winieta z napisem: Benedices... etc.]. Coloniae, apud Maternum Cholinum. M.D.LXXXII. (1582). Cum gratia et priuilegio Caes. Maiest. w 8ce, str. 237.

Przypis: Królowej Annie Jagiellonce (do str. 46).

Wierzbowski I 411. — Wiszn. IX. 55. — Joch. 2909.

Czartor. — Dzikows. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Liber quintus. Sive De lapsu & restauratione, instificationeq;

hominis. Opus nouum, solidum & elegans, in quo quàm falsò & impiè aduersarij in iustificationis materia hallucinentur, clarè demonstratur. [Tu winieta z napisem: Benedices ... etc.]. Coloniae apud Maternum Cholinum anno M.D.LXXXIII. (1583). Cum gratia & Priuileg. Caesar. Maiest. w 8ce, kart 19 nlb. i str. 592.

Przedmowa na 14 kartach do Piotra Dunina bisk. płock.

Wierzbowski I 432. — Starowol. Hecat. (Praelectiones Cracovienses Leopolienses). — Joch. 2909. — Wiszn. IX. 56.

Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Praemvnitio adversvs insanvm Dogma Christiani Francken, Deum vnum in substantia, trinum in personis blasphemantem. et Christum Mediatorem Dei patris et hominum explodentem. Cvm praefatione ad Reverendiss. D. Andream Patricium Nidecki, Episcopum Venden. nominatum. [Tu winieta Obelisk]. Cracoviae. Anno Domini: D.M.LXXXIIII. (1584). [Bez wym. drukarni, ale druk Łazarza]. w 4ce, kart 16 nlb.

Przemowa do Nideckiego ma kart 2. Tu pisze, że niemiec Francken w mieście Chmielniku swoje szkodliwe praktyki odbywał. W odezwie: Lectori, mówi: że Francken homo vagus ex omnibus Europae regionibus ejectus, edidit Cracoviae in tremendam Trinitatem librum blasphemum, cui libro copiosius respondimus, quae refutatio quoniam longior est nec posset absque magna mea impensa hic imprimi, in Germaniam typis excudendam eam misi. Quem librum quoniam non tam cito ad nos rediturum vidimus, summam ejus controversiae et doctrinae, in tabulam coniecimus. — Po tej przemowie idzie: Epigramma pro J. Gorscii Apologia, podp. Andreas Eumorphus Glogouien. (t. j. A. Schonaeus). — Od k. C_3 idzie: Tabula doctrinae blasphemae Christiani Francken (w 60 punktach).

Wiszn. IX 56. — Jocher 3747.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell.

— Rada pańska (1597) ob. Furius Ceriola.

Wedle uwag Czermaka w przedmowie do przedruku tego dziełka (Bibl. pis. pols. Nr. 22), Górski znacznie zmienił i o drugie tyle rozszerzył pracę Cerioli.

— Pro tremenda et veneranda Trinitate, adversvs quendam Apostatam Francken, falsò appellatum Christianum, Apologeticus, siue Anti-christianus. Sanctae Ecclesiae Romanae iudicium esto, in qua, & pro qua militamus. [Winieta z napisem: Benedices ... etc.]. Coloniae apud Maternum Cholinum. Anno M.D.LXXXV. (1585). Cum gratia et priuileg. Caesar. Maiest. w 8ce, kart 32, str. 414.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej jest epigramma: Pro reverendi et disertiss. viri Jacobi Gorscii apologia. (18 wier.) z podpisem: Andreas Eumorphus Glogoviensis (t. j. Andreas Schonaeus). — Dedyk.: Ad Sereniss. Regem Poloniae etc. Stephanum Batoreum, Jacobi Gorscii in suum Apologeticum paraenethica praefatio. Dat. Crac. 1584. d. 11 Augusti. — Dedykacya ma 18 kart. Poczem idzie: Tabula doctrinae blasphemae Ch. Francken, która jest dosłownem powtórzeniem broszury Praemunitio. Ma ona kart 13, a nadpis nad stronnicami: Epistola ad lectorem, Tabula doctrinae Francken.

Wierzbowski I 474. — Jocher 3648 a. b. (ma pod b. mylnie edycyę 1570 r. czerpaną z Niesieckiego i Chodynickiego).

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— ob. Andronicus Tranquillus (Admonitio (ad St. Gorka 1584) — Callimachus Philippus (Oratio 1584) — Furius Ceriola Fryd. (Rada pańska 1597) — Goetzius (1785) — Herbest B. (Periodicae, Aequus judex) — Hosius Stanislaus (1562) — Krzyżanowski (Wyznanie Orzech). — Maciejowski Samuel (1561) — Myszkowski Piotr (Oratio 1574) — Orationes (1561) — Orzechowski Stanisław (1562. Listy 1561. Fricius. Fidelis Subditus, praef. ad St. Bathory) — Pudłowski M. (Oratio 1562, epistola ad Pudlovium) — Sadoletus Jacobus (Elegantissimae orationes 1561) — Seprcius Albertus (Annotationes 1575. 1585) — Siradiensis Laurentius (Dissertatio 1563) — Sokołowski Stan. (Opera omnia $159^1/_8$. Ad Wirtembergensium 1584) — Szymonowicz Szymon (Naenia funebris 1586) — Victorius Petrus (Epistola 1565).

Bentk. Hist. lit. I 668—73. — Sołtyk. Monum. Cath. Crac. 103. — Prusscz Forte-

ca 1787. str. 218. z r. 1662. str. 181. — Chodynicki 168. — Jaroński O filoz. III 63. — Wiszniews. Hist. lit. VI 80. 127. 173—7. 151—8. 172. VIII 287. IX 55—7. — Waszkiew. Rys logiki 1831 s. 114. — Jocher Bibliogr. I str. VIII. — Grabows. Amb. Kraków 1830 str. 99. — Jankowski Rys logiki 201—2. — Dziekoński Hist. retor. 8—10. — Maciejow. Piśm. III 402—3. — Pamiętn. Warsz. 1819. XIV str. 49—58. — Bohomolec Fran. Żywot Tarnows. 1773. str. LIV—LX. — Ciampi Bibliogr. I 138—9. — Łętowski Katalog III 1—15. — Mecherzyńs. Hist. Wymowy II 603. 636—9. — Encykl. Orgelbr. X 274—9. — Czacki O litew. praw. II 271. — Sołtykowicz O stanie Akad. 300—326. — Kaz. Morawski w Życiu J. Nideckiego oraz w Enc. wychow. — Wiktor Czermak w przedruku Górskiego Rada pańska 1892. str. I—XIV.

GÓRSKI Jakub (II). kanon. krak. (1585 † 4 Marca 1652). Qvaestio de erroribvs visionis, a Magistro Jacobo Gorscio, in Academia Cracuieñ: publicè ad disputandum proposita Anno M.D.C.XXI. Die Martij. Permissu Magnifici Dñi Rectoris. Cracouiae, apud haeredes Jacobi Siebeneycher. Anno Domini 1621. w 4ce, kart 4 nlb.

Na odwrocie tytułu dwuwiersz pod herbem. Dedyk.: Francisco Zajerski J. U. D. luceoriensi brestensi praeposito, Pultoviensi decano, Sandomirien. Archidiac, et Judici causarum curiae Martini Szyszkowski Episcopi Crac. — Na końcu: Sub auspiciis Jacobi Turoboyski Univers. Crac. Rectoris. Żebraws. Bibliogr. matem. 252.

Jagiell. — Przeździec.

— Questio de foro clerici: Quam praesidente Clarissimo & Consultissimo viro D. Andrea Petricovio I. V. D. & Professore Ordinario. M. Jacobus Gorski, I. V. B. Nouorum Jurium Professor, Collega DD. Jurisconsultorum, pro Licentiatura in utroque Jure obtinenda, publicè, ad Disputandum proponet, Lectorio DD. Jurisperitorum. Anno 1629. Die 28. Martij Hora 7 ante meridiem. Permissu Magnifici D. Rectoris. Cracoviae, Typis Matthiae Andreouiensis (1629). w 4ce, ark. 1.

Dedykacya: Andreae Łukomski Canon. Crac. Na odwrocie tyt. herb i czterowiersz.

Jocher 7312. Jagiell.

— Quaestio de Alienatione rei emphytevticae. Qvam Praesidente Clarissimo et Excellentiss. D. Joanne Crosnero Philosoph. & I. V. Doctore ac Professore publico. M. Jacobus Gorski I. V. Professor, Collega DD. Jurisconsultorum, pro Licentiatura in utroq; Jure obtinenda publicè ad disputandum proponet, Lectorio DD. Jurisperitorum, Anno. D. 1629 (15) Die Febr. Hora 7 ante Merid. Permissu Magnifici D. Rectoris. Crac: Typis Matthiae Andreouiensis. (1629). w 4ce, k. nlb. 4.

Na odwrocie tytułu pod herbem ośmiowiersz Jak. Vitelliusa. Dedyk.: Erasmo Kretkowski Cantori Vladislav. Canon. Cracov. Wiszniew. H. lit. IX. 829, (omyłką ma datę 1612).

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Quaestio de precio in contractv emptionis & venditionis: quam praesidente Clarissimo Domino Joanne Crosnero, Philosophiae et J. U. D. Iustinianeo Professore M. Jacobus Gorski contvbernii Iurisperitorum Senior ad Disputandum proponet. In Collegio DD. Jurisperitorum Die 25. Junij. Hora 6 in medio Hor: Anno Domini M.DC.XXIV. Cracoviae, Ex officina typographica Francisci Cesarij. w 4ce, kart 4.

Na odwrocie tytułu, pod herbem, ośmiowiersz Jak. Vitelliusa. Dedykacya Joanni Trach Gniński Episcopo Ennensi.

Band. H. dr. kr. 454. Jagiell.

— Quaestio de vi et effectu Praescriptionis. Quam Praesidente Clarissimo Dño Joanne Crosnero Phil: & I. V. D. ac Profess. facultatis Juridicae Decano. M. Jacobus Gorski Nouorum Jurium Professor, dum publicè I. V. Baccalaureus renuntiabitur, ad disputandum proponet. Die (Septembr. 4.) Hora (7) ante merid. Lect. DD. Jurisperit. Cracoviae Ex officina Typogr: Matthiae Andreouiensis. Anno Dñi, 1626. w 4ce, kart 4 nlb.

Dedyk.: Sigism. Branicki de Rusca Canon. Cracov. Praeposito Ruscensi. — Na odwrocie tytułu pod herbem sześciowiersz.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Crosnerus J. (Quaestio 1620) — Cynerski Joannes (1641) — Januszowic B. (Quaestio 1634) — Jurkowski St. (Virtutis 1634) — Naymanowicz Jac. (Quaest. de immunitate 1634) —

Nuceryn Wojc. (Fasciae 1651) — Racki Jan (Honor coronatus 1642) — Słonkowicz M. (Synopsis 1651) — Strażyc Alb. (Lessus 1652. Redux felic. 1652).

Muczkow. Stat. 273. 276. — Wiszniewa. H. lit. IX. 329. — Łętowski Katalog III. 18. — Starowols. Monum. str. 61. — Bandtk. Hist. dr. kr. 154. — Sołtykow. O stanie akad. 326.

Górski Jan I Phil. Auditor ob. Paprocki Bartł. X. S. J. (Panselene 1630).

GÓRSKI Jan II. Głosy Jana Gorskiego Obywatela Miasta Warszawy wczasie Obrady Elekcyiney Deputatów Cyrkułu Miasta Nowey Warszawy od Dnia pierwszego aż do siodmego Sierpnia w Roku 1791. trwaiącey, miane. w 4ce, kart 4 nlb.

Zachęca do zgody, wychwala Drzewieckiego pisarza miasta. Potępia burzliwość obrad.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

GORSKI X. Jan Antoni. Kazania przygodne przez kapłana w przypisie wyrażonego, także y innych nie wyrażonych po różnych mieyscach miane. w Kaliszu w Drukarni J. O. Xcia Jmci Prymasa Roku Pańskiego 1784. w 8ce, kart 8 nlb. i str. 359.

Dedykowane: Maciejowi Zarembie y Joannie z Lipskich Cieleckim Małżonkom Starostom Zgierskim. Rozpoczyna kazanie na uroczystość Trójcy; a kończy od str. 292: Na pochowanie kości.
Jocher 4786.
Jagiell. — Warsz Uniw.

— ob. Carlancas (Historya nauk wyzw. 1766) — Wigdorowicz (Wykład 1785).

Górski Jędrzej ob. Bo... (1573).

GORSKI Józef Franciszek. Collectio nonnullarum notitiarum de imagine gratiosa crucifixi Domini nostri Jesu Christi in ecclesia parochiali in Kobylanka. Cum additamento nonnullarum devotionum in dicta ecclesia peragi solitarum, ad commodum visitantium hunc sanctum locum; cura Perillustris admodum Reverend. Domini Josephi Francisci Gorski, utriusque juris doctoris, ecclesiarum, collegiatae infulatae Tarnoviensis Archidiaconi, Parochialis in Kobylanka Curati. Sumptibus vero edita Spectabilis ac Perillustris Domini Emerici Barczy de Barczy-Haza Sac. Caes. et Apost. Reg. Maj. Consiliarii incl. Comitatus Tornensis ordinarii Vice-Comitis, et complurium tabulae judiciariae primarii Assessoris. Cassoviae, ex typographia Landereriana. (Bez roku). w 8ce, str. 52..

Censura kościelna w Krakowie 1781 r. d. 15 Października.
Jocher 8857. ma datę 1784 r.
Czartor. — Jagiell.

— Zebranie niektórych wiadomości o Obrazie Ukrzyżowanego Chrystusa Pana, w Kościele Farnym Kobylańskim z łaskami ku Wiernym wylewaiącego się. Z przyłączeniem niektorych Nabożeństw w tym Kościele odprawuiących się. Ku wygodzie odwiedzaiących to Swięte Mieysce służące. Staraniem W. J. X. Franciszka Gorskiego, Archidyakona Tarnowskiego, Plebana Kobylańskiego, Oboyga Praw Doktora, do druku podane. W Krakowie w Drukarni Akademickiey. R. P. 1780. w 8ce, k. nlb. 5, str. 43 i 2 nlb.

Dedyk.: Do JW. Ignacego Wielopolskiego, Chrabi na Pieskowey Skale itd. W niej mówi, że dziad Wielopolskiego kościół wspaniały wybudował. — Na odwrocie tytułu rycina z podpisem: Effigies imaginis Crucifixi D. Kobylanensis gratiosa. Rytownik niewyraźny, zdaje się, iż podpis Strachowsky.
Jocher 8856. Jagiell. — Ossol.

GÓRSKI Klemens. Die natali divae Mariae Theresiae R. J. Carmen. Leopoli 1776. w 4ce. Ossol.

(Górski Ludwik X. Stanisław) od S. Jana Nepomucena († w Warszawie 25 Września 1799). Na imieniny nayprzewielebn. w Bogu Jmci Xiędza Ludwika Górskiego Collegii regii Varsaviensis Schol. Piar. Rektora drukarni warszawskiey tegoż Collegium. w 4ce, kart 2 nlb. Branic.

— ob. Przeczytański X. (1799) — Tyssot (Rada dla pospólstwa 1773. 1777).

Nowy pamiętnik Warszawski 1801. N. 7. str. 86. — Gąsior. Hist. Med. pols. T. 3, str. 172. — Bielski Vitae piar. str. 96.—7. — Horanyj Scriptores Piarum II. str. 88 do 40.

GÓRSKI Mateusz. Nauki, w których się WW. Konwiktorowie pod dozorem Uro: Mateusza Górskiego Akademika od prześw. Kommissyi Edukacyjney uprzywiliowanego, tu w Warszawie edukuią. (B. m. i r.) w 4ce, str. 1.

Górski Michael ob. Dunin X. Piotr (Applausus 1679).

Górski Piotr ob. Rector (Benevolis Lectoribus 1615).

GÓRSKI Stanisław. Vita Petri Kmithae. (w Annales St. Orichovii 1611).

— Toż:... tamże, Gedani. 1643.

— Toż:... przy edycyi Długosza 1712. T. II.

Uzasadniają autorstwo Józ. Korzeniowski i Bostel. — Dzieło pisane r. 1566—7.

— ob. Lippus Aurelius (Oratio 1561) — Orzechowski Annales (Vita Petri Kmitae 1643) — Powodowski Hieronim (1585) — Prażmowski Andrzej (1585).

Korzeniowski Józ. O autorach żywota Kmity. Krak. 1887. — Ossoliński. Wiad. I 493 — 507. — Chodynicki 173. — Janociana III 138—153. — Tomiciana. — Czacki O litew. praw. II 79. — Niemcew. Zbiór pamięt. IV 34. 52—7. — Roczniki Tow. Przyj. N. XIV 45. T. 1. s. 75. — Wiszniew. Hist. lit. VI 417 - 8. VIII 33—5. 144. 159—160. I 76. — Dziennik Wileń. 1821. I 13—27. — Łukaszew. Dzieje wyzn. helwec. WP. 46. — Pamiętn. Warszaw. 1818. XI 318—346. 466—482. XII 44—64. 129—156. 393—416. 1819. XIII 157—180. — Łętowski Katalog III 15—18. — Janocki Specimen catal. codic. 37. — Encykl. Orgelbr. X 271—4. — Bostel Ferd. Orzechowski czy Górski? (Kwart. histor. 1887). — Kętrzyński w Przegląd. pow. 1890. III. — Bibliogr. histor. Finkla Nr. 7063—7 oraz 7149—51.

GORSKI Stanisław August. Głos Jaśnie Wielmożnego J. Pana Stanisława Augusta Gorskiego pisarza skarbowego W. X. Lit. starosty Uzwętskiego posła Xięstwa żmudzkiego na sessyi seymowey dnia 24 października 1788 roku miany. (Na końcu:) W drukarni Piotra Dufour. fol. k. 1

Wyraża imieniem Xtwa Żmudzkiego głos wdzięczności u Majestatu króla ale za co, nie wiadomo. — Mówi o powiększeniu liczby wojska i zaprowadzeniu karności, by wojskowi nie spełniali i innych funkcyi. Jagiell.

— Głos ... na sessyi prowincyonalney d. 11. oktobra 1788 miany. Warszawa, Dufour. fol. k. 1.

Branic. — Czartor. — Krasiński.

— Głos JW. JP. Stanisława Gorskiego Pisarza Skarbowego W. X. Lit. Starosty Uzwętskiego Posła z Xięstwa Żmudzkiego na sessyi seymowey d. 22 Października 1789 miany. w 8ce, k. 8.

Krasiński.

— Głos JW. Stanisława Gorskiego pisarza Skarbowego na Sessyi Seymowey d. 26 paźdz. 1789 r. miany. (B. w. m. dr.) w 8ce, kart nlb. 6.

Krasiński.

— Rede Sr Exc. des Herrn Stan. Górski gehalten in der Reichstagssitzung vom 26ten Mai 1792 [Ueber das neue Konstitutions-Projekt für Kurland]. (Warschau 1792). w 4ce, kart 4.

Akad.

GORSKI Szymon (Gurski) (Gos) (1568 † 19 Stycznia 1616). Chwała Swiętych y Błogosławionych Polakow. w Krakowie 1598. w 4ce.

Wierszem.

Siarcz. I 166.

— ob. Skarga P. (Zawstydzenie Arianów 1608).

Brown. Bibl. S. J. 182. — Sommervogel III 1619. — Jabłon. Musaeum 67. — Chłęd. Dodat. — Siarcz. Obraz. I 166. — Juszyński Dykc. — Wiszn. Hist. lit. VIII 245. — Bentk. Hist. lit. II 544.

GÓRSKI Walenty. Mowa przy pożegnániu Przeświętnego Trybunału kápturowego Woiewodztwa Krákowskiego przez urodzonego Jmci Pána Walentego z Przyborową Nałęcz Górskiego, Skárbnikiewiczá Żytomirskiego, pálestrantá grodzkiego krákow:, sub die 17 mensis Novembris 1764 anno miana. (Bez osobnego tytułu). Bez wyr. m. i druk. w 4ce, k. 2.

Żegna sędziów i marszałka Stan. Sciborа z Rudołtowic Kotkowskiego. Jagiell.

— ob. Gurski Walenty.

Górski Waleryan ob. Simondi Vladislaus (Corvi albi).

Górski Zygmunt ob. Hasło (1754).

Görtz ob. Goertz.

Góry Olkuskie. [Projekt do prawa na sejmie 1780]. fol. 1/2 ark.

Góry ob. Bobrykiewicz J. (Echo) — Duńczewski (Kalend.) — Elisz Al. (ukoronow. 1698) — Gostkowski W. (złote srebrne 1622) — Kownacki Hip. (1792).

GORYCKI (Goritius) Szymon Pilznianin. Simonis Goretii Pilsnensis Elegiae duae: Altera Illustrium Heroum Cameneciorum, a Camieniec, et Olesko gesta continet: Altera in laudem Generosi Christophori Glovae scripta. In Libellum: Quam tulit insignes generosa Polonia natos. Quos digna celebrat laude Poëta Simon! V.(igilantius) G.(reg) Samb.(oritanus). Bez r. m. i dr. (Cracoviae, apud Siebeneicher). w 8ce, k. nlb. 12.

Dedyk.: Ad Albertum Joannem et Stanislaum Camenecienses (Kamienieckich), braci rodzonych. Opiewa w niej czyny przodków i pochwały tego domu, który jest w tejże samej z Moskorzowskiemi dzielnicy. Henryk bowiem Moskorzowski od zamku swego Kamieńca, niedaleko Krosna zbudowanego, Kamienieckim się nazwał. Gdyby znał był tę elegią Niesiecki, byłby inaczej wystawił genealogią tego domu. Po tej elegii znajduje się 6 wier. na herb Kamienieckich Pilawę oraz Epitaphium Annae a Coscelec, conjugis primum Joannis Camieniecki, postea Sebastiani Zorauinski (36 wierszy). — Drugą elegią poświęcił poeta na cześć Krzysztofa Głowy, herbu Jelita, Sekretarza królewskiego, o którym pisze Niesiecki (T. II, p. 231), iż był od Senatu wyznaczony do lustracyi dóbr królewskich w Województwie Kijowskim, z Sejmu Lubelskiego r. 1569. — Na przodzie także 6 wierszy na herb jego, a na końcu: Epigrammata quaedam: in Imaginem D. Christophori (16 w.); De Caesare et Poeta (16 w.); Omnibus moriendum (12 w. eleg.). Ossol.

— Mecoenates. B. wym. m. dr. i r. (około 1560). w 8ce, kart 8 nlb.

Na każdej stronie herb jednego mecenasa, nazwisko i imię jego, tudzież tytuł a pod tem 8 wierszy łac. Na egzempl. Czartor. zanotowano: circiter de anno 1563. Tymi mecenasami są: Franc. Krasiński bisk. Krak., Białobrzeski biskup kamieniecki, Erazm Dembiński dziek. Krak., Stanisł. Krasiński archiad., Piotr Przeremski praepos. crac., Marcin Rusiecki scholast., Wojciech Brudziński kust., Zbigniew Ziołkowski kan. krak., Mik. Osiecki, Łukasz Podoski, Jakób Tomicki, Jan Wolski, Piotr Posnaniensis Dr. phys., Marcin Pilsnanus theol., Stan. Szamotulinus. Czartor.

— Institvtiones orthograpiae. Cracoviae. In officina Nicolai Szarffenberg. Anno Domini 1568. w 8ce, kart 24.

Dedykacya: Andreae Pograbio Pilsnensi. Datow. Strzezoviae, e meo Museo 4 Cal. August. 1568.
Wierzbows. II 1442. Zamoj. Ord.

— Orthographia Simonis Goritii Pilsnensis, ab auctore reuisa, et castigata. Cracouiae in officina Stanislai Szarfenbergii. Anno 1576. w 8ce, k. nlb. 22.

Tytuł w ozdobnej ramce z herbami Polski, Litwy, Bony król., kapituły krak. i akad. krak., na dole miasta Krakowa. Dedyk. Jacobo Gumovio civ. crac. notario. Na k. ost. r. godło Szarffenbergów (kozioł) i litery S. S. Na k. przedost. jest wiersz Walentego Widawczyka. Czartor.

— Paneryricum Simonis Goritii Pilsnani de diva Anna, Matre Virginis Mariae, Carmen. [Podtem drzeworyt: S. Anna z Najśw. P. Maryą a po środku trzymają Jezusa na kolanach]. w 8ce, kart nlb. 20. (Bez r. i miej.).

Na odwr. tytułu wiersz pochwalny Grzegorza Samborczyka na obraz S. Anny. — Dalej przypisał prozą łac. Grzegorzowi Samborczykowi kolledze starszemu w Akad. krak. prof. zwyczajnemu S. Teologii, kanonikowi S. Anny i przyjacielowi swemu Szymon Gorycki. Dat. w Strzeżowie VII. Cal. Augusti 1568 r. Przy końcu jest wiersz tegoż Goryckięgo do Grzegorza Samboritana, unoszący się nad jego przyjaźnią, i odpowiedź Grzegorza temuż Goryckiemu, wychwalająca jego pobożność i naukę. Na końcu wiersz Samborczyka do chłopców miłujących pobożność z psalmu 112, ułożony z wyrazów Laudate pueri Dominum. i Psalm 14, ułożony wierszem przez tegoż Samborczyka.
Wierzbows. II 1443.
Akad. — Czartor. — Dzików — Ossol. — Pawlikows.

— Toż:... Cracoviae. In Officina Matthaei Siebeneycher anno a Christo nato M.D.LXVIII. VI kal. Augusti. w 8ce, stron 36.

Janocki Nachricht II 57. — Janociana I 92.

— Ad Petrum a Posnania Cracov. in Polonia, Vilnen. in Lithuania ecclesiarum, canonicum, Archiatrum regium, reverendum ac doctissimum virum Ele-

gia. Cracoviae apud Scharfenberg. (Bez roku w 4ce.

Jussyńs. I 106.

— Querimonia Ecclesiae Christi Sponsae. Authore Simone Goritio Pilsnano. Cracoviae, Apud Matthaeum Siebeneycher Anno M.D.LXVII. (1567). w 8ce, kart nlb. 20.

Wierszem elegiackim. Dedykacya do Walentego Herburta Biskupa Przemyskiego, na którego herb Andreas Pograbius Pilsnen. ułożył 6 w. łac. Na końcu dodane; 1) Carmen Gratulatorium Rev. in Chr. Patri Domino Martino Licconi Praeposito Tarnoviensi, Maecenati suo (112 w. eleg.). Winszuje mu szczęśliwego powrotu z jakiejś podróży. Widać stąd, że przy boku tego Prałata zostając, doznawał od niego wsparcia. 2) Pictura Reipublicae nostrae per Andream Cricium Archiepiscopum olim Gnesnensem expressa, wyjęte z poezyi jego pod napisem: Religionis et Reipublicae Querimonia. 3) Dialogus in icona Religionis Catholicae. Naśladowanie tychże wierszy Krzyckiego. (12 w. Andr. Pograb. Pilsnen.) 4) Epigramma z 4 wierszy greckich z podpisem: Stanislaus Marennius. 5) Aliud. (8 w. greck. bez podpisu). 6) In Querimoniam Ecclesiae Sponsae Dei a Simone Goritio descripta Andreae Pograbii decastichon.

Na egzemplarzu Bibliot. Ossolińs. autor na karcie próżnej przed tytułem napisał ośm wierszy dedykacyi: Leonardo Borutae Major. Polon. Cancell. Regni Polon. Notario et Maecenati suo.

Janoc. I 92. Ossol.

— ob. Amicinus St. (Carm. in coronat. 1574. Octodichon) — Bassaeus Albertus (1570) — Gloua Christophorus (Constitutiones synod. Vladisl. 1572) — Samboritanus Vigilant. Gregorius (Carmina 1571. Pietate et eruditione 1568).

Bentk. H. lit. I 621. — Janociana I 91. — Janocki Nachricht II 57. — Wiszniews. Hist. lit. VI 320. — Encykl. Orgelbr. X 286.

Goryński Andreas ob. Szurowski Stanisł. Michał (Propugnaculum 1688).

Goryński Kasper ob. Barzyna Dorota (1614).

GORINSKI Piotr. Statuta Ducatus Mazouie: quecunq; vel more antiquo et institutis maiorum recepta: vel Ducum sanctionibus perlata: publico consensu approbata seruantur: bona fide collecta: et in unum volumen comportata: opera atq; diligentia Magnifici domini Petri Gorinski in Oyrzanow heredis: Palatini et vicesgereñ. Ducatus Mazouie. Authoritate Serenissimi Principis et dñi: dñi Sigismundi dei gratia Regis Polonie: Magni ducis Lithuanię: Russię: Prussię: Mazouię etc. dñi et heredis confirmata et publicata. (Na końcu:) Cracouie per Hieronymum Vietorem Regię Cancellarię Calcographum. Anno dñi. M.D.xlj (1541). folio, kart 7 nlb. i CXLII kart liczbow.

Na odwrocie tytułu wizerunek Zygmunta I. Dalej idzie dedykacya drukarza Wietora r. 1541 do Piotra Gamrata, rejestr Statutów, Przywilej Zygmunta I potwierdzający te Statuta, oraz wymienienie wszystkich osób wyznaczonych do jego rewizyi i układu. Dedykacya tylko i rejestr są drukiem łacińskim; reszta gockim, bujnym, jak w Statutach Koronnych Zygmunta I. — Przywilej Zygmunta na odwrocie karty 6 jest tej osnowy:

Proemium Constitutionum Mazoviensium. Sigismundus Dei gratia Rex Poloniae &c. Omnibus quorum interest. Quum attulissent ad nos Magnificus Petrus à Gorinino heres in Oyrzanow Palatinus cum Castellanis et Legatis Mazoviae: Constitutiones et mores qui in iudiciis et quibusvis aliis negotiis in Ducatu Masoviae antiquitus recepti: et in hunc usque servati essent: in unum volumen collectos et conscriptos. Petiverunt a nobis et eas constitutiones: eosq. mores quemadmodum ducibus dominantibus sancte et firmiter observati essent: ita deinceps quoque posteaquam Ducatus ille ad unionem Regni nostri rediit; ratos et firmos ipsis esse iuberemus. Ad quod nos facile assensi sumus cum neque videantur cum equitate pugnare: et ab illis publico consensu expectantur ne quid vero ambiguitatis deinceps pariant: neve a quoquam ignorentur: visum est nobis eum librum eneis formulis excudendum et in lucem edendum esse. Quo circa mandamus omnibus incolis Ducatus Masoviae; ut has istas constitutiones atque mores ita quemadmodum conscripti sunt absque ulla exceptione et contradictione in iudiciis colant et observant. Pro gratia nostra Regia secus non facturi. Cracoviae decima septima Januarii Anno Domini MDXL regni vero nostri XXXIIII.

Za 100 rubli nabyła Bibl. publ. Warsz. egzemplarz bez karty tytułowej.

Czacki O prawach Mazow. 1811. — Wiszniews. Hist. lit. IX 310 — Encyklop. Orgelbr. X 288. — Janociana II 106—7.

Bentk. H. lit. II 180. podaje kart 5 i liczb. kart 142. — Dunin Prawo mazow. str. 16. — Jus pol. Bandt. str 367. — Wierzbowski 1 N. 111.
Czartor. — Warsz. Uniw.

Gorzałka ob. Bando (1756) — Połański Jurek (Wódka albo gorzałka 1614).

Gorzelski Stanislaus ob. Orliński (Ara gratid. 1651).

Gorzeńska Chorążyna ob. Wybicki J. (Kmiotek 1788).

GORZEŃSKI Alexander Nicolaus a Gorzen Archid. Calisien. Universale 26 Juni 1748. fol. 1 ark. Krasińs.

— ob. Bielski Jan (Oratio pro Alvaro 1746).

Gorzeński Antoni ob. Skałański Fr. (Skarga 1790).

GORZEŃSKI Augustyn. Głos Jaśnie Wielmożnego Stolnika y posła poznańskiego dnia 24. 8bra miany. Warszawa druk. P. Dufour. 1786. fol. k. 2 nlb. Czartor. — Jagiell.

— Toż:... chorążego y posła poznańskiego ex turno miany na sessyi dn. 22 listopada 1788. Warszawa Dufour. fol. k. 2. Czartor. — Zielińs.

— Toż:... chorążego y posła województwa poznańskiego na sessyi seymowey d. 10 września 1790 w nieprzytomności w ówczas J. Król. Mości miany. Warszawa, Zawadzki. fol. k. 2.

— Toż:... Podkomorzego y Posła poznańskiego. W materyi nieoddalania Woyskowych ab eligibilitate na Seymikach. Na Sessyi Seymowey dnia 14 Februarii roku 1791 miany. fol. k. 2. Jagiell.

— Toż:... Podkomorzego y Posła Poznańskiego na sessyi seymowey dnia 17 Mca Maia 1791 r. miany. (Bez m. dr.) fol. 2 kartki.

Wystosowany przeciw niechętnym Konstytucyi 3go Maja. Branic. — Jagiell.

— Mowa z oznajmieniem o obraniu Marszałka stanu rycerskiego 1780 r. W Drukarni P. Dufoura. fol. Dzików.

— Mowy JW. Gorzeńskiego Stolnika y Posła Poznańskiego, na Seymie Warszawskim roku 1782. Pierwsza w Senacie przed Rozłączeniem Izb: Dnia 23 Października. (Na 2 karcie:) Druga ex turno na ostatnią propozycyą w izbie rycerskiey dnia 2go Listopada roku 1782 miana. fol. kart 2 nlb.

Broni kapituły krakowskiej, która Biskupa Sołtyka uznała za waryata i oddała go pod dozór. Jagiell. — Ossol.

— Relacya Jaśnie Wielmożnego Gorzeńskiego Stolniką y Posła Poznańskiego jako Delegowanego do examinowania czynności Rady Nieustaiącey przed Stanami Rzeczy Pospolitey miana na dniu 23 Października R. 1786. w Warszawie. w Drukarni P. Dufour. fol. kart nlb. 2.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Zdanie in turno d. 12 października 1790. fol. 1 k.

— ob. Furietto (1755) — Sołtyk Kajetan Ignacy (Przywilej 1782).

GORZEŃSKI Makary Kaszt. Kamieński. Głos w materyi o władzy nad woyskiem. (1788). w 4ce, k. nlb. 2. Branic.

GORZEŃSKI Nicefor. Głos Jaśnie Wielmożnego Jmci pana Nicefora Gorzeńskiego posła kaliskiego szambelana Jego Krolewskiey Mości in turno dnia 7 stycznią 1791 roku na sessyi seymowey miany. B. m. dr. (1791). w 4ce, k. 2.

Uznając za dobre punkta Praw kardynalnych, daje zdanie affirmative za urządzeniem sejmików. Jagiell.

Gorzeński Teodor ob Goczkowski Maciej Kanty (Florentia 1742) — Sewerynowicz Jan Chryzost. (Imperator 1742. Vicarius 1741).

GORZEŃSKI Tymoteusz (1741 † w Poznaniu 20 Grud. 1825 r.). Conclusiones Theologicae, Partim ex Scripturis, partim ex Historiis et Chronologia, partim ex Theologia, eaque tam scholastica, tam dogmatica tam morali. Excerptae, Pro Disputationibus Puplicis (tak) propositae. In Seminario Stradomiensi Presbyterorum Congregationis Missionis. Ad objecta respondente Perillustri et admodum Reverendo Domino Thimotheo Gorzeński, Canonico Cathedrali Posnaniensi. Anno M.D.CCLXV. (1765) Diebus Maji. w 4ce, kart 24 nlb.

Zaczynają się propositiones De Deo (I—XV) a kończą De Sacramente I—XXX). De matrimonio (XXVIII—XXX).
Jocher 2694.
Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Głos ... Biskupa Smoleńskiego miany na Sessyi Seymowey dnia 21 Stycznia r. 1791. w 4ce, k. 2.

— Głos... miany na sessyi sejmowey dnia 24 stycznia 1791 r. Bez m. dr. w 4ce, k. 2 nlb.

— Głos... miany dnia 21 stycznia 1792 r. B. m. dr. w 4ce, k. 2 nlb.

— ob. Ordinatio iudiciorum (1780) — Slezański Woje. (Powinszowanie 1785).
Łętowski Katalog III 20—1. — Encykl. Orgelb. X. 290—92.

GORZEWICZ Stanisław dziekan pleszowski, proboszcz Gołuchowski. Kazania miane we Wtorek t. j. d. 13 Września 1774 r. na nieszporach przy dokończeniu 40 godzinnego nabożeństwa.
Jest zawarte w dziele p. t.: Kazania podczas 40 godzinnego nabożeństwa w Kollegiacie kaliskiej. Kalisz 1779. w 4ce, od str. 106 do 117.
Jocher 8492.

Gorzewska Catharina ob. Gorzewski Nic. (Gamelia 1594).

Gorzewski Ludwik ob. Karol XII (Responsum 1703) — Respons (1701).

GORZEWSKI Nicolaus. Gamelia in honorem Stanislai Golinski, sacrum nuptiale parantis, cum Catharina Gorzewska per Nicolaum Gorzewski ex Academia Francofurtana, fratrem sponsae. Francofurti. 1594. w 4ce. Krasińs.

Gorzka wolność młodzieńska ob. Żydowski A. (1700).

Gorzkie łzy ob. Grochowski St. (1608).

Gorzkiewicz Józef ob. Golański Stan. (Spolia 1720).

Gorzkość śmierci ob. Pierzakowicz M. (T. Kopciowi 1635).

Gorzkowski Franc. ob. Pistorius Sim. (1611).

GORZKOWSKI Petrus ob. Wereszczyński Józef (Wizerunek 1585).

GORZYCKI Paul Joseph. Fama Turbarum Michael Stephanus Jordan. Cracoviae 1729.

GORZYŃSKI Starosta ze Stargardu. Rede an Seine Churfürstl. Durchlaut von Brandenburg gedruckt im 1677 Jahr. w 4ce. Dzików.

GORZYŃSKI Anioł Ignacy. Niezwyczayny prodigalista, bo szczęśliwy nader y chwalebny Benedykt S. Przy doroczney uroczystości Swoiey rewolucyi, w kościele Tynieckim kazaniem niebu y świátu, ogłoszony. Przewielebnemu Jego Mości Xiędzu Theodorowi Zielonackiemu, przeorowi y kvstoszowi Tynieckiemu etc. na wiązanie, w roku páńskim 1716. w dzień Patroná Swiętego konferowany. Przez X. Anioła Ignacego Gorzyńskiego, Zakonu S. Páwłá, pierwszego pustelniká, ná ten czás kaznodzieię konwentu Krákowskiego. W Krakowie w drukarni Fránciszká Cezárego J. K. M. tákże J. O. J. Mości Xiędzá Biskupá Krakowskiego, Xiążęcia Siewierskiego, Ordynáryinego Typografa. folio, kart 10 (ark. E).
Na odwr. str. tyt. herb Bróg, a pod nim 4 w. pols.; obok herb klasztoru Tynieckiego i pod nim 4 w. pol. — Przypis proszą temuż Zielonackiemu. Kazanie na cześć Benedykta S. miane, z tematu: Ecce nos reliquimus.
Jocher 4879.
Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Nowy ogłos chwały Swiętych Boskich, obiwszy się o Skałkę Stanisława Swiętego na cały świat Polski wychodzi. To iest. Kazania na wszystkie swięta roczne. Przez X. Ignacego Anioła Gorzyńskiego, Zakonu S. Pawła Pierwszego Pustelnika, Philosophiey Doktorá ná ten czás Káznodźieię Krákowskiego, teraz Przeora Łęczeszyczkiego spisane, ná roznych mieyscách wypracowane y zá dozwoleniem Stárszych do druku podáne. Zá osobliwym przywileiem J. K. M. W drukarni Jasney Gory Częstochowskiey Roku P. 1717. w 4ce, kart 4, str. 766 i Indexu k. 5.
Dedyk.: do Krzysztofa Szembeka Bisk. Poznańs. Zaczyna: kazanie na uroczystość WW. SS. W Kazaniu na S. Ignacego wspomina dziada swego Olszewskiego (str. 80).

. W kazaniu na S. Szczepana, ma przemowę do Bisk. Kijow. Gomolińskiego (s. 151), Wojewody Pieniążka, Prymasa Szembeka. Od str. 314 jest: kazanie na S. Benedykta toż samo, które wydał osobno. Na str. 391, kazanie na S. Wojciecha Arcyb. Gniezn. Potem: Na poświęcenie kościoła na Jasney Górze; na str. 448; na uroczystość S. Stanisława patrona korony P. Zakończone dzieło kazaniem na S. Szymona Judę. Całość zasiana łaciną i anegdotami głównie ze starożytnych dziejów.

Jocher 4493. — Siennicki S. Drukarnia s. 44. Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

Gorzyński Stanisław ob. Szołdrski Andreas.(Planctus 1650).

Gość w Heilsbergu ob. Trembecki Stan.

Gość domowy Sw. Stanisław Kostka ob. Kostka Stan. (1744).

Gość troyce ob. Ormiński St. (1671).

Gościa (Do) w Helsbergu. B. w. m. i r. (179..) w 4ce. k. 2.

Wiersz odmienny od utworu St. Trembeckiego. Zaczyna się: Cny gościu co w Helsbergu nawiedziłeś Pana.... Wzywa naród do oddawania się naukom, nie poezyi.

GOŚCIECKI Franciszek (1668 † 1 Maja 1729). Poselstwo wielkie Jaśnie Wielmożnego Stanisława Chomentowskiego, Woiewody Mazowieckiego, od nayiaśnieyszego Augusta II, Króla Polskiego Xiążęcia Sáskiego Elektorá y Rzeczypospolitey, do Achmeta IV Sołtana tureckiego, wielkiego z pełną mocą posła, z szczęśliwym skutkiem przez lata 1712. 1713. 1714 odprawione. Potomnych czasów pamięci y wdzięczności podane w rzetelnym tegoż opisaniu. Przez X. Franciszka Gosciecklego Soc. Jesu. We Lwowie, w drukarni Collegium Societatis Jesu R. P. 1732. k. 1 tytułu, str. 347, oraz: Wykładu słów trudniejszych kart 7.

Na egzemplarzu tego poematu, który posiadał Juszyński, znajdował się przypis twierdzący, iż sam poseł jest dzieła tego autorem. Zatem druk ten powinienby być może zamieszczony pod Chomentowskim?

Wykład słów trudniejszych, podaje abecadłowo znaczenia wyrazów i godności tureckich. — Na odwrocie tytułu jest Imprimatur z r. 1728. Leopoli, w którem Gościecki mianowany autorem. Poema zaczyna się od opisania zamieszania w Polsce, zacząwszy od zaczepki Szwedów pod Rygą.

Juszyński I 106. — Bentk. Hist. lit. I 380. Załuski Bibl. poet. pols. — Brown. Bibl. pis. 182. — Sommervogel III 1620. Akad. — Branic. — Chrept. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Zielińs.

Gościelewic (Z) Katarzyna ob. Bo. Stan. (Summa 1572).

Gościewiczowna Cord. Cath. ob. Tarczewski Jan (Sacer epithalamici honoris nexus 1693).

Gościniec krolewski krwawey drogi krzyżowey króla boleści Jezusa Pana. Przez czternaście stacyi Jerozolimskich, wielkiemi przywiliami wsławiony, y odpustami osobliwszemi zaszczycony, dla zbawiennego prawowiernych pożytku, a skutecznego dusz czyscowych ratunku, staraniem WW. OO. zakonu oyca ś. Franciszka regularney obserwancyi, Małopolskiey prowincyi, dla duchowney wszystkich wygody. W piąciu obchodzenia sposobach za pozwoleniem zwierzchności duchowney pokazany. Roku 1773. w Krakowie, w drukarni seminaryum Biskupiego akademickiego. w 8ce, karta tyt. i str. 1160, 1 k. nlb. Czartor.

— ob. Dzielowski Franciszek (prosty do nieba 1677) — Jarzemski A. (opis Warszawy 1643) — Kalewski Fr. (w dom wieczności 1712) — Luborski A. (do nieba 1677) — Modzelewski Paw. (do nieba 1796) — Wereszczyński (moczygębom 1585) — Wessel T. (gościńce, Uniwersał 1761).

Goscius Adam ob. Goski Ad.

Gosecki Stefan ob. Wojnarski Jan (Apotheosis 1646).

Gosen ob. Jabłoński Paulus E. (1736).

Gosiewska Ewa Pacowna Korwinowa ob. Lachryma (1640) — Mikołajewicz M. (Lacrymae 1640).

Gosiewska Magdalena Korwinowa ob. Gosiewski J. Wincenty Korwin (1695) — Serra Piotr (Zwierciadło 1695).

Gosiewska Theresia ob. Węsławski Sam. (Victor et victus 1691).

Gosiewski (Gąsiewski) Aleksander Korwin Wojew. Smoleńs. († 1639) ob. Jacobellus J. Bapt. (Feralis pompa 1639) — Krzyczewski Krz. (Pamiątka 1622).

Siarcz. Obraz. I 149. — Niemcew. Zbiór Pamięt. II 384. 413. — Niemcew. Pan. Zygm. III. T. II i III. — Kwiatk. Panow. Wład. IV. 60—85. — Krassews. Wilno II 447. 471. — Starowols. Monum. 228—229. — Wiszniews. VIII 11. 13. — Swięcki Hist. Pam. I 75. — Hubert w Encykl. Powsz. X 300—3.

(Gosiewski Bogusław) († 24 Czerw. 1744). Gemma in rostris Gosieviani alitis avitum Corvinorum annulum coronans post saecularem annorum evolutionem ad fundatorium nomen Boguslai Corvini Gosiewski, episcopi Smolenscensis, reversa, olim Alexandri Corvini Gosięwski fundatoris manu gestata. Vilnae 1737. folio, k. 6.

— ob. Smiarowski Remigiusz (Fontanna mistyczna 1737).

GOSIEWSKI Franciszek. Experyment pod zaszczytem Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Antoniego Tyzenhauza, dany przez Franciszka Gosiewskiego i Borzęckich. Grodno 1776. w 4ce.

Dedyk.: Antoniemu Tyzenhauzowi Podskarbiemu Nadw. W. X. L. Wileńs.

Gosiewski Korwin Christ. i Georg. ob. Narzymski Mik. (Panegyrica 1617).

GONSIEWSKI (Gąsiewski) Krzysztof Wwda Smoleński († 1642). Oratio Christophori Gąsiewski Palatini Smolenscensis, legati Poloniae in Gallias pro eliberatione detenti principis Poloniae Joannis Casimiri.

Idem Ad Reginam Galliae.

W Ostrowskiego Suada lat. 1747. f. II. 1 p. 14—15).

(Gosiewski (Gąsiewski) Wincenty) Hetman († 25 Grud. 1662). Ausfürhrliche und glaubhafte Relation von der glückl. Victoria, welche der General Gonsewski Litth. Feldh. und Oberschatzmeister d. 4 Octob. zu Prostka, wider die Schweden und Churfürstl. Völker unter dem Commando Bogusl. Radziwił dann auch wider den General Major Gr. v. Waldeck erhalten 1656. w 4ce, ark. 1.

Hoppe Schediasma.

— Continuation des Successes des General Gonsiewski, nebst der Eroberung des Schlosses und der Stadt Lancicez. 1656. w 4ce.

— Extract-Schreiben aus dem polnischen Feldlager nebst einer Specification aller derer Occasionen, welche von dem Herrn Gonsiewski erobert und vorgangen sein.

— Relation von der Victorie die der General Gonsiewski wieder die Schwedischen und Churfürstl. Völker den 8 Oct. 1656. erhalten. w 4ce.

— Theatrum Heroae Virtutis Per varias, utriusque Fortunae mutationes, Exercitae. Immortali Gloriae Illustrissimi Domini Vincentii Corvini Gosiewski Thesaurarii M. D. L. Campestris Exercituum Ducis, Osmienensis, Puniensis, etc. etc. Capitanei Erectum Ab Alma Vniversitate Academica Vilnensi, Societ. Jesu. Anno Salutis reparatae 1665. fol. 1 karta nlb. tyt. i sig. A—D.

Dedykow.: Karolowi Wincentemu Gosiewskiemu.

— ob. Articulen (1656) — Dilger S. (Epigramma 1659. Po Sejmie nowiniarz 1611) — Serra P. (Zwierciadło 1665) — Verhael (1656) — Węsławski Sam. (Victor und Victus 1664).

Bogusławski Żywoty 1788. s. 188. — Siarcz. Obraz. I 150. — Wisz. H. lit. IX 390. — Wierzbows. Konnotata 117. — Swięcki Hist. Pam. I 75—6. — Encykl. Orgelbr. X 303—313. — Niesiecki ed. II. T. IV. — Przyjaciel ludu. Pozn. R. IV. s. 40. X s. 176. XI s. 13. — Krupowicz Zbiór dyplom. 1858. N. XLVII. — Volum. legum V 627. — Tygod. illustr. 1862. T. 6. s. 101. 129. 149. — Rudawski wyd. Wolffa Tom II 213. — Lelewel Bibl. ks. II 227. — Kochowski Climacter.

GOSKI (Goscius) Adam. Te Deum Laudamus speculativis Sacrae Theologiae conclusionibus ad disputandum, et positivis discursibus ad praedicandum breviter insertum. F. Adami Goscii Poloni, Franciscani Conventualis in florentiss. Gymnasio Neapolitano eiusdem Ord. S. Theol. Baccalaureorum Minimi. Ad Illustrissimum et Reuerendissimum Dominum D. Joannem Andream Prochnicium Polonum Episcopum Came-

necensem ac pro tunc Serenissimi et Invictissimi Regis Poloniae in Neapoli Legatum in Augustissima praedicti Illustriss. D. Episcopatus Consecratione simulque Senatoriae dignitatis Regni Poloniae adoptione Disputabitur publice in Ecclesia S. Laurentij Majoris. Neapoli Anno 1607 Mense ... Die ... Hora ... Objectis Satisfaciet F. Adamus Goscius Polonus qui supra. Cui assistet Admodum R. P. Franciscus Antonius Casimirus de Brundusio Doc. Theolog. pro tunc Gymnasij S. Laurentij Majoris Neapolis Regens dignissimus. Neapoli, apud Franc. Jacobum Carlinum et Constantinum Vitalem. 1607. w 4ce, str. 28. Ossol.

— ob. Sporecius Bonaw. (Theoremata 1613).

Jocher 2626. — Encykl. Orgelbr. X. 315. — Wiszniews. IX 184.

GOSKI Chr. Franciszek. Dissertatio inauguralis medica de cognoscenda corporis humani natura. Halae Magdeb. 1731. w 4ce. Uniw. lwows.

GOSKY Gottfried. Freuden-Worte, Welche Zu der Adamisch- und Nieckischen Eh-Verbindung, So den 4. Tag Wintermonats dess 1670. Jahres In Rawitz glücklich vollzogen worden, Erheischter Schuldigkeit nach auffgesetzet, Und Auss Bresslau überschicket Von Gottfried Gosky. Bresslau, In der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Christoph Jacob, Factor. folio, 2 karty. Wrocławs.

— I. N. J. Das Wort Pauli, Von Christo Jesu, Und Sich Selbst: Aus dem erkieseten Leichen-Text, Der Worte 1. Timoth. 1. vers. 15. Bey Hoch Ansehentlich- und Volckreichem Leichen-Begängniss, Des Weyland Wohl-Ehrwürdigen, Gross-Achtbaren, und Wohlgelahrten Herren Gottfried Bleijels, Treu-verdient gewesenen PfarrErs, und Seelen-Sorgers, derer Dirschdorffisch, dahin eingepfarreten, und sich mehr einfindender Evangelischen Versamlungen: Welcher, Nach wenig tägiger Niederlage, andächtig, getrost, sanfft und seelig eingeschlaffen, zu Dirschdorff d. 12. Sept. 1691. In selbigen Orthes Gottes-Hauss d. 26. Septembris bemeldeten Jahres, fürgetragen, und alsobald, nach Begehren zum Druck eingerichtet von Gottfried Gosky, Dienern Gottes zu Kartzen und Pudigaw in Nimtschsischen Weichbilde Briegischen Fürstenthumbs. Schlichtingsheim, in Gross Pohlen druckts Johann Christoph Wild. (1691). fol. str. 41. Wrocławs.

GOSKI Kasper († 1578). Dzienne sprawy wedlie niebieskich biegow ná rok Panski 1563. Przesz Casprá Goskiego w liekarstwiech doctora pilnie opissane. Mars panem tego roku, Saturnus pomocnikiem. Dnia 9 księżicza Sticznia zaczmi szye mieszcząc wssistek, w koncu stopnia kozorosczа, ktorego Moskwa szye dobrze napatrzy, potim Kiowianie, Wilnowczy liedwą niesrzyotku, a Posnaniczy konczowi szye przypatrzą. [Niżej w jednej kolumnie:] Dnia 20 Czerwcza zaczmi szye slonczе wszyodmim stopniu m. 37 raka. [Obok w drugiej kolumnie:] Dnia 5 Lipcza zaczmi szye miessyacz we 22 stopniu tegosz raka. [Pod tem dwa koła obok siebie po większej części czarne mające wyobrażać stopnie zaćmienia. U dołu:] Sic nos non nobis. [Na karcie ost. r. u góry winietka podłużna, pod nią:] Drukowano we Wrocławiu, przesz Crispinussa Scharffenberga. B. r. (1562 lub 1563). w 16ce, kart 43 nlb.

Druk gocki w części czerwony. Syg. A makart 16; syg. * k. 4. Poczem Syg. A znowu kart 16; syg. B k. 7. — Pierwsze k. 16 zajmuje kalendarz. 4 karty sygnatury *: Nauka o puszczaniu krwie. Resztę kart 23, od nowej sygnatury A zajmują: Przepowiednie wszelakich przygód s biegow niebieskich statecznie wyrozumianich na rok pańsky 1563 przesz Caspra Goskiego w lekarstwiech doctora oznaymione. Pod tem jak na tytule głównym: Mars panem itd. Na karcie 4ej sygn. B odwrot. jest drzeworyt przedstawiający Marsa z nadpisem: Mars panem tego; roku, na str. następ. drzeworyt przedstawiający Saturna z nadpisem: Saturnus pomocnikiem. Strona ost. biała. Jagiell.

— Toż:... z lat: 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575.

Te nas nie doszły i za zatracone uważane być mogą.

- Dzienne sprawy wedlie niebieskich biegow na rok panski 1576. przesz Caspra Goskiego w lekarstwiech doctora pilnie opisane. [Brak tytułu]. w 16ce, k. nlb. 55 (z tytułem było zapewne 56).

Syg. A ma kart 8, syg. B kart 8.

Nowa sygnatura A—Ev. i 3 k. niesygnowane; każdy półarkusz po 8 kart. Druk gocki po części czerwony, łacina antykwą. Będzie to zapewne druk także Kryspina Scharffenberga w Wrocławiu, bo czcionki te same, co w kalendarzu Goskiego na r. 1563 drukowanym u niego. — Po kartach 16 zajmujących sam kalendarz, zaczyna się z nową sygnaturą z osobnym tytułem: Przestroga przypadkow wsselkich wedle nauki gwiazd y obrotow niebieskich: na rok pański przestępni 1576 przez Caspra Goskie° w lekarstwiech doktora, tych prawie opłakanich czasow pilnie opisana. Tego roku ledwo nie wszystek księżyc to jest, punktów 10. m. 49. dnia 7 Paźdz. we 24 stopniu, m. 20 skopu, zaćmi się. (Obok tego winietka przedstawia księżyc prawie cały czarny, za nim skop skaczący). U dołu: Mars gubernatorem, Mercurius coadiutorem. — Kartki kalendarza samego przekładane były już w oprawie pierwotnej papierem białym, na którym w egzemplarzu Bibl. Jagiell. właściciel, (mieszczanin krakowski, zapewne browarnik, bo zapisuje płacę kwartalną dawaną podpiwkowi, i piastujący jakiś urząd miejski, bo przy miesiącu lutym zapisał, iż panowie rajcy postąpili mu płacy), notował i inne wypadki tyczące się jego gospodarstwa, wypadków śmierci kilku mieszczan etc ; a w kwietniu i w maju zapisał dni wjazdu do Krakowa królowej Anny i Stefana Batorego, ich ślubu, koronacyi, składania hołdu i upominków przez mieszczan krakowskich i t. d.

Jagiell.

— Opiszánie krótkie Kásprá Goskiego, w lekárstwiech Doktorá, jeśliże Rok Pański M.C.LXV. (1565). powietrza morowego wolny będzie. Bez w. m. i dr. (Kraków, w drukarni Stanisława Scharffenbergera). w 8ce, k. nlb. 8. Druk gocki.

Wierzbows. I 264. Warsz. Uniw.

— ob. Bo. Stan. (Summa 1573).

Lelewel Bibl. ks. I 151. — Łukaszewicz Obraz. Pozn. 192—4. — Maciejow. Polska I 258—9. — Roczn. Tow. krakow. T. XVIII 163. — Wiszniews. H. lit. IX 498. — Ciampi Bibliogr. I 348. — Bibliot. Warsz. 1847. T. 27. r. 571. — Muczkowski Pauli Paulini str. 13. — Encykl. Orgelbr. X 314—5. — Zebrawski Bibliogr. 175—7. — Kośmiński Słownik str. 148.

GOSKY Marcin Silesius, Comes Palatinus. Dissertatio de vulneribus. Argentorati 1659.

— Dissertatio de lue venerea cognoscenda et curanda Francofurti ad Viadrum 1610. w 4ce.

— Arbustum seu Arboretum poetice variis arborum figuris et signaturis varioque carminis genere et variorum authorum applausu determinans vitam cum fama Augusti Ducis Brunsvicensis et Lunaeburgensis. (B. w. m.) 1650. folio, z rycinami.

Gąsiorowski II 430. Kośmiński 149 piszą go mylnie Goski i zaliczają do Polaków. Mniemam, że to omyłka i że to był szląski niemiec.

Hübner Genealogische Bibliothek T. 10. str. 491. — Zedler Lexicon T. 11. str. 26 .

Goski Mikołaj Abbas ord. S. Benedicti ob. Dzielowski F. (Cibus 1672).

GOSKI Paulus. Divus Andreas Tῶ Ανδρω ῆος. Fortis Athleta et Christi famulus, Apostolvs Summus cum Cruce visitat Clarissimum et Eruditissimum Virum Dnum. D. Andream Kazmirz Cebrowski, Medicum Ciuitatis Louiciensis praestantissimum, Dominum & Maecenatem Colendissimum Cuius aduentum Pavlvs Goski Artium & Philosophiae Baccalaureus publico stylo illustrat. Cracoviae In officina Christophori Schedelij S. R. M. Typogr. Añno Dñi. M.DC.XXXXI. (1641). w 4ce, k. 4 nlb.

Na odwrocie tyt. pod herbem sześciowiersz. W wierszu i dedykacyi zwie Cebrowskiego tylko Andreas Kazmir.

Jagiell. — Ossol.

— Petrarcha Maerens Vrnam Juridicam Viri Consultissimi & Doctissimi, Reuerendi Domini, D. Thomae Evstachii a Piątek Swiniarski, J. V. Doctoris Canonici Wielunensis, Parochi Luboricensis, Collegae & Professoris in Alma Ac: Crac. ad Colleg: DD. Jvrisperitorvm Lachrymis vberibus pe tinxit Quas Pavlus Goski, Artium & Phi-

losophiae Baccalaureus, è funesto panno expressit. Crac. Typis Valeriani Piątkowski, A. D. 1641. w 4ce, k. 4.

Na odwrocie tytułu ośmiowiersz pod herbem. Poezya ma nadpis: Flebilis lachrymarum nimbus. W końcu opłakuje datę zgonu 12 Junii post meridiem.
Muczkowski Statuta 302. 312.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Primatus Regni Poloniae honorificentissimus, qui Illustrissimo et Reverendissimo domino D. Matthiae Łubiński, Dei et Apostolicae Sedis gratia, Archiepiscopo Gnesnensi Legato Nato, Regni Poloniae Primati ac Primo Principi Domino suo clementissimo decentissime est oblatus, et primùm ad Louiciensem, postmodum in metropolim gnesnensem felicem ingressum, clarissimè: per Pavlvm Goski artivm et philosophiae baccalaureum, in signum debitae subiectionis et observantiae demonstratus. Cracoviae, in officina Christophori Schedelii Anno Domini 1642. fol. k. nlb. 10.

Na odwrocie tytułu duży drzeworyt herbu i pod nim ośmiowiersz.
Jagiell. — Krasińs.

— ob. Canevesi T. (Phtegma 1635) — Gostumiowski Grzeg. Kaz. (Vandalides 1642).

Goski Sigismundus ob. Jurkowski S. (1626?).

Goslavius (Anti) ob. Makowski Jan (1654).

Gosławska Elżbieta ob. Płocki Wojciech (1635).

GOSŁAWSKA Scholastyka. Produkt od WW. Imciów P. P. Scholastyki Skarbnikowey Orszań: matki Ignacego syna Gosławskich, przeciw Wielmożnym J. P. Pm Panom Józefowi Bogusławowi Rymszy Chor: petyhor: y Franciszce Zubkowskiey. Bez roku (około r. 1780). folio, kartki 2 (brak końca).
Jagiell.

Gosławski ob. Odpis.

GOSŁAWSKI Adam. Adami Goslavl a Bebelno Disputatio de persona. In qua Jacobo Martini, Professori Witembergensi, ea in libro secundo de tribus Elohim retellere enitenti, quae ab auctore contra Bartholomaeum Keckermannum, parte tertia disputata sunt, tum de ratione personae in genere sumptae, tum de definitione divinae personae, a Justino, ut vulgo creditur, tradita, respondetur. Racoviae, Typis Sebastiani Sternacii, 1620. w 8ce, kart 4 (przedmowa) i str. 116 (ark. H_2).

Pars I do str. 61. Pars II od str. 61: Utrum definitio Personae.
Jocher 3674. — Ossoliński. T. I str. 280 i nast. — Vogt Catal. Libror. rar. Hamb. 1747. str. 313, mówi o Gosławskim: Magnum Goslavii nomen est inter Socinianos, quorum deliramenta binis scriptis defendere ausus est.
Akad. — Czartor. — Jagiell.

— Disputatio ethica de veritate virtvte morali ex libro ethicorum Nicomachiorum potissimùm quarto desumpta; quam coelesti favente nvmine authoritate et consensu amplissimi collegij philosophici, in illustrissimá argentoratensium academiá, Svb praesidio M. Jacobi Schickfusi Svibvsiensis. Privati exercitij gratià ad disputandum defendendam, proposuit Adamvs Gosłavvski a Krassow, nobilis polonus, ad 21. Octobris diem anni M.D.XCVI. (1596). Argentorati Antonius Bertramus Academiae typhographus excudebat. w 4ce, kart 8 nlb.

Przypisał autor Piotrowi Filipowskiemu wujowi swemu. Na końcu Maciej Hamelus zamieścił epigramat z 16tu wierszy łac. na pochwałę autora.
Wierzbowski III 2995.
Akad. — Czartor. — Ossol.

— Libri primi ethicorum, Nicomachiorum (Aristotelis) interpretatio analytica. Adami Goslavii a Bebelno. Augustae Vindelicorum, typis Michaëlis Mangeri. 1598. w 8ce.

Na końcu wiersz grecki Höschela na cześć autora polskiego szlachcica.
Zapf Augsb. Buchdr. 1788. I 189.
Miejs. Gdańs.

— Odpowiedź na obronę Kazania Księdza Skargi o Troycy, ktorą był uczynił J. M. X. Jakub Ostrowski w Piśmie S. Doktor Kanonik Krakowski. Wydana przez Adama Gosławskiego z Bębelna. w Rakowie drukował Sebastian Sternacki, 1608. w 4ce, k. 2. nlb. str. 218 i 2 karty na końcu.

W końcowych kartach list do Ostrowskiego i Errata. Przedmowa do czytelnika datowana w Krasowie 20 Junii 1608.
Jocher 3665, gdzie mylnie zanotowano: „29 Junii 1598" zamiast 20 Junii 1608. — Ostrowskiego Obrona kazania Skargi, wyszła 1608 r.
Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— Refutatio eorum, quae Bartholomaeus Keckermannus in libro primo Systematis sui Theologici disputat, adversus eos, qui solum Patrem Domini nostri Jesu Christi, esse illum Deum Israelis; filium vero Dei, neminem alium praeter et ante eum, qui ex Maria virgine est natus confitentur. Tribus partibus distincta. Racoviae Typis Sebastiani Sternacii Anno 1607. w 8ce, str. 165.

Dedyk.: Senatui Gedanensi Datow: in Krassow, praedio meo paterno Cal. Dec. 1607.
Godebski Xaw. Bibl. Fratr. Polon. str. 116.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... distincta. Racoviae, Typis Sebastiani Sternacii, 1613. w 8ce, kart 5 i str. 138.

Dedykacya do Senatu miasta Gdańska, datów.: Scribebam in Krassow, praedio meo Paterno. Calend. Decemb. Anno 1607. Pars I kończy się na str. 78. Pars II na str. 114.
Jocher 3673.
Akad. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Borkowski Petrus (Disputatio 1596) — Omina (1612) — Pistorius S. (1611) — Przewodowski Andrzej (Odpis Gosławskiemu 1609) — Scharff Jan (Disputatio 1662) — Schlichting Jonas (Quaestiones 1636) — Stegman Joachim (Institutionum 1630).

Siarczyńs. Obraz. I 152. — Sandius Bibl. Antitrin. 108. — Wiszniews. Hist. lit. IX 114—5. — Ostrowski Jakub. — Encykl. Orgelbr. X. 322.

Gosławski Andrzej ob. Pastorius Sim. (Disticha) — Schlichting Jonas (Quaestiones 1636).

Goslawski Boguslaus ob. Caffarelli (Decisio Rotae Romanae 1709—10) — Kaunitz (1710. 1711).

GOSŁAWSKI Franciszek (ur. 1538). De bello adversvs Moschos ad Equites Polonos oratio. Sermone simplici, animo in rempublicam optimo. Posnaniae Melchior Neringk excudebat. Anno 1578. w 4ce, k. nlb. 14.

Przypis Stanisławowi Górce wojew. pozn. i Andrzejowi kasztel. międzyrzeck. przez Franciszka Goslavv de Nadarzice. — Na odwrocie tytułu herb. Pod nim wiersz:
In stemma illvstrivm ac generosorvm dominorvm, D. Stanislai Gorca Palatini Posn: &c. Andreae Castellani Miedirecensis &c.

In Patriam Comites dùm surgere bella viderent
In cymbam velut, fluctibus vnda ruit:
Protinus hostiles pacârunt Marte, procellas
Dantes in celerem, millia multa fugam.
Hoc ideò Puppis praeclaro stemmate fulgent
Ars virtus, Procerum, tollit ad astra caput.
Jo: Radosii Posn:

Mowa kończy się na karcie Dij b datą: Mense Aprili anno 1577.
Wierzbowski III 2646. — Bandt. H. dr. kr. p. II 66.
Czarnec. — Czartor. — Dzików. — Gdańs. Wrocławs. — Toruńs.

— De Judiciis et moribvs corrigendis. Ad Stephanvm Regem Poloniae, Magnvm Dvcem Lithvvaniae ac principem magnanimvm. Paraenesis. [Drzeworyt: Mercurius]. Posnaniae A. D. M.DLXXVIII (1578). w 4ce, k. 10.

Na odwrocie tytułu orzeł polski. Dedykacya Stephano Regi polonorum. — Na ark. C_4 a. kończy się rzecz słowy: Amen. 1577. Mense Februario. S. M. T. Regiae. Fidelis subditus. Franciscus Goslavvus de Nadarice. Posnaniae Melchior Neringk excudebat.
Wierzbowski III 2647. — Siarcz. Obraz. I 153. — Bandt. Hist. dr. kr. p. II 66. — Encykl. Org. V 321—2. — Wiszn. Hist. lit. IX 442.
Dzikows. — Pawlikow. — Toruńs. — Wrocławs.

GOSŁAWSKI Joannes Damascenus. Rosarium beatissimae Virginis Mariae et sanctissimi nominis Jesv. Cum aliis multis deuotis additionibus. Per V. Patrem P. Joannem Damascenvm, Praed. Generalem, Ordinis S. Dominici: vtriusq. Confraternitatis SS. Rosarii, Lublini ad aedes FF. Praedicatorum S. Stanislao dicatas Promotorem: praelo mandatus. Superiorum permissu. Lublini in officina typographica Annae viduae exprimebat Andreas Lob. Anno D. 1642. w 12ce, k. 12, str. 395 i k. 3.

Dedyk.: Janowi Mik. Daniłowiczowi Thesaurario Regni. Na odwrocie tytułu wizerunek M. Boskiej z dziecią̨tkiem. Dalej

herb i wiersz na herb. Do str. 113 nadpis stron: Rosarium. Dalej: Salutationes devotissimae. Od str. 154: Rosarium nominis Jesus. Kończą od str. 382: Orationes. — W dedykacyi mówi: Testis est illa Dei Parae Virginis imago quam Parens tuus, in arce vestra Uchaniae collocavit, hanc imaginem tu vestivisti, praetiosis gemmis ornasti, capellam tapetibus auro textis exornasti, redditibus annuis dicasti. — Janów Damascenów było dwóch jednocześnie, jeden Gosławski, drugi Sokołowski w Wilnie 1639 roku, później zaś był Jan Damascen Kaliński.
Jagiell.

GOSŁAWSKI Ignacy. Głos Jaśnie Wielmożnego Ignacego Gosławskiego posła woiewodztwa sandomierskiego na sessyi seymowey dn. 25 czerwca 1793 w Grodnie miany. fol. k. 2 nlb.
Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Toż:... dnia 17 lipca 1793 r. folio. Branic.

— Toż:... na sessyi seymowey dnia 6 sierpnia 1793 r. w Grodnie miany. 1793. fol. k. 2. Branic. — Krasińs.

— Głos relacyi Ignacego Gosławskiego rotmistrza kawaleryi narodowey przeszłego posła z woiewództwa Sandomierskiepo na Seym grodzieński na seymikach w Kielcach dnia 24 lutego 1794 r. (Bez w. m. dr.) fol. k. 6 nlb.

Opowiada wypadki grodzieńskiego Sejmu od 17 Czerwca do 23 Września. Wypowiada chronologicznie jakie gwałty były dokonywane. Wystawia złą wolę marszałka Sejmowego Bielińskiego, dobre intencye posła Jankowskiego. Gosławski zabierał głos d. 8 Lipca w obronie praw narodu. Dzień 17 Lipca był grobem naszej ojczyzny. Otwarcie tu wymienieni zdrajcy kraju: Drewnowski, Podhorski, Mikorski i inni. Dnia 2 Września zatoczono armaty przed izbę sejmową.
Jagiell. — Ossol.

— Przymówienie się J. W. Jmci pana Ign. Gosławskiego posła z woiewodztwa sandomirskiego na dniu 3 lipca r. 1793. fol. Branic.

— Przymówienie się ..... dnia 12 sierpnia za proiektem JW. Ciemniewskiego Rożań. fol. str. 1.
Jagiell. — Krasińs.

— Przymówienie się d. 27 Augusta 1793 r. za proiektem JW. Szydłowskiego, posł. płock. wstrzymanie negocyacyi z królem pruskim y oświadczenie protestacyi przeciw niemu, w sobie zamykaiącemu. folio, k. 1.
Krasińs.

— Przymówienie się na sessyi Seymowey d. 23 Września (1793 r.) w czasie otoczonego zamku y Izby Seymowey przez wojska Rossyjskie.
Krasińs.

— Zdanie J. W. Gosławskiego posła sandomierskiego in turno względem projektu J. W. Włodka Gostyńskiego, dn. 10 Augusta 1793. fol. str. 1.
Jagiell. — Krasińs.

— ob. Grodno (Głosy 1793) — Produkt.

Gosławski Matheus ob. Colerus Chr. (1597).

Gosławski Onufry ob. Służewski J. (Kopia 1793).

Gosławski Paweł ob. Regulus Alb. (Paradisus 1639).

Gosławski Stanisław ob. Szymonowicz Szymon (Castus Joseph 1597).
Encykl. Orgelb. X 322. — Juszyńs. I 107. — Siarcz. Obraz. I 153.

Gosławski Theocles ob. Fidetowicz Martinus (Cursus gloriae 1698).

Goślicki Joannes ob. Milodroski Stan. (1603).

GOŚLICKI Stanisław S. J. Nauka o częstym używaniu Nayświętszego Sakramentu y sto sposobów czczenia Pana Jezusa w przenayświętszym Sakramencie, przez X. Stanisława Goślickiego Soc. Jesu. Kraków w drukarni Szedla. 1681. w 8ce.
Brown. Bibliot. pisarzy S. J. str. 182.— Sommervogel III 1690. ma datę 1671 r.

GOŚLICKI X. Wawrzyniec (Laurentius Grimalius) (ur. 1530 † 31 paźdz. 1607). Mowa Duchowieństwa Koronnego na Seymie Warszawskim do Króla JM. przez ... Dziek. Płockiego, Kan. Krakows., Sekr. Króla J. M. (Bez w. m. dr. i r.). w 4ce, kart 2.
Warsz. Uniw.

Postulata Ordinis Ecclesiastici in Comitiis. Posnaniae 1585. [Mieści:] De controversiis inter Ordinem ecclesiasticum et saecularem in Polonia. (Obacz: Postulata).

Porówn. Arturus Wawrzyniec — Laurent Faunteus (1592) — Brześnicki J. (1585). Branic. — Czartor.

— De optimo Senatore Libri Dvo. In qvibus Magistratuum Officia, Ciuium uita beata, Rerumpub. foelicitas explicantur. Opus plane aureum, summorum Philosophorum et Legislatorum doctrina refertum, omnibus Respu. ritè administrare cupientibus, non modò utile, sed apprime necessarium. Accessit locuples rerum toto Opere memorabilium Index. Cum Privilegio, Venetiis, Apud Jordanum Zilettum. M.D.LXVIII (1568). w 4ce, k. nlb. 3, kart liczb. 83, nlb. 6.

Dedykacya Sigismundo Augusto Regi Wierzbows I 296. — Janoc. Nachr. III 89. Branic. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... omnibus respub. rite administrare cupientibus non modò utile, sed apprimè necessarium. Accessit locuples rerum toto opere memorabilium index. Basileę, apud Leonhardum Ostenium, impensis. Roberti Cambieri. Anno M.D.XCIII (1593). w 8ce, k. nlb. 4, str. 290, rejestru k. nlb. 14. (ark. druku 19).

Janoz. Nachr. III 89. — Wiszn. IX 841. — Ossol. II 101. — Jocher 578. — Treter Vitae Episc. Posn. 150. — Niesiec. II 277 (ma: De optimo cive). Czartor. — Jagiell. — Przeździec.

— The accomplished Senator in two books. Written originally in Latin by Laurence Grimald Gozliski (sic) Senator and Chancellor of Poland, and Bishop of Posna or Pozen. Done into English, from the edition printed of Venice, in the year 1568. By Mr. Oldisworth. London Printed for the Autor, in the Jear 1733. w 4ce, str. XXXII i 330 oprócz indexu.

Dedykacya tłomacza trzynastu znakomitym panom Angielskim, przedmowa tegoż i dedykacya Autora do Zygmunta Augusta. W dedykacyi tłumacz nader wychwala przełożone przez siebie dzieło, a autora nazywa jednym z najbieglejszych ministrów, jakich kiedy miały północne narody (... Gosliski, one of the ablest Ministers that ever any Northern Nation was blessed with ...). Przedmowa tłumacza mieści w sobie wiadomość o Polsce we względzie statyczno-politycznym. — Śmiesznie tu są pokaleczone imiona naszych historyków, n. p.: Solomon Nangeheur (Neugebauer), Bernardus Vascovius (Vapovius). Joan Demetr. Subicovius (Sulicovius). Leonardus Gorscius (Gorecius). Podług tłumacza Henryk panował dwa lata, a po nim Stephen Bartoli, an Hungarian. Wyliczywszy tłumacz monarchów współczesnych Zygmuntowi Augustowi powiada: This I thought proper to take Notice of, because of the observations made by Gozliski upon the Monarchs and States Contemporany with his own. For in this Reigr. Gosliski was adwented to be a Minister of the First Note, was made Chanceller of Poland, and Biskup of Posna:, and when at last he died, fall of Years, Experience, and Reputation, was buried in great Pomp of the Publick Expence, with many High Encomiums upon his Name and Memory by the wits and Eulogists who survived him. — W dawniejszych katalogach autor wymieniany bywa jako Laur. Grimaldi albo Grimalius.

Czartor. — Przeździec.

— De victoria Sigismundi Augvsti Serenissimi et Potentissimi Regis Poloniae, Magni Ducis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Livoniae, Samogitiae, ex Moschorum quadraginta millibus caesis parta XXVI. Die Januarii sexagesimo quarto supra millesimum quingentesimum annum. Laurentio Grimalio avthore. (Na końcu:) Anno 1564. L. Go. F. w 4ce, kart 4.

Wiersz na zwycięztwo nad Moskwą r. 1560 odniesione. Druk Patavii. Wierzbows. II 1414. — Jusz. I 107. Petersb.

— Witanie Rad y Stanów Koronnych Polskich do Króla Je° Mści Zigmvnta III w polu przed miástem Kázimiérzem przez Je° Mści księdza Wawrzyńcá Goślickiego Biskupa Kámienieckiego czynione. Dnia 9 Grudnia Roku 1587. W Krákowie z druk. Łaz. Roku Páńskiego 1587. w 4ce, k. nlb. 7. (Druk goc.).

Ossol. II 103. — Chłęd. Spis 82. — Wiszn. IX 446. — Wierzbow. II 1654. Akad. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż samo [z odmianą w tytule:] WAwrzyńca ..... dnia 10. Grudnia

Roku 1587. W Krakowie z druk. Łáz. Roku Pánskiégo 1587. w 4ce, str. 13.

Wierzbowa. II 1655.

Jagiell. — Krasińs.

— ob. Andosillus D. (1630) — Bractwo chordy (1606) — Brzeźnicki Jakób (Postulata ord. eccles. 1585) — Connotatio (1756) — Controversia (1632) — Długosz Jan — Dziekczyński Jan (Oratio 1601) — Gorscius Jacobus (1562) — Krzycki Andrzej (1606) — Liryciusz Hippolit (1606) — Maciejowski Samuel (1561) — Milodroski Stanisl. (Oratio 1603) — Nakielski Sam. (1634) — Orzechowski Stanisław (Chimaera 1561. 1562) — Pudłowski Melchior (Oratio de repub. 1562) — Status (1787) — Sadoletus Jacobus (Elegantissimae orationes 1561) — Sikorski Jan Chr. (Historia 1604) — Urban VIII (Informatio iuris et facti 1590) — Varsevicius Christophorus (De cognitione sui ipsius 1600).

Niemcew. Dzieje panow. Zygm. III 1819. I 125—133. — Juszyńs. 207. — Chodynic. I. 176. — Pierwiosn. nowor. 1843. s. 89. — Janozki Excerp. polon. lit. 89. 93. — Janociana III XLI. — Janozki Nachricht. III 89—94. — Sołtykow. O Akad. 598. — Siarcz. Obraz. I 150. — Pruszcz. Forteca 1737. s. 226. — Piasecki Chronica 342. 76. — Ossolińs. Wiadom. II 79. — Encykl. Orgelbr. X 316. —21. — Słowacki Euz. Dzieła III. — Roczniki Tow. Nauk. Krak. I 214. 285. — Niemcew. Panow. Zygm. III. I 29. 178. — Dzienn. Wileńs. 1823. III s. 33—46. — Grabows. Ambr. Staroż. histor. 1840. I 90—97. II 435. — Maciejow. Piśmienn. III 300—1. Dodat. 210—212. — Münnich Ciceronis de republ. 1825. — Wiszniews. Hist. liter. IX 340—1. 445. — Święcki Histor. Pam. I 76—7. — Rzepnicki Vitae praesul. II 142—5. — Zacharyasiew. Vitae episcop. prem. 96—9. — Łętows. Katalog III 23—32. — Mecherzyńs. Hist. wymowy I 503—7. — Bandt. Hist. dr. król. pols. III 28. — Chłędow. Spis 82. — Heidenstein Rerum polon. 260. — Starowolski Monum. 441. — Hoszowski Monogr. Cysters. I 104—8. — Mucskowski Statuta 201. — Curricke. — Dogiel Codex dip. IV 386 392. — Niesiecki II 277, — Łopiński R. Goslicius, Halle 1872. — Bibl. Warsz. 1873. III.

Gośniewski Bartłomiej ob. Czarnkowski Sędziwoj Adam (Gratulationes 1593) — Loaechius A. (Eudoxia 1604) — Sierakowski Łukasz (Epicedia 1593).

Gosnołczyński Daniel ob. Panisius Stan. Wacław (1717).

Gospodarstwo dla młodych y nowotnych gospodarzy. R. 158..

Porówn. Gostomski Anzelm.

Gospodarstwo dla młodych y nowotnych gospodarzów. Teraz znowu popráwione y rozszerzone. Bez r. m. i dr. w 4ce, ark. 4. (Druk goc.).

Na tytule rycina przedstawia zabudowania liczne i w tyle ogród. Na przodzie gospodarz daje rozkazy czeladzi. Karty w tekście mają do koła ozdoby, które równie jak i druk są te same, co w Paprockiego: Próba cnót i Nauka rozmaitych filozofów. Cała rzecz wierszem. — Obejmuje z osobnemi napisami wiersze p. t.: Gospodarstwo: dom, sprzęt domowy, szaty, żywność, ogród. krówki, sadzawka, żona, dzieci, synowie, córki. czeladź, dobytek, rola, summa gospodarstwa. Kończy wiersz: Do tego co czedł.

Bandtkie przywodzi (H. d. k. p. I 288) wydania z r. 1596 i 1598. b. m. i dr. i przypisuje to dzieło drukarzowi Maciejowi Wierzbięcie. Jagiell.

— Toż:... znowu na ten nowy rok poprawione y rozszerzone przez M. W. [Drzeworyt jak w wydaniu bez roku m. i dr. Pod drzeworytem:] Przestroga gospodarzom. Napośledź się gospodarzu kładzi, a napierwey wstay budzić czeladzi. Roku 1596. Bez m. i dr. w 4ce, sign. A—Diii. Ossol.

— Toż:.. znowu na ten nowy rok poprawione y rozszyrzone przez M. W. [Drzeworyt, jak w wydaniu bez roku m. i dr. Pod nim:] Przestroga Gospodarzom. Napośledź się gospodarzu kładzi, a napierwey wstay budzić czeladzi. Roku 1598. Bez m. i dr. w 4ce, sign. A—Diii. (kart nlb. 16). (Druk gocki jak w wyd. 1596).

Juszyńs. Dykcyon. II 419. — Stawiski Bibl. Warsz. 1852. T. 45. s. 42. — Bandt. H. d. k. p. I 289. Czartor (bez tyt.).

— duchowne. Do którego są zebrane zbawienne niektóre przestrogi, litanie y modlitwy przez cały tydzień, na każdy dzień różne. W Krakowie w drukarni Łazarzowey 1601. w 8ce, str. 171. z 16 drzeworytami. (Druk gocki).

Przedmowa Piotra Skargi. Niektórzy domyślają się autorstwa And. Boboli, ale bez żadnej bliższej wskazówki.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— jezdeckie, strzelcze y myśliwcze, z Doświadczenia NN. Szlachcica Polskiego napisane Roku Pańskiego 1600. A teraz świeżo z dozwoleniem starszych do druku podane. W Poznaniu 1690. w 4ce, kart 60 nlb. wraz z kartą tytułową (sygnatura A—P_3).
Mać. Piśm. III 490—1. Chreptowicz.

Gospodarstwie (O) ziemiańskim w powszechności. w Warszawie. w 8ce.
Katal. Gröll. 1793.

Gospodarstwo ob. Chełchowski Henr. (domowe 1630) — Duńczewski (Kalendarz) — Dziekoński B. (Przepisy rolnictwa 1796) — Gostomski Ant. (1588) — Haur J. (Oekonomika, białogłowskie 1675) — Hube M. (der Landwirth 1779) — Herman Jan (domowe 1756. 1791. Ziemianin 1673) — Instruktarz ekonomiczny (1786. 1792) — Jabłonowska (Ustawy dla dóbr 1783—6) — Jeżowski Wł. (Oekonomia 1618) — Kłossowski Wal. (dyssert. o pomocy fizyki 1792) — Keckermann B. (Synopsis 1616) — Kniażewicz G. (Folwark 1770) — Krzywkowski Jan (polityczne 1791) — Krescentyn Piotr (O sprawach 1549) — Krystyn Jan (1775) — Lubiecki P. F. (domowe) — Majer (Biblioteka 1788) — Mitterpacher Ludwik (prawdami stwierdzone 1787) — Nax (narodowe 1790) — Obserwacye (reguły 1789) — P. O. (Roboty około przędziwa 1788) — Praktyka (własn. roku 1789) — Projekt (1790) — Rieule (o gosp. w Polsce 1767) — Rok (pracowity 1636) — Sander (Histor. natural. 1786) — Schentywani (Prognostyk gospodarski 1784) — Seklucyan J. (Oekonomia 1545—6) — Sekret wyjawiony (domowe 1689) — Siemiątkowski K. (nabożeństwo 1670) — Sierakowski Wacł. (O rolnictwie 1798. O ogrodach 1798) — Simon Jan Fryderyk (Informacya 1774) — Sposób poprawy (1783) — Sposoby ciekawe w domu przygodne (1783) — Strojnowski S. (Porząd. stawowy 1601) — Strumieński O. (O sypaniu stawów 1573) — Switkowski P. (książka 1785) — Uwagi ekonomiczne (1785) — Uwagi do projektu wieczystych rolnych kantonów (1789) — Wiadomości najpożyteczniejsze (1795) — Wybór ekonom. wiadom. (1770) — Wybór wyborów wiadomości (1787) — Zasady o rolnictwie (1790) — Zawadzki Teod. (Memoriale 1616. Pamięć robót 1637) — Zbylitowski And. (Wieśniak 1600).

Gospodarz doskonały, czyli sposób robienia mydła, świc, octów, przyprawiania owoców, solenia i wędzenia mięsa, pieczenia chleba, warzenia piwa i robienia krochmalu. w Dreznie. 1790. w 8ce.

— ob. Gołdonowski And. (Krótkie zebranie 1629) — Książka (1784) — Kulczycki F. T. (1797) — Legowicz (Powinności 1779) — Liberyusz J. (nieba 1663—9) — Praktyka (1752) — Strumieński Olbracht (O sprawie 1573) — Switkowski (książka 1785) — Zbiór (1782).

Gospodyni dobra, czyli fundamenta ekonomii gospodarskiey, osobom młodym do tego stanu zabieraiącym się potrzebne. w Krakowie Kosztem y drukiem Ignacego Grebla. 1784. w 8ce, str. 219, k. 2.
Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Wilno.

— domu mądrości z siedmi kolumn erygowanego, Alma Mater Universitas cracoviensis, presławna krakowska akademia. fol. str. 54. Akadem.

— ob. Liberyusz Jac. (1657).

Gospodynie ob. Prezent dla (1777).

Gross Damianus ob. Sabinus Jerzy (Erotica 1536).

GOSSAN St. Preputernicului preinaltzatului preluminatului si premilostivului, al meu stapin si domn marii sali Stanislau August kraiolui tzari lessasti si mare domn de tzara litvii si alt. alt. alt. (Po mołdawsku, wierszem). w 4ce. Kijows.

Gossler Onufry ob. Goessler On.

Gosthynyn J. ob. Dawid (Theoremata 1507).

GOSTINIEWICZ Joannes. Strena philosophica admodum Reverendo Domino D. Paulo Czepulewic Praeposito Gostiniensi Domino et Benefactori Suo a Joanne Gostyniewiez oblata. Disputabuntur publice in Collegio posnaniensi Soc. Jesu Anno 1653. die 29 Januarii horis matutinis. fol. k. nlb. 4.

Obejmuje: Conclusiones ex octo libris physicorum. Warsz. Uniw.

Gostinius Andreas, Jacobus Sigismundus ob. Gostyński Andrzej, Jakob, Zygmunt.

Gostkowska Zusanna Generałowa Wojsk. Koron. ob. Miłkowski Władysław (1768).

Gostkowski Florianus ob. Gostkowski Ignatius (Oratio 1767).

GOSTKOWSKI Jan X. S. J. († 1738). Redivivus e paternis fraternisque cineribus honor, in Illustrissimo Domino D. Francisco Comite in Pieskowa Skała Wielopolski, Generali Minoris Poloniae, Capitaneo Cracoviensi, Bochnensi, etc. etc. Inter ipsa honoratissimae dignitatis auspicia, e Voto Collegij Cracoviensis, Societatis Jesv ad Basilicam DD. Petri & Pauli Apostolorum. Cracoviae, Ex Officina Alberti Gorecki, S. R. M. Typogr. Anno D. 1688. fol. kart nlb. 10.

Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem. Rzecz zaczyna się od wiersza: Victus post geminata. Całość prozą, przeplatana wierszami.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Trophaeum immortale ad pontificio-ducalem tumulum Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Andreae Trzebicki Episcopi Cracoviensis Ducis Severiae, ad posthumam memoriam erectvm in Collegio Cracoviensi Soc. Jesu, Cum in Regia principum Apostolorum Basilica, tumulo simul ac publicis polonae Societatis Jesu lacrymis, munificentissimus ejusdem Collegij Fundator conderetur. Anno a fundata in terris salute nostra MDCLXXX. (1680). Cracoviae ex officina Georgii et Nicolai Schedel S. R. M. Typ. folio, ark. 7. (kart 13 nlb.).

Na odwr. str. tytułu herb Łabędź. — Przypis synowcom i siostrzanom: Gasparowi Dziekanowi katedr. krakowa. Stanisławowi Kantorowi Gniezn. Kanonik. Krakow. Cieńskim, Stanisławowi Trzebickiemu, Marcin. Cieńskiemu, Chorążym Siradzkim. Maciejowi Trzebickiemu wojsk. Wieluńs. Rzecz prozą, przeplatana wierszami.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs. — Ossol.

GOSTKOWSKI Ignatius. Oratio pro Thaumaturgo Patrono S. Antonio de Padva in Ecclesia PP. Bernardinorum Conventus Tarnoviensis per Ignatium de Witoszowa Gostkowski Kresgerentidam Sandecensem, Scholae Rhetorices Auditorem. In frequentissimo Hospitum distinctorum Concursu Anno Domini 1767. Die 13 Junij Dicta. (Bez w. m. dr.) w 4ce, kart 9.

Dedyk.: Floriano de Witoszowa Gostkowski dapifero Zytomiriensi) Cohortis loricatae Equiti patruo suo. Na końcu: Permissu Mag. D. Rectoris Studii Gen. Almae Univ. Crac.
Jocher 5503.
Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Ordinatio (1790).

Gostkowski Justyn ob. Popiołek Joz. Greg. (Meridies 1723) — Sapecki Cypryan (Prace jezuickie 1715).

Gostkowski Konstanty Gener. Wojsk Koron. ob. Miłkowski Władysł. (1768).

Gostkowski Martin ob. Kędzierski Stan. (Poemata 1607).

GOSTKOWSKI Michael Albert. D. P. M. A. Conclusiones ivris utrivsque ex can. Jus. 1. Dist: et L. 1. ff. de jvstitia et jvre. Juncto §. 1. instit: eod. & sequen. Quas sub praesidio Consultissimi et Clarissimi Viri Domini, D. M. Stanislai Pomorski J. V. Ordinarij Professoris Collegae DD. Jureconsultorum Augustissimi Collegij Vniuersitatis Crac. in Collegio Lubransciano studij academici pro tunc Directoris. Proponet ad disputandum Michael Albertvs Gostkowski J. V. Candidatus, Praepositus S. Spiritus in Mieyska Górka in Lectorio DD. Jurisp. Mense ... Die .. Hora ... Posnaniae, in officina Joannis Rossowski. anno 1622. w 4ce, kart 6.

Dedyk.: Vencesl. Włostowski Castel Krivinensi. — Na odwr. tytułu czworowiersz, podpis. Stan. Pruski Stud. Poes. Jest tych Conclusiones XXV. Jagiell.

— Oratio funebris in obitum illustrissimi Andreae a Przymo Przyemski ... Posnaniae, Wolrab. 1620. w 4ce.

Tegoż tytułu jest Oratio Christ. Barskiego. Posnaniae, Wolrab 1620. Czartor.

GOSTKOWSKI Paweł Sędzia i Poseł Ziemi Ciechanowskiej. Głos ... dnia 5 Sierpnia na Sessyi Seymowey miany (1793). fol. k. 2.

Przedstawia stan nieszczęśliwy kraju i potrzebę opłaty wojska obozującego, a nie tych oficerów, którzy tylko tytuły noszą, lecz nie są czynni.
Branic. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Głos J. W. P. Gostkowskiego sędziego y posła ziemi ciechanowskiey dnia 24 lipca 1793 na sessyi seymowey miany. 1793. fol. Branic.

— Głos ... na Sessyi Seymowey d. 31 Lipca miany in turno (1793). fol. k. 2.

Przeciw zatwierdzeniu rozbioru Polski. Branic.

— Głos ... dnia 24 Sierpnia 1793 na Sesyi Seymowey miany. fol. k. 1. Warsz. Uniw.

— Głos J. W. Jmc. pana P. Gostkowskiego posła ciechanowskiego za zniesieniem władzy hetmanów na sessyi seymowey dnia 26 mca październ. 1793 r. miany. 1793. fol. str. 3 Branic.

— Toż:... dnia 16 mca listopada 1793 r. na sessyi seymowey miany. 1793. fol. k. 2. Branic. — Krasińs.

— Przymówienie się ... dnia 24 Lipca 1793 roku na Sessyi Seymowey, z okoliczności podaney Noty, przez ministra króla Jmci Pruskiego. fol. $^1/_2$ ark.

Wymierzone przeciw wrogom i zdrajcom.
Branic. — Warsz. Uniw.

— Projekt... posła Ciechanowskiego. Przywrócenie do rangi ur. Goszkowskiego 1793. fol. 1 ark. Zielińs.

— Projekt o sprawiedliwość dla ur. Wojniłłowicza. fol. 1 ark. Zielińs.

GOSTKOWSKI W. X. Kanonik katedr. płocki. Do Jaśnie Wielmożney Jmci Pani Jozefy ze Zboińskich Jeżewskiey Generałowey W. Kor. oraz y godney iey córy JW. Jmć Panny także Józefy w dzień imienin 1789 r. dnia 19 Marca. w 8ce, kart 2 nlb.

Na końcu podpisał się: X. W. Gostkowski kan. kat. płocki. P. D. Jestto powinszowanie wierszem. Akad.

GOSTKOWSKI Wojciech. Detectio Accesy Skarbu Króla J° Mści y Rzeczypospolitey. O czym radzić in publico Rycerstwu Koronnemu do uważania podana, przez szlachcica polskiego doma Junosza, za powodem zacnych osób wydana. Bez wyr. m. dr. i r. (1602). w 4ce, kart nlb. 48 (ark. N_1).

W dziełku tem przechodzi autor koleją wszystkie źródła, z którychby dochody dla Skarbu koronnego czerpać można. Podział ich taki: Traktat I pobór: Pruskie miasta, szose, czopowe, Rzemieślnicy, w Prusiech, Toruń, Gdańsk, poborcy w pruskiej ziemi, Szose w miastach, o rzemieślnikach, bractwa, hultaje, przekupnie i przekupki, komornicy, mycmachery, szynki, czeladka. — Traktat II: o strojach, o pułmiskach, o starych sumach, nowe summy, W. Xięstwo Litewskie, pobory koronne, poborcy, sposób wybierania poborów łanowego, Czwarty grosz, Czopowe w mieście, pobór wodny, Składy winne, Cła koronne, Impedimenta celne, perjuria pograniczne na woły zimowane, powołowczyznę, perjurium na cłach wodnych, Zupy in genere, Olbora w Olkuszu kruszcowa, miedź, Annus gratiae potrzebny w Koronie, Annaty, Starostwa, Mennica potrzebna w Koronie, Assekuracye kupców cudzoziemskich, Delator potrzebny Skarbowi, Forum kupieckie, o banitach, o retentach poborowych, o ruśnicach, potrzebne extendowanie exekuciey, homicidae, Altercatores alias zdawcy, Pixidiarii, raptores, invasores, violatores, Debitores, obligatorii, Grattarii, Judices tribunalitii, nuntii terrarum. Sądy z pobory. Symbolum na zapłacenie żołdu Confederatom. W mieściach przyjmowanie do jurisdikciey mieyskiey. W mieściach porządek. — Tę książkę niszczyli kupcy, bo wykazywała ich nadużycia w cłach. Dzieło wyszło bezimiennie. Maciejowski za Chyliczkowskim wykrywa autora. — Katalog rękopiśmienny bibl. — Czapskiego E. podaje rok wyjścia 1603. i 49 kart,

Maciej. Piśmien. — Encykl. Orgelbr. T. 10. s. 337. — Dzienn. Warsz. 1826. T. 3. s. 105—6.
Czapski — Krasińs — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Sposob iákim gory złote, srebrne, w Przezacnym krolestwie Polskim zapsowane naprawić. Rádzić in publico, Stanom Koronnym Oboyga Narodow,

po wszytkim Páństwie Krolestwá Polskiego do uważánia podany. Regnum Poloniae extendit se a flumine Notec et Obra (quae id a Marchia dividunt, et a Fluvio Oderae, qui ipsum a Silesia distinguit) ad Beresinam et Boristenem usque, qui ipsum a Moscovia separant. A mari Baltico, ad Fluvium Niestr, quod id a Moldavia distinguit: et ad montes Carpathios, qui ipsum ab Hungaria separant usq. Occupat itaq. a finibus Silesiae, ad terminos Moscouiae usq. inter occasum et ortum 322. milliaria Germanica: nec minus ab ultima Liuoniae parte ad fines Hungariae usque etc. Bot. fol: 24. Respublica gubernatur tribus concurrentibus, cura custodiae urbis et aedium, cura aerarij, cura rerum necessariarium vt hae sunt in copia. Przez Woyciecha Gostkowskiego wydany. Roku Pańskiego 1622. w 4ce, kart 10 nlb., str. 136.

Dedykacya do Mikołaia Daniłowica z Zurowa, Podskarb. Koronnego, Przemowa do czytelnika, Summarius dzieła. Dedykacya datowana: Dan w Boguczynie Dzierżawy mey, d. ostatniego m. Lutego, tegoż roku. Treść tego dzieła nie zgadza się wcale z tytułem: gdyż tu o górach czyli kopalniach złotych i srebrnych żadnej mowy nie ma. I dla tego Bentk, T. II, str. 399 nie na swojem miejscu wzmiankę o nim z Niesieckiego położył. Dzieło to do ekonomii politycznej i administracyi krajowej, mianowicie we względzie mennicy, wartości pieniędzy i ceny rzeczy, należy. I tak traktat I. opisuje nierząd i zamieszanie in re monetaria; oraz tego nierządu wzrost coraz większy. Traktat II: Jakie ma Polska złote i srebrne góry, y w nich co za szkoda, ale tu autor górami złotemi i srebrnemi nazywa wszelkie produkta polskie, za które przez handel złoto i srebro do Polski wchodzi. Traktat III: Sposób naprawy Rei monetariae. Traktat IV: zawiera w sobie prawa i konstytucye dawne i nowe o monetach, cenach rzeczy, miarach, wagach i t. d. aż do r. 1621. Traktat V. O zawarciu ziemie (granic) na kupce koronne, aby towarów nie wywozili, o składach koronnych i t. d. W tymże traktacie: Rząd dobry na czym się funduie, y co za cnot do niego potrzeba, y co go przeciwnym sposobem psuie, luxus iako iest szkodliwy etc. — Autor w przedmowie wyznaje, iż nie miał przed sobą żadnego językiem polskim dzieła o tych przedmiotach.

Siarcz. Obraz I 153. — Maciej. Piśmienn. III 167. 689 — Bentk. Hist. lit. II 399. Jagiell. — Ossol.

GOSTOMIOWSKI Grzegorz Kazimierz. Si Quando sev Ode gratulatoria Noui anni, auspicium, Magnifico & Admo: Rn̄do: Domino Jacobo Vitellio, S. Th: Doctori, Almae Acad: Cracou: Rectori vigilantiss: Clariss. Excellen. et Doctissimo Domino Lavrentio Smieszkowic, Medicinae Doctori Almae Acad: Cracou: Procancellario Digniss. Excellentiss. et Doctissimo Domino, Lucae Piotrowski, Phil: Doctori, Artisticae Facultatis Decano, Patronis, Benefactoribus, Praeceptoribus suis Colendissimis, conscripta, à M. Gregorio Casimiro Gostomiowski, Gramm: Nouodvorsciano Professore Observantię et debitę Gratitudinis, ergo. Crac. typ. Valeriani Piątkowski A. D. 1644. w 4ce, kart 4 (wierszem).

Na odwrocie tytułu pod godłami Akademii pisze sześciowiersz Jan Kaz. in Zielonka Zeleński Stud. Eloq.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Vandalides Heliconis Jagellaniani. Ex Parnassi vireto, insignia sua, gratulationis ergô; exhibentes, XXXVIII. virtutis et eruditionis laude, eminentibus viris, dum a Clarissimo et admodum Reueren. Dno, D. Stanislao Pydłowski, J. V. Doctore ac Profess. almae Acad. Crac. procancellario, in amplissima doctissimorum virorum praesentia, Secundae laureae licentiati, renunciarentur. Prodvctae a Gregorio Casimiro Gostomiowski eiusdem Secundae Laureae Candidato. Permissu Magnifici Domini Rectoris. Anno à partv Virginis 1642 mense (aprili) die (3) Crac. in officina typographicâ Valeriani Piątkowski folio, 10 ark. (sign. K_2).

Na odwr. str. tyt herb Lilia i pod nim 6 wier. łac. podpisał Alexander Kazimierz z Kurozwęk Męciński, prozą łac. Dedykacya X. Tomaszowi Oborskiemu biskupowi Laodyckiemu, Suffraganowi i administratorowi dyecezyi krak.

Uzyskali stopień licencyata: Jakub Najmanowicz, Paweł Goski, Bartłomiej Gębecki, Albert Łowicki, Florian Lepiecki, Jan Garnuchowski, Albert Wesołowski, Jakób Rychwalski, Stanisław Jarsyna, Albert

Orłowski, Jędrzej Tłusczewski, Tomasz Hunkiewicz, Paweł Jandrowic, Albert Węgrzynowic, Walenty Stalicki, Jan Jarczyński, Bartłomiej Wiesiowicz, Jan Mirzowski, Jakub Kunowski, Stanisław Mogilnicki, Jan Mulinowic, Sebastyan Konopnica, Jakub Komorowic, Sebastyan Stryiewicz, Marcin Kasprowic, Krzysztof Ziemkowic, Jan Racki, Albert Szumowic, Tomasz Podchelski, Jacek Łopacki, Wiktoryn Gorlicki, Jakub Lodzik, Dominik Cromer, Jan Koldrasz, Aleksy Radlicz, Samuel Kowalowski, Hieronim Badowski. Dla każdego z osobna umieszcza pochwałę wierszem. Wywdzięczając się mu napisał dla Gostomiowskiego Jakub Najmanowic pochwałę z dwóch wierszy złożoną; na końcu berła Akademii a pod niemi 4 wiersze łac. podpisał Stanisław Frąckowic stud. wymowy. Za rektorstwa X. Adama Opotowczyka S. teol. Dr. i prof. i kanonika krak. Jocher 1398.

Czartor. — Jegiell. — Krasiński — Ossol. — Warsz. Uniw.

Gostomska Zofia z Dąbrowice **Firlejowna** († 1598) ob. Wielopolski Alexander (Epicedium 1598).

Gostomski Adalbert (Wojciech) ob. Via crucis tritissima sed tristissima (1736).

GOSTOMSKI Anzelm z Leżenic (ur. około 1508 † 1588 r.). Gospodarstwo.

Kiedy niebieskie losy ten świat podzielały,
Polszcze nawiętszą korzyść w roli zostawiały:
Jákby rzekąc: Już wszystko drudzy ludzie mieyćie,
Wy Polacy z rolą się sprawowáć umieyćie.
Kto tráfi w to, á Bóg mu błogosłáwi z niebá,
Ten może mieć spotrzebę y złotá y chlebá.
Lecz ktoby swey, w tey mierze, niechćiał troskáć głowy,
O wszystko gospodárstwo y o rząd domowy,
Może bezpiecznie kupić do domu te księgi,
Które spisał gospodarz, moim zdániem, tęgi.
Potrzebne mnieyszym, średnim y nawiętszym pánom;
Potrzebne urzędnikom y chudym ziemiánom,
Więc, ieśliże kto nádeń w tym więcey rozumie,
Ma tu y próżny papier, niech pisze co umie.
Bo ztąd wszystkie náuki pomnożenie bráły,
Gdy ich przemysły ludzkie z lekká przyczyniáły.

St. Gro. W Krakowie. W Drukárni Jákubá Siebeneycherá: Roku Páńskiego 1588. fol., kart nlb. 4 i stron 174.

Dedykacya drukarza do Jego Mości Pana Jakuba Gostomskiego z Leżenic, Woiewodzica Rawskiego, etc. Z tej przedmowy niektóre miejsca, tyczące się dzieła i autora przywodzę: „Oddał mi do Drukarniey moiey Pan Doktor Ocko, Krola J. M. Medyk, książki nieboszczyka Pana Oyca W. M. Woiewody Rawskiego, które on Inwentarzem domowym, a drudzy gospodarstwem zwali. Książki rozsądkiem wielu ludzi godne, aby ie każdy miedzy inszemi naypotrzebnieyszemi w domu miał ... — Do J. Mości Pana oyca się W. M. wrocę, ktory słyszę mawiał: Dobre żołnierstwo, dobry dwor, ale pług w domu ieśli go nie wspiera, słabo barzo iść musi: chyba żeby mu fortuna łaską iaką osobliwą z nieba poświęciła. Jakoż ukazał to, roty z młodości swey na pograniczu długo wodząc, Krolom Panom swym, do ostatniego żywota swego punktu, żadney posługi nieomieszkiwaiąc, którym sposobem maiętność rozmnożył, o czym a co wiele? Lat ośmdziesiąt doczekawszy, a nic się starością nieobciążywszy, potomstwo zacne, z niego drugie, y mało nie trzecie wyźrzał: pełen onego błogosławieństwa od Boga, że nie tylko w stadach, w trzodach, ale w wielkich gromadach ludzi sobie poddanych, im daley tym barziey, pomnożon był: tak, (co rzecz rzadka u nas) że więcej niż za czterykroć sto tysięcy, nad posagi wielkie corkom, y nad dziedzictwo od przodkow przy nim zostałe, imienia synom przykupił. Z duchownego chleba nic, a mało z krolewskiego, y to przed niewielą lat, podpory maiąc, wiodąc ieszcze ktemu koszty, wszędy miedzy wszystkimi, ieśli nie znacznieysze, tedy nie podleysze. Co było łatwie znać, nie tylko w woiennych rotach, y w seymowych ziazdach, ale w każdym iego gdzie Panem był domu: że do nich kto wewnątrz wszedł, wszystko na trwałość, wszystko na urząd, wszystko do ochędostwa a do pożytku oglądał. Czemu się przyiaciele y słudzy przypatruiąc, uprosili, aby za łatwieyszemi godzinami, listów albo kart kilkanaście Dozoru domowego napisać kazał..... I dla tego takem te

listy, albo Inwentarz, wystawić kazał, aby, komuby się nie dosyć w tych naukach działo, karta do przypisania była gotowa. Bo gdzież które księgi albo nauka zaraz tak doskonało się wylęgła, aby potomny wiek czego przydać nie nalazł? Pewnie kiedyby kto przedtym, aby w puł takie obmyślawanie przedsię wziął, ten ktoremu przodkować z pracą teraz przyszło, dobrze szerzey a doskonaleyby to był podał. A iednak mądrzy y w obeszłości dozorni ludzie, tym co iest, nacieszyć się mogą. Czemu gwoli, ia w chudobie swoiey, pracą y nakładem podiął: uiszczony obietnicą od Pana Doktora Ocka że tey prace y starania mego W. M. wdzięcznym bydź masz, gdyż W. M. sam do mnieś to obrócić kazał, pomniąc kiedy Pan Ociec W. M. iuż dokonywaiąc, z rąk swoich ten exemplarz Panu Doktorowi odddał (sic). Niechże Pan Ociec W. M. w łasce Bożey przed Maiestatem iego żywie. Żyw y W. M. w dobrym zdrowiu y w fortunach wszelakich: mnożąc Bogu chwałę w Pawłowicach, iako w gniaździe dziedzicznym domu swego, y wszędzie etc."

Stosownie więc do tego, co Grochowski w wierszach swoich, i drukarz w Przedmowie powiedział, karty tego dzieła z jednej tylko strony (wyjąwszy pierwszą i dwie końcowe) są zadrukowane, a z drugiej strony próżne. W samem dziele prócz zwyczajnych dla ekonomów i innych sług wiejskich przepisów nic więcej szukać nie należy. Listem 16 kończą się przepisy gospodarcze, zaś na str. 167 zebrano słownikowo spis przedmiotów należących do gospodarstwa, między innemi: Pawie, Gołębieńce, Ulewnicze, wilczęta, jastrzęby, sokoły, krogulce, sokoły, dani kmiece. — Od str. 169 nadpis: Ziemianin, opisuje jakim być szlachcic na wsi powinien. — Na str. 171. p. tyt.: Urzędnik, opisuje jakim być winien przy pomocy przysięgłych włodarzy. Jak karmić woły ruskie, ile mają dawać krowy, jak zażyć pieniędzy gdy kmiecie do Torunia jeżdżają. Szczegóły te świadczą o zasobności ówczesnej gospodarstwa wiejskiego.

Starowolski na pamięć pisząc (w Hecatontas) wspomina, że to Jakób Siebeneycher wydał tę ekonomikę po polsku. Bentkowski z niego tę wiadomość powtórzył.

Siarcz. I 153. — Maciej Piśmienn. III 502—2. — Band. H. dr. Krak. 352. mienią autorem Jakóba Gostomskiego. — Wiszniewa. H. lit. IX 577—8. — Wierzbowski II 1680.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Toż:... Tenże tytuł [pod wierszami podpisu St. Gro. nie ma]. W Krakowie u wdowy Jákubá Sybeneycherá roku páńskiego 1606. folio, 3 k. nlb. i 174 stron (z jednej strony drukowanych, a z drugiej białych).

Na odwr. str. tyt. herb Nałęcz (Gostomskich) pod nim 10 wierszy, dalej przedmowa wydawcy i drukarza do Hieronima i Tomasza Gostomskich braci rodzonych. — Na pozór obiedwie edycye są podobne do siebie, jednak je można rozróżnić po kustoszach. — W edycyi 1ej przypada A. pod a n., w 2ej pod y. b. — Na str. 126 koniec listu 11., ma w edyc. II ozdobę w kształcie dużego kwadratowego czworogranu, gdy w edyc. I jest za ozdobę mały czworobok podłużny. List 15ty zakończony w edyc. 1ej kwadracikiem pod *dz*, gdy w 2ej pod *m*. W edyc. 1ej kustosz Y. przypada pod *Ol*, w edyc. 2ej pod *si*. — Zresztą druk ten sam i ten sam ciąg wierszy.

Jagiell. — Ossol. - Warsz. Uniw.

— Gospodarstwo. [W tytule wypuszczono dwa wiersze:

Więc jeśliże kto ....

Ma tu y prożny ....]

w Krakowie, u dziedz. Jakuba Sybeneychera R. P. 1619. w 4ce, 42 k. nlb.

— Oekonomija, ábo gospodarstwo Ziemiáńskie, dla porządnego spráwowánia ludźiom polityoznym dziwnie pożyteczne. W Krakowie, w drukárni Krysztofá Schedlá, J. K. M. typogr. Roku pánskiego 1644. w 4ce, kart 4 i str. 111.

Przypisane: Stanisławowi Hr. na Wiśniczu Lubomirskiemu przez drukarza Schedla.

Na odwrocie tytułu wiersze pod herbem. Po dedykacyi wiersze Grochowskiego z opuszczeniem jego podpisu i wypuszczeniem dwóch wierszy. (Więc jeśliże .. Ma tu ....) a to dla tego, że w tej edycyi nie ma próżnego papieru do zapisywania. Nad stronnicami nadpis: Dozoru domowego list 1—16.

Wiszniewski (T. Żebrawski) w T. IX Hist. lit. wymienia, że z wydań późniejszych są znane: 1594—1610 w Krakowie u Siebeneychera; 1621 w Krakowie u dziedziców Jakuba Siebeneychera. Atoli mimo tego twierdzenia, nikt tych edycyi nie widział, a Radwański Jan wydając dzieło Gostomskiego 1856 nie wie nic o tem, choć czynił poszukiwania. Jagiell.

— ob. Paprocki Bartłomiej (1575)
— Zawacki T. (Memoriale 1616).

Wiszniews. Hist lit. IX 577 8. — Bielski Kronika wyd. Bohomolca 639. — Niesiecki ed. Bobrow. IV 231. — Bibl. Ossoliń. 1844. T. 10, str. 208—213. — Gwagnin. — Encykl. Orgelbr. X 338. — Starowols. Hecatont. Scrip. 1627. s. 192. (au-

torem mieni Jak. Siebeneychera). — Siarcz. Obrazy I 151. (mieni autorem Jakoba Gostomskiego). — Wójcicki Bibl. staroż. pis pols. 1843. III 99—222. — Maciejows. Piśm. pols. III 502—3. — Radwański Notaty gospodars. 1856. — Bandt. Hist. dr. krak. 352. — Święcki Hist. pam. I 79. — Rembowski w Niwie 1891 N. 3. — Tarnowski S. Pisarze polityczni II s. 66—7. — Wodzicki O Sokolnictwie s. 37. — Raczyński Wspomn. Wielkop. I 137. — Rostafiński w Zawadzkiego Memoriale (Bibl. pis. pol.) 1891, str. XV.

Gostomski Franciszek ob. Temberski Stanisław (Epithalamion 1636).

(Gostomski Hieronim). Gratulationes Illustri et Magnifico Domino D. Hieronymo Gostomski de Lezenicze, Palatino Posnaniensi, Capitaneo Srzedensi, Varecensi, etc. etc. In auspicatissimo eius in Palatinatum Posnaniensem ingressu, factae. A studiosa iuuentute in Collegio Posnaniensi Societatis Jesu. Posnaniae apud viduam et haeredes Joan. Wolrabi. cIɔIɔXCIII. (1593). w 4ce, kart 25 nlb. (sygn. F_5).

Na odwrocie tytułu, pod herbem podpisał ośmiowiersz Seb. Wapierski. Dedykacyę prozą do Jana Gostomskiego podpisuje Jan Alb. Łaski Eloq. Stud. Drugą do Hieronima Gostomskiego pisze na trzech kartach Bartł. Mirczyński. Dalej idą wiersze, które piszą: Mirczyński (Carmen gratulatorium. Ode dicolos Emblema), Łukasz Sierakowski, Jan Adamites, Alexander Daleszyński, Andrzej Wilczyński, Sebastyan Wąpierski, Matthias Łubieński, Jan Grabowski, Adam i Samuel Trebnicowie, Andrzej Czeski, Jan Albert Łaski, Simon Wloscy Straelnensis, Marcin Costensis, Jan Jastrzębski, Andrzej Kanarzewsky, Dawid Fischer, Alexander Przeborowski, Piotr Krimmer, Marcin Lussow, Laurentius Znenensis, Baltazar Culmensis, Jan Kraiensis, Łvkasz Cieliecki, Mikoł. Konarzewsky, Adam Zabłocki, Mattheus Glosciua. Jagiell. — Krasiński.

— ob. Bączalski Sew. z Daliechowic (1608) — Bartolan Stan. (1601) — Gostomski Anzelm X. (Oekonomia 1606) — Grochowski Stanisław (Pogrzeb planktu 1599) — Gurski Jan (1608) — Januszowski Jan (1604) — Korejwa Jan Alexander (W tryumfalne 1633) — Lilia Petrus (1597) — Mościcki Mikołaj (Elementa 1603 — Poklatecki Stanisław (Snów dobrych 1594) — Prakovius Melchior (Artes et imposturae 1589) — Richlicius A. (Divus Paulus 1591) — Sarnicki (Statuta ks. XII) — Skarga Piotr (Zawstydzenie 1604 i 1608) — Witkowski Stanisław (Złota wolność 1609).

Siarcz. I 151. — Niemcew. Panow. Zygm. III T. I, s. 368. II 64. 174. — Święcki Hist. Pam. I 79. — Starowol. Monum 667. — Niesiecki Herbarz ed. 2ga IV 241—3. — Encykl. Org. T. X 338.

(Gostomski Jan). Brak tytułu. [Epital. nuptiarum Joann. Gostomski et Sophiae Firlejae]. w 4ce, ark. nlb. F_4.

Dedykacya Nicol. Firlej parenti suo nec non Sophiae sorori .... Nicolaus Firlej. Hieronimo Gostomski avunculo suo et Joann. Gostomski ejus filio fratri suo ... Stanislaus Paris (wierszem). Ad Bern. Maciejowski Epis. Luceorien ... Remigian Samborzecki (B. Mac. był biskupem Łuckim od 1589 do 1600). Ad Amicos Adamus Dzierżek. Christ. Charlecki Studiosorum eloquentiae carmen. (kart 3). Wszolkowski Math. Tarcinatis Lis et Amicitia (kart 6). Prasnensis Thom. Hymen (kart 3). Kamieniecki Mik. Paranymphus (kart 2). Kaczorowski Sim. Felices thalami. Sikorski Joan. Ode. — Drobniejsze wiersze pisali: Stan. Ricius. Joan. Ołoboscensis. Petrus Pavlocius. Mart. Pekalicius. Valent. Bochnensis (i po grecku) Joann. Zemboriensis (po grecku). Alex. Kratowicz. Alex. Mruczyński. Mart. Jerzewicz. Paulus Białecki (po grecku).

Mikołaj Firlej Wojew. Krakows. umarł 1599. Córka jego Zofia Gostomska Wojew. Kaliska. Hieronim Gostomski Wojew. Poznański (1594 umarł 1609 r.). Jan Gostomski Wojew. Kaliski od r. 1620—1623 umarł t. r. Zofia żona umarła 1598 r. Jan G. urodzony 1576 r. Zofia była jego drugą żoną. Czartor.

Gostomski Jan (1576 † 1623) Wojew. Kaliski ob. Bellarmin Rob. (Epistolae 1630) — Brusius Guil. (Epistola de bello 1596) — Cichocki Gasp. (Anatomia consilii p. Sawicki 1611) — Czaradzki G. (Proces sąd. 1614) — Danecki St. (Assertiones 1615) — Gdowski Sig. (Quaestio 1618) — Kochanowski Franc. Corvinus (1669) — Rolkiewicz Błażej (Conclusiones) — Sawicki Kasper (Anatomia consilii 1611) — Słupski Wojciech (Odprawa 1610) — Starowolski Szymon (Mellifluus Bernardus 1622).

Siarcz. Obraz. I 155. — Niemcew. Panow. Zygm. III. T. I 175. — Łukaszew. Hist. szkół IV 175. — Starowol. Monum. 258. — Niesiec. Herbarz. IV 244. — Encykl. Orgelb. X 339—40. — Święcki Hist. pam. I 79. — Dzieje dobrocz. 1820. s. 366.

Gostomski Jan z Leżenic, Wdzic Poznański, Starosta Wałecki.

O nim mówi Stanisław Morsztyn (zmarły 1717 r.) że go nad innych „siostry Muzy umiłowały," a przyznając mu nad sobą pierwszeństwo, tak się doń odzywa:

Nie mego to rozumu wchodzić w szranki z tobą,
Siła masz, więcej możesz, to puszczam przed sobą.
A że te twoje chęci chęcią płacić trzeba
Aczem mało zachwycił tej tu brzeczki z nieba,
Którą ciebie do sytu uczcili bogowie,
Słuchaj jeno słów kilka.... itd.

Mecherzyński o poezyach Hier. Morsztyna w Bibl. Warsz. 1859 r. T. 74. str. 621. — Utwory jego dotąd nie wykryte.

Gostomski Math. Joz. Stan. ob. Cantius a S. Juliano. (Oratio funebr. 1747, Septem et octo dolores. 1747).

Gostomski Stanisław syn Anzelma ob. Klonowicz Fabian Sebastyan (1595?) — Sarnicki (Statuta ks. XII. 1594).

Siarcz. Obraz. I 154. — Niemcew. Panow. Zyg. III. I 85. — Łukaszew. Dzieje wyzn. helw. 265. — Święcki Hist. pam. I 79. — Okolski Herb. III 285. — Encykl. Orgelbr. X 338.

Gostomski Tomasz ob. Gostomski Anzelm X. (1606).

GOSTUMIOWSKI Maciej Jan. Calculus Astronomicus eclipsis solis Die 2 Julii festivitati Visitationis B. Mariae V: dicata Anno Domini MDCLXVI. (1666). incidentis ex Tabulis Danici Meridiano Cracoviensi applicatus et Illustrissimo Domino D. Michaeli in Zebrzydowice Zebrzydowski Supremo Regni Poloniae Ensifero, Generali Minoris Poloniae Capitaneo, Cracoviensi etc. etc. tanquam patrono suo colendissimo a M. Joanne Gostumiowski Phil. doctore et astrologiae in Minori Collegio professore. Grati animi et obsequiorum suorum testandorum causa ad trutinam oblatus anno domini 1666. die 28 Junii. Cracoviae, typis Balthasari Smieszkowicz S. R. M. typographi. w 4ce, k. 2. Warsz. Uniw.

— Cracauer Schreib-Kalender auf das Jahr 1687. Wien, Leopold Voigt. w 4ce.

— Crackauer Schreib-Calender auff das Jahr nach Christi Geburt M.DCCVIII... mit Beschreibung der vornehmsten Denckwürdigkeiten, so sich bey der Kayserl. Residentz-Stadt Wienn begeben, beherrlichet. Durch M. Joannem Gostumiowsky. Gedruckt zu Wienn in Oesterreich, bei Anna Francisca Voigtin, Wittib. w 4ce.

Wiedeń. miejska bibl.

— Crackauer Schreib-Calender, auf das Jahr nach Christi Geburt M.DCC.XVI. gestellet durch M. Joannem Gostumiowsky. Gedruckt zu Wienn in Oesterreich bey Ignatio Dominico Voigt. w 4ce. Wiedeń. Bibl. miejs.

— Toż:... auf das J. 1717. 1718. 1719. 1720. Wien, Ign. Domin. Voigt. w 4ce.

— Toż: für 1721 mit Fleiss gestellet sambt beygefügter Beschreibung des Lebens, Regierung und Gross-Thaten Kaysers Caroli VI durch Joann. Gostumiowsky Cracauer Astrolog. Prof. Wien 1721. w 4ce, kart 28 nlb. (z portr. Karola VI i żony jego).

— Toż:... lata 1722—1733.

— Ἡμερολογειον abo Kalendarz świąt rocznych na rok pański 1664 przestępny, a po przybyszowym pierwszy przez M. Jana Gostomiowskiego nauk wyzwol. y filoz. w Akad. krak. doktora y prof. w Krakowie, w drukarni dziedziców Stan. Lenczewskiego Bertutowicza. w 16ce. [Przydany do tego:] Prognosticon albo przestroga z obrotów niebieskich.

Przypis Zygmuntowi Karolowi Przerębskiemu, kasztelanowi sieradzkiemu.

— Toż:... za lata: 1665. 1666. 1667. 1668. 1669.

— Ἡμερολογειον abo Nowy y Stáry Kalendarz świąt rocznych y biegów niebieskich, z wyborem czásow y Aspektámi, na rok páński, 1671. który iest przybyszowy, po przestępnym trzeci. Przez M. Jana Gostvmiowskiego filozofiey doktorá y astronomiey w sławney akádemiey Krákowskiey ordynáryuszá

wyráchowany. (Niżej drzeworyt z podpisem rytownika J. B.). W Krakowie w drukarni Stániſławа Piotrkowczyká J. K. M. typográphá 1670. w 4ce, kart nlb. 24.

Kalendarz obejmuje przy miesiącach: Odmiana powietrza. Prognostyk polityczny z czworowierszami. W jednym powiada, że Luty, zowią Podgórzanie: Kazidrog. Po kalendarzu idą: Prognostyki. Zaćmienia. Małopolska. Urodzaje. Choroby. Odmiany powietrza. Jarmarki. Jagiell.

— Toż:... z r. 1671. w 4ce.

— Toż:... y biegów niebieskich, z Lunacyami, Aspektami y z nich pochodzącym wyborem czasow na Rok Pański, 1672 przestępny po przebyszowym pierwszy przez M. Jana Gostumowskiego Ordynaryinego Astronomiey w sławney Akademiey Krakowskiey professora. w Krakowie 1672. w 4ce, str. 40. Ossol.

— Toż:... na rok 1673. w 4ce.

— Nowy y stary kalendarz świąt rocznych y biegów niebieskich, iako to: lunacyi y każdą kwadrę każdego miesiąca w sobie zamykaiących aspektów; y inszych configuracyi wszystkich planet; y ztąd iako z przyczyn swoich własnych pochodzących effektów, do szczęśliwego zaczynania y traktowania spraw y dzieł poważnych, wyborów czasu, także wielorakich, częścią naturalnych, częścią ekonomicznych, częścią politycznych prognostyków, na rok pański 1674 przybyszowy, wtóry po przestępnym przez M. Jana Gostumiowskiego filozofiey Dra y Professora sławney Akad. krak. Astronoma. Kraków, Wojciech Gorecki. w 4ce, ark. G_4.

Dedyk.: Janowi Odrowążowi Pieniążkowi Oświecimsk. Staroście Dat. Crac. 18 Jul 1673.

— Toż:... za lata: 1675. 1676.

— Toż:... na rok pański 1677. Kraków, W. Gorecki. w 4ce, ark. D_2.

Dedyk.: Jacobo, Joannis III Regis Pol. etc. primogenito filio (kart 5).

— Luctuosus stellae primae magnitvdinis admodum Reverendi, olim, et Religiosissimi in Christo Patris P. F. Joannis Waxman, Sacrae Theologiae Doctoris Celeberrimi Ordinis PP. Praedicatorum Provinciae Poloniae meritissimi Provincialis occasus, parentali obsequio, dolentiq; calamo conseruandae perpetuae tanti Viri memoriae gratiâ a M. Joanne Gostvmiowski, collega minore, almae universitatis acad. Crac. astronomo expressvs lucique publicae consecratvs. Anno à Partu Virginis, M.DCLXXIV. (1674). Cracoviae, Typis Universitatis. fol. ark. C_2 (k. 6 nlb.).

Na odwr. str. tyt. herb Waxmana, pod nim ośmiowiersz łac. Ded. prozą Janowi Kazimierzowi Waxmanowi, kanonikowi katedr. krak. i warm. Rzecz wierszem: Ode tricolos tetrastrophos.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Obscura Maioris Mundi Luminaris, Die IV Nouembris, Stylo Nouo Anno Reparatae Salutis humanae, 1668. deficientis effigies, Calcvlo Astronomico juxta accuratas clarissimi aequè ac felicissimi Tychonicae astronomiae Instauratoris Joannis Kepleri, duobus Meridianis Varszaviensi, Et Posnaniensi cum prognosi A. M. Joanne Gostumiowski Philosophiae Doctore et Matheseos in Collegio minori Profesore demonstrata. Die 1 Augusti Anno Domini 1668. Cracoviae Apud Haeredes Christophori Schedel S. R. M. Typogr. w 4ce, kart 4 nlb.

Przypisał: Mikołajowi Kasimierzowi Podoskiemu chorążemu rożańskiemu.

Ossol.

— Toż: .... Meridianis Cracoviensi et Vilnensi cum Prognosi a M. Joanne Gostvmiowski, Philosophiae doctore, et Matheseos in Collegio Minori Professore demonstrata Die 1 Augusti Anno Domini 1668. Cracoviae, apud heredes Christopori Schedel S. R. M. typogr. w 4ce, k. 4.

Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem. Dedyk.: Nicolao Casim. Podoski Vexillifero Rozanensi. Na końcu drzeworyt zaćmienia. Jagiell.

— Prognostyk abo przestroga przymiotów y własności roku ..... 1674. Bez m. 1673. w 4ce. Branic.

— A. M. D. G. Questio optica de Modo Illuminationis Lunae sub foelicibus Auspiciis Magnifici, Perillustris et Admodum Reverendi Domini M. Stanislai

Jurkowski, Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Praepositi, S. Georgii in Arce Cracov. et Opatoviensis Custodis, Protonotarii Apost., Schol. Vladislavian: Provisoris, Studii Universitatis Cracov: Procancellarii et Generalis Rectoris a M. Joanne Gostomiowski, Philosophiae Doctor. Contubern. Gdanii Seniore. In peraugusto DD. Theol. Lectorio Anno D. 1665. die 1 Septem. hora 10. publice ad disputandum proposita. Cracoviae, in officina Schedeliana S. R. M. Typog. A. D. 1665. w 4ce, k. 6. Ossol.

— Singultvs accerbissimi doloris ex venustissimo fructu in ipso aetatis flore praeciso, clarissimo atque excellentissimo Viro Domino Martino Leszczyna Philosophiae et Medicinae Doctore, immatura morte magno omniũ moerore erepto prodevntis, in amoenissimo horto Hippocratico dolenter exavditvs, et à M. Joanne Gostvmiowski Philosophiae Doctore et Professore in ipso funebris pompae solenni apparatu, Anno à partu Virginis 1666. 3 Calend. Septemb. ad aedes PP. Ord. Minor. de Obseruantia Stradomiae. Victurae posteritati amico affectu denvntiatvs. Cracoviae ex officina typographica Stanislai Theodori Piotrkowczyk Sac Reg. Maiest. Typographi. fol. k. 2 nlb. (Wiersz).

Niektóre egzemplarze mają dedyk. Stan. Dzianottemu Suffr. Kijows.

Bandt. H. dr. kr. 411. Jagiell.

GOSTUMIOWSKI Joannes. Votivvs applavsvs inter numerosos gratulantium coetus religioso & adm. Reuerendo in Christo Patri. P. F. Marino Mroskowski Sacrae Theologiae Magistro, Conuentûs Cracouiensis Ordinis Carmelitarum B. M. V. in Arenis Concionatori Ordinario & longè meritissimo. Dum svb felicibus auspiciis magnifici Perillustris & adm: Reverendi Domini M. Stanislai Jurkowski S. Th. Doctoris et Professoris Prothonotarij Apostolici Ecclesiae Collegiatae S Floriani praepositi, Sancti Georgii in Arce Cracouiensi et Opatouiensis Custodis Facultatum Omnium Vniuersitatis Almae Academiae Cracouiensis Procancellarii longè dignissimi, ac interea Generalis Rectoris per Clarissimum & Admodum Reuerendum Dominum M. Nicolavm Svlikowski S. T. Doctorem & Professorem, Collegam Maiorem, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Canonicum, Cancellarium Syradiensem. In Celeberrima Vniuersitate Cracouiensi Lectorio D. D. Theologorum Nobilissimorum Hospitum consessu refertissimo. Supremâ in Sacrâ Theologia Doctoratus Laureâ Decoraretur. A M. Joanne Gostvmiowski Philosophiae Doctore, & Astrologiae in Minori Collegio Professore. IV. Idus Octobris die ipso Promotionis, cum prompta Gratulantis intimi affectûs contestatione, exhibitvs. Cracoviae Typis Balthasari Smieszkowicz, S. R. M. Typographi Anno Dni. M.DCLXVI. (1666) folio, k. nlb. 2 (Ode tricolos, tetrastrophos). Jagiell. — Ossol

— ob. Barankowic Marcin (1672) — Liberiusz Jacek (1670, Gwiazda morska) — Niewieski Stan. (Archetypus 1668) — Schedel Mikołaj Alexander (Życzliwe 1663. Gustus Jovis 1665).

Batows. Niekt. rękop. 19. — Muczkow. Statuta 347. — Żebraws. Bibliogr. 316-7.

Gostyń ob. Bratoszewska Chorążanka Gostyńska — Cudnicki J. (ziemia 1774) — Powinności (1679) — Sanner Stanisław (Jezusowi 1677) — Surmantowski (Prospekt wesoły 1626).

Opis bitwy 8 Września 1761 pod Gostyniem między Prusami a Moskwą jest w Beyträge zur Kriegskunst 1756-63 von J. G. Tielke 1786. str. 161-177.

Gostyńska Jadwiga Borkowa ob. Miaskowski Kasper (1622).

(Gostyńska Lud.) Opisanie pogrzebu Ludwiki z Hulewiczów Gostyńskiey Podkomorzyny Czernichow. w Łucku, w kościele X. Trynitarzów d. 14 Marca 1758 r. odprawionego. (Bez miejsca). w 4ce, ark. 1. Krasiński.

GOSTYŃSKI Andreas. Cracoviensis. Carmen extemporanevm Splavius, in adventum Magnifici D. D. Stanislai Splavvski, Castellani Krzyvinensis, Obornicensis, Dobrovodzensis Capitanei et vectigalium S. R. M. per Majorem et Minorem. Polonias Praefecti & A. G.

P. P. D. & J. P. B. Bez miejs. dr. M.D.LXIIII. (1564). w 4ce, k. nlb. 4.

Dedykacya Martino Białobrzeski Abbati Clarae Tumbae, datow. e collegio minori 15 Januarii 1564, a podp. A. G. P.
Wierzbow. II 1418.

Czartor. — Petersb.

— Pro Nobilivm, Primorvm, Principvmque liberis, magnarvm Disciplina artivm perpoliendis, Oratio. In Academia Craconiensi habita Anno a Natali Domini, 1558. Cum praecipvam singularvm artivm vtilitatem, tvm accuratam objectionvm refutationem continens. Cracoviae, Lazarus Andreae excudebat. Anno Domi: M.DLViij. (1558). w 4ce, kart 20.

Dedykacya do Walerjana Protaszewicza Biskupa Wileńskiego, którego herb na odwrocie tyt. W niej mówi, że i prywatną edukacyą młodzieży zajmował się. Kształcił Jakóba Swierskiego (nepos ex sorore tuus, magne expectationis juvenis).
Jocher 920.
Czartor. — Czetwert. — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Ostersb.

— Illustri principi ampliss: (Diis hominibusque approbantibus) Crac. pontifici Philippo Padnevio regni Poloniae procancellario primum Cracoviam ingresso Gratulatio. Joanni, Mag. Joan. Ociesci regni cancellarii filio, dedicata. [Niżej herb Ocieskich i po obu stronach 4 wier. łac. przez A. G. P. (U dołu:] M.D.LXII. w 4ce, k. nl. 4.

Dedyk.: Janowi Ocieskiemu Andreas Gostinius. Czartor.

— ob. Górski Jac. (De generibus 1559) — Lippus Aurelius (1561) — Rostworowski Jak. (Technopaegnion Epithalamium 1619).

Jocher I str. 211. 304. — Encykl. Orgelb. X 348. — Jabłonowski Musaeum pol. str. 67 który wymienia następujące jego dzieła: 1) Fragmentorum de literarum praestantia liber unus. 2) Syntagmata varia sermone patrio. 3) Panegyres sacrae illustrium virorum variae.

Gostyński Andrzej II. Novi honoris fausta gratulatio Amplissimo Senatori Illustri ac Magnifico Domino D. Joanni a Gorka Roskowski ob adeptam Castellani Posnaniensis dignitatem ab Andrea Gostinski Sororis filio in Colegio Posnaniensi Societatis Jesù Eloquentiae Studioso obseruantiae ergo dicata. Posnaniae in officina Johannis Wolrabi Anno 1612. w 4ce, kart 13. nlb.

Czartor. — Ossol.

Gostinius Jakob ob. Dawid Judaeus (Theoremata 1507).

Gostyński Zygmunt ob. Szołdrski Andr. (Gratulationes 1636).

GOSZKOWSKI Adalbertus Josephus (Wojciech). Legatus sine regressu ad aeternitatis Comitia arbitriô fatorum expeditvs, nobilis olim ac spectabilis Dominus D. Joannes Paulus Friznekier eques auratus, S. R. M. Secretarius, Senior Consul Cracoviensis et dum ei iusta parentalia in Ecclesia B. M. V. Archipresbyterali in Circulo Cracoviensi magno omnium dolore persolverentur, A M. Alberto Josepho Goszkowski, Philosophiae Doctore, Scholae Poëseos Professore nec non Scholae B. M. V. in Circulo Cracoviensi Seniore, lugubri calamô renuntiatus. Annô quô Deus in Carne humana legationem absolvit in terras. 1722 die 12 Novembris. Cracoviae Typis Vniversitatis. fol. k. 6. (Wierszem nakamiennym).

Dedyk.: Dom. Lochman Canonico cathedr., Andreae Szafałkowic, Stan. Węgrzynowicz executoribus testam.
Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Messis aurea immortalis gloriae in arena literaria, ex campo virtutum et meritorum Perillustris olim et Reverendissimi Domini D. M. Martini Waleszyński, Sacrae Th: Doctoris et Professoris, Collegij Majoris, Senioris Patris, Ecclesiarum cathedralis Crac: Canonici, Praemykoviensis Praepositi, Contubernii Hierozolymitani Provisoris, Canonizationis B. Joannis Cantii procuratoris, librorum per dioecesim Cracov. Ordinar. Censoris, studij generalis universitatis Crac. Procancellarii arbitriô fatorum in hieme Vitae collecta ac dûm ei iusta parentalia in Ecclesia Divae Annae, cum magno ordinum academicorum dolore persolverentur, per M. Adalbertum Josephum Goszkowski, S. Th. Prof. Coleg. Major. Ecclesiarum Collegiatarum, Floriani Clepardiae ad Crac. Ca-

nonicum, Visliciensis Decanum lugubri calamô descripta. Annô, quô in mundum venit Dominus messis. 1739 die 20 Februar. Cracoviae. Typis universitatis. fol. kart 12 (ark. F_2).

Bandt. H. d. król.ʼ p. I 208.

Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini, Amen. Quaestio theologica de praedestinatione, ex I parte, quaest: 23. Summae Theol: S. Thomae Doctoris Angel. desumpta; et sub felicissimo regimine Magnifici, Perillustris et Reverendissimi Domini, D. M. Adalberti Miciński, U. J. Doctoris et Professoris, Collegii Juridici Senioris Patris, Ejusdemq; Facultatis Decani, Ecclesiarum Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae SS. OO. Crac: Custodis, Parochialis in Koniusza Curati, Contubernii Jurisperitorum et Philosophorum Provisoris, Studii Gnalis Universitatis Crac: Vigilantissimi Rectoris, à M. Adalberto Josephô Goszkowski, Sacrae Theologiae Licentiato et Professore, Collega Majore, Ecclesiarum Collegiatarum: S. Floriani ad Cracoviam Clepardiae Custode, Visliciensis Decano, Parochialis Prossovicensis Praeposito, Contubernii Regio-Jagelloniani Provisore. Pro loco inter Sacrae Theologiae Doctores et Professores obtinendo, publicè ad disputandum in peraugusto lectorio CC. DD. Theologorum proposita. Annô Domini 1752. Die 6. Mensis Julii. Cracoviae Typis Universitatis. folio, k. nlb. 2. Jagiell.

— Remedium ad aeternam salvtem, intra maij ferias à fatis Clarissimo Olim, nobili ac Spectabili Domino D. M. Joanni Słowakowicz, Philosophiae et Medicinae Doctori & Professori, Consuli Cracoviensi, S. R. M. Secretario praescriptum, & dum ei justa parentalia, in Ecclesia B. M. V. Archipresbyterali in Circulo Cracoviensi, magno omnium dolore persolverentur: A M. Alberto Josepho Goszkowski, Philosophiae Doctore Scholae Grammaticès Professore, necnon Scholae B. M. V. in Circulo Crac: Seniore. Sanis eruditione mentibus ad trutinam porrectum. Annô quô Supremus medicus recepit carnem humanam, propter Salutem nostram 1721. die 30. Maij. Cracoviae, typis Universitatis 1721. fol., k. 5.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Rosae svb Sigillo in ver perpetvvm Illvstrissimo et Excellentissimo Domino D. Joanni Comiti in Słupow Szembek, Supremo Regni Poloniae Cancellario, Graudentinensi, Lubaczoviensi, Capinensi etc. etc. Capitaneo, inter atra mortis involucra explicatae; et inter funebralia sepulchralis pompae, in ecclesia Collegiata S. Joannis Baptistae Varsaviae, celebrata, ad aeternam summi protectoris ac benefactoris munificētissimi memoriam officiosissimo cvltv per M. Albertum Josephum Goszkowski, philosophiae Doctorem et Professorem, collegam majorem, ecclesiae Collegiatae Sanctae Annae Cracoviae Canonicum, in lucem publicam productae. Annô quo flos Nazarenus è Rosa sine spinis prodiit. 1731. die 5. Junij. Typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis. folio, kart 20 nlb.

Przypisał prozą Krzysztofowi Janowi Jędrzejowi Szembekowi bisk. Warmińskiemu i Alexandrowi Szembekowi Wdzie Sieradzkiemu. Sam panegiryk prozą napisany po łacinie, dostarcza niektórych szczegółów do historyi rodziny Szembeków. Jocher cytując. Bandtkiego Hist. dr. I 211. nieuważnie Goszkowskiemu przyznaje druki Waleszyńskiego: Cygnus, Eques, Phosporus.

Dzikow — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— ob. Biegaczewicz Adalb. (Vertices 1752) — Bielecki Stan. (Naumachia) — Grzymała W. A. (Aedes 1719) Mancinforte J. O. (1757).

Janoski Lexic. II 59.

GOSZKOWSKI Maciej Kanty. Florentia virtutum D. Philippus Nerius, Congregationis Oratorii fundator. Recurrente sua solennitate in Ecclesia Divae Margaritae V. et M. ejusdem Congregationis ad Posnaniam, amplissimis hospitibus, per M. Matthiam CantiumGoszkowski, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae Doctorem, in Academia Lubrano-Posnaniensi gram-

maticae professorem. In foliis panegyricis demonstratus. Anno Floris Nazareni et simul humanae florentis in Orbe Salutis 1742. die 26. Maij. Posnaniae typis Academicis. folio, 6 arkuszy.

Na odwr. str. tytułu herb Bnińskich, pod nim 1ą seryę dwuwierszów podpisał Michał Malechowski, 2ą seryę Teodor Gorzeński, 3ą seryę 6 wierszową Franciszek Rozdrażewski, studenci grammatyki. Przypis Wojciechowi Bnińskiemu Kasztel. Kowalskiemu, gdzie niektóre wiadomości do rodziny Bnińskich znajdują się. Oratio miana w dzień uroczystości S. Filipa Neryusza w kościele S. Małgorzaty w Poznaniu, zaczyna się od wyrazów: Nihil jam modo. Ma arkuszy C_2.

Jocher 5460. Jagiell. — Ord. Zamoj.

GOSZKOWSKI Piotr Kazimierz. Exercitium plausuum theologico honori Perillustris, Clarissimi et admodum Reverendi Domini, D. M. Martini Waleszyński Sacrae Theologiae Licentiati, cursus ejusdem controversiarum Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum; Collegiatarum; S. Floriani Clepardiae ad Cracov: Canonici, Scalbimiriensis, et S. Michaelis in Arce Crac: Custodis, Parochialis Montis S. Georgii in Scepusio Curati, Contubernii Hierosolimitani et Scholarum Novodvorscianarum Provisoris. Dum per Magnificum Perillustrem et Reverendissimum Dominum D. M. Basilium Plaszczewski Sacr. Th. Doctorem et Professorē, Collegij Majoris Seniorem Patrem, Ecclesiar. Cathedr. Crac. Canonicvm, Collegiatae SS. OO. et paroch. Prosov. Praepositum, in Nasiechowice Curatum, Ordinarii librorū per Dioecesim Crac. Censorem, Contubernij Smieszkoviani Provisorem, S. R. M. Secretarium, Studij Almae universitatis Crac. Generalem ac Vigilantissimum Rectorem. In Ecclesia Collegiatae S. Annae, Sacrae Theologiae Doctor ritu solenni renuntiaretur, in vim gratitudinis, svo Aestimatissimo Provisori, ex voto nobilissimae ivventvtis academicae, per M. Petrum Goszkowski Ph. Doctorem, in classibus Novo dvorscianis ordinarium rhetorices Professorem. Ad manus Illustrissimorum hospitum et Celeberrini Senatus academici porrectum. Anno Domini 1721. die 27. Januarij. Cracoviae, Typis Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi et Rndissimi Episcopi Crac. Ducis Severiae, nec non Scholarum Novodvorscianarum Ordinarij Typographi. folio, ark. D_1.

Na odwr. str. tytułu wiersz p. t. Plaudens Scazon. W tym panegiryku pisanym prozą są wymienieni Aleks. Wielopolski i Jan Małachowski. Rzecz bez treści.

Dzików — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Fons in Aestu Martis et Solis Arescenti Sarmatiae in refrigerium, Scaturiens D. Simon de Lipnica, recurrente Annua Suae festivitatis luce in Conventu Stradomiensi ordinis Minorum S. Francisci, regularis observantiae PP. Bernardinorum, Oratorio Stylo per Petrvm Casimirvm Goszkowski, in Alma Vniversitate Cracoviensi AA. LL. et Philosop. Bacallareum. Praesentatus. Anno quo fons inexhaustus in mare gratiarum Mariam influxit M.DCCXVI. (1716). 18 Julij. Cracoviae, Typis Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi et Rńdissimi Dńi Episcopi Crac: Ducis Severiae nec non Scholarum Novodvorscianarum Chalcographi (1716). fol., k. nlb. 7.

Dedyk.: Mich. Wodzickiemu Kanon. Krak. Oratio idzie od ark. B. w wyrazach: Fervila ab ipsis. Na odwr. tytułu herb i sześciowiersz.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. Warsz.

— Gradus ultimus ad caelestem coronam, Perillustri Olim Clarissimo et admodvm Reverendo Domino D. M. Sigismundo Lisowitz, Sacrae Theologiae Professori Ecclesiarum; Collegiatae S. Floriani, Clepardiae ad Cracoviam praeposito Parochialis in Navarzyce et Lubcza Cvrato S. R. M. Secretario post mortalis vitae decursum, praefixus. Ac dum ei iusta parentalia in Ecclesia Collegiata S. Floriani, Magno Academicorum Ordinum dolore persolverentur. A M. Petro Casimiro Goszkowski, Philosophiae Doctore in Classibus Novodvorscianis Pöésos Professore, metrico pede delineatus. Anno Domini M.DCCXX. (1720). die XXIX.

Maij. Cracoviae Typis Francisci Cezary, S. R. M. Celsissimi Principis, Illustrissimi et Reverendissimi D. Episcopi Cracov. Ducis Severiae nec non Schol: Novodvorsc. Ord: Typ: 1720. folio, str. 12.

Dedykacya Gasparo Topiński et Joanni Lukini, voluntatis defuncti executoribus. Rzecz wierszem.

Dzików — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Procella dolentium lacrymarum, classes Nowodworscianas ex fatali casu Perillustris olim Clarissimi et Admodum Reverendi Domini D. M. Martini Oslinski Sac: Th: Doctoris et Professoris Zielonecensis, Collegae Majoris, Ecclesiarum; Collegiatae S. Annae Crac: Decani, Parochialium Prosovicensis Praepositi, Capellae B. Joannis Cantii in Oppido S. R. M. Kęnthy Praebendarij, Contubernij Hierosolymitani nec non earundem classium munificentissimi, Provisoris; viri, Virtute Sapientia et Meritis Celeberrimi, Patris aestimatissimi, obrvens, ad scopulum Sepulchralem circa corporis eiusdē in Ecclesia Collegiata S. Annae Crac: Sepultura. Per M. Petrum Goszkowski, Philosophiae Doctorem in ijsdem classibus poeseos Professorem, nomine Scholarum permixto lacrymis atramento aucta. Anno lacrymantis in cūnis Christi 1720. die 28. Junij. Cracoviae, typis Academicis fol. k. 6. nlb. (Wiersz nakamienny).

Bandt. H. dr. k. 87. nota.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Sanctior Codrus, Christus Salvator Cracoviae 1720. fol. Ossol.

— Zodiacus solis sapientiae D. Thomas Aquinus Doctor Angelicus, recurrente annua suae festivitatis die, in Basilica Sanctissimae Trinitatis Ordinis Praedicatorum celeberrimi Conventus Cracoviensis, Oratoriô Stylô, Spectatori magnorum hospitum oculo, per M. Petrum Casimirum Goszkowski Philosophiae Doctorem in Collegio Novoduorsciano dialectices Professorem Contubernij Gieloniani Seniorem demonstratus. Anno quô PhasMa De Cor steLLae reX Vasto praebVIt orbI. Cracoviae, Typis Vniversitatis 1722. folio, kart nlb. 9 (ark. D_2).

Przypis Jędrzejowi Tomaszowi Jaklińskiemu podstarośc. i sędziemu księstw Oświecims. i Zators. — Na odwrocie tytułu herb Jaklińskich i sześciowiersz. Oratio idzie od ark. a B. zaczyna się: Abyssus abyssum.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Luzeński Val. Jos. (1717) — Paulusiński Ant. J. (1726).

GOSZTOWT Tomasz. Suplika do nayiaśnieyszego króla pana mego miłościwego y prześwietnych zgromadzonych stanów od urodzonego Tomasza z Koreywa Gosztowta starosty pozniatyckiego z dostatecznym opisem ucisku y przemocy. 1789. fol. str. 14. Branic.

(Gotartowski Floryan). [Akta sprawy Zakonu Cystersów tudzież Floryana Gotartowskiego Opata Peplińskiego przeciw Franciszkowi de la Trouve Opatowi Generalnemu Cystersów i Franciszkowi Rogalińskiemu Opatowi Bledzejowskiemu].

Wyszły w 2 tomach po łacinie w Rzymie w r. 1773. — Posiada je Uniw. warszawki.

— ob. Markiewicz Stan. (Acies sub umbra 1754) — Szyszczyński Feliks (Krótkie opisanie 1754).

Gotfred ob. Tasso (1618).

Gotfried Hertzog von Lothringen: Graff von Boullion. Als Joannes III. König von Pohlen die Stadt Wien 1683 von der Türkischen Belagerung befreyet, die in dem Thornischen Gymnasio studirende Jugend, in einem frohen Lust-Spiel 1683 auf dem Rathhaus ausgeführet. Thorn, druckts Christ. Bekk. w 4ce, k. 4. Czartor.

GOTH Laurentius Paulinus. Neomysticon Domino Nicolao Starziuski, carmen. Romae apud. Bartholomaeum Zanettum 1608.

— ob. Gislo Jacobus (Chronologia 1592).

Gotthard Herzog ob. Chytraeus D. (Lobrede 1589) — Hermann Daniel (1566) — Pacta — Tetsch Karl Ludwig (M. Carl Ludwig 1767—1770) — Tysenhausen (Carmen 1587).

(Gothardus Sanctus). Compendium Vitae S. Gothardi Episcopi Hildesemensis Ill. et Rev. D. D. Gothardo Tyzenhausz Episcopo Smolenseensi etc. Natalem diem. D: Cognominis 4. Maii celebranti a devoto suae Celsitudini cultore dedicatum. Vilnae Typis Academicis S. Jesu 1669. w 4ce, $1^1/_2$ ark.

Jocher 8399.

Gothia Sarmatica ob. Praetorius Mateusz (1688).

Gothofredus Dionysius ob. Lipski Andreas (1592) — Thobolius Ad. (Epitaphia 1690).

Gothofredus Jacobus ob. Lipiewicz Andrz. Domin. (1776).

Gotke Konrad ob. Goetke K.

GOTOWKA Sebastyan. Opus Dissertationis Philosophicae Sub auspiciis gratiosissimis erectum. Magno Nomini Illustrissimi Domini Dni Comitis S. R. J. de Kornitz Caroli Sobek Liberi Baronis de Rauthen Haereditarii Domini Dominiorum Koschentzin Boronow Guttentag Molina etc. Ordinis Confratris Dignissimi, Moecaenatis munificentissimi. Nec non in censum Officiosi cultus Eidem propensissime exhibitum. In Celeberrimo Clari Montis Częstochoviensis Monasterio. Anno Dni 1777 Diebus Mensis Julii publicae propugnante R. F. Sebastiano Gotowka, Ordinis Monachorum S. Pauli 1mi Eremitae Professo ac Philosophiae auditore actuali. Praeside R. P. Athanasio Kowalski Ejusdem Ordinis A. A. L. L. et Philosophiae actuali Professore. w 8ce, kart nlb. 8.

Na odwrocie tytułu herb Sobeka i sześciowiersz. W dedykacyi wymieniona małżonka Anna de Tęczyn. Ostatnie karty dwie obejmują: Conclusiones philosophicae ex logica Divi Thomae Angel. conformes.

Jagiell.

Gotowość do obrony pospolitey. Prawo 16 Kwietnia 1792. uchwalone. (Przytem:) Deklaracya doczesna pr. 21. Kwietnia 1792 r. y umieszczenia w Woysku Rzeczypospolitey 20 Oficerów z służby zagraniczney. w 8ce, str. 6 i 6.

Dzików — Krasiń. — Warsz. Uniw.

Gotowość rytmów ob. Niewieski Stan.

Gotowość obyw. ruskim ob. Koniecpolski St. (1676).

GOTT Adamus. Emanuel recens natus perillustribus reverendissimis ac amplissimis dominis d. praelatis & canonicis totique peraugusto capitulo nec non florentissimo episcoporum seminario catedralis ecclesiae Cracoviensis. Ab Adamo Gott in Alma universitate Cracoviensi s. theol. studioso Oblatus anno aere Christi 1654. Cracoviae, w 4ce, k. nlb. 6. Czartor.

GOTTER Fryderyk Wilhelm (1746 † 18 Marca 1797). Medea y Jazon, melo-dramma, przetłumaczona z niemieckiego. W Warszawie, w drukarni P. Dufour drukarza J. Kr. M. y Rzeczyp. 1781. w 8ce, k. 2, str. 32.

Tłumaczył Fr. Zabłocki.

Czartor. — Kijows.

Gottfried Arnold ob. Seyler Georg. Dan. (Acta Leszczynsciana 1740).

Gottfried (Gottefried. Gothofredus. Godofredus) Johannes Ludovicus i Merian Matthaeus. Neuwe Archontologia Cosmica, Das ist Beschreibung aller Kayserthumben Königreichen und Republicken der gantzen Welt, die keinen Hohern erkennen. Wie dieselbe in ihren Grantzen und Anmarckungen begrieffen, was darinnen für Provinzien unnd Landschafften, stehende und fliessende Wasser, fürnehme Stätt und Vestungen, Commercien und Handthierungen, wie auch von der Alten und Newen Innwohnern Gebrauchen, Rechten und Gewonheiten, Fruchtbarkeit und Unfruchtbarkeit dess Erdreichs, Item von der Potentaten Rennten und Einkommen, Kriegsmacht zu Wasser und Landt, Religions- und Kirchen Wesen, so dann letzlicher ordentlicher Succession unnd Nachfolge der Römischen Käysern, Königen, Fürsten unnd Herren. Alles auss unverwerfflichen Gründen unnd Zeugnussen, vom Anfang biss auff unsere Zeit, das Jahr Christi 1638. zusammengelesen, und in eine richtige begreiffliche Ordnung

verfasset durch Johann Ludwig Gottfried. Mit zugehörigen Summarien unnd aussführlichen Registern versehen auch mit den vornehmsten in Kupfer gestochenen Lande Tafeln und Stätten gezieret, und verlegt von Matthaeo Merian. Gedruckt zu Franckfurt am Mayn in Wolffgang Hoffmans Buchdruckerey im Jahr nach Christi Geburt M.DC.XXXVIII. (1638). fol. k. 21 nlb., str. 760 i Register kart 11 nlb.

W tej ogólnej geografii i statystyce świata, są w szczupłej liczbie i materyały nas dotyczące, jakoto: Danzig (nr. 316 *a*). Mapa: Poloniae Regnum (str. 322). Von dem Königreich Polen und desselben angehängten Provincien (od str. 323—337). Mapa: Cracovia. (z 6 herbami). Tabula Russiae. Kriegsvermögen der Polen. Ordnung der Hertzogen in Polen. Podolia Polen Landeseigenschaften. Sitten. Vermögen. Regiments Bestellung. Religions-Zustand. Littaw. Smoleńsk (s. 358). Vilna (s. 325). Wlodimiria (s. 358). Jagiell.

— Toż, tenże tytuł: Franckfurt 1646. fol. k. 21, str. 760 i k. 11.

Różni się od poprzedniego egzemplarza tylko datą na tytule, z resztą taż sama edycya. Jagiell.

— Inventarium Sueciae, Das ist Gründliche vnd wahrhaffte Beschreibung dess Königreichs Schweden .... Frankfurt a. Mayn 1632. folio.

Są tu nas dotyczące: Wojna z Iwanem Wasiliewiczem. Narwa. Livonia (s. 9—41). Finlandya (s. 13—14). Wojna Rusko-Polska (1573—1592). Panowanie Zygmunta króla pols. (s. 92—139). Wojna Gustawa Adolfa w Polsce. Pokój z Rosyą (s. 140—167. 192—193. 197. 200. 204—215).

Gottscalus Joannes Brabantinus ob. Georgiewicz (1578).

Gottschalkin Karolina Antonina ob. Scheidemantel Marya Sybilla (1773).

GOTTSCHED Jan Krzysztof (ur. pod Królewcem 1700 † 12 Grudnia 1766). Gedächtnissrede auf Nicolaum Kopernikum ... Leipzig 1743. w 8ce.

— Grammatyka niemiecka podług reguł J. K. Gottscheda sławnego Akademiey Lipskiey Professora y Rektora, zebrana. Przydane są rozmowy potoczne y Fabuły G. E. Lessinga tudziesz Listy C. T. Gellerta. W Warszawie 1766. w Drukarni J. K. M. y Rzpltey XX. Scholarum Piarum. w 8ce, str. 350.

Wydał X. Franc. Jelinek od S. Ludwika, Pijar. Bielski twierdzi, że edycya pierwsza r. 1765. Ossol.

— Toż, tamże 1771. w 8ce, str. 336.

— Toż:... Warszawa, druk Schol. Piarum 1773. w 8ce. Czartor.

— Grammatyka niemiecka podług ustaw J. K. Gottscheda sławnego akademii Lipskiey nauczyciela i rządcy dla uczących się w akademii Cesarsko Królewskiey Lwowskiey zebrane i poprawione przez J. M. Xiędza Józefa Skoberę nauczyciela języków w teyże Akademii swiętey teologij doktora. We Lwowie w drukarni Antoniego Pillera Ces. Krol. Guber. nadw. typogr. 1774. w 8ce, str. 348.

— Grammatyka Niemiecka podług ustaw J. K. Gottscheda. We Lwowie. 1775. w 8ce.

Katal. Grölla.

— Grammatyka niemiecka podług naylepszego czasów teraźnieyszych mówienia i pisania sposobu, dla wygody i pożytku młodzi polskiey w szkołach Akademii Wileńskiey ćwiczenia biorącey wydana. Z przydatkiem wokabuł, rozmów, bajek, listów i maxym do obyczayności służacych. W Wilnie w drukarni J. K. Mci Akademickiey Roku 1777. w 8ce, nlb. ark. Qv. (Brak końca).

Od karty Lvi. idzie: Zbiór rozmów P. Des Peupliers. Od k. N: Wokabuły. Od Ovi: Fabeln. Od Pv: Sittenlehre. Jagiell.

— Gramatyka niemiecka podług ustaw J. K. Gottscheda niegdyś sławnego Akademij Lipskiey Nauczyciela i Rządcy. Zebrana i znowu podług wyrazu znaczeń, i pisowni gramatyki elementarney dla Szkół narodowych poprawiona i przedrukowana. W Warszawie 1782. drukiem i nakładem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. M. w 8ce, str. 278. Ossol.

— Grammatyka niemiecka podług naylepszego czasów teraźnieyszych mowienia i pisania sposobu, dla wygody i pożytku młodzi polskiey. Z pozwole-

niem Zwierzchności. W Sandomierzu w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Roku Pańskiego 1782. w 8ce, kart 87 nlb. (ark. X_3).

Kończy się na Przysłowiach. Opuszczono tu Rozmowy i dalsze części. Jagiell.

— Grammatyka niemiecka podług Ustáw J. K. Gottscheda, niegdyś sławnego Akademii Lipskiey Nauczyciela i Rządcy, zebrana i znowu podług wyrazów, znaczeń i pisowni Grammatyki Elementarney w Szkołach Narodowych używaney, przedrukowana. Edycya druga dokładnie poprawiona i pomnożona· W Warszawie 1786. Drukiém i Nakładém Michała Grölla, Księgarza Nádwornégo J. K. M. w 8ce, kart 2 i str. 343.

Samogłoski a, e, są tu kreskowane podług gram. żądań Kopczyńskiego. Akad. — Krasińs.

— Grammatyka niemiecka podług reguł J. K. Gottscheda sławnego akademii lipskiey professora y rektora zebrana. Przydane są: Rozmowy potoczne, krótkie historyiki y Bayki G. E. Lessinga, tudzież listy C. F. Gellerta. W Warszawie 1787. w Drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, str. 287.

Opuszczona tu przedmowa. Na str. 183: Krótki słownik. Od str. 203: Rozmowy potoczne. Od str. 241: Kurze Geschichten. Od str. 252: Lessings Fabeln. Od str. 266—287: Gellerts Briefe. Jagiell.

— Toż:... Warszawa 1793.

Katal. Pijars. Bielskiego pod N. 150.

— Grammatyka niemiecka podług Ustáw J. K. Gottscheda, niegdyś sławnégo Akademii Lipskiey Náuczyciela i Rządcy. Zebrána i znowu podług wyrazów, znaczeń i pisowni Grammatyki Elementarnéy w Szkołach Narodowych używanéy, przedrukowána. Edycya trzecia, dokładnie poprawiona i pomnożona. w Warszawie 1795. Drukiem i nakládem Michała Grölla, księgarza Nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 343.

— Grammatyka niemiecka podług reguł J. K. Gottscheda sławnego akademii Lipskiey professora y Rektora zebrana. Przydane są Rozmowy potoczne, krótkie historyyki, bayki G. E. Lessinga, listy C. F. Gellerta. Na końcu jest tabella z troistym charakterem niemieckim: drukowym ręcznym i kancellaryskim. Edycya nowa w Warszawie 1799. w drukarni XX. Piarów. w 8ce, str. 264.

— Toż:... (Brak tytułu). w 8ce, str. 234.

Na początku przedmowa. Od str. 157: Zbiór rozmów potocznych wyjętych z gramatyki P. des Peupliers. Od str. 177: Wokabuły. Od str. 202: Fabeln. Od str. 215—234: Gründliche Sittenlehren (1 do 52). Jagiell.

— Grammatica germanica, ex Gottschedianis libris collecta in usum polonae juventutis. Monachii, typis Antonii Hirnle. Bez wyr. r. (około 1765). w 8ce, str. 207.

Bezimienny autor mówi, że czekał od lat trzech, aby ta wzorowa gramatyka wyszła po polsku, ale ponieważ łacina jest w Polsce rozpowszechnioną, wydaje ją w przekładzie łacińskim. Przekłada ją z Quand'a: Grammaire, lecz i oryginał bierze za podstawę. Dodaje żywoty sławnych polaków, i małą geografią Hagera. Od str. 127 idzie: Vocabularium Germanico latinum, od str. 176: Lebensbeschreibung [J. Zamojski. Jęd. Chr. Załuski. Sycynian Wiszowaty. Stan. Poniatowski (ojciec). Kopernik Jan Sobieski. Heweliusz]. Od str. 184: J. Georg Hager Kleine Geographie von Pohlen. Tu wzmianka że książe Kurlandzki legte den 1764. den letzten Christmonats die Huldigung in die Hände des Königs. Z tego wnosić można o dacie druku książki. Zapewne jest to pierwsza edycya X. Jelinka Pijara.

— Grammatica germanica ex Gottschedianis libris collecta; editio auctior et emendatior. Posonii typis Fratrum Doll. Bibliop. M.D.CC.LXXIX. (1779). w 8ce, str. 221.

Notuje Kaj. Jabłoński jako polską publikacyą, której Bentkowski i Chłęd. nie znają. Ob. Grammatica Germanica (1775).

— Ein wahrer Held und vollkommener Regent, ward, nach dem ungemeinen Muster Friedrich Augusts, den seine Verdienste über alle seine Würden erhoben haben, im Merz-Monate des 1733ten Jahres mit aufrichtiger Feder entworfen von Johann Christoph Gottscheden, Poes. Prof. Extr. zu Leip-

zig, und der Königl. Preuss. Soc. der Wissensch. Mitgliede. Danzig, gedruckt mit Schreiberschen Schriften. w 4ce, k. 8 nlb. Czartor.

— Piérwsze prawdy całéy filozofii, w których wszystkie filozofskie nauki przyzwoitym porządkiem wyłożone i na dwie części podzielone są; kwoli tym, którzy publiczne w akademiach lekcye biorą. Napisane z przydatkiem krótkiéy historyi filozofskiey, tudziesz potrzebnych figur i reiestru rzeczy przez Jana Krzysztofa Gottscheda Ordynaryinego Logiki i Metafizyki extraordynaryinego poetyki Professora, Wielkiego Xiążęcego Kollegium Kollegi po kilkakroć akademii lipskiey rektora. Po polsku tłumaczone. [Z przedmową przez Wawrzyńca Mitzlera de Kolof]. Część theoryczna albo uważaiąca edycyi czwartey poprawionéy i pomnożonéy. W Warszawie w drukarni Mitzlerowskiey Roku 1760. w 8ce, str. 180, nlb. 28.

Mitzler tak pisze w przedmowie: Im chętniey do roskrzewienia nauk w Polszcze czym tylko mogę przykładam się: tym bardziej sobie winszuię, iż mi się zdarzyła sposobność ofiarowania Narodowi Polskiemu nowey Filozofii Oyczystym iego ięzykiem wyłożoney. Pewny młody kawaler, który niespracowanym usiłowaniem i pomyślnym skutkiem w umieiętnościach wyższych dotąd się ćwiczy, na to bardzo mądrze umyślone tłumaczenie się podiął. I większą iuż część Filozofii, którą sławny oney nauczyciel J. P. Gottsched w Lipsku wydał, wyborną polszczyzną wyłożył; co mu się bardzo szczęśliwie powiodło. Nie mógł zaiste lepszey sobie do swoich prywatnych nauk książki obrać, ani też Narodowi Polskiemu znakomitszey przysługi uczynić. Bo dotychczas nowa Filozofia tylko niektórym wyższego stanu osobom znaioma była, którzy iednak w szkolnych, albo obcych ięzykach oney się uczyli i onę czytali. W polskim zaś ięzyku ieszcze dotychczas Filozofii nieczytano, przynaymniey poprawioney przez nowszych autorów, która nietylko we Włoszech, y niedawnemi czasy w Hiszpanii, ale też we wszystkich prawie państwach Europy, na dawney Arystotelesowey mieysce nastąpiła. W Polszcze mniey dotychczas poważano wynalaski nowey Filozofii, a naymniey o nie dbali ci, ktorzy naybardziey mieć staranie winni byli. Teraz zaś iest nadzieia, że i ta część umieiętności lepiey w Polszcze kwitnąć pocznie, do czego ta filozofia, która w tak pięknym Polskim kraiu wychodzi, nie mało przyczyni.

Zatem tłumaczył „pewien młody kawaler, który w umiejętnościach wyższych dotąd się ćwiczy". — Dzieło to wychodziło przy czasopiśmie: Nowe Wiadomości ekonomiczne 1758—1760.

Bibl. Warsz. 1891. II 29.

Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. Zielińs.

— Sammlung unanstössiger und lehrreicher Erzählungen. Warschau, 1781. Gedruckt bey Peter Dufour k. Buchdrucker. w 8ce, str. 48.

Jestto zbiór 101 anegdot, między niemi o Sobieskim i Xciu Lotaryngskim. Jagiell.

— ob. Neufeldt Kon. (Schediasma hist. 1720) — Skobera K. Joz. (1774).

GOTTSCHLING Caspar. Die Himmlische Gnaden-Kron .... Bey Christ-Adelicher Leich-Bestattung Der .... Mariae Elisabeth von Niebelschützin .... den 4. Mart. An. 1700. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. fol. str. 28. Wrocław.

GOTTWALDT Carl Benjamin. Die in Myrthen verwandelte Cypresse, welche an dem hochzeitl. Ehrentage des Gabriel Groddeck u. Euphrosine Elisabeth Gottwaldt hat ausführen wollen. 1701. folio.

GOTTWALDT Jan Krzysztof (syn) lekarz w Gdańsku (1670 † 1714). Description of the Plague at Danzig in 1709. 1713.

— De viscido sanitatis offendiculo. 1710. w 4ce.

Ob. Preussische Lieferung I p. 132.

GOTTWALD Krzysztof Gedanensis († 1700). LXII Tabulae aeneae artificiose sculptae, varias curiosas Observatt. Anatomicas in homine & brutis complectentes, pro Museo Anatomico reservatae, cum Auctoris Icone. Gedani. (B. w. r.) fol.

— Thesaurus Conchiliorum Tabb. aeneis XLIX. constans, quarum VI priores Stellas marinas et Corallia, caeterae testae univaluia turbinata repraesentant. Gedani. B. w. r. fol.

Gąsiorowski Histor. medyc pols. T. 2, str. 309. a zanim Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10. str. 358. — Adelung Gelehr. Lexic. II 1548.

(Gottwaldt Christoph). Epicedia aut Christophorus Gottwaldt. Danzig 1700. fol.

GOTTWALD Oław, Przeor w Częstochowie. Chléb i woda ludzka wygoda, w pomnożeniu każdego zboża, w posileniu i uzdrowieniu ciała. Za pozwoleniem Zwierzchności, do publiczney wiadomości, ku bliźniemu z miłości podana przez X. Olawa Gottwalda zakonu S. Pawła pierw. pustelnika kapłana. Roku Pańskiego 1778. w Wrocławiu, nakładem Guillielma Bogumiła Korna. w 8ce, str. 132 i spisu omyłek k. 2. nlb. Akad.

— Toż samo:... Częstochowa. 1778. w 8ce, k. 7, str. 132 i 4.

Dedykow.: Kandyd. z Lipskich Czapskiej. Czapski.

— Tenże tytuł: ... Roku pańskiego 1778. Nakładem Autora. (Bez w. m.). w 8ce, k. 6, i od str. 13—132. Omyłki drukarskie kart 2.

Wszystkie te trzy tytuły odnoszą się do jednej zapewnie edycyi. Approbaty są: Cracoviae 1776. Częstochowiae 1777. Z nich okazuje się, że rzecz brał Gottwald z dzieła Jana Zygm. Hahna Dra Medycyny i innych autorów. Hahn był szlązakiem, praktykującym w Swidnicy, który wydał r. 1754, po niemiecku, dzieło w 8ce, str. 290: O mocy i skutkach wody zimnej. — To przełożył Hahn aż do § 40. A resztę brał z innych i z własnego doświadczenia. Od str. 91 idzie: Rzecz o chlebie. Od str. 112. Przydatek. Dwa sekreta. Drugi sekret: W pół umarłego uzdrowić (wódką). (O chlebie brał z jednego opata Wallenontskiego po niemiecku). Pracę tę podejmował przez dwa lata. Jagiell.

— Rózga sprawiedliwości boskiéy okiem niezasypiaiącym nad grzesznikami czuiąca wszystkim każdego stanu y kondycyi ludziom starania o zbawienie swoie przykładaiącym do pilnéy uwagi w historyach y wielorakich naukach do dobrego zachęcaiących a od złego odwodzących, które pod czas Jubileuszu Kaznodzieiom, Katechistom, i spowiednikom dobrze się przysłużą przez X. Olawa Gottwalda Zakonu S. Pawła Pierwszego Pustelnika kapłana podana. w Kaliszu. w Drukarni J. K. M. i Rzpltey. R. P. 1779—1781. w 8ce, (Tomów 5). Tom I. str. 210. T. II str. 488, kart 7. r. 1780. T. III str. 535. T. IV str. 465. i T. V str. 540.

Jocher 6266. — Bentk. H. lit. II. 582. Czartor. — Ossol.

Gottwertia Sophia ob. Wisotzki Sam. (Syncharmata 1642).

GOTZKOWSKY Jan Ernest (z Conitz) (1710 † 9 Sierpnia 1775). Geschichte eines patriotischen Kaufmanns, 1768. w 8ce, str. 192.

Druk ten niebawem t. r. skonfiskowano z powodu ciężkich zarzutów arendarzom mennicy królewskiej Efraimowi i Itzigowi. Druga edycya wnet ukazała się z fałszywą datą. Treść broszury jest dla nas obojętna. Dotyczy kupieckich spraw w Berlinie. Jagiell. — Ossol.

— Geschichte eines patriotischen Kaufmanns aus Berlin, Namens ... von ihm selbst geschrieben. Zu haben bey Joh. And. Brinnhauser in Augsburg 1789. w 8ce, k. 2, str. 154. Jagiell.

(Gotzkowski Ernest). Catalogue d'vne tres-belle collection de tableaux de differens Maitres italiens, flamands, allemands, et françois laquelle se trouve dans la maison de Mr. Ernest Gotzkowsky. A Berlin imprimé chez Georg Jaque Decker imprimeur de la Cour. w 4ce, str. 27.

Allgem. deutsche Biogr. 1879. T. 9, str. 418—9.

GOULART Simon (1543 † 3 Lutego 1628). Memoires de l'estat de France sous Charles IX, cont. les choses faites et publiées tant par les Catholiques, que par ceux de la Religion, depuis le 3me édit de pacification fait au mois d'Aoust 1570 jusques au regne de Henry III. (Tom. I. II. III). Meidelbourg, H. Wolf, 1576. Veau.

W T. II zamieszczono: La negotiation de Pologne.

— Toż:... nowe edycye 1590—96. i 1602.

— Toż: Nouvelle édition publiée par l'Abbé Goujet. Amsterdam (Paris) 1758. w 4ce, 6 tomów.

GOUSSAULT. Portret damy poczci-

wey, rozsądney y prawdziwie chrześciańskiey przez X. Goussaulta Konsyliarza Parlamentu francuzkiego wydany. Dla dam polskich przez X. P. P. K. K. K. przetłómaczony R. P. 1779 w Krakowie w drukarni Seminarium Biskupiego Akadem. Nakładem Fabiana Sebastyana Drelinkiewica bibliopoli J. K. Mci. w 8ce, k. 7 nlb., str. 191. i Rejestr k. 1.

Bandtkie H. dr. I 288. przytacza liczbę stron 245 i zowie X. Trzcińskiego tłumaczem. — Dedykacya do Maryanny z Trubiałowskich Gołębiowskiej Podczaszyny łomżyńskiej; podpisał X. P. P., u której przebywał w domu. Approbata w Krakowie d. 12 Stycznia 1778 r.

Jocher 4212. 6144. Akad. — Jagiell.

— Toż:... chrześciańskiey z francuzkiego przekopiowany dla dam polskich przez X. M. Prokopowicza S. P. teologa nadwornego J. K. Mci. Powtórna edycya. Kraków, w drukarni Dziedzickiey i Sukcessorów 1789. w 8ce, kart 6, str. 191.

Dedykacya Zofii z Małachowskich Duninowej starościnie Zatorskiey Pani i Dziedziczce w Xięstwach Zatorskim i Oświecimskim: Zatora, Kent, Wadowic, Piotrowic, Ponikwi, Rżek, Kaczyny, Kozieńca, Dworów, Brzezinki, Brzesz, Bielan, Kobiernic, Porąbki, Międzybrodzia, Bniakowa, Kozubnik, Laskowy; w Polszcze: Chmielowa, Dobranic, Niewiatrowic, Iżykowic, Szczotkowic.

— Wyobrażenie poczciwego człowieka, przez Jmci X. Goussoulta Licencyata Akademii Sorbońskiey, y konsyliarza Parlamentowego, po francuzku określone: przez Jozefa Epifaniusza Minasowicza J. K. M. Sekretarza oyczystym piórem wyrażone w Warszawie, w drukarni Mitzlerowskiey R. P. 1762. w 8ce.

Minasowicz Zbiór mn. poez. str. 265. — Mizler Acta 1756 s. 299.

— Toż:... oyczystym piórem wyrażone. Edycya druga. W Warszawie, w drukarni Mizlerowskiey nakładem Towarzystwa Literatow w Polszcze ustanowionego. Roku Pańskiego 1769. w 8ce, kart 9, str. 157.

Dedyk.: do Theodora Hrabi Wessla Podskarb. Koron. — Jest tu także na s. 127—142: Mowa Izokratesa do Demonika z tłumaczenia francuskiego X. Regnier; s. 143—145: Extrait du livre sur les moeurs, imprimé à Paris 1756. po franc. i po pols.; s 145—150: Mądrość ludzka albo Wyobrażenie poczciwego człowieka przez JMci X. Franciszka de Salignac de la Mothe Fenelona, wierszem Od str. 151 do końca: Uwagi niektóre y Maxymy moralne Oxenstierna, z francuzkiego.

Ossol. — Zielińs.

Gouven G. rytownik ob. Chwałkowski N. (Jus.).

Gouvernement ob. Principes (1768).

Gouvernement (Le) de la Pologne critiqué. Ouvrage trouvé dans les Archives d'un ancien Magistrat. Berlin. Anno 1791. w 8ce, str. 76. Ossol.

Gouvernement de Pologne ob. Leszczyński Stanisław (1749) — Mably (et des lois 1781. 1791). — Potocki Stanisław (1789) — Steinhäuser Joh. B. (Memoires 1759) — Wielhorski (Essai sur le rétablissement 1775) — Leszczyński (La voix libre du citoyen 1749).

GOUZ Franciszek (de la Boulaye) (1610 † w Ispahanie 1664). Reise ende optekeningh van den Heer Boulaye le Gouz. .... In welke beschreven worden de religien, regeringen ..... van ..... Ysland, Denemarken, Polen, enz. Uit t'Frensch vertadt. Amsterdam 1660. w 4ce, str. IV i 240 z rycinami

Obejmuje: str. 235. Podróż z Kopenhagi na Litwę i Polskę; str. 236. Opis Polski s. 238; Z Torunia do Gdańska s. 239; z Gdańska do Paryża.

— Voyages et observations, où sont décrites les religions, gouuernemens et situations des estats et royaumes d'Italie, Grece, Natolie, Syrie, Palestine, Karamenie, Kaldée, Assyrie, grand Mogol, Bijapour, Indes orientales des Portugais, Arabie, Egypte, Hollande, grande Bretagne, Irlande, Dannemark, Pologne, isles et autres lieux de l'Europe, Asie et Afrique ou il a séjourné. Le tout enrichi de belles figures. Paris, F. Clousier, 1653. Avec le portrait de l'auteur. w 4ce, kart 8, str. 540 i 5 kart tablic.

Brunet III, col. 718.

— Toż:... Irlande, Dannemark, Livo

nie, Pologne ... avec fig. en bois et un vocabulaire. Paris 1657. w 4ce.

Mieści: Voyage de Dannemark en Livonie et Pologne. — Pologne Royaume electif. — Voyage de Torn à Dantsik — De Dantsik à Paris. (s. 495—512).

GOWARZEWSKI Georgius. Bina Gratvlatio in primo ad Cathedralem ingressu Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Andreae Szołdrski Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopi Posnaniensis. Posnaniae, Anno Domini M.DC.XXXVI. (1636) ultima Novembris. w 4ce, kart 11.

Dedykacya: Alb. Regulus D D. Sigismundo Cielecki Praepos. Posn. Na odwrotnej stronie tytułu herb Cieleckich. Od karty 3—7 idzie: 1. Gratulatio nomine venerabilis Capituli Posnaniensis illustri Georgio Gowarzewski Canonico habita. Od karty 8: 2. Altera gratulatio nomine Collegii Lubransciani Academici.

Łętowski. Katalog II. 123.
Jagiell. — Ossol.

— ob. Constitutiones Synod. posnan. (1642).

GOVEA (Gouvea) Antoni Biskup Cirineński Wizytator, w Persyi († 18 Sierp. 1638). Żywot B. Jana Bożego Zakonu Dobrych Braci nazwanego Fundatora. Z pozwoleniem Starszych wydany. (Tytuł w miedziorytowej rycinie). (Drugi tytuł drukowany:) Żywot, śmierć y cuda Błogosławionego Jana Bożego, Zakonu Służących Chorym, Dobrych Braci nazwanego, Fundatora. Z Hiszpańskich y Włoskich Historyey, á náosobliwiey z Processu Beatyfykácyey iego zebrany, y na Polski ięzyk przełożony. Z pozwoleniem Urzędu duchownego y zakonnego. W Krakowie, w Drukárni Fráńciszká Cezárego Roku Pańskiego 1645. w 4ce, kart 6, str. 328, kart 8 na końcu (Breve Pauli V. Indultum Urbani VII).

Dedykacyę: do Stanisława Koniecpolskiego Hetm. podpisał tłumacz: Brat Ludwik Ciosnowski niegodny Kapłan y Kaznodzieja Ordinis B. Joannis Dei. Po dedykacyi idą dwie approbaty z r. 1642. W drugiej powiedziano, że dzieło wyszło po hiszpańsku. Na włoskie przełożył je Bernard Pandolf zakonnik, a z włoskiego Ciosnowski. — Księga wtóra żywota, idzie od str. 185. Żywot kończy się na str. 257. Dalej idą żywoty innych braci: Antoniego Martyneza, Roderyka Syngwecy. Seb. Aryasa. Piotra Grzesznika. Cypryana z Niczego. Jana Grzesznika. Od str. 316 Rozdział XXIV: o Wprowadzeniu Braci Miłosierdzia do Polski 1609 r. i Bulla Pawła V. wyjmująca ten Zakon z pod władzy Biskupiej — Jest między innemi w żywocie tym wzmianka, że Abraham Wojna, Biskup Wileński, wyprawiwszy dyssydentów z miasta na przedmieście, Bonifratrów do Wilna sprowadził i ufundował r. 1635. Umarł Wojna r. 1649

Jocher 8415. — Maciejow. Piśmienn.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Żywota y cudów chwalebnego patryarchy y litośćiwego vbogich oycá, Błogosławionego Jana Bożego Luzytáńczyká zakonu Braci Miłośierdzia, pierwszego fundatorá, krótkie zebranie. Z Wiedeńskiego exemplarzá na polski przez B. X. A. L. tegoż zakonu niegodnego kápłáná, przełożone. Nákłádem W. O. W. Ł. prowincyałá tegoż zakonu. W Krakowie, w drukarni Akádemickiey roku páńskiego 1690. w 4ce, k. 9, str. 149, i k. 3. (Dr. goc.).

Dedyk.: Janowi Trzeciemu Królowi Pols. etc. Polski przekład Aug. Lochmana z przekładu łacińskiego. Na odwrocie tytułu herb Polski i Litwy. Po ośmiowierszu, miedzioryt Bł. Jana Bożego. Żywot, zawarty w XL rozdziałach, kończy się na str. 125. Poczem idzie: Kazanie o Bł. Janie Bożym do str. 149. Kończy: Pieśń o Janie Bożym.

Jocher 8418. Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł:... krótkie zebranie. Naprzod w Krakowie wydane, A teraz staraniem W. O. Kazimierza Kudzińskiego tegoż Zakonu Drzewa S. Krzyża Konwentu Wieluńskiego przedrukowane. W Wilnie w Drukarni Akademickiey Soc: Jesu. Roku Pańskiego 1709. w 4ce, kart 4, str. 128. Ossol.

GOVONI Pietro Francesco. L'origine del Danubio con li nomé antichi e moderni Diu tutti li fiumi etc. annessovi un breve compendio d ella cronica Ungara e Turchesca et adornato con 40 Figure ... Tradoto dall' Idioma Tedesco in Italiano ola .... Im Norimberga et in Bologna 1685. str. 286.

Zawiera rozmaite szczegóły historyczne do Polski się odnoszące, mianowicie za panowania Jana III. Czartor.

— Origine e corso del Danubio con la cronica Ungara e Turchesca e un racconto de' fatti memorabili della guerra di Candia, Polonia e Ungara contro il Turco, liberatione di Vienna, acquisto di Strigonia, con l'attaco di Buda. Tradoto dal tedesco d. G. Piccini, S. J. — Norimberga 1685. w 16ce, str. 358.

— Traduzione dal tedesco del libro intitolato: l'Origine del Danubio ec. Con un breve racconto de' fatti memorabili occorsi nelle guerre di Candia, Polonia et Ungaria, contro il Turco, come anche dell' assedio e liberazione di Vienna, acquisto di Strigonia ed altre Piazze, ed attacco di Buda. Norimberga e Bologna 1685 per Gioseffo Longhi. w 12ce, str. 252 (z rycinami i mappą).

Ciampi Bibliogr. Nr. 89.

Goworek ob. Bielski (Kronika) — Dunczewski Herb. (II 300) — Jezierski Franciszek (1789) — Kromer (Chronica lib. VII) — Springer Sam. (1681).

Goworkowski Józef ob. Piasecki Andrzej (Symbolum 1721).

Gozdawa Christinus ob. Saeculum floridum (1716).

Gozdecius Cyprianus ob. Malinowski X. Bazyli (Stylus 1759).

GOZDIUS Daniel. Disputatio ethica, De liberalitate ex Libro Ethicorum Nicomacheiorum potissimum quarto desumpta & conscripta. Quam Coelesti favente Numine sub Praesidio M. Jacobi Schickfusi Svibusiensis Silesij, ad disputandum defendendam, proposuit Daniel Gozdius A Gosdawa Nobilis Polonvs. Ad diem Augusti. Argentorati, Typis Fadei Martini. Anno Domini 1596. w 4ce, str. 19.

Dedyk.: Paulo Orzechowski Succam. Chełm. — Na końcu: Stanislai Wołowicz epigr. Joannes Gozdius a Gosdowo fratri.
Ossol. — Uniw. lwow.

GOZDOWSKI Benedictus. Icon grati animi Illustrissimo et Reverendissimo Domino D. Alexandro Donhoff Abbatiae Andreovien. Administratori perpetuo Literarum Literatorumque Fautori Amplissimo. Ab exteris nationibus in Patriam feliciter redeunti. A M. Benedicto Gozdowski Philosophiae Doctore exhibita. Anno reparatae Salutis humanae 1653. Mensis 26 Maij. Cracoviae, Apud Lucam Kupisz S. R. M. Typog. Anno 1653. w 4ce, kart 9.
Czartor. — Ossol.

— ob. Lizniewicz A. Fr. (Aquila 1652).

Gozdziec ob. Minadous J. T. (1600).

(Gozdzka Barbara). Documenta Illustris Magnificae Barbarae de Małachowskie olim Illustris Mgfici Bernardi Gozdzki Palatini Podlachiae consortis relictae viduae in causa cum successoribus olim Mgfici Josephi Wężyk Rudzki Subdapiferi Radomiensis respectu bonorum Siekluki et Okręglica. B. r. (od r. 1696—1769). fol. sign. C_1.

Gozdzka Szarlota (Karolina) ob. Ze... Jo. Tho. (Wiersze przed ślubem Sanguszka 1773).

GOZDZKI Bernard († 1770). Mowa J. W. JMć P. Gozdzkiego Wojewody Podlaskiego, miana na Radzie Senatu przed Seymem Convocationis die 8. 9bris R. 1763. (Bez m. dr.). folio, k. liczb. 2.

Mieści odpowiedź na propozycye Prymasa.
Akad. — Kijowa.

— ob. Gozdzka (Documenta 1696—1769).

Gozdzki Marek ob. Temberski St. (Aula Dei 1649, ode).

(Gozimirski). Wywod sprawy W. Gozimirskich Skarbników Kalisk. z Ur. Grodziskim, y JWW. Bruchlami Artyll. woysk. Kor. Generałami (O dobra Ocieszyno i Gołębowo). Bez r. (około 1771 r.) fol. ark. B_2.

(Goźliński). Fama immortalis praeclare gestorum Francisci Goźliński Canonici Premisliensis a collegio mansionariorum Sanocensium in primo ingressu adaperta. Oratio. Cracoviae, Typis Jacobi Matyaszkiewicz. 1726. fol.

Gr... Diakon, Cysters z Wągrowca. Godzinki małe, o Pańá Chrystusowym Krzyżu: z Kośćiołem powszechnym swą rzecz prowádżące. Wydane przez Jana Pakusa Bibliop. Poznań. R. 1567. w 8ce.

Dedykacya: Lectori... translator Dia. Gr. zakonnik. We wstępie powiada, iż modlitwy te przepisał po łacinie z oracyonału jednego uczonego męża, które też przy szkole farskiej Poznań. za Magistratu sławnego Jana Herbesta od jego dyscypułow śpiewane słyszał. Juszyński przytaczając ten wyjątek wspomina o Kazaniu o Męce Pańskiej Aur. Lippusa, w którego skład od ark. H_2 wchodzą te godzinki.
Jusz. I 108 ma: wydane przez Jana Pabusa. To nazwisko zdaje się Bandtkiemu (H. dr. kr. pol. II. 65) być podanem błędnie zamiast: Patruus.
Wierzbowski II 1439. — Jocher 6788.
Dzików — Kórnik — Zamojs. ord.

— ob. Lippus Aurelius (Passio albo Kazanie 1567). — Grzegorz Dyakon.
Maciej. Piśmienn. III 8. — Encykl. Orgelbr. X 426.

Gra włoska ucieszna Gąska nazwana. Bez w. m. dr. i r. (r. 17...) fol 1 strona.

— w żartobliwe pytania i odpowiedzi. Kart 100 po polsku i po łacinie. we Lwowie, J. J. Piller. w 12ce.
Branic.

— (Żołnierska, Ziemiańska, Panięca, Senatorska) w arcaby, batalia, po polsku potyczka, albo bitwa. w 4ce, ark. 1. (Wierszem).
Bentk. H. L p. T. I. — Juszyński Dykc. poet. T. 2gi str. 466. — Zał. Bibl. 21.
Branic.

— ob. Uniwersał kommissyi (1794).

Grąbczewski Alexander ob. Mirowski J. (dialecticus 1758) — Piwnicki Joseph (1758).

Grąbczewski Józef ob. Bohomolec Fr. (Zabawki 1765).

Grabczyk ob. Zaruski B. (Kochanie 1701).

GRABE Sylwester Marcin (ojciec) (um. w Kołobrzegu 23 Listop. 1686). Catalogus librorum quarumlibet facultatum a celsissimo ac illustrissimo principe ac domino Dn. Boguslao Radziwil, Birsarum, Dubinkorum, Słuciae & Kopylii Duce, S. R. Imperii Principe, Newelii & Siebiesii comite, supremo stabuli M. Ducatus Lithuaniae praefecto, nec non serenissimi Electoris Brandenburgici in ducatu Prussiae locum tenente, Bari, Bransci ac Posservientarum gubernatore &c. &c. electorali, quae Regiomonti Borussorum est, bibliothecae legato donatorum 1668. Regiomonti, typis Friderici Reusneri Ser. Elector. Brandenb. & Acad. typogr. Anno 1673. folio, ark. 5.
Lilienthal Erl. Pr. X 288. — Jocher N. 2146.

GRABE Sylwester Marcin (syn). Series librorum qui bibliothecae in Prussia Regiae augmento Radziviliano, post editum hujus A. 1673 catalogum novi accessere. Regiomonti 1712 typis Zaenckerianis fol. 2 ark.
Wiszniew. Hist lit. I 118. — Lilienth. Erläut. Preuss. I 735. III 643. IV 349. 720. V 288—9.

Grabecki Alexander ob. Makowski Szymon Stan. (1664).

Graben Jan Ernest ob. Sanden Bern. (Beantwortung 1695).

Grabhügel ob. Reusch Krystyan Fryderyk (1722).

Grabia Jan ob. Czarnocki Jan (Dexiosis 1646) — Niegoszewski Stan. (b. r. 1588?) — Rudomicz Bazyli (1646) — Seidler Simon (Epigrammata 1582).

Grabia Łukasz z Górki ob. Górka Łukasz.

GRABIA Rafał Franciszkan. (Polacco theologo). Vite delle amirabili beate Cunegonda e Salomea Regine.
Krasińs.

— ob. Favini (Baltrami B. Joh. Vita di S. Salomea 1716).
Jabłonows. Museum 68.

— ob. Bonawentura O. (Lex alae 1699).

GRABIA Stanisław Stefan Kanonik Regular. S. Augustyna w Trzemesznie. [Żywot i cuda Błogosławionego Bennona Kanonika najpierw regularnego Hildeńskiego a potem Biskupa Miśnieńskiego, i o szczególnej czci jego u Polaków i w Trzemesznie]. 1730. w 8ce, ark. 7.
Ten tytuł podaje Janocki w przekładzie łacińskim. Innej edycyi polski tytuł obacz: Benno Zbiór krótki żywota. (Wydane bez wym. m. i r. zapewne toż samo choć tej broszury druk jest po roku 1794 i ma ark. 6).
Jocher 8342. — Janoc. Pol. 23.

— [O Kanonikach regularnych S. Augustyna kongregacyi lateraneńskiej

w Polsce]. w Kaliszu 1747. w 4ce, 3 ark.

Janocki Lex. I 39.

— [O obrządkach ludów religią katolicką wyznających, i o ustanowieniu po kościołach miejsc pobożnych, dróg krzyżowych zwanych Kalwaryą, na wzór stacyi Gory Kalwaryi]. Bez m. dr. 1739. w 12ce, ark. 5.

Janocki Polonia lit. 23 (podaje ten tytuł w łacińskim przekładzie). — Encykl. Orgelbr. X 382.

Grabianka Anna ob. Wieczorkowski X. Bartłomiej (Kazanie 1629).

Grabianka ob. Kopia (1782).

Grabianka Bartłomiej ob. Bogusz Geor. Bened. (In obitum Alex. Caroli 1635).

GRABIANKA Jan. Oratio pro introductione PP. Capucinorum in novam Olescensem Fundationem Honori & Nomini Illustrissimi & Excellentissimi Domini D. Severini In Rozdoł & Roiowiec Rzewuski Referendarii Regni Capitanei Lobosulensis, Nowosielensis et Fundatoris Munificentissimi Devinctissimi Scholarum Piarum Złoczoviensium Officio & Cultu dedicata Ipso Natali D. Severini Festo P. M. D. Joannem Grabianka Succamerarium Czersiensem Auditorem Eloquentiae in Olesko dicta Anno quo FeLIX ReLLIgIo bona fVnDaMenta saLVtI & sVpero stare faVore notor. Cum Privilegio S. R. M. Leopoli, typis Confraternitatis S. S. S. Trinitatis. Anno 1740 (1734?) fol. kart 13. Ossol.

GRABIANOWSKI Andrzej. Cornvcopiae Honorum & Virtutum. Autumnali Laureolâ. In Viridario Jagelloniano, Almae Academiae Crac: Nexum. Et Dum veluti in pratis, ubi apes aestate serena. Floribus insidunt ramis. 6. Aeneid. XIV. venerabiles & eruditi sapientiae candidati, primam artium & Philosophiae Lauream prensantes. Per Excellentissimum Dominum Nicolavm Svlikowski, Seniorem Contub. Jagell: solenni Actu in publicâ Clarissimorum Virorum frequentiâ Baccalaurei renuntiarentur. Ab Andrea Grabianowski Eiusdem Laureae Candidato Victrici Candidatorum Gloriae Sacrum. Anno a Partu Virginis 1643. Sept. Idus Octobr. Cracoviae, ex officina Francisci Cezarij. w 4ce, k. 12 nlb.

Dedic.: Alberto de Lipnik Lipnicki praep. Sandom. canon. Zaczyna: Prophasis ad Mecaenatem. Poczem: Epos parodianum ad Alb. Dambrowski, Luc. Piotrowski, Alb. Łancucki, examinatores. Dalej Emblema V. Adamo Laur. Jasiński, Michaeli Domżal, Stan. Sechinio, Simoni Olewiński i innym uczniom.

Czartor. — Jagiell. Ossol.

— Panegyrik godowny na szczęśliwy zwiazek miłości, nowych małżonków Jego Mości Pana, Chrzysztofa Kravza y Jey Mości Panny, Jadwigi Cieleśnianki. Vrodzonego niegdyś Jego Mości Pana Woyciecha Cielesty, rayce krakowskiego, córki. Przez Andrzeia Grabianowskiego, sławney Akademiey krak: studentá. Przy vniżoney vprzeymośći nápisány. W Krak: W druk: Marćina Filipow: A. 1642. dniá 29 Sept: w 4ce, k. 10 nlb.

Na odwrocie tytułu dedykacya wierszem Chrisztophowi Krauzowi. — Kończy wierszem Anagramma: Zophia Cielescina Raycyna krakowska.

Czartor. — Jagiell.

— D. O. M. DDq; PP. Quaestio de clericis causa studiorum in Ecclesia vel Praebenda non residentibus. A M. Andrea Grabianowski, U. J. D. Justinianeo in Academia Crac: professore, prothonotario Apostolico, publicè ad disputandum proposita in lectorio DD. jureconsultorum. Die (20 martis) hora (8) antemeridiana Anno Domini M.DCLIV. (1654). Cracoviae apud Lucam Kupisz S. R. M. typograp. w 4ce, 4 karty nlb.

Za rektorstwa Gabryela Ochockiego filoz. i med. Dra i professora. Nadpis konkluzyi: Quaestio Exc. Tuae fraternitatis.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— D. O. M. DDq; P. P. Quaestio De Clericis causa servitij in Ecclesia, vel Praebenda non residentibus, A M. Andrea Grabianowski, J. V. D. & Prof., Prothonotario Apostolico Ecclesiae Collegiatae, SS. Omnium Scholastico pro loco in Facultate Juridica inclytae Universitatis Academ: Cracovien: obtinen-

do, publice ad disputandum in Lectorio DD. Jure Consultorum proposita Die (9) Aprilis. Hora (8) antimeridiana Anno Dni 1658. Permissu Magnifici D Rectoris. Cracoviae in officina Apud viduam & haeredes Stanislai Bertutowic Anno 1658. fol. k. 5.

Jocher 7389. (nie podaje daty). Ossol.

— ob. Bieżanowski Stan. (Sepulchr. memoria Doctoralis Apex 1658) — Brocki Mathias (Lachrymae 1683) — Campianus S. (Euphimia 1643) — Machatar Joannes (Artraea 1658) — Orłowski Mat. (Laurus 1658) — Pastorius Joachimus (1685) — Smoleński Jacobus (Clavis 1548) — Trzebicki Andrzej (Annua doloris 1681).

Juszyń. Dykcyon. I 109. — Łętows. Katal. III 36. — Encykl. Org. X 386. — Mucskow. Statuta 315.

Grabianowski Paulus ob. Golejowicz Stan. Albert (1698) — Podgórski Samuel Jan (1698).

GRABIANOWSKI Wojciech Antoni. Cythara Hyacinthina Fidibus V. Compacta. Non in fabuloso Musarum Helicone concinata ab Appoline, sed ab eodem in viridario Hiacinthino Laeto modulamine concitata Perillustris ac Reverendiss. D. D. Hiacinthi Liberii, S. Augustini Ecclesiae, SS. Corporis Christi Casimiriae ad Cracoviam et caeterum ad Congregationem Cracov: per Minorem Poloniam et Lithvaniam pertinentium Conventuum praepositi, Generalis festivae eiusdem Patroni solennitati honoris et venerationis causa humilliter dicata. Per M. Albertum Antonium Grabianowski ejusdem Conventus SS. Corporis Christi Casimiriae ad Cracov. Canonic. regular. Anno domini 1664. Casimiriae ad Cracoviam, typis Balthasari Smieszkowicz typogr. 1664. w 4ce, kart 4. Dzików — Ossol.

Grabiański Ludovicus Nicolaus ob. Laskowski Joan. (Columna 1688).

GRABIECKI Franciscus. Assertiones theologicae de incarnatione verbi divini ex primo capite D. Joannis Evangelii, ad mentem D. Thomae Aquinatis depromptae. Disputabuntur pro Conuentu Lublinen. Cracouiae in Capitulo Prouinciali in Conuentu SS. Trinitatis Ord: Praed. Respōdente ad obiecta F. Francisco Grabiecki S. Th. Stud. Praesidente R. P. F. Antonio Zaleski S. Th. Lectore, ac in almo Conuentu Lublinensi primario Professore Anno D. 1635. Mense ... Die ... Lublini, Ex Officina Typographica Pavli Conradi. w 4ce, sygn. C_4.

Dedykacya: Stan. Trojanow Trojanowski S. R. M. Aulico. Chwalony tu rycerz Sam. Trojanowski pod wodzą Sam. Koreckiego. Dedykacyą podpisał Antoni Zaleski prof. Na odwrocie tytułu herb Trojanowskiego. Rzecz obejmuje Asseryi 61. Pierwsza z tematu: In principio erat Verbum. Jagiell.

— Biskup w zacności swey na wschodzie duchowney Gwiazdy t. j. dzień poświęcenia na biskupstwo przewielebnego pobożney pamięci JM. X. Waleryana Wilczogórskiego, Biskupa Margarytańskiego, Suffragana Włocławskiego, Archidiakona Łuckiego, Proboszcza Pacanowskiego etc. pokazany w Niedzielę 19 po S. Tróycy przez X. Franciszka Grabieckiego, S. Theol. Doct: Zakonu Kaznod: w Kościele Gdańskim S. Mikołaja tegoż Zakonu y do druku z pozwoleniem Starszych podany. Roku p. 1653. dnia .. Maja. Dantisci literis Molleriis 1653. w 4ce, k. 11.

Dedyk.: X. Mik. Wojc. z Pleksowa Gniewoszowi wrocławs. i pomors.
Barącz Rys Zak. kazn. II 167. Ossol.

— Chorągiew żywota pobożnego synów koronnych na pogrzebie sławney pamięci JMC. Pana Jana z Olekszowa Gniewosza Chorążego Lubelskiego itd. Przemowa rozwiniona ostatniego dnia Sierpnia r. p. 1654, przez X. Franciszka Grabieckiego s. teologii Dr. dominikana, teologa i spowiednika JW.JM. X. Biskupa Kuiawskiego w kościele Lubelskim S. Stanisława tegoż zakonu y do druku z pozwoleniem Starszych podana w Lublinie, w drukarni Jana Wieczorkowicza J. K. M. typ. 1654. w 4ce, kart 14 nlb. (Druk gocki).

Autor przypisał prozą X. Mikołajowi Wojciechowi z Olekszowa Gniewoszowi biskupowi Włocławskiemu i Pomorskiemu bratu

zmarłego. Kazanie mieści w sobie parę szczegółów do żywota Chorążego.
Ossol.

— Theoria Sanctissimae Trinitatis dispvtationi publicae exposita in conventv Lvblinensi Ord. Praed. A. D. 1634. Mense .. die ... Respondente ad obiecta F. Francisco Grabiecki S. Th. Stud. Praesidente R. P. F. Antonio Zaleski S. Th. Lectore, ac in eodem Conuentu primario Professore. Lvblini, Ex Officina Typographica Pauli Conradi, Anno Domini. 1634. w 4ce, sygn. B_4 (8 k. nlb.).

Dedyk.: D. Joanni Praecslao Michowski de Michow. Na odwrocie tytułu herb Michowskiego. Wspomniany tu Albert Michowski łowczy lubelski i Jan Comes Varsius de Michow kasztel. lubels. za czasów Bolesława. — Tytuł na stronie A_2: De processionibus divinarum personarum. — Na końcu: De personis divinis.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Acta (1655).

Rychter Progr. dominikańs. 1828. str. 34. — Quetif II 574. (miesza go z Wojciechem Gr.). — Encykl. Orgelb. X. 387.

GRABIECKI Wojciech (Albert). Compendium Supplementi T. P. D. Th. seu totius Theologiae promptuarii, ab Ill. Bernardo Bonioanne in summam Doctoris Angelici inchoati, ex 4 Sent. eiusdem Doctoris consummatio. Authore R. P. Alberto Grabiecky Polono, Theol. Academiae Paris. Licentiato Expraesentato Ord. Praed. Ad mentem Concil. Trident. Opus nunc primum typis mandatum, cum duplici indice Capitum altero, altero Rerum memorabilium atque verborum. Parisiis, apud viduam Dyonisii Moreau, et Dyonisium Moreau, filium, via Jacobaeâ, sub signo Salamandrae Argenteae. M.DC.XLIX (1649). Cum privilegio regis. w 12ce, 22 k. nlb., str. 406 i 1 k. nlb.

Dedyk. Claudio de Mesmes comiti d'Avaux utriusque regii ordinis commendatori, supremo aerarii praefecto ac status ministro. — D. T. P. D. Th. w tytule, znaczy: Tertiae partis Divi Thomae.
Jocher 2745 *a*.

— Toż:... Parisiis Typis Joannis Piot. 1653. w 12ce.

Jocher 2745 *b*.

— Jałmużna chrześciańska, abo tradycya kościelna o miłosierdziu przeciwko ubogim, zebrana z Pisma S. z oyców SS. łacińskich y greckich; z przykładami znamienitszemi Swiętymi z historyi kościelney. Przetłumaczona z francuskiego ięzyka na polski przez X. Woyciecha Grabieckiego, Dokt. Pisma S: Przeora Warszaw: Zakonu kaznodz. W Warszawie 1653. w Drukarni u Wdowy y Dziedzicow Piotra Elerta J. K. M. typogr. z pozwoleniem zwyczaynym. w 8ce, k. 5 nlb., str. 517 i k. 12 nlb.

Jocher 4257. Ossol. — Wileńs.

— Luminaria mvndi revelati, in Firmamento Ecclesiae Dei posita; et in lvminare majvs, Theologiae nimirum, beatorū, et Christi Domini, atque in lvminare minus fidei diuinae, nec non Theologiae viatorum et Stellas triumphantis ac militantis Ecclesiae, distincta. A Sancto Thoma Doctore Angelico in trib: Part: Summae Theol: explicata, iuxtaq; illius dispositionem descripta. Sub tempus comitiorum prouincialium in conuentu SS. Trinitatis S. Ord: FF. Praedicatorum celebrandorum, totius venerabilis Capituli, prospectui detinendi animi, aliorum verò spectatorum, exercendae aciei ingeniorum gratia, exposita. Velamen argumentorum obnubilantium dimouente, P. F. Alberto Grabiecki Studente Formali. Sub auspicijs R. P. Regentis Studij F. Hyacinthi Ginczevii S. Theologiae Professoris. Crac. Anno D. M.DC XXXV. Mense Aprili, Die 29. w 4ce. sygn. C_4 (12 k. nlb.).

Dedyk.: Joachimo Comiti a Tarnow Palatino et Capitaneo Vendensi etc. z tegoż herbem. Nadpis LXXXVIII tez jest: Lumen theologiae viatorum ex I Patre D. Thomae.
Jocher 2746.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tryumph niezwyciężoney Krolowey Polskiey Matki Bożey z wytrąbionego błędu Aryanskiego, ktory przy piśmie S. rozumem samym przyrodzonym reprobowany bydź może, iako pokaże sie z Controwersiey do tego

Tryumphu przyłączoney do którey przystąpił comment barzo potrzebny wszystkie wykrętarstwa Heretykow wyrażaiący. Przez W. X. Woyciecha Grabieckiego D. P. S. Przeora Warszawskiego Zakonu Kaznodzieyskiego. w Warszawie u Wdowy y Dziedzicow Piotra Elerta. R. P. 1660. w 4ce, ark. sign. Giij (kart 27). — [Zarazem:] Disputacya abo Controversia o Troycy Przenaświętszey. Między S. Athánázym, wprzod Dyákonem, a potym Biskupem Alexandryiskim, á między Aryuszem Kápłánem: przed Probusem Sędzią, od Constántiusá Cesárzá ná to delegowanym: drugiego, Roku pánowánia iego przed Synodem Ariminśkim; w Láodyciey Mieście Syryiskim złożona, y szczęśliwie wykonána. w 4ce, str. 68 i k. 1.

Na końcu pozwolenie na druk Cyprjana Stephanowskiego Prowincyała Polskiego, datowane w Warszawie 29 Augusta 1659. (gdzie oba pisma te są wspomniane).
Druga broszura tworzy całość osobną, lecz bez osobnego tytułu. Pierwsze 8 kart nie liczbowane. Dopiero od arkusza C. na odwrocie znaczoną jest strona 18. Od str. 57 idzie: Conclusia, w której Ces. Constantius Aryusza potępił.
Jocher 3716.
Jagiell. (Controw.) — Ossol. — Warsz Un.

— ob. Acta (1659) — Augustyn S. (Reguła 1664) — Papczyński Stanisław (Doctor angel. 1664).

Bandt. Hist. dr. kr. p. II 181. — Rychter Progr. Dominikańs. 1828. s. 83. — Baracz Rys dz. Z. Kazn. II 165. — Encykl. Orgelbr. X 387.

Grabieńska Maryanna ob. Zajączkowski Woj. (Wiersz).

GRABIEŃSKI Jan. Conseils d'un amis à un jeune homme qui entre dans le monde. A Varsoviae, Chez Michel Gröell Commissaire et libraire du Roi. 1769. Rady przyiacielskie, dane młodemu kawalerowi udaiącemu się na świat. W Warszawie. Nakładem Michała Groella Kommisarza Nadwornego y Bibliopoli J. K. Mci 1769. w 8ce. (Po franc. i po polsku).

Katalog Grölla ma także z datami: Warszawa 1768 i 1771; w Lipsku i w Warszawie 1767. Kijowa.

— Tenże tytuł:... Edycya druga. (Edition seconde). W Warszawie nakładem Michała Grölla Kommissarza Nadwornego y Bibliopoli J. K. Mci 1775. w 8ce, k. 4, str. 103.

Tłumacz dedykuje ojcu swemu Woje. Grabieńskiemu Staroście Stężyckiemu. Przedmioty objęte jedenastu artykułami ogarniają rzecz o religii, powołaniu, społeczeństwie, przyjaźni, zabawie, konwersacyi, ochędostwie, osobności, dolegliwościach, małżeństwie, czytaniu.
Akad. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

Grabieński Josephus Castell. Sand. ob. Romer Joan. Felix (Altitudo 1740).

Grabieński Wojciech ob. Grabieński Jan (1775).

(Grabińska Józefa). Traktat fortuny y honoru nieśmiertelny przy poważnych zaślubinach JWPanny Józefy Grabińskiey Kasztelanki Sanockiey z JWPanem Karolem na Tęczynie Tarłem Starostą Stężyckim, Trześniewskim potwierdzony za konsensem sprzyiaiącego temu aktowi nieba podpisany przez obligowanego tym imieniem Apollina Rzeszowskiego Scholarum Piarum całemu do wiadomości światu podany, Roku którego niebo z ziemią a ziemia z niebem wieczne przymierze uczyniła 1739. (Sandomierz). Bez. m. folio, 6 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herby państwa młodych a pod niemi 8 w. pols. na pochwałę i powinszowanie wierszem pols. Jestto część druga panegiryku, p. t. Domus fortunae et honoris; zaczyna się od sygn. H—M.
Porównaj Tarło K.: (Domus fortunae).
Ossol. — Warsz. Uniw.

Grabińska Konstancya Hilarya Wołowiczowna ob. Wojniłowicz Michał (Pszczółka 1678).

Grabińska Zofia Xieni Ołobucka ob. Wujkowski Jan Kostka X. (Rekolekcye 1736).

GRABIŃSKI Poseł Podols. Głos na sessyi Seymowey d. 11 Aprilis 1791 r. miany. (B. w. m.) folio, k. 1.

Krasiń.

Grabiński Alexander ob. Wassenberg (Oratio 1639).

Grabiński Andrzej ob. Cedrowicz G. (Kazanie 1789) — Gengell G. (Tractatus 1758).

Grabiński Baltazar ob. Tomaszewski Maciej (Epithalamium 1618).

Grabiński Jan ob. Costenus Marianus (Tabula 1636) — Wassenberg E. W. (Oratio 1638).

Grabiński Jerzy Władysław ob. Wojniłowicz Michał (Pszczółka 1678).

Grabiński Quadratus ob. Rembok Eugeniusz (1769).

Grabkowska Theresia ob. Olivatio (1759).

Grabkowski Albert ob. Rzeszowski Mikołaj (1625).

Grabkowski Antoni ob. Status causae (1787).

GRABKOWSKI Maksymilian. Kazanie na uroczystość chwalebnych niegdyś ziomków y obywatelów Sandomirskich a męczenników Boskich w prześwietney Kollegiacie Sandomirskiey mówione imieniem W. J. M. Państwa Marcina y Maryanny Bystrzonowskich Miecznikostwa Sandomirskich, Starostwa Dymidowskich uczczone y ozdobione za dozwoleniem zwierzchności duchowney do druku podane przez W. Ks. Maksymiliana Grabkowskiego kanonika Sandomirskiego proboszcza Iwaniskiego w Warszawie u p. Dufour drukárza J. K. M. y Rzpltey 1778. w 4ce, 1 arkusz i 14 stron.

Przypisał autor prozą Miecznikowi.
Warsz. Uniw.

— Wysoka doskonałość życia w szczupłych leciech wiel. S. Patrona Korony Polskiey S. Stanisława Kostki Zgromadzenia Towarzystwa Jezusowego w tymże kościele kazaniem na Swięto iego ogłoszone, y Imieniem J. W. Jegomości X. Leona Szeptyckiego Biskupa Lwowskiego opata Mielnickiego Coadiutora Administratora metropolij Kijowskiey y całey Rusi, Kawalera orderu S. Stanisława zaszczycona y temuż ku wieczney pamięci ofiarowana Przez W. Jmci X. Maximiliana Grabkowskiego, Kanonika Sandomirskiego. w Sandomierzu, w Drukarni J. K. M. Coll: Soc: Jesu. (1770) w 4ce, kart 16.

Jocher 5074. Ossol.

Grabnik Józef ob. Tarło (Dominus 1739).

GRABOWICZ Franc. Kazimierz (um. 13 Wrześ. 1713 r.). Acroamata scientiae rationalis ad mentem doctoris Angelici praecipuarum veritatum sententiis explicata in alma Universitate Academiae Zamoscensis cruce solea gentilitiis armis Illustrissimi Domini D. Stanislai in Koniecpole et Zamoście Koniecpolski S. R. J. principis comitis in Tarnow et Jarosław etc. capitanei Dolinensis contra vim oppugnantium per Franciscum Casimirum Grabowicz philos. et jurisprud. auditorem defensa. Zamosci anno natae in mundo veritatis 1673 mense ..... die .. folio, k. 10 nlb.

Przypis Stanisławowi Koniecpolskiemu ściedolińskiemu. Sześciowiersz podpisał Jan Aleks. Koniecpolski

— Clypeus Palladis IV virtutum symbolis ornatus, IV emeritis in arena literaria pancratiastis, dum a Perillustri et admodum Reverendo Domino D. Andrea Abrek S. Theol Doct. Scholastico Zamoscensi, praeposito Tarnogrodensi, Vniversitatis Zamoscensis procancellario, S R. M. Secretario, secundae in artibus et philos. laureae licentiati: per Clarissimum et Excellentissimum D. D. M. Adrianvm Krobski J. U. D. et professorem, academiae decanum, S. R M. Secretarium, ritu solenni, artium Magistri et philosophiae Doctores renuntiarentur: per Franciscum Grabowicz, analogiae professorem, eiusdem laureae Candidatum donatus. Anno Domini M.DCLXXV. (1675). 12 Septembris folio, $3^1/_2$ arkusza (kart 7 nlb.).

Na odwrocie str. tytuł. berła Akademii. Pod nimi sześciowiersz Alex. Wolińskiego Stud. syna łowczego bracławs. Dalej wiersze na cześć Jana Kantego, Jęd. Abreka, Jana Rożańskiego, Adr. Krobskiego, Stan. Niewieskiego. Doktorami filozofii zostali: Jan Józ. Kozłowski dyr. gimnas. lwows., Paweł Krzeczkiewicz prof. poet., Wojc. Wesołowski. Dla Grabowicza pisał wiersz Jan Kozłowski. Na końcu: Zamosci in typ. academica imprimebat Simon Prątkiewicz A. D. 1675 — W innym egzemplarzu na odwrocie tytułu herb Drużbica, poczem dedykacya Janowi Stan. Drużbi-

cowi Sędziemu kapturowemu Bełskiemu, przez F. Grabowicza.
Czartor. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Lampas sepulchralis inextinguibili luce virtutum, meritorumque in ecclesia Dei perillustris et reverendissimi Domini D. Joannis Constantini in Wozuczyn Wozuczyński Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Bibliensis suffraganei, praepositi cathedralis, vicarii in spiritualibus ac officialis generalis chełmensis etc. etc. corusca ac in sepulchro ejusdem, dum totius dioeceseos cleri et amicorum manibus, in patris Wozuczynensis ecclesiae sarcophago tumularetur per M. Franciscum Casimirum Grabowicz phil. doct. et prof. Universitatis Zamoscensis nomine posita anno Domini 1685. die II Februarii, Zamości, typis Academicis imprimebat Joannes Jarmuzewski. fol. k. 7 nlb.

Dedyk.: Jan. na Łęgach Łęskiemu Star. Korytnickiemu. Kończy: Pieśń żałobna.

— Libanus Wozvczynianvs augustissimis decoribus pinvs Godzięmbianae consitvs circa solennem Perillustris ac Reverendissimi Domini D. Joannis Constantini in Woźvczyn Woźvczyński Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Bibliensis, suffraganei et praepositi cathedralis Chełmensis pro eodem episcopatv consecrationem officioso calamo M. Francisci Grabowicz phil. doctoris, logices in Acad. Zamosc. profess. delineatvs. Zamosci. Typis acad. Anno Domini M.DCLXXX. (1680). fol. ark. D_2. (kart 8).

Dedykacya Stanisławowi Swięcickiemu biskupowi Chełmskiemu (wierszem).
Czartor. — Jagiell.

GRABOWICZ Franciszek. Secura Regni felicitas ab invictissimo clypeo Serenissimi Principis ac Domini Joannis III Dei Gratia Regis Poloniae, Magni Ducis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuoniae, Smolensciae, Kijouiae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Seueriae, Czerniechoviae &c. &c. dedvcta et ad primum regalis solii ingressum A M. Francisko Grabowicz, Phil. Doct: Academiae Zamoscensis Professore plausu votoq; publico celebrata. Anno Domini M.DC.LXXVI. (1676). Zamoscii, ex Typographia Academica. fol. ark. N_1 (kart 25).

Zaczyna się Oratio od wyrazów: Regalibus fastigiis, i temiż się kończy.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Ord. Zamojs.

— Terna lavrvs Apollinis manu decerpta trivm VV. DD. candidatorum primum in artibus et philosophia gradum prensantium fronti per Clarissimum et Excellentissimum D. M. Adrianum Krobski philosophiae docto: ord. J. C. in Academia Zamosc: professorē ac interea dignissimum promotorem S. R. M. S. imposita. Secundi eiusdem laureae candidati in symbolon applaudentis et obsequentis animi calamo depicta. Anno Domini M.DC.LXXIV. (1674) die (26) Junij. Zamoscii, ex typographia academica, imprimebat Simon Piątkiewicz. w 4ce, sygn. C_3 (kart nlb. 12).

Na odwr. str. tyt. herb Zamojskich; pod nim podpisał hexastychon Michał Alexander Drużbic Student Akad. Zamojskiej. Przypisał Marcinowi Zamojskiemu Staroście płoskirowskiemu. Ci trzej nowi bakałarze filozofii byli: 1) Paweł Krzeczkiewicz, 2) Grabowicz Franciszek, 3) Wesołowski Wojciech. Są tu także wiersze na cześć Rektora Jana Krzy. Bidzińskiego i egzaminatorów: Stan. Niewieskiego, Jana Rożenskiego, Ign. Gryglica.
Juszyński przytacza mylnie tytuł: Thema.
Jagiell.

— Triumphus astreae ad celeberrimam clarissimi et excellentissimi Domini M. Adriani Krobski phil. doct. juris civilis ord. in academia Zamosc. professoris, academiae decani, S. R. M. Secr., ad juris utriusque doctoratum per perillustrem et adm. reverendum Dnum D. Nicolaum Zychini J. U. Doctorem canon. cath. Leopol. praepositum Haliciensem inaugurationem: rudi calamo sed non rudi affectu Francisci Grabowicz phil. baccal. ord. analog. profess. erectus. Anno ab exortu solis justitiae 1675 nonis Martii. w 4ce, k. nlb. 6.

(Na końcu:) sub auspiciis Joannis Rożeński.

— Tvmvlvs Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Stanislai in Ko-

niecpole Koniecpolski, Castellani cracovienesis, Comitis in Tarnow, S. R. J. principis, Dolinensis etc. Capitanei Augustis Antenatorū, honorū, meritorūq; imaginibus: dum pij cineres eiusdem, in Brodensis Basilicae Sarcophago conderentur: per M. Franciscum Casimirum Grabowicz ph. doct. et professorē in acad. Zamosc. ac interea Vniversitatis eiusdem decanvm, collecto totius dictae Vniversitatis gemitu, et planctu, exornatvs. Anno tumulatae veteris vmbrae M.DC.LXXXII. (1682) die 29 Octob. Zamoscii, typis Academicis, imprimebat Bartholomaeus Brzezicki. fol. ark. 3.

Przypis Alexandrowi Koniecpolskiemu wdzieowi bełskiemu. Na odwrocie tytułu herb Koniecpolskich. Całe wierszem nakamiennym. Jagiell.

— ob. Andreasowicz Christop. (1682) — Borkowski Stan. (Cyterea 1676) — Dąbrowski Joan. (Hastiludium 1678) — Niewieski Stanisław (1681) — Pawołowicz Maciej Jan (1695) — Slacki Kazimierz Kanty (Ligium obligati 1685) — Wieliński Mart. (Laurus 1694) — Żędzianowski T. (Manubiae 1684).

Grabowiecki Jan ob. Radziwiłł II. Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

Grabowiecki Jędrzej ob. Klimaszewski Józef Klemens (Palmae 1730).

Grabowiecki Michał pułkownik ob. Sękowski L. (Oko 1726).

Grabowiecki Samuel ob. Schmit Thomas (Epicedia 1590).

GRABOWIECKI Sebastyan († 19 Paźdz. 1607). Setnik rymow dvchownych. Sebastyana Grabowieckiego, Sekretarza K. I. M. W Krákowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká. Roku Páńskiego, 1590. w 4ce, kart nlb. 84, (sygn. A—Y,). (Druk goc. prócz tytułów).

Przypis: Zofii Myszkowskiej, starościance oświecimskiej. Na odwr. k. tyt. jest herb Myszkowskich. — Na k. 43 jest osobny tytuł: Setnik rymow dvchownych wtory. Sebastyana Grabowieckiego, Sekretarza K. J. M. W Krakowie w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká Roku Páńskiego, 1590. z wierszami na odwr. tyt. do tejże starościanki; a na końcu, syg. Y, są 2 karty wierszów do Piotra Myszkowskiego, starosty chęcińskiego. — Przedruk ogłosił r. 1893. Dr. Józ. Korzeniowski w Bibl. pis. pol. tomik 26.

Wierzbowski III 2871.

Czartor. — Jagiell (def.)

— Martinus Lavter eiusq. leuitas. Crac. Typis Lazarianis. Anno 1585. w 4ce, k. 1 nlb., str. 74, i 1 k. nlb. (Druk polszczyzny gocki).

Tytuł w ramce a pod nim obelisk, znak druk. Łazarza. — Zdania Lutra o wierze po łacinie i po polsku z wyrażeniem źródeł, z których są czerpane. Dedykacya Stefanowi Batoremu.

Wierzbows. II 1621. — Jocher 3159.

Czapski — Czartor. — Ossol. — Semin. Warsz.

Osiński Życie Czack. 215. — Siarcz. Obraz. I 155. — Juszyńs. Dykc. II 453. — Jabczyński Archiv. teol. 1836. I 494—5. — Encykl. Orgelbr. X 390—3 (ma: Grabowskiego Seb. mylnie). — Wiszniew. IX 87, — Maciej. Piśm. III. 840 (zwie go Grabowski). — Korzeniowski w przedmowie do przedruku.

(Grabowscy). Replika exparte JW. Grabowskich y wszystkich Wielmożnych kreditorów ręcznych przeciwko WJPP. Teresie z Orzeszków matce, Franciszkowi y Wiktorynowi synom, Konstancyi, Zuzannie, Krystynie córkom Podkomorzyney, Podkomorzycom y Podkomorzankom Wołkowyskim Bielawskim oraz WJPP. Antoniemu Strażnikowi polnemu Litt., Onufremu Sędziemu grodzkiemu, Józefowi Skarbnikowi Urzędnikom Dziekońskim dóbr Rudziewicz zastawnym possessorom. (Bez osobn. tyt.) Bez m. dr. (1776). folio, sign. B_1 (kart 3).

— ob. Niesiołowski Kazim. (1743).

Grabowska Antonilla z Krzyckich Kasztelanowa Chełm. ob. Klecki X. Bernardyn (Wiktoria 1737).

Grabowska Dorota z Ottenhauzów ob. B. (Zegar myśli chrześć. 1744).

GRABOWSKA Ewa. Ewy Karoliny Grabowski generałowey szefowy z okazyi przybycia w dom swoy synowy Weroniki Grabowski starościny Wołkoweyskiey z domu Scypion podstolanki W. X. Litewskiego oświadczenie. B. w. m. dr. i r. (około 1782 r.) w 8ce, kart 4. Jagiell.

— ob. Bielawski Józef. — Grabowski Paweł.

Grabowska Józefa z Radziwiłłów ob. Marewicz (1792).

Grabowska Katarzyna ob. Examen (1714).

Grabowska Ludwika ob. Bazylianie — Chomińscy (Sprawa 1786. 1790).

(Grabowska Magdalena). Pozwani i Powodowie, WW. Magdalena z Langów niegdy W. Chrystyana Grabowskiego Szambelana J. K. Mci Małżonka, pozostała wdowa, tudzież WW. Tadeusz Staniszewski, Szambelan J. K. M. i Karolina z Grabowskich małżonkowie, Powodowie y Pozwani, Wierzyciele, Administratorowie, i prokurator massy urodzonego Fryderyka Kabryt sprawa o komportacyę wszelkich dokumentów, a o objaśnienie, poprawienie lub uchylenie dekretów 1786. 13 Martii, a oblatowanego 12. Julii 1786, potioritatis W. Grabowskiego 1786. 24. Octobris i oblatowanego 29. Martii 1788. potioritatis Xcia Ponińskiego. B. m. i r. dr. (1788) folio, str. 12. Jagiell.

Grabowska Tekla z Stamirowskich ob. Czopowski Seweryn (1791).

(Grabowski). Calcul des sommes révénantes à Mr. Grabowski des Biens Wola fait par le Jugement de Potiorité de la prémiere condescence en 1786, qui finit en la même année. B. m. i r. (1789). folio, karta 1. Jagiell.

— ob. Adam (1764) — Protestatio (1761).

Grabowski Adam Mikołaj i Andrzej ob. Gratiani A. (de J. Heraclida 1759)

GRABOWSKI Adam Stanisław Biskup (ur. 1697 † 13 Grudnia 1766). Adam Stanislaus Dei & Apostolicae Sedis Gratia Episcopus Varmiensis & Sambiensis Sacri Romani Imperii Princeps Terrarum Prussiae Praeses. [List pasterski]. Dabantur Heilsbergae Nonis Novembris M.DCC.LXIV. (1764). B. m. dr. folio, 1 ark. dr.

Z powodu obrazia Stanisława Augusta królem. Akad. — Kijews.

— Explication historique d'un Tableau en relief. (Bez m. dr.) Dat. 4 maj 1752. fol. 3 k., str. 30 i 1 rycina.

Przypis Xiężnie Kurfirsztowej Saskiej. Ryciny są roboty Fryd. Hampego z Elbląga. Leipziger Neue Zeitungen von Gelehrten Sachen, Jahrg. 1752. s. 517 nast., oraz: Das Neueste aus der anmuthigen Gelehrsamkeit, tenże rok p. 565—578. — Janoc. Lex. I. 41. — Jocher 882. Czartor.

— Landesordnung des Bischofs Stanislaus v. J. 1766. Bez wyr. m. (Braunsberg). fol. Rathsarchiv in Brunsb.

— Literae pastorales dd. Varsaviae Kalendis Martii A. Salutis 1740. (exequia cum missa et officio defunct.). Varsaviae. 1740. fol., 1 strona plakat.

Z okazyi zgonu Klemensa Pap Jagiell.

— Mowa Xiążęcia JMci Biskupa Warmińskiego Adama Grabowskiego podczas seymu Grodzieńskiego na Sessyi prowincyonalney Wielkopolskiey miana die 3 Novembr. 1744.

Swada Polska Ostrowsk. Danejk. I 1. 386.

— Podziękowanie J. O. Xiążęcia JMci Biskupa Warmińskiego Adama Grabowskiego za toż Biskupstwo na Senatus Consilium w Wschowie 1742.

Swada Polska Ostrowsk Danejk. I. 1. 386.

— Sermo Celsissimi et Rnd^mi Principis D^ni D. Adami Stanislai Episcopi Varmiensis ad Venerabile Capitulum Ecclesiae suae cathedralis d. 8. Octobr. Ao 1742. folio, k. 1.

(Grabowski Ad. Stan.) Celsissimo illustrissimo ac reverendissimo D. Adamo Stanislao de Grabow Grabowski Sacri Rom. Imperii Principi Episcopo Varmiensi et Sambiensi terrarum Prussiae Praesidi Benefactori suo munificentissimo Studium mathematicum Academiae et Universitatis Vilnensis Soc. Jesu insigni liberalitate auctum natali ejusdem gratitudinis ergo exiguos hosce applausus dedicat A. D. 1762. w 4ce, k. 2.

Na ostatniej karcie polskie wiersze pod tyt. 1) Elegia. 2) Matematyka pod imieniem Muzy.

— In funere Adami Stanislai de Grabów Grabowski episcopi Varmiensis. Brunsbergae 1767. w 4ce.

— In obitum Adami Stanislai de Gotzendorf in Grabowo Grabowski Varm. et Samb. episcopi S. R. J. Principis et terrarum Prussiae Praes. Concio funebris quam 1767. intra Missarum solemnia prooravit L. D. M. Gedanens. praedicat. alumnus. Gedani typis Bartels. fol. str. 43.

Dedic.: Joa. Grabowski Elbing. Castell. Germano Cels. Princ. — Herb rytował Deisch.

— Ad Adamum Stanislaum Grabowski Principem Episcopum Varmiensem Ode. Mala belli Prussici esse irae Coelestis effectus. w 8ce, k. nlb. 4.

Akad. — Ossol.

— Plenilunium Grabovianae Cynthiae orbe maius per accitos praeclaris facinoribus splendores pontificiae ac senatoriae dignitatis, illustrissimi, excellentissimi ac reverendissimi domini D. Adami Stanislai de Grabowo Grabowski Dei & Apostolicae Sedis gratia episcopi Culmensis et Pomesaniae, universam Poloniam ad augem exoptate prosperitatis attolens & in aditu fortunatissimo cathedrae praesuleae ab addictissimis honori suo collegiis dioecesanis Societatis Jesu: Thorunensi, Graudentino & Mariaeburgensi, cultu panegyrico adoratum, anno quo Deus Adae cognatus est. 1737. Thorunii, impressit Joa. Nicolai nobil. senat. & gymn. typogr. fol., k. 29 nlb. Czartor.

— ob. Benedictus XIV (Breve 1742) — Endersch J. Fr. (Tabula 1755) — Hempel Raf. (Assertiones 1753) — Kollekcya — Łubieński Mac. Józ. (Kazanie 1754) — Luder Barth. (Castalis flumen 1737) — Mignonius Ubaldus (Noctes 1751) — Sieniński Stan. Nepom. (Obraz boży 1733) — Tulawski Józef (Gnomonica 1751) — Wiśniewski Antoni (Propositiones 1754. Lucubrationes 1742).

Janoc. Excerpt. 70—3. — Janocki Lexicon I 40—1. II 178—9. — Janociana III 154. — Przyj. ludu Leszno 1836. III. N. 21. str. 167. — Kuryer pols. 1733. — Encykl. Orgelbr. X 395—406. — Wizerunki i roztrz. 1848. T. 60. str. 180. — Swięcki Hist. Pam I 317. — Paprocki Franc. Kalend. Wileńs. na r. 1768. — Neue Zeitungen von gelehr. Sach. Leipzig 1752. s. 517. — Neuste aus Gelehrsamk. auf 1752. Liens. str. 568—578. — Swada polska Danejkowicza I 1. 441—3.

GRABOWSKI X. Adam od św. Kazimierza, Pijar. Oratio de laudibus Josephi Calasanctii a Matre Dei Scholarum Piarum conditoris ad beatorum numerum a Benedicto XIV P. M. etc. Anno 1750. w 4ce.

Tego Pijara nie wymienia Bielski Ss. (Vitae). — X. Horanyj Scriptores Piarum II 40.

Grabowski Albert ob. Grabowski Wojciech.

GRABOWSKI Alexander (1622 † 11 Sierp. 1657). Lumina Theodorae Comitis a Tarnow. Vilnae 1652. fol.

Sommervogel III 1645.

— ob. Radzimiński Victor (Laurea 1658).

GRABOWSKI Bartłomiej X. Plankt żałosnego syna y thren pogrzebowy Ich Mci Panów opiekunow na świątobliwe zeyście Jey Mci P. Barbary Zamoyskiey z Tarnowa Kanclerzowy i Hetmanowy Koronney, Starościny Międzyrzeckiey przez X. Bartłomieia Grabowskiego Wikarego Collegiackiego kościoła Zamoyskiego. Zamosci excudebat Martinus Lenscius Anno MDCX. (1610). w 4ce, arkusze 4.

Przypis prozą łacińską Tomaszowi Zamojskiemu synowi zmarłej. Wiersze idą tym porządkiem: 1) Żałobne lamenty syna pozostałego nad zmarłą matką swą; jest ich pięć. 2) Na śmierć Barbary Zamoyskiey thren żałobny opiekunow: X. Jerzego Zamoyskiego Bisk. Chełmskiego, Mikołaja Zebrzydowskiego Wdy Krak. i Stanisława Żółkiewskiego Hetm. pol. kor. 3) Plankt powinnych. 4) Plankt gości. 5) Plankt zmarłej matki Zofii Tarnowskiey. 6) Obraz Barbary Zamoyskiey zeszłey z tego świata. 7) Dla gości. 8) Ostatnia śmierci mowa do pogrzebowych gości. 9) Do syna mowa Barbary Zamoyskiey. 10) Mowa Barbary Zamoyskiey do gości. 11) Wiersz do Zofii Zebrzydowskiey i Reginy Żółkiewskiey (żon opiekunów).

Maciej. Piśm. III 560.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

Grabowski Bertrand Wojciech ob. Baronius Mart. (1763) — Goreczyński M. A. (cnotliwy 1763).

Grabowski Bogusław ob. Niesiołowski Kazim. (1743).

Grabowski Bogusław Michał ob. Głoskowski Maciej (Zegarek 1714).

Grabowski Franciszek ob. Czopowski Seweryn (1791) — Nabożeństwo (1767) — Wąsowicz Jos. (Ad officium 1705).

Grabowski Hieronim ob. Chodkiewicz Georgius (Parentalia 1595).

Grabowski Jan Canon. Gnesn. ob. Gostomski H. (Gratulationes 1593) — Ostroszewski Venc. (Prodromus 1643).

GRABOWSKI (de) Johannes Henr. Panegyricus, auspicatissimo natali, invicti herois, augustissimi atque potentissimi principis ac domini Friderici, regis Borussiae, Marchionis Brandenburgici, S. R. J. archicamerarii et electoris supremi, Silesiae Inferioris &c. &c. &c. regis ac domini nostri longe clementissimi, die XXIV Januarii 1742 feliciter redeunti in academia Regiomontana devotissima pietate, dictus, dicatus, consecratus a .... equ. Bor. Regiomonti, litteris Reusnerianis. fol. 12 k. nlb.

Czartor

GRABOWSKI Jan († około 1784). Mowa JW. Jmci P. z Konopnice Grabowskiego starosty Czechowskiego delegowanego, do Nayiaśnieyszego Króla Jmci od Konfederacyi Toruńskiey posła d. 28 Kwietnia 1767 r. w Warszawie miana. fol.

Krasińs.

— Mowa J. W. J. Pana Jana Grabowskiego z Konopnice Marszałka Konfederacyj Słuckiey in Stola Conferentiarum do Delegatów z Seymu Extraordynaryjnego A. 1767. wyznaczonych Dnia 7. 9bris miana. folio, kart 2.

Łukaszew. Kość braci Czeskich w WP. 255. — Encykl. Orgelbr. X 409—14.
Branic. — Warsz. Uniw.

— ob. Elsner J. (Martyrologium 1766) — Klecki X. Bernardyn (Wiktorya 1737) — Konfederacya (1767) — Niesiołowski Kazim. (1743) — Sewerynowicz Jan Chryzost. (Pełnia 1738. Gradivus Elias 1738).

GRABOWSKI Ignacy a S. Maria de Mercede. Dopytanie się u przodków czułości ku poddanym, autorowi odpowiedzi czyli dodatku do xięgi o poddanych polskich z przypiskiem: Interroga maiores tuos et dicent tibi. Deut. 32. 7. R. 1789. wydrukowaney odpowiadające. Priusquam interroges, ne vituperes quemquam, et cum interrogaveris, corripe iuste. Eccl. 11. v. 7. In cogitationibus enim impii interregatio erit. Sap. 1. 9. (B. w. m. i r.) w 8ce, ark. 5 i k. 2 (kart nlb. 42).

Na końcu podpis; X. Ignacy S. Maria de Mercede Trinitarz R. 1790 w Styczniu. Na odwrocie tytułu wiersz z napisem: O czym wszystko. — Autor rozbiera tu Statuta i Konstytucye dotyczące chłopów. Jest przeciw usamowolnieniu poddanych (karta Dij).

Porów. Pilchowski D. (Odpowiedź 1789).

Akad. — Czetwert. — Jagiell. — Kijows. Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wilno — Wileńs. ewang.

— Kazanie na Missii w Kościele Brzesckim Litewskim Zakonu Kaznodziejskiego Prowincyi Polskiey, przez samychże WW. XX. Dominikanow z Prowincyi Litewskiey w roku 1763. odprawowaney miane przez X. Ignacego od N. Maryi Panny de Mercede przełożonego Brzesckiego Zakonu Troycy Nayświetszey od Wykupienia niewolników roku 1764 do druku podane. W Lwowie w Drukarni Sukcessorow Szlichtyna. (1764). w 8ce, 1 ark. i str. 239.

Przypis Teressie z Pocieiow Humieckiey Stolnikowey Kor. — Mieści Kazań 7. Z tych pierwsze o złości grzechu śmiertelnego. Dołem kart napis: Kazania trynitarskie na Missyi.

Jocher 4678. 8955.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— List okolny X. Ignacego a S. Maria de Mercede Prowincyała XX. Trynitarzów .... do Braci swey Prowincyi r. 1790. d. 9 Września z Wilna. (B. w. m.). w 8ce, kart nlb. 8.

Krasińs.

— Nauka o rozmyślaniu y rachunku sumnienia przez X. Ignacego a S. Maria de Mercede XX. Trynitarzów Polskich y Litewskich Prowinciała R. 1790 zebrana. w Wilnie w Drukarni XX. Bazylianow. w 8ce.

Jocher 4377. Wileńs.

— Odpowiedź bezimiennemu autorowi xiążeczki w tytule Co iest Papiez wydaney, wierszem łacińskim przez J. Sz. drukowana. Teraz polskim wierszem przy łacińskich przedrukowanych z dodatkiem okazuiącym pierwiastkowe dostoieństwo Papieża, za papiestwa Piusa VI. przez X. Ignacego à S. Maria de Mercede Trynitarza. Wydana Roku 1789 z dozwoleniem Zwierzchności w Warszawie w Drukarni XX. Missyonarzow. w 4ce, str. 16.

Pod tłómaczeniem polskim wierszy łacińskich znajduje się podpis: J. Sz. przez J. Gr. — Ostatnie litery oznaczają tłómacza Grabowskiego.
Jocher 4083.
Akad. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Wilno u XX. Bazylianów 1789. w 4ce. Wilno.

— Sąd ostateczny z poprzedzaiących znakow z stawienia się na nim czym są nieprawi, z uyrzenia Zbawiciela straszny, ogłoszony w czterech kazaniach na Pokuciu w Farze Buczackiey R. 1759 przez X. Ignacego od P. Maryi de Mercede Zak. Troycy Nayświętszey od wykupienia niewolników mianych w Warszawie w Drukarni Soc. J. Roku 1769. w 8ce, ark. 8.

Przypis Michałowi Nietyxy, Romualdowi Leparskiemu, Ignacemu Oziębłowskiemu Sędziom, Pawłowi Buchowieckiemu Pisarzowi, Hilaremu Reszce Regentowi, urzędnikom Ziemskim Wojewodz. Brzeskiego Litew.
Jocher 4026. Ossol. — Wilno.

— Zbior praw papiezkich o klauzurze zakonney. O karach za iey przestępstwo, i o niewzruszoności tych praw. A przytym dowody czułości zakonnych zwierzchnictw y moich poprzednikow na ich zachowywanie. w Lublinie 1793. w Drukarni J. K. Mci XX. Trynitarzy. w 8ce, str. 52.

Na końcu podpis: X. Ignacy a S. Maria de Mercede Prowincyał. Datow. w Brześciu 30 Marca r. 1793. — Opiera się głównie na Benedykcie XIV.
Jocher 7739. — Encykl. Orgelbr. XII 425. — Pilat Lit. pol. str. 189.
Akad. — Jagiell.

— ob. Lipnicki Leop. (Mowa 1798).

GRABOWSKI X. Jędrzej. Głos do narodu od ustawy stałego rządu w r. 1791 d. 3 maja y daley na walnym seymie prawom w oyczyznie uchwalonym, do posłuszeństwa wszystkich powszechnie, na fundamencie religii, zachęcaiący; w kościele parafialnym na Nowym Mieście w Warszawie z katedry kaznodzieyskiey oświadczony, R. P. 1792 d. 2 lutego. w 4ce.
Kijows.

— ob. Poniński Xże (Exposé 1787)
— Oratio (1759).

GRABOWSKI Maciej. Summaryusz rachunków generalnych Skarbowych Nayiaśnieyszemu Królowi Jmci Augustowi III y wszystkim Stanom Rzeczypospolitej na Seym Ordynaryiny Grodzieński pro die 3 Octobris 1744 zgromadzonym od Skarbu Rzeczypospolitey koronnego. Przez Wielmożnego Jmci Pana Macieja Grabowskiego Podskarbiego Nadwornego koronnego podany. A naprzód wywodzi Skarb perceptę generalną z ordynaryjnych y extraordynaryjnych Rzeczypospolitey przychodów. B. m. dr. folio, k. 3 nlb.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... pro die 5 Octobris anni 1744. zgromadzonym, od Skarbu Rzeczypospolitey Koronnego. A to z administracyi dwuletniey Skarbu Rzeczypospolitey Koronnego przez Wielmożnego Jmci P. Macieja Grabowskiego Podskarbiego Nadwornego Koronnego podany. A naprzod wywodzi Skarb perceptę generalną z ordynaryjnych y extraordynaryjnych Rzeczypospolitey prowentów. folio, k. nlb. 2.
Branic. — Dzików — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... na Seym ordynaryjny Warszawski pro die 3 Octobris 1746 anni zgromadzonym, od Skarbu Rzeczypospolitey Koronnego podany, a to z administracyi Skarbu Rzeczypospolitey Koronnego przez Wielmożnego Jmci P. Macieja Grabowskiego Podskarbiego Nadwornego Koronnego. To iest za kwartał 1 a die 21 Septembris ad diem 31 Decembris anni 1744; a naprzod wywodzi Skarb perceptę ge-

neralną z ordynaryjnych y extraordynaryjnych Rzeczypospolitey prowentów. fol. k. nlb. 2. Ossol. — Warsz. Uniw.

GRABOWSKI X. Manswet Bernardyn. Charakter pański, nieśmiertelną chwałę SS. Pańskich reprezentuiący, herbowną literą Abdank, Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Stefana Wyhowskiego S. Rzymskiego Imperium Graffa, starosty Niechorowskiego, fundatora konwentu Piotrkowskiego, S. Franciszka obserwantów wypisany. W retaliacyą fundatorskich łask, z rekognicyą, y obserwą, wielkiego Imienia y honoru, przez X. Mansweta Grabowskiego Bernardyná, publicznemu oku podany. Roku skróconego w naturze ludzkiey Słowá M.D.CCXXXIX. W Poznaniu w drukarni Akademickiey (1739). fol. k. 5, str. 356 i rej. k. 2.

Rejestr po łacinie. Na odwrocie tytułu herb Wychowskiego. W przedmowie chwaleni: Aleks. Wychowski Biskup łucki, X. Józef, podczaszy Grzegorz i kasztelan Daniel Wychowski. Między innemi są tu kazania na Stanisława Biskupa (s. 63), Stanisława Kostkę (s. 262), S. Kazimierza (s. 32). Rzecz łaciną przeplatana.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Godziny kaznodzieyskie, w niedźiele cáłego roku nieszpornemi kazaniami wymierzone. Pod imieniem Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebnieyszego w Bogu Jegomości Xiędza Hieronyma Stefana Turno, Opata Przemęckiego, J. K. Mći Sekretarza, Prowincyi Wielkopolskiey, Małopolskiey, Ruskiey, Pruskiey y Wielkiego Xięstwa Litewskiego Kommissarza Generalnego etc. prześwietnego domu kleynotámi iáko indexami. Przez X. Mansweta Grabowskiego, zakonu bráći Mnieyszych S. Frańćiszká Obserwantow, Prowincyi Wielko-Polskiey kustosza aktualnego, y Exprowincyała, pokazane. Roku, którego Jezus słońce sprawiedliwości na kompáśie nátury ludzkiey, zbawienne dla nas męki swoiey wymierzył godźiny. W Poznaniu, w drukárni akademickiey (1747). fol. k. 4 nlb., str. 272, oraz: Series rerum notabil. k. 2 nlb.

Na odwrocie tytułu pod herbem Turnów, ośmiowiersz. Zaczyna kazanie: Niedziela pierwsza adwentu (s. 1—6) a kończy (s. 268): Na niedzielę 24 po świątkach.

Jocher 4714. Jagiell. — Wileńs.

— Jeruzalem Pańskie krwawe ślady Krzyżowey Drogi w Czerwonym Morzu Męki Christusa Pana reprezentuiące ... zaszczycone kazaniami przez X. Mansweta Grabowskiego 1755. W Poznaniu w Drukarni Col. Soc. Jesu. fol. k. 4, str. 115. i rej. k. 4.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Illuminacye Kaznodzieyskie nieszpornemi kazaniami odświętnemi od wieczornego Audytora obiaśniaiące Illuminatorowi Dyssydenckich błędow umbry oświecaiącemu Wielmożnemu JMci X. Tomaszowi Gołubskiemu Kanon. Łęczyckiemu etc. Serafickiemi płomieniami przez L. Mansueta Grabowskiego Bernardyna zapalone. B. m. 1738. w 4ce, str. 328.

Wyszło w Gdańsku lub Poznaniu nakł. księgarza Knocha. W Katalogu jego rok druku 1739. — W innym katalogu z 18 wieku stoi: Kazania świąteczne Poznań 1739. folio. Te same 1738. w 4ce.

Jocher 4707. 4717. Czartor. — Wilno.

— Meta, w terminie szczęśliwey Wieczności SS. Pańskim naznaczona. Poznań 1739. fol. Wileńs.

— Kampament zbroyney Marsa ręki walecznie uszykowany. W Toruniu 1739. w 4ce, 5, str. 328 i Series Concionum.

Jocher 4983. — Janoc. Lexic. I 42—3. — Encykl. Orgelb. X. — Mitzler Acta lit. str. 115.

Miał w r. 1755 wydać w Poznaniu wraz z dziełem Rosnerskiego: Commentarius rerum a Fratribus Ord. min. Observan. qui Bernardini nuncupantur in Polonia ab a. 1450. ad a 1755. O czem Janocki Polonia lit 23. oraz Wiszn. H. lit I 84. — jedno i drugie dzieło nie wyszło.

(Grabowski Michał Grzegórz). Sprawa JW. JP. Michała Grzegorza Grabowskiego Generał Leutenanta Woysk byłych Litewskich z JW. JP. Pawłem Grabowskim Star: Sądowym Wołkowyskim Debitorem i W. JP. Ludwikiem Czartoszewskim Szam: Dwor: Poll. do ewikcyi powołanym, niemniey JW. Franciszkiem Jelskim Podkom:

Starodubow: i WW. Jabłońskiemi ex retradycyiney dzierżawy Koniuch, oraz i Starostwa Wołkow: pretensorami Po dekrecie Ziemi Wołkow: w R. 1798. 8bra 16/27 oczewiście Ferowanym i przez strony apellowanym, ku ostatecznemu rozpoznaniu przychodząca. (Wilno, 1799). fol. k. 4 nlb. Jagiell.

— ob. Gurski Walenty (Różne dzieła 1785) — Sobański Bern. (Replika przeciw Pawłowi Grabowskiemu 1799).

Grabowski Mikołaj Prof. ob. Bednarski (Honor 1773) — Gratiani Ant. M. (1759).

GRABOWSKI Paweł. Głos J. W. Jmci Pana Pawła z Konopnice Grabowskiego Starosty i Posła Wołkowyskiego w Izbach złączonych Dnia 23 Października 1786 roku miany. (Na końcu:) W drukarni Piotra Dufour kons. nadwor.) fol. k. 1.

Dziękuje królowi za wyliczenie dla wojska litewskiego blisko dwakroć sto tysięcy. Przyczem poleca względom Stan. Puzynę i Tad. Eysmonta — Czartor. — Jagiell.

— Głos J. W. Jmci Pana Pawła z Konopnice Grabowskiego Starosty i posła Wołkowyskiego dnia 2 listopada R 1786 miany. (Na końcu:) W Starym Mieście pod Nrem 58. W Drukarni Piotra Dufour Konsyliarza Nadwornego etc. fol. str. 3.

Mowa z powodu wystawionych udręczeń, którym podlegają obywatele Wołyńscy, Kijowscy, Podolscy i Bracławscy ze strony wojsk rossyjskich. Woła o ćwiczenie się w sztuce wojennej, o zmianę sposobu wojowania, o danie przewagi piechocie, o usuwanie cudzoziemców z wojska. Jagiell.

— Mowa W. Jmci Pana Pawła z Konopnice Grabowskiego Starosty Czchowskiego delegowanego do Nayiaś Króla JMci od Konfederacyi Toruńskiey posła, d. 28 Kwietnia 1767 r. w Warszawie miana. fol. 1 arkusz.

W końcu: Oświadczenie Adama Bronikowskiego. Mówili obadwaj jako dyssydenci prowincyi koronnych. Wypowiada ich krzywdy. Oświadcza, że zjednoczeni 20 Marca w Toruniu oddali laskę konfederacyi w ręce Golcza Starosty Tucholskiego a potem Augusta Golcza Star. Grudziąckiego.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Mowa... starosty i posła powiatu Wołkowskiego na dniu 17 paźdź. 1788 w Izbie senatorskiey miana. Warszawa, Gröll. fol. 1 k. Zielińs.

— Mowa... na d. 13 listopada 1788 w Izbie senatorskiey miana. Warszawa. fol. kart 2. Krasińs. — Zielins.

— Mowa... dnia 14 listopada 1788 w Izbie senatorskiey miana Warszawa. fol. k. 1. Czartor. — Zielińs.

(Grabowski Paweł) Z okazyi małżeństwa J. W. Pawła z Konopnicy Grabowskiego Starosty Wołkoweyskiégo, z J. W. Weroniką Scypion podstolanką W. X. litewskiego. Wiersz przyjacielski. (B. w. m. i r.) w 8ce, k. 2.

Porównaj: Grabowska Ewa. Jagiell.

— Sprawa JW. JP. Pawła z Konopnice Grabowskiego, Generał Lieutenanta byłych Woysk Pol. i ex Sttsty Sądowego Wołkow: przeciwko WW. Tadeuszowi Sieheniowi Chorążemu byłych Woysk Pol: Kazimierzowi Laskiewiczowi Chorążemu tychże Woysk, Danielowi Skowrońskiemu, Wincentemu Chryzostomowi, Samuelowi i Hipolitowi Sędziom Nowogrodz: Jabłońskim oraz wszystkim dalszym Kredytorom swoim. B. m. (Wilno, 1799). fol. k. 1. (bez końca).

Dopisano: Michał Zaleski Star. Sswent. wprowadzał. Jagiell.

— ob. Bazylianie — Chomińscy (Sprawa 1786) — Lipnicki L. J. (Sprawa 1799).

GRABOWSKI Piotr X. († 1625 r.). Polska Nizna. Albo, osádá Polska, ná cżesc y chwalę Panu Bogu wszechmogącemu, y ná wiele zacnych ozdob y pożytkow Rzeczypospolit: polskiey. A osobliwie ná ochronienie pogránicżnych Páństw od Tátar, y ná uczćiwe opátrzenie rozpłodzonych Synow koronnych, páchołkow chudych podána. Ich Mośćiam Pánom Bráćiey swey PP. Stanom y Rycerstwu Rzeczypospol. Polskiey. Przez X. Piotra Grabovvskiego, Proboszczá Párnavvskiego Roku Páńskiego 1596. (B. m. i dr.) w 4ce, sygn. A—Miij i 1 karta nie sygn. (to jest s. 96. i 1 k. nlb.). (Druk gocki).

Wierzbows. II 1822. (ma kart 78). — Mac. Piśmienn. III. 380.
Czapski — Krasińs. — Ossol. — Tow. Przyj. N. Pozn.

— Pospolite rvszenie boyne y spráwne iáko vczynić. Wyprawa ná Woynę, iaka może być snadnie poki się Skarb Rzeczypospolitey nie vbogáci. Trzecia y czwarta rzecz Zdánia Syná Koronnego. Ich Mośćiam PP. Bráciey swey PP. Polakom, Litwie ku uważeniu podána. Przez X. Piotra Grabowskiego proboszczá Párnáwskiego. Roku Páńskiego 1595 dniá 23 Septembrá. w 4ce, kart 16 nlb.

Jest środkową częścią dzieła: Zdanie syna, od arkusza K do N.
Krasińs. — Ossol.

— Zdanie syná koronnego, o pięćiu rzeczach Rzeczypospolitey polskiey należących: 1. Sąsiedztwo tureckie z Polską, iakie. 2. Skarb bogáty na Rzecżp. iáko zebráć. 3. Pospolite ruszenie boyne iáko uczynić. 4. Wyprawá ná woynę, iákaby być mogłá poki się skarb Rzeczyp. nieubogáći. 5. Liga z páństwy chrześćiańskiemi przeciw Turkowi, iáko nā potrzebna. Ich Mśćiam Pánom Bráciey swey, Pánom Polakom, Litwie, ku vważeniu podáne. Przez X. Piotra Grabowskiego, proboszczá párnáwskiego, roku pańskiego 1595 dniá 23 Septemb. (B. m. i dr.) w 4ce, k. nlb. 78 (ark. 19½ sign. A—T_{16}).

Każda z tych rozpraw ma osobną kartę tytułową.

Na exemplarzu niegdyś Załuskiego napisano jego ręką: Liber infinitae raritatis Sposoby jakie autor podaje na zbogacenie skarbu są następujące: 1. Aby cena towarów, które od nas za morze wychodzą, trzecim groszem była podwyższona. 2 Aby duchowieństwo dziesięciny od chłopów, których wybrać nigdy nie może, odstąpiło skarbowi, a przestało na opłacie z skarbu jednego złotego z włoki. Autor dziesięć kroć sto tysięcy włók osiadłych chłopskich naznaczywszy, rachuje czystego dla skarbu dochodu 400,000 zł. pol. 3. Aby plebeje dziesiątą część intrat swoich, a zaś cudzoziemcy pogłówne do skarbu wnaszali. 4. Aby szlachta, idąc za przykładem Zygmunta Augusta, który czwartą część swoich dochodów na potrzeby Rzeczypospolitej odstąpił, dobrowolną ofiarę z majątku swego na skarb złożyła. — Wszystkie te i inne środki podając autor, rozbiera je, możność wykonania ich wskazuje i formę poborowania podatków stanowi. Podług niego z namienionych źródeł mogłoby się zebrać 600,000 zł pol., które na utrzymanie 100,000 wybornego żołnierza, wystarczyćby mogły. — Pospolite Ruszenie z osobnym tytułem idzie od ark. K—N. Liga z Państwy chrześciańskimi od ark. O—T_4.

Wierzbows. II 1804.
Branic. — Czartor. — Dzików — Kijows. — Krasińs. — Moszyńs. — Ossol. — Popiel — Sanguszko — Tow. Przyj. N. Pozn.

— Skarb bogáty ná potrzebę Rzeczypospolitey iáko zebrać. Wtóra rzecz Zdánia syná koronnego Ich Mośćiam Pánom bráciey swey, Pánom Polakom Litwie ku uważeniu podana. Przez X. Piotra Grabowskiego Proboszczá Párnáwskiego. Roku Páńskiego 1595. dniá 23 Septembra. w 4ce, od ark. G—J_4.

Ob: Zdanie syna. Branic.

Encykl. Orgelbr. X 393—4. — Tarnowski w Przegl. Pols. 1869. III str. 175—236. oraz Pisarze polit. II. — Czacki. Dzieła III 189. (przywodzi jego dzieło nieznane: O żydach, i pismo: o armatach. Tenże w rozpr.: O żydach str. 74. zwie go: Wacław) — Osiński Życie Czack. 176. 216. — Roczn. Tow. krakow. nauk. I 221. — Święc. Hist. Pam I 80 (mówi, iż pisał także o sztuce artylleryi. Miał zdaje się na myśli tytuł podany przez Czackiego; O armatach, — który to tytuł inni przemieniają na: O annałach. — Wiszn. Hist. lit. VIII 101. IX 346. 360. — Dzienn. Warsz. 1851. N. 233. — Maciej. Piśmienn. pol. III 379—80. (wymienia dzieło; o annałach) — Niesiecki II 300 (mieni go proboszczem Poznańs. herbu Dołęga).

Grabowski Stanisław Biskup Kujawski († 1741) ob. Chybiński Ludovicus (Epitome cerem. 1741) — Konarski Stanisław — Muszyński Tomasz (1722).

Grabowski Stefan ob. Niesiołowski Kazim. (1743).

GRABOWSKI Tomasz. Mowa JW. Mci Pana Tomasza z Konopnice Grabowskiego Generała Leytnanta woysk W. X. Lit. Posła od Konfederacyi Dyssydentów koronnych i Litewskich do Skonfederowanych Stanów Rpl. r. 1767 mies. Września 26 d. miana. folio, kart 2.

Branic.

— **GRABOWSKI Wacław.** O żydach w Koronie 1611 r. w 4ce.

Siarczyński Obraz 1828. T. I. str. 155. — Czacki O żydach str. 74—8.
Porówn. Grabowski Piotr.

GRABOWSKI Wojciech (Albert) a Siepre. Diarium cum electionibus et vna cum Euangeliis dominicalibus et aspectibus lunae ad solem et planetas ad annum Domini 1539. ab Alberto Grábowski a Siepre Artium Baccalaureo celebris Studij Cracouieñ. editum. Cracouie per Hieronymum Vietorem (1539). w 16ce, kart 16, z wielu drzeworytami.

W katal. Gilhofera w Wiedniu N. 17. z r. 1888. podana cena 60 złr.
Wierzbows. III 2205. Czartor.

GRABOWSKI Wojciech II. Cursus Marianus id est Exercitia pietatis erga Devm et Deiparam, à Sodalitate B. Mariae Virginis, sub titulo assvmptae Nissae in Collegio Patrum Societatis Jesv erecta, ad vsum omnium publicae luci data. Trahe nos o Virgo torpantes, vt reddas currentes. Idiota. Nissae Silesiorum, In residentia Serenissimi Principis, imprimebat Joannes Schubart. Anno 1654. w 16ce, kart nlb. 31, str. 276; Officium Mariae Virginis str. 40; Officium defunctorum str. 36 i Formula Voti et juramenti k. 4; Index quae hoc libello continentur k. 6 nlb.

Sodalitas dedykuje dzieło Albertowi Grabowskiemu (kart 3), zaś Alb. Grabowski ofiaruje Reginae Mariae Deiparae (kart 2). Dzieło rozpoczyna Compendiosa fidei catholicae professio, wraz z kalendarzem indulgencyi i Leges Sodalis Parthenii. Cz. I od ark. C. Cursus Marianus per pios affectus ad felicem mortem. Pars II Affectus ad Deum ex D. Augustino. (od str. 47). Pars III (od str. 118) Affectus ad Jesum. Pars IV ad Mariam Virginem (od str. 157 znaczone: str. 751). Pars V (str. 189) Exercitium quotidianum. Pars VI. (str. 205) De Sacram. poenitentiae. Pars VII Praeparatio ad mortem. Officium Marianum (po str. 276 odmiennym drukiem) ex Cardin. Bellarmino argumentum. Kończy: Formula voti et juramenti de pie credendo et asserendo Beat. Virg. Mariam, quod praeunte D. Adamo Wratislao Comite de Mitrowitz Rectore ac D. Paulo Diechze in Teitschwed et Comoraw et Casparo Nase emisit Sodalitas Major B. Virginis Nissae Anno M.DCLV. 2 Februarii. — Na końcu: Approbatio Cursus Marianus anno 1653, podpisał Alb. Grabowski Gnesnensis, Cracoviensis, Posnaniensis Canonicus S. R. M. Secretarius.
Porówn. Cursus Marianus.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624) — Jaksan Jan St. (1650) — Ostroszewski Venceslaus (Prodromus 1643) — Statuta.

Grabschrift ob. Chwałkowski M. (Fürsten 1682) — Roesner J. G. (St. Thoren 1725.

Grabska z Grotów Dorota ob. Wielewiejski Stefan S. J. (Nabożeństwo 1693).

Grabska Katarzyna z Radomickich ob. Dzięb iński Ludwik X. (1738) — Radomicka.

GRABSKI Andreas. Fortunata Martis et Dianae venatio illustrissimis neosponsis, Martino Casimiro Kątski, Castellano leopoliensi, Generali Podoliae, nec non Artilleriae Regni, Magnae procurationis Arcis Cracoviensis Administratori &c. &c. et Ursulae a Dönhoff, illustrissimi domini Theodori comitis à Dönhoff, supremi in regno Poloniae succamerarii etc. Filiae Sub fortunatas nuptias a Collegio Varsaviensi Soc. Jesu per M. D. Andream Grabski Auditorem Eloquentiae, in spectaculum data. (Zarazem:) Harmonia po łowach chwały y fortuny, Apollina przygrawaiącego Marsowi y Dyanie: JW. JMp. Marcinowi Kazmirzowi Kątskiemu Kasztell. Lwowskiemu, Podolsk. y Artylleryi koronney Generałowi, wielkorządcy Krakowskiemu etc. J Jaśnie W. JMp. Urszuli Donhoffownie Podkomorzance koronney przy wesołym szczęśliwego Hymeneusza akcie ofiarowana. Varsaviae excud. Car. Schreiber a. d. 1680. fol. ark. 8. (Tekstu polsk. kart 4).

Jagiell. — Kijow. — Ossoliń.

— Tenże tytuł. (tekst łaciński). Varsoviae, typis Soc. Jesu 1717. w 8ce, kart 20 nlb.

Jest także w Łosiewskiego Christ. Plinius Palaemonicus (1717).

— ob. Rostworowski Jan (Technopaegion 1619).

Woronicz Pisma s. 121. — Wizerunki i rostrząs. 1837. T. 19. s. 120—1. — Święcki Hist. pam. I s. 103. 327—8. — Encykl. Orgelb. XIV. 567.

Grabski Felicyan ob. Fidelis (Krótkie Zebranie 1729).

Grabski Jan Kazimierz ob. Manni Jan (Prawdy 1703. 1712) — Morawski J. (Palaestra pietatis christianae 1669).

Niesiec. Ed. II. T. IV s. 271.

Grabski Samuel ob. Weiher Ernest (Planctus sepulchralis 1617).

(Grabski Stanisław). Wiazd Polskiey Heleny do Sarmackiego Paridá, Wielmożnego JM. Pana Stanisława Grabskiego Podkomorzycá Brzesk: Kujawskiego, Wielmożney Jey Mci Heleny Walewskiey, Stolnikowney Socháczewskiey Bez żadney Kuiáwskiey Troi zguby, owszem ku większey między wielkiemi Fámiliámi lidze y domowey pociesze sprowadzoney. Pod czás oczekiwánych y szczęśliwie do skutku przywiedźionych w dźiedźiczne J. M. P. Młodego włośći przenosin panegiryczným piorem opisany od szláchetney Młodźi Collegium Łowickiego Scholarum Piarum. Roku od wiazdu do źiemie w ciele ludzkim Boga 1691. B m. i r. dr. (1691). folio, 2 k. nlb. i ark. sign. A—E_1 (kart 11 nlb.).

Wierszem przeprowadzona genealogia Grabskich i Walewskich. Jagiell.

— ob. Muszyński Tomasz (Los fortuny 1722) — Skrzetuski Krzysztof (Prezent 1645) — Tecław Michał (Ludus philosophicus 1726).

Grabski Stanisław II. Regent grodzieński ob. Ogiński Michał (Replika 1780).

Grabski Tobiasz Achacy ob. Nowodworski Adam.

Grabski Tomasz ob. Fidelis (Krótkie Zebranie 1729).

Grabski Wal. ob. Żegota Alfons (Konkurs affektów 1695).

GRABSKI Xawery. Głos Jaśnie Wielmożnego Xawerego Grabskiego Posła Woiewodztwa poznańskiego na Sessyi dnia 24 Października roku 1782 miany. (Na końcu:) W drukarni p. Dufour, Drukarza J. K. Mci. fol. k. 1.

Za Kapitułą, z okazyi Biskupa krak. Branic. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Stanisław August (Gratulatio 1765).

GRABSKI. Przemowa JMP. Grabskiego Stolnikowicza Bracławskiego in Collegio Nobilium S. Jesu miana. w 4ce, str. 4. Ossol.

Gracianus Marcin ob. Gertich Gr. (Protestacya 1599).

GRĄCKI Jędrzej X. (Grondzki) Rawicz. Kazanie na pogrzebie sławney pamięci młodzieniaszka JMci P. Hieronyma Chryzostoma Chodkiewicza hrabi ze Szkłowa, Myszy, na Bychowie itd. miane przez X. Andrzeja Grąckiego zakonu Franciszka S. OO. Bernardynów kaznodzieię Wileńskiego w kościele tegoż zakonu w Kretindze 18 Marca r. 1614. W Wilnie w drukarni Leona Mamonicza. w 4ce, 5 arkuszy.

Na odwr. herb Chodkiewiczów a pod nim 16 w. pols. Całe kazanie w obłamkach drzeworytowych; prawie żadnych nie ma tu szczegółów do rodziny zmarłego. — Dedyk.: Jan Kar. Chodkiewiczowi.
Branic. — Chrept. — Czetwert. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow. — Zieliń.

— Toż:... w Wilnie w drukarni Józefa Karcana. w 4ce, ark 5. (Druk gocki).

Na odwrocie tyt. herb Chodkiewiczów i te same 16 w. pols. na pochwałę; przypisał autor prozą Janowi Karolowi Chodkiewiczowi Jenerałowi ziemi Żmudzkiej i hetmanowi W. X. Lit.
Czartor. — Krasiń. — Ossol.

— Kazanie na pogrzebie zacney pamięciJ W. JM. Paniey Zophiey z Mielca Chodkiewiczowey Woiewodziney Wileńskiey Hetmanowey nawyższey Wielkiego X. Litewskiego &c. &c. miane przez X. Andrzeja Grądzkiego zakonu Franciszka Sw. OO. Bernardynów na ten czas Guardiana Kowieńskiego w kościele tegoż Zakonu w Kretyndze 4 Julii R. P. 1619. w Wilnie, w drukarni Akademickiey Soc. Jesu 1619. w 4ce, kart 35.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warszaw. Uniw.

— Kazanie na pogrzebie sławney pamięci pana Jego Mości Kniazia Alexandra Massalskiego marszałkowicza grodzieńskiego etc. miane przez X. Andrzeia Grądzkiego zakonu Franciszká św. Oyców Bernardynów, kaznodzieie Wileńskiego w kościele tegoż zakonu, w Grodnie 13 Novembra roku pańskiego 1614. w Wilnie, w drukarniey Józefa Karcana. w 4ce, k. 19 (ark. E).

Kazanie na text: Militia est vita hominis super terram. Job. 7. xl.
Akad. — Czartor. — Dzikow. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Kazanie na pogrzebie sławney pamięci Pana Jego Mości pana Wincentego Woyny, starosty Inturskiego etc. miane przez . . . . . w kościele tegoż zakonu w Wilnie 30 kwietnia r. 1615. w drukarni Leona Mamonicza. w 4ce, k. 15 (ark. E).

Na odwr. tyt. herb Trąby, pod nim 14 w. na Trąby. — Dedyk.: Andrzejowi Woynie, Krayczemu W. X. L. staroście grodzińskiemu etc. Dat. z Wilna 7 dnia lipca roku p. 1615. (Text Super mortuum plora, defecit enim lux eius. Eccl. 22 v. 21).
Akad. — Czartor. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

— Theoremata philosophica ex omnibus philosophiae partibus, quae in alma Academia Vilnensi propugnabit F. ..., ordinis F. Minorum S. Fracisci de Observantia, praeside R. P. Andrea Novatio e Societate Jesu, artium ac philosophiae magistro, & professore ordinario. Disputabuntur in gymnasio universitatis Vilnensis, mense Julio, die .. horis ... Vilnae, in officina typographica Societatis Jesu. Anno instauratae salutis 1602. w 4ce, k. 12 nlb.

Dedic. Joanni Carolo Chodkievicio, generali Samogitiae capitaneo. Czartor.

— ob. Chodkiewicz Jerzy (Parentalia 1595).

Kossakowski Monogr. I 84. — Niesiec. ed. II. T. IV. s. 273. — Naruszewicz T. I 344. — Siarczyńs. Obraz I 156. — Janociana II 107. — Przyj. ludu Leszno R. VII s. 31. — Wiszn. Hist. lit. IX 266. — Maciej. Polska I 261—5. — Maciej Piśmienn. III 595. — Encykl. Org. X 598.

Grącki Petrus ob. Sopocki Stefan (Stephanomata 1605) — Swięcicki Grzegorz (Theatrum 1604) — Threni in obitum (1596).

Grącki Samuel ob. Grądzki Samuel (Grondski).

GRACYAN Baltazar Soc. Jesu (1601 † 1658). Człowiek uniwersalny z francuzkiego przełożony. w Wilnie w drukarni J. K. M. Akademii Societatis Jesu Roku Pańskiego 1762. w 8ce, str. 367.

Dedyk.: Jerzemu z Wandalinów Mniszchowi Marsz. nadw. kor.
Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Toż:... z francuzkiego przełożony R. P. 1765. w Wilnie w drukarni J. K. M. XX. Bazylianow. w 8ce, str. 303 i kart 8.

Dedykacya do Jerzego z Wandalinow Mniszcha Marszałka Koron. gdzie podpisał się P. X. Brzostowski Pisarz W. W X. L. Wileńs. (z datą 1768).

— Maxymy X. Baltazara Graciana. Societatis Jesu z ksiąg iego przez Don Wincentego Lastanosę Xcia Nochiery wybrane y pod tytułem: Oraculum w ręku y nauka roztropności, po hiszpańsku wydane, a teraz z powtórnego francuskiego tłumaczenia X. Józefa Courbeville S. J. na polski ięzyk przetłumaczone przez X. Alexandra Brodowskiego Soc. Jesu. W Sandomierzu w drukarni J. K. M. y Collegium Soc. Jesu R. P. 1764. w 8ce, str. 293 i k. 2.

Maksymy dla urzędników wydał Wacł. Sierakowski w r. 1802.
Jocher 4122. — Sommervogel II 1578. — Narbutt. Loika 1769. (w dedyk. podaje: O powinnościach człowieka maxymy).
Ossol. — Zieliński.

Gracyan cesarz ob. Ausoniusz Decyusz (1765).

GRACYAN Hieronim a Matre Dei. Lampa zapalona dusze zakonne do powinnych należytości ku Bogu, bliźniemu własney duszy y zachowania slubow oświecaiąca. Od Przewieleb. Oyca Hieronima Gracyana a Matre Dei wystawiona przaz W. O. Jana Ricchi Zak. S. O. Dominika na włoski ięzyk przeniesiona, potym naprzod od iednego kapłana Dominikana Kongregacyey S. Ludwika Bertranda, Polskiemu narodowi w Lublinie, a powtornie na in-

stancyą Generalnego Lwowskiego Nowicyatu Zak. Kan. Prowincyi Ruskiey w Konwencie Bożego Ciała do druku podana. we Lwowie w Drukarni Collegium S. J. Anno 1723. w 8ce, str. 66.
Jocher 6193. Wileńs.
Obacz: Teresa S. (Księgi 1664).

— Nauka zbawienna. O sposobach postąpienia w Zakonney doskonałości niegdyś od W. X. Hieronima Gracyana à Matre Dei, Pierwszego Prowincyała Karmelitów Bosych po hiszpańsku napisana. Teraz krociey przez X. Ludwika Hryncewicza Prowincyała Litewskiego, Zakonu S. Dominika dla Braci swego zakonu w oyczystym polskim ięzyku poddana. Roku Pańskiego 1773. (Wilno). w 8ce, str. 64.
Wileńs.

Gracyan Marcin ob. Białuski Jan (1599) — Gertich (Protestacya 1599).

Gracyan Symeon ob. Ambroski Maciej (1621).

Gracyanki ob. Komadarski K. M. (Życzliwe 1660).

GRADIUS Daniel. Oratio de idololatria Judaeorum hodiernorum, stylo ebraico conscripta. Gryphiswaldiae 1690. w 4ce.

— Otium martinale sive observationum sacrarum specimen, in quo de locis, quibusdam biblicis a Luthero accurate atque emphatice expressis succincte disseritur a ... Gedani literis Zachariae Stollii. w 8ce.

— Programma invitans ad nuptias suas cum Florentina Virginia Niebeschkin. Dantisci 1702. fol.

— Carmen gratulatorium Joh. Ernesto Schmieden. Dantisci 1704. fol.

— Das christgläubige und hertzgründliche Vertrauen auff Gott hat dem Beispiel des Gottfried Reygers fürstellen wollen. Danzig 1717. fol.

(Grad Daniel). Epicedia auf Daniel Grad. Danzig 1744. fol.

GRADE Daniel Teodor. Trauerrede auf Joh. Gabriel Schmidt. Danzig 1782. w 4ce.

Gradivus Sarmaticus ... Campidux Radomiensis, Drohobycensis, Zwolinensis, Złotoriensis, Dolinensis etc. Capitaneus, sub prima ducalis clavae auspicia vectigali penna Collegii Wąsowiciani Radomiensis Scholarum Piarum adoratus anno DVCIs eXerCItVVM. (1727). Ob. Chryszkiewicz Aur. Aug.
Ossol.

Gradowicz Stanisław X. Filipin (ur. 8 Maja 1611 † 19 Listop. 1684).
Pamiątka jubileuszu Filipinów 1869. s. 70 i 190. mówi na str. 70: że r. 1667 ofiarował Adamowi Konarzewskiemu: Zbawienne nauki S. Filipa Nereusza, które na łacinę przełożył.

Gradovius Andreas ob. Schreck (Rerum 1580).

GRADOWSKI Franciszek. Hodoeporicon Moschicvm Illvstrissimi Principis ac Domini Domini Christophori Radivvilonis, Dvcis in Birza et Dubinga, Castellani Trocensis, Vicecancellarij et campiductoris in Magno Ducatu Lituaniae, Capitanei Borissoviensis et Solecensis etc. Scriptum a Francisco Gradouio. Vilnae Typis Illustriss. Principis ac Domini D. Nicolai Radivilonis, Palatini Vilnensis. etc. etc Per Danielem Lancicium, Anno 1582. w 4ce. $4^1/_2$ ark. (Druk kursywą).
Jusz. I 170. — Bandt. H. dr. k. p. II 286. — Wiszn. H. lit. VI 308.

— Toż:... Vilnae in officina Joannis Kartzani Anno Domini 1582. w 4ce, kart 16.
Wierzbows. II 1573.
Ossol. — Synod. ewang. Wil.

— ob. Poselstwo (1588).

GRADOWSKI Marcin (Gradovius) Caunensis Lituanus Elegia de Resurrectione Domini Nostri Jesu Christi, continens descriptionem pugnae ipsius apud Inferos, et simul Triumphicius ascendentis ad Patrem. Scripta ad Illustriss. Principem et Dominum Nicolaum Radziwil, Ducem in Olika et Nieswiz, Palatinum Vilnensem, et Mareschalcum Magni Ducatus Lituaniae, Generalem Brestensem, Szavlensem et Borisoviensem Capitaneum. (Bez w. miej.) Anno M.D.LXI. (1561). w 4ce.
Janocki (Janociana 1. 92) powiada, że autor był rodem z miasta Kowna. W Kon-

stytucyach r. 1578, w Uniwersale poborowym, poborcą w Kownie naznaczony Franc. Gradowski.

Kraszewski Wilno IV 116. 160. — Jusz. I 110. — Janociana I 92. — Siarcz. I 155. (mylna data 1651).

GRADOWSKI Marcin Prawdzic. Relatia prawdziwa Disputaciey Nowogrodzkiey, która się dźiáłá dniá 9 Styczniá, Roku Páńskiego 1616. Y wyráźne okazánie wielkiey nieszczyrośći Łukaszá Wądłowskiego w opisániu tey disputáciey. Wydána przez X. Marcina Gradowskiego Commendarza Nowogrodzkiego. w Wilnie, w drukárniey Jozefá Kárczaná. Bez wyr. r. (1630). w 4ce, k. nlb. 37 (sign. K).

Przypis Mikołajowi Zienowiczowi Wojewodzicowi Brzeskiemu Staroście Mińskiemu, datowany z Wilna 14 Junii r. 1616, gdzie powiedziano, że pismo, na które to jest odpowiedź, wydał sam Zigrovius pod imieniem szwagra swego Łukasza Wądłowskiego. Dysputę tę prowadził tenże Zigrovius z X. Benedyktem Briviliusem Jezuitą. — Niesiecki pod Gradowskim taki tytuł przytacza: Relacya prawdziwa Dysputacyi Nowogrodzkiey mianey 1630 dnia 9 Stycznia w 4ce, w Wilnie. — Siarczyński rok dysputy naznacza 1616, a rok druku 1630.

Jocher 9799. — Siarcz. Obraz I 155. — Wiszn. Hist. lit. VI 315. — Maciej. Piśmienn. III 620. — Łukaszew. Hist. szkół IV 121. — Encykl. Orgelbr. X 427. — Niesiecki Ed. II. T. IV 1648.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Graduale pro exercitatione studentium. Vilnae typis Soc. Jesu 1693. w 4ce, ark. T_2.

Jest to śpiewnik łaciński z nutami.

— Toż:... Vilnae 1742. w 4ce.
Wileńs.

— Romanum de Tempore et Sanctis ... Cui praeter Officia Patronorum Regni Poloniae nova hac Editione accesserunt Missae sanctorum; quorum nomina non ita pridem a Paulo V et Gregorio XV Sumis Ponti: Kalendario Romano adscripta sunt ... Cracoviae in Officina Andreae Petricovii... A. 1629. fol. k. 4, LIX, str. 407, 132 i Index.
Warsz. Uniw.

— Romanum de tempore et sanctis. Olim iussu sacrae recordationis Pii V pontif. max. ex decreto sacrosancti concilij Tridentini ad ritum Missalis editum et Clementis VIII Pontif. Max. auctoritate recognitum. Tum voluntate Pauli V. Gregorii XV. Urbani VIII summorum pontificum praeter officia patronorum regni Poloniae, missis ac officijs Sanctorum, Calendario Romano adscriptorum, noviter adauctum. Iterato ad ecclesiarum usum, per omnes provincias Regni Poloniae porrectum. Cum gratia & privilegio S. R. M. Cracoviae in officina viduae et haeredum Andreae Petricovii J. U. D. S. R. M. typogr. anno a partu virginis M.DCI. (raczej 1651). fol. str. 407; Proprium missarum str. 127; Commune sanctorum. Index k. 2.

Piotrkowczyk umarł 1645 a herb Pomian Mac. Łubieńskiego wskazuje rok druku 1651. Czartor.

— Toż:... et Clementis VIII pont. Max. auctoritate recognitum, tum voluntate Pauli V. Gregorii XV. Urbani VIII. Benedicti XIII. ac Clementis XII Summorum Pontificum Missis Sanctorum tam universalis ecclesiae, quam Regni Poloniae et M. D. L. patronorum, Calendario Romano adscriptorum, noviter adauctum. Iterato ad Ecclesiarum usum per omnes provincias Regni Poloniae et M. D. Lit. porrectum. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis Anno Domini M.D.CC.XL. (1740). fol. kart 4, str. LXXII, 438 i 127; Indexu kart 2.

Dedyk.: Janowi Alexandr. Lipskiemu kardynałowi biskup. krakowskiemu przez Professorów Kollegium większego.
Czartor.

Gradus ad Atheismum. Primum genus graduum per quos in voraginem Atheisticam descenditur, sunt certae peccatorum Species. Secundum, haereses. Tertium demum genus Graduum, sunt opiniones quaedam erroneae. De singulis his generibus separatis tractatibus agitur. Brunsbergae Typis Coll. J. S. M.DCC.XVII. (1717). w 8ce, kart 7, str. 108, i k. 6.

Dedykacya Tomaszowi Franciszkowi Czapskiemu Opatowi Peplinskiemu S. O. Ci-

ster., tegoż Zakonu w Polsce, Litwie i Prusiech Generalnemu Wikaryuszowi.
Jocher 9928.

— ad Parnassum, sive novus synonymorum, epithetorum, et phrasium poeticarum thesaurus: Elegantias, Flavissas Poëticas, Parnassum Poëticum, Thesaurum Virgilii, Smetium, Januam Musarum, aliosque id genus libros ad Poësim necessarios complectens. In quo singulis etiam Phrasium Syllabis, ac Nominum & Verborum Crementis, appositae sunt Notae Quantitatis Indices, una cum Poëtarum testimoniis, quorum authoritate singularum vocum Quantitatis comprobantur. Accedunt, quae ex Historia, Fabula & Geographia ad Poëticam Artem conferunt. Inseruntur Descriptiones & Comparationes plurimae ex optimis Poëtis excerptae. Opus emendatissimum pariter & politiori elegantia excultissimum, Germanicâ, Bohemicâ & Polonicâ ad quodvis vocabulum significatione addita auctum. Ac in gratiam Studiosae Juventutis per Provinciam Bohemiae Societatis Jesu denuo recusum. Cum Privilegio Sac. Caes. Regiaeque Majestatis. Et Ordinarii Licentia. Wratislaviae, Typis Academicis Collegii Societatis Jesu, 1732. w 8ce, 1 karta tyt., str. 954 i nlb. str. 1.

Pod każdym wyrazem łacińskim idącym abecadłowo, niemieckie, czeskie i polskie umieszczone. Na końcu: Tractatus brevis ac dilucidus de vario pedum genere. Edycya pragska z r. 1707 (w bibl. Ossol. i Krasińs.) ma tylko: bohemica et germanica vocabulorum significatione addita, auctum.

Jocher 730. — Bandt. H. dr. kr. P. III 251. Jagiell.

— ad Parnassum Poloniae 1739.

— ob. Belina M. (honoris 1698) — Kiciński Waler. (e Parnasso ad metam honoris 1723) — Podgorski S. (cognationis 1694) — Prażmowski M. (quibus electus 1666).

GRADY X. Bazyli Benedyktyn. Palma Panieńska albo Rozprawa o Stanie Dziewiczym wielce służąca tak Pannom, które pragną podobać się oblubieńcowi niebieskiemu jako i wszystkim tym, którzy chcąc żyć w czystości y wesela duchownego na służbie Bożey ostawicznie zażywać. Przez Wielebnego w Bogu Oyca Bazylego Grady Zakonnika Benedykta Sw. Biskupa Stagnieńskiego, po włosku uczyniona: A teraz na polski przez X. Simona Wysockiego Soc. Jesu przetłumaczona. W Kaliszu w drukarni Woyciecha Gedeliusza 1607. w 8ce, kart 5, str. 354.

Dedyk.: Barbarze z Dambrowice Firleiownie Wdzance Krakowsk.

Jocher 4219. 4220. Czartor. — Ossol.

Grądzki Jędrzej ob. Grącki.

Grądzki Samuel ob. Grondski S.

GRĄDZKI Stanisław. Ode panegyrica na herb pp. Herburtow. We Lwowie 1601. w 4ce.

Jusz. Dykcyon. I 110. — Wiszniews. H. lit. VI. — Maciej. Piśm. III 454.

— ob. Grącki Jędrzej. Dzików.

Graeber Caspar ob. Hermann Zach (1688).

GRAEBER Gotfried. J. N. J. Die Recht-Glückseelige, Höchst-Versorgte, Und Vollkommen-Vergnügte Himmels-Braut, An der Hoch-Edelgebohrnen Fräuel. Fräulein Johanna Kunigunda gebohrnen von Lossen, Des Hoch Edelgebohrnen Ritters und Herren, Herren Hanss Wolffram von Lossen, Herren auff Osten-Niebe, Klein Osten, Kettel, Quaritz, etc. Ihro Röm. Kays. Maj. wohlmeritirten Hauptmanns, Hertz-geliebtesten älteren Fräul. Tochter, Welche den 7 Septembr. sanfft und seelig in Ihrem Jesu erblasset, Und den 12. Octobr. Christ-Adl. Brauche nach, in Ihre Adl. Grufft beygesetzet worden. Aus dem Hohen-Liede Salam. Cap. IV. v. 8. In gehaltener Leichen-Predigt in dem Rütznischen Gottes-Hause gewiesen von M. Gottfried Gräbern Pastore der beyden Kirchen Rütznischen Kreises. Schlichtingsheim in Gross-Pohlen druckts Johann Christoph Wild. w 4ce, str. 43. Wrocławs.

GRAEBER Jan Jakob (Greber) (1664 † d. 3 Marca 1729). Pieśni niektóre z niemieckiego na polski język przetłomaczone od Jana Jakóba Grebera. W Królewcu 1727. w 12ce.

Jocher 7204. — Bentk. H. lit I 244. — Oloff Poln. Liedergesch. 76—8 (liess s. 1708 das Königsbergische polnische Gesangbuch viel vermehrter ausgehen) .... auch viele Lieder übersetzet).

Gräbern (Die aus den) durchdringende Stimme derer vor zwei hundert und hundert funfzig Jahren verstorbenen wahren und ächten Preussen zur Erweckung und Besserung an die jetzt lebenden zu Polen ausgearteten Preussen, gehöret in verschiedenen alten Schlössern und Klöstern in Preussen. Mitau, bey Jakob Friedrich Hinz. 1774. w 8ce, str. 152.

Obejmuje: I. Hr. Ludwig Weyher: Sicherheit für Polen, wegen erlaubter Errichtung eines Berliner-Lotterie Contoirs in Langfuhr. 1771. (str. 1—42). II. Geschichte und Beweiss von der Staats-Verfassung, Regierungs-Form, Rechten und Freyheiten der Lande Preussen; eine Staatsschrift 1765. bey Gelegenheit da die Republik Polen, kurz vorher des errichteten General-Zoll auch über die Lande Preussen zu erstrecken sich angemasset hatte (od str. 45—76). III. Beweiss dass die Lande Preussen nicht unter der Republick Polen sondern unter dem Könige von Polen sind und dass Ermeland, Culmigerien, Pomesanien und Pommern unter und mit dem Könige von Polen ist 1767. (od str. 77—108). IV. Gedanken und Entwurf des wiederherstellenden eignen Tribunals für die Lande Preussen 1769. (str. 109—124). V. Beredung zwischen etlichen Vornehmen von Lande und Städten als zu erhalten des guten Vernehmens die alte Gleicheit unter denselbigen. 1530. (od str. 125). VI. Rechts Urtheile über die denen Städtischen gleich gut zustehende Befugniss königliche Gütter sich zu verleihen suchen und besitzen zu können, im Reichstage 1643. (od str. 135). Jagiell.

Graecus Ambrosius ob. Zolcinius (In funere 1576).

— ob. Goezius (1755).

Graeca ob. Ceporinus J. (grammat. 1626) — Compendium (lingua 1739) — Nazianzenus Gr. (carmina 1561) — Rudimenta.

Graeco-rutenus ritus (ecclesia) ob. Meier Paulus (Informatio 1771) — Lubieniecki Aug. (quaestiones 1755) — Smith Th. (eccles. 1676) — Status causae.

Graeci ob. Notae (1767) — Quaestiunculae (1652) — Spanhemius Franciscus (Introductio 1677).

GRAENZENSTEIN Anton. Exercitatio academica qua tribus satisfit de Electricitate problematibus, unaque electrici fluidi actiones ad communes naturae leges revocantur. Edita communi nomine A DD. Antonio Nobili de Graenzenstein, Philippo Kraus et Theodoro Zachariasiewicz. Leopoli A. Salutis 1779. Typis Antonii Piller S. C. R. M. Gubern. typ. w 8ce, str. 76

Ossol.

GRAEW Gustaw (Bekwark). Harmoniarum musicarum in usum testudinis factorum, tomus I. Antwerpen, vidua Joannis Latii 1569. w 4ce.

Edycyą z r. 1565. ob. pod Bacfart.
Poliński w Tyg. illustr. 1892. N. 146.

Graevius J. A. ob. Brant Joh. (Claror. viror. 1702).

GRAFFIGNY Franciszka Isembourg d'Happoncourt (1694 † 1758). Listy Peruwianki przekładania J. P. Warszawa, druk Piotra Dufoura drukarza J. Kr. Mci. i dyrekt. drukarni p. Szkoły rycers. 1784. w 8ce, str. XII i 283.

Tłumaczem jest Jacek Przybylski.
Bentkow. I 479.
Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Graffowa ob. Dyhon (1784).

Graffowna Joanna de Sliven ob. Załuski Andrzej (Oddawanie 1685).

GRAJEWSKI. Głos Jaśnie Wielmożnego J. Pana Graiewskiego Posła z Woiewodztwa Lubelskiego Delegowanego do examinowania Kommissyi Skarbu Koronnego w Izbie Senatorskiey Dnia 24. Miesiąca Października 1786. miany. (Na końcu:) w Drukarni Piotra Dufour. fol. k. 1.

Chwali że Komissya spełniała obowiązki, że Rezydent w Petersburgu Deboli domagał się o ewakuacyę wojsk rosyjskich, że interes ten traktowano na 16 sessyach.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Głos Jaśnie Wielmożnego J. Pana Graiewskiego Posła z Woiewództwa Lubelskiego w Izbie poselskiey dnia 30 miesiąca Października Ru. 1786.

miany. (Na końcu:) W drukarni P. Dufour. fol. k. 1.

Żali się na uciemiężanie obywateli Bracławskich, Kijowskich, Podlskich i Wołyńskich. Pułk wybiera kontrybucye, wycina lasy, rekruta bierze, wywozi lud za granicę. O co podano notę do Imperatorowej.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

GRAJEWSKI Antoni. Clarissimum principium vitae Marianae ad festivam immaculatae Conceptionis lucem oratione circa concursum celsissimi tribunalis Regni nec non applausus nobilissimae palaestrae tribunalitiae dicta illustrissimo excellentissimo Domino Clementi in Zamoscie Zamoyski Palatinidae Lublinensi, Capitaneo Płoskiroviensi, Ordinationis Zamoscensis haeredi amplissimo, dicata demonstratum per Antonium Graiewski Venatoridem Luceoriensem loricatae legionis Illustrissimi palatini Masoviae Equitem, Congregationis minoris praefectum, eloquentiae auditorem die 8 Decembris 1749. w 8ce, kart 12 nlb.

Na odwr. str. tytułu herb Zamojskich; pod nim 4 wiersze łac.; przypis proszą Klemensowi Zamojskiemu. Na końcu: pozwolenie na druk dał Mikołaj Janowski Kaszt Łucki i Oficyał Lubelski.

Grajewski Hieronim ob. Batory St. (Gratul 1579) — Protasewicz Wal. (Epicedia 1580).

Grajewski Ludovicus ob. Camillia (1755).

Grajewski Stanisław ob. Callimach Filip (1574).

GRAINVILLE (de) Charles Joseph Lespine († 16 Grud. 1754). Mémoire sur la vie de M. de Pibrac, avec les pièces justificatives, ses lettres amoureuses et ses quatrains. A Amsterdam, chez Marc-Michel Rey 1761. w 8ce, k. t. i str. 203.

— Toż:... Amsterdam (Paris), 1758. w 12ce. Czartor.

GRAL M. X. Mowa pogrzebowa przy trumnie ś. p. P. Maiorowy Rozalii Miluszowicowy urodzoney Fergusson Tepper miana d. 16. Lipca 1785 r. przez X. M. Grala w Warszawie w drukarni Gröllowskiey. w 4ce, stron 19. Akad.

— Leichen-Rede bei dem Sarge der T. P. Frau Majorin Rosalia von Milaszewicz geborne Ferguson Tepper gehalten am 16. Julii 1785. von Herrn M. Grahl Prediger bei der evangelischen Gemeinde in Kiow. w 4ce, stron 22.

GRALATH Daniel, Burmistrz miasta Gdańska († 1767). Beyträge zur Geschichte der Stadt und des Landes Hela. Erster Abschnitt, von den ältesten Bewohnern des Landes Hela. [Umieszcz. w Preussische Lieferung 1754 Leipzig w 8ce, T. I. od str. 393 do 438]. Zweiter Abschnitt, von den Bewohnern des pommerelischen Bezirks und des Landes Hela in den mittlern und spätern Zeiten. [Tamże T. I od str. 722 do 767]

— ob. Becker (1728) — Sendel Chr. (Lobrede 1768). Akad.

GRALATH Daniel syn, (urodzony w Gdańsku 1739 r. † 10 Sierp. 1809). Dissertatio inauguralis de Juris dictione in causis matrimonialibus et hodierno eius exercitio in foro Gedanensi, quam annuente Deo in Illustri Albertina, permissu Amplissimi juris Consultorum Ordinis, pro licentia summos in utroque iure honores ac privilegia capessendi, publico eruditorum examini subiicit .... et horis ante et pomeridianis consuetis die 20. m. Dec. a. 1763. in auditorio maximo defendet Daniel Gralath Gedanensis. Regiomonti literis Hartungianis 1763. w 4ce, k. 2, str. 64, k. 2. i 1 ark. Czartor.

— Dissertatio jurid. de jure Culmensi in doctrina de contractibus ex legibus Romanis emendato, quam ..... Daniel Gralath et Gottlieb Warnsdorffius ... 1765 defendent ... etc. Gedani, typis Thomae Joh. Schreiberi, w 4ce, str. 21.

— Ehrengedächtniss des Generalmajors von Eggers. Danzig 1773.

— Programma in obitum Magistri G. Wernsdorff. Gedani. 1774. fol.

— Daniel Gralath D. Juris Et Historiarum p. p. Ac Athenaei Inspector ... Athenaei Gedanensis Cives Ad Lec-

tiones Suas In prima Curia Die 2. Aprilis In Secunda Die V. Ejusd... Inchoandas .... Invitat. Gedani Typis Thomae Joannis Schreiberi. (1764), folio.

— Trauer-Ode bey dem frühen Absterben eines herzlich geliebten Bruders, von Daniel Gralath B. R. B. Königsberg, gedruckt bey Johann Friedrich Driest. w 4ce, k. 4 nlb.
Czartor.

— Versuch einer Geschichte Danzigs aus zuverlässigen Quellen und Handschriften von D. Daniel Gralath. Erster Band. Königsberg 1789. bey Gottlieb Leberecht Hartung. w 8ce, str. XXXVIII i str. 544. i Drukfehler str. 1. — Zweyter Band. Königsberg bey Gottlieb Leberecht Hartung 1790. w 8ce. str. XIV i 608. i Druckfehler str. 1. — Dritter Band. Berlin in Commision bey Friedrich Maurer. w 8ce, s. 347 i XXXII.

W T. I rozpoczyna spis prenumeratorów od str. III—XVI. Osnowa obejmuje dwie części t. j. dzieje od r 1295—1454. i 1454—1526. W T. II dział III i IV; dzieje lat 1526—1585. i 1585—1660. Na czele podaje materyał bibliograficzny. — W T. III dział V: lata 1660—1717. i VI; lata 1717—1752. Na czele bibliografia. Bentk. II. lit. II 259. 267.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

(Gralath D.) Viro praenobilissimo,... Danieli Gralath J. U. D. Munus Susceptum Inspectoris Athenaei Et Professoris Jurium Et Historiarum prid. Id. Martis Anni 1764. officiosissime gratulantur Athenaei Gedanensis Cives. Gedani, Typis Tomae Johannis Schreiberi. folio, k. 2 nlb. (Wierszem).
Petersburg.

— Epithalame pour le mariage de Mr. Gralath subsyndic de la ville de Dantzig avec Mme la Secretaire Groddeck, née Meyer. Varsovie le 22 Fevrier. 1776. w 4ce, kart 2. Krasińs.

— ob. Bertlingius Ernest Aug. — Estoqu. Joannes Ludovicus (1763) — Gralath Th. L. (1760).

Gołębiows. O dziejop. s. 176. — Bentk. Hist. lit. II 259. 267. — Encykl. Org. X 436—7. — Goldbeck Liter. Nachrichten s. 43—4.

Gralath Florentina Maria ob. Unselt Samuel Friedrich (Trauerrede 1780).

Gralath Karol Fryderyk ob. Haigoldt (Myśli 1774).

GRALATH Theodorus Ludovicus. Dissertatio iuris publici poloni et polono prussici. De intercessione Nuntiorum Terrestrium in Comitiis Regni Poloniae. et Prussiae, quae Poloniae iuncta est Conventibus, seu De Libero Veto Polonice Nie pozwalam: Quam sub Praesidio Viri Illustrissimi Excellentissimi Atque Doctissimi Coelestini Kowalewski, Academiae Regiomontanae Cancelarii Et Directoris, Antecessoris Juris Pruss: Senatus Eccles. Praesid. Vicar. et officialis, Pfaeceptoris (sic) sui debita veneratione colendi in Auditorio Maximo A. 1760. Ad Diem 21. Aprilis publice Defendet. Auctor Theodorus Ludovicus Gralath Gedanensis Opponentibus juris cultoribus Coelestino Theodoro Olschevio Pisan-Pruss. et Daniele Gralath Gedanensi. Regiomonti, litteris Hartungianis 1760. w 4ce, k. 4, str. 34 i k. 1. Ossol.

(Gralath Theod. Lud.) Wehmütige Klagen eines wahren Freundes bey dem Grabe Herrn Herrn Theodor Ludewig Gralath der Rechts-Gelahrtheit Beflissenen geburtig aus Danzig. Warschaw. den 9 Jan. Anno 1761. Mit Mitzlerischen Schriften. fol. 2. k. Czartor.

GRALEWSKI X. Soc. J. Pacis foedera hospitali super mensa Ducali Sanguine Volstinici Magni Ducis Lituaniae olim conscripta et morte consignata a Leone Vlodimiriae principe modo vere sub fortunatis auspiciis perillustris ac Magnifici Domini D. Fortunati Zamoyski Venat. terrae Łomżensis ludis anteciniralibus in scenam data a perillustri oratoria facultate academ. Viln. S. Jesu, anno 1688. mense Februarii. w 4ce, ark. 2.

Kraszewski Wilno IV str. 212 (podaje str. 86). — Wizer. i roztrząs. naukowe 1841. T. 56. str. 98.

GRALEWSKI. Głos J. W. J. Pana Gralewskiego posła z Woiewodztwa lubelskiego w Izbie poselskiey dnia 30

miesiąca października r. 1786 miany. W Drukarni P. Dufour 1786. fol. k. 1.

Branic.

GRALLATORIUS P. Sacrae nuptiarum solemnitates Heinrici Beermanni et Catharinae Wigandiae. Dantisci 1646. w 4ce.

Gramacki Paweł ob. Katarzyna II. (Manifest 1769).

GRAMM Benedyktyn ob. Pamiątka od wyprow. obrazu N. P. Maryi na Jasną gorę (kazanie).

Gramma ob. Kołacki Ad. (1604).

Grammaire françoise à l'usage des Colleges de la Compagnie de Jesus. Połock. Dans l'Imprimerie du College de la Compagnie de Jesus. Privilégiée par sa Majesté Imperiale. 1790. Avec approbation. w 8ce, k. 1, str. 178.

Tekst jest polski. Od str. 108: Przydatek potrzebnych wokabuł (abecadłowo). Od str. 134: Wokabnlarz we wszystkich materyach.

Jagiell. — Warsz. uniw. — Wileńs.

GRAMMATEUS. Algorismus Proportionum. Cracoviae 1514.

Autora wymienia Fr. Müller w liście prywatnym z d. 2 listop. 1895. Zarazem jako jego pracę wskazuje: Algorismus in integris et fractis. — Pierwszy Algoryzm dedykuje Henr. Scriptoris Krzysztofowi Nigromonte. — Oba pisma umieszczone są w Bibliogr. T. 12, str. 116.

Czartor.

Grammaticae opus novum mira quadam arte & compendiosa excussum Quo Regnum Nominis & Verbi ingens Bellum ex contentione principatus in oratione describitur. Adrianus Wolfhardius Transyluanus. Ad Lectorem ... [12 wierszy]. Cracoviae Hieronymus Vietor impressit. Anno ab Orbe redempto 1534. w 8ce, k. nlb. 20.

Czartor. — Ossol.

— (N. N. C.) methodus Facilis et Compendiosa, Ex variis auctoribus collecta. Nunc demum auctior et correctior in usum puerilium studiorum conscripta, et Polonico idiomate illustrata. [Poniżej wiersz łaciński pod napisem: Sebastianus Fabianus Acernus In Artem Grammaticam. Si me forte roges .... 10 wierszy]. Cracoviae In Officina Stanislai Piotrkowczyk, S. R. M. Typogr. Anno Domini 1671. w 8ce, ark. Sygn. A_2—Q_5.

Miejs. Wrocł.

— (N. N. C.) methodus facilis et compendiaria. Ex variis auctoribus collecta. Nunc demum ex typographia Cesarii longe auctior et correctior facta, atqu. polonico idiomate illustrata, in lucem publicam prodit Sebastianus Fabianus Acernus. in artem grammaticam ... (tu 10 wierszy). Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracoviae In officina Francisci Cezarij. S. R. M. nec non Illustrissimi et Reverendiss. Domini Episc. Cracovien. Ducis Severiae typogr. Anno Dni 1717. w 8ce, ark. A —O_8 (kart nlb. 127).

Zaczyna się od pytania: Quid est grammatica. Na k. L_2: zaczyna: de Praepositione. Od L_3: de Syntaxi. Od O_7: De ortographia. Od P_8: de Prosodia, do końca Od części: De syntaxi, nie ma terminów polskich. Jagiell. — Ossol.

Grammatica gallica brevis et facilis ob. Wiszniewski Antoni (1743. 1753. 1758. 1763. 1770. 1771. 1775).

— ad usum juventutis scholarum piarum (1741. 1742. 1743. 1748. 1752. 1756. 1759. 1763. 1776. 1797) ob. Konarski Stan.

Jocher 670. — Katalog D. E. Friedleina ma to z datą 1674 r.

— germanica ad usum polonae praesertim juventutis conscripta ob. Potit Joh. (1775).

— germanica brevis et artificiosa. Varsaviae, typ. Schol. Piarum 1745. w 8ce, ark. 4.

Friese Journal 1763. str. 256.
Porówn.: Schwartzer H. J.
Ossol. — Wileńs.

— polono latina faciliori et commodiori captui studentium linguae latinae accommodata et reimpressa. Cracoviae 1798. w 8ce, str. 385. Akad.

— latina, a regulis, quae captum discentium remorantur, repurgata usibusque juventutis Parvae Russiae in academia kijoviensi excolendae, qua fieri potuit, brevitate et perspicuitate, accommodata. B. m. (Kijów). Typis s. Laurae Peczariensis. Sumptibus vero

ejusdem Academiae anno domini M.D.CCLXV. (1765) mense decembri. w 8ce, k. 1, str. 426.

Zaczyna się od ortografii łacińskiej przez pytania i odpowiedzi. S. IV: De Orthogr. polonica ejusque vitiis Od str. 240: Grammatices pars quarta de Prosodia. Od str. 277: Brevis doctrina numerorum. Od str. 296: Appendix differentiae etymologicae. Od str. 306: de calendario romano. Od str. 307: Słowniczek łacińsko-polski. Dalej: Selecta polonico-latina.
Kijows. — Krasińs.

— Lotavica, in gratiam illorum qui lumen doctrinae Christianae sedentibus in tenebris et umbra mortis affere student; Edita. Anno ab ortu solis Justitiae in Carne humana 1737. Vilnae, Typis Academicis Societatis Jesu 1737. w 8ce, ark. $9^1/_2$ (80 k. nlb.).

Jest to edycya trzecia. Pierwsza niemiecka: Erster Versuch einer Anleitung zur Lettischen Sprache. Mitaviae 1685; druga r. 1732. krótsza, także po niemiecku a ta trzecia na ich podstawie obrobiona. O tem jest w Ad lectorem. Zaczyna się od: De modo legendi. W tekscie porównania z językiem polskim. Appendix de syntaxi jest na karcie K_2. Całość kończy się na K_8. Jagiell. — Ossol.

Grammaticarvm institutionvm principia. Vt Latinus fando recrees, Musasq. latinas. Hos omnes promptè disce sonare sonos. (L. SS. r. A.) Almae academiae Crac. Insignia. (Tu herb). Sit tibi Crux cordi Sceptris enata duobus A Cruce, qui se fert, ad duo Sceptra; sapit. (L. N. J. A. C.) Omnis habitus contrahitur per actus frequenta (?) Omnia tempora habent suum tempus, Omnia sponte fluant; absit violentia rebus. Cracoviae, typis Vniuersitatis A. D. (data wyskrobana). w 8ce, str. 95.

Jocher 670. ma datę 1614. Katalog Friedleina ma to z datą 1674 co prawdopodobniejsze. — Od str. 50. gdzie rozdział IX: de verbis vernaculis, idzie łącznie tekt polski drukiem gockim. Na str. 91: wzór pisma; str. 92—3: Notae numerorum; str. 94: Modus ministrandi. str. 95; Menses dies et festa. De kalendis nonis et idibus. Jagiell.

Grammatices (Pars quarta) De prosodia seu de Quantitate syllabarum pro usu Scholarum pacostensium p. p. Reformatorum provinciae Majoris Poloniae Antonii Paduanii. Collecta anno Domini 1793. Typis mandata Varsaviae. w 8ce, str. 46. (Bez osobnego tytułu). Warsz. Uniw.

Grammatik (Deutsch-Polnische) ob. Krumpholtz (Breslau 1775. 1783. 1797).

Grammatyka elementarna na klassę trzecią. w Machnówce, w drukarni akadem. Machn. T. G.(ieryka). 1796. w 8ce, str. 108 i k. 3. Krasińs.

— (Nowa) francuzka i polska do nauczenia się Polakowi francuzkiego jakoteż francuzowi polskiego języka. Częstochowa 1715. w 8ce.

ob. Dąbrowski Stan. (Warszawa 1750. 1789).

— francuzka dla poczynaiących się uczyć ięzyka francuskiego w Szkołach Soc. Jesu. W Warszawie, w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey w Kollegium Societ. Jesu. Roku 1766. w 8ce, str. 152.

W dwóch językach. Obejmuje lekcyi I—XIII. Lekcya I: O wymawianiu. Lekcya IX (str. 96); O złożeniu sensu (Syntaxe). Lekcya X (s. 114); Du regime des Verbes. Kończą anegdoty historyczne (polskie i inne); a od str. 150: Pensées détachées. Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— Toż:.... ięzyka francuskiego w szkołach publicznych przedrukowana. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Roku Pańskiego 1775. w 8ce, str. 168.

Lekcya VIII od str. 94. Lekcya IX od str. 108. Lekcya X od str. 127. Lekcya XIII od str. 139. Zbiór rozmów z gramatyki Des Peupliers od str. 142. Anekdoty od str. 159. Jagiell.

— francuska dla szkoł Piarów. Wilno 1776.

— francuzka krótko zebrana dla uczących się języka francuzkiego w Akademii Wilenskiey. W Wilnie w drukarni J. K. M. Akadem. roku 1774. w 12ce, str. 192 (wydrukowane mylnie 191).

Dzieli się na trzy części: 1. O pronuncyacyi. 2. O słowach osobno wziętych (od str. 15). 3. O konstrukcyi (od str. 124). Od str. 149: Przydatek zawierający Rozmowy i maksymy chrześciańskie Od str. 177: Maximes chretiennes (abecadłowo).
Jagiell. — Ossol.

— Toż:.... języka francuzkiego. W Wilnie w Drukarni Krolewskiey przy Akademii Wileńskiey 1779. w 12ce, str. 192. Ossol.

— Toż:... (drzeworyt herbu Rossyi: orzeł dwugłowy). w Połocku w Uprzywiliowaney od Jego Imperatorskiey Mości Drukarni Coll. Soc. Jesu. Bez wyr. roku. w 12ce, str. 190.

Jest przerobioną. Część II: O słowach jest od str. 11. O konstrukcyi od str. 56. Od str. 90; Przydatek. Wokabuły. Rozmów VII. Od str. 130: Sprawy zwyczajne studenta, opisujące zajęcia studenta całoroczne. Od str. 157: Mieszkanie na wsi. Od str. 181: Mieszkanie w mieście. Kończą: Słowa potoczne i Adieux aux ecoliers (wierszem). Jagiell.

— Toż:... dla uczących się języka francuzkiego. w Krakowie w drukarni Ignacego Gröbla Typografa y Bibliopoli J. K. Mści. Roku P. 1783. w 12ce, str. 192.

Edycya taka sama jak wileńska z r. 1774. Część II: O słowach od str. 15. Część III: O konstrukcyi od str. 124. Przydatek od str. 149. Maximes od str. 177. Edycye odróżnić można po kustoszach: B.wy pada pod *do*, D pod *ne*, G. pod *A*. Jagiell. — Ossol.

— francuska, krótko zebrana. Mohilew 1784. w 8ce. Wileńs.

— Toż:... krótko zebrana dla uczących się języka francuzkiego. w Wilnie w drukarni J. K. Mci przy Akademii roku 1788. w 12ce, str. 192.

Taż edycya co z r. 1774. Część II O Słowach od str. 13. Część III O konstrukcyi od str. 110. Przydatek od str. 138. Maximes od str. 177. Jagiell.

— Tenże tytuł: W Wilnie, w drukarni J. K. Mści przy Akademii Roku P. 1791. w 12ce, str. 192.

Toż co i z roku 1774 i 1788. Część II O Słowach od str 15. Część III O konstrukcyi od str. 124. Przydatek od str. 149. Maximes od str. 177. Odróżnić można tę edycyą od edycyi z r. 1774. po kustoszach: Tu C przypada pod *is*, D pod *N*, H_s pod *ma*. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Wilno, 1796. w 12ce. Wileńs.

— Tenże tytuł: z wileńskiey przedrukowana. Znacznie poprawiona i powiększona. Edycya osma. Warszawa, 1798. w 8ce, str. 190.

— francuzka dla pożytku uczącey się młodzieży krótko zebrana, znacznie odmieniona, poprawiona i powiększona. Wydanie dziewiąte. Wilno. w 8ce, str. 250.

— francuzka dla dam y kawalerów uczących się ięzyka francuskiego zebrana i sposobem naynowszym ułożona. W Krakowie, w drukarni Ignacego Gröbla Typ: y Bibliopoli J. K. M. Roku 1784. w 12ce, str. 192.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż:... przedrukowana w Wilnie 1788. w 12ce.

Tak podaje Kraszewski Wilno IV 348, ale się może myli, bo raczej będzie to grammatyka wogóle dla uczących się języka francuskiego.

— Tenże tytuł:... ięzyka francuzkiego przedrukowana. Wilno 1791. w 12ce.

— Toż:... dla Dam i Kawalerów uczących się języka francuzkiego zebrana i sposobem naynowszym ułożona. Edycya trzecia. Kraków, w drukarni uprzywilejowaney Antoniego Ignacego Gröbla 1797. w 8ce, str. 192.

Grammatyka kończy się na str. 148. Potem idzie: Przydatek do Grammatyki.

— ięzyka Francuzkiego, 1792.
Katalog. Biels. Pijarów N. 66.

— łacińska ad usum scholarum Piarum. ob. Konarski St. (1741. 1742, 1743. 1748. 1752. 1756. 1759. 1763. 1797. 1799).

— łacińska dla wygody uczących się w szkołach pobożnych ob. Konarski St. (1772. 1776).

— łacińska y polska. W Wilnie 1770. w 8ce.
Jocher 911.

— języka litewskiego. [Na końcu:] Königsberg, gedruckt bey Dr. Friedr. Reusner 1673. w 8ce.

Porównaj: Klein Daniel (1653). — Tytuł polski oczywiście dowolnie podany. Birgel.

— niemiecka podług naylepszego czasow teraźnieyszych mowienia dla wygody y pożytku młodzieży w szkołach wydana. w Przemyślu.

— niemiecka podług naylepszego

czasow teraźnieyszych mówienia i pisania sposobu, dla wygody i pożytku młodzi polskiey .... Sandomierz 1782. w 8ce. Kijows.

— (Nowa królewská Polská y Niemiecká) która różne dyskursy polityczne, tituły, przysłowiá, listy, powinszowánia y vocabula dla pożytku y snadnieyszego poięcia polskiego y niemieckiego ięzyka w sobie záwiera. Cum privilegio regio. Nákłádem Jana Tobiasza Kellera, bibliopoli Poznańskiego y Warszawskiego, w roku 1699. Die neue Kënigliche Pohlnische und Deutsche Grammatic, welche allerhand schöne politische Discursen, Titul, Sprichwörter, Brieffe und Wünsche zum Nutzen und ehender der Deutschen und Pohlnischen Sprache Begreiffung in sich hält. Cum privilegio Regio. Verlegt durch Johann Tobias Keller, Posnischen und Warschauischen Buchhändler. Im Jahr 1699. w 8ce, k. 2. tyt. str. 248. i 87 oraz kart nlb. 16.

Część I Orthographia. Cz. II (od s. 20): Etymologia. Cz. III (od str. 189): Syntaxis. Od str. 209· Polskie y niemieckie Vocabula. Od str. 241: Niektóre osobliwości polskiego ięzyka, aenigmata (s. 244). Kończy; wiersz na siednoczonych. — Po str. 248 nadpis: Der Anfang handelt von polnischen und deutschen Reden, Sprichwörtern. Rozne polskie y niemieckie mowy, proverbia y tytuły. Przysłowia od str. 10—61. razem 443. Od str. 61: Ogród pięknych y niepospolitych listów. — W dodatku nieliczbowanym: Imiona różnych rzeczy, ptactwa, ryb, kwiecia, pałaców (kart 10). Liczby (kart 2). Niemieckie y polskie dyskursy (kart 4). Jagiell.

— polsko-niemiecka, w którey znayduią się prawidła tego języka, rózne rozmowy, krótkie powieści z dykcyonarzykiem dla uczącey się młodzieży. Połock, w uprzyw. druk. colleg. S. J. 1793. w 8ce, k. 4, str. 208. Krasińs.

— (Rossyiska). W Poczajowie u WW. OO. Bazylianow 1778. w 8ce, kart 3, str. 193 i kart 2. Ossol.

— albo krótki i łatwy sposób nauczenia się ięzyka włoskiego. W Warszawie 1782. Nakładem i drukiem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 171 i k. 2 nlb.

Od str. 120: Rozmowy. Od str. 155: Historyjki zabawne i dowcipne.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zielińs

— obwiniona od ortographiey siedm liter A, O, G, N, R, X, Z, sądownie dekretuiąca pod szczęśliwą protekcyą Jaśnie Wielmożnego Panięcia Jego Mości Pana Jana na Zamościu Zamoyskiego Woiewodzica Podolskiego etc. na publiczną scenę od młodzi Akademiey Zamoyskiey wystawiona Roku Pańskiego 1682. dnia 11. Czerwca. w 4ce, k. nlb. 2.

Na odwr. str. herb Zamoyskich, pod nim 4 wiersze polskie podpisał Woliński Michał student analogii. Treść taka: Merkury opowiada, że go Jowisz przydał za assessora grammatyce ukrzywdzonej w swoich statutach. Sługa sądów gramatycznych Hypodidascalus sądy obwoływa i obwinionym literom pozwy wręcza. Litery pozwem sturbowane, nie mogą swoich błędów poprawić, o patronach myślą. Ortografia cieszy się, że podała jej sposobność do uskarzenia się na te litery; barbaryzm i barbaralexis przyrzekają liter obronę; litery ufają w tę obronę, ortografię słowy zniewalają a pronuncyacyą swoją chwalą. Z tego uporu Merkury się śmieje, o księgach niedouczonych autorów rzecz prowadzi. Litery pozwane nowego wydania reguły pokazują, stare reguły ganią, i tańcując depcą. Dyscyplina wychodzi i potępiaiąc liter imprezę instrumenta szkolne od nich podeptane zbiera. Po zastawieniu przez Hipodydaskala krzesel i zniesieniu statutów grammatycznych grammatyka z Merkurym, dyscypliną i diligencyą na sądy zasiada. Hipodydaskalus strony przywoływa, ortografia skarży się na litery od barbaryzmu i barbaralexu bronione. Grammatyka ze swemi assessorami koncypuje dekret, który ogłasza Merkury. Barbaryzm i barbaralexis buntują się przeciw grammatyce i do kompanii przywołują solecyzm. Buntownicy ciskają strzały na grammatyczne ustawy, a Hipodydaskal łączy się z buntownikami, — bunty te poczytując dyscyplina za fraszki, surowo obiecuje karcić w szkołach. W epilogu diligencya napomina, aby błędy młodych ludzi zawczasu wykorzeniać. Komedya ta dana była dla młodego Zamojskiego. Ord. Zamojs.

(Grammatika). Boha Błahaho błahodatiju, a za prezbno zitelej Chramotika Stolicy Welikaho Kniażstwa Litowskaho hradu Wilny, sija Chramotika słowienskoho iazyka z hazofilakij sławna-

ho hrada Ostroha własnoje otczyny Jasnie Wielmożnaho Kniażati na Ostrohu, Pana na Dubnie, Wojewody Kijewskoho, Marszałka Zemli Wołynskoj i proczaja z szczodrobliwoie jeho Miłosti łaski wydana dla nauczenia i wyrozumienia Bożestwiennoho pisanja, a za pomoszcziu Christowoju na nesmertnoiu sławu narodu domu Jeho Kniażatskoj miłosti wydrukowana w miestie Wilenskom w roku narożenia słowa i boha i spasa naszeho Jezusa Christa 1586. miesiaca Oktiabra 8 dnia, na pamiat prepodobnyja matery naszeje Pełahei, a od stworenia swieta 7091. w drukarni domu Mamoniczów.

Kraszew. Wilno IV 126.

ГРАММATIKA (ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ). ΔΟΒRΟΓΛΑΓΟΛΗΒΑΓΟ ΕΛΛΗΝΟΣΛΟΒΕΝ [to wszystko prócz litery Б greckiemi tytulikami] skaho jazyka. Sowerszennaho iskustwa osmi czastei słowa. Ko nakazaniju mnohoimienitomu rosiiskomu rodu... Wo Lwowie. W drukarni Bratskoj, Roku 1591. [Na odwr. tyt. 4 wiersze ruskie, na środku herb miasta Lwowa, u dołu znowu 4 wier. ruskie, a u góry:] ΛΕΩΠΟΛΙΣ (ten wyraz greckiemi czcionkami). [Na karcie nast. tytuł po grecku:] ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑ ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΡΑΜματικῶν. δια ΣΠΟΥΔΑΙΩΝ οἱ ἐν τῶ τῆσ λεωπόλεως παιδοτριβίω. Hrammatika słożenna ot razlicznych hrammatyk, spudeimy yże w lwowskoj szkolie (i dwa wiersze greckie a dwa ruskie). w 8ce, k. nlb. 18. 2.

Na ost. str. dwa wiersze greckie, pod niemi winieta: w obwódce podługowatej wieniec spleciony, w środku cyfry, u góry Λ, w środku ΣΕ, u dołu N.

Jest to grammatyka grecka Konstantyna Laskarysa (Medyolan 1476), przeistoczona przez uczniów Arseniusza z językiem małoruskim.

Bandtkie H. dr. krak. I 153. przyznaje ją za Dobrowskim Sław. s. 67. Melecyuszowi Smotrzyckiemu. — Jocher 625. — Encykl. Orgelbr. II 222. — Lelewel Bibl. ks. II 187. — Sopikow I 73. — Sacharow N. 85. — Tołstoj N. 27. — Karat. N. 102.

Czartor. — Rumiancowa. — Muzeum publ. petersb. — Akad. nauk. petersb. — Moskiew. druk. Dworu. — Karatajewa. — Jagiell.

Γραμματικη Συντεθεισα ἐκ διαφορων Γραμματικῶν Δια Σπουδαιων, οἱ ἐν τῷ τῆς Λεοπόλεως παιδοτριβίω. Грамматика сложенна отъ различныхъ грамматикъ споудейми иже въ Львовской школѣ. Bez m. i r. (Lwów, dr. Bractwa przy Cerkwi Uspienia N. Panny). w 8ce mn., str. 360.

Jest to również przerobienie grammatyki Konst. Laskarisa.

Jocher 625 *a*. — Lelewel II 187.

Grammatika albo słożenie pismena żitiaszczych sia ucziti słowienskoho jazyka mliadolietnym otrogatom. w Wilnie 1611. w 12ce.

Kraszew. Wilno T. IV. — Tołstoj N. 68. — Sacharow N. 194. — Karatajew N. 225. Publiczn. Petersb.

— ili Pismennica jazyka słowenskago cztatelem w kratcie izdana w Kremianci roku 1638. w 8ce, ark. D.

— słowieńska 1755. w 8ce, kart 258. Ossol.

Grammatyka (Grammatica) ob. Alvar (instit. 1577 i inn.) — Antonowicz Jul. (1788) — Augustinus Aur. (1593. 1594) — Basaeus (Observationum 1567) — Blivernitz Aaron (1678) — Cervus Joan. (1533) — Charvinius (1595) — Consentius (1528) — Cornelius Valer. Ultraject. (1554. 1591. 1604) — Despauterius J. (exercitationes 1528) — Donatus Aelius (1594. grammaticus 1764) — Glaber Andr. (reguła 1542) — Guarna Andr. (1534. 1538. ob. Salernitanus) — Helias Petrus (1499) — Honterus Joan. (b. r. 1530. 1562) — Kamieński Kajetan (1790) — L'Hamecet (1791) — Lupulus Sigismundus (1546) — Melanchton (b. r. 1525) — Moneta Joh. (1774) — Müller (poln. Grammat. 1750) — Niger Franc. (1499) — Paedia (1690) — Patelski (1757) — Perottus Nic. (Gram. denuo castigata 1531, 1535, 1541) — Piotrowski Łuk. (1634, 1660 ... 1763) — Porta (1735) — Praxis Grammatices (b. r.) — Rezolucya (1785) — Rhenius J. (Donatus lat. germ. 1664) — Romer Ad. (1590) — Salernitanus Andr. (Opus 1533, 1534) — Saxo Be-

ned. (Praecepta b. r.) — Ursinus J. (method. 1592 ... 1698) — Vignes G. Compendium 1747) — Witwicki St. (alias litteratura 1687) — Wolfhardus Adrian. (1534) — Zaborowski Stan. (Rudimenta 1529 ... 1564. Erotemata 1524).

— aegyptiaca ob. Scholtz Christ. (1778) — Wojde K. G. (1779).

— bohemica ob. Belius M. (1746).

— gallica (francuska) ob. Abry (1781) — Buczydłowski Ambr. (1753) — Chlebowski Paweł (1776) — Dąbrowski St. T. (francusko-polska 1750, 1763, 1764, 1772, 1789) — Dewin J. (comp. 1751) — Meniński (Mesgnien) Franc. (1649) — Möller Kar. (1798) — Moszczeński Stan. (1774) — Painvin (1775) — Restaut (1774) — Silvestre (1732) — Sokołowski Mar. (françoise 1788) — Trąbczyński (raisonnée 1778) — Vailly (de) (Krótki zbiór 1792) — Wiśniewski Ant. (ad usum Sch. Piar. 1743, 1758, 1763, 1770, 1771, 1775).

— graeca ob. Elementa (1790) — Karwacki Mac (1725) — Martinus Joan. (rudimenta 1624) — Metzler Joan. (1552) — Rhenius T. (1524, systema 1646) — Rosteuscher Wolfg. (1685) — Urbański M. J. (Facilis 1767) —

— hebraica ob. Campensis Joan. (1534) — Keckermannus Barth. (b. r.) — Michael Petrus (1748) — Schickhardus Wilh. (Elementa 1671) — Słonkowicz Marc. (Synopsis 1651) — Stankar Franc. (institutio 1547, 1548).

— jeograficzna ob. Ładowski (1774).

— italica ob. Mesgnien Fr. (1651) — Styl A. (polono-italica 1675).

— latina (łacińska) ob. Alwar — Cellarius Krz. (Ułacniona 1725) — Chodowiecki Jan (1690) — Konarski Stan. (1759) — Malicki Bart. (lat. polon. 1699) — Perotti Nic. — Piotrowski Józef (1793) — Rhenius Joan. (1648. ... 1677) — Wężyk Wal. Widawski (Catechesis 1581).

— lituanica ob. Klein Dan. (1653) Ruhig Paw. Fryd. (1747) — Schulz Teof. (Compendium 1654).

— niemiecka (germanica) ob. Gottsched (germanica 1765, 1777) — Keller Fr. Xav. (1785) — Keller Jan Tob. (Nowa 1701) — Krumpholz J. C. (Kurzgefasste 1794) — Markwart (1779) — Nagel Joan. Frid. (1714) — Potitt Joh. Nep. (ad usum juvent. 1775) — Schwartzer Hip. Józ. (1745) — Skobera Józ. Ks. (1774) — Tamaszewski Andr. Just. (1652).

— polska ob. Adamowicz Aleks (1794) — Bucki Nathan — Błagodarow J. (Kratk. prawiła 1796) — Dobracki Mac. (1669) — Heinrichmann (b. r. 1531) — Kopczyński On. — Krumpholz (1775) — Małczewski St. J. (Vollständige 1697) — Meniński Fr. (seu institutio 1649) — Müllenheim Joh. Ern. (1717) — Müller C. Fr. (1750) — Schlag G. — Siemiginowski Max. (1791) — Stawski J. (Manualik 1796) — Stojeński Piotr (institutio 1568) — Szylarski Wal. (Początki 1770) — Woyna K. (Adamowicz. Lustgarten) — Zaborowski St. 1529).

— rosyjska ob. Lubowicz (1774).

— słowiańska (slavica) ob. Bernolak (1790) — Smotrzycki Mel. Ks. (1618 ... 1648) — Zyzani Laur. (b. r., (1596).

Gramse Dobra ob. Status causa pro mgfco Joa. Taddaeo etc.

Gran ob. Jan III (1683) — Nowiny (1686).

Grąncki Andreas ob. Grącki Jędrzej.

GRANADA Ludwik z Grenady (Granatensis) (1504 † 31 Grudnia 1588). Exercycya albo zabawy duchowne na siedm rozmyślania porannych i tyleż wieczornych rozdzielone przez WO. Ludwika z Granaty Zakonu Kaznodzieyskiego po hiszpańsku napisane potym na włoski, na łaciński i na polski przez iednego Karmelitę Bożego przetłumaczone. w Lublinie w drukarni Collegium S. Jesu 1688. w 8ce, k. 9, str. 485.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— O dwunastu przywileiach, abo dobrodzieystwach ludzi pobożnych, ktore Duchem Bożym Dawid Prorok

w Psalmie 22. Pan mną rządzi etc. opisuie. Skąd się pokazuie, iako sprawiedliwy człowiek, nie tylko po śmierci będzie miał ono wieczne szczęście y błogosławieństwo ale ieszcze y na tym świećie toż szczęście y błogosławieństwo swoie zacznie. Wyięte z Ksiąg W. O. Ludwika Granaty Zakonu Kaznodzieiskiego, a teraz na polskie przez X. S. W.[ysockiego] Societatis Jesv, przełożone. W Krakowie w Drukarniey Mikołaia Loba. Roku Pańskiego 1613. w 12ce, kart nlb. 28.

Nadpis nad stronnicami: Przywileje człowieka sprawiedl. Jestto część środkowa zbioru. Pierwszą część tworzy broszura p. t.: Trzy. dzieści nauk wielce pożytecznych dó zachowania człowiekowi chrześciańskiemu...- z włoskiego na polskie przełożone. Bez wyr. m. i r. w 12ce, kart 12 nlb. — Trzecią książką jest: Ogródek duchowny kwieciem rozmaitym ćwiczenia nabożnego zdobiony, które Andrzey Capella złożył. Przez X. Szymona Wysockiego iest przełożone. W Krakowie w drukarniey Mikołaia Loba 1613. w 12ce, str. 269 i Regestr k. 3.
Jocher 6057. — Wiszn. H. lit. IX 212.
Jagiell.

— Przewodnik Grzesznych Ludzi, który to wszystko pokázuie, co ma czynić Chrześcijanin od początku náwroceniá swego, aż do doskonałości. Niedawno z Hiszpańskiego ięzyká ná Włoski á teraz dopiero z Włoskiego ná Polski przełożony. Z dostatecznym Regestrzykiem ná końcu. (Na końcu:) W Krakowie u Matteusza Siebeneychera 1567. w 8ce, kart po jednej str. liczb. 200, z kilku drzeworytami.

Tłumacz Stan. Warszewicki S. J.
Czetwert.

— Tenże tytuł: Z dostatecznym regestrzykiem na końcu. Deuter. XXXII. Day Boże aby ludzie baczyli na przeszłe rzeczy, ninieysze rozumieli a ostateczne przeglądali. Cum gratia et Priuilegio S. R. M. W Krakowie, u Mattheuszá Siebeneycherá. Roku 1570. w 8ce, k. 200, przemowy k. nlb. 8. regestru k. nlb. 6.

Przemowa do czytelnika przez Stanisława Warszewickiego, Scholastyka gnieźnieńskiego. Na odwr. str. karty 61 i 168ej ryciny; pierwsza wyobraża nawrócenie Saula, druga człowieka biorącego kommunią św. z rąk księdza. Na marginesach bocznych cytaty z pisma św. i treść textu; w górze nad textem z lewej str.: Przewodnik z prawej: księgi pierwsze, księgi wtore; w końcu każdej księgi floresy. Księgi wtore od listu 62. Kustosze przypadają: *B.* pod *ow.* C. pod *ob.* *D.* pod *ym.* *E.* pod *be.* *Q.* pod ed. *R.* pod *on.* *T.* pod *ra.*
Wierzbowski I 309.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Synod. Wileńs. — Warsz. Uniw.

— Przewodnik grzesznych ludzi... (tytuł jak w edycyi z r. 1570, z tą odmianą:) z Hiszpáńskiego ięzyká na Włoski, á potym z Włoskiego ná Polski przełożony. Przydane są teraz niektóre rzeczy bárzo potrzebne y pożyteczne: z dostátecznym Regestrzykiem na końcu [bez cytaty z Deuter.]. Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krákowie u Máttheuszá Siebeneycherá. Roku 1579. w 8ce, kart 8 (tytuł i przedmowa Stanisława Warszewickiego), liczbowanych listów 207 i regestru k. 5, drzeworytów 4 w tekscie.

Księgi wtóre od listu 62. Krótka regułka około żywota chrześciańskiego od listu 160 (z ryciną). Rozmyślanie od listu 168 (z ryciną). O niektórych nabożeństwach od listu 186. Kazanie Św. Augustyna około różności grzechów, od listu 192. Kazanie pobudzaiące ku nawróceniu błog. Wawrzyńca Justyniana I Patryarchy Weneckiego od l. 199. — Kustosze idą: *A.* pod *ym.* *B.* pod *o.* *C.* pod *o.* *D.* pod *Sz.* *E* pod *po.* *B.* pod *yc.*
Wierzbow. II 1545.
Czetwert. — Jagiell. — Krasińs.

— Przewodnik grzesznikow przez Wielebnego X. Ludwika de Granade Zakonu Dominiká Swiętego po hiszpáńsku napisany. A przez iednego kápłáná ná polski ięzyk dla pożytku dusz pobożnych przetłvmaczony. w Lublinie w Drukarni Collegij Societatis Jesu. Roku Pánskiego 1687. w 4ce, str. 595, i 3 karty regestru.

Mać. Piśm. III 203. — Niesiecki IV 491, oraz także Krasicki (Zbiór wiadom. II 567) przytaczają wydanie z roku 1587 w Lublinie. Co zdaje się, że wynikło z myłki druku u Niesieckiego. — To wydanie i dalsze Przewodnika są przekładu And. Chrys. Załuskiego, o czem pisze Niesiecki pod Załuskim. Co więcej, tekst dzieła L. z Granady jest zupełnie inny, i nie mo-

żna go nawet uważać za przerobienie poprzedniego. Dość porównać zaczęcia księgi I i II, lub np. w ed. 1ej o lekarstwach przeciw grzechom, które w edycyi z r. 1687 idą od str. 414. Widno Warszewicki brał Granadę za tło do swej pracy, streszczając autora, — gdy Załuski podawał tekst w całej rozciągłości. — Jocher 6231 *b.* podaje także edycyą folio w Lublinie 1780. powołując się na rękopis Jussyńskiego. To wydanie jednak zapewne nie istnieje.

Jocher 6231 *a.*

Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. (z datą 1711). — Warsz. Uniw.

— Różaniec pospolićie Rozany Wianek naswiętszey Pánny Mariiey Matki Bożey. Z kśiąg zacnégo Theologa Lvdwika z Gránaty Miástá hiszpáńskiego zakonniká porządku kaznodzieyskiego zebrány. A potym z włoskiego ná polskie, przez Antonina z Przemyślá tegóż zakonu lektorá wyłożony. Ku temu barzó gorącé rozbiéránié pácierzá i tákże śiedm nabożnych Modlitw do náświętszey Panny Maryiey y iedna dźienna do Páná Boga y do wszytkich Swiętych. Obaczysz iákiego duchá, gdy ich ná osobni cżcić y używáć będziesz. Quasi Salutatio Rosae in Hiericho Eccl. 24. Za dozwoleniem Przełożonych. W Krák. w druk. Láz. 1583. w 8ce, kart 12, str. 383 i 1 ark.

Dedykacya: do Katarzyny Wapowskiey z Macieiowa, Kasztelanki Przemyślskiey, pisze tłumacz: „... iakom prędko z włoskiego kraju, niepomału schorzały do przyrodzonego mieysca dociągnął, bacząc książki wielce być pożyteczne, myśliłem zawsze o tym, iakoby też y Polskim ięzykiem do naszych ludzi mowiły. A niechcąc by namniey ufać siłam swoim, barzom sye tey pracey po nieboszczyku P. Mikołaiu Sępie sławney pamięci prawym Szlachcicu napierał, ktory, iako był człowiek miedzy inszemi cnotami (bom ia ich, będąc sumnienia iego sekretarzem, dobry świadek) dziwnie wedle stanu swego pokorny, mogąc to przed inszemi nalepiey udziałać, niechciał w tey mierze nieboszczykowi X. Pieczowskiemu, ktory już na tym dawno leżał, chwały przerwać, albo nieco naruszyć. Ale rzecz pewna, gdyby to było na iego warstat przyszło, iako był wielki Panny Maryiey służka, y gorący miłośnik, a miał do tego od Pana Boga niedosiężony dowcip, żaden by go był w tym niecelował. Niech z Panem Bogiem kroluie, kiedy sye sam tego naparł. Żądałem potym X. Pieczowskiego przełożenie oglądać: dziwuiąc sye barzo że ie do ludzi nieposłał. Co sye przedsię nienagorzey stało. Abowiem, iako baczę, chcąc gwałtem nagłemu żądaniu W. M. usłużyć, wiele opuścił: niegdzie też obce wyrozumienie położył: procz tego, że cudnego rozbierania pacierza y modlitw do Naświętszey Panny zaniechał .... Przetoż gdy mi ten X. Pieczowskiego przekład od W. M. przysłano, z roskazaniem Oyca Malchera (Melchiora z Mościsk) Prowinciała naszego, abym weń pilnie weyźrzał, poprawił, coby opuszczono dołożył, albo raczej z nowa przełożył ....“

Wierzbowski III 2736.

Czarnec. — Moszyńs. — Ossol.

— Tenże tytuł: popráwiony y na niektorych mieyscách dołożony ku temu bardzo gorące... [jak w edycyi z r. 1583]. W Krakowie 1590. B. dr. w 8ce, k. nlb. 10, str. 432.

Dedykacya Mikoł. Jazłowieckiemu de Buczacz Capit. Sniatynensi ac Cervonogrodensi a Ant. Praemisliensi priore Plocensi Ord. Praedic.

Wierzbows. I 552. — Mać. Piśm. III 32. Warsz. Uniw.

— Wizerunek zyvvota Chrześćijańskiego pobożnego. Przy tym ćwiczenia y rozmyślania modlitw, rozmáitych, ku nabożeństwu Chrześćijańskiemu. Zebráne z rozmáitych ksiąg Łáćińskich dla pożytku pospolitego. Przez iednego kapłana Societatis Jesu. Teraz znowu poprawione y powtore wydane. Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. (Na końcu:) W Poznaniu w Drukarniey Jana Wolraba Roku páńskiego 1584. w 8ce, k. 8, 416 i rejestr.

Dedyk: Katarz. z Kościelca Opalińskiej Marszałk. przez Jana Leopolitę

Muczkow. Rozmait. 189. — Maciej. Piśm. III 289. — Brown. Bibliot. 259. 432. — Wierzbowski II 1603. (mieni Granadę autorem).

Czartor. — Krasińs. — Moszyńs. — Warsz. Uniw.

— Zwierzćiádło Człowieká Krześćiáńskiego. Tho iest Rozmyślánia nábożne ná káżdy dzień, przez cáły tydźień ... Autora Tegoż co y Przewodnik Przedtym z Hiszpáńskiego ná Włoskie á teraz nowo z Włoskiego ná Polskie przełożone. Porządek y Mátherią Rozmyślánia thego obaczysz kártę przewróciwszy. W Poznániu. Drukował Mál-

cher Neringh Anno M.D.LXXVII. (1577). Cum gratia et privilegio S. R. M. w 8ce, k. 9 nlb., listów 156. (Druk gocki).

W tytule powołany Przewodnik grzesznych, wyszedł w r. 1567. w przekładzie Warszewickiego. Zatem i to dzieło tłumaczył Stan. Warszewicki, który później został Jezuitą, i jego to może przywodzi (za Siarczyńskim) Jocher 4208 (Zwierciadło człowieka chrześciańskiego 1598). — Dzieło jest dedykowane: Paniey Katarzynie z Kościelca Opaleńskiey Marszałkowej Wielkiej Korony. W dedykacyi powiedziano, że autorem jest Ludwik z Granaty. W książkach tych pomieścił autor dwojakie rozmyślania. Jedno o męce Pańskiej, które w przekładzie tym opuszczono. Dedykacyą podpisał jeden kapłan, Zebrania P. Jezusowego. W dedykacyi mowa jest o Łukaszu Kościeleckim Bisk. pozn. i Januszu Kościeleckim Wojewodzie i Andrz. Kościeleckim. — Rozmyślanie wtóre od listu 21. — 3cie od listu 51. — 4te od listu 77. — 5te od listu 101.

Wierzbows. I 355. — Maciejow. Piśm. III 204.

Dzików. — Jagiell. Warsz. Uniw.

— Zwierz- *(czerwono)* ciadło Człowieká Chrześci- *(czerwono)* áńskiego ktore ma w so- *(czerwono)* bie Rozmyślánia nabożne ná káżdy dzień, przez cáły tydzień wiodące człowieká, do vznánia samego siebie, y poprawy żywotá. Przed tym z Hiszpáńskiego ná *(czerwono)* Włoskie, a teraz nowo z Wło- *(czerwono)* skiego ná POLskie przełożone: y powtore iuż wydane. przez iednego Kápłáná SOcietatis JESV [te dwa wyrazy antykwą]. Przydane są teraz nowo *(czer.)* zá Wtorą część Zwierzciádłá *(czerw.)* Modlitwy ku ćwiczeniu nabożeństwá bárzo vżyteczne. [Tytuł w ramkach drukarskich cały goc. drukiem; pod ramką antykwą:] Cum Gratia et Privilegio S. R. M. (Na końcu:) W Poznaniu, w drukarni Jana Wolraba 1585. w 8ce, 2 tyt., 16 k. nlb., str. 471 i kart 4 regestru.

Dr. gocki. Na str. odwr. k. tyt winieta: Imię Jezus, pod niem serce trzema gwoździami przeszyte w obwódce podłużnej. Syg. aii: Dedyk. Jaśnie Wielmożney Páni ey Páni ey Kátárzynie z Kośćielcá Opáleńskiey, Márszáłkowey Wielkiey Korony POLskiey etc., datowana na końcu syg bv: Dan w Poznániv w Collegium Societatis JESV, w przewodną Niedźielę, Roku od Národzenia Páńskiego 1577. Jeden kápłan Zebrániá Páná Jezusowego. — Na str. odwr. zaczyna się przedmowa: do tego co czcić będzie i zajmuje 2 nast. karty, a kartę następną treść siedmiu rozmyślań na 7 dni. Z tytułu widać iż to jest wydanie drugie, rok i miejsce druku na tytule nie wyrażone, lecz na końcu dzieła. Z dedykacyi pokazuje się, iż to jest tłumaczenie z dzieła Ludwika z Grenady, ale opuszczone tu Rozmyślania o męce pańskiej, które tłumacz przyrzeka wydać później. (Wiadomo iż Wuchaliusz Jan Jezuita wydał Rozmyślania w Krak. 1592. r.). Tekst jest ten sam co w edycyi 1567. zatem przekład Warszewickiego. Rozmyślanie II idzie od str. 46. Trzecie od str. 109. Czwarte od str. 168. Piąte od str. 219. Druga część od str. 341. Na str. 407 wiersz: Błogosław stworzenie wszelkie. Na str. 448 Modlitwa przy mszy S. z modlitw: Św. Augustyna. Str. 457: Modlitwa S. Thomasza z Aquinu. Na str. 472: drzeworyt M. Bożej. Poczem: Regestr kart 4.

Wierzbowski III 2769.

Czarnec. — Jagiell. — Ossol.

— Zwierciadło człowieka chrześciańskiego. To iest rozmyślania nabożne na każdy dzień przez cały tydzień, które wiodą człowieka do vznania siebie samego, y poprawy żywota. Przedtym z hiszpanskiego na włoskie a teraz z włoskiego na polskie przełożone: y po trzecie iuż wydane, przez iednego Kapłana Societatis Jesu. Przydane są teraz nowo za wtórą część Zwierciadła Modlitwy ku ćwiczeniu nabożenstwa barzo pożyteczne. (Na końcu:) w Wilnie w Druk. Akad. S. J. 1594. w 8ce, kart nlb. 4, na końcu rejestr drugi.

Jocher 6042. — Mać. Piśm. III 47.

Ossol.

— Toż:... (Tenże tytuł co i edycyi 1594)... na Polskie przełożone: y poczwarte iuż wydáne, przez iednego kápłaná Societatis Jesv. Z dozwoleniem Stárszych. Przydáne są teraz nowo za Wtórą część Zwierćiádła, Modlitwy ku ćwiczeniu nabożeństwa barzo vżyteczne. W Krakowie, Roku Pańskiego 1598. (Na końcu:) W Krakowie, w drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyka. w 8ce, k. 6, str. 406. i k. 8.

Jocher 4208 za Siarczyńskim, a za nim Przyjaciel ludu 1837- N. 51, może omył-

ką cytuję edycyą nieznaną dzisiaj: Poznań 1598.
Wierzbowski III 3046.
Czarnec. — Dzikow.

— Żywot Pana Jezusow. To iest, Rozmyślánia nabożne á gruntowne, przednieyszych spraw zbáwićielá nászego: ná dwie częśći rozdźielone. Teraz nowo z rozmáitych Doktorow Kátholickich, á osobliwie z kśiąg Ludwiká z Gránáty, y Łacińskich y Włoskich zebráne. Przez Jána Wvchalivsza Leopolitę; Kápłáná Societatis JESV. (Rycina oblicza Jezusa). W Krakowie, w Drukárni Jákubá Siebeneycherá Roku Pańskiego M.D.XCII. (Na ostat. stronie:) Cum Gratia et Privilegio S. R. M. W Krákowie, w Druk. Jákubá Siebeneycherá Roku 1592. w 4ce, kart nlb. 19, k. liczb. 1—307 (sygn. A—Z, Aa—Zz, Aaa—Zzz, Aaaa—Gggg).

Na odwr. str. tyt.: Na herb Anny z Gulczewa Złotkowskiey Kasztelanki Biechowskiey ... i dalej przypisanie tejże; przemowa do Czytelnika; regestr i rozmyślania. Ryciny są też same co w dziele: Figury i Modlitwy o vmęczeniu, tudzież w Passiji będącej w Postilli Catholiczney Wuyka. Rycina na k. 1: Zwiastowanie, jest z datą 1539 r. i monogr. Łukasza Cranacha. Czerpane też są drzeworyty z Bonawentury (Opecia) edycyi 1541 (ryc. z datą 1539) jak np. na k. 184. a u Opecia k. 112; tu k. 201. u Opecia 136; kar. 206. a u Opecia 143; karta 209 a u Opecia 149; k. 226 a u Opecia 159; karta 232 a u Opecia dwa razy t. j. k. 161 i 173. Oczywiście iż u Opecia drzeworyty są świeże, gdy tu już nieco zatarte. — Ryciny umieszczone są na kar. 19. 41. 76. 95. 100 (znak rytownika M. H.?). 110. 132 (duża). 142 (znak rytownika J. S.). 156. 161. 184. 196. 199. 201. 202. 206. 209. 213. 218. 221. 226. 232. 237. 253. 255. 262. 266. 274. 275. 276. 278. 291. W dedykacyi autor wymienia dygnitarzy krewniaków Złotkowskiej, jakoto: Andrzej Sieprski jej ojciec, Wojew. Rawski i żona jego Katarz. Trzcińska. Opowiada o sądzie na żydów w Sochaczowie z powodu hostyi, o nawróceniu lekarza żyda w Płocku. — Dzieło obejmuje Rozmyślania spraw J. Chrystusa; jest ich w Części I 19, w Części wtórej 20 — i O wesołym zmartwychwstaniu (od k 261) rozmyślań 4. Część wtóra ma osobny tytuł (karta 151): Rozmyślania nabożnego á gruntownego na żywot P. nászego Jezvsa Christvsa, część wtora. A ta ma w sobie rozbieránia y uważánia przednieyszych y osobnieyszych spraw ostátku żywota P. Jezusowego, począwszy od ostatniey Wieczerzy, aż do iego chwálebnego Wniebowstąpienia. — Więc Rozmyślania były osobnem działem. Pomimo dokładnego opisu Lelewela, Jocher rozdzielił to jedno dzieło na dwa, jedno pod l. 8176. drugie pod l. 6026. Nie sprostował tego błędu Jocherowego Maciejowski (Piśm. III 342). — Pobieżnie zestawiając dzieło to z łacińską edycyą Ludovici Granatensis Vita Christi Coloniae 1591. w 12ce str. 708, nabieram przekonania, że tekst polski, opierał się na edycyi łacińskiej. Polska przedmowa do Czytelnika zaczynająca się od wyrazów: Pisze S. Bonawentura — brana z pewnemi zmianami z Cap. I: Inter omnia exercitia vitae spiritualis (si Bonaventurae credamus). — Na k 151 jest przedmowa krótka do Części II. Tę samą Granata ma na str. 423: Prologus in Pasionem Domini. Na k. 152—155 idzie: modlitwa S. Bonawentury, która prosi u P. Jezusa. W tekście łacińskim na str. 454. wypada: Oratio B. Bonaventurae ex libro Stimulus amoris. Nie mojem zadaniem jest wykazywanie różnic w tekstach obudwu dzieł, zwracam tylko uwagę na to przyszłych badaczy. Jagiell. — Warsz. Uniw.

Granadilla ob. Biskupski Jan (Rosarium 1615).

GRANDAUS Johannes Thorunen. Borussus. De novo scepticismo practico circa principia morum, dissertatio sub praesidio Petri Stuhr. Wittenbergae 1684.

Thorn. Nachr. 1762, str. 328.

— In tergeminam nobilis domus Austenianae felicitatem prosfonesis. Bez m. (Toruń), imprim. Christ. Bek. 1689.

GRANDIUS Jakub. In Viennam liberatam et victoriam Turcicam a Serenissimo Joanne III. Poloniae Rege celeri, victore, liberatore partam Epinicium Jacobi Grandii Med. phil. et pub. Anatomiae professoris ad illustris. et excellentis. Fridericum Marcellum Senatorem integerrimum, ac Patavini Lycei moderatorem Sapientissimum. Venetiis per Antonium Bosium MDCLXXXIII. (1683) utroque foro permittente. w 4ce wielkiej, z przodu 2 karty, stron 8.

Druk wspaniały; wierszem głosi pochwałę Jana III po odniesieniu zwycięstwa pod Wiedniem nad Turkami. Odmiennie nieco

przytacza Ciampi Bibliographia critica I. 140 str.
Dzików. — Ordyn. Zamoj. — Uniw. lwow.

— Toż:... Bononiae, typis Haeredis Victorij Benatii 1683. w 4ce.

— Tenże tytuł:... moderatorem sapientissimum. Venetiis, et Bononiae M.DCLXXXIII. Typis Haeredis Victorij Benatii Impressoris Archiepiscopalis. Deinde Cracoviae, in officina Alberti Gorecki S. R. M. Typogr. Anno D. 1684. w 4ce, ark. 1. (wierszem).

Wydane razem z Backera: Innocentio XI. elegia.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

Grandmont (de) Antonius ob. Memorialia (1658).

Grange (de la) ob. Abrek Andreas (1658).

Granica między władzami Sądowemi duchowną y świecką w obserwacyi około Kompozycyi inter Status wiznaczona (sic). Anno 1765. w 8ce, 4 karty (z dedykacyą do Stanisława Augusta) i str. 54.

Nadpis broszury po dedykacyi jest: Obserwacya względem naznaczonej kompozycyi inter status. Wspomina autor 11 konstytucyi od 1572 do 1633 r., któremi kompozycye inter statum spiritualem et saecularem naznaczane były, a żadna in forma compositionis nie doszła. Przechodzi historycznie prawo do dziesięcin należących się duchowieństwu.
Porównaj: Dukt dawny. Animadwersya na książkę.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— ob. Akt (1796) — Borde (De la) (Nauka o istotnej granicy 1753) — Commissya (1622) — Kommissya (Sprawy) — Krzywda (1765) — Ocieski (1555) — Tomaszewski (Protestatio 1733).

(Granice). Akt konwencyi między Polską a Król. Pruskiem dla ułożenia Granic wzajemnych. fol. 1 ark.

— Moc Ratyfikacyi konwencyi Granicznej z dworem Wiedeńskim (1776). folio, 1 karta.

GRANIEWSKI Antoni. Vocalis Fama svb Triumphali Crucis labaro virili nomine, genere, virtutibus. Perillustris et Reverendissimi Domini D. Andreae de Pinki Pinkowski Ecclesiarū Cathedralis Cracouiensis etc. Collegiatae Tarnouien: &. &. Canonici. Bono Commvni stipendiaria in recursu Divinissimi Tutelaris. Ab Antonio de Graniew Graniewski. Gratvlatorio plavsv Venerationis ergo. Celebrata. Permissu Superiorum Anno quo Verbum Divinum Orbi diserte locutum M.CDCXII (tak) (1712) Die ultima novembris. fol. k. 4 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Pinkowskich, poczem dedykacya. Wiersz ma nadpis: Tuba e supereminente Andreae Cruce vocalis.
Jagiell. — Ossol.

GRANIEWSKI Mattheus Antonius. Conclusiones ex universa Aristotelis logica ad mentem divi Thomae de Aquino angelici doctoris collectae, et sub felicissimis auspicijs magnifici, ac admodum reuerendi Domini D. M. Alberti Łancvcki, J. U. doct: et professoris, archidiaconi Pileceñ: Cancellarij SS. Omnium, et S. Michaëlis in arce Crac: canonici, uniuersitatis Cracouieñ: Studij generalis Rectoris. Per nobilem ac ingenuum, Matthaevm Antonivm Graniewski, philosophiae studiosum, publicè ad disputandum propositae. Assistente sibi Excellen: et admodum Reverendo Domino, M. Christophoro Stellanowic, philosophiae doctore, Collega maiorè, ecclesiae collegiatae S. Annae Cracouiae canonico, Trądnouiano et cursus Vladislauiani professore. In lectorio DD. theologorum. Die (2) Mense (Octob.) Hora pomeridianâ primâ, Anno reparatae salutis humanae 1667. Cracoviae, ex officina Schedeliana, S. R. M. Typogr. w 4ce, ark. B_4.

Dedyk.: D. Joanni de Pieskowa Skała Wielopolski, Regni Dapifero. Obejmuje Conclusiones ex 1. (II. III.) intellectus operatione. Na odwrocie tytułu herb Wielopolskich i dwuwiersz z podpisem Paulus Zarzecki Studiosus eloq. Jagiell.

Granit Karol ob. Ladislaus (1746).

Granowscy ob. Rokosz (1788).

Granowska Panna ob. Eysymont Marcin X. (1776).

Granowska Zofia ob. Wysocki S. (Lipski Tomasz: Niebo Xiężyca 1732).

Granowski Aleksander ob. Caelestes gemini (1727).

GRANOWSKI Kazimierz Wojew. († 1774). Mowa J. W. JMci Pana Granowskiego Woiewody Rawskiego na Radzie Senatu dnia 7. 8bris Roku 1763. miana. B. m. dr. folio, k. liczb. 2.

Zdanie na podane propozycye przez Prymasa. Żąda rewizyi uzbrojeń, poprawy artylleryi, sprawdzenia broni niegdyś z Gdańska sprowadzonej, obmyślenia funduszu na kule i prochy.
Akad. — Branic. — Krasińs.

— Mowa J. W. JMci P. Granowskiego Woiewody Generała Ziem Rawskich, podczas Seymu Dnia 23. Października R. 1766. miana. B. m. dr. folio, 1 ark. dr.

Wnosi aby nie tylko każdy projekt a Ministerio podany, był im doręczony na trzy dni przedtem ad deliberandum, ale aby każdy nazajutrz w księgach grodzkich był zaoblatowany. Akad. — Branic.

— Kazimierz z Granowa Granowski Woiewoda y Generał Ziem Rawskich, Generał Leutenant y Inspektor Infanteryi, Rotmistrz Znaku Pancernego Woysk Koronnych, Orderów Orła Białego, tudzież wojennych S. Łazarza Jerozolimitańskiego y Nayświętszey Panny z Góry Karmelu Kawaler. (Uniwersał z daty: Lwów 5 Stycznia 1763). B. m. dr. folio wielkie, 1 ark. druk po jednej stronie.

Uniwersał aby każdy z szlachty stanął w sukni nacyonalnej i jednostajnej do popisu to jest: kontusz, żupan ponsowy, u kontusza czarne wyłogi i łapki, czapka wysoka ponsowa z czarnym barankiem z znakiem u niej wojennym białej kokardy. Buty czarne z ostrogą wkręconą. Pułki ziemi Rawskiej: złote na ramieniu pętlice do ładownicy, Sochaczewskie złote z czarnym jedwabiem, Gostyńskie złote z ponsowym jedwabiem. Nakazuje sprawienie chorągwi, szachownicy i innych wojennych znaków. Podkomorzy powiat prowadzący, dobosze, i dwóch trębaczy, kotły u których mundur szeregowców, nadto rękawy u katanki tak długie jak u żupana z obszlegami czarnemi, a rękawy i pasy w tyle katanki złotym galonem szamerowane. Pod doboszami i trębaczami konie siwe. Pod szeregowcami ile możności ciemne. Szeregowcy czapki jednej wysokości, baranki i wierzchy tudzież Mituki na konie, karabin i pistoletów para na każdego szeregowca sprowadzone z zagranicy. Broń w mosiądz oprawna, pałasze czarne krzywawe z furdymentami żelaznemi. Deki na konie powodne pąsowe. wozy prowiantowe skórą czarną wybite, kielnie, koła, chomęty czerwono malowane.
Akad. (w rękop. Suskim N. 362).

Do tego należy druk:

— Excerpt z Punktu in Ordine Wyprawy Wojewodztwa Rawskiego na ostatnim Generale Bolimowskim Roku teraźnieyszego 1763 Laudo Publico przez całe Woiewodztwo uchwaloney. B. m dr. folio, k. liczb. 2. (Przytem:) Nota. k. nlb. 2.

Podaje jak mają być zebrane poczty wojsk Mundury z kolorów dwóch: ponsowego i amarantowego bez złota i srebra z wyłogami czarnemi. Żupany białe, katanki czerwone, wyłogi czarne, szarawary i czapki czerwone, płaszcze białe, kołnierze czerwone, mantelzaki białe a denka czerwone. Opisane, co kto ma dać za siebie, i opisanie taryfy dymów i wyprawy. Na dym ze szlacheckich dóbr chłopów rolnych 20, a z dymu poczet jeden. W nocie podano co konny pocztowy z bronią kosztować będzie. Razem złotych 164. gr. 11. szeląg 1., pieszy zaś zł. 119. szel. 2. Koń się nie rachuje, bo ten po popisie do pana wraca, ani też kulbaka z rekwizytami. Akad.

(Granowski Kazim.). Panegyricus probatissimo Magistro belli in toga, expertissimo moderatori in sago optimoque utriusque Rectori, Illustrissimo Excellentissimo Domino Domino Casimiro Comiti in Granow Granowski Palatino Ravensi, Equiti B. Mariae de Monte Carmelo et Lazari Hierosolymitani. In auspicato ad praefecturam provinciae ingressu dicata a devinctissimo Collegio Ravensi Soc. Jesu. Calisii typis Coll. Soc. Jesu anno 1757. w 4ce, kart 27 nlb. Ossol.

— Panegyricus probatissimo Magistro belli in sago spectatissimo moderatori in toga, optimo utrinque, senatori. Illustrissimo, Excellentissimo Domino Domino Casimiro Comiti de Granow Granowski Ravensi Palatino. Equiti Beatae Mariae de Monte Carmelo, et S. Lazari Hierosolimitani. In auspicato ad Praefecturam Provinciae ascensu dicatus a devinctissimo Collegio Ravensi Soc. Jesu Anno M.D.CCLVII. Calissii typis S. R. M. Collegii Soc. Jesu. w 4ce, ark. F_8 (kart nlb. 25).

Zaczyna się: Quod erat imprimis. Obejmuje genealogią Granowskich. — Jak się zdaje obie broszurki różnią się tylko kartkami tytułowemi. Jagiell.

— Zaspokoienie długu niegdy W. Granowskiego Wojewody Rawskiego. (Projekt na sejmie 1774). fol. $^1/_2$ ark.

GRANOWSKI Wincenty Generał Wielkopolski. Rokosz Gliniański z manuskryptu domu JJ. Panow Granowskich wypisany do druku 1788 podany. Warszawa.

Toż:.. w Przyjacielu ludu 1848, Leszno, Rok 15ty, str. 214 do 222.
Hubert w Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10. str. 575.

Granuli Clemens ob. Modrzewski Andrzej Frycz. (1577).

Granum Sinapis ab incarnata sapientia Regno Coelorum assimilatum Languidis Viatorum Christi fidelium. Animis ad vitae coelestis praemia praeparandis secundum Officia Justitiae Christianae accomodata collectum ..... Anno reparatae salutis M.D.CCXXXVI. (1736). Brunsbergae, Typis Coll. Soc Jesu. w 8ce, k. 6, str. 296 i Index.
Warsz. Uniw. — Wileńs.

Gras (le) Ludwika z Marillaków ob. Lubieniecki Paweł.

GRASER Conrad z Torunia (1586 † 29 Sierp. 1630). De amplissimo Sanctae linguae usu Conradi Grasseri Ecclesiastae. [Umieszcz. w dziele p. t. Orationes X. quarum aliae in actu examinis etc. habitae in gymnasio Thorunensi 1594. w 4ce]
Łukaszew. Histor. szkół. I. str. 899. w przyp.

— Ciceroniana problemata philosophica non minus ac philologica 1614. Thorunii. w 4ce.
Porównaj: Cziczerman Piotr.

— Compendium logicae ex Aristotelico organo in usum scholae Thoruniensis excerptum et exemplis ex probatis authoribus petitis illustratum a Conrado Grasero rectore. Thorunii typis Augustini Ferberi anno 1618. w 8ce.

— Isagogen historica Thorunii 1623. w 8ce.

— Judicium repetundarum nuper in Gymnasio Thoruniensi ex Verrinis Ciceronis institutum ab aliquot Oratoriae Candidatis Manuductore Conrado Grasero Rectore. Thorunii, Augustinus Gerberus excudebat. A. CIↃ.DCXVIII. (1618). w 8ce, ark. sygn. H_3.
Jocher 400.

— Manes famosi et ingeniosi apud Cl. Thorun. V. Evangelii Hyperaspistae, Dn. Mr. Petri Artomii seu paniperdae vulgo Kresichleb qui 2. Augusti A. D. 1609. rebus humanis valere jussis, canos suos deduxit ad inferos, magno sui apud suos relicto desiderio, a dentata Cosmopolitae Antithesi, qua fas, vindicavit. Ibis obest animae nocuis novitatibus effrons? Sancta ope Christi operans, lege opes vitae, impia vites. Joannes Chrysost. Mors non est malum sed post mortem dare poenas malum est. Berensburgi typis Bellarupinis anno Domini M.D.CIX. (1609). w 4ce, ark. 1.
Akad.

— Symphonia musico-nuptialis Joanni Fischero et Catharinae filiae Joannis Kelmeri. Dantisci, 1620. w 4ce.

— Theses centum de historica quadam diffidentia, respondente Henrico Fredero Dantiscano, 1620. w 4ce.

— Ultima verba Conradi Graseri Regiomontani Franci, Ministri Ecclesiae Thoruniensis Quibus explicat celeberrimam Visionem Danielis .... Thorunii Borussor. Typis Augustini Feberi Senioris Anno ... CIↃIↃCXIV. (1614). w 4ce, str. 444.
Praetorius Athenae Gedanenses str. 208. — Zernecke Summarischer Entwurf des Geehrten und Gelehrten Thorns str. 34. — Sandius Biblioth. antitrinitar.

(Graser Conr.) In obitum Cl. Viri Conradi Graseri Rectoris Gymn. Thorunensis Oratio prosa et versu habita in Auditorio Majori. D. 24. Octobr. anno 1630. Thorunii excudebat Franc. Schnellboltz 1630. w 4ce, k. 1, str. 26.
Ossol.

— ob. Czimmermann Piotr (1630) — Hesperus Mart. (Theses 1609) — Thyrenus Casim. (Justa 1610).

GRASHOFF Carl Friedrich. Einige Ideen zur Beantwortung der Frage: Wie lässt sich die Bildung einer Na-

tion am leichtesten und sichersten auf eine andere übertragen? Mit beständiger Hinsicht auf die gegenwärtige Theilung von Polen zur Prüfung und weitere Ausführung entworfen von . . . . Berlin auf Kosten d. Verfassers 1796 w 8ce. Petersb. — Zboru wileńs.

GRASHIUS Johann M. D. Abhandlung von der Bereitung des Eiters, welche von der Königl. Akademie der Chirurgie zu Paris den Preis so auf das Jahr 1746 vorgestellet erhalten, verfasset von Johann Grashius aus dem Lateinischen uebersetzt von P. S. L. Danzig, bey Thomas Johann Schreiber 1755. w 8ce, k. 8, str. 64.

Warsz. Uniw.

GRASINSKI Joannes Casimir. Aurea immortalis gloriae messis in laudem Bonaventurae Madalinski Episcopi metonensis in vim venerationis et gratulatorii applausus. (Bez wyr. m.) 1673. fol.

Grasowna Chrystyna ob. Harnak Jan. (Upominek 1714).

GRASSER Jakób. Propempticon, ad Generosum et Nobilissimum Dnum Nicolaum Makowiecki etc. cum ex Inclyta Basilensi Academia magno sui relicto desiderio vocatus in Patriam properaret. Scriptum a S. Jacobo Grassero Phil. Med. et Poeta Caesareo. Basileae Typis Joannis Schröteri A. 1603. w 4ce.

Jesttu wiersz Andrz. Wandłowskiego Fil. Bak. Dzików.

Grasserus J. Jac. ob. Michael Lituanus (Łasicki J. De moribus 1615).

Grasset Franciscus ob. Flores Józef (1784).

Grasset Jan ob. Crasset Jan.

Grasseus Christina i Jakób ob. Oloff (Bey dem Hochzeitlichen Ehrentage 1714) — Maciewski Adam. (Harmonia 1714).

GRASSI Szymon. Cuda y łaski Nayświętszey Maryi Panny Karmelitańskiey to iest Szkaplerzney: z Włoskiego ięzyka ná Polski przez X. Konstantyna Stanisława Strzałkowskiego Sw. Teologii Doktora Prowincyi Małopolskiey y W. X. Litewskiego Prowincyała y generalnego Assystenta OO. Karmelitów dawney obserwancyi przetłumaczone á do druku Roku Páńskiego 1762. dnia 28 Lutego podane. w Krakowie w Drukarni Seminari: Biskup: Akad. 1762. w 4ce, kart 8 nlb., str. 473 i regestru. kart 9 nlb.

Na odwrocie pod herbem Lubeckich i Ossolińskich 8 wierszy polskich. Dedykacya Dorocie z Hr. z Tęczyna Ossolińskich Lubeckich Kasztel. Mińsk. Druk typ. Semin. Załus. za administracyi J. Ambrożewicza. Cudów numerowanych jest 352. Rejestr podaje ich 354. Między niemi Nr. 20: Szkaplerz S. nienaruszony w ogniu w Wilnie 1651 r. w biskupim pałacu. Na str. 473: Pieśń o N. Maryi P. Karmelitańskiej.

Jocher 8223. Jagiell.

Grassia Christina ob. Oloff Ephraim (Nuptiis 1714. Viro 1714).

Grata Alexander ob. Grata Franciscus (1691).

(Grata Franciszek i Aleksander). Leo gentilitius illustris et generosi domini, domini Francisci Grata, equitis poloni, tribuni militum, victoriosissimo serenissimae reipublicae Venetae Leoni, post expugnatam armis Poloponnesum, suae et illius gloriae, triumphalis victima, glorioso ad Corinthum conflictu, moestissimorum fratrum illustribus et generosis dominis dominis Pauli Grata, praefecti stabuli ducatûs Livoniae, generalis administratoris postarum Prussiae S. R. M. Aulici; et Alexandri Grata, equitis poloni, solatiis: in heroica collegii gedanen. Societatis Jesu poesi redivivus Anno victoris leonis de tribu Juda. M.DCXCI. (1691). Olivae, imprim. Joh. Jacobus Textor. fol., k. nlb. 12.

Po dedykacyi idzie poemat zaczynający się: Adritalici Regina maris, w którym jest o Wenecyi, Wiśle, Janie III, Krecie i Kandyi. Jagiell. — Kijows.

Grata Paulus ob. Grata Franciscus (1691).

Gratés to iest Dziękowánie z Národzenia ná świát Syná Bożego. [Tu winieta]. Łázárz Andrysowic wybiał MDLVI. (1556). B. m. w 8ce, kart 4 nlb. (syg. A—Biij) Druk goc.

Cantus na dwie stroty tenor, bass, alt, każde na jednę strofę wierszy; u spodu: Nuż teraz wszyscy dzięki i t. d. Prócz tej strofy sześć podwójnych.

Jocher 7023. — Lelew. B. ks. I. 155. — Wiszn. VI. 447. — Poczet pamiąt w Puław. 1489. — Wierzbows. III. 2292. Czartor.

— to iest dziekowánie z Narodzenia na świat Syna Bożego. w Krakowie v Matheusšá Syebeneicherá LVIII (1558). w 8ce, kart 4.

Wierzbows. II 1342. Zamojs.

Gratia ob. Buchowski A S. (St. Warszycki 1691) — Dzielski W. (J. Dzidowski 1692) — Gdowski Z. (divina 1618) — Leszczyński S. J. (Joan. a Cruce 1695).

Gratiae ob. Alnpek Waler. (1638) — Bieżanowski St. (M. Winkler 1676) — Buthler T. (M. Korybuth. 1669) — Chodkiewiczowa A. (parentales 1654) — Eucherius J. (Fabin 1584) — Fidetowicz M. (A. Czyrzykowicz 1698) — Kojałowicz Alb. (Saeculares pontificibus 1640) — Kuhn P. (Vladisl. IV 1634) — Mechtilda S. (Spiritualis seu revelationes 1639) — Przewoski Fr. (1638) - Skarga P. (Deo actae 1601).

GRATIANI Antoni Marya (1537 † 16 Marca 1611). Prawdziwa sprawa o rozmowie albo disputacyey, którą miał Pan Jakub Niemoiewski w Warszawie na Seymie, przy zacnych ludziach z Franciszkiem Toletem theologiem Soc. Jesu r. 1572. Wydana przez professory Collegium Poznanskiego Soc. Jesu w Poznaniu, w drukarni Jana Wolraba, roku 1580. w 8ce, str. 7 nlb. przedmowy, i 29 k. nlb.

Nies. I. 274.

— Antonii Mariae a Burgo S Sepulchri Episopi Amerini. De Vita Joannis Francisci Commendoni cardinalis libri quatuor. Parisiis, apud Sebastianum Mabre-Cramoisy, Regis typographum, viâ Jacobaeâ sub Ciconiis M.DC.LXIX (1669). Cum privilegio Regis. w 4ce, kart nlb. 16, str. 448 i Summa privilegii str. 1.

Edycya wytworna. Dedykacya Joanni Jacobo Memmo Comiti Avauxio Consiliario regio podpisany Rogerius Akakia. Dalej Ant. M. Gratiani vita ex pinacotheca Jani Nicii Erythraei. Dalej Index k. 2. i piękny miedzioryt portretu Comendoniego z podpisem Campion sculp. — Od str. 101 idzie opisanie pobytu jego w Polsce. Rozdziały: De Bernardo Ochino. De Russia, de Podolia. De rege cupiente divortium. De Sigismundi Aug. morte. De Henrico rege Creato. — Esprit Flechier przybrawszy nazwisko Akakia, wydał rękopis Gratianiego i przełożył go także na francuskie.

Jocher 9418.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell.

— Antonii Mariae Gratiani a Burgo S. Sepulchri Episcopi Amerini de vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis libri quatuor. Accessere vitae Petri Bembi et Gasparis Contareni Cardinalium auctore Joanne Casa. Patavii M.DC.LXXXV. (1685). Typis Petri Marie Frambotte. Superiorum permissu. w 12ce, przedmowy i spisu kart 12, dzieła str. 633, spisu rzeczy 9 kart nlb.

Encykl. Org. I. 253 mylnie ma datę 1689. — Encykl. Org. VIII 979—80.

Akad. — Czartor. — Dzików.

— De Henrico tertio Rege Galliae. [Jest: w Gratiana Ant. M.: De casibus virorum illustrium. Lutetiae Parisiorum 1680. w 4ce, od str. 374—402].

Jagiell.

— La Vie du Cardinal Jean François Commendon, divisée en quatre livres. Ecrite en latin par Antoine Maria Gratiani, Evêque d'Amelia. Et traduite en françois par Monsieur Fléchier. A Paris chez Sebastien Mabre-Cramoisy, Imprimeur du roi, rue Saint Jacques, aux Cicognes. M.DC.LXXI (1671). Avec privilege de Sa Maiesté. w 4ce, k. 15 nlb., str. 524, Table kart 12 nlb. (z portretem miedziorytowym).

Jocher 9419. Czartor. — Jagiell.

— Toż:... Seconde édition. à Paris, chez Sebastien Mabre-Cramoisy, imprimeur du Roy ... 1680. w 8ce, str. 696 nlb. 70.

— La vie du Cardinal Commendoni, où l'on voit ses voyages, ambassades ... etc. Amsterdam. 1695.

— Toż:... Paris, chez la veuve Sébastien Mabre-Cramoisy. 1695. w 12ce.

Raczyńs.

— Toż, tamże, 1702. w 8ce. Brun. (tom IIgi).

— Toż, tamże, 1734. Czartor.

— De Joanne Heraclide Despota Valachiarum principe libri tres et de Jacobo Didascalo Joannis fratre liber vnvs. Editi ex manvscripto Bibliothecae Zalvscianae. Varsaviae ex typographia Mizleriana 1759. w 8ce, kart 4 i str. 100.

Dedic.: Adamo et Nicolao et Andreae Grabowsciis Castellani Gedanensis filiis Janus Apiophorus Polonus (wydawca). — Gratiani pisał to: ad Nicolaum Tomicium adolescentem illustrem. Od str. 77 idzie: De Jacobo Despota fratre ad Nicolaum Tomicium illustrem adolescentem.

Branic. — Chrept. — Czartor. — Czetwert. Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Toż:... [w Acta literaria Regni Poloniae et M. D. L. Mizleri 1756].

Ciampi Bibl. crit. T. I na str. 142, mówi, iż wydanie pierwsze tego dziełka wyszło w Paryżu 1680 u Antoniego Cellier w 4ce.

— De Scriptis invita Minerva, ad Aloysium Fratrem Libri XX nunc primum editi cum adnotationibus Hieronymi Lagomarsini e Soc. Jesu. Florentiae M.D.CCXLV. (1745). Ex Typhographia ad Insigne Apollinis in Platea Magni Ducis (1745). w 4ce, Vol. I. str. 367. i LVIII; Vol. II. str. VIII i 348.

Tytuł tego dzieła jest wcale nie właściwy, jak o tem wydawca powiada na str. XXIII w przedmowie: „Universum opus inscripsit (autor) De Scriptis invita Minerva quo titulo quis non decipiatur, putetque, id sibi eum proposuisse, ut scripta eorum, qui invita Minerva, hoc est, repugnante natura, maleque scripsissent, percenseret ac coargueret. Verum ille, quum non sua sponte, sed rogatu agitatuque atque adeo coactu Aloysii fratris (quod in praefatione testatur), ad scribendum aggressus esset, hoc inscriptione illa voluit intessigi, res eas, de quibus scriberet, invita Minerva esse a se scriptas. Tituli igitur haec sententia est: De rebus a se, non sua, sed aliena voluntate, atque invitissime scriptis. Sed quamvis videam, quid dicere ille voluerit, mallem tamen alio modo dixisset. At non propterea ausus sum aut inscriptionem tollere, aut aliquid in ea innovare.

Dzieło to jest właściwie zbiorem pamiętników do historyi familii Gratianów. Na przodzie znajduje się życie autora ex Pinacotheca Jani Nicii Erythraei z przypisami wydawcy Lagomarsina. Gdy Kommendoni po wybraniu na tron Henryka Walezego, otrzymał od Papieża wolność powrócenia do Rzymu, Gratianus został się w Polsce; wyjechał na spotkanie Henryka i przełożył mu w jakim stanie były sprawy królestwa, środki rządzenia nim i wzmocnienia osłabionej katolickiej wiary. Przełożenie to w treści umieścił sam Gracyan w życiu Kommendoniego, w księdze IV. rozdziale XI. Wydawca zaś Lagomarsinus umieścił tu (str. XXXVIII—XLII) całą jego mowę we włoskim języku, wprzód niedrukowaną. Wspomina też owa biografia dzieło Gracyana pod tytułem: De casibus adversis illustrium virorum.

W Tomie I. księdze XI tego dzieła na str. 295—301. rzecz o Stefanie Batorym i jego panowaniu, gdzie wydawca w notach dołączył 1) List Grzegorza XIII. do Iwana Wasilewicza Kal. Octob. an. 1582 pisany i z autografu tu umieszczony. 2) Opisanie pierwszej u cara audyencyi Possewina, ex Historia Soc. Jesu Part V. lib. I. num. 25 ad annum 1581. 3) Dowody gorliwości Stefana Batorego o wiarę ex Historia S. J. Part. V. lib. 11. num. 79 ad an. 1582. tudzież lib. VI. num. 40 gdzie wyjątek z testamentu Stefana.

Dalej zaś na str. 302 i następnych, gdzie mowa o innych Batorych, następcach Stefana w Transylwanii, dodane są w notach: 1) Dwa listy Possewina, do kardynała Azzolina, jeden z Inspruka d. 10 Januar. 1587, drugi z Pragi 22 Jauuarii tegoż roku. Z nich się okazuje jak dwór Rzymski starał się, aby następca Stefana Zygmunt III. koniecznie miał żonę z domu austryackiego. 2) List Possewina do Syxta V. z Brunsbergu 11 Aprilis 1587. 3) Tegoż list do Kardynała Alexandra Montalta tejże daty (mylnie tylko położono Di Bamberga, zamiast Di Brunsberga). 4) Adami Steinhaeleni, indigni Serenissimi Sigismundi Sacerdotis, ad Possevinum epistola 4 Junii 1586 data.

Na str. 315—324 ważne są w notach listy umieszczone: 1) Stefana Batorego do Grzegorza XIII. pisany z Lublina 27 Augusta 1584 2) Possewina do Kardynała Rusticuccio, z Brunsberga 25 Octobra 1585. 3) List Cardinalis Novocomensis ad Possevinum 20 Octobr. 1584 4) Dwa listy Possewina do Kardynała Azzolina, jeden z Grodna 1 Marca 1586 drugi z Warszawy 2 Kwietnia 1586. 5) Pismo Stefana króla do Possewina odjeżdżającego do Rzymu, z Grodna 22 Julii 1586. — Z nich się okazuje, że Stefan Batory po śmierci Iwana Wasilewicza, zamyślał o opanowaniu państwa Moskiewskiego, i w tej mierze porozumiewał się z Grzegorzem XIII. — Wzmianki o Janie Zamojskim są na str. 323. 327. 333. W T. II str. 81: List Ja-

na Xcia Finladzkiego do Anny Jagiellonki 6 Nov. 1567. Na str. 111: Wzmianki o Stan. Orzechowskim i Eobanie Hessie w ks. XVI —XVIII Na str. 117—243: podróż do Polski z Kommendonim i opis kraju i jego spraw.

Ciampi Bibl. crit. I. s. 141—2. — Lawätz H. W. Handb. f. Bücherf. I Th. IV B. str. 508. Jagiell.

— ob. Didascalus Jakób (1759) — Danejkow. Ostrowski Suada lat. II. (280—350).

Ciampi Bibl. crit. I. 140—2. — Wiszn. Hist. lit. VII 549. VIII 14—8. IX 392. Niesiecki Herb. I 274.

Opisanie Polski z Gracyana w skróceniu przełożone, znajduje się w Zbiorze Pamiętn. Niemcewicza 1822. T. I, str. 56—141. 198—229. 245—251.

Gratian Marcin ob. Białuski Jan (1599).

(Gratiani S. Chr.). Cupressus exequialis ... Simoni Chr. Gratiani ... Thoruni, typ. Fr. Schnellboltz 1624. w 4ce.

GRATIANUS Melitho. Asserta concordia S. Thomae cum S. Augustino. Zamoscii Typis Academicis impressa, Lublini publicae Disputationi exposita. Anno Domini 1669. Nunc Notis theologicis per Melithonem Gratianum Salisburgensem illustrata. Cum expressa Licentia Ordinarii 1669. w 4ce, kart 26. Ossol.

Gratianus Prosperus ob. Licinius Jan (Instrumentum 1586).

Gratiarum actio ob. Bogdanowicz B. (pro redempt. 1697) — Freitag (ad Broscium 1619) — Hermann D. (ad Deum 1595) — Mochinger J. (pro Borussia 1635) — Stanisław Św. (1642) — Władysław IV (Pacifico 1636).

GRATINIAN Hieronim. Lampa zapalona dusze zakonne do powinnych należytości ku Bogu, Bliźniemu, własney Duszy, y zachowania ślubów zachęcająca. Od Przewielebnego Oyca Hieronima Gratiniana a Matre Dei Karmelity Hiszpana, pierwszego Wizytatora y Prowincyała Karmel. Bosych, od S. Teressy wysoce chwalonego wystawiona. Potym p. W O. Jana Riechi Zak. S. O. Dominika na Włoski ięzyk przeniesiona. Na ostatek od iednego Kapłana Dominikana kongr. S. Ludwik. Bertranda, z przydatkiem znaków postępuiącego lub upadaiącego Zakonnika Pols. narodowi podana. w Lublinie, w drukarni Collegii S. J. 1691. w 12ce, kart nlb. 4, str. liczb. 114. Krasiń.

Gratis ob. Broscius Jan (plebański 1625) — Genealogia (1635) — Naymanowicz Jakób (1628) — Zniesienie obrony (1628) — Szembek Fryd. (Pięknorzecki 1627).

Gratitudo exulantom. [Projekt do prawa sejmowego, z w. 18]. folio. Branic.

Gratitudo ob. Brocki M. (A. Młynkowicz 1658) — Czechowicz J. B. (J. Zamojski 1649) — Dönhoff Z. (institutiones 1639) — Gasiewski J. N. (Vitellio 1646) — Prox M. (judicium 1670).

Grattowna Eufrosina ob. Gawiński Jan (1673).

Gratulatio anni novi toti Leopoliensi Universitati, 1618. w 4ce.

W Chodkiewicza Krz. Hier. Carmen de Stanislao Kostka.

Gratulatio (Gratulationes) ob. Alexswang Mar. (Fridevaldi 1574—1579) — Amicinus (musarum 1572) — August II. (a Acad. Lipsien. 1697, Hallensi 1697) — Curatus Jo. (1573) — Bałaban Jerzy (Żółkiewski 1622) — Batory Stef. (Decretae et scriptae 1579) — Biberstein K. L. (Officii 1742) — Bielicki J. (Potulicki 1615) — Borasti Gr. (cardinalitii hon. 1630) — Botticher (Opaliński 1559) — Breitenbach Jan (Vladisl. IV. 1618) — Brutus M. (S. Bathoreo 1576) — Buczkovius M. (1617, Lubiński 1618) — Carolus XII. (Gratul. ad Rigam 1701) — Carolus princeps — Chłapowski N. (Wolski 1610) — Cynerski J. R. (M. Vadovio 1636) — Czarnków Ad. (a juv. posnan. 1593, a iuv. calis. 1593) — Czartoryski Ad. (nuptiarum 1761) — Czerniakowski Nicol. (P. Żeroński 1624) — Dobraszowski Mich. Seb. (1640) — Dąbrowski G. (Grabowsky 1629) — Duncius M. X. (P. Tylicki 1601) — Fidlerus Fel. (Sig. III. 1594) — Foxiusz (J. Joan. Alb. Cardinal. 1633) — Fredro J.

M. (Siecińeki S. 1609, Mijakowski F. 1610) — Fridewald M. (Sigism. III. 1588) — Garliński St. (Szyszkowski 1617) — Gostyński A. (P. Padnievio 1562) — Grochovius Stan. (Karnkovio 1582) — Halicius S. (Szyszkowski 1617) — Herrmann Zach. (Fr. Vicius 1677) — Horbacki-Daszkiewicz J. (Episcopo 1784) — Jacschovius Joan. (Siemszycki Th.) — Jordan Adam (in nuptiis 1748) — Kamieniecki P. (Maciejowski 1604) — Kollosowicz L. (Kroszyński-Tyzenhaus 1652) — Kotyński Joan. (C. H. Połubiński 1635, 1637) — Krzepicki J. et P. (Maciejowski 1604) — Kulecki B. (Chr. Olendzki 1600) — Kuszewicz S. C. (1643) — Kwiatecki A. (M. Kazanowski 1622) — Lesleus J. G. (1649) — Leszczyński S. J. (1680) — Lipski J. A. (S. Purpurae 1738) — Lisański Her. (archiep. 1773) — Łodziński St. (M. Korybuth 1669) — Łubieński Wład. Alex. (Celsiss. pro meritis 1760) — Łukaszewicz T. (A. Opaliński 1621) — Maciejowski B. (1601, 1607) — Makowiecki A. (F. Mijakowski 1610) — Meibohm Fryd. (A. a Leszno 1649) — Miliński Krz. (Maciejowski 1543) — Mirowski P. (S. Łoza 1633) — Mittendorf Fil. (C. Chodkiewicz 1614) — Modliński G. M. (A. Lipski 1631) — Mogilnicki Al. W. (Nic. Prażmowski 1664) — Montelupi Val. (Sigism. III. 1611) — Nidecki And. (de Moscov. b. r. 1583, post vict. Velcolucensem 1581) — Nowodworski Ad. (stud. iuvent. 1631) — Ołtarzewski Stan. (A. Komorowski 1640) — Opaliński A. (juventutis 1608) — Padniewski F. (Pontifici 1562) — Papencovius J. (M. Szyszkowski 1616) — Peinius J. (Sigism. III. 1592) — Piskorski Seb. (Nic. Oborski 1660) — Poniatowski Mich. (cum archiepisc. 1785) — Przyłuski Jak. (Maciejowski 1545) — Rachowski Stan. (1633) — Radziwiłł Carolus (Praefecturae 1755, 1763, in nuptiis 1753) — Radziwiłł Georg. (Kazimirien. Mart. a bonar. artium 1581) — Riga (ad urbem a obsidione liberta 1701) — Rotegius de Bergen (Vlad. IV. 1630) — Rudzki P. (Tarnowski 1604) — Ruelius J. L. (Triga 1658) — Rzewuski Stan. (et C. Radziwiłł 1758) — Sapieha Nicol. (Vladisl. IV. 1634) — Sarbiewski M. K. (in primo 1618) — Schoneus A. (ad Ill. Tylicki 1607) — Schosser C. T. (J. Hornio 1644) — Sigismundus III. (a juventute 1609, in optat. adventu 1589) — Skorawiec Wojc. (H. Chodkiewicz 1598) — Smoliński J. (J. Bonicovius 1605) — Sołtyk Kaj. (a scholis Crac. 1759, a Major Polon. 1759) — Speronowicz Joach. (T. Ogiński 1635) — Starowolski Szym. (A. Grochowski 1625) — Suslyga L. (F. Łącki 1598) — Swidnicki Jac. (J. A. Próchnicki 1613) — Szołdrski And. (in primo ad cathedram ingressu 1636) — Szyszkowski M. (1617) — Trądkovius G. (Ch. Sapalio 1611) — Wacławowicz M. (virtuti 1601) — Wassenberg (G. Denhoff 1643) — Wilgostowski Steph. (de Kończyce Mniszech 1640) Vincentius (St. Łubieński 1618) — Vladislaus IV. (inaugurationis 1632) — Vladislavius Ad. (na przyjazd wwdy Krak. 1608) — Wodzicki Mich. (de pontificatu 1761) — Wolski Marc. (Carolo V. 1547) — Woyna Bened. (a Sodalitate 1600) — Vrancius Ant. (in nuptiis Sig. Aug. 1543) — Wresnanus B. (P. Tylicki 1607) — Załuski Józ. And. (in Kioviae antistitem inaug. 1759) — Zebrzydowski Mik. (na przyjazd 1608) Żędzianowski J. (N. et J. Tarło 1628. A. Szołdrski 1636).

Gratulation Schreiben ob. Karol XII (1704).

Gratulatoria ob. Chlebowski S. (Opaliński 1621) — Dmosicki (P. Piasecki 1649) — Lubomirski Antonius (Oratio 1753).

Gratulatorius applausus ob. Brocki Mathias (1685).

Gratulatorium ob. Brunsen (Rectoris 1676) — Jurkowski S. (carmen 1626) — Wolfowicz Mart. (quod Juventus).

Gratus Alexander ob. Vitellius Jacobus (Harmonia scientiarum 1629).

Gratus animus ob. Borzykowski St. (1701).

GRAUDENTINUS Jan. Co cnota zbuduie, czas nie zruynuie. Gabinet osobliwy królów polskich y monarchów do Polski się akkomoduiących ieszcze żyiących ku ozdobie pałacu nieśmiertelności wystawiony roku 1707.

Taki tytuł na pierwszej karcie ozdobionej ryciną. Po dedykacyi do Franciszka z Bnina Radzewskiego Chorążego Nadw. Kor. którą podpisał autor Joannes Graudentinus, następuje tytuł drugi:

— Gabinet osobliwy Królów Polskich y Monarchów do Polski się akkomoduiących, ieszcze żyiących, ku ozdobie Pałacu nieśmiertelności wystawiony r. 1707. w Poznaniu w Drukarni Academickiey. w 4ce, kart 30 nlb.

Razem z portretami, które są następujące: Augusta II. Karola XII. Stanisława Leszczyńskiego i jego żony. Józefa II. Ludwika XIV. Piotra IV. Krystyana V, króla Duńskiego. Fryderyka pierwszego króla Pruskiego. Xięcia Rakocego. Figury i pochlebstwa dla każdej z nich niezgrabne. Niektóre ryciny mają na odwrocie tekst, inne papier biały. Branic. — Czartor.

Graudenc Andreas ob. Tragedya.

(Graudenz, Grudziądz). Ausführliche Relation Was vor und nach Eroberung der Stadt und Schlosses Graudentz denckwürdig alda pasziret und fürgelauffen ist, Wobey dann auch die Specification Der gefangenen Officirer und gemeinen Knechte. Anno M.DC.LIX. (1659). w 4ce, stron 4.

— ob. Bericht (1659) — Continuation (1659) — Hauenstein Joa. Heinrich (1730) — Lubomirski Jerzy Seb. (1659) — Seyler Georg. Daniel (Alte u. neue 1762).

Grauns ob. Dressler Karol (1776).

Gravamina welche die confoederirte Armee denen Herren Abgesandten von dem Reichs-Tribunal zu ihrem Kolo ... etc. Hamburg 1665. w 4ce.

Branic.

— Der Pohlnischen weltlichen Stände gegen die Geistlichen oder Clerisey. Aus dem französischen übersetzt. Warschau 1753. w 4ce, str. 16.

Jocher 7392.
Czartor. — Dzików — Ossol.

— ob. Ernest Jan Biron (publica 1765) — Karol Xże Kurl. Biron (von Seiten) — Kurlandya (publica 1764. 1780) — Warszawa (et praejudicia).

GRAVERUS Albertus. Examen praecipuarum sophisticationvm quibus recentiores Photiniani Franciscus Davidis, Georgius Blandrata, Faustus Socinus, Christophorus Osterodus, Valentinus Smalcius auctores utriusque catechismi Racoviensis et alii complures argumenta aeternam Christi Deitatem et personalem Sanctus Sancti Substitentiam a patre distinctam confirmantia oppugnant institutum in explicatione I Cap. Epist. ad Hebraeos ab Alberto Gravero ..... Jenae Typis et sumptib. Henrici Ranchmals A° 1613. w 4ce, k. 8, str. 175.

Jocher 3676. Warsz. Uniw.

— ob. Smalcius Walenty (Refutatio disputationis 1612. 1613. 1615).

Gravin L. ob. Krasicki J. (Bajki).

GRAVINA Dominicus. Vox turturis sev de florenti usq; ad nostra tempora, SS. Benedicti, Dominici, Francisci & aliarum sacrarum religionum statu. Auctore A. R. Fr. Dominico Gravina ord. Praedic. S. T. M. & Profess. in univers. Reg. Neapol. cur. arch. theologo s. officij consul. Leopoli, in officina typhographica Joannis Szeligae, archiepiscopalis typographi, anno D. 1628. w 4ce, k. 10 nlb., str. 433 i str. 6 nlb. (ark. Ggg_3).

Dedic.: S. R. E. Cardinali de Cremona generali inquisitori. Datowana Neapoli 30 April. 1624. — Na końcu: Neap. typis Secundini Roncalioni 1625. Postea Leopoli Joannis Szeligae Archiepiscopalis typographi. Anno Domini 1628. Jesttu wiadomość o osiedlaniu się zakonów i życiu zakonników, ale o polskich nie ma nic. Jocher 9211. — Wiszn. Hist. lit. VIII 211. — Ciampi Bibl. crit. I 142.
Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs.

Gravingelius Joh. Reinhard ob. Reinhard (Neue Zeitung 1563).

GRAVIUS Joannes. Carmen bvcolicvm. De admiranda Saluatoris ac Domini nostri Jesu Christi incarnatione, amplissimo, prudentissimoque Senatui inclytae et regiae urbis Gedanensis de-

dicatum à Joanne Granio Geldriensi autore. Dantisci, In officina Jacobi Rhodi. Anno 1583. 27 Decembris. w 4ce, kart 10.

Wierzbow. III 2426. Toruńs.

GRAWNY Adryan (Gravini). Droga zbawienia albo trzydzieści nauk wielce pożytecznych. Lublini, 1632. w 8ce.

Katal Kaj. Jabłońskiego.

— Harmonia żałobna na pogrzeb Jego Mości Pana Jana Haraburdy na Swisłoczu .... dziedzicznego dzierżawcę Jaśnie Wielmożnego niegdy Pana Jegomości P. Michała Haraburdy Kasztelana Mińskiego .... syna, podana od uniżonego sługi Adryana Grawiniego Prusaka, inspektora Jegomości P. Jerzego syna Jegomości nieboszczyka. Cui accesit prosopopoeia defuncti ad amicos in humanis adhuc agentes. Nie chcemy bracia abyście wiedzieć nie mieli o tych, którzy zasnęli, iżbyście się nie smucili iako y drudzy, którzy nadzieię nie maią. I. ad Thes. 4. w Wilnie w drukarni Józefa Karcana Roku pańskiego 1613. w 4ce, 2 arkusze.

Na odwr. str. tyt. herb (Habdank) Haraburdów (na blasze ryty); i pod nim 14 w. pol. na pochwałę tegoż. Naprzód w 4 trenach wierszem polskim, a w końcu łacińskim, opłakuje śmierć kasztelana. Tytuł w oblamkach drzeworytowych.

Warsz. Uniw.

— Łzy nagrobne pozostałego małżonka na żałosny dzień pogrzebu Jey Mości Paniey Helżbiety z Działynia Karnkowskiey Woiewodzianki Chełmskiey przez ..... uczyniona. Poznań, w drukarni Jana Rossowskiego R. 1620. w 4ce, 2 ark. (Wierszem).

Niesiec. II 118. (zwie go: Grazny). — Wiszn. H. lit. p. VII. 83. — Maciej. Piśm. III 591. — Bandt. H. dr. kr. p. II 309.

(Gray Joanna) (Grey) († 12 Lut. 1554). Historya o Joannie de Gray królowy angielskiéy z Francuzkiego na Polski ięzyk przełożona przez L. M. D. W Krakowie 1790. w drukarni Antoniego Grebla. w 8ce, str. 91.

Bentkow. I 465. Autor nie wiadomy. Angielską broszurę z owego czasu wydał Francis Charles Laird pod pseudon. Jerzego Howarda. Rzecz powieściowo ułożona.

Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

Grazilewicz Michael ob. Abrek Andrzej (Lyra 1640) — Applausus (1638).

GREBEL (Grebell, Gröbel) Antoni Ignacy. Annonce II de des livres françois nouvellement arrivée chez Antoine Ignace Gröbl Libraire a Cracovie 1799. (Bez osob. tyt.) w 8ce, k. 2.

Na końcu książki polskie. Jagiell.

— Catalogue des Livres francois qui se trouvent tantôt dans la Biblioteque (sic) d'Ignace Grebel, Marchand Libraire privilegio (sic) de Sa Majeste (sic) du Roi de Pologne, tantôt dans ces (sic) des Libraires etrangeres es (sic) etc. á Cracovie la Rue de Grod. N. 14. 1781. w 8ce.

Jocher 1102.

— Catalogue des livres francais qui se Trouvent chez Ignace Grebel typographe et libraire du Roi de Pologne au dernier prix. à Cracovie. 1785. w 8ce, str. 88. Jagiell.

— Toż:... chez Ignace Grebel imprimeur et libraire privilegié de S. M. le Roi de Pologne au plus bas prix. à Cracovie. 1788. w 8ce, str. 132. (Na końcu:) Katalog książek polskich kraiowych, które wyszły kosztem i drukiem Ignacego Grebla typogr. J. K. M. w Krakowie 1788. w 8ce, kart nlb. 5.

Jagiell.

— Catalogue de livres nouveaux qui se trouvent chez Ignace Grebel fils et Comp. à Cracovie 1791. (Bez osob. (tyt. w 4ce, str. 15. Jagiell.

— Catalogue de livres francois qui se trouvent chez .... à Cracovie. B. r. (około 1797). w 8ce, str. 174

— Catalogus der deutschen Büchern in allen Fächern der Gelehrsamkeit, sowohl in der Historie als auch in den schönen Wissenschaften, die um ein (sic) billigen Preis bey Ignatz Groebel Königl: privilegirten Typograph und Buchführer zu haben sind. in Cracau 1787. w 8ce, k. nlb. 37.

Na k. ostatniej:) Nowe Xiążki z drukarni Greblowskie. Jagiell.

— Catalogus novissimus librorum latinorum pui reperivntur in officina Ignatii Grebell bibliopolae S. R. Ma-

iestatis. Cracoviae. M.DCC.LXXIX. (1779). w 8ce, str. 61. Jagiell.

— Tenże tytuł. Cracoviae A. D. 1788. w 8ce, str. 96.

Od str. 92: Libri italici. Jagiell.

— Cathalogus (sic) novissimus librorum latinorum qui reperiuntur in officina Antonii Ignatii Gröbel. Cracoviae. A. D. 1795. w 8ce, str. 98. Jagiell.

— Doniesienie uczonemu publico. O nowych Xiążkach, które wyszły w Krakowie z drukarni Greblowskiey w roku zeszłym 1788, y które w ninieyszym roku poydą pod prassę znaczone tu gwiazdeczką. (Bez osob. tyt.). fol. k. 1. Jagiell.

— Drukarnia Krakowska Ignacego Grebla: to iest uwiadomienie o dziełach maiących wyjśdź z tej drukarni 1785 roku. w 8ce, kart 8.

Jocher 1103.

Ossol. — Uniw. lwow.

— Katalog Xiążek polskich znajduiących u kupca y bibliopoli krakowskiego przy Złotey głowie. Roku 1775. w 8ce, k. nlb. 21.

Zarazem donosi, iż sprzedaje tabakę Tunco, Maroko, Satomer, Hollenderkę w ołówku, Perfomy, likwory i inne towary francuskie i angielskie. Jagiell.

— Katalog niektórych łacińskich książek. Znaydujących się u Bibliopoli Jego Królewski Msci y akademii krakowskiey anno 1777. w Krakowie przy Złotey Głowie. (Bez osob. tytułu). w 8ce, k. nlb. 16. Jagiell.

— Toż samo, z osobnym tytułem.

— Katalog xiążek łacińskich y polskich, które się znayduią w officynie Ignacego Grebla Bibliopoli J. K. Mci w Krakowie roku 1778. (Na końcu:) w drukarni Seminar: Biskup: Akademickiey. w 8ce, kart 16 nlb. (Zarazem:) Katalog książek polskich znayduiących się w officynie Ignacego Grebla bibliopoli Jego Krolewskiej Mści y Akademii Krakowskiey, roku 1778. w Krakowie przy Złotey Głowie. w 8ce, k. 14 nlb.

Pierwszej części arkusze znaczone M. N. O. drugiej znaczone K. L. Jagiell.

— Katatog niektórych książek polskich kraiowych, których się dostatkiem znayduie z wyrażeniem ostatniey ceny u Ignacego Grebla bibliopoli J. K. Mci y Akademij Krakowskiey 1781 w Krakowie w Rynku w kamienicy Nr. 14. w 8ce, k. 1, str. 101.

Ułożone XXXI przedmiotami. Na str. 96 spis towarów: Ołówki, lak, zamki, strzelby, siodła, tace, stroje damskie, wstążki, kornety, rękawiczki, pończochy, trykoty, parapluje, porcellany, wina, ratafie, perfumy. To wszystko księgarnia sprzedawała, nawet essencyą hamburską dla ratowania zdrowia. Jagiell.

— Katalog książek polskich kraiowych znayduiących się w księgarni .... w Krakowie 1783. w 8ce, str. 104.

— Katalog książek, które wyszły z drukarni Ignacego Grebla typografa J. K. Mci. Bez w. r. (1784). w 8ce, kart 3.

Jocher 1104. Jagiell.

— Katalog książek, które wyszły z drukarni kosztem .... w Krakowie (1784). w 8ce, k. 2. Jagiell.

— Katalog książek polskich krajowych znayduiących się w księgarni Ignacego Grebla typografa i bibliopoli J. K. Mci z wyrażeniem ostatniey ceny. W Krakowie 1785. w 8ce, str. 104.

Na końcu spis magazynu różnych towarów w tym handlu, międsy innemi cały szereg perfum paryskich, mydła, pomady, proszki do zębów, róż do malowania twarzy w tabakierkach i porcelanowych puszkach, ocet czterozłodziejowy. Jagiell.

— Katalog książek, które wyszły z drukarni i kosztem .... typografa J. K. M. w Krakowie 1786. w 8ce, str. 8.

Donosi że wydał osobno katalogi polskie, francuskie, łacińskie i niemieckie, zaś Supplementa osobno co kwartał.

— Katalog książek polskich kraiowych, które wyszły z drukarni i kosztem Ignacego Grebla typografa i bibliopoli J. K. M. w Krakowie 1787. w 8ce, kart 8. Jagiell.

— Katalog książek polskich kraiowych, które wyszły z drukarni Greblowskiey w Krakowie 1788. w 8ce, k. 4 Jagiell.

— Tenże tytuł:... które wyszły kosztem i drukiem Ignacego Grebla typogr. J. K. M. w Krakowie 1788. (Bez osob. tyt.) w 8ce, kart 4. Jagiell.

— Katalog II nowych polskich książek znayduiących się w księgarni Greblowskiey na rok 1788. (Bez osob. tyt.) w 8ce, kart 8 nlb. Jagiell.

— Katalog nowych książek polskich znayduiących się w księgarni Greblowskiej w Krakowie 1790. (Bez osob. tyt.) w 8ce, k. 4. Jagiell.

— Katalog nowych ksiąg polskich znayduiących się w księgarni Greblowskiey w Krakowie 1792. w 8ce, k. 26 nlb.

(Na końcu:) Dzieła J. Pana W. I. Marewicza.

— Katalog książek polskich znaydujących się w księgarni Antoniego Ignacego Grebla w Krakowie 1793. w 8ce, str. 151. Jagiell.

— Katal. książek polskich znaduiących (tak) się w księgarni ... w Krakowie 1796. w 8ce, str. 139.

— Katalog książek duchownych znayduiących się w księgarni Ignacego Gröbla w Krakowie. Bez w. r. (1795?). w 8ce, str. 63. Jagiell.

— Notice des livres nouveaux nouvellement arrivés chez Antoine Ignace Gröbl libraire a Cracovie 1792. w 8ce, k. 8 nlb.

Ostatnia kartka: Suplement do katalogu Xiążek nowych polskich. Jagiell.

— Suplement I do katalogu książek polskich 1781 znayduiących się w księgarni Ignacego Grebla bibliopoli J. K. Mci. w Krakowie pod Nr. 14. (Bez osob. tyt.) w 8ce, kart 10.

Donosi tu całemu publicum iż otwiera Bibliotekę w Galicyi w Tarnowie, także rubrykaty polskie i książki na Podgórzu u JMci P. Grosmayera jego kommisanta znajdować się będą. Nadto zakłada w Krakowie w kamienicy na grodski ulicy N. 14. drukarnią. Jagiell.

— Supplement II 1783. kart 8.

— Suplement III do katalogu książek nowych polskich 1784 znayduiących się w księgarni ... w Krakowie. w 8ce, kart 8.

Tu donosi, że książki sprzedaje i w Tarnowie u kupca Barańskiego.

— Suplement IV 1785. Addytament niektórych książek polskich i francuzkich. w 8ce, k. 4 nlb.

— Suplement V do katalogu książek nowych polskich na r. 1785. znayduiących się w Krakowie w księgarni ... w 8ce, k. 2.

— Supplement I do katalogu książek polskich znajduiących się w księgarni .... 1787 w Krakowie. w 8ce, k. 4 nlb.

— Supplement III do katalogu książek polskich nowo wydanych w roku 1788. znayduiących się w księgarni Ignacego Grebla typografa i bibliopoli J. K. Mci. W Krakowie 1789. w 8ce, k. 4. Jagiell.

— Suplement ksiąg nowych polskich znayduiących się w księgarni Antoniego Gröbla roku 1793. (Bez osob. tyt.) w 8ce, k. 3 nlb. Jagiell.

— Tenże tytuł: w Krakowie 1795. (Bez osobn. tyt.) w 16ce, str. 8. Jagiell.

— Suplement I des livres nouveaux au Catalogue des livres françois qui se trouvent au juste prix chez Ignace Grebel libraire et typographe du Roi. a Cracovie 1787. w 8ce, k. 8.

Na końcu: Książki nowe polskie. Jagiell.

(Grebel Ignacy). Do Wielmożney Jmci Panny Karoliny Czermińskiej Starościanki Drohomyski odwiedzaiącey drukarnią. (Wiersz). B. w. m. dr. i r. w 4ce, k. 1.

Z wyrażenia: „Nim dzieło twoje ma prassa wygniecie“, widać, że drukowany wiersz około r. 1785.

Ta Czermińska wydała: Zabawki serc, i tłumaczyła z p. Genlis Adela i Teodor. — Wiersz ten jest od drukarni Grebla, ale nie jego pióra, być może iż Jacka Przybylskiego. Jagiell.

— ob. Brzostowski P. X. (1788) — Listy (1788).

Żebrawski Bibliografia.

Grebenitz Elias ob. Lutomirski Georgius (Sciagraphia).

Greber Jan Jakób ob. Graeber J. J.

GREBLINGER Georgius. Dankgedichte vor die grossen Gutthaten Gregorii Cammermann. Danzig 1645. fol.

— Gedichte zu hochz. Ehren dem Joachim Hollwell mit Constantia Friederichsen. Danzig 1642. w 4ce.

— Dem Johann von der Linde und Barbara Sandtern. Danzig 1653. w 4ce.

— Auf das Ehrenfest' des Daniel Olhoffen und Concordia Conrads. Danzig 1653. w 4ce.

— Zu Ehren dem Berndt Müller und Lucretia Krumbhusin. Danzig. (B. w. r.). w 4ce.

— Dem Johann Pleitner und der Eva von Baucken. Danzig. Bez w. r. w 4ce.

— Auff Jacob Nory mit Catharina Andreas Theenen Tochter.... Danzig. B. w. r. folio.

— Zu hochzeitlichen Ehren Johann Borckmann und Euphrosynae Preussin. Danzig 1643. w 4ce.

— Zu Ehren Nicolaus Combier und Anna Rüdigerinn. Danzig 1644. w 4ce.

— Dem Hans von der Hagen mit Anna Statius. Danzig 1644. w 4ce.

— Dem Daniel Lebeschken mit Gertrud von Genten. Danzig 1644. w 4ce.

— Dem Daniel Scheveken und der Jungfrau Annae Rosenbergerin. Danzig 1644. w 4ce.

— Zur hochzeitlichen Freude Johann Rebeschken und Catharina Braugers. Danzig 1645. w 4ce.

— Auff das Freudenfest Heinrich Schraders und der Jungfrau Elisabeth Niclas. Danzig 1645. w 4ce.

— Dem Bernhard von Amster und Eufrosina Ulerichsin. Danzig 1646. w 4ce.

— Auf des Heinrich Bermans hochzeitlichen Ehrentag mit der Jungfrau Catharina Wygand. Danzig 1646. w 4ce.

— Zu Ehren dem Daniel Ölhafen und Florentina Krumhusin. Danzig 1646. w 4ce.

— Auff des Georg Wolweram mit Adelgunda von d. Beck Ehrentag. Danzig 1646. w 4ce.

— Zu Ehren des Reinhold von Amstern und Dorothea geb. Radlawins. Gedani 1651. w 4ce.

— Zu Ehren Nathanael Seelstrey und Euphrosina Rhoden. Danzig 1652. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Michael Wieder. Danzig 1635. fol.

— Trauer-Gedicht auf Tidemann Giesen. Danzig 1640. fol.

— Trauer-Gedicht auf Niclas Fincken. Danzig 1642. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Cordula geb. Bodekin des Rhaban Giesen Hausfrau. Danzig 1643. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Zwey Söhnlein des Benjamin Engelken. Danzig 1643. w 4ce.

— Letztes Wort der Elisabeth geb. Preutin, Georg Mehlmanns Frau Wittib. Danzig. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Johann Borckmann. Danzig 1644. folio.

— Auf das Absterben Joachim Hakens. Danzig 1644. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Sara Junckers Johann Kestners Hausfrau. Danzig 1644. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Jungfrau Anna Kerssenstein. Danzig 1644. w 4ce.

— Auf das Absterben Johann Roggen. Danzig 1644. w 4ce.

— Letzte Worte der Anna Schultzin, dess Martin Schroeders Hausfrauen. Danzig 1644. w 4ce.

— Der christliche Abschied der Welt Frauen Barbara Schumacher aufgesetzet. Danzig 1644. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Paul Truncken. Danzig 1644. fol.

— Trauer-Gedicht auf Julius Wigandus. Danzig 1644. w 4ce.

— Toż:... Danzig 1646. w 4ce.

— Toż:... Danzig. B. w. r. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Sara Kringel, Georg Brömmers Wittfrau. Danzig 1645. w 4ce.

— Grabschrift auf Elisabeth Mül-

lerin, des George Günters Wittib. Danzig 1645. folio.

— Trauer-Gedicht: Johann Rebeske, der jüngere. O... 1646. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Georg Schrader. Danzig 1646. w 4ce.

— Christlicher Abscheid der Frau Catharina Sivert, Johannis Georgii Schwabens Hausfrauen. Danzig 1646. w 4ce.

— Letztes Ehrengedicht der Anna Thalin, des Caspar Bausewang Hausfrauen. Danzig 1646. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Elisabeth Blaudiss, des Johann Grunwaldts Wittib. Danzig. B. w. r. folio.

— Trauer-Gedicht auf Clara Bartsch, des Georgii Nicolai Wittib. Danzig. B. w. r. folio.

— Die letzte Rede des Arnolds von Bobart. Danzig. Bez w. r. folio.

— Trauer-Gedicht auf Johann Borbeck. Danzig. Bez w. r. folio.

— Trauer-Gedicht auf Anna Brauschweig. Danzig. B. w. r. folio.

— Trauer-Gedicht auf Simon Essken. Danzig. Bez w. r. folio.

— Trauer Gedicht auf Valentinum Fabricium. Danzig. Bez w. r. folio.

— Trauer-Gedicht auf Peter Jantzen. Danzig. Bez w. r. folio.

— Trauer-Gedicht auf Georg Rocken. Danzig. Bez w. r. folio.

— Letzte Worte der Anna Schultzin, des Martin Schroeders Hausfrau. Bez w. m. i r. w 4ce.

— Trauer-Gedicht auf Carl Schwartzwald. Danzig. B. w. r. folio.

Gręboszowska Agnieszka ob. Miczyński S. (Krakowskie 1637).

Gręboszowska Helżbieta ob. Proczyński Kazimierz (1633).

Gręboszowski Teodor ob. Miczyński Seb. X. (Krakowskie rymy 1627).

Grecs Non-Unis ob. Acte séparé (1768).

Grecki (Grecy) ob. Błagalnia (Unici 1790) — Bulle, brevia y listy (1799) — Dzieło (1791) — Herbest Bened. (1728) — Mably (Uwagi 1771) — Przedłożenie (nie unici 1773) — Przybylski Jacek (1789) — Rollin (1743) — Szapiell J. (Pytania 1715) — Valery M. (O dziejach 1609) — Wiadomość o kongregacyi (nie unici 1791) — Zdanie (nie unici 1789).

Grecko ruskie wyznanie. ob. Antigrafe na skrypta (1608) — Artykuły w których się zgadzają ewangelicy — Bembus M. (Wzywanie do jedności 1630) — Birkowski F. (Exorbitancye ruskie 1633) — Boym Ben. (Stara wiara 1648) — Burdillon Jos. (Essai sur les dissentions 1767—8) — Chodykiewicz Klem. (Dissertationes de archiep. Kijow. 1770) — Chybiński L. (epitome caeremoniarum 1741) — Demonstration des droits (1774) — Dubowicz J. (Kalendarz prawdziwy 1644) — Dzieło kongreg. generalnej (1791) — Elenchus pism uszczypliwych (1622) — Fundamenta na których łacinnicy (1683) — Fundamenta liberae relig. (1764) — Galatowski (Na stary kościół 1682) — Herbest Ben. (Wiary kościoła 1586) — Konfederacya rycerstwa (1767) — Kreczmer J. (Consideracie disunitom 1648) — Kreusa L. (Obrona jedności 1617) — Kulczyński Ign. (Specimen ecclesiae 1734) — Kulesza J. Al. (Wiara prawosławna 1704. 1747) — Kurzeniecki Marc. (Nauki kość. Greck. 1752) — Morochowski El. Paregoria 1612) — Ohilewicz Pach. (Ecphonemata liturgij 1671) — Ortholog T. (Trinos). — Orzechowski St. (Baptismus 1544) — Petrus I Imp. (Literae 1722) — Pociej Hip. (O przywilejach nadanych) — Possevinus Ant. (Capita quibus 1585) — Quaestiunculae controversae (1681) — Quaestiunculae supra dialogum (1682) — Rutka Teof. (Defensio eccles. orient. 1678. Goliat porażony 1689) — Sakowicz Kas. (Sobór kijowski 1641—2) — Sacranus J. (Elucidarius 1584) — Sielawa (Antelenchus 1622) — Skarga P. (na treny Ortologa 1610. O rządzie. O jedności 1577) — Skuminowicz T. (Przyczyny porzucenia 1643. Paschalis epist. 1659) — Skupieński Kas. (Rusin albo relacya 1634) — Smotrzycki M. (Exethesis 1629. Protestacya 1628) — Soko-

łowski St. (censura orient. 1582) — Synodus Ruthenorum (1720) — Unia od OO. SS. Greckich (1770) — Zgoda cerkwie wschodniej (1678) — Ziałowski Eust. (Delineatio eccles. 1681).

Grecourt ob. Gresset.

Grecya ob. Gwagnin A. (Kronika 1611) — Jakubowski Józef (1775) — Tychogenes (Podróż fortuny do Grecyi) — Zbiór historyi (1775).

Greczyn Gabryasz ob. Feder August (1777).

GREEF Walenty (Bekwark) (Bakfark) Valentini Greefi Bakfarci Pannonii Harmoniarvm Mvsicarum In Vsvm Testvdinis Factarvm Tomvs Primvs. Antverpiae Apud Antonium Tylenium Brechtanum, sub Strutione. 1569. (Na końcu:) Finis Harmoniarvm Mvsicarvm Primi Tomi. Typis Viduae Latij. w 4ce, ark. A—N_3 (kart 94).

Dedykacya: dat. Sigismundo Augusto, Cracoviae die XV. Octobris, 1565, a podpis.: Perpetuus et fidelis cliens et subditus Valentinus Bakfark Pannonius.

Tröster Alt und Neu Dacia. Nürnberg, 1666. str. 192 pisze: Valentinus Graevius alias Bacfort e Transylvania Saxorum Germaniae coloniae oriundus ..... Obiit Anno M.D.LXXVII". Idibus Aug. Vixit Annos LXIX). — Fraknói, M Könyvszemle, 1876. 293 str. — Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 582.

Dzieło to jest w bibliotece hr. S. Apponyiego.

— Thesaurus musicus continens Selectissima Alberti Ripae Valentini Bacforii et aliorum praestantissimorum carmina ad usum Chelys vel Testudinis accommodata. Quibus adjectae sunt ingeniosae quaedam fantasiae, passomezi, Alemandes, Galliardae, Bransles, atq. id genus caetera in lucem edita. Lovanii, Excudebat Petrus Phalesius. Sibi et Joanni Bellero, Bibliopolae Antverpiensi. MDLXXIII. (1573). w 4ce.

Goovaerts Alph. Histoire de la typogr. musicale (Mémoires cour. de l'acad. de Belgique tom XXIX. str. 246. Szabó 1896. N. 682.

— Toż:... ad usum Chelys vel Testudinis, accommodata. Lovanii, Excudebat Petrus Phalesius, sibi et Joanni Bellero Bibliopolae Antverpiensi. MDLXXIIII. (1574). w 4ce.

Goovaerts, jak wyżej, 247. str. — Szabó 1896 N. 640.

Por.: Bibliografia T. 12. str. 323.

GREFFEN Christophorus. Trauer-Gedicht auf Barbara Tambsky, Johann Schumachers Hausehre. Danzig 1645. w 4ce.

GREFFLINGER (Greflinger) Johann Georg (ur. około 1600 † około 1677). Kurtze Anzeigungen der Kriegs-Händel von 1655. biss 1658. zwischen den Schweden, Pohlen, Mosscowittern und deren allijrten. Auffgesetzt von G. G. Bez wyr. m. 1657. (sic). w 8ce.

Petersb. publ.

— Unparteyischer Anweiser, was vor denckwürdigste Sachen von a. 1655. biss 1659. vorgefallen seyn. B. w. m. 1659. w 8ce. Petersb. publ.

— Fünff Jährige Krieges-Händel in Liefland, Pohlen und Curlandt etc. vorgangen, zwischen der Krohn Schweden, Pohlen, dem Mosskowiter, und deren Allijrten, beschrieben biss auff 1660. Jahr. Neu gedruckt. B. w. m. 1666. w 8ce.

Recke und Napiers. II 100 — Jördens Lexic. T. 6. s. 247. Petersb. publ.

— Der beständige Liebhaber Reinhold von Amstern übersandt. Bez wyr. m. i r. (Danzig). w 4ce.

GREGANDER. Leben und Thaten des Königl. Poln. und Churf. Sächs. General-Lieutenant, Freiherrn von Kvau. 4 Thle. Cöln 1751—67.

GREGEROWIC Zygmunt. Ad laudem et Gloriam D. O. M. Quaestio theologica, de charitate virtutū omnium excellentissima, in alma Acad. Crac. Regni Poloniae gymnasio generali, a M. Sigismundo Gregerowic S. Th. doctore et professore, protonotario Apostolico, ecclesiae S Nicolai praeposito, Scholastico Moscorouien: paroch: paiecinen: ad disputandum pro loco inter S. theologicae facultatis doctores, eiusdemque Alm: acad: Crac: professores obtinendo proposita. Anno Domini 1648, mense Martio die (16) hora (4) in Collegio Majori, lect: DD. Theolog. Cracoviae in

officina Christophori Schedelij S. R. M. typog. w 4ce. k. 7 nlb.

Na odwr. stronie herb Pomian, pod nim 6 wier. łac. Przypisał prozą Maciejowi Łubieńskiemu Arcybiskupowi Gnieźnieńs. — Poczem konkluzye teologiczne; na końcu: berła Akad. i pozwolenie rektora Jakuba Witelliussa. — Oprócz tego i Andrzej Korzeniowski z tej okoliczności napisał panegiryk p. t.: Adorea immortalis gloriae. 1648. Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— Quaestio de natvra coeli. In Alma Academia Crac. disputationi publice proposita, anno Domini 1621, ad diem Martii 19, horam 14. Respondente M. Sigismvndo Gregerovic, Radomsc. professore Nouodworsciano, et contubernij Philosophorum Seniore. Permissu M. D. Rectoris. Cracoviae. In officina typographica Francisci Cezarij. (1621). w 4ce, k. nlb. 6.

Na odwrocie karty tyt. herb Andrzeja Lipskiego i wiersz Adama Skrzydłowskiego, Eloq. Stud. Na karcie następnej dedykacya Andrzejowi Lipskiemu, bisk. lwowskiemu etc. Jagiell.

— Questio de scientia natvrali peripatetica in Communi. Octo Libris Physicis ab Aristotele comprehensa. A M. Sigismundo Gregerowic Collega Minore, Ad Dispvtandvm proposita Anno D. M.DC.XXVI. (1626). Die 10 (popr. na 17) Aprilis (popr. na Augusti) Hora 10. Cracouiae in officina Typographica Francisci Caesarij Anno Domini 1626. w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrocie tyt. berła akademickie. Dedykacya: Viris in Acad. Cracovien. doctoribus. Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Quaestio theologica de Sacramentis in communi ex Tertia parte Summae Diui Thomae Aquinatis desumpta. Quam. Praesidente admodum Reuerendo Dno M. Matthia Blosio S. Th. Doctore & Professore, eiusdem Sacrae Facultatis, ac ecclesiae S. Floriani Decano obseruandissimo praeceptore. M. Sigismundvs Gregerowic S. Theol. Baccalaureus, & professor, ad S. Florianum canonicus publice ad disputandum in Alma Academia Crac. Regni Pol. Schola Generali. Permissu Sacrae & Augustae Facult. Theol. propt. lectorio DD. Theol. Mense Februario. Die (20) hora (14). Cracoviae ex officina Christophori Schedelii 1642. w 4ce, kart nlb. 6.

Dedyk.: Jacobo Zadzik Episcopo Crac. Na odwrocie tytułu herb Zadzika. Jagiell.

— ob. Bichio Coelius (1651) — Brudziński (1642) — Canevesi Tom. (Gratulatio) — Korzeniowski And. (Adorea gloriae 1648) — Ossędowski Stan. (Felix Omen 1640) — Papużyński Jan Kazimierz (1643) — Sulikowski Nicolaus (Cherubin armatus 1642) — Verospio (Decisio 1651).

Greglicius Adalbert ob. Rudomicz Baz. (Nuntius) — Vitellius Jak. (Chorus apoll.).

Greglicius Jacobus ob. Rudomicz Basilius (Nuntius 1649) — Żeleński Łukasz Wojc. (Floridus 1675).

Greglicius Ignatius († 11 Września 1705) ob. Abrek Andr. (1666) — Budziński Joannes (1666) — Flores — Podgórski (Leo liliatus 1687).

Gregoryanki. Roku 1600. w 4ce, ark. 4.

Ciekawe dziełko dla piszących o zwyczajach, obyczajach, gusłach i zabawach w Polsce.

Juszyński Dyk. poet. pol. T. 2, str. 419. — Tygod. petersb. 1838. s. 117.

Gregorianum kalendarium ob. Kalendarium (1583).

Gregoriewski Vladislaus ob. Sienkiewicz Bernard X. (Oratio 1716).

GREGORIUS. Poetisches Spiel, wegen der itzigen pohlnischen Conjuncturen. Bez w. m. i r. w 4ce.

Gregorius ob. Potkanie (1629).

GREGORIUS M. V. Historische Nachricht von einem gelehrten Oberlausitzer des sechzehnden Jahrhundertes M. Caspar Janitio. Vorgelesen den 4-ten des Weinmonats 1752. [Na końcu podpisano współczesnem pismem M. Gregorius]. w 8ce, str. od 325—336.

Jestto wycinek z Oberlausitzische histor. Merkwürdigkeiten. Jagiell.

Gregorius Nanzianzenus ob. Nanzianzenus Gr. (Duo poemata 1565, Sententiae 1578).

Gregorius de Schamotuli ob. Szamotulski Grz. (1529).

Gregorius de Valentia ob. Valentia Grz. (1582).

Gregorius a S. Vincentio ob. Grzegorz — Sylvius Alexius (Lunae circulares 1651).

GREGOROVIUS J. R. Gedicht, als Carl Groddeck zum Bürgermeister erwählet wurde. Danzig 1758. fol.

GREGOROVIUS Joannes Adam, Phil. et J. U. Dr. et P. P. juris naturae et gentium. Habitus juris naturae et gentium ad Rempubl. septem disputationibus publicis ostensis nunc in gratiam cupidae juris naturae et gentium juventutis junctim estus (?). Anno 1723. Regiomonti litteris Reusnerianis. w 4ce, k. 2, str. 162. Ossol.

GREGOROVIUS J. B. Auf die Bröcking und Gehrtische Eheverbindung. Danzig 1757. folio.

GREGOROVIUS Joh. Samuel (urodz. 1717 w Dzwierzutach † 1778). Postyla Polska w sobie 67 kazań zawieraiąca, które niegdyś w kościele Gdanskim Polskim u Ducha S. nazwanym byli odprawione, teraz ale do druku podane od tegoż auctora Jana Samuela Gregorowiusza Księdza teraz Dzwierzuckiego [Mensguth]. w Gdansku w Drukarni Jana Fryd. Bartelsa. Roku 1763. w 4ce, str. 468.

Thorn. Nachr. 1763. s. 189—90 (cena w prenumeracie 5 złot. pols.). Jocher 5212.

GREGOROVIUS Tymoteusz Gotlieb († w Królewcu 1759). Probe eines Entwurfs von der Staatsverfassung Livlands nach achenwallischer Ordnung. Danzig 1755. w 8ce, str. 56

Recke u. Napiersky II. str. 101. — Caspari K. J. Preussen, Polen, Cur und Liefland 1756. (od str. 319—366) — Bentk. H. lit. II 230.

Greiffenstern Georg ob. Cunrad Casp. Fryd. (Papiernes 1673).

Greiffenternin Blandina Sophia ob. Bojanowski Ad. (Schuldige 1673).

GREJSTER Sebastyan Kazimierz X. Nagrobek od nieumieraiącey cnoty Wielmożney JMć Pani Marianny z Dębianki Stanickiey podczaszyny Krakowskiey na wieczną pamięć przy początku aktu funebralnego w Zamku Leskim wystawiony przez X. Sebastiana Kazimierza Greystera kaznodzieię Leskiego kazaniem pogrzebowym pokazany Roku P. 1672 dnia 15 lutego. Permissu Illustrissimi ac Rndmi D. Archiepiscopi Leopoliensis. Leopoli typis M. Jacobi Mościcki Ph. D. Anno D. 1672. w 4ce, 3 arkusze.

Na odwrocie str. tyt. herb Szreniawa; pod nim 6 w. pols. na pochwałę. Autor przypisał prozą Jędrzejowi Samuelowi ze Żmigroda Stadnickiemu Kasztelanowi Lubaczowskiemu synowi zmarłej. Jest tu parę szczegółów do rodziny Dębińskich. Czartor.

Grek ob. Nau Mich. (1697).

GREK Maksym. Inoka Sw. gori utonskia, słowo na latinow i o swiatom duchie. 1618. w 4ce.

Że to nie druk w Poczajowie, jak twierdzono dotąd, udowadnia Tichowski w rozprawie o mniemanej drukarni w Poczajowie (Ruska Starina 1895 T. I s. 250 i nast. — Jocher 2945. — Sopikow I 139.

Grek Gabryel ob. Ezop (1740).

Greko-Unici ob. Grecko-unickie wyznanie.

Greko-nieunici i dyssydenci ob. Ordynacya (1776).

GREKOWICZ Cyryl Ks. Kazanie Na Uroczystość Swiętego Augustyna Wielkiego Doktora Kościoła Bożego, w kościele JJ. XX. Augustyanow na Sawicz Ulicy w Wilnie rezyduiących Miane A W Bogu Nayprzewielebnieyszemu JX. Tomaszowi Kobylanskiemu tegoż Zakonu Ex-Prowincyałowi, Przeorowi Konwentu Wileń: y całemu Jego Prześwietnemu Zakonowi Od X. Cyrylla Grekowicza Zakonu S. Bazylego W. Kaznod: Ordyn: Przypisane. [Winieta]. w Wilnie [linia ozdobna]. W Drukarni J. K. M. y Rzeczy-pospolitey u XX. Schol. Piar. R 1782. d. 18. 7bra. 1782. w 8ce, str. nlb. 36. A. Wolański.

Grel M. Księgarz ob. Gröll M.

Grelecki Stanisław ob. Piskorski Seb. (Sacratissima 1735) — Radłowski Jos. Mich. (Pegasus 1695).

GRELL (de) Henryk Laurentius. Trium antiquissimorum Poloniae Ducum Lechi II. Lesci II et Popieli II fata finalia partim historicis, partim moralibus discursibus interpolata; Praeside M. Georgio Wendio Gymnasii Thorun. Rectore et Prof: Publ: ad conferendum proposita ab Henrico Laurentio de Grell, Nob. Pomerano, Symbolam suam conferentibus Sigismundo, Bersewizi Nobili Hungaro, Levino Friderico de Hahn Nobili Curlando, Paulo Ottlich de Ozor Nobili Hung. H. L. Q. S. a. d. 2 Decembr. A. O. R. M.DC.IC (1699). Thorunii Impress. in Nobiliss. Senatus Chalcographeo. w 4ce, k. 4.

Fata finalia są wzięte z Zawadzkiego: Cathalogus ducum. — Kończy się zaleceniem przez M. G. Wendiusa Rektora.
Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

(Gremberg Hyacynt). Gemmae theologicae unionis hypostaticae ex Mari Aquinatico collectae Almae Coronae Capitulo Lublinensi Ordinis Praedicatorum Congregationis S. Ludovici Bertrandi et praecipue ejus primo Capiti Admodum Rndo ac Eximio patri Sacrae Theologiae Lectori P. Hyacintho Gremberg Vicario Generali dedicatae. Varsaviae ex Typographia S. R. M. Collegii Scholarum Piarum. (Na końcu:) Anno unione hypostatica Coronati Hominis Die 16 Mensis Septembris 1732. fol. str. 14. Ossol.

Grembocin ob. W sprawie miasta Torunia (1742).

GREMBOSZEWSKI Marcin. Ode na zacne gody Ichmościów, Jegomości Pana Jana Ernesta Schmieden, tudziesz Jeimości Panny Adelgundy Hofmannówney Oblubieniców, Przypisane i Dedicowane przez Marcina Gremboszewskiego, Musica Ichmościów radnych. (Gdańsk 1655). fol. k. 1. Jagiell.

— ob. Schmieden J. Ern. (Hymenaeus 1655).

Grembosoviensis parochus ob. Cynerski Joan. (1639).

Gremza Dawid ob. Grimza D.

GRENTZ Ad. Drey Worte in der Noth von ..... Dresden und Warschau bey Mich. Gröll 1760. w 4ce, G. Czartor.

Grepsius (Grzepski) Stanislaus ob. Naziazenus Gregorius (1565).

GRESER (Graeser, Greiser) Daniel (1504 † 29 Września 1591). Historia und Beschreibung des gantzen Lauffs und Lebens, Herr Daniel Greser, Pfarrer und Superintendens in Dressden, Von ihm selbst schlecht und einfeltig zusammen bracht. [Tytuł z winietą i drzeworytem przedstawiającym Autora z podpisem: Daniel Greser 1587]. B. w. m. w 4ce, ark. Z. [Poczem zaczyna się:] Predigt vom heiligen Sacrament, auff Churfürstlichen Befehlich, am Palmtage des Jahrs 1574 zu Dressden im Schloss gethan, durch Daniel Greisern Pharherrn und Superintendenten daselbst. Bez w. m. i r. [Wreszcie od Arkusza c (małe) zaczyna się:] Eine Leichtpredigt zum Begrebniss des Durchlauchtigsten Hochgebornen Fürsten und Herrn Herrn Moritzen, Hertzogen zu Sachsen, des H. Röm. Reichs Ertzmarschal und Churfürsten etc. Den 8. Sontag nach Trinitatis, welcher der 23 Julij war, Anno 1553 zu Freibergk geschehn, ober den Text Apocalipsis 14. Ich hörte eine Stimme vom Himmel zu mir sagen, Schreibe: Selig sind die Toden, die im Herren sterben. etc. Durch Daniel Greisern, Superintendenten und Pfarherrn zu Dressden. [Kazanie to ciągnie się aż do arkusza eiij; brak końca]. w 4ce.

Liczne drzeworyty w tekscie, między którymi będący na stronicy karta przed ark. L. wyobraża Abrahama Strażę, o którym autor w swojej autobiografii mówi, że był w Frankfurcie, że miał być Polakiem, następnie został renegatem w Turcyi i należał do legacyi tureckiej do cesarza niemieckiego. Warsz. Uniw.

GRESSET Jan Chrzciciel Ludwik (ur. 29 sierpnia r. 1709 w Amiens, umarł tamże 16 czerwca 1777 r.). Ode sur la canonisation des Saint Stanislas Kostka et Louis de Gonzague. w 4ce, str. 7.

— Pulpit żyjący poemma polskie, na model Gresseta pierwszego materyi

w języku francuskim autora. w Gdańsku 1781. w 8ce, str. 15.

. Tłum. Tad Morski. Późniejszą edycyą 1817 r. tłum. Chotomski Fryderyk. — Właściwie jest to edycya: Warszawa, Gröl 1781.
Czartor. — Jagiell. — Ossól. — Zieliński.

— Tragedya Edwarda III. częścią z francuskiego częścią z angielskiego, po polsku.

W Załuskiego Zbiorze.

— Ver-Vert czyli Szpak klasztornego chowania, poema, z francuskiego na polski język przetłumaczone. Phoebe fave! novus ingreditur tua templa Sacerdos. 1779 r. w 8ce, str. 60.

Tłumacz. Morski Tadeusz.
Czartor. — Kijows. — Uniw. lwows. — Zieliński.

— Tenże tytuł:... 1781. w 8ce, str. 48.

Od str. 35—47 dodany: Manifest szpaka przeciw dudkowi (wierszem).
Bentkows. I 490. — Sommervogel III 1740. Jagiell. — Kijows.

Gretecki Stanisław ob. Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698).

Gretry Ant. Andrzej Medest Kompozytor (1741 † 1813) ob. Baudouin (Skąpcy 1782) — Kochanek (1787).

Gretschia Anna ob. Siefert Georg (Carmina 1589).

(Gretsius Andreas). Carmina in honorem A. Gretschii et Barbarae Seydeliae, Thorunii, Andr. Cotenius 1588. w 4ce. Czartor.

Gretschius Christian ob. Styczeński Mathias (Vota 1641).

Gretschius Jan ob. Praetorius G. (Carmen 1596).

GRETSER (Gretscher) Jakub (1562 † 28 Stycz. 1625). Societatis Jesv Theologi Contra famosvm libellvm, cvivs inscriptio est: Monita privata Societatis Jesv etc. libri tres apologetici. Primus, ipsa Monita examinat. Secundus testimonia illustrium virorum contra Societatem discutit. Tertius docet, quid Illustrissimi Praesules et Proceres de Monitis eorumque Auctore sentiant. Ad Reverendissimvm et Illvstrissimvm DN. Martinvm Syskowski Episcopvm Cracoviensem etc. Cum Gratia et Priuilegio Cesareae Maiestatis. Ingolstadii apud Elisabetham Angermariam Anno M.DC.XVIII. (1618). Sumptibus Joannis Hertfroi Bibliopolae Monacensis. w 4ce, k. 1, str. 236 i Errata str. 1.

Autor przez wdzięczność, iż Szyszkowski w r. 1590 wydał pismo za Jezuitami, jemu też obronę niniejszą swego Zakonu przypisał. Jezuici prowincyi Polskiej byli mu wdzięczni za tę obronę. Sami bowiem nie śmieli wystąpić, niechcąc siebie narażać na gniew Xcia Jerzego Zbaraskiego, który uchodził za współpracownika Monitów i za nakładcę druku. — Po dedykacyi idzie wierszem od str. 12—18: Dexter et sinister virtutis oculus sive M. Syskowski Pietas. Od str. 19—31: Praefatio ad lectorem. Pocsem approbata w Ingolstadzie 1617 r. Powołuje się autor na świadectwa Bern. Maciejowskiego (str. 183—189), Jerzego Radziwiłła (s. 190 - 193), Piotra Myszkowskiego (s. 193—200), Jana Ostroroga (s. 201), J. D. Solikowskiego (s. 202—207), Piotra Tylickiego (s. 215). Na str. 217 dochodzi autora Monitów. Tu wspomina Hier. Zahorowskiego (approbantem talem libellum famosum et asserentem, contenta in eo vera esse. —Ex quo illum esse Avthorem vel saltem complicem — colligi possit). Dalej oświadczenia co do Monita są: Marc. Szyszkowskiego, Jana Ostroroga, Xdza Leszczyńskiego (Leskinski). Wspomniane dalej są: Monita Salutaria data anonymo auctori scripti nuper editi, Monita privata et publica, generalia et specialia edita Hagiopoli (Torunium aut Gedanum substituas), Speculum confessionum, germanice Olomucii publicatum. Na str. 233: Conclusio ad Patres una cum Diplomate Sigismundi II.
Jocher 9311.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Uniw. lwows.

— Toż w Gretseri. Opera T. XI str. 938—1019.

— Gretserus reviviscens contra aurea monita Religiosissimae Societatis Jesu. In gratiam politicorum et religiosorum per R. P. Jacobum Masenium luci restitutus pristinae. Cum brevi Monitorum excussione et censura, ac testium confictorum subordinatorumque examine, perque veros testes, et judicia convictione. Coloniae Agrippinatum, apud Wilhelmum Friessem. Anno 1661. w 4ce, str. 64.

Jestto edycya powiększona lecz też częścią i skrócona i zmodyfikowana.
Sommervogel III 1799. V 692.

— Censura libelli famosi cuius titulus: Monita privata Societatis Jesu; desumptae ex Apologia R. P. Jacobi Gretseri, Societatis Jesu, edita Ingolstadii anno 1618. Item quaedam alia contra istiusmodi libellos famosos et calumnias ex eadem Apologia, adiectis Theologorum de eodem argumento sententijs. Montibus Hannoniae, ex officina Joannis Havart M.DC.XXIX (1629). w 8ce, str. 48.

— Inavgvratio Doctoralis Reverendi et Clarissimi Domini Martini Morescii Poloni. In qua potissimum de Lutheri Doctoratu, et Lutheranis Doctoribus disseritur. Celebrata in Celeberrima Ingolstadiensi Academia Anno Redemptoris M.DC.IX. Kalendis Septembr. et IV. Nonas eiusdem mensis Promotore R. P. Jacobo Gretsero Societatis Jesv, SS. Theologiae Doctore Professore et pro tempore Collegii theologici decano. Cracoviae in Officina Nicolai Lobii Anno Domini M.DC.X. (1610). w 4ce, k. 2, str. 36.

Dedykacya: Andrzej. z Bnina Opalińskiemu Biskup. Poznan. Dowodzi autor, że Luter nie był Doktorem, i że Doktorat Teologii u Lutrów jest nieważny. Rozprawa idzie do str. 8; poczem Theses, a od str. 17: Oratio Promotoris, do str. 29.
Jocher 2210. Jagiell.

— Toż w Opera Tom XII. Pars Prior, str. 57—74.

— Institvtionvm linguae grecae Liber primus. De Octo partibus Orationis pro Schola Syntaxeos Editio Sexta Cum Indice Graecolatino. Vilnae. Ex typographia Joannis Karcani. Anno Domini M.DC.IV (1604).

Liber I w 8ce, kart 8 nlb., str. 348 i Index vocabulorum libri primi, kart 18 nlb.

Liber Secundus de recta partivm orationis constrvctione. Pro Schola hvmanitatis Editio Sexta M.DC.IV. w 8ce, k. 1, str. 300.

Liber tertius. De Syllabarvm dimensione. Pro Schola Rhetorices. Editio sexta. Accessit dissertatio, de pronunciatione linguae graecae. M.DC.IV (1604). w 8ce, k. 1, str. 252.

Liber I dedykowany Joanni Georgio Hervvardo ab Honebvrg J. U. Dr. Bavariae Ducis Gvilhelmi Consiliario. Datowane Ingolstadii 1593. W przemowie ad lectorem powiada skąd czerpał, mianowicie: a Clenardo et Antesiquano octo partes orationis, a Varennio Syntaxim et a Vergara prosodiam. W liber III: De pronuntiatione linguae graecae, idzie od str. 194.
Jocher 627. Jagiell, — Ossol.

— Toż: Liber primus. Coloniae sumptibus Antonii Hierati Anno M.DC.XV. w 8ce, str. 266 i Index k. 10.

Na czele są herby Polski, Litewski i Szwedzki domu Wazów.

Liber II. Anno M.DC.XV. w 8ce, str. 207.

Liber III. A. M.DXIV. w 8ce, str. 190.

Nie były to wydania osobne, lecz tylko karty tytułowe osobno drukowano na egzemplarzach dla Polski przeznaczonych.
Bandt. H. druk. Jagiell.

— Rudimenta linguae graecae ex primo libro institutionum Jacobi Gretseri Societatis Jesv. Editio postrema. [Tu drzeworyt: orły dwa, dwie pogonie i herb Wazów]. Coloniae Agripinae Sumptibus Antonii Hierati M.DC.XV. (1615). w 8ce, str. 128. Jagiell.

— Toż:... Dantisci. 1646. w 8ce.
Jocher 628 *a*.

— Toż:... Cracoviae in Officina Schedeliana, sumptibus G. Schedel. 1671. w 8ce.
Jocher 628 *b*. Uniw. lwows.

— Toż:... editio postrema. Cracoviae in officina Schedeliana, S. R. M. typ. Sumptibus Georgii Schedel. Anno Domini 1675. w 8ce, str. 128.

Jocher 628 *c*. — Bandt. H. dr. krak. 478. Dzikow. — Jagiell. — Krasiń. — Łopac. w Kraśniku.

— Toż:... Editio postrema. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. Cracoviae in officina Christophori Schedelij S. R. M. Typogr. (Bez wyr. r.). w 8ce, str. 128.

Pozornie wygląda jak edycya z r. 1675, lecz jest wcześniejsza. Tu kustosze przypadają: A_4 pod *mus* (w edyc. poprzed. pod *s*). B_4 pod *titi* (w ed. poprzed. pod *ia*). G pod *C*

(w poprzedniej pod um). Te różnice ułatwiają rozróżnienie wydań.
Jocher 628 d. — Sommervogel III 1747. (z liczbą stron 198).
Wiszn. H. lit. VI. 216. — Łukaszew. Hist. szkół 1. 230. — Brown Bibl. pis. 484.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

GRETZ Gruell Teodor Franciszek. Mowa na powitanie Sądu appelatoryinego wydziału lubelskiego przez... Konsyliarza J. K. Mci y Wizytatora aptek woiewodztwa obywatela miasta Lublina dnia 15 miesiąca Sierpnia roku 1791 miana. fol. k. 2 nlb.

Są tu wymienieni sędziowie apellacyjni. Prezesem był Piotr Czerski.
Branic. — Jagiell

GREULINCK Johann Henricus. Acclamatio votiva qua Samuelem Schelguigium nunc doctorem prosequebatur. Dantisci 1685. fol.

GREUSER Karol. Phalaecium Generoso et Magnifico Domino, Domino Andreae Narussovitio, cum Generosa et magnifica Catharina Frontzkieritia de Radzimin Sponsa, nuptias celebraturo scriptum. [Poniżej wiersz w dwu kolumnach z podpisem:] Carolus Greüserus Doctor, Medicus Vratislaviens. [U dołu:] Lignicii typis Nicolai Sartorii. MDCV. (1605). arkusz plakatowy.
Wrocławs. miej.

GREVENBRUCH Gerard. (Gaspar Ens). Tragoedia Moscovitica: sive de vita et morte Demetrii, qui nuper apud Ruthenos imperium tenuit, narratio. Coloniae, 1608. w 8ce, str. VI—56.

Ma być autorem Ens Kaspar według Karłarzowa Archiw istorycz. 1863. str. 55—63.
Branic. — Chreptow.

GREWER Daniel. Schuldiges Ehren Gedächniss welches bey ... Bestattung der ... Christina ... des Hn. Georg Wittiches ... Haus-Ehre ... Daniel Grewerus ... Thorn, Joh. Coepselius. w 4ce, str. 4.
Gdańska.

Grevenat Filip ob. Makowski Sam. (Epithalamion 1614).

GREVLINGER Georg. Epigrammatum erste drey Dutzendt. Gedruckt zu Thorn 1645. w 4ce, k. 7 nlb.

Rozpoczyna: An den König von Polen. Inne są treści obojętnej.
Czartor.

— Hochzeit-Lied dem ..... Simon Merckner ... Geschrieben von Georgen Greblingern ... Thorn, Mich. Karnall. 1645. w 4ce, str. 4.

Griechen ob. Actus (1768).

Griechische Kirche ob. Zehenden (1740).

Griefs de l'ordre equestre ob. Heyking H. K. (1791).

GRIESHEIM (von) Carl. Die Pflichten des leichten Reuters, nebst verschiedenen Militarischen Reflexions bey Kriegs- und Friedenszeit, verfast durch Königl. poln. Grossherzogl. Lithauischen General Exerciermeister, und Obristlieutenant der Cavallerie. Auf Kosten des Verfassers. Warschau. Gedruckt bey P. Dufour Kön. privil. Buchdr. im Jahr 1777. w 8ce, k. 24 nlb., str. 317 i Druck-Fehler k. 1.

Dedyk.: dem Könige Stan. Augusto, w której mówi, że go powołał Ogiński do kształcenia kawaleryi litewskiej. Powiada, że drukuje dzieło łacińskiemi literami, bo Polacy łatwiej czytają to pismo niż niemieckie.
Czartor, — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Au Roi et aux sereniss. Etats rassemblé en diète, Reflexions sur la nouvelle formation de l'armée de Pologne et principalement sur celle de la Cavallerie par C. de G. ancien Colonel et Maître d'Exercice de la Cavallerie de Lithuanie à Varsovie 1789. w 8ce, kart 5 i stron 138.

Przypisał Królowi i Izbom Sejmowym Karol de Griesheim.
Wspomina tu że armia Pruska w czasie wojny wystawić może 230,000 do 240,000 ludzi. Między temi do 50,000 kawaleryi. Narzeka, że Polska nie ma wojska ani fortec. Bardzo zajmujące uwagi nad ustrojem wadliwym wojska polskiego.
Przekład rossyjski Heilsmana wyszedł w Petersburgu 1894 r. a „Kraj" N. 40 (r. 1894) mylnie mówi, że oryginał z r. 1789 jest nie znany naszym bibliografom.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw. — Wilanów.

GRIESHEIM Krystyn Ludwik, Radca Konsystor. Saski († 10 Paźdz. 1767). Genealogie und Historie des berühmten alten adelichen Geschlechts derer von Nostitz, handschriftlich ins Polnisch übersetzet. 1767. w 4ce.

Tak podaje Meusel. Joh. G. Lexicon 1804. T. 4, s. 366, lecz nie umie bliżej tytułu wyjaśnić, i nie podaje, czy to istotnie drukowane po niemiecku.

— Nostitz Gottfried Erdmann de. Probatio genealogico-chronologica ex historia & archivis derivata: Nostitzios nobili genere Polonico esse oriundos. (Bez m. dr.) Anno 1767. folio, k. 3, str. 59 i 4 tabl. geneal.

Czartor. — Ossol.

— Wywiedzenie genealogicznie chronologiczne z historyi y archiwów wyięte, że Nostitzowie z Polskiey szlachetney krwi pochodzą. (Warszawa). R. P. 1761. fol. str. 48, kart 2.

Czartor. — Krasińs.

— ob. Becker Samuel (als die Vornehme 1707).

Griesinger Dawid ob. Rhode Joan. Jakób (1721).

GRIFFET Henryk S. J. (1698 † 22 lut. 1771). Pobożne uwagi do Spowiedzi y Kommunii. Chełmno 1771. w 16ce.

— Toż:... przez Oyca Griffet S. J. po francusku napisane a przez świecką osobę ku pomnożeniu chwały Panu Bogu na oyczysty ięzyk przełożone y do druku podane. W Berdyczowie w drukarni Fortecy N. Panny Maryi za przywileiem J. K. M. roku 1776. w 16ce, str. 152.

Krasińs. — Ossol.

— Toż:... przełożone i do druku podane. Łuck Roku P. 179.. w drukarni OO. Dominikanów. w 8ce, stron 168.

Brown. Bibliot. pisarzy S. J. str. 464.

GRIGORIJ. Wiersze s tragedii Grigorija Bogosłowa, wo sw. welikij piatok i na Woskresienie Christowo, napiecz. wo Lwowie w 1730. w 4ce.

Katalog P. Demidowa N. 335. — Sopikow Cz. I N. 199. — Karat. N. 304.

Grilewski Jan z Grilewa ob. Dziekczyński Jan (1616) — Sochowicz Grzegorz (Smutna Kamoena 1620).

Grillen (Schwedische) über das 2. Capitel Danielis Das ist echter und rechter Stein Daniels endgegen gesetzet dem unechten ertichtetem Schwedischem Kriegsstein über den Danielischen-Stein ... Anno 1659. w 4ce, kart nlb. 12.

Hoppe 92.

GRIMALDI Hieronim († 1. Paździer. 1721). Epistola Nuntii Pontificis ad amicum. (Bez wyr. m. i r.) fol. kart nlb. 5.

Warsz. Uniw.

— Toż:... in qua se purgat ab accusationibus, quae datae illi fuerant in Comitiis grodnensibus 1720. w 4ce.

(Grimaldi Hieron.). Theses polemico scholastico theologicae, quas sub auspiciis Hieronymi Grimaldi archiepiscopi Edesseni, Apostol. Nuntii in Polonia et Lith. defendent Alumni Collegii Pontificii Leopol. Armen. et Ruthen. sub directione Clericorum Regular. S. Sedis Apostol: Missionarum. 1719. Leopoli. w 4ce, ark. D_4.

— ob. Innocentius XIII (Hieronymo breve 1721) — Sapieha Jan Fr. (Epistola 1747) — Synodus provincialis Ruthenorum (1724).

Fabisz Wspomn. o nuncyusz. 291. — Jocher 7512. — Podoski Teka II 35. — Encykl. Orgelbr. X. 718—20.

Grimalius Laur. ob. Goślicki Wawrz. (1564).

GRIMAREST (Grimaret) Jean Leonor le Gallois Sieur de († 1720). Les Campagnes de Charles XII, roi de Suède. A Paris chez Jacques de Febvre, dans la grand-Salle du Palais au Soleil-d'Ore. M.DCCV. avec privilege du Roi. w 8ce, kart 8 nlb., str. 302 i Table du Matieres k. 9.

W spisie znajdujemy polskie rzeczy: Blocus de Thorn. Bug. Cardinal Pimat. Entré en Pologne à Varsovie. Combat de Pultusk. Cracovie. Landscoron. Lithuaniens. Lublin. Lubomirski. Ogiński. Sandomir. Sapieha. Winovieski. — Dedykacyą królowi Szwedzkiemu podpisał De Grimarest. Po approbatach stoi: De l'imprimerie de Jacques le Febure ruë S. Severin, pres la ruë de la Harpe. Według Quérarda III. 478 wyszły dwa tomy. Jagiell.

— Toż:... par Mr. de Grimaret Auteur. de la Vie de Mr. de Moliere. A la Haye, cher Guillaume de Voys, Marchand libraire dans le Pooten, a l'Enseigne de Grotius. M D.CCV. w 8ce mał., k. nlb. 5, str. 201, Table kart 6 i portret Karola XII.

Jagiell.

— Die Feld-Züge des Durchlauchtigsten Fürsten Carl XII Königs von

Schweden,. aus der Französischen Beschreibung des Hrn. von Grimaret, in Teutsche übersetzet. Anno M.D.CCVII (1707). w 12ce, str. 272. Register kart 7, z portr. Karola XII. — Anderer Theil. Anno M.D.CCVII. str. 359. Dritter Theil. Anno M.D.CCIX. (1709). str. 360. (Cz. II i III bez rejestrów).

Wszystkie trzy tomy odnoszą się do kampanii w Polsce. Quérard pisze: Pitoyable ouvrage qui n'a ni l'agrément des plus mauvais romans, ni la verité, qui est l'ame de l'histoire. Zdaje się, że dzieła nie widział, bo autor wcale tu romansu nie pisał, lecz chronologią wypadków.

Jagiell.

Grimavia Catharina ob. Corbachius Joan. (Carmina 1593).

GRIMM Gottlob Octav. Historia Infanticidii Herodis recensita et illustrata quam praeside Johanne Fidalke Graecae et Orientalium Linguarum Professore publico ordinario pridie Calendarum Augusti a. 1738 in Auditorio Maximo ad disputandum publice proponit Gottl. Octavius Grimm Ged. Alum. Beckhuserianus. Gedani. Typis Thom. Joan. Schreiber. w 4ce, k. n. 2, str. liczb. 56. Krasińs.

GRIMOARD Filip Henryk († 1815). Lettres et Mémoires de Gustave Adolphe, de ses ministres et de ses généraux sur les guerres des Suédois en Pologne et en Allemagne depuis 1625 jusqu'en 1632, avec un appendice relatif aux campagnes de 1633 et de 1634. Collection tirée des archives de Suède, (publiées par le Genéral de Grimoard). Paris, Firmin Didot 1790. w 8ce, str. XXII. i 296.

Początkowo dzieło to począł wydawać Gustaw III Król Szwedzki nader wytwornie w Sztokholmie 1781 roku, lecz wyszło tylko jedenaście zeszytów. Istniał tylko w rękach autora jeden exemplarz i rękopis, który ułożył, sięgający do lutego 1632 r., przytem były jeszcze plany i mappy, które drukiem nie były ogłoszone. Towarzystwo typograficzne w Neufchatel w Szwajcaryi zebrawszy znaczną część tego dzieła, przedrukowało je powtórnie pod imieniem generała Grimoarda, w Neufchatel 1789. w 8ce, T. I—III. Najlepsze z tego są mappy i plany, gdyż opis nie wiele wart. Toż samo towarzystwo typograficzne namówiło Grimoarda do wydania listów.

Quérard La France littéraire 1829. Tom III str. 480 i 552.

Grimza Bartholomeus ob. Kiszka Stan. (In primo 1618).

GRIMZA Dawid Albert. Applavsvs pierivs virtutum disciplinarumq; anni genere ornatis viris XXI. Dum in Alma Academia Cracouień XI Calend: Aprilis solenni ritu licentiati. A Reverendo et clarissimo viro D. Andrea Schonaeo S. Th: et J. V. Doctore ac Professore Academiae, eiusdemq; Procancellario & Rectore Vniversitatis dignissimo pronunciarentur. A Davide Grimza Philosophiae et Th. St. dicatus. Cracoviae, In officina Simonis Kęmpinij. Anno Domini 1612. w 4ce, ark. 2.

Na odwrocie tytułu: carmen dedicatorium Joanni Pisiński de Pisenice, Cracov. Varm. Culm. canonico. Całe wierszem. Między licencyatami są tu opiewani: Paw. Zapartowicz, Seb. Sleszkowski, Jan Dzierzęga poeta, Adam Opatovius, And. Proga, Piotr Mucharski.

Jocher 1359. Jagiell. — Ossol.

— Applausus auspicatissimae coronationi Serenissimi ac Potentissimi Vladislai IV Sigismvndi Dei gratia Regis Poloniae M. D. Lituan. Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniaeq; nec non Suecorum, Gottorum, Vandalorumque Regis haereditarii electi, Magni Ducis Moschoviae, Domini clementissimi authore Davide Alberto Grimza. Cracoviae, typis Antonii Wosiński 1633 w 4ce, ark. B_4. (Wiersz). Ossol.

— Bóg zapłać, Nayiaśnieyszemu y niezwyciężonemu Władysławowi IIII z Bozey łaski Krolowi Polskiemu, W. Ks. Litewskiemu, Rusk., Pruskiemu, Mazowieckiemu, Żmuyckiemu, Inflanckiemu, Smoleńskiemu, Siewierskiemu, Czerniechowskiemu a Szweckiemu, Gockiemu, Wandalskiemu Dziedzicznemu Królowi y wszystkim zacnemu Rycerstwu oboyga Narodu. Za uczyniony Pokoy z nieprzyiaciołami Korony Polskiey uczynione: przez Dawida Woyciecha Gremzę R. 1635. w 4ce, kart 6 (czy ark. 1).

Juszyńs. — Maciejow. Piśmienn.
Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Epicoedium in lugubre funus Illustrissimi Domini D. Alberti Comitis Pilcae Padniewski Castellani Osvecimensis et Zatoriensis Ducatus et Senatoris Regni Poloniae dignissimi Domini ac Patroni sui colendissimi officiose conscriptum a Davide Grimza. Cracoviae in officina Simonis Kempinij Anno Domini 1610. w 4ce, ark. $2^1/_2$.

Dedic.: Stanislao Comiti Pilcae Padniewski Capitaneo Diboviensi.

Czartor. — Dzików. — Krasińs. — Ossol.

— Epicedium in lugubres exequias. Crac. 1612.

Na pogrzeb Jana Branickiego z Ruszczy, Kasztel. Bieckiego.

Juszyń. Dykcyon. — Maciej. Piśm. III 779. — Wiszn. Hist. lit. VIII 107.

GRISCHOW August. Assertiones succinctae de Philosophiae Revelationis Divinae Indicae quas praeside D. M. Gabriele Grodeck Philosophiae Proff... Fautore suo aestumatissimo Studiorumque Hodego colendissimo in Athenei Gedanensis Auditorio Anatomico. 1707. Publice defendet Augustinus Grischow Arclamenus auctor. Gedani, Typis Joannis Zachariae Stoli. w 4ce, str. 12.

Warsz. Uniw.

GRISCHOW Godofredus. Catalogvs Bibliothecae selectioris libris rarioribvs optimisque ex omni scientiarvm genere instrvctae qvam d. XIII. Avgvsti A. M.DCCXXXXVIII. Gedani sitis in der Joppen-Gasse in dem Hause auf der Ziegen-Gassen Ecke höhewerts gelegen consveto avctionis ivre parata pro pecvnia plvs licitantibvs addicet Godofredvs Grischow. Typis Hartmannianis. (1748). w 8ce, k. nlb. 2, str. 152.

Jagiell.

GRISCHOF Rudolf. J. N. J. Samuel Personatus, e J. Sam. XXIIX. Disquisitione Theologica Sub Praesidio Viri Summe Reverendi, Amplissimi, Excellentissimi, Dn. Aegidii Strauchs, SS. Theol. D. P. P. et Rectoris itemque ad Aedes S. S. Trinit. Pastoris, Dn. Praeceptoris, Patroni ac Fautoris sui aeternum devenerandi. In Auditorio Athenaei Patrii Maximo A. C. M.DC.XXCI. die Jun. Horis antemeridianis, Placidae eruditorum συνητῆσει propositus A Rudolphio Grischow, Gedan. Gedani, Typis Rhetianis. (1681). w 4ce, str. 38.

Wrocławs.

Griselda (La) Drama per musica da recitarsi per ordine di suo Altezza Il Signor Principe Theodoro Constantino Lubomirski Principe de Sacr: Rom. Imp. Conte di Wisnicz e Jarosław, Starosta del Scepusio &c. &c. Generale di Campo, Maresciallo Logotenente di sua Majesta Imperial. In Cracovia 1727. Pressu Giacomo Matyeskzawicz (sic). Con Licenza de Superiori. 1727. w 8ce, str. 64.

Ossol.

Griselda de Somllo ob. Zbylitowski Andrzej (De victoria 1588).

(Grisoles). Histoire de madmoiselle de Grisoles, écrite par elle-même. Non commincia fortuna mai per poco, Quand' un mortal si piglia à scherno e gioco. Ariosto c. 8. A Londres M.DCC.LXX. (1770). w 8ce, k. 4, str. 239.

Nieco dotknięte stosunki z Polakiem. Wspomniana tu na str. 141 sprawa Toruńska z r. 1726. Polak nazwany Karaowski (s. 148). Zresztą cała treść, nie obchodzi nas. Romans to obcy. Jagiell.

Grizella. O posluszenstwie, stalośći y ćierpliwośći slachetney, dobrey á cnotliwey Małżonki: nadobny przikład y Historiá Márgrábi iednego, ktori ubogiego Kmiećia swoiego corkę poiął zá Zonę, iako ią cieszko probował. [Następuje winieta wystawiająca księcia z orszakiem tudzież ubogiego rolnika z córką i przyjacielem. W głębi chata wiejska. U dołu:] M.D.LXXI. (1571). w 4ce, syg. A—M.

Przypis: Paniey Helszce z Mortag Adama Zalińskiego sędziego tucholskiego małżonce, 4 wier. pol. Na końcu; wiersz do Białłychgłow i pieśń do Jezusa Chrystusa, wiszącego na krzyżu.

Powieść Griselide pisał Bokkacyusz, z którego wierszem rzecz obrobił w w. 17 N. Głoskowski (r. 1641).

Maciejowski Piśm. III. 15.

— Historya znamienita wszystkim cnym paniom na przykład wydana o Gryzelli Salurskiej księżnie w ziemi Włoskiej. w Krakowie. w 8ce, str. 36.

Grób ob. Bujdecki F. (Chwała 1725)

— Macinowicz J. (Szemetowej 1613) — Mirkiewicz Wacław (1762) — Ordowski B. (Jakimowicza 1640) — Radliński J. (Chrystusów 1730. wielkopiątkowy 1736) — Sliwski J. (pański 1626).

Grobie (O) Jezusowym. Poznań, druk Akadem. 1751.

Za druk $3^1/_2$ ark. zapłacono 25 złot. 8 gr.

Grobiian ob. Dedekind F. (Guczy Jan 1637).

Groblewski Idzi Franciszek ob. Halkiewicz X. Michał (Operacyusz 1733).

GROBLICKI Benedykt. Quaestio de concursu promouendorum ad Ecclesias Parochiales. A M. Benedicto Groblicki J. V. D. Collegij Lubransciani Acad. Posnanien. Directore, publicè ad dispu tandum proposita. In Lectorio D. D. Jureconsultorum. Die (23) Junij. Hora (7) ante meridiem Anno Domini M.DC.XLVIII. (1648). Cracoviae, in officina Francisci Caesarij S. R. M. typographi 1648. w 4ce, k. 4.

Na odwrocie tytułu, drzeworyt herel akademii. Na końcu: Sub felicibus auspiciis Pauli Hercii Rectoris.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Strzelski Jan (Disputationum 1652).

GROBLICKI Lucas. Cupressus feralis in obitu Reverend. Admodum Doct. Joannis Zerzynski Officialis et Canonici de Ecclesia Cathedr. Cracov. optime meriti inter devotas Venerabilis Capituli totius et ordinis Religiosi Presbyterorum lacrymas veneranter ex obseruantia in grati animi significationem studiose oblata. A M. Luca Groblicki Artium et Philosophiae D. Senior: Arcen: Cath: Ecclesiae. Cracoviae ex officina typogr. Francisci Caesarij Anno Domini 1626. w 4ce, k. 5. Ossol.

Groby (z francuskiego) r. 1789. w 8ce, ark. 1 (wierszem). Akad. — Dzików.

— ob. Dawidson Jerzy Józef. (Jak obchodzić) — Przetocki Jacynt X. (1647) — Smierć z grobów (1781).

Groceski Jan (Chróściejowski) ob. Mercurialis H. (de morbis 1584).

GROCHMALICKI Józef Antoni X. Heroina Rycerskiego Łętowskich domu herbowną uzbroiona Strzałą na placu śmierci męzkiego serca Imieniem y życiem nieśmiertelnych cnót Konstancya. Albo kazanie na publicznym pogrzebie W. JMP. Konstancyi z Łętowskich 1mo Voto Jordanowey Sędziny Sandeckiey 2o Voto Kotkowski podczaszyny Nowogrodzkiey przy wielkich kondolencyach y nieprzeliczoney skoligowanych domów Audyencyi w kościele Zakliczyńskim W. W. OO. Reformatow roku 1750. Dnia 22 Września powiedziane a dla pamięci przemiiaiących czasów W. JMc. P. Stanisławowi z Łętowa Łętowskiemu Podstolemu Krakowsk. y W. JMP. Konstancyi z Jordanow Łętowski Podstoliny Krakowsk. Sędziny etc. Rodzonemu Bratu y Bratowey z apprekacyą długoletniego życia PP. y DD. dedykowane przez X. Jozefa Antoniego Grochmalickiego P. J. y do druku podane r. 1751. W Krakowie, w Drukarni Michała Jozefa Antoniego Dyaszowskiego J. K. M. typ. 1751. folio, kart 23.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Honor zakonu premonstráteńskiego, w imieniu nowey Xięni vtwierdzony. w Nałęczy obowiązany. Albo kazanie, przy konfirmácyi Nayprzewielebnieyszey w Bogu Jey Mci Panny Marcyanny Tymińskiey, Xięni konwentv Bvskiego, powiedziane, y oraz, teyże nowo potwierdzoney, JMći Pannie, Xięni, w powinszowániu, szczęśliwych sukcesów, ofiarowane. Przez X. Józefa Grochmalickiego P. J. Roku Pańskiego 1735. dniá 24. lipcá w Krákowie w drukárni Jákubá Mátyaszkiewiczá J. K. M. y J. O. J. X. Biskupá Krakowskiego Xiążęciá Siewierskiego, Ordynaryinego Typografá. folio, kart 9 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Nałęcz; pod nim 12 w. pol. Autor przypisał prozą Ksieni. W kazaniu wystawia obowiązki na siebie przyjęte. W dedykacyi sławi ród Tymińskich. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Port zbawienny ná burzliwym świátá morzu, życie zakonne pod regułą Norberta Swiętego, albo Kazanie przy solennym obłoczyn akcie, W. Jey Mci P. Anny Oraczowskiey, Skarbnikowny Nowogrodzkiey miane; y nayprzewie-

lebnieyszey w Bogu Jey Mci Pannie Jadwidze Pierzchałance Xieni Konwentu Buskiego, y całemu Zgromadzeniu dedykowane. Przez Xiędzá Jozefa Grochmalickiego P. J. Roku Zbáwienia Ludzkiego 1733, dniá 10 Sierpniá. Z dozwoleniem Stárszych do druku podane. w Krakowie w Drvkarni Akademickiey. fol. ark. D (kart 7).

Na końcu dwaj aniołowie trzymają na poduszce koronę z nadpisem: W niebie koroná, dla was zrobioná. Na odwrocie tytułu herb Pierzchałów.

Akad. — Horodec. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Strzała starożytnego Paszyców domu, w mecie honoru, przez akt heroiczney cnoty przy prymiciałney ofierze, Bogu konsekrowana. Albo Kazanie ná solennych prymicyach Wielmożnego JMći Xiędza Kaspra Paszyca. Przy licznym skolligowánych domów, audytorze, powiedziane. y na teyże festywie Wielmożnemu Jegomości Panu Antoniemu z Wersoki Paszycowi, podczaszemv pinskiemv, Staroście Horodeckiemv, pvłkownikowi znáku hussarskiego [popraw. na pancernego] y Wielmożney Jeymości Pani Teresie z Maleszowy Paszycowy, Podczaszyny Pińskiey, Starościny Horodeckiey oycu y matce, ex voto synowskiego sercá państwu y dobrodzieystwu ofiarowane. Przez X. Józefa Antoniego Grochmalickiego P J. W Krakowie, w drukarni Michałá Dyaszowskiego J. K. Mci typografa. Roku Pańsk. 1750. dnia 23 Kwietna. folio, 8 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herb domu Paszyców a pod nim 16 w. pol. Przypisał prozą rodzicom Paszycom, wyliczając genealogią tychże dosyć obszernie. W kazaniu zaleca mu spełnianie obowiązków jakie na siebie przyjmuje. Całe kazanie sasiane łaciną.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Trzy róże w centyfoliách cnót swoich nigdy nie zwiędłe, w imieniu Nayprzewielebnieyszey Jey Mci Panny Katarzyny Bobrownickiey Xieni Buskiey długoletnie kwitnące; na koronę nieśmiertelney chwały dziesięciu nowozaślubionych Bogu Panien w tymże konwencie ofiarowane. Abo Kazanie w dzień ich solennego aktu przy licznym Kongressie prześwietnego audytorá powiedzianie. A potym ná fest doroczney powinszowánia patronki teyże Nayprzewielebnieyszey Jey Mci Pannie Xieni w prezencie dedykowane. Przez X. Józefa Grochmalickiego P. J. dnia 28 lipcá Roku, którego zákwitnęło zbawienie świátu (1748). W Krakowie w drukarni Michála, Józefa, Antoniego Dyászowskiego J. K. M. typografa. folio, arkuszy 5.

Na odwr. str. tyt. herb Róża; pod nim 24 w. pol. Przypisał autor prozą Xieni. Mówi tam o Ożarowskich i Stotkiewiczach. Kazanie osspecone łaciną.

Dzikow. — Jagiell. — Ossoliń.

— Cudowne świ啊tło Chrześciańskiego świata z przeświętnego Dominika zakonu S. Wincenty Ferreryusz zachodnich kraiów Apostoł w kościele farnym Bobińskim, łáskami Boskiemi przy relikwii y obrazie swoim, widoczny cudotworca. A teraz ná publiczney introdukcyi konfraternii swoiey, przy solenney doroczney festywie, y licznym zgromádzeniu wszech stánów ludzi dla nieustanney dewocyi, z ambony kaznodzieyskiey, w sprawie zbáwienia, każdemu potrzebny, zachwalony y ogłoszony patron przez X. Józefa Antoniego Grochmalickiego, plebana Poborowskiego roku którego Bóg pod umbrą nátury ludzkiey, całemu záiaśniał światu 1761. w Krakowie, w drukarni Seminaryum biskupiego akademickiego. folio, kart 15 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Nałęcz; pod nim 12 w. pol. Autor przypisał prozą Adamowi Małachowskiemu krajczemu koron. i regimentarzowi wojsk kor. partyi Małopolskiej. Kazanie zaczyna się z tematu: Sint lucernae.

Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Grocholewski Wawrzyniec ob. Cedrowicz Adam (Kazanie 1788).

GROCHOLICKI X. Piotr Alexander. Katechizm Katholicki, to iest Nauka Chrześciańska, wszystkim wiernym, tylko co do rozumu przydą, pod dusznym zátráceniem iáko naywięcey się iey mo-

gą náuczyć, pámiętać y podług niey się spráwowáć potrzebna. Którey naprzod duchowni pasterze, Rodźicy, Náuczyćiele ieżeli nie vczą, śmiertelnie grzeszą, czego się w przemowách doczytaią. Aby tedy wszyscy wieczney zguby vszli, przynamniey ieżeli zábáwni osobliwie Kápłáni, álbo nie wszyscy ksiąg máią, niech lubo sámi, lubo żakom przy sobie, w Niedźielę y Swiętá, dwoie tákich książek máiąc choć drugie przepisáne przede mszą w puł Kośćiołá każą się dysputowáć. Czego lud słucháiąc, y sámi się, y dźiatki swoie, potym w domu vczyć będą. Przez X. Piotra Alexandra Grocholickiego, Plebana Jaworskiego, z Kátechizmu Rzymskiego przez Koncilium Trydeńskie spisánego, y od Pivsa V. Oyca S. potwierdzonego, iáko y z inszych Doktorow Kośćioła Swiętego zebrána, y do Druku podána. Zá dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, W Drukárni Woyćiecha Goreckiego J. K. M. Typogr. Roku Páńskiego 1684. w 8ce, k. 1 tyt., str. 194.

Dedyk.: Joanni Małachowski, Episcopo Cracoviensi. Od str. 1—6 po łacinie; do czytelników duchownych mięszaną mową od od str. 7—18. Katechism przez pytania i odpowiedzi kończy się na str. 174. Poczem: Nauka krótsza dla prostszych.
Jocher 2792. Jagiell. — Ossol.

Grocholscy ob. Wykowska Mar. (Summarium 1784).

GROCHOLSKI Adam. Epaenos na wjazd Łukasza Opalińskiego Marszałka W. Kor. 1616.

Niesiec. II 307. (IV 279). — Juszyń. Dykc. I 110. — Swięcki Histor. pam. I 80. — Siarczyń. Obraz. I 156.

GROCHOLSKI Albert. Porta, philosophiae e Lycaeo in lucē progredienti, clavibus Apostolorum principis, reclusa. Seu Conclusiones ex universa Philosophia speculativa, ad mentem D. Thomae Doctoris Angelici, concinnatae, et sub auspicijs Peraugusti ac Venerabilis Capituli Ecclesiae Cathedralis Posnaniensis, praesidente M. Martino Joanne Waleszyński Philosopiae Doctore ac interea in Academia Posnanien. Cursus philos. Professore, Contubernij Szołdrsciani Praefecto; objectis satisfaciente V. Alberto Grocholski Minorum Ordinum Clerico, in Collegio Lubransciano Academiae Posnaniensis publicae disputationi expositae. Anno Domini 1699. die (6) Julij horis consuetis. Typis Academiae Posnaniensis. fol. kart 6 nlb.

Dedyk. Praelatis ot Canonicis eccles. cathedr. Posnan .... M. J. Waleszyński. Na odwrocie tytułu pod herbem kapituły, czterowiersz, podpisał Albert Dorczalski Praesbyter. Jagiell.

GROCHOLSKI Blasius. Ad omnipotentis Dei Gloriam. Conclusiones physicae ex VIII. Stagiritae libris auscultatorijs, de ente mobili in communi. Juxta mentem Divi Thomae Aquinatis, Angelici doctoris, Posnaniae, in academia Lubransciana, nuper explanatis collectae, ibidemq. sub amplissimo patrocinio Perillustris ac Reverendissimi domini, D. Nicolai Zalaszowski, J. U. Doctoris, Protonotarij apostolici, Ecclesiae cathedralis Posnaniensis canonici, Surrogati judicis causarum spiritualium Consistorij ejusdem peraugustae Cathedrae, Seminarij Provisoris, S. R. M. Secretarij, Moecenatis Academiae munificentissimi, publicae disputationi praeside M. Casimiro Zrzodliński, in Alma Vniversitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, et interea in Gymnasio Lubranciano, cursus philosophici Professore, à Blasio Grocholski, minorum ordinum clerico, seminarista Juris canonici Philosophiaeque auditore propositae, anno, post Christum natum M.DCXCIII. (1693) mensis septembris die (24) horis pomeridianis. Typis academiae Posnaniensis. fol ark. A—C_2 (kart 6).

Dwuwiersz podp Pet. Helmicht phil. aud. Na końcu wiersz: Plausus Nicolao Zalaszowski. Jagiell.

GROCHOLSKI Franciszek Ksawery, Poseł bracławski. Deklaracya. [Projekt z r. 1788?] fol. k. 1.

Branic. — Czartor.

— Głos JW. Fr. Grocholskiego Miecz. Kor. Posła woj. Bracławskiego na sessyi seymowey d. 10 Maja 1790 r. miany. B. w. m. dr. w 4ce, kart 4.

Krasińs.

— Meritum Sprawy JW. Jmci Pana Grocholskiego, Miecznika Koronnego o wsie Kolawka y Krylowka. folio, str. 58. Ossol.

— Przyspieszenie sprawiedliwości w sprawie Franciszka Grocholskiego. fol. k. 1. Czartor.

— Wniesienie J. W. Fr. Xaw. Grocholskiego miecznika koronnego, posła bracławskiego na sessyi seymowey d. 22 kwietnia r. 1790. Drukarnia Dufour 1790. fol. str. 3. Branic.

— ob. Bochomolec Fr. (Zabawki poet. 1758).

Grocholski Hieronim ob. Okólski Szymon (Russia 1646).

Grocholski Jan ob. Tchórzewski B. (Wiersz. 1792).

Grocholski Michał z Grabowa ob. Awedyk Konstanty X. (Kazania na niedziele 1766) — Pikulski Gaudenty X. (1758).

GROCHOLSKI Paweł. Prośba do Nayi. Konfederacyi O. N. Pawła Grocholskiego i Szymona Sapalskiego assessorów. [Datowana w Grodnie d. 16 Marca 1793 r.]. karta 1. Krasińs.

Grochollus Samuel ob. Rościszewski Albert.

GROCHOLSKI Valerianus, Dominikan. Contemplatio altitvdinis divitiarvm sapientiae et scientiae Dei, edita ad mentem D. Thomae divinae voluntatis interpretis. Proposita publico certamini per R. P. F. Valerianum Grocholski S. T. lectorem. Lublini. In aedibus S. Stanislai Ordinis Praedicatorum. Anno Domini 1614. Mense (Maio) Die (11) Hora (18). Cum licentia Superiorum. In Academia Zamoscen. excudebat Mart. Lenscius. w 4ce, k. 11 nlb.

Herb i wiersz in stemma Hieron. Ossolinski Abbatis Pokrywnicensis. Temuż dedykacya kart 3. Razem tworzą ark. A—A_4. Poczem idzie karta P. dalej B_2 i An. a po niej C, obejmujące: Contemplatio. Na każdym arkuszu osobny nadpis. Jagiell.

— Acta Congregationis Provinciae Polonae Sandomir. sub Valeriano Grocholski Th. M. Provinciali Pol. Ordinis Praedicatorum 1630. Cracoviae typis Andreoviensis 1630. w 4ce, ark. E_4.

— ob. Godzimirski Gabryel (1616) — Ząbecki Zygm. (De volunt. divina 1628).

Bartęcz Rys Dziejów I 374.

GROCHOWALSKI Andrzej (ur. 1734). Kazanie w dzień imienia JW. JMci Pana Macieia hrabi na Wodzisławiu y Melsztynie z Brzezia Lanckorońskiego Woiewody Bracławskiego orderu orła białego kawalera, chorągwi pancerney, woysk J. K. Mci y Rzeczy-Pospolitey Rotmistrza dnia 24 lutego obchodzonych przez W. JMci Xiedza Andrzeia Grochowalskiego proboszcza Zakliczyńskiego w kościele Dembińskim, a dobrach rzeczonego JW. Woiewody roku 1777 miane. w Krakowie, w drukarni Seminarium Bisku: Akade: w 8ce, kart 32 nlb.

Jestto kazanie na uroczystość S. Macieja Ap., a tytuł uważać tylko trzeba za zwykłą dedykacyą. Kazanie jest z tekstu Tu Domine, qui corda.
Akad. — Drohob. — Jagiell. — Ossoliń.

— Toż:... Dnia 24 lutego obchodzonych przez W. JMci Xiędza Andrzeia Grochowalskiego kanonika katedralnego chełmskiego, proboszcza Zakliczyńskiego w kościele Dębińskim, a w dobrach rzeczonego JW. Woiewody roku 1778 miane. W Krakowie w drukarni Seminarium Bisku: Akademi: w 8ce, kart nlb. 22 (ark. D_2).

Imprimatur jest 1 Maij 1779. Kazanie z textu: In diebus illis exurgens Petrus. Treść o kościele. Branic. — Jagiell.

— Kazanie w dzień installacyi Jaśnie Wielmożnego JMci Xiędza z Janowka Janowskiego Biskupa Tarnowskiego, Konsyliarza JCK. Mci miane przez Xiędza Andrzeia Grochowalskiego Kanonika Katedralnego hełmskiego. W Kościele Katedralnym Tarnowskim roku 1786. dnia 24 Września. W Przemyślu, w drukarni Antoniego Matyaszowskiego Biskup. typografa O. O. w 8ce, kart nlb. 30 (ark. E_2).

Kazanie z textu: Vos Spiritus Sanctus. Branic. — Czartor. — Drohob. — Jagiell.

— Kazanie na pogrzebie Jaśnie Wiel-

możney Anny Dobrogniewy Nepomuceny z Jaśnie Oświeconych Xiążąt Jabłonowskich Hrabiny Lanckorońskí wojewodziny bracławskiey miane przez J. X. Andrzeia Grochowalskiego Kanonika Katedralnego Hełmskiego w kościele probostwa wodzisławskiego Roku 1784 Dnia 8 Czerwca. W Krakowie. w Drukarni Szkoły Głowney Koronney (1784). w 8ce, k. 2, str. 76.

Lanckorońska urodziła się w początku maja 1745 r. a umarła 31 październ. 1782 r. lecz z powodu niedokończonego kościoła, odłożono pogrzeb na dzień 8 czerwca 1784 r.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Kazanie na pogrzebie ś. p. Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Macieja z Brzezia Lanckorońskiego Woiewody Bracławskiego, kawalera orderów Orła białego i S. Stanisława, w kościele Wodzisławskim roku 1789 miane. Przez W. J. X. Andrzeia Grochowalskiego kanonika katedralnego Chełmskiego a za pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. w Krakowie 1790. W drukarni Szkoły Główney Koronney. w 8ce, kart 40 nlb. (ark. E_8). (Druk kursywą).

Nie ma tu szczegółów do żywota zmarłego. Atoli censor Adalb. Domaszewski Cons. Cath. Crac. wysławia kazanie pisząc: Eximius Autor Palatini sui imaginem propriis characteribus veluti nativis coloribus ad vivum expresserit.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Przeźdz. Warsz. Uniw.

— Kazanie na pogrzebie Nayiaśnieyszego Cesarza Józefa II. w Kościele Katedralnym Tarnowskim miane. Przez W. J. X. Andrzeia Growalskiego, Kanonika Katedralnego Chełmskiego, Proboszcza Woynickiego. W Krakowie 1791, w Drukarni Szkoły Głowney Koronney. w 8ce, kart nlb. 26 (ark. D_2). (Druk kursywą).

Z tematu: Ego dixi: Dii estis.

Encykl. Orgelb. X. 732. — Sommervogel III. 1842.

Drohob. — Jagiell. — Ossol.

Grochowicki Piotr ob. Procius Mart. (Quaestio 1614).

Grochowska Petronella ob. Szaster Winc. (Przymierze 1775).

(Grochowski Achacy) († 7 Stycznia 1633). Inscriptio ad iconem Achatii Grochowski Episcopi Luceoriensis. Codnae.

Ostrow. Svada lat. inscript. 1747. II. p. 29.

— ob. Czapiowski Gaspar (Vota 1625) — Dąbrowski Gaspar. (1629) — Starowolski Szymon (Illustr. et Rever. 1625) — Ustiensis Jac. (Quaestio 1625) — Uszyński Pet. (Oratio gratulatoria 1629) — Vitellius Jacobus (Quaestio de rebus 1623) — Vladislaus IV (Munus basilicum 1621) — Zawistowski Albertus (Salutatio 1629).

Siarcz. Obraz I 156. — Niemcew. Panow. Zygm. III. 303. — Kwiatkow. Panow. Wład. IV. 23. — Łukaszew. Kośc. braci czes. w WP. 201. — Łukasz. Wyzn. helw. w Lit. I 191. — Zachar. Vitae episc. Praem. 111 -4. — Rzepnicki Vitae praes. II 374—7. — Niesiec. Ed. II. T. IV. 283. — Łętows. Katal. III. 39—41.

Grochowski Andrzej ob. Nakielski Sam. (1634).

GROCHOWSKI Bazyli (ur. d. 4 czerw. 1722, um. 11 listop. 1795, w Krakowie). Epistolae selectae Plinii Bembi et Senecae, ac Sabellici nonnullae argumentis quoad fieri potuit, claris et adnotationibus Victorii, Manutii, Hibertini, Catanaei illustratae. Praeterea, majoris commodi et utilitatis gratia omnes, in suum quodque genus digestae ac suis responsionibus seu formulis responsionum adauctae. Denique notionibus rituum magistratuum, ludorum et ceterarum antiquitatum romanarum, quae in omnibus his epistolis occurrere possunt prius, positis commendatae viris ingenuis et studiosis adolescentibus. Varsaviae, typis Schol. Piarum. 1760. w 4ce, str. 240 i 2.

Wydane przez Bazylego Grochowskiego S. Piar.

Jocher 423.

Ossol. — Uniw. lwow.

— Mowa na cześć Jędrzeja Stan. Kostki Załuskiego bisk. krak., kiedy w r. 1751 obrany został prezydentem Trybunału skarbu Kor. w Radomiu.

Janozki Lexic. II. 146.

— ob. Cicero (1760) — Franciszek Salezy (Monita in usum 1793).

GROCHOWSKI Jan. Splendor chwały wieczney w herbownym Wielmożnego domu Xiężycv, świętey pamięci Wielmożnemu J. Mci Panu Andrzeiowi Bielińskiemv zapalony. A na fortuunym W. M. M. P. y dobrodzieyki Elżbiety z Kowalskich Bielińskiey Wielmożnego domv kleynocie, postawiony oyczystym rytmem, od życzliwego domowi temu Jana Grochowskiego ogłoszony. Roku; ktorego nawiedził nas Wschód z wysokości 1722 dnia 2 kwietnia. w Poznaniu w drukarni Akademickiey. folio, kart 11 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Bielińskich a pod nim dwa czterowiersze. Przypisał autor prozą pol żonie zmarłego. — W samym panegiryku wierszem pol. opłakuje śmierć Bielińskiego. W dedykacyi jest nieco genealogii Kowalskich i Bielińskich. Całe poema obejmuje LI. sześcio i ośmiowierszów beztreściowych.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

Grochowski Jędrzej herbu Lubicz z Grochów, Kantor Uniejowski, Pleban Opatowski.

Niesiecki II 310. podaje o nim, że był „poeta niepospolity, ...“ lecz czy się nie myli? Poeta Stan. Grochowski, w piśmie: Unieiowiensis gratulatio, pisze się Unieiowiensis Canonicus. (1582).

Grochowski Mikołaj (1518 † 1570) ob. Paulus (Epistola ad Laodicenses. 1564).

GROCHOWSKI Mikołaj II. Theses philosophicae Quas post exactum philosophiae cursum in Caesareo Societatis Jesu Collegio, de more examinandas proponit Nobilis et generosus Juvenis Nicolaus Grochowski a Grochowice Polonus. Praeside R. P. Joanne. Raphaele Cobezellio e Soc. Jesu et in ejusdem Caesareo Collegio Philosophiae Professore. Disputabuntur in Auditorio publico ejusdem Collegii Mense Augusto. Viennae Austriae ex officina Typogr. Franc. Kolbij in Bursa agni. Anno 1602. w 4ce, str. 31.

Ossol.

GROCHOWSKI Stanisław Junosza (1540 † w Krakowie 30 Stycznia 1612). August wzbudzony. Stan. Gr. W Krakowie w Drukarniey Jakuba Sybeneychera R. P. 1603. w 4ce, $6^1/_2$ ark.

Rycina na tytule wyobraża w głębi Kraków, zaś na przodzie Zygmunta Augusta z Walentym Dębińskim, Kanclerzem Koronnym, w śród pogodnej nocy, rozmawiających z sobą. — Na odwrocie tytułu krótka przemowa w 12 wierszach do Zygmunta III. Tutaj pisze St. Grochowski przeciw Warszewickiemu te wiersze:

Xiążkę, ktora ma na czele
Grecki tytuł: Parallele;
Plutarchowych kart przykładem,
Mnie też tam wspomniał z Pradziadem:
Wzorki ze mnie wybieraiąc,
Dzieie znaczne opuszczaiąc,
Które się przez mię toczyły
Y szczęśliwie dokonczyły.
Bo ieśli cnoty z cnotami,
A występki z występkami
Tam sztychować obiecował,
Jako sam tytuł skazował,
Za panowania moiego
Ten pisarz ledwie tknął czego.
Raczey się tam na tym sadzi,
Że mnie gdzie może szkaradzi.
Z niehamowney namiętności,
Grzesząc przeciw przystoyności.
W czym Parallele szwankuią,
Że mi co mego uymuią.
Więc y źle się przypatrował
Temu, co go naśladował:
Bo acz Plutarch piszac wiele,
Napisał swe Parallele,
Y po nim pisali różni:
Ale wszyscy tak ostrożni,
Żaden nie tknął Pana swego,
Jakom rzekł, w swey krwi żywego.

Skoro Warszewickiego Parallele ukazały się dopiero 1603 r. zatem nie mógł być August drukowany w roku 1598, jak to podają niektóre źródła. — Wiersz dedykował poeta Andrz. Boboli z Piasków.

Bełcik. Przewod. nauk. 1891 IV s. 1101—8. — Wiszn. VII 106. — Jusz. I 115. — Mać. Piśm. I 628. — Baliński Pisma historycz. I 301. Krasińs. — Ossol.

— Augvst Jagiello wzbvdzony, przećiwko Párállelom Láćinskim, osoby tego S. pamięci Páná dotkliwym. Na uśilne żądánie y prosbę niektórych Senatorow nápisány, y do druku podány. W Krakowie, Roku Páńskiego 1608. w 4ce, od str. 471—520.

Na odwrocie tytułu dedykacya: And. Boboli podkom. — Jestto nadbitka ze Zbioru Grochowskiego; Wiersze y insze pisma 1608.

Jagiell.

— Krakowska Polaków z Moskwą biesiada. Czytelnikowi:

Wszystkie czasy swoy czas maią,
Złe chwile dobrym plac daią:

Y te zaś im ustępuią,
Tak się rzeczy przeplatuią.
Więc my troski ciężkie brzemię,
Porzućmy teraz o ziemię,
Weseląc się z wesołymi,
A mam rzec słowy krótkiemi:
Bracie, ia z nimi przestawam
Zatym cię Bogu oddawam.

X. S. G. Roku Pańskiego 1606. w 4ce, 2 arkusze.

Na odwr. tytułu przypis wierszem: Wielkiego baczenia Panu Ophanasowi od prześwietnego Cara moskiewskiego Dimitra &c. do Polski posłowi, życzliwy przyiaciel na uciesznąą drogę ofiaruie. — Jest to prosty wiersz krotofilny z ruska zatrącający. — Na egzemplarzu niegdyś Poryckim, potym Czartoryskich, napisano, że autorem jest Stanisław Gomółka, i że pisemko to jest bardzo rzadkie. Widocznie Czacki się pomylił, bo istotnym autorem jest X. Stanisław Grochowski.

Porówn. Pieśni na fest.

Akad. — Chrept. — Czartor.

— Swięta Cecilia Rzymianka Pánná y Męczenniczká. [Tu rycina wyobrażająca tę Świętą]. Tym sposobem wtorykroć w Rzymie ználeziona, na końcu Roku Pánskiego 1599. Z krotką Historią Zywotá y oboygá náleżienia iey, y z drugimi Męczennikámi. X. Stanisława Grochowskiego. W Krakowie, w Drukárniey Symoná Kempiniego, Roku Páńskiego 1605. w 4ce, str. 66.

Na odwrocie dedykacya Annie z Tymberku Księżnie Ostroskiey, Wdowie po Wojewodzie Wołyńskim. — Przedrukowane powtórnie w zbiorze: Hymny kościelne 1599, oraz w zbiorze: Wiersze 1608. od s. 272—322.

Maciej. Piśm. I 627. Jagiell.

— Cień królewiców Jana Kazimierza syna króla J. M. w pierwszych pielvszkach zmarłego. Na urychlona śmierć y na pogrzeb tegoż dziecięcia. [Tu drzeworyt królewicza]. Non eris nuncius hodie, filius enim Regis mortuus est. 2 Reg. 13. Bez wyr. m. dr. i r. (Kraków 1608). w 4ce, od str. 395—402.

Przypis królowej Konstancyi na odwrocie tytułu po łacinie z d. 18 Jan. 1608. — Jest to nadbitka z Grochowskiego: Wiersze y insze pisma. W Krakowie 1608. — Kończy: Poeta starzec pogrzebowym gościom y sobie.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Codzienne cwiczenia chrześciańskiey Dusze ob. Pontanus Jak. (1608).

— Diecesia Krakowska nominatowi swemu J. M. X. Piotrowi Tylickiemu X. S. G. Kraków 1607. w 4ce.

Toż samo w zbiorze: Wiersze. Kraków 1608, list 1—5: Diecesia Krakowska J. M. X. Piotrowi Tylickiemu Swemu pożądánemu y przez niemały czas oczekiwánemu Biskupowi.

— Szczodry dzień Jego Królewskiey Miłości kss. Stanisława Grochowskiego. Roku pańskiego MDC. (1600). B. m. i dr. w 4ce, k. 3. (Druk goc.).

Tytuł i tekst w obliniowaniu. Druk prawdopodobnie Jak. Siebeneychera. Przypis: Maciejowi Pstrokońskiemu Referendarzowi Kor. Na egz. bibl. Czackiego dziś bibl. Czart. jest własnoręczny przypis autora do Ostrowskiego Xiążnika Krakowskiego.

Ob niżej: Kolęda (1606).

Wiszn. VII 106. — Juszyń. I 114. N. 4.

Czartor.

— Encomia Divi Stanislai a duobvs doctissimis viris conscripta, duobus itidem Illmis Heroibus, alterum Samueli olim, alterum nunc Bernardo Cardinali, Maciejouiis, Episcopis Cracoviensibus dicata. Opera et studio Stanislai Grochovii in lucem edita. Laudemus viros gloriosos et parentes nostros in generatione sua. Eccl. 44. Cracoviae in officina Lazari, Basilius Skalski Anno Domini, 1604. w 4ce, arkuszy 7 nlb., (kart 28, sign. F_4).

Na odwr. str. drzeworyt herbu Ciołek a pod nim 2 wiersze łac. Dalej przypis prozą Bernardowi Maciejowskiemu Kardynałowi i Biskupowi Krak.; poczem na 3éj karcie odwrot. następuje przemowa Szymona Szymonowicza do Stanisława Grochowskiego prozą, dat. w Czernięcinie w lipcu 1604 r.; na 4ej karcie 12 w. łac. na cześć S. Stanisława przez Klemensa Janickiego; na str. odwrot. drzeworyt: S. Stanisław wskrzeszający Piotrowina a pod nim 6 wier. łac. podpisał Krzyszfof Kącki; poczem jest umieszczonych 84 ośmiowierszów układu Szymonowicza o S. Stanisławie. Na dwóch ostatnich arkuszach umieszczony wiersz Piotra Royziusza Maurea czci S. Stanisława Biskupa poświęcony, z osobnym nadpisem: Ad virvm illustrem Samvelem episcopvm Cracoviensem et svpremum in Polonia Cancellarium: Petri Royzii Mavrei Hispani Celtiberi Jurisconsulti, carmen de Sancto Pontifice caeso, siue Stanislavs (od ark. E).

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossoliń.

— Vnieioviensis Gratulatio. Ad Illustrissimvm et Reverendissimvm Dominvm D. Stanislaum Karnkowski, D. G. Gnesnen. Archiepiscopum et Regni Primatem, cum primum in Archiepiscopatus sui Prouinciam ingrederetur. Stanislai Grochouii, Calissiensis et Vnieioviensis Canonici. Cracoviae Anno Domini M.D.LXXXII. (1582). (Na końcu:) In templo Unieioviensi habita IX Calend. Januarii A. D. 1581. w 4ce, ark. 1. (Druk kursywą).

Rzecz cała prozą.
Wierzbowski II. 1574.
Czartor. — Dzików — Ossol. — Petersburg.

— Toż:... Cum nuper, suscepto ad Sredensia comitia itinere, in Archiepiscopatus sui prouinciam ingrederetur. Stanislai Grochovii Vnieiouien Canonici. Posnaniae. Ex officina typographica Joannis Wolrabi M.DLXXXII. (1582). w 4ce, k. 4.

Dedykacya Jak. Brzeznickiemu, kanon. poznańskiemu: Posnaniae raptim ex aedibus tuis. Tej dedykacyi w edycyi krakowskiej nie ma. W tym tytule opuścił Grochowski, iż jest Kaliskim kanonikiem.
Bełcikows. w Przewodn. naukow. 1891. T. XIX. str 502. — Wierzbows. II 1572.
Ossol. — Petersb.

— Hołvbek [wielkiemi głoskami wśród ozdóbek drukarskich]. S. G.

Do żołnierzów:

O ktorzy sławy wieczney chcećie do- [stać boiem,
Tylko, nie krzywdą ludzką, zycie [żołdem swoim.
Sławna śmierć, drogie w niebie odpłáty dźielnośći
Tych, co oyczyzny bronią y słodkich [wolności.

W Krakowie, w Drukar: Jákubá Siebeneycherá r. p. M.D.L.XXXVIII. (1588). w 4ce, ark. 1.

Hołubkiem zwany był hetman Kozaków Hawryłko, poległ pod Byczyną, mężnie walcząc przeciw Maxymilianistom.
Bełcikowski w Przewod. nauk. 1891. IV. 1084. pisze, że druk ten wyszedł dwukrotnie w r. 1588, co wątpliwe. — Na tytule uwaga: Nóta jak o Chmielnickim. — Przypis Janowi Myszkowskiemu Kasztel. Żarnowskiemu.
Wierzbow. III 2833. Czartor. — Kórnik.

— Hołubek abo Dzieła rycerskie y śmierć nieśmiertelna iego. W Krakowie w drukarni Mikołaia Loba. Roku Pańskiego 1607. w 4ce, k. nlb. 3.

Przypis Lwowi Sapieże kancl W. X. Lit.
Ossol.

— Toż samo w zbiorze: Wiersze y insze pisma 1608. od str. 457—462. [Poniżej tytułu: Author Zołnierzom .... 18 wierszy]. Jagiell.

— Hymny Koscielne. Cokolwiek sie ich w Breuiarzách teráznieyszych znáyduie, y niektore insze. Przekłádania Księdzá Stanisłáwá Grochowskiego. Paweł S. do Ephes. w. 5. Nápełnieni bądźćie Duchem S. rozmawiáiąc sobie w Psalmiech, Hymnach, y pieśniach duchownych: spiewaiąc y chwałę czyniąc w sercach waszych Panu. W Krakowie w druk. Jak. Sibeneycherá, Roku Páńskiego 1598. w 4ce, kart 51 (po jednej stronie liczbowanych) oraz k. 2 i 4.

Dedyk. tłómacza do Jerzego Radziwiłła Kardynała, Bisk. Krakowskiego (wierszy pol. 12) na odwrocie karty tytułowej; oprócz tego Przedmowa (wier. pol. 24); Autor do Czytelnika, kart 1, i regestra. Jest tu hymnów 163, ostatni jest: Te Deum laudamus.
Jocher 7031. — Wierzbowski I 658.
Dzikow. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Hymny Prozy y Cantica Kośćielne. Cokolwiek się ich w brewiarzách i we Mszalech Rzymskich teraz znayduie, y niektore insze z dawnieyszych co przednieysze, zwłaszczá Prozy y Hymny. Przekładania Stanisłáwa Grochowskiego. Paweł Swięty do Ephesów w. 5. Napełnieni bądźcie duchem S. rozmawiaiąc sobie w Psalmiech, Hymnach, y pieśniach duchownych: spiewaiąc, y chwałę czyniąc w sercach waszych Pánu. W Krakowie, w druk. Ják. Sibeneychera, roku páńskiego 1599. w 4ce, kart 83 i 1 nlb. (Druk gocki). (Tytuł i tekst w obliniowaniu).

Hymny przypis. Jerzemu Radziwiłłowi kardyn. bisk. krak. Prozy kościelne mające tytuł osobny ale liczbowanie (od k. 55) i sygnaturę ciągłą, przypisane: Mik. Krzysztof. Radziwiłowi wojew. trock. — Tu między Hymnami ostatni C. jest; Te Deum laudamus ... (str. 49 i 50) a zatem do

tej edycyi, przypisanej X. Jerzemu Radziwiłłowi Kard. i Bisk. K. Krak. stosują się wyrazy ostrzeżenia: Sama wprawdzie ostatnia hymna takiego przełożenia nieco uchybić musiała etc. (Ten Hymn w późniejszej edycyi: Wiersze 1608 jest osobno). List 6 po dedykacyi Tylickiemu. Głównie tłumaczył z Św. Ambrożego i Grzegorza W. Wierzbowski II 1886. — Windak. Roczn. T. p. N. T. XVIII. s. 81 - 2. — Jocher 7082. 7632.

Jerzy Borkowski — Czapski — Czartor. — Dzików. — Ossol.

— Hymny Kościelne z Brewiarza Rzymskiego. Paweł S do Efesów w. 5. Nápełnieni bądźcie Duchem Swietym, rozmáwiáiąc sobie w Psalmiech, Hymnách y pieśniách duchownych: śpiewáiąc, y chwálę czyniąc w w sercách wászych Pánu. (Bez wyr. m. dr. i roku). w 4ce, str. 104.

Hymny są: I—XCIX. i CIII—CVI. i Pieśń nowa o S. Stanisławie. Na odwrocie tytułu: Przedmowa na polskie kościelne Hymny (wierszem). Autor Czytelnikowi (prozą). Na str. 4: Piotr Tylickiemu Bisk. (wiersz). Od str. 5—104. idą Hymny. Od str. 103—124: Pieśni kościelne. Od str. 125 do str. 154: Prozy kościelne. Od str. 155 (tu rycina S. Cecylii) do s. 205: S. Cecilia Panna i Męczenniczka Chrystusowa z krótką historyą aż do nalezienia Ciała iey teraz powtóre na końcu roku 1599 tym sposobem iako tu baczysz Od str. 206: Na Herb starożytney Familiey Stanisława Świętego Do J. E°. M X. Mikołaia Dobrocieskiego, Krakow. y Sedomier. Kanonika. Od str. 207: Żywot S. Stanisława (do str. 231). Od str. 233—246: Na żałosny pogrzeb godney pamięci X. Mikołaja Dobrocieskiego, Krakowskiego i Sedomirskiego Kanonika &c. Goszkie a serdeczne żale. Eccl. 22. Płacz nad umarłym, abowiem zagasło swiatło iego. Od str. 247: List wysoce wielebnego J. E° M. X. Piotrá Tylickiego Krakowskiego Biskupa do Autora napisany, o tymże wielkiey cnoty y godności kapłanie X. Dobrocieskim zaraz po ześciu iego. (Kończy arkusz Hh_4).

Toż samo podaje Jocher 7003. ale z datą: w Krakowie r. p. 1611. w 4ce, str 247. Być może, iż są datowane egzemplarze, ale być też może, iż Jocher sam dodał datę do opisu egzemplarza nie datowanego. Rzeczywiście egzemplarze bez daty będące, są prawdopodobnie z r. 1611. bo bywają w spółczesnej oprawie łączone z Niebieskiemi na ziemi Zabawami z ksiąg Thomasza à Kempis, mającemi datę 1611 r.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Hymny kościelne cokolwiek się ich w Brewiarzach Rzymskich teraz náiduie, y niektore insze z dawnieyszych co przednieysze, z Łacinskich przełożone y za tym trzecim wydániem ná niektórych mieyscách od tegoż Autorá poprawione. Páweł Swięty do Efesow, w. 5. Napełnieni... [jak wyżej]. w 4ce, od str. 25 do str. 128 (ark. $D-O_4$).

Należy jako część składowa do zbioru: Wiersze y insze pisma co przebrańsze. Pierwsza książka. W Krakowie w drukarni Mikołáiá Lobá r. p. 1608. Hymnów jest CVI (brak hymnów C—CII). Ostatni jest: Na dzień świętego Stánisłáwá Pátroná Polski. (Gaude mater Polonia). Dalej idzie: Pieśń nowa o tymże S. Stánisłáwie. Po Hymnach idą od str. 128: Prozy kościelne (XIIII), a dalej od XV—XVII nadpis: Hymny kościelne. Jako kontynuacya zbioru; Prozy kościelne. Jagiell.

— Himny o Męce Pańskiey do obrzędow Kalwariey Zebrzydowskiey, y do tamecznego nabożeństwá należące: Przekładania X. Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kustosza. w Roku Pańskim 1611. w Krákowie, Bázyli Skálski drukował. w 4ce, str. 26.

Dedyk.: Mikołajowi Zebrzydowskiemu Wojew. Krak.
Jocher 7035 *a*.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińsk. — Bisk Łoboz w Tarnowie. — Ossol.

— Kalliopea słowieńska, Zygmuntowi III ná stolicę Polską wstępuiącemu. [Drzeworyt: niewiasta z wieńcem w ręku, w którym wyrazy: Procede et regna; u nóg jej lutnia]. W Krákowie w druk: Jákubá Siebeneycherá Roku Pańskiego M.D.LXXXVIII. (1588). w 4ce, str. 28. (Dr. goc. Tytuł i tekst obliniowane).

Wierzbows. III. 2834. — Wiszn. VII. 105. Czartor. — Kórnik.

— Toż:... wstępującemu. W roku páńskim 1587. przed sámą koronacyą oddána. W Krakowie roku páńskiego 1608. w 4ce, str. 430—448.

To, podobnie jak inne wycinki (np. Hołubek, Pieśnj Kalliopy, Skarga snu nocnego, Rym polski etc. jest wyjęte ze zbioru: Wiersze y insze pisma 1608. — Chociaż to są wyrywki z całości, jednak w tej formie dochowują się po zbiorach w dawniejszych oprawach.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Żałosna Kamoena X. Stanisława Grochowskiego. Na powódź gwałtowną w roku pańskim 1605. Isa. 28. Położę pod wagą sąd, á spráwiedliwość pod miárą, y wywróci grad kłamstwá, y przykryćie wody záleją. Y będzie zgłádzone przymierze wásze z śmiercią, á wászá vmowá z piekłem nie ostoi się: bicz gwałtowny gdy przyidzie, będziećie podeptániem iego. W Krakowie, w drukárniey Symoná Kempiniego, Roku Pánskiego 1605. w 4ce, kart 10 nlb. (Druk goc.).

Na odwr. tyt. przypis Pawłowi Wołuckiemu bisk. Kamienieck. wierszem. Na końcu; Do czytelnika, gdzie mówi, że „podobny temu Lamentowi znaydziesz u Grzegorza S. z Nazyanzenu w kazaniu o porażce gradowej, na którego wzór nie tylko że się pisało, ale wiele rzeczy czasom naszym służących, ztamtąd się tu wniosły". Zaczyna wiersz od żalów, że pienista Wisła z brzegów swoich wyszła. Dalej zapowiada klęski wojenne i o zajęciu Inflant przez Szwedów.

Akad. — Gdańska — Jagiell. — Krasińs — Ossol.

— Toż w zbiorze: Wiersze y insze pisma. Kraków, druk M. Loba 1608. od str. 554—571: Żałosna Kamoena. Ná powodź gwałtowną w Roku Páńskim 1605. Ná wzor oráciey S. Grzegorzá z Nazyánzenu która ma tytuł: In cladem grandinis. Isa: 28. Położę... [jak wyżej].

Idzie to po poezyi: Łzy smutne. Zaś po Kamoenie idą wiersze: Na obraz męki Páńskiey. Na dzień pogrzebowy Firleiowny. Na pociechę przyjaciel. Nagrobek Gutterowi. Samuel Głowa. — Juszyński Dykc. I 116, wymienia to jako osobno wydanie u Kempiniego z r. 1608 i zauważa, że w drugiej edycyi jest wiele innych przydanych wierszy, to jest te, które wymieniam. Tę jego pomyłkę rozszerza X. Droździewicz w edycyi Biblioteki Polskiej, bo mówi o dwóch edycyach z r. 1608; za nim powtarzają błąd drudzy, bo nikt nie sprawdzał. Osobnej edycyi z r. 1608 nie znam, i nie napotykam jej w żadnym zbiorze bibliotecznym.

— Kolęda nowe lato, y szczodry dzień. Ná dzień y ná wszytkę wielką á wesołą Oktawę Národzenia Páńskiego niekiedy nápisane, a teraz które się mogły zebráć od Autorá świeżo wydáne. W Krakowie, Roku Páńskiego 1608. w 4ce, od str. 408—414.

Jest w zbiorze: Wiersze y insze pisma. W Krakowie, w drukarni M. Loba 1608. Na odwrocie tytułu wierszem dedykacya Stan. Gawrońskiemu Wielick. podżupkowi. Mieści: Pierwszy wiersz kolędny do Zygmunta III na końcu żałoby po Annie Arcyksiężnie. Fragmenta od kolędnych wierszów I—VI (str. 410). Nowe lato I —VI. Szczodry dzień (s. 413—14). Numerowanie kart bałamutne, bo po karcie Fff_1 (Cień królewicow) idzie tytuł na str. 408—9, potem karty 2 tekstu, nie liczbowane, a dołem znaczone a, a_2. A dalej: Fragmenta, na str. 410 a dołem znaczone Hhh$_2$. To znamionowałoby, że te dwie kartki nie liczbowane wcielono tu z edycyi wydanej osobno, a nas nie doszłej, to jest osobnej edycyi wiersza: Szczodry dzień, który wyżej podałem; o istnieniu wydań 1606 i 1611 powątpiewam.

Jagiell.

— Kolenda Nowelato Szczodry dzień. Na rok dzisiejszy 1611 Vox dom: auditur Cum inspiratio mente concipitur. D. Ambro. W Krakowie Roku Pańskiego 1610. w 4ce, kart nlb. 3. (sig. Aij—Aiij). Ossol.

— Babie Koło. [O nominacie Krakowskim po śmierci X. Radziwiłła Cardinała na Seymie Warszawskim w roku 1600. Pasquin albo Koło Babie]. 1600.

Piasecki pod r. 1600 mówiąc o czynnościach Sejmu w Warszawie, wspomina ważną okoliczność w życiu Grochowskiego: „Magis autem in istis comitiis certabatur pro sacerdotalibus dignitatibus, quae Cardinale Radziwilo Cracoviense et Hieronymo Rozrażewski Vladislaviense episcopis Romae recens defuntis vacabant. Certatim enim Ecclesiastici in ambitum effusi, singuli singularibus mediis, gradus altiores petebant, ut et dicteriis publice sparsis notarentur. Quorum praecipuum erat idiomate polonico cum inscriptione Babie Koło compositum singulos carpens modeste, sed festivum; cujus author Stanislaus Grochowski postea poenas luit, spoliatus suis sacerdotiis ab Alberto Baranowski, Episcopo Plocensi, quem prae ceteris perstrinxisse videbatur" (str. 222. ed. krak.). Babie Koło wydrukował Wacł. Maciejowski w Piśmiennictwie Dodat. 171—176. — Łukaszew. Opis dyec. pozn. III. 321—6.

— Wielkiemv pvlnocnych Kraiów Monarszu, Zygmuntowi Trzećiemu Polskiemu y Szwedzkiemu Królowi, &c. &c. &c. Kolenda X. Stanisława Grochow-

skiego. Roku Pánskiego 1599. (B. m. i dr.) w 4ce, k. nlb. 3. (dr. goc.).

Przypis Piotrowi Wiesiołowskiemu, Marszał. litew.

Juszyń. I 118. — Wierzbowa. II 1887. Ossol. — Petersb.

— Na kronikę nową polską X. Stanisław Grochowski do obywatelów Koronnych. (Wiersz) folio, kart 2.

Dodany na końcu Kroniki pols. Joachima Bielskiego w Krakowie u Siebeneychera r. p. 1597.

— Toż samo w zbiorze: Wiersze y insze pisma 1608, str. 581—584.

Jako osobliwość antykwarskiego handlu notuję, że był u Igla na sprzedaż w r. 1886 za reńskich 40, i zapewne znalazł się taki ... który kupił.

— Lavacrum animae, seu exercitatorium vitae spiritualis. Cum directorio horarum Canonicarvm. Opus antiquum à viro quodam Religioso Ordinis S. Benedicti olim in Italia conscriptum, nunc verò in communem piorum, Polonae praesertim Gentis, utilitatem in lucem editum opera et studio Stanislai Grochovii Custodii Crusviceñ. Psál. 33. Gustate et videte quoniam suavis est Dominus. Cracoviae, in officina Jac. Sibeneycher 1601. w 8ce, k. nlb. 12 i k. liczb. 154.

Na karcie 130 nowy tytuł: Tractatus directorii horarum canonicarum. — Lavacrum dedykowane jest: Michaeli Maliszewski Monasterii in Calvo Monte Abbati. — Zaś Tractatus: Lucae Janovio Monast. in Calvo Monte Priori Praeposito. Wiersz na odwrocie tytułu podpisał Andr. Schoneus. Polski przekład tego dzieła jest pt.: Kąpiel duszna ćwiczenie żywota duchownego. — Grochowski zajął się tylko przedrukiem rzymskiej publikacyi. Sam nie pisał. W edycyi tej są egzemplarze, w których dwie ostatnie kartki (od k. 153—4) są przedrukowane. W jednych egzemplarzach są mianowicie: Errata sic Corrigenda; w innych zaś nie ma errat. — Jabłonowski podał tytuł dzieła Grochowskiego: Obmycie duszy. Załuski Bibl. poet. str. 41, przytacza to dodając: quod vidi. Jabłonowski w Ostafi karta G_2. znowu powtarza: Obmycie duszy. Widocznie tytuł ten sfabrykowany przez niego z Lavacrum animae.

Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. Ossolińs.

— Łzy smutne X. Stanisława Grochowskiego poześciu wieczney pámięci godnego Kánclerza y Hetmáná Koronnego Jana Zamoyskiego. Eccles. 22. Placz nad umarłym, bo ustáłá już świátłość iego. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka Roku Pańskiego 1605. w 4ce, kart 14.

Dedykacya: Jerzemu Zamojskiemu Bisk. Chełms.

— Toż:... [W końcu] list Simonidesa w którym Autorowi zdrowia życzy. W Zamościu 16 Sierpnia 1605. (Bez w. m. dr. i r.).

— Toż:.. Kraków u Symona Kępiniego 1605. w 4ce, kart 14.

Tutaj listu Simonidesa nie ma.

List Simona Simonidesa do autora d. 16 Augusta 1605 w Zamościu, wyraża, że jego „Łzy smutne" i rozrzewniły i pocieszyły strapionych po stracie takiego Pana. „Bo podobno przystało nam było, nie dać się w tey mierze poprzedzać. Ale cóż czynić? dobrze to widzę upatrzono na świecie, iż wielki żal odeymuie y mowę. O inszych nie wiem. Sam o sobie twierdzić to mogę: że śmierć Pana tego tak na mię przypadła, jakoby piorun na mię uderzył: dotyczas do zwykłych zmysłów ledwie przyść mogę: pióro ilem razy w rękę wziął zawsze mi od zdumienia y zapamiętania się wypadło". — W zbiorze: Wiersze y insze pisma. Kraków u M. Loba 1608 idą: Łzy smutne od str. 530—554.

Bentk. I 254. — Juszyńs. Dyk. I 116. N. 10.

Dzików — Krasińs. — Ossol. (dwie edycye).

— Gorzkie łzy y serdeczne żale na żałosny pogrzeb godney pamięci X. Mikołaia Dobrocieskiego, Krakowskiego y Sendmirskie° Kanonika Praw Oboygá Doktorá przez X. Stanisława Grochowskiego z płaczem napisane. Eccl. 22. Płácz nád umárłym, abowiem zagasło świátło iego. W Krakowie drukował Bazyli Skalski. Roku Panskiego 1608. w 4ce, kart nlb. 7. (ark. A—Biij).

Przypis do Jana Foxa Krak. Kanon. Skarbimierskiego Scholastyka. — Egzemplarze tegoż samego wydania są domieszczone do zbioru: Wiersze y insze pisma, Kraków dr. M. Loba 1608, po stronie 414, a przed stroną 429; dlatego w tym zbiorze, nie są numerowane str. 415—428.

Jagiell.

— Na żałosny pogrzeb godney pámięći X. Mikołaia Dobrocieskiego, Krá-

kowskiego y Sędomirskiego Kánoniká etc. Gorzkie á serdeczne żale. Eccles. 22. Płacz nad vmarłym, abowiem zagasło światło iego. B. w. m. i r. w 4ce, od str. 233—247.

To jest umieszczone w zbiorze, który zaczyna się dziełem: Niebieskie na ziemi zabawy. W Krakowie u Baz. Skalskiego. Na str. 247 jest prozą list Piotra Tylickiego Ep. Crac. datowany z Bodzencina 2 lut. 1608. podpisany Revend. D. V. Amantiss. — W nim mówi, że w Dobrocieskim stracił jakby rękę prawą.

Dzików — Jagiell. — Krasińs.

— Włoskie miasta co przednieysze. Kraków 1599. w 4ce, ark. 1.

Porówcaj: Rzymu Starego.

Przypisał Kasprowi i Łukaszowi Działyńskim.

Juszyńs. I 119. N. 24. — Siarcz. I 160. — Drożdziew. Wyd. Turows. II. XXVIII.

Dzików.

— Odpowiedź na Echo po Koronacyi. B. w. m. dr. i r.

Znany mi jest tylko: Wiersz nowo uczyniony na szczęśliwy przyjazd ...., w którym na końcu jest: Echo po koronowaniu i Krótki odpis na wiersze Echo.

Gaz. Warsz. 1859. N. 303.

— Pamiątka nagrobna Samuela Głowy. [Poniżej drzeworyt S. Głowy ubranego w żupanj. Málarz mię głową tráfił; lecz rozumu w Głowie Arcymálarz nie tráfi, y nikt nie wypowie. Więc mie z postáći ktorą widźićie, nie sądźćie, Byłem coś grzecznieyszego. Z tym łáskáwi bądźćie. (Bez wyr. m. dr. i r.) w 4ce, kart 4.

Dedykacya wierszem do Jakuba Pękowskiego Sekret. Nadwor. Wydanie ozdobne. Stronnice obramowane drzeworytowo. Na ostatniej stronie drzeworyt głowy, kości i węża a pod nim czworowiersz. — Toż samo umieszczone w zbiorze: Wiersze y insze pisma 1608. str. 578—9. lecz tylko Nagrobek I. II.; zaś opuszczono Przedmowę do Pękowskiego, nagrobek III i IV, Głowa Pękowskiemu i Ostatnią rozprawę. — S. Głowa był trefnisiem Kard. Ber. Maciejowskiego; umarł 1608 r.

Maciej. III 71. Czartor. — Jagiell.

— Nagrobna pamiątka Annie Falkowicownie Kłosowéy mieszce Warszawskiey roku pańskiego 1604 piątego dnia Czerwca z tego świata zeszłey. (Bez roku i miejsca druku). w 4ce, karty 2 nlb. (Druk gocki).

Mieści się na dwóch kartach nieliczbowanych, sygnowanych (:) i (:) 2, a zawiera: 1) Nagrobna pamiątka Annie Falkowicownie Kłosowey, mieszcze Warszawskiey R. P. 1604, piątego dnia Czerwca z tego świata zeszłey, 12 w. — 2) Do Piotra Kłosa przy księgach za kolędę posłanych. 24 wiersze. Początek:

Pietrze godny miłości ludzkiey z każdey miary
Okrom żeś nie Piotrowey ieszcze se mną wiary:
Nadzieia iednak dobra z postępku twoiego,
Zwłaszcza że pilnie słuchasz rad słowa Bożego.
Że ubogim nie gardzisz, że dawasz gdzie trzeba.
Zaś rad przyiacielowi nie żałuiąc chleba.

3) O Przygodzie Piotrowey, a iako przyszedł do tego, że każdy Piątek z wielkim postem, to iest nic nie iedząc ani piiąc, odprawuie, 54 w. — 4) Na tablicę w kaplicy S. Jacka w Krakowie zawieszoną, 4 w.

W zbiorze: Wiersze y insze pisma 1608. umieszczone to jest po stronie 602 i przed str. 603; zatem widno było bite osobno zwłaszcza, że nie znajduje się w regestrze zbioru.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Pieśń o S. Stanisławie Patronie Polskim nowo wydana z notami Diomedesa Katona. w Krakowie Bazyli Skalski. 1607. str. 4 nlb. i 1 k. nut.

Przypis X. Michałowi Dobrocieskiemu.

Juszyński nie wymienia tego między pismami Grochowskiego, ale pod Diomedes Caton, w T. 1. str. 61.

— Toż:... (Taż sama edycya, tylko na odwrocie tytułu ośmiowiersz na herb Grzymała J. EM. P. Stanisława Garwaskiego).

— Toż:... (Taż sama edycya, strona odwrotna tytułu biała).

Belcikows. Przewodnik nauk. 1891. T. XIX. str. 788. przytacza przedruk p. t: Na szczęśliwe wrócenie z Anglii posła J. K. M. J. M. Pana Stan. Cichowskiego. Bez w. m. i r. z nowemi nutami na 4 głosy z podpisem: Asprilii Pacelli Magister Capellae S. R. M. — Weszła ta pieśń w skład Hymnów kościelnych w edycyi 1611. str. 100—104: Na dzień Św. Stanisława Patrona polskiego (Gaude mater Polonia) pieśń nowa o tymże S. Stanisławie Patronie polskim.

Porówn. S. Stanisławowi Tablica.

Jocher 7075. Czartor. (dwojakie).

— Pieśń dwu doktorów SS. Ambrożego y Augustyna. Pieśni kościelne starego i nowego testamentu. Kraków, Szymon Kempiniusz, 1607. w 4ce, k. 1.

To jest w zbiorze: Wiersze y insze pisma Kraków dr. M. Loba. 1608. List 6. p. t. Hymna abo pieśń niewysłowioney chwały Pańskiey pełna, od dwu wielkich doktorów kościelnych Ambrożego y Augustyna Swiętych, gorącym sercem złożona, ktorą swych czasów kościół Jutrznią kończy. Te Deum laudamus.

— Pieśni, Kalliopy Słowieńskiey. Ná teráznieysze, pod Byczyną, zwyćięstwo. S. G. W Krakowie, w druk: Jákubá Siebeneycherá, Roku Páńskiego M.D.LXXXVIII. (1588). w 4ce, k. nlb. 8. (Druk goc. z nutami).

Na tytule kobieta z wieńcem w ręku i lutnią u nóg. Na odwrocie tytułu: Kalliopea królowi (ośmiowiersz). Jesttu 8 pieśni, każda z nutami do śpiewu. — Zbiór: Wiersze y insze pisma. Kraków 1608. (str. 449—456) mieści z tego Pieśni I—VI. bez nut, pod tytułem: Pieśni, Kalliopy słowieńskiey. Ná zwycięztwo pod Byczyną, w Roku Pańskim 1588.

Bełcikows. w Przewodn. nauk. 1891. IV. s. 1083—4. — Wierzbows. II 1681. — Mać. Piśm. I 628 nota 1.

Czartor. — Gdańs. miej. — Kijow. — Ossol. — Petersb.

— Torvnskie nocy. Roku Pánskiego 1609. X. Stanisława Grochowskiego, Kustosza Kruszwickiego. W Krákowie, Bázyli Skálski drukował, Roku Pańskiego 1610. w 4ce, str. 47.

Na odwr. tytułu dedyk.: Starzec Starcowi X. Piotrowi Skardze S. J. (wierszem). Zbiór cały obejmuje:

1. Rytm z Hymnem napoły: na pvłnocne kurowe pienie. (str. 3—6).
2. Torvnskich nocy kárta pierwsza, w Miesiącu Styczniu, R. P. 1610. Do wysoce W. Oyca y Pana J. M. X. Wawrzyńca Gembickiego, Chełmiń. Bisk. Nominata Włocławskiego (Kujawskiego), a Kanclerza Koronnego. (str. 7—26). Wymawia się Grochowski, że dla starości i zimy nie może osobiście powinszować mu we Włocławiu, nowej dostojności.
3. Toruńskich nocy karta wtóra w mies. Grudniu r. p. 1609. Do jednego z prowincyałów Soc. Jesu (od str. 26). Jesttu powitanie Piotra Fabrycego, przybyłego do Torunia. Mówi tu, że z łaski Aquaviwy co jeno czynią dobrego, to i jemu robią.
4. Do siedmiu rodzonych wielkiey nadzieie pacholąt wojewodziców Inowłocławskich Działyńskich synów Michała i Elżb. Cemowney.
5. Na maiętność, ktorą zowią Dobra na Kujawach. — Początek:

Nie dziw że w dom Działyńskich Dobra się [dostała;
Bo dobrze temu płacą, kto rad dobrze działa.
Y dziś własna iest u nich cnota ręki szczodrey,
A ieśliże u kogo, u Pana tey Dobrey.
Tam gdzie dać, barzo rad da: a nie trąbiąc daie:
Takie, szczodrobliwości iego, obyczaie ... etc.

6. O siedmiu rodzonych Woiewodzicach z iedną siestrzycą.
7. Do oyca tychże dziatek.
8. Na Gniew.

Zda się niesłusznie Gniewem to miasto nazwano
Bo gdy je Michałowi Działyńskiemu dano:
Nie gniew ale królewska wielka łaska była,
Która nigdy pospołu z Gniewem nie chodziła.
Zarabiay, iakoś począł, na taki Gniew, Panie
Woiewodo; tak z tobą y mnie chleba stanie.

9. Nagrobek Pawła Działyńskiego Starosty Radzyńskiego.
10. Do Wysoce Wielebnego J. M. X. Wawrzyńca Gembickiego, Bisk. Włocławskiego Kanclerza Koronnego, Na teraźniejsze co daley gorsze czasy. (str. 40).
11. Nagrobna pamiątka godney pamięci Panu Mikołajowi Niemoiewskiemu. (Trzy nagrobki) (str. 41).
12. Do Macieia Rosentretera Prusaka, Ministra Sekty Lutęrowey, prześladowce prawdy Katolickiey: na ksiąszkę iego nie dawną, którą wydał przeciw Archidyakonowi Włocławskiemu J. M. X. Słupskiemu. (str. 42).
13. Na cenzurę albo na wiersze Polskie Kaspra Danowskiego P. L., które położył na przodku pomienioney książki Rosentreterowey, przeciw Xiędzu Archidiakonowi, pełne fałszu grubego y niezwyczayney w Polsce mowy. — W środku są dwa wiersze:

W którey, proszę, polszczyzny uczyłeś sie szkole,
Jaką y chłop nie mówi przy karczemnym stole?
(str. 45).

14. Do tegoż Danowskiego na ostatnie wiersze, ktorym dał tytuł: Ad Adversarium. (str. 47).

Jabłonowski Musaeum 183. (mylnie Paprockiemu Bartł. przyznaje. Noctes Torunenses). — Juszyńs. I 118 pod Nr. 21.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. (def.). — Krasińs. — Ossol.

— Pieśni ná Fest ućieszny wielkim dwiemá Narodom Polskiemu y Moskiewskiemu, Przemoznego Monarchy Dymitra Iwánowicá Cará Moskiewskiego, y Naiáśnieyszey Jey Cárskiey M. z Wielkich Konczyc Mniszkowny Woiewodzanki Sędomirskiey przez . . . uczynione. Kraków, u wdowy Jakoba Sybeneychera 1606. w 4ce, k. 15 z ryciną.

Juszyń. I, 119. Petersb.

— Toż:... Cara Moskiewskiego, Wielkięy Rusi Tatarskich Panstw i wiele Krolestw etc. etc. Pana y dziedzica y nayiasnieyszey J. Carskiej M. z Wielkich Kończyc Mniszkowny Woiewodzianki Sędomirskiey od autora powtóre wydane z przyczynieniem niektórych rytmów do sławy tegoż Wielkiego Cara służących. Od Pana się to stało a iest dziwno w oczach naszych. Psal. 117. W Krakowie w drukarniey Jana Szeligi, Roku Pańskiego 1606. w 4ce, k. 17 nlb.

Na odwrocie tytułu dedykacya do Carowej Maryny. Jest tu 23 pieśni. Po nich idą ryciny wyobrażaiące Dymitra, Marynę, (pod każdym 6 wierszy), Herb Carski i wiersze na niego. Dalej znowu ryciny: Bernard Maciejowski Kardynał i Biskup Krak. Jerzy Mniszek, Wojew. Sendomir., Ophanas Poseł Cara. (Pod każdą znowu po 6 wierszy). (Na końcu:) Na nowe tryumphy y szczęśliwe zwycięstwa teraźnieysze, a wygrane bitwy przeciwko zmiennikowi Suiskiemu etc. Pieśń X. Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kusto sza. Zajmuie pół arkusza, który ma sygnaturę A. — W zbiorze Wiersze y insze pisma, jest tylko od str. 598—601: Pieśń o zwycięztwie pod ten czas co daley głośnieyszym a o fortunnym znowu na stolicę Carską ćiągnieniu, Dimitra Wielkiego Cara Moskiewskiego w roku teraźnieyszym 1608. Na str. 599 idzie: Diapsalma.

Bełcikowa. Przewodn. nauk. 1891. IV str. 1085—1090. liczy 3 lub 4 edycye, a za jednę uważa: Krakowską biesiadę.

Chrept. — Ossol.

— Pieśni Kościelne Ná kształt Psálmów: z Stárego y z Nowego Testamentu wzięte. Przekłádánia X. Stanisława Grochowskiego. Roku Páńskiego 1608. w 4ce, str. 24.

Dedyk.: Barbarze z Suskrájewic Gáwrońskiey podżupnikowey wielickiey (na drugiej stronie karty tytułowej).

W zbiorze Wiersze y insze pisma 1608. idzie toż samo po liście 6. (Te Deum) i ma paginacyą od 3 (a arkusz A_2) do str. 24. Zatem wcielone do zbioru, ale wydane pierwej osobno. — Obejmuje pieśni VII ze Starego Testamentu (Ezechiela, Mojżeszowe, Habakuka). Od str. 18: z Nowego Testamentu I—III (Zacharyasza, Symeona, Athanazego). Na końcu pisze, iż pieśni przekładał nie odstępując od wykładu łacińskich teologów, którzy pieśni objaśnili. — Też same pieśni wyszły w edycyi z r. 1611 (Niebieskie na ziemi zabawy) p. t.: Pieśni kościelne, które spiewają miasto psalmu czwartego na Laudes wszytkich niedziel i świąt dorocznych (od str. 105 —123). Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Pogrzebowe plankty wszytkich prowinciy y stanow dwiema sławnym krolestwom podległych. Na żałosną pámiątkę skwapliwego ześćia Pániey świątobliwey, Anny Arcykśiężney z Austriey, królowey polskiey y szwedzkiey. (Godło z Pisma ś.) Roku páńskiego 1599. (Bez m. i dr.) w 4ce, kart 9.

Dedyk. Hieronymowi Gostomskiemu wojewodzie poznańskiemu przez X. Stanisława Grochowskiego.

W zbiorze: Wiersze, Kraków 1608. od str. 521—529 jest wiersz ten ale odmieniony, wydany pod tyt.: Żal pogrzebowy godney pámięći świątobliwey Pániey, Annie Arcyksiężnie Austriey, Królowey Polskiey y Szwedzkiey. Roku pańskiego 1608. — Na odwrocie tytułu dedykacya prozą po łacinie: Seren. D. D. Mariae Archiduci Austriae Reginarum Matri.

Porówn. Trenopis; Żal pogrzebowy.

Wierzbow. III 3076. — Sobieszczański w Encykl. powsz. T. 10. (z datą 1596).

Czartor. — Muz. Brytań. — Ossol. — Toruń.

— Duchowna Pociecha pannom, które nad wolą Rodzicow y powinnych swych, świętey doskonałośći żywota sobie ulubiły: albo Obrona Swobody, w kośćiele Bożym przedniey a wysokiey zacności, Stanu Panieńskiego. Roku Pańskiego 1610. w 4ce, arkuszy nlb. Cij. Warsz. Uniw.

— Toż:... Stanu panieńskiego. Roku pańskiego 1611. Bez m. druku (w Krakowie). w 4ce, kart 10 nlb.

Na odwr. tytułu przypis (w. 14) Mikołajowi Zebrzydowskiemu Wdzie i Generałowi Krakowskiemu. — Bezimiennie wydane. Pociechę duchowną autor zwraca do Panien Zofii i Doroty Dębińskich w klasztorze Krakowskim S. Agnieszki natenczas mieszkających. Całe wierszem. Wydanie to niczem zgoła nie różni się od edycyi z r. 1610.

Maciejows. Piśmienn. I 635. — Wiszniews. VII. 111. Warsz. Uniw.

— Hierozolimska processia, w kośćiele chwalebneo Grobu Paná Jezusowégo zwyczáyna. Przy obchodzeniv kaplic, oltarzów y inszych mieysc świętych, ná których Zbáwiéiél, trudząc się, y krew S. przeléwáiąc, Zbáwienie ludz-

kie odpráwował. Wzięta z kśiąg Hierozolymskiéy Peregrynatiiey álbo Pielgrzymowánia Jásnie Wielmożnégo Páná Mikołáiá Chrzysztopha Rádziwiłá ná Ołyce y Nieświeżu kśiążęćiá &c. &c. Gwóli nabożnym ludźióm á miánowicie Bráctwóm Compássiiéy Zbáwićielá nászégo, y processióm ich, przez X. Stanisławá Grochowskiego, kustoszá kruszwickiéo, z Łacinskiégo textu przełożoná. Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. W Krákowie w Drukárniey Lázárzowéy Roku P. 1607. w 4ce, str. 95.

Na odwrocie tytułu dedykacya Marc. Szyszkowskiemu Bisk. Łuckiemu. Po niej rycina z nadpisem: Pierwszy wizerunk krwawego a cudownego Actu w Ogroycu. Pod ryciną sześciowiersz. — Dalej od str. 5: Porządek processiiey Hierozolimskiey. Hymna pierwsza (z drzeworytem biczowania). Całe dzieło wierszem, przedzielanym prozą, modlitwami i rozmyślaniami. Liche drzeworyty z życia J. Chrystusa są na stronach: 8, 11, 17, 21 (Helena Św.), 27, 33, 48, 54, 61, 64, 75, 84, 90. Są tu numerowane Hymna V do XIII. Umieszczony tu str. 44: Lament niektorych białychgłów .... powtorzony jest na str. 15 w zbiorze: Cudowne wiersze (Narzekalnice żydowki). Tak równie na str. 78 (znaczonej mylnie 68) Rozmyślanie 11te, ma w zbiorze tym na str. 18. nadpis: Serdeczne narzekanie Mariey Magdaleny. W liczbowaniu dzieła pomylono str. 78 i 79. które oznaczono 68. 59.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Zielins.

— Toż:... Hierozolimskiey Peregrynácyey albo pielgrżymowania Jaśnie Wielmożneo Páná Mikołáia Chrysttofá Rádziwiłá ná Ołyce y Nieświeżu kśiążęćiá etc. etc. Gwóli nabożnym ludźiom, á miánowićie Bráctwom Kompássyiey Zbáwićielá nászego, y Processiom ich, Przełożona. (Bez m. i r.) w 4ce, od str. 167—243. (Ark. sygn. Y. Z. i Aa—Ii). (Bez rycin).

Jestto wyjęte ze zbioru: Wiersze y insze pisma. Kraków w dr. Loba 1608.

Toż, także na pozór toż samo, ale w tytule winieta odmienna, bo równy czworobok bez szpiców. Znaki kustoszów inaczej przypadają, i tak: *Aa.* jest pod *go, o Bb* pod *s, ws. Ee* pod *any. F* pod *iza.* (W ten sposób te pozornie też same wydania można odróżnić). Jestto wyrywek z edycyi u Szeligi z r. 1609. Jagiell.

— Prozy kościelne ze Mszału Rzymskiego, y niektóre insze z dawnych, co przednieysze ná kształt Hymnów przetłumáczone. Z przyczynkiem niektorych pieśni ábo Hymnów przedtym niewydanych. Psalm 149. Pánu swemu daymy cześć hymny nowemi, Chwała iego niechay brzmi między obcemi. w 4ce, od str. 128—158.

Jesto wyjątek ze zbioru: Wiersze y insze pisma. Kraków, druk M. Loba 1608. Na odwrocie tytułu wierszem dedykacya Mac. Pstrokońskiemu Bisk. Obejmuje: Proza I—XIIII; dalej Hymna Kazimierza S. królewica (z łaciń.). Dalej Hymna XV—XVII. Nad stronnicami od s. 152 nadpis: Hymny kościelne. Strona 151 znaczona dwa razy.

— Toż samo, w zbiorze: Niebieskie na ziemi zabawy. Kraków, dr. Baz. Skalskiego 1611. od str. 125—154. Jagiell.

— Pięćdziesiąt punktow rozmyślaniu męki Pana Jezusowey służących ob. Dawid Jan (1608. 1611).

— Rythmy o zacności, dobrodzieystwach y pobożnym wzywaniu Rodzicielki Boskiey Dziewice Mariey. Dawnym y stucznym wierszem Łacińskim spisane, a teraz nowo takowym polskim wyrażone. Wydane za staraniem X. Hieronyma Powodowskiego. [Wizerunek M. Boskiej, niżej godło z Prouerb.]. XXXI. W Krakowie, w druk. Jakoba Siebeneychera, Roku pańskiego 1598. w 4ce, k. nlb. 6. (Druk gocki, łacina ant.).

Tytuł i stronnice tekstu obliniowane. Na k. przedost. i ostat. nuty na 4 głosy. Na str. ostat. 10 wierszy: Wielkiey Bogarodzicy a Pannie naświętszey; podpisane X. St. Gr. y Pr. Mo. — Samo dziełko jest to pieśń: Omni die dic Mariae, przetłumaczona przez Stanisława Grochowskiego i Przecława Mojeckiego. W dziełku tekst łaciński po jednej, tłumaczenie po drugiej stronie. — Po polsku zaczyna się: Duszo moja, rzecz to twoja. Współtłumaczył Przecław Mojecki co z zakończenia wierszy widno:

Z twych cnot Przesławy Stanisław, przesławney [krwie córo
Tuśmy zniéśli na twe pieśni obopólne pióro.
Z Hieronymem co nad gminem, w Krakowie pasterzem,
Od którego rymu tego, słów od obu bierzem.

Maciej. Piśmien. III 275—6. Czartor.

— Rytmy łacińskie dziwne sztuczne y nabożeństwem swym a starodawnością dosyć wdzięczne, uczynione niekiedy od Królewica Polskiego Kazimierza S. y przy ciele iego w Wilnie znalezione, ktorych on w każdy dzień (iako znać z samego początku y w Busku od dawnych lat tychże rytmow exemplarz w kościele zawieszony, tytułem swoim tego poświadcza) za modlitwę używał. Z obudwu pomienionych exemplarzów poprawne y iako mogło bydź nawłaśniey takimże rytmem polskim wyrażone y na trzy części dla śpiewania rozdzielone. Przydane są Hymny z Godzinek (które zowiem Officium) o teyże Pannie Naświętszéy. Przekładania X. Stanisława Grochowskiego. Wszystkie te rytmy, które tu są, z notami nowemi i tabulaturą na lutnią Diomedesa Katona. W Krakowie, Bazyli Skalski drukował R. P. 1607. w 4ce. hymnu S. Kazimierza 6 kart; hymny z godzinek 2 karty i 2 karty nót.

Dedyk. Stan. Garwaskiemu kaszt. płock. Modlitwa S. Kazimierza jest także drukowaną przy Prozach kościelnych, i ma 3 części i dwa Hymny o boleściach N. Panny. Chreptow. — Ossol.

— Rzym nowy szczęśliwszy nád stáry, Oycu Pawłowi V. z pewnych przyczyn przypisany. Przez X. Stanisława Grochowskiego kruszwickiego kustosza. Tegoż autora: Miasta włoskie co przednieysze, W Krakowie, Roku Pańskiego 1610. w 4ce, kart 10 nlb.

Na odwrocie tytułu: Naywyższemu Biskupowi Rzymskiemu a oycu wszytkiego Chrześcianstwa X. Stanisław Grochowski uniżone nóg pocałowanie (tu wiersze). Na pierwszej karcie (karta Aij) nadpis: Stárego Rzymu pogánskiego z novvym chrześciánskim stosovvanie y różnicá. X. S. G. — Na karcie 6ej nowy nadpis: O tymże Nowym Rzymie do Joba Zakrzewskiego, w dioecesiey Włocławskiey tymi czasy z Aryanizmu nawroconego y w kościele S. kátholickim se wszystkim domem swym okrzconego .... karta 1.

Dalszy ciąg, ma osobny tutuł:

Włoskie miasta co przednieysze: X. Stan. Grochowsk: kruszw. kustosa. W Krakowie. w 4ce, k. nlb. 4. (arkusz B).

Na odwr. tytułu: Máłego wieku á wielkiey nadzieie synom koronnych PP. Kásprowi y Łukaszowi Działyńskim, pod ten czás w Krákowie mieszkáńcom. Autor Z. D. Z. y w náukách uczciwych pomnożenia y znácznego postępku (wiersz 16). — Od B₂ miasta określone dwuwierszami. — Dalej: Loret (wierszy ośm); Miasto nowe Hierusalem (na dwóch stronach). Na ostatniej karcie: Do królowey tegoż gornego miástá rytm wzięty z Pieśni Łácińskiej: Sanctissima Mater Dei.

Bełcikowa. w Przewodn. Naukow. 1891. T. XIX s. 789. — Tytuł drugiej kartki uważa mylnie Juszyński za edycyą drugą i oczywiście nie podaje daty wyjścia.

Porówn.: Włoskie Miasta.

— Skarga snv nocnego przed Jego Królewską Mością. W Warszawie 1598. miesiąca Grudnia. w 4ce.

— Toż:... przed Krolem J^o M. w Wárszáwie. Roku Páńskiego 1598. Mieśiącá Grudniá. Przedmowá do Snv. Sni, nocnych ćieniow Pánie, skoro się odpráwisz, Nie tay, proszę, przedemną co u Królá spráwisz. Bo gdzieby twa skárgá szłá ná wiátr mimo vszy; Chyba kto nie rad sypia, ten się ztąd nie ruszy.

W zbiorze: Wiersze y insze pisma. Kraków, dr. M. Loba od str. 463—468. — Są tu dalej: Sen nocny po odprawie swej do J. Kr. M. Rym na oczekiwany przyiazd J. Kr. M. Król. Szwedzkiego (z przekładem łaciń. wierszem). Na malowany obraz J. K. M. Na szczęśliwy przyiazd krolewny Szwedzkiey Anny. Na konterfet teyże. Zajączek mały teyże od Authora darowany. Na konterfet Władysława królewica. Na konterfet Anny królew. coreczki.

Jusz. I 115. — Wiszn. VII 105. Jagiell.

— Scieszka pobożnego Chrześćianiná to jest Náuki... ob. Androcy (1600. 1601. 1608. 1647).

— Miechowski Smigorzt albo Wielkonocna Kolędá do J. M. X. Maćieiá Pstrokońskiego biskupa przemyskiego. — Pieśń o zwycięztwie Dimitra Wielkiego Cara Moskiewskiego w roku teraznieyszym 1608. — Bóg zapłać Wysoce Wielebnemu J. M. X. Piotrowi Tylickiemu Nominatowi Krakowskiemu etc. etc.

Podawane wiersze te jako całość osobna i w różnych edycyach, są wyrywkiem ze

zbioru: Wiersze różne. Kraków dr. M. Loba 1608. str. 596—601. i 603—4. Prawdopodobne jako luźne wiersze wychodziły osobno, lecz uległy zatraceniu.
Czartor. — Jagiell.

— Sposób krótki rozmyślania Przenaydroższey Męki y Smierci Zbawicielowey, łacińskim ięzykiem od iednego z Doktorów w Piśmie S. zawołanego krótko spisany. A teraz dla Braciey Krakowskiey, nabożeństwa męki P. Jezusowey przy kościele S. Franciszka po polsku wydany Przez X. Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kustosza. w Krakowie, w Drukarni Mikołaja Loba R. P. 1606. w 4ce, kart 7 nlb. (Dr. goc.).

Z wierszem do Piotra Tylickiego Bisk. Krak. — W zbiorze: Wiersze, Kraków dr. Loba 1608. przypada: Pięćdziesiąt punktów rozmyślania Męki Zbawicielowey ... na list 159 do 166. To obacz pod: Dawid Jan. (1608. 1611). — Niesiecki Ed. II. T. IV dwóch Grochowskich mieszając, pisze błędnie, iż autor został później arcybiskupem Lwowskim. Czartor. — Ossol.

— Bogu w Troycy iedynemu y Swiętemu Stanisławowi Patronowi Polskiemu Tablica obiecana, albo Pieśń o Żywocie iego Na sczęśliwe zwrocenie z Angliey Posła J. Królewskiey M. J. M. Pana Stanisława Cikowskiego Podkomorzego Kroko-Czorstyńskiego, Babimostskiego etc. Starosty. X. Stanisława Grochowskiego. Bez m. i r. w 4ce, ark. 1. (z nutami na cztery głosy).

Pod nutami podpis: Asprilij Pacelli Magistri Capellae S. R. M. — Cikowskiego herbu Radwan wymienia Paprocki w Herbach rycer. wyliczając urzędników tegoż województwa r. 1584. Nie był wówczas jeszcze starostą czorsztyńskim, bo nim był Dębiński. Poselstwo Cikowskiego do Anglii kiedy przypadło nie wiadomo; zdaje się jednak iż przed r. 1600. Tego Cikowskiego administratora ceł koronnych wyszło w r. 1602 pismo pod tyt.: W sprawach celnych odpis.
Jocher 7081 (ma: Cihowski). Ossol.
Porówn.: Pieśń o S. Stanisławie. (1607).

— Threny na załośne z świata zeszcie y pogrzeb S. pamięci, X. Bernata Macieiowskiego S. K. R. Kardynała, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y Korony Polskiey Prymáśá, &c. X. Stanisława Grochowskiego. W Krakowie, w Drukárni Mikołáia Lobá Roku Páńskiego M.DC.VIII. (1608). w 4ce, kart 12 nlb.

Na odwrocie dedyk. Maciejowi z Buzenina Pstrokońskiemu bisk. przemys. i kancl. koron. wierszem. Na końcu wiersz łaciński Jędrz. Loechiusa na cześć autora. — Threnów jest XXII.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tractatus Directorii Horarum Canonicarum. Cracoviae in Officina Jacobi Sybeneycher. 1601. w 8ce.

Przypis. Stanisł. Grochowskiego: Łukaszowi Janowskiemu, Przeorowi Klasztoru Świętokrzyskiego Pierwszy raz wyszło to zapewne we Włoszech.
Jocher 6495.

— Trenopis ná záłosny pogrzeb świątobliwey Pániey Anny Arcyksiężney z Austriey, Krolowey Polskiey y Szwedzkiey. Eccles. 22. Plora super mortuum quia extinctum est lumen ejus. Roku Páńskiego 1599. (Bez m. i dr.). w 4ce, k. nlb. 6. dr. goc.

Autor przypisał Maryi Arcyks. austr. matce zmarłej Anny. — Toż jest pod innym tytułem w zbiorze pism Grochowskiego, na str. 521—529. — Obacz wyżej: Pogrzebowe plankty.
Bentkows. I str. 281. — Wierzbows. III 3077.
Moszyńs. — Ossol. — Toruńs.

— Na nowe tryumphy y szczęśliwe zwycięztwa teraznieysze, a wygrane bitwy przeciwko zmiennikowi Sujskiemu, przez woyska wielowładnego a przemożnego Dymitra Moskiewskiego Cara etc. etc. Pieśń X. Stanisława Grochowskiego Kustosza Kruszwickiego. (Bez w. m. i r.). w 4ce, kart 2 nlb.

Nagłówek stronnic jest: Pieśń nowa o Carze moskiewskim. — W zbiorowem wydaniu u Loba 1608. str. 598—600 jest: Pieśń o zwycięztwie pod ten czas co daley głośnieyszym, a o fortunnym znowu na stolicę Carską ciągnieniu, Dimitra Wielkiego Cara Moskiewskiego w roku teraźnieyszym 1608. Warsz. Uniw.

— Wiersz nowo uczyniony do Rzeczypospolitey polskiey na szczęśliwy przyiazd K. J. M. (Na końcu:) Echo po koronowaniu. (Bez w. m. i r.). w 4ce, karty 3 nlb.

Na odwrot. str. tytułu w drzeworycie herb Jana Kiszki krajczego W. Kor. i pod nim 10 wierszy pols., z podpisem S. G. Na

karcie 2ej: Na przyjazd Króla J. M. wiersz do Rzpltey; z muzyką na 4 głosy: dyskant, alt, tenor i bas. Dalej: Wiersz na przyjazd, którego pierwsza zgłoska co każdy czwarty wiersz składa wyraz: Jan Kiska Kraj. — Na końcu: Krótki Odpis na wiersze Echo, które skalowały cnotę i przyrodzoną dobroć Maiestatu K. J. M. .... wierszy 12 pol.

Kiszka Jan syn Stanisława od 20 Czerwca 1569 Krajczy litewski, był posłem do Batorego. Potem 1579 Starostą Żmudzkim, Elektorem Zygm. III 1587 i Kaszt. Wileńskim 1588 † 1591.

Porówn.: Skarga Snu. Odpowiedź na Echo. Gaz. Warsz. 1859. N. 303. Krasiński.

— Pierwszy wiersz kolędny. Do Jego Krolewskiey M. Polskiego y Szwedzkie° Krola, Zygmunta trzeciego, na końcu żałoby iego po pierwszey małżonce Annie Arcyksiężnie z Austriiey. (Bez osob. tyt.). Bez wyr. m. dr. i r. w 4ce, k. 2 nlb. (znaczone a, a_2).

Umieszczone w zbiorze: Wiersze y insze pisma, między stroną 409 a 410. w części p. t.: Kolęda Nowe lato; druk ten sam, ale papier odmienny. Widocznie było osobno pierwej drukowane. Jagiell.

— Cudowne wiersze z indiyskiego ięzyka na łacińskie przez Franciszka Bencyusza a teraz z łacińskiego na polski przełożone: Albo żáłobá Pánny Naświętszey, o męce Páná Jezusá Syná iey, z krótką o tymże Hystorią. Przydane są do tego niektóre insze Rytmy teyże materiey służące: Przez X. Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kustoszá. W Krakowie, w drukárni Bázylego Skálskiego, roku Pańskiego 1611. w 4ce, str. 24.

— Cudowne wiersze z indiyskiego ięzyka przełożone: albo żáłobá .. i t. d. (Tytuł i data jak wyżej).

Były zatem dwa odmienne tytuły; w jednym nie wymieniony Bencyusz

Na odwrocie tytułu wiersz: Kasprowi Maciejowskiemu autor Z. D. Z.; w którym wyraża: iż tenże dwoma listami wzywał go o przekład tych wierszy. — W toku wierszy są przytaczane te wiersze w łacińskim przekładzie Fr. Benciusa. — Od str. 15 idą wiersze inne: Żałosne niewiasty, albo narzekalnice żydówki. Serdeczne narzekanie Maryey Magdaleny. — Kończy: Porankowa y wieczorna do skruchy zaprawa, na kształt modlitwy.

Porówn.: Hierozolimska processia. (1607).

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Wiersze y insze pisma co przebráńsze. Częścią z Łácińskiego przełożone, częścią od niego sámego nápisáne. w Krakowie, w drukárni Symona Kempiniusa Roku Pań. 1607. w 4ce, str. 375.

Dedyk. Bernatowi Maciejowskiemu Kardyn. — Na odwrocie tytułu herb Maciejowskiego i dedykacya temuż wierszem (strona 3—4). Poczem idą: Pieśni kościelne (od str. 5—24). Hymny kościelne (25—128). Prozy kościelne (128—158). Żywot Patrona Pols. S. Stanisława w Krakowie, w drukarni Mikołaia Loba. Żywot S. Cecylii (od str. 244—322). Wirydarz albo kwiatki (str. 324—375).

W egzemp. Czartoryskich brak od str. 159 do 243. Egzemplarz Bibl. Un. Warsz. ma stron 247.

Czartor. — Uniw Warsz.

— Toż:... Pierwsza kśiąszká [atram. poprawiono: Wtóra]. w Krakowie, w Drukárni Mikołáiá Lobá Roku Páńskiego 1608. w 4ce, List 1—6 (raczej kart 4) i stron 1—604. Nadto Regestr k. 2. Omyłki k. 1.

Między str. 602 a 603, wtrącone nieliczbowane 2 k.: Nagrobna pamiątka Annie Falkowicownie Kłosowej. — Na odwrocie tytułu Diecesia Krakowska J. M. X. Piotrowi Tylickiemu (wierszem kart 3). — Strony: 73. 179. 558. 598 idą dwa razy, po str. 182 idzie str. 318. zamiast 183. Między str. 414 a 429 nie ma liczbowanych kart, lecz idzie siedem nieliczbowanych. (Łzy gorzkie). Po str. 473 idzie mylnie znaczona str. 744. Po str. 468 idą ponownie strony 461 do 468. — Między stroną 409 a 410 idą dwie karty nieliczbowane znaczone sygn. *a*. (Pierwszy wiersz kolędy), widocznie zatem drukowane osobno, lecz dołączone do zbioru pt.: Kolęda Nowe lato. Nie ma tego w spisie. — Strona nieliczbowana jest także między str. 128 a 129. Strona 61 znaczona 19. Zgoła wydanie niedbałe.

W edycyi tej idą materye:

1. Diecezia Krakowska (na odwrocie tytułu). List 1—5.
2. Hymna albo pieśń niewysłowioney chwały. List 6 i bez liczby strona.
3. Pieśni kościelne ná kształt psalmów Roku Pańskiego 1608. 1 karta nie liczbow. i strona 5—24.
4. Hymny kościelne. Na str. 28 dedykacya Tylickiemu (str. 25—128).
5. Prozy kościelne ze Mszału Rzymskiego (str. 129—158). Po prozie XIIII, idzie Hymna Kazimierza S. (str. 148—153). Hymna XV. Proza XVI. Hymna XVII.
6. 50 punktów Rozmyślania z Jana Dawida (str. 159—166).

7. Hierozolimska processya (str. 167—243). Strona 179 dwa razy, a po str. 182 wydrukowano: str. 318, zamiast 183. Dedykacya do M. Szyszkowskiego.

8. Żywot Patrona Polskiego Ś. Stanisława. W Krakowie, w dr. St. Loba 1607. Dedykacya do M. Dobrocieskiego (str. 245—271).

9. S. Cecylia Panna y Męczenniczka (str. 272—322). Bez osobnego tytułu; kustoszem drukarskim S. Ceci. łączy się z żywotem S. Stanisława.

10. Wirydarz abo kwiatki z wierszów Jak. Pontana. W Krakowie 1608. (str. 324—375). Na odwrocie tyt. dedykacya: Władysławowi królewicowi. Karta ostatnia (str. 374—375) znaczona literami Cccij. — Dalej jest przerwa, bo zaczyna się arkusz Eee i stronnica 383. Więc podług sygnatury brakłoby kart 6ciu, zaś podług paginacyi brakłoby tylko 7 stron. Mógł więc autor coś tu opuścić przed końcem druku, gdyż w Regestrze brak ten nie uwidoczniony.

11. Codzienne ćwiczenia chrześciańskiey dusze pobożney, przełożone z wierszów Jakuba Pontana. W Krakowie r. p. 1608. Dedykacya do Doroty Kąckiej (str. 383—394).

12. Cień Królewiców Jana Kazimierza, str. 395—402. Dedykacya do królowej Konstancyi z d. 18 Jan. 1608 (str. 395—402). Tu sygnatury bałamucą. Karta bowiem druga ma znak Ggg, (str. 397), a następna: Fff, (str. 399).

13. Kolęda, Nowe lato, y Szczodry dzień. Na dzień, y na wszytkę wielką a wesołą Oktawę Narodzenia Pańskiego niekiedy napisane, a teraz ktore się mogły zebrać od Autora świeżo wydane. w Krakowie Roku Pańskiego 1608. (str. 403—414). Dedyk. wier. Stanisławowi Gawrońskiemu Podżupkowi Wielickiemu. Lecz tu i w paginacyi i w sygnaturach są niedokładności. Właściwie jest kart 6 czyli stron 12, ponieważ zaś ostatnia strona artykułu poprzedzającego ma liczbę 402, więc następna powinna była mieć 403, ostatnia 414. Pierwsza karta (408—409) nie ma sygnatury. Dwie karty następne nieliczbowane mają sygnaturę a i a_2. Na tych kartach: Pierwszy wiersz kolędny do J. K. M. Pol. y Szwedz. Króla Zygmunta Trzeciego na końcu żałoby iego po pierwszey Małżonce Annie Arcyksiężnie z Austriey. — Dalej: Fragmenta od kolędnych wierszow pozostałe. Nowe lato. Szczodry dzień. Czwarta strona 410 i 411, ma sygnaturę Hhh$_2$. Piąta s. 412 i 413, ma sygnaturę Hhh$_3$. Szósta 415 a po niej dopiero 414.

14. Gorzkie łzy y serdeczne żale na załosny pogrzeb godney pamięci X. Mikołaja Dobrocieskiego Krakowskiego y Sędomirskiego Kanonika, Praw Oboyga Doktora. w Krakowie Bazyli Skalski drukował, R. P. 1608. A—Biij. Strony nieliczbowane. Dedyk. wierszem do X. Jana Foxa Krak. Kan. Skarmierskiego (sic) Szkolastyka. Wiersz ckliwy, jak inne w tym rodzaju tegoż poety. — Oczywiście ten artykuł nie zdaje się do tego zbioru należeć, jednakże dołożywszy paginacyą opuszczoną str. (415—428) spostrzega się związek z artykułem następującym, którego tytuł bez liczby; zaś następna strona ma liczbę 430.

15. Kalliopea Słowienska, Zygmuntowi III. na stolicę Polską wstępuiącemu, w Roku Pań. 1587 przed samą koronacią oddana. w Krakowie R. P. 1608. (429—448). Dedyk. do Władysława krolewica. Sygnatura Lll. tak jak gdyby żadnej przerwy w poprzedzaiących artykułach nie było.

16. Pieśni Kaliopy Słowieńskiey na zwycięstwo pod Byczyną, w R. P. 1588. (449—456.)

17. Hołubek abo dzieła Rycerskie y śmierć nieśmiertelna iego (s. 457—462). Dedyk. do Lwa Sapiehy Kancl. W. Litew. (Nie ma osobnego tytułu).

18. Skarga Snu nocnego przed Krolem Je. M. w Warszawie R. P. 1598 miesiąca Grudnia. (463—468). Tu dodane są wiersze: Rym polski na oczekiwany przyiazd J. K. M. z Krolestwa Szwedzkiego do Korony Polskiey. Toż prozą po łacinie. — Na malowany Obraz J. K. M. — Na szczęśliwy do Polski przyiazd Siostry K. J. M. Krolewny Szwedzkiey Anny. — Na konterfet teyże. Zaiączek mały Teyże od Authora darowany. (W ostatnich dwóch wierszach zaiączek mówi do krolewny:

Zatym proszę łaskę swą racz pokazać temu
Co mię tu wniosł, zaleć go Królowi Polskiemu).

— Na konterfet Władysława Krolewica, siodmy rok wtenczas maiącego. — Na konterfet Anny Krolewniczki, K. J. M. zmarłey Coreczki.

19. August Jagieło wzbudzony. Przeciwko Paralellom Łacińskim, osoby tegoż S. pamięci Pana, dotkliwym. Na usilne żądanie y prośbę niektorych Senatorów napisany, y do druku podany. W Krakowie, R. P. 1603. 470—520. Dedyk. wier. do Andrzeja Boboli z Piaskow, Podkomorzego Koron.

20. Żal pogrzebowy godney pamięci świątobliwey Paniey, Annie Arcyksiężnie z Austriey, Krolowey Polskiey y Szwedzkiey. R. P. 1608. 521—529. Zaraz bez osobnego tytułu na str. 530 zaczynają się:

21. Łzy smutne po ześciu, wieczney pamięci godnego, Kanclerza y Hetmana Koronnego, Jana Zamoyskiego. (530—554). Na tejże str. zaczyna się:

22. Załosna Kamoena ná powodź gwałtowną w Roku Pańskim 1605. na wzor oraciey S. Grzegorza z Nazyanzenu, ktora ma tytuł: In cladem grandinis. (554—571).

Dalej idą od sygnat. Gggg. drobniejsze wiersze: *a*) Na obraz męki Pańskiey. *b*) Na dzień pogrzebowy świątobliwey a zacnie urodzoney Panny Barbary z Dąbrowicze Firleiowny, Krakowskiey Wojewodzanki. Nagrobek teyże. Drugi. *c*) Na pociechę przyiacioł, ostatnia po śmierci mowa, do pogrzebowych gości, godney pamięci Panięy Sczesney Kąckiey, Małżonki Pana Jadama Jordana. Nagrobek teyże. *d*) Nagrobek łaciński Gutteterowi [Augustynowi Gutteterowi Dobrodzieyskiemu, zmarłemu w 61 roku życia, roku 1607. 20 Octob.]. Temuż (nagrobek wierszem polskim). *e*) Samuel Głowa. (Na str. 577 jest przenośnik: Pamiątka, lecz tego wyrazu na str. 578 nie ma). Temuż dwa nagrobki. [Samuel Głowa był to osobliwszego i karłowatego kształtu trefniś Maciejowskiego kardynała. Pierwszy nagrobek tak się zaczyna:

Kto tu leży? Ja Głowa. Czyia to mogiła?
Moia, ktorego tylko brzuch a głowa była.
Ręku y nog mało znać: rozum był i mowa
Taka, że skoroın co rzekł znać było żem Głowa.
Kazałem y po Rusku: ubior mię Klerykiem
Udawał: a natura, mowa, kształt, Trefnikiem
Pan dobry z mey rozmowy ucieszył się zawzdy,
Zaczym y łaska była: etc. ...].

f) Jałmużna Chłopiąt dworskich (str. 580). *g*) Rokoszowka. *h*) Na kronikę Polską Joachima Bielskiego. *i*) Na Postylę polską pierwszego wydania, X. Jakuba Wuyka. Na konterfekt krola Stephana przy Postyli tegoż autora. *k*) Na kazania X. Piotra Skargi. Na też kazania. *l*) Pieśń smutna o głodzie srogim w Wielkim Księstwie Litewskiem y we Zmudzi (str. 589). *ł*) Witanie z Piotrkowskiego Synodu J. M. X Bernata Maciejowskiego, Rzymskiego Kardynała i t. d. (str. 592). *m*) Na upominek krzesny Dziecięciu w wiązany ód iednego z Prałatow Krakowskich, wiersz do tegoż dziecięcia napisany (str. 594). *n*) Na tablicę Do Częstochowy (str. 595). *o*) Miechowski Smigorzt albo Wielkanocna Kolęda Do J. M. X. Macieja Pstrokonskiego Biskupa Przemyskiego, Koron. Kancl. y Proboszcza Miechowskiego (str. 596). *p*) Pieśń o zwycięstwie pod ten czas co daley głośnieyszym a o fortunnym znowu na Stolicę Carskę ciągnieniu Dimitra Wielkiego Cara Moskiew. w Roku teraźnieyszym 1608. (str. 598). *q*) Na dzień piątkowy, ktory był szosty Miesiąca Czerwca w R. P. 1608 (str. 601). Do P. Mikołaja Zebrzydowskiego, Woiewody Krakowskiego, na przybycie J. M. do Krakowskiey Konwokacyey, po burdach Rokoszowych. *r*) Bóg zapłać wysoce wielebnemu J. M. X. Piotrowi Tylickiemu Nominatowi Krakowskiemu. (str. 603—604).

Ostatni arkusz, który także reiestr i omyłki druku zawiera, ma sygnaturę Llll.

Po rejestrze zapowiedziano drugą księgę wierszy, słowy: Drugie rzeczy, które się znaydą, do drugiey książki autor zachowuie. — Między str. 602—603: Nagrobna pamiątka Annie Kłosowej, kart 2 bez numerowania, nie we wszelkich bywa egzemplarzach.

Jakkolwiek rozkład zawartych tu materyi co do stronnic, a nawet co do omyłek druku w edycyach 1608 i 1609 są identyczne, i naprowadzają na zasadniczy wniosek, że te edycye, są jednymże drukiem, z odmianą dat tytułów, jednakowoż wypadałoby rozpatrzeć szczegółowo te edycye o ile uległy one zmianom. Są bowiem choć małe. Tak np. w edycyi 1609. (str. 602) są wiersze do Mikołaja Zebrzydowskiego, gdy ich w edycyi 1608 nie ma, lecz natomiast wtrącono arkusz nieliczbowany p. t.: Pamiątka A. Falkowicownie, którego w odbiciu 1609 nie ma.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dzików — Krasińs.

— Tenże tytuł:... Księgi pierwsze. w Krakowie w Drukarni Jana Szeligi, Roku Pańskiego 1609. w 4ce, str. 604 i trzy karty na końcu. (Reiestr pism i Omyłki drukarskie).

Na odwrocie tytułu rycina wyobraża Chrystusa na krzyżu. — Lecz w egzemplarzu Ossolińs. zaraz po tym tytule następuje drugi, aż do wyrazu *napisane* zupełnie z owym zgodny. Dalej: Pierwsza Książka. W Krakowie w Drukarni Mikołaja Loba 1608. — Na odwrocie tytułu stoi: List 1. i odtąd zaczynają się poezye. — Zbiór ten obejmuje:

1. Diecesia Krakowska J. M. X. Piotrowi Tylickiemu swemu pożądanemu y przez nie mały czas oczekiwanemu Biskupowi. str. 1—5.
2. Te Deum Laudamus etc. (po polsku) zaczyna się na str. 6 i kończy się na następującej, ktora nie ma liczby. Te dwa utwory stanowią arkusz A.
3. Piesni koscielne na kształt Psalmow: z Starego y z Nowego Testamentu wzięte, przekładania X. Stanisława Grochowskiego. Roku P. 1608. Tu znowu od Arkusza A idzie początek. Na odwrocie tytułu krótka dedykacya: do Barbary z Suskraiewic Gawronskiey, Podzupkowey Wielickiey (str. 5—24).
4. Hymny kościelne cokolwiek się ich w Brewiarzach Rzymskich teraz naiduie (sic) y niektore insze z dawnieyszych co przednieysze, z łacińskich przełożone, y za tym trzecim wydaniem na niektorych miey-

szach od tegoż Autora poprawione (str. 25—128). Str. 26: Przedmowa wierszem. Na str. 27: Odezwa do czytelnika, gdzie tłumacz powiada, iż nie tylko sens starał się wyrazić, ale też tęż samę liczbę syllab, iaka iest w łacińskich, zachował w polskich wierszach, a to aby podług dawnieyszey noty łacniey było po polsku też hymny śpiewać. „Jedna Te Deum laudamus Hymnu takiego przełożenia nieco uchybić musiała, bo też tę podobno samę Oycowie Swięci, co ią złożyli, tak prosto, zaniechawszy wiersza y zwyczayney poetom mowy, chcieli odprawić ku samey chwale Bożey, którą tam dziwnie opiewaią serca swe obrociwszy". Ale tu hymn ten nie znajduje się i ta uwaga odnosi się Nru 2. — Str. 28: Dedykacya wierszem P. Tylickiemu. – Hymnów jest CVI. Ostatni na dzień Św. Stanisława. Poczem: Pieśń nowa o tymże S. Stanisławie. Wszystkie prawie ośmiowierszowe, a tłumaczone z Prudencyusza, S. Grzegorza. S. Ambrożego i innych.

5. Prozy kościelne. Nie ma odmiany i nie przedrukowane.
6. Pięćdziesiąt Punktow. (także).
7. Hierozolimska Processia etc. To innym drukiem. W zbiorze poprzednim r. 1608, druk nie tak dobry. Tu pierwsza str. tytułowa nie ma liczby, zresztą paginacya taż sama i r. 1608.
8. i 9. nieprzedrukowane.
10. Wirydarz. (Różnica: str. 332—351 nie liczbowane. Dalej str. 352—363 druk wcale inny. Zgoła od str. 352 aż do końca t.j do str. 374 różnice widoczne nawet i w wyrazach. W zbiorze r. 1608, niektóre miejsca są obszerniejsze, i paginacya dochodzi do str. 375. Nadto od str. 364 do końca druk jest odmienny).
11. Codzienne ćwiczenia (str. 378). Żadnej odmiany w druku, który jest tenże sam, tylko na tytule wyrazy: Przez X. Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kustosza, opuszczone.
12. Cień królewiców str. 395. nie jest przedrukowaniem, tylko sygnatury lepiej ułożone. Ten arkusz ma Ggg_2 na str. 397. Zaś Fff_3 ma str. 399.
13. Kolęda. Tu dwóch kart (pierwszy wiersz) ze zbioru 1608, znaczonych literami a. i a_2, całkiem nie dostaje. Reszta nie jest nowem przedrukowaniem.
14. Nietknięte.
15. 16. 17 aż do końca nietknięte i nie przedrukowane.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dzików — Krasińs.

— Wirydarz albo kwiatki rymów duchownych o dziecięciu P. Jezusie ob. Pontan Jakób (1608).

— Niebieskie na ziemi zabawy albo bogomyślne rymy wzięte z ksiąg Wielebnego Oyca Tomasza de Kempis o naśladowaniu Pana Jezusowym. Księdza Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kustosza. Księga I. w Krakowie w drukarni Bazylego Skalskiego R. P. 1611. w 4ce, str. 385.

Na odwrocie karty tytułowej z literami: J. H. S. nie ma wierszy w tej edycyi.

— Toż tamże, tegoż roku, (z inną kartą tytułową i pierwszą kartą tekstu na odwrocie). w 4ce, str. 386 i k. 1.

Na odwrocie tytułu drzeworyt z literami: J. H. S. osadzony wyżej, a pod nim ośmiowiersz: O przedziwnych naukach tey książki Oyca Thomasza a Kempis. Dalej na karcie A: Królowi wszystkich wieków nieśmiertelnemu Panu (dedykacya). Sygnat. Aij. przypada pod na—sa. W innym egzemplarzu pod o—ri.

Obejmuje księgę I do str. 112. Rozdziałów XXV. — Księgi Wtore od str. 114 (opuszczono str. 113) do str. 181. Rozdziałów XII. — Księgi III z nadpisem Bogomyślnych rymów Thomasza De Kempis Księgi trzecie, zaczynają się ponownie od str. 181 i od ark. Aa. (ark. ma tylko kart 2). Ta księga ma rozdziałow LIX. Omyłki są na str. 384—5. Na końcu powiada, że jeszcze zostawa książka czwarta co najmniejsza o Ciała i Krwie Pańskiey Sakramencie. Tę począwszy przekładać, potym zaniechał, nie tylko przez niedostatek sumptu na druk, ale też przez niesposobne zdrowie. Kończy dzieło wiersz do Pana Jezusa. — Katalog Biels. XX. Pijarów podaje mylnie rok druku 1671.

W Bibl. Uniwers. Warszaws. są egzemplarze o tyle odmienne, że jest karta pierwsza inaczej drukowana i zamiast pierwszych sześciu wierszów do Boga, są włożone odmienne:

Boże mój, chwało moja! zdrowia mego zdrowie!
Skłoń ucho ku tej krótkiej do ciebie przemowie.
Oto już z tej gospody, do wiecznej przymierzam
A miłosierdziu twemu wszystek się powierzam.
Co dalej, to gorsze dni na mnie nacierają,
Zda mi się że i pióro z ręki wydzierają.

Zresztą cały egzemplarz ten sam co i drugi. — Juszyński (I. 113) podaje tytuł zdaje się dowolnie: O naśladowaniu Jezusa i o wzgardzie marności świeckich Tomasza a Kempis (tłumaczenie wolne w 4ce, ark. 50), ten bowiem nadpis nosi tylko księga I.

Razem z tem wydane są i razem oprawne druki u Bazylego Skalskiego w zbiorze bez osobnego tytułu, mające stron 247. a mianowicie: 1) Pięćdziesiąt punktów roz-

myślaniu męki Pana Jezusowey służących przełożone z wierszów Jana Dawida. (od str. 19 do 26. ark. sygn. D). 2) Hymny kościelne z Brewiarza Rzymskiego. (str. 1 — 104. ark. A—N_4). 3) Pieśni kościelne, które śpiewają miasto psalmu czwartego na Laudes. (str. 105—124). 4) Prozy kościelne (str. 125—154). 5) Swięta Cecylia Panna y Męczennicska (str. 155 —205. 6) Na herb familiey Stanisława S. (str. 206). Żywot S. Stanisława (str. 207—232). 7) Na żałosny pogrzeb godney pamięci X. Mikołaja Dobrocieskiego (str. 233—246). 8) List Wysoce Wielebnego X. Piotra Tylickiego (str. 247).

Ta druga część zbioru bywa także oprawianą przy Hymnach kościelnych, oprócz 50 punktów J. Dawida.

Czartor. (dwie odmiany) — Dzikow. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Porankowa y wieczorna do skruchy zaprawa na kształt modlitwy. Bez m. dr. i r. (Kraków). w 8ce, kartka 1, strona 23—4.

Tworzy kartkę ostatnią zbioru: Wiersze cudowne — Są egzemplarze sygnowane dołem g. i egzemplarze bez tej sygnatury. Jagiell.

— Żal pogrzebowy godney pamięci a świętobliwey Paniey Annie Arcyksiężnie z Austryey królowey polskiey y szwedzkiey. Bez m. dr. 1608. w 4ce.

Jestto drugie wydanie dzieła: Pogrzebowe plankty. 1599. Krasiński.

— Stanisława S. Krakowskiego Biskvpa y Męczennika żywot. X. Stanisława Grochowskiego. [Górą drzeworyt: S. Stanisław z pastorałem]. W Krakowie, w Drukárni Łázárzowéy Bázyli Skálski Roku Páńskiego, 1604. w 4ce, k. 1, str. 35. dr. goc.

Na odwrocie tytułu wiersz: na herb starożytney familiey Stanisława Swiętego do J. M. X. Mikołaja Dobrocieskiego. Całe poema w czterowierszach.

Załuski Bibl. poet. polon. 40.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Żywot patrona polskiego S. Stanisława [Tu drzeworyt: S. Stanisław wskrzesza Piotrowina]. W Krakowie, w drukárni Mikołáiá Lobá Roku páńskiego 1607. w 4ce, od str. 244—271.

W zbiorze: Wiersze y insze pisma Kraków, M. Lob. 1608.

— Toż:... Bez osobn. tytułu (w zbiorze: Niebieskie zabawy. Kraków, Bazyli Skalski. Cz. II od str. 206—232). Jagiell.

— ob. Amelri (deliciarium lib. 1608) — Androcy Ful. (Scieszka pobożnego 1609. 1608. 1647) — Bencyusz X. Fr. (1611) — Bielski Joach. (Kronika 1597, wiersz na Kronikę) — Cicero (Koszutski O powinnościach 1583. Ogdostichon polski) — Gostomski Jakób (Gospodarstwo 1588) — Gwagnin (Kronika 1608) — Koczanowski Alb. (Epos 1615) — Krusius L. (Palinodia 1629) — Loaechius Andr. (1608) — Lubelczyk Andrzej (Bellum theologicum 1597) — Ostrowski Jakob (Nawrócenie Maryi Magdal. 1610) — Piorowic Jan (1611) — Pontanus J. (Codzienne ćwiczenia 1607) — Powodowski Hieronim (Rythmy 1598) — Radziwiłł (Treter Peregrynacya 1628) — Roysius Petrus (Szymonowicz Sz. Encomia 1604) — Rozmyślania (1604) — Setnik rymów duchownych — Szymonowicz Szymon (Encomia B. Stanislai 1604) — Tractatus directorii horarum (1601) — Wargocki Andrzej (Przestroga na chytrość 1605. O Rzymie pogańskim 1610) — Warszewicki Krzysztof (Speculum analogiae 1608) — Wujek Jakób (Postille 1574. str. 849. Do tego co czytać) — Zajączkowski Zachariasz (Applausus 1635).

Załuski. Bibliot. poet. 41. — Compend. histor. congreg. nobil. Cracov. 1744. s. 77. — Juszyński I 110. — Chodynicki 80. — Ossolińs. Wiadom. I 396. — Bentk. Hist. lit. 276—286. — Bandt. Hist. druk. kr. p. II 287. — Wład. Wężyk. St. Groch. Arcyb. lwowski (w Pielgrz. Ziemięckiej 1843. I 49—68). — Siarcz. Obraz. I 157. — Wiszniews. Hist. lit. VI s. 529. VII 101—111. VIII 147. 238—9. IX 8. 214. — Sobolews. w Dzienn. Wileń. 1819. II 542—4. — Woronicz Pisma T. IV s. 101. — Niemcew. Panow. Zygm. III. T. II 553. — Oloff Poln. Liedergesch. 74 —5. — Maciejows. Piśmienn. pols. I 624 —645. III 481. Dodat. 169—178. — Maciejows. Przegląd Warsz. 1841 N. 8. T. II 295—303. — Kraszews. Atheneum 1844. Odd. IV. Z. 5. str. 5—19. art. Maciejow. — Gazeta Warszaw, 1859. N. 303. — Piasecki Paweł. Chronicon 187. edycya krakowska str. 222. — Łukaszew. Opis histor. kościoł. w dyecez. pozn. III 321—6. — Tygodn. illustr. 1864. T. 9. str. 206. — Starowols. Hekatont. 178. — Pruszcz Forteca 166. — Encykl. Orgelbr.

X 732—40. — Encykl. kościel. VII 426 —8. — Bibliot. pols. wyd. Turowskiego biogr. X. Droździewicza 1859. — Wasylkowski w Sprawozd. gimnazyal. 1880. — Bełcikowski A Żywot i pisma. (Przewod. Nauk. liter. Lwów 1891. T. XIX oraz osobno). — Windakiewicz St. Roczniki Tow. Przyj. Nauk. Poznań 1891. s. 83—85 i osobno. Nadto Przegląd polski 1893. T. 108. s. 572—584. (ocenienie Bełcikowskiego). — Haan Annalen der Literatur des österr. Kaytserthums 1812. T. II. str. 239. — Jabłonowski Ostafi. — Batowski Niekt. rękop. Ossol. str. 264-5. — Josefowicz Kronika m. Lwowa s. 70—1. 9. — Pamięt. relig. mor. XVII 416. — Rzepnicki Vitae praes. I 231. — Łętowski Katalog III 42—3. — Friese La metropolitaine. — Rykaczewski Relacye nuncyusz. II 237—8. — Osiec. Alloqu. 1 7. — Grochowski Miecz. w Czasop. Muzeum Lwów 1893.

(Grochowski Stanisław II). († 1 Marca 1644). Agnus ter Magnvs in triplices laetitiae fastos Nobilitatis, Cleri, Urbis, relatus, & Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino D. Stanislao a Grochowce Grochowski, Archiepiscopo Leopoliensi, recens inaugurato; cùm primùm Suam Sedem ingrederetur. A nobili Jvventvte Collegii Leopoliensis Societatis Jesv debitae gratulationis studio dedicatvs. Cracoviae in Officina Andreae Petricovii S. R. M. Typogr. A. D. 1634. fol., kart 14 nlb.

Na odwrocie tytułu herb i sześciowiersz: in stemma. Na ark. D. osobny tytuł.: Clerus Russiae eidem illustrissimo virtutum lauros nectit. Na ark. F. tytuł: Leopolis ternos Leonis montes gentilitio illustrissimi agno substernit.

Jagiell. — Ossol.

— Applausus laetitiae publicae in solemni ad Cathedram Metropolitanam adventu Illustrissimi Reverendissimi Domini D. Stanislai de Grochoviae Grochowski Archiepiscopi Leopoliensis Abbatiae Sieciechouiensis administratoris perpetui, nomine Ecclesiae, Cleri, Senatus et Universi populi Leopoliensis a studiosa juuentute scholae Metropolitanae Leopoliensis ardentissimo affectu cultu debito & submissa animi veneratione factus. Cracoviae, typis Francisci Cesary 1635. w 4ce, k. 8.

Juszyńs. Dykcyon. II 390. Ossol.

— ob. Głębocki Math. (Gratulatio 1635) — Synodus dioeces. Leopoliensis (1641) — Wilczek Daniel (Panegyricus 1635).

Gacki Bened. klasztor w Siec. 192. — Nakielski Miechov. s. 911. — Niesiecki Herbarz. — Łętowski Katal.

GROCHOWSKI Stanis. Rafał III. Lilium inter spinas Sacratissimo Purificationis Virginis Castissimae Die, in Oratorio pietatis Academiae frequenti Auditori primum Deinnum pio Lectori praesentatum studio Stanislai Raphaelis de Grochowce Grochowski Eloqu: Cand: Anno a Praesentatione Salutis Nostrae 1660. Die 2 Mensis Febr. Cracoviae, In Officina Viduae Lucae Kupicz S. R. M. Typ. 1660. w 4ce, kart 9.

Ded.: Andr. Maximil. a Pleszowice Fredro Castellano Leopol

Siarczyński (Obraz Zyg. III. 1828. Lwów, I str. 109) przytacza to dzieło, lecz rok oznaczył 1640 r. Poprawia go Chodynicki (Dykc. ucz. Pol. T. I.) zmieniając na rok 1604. — Za nimi powtórzył X. Droździewicz, kreśląc życiorys X. Stanisława Grochowskiego poety. Kraków 1859. w 8ce. Jocher 5303. II 454. — Sobieszczański Encyklop. Orgelbr. X 785.

Czartor. — Dzikow. — Ossol.

Grochowski Wincenty ob. Gilibert J. E. (Exercitium 1660).

GROCKI Jan († 28 listop. 1610). Pochwała Akademii Krakowskiey Matki Nauk y uczonych. 1600. w 4ce. (Wiersz).

Widocznie tytuł sfabrykowany. Zkąd go wziął Juszyński nie wiadomo.

Jusz I. 122. — Siarcz. Obraz I 162.

Grocyusz Hugo ob. Grotius Hugo.

(Groddeck). Groddeck- und Ehlertische Vermählung. Gedicht. Danzig 1757. folio.

— Glückwunschode der Groddeck-Ehlertischen Vermählung Danzig 1757. folio.

GRODDECK Abraham. Favente Divino Numine Dissertationem de Sacrificiis S. Victimis Status Praeside Dn. Joanne Schultzio . . Anno 1692 die IV Septemb. solenno placidoque examini, valedictionis loco submittit Auctor & Respondens Abrahamus Groddeck Gedan. Gedani, Typis Davidi Frider. Rhetii 1692. w 4ce, k. 4, str. 32.

Na końcu czworowiersz Gabryela Groddecka.

Ossol.

GRODDECK Beniamin (ur. 1728 † 8 Czerwca 1778). Adorationem secularem de anno jubilaeo Hebraeorum eiusque imprimis Scopo ad die 28 m. Junii cum gymnasio dantiscano seculari in auditorio maximo... significatione pauca disserens Beniamin Groddeck. Gedani impressit Thomas Jo Schreiber. (Na końcu:) 1758. w 4ce, str. nlb. 8.

Krasińs.

— Dissertatio de litteris Hebraicis. Sectio I. Dantisci 1752. w 4ce.

Altes und Neues von Schuls. 1. Th. Halle 1752. str. 241.

— Program ad nuptias suas cum Maria Constantia Richterin, Christiani Hevelke vidua. Danzig 1751. folio.

— Trauerrede bey dem Sarge Hern Constantin's von Unruh. Danzig 1763. w 4ce.

— Trauerrede auf Johnnn Leonhard Weickhmann. Danzig 1764. w 4ce.

Meusel J. G. Lexic. 1804. IV 374. (wymienia czternaście jego prac).

(Groddeck Ben.). Catalogi Bibliothecae M. Beni. Groddeck Graecae et Orient. linguar. Prof. Publ. Ord. in Athenaeo Gedanen. Pars Prima plus licitantibus D. XIII. Januar. sequ. cIↃIↃLXXVI (1775) in aedibus quos B. Vir inhabitavit a Sam. Gotl. Fischer addicetur. Gedani typis Schreiberianis. w 8ce.

— Pars Secunda plus licit. D. VII. Octobr. Sequ. cIↃIↃLXXVI. (1776) ... etc. w 8ce.

Jocher 1077.

— Glückwünschungs Gedicht dem Benjamin Groddeck beim Antritt seines Lehramtes. Danzig 1749. fol.

— Glückwunschsode bei der Eheverbindung Benjamin Groddeck und Maria Constantia Hevelke geb. Richter. Danzig 1751. fol.

— Glückwünschungs Ode dem Benjamin Groddeck bei Geburth seines Sohnes. Danzig 1758. fol.

— ob. Tritt J. A. (Gedicht 1757).

Groddeck Constantinus Ernestus († 1774) ob. Unselt Samuel Fryderyk (Trauerrede 1774).

GRODDECK Gabryel Gdańszczanin Prof. († 12 Września 1709). Chilches lilew [Napis żydowski] h. e. Caeremonia palmarum apud Judaeos in festo tabernaculorum solennis. Ex Antiquitate judaicâ philologice explanata. Cujus Primam Partem indultu amplissimae facultatis philosophicae in prioris pro loco dissertationis argumentum ad d. XII. Maji A. M. DC.XCIV. (1694) proponit M. Gabriel Groddeck, Collegii B. M. Virginis Collegiatus. Lipsiae, typis Andreae Zeidleri. w 4ce, str. 23 i miedzioryt.

Na końcu są tezy. Ostatnia V jest: Gedanum à gothica voce Godan h. e. bonus Deus rectissime derivatur convenitque cum polonica expressione Gdask. — Hallische Neue Bibl. 1709. str. 180. Jagiell.

— De lingua beatorum in altera vita, praeside D. Samuele Schelguigio. Gedani 1692.

— De eo, quod justum est circa tormenta bellica.

— Observationum singularium tria ex historia litteraria.

Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10 str. 741.

— De pactis conventis Regum Poloniae. Dantisci 1709. w 4ce.

— Programma invit. ad nuptias suas cum Euphrosina Elisabeth Gottwaldia. Danzig 1701. fol

— ob. Benter Gab. (1699) — Dietericus Val. (Ex historia 1702) — Engelke Jo. B. (Jesu 1708) — Grischow August (1707) — Heinius Car. G. (1701) — Hoheisel Joh. Dawid (1708) — Hoppe J. Sam. (1699) — Maul J. (dissert. 1703) — Wahl C. L (1699) — Zitsckär Fridericus (De anno 1704).

Pönmann Dan. Fr. Lebensbeschreibung etlicher gel. Männer. Witteb. 1714. w 8ce. str. 140. — Longinus Hist. Pol. Lip. 1711. libri XII. Tu podano że uzupełniał Schediasma Hoppiusa (plurimis annotationibus auctum Gabrielis Groddeckii) — Praetorius Athenae s. 155. — Praetor. Dantsiger Lehrer Gedächt. s. 56.

GRODDECK Gotfryd Ernest (um. 1826). Commentatio in primum idyllium Theocriti. Gedani, 1782. w 4ce.

— Toż, tamże. w 4ce.

Joch. I. 200. N. 9017.

— Commentatio de morte volvntaria. In concertatione civivm Academiae Georgiae Avgustae IV Junii MDCCLXXXV. (1785) ab Ordine Theologorum praemio ornata. Prima sequentem non dedecet in secundis substitere. Gottingae litteris Joann. Christiani Dieterich, Academ. Typogr. w 4ce, str. XXXVI.

Wydanie wytworne. Wiele tu przytacza z Rousseau Heloise, Montesquieu i innych.

— Disputatio de Argonauticorum Apollonii Rhodii fontibus. [Mieści się w: Biblioth. der Alten Litt. u. Kunst Göttingen. 1787. 2, 61—113].

— De Hymnorum Homericorum reliquiis. Commentatio quam Amplissimi Philosophorum Ordinis auctoritate ad consequendos summos in philosophia honores in A. D. XIX. April. MDCCXXXVI (1736) publice defendet Gottfr. Ernestus Groddeck. Gottingae typis Jo. Chist. Dieterich. w 8ce, str. 92.

Dedykacya autora do Michała Groddecka Burmistrza Gdańskiego.
Jocher 23.

— Ueber die Vergleichung der alten besonders griechischen mit der deutschen und neuern schönern Literatur. Von Gottfried Ernst Groddeck, der Philos. Doctor, Lehrer der griechischen und römischen Literatur bey Sr. Durchlaucht dem jüngsten Prinzen Czartoryski, der Kön. Soc d. Wiss. zu Göttingen Assessor. Berlin 1788. w 8ce, str. 71.

Jocher 3.
Bentkowski H. lit. I 138. — Lelewel Bibl. ks. II 151. — Jocher Obraz. I XXIX—XXXVII. 208—10. — Kuryer Warsz. 1825. N. 102. — Lelew. Rzut na dawn. Litwy 51. — Roczniki Tow. Przyj Nauk. T. XIII 137. XVIII 246. — Tygodn. Wileń. 1816. I 186—196. — Dzienn. Wileń. 1815. I 482—4. — Encykl. Orgelbr. X 741—3. — Węclewski Zygm. — Bibliografia 19 w. II. 84, VI. 254.

(Groddeck Karol). Gedicht auf die Wahl Carl Groddecks zum Bürgermeister. Danzig 1758. fol.

— Glückwunschode dem Carl Groddeck, als er das Protoscholarchat übernahm. Danzig 1763. fol.

— Trauer Gedicht auf Carl Groddeck. Danzig 1775. fol.

Groddeck Karol Michał ob. Gregorovius J. R. (Gedicht 1758) — Schmidt Efraim (Specimen 1774).

(Groddeck Karolina). Gedicht an Karoline Justine Groddeck bei ihrer Verbindung mit Herrn Döring. Danzig 1788. w 4ce.

Groddeckowa ob Gralath (Epitalame pour le mariage de M. Gralath 1776).

Grodecki Adrian Episc. ob. Borucki J. W. (Splendor virtutum 1645).

Grodecius (Grandecius) Antoni ob. Grodzicki Ant.

Grodecki Antoni II. ob. Przełożenie.

Grodecius Joannes (ur. 1525) ob. Cyrillus (Catecheses 1560. 1564. 1565. 1608. 1720).

Janociana II 108—112. — Wiszniew. VI 209. — Encykl. Orgelbr. X. 756—7. — Niesiecki Herb. IV 286.

Grodecki Maciej ob. Kochanowski Andrz. (Gniazdo dwojakiej wyniosłości 1648).

Grodecki Sebastyan ob. Chuchrecki Walenty (1626).

GRODECKI Theophilus. Dies honorarius perenni meritorum splendore illustris; a R. P. Sacrae Theologiae praesentato, Priori Conventus Włodimiriensis Dignissimo P. Ignatio Kownacki Ordinis Praedicatorvm inter candidatorum Baccallaureorum Caetum per A. R. P. Sacrae Theologiae Magistrum P. Nicolaum Oborski Generalis Studij Cracoviensis Provinciae Poloniae meritissimum Regentem adscripto in solenni ejusdem Baccallaureatus Possesione, ad inextinctam immortalis Gloriae Claritudinem inter votivos applausus debitae Venerationis et gratitudinis ergò per minimum et obsequentissimum consobrinum fratrem R. F. Theophilum Grodecki S. Th. Stud. formalem Radivilianum ejusdem Ord. officioso calamo adumbratus. In conventu gener: cracoviensi SS. Trinitatis Ord. Praedicatorum, Anno Domini 1694. Mense ... die . . Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Reveren-

diss. Dni Episcopi Cracovień. Ducis Severiae, necnon Scholarum Novodvorscianarum typog. (1694). fol. ark. $2^1/_2$ (wierszem nakamiennym).

Jagiell. — Ossol.

GRODECKI Venceslaus. In tabulam Poloniae a se descriptam nuncupatoria ad Sigismundum II Augustum Polon. Regem. — Philippi Melanchtoni in eandem Poloniae chorographiam emendatoria epistola. Basileae, Oporinus 1558.

„Basil. Oporin. 1558 f. Apposita Melanchtonis coniectura de gentis Polonorum origine, editio incredibilem in modum rara". Janociana II 112 i 176.

— Tabula geographica Poloniae et locorum vicinorum ... [w Kromerze wydania kolońskiego 1589].

Nies. II 310.

— Poloniae finitimarumque locorum descriptio. Auctore Wencesl. Godreccio. folio.

Dwojaka, (zwykła i kolorowana), umieszczona w Orteliusa Orbis terrarum, Antverpiae 1570, bez konjektur Melanchtona.

— Toż:... około 1572. (38 × 48 cm.).

Tekst niemiecki na odwrocie. Hierseman 1897. Katalog 189.

— Toż:... w r. 1576 z wizerunkiem Stef. Batorego.

— Toż:... u Abr. Orteliusa w edycyi niemieckiej, 1580.

— Toż:... circa 1590. (Tekst na odwrocie). 37 × 50 cm.

Hierseman Katal. Nr. 189.

— Toż:... autore VVenceslao Grodeccio Polono. Johann Bussemecher exc. [Karta 10. dzieła: Europae totius orbis terrarum Descriptio. Ex officina typographica Jani Bussemecher M.DXCII (1592) fol. mniej. kart 30]. — Tamże, nakarcie 12: Prussiae descripto ab Henr. Zellio edita, ab eoque D. Joanni Clur Ciui Gedanensi dedit.

Wierzbowski II 1743.

Czapski — Miej. Odessa.

— Toż:... auctore V. Grodecio. J. Bussemecher exc. (1608). Henr. Nagel fecit. (Na odwrocie tekst). 18 × 26 cm.

— Toż:... Poloniae Lituaniaeque descriptio. Auctore et correctore Andr. Pograbio Pilsnensi (w Ortelii Theatrum Orbis terrarum 1609. karta 111).

Rastawiecki 14. — Callier Spis Map. (s. 15). Tow. Przyj. N. Pozn.

— Poloniae Lituaniaeque descriptio, auctore Venceslao Godrecio et correctore Andrea Pograbio Pilsnensi. [Umieszczona w edycyi francuskiej].

Była ona powtarzana po różnych wydaniach Orteliusza jak w r. 1596. 1600. 1603. 1624. — Jest także umieszczona w dziele: Speculum orbis terrae. Antverpiae 1583 r.

— ob. Melanchton Philippus (1558).

Bentk. Hist. lit. II 624. — Janocianna II 112. 176. — Wiszniew. Hist. lit. VII 553. — Rastawiecki Mappogr. 13. — Jabłonowski Muzeum str. 72. (Grodzicki V. Tabula geogr. in Cromeri editione ultima). — Encykl. Orgelbr. T. 10, str. 743. — Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 186.

Grodicensis Petrus ob. Artomiusz Piotr.

Grodicius Stan. ob. Grodzicki Stan.

GRODKIEWICZ Józef. Primae curae honoris literati in V. apregiae virtutis juvenibus dum in Alma Universitate Cracoviensi per Clarissimum Dominum D. M. Martinum Kurowski Philos. Doct. ac Profess. Collegam Minorem post peractos rigidi examinis labores in amplissima Illustrium Hospitum corona Artium et Philosophiae Baccallaurei ritu solenni renuntiarentur Primis Laureis initiatae, plausus mutui ac gratitudinis ergo a Josepho Grodkiewicz ejusdem Laureae primae Candidato in lucem publicam evulgatae. Anno curantis salutem humanam Christi Dom: 1706. 17 Mart. Cracoviae Typis Nicolai Alexandri Schedel S· R. M. Ord. typog. 1706. fol. k. 7 nlb.

Dedic. Christ Szembek Canon. Crac.
Jocher 1489. Ossol.

GRODNICKI Daniel. Zewnętrzny approbowany balsam tak zowiący się opodeldok, wynaydziony y za osobnym dozwoleniem imper. medycznego Kollegium przysposabiaiący się przez uprzywileiowanego aptekarza Daniela Grodnickiego. W mieście Sgo Piotra. Drukow. w imperat. drukarni 1793. w 8ce, str. 8. Krasińs.

(Grodno). Ekonomia Grodzińska dla trzeciego już dekretu zawsze miastu Augustowowi nie upodobanego przed Sąd teraźnieyszy przypozwana, ma sprawę przeciw jemu w następnych dowodach y probacyach. Bez m. i r. (1788). folio, sygn. D_2. Jagiell.

— Objaśnienie interessu miasta seymowego J. K. Mci Grodna ze wszystkiemi juryzdyk: pałaców, kamienic, dworów, domów i placów tak zabudowanych, iako też pustych w mieście Grodnie będących possessorami i dziedzicami w pozwach i aktoratach wyrażonymi. Bez. m. i r. (około r. 1789). folio, sygn. H_2. Jagiell.

— Relation von dem was zu Grodno den 10. Februar. 1708. bey Ihro Königl. Majest. von Schweden Siegreichem Eintrit In Litthauen durch Gottes Gnade vorgegangen. w 4ce.
Druk w Rewalu.

— Sprawa miasta Augustowa w Podlasiu z ekonomią J. K. Mci Grodzieńską a szczególniej z J. P. Marcinem Dankiewiczem Skarbnikiem teyże, Ekonomii Generalnym plenipotentem, oraz J. P. Karlewiczem ekonomicznym instygatorem, do którey miasto Augustów przypozwało i plenipotenta ekonomicznego, bo może się to w sprawie okaże: że Zwierzchność Naywyższa ekonomiczna, zawsze przez miasto Augustów z sentymentów sprawiedliwości i ludzkości szanowana, nie miała zamiarów czynić sprzeciwieństwa dekretowi assessorskiemu, i nie zechce na siebie przyjąć zdrożnych kroków Plenipotenta; Nie wypasta albowiem to jest prawda, iż naysolennieysza nawet plenipotencya nie nadaje mocy do czynienia sprzeciwienia dekretowi oczewistemu nieporuszonemu naywyższych Juryzdykcyi. B. m. dr. (1788). folio, sygn. E_2. Jagiell.

— Głosy na seymie extraordynaryinym Grodzieńskim od 1 aż do 16 lipca 1793 miane. — Toż: od 16 aż do ostatniego lipca 1793 miane. Warszawa, P. Dufour 1793. w 8ce, sign. Dd_8.
[Mowcy: Jan Oziembłowski poseł Wwdztwa Brzesk. Lit. Kimbar Stolnik i poseł powiatu Upitskiego. Ludwik Gołyński poseł Wwdztwa Czerniechowskiego. Tadeusz Szymon Skarzyński poseł z ziemi Łomżyńskiej. Jan Krasnodębski Łowczy Podlaski, poseł z X. Mazowieck. Xżę Adam Poniński poseł Inflantski. Mikorski z X. Mazow. ziemi Wyszogrodzk. Szymon Szydłowski poseł Wwdztwa Płock. Zaleski poseł Wwdztwa Lubelskiego. Maxymil. Jazdowski poseł Wwdztwa Wileńsk. Kaz. Plichta poseł ziemi Sochaczews. Ign. Gosławski poseł z Wojew. Sandomir. Fab. Alexandrowicz poseł Smoleński. Franc. Xawer. Błeszyński poseł Wwdztwa Sandomirskiego. Ludwik Chodźko poseł pow. Oszmiańsk. Kunicki Podkomorzy i poseł Chełmski. Józef Kuczewski poseł powiatu Wilkomirsk. Ant. Karski poseł Płocki. Szteyn poseł Inflantski. Kajet. Bobrownicki poseł W. Krak. Załuski poseł Sandomir. Józef Frankowski poseł ziem. mielnickiej. Seweryn Bieńkuński z pow. Oszmianskiego. etc. etc.]. Branic.

— ob. Albizius Ant. (Principum 1627) — Antwort (1719) — Bericht (1758) — Braunius Georg (1577) — Copia (1706) — Diarium, Dyaryusz (1784) — Dziennik (1784) — Etat (1784) — Experiment (1778) — Gilibert (Lettre 1660. Chloris 1781) — Głosy (1793) — Jętkiewicz Teofil (1730) — Kaliński Wilh. (1784) — Katenbring Józef ks. (1764) — Kommissya (1784) — Legations-Recht (1727) — Miasta Polskie — Motraye Aubry de la (1722, 1732) — Mowy (1784) — Naruszewicz Adam (1784) — Nova Polonica (Comitia 1728) — Objaśnienie — Sapieha Alex. (Początek i koniec 1789) — Sejm (1793) — Teetander Jerzy (Iter persicum 1606) — Theatrum urb. europ. (1656) — Tooneel der vermaarste Koop-Steden (1682) — Tysenhaus Ant. (Ekkloga około Grodna słyszana) — Załuski And. Chryz. (Polnisches 1727) — Zbiór wiadomości (1754—5).

GRODWAGNER Jan. Cena pieniędzy

iaka bydź ma, aby Rzeczpospolita na nich nie szkodowała y handle bez utraty prowadzone były. 1631. w 4ce.

Ten tytuł broszury bezimiennej, już umieszczony jest w T. 14, s. 116. Tu powtórzony dla tego, że Grodwagner na początku broszury Diskurs oświadcza: Uważywszy jako nie opatrzne w koronie Polskiej pieniędzy traktowanie abo raczy ceny ich, napisałem czasu niedawnego zdanie o tym swoie, y podałem ie przez druk pod iawny każdego rozsądek. A wybaczywszy z wielu zacnych ludzi, że ie zgodnie approbowali, ieszcze niektóre punkta około teyże materyi exorbituje.

— Discvrs O cenie pieniędzy terázmeyszey. Y o niektórych okolicznościach, własnościach, a skutkách iey. Jana Grodwagnera. (Bez w. m. dr.) Roku 1631. w 4ce, kart 28 nlb. (Dr. gocki).

Jagiell. — Ossol.

— Discurs o cenie pieniedzy (tak) teraznieyszey. Y o niektorych skutkach iey. Przydane teraz nowo medium abo sposob zniżenia Ceny pieniędzy bez szkody każdego; co gdy się zachowa, choćby pieniądze oraz iako bydź ma spadły, niktby przedsię na nich nic nie utracił. Roku Pańsk. 1632. (Bez wyr. m. dr.). w 4ce, kart 33 (ark. nlb. od A—H).

Roztropnie wykazuje autor, jak ubogi się kraj źle ułożoną proporcyą między dukatami, talarami a złotemi; dukatów sześć przechodzi talarów dziesięć trzema złotemi. Zaczem talarów 10 uczyni złotych 30. a dukatów 6 uczyni złotych 33. Ztąd zagranica wyławiając u nas pieniadz, handluje nim. Ten co ma dukaty, gdy za nie w Polsce nabędzie talary, wywozi za granicę na tysiącu talarach sto. W ten sposób i w handlu zamiennym, kupiec płacąc nie talarami (bo ich zagranica nie bierze) lecz dukatami, tracił na 60 dukatach, talarów 10, na 600 dukatach talarów sto. Dla tego obcy kupcy mianowicie szląscy radzą sobie z polskiemi mając im płacić, iż nie dają talarami jako w dukatach idą, lecz wprzód obliczają na złote polskie. Czegoby innym cudzoziemcom nie zrobili, to naszyńcy muszą poprzestać na złotych polskich trzydziestu, miasto 6 dukatów, któremiby według słuszności zapłacić miano talarów dziesięć za towar. Cała ta broszura pod względem ówczesnego handlu, bardzo zajmująca.

Czacki (Dzieła T. I. str. 165, nota 248) mówi, iż z tego pisma widać że Sejm nie dowierzał królowi co do bicia monety w należytej stopie i że ją tenże wybijał w niższej stopie. Przytem widać i to, że ówczesna Europa osobne wyrabiała towary dla Polski zbytkującej, których sama u siebie nie używała. — W Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10, str. 752, jest przytoczone wydanie téj broszury z r. 1634. w 4ce. Osiński. Życie Czackiego 218. — Wiszn. Hist. lit. IX. 397. — Czacki I. 143. — Maciej. Piśm. pols. III. 745—6. — Siarcz. Obraz. I. 164. — Gargas Poglądy 1898. Akad. — Dzikow. — Gdańs. — Krasińs.

— ob. Cena (1631).

Grodzeński Mikołaj ob. Grodziński Mikołaj.

Grodziccy Jan, Jakob i Stanisław ob. Arnold Zygm. (Wirydarze 1624).

Grodzicka Katarzyna z Szumańczewskich ob. Marciszowski Jakób X. (Zaszczyt 1758).

Grodzicki Adam (Dargodzki Mac.) ob. Grodziecki Adam.

Grodzicki Aleksander Józef ob. Kolendowic Mat. (Crystallus D. Thomas 1715).

Grodzicki Andreas in Wyszyn ob. Gratulationes Andreae Szołdrski (1676).

GRODZICKI Antoni. O żywocie, cudach y postępku kanonizacyey Błogosławionego Jacinkta ob. Lubomlius S. (1596).

Ossol. I 140. — Wierzbows. I 615. — Juszyński I 123. — Wiszniew. H. lit. VIII 177. I 103. — Grabowski Kraków 1844. str. 517. — Ossolińs. Wiadom. I 140. — Maciej. Piśmienn. III 310. — Quetif Script. Ord. Praed. II 446. — Russel Tryumf. 102. — Barącz Rys dziejów z. Kazn. II 167. — Encykl. Orgelbr. X 753. — Siarcz. Obraz. I 162.

GRODZICKI Faustyn (ur. 15 lut. 1709). Theatrum Eloquentiae Illustrium Personarum apparatu ex antiquissimis et probatissimis Rhetoribus, Oratorib. et Archirhetorib. instructum, seu Dissertatio de magna arte Rhetoricae per Dialogismum proposita. Auctore P. Faustino Grodzicki Societatis Jesu in scholis Palatinis Matheseos Professore. Leopoli typis Collegii Soc. Jesu. A. D. 1745. w 8ce, kart 16 nlb., str. 567 i Index kart 4.

Dedyk. Stan. Winc. Xciu na Ostrogu Jabłonowskiemu Wojew. raws. Na odwrocie

dedykacyi miedzioryt herbu Jabłonowskich z podpisem Filipowicz sc. L. W dedykacyi wywody genealogiczne Jabłonowskich od XXiąt Mazowieckich. Następnie idzie: Opera authorum quorum judicio hic liber confirmatus est. Z polskich wymienieni: M. Fredro, St. Lubomirski i Ant Poniński. Zaczyna: Dialogus de magna arte. Actores Faustinus et Jovita. Tu wspomniany Liber de emendandis vitiis eloquentiae, także wymieniony Dembołęcki. Ostatnia Pars VI de rhetorica scholastica, zaczyna się od str. 523. Autor powstaje przeciwko pismu Stan. Konarskiego De vera eloquentia, broniąc napuszysto-szumnej wymowy.

Brown podaje dzieło: Architektura cywilna Lwów, druk S. J. 1748. w 4ce, i powołuje się na Programma Załuskiego, które wyszło r. 1743. Oczywiście tego tam nie ma. Natomiast Jabłonowski Mus. str. 71 podał wiadomość o Architekturze, co jednak jest błędnem. Wyszła, i to w r. 1747, Architectura po łacinie we Lwowie, ale tę (zapewne z lekcyi Grodzickiego) wydał Bogatko. Mylnie też podają jakoby wydał: De perversa styli conformatione. Leopoli 1746. Jestto bowiem powyższe Theatrum, co z Jabłonowskiego widno.

Chreptow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warss. Uniw. — Wileńs. — Zieliń.

— ob. Bogatko Ign. (Scientia artium milit. 1747. 1753).

Chłędows. Spis 143. 146. — Janocki Polon. liter. 24. — Dziekoński Hist. retoryki 22. — Janocki Lexicon I 43—4. — Neue Zeitungen für gelehr. Sachen auf d. J. 1746. Leipzig, str. 667—9. — Malczewski Adam Specimen eloquent. 102—4. — Brown. Bibl. pis. S. J. 183. — Jabłonows. Musaeum str. 71. (Architectura civilis pol. idiom. w 4ce. Leopoli 1748).

GRODZICKI Jakób Dr. Med. w Poznaniu. Dissertatatio (o chorobach łożnych).

Praca dziś nie znana.

— ob. Rostworowski Jakób. (Technopaegnion Epithalamicum 1619).

Siarczyń. Obraz. I 162. — Łukaszew. Obr. M. Pozn. II 196. — Dzieje dobroczynn. 1820. s. 367.

GRODZICKI. Dnia 7 8bris 1793. Projekt JW. Grodzickiego, posła krakows. [Całość funduszów Komissyi edukacyiney]. Bez w. m. dr. i r. w 8ce, 1 str.

Zmieniony w prawo 10 Octobris. Wstrzymano czynność komissyj edukacyjnych wyznaczonych przez Konfederacyą generalną. Jagiell. — Ossol.

GRODZICKI Jan Nep. z Grodziska i Domaszowic. Mowa ... przy otwarciu trybunału głównego koronnego lubelskiego prowincyi małopolskiey zagaiaiącego, tudzież przy elekcyi officyalistów y sług sądowych prezyduiącego, po oddaniu laski przez sąd ziemiański woiew. lubelskiego, d. 1 miesiąca maia r. p. 1792 miana. w 4ce. Kijows.

GRODZICKI Józef Benedykt (1703 † 17 Marca 1783). Deo ter optimo maximo, a quo omnia bona procedunt, qui donatam haereditatem tali modo authori operis disponere concessit. Soli, honor, gloria, potestas et imperium in aeternum. Cracoviae, typis Seminarii Epplis Acad. Diaec. Bez w. r. w 8ce, kart 28 (ark. D_4).

Obejmuje: Synopsis fundationis alumnatus poloni in domo nationali Romae per Jos. Bd. de Grodzicko Grodzicki, canonicum cathedralem cracoviensem, an. 1763 erectae, cum expressione conditionum, obligationum, clausularum et vinculorum ejusd. fundationis ac illius approbationis ex originali Instrumento Romano, quoad omnia essentialia An. Dom. 1764 extracta & conscripta ac typis mandata.

Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— ob. Alphanus (1756) — Azpurn — Herreros (1758) — Kolendowicz Math. Józ. (Olimpia 1715) — Parażyński Franciszek (Zabieg na trakcie 1755).

Łętowski Katalog III 44. — Encykl. Orgelbr. X 756.

Grodzicki Kazimierz ob. Gliński Jak. (Capitolium 1674).

GRODZICKI Michał.

Bałamutny Jabłonowski podaje w Musaeum str. 72: Grodzicki Michael 1) De imagine Arenensi ad Cracoviam. 2) Poemata varia. Będzie to Grodziński Mikołaj.

GRODZICKI Stanisław (Grodziecki, Nałęcz) (1541 † 4 Marca 1613). Concio de passione Domini nostri Jesu Christi excerpta ex tertio tomo Concionum Stanislai Grodicii S. J. Cracoviae ex Officina Nicolai Lobii. 1609. w 8ce, str. 38.

Jocher 4768. Ossol.

— Concio de una specie pro feria II Paschae, ex IV. tomo concionum St.

Grodicii S. J. excerpta. Coloniae. Gualther, 1609. w 8ce, str. 39.
De Backer III str. 339. Nr. 11.

— Concio de probandis spiritibus per missionem ordinariam, habita in die festo Sancti Andreae Apostoli, coram Rege et Proceribus. Cracoviae in Officina Nicolai Lob, Anno Dni M.D.C.VII. (1607). w 8ce, str. 48.
Jocher 4762.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Conciones pro festis Deipare Virginis quadripartitas pro singulis conciones adferens. Coloniae A. 1605.
Tak podaje Jocher Obraz. II str. 50. z Bibliot. Mariana Hip. Maruccio Pars II str. 376. według Alegambego. — Kraszewski Wilno IV 152 przytacza edycyą: Conciones latinae z r. 1606. ale z miejscem druku Wilno, co zdaje się że mylne, bo powołuje się na Niesieckiego, który wcale o Wilnie nie wspomina.
Jocher 4451 b.

— Quadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Jesu in Quatuor Dominicas Adventus. Quarum primae timorem sanctum incutiunt; secundae fidem catholicam confirmant; tertiae spem erigunt; postremae diuinam in nobis charitatem excitant; reliqua Praefatio docebit. Cracoviae, in Officina Typographica Andreae Petricovii Anno Domini 1605. w 8ce, k. 1, str. 473.
Praefatio do str. 13. Na str. 14 daje approbatę Decius Striverius Cracoviae 5 Februar. 1605. Obejmuje: Dominica I—IV. (Timor. Fides. Spes Charitas). Dominica II od str. 113. Dominica III. od str. 240. Dominica IV. od str. 348.
Jocher 4451 a.
Czartor. — Dzikow. — Krasińs. — Uniw. lwow. — Czetwert — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

. — Quadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Jesu. Quarum primae, timorem sanctum incutiunt; secundae fidem Catholicam confirmant; postremae diuinam in nobis charitatem excitant. In Dominicas septem, quae decurrunt post adventum ad Septuagesimam. Cracoviae in officina typographica Nicolai Lob. Anno Domini 1606. w 8ce, k. nlb. 4, str. 935 i 1 strona (obejmująca: Errata typographica propter meam absentiam).
Poprzedza: Epistola Card. Bellarmini ad S. Grodicium, Romae 26. Decemb. 1605. — Od str. 1 zaczyna się: Dominica infra octavam Nativitatis. Od str. 152: prima post Epiphaniam. Od str. 303: IIda post Ep. Od str. 449: IIIa post Ep. Od str. 574: IVta post Ep. Od str. 695: Vta post Ep. Od str. 813: VIta post Ep. Strona 882 opuszczona.
Jocher 4451 c. Jagiell.

— Toż: Coloniae Agrippinae apud Joannem Crithium A. D. MDC.VI. w 8ce.
Jocher 4451 b.
Akad. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Quadrupartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Jesu. Quarum primae, timorem sanctum incvtiunt; secundae fidem catholicam confirmant; tertiae spem erigunt; postremae diuinam in nobis charitatem excitant. Ab autore in tomos distinctae. Tomus primus. Continet septem Dominicas. A prima Aduentus, ad tertiam post Epiphaniam. Quibus addita est Concio de probandis spiritibus. Ingolstadii Excudebat Andreas Angermarius. Anno M.DCX. (1610). w 8ce, k. 12 nlb., str. 1046.
Approbaty są: Cracoviae 1607 i Posnaniae 1609 na tomów cztery. Obejmuje: Dominica I Adventus (do str. 110). D. II Adventus (do str. 250). D. III A. (do str. 369). D. IV (do str. 510). Te cztery były już raz drukowane u Piotrkowczyka 1605. — Dalej idą: Concio de probandis spiritibus in f. S. Andreae (do str. 559). Dom. infra octavam nativitatis Domini (do str. 720). D. I post Epiphaniam (do str. 885). D. III post Ep. (do str. 1046).
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Tomus Secundus. Continet Septem Dominicas, a tertia post Epiphaniam, ad ipsam Quadragesimam decurrentes. Ingolstadii, Excudebat Andreas Angermarius. Anno M.DC.X. (1610). w 8ce, str. 962 i k. 1.
Poprzedza Epistola Roberti Bellarmini. Od str. 2 idzie: Dominica III post Epiphaniam. Od str. 141: D. IV post Ep. Od str. 276: D. V post Ep. Od str. 408: Od str. 544: Dominica in septuagesima. Od str. 618: D. in sexagesima. Od str. 826. D. in quinquagesima, do str. 962.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż: ... Tomus Tertius. Continet sex Dominicas Quadragesimae et coenam

cum Passione Domini. Ingolstadii, M.DC.IX. (1609). w 8ce, kart 4, str. 1267.

Obejmuje Dominica I—IV in Quadragesima. D. passionis. D. in Palmis. In Coena Domini. Passio Domini Nostri Jesu Christi.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Tomus Quartus. Continet tres dies Paschales et quinque Dominicas sequentes. Ingolstadii M.DC.X. (1610). (Na końcu:) Ingolstadii ex officina Ederiana apud Andream Angermarium Anno M.DCX. w 8ce, str. 1053 i Indexu kart 7.

Obejmuje: Dominica Resurrectionis Domini (6—149). Feria secunda Paschae (s. 150—299). Feria III Paschae (s. 301—341). Dominica in octava Paschae (do 563). D. II post Pascha (do 684). D. III post Pascha (do 807). D. IV post Pascha (do 934). D. V post Pascha (do 1053).
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Tomus Quintus. Continet octo dies festos incipiendo ab ascensione Christi, de quibus in praefatione. Ingolstadii excudebat Andreas Angermarius anno M.DC.XI. (1611). w 8ce, str. 1072, Index k. 3, i 1 str. (z napisem: Ingolstadii ex officina Ederiana. apud Andream Angermarium Anno M.DCXI).

Approbata Posnaniae 1610. Mieści: In die Ascensionis (do str. 142). Dominica infra Octavam Ascensionis (do 280). D. Pentecosten. Feria I—III (do str. 671). In festo Sanctiss. Trinitatis (do 810). In solenn. Sacratiss. Corporis Christi (do str. 940. mylnie wydr. 640). Dominica II post Pentecosten.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Tomus Sextus. Continet octo Dominicas, à tertia post Pentecosten usq. ad undecimam. Anno MDCXII (1612). Ingolstadii. Excudebat Andreas Angermarius. w 8ce, k. 1, str. 970, i Index Rerum kart 4 nlb.

Na odwrocie tytułu Approbata Posnaniae 1610. Mieści: Dominica III post Pentecosten (do str. 132). D. IV (do s. 264). D. V (do s. 395). D. VI (do s 523). D. VII (do s. 643). D. VIII (do s. 760). D. IX (do s. 872). D. X (do s. 970).
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Tomus VII. Ingolstadii, Angermarius MDCXII. (1612). w 8ce.

Obejmuje Dominica XI—XVIII. post Pentecosten.

— Toż:... Tomus VIII et vltimus. Continet Conciones Sex Dominicarvm à XIX post Pentecosten ad ultimam et Dominicae Dedicationis. 1614. Cum gratia et priuilegio Sacrae Caes. Mai. Ingolstadii Excudebat Andreas Angermarius. w 8ce, k. 3, str. 822.

W przedmowie wyjaśnia wydawca Balthasar Volborius S. J. iż spóźnił druk, z powodu zgonu autora. Ten ukończył Conciones priorum quatuor in eodem Tomo Dominicarum et pars plusquam media concionis de timore Dominicae quintę. Resztę dopełnił B. Volborius za wolą przełożonych. Conciones prolixae in 24 Dominica, in qua inquiritur Antichristus, formam desumpsi ex libro ipsius quatuor controversiarum polonico. Adieci conciones de festo dedicationis. Approbata Posnaniae 1614 r. przez Piotra Fabricius. — Tom ten mieści: Dominica XIX. (do str. 111). D. XX. (do str. 216). D. XXI. (do str. 326). D. XXII. (do str. 428). D. XXIII. (do str. 5?6). D. XXIV. (do str. 698). D. dedicationis Ecclesiae (do str. 822).
Jocher 4451.
Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Quadruplices Conciones Stanislai Grodicii Societatis Jesu. Quarum primae, Timorem sanctum ineutiunt: secundae Fidem Catholicam confirmant: tertiae Spem erigunt: postremae diuinam in nobis Charitatem excitant. In Dominicas Septuagesimae, Sexagesimae, Quinquagesimae. Cum gratia et Priuilegio S. R. M. Cracoviae, in officina Typographica Nicolai Lob, Anno Domini 1607. w 8ce, str. 386.

Tych 12 kazań jest także w Tomie II edycyi Ingolstadzkiej.
Jocher 4452.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— O czyscv pierwsze Kazanie. Ná pogrzebie Oświeconéy Księżny J. M. Paniey Kátárzyny z Tęczyna Radźiwiłowéy Woiewodziney Wileńskiéy etc. etc. miane w kośćiele Tumskim Wileńskim, dnia 20 Julij Roku Páńskiego 1592 przez X. D. Stánisłáwá Grodźickiego, theologa Societatis Jesu. A przytym Trvtina Psychotopii przeciw temu kázániu przez Ministrá Nadwornego wydáney. W Wilnie w drukárni Academij Societatis Jesu Anno Domini 1592

przez Danielá Łęczyciusa. w 4ce, ark. 1 i stron 111.

Autor przypisał prozą Lwowi Sapieże kanclerzowi W. X. Lit. Druk gocki

Jocher 4001. — Wierzbows. III 2895. — Osiń. Skarga 88. — Bandt. II. d. k. p. 287 ma przez pomyłkę Grochowski zamiast Grodzicki — Chłęd. Dod. 24—25.

Obacz: Chrząstowski And. Psychotopia 1592, oraz niżej: Kazanie na pogrzebie.

Dzieduszyc. — Dzikow — Kornik. — Moszyńs. — Ossol. — Warsz. uniw. — Wileńs. — Zamojs.

— O czyscu kazanie wtóre X. D. Stanisława Grodzickiego theologa Societatis Jesv 26 dnia Styczniá miane w kośćiele S. Janá. Przy pogrzebie Oświeconego Kśiążęcia Jego X. M. Páná, Páná Olbrichtá Rádźiwiłła Xiążęćiá na Ołyce y Nieświeżu, W. X. Litewskiego, Wielkiego Márszáłká, Starosty Kowieńskiego, Ramborskiego etc. etc. W Wilnie z drukárni Akademij Societatis Jesu Roku Pańskiego 1593. w 4ce, ark. 1 i stron 100

Autor przypisał prozą Annie księżnie z Kurlandu Radziwiłłowéy żonie zmarłego. — W kazaniu samem nie ma szczegółów do żywota zmarłego. Druk gocki.

Jocher 4002. — Osiński Skarga 88. — Wierzbows. I 585.

Jerzy Borkowski — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Ewanielik. X. D. Stánisłáwá Grodzickiego, Societatis Jesv. (Na końcu:) W Wilnie. W drukarniey Akademiey Societatis Jesu. (Bez wyr. roku). w 4ce, k. 1 i str. 33.

Wierzbows. II 1935.

Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Toż:... albo Rozmowy ewangelika z ministrem. (Na końcu:) W Wilnie w drukarni Akademii Societatis Jesu. 1592. w 4ce, str. 33.

Maciejow. Piśm. III 309. podaje pierwsze wydanie 1597 r. i mówi, że dwa razy w roku tłoczone, powołując się na Jochera, ale tego tam nie ma

Jocher 3174 a. Dzików.

— Ewanielik. X. D. Stanisława Grodzickiego Societatis Jesv. w Krakowie, w Drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká. 1602. w 4ce, kart nlb. 16.

Rozmowcy są: Minister i Ewangelik. Rzecz o tém, że niewłaściwie różnowiercy Ewangelikami się nazywają.

Jocher 3174 b — Brown podaje także edycyą: Wilno druk Akad. S. J. 1590. w 4ce. Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— O iedney osobie w vżywániu Sákrámentu Ciáłá Páńskiego, w kościele Bożym zwyczayney. Kazań sześć X. D. Stánisłáwá Grodzickiego Societatis Jesv. W Wilnie, Roku Pańskiego M.D LXXXIX (1589). B. dr. w 4ce, k. 6 nlb., str. 192.

Dedykacya królowej Annie Jagiellonce, z Akademii Wileńskiej 1589. Mówi, że kardyn. Radziwiłł uznał kazania jego za godne druku. Powiada, że przytacza Lutra, z wydań łacińskiego i niemieckiego. Także Krowickiego Apologią i Grzegorza z Żarnowca.

Jocher 3937. — Wierzbows. I 120

J. Borkowski — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Tow. P. n. Pozn. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Kazanie na pogrzebie Oświeconey Księżney J. M. Pániey P. Kátárzyny z Tęczyná Radźiwiłłowey, Woiewodźiney Wileńskiey etc. etc. Miane w kośćiele Tumskim Wileńskim, Dnia 20 Julij Roku Páńskiego 1592 przez X. D. Stánisławá Grodzickiego, Theologa Societatis Jesu. A przytym Trvtina Psychotopii przeciw temu kázániu przez Ministrá Nadwornego wydáney. W Wilnie, w drukárni Academiey Societatis Jesu Anno Domini 1592. przez Daniela Łęczyciusa. w 4ce, k. nlb. 4, str. 111.

Przypis Lwowi Sapieże kancl. lit. 20 Octob. 1592. — Od str. 45 osobny nadpis: Trvtina psychotopiey. Przeciw temu kazániu od Ministrá nádwornego wydáney. Kończy ją słowy: Wypełni się y ona przypowieść nasza polska, że Pan Bóg uchowa ich od złego robaka chrząszcza.

Jestto przedruk tytułowy kazania: O czyścu (obacz wyżej).

Wierzbows. I 577. — Jocher 4001.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. Krasiń. — Ossol. — Pozn. Przyj. N. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— O poprawie kalendarza. Kazánie dwoie X. Stánisłáwá Grodźickiego, Doktorá y Professorá w Akádemiey Wileńskiey, Societatis Jesv. Pierwsze pośćie w Biáłą, á wtore, w drugą po Wielkieynocy niedźielę w kośćiele S. Janá miane, w iedno zebráne y wydane przez Stánisłáwá Młodeckiego.

Omnia honeste et secundum ordinem, fiant in vobis. 1. Cor. 14. W Wilnie, Roku Páńskiego 1587. (Bez druk.). w 4ce, k. 2, str. 41 i k. 2.

Dedyk.: Jerzemu Radziwiłłowi biskup wileńs. W Wilnie 12 Maia 1587. — Młodecki wydawca pisze, iż przez upor wielu szczypią przedsię zaprowadzone ulepszenie kalendarza, mianowicie w kraju, którego Radziwiłł jest Pasterzem, gdzie taka z strony religij mieszanina, tak wiele sekt między sobą, niwożym niezgodnych, że nie masz się czemu dziwować iż tu na poprawiony kalendarz, gęstsza snać, niźli gdzie indziej strzelba idzie. Wydanie to przypadło na powrót Kardynała z Rzymu. — Kazanie kończy się na stronie 41, poczem idzie nieliczbowany: Przydatek trzeciego kazania. Tę edycyą rozponać można od następnej z tego roku po kustoszach. *B* stoi pod *ali*, *C* pod *ed*, *E* pod *ie*.
Wierzbowa. II 1656.
Akad. (ma str. 48). — Branic. — Jagiell. Ossol. — Wileńs.

— Tenże tytuł:... w iedno zebráne, a przez Stánisłáwá Młodeckiego, powtóre iuż wydáne. Omnia ... (jak wyżej). W Wilnie roku Pánskiego 1587. w 4ce, kart 2, str. 41, oraz dodatku 1 karta z portretem autora.

Dedykacya Biskupowi Wileńskiemu Jerzemu Radziwiłłowi w Wilnie 12 Maia 1587. Kustosz *B* stoi pod *wa*, *C* pod *bę*, *D* pod *o*, *E* pod *k*, *F* pod *n*.
Wierzbowski I 511.
Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Toż:... w iedno zebrane, A teraz przez Autora, przeyźrżane y po trzećie wydáne. Omnia honeste et secundum ordinem, fiant in vobis 1. Cor. 14. W Wilnie Roku Pánskiego 1589. w 4ce, str. 45.

Tu *B* przypada pod *ey*, *C* pod *a*, *D* pod *ie s*, *E* pod *is*, *F pod P.*
Wierzbows. II 1700. — Osiński. Skarga 88. — Chłędow. s. 44. — Jocher N. 6587 i Krasz. Wilno IV (mają rok druku 1587). — Maciejows. III 305. — Siarczyń. I 163.
Branic. — Czarnec. — Czartor. — Czetwert. — Dziedusz. — Dzików — Jagiell. — Kijow. — Ossol. — S. Potocki w Raju. — Włocławs.

— Prawidło wiary haeretyckiey. To iest, okazánie iż wodzowie Kácerscy, nie pismo ś. ále własny mozg swoy, zá Regułę álbo práwidło wiáry sobie máią. A przytym pirwsza Centvria, albo sto iawnych fałszerstw w wierze, z Obrony Postylle Kácerskiey, od fáłecznego Proroká Grzegorzá Zárnowcá wydáney, zebránych. Przez D. Stánisławá Grodzickiego Theologá Societatis Jesu. 3. Regum 22. Wystąpił duch (zły) y stanął przed Pánem (Bogiem) y rzekł: Ja go oszukam. Rzekł mu Pan. W czemże (go oszukasz?) Odpowiedział: Poydę á będę duchem kłamliwym w ustach wszystkich (falecznych) prorokow iego. I rzekł Pan: Zwiedziesz y przemożesz idźże á uczyń ták. W Wilnie w drukárni Acádemiey Societatis Jesv. Przez Dánielá Lencycyuszá: Roku Páńskiego 1592. w 4ce, tyt., 3 kart nlb., str. 236 i Zamknienia 2 kart nlb.

Obejmuje w czterech księgach materye: O kościele. O piśmie Ś. (str. 32). O Antychryście (s. 104). Od str. 236: Zamknienie i Omyłki.
Siarczyński I 163 i inni podają urywek z tytułu tego dzieła, jako osobne dzieło: Centuria fałszerstw. — Jocher 3173 (ma bez wyr. m. dr. i r.). — Wierzbowski I 578. — Sommervogel III 1846. mówi: J'ai vu cet ouvrage publié sous le pseudonym de Daniel Sęcycyuszki (?!).
Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs. (data 1591). — Warsz. Uniw.

— O straszliwym Sądzie Páńskim ná pierwszą niedzielę Adwentu kazanie X. D. Stanisława Grodzickiego Societatis Jesv. W Krakowie w drukarniey Andrzeiá Piotrkowczyká. Roku Páńskiego 1603. w 4ce, kart nlb. 10 (ark. C_2).

Sygn. *B* przypada pod C_4, sygn. *C* pod *na*. Jocher 4021.
Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Uniw. lwows.

— Tenże tytuł:... W Wilnie Roku Pańskiego 1603. w 4ce, kart 11 nlb. Ossol.

— Trutina Psychotopiey przeciw kazaniu o czyścu X. D. Stanisława Grodzickiego Teologa S. J.

Brown s. 184. podaje jako druk osobny, ale to jest częścią dalszą kazania na pogrzebie K. Radziwiłłowej.

— ob. Chrząstowski Andrzej X. (1592) — Ranizowski Stanisław (Katholik 1606).

Żebrawa. Bibl. 218. — Wiszn. H. lit. VII 373. IX 95. — Kraszews. Wilno IV 33. 129. 152. — Siarczyń. Obraz. I 162. — Maciej. Piśm III 305—10. — Osiński Życie Skargi 88. — Mecherz. Hist. wymowy II 307—17. — Alegambe Bibliot. 423. — Encykl. Orgelb. X. 752. — Brown. Bibliot. 183—5. — Bandt. H. dr. kr. pol. II 285. — Łukaszew. Obraz Poznania II 194—6. — Sommervogel III 1844—49. — Diarium domus professae Cracoviensis (Scriptores rerum polonic. T. VII. Kraków 1881 s. 135—6; edid. Synodus Calvinistarum Vilnae 1590. cum annotat.).

GRODZICKI Stanisław bernardyn. (Grodicius). Pax Religiosa Theologice, Canonice Historiceq; ex Summorum Pontificum, Conciliorum ac SS. Congregationum Cardinal: Decretis, deducta. Et juxta Bonifacii VIII. Regulam LXIV. Quae contra Jus fiunt pro infectis utiq; habeantur. Sicq; his diebus malis Justitia inter Ecclesiasticos, et pax ad aedificationem et imitationem fidelium osculentur. A Patre Stanislao Grodicio, Ordinis Minorum S. Francisci Regul: Obser: S. T. Lectore, Provinciae Majoris Poloniae Vicario, et Patre, in lucem exposita. Anno à Partu virginis 1692. Posnaniae, Typis Collegij Societatis Jesv. w 8ce, kart 5, str. 146, i Indexu kart 10.

Broni praw i przywilejów zakonników przeciw władzom dyecezalnym. Ostatnia Quaestio IX. rozpatruje: An Capitulum sede vacante succedat Episcopo in potestate contra exemptos (str. 144).

Jocher 7709.

Drohob. — Jagiell. — Krasińs — Leżajski klasztór. — Ossol. — Wileńs.

— Speculum Religiosum, to iest Zwierciadło starozytney Zakonności. Prawdźiwie zarliwych Zakonnikow Cnotę, żywot swiętobliwy, y wykonanie Ich powołania wyrazaiące. Wystawione przez X. Stanisława Grodiciusza Minorytę, Obserwanta Wielgopols. prowinc. Cum Superiorum permissu et privilegio. Prostat apud Johann Chistian. Laurer Bibliopolam Thorunensem M.DC.XCVIII (1698). w 8ce, k. nlb. 8, str. 508, oraz 2 k. nlb. i miedzioryt.

Przypis księgarza Stanisławowi Dąmbskiemu Biskupowi Kujawskiemu. — Na ostatniej karcie regestru są te słowa: Typograpus Amstelodam. ad Benevolum Lectorem salutem... Quodsi per absentiam autoris errores nonnulli irrepserint, eos Benevolus Lector corrigat et incuriae Typhographorum ignoscat. Absolutum hoc opus die 15 Junij Anno M.DC.IIC. — Approbata z datą 1698. W LH. Rozdziałach mówi o żywocie zakonnym, nowicyacie, ślubach, szatach, śpiewaniu, modlitwie, pożywieniu, przyjmowaniu gości, zabawach, karności, leczeniu, przygotowaniu się na śmierć. — Rycina z portretem autora, podp. Fr. Edel sculpsit.

Brown podaje pierwszą edycyę w Toruniu 1692 i zalicza go mylnie między Jezuitów. — Jocher 6184. — Encykl. Orgelbr. X 755. — Gelichowski Norb. Upominek Cz. II. 1895. str. 16.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Grodzicki Stanisław Kazimierz z Wyszyna. Disquisisio. 1633.

W niej dowodzi, że Bł. Stan. Kostkę nie należy uznawać za Jezuitę lecz za szlachcica polskiego a teraz za świętego.

Ossolińs. Życie Warszew. I 227. — Siarcz. Obraz I 164. — Wiszniews. H. l. VIII. 179.

Grodzicki starosta ob. Copie (1656).

GRODZICKI (Grodzieckí) Tomasz (ur. 21 grudnia 1718 † 28 Maja 1802). Kazanie na uroczystość Ś. Józefa z Leonissy. Warszawa 1770.

Katal. Lissnera antykw.

— Mowy parafialne w Kościele S. Jędrzeia miane w Warszawie, dla wygody niemogącym być na kazaniach w domu do przeczytania ofiarowane, przez X. Tomasza Grodzickiego Proboszcza tegoż Kościoła. Część I. [II. III. IV]. w Warszawie w Drukarni Po-Jezuickiey Roku 1795. w 4ce. Cz. I. k. 4, str. 444. Cz. II. str. 364. Cz. III. str. 456. i Cz. IV. str. 236 i 290 i k. 1.

Cz. I ma mowy: Na Adwent. Na S. Szczepana. O czci Boskiej. O poście. Po trzech Królach. Na post W. — Cz. II: O męce Pańskiej. O Chrystusie cierpiącym. O siedmiu słowach. — Cz. III: Po Wielkiej Nocy. Na Zielone święta. Boże Ciało. Po świątkach. — Cz. IV: Po świątkach niedziela XV—XXIV. Odd. II gr.: Na uroczystości prócz niedziel. Na poświęcenie kościoła. Na Niepokal. poczęcie. Narodzenie N. M. P. Zwiastowania. Wniebowzięcie. Na S. Stanisława Biskupa. Piotra i Pawła. Na WW. SS. Na dzień Zaduszny.

Bibl. Warsz. 1858. T. XXXVI. 507 w art. Kościół S. Andrzeja. — Jocher 4740.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Nauki Chrześciańskie katechizmowe z rożnych pism gruntownych zebrane w kościele Parafial. Warszawskim pod tytułem S. Andrzeia miane przez X. Tomasza Grodzickiego Proboszcza tegoż kościoła. Część I. w Warszawie 1798. w Drukarni Scholarum Piarum. w 4ce, str. 431. Część II 1798. Część III Warszawa 1799 w 4ce, k. 2, str. 460.

Jocher 4741. Tenże pod N. 2839 podaje rok 1793, pewnie mylny.
Drohob. — Warsz. Uniw.

— Przemowa przy wyprowadzeniu ciała S. P. J. W. JMci Xiędza Andrzeja Stanisława Kostki Młodzieiowskiego Biskupa Poznańskiego i Warszawskiego, Kanclerza Wielkiego Koron: Orderów krolewskich Orła białego i Swięt. Stanisława Kawalera &c. &c. przed pałacem miana przez Xiędza Tomasza Grodzickiego Proboszcza kościoła Parafialnego S. Andrzeia dnia 29 Marca 1780 r. W Warszawie w drukarni nadworney J. K. Mci (1780). w 4ce, k. 15 (sygn. A_4—D_3).

Wymienia jego czynności; śród nich zakaz księgarzom i drukarzom iżby ksiąg nie wydawali i nie sprowadzali bez approbaty (r. 1779 d. 5 Stycz.).
Akad. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

(Grodzicki Tom.). Do Wielmożnego Jmci Xdza Tom. Grodzickiego Proboszcza kośc. parafialnego S. Jędrzeja w Warszawie. W dzień imienin. (Te życzenia oddane przez ręce J. W. Imci P. M. W. K. S. K. W.). w 4ce, k. 2.

— ob Parażyński Franciszek (1755).
Bentk. H. lit. II 587. — Encykl. Org. X 755—6. — Brown. Bibl. pis. 185. — Bartosz w Bibl. Warsz. 1850. T. 37 s. 507 — 522.

Grodzicki Ursyn ob. Wywód (1771).

Grodzicki Zygmunt ob. Maximilianus (Lib. sapient. 1755).

GRODZIECKI Adam Drya. Odpis albo Replika przeciw dialogowi Ewangelickiemu o Rożności quasi w Wierze y Nauce teraznich Katholikow od dawnego koscioła Rzymskiego. Tudzież y znakow po ktorych Sługi Boże znac applicatia ku Herstom y Ministrom Euangelickim Przez Macieia Dargodzkiego C. M. 1645. [Drugi tytuł:] Discurs katholika z Studentem Euangelickim o prawdziwym kosciele y nauce katholickiey. w 4ce, kart 54. Raczyńs.

— Przestroga o Tytvlach y Dignitarstvvach cvdzozyemskich w Polskym Krolestwie y w Páństwach do niego náleżących. Anno M.DC.XXXIV. (1634). w 4ce, $5^1/_2$ ark. (sygnat. A—F_2).

W dedykacyi do Stanu Rycerskiego, datowanej tegoż roku 10 Maja z Niświza, podpisał się Maciey Dargodzky C. M. Autor dowodzi, iż tytuły cudzoziemskie, przeciwne są prawu, i szkodliwe stanowi szlacheckiemu w Polsce. Pismo wymierzone przeciw J. Ossolińskiemu. — Autorem jest Adam na Wyszynie Grodziecki, kasztelan Międzyrzecki, jak widać z dedykacyi, którą przy drugiem wydaniu położył Gerzy Imieliński. — Podawszy 50 racyi swoich twierdzeń, umieszcza od karty D_4 łaciński list Firleja kaszt. Wojnic. pisany do syna o tytułowanem szlachectwie.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Przestroga o tytułach y dygnitarstwach cudzoziemskich. W polskim królestwie y w panstwach do niego należących. Roku pańskiego 1637. w 4ce, kart 20 nlb. (ark. A—D_4).

Na odwr. str. tyt. herb Drya i pod nim 6 wier. łac. Przypis Adamowi z Wyszyna Grodzieckiemu kasztelanowi Międzyrzeckiemu, dat. w Imielnie 10. Novembra 1636. podp.: Gerzy Imieliński z Imielna. — Tenże wyraźnie nadmienia, że autorem tego pisma jest Adam Grodziecki; wydając je po raz drugi, przypisuje samemu autorowi jako własne dziecko swemu ojcu. Poczem następuje druga przemowa do przezacnego stanu szlacheckiego i rycerstwa polskiego, dat. z Nieświża d. 20 Maja 1634, a podp. Maciej Dargocki C. M. Na ostat. 7miu kartach jest list łaciński Jana Firleja podskarbiego Kor. i kasztelana Wojnickiego do syna swego Jędrzeja pisany. Jan Firlej umarł 1614 r.
Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż.... całkiem podobnym drukiem, także r. 1637. w 4ce, ark. E_2 (kart 22).

Bentk. H. dr. kr. p. III. 78. — Nowakowski Fr. Zródła do dziejów Polski. Berlin 1841. w 8ce. T. I str. 110 do 119. —

Mac. Piśm. pols. III. str. 769. — Niesiec. II s. 312. Warsz. Uniw.

— Grodzicki Adam na Wyszynie, kasztelan Międzyrzecki, za pannę Lubomirską Wojewodzankę ruską od P. Czarnkowskiego Starosty Międzyrzeckiego dziękuje.

Mowca Pols. Pisarsk. 1676 II. 210—216.

— ob. Bielejowski Jerem. (Obrona tytułów 1641) — Lauba Elias Sagiturn (1636) — Memorata Anna (Strenae offert 1642) — Sagittarius E. (Quincunx decadum 1636) — Schosser Christian Theodor (Ad Illustrissimum etc. 1641).

Siarcz Obraz I 163. — Encykl. Orgelb. X 757. — Mecherz. Hist wym. III 157—8. Święcki Hist. Pamięt. I 82. — Niesiec. Kor. II 312. — Maciej. Piśmienn. III 769. — Braun De script. polon. 1739. s. 143.

Grodziecki Andrzej ob. Szołdrski Andr. (Gratulationes honori 1636).

GRODZIECKI Jakób Filip. Taedae geniales perillustribus sponsis D. Andreae Mycielski, ensifero calissiensi, Mariannae Tuczynska, castellanidi gnesnensi, capitaneidi Povicensi à pronuba Virtute et Fortuna accensae, applaudente fraternis hymenaeis Jacobo Philippo Grodziecki, auditore Eloquentiae in Collegio Posnaniensi Societat: Jesv. Posnaniae typis Regijs Collegii Societatis Jesv. Anno Domini M.DC.L.XXXV. (1685). fol. k. 9.

Prozą na ark. D. wiersz: Venimus ad taedas. Jagiell. — Kijows.

Grodziecki Jan, herbu Radwan, Biskup Ołomuniecki (Grodecius) ob. Cyryl S. (Catecheses illuminatorum. Coloniae et Antverpiae 1564. Viennae 1560 i 1564).

Grodziecki Stanisław ob. Opaliński Krzysztof (1637).

Grodziński Andrzej Karol ob. Stojkowski Hipolit (Walecznik 1679).

Grodziński Jan ob. Rudnicki Szymon (1621).

GRODZIEŃSKI Mikołaj z domu Kuszaba († 22 Stycznia 1643 w Krakowie). Herby Królestwa Polskiego, któremi się rycerstwo tak w Koronie iak W. X. Lit. pieczętuie, do których przydane są miast wielkich y małych od królów polskich panów swych nadane kleynoty y znaki, różnych przytem klasztorów, opactw, zamków tytuły y fundacye oraz erekcye przez Mikołaia Grodzieńskiego z domu Kuszaba spisane y do druku podane roku pańskiego MDCXXI. (1621). [Dalej orzeł polski ze snopkiem na piersiach. Potem jest drugi także drukowany tytuł:] Stemmata in Regno Poloniae pars Secunda in qua continentur Insignia nobilitatis polonae per ordin. alphab. digesta. Magnus hic virtute seges &c. fol.

Dalej następują na każdej prawie karcie w sztychowanych ozdobnych puklerzach rysowane piórem herby, a pod każdym drukowane wiersze allegoryczne i panegiryki łacińskie. Widać że autor dla ułatwienia sobie pracy, kazał takowe odbić sztychem, a resztę miał wpisywać, lecz śmierć dokończyć nie dozwoliła. Rękopis ten przywiózł z klasztoru Linde i złożył w Bibliotece uniw. w Warszawie. Jakie są w nim rysowane herby, podał bliżej Malinowski w Bibl. Warsz. 1847. T. 27. str. 488 do 90. Na końcu znajdują się jakby odciśnięte drukiem wyobrażenia kilku herbów zupełnie zkądinąd nieznanych i bez wymienienia ich znaczenia.

Encykl. Powszech. Orgelbr. T. 10, str. 759

GRODZIŃSKI (Grodzeński) Mikołaj. Bonus Civis sev Martianvs Sciborivs Chełmscivs laudatus. A Nicolao Grodziński S. R. M. S. Anno Salutari M.DC.XXXXI. (1641). Cracoviae prodit. Typis Piątkovianis. w 4ce, kart 7 nlb.

Na odwrocie tytułu herb z dwuwierszem. Dedykacya Georgio Seb. Lubomirski Sandec. Capitaneo. Wymienia w niej trzech dobrych obywateli, ci są: Franc. Dębiński, Jan Branicki i Michał Zebrzydowski. Jagiell. — Ossol.

— Viva Mors sev Morti Superstes Virtus et Gloria Illustrissimi Georgii Dvcis à Zbaraz Cracouiensis Castellani, Pinscen. Socalien. Zarnouecen. Vislicien. etc. etc. Capitanei. Sub tempus Exequiarum eius scripta. Et Illustrissimis ac Reuerendissimis Ordinibus Regni Poloniae D. D. D. A Nicolao de Grodno Grodzenski R. T. Cracoviae, typis Matthię Andreouien. Anno

M.DC.XXXI (1631). folio, kart 6 nlb.

Na odwr. str.tyt. herb Zbaraskich, pod nim wiersz łac. Jagiell.

— Ogród fiołkowy Karmelitański na Piasku przy Krakowie od nayiáśnieyszey, niebá y ziemie Królowey, Przenay: Maryey Pánny, zdawná obrany, y vlubiony iedynie; wdzięcznym łask niebieskich zápachem, y rozlicznym cudów boskich kwiećiem, ozdobnie wysadzony: to iest, powazna hystorya, o wielce cudownym obraźie Niepokaláney Bogárodzice Maryey ná Krakowskim Piasku, wielkiemi náder dobrodźieystwy, po wszytkim królestwie Polskim, z dawnych lat wsławionym: dawno przedtym, Od Przew. X. Mikołaia Grodzińskiego J. K. M. S. ze ślubu opisana: Teraz záś świeżo, Dla szerzącey się codzień, Cudów chwalebnych sławy, od pobożnych, tegoż Karmelu Piaskowego Braci, z przydániem nowych cudów, dla pożytku pospolitego wydana. Rokv od urodzenia, w zámkniętym ogrodzie panieńskim boskiego kwiátu, M.DC.LXXIII. (1673). w Krak. z drukárnie, Dziedzicow Kazimierza Schedla. J. Kr. M. typogr. fol. k. 10 nlb., str. 179.

Dedyk : do Michała Korybuta króla Pols. Edycyę tę przełożoną z łacińskiego Diva Virgo wydał, jak z końcowej Protestacyi autora widno, Władysław Woyciechowiusz Zak. N. P. M. z Góry Karmelu: „Chcę aby to wszytko przetłumaczenie i opisanie moje w tey historyey uczynione, podpadało pod rozsądek Sw. Kościoła rzyms." — Oryginał pisany w r. 1635 po łacinie, bo z tej daty jest autora przedmowa. — Po censurach z daty 1668 i 1666 idzie wiersz: Wesoły w Sędziwości Applauz Wieleb. X. Wład. Plemieńskiego Oyca Prowincyi Braci Karmel. Dalej: Wdzięczna harmonia, w ktorej Marcin Behm S. T. C. imieniem Muz winszuje. — W approbacie powiedziano, że cuda zebrane są od 1610—1634 r. częścią z książeczki Hyac. Duracza. — Na księgę V str. 133 jest osobna approbata 1673, w ktorej powiedziano, że dzieło z łacińskiego przetłumaczył Wład. Woyciechowiusz, napisawszy po polsku piątą księgę. — Grodziński po dedykacyi Królowey Nieba, pisze drugą Władysławowi IV. i do Miasta Krakowa.

Jocher 8888. — Niesiec. IV 497.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wilanows. (z datą 1677).

— Panegyricvs Invictissimo ac Potentissimo Vladislao IV Poloniarvm Regi ob Ciues seruatos et Hostes domitos oblatvs In Nuptijs Illustrissimi Dni Adami de Kazanow Kazanowski Supremi Regni Polouiae Dapiferi, Borissovieñ: Kozieniceñ: Rumoneñ: Capitanei. Çum Illustrissima Virgine Elizabetha Słvszczanka Palatinide Minscensi. Vilnae die 25 Junij Anno 1634. A Nicolao Grodziński S. R. M. Secretario. Vilnae, Typis Academicis Societatis Jesv Anno M.DC.XXXIV (1634). fol. k. 9.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Diva Virgo Cracoviensis Carmelitana in Arenis seu Violeto. Toto Regno Poloniarum, miraculis celeberrima; Olim a Perillustri et admodum Reuerendo Domino Nicolao Grodziński S. R. M. Secretario ex voto scripta: nunc vero ob majorem in dies miraculorum gloriam, a devotis eiusdem Arenensis Carmeli Cultoribus ac Fratribus, luci publicae exposita. Anno à partu Virginis 1669. Cracoviae ex Officina Schedeliana, S. R. M. typogr. fol. k. 11 nlb., str. 225 i 1 str. Errata.

Przypis. Karmelitów z Piasku: Michałowi Król. Polsk. — Drugi tytuł miedziorytowy; Diva virgo Cracoviensis Carmelitana in Arenis seu Violeto. — Wyobrażenie M. Boskiej; król klęczący podaje jej koronę. Na płaszczu króla orzeł. Otoczenie z aniołków i święci Eliasz i Elizeusz. Dołem podpis: Joa. Gorczyn pol. sculp. — Ofiarowanie: Augustis. Coeli dominae dat.: Inscripsi et vovi Cracoviae Kalendis Februarii anno 1635. Dalej; Dedykacya Wład. IV. i ad fratres de Monte Carmelo. Ad Urbem Cracoviensem. Lectori pio. — Approbaty są z lat 1668. 1669. W opowiedzeniu o Bazylice, zaczyna: Locus Dlugossij brevi illustratus commentario, addita historia. Od str. 34 jest: De prima imaginis pictura et pictore. Miraculorum per annos et aetates patratorum ab a. 1520—1610. (zaczyna się na str. 45).

Jocher 8887.

Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Przezdziec. — Wileńs.

Grabowski Kraków 1844. s. 283. — Encykl. Orgelbr. X. 759. 802 (Grudziński M.) — Jabłon. Musaeum s. 72. — Niesiec. Ed. II. IV 289. — Kraszewski Wilno II.

100 (Grudziński M.) — Dzieje dobrocz. 1820. s. 367.

Grodzki Adamus ob. Carrara (1756).

GRODZKI Jacek. Historya o początku i końcu świata z pisma i różnych rewelacyi wzięta przez Jacka Grodzkiego Liwskiego (?). W Krakowie d. 22 Grudnia 1791 do druku podana. w 8ce, str. 34.

Jocher 8169.

Grodzki Jacenty X. Dominikanin. Wyprawa do Nieba Wielmożnego Pana Abrahama Na Zbąszyniv Ciswickiego Kasztelana Srzemskiego. Wygotowána w Kosciele Zbąskim, przy trzećiodziennych obsequiách pogrzebowych, osmego dniá Czerwcá Roku Páńskiego 1644. Przez X. Hyacintha Grodzkiego Kaznodźieię Dominika Swiętego. W Poznaniv, w Druk. Woyćiecha Regulusá. (1644). w 4ce, k. 13.

Ded.: X. Piotrowi Ciswickiemu scholastykowi Poznańsk. przez Marcyana Wilczkowskiego.

Chrept. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

GRODZKI Jan Kanty Józef Romuald. Kalendarz polski, w którym Swięta roczne, Biegi niebieskie, Aspekta, wybory, Czas siania, szczepienia, Krwie puszczania, Lekarstw zażywania, Wschód i Zachód Słońca &c. należytym porządkiem opisane i położone. Na Rok Pans: 1766. Który iest według Komputu Rzymskiego Przybyszowy, a po przestępnym drugi, według zaś Komputu Greckiego po przybyszowym trzeci. Przez M. Jana Kantego Jozefa Romualda Grodzkiego, w Przesławney Akademij Krakow: Nauk Wyzwolonych, y Filozofij Doktora, Matemat: Profes. z należytą pilnością wyrachowany. W Krakowie w drukarni Akademii anno 1766. w 4ce, str. 20.

Mieści: Ciekawości mechaniczne różnych sztuk. Ossol.

— Toż:... należytym porządkiem położone i opisane. Na Rok Panski 1767. który iest według komputu Rzymskiego, po przybyszowym pierwszy a po przestępnym trzeci. Przez M. Jana Kantego Józefa Romualda Grodzkiego, w przesławney Akadem: Krakow: Nauk wyzwolonych y Filozofij Doktora Matematyki Profes: Geometrę przysięgłego z należytą pilnością wyrachowany. w Krakowie, w Drukarni Seminarium. 1767. w 4ce, str. 18. Ossol.

— Manuductrix sapientia sub ficta mentoris persona Telemacum, Ulyssis Regis Ithacae filium patrem suum terra marique quaerentem ad patriam perducens, sub scenico apparatu in theatro academiae Culmensis, per nobilissimam eiusdem academiae iuventutem in praesentia magnorum hospitum, patrio idiomate, opera M. Joannis Cantii Josephi Romualdi Grodzki, in Alma Universitate Cracoviensi artium liberalium & Philosophiae Doctoris, in Academia Culmensi Poeseos et Matheseos Professoris Geometrae jurati, Anno [tu rok wyrażony w trzech kwadratach o 60 liczbach]. Diebus [29. 30. 31 Julii] demonstrata. Culmae Metropolis in Prussia. Przewodnicza mądrość pod zmyśloną Mentora osobą Telemaka, Ulissessa króla Itaki syna, oyca swego po morzu i ziemi szukaiącego do oyczyzny doprowadzająca, z widocznym przygotowaniem na sali Akademii Chełmnińskiey przez nayszlachetnieyszą teyże Akademii młódź w obecności przezacnych gości oyczystym językiem za staraniem M. Jana Kantego Józefa Romualda Grodzkiego, w przesławney Akademii Krakowskiey nauk wyzwolonych i filozofii doktora, w akademii Chełmińskiey poetyki i matematyki professora, geometrę przysięgłego Roku pańskiego 1770. w dniach [29. 30. 31 lipca] pokazana. W Chełmnie Mieście Stołecznym w Prusiech. fol. k. 8 nlb.

Dedyk.: Józefowi Łukowiczowi sądowiczowi ziems. Tuchols. Na odwrocie tytułu herb Łukowiczów. Po dedykacyi Antiprologus prozą i wierszem, po łacinie i po polsku. Osnowa sztuki przeplatana śpiewami. Dzieli się na 10 widoków. Po każdym widoku odprawiać się będą komedye. Jagiell.

— ob. Kopernicki Antoni (Excellentia 1764).

GRODZKI Michał, kaznodzieja

w Ostrymkole. Kancyonał. W Elblągu, r. 1727.

Jest tu pieśń: Miła pruska ziemio łzami się oblewaj, której litery początkowe wydają autora: „Michael Grodzki Rektor z Cichow komponował".

Oloff Liedergesch. 75—6. — Bentk. Hist. lit. 1 244. — Jocher 7203 a.

— Toż:... w Elblągu 1729.

Band. H. druk K. P. I. 80. — Jocher 7203 b.

— Pieśń opisująca mór na Mazurach r. 1709 i 1710. Królewiec 1710. w 12ce. (Wierszy 35).

Przedruk w Kalend łeckim 1857 i w Kalend. Gersza 1886.

GROEBEL Antoni Ignacy. Catalogus librorum ob Grebel N. J.

GROEBEN Otto. Orientalische Reise-Beschreibung des Brandenburgischen Adelichen Pilgers Otto Friedrich v. d Gröben..... Marienwerder [Kwidzyn w Prus. król.] 1694.

Gymnas. Prog. Marienweder 1875 Bericht v. Dr. Brockl.

GRÖLL Michał (Grel) (ur. w Dreznie 1723 † 15 Września 1798). Avertissement. (Na końcu:) W Warszawie 16 Stycznia 1779. (Po niem. i po franc.) w 4ce, k. 1.

Gröll donosi, że śmiano popełnić podłość i przedrukować książki jego nakładem wyszłe. Uważa to za największą hańbę i przestrzega, iż po imieniu wymieni złodziei po gazetach. Jagiell.

— In der Gröllischen Handlung in Marieville in dem Saal über den Thorweg ist zu haben.... B. w. r. w 8ce.

Jocher 1098.

— Catalogue des livres et des estampes qui se trouvent chez Michel Gröll, libraire et marchand d'Estampes de Dresde. à Varsovie, 1760. In dem Königl Schloss, neben der Hauptwache. w 8ce, str. 18.

— Catalogue des livres françois et d'autres etrangers qui se trouvent dans la librairie de la Cour de.... a Marieville. B. r. w 8ce.

— Catalogue de quelques livres françois et autres etrangers qui se vendent, comme aussi beaucoup d'autres au prix marqué, argent comptant a Varsovie chez ... 1774. w 8ce, str. 84.

W Avertissement ostrzega, iż u niego są stałe ceny, i że nie oszukuje publiki, tak jak drudzy, przedrukowywaniem tytułów dzieł wielu, by starą książkę udać za nową.

— Toż:... tenże tytuł 1774 w 8ce, str. 40.

— Toż:... 1776. str. 88.

— Toż:... 1779. w 12ce.

— Catalogue de quelques livres françois, anglois et italiens, qui se vendent, comme aussi beaucoup d'autres, au prix marqué, argent comptant, dans la librairie de la Cour de Michel Gröll, a Varsovie dans Mariéville Nr. 24 à l'enseigne des Poëtes. 1781 Avec permission des Superieurs. w 8ce, kart 28 nlb. (od k. 25: Supplement). Jagiell.

— Catalogue des livres qui seront vendus au plus offrant argent comptant à Varsovie dans Marieville N. 24 au prémier étage le 24. 25. 28. 29. 31. Octobre et le 5 Novembre etc. 1782. w 16ce, str. 48. Jagiell.

— Catalogue de quelques livres françois qui se vendent au prix marqué argent comptant, dans les Magasins de Michel Gröll à Zelwe et à Swisłocz pendant les Foires. 1783. w 12ce, str. 22.

W końcu: Uwiadomienie względem nowego Herbarza mającego się drukować. Jagiell.

— Catalogue de quelques livres françois, anglais et italiens, qui se vendent, comme aussi beaucoup d'autres, aux prix marqués, argent comptant, dans la librairie de la Cour de Michel Gröll, à Varsovie dans Marieville N. 24. à l'enseigne des Poëtes. 1784. Avec permission des Superieurs. w 12ce, str. 58. Jagiell.

— Catalogue de quelques livres françois, qui se vendent à Berdiczew, Zelwe, et à Swisłocz pendant les foires en 1785 chez Mich. Gröll. w 12ce, str. 23 liczb. Krasińs.

— Catalogue de quelques livres françois, anglois et italiens, qui se vendent dans la librairie de la Cour de Michel Gröll, à Varsovie dans Marieville N. 475 dans la Sale sur la Porte Cochère,

1790. Avec permisson (sic) des Superieurs. w 12ce, str. 120.

Na końcu: On trouve toujours chez le meme le veritable Poudre d'Ailhaud.

Jagiell. — Krasińs.

— Catalogue de quelques livres qui se trouvent dans la librairie de Michel Gröll, libraire de la Cour à Marieville dans la Sale sur la Porte-Cochère... (rok wydarty, 1792?) w 12ce, str. 19.

Jagiell.

— Catalogue de livres françois, anglois etc. qui se trouvent à Varsovie chez ... 1793. w 8ce.

— Catalogue de quelques livres françois etc. Varsovie 1793. w 8ce.

— Toż:... Varsovie 1798. w 8ce.

Uniw. lwow.

— Catalogus librorum scientiarum et linguarum plurium atque rariorum actione publica vendendorum d. II Augusti & posteris diebus horis a tertia pomeridianis regio Commis. & Auctionatore Michael Gröll. Libri quovis die distrahendi ab hora X ad XII auctionis diebus perlustrandi exhibentur. Varsaviae 1763. w 8ce, str. 43. Jagiell.

— Catalogus librorum latinorum omnium facultatum qui prostant Varsaviae apud Michaelem Gröll, Regis bibliopolam. Officina est Marievillae sub N. XIX. Bez r. (1767) w 8ce, k. 17 nlb.

— Toż:... Tenże tytuł [z różnicą: sub N. XX]. Bez wyr. m. i r. (1778?). w 8ce, kart 19 nlb. Jagiell.

— Catalogus librorum compactorum scientiarum et linguarum plurium auctione publica vendendorum die ... 1771. Rogio Commissario et auctionatore. M. Gröll. Varsaviae. w 8ce, str. 92.

— Catalogus omnis generis librorum qui auctionis publicae ritu et praesenti pecunia aliorum usibus concedentur per ... 1772. Warszawa. w 8ce, str. 132.

— Catalogus omnis generis librorum compactorum auct. lege concedendorum per Michael Gröll. 1776. w 8ce, str. 70.

— Catalogus librorum variorum latinorum qui prostant .... Varsaviae in Aula libraria 1779. w 12ce, str. 74.

— Catalogus librorum variorum latinorum, qui prostant in aula libraria Groelliana. 1784. Cum licentia superiorum. Varsoviae, Marivillae Nr. 24 sub signo poëtarum polonorum. w 12ce, str. 103 i 4 nlb.

— Catalogus librorum omnis ordinis latinae aliarumque doctoribus linguarum conscriptorum, prostant venales Varsaviae in Bibliopola (?) Michaelis Gröll, Regis Bibliopolae. A. D. 1793. w 8ce, str. 196.

Jocher 1095.

— Continuatio I. Catalogi librorum latinorum qui prostant Varsaviae apud Mich. Gröll. w 8ce.

— Toż:... Continuatio II.

— Toż:... Continuatio III.

— Toż:... Continuatio IV.

— Toż:... Continuatio V. 1774. w 8ce, str. 16. Uniw. lwows.

— Doniesienie. W księgarni Michała Grölla w Marywillu na Sali nad Bramą znaydują się następuiące Nowe Pisma. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. r. (1792). w 16ce, str. 7. Jagiell.

— Doniesienie. Bez wyr. m. i r. (1789). w 4ce, strona 1. Jagiell.

— Erste Fortsetzung. (1788?). w 8ce, od str. 9—16.

Obejmuje katalog polskich książek.

Jagiell.

— Katalog książek. w 8ce.

Dołączony do dzieła: Łatwe sposoby uprawiania roli. Warszawa 1767.

— Katalog Xiąg. w 8ce, str. 16.

Przy dziele: Zbiór pism z przednieyszych niemieckich autorów 1768 r.

— Katalog różnych ksiąg, które się w Grelowey księgarni nadworney zawsze znajduią. B. w. r. (Warszawa 1768). w 8ce, str. 7.

Jocher 1090.

— Katalog niektórych książek, które kosztem swoim, częścią do druku podał, częścią też pod prassą są; Jako też y tych, które się ieszcze do druku podawać będą; oprócz tych, które przykupił i które się zawsze znayduią u Michała Grela Komissarza Nadw. y Bibliopoli J. K. Mości. W Marywilu N. 19. w 8ce, str. 13 i k. 1.

Na ostatnich dwóch kartach: Znajdują się w kommissyi następujące lekarstwa. — Dodane do dzieła: La Motte A. Fables choisies 1769. Jagiell.

— Tenże tytuł:... [ze zmianą:] w Marywilu N. 20. B. r. (około 1769) w 8ce, str. 8. Jagiell.

— Tenże tytuł:... za pozwoleniem zwierzchności. W Marywilu N. 19. B. w. r. (1771). w 8ce, str. 23.

Od str. 21 znajdują się: Lekarstwa w kommissyi. Tabak. Porcellany.

Ten katalog jest dodany do: Rozmowy Focyona 1771 na końcu. Jagiell.

— Tenże tytuł:... znayduią u Michała Grela kommissarza Nadw. y Bibliopoli J. K. Mći w Marywilu N. 20. w 8ce, k. nlb. 10 (od ark. L_7—M_8).

Dodane na końcu T. I. Gallanda Awantury r. 1772. Jagiell.

— Tenże tytuł. (Bez osobn. karty tytułowej). w 8ce kart 8.

Dodane do T. VII Awantury Arabskie r. 1772 (od ark. P_2—P_8). Jagiell.

— Katalog niektórych książek znayduiących u Michała Groela kommissarza Nadwornego y Bibliopoli J. K. Mości, które kosztem swoim wydrukował, y które się zawsze u niego znayduią. (Bez osobn. tyt. i bez w. r.) w 8ce, od ark. M_5. do O_4 (kart nlb. 16).

Dodane na końcu do T. 12. Gallanda Awantury 1774.

— Katalog nowych książek. B. w. r. (1770?). w 8ce, str. 11.

— Katalog niektórych książek polskich i łacińskich, które się znaydują w Warszawie u... 1770. w 8ce, str. 15. Uniw. lwow.

— Toż, tamże, 1771. w 8ce.

— Katalog książek. w 8ce, str. 20.

Dodany do dzieła: Przyjaźń patryotyczna. Warszawa 1772.

— Katalog niektórych książek, które kosztem swoim częścią do druku podał, częścią też pod prasą są; iako też i tych, które się ieszcze do druku podawać będą, oprócz tych, które przykupił i które się zawsze znayduią u .... komisarza nadw. i bibliopoli J. K. Mci. Bez w. r. w 8ce, str. 11.

— Katalog niektórych książek u Michała Grela, kommissarza nadwornego y bibliopoli J. K. Mci, znayduiący (tak) się w Marywilu N. 19, które częścią kosztem swoim iuż wydrukował, częścią też do druku podał, iako też y tych, które się dopiero drukować maią; niewyrażaiąc tu tych książek, które przykupił, y które się zawsze u niego znayduią. (Bez osob. tyt.). Bez wyr. r. (1773). w 8ce, str. 21.

Od str. 19 Lekarstwa w Kommissie: Tabaka. Karty. Jagiell.

— Tenże tytuł. (Bez osob. tyt.). Bez wyr. r. (1773). w 8ce, str. 20. Od str. 18. Lekarstwa, Tabaka. Jagiell.

— Katalog niektórych książek polskich u ... komisssarza nadwor. i bibliopoli J. K. Mci znayduiących się. w Marywilu N. 19. pod znakiem poetów polskich, które kosztem swym wydrukował i które się zawsze u niego znaydują. Warszawa 1774. w 8ce, str. 24.

Tu zawiadamia, że poniósłszy od kilku lat znaczne straty z powodu dawania na kredyt, już więcej dawać nie będzie, i że z ceny oznaczonej nic nie ustępuje. Uniw. lwow.

— Katalog niektórych kraiowych i cudzoziemskich książek w polskim, łacińskim, niemieckim i francuzkim ięzyku, które albo większą częścią w Polsce są drukowane, albo przynaymniej Polski się tyczą, i które z dostatkiem innych książek znaydują się. Warszawa 1774. w 8ce, str. 48.

— Toż:... Warszawa 1774. w 8ce, str. 60 (z Appendixem).

— Toż:... w 12ce, str. 66.

— Toż:... Warszawa 1777. w 12ce, str. 66.

— Katalog niektórych książek u Michała Groella kommissarza Nadwornego y Bibliopoli J. K. Mości, które kosztem swoim wydrukował, y które się zawsze u niego znayduią. W Warszawie 1775. w Marywilu N. 19. pod znakiem poetów polskich. w 8ce, str. 24.

Od str. 23: Lekarstwa. Proszki. Essencye. Syropy. Likier. Pomada. Tabaka. Karty. Zegary. Jagiell.

— Katalog z r. 1776. w 8ce. Uniw. lwow.

— Katalog niektórych książek nakładem Gröllowskiey księgarni nadworney J. K. Mci drukowanych. (Bez osob. tyt.). Bez r. (około 1778). w 8ce, str. 30.
Jagiell. — Uniw. lwow.

— Tenże tytuł (1779). w 8ce, str. 16.
Jocher 1091. Jagiell. — Uniw. lwow.

— Katalog niektórych książek w polskim, łacińskim, niemieckim i francuzkim ięzyku, które albo większą częścią w Polsce są drukowane albo przynaymniey Polski się tyczą, i które z dostatkiem innych ksiąg się znayduią u Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. Za pozwoleniem zwierzchności. W Warszawie w Marywilu. N. 24. pod znakiem poetow 1779. w 8ce, str. 48.
Uniw. lwow.

— Toż:... 1780. w 16ce, str. 68.

— Toż:... (około 1780). w 12ce, str. 64.

— Toż:... 1781. w Warszawie, w Marywilu N. 24. pod znakiem poetów. w 8ce, str. 48.
Od str. 46: Lekarstwa. Pigułki. Essencye. Proszki. Karty. Farby. Jagiell.

— Katalog ksiąg w Drukarni Nadworney J. K. Mści znayduiących się w Warszawie z wyrażeniem ceny oprawnych à la rustico. Roku 1781. w 8ce.
Uniw. lwow.

— Katalog niektórych książek w polskim, łacińskim, niemieckim i francuskim języku, które albo większą częścią w Polszcze są drukowane, albo przynaymniey Polski się tyczą; i które z dostatkiem innych ksiąg znayduią się u Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. Za pozwoleniem Zwierzchności 1782. W Warszawie w Marywilu N. 24. pod znakiem poetów. w 12ce, str. 48.
Jagiell. — Uniw. lwow.

— Toż, tamże 1783. w 12ce, str. 81.
W końcu zapowiada druk Herbarza szlachty. — Od str. 56: Libri latini, od s. 62: Deutsche Bücher. Na str. 53—5: Lekarstwa. Karty. Bilety wizytowe. Jagiell

— Katalog niektorych książek polskich znayduiących się ... wraz z niektóremi łacińskiemi, niemieckiemi i francuzkiemi. Warszawa 1783. w 12ce, str. 72.

— Katalog niektórych książek w polskim, łacińskim, niemieckim i francuzkim języku, które albo większą częścią w Polszcze są drukowane, albo przynaymniey Polski się tyczą, i które z dostatkiem innych ksiąg znayduią się u Mich. Grölla w Warszawie jako też i w Grodnie podczas seymu i w Dubnie podczas Kontraktów. Warszawa. 1784. w 12ce, str. 82.
Krasińs.

— Tenże tytuł:... znayduią się u Mich. Grölla Księgarza Nadwor. J. K. Mci w Warszawie 1784 i w Marywilu N. 24 pod znakiem Poetow.
Jocher 1093. Uniw. lwow.

— Katalog ksiąg polskich większą częścią nakładu księgarni i drukarni warszawskich: Michała Grölla, Piotra Dufoura, Drukarni Nadworney J. K. Mci XX. Piarów etc. w 8ce, 1785. kart 18 nlb.

— Katalog niektorych książek w polskim, łacińskim, niemieckim i francuzkim ięzyku, które albo większą częścią ...(jak w r. 1784) ... w Warszawie i w Dubnie podczas kontraktów. Za przwoleniem zwierzchności. W Warszawie 1785 w Marywilu N. 24. pod znakiem poetów. w 12ce, str. 86.
Od str. 58: Lekarstwa. Od str. 60: Libri latini. Od str. 67: Deutsche Bücher. Od str. 79: Livres francois. Jagiell.

— Tenże tytuł:... 1786. w 12ce, str. 84.
Polskie idą do str. 56. Od str. 57—60: Lekarstwa. Od str. 61: libri latini. Od str. 67: Deutsche Bücher. Jagiell.

— Tenże tytuł:... 1787. W Marywilu N. 19, pod znakiem poetów. w 12ce, str. 88.
Polskie idą do str. 59. a od 60: Lekarstwa. Od str. 65. Libri latini. Od str. 71. Livres françois. Od str. 78. Deutsche Bücher. Jagiell.

— Katalog niektórych książek polskich, znayduiących się wraz z niektóremi łacińskiemi, niemieckiemi, francuzkiemi etc. u księgarza nadwor. J. K. Mci w Warszawie, Dubnie, Mińsku, Nowogródku, podczas kontraktów;

w Nieświeżu, Zelwie i Swisłoczu, podczas jarmarków; w Poznaniu, Piotrkowie, Łucku, Lublinie, Grodnie w składach tegóż. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie, 1788, w Marywilu N. 19 pod znakiem poetów, w 12ce, str. 76.

Od str. 72: Lekarstwa w Komisie. Jagiell.

— Toż, z r. 1789. w 12ce, str. 96.

Od str. 93: Lekarstwa. Proszki. Jagiell.

— Tenże tytuł. W Marywilu w Sali nad Bramą. 1791. w 8ce mał., str. 105.

Od str. 103. Lekarstwa. Jagiell.

— Katalog niektórych książek znayduią (tak) się w księgarni Gröllowskiey w Marywilu pod liczbą 475 na Salinad (tak) Bramą. (Bez osob. tyt.). Bez wyr. r. (1791) w 8ce, kart przeszło 8. Jagiell.

— Katalog różnych książek Bibliotekę dla amatorów czytania składać maiących i u Michała Grölla znayduiących się. 1793. w 8ce.

Jocher 1083.

— Katalog niektórych książek Polskich, Łacińskich, Niemieckich i Francuzkich etc. znayduiących się u Michała Grölla Księgarza Nadw. J. K. Mci w Warszawie i w Dubnie podczas kontraktów. Za pozwoleniem Zwierzchności w Warszawie 1793. w Marywillu w sali nad bramą. w 12ce.

Jocher 1094.

— Katalog niektórych książek polskich, łacińskich, niemieckich i francuzkich etc. znayduiących się u Michała Grölla księgarza Nadwor. J. K. Mci w Warszawie i Dubnie podczas kontraktów. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie w Marywilu w Sali nad Bramą 1796. w 12ce, str. 107. Akad. — Jagiell.

— Kontynuacya katalogu książek polskich 1796. w 12ce, str. 12.

— Toż:... 1793. w Marywilu. w 12ce.

— Katalog książek drukowanych kosztem Michała Grölla. w 8ce.

Jocher 1092.

— Książki nowe. Bez wyr. m. i r. (1778). w 8ce, k. 1. Jagiell.

— Nowe pisma z powodu okoliczności teraźnieyszych, oraz mowy, projekta seymowe i inne nowe Xiążki w księgarni Gröllowskiey znayduiące się. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. r. (1789). w 8ce, k. 2. Jagiell.

— Regestr niektórych ksiąg moim nakładem drukowanych u mnie się znayduiących. (Bez osob. tyt.). Bez wyr. r. (1776). w 8ce, k. 8 nlb. Jagiell.

— Tenże tytuł. Bez w. r. (1777). w 8ce, k. 9 nlb.

Na końcu: Lekarstwa. Tabaka. Karty. Zegary. Kanapy. Komody. Proszek do zboża. Instrumenta. Jagiell.

— I Suite du Catalogue des livres et des estampes. Varsovie 1760. w 8ce.

Jocher 1089.

— II Suite du Catalogue. Varsovie 1760. w 8ce.

— III Suite du ..... Commissaire de la Cour du Roi, Libraire et Marchand d'Estampes de Dresde. à Varsovie 1761. w 8ce, str. 32.

— IV Suite du Catalogue des livres et des estampes qui se trouvent chez Michel Gröll Commissaire de la Cour du Roi Libraire et marchand d'Estampes de Dresde. A Varsovie. In dem Königl. Schloss neben der Hauptwache 1761. w 8ce, str. 39. Vorrede k. 1. Jagiell.

— V Suite . . . Varsovie. w 8ce.

— VI Suite des livres et des estampes qui se trouvent dans le Bureau Privilegié d'Address et de l'auction à Varsovie chez Michel Gröll Commissaire et Proclamateur de la Cour du Roi. 1762. In dem Königl. Schloss neben der Hauptwache. w 8ce, str. 24. Jagiell.

— VII Suite du Catalogue des livres françois et autres etrangers qui se trouvent .... 1770. chez .... w 8ce, str. 36.

— VIII Suite .... 1770. w 8ce.

— IX Suite .... 1771. w 8ce, str. 16.

— I Supplement au Catalogue des livres françois et d'autres etrangers qui se trouvent a Varsovie dans la libraire

de la Cour de ... a Marieville N. 19. 1766. w 8ce, str. 19.

— II Supplement au Catalogue. Bez r. (1769). w 8ce, str. 50.
Uniw. lwow.

— Supplement do katalogu książek księgarni Gröllowskiey znayduiących się na Kontraktach w Dubnie. Roku 1787. w 12ce, str. 18. Jagiell.

— Toż:... książek znayduiących się w księgarni Michała Grölla. (Bez osob. tyt.). Bez w. r. (1790). w 4ce, str. 23.
Jagiell.

— Suplement do katalogu książek znayduiących się w księgarni Mich. Grölla w Dubnie 1791. w 12ce, str. 24.
Krasińs.

— Tenże tytuł:... Michała Grölla na Kontraktach w Dubnie na ulicy Długiey pod N. 779. roku 1792. w 8ce, str. 20.
Na końcu ogłasza: Szarfy patryotyczne różne dla dam w różnych kolorach z hasłem J. K. Mci; Król z narodem — Naród z królem. Vivat król. Vivat naród.
Jagiell.

— Tenże tytuł:... Grölla w Marywilu na Sali nad Bramą roku 1793. w 16, str. 16. Jagiell.

— Toż:... znaydujących się w Dubnie, Mińsku i Nowogródku podczas Kontraktow 1795. (Supplement II). w 16ce, str. 50. Jagiell.

— Supplement do katalogu książek Michała Grölla roku 1796. w 12ce, str. 24. Jagiell.

— Verzeichniss deutscher Bücher die bey Gröll in Warschau herausgeg. mit den Preisen. Warschau 1774. w 8ce.

— Verzeichniss einiger Bücher bey Mich. Gröll in Warschau. Warschau 1791. w 8ce. Uniw. lwow.

— Calendrier politique du royaume de Pologne et du Grand Duché de Lithuanie a l'usage des nationaux et des etrangers pour l'année 1782. [éd. par M. Gröll]. Varsovie.

— Carmina dicata ad serenissimum et potentissimum regem Poloniar. Stanislaum Augustum, in signum devotionis et propensionis, ipsa die coronationis sapientissimi regis. (Warszawa 1764). folio, arkusz 1.
Akad. — Czartor. — Kijows.

— Kalendarz dokładny gospodarski ułożony podług stylu gregoryańskiego i ruskiego na rok 1787. Warszawa. w 4ce, ark. 4. Akad.

— List do J. P. gazeciarza bryńskiego. An den Herrn Zeitung-Schreiber in Brünn. Warszawa 1788. w 4ce.
Branic.

— Sammlung kleiner Schriften. B. m. dr. 1755. w 8ce.

— Sendschreiben an Herrn Mich. Keyl von den rühmlichen und nützlichen Bemühungen einer nürenbergischen Künstler dieses Jahrhunderts zur Aufnahme der Künste und Wissenschaften. 175.. w 4ce.

— Trauerrede zum rühmlichen Andenken der in Gott seelig verschiedenen weiland Frau Johanna Sophia geb. Schüller des S. T. Herrn Michael Gröll Königl. Poln. und Churfürstl. Sächsischen Hof-Commisarii und Hof-Buchhändlers zu Warschau herzlich lieb gewesenen Eheliebste, welche auf dem Kirchhofe des evangelischen Gemeine auf der Lesche am Tage ihres Begräbnisses den 28. Aprilis 1776. von einer zahlreichen Versammlung ist gehalten worden. Als ein Ehrendenkmal vom ihren hinterlassenen Mann zum Druck befördert. Warschau, 1776. fol., str. 8, i k. 1.
Na ostatniej karcie jest wiersz.

— Vertheidigung des weiblichen Geschlechtes, von Michael Gröll. Dresden, 1753. w 8ce. Czartor.

(Gröll M.). Elegie am Grabe Michael Gröll. Warschau bei Ragoczy 1798. fol., 1 ark.

— Powinszowanie W. Imci Panu Michałowi Gröllowi Konsyliarzowi J. Mci w dzień imienin ofiarowane imieniem całey drukarni. („Jako kiedy blask w oczy słonecznych promieni Uderzy, moc światłości zrzenice przeraża" .... etc.). w Warszawie 1782. w dr. Gröllowsk. w 4ce, $^1/_2$ ark.

— Ob. Dubois (Calendrier 1779) — Karpiński F. (Zabawki 1790) —

Löschen (1761) Kalendarz polityczny (1791, artykuł o roślince jedwabiowej). — Sielanki (przedmowa o pasterskiej poezyi w Niemczech i o Gesnerze) — Tromler Karol (de Polonis 1776 dedyk.).

Pawiński Ad. Mich. Gröll 1896. — Wolski Zyg. Spis wydawnictw 1896. — Sigma w Gaz. Warsz. 1896. N. 267. — Janoc. Sarmat. litter. I 133-142. — Bernouilli Reisen VI 81—2. — Harnberger Gelehrte Teutschland 1772. str. 240. — Meusel J. Lexicon 1804. T. 4. s. 376. — Wójcicki Cmentarz. III 249. — Encykl. Orgelb. X 702. — Tygod. illustr. 1868. Ser. II. T. I. str. 187. — Pawiński w Kraju 1894. N. 49—52. — Żebrawski Bibliogr. matem. 401—490. — Słowo 1897. N. 19.

Gröllowa Zofia Joanna ob. Bergmann Paul Marcus (1776) — Gröll Michał (Trauerrede 1776).

Groetschia Anna ob. Preuss (Votive ad Nuptias 1627).

Groetschius Mathias ob. Langius Jac. (Epithalamia 1621).

GROICKI (Grohicki Bartłomiej) (1519 † 1599). Abrogatio et moderatio, abvsvm et svmptvvm quibus litigantes partes, tam apud Scabinale, quam Advocatiale officium, nimio antea gravabantvr, necessario constitvta, et per senatvm civitatis Cracoviae promvlgata. (Pod tem herb Krakowa). [Na końcu:] Cracoviae apud vidvam Floriani Unglerii, anno a Christo nato 1547. w 4ce, k. nlb. 11 (ark. Ciij).

Na odwrocie tytułu: Carmen ad Regiam civitatem Cracoviam (10 wier.) W praefatio powiada, że w latach poprzednich król zwrócił uwagę na koszta zbyteczne i że polecił konsulom i adwokatom umiarkować rachunki. Autor zapewne uraził sąd radziecki wydaniem tego dzieła, skoro ten wezwał Unglerową, Wietora, i żonę Macieja Szarffenbergera tegoż roku przed siebie i zakazał im pod karą 50 złot., dzieło to na nowo wydawać. Jagiell.

— Tenże tytuł:... Cracoviae Anno Domini 1616. w 4ce, ark. B_3. (kart nlb. 7).

Tworzy część edycyi: Porządku Sądów 1616. wydania Mac. Jędrzejowczyka.
Branic. — Jagiell.

— Toż:... promulgata. Cracoviae, Mathias Andreoviensis, 1619. w 4ce, ark. 2. Branic. — Ossol.

— Toż:... Cracoviae, Cezary 1629. w 4ce. Dzików.

— Toż:... Drukowane R. P. 1629. a teraz znowu z Pozwoleniem Starszych przedrukowane w Przemyślu w drukarni Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1760. w 4ce, k. nlb. 5.

Tworzy Arkusz H. jako kontynuacya pisma: Enchiridion. Jagiell. — Ossol.

— Artykuły Práwá Máydeburskiego, ktore zową Speculum Saxonum. Z Łáćinskiego Języka ná Polski przełożone, y nowo Drukowáne. Roku 1558. Cum Gratia et Priuilegio Regiae Maiestatis, cuius exemplum 12 pagina reperies. (Na końcu:) Drukował Lázarz Andrysowic; w Krákowie Roku od Národzenia Syná Bożego, Tysyącnego, Pięćsetnego, Pięćdziesiątego Ósmego (1558). w 4ce, kart nlb. 8, liczb. 62.

Janoc. I 100. — Wierzbows. II 1339.
Krasińs. — Zamojs.

— Toż:... przełożone, y znowu drukowáne roku 1559. Cum gratia et priuilegio Regiae Maiestatis, cuius exemplum 12 pagina reperies. w 4ce, k. nlb. 8 i liczb. 64.

Dedykacya Łazarza Jan. Christ. Tarnowskiemu kaszt.; na odwrocie tytułu octostych: In insigne Domus Tarnoviae, podp. Tricesius F(ecit).

Przywilej Zygmunta Augusta, nadający prawo wyłącznego druku dzieł przez Łazarza i syna jego Jana wydanych: polskich, greckich, hebrejskich, łacińskich i węgierskich, na lat 10, datowany jest 8 Kwietnia 1558 r. Ktoby na ich szkodę ubiegał się, ten prócz utraty ksiąg, zapłaci karę sześć marek złotem. — Po regestrze, rozpoczyna dzieło rzecz o spadkach. Od list LX. idzie ostatnia materya: Nauka y obrona czasu przygody ogniowey. Zawiera nader ostre przepisy.

Wierzbowski III 2333.

Dzikow. — Pawlikow. — Potocki Stan. w Raju. — Tow. Przyj. N. Pozn. — Zamojs.

— Toż samo:... (Na końcu:) Drukował Lázarz Andrysowic w Krákowie. Roku Bożego M.D.LIX (1559). w 4ce, k. 8 i liczb. 64.

Sygnatury tu idą: *A* pod *re*. *B* pod *ag*. *C* pod *Ce*. *D* pod *rs*.
Wierzbowski III 2334.
Jagiell. — Zamojs. — Tow. Przyj. N. pozn.

— Toż:... y znowu drukowane Roku 1560. [Tytuł ten umieszczony w pięknej rycinie]. w 4ce, kart 6 nlb. i 60 kart liczb.

— Toż:... [drugie wydanie z roku 1560. Tytuł zwykły bez ryciny; zaś po wyrazie: roku 1560 idzie:] Cum gratia et privilegio Regiae Majestatis, cujus exemplum 12 pagina reperies, w 4ce, 2 arkusze i kart liczb. LXiiij.

Na końcu samego dzieła przydano: Drukował Łazarz Andrysowic w Krakowie roku Bożego MDLX.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... r. 1560. w 4ce, kart nlb. 8, kart liczb. LX. [Trzecie przebicie w ciągu roku].

Branic. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... y znowu Drukowáné. Roku 1565. Cum Gratia et Priuilegio Regiae Maiestatis cuius Exemplum 12 pagina reperies. Bez wyr. druk. (Kraków, u Łazarza Andr). w 4ce, kart nlb. 8 (a—biij) i kart liczb. 64 (j—Lxiiij).

Ark. *A* przypada pod *eM*, *C* pod *eE*, *E* pod *prs*, *K* pod *a*, *N* pod *eg*, *Q* pod *łs*. — W tem odbiciu nie wyrażono na końcu miejsca i daty.

Wierzbows. I 266.

Akad. — Jerzy Borkow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... [Inne wydanie z r. 1565, które ma tytuł ten sam i całość w niczem nie zmienna tak jak z r. 1560, tylko na tytule położony rok 1565. i na końcu powtórzony rok:] Drukował Łazarz Andrysowic w Krákowie roku Bożego 1565. w 4ce, kart liczb. LXIIIj.

Tu ark. *A* przypada pod *et*. *O* pod *ie*. *E* pod *pr*. *K* pod *rź*. *N* pod *go*. *Q* pod *iu*.

Jagiell. — Synod. Wileńs.

— Toż:... [trzeci przedruk z tegoż samego roku 1565, mający tyleż stron i podobniejszy do powyższego, lecz różny od niego w przenoszeniu wyrazów; a także miejsce druk. i rok nie powtórzony na końcu].

Wierzbowski I 267. Warsz. Uniw.

— Artykuły prawa maydeburskiego do porządku y do artykułów pierwey po polsku wydanych. W sprawach tego czasu nie więcey kłopotnych s (tak) tegoż prawa maydeburskiego przydane. Cracoviae 1583. w 4ce.

Edycya wątpliwa. Branic.

— Artykuły prawa maydeburskiego, ktore zową Speculum Saxonum ... W Krakowie M.DCXV. (1615). w 4ce, kart 8, listów 64.

— Artýkuły práwá Máydeburskiego, ktore zowią Speculum Saxonum Z łacińskiego ięzyka ná polski przełożone y znowu drukowáné Roku P. 1616. W Krakowie, w Drukárniey Łázárzowéy. Máciey Jędrzeiowczyk. Roku Páńskiego 1616. w 4ce, k. 2, str. 105 i Reyestr k. 1.

Idzie od arkusza Kk_1 do Zz_3 i należy do zbioru: Porządek Sądow.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... znowu drukowane roku P. 1618. (Pod tém kolumna tj. znak druk. Łazarza). w Krakowie w drukarni Macieja Jędrzejowczyka. w 4ce, 2 k. nlb. i 105 stron, oraz spisu 1 k. nlb. (Druk gocki).

— Toż:... znowu drukowane R. P. 1629. W Krakowie, w Drukarni Franciszka Cezarego R. Pańs. 1629. w 4ce, k. 2, str. 105 i k. 1.

Dodawane do: Porządek Sądow 1630.

Branic. — Jagiell. — Ossolińs. — Uniw. lwows.

— Toż:... drukowane Roku Pańskiego 1629. A teraz znowu z pozwoleniem Starszych przedrukowane. W Przemyślu, w drukarni Societatis Jesu. 1760. w 4ce, k. 1, str. 64 i k. 1.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Pieśni duchowne, człowięka ktemu wiodące, áby w troskach swoich samemu Panu Bogu zawżdy mocnie uffał. (Bez r. m. i dr.). (1559). w 8ce, kart 204 i 7 z nutami muzyczn. w tekście.

Przypis: Erazmowi Banckowi Senatorowi Krak., na ten czas, (czyli, jak mówi na końcu przedmowy r. 1559 w miesiącu Sierpniu) w Osieku, w imieniu Jana Bonara z Balic, kasztel. bieck. i wielkorządcy krak. przed powietrzem mieszkającego. — Są tu śpiewy kościelne przez Groickiego, Mik. Reja, Andrz. Trzycieskiego, S. Z. i J. L. (Lubelczyk?) tłumaczone.

Wiszn. VI 491. — Mać. Piśm. III 220—21.

Dzików.

— Porządek Sądów y spraw mieyskich, Práwá Máydeburskiego. B. G. R. Psalmo LVII. Recté iudicate filij hominum. Spráwiedliwie sądźćie Synowie ludzcy. Cum gratia et Privilegio Regiae Maiestatis. Lazarus Andreae impressit LIX (1559). w 4ce, k. nlb. 12. Listów CXL; Znaki mieystc wszytkich kart 8 (ark. nn—oo); Sentencye kart nlb. 4 (ark. pp).

Na odwrocie tytułu: Carmen. De insigni Tarnoviorum colloquium (wier. 18) podp. Clem. Janitius F. Dalej: Ad illustrem Joan. Tarnovium epigramma. — Epistola dedicatoria (po polsku) kart 4, z datą 16 Maja 1550 i z podpisem: Nieznaiomy a naniższy służebnik Bartłomiej Grohicki na ten czas Podwojci krak. — Dalej: Petrus Royzius ad lectorem (sześciowiersz). De hoc B. Grohicii familiaris libello Andr. Tricesii Carmen (die 24 Martij 1559). — Przedmowa do Czytelnika (kart 4). W niej mówi, że mieszczanie i lud wiejski od dwóch set lat i dalej, sądzą się prawem niemieckim Maydeburskim. A że nie było ustawy po polsku wydanej, więc sędziowie dowolnie wyrokowali i często niesprawiedliwie. Po przedmowie idzie wiersz: Temu co te ksyążki czytać będzie, Woyciech Kaszota Franta dobry towarzysz. Bened. Herbestus in vernaculam juris Maydeburgensis descriptionem (czworowiersz). — Część I obejmuje: O prawie i różności praw. Część II (List XXXIII): O różności Sądów miejskich. Część III (List LVII): O postępku sądowym (tu przy liście CXIII tablica: drzewo krewności). Część IV (List CXX): O karności złoczyńców, a naprzód o męczeniu ich. — Na odwrocie listu CXL na całej stronie wydrukowano: W Krákowie drukował Lázarz Andrysowicz. Lucerna pedibus meis verbum tuum Domine. Et Lumen semitis meis etc. Roku od Národzenia Bożego, tysyącnego, pięćsetnego pięćdziesyątego dziewiątego. - Dalej idą: Znaki mieystc wszytkich opisanych w tym porządku ná cztery części rozdzielonym. (kart 8). Sentencye s Pisma Swiętego zebrane (kart 4).

Całość zbioru tworzące w dalszym ciągu: Artykuły práwa Maydeburskiego 1559. Ustawa płacey 1559. oraz: Ten postępek 1559. — mają osobne karty tytułowe i osobne liczbowanie.

Ark. *B* wypada pod *or*. *C* pod *is*, *a* pod *g*, *e* pod *y*, *e* między *ho*, *f* pod *ro*, *g* pod *a*, *n* pod *be*.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossolin. (Katalog podaje kart 11 nlb., 138 liczb. i 12 nlb.).

— Toż:.... Máydeburskiego na wielu mieyscach poprawiony. Cum Gratia et Priuilegio Regię Maiestatis, Lazarus Andreę impressit. Anno LIX. (1559) (Na końcu:) W Krákowie drukował Lázarz Andrysowic Roku od Národzenia Syná Bożego, tysyącnego, pięćsetnego, pięćdźiesiątego dźiewiątego. w 4ce, kart 12, i liczb. CXL.

Dedykacya Janowi Tarnowskiemu kasztel. krak. d. 16 Maja 1559.
Wierzbowski III 2335.
Akad. duch. Bibl. kijows. — Czartor. — Kórnik. — Ossol. — Pawlik. — Potocki S. w Raju. — Sanguszko — Zamoj. ord.

— Toż:... Maydeburskiégo: na wielu mieyscách popráwiony. Cum Gratia et Priuilegio Regiae Maiestatis. Lazarus Andreae impressit. Anno LXII (1562). w 4ce, k. 12, CXL. i 12.

Dedykacya: Joanni Tarnowski Castell. Crac. 16 Maii 1559.
Wierzbows. I 225. 226 (dwa odbicia).
Warsz. Uniw.

— Toż:... [z odmianą REgiae]. Lazarus Andreae impressit LXII.

Wierzbowski III 2406. Popiel Konst.

— Toż:... [Pośrodku rycinka przedstawia rękę trzymającą latarnię z dewizą: LVCerna pedibus meis verbvm tuum Domine, et lumen semitis meis etc.]. Cum gratia et privilegio Regiae Maiestatis. Lazarus Andreae impressit. (Bez wyraż. roku). w 4ce, 3 arkusze, 140 kart liczb. i spisów 3 arkusze.

Wierzbowski I 727.
Akad. — Jerzy Borkow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Cum Gratia et Priuilegio Regię Maiestatis LAzarus Andreę impressit. ANno LXII (1562). w 4ce, listów CXL i k. nlb. 12. (Druk goc.).

Dedykacya jak i w poprzednich edycyach Tarnowskiemu przez Bartłomieja Groickiego z dnia 16 maja 1559 r. Taksamo wiersze Klem. Janickiego na cześć Tarnowskich, wiersze dwojakie Andrzeja Trzycieskiego i wiersz Piotra Royzyusza, oraz sentencye z pisma S. i z Bened. Herbesta pism. — Są egzemplarze z odmianami co do druku w tych kartach przedtekstowych, ale treść ta sama; a sam tekst bywa nawet nieprzedrukowany tylko do niego dodano przedrukowane karty początkowe.

W niektórych egzemplarzach na przykład jest różnica w drzeworycie tytułu (ręka

trzyma zapaloną latarnię). Dewiza jest taż sama. Ilość kart ta sama. Różnica w zmianach odsyłaczy i łamaniu wierszy. Wiersz Kl. Janickiego na Tarnowskich i wiersz An. Trzycieskiego, są przedrukowane. Litera główna G.(roicki) w dedykacyi jest odmienna. Przedrukowano też wiersz P. Royziusza i inny Trzycieskiego na cześć Groickiego, także przemowę do Czytelnika. Wiersz Franc. Kaszoty Franta humorystyczny nie zmieniony.

Kustosze idą: *B* pod *ws*, *C* pod *ys*, *a* pod *oP.*, *b* pod *cu*, *f* pod *te*, *s* pod *lb*, *y* pod *c*, *z* pod *so*.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Synod. Wileń. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Cum Gratia et Priuilegio REGię Maiestatis. LAZarus ANDree impressit LXVI. (1566). [Z drzeworytem ręki trzymającej latarnię]. w 4ce, k. nlb. 12, listów CXL. k. nlb. 8 (Znaki mieystc), k. 4 (Sentencye).

Do tego należą Artykuły 1565. Ten postępek 1565. Ustawa płacey 1565. Reyestr do Porządku y do artykułow 1567. Tytuły 1567. Reyestr rzeczy.

Litery arkuszy Porządku sądów wypadają: *B* pod *ws*, *C* pod *ys*, *a* pod *P*, *e* pod *ch*, *h* pod *n*, *s* pod *y*, *t* pod *O*, *cc* pod *OL*, *ll* pod *ie*.

Wierzbowski I 275.

Jagiell. — Jerzego Borkow. — Warsz. Uniw.

— Toż:... tenże rok (inna edycya).

Także z tego roku są dwa wydania, na pozór też same tylko rok oznaczony: Anno M.D.LXVI. — Ilość kart taż sama, lecz łamanie wierszy i przenoszenie wyrazów odmienne.

Maciej. Piśmien. III 218—9. — Chłędowski Dodat. podaje kart 150.

Warsz. Uniw. (obiedwie edycye).

— Porządek Sądów y spraw mieyskich prawa maydeburskiego: Teraz nowo wydrukowany y na wielu mieyscach poprawiony, z przydaniem Enchiridij Cerasini: y Abrogatione sumptuum et abusuum. Psalm 57. Recte iudicate filij hominum Sprawiedliwie sądźcie synowie ludzcy. W Krakowie w drukarni Łazarzowey Maciej Jędrzeiowczyk. Roku Pańskiego 1616. w 4ce, k. 4, str. 243 oraz Rejestr i Sentencya kart 8 nlb.

W zbiorze tym w dalszym ciągu idą: Artykuły 1616. Postępek 1616. Ustawa Płacey 1616. Abrogatio 1616. Enchiridion J. Cerasina 1616. Tytuły 1616.

W „Porządku" arkusze stoją: *B.* pod *y.* *C.* pod *dź.* *E.* pod *w.* *M.* pod *oiem.* *X.* pod *by.* *Dd.* pod *bez.* *Ff.* pod *ono.* *Ji* pod *rte.*

W przedmowie mówi Jędrzejowczyk, że objął drukarnią J. Januszowskiego mocno zaniedbaną i onę wielkim kosztem restaurował. Tę pracę dedykował Burmistrzowi i Radzie Miasta.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Porządek sądow y spraw mieyskich prawa Maydeburskiego: teraz nowo wydrukowany y na wielu miejscach poprawiony, z przydaniem Enchiridii Cerasini y Abrogatione sumptuum et abusuum. Psal. 57. Recte judicate filii hominum. Sprawiedliwie sądźcie synowie ludzcy. (Pod tém kolumna Łazarza). W Krakowie, w drukarni Macieya Jędrzeiowczyka, Roku Pańskiego 1619. w 4ce, 1 arkusz i 243 stron, oraz spisu 2 arkusze.

Na odwr. str. tyt. herb miasta Krakowa, pod nim 10 wier. pol. na pochwałę Przypisał prozą pols. Burmistrzowi, Radzie i Senatowi m. Krakowa. drukarz Jędrzejowczyk.

— Toż:... Kraków, w drukarni Franc. Cezarego. 1629. w 4ce, k. 3 (dedyk.), str. 243, spisu 2 ark. (Summaryusz tudzież Sentencye).

Na odwrocie karty napisowej umieszczone herby sześciu miast Sądu Magdeburskiego to iest: Krakowa, Sącza, Kazimierza, Bochni, Wielicski i Jlkusza, a nad niemi orzeł Polski z literą S. Przypisane przez Franciszka Cezarego Panom Radnym sześciu wspomnianych miast.

Bentkow. H. l. II 265.

Branic. (dwa odbicia) — Krasińs. — Ossol.

— Porządek Sądów y spraw mieyskich prawa Maydeburskiego w Koronie polskiey, teraz znowu przedrukowany y na wielu mieyscach poprawiony z przydaniem Enchiridii Cerasini y Abrogatione sumptuum et abusuum. [Pod tém wyjątki z Hezyoda i Justiniana]. Psal. 57. Recte judicate filii hominum ... w Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego roku 1630. w 4ce, 1 arkusz i 243 str., oraz spisu 2 arkusze. (Druk gocki).

Na odwrot. str. tyt. herby sześciu miast Sądu Maydeburskiego; pod niemi 8 wier. pol. na pochwałę tychże; drukarz Cesary

przypisał prozą pol Radnym sześciu miast. Dalej poczyna się: Porządek. Z tem są złączone: Artykuły prawa i inne prace, jak zwykle.

— Porządek Sądów y spraw mieyskich prawa Maydeburskiego w Koronie polskiey w Krakowie drukowany Roku Pańskiego 1616. Teraz znowu z pozwoleniem Starszych przedrukowany. W Przemyślu w drukarni J. K. M. Kollegium Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1760. w 4ce, kart nlb. 6, str. 155 i kart 5.

Na odwrocie tytułu herb a pod nim dwuwiersz Sarbiewskiego. — Drukarnia dedykuje (kart 4) Ant. Zielonce Czesn. Z Sanockiej Staroście dolżańskiemu. Tu nadmieniono, że Katarz. Sobieska była poślubioną jego dziadowi. Zaś Leszczyński podczaszy ożenił się z Urszulą z Zabokszyckich Zielonczyną. Wymieniono tu cały szereg domów spowinowaconych. — Po dedykacyi: Przestroga ostrzega, iż w tekscie są powtórzone obce wyrazy: Gierada, Hergewed, Glosa i inne. — Privilegium Augusta III z r. 1760, dane jest na lat 20; podpisał je Ant. Sikorski. — Dalsze rozprawy idą w tym porządku: Artykuły (od ark. X). Rejestr (od ark. Pp.). Tytuły (od ark. A B i Cc do Iiii$_4$). Enchiridion (od ark. A—G$_2$). Abrogatio (od ark. H)
Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Ten Postępek wybran iest s Praw Cesárskich, który Károlus V Cesarz, kazał wydáć po wszythkich swoich páństwiech, którym sye Náuká dáie, iáko w tych sądziech á spráwách okolo karánia ná gárdle álbo ná zdrowiu, sędźiowie y każdy vrząd ma sye zachowáć, y postępowáć wedle boiáźni Bożey, sprawiedliwie, pobożnie, rostropnie, y nieskwápliwie. Cum Gratia et Priuilegio R. M. Lazarus Andreae impressit Cracouiae Anno Domini 1559. w 4ce, listów 51.

Ark. *B* przypada pod *eb*, *C* pod *zł*, *D* pod *po*, *E* pod *ni*, *F* pod *yć*, *G* pod *w*.
Wierzbow. II 1375. — Maciej. Pism. III 218. (zanotował ale nie opisał wydania z r. 1560, a pominął edycyą 1559).
Czapski. — Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Toż:... Bożey, sprawiedliwie, pobożnie, rostropnie, y nieskwápliwie. A ponieważ w Koronie Polskiey, wszystkie miasta, wsi y szlachta maią to uprzywileiowanie, że mogą sądzić na gardło złoczyńcę, tedy każdemu to potrzeba wiedzieć, iako się w takich rzeczach ma zachować, aby nieskwapnie, ale z Bożą boiaźnią, w takich rzeczach rostropnie a sprawiedliwie postępowali, chcąli uyść karania a gniewu Bożego: bo iako grzech złego stracić aby dobrym nie szkodził, tak niewinnego wszetecznie stracić wielki grzech iest. (Bez wyraż. m. dr. i r.). w 4ce, kart liczbow. 47.

Na odwr. zaraz str. tyt. rozpoczyna dzieło od wyrazu: Articulus I.
Wierzbows. I 728.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... [Tytuł ten sam, do wyrazu:] nieskwapliwie ... (reszta wydrukowana na odwr. str. tytułu). [Poniżej:] Cum gratia et priuilegio R. M. Lazarus Andreae impressit, Cracouiae Anno Domini 1562. w 4ce, listów 51.

Wierzbows. I 230.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Toż:... z praw Césarskich, który Károlus V^{ty} Césarz, kazał wydać po wszytkich swoich Páństwiéch, którym sye Náuká daie iako w tych sądźiéch á spráwách około karánia ná gárdle, albo ná zdrowiu, Sędźiowie y kożdy Vrząd má sye záchowáć, y postępowáć wedle Boiaźni Bożey, spráwiedliwie, pobożnie, rostropnie, y nie skwápliwie. Cum Gratia et Privilegio R. M. LAŻarus ANDreę impressit. CRACouię M.DLXV. (1565). w 4ce, kart LI.

Na odwrocie tytułu: A ponieważ w Koronie POLskiey wszytki Miástá, Wsi y szlachta maią to uprzywileiowanie, że mogą sądzić ná gardło złoczyńce ... etc. — Arkuszy litery stoją: *B* pod *Má*, *C* pod *ni*, *E* pod *ni*, *F* pod *n*, *G* pod *ze*, *K* pod *zey*, *M* pod *an*, *N* pod *rze*. Na tytule z ozdób drzeworytowych: górą 20 gwiazdek w dwu rzędach, a pod tytułem dziewięć pierścieni.
Wierzbow. I 268.
Borkows. Jerzy — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. uniw.

— Toż:... [tytuł ten sam, z temiż ozdobami drukarskiemi, także M.DLXV].

B przypada pod *Ma*, *C* pod *zł*, (a ostatnie wyrazy wiersza: uczynkiem, niesławę). *E*

pod *io*, *F* pod *ć* (końcowy wiersz: nagradzać, y za te). *G* pod *se*, *K* pod *zey*, *M* pod *an*, *N* pod *Wyc*. Zdawałoby się, że z poprzedniej edycyi niektóre arkusze przedrukowane, tak są edycye podobne. Wierzbows. I 269.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... [druk tytułu w 11 wierszach i większemi czcionkami]. Cum GRatia et Privilegio R. M. LAZarus ANdreę impressit CRACovie. MD.LXV. (1565). w 4ce, kart liczb. LI.

Nad tytułem znak drukarski; zakręt ten sam, co nad: Postępek (gwiazdek nie ma); poniżej tytułu, sześć pierścieni. — Ark. *B* przypada pod *a M*, *C* pod *m*, *E* pod *z*, *F* pod *p*, *G* pod *a*, *K* pod *ep*, M pod *w*, *N* pod *yc*.

Maciej. Piśm. III 218-19. ma jeszcze zanotowane, ale nie opisane wydanie z r. 1567.

— Toż:... Cum gratia et priuilegio R. M. Lazarus Andreę impressit. Cracouiae MD.LXXXII. (1582). w 4ce, kart nlb. 51.

Wierzbowski I 412. — Bentk. II 243. — Janoc. I 101.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Synod. Wileńs. — Warsz. Uniw.

— Toż:... wybran iest z Praw Cesárskich, który Károlus V. Cesarz, kazał wydáć po wszystkich swoich Páństwiéch, którym sie náuká dáie, iako w tych sądziech a sprawách, około karánia ná gárdle, ábo ná zdrowiu, Sędziowie y káżdy Vrząd ma się záchowáć, y postępowáć wedle boiáżni Bożey, sprawiedliwie, pobożnie, rostropnie y nieskwápliwie. Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukarni Łázárzowéy Roku Páń. 1616. w 4ce, k. 1, str. 84.

Nad stronnicami nadpis od str. 70: Artykuły prawa Maydeburskiego — Jest częścią zbioru, więc arkusze znaczone od Aaa 1 do Lll$_4$.

Ark. *Bbb* przypada pod *iadow*, *Ddd* pod *mu*, *w*, *Eee* pod *iem*, *m*, *Lll* pod *a*, *sk*.

— Toż:... W Krakowie, w drukarni Macieja Jędrzejowczyka r. p. 1619. w 4ce, 1 k. nlb. i 84 stron.

— Toż:... W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego, Roku Pańskiego 1629. w 4ce, k. 1, str. 84.

Bentk. H. lit. II 243.

Branic. — Jagiell.

— Postępek wybrany iest z Praw Cesarskich, ktory Karolus V Cesarz, kazał wydać po wszystkich swoich Państwach, którym się nauka daie, iako w tych Sądach á sprawach, około karania na gardle álbo na zdrowiu, Sędziowie, y każdy Urząd ma się zachować y postępować wedle boiaźni Bożey, spráwiedliwie, pobożnie, rostropnie y nieskwapliwie. Cum Gratia & Privilegio S. R. M. W Krakowie drukowany Roku Pańskiego 1616. A teraz znowu, z pozwoleniem Starszych przedrukowany. W Przemyślu w drukarni Societatis Jesu Roku Pańskiego 1760. w 4ce, k. 1, str. 53.

Należy do ogólnego zbioru, zatem arkusze idą od Ff$_1$. do Nn.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Práwá miedzy gospodarzem á komornikiem, krotko spisané. w 4ce.

Bez osobnego tytułu. Umieszczone na końcu Tytułów prawa Maydeburskiego w edycyach późniejszych jako to: W edycyi z r.1573. od karty 170—190. — W edycyi z r. 1616. od str. 306—339. — W edycyi z r. 1760. od 213—233. — Tutaj obok cytowania Speculum Saxonum i Glossy, opiera się bardzo często na ustawach Sejmowych i listach królów. — Mać. Piśm. III 220 bez bliższego oznaczenia bibliograficznego, podaje to jakby było osobnem dziełem Groickiego.

— Reyestr do Porządku y do Artykułów, Práwa Máydeburskiégo y Césárskiego. (Pod tém drzeworyt: ręka trzyma zapaloną latarnię). Roku Páńskiego 1567. w 4ce, 13 arkuszy (kart 44). Druk gocki.

Na odwrocie str. tyt. wiersz łaciński Jędrzeja Trzycieskiego (9. czterowiersz) na pochwałę znamienitego herbu rodu Deciuszów; dalej epigramma (19 wier. łac.) tegoż Trzycieskiego do Justa Ludw. Deciussa; poczem na dwóch kartach przypis prozą polską Justowi Ludw. Deciuszowi, Sekretarzowi JKMci, żupnikowi Ilkuskiemu i Chęcińskiemu, karbarzowi Wielickiemu; podpis: Dan z domu szlacheckiego Mikołaja Koślę celnika Ruskiego d. 9 Marca 1567 r. .... Bartosz Groicki pisarz na cle Króla JM. — Poczem: Krótkie upomnienie do czytelnika, a w niem wyraźnie mówi: że Artykuły prawa Maydeburskiego wtórego wyrobienia są z roku 1560. Powiada autor, że ten Rejestr należy tylko ku tym exemplarzom, które

są druku krakowskiego pierwszego i wtórego, tak Porządków jako i Artykułów prawa. W liczbie kart nie ma różnic oprócz Artykułów wtórego wyrobienia z r. 1560, gdzie są przydane dwie karcie o Rękojmiach i liczba na nich jest położona fol. 22. 23. A te dwie karty są też i w pierwszej edycyi dołożone ale bez położenia liczby. Dalej autor wyjaśnia, że gdy te trzy części różnemi czasy wyszły, więc je tylko społem oprawiono tak, że na początku idą Artykuły, potem Postępek Sądów na gardło. — Po przedmowie do czytelnika idą wiersze Trzycieskiego: 1) Ad Joannem Solmicium Candidum. 2) De cognomine ejusdem germanico Weiss. — Po rejestrze na siedmiu kartach ostatnich, idą dodatki. Formy. Wiązanie.
Wierzbows. I 287. Warsz. Uniw.

— Reyestr do Porządku y do Artykułów Práwá Máydeburskiego y Cesárskiego. (Pod tém wdrzeworycie herb Deciusza i na nim rok 1567). M.D.LXVII. w 4ce, arkuszy 13, (kart 44 nlb. sign. a—b. A—Liv.).

Ark. ustawione: *b* pod *ia*, *A* pod *ga*, *C* pod *ie*, *E* pod *ie*, *G* pod *pr*, *J* pod *te*, *K* pod *m*, *L* pod *N*, *Liij* pod *o*, *też*.

W Bibl. Uniw. Warsz. są trzy odmienne odbicia z datą 1567 lub L.D.LXVII. każde z innym drzeworytem w tytule. W jednym egzempl. na odwrocie tytułu nie ma nic; w drugim na odwrocie i na karcie następnej wiersz And. Trzycieskiego: De praclaris Deciorum familiae insignibus, a potem tegoż: ad Jus. Lodov. Decium epigramma. Dalej kart dwie dedykacyi Groickiemu do J. L. Dyca żupnika i karbarza Wielic. datowane z domu Mikołaja Kesie celnika ruskiego d. 9 Marcii 1567. Tego w inszym egzemplarzu nie ma.

Groicki wychwala powinowatych Dyca: Stanisł. Aichlera Wójta i Waler. Pernusa Senatora jako luminarzy prawa. Mówi, że ojciec Dyca, Justus Ludw. Decyusz był światłym człowiekiem.

Wierzbow. I 288. II 1437. — Janoc. I 100. Maciej. Piśmienn. III 418—9.

Branic. — Chrept. — Czartor. — Czapski — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs. Synod. — Warsz. Uniw. — Wrocław. Maryi Magd.

— Reiestr do porządkv y do Artykułów Prawa Maydeburskiego y Césárskiego. (Tu drzeworyt: w ramie ręka z pochodnią). W Krakowie, w drukárniéy Łázarzowéy Máciéy Jędrzeiowczyk, R. P. 1616. w 4ce, kart 41 nlb.

Na karcie 2 i 3: Słowa prawne w rzeczy sobie podobne. Od k. 37 dodano: Przyczynek do Zapisów. Forma przedania domu. Forma wzdania imienia stojącego. Forma odstanku łaski w Widerkaufie. Wiązanie albo grodzenie płotów.
Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... W Krakowie w drukarni Maciéia Jędrzeiowczyka Roku Pańskiego 1618. w 4ce, k. 42 nlb.

Razem idą: Artykuły 1618. Ten postępek 1619. Ustawa 1619. Abrogatie 1619. Enchiridion 1619. Tytuły 1619.
Branic. — Ossol.

— Toż:... W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego. Roku P. 1629. w 4ce, kart 41.

Mieści: Słowa prawne. Regestr abecadłowy. Przyczynek do regestru zapisow potrzebnych, tudzież zapisy prawa, które sąsiedzi winni są zachowywać. Ossol.

— Toż:... Cum Gratia et Privielegio (tak) S. R. M. w Krakowie drukowany Roku Pańskiego 1616. A teraz znowu, z pozwoleniem Starszych przedrukowany. W Przemyślu w drukarni Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1760. w 4ce, kart 29.

Przyczynek idzie od k. 26. Tworzy całość zbioru od arkusza Oo_4 do Zz_2.
Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Sentencye s Pisma Swiętego zebrane, które ná mieysteach Sądowych pospolicie bywaią pisane aby s nich tak przełożeni ná Sądziech iáko inné Persony, Sądowi przynależące przed oczymá záwżdy Powinowáctwo swoie mieli, á wedle nich sye z roskazánia Bożégo záchowywáli. (1559). w 4ce, kart nlb. 4 (ark. Pp—Pp_4).

Przy edycyi z r. 1566 w tytule zmiana w pisowni: .... z Pisma świętego .... aby z nich ... tak Przełożeni ... zresztą tytuł ten sam. W edycyi 1559. koniec wiersza jest: Quoniam. A w edycyi 1366: quoniam cum essetis ministri. — Należą do: Porządku Sądów, umieszczane zawsze po: Rejestr albo raczej Summaryusz rzeczy opisanych. — Osobno nie wychodziły.

— Tytuły práwá Máydeburskiego, do Porządku y do Artykułów pierwéy po polsku wydánych. W spráwách tego czásu náwięcéy kłopotnych, s tegóż Práwá Máydebur. przydáné. Discite iusticiam moniti, et non temnere Diuos.

Ná roskazánie królá iego Miłośći, żaden nie ma tych kśiąg y innych przez tegóż Autorá pierwey wydánych, drukowáć w Páństwie iego królewskiey Miłośći, áni indzie drukowánych przedawáć: króm przyzwolenia autorá tych ksiąg do Sześći lat pod winą w przywileiu opisáną. Cracoviae IX. Marcii. Łázarz Andrysowic Drukował M.D.LXVII (1567). w 4ce, 6 kart nlb., 170 kart liczb. i na końcu: Rejestr rzeczy 3 ark.

Na odwrot. str. tyt. herb Leliwa a pod nim na pochwałę 9 czterowierszów pols. Mikołaja Reja; pocsem idzie 7 czterowierszy łac. Jędrzeja Trzycieskiego; dalej przemowa prozą polską do Stanisława Spławskiego Kasztelana Krzywińskiego, Starosty Ostrzeszowskiego i Celnika Kor. podpisana: dan z domu pana Mikołaja Kośilę celnika ruskiego IX Marcii 1567, Bartosz Groicki pisarz na cle Króla JM. Komory Krak. — Dalej wiersz saficzny Jędrzeja Trzycieskiego (7 czterowierszy łac.): Ad nobilem Matheum Misovium. Cracov. Palatini Secret. i 16 wierszy łac. Jędrzeja Trzycieskiego do starego swego przyjaciela i krewniaka Bartosza Grobickiego. Na końcu spisu jest przydanych 36 wierszy pols. Jana Zasańskiego Czecha i mieszczanina Krakowskiego do pana Bartosza Grobickiego i poniżej omyłki drukarskie. — W dedykacyi autor mówi, że przed laty sześciu napisał Porządek Sądów i O postempku sądowym. Teraz zaś wolny od pracy celnej ku pożytkowi patryey swey Polskiej, onych czasów, kiedy owo na cło z pieniędzmi nie idą, Tytuły zebrał na dorywki z Zwierciadła saskiego i Prawa Maydeburskiego, i słowo od słowa z łacińskiego przełożył. Przy niektórych rozsądek nieboszczyka Jana Cesaryna wojta z jego Locorum communiorum juris maydenburgensis przydał. Brał też z Prawa Cesarskiego i z książek Jodoci Damhuderi Praxis rerum criminalium. Chwaląc Spławskiego, wychwala także Jana Szelmickiego Waysem rzeczonego biegłego w rzeczach celnych. — Dzieło rozpoczyna: Przydatki ku y do Artykułów prawa Maydeburskiego. List 1—10. Dziedzictwo k. 11—13. Na końcu idą: List 146: Zrzucenie z rzemiosła dla psa i kotki. L. 151: Monopolium. L. 156: Apellacye. L. 164: Obieranie na urzędy. L. 179: Summa tytułów.

Bentk. II, 265. mylnie wspierając się na powadze Janockiego powiada, że pierwsze edycye dzieła: Tytuły prawa Maydeburskiego były z lat 1558 i 1559. Janocki atoli w Janociana na karcie 100 (nie zaś 91) tomu I wspomina tylko o dwóch wydaniach z lat 1573 i 1575.

Wierzbowa. I. 286 (ma kart 169).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:,.. Maydeburs. [z małemi zmianami:... i opuszczono wiersz: discite iusticiam]. Cracoviae IX. Marcii [dużemi czcionkami, większemi niż w poprzedniem wydaniu], Łazarz Andrysowic Drukował M.D.LXXIII. (1573). w 4ce, k. 6 nlb., listów 169; przydatek: Prawa miedzy Gospodarzem a Komornikiem, list 170—188 i str. 1 nlb.; Reiestt rzeczy i słów k. 11 i Do Pana Bartosza Grohickiego Autora tych ksiąg. Jana Zasańskiego Czecha, Mieszczanina Krakowskiego, wiersze, str. 1.

Na odwrocie tytułu: Na zacny herb P. Jakuba Rokosowskiego Kasztellana Srzemskiego, Jana Ponethowskiego wiersze. Na karcie następnej: In eadem Pentastichon podpis: Steph. Aychler S. F. Poczem dedykacya Jak. Rokosowskiemu — Mówi że dotąd nikt się nie zebrał na krytykę jego dzieła, a że dobrze przyjęto, więc jeszcze dołożył prawa inter locatorem et conductorem, Dominum et servum, judicio Stan. Aychler Advocati juris supremi, bardzo potrzebne. A że Pan Bóg pierwszego Pana tej pracy (S. Spławskiego) do chwały swej powołał, więc teraz przypisuje Rokosowskiemu. Datuje w Krakowie z domu Koślińskiego dzierżawcy W. M. w dzień nowego Lata r. 1573. — Dalej idą też wiersze co i w edycyi poprzedniej.

Arkuszy litery umieszczone są: *C* pod *sw*, *D* pod *go*, *F* pod *ch*, *G* pod *ek*, *H* pod *w*, *L* pod *ży*. Tej edycyi są odbicia dwojakie.

Akad. — Branic. — Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... W Krakowie IX. Marcii Łazarz Andrysowic drukował MDLXXV. (1575) w 4ce, k. nlb. 6, kart liczb. 188, k. nlb. 12. (Druk goc.).

— Toż:... tamże, 1575. w 4ce, k. nlb. 6, liczb. 189 i Rej. k. 12 nlb.

Między edycyami z lat 1573 i 1575 ani w treści ani w układzie nie ma różnic.

Wierzbowski I 339.

Branic. — Dzików — Ossolińs. — Warsz. Uniw.

— Toż:.... Máydeburskiego, do Porządku y do Artykułow, pierwey po Polsku wydanych. W sprawach tego czásu nawięcéy kłopotnych, z tegóż

Práwá Máydeburskiego przydáne. Co się teraz nad pierwszą Edicyą przyczyniło, Summà Tytułów naprzód położona, á koniec tych kśiążek pokaże. (Tu drzeworyt kolumny Łazarza). W Krakowie w Drukárniey Łázárzowéy, Máciey Jędrzeiowczyk. Roku P. 1616. w 4ce, k. 2, str. 339, Reyestr kart 10 nlb.

Ark. *a* przypada pod *re*, *c* pod *xt*, *f* pod *i*, *h* pod *co*, *k* pod *ne*, *m* pod *wi*, *t* pod *l*. Nie ma tu ani przedmowy, ani dedykacyi, ani wierszy.
Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... W Krakowie, w Drukarni Macieja Jędrzeiowczyka. Roku Pańskiego 1619. w 4ce, kart 2, str. 339, Spisu kart 10 nlb. Ossol.

— Toż:... W Krakowie w Drukarni Franciszka Cezarego Roku Pańskiego 1629. w 4ce, k. 2, str. 339 i k. 10 nlb. Branic. — Ossol.

— Toż:.... Maydeburskiego, do Porządku y do Artykułow, pierwey po Polsku wydanych. W sprawach tego czasu naywięcey kłopotnych, z tegoż Prawa Maydeburskiego przydane. W Krakowie drukowane Roku Pańskiego 1616. Co się teraz nad pierwszą Edicyą przyczyniło, Summa Tytułow naprzód położona, á koniec tych kśiążek pokaże. Teraz znowu, z pozwoleniem Starszych przedrukowane. W Przemyślu w Drukarni Societatis Jesu. Roku Panskiego 1760. w 4ce, karta 1, str. liczb. 238 i kart 8 nlb.
Branic. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Vstawá Płácey v Sądów w Práwie Máydeburskim, thak przed Burmistrzem á Raycámi, iako przed Woytem, Nowo vczyniona. Cum Gratia et Priuilegio Regiae Maiestatis Lazarus Andreae impressit. Cracouiae Anno Domini 1558. w 4ce, listów X.
Wierzbowski II 1340.
Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Zamoj.

— Toż:... [ze zmianą: *tak* zamiast *thak*]. Lazarus Andreę excudebat. M.D.LIX. (1559). w 4ce, listów X.

Na odwrocie tytułu objaśnienie: Ponieważ pierwey u takowych Sądów ludzie byli obciążani, tedy król Sygmund I. raczył roskazać, aby tę ustawę chowano etc.

Na pozór taż sama edycya co poprzednia, tylko ustawienie znaków arkuszy nieco odmienne. W tej edycyi *Biij* przypada pod *ra-ora* (w poprzedniej *ur-to*). *Cij* stoi pod *a o t* (gdy w poprzedniej pod *o-te*). Inne litery tak samo ustawione. Tytuł w edycyi 1559 w trzech pierwszych wierszach tylko dużemi literami, gdy w edycyi z r. 1558 jest we wszystkich siedmiu wierszach.
Maciejowski tych edycyi nie zna, lecz podaje za to edycyę z datą 1560.
Maciejows. Piśm. III 218. Jagiell.

— Toż:... Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. Lazarus Andreae excudebat. M.D.LXII. (1562). w 4ce, kart VIII liczb.
Wierzbowski I 233. III 2408. — Janocki I 100.
Branic. — Czapski. — Krasińs. — Ossol. — Synod. Wileń. — Warsz. Uniw.

— Toż:... nowo vczyniona. Cum Gratia et Priuilegio Regiae Maiestatis. Lazarus Andreę M.D.LXII. (1562). w 4ce. Listów VIII.
Wierzbowski III 2407. (różnica z poprzednim w pisowni tytułu).
Krasińs. — Popiel Konst. — Warsz. Uniw. (dwie odmienne z t. roku).

— Toż:.... v Sądów w Práwie Máydeburskim. Ták przed Burmistrzem á Ráycámi, iáko przed Wóytem nowo vczyniona. Cum Gratia et PRIVilegio Regiae Maiestatis. LAZarus ANDreę excudebat M.D.LXV. (1565). w 4ce, kart VIII.
Ark. *Aij* przypada pod *tency*, *Aiij* pod *bądz*, *B* pod *em*, *Bij* pod *m*, *do*, *Biij* pod *elqga*.
Borkowski. — Branic. — Czarnec. — Czetwert. — Ossol. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... nowo uczyniona. Cum Gratia et Privilegio Regię Maiestatis. W Krakowie M.D.LXVIII. (1568). Lazarus Andreę excudebat. w 4ce, listów VIII.
Na odwrocie tytułu objaśnienie: Ponieważ pierwey v takowych Sądów etc. Ark. *Aij* przypada pod *ya*, *m*, *Aiij* pod *e*, *Pro*, *B* pod *wy*, *Bij* pod *pu cic*, *Biij* pod *od cz*.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasiń. — Warsz. Uniw.

— Toż:.... v Sądów w práwie máydeburskim, ták przed Burmistrzem á ráycámi iáko przed woytem: nowo vczyniona. Poniewaź pierwey v tákowych sądów ludzye byli obćiążáni,

á w nakłády przywodzeni płáceniem win, co było vbogim ludzyem ku wielkiemu obciążeniu. Tedy król Jego Miłość, sławney pámięci Sygmunt tego imienia pierwszy, raczył roskázáć, aby tę vstáwę chowano, á więcey nád to nie brano, iedno iako się ná dole nápisze: Gdzye w Krákowie mieśćie głownieyszym tey Korony, iuż to ták v Sądów záchowywáią y wszędy to ták po wszytkiey Koronie chowáć máją. (Bez wyr. m. i r.). w 4ce, kart 8.

Na odwrocie tytułu zaczyna się ustawa. Wierzbowski II 1936.

Czapski. — Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... nowo vczyniona. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárniey Łázárzowey, Máćiey Jędrzeiowczyk Roku Páńskiego, 1616. w 4ce, kart nlb. 8.

Jest w ogólnym zbiorze: Porządek sądów od ark. Mmm do Nnn$_4$.

Znak *Mmm* przypada pod *bu, pańsk.*, *Mmm$_2$* pod *zynić a pop*, *Nnn* pod *waś, t*, *Nnn$_2$* pod *Woyte.*

Jagiell. — Ossol.

— Toż:... r. 1619. w 4ce.

Branic.

— Toż:... nowo uczyniona. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. W Krakowie w drukarni Franc. Cezarego Roku Pańskiego 1629. w 4ce, ark. 2.

Branic. — Ossol.

— Toż:... nowo uczyniona. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. drukowana Roku Pańskiego 1616. A teraz znowu z pozwoleniem Starszych przedrukowana. W Przemyślu w drukarni Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1760. w 4ce, kart 6 nlb.

Należy do zbioru: Porządek Sądów, i tworzy arkusze Nn$_2$—Oo$_2$.

Jagiell. — Ossol.

Luźno podane rozprawy prawa Maydeburskiego przez Groickiego, były w zbiorowych edycyach rozmaicie wiązane w całość. W Bibliotece Jagiellońskiej są te zbiory w ten sposób ułożone:

I Zbiór: 1) Porządek sądów z r. 1559. Cz. I—4. List I—CXL; Znaki miejsc kart 8; Sentencye z pisma ś. k. 4 (ark. pp.); 3) Artykuły 1559 k. 8. Listów LXIIII; Ustawa płacey. MDLIX. Listów X (i druga r. 1558); 4) Ten postępek. 1559. Listów LI.

II Zbiór: 1) Porządek Sądów a. LXII. Listów CXL. Znaki k. 8. Sentencye k. 4; 2) Artykuły 1565. k. LXIIII; 3) Postępek. MDLXV. k. LI; 4) Ustawa M.D.LXVIII. Listów VIII; 5) Tytuły M.D.LXXIII. kart 188 i Reiestr k. 12 nlb. (dwa egzempl.).

III Zbiór: 1) Porządek Sądów a. LXVI. Listów CXL. Znaki miejsc kart 8. Sentencye (ark. pp) k. 4; 2) Artykuły 1565. k. LXIIII; 3) Postępek MDLXV. kart 5; 4) Ustawa M.D.LXV. Listów VIII; 5) Reyestr M.D.LXVII. kart nlb. 52. [lecz tu poprzedza: Carmen A. Tricesii. Dedyk. Lud. Dycowi. Do Czytelnika o tym Reyestrze. Ad Joan. Selmicium de Cognomine Weiss. (kart 6.) i Przyczynek do tego Reyestru. Forma przedania domu. Forma wydania imienia. Forma zapisu. Wiązanie albo grodzenie płotów]; 6) Tytuły M.D.LXVII. k. 6. Listów 170. Reyestr. k. 9.

IV Zbiór: 1) Porządek sądów 1616. str. 243 i k. 7 (z Sentencyami); 2) Artykuły 1616. str. 105 i k. 7; 3) Ten postępek. str. 84; 4) Ustawa płacey. 1616. k. 8 nlb. 5) Reiestr do porządku. 1616. kart nlb. 39; 6) Abrogatio abusuum. 1616. k. 7 nlb.; 7) Enchiridion Joan. Kirstein. 1616. kart nlb. 35; 8) Tytuły str. 339 i Reyestr kart 10.

V Zbiór: 1) Porządek sądów Przemyśl 1760. w 4ce, str. 155 oraz Sentencye i Rejestr; 2) Artykuły prawa maydeburskiego. Przemyśl. 1760. str. 64. 3) Postępek wybrany iest z praw cesarskich. który Karolus V cesarz kazał wydać. Przemyśl. 1760. str. 53. 4) Ustawa płacey u sądów w prawie maydeburskim. k. 6. 5) Rejestr do Porządku y do Artykułów prawa maydeburskiego. Przemyśl. 1760. kart 29 nlb. 6) Tytuły prawa maydeburskiego do Porządku y do Artykułów, pierwey po polsku wydanych. Przemyśl 1760.

str. 238 i Regestr k. 8. 7) Enchiridion aliquot locor. communium iuris magdeburgensis per J. Kirsteyn Cerasinum. Przemyśl. 1760. kart 27 nlb. 8) Abrogatio et moderatio abusuum et sumptuum. Pmyśl. 1760. kart 5.

— ob. Cerazyn Jan (1616) — Damhuder Justus (Obrona sierot 1605).

Jussyński. — Chodynicki I 83. — Bandt. H. dr. kr. 811—2. — Bentk. H. lit. II 213. 243. — Siarcz. Obraz I 164. — Chłędow. Spis 69. 70. — Janociana I 99—101. — Wiszniew. Hist. lit. VI 491. IX 315—6. — Maciejow. Piśmienn. III 218 225. — Encykl. Orgelbr. X 763 - 6. — Dargan Die Reception (Zeit. der Sav. Stift. X). — Tenże, O źródłach prawa miast (2 rozprawy) 1888 i 1890. — Taranowskij Obzor pamiatnikow Warszawa, 1897. — Halban Zur Geschichte 1896, s. 71. — Kistiakowskij Prawa ludu małorusk. str. 89 (o przekładach małoruskich).

Gromady (Od) Niedźwiedzkiej ob. Małachowska T.

GROMALSKI Mikołaj († 18 kwietnia 1760). Bonum Omen. Conclusiones pro disputatione publica. Posnaniae, typis Academiae. 1757.

Dedyk.: Fr. (?) Mielżyńskiemu Kasztelan. Sremsk.

— Refrigarium innocentiae. Conclusiones theologicae. Posnaniae, typis Academiae 1758.

Dedyk.: Kwileckiemu Staroście Wschows.

— Wielkie y osobliwsze Dzieło wielkiego w Sługach swoich Boga, Magdalena S. Przy publicznym Relikwij, y nowo fundowanego Bractwa do Kościoła Czerleinskiego wprowadzeniu Kazaniem W. JGMci Xiędzu Łukaszowi Lubaszowskiemu w Przesławney Akademii Krakowskiey Nauk wyzwolonych y Filozofij Doktorowi, Dziekanowi Kostrzyńskiemu, Proboszczowi Czerleinskiemu dedykowanym Przez Xdza M. Mikołaia Gromalskiego Filozofii Doctora S. Theologii Professora Seminaryum Poznańskiego Vice-Praefecta, Kollegiaty Nayświętszey Panny Maryi na Tumie Kanonika Pokazana Roku od nayprzedniejszego dzieła Boskiego 1757. dnia 22 lipca. W Poznaniu, w drukarni akademickiey 1757. fol. k. 11 nlb.

Dedykacya do X. Dziekana.
Jocher 5031.
Branic. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Troisty puklerz, protekcya Swiętych Filipa y Jakoba Apostołów, Serafickiego Patryarchy Franciszka, y Cudotwornego Antoniego Wyznawcow, w trzech publicznych kázániach, na uroczystości onychże mianych, W. J. Mci X. Janowi Łukowskiemu, Proboszczowi Gozdowskiemu dedykowanych. Przez X. Mikołaia Gromalskiego, w Przesławney Akademii Krákowskiey filozofii Doktora, w Poznańskiey S. Teologii Professorá, Seminarium támecznego Vice-Prefektá, Kollegiáty Nayświętszey Pánny Maryi na Tumie Kánoniká, wystawiony Roku Zwyciężcy Chrystusa 1757. W Poznaniu, w drukárni Akademickiey. folio, kart 15.

Przypisane: A. Łukowskiemu (po łacinie). Zawiera: a) Kazanie na fest SS. Filipa y Jakuba Ap. w kościele Gozdowskim pod tytułem ichże założonym, miane 1757 r. (k. 4). b) Kazanie o S. Antonim Padewskim u OO. Franciszkanów w Poznaniu w dzień S. Tróycy 1756 r. miane (kart 4). c) Kazanie o S. Franciszku, u OO. Franciszkanów w Poznaniu 1753 r. miane (kart 4).
Jocher 5032.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Toryani Jan Kanty (Vocatio ex minori 1760).

Gromer Jan ob. Opacki Christophorus (1608).

GROMICKI Albertus. Xenium admodum Rdo Domino, D. Sebastiano Nvcerino, Sacrae Theologiae Doctori, Cathedralis, Ecclesiae concionatori ordinario, Zabnen: etc. Parocho, Domino et Patrono Colendissimo: Ab Alberto Gromicki Artium et Philosophiae Bacc. in vim amoris et observantiae argumentum oblatum. Cracoviae in officina typographica Basilii Skalski. Anno Domini M.DC.XII. (1612). w 4ce, kart 4.

Na odwrocie tyt. dedykacya prozą. Poczem wierszem Gratulatio. Dalej idą: Naenia. Ode. Anagramma. In amorem. In Borem.
Jussyń. Dykc. I 124. Jagiell.

Gromnice albo pamiątka Oczyszczenia czystey dziewice Maryi. w 4ce, k. 4 nlb.

Jocher 7006. Ossol.

Grona litości i inne frukta miłosiernego Jezusa wielkiemi słynącego łaskami. Kraków 1757. w 8ce.

Katalog D. E. Friedleina.

GRONAEUS (Austrius?). Cautio criminalis seu de processibus contra sagas. IIda editio. Posnaniae 1647. w 8ce.

Dzików.

— ob. Spee.

GRONAU Georg. Dem Ernst von Bodeck als auch der Dorotheae von der Linden auf ihren Ehrentag. Danzig 1644. w 4ce.

Grondwagner Jan ob. Grodwagner Jan.

GRONDSKI (Grendzey, de Grondi, Grendy) Samuel. Historia belli Cosacco-Polonici, authore Samvele Grondski de Grondi conscripta anno MDCLXXVI. Ex manvscriptis monimentis historiae hvngaricae in lvcem protvlit Carolvs Koppi, in regia scientiarum vniversitate histor. vnivers. profes. Pestini MDCCLXXXIX. (1789). Litteris Francisci Avgustini Patzko. w 8ce, k. nlb. 9, od str. 11—452, i Index k. 4.

Dwie ryciny Tischlera: Kozacy i Kałmuk i Jerzy II Rakoczy Xże Siedm. Rozpoczyna przypisanie dzieła hr. Samuelowi Teleki podkanclerzemu Węgiers. i Siedmiogrod. przez Karola Koppi wydawcę. Na dwóch następnych kartach przedmowa wydawcy do czytelnika. W niej mówi, że godna jest uwagi ta historya skreślająca czasy, kiedy Jan Kaźmierz będąc naciśniony wojną od Karola X króla Szwedzkiego i od Jerzego Rakoczego Xięcia Siedmiogrodu, widział już niemal dzielący się kraj między tychże. Mówi wydawca, że wojnę Kozacką opisał po francusku B. Scherer w dwóch tomach w Paryżu 1788 r. wydanych, której rozbiór jest umieszczony w piśmie niemieckiem Göttingische Anzeigen 1788 r. Dzieje te Kozaków Scherera skrócił i wydał po niemiecku Karol Hammerdörfer. Dawniejszy od obudwóch jest Jan Dyonizy Łobżyński Paulin, który wydał: Epitome de rebus ab anno 1648 usque 1649 contra Zaporovianos Cosaccos in Polonia. Viennae Austriae, 1653 r. w 4ce.

Tenże wydawca wspomina, że istnieje rękopis w Wiedniu na sprzedaż, którego tytuł był: Elenchus praecipuorum inter Hungariam et Transsilvaniam de occasione illorum in vicinis regnis gestorum, ex historia Wolfgangi de Bethlen excerptus, opera et labore Samuelis de Grendi Grendzey. Zatem autor pierwotny był Bethlen. — Rękopis dedykował S. de Grondi Grondski, Michaeli Apafi Transylvaniae Principi.

Horanyi A. Memoria 1776. str. 47. (zwie go Grendzey de Grendy). — Bentk. H. lit. II 775. — Janociana II 108. — Gołębiow. O dziejop. 145. — Kwiatkow. P. Władys. IV. 346. — Encykl. Orgelbr. X 598.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows.

Gronek Franciszek ob. Planctus J. Zamojski (1619).

GRONING Johannes. Historia expeditionis Russicae nuper susceptae a Carolo XII. Suecor. Rege potentiss. defensore fidei, pacatore Orb. Christ. domatore hostium felicissimo, P. P. Princ. pio, justo, forti, magnanimo. Hamburgi, Liebezeit, 1701. w 8ce, str. 22.

Gronkiewicz Amand ob. Putanowicz Józef Aloyzy (Życie i cuda 1780).

Gronkiewicz Jerzy ob. Wojakowski Jerzy (Reflexya 1748).

Gronkiewicz Maciej ob. Ferraryusz X. Hieronym (1748).

Gronkowic Adam ob. Liszniewicz A. Franc. (Aquila 1652).

Gronkowski Jakub ob. Zaleski Jan (Wspaniałość 1671).

Grono winne z ogrodu P. Chrystusa, wonieiące, w którym napełnione słodyczy, pokarmów anyelskich, dla dusze pragnącey, ku zbawieniu y pożytkowi, każdego człowieká chrześciańskiego. Na przygotowanie się do królestwa niebieskiego y chwały wieczney. W Krakowie, w drukarni Woyciecha Siekielowicza roku 1660. w 16ce, kart nlb. 6, str. 537 i 5 nlb. rej.

Dedyk.: Tekli z Tęczyna Lubomirskiej.

— ob. Olszewski Jak. (pod Zodyakiem 1631).

(Gronostayski Franciszek). Sprawa Wch JP. Franciszka Gronostayskiego chorążego Nowogrodz. Siewiers. Tadeusza Razickiego rotm. Wttwa Wileńs. Józefata Koczalskiego i Gabryela Siestrzewitowskiego stoln. Żydaczew. przeciwko W. JP. Józefowi Krupowiczowi rotmistrzowi ptu grodzień. (Bez r. i m. dr.) fol. k. nlb. 4. Zielińs.

Gronowski Andrzej ob. Arundinensis Jan (Żywot Michała Gedroycia 1615) — Ubiszewski Maciej (Katalog 1615).
Siarcz. Obraz I 165. — Maciej. Piśmienn. III 602—3.

Groński Franciszek ob. Stadnicki Stanisław (Planctus 1619).

Groński N. ob Węgierski K.

Groot Hugo ob. Grotius.

Groot Jan Hermann (1739 † 17 Sierpnia 1789) ob. Schmid F. A. (Chron. Auszug der Geschichte 1768).

Groot Karol Simolin ob. Groot Jan Hermann (Schmidt 1768).

Gropperus Jan ob. Ostroróg Jan (Oratio 1581).

Groscesius Joannes ob. Mercurialis Hieronymus (De puerorum morbis 1583—4, De morbis 1601).

Groschen ob. Joachim J. F. (Groschen Gabinet 1752).

Groschin Margaretha ob. Herman Zach. (Die getroste 1680).

GROSEZ Jan Szczepan z Arbois (1642 † 2 Września 1718). Dziennik swiętych albo rozmyślania na każdy dzień roku z ewangelij, albo z życia swiętych krótkiego wyczerpnione przez W. X. Jana Szczepana Grosez S. J. sodalisa kongregacyi nayświętszey Panny Wniebowzięcia w Wiedniu rozdane 1700 a z łacińskiego na polski ięzyk przez sodalisa iednego przychylnego temusz zakonowi przetłumaczone y szlachetney Kongregacyi Lwowskiey pod tytułem: Nawidzenia Nayśw. Panny na drugi setny rok teyże Kongregacyi 1730 zaczęty ofiarowane. T. I(—II.) we Lwowie w drukarni brackiey SSS. Troycy y J. K. M. 1744. w 8ce, T. I str. 459. T. II str. 377 i 4 karty regestru.
Jocher 5669.

Grosmuth (Der belohnte) im Unglück, oder merckwürdige Schicksale des Prinzen Carls v. Sachsen Herzogs in Curland 1759. w 4ce. (Wiersz).

GROSS Christianus. Leichpredigt David Rheten. Danzig 1638. w 4ce.

Gross Gotfried. Q. D. B. V. Dissertatio juridica de praejudicio veritatis ob auctoritatem Rei Judicatae. Quam sub Praesidio Sam. Fried. Wittenbergii J. U. D. Ejus et Histor. P. P. et Athen. Inspect. Public. defendet in Auditorio Maximo Die XVI Maij A. C. 1747. Gotfridus Gross Grudento-Borussus. Gedani, Typis Thomae Johannis Schreiberi Senatus et Athen. Typogr. 1747. w 4ce, kart nlb. 2, str. liczb. 28.
Dedic. Magistratui Gedanensi nominatori.
Ossol.

Gross Henning ob. Schütz Kasper (Historia rerum prussicarum 1599).

Grossen Christian ob. Botsaccus J. (Apologia 1666) — Felbinger (1655).

GROSSER Melchior. Dem Daniel Ohloffen mit der Jungfrau Concordia Conrads, auf deren Freudentag. Danzig 1657. w 4ce.

— Trauerrede auf Anna geborne Wayssin, Wilhelm Balliedins Wittib. Danzig 1652. w 4ce.

— Trauerrede auf Dorothea Schultzin geborne Heinin, Johannis Schulzen Ehegattin. Danzig 1677. w 4ce.

GROSSER Samuel (1664 † 24 Czerw. 1736). Der beiden Marggraffthümer Ober- u. Nieder Lausitz historische, politische, und andre Merkwürdigkeiten. [Tytuł rytowany przez J. G. Mentzel sc. Lipss.]. Lausitzische Merkwürdigkeiten, darinnen von beiden Marggraffthümern in fünff unterschiedenen Theilen von den wichtigsten Geschichten, Religions- und Kirchen-Begebenheiten, Regiments-Verfassung, Beschaffenheit der Schulen und Literatur, Landes-Art und Fruchtbarkeit, wie auch Gewerben, Handthierungen und Commercien zulängliche Nachrichten gegeben, mit gehörigen Documenten und Anmerckungen, bestärcket, wie auch gehörigen Kupfer-Blättern erläutert werden von Samuel Grossern des Görlitzischen Gymn. Rectore und der k. preuss. Societät der Wissenschaften Mit-Gliede. Leipzig und Budiszin, D. Richter 1714. gedruckt bei Im. Tietzen. fol. str. 336, 95, 180 i 34. oraz Rejestr, sygn. E_2—I_2.
Ded.: Dem Joh. Geor. v. Ponickau auf Pohla, Schönbrunn u. Taschendorf Ihro Kön. Maj. in Pohlen u. Churfürstl. Durchl.

in Sachsen Praesident in Dero Ober-Consistorio, wie auch Hoff Justit. und Appellation Rath.
Jest na tablic 18 miedziorytow. z bożkami. Obejmuje 3 części. W drugiej jest o bożkach staro-słowiańskich.

Grossgebauer Theophilus ob. Bodocki Wawrzyniec (1709).

Grossi ob. Kephalides Samuel (Pragenses 1703). — Lemcken.

Grossmann Antonius ob. Czeski Mikołaj (1667).

GROSSMANN Friedrich, (Notarius Civit. Ravicens. Die Unsterbliche Sterb lichkeit. Welche Der ... Aegidius Fäustel .... Anno 1714 den 10. Augusti glücklich erhalten, Wolte .... abschildern ... In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. (1714). fol. 2 karty.
Wrocławs.

— Das Göttliche Walten, Als der ... Johann Walter, Vornehmer Bürger, Kauff- und Handels-Mann, wie auch Materialiste, und des Löblichen Schöppen-Stuls gewesener wohlmeritirter Assessor der Königl. Stadt Fraustadt, ... Anno 1703. den 3 Maji durch einen sanfften Tod von dieser Welt gefordert wurde ... mit einer Leichen-Predigt der Erden anvertrauet wurde ... In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild (1703). fol. 2 karty. (Wiersz). Wrocławs.

— ob. Czimmermann Jan (1698).

Grosspohlen ob. Affter (1704) — Elsner Johann Teophil (1766) — Gegenbetrachtung (1773).

Grosz ob. Jagodyński S. S. (1618. 1692. 1705).

Grosz praski ob. Meletemata (1726).

Groszczyńska Katarzyna ob. Kozuchowski X. Błażej Franc. (1696).

Grot zwycięzki ob. Zawisza Stef. (1722).

GROT Adolf, pastor w Sackenh. Ducatum Curlandiae et Semigalliae nec non districtus regii piltinensis tabula geographica .. etc. (Mapa na arkuszu).
Tytuł otaczają herby Rzpltej, Xięstwa Kurlandzkiego i oelniejszych miejsc tej prowincyi polskiej; pod herbem książęcym jest przypis: Serenissimo et illustrissimo principi et Domino Petro in Livonia, Curlandiae et Semigalliae Duci, in Silesia de Wartenberg, Bralin, Goschütz etc. Comiti, hanc geographicam tabulam ardenti prosperitatis voto, mente pia, manuque submissa dat, dicat, dedicat, W. A. Steidel et Comp. — Część dolną przyozdabia krajobraz miejscowy w rycinie.
Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10, str. 782

— Wahre Nachricht von der in Curland entstandenen Controvers, wegen der Formul des Kirchen-Segens. Frankfurt und Leipzig 1725. w 8ce.

Grot Alex. ob. Slupecius A.

Groth Cajetan Sigismund ob. Decisio (1742).

Groth Feliks Słupecki Kasztel. Lub. ob. Birkowski Fab. (Kazanie pogrzeb. 1613).

GROTH Florian. De rebus Fisci, sive de bonis regalibvs et reipvblicae, leges ex Statvtis et Constitutionibus Regni, in vsvm Praefectorum thesauri, atque bonorum regalium, opera Floriani Groth, Cancellariae Sac: Reg: Mtatis Notarij, excerptae et compendio in ordinem redactae. Cracoviae in officina Andreae Petricouij, S. R. M. Typographi. Anno Domini M.D.C.XVI. (1616). fol. 2 ark. i str. 76.
Dedykacya Nicol. Daniłowicz Castellano Leop. W niej mówi, że gdy nawet znamienity Sekretarz król. i pierwszy Notaryusz Skarbu Jerzy Młodecki, czynił poszukiwania często, pomimo codziennej praktyki przez autora zniewolony został aby uporządkował przepisy co do dóbr królewskich i rzeczypospolitej. Zebrał wszystko i podzielił na 31 Rozdziałów. Rozdział 1 jest do alienationibus. R. 31 de Thesauro Regni. Są to rozdziały de teloneis Regni, de Zuppis Cracov. et Russiae, de tributo, de limitibus inter bona regalia et nobilium, de dolibus et munitionibus, de cotributiobibus de Scultetia, de tributo, de podwodis., de re numenaria i t. d.

— ob. Szczerbic Paweł (Promptuarium Statutorum omnium et constitut. Polon).
Siarcz. Obraz I 165. — Bentk. H. lit. II 223. — Janociana I 101. Wiszniew. H. lit. II s. 300.
Jagiell. — Krasiós.

GROT Joachim Christian. Beitrag zur Geschichte der evangelisch-Luthe-

rischen Kirchen in Russland. Mietau u. Hasenpoth, Jac. Fr. Hinz 1772. w 8ce.

Groth Mateusz ob. Mitulski Norbert Franc. (Kazanie 1732) — Waligórski X. Mich. Jan (Wieczna pamięć Dorocie z Grothów Gembickiej 1781).

Groth Dorota ob. Mitulski Norb. (Kazanie) — Waligórski M.

Grothausowa Marya Anna Kasztel. Żmudz. ob. Dunin P. (Kazanie na pogrzebie 1700).

GROTHOWSKI (Grotowski) Jan. Apophtegmatum flores iucundissimi, ex optimorum quorumque et illustrium virorum regum ac heroum dictis et factis insignioribus per Joannem Grotouium equitem polonum collecti.

P. G.

Non tibi liuor edax gratos nunc edere [flores
Est animus: laribus Sarmatiae ista patent.

Cracoviae, in officina Matthaei Siebeneycher M.D.LXXIIII. (1574). w 8ce, k. nlb. 23.

Na odwr. tyt. 8 wier. łac. do Grotowskiego z podpisem P. G. (może Petrus Gorscinius którego jest przedmowa do czytelnika, następująca po dedykacyi: Joanni Comiti in Tenczyn, cubiculi regii praefecto Joannes Grotovvski. Są to anekdoty z życia królów pols. i znakomitszych Polaków.

Janoc. I 102. Czartor.

— Diosymposeos albo biesiada świętych. W Krakowie, w drukarni Wierzbięty 1570 roku.

Policzone do dzieł zakazanych przez Cenzurę duchowną a to w Index auctorum et librorum. Samosci 1604. w 4ce.

Jocher T. III str. 391.

— Socrates. Albo o szláchectwie Rozmowá Janá Grothowskiégo. Do Jegomilości ksyędza Marćiná Biáłobrzéskiégo, z łáski Bożéy Opátá Mogilskiego, Kánoniká krákow. etcet. [Pod tem herb Habdank, nad tarczą infuła i pastorał, a pod herbem 16 wierszy polskich]. Bez r. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 10, dr. goc. (Tytuł i tekst w obliniowaniu).

Obraca zaraz na wstępie mowę do dobroczyńcy swego, obiecując mu ważniejszem dziełkiem okazać wdzięczność.

Marcinie Białobrzeski Panie moy łaskawy,
Wdzięcznym prossę umysłem posłuchay tey [sprawy,
Jestem o Białobrzeskim iście tego pewien
Marcinie, iże on iest wszelkiey sławy godzien.
I że poki nauka mieysce będzie miała
Pamiątka iego u wszech dobrych będzie trwała.
Nieodrzuca na stronę starania wszelkiego
By potłumił naukę Grzegorza złosnego (Grzegorza Pauli?)

Rozmawiają Temistokles i Diogenes. Jesttu wzmianka o Tomickim i Kmitach, o szlachcicu Straszu co turczynem został, o Kierdeju co się sturczył za złoto. Temistokles broni szlachty, Dyogenes ocenia tylko ludzi. Diogenes uważa, iż szlachcic i chłop, są sobie równi. Będzie chłop tak cnotliwy iak kiedy jego pan. Jeśli prawdę miłujesz musisz to wyznać sam. Dusza czyni szlachcica: Jeśli dusza tu będzie nauką ćwiczona Lepiej chłopska niż pańska, i też ozdobiona Cnotami, majętności które zabraniają Przez roskoszy, w których się panowie kochają. Cyało zawsze u chłopa będzie ozdobniejsze, niż u Pana ... W innem miejscu mówi: to człek prawdziwy co pochodzi z Nieba. Nie umiera też nigdy, lecz wiekuiście trwa. Nad tym ciałem skażytym dostateczną moc ma. Byś go Rękawką przykrył, przedsię on wynidzie. Tak jako subtelny wiatr wneth przeniknie wszędzie. Ciało tu tylko ludzkie z Rodziców pochodzi, Szlachcicem sye tu na świat, człek żadzien nie rodzi.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

GROTHUS Antoni. Propositiones Philosophicae. fol. $19^1/_2$ ark.

Przypis: Michałowi Kazimierzowi Xięciu Czartoryskiemu Kanclerzowi W. Lit. od Antoniego Grothusa Rei Torment: S. R. M. vexillifero; datowany w Wilnie, w Coll. Nobil. apud PP. S. J. 1765. 12 Septembra.

GROTHUSS E. K. P. v. Expedit reipublicae, ne sua re quis male utatur Inst. liber I. titulus VIII. Mitau 1786 w 8ce.

Winkelmann N. 3997.

GROTHUSS (Grotthus) Jan Ulryk (1753 w Mitawie, † 20 Kwiet. 1815 r. w Podollen pod Królewcem). Briefe an meine Mitbürger. Erstes Heft im December 1789. geschrieben. Königsberg 1790. w 8ce, str. 67. — Zweites Heft im Junius 1790. geschrieben in Lithauen. Königsberg 1790. w 8ce, str. 93.

Winkelmann Nr. 6436.

— Etwas für Kurland, ein Gegenstück des Etwas über Kurland. (War-

schau) 1791. im November. w 8ce, str. 40.
Winkelmann 6489.

— Etwas aus der Lebensgeschichte des Herrn Otto Hermann J. von Howen Russ. Geh. Rath. Basel (Dresden) 1796. w 8ce, str. 61.
Autor wycofał potem z obiegu.

— Replik auf die Hauptanträge der Bürger in Kurland. [Tu 7 wierszy cytat z Esaia 28: Wir warten auf dich Herr]. Warschau, gedrukt bey Peter Dufour, königl. Hofrath und Hof-Buchdrukker, wie auch Direktor der Kadetten-Drukkerey. (Bez wyr. roku). w 8ce, k. 4 nlb., str. 92.
Vorrede podpisał Joh. Ulrich Grotthus. Na czele idzie: Auszug eines Schreibens, z podpisem Heinr. Karl v. Heyking, który wychwala jego wystąpienie w obronie praw szlachty. Na końcu: Eyd der Städte in Liefland, König Sigismundo Augusto zu Wilna. — Dziełko wydane około r. 1791. Winkelmann N. 6444.

— Stanislaus Augustus siue Ode im Namen der Bekenner der ungeänderten augsburgischen Confession. Warschau, 1792. fol.
Recke und Napiersky II 130. Czartor.

— Ueber die Wahl eines kurländischen Delegirten an dem königlichen Hofe und der Republick von Pohlen. Sendschreiben eines Patrioten an seinen Freund im Oberlande. Non sibi sed patriae. St**. Den 3 Januar 1786. Gedruckt im Monde mit leserlichen Schriften. w 8ce, arkusze 2.
Winkelmann N. 6396.

— Schreiben eines Patrioten an das Curländische Publikum, 1763. w 4ce. (Na co wyszło:) Antwort auf das von einem ungenannten angeblichen Patrioten an das Curländische Publikum gerichtete Schreiben (1763). w 4ce, str. 13.
Winkelmann N. 6244. 6245.

— Schreiben eines Kurländer an seinen Mitbruder. 1763. w 4ce, k. 4.

[Na to wyszło:] Prüfung des Antwort-Schreibens eines Curländers an seinen sogenannten Mitbruder. (Mitau). 1763. w 4ce.
Uchodzi także za autora H. C. Keyserling. Winkelmann N. 6225.

— ob. Biron X-że (Replika) — Medem (1764).

GROTHUSEN Otto. Fabula de diis legentibus sibi singulas arbores continens regulam vitae et studior. utilissimam: exercitij gratia publice in Academia Rostochiensi recitata, ab ..... Livono. Rostochij typis Myliandrinis. M.DIC. (1599). w 4ce, ark. 2.
Ded. Laevino à Bolovo etc. Reg. Maiest. Poloniae Consiliario etc. 1599.
Chreptow.

— Oratio ad prestanda homagia. 1633.
Winkelmann N. 5925—6. 5946.

— ob. Instrukcye (1616).

Grothusa Ottona dotyczy: Das gantze Werk der Apologie oder Schutzrede einer Curländ. und Semigal. Ritterschaft wieder des Durchl. Fürsten Wilhelmen Hertzogen Aussprengungen und Traduction im Römischen Reiche. (Monum. Livoniae II 24—73).

Curländischer und Semg. Ritterschaft J. K. Majest. übergebene Beschwerdepuncte wegen der erschlagenen Herrn von Nolden etc. Varsaviae 5 Octob. a. 1615. (Monum. Livon. II 76).

GROTHUZ (de) Vilhelmus Ernestus. Status causae, pro Generoso Vilhelmo Ernesto de Grothuz Cubiculario, & Possessore in Alt: Saucken Actore. Contra Illustrissimum Petrum Curlandiae & Semigaliae Ducem Citatum, causa vindicationis Bonorum Gross & Klein Schwiten ac Leparn, jure Fidei commissi Familiae, seu conjunctae manus, Generoso de Grothuz Actori competentium terminus ex citatione meritum. B. m. dr. i r. (po r. 1779). folio, str. 8. (Tekst polski).
Process o to, iż mimo fidei commissi z r. 1720 przez Fr. Ch. Grothuza ustanowionego, dobra te zakupił X-że Ernest Jan.
Jagiell.

(Grothusowie Alexandrowie). Processus et decreta tribunalitia regni cum enucleationibus, mandatis ac resolutionibus inter generosos Grothy et Segnitze ab anno domini 1692 inhoatus et necdum finitus. fol., kart 31 nlb. oraz 1 staloryt z 5 herbami.
Approbata Franc. Przewoskiego Censora dyec. krakows. datow. in praepositura S. Floriani z d. 4 Marca 1699.

Obejmuje: Status causae inter gener. Grothy et Segnitze, violentiam bonorum, Parvae Kazimierza invasionem et de bonis ejectionem ibidemque crudelis homicidii per Gen. Groth perpetrati. — Process po polsku drukowany. Powiada wydawca na początku, aby się nie dziwować, że tanta sprawy moles, krwie niewinnie wylanej, musi do druku wychodzić, exemplo innych processow, które niemal co rok z różnych drukarni wychodzą, jako i tak dwie lecie wyszedł Ogłos processu przewiedzionego z żydami w Tryb. lubelskim 1698. — Grotowie syn i ojciec Alexander upodobawszy sobie majętność Kazimierzę Małą w Sandomirskiem, dziedziczną Oraczewskich, a w zastawie u Segnitzów, oblegli Kaspra Segnitza i przez niedziel dwie trzymali go we dworze, zdobywali dwór strzelbą i siekierami, ojca posiekli szablą a syna postrzelili. Opis okrucieństw i rabunku jest smutnym obrazem samowoli szlacheckiej. — Po opisie zbrodni idzie deductio nobilitalis de Janowice Segnitzów. Drugą część tworzy: Processus et decreta tribunalitia Regni. Lublini 1698. Szczegóły do historyi zatargów dwu rodzin są zajmujące.

GROTIUS Hugo (Cornets - Groot) (1583 † 1645). Annotationes in Novum Testamentum. Cum praefatione de Socinianismo Grotii. Edidit Chr. E. de Windheim. (2 Tomy). Erlangae 1755. w 4ce. z portr.

— Defensio Fidei Catholicae de Satisfactione Christi adversus Faustum Socinum Senensem Scripta ab Hugono Grotio. Secunda editio. Lugduni Batavorum Excudit Joannes Patuis. Anno 1617. w 4ce, str. 199.

Warsz. Uniw.

— Toż:... Salmurii 1675. str. 267.

— Epistolae ad Israelem Jaski. Dantisci, Typis Rhetianis. A. C. CIƆIƆCLXX. (1670). w 12ce, k. 6, str. 84.

Ded.: a Andr. Jaski Ernesto Kerschenstein. Rozpoczyna wierszem: In epistolas virorum celebrium ex Schediis Martini Opitii; Andreas Jaski a Jaskindorff, epigramma Joachimi de Hirtenberg Pastorii. Dalej wiersze G. Reygera i Alb. Niclassiusa. Początkowe listy są po francusku, a Grocyusz podpisuje się: H. de Groot. List III s. 7, mówi o polskich stosunkach, małżeństwie króla i Zamojskim. Toż listy IV—VI. z lat 1637—8. List XIII. XIV. XIX. XXII. do XXX. XXXIV. XXXVI. z r. 1641.

Czetwert. — Horodec. — Jagiell. — Ossol.

— Hugo Grocyusz o Prawdzie Wiary Chrześciańskiey przetłumaczony Roku 1766. w Warszawie, w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 7, str. 204 i Rejestru kart 4.

Przedmowę podpisał Adam Kempski Sekretarz Laski W. Kor.

Jocher 3004.

Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

(Grotius). Christus Patiens. Sive, Historia Passionis Jesu Nazareni, Ante Annos, Die Crastini, M DCLV. Pro Humani Generis Salute, Hierosolymis Gesta, Memoriae Et Gratitudinis Ergo, Thorunii, In Auditorio Gymnasii Maximo, Anno M.DC.XXCIX. Ipso Soteriorum Festo, Hora a 1. Pomeridianis, Poemate Tragico Et Spectaculo Optico, Ad Ductum Grotii Decantata Repraesentataque. Thorunii, imprimebat Christianus Bekk. w 4ce, ark. sygn. A_2—B_3.

Wrocławs.

— ob. Arnd Jan (Specimen 1712) — Bibliotheca (1656) — Crellius Johan. (1623) — Essenius And. (1665) — Schlichting Jonas (Notae 1643).

(Grotkius Dawid). Amori Sacro Viri Reverendi, Clarissimi, Doctissimi Dni M. Davidis Grotkii Ecclesiae Christi Driebicensis in Verbo Ministri et Pastoris, Sponsi; ut et Virginis nativo decore et morali nitore lectissimae, ornatissimae Annae Viri Reverendi pl. Clarissimi, Doctissimi Dn. Christophori Albini Ecclesiae Christi Lesnensis. in var. August. Confess. profitentis Syonnystae bene meriti τοῦ ἐν ἁγίοις (?) relictae Filiae hactenus Viri Reverendi plurimum Clarissimi, Doctissimi Dn. Vincentii Stephani Ecclesiae Ravicensis Pastoris optime meriti et merentis Pro-Filiae Sponsae, Deo Optimo Max. Pronubo die XXIV, Sept. St. Greg. A. Chr. CIƆIƆCLII. Fraustadii confirmando, applaudit et bene precatur fautorum et amicorum sincerus amor. Lesnae Pol. typis Wigandi Funccii. (1652). w 4ce, ark. A—B. (Wiersz łaciń. i niem.).

Wrocławs.

(Grotkius Mart.) Vota quibus Pias Taedes Viri Juvenis Eximii Dn. Mar-

tini Grotkii Civis et Mercatoris Wschovensis Sponsi, juxta ac Piae beneque moratae Virginis Susannae, Viri Spectatissimi, Prudentissimi Dn. Casparis Lamperti Consulis et Mercatoris Wschovensis Filiae, Sponsae Fraustadi d. XXIV. Sept. An. LII incendendas jubent splendidissimas concinnata ab Amicis et Fautoribus. Lesnae Pol. Typis Wigandi Funcii. (1652). w 4ce, kartki 4. (Wiersze łacińskie i niemiec.).

Wrocławs.

GROTKOWSKI Jan. Collegii privati Juridici Disputatio quarta de Tutelis et Curatelis, quam permissu inclytae facultatis Juridicae in Antiquissima Academia Heidelbergensi sub patrocinio Christini Crolai Colberg. Pomer. defendendam suscipiet Joannes Grotkowski Nob. Polonus. Haidelbergae, Typis Voegelinianis Anno cıɔıɔcııı. (1603). w 4ce, $1^1/_2$ ark.

GROTKOWSKI Jan II. Eines getreuen preussischen Patrioten Summarische Interims Beantwortung derer 13. Motiven etc. Anno 1657. w 4ce.

Na ostatnich trzech kartach jest umieszczony w języku łacińskim: Extract Johann Grotkowsky den 18 Jan. 1652 zu Cleve gethaner Proposition.

— ob. Bogusz J. (Eichac 1605) — Czechowicz J. (gratul. carmen 1642) — Omina (1612) — Processus.

Zbign. Morsztyn Poezye 1844. str. 73. — Janociana III 155. — Wiszniew. VIII 159. (Series episc. Gnesnen). — Nabielak L. Bibl. Ossolin. 1864. IV 56—8. 1866. VIII 184—176. — Tygod. illustr. 1867. T. 15. s. 71. — Maciejow. Piśmien. II 167. (tłum. sonet Petrarki).

GROTKOWSKI Martinus († r. 1661 w Sandomierzu). Laurea Academica, Ingenvo Adalescenti Melchiori Mężyk Lublin. Dum In Alma Academia Cracou. à Clariss: et Excellentiss. D. Simone Golkowic, Artium et Philos: Doctore, Seniore Cōtubernij Jagelloniani, Artium et Philosophiae Baccalaureus solenni ritu renunciaretur. Contexta a Martino Grotkowski Stud. Eloqu. Chronosticon. Mense hoc LaVrigerI perCepIt honores qVI Inter sIgna aLIa est, tertIVs IquVe LoCo. Cracoviae, In Officina typogr. Mathiae Andreouiensis. (1628). w 4ce, 1 ark. (Wierszem).

Juszyński podaje mylnie rok 1623, a to za Niesieckim.

Juszyńs. Dykc. I str. 124. — Niesiecki Herbarz wyd. Lipsk. T. 4. str. 293 — X. Brown. Biblioteka pisarzy pol. str. 186.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

GROTOWSKI Grzegorz. Głos Grzegorza Grotowskiego Posła ziemi Rawskiey na Sessyi Seymowey dnia 21 Listopada 1791. Roku miany. w 4ce, str. 8. Ossol.

Grotta chrześciańska ob. Cerenowicz Szymon Jerzy.

Grotta grzesznika ob. Besseusz Piotr (1758) — Uttino (de) Leonard (1755).

GROTTO Luigi ditto il Ciego d'Adria. Orazione nella venuta a Venezia della Serenissima Bona Reina di Polonia e Duchessa di Bari, recitata il di 1. di maggio dell'anno 1556.

Ciampi 54.

GROUVELLE Filip Antoni (ur. 1758 † 30 Wrześ. 1806). Adresse des habitans du ci-devant bailliage de... à M. de ***, leur député à l'assemblée nationale; sur son duel et sur le préjugé du point d'honneur; publ. et mise au jour par M. G.... A Varsovie de l'imprimerie de P. Dufour Cons: Aul: de S. M. le roi de Pologne, et directeur de l'Imprim. du Corps Royal des Cadets. M.DCCXC. [Drugi tytuł:] Tłómaczenie odezwy obywatelów powiatu N.... do pana N.... reprezentanta swoiego w Zgromadzeniu narodowym Francuskim. Względem iego pojedynku y względem przesądu punktu honoru. W Warszawie, w drukarni P. Dufour Kons. Nadw: drukarza J. K. Mci i Rzeplitey, Dyrektora druk: korp: kad: M.DCCXC. w 8ce, str. XIX i od 20 —155. (Po polsku i po franc. obok).

Jagiell. — Kijows.

Groza Walenty ob. Fabrycyusz Groza Wal.

GROZEWSKI Joannes. Ultima et maxima mutatio hominis.

Notatka Haana.

Grozmani Piotr ob. Pope (Trzy godziny po ślubie 1780).

GRUBE Georg z Memla († 1723). Corpus Constitutionum Prutenicarum, oder Königłich-Preussische Reichs Ordnungen, Edicta, Mandata, Rescripta &c. nebst Registern, herausgegeben von D. Ge. Grube. 3. Theile. Königsberg 1721. folio.

— De processu fori in Borussia rite ac legitime instituendo. Dantisci 1696. w 4ce.

Grubel Sebastianus de Sancto Gallo ob. Cleophilus Octavius — Diadochus Proclus (1512).

Gruber Erazm ob. Kedd Jod. (1654).

GRUBER Jan Daniel (1686 † 24 marca 1748). Origines Livoniae Sacrae et Civilis Seu chronicon Livonicvm vetus, Continens res gestas trivm primorvm Episcoporvm. Quibus devictae a Saxonibus, et ad Sacra christianorum traductae Livoniae absolvitur historia: a pio quodam Sacerdote, qui ipse tantis rebvs interfvit conscripta et ad annum Christi nati CIↃIↃCCXXVI. deducta E. codice Ms. recensuit, scriptorvm cvm aetate, tvm locis vicinorvm testimoniis illustravit, silvamque documentorvm et triplicem Indicem adjecit Joan. Daniel Gruber. A. B. Francofvrti et Lipsiae Anno M.DCCXL (1740). fol. ark. 4, str. XVIII. 279 i kart 12 spisu.

Dedykacya: Jerzemu II. Królowi Angiels. Od str. 185 do końca są dokumenta z lat 1170 do 1660 z Arnolda Lubeckiego. Wydawca domyśla się, że autorem kroniki jest Henricus Lettus Scholaris Episcopus. Autor opisał dzieje trzech pierwszych liwońskich Biskupów: Meinharda, Bertolda i Alberta, przy którym był tłumaczem od 1184 do 1226 r. Powiada, że na prośbę panów i wiernych współbraci skreślił swą kronikę, i to tylko umieścił, co własnemi widział oczyma, a jeżeli czego sam nie widział, co od tych wyrozumiał, którzy na to poglądali i byli temu obecni; ani go podchlebstwo, ani zysk światowy uwiodły, ani dla przypodobania się komu, lub przez nienawiść pisał, lecz nagą i czystą okazuje prawdę. — Index I podaje bogatą bibliografią tego przedmiotu.

Winckelmann N. 1720. — Recke II 136. 214. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Der Liefländischen Chronik Erster Theil, von Liefland unter seinen ersten Bischöfen, welcher die alte Geschichte der Russen, Deutschen, Schweden, Dänen, Esthen, Liven, Letten, Litthauen, Curen und Semgallen erleutern. Oder die Origines Livoniae sacrae et civilis wie solche der Königl. Hofrath und Bibliothekarius zu Hannover Herr Johann Daniel Gruber aus einem alten Manuscript Lateinisch herausgegeben und mit gelehrten Noten versehen, nunmehro aber aus andern Handschriften ergänzet, mit der nöthigsten Anzeige der verschiedenen Lesearten wie auch mit kurzen Anmerkungen begleitet und ins Deutsche übesetzet von Johann Gottfried Arndt der Schule zu Arensburg, auf Oesel Rector. Halle im Magdeburg. gedruckt bey Joh. Justinus Gebauer. 1747. fol. kart 17 nlb., str. 220 i Register k. nlb. 5.

Jestto przekład kroniki łacińskiej.

Jagiell.

— Toż:... verbessert von A. Hansen. (Scriptores rerum Livonicarum T. I).

— Der Liefländischen Chronik Andrer Theil, von Liefland unter Seinen Herren Meistern, welche die alte Geschichte des Ordens und der benachbarten Völker erleutert. Sowol mit Zuziehung der gedruckten und ungedruckten Schiftsteller als förmlich aus einer zalreichen Menge alter Documente in Original, beglaubten Copeien und andern Abschiften, zusammen getragen, nebst angehängten Tabellen, worinne die Namen der Erz- und Bischöfe von Riga, Revel, Dörpt und Aësel, die Sigille der Ordensgebietiger, die Wapen der liefländischen Städte, das Verzeichnis aller ehemaligen Schlösser, wie auch alle zur Zeit des Ordens und nachher geprägte auch noch vorhandene Münzen aus den berümtesten Cabinetten gesamlet etc. beschrieben werden von Johann Gottfried Arndt des Kaiserlichen Lycei zu Riga Conrector. Halle im Magdeburgischen, gedruckt bey Johann Justinus Gebauer. 1753. fol. k. 9 nlb., str. 364.

Winckelmann N. 1780. Jagiell.

— ob. Arndt Johann (Die liefländ. Chronik 1747) — Letthland (1740) — Orelli (1740).

Gołębiowski O dziejop. s. 70. — Lelewel Rzut oka na dawność litews. narodów. — Daniłowicz w Atheneum Kraszews. 1841 VI 34—6. — Bibliografia historyi polskiej Finkla, I. str. 378, Nr. 6296—6301 (gdzie podane późniejsze wydania i rozprawy o tej kronice).

GRUBER Teodor. Kazania niedzielne X. Teodora Grubera Zakonu S. Pawła pierwszego pustelnika, kaznodziei Jasno-Gorskiego. Z pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. Tomik I—III. w Drukarni Jasney Gory Częstochowskiey. Roku Pańskiego 1778. w 8ce, str. 506, 438, 314.

W T. I zaczyna Kazanie wśród oktawy Bożego Narodzenia. Kończy na Niedzielę świąteczną: O kosztowności darów Ducha S. — W T. II zaczyna: Na Niedzielę II po W. Nocy. Kończy: Na Niedzielę XV po świątkach. — W T. III: Na Niedzielę XVI po Świątkach, kończy: w Aniwersarz podziękowania P. Bogu za uwolnienie Miejsca Św. od oblężenia Szwedów, miane na Jasney Górze 1776 r.

Jocher 4545.

Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Kazania adwentowe w Materyi o Sądzie ostatnim tudziesz na niektóre uroczystości w Kościele S. miane przez X. Teodora Grubera Zakonu S. Pawła pierwszego Pustelnika, teologii moralney profesora a teraz z pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. w Drukarni Jasney Gory Częstochowskiey. Roku Pańskiego 1781. w 8ce, k. 4, str. 230 i Rejestr k. 1.

Na str. 173: Kazanie na dzień wspomnienia wszystkich zmarłych miane 1777. Na końcu: Na uroczystość Niepok. poczęcia N. M. P. Approbata w Krakowie d. 1 Sierp. 1780 r.

Jocher 4668.

Czartor. — Jagiell. — Wileńs.

— Kazania na niektóre uroczystości SS. Pańskich w roku zostawione y osobliwsze przez X. ..... zakonu S. Pawła pierwszego Pustelnika na ten czas Kaznodzieię Ordynaryinego Jasno-Gorskiego, przez tegoż po różnych ambonach w miastach stołecznych miane, a teraz za dozwoleniem Zwierzchności Duchowney do Druku podane. Tomik drugi. w Drukarni Jasno-Gorskiey Częstochowskiey Roku Pańskiego 1776. Wielkiego Jubileuszowego. w 8ce, str. 442, k. nlb. 4.

Obacz poniżej: Myśli przebrane.

Warsz. Uniw.

— Toż:... a teraz za pozwoleniem Zwierzchności Duchowney po drugi raz wydrukowane. W Drukarni Jasney Góry Częstochowskiey Roku Pańskiego 1779. w 8ce, 1 k. tyt., str. 423 i 3 k. rejestru.

Od str. 214—287 jest: Kazanie na uroczystość przeniesienia S. Stanisława Biskupa y męczennika.

Encykl. Orgelbr. X. 791. — Siennicki S. Dawna drukarnia 1887 str. 45.

Jagiell.

— Kazania postne w materyi o pokucie X. Teodora Grubera Zakonu S. Pawła pierwszego pustelnika na ten czas Kaznodziei Ordynaryusza, teraz Professora Teologii Moralney. Z pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. Roku Pańskiego 1780. w drukarni Jasney Gory Częstochowskiey. w 8ce, kart 4, str. 252, i regestru kart 12 nlb. (streszczenie kazań).

Ma pięć approbat z r. 1779. Jest kazań postnych 7, a po nich: kazanie na W. Piątek.

Jocher 4667.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— Kazanie o gorliwości dusz na uroczystość S. Antoniego z Padwy miane w Krakowie u XX. Reformatów przez X. T. Grubera Z. S. P. i P. S. T. Professora a teraz imieniowi y honorowi Jaśnie Wielmożnego JMci X. Ignacego Augustyna Kozierowskiego Biskupa Adrateńskiego, Kanonika katedralnego Gnieźnieńskiego Prałatá Mstowskiego Kawalera Orderu S. Stanisława. Przy powinszowaniu Uroczystych Imienin S. Ignacego. Ná wiązanie przez tegoż ofiarowane. R. 1786. dnia 31 Lipca. W Krakowie, w drukarni Ignacego Grebla Typ. i Bibl. 1786. w 8ce, str. 25.

Na odwrocie tytułu pod herbem sześciowiersz. W dedykacyi powiada, że Kozierowski zaczyna 79 rok życia, a piąty po powtórnych prymicyach.

Jocher 5109. (ma z datą 1787).

Jagiell. — Przeźdz.

— Kazanie na żaczęcie Jubileuszu W. R. 1776 miane na Jasney Gorze d. 23 Czerwca. w 8ce, str. 87.

Jocher 4545. (twierdzi, że dodawane do Kazań niedzielnych).

— Kazanie na Uroczystość Nayśw. Maryi Panny przy wprowadzeniu Jey obrazu do Kollegium Nobilium pod tytułem opieki założonego w Trzemesznie od JX. Michała Kosmowskiego, miane przez X. Teodora Grubera 1778. w 8ce, k. 5, k. 30 i 3 k.

Dedyk.: Mich Kosmowskiemu.
Jagiell. — Wars. Uniw.

— Myśli Chrześciańskie na każdy dzień miesiąca z przydatkiem Uwag na niektóre uroczystości wydane Przez J. Księdza T. G. Zak. S. P. P. P. Z dozwoleniem Zwierzchności duchowney wydrukowane. w Kaliszu, w drukarni J. O. Xiążęcia J. Mci Prymasa, Arcybiskupa Gnieznieńskiego Roku 1783. w 8ce, k. 1, str. 77.

Obejmuje: Dzień I do XXI. a od str. 63: Uwagi na uroczystości. Rozmyślanie I—IV.
Jocher 5734, 5723. ma mylnie rok 1784.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

Myśli przebrane z kaznodzieiow rożnych przednieyszych Francuskich y Niemieckich ułożone, przez X. Teodora Grubera opowiadane, do druku podane w drukarni Jasney Gory Częstochowskiey 1776. Tom I—II. w 8ce, k. 12, str. 553 i ryc. — [Tom Drugi ma tytuł:] Kazania na niektóre uroczystości Świętych Pańskich. str. 422 i regestr.

Siennicki Dawna druk. s. 46.
Czartor. Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Toż:... y niemieckich ułożone na kazania o Taiemnicach N. Maryi Panny przez X. Teodora Grubera ..... y po rożnych ambonach opowiadane, do druku podane w Drukarni Jasney Gory Częstochow. R. P. 1779. w 8ce, kart 5, str. 452 i regestr. — [Tom II ma tytuł:] Kazania na niektóre uroczystości SS. Pańskich.

Siennicki S. (ma także edycyą: Częstochowa 1799).
Jocher 4616. Czartor. — Ossol.

Grubius Raphael ob. Bonaventura D. (1699).

Grudniewicz Martinus ob. Decisio (1717).

GRUDNIEWICZ Robertus. Honos in Fasciis educatus Gentilitiae Perillustris ac Reverendis: DD. Joannis De Minore Kostki Kostecki, Abbatis Archicoenobii Andreoviensis, S. R. M. Secretarij, Fasciae Tributarius publico philosophantis genii voto promulgatus A Fr. Roberto Grudniewicz, Sacri Ordinis Cisterciensis, Professo Conventus Wąchocensis, Autitore Philosophiae assistente eidem P. Bernardo Zegartowicz, ejusdem Ordinis Professo Conventus Wąchocensis, ac Profesore Philosophiae. In Conventu Clarae Tumbae, Anno Dñi quô Naturae humanae Fasciis Verbum involutum amorem generi humano loqui coepit, 1686 Mensis Junij 2. Cracoviae, typis Universitatis 1686. fol. k. 8.

Ossol.

(Grudziądz). Bericht von Eroberung der Stadt Graudenz.

Hoppe Sched.

— ob. Chomutow Nikołaj (Manifest względem wypadków 1764).

Grudzieńscy ob. Prawa rządowe (1793).

Grudzienskius comes ob. Repraesentatio (1655).

Grudzińska Anna z Kościelca († 1652) ob. Anioł od Św. Teresy (Kazanie na pogrz. 1652) — Kobylina (z) Ant. (1659. 1679).

Grudzińska Domicella Barbara z Szczawina ob. Kwiatkiewicz Jan (1680).

Grudzińska Konstancya z Konar ob. Mokrski Hączel Andrzej (1640).

Grudzińska Maryanna Wojew. Pozn. ob. Kobylina (z) Antoni (1659) — Piorowic Jan (Epithalamion 1611) — Stojkowski Hip. (Kazanie na pogrzebie 1679).

Grudzińska Teressa ob. Kraiński Adamus (1639).

Grudziński na małżonki pogrzeb zaprasza.

Mowca Pols. Pisarsk. 1676 II. 306—307. — Mowy wyborne Lublin 1759 D. 2.

Grudziński Andrzej Karol († 1679) ob. Anioł od S. Teresy (Zbrojny ry-

cerz 1651) — Baszkowski X. Samuel (Kazanie na pogrz. 1679) — Opaliński P. (Lessus 1624) — Papużyński X. Adryan Kaz. (Kazanie na pogrz. 1653) — Powsiński Franciszek X. (1663) — Słowakowicz Stanisław (Prognostyk 1666) — Stawicki Sebastyan (Forteca 1661) — Stojkowski Hipolit (Waleczník 1679).

GRUDZINSKI Jakub. Argumentatus ad hominem, Deus olim Futurus Homo, per Ingens in vno concepto Argumentum, Conceptam immaculate Mariam et a Congregatione ejusdem sine Labe conceptae Virginis, in Festivos deductus applausus, acclamante Perillustri ac Generoso Domino, D. Jakobo Grodzinski, Palatinide Ravensi, Anno argumentati in forma servi, Dei Hominis 1664. 8 Decembris. Posnaniae Typis Haeredum Alberti Reguli Imprimebat Albertus Młodniewiez 1664. w 4ce, kart nlb. 4.

Jocher 3717.

Czartor. — Krasińs. — Ossol.

GRUDZINSKI Joh. Stephan. Oratio de peregrinatione publice in illustri marchionum Brandenburgensium Academia recitata a ..... VII. Idus Quintilis, anno 1617. typis Nicolai Voltzii. (Na odwrocie:) Quam illustri, magnifico et generoso Dmo. D. Sigismundo Grudziński, castellano Biechoviensi et regni Poloniae senatori, dom. parenti suo omni observantiae cultu honorando, tanquam primum peregrinationis suae fructum inscribit observantiss. filius. w 4ce, kart nlb. 7. Birgel.

— ob. Czechowski Jan (Epithal. 1622) — Lipczyński H. (Archetyp. 1640) — Niesiołowski Hieronim (Magnae spei 1648).

Grudziński Kazimierz ob. Opaleński Casimirus Joannes (1680).

Grudziński Melchior ob. Lipnicki Andrzej (1651).

(Grudziński Mikołaj Wiktoryn). Prognostyk wysokich nadziei z szczęśliwey J. O. X. Orła w herbownym Grudzińskich kasztelu konsystencyey przy weselnym akcie Mikołaia z Grudny Grudzińskiego y Lukrecyi Katarzyny Radziwiłłowny światu polskiemu podany przez Collegium Warszawskie S. J. Warszawa 1696. fol. kart 5.

Czapski.

— Turres Grudziensciane virtutes gloriae et fortunae culminae sublimes Celsissimi Radivillianae Aquilae in Stationem Conjugal: apertae atq. sub auspicatissimas nuptias Illustrissimi Domini D. Nicolai de Grodno Grudziński, Golubensis Grzyboviens: Guzoviens: &c. &c. Capitanei nec non Celsissimi ac Illustrissimi S. R. J. Principis Lucretiae Catarinae Radivilae, Cancellarii M. D. L. Ducissae in Ołyka & Nieswierz &c. &c. Illustris. Hymenaei in Trohaeum proposita a Collegio Varsoviensi Soc. Jesu Anno Domini 1696. Varsaviae in Collegio Scholarum Piarum, typis S. R. M. 1696. fol. kart nlb. 14. Ossol.

— ob. Jagieliński H. (Clangor 1696) — Kwiatkiewicz Jan (Suada 1672) — Lipczyński Hier. (Archetyp 1640) — Niesiołowski Hier. (Magnae spei. 1648).

Grudziński Piotr ob. Kobylina (z) Antoni (1659) — Opaliński P. (Lessus musarum 1624) — Rostworowski Jak. (Technopaegnion Epithalamicum 1619).

Grudzinscius Stanislaus ob. Rozdrażewski Hyacinthus (1623) — Talassio in solennem (1623).

Grudziński Stefan Podstoli kor. ob. Anioł (Zbrojny mocarz 1651) — Dulcis Cath. (Schola) — Lipczyński Hieronim (1640) — Mokrski Haczel And. (Trzy wieże 1640) — Niesiołowski Hieronim (1648) — Piorowic Jan (1611) — Poniński Adam (Sprawa 1773—1775) — Smuravius Jacobus (Pancarpiae 1624) — Stojkowski Hipp. (Kaz. na pogrzebie 1679).

GRUDZIŃSKI Stefan, pisarz graniczny Wdztwa Sandmirskiego. Odpowiedź z strony W. Franciszka Xawerego Branickiego hetmana Wielkiego Koronnego, uczyniona na podane objaśnienie propozycyi pozwu ze strony W. Xięcia Adama Ponińskiego podskarbiego W. Koronnego, w Sądach

Seymowych dnia 9. 7bris 1789 roku przez urodzonego Stefana Grudzińskiego pisarza granicznego Wdztwa Sandomirskiego. folio, 4 arkusze.

— Toż, z tegoż dnia i roku. folio, str. 24.

Akad. — Branic. — Czartor. — Zieliń.

— ob. Łacki (Objaśnienie 1789).

Grudziński Wikteryn ob. Lipczyński Hier. (1640).

Grudzinscius Vladislaus ob. Rozdrażewski Hyacinthus (1623) — Talassio in solennem (1623).

Grudziński Zygmunt Alexander († 1661) ob. Stawicki S. (Forteca tróywieczystego Grzymały 1661).

Grudziński Zygmunt († 1653) ob. Conceptus duo (1668) — Grudziński Joh. Stef. (Oratio 1617) — Kobylina (z) Antoni (1659) — Lipczyński Hier. (Archetyp 1640) — Orzechowski St. (Annales 1611) — Papużyński X. Adryan Kazim. (Kazanie na pogrzebie 1653) Pegasius Ber. (Theses 1610) — Ruarus M. (Epistolae 1681) — Sleszkowski Seb. (Philosophiae 1616).

Siarcz. Obr. I 165. — Niemcew. Panow. Zygm. III. T. II. 129. 161. 169. — Encykl. Orgelbr. X 800.

Grudziński Zygmunt Kaszt. Pozn. ob. Matawowski Fr. (Odgłos sławy 1765) — Rostworowski Jak. (Technopaegion 1789).

Grudzki Maryan ob. Nadolski Wł. Zyg. (1713).

Gruell Teod. Franc. ob. Gretz.

GRVENBECK Joseph (Grünpeck, Grünpeckh) (ur. około 1473). Prognosticum Josephi Grvenbeck. Ab anno trigesimo secundo usque ad annum domini quadragesimum. Imperatoris Caroli quinti plaerasque futuras historias continens. (Na końcu:) Poltoviae apud Jo. Sandecium. Bez r. (około 1532). w 8ce, k. nlb. 6.

Adelung Gelehr. Lexic. 1787. II 1632. — Allgem. deutsche Biogr. T. 10. s. 56. Czartor.

Gruendungs-Urkunde ob. Rawicz (Vlad. IV 1635).

GRUETTNER Samuel Franciszek. Biga Commentationum juris publici prutenici. Prima, de jure Borussorum circa electionem, coronationem et Pacta Conventa novis regis Poloniae; altera de jure singulari civium in Porussia acquirendi sibi et possidendi bona terrestria, quas ad fidem actorum publicorum descriptas exhibet Franciscus Gruettner Prusus. Dantisci M.DCCXLVI (1746). impensis Georgi Marci Knochii. w 4ce, 1½ ark. i str. 84. oraz spisu 2 arkusze.

— Dissertatio juris publ. Prvthenici. De Prussia nunquam et nulli tributaria. Quam, auxiliante Divini Numinis gratia, sub auspiciis Serenissimi Poloniarum Regis Augusti III. moderante viro nobilissimo atque Excellentissimo Dn. Georg- Daniele Seyler, Gymnasii Drusiaci Rectore, Prof. Publ. et Bibliothecario, in Auditorio Athenaei Maximo, A. O. R. M.DCCXL (1740). d. VII Apr. Horis A. IX. matutinis publico ac placido eruditorum examini submittit Author responsurus, et Musis Gymnasii valedicturus, Samuel Franciscus Grüttner Elbingensis Prussus. Augustae Aelveonum [Elbląg] ex officina Preussiana. w 4ce, k. 2, str. 56.

Dedykacya: Deo et Prussiae patriae. Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Tractatio juris publici pruthenici de Prussia nunquam et nulli tributaria authore Samuelę Fran. Grüttner, Elbig Prusso. Dantisci Apud. Geor. Mar. Knochium 1741. w 4ce, str. 48 liczb. Krasiń.

— Tractatio juris publici Pruthenici, De Prussia nunquam et nvlli tributaria avthore Samvele Franc. Grvttner Elbingensi Prvsso. Dantisci, M.D.CCXLI (1741). Apvd Georgivm Marcvm Knoch. w 4ce, kart nlb. 4, str. liczb. 48.

Jestto przedruk poprzedniej broszury. — Toż samo jest: w Scriptorum rerum Polonicarum et Prussicarum Collectio nova. Dantisci 1753. w 4ce.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zieliń.

GRÜTZMACHER Ludwig. Glückwunschung dem Samueli Schelwigen an

seinem Nahmenstage abgestattet. Bez m. 1693.

— Bey Inauguration des Gabriel Schumann zum neu erwählten Präsidenten. Danzig 1694. fol.

GRÜTZMACHER Fr. Ludwig. Bey der Vermählung des H. v. Barten mit Philippine von Münchow. Danzig 1757. folio.

GRUETZMACHER Samuel. Dissertatio circularis et ordinaria historiam Passionis Dominicae ex antiquitate et philologia s. illustrans quoad partem illam, quae nobis sistit ultimum Paschale Domini Nostri Jesu Christi convivium, publicae commilitonum disquisitioni exposita in celeberrima ad Varnum Academia D. 17 Julii Anno 1706 horis locoque consvetis praeside Alberto Joachimo de Krakewitz Th. D. Catech. Christ. et Hebr. L. P. D. P. O. Respondente Samuele Grutzmacher ex majori Polonia S. S. Th. et Phil. stud. Rostochii, literis Joh. Wepplingii, Sereniss. Princ. et Acad. typogr. 1706. w 4ce, k. 2, str. 28.

Dedyk.: Christoph Grützmacher (parenti suo), Georgio Bauer i Sigism. Jentschen. Następuje przedmowa pisana przez Krakewitza do Chr. Gruetzmachera i wiersze kolegów Samuela. Prócz tytułu nazwisko autora i jego ojca pisane wszędzie Gruetzmacher a nie Grutzmacher. Jagiell.

GRUJA poseł wołyńs. Mowa... do króla na seymie walnym Warszawskim 1go 9bris 1766. fol.

Procedencyą szlachty Prawdziców de Kosow Gruiów herbu Prawdzic, podaje Duńczewski II 205–218.

Dzików. — Krasińs.

Gruitroid (de Clusa, Carthusiensis, Polonus, Junterbuck) Jakob ob. Jacob de Clusa (Rozmowa 1603).

Grummert Gottfried Henryk, nadworny matematyk (ur. w Białej w Polsce 1719, umarł po r. 1776 w Dreźnie).

Pisywał tylko po niemiecku.

Grummert, pseudonym Heykinga H. K. ob. Czacki Tad. (1787) — Odpowiedź (1787).

GRUNAU Georg. Auff das hochzeitliche Fest des Hans Rebeschken des Jüngern als derselbe Jungfrau Catharina Brauer in die Ehe führte. Danzig 1645. w 4ce.

— Bey der Schmidt und Warcholeschen Eheverbindung. Danzig 1758. folio.

Grund, Einfalt und Hoheit der Genugthuung Jesu Christi, Dantzig. 1743. w 8ce.

GRUNDER Gotfried. In obitum Illustris Heroinae Barbarae Dorotheae Ciganianae, natae L. Baronissae de Słupska, Freustadt et Dobroslawiz, Quae A. C. M.DCL. Mens. Septemb. d. 27. Fatali peractae Mortalitatis termino, Terrae magnae nimirum Marti, Exuvias; Deo autem Spiritum, reddens, pie, placide, ac beate Dobroslawicii obdormivit. (1650). fol. 2 karty.

Wiersze łacińskie i niemieckie. Na końcu textu: Godofredus Grunderus Vratislavias.

Wrocł.

Grundfest ob. Botsacus J. (Glaubens 1663).

Grundlegung ob. Fischer C. (Historia 1714).

Grundriss ob. Dembowski Ant. S. (Steinhauser) — Elbing (1704) — Oliwa (1724) — Półtawa (1710) — Steinhauser (Staatsverfass. 1763) — Strackwitz (Weichselmünde. 1674).

Gruner Rymosz ob. Głuchowski Jan X. (1605).

Grunt (Pierwszy) łacińskiego ięzyka do ugruntowania pamięci początkow tego powszechnego ięzyka założony dla łatwości zrozumienia iego przez iasne pytania i odpowiedzi nietrudne to w powszechnosci to wszczegolnosci osnową, nieprzerwaną szlachetnemu Dzieciuchowi oyczystym ięzykiem podany a dla trwalszego pamiętania pod drukarską prasę rzucony roku wcielonego słowa 1779. Z pozwoleniem Zwierzchności. w Lwowie, w Drukarni Kazimierza Schlichtyna J. C. K. A. M. uprzywil: Typogr: 1779. w 12ce, str. 12. 3. 232 i 43. Ossol.

— wiary chrześciańskiej ob. B. S. S. (Pałac dusze chrześciańskiey 1744. Zegar myśli 1744).

GRUS Marcin. Dissertatio de vera

religione contra moderni aevi assentatores. (Bez m. i r.). w 8ce, kart 55 i nlb. 4.

Przedmowę podpisał Martinus Grus.
Warsz. Uniw.

Grus spiritualis ob. Sliwski J. (1617).

Gruskowycz Marcin ob. Goldonowski Andreas (1635).

Gruszczyńska Katarzyna z Konarzewskich ob. Kożuchowski Bł. (Godny widok 1696).

(Gruszczyński Adam). Województwo Poznańskie i Kaliskie w rokoszu zostające protestuje przeciw wydarciu głosu Adamowi Gruszczyńskiemu, która to protestacya wniesiona do Akt Grodzkich Wałeckich (Valcensios). (Bez daty). folio, 1 ark. Warsz. Uniw.

— ob. Kożuchowski B. (Godny widok 1696).

GRUSZCZYŃSKI Jan, kaznodzieja Kalwiński w Toruniu. Nabożna w Bogu uspokoioney dusze dewocya, s złotogłośney świętych psalmistów harfey w zgodną zebrana harmonią.

Wydał te pieśni Jung, Kaznodzieja Kalwiński z Torunia.
Jocher 7171. — Olof Poln. Lieder Gesch. str. 78.

GRUSZCZYŃSKI Jan Belina. Powinność dobrego towárzystwá Janá Gruszczyńskiego z Lipná. Propria virtus hominis recte de Deo sapere: et recte inter homines agere. (Na końcu:) W Krakowie w drukárni Máćieiá Gárwolczyká roku pańskiego 1581. (Druk gocki). w 4ce, kart 102 nlb.

Tytuł w oblamkach drzeworytowych. Na odwr. str. tyt. herb Jelita a pod nim 8 w. pols. podpisał W. G. — Przypisał wierszem pols. w 70 wierszach Janowi Zamojskiemu Kanclerzowi Kor. Jenerałowi Krakowskiemu, Staroście Międzyrzeckiemu, Krzesszowskiemu, Knyszyńskiemu i Zamchszeńskiemu Walenty Gruszczyński z Lipna, ofiarując mu wiersz p. t.: Goniec. — Tutaj mówi, że wydaje wiersze przez brata swego Jana napisane, który długi czas bawiąc na dworze Jana króla Węgierskiego spisał swe towarzystwo z którem tamże przebywał. Poczem jest drugi przypis, w 26 wier. pol. zawarty, przez tegoż Walentego do Jerzego Mniszcha z Wielkich Kończyc Starosty Sanockiego i Sokalskiego, ofiarujący mu wiersz p. t.: Hetman. Dalej przemowa do Czytelnika tegoż Walentego, i w 78 wierszach pol. podana treść krótka całego dziełka. Rozpoczyna wierszem p. t.: Goniec na 11 kartach; dalej idzie: Hetman cnót prawda, kart 5 nlb.; Źródło cnót (gdzie te cnoty wymienia: roztropność, a mądrość, życzność a miłość, wiara, sprawiedliwość, moralność i cierpliwość), kart 5 nlb. Poczem wiersz: Jan Gruszczyński do towarzyszów swych, sługa niegdy króla Węgierskiego, gdzie w 24 rozdziałach skreśla obraz jakim być powinno dobre towarzystwo. Dalej podaje: Sprawy i obyczaje opisane dobrych towarzyszów, sług abo dworzan Jana królewicza Węgierskiego. Podaje każdego obraz zasług. (Wypisuje ich 68). Poczem omawia: Powinności ich i sposób wykonywania. Co należy mieć i obaczyć do powinności. Jakieśmy sługi z powinności być winni, i jako je chować. Rozprawa powinności do sług panom, i sługom ku panom swoim.

Niesiec. II 319. — Starowolski 148. — Załuski Bibl. 41. — Chromiński 19. — Juszyńs I 124. — Oloff Poln. Lied. 78—9. Paprocki Herby 287. — Bentk. H. lit. I 144. — Wiszniew. H. lit. VII 240. — Wierzbows. III 2697 (ma kart 98).
Czarnecki.

(Gruszczyński Karol Jan). Dem Andenken unserer unvergesslichen Freunde Carl Johann Fr. v. Rosenberg Gruszczinski und Carl Lobegott Hacker. Danzig 1793- w 8ce.

Gruszczyński Stan. ob. Horst Jakób (Raj duszy 1678).

GRUSZCZYŃSKI Walenty z Lipna, herbu Belina. Lament ciężko żałosnego oyca. 1586. B. m. i dr. w 4ce. (Wiersz).

— ob. Gruszczyński Jan.

Bentk. H. lit. I 316. — Roczn. Tow. Warsz. Przyj. Nauk. XVI 148. — Jabłonowski Ostafi. — Załuski Bibl. poet. 43. — Niesiec. II 319. — Juszyńs. I 124.

GRUSZCZYŃSKI Waleryan. Diluvium Pactoli exudans in avito Srzeniawa celsissimi, illustrissimi ac excellentissimi Domini D. Josephi comitis in Wiśnicz & Jarosław Lubomirski, S. R. J. principis, subdapiferi M. D. L. S. R. M. & Regni exercituum generalis honorificum primum, honore altissimo, secundissimum alterum naufragium agente Carmeli monte in gratiarum pelago profusissimi fundatoris panegyrica cum saepia effusum in paginam a devinctissimo

fundatorio nomini caetu Carmelitano Ant. Reg. Obs. provinciae Russiae S. Joseph. Anno D. 1748. Leopoli, typis collegii Societatis Jesu. fol., k. 49 nlb.

Czartor.

— Ekonomia dobrych obyczaiów, przeciwko złym zwyczaiom. Różne máterye, dla różnych stanów służące, wprowadzaiąca: Z przepisem dróg publicznych, y ścieżek prywatnych; którémi postępki wkraczaiących, chodzić maią, á nie chodzą; a występki wykraczaiących, nie chodzą, lubo chodzić powinny; dla zabiezenia błędom, y nawrocenia błądzących ná drogę Zbawienia, gościniec przystoynego ludzkiego życia, pokazuiąca: wkrotkości sensu, dla dłuższey pamięći, y dla wygody, czasu niemaiącemu czytelnikowi zpisana y podana, przez X. Waleryana Gruszczyńskiego Karmelite dawney Zakonney Obserwancyi, Stey Teologii Magistra y Doktora. Roku którego przyszedł na świat Zbawiciel, żeby Ziemianów zaprowadził do Nieba. W Berdyczowie, w Druk: Fortecy N. M. Panny, za przywileiem J. K. M. 1777. w 4ce, k. 2, str. 295 i rej. k. 3.

Jestto szereg zdań dwu i czterowierszowych o Bogu, życiu, cnotach, państwach, wojnie, szczęściu, przyjaźni, sławie, wolności, dobroczynności, wesołości, nadziei, gniewie, pokorze, zabawach, młodości; podzielone to jest na 24 rozdziałów; układane nieraz przysłowiowo. Jagiell. — Ossol.

— Nauki krótkie duchowno y świecko-obyczayne. Dla chcących, co umieć, á niechcących, długo się uczyć, y dla tych, którzy czasu, y sposobności nie maią, do długiego czytania, a z krótkości pisma chcą pożytkować: spisane y podane, dla wydoskonalenia Człowieka Chrześciańskiego, żeby był do Boga y do Ludzi zdatny: przez X. Waleryana Gruszczyńskiego, Karmelitę D. Z. O. S. T. M. y D. Roku Pańskiego 1774. W Berdyczowie w Drukarni Karmelu Fortecy N. M. Panny. 1774. w 4ce, k. 14 nlb., str. 147.

Dedykacya: Leduchowskim Tomaszowi i Dymitrowi, Chorążycom Łomżyńskim. Ta poprzedza dzieło i ma osobny długi tytuł: Okrąg mądrości, y pobożności środek; krzyże boskich y ludzkich nauk, błogosławieństwo zbroyną ręką, cnotliwych y uczonych obrona, herbowne zaszczyty Jaśnie Wielmożnych Leduchowskich domu. Ná podobieństwo niestworzoney Troycy we trzech osobach Tomaszu, Dymitrze y Alexandrze, w iedney krwi zacney y w iednym stopniu, obraz doskonałości, składaiące: Na Chwałę Bogu, na ozdobę polskiemu swiatu, ná dobro Karmelowi kształtuiące w naukach duchowno y swiecko obyczaynych wszystkim dobry przykład daiące ná publiczne swiatło z cienia drukarni Berdyczowskiey wystawione od konwentu Kisielińskiego W. W. XX. Karmelitów dawney Zakonu obserwacyi w roku 1774. — Na odwrocie tej dedykacyi miedzioryt herbu. Genealogia Leduchowskich na siedmiu kartach, idzie od r. 1330. — Dzieło ma dwie części. Cz I do str. 77: Nauki krótkie duchowno obyczajne, poznanie Boga i siebie samego. Cz. II.: Nauki krótkie świecko-obyczajowe, o cnocie. — Są to zdania krótkie, aforyzmy, częściowo w formie przysłowiowej.

Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— ob. Głogowski Franc. (Triumphus 1746).

GRUSZECKI Hieronim. Cel Sapieżynskiey Strzały, Boga Chwała, Swiętych Honor, Ludzki pożytek, Przy corocznym życzliwey propensyi popisie, Upatrzony. Albo Kazania Na Swięta różne, liczbę lat żyiącego nam na tym świecie w Ludzkim Ciele Boga zamykaiące Pod Imieniem y przy Imieninach Jaśnie Wielmożnego J. M. P. Piotra Hr. na Lachowiczach Sapiehy Woiewody Smoleńskiego, S. Alexandra y Orła białego kawalera, Woysk J. K. M. y Rzpltéy Pułkownika, Starosty Zdzitowskiego, Sokołowskiego etc. etc. Dobrodzieia y protektora naszego. Na oświadczenie z obligowanego Temu Panu serca przy powinszowaniu Sw. Patrona. Przez X. Hieronyma Gruszeckiego Franciszkana prezentowane roku, którego z ludźmi Bóg żyiąc wcielony umarł grotem miłości w sercu postrzelony. W Poznaniu, w drukarni Akademickiey 1748. w 4ce, kart 15 nlb., str. 432 i kart 2.

Genealogia Sapiehów w dedykacyi. — Janocki Lex. I 45. ma rok 1747—8.

Jocher 4516 (podaje: dwa tomy 1747—8). Dzików. — Ossol. — Wileń.

— Człowiek iák złoto Swięty Eligi, złotnik y Biskup Nowiomeński. W niedźielę trzecią po Zielonych Swiątkach á pierwszą po Swiętym Janie, przy doroczney Vroczystości, w Złotnickiey kaplicy przy kościele Swiętego Franciszka kaznodzieyskim dyskursem wyprobowane, a potym pod drukarski stępel z Imieniem Jegoż ná zbáwienną Monetę przez X. Hieronima Grvszeckiego Franciszkana, z dozwoleniem Stárszych podane. Roku, którego przyszedł Bóg do ludzi z Niebá, żeby zá nich záplacił ile było trzeba. R. 1740. W Krakowie, w drukárni Michała Dyaszowskiego J K. Mci Typografa. fol. kart 17 nlb.

Od ark *E* idzie: Żywot Sw. Eligiego od Sw. Andeona Biskupa Rotomagenskiego spisany. Części dwie.
Jocher 4985.
Akad. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. Ossol.

— Dobrana właśnie para SS. Piotr y Paweł Apostołowie przy doroczney uroczystośći w kościele Koźmińskim kaznodzieyskim wywodem wyprowadzona, y zaraz JW. Piotrowi hr. na Lachowicach y Sapieżynie Sapiehy Wojewodzie Smoleńskiemu, Staroście Zdzitowskiemu, regimentarzowi partyi W. polskiey y pruskiey, kawalerowi orła białego i S. Aleksandra podczas iego imienin JW. Joannie hr. na Lesznie z Sułkowskich Sapieżyny małżonce podczas iey przenosin przez X. Hieronima Gruszeckiego Małey y W. polski prowincyała, Franciszkana prezentowana R. P. 1750. W Poznaniu, w drukarni Akademickiey. folio, kart 9 nlb.

Kazanie miane w uroczystość SS. Piotra i Pawła Ap. Warsz. Uniw.

— Kopia Starożytnych Oryginałow w S. Antonim Padewskim wyrażona Dla większey zaś Cudownego w Swięych swoich Boga chwały Cudotworcy ewerencyi, poprzyśiężonym honorowi 'ego Swiętego Dewotom, przy publiznym Swietle prezentowana, á potym ako prawdźiwemu S. Antoniego Klienowi Wielmożnemu J. X. M. Antonieu Sariuszowi z Wilkoszowic Wilkoszowskiemu, w przesławney Akádemii Krákow: Oboygá Prawá Professorowi, Kolledze iurydycznemu, Eccles. Colleg. Cracov. S. Anny Kustoszowi, Wszystkich Swiętych Kanonikowi, Sądów Prześwietnego Konsystorzá Poznańskiego Assesorowi, Ordinandorum Examinatorowi, Xiąg przez Dyecezyą Synodalnemu Cenzorowi, Akádemii Poznáńskiey Rektorowi. Zakonnym zwyczáiem ná znak wdzięczney propensyi zá dobroczynną Jego ku nam przychylność przez X. Hieronima Gruszeckiego Fráńćiszkána, ofiarowana. Roku Páńskiego 1747 w Poznaniu, W Drukárni Akademickiey. w 4ce, kart 9 i 95 (sign. X_2).

Obejmuje kazań 12. W dedykacyi Wilkoszowskim, jest nieco genealogii. Po approbatach idzie wiersz do czytelnika, w którym mówi: Wiedz, że to dzieło nie mojej roboty — Przebaczysz dufam jako Idyocie. Tu moja impreza Szczodrobliwego Saryusza Speza. Ten expendował, a ja pracę łożył. Smaku w kazaniach nie szukaj jak w warzy, bo Kaznodzieja każe nie kucharzy. Jagiell.

— Puscizna z dobrych uczynkow nie zła, po swiętey pamięći Jaśnie Wielmożnym Nayprzewielebnieyszym Jegomosci Xiędzu Józefie Gorczyńskim, Opacie Bledzewskim. Za dyspozycyą y pod Imieniem Jasnie Wielmożnego y Naprzewielebnieyszego Jegomośći Xiędzá Michała Konarzewskiego, teraznieyszego Opata Bledzewskiego, w kośćiele Bledzewskim Przeświętnego Cystersów Zakonu, przy pogrzebowey Ceremonii przez X. Hieronima Gruszeckiego S. T. Doktora Definitorá Prowincyi, á w Konwenćie Poznáńskim Teologii Regentá, Zakonu Bráći Mnieyszych S. Fránciszká Conventualium podana. Roku Pańskiego 1747 dniá 6 lipcá. W Poznaniu w drukarni Akademickiey. folio, 7 arkuszy.

Na odwrocie str. tyt. herb Poraj a pod nim 12 w. pol.; przypisał autor prosą X. Opatowi Konarzewskiemu. Poczém wymienia wszystkich Opatów od pierwszej fundacyi obieranych i tak rozpoczyna:

1) Teodoryk, który został Opatem bledzewskim w roku 1287.

2) Mikołaj I-szy w r. 1293.

3) Konrad w r. 1310.
4) Maciej w r. 1312.
5) Andrzej w r. 1316.
6) Mikołaj II-gi w r. 1370.
7) Jan I-szy w r. 1390.
8) Jakub w. r. 1421.
9) Piotr w r. 1448.
10) Jan II-gi w r. 1457.
11) Libory w r. 1493.
12) Walenty w r. 1513.
13) Jan III-ci Zajdlicz w r. 1531.
14) Balcer Schade w r. 1538.
15) Rafał Modrzewski w r 1549.
16) Piotr I-szy Mitręga w r. 1560.
17) Piotr II-gi Kamiński w r. 1575.
18) Jan IV-ty Bronikowski w r. 1576.
19) Sebastyan Grabowiecki w r. 1592.
20) Jan V-ty Dłuski w r. 1607.
21) Stanisław Dembiński w r. 1618.
22) Teodor Pawłowski w r. 1641.
23) Kazimierz Opaleński w r. 1661.
24) Krzysztof Sokolnicki w r. 1676.
25) Jan Kazimierz Białobłocki w r. 1686.
26) Przemysław Walewski w r. 1694.
27) Józef Bernard Gurowski w r. 1704.
28) Franciszek Mikołaj Zalewski potem Opat Oliwski.
29) Aleksander Benedykt Gurowski w r. 1722.
30) Michał Józef Gorczyński w r. 1642.
31) X. Maciej Michał Konarzewski w r. 1747.

W kazaniu samem żadnych szczegółów do żywotu zmarłego Opata. Kazanie jest z tematu: Porrexit ergo Joseph.

Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— De recta litterarum Sacrarum pertractatione. Varsaviae typis Schol. Piarum 1734. w 12ce.

Jocher 2288.

— Sposób dla ludzi, prawo dla Kostki na łatwe Niebá dostánie w Poznáńskiey Societatis Jesu Bázylice w Káznodzieyskim ná fest S. Stanisława Kostki pátroná Korony polskiey y W. X. Litewskiego dyskursie podany. Wnet zaś Wielmożnemu Jmci Xiędzu Łukaszowi Daiewskiemu, Archikollegiáty Łęczyckiey Kanonikowi, Kollegiaty Poznáńskiey u S. Magdaleny Proboszczowi, Dziekanowi w Poznániu y około, Notaryuszowi Apostolskiemu, w dobroczynne ręce przez X. Hieronima Gruszeckiego, Franciszkana oddany. Wprzod iednák zá konsensem Stárszych do druku dany. Roku w ktorym się zła ziemiánów nápráwiłá sprawá. Gdy nábyli do Niebá sposobu y práwá. 1745. W Poznaniu w drukarni J. K. M. Collegium poznańskiego Societatis Jesu. folio, 9 arkuszy.

W dedykacyi do Dajewskiego mówi: Miał szczęścia awantaż Scoti Theologus, iż dysputując o Bogu, ciebie człowieka do Boga i do ludzi votiva depredykował panegyri. Z znacznym twoim nakładem prowidując, gdy reimprimowano Xięgę sub titulo Examen episcoporum, akademickie sceptra oddałyć się z dystynkcyą godności twojej. X. Ad. Miaskowski, de fine ultimo wydając traktat wziął sobie za punkt honoru twoim kommunikować imieniem. — Opowiada zasługi Dajewskiego, że przeszło lat dziesięć trzymał pióro Consistorii posnaniensis, że u Jana Tarła Bisk. posn. w pierwszym zostawał respekcie, że wszytkie edyficya, które tego pana munificyą stanęły, mają swoj pleyzer, a dołożył się do tego Dajewskiego dozor i dyspozycya expensa Jana, industrya Łukasza. On przywiodł Tarła do tego, że obalił lutrom zbór w Międzyrzycu. Tak też luteryą wyplenił w Trzebieszowie. Przeżył Dajewski kwadragesymę kapłaństwa, lat 42. — Kazanie miane jest z tekstu: Magister bone. Od ark. F_2. dodany: Suplement kazania od ubogiego dość znaczny z realicznych cnót Stanisława w życiu dołożony. Kostka w życiu. N. 1—18; Kostka w łaskach cudowny. N. 1—10; Kostka przesławny. N. 1—18; Kostka w jezuitach wszystek. N. 18.

Sommervogel III 1893. mylnie go zowie Franciszkiem i zalicza między jezuitów.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— O pożytecznych i niepożytecznych sporach wiary chrześciańskiej. Bez m. 1740. w 4ce.

Bezimiennie.
Jocher 2883.

GRUSZECKI Hieronim i JANOWSKI Paulin. Powaga sędziów przy reassumpcyi sądów ziemskich poznańskich, miłość pospolitego dobra przy seymowaniu prześw. Wielkopolskich Woiewództw z publicznych ambon ogłoszona a JW. Macieiowi z Konar Kołaczkowskiemu sędziemu, Stanisławowi z Chłapowa Chłapowskiemu podsędkowi, Józefowi Starzeńskiemu pisarzowi, ziemskim poznańskim prezentowana od XX. Franciszkanów prowincyi polskiey. Do druku za dozwoleniem Zwierzchności podana roku 1754. W Poznaniu, w drukarni Akademickiey. folio, 11 kart nlb.

Obejmuje: *a*) Kazanie miane w kościele poznańskim franciszkańskim przez X. Hie-

rozima Gruszeckiego franciszkana, przy reassumpcyi Sądów ziemskich.
b) Kazanie miane w Kollegiacie Szredzkiej przez X. Paulina Janowskiego franciszkana przy zaczęciu sejmiku poselskiego.
Dzików. — Jagiell. (def.). — Warsz. Uniw.

— ob. Kołaczkowski Maciej (1754).
Janocki Lexicon I 44—5.

Gruszecki Jan Sędzie Podolski ob. Gratulatio J. Cons. Wozuczyński 1680 (Tetrastych na herb).

GRUSZECKI Kazimierz S. J. (ur. 5 lut. 1696 r., † w Ostrogu 21 grudnia 1767). Jedyna w honorze naygodnieyszá Adoracyi Oycow Oyczyzny Sprawiedliwość w pańskiey Osobie Jaśnie Wielmożnego Nayprzevvielebnieyszego Jegomości Xiędza Józefa Łaszcza Kanclerza Gnieznienskiego Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego Prezydenta z Ambony Kaznodzieyskiey powitana. Od X. Kazimierzá Gruszeckiego Societatis Jesu. Roku 1730. W Kaliszu, w drukarni Kollegium Soc. Jesu. (1730). fol. kart 7 (ark. C_1).
Przypis temuż X. Łaszczowi. Po dedykacyi jest spis członków Collegium duchownego i świeckiego. Kazanie jest z cytaty: Matt. Simile est regnum. Całe szpikowane łaciną. Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Trybunał z kredytem za Laski y w osobie panskiey Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Stanisława z Brzeźia Russockiego Skarbnika Krakowskiego Woysk J. K. Mości y Rzeczy Pospolitey Pułkownika Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego Marszałka ogłoszony przy kaznodzieyskim powitaniu od X. Kázimirza Gruszeckiego Soc. Jesu. Roku 1730 z pozwoleniem Starszych. W Kaliszu, w drukarni Kollegium Soc. Jesu 1730. folio, k. 9.
Przypisał marszałkowi trybunału. Jesttu lista Sędziów i deputatów na Trybunał. Kazanie jest z tematu: Nisi signa. Całe makaroniczne.
Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Zasługa honoru honor, to iest koronacya w podkamiemieckim obrazie królowy nieba Maryi, z honorem ko...nuiących odprawiona, a z rekwizycyi g...spodarzów mieyscá do pochwał wy...tnych niektórych wielkich imion y domow panegirycznym kazaniem między oktawą uroczystości 1727 od X. Kazimierza Gruszeckiego S. J. akomodowana z pozwoleniem Starszych. Typis Colegii Leopol. Soc. Jesu A. Dom. 1730. folio, kart 12 (ark. E_2).
Przypisał Franciszkowi z Ziemblic Boguszowi, podczaszemu Halickiemu. Kazanie z tematu: Luc. 10. Reliquit.
Akad. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Toż:... Lwów, druk Colleg. Soc. Jesu 1730. fol.
Dedyk.: Annie z Ledochowskich Ledochowski podstolinie Wołyńskiey.

— Toż:... [w Zbiorze wybornieyszych panegyryków, Lwów, druk. SS. Trójcy 1727. str. 87—114].

— ob. Rostkowski Makary (1731).
Janocki Lexicon II 101—2. — Orgelbr. Encykl. X. 831. — Święcki Hist. Pam. I 83. — Brown. Bibl. Pis. 186. — Sommervogel III 1892.

Gruszecki Piotr ob. Andreasowicz Christoph (Applausus 1682).

Gruszecki Tomasz ob. Directorium (dioec. chełm. 1710) — Duńczewski Stan. (Restitutio vitae 1733).

Gruszewicz Jacek (Hyacinthus) ob. Acta (1719. 1725) — Kałowski Marcin (Sługa dobry 1714).

GRUSZYŃSKI Kajetan X. Paulin. Confessio scholastica ad lucrandam coeli indulgentiam seu theses ex tractatu de poenitentia expositae. 1711. w 4ce.

— ob. Gniadkowski Raphael (Confessio pecatorum 1722).

Gruszyński Stan. Krzysztof (1624 † 24 Marca 1693). ob. Merlo Jakob Horstius (Ray duszy. 1678. 1762).
Mylnie go Brown 180, Niesiecki i Jocher 5602. Głuszyńskim zowią. O nim w liście do Jabłonowskiego pisze J. A. Załuski, iż ten Jezuita wydał polskie tłumaczenie: Horti Paradisiaci, Calissii in Typ. Soc. J. — Jestto to księga do nabożeństwa, zdaniem Załuskiego najlepsza, której autor jest Jacobus Merlo-Horstius, Parochus Coloniensis.

Gruter Jan ob. Mylius Joannes (1565) — Neugebauer Salomon (1618).

GRUTINIUS Andrzej. Consilivm In Febribvs pestilentibvs et malignis, his temporibus Cracouiae et aliis in locis

grassantibus, Andreae Grutinii, Philosophiae et Medicinae doctoris. Cracoviae In officina Lazari Anno Domini 1592. w 4ce, str. nlb. 7, liczb. od 8 do 24 (Druk tekstu kurs.).

Ded.: Joanni Tarnowski, Procancellario regni, crac. vladisl. et lancic. praeposito. Mówi, że ongi Andrzej Tenczyński był jego patronem. Chwali też Jana Prerembiusa Archiep. Gnesn. W dziele cytuje Avicenę, Galena i Hipokratesa.

Janoc. II, 114.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Medicvs dogmaticvs, Ab Andrea Grvtinio Pilsnensi, Philosophiae et Medicinae Doctore et Professore, compendiosè pro tyronibus adumbratus. Cracoviae, In officina Andreae Petrikovij. Anno Dñi 1598. w 4ce, k. nlb. 18. (ark. E_2).

Ded. Leoni Sapiehae, cancellario M. D. L. Idibus Septembris 1598. Na odwr. tyt. 8 wier. łac. Erasma Sixta W dedykacyi autor rozróżnia dwie sztuki odnoszące się do ciała, to jest gimnastykę i medycynę. Wierzbowski III. 3048. — Janoc. II, 114. Akad. med. Petersb. — Czarnec. — Jagiell. — Ossol.

— Melancoliae, seu affectvvm melancholicorvm mirabilivm, et cvratv difficilvm, compendiosa descriptio. Ab Andrea Grvtinio Pilsnensi, Medico et professore Academiae Crac. edita. Cracoviae, in Officina Andreae Petricovij. Anno Domini 1597. w 4ce, k. 26.

Przypis Mik. Krzyszt. Radziwiłłowi Wojew. Trock. Jest tu Fab. Birkowskiego wiersz pochwalny na dzieło

Wierzbows. I 643 (ma str. 51). — Starowols. Hecat. — Juszyńs. I, 28. — Janoc. II 144.

Dzików — Ossol. — Warsz. Uniw.

— [Przymiot czyli o chorobie zaraźliwej].

Maciejow. Piśmienn. pol. III 247. — Czacki Dzieła II 38. — Gąsiorowski I 300.

— Solvs philosophvs siuè nouae medicinae et chemiae compondiosa refutatio. Libris duobus comprehensa. Auctore Andrea Grutinio. Tractatus ex uarijs authoribus concinnatus his temporibus lectu dignus, contra eos qui nomine specioso se venditant; et antiquam Galenique medicinam pessundant. (Winieta drukarska). Patavii, apud Petrum Marinellum M.DXCI (1591). Cum licentia superiorum. w 4ce, k. liczb. 37 i nlb. 1.

Na odwr. tyt. 8 wier. łac.: epigramma Sigismundi Cornics Porembsky equitis poloni. Ded.: Gabrieli, Andreae et Joanni Tenciniis, Andreae magni comitis de Tenczin olim palatini cracoviensis, filiis, Patavii, kal. Octobris 1591. — Na ostatniej stronnicy: Errata. Autor powiada, że przyjaciel jego Walenty Fontana zachęcił go do druku tej pracy. Dzieło ma dwie księgi. Księga I nadpis: Quid est essentia quinta investigatur. (Cap. I-VIII). Cap. IX Calore naturali medicinae Chemicorum non agunt. Cap. X Vaenantia medicamenta per destillationem haberi non posse. Cap. XII. De auro potabili. Cap. XIII. Vis auri naturalis. Cap. XIIII. Modus aurum potabile conficiendi — Liber II od karty 19: Definitio Chemiae. Ethimologia Alchymiae. Ex meteorologicis quaedam asseruntur ut facile investigetur generatio metallorum. Jagiell.

— Theoremata medica, vna cum quaestione in florentissimo Cracouień. Gymnasio ad disputandum proposita, ab Andrea Grutinio Philosophiae et Medicinae Doctore. Cracoviae in officina Lazari, Anno Dni 1593. w 4ce, kart 16.

Dedyk.: Gabrieli Tęczyński Palatinide Crac. Augusti 1593.

Wierzbows. II 2916. Czarnec.

Janociana II 113—4. — Siarczyński Obraz I 165. — Bentkowski Hist. lit. II 448. — Chodynicki 186. — Wiszn. Hist. lit. IX 560. — Gąsiorow. Hist. med. I 299. — Encykl. Orgelbr. X 832.

Grüttner ob. Gruettner.

Grużewska z Potockich Anna ob. Examen sumienia.

Grużewska Joanna Marcybella ob. Officia propria Benedict. (1681) — Zdrowski Z. (Pektoralik 1684)

Grużewski ob. Relation (1656).

Grużewski Christophorus ob. Makowski Jan (Distinctiones 1656).

GRUŻEWSKI Joannes († 12 Sierp. 1646). Ultima et maxima hominis mvtatio. Sive de mystica cvm Deo vnione, eaqve admirabili, et de duplici dispositione ad eandem tribus libris explicanda. Liber primus. De prima et remota dispositione. Pars libri Prior. De honestate morali acquisita in communi eiusq subiectis partibus, duabus Prudentia, et

Temperantia. Auctore R. P. Joanne Gruzewski Societatis Jesu. Sacrae Theologiae Doctore. Vilnae typis Academicis Societatis Jesu. Imprimebat Joañes Kochan. Anno post Natiuitatem Christi M.DCXLI. w 4ce, k. 8 nlb., str. 493 i indexu kart 9 oraz erratów karta 1. — Pars Posterior De fortitudine et Justitia, tamże 1644. w 4ce, str. 821.

Dedykacya Saluatori Deo. Część I obejmuje: Caput I—XVI. Zaczyna od: Quod est honestas moralis; potem: Quid sit prudentia. Quid sit humilitas. Tolerantia. Castitas. Abstinentia et Sobrietas. Kończy: Vtrum propter hospitalitatem licita sit ebrietas? — Liber II jest: De fortitudine et justitia.

Jocher 5845. — Jabłonows. Musaeum 73. (zwie go Grudzewski). — Sommervogel III 1893 (zwie go Grussewski). — Brown. Bibl. pis. 187. — Niesiecki II 322. — Bandt. Hist. dr. II 275—6. — Kraszews. Wilno II 458. IV 38. 187. 192. — Encykl. Orgelbr. T. 10, str. 844.

Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Ossol. — Warsz. Uniw.

(Grużewski Kasper). Sprawa WJP. Kaspra Grużewskiego Regenta Ziemskiego Wileńskiego z W. JPP. Hippolitem Podbereskim Strażnikiem Wileńskim, Jerzym i Teklą z Monkiewiczow Daukszami Budowniczemi Wiłkomierskiemi, oraz dalszemi Kredytorami W. Podbereskiego. Bez m. i r. (Wilno, 1799). fol. k. 2 nlb.

Szło o majątek Muśnik. Na egzempl. Bibl. Jagiell. dopisano: Michał Zaleski Starosta szweton. adwok. sądu Gł. Lit. (bronił). Jagiell.

Gry nauk dla dzieci ob. Krajewski Dymitr (1777).

Grybowski Rafał ob. Panisius S. V. (Crux 1718).

Gryf Chodkiewiczowski ob. Wituński Aug. (1652).

Grygier August ob. Neifeld E. J. (Primitiae 1750).

Gryglica Ignacy ob. Grabowicz Franc. (Terna 1674).

Gryglicz Ignacy ob. Podgórski Jan Samuel (1687).

Grygołowicz Józef ob. Łubieński Wład. Alex. (Mowa Pasterska 1761) — Szyszczyński Felix (Zakonnik 1772).

GRYGOWICZ Karol. Magnifico Domino Raphaeli Czerwiakowski Medicinae Doctori atque in Universitate Cracoviensi publico Professori, Benefactori singularissimo, suo fratrumque germanorum nomine gratulatur Carolus Grygowicz. Die 24 Octobris Anno Domini 1796. (Cracoviae). w 8ce, k. 1.

Ossol.

GRYGROWIC Michał Jan. Wety weselne, któremi życzliwa Aretusa Swoich Neosponsów, Szlachetnego JMP. Franciszka Ruscę mieszczanina y kupca Lwowskiego y JM. Pannę Barbarę Attelmayerowne szlachetnego niegdy JMP. Jana Baptisty Attelmayera Raycy Lwowskiego Core przy Hymeneiskich uciechach, we Lwowie dnia 18 Stycznia Roku Pańskiego 1671 solenizowanych, za powodem Michała Jana Grygrowica Regenta Kancellaryi Sądowey Lwowskiey zabawia y częstuie. we Lwowie 1671. fol. k. 8 Kijow. — Ossol.

GRYLLEWICZ Franciszek Ignacy, Pleban Opalenicki. Głos łabęci umieraiącego na krzyżu Chrystusa to iest siedm ostatnich słów Chrystusowych Siedmią kazań postnych przez X. Franciszka Ignacego Gryllewicza ogłoszony 1695 w Swięty czas postny. Typis Academiae Posnaniensis(1695). w 4ce, str. 84. Warsz. Uniw.

Gryllius Joseph ob. Myślimski Fab. (Joseph 1630).

GRYMECKI Hiacynt. Martius heros, contra hostes ecclesiae, virtutibus ac sapientia munitus, D. Thomas Aquinas doctor Angelicus; Recurrente annua suae festivitatis die in basilica SSmae Trinitatis, ordinis praedicatorum, celeberimi Conventus Cracoviensis panegyrico pro rostris cultu, magnae magnorum hospitum coronae. Per M. Hyacinthum Grymecki, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctorem et professorem demonstratus A. D. 1716. die 7 mensis Martij. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 7 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Ślepowron a pod nim 8 wier. łac. podpisał Roman Sierakowski student poetyki. Autor przypisał prozą

Gabrielowi Łabon de Drozdow kościelny Drozdowskiemu Chorążemu Zakroczymskiemu. Dalej mowa miana na cześć Tomasza z Akwinu. (Funesta ferrei saeculi rubigo).
Jocher 5401.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Viretum Literarivm maturos Sapientiae Fructus, Literati Autumni ferijs IV VV. DD. Primae Laureae Candidatis, Proferens. Ac Dum per Clarissimum et Excellentissimum Dominum D. M. Gasparvm Topinski, philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem. In Peraugvsto D. Jagelonis Archilycaeo, in frequentissima Nobilissimorum Hospitum, et Amplissimi Senatus Academici, Corona. Artium LL. et Philosophiae Baccallaurei, Ritu Solenni et plausu publico renuntiarentur, in festivi auctoramentum triumphi, et fraterni contestationem affectus. Ab Hiacyntho Grymecki Ejusdem Laureae Candidato: Praesentatum. Anno Domini 1705. Die 17 Mensis Octobris. Cracoviae, typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. Ordinarii. 1705. fol. k. nlb. 6.

Dedyk.: Stan. Kurzeniecki eccles. cathed. Crac. Custodi, Surynensis Praeposito. — Zaczyna wiersz: Thaumaturgo Parenti Joanni Cantio; poczem uczczeni egzaminatorowie: T. Sowiński, S. Podgórski, G. Topiński. Dalej uczniowie: Xaw. Szumliński, Jak. Scigalski, Joan. Urbański i tegoż wiersz na cześć Grymeckiego. — Na końcu: Sub auspiciis Petri Pracslewicz.
Jocher 1488.
Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Czarnowski Jan (Desideria 1706).

Juszyńs. I 125.
Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

GRYMECKI Jan († 1712). D. O. M. A. Conclusiones Philosophicae, ex Vniversa Aristotelis Philosophia Specvlativa; Ad Mentem D. Thomae Doctoris Angelici, in Alma Vniversitate Cracouiensi Concinnatae. Quas sub Praesidentia M. Martini Oslinski, Philosophiae Doctoris, Collegae Majoris, Regii, et cursus Vladislauiano Philosophici Professoris M. Joannes Grymecki P. D. suscepit publicè Propvgnandas. Anno Domini 1688 Mense Julio Die 11 Horis Pomeridianis. Cracoviae, Typis Vniversitatis 1688. fol. k. 7.

Dedyk.: Francisco Ant. Bautschner lib. Bar. a Schlegen et Lilienberg przez Mart. Oślińskiego. Na końcu: Sub auspiciis Mart. Winkler Rectoris. Na odwrocie tytułu pod herbem podpisał sześciowiersz Joannes Grymecki. Mieści: Conclusiones logicae I—XXII. Physicae I—XLIV. Metaphysicae I—IX.
Jagiell. — Ossol.

— ob. Dzielski Wojc. (Auspicatum 1688) — Celeiowicz Math. Paul. (Clangor (1701) — Golejowicz Stan. (1698) — Podgórski Samuel Jan (Auditor virtutis 1712) — Zalaszowski Mikołaj (Jus capituli 1706).

GRYMOSZ Marcin Bogumił (Teofil) (1733 † 9 Sierp. 1708). Szczere samego Pana Boga w Swiętey Pustyni szukanie abo kilkoro kollekcyi na dziesięć dni rosporządzonych. Przez W. X. Marcina Bogumiła Grymosza S. J. T. Roku odnalezionego w naturze ludzkiey Boga 1688. A. M. D. G. w 12ce.

Wyszło 5 „Szukań". Szukanie 1-sze, 2-gie i 3-cie jest z r. 1688. Szukanie 4-te i 5-te z r. 1689.
Szukanie 2-gie ma tytuł.

— Toż:.... Roku od nalezionego w naturże ludzkiey Boga 1688. A. M. D. G. [Po siódmej karcie tytuł następujący:] Wtore samego Pana Boga w świętey Pustyni szukanie, albo Kollekcye dziesięciodniowe wtore. Ad. M. D. G. Anno Dni 1688. W Kaliszu w Drukarni Societ. Jesu. w 12ce, kart nlb. 222.

Jocher 5614. Warsz. Uniw.
Szukanie 3-cie ma tytuł:

— Toż:.... Roku od nalezionego w naturze Ludzkiey Boga. 1689. A. M. D. G. Typis Monasterii Olivensis S. Ord. Cist. Imprimebat Joannes Jacobus Textor, Factor (1689). [Na następnej karcie nowy tytuł:] Trzecie samego Pana Boga w Swiętey Pustyni szukanie abo Kollekcye dziesięciodniowe trzecie Ad M. D. G. w 12ce, kart 12 nlb. str. 292.

Dedykacya Zebrania Jezusowego fundatorowi S. Ignacemu Lojoli. W niej mówi: Do żłobku P. Jezusowego przy dokończe-

niu blisko przeszłego roku pierwszą część pracy mojej z dwojgiem kollekcyi dziesięciodniowych złożyłem, drugą gdzie troje podobnych jest medytacyi pod Twoje niosę oczy. — W odezwie do Bogomyślnego powiada, że część drugą z trojgiem kollekcyi Oliwska z Prus niesie drukarnia. Do używania ich życzę przeczytać w części I informacyą w Kaliszu drukowaną. Pięcioro jak widzisz drukowałem kollekcyi 10-ciodniowych na dwie części rozłożywszy we dwu drukarniach Oliwskiej i Kaliskiej. Jeżeli się trafi, że które z kollekcyi naprzykład wtóre, 4te lub 5te osobno się pojedynkiem komu dostaną, rozumieć ma, że nie bez approbacyi, ale wtóre do pierwszych, czwarte i piąte do trzecich należą. Approbaty są z r. 1688 i 1689. — Od str. 6 idzie: Prowad Boży na pustynią albo medytacya. Poczem rozdziały dziwaczne: Usmakowanie pustyni. Św. Absalon w karaniu. Prowad do grobu. Włocznie Joabowe.

Druga Część p. tyt.:

Duchowna do szukania Pana Boga Perspektywa albo reflexia na dziesięć dni Kollekcyi osobliwie rozłożone. Przez tegosz W. X. ... Roku od zaczętych na ziemi koło Boga Człowieka Reflexyi 1689. Z dozwoleniem Zwierzchności. (B. m. dr.) w 12ce, str. 100.

Jocher 5614. *b.* (znaczy stron 332 i 160). 6843.

Ossol. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Szukanie czwarte. Roku 1689. w 12ce, str. 276.

Warsz. Uniw.

— Toż:... Szukanie piąte. Roku 1689. w 12ce, k. 11, str. 332 i Perspektywa str. 120. Warsz. Uniw.

— Święta przez pustynią zakonna droga do konsekracyi panienstwa wieknistego abo rozmyślania 1689. w 16ce.

Ossolin.

— Droga do Konsekracyi Panieństwa Oblubieńcowi Niebieskiemu, czyli rozmyślania. w Oliwie. 1690. w 12ce.

— Swięta przez pustynią zakonną droga do konsekracyi panieństwa wieknistego, oblubieńcowi niebieskiemu zaślubionego abo rozmyślania na 10 dni przed konsekracyą panien zakonnych. Wilno, druk. Akad. S. J. 1756. w 12ce, str. 202.

Dedyk. Ter. Wiśniowieckiej Zak. Reg. Św. Benedykta. Wileńs.

— A. M. D. G. Modlitwa Pańska abo pacierz od Chrystusa Pana uformowany nabożnymi aktami dla smakowitszego osobliwie duchownych uzywania przez W. X. Marcina Bogumiła Grymosza Soc. Jesu Theol. rozszerzony Roku od skróconego w ciele ludzkim a w affektach łaskawości rozszerzonego słowa 1686. W Krakowie wdrukarni Mikołaia Schedla J. K. M. typ. w 12ce, k. nlb. 7, str. 316.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Anielskie pozdrowienie abo Zdrowaś Maria nabożnymi aktami z dowodnymi historyami do pierwszych pięci uroczystości N. Boga Rodzice zawsze Panny Maryi przez W. X. Marcina Bogumiła Grymosza S. Jesu dla nabożeństwa katolickiego sposobione Roku od uroczystości Jezusowych światu chrześciańskiemu zaczętych 1698. w Lublinie w Drukarni Colleg. Soc. Jesu. w 8ce, k. 198.

Dedyk.: Zofii Annie z Zurowa Dąbskiej Wwdzinie Brzeskiej, Kujaw. Innowłocławskiej Starościnie. Dałem w Lublinie 1699. 18 Apri.

Sommervogel III 1895. podaje stron 398.

Warsz. Uniw.

A. M. D. G. Anyelskie Pozdrowienie abo Zdrowaś Marya na trzy części rozdzielone nabożnymi reflexyami aktami zbawiennymi z dowodnemi historyami dla pomnożenia w prawowiernych nabożeństwa do Nayświętszey Bogarodzicy zawsze Panny Maryi rozszerzone; przez Wielebnego X. Marcina Bogumiła Grymosza Societ. Jesu. W Lublinie 1700. w drukarni Coll. Soc. Jesu. w 8ce, str. XX i nlb. 304.

Sommervogel i Jocher 6857 podają str. 364. Dedykacya: And. Chr. Załuskiemu Bisk. Warmińs.

Czartor. — Dzików — Ossol.

— Sacrvm Otii Religiosioris, Tridvvm in plura Semestria, a P. Martino Theophilo Grymosz è Societate Jesu coordinatvm, Ordinati à Deo-Homine Jesu, saeculi gratiae, Anno 1697. Lublini Typis Collegii Soc. Jesu. Anno 1697. w 12ce, k. 37, str. 312 i k. 2. [Na początku krótki tytuł:] Ad M. D. G.

Sacrvm Tridvvm 1697. [Na k. 7 tytuł:] Primvm Otii religiosi tridvvm. Indictio renovationis. R. P. M. T. G. S. J. (kart 21 nlb.). — A. M. D. G. Secvndvm otii religiosi tridvvm finis renovationis R. P. M. T. G. S. J. Lublini typis Collegii Societatis Jesu (od str. 45—90). — A. M. D. G. Tertivm otii religiosi tridvvm Sanctior vitae novitas. R. P. M. T. G. S. J. Lublini, typis, Collegii Societatis Jesu. (od str. 91—136). — A. M. D. G. Qvartvm otii religiosi tridvvm vna sacri tridvi cogitatio R. P. M. T. G. S. J. Lublini, typis Collegii Soc. Jesu. 1697. (od s. 137—181). — A. M. D. G. Quintum otii religiosi tridvvm vna sacri tridvi occupatio. Lvblini typis Collegii S. J. anno 1697. (od str. 183—238). — A. M. D. G. Sextum otii religiosi tridvvm; Terminus renovationis, in Societate Jesv viventibus. R. P. M. T. G. S. J. Lvblini, typis Collegii S. J. Anno 1697. (od str. 239—312). — (Na końcu:) Hymnus S. Patri Ignatio à Patre Petro L. Abbi è Societati Jesu impressus Gratianopoli 1664. (k. 2 nlb.).

Jocher 5620. 5621.
Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Sacrum asceticarū cogitationū octidvvm, antecedentibus et subsequentibus auctum a R. P. Martino Theophilo Grymosz e Societate Jesu proficientibus in via Dei accommodatum à Primo Dei-Hominis Jesu octiduo consummato anno 1702. Lublini, Typis Colegii Soc. Jesu. w 12ce, k. 10, str. 332 i k. 4 Materiarum tabella.

Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. lwow.

— A. M. D. G. Wesołe dobrey Smierci czekanie, albo melodya Duchowna, dla zbawienney rozrywki starych i chorych, osobliwie ostatnią chorobą w dłuż przyaresztowanych, w niektóre Akty z Psalmow na to przebranych przez W. X. Marcina Bogumiła Grymosza Soc. Jesu Teologa. Sposobiona roku od wydaney we łzach ubostwionych Pana Jezusa Narodzonego Melodyi 1687. w Krakowie w Drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. Typogr. w 12ce, k. 10. liczb., str. 262.

Jocher 6304.
Warsz. Uniw. — Zieliń.

Grymza Dawid ob. Grimza.

Grynaeus Jacobus ob. Pauli Georgius (1612).

Grynaeus Samuel ob. Rzeczycki Petrus (1646).

Grynaeus Szymon ob. Erastus (1580) — Orbis novus (1532. 1537. 1555).

GRYNKIEWICZ Georg. Conclusiones ex universa philosophia, sub auspiciis Geo. Laur. Zemlla, capit. Dziewieniscensis. Praeside Zach. Modzelewski S. J. (Vilnae) 1688. folio, kart 7.

GRYNWALT Jan. Laurus academica. In Regali Jageloniano Lycaeo et in mercedem laborum ingenuis 14. Juuenibus, dum primum (sic) in Artibus & Philosophia Lauream prensarent decerpta. Et a Joanne Grynwalt Acad. Crac. Studioso, honoris et obseruantiae causâ D. D. Cracoviae, typis Antonij Wośinski, Anno D. 1635. w 4ce, kart 8 nlb.

Kandydaci, na których cześć wiersze tu umieszczone były, są ci: Jan Fr. Wolski, Mik. Słowikowski, Jan Nosowski, Jan Grabowski, Jan Wolphowic, Adamian Niewierski, Bartł. Gębicki, Greg. Szczeciński, Stan. Rostkowski, Jak. Lang, Nic. Waśniewicz, Jan Szeraphinowicz, Alb. Mroczkowski, Laur. Wałowski. Kończą: Ode Dy (sic) laboribus omnia vendunt. Epigramma dedicatorium.
Jocher 1375.
Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Paterna felicitas Clarissimo ac doctissimo Viro D. Andreae Wolfowic Philosophiae & Medicinae Doctori dignissimo, Dvm venerabilis Filius suus Martinus Stanislaus Wolfowicz Artium Magister & Philosophiae Doctor in Aula D. Jagellonis renunciaretur. A Joanne Grynwaldt Leopol. Artium & Phil. Baccalaureo reuerenter oblata. Anno Domini 1638, Mense Aprili Die 17. Cracoviae, In Officina Typograph. Martini Philipowski, Anno Domini 1638. w 4ce, kart 10 nlb. (Prozą).

Jest tu ustęp: Quid vero dicam de Fabricio medicorum praestantissimo, qui ad perscru-

tandorum humani corporis artuum, et naturae admirandam conjunctionem inquirendam, magno sumptu, cuius Te fecerat participem, extruxit officinam, nominis sui, immortale monumentum. Tuae spectator laudis Stanis. Sułowski Abbas Tynecensis tum ille Joannes Teczyński Palat. Crac. In aulam Sigismundi III tanquam Hyppocrates fuisti invitatus.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

Gryphis penna ob. Pieniążek H. (1699).

GRYPHIUS Jędrzéj (Greif) syndyk księstwa Głogowskiego (1616 † 1664). Glogauisches Fürstenthumbs Landesprivilegia aus denn Originalen an Tag gegeben von Andrea Gryphio. (Na końcu:) Gedruckt zur Lissa in Grosspohlen bey Wigand Funcken im Jahre nach Christi heilwertigen Geburth. M.DCLIII (1653). folio, 3 k. nlb., str. 127 i 4 arkusze spisów.

Tytuł w pięknej rycinie na blasze ryty, przedstawia siedzącego na tronie Cesarza, zaś klęcząca niewiasta podaje mu te przywileje pieczęcią stwierdzone do podpisu; i na tem jest wydrukowany tytuł. — Są tu między innemi przywileje Zygmunta Starego, Władysława Króla Czech i Węgier, Jana Alberta.
Encykl. Orgelbr. X 854.
Akad. — Czartor. — Jagiell.

— Folter Menschliches Lebens, Der Wol-Tugend- unnd Viel- Ehrenreichen Frawen Barbarae Gerlachin, Herrn Eliae Aebeli von Lübeck, Not. Pub. Caes. geliebten Ehegemahlin, Bey Leben versprochenes, und nach dem Todt abgelebtes Ehren Gedächtnüss von Andrea Gryphio. IX. Julii A. CIƆIƆCXLVIII. Gedruckt zur Poln. Lissa, durch Wigand Funcken. (1648). w 4ce, ark. Sygn. Aij—Diij. Wrocławs.

— Fewrige Freystadt Andreae Gryphii. (Na końcu:) Gedruckt zur Polnischen Lissa bey Wigand Funcken. Im Jahr 1637. w 8ce, k. 2, i str. 111.

— Andreae Gryphii Olivetum. Libri Tres. (Na końcu:) Florentiae, Ex Typograph. Franceschinia, & Log .... M.DC.XXXXVI. (1646). Superiorum Permissu. w 8ce małej.

— Toż:... (Na końcu:) Lesnae, tyis Danielis Vetteri. (Bez w. r.) w 8ce, kart 6 nlb., str. 51 i 1 str.: Benevole Lector.

Dedykacya Friderico Guilielmo Marchioni Brandeb. datowana Fraustadii Sept. 1648. i Elisabethae Comiti Palatinae ad Rhenum. Poema ma Liber I—II.
Jagiell.

— Sonnete. (Na końcu:) Gedruckt zur Polnischen Lissa durch Wigandum Funck. w 8ce, str. 68 i k. 1.

— Schlesiens Stern in der Nacht. Zu Ehren Dem Wol-Edlen, Gestrengen, Hochgelahrten und Mannhafften Herren Sigismund Mullern, Ihr Königl. Majest. und Cron Schweden im Hertzogthumb Schlesien wolverordnetem Ober-Kriegs Commisario. Als dessen erblichener Cörper in seine Ruhe-Kammer versetzet. Der Hochansehnlichen Versammelung vorgestellet Von Andrea Gryphio. Bez wyr. m. i r. (1649). w 4ce, sygn. A—D.

Na ostatnich trzech kartach: Epicedia. Umieścili tu wiersze: Seb. Maier, Daniel Wankius. Wrocławs.

— Gedichte 1698.

Pismo zbiorowe: Olla Potrida. Berlin 1789. III Heft, str. 85. pisze: Die Ausgabe von Andr. Gryph's Gedichten 1698. besorgte sein Sohn. — Piastus ist ein Lust- und Gesangspiel in Versen. Engel kehren bei dem Piastus ein, seegnen sein Haus, und werden von ihm verehrt. .... (S. des Herrn Vulpius Nachrichten von Andr. Gryph im Theaterkalender).

GRYPHIUS Christian ze Wschowy († 1700). Anmerckungen über das Frey-Herl. Schlichtingsche Grab- und Ehren-Mahl. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild, An. 1701. fol. kart 8.
Wrocławs.

— Rectoris olim apud Vratislavienses Magdalenati. Apparatus sive dissertatio isagogica de scriptoribvs historiam secvli XVII. illvstrantibvs. Lipsiae apvd Thomam Fritsch M.D.CCX (1710). w 8ce, k. 5 nlb., str. 599 i k. 19 nlb.

Od str. 514—585: Caput X. Polonia. Tu rozpatrzeni historycy: S. Starowolski, And. Cellaryusz, Mik. Chwałkowski, And. Hartknoch, Joh. Corycinius, Ferd. Sprenger, Hauteville. Gasp. de Tende, Aug. Gudicanus, St. Lubomirski, Joh. Saxo, (Ma-

rini Fr.), L. Opalenius, Gr. Januszowski, Joh. Nixdorf, Pet. Mieszkowski, Th. Zawacki, Joh. H. Daube, Th. Dresner, And. Lipscius, Alb. Madaliński, P. Szczerbicz, Aug. Kodłuski. S. Okolski, J. Pastorius, R. Heidenstein, St. Łubieński, P. Piasecki, S. Kobierzycki, Jak. Sobieski, J. J. Petrycy, S. Kuscevis, Wassenberg, G. Laboureur, St. Żołkiewski, Car. Chotkiewicz, Vesp. Kochowski, Alb. Vimina, Kobierzycki, D' Aleyrac, i inni. Jagiell.

— Fasciculus Lusuum Ingenii ex praestantiorum Poetarum scriptis.

Juszyńs. Dykcyon. (zwie go Gryffy).

— Dem Wohl-Ehrwürdigen, Gross-Achtbahren und Hochgelahrten Herrn M. Floriano Klepperbein, Der Evangelischen Gemeine bey der Hütten Gottes vor Gross-Glogau Emeritirten Treuem Seelen-Hirten und Diacono Seinem an Vaters stattgeehrtestem lieben Freunde, Wolte Als selbiger verwichenen Pfingsttag dieses 1696ten Jahres, War der 10. Junii, Im 75ten Jahre seines Ehren-vollen Alters aus diesem Thränenthal In die Glückseelige Ewigkeit durch ein sanfftes Absterben seelig versetzet, Und hierauff den 24. selbigen Monaths Bey gedachter Hütten Gottes In Hoch Ansehnlicher und Volckreicher Versamlung Seiner Ruhestädte anvertraut ward, die letzte Liebes-Pflicht nich ohne Wehmuth abstatten Christian Gryphius. Schlichtingsheim in Gross-Pohlen druckt Johann Christoph Wild. (1696). folio, k. 2. Wrocławs.

GRYPHIUS Johann Gottfried. Göttliche Heimführung, auss den zum Leichen-Text vorgelegten Worten: „Stehe auff! Meine Freudin, Meine Schöne!" etc. Cant. II. vers 10, 11, 12, 13. In einer Christlichen Leichen-Predigt, bey Volck-reicher, Hoch-Adlicher, und Hoch-ansehnlicher Beerdigung des weiland Hoch-Wol-Edel-gebornen, Hoch-Ehr-Sitt- und Tugend begabten Fräuleins, Fr. Anna geboren von Unruhin, des Hoch-Wol-Edel-gebornen Mannvesten und Hoch-benamten Herren, Herrn Christoph von Unruh Ihrer Königl. Majt. Cammer-Herrn, und der Crone Pohlen hochbedienten Obersten zu Fuss, auch bey itztwärendem Interregno wolverordnetem Posnischen Land-Richters, Herrn auff Birnbaum, Unruhstadt, etc. etc. etc. Einigen Fräulein Tochter, Welche in dem 18den Jahr ihres Alters den 28ten Mart. St. Greg. anni 1669. nach ausgestandenem langwierigen Siechthumb allhier durch einen sanfften und seeligen Tod von ihrem Seelen-Bräutigamb Christo Jesu heimgeführet, und folgends den 13. Maj mit Christ-Adlichen Ceremonien in ihr Erb-Begräbnis zur seligen Ruhe gebracht worden, Erkläret und auff Begehren zum Druck aussgehändiget Durch M. Johann Gottfried Gryphium, Freist. Siles. Past. der Evangelischen Gemeine in Birnbaum. Gedruckt zur Poln. Lissa durch Michael Bucken. w 4ce, str. 72.

Na 2 ost. kartach nlb. wiersze po łacinie i niem., które zamieścili: Jeremias Gerlachius Pfarr. zu Schlichtingsheim, und Senior; David Gottofredus Arnholdus Ecclesiae Neo-Bojanovensis Pastor et reliquarum unitarum Con-Senior; Johannes Rollius Pfarr. der Evang. Gemeine in Meseritz. Wrocławs.

GRYPHIUS Paul. Regio Viventium, Das ist, Das Land der Lebendigen, Aus dem schönen Glaubens Sprüchlein Psalm 27. Ich glaube etc. Bey Christ-Adelicher, unnd Hochansehnlicher Leichbestattung des Wol Edlen, Gestrengen, Wol Ehrenvesten Herren Friedrichen von Niemtzsch auff Leippa, Schwartzbach, unnd Petersgrund, Dieser Fürstenthümber Schweidnitz und Sawer Landes-Eltisten: Auch des Königl. Mangerichts deselbsten Assessoren. Welcher den 22 Aprilis, des 1637 Jahres zu Gröditz in Polen sanfft und seeliglich eingeschlaffen, und den 8. Julii zu Ochel Hermessdorff in seine Adeliche Grufft beygesetzet worden. In Einfalt vorgewiesen, und auff begehren auffgesetzet durch M. Paulum Gryphium der Evangelischen Gemeine zu Fraustadt verordneten Pastoren. Gedruckt zur Pol. Lissa, bey Wigand Funcken (1637). w 4ce, sygn. A—N. Wrocławs.

(Gryphius Paul). J. N. J. Προσφωνήματα εὐχτικά sive Acclamationes voti-

vae congratulantes Novis Theologicis honoribus Viri reverenda pietate, praeclara virtute, insignique sacrae orthodoxias Zelo conspicui Dn. M. Pauli Gryphii Ecclesiastis quondam Freistadiensium fidelissimi; post Christi Exulis afflictissimi; nunc Ecclesiae ac Dioeceseos Crosnensis Pastoris ac Superintendentis desideratissimi. Cum Illustriss. Electoris Brandeburgici jussu, is ad S. S. isthoc munus ritu solenni publice inaugurraretur D. 12. (22) Augusti Anno 1638. Animitus fusae et cosignatae a Fautoribus et Amicis. Typisque excusae Lesnae Polonorum a Wigando Funccio. (1638). w 4ce, sygn. A_2—E.

Zamieścili tutaj wiersze: Georgius Vechnerus, Michael Eder, Melchior Maronius, Christophorus Albinus, Jacobus Rollius, Melchior Jancovius i inni. Wrocławs.

Gryphus ob. Nieszporkowicz A. (Otwinowski 1693) — Rudomina Józ. (Zawisza Stan. Coronarij auri custos) — Szaniawski Kons. (Branicki 1687)

Gryschow Jan Henryk ob. Biblia sacra to jest księgi (1726).

GRYSZTER Hyacynt. Sacra Themidis sub felicissimis auspiciis Ill. et Rndiss. Dni D. Stanislai a Buzynin Pstrokonski D. et Ap. S. G. Eppi Chełmensis, Abbtiae Tynecens. perp. Adm. Cancell. Inclytae Acad. Zamosc. per Clariss. et Magn. Dnum D. Martinum Foltynowicz V. I. D. et Ord. ejusdem Facult. Profess. protunc Gnlis Studii Zamosc. Rectorem vigilantissimum Clariss. et Adm. Rndis. Dnis D. Joanni Columbino Bytomski Phil. Doct. Ord. Eloq. Profess. et Can. Zamosc. D. Alexandro Casimiro Siernicki Proton. SS. Apost. Cant. Zamosc. referata dum in Alma Acad. Zamosc. numerosa illustr. vtriusq. ordinis Panegyri, J. V. Doctores ritu solenni renunciarentur. Obtulit Barthol. Hyacinthus Gryszter Art. et Phil. Bacc. (Bez wyr. r) w 4ce, (syg. B_3).

Horodecka.

Gryzelda ob. Bokacyusz — Głoskowski Maciej (1641).

Gryzelda Konstancya Wiśniowiecka ob. Zegocki Krzysztof (Pełnia 1672).

Grzebanie ciał ob. Benedictus Joan. (De humatione 1564).

GRZEBIECKI Josephus. Conclusiones philosophicae ex logica menti Aristot. et D. Thomae Aquinatis Angelici et ecclesiae doctoris conformes. (Na końcu:) Defendentur publice in Collegio Lubransciano academice posnaniensis satisfaciente Jos. Grzebiecki sub assistentia Francisci Kolendowicz die [dopis.: 10] m. Julii A. D. 1764. Bez w. m. dr. (Posnaniae). 1764. w 4ce, k. 2. (bez tytułu).

— ob. Kolendowicz (Propositi).

Grzebiński Nicolaus ob. Bieżanowski Stan. Józ. (Altus honos 1650).

Grzębski Cyrillus (Gorębski ?) († 1649) ob. Chelipski Samuel (1644).

Juszyńs. I, 103.

Grzebski Stanisław ob. Grzepski St.

Grzech Achanow, To iest Diskurs potrzebny tych czásow, słuchaiącym Spowiedźi, y spowiadáiącym się. [Na karcie następnej:] Diskurs Jednego Miłośniká Oyczyzny nászey, w ktorym się pokazuie dowodnie, że z wieczną háńbą tego zacnego Krolestwá Pan Bog skarał woysko násze potężne Roku 1648, częścią pobite, częścią rozproszone od Kozakow; dla tego, że Ich Mość PP. Zołnierze, y Kwárćiáni, y inszy, rozmáićie krzywdźili pddáne Osob Duchownych, y w Litwie, y w Mázowszu, y w Polszcze, y ná Ukrainie, y indźiey. Przeto, żeby tego ná potym nie czynieli Ich Mość PP. Zołnierze, daią się im w tym Diskurśie pewne przestrogi: y tym Spowiednikom, ktorzy ie po tákich krzywdách rozgrzeszáią, nie nakazawszy im powinnego nágrodzenia ludźiom ukrzywdzonym. (Bez m. i r.) w 12ce, str. 78.

Jocher 9147.

— ob. Fabiani Kar. (Missya apos. 1783. 1792) — Casus — Fontanet Franc. X. (Pobudki do żalu) — Gdacius X. Adam (1682) — Kwiatkiewicz Jan (1679) — Lancicius Mik. (Pobudki do warowania się 1705. 1764) — Minkiewicz On. (Złość 1766. Uwagi rzeczy

1766) — Napominanie (1557). — Pomoc łacna (1692). — Prożnowanie bez grzechu (1770). — Rychard a S. Victore (1582) — Sadzawka owcza — Sobolewski Stan. (Potop krwawy 1758) — Teresa od P. Jezusa (Zamek wnętrzny 1633) — Tylkowski Wojciech (Złego drzewa owoce 1689) — Wielewiejski Stefan (Boże bądź miłościw 1724. 1725. Żale 1729. 1775. 1776).

(Grzegorz I. Wielki syn Gordiana **Papież)** (540 † 12 Marca 604). Elogium S. Gregorii Magni Papae imaginum B. Virginis eximii cultoris praecipue statuae Gvadalupanae.

Ostrows. Suada lat. inscript. 1747. f. II. s. 3—5.

(Grzegorz I). Inscriptio ad iconem S. Gregorii Magni Papae Codnae.

Ostrow. Suada lat. inscript. 1747. f. II s. 26.

— ob. Bembus N. (Pastor vigilans 1618) — Benedykt Św. (Reguła 1597) — Chrościński W. S. (Job cierpiący 1605) — Pilzna (z) Wojciech (Regula juris decretalium 1585) — Szczygielski Stan. (Pharus Benedictina 1669. O życiu i cudach 1653) — Vergerius Petrus (De Gregorio I quem Magnum appellant 1556).

Grzegorz III Św. († 28 listop. 741) ob. Kasparowicz Gabryel (1750) — Nieszporkowicz Am. (1686) — Seriewicz Adryan (Arcy dobra inwencya 1737) — Varsevicius Christophorus (De cognitione sui ipsius 1600).

(Gregorius IX Św.) (Ugolino de Conti, ur. 1141 † 1241). Propositiones juris canonici libro II et III Gregorii IX Pontif. Maxim. conformes in collegio provinciali Cracov. S. O. Cisterciensis publicis disputationibus expositae 1793. die 6 Junii. Cracoviae. w 8ce, kart 5 nlb. Krasińs.

— ob. Conclusiones (1781) — Human Jan (1771) — Klisowicz Wawrzyniec (1744) — Murzynowski Josaphat (1781) — Pichler Vitus (1755) — Remigius (1744) — Szydłowski And. L. (Summarium 1744).

Gregorius XII, Angelo Corrario (1328 † 1417). Epistolae Gregorii XII. Pont. Max. ob. Possevinus (Moscovia).

GREGORIUS XIII, Hugo Buoncompagno (1502 † 1585). Breve Apostolicum in quo Clericis Regni Poloniae facultas datur causas in criminalibus per procuratorem promovendi. (A tergo brevis ejusdum inscriptio est talis:) Venerabilibus fratribus, Archiepiscopo Gnesnensi Primati Episcopisque Ejus Suffraganeis nec non Capitulis Cathedralium & Collegiatarum Ecclesiarum atq. universo Regni Poloniae Clero. (Intus vero:) Gregorius PP. XIII. Datum Romae VIII Aprilis 1577. w 4ce, k. 2.

— ob. Amatus Scipio (1585) — Ciappi A. (Compendio 1591) — Epistola (1585) — Hieremias Patr. Const. (1582) — Hosius Stanisl. (Opera 1583) — Institutiones (1583) — Karnkowski Stan. (1579) — Minocki Franc. Joan. (1759) — Pascha M. (de novo calend. 1609) — Plemieński Fabian — Possevinus Antonius (Moscovia 1587) — Rogalius Franc. (1630) — Sokołowski Stanisław (Censura 1582) — Tuccius Stephanus (Oratio in exequiis 1585) — Uchański Paweł (Ad S. D. N. Gregorium 1579) — Vestrius Marcellus (Responsio).

Gregorius XIV, Mikołaj Stondrati (1534 † 15 Paźdz. 1591) ob. Maciejowski Bernard (1591).

GREGORIUS XV, Alex. Ludovisio (1596 † 8 Lipca 1623). S. D. N. D. Gregorii Papae XV. Constitutio De Exemptorum priuilegiis circa animarum Curam et Sacramentorum administrationem Sanctissimonialium Monasteria et praedicationem verbi Dei. Romae primum Ex Typographia Rev. Camerae Apostolicae Deinde Cracov. apud Franciscum Cesarium 1623. w 4ce, kart 4 nlb. Czartor. — Ossol.

— Odpusty pozwolone Od nawyższego Biskupa Grzegorza XV. Ná pácíorki, Tabliczki lite, Krzyżyki i obrazki na prośbę prokuratorow, Kánonizacyey Swietych Izydora, Ignacego, Franciszka, Teressyey y Philippa. Roku 1622. (Bez karty tytułowej i m. dr.) w 8ce, k. nlb. 4. Zieliń.

— Toż:... Franciszka, Teressyey y Philippa Roku P. 1622. W Krakowie, w Drukarni Andrzeia Piotrkowczyka J. K. M. Typografa R. P. 1624. w 8ce, kart 4 nlb.

Jocher 7814. Ossol.

— Odpusty od Oyca S. Grzegorza XV Dla tych, ktorzy Náuki Chrześciańskiey ábo uczą, ábo iey słuchaią, ábo iakim sposobem do pomnożenia iey dopomagaią: Pozwolone Roku 1622 dnia 17 Września. w Warszawie w Drukarni Piotra Elerta J. K. M. Typographa. Roku P. 1644. $^1/_2$ ark.

Jocher 7815 (nie podaje formatu; zapewne w ósemce).

— ob. Lojola Ignacy (1622) — Maria Franciszek (1622) — Nowodworski Bartłomiej — Synodus provincialis gnesnensis (1624) — Synodus Premysliensis (1636 Bulla) — Teresa Sw. (Bulla canonisationis 1622) — Zambecarius Nicolaus (Oratio 1622) — Zygmunt III (Literae 1621).

(Grzegorz S.). Officium albo Godzinki o Swiętym Grzegorzu. z Informacyi do odprawowania Nabożeństwa. (Bez wyrażenia miejsca i roku, ale w. 18). w 12ce, str. 76. Warsz. Uniw.

— Officium albo Godzinki małe o ś. Grzegorzu Oświecicielu Ormiańskim, Trzeci raz wydane y Nabożeństwo do ś. Rypsymy Panny y Męczenniczki. W Warszawie w Druk. J. K. M. Schol. Piarum. w 12ce, kart 34.

Warsz. Uniw.

— ob. Gengel G. (1725) — Głuszkiewicz Antoni (Armenia exulta 1754) — Officium (1770) — Nowiński Adolf (Falsitas propos. 1756).

GRZEGORZ Sw. Nysseński (331 † po r. 394). Gregorii Episcopi Nyseni, Viri et vitae sanctitate et ingenii magnitudine inter Graecos Christianae professionis assertoris praecipui, de vitae perfectione, sive Vita Moysi. Liber utilissimus per Georgium Trapezuntinum e Graeco in Latinum conuersus et iam primum in solidioris doctrinae studiosorum emolumentum, quam fieri potuit, castigatissima impressione uulgatus. Ad lectorem Vadianus ... (8 wier. łac.). Cum Gratia et Priuilegio. Impressum Viennae Pannoniae per Hieronymum Vietorem, Expensis Leonardi et Lucae Alantsee fratrum Mense Decembri Anno 1517. w 4ce, k. nlb. 4, liczb. 54. Ossol.

Grzegorz od S. Ducha Trześniewski ob. Trześniewski (Ozdoba 1767 — Pełność 1766 — Powódź 1762 — Rok 1758 — Uwiadomienie 1767).

GRZEGORZ Diakon Zakonnik. Dekalog więtszy. [Drzeworyt: Mojżesz odbiera od Boga tablice, u dołu:] MDLXVII. (1567). Bez m. i dr. (Łazarz). w 8ce, k. 7 nlb. (z nutami) (Druk gocki).

Na końcu karty Av. v. 4 wiersze pol. z podpisem Diakon Grzegorz Zákonnyk. Na k. ost. v. drzyworyt: Chrystus na krzyżu. Na k. Aiii: Koniec więtszego Dekalogu. Przyłączony jest od k. A$_7$: Dekalog mnieyszy, przed którym: Upomnienie do Człowieka, we czterech wierszach, podpisane: Diakon Grzegorz Zakonnyk.— DoDekalogu większego dodane są nuty. Zaczyna się: Chrześcianie posłuchajcie. (Luterskie).

Wierzbow. III 2502. Czartor.

— Przestroga w Wierze. Anno Domini 1567. w 8ce, kartki 4.

Początek jest taki:

Pan nyebiesky Chrześciański chce bych thak żeły Jakobismy prawie wszyscy ze yeden beły. etc.

Przed nutami do tej pieśni położona uwaga: Nota iey taka, iako u zburzenia Troiey spiewają, to iest: Diszkant.

Dwóch było Grzegorzów różnowierców w owej porze. Jeden z Żarnowca (ob. niżej), drugi Pauli. Ostatni wydawał wiersze religijne.

Grzegorz Nazyazeński ob. Nazianensis.

Grzegorz Samborczyk ob. Herbest (disputatio) — Samborczyk.

Grzegorz a Słupia ob. Jezierski Fr. (Wypis).

Grzegorz de Stawiszyn ob. Jacobus Stawiszyn de Valentia (Quaestio universalis 1538).

GRZEGORZ od S. Wincentego. Alexii Sylvii lunae circulares periodi seu Cycli quorum beneficio novi-pleni-lunia cum civiliter tum astronomice facili negotio et exacte reperiuntur. Secundum intercalationem Julianam, Gregorianam, Persicam et Novam. Secundum magnitudinem mensis lunaris pruthenicam,

Copernicaeam, Danicam, Tyhonicam et Judaicam. Una cum Calendario Judaico ad cyclos lunares redacto et per singulos novem decim annos disposito. Accesserunt binae tabulae, ex quibus aurei numeri, epactae, litterae Domini cales, paschata, ipsorum denique mobilium festorum claves, secundum utriusque Calendarii, id est, veteris et novi recensionem excerpuntur. Adjunctum quoque est Examen quarundam propositionum Quadraturae circuli R. P. Gregorio a Sto Vincentio, quarum defectus circuli in quadrum cogendi, geometrice et per numeros ostenditur. Lesnae typis Danielis Vetteri Anno 1651. w 4ce, str. 423.

Przypisał Jakubowi Hieronimowi Rozdrażewskiemu kasztelanowi Kaliskiemu.
Żebrawski Bibliogr. matem. str. 298.
Krasińs.

Grzegorz de Valentia ob. Valentia Gregor. (Disputatio 1580. De trinitate 1586).

GRZEGORZ z Żarnowca (Koszarski?) (1528 † po r. 1601). Antidotum albo lekarstwo na odtręt od Ewangelikow, pana Kaspra Wilkowskiego, Medyka Lubelskiego, po wyściu iego od Sekty Nowokrzczeńskiey. Przy ktorym są roztrząsane przyczyny odthrączenia się iego od Ewangelikow, á utwierdzenia w Kościele Rzymskim, w ksiąszkach iego niedawno wydanych, opisane, y pokazuie się słuszneli były, czyli nie. (Bez r. m. i dr.) w 4ce, k. nlb. 4, liczb. 83 i 1 nlb. (Druk goc).

Antidotum i Postilla z r. 1582, były jednego autora t. j. Żarnowity. — Powiada o tem Wilkowski Gaspar w Dziesięć dowodów 1584. str. 82.
Jocher 9834. Czartor.

— Apokatastasis To iest Naprawa Arthykułu naygruntownieyszego o Dosyć uczynieniu sprawiedliwości Bożey, przez Chrystusa naszego Pana za grzechy nasze wykonanego, a od wszystkiego Chrześciaństwa, począwszy od czasów Apostolskich aż do tych miast, zawżdy, wszędzie, iednostaynie bez wszelkiey Kontrowersyey wierzonego y trzymanego. Ktory Socyn Seneński, Włoch Disputacyą swą „de Servatore" nazwaną z gruntu wywrócić usiłował. Psal. 85. Dobroć y Prawda zbyegły się wespoł, Sprawiedliwość y Pokoy pocałowały się. (Bez r. m. i dr.) (Wilno 1598). w 4ce, k. nlb. 72. (Druk goc.).

Dedykacya Marc. Krezie z Bobolic na Włoszczowej i Andrzejowi Oleśnickiemu z Oleśnia. Podpis: Pasterz w słowie bożym X. Grzegorz Żarnowecius.
Osiński Skarga str. 8. przyznając dzieło Grzegorzowi, podaje stron 162, z czego wnosić by można, że stronnice są liczbowane. Także daje tytuł Apokatasis zamiast Apokatastasis.
Ob. Statorius Stoiński (Obrona).
Czartor. — Ossol.

— Αποκατάστασις sive vindiciae. Pro articulo plane fundamentali religionis christianae de plenissima satisfactione, quam Jesus Christus Servator noster Justitiae Dei praestitit pro peccatis generis humani; Adversus Fausti Socini Senensis disputatationem de Jesu Christo Servatore. Ante annos aliquot institutae et Polonico idiomate scriptae, a viro Reverendo Gregorio Zarnovecio P. M. Ecclesiae Christi in Poloniae regno dum viveret ministro fidelissimo. Nunc vero in gratiam eorum, qui Polonicae linguae gnari non sunt, in Latinum sermonem translatae a Conrado Nubero Verbi Divini in Ecclesia Dantiscana DD. Petri et Pauli ministro. Dantisci, apud Viduam Guilhelmi Guillemothani 1607. w 4ce, k. nlb. 11, str. liczb. 111.
Krasińs.

— Αποκατάστασις, hoc est defensio articuli de satisfactione Christi contra Socinum; polonice scripta a Greg. Zarnovecio, latine versa a Conr. Rubero. Franekerae 1618. w 4ce.

Jocher 9848.

— Apomaxis albo zniesyienie niesłuszney skazy Jana Liciniusa ministra nowokrzcżeńskiego Catalisim nazwaney, ktorą zatrzeć usiłował prawdę Tarczy duchowney X. Grzegorza z Zarnowca. 2 Petr. 2 v. 1. W wiodą sekty zaraźliwe, a pana ktory ie kupił zaprzą się. W tey ksiąszce bronią się trzy rzeczy. Pirwsza. Przedwieczność syna

bożego, Jezusa Christusa. Druga. Rowność y społistność iego nierozdzielna z oycem. Trzecia. Istotnie żywiąca, osoba y bostwo ducha świętego, y społistność iego, z oycem y s Synem. Drukowano własnym nakładem Jego Miłości pana Jana Chrystoporskiego s Krzystoporzyc, stolnika ziemie sieradzkiey. Roku pańskiego 1600. (Bez m. i dr.) w 4ce, kart nlb. 80. Druk gocki.

Ded.: Marcinowi Krezie s Bobolic, podpis.: X. Grzegorz Zarnouecius. Na k. 6 ark. Av. 24 wier. pol. przez Daniela Zarnouetiusa do Namysłowskiego autora Skazy.

Maciej. Piśmienn. III. 451. Czartor.

— Clypeus albo Tarcz duchowna z słow Apostoła Pawła S. 1. Corynth. 8. urobiona y wzięta za którą dzieje się obrona nauki powszechney y starożytney o prawdziwym a wiecznym bóstwie Pana naszego Jezusa Chrystusa ..... a przeciwna nauka burzy się y psuie. (Godło z Proverb. c. 30). w Wilnie w drukarni Jego Mci Pana Malchera Pietkiewicza, Pisarza Ziemskiego Wileńskiego, przez Wasila Małachwiejowicza, roku 1598. w 4ce, k. nlb. 31. (Druk gocki).

Dedykacya do Mikoł. Naruszewicza, Kasztellana Zmuydzkiego. Krzyszt. Monwida Dorohostajnskiego, Marszałka W. W. X. Lit. i Jana Krzysztoporskiego, Stolnika Sieradzkiego, przez Grzegorza Żarnoviusa. Poczem idzie wiersz Jana Kozakowicza litwina na Tarcz duchowną.

Ossiński Skarga 81. ma nie dokładnie. — Maciejowski Piśmiennictwo III 418, mylnie przyznaje autorstwo Małachwiejowiczowi, który był drukarzem u Pietkiewicza. Drugi raz podaje to na str. 450. pod Grzegorzem z Żarnowca, zatem dwóch wytworzył autorów. — Również Jocher nieuważnie postąpił, bo pod l. 3512 dał dobry tytuł, a potem wtórzy go za Kraszewskim niedokładnie pod l. 6044.

Jocher 3512. 6044. 6603. — Sandius Bibl. Antitr. str. 94. Chreptow. — Czartor.

— Clypeus Spiritualis, Ex Divi Pauli Apostoli Verbis 1. Corinth. 8. V. 6. elaboratus et adornatus, pro defensione doctrinae Catholicae et Orthodoxae, de vera et aeterna Deitate Domini Nostri Jesu Christi, ac de una indivisibili ejusdem Essentia et natura cum Patre et Spiritu sancto: addita simul refutatione doctrinae adversae. Authore Gregorio Zarnovecio p. m. fidelissimo illo quondam in Polonia verbi divini Ministro, qui Polonico idiomate libellum hunc conscripserat: ex quo in latinum transtulit: Conradus Nuberus Ecclesiae Dantiscanae ad D. D. Petri et Pauli Minister. Dantisci typis Hünefeldi. w 4ce, k. 7 nlb. i str. 65.

Wrocławs.

— Claris. viri Gregori Zarnoveci theol. P. Clypeus mysticus aries validissimus antitrinitariorum cum veterum tum recentium blasphemiis et haeresibus pestiferis objectus, et ex sententia D. Pauli I. Cor. 8. petrae firmissimae innixa, ad evertendos eorum conatus exstructus, ac pro defensione doctrinae Catholicae et Orthodoxae de vera et aeterna Deitate Domini nostri Jesu Christi ac de una indivisibili ejusdem essentia et natura cum patre et Spiritu Sancto, elaboratus atque adornatus. Gedani ex typographia Hunfeldiana anno aerae Christianae 1625. w 4ce, 2 arkusze i 65 stron.

Jestto również tłomaczenie Konrada Nuberusa pastora przy kościele SS. Piotra i Pawła, które po jego śmierci ogłosiły drukiem wdowa i dzieci zmarłego pastora. Na czele dzieła są wiersze różnych Gdańszczan na pochwałę dzieła, poczem dedykacya Grzegorza Żarnowca Mikołajowi Naruszewiczowi Kasztel. Żmudzkiemu, Krzysztofowi Dorohostajskiemu Marszałkowi W. W. X. Lit. i Janowi Krzysztoporskiemu Stolnikowi Sieradzkiemu, dat. w Włoszczowy d. 1 lutego 1598 r. Akad.

— Kazanie o iednocie prawdziwey prawdziwego Kościoła Bożego. [Umiesz. w dziełku: Kazania Synodowe na Generalnym Synodzie w Toruniu 1599. w 4ce, k. 82].

Maciej. Piśm. p. III. str. 56. — Jocher II 448. N. 5220.

— Obroná Postylle Ewányelickiey. To iest, odpowiedź ná apologią Jezuicką w Krákowie niedawno wydáną, kthora odpowiedź w pirwszey części zamyka dziesięcioro kazań, naprzeciwko sześciorgom kazań Apologiey Jezuickiey. A w drugiey Części okazanie dowodne

y obronę prawd Ewányelickich w teyże Apologiey nágánionych. Psalm XXXVI. Miecża swego złośnicy dobyli, łuk swoy nápięli, áby utrapionego y nędznego potłoczyli, y prosto postępuiącego zábili. Aleć własny ich miecż serce ich przeráżi, á łuki ich skruszone będą. Ezáiasz. XXXVII. Komużeś thy urągał: Komuś złorzeczył: Przećiwko komuś głos swoy wypuścił: Przeciwko komuś podniosł nádętość oczu twoich: Przećiwko Swiętemu Izráelskiemu. Bez wyr. m. dr. i roku. (Kraków po r. 1584) fol. k. nlb. 4, Listów 168 i Zamknienie k. 2.

Miejscem wydania tego jest może Kraków, bo Grodzicki w dziele: Prawidła wiary heretyckiej, przywodząc tę Obronę postylli, każe odnosić cytacye do wydania Wileńskiego, nie zaś (jak mówi) Krakowskiego.

Obronę postylli napisał może sam Grzegorz z Żarnowca. Jestto jednakże tylko domysł. Obrony tej egzemplarz znajduje się razem oprawiony z Postyllą samą w Bibl. Zakł. Ossol.; jest jednak dziełem osobno wyszłem; — ukazało się ono bez wątpienia około r. 1584, bo w roku 1583 wydano Apologią Wujka przy końcu jego Postylli większej.

Jest to zapewne to samo wydanie, które przywodzi i Osiński (Skarga 6).

Egzemplarz u Altmanna we Wrocławiu, ma na współczesnej oprawie datę r. 1588.

Na odwrocie tytułu: Przedmowa, w której mówi, że drukuje pisanie naprzeciw Apologiej jezuickiej przeszłego roku wydanej. Jezuici zdobywając się kilka lat na to, wydali, naprzeciw Postylli Grzegorza Apologią, a radniej by ją zwać Polilogia. Przytacza Grzegorz wydane książki K. Powodowskiego o nawróceniu dwu uczonych ludzi. Cała przedmowa jest przeciw Jezuitom zwróconą. — Dzieło to ma dwie części. W 1szej jest 10 kazań naprzeciw sześciu jezuickim i o Antychryście czworo. W drugiej części jest obrona prawd ewangelickich.

Sygnatura arkuszy: *B* pod *st*, *D* pod *ni*, *E* pod *w*, *F* pod *er*, *G* pod *ek*, *H* pod *w*, *I* pod *yń*. Każdy arkusz złożony z sześciu kart. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... naganionych. Teraz (za niedostatkiem ksiąg) znowu drukowano w Wilnie, nakładem zacnie urodzonego Pana Streta Ciszkiewicza. R. P. 1591. fol. 4 karty Przedmowy i po jednej stronie liczb. 168.

Dedyk: Mikołajowi Olechnowiczu Moniwidowi Dorohostajskiemu woiewodzie Połockiemu i Krzysztofowi Moniwidowi Dorohostajskiemu krajczemu w W. X. Litew. Podpis.: Stret Ciskiewicz.

Chłędow. Spis. — Maciej. Piśm. III 174. Branic. — Czartor. — Krasins.

— Postylla albo wykłady ewanyeliey niedzielnych y na święthą przez cały rok kościoła krześciańskiego powszechniego. Dla ćwiczenia człowieka pospolitego w naukach a członkach wiary krześciańskiey potrzebna. Y dla okazania nauczycielow przeciwnych a od nich przestrzeżenia napisana przez uczonego męża K. Grzegorza Żarnowca kaznodzieię słowa bożego. Rycina z datą 1556 wzięta z Reja. [Rytownik J. B. C.].

Postylle Krześciańskiey Część I. od I. Niedziele Adwentu do Wtorku świątecznego. (1580). folio, kart 7 i listów 280.

Dedyk.: do Króla Stefana, podpisana przez Ostafieja Wołłowicza Kasztel. Wileń. Przemowę do Pana Wileńskiego podpisali: Ks Paweł Gilowski, Krisztow Trecy.

Obejmuje Ewangelie z wykładem. Liczne drzeworyty w 4ce, jak n. p. w Listach 39. 45. 51. 59. 66. 73. 79. 86. 92. 100. 112. 125. 133. 140. 147. 152. 174. 191. 199. 206. 213. 221. 228. 234. 240. 248. 254. 260. 266. 273. Rytownik na nich nie podpisany.

Postylle, Część Wthora od Troyce S. aż do Adwentu. Ktora w sobie zámyka náuki pewne ku potwirdzeniu y okazowániu Wiáry prawdziwey przez owoce uczynkow dobrych. Ma theż przestrogi osobliwe, y pociechy z náuk Páná Krysthusowych y przykládów pewnych. Przez tegoż Księdza Grzegorzá z Zárnowca wydána. fol. k. 6 nlb. i Listy od 281—497.

Dedyk.: do Stanisława z Gorki Wojew. Poznańskiego, przez Pawła Gilowskiego. Na tytule drzeworytowym wyryta data z r. 1556. i cyfry J. C. B. Na odwrocie tytułu ten sam herb Łodzia, który jest w edycyi Wierzbięty na odwrocie Zwierciadła Reja. — W tej części są także liczne drzeworyty, bez wyrażenia rytownika.

Postylle Krześciańskiey Część Trzecia, w którey na cały rok są wypisane Kazania o Swiętych, z kthorych nauczyć się wszelki będzie mogł, co o prawdziwych Swiętych dzierżeć ma y w iakiey ie czci mieć: skąd też

utwierdzony będzie w wierze prawdziwey y w powinnościach Krześciańskich. Przez tegoż K. Grzegorza z Zarnowca wydana. Przydane też tu są na przodek troie kazania o narodzeniu Pana naszego Jezusa Kristusa Ks. Pawła Gilowskiego, w Warszawie pod Seymem na święto narodzenia Pańskiego miane. Jest też przydana y Passya to iest wykład z naukami Krześciańskiemi Historiey męki Pana Jezusowey na wielki tydzień służąca. Przemowa K. Pawła Gilowskiego do Pana Wileńskiego. (Na końcu:) W Krakowie z Drukarniey Macieia Wierzbięty R. P. 1582. fol. kart 20 i od 499 do 800 (z drzeworyt.).

Na drugiej stronie cyfra drukarza. Przydana: Obrona Postylle Ewangelickiey To iest Odpowiedź na Apologią Jezuicką. -- Na egzemplarzu Biblioteki Cesarskiej w Petersburgu, na okładce dawną ręką (Załuskiego?) napisano: „Ten X. Grzegorz z Żarnowca rodem, Koszarski nazwany, z Kanonika Krakowskiego Ministrem Ewangelickim został uczyniwszy Prof. Fidei w Zarnowcu“. Nazwisko jest nie pewne, Bo Załuski twierdzenia niczem nie popiera, a Kanonika tego nazwiska, nie znajduję w katalogu Łętowskiego.

Postylle Krześciańskiey Część Czwarta, w ktorey są Kazania na epistoły doroczne, tak niedzielne jako też y na dni Swiętych, barzo czasowi dzisieyszemu a potrzebie zbawienney użyteczne. Pracą K. Pawła Gilowskiego zebrane i wiernie podane. Bez m. i r. (w Krakowie 1583). fol. kart 6, i Listów 324 i jedna na końcu, zawierająca Kończenie.

Wizerunki nauk. Poczet nowy. T. 17, s. 145. — Jocher 5191 *a*.

Branic. — Dzików — Jagiell. (są trzy pierwsze części defekt).

— Postilla albo wykłády Ewánieliy Niedźielnych y Swiąt uroczystych, przez cáły Rok, kośćiołá krześćiáńskiego Powszechnego, dla cwiczenia człowieká pospolitego w náukach á członkách wiáry krześćiańskiey potrzebna. Y dla okazánia Náuczycielow, przećiwnych á od nich przestrzeżenia. Nápisána przez vczonego mężá K. Grzegorzá ź Żárnowca, káznodźieie prawdźiwego słowá Bożego. Znowu od sámegoż autorá z pilnośćią przeyrzána y ná wielu mieyscách poprávviona, y powtore wydána Roku Páńskiego 1597. fol. kart po jednej stronie liczb. 764. (Część I. kart 8 i 265. Część II. od str. 266 do 468. a Część III. od str. 469 do 764).

Przypis Części I.: Księciu Krzysztofowi Radziwiłłowi, przez Starszego Zborów Ewangelickich w Litwie, gdzie wzmianka o wydaniu pierwszem 1580 r. — Dedyk. II części: Stanisławowi z Górki wojew. pozn. przez Pawła Gilowskiego. Przypis Części III: Eust. Wołłowiczowi przez P. Gilowskiego. Tu przydane 3 kazania P. Gilowskiego miane r. 1579. — Na końcu napis: Drugi raz drukowano 1605. Widać że druk trwał ośm lat. — Osiński (O życiu Skargi, 8) przytacza powtórne tej Postylli wydanie nie tylko bez miejsca druku i drukarza, ale i bez roku.

Jocher 5191 *b*. — Wierzbows. II. 1840.

Altman w Wrocł. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Synod. Wileńs.

— Postilla oder Ausslegung der Sontags Evangelien und anderer Fest der allgemeinen Kirche, durch das gantze Jahr. Zu einer gemeinen und nöthigen Lehr und Unterweisung in allen Artikeln des christlichen Glaubens, neben angehengter Warnung sich für die Gegenlehr, wol fürzusehen und zu hüten. Geschrieben durch den gelehrten Herrn Gregorium Zarnowtza, der Wahrheit göttlichs Worts Prediger. Und durch den Wolgebornen Herrn Heinrich Kurtzbachen den Eltern, Freihern aus dem Polnischen ins Deutsche gebracht und zum Druk befördert. 1597. (Bez wyr. m. i dr.) fol. Część I kart 293. Część II kart 216. [Części III ma tytuł:] Das dritte Theil dieser Christlichen Postilla. In welchem die Predigten, über die Feiertage, durchs gantze Jahr begriffen. Darauss ein jeder wird lernen und verstehen können: was er von den rechten Heiligen halten, und in was ehren er dieselben haben sol. Auch wird er durch solche Predigten, in dem rechtschaffenen Glauben, und seiner Christlichen Pflicht, können bestätiget werden. Durch denselben Herrn Gregorium Zarnowtza in

Druck verfertiget. Auch sind alsbald im anfang, drei Predigten, von der Geburt unseres Herrn Jesu Christi, auf dem Landtage zu Warschaw geschehen; zu sampt der Passion, das ist die Ausslegung, mit vielen Christlichen Lehren, der Historien des Leidens unseres Herrn Jesu Christi in der Marterwochen, sehr dienstlichen, Desz Ern. Pauli Gilowsky, hinzugethan. (Bez wyr. m. dr. i r.) fol. kart liczb. 325.

Na oprawie data 1593. Egzemplarz Bibl. Jagiellońskiej został współcześnie razem oprawiony z podobnym drukiem: Haus-Kirchen-Postill. durch B. Copium. Gedruckt in der Fürstl. Pfalcz zur Newstadt an der Hardt durch Math. Harnisch anno M.D.XCI. Przypisy też same co w pierwszem wydaniu polskiem.
Jocher 5192. Jagiell.

— De Satisfactione Christi contra Socinum. Dantisci 1607. w 4ce.

Jocher 3511. (ma Georgius, według Cat. Bibl. Francof.).

— Traktacik albo 52 questiy o kościele Bożym, o iego powierzchnim stanie, trwałości, poważności, nauce, znakach. Roku 1590 w 4ce, kart 22 nlb.

Na to odpisał Jezuita Jungius.
Maciej. Piśm. pol. III. str. 40. — Jocher 2931.

— ob. Arnoldus Nic. (Religio 1654) — Grodzicki Stan. (Prawidło wiary 1592. Sto jawnych fałszerstw 1592) — Jurgiewicz Andr. (Ad quaestiones 1592) — Kazania (1599) — Łasicki (A. Volani libri c. Scargae 1584) — Licinius Joan. (Catatalipis 1599) — Lukomski And. (Examen 1624) — Odpowiedź (1600) — Responsio (1590) — Statoriusz Piotr (Obrona) — Tomaszewski Sam. (Kniga naboż. 1653).

Kraszewski Wilno IV. 143. — Sobieszcz. Encykl. Orgelbr. T. 10, str. 921—3. — Baliński Pam. hist. III. 108—9. — Bentkow. Hist. lit. II. 561 (sowie go z familii Kossutskich). — Chlędowski Spis dzieł 88—9. — Siarczyńs. Obraz II. 353. Łukaszewicz Kośc. braci czes. w WPols. 143. 149. 155. 181. Tenże: Wyzn. helw. na Litwie II. 256. — Węgierski Hist. eccles Slavon. 1652. str. 430. — Maciejows. Piśmienn. III. 172. 443—51. 418. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 243—4. — Bandt. Hist. druk. kr. II. 290. — Jocher II. 297. 444. III. 50. I. 214. — Wizerunki i roztrz. 1837. T. XVII. s. 145—8. — Mecherzyński Hist. wymowy II. 498—503.

GRZEGORZEWSKI Alexander, szambelan J. K. M. Pos. z woj. Płock. Głos na sessyi seymowey d. 6 Września 1793 r. miany. folio, kart 2 nlb.

Krasiń.

— Projekt JW. Grzegorzewskiego, posła Płockiego względem wydrukowania Summaryusza wszystkich saucitów y rezolucyi Konfederacyi Targowickiey y proiekt JW. Staniszewskiego posła czerskiego względem patentowania officerów przez króla. 1793 r. fol. str. 1.

Krasiń.

GRZEGORZEWSKI Antoni. Dies boni nuntii Christiano Orbi Serenissima nuper è sacro suggestu coram Augustissimis Sarmatiae Majestatibus Evangelica luce declarata. Illustrissimis demum honoribus Celsissimi Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Joannis Lipski, Episcopi Cracoviensis, Principis Severiae etc. Cum festivo applausu, et omine fortunato, nempe solis dierum occasûs gaudiorum nescii, dedicata, à Perillustri, ac Reverendo Domino D. Antonio Grzegorzewski Canonico Varsaviensi etc. nec non Judiciorum S. R. M. Assessore. Anno Increatae lucis primùm mundo exorientis, supra millesimū septingentesimū trigesimo sexto. Primâ Aprilis. Varsaviae Typis S. R. M. Collegii Societatis Jesu (1736). folio, kart nlb. 9.

Dedyk.: Biskupowi; a na odwrocie tytułu jego herb. Obejmuje: Concio pro Dominica Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi. Na końcu: Imprimatur Guilhelmus Robertson.
Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa W. JMci Xiędza Grzegorzewskiego, kanonika Poznańskiego do J. K. Mci Augusta III od Trybunału koronnego delegowanego 1738.

Swada Polska Ostrowsk. Danejk. I. 1 297.

— Oratio in funere Stanislai Hosii Episcopi Posnaniensis habita a perillustri Antonio Grzegorzewski Canonico Posnan. 1738.

Swada Pols. Ostrowsk. Danejk. II, 1 pars, 32.
Janoc. Lexic. I. 208.

— ob. Gielniow Wł. (in causam 1747).

Encykl. Orgelbr. X. 927.

Grzegorzewski Karol ob. Zuzmanowicze (Sprawa 1790).

Grzegorzewski Wład. ob. Sienkiewicz Ber. (Pharos 1716).

GRZEGORZKOWICZ Piotr (Solikowski J. D.) Wizerunek utrapionej rzeczypospolitey i naprawa Piotra Grzegorzkowica, z ksiąg Stanisława Orzechowskiego wzięta. Przytem Herkules Słowieński Kaspra Miaskowskiego. Dobromil. 1612. 1613. 1616. 1629. ob. Solikowski Jan Dymitr.

Dzienn. Warsz. 1827. X. 84. — Lelewel Bibl. ks. I 139. II 215. — Maciej. Piśmienn. III 317—320. — Załuski Bibl. poet — Dzienn. Wileński 1818. II 191. Siarcz. Obraz I 166. — Juszyński. — Bentk. Hist. lit. I 368. — Bandt. Hist. dr. Kr. p. I 73—4.

(Grzegorzowic Zygmunt). Contra R. R. Sigismundum Grzegorzowicz et Joachimum Speronowicz Professores Academiae in Clarissimum et Excellentissimum Virum Christoph. Naiman Philosophiae et Medicinae in Academia Cracoviensi Doctorem Consulem Cracoviensem ad Acta Consistorij Cracoviensis protestationem Reprotestatio. (1645 ?). w 4ce, kart 4.

Jocher 1302. Horodec.

— ob. Naymanowicz Krzysztof (1645).

GRZEPSKI (Grzebski) Stanisław (1526 † 1 Grud. 1570). Geometria, To iest, Miernicka Náuká, po Polsku krótko nápisána z Graeckich y Łáćińskich kśiąg. Naydźiesz téż tu iáko nászy Miernicy zwykli mierzyć Imienié ná Włoki, álbo ná łany. Item Jugerum Romanum iáko wiélé ma w sobie. Item, iáko wieżę albo co inszégo wysokiégo zmierzyć, albo dálekość iáką. Na przykłád, kiedyby chćiał wiedźieć, iáko dáleko do Zamku przez błoto, álbo przez wodę etc. Teraz nowo wydáná, Roku 1566. W Krákowie Łázarz Andrysowic wybijał. w 8ce, k. nlb. 64. (arkusze idą do Q_4).

Na odwr. tyt. herb Kościesza Stanisława Miloszewskiego, Łowczego bełzk. któremu, niegdyś uczniowi swojemu. dzieło poświęcił Stanisław Grzepski z Krak. 20 Paźdz. 1565. Poprzedza wiersz: in arma Stan. Miloszewski. — W dedykacyi mówi o nieznajomości miernictwa u nas: że w Polsce był tylko miernik na Podgórzu ale i ten już był umarł. Przeto kiedy na Litwie chciano mierzać imienia, słano do Mazowsza po mierników.

Znaki arkuszy rozmieszczone są: *C* pod *oś*, *D* pod *o*, *E* pod *wa*, *F* pod *h*, *G* pod *os*, *K* pod *a*, *L* pod *z*, *O* pod *e*, *P* pod *p*. — Na końcu ostrzega, że figury nie wszędzie rzézane jak należy, bo mistrz co je rzezał, nie był po temu. — Facsimile dzieła tego wyszło r. 1861 w Warszawie.

Wiszn. IX 522. — Mać. Piśm. III 209. — Wierzbows. I. 277. — Żebraws. Bibliogr. 166.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Geometria, to iest, miernicka náuká, po polsku krótko nápisána, z greckich y z láćińskich ksiąg. Naydźiesz téż tu iáko nászy miernicy zwykli mierzyć Imienié na Włóki álbo na łany. Item, iugerum romanum iáko wielé ma w sobie. Item iáko wieżę álbo co inszego wysokiégo zmierzyć, álbo Dálekość albo też Głębokość iaką. et caet. Teraz nowo wydáná, Roku 1566. W Krakowie, Lazarz Andrysowic wybijał. w 8ce, kart 68. (sygnat. idzie do R_3). (Druk goc. łać. antykwą).

Na odwr. tyt. herb Kościesza. Na karcie sygn. Aii są wiersze łac. na herb Stanisława Miłoszewskiego, do którego i dedykacya na k. sygn. Aiij. Datow.: z Krakowa 20 październ. 1565.

Na egzempl. Warszawa. uniw. zanotowano ręką dawną rok 1568. Jestto wydanie odmienne od poprzedniego, które ma tylko kart 64, choć jest z tego samego roku.

Wierzbow. I. 276.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Stanislai Grepsii De mvltiplici Siclo et Talento hebraico. Item. De mensvris hebraicis, tam aridorum quàm liquidorum. His praemissa est Epitome de ponderibus et mensuris, quae apud profanos leguntur auctores, ex Budaeo potissimum desumpta. Invenies hic multa hactenus nostri saeculi hominibus incognita. (Winieta drukarza). Antverpiae Ex officina Christophori Plan-

tiui M.D.LXVIII (1568). [Na str. ostat:] Excudebat Christophorus Plantinus. Antverpiae XXIIII Martii M.D.LXVIII. w 8ce, str. 163 i 3 nlb.

Ded.: Stanislao Miloshevio S. R. M. à Secretis, datowana 1587. W dedykacyi powiada autor, że de siclo, pisało już wielu, ale dotąd nikt de multiplici. W ten sposób wielu pisało o miarach, o których czytamy w księgach świętych: sed quam multiplex corus, bathus, et aliae mensurae fuerint apud Hebraeos, nemo hucusque tradidit. Hoc idem de anno quoque dixerim, neminem hactenus docuisse, quam varie apud Hebraeos accipiatur annus. — Miloszevius był uczniem Grzepskiego. Zaczyna na str 17: Epitome ex libris Budaei de asse potissimum desumpta. Na str. 65: de talento, str. 79: de siclo et talento auri, str. 103: De mensuris hebraicis, str. 152: plura de anno. — Na końcu jest przywilej dany Ch. Plantinowi na druk dzieł, datowany r. 1565. podpisany: Ad mandatum S. Caes. Maj. Haller. (Viennae).

Wierzbows. I. 297. — Janoc. Nachr. V. 213.

Akad. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Roterodami, apud Petrum van der Staart M.DC.XCIII. (1693). w 8ce, od str. 302—458.

Przedrukowane w Zbiorze Tomasza Cruse (pod pseudonymem Crenius): Opusculorum quae ad historiam ac philologiam sacram spectant. Fasc. II.

Catalogus Biblioth. Bonavianae 1753 r. II. 587. Jagiell.

— Prognosticon. 1570.

Kuczborski w liście Kromera d. 13 Julii 1570. pisze: Mitto R. D. N. prognostica a Grebscio edita, quae nescio quomodo ad veritatem reclinare videntur.

Wiszn. H. lit. IX. str. 504 i 522. — Żebrawski Bibliogr. matematycz. str. 195 do 197. — Stanisław Potocki w Pochwale Szymanowskiego na str. 40 przytacza jego dzieło: O efemerydach astronomicznych, jakoby w Krakowie drukowane, i O długości i szerokości, lecz te dotąd są nieznane. — Sobies. w Encykl. Powszech. Orgelbr. T. 10, str. 927 do 29.

— ob. Broscius Joh. — Macer Seps. Greg. (Laurus in acad. Crac. 1557) — Nazianzenus Gregor. (1565).

Łukaszew. Hist. szkół I. 378. — Lelewel I. 179. — Encykl. Orgelbr. X. 927—9. — Jabłonow. Musaeum polon. 67. 70. (zwie go raz Gilepski, drugi raz Grembski). — Chodynicki 187. — Żebrawski Bibliogr. matem. 195—7. — Starowols. Script. Polon. N. LXIII. — Regenvolscius Adr. System. Hist. Chron. 117. — Sołtykow. O stanie akad. 285—295 — Bandt. Hist. bibliot. 56—8. — Bandt. Hist. druk. III 16. 17. — Jocher I 9. 198. — Janocki Nachr. V. 212. — Potocki Stan. Pochwała Szymanows. 40. — Wiszniew. H. lit. VI. 170. 211. IX. 504. 522, VII 362. — Program pijar. Zoliborski 1829. s. 35. — Grabowski Starożytn Histor. pol. I. 457—69. — Muczkows Statuta s. 200. — Maciejow. Piśmienn. III. 208—10. — Kraszewski Okruszyny I. 222 (mylnie Dominikanem go mieni). — Bentk. Hist. lit. II. 594.

Grzeszkiewicz Bened. ob. Ozimkowski Winc. (1784).

Grzesznicy ob. Granada (de) Ludwik (1687) — Olow Gottwald (1779) — Tylkowski A. (od sprawiedliwości 1677).

Grzesznik w Jubileusz pokutujący z ran Chrystusowych ochłodę duszy biorący. Przez śpiewanie w kościele SS. Piotra y Pawła Soc. Jesu Krakowskiego wystawiony R. 1651 Wielkiego Jubileuszu. w Krakowie w Drukarni Łukasza Kupisza. w 8ce, kart 6. (Pieśni).

Jocher 6225. 8883.

Dzikow. — Ossoliń.

— do świętey grzesznice uciekający. To iest nabożenstwo codzienne y tygodniowe, do Swiętey Maryi Magdaleny wszystkich grzeszników patronki przez niegodnego tey świętey uczciciela z łacińskiego na polski ięzyk przetłumaczone. Roku 1777. W Krakowie w drukarni Seminaryum biskup. Akad. w 8ce, 6 kart nlb. i 235 str., omyłek 1 k. nlb.

Na odwrocie dedykacya Maryi Magdalenie Approbatę podpisał Józef Al Putanowicz 1 Marca 1777.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Bembus M. (Trąba gniewu 1648. 1746) — Bujalski Antoni Bonaw. (zachęcony do rozm. 1776) — Byliński Iz. (przymuszony 1748) — Hillinger Jan Bogumił (Proces usprawiedl. 1738) — Jabłonowski Stan. Winc. (Siedem łez grzeszn. pokutującego) — Kluk Krzysztof (Myśli nawracającego się) — Łuszczewski Jan (Głos grzesz. do Boga 1640) — Mader Fidelis (Opisanie 1767) — Oratorium (1756) —

Posiłek ranny (1746) — Staniewski Jacek Felix (Grzesznik stan swój 1755) — Tomasz z Kempis (Batalia grzesznika pokutującego 1719) — Włocki X. Jan Franciszek (Grzesznik pokutujący albo kazania 1753) — Gottwald Oław (Rózga sprawiedl. 1779) — Granada L. (Przewodnik 1687. 1730) — Gruitroid Jan (Rozmowa 1603) — Kwiatkiewicz Jan (Supplika 1679) — Proces duchowny pokutującego — Przesilenie dnia z nocą (X. J. od S. H. T. S. P. S. J. 1775) — Robert X. (Żal Jez. Chr. 1777) — Rozbiór (z ciałem 1719) — Starzyński Ben. (Proces życia 1759) — Tylkowski (od sprawiedliwości 1697) — Wessel A. (Myśli 1724. Morze miłosierdzia 1735) — Wielewiejski S. (Boże bądź 1724. 1725).

GRZYBIŃSKI Szymon. Głos Jaśnie Wielmożnego Szymona Grzybińskiego Pisarza ziemskiego Owruckiego Uprzywileiowanego, na Trybunał Koronny Prowincyi Małopolskiey z Woiewodztwa Kijowskiego Deputata, Orderu S. Stanisława Kawalera i od tegoż Trybunału Koronnego do Nayiaśnieszego Krola JMCI delegowanego, dnia 14 Maia 1792 roku, w Warszawie miany. B. m. dr. (1792). folio, 1 karta.

Jagiell. — Krasińs.

— Mowa W. Jmci Pana Szymona Grzybińskiego Komornika granicznego, Woiewodztwa Kijowskiego Powiatu Owruckiego Starosty Ulanickiego przy reassumpcyi J. O. Trybunału Koronnego. Dnia 12 Miesiąca Kwietnia 1777. Roku miana. fol., kart 2.

Krasińs. — Ossol.

GRZYBKOWICZ Piotr. Vlysses Academicvs Qvi Post tot acerbissimos labores in Vasto Philosophiae pelago exaltatos, in Ithacam tandem laudis redijt, fortunatus. Dum R. F. Albertvs Nvcerinvs, Ord. Can. Custod. SS. Sepul. Dñi Hierosolymitani Conuē. Miecho. Prof. Nec non in Alm. Acad. Crac. Art. & Phil. Bac. Assistente sibi Excellentissimo ac Doctissimo Domino Dº D. Martino Radyminski, Collegâ Maiore Regio in Alma Acad. Crac. & Cursus Vladislauiani protunc Professore Fascias Rationalis Philosoph. Juxta Mentem D. S. Ex Cursu Vladislau biennali Publicae Clariss. & Doctiss. Hospitum Crisi in Peraugusta D. Jagelonis Avla proponeret disputandas, à Petro Grzybkowic, eiusdem cursûs Vladislaviani auditore, ad Lyram Apollinis concinnatvs. Cracoviae, apud Valerianum Piątkowski A. D. 1651. w 4ce, kart 6 nlb.

Dedykacya: Stan. Racki Ord. Canon. Conv. Miechov. Custodi. Na odwrocie pod herbem ośmiowiersz podpisał Gabr. Ochocki. Rzecz wierszem.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

Grzybkowski Teofil ob. Opaliński Piotr.

Grzybowska Lukrecia Guldensternowna ob. Hieronim od S. Hyacintha (Złota gwiazda 1646).

(Grzybowska Zofia) Jarezewska († 1641) ob. Myśliński Fab. (Kazanie pogrzeb. 1641).

Grzybowski Adamus ob. Orański R. (Conclusiones 1777).

GRZYBOWSKI Ambroży. [Fasciculus myrrhaeus variarum orationum et exercitationum spiritualium ex probatis authoribus collectus in gratiam et utilitatem fratrum Ord. Praed., nec non aliorum Christi fidelium, vitae spiritualis cultorum; in lucem quarto reimpressus]. Cracoviae 1674. w 8ce, kart 12 nlb., str. 461 i k. 1 Indexu.

Dedykacya: Procopio Hyac. Hanusovits Szostakowski d. 6. Januarii 1674. — Exemplarz Bibl. Jagiell. bez karty tytułowej. W tym egzemplarzu, idzie po dedykacyi kalendarz kart 6. Institutio christiana k. 2 nlb. Od str. 1: Exercitium matutinum. Od str. 7: Officium B. Mariae. - Od str. 59: Psalmi graduales. Od str. 61: Orationes. Od str. 125: Directio (strona 107 nie pomylona). Od str. 146: Exercitia. Od str. 157: Orationes. Od str. 179: Salutatio. Od str. 304: Officium. Od str. 453: Exercitium vespertinum.

Bibl. Ossol. ma to dziełko w katalogu pod Fasciculus, ale katalog podaje tytuł nieco inaczej.

Jagiell. — Ossol.

GRZYBOWSKI Antoni († 1749). Mowy Kaznodzieyskie albo Kazania

na niedziele całego roku ku czci y chwale Boskiey, y oraz pożytkowi dusz ludzkich przez Xiędza Antoniego Grzybowskiego S. Teol. Doktora naówczas Gwardyana Konwentu Wileń. Franciszkańskiego do druku podane w roku 1742. w Wilnie w Drukarni Akad. S. Jesu. w 4ce, k. 2, 434 i 9 k. rej.

Jocher 4512. — Janocki Polon. literat. 104. Wilno.

— Skarb nieoszacowany Oycow Franciszkanow Litewskich, w roli Chrystusowey zatajony, ktorego cáłá Oyczyzná ná wypłácenie záciągnionego długu Sprawiedliwości Boskiey użyć może; z pewnych dokumentów Konwentu Wileńskiego Oycow Franciszkanow, y z niektorych Historykow wydający się, to jest Ciała Męczennikow Franciszkanow, na potrzebny (w czas kary Boskiey) sukkurs, pod ziemią zachowane. W którymby były mieyscu, y jáko pomęczone, rożnemi dowodami komprobowane. Przy wielu innych relácyach, przez X. Antoniego Grzybowskiego S. T. D. Natenczás Kommissárzá Konwentu Wileńskiego Franciszkańskiego. w Wilnie, w Drukárni J. K. M. Akadem. Soc. Jesu. (Bez wyr. (roku. w 8ce, k. 5 nlb., str. 156.

Dedyk.: Mathiae Andruszkiewicz Theol. Dri Ministro provinc. Approbatio Vilnae 1740. die 17 Junii i 19 Junii, Osmianae. — Od str. 151 jest: Additament do tey Xiąszki należący. Opisuje on o znalezieniu w r. 1740 po pożarze, kości 36 męczenników; autor sam nie rości sobie, aby to za rzecz pewną podawać. Jagiell.

— Tenże tytuł:... na tenczas Kommisarza Konwentu Wileńskiego Franciszkańskiego w Wilnie, w Drukarni J. K. Mci XX. Franciszkanów R. 1778. w 8ce, k. 2, str. 124.

Rozdz. I. O zacności miejsca, na którym jest Wilno. Rozdz. II. O założeniu Wilna. Rozdz. III. (str. 10): O wprowadzeniu Franciszkanów do Wilna. Rozdz. IV. (s. 17): O umęczeniu 14 Franciszkanów r. 1333. przyczem osobno miedzioryt: Perli fecit. Dalsze rozdziały o ukaraniu mieszczan, o poszukiwaniu ciał. Na str. 67: wiersze z Wadyngusa. Rozdz. XII. (str. 76): O biskupstwie Gasztolda. Rozdz. XVI. Jaka była obszerność klasztoru przed zgorzeniem w r. 1737. Rozdz. XVII. Jak dawno Franciszkanie na Rusi i w Litwie wiarę S. rozmnażać poczęli?

Dzienn. Wileń. 1825. II 209. — Krasz ew. Wilno IV 258. 262. Jagiell.

Grzybowski Antonius Constantinus ob. Łużeński Stan. Petrus (1688).

Grzybowski Franciszek ob. Articuli (1705) — Papczyński X. Stanisław (1664).

GRZYBOWSKI Jan. Na rozmowę Szlachcica Ewangelika z Ministrem Ewangelickim, y na list do Panow Ewangelikow przez Jego Mości Pana Andrzeja Chrząstowskiego wydany, skromna a prawdziwa odpowiedź spisana y na iawią podana przez Bracią Ministry Ewangeliey ś. Distriktu Lubelskiego, Roku Panskiego 1619. Drukował Augustin Ferber (w Toruniu). w 4ce, 31 kart nlb. (ark. Hiii).

Odpowiedź ta wyszła anonime. Porównaj: Chrząstowski A.

Jocher 4099. (mylnie napisał Gorzkowski). — Maciej. Piśm. III. 363. — Bock I. s. 99. Czartor.

Grzybowski Jan Starosta Warsz. ob. Abrek Andrzej (1639) — Cluentius (Theses 1610) — Hieronim od S. Hyacintha (Gwiazda 1646) — Rakowski Jan (Osoba sławy 1644) — Siestrzewitowski Jakób (Wiersz 1635. Ramus 1639) — Węgierski Woj. (Vota 1633) — Zaborowski Jakób (De lubl. disput. 1618).

Grzybowski Jan II. ob. Cyrus J. (Kazanie na pogrzebie 1646).

GRZYBOWSKI Jan III. Nuptiae agni in domo Lunae felicissimae siderum celebratae concursu in auspicatissimo connubio perillvstris Magnifici Domini Casimiri Ludovici Bieliński Capitanei Mariaeburgensis cum perillustri Magnifica Domina D. Ludovica Maria Morsztynówna Magni Thesaurarii Regni Poloniae Filia. A Collegio Varsaviensi Soc. Jesu encomiastico stylo honoratae, et a Perillustri Magnifico D. Joanne Grzybowski Capitaneo Sulejoviensi in publicam lucem elatae Anno agnVs qVo sVaVi ConIVuget foeDere LVnaM. Varsaviae Excudebat Carolus Ferdinand Schreiber 1681. fol., kart 19.

Encykl. Orgelbr. X. 932. ma datę 1680. i Varsav. Soc. Jesu.
Ossol. — Wileńs. (r. 1680).

Grzybowski Józef ob. Tworkowicz Wojciech Józef (Manipulus 1706).

Grzybowski Krzysztof ob. Sierzycki E. S. (Amphitheatrum 1674).

GRZYBOWSKI Michał. Kompas żywota cieniem śmierci okryty przy oddawaniu ostatniey posługi ciału Piotra Hołownie. w Wilnie, roku pańskiego 1635.

Maciej. Piśmienn. III 779. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10, str. 932.

Grzybowski Rafał ob. Margowski Andr. Rud. (1684)

Grzybowski Stanisław ob. Simon Rudnicius (Stema 1613).

Grzybowski Stefan ob. Myślimski Fabian (Kazanie pogrzeb. 1641).

Grzybowski Stephanus Bonaventura ob. Roszyński Stanisław (1632).

GRZYBOWSKI Theophilus. Disputatio philosophica. De syllogismo demonstrativo. In catholica et celebri academia Ingolstadiensi die ... Martij publicè proposita. Praeside Conrado Reihing Societatis Jesu, Philosophiae professore ordinario. Respondente Nobili et ervdito Ivvene Theophilo Grzybowski Polono, LL. & Philosophiae Studioso. Ingolstadii, Ex Officina Typographica Ederiana, apud Andream Angermarium. Anno M.DCIV. (1604). w 4ce, str. 26.

Na odwr. tyt. herb Bernarda Maciejowskiego bisk. krak., któremu dzieło jest dedykowane. Miedzioryt jest wytworny. Rozpoczynają wiersze na cześć Maciejowskiego. Od str. 23 idą: Carmina ad Th. Grzybowski; podpisani: Piotr Opaleński. Filip Padniewski. Jan Strykowski i Jan Krzecki.
Jagiell.

Grzymała ob. Brama (1696) — Paprocki Łukasz (1652).

Grzymała Franciszek ob. Turpin de Crissé (O sztuce wojennej 1783).

GRZYMAŁA Łukasz. Disputatio Justinianea Quarta, Quam D. T. O. M. A. Sub praesidio Mathiae Richteri J. U. C. in gymnasio Thorunensi ad disputandum propositam defendet Lucas Grzymalla Dantisc. Boruss. Ad diem 26 Martij Anno 1629. Thorunii Apud Franciscum Schnellboltz 1629. w 4ce, kart 6.

Obejmuje: De cura et communi ejus cum tutela jure. — Ded.: Eghardo a Kempen Procons. Gedan., Conrado Grasero Rectori Gymn. Thorun., M. Basilio Czölnero Conrectori.
Ossol.

Grzymała Wiktor Lubański obacz: Lubański Wiktor (Głos w sprawie z Piotrem Zaborowskim).

GRZYMAŁA Winc. (ur. 1756 † 1824). Memoryał Urzędu grodzkiego latyczewskiego do Nayiaśnieyszych Stanów Rzeczypospolitey Seymuiących w Warszawie dnia 24 Września Roku 1790 podany. (Podpisany:) Wincenty Grzymała Wiel. Starosta Grodzki, Latyczowski i Michał Drużbacki Pisarz Grodzki Latyczowski. folio, k. 1.

— Mowa imieniem przezacney palestry przez Wielmożnego Jmci P. Wincentego Grzymałę Łowczyca Horodel. na pożegnanie J. O. Trybunału Kor. przy limicie onego w prowincyi Małopols. d. 19 Grud. 1778 r. w Lublinie miana. folio, kart 2 nlb.

Biografia w Gaz. Warsz. 1827. N. 64.
Krasińs.

GRZYMAŁA Wojciech Antoni († 1767) Aedes lavreati honoris, virtvti et ervditioni VV. DD. XIII. secundae laureae Candidatorum, gratia et favore Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Stanislai de Berdan Hosii Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia Episcopi Vticensis, Sufraganei et Cvstodis premysliensis, sede vacante Episcopatus Cracoviensis et Ducatus Sever. generalis Administratoris, totiusque peravgusti Capitvli Cracoviensis aperta; et dum Perillvstrem et Reverendissimvm Dominvm D. M. Andream Krvpecki, J. U. Doctorem et Professorem, Ecclesiarum cathedralis Crac. Canonicum, Premykoviensis et in Niegardow Curatum, Canonizationis B. Joannis Cantii Procuratorem, Studij Almae Universitatis Crac. Procancellarivm, in frequentissima illustriss: hospitum corona, magisterij in AA. LL. et in philosophia doctoratûs licentiam ritv solenni consequeren-

tur, in vim fraterni affectûs et plausus ab Alberto Antonio Grzymała, ejusdem laureae Candidato, pòéticô calamô cum votis delineata; Annô quo Christus in aede virginalis uteri consedit 1719. die 8 Julij. Cracoviae typis Successorum Hebanowski. folio, kart 12 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Łasszczów, pod nim 6 wierszy łac. Przypis Aleksandrowi Michałowi Łasszczowi Wdzie Bełskiemu; dalej oda na cześć S. Jana Kantego patrona. Początek zasługom Jędrzeja Krupeckiego poświęcony. Dalej egzaminatorom, poczem tym uczniom: Joan. Lastrowic. Alb. Stoski. Alb. Jos. Okoniowski. Josef Krzyłowski. Alb. Gosskowski. Ant. Gorczyński. And. Jos. Cybulski. Blasius Zabits. Stan. Ant. Markiewicz. Thom. Mussyński. Mich. Chudzyński. Mich. Rembecki. Na cześć Grzymały piszą wiersze: Alb. Stoski. Alb. J. Okoniowski. Alb. Goszkowski. Drzeworyty herbów przy wierszach.

Jocher 1518.

Czartor. — Jagiell. — Krasiński. — Zamojs.

— Quaestio theologica, de fide Ex 2. 2. Doctoris Angelici, quaest: 1. a M. Adalberto Antonio Grzymała, Sacrae Theologiae Professore, Collega Majore, Ecclesiarum Collegiatarum; S. Annae Cracoviae Decano, S. Georgii in Arce Crac: Custode, Parochialis Zieloneecensis Curato. Pro licentia in Sacra Theologia obtinenda, publice ad disputandum in Aula Jagiellonica, Lectorio CC. DD. Theologorum proposita. Anno Domini 1746. Die 19 Mensis Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. 2 kart.

Na końcu: Sub regimine Joan. Lukini Rectoris. In nomine Domini amen.

Jagiell.

— Quaestio theologica de scientia Dei ex 1ma parte D. Thomae Doctoris Angelici quaestione 14 sub gratiosa protectione Celsissimi Principis Illustrissimi et reverendissimi Domini D. Andreae Stanislai Kostka, comitis in Zaluskie Załuski Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopi Cracov: Ducis Severiae, equitis Aquilae Albae, Studii generalis Universitatis Cracov: Cancellarii, pro doctoratu in Sacra Theologia obtinendo a M. Adalberto Antonio Grzymała, Sacrae Theol. Licentiato et Professore, Collega Majore, Ecclesiarum Collegiatarum S. Annae Cracov: Decano, S. Georgii In Arce Cracov: Custode. Publicae disputationi in Lectorio CC. DD. Theologorum proposita. Cracoviae, Typ. Coll. Majoris Univers. Crac. 1748. fol., kart 3.

— ob. Biegaczewicz Adalbertus (1748) — Cwierzowicz Fr. Ant. (1763) — Kwapiński Stan. (Species 1733) — Frangipani (1757) — Podzyński Val. Joan. (Dolor 1767) — Putanowicz Józ. Alojzy (Corona 1759) — Sleczkowski A. C. (Summa 1763) — Tomecki Franciszek (Fructus honoris 1763).

Łętows. Katalog III 60. — Janocki Lexicon II 58—9. — Jussyńs. Dykc. I 125. — Jocher I 337.

Grzymalina Magdalena ob. Solarski Jan Wawrz. (Wizerunek 1686).

Grzymałowie Niegolewscy ob. Bagieński Franc. Salezy (1771).

Grzymayła ob. Potoccy Piotr i Krystyna (Produkt 1780).

Gzymułtowska Katarzyna ob. Załuski Andrzej (Oddawanie 1680).

Grzymułtowski Albert ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

Grzymułtowski Joannes ob. Curovius Adam (Propositiones 1620).

Grzymułtowski Janussius ob. Centalius Joannes — Skępski Prokop (Paramytheticon 1619).

GRZYMUŁTOWSKI Krzysztof Wwda Poznański († 1687). Copia der Rede, welche der Woywode von Posen Christoph Grzymultowski an den Czaar 21 Febr. 1686 gehalten. w 4ce.

— Disputatio tertia de ente mobili ad vbi svb avspiciis Perillustris et Magnifici Domini D. Petri de Bnin Opaliński svccamerarii Calissiensis Capitanei Odolanoviensis. Praeside Eccel. (sic) D. Christophoro Wilkowski Artium Magistro et Philos. Doctore eiusdemq: in Academia Posnaniensi Professore. A Christophoro Grzymułtowski Philos: et Juris: Auditore publico certamini Anno Domini M.DC.XXXVIII. (1638). Mensis Martii Die ... exposita. In officina Alberti Reguli. w 4ce, kart 7 nlb.

Na odwrocie tytułu pod herbem sześciowierss, podpisał Stan. Dixon. Dedykacya: Petro Opaliński Succamerario. Dyssertacya zaczyna się tezą: De mundo. Kończy: De coelo. Rasem XXVI tez. Na końcu wiersze: Ad generosum Respondentem, podpisali Andr. Smogulecki. Andreas Łukowski. — In Christoporum Wilkowski Collegam suum M. S. K. P. P.
Jagiell. — Ossol.

— Echo Virtvtvm Illustrissimi ac Reverendissimi Domini, Andreae Szołdrski, Dei et Apostolicae Sedis Gratiâ, Episcopi Posnaniensis in primo ad Catedralem ingressu. A Christophoro Grzymvłtowski, in Academia Posnaniensi eloquentiae studioso. Audita et perillustri Capitulo Posnaniensi enarrata: Posnaniae, in officina Alberti Reguli, Anno Domini 1636. w 4ce, kart 10 nlb.

Na odwr. tytułu herb Szołdrskich.
Chreptowicz — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Mowa J. W. Jmci Pana Grzymułtowskiego wwdy Poznańskiego, in Senatus Consilio we Lwowie. Die 19 Decembris 1686.

Swada Polsk. Ostrowsk. Danejk. I. l. 130—131.
Niesiecki Herbarz, T. IV. s. 324 mówi: są w druku jego Mowy na sejmie 1685 r. miane. w 4ce.

— ob. Antoni Patavinus (1674) — Manuale (1674) — Sałecki Andrz. Stan. (Applausus 1660).

Łukaszew. Obraz m. Pozn. II. 40. — Święcki Histor. pam. I 85. 410. — Danejkow. Swada I. — Encykl. Orgelbr. X 939—44 (z jednego dwóch robi). — Volum. legum. VI. 146. IV 175. — Źródła do dziejów pols. II 1—80. — Niesiecki Herbarz IV. — Skrzydelka. Listy z czasów Jana III. 1870. od str. 3—26.

Gselchower Jan ob. Jaskierowicz Walenty (1639).

GUADAGNOLO Filip (1596 † 26 Marca 1656). Alkoran na wywrócenie wiáry chrześciańskiey, od Machometa spisany, Alkoranem to iest kontrádykciami swemi własnemi wywrocony, Y z pocztu Ksiąg Boskich wypisany, ábo wyrzucony; przedtym od poważnych pisarzow, greckim y łacinskim ięzykiem swiátu wystáwiony, a teráz przez iednego Theologa de Polemicis po polsku z pozwoleniem starszych Roku panskiego 1699. z Drukarni Chrystianopolitanskiey na swiat wydány. w 4ce, k. 10, str. 231. (Druk gocki).

Oryginał Guadagnolego ma tytuł: Apologia pro christ. religione, qua respondetur ad objectiones Ahmed Filij Zin. 1631. — Czerpane także dowody z Georgewicza: Pro fide christiana cum Turca 1548, z Galatowskiego i innych.
Tłumacz Teofil Rutka powiada, że „onę Apologią na niektórych miejscach skróconą, a na niektórych rozszerzoną przetłumaczył (z Guadagnolusa). Przyznawa, że w wtorey części wiele się z innych authorów przyłożyło". — Dzieło obejmuje: Cz. I. Co Alkoran o Piśmie Św. trzymać roskazał. Część II (od str. 58): O Alkoranie i Machomecie. Część III. od str. 172: O Machomecie.
Jocher 9924. — Niesiec. IV. 192. — Ossol. Wiadom. T. IV (ma mylny tytuł).
Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Ossol.

(Gvadalupa). Elogium imagini (B. M. Virg.) Guadaluppanae inscriptum.

Ostrowski Suada lat. 1747. f. II. 10—11.

— ob. Walicki Jakób (Historya przezacnego obrazu 1720).

Guagninus ob. Gwagnin.

GUALDO-PRIORATO Conte Galeazzo (ur. 1608 † 1678). Storia nella quale si contengono tutte le cose universali occorse dall'anno 1640 sino all'anno 1646 consacrata alla Maestà Augustissima di Vladislao IV re di Polonia, e Svezia. Parte III. In Venezia presso i Bertani 1648. w 4ce.

Ciampi Bibliogr. Czartor.

— Historia di Leopoldo Cesare, Continente le cose più memorabili successe in Europa, dal 1656 sino al 1670. Descritta dal Co: Galeazzo Gvaldo Priorato. Dedicata alla Sacra Cesarea Real. Maestà Dell'Imperatrice Leonora. Postoui li ritratti de principi, de Generali e de Ministri principali Gli Assedij di Piazze, e Battaglie seguite. Con le Scritture, Lettere, Trattati, Accordi, e Capitulationi posti nel fine dell'Historia per non confondere la narratiue della medesima. In Vienna d'Austria M.DC.LXX. (1670). Appresso Gio. Battista Hacque Stampator academico. [Tom I]. folio, kart 6, str. 759 (z wielu miedziorytami).

W Tomie I są liczne polskie ryciny np.: Re di Polonia (26), Principe di Ratzvvil (406), General Zerneski (408), Gran Maresciallo Lubomirski (410), Principe di Curlandia (434), Generale Kimielniski (602), General Szaramet (612), General Potoski (614), Assedio di Cracovia 1657. (30).

— Toż:... e Capitulationi nel fine. Parte Seconda. In Vienna d'Austria. Appresso Jo Battista Hacque, Stampator Academico M.DC.LXX. (1670). folio, kart 4 nlb., str. 776. oraz Indice kart 4 nlb. — [Poczem:) Scritture contenute nel libro sesto. Pace di Oliva str. 16. Rappresentanze del Princ. Ragozzi str. 44. Scritture contenute nel libro sesto p. I. k. 2. Scrit. nel libro II. str. 40. Capitulatione str. 40. XXXVI. i od 37—40. Dalej nieliczbowane od Ark. A do PPP_2. Indice str. 12. z wielu rycinami.

— Toż:... Parte terza. In Vienna d'Austria. Appresso Gio. Battista Hacque Stampator Academico MDCLXXIV. (1674). fol., k. 8 nlb., str. 755, Indice k. 5 nlb. Errata (polskich nazwisk) k. 1, Scritture delle cose pincipali nel tomo 3. str. 197. (bez rycin).

Ciampi Bibliogr. I. s. 153—4. podaje dokładny spis przedmiotów polskich tu zawartych. Portrety: Jan Kasimierz. J. Radziwiłł. S. Czarnecki. G. S. Lubomirski. Stef. Potocki. Michał Król. And. Olszowski. Pacowie dwaj. Widok Torunia. Karta oblężenia Krakowa. Mapa Polski. Listów i memoryałów XXXVII między temi And. Olszowskiego Memoriale.

Jagiell. — Ossol.

GUALMI Jos. M. Nicolaus. Triumphalis virtutum pompa. In Illustrissimo et Excellentissimo Domino D. Francisco Comite in Żywiec, et Pieskowa Skała de Wielopolsciis Marchione in Mirów Gonzaga Myszkowski, Generali Minoris Poloniae, Cracoviensi, Lanckoronensi, Zarnovecensi, Premykoviensi etc. etc. Capitaneo, dum solemni, splendidissimoque apparatu, comitantibus floridissimae Nobilitatis acclamationibus, publicum ad suam Cracoviensis Palatinatus Dignitatem haberet Ingressum a Josepho Maria Nicolao Gvalmi Philosophiae et medicinae Doctore et ejusdem Domestico Medico, Oratorio et Poetico Cultu Repraesentata. Anno Domini M.DCCXXVIII. (1728). Mense Augusto Die 23. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. typ. Super. Permissu. folio, k. 15.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu. Oratio idzie do ark. E_1. Poczem: Illustr. Palatini statua a virtutibus elaborata, pompae exponitur triumphali. Carmen. Poczem idą: Elegia, dwie ody, Phaleucium i Epigramma.

Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

GWALTER Józef. Chronicon Chronicorum politicum Poloniae. Francofurti 1618.

Tak podaje Siarczyński, Obraz I 168. Tymczasem rzecz się ma inaczej. Gualtera dzieło wyszło p. t.: Chronicon chronicorum politicum. Francofurti 1614. w 8ce, str. 1432. i w niem jest krótki suchy rejestr królów od str. 505—509. p. t.: Catalogus et series regum Poloniae Casparo Schutzenio. Jagiell.

Gwalther Martinus ob. Totzmann Mich. (Euche 1616).

Gualter Paulus S. J. ob. Paullus Gautier (Gualterius) (Canticum 1665. Animi 1582. Lot gołębice 1660).

GUALTERUS Rodolphus. Nabal. Rodolphi Gualteri Figurini Comoedia sacra, quę inscribitur Nabal, desumpta ex I. Samuelis XXV. cap. nunc primum conscripta et aedita. Bez m. i r. dr. (1549). w 8ce, k. liczb. 51.

Dedyk. Floriano Susliga Rolics à Warshavia C. V. Polono, dat. w Tygurze Cal. Oct. 1549.

Wierzbowski 2256 (ma: a Varsovia).

Czartor. — Wrocław.

Gwardya konna ob. Obiaśnienie (1789).

Guarient (de) Ign. Christoph. ob. Korb Jan Jerzy (1698).

Guarinus Baptista ob. Pannonius Joannes (1512).

GVARINI Battista Jan (ur. 10 Grudnia 1637 † 6 Paźdz. 1612). Lettere del Signor Cavaliere Battista Gvarini Nobile Ferrarese. Di nuouo in questa seconda impressione di alcune altre accresciute, e dall' Auttore stesso correte. Da Agostino Michele racolte et al Sereniss. Signore il Sig. Dvca D' Urbino

dedicate. Con privilegio. In Venetia, M.D.XCIIII. (1594). Appresso Gio. Battista Ciotti Senese, al segno della Minerua. w 4ce, k. nlb. 6, str. 224.

Dedykacya: Al Duca d'Urbino przez Agostino Michele, 20. Settemb. 1593. Listy nas obchodzące są: Al vescovo de Mondovi dat. Cracovia 1 Settemb. 1574. A. Manzuoli. Cracovia 25 Settemb. 1574. Al Andr. Sborouschi Maresciale a Cracovia. di Ferrara 18 Giugno 1576. Al Taddea Bendedia sua sua consorte, di Varzouuia 2 Nov. 1575. Guarini posłował do Polski od Xcia Alfonsa II z Ferrary, od Grzegorza XIII i Pawła V. Jagiell.

— Toż:... 1-a Impressione. Venezia 15..,

— Toż:... 3-a Impressione. In Venetia 159..

— Toż:... Di nuova in questa quarta impressione sotto capi divite. In Venetia apresso Gio. Bal Ciotti 1598. w 4ce, str. 407. (na czele spis listów).

Dużo o Warszawie. Listy Polaków dotyczące są na str. 4. 56. 63. 68.
Wiszn. H. lit. I. 61. VII. 549. — Ciampi Bibliogr. I. 154—6, Czartor.

— Pastor Fido albo konterfekt wierny miłości, z włoskiego języka na polski świeżo przetłumaczony przez jednego Senatora Wielkiego. Toruń 1695. w 8ce, str. 329 i nlb. 15.

Załuski Bibl. 10 przytacza wydanie toruńskie Laurera z r. 1694. w 8ce. — Janociana III 390. — Jabłon. Musaeum, str. 177, podaje jako tłomacza Ossolińskiego (o czem obacz przy następnej edycyi) a jako datę wyjścia rok 1696.
Warsz. Uniw.

— Pastor Fido, albo konterfekt wierny miłosci (tak) z włoskiego języka przetłumaczony. W Thoruniu. Nakładem Jana Christiana Laurera 1722. w 8ce, k. nlb. 12, str. 360 i od str. 161—201 i 1 str. (z ryciną dwóch serc, z datą M.D.CCXXII).

Na czele miedziorytowy tytuł: Pastor Fido. Thoruni apud Johann Christian Laurer. Pod ryciną amorka podpisany: S. Donnet sculp. Na odwrocie tytułu pod herbem dwa dwuwiersze. Dedykacya Jakubowi Zygmuntowi na Rybnie Rybińskiemu Wojew. Chełms. Gener. Artyll. i Pułkownikowi, i Helenie z Potockich Rybińskiej. Laurer podpisuje dedykacyę 11 Marca 1722. Na str. 1 rycina pastora, na str. 122 rycina kupida, na str. 155 rycina dwóch serc i gołąbka. Na str. 341 rycina kawalera w kontuszu i z buławą. Na str. 334; finis. Str. 335—340: Krótkie zebranie komedyi (treść aktów i scen). — Na str. 342: Kawaler polski, z francuskiego przetłumaczony (powieść). Kawalerem tym jest Walewski (Waliwski) syn Wojewody: rzecz za czasów Eleonory Arcyks. Rakuskiej. Stronnicowanie powieści pomylone, bo po stronie 360. idzie strona 161 do 206. — Powieści autorem jest de Prechac.
Na początku dzieła podana jest biografia Guariniego. Są egzemplarze dedykowane Teressie Kunegundzie córce króla Jana III.
Załuski Bibl. 4. pisze, że Pastora tłumaczył Stan. Lubomirski, powiada nadto, że Kawalera przełożył Stan. Działyński Starosta Kiszewski. Na kartce Bibl. Zielińskich zanotowano, iż tłumacz ma być Słowiński. — Jabłonowski Musaeum s. 177 pisze pod Ossolińskim: Pastor Fido Guarini anonyme polon. idiom. Toruń 1696 in 12. — Wiszn. w Hist. lit. przypisuje także przekład Ossolińskiemu.
Dzikow. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

GUARINI Ignacy S. J. (1676 † 11 Marca 1707). Oratio in faustissima inauguratione Augusti II Polonorum Regis habita in Aula Maxima Romani Collegii Societatis Jesu ab Ignatio Guarino ejusdem Societatis (Romae) Typis Barbarenis. Excudebat Dominicus Antonius Hercules M.DCXCIX. (1699). fol. str. 12 i portr.

Ciampi Bibl. I 156. — Sommervogel III. 1899.

Guarino Camers ob. Camers.

Guarino Domicello ob. Domicello.

GUARNA Andreas Salernitanus. Grammaticae opus novvum mira quadam arte, et compendiosa excussum. Quo Regum Nominis et Verbi, ingens bellum, ex contentione principatus in oratione, describitur. (Na końcu:) Cracoviae Hieronymus Vietor impressit Anno ab orbe redempto M.D.XXXIII (1533). w 8ce, kart 20 nlb. (Druk goc.).

Na karcie ostatn.: Joachimi Vadiani ad Andream Salernitanum operis autorem; oraz popiersie rycerza drzeworytowane.
Wierzbowski III 2172. — Jocher 656 *a*.
Czarnec. — Czartor. — Ossol.

— Toż:... in oratione, describitur. [Pod tem:] Adrianus Voolfhardus Transsylvanus. Ad lectorem... (10 wier. łać.).

[Na karcie przedost. s. o. u dołu:] Cracoviae, Hieronymus Vietor impressit. Anno ab orbe redempto. M.D.XXXIIII. (1534). w 8ce, k. nlb. 20. (Kursywą).

Na odwr. tyt.: Paulo Caesio, Andreas Guarna Salernitanus. Na str. ost: Joachimi Vadiani ad Andream Salernitanum operis autorem ... (11 w. łać.); a pod tem drzeworyt: rycerz z mieczem po pas w liściach umieszczony.

Jocher 656 *b*. Czartor.

— Bellum Grammaticum Nominis et Verbi, auctore Guarna. Posnaniae 1765. w 8ce.

GUARNIERI Giuseppe. Vita e miracoli della B. Salomea Regina d'Alicia. Roma 1689. w 8ce, kart 7 nlb. str. 922 i 4 k. nlb. Indexu.

Ciampi Bibl. crit. 1 156. — Jocher 8583. Czartor. — Ossol.

GUAZZO Marco († 1556). Historie di M. Marco Guazzo di tutti i fatti degni di memoria nel mondo successi dall' anno M.D.XXIIII. (1524) sino a questo presente con molte cose nuovamente giunte etc. In Vinezia appresso Gabriel Giolito de Ferrari M.D.XLVI. (1546). w 8ce, kart liczb. przeszło 374.

Na karcie 342—343 jest: Nozze del Re di Polonia (Zygmunta Augusta z Elżbietą Austryjaczką), opis dość szczegółowy jakby od świadka naocznego.

Ciampi Bibliogr. Jagiell.

Gubernationis Livoniae (Nova) forma ob. Livonia (1583).

Gubernatis Domin. ob. Różycki Ludwik (Umbra illuminata 1687).

Gubernia mohilewska ob. Instrukcya (Mohilewska 1783) — Katarzyna II. (1794) — Skirniewski M. (Statut 1796).

GUCEWICZ Andrzej. Żałosna melodia trenodyinym koncertem ubolewaiącey oyczyzny y całego domu przy pogrzebowym Akcie W. J. P. Jerzego Samsona Podbereskiego Podsędka Bracławskiego smutny dzwięk wydawaiąca a na folgę w zalach zostaiącey Małżonce W. J. P. Katarzynie Rorownie Podbereskiey przez Andrzeia Gucewicza prostym rythmem światu ogłoszona. A. D. 1696. fol. 6 ark.

GUCZON Paweł. Lekarstwa końskie prawdziwie doświadczone. Barzo potrzebne y pożyteczne. Przydane są też ćwiczenia koni y inne rzeczy dotąd należące. Teraz nowo z włoskiego ięzyka na polski z pilnością przełożone przez Pawła Włocha Guczona do druku podane r. 1630. w 8ce mn., str. 64 nlb.

Gąsiorowski Hist. szt. lekar. II. str. 470. — Wiszn. H. lit. IX. 571 i str. 2. — Maciej. Piśm. pol. III 134. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10. str. 958.

GUCZY Jan. Heliades abo Córy słoneczne przy pogrzebie Jaśnie Oświeconego Książęcia Jegomości Jerzego z Ostroga Zasławskiego Starosty Włodzimirskiego etc. roku 1636. Dnia 18 Grudnia w Zasławiu wystawione przez Jana Guczego. Supra mortuum plora, defecit enim lux ejus. Eccles 22. W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego. 1636. w 4ce, k. 8 nlb.

Dedykowane XXtom Wład. Domin. i Konst. Alex. Janusz. Izydorowi z Ostroga Zasławskim. Ossol.

— Toż:... W Krakowie w drukarni Stanisława Bertutowica Roku pańs. 1637. w 4ce, kart 7 nlb.

Na odwr. str. tyt. przypis w 16 wier. pol. Władysławowi Dominikowi na Ostrogu i Zasławiu koniuszemu W. Kor. i Konstantemu Alexandrowi Janusowi Izydorowi z Ostroga Zasławskim autor.

Wprowadzone trzy siostry Faetonowe płaczą przy żałobnym katafalku bursztynowemi, jak się wyraża łzami; wszędzie przebija się naśladowanie innych poetów, jak Klonowicza i Kochanowskiego.

Lelewel II. 219. Ossol. — Warsz. Uniw.

— Wiersz ná szczęśliwy przyiazd z cudzych kraiów. Jaśnie Oświeconego Książęcia, Jego Mości, Władisławia Dominika ná Ostrogu y Zásławiu Hrábie ná Tárnowie etc. nápisány przez Jana Gvczego. W Krákowie, w Drukárni Fránciszká Cezárego. w 4ce, kart 14 nlb.

Przypis temuż Zasławskiemu wierszem. Opowiada tu wierszopis zwiedzenie Włoch, Bononii, Florencyi, Neapolu, Francyi, Lugdunu. Jest tego kart 3. Poczem od nowego ark. A. jest wiersz: Oyczyzna. O Sułtanie Muracie idącym na Polskę. O Wojciechu Miaskowskim Stol. Podolskim ge-

tającym się na wojnę. O Kałuszowskim, Gorskim i innych, którzy się zgromadzili pod Kamieńcem. Aż wojna zażegnana, bo Sachinagel przybył z poselstwem o pokój, (kart 8).

Dzików: — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wrocł. Uniw.

— Strata Turecka, Apostrophe do wszystkich Panów Chrześciańskich. (Bez wyr. m. i r.) w 4ce, str. 4.

Wiersz oprawny razem z Guczego: Na szczęśliwy przyjazd: — ale odmienną gotyką drukowany.

Jussyńs. Dyk. I 126. — Wiszn. H. lit. VII 83. 147—8. — Encykl. Orgelbr. T. 10. s. 959. Wrocł. Uniw.

GUDICANUS Augustinus Borussus. Polonia sive nova Regni Poloniae, in Aquila, ejusdem Regni insigni, descriptio et chorographia. Ad Equites polonos avthor.

Illustris animae! aeternum sacra pectora [Marti!
Illudi Vestrae ne sinotote Aquila.
Candida semper erat Majorum picta [labore;
Pingatur Vestro, Candida semper erit.

Coloniae apud Joannem Antonium Kinckium Anno Domini. MDCLVIII. (1658). Cum privilegio Sacrae Caesareae Maj. w 8ce, stron 32.

Jestto krótki wyciąg z dzieł Kromera, Gwagnina i Starowolskiego. Nadpis górą: Reg. Poloniae Chorograpia. Dołączona do tego Mappa z napisem: Nova descriptio totius Regni Polonici nec non Ducatus Lithuaniae cum suis Palatinatibus, Castellaniis ac confiniis. w 4ce.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Toż tamże, z datą r. 1659.

— Toż:.... et chorographia olim impressa Coloniae, nunc reimpressa Vilnae. 1740. w 12ce, str. 32.

Właściwie jest to tylko sama chorographia. Muczkowski w Załusk. Bibliot. histor. str. 4, ma datę Vilnae 1730. — Kraszewski również ma datę 1730, podając mylnie za Cellaryusza dzieło.

Załuski Bibl. hist. str. 4, mówiąc o Cellaryuszu, dodaje: Aug. Gudicanus, także i ten prusak krócej wydał i z mappą, która ma figurę orła jak Europa damy, Włochy sztybla. Z tego wyrażenia mniemano, że Gudicanus przerobił Cellaryusza. Tymczasem kompilacya to całkiem inna. Mappa większa niż w Cellaryuszu, i tekst inny; brany skądinąd, jak to na str. 4 wyrażono: Chorographia e Cromero, Guagnino, et Starowolscio potissimum desumpta.

Kijows.

Gudstadzki Kanonik ob. Bużeński St. (Vita R. Proszoviani. 1686).

Gudziewska Dorota ob. Sitański (Zawodnik 1636).

Guebrian ob. Laboureur Jean (1648).

Guelden Kleinoth op. Heinius J. (1670).

GUELDENSTERN (Gyllenstjern): Generalguvernören i Bremen N. Gyllenstjernas Manifest till polska republiken med anledning af hans marsch genom Pommern. Datum 27 Juni 1702 A. fol.

Król. Bibl. w Sztockholmie.

— Von Ihro Königl. Maj. in Schweden Zum Pommerischen Estat Verordneter General-Staathalter und Regierung publicirtes Patent, Wegen besorglichen Ein- und Durchbruchs von der Considerablen Macht von Moscowitter, Pohlen und Sachsen, wider ...... Pomern. Worbey Sr. Königl. Maj. in Preuszen an den Herrn Gen. Gouverneur Güldenstern abgelassenes Schreiben wegen des Movements der Crassauischen Trouppen in Pommern. Gedruckt den 1 Augusti 1710. (Dat. 3—5 Juli 1710). Bez m. w 4ce, str. 8.

— ob. Guldenstern.

GUELICH Heinrich. Trauer-Gedicht... Georgi Möller, Knaben Hausfrau Catharina Möllerin. Danzig, 1645.

Guelichius Joachim ob. Vigilantius Benjamin (Der Tod der Frommen 1703) — Opitz Salomon (Der Löblichen Unität 1703) — Vechner Heinrich, Christian (Der Reform Gemeine in Lasswitz Brediger 1703).

GUELICH Theodor Friedrich. Bey Erhöhung des Gottlieb Wernsdorff zum Professor eloquentiae et poeseos. Danzig 1749. fol.

— Als Gottfried Lengnich die Stelle des seeligen Willenberger einnahm. Danzig 1749. fol.

GUELLIUS Walenty. Ad Henricum Regem Germanii Valentis Guelij PP. Prosphonematicon Carmen Parisiis, ex officina Federici Morelli, Typographi

Regii M.DLXXIIII. (1574). w 4ce, str. 15. Drezd. król.

— ob. Gulichius.

Gueltigkeit (Unumstössliche) der heimlichen Priesterehe bis zur Aufhebung des Cölibats. Aus der polnischen Geschichte Zaccaria; gegen ihn bewiesen. Frankfurth und Leipzig 1785. w 8ce. Uniw. lows.

GUÉNÉE Antoine, l'abbé, kanonik (ur. 23 listop. 1717, † w Fontainebleau 27 listop. 1803). Lettres de quelques Juifs portugais, allemands et polonais à Mr. de Voltaire; suivies d'un petit Commentaire extrait d' un plus grand. Lisbonne et Paris, Laur. Prault. 1769. w 8ce.

GUENTHER Dawid Heinrich. Den Von Gott verhengten Aber auch wieder geschenkten Leid- und Freuden-Wechsel, Wolte Bey der ... Ehelichen Verbindung Des ... Samuel Friedrichs Lauterbachs .... Mit der Rosina verwittibten Hoffmannin, geb. Kergerin .... Hertzerfreulich beglückwünschen. Schlichtingsheim, druckts Johann Gottfried Haase. (1719). fol., kart 2. Wrocławs.

GÜNTER Ernest Johann. Philologumena ad L. Ann. Florvm eivsqve lib. I. Cap. 1—8. Praeside Jac. Zablero P. P. Defendent... Joh. Ernestus Gunther Bromberg- Polon. Respondens, Gymnasio valedictvrvs d. XXIV Julii An. M.DCC.XXI. (1721). In auditorio majori. Thorunii impressit Joh. Nicolai Nobil. Senat. et Gymn. typogr. (1721). w 4ce, k. 2, str. 32.

Na odwrocie tytułu dedykacya Jacobo Henr. Zernecke et Jac. Meisnero z podpisem autor J. Z. Jagiell.

(Guenther Florentine). Der unverhoffte Untergang, Der Güntherischen Hauss- und Ehe-Sonne ... Bey dem ... Ehren-Gedächtnüss Der ... Florentinae Güntherin gebohrner Langin, Des ... Samuel Günthers, ... Pastoris und Seelen-Sorgers der Evangelischen Schmieglischen Gemeine ... Ehe- Frawen vorgestellet von Einem Mitleidigen Nachbar. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. (1710). fol. str. 32. Wrocław.

— ob. Scheller Daniell (Des in Trübsal 1710).

GUENTHER Johannes. Trauer-Gedicht ... Arnold Reyger. Danzig 1654. w 4ce.

— Trauer-Gedicht... Gabriel Schumann. Danzig 1654. w 4ce.

GÜNTHER Jan Chrysostom. Sammlung von ... aus Schlesien bis anhero herausgegebenen Gedichten. Breslau und Leipzig, B. C. Breitkopf, 1742. w 8ce. Ossol.

GÜNTHER Michael. Zu Ehren dem David Schubert und Barbara Bobartin. Danzig. (Bez w. r.) w 4ce.

GÜNTHER Samuel. Das Glaubens-Bekenntnis, welches die Stände und Gemeinen so in Pohlen Preussen und Litthauen zugethan seyn im Friedens-Gespräch so zu Thorn A. 1645 gehalten werden, zuförderst... Vladislai IV Gesandten .. Georgio Ossaliński (tak) nachgehends dem . . Könige selbst übergegeben haben . . nach dem Leipziger Exemplar von A. 1655. zum Druck befördert durch Samuel Günthern Past. Lesn. . . . Dantzig 1733. Bey George Marcus Knoch. w 4ce. (Obok text łaciński).

Ob. Scriptorum rerum Polonicarum Collectio (1753). Warsz. Uniw.

— Glaubens-Bekentniss derer der unverenderten Augsp. Confession zugethanen Stände und Gemeinen in Polen, Preussen und Litthauen, durch Sam. Günther vom neuen edirt. Dantzig 1735. Bey Georg Marcus Knoch. — Confessio fidei quam status, cives et ecclesiae in Polonia Prussia et Lithuania inv. conf. aug. addictae in colloq. Charitat. Thorunii A. M.DC.XLV habito primum Serenissimi Regis Poloniarum Vladislai IV. legato, Dn. Georgio Ossaliński (tak) deinde ipsi Sereniss. Reg. Maiest. tradiderunt denuo juxta exemplar Lipsiens. A. 1655. recusa cura Samuelis Güntheri pastoris Lesnens. et Ecclesiarum J. A. C. addictarum per major. Polon. Senioris Ge-

dani M.DCC.XXXV. (1735). Apud Georgium Marcum Knoch. w 4ce, 1 arkusz i 132 stron.

Jocher 9661. 9662.
Branic. — Krasiń. — Warsz. Uniw. — Zieliń.

— Das gewünschte Ende aller Versuchungen, Welches Die .. Florentine Fritschin, Geb. Keylin, Des ... Carl Gottfried Fritsches, Vornehmen Juris Consulti, Gerichts-Assessoris, Kirchen-Eltestens und Scholarchae allhier in Lissa .. Fra Ehe-Liebste In Ihrem den 3 Febr. 1719. erfolgten .. Absterben ... Leichen-Predigt ... von ... Lissa gedruckt, bey Michael Lorentz Pressern. (1719). fol. str. 32. Wrocławs.

— Der Treu- verdiente, Hoch- beehrte, und mächtig beschützte Hohe-Priester Josua, Als ein Muster Des ... Zachariae Herrmans, Der vereinigten Kirchen, ungeänderter Augspurgischer Confession in Gross- Pohlen Hoch- verordneten Senioris Generalis, Wie auch hiesiger Gemeine in Lissa, Hoch- verdienten Pastoris, und der Schulen Inspectoris, Welcher Den 10. Decembr. Anno 1716 ... entschlaffen ... den 24 Januarii Anno 1717. Mit ... Exequien beehret worden, ... Leichen-Predigt ... Lissa gedruckt, bey Michael Lorentz Pressern. (1717). fol. str. 28.

Wrocławs.

— ob. Knochius G. (1735) — Steigemann Samuel (Ein eingehender evang. Prediger 1734).

GUENTZ Jost Godofred Gine lekarz Aug. III (1714 † 1754). Disputatio de mammarum fabrica et secretione lactea. Lipsiae 1734. w 4ce.

— Programma sistens novam sententiam de respiratione. Lipsiae 1739. w 4ce.

— Commentarius de arteria axillari interna. Lipsiae 1743. w 4ce.

— Programma de sanguinis motu per duriores cerebri membranae sinus, muneri prof. physiologiae praemissum. Lipsiae 1747. w 8ce.

— Programma de maxillae articulo et motu Lipsiae 1749. w 4ce.

— Commentarius de autore operis de re medica vulgo Plinio Valerio adscripti. Lipsiae 1736. w 4ce.

— Commentarius de commodo parturientium situ. Lipsiae 1742. w 4ce.

Resztę jego pism wyliczają Adelung, Jöchers Allg. Gel. Lexicon T. 2, str. 1662. Gąsior. Hist. med. pol. T. 2, str. 389 i 90. i str. 438, 442 i 466.

GUERIN de Tencin Pani i Ferriol de Pont de Veyle. Oblężenie miasta Kale wiadomość historyczna z francuzkiego przełożona.

Patrzay, co umie miłość cnotliwa,
Ona jey zbroie dzwigać ukazała,
W naycięższym razie, niczym nie lękliwa
Kochanka swego nieodstępowała.

Piotr Kochanowski w Jerozolimie wyzwoloney. W Wilnie 1782. w Warszawie w księgarni Gröllowskiey i we Lwowie. w 8ce, kart 4 i str. 268.

Przypisał Pacowi Sędziemu na Trybunał Gł. W. X. L. Majorowi Woysk Lit. i t. d. ście Wileyskiemu ... Julian Niemcewicz. — Polszczyzna przekładu nader wadliwa, nie znamionująca pióra wielkiego pisarza.

Akad. — Jagiell.

Guerra ob. Contarini C. (Istoria 1710) — Flavius J. (judaica 1492) — Gazzotti P. (di Europa 1681) — Geropoldi A. (di Moscovia 1682).

GVERRERO y Solano Francisco. Symbolos mysticos en las divinas Letras de la vitoria contra el Turco en el Sitio de Viena el dia 12 de Septiembre, año de 1683. Por las catholicas armas del señor Emperador de Alemania Leopoldo Ignacio, y del Señor Rey de Polonia Juan Sobiesku, y de los demás Principes confederados á diligencias de N. Smo P. Innocencio XI. Pontifice Romano. Escritos por el Doct. D. Francisco Gverrero y Solano Colegial del Real de Granada, Cathedratico de Scoto en su Vniversidad Canonigo Magistral de Escritura, y Maestre Escuela de la Santa Iglesia Cathedral de Guadix, Examinador, y Juer Synodal de su Obispado, y Abogado de la Reuerenda Camara Apostolica. Dedicados al Doctor D. Lvis de Morales y

Ortega Colegial del Collegio de S. Catalina de Granada, Abogado de la Real Chancilleria de ella, Cathedratico de Decreto en su Vniuersidad, Canonigo Doctoral de la dicha S. Iglesia Cathedral de Guadix, Examinado de su Obispado, y Juer Subdelegador de la Santa Conrada. (1683). w 4ce, kart 16.
Bibl. narod. w Madrycie.

Guertlerowa Barbara ob. Morawicki J. K. Dowod. (1774).

Guessaro Carolus Fridericus ob. Kancyonał (1673) — Korn D. (Hochzeit 1669).

GÜESSEFELD F. L. Poloniae Inferioris Poloniae Magnae dictae tabula geographica, ex chartis Rizzi-Zannoni, Pfanii aliorumque delineata nec non astronomicis observationibus instructa a F. L. G. Norimbergae in typographia C. Weigelio Schneideriana 1791. [Taki napis na arkuszu ponad obramowaniem, a tytuł właściwy na samej mappie jest::] Charte von Grospolen die Woiwodschaften Posen, Gnesen, Kalisch, Sieradz, Lentschitz, Brsestz, Inowrozlau, Rawa, Masuren, Plotzk und das Land Dobrsin nebst einen Theil von Preussen und die benachbarten Lande vorstellend .... 1791. ark. fol.
Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10, str. 822.

— Charte des Königreichs Polen nach den bewährtesten Hülfsmitteln und dem Theilungstractat vom Jahr 1793 entworfen etc. Weimar in Verlag des Industrie Comtoirs 1793. na arkuszu.

— Karte von Polen, nach seiner letzten und gänzlichen Theilung zwischen Oesterreich, Russland und Preussen, von Güssefeld. Weimar. w 8ce.

— Polen nach den Theilung im J. 1795. Weimar 1796. fol.

— General Charte von Ungarn ingleichen Galizien und der Bukowina. Nürnberg 1796. fol. Branic.

— Charte von dem Königlidh Preussichen Landes Antheil nach der Theilung Polens im Jahr 1795. entworfen von F. L. Güssefeld. Nürnberg bey Homann Erben 1796.

— Charte von Neu-Ost-Preussen. Nürnberg 1798. fol. Branic.

— Karte von Südpreussen, von Homann. Nürnberg. 1798. folio. Branic.

Güssmann Franciscus ob. Exercitatio academica de sulphure.

GUETTARD Jan Stefan (1715 † 8 Stycz. 1786). Mémoire sur la nature du terrain de la Pologne et des minéraux qu'il renferme en 2 parties. Par Guettard 1762.
Umieszcz. w Mémoire de l'Academie royale des sciences de Paris pour l'année 1762. w 4ce, str. 234 do 293, przytem 6 rycin i 1 mappamineralogiczna Polski, z napisem: Carte mineralogique de Pologne. (Na arkuszu nad ramą u góry:) Mém. de l'Ac. R. des Sc. 1762.
Z tej rozprawy wyjątek o kopalniach Olkuskich jest umieszczony w Zbiorzu literackim 1838 r. Nr. 21, tylko, że przekład jest błędny.

— Mémoires sur les mines de sel de Wieliczka en Pologne. (w Mémoires de l'Acad. Roy. des sciences de Paris pour l'année 1762. w 8ce, od str. 497—576).
Plan kopalni mieszczący na jednej tablicy trzy piętra w rzucie poziomym, pod spodem zaś przecięcia, jest rysunkiem zmniejszonym z planów miejscowych, zapewne Scholera i jest przerysowany w T. 1ym Górnictwa w Polsce p. Łabęckiego. Ob. też tom II. 530. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10, str. 969.

— Observations meteorologiques faites à Varsovie pendant les années 1760, 1761 et 1762. (Umieszczone w Mémoires de l'Academie des sciences de Paris pour l'année 1762. w 4ce).

GÜTTHER Matthaeus. Leichpredigt ... Johann Poppen. Danzig 1691. w 4ce.

GUETTNER Constantin. Honorarium Charetum Quod viro ... Johanni a Bobart & Elisabethae Uphogencanae ... dedicant ... per Constantinum Güttnerum ... (Dantisci) Typis viduae Georgii Rhetii. (1654). w 4ce, str. 8.

GUEUDEVILLE Mikołaj (ur. około 1650 † w La Haye około 1720). Atlas historique ou nouvelle Introduction à l'histoire, à la chronologie ... représentée

dans de nouvelles Cartes etc. par M. C. avec Dissertations sur l'Histoire de chaque Etat. Tom IV: Dannemarque Suede, Pologne, Moscovie, Turquie. Amsterdam, Frères Chatelain libraires. 1714. fol.

Pologne obejmuje ark. 8 i tablic 7 i mappę: Carte Genealog. Vue de Cracovie, Varsavie, Vilna.

— Nouvelle carte du Royaume de Pologne divisée selon ses palatinats et ses provinces avec des remarques historiques pour l'intelligence de l'histoire.

— Carte de Pologne avec la chronologie des Roys et des Ducs de Lithuanie, (W Atlas historique, Amsterdam 1735 r. wielkie folio, w tomie 4-ym).

Encykl. powszech. Orgelbr. T. 10, str. 969. Czapski.

GUEVARA Antoni († 10 kwiet. 1544). Horologium Principum seu de vita M. Avrelii Imp. Libri III. ab illustri Viro Dn. Antonio de Gvevara, Episcopo Accitano D. Caroli V Imp. consiliario et historico compositi, et myriade, cui nunc Chiliades aliquot accesserunt, lectissimarum sententiarum exornati atque illustrati, additis Indicibus necessariis, et Notatione locorum, ex quibus marginum illustramenta, quae pro Notis esse queunt, deprompta sunt. Editio novissima aucta et correcta. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae vaeneunt apud Burchardum Kuikium. Anno MDCXV. (1615). w 4ce, k. 36, str. 695 i Index k. 15.

Dedykacya Kuika: Georgio Duci de Zbaraz Supr. R. Pol. Incisori datowana z Krakowa. Przywilej datow. w Warszawie 29 Dec. roku 1614. Dzieło to tłómaczył na łacińskie Jan Wanckelius. Inne egzemplarze mają przedrukowaną kartę tytułową, i na odwrocie herb dodany. Również przedrukowywano dedykacyę. W ogóle są trzy odmienne egzemplarze tytułów z datą 1615 r. Dzieło kończy się wierszem niemieckim: Spiegel löblicher Obrigkeit. Jocher 918.

Czartor. — Drohob. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż, tenże tytuł: ... Cracoviae, vaeneunt apud Joannem Brauvverum Bibl. anno M.DC.XXXVI. (1636). w 4ce, k. 32 nlb., str. 695 (Na końcu wiersz: Spiegel). oraz Index k. 15.

Jestto taż sama edycya co z r. 1615 z wyjątkiem przedrukowanego tytułu i przedmów, z opuszczeniem dedykacyi i przywileju. — Przyłęcki notuje nadto wydanie: Petricoviae 1617. w 4ce.

Bandt. H. dr. krak. 461. Jagiell.

— Zegar monarchów z życia M. Aureliusza Cesarza rzymskiego przez J. W. X. Antoniego Gvevara biskupa Accitaneńskiego, Karola V Cesarza Chrześciańskiego penitencyarza, kaznodzieię y dzieiopisa roku 1524, złożony w roku 1611 z Castelskiego włoskiego Języka na łaciński przełożony, teraz dla zabawy domowey po szkolnych pracach przez urodzonego Antoniego Felixa Roszkowskiego polskim tłomaczony Językiem. w Lesznie w drukarni Michała Wawrzyńca Pressera typografa 1751. w 4ce, k. 6 nlb., 32 i 608 str., oraz spisów kart 6 nlb.

Na odwr. str. tyt. herby Strzała i Nałęcz: pod niemi 8 w. pol na pochwałę. Przypisał autor prozą Franciszkowi Odrowążowi i Otolii z Skaławskich Wilkońskim Kasztelaństwu Krzywińskim. W dedykacyi tej wywodzi genealogią obudwóch domów. Druk łaciński. Sam Zegar dzieli się na trzy części i każda ma osobny tytuł. Approbatę w Poznaniu 15 Decemb. 1755. podpisał Joannes Krall.

Akad. — Ossol.

— Zegar Monarchów, z życia M. Aureliusza Cesarza Rzymskiego. Przez J. W. X. Antoniego Gvevara Biskupa Akcitaneńskiego, Karola V Cesarza chrześciańskiego spowiednika kaznodzieię y dzieiopisa, Roku 1524 złożony, w roku 1611 z Kastelskiego Języka z (tak) na łaciński przełożony, teraz przez urodzonego Antoniego Felixa Roszkowskiego Polskim tłumaczony Językiem. Przedrukowane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. Roku Pańskiego 1759. w 8ce, str. 676 i k. 4.

Część wtóra Zegaru monarchów z życiem M. Aureliusza cesarza rzymskiego .... w 4ce, od str. 245 do 423 i k. 2 rejestru.

Część III Zegaru monarchów, w którey szczególnie cnoty, sprawiedliwość,

łaskawość, miłość pokoiu, wspaniałość umysłu i inne ...., na ostatku pamięć na śmierć, wyrażone. Roku Pańskiego 1760. w Poznaniu, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. w 8ce, od str. 423—676, i k. 4 rejestru.

W Części I paginacya stron 236—237 już w r. 1751 zmylona, bo wydruk.: 246—7. Ta pomyłka powtórzona w przedruku z r. 1759, lecz bez wyr. miejsca. W tytule części III drzeworyt przedstawia trzy pączki kwiatów, związane taśmą.

Rozmieszczenie liter arkuszy: Litera *B* między *o* a *w*. Lit. *C* pod *cz*, *D* pod *ci*, *K* pod *c*, *M* pod *y*, *R* pod *cu*, *V* pod *gę*, *Z* pod *cę*, *Ee* pod *gn*, *Ll* pod *ość*.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Wileńs. — A. Wolański.

— Tenże tytuł:... y dziejopisa, roku 1524 złożony z kastelskiego języka na łaciński przełożony, teraz przez urodzonego Antoniego Feliksa Roszkowskiego polskim tłumaczony językiem. Przedrukowane Roku 1759. (Bez w. m. i dr.) w 8ce. Część I do str. 244. — Cz. wtóra do str. 422 i k. 2 Rejestru rozdz. Cz. I i II. — Część III z osobnym tytułem, 1760 r. od str. 424—676 i Rej. k. 4.

W tej edycyi pomylono: str. 525 wydrukowano 552. Zamiast 620 jest 260. Zamiast 634 jest 646.

Rozmieszczenie liter arkuszy: *B* pod *wą*, *C* pod *Cz*, *D* pod *sł*, *K cz*, *M* pod *c*, *R* pod *nk*, *W* pod *ę*, *Z* pod *i*, *Ee* pod *nio*, *Ll* pod *łoś*. Jagiell. — A. Wolański.

— Toż:... biskupa Accitanskiego, Karola V Cesarza chrześcianskiego Spowiedniká kaznodzieię y dzieiopisa, Roku 1524. Złożony. w r. 1611 z Hiszpańskiego Języka ná Łaciński przełożony. Teraz przez Urodzonego Antoniego Felixa Roszkowskiego polskim tłomáczony Językiem. Przedrukowany. w Poznaniu, w drukarni Collegium Soc. Jesu. Roku Panskiego 1762. w 8ce, str. 633 i rejestr kart 4 nlb.

Część I str. 223. Część Wtóra: Jakim sposobem w Stanie małżeńskim żyć i sprawować się powinni, oraz jakiej pilności dołyżyć (tak) o wychowanie i ćwiczenie potomstwa, od str. 224—392. Część 3cia z osobnym tytułem: Roku Pańskiego 1762. w Poznaniu, w drukarni J. K. M. Collegii Soc. Jesu od str. 393—633. — Bywają egzemplarze Część III z datą roku 1763.

Litery arkuszy pomieszczone: *B* pod *ę*, *C* między *z* a *l*, *D* pod *ił*, *K* pod *ta*, *M* między *m* a *c*, *Z* pod *ch*, *Ee* pod *ow*, *Ll* pod *ek*.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileń. — Zielińs.

— Toż:... teraz przez Urodzonego Antoniego Felixa Roszkowskiego polskim tłumaczony ięzykiem, przedrukowany w Wilnie w drukarni J. K. M. XX. Bazylianów Roku Pańskiego 1765. w 12ce, str. 749 i regestr.

Wileńs.

— Toż:... Przedrukowany. Za dozwoleniem Naywyższych Rządów Cesarsko-Królewskiego Gubernium. W Lwowie w druk: Jana Szlichtyna Sukcess. Roku 1776. w 8ce, str. 608 i reg. k. 4.

Część I od str. 27. Część II do str. 375. Część III. z osobnym tytułem; Za nayłaskawszym dozwoleniem Cesarsko-Królewskiego Gubernium. W Lwowie, w drukarni Slichtynowskiey Roku 1775. Idzie ona od str. 376—608.

Arkusze rozmieszone: B pod *wi*, *C* pod *se*, *D* pod *n*, *K* między *w* a *u*, *M* pod *Th*, *Z* pod *a*, *Ee* pod *bie*, *Li* pod *ść*.

Jagiell.

— Toż:... a przez urodzonego Antoniego Felixa Roszkowskiego polskim niegdyś tłumaczony językiem, przedrukowany w Wilnie w drukarni J. K. M. XX. Bazylianow. w 8ce, str. 681 i kart 3 Regestru.

Na odwrocie tytułu approbatę podpisał Sam. Nowicki, Hieromonachus Basilianus. Część I od str. 31—225. Część II od str. 226. Część trzecia (górą stronnicy drukarska ozdoba: krzyżyk między dwoma krzaczkami z gronami) od str. 414, bez osobnego tytułu.

Arkusze rozmieszczone: *B* między *d* a *s*, *C* *k*, *D* pod *ow*, *K* pod *yc*, *M* pod *y*, *Z* pod *m*, *Ee* pod *t*, *Ll* pod *er*.

Kraszews. Wilno IV. 340.

Jagiell. — Wilno.

— Toż:... w 8ce, str. 681 i reg. kart 3. (Brak tytułu).

Część I idzie od str. 31 do str. 225. Część wtora (nad nią drukarka ozdoba: krążek ośmiokończasty) do str. 413. Część III od str. 414 (górą drukarska ozdoba: tarcz między dwoma krążkami). Str. 638 mylnie jest wydrukowana 939.

Ark. *B* jest pod *ść*, *C* pod *3*, *D* pod *ch*, *K* pod *y*, *M* pod *ys*, *Z* między *m* a *i*, *Ee* pod *to*, *Ll* pod *t*.

Ma tyle stron co druk Wileński z r. 1783, ale jest odmienną edycyą. Część trzecia nie ma osobnego tytułu. Jagiell.

Matamore, Andr. Schott, Bayle i Heumann ostro autora krytykowali. Ostatni nazwał go: historicus mendacissimus, z powodu że zfabrykował listy Marka Aureliusza.

GUGLIELMI Petro Girolamo Cardinale (ur. 1694 † 15 listop. 1773). R. P. D. Guglielmo Cracoviensis Reintegrationis pro R. D. Decano Joanne Lopunszynski Paroco in Grodziae contra illustr. D. Antonium Felicianum a Slupow Szembelk. Facti cum summario. Romae typis Gianini et Maynardi 1729.

Ciampi Bibliogr.

Guglinger Wolffgangius M. ob. Plinius II. (quam emendatissime impressus 1526).

GUI Petrus. Metaphisica sive de formalitatibus. Hispali, Stanislaus Polonus, MCDXCI. (1491) impensis Joannis de Monserat. w 4ce. Czartor.

— Metaphysica. Hispali, opera & diligentia Stanislai Poloni. A. D. 1500. Czartor.

G.(UIBERT) Jakub Antoni Hippolit Komend. pułku de Neustrie (1743 † 6 Maja 1790). Journal du Siège de Cracovie par M. de G. officier étranger au service de la Généralité. A Cracovie. Se trouve aussi à Paris chez Valade librairer ue Saint-Jacques vis à vis les Mathurins. M.DCC.LXXII. (1772). w 8ce, str. 22.

Figaro z 22 Sept. 1882. N. 38. Czartor.

— ob. Warnery (Remarque 1782).

Guicciandinus Franciscus ob. Hosius Stanislaus (Oratio ad Gamratum 1538) — Sturm Jan (Speculi Aulicarum 1600).

Guido (princeps) Cardinal Bentivol. ob. Trzebicki Andrzej (Manipulus Orationum 1639).

GVILANDINUS Melchior Borussus. († 25 Grud. 1587 Apologiae adversus Petrum Andr. Matthaeolum l. 1. in-script. Theren. Patavii 1558. w 4ce, kart 19.

Wierzbowski III. 2319. (Właściwie dzieło to nie należy do polskich).

— De Stirpibus aliquot, Epistolae V. Melchioris Guilandini Borussi. R. IIII. Conradi Gesneri Tigurini 1. Eiusdem Guilandini Ad Illustrem Comitem Nicolaum a Salmo etc. Manucodiattae, hoc est aniculae Dei descriptio. Adiecta est Andreae Patricii Ad Gabrielem Fallopium praefatio. Patavii Apud Gratiosum Perchacinum. 1558. w 4ce, k. liczbow. po jednej str. 48.

Na str. 2: Andr. Patricius Polonus, Gabrielli Fallopio Mutinensi S. P. D. Dat. Pataviae ex aedibus nostris 1558. — Na str. 5: Melchior Guilandius Borussus R. Stanislao Rosario Polono S. P. D.

Guillaume Frederic ob. Fryderyk Wilhelm — Zannowich St. (Epitres 1779).

Guillaume III. R. Britanniae ob. Macki Jan (1733).

Guilelmius Divus ob. Łaźniewski (1716).

Guillermo de Paris Arcybiskup († 1249). Postilla epistolarum et euangeliorum dñicalium nec non de sanctis. Impressa Hispali per Meynardum Ungut et Ladislaum Polonum socios. Anno Dñi M.CCCC.LXXXXVij (1497). Die vero XXViij. Februarii finit feliciter. w 4ce, kart 220.

Wierzbowski III. 2031. Czartor.

— Postilla super epistolas et evangelia. Bez wyr. m. i r. (czcionkami G. Zainera). folio, kart 276.

Hain N. 8233 i inni bibliografowie mają to za druk Augustae Vindelicorum z r. 1468, ale to tylko domysł. Należałoby jeszcze porównać typy jak i znaki wodne papieru z egzemplarzami Turrekrematy wydanego w Krakowie. Czartor.

— Postilla Guillermi super Epistolas et Euāgelia: per totius anni circulū: De tempore: Sanctis: et pro defunctis: solerti diligentia cuiusdam viri religiosi pro scholasticis exarata. Nunc denuo emendata: et castigatissime impressa. Magistri Francisci Mymeri Epigramma ad Lectorem [4 wier.] Aliud. [8 wier.]. Anno M.D.XXXII. (1532). w 4ce, kart 4, CXLIIII i 12 na końcu nlb.

(Na końcu:) Impressum Cracoviae per Mathiam Scharffenberger, ductu et impensa providi uiri Marci Scharffenberger Bibliopolae. Anno D. M.D.XXXII. Mense Maio,

Z licznemi drzeworytami. w tekscie — Na karcie LVI: Finit Postilla Guilermi super Epistolas de Tempore et de Sanctis, per totius anni circulum.
Jocher 4488.

Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Tenże tytuł:... exarata, unacum Epistolis et Euangelijs quadragesimalibus nunc denuo additis et diligentissimę emendatis, castissimę que impressis, impensis et opera famati Mathię Sharffenbergk proprijs, quarum directorium, vnacum Epistolis et Euangelijs in fine pręsentis postillę studiose annexum reperies. (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Mathiam Scharffenberg. Anno Domini. Millesimo quingentesimo quadragesimo primo. (1541). w 4ce, k. 4. CXLVI, 12 nlb. oraz k. I—XV. i XVII —XLI i 1 k.

Wierzbowski II. 1184

Czarnec. — Zamojs.

GUILLOTIERE (De la) Franciszek z Bordeau. La description de tout le Royaume de Pologne. (Paryż, około 1584).

Wiszniewski: H. l. p. VII. str. 550. — Gadebusch Livländ. Biblioth. II str. 466. — Jöcher Allgem. Gelehrten Lex. II. str. 1272. La Croix du Maine Bibl. de France. — Zedler Univers. Lexic. T. H. r. 1735. str. 1847.

Guilonius Renatus ob. Clenardus Nicolaus (1600).

GUINEZ Julius Guilelmus. Les Caracteres de la Cour de S(axe). Comprenant les maximes, la politique et la conduite des ministres, et autres personnes, de cette Cour: depuis l'année 1700 jusques l'année 1706. par Msr. Julius Guilelmus Guinez. A Cologne, chez Pierre Marteau et Jean le Provinciale M.DCC.XXXIX. (1739). w 8ce, str. 135.

Rzecz tu o Patkulu i jego czasach. Pierwsze wydanie podobno p. t. Portrait de la Cour du Roi de Pologne 1705. — Wspomina je Hermann Russ. Gesch. T. IV. Beil. str. 222.

Winckelmann Livl. Bibliot. N. 2552.

GUINTER G. F. (von) Von der Römer prächtigen Triumphe etc. wurde in Warschau bey dem glücklich erlebten hohen und erfreulichsten dreyzehnten Geburts-Feste des Durchlauchten Printzen Stanislaus Poniatowski würklich bestalten Obrist-Leutnant des Königl. Adl. Cadetten-Korps stehende Cadet etc. am 23ten November des 1766 Jahres von dasigen Haupt-Mann G. F. von Guinter folgende Rede gehalten. Warschau; gedruckt mit Mitzlerischen Schriften 1766. fol. str. 8.

Czartor.

Guiraud F. ob. Sendivogius Michael (Traicte 1618).

Guiseppe della Madre di Dio ob. Giscintus (1649).

Guissen Stadt ob. Liedt (1571).

GUITARD Petrus. Dissertatio medica, De coctione laesa, cujus veritatem propugnabit in Augustissimo Monspeliensi Apollinis Lycaeo Petrus Guitard, Varsoviensis apud Polonos, artium Liberalium magister, et medicinae candidatus, ab horâ octavâ ad meridiem, die... mensis... anni 1750. Praeside Illustrissimo Viro D. D. Henrico Haguenot ... in Monspeliensi Medicorum Academiâ, antecessore Regio, in Supremâ Monspeliensi computorum, subsidiorumque Curiâ Senatore, et Regiae Scientiarum Societatis Socio. Monspellii apud Joannem Martel, Regis, Occitaniae, Comitiorum, et Universitatis Typographum. 1750. w 4ce, str. 15.

Ded. Domino Petro a Riaucour. Przed dedykacyą miedzioryt herbu.

Czartor. — Jagiell.

Guive ob. Essai.

GULDENIUS Paweł. Onomasticum trilingue, latino-germanico-polonicum, rerum et verborum ad officinam pharmaceuticam spectantium, in gratiam et usum juventutis huic arti addictae, collectum et conscriptum a Paulo Guldenio Seniori S. R. M. Polon. et Sueciae pharmacopaeo et cive Thoruniensi. Accesserunt quaestiones nonnullae pharmacopolorum Tyronibus scitu digna. Regiomonti Palaeopoli, typis haeredum Segebald anno 1641. w 4ce, stron 84.

Jestto słownik w 3ch językach obejmujący nazwy wszelkich lekarstw, części ciała ludzkiego; chorób. — Gąsiór. Hist. med.

pols. T. 2gi, str. 229. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. IIgi str. 11.
Kornik. — Warsz. Uniw.

Guldenstern Dor. F. ob. Brosius W. G. (1674).

Guldenstern Casimirus ob. Palaestra Nobilium (1654).

Guldenstern Jan ob. Pastoryusz Joachim (1656).

Guldenstern Raphael ob. Pastorius Joachimus (1664).

Guldenstern Zyg. ob. Glaubensbekenntniss — Opitius Mant. (Laudatio 1636) — Orzechowski Paw. (Manuale 1647) — Pastorius (Char. Virt. 1679) — Thamnitius Konrad (Stella aurea 1649).

Guldensternius Vlad. Casimir. ob. Pastorius Joachimus (1654. 1656. 1664).

Gulichius Samuel ob. Jonston J. (Lessus Honori Exequiarum Viri Incomparabilis 1675).

Gulielmus Palatinus Rheni ob. Chodkiewicz Alexander (1588).

GULINSKY Jan a Guliny Sniatowski († 1644). Fundamentum seu principium ad politico-polonicum usum recte formandum, experimendum et loquendum. Gedani 1643. w 4ce.

— Kazania o Narodzeniu Syna Bożego, y uniy Personalny (tak). J. Mci Senatorom Gdańskim przez .... kaznodzieię y prof. pol. Coll. Gdań. przypisane. w 4ce, ark.
Jocher 3549. Czartor.

— Lex et lux christiana. Seu decalogus methodice propositus. A Johanne Gulinsky praedicat. et Prof. Pol. in Gymnasio. Haec est dilectio Dei, ut mandata ejus servemus. I. Joh. 5. Addita sub finem Chronologia universalis; cum antiquitatum annotationibus brevis. (Gedani) Typis Rhetianis A. M.DC.XXIIX. (tak) w 8ce, k. 5. str. 116.
Data mylna, bo dedykacya Andr. Engelke jest r. 1638. Pod wierszem, jest nalepiony miedzioryt herbu Ad. Engelkego.
Jagiell.

— Panegyricus in diem annuae Electionis. Gedani 1643. w 4ce.

— Pisorym na list powszechny Jakuba S. Apostoła do nabożnych à wierno wiernych Chrześcian pisany. w 4ce.
Praetor. Athenae Ged. str. 84.

— [Na prawidła moralne Katona wiersz polski]. Gedani apud Rhetium. 1638. w 4ce, ark. 5.
Dwuwiersze łacińskie z polskiemi obok. Jocher 358.

— [Wiersz na zgon Jana Ernesta Schröera] przez X. Jana Gulińskiego kaznodzieię y Prof. Polskiego. Gdańsk 1639.
Praetorius Athenae 83. — Praetor. Danzig. Lehrer 1733. s. 82 — Załuski Bibl. poet. — Bentk. Hist. lit. I. 595. — Juszyńs. I.

Guliwer ob. Dimarco Carolino (Uwagi 1787) — Swift (Podróże).

Gulski ob. Mielecki Mikołaj (1676).

Gułtowski Adamus ob. Mierowski (Adrastea Sarmatas obumbrans 1611).

Gumbel Daniel ob. Schönflissius J. (Wesele wieczne 1646).

Gumbinnen Stadt ob. Betgen (1733).

Gumieniecki Joannes ob. Buchowski Andr. Stan. (Flos vernantis 1690).

GUMKOWSKI Marcin X. od Sw. Bonawentury (ur. 1769). Kazanie o ufności w Bogu podczas uroczystości Nayświętszey Panny Łaskawey, wciągu 40 godzinnego nabożeństwa z okoliczności szczęśliwego powstania Narodu, od Naywyższey Zwierzchności Duchowney naznaczonego w kościele XX. Pijarów miane przez .... d 11 Maja 1794 r. w 8ce, str. 39. — (Od str. 28 do końca jest umieszczona:) Mowa pogrzebowa miana podczas nabożeństwa w kościele XX. Pijarów Warszawskich odprawiającego się za dusze walecznych żołnierzy y obywatelów, którzy w pamiętnych oswobodzeniem stolicy tuteyszey od nieprzyjaciół dniach 17 y 18 Kwietnia polegli. Akad. — Branic. — Warsz. Uniw.
Zielińs.

— Mowa przy pogrzebie Antoniego Kołłątaja Porucznika w korpusie Inżenierów Dnia 1 Września roku 1794. miana przez Obywatela X .... Pijara. W Warszawie. W Drukarni Wydziału Instrukcyi w R. N. N. w 8ce, str. 24.
Akad. — Krasińs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— ob. Jabłkowski Józef (biogr.).

Gumovius Jacobus ob. Goritius Simon (1576).

Gumowska Feb. ob. Jaroszewska.

GUMOWSKI X. Andrzej. Kazanie na dzień Wszystkich Swiętych Zakonu W. Patryachy Benedykta podczas powtórzonych w lat 50 primicii W. Jci X. Leonarda Polikarpa Prokopowicza Opata Zakonnego Sieciechowskiego 1786. przez X. Andrzeja Gumowskiego Kanonika miane w dzień Imienin ofiarowane r. 1787. w Lublinie, w Drukarni J. K. M. X. Trynitarzów. 1787. w 8ce, ark. B. Warsz. Uniwers. — Wilno.

Gumowski Athan. ob. Zielonacki Ludwik (Acervus 1643).

GUMOWSKI Stanisław. Pro vera Eloquentia Oratio in solenni Studiorum Innovatione Lublini habita ab Eloquentiae Proffessore publico presbytero e Societate Jesu ultima Augusti 1751. Typis Collegii Lublinensis Societatis Jesu. w 4ce, k. nlb. 15.

Warsz. Uniw.

Gumowski Tomasz Bened. Królów y Książąt Polskich zawarcie ob. Klonowicz Seb. (1676).

GUMPPENBERG Wilhelm S. I. (Gumppenger) (1609 † 8 maja 1675). Atlas Marianus seu de imaginibus Deiparae per orbem christianum miraculosis Liber I et II. Ingolstadii typis Georgii Haculini typographi academici. Anno a partu Virgineo M DC.LVII. (1657). w 12ce, str. 219 i 207. [Editio secunda].

— Toż:... Monachii, typis Lucae Straub, anno a Partu Virgineo M.DC.LVII (1657). [Editio tertia].

Jest caly szereg dalszych edycyi z tą datą.

— Atlas Marianus quo Sanctae Dei Genitricis Mariae imaginum miraculosarum origines duodecim historiarum Centurijs explicantur. Auctore Guilielmo Gumppenberg e Societate Jesu. Cum facultate Superiorum, et Privilegio Sacrae Caesareae Majestatis, et Serenissimi Electoris Bavariae. Monachii typis et impensis Joannis Jaeckini, typographi Electoralis et Bibliopolae. Anno M.DC.LXXII. (1672). fol. k. 36 nlb., str. 3026, Votum k. 1, Index rerum kart nlb. 48.

Mieści także opisy miejsc cudownych w tych miejscowościach Polski: Bochnia (485). Borek (49). Buda (163). Kraków na Piasku (489). Kraków u P. Maryi (4?7). Na Wawelu (758). Na Kazimierzu w Krakowie (98). Czereja (50). Częstochowa (48). Eysmond (? 156). Gidle (541). Mińsk (900). Myślenice (546). Opawa (523). Orsza (464). Ostrów na Litwie (528). Pińsk (421). Poserwity (Poszerwianty) (99). Rawa (480). Sierpsk (547). Smoleńsk (638). Sokal (478). Stawołowicze (627). Troki (187). Tuchów (476). Wilno, cztery (100. 178. 519. 1017). Zamarstyn (560). Żyrowice (171). — Tekstu dostarczyli Jezuici a głównie Kojałowicz. W przedruku z r. 1846 jest tytuł po włosku: Imperio Austriaco, Prussia, Polonia, Russia. Verona, tipog. Sanvido. Części 2, str. 1752.

Wiedeń. Uniw.

— Breve relatione della prodigiosa imagine della Madre di Dio di Chiaromonte Cestecoviense in Polonia, over di Constantinopoli, tratta dall'Istoria latina del R. P. Guilielmo Gumppenger della Compagnia di Giesù. E le notitie della vita di S. Paolo, primo romito, institutore de'monaci solitarii; l'una e l'altre date in luce dal M. R. P. Giovanni Vannoviczi dottor di s. teologia e procurator generale dell'ordine del sodetto S. Paulo primo romito. Con l'occasione dell'apertura della chiesa & ospitio del medemo ordine, ultimamente venuto dall'Ungheria in Italia, e fermato nel mezzo della Via Felice, che guida a S. Maria Maggiore. All'eminentiss. e reverendiss. principe il sig. card. Flavio Ghigi prefetto della signatura di giustitia &c. &c. In Roma per Michele Ercole M.DC.LXXI. Con licenza de' superiori. w 4ce, k. tyt. i k. nlb. 2. str. 40. oraz rycina S. Pawła.

Na odwrocie tytułu rycina N. P. Maryi. Sommervogel III. 1953. Czartor.

— Tradycya Nowa o Starodawnym Obrazie Czereiskim Nayświętszey Maryi Panny z Xsięgi W. X. Gwilhelma Gumperberga, Soc. Jesu pod tytułem: Atlas Marianus y z różnych manuskryptow wyjęta. w Roku 1764 do druku podana za staraniem W. Nay. Jmj. Xiędza Theo. Chrapkowicza Supe-

riora tegoż Klosztoru (tak) Zakonu S. Bazylego W. w Królewcu 1764. w 4ce, str. 16.

Obraz ten został 1611 r. zabrany przez wojska polskie z Nowogrodu i ofiarowany Leonowi Sapieże Kanclerzowi; później Kazimierz Sapieha Hetman W. X. L. oddał go do kościoła w Czerei.
Jocher 8781.

— ob. Sartorius (Marianischer Atlas 1717).

GUNDELIUS Filip z Padwy. Carminum libri II. Viennae Austriae. 1539. w 8ce.

Ded. Jod. Lud. Decio.

— De Christi Domini Passione, deque servatoris nostri Jesu Christi Resurrectione. Elegia In regia Poloniae Cracovia, per Hieronymum Vietorem. kal. Aprilis Anno M.DXXVII. w 8ce. (Wierszem).

Przypis: Jodokowi Ludwikowi Decyuszowi. Janoc. I. 104. — Jusz. I. 128. — Wiszn. VI. 336 (obydwaj mają bez roku).

— In Divum Imp. Caes. Maximilianum P. F. Augus. Epicaedion. 1519.

— Poema heroicum De gestis D. Adalberti Poloniae protomartyris. In inclyta urbe Cracoviensi apud Hieronymum Vietorem Anno ab orbe redempto M.DXXVI. (1526) idibus quintil. w 8ce. (Wierszem).

Jusz. I. 128. — Wiszn. VI. 336. — Janoc. I. 104.

— Juris vtriusque lectiones: ad sacratissimum et serenissimum principem, Sigismundum huius nominis primum, Poloniae regem, magnumque Lithvaniae dvcem. In regia vrbe cracoviensi, per Hieronymum Vietorem. Anno gratiae M.DXXIII. (1523). die XIII mensis februarii. w 4ce.

Janoc. I. 103.

— Libellus de officio et potestate Vicarii Episcopalis. Cracoviae in Officina Floriani Unglerii. Anno Salutis nostrae M.D.XXIII. (1523). Mense Decembri. w 8ce.

Przypisanie Jan. Konarskiemu Biskup. Krakow. i Piotr. Tomickiemu Koadjutor. Krakows.
Jocher 7318. — Janoc. I. 103.

— In mortem Sigismundi Regis Poloniae. Elegia. Cracoviae, apud viduam Unglerii. VIII Idus Maii M.DXLVIII (1548). w 4ce. (Wierszem).

Przypis: Jodokowi Ludwikowi Decyuszowi. Wiszn. VI. 336. — Jusz. I. 128. — Janoc. I. 105.

— Oratio in mortem Joannis Conarscii episcopi cracoviensis. Cracoviae apud Florianum Unglerium anno MDXXV. (1525). w 4ce.

Janoc. I. 103.

— ob. Basilius (Orationes 1540. Metaphrastae 1522) — Decius Ludov. (Contenta de vetust. 1521). — Marsus (1517).

Juszyński. — Janociana I. 102—5. — Wiszniew. H. lit. VI. 336. IX. 325—6.

Gundling ob. Kyau (1735).

Gundlingius Wolfgang ob. Zialowski Eustratius Johannides (Brevis 1681).

Gundzill Petrus ob. Młocki Jakób (Propositiones 1764).

GUNSTIUS Georgius. Hochzeit-Schertz auff dess Heinrich Beermanns und Catharina Wygand Ehrentag. Danzig 1646.

GUNZEL Albert. Die Hoffnung Jacobs, Auss dem hertzlichen Seufftzer des Heiligen unnd itzo sterbenden Patriarchens, Herr, Ich warte auff dein Heil, Gen. 49 v. 18. Bey Christlicher unnd Volckreicher Leichbestattung Des weiland Ehrenvesten, Kunstreichen und Wolbenembten Herrn Georg Hüttels gewesenen altverlebten Bürgers, Balbierers und wolverdienten Wund Artztes allhier in Lissa. Welcher im Jahr nach Christi Geburth M.DC.LIII. den 3 Septembr. kegen Abend, 1 viertel auff 7 Uhr in wahrem Glauben an Jesum Christum Sanfft und Selig eingeschlaffen, Unnd den folgenden 7. Septembr. war der 13. Sontag nach Trinitatis, in sein Ruhekämmerlein mit Christlichen Ceremonien beygesetzet worden. Allen anderen sterbenden Christen zum Exempel dargegestellet, und auff begehren zum Druck übergeben Von M. Alberto Gunzelio der Evangelischen Gemeine Augsp. Confession da-

selbsten Pastore. Gedruckt in der Lissnischen Druckerey bey Wigand Funcken (1653). w 4ce, sign. Aij—Giij.
Wrocławs.

Gurczyn Daniel ob. Gorczyn.

Gurowska Catharina de Przerębskie ob. Tarnowski Joannes, Joachimus et Raphael (Actores 1778).

Gurowska Jadwiga ob. Malczewski X. Franciszek (Dług wieczysty 1717).

Gurowska Krystyna z Przybyszewskich ob. Szczaniecki Stefan (Kazanie 1702).

(Gurowska Melchiora). Oświadczenie przychylnego powinszowania przy uroczystym poświęceniu na naypierwsze Przełożeństwo Jaśnie Wielmożney Panny Melchiory Gurowski księni klasztoru Owienskiego Zakonu Cystercyenskiego, od ... Collegium Poznanskiego, Soc. Jesu. Ogłoszone Roku 1769. Dnia 8 Maia. w 4ce.

Gurowska Róża z Siemiatowskich ob. Karliński X. Izaak (Brama 1740).

GUROWSKI Alexander podkomorzy Gnieźnieński, kasztelan Buski, poseł ptu Konińskiego (1719 † 1790). Mowa na sessyi delegacyjney d. 29 Sierpnia 1774 r. miana. (pro jure aggratiandi to jest za prawem darowania życia). Bez w. m. dr. folio, str. nlb. 2.
Branic. — Krasińs.

— Mowa J. W. JMP. Podkomorzego Gnieźnieńskiego na Sessyi Seymowey dnia 5 Kwietnia 1775. Warszawa u P. Dufour 1775. fol. k. 2. Branic.

— Do Izby ... w 4ce, str. 1.

— Protokół albo opisanie zaszłych czynności na delegacyi od stanów Rzeczy-Pospolitey na seymie extraordynaryinym Warszawskim, do zawarcia traktatów z dworami wiedeńskim, petersburskim y berlińskim dnia 19 Maia Roku 1773 wyznaczoney, a dnia 19 Marca Roku 1775 zakończoney z umieszczeniem wszystkich w rozmaitych materyach mianych mów, podanych tak od JJ. WW. Ministrów cudzoziemskich iako też wzaiemnie od Delegacyi nót. Oraz cokolwiek mówiono, lub czytano było, w właściwych każdego z JJ. WW. Delegatów wyrazach wiernie spisany. Pod prezydencyą J. W. Jmci Xiędza Antoniego Ostrowskiego Biskupa Kujawskiego i Pomorskiego porządkiem wszystkich sessyi, ręką iego podpisanych, ułożony. A z obowiązku prawa do uwiadomienia Narodu, od trzymaiącego pióro, iakowym sposobem rzecz cała traktowana była, z przyłączeniem potrzebnych czytającemu niektórych wiadomości ustanowienia i umówienia delegacyi tyczących się do druku podany. W Warszawie w drukarni J. K. Mci Nadworney Roku 1775.

Żagaienie Pierwsze. Sessya 1—50. folio, str. 324.

Zagaienie Drugie. W Warszawie, w drukarni Nadworney J. K. Mci. M.DCC.LXXV. Sessya 1—33. folio, str. 170.

Zagaienie Trzecie. W Warszawie, w drukarni Piotra Dufour uprzywileiowanego od J. K. Mci. M.DCC.XXV. Sessya 1—41. folio, str. 253.

Zagaienie Czwarte. W Warszawie, w drukarni Mitzlerowskiey. M.DCC.LXXVI. Sessya 1—65. folio, str. 443.

Zagaienie Piąte. W Warszawie, w drukarni Piotra Dufoura uprzywileiowanego od J. K. Mci. M.DCC.LXXV. Sessya 1—32. str. 176.

Zagaienie Szoste. W Warszawie, w drukarni Nadworney J. K. Mci. M.DCC.LXXV. Część I. Sessya 1—23. str. 106. Część II. Sessya 24—45. fol., str. 158.

Zagaienie Siodme. W Warszawie, w drukarni Piotra Dufoura uprzywileiowanego od J. K. Mci. M.DCC.LXXVI. Sessya 1—13. folio, str. 92.

Delegacya była siedem razy przedłużana, ztąd i siedem jej zagajeń czyli tomów. Jest ważnym materyałem dla dziejów delegacyi. Za tę pracę zawotowano mu wynagrodzenie 60000 złpol. O czem Volum. legum, T. 8. str. 218.

Akadem. — Branic. — Dzikow. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Karliński X. Izaak (Brama tryumf. 1740) — Skrzetuski Jakób Hieronim (Ara puris 1706).

Gurowski Bernard ob. Małczewski X. Franciszek (Dług 1717) — Szczaniecki Stefan (Kazanie 1702).

Gurowski Józef ob. Helwich Krystyan (Manuducti 1698).

Gurowski Józef Bernard ob. Szczaniecki Stef. (Kazanie na prymicyach 1702).

Gurowski Józef Melchior ob. Szczaniecki Stefan (Kazanie 1702).

(Gurowski Melchior Kaszt. Pozn.). Theatrum fortunae à Melchiore de Gurowo Gurowski gubernatore Valcensi exornatum, in ingr. prov. 1686. Posnaniae, typ. S. J. folio, ark. E_3.

Krasiń. — Ossol.

— ob. Redwitz J. (Ode 1676) — Szczaniecki Stef. (Kazanie na prymic. 1702).

GUROWSKI Melchior, Ensiferida palat. Posn. Eurippus philosophicus gentilitio flumini Eminentissimi ac Reverendissimi Principis D. Joannis Baptistae Ptolomaei S. R. E. a Perillustri M. D. Melchiore Gurowski Athenaei Karnkoviani Collegii Calissiensis Soc. Jesu Philosopho Affusus. (Na końcu:) Defendentur publice in Aula Karnkoviana Collegii Caliss: Soc. Jesu à Perill. M. D. Melchiore Gurowski Ensiferida Palatinatus Posnaniensis Praefecto Congregationis Maximae B. M. V. Annuntiatae. Anno Domini 1720. die Mensis Ju. w 4ce.

Na odwrocie tyt. herb kardynała. Dedykacya Cardinali Ptolmaeo. — Od karty 3: Theses ex universa philosophia, ex logica; dalej: ex physica, ex metaphysica. (Th. I—L). Jagiell.

(Gurowski Melchior). Cracovien. Canonicatus pro Illmo D. Gurowski contra Illmum D. Stanislaum Zboiński. Romae, fol. mniej. kart 2.

Rzecz o kanonią i prebendę Krakowską, którą Gurowski otrzymał od Papieża a Zboiński wybrany był przez Kapitułę i zatwierdzony przez Biskupa i przez Króla mianowany. Niedbał o kanonię, więc mu ją r. 1771 odebrano.
Łętowa. Katal. str. 61.

Warsz. Uniw.

— ob. Molinus (1754).

GUROWSKI Michael. Poesis didactica, totius regni naturae divitiarum delineatrix atque magistra. Poczajów, 1770. w. 8ce. Wilno.

GUROWSKI Nepomucen. Discours sur les études, adressé a S. M. le roi de Pologne par les élèves du collége royal des nobles de Varsovie, Mr. le comte Nep. Gurowski, fils du castellan de Prument, portant la parole. Obacz: Bessat F. (1775).

Kijows. — Krasiń.

GUROWSKI Rafał, Kasztelan Przemęcki (1716 † 1797). Dzieie Pisma Swiętego, które oznaczaią stworzenie świata, oraz inne taiemnice rodowitym rytmem opisane z niektóremi moralnościami ku pożytkowi duszom nieśmiertelnym dla publiczney wiadomości podane. Przez Rafała z Gurowa Gurowskiego Kasztelana Przemęckiego, Starostę Kolskiego, orderu S. Stanisława Kawalera. Ogłoszone w roku Pańskim 1782. w Łowiczu, w drukarni J. O. Xcia Jmci Prymasa, Arcy-Biskupa Gnieznieńskiego. Sumptem autora. w 4ce, 4 k. nlb. i str. 408, spisu 8 kart nlb.

Przypisał autor wierszem i prozą królowi Stanisławowi Augustowi. Wierszem opiewa dzieje Pisma S. Rzecz nieudolna.
Bentkow. I 392. (Zwie go Guzowski). — Niesiec. II 346. — Gorczyczewski (Boileau Satyry).
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kłodawa — Ossol. — Przeździec.

— Mowa JW. Gurowskiego, kasztelana przemęckiego, starosty kolskiego, kawalera orderu S. Stanisława, miana na seymie 21 septembris 1773. (Bez w. m. dr. i r.) w 4ce, kart 21 nlb.

Obejmuje mów 12 z lat 1773 i 1774, wszystkie bez treści. Jestto toż samo co: Powinność Senatora, tylko tytuł książki odmienny. Jagiell.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Gurowskiego Kasztelana Przemęckiego, dnia 25 Aprilis 1774. w Delegacyi Miana. w 4ce, kart 2. Krasiń.

— Mowa J. W. Jmci Pana Gurowskiego Kasztelana Przemęckiego w Senacie dnia 10 Septembris 1776 miana. folio, karta 1.

O rozdawaniu dóbr pojezuickich i nadużyciach.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... w Senacie dnia 3 8bris 1776 miana. folio, kart 2.

O projekcie Cywilnej tabelli expensy generalnej.
Branic. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... w Senacie dnia 18 8bris 1776 miana. r. 1776. fol., k. 2.

Na ostat. str. jest Projekt ubezpieczenia Sum Ziemiańskich.
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Toż:... w Senacie dnia 26 8bris ex Turno projektu W. Xstwa Litewskiego miana. (1776). fol. k. 1.
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Powinność Senatora. (Na drugiej karcie:) Mowa J. W. Gurowskiego, Kasztelana Przemęckiego, Starosty Kolskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława miana na Seymie 21 Septembr. 1773. w Lesznie, w Drukarni Samuela Teofila Pressera. 1773(4). w 4ce, kart 22.

Obejmuje mów 12, z lat 1773 i 1774.
Ossol.

GUROWSKI Rafał Nepomucen Starosta Kolski († 1791). Głos Jaśnie Wielmożnego Gurowskiego, Starosty Kolińskiego, posła Kaliskiego na rugach Poselskich dnia 3 Octobris 1786 roku miany. (Na końcu:) W drukarni P. Dufour, Konsyliarza nadwornego drukarza J. K. Mci Dyrektora Drukarni Korpusu Kadetów. fol. k. 2.

Rzecz o rozdwojeniu Sejmików w Kamieńcu Podolskim i nadużyciu przez Generała Witta używającego przemocy.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... 5 Octob. 1786. Druk Dufour 1786. fol., str. 3. Branic.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Gurowskiego posła kaliskiego na Sessyi dnia 31 Października 1786 miana. (Na końcu:) w drukarni Piotra Dufour. fol. k. 2.

Narzeka na zepsucie obyczajów. Do szlachectwa Sejmy przypuszczają ludzi znanych z podłości. Roku 1775. założono jarmark na polskie szlachectwo. Dość przeczytać regestr świeżo nobilitowanych, aby z gniewu i wstydu zapłonąć. A konstytucya wskazała indygenom nabycie dóbr za 200,000 złot. Żąda odwołania tego zezwolenia. Czartor. — Jagiell.

— Mowy Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Gurowskiego, starosty kolskiego, posła kaliskiego na seymie roku 1786 miane, przez niegoż przedrukowane, dedykacyą y notami powiększone. W Kolonii, u Gazeciarza Tamecznego. w 8ce, kart 26 nlb. (ark. F_8).

Dedykacya francuska: Cocco a Dindon (k. 1). Rozpoczyna: Głos na Rugach z d 3 Października. W przypisach zowie X-ia de Nassau Sigen, podłym przemocy narzędziem, który zjeżdżał do Kamieńca, aby uciskać równość. — Dalej są mowy z 23 Paźdz (o wojsku), 28 Paźdz. (o sejmikach), 31 Paźdz (o ściąganiu do kraju cudzoziemców), o postępkach Xcia de Nassau.
Akad — Branic. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Przymówienie się Jaśnie Wielmożnego Posła Kaliskiego po przerwanym czytaniu: Projektu o Sejmikach na Sessyi dnia 28 Octobra miane. (Na końcu:) W Starym Mieście, w drukarni Piotra Dufour. fol. k 1.

O projekcie Szczęsnego Potockiego (?) zawierającym lekarstwo na gojące despotyzmu blizny. Kończy: W tak okropnym Rzeczypospolitej stanie, gdy głos wolności hasłem buntu jest zwany, Wielki Mężu! et voluisse sat est.
Czartor — Jagiell.

GUROWSKI Roch Władysław (ur. 1717 r., † 1790 r. d. 23 Maja). Mowa J. W. Gurowskiego Marszałka Nadw. W. X. Litt. Kommissarza Generalnego do rozgraniczenia Kraiu Rzeczypospolitey od Państwa Rossyiskiego, na Sessyi Seymowey r. 1776 miana. fol., 3 karty. Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Mowa... Marszałka Nadw. W. X. Lit. d. 7 Septembr. (1776) miana. fol. 1 k. nlb. Krasińs.

— Mowa na seymie r. 1774. 15go 9bris miana. fol. Dzikow.

— Mowa dnia 7 7bra miana. Warszawa, Dufour 1776. fol., 1 ark. Branic.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego ... Marszałka W. Wielkiego X. Lit. do podanych od Tronu propozycyi na seymie

ordynaryinym na sessyi dnia 25 października 1786 roku miana. (Na końcu:) W drukarni Piotra Dufour. fol. k. 3 nlb.

Mówi o konwencyi z Rossyą co do zabranych funduszów duchowieństwa, o utracie majątków szlachty wskutek konwencyi, o wywożeniu monety krajowej jako lepszej, o rekrutacyi.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

— Mowa JW. JMci P. Władysława z Gurowa Gurowskiego Marszałka Wiel. W. X. Litewsk. Orderów Orła białego, S. Stanisława, Alexandra Newskiego i S. Anny Kawalera. Miana pod czas wizyty Generalney przy rozdawaniu Medalów po szkolnym popisie pilnieyszym uczniom szkół wydziałowych poznańsk. dnia 4 Lipca 1782. fol. k. 1.

Zarazem dodano pięć mów X. Józefa Muszyńskiego, str. 6.

Jocher 1704. (ma datę roku 1788).

Ossol.

— Toż:... Z powitaniem Nayiasnieyszego Pana powracającego z podróży Ukraińskiey dnia 22 Lipca 1787 r. (Bez w. m. dr.) w 4ce, k. 2.

— Toż:... na seymie pod związkiem Konfederacyi agitującym się dnia 13 marca 1789 r. miana. Warszawa, Druk. u X. X. Sch. Piarum. fol k. 2.

Branic. — Czartor.

— Władysław z Gurowa Gurowski marszałek W. W. X. L. kawaler orderu Orła białego Sw. Stanisława, S. Alexandra Newskiego i S. Anny. (Obwieszczenie o zapowiedzianej cenzurze). 1784. fol., str. 1. Branic.

— Obwołanie względem piekarzy i rzeźników [podpisane p. Władysława Gurowskiego Marsz. W. W. X. L. a datowane:] w Warszawie dnia 24 Paźdz. 1781 r. folio, str. 1. Krasińs.

— Obwołanie względem czynienia rapportow y meldowania. Warszawa 28 Lutego 1787. (Plakat w 1 ark.).

— Obwołanie względem zachowania Swiąt. Warszawa 22 Sierp. 1787. (Plakat w 1 arkuszu).

— Oddanie laski nadworney Ignacemu Potockiemu d. 9 maja 1784 r. fol. Dzików.

— Relacya JW. JMP. Władysława z Gurowa Gurowskiego Marszałka nadwor. Litewsk. z Delegacyi do Departamentu Woyskowego odprawioney na sessyi dnia 22 miesiąca Października r. 1778. miana. fol., kart 4.

Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Relacya J. W. Jmci Pana Władysława Gurowskiego Marszał. Nadw. W. X. Lit. jako delegowanego od Stanów Rzpltey do kommissyi likwidacyjney długów Rzpltey d. 15 Octobr. 1780 w Senacie miana. fol., ark. A_4.

— Rozporządzenie względem chirurgii, lekarzy i aptek. (1784). fol., k. 2 nlb. Branic.

— Usprawiedliwienie praw lasce W. X. Lit. służacych od Władysława Gurowskiego Marszałka W. X. Litt. podane przed Seymem Grodzieńkim. B. w. r.

— ob. Buffier (Sposób 1768) — Chreptowicz Wł. (Wiersz 1789) — Hulewicz And. (Zbiór powinsz. 1788) — Łobarzewski Ign. — Marewicz Winc. Ign. (Zabawki 1786) — Sułkowski (Konferencya 1791) — Zbiór mów (1780).

Rzewuski Kronika Podhorecka str. 95. — Encykl. Orgelbr. XI. 32—9.

Gurski X. ob. Moskorzewski Hieronim (1617) — Górski Jan Szymon.

GURSKI Floryan. Examen Sarmaticum seu unanime suffragium quod periculosa Interregni tempestate, celebrandum Regni Primati, Senatus, Proceribus, ac Terrestribus Nunciis datur a passionum et foenoris immuni sed immunitatis, salutisve patriae amante Floriano de Gurry Gurski. (Bez miej. i r.) w 4ce, ark. 7 nlb.

— Toż:... salutisve patriae amante Floriano de Gurry Gursky a. 1669. w 4ce, str. 63.

Poczyna rzecz swą od pochwał Janowi Kazimierzowi oddawanych, mówi o jego abdykacyi, przytacza mowę króla i odpowiedź na nią X. Prymasa. Skreśla obraz elekcyi wraz z jej niedogodnościami dla kraju, jak niemniej i ustrój Rzpltych wszystkich dowodząc, że najlepiej wybierać króla. Następnie przebiega zdolności wszystkich kandydatów i za najodpowie-

dniejszego dla Polaków stawia Filipa Xięcia Neuburgskiego.
Katalog Goara w Frankf. miał edycyą bez wyr. m. 1679. w 4ce, — zapewne omyłka. — Gryphius Appar. de script. histor. s. 528. ma datę 1699. — Jednocześnie wyszło: Comparat. propinquitatis (obacz).
Branic. — Czartor. — Horodec. — Ossol.

GURSKI Kazimierz Franciszek. Quaestio logica, de substantia, ex libro 6. et 7mo methaphysicorum Aristotelis, desumpta. Sub felicissimo regimine Magnifici, Perillustris et admodum Reverendi Domini. D. M. Casimiri Pałaszowski, Sacrae Theologiae Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum Collegiatorum S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Canonici, Cureloviensis Decani, Parochialium; S. Stephani Cracoviae Praepositi, in Czernichów Curati, studii Generalis Univ. Crac. Vigilantissimi Rectoris. Per M. Casimirum Franciscum Gurski Philosophiae Doctorem & Professorem, Contubernii Philosophorum Seniorem. Pro loco in Collegio minori obtinendo publicè ad disputandum in peraugusto Cl. DD. Theologorum lectorio exposita. Anno Domini 1745. Die 11 mensis Junii. Cracoviae, typis Universitatis. fol., k. 2 nlb. Jagiell.

Gurski Kazimierz ob. Kwapiński Stan. (Species 1733).

GURSKI Walenty († 1832). Różne dzieła wierszem i prozą. Tom 1. w Warszawie w drukarni J. K. M. Rzeczypospolitey uprzywilejowaney Gröllowskiey. 1785. w 12ce, str. 174.

Ded.: do Michała Grabowskiego Generała Leutn. z podpisem Walenty Gurski.
Czartor. — Ossol.

— ob. Zabawa literatów 1794.

Bentkowski H. lit. I. 310. 1. 448. 405. — Kur. Warsz. 1832. N. 82. — Encykl. Orgelbr. XI. 43.

Gusła ob. Bohomolec Jan (1777).

Gusman ob. Vitae proscenium (1652).

Gusovius Efraim Gottgetreu ob. Gusovius J. G. (1783).

GUSOVIUSZ X. Jan Godofred (1635 † 1785). Dzięki Gdańskie do tronu nayiaśnieyszego Pana Stanisława Augusta, Króla y pana naszego nayłaskawszego, naymiłościwszego, w nayglębszey pokorze złożone przez X. Jana Godofreda Gusowiusza, Kazn. polsk. przy Kościele ś. Anny y lektora języka pols. publ. w Gdańsku, R. P. 1784. Drukował Daniel Ludwik Wedel. w 8ce, kart 4 nlb. Czartor.

— Ode an das Vaterland bey der Errettung Jhro Königl. Majestät von Pohlen, unsers gnädigsten Königes und Herrn aus einer nahen Lebensgefahr, aus dem Polnischen übersetzt von Johann Gottfried Gusovius E. Ehrw. Minist.-Kand. und des Gymn. ersten Koll. Danzig. 1771. gedruckt bey Johann Emanuel Friedrich Müller. w 4ce, k. 8 nlb. Czartor.

— Nowy zbiór pieśni świątecznych gdańskich, na dwie części podzielony. w Krolewcu, drukował G. L. Hartung R. P. 1780. w 8ce, Cz. I. str. 3, XVI, 156. Cz. II. str. 80.

Dedyk.: Magistratowi Gdańsk., z podpisem X. Jon Godofr. Gusovius, eccles. ad aedem D. Annae et Lector ling. Polon. publ.; za pomocnika miał X. Jana Behnke, inspektora kościelnego. — Ortografią obmyślił Jakob Dzwonkowski lektor i kollega Gimnazyum toruńskiego. Więcej o tem Jocher III. 271, noty do N. 7210.
Czartor. — Ossol.

— Zbior nowy dogmatycznych y moralnych pieśni gdańskich. Tomik I. w Gdańsku, drukował Dan. Ludw. Wedel. R. P. 1781. w 8ce, str. 164 (w dwie kolumny). Tomik II. w Gdańsku R. 1782. stron. liczb. od 165—404. Tomik III. R. 1783. od str. 405—658.

Ciż tłumacze co edycyi z roku 1780. Dwie pieśni tłumaczył Efraim Gottgetreu Gusovius, stryj wydawcy.
Jocher 7211. Bibl. Horodecka.

— ob. Naruszewicz.

Encykl. Orgelbr. XI. 46. — Goldbeck Literar. Nachrich. 45.

GUSOVIUS Michał Adam. Disputatio de aqua sangvinea Mariebvrgensi, vulgo von dem in Blut verwandelten Wasser bey Marienburg, quam sub praesidio Dni Georg. Petri Schultzen phil. et med. Doct. nec non P. P. O. domini Patroni, fautoris et praeceptoris sui omni honoris cultv prosequendi die XXVIII Maii a. M.DCCXVI. in auditorio maxi-

mo publicae disquisitioni svbmittit avtor et respondens Michael Adam Gusovius Mariaeb: Pruss. Gymnasio valedictvrvs. Thorvnii, impressit Joh. Nicolai Nobil. senat. et gymn. typogr. w 4ce, kart 21 nlb. (sygn. F_2).

W końcowych wierszach do autora, wiersz niemiecki podpisał Jonnes Kownacki Marieb. Opp., łaciński zaś: Mart. Schwanwitz Thorun. Borus. Oppon. — P. Jaenichius Gymn. Rector.
Żebraw. Bibl. mat. 358.
Jagiell. — Krasiń.

Gusowska Maryanna z Kłudzina ob. Chróściński Andrzej Kazimierz (1684).

Gussfeld ob. Guessefeld.

Gust ob. Burke Edward — Bykowski Ignacy (1799).

Gusstaff I. ob. Girs Aeg. (1670).

Gustaw Adolf Princeps Mecklemburg. ob. Bodoch Waw. (Panegyricus 1654).

GUSTAW Adolf Król Szwedzki († 1632). Abdruck Schreibens an Bürgermeister und Rath der Stadt Königsberg in Preussen (von 29 Jun. 1626-nebst gründlichem Bericht was von an) fange bis numbero J. K. M. in Schweden vor Städte und Schlösser in Preussen occupiret und eingenommen, auch sonsten dabey ferner sich begeben und zugetragen hat. 1626. w 4ce.

— Antrag an die Polen im Jahre 1632. w 4ce.

— Sacrae Regiae Majestatis Sueciae ad Illustrissimos Castellanum Crakoviensem reliquosque Serenissimae Reipublicae Polonae senatores saeculares amicos suos dilectissimos, Epistola ad unionis negotium tractandum et concludendum data. A. D 1632. (Na końcu:) Dabantur Stralsundii 5 Novembris 1630. folio, 1 ark. dr. Jagiell.

— Sacrae regiae majestatis Sveciae ad illustrissimum et reverendissimum Archiepiscopum Gneznensem Dei et serenissimae Reipublicae Polonae gratia Sarmatiae interregem, primatem et patriarcham. Nec non ad illustrissimos et reverendissimos senatores in eadem republica ecclesiasticos, amicos suos charissimos epistola svper vnionis negotio data. A. D. 1632. Dat. Stralsundii d. 5 Nov. 1630. folio, k. 2.
Jagiell.

— Avgustissimi principis et domini, domini Gustavi Adolphi, Instructio praescripta domino Jacobo Roussel sacrae regiae majestatis ad serenissimam rempublicam polonam legato. A. D. 1632. (Dat. Stralsund d. 5 Nov. 1630). fol., str. 8.

— Literae Serenissimae Regiae Majestatis Sveciae ad Illustrissimum Principem, Dn. Christophorum, Radzivilium M. D. Lithvaniae Campiducem. nec non D. D. Senatorum Regni Sveciae ad Dns. Senatores Regni Poloniae & M. Ducatus Lithvaniae. (Bez m. i r.) w 4ce, str. 12.

Dat. 2 Aug. 1624.

— Kön. May. Stadgha, hiordt på Rijkz dagen vthi örebroo Åhr M.DC.XVII. Stocholm, Tryckt aff Ignatio Meurer, och fins hoos honom til kiöps. Bez r. (1617). w 4ce, ark. 1.

Rzecz o Polsce i o Zygmuncie III.
Jagiell.

— [Patent po niemiecku o zajęciu Inflant i Kurlandyi, datow. Riga, 16 Novemb. 1621]. fol., karta 1.

— [Podobny patent po szwedzku, datow. 22 Sept. 1621]. fol., k. 1.

(Gustaw Adolf). Causae, ob quas serenissimus ac potentissimus princeps ac dominus, dominus Gustavus Adolphus, Suecorum, Gotharum et Vandalorum rex, magnus princeps Finlandiae, dux Esthonae et Careliae nec non Ingriae Dominus, tandem coactus est cum exercitu in Germaniam movere. Stralsundi excusae mense Julio Anni 1630. w 4ce, sign. A—B_3.

Jest edycya druga z tą zmianą na tytule, że po oznaczeniu roku dodano: „Literis Ferberianis". — Za autora uchodzi Adler Salvius (obacz).

— Gustavus Magnus sive panegyricae orationes. Lugduni Batavarum 1637. w 16ce.

— Panegyricus Gustavi Adolphi Sueciae regis. Cygn. 1632. w 4ce.
Branic.

— Verlauf des Treffens so zwischen des Königes von Polen und Gustaw Adolph Schiffen vor der Dantziger Rhede geschehen 1627—1628. w 4ce.

Gustavus Adolphus ob. Aitzema (1626) — Adler S. (1630) — Bericht (1622) — Beschreibung (1656) — Birkowski X. Fabian (1633) — Bisaccionius Majolinus (Memorie historiche 1642) — Borastus L. Gottlieb (Censura ad Panegyr. 1628) – Burgi P. (De bello suecico 1639. 1643) — Censura (1628) — Dombsdorfius Ach. (Hector septent. 1633) — Epistolae (1622) — Expugnatio (1622) — Grimvard Henr. (Lettres et Memoires 1790) — Henkelius (1631) — Hovel Jan (Oratio Funebris 1634) — Krusius Daniel (Panegyricus 1629. Censura 1628. Palinodia 1629) — Landsbergius (Bellum german. 1652) — Lipski Jan (Panegyricus 1628) — Lungwitius M. (1635) — Mendzeli Joannes (Votum pro Rege 1629) — Menius Frid. (Historischer 1633) — Narssius Joannes (Gustavus Saucius 1628. 1633) — Nicolai Laur. (1604) — Nucrois El. ob. Borastus — Ossoliński Jerzy (Ruszkowski Mik. Co za pożytki korona) — Pacta (1629) — Paulini (1636) — Radziwiłł Krzysztof (De expugnatione 1622) — Samson Herm. (Heldenklag 1634. Oratio de laud. 1634) — Survey, (a short 1632) — Twardowski Kasp. (Bij Gustawa 1629) — Wideking Joh. (historia belli 1672) — Zdanie — Zygmunt III (1629).

Gustav Arvid ob. Sigismundus (Mandata 1596).

Gustaw Sudermański książę ob. Koniecpolski Stanisław (1627) — Zakrzewski Sebastyan Krzysz. (Pruskich 1627).

Gustaw Karol ob. Karol Gustaw (Duma lamentowa).

GUSTAW III. Król Szwedzki (1746 † 20 Marca 1792). The danger of the political balance of Europa. From the french. London. 1790. w 8ce.

— Ueber die Gefahr des politischen Gleichgewichtes von Europa. Oder Darstellung der Ursachen die dasselbe seit der Thronbesteigung Catherina II im Norden verändert haben. Aus dem Französischen von Mallet du Pan. Franckfurt und Leipzig 1790. w 8ce. Branic.

— Ueber die Gefahr des politischen Gleichgewichts in Europa. Accipe nunc Danaum insidias. Virgil. London 1790. w 8ce, str. 160.

Na str. 3 tenże napis: ... in Europa oder Auseinandersetzung der Ursachen, die dasselbe seit der Thronbesteigung der russischen Kaiserinn Katharine II im Norden erschüttert haben. Jagiell.

— O niebespieczeństwie wagi polityczney, albo wykład przyczyn, które zepsuły równoważność na północy, od wstąpienia na tron rossyjski Katarzyny II. Accipe nunc Danaum insidias. Virgil. w Warszawie 1790. Nakładem i drukiem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 150.

Jagiell. — Królew. w Sztokholmie. — Kijow. — Krasiń.

— Toż:... w Brzegu 1790. w 8ce, str. 150.

Branic. — Czetwert. — Dzikow. — Ossol. — Przeźdz. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw. Zieliń.

— Tenże tytuł:... w Brzegu 1792. w 8ce, str. 150. Warsz. Uniw.

— Om faran för den politiska jämvigten uti Europa. Ifrån Fransyskan öfversatt af Carl Leonard Stålhammar. Stockholm, Tryckt hos Anders Zetterberg, 1790. w 8ce, str. 152.

— Du péril de la balance politique de l'Europe. Accipe nunc Danaum insidias. Virgile. A Londres 1789. w 8ce, str. 148.

Na k. 2 tenże nadpis z dodaniem: ... ou exposé des causes qui l'ont altérée dans le Nord, depuis l'avènement de Catherine II au trône de Russie.

— Toż, tamże: 1789. w 8ce, str. 148 i k. 1. p. t. Remarques tirées de la traduction polonaise de cet ouvrage. Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Stockholm, Chez André Zetteberg 1790. w 8ce, str. 144.

— Toż:... (inna edycya). 1790. w 8ce, str. 152.

W tej edycyi są również Remarques, czerpane z wydania polskiego.

Dzieło wyszło pod przybraną firmą Mallet du Pan. Woronsow pisząc do brata o ukazaniu się tej broszury, którą zwie diabelską, powiada, że uchodzi za utwór króla szwedzkiego, ale ją skomponował w Sztokholmie poseł pruski Bork.
Bibl. Warsz. 1897. III 368.

(Gustaw III). Wiersz na śmierć Gustawa trzeciego króla szwedzkiego. w Berdyczowie. Bez r. (1792). w 4ce, kart 2.

Autorem jest podobno Józef Bielawski (obacz).
Branic. — Jagiell.

— ob. Artaud (Histoire de l'assasinat 1797) — Bielawski Józef (Wiersz na śmierć 1792) — Michellessi (Rewolucya 1778) — Potocki Jerzy Michał (Histoire de l'assasinat 1797).

Gustaw Waza (1496 † 1560). ob. Bykowski Ign. (powieść szwedzka 1797) — Fortuna (1723).

GUSTMAYER Fabian. Secret. Gedan. Epistola mercatoris cujusdam ad Equitem Polonum, statum modernum rei monetariae concernens, ex Idiomate Polonico in Latinum versa anno M.DC.LXIX. (1669). (Bez w. m. dr. i r.) w 4ce, kart 11 (ark. C_4).

Jesttu o ortach polskich, bitych w Bydgoszczy od r. 1663—9: o wartości talarów; o dochodach pobieranych przez skarb; o fabrykacyi od lat 50 lichej monety przez Brandenburgię.
Hoppius. Schediasma s. 144.
Czartor. — Dzików — Jagiell.

GUSTOWSKI Konstanty i Tuppo Tomasz. Informacya z strony Konstantego Gustowskiego i Tomasza Tuppo Kupców Warszawskich, jako niegdy Dymitrego Rozakurty testamentem przydanych exekutorów powodów i pozwanych przeciwko Krzysztofowi Peszkaremu, kupcowi Kazimierskiemu pozwanemu i powodowi. W sprawie, nayprzod uchylenia Dekretu pierwszey Instancyi, Testamentu zaś przez Dymitrego Rozakurty prawnie zrobionego w swey mocy zostawienia. Powtóre eliminacyi manifestu dnia drugiego maja 1786. przez Peszkara w Xięgach krakowskich złośliwie uczynionego, kar przykładnych na szlachetnego Peszkara wściągnienia, i że nic sławie exekutorów Testamentu szkodzić nie ma, zadeklarowania. Bez m. i r. dr. (1791). folio, k. 4 nlb. Jagiell.

Gustumiowski Jan ob. Gostumiowski J. (Hemerologicon 1792) — Schedel N. A. (1665).

Gustus Jovis ob. Schedel N. A. (1665).

Gut Elżbieta ob. Rogacki Jerzy (Astream 1729).

Gut Jan Soc. Jes. (Gutkowski Rawicz) ob. Gutkowski.

Gutachten ob. Mentzer (1617).

Gutakowska Podczaszanka Witebska ob. Gatey X. (1776).

GUTAKOWSKI Ludwik. Mowa J. W. Jmci pana Gutakowskiego podkomorzego litewskiego posła orszańskiego na sessyi seymowey d. 14 grudnia 1791 r gdy projekt urządzenia starostw od deputacyi konstytucyjney podany, był roztrząsany, miana. 1791. w 4ce. str. 8. Branic.

— Przymówienie się JW. .... posła Orszańskiego in Turno d. 3 listopada 1788. Warszawa, Gröll. fol. 1 k. Czartor.

— Petyta ex parte JW. Gutakowskiego. (Bez r. i m. dr.) fol. k. nlb. 3. Zielińs.

— Przymówienie się JW. Gutakowskiego Posła Orszańskiego, na sessyi piątkowey z okoliczności Xięstwa Siewierskiego d. 28 maja 1790. Warszawa. fol. $^1/_2$ ark. Czartor.

— Replika z strony JW. ... Sty Kapinoskiego kawalera orderu S. Stanisława, swoim y brata imieniem procedującego przeciwko JWW. Ogińskim starostom Dorsniskim. (Bez r. i m. dr.) fol. k. nlb. 21. Zielińs.

— ob. Ogińscy (1790).

(Gutenfels Josephus et Martinus). Gemini heroes Josephus & Martinus de Gutenfels Liberi Barones S. R. J. pro fide, pace, religione, imperio, morte sua gloriosi. Inter triumphales plausus ad scenam theatralem dati ac honori Illustrissimi Excellentissimi Domini D. Joannis Antonii de Gutenfels Liberi Baronis S. R. J. Vice-Colonelli Legionis Dragonicae S. R. M. Superstitis

Germani Fratris nativô jure per Perillustrem ac Nobilem Juventutem Scholae Rhetorices. in Residentia Valcensi S. Jesv. dicati Anno Victoris Hominis Dei M.DCCXXV. (1725). Posnaniae Typis Collegii Societatis Jesv. folio, 2 k. nlb. i sygn. C_2 (8 k. nlb.).

Na karcie 2 herb Gutenfelsów; pod nim 4 wiersze łać. — Dedyk.: Ad Joannem Antonium de Gutenfels etc.

Jestto dyalog genealogiczny rodziny Gutenfelsów. Od ark. C: Synopsis. Argumentum po łacinie i po polsku.

Jagiell. — Krasińs.

GUTHRIE Wilhelm i Gray Joh. Allgemeine Weltgeschichte nach dem Plan .... und andrer gelehrten Engländer entworfen, ausgearbeitet von Daniel Ernst Wagner. (Band 44. 45: Die Geschichte von Polen. Brünn 1788. Band 46: Lithauen. Band 47: Preussen. Band 48. 49: Ostpreussen. Band 54: (von Lud. Gebhardi): Hungarn. Rothreussen). Obacz: Gebhardi L. Wagner D. E.

GUTKOWSKI Franciszek. Religionis armenicae in Polonia origo et progressus. ob. Lubelczyk Andr.

Przydane do tego jest dziełko: Liturgia seu missa Armenorum ritu, M. Andrea Lubelczyk Bochnensi Canonico et Concionatore Leopoliensi interprete (1549). w 8ce.

GUTKOWSKI (Gut) Jan Soc. Jesu (1696 † 1765). Primum Vivens Vltimum Moriens Religioni, Patriae, ac Celsissimae Domui Cor. Illustrissimi Excellentissimi D. Stephani à Potok Potocki Mareschalci Curiae Regni In Ecclesia Collegii Leopolien. S. J. gratissimis ejusdem Societatis in affectibus, ac perenni coram Superis Memoria Depositum Deducente Cordiale Funus Parentalium lacrymarum lugubri Pompa Annô quô Primum Viventium Vivens Orbem morte animavit 1730. Typis Collegii Leopoliensis Societatis Jesu. (1730). fol. k. 16 nlb. (ark. H_4).

Ded.: Joachimo et Ignatio Luchouiensi et Leopol. Capitan. filiis defuncti. — Całe wierszem nakamiennym.

Brown. Bibl. 188. — Święcki Hist. pam. I 86.

Drohob. — Jagiell. — Ossol.

— Illustres soleae passus, a Polonorum exercituum tutelari S. Stanislao Kostka Societatis Jesu Othomanae lunae impressi, inter solennes apotheseos dies ab Illustrissimo Excellentissimo Domino, Comite in Żywiec et Pieskowa Skáłá, Hieronymo Wielopolski Capitaneo Zarnovecensi, Palatinida Siradiensi, oratorio cultu deducti. In ecclesia clari Collegii Sandomiriensis Societatis Jesu. Annô ingressi orbem, Victoris fatorum Dei-Hominis 1727. Typis Regiis ejusdem Collegii. fol. k. 7 nlb.

Poprzedza dedykacyą Franciszkowi Wielopolskiemu Wojew. Sieradz. herb miedziorytowy. Jestto Oratio. Wyszła pod nazwiskiem Wielopolskiego.

Jocher 5438. Jagiell.

— Phosphorus Poloniae, novolucis suae ortu, faustissimos patrio coelo invehens soles, sive S. Stanislaus Kostka Societatis Jesu, divorum splendoribus suaeq. apotheosis radiis omnem, a natali orbe fatorum propellens umbram, in Sandomiriensi societatis Jesu ecclesia, ab uno ex eadem societate cultu panegyrico, adoratus. Anno qUo sIDUs aLto ortUM est poLo, sUb CarnIs nUbe. Sandomiriae Typis Regiis Clari Collegii Soc: Jesu. Anno 1727. fol. k. 6 nlb. (ark. D_1).

Oratio, prozą.

Jocher 5437.

Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— Themidis Arae Religionis Fortunae Patriae, ac Honoris Votum & Decus perenne Pilava In Illustrissimo Excellentissimo Domino D. Joachimo a Potok Potocki Capitaneo Leopoliensi, sub primum Arcis Castrensis ingressum prono Encomiô cultus a Collegio Leopoliensi Soc: Jesv. Anno placatae per aram Crucis Divinae Justitiae 1729. fol. kart 16 (ark. H_2).

Niesiecki wykrywa autora. — Jabłonowski w Musaeum mówi, że Gutkowski kontynuował Historyą N. M. Panny Jarosławskiej, zaczętą przez Kwiatkiewicza Jana (Morze łaski 1744). Ossol.

GUTHMANN Sebastian. Trauer-Gedicht... Johannes Knispel. Danzig 1660. folio.

Gutowski Antonius ob. Quarantotti (1759).

GUTOWSKI X. Bernard Reformat. († około 1696). Kazania nà niedźiele całego roku, z przydátkiem po większey częśći ná święta vroczyste, kościelne y zakonne, także o Męce páńskiey ná Wtorki Wielkopostne, wydane ná większą cześć y chwałę Páná Boga w Troycy S. Jedynego y wszystkich Swiętych iego. Przez W. X. Berarda Gutowskiego Zakonu S. Franciszka, prowincyi Wielkopolskiey Reformatá y Swiętey Theologiey Lektorá. Z pozwoleniem Stárszych. W Warszawie w drukárni J. K. M. in Collegio Scholarum Piarum Roku Páńskiego 1696. folio, k. 2, str. 443, k. 2 i regestru k. 2. — (Na końcu dodano:) Kazanie o Męce Panskiey ná siedm częśći podźielone, w postne wtorki, miane w kościele wárszáwskim Oyców Reformatów, podczas koronnego Seymu. (1695). fol., str. 40.

Idą w tym porządku: Niedziel adwentowych V. Po trzech Krolach (od str. 40) VI i V. Po Wielkiey Nocy (od str. 122) IX. Po Swiątkach (od str. 171) XXIV. Na inne dnie (od str. 316) XX. W rejestrze powiedziano: że śmierć skróciła kazania i żywot autora. Approbaty są z r. 1695.

Jocher 4479. — Niesiecki II 347 (ma z datą 1695 r.).

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

Gutowski Jan ob. Mylius Jan (1561).

GUTOWSKI X. Waleryan Franciszkan († 1693). Panegiryczne niektóre Dyskvrsy dvchowne y różne insze kazania, przy celnieyszym y obfitszym Audytorze, w kośćiołach zwłaszczá Krákowskich pewnych czásow miáne. Od Wielebnego Oyca Waleryana Gvtowskiego Franciszkana. Náuk wyzwolonych y Pisma Swiętego Doktorá, prowincyey Polskiey Oycá y dźiśieyszego Kustodyey Krákowskiey Kusztosza. Zá roskazániem Przełożonych zakonnych od tegoż do druku teraz podane. W Krakowie, w druk. dziedźiców Krzysztofa Schedla J. K. M. Typogr. roku Pańskiego 1675. w 4ce, k. 17 nlb., str. 713, Rejestr k. nlb. 22, Omyłki str. 1.

Przypis: Andrz. Trzebickiemu Bisk. krak. (po łacinie) kart 13. Approbaty z r. 1674. Jest XXX kazań: 1) Kasztel Jezusów. 2) Budynek święty. 3) Pospolite ruszenie niebieskie. 4) Kleynot hyacyntowy. 5) Kolenda duchowna. 6) Szczupłe wielkiego Ewangelisty compendium. 7) Człowiek troisty. 8) Kostka Chrystusowa. 9) Matka wszego złego niezgoda. 10) Pasterz dobry. 11) Architekt przedwieczny. 12) Drzwi zbawienia wiecznego. 13) W małych słówkach niemałe sarkazmy Raka i Głupca. 14) Paralisz grzechowy. 15) Różne tropy za Bogiem. 16) Koniec miłości boskiey nieskończoney. 17) Jurysdykcya Chrystusowa Franciszkowi St. konferowana. 18) Stworzenie od Stwórce swego znaczone. 19) Równy dział brata z siostrą. 20) Olej mistyczny trojaki. 21) Pomiar wielkości niebieskiey Antoniego S. 22) Anioł Padewski. 23) Strach uniwersalny 24) Głos na puszczy wołającego. 25) Skuteczna promotorka grzechów odpuszczenia. 26) Rumacya z świata nieprzyjaciela dusznego. 27) Prezerwatywa moralna od morowego powietrza. 28) Gospodarska przestroga. 29) Postrzyżyny zakonne Panny Konstancyi ze Smiełowej Woli Misiowskiey. 30) Panna zgubiona przy uroczystym akcie postrzyżyn zakonnych Panny Konstancyi Glińskiey stolnikowney Sandomirskiey r. 1673. — W kazaniu IX dowodzi, że póki w Polsce domowe niezgody, póty niczego dobrego nie można się spodziewać. Kazania są przeplatane łaciną. Jocher 4691. 5160.

Jocher 4691 *b* ma te Kazania także z datą Kraków 1695, co zapewne pomyłka.

Akad. — Branic. — Chrept. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Wielki Franciszek Swięty w malvckości swoiey, ná kázaniu przy obecżnośći Naiasnieyszego Michała nowo koronowánego Páná y Monárchy polskiego. Podczás walnego Seymv Coronationis w krákowskim kościele fráncisźkańskim Avditorowi Przez W. X. Waleryana Gutowskiego Franciszkana, náuk wyzwolonych y Pismá Swiętego Doktorá ná ten czás prowincyey Polskiej Generálskiego Kommissarzá reprezentowany roku panskiego 1669. Dnia 4 Páźdźierniká. W Krakowie, u Dźiedźicow Krzysztofa Schedlá J. K. M. typ. (1669). w 4ce, kart 3 i ark. sygn. D_2.

Przypis Stan. Warszyckiemu kaszt. krak. Herb na odwrocie tytułu. Kazanie na temat: Revelasti ea parvulis.

Jocher 4814.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Quadrajezymał cały. Albo Kazania w polskim ięzykv na ewangelie każdodzienne, zvpełnego Postv Swiętego, z większéy częśći niegdy miáne po rożnych kośćiołách Krákowskich, od Przewielebnego Oycá Waleryana Gvtowskiego Fránciszkáná, Náuk Wyzwolonych y Pismá S. Doktora, Prowincyey Polskiey Oyca. Na cześć Panv Bogv y Matce Jego Niepokalanie Poczętey. Z ordynánsu Przełożonych, do prase drvkarskiéy od tegosz podáne w Roku Páńskim 1688. Z obszernym Indexem, który sobie roztropny y mądry Czytelnik na wszystkie práwie w całym roku przypádáiące Niedźiele, bárzo łátwo potrafi ákkommodowáć. W Krakowie w Drukárni Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. Ordynáreynego Typographá. fol., kart 6, str. 702, omyłek k. 2, Index kart 13.

Przypis Mikoł. Oborskiemu Bisk. Laodicens. (po łacinie). — Stronnicowanie mylne: 7001. 7002. zamiast 701. 702. Approbaty są z r. 1684 i 1685. Kazań jest 45. Zaczyna: Przewodnik niebieski Post Swięty (kazanie 1), kończy: Kazanie 45. Abrys prawdziwy zakonnego Przełożonego (od str. 688). W spisie podano, iż jestto kazanie na uroczystość Franciszka Sw. już drugi raz przedrukowane. Kiedy wyszła pierwsza edycya nie wiadomo. Kazanie Wielki Franciszek Swięty, jest odmiennej osnowy.

Jocher 4629.

Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Hartowna strzała nieuchronnym lubo śmiertelności iadem napuszczona do zamierzonego iednak celu wiekuistey nieśmiertelności bez szwanku godząca. Przy pogrzebowym Akcie Jego Mości P. Kazimierza z Kozigłów Giebułtowskiego przez Wielebnego Oyca Waleryana Gutowskiego zakonnika Franciszka S. Min. Conuen. Pisma Swiętego Doktora na ten czas Regenta Krakowskiego y prowincyey polskiey Definitora. Z kaznodzieyskiey Ambony żałobnemu Auditorowi w kościele Kroczyckim prezentowana roku pańskiego 1661 dnia 5 Maia. Do druku podana za pozwoleniem Starszych. W Krakowie, w drukarni Wdowy y Dziedziców Franciszka Cezarego J. K. M. Typogr. w 4ce, str. 32 (ark. D_4).

Dedykacya Wojc. i Janowi z Kozigłów Giebułtowskim.

Branic. — Czartor. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Biernacki Kaz. (Speculum 1688) — Boskiewicz Bernard (Kazanie na pogrz. 1693) — Kochowski Wesp. (Hypomena. Honoraria propensorum amicorum. 1672).

Gutterer Andrzej ob. Justinelli (Przewodnik 1653).

Gutteter Achacius ob. Paracelsus Theophr. (1569).

Guthäter Matias Dobracki ob. Comenius (Orbis 1667) — Schroeter Ad. (1569).

Gutteter Jan Dobrodziejski ob. Wałkowicz Alb. (Pegma 1643).

Gutteter Kaspar ob. Petrycy Sebast. (1613).

Gutteter Maciej Dobracki ob. Dobracki.

Gutteter Marcyan Pławowski ob. Piotrowicki J. (Quaestio 1626).

Guttiter Melchior ob. Wałkowicz Wojciech (Xenion 1643).

Gutteter Petrus Senator Cracoviensis ob. Paracelsus Theoph. (De praeparationibus 1569) — Schroeter Ad. (1569).

Gutteterus Sigismundus ob. Sturmius J. (De statibus 1575).

(Guttla Joh.) Hertzens-Wuntsch und Hochzeit-Ode, welche Bey Christ-Ehelicher Vermählung H. Johann Guttlaes Sr. Excell. des Herrn General Wittenbergers, etc. gewesenen Hoff und Feld-Apotekers, mit Der Edlen, Viel Ehren- und Hoch-Tugendreichen Jungfrawen Marien Schliebnerin, So den 9 Februarii St. Nov. dieses 1649 Jahres in der Frawenstadt mit Lust und Frewden gehalten worden, auffgesetzet und wohlmeynende überlieffern thut unten benandtar, des Herren Bräutigambs zwar ungenandter, doch lebenslang trewzugethaner Freund. Gedruckt zur Polni-

schen Lissa, bey Wigand Funcken. (1649). w 4ce, k. 4 (ark. znaczony A_2).
Wrocław.

— Carmina Votiva So wol in Lateinischer als Deutscher Sprache, auff Des Ehrenverten und Kunstreichen Herrn Johann Guttla Vornehmen Apothekers in Gross-Glogaw, als Bräutigambs; und Der Viel-Ehr- und Tugendreichen Jungfrawen Mariae Schliebnerin, Des Ehrenvesten, Vornehmen, unnd Wohlgeachten Herrn Peter Schliebners, Berühmbten Kauff-Herrns und Tuchhändlers in Frawenstadt Hinterlassenen Ehlich-Hertzgeliebten Tochter, als Braut, Hochzeitliches Ehren-Fest, Welches den 9. Februar. A. C. 1649. in Frawenstadt gehalten. Von gutten Freunden wolmeinende auffgesetzet und uebergeben. Gedruckt zur Polnischen Lissa, bey Wigand Funcken (1649). w 4ce, k. 4 (arkusz znaczony B_2). Wrocław.

Güttner ob. Guettner C. (1654).

Gutwein J. rytownik ob. Bobola And. (Beschreibung 1735).

Guy du Faur ob. Pibrac Guy (1635).

GUYON Klaudyusz Marie (1691 † 1771). Wyrocznia nowych filozofów dla dopełnienia i obiasnienia dzieł pana de Voltaire z francuzkiego. [Tu tytuł z Psalmu 36. w. 20. po pols. i po łac. wier. 6]. W Warszawie, w drukarni XX. Missyonarzów Roku M.DCCLXXXII. (1782). w 8ce, k. 10 nlb., str. 526 i k. 1 Omyłek.

Obejmuje rozmów 9. Wiele tu przytoczonych wierszy Woltera. Jagiell. — Kijows.

GUYOT Guillaume Germain (1724 † około 1800). Oraison funebre de Stanislas I roi de Pologne gr. duc de Lithuanie et de Bar etc. prononcée le 10 Juin 1766, en présence de Messieurs de l'académie royale des sciences et Belles-Lettres de Nancy, pendant le service que l'académie a fait célébré en l'eglise des P. P. Cordeliers de Nancy. par M. l'abbé .... Aumônier de Mr. le duc d'Orlaans, predicateur du roi, et l'un des membres de l'academie. Suivée de notes historiques. A Nancy chez la veuve et Claude Leseure, imprimeur ord. du roi, Et se trouve à Paris, chez L. E. Ganeau, libraire, rue S. Sévérin, aux armes de Bombes 1766. w 4ce, str. 45 i 15.

Czartor. — Krasińs.

Guyski Fer. ob. Trzeciak (Socialis Vitae Tessera 1652).

Guyski Marek ob. Władysław IV. (Apollo 1649).

Guziński Alb. ob. Trzeciak (Socialis Vitae Tessera 1652).

GUZMAN Fernand Perez (de). Las coplas. Sevilla, Menardo Ungut Aleman e Lancalao Polono, 1492. Czartor.

Guzman (de) Terlingerenus J. Car. ob. Lyseck A. (1676).

Guzmanu (z) Gaspar ob. Villegas Franciszek (Polityka Boża 1633).

Guzowska potrzeba ob. Władislawiusza (Pieśni 1608).

Guzowski Jan Gottfryd ob. Mosheym Jan Wawrzyniec (1764).

GUZOWSKI Tomasz. Carmen Illustrissimo ac Reverendissimo Domino D. Josepho in Rajec Kochanowski U. J. Dri Canonico Cathedr. in spiritualibus Krazio (?) et officiali Generali Płocensi Domino & Praelato amplissimo. Ipso festivo Natalium die a Cultore suo humillimo Thoma Guzowski Ordinis Canonicorum SS. Sepulchri Ecclesiae Cathedralis Hełmensis Canonico Praeposito Kosogrodiensi et Remboviensi Consecratum Anno Quo Verbum complevit Plausibus orbem a. 1793. w 4ce, k. 1.
Ossol.

— Przybycie nayżądańsze Nayiaśnieyszego i Naydzielniejszego Stanisława Augusta króla polskiego do naypierwszego w królestwie Woiewództwa krakowskiego i iego metropolii wierszem łacińskim, text święty za cel maiącym zwłaszcza: do pomazańca Chrystusowego stosuiącym się, od Zgromadzenia Kanonikow Stróżów grobu Pańskiego w roku 1787 miesiącu Czerwcu jak nayględbiey uczczone w Krakowie. A przez X. Tomasza Guzowskiego tegoż Zgromadzenia i Katedry Chełmskiey kanonika, proboszcza Wyszogrodz-

kiego, prowincyała Mazowieckiego na polski ięzyk przełożone i w dzień imienia J. K. Mci oddane. W Warszawie, w drukarni J. K. M. i Rzpltey XX. Scholarum Piarum roku 1788. folio, 3 arkusze. Warsz. Uniw.

— ob. Karmowski Kajetan (1784).

GWADAGNI Jan Antoni (Guadagni Giannantonio) (1674 † 15 Styczn. (1759). Mężny rycerz pod znakiem Chrystusowego krzyża woiuiący S. Justyn, przez Jana Antoniego Gwadagni Zakonu Karmelitow Bossych, Kardynała . . . WJP. Antoniemu de Kossin Koszczycowi Staroście Zarzyckiemu R. P. 1759 d. 29 Marca za Patrona ofiarowany. Teraz zaś w Staro-Miadzielskim kościele WW. OO. Karmelitow Bossych sumptem tegoż Pana, fundowanym od pobożnego w wszelakich potrzebach Patronem y Cudotworcą doznany. w Wilnie, w Drukarni XX. Franciszkanów. w 8ce.

Jocher 8508.

GWAGNIN Aleksander z Werony (ur. 1538 † 1614). Articuli constitutionum bellicarum Magni Ducatus Lituaniae in Comitiis generalibus constituti, a supremo et generali copiarum Imperatore fortissimo, et heroe perpetua memoria dignissimo illustri Domino Georgio Chodkievicio Castellano Vilnensi cofirmati: ab Alexandro autem Guagnino equite aurato, peditumque praefecto . . . [obacz: Sarmatiae Europeae descriptio str. 62—64. także w Rerum Polonicarum Tom. II. str. 99—105, z tego przedruk w Pistoryuszu Polon. histor. corpus T. I. str. 49—51].

Janociana T. II. str. 50. — Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 208 i 9.

— Exactissima et diligentissima Chorographia totius Poloniae, Lithuaniae, Livoniae et Prussiae.

Z dedykacyą Gwagnina Stefanowi królowi dat. w Krakowie d. 20 Czerwca 1578 r. (W Pistorii Polonicae historiae Corpus Basileae 1582. fol., w T. I od str. 17 do 73).

— Compendium chronicorum Poloniae secundum seriem et successiones omnium principum Regumque gentis a Lecho primo duce, authoreque polonorum usque ad Regem Henricum Valesium ordine servato.

W Pistoryusza Tomie II. od str. 341 do 370.

— Deductio et origo celeberrimae gentis Lithuanorum probabilis: hactenus a nemine historicorum latinorum explanata.

W Pistoryusza T. II. str. 380—397.

— Gesta praecipua, tyranniaque ingens Monarchae Moscoviae Joannis Basiliadis nuper perpetrata. Spirae 1581.

To dzieło posłał Batory Iwanowi Groźnemu mówiąc: Niech czyta i wie, co o nim w Europie piszą. Jestto ustęp z dzieła Sarmatia.

Wiszniews. VII. 535.

Obacz: Sarmatiae descriptio. — Jest wątpliwość, czy dziełko to wyszło rzeczywiście osobno.

— Etliche Historien Von des ietzigen Groszfürsten im der Moscha Johan Basiliadis grawsamer Tyranney. Ausz der Beschreibung Sarmatiae Europeae Alexandri Guagnini gezogen und verteutscht. Mit einer vorrede. [Kościół, pod nim litery B. D.] Getruckt in der Keyfreyen Reichstatt, Speir bey Bernhard Dalbin M.DLXXXII. (1582). w 4ce, k. nlb. 4, str. 68. (Druk gocki).

Czartor.

— De celeberrimo ingressu Cracoviam et coronatione praeclarissima Henrici Valesii potentissimi et invictissimi Poloniae Regis.

W Pistoryusza T. II. str. 370—373.

— Kronyka Mozkewská. Wypsánij přednjch zemj, Kragin, Národůw, Knjžetstwj, Měst..... Welikému Knjžeti Mozkewskému poddaných.... Dwogj cesta do Mozkwy, gedna z Wjdně, druhá z Prahy . . . To wsse z gazyka Latinského w Český přeloženo, od Matausse Hosia z Wysokého Mesta. B. m. (Praha). 1590. w 8ce. Petersb. publ.

— Tož:... Praha 1602. w 8ce.

Petersb. publ.

— Tož:... [pod tytułem:] Weytah (?) z kronyky Mozkewské . . . [wydał Frant.

Faustyn Prohâzka]. Praha, 1786. w 8ce. Petersb. publ.

— Kronika Sármácyey europskiey, w którey się zamyka królestwo Polskie, ze wszystkiemi Páństwy, Xięstwy, y Prowincyámi swemi; tudzież też Wielkie Xięstwo Lithew: Ruskie, Żmudzkie, Inflantskie, Moskiewskie y część Tátárów; przez Alexandra Gwagnina z Werony, Hrábię Páłacu láterańskiego, rycerzá pásowánego y Rotmistrzá Jego K. M. pierwey roku 1578 po łácinie wydana. A teraz záś z przyczynieniem tych królów, których w łáćińskiey niemasz: Tudźież królestw, państw, insuł, ziem y prowinciy ku tey Sármácyey przyległych: iáko Graecyey, ziem Słowiańskich, Wołoszey, Pannoniey, Bohemiey, Germániey, Dániey, Szwecyey, Gotyey etc. Przez tegoż Authorá z wielką pilnością rozdziałami na X ksiąg króciuchno zebrána: A przez Marcina Paszkowskiego za stáràniem Authorowym z Łáćińskiego ná Polskie przełożona. W Krákowie, w drukárniey Mikołáiá Lobá Roku Páńskiego 1611. fol., k. nlb. 10, str. 275 i k. 3 reg; Kronika W. X. Litewskiego karta 1; str. 116 (str. 1—3 także znaczone 285. 286. 287) i Regestr kart 2; Kronika ziemie Ruskiej kart 2, str. 60, i Reg. k. 1; Kronika ziemie Inflantskiej str. 30 i k. 1 regestr; Kronika ziem Zamorskich k. 2, str. 42, k. 1 reg. i mapa k. 2; Kronika W. X. Moskiewskiego k. 2, str. 87 i Regestr k. 2 z mapą; Kronika o ziemi tatarskiey k. 2, str. 22 i Regestr k. 1; Kronika o Grecyey k. 1, str. 81 i Spisu k. 1.

Bywają egzemplarze z odmiennym nieco tytułem głównym jakoto:... państw, insuł, ziem słowiańskich, Wołoszey, Pannoniey, Bohemiey, Germaniey, Daniey, Szwecyey, Gotyey, etc. Za staraniem tegoż Autora z wielką pilnością z łacińskiego na polskie przełożona y rozdziałami na X ksiąg króciuchno zebrana. Cum gratia et privilegio S. R. M. w Krakowie w drukarniey Mikołaja Loba, roku pańskiego 1611. folio, 12 kart nlb., dzieła 275 stron, spisu 3 k. nlb. — Ramy tytułu też same: górą bitwa z turkami, dołem orzeł polski z literą S.

Sobieszczański mylnie zatem w Encyklop. Orgelbr. T. 10, str. 83 twierdzi, że drugi tytuł dopiero wymyślił za wskazówką Załuskiego Bohomolec w edycyi 1764 r. i że nie ma dowodu, iżby Paszkowski tłumaczył. Dowodem jest ten współczesny tytuł. Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb Radwan a pod nim na pochwałę 18 wierszy pol. Przypisał prozą pol. Mikołajowi Zebrzydowskiemu z Zebrzydowic Wojewodzie i Generałowi Krakowskiemu, Sniatyńskiemu Staroście. Tu pisze, że przez lat 18 był rotmistrzem na zamku Witebskim. Przemowę podpisał w Krakowie d. 3 Sierpnia roku 1611: Alexander Gwagninus Comes palatii lateranensis, Eques auratus, militumque praefectus.

Na karcie 3-ej odwrot. popiersie autora w zbroi z napisem w owalu: Alexander Guagninus Veronensis Eques auratus militumq praefectus aetatis suae LXXIII, Anno MDCXI. a pod nim czterowiersz łaciński, podpisał Augustinus Columna. — Na k. 4-ej herb Gwagnina a pod nim 14 wierszy pol. na pochwałę z podpisem X. S. G(rochowski); a na str. odwrot. przedmowa do Czytelnika, w której mówi „że już wydałem 1578 r. kronikę moją łacińską, a teraz dawszy ją na polski język przełożyć z przyczynieniem niektórych królów, królestw, państw, insuł, ziem i prowincyi ku tej Sarmacyi przyległych i niektórych zacnych godnych pamięci dziejów, których w łacińskiej nie masz, z wielką pilnością na 10 ksiąg rozdzieliwszy i niektóre rzeczy odmieniwszy, wydać ją znowu na świat umyśliłem".

Pierwsze księgi zamykają w sobie królestwo polskie z państwy i prowincyami; wylicza tu wszystkich książąt i królów polskich z dołączeniem portretów w drzeworycie. Wiersze zaś Janickiego umieszczone w Sarmatia Europea są tu przełożone na wiersz polski. Kończy na Zygmuncie 3im, dalej jest umieszczona geografia polski z herbami ziem i województw, na końcu spisu 3 k. nlb. Rycina sejmu wziętą jest z Łaskiego.

Poczem idzie:

Kronika W. X. Litewskiego.

Pod tém herb Pogoń (tytuł w tych samych oblamkach drzeworytowych co pierwszy tytuł).

Na odwrot. str. herb Trąby a pod nim na pochwałę 10 w. pol. Przypisał Mikołajowi Krzysztofowi Radziwiłłowi książęciu na Ołyce i Nieświeżu, hrabi na Szydłowcu i Mirze, Wojewodzie Wileńskiemu.

Poczem idzie:

Kronika ziemie Ruskiey: W którey się zámyka wszystkich miast, zamków y prowinciey do niey należących,

krótkie opisánie; Tudzież też Xiążąt y Monárchów onych dawnych, z których się zacne y wielkie Familie ná Ruśi, y w Wielkim X. Litewskim rozrodziły, geneálogia: A to są księgi III. W Krákowie w drukárniey Mikołáiá Lobá Roku Páu. 1611.

Tytuł w tych samych oblamkach drzeworytowych co poprzednie.

Na odwr. str. tytułu herb Jastrzębiec Myszkowskich i na pochwałę jego 12 w. pol. napisał M. P.(aszkowski); przypisał prozą Zygmuntowi Myszkowskiemu margrabi z Mirowa Marszałkowi W. Kor., Soleckiemu, Nowomieyskiemu, Grodeckiemu itd. Staroście, z Krakowa d. 24 października 1611 r. Gwagnin Alexander.

Poczem idzie:

Kronika ziemie Pruskiey; W którey się zamyka wszystkich miast, zamków y prowinciey, do niey należących. Tudźież też Mistrzów y Kontorów wszystkich Krzyżáckich y walk, które przez długi czás z Polaki y z Litwą wiedli, według własnego porządku krótkie opisánie. A to są kśięgi IV. W Krakwie (tak) w drukárniey Mikołáiá Lobá roku Páń. 1611.

Tyłuł w tych samych oblamkach co i poprzednie.

Na odwrot. str. tyt. herb Półkozic Wolskich i na pochwałę tegoż 14 w. pol. z podpisem M. P.(aszkowski); dalej przypis Mikołajowi Wolskiemu z Podhajec Marszałkowi Nadwornemu Kor. Krzepickiemu, Rabsztyńskiemu, Inowłodzkiemu itd. Staroście, podczaszemu Cesarza Jego M. Chrześciańskiego, dat. z Krakowa d. 26. Październ. 1611 r.: podpisał go Alexander Gwagninus.

Poczem idzie:

Kronika abo krótkie opisánie ziemie Inflantskiey y Żmudzkiey ze wszytkiemi zamki, miasty, prowincyámi y Páństwy do nich należącymi, A to są kśięgi V. Przyczynione są niektóre woyny godne pámięći, które Inflantczycy z Moskwą y z innymi postronnymi narody miewáli: ná ostatku iako tá zacna Prowincya w ręce Niezwyciężonego króla Polskiego przyszłá. W Krakowie, w drukárniey Mikołáiá Lobá roku 1611.

Tytuł w tychże oblamkach.

Na odwrot. str. tytułu herb Kościesza Chodkiewiczów i na pochwałę ich 8 w. pol. M. P. — Przypis podp. Janowi Karolowi Chodkiewiczowi hrabi na Szkłowie i Myszy, z Bychawy, hetmanowi najwyższemu W. X. Lit., Żmudzkiemu Staroście, administratorowi ziemie Inflantskiej, dan z Krakowa d. 29 październ. 1611 r. Podpisał Alexander Gwagnin.

Poczem idzie:

Kronika ziem zamorskich, w którey się zámyka, Szwecyey, Finlándyey, Láponiey, Grunlándiey, Gothyey, Islandyey, Dániey, Nordwegiey, Helwecyey, Alsácyey, Báwaryey, Fránkoniey, Pánnoniey wyższey, Westpháliey, Bohemiey, Sylezyey, i inszych źiem Niemieckich krośiuchne opisánie: A to są kśięgi VI. W Krakowie, w Drukárniey Mikołáiá Lobá roku pań. 1611.

Tytuł w tychże oblamkach:

Na odwrot. str. tyt. herb Radwan i na pochwałę tegoż 16 wierszy podp. M. P. Dalej przypis prozą Stanisławowi Cikowskiemu z Wojsławic podkomorzemu ziemi krakowskiej, Staroście Czorsztyńskiemu, Babimostskiemu i Wielickiemu, dan w Krakowie dnia 11 listopada 1611 r. Podpisał: Alexander Gwagninus.

Poczem idzie:

Kronika W. X. Moskiewskiego y państw do niego należących.

Pod tem w drzeworycie herb Moskwy (tytuł w tychże oblamkach).

Na odwrot. str. tyt. herb Sapiehów a pod nim na pochwałę 8 wierszy podp. M. P.(aszkowski). Dalej przypis Leonowi Sapiezie Kanclerzowi W. X. Lit. Staroście Mohilowskiemu, Słonimskiemu, Miadzielskiemu i t. d. Dan z Krakowa 24 listopada 1611 r. Podpisał: Alexander Gwagninus.

Poprzedza mappa na dwóch stronach rozłożona: Máppá abo opisánie Kśięstwá Moskiewskiego y páństw do niego należących, ze wszytkimi iego okolicznośćiami.

Poczem idzie:

Kronika o ziemi Tatarskiey y o narodźie ich: w ktorey się zámyka opisánie Scythiey dwoiákiey, historya o Amázonkách, przyszcie Tátar do Europy, á co są zá lud: mieszkał przed tym w źiemi tey, kędy dźiś Tátárowie mieszkáią. Tudzież też Hordy królestwá, życie, obyczaie ich, y sposoby wojenne opisuią się: A to są księgi VIII. W Krákowie w drukárniey Mikołáiá Lobá roku páń. 1611.

Tytuł w tychże oblamkach.

Na odwrot. str. tyt. herb Leliwa Dorohostajskich a pod nim na pochwałę tegoż 12 w. podp. M. P. Dalej przypis Krzysztofowi Monwidowi Dorohostajskiemu na Dorohostajach i Ossmianie Marszałkowi W. X. Lit., Staroście Wołkowiskiemu, Mścibowskiemu i Dynamundzkiemu. Dan z Krakowa d. 1 Grudnia 1611 r. Podp.: Alexander Gwagninus.

Wreszcie kończy zbiór:

Kronika o Grecyey, Ziémiách Słowiáńskich, Wáláchiey y Pánnoniey: W ktòrey się zámyka wszytkich krolestw, państw, Xięstw, Miast, Zamków i Prouinciy do niey należących: Tudzież też praw, wolności, walk y obyczaiow obywátelow támecznych z hospodármi ich krociuchne opisánie. A to są księgi IX.

Tytuł w tychże oblamkach.

Tu są złączone i księgi X (od str. 33). Księga X mówi mianowicie: O królestwie węgierskiem. O Aethiopiey murzyńskiey. O państwach Azyey wielkiey. Syrya. Babilonia. Chaldea. Arabia.

Na str. 81 jest przedmowa autora, w której pisze, że „przybiwszy do brzegu z tego naszego żeglowania, będąc wdzięczny tej szlachetnej koronie za indigenat, uczynił to, co mógł przez zebranie i spisanie tej kroniki".

W dziele jest wiele drzeworytów z portretami i bitwami, ale wszystkie niezgrabne i zamazane.

Akad. — Branic. — Chrept. — Czartor. — Czetwer. — Jagiell. (dwie edycye tytułu). — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Zbiór dziejopisów Polskich we czterech tomach zawarty. Tom czwarty. Kronika Sarmacyi Europskiey Alexandra Hrabi Gwagnina Rycerza passowanego rotmistrza J. K. Mci niegdyś w Krakowie drukowana. (Winieta z dewizą Conjunctis viribus). w Warszawie, w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1768. fol. k. 6, str. 714 i Rejestr k. 4.

Dedykacya: z Xiążąt Poniatowskich H. Branickiej kaszt. krak. hetm. W. K., z podpisem Franciszek Bohomolec S. J. Po niej idzie: Przedmowa Bohomolca. Dalej na karcie 4 następuje tytuł dawniejszego wydania:

Kronika Sarmacyey Europskiey, w ktorey się zamyka Krolestwo Polskie ze wszystkiemi państwy, Xięstwy y prowincyami swemi; tudzież też Wielkie Xięstwo Litewskie, Ruskie, Pruskie, Żmudzkie, Inflantskie, Moskiewskie, y część Tatarów. Przez Alexandra Gwagnina z Werony Hrabię Pałacu Lateranskiego, Rycerza pasowanego y Rotmisrza J. K. Mci. Pierwey roku 1578 po Łacinie wydana. A teraz zaś z przyczynieniem tych królów, których w Łacińskiey nie masz, tudziesz krolestw, państw, insuł, ziem y prowincyi ku tey Sarmacyey przyległych: iako Grecyey, ziem Słowieńskich, Wołoskey, Panoniey, Bohemiey, Germaniey, Daniey, Szwecyey, Gotyey etc. Przez tegoż Autora z wielką pilnością rozdziałami na X ksiąg krociuchno zebrana a przez Marcina Paszkowskiego, za Staraniem Autorowym z Łacińskiego na Polski przełożona Roku Pańskiego 1611.

Bohomolec wyraża w przedmowie wdzięczność Józ. Załuskiemu, iż go pobudził do przedruku dzieła, i Jabłonowskiej z Sapiehów, która staraniami swemi zebrała fundusze na druk. Porusza Bohomolec kwestyą autorstwa dzieła, skłaniając się ku temu, że istotnym autorem był Stryjkowski, który zarzucił Gwagninowi iż mu jego rękopis łaciński w Witebsku zabrał, i za swój ogłosił.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Ordo qualiter Serenissimus Rex Poloniae juxta veterum consuetudinem coronatur et quae solenitas et caeremoniae circa id servari sint solitae.

W Pistoryusza T. II, str. 373—379.

— Praefatio in descriptionem Sarmatiae Europeae et totius Poloniae ad Stephanum Regem Polon.

W Scriptores Rerum Polon. T. I.

— Rerum polonicarum tomi tres: quorvm primvs omnivm Poloniae regvm, a Lecho, primo gentis dvce, ad Stephanvm Bathorevm, etiamnum regem, tum principum Lituaniae chronologicam recensionem ac singulorum res gestas complectitur: Adjecta recens historiarvm in nostram aetatem incidentium continua narratione; II provinciarvm

quae vno Sarmatiae Europeae nomine vulgo veniunt, chorographicam descriptionem continet; III Res singulariter a Polonis in Valachia gestas, orationes item et epistolas, sceptri polonici negocia concernentes, habet. Alexandro Gvagnino, equite avrato peditumque praefecto authore. [Pod tem rycerz w zbroi i z boków rok 15—84]. Francofvrti Excudebat Joann. Wechelus, impensis Sigis. Feyerabendij. w 8ce, Tom I, k 8 nlb. i str. 367. Tom II, str. 426. T. III od 427—720 str.

Dedykacya Marco Fuggero urbi Aug. Vindel. Praefecto. Podpisany: Sigis. Feyerabendius typographus.

Obejmuje materyały z różnych pisarzy, mimo że tytuł zapowiada tylko Gwagnina. I tak w T. I: 1) Ch. Varsevitii Panegyricus ad Stephanum Pol. regem. str. 1—48. 2) Compendium Chronicorum polon. Item de ingressu Cracoviam et coron. Henrici str. 49—159. 3) Exemplar quorundam literarum super discessu Henrici R. P. str. 160—185. 4) Clades Dantiscanorum a J. Lasicio. str. 186—211 (brak satyry Bielskiego). 5) Supplementum de rebus gestis inter R. P. Stephanum et M. D. Moschoviae. str. 212—254. 6) Ch. Varsevicii ad Stephanum P. R. qua exposito toto belli negotio cum Joan. Mos. Duce XV Januar. ad Zapoliam confectam pacem gratulatur. str. 255—274. 7) Ordo qualiter R. Pol. coronatur. str. 274—291. 8) Compendium chronicarum Lith. str. 294—345. 9) Nova gubernationis Livoniae forma. str. 346—356. 10) Stephani P. R. literae ad Ord. R. a. 1580. d. 6 Sept. ad Velicolukium scriptae. str. 357—364. 11) Ex literis 18 Oct. Regiomonte Borussiae datis (zdanie o królu Stefanie). 365—375. Tom II: 12) Sarmatiae Europeae descriptio 1—98. 13) Articuli constitutionum bellicarum M. D. Lithuaniae in comitiis generalibus constituti et a supremo Generali copiarum Imperatore Gregorio Chodkiewicio castellano Vilnensi confirmati et et militibus imperati 99—104. Dalej idzie opis Prus, Inflant i t. d. Moskwy, Tataryi i t. d. do str. 330. 14) Joa. Fabri religio Moschovitarum, 331—347. 15) Joa. Sacrani Crac. eccles. Canonici elucidarius errorum ritus Ruthenici a. 1500 scriptus, 347—391. 16) De Russorum religione, ritibus nuptiarum, funerum, victu, vestitu et de Tartarorum religione ac moribus vera et luculenta narratio ad Davidem Chytraeum recens scripta, 392—417. 17) Joa. Meletii de religione et sacrificiis veterum Borussorum ad Georg. Sabinum, 417—425. Tom III: 18) Lasicii historia de ingressu Polonorum in Valachiam 426—428. (przedmowa) dalej historya do str. 448. 19) Leonardi Gorecii descriptio belli Ivoniae, 448—515. 20) Epistola Pisonis ad Joa. Coritium de conflictu Polonorum et Lituanorum cum Moschoviticio, 515—525. 21) Epistola Sigismundi ad Leonem X. 526—530. 22) Oratio Vitelii, 531—545. 23) Victoria Sigismundi I contra Vajvodam Muldaviae, 545-549. 24) Fragmentum ex Sigis. de Herberstein de bello Poloni et Moschi, 550—556. 25) Martini Cromeri oratio in funere Sigismundi. 557—615. 26) Stan. Orichovii. in funere Sigismundi Jagellonis Pol. R. oratio, 613—682. 27) Tertii belli descriptio, quod Magnus Ruthenorum imperator contra Livones gessit Ao 1558. 682—612. — 28) Simon Schardius de vita et ι bitu Sigismundi Augusti Regis Pol. 712—720).

Kto sobie zada trud porównania tego zbioru, ze zbiorem Pistoriusza, przekona się, że Fejerabend nie przedrukował żywcem, lecz uczynił wyciąg, przydawszy wiele materyi tam nie znajdujących się. Nie wiadomo zaś dla czego zbiór ten wyszedł pod firmą Gwagnina; być może, iż on redagował układ tego zbioru.

Bentkows. II. 692. — Wierzbow. I 455.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Przeźds. — Raczyń. — Synod. Wileń. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— De religione Moscovitarum omniumque Ruthenorum. [W dziele: Łasickiego: De Russorum Moscovitarum et Tartarorum religione, sacrificiis etc. od str. 225—234; zaś od str. 265—271: Alia quaedam de modo ieiunandi, confitendi, Eucharistiae usu, item de matrimonio Alex. Gvagnini quae supra folio 234 sunt omissa]. Spirae excudebat Bernard. Albinus 1582. w 4ce.

Wszystko prawie wypisał z Herbersteina. Wiszn. VIII 285.

— Sarmatiae Evropeae descriptio, quae Regnum Poloniae, Lituaniam, Samogitiam, Russiam, Masouiam, Prussiam, Pomeraniam, Liuoniam et Moschouiae, Tartariaeque partem complectitur. Alexandri Gwagnini Veronensis, equitis aurati, peditumque praefecti, diligentia conscriptae. (Bez w. m.) Typis Matthiae Wirzbiętae. Bez wyr. roku (1578). folio, 5 kart nlb., dzieła kart liczb. 79. 33. 13. 9. 47. 10. i Spisu rzeczy 7 kart nlb.

Tytuł w obwódce architektonicznej; dołem herb Krakowa. Na str. odwr. drzeworyt: Insigne Regni Poloniae, herb królestwa ukoronowany z tarczą herbową Stefana w środku. Przypis Stefanowi Batoremu, z Krakowa 20 Czerwca 1578. Na początku są drzeworyty, używane już w Kronice świata Bielskiego. Do opisu Litwy i Prus tytuł osobny z herbem Litwy i Prus na str. odwr. Przy końcu opisania Polski jest drzeworyt: sejm polski, ale na tronie siedzi jeszcze Zygmunt August z rozdwojoną brodą. Z okien widać Kraków, między innemi i wieżę maryacką. Ubiory ciekawe. Na kolumnie litery W. S. J. B. rytowników. Część drzeworytów była już użyta w wydaniu łac. Kroniki Miechowity u Wietora 1521. n. p. Bolesław Chrobry; inne n. p. Wanda mają znak H. B.

Obejmuje: 1) Sarmatiae Europeae situs. 2 karty. 2) Deductio et origo antiquae bellicosaeque gentis Sauromaticae ex qua Poloni ortum genusque suum ducunt. k. 2 odwr. do k. 6 odwr. (Czytamy tu ostrzeżenie: Subjunximus hic lector candide vitas ac successiones singulorum Principum, Regumque Poloniae, carmine elegiaco olim a Clemente Janitio descriptas, ad prosae orationis amplificationem, decorem et elegantiam plurimum conducentes, quas a mendis typographorum summa cum diligentia expurgari curavimus). 3) Compendium Chronicorum Poloniae secundum seriem et successiones Principum Regumque gentis a Lecho primo duce authoreque Polonorum usque ad modernum Regem Henricum Valesium, ordine servato. Ta część najwięcej ma rycin k. 7 — 52. 4) Ordo qualiter Sereniss. Rex Poloniae juxta veteram consuet. coronatur etc. k. 56. 5) Regni Polonici cum suis Palatinatibus Districtibusque sive provinciis, Civitatibusque et arcibus principalibus compendiosa descriptio. Są herby prowincyi, tudzież Regni Poloniae Magnique Ducatus Lituaniae Regis cum Senatoribus suis in Senatu ordo. k. 57 — 79. 6) Tu następuje nowy tytuł w śród tychże samych ozdób drukarskich co i tytuł główny: Magni Ducatus Lituaniae cum suis ducibus, provinciis, palatinatibus, civitatibus et castris praecipuis, morumque gentis, originis, religionis antiquae compendiosa descriptio. k. 1—33. Są tu ryciny książąt Litew. 7) Nowy tytuł podobny do głównego: Prussiae cum suis provinciis, Civitatibus et Castris, omniumque Magistrorum Crucigerorum Thewtonici ordinis, juxta seriem et successionem compendiosa descriptio. k. 1—13. 8) Livoniae totius cum suis provinciis, civitatibus, castris etc. Addita est quoque brevis narratio, quomodo haec regio in jus invictissimi Regis Poloniae Sigismundi Augusti, Magni Ducis Lituaniae cesserit, et quo pacto a Moschorum Principe et Swetiae Rege diminuta fuerit. k. 1—9. 9) Omnium Regionum Moschoviae Monarchae subjectarum, Tartarorumque campestrium arcium civitatum praecipuarum, illarum denique gentis, religionis et consuetudinis vitae sufficiens et vera descriptio. Adjuncta praeterea gesta praecipua Tyrannisque ingens moderni Monarchae Moschoviae Joannis Basilidis nuper perpetrata, vera fide descripta. od k. 1—47. Od karty 25 opisuje obszernie o wszystkich okrucieństwach popełnionionych przez Iwana Groźnego. (Z tytułu tego ostatniego nasi bibliografowie zrobili dwa dziełka Gwagnina przytoczone przez Siarczyńskiego i Wiszniewskiego). — Nakoniec Część 4ta zamykająca Sarmacyę ma tytuł: 10) Tartarorum Campestrium in Hordas divisorum, morumque et consuetudinis vitae eorundem brevissima descriptio. od karty 1 do 10. — Kończą spisy do każdej części osobne. Arkusze dziwacznie znaczone idą: od A—Ffu, od *a* do C_2, od *aa* do bb_4, od *aaa* do iij_4, i znów Aaaa—$Bbbb_4$. i Index od Aa—Bb.

Wiszniews. VII 534. — Wierzbows. I 729.

Branic. — Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Sarmatiae Evropeae descriptio. Quae Regnvm Poloniae, Litvaniam, Samogitiam, Rvssiam, Massoviam, Prvssiam, Pomeraniam, Livoniam, et Moschoviae, Tartariaeque partem complectitur. Alexandri Gvagnini Veronensis, equitis Aurati peditumque praefecti. Cum supplementi loco ea quae gesta sunt superiori anno, inter Serenissimum Regem Poloniae et Magnum Ducem Moschouiae breviter adiecta sunt. Item Genealogia regum Polonorum. [Pod tem znak drukarni]. Spirae cvm privilegio Imper. et Regis Gall. apvd Bernardvm Albinvm M D.LXXXI. (1581). folio, 4 k, nlb., dzieła 119 kart liczb., spisu kart 7 nlb., przytem 1 tablica geneal. i 1 rycina na arkuszu.

Na odwrocie tytułu herb królestwa, otoczony herbami ziem i województw a pod nim 14 wier. Przypisał autor prozą królowi Stefanowi; poczem jest krótka przemowa łacińska drukarza do czytelnika. Samo dzieło niczem się nie różni od wydania krak. z r. 1578; drzeworyty ma naśladowane lecz gorsze i mniej ich jest jak w wydaniu krakowskiem. Dopiero od karty 111 jest zrobiony dodatek p. t.: Supplementum de rebus gestis inter regem Po-

loniae Stephanum et Magnum Ducem Moscoviae A. D. 1579 in Augusto. — Edictum regium Suirense ad milites. — Edictum de supplicationibus a Smo Poloniae Rege Stephano Wielicoluco ex Moschovia missum die 5 Septembris A. 1580. Kończy spis rzeczy.

Są także inne odbicia z tegoż roku, mające kart nlb 15, a liczb. 113. W tytule pod Polonorum drzeworyt rycerza z buławą. Od karty 111: Supplementum de rebus gestis. Edictum regium de supplicationibus. Kończy na karcie 113 drzeworyt: Boleslaus Chrobri primus Rex Polonie. W tem odbiciu opuszczono Edictum Suirense.

Maffei błędnie twierdzi, że Sarm. descrip. była edycya z r. 1574, dedykowana Henr. Walezyuszowi. Znamy dziś tylko z roku 1578, pewnie wcześniejszej nie było.

Muczkowski Józef notuje z Acta rectoralia str. 431, z rękopisu te słowa: 1612. 1 Octob. Czaradzki protestatus est contra Alexandrum Guagninum de non soluto sibi pretio ob translata in latinum Chronica Guagnini juxta contractum factum coram v. d. m. Simone Halicio seniore Contub. pauperum. — Starowolski w Hecatontas wyd. weneckim str. 187 pisze, iż Gwagnin scripserat Chronicon Polonorum latino et polonico idiomate. — Stryjkowski w Kronice ed. r. 1582, w kartach na przodzie, przyznając sobie tę pracę, powiada: że wydana była r. 1576. Tamże jest przywilej Króla Polskiego Stefana, gdzie te słowa: Nos igitur eiusmodi Reverendi Domini Matthiae Strijkowski petitionibus iustis, et aequis benigne annuentes, et illius conatus promovere cupientes hoc publico Edicto volumus et sancimus, ne quis cuiuscunque status, gradus, ordinis aut conditionis fuerit, quacunque imperii nostri ditionis patent, praedictum librum Chronicorum Domini Matthiae Strijkowski polonico idiomate, et alium librum De Sarmatia Europea latine conscriptum, ad decennium excudere audeat etc. Data tego przywileju w Wilnie d. 14 Julii r. 1580. — Na początku zaś w przedmowie tak mówi o tej pracy swojej: Będąc w Rocie jednego Włocha w Witebsku — napisałem księgi niemało łacińskim ięzykiem, którym iest tituł Sarmatiae Europeae Descriptio, które księgi tenże Włoch, acz nie iakem ia myślał, śmiał dać pod swoim titułem drukować aczkolwiek (Deum Opt. Max. appelo) ne primis quidem fautibus labora admovevit. A lubo chce tego sprobować, spytay go iako y którym sposobem tam która się rzecz toczy, y iako się co rozumie, et unde origo gentis alicuius derivatur.

Skarga Czaradzkiego przeciw Gwagninowi, iż mu nie zapłacił za przekład kroniki na łacińskie (zatem z języka polskiego) dorzuca jeszcze jedną zagadkę do jego nieczystego stosunku względem pracy Stryjkowskiego.

Wierzbow. I. N. 398.

Akad. (egzempl. dwa). — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Sarmatia. Traduzione di Dion de Fano. (w Rumusio Jan Baptista: Navigazione e Viaggio. Venezia 1583. T. II).

— Supplementum ex historia Gwagnini de rebus gestis inter Regem Poloniae Stephanum et Magnum Ducem Moscoviae A. 1579, Augusto, ex Historia A. Guagnini.

Edictum Regium de supplicationibus ob rem bene adversus Moscum gestam Anno 1579 die 30 Augusti. Edictum Regium Suirense ad milites Rerum post captam Polociam contra Moschum gestarum narratio, i Edictum de supplicationibus a Smo Poloniae Rege Stephano Vrielucoluco ex Moschovia missum die 5 Septembris A. D. 1580.

Umieszczone na końcu poprzedniej edycyi oraz w Pistorii pol. histor. Corpus 1582. Basileae fol. w T. III, od str. 114 do 128.

— ob. Łasicki J. (de russorum 1582) — Auctores rerum moscovit. (1600) — Pistoryusz Jan (Polon. hist. 1582) — Russie (1582) — Respublica (1627) — Zbiór dziejopisów.

Chodynicki 189. — Bentk. II. 692—3. — Braun. De scriptor. pol. 1739. s. 37. — Gołębiows. O dziejop. 100. — Siarczyńs. Obraz I. 166. — Czartor. Myśli o pismach 6. — Czacki O prawach pols. I. 116. — Wiszniews. Pomniki do hist. I. 42. — Engel Gesch. Ukrainas. — Ciampi Bibl. crit I. 150—3. — Weiss. Biogr. Univ. Micheaux Paris 1817. — Wiszniews. Hist. lit. VII. 497. 533—5. — Gadebusch Livl. Geschicht. 65. — Maciejows. Polska I. 267—271. — Przyjac. ludu pozn. Rok II. 399—400. — Starowols. Hacatont. 96. — Załuski J. A. Bibl. pis. — Encykl. Orgelbr. X. 76—83, art. Sobieszczańskiego. — Stryjkowski Kronika pol. str. 111. — Warta 1887 N. 678, ar. L. Kurtzmana. — Cipolla Carlo. Un italiano nella Polonia Torino 1887 i Warta 1888. N. 715. — Hassenkamp R. Neue Urkunden über den Aufenthalt in Polen 1888. oraz Zeit. f. Prov. Posen 1889. — Korzeniowski w Kwart. hist. 1888.

Gwałt ob. Chociszewski S. (niebu 1692) — Kobierski Józ. (i mord 1622) — Paprocki B. (na pogany 1595).

Gwar leśny ob. Chełchowski H. (1630).

(Gwardya). Objaśnienie do etatu Gwardyi konney koronney. (Warszawa, M. Gröll, 1789). fol.

GWARDZIŃSKI Jakub Franciszek. Ver floribus novis coronatvm inter laureati honoris insignia. VV. DD. VI. primae laureae Candidatis, dvm in Alma Vniversitate Cracoviensi per Excellentissimum Dominum D. M. Joannem Casimirum Bryszkowski, philosophiae Doctorem et professorem, Collegam Minorem, in frequentissima Illustrium Hospitum coronâ, artium et philosophiae Baccalaurei ritu solenni renvntiarentvr; amoris et gratulationis ergò, a Jacobo Gwardziński eiusdem laureae Candidato dedicatvm Anno salutis M.DC.LXXVII. die X. mensis Aprilis (1677). Cracoviae, in officina Francisci Cezarii, S. R. M. Typogr. folio, 4 arkusze.

Na odwr. str. tytułu herb Lubomirskich, pod nim 8 wierszy łacińskich. Przypis Alexandrowi Michałowi Lubomirskiemu Wdzie Krakowskiemu. Dalej: Oda do Jana Kantego Patrona Król. i Akademii; Podziękowanie egzaminatorom Franciszkowi Kaczorowicowi dziekan. wydz. filozof., Grzegorzowi Ochabowiczowi kanonikowi od S. Anny i Janowi Kazimierzowi Bryszkowskiemu D. fil. i professorom Akad. Krak. Kandydaci ci byli: Stefan Fogielder, Krzysztof Jan Cyboni, Gabryel Profecki, Tomasz Sertkowicz, Swiętosław Sarnecki, Stanisław Jan Jeliskiewic. Na wywdzięczenie się Stefan Józef Fogielder kanonik praemonstratensis, profess zakonu w Hebdowie napisał wiersz także łaciński na cześć Gwardzińskiego. Za Rektorstwa Alberta Łancuckiego J. U. D. et prot. Can. Crac. Archidiaconi pilecensis.

Juszyński Dykc. poet. I. str. 128.

Czartor. — Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

Gwarino ob. Guarino Camers.

Gwatymala ob. Flores Józef (1784).

Gwiazda ob. Arias Fr. (Zaranna 1749) — Hieronymus a S. Hyacintho (Złota 1646) — Jaruszewicz M. (Przewodnik 1621) — Liberyusz Jac. (morska 1670) — Splendor korony (Urodzenie Maryi 1717).

Gwilhelm arcybiskup Tyru ob. Poszakowski Jan (Woyny święte 1749).

Gwoździewska Lucylla Maryanna ob. Rydulski Piotr Józef Kanty (1769).

Gyelczeph ob. Gielczeph (1507).

GYENGYES (de) Gregorius (Gyöngyösi). Decalogus de beato Paulo primo heremita comportatus, per Reuerendum patrem fratrem Gregorium de Gyengyes: protunc Priorem sancti Sthephani Rotundi in Vrbe, cum annotationibus: in margine adiectis. (Na końcu:) F. V. (Na odwr.) Excussum Cracouie per Florianum Vnglerium: Anno domini: 1532. (Na ark. B odwróc.) Cracouie Florianus Unglerius impressit: Anno domini 1532. w 8ce, kart 88.

Dedykacya Fratr. Stanislao, ordinis fratrum heremitarum s. Pauli in regno Poloniae provinciali a Fratre Blasio, fratris Caspa-ris, visitatoris specialis eorundem fratrum, collega, ex Wielki Młyn IIII. Nonas Decembris 1531.

Wierzbowski II. 1083. — Szabó Kar. Regi Magyar 1896. N. 299.

Seminar. Włocław.

Gyllenstjern ob. Güldenstern (1710).

Gymnasii et Oeconomiae Scholasticae Thorvniensis Institutum et Scopus. (B. m. i r.) w 4ce, kart 8.

Jestto wyciąg z obszerniejszego dzieła wyszłego w Toruniu r. 1601, zatem może być druk około 1602 r.

Jocher 1720. — Wierzbow III, 3147.

Czartor. — Toruńs. — Wrocł. Uniw.

Gymnasium ob. Drexelius J. (patientiae 1628. 1630. 1632. 1634) — Entwurf (1774) — Joannes a Jesu M. (philosophiae 1640) — Keckermann B. (logicum 1605) — Lange Joannes (1749) — Nicolai H. (ethicum 1640. logicum 1632) — Oratio (Siracoviae 1650) — Seyler Georg. Daniel (Zuverlässige Nachricht 1742) — Wojt Jakôb (De actis 1595 in caussa 1761).

Gymnasium Cracoviense ob. Marianus Joannes (1530) — Ursus Joannes (Oratio 1530).

Gymnasium Culmense ob. Hoppius Joannes (1554).

Gymnasium Danzigs. ob. Baumgart F. (1658) — Praetorius Ephraim (1712).

Gymnasium Elbinganum (elbingense) ob. Pastorius Joachimus (1652) — Sartorius (Oratio 1690).

Gymnasium Gedanense ob. Acta (1758) — Designatio (1630) — Leges (1655) — Swenichius Johann (In urnam sartiariam 1630) — Wernsdorf Theophil. (De consuetudinibus 1757).

Gymnasium Lesnense ob. Arnold Mikołaj (1706).

Gymnasium Opalinianum ob. Comenius Joh. Amos (1651) — Porta (1650).

Gymnasium Patavinum ob. Zamojski Jan (De constitutionibus 1564).

Gymnasium Pinczoviense ob. Statoryusz Jan (institutio).

Gymnasium zu Thorn ob. Warschau (Als auff dem königlichen Schloss).

Gymnasmata ob. Feder H. (1628).

Gymnicus Gratianus ob. Rościszewski Albert.

Gys Jakob ob. Gysaeus Joan. (1588).

GYSAEUS (Gisa, Gize) Joannes (ur. 1571). Charites serenissimam Annam dei gratia Reginam Poloniae, et Magnam Ducem Litvvaniae, Rvssiae, Prvssiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniaeque etc. etc. In Ingressu suo Cracouiam, Anno Domini 1588. Salvtant. Joanne Gysaeo VVarschouien. ad lyram tenero aetatis plectro praecinente. Cracoviae, anno Domini M.D LXXXVIII (1588). (Bez dr.) w 4ce, k. nlb. 8.

Jusz. I. 128. — Janoc. I. 106. — Wierzbows. II. 1682. — Siarcz. I. 38.
Ossol. — Petersb.

— In Obitum Serenissimi Ac Invictissimi Stephani, regis Poloniae, magni ducis Litvaniae, Rvssiae, Prvssiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniaeq; nec non principis Transylvaniae &c. &c. Carmen Funebre: Joannis Gysaei Varschoviensis, quod vix egressus pueritiam scripsit. Cracoviae Anno Domini M.D.LXXXVIII. (1588). (Bez dr.) w 4ce, k. nl. 10.

Ded. Jacobo Gys, civi varschov. et consuli, parenti.
Jusz. I. 128. — Janoc. I. 106.
Czartor. — Ossol.

— ob. Schmit Thomas (Epicedia 1590).

Janociana I. 105. — Siarczyń. Obraz I. 138. — Wiszniews. Hist. lit. VI. 821. — Bentk. Hist. lit. I. 623. — Encykl. Orgelbr. T. IX. s. 938.

GYULAY (Giulanus) Paweł kanclerz Siedmiogrodzki († po r. 1585). Commentarius rerum, à Stephano Rege adversus magnum Moschorum Ducem gestarum Anno 1580. Claudiopoli in officina Relictae Casparis Helti. Anno 1581. w 4ce, kart 12.

Bibl. Jagiel. i Warsz. Uniw. ma facsimile fotografowane na kartonach z unikatu znajdującego się w Maros-Vásárhely. Dedykacyą pisze Paullus Giulianus M. D. Wolffgango Kovacciocio Transilvanię Cancellario, gdzie mu winszuje ożenienia. — Podobnego tytułu dzieło wyszło bezimiennie, które Hoppiusz Schediasma Cod. z r. 1707. str. 23 przyznaje Budowicowi, — obacz pod Budowitz.
Wierzbowski I. 396.

— Commentarius rerum a Stephano Rege Poloniae in secunda expeditione adversus Magnum Moscorum Ducem gestarum Anno 1580. (Na końcu:) Apud haeredes Antonii Bladii impressores camerales de permissu superiorum M.D.LXXXII. (1582). w 4ce, kart 21.

Obacz: Horanyi Memor. Hungaror. 1776. II. 64. — Wiszn. H. lit VIII. 84—5. — Encykl. Orgelbr. XI. 109. — Bibliot. pols. 1825, Październ.
Rzym. bibl. Angelica.

Gyurgiewits Bartłomiej ob. Georgiewicz B.

Gzowska Zofia z Hryniewiczów ob. Kalenkiewicz Bernard (Żebranie 1772).

Gzowski Albert ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

(Gzowski Franc.) Z okoliczności poswięcenia na biskupstwo Thespienskie J. W. J. Xiędza Franciszka Gzowskiego Suffragana Trockiego, Kanon. Katedr. y Surrogat. General. Wileń. Wiersz od XX. Schol. Piar. R. 1782 Mca Grudnia 29 d. w 8ce, ½ ark.

GZOWSKI Franciszek i Zofia. Replika w dowodzie krzywdy cywilney a w odwodzie obiekcyi kryminalney od J. PP. Franciszka i Zofii Gzowskich, przeciw J. PP. Kalenkiewiczom, Downarowiczom, oraz J. P. Bernardowi Kalenkiewiczowi Synowi, donacyą matce swoiey to jest J. Pani Gzowskiej

wzruszaiącemu. Bez m. dr. (1773). fol. ark. sygn. K_1.

Na egzemplarzu zanotowano W. Lichodziewski Horod. Miń. Zapewne on wnosił tę sprawę. W cywilnym sporze, wywiedziono akt samowolnego napadu na Gzowską, wypędzenie jej z majątku i więzienie Gzowskiego, strzelanie do tegoż i zastrzelenie Scypionownej. Jagiell.

— ob. Kalenkiewicz B. (Zebranie 1772) — Skorulski St. (Processus 1775).

GZOWSKI X. Jan S. J. (1675 † 14 lut. 1750). Kanonizacya Sw. Stanisława Kostki przy S. Ludwiku Gonzadze Beatyfikacyą Korony Polkiey ogłoszona Pod iey Solennizacya w Krákowie, Metropolii Koronney Królestwa Polskiego w Bázylice Krolewskiey SS. Piotra y Pawła Xiążąt Apostolskich przez X. Jana Gzowskiego Societatis Jesu Roku którego przyszedł na świát Swięty Swiętych 1727. w Krakowie, w drukárni Jákubá Matyaszkiewiczá J. K. M. Typográfá. (1727). fol. k. 23 (k. 5 i ark. H_2).

Na odwr. tytułu miedzioryt herbu, z sześciowierszem. Przypisał Józefowi z Potoka Potockiemu wojewodzie Kijows. i żonie jego Wiktoryi z Leszczyńskich. Kazanie na temat: Beati etsi in secunda vigilia. Całe makaronizmowe.
Jocher 8621.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. Warsz.

— Multiplex et summorum etiam corona, sive conclusio ad primam B. Joannis Francisci Regis, S. J. generalis plane beati, singularis simul inter beatos regis, Inaugurationem, sub Beatificationis ipsius auspicia in dominicam 19 a Pentecoste, diem vero 11 octobris incidentia; pro solenni illius, in pervigilio eiusdem Festi, inter divorum aras ingressu: In cracoviensi regni Poloniarum metropoli, In ecclesia SS. Petri et Pauli soc. Jesu, primâ concionatoriâ panegyri, simul brevi totius Beatae vitae argumento, deducta Anno a primo in orbe ingressu Regis Regum abbreviato Verbo conclusi, 1716. Sandomiriae typis Collegii Societatis Jesu Permissu Superiorum. fol. kart nlb. 29 (ark. sign. N_2).

Ded.: Mich. Angelo Tamburino praepos. Soc. Jesu. Kazanie jest z tematu: Simile est Regnum Caelorum.
Obacz niżej: Wieloraka korona.
Czetwert. — Jagiell. — Kijow. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Prześwietny i przeswięty do Augem chwały ingres, przy ostatnim życia i śmierći aequinoctium, od Wielmożnego Jego Mośći Pana P. Woyciecha Maximiliana z Bezdan Hosiusza, zabiegle opatrzony; a pilnym okiem upatrzony, i prędko potym w dziedzicznym Magnuszewskim Kośćiele z pogrzebowey Ambony pokazany, Przez X. Jana Gzowskiego Societatis Jesu, Roku Pańskiego 1710. dniá 10 Kwietnia. w Kaliszu, w Drukárni Kollegium Soc. Jesu Roku Pánskiego 1711. folio, kart 23 nlb. (ark. M_1).

Dedyk. do Stanisława Józefa z Bezdan Hosiusza Krakowskiego i Chełminskiego Kanonika, syna Wojciecha Maximiliana. O Hozyuszach pisze Gzowski, że z wielkiemi Książęty Florenckiemi, a zatym i z Francuskiemi Monarchami swoią herbowną nogą są skolligowani. Twierdzi, iż ta familia naprzód kwitnęła w Hiszpanii, przeniosła się do Niemiec za Maxymiliana Cesarza, do Polski za Zygmunta Augusta, który dał indygenat Ulrykowi Hozyuszowi, Wielkorządzcy Wileńskiemu, dobrodziejowi i prawie fundatorowi OO. Dominikanów w Wilnie, a ojcowi Stanisława Hozyusza Kardynała. Tego zwie dziadem Wojc. Maksymiliana. Ustęp z urojonej kolligacyi z książętami francuskiemi i florenckiemi i monarchami francuskiemi, godna przytoczyć z panegirysty dla przykładu Mówi on: „Tak pomieniony Ulr. Hozyusz prześwietnego domu swego splendory, z cudzych kraiow wniosł do Polski: dla czego słusznie do rodowitego starodawnego herbu swego, od Zygmunta Augusta wziął przydany sobie herb Naiaśnieyszych Medyceuszow Książąt Florencyi, na wieczną pamiątkę że Stanisław Hozyusz, od Piusa czwartego, z familii Medyceuszow także idącego, kardynalską wziął purpurę". Z pochwałami Kardynała, jako fundatora Jezuitów w Polsce, dosyć rozszerza się Gzowski, cytując Reszkę, Spondana, Tretera; mianowicie z Reszki przytacza, że „sama Nayswiętsza Panna często Hozyuszowi dzieła jego dyktowała". — Po kardynale wspomina X. Jakuba Hozyusza Jezuitę, „którego życie i śmierć świętą (powiada) nie tylko różni Historycy opisuią, ale też y cały Zakon nasz, po innych Swiętych Pańskich w artyrologium Rzymskim opi-

sanych, pamiątkę iego w Monologium swoim co rok d. 14 Lutego obchodzi". Dalej pisze o nim, że przed dwiemasty blisko lat w Maladze urodzony, w samych pierwiastkach Zakonu Jezuitą został, a tak był świątobliwy, że już miał zaszczyt poprzedzić S. Ignacego Loiolę do Nieba, pierwszy z Jezuitow w Królestwie wybranych zasiadł, iak to stwierdzaią dwa widzenia samegoż S. Ignacego. Skąd wielki nasz Polski Lukan o nim mówi: Et prima colonia coeli Hosius. (P. Lukas Słowicki S. J. in poemate de eadem Soc.). — Dalej pisze: „Milczę o owym daleko starożytnieyszym prześwietnego Hoziuszowskiego imienia Antenacie, ktorego naywyższemi rządami i dygnitarstwy w Rzymskim Państwie sławnego, tak starodawny poeta Claudian, ieszcze za Honoryusza Cesarza, przed tysiącem kilkaset lat wyraźnie wspomina mówiąc: Prima potestas Eutropium praefert, Hosio subiecta secunda; Dulcior hic sane cunctis ..... Ale ia milczę o nim: owego mi się zamilczeć żadną miarą nie godzi, daleko ieszcze starożytnieyszego, daleko zacniejszego Antenata twego Woyciecha Max. z Bezdan Hozyusza; niegodzi mi się mówię zamilczeć owego Swiętego prawie Hozyusza, Biskupa Kordubeńskiego, który w półtrzeciasta ieszcze lat po Chrystusie urodziwszy się w Hiszpanii dotąd po całym Kościele Bożym, przez tysiąc iuż czterysta kilkadziesiąt lat słynie ..." (O tym Biskupie Kordubenskim długa tu jest legenda). .... „Dalszych prześwietnego Hosiuszowskiego domu Antenatow w Historyach nie napadam: dosyć mi na tym iż na tego naydawnieyszego Przeświętego Biskupa, Wielkiego Hosiusza Kordubeńskiego napadszy, iaśnie znać, że, jakom w założonych odemnie słowach powiedział: a summo egressio eius. Jak tylko daleką experyencyą y biegłością starożytnych auktorow zasiąc możemy, zkądby wyście było i początek Prześwietnego Domu W. Joh Mciow Panow Hosiuszow, nie gdzie indziey początek iego widziemy, tylko a summo: od naywyższych splendorow, od naywyższych na ziemi i w niebie dygnitarstw; od samego prawie firmamentu wyszedł. A summo Coelo egressio ejus, tak iż iako Egipskiego Nila i przy początkach swoich nikt szczupłym nie widział, wedle poety (Klaudyana); Nulli parvum licuit, te Nile, videre, tak twoich Prześwietny Hosyuszowski Domu początkow nikt szczupłych nie widział: gdzie insi, pospolitym prawem, od drobney fortuny, do wysokich dopiero wynoszą się honorow, tam zaraz Ty Prześwietny Domie swoie masz początki; od naywyższych zaraz godności zaczynasz, gdzie ledwie które insze i nayświetnieysze Imiona kończyły".

Czcze to są wywody panegirysty. Niesiecki ani o Jakubie Hozyuszu Jezuicie ani o Biskupie Kordubeńskim wcale nie wspomina. Najpodobniej, że Hosiusz z niemieckich mieszczan pochodzi, co i niemiecki herb Hose wskazuje.

Jagiell. — Ossol.

— Summum solis theologici solstitium, sub ipso prope Aequinoctio; sub principe Cellsissimi et Faventissimi Capricorni Signo. In novo Munificentissimi Gałczyniani Astri Zodiaco demonstratum, a Patre Joanne Gzowski Societatis Jesu. In Primatiali eiusdem Societatis Athenaeo Calissiensi, Anno Solis Justitiae exorti 1712. Typis Collegii Calissiensis Societatis Jesu. fol., k. 10 nlb. (ark. E_1).

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu. Ded.: Joanni Gałczyński Łovic. Collegiatae Canonico. Jagiell. — Ossol.

— Wieloraka y naywyższych oraz korona albo konkluzya przy pierwszey B. Jana Franciszka Regis S. J. inauguracyi. Pod naypierwszą beatyfikacyi iego solenizacyą, na dziewietnastą niedzielę po świątkach, a iedenasty dzień październiká przypadáiącą; podczas solenney iego, w wigilią tegoż świętá, między Swiętych Pańskich Introdukcyi; W stołecznym korony polskiey mieście Krakowskim. W kościele SS. Piotra y Pawła Collegii Societatis Jesu. Pierwszym káznodzieyskim panegirykiem oraz krótkim całego Świętego życia zamknięciem. Przez X. Jana Gzowskiego teyże Societatis wypowiedziana roku po pierwszym ná świat weściu Króla Królów w skroconym słowie zamknionego 1716. W Sandomierzu, w drukárni Collegij Societatis Jesu, z dozwoleniem Zwierzchności duchowney. folio, kart 33 nlb.

Autor przypisał prozą łacińską Stanisławowi Leduchowskiemu podkomorzemu Krzemienieckiemu, Staroście Bocheńskiemu. — W dedykacyi jest genealogia Ledochowskich. Kazanie jest z tekstu: Simile est Regnum caelorum. Idzie od ark. *B*.

Jocher 4878. 8381. — Sommervogel III. 1982.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

(Gzowski Stanisław). Sprawa WW. JPP. Stanisława Gzowskiego, Anto-

niego Alexandrowicza, Józefa Siekluckiego, Sędziow, Adama Narbutta Pisarza, Urzędnikow ziem. Pttu Lidzkiego z J. PP. Nikodemem i Anną z Odachowskich Tubielewiczami Straża. Derps. Antonim i Konst. z Szewkowskich Sidorowiczami. Wilno, 1799. fol. 3 k. nlb.

Dopis na egzempl. Leopold Lipnicki Regent Grods. Grodzień. Adwok. Sądu GŁ. Litt. (zapewne on bronił). Jagiell.

BIBLIOGRAFIA POLSKA

TOM XVIII.

STÓLECIE XV–XVIII.

W UKŁADZIE ABECADŁOWYM.

KRAKÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Józefa Filipowskiego.
1901.

POLNISCHE BIBLIOGRAPHIE

(III. Abtheilung. Band VII.).

JAHRHUNDERT XV. BIS XVIII.

ALPHABETISCH GEORDNET

von

DR. KARL ESTREICHER
UNIV. BIBLIOTHEKAR.

(Der ganzen Sammlung Band XVIII.).

KRAKAU,
BUCHDRUCKEREI DER K. K. JAGELLONISCHEN UNIVERSITÄT.
Geschäftsleiter Josef Filipowski.
1901.

BIBLIOGRAFIA POLSKA.

140,000 DRUKÓW.

CZĘŚĆ III. TOM VII.

Lit. H. I.

(Ogólnego zbioru tom XVIII).

PRZEZ

K. ESTREICHERA.

Wydanie Akademii Umiejętności.

KRAKÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO.
pod zarządem Józefa Filipowskiego.
1901.

H.

H. C. R. ob. Haberkant (1796).

H. F. Discours sur le règne végétal, prononcé le 3 mars 1780 dans la L: de Catherine à l'Etoile du nord, par le F. H.... docteur en médecine et membre du C. S. de la ditte L: A l'Orient de Varsovie. Aux dépens de la L:. w 4ce. Kijows.

— ob. Sheridan Bidulph Miss (1786).

H. G. G. Lettres d'un des gentilshommes de la Chambre du jeune Chevalier de S. George par H. G. G. ecuyer. Londres 1757. (Na końcu:) En Lithuanie le 13me Septemb.

H. I. ob. Kancyonał (1673).

H. J. Żal córy na śmierć matki. (Przekład z franc. p. J. H.). Bez miejsca i r. dr. w 8ce, kart 2. (Po pols. i franc.).

H. J. z Nowego Targu ob. Janidłovius J. (Cathedra 1616).

H. K. ksiądz P. S. ob. Co to jest być prawdziwym patryotą (1794).

H. M. Pieśń nowo uczyniona na wesele Jana Kostki ob. Kostka J. (1558).

H. M. ob. Hacki Michał Ant. (Maria 1695).

H. M. Thren o śmierci Stefana Chmieleckiego wojewody Kiiowskiego. (1630). w 4ce.

H. M. K(anonik?) K. Rozkaz Chrystusów: Czyń dobrze, á strzeż się złego. Wytłumaczony, to iest: Uwagi krótkie ná czynienie dobrego á chronienie się złego; Jaśnie Wielmożney JMci Pani P. Annie z Ossolińskich Szaniawskiey Podstoliny koronney Chęcińskiey, Máłogostskiey, Augustowskiey, Starościny etc. od Nayniższego Sługi X. M. H. K. K. ofiarowany Roku Pańskiego 1730 dnià 24 Kwietnià. w Warszawie, w drukarni J. K. Mći w Coll. Xięży Scholarum Piarum. w 4ce, k. nlb. 3, str. 204.

Numerowanie zmylone, bo po str. 199 idzie 100 do 104. W dedykacyi mówi autor, że Rozkaz przetłumaczył na Wiązanie Podstolinej. Całość podzielona na Uwag 32. Zaczyna o końcu, na który człowiek stworzony, a kończy o szanowaniu M. Bożej. Approbata w Warszawie 26 Januarii 1730.

Jocher 4190 wymienia autora Michała Hackiego lecz myli się, bo Hacki jest autorem z XVII wieku i drukował w mieście Oliwie.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

H. M. Z. Collegii musici. Altar Musik von M. Z. H. Lissa, M. Buck. 1677.

H. P. P. W. ob. Obiad postny (1648).

HAACK Friedrich Wilhelm. Vocabularium litthvanico-germanicum, et germanico-litthvanicvm, Darin alle im Neuen Testament und Psalter befindliche Worten nach dem Alphabeth enthalten sind; nebst einem Anhang einer kurzgefassten Litthauischen Grammatic. Ausgefertiget von Friedrich Wilhelm Haack, SS. Theol. Cultore, zur Zeit Docente im Litthuanischen Seminario zu Halle. Halle, Druckts Stephanus Orban, Uni-

vers. Buchdr. Bez r. (1730). w 8ce, k. 3, str. 336.

W przedmowie powiada: Es ist auch im vorigen Jahr des Hrn Past. Freylinghausens Ordnung des Heyls in das Littauische übersetzet und allhier gedruckt worden. Mówi, że lat temu trzy założono na rozkaz królewski Seminarium lithuanicum dla uczniów teologii.

Dzienn. Wileńs. 1824. I. 385. 1828. V. 261 Odd. hist. lit. Jagiell.

HAAG Krystyan Gottlob Pastor. Mowa pogrzebowa nad ciałem Jerzego Henryka Butzowa mężnie za życie Nayiaśnieyszego Król. Jmci dnia 3 listopada 1771 obstawaiącego dwakroć na śmierć postrzelonego, miana przez Krystiana Haaga. (Warszawa 1771). fol. kart 2.

Wyraża się tutaj: J. H. Bützow z miasta Stołupin, w Prusiech w 33 kwitnących lat swoich wieku, gwałtowną z tego świata sprzątniony będąc śmiercią, któremu smętkiem oraz y radością przy jego na tym tu miejscu funeracyi przerażony, wyszlakowaney nie mogłem ubliżyć sławy.

Czartor. — Jagiell.

— Leichen-Rede auf George Heinrich Bützau aus Preussen gebürtig, Seiner Königl. Majestät in Polen etc. treugewesenen Heyducken, welcher den 3. November 1771. Abends halb 10 Uhr durch 2 empfangene tödliche Kugeln auf der Capuciner Strasse unsers theuersten Monarchen kostbares Leben durch seinen Tod gerettet und den 6. November auf dem Gottesacker in der Stadt Leschno bei Warschau beerdiget worden. Gehalten von Christian Gottlieb Haag aus Breslau in Schlesien. w 4ce, arkusz 1.

HAAKE de Bopfing J. J. Curlandia bona spe in reduce Duce suo recreata. Lipsiae 1709. w 4ce.

HAAS Guillaume. Carte des partages de la Pologne en 1772. 1793 et 1795 composée avec des caractères mobiles par G. Haas. Basel. w 4ce.

U spodu są objaśnienia.

Encykl. powszech. Orgelbr. T. II. str. 114.

HAAS G. i Decker J. Carte des partages de la Pologne en 1772, 1793, 1795 composée avec des caracteres mobiles par G. Haas fils. Troisieme édition. Basle.

Szer. 1'. Wys. 10''.

HAASE Johann Ludwig. Das Amt eines ewanglischen Lehrers wurde in einer Abschieds-Rede der Christ-evangelischen Gemeine in Warschau am Sonntage Misericordias Domini 1746 in dem evangelischen Bethause daselbst vorgestellet von gewesenen Feld-Prediger des löbl. Prinz Carlischen Regiments Chevaux Legers und jetzo designirten Diacono der christlichen Gemeine zu Döbeln. Danzig, gedruckt mit Schreiberischen Schriften. w 4ce, str. 24. (sig. C_4). Czartor. — Jagiell.

HAASIUS Andreas Carmel. Regul. (1600 † 16 maja 1670). [Liber precarius]. Dantisci 1660. w 4ce.

Jocher 6622.

— Psalterium et Officium S. Simonis Stockii (ab Andreae Haasio editum). Dantisci. w 4ce.

Jocher 6623. — Encykl. Orgelbr. XI. 116.

Habdank ob. Nikodębski (Atalanta 1718) — Sauner St. (od Boga 1692). — Sartorius (Programma).

HABEL Andreas. An Gabriel v. Böhmeln, wohl erwählten Präsidenten. Danzig 1710. fol.

Habercam Bernard ob. Bochmann Joh. (Christus 1594).

HABERKANT Krzysztof Reinhold. Borussya w kirze żałobnym ubrana, albo Żal po śmierci ś. p. Nayiaśnieyszego Fryderyka Ludwika Karola Królewicza Pruskiego w lichych tych rymach opiewał Krzysztof Rynhold Haberkant. R. P. 1797. w 8ce. kart 2.

Warsz. Uniw.

— Laury wiekowieczne Świętey Pamięci Nayiaśnieyszego Fryderycha II Króla Pruskiego, oraz szczęśliwe y słodkie Panowanie teraźnieyszego Nayiaśnieyszego y Niezwyciężonego Monarchy Fryderycha Wilhelma II Krola Pruskiego przy oddaniu Homagii Dnia 6 Lipca 1796 Roku, w Warszawie opiewał C. R. H. (Bez wyr. dr.) w 8ce, sig. a—a_7.

Dedyk.: Karolowi Gerhardowi Hrabi de Hoym, Henrychowi Ludwikowi Baronowi de Buchholtz, Augustowi Antoniemu Baronowi de Harlem, Grzegorzowi Leopol-

dowi Libero Baronowi de Reisewitz. — Rymy cechujące ówczesne upodlenie w kraju, dziś niktby podobnych składać nie miał czoła. Jagiell.

— Pean tryumfalny laurów zwycięskich. Zbiór niektórych rythmem polskim ułożonych panegiryków, odów i pieśni (tak). (Gdańsk?). 1776.

— Pean Epicedyczny Laury czyli wiekowiecznych ś. pamięci N. N. Monarchów Fryderyka II. y Fryderycha Wilhelma II. oraz Fryderycha Wilhelma III. Warszawa 1798. w 8ce, str. 24 nlb. Warsz. Uniw.

— Tren albo hołd nayczulszey wdzięczności Nayiaśnieyszey Elżbiety Krystyny królowy Pruskiey, wdowy ś. p. Fryderyka Wtorego króla Pruskiego .... przy pogrzebie zwłoków Jey 1791 opiewał Krzysztof Rynhold Haberkant. w 8ce, k. 2. Warsz. Uniw.

— ob. Gellert (Nauka moralna) — Langhaus Chr. (Postylla 1770).

Goldbeck Literar. Nachrichten 234. — Bentk. H. lit. II. 578. — Bandt. Hist. druk. kr. p. III. 114.

HABERKORN Józef (ur. w Wielkopolsce 10 sierp. 1746, um. w Rzymie 1824). Kazania na niedziele całego roku z różnych sławnych kaznodzieiów zebrane krótko ułożone y do ewangielii niedzielnych przystósowane przez X. Józefa Haberkorna de Habersfeld, Jednego z królewskiego Szkół zebrania w Sląsku, doktora filozofii y nauk wyzwolonych, publicznego Nauczyciela Ekonomiki, filozoficzney Historyi i Estetyki w Wrocławskiey Akademii, á Teraz z Niemieckiego na Oyczysty ięzyk przełożone przez X. Wawrzyńca Dunina e Soc. Jesu. Na rok pierwszy Część pierwsza. 1781. W Kaliszu, w Drukarni J. K Mci y Rzeczy Pltey roku pańskiego 1781. w 8ce, k. nlb. 2—394 i nlb. 3. Część II. k. 4, str. 391. — Rok II. 1783. Cz. I. k. nlb. 4—468. Cz. II k. nlb. 3—513.

Część I zaczyna się kazaniem o Sądzie ostatecznym a kończy kazaniem o utrapieniach.

Jagiell. (T. I). — Ossol. — Warsz. Uniw. Wilno.

— Kazania na Święta wszystkie, które pospolicie Kościół Katolicki obchodzi z przydatkiem niektórych Panegyryków i innych Kazań przez X. Józefa Haberkorna de Haberfeld... a teraz z Niemieckiego na Oyczysty Język przełożone przez X. Wawrzyńca Dunina S. J. y na dwa lata rozłożone. w Kaliszu, w Drukarni J. K. Mci y Rzpltej 1781. w 8ce. Rok 1szy k. 5 i str. 372. Rok 2gi 1785.

Drohob. (z r. 1785). — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Kazania o Taiemnicach Męki Zbawiciela zebrane przez Józefa Haberkorna de Habersfeld iednego z Królewskiego szkół zebrania w Sląsku, Doktora Filoz. ... a teraz z niemieckiego na oyczysty ięzyk przełożone przez X. Wawrzyńca Dunina e S. J. y na dwa lata rozłożone. w Kaliszu w Druk. J. K. M. y Rzpltey 1781. 4 tomy. w 8ce, str. 242, 394. 391 i 371.

Jocher 4669. mylnie podaje: Devina zamiast Dunina. — Bentk. H. l. p. II. 584. — Jocher II. 403.
Kłodawa. — Warsz. Uniw. — Wilno.

— Toż: ..... na dwa lata rozłożone. Rok II. W Kaliszu, w Drukarni J. O. Xiażęcia Jmci Prymasa, Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego. Roku Pańskiego 1785. w 8ce, str. nlb. 2 i 372. Kłodawa.

HABERKORN Piotr. Anti-Valerianus id est Refutatio Valeriani Magni Mediolanensis Papistae Judicii de Acatholicorum et Catholicorum credendi regula. Gissae 1652. w 4ce.

Jocher 3223.

HABERMAN Alex. Ludwik. Citara abo głośnobrzmiące ziele na wesele Szymona Zuchorowica i Katarzyny Habermanowny przez Alexandra Ludwika Habermanna. (1653). w 4ce, sygn. C_1. Ossol.

Haberman Catharina ob. Alembek Waleryan (Eucharistichon ad hymen 1653) — Haberman Alex. (Citara).

HABERMAN Joannes († 1637). Almae academiae cracov. sereniss. divorum Jagellonum domus de praesidiis reipub. polonae et ornamentis semper

sollicitae, unico pignori, clarissimo septentrionis athenaeo M. Joan. Haberman Leopolien. gratus filius faecundae et beneficae ingeniorum matri, hoc prognosticon, anni supra millesimum sexcentesimum vigesimi quinti libens ac lubens D. D. D. consecratqu.

Na odwrocie dedykacyi zaczyna się po polsku: Początek roku 1625. — Prócz tej jednej kartki, więcej nie ma w Bibl. Z. Pusłow.

— ob. Roszyński Stanisław (1627).

Kośmiński Słown. 160.

Haft ręką Bożą ob. Dubowicz A. (1645).

Habessini ob. Tozbat Juwenal (Dissertatio 1786).

HABEUS Jan z Lichtensteinu († 29 Paźdz. 1680). Causae Quibus Sa. Ra. Mtas. Sueciae mota Celsissimum Curlandiae Ducem in Custodiam abstraxit. Ex Originali Germanico in Latinum versae. Cvm praefatione Interpretis ad Illustrissimum atque Excellentissimum Dominum Jacobum Augustum Thuanum comitem de Meslay etc. regis christianissimi ad faederati Belgii ordines legatum. Bez m. i r. dr. (1658). w 4ce, k. nlb. 6 i stron 34.

Tłumacz J. Coyet. Wspomina tu broszurę: Defensio Ducis Curlandiae. Szło o Jakuba Kettlera wywiezionego przez Douglasa.

Vollständ. Bibl. Kurländ. Staatschr. 1796. str. 35. Czartor. — Jagiell.

— Causae quibus Rex Sueciae inductus praecipue fuit Ducem Curlandiae, e Ducatu suo in custodiam abducendi. 1658. w 4ce.

— Vrsachen Wodurch eigentlich die Königl: Mayst: zu Schweden bewogen worden, den Hertzog von Churland ausz seinem Fürstenthumb hinweg, in Verwahrung zu ziehen. B. m. i r. w 4ce, str. 96 (sig. A—I_2).

Jagiell.

— Toż:... B. m. i r. w 4ce, str. str. 68 (inne odbicie).

— Toż:... (w tytule zamiast *hinweg* = hiuweg). B. m. i r. w 4ce, str. 68.

— Toż:... B. m. i r. w 4ce, str. 36.

Habisch Jan ob. Prośba.

Habsburski Dom ob. Paprocki Bartłomiej (1589).

HABSPERT Nikiel. List o Kozakach polskich. Do D. Martyn Luter od Sląskich i Czeskich Efangielików przez X. Nikiel Habspert Minister ferbi Dei Zboru wrocławskiego z niemiec. na polski przełożony. Roku pańskiego M.DCXXXVI. (1636). w 4ce, k. 2.

Na odwrot. str. tyt. przedmowa prozą z nadpisem: Xiędzoñ Kasper Mydłorzoñ Ministroñ Lubelskiemu. Podpisał ją Xiądz Nikiel Habspert. Poczem wierszem kreśli w liście wiadomość o Kozakach,

Wiszniew. H. lit. VII 185. IX 548. — Juszyńs. II 433. Warsz. Uniw.

Hacicki Tadeusz ob. Zaleski Mich. (Sprawa 1799).

Hack Carolus ob. Makowski Sam. (Epithalamion 1614).

Hacken Michał Antoni Rosiecki ob. Pierścień (1687).

HACKENBERGER Jan Judasz († 8 Marca 1763), **BASTEK Jerzy i KNÖBEL Franciszek.** Prawdziwa Jedźina do Nieba z Pisma Świentego dokazana Droga. To jest: Nauka katolicka obsiengujonc w sobie, co Pan Jezus objawił, Apostołowie po wszystkim świećie nauczali, a każdy do Zbawienia wierzyć powinien. Z Dokazem ktorego wieku mianowitsze kacerstwa powstały, a potempione były. Jak też z przydanim niektórych nabożnych Modlitw a Przyprawy ku szczenśliwey Śmierći, z przykończenim Roznych Pieśńi. Wydana przez Kśiendzow pod Komorom Cysarskom Ksionzenctwa Cieszynskiego we Winnicy Pana Jezusowey pracujoncych. Za osobliwym powolenim Wierchności Duchowney, y Świeckiey. W Oppawie durk. (tak) Jan W. Szyndler, 1761. w 8ce, k. 4 nlb., str. 640 i 2 k. rejestru.

Dedyk.: Św. Janowi z Nepomuku. Na książce znajduje się notatka: Verfasser hievon aus einer durch Uebersetzung Hackenberger Joh. Pfarrer zu Wendi, Bastek Georg zu Jablunkau, Knöbel Franz zu Zallensche.

W książce tej *ą* zastąpione przez *om* i *on*, a *ę* przez *en*. Rzecz obejmuje: Cz. I O wiarze. Czenść II (str. 98) O nadsieji. Czenść III O milosci (str. 142). Cz. IV O Sakramentach (str. 199). Cz. V O kościele swientym (s. 320). Od str. 407: Dokazani którego wieku mianowitsze kacer-

stwa powstały. Od str. 456: Rożne modlitwy. Od str. 515: Przyprawa k szczęsliwey śmierci. Od str. 569: Rozne affekty (cześć druga) do str. 600. Poczem powtórnie od str. 593 arkusz O_6: Pisne pohřebni (po morawsku). Od str. 607: Pieśni (po polsku).

Wisłocki Przewodn. bibliogr. 1886. luty. — Wurzbach Biogr. Lexic. T. 7. s. 159. — Bystroń J. Prace filologiczne 1885. I. 723—6 i Gwiazdka Cieszyń. 1895. s. 124. — Londzin Józ. Kilka druków 1898. str. 8—10.

Jagiell. — Muzeum Śląskie. — Marya Klejsowa w Cieszynie.

Hackenborn ob. Gertruda S. (1684) (Preces 1720).

HACKER Franz. Ermahnungsrede während des gegenwärtigen französischen Krieges. Lemberg, 1794. w4ce.

Ossol.

Hacki A. ob. Brieffe (1699).

HACKI Jan Franciszek Jezuita (1637 † w Toruniu 1696). Apologeticorum pro Scrutatore, scrutinioque veritatis fidei, Pars I, quâ responsa Augustano-Lutheranum, ad libellam veritatis Calvino-Reformatum, ad stateram justitiae Socinianum item, et Quekerianum, expensa, nulla declarantur. Ab autore Joanne Francisco Hacki S J. Rect. Coll. Gedan. Typ. Monast. Olivensis S. O. C. Imprimemat Johannes Jacobus Textor Factor. B. w. r. w 4ce, kart 13, str. 280 i k. 1. Potem Index rerum od str. 137—141. (Po stronie 88 na arkuszu tablic.: Schema).

Imprimatur są trzy z daty 1690 roku. Samo dzieło bez wyraź. roku. Ale trzecia karta ma osobny tytuł z datą 1691. p. t.: Scrutinium veritatis fidei. — Jako Część II i III są z osobnemi tytułami i osobną paginacyą: Libella veritatis. Bez w. r. k. 1, str. 116; Statera justitiae 1691. str. 116. — Obacz niżej.

Jocher 3268. Jagiell. — Ossol.

— Christi und Apostolischen Geistes-Spiegel, im Leben des Heiligen Francisci Xaverii Societatis Jesu, Der neuen Welt in Indien und Japonien wunderthätigen Apostels entbildet: Wird allen Geistes schönheitliebenden Christlichen Seelen, zu höchstem Trost und Nutzen vorgestellet Durch den Ehrw. P. Joannem Hacki Deroselben Societ. Jesu Priestern und Theologen. Gedruckt im Kloster Oliv. 1680. w 8ce, k. 23 nlb., str. 196.

Approbatę podpisał Joach. Pastorius, Gedani 25 Dec. 1679. Dedykacya: Johanni Krog Bürger d. St. Dantzig i Florentine geb. Gepperin.

Jocher 8391. Jagiell.

— Divus Joannes Chrysostomus Aureus Ecclesiae Christi Doctor, Romanae Catholicae veritatis Oecumenici Concilii Tridentini Decretis firmatae incorruptus Assertor a Lutheranismo cuius, eum Joan. Friderius Mayerus D. Grimmensis reum conficto nomine fecit, et falsis argumentis probavit lib. edito Anno D. 1680. Vindicatus. Per Joannem Franciscum Hacki Societatis Jesu Theologum anno a primum coeptis Humani Generis Vindiciis M.DC.LXXXIII. Typis Monasterii Olivensis Sacri Ordinis Cisterciensis. Imprimebat Georgius Franciscus Fritsch, Factor (1683). w 4ce, kart 6, str. 216, i 2 k. na końcu.

Dedyk.: Andrzejowi Chryzostomowi Załuskiemu, Sekretarzowi Koronnemu etc.

Pismo Mayera ma taki tytuł: Chrysostomus Lutheranus Orthodoxae Veritatis adversus Decreta Concilii Tridentini Assertor Georgii Heidelbergeri Lojolitae Chryzostomo Papistae e diametro oppositus. Grimmae sumptibus Joh. Bilkeni Bibliop. Jenensis. Excudebat Wolfg. Christoph. Kramerus. A. O. R. 1680. w 4ce.

Jocher 3258 *a*. — Sommervogel podaje także edycyą Monasterii 1682, ale zapewne mylnie, bo approbaty są Vladislaviae 28 Aug. 1682 i Cracoviae 5. Decemb. 1682, więc druk mógł ukazać się tylko w r. 1683, a wyrażenie Monasterii nie może oznaczać miejscowości, lecz szczęcie: Monasterii Olivensis.

Jocher 3258 *b*. Czartor. — Wileńs.

— Libella veritatis, ad quam responsio scrutatori veritatis fidei nomine augustano-lutherani coetus data, ejusdem detecta nondum veritas examinatur, et demonstratur Ab Autore Joanne Francisco Hacki S. J. Rectore Collegij Gedanen. Typis Monast. Olivensis S. O. C. Imprimebat Joannes Jacobus Textor, Factor. Bez wyr. r. (1691). w 4ce, k. 3, str. 141.

Dedyk.: Janowi Koss Wojewodzie Chełms. Exemplarz Jagiell. nie ma dedykacyi, i li-

czy str. 144. Od str. 137: Index rerum. Wydany bez daty lecz z r. 1691. bo stanowi Część II druku: Apologeticorum z r. 1691. Jagiell. — Kijow. — Warsz. Uniw.

— Postulata, omnibus ab ecclesia Romana dissidentibus, à scrutatore veritatis proposita. 1681.

Według Placciusa Theatr. anon. Nr. 841 i 877 miał Hacki pod tym tytułem ogłosić anonimowo dziełko, będące właściwie przedrukiem pracy Jezuity Keddiusa. Placcius — idąc w tem za Schelwigiem — nazywa za to Hackiego plagiatorem. O czem obacz jeszcze niżej (pod Scrutinium).

Nie wiadomo czy tytuł i data podane przez Schelinga i Placciusa są dokładne. Albowiem Hacki w piśmie: Libella veritatis mówi: Prodit a me in publicum anno 1680 in una phylura Superiorum permissu, tacito nomine vulgatus Scrutator veritatis, XII postulata proponens omnibus Dissidentibus Neo-Evangelicis.

Być więc może, iż tytuł brzmiał: Scrutator veritatis, a data wydania była r. 1680.

— Scrutinium veritatis fidei, quo in prima parte duodecim theologicis discursibus, inquiritur. An non vniversarum a romana catholica ecclesia, atq; inter sese dissidentium hujus temporis religionum ex uno omnium principio, quod scilicet solum verbum Dei scriptum, exclusâ catholicae ecclesiae autoritate, sit regula, norma, judexque fidei: Nullitas manifeste sequatur? In secunda vero parte veritas fidei solius romanae catholicae stabilitur per R. P. Joannem Franciscum Hacki Societatis Jesu Theologum. Anno postquam Vera LVX MVnDI et Cara VerItas è terra orta est. [1682]. Joann. 8. 12. Ps. 84. 12. Typis monasterii olivensis S. O. C. Cum privilegio S. R. M. Poloniae. Imprimebat Georgius Franciscus Constantinus Fritsch. w 4ce. kart 16, str. 280 z 1 tabl. folio, i Errata k. 2.

Dedyk.: Bonaw. Madalińskiemu Bisk. Władysław.

Pars. II (od str. 168): Discursu unico anacephaleosin et conclusionem Scrutinii complectens.

Jocher 3261. ma z datą r. 1681 i 1682; tak samo i Sommervogel, ten ma nawet tytuły odmienne. Zdaje się jednak, że była tylko jedna edycya. Za to tytuł i dwa pierwsze arkusze były dwukrotnie przedrukowane, a w przedruku kustosze rozmieszczone podobnie, jak w edycyi z tytułem poniżej podanym. Tu bowiem *A* przypada pod *t*, *B* pod *Us*. Dalej układ wierszy jest ten sam, a nawet w obu wydaniach są dwa razy kustosze E_2 a nie ma E_1. Być może, iż w edycyi poniższej dodrukowano tylko tytuł.

W egzemplarzu Bibliot. Jag. dedykacya ad Casimirum Joann. de Bnin Opaleński Episc. Culm. Abbatem Bledzeviensem. W approbatach wychwalany Hacki jako autor. Są one z lat 1681 i 1682.

Sommervogel podaje także Pars prima, druk tamże 1661. Pars II. 1671 i 1674, lecz approbaty dzieła są z lat 1681—2.

Czetwert. — Jagiell. — Kijow. — Uniw. lwow. — Wilno.

— Scrutinium veritatis fidei, apologeticis pro scrutatore scrutinioque auctum, quo universarum à romana catholica ecclesia atque inter sese Dissidentium hujus temporis religionum, ex uno omnium fidei principio, manifesta falsitas: solius romanae catholicae ex duobus invicta veritas demonstratur. Secundis curis J. F. H. S. J. Rect. Gedan. Coll. Anno Dni M.DC.XCI. (1691). Typis monast. Olivensis S. O. C. imprimebat, Joannes Jacobus Textor, Factor. w 4ce, k. 13, str. 280. Index k. 1 i Index rerum (mylnie numerowany) od str. 137—141 i 1 k. folio: Schema.

Pierwszy tego tytuł jest: Apologeticorum. Dzieło to jest znacznem powiększeniem dziełka p. t.: Postulata omnibus ab Ecclesia Romana dissidentibus a scrutatore veritatis proposita 1681 (1680?) wydanego bez nazwiska autora (o czem obacz wyżej). Pierwotnie napisał je Jodocus Keddius Jezuita, (Statera veritatis 1650) a Erhardus Comes Truchsess de Wetzhausen z przydatkami wydał p. t.: Examen über das Fundament der lutherischen Religion... etc. Wied. 1652, Examen quo fundamenta reformationis... etc. Wiedeń 1655. — Placcius Theatr. Anonym. str. 158.

Melchior Zeidler wydał odpowiedź p. t.: Notae et animadversiones in Scrutatorem veritatis. Opus posthumum, in quo veritas doctrinae Ecclesiae protestantium contra Sophisticas Technas Auctoris illius (qui Tubam quoque pacis in centivam Matthaeo praetorio subministrasse creditur) egregie defenditur. Helmstadii typ. Georg. Wolf. Hammii 1689. w 4ce, gdzie i Scrutator sam wraz z uwagami umieszczony. Zaś takie zdanie znajdujemy w Acta Erudit. Lipsiens. (Tomo Suppl. I. Sect VII pag. 360): Loco praefationis (Samuelis Schel-

guigii D. in Disquisitionem Theologicam de Rechabitis) sunt animadversiones in nonnulla, quae D. Joannes Franciscus Hackius, Theologus Jezuita praefationi libelli, cujus titulus est: Vindex veritatis reus, inspersit, patuit hinc, Scrutatorem illum veritatis, (quem peculiari libro a Zeidlero refutatum diximus in Actis (a. 1689. p. 469). ipsommet esse Hackium qui dudum explosa postulata Jodoci Keddii Jesuitae leviter interpolata a. 1680. recoxit in opusculo typis Oliviensibus edito. Huic e vestigio opposuit Schelguigius detectionem veritatis, cui nihil adhuc responsum esse dicit. Ut itaque a. 1682 Postulata eadem verboso commentario aucta, praefixoque Hacki nomine, prodierent, eandem tamen cramben tertia vice opponi sentiens Schelguigius, maluit ore quam calamo cum adversario congredi, illum ad disputationem publicam provocavit de thesibus inscriptis: Examen Scrutinii veritatis iterati quoad prolegomena. Sed visum aliter fuit Mag. Senatui Dantiscano, qui disputandi facultatem eo tempore Schelguigio facere noluit. Quievit ergo noster per semestre, Hackius vero, adscito sibi Lucae Markiewicz nomine, virulentissimum libellum a. 1683. contra Schelguigium, Trutina titulo, ex officina Olivensium, posnanienses sese fingentium, in lucem publicam emisit.

Placcius Theatr. anonym. str. 171. — Liczne edycye Statera veritatis, Keddiusa, Jossego, ob. Sommervogel IV. 959. Jagiell.

— Examen Scrutinii veritatis fidei, quoad Prolegomena a Samuele Schelguigio in Gymnasio gedanensi Theologiae Profess. extraord. et ecclesiae ad D. Catharinam ministro, male institutum, ad meliorem Trutinam revocatum, eidemq. ad orthodoxa Veritatis agnitionem in strenam oblatum a R. D. Luca Markiewicz Parocho Wiecborgiense. Impressum Posnaniae anno 1683. w 4ce, k. 4, str. 48.

Dedykacya: Casimiro Joanni de Bnin Opaleński Episc. Culm. W approbacie Posnaniae 3 Dec. 1682. Stefan Moreski censor wzmiankuje, iż aprobował J. Franc. Hackiego Scrutinium veritatis.
Jocher 3268. Warsz. Uniw.

— Statera iustitiae, qua judicium cum responsione de scrutatore veritatis nomine Calvino-Reformatorum male formatum expenditur, ac in melius reformatur per Joannem Franciscum Hacki Societatis Jesu Theologum R. C. G. A. D. M.D.C.XCI (1691). Typis monasterii B. M. V. de Oliva. Imprimebat, Joannes Jacobus Textor, Factor. w 4ce, str. 116.

Jocher 3269. — Sommervogel IV. 14.
Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— Regia via omnes dissidentes in religione Neo evangelicos, ad Orthodoxam et Salvificam Christianae fidei veritatem perscrutandam, inveniendam, et amplectendam manuducens, pro majori elucidatione Scrutinii veritatis fidei divinae, proposita per Joannem Franciscum Hacki Societatis Jesu Theologum. Anno regnantis viae, veritatis et vitae. M.DC.LXXXIX (1689). Prostant Gedani apud Aegidium Janssonium a Waesberge. w 4ce, kart 8 i str. 216.

Dedic.: ad Joannem Stan. Sbąski Episc. Varm. — Na to w odpowiedzi wyszły: Schelguig Sam. Unterricht auff die Fragen der so genannten Erforscher der Wahrheit. Danzig 1680. w 4ce. Tenże: Examen Scrutinii veritatis iterati. Dantisci 1682. w 4ce. Vertheidigung des alten Glaubens wider den Verfasser der Erforschung der Wahrheit. Danzig 1683. w 8ce. Statera veritatem transgressa subversa. B. w. m. 1685. w 8ce.
Jocher 3267.
Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Kijows. Warsz. Uniw.

— Vindex veritatis revs D. Constantinus Schützen Min. Ged. Libello contra Scrutinium veritatis edito an. 1683 declaratus. Per Joannem Franciscum Hacki Societatis Jesu Theologum. Posnaniae typis Collegii Societatis Jesu Anno 1688. w 4ce, str. 79 i kart 6.

Dedic. Bonaventurae Niedzielski.
Jocher N. 9417. podaje to z datą 1684 r. co może mylka.
Kijow. — Warsz. Uniw.

— ob. Friedehold Nicolaus (Purgatorium 1683). Niestojemski Mar. (Kazanie pogrz.) — Schelguigius Sam. (Castigatio 1683) — Examen Scrutinii verit. (1682) — Schuetzen Kont. (Fiducia bonae spei 1689).

Encykl. Orgelbr. XI 122. — Brown. Bibl. 139. — Sommervogel Bibl. V. 11.

HACKI Michał Antoni. Apollo heroicus & lyricus diversas primorum orbis christiani capitum ac potissimum

bello sacro colligatorum palmas et lauros de hostibus reportatas, nec non aliorum nonnulorum principum cardinalium, amplissimae urbis Dantiscanae, elogia ac virtutum decora, sparsim hactenus, nunc junctim in uno fasce decantans publicae luci datur a P. ac R. D. M. A. H.(acki) A. O. Votum chronosticum. A MoDo Coronet paX ChrIstIanos. Olivae, imprimebat Joannes Jacobus Textor, factor. fol. 41 k. nlb.

„Pochwały tych Polaków, którzy się popisali mężnie na sławnej z Królem Janem pod Wiedniem wyprawie Apollo heroicus lyricus wymusił“ (Załuski).

Chronostych M DCXCII. można czytać 1692. lub ułożony MDCCXII. znaczy 1712. Pierwsza data bliższa prawdy.

W piśmie Govea: Zywota y Cudow S. Jana Bożego krótkie zebranie w Wilnie 1709, str. 121 jest wzmianka o Hackim, jako dobrodzieju konwentu i sspitala Gdańskiego Bonifratrów. Czartor.

— Arcus pacis in adventu Augusti II. (Carmen heroicum). 1698.

Przedrukowane w Aufgefangene Briefe str. 457.

— Breve Compendium vitae spiritualis et devotae, cum omnibus actibus Virtutum tam Externis quam Internis Unicuique Statui accommodatum, Rythmis expressum cunctis Salutis Aeternae Studiosis per Religiosum Monast. Oliven. Ord. Cisterciensis. Typis ejusdem Monasterii mandatum Anno salutis Humanae 1685. Imprimebat Joan. Jacobus Textor factor. w 12ce, str. 176, Elenchus rerum kart nlb. 2, wreszcie: Testamentum christiani hominis spiritualis et devoti sive praeparatio ad bonam mortem, str. 30.

Zapolski opat Lędzki daje approbatę. Branic. — Warsz. Uniw.

— Toż:... rythmis expressum per R. D. M. A. H. A. O. S. O. C. S. T. D. P. A. S. R. M. P. C. J. S. P. P. C. G. anno 1685 primò impressum; nunc secundò reimpressum et omnibus salutis aeternae Studiosis ad Christianae Pietatis augmentum anno compendiati in cunis verbi M.DC.XCII (1692). praesentatum. Olivae, Imprimebat Joannes Jacobus Textor Factor. fol. str. 91 i Fines bonae voluntatis k. 1, Litaniae k. 1.

W końcu dodany wiersz łaciński na cześć Stan. na Lubrańcu Dąbskiego Godziemba, Senatora. Approbaty Jana Zapolskiego i Jana Jos. Martiniego Gedani 1684. m. Decembris. — Oprawne razem z 1 tomem Sermones.

Jocher zapewne omyłką pod N. 6081 zapisuje to jako Franc. de la Croix Soc. Jesu, z datą 1685. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Heroi Serenissimo Johanni Tertio Regi Poloniarum Ter Magno Regum Potentissimo, Sapientissimo, Optimo, Europae Defensori Orbis Servatori Patriae Patri. Olivae, Typis Abbatialibus. (Na końcu:) e Voto Christianitatis Vaticinante R. D. Michaele Antonio Hacki, Abbate Monasterii B. M. de Oliwa O. C. S. R. M. S. G. P. P. C. Anno Quo Ioannes MagnVs ReX VInDeX CorsIt OLIVae. (1689). Wrocław.

— Hilaria Augusta, nuptiis Sobiescianis et Palatinis dicata (1691).

— Na stary kościół Zachodni Joanicyusza Galatowskiego wydany R. P. 1678. Quaestyiki albo krotkie pytania zadane i rozwiązane R. P. 1679. Drukowano w Klasztorze Oliwskim R. P. 1682. w 8ce, str. 48.

Autora wymienia Katal. Bibl. petersb. Jocher 3604 i 2654. — Sienk. Dod. Bentk. — Bandt. H. dr. II 24. Czartor. — Ossol.

— Maria Deipara semper Virgo videlicet et corpore et anima semper incorrupta potissimum in sua conceptione immaculata ex Sacra Scriptura, SS. Patribus et Doctoribus Ecclesiae; ex theologicis, juridicis et alijs rationibus; sigillatim ex litulis ejusdem Beatissimae Virginis Dei Matris rhythmice demonstrata Per M. A. H. A. C. C. O. S. O. C. Anno quo LeopoLDVs IMperator AVgustVs AVstrIae gLorIa GetIs In PannonIa opponIt Igna. Typis Monasterij Olivensis Sacri Ordinis Cisterciensis. Imprimebat Georg. Francis. Frisch Factor 1683. w 4ce, kart 4, str. 101, kart 3 na końcu.

Dedykacya: Leopoldo I Imper. Mieści 500 strof. Nazwisko i tytuły autora są: Mi-

chael Antonius Hacki, Abbas Colbacensis, Coadiutor Olivensis, Sac. Ord. Cister. S. R. Maiest. Pol. Secretarius et Eleemosinarius.

Jocher 3727.

Czartor. — Ossol. — Warss. Uniw.

— Toż:... rhytmicè demonstrata per M. A. H. A. C. C. O. S. O. C. anno quo LeopoLDVS IMperator aVgVstVs AVstrIae gLorIa, GetIs In pannonIa opponIt sIgna. Typis Monasterii B. M. de Oliva S. O. Cisterciensis. Reimpressum Anno Dei hominis ex Maria Virgine nati 1695. folio, kart 3, str. 25 i k. 1.

Przypisał prozą łac. Leopoldowi I Cesarzowi Michał Antoni Hacki Opat Kolbacki, Koadjutor Oliwski Cystersów; poczem jest obraz Najśw. Maryi P. w otoczeniu aniołów na blasze ryty, dołem podpisany N. Lang sculp. — Wierszem wygłasza pochwały na cześć Najśw. Maryi P. ułożone. Treść czysto religijna. Pismo to należy do drugiego tomu Sermones.

Czartor. — Jagiell. — Warss. Uniw.

— Meta votorum, diversicolor Candidatus Serenissimus Jacobus Reg. Princ. Carmen heroicum. 1696.

— Quaestiunculae controversae cum modernis Graecis Anti-Latinis expositae per unum Romano-Latinum. Typis Monasterii Olivensis S. O. Cist. Imprimebat Georgius Franciscus Fritsch. 1682. w 8ce, str. 135.

Czartor. — Petersb.

— Quaestiunculae supra dialogum primum de processione Spiritus S. a solo Patre formatae et resolutae a quodam Latino Romano. Typis Monasterii Olivensis. (1682). w 8ce. Petersb.

— Abbatis Monasterii B. M. V. de Oliva S. O. Cisterciensis S. Th. Doctoris Proton. Apost. S. R. M. Polon. Intimi Camerae Secretarii et Commissarij Sermonum Asceticorum speciali Methodo copiosis et fermè perpetuis S. Scripturae Textibus concinnatorum tomus primus, in quo tractatus quatuor Sermonum ad Adventus anni 1683 ad finem anni 1687. Accedit Breve compendium vitae spiritualis et devotae. Opusculum asceticum ejusdem autoris in Sermonibus anni 1687. tractatu quarto. Cum Indice locupletissimo pro viris religiosis et pro concionatoribus. Cum licentia Superiorum, Typis Monasterii B. M. de Oliva Anno Verbi Incarnati MDC.XCI. (1691). fol. k. 4 nlb., str. 270 i k. 1 Synopsis.

Następna karta ma tytuł drugi:

Sermones capitvlares Maiori ex parte Extemporales super principalia anni festa conscripti et praedicati, Nec non Alii in Diversis Occurrentiis Habiti a P. Ac R. Domino D. ... Abbate Monasterij B. M. de Oliva S. O. Cist. Sac. Theol. Doct. Prot. Apost. Sac. Reg. Majestatis Pol. Int. Cam. Sec. G. P. P. Commissario praelo dati à Typographia Olivensi Cum Licentia Superiorum. Anno QVo VerbVM DeI In Carne LoqVens OrbI Innot VIt VnIVerso. Imprimebat Joannes Jacobus Textor Factor M.D.C.LVVVVVVVIIIIII. (1691). fol., k. 4, str. 270.

Dedyk. Joanni Petit, in Burgundiae Senatu primo Consiliario, Cisterciensis Ordinis Supremo Capiti.

Jocher 4484 podaje datę 1692 r. Approbaty są Jana Zapolskiego Landae 1688, Jana Georg. Kuniga Varmiae 1689. Na końcu: Epitaphium Dithardo primo Abbati Olivae.

Jocher 5556.

Jagiell, — Varsz. Uniw.

— Sermonum asceticorum speciali methodo ... [jak wyżej] ... Tomus secundus, in quo Tractatus tres Sermonum ab Adventu anni 1687. ad finem anni 1690. supra Themata Annis singulis singularia: prout res ipsa legentem docebit. Accedit Opusculum de Immaculata Conceptione B. Virg. M. dictum, Maria semper Virgo, Rythmis ab Autore concinatum. Cum Indice locupletissimo Pro Viris Religiosis et pro Concionatoribus. Cum licentia Superiorum. Typis Monasterij B. M. de Oliva. Anno Verbi Incarnati M.DCXCII. (1692). fol., k. 7 nlb., str. 316 i osobno Maria Deipara, k. 4, str. 25.

Następna karta ma drugi tytuł:

Sermonum capitulariam tractatus triplex Supra Festa principalia totius Anni et Supra aliquas Dominicas potissimùm Adventus et Quadragesimae et

in alijs varijs Occurrentijs Regularibus per triennium Videlicet ab Anno 1687, in 1688, 1689, 1690. a ... Abbate Monasterij B. M. de Oliva Sacr. Ord. Cisterc. Sac. Theol. Doct. Prot. Apost. Offic. et Vicario Gener. in Spiritualibus Gedan. et per Pomeraniam S. R. M. Polon. Intimo Camerae Secretario Ejusdemq; Portoriorum Prussiae Commissario: Concinnatorum atquè Praedicatorum Olivae. Impressus à Typographia Olivensi. Cum Licentia Superiorum Anno quo sIgna RegnI CoeLestIs reDeMptIonI VnIVersI serVIentIa In terrIs VIsa patVerVnt. (1692). folio, k. nlb. 6. i str. 316.

Dedyk.: Arbos heroum Godziemba Stanislao in Lubraniec Dąbski (wierszem kart 3). Approbaty są z r. 1692: podpisali Konst. Zieliński, Th. Mdzewski i Ant. Krzesimowski.

Jocher N. 4485. 7679 ma daty 1688 i 1695.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... concinnatorum Tomus tertius, in quo Tractatus Quatuor Sermonum ab Adventu Anni 1690, ad finem Anni 1694 supra titulum et tres primos versus Psalmi 44 singulis Annis, sigillatim pro Themate ad Dominicas Adventus et Quadragesimae, atq. omnia Festa solenniora accommodato continentur. Cum Indice locupletissimo Pro Viris Religiosis, et pro Concionatoribus. Cum Licentia Superiorum. Typis Monasterij B. M. V. Anno a Verbo Incarnato M.DC.XC.V. (1695). fol., kart 5 nlb., str. 734 i Synopsis Sermonum k. 2 nlb.

Dedykacya: Michaeli Cardin. Radzieiowski Approbaty Ant. Krzesimowskiego i Jana Paw. Gomolińskiego są z r. 1695.

Jagiell.

— Krótkie zebranie życia duchownego y pobożnego ze wszytkiemi aktami cnot powierzchownych y wnętrznych wszelkim stanom służące, rytmem opisane y wszytkim Zbawienia Wiecznego pragnącym y szukającym przez duchowną osobę klasztoru Oliwskiego Zakonu Cistercyenskiego do druku podane. W tymże klasztorze Oliwskim roku zbawienia luckiego (tak) M.DC.LXXXVII (1687). drukował Johann Jakób Textor Factor. w 8ce, str. 144.

Jestto przekład dzieła Hackiego: Breve Compendium vitae spiritualis. Dwie approbaty wydane r. 1684. Do str. 108 nadpis nad stronnicami: O życiu pobożnym. Dalej nadpis od str. 109: Droga do zbawienia.

Juszyń. Dykcyon. II. 429.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

(Hacki Mich. Ant.) Informatio Generalis Ord. trutinam totius orbis et primario Sacrosanc. Sed. Apostol. cujus supremum et absolutum in Spiritualibus est judicium porrecta ratione Abbatiae Monasterij B. M. Virg. De Oliva S. O. Cistercien. in Prussia pro Vacante declaratae ut fertur in Palatinatu Lenciciensi et in conscriptione Nobilitatis Pruthenicae nuper facta ad Drwecam fluvium per laudum publicum vivente etiamnum ejus Monaster. Abbate R. D. Michaele Antonio Hacki loci ejusdem ab annis 53. Religioso et ab anno 1679 per liberam Religiosorum Monasterij electionem et S. Sedis Apostol. confirmationem via coadjutore atque ab anno 1683 post decessum via successionis ipsius Abbatiae ad praesens usque tempus anno 1697. per 14 annos legitimo possesore. w 4ce, kart 8 nlb.

Jocher 8970. Ossol.

— Novum sidus S. ordinis Cisterciensis Michael Antonius Hacki abbas Colbacensis nunc coelum Olivense illustrius serenans. Olivae, A. 1683. fol.

— Splendor Olivae in imagine virtutum Michaelis Antonii Hacki abbatis Oliv. inter genethliacas Michaelis archangeli apprecationes à Collegio Gedan. S. J. 1690. fol.

— ob. Chwiciński (Farsalia 1693 approb.) — Daniel a S. Laurentio (Tabernaculum 1690) — Diertius (Exercitia spir. 1692) — H. M. (Rozkaz 1730) — Kwiatkiewicz Jan (Vita 1680) — Merlo J. (Paradisus 1693) — Praetorius (Mars) — Rosecki Daniel (1690).

Załuski Bibl. poet. — Juszyń Dyk. poet. I — Encykl. Orgelbr. XI. 122.

Hackuborn (de) Mechtilda comitissa ob. Preces (1679).

HACQUET Baltazar (1740† 10 Stycz. 1815). Neueste physikalisch-politische Reisen in den Jahren 1788 und 1789 durch die Dacischen und Sarmatischen oder Nördlichen Karpathen. Erster Theil. Nürnberg im Verlag der Raspischen Buchhandlung 1790. w 8ce, XXIV. s. 206 i 7 tablic rycin kolorowanych.

— Toż:.... in den Jahren 1788. 1789 und 90. IIter Theil: 1791. w 8ce, str. XVI. 249, oraz tablic kolor. 6. (wizer. ludu).

— Toż:... in den Jahren 1791—92 und 93. IIIter Theil 1794. w 8ce, str. XXII. karta 1 i str. 247, tablic 6 kolorow. i 1 mapa folio (Pokucie i Halicz).

— Toż:... in den Jahren 1794 und 95. IV Theil 1796, str. XIII, k. 1, str. 254, i k. 1. Nadto: tabl. I—III (mapy gór Tatrzańskich). T. IV, Tab. V—VI. (kolor. typy Hanaków).

W tekscie drzeworyty. Są tu wyobrażone: zamek Zakluczyn nad Dunajcem, źródła czarnego Dunajca, Lwów, Krywań, Rodatycze. Nadpisy są polskie, widać, że polak rysował.

Pam. Tow. tatrzańs. tom I.

Branic. — Horodeck. — Jagiell. — Uniw. lwows.

— Schreiben an Herrn Moll mit Bemerkung über das Karpatische Gebirge. (Umieszcz. w: Moll's Jahrb. für Bergbau Tom 3ci, str. 366 do 386).

— Über die Saltzberge in Siebenbürgen und Galizien. (W Moll's Jahrb. für Bergbau T. I. str. 506).

Bibl. Ossolińs. 1847. I. 446—7. — Koćmiń. Słown. 160.

Hączel Andrzej Mokrski ob. Mokrski X. Andrzej (Pogonia żałobna 1639. Trzy wieże 1640).

HĄCZEL Wojciech. Conatus gratiae, panegyris Laurentio Gembicki Archiepiscopo Gnesnensi, oblatus. Calissii, typogr. Alb. Gedelii 1620. w 4ce.

Siarcz. Obraz I. 169. — Jabłon. Musaeum pol. 76. Ossol.

HADAMACYUSZ Krzysztof. Summaryusz Dziesięciora przykazania Bożego przez Krzysztofa Hadamacyusza Roku. 1553.

Maciej. Piśm. II 494.

Hadamariusz Reinhard ob. Erasmus Roterodamus. (Civilitas 1540).

HADERSCHLIEF Daniel. Trauer-Gedicht Johannis Jacob Cramer. Danzig 1659. fol.

HADERSCHLIEFFIUS Jacob. Acta contubernii braxatorii Gedani anno 1680. a Jacobo Haderschlieffio.

Hadiacz ob. Friedens-punkta (1659) — Punkta des Vergleichs (1659).

HADIK Andrzej Hrabia z Tutaku J. C. K. Mci istny i poufny konsyliarz, ord. wojskow. Maryi Teressy większego krzyża kawal., Generał kawaleryi fortecy Budeńskiey, gubernator iednego regimentu kawaleryi Węgiersk. właściwy pułkownik y naywyższy woysk J C. K. Mci w Polsce kommendant. Dan we Lwowie d. 5 sierpnia 1772. fol. 1 ark. rozłoż. (Po łać. i po polsku).

Jestto Uniwersał nakazujący konfederatom Barskim w przeciągu 14 dni złożyć broń, i obiecujący nagrody czerw. złot. 2 za głowę potym schwytaną z sprzętem, bronią i koniem.

— ob. Maria Theresia (1774) — Propositiones (1779).

HADMASCH Andrzej. Curia Gedanensis anagrammatica ex perennibus Senatus Dicasterii et Secret. nominibus 1714. extructa ab Andrea Hadmaschio, Atheuaei Operario. (Gedani). w 8ce.

— Honor magno labori debitus quem Themis Joh. Ernesto Schmieden dictavit. Dantisci 1699. fol.

— Johannem Joachimum Reusium exhibitione professionis linguarum orientalium condecorare voluit. Dantisci 1706 folio.

— Tetractus curiae, cum vir magnificus, amplissimus atque consultissimus Dn. Andreas Borckmann, inclytae hujus civitatis Gedanensis, hactenus consul longe dignissimus, divino humanoque consilio, ad supremum dignitatis gradum eveheretur, atque ita quartum curiae fulcrum pro sustentanda civium salute, felicissime constitueretur, faustae gratulationis causa, testandique obsequii ergo, humillimo conatu delineata a. o. r. 1704. die 13. martii ab Andrea

Hadmaschi, Athaenei Gedan. praept. classico. Gedani, typis Johannis Zachariae Stollii, athen: typogr. fol. k. 2.

Czartor.

HADZIEJOWICZ Krzysztof X. Lilje wonieiące kleynotów oyczystych Jaśnie Wielmożnych domów przezacnym aktem weselnym Wielmożnego Jegom. P. Jana Paca Botockiego itd. Starosty z Wielmożną Jey M. Panną Teressyą Podbereską Woiewodzianką Smoleńską itd. złączone, macierzyńskich zaszczytów herbowych z krzyżami trzema y trąbami skrzydlastemi benedikowane oraz promulgowane a przez urodzonego y przewielebnego X. Krzysztofa Hadzieiowicza Kanonika Lwowskiego J. K. M. Sekretarza prezentowane. W Wilnie, dnia 25 lutego roku 1680. w 4ce, kart 27 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Paców (na blasze ryty, z podp. Meyer sc.), a pod nim 2 w. łac. Przypis prozą pol. Janowi Pacowi oblubieńcowi; dalej wierszem przesyła życzenia nowozaślubionym.

Hadzejowicz Melchior Nicolaus Ormianin. ob. Rudomicz Bazyli (Fama virtutis 1655).

HADZIEWICZ Grzegorz Krzysztof, Łowczy przemyski. Argo Srzeniawą do brzegu płynąca, to iest wiersz na wesele Stanisława Lubomirskiego z Denhofowną. w Krakowie, 1676. fol.

Jabłonows. Musaeum str. 76, ma z datę r. 1677.

— Dzieło zbawienne to iest epigrammata o męce Pańskiey y inne wierszo duchowne. Lwów, 1700. w 4ce, ark. 6.

Załus. Bibl. poet. str. 42. — Nies. II. 349.

— Dzieło zbawienne zá przyiśćiem ná świat Pana Naszego Jezusa Chrystusa, dla okupu y oswobodzenia z mocy czartowskiey narodu ludzkiego; z woli Oyca przedwiecznego, przez trzydźieśći y trzy lat chwalebnie wykonane, a Wielmozney Jey Mośći Pani Annie Wodzickiey Podczaszyney Warszawskiey przy vroczystośći, Swiętey Anny, Patronki Jey Mośći, przez vrodzonego Krzysztofa Hadziewicza Chorążego Wendynskiego J. K. M. Sekretarza y pułkownika oyczystym rythmem, dedykowane. Roku pańskiego 1702 dnia 25 lipca. w Krakowie w drukarni Mikołaia Alexandra Schedlá J. K. M. ordináryinego typogr. w 4ce, k. 28 (A—F_4).

Na odwr. str. herb Lewart a pod nim 4 w. pol. na pochwałę. Przemowę prozą pol. do Wodzickiej podpisał autor. Samo dzieło zbawienia wierszem pol. ułożone. Od E_1 idzie wiersz: Na cenzury obmowców cenzuruiących. Wiersz jest nieudolny.

Zał. B. poet. ma z datą 1701 r.

Jagiell. — Krasiń.

— Drogie Ecclesiastesa y proverbialisty Pańskiego napomnienia, wybory do bogatych herbowney Szrzeniawy przydane skarbów Wielkiemv Imieniv Jaśnie Oświeconey S. R. Imperii Xiężnie Annie Konstancyey, Hrabiance na Wiśniczv y Jarosławiv Małachowskiey Wojewodźiny Poznańskiey, Krzeszowskiey, etc. Starośćiny, moiey zdawná Wielce Mśći Páni y Dobrodzieyce. Przy doroczney recurrencyey Patronki Swiętey powinszowániu, zá bukiet bogaty oddane. A przez urodzonego Krzysztofa Hadziewicza, Chorążego Wędynskiego J. K. M. Sekretarzá y Pułkownika dedykowane. Roku Páńskiego 1702. dniá 26 Czerwcá. W Krakowie w druk: Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. Ordináryinego Typ. 1702. w 4ce, kart 24 (ark. F_4).

„Stan. Lubomirski Ecclesiastes tłumaczony est eodem carmine paucissimis verbis immutatis cum versione Hadzievicii unde hic plagii argui deberet, nisi obstaret prioritas editionis. Forte perperam Litterae S. L. editioni 1706 sunt appositae". Tak pisze Załus. Bibl. poet. 58.

W przedmowie zroku 1702 z d. 26 Czerwca zatem już po zgonie Stan. H. Lubomirskiego († 17 Stycznia 1702) przyznaje się Hadziewicz do autorstwa tych rymów, gdyż pisze tam do Małachowskiej hrabianki na Wiśniczu: „Cisnącym się do nóżek W. Xiążęcej Mości Rytmom moim, lubo kiedyś od światowego, teraz nieco nabożniejszego wydanym tytuł Wiązania. Pracy mojej poezye prezentując, siebie protekcyej oddaję". — W kilka lat wychodzi to z cyframi S. L. a w r. 1731 z nazwiskiem S. Lubomirskiego. Jest w tem jakaś niejasność. Było coś podobnego z poezyą Aman, którą wydrukowano jako Lubomirskiego, a którą prawdopodobnie pisał W. Chrościński. Gdyby

było dziełko wyszło za życia Lubomirskiego, możnaby przypuszczać, że Lubomirski. nie pewien wartości swej pracy, polecił ją wydrukować pułkownikowi Hadziewiczowi, z którym go łączyły bliższe stosunki, bo Hadziewicz już dwukrotnie składał rymy na jego cześć. W obec tych stosunków niepodobna przypuścić, iżby Hadziewicz popełniał plagiat rozmyślnie. Bentk. I. 373. — Jabłonowski J. Al. Ostafi 1751. karta 4.
Chreptow. — Jagiell. — Krasińs — Ossol.

— Ecclesiastes, po hebraysku nazwany Coheleth, z pisma świętego na wiersz polski przetłumaczony przez S. L. Warszawa 1706. w 4ce, str. 41 i k. 2. Jagiell.
Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz.

— Ecclesiastes po hebraysku nazwany Coheleth, z Pisma świętego na wiersz polski przetłóm. r. 1706 od J. O. Xiążęcia Rzymskiego Stanisł. Lubomierskiego Marszałka W. K. etc. a teraz przez pewnego kapłana świeckiego przyczyniony i dla wielu pragnienia do druku podany. w Toruniu, 1731. w 8ce, str. 63.

— Toż:... [w Lubomirskiego Wierszach zebranych, przez Szostowicza w Warszawie 1782. w druk. Sch. Piar. w 8ce].

W edycyi pierwszej i ostatniej są pewne zmiany co do wyrazów użytych, ale małoznaczące. Widno ktoś tekst poprawiał, ale nie Lubomirski, bo ten już nie żył. W wydaniu z r. 1731. są dodatki od str. 39: Additamentum huic materiae accomodatum D. Dominici Carthusiani. Exhortatio ad Poenitentiam (do str. 50). De Mundi sanitate Beati Jacoponi Threnodia (do str. 57). Próżność znikoma światowych uciech y rozkoszy (str. 57—58). Termin wieczności (str. 59). Przestroga od światowej próżności (str. 61). Pobudka duszy do prawdziwych rozkoszy (str. 62—3). Jagiell.

— Prerogatywa honorów Lubomirskich cesarskim faworem utwierdzona. B. w. m. 1703. w 4ce. Ossol.

Jabłonow. Musaeum pol. 76. — Niesiecki (ed. 2ga IV. 339. — Bentkow. I. 378. — Załuski Bibl. poet. — Swięcki Hist. pamiąt. I. 86. — Wacł. Potocki Jovialitates. — Encykl. Orgelbr. XI. 127.

HADZIEWICZ JAN (Hadzewicz) X. (20 Czerwca 1718 r. † 19 Stycz. 1770). Kazanie na pogrzebie Antoniego Benedykta Xcia Lubomirskiego miecznika koronnego, miane w Połonnem dnia 12 Sierpnia r. 1761.

Antoni B. Lubomirski umarł 25 lipca 1761, zatem kazanie nie mogło być w r. 1756, jak to podają Brown i Sommervogel.

HADZIEWICZ Piotr. Mowa witając J. O. Trybunał koronny imieniem Prześwietney palestry Lubelskiey przez W. Jmći Pana Piotra Hadziewicza, Podstolego Ziemi Łukowskiey, w Roku teraźnieyszym 1748 dnia 25 kwietnia miana. fol. k. 2.

Bez osobn. tyt. Całe powitanie napuszone bez miary. Wita Alex. Gembarta kanonika, Prezydenta i Marszałka.
Jagiell. — Krasińs.

— Mowa Wielmożnego Jegomości Pana Piotra Hadziewicza Podstolego Ziemi Łukowskiey przy reassumpcyi Trybunału Koronnego dnià 13 kwietnia roku 1752. w Lublinie. (Bez osob. tyt.) fol. k. nlb. 4.

Styl napuszysty. Mówi, że 15 miesięczna sędziowska praca galerom się równa. Ustawiczne siedzenie przy stole sprawiedliwości Izbę sądową w okropne zamienia więzienie. Wychwala Stan Małachowskiego Marszałka. Branic. — Jagiell.

— Prawda obiaśniona, pozory przyćmione, Ordinacyia obroniona, to iest: Odpowiedź na książkę: „Uwagi w sprawie Ordynacyi Ostrogskiey“. Oraz wolność oswobodzona z niewoli swawolney, ubezpieczone prawa, i Seymy, wybawiona Oyczyzna. [Tu miedzioryt z podpisem: „Justitia regna florebunt“. Strachowski del. et sculpsit Vratislaviae]. Kosztem autora drukowana. W Wrocławiu, w drukarni akademickiey Soc. Jesu. Za pozwoleniem Zwierzchności MDCCLVI (1756). fol. k. 6 nlb., str. str. 76.

Dedykacya: Oyczyzno Kochana. Jestto odpowiedź na broszurę: Uwagi, wydaną r. 1754. Po dedykacyi idzie: Sommaire du Livre (po franc. k. 1). Dowody zebrane porządkiem obiecadła (k. 2). Na str. 1. rycina z podpisem Strachowsky del. Vratislaviae. Prawa i dekreta Seymowe Ordinacyi służące. Vivat Augustus Rex et Protector. — Dzieło wykłada znaczenie prawa ordynacyi i różnicę od majoratu. Mówi o Januszu Sanguszce. O zjeździe kolbuszowskim.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Uniw. lwow.

— Skarga ubogiey szlachty na otworzone w Polszcze Konwikty, podczas Seymików zaniesiona. (B. m. i r.) w 4ce, kart 5.

Jocher 1229.

— Toż:.. (Bez osobn. tyt.) w 4ce, k. nlb. 7.

Odpisał na to bezimiennie: Jordan Adam Kasztelan Wojn. pismem: Mowa o konwiktach 1760.

— Zdrada odkryta, obłuda zawstydzona, rozmową gospodarza z gościem o ubespieczeniu monety nowey (kosztem i staraniem Nay. Krola Jmci szczęśliwie nam panuiącego) naprawioney. Inne przytym okoliczności o poprawie miast y miasteczek walących się, iako się obszerniey w przemowie do czytaiącego, y w zebraniu materii zawieraiących się w tey książce pokaże. Spisana roku 1765, drukowana roku M.DCCLXVI. [w Warszawie] za pozwoleniem Zwierzchności. Ea est lectio, quae non solum curiositati arridet: verum potius honesto excolendo, utili augendo servit. (Na końcu:) Komu ta książka będzie dana bez pieniędzy; ma dać na Mszą za dusze zmarłych i ubogim iałmużny gr. 25. w 8ce, kart 4, str. 72 (od str. 69 idzie: Zebranie materyi).

Z pierwszych wyrazów przemowy, okazuje się, że autor wydał wprzód jeszcze dwa inne pisma: „Trzecia praca moia wychodzi z prasy drukarskiey, pierwsza pod napisem: Prawda objaśniona, pozory przyćmione, drukowane w Wrocławiu roku 1756. Druga pod napisem: Żal ukoiony, niewinność obroniona, roku 1762. Teraz trzecią na widok świata podaię; każdą przychylność ku Oyczyźnie dowodzę". Ku końcowi zaś pisze: „W każdey książce ukriwam imie moie, niechcąc bydź za dobry ucsynek kamienowany: bo prawda powszechnie uraża". — W tem trzeciem piśmie autor powstaje szczególnie przeciwko Żydom lichwiarzom. Główne tu materye są: Arendy żydom nie wypuszczać. Aryanom krzcić się. Drogość niezmierną umiarkować. Greków, Serbów, Ciganów wypędzić. Miary żydy fałszują. Miedziane szelągi kiedy nastały. Polakom do Węgier po wino jeździć prawo broni. Pijaństwa zabieżyć. Skarga mieszczan przeciw żydom. Towarów zakazanych nie przywozić. Zboża do Gdańska nie puszczać lecz w browarze wyrobić. Żydów raczey do taczek przykować.

Jagiell. — Ossol. Uniw. lwow.

— Żal uspokoiony, niewinność obroniona, rozmowa dwóch przyiaciół, to iest gospodarza z gościem o teraźnieyszym szacunku monety R. 1762. w 8ce, str. 41.

Czacki mówi (O lit. prawach T. I. 162. przyp. 906): „Ta redukcya tynfów nastąpiła przez Wessla 1762. O tej monecie jest także małe pismo bezimienne od tegoż samego Wessla wydane p. t.: Żal uspokojony, niewinność obroniona, rozmowa dwóch przyjaciół". — Zdaje się więc, że Wessel wydał pismo Hadziewicza.

Czartor. — Ossol.

(Hadziewiczowa Ewa). Na imieniny J. W. z Leczyńskich Baronowey Ewy Hadziewiczowey Woyski Pilznieńskiey etc. d. 24 Grudnia 1786. w 8ce.

Maciej Hadziewicz miał za żonę Kleczyńską, może więc tu w tytule omyłka w nazwisku.

Haeliz Joannes ob. Politus Ambr. Catharinus (1540).

Haemorhagia ob. Szkrochowski Teodor (Dissertatio 1784).

HAENDLOWICK (von) Ausführliche und wahrhafte Schilderung der Saporoger Kosacken. Pappenheim in Francken 1789. bey der lit. typ. Gesellschaftsbuchhandlung. w 8ce, str. IV. i 22.

Krasińsk.

Haereditas ob. Tepper Walenty Maciej (Dissertatio 1779).

Haeres honoris ob. Trzciński W. F. (1720).

— ultimus magni nominis ob. Łaszcz Jozef (1748).

Haerescius ob. Frankowicz Samuel (1603).

Haeresis ob. Aurelius Augustinus — Bergmann Jan — Leszczyc Jan (Orationes 1550) — Lirinensis N. (novationes 1605) — Orationes (1550) — Pauli Adryan (1656) — Querela — Trina decreta tribunalitia (1689) — Zebrzydowski Andr. (1550).

Haeretici ob. Herbest (1567) — Jankiewicz M. Cantius (1767) — Jaworski Stefan (1742) — Informatio (1644) — Lotharenguis Card. (1573) —

Moshemius Joh. Laur. (1731) — Orzechowski Stanisław — Ośliński M. (1711) — Pilsnensis Martinus (1588) — Politus Ambrosius Catarinus (1540) — Postępski Aug. (1768) — Reflexiones. — Skarga P. (1602) — Speculum liberi arbitrii (1557) — Tertullianus (De praescriptionibus 1605) — Vergerius Petrus Paulus (Catalogus) — Zaremba Adryan (malleus 1626).

HAERING Paweł. Mowa przy podziękowaniu ze szkół przez J. P. Pawła Haeringa w szkołach publicznych województwa łęczyckiego miana r. p. 1784. w miesiącu marcu. Warszawa, Dufour 1784. w 4ce, str. 8.

Branic. — Ossol.

HAERING Petrus Paulus. Dissertatio inaguralis de hydrothorace, gratiosi medicorum ordinis consensu, praesid. D. Joanno Carolo Gehlero therap. med. pro summis in arte medica honoribus a d. 27 Sept. 1790 disputabit auctor Pe. Pau. Haering Varsaviensis. Lipsiae ex officina Klaubarthia. w 4ce, str. 5. 40 i XII. Krasińs.

Hafen Dantziger ob. Gedanken.

Hafez (de) ob. Potocki Jan (1792).

Haft ręką Bożą ob. Dubowicz Al. (1645).

HAFFT Michael. De Polonorum majoribus dissertationem praeside Godofredo Lengnich . . . tuebitur. Gedani 1732. w 4ce, str. 16. Branic.

Hage ob. Triquet (1660).

HAGECIUS ab Hageck (Hayek) Thadeus (Hayck) Dr. Med. w Pradze, z Liboszyna. Commentarii in Hermetis Trismegitri aphorismos. Francofortii 1584. w 8ce, str. 79.

Od str. 29 idzie tytuł: Aphorismorum metoposcopicorum libellus unus. F. Ta część druga jest z rycinami fizyonomii. Na str. 79: Joach. Rhaeticus Thaddaeo ab Hayck S(alutem), z datą Cracoviae 28 Octob. 1563. i drugi tegoż list z datą Cracoviae 10 Maij 1567. W pierwszym pisze, że Christ. Schram bibliopola Wittemberski przysłał mu tę Metoposkopię. Mówi, że jednocześnie dostał dzieło Kopernika i że je zamierza komentarzem zbogacić. W drugim liście mówi, iż spodziewa się, że pilnie bada pisma Teofrasta Paracelsa. Wspomina i astronomią Georgii Fuggeri, o której kommunikowanie sobie uprasza.

Jöcher Lexic. II. 1315. wymienia pierwszą edycyą 1564. Jagiell.

— De cerevisia eiusque conficiendi ratione. Francofurti, typ. Wechel, 1585. w 8ce.

— Descriptio cometae. Pragae 1578.

— Opuscula antiqua astrologica. Pragae, Melantrich 1564. w 8ce.

HAGELGANS J. G. Orbis literatus germanico-europaeus. Catalogus Sociorum et Professorum in Academiis. Fracof. ad M. 1737. (2 volum.) folio.

Dużo tu pieczęci i tablice o polskich Uniwersytetach i szkołach.

Zedler Univers. lexicon. T. 12, str. 159. Czapski.

HAGEN Lorenz. Unpartheyischer Bericht von der Aufführung J. R. von Patkuls vor und in seinem Tode. 1707. w 4ce.

— Toż:..· 1707. w 12ce, str. 36.

— Toż:... Göttingen 1783. w 8ce. Winkelmann N. 7714.

— Das schmertzliche doch seelige Ende des Welt-Bekandten Johann Reinhold Patkuls. Dresden und Leipzig (1707). w 4ce.

— Nachricht von der Hinrichtung Johann Reinhold v. Patkul. Göttingen 1783. w 8ce.

— Een kort Verhand wegen de dood van Heer Joh. Reinhold v. Patkul. Amsterdam 1729. w 8ce.

HAGENOW Szymon, Kanonik Wolbromski. Bractwo Swientey Anny w Krakowie. To iest: Vstawy, Artykuły, Porządki, Náuki y Nabożeństwá Bractwa Swiętéy Anny zá wolą y wiádomośćią Jáśnie Oświeconego Xiążęcia Jego M. X. Kárdynałá Rádziwiłá Biskupá Krakowskiego etc. y za przyzwoleniem Jáśnie Wielebnego Jego M. X. Jana Dimitrá Solikowskiégo Arcybiskupá Lwowskiego, iako pierwszeº fundatora teº Bractwá etc., ná wieczné czásy namówione, spisané, przyięté y w druk podáné. W Krákowie, w drukarni Lazárzowéy 1594. w 8ce, str. 175.

— Toż samo:... W Krakowie, w drukarni Łazarzowey Roku Pańskiego 1594. w 8ce, str. 162.

Zatem były dwie edycye w roku. Obiedwie u Czarneckiego.
Wierzbowski III. 2936. 2937. — Janoz. Nachr. I. 52. Warsz. Uniw.

— Bractwo Sw. Anny albo artykuły ustawy, porządki, odpusty y modlitwy tego Bractwa pierwey przez Ojca Jana Mysława z Kościana Bernardyńskiego Zakonu Kapłana zebrane y spisane, a potym w druk podane, z dozwoleniem starszych. A teraz znowu przedrukowane. W Poznaniu roku Pańskiego 1606. w 8ce, kart nlb. 138 z drzewor. (ark. F_8 i M_8). Ossol.

— Toż:... opisane, a potym w druk podane za dozwoleniem starszych. A teraz znowu przedrukowane. Cum Gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka J. K. M. Typ. roku Pańskiego 1612. w 8ce, str. 119.

Jocher 7772. Ossol.

— Bractwo Swiętey Anny Samotrzeciey, to iest ustawy, artykuły, porządki y nabożeństwa Bractwa tego. Przedrukowane w Krakowie, w drukarni Łazarzowey 1617. w 8ce, str. 191. Warsz. Uniw.

— Toż:.. Za wolą y wiádomośćią Jaśnie Oświeconego książęćia J. M. X. Kárdynałá Radziwiłá Biskupá Krákowskiego etc. Y za przywoleniem Jáśnie Wielebnego J. M. X. Janá Dymitrá Solikowskiego, iáko pierwszego Fundatorá tego Bráctwá ná wieczne czásy námówione, spisáne, przyięte, y w druk podáne. W Krakowie, w drukarni Macieia Jędrzeiowczyka 1618. w 8ce, str. liczb. 191. Krasińs.

— Toż:... w Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka 1626. w 8ce, str. 155. Bibl. Synod. w Moskwie.

— Toż:... namówione, spisane, przyięte y w druk podane. Teraz znowu według teyże uchwały przedrukowane. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka Typ. J. K. M. 1630. w 8ce, str. 155. Czartor. — Ossol.

— Toż:... Teraz znowu według teyże uchwały przedrukowane. W Krakowie, w drukárni Andrz. Piotr: Typogr: K. J. M. Roku 1634. w 8ce, k. 1, str. 155.

Obejmuje: Artykuły bractwa do str. 33. Bulla de festo (str. 34—6) z r. 1584. Od str. 37: Nauki pożytki y nabożeństwa Bractwa przez O. Jana Mysława z Kościana (do str. 49). Drzeworyt S. Anny (str. 51). Żywot Błog. Anny Sw. (str. 51—62). Nauki z tego żywota, pożytki (do str. 87). Nabożeństwa (str. 88). Godzinki. Hymna (od str. 89, Koronka S. Anny (str. 105). Litania (str. 127). Pieśń o S. Annie (str. 154—5). – Ark. *B* stoi pod *ić*. *C* pod *o*. *D* pod *w*. *E* pod *N*. *F* pod *e*. *G* pod *a*. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Kraków, druk Piotrkowczyka 1636. w 8ce. Akad.

— Toż:... przyjęte y w druk podane. Kraków, w drukarni Andrz. Piotr. typogr. K. J. M. roku 1642. w 8ce, str. 155.

Układ ten sam stronnic, co w edycyi z r. 1634. Karta *B* pod *ci*, *C* pod *w*, *D* pod *yw*, *E* pod miejscem próżnem, *F* pod *y*, *G* pod *ow*. Jagiell.

— Toż:... Kraków 1643.

Maciejow. Piśm. T. III 368 (według katal. Lissnera).

— Toż:... Kraków 1645. w 8ce.

Sobiesz. w Encykl. Orgelbr. T. 19, str. 126.

— Toż:... I zá pozwoleniem Jaśnie Wielebnego J. M. X. Janá Dymitrá Solikowskiego, iáko pierwszego fundatorá tego Bractwá etc. ná wieczne czásy námowione, spisáne, przyięte, y do druku podáne. Teraz znowu według teyże vchwały przedrukowáne. W Krakowie w druk. Wdowy y Dziedziców Andrzeia Piotrk. typogr. J. K. M. roku 1649. w 8ce, karta 1 nlb. i 155 stron.

Od str. 1 do 33 idą artykuły bractwa S. Anny po polsku, od str. 34 do 36 zamieszczona bulla Grzegorza XIII papieża zatwierdzająca tęż ustawę bractwa, poczem od str. 37 idą: Nauki, pożytki y nabożeństwa bractwa S. Anny przez Ojca Jana Mysława z Kościana Bernardyńskiego zakonu kapłana y kaznodzieię natenczas Lwowskiego, z dozwoleniem starszych spisane. Na czele umieszczona przedmowa do czytelnika, żywot S. Anny, pożytki z bractwa, nabożeństwo do S. Anny, a zakończa pieśń o S. Annie.

Układ stronnic ten sam co w edycyi 1634. Arkusze przypadają: *B* pod *w*, *C* pod *tw*, *D* pod *y*, *F* pod *te*, *G* pod *St*, *H* pod *wi*, *J* pod *p*, *K* pod *u*.
Akad. Um. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... W Warszawie, u wdowy i dziedziców Piotra Elerta J. K. M. typogr. 1664. w 12ce.

— ob. Anna Sw. (Bibliografia, tom XII. 165).

HAGEŃSKI Sebastyan. J. N. J. Catholicum responsum de Catechesi Christiana, Sanctae Romanae Ecclesiae, Fr. Patris Sebastiani Hagenski S. T. D. et protunc Studii Culmensis Regentis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, Contra Pseudo-Christianum et Scommaticum Scriptum Sebastiani Loranowicz Gneznensis, Apostatae Religiosi, Regiomonti non ita pridem in lucem proditum, cum Titulo: Apostasia Neo-Romanae Ecclesiae etc. Typis excusum Anno 1672. w 4ce, str. 152.

Dedyk.: do Gaspra Chudzyńskiego Protonotar. Apostol. Kanonika Gnieźnieńskiego. Sebastyan Loranowicz z Gniezna, syn Łukasza, Księdzem będąc, przyjął wyznanie luterskie, ożenił się, i przeciw Kościołowi Rzymskiemu wydał pismo. Jest ono częściowo powtórzone w replice Hageńskiego.
Jocher 8745. Czartor.

Hagiophilus Angelicus instructus officio parvo. Ad Sanctum Angelum Custodem quotidiana devotione sanctè colendum. Sandomiriae, typ. Clari Coll. Soc. Jesu anno 1726. w 12ce, kart 10 nlb.

(Na k. 2 nadpis:) Officium parvum S. Angeli Custodis. Jagiell.

HAGYMASI Andreas. Athanasium in persecutione fugiens dissertatione historico ecclesiastica a respondente ... Orisna Hung. 1697. defensus. Thorunii e Chalcographeo gymnasij opera Joh. Balth. Bresleri w 4ce, ark C_2.
Czartor.

— Disquisitionum theol. politicarum de rep. Ebreorum tertiam, quae agit de regimine Hegemonico subiicit ... Hungarus. Thorunii ex officina Joh. Balt. Bresleri. w 4ce, k. 2. Czartor.

HAHN Daniel. Verba votiva in nuptiis ... Georgii Segeri ... effusa a Daniele Hahn ... Thorunii, Mich. Karnall 1664. w 4ce, str. 4. Gdańs.

Hahn Eberh. Christoph. ob. Status causae praeliminaris.

Hahn (de) Friderik ob. Grell Henryk Wawrz. (1699).

HAHN Gottfried. Der Seeligen, und Hoch- Wohl- Edel- Gebohrnen Frauen, Frauen Johannae Hedwig Czettrizin, Gebohrnen von Dyher, Frauen auff Schwartzwaldau, Cunradswaldau, Gabelau, Vogelgesang und Käntichen, Des Hoch- Wol- Edel- Gebohrnen Ritters und Herrn, Herrn Abraham von Czettritz nud Neuhauss, Erb- Herrens auff Schwartzwaldau, Cunradswaldau, Gabelau, Vogel- Gesang und Käntichen, Hertz- Geliebten Frau Gemahlin, Gottseelige Grabes- Gedancken, Vor was Sie dasselbe, auff Ihrem Tod- Bette angesehen und gehalten. Gewiesen In einer kurtzen Gedächtniss- Sermon aus dem IV Psalm Dawids v. ult. Am Tage Ihrer Adelichen Beysetzung, so zu vorher zu Glogau in der Nachbarschafft geschehen, von Gottfried Hahn Pfaffen der evangel. Kirche vor der Stad Schweidnitz, den 22 Octob. des 1692. Jahres. Gedruckt zu Lissa durch Michael Bukken 1693. fol. ark. B_3. Wrocławs.

Hahn Jan Zygmunt Dr. Med. ob. Gottwald Olaw. (Chleb 1778).

HAHN Levin Fryderyk. J. N. J. Coroniam fatis saepissime sinistris acriter pressam, factis autem semper praeclaris summe illustrem, ad publicam Cathedram deferre et delatam sub praesidio praeclarissimi atq; doctissimi viri Domini M. Martini Böhm, professoris publici, fautoris sui semper colendissimi, pro virili defendere conabitur Levinus Fridericus Hahn Equ. Curl. autor et respondens a. d. 29 Julij O. R. An. MDCC. (1700). E chalcographeo Thoruniensi. w 4ce, arkusze 2.

Przedruk. w Jaenichens Meletemata Thorunensia Tom II. str. 129 do 149. — Recke u. Napiersky T. II. str. 167.
Obacz Boehm. Ossol.

Hahn Salomon ob. Hann Salomon.

HAHN Simon Fridericus. Collec-

tio monvmentorvm, veterum et recentivm, ad codicvm. fidem restitvtorvm, selectiorvm, et rariorvm diplomatvm nempe, sigillorvm, litterarvm, chronicorvm, aliorvmque insignivm, scriptorvm, antiquitates, geographiam, historiam omnem, ac nobiliores ivris partes havd mediocriter illvstrantivm. Tomvs II. Brvnsvigae, ex officina Frid. Wilh. Meyeri. 1726. w 8ce, k. 4 nlb., str. 927.

Od str. 1—122 obejmuje: Responsio Georgii Tyskiewicz societat. Jesu, ad libellum famosum, cujusdam anonymi Torunensis: Patrocinium veritatis literarum Torunensium falso inscriptum. Illustri ac Magn. Dom. D. Fabiano Plemiencki author gratiam. — W przedmowie wydawca mówi, że przedrukował z edycyi krakowskiej z r. 1615 »in his oris longe rarissimus". Inne materyały w T. I—II tego zbioru, nas nie dotyczą.

Hahnen-Geschrey (Das vergebliche) welches Ludovicus XIV. zu Ehren des Prinzen Conty als vermeinten Königs in Pohlen angestellt. Gedruckt 1697. w 4ce, k. 2.

Haid Jan Gotfryd sztycharz ob. Szembek Krzysztof (Róże tajemnic niebieskich 1740).

Hajdecki Franc. ob. Haydecki.

HAIDINGER Karol (1756 † 16 Marca 1797). Verzeichniss aller im Wieliczkaer Salzwerke im Königreiche Galizien einbrechenden Salz- und Steinarten. [W Borna Physikal. Arbeiten der einträchtig. Freunde in Wien 1785. Erster Jahrg. IV Quart. s. 1]. w 4ce.

Syn jego Wilhelm (ur. 1795 r.) jest autorem: Geologische Karte des Wadowicer Kreises. Thierfährten in Karpaten-Sandstein.

Hajduk Mikłusz ob. Hayduk.

(Hajeńskie Starostwo). Replika od Starostwa Haieńskiego z graniczącemi Stronami. Co do kategoryi z dobrami Oskrzyszynem WW. Duliczów Podcz. Wiłkomirskich. Bez m. i r. (około r. 1787). folio, sygn. K_2 (kart 20).

Starostą Hajeńskim był Wołodkowicz.

Jagiell.

— ob. Drozdowicz (Pismo 1785) — Dulicz (Pismo 1787) — Liebe (Pismo 1787) — Poźniak (Wykład 1785) — Sawińscy (Sprawa podkomissyjna).

HAJEWSKI Daniel X. Mowa pogrzebowa na żałobnem nabożeństwie za dusze chwalebnie poległych w obronie Oyczyzny, mianowicie w dniu zwycięzkim 28 sierpnia 1794 roku Przez Obywatelów Miasta Wolnego Warszawy Cyrkułu I w Kollegiacie S. Jana 16 sierpnia [tak przez pomyłkę, zamiast września] odprawionym. Miana Przez Obywatela X. Daniela Haiewskiego S. A. W. Rektora. w Warszawie. B. w. r. (1794). w Drukarni Wydziału Instrukcyi w R.(adzie) N.(ajwyższej) N.(arodowej). w 8ce, str. 40 (ark. A—C_4).

Branic. — Czartor.

— Wiersz do Gaspra Kazim. Cieciszowskiego bisk. Kijows. w czasie wiazdu tegoż do Katedry imieniem zgromadzenia żytomirskiego akademickiego. (Bez w. m.) 1785. w 4ce, kart 5 nlb.

Krasiń.

— Zbiór historyi polskiey, z przydanemi ná końcu Ciekawościami, wiadomości godnemi, z teyże historyi wyiętemi, ku łatwości młodzi uczącéy się użyteczny, przez professora retoryki szkół winnickich Woiewodztwa Bracławskiego w roku 1780 wydany. W Berdyczowie w drukarni Fortecy Nayświętszey Panny Maryi zá przywileiem J. K. Mci. B. w. r. w 8ce, ark. A—F_8 (kart 39).

Dedyk. Stan. Woyna Orańskiemu Chorąż. Nowogr. Autor kończy na śmierci Augusta III. 1763. Potem wiadomości z historyi zebrane w formie pytań. Kończy na soli i monecie.

Jagiell. — Kijows.

— ob. Beize Stan. (1776) — Szpądrowski Stanisław (Conclusiones 1774.

HAIGOLDT. Myśli rzetelne nad narzekaniem niektórych obywatelow polskich, tyczącym się mniemanego monopolium czyli samokupstwa miasta Gdańska; z niemieckiego przełożone. W Warszawie 1774. w 4ce, str. 24.

Wypowiada prawdy polskim kupcom, jak niedbale prowadzą interess, nie dotrzymują zobowiązań, targują się i domagają się podarunków. Powiada autor, że polak

nie ma żadnego wyobrażenia o handlu morskim. Tłumacz Kar. Fryd. Gralath.
Czartor. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. Uniw. lwows.

— Toż:... nad narzekaniem polaków tyczącym się... [jak w.]... z niemieckiego przetłumaczone. Bez w. m. 1774. w 4ce, str. 24.
Akad. — Jagiell.

Haik ob. Salomea (Zabawa bogomyślna 1757).

HAILES poseł angielski w Polsce. Mémoire sur les affaires actuelles de la Pologne 1791. Strenua nos exercet inertia.... Quod petis hic est. Hor. — á Varsovie de l'imprimerie de Michel Gröll libraire de la Cour. w 4ce, str. 16.

Stanisław August król w liście pisanym z d. 19 Stycznia 1791 r. do Bukatego posła polskiego w Londynie donosi mu, że Hailes wydał to bezimiennie. (Pamiętniki 18go wieku. Poznań, 1868. Tom 10ty. Cz. 2a, str. 172). W piśmie tem przekłada powody, dla których powinnaby Polska ustąpić Prusom Gdańska.
Branic. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

— Toż:... Varsovie, impr. M. Gröll. (1791). w 4ce, str. 19.

— Pamiętnik stosujący się do ninieyszych interessów Polski. Tłómaczony z francuzkiego. Mémoire sur les affaires actuelles de la Pologne. Strenua nos exercet inertia... Quod petis hic est. Hor. W Warszawie 1791. w drukarni Uprzywileiowaney Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. w 4ce, str. 23. (Po pols. i fr.).

— Memoryał nad teraźnieyszemi interessami polskiemi, z francuzkiego Języka przetłumaczony. Strenua nos exercet inertia. Quod petis hic est. Hor. Antymemoryał nad interessami teraźnieyszemi polskiemi, w narodowym ięzyku wydany. Truth, no libel! Prawda, nie satyra! Swieży Dekret Jury Irlandzkiey. R. 1791. w 4ce, str. 74.

— Przypisek do Antymemoryału. 1 arkusz.

— Suplement. ½ ark.

Polski przekład Memoryału jest odmienny od przekładu Pamiętnika. — Odpowiedź zajmująca, pisana przez osobę znającą dobrze sprawy krajowe. Głównie odpisuje na zamachy angielsko-pruskie. Powiada, iż minister pruski Benoit dopiął czego chciał pieniędzmi, które rozdał na trzeciej sessyi sejmowej i że przyjęto jeden z trzech projektów, który truje handel polski. Benoit kwotą 20 tysięcy Czerw. złotych, zdebankował Polskę więcej niż na 30 milionów talarów. Biegły generał Pruski przybył r. 1790 do Polski wyraźnie dla zlustrowania korpusu kawaleryi lekkiej polskiej a to celem zdania o tem raportu królowi pruskiemu. Że Gdańska dotąd nie zabrały Prusy, to zasługa Rossyi z przed ośmiu lat, — która przy umowie o rozbiór Polski Gdańsk zostawiła przy Polsce.
Branic. — Horodec. — Jagiell. — Ossol. Wileńs.

— Myśli stosuiące się do teraźnieyszych okoliczności handlowych i politycznych Polski pismo z francuskiego przetłomaczone. Strenua nos exercet inertia ..... quod petis, hic est. Horat. W Warszawie 1791 roku. w 4ce, arkusze 2.

— Odpowiedź na Rozbiór pisma pod tytułem: Myśli stosujące się do teraźnieyszych okoliczności handlowych y politycznych Polski. Warszawa 1791. w 4ce, ark. 5.
Piłat str. 114.
Branic. — Krasińs. — Zielińs.

Haimer Eleutheriusz X. rytownik ob. Podoski J. G. (geminatus 1768).

Hain ob. Paterson.

HAYN Johann. Liebliches Seelen-Gespräch, Sey still, mein Seel, es macht dein Gott Alls gutt im Leben und im Todt. Auss dem CXVI. Psalm V. 7. 8. 9. Bey Christ-Ehrlicher Leichbestattung Der Wol Erbaren, Viel Ehrenreichen, und Hoch Tugendsamen Frawen Dorotheae gebohrner Winklerin, Des Edlen, Ehrenverten, Gross Achtbaren und Hochgelahrten Herren Johann Lauterbachs, Erbherren auff Beichaw und Schlon, Vornehmen ICti Practici und gewesenen Syndici zu Grossen-Glogaw, Hertzgeliebten Ehe Frawen, Welche den 29 Januarii, Abends umb 9 Uhr, durch einen Schlagfluss schnelle betroffen, umb Mitternacht seelig eingeschlaffen, und den 5 Februar in Ihr Ruh-Kämmerlein versetzet worden; Betrachtet und auff Begehren zu

Papier bracht von Johanne Haynio Predigern bey dem Kripplin Christi zu Fraustadt. Im Jahr 1649. Gedruckt zur Poln. Lissa, bey Wigand Funcken. w 4ce, sygn. Aij—N. Wrocławs.

HAINOW Mathaeus Arnhold. Mundus feretrius: Das ist Allerbester weiblicher Leich-Schmuck, Darumb sich gottseelige Christen Hertzen die zeit Ihres Lebens fürnämlich zu bekümmern, solchen in gutten Vorrath auff folgende Ehren-Nothdurfft zu haben, Bey Christi Adelicher Sepultur Dero Wol Edelen, Wol Ehrenreichen, und Hochtugendtsamen Frawen Helena Stösselin, gebornen Stoschin, Dessen Wol Edlen, Gestrengen, und Hochbenambten Herren Valentin von Stössels, auff Gross Kawer Sepna, Putscheln etc. Des Gross Glogawischen Königl. Mannrechts Assessoris, Hertzgeliebten Eheschatzes. Als derer verblichener Cörper dero 8 Jan. 1635 Jahres von Lissa in Polen nacher Gross-Tschirna transferiret, unnd den 9. dito mit üblichen Solennitet in die Adeliche Grufft daselbst beygesetzet worden, Auss Proverb. 31. vers. 30. erkläret und abgehandelt durch Matthaeum Arnholdum Hainov. Pfarr daselbst. Gedruckt zur Poln. Lissau durch Wigandum Funck. w 4ce, sign. A_2—Q. Wrocławs.

— Septangulare Christianorum Speculum, Quotidianum Contemplationis exercitium. Das ist: Ein Geistliches Siebenfaches Spiegel-Glass, Darinnen sich eine jedweder rechtschaffener Christ täglich wol umbschawen, und dabey seine Gottseelige Gedancken üben solle. Zugerichtet Durch den hochgelobten und eingebohrnen Gottes und Marien Sohn, unsern Heyland Jesum Christum und auss anregen des Heiligen Geistes beschrieben durch die Hand und Feder S. Johannis des H. Evangelisten und Apostels Apoc. 3. V. 11. 12. 13. Bey ansehnlicher Sepultur Der weyland Wol Edlen, Viel Ehrenreichen, Hoch und mehr Tugendsamen Frawen Ursula Marianna Gebornen von Muschelnitzin, Des Hoch Edlen, Gestrengen und Hochbenambten Herren Caspar von Slosches auff Gross Tschirna, Doberwitz, Weckelwitz, etc. gewesenen Hertzgeliebtesten jetzo Seeligen Ehegemahlin, den 22 September An. 1649. theils auch Sontags hernach repräsentiret und erkläret Durch Matthaeum Arnholdum Hajnov Pfarr in Gross-Tschirna. Gedruckt zur Poln. Lissa bey Wigand Funcken. w 4ce, sygn. A_2—L. Wrocławs.

— Summum Hominis Bonum. Das ist, Leich- und Trost-Predigt auss 11. Timoth. IV. V. 18. Von dem allerhöchsten Gott, so irgend einem Menschen werden kan. Bey Christlicher Sepultur Weyland des Ehrwürdigen, Achtbaren und Wohlgelobsten Herren Georgii Newkirchens, trewgewesenen Pfarrers und Seelensorgers der Christlichen Gemeine zu Katschka wahrer Augsburgischer Confession. Welcher Seelig im Herren entschlaffen den 5. Maji des 1647. Jahres zu Bojanowa, Und von der den 9. dito mit Christ üblichen Ceremonien zu seinem Ruhebettlein naher Katschka abgeführet worden. Auff Begehren in der Kirchen zu Bojanowa abgehandelt durch Matthaeum Arnholdum Hainov. Pfarr zur Grossen-Tschirna. Gedruckt in der Lissnischen Druckerey bey Wigand Funcken. w 4ce. Wrocławs.

Haintz Fr. ob. Heintz Fr.

HAJO Gerhardus. Nuptiarum officium sponsis Benjamini Engelcken et Annae Mariae Rossowin felicissimum apprecatur. Gedani 1641. fol.

— In obitum Nicolai Pahl. Gedani 1649. w 4ce.

— In obitum Marthae Reginae, Adriani a Linde filiolae. Gedani 1655. w 4ce.

Hainytowicz Jan ob. Proszyński Fel. (Sprawa 1779).

HAKE Martin. Disputatio De Repressaliis Quam Adspirante divina divini numinis gratia Et Decreto pariter atque auctoritate Nobilissimi Amplissimique Ictorum in Illustri Borussorum Academia Ordinis Sub Praesidio Ex-

cellentissimi et Consultissimi Viri Dn. Christiani Ohm J. U. D. et Profess. Publ. Primarii et p. t. Decani Spectabilis Martinus Hake Granoviensis Marchianus Publice in Acroaterio Majori propugnare annitetur 10. Martii anni fluentis. (Motto:) Prudentiam rerum humanarum versari in ambiguitate, magnus ille heros Joh Samoysky Polon. Cancellar. dicere solitus est. Regiomonti, excudebat Laurentius Segebadius anno 1634. w 4ce. kart 4. Wrocławs.

HAKENBERGER Andreas. Harmonia Sacra in qva motectae VI. VII. VIII. IX. X. et XII. concinnatae vocibvs continentvr, vna cvm Basso generali pro Organo. Auctore Andraea Hakenbergero, S. P. Q. Gedanensis Archimusico. Cantvs. Ad Serenisimum & invictissimum Sigismvndvm III. Poloniae & Sueciae Regem. Francofvrti, Apud Godofredum Tampachium, Anno M.DCXVII. (1617). w 4ce, ark. 13.

Dedykacya łacińska na dwu stronach. Miejs. Wrocławs.

HAKENSCHMIDT Tadeusz Karol (ur. 1758 † w Ihnatowcach d. 13 listopada 1833 r.). Positiones medicae quam annuente inclyta facultate medica. In antiquissima ac celeberrima Universitate Vindobonensi, pro adipiscenda doctoratus laurea proposuit Thaddeus Carolus Hakenschmidt Polonus Czaplanus. Disputabitur in Universitatis palatio. die... mensis... M.DCCLXXVIII. (1778). Viennae, typis Joan. Thom. Nob. te Trattnern. w 8ce, str. 7.

Encykl. Orgelbr. XI. 157. Ossol.

HAKOHEN. [Joreh Deah, docens scientiam: opus R. Jacob Baal Hattarim, sive compendium iuris Judaici, secundum rerum ordinem. cum commentario perpetuo R. Alexandri Hakohen, cui titulus Beth Israel, sive domus Israel. Lublini apud Isebi Kolonymum. 1625. folio].

Nie należy do polskiej literatury, ale umieszczam za Jocherem. Tytuł i treść po hebrajsku.
Jocher 8073.

HALBACH von d. Pforten Gottschalcus. Auff hochzeitl. Feiertag Hans Rebeschken des Jüngeren und Catharina Brauwers. Danzig 1645 w 4ce.

— Tumulus, in quo Johannes Rogge est conditus. Dantisci 1645. w 4ce.

Halcyonia Poloniae ob. Hilchen F. (1608).

(Halczyńce). Deklaracya w sprawie o dobra wsie Halczyńce, Szepinki y Onuczyce w Woiewództwie Podolskiem leżące. (Projekt do prawa na seymie 1782). fol. k. 1. Czartor.

HALDENHOFF Wilhelm. Incipit Excell. Medici M. Petri de Abano prologus in libell. de venenis etc. per venerabilem virum Wilhelm. Haldenhoff de Thorn A. A. et Med. D. Magni Magistri Prussiae Ord. Theutonici physicum emendatum. Lipsiae 1500. w 4ce, ark. C_7. (Także Haltenhoff pisany).

— ob. Abano (Libellus 1498).

Halensis facultas juridica ob. Rhetz Joh. (1726).

Haliatus Rex ob. Nasluicz Th. (1718).

Halicarnassus ob. Dionisius.

Halicienses archiepiscopi ob. Skrobiszewski Jakób (Vitae 1628).

HALICIUS Simon (1576 † 13 Czerw. 1625). Collyrium seu Oratio de Poenitentia, post initium Quadragesimae in supplicationibus Academicis ad S. Annae Anno Dñi 1623 a M. Simone Halicio, S. Theol. Profess. habita. w 4ce, ark. 2.

Bez osobnego tytułu. Zakończone sentencyą z Św. Bernarda. Toż samo jest dodrukowane do broszury: Quaestio de Causis. Crac. 1622.
Jocher 5263.

Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Illrmo & Rndmo Dño, D. Martino Szyszkowski, Dei & Apostolicae Sedis Gratia, Episcopo Cracovien. Dvci Severien. Acad: Svae Cancellario. Domino & Patrono benignissimo, M. Simon Halicivs Professor Eloqv: Tylicianvs faelicem ad Ecclesiam Crac: ingressum gratulatur. Cracoviae, In Officina Lazari, apud Matthiā Andreouieñ. Anno D. 1617. w 4ce, sygn. H_1 (kart 29).

Na odwr. tyt. herb biskupa, a pod nim 4 w. łac. podpisał Stanisław Garliński Stud: Eloq. — Są dwie odmienne edycye z jednego roku. (druga z nich ma sygn. G_2).
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Oratio ab eloquentiae professore recenti eaque insigni liberalitate per illustrissimum et reverendissimum gloriosissimae recordationis D. Petrum Tylicki episcopum Cracoviensem matri suae benigniss. Acad. Crac. et generosae iuventuti Polonae, quae in spem patriae et ecclesiae Dei cresceret, perpetuis temporibus donato et inserto: interim a M. Simone Halicio anno Christi 1616. die Caeciliae virgini et martyri sacro: frequentissimis iisque ornatissimis auditoribus in domo Magni Regis Wladislai Jagellonis in lectorio D. D. theologorum habita. Cracoviae, in officina typographica Francisci Cesarii, anno 1617 impressa. w 4ce, k. 30 nlb.
Jocher 1280 *b*. Czartor.

— Toż:... liberalitate per Illustriss: et Reverendiss: gloriosissimae recordationis Petrum Tylicki Episcopum Cracoviensem Matri suae benigniss. Acad: Crac., et generosae iuventuti Polonae, quae in spem patriae et ecclesiae Dei cresceret, perpetuis temporibus donato et inserto: interim a M. Simone Halicio, Maj: Coll. Profes. A. D. M.DCXVI. die Caeciliae Virgini et Martyri sacro: frequentissimis iisq; ornatissimis auditoribus in domo Magni Regis Wladislai Jagellonis in lectorio D. D. Theologorum habita. Cracoviae, in typogr. Lazari, apud Matt. Andreouien. Anno Domini 1617. w 4ce, ark H_3.
Na odwrocie tytułu czterowiersz, podpisał Joannes Sienieński. Dedykacya Cathedr. Ecclesiae Crac. Capitulo.
Ark. *C* przypada pod *ff*, *D* pod *ne*, *E* pod *Eo*, *F* pod *ap*.
Jocher 1280 *a*. — Siarcz. I 169.
Jagiell. — Ossol.

— M. Simonis Halici S. Th. Bacc: ac Professoris, Oratio post disputatam de Justificatione quaestionem, habita ex more, in concione Academica, ad Aedem S. Floriani, pro feriis Exaltationis S. Crucis, die 19. Septemb. Anno D. 1619. nunc ut esset iuris et usus publici, eruta è tenebris, opera et studio M. Joannis Cynerski Rachtamovii S. Th. Sentent. Cracouien. et ad Sanctorum Omnium Praepositi, Fasciam de Charitate ad disputandum proponentis, Anno Domini 1653. Crac. apud Viduam et Haeredes Francisci Caesarij, S. R. M. Typ. fol. 4 ark.
Jocher 3805. Jagiell. Ossol.

— Questio de cavsis discernentibus Scripturam Canonicam ab Apocrypha. A M. Simone Halicio, S. Theol. B. ad Disputandū, in Alma Acad. Crac. proposita. XI. Julij. Hora 11. Praesidente Adm. R. D. Martino Campio Vadovio S. Th. Doct. & Profess. Ecclesiae Collegiatae ad S. Floriani Praeposito. Permissu Magnifici D. Rectoris. Cracoviae, In Offic. Typ. Matthiae Andreouiensis. Anno Domini, 1622. w 4ce, syg. E_2.
Na odwrocie tyt. herb Bartł. Nowodworskiego, pod nim 4 w. łać. Dedyk. temuż Bartł. Nowodworskiemu. Od k. B_4 nadpis: Collyrium seu Oratio de poenitentia. Na egzemplarzu Biblioteki Jagiell. przy imieniu i nazwisku autora dopisek współczesny: obijt 1625. 13 Junij.
Jocher 2230. Jagiell.

— Qvaestio de ivstificatione, a M. Simone Halicio S. Th. Bacc: ad disputandum in Alma Academia Crac: proposita. Praesidente Admodum Reuerendo Domino Martino Campio Vadovio, S. Theol: Doctore, publico Professore, eiusdemq; facultatis Decano, ad S. Floriani Praeposito. Disputabitur in Lectorio D. D. Theologorum, Mensis Martij. die [18 dopisane]. Cracoviae, Anno Domini 1621. w 4ce, sygn. B_2.
Dedyk. Martino Szyszkowski Episc. Crac. Na odwrocie tytułu herb biskupa a pod nim 4 wiersze łacińskie.
Quaestio de justificatione idzie od B—B_2.
Jocher 3804.
Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Thronus Salomonis, ex vmbra in veritatem die sacro Natiuit. Beatiss. Genitricis Dei V. M. in Oratorio Rosarii Acad. Crac. ad aedem S. Trinitatis à M. Simone Halicio, S. T. Baccalaureo Collega Maiorum Professorum

ductus. [Pod tem dewiza z Ksiąg Król. rozdz. 10, wierszy siedem]. Cracoviae, in Officina Typ: Matthiae Andreouiensis, anno D. 1621. w 4ce, ark. F_5 (kart 25 nlb.).

Dedyk. Ill. D. Cosmo Comiti de Torez Archiepisc. Adrianopol. ad Ser. Sigism. III. Regem Pol. Sedis Apostolicae legato. (Z herbem).
Jocher 5262 i 5827.
Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.
Siarczyński Obraz I 169. — Juszyński. — Pruszcz Forteca 1737. str. 250—3. — Wiszniew. Hist. lit. IX. 411—2. Muczkows. Statuta 252. 259. 274. — Starowolski Hecat. 199 (podaje Notae in Oratorem Ciceronis). — Encykl. Orgelbr. XII 165. — Bandt. H. dr. Kr. Pol. I 187. — Muczkow. Rozmait. histor. 138.

Halicki Stanislaus ob. Mare (1718).

Halicki process ob. Wizerunek obrony (1632).

Halicz ob. Chodykiewicz Kl. (Dissertationes de episcop. 1770) — Engel (1792—96) — Odpowiedź (1773) — Pogrom (1624) — Reponse (1773) — O Xięstwach dopełnienie szczególnych wiadomości (1773) — Wiadomości (Szczególne) o Haliczu i Włodzimierzu (1773) — Skrobiszewski J. (Vitae archiepisc. 1628).

Haliczyn Wasil ob. Karpowicz Leonty (1619).

Halifax (z) Jan ob. Szamotulski Mat. (Sphericum opusculum 1522).

HALIGOWSKI Albert. Asmation in honorem Joannis Żędzianowski. Cracoviae. fol. Ossol.

HALIGOWSKI Franciszek a Jesu Maria z Dobczyc (ur. 1629 † w Rzeszowie 1712). Incitamentum ad animas e purgatorio liberandas. Varsoviae 1659. w 8ce.

X. Horanyi Scriptores piarum T. 2gi i str 72. Bielski Sz. Vita str. 9 ma z datą Varsaviae 1669.

— ob. Franciotti Cez. (Wdzięczność pamiętna Bogu 1692).

HALIŃSKI Kazimierz Marianae Acad. Conciliarius. Palinurus Honor, Origine, Virtute, ac meritis Graudem Onerariam Perillustris Excellentissimi Domini D. Josephi Łodzia Poniński Capitanei Gnesnensis Secretarii Artilleriae Regni etc. per affusum prono cultu Posnaniensem Eurippum in Altum Gloriae et Trabeati Aequoris deducens. Anno. Ab evecta in Divini Honorem Ordinis Natura Humana. 1728. Posnaniae, Typis Clari Collegii Societatis Jesu. fol. k. 12 nlb.

Dedykacyą podpisał Casim. Haliński. Dedykacya idzie do d_2, poczem od ark. *A*: Conclusiones ex univ. philosophia. Ex logica (Ark. A—B). Na końcu: Defendentur publice in aula Coll. Posn. S. J. ab A. R. D. Cas. Haliński Marianae Acad. Consil. Jagiell.

Halitsch ob. Engel (1792. 1796).

HALKIEWICZ Michał X. Compendium życia B. Michaliny albo Michaeliny zakonnicy Instytucyi Trzeciego Zakonu S. O. Franciszka 1737 Beatyfikowaney od Oyca S. Papieża Klemensa XVI przetłumaczone przez X. Michała Halkiewicza ..... Publikowane w Warszawie w Drukarni X. Schol. Piarum. w 4ce, ark. B_4.

Obacz: Waddyng.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Doctrinae Sacrae Presbyteris ac universo Clero omnique fideli et erudito populo utilissimae, explicantes clara et non taediosa methodo iuxta mentem antiquorum Ecclesiae Scriptorum universos sacros ritus Romanae Ecclesiae in tres partes distributae. — Studio et opere A. R. P. Magistri Michaelis Halkiewicz Regentis Stud. Theol. Franciscani. Pars I. Varsaviae typis Coll. S. J. A. D. 1740. w 8ce, kart 6, str. 159.

Przypis. Krzysztof. Szembekowi Arcybisk. Gnieźn.
Janocki Lex. I. 47. — Janoc. Pol. I. 16. — Jocher 6344. Warsz. Uniw.

— Jasny o niebo operaryusz álbo Niebieska praca panięćiá Polskiego Kásztelánicá Zákroczymskiego S. Stanisława Kostki, w dźień uroczystośći Jego w kośćiele Káliskim Societatis Jesu kazaniem ogłoszona. Przez X. Michała Halkiewicza Fránciszkáná Roku Páńskiego 1733. Permissu Superiorum. w Kaliszu, w drukarni J. K. M. Col-

legii Societatis Jesu. folio, k. 10 nlb. (ark. E_2).

Przypisał X. Idziemu Franciszkowi Groblewskiemu proboszczowi Jankowskiemu. Kazanie jest z tematu: Sint lucernae. Lucae 12. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Waddyng (Compendium życia 1737).

Janocki Lexicon I. 46. — Janocki Polonia liter. 25. — Wiszniews. Hist. Lit. 1. 92.

Halle Henryk ob. Malina Jan (Kazanie 1665).

Hallense (sal) ob. Deductio (Ulterior) (1724).

Haller Jan drukarz ob. Miechowita M. (Contra pestem 1508) — Vratislaviensis Mich. (Introductorium 1515) — Congestum logicum (1504).

O nim Bandtke, oraz: Sobko N. Krakowskij typografszczyk. Petersburg 1883.

Haller Leonhard ob. Hosius Stanislaus (1559).

HALLER Mathias. Dissertatio inauguralis medico-practica de rachitide, quam annuente inclyta facultate medica in antiquissima ac celeberrima universitate Viennensi, pro summis in medicina honoribus legitime consequendis publicae disquisitioni submittit Mathias Haller, Polonus Cracoviensis. Disputabitur in magno universitatis palatio hora (11ma) die (12ma) Mensis (Augusti). Anno M.DCCLXXXII. (1782). Viennae, Typis Geroldianis. w 8ce, k. nlb. 3, str. VI. 90 i 3 k. nlb.

Dedyk.: Celsissimo Principi ... Michaeli Georgio Ciołek Poniatowski Episc. Plocensi, etc.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

HALLER Philippus Jacobus. Dissertatio Juris Publici de Patriciis Vulgo Denen Adelichen Geschlechtern, Quam Divina Adjuvante Clementia, Autoritate et Consensu Magnifici Ictorum Ordinis, in florentissima Albertina, Sub Praesidio Viri Nobilissimi, Excellentissimi atque Consultissimi Dn. Achatii Christiani Rangern, J. U. D. et P. P. amplissimi, ut et Consistorii Sambiensis Assessoris Gravissimi, Dn. Patroni et Studiorum Suorum Promotoris multis nominibus aetatem devenerandi, Illustri Borussorum Universitati jam valedicturus, Die Martii M.DCLXXXIV. disputandam ac defendendam sistet Philippus Jacobus Haller ab Hallerstein. Regiomonti, Proelo Reusneriano (1684). w 4ce, ark. E_3. Wrocławs.

Haller Rupert ob. Agricola Rudolfus — Crates Thebanus (1512) — Linacrus Thomas (1512).

Hallervord Johann ob. Pisański J. K. (1779).

HALLMANN Johann Christian. Schlesische Adlers-Flügel, oder wahrhafte Abbild und Beschreibung aller Könige Ober-Regenten u. Obristen Hertzoge über das gantze Land Schlesien von Piasto an biss auf unsern regierenden allergnäd. Kaiser, König u. Obristen Hertzog Leopoldum; welche der gelehrten Welt mit sonderbahrem Fleisse in gebund- u. ungebundner Rede vorgestellt Johann Christian Halmann Brieg, Chr. Tschorn 1672. w 4ce, k. 4 (z ryciną portretów książąt szląskich).

HALLMANN J. G. Polska kongars saga och skald. Stockholm 1736. w 4ce.

Haltenhoff (Altenhofer) Wilhelm Thorunio Borussus (urodzony około 1450 † w Lipsku 1507 r. d. 15 Czerwca) obacz Abano Petrus (Libellus de venenis 1498). Haldenhoff.

Zernecke Bekriegtes Thorn 1712 s. 202—5.

HAMANN Jan Jerzy Sekretarz dyrektoriatu celnego i akcyzy w Królewcu (ur. 17 Sierp. 1730). Le Kermes du Nord ou la Cochenille de Pologne 1774. w 4ce.

Adresowane z Mr. de Lattre. Goldbeck Literarische Nachrichten str. 47—49.

Hamaxa ob. Solikowski J. D. (1564).

Hamelin Jean de Sarlac ob. Liwiusz (1583).

HAMELIUS Daniel. Elegia ad Joh. Petrum Titium obitum conjugis Florentinae Krappiae lugentem. Dantisci 1675. fol.

— Elegia Petro Titio obitum Theodori Constantini lugenti. Dantisci 1675.

— Trauer-Gedicht ad Johannem

Schmiedt, obitum Annae Mariae Ric ciae lugentem. Dantisci 1676.

— Onomasticon Johanni Schmiedt. Dantisci 1676. fol.

Hamelus Maciej ob. Gosławski Adam (Disputatio 1596).

HAMERSKI Michał. Janua scientiarum Logica honori Jacobi Orzechowski Canon. Sandomir. Praepos., seu theses ex universa logica propugnatae in aula Sandomir. à Michaele Hamerski Marianae academiae consiliario. Sandomiriae, S. Jesu 1722. fol. ark. 3.
Ossol.

Hamilton Jan Ernest ob. (Wiadomości ciekawe 1768).

HAMM Caspar. Trauer-Gedicht .... Ernst Kemerer. Danzig 1651. w 4ce.

HAMMEN Ludwik L. V. H. Phil: et Med: Doct. Monsp. De Herniis Dissertatio Academica. Gedani. M.DC.LXXVII. Imprimebat David-Fridericus Rhetius. (1677). fol., str. 56. Miejs. Wrocław.

— Ludovici von Hammen D. medici Regii De Herniis dissertatio academica. Accedunt de crocodilo ac vesicae mendaci calculo epistolae et responsiones ... Lugduni Batov. ap. Cornelium Bontesteyn M.DC.LXXXI. (Po przedmowie podpis:) Ludovicus von Hammen Sacrae Regiae Maj. Polonae medicus. Gedani M.DC.LXXXI. (1681).

HAMMARDS C. F. E. Ehemaligen K. preuss. Ingenieur-Lieutenants und Teich und Strasseninspectors von Oberschlesien Reise durch Oberschlesien zur Russisch-Kayserlichen Armee, nach der Ukraine, und zum Feldmarschall Rümanzow Sadunaiskoy. Erster Band. Mit Pl. und Kupf. Gotha in der Ettingerschen Buchhandlung 1787. w 8ce, k. 4, str. 262, k. 1 i 3 tablice.

Od str. 49: Reise durch Polen. — Od str. 98: Reise von Cracau, über Lublin, Dubno, Kultschin, Constantinow nach Nimerow. Od str. 151: Reise durch d. Ukraine zur Rus. K. Armee nach Niemerów und Human. N. str. 5 wspomina paszkwil: L' Urang-Utang, mówiąc że go pisał francuz oficer inżynieryi w korpusie kadetów, wypędzony za złe obyczaje. Mówi tu o Stakelbergu, o wojskowości w Polsce. Opisuje wygląd Krakowa, Opatowa. Opisuje handel, gospodarstwo, rzemiosła i fabryki.

Dodane do dzieła trzy tablice przedstawiają: 1) Weichsel Plan der Gegend des Zusammenflusses des Weichsel und Brzemsa. 2) Situation des Kalten-Schwefel Bades bey Krachowiz in der Weywodschaft Crakau 3) Profil des Cataractes des Dniesters bey Jambos.

Jagiell. — Krasińs. — Zielińs. — Uniw. lwows.

HAMMERSDORFER Karol. Geschichte der Ukrainischen und Saporogischen Kosaken, nebst einigen Nachrichten von der Verfassung und den Sitten derselben. Nach J. B. Scherers aus russischen Handschriften übersetzen Annales de la petite Russié etc. bearbeitet von Karl Hammerdörfer, öffentlichem Lehrer auf Universität zu Jena. Leipzig 1789. In der Weygandischen Buchhandlung. w 8ce, k. 2 i 200 str., spisu 1 k. nlb. Ossol.

— Geschichte Polens von den ältesten Zeiten bis zur Revolution im Jahre 1791. von Karl Hammersdörfer Professor zu Jena. Dresden und Leipzig in der Richterischen Buchhandlung, 1792 —1794. (T. I—II). w 8ce, str. XII, 424. oraz X, 411.

Doprowadzone do śmierci Karola XII roku 1718.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

Hampe Fryderyk ob. Grabowski Stan. Adam (1750).

HAMPE Jerzy (ur. w Wilnie 1673 † 1737). Symbola to iest obranego przedmiotu treść i moralność. (Wierszem). Może rękopis?

Był on współwydawcą Kancyonała w Królewcu edycyi Tscheppiusa.

Bentk. II. l. I 244. — Kraszew. Wilno IV. 205. — Oloff. Liedergesch. 79—8. — Sembrzycki J. K. w Przeglądzie 1887. r.

Hampel P. Karol ob. Taylor (Sprawa 1775, Odpowiedź).

Han Jan ob. Toński Jan (Arithmetica vulgaris.

HANACCIUS Christianus D. (Hanack). Die von Caroli Magni Geblüte im acht und zwanzigsten Gliede gerader absteigender Linie erwiesene Abstammung des durchlauchtigsten, grossmächtigsten

Fürsten und Herrn Herrn Friderici Augusti, Königl. Prinzens in Pohlen und Litthauen, Hertzogs zu Sachsen, Jülich, Cleve und Berg, auch Engern und Westphalen, des heil. röm. Reichs Ertz-Marschalls und Churfürstens etc. etc. ... und tiefschuldigster Devotion, zu allgemeinem Beyfalle, D. Christianus Hanaccius, juris saxonici professor publ. zu Wittenberg. Wittenberg, gedruckt auf eigene Kosten, im Jahr 1733. w 4ce, k. 2, str. 24. Jagiell.

Hanck (Das) und Hölcherische Hochzeit-Fest, Welches Den 22. April 1687 zu Lissa in Gross-Polen vergnügtgehalten wurde, Wolten Mit nachfolgenden Zeilen bedienen Zweene aufrichtige Freunde. Bresslau, In der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Günther Rörer, Factor. (1687). folio, 2 karty. Wrocławs.

(Hancke Christian). Abitum Juvenis .... Christiani Jeremiae Hanckii, Zdunensis Poloni, In Gymnasio Elisabethano, quod Vratislaviae est, Jactis Humaniorum Fundamentis, cum, In Celeberrima Academia Jenensi, Theologicae Scientiae Operam navaturus, Anno M.DCCVII. die XXIV. Martii Patriam prius repetere constitueret . . . Sequens Civium Fidelissimorum Trifolium. Vratislaviae, In Officina Haeredum Baumannianorum, Typis Jochannis Jankii. (1707). folio, 2 karty.

Wiersze łacińskie i niemieckie, z podpisami: Johannes Chistoporus Puschmannus, Lesna Polonus. Martinus Adeltus Smigla, Polonus. Johann Gottlieb Bauer, Zduna polonus. Wrocławs.

— Als Der ... Christian Jeremias Hancke, Zduna-Polonus, ... Nach ... vollendeten Studiis Anno 1714 den 18 Junii die ... Universität Leipzig verliess, haben Ihm zu Ehren Drey aufrichtige Freunde die Schlechte Zeilen aus Pflicht Machen Wollen. Leipzig, gedruckt bey Immanuel Tietzen. (1714). fol., 2 karty. Wrocławs.

— Summus In Philosophia Honores Viro ... Christiano Jeremiae Hanckio, Zduna-Polono, PR. Kal. Maji A. R. S. ƆIƆ IƆƆCCXII. Ab Inclyta Facultate Philosophica In Alma Saxonum Leucorea Collatos Ex Animo gratulantur Patroni, Praeceptores, Fautores Atque Amici. Lipsiae, Litteris Immanuelis Titii. (1712). fol., 2 karty. Wrocławs.

— Einen Rechtschaffenen Und Von allerhand Pedanten sich rühmlich absondernden Gelehrten Wolte an dem Exempel Des ... Christian Jeremias Hancke, von Zduny aus Pohlen . . . Als derselbe . . . Anno 1714 den 18. Junii Die ... Universität Leipzig verliess... Hiermit schuldigst vorstellen ... Dessen Innigst-Geliebter Bruder. (1714). fol. 6 kart. Wrocławs.

— ob. Bauer Johann Gottlieb. (1712)

— Rotter (Ad nuptias 1720).

HANCKE Georg. Als dem Wohl Ehrwürdigen, Gross Achtbahren und hochgelahrten Herrn M. Zachariae Herrmann, hoch verdientem Pastori und treufleusigem Inspectori Der Christl. Luterischen Gemeine und Schulen zur Lissa In Gross Polen, Seinem hochgeehrtesten Herren und hochwehrtesten Patron Den 14 Martii N. C. des 1686 Heil-Jahres Dessen Nahmens-Tag Höchstgewüntscht erschien Wolte Sein Schuldiges und Dankbegieriges Gemüthe entdecken und diese gering-schätzige Zeilen aus Leipzig übersenden, desselben gehorsamster Diener George Hancke. Leipzig, gedruckt bey Johann George. fol. k. 2. Wrocławs.

— Theriacae praeparatio. Thorunii 1695. w 4ce.

(Hancke Georg). Anacreontischer Hochzeit-Schertz, Bey (Tit:) Herrn Georg Hancke, Wohlverordneten Diaconi zu Zduny, Als Bräutigams, Und (Tit:) Jungfrau Johanna Christiana Hölchern, Als Braut, Hochzeitlichen Ehren-Tagen. Am 22. Frühlings-Monat Aprilis, war der Tag Cajus, 1687. zur Lissa Christlich und ansehlich gehalten, Und Zu belieblichem Gefallen übergeben Von G. S. N. J. E. Z. Bresslau, In der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Günther Rörer Factor. (1687). fol. 2 karty. Wrocławs.

— Gaudium Nuptiale Viro Reverendo, Clarissimo Et Eruditissimo, Dn. Georgio Hanckio Diacono Zdunensi, nec non Honoratissimae Virgini Johannae Christianae Filiae Dulcissimae Nobilissimi, Clarissimi Et Consultissimi, Dn. Christiani Hölcheri, Icti, Notarii atque Secretarii Lesnensis, Ex peregrinis oris, Anno cIↃIↃCLXXXVII. die 22 Apr. fideliter exhibebant. Duo post nommati. Lesnae Imprimebat Michael Buk. (1687). fol. 2 karty. Wrocławs.

— Als der Wohl Ehr-Würdige, Vorachtbare und Wohlgelehrte Herr George Hancke, Treu-verdienender Diaconus und Seelen-sorger der Evangelischen Gemeinde in Zduny, Mit der Wohl-Erbaren, Hoch Ehren-reichen, und viel Tugend belobten Jungfrau Johanna Christiana, Des Edlen, Gross-Achtbaren, Hoch-Gelahrten und Hochbenambten Herrn Christian Hölchers, Vornehmen Jure-Consulti und Practici, Ihro Königl: Majest: in Pohlen, wie auch des Durchl: Herrn Woiwoden zu Kalisch Hoch- verordneten Secretarii, und hieser Hoch-Gräffl:- Stadt Lissa treuverdienten Notarii, Hertzgeliebten ältesten Jungfrau Tochter, den 22ten Aprilis des 1687ten Jahres, Sein Hochzeitliches Ehren- Fest vollzogen, Statteten hiermit ihre Schuldigkeit ab nach-gesetzte verbundene Freunde und Diener. Lissa, gedruckt durch Michael Bukken. folio, 2 karty.

Wiersze niemieckie: Martin Friedrich Werchau, Stadtschreiber in Meseritz, Caspar Gräber, Jonas Jonston, Gottfrid Bernhardi. Wrocławs.

— ob. Herrmann (1687) — Stanel Joh. (Verhalten 1687) — Frey Joh. (1687).

Hancke Wacław ob. Jaskierowicz Walenty (1639).

HANCZEWSKI Tomasz. Kazanie na nabożeństwie uroczyście żałobnym poprzedzającym pochowanie kości prałatów y niższego duchowieństwa w kościele katedralnym poznańskim pogrzebionych przez X. Tomasza Hanczewskiego Dziekana Obornickiego, Proboszcza Ludomskiego w tymże kościele miane dnia 20 Grudnia w roku 1785. w Poznaniu w drukarni Seminarium Dyecezalnego. w 8ce, k. 3, str. 50.

Kazanie na temat Laudemus Viros, kończy się na str. 27. Poczem idzie: Dowody tego o czym się nadmieniło w kazaniu. Katedra poznańska. Tu podana jej historya i jej znakomitsi fundatorowie. Jagiell.

Hand Gabriel ob. Scherffer W. (1652).

Hand-Buch (Allgemeines) für alle Einwohner in dem Königreich Pohlen und Litthauen. Zum nützlichen Gebrauche. Hierinnen ist gewürdiget zu finden der eigentliche wahre innerliche Werth in dem königlichen Pohlnischen Silber-Gelde nach dem Münzfuss von Anno 1766, wovon die Mark Fein Köllnisch Gewichte 80 Gulden Pohlnisch ausgemünzt ist. Nach alphabetischer Ordnung derer Königreiche, Republiken, und andern freyen Städten ihre eigene ausgemünzte Silber-Sorten-Gelder, die dato noch in dem allgemeinen Umlaufe in Europa befindlich sind; seit 25 Jahren her sehr genau praktisch untersucht und berechnet in so lange diese beschriebene Sorten Silber Gelder in Schrot und Korn nicht abgeändert werden, wie sie bis Anno 1779 gestanden. (Warschau 1779). w 8ce, str. 43 i 2 k. rejestru. Czartor.

— für Lehrer, Aeltern und Erzieher. Lemberg 1798. w 8ce. Ossol.

— der galizischen Gesetzen, in Auszügen. Der von Anno 1772 bis Ende Oktober 1788 erflossenen gedruckten Patenten und Cirkularien, dann andern Normalien, welche theils durch höchste Dekreten, oder Gubernialverordnungen entstanden und herausgekommen sind In 2 Theilen. Lemberg gedruckt und zu haben in der Pillerischen Gubernialbuchdruckerey. Theil I—II. 1788. w 8ce, I Th. kart nlb. 8, str. 540. II Th. str. 439.

Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż:... Supplement. w 8ce, str. 160. Uniw. lwow.

Hand-Buchlein (Andächtiges Güldedenes), oder Auszug kräfftiger und andächtiger Gebete, aus Heil. Göttl. Schrifft, und alter vornehmer heil. Männer, in Morgen- und Abend- Seegen auff alle Tage in der Wochen, wie auch Beruffs-Sonn- und Fest-Tags, Buss-Beicht- und Communion-Gebete &c. Mit Lateinischen Littern für sonderbare Liebhaber zusammen getragen und zum Druck befordert. Dantzig, Druckts und Verlegts Joh. Zacharias Stolle 1710. w 8ce, k. nlb. 3, str. 336, k. 5. Jagiell.

Handecasyllabon ob. Langue.

Handle i rzemiosła, refleksye. folio, 1 ark.

— ob. Kategoria.

Handel ob. Addytament (traktat 1790) — Akt (1775) — Arystoteles (Polityka) — Bzowski Hiacynt (1786) — Coxe Wil. — Czacki Tadeusz (1790) Dziekoński Bartłomiej (1790) — Gadebusch J. (Encomium 1621) — Garczyński Stefan (1751) — Gostkowski Wojc. (Sposób 1622) — Hammards C. F. (Reise 1787) — Jencke J. H. — Jezierski Jacek (1791) — Kolęda warszawska (1759) — List — Mianowski Antoni Wincenty (1776) — Myśli (Handel okolicz. 1791) — Ossoliński (1778) — Portfeuille (hist. 1784) — Potocki Ignacy (1786) — Prośba (1765) — Rada Patryotyczna (1778) — Reflexye (1790) — Rembieliński Stanisław — (1766) Rozbiór (handlowe okolicz. 1791) — Rozkaz (1778) — Rutkowski Andrzej (1650) — Steiner Chr. T. (z Galicyą 1782) — Tłómaczenie konwencyi o handel (1784) — Uwagi patryotyczne (1775) — Wessel Teodor (Uniwersał 1761) — Wykład sposobów (1782) — Objaśnienie sprawy — Zasady (1790) — Zdanie (handl. traktat 1790) — Związki (1786).

Handel Bernard ob. Joachimus a Nativitate (1667).

Handels-Plätze ob. Bohn Gottfr. Christian (1727).

HANDL (Haendl) Jacobus. Tomvs primvs Musici Operis, Harmoniarvm qvatuor, quinqve, sex, octo et plvrivm vocvm, qvae ex Sancto catholicae Ecclesiae vsv ita svnt dispositae, vt omni tempore inseruire queant. Ad Dei Opt: Max: laudem, & Ecclesiae sanctae decus. Incipit pars Hiemalis. Avthore Jacobo Hándl. Tenor Pragae, Typis Georgii Nigrini. Anno M.DLXXXVI. (1586). w 4ce poprzecz., ark. 8.

Dedykacya: Domino Martino Archiepiscopo Pragensi; Domino Stanislao (Pawłowski) Episcopo Olomvcensi: Domino Andreae Episcopo Vratislaviensi ... Dat. Pragae, ipso die omnibus sanctis sacro Anno 1586. Po pieśniach idzie: Index 103ech pieśni.

— Missarum VII. & VIII. vocum, liber I. Selectiores quaedam Missae, pro Ecclesia Dei non invtiles, nunc primùm in lucem datae ac correctae ab Authore. Jacobo Händl. Libri tenor primi. Pragae ex Officina Typographica Georgii Nigrini. Anno M.D.LXXX. (1580). w 4ce, ark. 7.

Dedyk.: Domino Stanislao Pawlovio Episcopo Olomvcensi . . . Dat: Pragae Calend. Septemb. Anno 1580. Podpis: Jacobus Hàndl, Gallus vocatus, Carniolanus.

— Missarum VI. vocum, liber I. ... Libri tenor Secvn: ... [jak poprzednio]. w 4ce, ark. 6.

Dedykacya: Stan. Pawlovio. Dat. Pragae ipso die sancti Michaelis Archangeli. 1580.

Handlung (Polnische) Artickl vnd Ratschlag, von den Herrn Waywoden, Gesandten, vnd der Ritterschafft, nach verraysung jres Königs, in allgemeynem Rath beschlossen, zu Warschaw 13. Sept. (1574). Vnd wessen sie sich hierzwischen verhalten, sampt dem Polnischen Edict und Mandat, de verbrecher zu straffen. w 4ce, kart 4.

Wierzbowski III. 2595.

Branic. — Czartor. — Pawlik.

Handlungen (Vngerische, Böhmische, Sybenbürgische, Pollnische, Persische, Tartarische und Türkische). Kurtze verzeichniss, was sich in nechsten vier Monaten . . . mit ein vnd ausfellen, treffen, Scharmützeln . . . Landtägen, Bündnissen ... wider den Erbfeind ... von anfang Decembris biss auff dise zeyt, von tag zu tag verloffen ... Auch welcher massen an Türk. örtern vnd

Insuln werbung allerley Kriegsvolcks mit gewalt gen Sybenbürgen, Walachey, Moldaw und Ungern sich gebrauchen zu lassen . . . Zu end . . . lat. und deutsche Schreiben . . . an hohe Potentaten, auch dem Synam zugeschrieben . . . Verzeichniss der General Obristen . . . vnd wie vil Kriegs-Soldaten. (Na końcu:) Nürnberg 1596. gedr. S. L. Heussler, in Verlag Joachim Lochners. w 4ce, kart 32 (z wizerunkiem S. Batorego).

Na str. 18: Briefe des poln. Grosskanzlers Joh. Zamojski (po niem. i po łac.) — Str. 48. Königl. Würden Sigismund von Polen und Schweden, Schreiben an Rudolf II. — Str. 52: Klemens VIII. an Sigismund von Polen, wegen Báthory, Siebenbürgen, Walachei, Moldau (po łac. i po niem.).

Kertbeny Bibliogr.

Handlungs-Gespräche (Neun und Fünfzig Polnisch-Deutsche), darinnen die im gemeinen Handel und Wandel gewöhnlichsten Redensarten enthalten sind. Nebst einen doppelten Anhange von Benennung und Resolvierung der Polnisch-, und Schlesischen und anderen Müntz, Maass und Gewichte, zum Behuff sonderlich der Polnischen Schule in Bresslau danebst, auch andern, so die Polnische oder auch Deutsche Sprache zu erlernen vonnöthen haben zusammen getragen. Dritte und Vermehrte Auflage. Breslau, bey Johann Jacob Korn Buchhändler 1755. w 8ce, str. 8 i 320.

— Toż: Edycya 1a roku . . . (?)

— Toż: Edycya 2ga roku . . . (?)

HANDZLEWICZ Gaspar. Assertiones vniversae Philosophiae, Disputationi pvblicae expositae in Posnaniensi Collegio Societatis Jesv, a Gasparo Handzlewicz Philosophiae in eodem Collegio Studioso. Calisii, apud Albertum Gedelium. 1620. w 4ce.

HANEŃKO Michał (Mikołaj?). Epistola á Michaele Haneńko Cosacorum Colonello ad Commendantem Regium Bialocerkieviensem. Dat. Umań. d. 27. Aug. 1669.

W Ostrowski Svada epist. lat. 1747. (Część II. str. 48—49).

Bodiański Cztenija Janwar-Mart. Kijów 1856. w 8ce, str. 74. — Bibl. Warsz. 1859. T. 76, str. 726—31. — Encykl. Orgelbr. XI. s. 223—5.

Hänflerus Christophorus ob Brunsenius (Applausus votivus. 1673).

HANICKI Jan Stanisław. Hyacinthia Sev Sacra Amoris & Venerationis. Die Divinissimo Hyacintho Clarissim: ac Excellent: Domini D. M. Hyacinthi Łopacki Philosophiae ac Inclitae Facultatis Medicae In Alma Vniversitate Cracoviensi Doctoris & Professoris Eiusdēq & Nobilis ac Spectabils Magistratus Crac: Senioris Patris Tutelari eximio dedicata. Ingenio non otiosi Amoris Virtutibus eruditione & dignitate Clarissimi Dńi Doctoris Non simulatas Personas agentibus. A Joanne Stanislao Hanicki Jurisprudentiae in Alma Vnivers. Crac: Aud: exhibita. Anno quo Deus Homo Olympia Salutis humanae excitavit 1692. Mense Augusto. Cracoviae, Typ. Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. Ord: Typ: (1692). folio, k. 4

Na odwrocie tytułu pod herbem M. Krakowa czworowiersz, podpisał Ant. Łopacki. Całe wierszem nakamiennym. Na końcu: Imprimatur permissu D. M. Mart. Winkler. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Konsystentia stateczney fortuny w domu J. P. Kaspra Winklera J. K. M. sekretarzá przy dożywotnim wprowádzonym przyiacielu Jeymości Pani Agnieszki Waytmanowey Rayczyney krakowskiey oyczystym Habdankiem Jego Mości zápisána zasługami assekurowana Strzałą dożywotniego przyiacielá vzbroiona. Prezentią powtornego Hymenevsza stwierdzona A od Jana Stánisława Hanickiego Jurispr. w sławney Akádemiey krako: audit: na przyczynienie applauzu życzliwym piorem adumbrowana. Roku, którego Bóg-Człowiek świátu fortunę słowem zápisał 1692 Dniá 6 wrześniá. W Krakowie w Drukárni Mikołáiá Alexandra Schedlá J. K. M. Ord. Typ. fol. k. nlb. 2, ark. C_1 (razem k. 7).

Na odwr. str. herby nowożeńców, pod nimi wiersz Antoniego Łopackiego; na k. 2ej dedyk. Hanickiego złożona z 11 zwrotek

6cio wierszowych; panegiryk wierszem. Na miedzioryćie prócz herbu widno basztę i dwa kościoły za murem, dołem data 1662 i znak rytownika VA M. F Robota licha. Dzików — Jagiell. — Ossol.

HANISCH Jerzy Daniel. Dissertatio historico-ecclesiastica de propagata per Bonifacium inter Germanos religione christiana quam praeside viro magnifico atque summe venerabili D. Joanne Salomone Semler Academiae Fridericianae h. t. prorectore, professore theol. publico ordinario, ordin. theol. h. t. Decano, seminarii Reg. theol. directore, regiorum et Halberstadiensium alumnorum ephore, patrono et praeceptore optimo A. D. XXI. Aug. c.ɪɔɪɔcclxx. (1770) publico auditorum examini subiciet Georgius Daniel Hanisch T. C. Polono-Porusus. Halae Magdeburgicae litteris Joannis Christiani Hendel. w 4ce, str. 70.

HANKIEWICZ Józef Jędrzej. Amazon divinior pro caelesti decertans patria, inclyta virgo et martyr Catharina, in basilica Casimiriensi ad Cracoviam ordinis FF. Eremitarum Sancti Augustini, recurrente annuâ suae festivitatis die spectante Illustrissima magnorum hospitum frequentia, a Josepho Andrea Hankiewic, eloquentiae auditore in alma Universitate Crac. proclamata. Anno Domini M.DCCXXII. (1722) die verò 25 Novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 5 arkuszy (ark. D_2).

Na odwr. tytułu herb Wodzickich (Leliwa) na blasze ryty, pod nim 6 wierszy łac. Przypis proszą Michałowi z Granowa Wodzickiemu kanonikowi kat. i officyałowi glnemu krakowskiemu, kustoszowi wiślickiemu. Mowa jest miana w doroczną uroczystość S. Katarzyny P i M. w kościele OO. Augustyanów na Kazimierzu. Do rodziny Wodzickich są tu niektóre objaśnienia. Oratio (Jmmensa triumphalium) zaczyna się od arkusza B.
Jocher 5419.
Jagiell. — Krasińs. — Ordyn. Zamojs.

HANKIUS (Hanke) Martinus (1632 † 1709). Vratislavienses eruditionis Propagatores: Id est, Vratislaviensium Scholarum Praesides, Inspectores, Rectores, Prof: Praecepto: Tabulis Chronologicis comprehensi, Ab Anno Christi 1525 ad 1700. Cum Annotationibus et tribus Indicibus. Lipsiae Sumptibus Christiani Bauchii Bibliopolae Vratislaviensis Anno 1701. fol. k. 1, str. 78. Ossol.

— Schol: Vrat. Avg. Conf: addic. Inspectoris et Gymn. Elisab Rectoris, Monumenta Pie defunctis olim erecta, Separatim hactenvs edita, nunc in unum collecta Volumen a Godofredo Hankio, Phil: Mag: et Aedis Elisab: Diacono. Vratislaviae et Lipsiae Sumtibus J. O. Georgii Blessingii, Bibliopolae Vratislaviensis An M DCCXVIII. (1718). w 4ce, 1 ryc. (portret Hankiusa) k. 1 tyt., str. 8. (Praef.) i str. 368, Index k. 2.

Miedzioryt: J. C Kuhnell, pinxit. J. Tscherning sculp. Briga. Dedykacya: Praesidi, Senatoribus Vratisl. — Monumentów opisanych jest LXVIII. Rodziny te obchodzą nas zaledwie posiłkowo, jak Haberkorn, Ohlius, Acoluthus, Boehm, Lang, Curaeus, Titius, Hankius, Haunold. Do bibliografii nie ma tu materyału.
Jagiell. — Ossol.

— De Silesiis indigenis eruditis post literarum culturam, cum Christianismi Studiis, Anno 965 susceptam, Ab Anno 1165 ad 1550. Liber singularis. Additi sunt sex Indices. Lipsiae, Sumtibus Christiani Bauchii Bibliopolae Vratislaviensis M DCC.VII. (1707). w 4ce, kart 8, str. 322.

— Martini Hankii de Silesiis alienigenis eruditis ab anno Christi 1170, ad 1550. liber singularis. Additi sunt sex Indices. Sumtibus Christiani Bauchii. bibliopolae Vratislaviensis M.DCC.VII. (1707). w 4ce, k. 2 nlb. i od 323 do 344 str.

Dedykacya: Casparo Questelio vratislaviensi Icto Rozpoczyna się od: ... Zyroslaus Rosa eques polonus 1207. Cyprianus Eq. polonus 1207. Laur. Dolivita Eq. polon. 1232. Thom. Coslerogus Eq. pol. 1267. Th. Zaremba 1292. Joh. Romka Eq. pol. 1301. Joh Turzo Eq. pol. 1520.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— De Silesiorum Maioribus Antiquitates. Ab Orbe condito ad Annum Christi 550. Additi sunt tres Indices. Lipsiae Sumtibus Christiani Bauchii Bibliopolae Vratislaviensis: Typis Chri-

stophori Fleischeri M.DCC.II. (1702). w 4ce, k. 4. str. 130 i k. 9.

Dedykacya: Gotliebo Milichio Caes. Consiliario.

Czartor. — Jagiell — Ossol.

— De Silesiorum Nominibus Antiquitates. Additi sunt tres Indices. Lipsiae, Sumtibus Christiani Bauchii, Bibliopolae Vratislaviensis. Typis, Christophori Fleischeri, MDCCII. (1702). w 4ce, k. 4, str. 74 i k. 7 Indexu.

Dedykacya: Joanni Sigis. Hannoldo Equiti Silesio.

Branic. — Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows.

— De Silesiorum rebus ab Anno Christi 550 ad 1170. exercitationes. Additi sunt Indices quatuor. Lipsiae. Sumtibus Christiani Bauchii Bibliopolae Vratislaviensis M.DCC.V. (1705). w 4ce, kart 14, str. 496 (od str. 445 Index).

Dydykacya Gerardo Abbati Coenobii Lucensis. Zaczyna Caput I Silesiorum germanorum cum polonis slavis coniunctorum origo a. 1550. Czartor. — Jagiell.

— Gedächtniss der Evangelischen Luterischen Prediger in Breslau, (Beiträge I. 1).

Encykl. Orgelbr. X. 233. — Bentk. Hist. liter. I. 21.

HANKOTIUS Johannes. Leichpredigt .... Joachim Ernst von Crockow. Danzig. 1645. w 4ce.

HANN Salomon. Disputationis de Polonia nunquam tributaria sectio VI. Dantisci 1793. w 4ce. Ossol.

— ob. Schlieff Joa. Daniel (Disputationis 1693).

HANNENBERG Gottfried z Rusi (ur. 1680 † w Kaliszu 31 Paźdz. 1729). Antwort nicht etc. Sprü. Salomonis c. 26. v. 4. Antworte etc. v. 5. fürwahr ein wunderliches Antitheton! Dennoch soll es bey Verwerffung der nichtigen Widerlegung eines Römisch-Catholischen Send-Schreibens, welche der Kemnitzsche Praedicant Hercules Wendt sich nicht gescheut, in Druck zu geben combiniret und verglichen werden per P. Godefridum Hannenberg Societatis Jesu. Permissu Superiorum. Braunsberg, Gedruckt im Collegio S. J. Anno 1724. w 8ce, ark. 2.

Jestto odpowiedź na broszurę z r. 1722: Gründlicher Beweiss, dass Petrus nach den Worten Jesu: Dir will ich des Himmels-Reichs Schlüssel geben, gar nicht der Primat überkommen.

Jocher 2881. Jagiell.

— Conclusio Theologica qua celebris illa, ratione Protestantis Ministerii exorta Controversia re vera dirimitur: Atque ex 4 Evangeliis, Epistolis Paulinis et Apostolorum Actis, quod Dissidentium Verbi ministri non sint Presbyteri (Effugiis Domini Joach. Christoph. Benicken, nuper adversùm illud: Tittel ohne Mittel, ejusdem Ministerii nomine editis, frustra obluctantibus). Omnibus, veritatem in Puncto, à quo peccatorum Remissio, Valida Caenae Domini Administratio, et per consequens tot Animarum pendet Incolumitas, seriò apprehendentibus proposita a Godefrido Hannenberg S. J. Permissu Superiorum. Calissii, typis S. R. M. Collegii Soc. Jesu anno Domini 1728. w 8ce, k. 52 nlb. (ark. A—G).

Jestto przekład z Theolog. Schlussrede. Autor walczy z Superintendentem Löscherem. Jocher 3287. 9653.

Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Ossol.

— Defensio Beatissimae Virginis Dei Genitricis Mariae contra nostrae tempestatis haereses: in qua specialis cultus et invocatio ejus, manifestis argumentis evincitur, omnium usui salutari, non solùm ad tuendam aut discendam hac in parte veritatem catholicam, sed et ad fructuose concionandam, piè meditandum, eruditè disserendū etc. accomodata, per Godefridum Hannenberg Soc. Jesu. Calissii, typis clari collegii Societatis Jesu. Anno post Virginis partum 1728. w 8ce, k. 4, str. 158.

Approbata Jana Juskiewicza i Jana Gałeczyńskiego. Defenditur 1—10. Od str. 113 —129 jest o cudach w Częstochowie, w Jarosławiu, Trębowli, Lublinie, Kaliszu.

Jocher 3734.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Omnium usui salutari, non solum ad tuendam aut discendam hac in parte veritatem catholicam

sed et ad fructuose concionandum, pie meditandum, erudité disserendum etc. accommodata per P. Godefridum Hannenberg Soc. Jesu. Tyrnaviae, typis Wenceslai Jelinek. Bez w. r. (1791). w 8ce, str. 170 i k. 2.

Wydał ponownie Franc. Draveczky.

— Demonstratio septicollis quod videlicet dissidentes verbi Ministri non sint Presbyteri. Posnaniae 1723. w 8ce, kart nlb. 52.

Pisemko to, tłumaczone na polskie i niemieckie, dało powód do rozruchów przeciw Jezuitom w Toruniu; mianowicie żony predykantów wytykały mężom swoim argumenta w tem pisemku wymienione, n. p. że extra veram Catholicam Ecclesiam prawdziwych Kapłanów nie ma.

Będzie to toż samo, co Conclusio theologica, bo autor opowiada w przedmowie do tej broszury: Anno 1723. postquam nonnulli de praecipua Thorunensium Lutheranorum sorte, e quodam cum nostris Patribus Colloquio haud obscure intellexissent, Praedicantes suos ad praesbyterorum ordinem nequaquam referri posse; ego opusculum: Demonstratio septicollis, hac de re in lucem edidi. Eandam statui lucubrationem acutam sub titulo: Tittel ohne Mittel, in germanicum transfere idioma. Contra quod D. Löscher Superint. Dresnensis anno 1724. impugnando Romani Pontif. authoritatem visus est caput 14 erexisse.

Rubinkowski Prom. Cnot Król. — Jocher 4100. Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Deus Maximus Unus et Trinus, sciens, volens, atq; visibilis, exili opusculo abbreviatus. Authore P. Godofrido Hannenberg Societatis Jesu publica vero disputatione in Aula Collegii Posnaniensis eiusdem Societatis defensus ab admodum Reverendo Domino Mathia Nowacki, Marianae Academiae Rectore Anno 1721 . typis clari Coll. Posnaniensis S. J. w 8ce, k. 4, str. 182

Przypis autora Karol. Ponińskiemu Proboszczowi Katedr. Poznań.

Na to wyszło odparcie: Zwey neue jesuitische Meisterstücke von Sincero Celta. B w. m. 1724. w 8ce, str. 167. gdzie od str. 81 idzie: Der in einen miserablen Marionetten-Spieler verwandelte so genannte Theologus Polonus (Val. Ern. Löscher).

Jocher 3448. Jagiell.

— Examen placidum disputationis theologicae, de ministris in religione dissidentibus. quam anno nuper elapso D. Joan. Georg. Abicht, in celeberrima Gedanensi Civitate Athenaei Rector, tam luci publicae, quam opponentium examini ultrò proposuit, cum omni moderatione per P. Godefridum Hannenberg Soc. Jesu instituitur. Permissu Superiorum anno 1725. Posnaniae, typis clari Collegii Societatis Jesu (1725). w 8ce, kart 17 nlb.

Abicht ogłosił: De ministris ecclesiarum in religione dissidentium. W przedmowie porusza rzecz o rozprawach swych: Demonstratio septicollis, Tittel ohne Mittel, o odpowiedzi na nie, i że Gottlieb Schelguigius in sua Acclamatione, aliquot morsibus scripta mea laceraverit, parco nihilominus viro pro hac vice, quia Gedanensis est. Jagiell.

— Die wichtige Frage, ob das wider die Thorner Anno 1724 zu Warschau gefällte Urtheil oder der Protestanten dagegen aussfliegende Despotische Schrifften, dem Olivischen Frieden widerstreben? Wird aussführlich beantwortet. Anno 1725. w 8ce.

— Fuchsscheiffe bindet man an einander aufgelöset. Per quemdam Theologum Polonum.

Sommervogel IV. 69.

— Fünffzehn Motiva, welche Alle guthertzige Lutheraner bey gegenwärtiger Gefahr, viel lieber sich mit der Römisch-Catholischen Kirch zu vereinigen als die in fünffzehn proiectirten Puncten bestehende Religions-Aliantz mit den Calviniern einzugehen, wohl bewegen könten. Per quendam Theologum Polonum. Superiorum Permissu. Anno 1722. (Bez wyr. m. dr.) w 8ce, str. 46. Warsz. Uniw.

— Andächtiges Hand Büchlein mit allerhand schönen Gebetten Morgen- und Abend-Seegen . . Cum lic. Sup. Zu Braunsberg gedruckt im Coll. S. J. im J. 1724. w 12ce, ark. 2.

— Az Isten szülöjenek a boldogiagos szüz Marianak védelmerése mellyben az o különös tisztelete, és segitségül hivasa nyilvánságos erösétésekkel gyözedelmessen megmutat tatik: fordettatott Horwath Joseph Tardoskeddy Ple-

banus altal, egy Enekkell á szüz Mariarol. Nagy Szombatban, Jelinek w. betuivel 1791. w 8ce, str. 202.

Jestto przekład dzieła Defensio Virg. Mariae.

— D. Löschers abgenützte Fuchtel, wird ins Leder gezogen, das ist, seine Stumpffsinnige Vorrede samt denen, wider S. Petri, und der Römischen Kirchen, Primat und Unfehlbarkeit, angeführten, und schon vor hundert Jahren für nichtig erklährten Argumenten, wird kräfftig refutiret. vorerst lustig, und hernach ernsthafftig. Die Catholische Wahrheit aber von des Römischen Pabstes Authorität, und Unfehlbarkeit in Glaubens-Sachen Allen kundbar gemacht. Per Godefridum Hanneberg Societatis Jesu, Permissu Superiorum. Braunsberg, Gedruckt im Collegio der Societät Jesu. Anno 1725. w 8ce, k. nlb. 86 (ark. M_4).

Wydane z okazyi broszury w Lipsku wyszłej: Gründliche Vorstellung von der röm. cath. Kirche nichten Unfehlbarkeit des Pabstes — i dodanej przedmowy i zakończenia Dra Löschera.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Facile et efficax medium, turbulentos spiritus compescendi, Id est: Literarium Nuper exortum Duellum Inter D. Valent. Ernest. Löscher, Superintendentem Dresnensem, et precipuum Adversarium ejus penitus componendi, Scenicè, jucundè, atque etiam nervosè, Latino, Germanico, et simul Polonico Idiomate Omnibus, cujuscunque Fidei sint, ad salutarem animi recreationem propositum per quendam Theologum Polonum. Anno M.DCCXXI. (1721). w 8ce, str. 77.

Jocher 9646. Jagiell.

— Miphiboseth Spiritualis Id est: Religio Seu Fides Aulica claudicantium in utramq; partem seu Syncretistarum, Adiaphoristarum et Libertino-Pietistarum, Arbitrantium, quemvis, modò sit Christianus et honeste vivat, in sua secta salvari posse; Controversias verò, quae de caeteris agituntur, Ecclesiasticorum duntaxat altercationes, et res minimè ad salutem necessarias esse. Ad recte ambulandum inducitur Per P. Godefridum Hannenberg S. J. Tho. Opus posthumum. Calissii, Typis Collegij Societatis J. An. 1730. w 8ce, k. 6, str. 116.

Praefatio zwrócona do Ponińskiego Wład.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Leicht und kräftiges Mittel die unruhige Gemüther zu stillen das ist: den neulich entstandenen Federstreit zwischen dem Herrn Valent. Ernestus Löscher, Superintendenten in Dresden und seinem Wiedersacher gänzlich aufzuheben. Scenicè, lustig, und zugleich beweglich in teutscher, lateinischer und polnischer Sprache allen, sie seynd wess Glaubens sie wollen, zur heylsamen Ergötzlichkeit vorgestellt, per quendam Theologum, Polonum. Anno 1721. w 8ce, str. 66.

Wywołała tę broszurę okoliczność, że z powodu spodziewanego połogu Xżny Saskiej, wydał X. D. Pipping formularz modłów zatwierdzony przez Konsystorz, a w nim było: Die heilige Taufe Löscher sfałszował tekst na wyrażenie: Das Badder Taufe. Wskutek tego utracił posadę publicznego kaznodziei. Ówczas wydrukował: Theologisches Briefwechsel von Benennung der Heil. Tauffe. Jagiell.

— Authentische Nachricht von der zu Thoren erregten und nach Erforderung der Gerechtigkeit gestrafften Aufruhr, Wobey zugleich der Olivische Fried defendiret wird. Gedruckt anno 1725. w 8ce.

— Obrana nagblahosl. Panni Bożeg Rodzički Marie prott weku nascho kacirtwám. W którég zwlastnú čest a wziwanj geg zretedtuśmi dúwodmi ukazugeme. Preložil na zadost Jos. Ign. Sajza. W Trnawe, 1791. w 8ce, str. 216.

— Paulus Jesu Christi Apostolus Anniversario Conversionis suae die duplici concione, coram Neo-Evangelicis, perorans inducitur, Per P. Godefridum Hannenberg S. J. Permissu Superiorum. Calissii, Typis S. R. M. Collegii Soc. Jesu. Anno Domini 1727. w 8ce, k. 2, str. 83.

Ded. Joanni de Galeryno Gałczyński.
Jocher 4946.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przezdź.

— Paulus Unsers Herrn Jesu Chri-

sti Apostel Am Tag seiner Bekehrung prediget selbst Den Protestanten die Wahrheit . . Von P. God. Hannenberg S. J. Permissu Superiorum. Braunsberg, gedruckt Anno 1728. w 8ce.

— Neu-Curieuses Prädicanten-Ceremoniale, dessen sich der Ertz-Prädicant von Marien-Werder Georg Friedrich Werner bey so genannter Einweihung und Reinigung der Leissnauischen Kirchen sammt einer . . gesagt und hernach gedruckten Predigt, hat gebrauchen wollen: Entworffen Per P. Godefridum Hannenberg S. J. Permissu Superiorum. Braunsberg, gedruckt in Coll. der S. Jesu A. 1724. w 8ce, str. 136.

Powód tej broszury wyjaśnia Pisański str. 580: Arnoldt Kirchen-Geschichte str. 809.

— Die wahre allein seligmachende christliche Religion derer Dissidenten in Polen und Preussen das ist: Deutliche Anzeige, mit klaren Worten der Heil. Schrift, welche sollen selig und welche sollen verdammt werden, Den einfältigen und aufrichtigen Seelen in christlichen Liebe treulich dargestellet. Zur Prüfung der kleinen Teutschen Schriften so bishero unter dem Nahmen des R. P. Hanneberg S. J. sind divulgiret worden. Gedruckt im andern Jahr (1726) nach der Thornischen Execution. w 8ce, str. 14. Jagiell.

— Johann Rössners Gewesenen Präsidenten in Thorn Aus dem Reiche der Todten, auffsteigende Seuffzer . . . Gedruckt Anno 1725. w 8ce.

— Revantsch Teuffel Heraus! Heraus! Weil du den vermaschquerirten Doctor dermassen eingenommen, dass er sich mit einem neuen Barbarismo, unter dem Titel: Zwey neue Jesuitische Meisterstücke, theils an dem Theologo Polono so schändlich zu revangiren, theils die H. Catholische Tauffe, samt ihren Ceremonien und Exorcismo, abermahl zu verlästern unterstanden derowegen solt du jetzt, vermittelst eines politischen Exorcismi wo nicht allerdings aus dem Rachgierigen Celte vertrieben, (denn dazu gehöret ein wahrer Geistlicher Exorcismus) wenigstens doch zur Ruhe gebracht werden, per Godefridum Hannenberg Societatis Jesu. Permissu Superiorum. Braunsberg, gedruckt anno 1725. w 8ce, str. 96.

Jocher 2882.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Theologische Schluss-Rede worinn die bekañte, wegen des protestantischen Ministerij, Haupt-Controvers concludiret; und auss allen 4 Ewangelien, Apostel-Geschichten, und Episteln S. Pauli, deutlich erwiesen wird, dass dasselbe kein Wahres Priesterthum; des Herrn aber Joachim Christoff Benicken als eines von dem gemeldten Ministerio erkiesenen Advocats Antwort auf jenes Tractätel, Tittel ohne Mittel etc. keine wahrhafftige Widerlegung sey. Allen Liebhabern der Wahrheit und Seeligkeit, in einer so wichtigen Materie, wo von die Gültigkeit des H. Abendmahls, die Vergebung der Sünden, und folglich der Menschen Heyl dependiret, um, was recht ist, zu erkennen, vorgestellet von P. Godefrido Hannenberg Societatis Jesu. Permissu Superiorum. Braunsberg, gedruckt an. 1626. w 8ce, str. 120.

W przedmowie wyjaśnia powód tej książki. W r. 1723 Luteranom Jezuici w dyspucie wytknęli, że ich kaznodzieje nie mogą być uważani za księży. Tę tezę popadł Hannenberg broszurą: Demonstratio Septicollis, i przekładem jej na niemieckie: Tittel. Przeciw czemu Dr. Löscher wystąpił, później Abicht i Benicken

Jagiell. — Wileń.

— Siles Silebis: oder kräfftig-bescheidene Antwort auf Georg Frankens Siles, kurze und bescheidene Erinner und Wesungen, an quendam Theologum Polonum, Worinn zugleich die gewöhnliche wider die römisch-Catholische Kirche, Einwendungen, gänzlich widerlegt werden per Godefridum Hannenberg Societatis Jesu. Permissu Superiorum. Brunsberg, gedruckt in Collegio der Societet Jesu anno 1724. w 12ce, str. 117.

— Krótki a łacny sposób niespokoyne głowy ukrócić, t. i. wszczęty niedawno piórem i ięzykiem poiedynek między Dr. Wal. Ernest. Löscherem

Superintendentem Dresdenskim y naywyższym iego adversarzem z gruntu uspokoić. Dyalogicznym trybem przyiemnie, krotko a węzłowato, wszystkim ktoreykolwiek Religii Czytelnikom na zbawienną uciechę podany. Polskim, Łacińskim y Niemieckim ięzykiem przez iednego Teologa Polskiego. Permissu Superiorum. 1721. w 8ce, str. 71.

Ossol.

— Syncretismus confidentialis nonnullorum debilium catholicorum in X Principiis, è confidentia cum Dissidentibus, haustis relucens, salutariter extingvitur. Per P. Godofridum Hannenberg, S. J. Theol. opus posthumum. Calissi, Typis Collegii Societatis Jesu. Anno 1730. w 8ce, k. 1, str. 63 i od 37 do 45.

Liczbowanie pomylone. Str. 26 jest dwa razy, po str. 63 idzie stronnicowanie powtórnie od str. 37. Approbata tej książki, jako i razem z nią drukowanej Miphiboseth (przez Al. Gorzeńskiego i Jana Juszkiewicza podpisana) jest Cracoviae 27 Maij 1730.

Jagiell. — Ossol.

— Theologia controversa totam fidei christianae catholicae doctrinam succinctè et dilucidè complectens: faciliori usui per P. Godefridum Hannenberg Societatis Jesu accomodata. 1723. Posnaniae, Typis clari Collegii Soc: Jesu. w 8ce, str. 152, 2 karty regestru i 22 kart i rycina w 4ce portret Fleminga.

Dedyk.: do Jakuba Henryka Hrabi Fleminga Koniuszego W. X. Lit. i odezwy do czytelnika. W przemowie materyał do genealogii Flemingów.
Jocher 2979.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— O Thoren! und eines langsamen Hertzens zu glauben! Luc. c. 24. v. 25. Seuffzen, und discuriren zugleich mit einander, von jenen tragoedischen Affairen, so jüngsthin zu Thoren, 17. Julii zugefallen, Zwey verständige Thornische Bürger ein Catholischer und ein Lutherischer. (B. w. m.) Anno 1724. w 8ce.

— Tittel ohne Mittel (soll vielleicht heissen Vittel, titulus absque vitulo) das ist, obgleich die Lutherisch- und Calvinische Praedicanten: Ihr Wohl- Erwürden im Titul führen, so seynd sie doch nicht wahrhafftige Priester wird sieben mahr demonstrirt Per P. God. Hannenberg S. J. Braunsberg, gedruckt im Collegio der S. J. A. 1724. w 8ce, str. 62.

Sommervogel Bibl. IV. 69.

— Sama Treść Nauki Chrześćiańskiey Katolickiey. Cała z teraznieyszemi dyssydentami kontrowersyą krótko á iaśnie ná pożytek wszelkiego stánu ludźi zamykaiąca. Przez X. Godefrida Hannenberga Societatis Jesu zebrana 1722. z pozwoleniem Starszych. w Poznaniu, w drukarni Kolleg. Soc. Jesu. w 8ce, kart nlb. 8, str. liczb. 157.

Przypis Maryannie z Tuczyńskich Radomskiey, Starościnie Inowłodzkiey.

— Toż:... zamykaiąca; także Katechizm, albo nauka chrześciańska, dla wygody tak dzieci małych iako y dorosłych ludzi nie tylko prostego ale też y godnieyszego stanu, przez X. Fr. Koczorowskiego etc. Powtórnie razem przedrukowane z przydatkiem przykładów słuźących na katechizmowe nauki od Oyca Sw. Benedykta XIV. Kalisz, druk Soc. Jes. 1744. w 8ce, kart 18, str. 214 i rejestru kart 5. Kijows.

— Toż:... zamykaiąca, Przez X. Godefrida Hannenberga Societatis Jesu Theologa zebrana. Także Katechizm albo nauka Chrześćiańska dla wygody tak dźieći małych iako y dorosłych ludźi, nie tylko prostego, ale też y godnieyszego stanu, Przez X. Franciszka Koczorowskiego Societatis Jesu Theologa Do druku za dozwoleniem Starszych podana. A znowu razem przedrukowane. Z Przydatkiem przykładów służących na Katechizmowe nauki y Bulli Papieskiey, od Oyca S. teraźnieyszego Benedykta XIV wydaney o miewaniu katechizmu. W Kaliszu, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. roku 1755. w 8ce, k. 12 nlb., str. 190 i k. 5 Rej.

Jestto biografia F. Koczorowskiego.
Pierwsza xiążka (str. 1—152) jest z pięciu

następnych rozdziałów złożona: *a*) o wierze, *b*) nadziei, *c*) miłości, *d*) o Sakramentach i *e*) powinnościach Sprawiedliwości chrześciańskiey. Autor walczy tu, ile razy poda się zręczność, z protestantami.

Druga xiążka (str. 153—170) ma ośm nauk: 1) O Bogu w Tróycy S. jedynym. 2) O wcieleniu Syna Boskiego. 3) O Panu Jezusie w Nayświętszym Sakramencie zostającym. 4) O grzechach i o chrzcie. 5) O spowiedzi. 6) O czyscu i odpustach. 7) O Sakramentach i łasce poświęcającey. 8) O cnotach.

W przemowie wydawca powiada: że te przykłady, w innej części, osobno, wydrukowane są pod tytułem: Zwierciadło nowe przykładów rozmaitych. Tu tylko na końcu, na osobnej kartce wskazano jest: które przykłady do którey księgi i rozdziału należą. — Osobną część tworzy dzieło: Zwierciadło nowe przykładów rozmaitych. W Kaliszu, 1756. w 8ce, str. 296. (Ob. Zwierciadło).

Jocher 3294.
Drohob. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. Warsz.

— Die triumphirende Wahrheit wird allen, theils beym Aussgang der Thornschen Händel; theils in Glaubens-Controversien mit dem Finger gewiesen. 1726. (Brunsberg). w 8ce.

— Wer macht's besser: der Predicant oder der katholische Beichtvater. Posen 1724. w 8ce. Kfjows.

— Vertheidigung der seligsten Jungfrau, und göttlichen Mutter Maria wider die Kezereyen unseres Zeitalters, in welcher ihre vorzügliche Verehrung und Anrufung durch augenscheinliche Gründe erwiesen wird. Zu jedermans heilsamen Gebrauche, sowohl zur näheren Erkenntniss, und Beschützung dieser katholischen Wahrheit .... als auch zum nützlichen Predigen, frommen Betrachtungen, klugen Gesprächen u. s. w. eingerichtet. Uebersetzt durch Aloisz von Málik. Tyrnau, bey Wenzl Jelinek 1791. w 8ce, str. 216 i 1 ryc.

— ob. Frank Georg. (Fuchschrift) — Koczorowski Franciszek (Katechizm 1755) — Löscher W. Ern. (1724).

Brown. Bibl. pis. 190—1. — Lilienthal Erläut. Preuss. II. 789. III. 760. — Encykl. Orgelbr. II. 234. — Sommervogel IV.

Hannel Melchior ob. Ponte Ludwik.

Hannibal ob. Annibal de Capua (Oratio 1588).

Hannolt Jan ob. Helias Petrus (1499).

HANNOTEL Filip (1600 † 1637). Cwiczenie którym się wzbudzać mamy do miłości Boga dla nas ukrzyżowanego napisane przez jednego z Oyców Societ. Jesu. Z łacińskiego na polski przełożone. W Krakowie, w Drukarni wdowy Andrzeia Piotrkowczyka 1649. w 12ce, k. 4, str. 362 i 2.

Tłumaczyła Anna Teresa Piotrkowczykowa.
Dzików. — Krasiński — Warsz. Uniw.

Hannovius Gasparus ob. Weidner G. (Ad venerabilem et eximium 1552).

HANNOW Szymon. Rubrica Celebrationis Fraternitatis Sacerdotalis Seburgensis; Impensis admodum Rev. D. Simonis Hannow a Schonaw, C. Varmiensis, et Administratoris Episcopatus eiusdem impressa. Braunsbergae Ex Officina Typographica Johannis Saxonis Bibliopolae. Anno MDXCII. (1592). fol. ark. B_2.

Hanow Jan ob. Dantiscus Joannes (1693).

HANOW Michał Krzysztof (1695 † w Gdańsku 21 Września 1773). Von dem Alter der Stadt Danzig, mit Anmerkungen.

— Comparatio mensurarum ponderumque Gedanensium, cum iisquae Parisiis et Londini apud Societates scientiarum in usu sunt, auctore M. Michaele Christophoro Hanow philos. prof. et bibliothecario Gedani. (W Versuche und Abhandlungen der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig. 1747. T. I.)

— Denkmal der Danziger Buchdruckereyen und Buchdrucker, seit dem Jahre 1539 bis 1740, mit einigen Gedanken von künftiger Verbesserung des Druckes begleitet von Michael Christoph. Hanow. Philos. Prof. in Athenaeo Gedan. et Bibliothec. Danzig 1740. Gedruckt bei Thomas Johann Schreiber, C. Hochhändlen Hochweisen Raths und des löblichen Gymnasii Buchdrucker. w 4ce, ark. nlb. K_4 i karta 1. (k. 41).

Poprzedza główny tytuł: Thomasz Joh. Schreiber: Erstlinge der Jubelfeyer in Danzig wegen der vor dreyhundert Jahren erfundenen Buchdruckereyen. Na k. A_2--A_3 wymienieni chronologicznie drukarze gdańscy w liczbie 30, do r. 1723. Od ark. *E* zaczyna się Anhang zu dem Denkmahl der Danziger Buchdruckereyen und Buchdrucker. Obejmuje: Olivischen und Stolzenbergischen Druckerey zu Marienburg. Autsatz der Thornischen, Elbingischen, Braunsbergischen. Od ark. H idzie: Erbetener Beytrag zu dem dritten Jubelfeste, podp. Sam. Fried. Willenberg. Dalej: wiersz niem. Joh. Ad. Kulmusa. Predigt des Herm. Brodewisch. Wiersze z podpisem Joh. Fidulka, Joh. Sal. Richter. Nat. Fr. Kautz. Lobrede podp. Fried. Fabricius. — Kończą wiersze Beniam. Stabenau. Jagiell.

— Disputatio de electione per sortem 1743. Gedani. w 4ce.

— Toż:... (przełożył na niemieckie J. C. Trausold). Hamburg, 1751. w 8ce.

— Disquisitiones argumenti potissimum metaphysici propositae. w 4ce. Gedani 1750.

Mieści tu : Fata regni Lithuaniae.

— Entwurf von dem Erzbisthume in Preussen und Lieffland.

Umieszcz. w Hamburger-Magazin XXII. 88—104.

Pierwszy biskup Albr. von Sauerberg (Suerbeer) z rodziny Meyendorffów jest tu dokładnie opisany. Nie wyjaśnia jak to biskupstwo przeszło r. 1466. pod władzę polską.

Gadebusch Livl. Bibl. II. 3—5. — Recke II. 180.

— Entwurf der Erfindungskunst, als der Vernunftkunst erster Abschnitt. Danzig. 1738. w 8ce.

— Entwurf der Lehrkunst als der Vernunftkunst anderer Abschnitt 1739. Gdańsk. w 8ce.

— Danziger Erfahrungen und Nachrichten [Od r. 1739 do 1759]. w 4ce, 20 tomów.

Czasopismo fizyczne.

— Jus Culmense ex ultima revisione oder das vollständige Culmische Recht. Danzig, gedruckt und verlegt vom Joh. Fr. Bortels 1767. folio.

— Toż:... wyd. 2-gie 1771. fol., str. 292.

— Kurzer Bericht des Culmischen Rechts 1745. Danzig. folio, 16 ark. (Z tem wyszło razem:) Das vollständige Kulmische Recht, mit nöthigen Anmerkungen, Beilagen und Register. Danzig 1745. fol. ark. 5.

— Meditamenta nova, argumenti philosophici et litterarii. Specimen primum. De iure autorum in editos a se libros. Gedani, typis et impensis Thomae Joannis Schreiberi, magnif. senatus et athenaei typographi. 1741—1742. w 4ce, karty 2, str. 108. Czartor.

— Erläuterte Merckwürdigkeiten der Natur nach den Grund-Sätzen der neuesten Physicor. Dantzig 1737. w 4ce.

Wydawane tygodniowo.

— Nachricht von dem Todesfalle des Hrn. Prof. Richmann in Petersburg. Danzig, 1753. w 8ce.

— Opuscula, quorum pars I continet Dissertationes publice antea habitas, editasque per intervalla et sparsim etc. editione Jo. Dan. Titio. 1761. Halae. w 4ce.

— Philosophiae civilis sive politicae P. I—IV. Halae. 1756—60. w 4ce,

— Philosophiae naturalis seu physicae dogmaticae Tom I: continens: physicam generalem, coelestem et aetheream tanquam continuationem systematici philosophici L. B. de Wolf. 1762. Halae. w 4ce. T. II: Continens acreologiam et hydrologiam 1765. Halae. w 4ce, str. 778, 3 ryciny. T. III: cont. Giologiam, Biologiam etc. Halae 1766. w 4ce. T. IV. 1768. Halae. w 4ce.

— Philosophemata de Silicernio (vulgo Seelen-Speisen) maxime veterum Curonum. Gedani (1728). w 4ce, ark. 5.

— Potiores philosophicae recentioris controversiae publice expositae in Atheneo Gedanensi a Mich. Christoph. Hanovio Philosophiae Professore et Bibliothecario. Lipsiae, apud Joannem Fridericum Junium M.DCCLXV. (1765). w 8ce, k. 5 nlb., str. 134. Jagiell.

— Anemometria nova, circa medium Decembris 1747 instituta. w 4ce, str. 1.

Umieszczona także w Acta Eruditorum latina, z 1748 r. w Grudniu.

Wynalazł sposób do dobrego zmierzenia wiatru, który tu opisuje, a przezto wskazał drogę do wielu nowych odkryć. (Götting. Gel. Ztg. 1748 nro 110).

— Preussische Lieferung alter und neuer Urkunden, Erörterungen und Abhandlungen zur Erläuterung der preussischen Geschichte und Rechte für allerley Leser. VI Theile. Erster Band, Leipzig in Lankischen's Handlung 1775. w 8ce, 2 k. nlb., 778 stron i spisu 4 k. nlb.

Mieści: Reise Duvonis aus Bythynien nach Preussen unt. Kaiser August; Vladislai, Königs in Polen Schreiben an die Preussen nach der Schlacht bei Tannenberg; d. Thorn. Friede 1411; Gralath, Gesch. d. Stadt und d. Landes Hela, etc.

— Preussische Sammlung allerley bisher ungedruckten Urkunden, Nachrichten und Abhandlungen, dadurch die Rechte und Geschichte der Kirchen, des Staats und der Gelehrten besonders in dem Polnischen Preussen theils ergänzet, theils erläutert und verbessert werden, zum gemeinem Besten herausgegeben von einigen Liebhabern der Wahrheit. I Band. Danzig, bey Thom. Joh. Schreiber 1747, w 8ce, kart 8, str. 797.

— Toż:... Zweyter Band. Danzig, bey Thomas Johann Schreiber, 1748. w 8ce, str. 760.

— Toż:... III Band. 1750. w 8ce, k. 5, str. 815.

Wydawcą był Hanow.

Obejmuje: König Vladislai Privilegium d. Preuss. 1410 gegeben; Gregorii VII. Schreiben an Bolesl. Herz. in Polen; Preuss. Münzen seit 1230—1330; Beschreib. von Polnischen Medaillen, Poln. u. Preuss. Münzen unt. Johannes III; Friedens-Urkunden zwischen Polen u. d. Deutsch. Orden; Poln. u. Preuss. Medaillen unt. Augusto II. — Każdy tom ma 12 części.
Ob. Sammlung.

Akad. — Dzików — Jagiell.

— Erörterte Ursachen der meisten Versuche mit den gläsernen Springkölbchen 1751. Danzig. w 4ce.

— Christ. L. B. de Wolf Oeconomico Methodo scientifica pertracta; pars reliqua, continuata et absoluta a M. C. Hanovio 1755. Halae w 4ce.

Neue Ztg. von gelehrten Sachen 1755. str. 856.

— ob. Charitius Andreas (1729) — Jus culmense (1745) — Tietz Jan D. (Laudatio 1777) — Wernsdorf Theoph. (Programma funebre 1773) — Wolf (Originem mundi).

Hirsching. Histor. liter. Handb. II. 1796, str. 2—17. 316—21. — Bentk. Hist. lit. II. 117. 217. — Tetsch Karl. Kirchengesch. I. 40. 262.

HANSCHIUS Michael Gottlieb. Das feste Schloss des göttlichen Nahmens, der Wohl- Edle Beste und Wolweise Herr, Herr Gottfried von Peschwitz Wolverdienster Rathsverwandter der Rechten Stadt und Scholarcha bey ansehnlichen Volckreichen Begleitung Anno 1696 den 23 Octobr. zur Orden bestattet worden, aus Psal. LXXXIV. 12. 13. in der Ober- Pfarr Kirchen in Dantzig vorgestellet von Michaele Hanschio, gedachten Kirchen Diacono. Dantzig, Gedruckt bey Johann Zacharias Stollen 1697. fol. kart nlb. 2, str. 38, kart nlb. 10 z ryciną.

Portret Peschwitza: Zeeman pinx. Bärtsch sc. Avunculo adscr. J. E. V. D. Linde.

Jagiell.

— Constantino Schumanno cum Consul crearetur. Dantisci 1702. fol.

Hanseatica ob. Curicke R. (jus 1667) — Marquardus (1603. 1662) — Werdenhagen J. (1635).

HANSEN Leonard Dominikan (1603 † 28 Marca 1685). Roza Indyiska albo przedziwny Żywot y cuda B. Roży Indyanskiey, trzeciego habitu S. Dominika, przez Przewielebnego Oyca Leonarda Hansena ięzykiem łacinskim do druku podana. Na polskie przełożona przez W. O. Tomasza Tomickiego Dominikana. w Krakowie w Drukarni Dziedziców y Sukcessorów Łukasza Kupisza 1666. w 4ce, kart 4 i str. 276.

Dedyk.: Annie z Steinberku Kostczance Xieni Jarosławskiej zakonu ś. Benedykta.
Jocher 8375. Czartor. — Krasiń.

— Roza Indyiska, to iest przedziwny Żywot, y cuda, Swiętey Roży In-

dyankiey (tak), trzeciego Hábitu S. Dominika, przez przewielebnego Oycá Leo narda Hansena Swiętey Theologiey doktora prowincyáłá Angielskiego, Socyuszá Generalskiego, tegosz Zakonu Językiem Łacinskim do Druku podana Ná polskie przełożona przez W. O. Thomasza Tomickiego Dominikana. W Krakowie, w drukárni Akademiey krákowskiey Roku Páńskiego M.DC.LXXVII. (1677). w 4ce, k. 4, str. 265 (właściwie 275), k. nlb. 8.

Dedykacya Bogarodziey P. Maryey. W niej wspomina: przypadam pod umbrę kamiennego obrazu twego, w klasztorze przemyskim tanquam ad Petram Mozaykam. Ten obraz Jacek Sw. z konwentu kiiowskiego uniosł przed nieprzyjacielem do Krakowa a stamtąd w kaplicy Ostrogskich kollokowany. — Nadpis stron jest: Historya żywota S. Roży. Po stronie 272 idzie paginacya str. 263--5. Zakończa wiersz: Rożany wieniec na cześć Sw. Roży (kart 2) z r. 1669. — Approbaty są z r. 1666. Jocher 8375 *b*. Czartor. — Jagiell.

HANSI Mathias. De Rectoribus magnificentissimis ex Silesiis illustribus schediasma. Schlichtinkovii, apud Joannem Christ. Wilde. 1705. w 4ce.

Jocher 1220.

— ob. Sommer Caspar (1714).

Hański Andrzej ob. Wereszczyński Józef (Instrukcya 1585).

HAŃSKI Franciszek Bo. Mowa na pochwałę S. Kazimierza Królewicza polskiego miana przez W. P. Fr. Bo. Hańskiego. (Bez w. m.) 1785. w 4ce, kart 4. Krasińs.

HAŃSKI Jan. Zbiór nauk stosownie do ustaw prześwietney Komissyi Edukacyi Narodowey w szkołach Żytomirskich wojew. Kijowskiego wciągu całego roku dawanych, pod zaszczytem imienia JW. Jmci P. Jana Hańskiego Chor. Zytomirskiego etc. w publicznym zgromadzeniu obywatel. r. 1785 w Lipcu okazany. w 4ce, str. nlb. 61. Krasińs.

(Hantsche Chr.). Poetische Trauer-Trost- und Gedächtniss-Schrifft, über den zwar frühzeitigen, doch Seeligen Hintritt des Huld- und liebreichen Knäblins Christophs HerrenChristoph Hantschens Fürstlichen Liegnitzschen Rentschreibers zu Wohlaw, Hertzgeliebten Einigen Söhnlins, Welches Anno 1650. den fünffzehnden Herbstmonats des Morgens gleich umb 3 Uhr, vor Tage, in Wolaw, sanfft und seelig verschieden, als es zwey Jahr, 26 Wochen, und 6 Tage, weniger eine Stunde, alt gewesen, und den achtzehnden hernach, bey Volckreicher Leichbegängniss, Christ-Ehrlich, daselbst beerdigt worden. Gedruckt zu Lissa durch Wigand Funcken 1650. w 4ce. Wrocławs.

— Anbindungs-Reimen, Herren Friedrich Scholtzen, Pfarrern und Seniorn zur Herrnstadt; Seinem Grosswerthen Herrn Gevattern und treuerkandten Freunde, gefertiget von Christoph Hantschen, Am fünfften Tage des Mertzen, Im Jahr, M.DC.LI. Gedruckt zur Pol. Lissa, durch Wigand Funcken. (1651). w 4ce, 4 ćwiartki. (Wierszem).

Wrocławs.

HANUSZEK Walenty. Excellentissimo Clarissimo viro Joanni Sechinio Phil. Medicinaeque Doctori et Annae Casparis Walaski et Catharinae Brusiae, Cracovien. Civium, Filiae novis conjugibus Epithalamicas vigilias offert vicinus, amicus ignotus.
Imie moie w kaźn Bożą ludzie obrocili.
Co furmani bobruiąc po błocie sprawili.
Jan Niemiecki przezwisko mam z oyca własnego
Kto chce zgadnąć, przyłóż sęk bez ięku do niego.
Valenty Hanuszek N. W. B. Mieszczanin y Pisarz mieyski Przeworski. w Krakowie Bazyli Skalski drukował, 1613. w 4ce, $1^1/_2$ ark.

Wiersz łaciński z polskiem tłumaczeniem. Czartor.

Hanuszewic Martinus ob. Bieżanowski Stan. (Insigne theolog. 1668).

HANUSZOWIC Piotr. Epaeneticon. In Laudem XXIV Eximiorum ac Eruditorum virorum, dum in Alma Academia Crac: Ad VII Idus Martii. A. D. 1615. Licentiati in Artibus liberal: & Philosophia Solenni actu, & magnâ ho-

minum frequentiâ crearentur: Ab Admodum Reverendo Ac Clarissimo D. Andreae Schoneo S. T. & J. V. Doct: Decano S. Floriani, Omnium S. S. Praeposito, eiusdemq; Academiae Procancell. &c. sub felicibus vero auspiciis Admodum R. ac M. D. D. Jacobi Janidlovii J. V. D. Protonotarii Sedis apostolicae Canonici Sandecensis nec non Academiae Cracoviensis Rectoris dignissimi concinnatum. Per Petrum Hanuszowic Artium liber. et Philos. Baccal. Cracoviae in officina apud haeredes Jacobi Siebeneycher anno D. 1615. w 4ce, str. 16. Czartor. — Ossol.

Hanuszowscy ob. Juszkiewicze (Explikacya interesu 1786).

HANVAJ Jonas. Beschreibung seiner Reisen von London durch Russland und Persien und wieder zurück durch Russland und Holland in den Jahren von 1742 bis 1750. Hamburg und Leipzig 1754. (Część 2). w 4ce, z rycin. i mapkami. Warsz. Uniw.

HAPP Kasper z Poznania (1563 † 26 Czerwca 1619). Brevis descriptio vitae et morum Andreae Secundi comitis a Gorca Castellani Miedzerzecensis, Gnesnensis, Valcensis, Costensis, Javoroviensisque etc. Capitanei. Cui accessit luctus musarum de ejusdem obitu. Auctore Gasparo Happ Posnaniense. Posnaniae in officina typographica Joannis Wolrabi 1585. w 4ce, k. nlb. 14.

Wiszniews. Hist. lit. VIII. str. 147. (mylnie go zwie Hass).

— Disputatio Theologica De Gratia Divina. In Catholica et Celebri Academia Dilingana anno M.D.XCV (1595). die 13 Martij publice proposita. Praeside, Petro Bacherio Societatis Jesv Sacrosanctae Theologiae Professore. Respondente pro prima in S. S. Theologia Lavrea consequenda R. D. M. Gasparo Happ Posnaniensi Parocho Jaczimiensi. Dilingae excudebat Joannes Mayer (1595). w 4ce, kart 14.

Wierzbow. I. 730. Warsz. Uniw.

— Epicaedion in funere Magnifici D. Domini Nicolai de Tomice. Viri de Repub. Polona optimè meriti. Qui obijt anno 1585. Lovicij, cum magno omnium dolore A Gasparo Hap Posnaniense conscriptum: Anno D. 1585. Esto memor mortis saecli (tak) simul atq; futuri: Nullum cōmittes, sic mihi erede scelus. Posnaniae in Officina JOAnnis Wolrhabi, Anno D. 1586. w 4ce, k. nlb. 8.

Dedykacya wierszem heroicznym St. Karnkowskiemu Arcyb. Gniezn. oraz do Piotra i Andrzeja Tomickich, braci rodzonych zmarłego. — Samo Epicaedion wierszem elegiackim. Po nim następują: 1) De morte eiusdem tam propera, Querella (sic) Illustris et Magnifici D. D. Siemionis Principis Slucen. 18 w. 2) N. Pretwicz Capitanei Trebovilensis 10 w. 3) Petri de Bnin Opaleński 10 w. 4) Matthiae Barski Surrogatoris in Castro Posnaniensi. 12 w. 5) Andreae Kuklinovii Equitis Poloni 10 w. 6) In Stemma Magnificae Tomiciorum familiae 10 w. Wszystkie są elegiackie, i wszystkie samegoż Hapa.

Ossol.

— Responsio ad notationem Cuiusdam Mathaei Dresseri, qua illm Robertum cardinalem Bellarminum Antonium Possevinum et Ludovicum Rogerium e Soc. Jesu Theologos gloriosa Lutheranus Ludimagistri provocat, cum brevi erratorum compendio, quae in Bellarmini Confutatione edita Anno 1591 Dresserus commiserat. Auctore Gasparo Hap Posnaniensi, Sanc. Theol. Baccal. et Auditore 1. Reg. XIII. Et aiebat Philintaeus, Ego approbavi agminibus Israel hodie Date mihi virum et ineat mecum singulare certamen. Posnaniae Anno 1600 B. dr. w 8ce, k. nlb. 48.

Ded.: Mathaeo Dressero.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— O zborze haeretyckim w Poznaniu krótki rozsądek, w którym dawáią się przyczyny dla których Ie^o Mość X. Biskup słusznie Haeretykom zboru w Poznániu budowáć zakazał y zákazać iest powinien. 1614. B. r. i dr. (Poznań Wolrab). w 4ce, k. nlb. 14.

Autorem jest według zapisku na egz. Bibl. Czartor. X. Kasper Hap.

Wierzbows. III. 3178. — Maciej. Pism. III. 36. — Starowol. Monum. Sarmat.

Czartor.

— ob. Regulus Albertus (Carmen

1618) — Rogerius Lud (Defensio librorum 1601) — Rozsądek w którym.

Łukaszew. Obraz M. Posnania II. 196—7. — Maciejow. Pism. pols. III. 36. — Starowols. Monum. — Pamiętn. religij. moraln. T. 30. str. 369—385. — Encykl. Orgelbr. XI. 249—50.

HAPPELIUS Eberhard Guerner (Werner) (1647 † 15 Maja 1793). Nochverdiente Ehren-Seule christlicher Tapferkeit. Darauff kurtzbündig verzeichnet der jüngste, schwere und blutige Türken-Krieg, so wohl zwischen der röm. kays. Mayst. und dem Erbfeinde in Ungarn, als auch zwischen diesem, den Polen und Venetianern, in Pohlen und Morea, und wie derselbe sonsten in Dalmatien, Ukraine, Podolien, Moldau, Siebenbürgen, Sclavonien, Croatien, Bossina, Griechenland und anderen angräntzenden Ländern christl. Seils. mit höchstem Glück geführet. Und, was für denkwürdige Belägerungen, Bestürmungen, Enterprises, Eroberungen, Streyffereyen, Verwüstungen, Massacres, Feldschlachten, See-Treffen, Verrathereyen und sonst Denkwürdiges drinnen fürgeffallen. Alles historisch und ohne eintzige Passion zusammengetragen und mit vielen Kupffern gezieret von .... Hamburg, zu bekommen bey Thomas von Wiering, im güldenen A. B. C. bey der Börse, im Jahr 1688. Wie auch zu Franckfurth und Leipzig bey Johann Georg Lipper zu finden. w 4ce, k. 4, str. 240, 20 rycin.

Na jednej rycinie portret króla Jana III; nadto są drzeworyty w texcie (jeden przedstawia Kulczyckiego). Czartor.

— Extrackt oder kleiner Auszug des Everh. Guern. Happelii Sächsischen Witekinds vierdten Theiles achte Capitel, des (Tit.) Herrn Hn. Christoph von Rappen, General-Majors J. K. M. in Pohlen Commandanten auff Thorn, von Belagerung in Sorocka wider den Tuerken erhaltenen Victorie. Ulm, zu finden bey Daniel Bartholomä. A. 1709. w 8ce, kart 8.

Deutsche Biogr. 1879. X. 551.

— Kern-Chronica der merckwürdigsten Welt und Wunder Geschichte: Erster Theil, welcher vom Jahr Christi 1618 mit dem beruffenen 30 jährigen Deutschen Kriege angefangen, und biss Ao. 1670 kurtz verfasset, alsdann weiter bis Ao. 1680 den blutigen Krieg, welcher gantz Europa 8 Jahr mit einander vervirrete, etwas ausführlicher beschreibet; zusambt dem Nimwegischen Friedens Schluss aller interessirten Potentaten. Der andere Theil beschreibet den schweren Türcken-Krieg und alle denkwürdigste Geschichten von Ao. 1680 bis 1690. Alles aus vielen bewehrten Scribenten auch dazu erhaltenen mannigfaltigen Schrift. Documenten genommen mit beygefügten nöthigen Registern und Anweisungen, auch sehr vielen Kupfern. Zusammen getragen von Everhardo Gvernero Happelio. Hamburg. Gedruckt und verlegt durch Thomas von Wiering, Buchdrucker bey der Börse im gulden A, B, C, 1690. w 8ce, T. I, kart przeszło 12, str. 176. 72. 72. 56. 56. 56. 72. z wielu tablicami i planami. Tom II od r. 1676, str. 112. 128. 120. 120 (do końca r.).

Wydawane miesięcznemi zeszytami.

W tem dziele mało co polskiego. Są tu: Lemberg von Türken belägert 1672. Friede zwischen den Pohlen und Türcken. König Casimir von Pohlen stirbt. Wegen Geld Mangel werden die Pollnische Soldaten mit den Reychs- Kleynodien bezahlte (1673). Pollnischer Feld-Herr Sobieski thut bey Chocim an die Turken Schlacht. König Michael stirbt. Wassers Noth in Dantzig (1674). Joh. Sobieski zum König erwehlet. Königs von Pohlen Einzug in Krakau (1676). Beerdigung beider Könige Joh. Casimir und Michaelis in Krakau. Krönung beider könig. maj. in Cracau. Pohlnischer Reichstag beendigt. Danzig huldigt dem König. Pollnischer Friede mit den Türcken. Articeln des pollnischen Reichstags (1677). Einholung der pollnischen Braut (15 Febr. 1670). Königl. Krönung in Pohlen (Octob. 1670). Polnische Gesandte für die Stadt Moscau (Decemb. 1671). Schwedisches Project von Pohlen (Dec. 1673.) i t. p. — Są to same drobiazgi.

Uniw. lwowa.

— Historia Moderna Europae, oder eine Historische Beschreibung des heutigen Europae; welche zum Anfang

und Fundament hat den Münsterischen Frieden-Schluss, und von dan an fortführet, unpartheyisch zu beschreiben, dieses leztere Semi-Seculum Mirabile, das ist, die jüngste mehr als Vierzig-Jährige wunderbare Zeit, fürnehmlich war kurz vor und unter der glorwürdigsten Regierung des Aller-Durchleuchtigsten, grossmächtigsten und Unüberwindlichsten Römischen Kaysers, Leopoldi I. Von Jahren zu Jahren denkwürdiges, in Spanien, Portugall, Italien, Frankreich, Engelland, Niederland, Schweitz, Teutschland, Dännemark, Norwegen, Schweden, Moskaus, Pohlen, Preussen, Tartarien, Böhmen, Ungarn, Griechenland, Türkey, Africa und America zu Wasser und Land fürgefallen, an schweren Kriegen, blutigen See- und Feld-Schlachten, Belagerungen, Bestürmungen, Eroberungen, Verwüstungen, Verfolgungen, Aufruhren, allerhand Veränderungen, und vielen andern merckwürdigen Sachen, dergestalt eingerichtet, und aus den glaubwürdigsten Scribenten unserer Zeiten zusammengetragen, dass die geringere Sachen kürzlich, die wichtigere aber umständlich beschrieben worden, damit in Jenen die Weitläufigkeit keinen Verdruss, und in diesen die Kürtze keine Tunckelheit bey dem Leser verursache. Mit schönen Conterfaiten und andern Kupffern durchgehends gezieret. Ulm, Druckts und verlegts Matthaeus Wagner Anno 1692. folio, I Theil, k. 17, str. 968. Register kart 17. II Theil (1693), k. 2, str. 547, kart 6.

Cz. I, str. 182: Von der poln. Unruhe wegen der Cosacken. Chmielnicki (s. 253). Krzyczewski (str. 105). Czarnecky (str 503—556). Koniecpolski (s. 330). Na str. 809—811. 872. jest: Von den poln. Sachen. Dołączone piękne portrety miedziorytowe rytował Kilian. Jerzego Seb. Lubomirskiego, Króla Michała, Jana Kazimierza i Piotra Doroszeńki. Na str. 956: Von dem Moscowitischen Rebellen Stenko Radzyn. Polozko (s. 295). Polubiński (s. 503). Premislaus oder Lesous (s. 14). Prziemski (str. 328). Radziwil (s. 100). Sandomir erobert (s. 359). Sapieha (s. 466). Sigismundus Augustus (s. 15—17) Stephan Batori (s. 15). Radzyn (s. 809). Tymoszek Chmielnicky (s. 254). Ukraine (s. 26. 290). Warschau (s. 108. 362—6). Wichowsky Ostap. (s. 405). Wilda (s. 327). Wresowitz (s. 358). Zborów (s. 107). Żeromsky (s. 616). Ziemowitus (s. 14).

Jagiell. — Uniw. lwow.

— Der Ungarische Kriegs Roman Oder ausführliche Beschreibung dess jüngsten Türken-Kriegs. Wobey Aller darinnen verwikelter hohen Potentaten Länder, Macht und Herrschaft, absonderlich aber eine curieuse Beschreibung von Ungarn, Persien, und Türkey, zusamt denen denkwürdigsten Belagerungen und blutigsten Feld-Schlachten so die Türken Zeit ihrer Herrschafft zu jedermans Verwunderung vorgenom̃en und erhalten haben. Unter einer anmuthigen Liebes- und Helden Geschichte auf Romanische Weise in einer reinen ungezwungenen Teutschen Redens-Arth verfasset und mit allerhand nütz- und ergätzlichen historischen politischen und dergleichen lesswürdigen Sachen angefüllt. Von Everhardo Gvernero Happelio. Mit schönen Kupfern gezieret. Ulm, Drucks und Verlegts Mathäus Wagner Im Jahre 1685. (T. I). w 8ce, str. 10. k. 840.

Tom II—V. Ulm do r. 1689. (Tomu V zwykle niedostaje w zbiorach). Ossol.

— Thesaurus exoticorum oder eine mit ausländischen Raritäten wohl versehene Schatz Kammer fürstellend die Asiat. African. und American. Nationes etc. Beschreibung der Turkey und Ungarn etc. Mit vielen Kupfern und Holzschnitten. Hamburg 1684. folio.

Obejmuje: IVter Theil. str. 30 Die Belagerung der Stadt Wien. Str. 38: Abbildung und Beschreibung wie und welcher Gestalt, dieser Georg Frantz Kolschitzky die Kundschafft aus und in Wien gebracht. Mit einem Holzschnitte. (Kolschitzky nach Lerch). Str. 48: Lista der Tuerckischen Macht vor Wien wie dieselbe am 18. Tag des Monats Ramesan ist befunden worden. Str. 50: Lista der Jenigen so in der Belagerung biss 7. Septembris verwundet erschlagen gefangen oder Natürlich gestorben sind. Str. 51: Die Lista der sämptlichen Auxilier Troupen, Kayserl. Cavallerie u. Dragoner. Str. 52: Rümlicher Entsatz der Stadt Wien. Str 54: Specification der erbeuteten Munition.

Str. 55: Lista der Kays. Officiere so in der Belagerung Wien todt geschossen worden. — Freundliche Zusammenkunfft hoher Häupter. Str. 57: Eine curieuse Müntz auff den Entsatz von Wien geschlagen — Türckische eroberte Hauptfahne. Rycina do str. 52: Entsatz von Wien i portrety medalionowe: K. Leopold, Stahrenberg, Mahomet IV, Kara Mustapha, Sobiesky, Churf. v. Sachsen, Churf. v. Bayern, Hertzog v. Lothringen, Fürst v. Waldeck. (J. Wichman fec. w 4ce poprzecznej).

Haraburda ob. Owidiusz (Zabawy przyjemne T. III).

Haraburda Antoni ob. Barański Fr. (Nexus gratiaė 1711).

Haraburda Georg ob. Holstein D. (Mater 1622).

HARABURDA Janussius Stanislaus. Lilietum Tryznanum Illsmo ac Rñdssmo Domino D. Martino Tryzna Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Mallensi, coadiutori Episcopatus Vilnensis, Abbati Vąchocensi, canonico Vilnensi Trocensi et Geranonensi Praeposito M. D. L. Procancellario, cum nouis in Ecclesia et Repub. auctus honoribus Vilnam primùm ingrederetur. Per Janussium Stanislaum Haraburda Eloquentiae Aud. publico Academiae nomine exhibitum. Vilnae, typis Academiae Societatis Jesu M.DC.XLII. (1642). fol., kart 14 nlb.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu, dalej genealogia Tryznów p. t. Hortus familiae. Od k. C_2: Ode. Jagiell.

Haraburda Jeronim ob. Jeleński Gedeon (1778) — Jeleński Samuel (1778).

Haraburda Michał ob. Gravani Adryan (1613).

Bibl. Warsz. 1860. T. 78. str. 54—71. — Encykl. Orgelbr. XI. 251—6. — Heidenstein, Wolfa Dziejopis. I. 58. 66. II. 84. 112. — Karmazin Histor. V. 66.

Haraburda Piotr ob. Gravani Adryan (1713).

Wiszniews. VIII. 9. — Święcki Histor. pam. I. 86. — Plater Zbiór Pamiętn. III. 58—65.

Haraburda Wasil ob. Oktoich (1582).

Haracz ob. Slizień S. J. (1474).

Haraeus Fr. ob. Andeon (Żywot Elig. 1687).

Haraldus ob. Suenotto (Haraldi Danorum regis filius 1724).

Harangue faite au Roy, à Fontainebleau le 10 septembre 1725 par monseigneur l'évêque de Luçon. A Paris, chez Pierre Simon, imprimeur du clergé de France, ruë de la Harpe 1725. w 4ce, str. 8.

Mowa o Maryi Leszczyńskiej. Czartor.

— faite à la Reine, à Fontainebleau le 10 Septembre 1725 par monseigneur l'évêque d'Anger. A Paris, chez Pierre Simon, imprimeur du clergé de France, ruë de la Harpe 1725. w 4ce, str. 8.

Marya Leszczyńska. Czartor.

— ob. Carsi C. (1573) — Karnkowski S. (au Henri 1574) — Ludwika Marya (à la Princesse 1650) — Montluc (1573).

HARBERT Piotr. O umiarkowaniu obyczajów do każdego stanu stosujących się poważne zdania. (Drugi tytuł:) Zbiór mądrych y poważnych zdań wielu starożytnych cnotą y mądrością zaszczyconych królów, xiążąt, filozofów, y siedmiu mędrców greckich przez Piotra Harberta w francuzkim zdawna wydany, a przez Wincentego Franciszka z Gołębiowa Gołębiowskiego na oyczysty ięzyk z niektóremi przydatkami przełożony. Roku Pańskiego M.DCC.LXIX. (1769). w 8ce, kart 8, str. 184 i kart nlb. 5.

Dedykacya Robertowi Brzostowskiemu Półkown W. X. Litew. Zaczyna autor o Alfonsie królu Arrag. Kończy o mądrych poetach Oryginał francuzki przypisał Piotr Harbertus w r. 1613 Henrykowi Walezemu. Akad. — Jagiell.

HARBOE Ludwik. Hochverordneten Bischoffs in Seeland Zuverlässige Nachrichten von dem Schicksale des Johann a Lasco und seiner aus England vertriebenen reformirten Gemeinde in Dännemark. Diesen sind beygefügt: Dithlef Gotthard Zwergs Lebensbeschreibungen des ersten evangelischen Bischoffs in Seeland Petrus Palladius und zweyer Königl. Dänischen Hofprediger des Paul Noviamagus und Heindrichs

von Bruchofen oder Buscoducensis. Aus dem Dänischen übersetzt von Christian Gottlob Mengel. Kopenhagen und Leipzig 1758. bey Friedrich Christian Pelt. w 8ce, k. 4, str. 286 i Register k. 5 nlb. oraz 1 ryc. (portret Palladiusa).

Na str. 12 podano źródła wiadomości o Łaskim Życiorys Łaskiego idzie do str. 132. Götting. Gelehr. Anzeig. 1759, str. 142. Jocher 9818.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

HARDER Jan Jakub (18 sierp. 1734, um. 4 grud. 1775). Einige pragmatischeAnecdoten von dem lithauischen Fürsten Myndowe. (Umieszcz. w Rigische Anzeigen 1777. N. 10. 11. 12. 15. 18. 20. 23 i 24).

Recke u Napiersky II. 1837.

Harenawa Jan ob. Wassenberg (Gestorum Vladislai IV).

Harengue (La) de ceux de la Rochelle au Roy de Pologne. La Rochelle, Jean le Fort, 1573. w 8ce.

Paryska Bibl. nationale.

(Harresius Tob.). Arae Exsequiales B. Manibus Viri Reverendi et Praestantissimi Dn. Tobiae Harresi, Pastoris Gläsersdorffensium fidelissimi, Anno Christi Sui: 1637. d. Octobr. 28. Aetatis Suae 30. equidem non sine Acerbo Suorum luctu, attamen cum Opt. Maximo Suo fructu, e Terestri hoc Ergastulo in Coeleste illud Palatium Evocati a piis Condolentium Amicorum Animis et Calamis in Mnemosynes Templo Locatae et Sacratae Quando oritur, moritur; moritur sed quando, vicissim tunc oritur, cui sat Vitaque Morsque placet. G. B. Lesnae Pol. Literis Wigandi Funccii. w 4ce, sygn. A_2—D_3.

Wiersze łacińskie i niemieckie. Między innymi występują jako autorowie: M. Melchior Maronius Lesnae Polonor. Eccl. August. Confess. addictae Pastor; Wigandus Funccius Glog. Sil. Typogr. Lesn. P.

Wrocł.

Haresterion ob. Turobolski P. K. (1661).

Hareżyński Gaspar ob. Catalogus (1760. 1768).

Harfa duchowna ob. Laterna Marc. (1588. 1592. 1598. 1603. 1611. 1612. 1616. 1617. 1618. 1619. 1621. 1623. 1626. 1661).

Harffenklang (Himmlischer). Das ist Catholische ausserlesene Kirchengesäng nach den fürnembsten Feyertagen und Jahrzeiten gestellet . . . Jetzo aufs newe durch eine Geistliche Person durchsehen, mit vielen newen Melodeien, Reimen, Gesängen gezieret und vermehret zu grösserem Lob Gottes. Gedr. zu Braunssberg, bey vnd in verlegung Caspar Weingartners a. M.DC.XXXIX. (1639). w 4ce, str. 431.

Harinay Stephanus ob. Threni in obitum (1596).

HARIOT (Harriot) Tomasz (1560 † 20 lipca 1621). Admiranda Narratio Fida tamen, de Commodis et Incolarum Ritibus Virginiae nuper Admodum ab Anglis qui à D. N. Richardo Greinvile Equestris Ordinis Viro Eo in Coloniam Anno MDLXXXV. deducti sunt inventae Sumtus Faciente D. N. Waltero Raleigh Eqvestris Ordinis Viro Fodinarū Stanni Praefecto ex Auctoritate Serenissimae Reginae Angliae Anglico scripta sermone. A Thoma Hariot Ejusdem Walteri Domestico, in Eam Coloniam Misso ut Regionis situm diligenter observaret. Nunc autem Primum Latio donata à C. C. A. Cum gratia et Privilegio Caesariae Majestatis Speciali Ad Qvadrienium. Francoforti ad Moenum Tipis Ioannis Wechelli, Sumtibus Vero Theodori Debry Anno ƆIƆIƆXC. (1590). Venales Reperiuntur in Officina Sigismundi Feirabendij.

Przypisane: Serenissimo Principi ac Domino Domino Maximiliano D. G. Electo Regi Poloniae &c. Archiduci Austriae &c. Dvci Burgundiae &c. Administratori Magni Magistratus in Prussia, Teutonici Ordinis Praefecto per Germaniam et Italiam Comiti Tyrolis &c. Domino suo Clementissimo. Tegoż dzieła jest Pars II usque ad Partem V.

Harko Ad. Alex. ob. Paskal.

Harlemeus Theodoricus ob. Erasmus Roterodamus (De contemptu mundi 1542).

Harlingk Johann ob. Berndt Casp. (Trost 1649).

Harmonia Serc Katolickich do Głośney Chwały Boskiey w nabożnych piosnkach nastroiona dla wygody młodzi Studenckiey Drukarską prassą wyrażona Roku Pańskiego 1737. w Warszawie, w drukarni J. K. Msci Soc. Jesu. w 8ce, kart nlb. 20 (brak końca).
Warsz. Uniw.

— albo sogłasie wiery, sakramentow i ceremonei, swiatoie wostocznoie cerkwi s kostelom rimskim. W Wilnie 1608. w 4ce, kart 58.

Drukowano w narzeczu litewsko ruskim i po polsku. W przedmowie oznaczono czas: Pisan w Wilnie roku 1608. Marta 1 po staromu kalendaru.
Sacharow N. 137. — Karatajew N. 158.
Bibl. Czertkowa.

— ob. Kopystyński M. (Antigrafe 1608) — Pociej Hipacy (Harmonia).

Harmonia... [Harmonia wiar?] wydane pracą Oycow zakonu Byteńskich, nakład Aleksandra Sliznia 1652.
Książka zatracona. Ob. Ecphonemata.

Harmonia ob. Antigrafe (popów rus. 1608) — Bacfart V. (musicae 1565. 1568) — Bajer Adr. (Schrobeliana 1693) — Cichovius Mik. (fidei cathol. primit. ecclesiae 1675) — Ciechanowicz Woj. (upominków 1636) — Falconius T. (evangel. polonica 1566) — Grabski And. (po łowach 1680) — Grawini Ant. (żałobna 1613) — Hackenberger And (sacra 1617) — Handl Jakob (musici 1686) — Judyccy M. i J. (affektów 1633) — Jurgiewicz (quod evangelici) — Kalewski Fr. (virtutum 1712) — Niemiera Al. (lyrica 1644) - Ochilewicz Pachomiusz (1671) — Olszewski J. (nieba 1632) — Pleszevius L. (spiritualis 1641) — Pociej Hip. (konkordancia 1608) — Socinus L. (calvinianorum 1613) — Sokołowicz (Falconius. Sprawy i słowa 1566) — Sulikowski M. (lyrica 1634) — Tylicki P. (scientiarum 1629) — Wilski Chr. (lyrica 1634) — Vittellius Jak. (scientiarum 1629) — Władysław IV (nieba i ziemie 1632). — Vorst Con. (1613).

HARMONIUS J. Marsus. Comoedia: Stephanium. Rudolphus Agricola junior. Joannes Harmonius Marsus Petro Paschalico patricio veneto philosopho clarissimo. Viennae, Hieron. Vietor, 1515. w 4ce, str. 20.

— Elegantissima comoedia quae inscribitur Stephanium. Philippus Gundelius... [trzy disticha]. (Na końcu:) Hieronymus Vietor, Impensis Leonardi et Luce Alantsee fratrum. Impressit. Viennae Austriae Anno salutis MDXVII. (1517). w 4ce, syg. a—d (str. 41, kart 22). (Druk antykwą).

Na str. odwrot. tyt. Joannes Harmonius Marsus Petro Paschalio.
Lel. I. 98 nota w.

HARNAK Jan. Upominek powinności przyjaźliwey, czci wielce godnemu, nader poważnemu, dostatnie tudzież nauczonemu Jmci Panu Efraimowi Olofowi Xiędzu zboru pols. u Ducha św. slawetnemu w stan małżeński z tit. Chrystyną Grasowną, panną slawetną y zacnemy przymioty przyrodzonemy przyozdobioną, nieboszczyka wielce uczciwego y slawetnego Jakuba Grasa, kupca y mieszczanina w Elbiągu zawolanego, iedyną pozostałą p. córką rodzoną wstępuiącemu, r. 1714 dnia 1 maia, właśnie, gdy się akt weselny iego w Elbiągu solennie odprawował, oddany przez Jana Harnaka, kant. Elb. W Elbiągu drukował Samuel Preus. fol. k. 2.
Czartor.

Harnisch Michał ob. Cureus Achacy (De obitu 1566)

HARNISCHER Serafin. Admodum Reverendi Patris Seraphini Harnischer S. Ordinis praedicatorum SS. Theologiae Magistri, Collegii Casanatensis de Urbe Theologi, Ex-Provincialis Provinciae Bohemiae, ac quondam Classici Wratislaviae ad S. Adalbertum Praedicatoris. Conciones quadragesimales quatuordecim. Quarum VII de Christi passione ac aliae VII de Peccatore. Priores quidem Patientis excessum. Posteriores autem Paccantis defectum mirificè proclamant. Quas R. P. Xaverius Rotter, Ordinis S. Pauli primi Eremitae, pro communiori plurimorum Usu ex Germanico in Latinum transtulit, atque debita Censura et approbatione

roborari fecit. Typis Clari Montis Częstochoviensis Anno Dñi M.DCCLXI (1761). w 4ce, k. 1, str. 190 i Index k. 8 nlb.

Tegoż dzieła jest też tytuł inaczej wydany, bo autor w nim nie wymieniony. Zaczyna się on od: Conciones quadragesimales ... i t. d. Quas R. P. Xaverius Rotter Ordinis S. Pauli Primi Eremitae S. T. D. et Prior Clari Montis Częstochoviensis ac Definitor Provincialis pro communiorum plurimorum usu ... etc. jak wyżej. Na odwrocie tytułu dwie approbaty z r. 1760. gdzie mówi, że: opusculum S. Harnischer germanice conscriptum, et Vratislaviae prolatum.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Harpe (de la) ob. Bohomolec Franciszek (1783—1794).

Harrach (de) Ferdinandus ob. Chróścikowski X. Stan. (1784) — Thamhausenowa Józefa z Baumów (1791).

Harrewyn ob. Linde (van der) (1685).

Harriot ob. Hariot.

HARTISCH Daniel. Trauer-Gedicht... Friedrich Adersbach. Danzig 1655. w 4ce.

— Bey sehligem Ableben Friedrich Feddersen. Danzig 1657. w 4ce.

HARTITZ Johann Theodor von. Oratio gratulatoria ad Fridericum Augustum, XX annum feliciter ingressum et ex gravi morbo eluctatum. Wittebergae, 1716. fol.

HARTKNOCH Christoph Joannes (1644 † 3 Stycz. 1687) Dissertatio de forma imperii polonici conscripta a M. Christophoro Hartknoch Passenheimensi Prusso. Regiomonti excudebat Paschalis Mensenius Anno 1675. w 4ce, kart 22 nlb.

Akad. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Selectae Dissertationes Historicae de variis Rebus prussicis Opera et studio Christophori Hartknoch anno 1679. w 4ce, str. 456, kart 23, z 3 rycinami i tablicą herbów.

Obejmują: 1) De scriptoribus historiae Prussicae. 2) De antiquis Prussiae populis. 3) De originibus gentium Prussicarum. 4) De habitu corporum Prussicorum. 5) De lingua veterum Prussorum. 6) De locis divino cultui dicatis. 7) De tribus veterum Prussorum diis majoribus Percuno' Picollo, et Potrimpo. 8) De diis secundi et tertii ordinis. 9) De sacerdotibus veterum Prussor. 10) De cultu deorum apud veteres Prussos. 11) De festis vet. Prussor. diebus 12) De nuptiis vet. Prussor. 13) De funeribus vet Prussor. 14) De virginibus religionis Christianae in Prussia. 15) De re oeconomica vet. Prussor. 16) De re nummaria Prussor. 17) De jure Prussorum. 18) De militia vet. Prussor. 19) De republ. vet. Prussor. — Toż jest także jako część druga przy kronice Duisburga, wydanej przez Hartknocha.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Warszaws Uniw. — Zielińs.

— Exercitatio ad generosi Domini Nicolai Chwalkovii Jus publicum Regni Poloniae, in qua de multis rebus ad Rempubl. Polonam pertinentibus candidè et modestè disputatur. S. Ambrosius lib. 1, de Offic. Cap. 1. Quantumlibet quisque profecerit, nemo est, qui doceri non egeat, dum vivit. Anno M.DC.LXXXV. (1685). w 4ce, stron 78.

Wydane bezimiennie Od str. 18—21 podaje krytykę pisarzów historyi polskiej, podanych przez Chwałkowskiego.

Bentkow. II. 225.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Tow P. N. pozn. — Uniw. lwows.

— Preussische Kirchen Historie Darinen von Einführung der Christlichen Religion in diese Lande, wie auch von der Conservation Fortpflanzung, Reformation und dem heutigen Zustande derselben ausführlich gehandelt wird. Nebst vielen denkwürdigen Begebenheiten, so sich bis an diese Zeiten in dem Kirchen-Wesen daselbst zugetragen, aus vielen gedruckten und geschriebenen Dokumenten nicht allein dem Inwohnern dieser Lande, sondern auch wegen der genauen Connexion dess Geschicht-Wesens, allen Teutschen zu gut, mit sonderbarem Fleiss zusammen getragen durch M. Christophorum Hartknoch des Tornischen Gymnasii Professor. Frankfurt am Main und Leipzig. In Verlegung Simon Backausten Buchhändler in Dantzig 1686. w 4ce. str. 1098, kart 75 nlb. i str. 12. oraz port. 14.

Jocher 9621.
Akad. — Czartor. — Czętwert. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Zielińs.

— Toż:... II Auflage. Leipzig 1688.
Jocher 9621.

— Eigenhändige Nachricht von M. Matthaei Praetorii Aemulation gegen ihn und seine Schriften. — Ex Manuscr.
Jest w Lilienthala Erl. Preuss I. 114—125.

— Preussen, Polen, Cur- und Liefland in der alten u. neuen Regierungsgestalt. Aus dem lateinischen von K. J. v. Caspari Konigsberg 1756. w 4ce,

— Alt und Neues Preussen geschrieben durch M. Christophorum Hartknoch, auff Kosten Martin Hallervorden Buch händler. Anno Christ. 1684. (Tytuł mie dziorytowy. Jo. Ulrich Kraus fecit). [Poczem drugi tytuł:] Alt und Neues Preussen oder preussischer Historien Zwey Theile, in derer erstem von desz Landes vorjähriger Gelegenheit und Nahmen, wie auch der Völcker, so darinnen vor dem Teutschen Orden gewohnet, Uhrankunft, Lebens-Beschaffenheit, Sprache, Religion, Hochzeiten, Begräbnissen, Haushaltung, Kriegsrüstung, Republic und andere Sitten und Gewohnheiten: In dem andern aber von desz Teutschen Ordens Ursprung, desselben, wie auch der nachfolgenden Herrschaft vornehmsten Thaten und Kriegen, Erbauung der Städte, der itzigen Innwohner Uhrsprung, Religion, Müntzordnung, Rechten und Polizeywesen gehandelt wird. Ausz vielen alten so wol als neuer, einheimischen als auszwertigen Scribenten, Privilegien und andern Documenten, so theils gedruckt, theils geschrieben in verschiedenen vornehmen Bibliotheken und Archiven des Landes vorhanden sind, mit sonderbarem Fleiss zusammengetragen durch M. Christophorum Hartknoch des Thornischen Gymnasii Professorem. Franckfurt und Leipzig In Verlegung Martin Hallervorden, Buchhändlern in Königsberg. Druckts Johann Andreae Anno M.DCLXXXIV. (1684). folio, 22 kart (między temi portret autora i Vorrede mająca kart 17). [Część I p t.:] Das alte Preussen. I Theil. (Przytem mappa: Prussia vetus). stron 243. [Poczem część druga p. t.:] Das Neue Preussen, oder Preussischer Historien Ander Theil. Darinnen von dem Zustand der Lande Preussen, von dem dreyzehenden Seculo nach Christi Geburt an, da der Teutsche Ritter-Orden hinein gekommen, biss auff unsere Zeiten gehandelt wird. Geschrieben durch Christophorum Hartknoch. Franckfurt. In Verlegung Martin Hallervords-Buchhändler zu Königsberg, Druckts Johann Andraee. Im Jahr M.DC.LXXXIV. (1684). Od str. 243 do 668; Addenda ad part. I. et ad part. II. stron nlb. 5; Register kart 27 nlb.

Dedykacya Danielowi Wachsschlager burm. toruńs. Ryciny rytowali; Jo. Ulrich Kraus, lub J. J. Vogel. Oprócz rycin na kartach liczbowanych, znajduje się 16 rycin na kartach nieliczbowanych, umieszczonych między stronami 208 i 209 — 260 i 261 — 322 i 323 — 256 i 257, dwie 362 i 363, dwie 378 i 379 — 384 i 385 — 390 i 391 — 424 i 425 — 428 i 429 — 446 i 447 — 512 i 513 na arkuszu, i między 658 i 659. Między innemi są tu ryciny (prócz map:) Margraf Albrecht. Preussische Huldigung, König in Polen. Thorn. Elbing. Brunsberg. Königsberg. Dantzig. Laur. Wachschlager. Münztafel. Hertzog von Croy Churfürst von Brandeburg. Preussische Götter (s. 139). Bison (s. 215). Urus Tur (s. 216). Sacerdos Teuton. (s. 261). Heinrich von Walpol (s. 263) i inni w rycerskich zbrojach. Rycina z operowanego żołądka (s. 350). W tekscie liczne widoki miast.
Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Królewiec — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— Respublica polonica duobus libris illustrata, auctore M. Christophoro Hartknoch. Francof. et Lipsiae, apud Martinum Hallervord Bibliop. Regiomont. 1678. (Tytuł w rycinie). [Drugi tytuł:] Respublica polonica, duobus libris illustrata; quorum prior, Historiae Polonicae memorabiliora, ex diligenti Sarmaticorum pariter atqve Germanicorum, tàm Veterum quam recentiorum Scriptorum collatione eruta, variasque provinciarum eò pertinentium mutationes

complectitur. Posterior vero, jus publicum Reipublicae Polonicae, Lithuanicae, Provinciarumque annexarum, ex Statutibus, Constitutionibus, Juribus, Privilegiis probatissimisq; Scriptoribus Polonicis, depromptum, comprehendit. His adiecta est Dissertatio historica de originibus Pomeranicis. Operá et studió M. Christophori Hartknoch, Passenheimensis Prussi. Francofurti et Lipsiae impensis Mart. Hallervordii Bibliopol. Königsbergens. Jenae, typis Johannis Nisi 1678. w 8ce, k. 8, str. 581, Index rerum nlb. 37, Dissertatio str. 99 i rycina.

Dwa tytuły; jeden miedziorytowy przedstawia polaka w żupanie, w zbroi, hetmana i króla Poczem Praefatio kart 8, z datą Regiomonti 22 Martii 1677. Po przedmowie półtorej kartki: Catalogus quorundam scriptorum polonicorum. Od arkusza Qq_s zaczyna się z nową paginacyą: Dissertatio de originibus Pomeranicis i ma 99 stron.

W przedmowie oświadcza, że ułożył to dzieło z pięcioletnich swoich i drugich wykładów dla młodzieży pruskiej. Uczniowie spisywali sobie schediasma dla wprawy w przedmiocie, do czego głównie dali początek królewieczczanie: Keisch, Suter, Paw. Freyling i Krzyszt. Schulz.

Obejmuje działy: 1) De antiquis Poloniae incolis. 2) De Polon. rebus gestis. 3) De Silesia. 4) De Lusatia. 5) De Marchia Brandeburgica. 6) De Pomerania. 7) De Prussia. 8) De Livonia. 9) Russia, Moscovia, Lithuania. 10) Valachia, Moldavia et Podolia. 11) De variis Poloniae divisionibus. 12) De interregno, elect et coronatione. 13) De pactis conventis. 14) De senatu. 15) De Magistratibus. 16) De nobilitate. 17) De comitiis. 18) De judiciis. 19) De militia. 20) De forma reipubl.

Mizler Acta str. 283. — Bentk. II. 426.

Dzikow. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasiňs. — Ossol. — Tow Poznańs. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Wrocław. miejs. — Zielińs.

— De republica polonica libri dvo, quorum prior historiae polonicae memorabiliora ex diligenti Sarmaticorum iuxta et Germanicorum tam veterum quam recentiorum Scriptorum collatione eruta, variasque Provinciarum eo pertinentium mutationes complectitur: posterior autem ivs pvblicvm Reipvbl. Polonicae, lithvanicae, provinciarvmque annexarvm ex Statutis, Constitutionibus, Juribus, Privilegiis, probatissimisq; Scriptorib. Polon. depromptum, comprehendit. His adiectae sunt duae dissertationes historicae de republica curonica vetere et nova. Item de originibus pomeranicis. Opera et studio M. Christophori Hartknoch, Passenheimensis-Prussi. Editio secunda altero tanto fere auctior. Francofurti et Lipsiae impensis Mart. Hallervordii Bibliop. Königsbergensis. Jenae, typis Joh. Zach. Nisii 1687. w 8ce, kart 14, str. 1049 i Index kart 30 nlb.

Tytuł pierwszy sztychowany, ten sam co w edycyi pierwszej. Dedykacyi kart dwie. Dedykuje: Fridericus Sauer: Georgio Hubnero, Danieli Wachschlagero, Joanni Austenio i Georgio Schmidt toruńskim praeconsulom. Sauer był wnukiem Hartknocha. — Poczem idą dwie przedmowy, Catalogus scriptorum i index kart 11. Następnie tekst ma stron 960. Poczem od str. 931 do 960 jest: Dissertatio de Curonorum et Semgallorum republica tam vetere quam nova quam a. 1676 in acad. Regiom.me praeside defendit Bern. Joan. Niresius Curonus. Kończy: Dissertatio de originibus Pomeraniae od str. 961—1049. Wreszcie: Index rerum et verborum.

Akad. — Branic — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Raczyń. Tow. P. N. posn — Warsz. uniw. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— De republica polonica libri duo, quorum prior historiae polonicae memorabiliora, posterior autem jus publicum reipubl. polonicae. lithvanicae provinciarumque annexarum comprehendit. Opera et studio M. Christophori Hartknoch Passenheimensis Prussi. Editio tertia altero tanto fere auctior. Lipsiae Impensis Martini Hallervordii. Prostat apud Thomam Fritsch 1698. w 8ce, k. 8, str. 884. — [Poczem:] Niresii Dissertatio de Curonorum et Semgallorum republica (Od str. 1—29.) Dissert. de origin. Pomeranicis (Od str. 30—115) Poczem index kart 27.

Branic. — Czartor. Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. ewang.

— De Senatu regni Poloniae. Regiomonti 1676. w 4ce.

To samo co w edycyi Respublica, od str. 295 do 354.

Katalog księgarz. z r. 1882.

— ob. Blivernitz Jakob. — Caspari P. J. (Preussen 1754) — Domkonius Jan (1685) — Duisburg Petrus (Chronicon 1679) — Gregorowic Tymot. B. (1755) — Medem A. F. (1673) — Neresius B. J. (Disputatio 1756) — Nettelhorst — Preussen (1756) — Rango (1707) — Sahme Gottlob Jakób (Leben und Schriften) — Wernerus Fr. (Dissert. 1675) — Rippen Henr.(Dissert. 1676).

Bentk. Hist. lit. II. 225. 232. 731. — Gołębiowa. O dziejop. 173. 219. 232. — Gelehrtes Preuss. I. 44. i T. IV. — Roczniki Warsz. Tow. Przyj. N. T. XIX. s. 164. — Praetor. Athenae Ged. 215—8. — Zernecke Das Gelehr. Thorn. 36. — Tenże Thorn. Chronik 376—7. — Gadebusch Livländ. Bibl. II. 10. — Tenże Abhandlung von livl. Geschichtsschr. 107—111. — Lilienthal Erläut. Preuss. V. 189—203. I. 114—125. IV. 327. — Recke und Napierski II. 190—1. — Tygodn. illustr. 1861. T. 3. s. 57. — Encykl. Orgelbr. XI 286—8. — Witte Diarium biograph. sub a. 1687. — J. B. Dragheim Vita Zerneckii s. 15—8. — Braun De Scriptor. polon. 1739. str. 210. 275. — Allgem. Deutsche Biogr. 1879. T. 10. — Bibl. hist. Finkla I. 8633—37.

HARTLEY Dawid. Sekret wielu experyencyami doświadczony służący do uleczenia zupełnego ludzi choruiących na Kamień, od Jmci Pani Joanny Stephens Angielki za wypłaconą Jey rekompensą 5000. Liwrów Sterlingów (co czyni 192.533 Złpol.) Konstytucyą Seymową Parlamentu Angielskiego r. 1738 d. 1 Lutego assekurowaną oneyże Królestwu Angielskiemu kommunikowany przez Doktora . . . z przyłączonemi 156. Swiadectwami Pacyentów wiary godnych, a tą receptą uleczonych obszernie opisany, a teraz krócіey (z przydatkiem drugiego niemniey skutecznego Sekretu) z Angielskiego Języka przetłumaczony. Z prawdziwey ku Oyczyznie i Ziomkom miłości po kolendzie ogłoszony, przez J. Z. R. K. Sine fictione didici, sine invidia communico. Sapient. 13. W Warszawie, w drukarni J. K. M. y Rzpltey XX. Schol. Piarum. Bez w. m. dr. (po r. 1743). w 8ce, k. nlb. 14.

Wydawca Józef Załuski R. K. Krasiński. — Warsz. Uniw.

HARTLIB Samuel († 1662 r.). An Essay for Advancement of Husbandry-Learning; or Propositions for the Erecting a Collegde of Husbandry; and in order thereunto, for the taking in of Pupills and Apprentices and also Friends or Fellows of the same Colledge or Society. London 1651.

W angielskim piśmie The Athenaeum N. 1728. Dec. 8, w artykule napisanym z okoliczności wystawy bydła w Smithfield, mieszczącym w sobie krótki zarys historyi rolnictwa i literatury rolniczej w Anglii, znajdują się następujące wzmianki: Za rzeczypospolitej i w ciągu panowania Karola drugiego, nauka rolnictwa wielkie uczyniła postępy, chociaż praktyka rolnicza, zwłaszcza w odległych od stolicy prowincyach, równie była niezadawalniającą, jak wprzódy. Samuel Hartlib, przyjaciel arcybiskupa Usher'a protektor Speed'a, towarzysz Milton'a, ten, któremu Milton, przy liście dedykacyjnym, przesyła swój Traktat o Wychowaniu, któremu Sir William Petty dedykuje listy swoje w tym samym przedmiocie, ten, jak go nazywają: „przemyślny Litwin" (ingenious Lithuanian), co pokazywał Evelyn'owi przyrząd do mnożenia kopii listów, tyle przyniósł Anglii korzyści swojemi pismami o rolnictwie i doświadczeniami, że Cromwell obdarzył go za to hojną pensyą (conferredsuch benefits on England by his agricultural writings and esperiments that Cromwell awarded him a liberal pension). Hartlib był także jednym z założycieli Królewskiego Towarzystwa Naukowego, instytucyi, która od zawiązku swego oddała nieocenione usługi rolnictwu.

Adelung-Jöcher II. 1812. zowie go niemieckim doktorem. Wymienia dokładnie jego dzieła angielskie.

— ob. Komeniusz J. A. (Panegyr. Gust. 1657. Pansophiae praeludia 1637. Pansophiae Prodromus 1639).

Hoppius. De scriptor. 67. 91. — Seyler. Elbinga 1742. str. 128. — Dirck. A biographical Memoire of d. H. London, J. Roussel 1865. — Allgem. Deutsche Biogr. 1879. T. 10. s. 672. — Tolckemit 1753. s. 329. — Universal Lexicon Halle 1735. — Czeskie Muzeum. Praga (koresp. H. z Komeniuszem) — Berichte der Wiener Akad. Phil. hist. kl. XV. 482—552.

HARTMANNUS ab Haarten. Passio Salvatoris Nostri. Cracoviae, apud Lucam Kupisz 1651.

Dla Kapituły Krak. pisał ten wiersz. Juszyński. Dykc. I. 129.

HARTMANN Adam Samuel z Pragi (1627 † 29 Maja 1691). J. N. J. C. V. P. Elisaei Klage und Trauer, über Eliae seligem Abscheiden, Und sein Nachruhm, Entworffen In einer Christlichen Leichen-Predigt Bey der Hoch-Ansehnlichen Beerdigung, Des Weyland in Gott selig ruhenden Hochwürdigen Gross-Achtbahren Hochgelahrten Herrn Herrn Joannis Bithneri, Gewesenen Hochverdienten Superintendenten und Senioris, dehrer Evangelischen Reform: Gemeinen in der Löblichen Unität B. C. durch Gross-Pohlen und Preussen, Von Adam Sam. Hartman: S. Th. Doct. itzo Superintendanten der Gedachten Gemeinen und Eltisten Prediger in Lissa. In der königl. Stadt Frau-Stadt druckts Johann Christoph Wild anno 1689. w 4ce, str. 28.

Łukaszew. Kość. br. Czes. w WPolsce, 379—381. (z datą 1680). Wrocławs.

— Der fromme Knecht des Herrn Jesu Christi. Gedruckt zu Lissaw, 1689. w 4ce.

Jestto kazanie na pogrzebie Daniela Gleiniga konrekt. Szkoły w Lesznie.

Encykl. Orgelbr. XI. 258. — Łuk. Kość. br. Czes. w WPolsce, 379—381.

— Das Lebendige Wasser, Oder: Das tieffe unergründliche Meer, Der starcke gewaltige Strohm, Das klare crystallene Quall Der Göttlichen Liebe, Wie Dieselbige Ewig, Kräfftig, Frey und unverdient ist, Gepriesen und gezeiget in einer Christlichen Leichen-Predigt, zu Ehren und Hochseligem Andencken, der numehr seligst in Gott ruhenden Hoch- Wohl-Edel- Gebornen, Hoch- Ehren- und Hoch- Tugend- begabten Frawen, Frawen Maria von Loszin, Gebohrnen von Canitzin etc. etc. etc. ... In sehr Volck-reicher Versamlung der Christlichen nach dem Worte Gottes Reformirten Gemeine zur Lissa in Gross-Pohlen. Gehalten am Sonntage Laetare Von Adam Samuel Hartmann D. und Superint. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. w 4ce, str. 40.

Wrocławs.

— J. N. D. N. J. C. Der letzte Wille des Sohnes Gottes, Belangend Seine Gläubigen, Wie Derselbe In seinem Allerheiligsten, Allerbeweglichsten, Aller-tröstlichsten Letzten Gebäthe, Durch seinen Eigenen Göttlichen Mund, Seinem Himmlischen Vater ist vorgetragen worden: Johann. am XXII. V. 24. Bey Hoch-Adelicher Leich-Begängnüsse, und Bestattung zur Erden Der nunmehr Säligst- in Gott-Ruhenden Hoch-Wohl- Edel- Gebornen, Hoch- Ehren- und Hoch- Tugend- begabten Fraven Maria Canitzin, Gebornen von Senitzin, etc. etc. Auff Urszka, Wandritsch, Gross und Klein Gaffron, etc. etc. In einer Christlichen Leichen-Predigt, und sehr Volck-reicher Hoch- Frey- Herrlichen, Hoch-Adelichen etc. etc. Versamlung In der Evangelischen Kirchen zu Klein Gaffron, Anno 1677. den schrifftmässig erkläret, Auff Gnädiges Begehren aber nu in den Druck gegeben Von Adam Samuel Hartman, SS. Theol. D. der Evangelischen nach dem Worte Gottes Reformirten Gemeinen in Gross-Pohlen und Preussen Superintenden. Gedruckt zur Lissa durch Michael Buckken. w 4ce, str. 48. Wrocławs.

Hartmannus Andreas ob. Parvulus (1516).

HARTMANNUS Dawid. In honorem nuptiarum Johannis Georgii Moeresii et Reginae, Conradi Nuberi filiae. Dantisci 1626. w 4ce.

(Hartmann Georg). Quod Praefiscini, et bona scaeva Fiat Vir Admodum Reverendus, Clarissimus et Doctissimus Dn. M. Georgius Hartmannus Electoralis Diaeceseos Züllichoviensis Inspector, et ejusdem civitatis Pastor, et Virgo Nobilis, Lectissima, et Pudentissima Eleonora, Viri Nobilis, Excellentissimi et Experientissimi, Dn. Gothofredi Freudenhammeri de Freudenheimb, Utriusque Medicinae Doctoris et Practici celeberrimi Nec Non Gymnasii Bethaniensis Prof. Publ. Haereditarii in Georgendorf, et arce Steinaviensi Filia Sacrum Hymenaeum celebrantes Votivo applausu excipiuntur, ab Adfinibus, Amicis et Fautoribus, Die X. Januarii Anno CIↃIↃCLI. (1651). Lesnae Pol. Typis

Wigandi Funccii. w 4ce, kart nieliczb. 6.

Wiersze łacińskie i niemieckie. Jako autorowie występują: Johannes Hayne Wschovensium ad Praesepe Christi Ecclesiastes, Sebastianus Macer Gymn. Lesn. Rect., M. Godofredus Textor Scholae Fraustad. Director et Inspector, Daniel Wanskius Gymn. Lesn. Pre-Rector i inni.

HARTMANN Filip Jakób (ur. w Stralsundzie w Pomeranii 24 Marca 1648 † 28 Marca 1707). De antiqua Pomeranorum Republica.

Niesiec. I. 148. — Gelahrt. Preuss. I. 316.

— In Serenissimi Principis ac Domini Alexandri Ducis in Livonia, Curlandia et Semigallia, funus. Regiomonti, (1686). fol. (Wiersz). Petersb. publ.

— ob. Tettau Dietericus (J. N. J. Memorabilia 1675).

Hoppius S. de Scriptoribus. 88.

HARTMANN Georg. Oratio Synodica De Lacu Schonbornensi In Sanguineum colorem Mense Jun. Anno 1646. verso. Habita memoriter pro more Solito in Templo Zyllichiensi die XVIII. Jun. epochae dictae. In Conventu Pastorum Dioeces. Zyllich. Cum Secundi Capitis Jesuitae Mejeri exceptiones discuterentur a M. Georgio Hartmanno Inspectore ejusdem Dioeces. et Pastore. Lesnae, Typis Vetterianis, An. Domini M.DC.XLVII (1647). w 4ce. Wrocław.

(Hartmann Hermann). Invitatio ad funus juvenis Hermanni Hartmanni Ambothensis Curlandi. (Regiomonti) 1659. w 4ce.

HARTMANN Marcin, Krystman Benjamin i Leisnitzer Samuel. Petycya [poczynająca się od słów: Najj. Królu! panie nasz miłościwy!] i Konwencya między miastem Lesznem a J. O. Xięciem ordynat. Sułkowskim W. K. Z dnia 11 paźdz. R. 1790., folio, 3 ark. dr.

Rzecz o niedotrzymanie konwencyi. O wcielenie do miast wolnych. Jagiell.

Hartmann Petrus Immanuel ob. Manasses Simon (1773).

Hartmannowa Krystyna ob. X. Baazel Jan (1687).

HARTMEYER Johann. Trostschrifft auf Bernhard Simsen. Danzig 1652.

HARTNACCIUS Daniel z Pomeranii (1642 † 1708). Bellorum quae Christianos inter et Turcas gesta sunt incrementorumq; et decrementorum utriusq; partis conspectus ex delineatione Danielis Hartnaccii Pomerani. Quibus accessit Liberatio Viennae, expugnatio Neuheuschii atq. Budae germanice Offen. Impensis G. Liebezeit, bibliopolae Holmens. et Hamburg. Anno 1687. w 4ce, str. 68.

— Kurzer Entwurf Lieffländ. Geschichte. Hamburg 1700. w 12ce. Ossol.

Hartranffia Martha ob. Tschirtner Georg (Epicedia 1649).

HARTSCH Daniel. De fascibus scholasticis Gabrieli Krumhausen gratulatur. Dantisci 1683. fol.

— Observantia debita Christiano Schrödero. Dantisci 1683. fol.

— Plausus castalius cum Joh. Gottlieb Möllerus publice docendi provinciam auspicaretur. Dantisci 1696. fol.

HARTUNG Filip S. J. (1629 † 9 Marca 1682). Philippicae sive invectivae LX in notorios peccatores, Pro singulis totius anni dominicis ad illud: Increpa eos durè, ut sani sint. Tit. I. v. 13. Authore P. Philippo Harttung Sacerdote Societatis Jesu. Cum privilegio Sac. Caes. Maj. et permissu Superiorum. Egrae. Primum, postea Calissii, typis Collegii Soc. Jesu. Anno MDC.LXXXVIII. (1688). w 4ce, k. 5, str. 246. 276. 201 i 10, oraz k. 8.

Dedykacya: Joanni Kostyński Canon. Gnesnensi Achid. Lovicensi. Philipica XLVIII — LX. idzie od str. 1—100, lecz myłką w druku po 99 idzie 20 a potem 201. Tak samo od Phil. XXVIII. idzie str. 1 —276 (Phil. XLVII), lecz w numeracyi po 99 idzie 200.

Jocher 6232. z mylną datą 1689.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

HARTWICH Abraham (1663 † 1720). Hrn Abraham Hartwichs, Weyland Pastoris zu Bärenhof, im Marjenburgischen Werder, Geographisch-Historische Landes-Beschreibung derer dreyen im Pohlnischen Preussen liegenden Wer-

dern, als des Dantziger-Elbing- und Marienburgischen. Worinnen nach vorhergehender Geographischen Beschreibung dieser Länder, nach ihrem Nahmen, Situation, Eigenschafft, Gränzen, Dorfschafften, Flüssen, Wäldern, Thieren, Früchten und Gewächsen, mit mehreren von der Einwohner Beschaffenheit, Sprache, Sitten, Gebräuchen, Privilegien und Freiheiten, Religion und Gottesdienst, Kirchen und Schulen, Regierung und Regimentsform, Gewerb und Hauswesen gehandelt wirb (sic). Mithin die sonderbahre Kriegs-Zufälle, Brand- und Wasser-Schaden auch Tugend und Laster-Händel angeführet werden. Alles aus bewährten Scribenten, wie auch aus Kirchen-Büchern und andern bisher ungedruckten Documentis und der selbsteigeenen Erfahrung getreulich aufgesetzet. Nach dem Tode des Auctoris aber, aus dessen eigenhändigen Manuscripto herausgegeben, und mit einer neuen und accuraten Land-Carte versehen. Königsberg, anno 1722, druckts und verlegts Johann Dawid Zänker. w 4ce, k. 3 nlb., str. 548 i 1 k. nlb. nadto 1 rycina i 1 mapa na arkuszu. Czartor.

— Toż tenże tytuł:... und accuraten Land-Carte versehen. Königsberg verlegts Christoph Gottfried Eckart 1723. w 4ce, k. 1, mapa 1. fol., str. 548 i 1 k.

Dołączona mapa folio: Abriss derer Städte Elbing und Danziger Gebieth nebst dem Marienburgischen-Gross und Kleinem Werder und Deroselben Niederung. Samuel Sculp. Dantzig 1722.
Akad. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

HARWACKI Michał X. Considerationes status religiosi.

— Manuductio de arte rhetorica.
Jabłonowski Musaeum pol. str. 77.

— ob. Kraus Mich.

HARYSZEWSKI Stanisław Ignacy. Luctus funeralis in domum illustrissimam animumque amantissimum illustrissimi domini D. Alberti in Czarne Czerski castellani Culmen. Bobrownicen. &c. capitanei, morte illustrissimae coniugis Leonorae a Zalno infusus & a Stanislao Ignatio Haryszewski descriptus suaeque illustrissimae dominat. observantiae studio oblatus. Anno a partu Virginis 1647. Pridie Idus Novemb. w 4ce, k. 28 nlb. Czartor.

— Sol obortus Illustrissimae domui Illustrissimi Domini Alberti in Czarne Czerski Castellani Culmensis Bobrounnicen. etc. Capitanei Illustris et Magnifica D. Theresa Constantia de Lubieniec Smogvlecka Illustrissimo Castellano coelesti auspicio adlecta conjux. Sicut Sol oriens mundo in altissimis Dei, sic mulieris bonae species in ornamentum domus eius. Eccl. 26. 21. Auspiciis accessit Stanislaus Ignatius Haryszewski faustis omnibus ortum prosecutus. Anno Salutis ortae M.DC.XLVIII. III Idus Febr. Thorunii, Excudebat Michael Carnall. (1648). fol. k. 10 nlb.

Do ark. C Panegyricus prozą. Od D wiersz łaciński. Od D₂ wiersz polski: Słońce wschodzące w jasnym domu J. W. J. Mci P. Olbrychta Czerskiego, który się zaczyna:
Słońcem kiedyś pamiętna Esthera została,
Gdy się w zacne małżeństwo królowi oddała.
Jagiell. — Krasiń.

HASAEUS Teodor (Hase) (1682 † 25 Lut. 1731). Commentarius de vita ac rebus gestis Johannis a Lasco.

W Bibliotheca histor. theologica Bremensis 1719. Classis I fascic. I. str. 162. — Tamże w T. III. str. 130. 141 i 183 znajduje się list Jana Łaskiego do Konrada Pelikana ministra także reformowanego w Bazylei z Emdy 1544. r. 31 Sierpnia. W T. IV od str. 110 do 168 są inne 15 listów do Wojciecha Hardenbergiusza Ex Cysterna i Ex Opata Adwarskiego. Zaś w T. VII od str. 333 do 348, jest pięć jego listów do Drusilli Sickinga 1546 r. pisanych. Więc wszystkich razem jest 21 listów Łaskiego.

Haschcovius C. ob. Thamnitius Konrad (In exequias 1654).

Haselbergin Elis ob. Wahl Joh. Georg (Epistola 1644).

HASENKRAUT Christian. Adonis und Venus Liebesübung wird offeriret auff hochz. Ehrenfest des Eilhard Tönniges und Adelgunda Zwechin, Constantin Falken Wittib. Danzig 1660. folio.

HASENTÖDTER Johann. Chronica. Das ist Beschreibung der fürnembsten gedechtnüswirdigen Historien, Geschichten und Handlungen, so sich, so wol unter Geistlichen Prelaten, als Weltlichen Oberkeiten, Hohes und Niders Stands, Anfangs der Erschaffung aller sichtbarlichen Dinge, biss auff diese vnsere gegenwertige letzte zeit, zugetragen und verlauffen haben. Mit vermeldung der Mechtigen Monarchien, Kaiserthumben, Königreichen, Fürstenthumben und Herschafften, Wo, wie, wenn, vnd von wem dieselben angefangen und geendet, erhaben und gefallen sind. Aus Heiliger Göttlicher Schrifft, und glaubwirdigen Geschichtschreibern, für die einfeltigen, mit allem Fleiss in diese kurtze Ordnung verfasst und in artliche Teutsche Reimen gebracht. Durch Johannem Hasentödter. Zu Königsberg bey Johann Daubman. M.DLXIX. (1569). w 4ce, sygn. A—Bviij.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej wiersz: „In Dantiscanorum Insignia". Dedykacya Consulibus et Senatui Civitatis Gedanensis.

Wierzbows. III. 2532.

Czarnec. — Wrocławs.

HASERTUS Bernardus. Freudenwunsch auff den hochzeitlich. Ehrentag Adrian Blömken mit Elisabeth Morers. Danzig 1639. w 4ce.

HASFURT Joannes de Cracovia (Virdung, Virdinger). Practica Baccalaurij Johãnis Cracouiensis de Hasfurt. (Rycina pod tem z napisem:) Jupiter. (Z berłem w ręku trzyma tarczę niebios; w środku zamek). (Na karcie nast:) Pronosticon p. anno hñi millesio quadringẽtesimo nonagesio primo currẽte baccalaurij Johãnis Cracouiensis de hasfurt. (Na końcu:) Ex actũ lipczk ãno dñi 1491. currẽte: quinto ydus octobris. etc. w 4ce, kart 8 nlb.

Na odwrocie tytułu zapowiada zaćmienie księżyca 26 Maja. Dalej prognostyki jak: Turci vero hoc anno fortunati erunt. De statu regum, militum. Differentia de studentibus. Mercatores. De quibusdam regnis. Regnum Poloniae Majoris ex parte signi non paucas pacietur calumnias. Polonia autem Minor terra Cracoviensis dicta in anni principio erit animosa fortunata itinera faciens.

Muczkowski na egzemplarzu zanotował: Virdung. Jan de Hasfurt Virdungus wydawał prognostyki r. 1522—8. — Cracoviensis zdaje się oznacza tylko jego miejsce pobytu, a Hasfurt miejsce urodzenia. Hassfurt było to małe miasteczko z zamkiem w Opactwie Wirzburgu nieopodal Schweinfurtu. Wiszniewski IV. 175, biorąc go za jedno z J. Vierdungem, i zowiąc go Hassurdiensis mathematicus, wtórzy za Jöcherem, że mieszkał w Heidelberdze i był lekarzem na początku 15 w., że chciał medycynę łączyć z astrologią. Rzecz tę ktoś może kiedy rozpatrzy krytyczniej. Do tej pory wiadomo, tylko, że jakiś Johann de Hasforth w r. 1486 został bakałarzem na uniwersytecie krakowskim, i że także Jan Virdung Hasfort wydawał dzieła lekarskie. Bibl. Jagiell. posiada: Nova medicinae methodus. 1532. 1533. De cognoscendis morbis 1584. (Obacz: Virdung). Jöcher (II. 1396) i Zedler (XII. 716) mówią wprawdzie o Vierdungu, lekarzu z pierwszej połowy 16 wieku, ale wzmiankami ogólnikowemi. Zaś o matematyku nic nie wiedzą. — Friese w wydaniu przekładu Gornickiego, w Vorrede, przytacza: Johanns Virdingers von Hassfurth zu Krakau Prognosticon 1522. — W każdym razie autor ten właściwie nie należy do polskiej bibliografii.

Wierzbows. I. 737.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Prognosticon anni 1492. B. r. m. i dr. (Lipsk). w 4ce, kart 8, (po 35 wierszy).

Na karcie 1: Judicium Lipzense W. Cracouiensis. Mundi huius inferioris machina... (Na następnych:) ... quorum quidem vestigia. Ego Johannes W.(irdung?) cracouiensis imitaturus deliberavi ad laudem astripotẽtis gloriamq. castissime virginis marie insuperq. prevulgi utilitate predicere hoc in prognostico ãno nostre etatis 1492 currente effectus, futuros. Na karcie 8 odwr.: Et eaque dixi nõ ut necessario evenient.

Hain 5799. podaje miejsce druku Lipsk. Wiszn. Hist. lit. IV. 176. — Encykl. Orgelbr. XV. 897. — Żebraw. Bibl. matem. 60. 65. — Album Studiosorum 1887. I. 265. (nazwany Johannes Johannis de Hasworth r. 1484.) — Bandt. H. dr. kr. p. I. 263. — Muczkow. Statuta 97.

— ob. Virdungus (Medicinae methodus 1532).

Hasfurtinus Filip Novenianus ob. Novenianus (Elementa 1520—1530).

HASIUSZ X. Jakób (1582 † 31 Październ. 1629). Kazanie na Exequie J.

W. P. J. M. Mikołaia Bogusława Bratoszyna Zenowicza z Domu Deszpotów Kasztell. Połockiego Czeczerskiego Propoyskiego &c. &c. starosty, w Expeditiey Wołoskiey przeciw Osman Sułtanowi Tureckiemu Cesarzowi Pułkownika woyska Litewsk. naypierwszego. Miane w Smurgońskim kościele przez X. Jakuba Hasiusza Societ. Jesu 28 Febr. roku 1622. W Wilnie w drukarni Leona Mamonicza R. P. 1622. w 4ce, kart nlb. 14.

Przypisał Fiedorze Wołowiczownie Zienowiczowey małżonce zmarłego.
Bandt. H. dr. k. p. II. 261, — Maciejows. Piśm. Ossol.

— Kazanie na pogrzebie Wielmożnego Pana Jego Mości P. Mikołaia Bogusława Bratoszyna Zenowicza Kasztellana Połockiego, Czeczerskiego Propoyskiego &c. &c. Starosty. W Expediciey Wołoskiey, przeciw Osman Sułtanowi Tureckiemu Cesarzowi, za wiarę y Oyczyznę odważnie poległego. Miane w Smurgonskim kościele przez X. Jakuba Hasiusza Societatis Jesu 25 Febr. Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner, manus tuae ligatae non sunt etc. Nie jako zwykli umierać ludźie marni, umarł Abner: ręce twe nie są związane. 2 Reg. 3. v. 33. W Wilnie, w drukárni Akádemiey Societatis Jesv Roku Pánskiego 1622. w 4ce, k. nlb. 13.

Dedykacya: Fiedorze Wollowiczownie Zenowiczowey Wojew. Brzeskiey. Z kazania tekst: Ipse levavit, nie można wyrozumieć, iżby się odnosiło do Zenowicza, na końcu tylko wydrukowano: Poległ w Wołoszech r. p. 1621. 7 Septemb.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Kazanie ná dźień náznáczony pogrzebowi, Jaśnie Wielmożnego Páná P. Jana Karola Chodkiewicza Hrábie ze Szkłowá y Myszy, ná Bychowie, Woiewody Wilenskiego, Korony Polskiey przeciw Osman Sułtanowi á W. X. L. Hetmáná, Naywyższego Gubernatorá Ziemie Inflantskiey, Derpskiego, Luboszánskiego, Wielońskiego &c. &c. Starosty. Miáne w Nieświeżu w kośćiele Societatis Jesu przez X. Jakuba Hasiusza teyże Societatis Theologá Roku M.DCXXII (1622) dniá Nouemb. XVI. w 4ce, kart 19 nlb.

Przypisał Annie Scholastyce Chodkiewiczownie Sapieżyney marszałkowey W. X. Lit. W dedykacyi używa wyrazu: załomsze (żałobne msze?). Opisuje uroczystość żałoby obchodzonej z katafalkiem, chorągwiami, trenami, gęstą strzelbą.
Bandt. H. dr. k. p. II. 261. — Maciej. Piśmienn. III. 687. — Brown Bibl. 192. —, Sommervogel Bibliot IV. 198. — Siarcz. Obraz I 169. — Maciej Polska I 271—4. — Encykl. Orgelbr. II. 296.
Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

HASKOWSKI Andrzej. Animadversiones circa lectionem Martyrologii Romani in recensendis et pronunciandis, suo loco et tempore, Regni Poloniae Patronis; Iis item Sanctis, quorum non ita pridem nomina Calendario et officia Breviario Romano, Auctoritate Urbani VIII. et Innocentii X. sunt inscripta. Cracoviae apud Lucam Kupisz S. R. M. typ. Anno Domini 1649. w 4ce, k. 16 nlb.

W approbacie autor wymieniony: Haskowski Andr. Eccles. Colleg. S. Georgii in Arce Cracov Canonicus Cathedralis poenitentiarius. Ułożone porządkiem miesięcy i dni. Na każdy miesiąc osobna stronnica. Na k. D_3: Appendix. Kończy dedykacya: Deo Ter Opt. Max.
Joch. 6541. — Ciampi 45.
Jagiell. — Ossol.

— Observationes circa cerimonias Missae. Ex Italico Exemplari, Romae ante aliquot annos edito et approbato, recens in Latinum idioma translatae, Quibus, Speciales Ritus Missae solemnis, Praeparatio ad Missam, Fructus Sacrificii Missae, Expositio vestium Sacerdotalium, et totius Missae, sunt addita. In gratiam nouellorum potissimum Sacerdotum. Cum licentia Superiorum. Cracoviae, in off. Christophori Schedelij S. R. M. Typ. Anno Domini 1642. w 12ce, k. 6 i str. 133.

Przypis: X. Janowi Tarnowskiemu Archidiak. Krakow. przez tłómacza X. Andrzeja Haskowskiego Po str. 52 idzie karta znaczona 54 lecz nic nie brakuje, choć dołem str. 52 stoi Typus, jako przenośnik, którego na k. 54 niema.
Jocher 6413.
Drohob. — Jagiell. — Wileńs.

— Toż: ..... translatae A R. D. Andrea Haskowski J. V. D. Quibus speciales Ritus Missae solemnis, praeparatio ad Missam, fructus sacrificii Missae, Expositio Mystica et Moralis vestium Sacerdotalium ae totius Missae sunt addita. Accessere modernae editioni Decreta a Sacr. Rit. congr. In Ordine ad Missam et Divinum officium, post Missalis et Breviarij Rom: recognitionem condita. Item Conclusiones et Regulae nonnullae ex Comm. R. P. D. Bartholomaei Gavanti in Rub. Missalis et Brev: Rom. Cum licentia Superiorum. Cracoviae Ex officina Schedeliana Anno Dni 1675. Impensis Georgii Schedel. w 12ce, k. 2. str. 126.

Czartor. — Jagiell. — Wileńs.

— ob. Januszowicz Bart. (Quaestio de alienat. 1622). — Observanda (1603).

Encykl. Orgelbr. IV. 297.

HASLER (Hassler) Joannes Leo (Gianleone, Hans Leo von Hassler) z Joachimsthal (1564 † 2 Czerwca 1612). Hostes Veneris sive novae et amoene cantiones et choreae ad modum Germanorum et Polonorum 4. 5. et 6. vocum. Norimbergae (1596—7?).

Tytuł ten podaje Zedler a za nim Jöcher. Zaś O. Kade w Allgem. Deutsche Biogr. Leipzig 1880. T. X:. str. 14, podaje tytuł: Venus Garten, neue lustige Tänze zu 4. 5. 6. Stimmen. 1615. wydane po jego śmierci.

Pisał się Norimbergensis; był w służbie Oktaw. Fuggera w Augsburgu (1585), potem przy Ces. Rudolfie II, który go nobilitował. Portret jego podaje Freber w Theatrum Mundi. — Doppelmayr J. G. (Histor. Nachr. von Nüremb. Matem. 1730, s. 212). pisze, iż Zygm. Teof. Staden wydał melodie Haslera powtórnie r. 1637.

Zedler Lexicon 1735. XII 718. — Eitner R. Bibliographie der Musik. 1877, s. 818—20. — Ambros III s. 556. — Fr. Witt w Monatshefte Jahrg. I 1869, s. 15. — Eitner R. Chronol. Verzeichn. der Druckwerke. Berlin 1871. — Jöcher Lexic. II — Mendel H. Musik. Lexic. VI 80—1. — Bohn Em. Bibliogr. d. Musik Werke 1883, s. 175.

HASLER Joannes z Berna. De fuga et praeclusione pestilentiae. Declaratio brevis quaenam eclipsium ☉ et ☾ pestem, et quae salutem significent ab Anno Christi 1601 ad 1613. Autore Joanne Haslero, Bernensi Medico. Vilnae. Typis Salomoni Sulzeri, typographi regis Anno 1602. Cum gratia et privilegio Sac. Reg. Maiestatis. w 4ce, k. 3 dedyk. i sign. A—B_8.

Ded.: D. Christoph. Monvido Dorohostajski Marschalco Suprem. Mag. D. Lit. etc. Datowane Vilnae 13 Aug. 1602. Podaje historyą zarazy w Europie, i przepowiada po rok 1613. Jagiell.

— Paradoxus annorum mundi, a creatione usque ad Jesum Christum Servatorem, e solis literis sacris deprompta computatio accurata. Cum aurei numeri terminiquè Paschalis integritati suae restitutione certissima Joanne Haslero Bernensi Helvetio medico autore. Vilnae, typis Salomonis Sulzeri Anno M.DXCVI. (1596). w 4ce, kart 16 nlb.

Ded.: Rudolfo III Imp. Od karty C_4: Eperxegasia computationis paradoxo. Ad Constan. Ducem in Ostrog, palat. Kijov., Archimarsal. Ducat. Volhiniae.

Jagiell.

— De logistica medica (hoc est et morborum et compositorum medicaminum qualitatum gradus, purgātiumq; doses atque proprietates inuestigandi ratione apodictica) problematis novem, pagina versa conspiciendis, absoluta, liber vnus. Aristoteles ... [tu dwuwiersz po grecku]. Anno Salutis M.DLXXVIII. (1578). w 4ce, k. 12 nlb., k. liczb. 71. (Na końcu:) Augustae, imprimebat Valentinus Schönigk M.D.LXXVIII.

Rozpoczyna dzieło: Hieronymus Wolfius Lectori (6 wiersz). Simon Fabricius ad lectorem (wierszem), dalej wiersz po grecku: Christophorus Monvidus a Dorohostaie Lituanus ad J. Haslerum praeceptorem suum (wierszy 8). Dedykacya: Nicolao Monvido Palat. Polociensi ... Haslerus, gdzie wiele o Galenie i Teofrascie. Dalej o synu Krzysztofie Monwidzie zaleconym mu wraz z młodzieńcem Stanisł. Białozorem, któremu zaordynował wstrzymać się od mnogich lekarstw. a używać diety, snu i ćwiczeń. Wspomina Jagiełłę jako jego przodka i fundatora Akademi krakowskiej. Krzysztof był jedynakiem.

Wiszniewski H. L. p. VII, str. 376. w przyp. i Tom IX str. 513. — Żebrawski Bibliogr. Matem. str. 218. — Ossoliński Wiad. hist. T. IIgi str. 200. — Encykl. powszech.

Orgelbr. T. II-gi str. 301 i 2. — Heller Bibl. medic. pract. II str. 217.

Jagiell.

— ob. Herzuge Jan — Biblia. (Bibliogr. T. 13, str. 43).

Hasło Słowa Bozego, Łaskę, Pokoy, y Chwałę, wcielonego Słową Matki Berłowładney Woiuiącego y Trijumfuiącego Kościoła Monarchini, Nayswiętszey Boga Rodzicy y Panny Maryi, od Zwycięztwa, cudowney w Obrazie Lwowskim, od świętego Łukasza Ewangelisty Malowanym, od Naywyszego Pasterza Rzymskiego Benedykta XIV. przez ręce J. O. Mikołaia Ignacego z Geraldow Wyzyckiego, Arcybiskupa Lwowskiego, Ukoronowaney Roku Generalnego Jubileuszu 1751 pod Zwycięzkim Pilawy Znakiem przy prawym Herbowych Pior Skrzydle J. O. Ludowiki z Mniszchow Potockiey, Kasztelanowy Krakowskiey, Hetmanowy Wielkiey Koronney, Fundatorki Nayłaskawszey, głoszące. Czyli Kazania przez Całą Solenną oktawę tak Koronacyi, iako y Anniwersarz teyże, w Kościele Lwowskim, Bozego Ciała, Zakonu Kaznodźiyskiego Prowincyi Ruskiey, miane od roznych naygodnieyszych Kaznodzieiów. zebrane teraz y na publiczne światło wydane Roku ktorego Syn Boski otrzymał Zwycięztwo na Krzyzu 1754. we Lwowie w Drukarni Brackiey SSS. Troycy. folio, kart V i nlb. 418.

Ryciny: Obraz Najśw. Panny z obrządkiem całej Koronacyi i 27 Cudami, nad któremi w tyluż jezykach i charakterach różnych narodów napisy.

Obrazki są też w tekscie: każdy cud ma otoczenie figurami w strojach współczesnych. Miedzioryty idą przy końcu od ark. R. do Y_2. Nadto rycina 28ma na k Cc. ma podpis Irzy Wyslowski sc. Leop. — Approbaty są dwie jedna z r. 1752, druga z r. 1754. dane Michałowi Wilczkowi actuali ordinario concionatori in Conventu Leopoliensi.

Jest czterdzieści kazań, każde ma osobną sygnaturę. Wydał X. Michał Wilczek Dominikan. Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem na cześć familii Potockich i Wandalinów Mniszków. Dedykacya fundatorce przez Konwent Bożego Ciała prowincyi Ruskiej Zak. Kazn.

Kazania są drukowane każde z osobnem znaczeniem arkuszy, jakoto: Kazanie pierwsze p. t.:

Lwów głowa Xięstwa Ruskiego rezydencyonalne nieba y ziemi monarchini miasto złotą z rąk J. O. M. Ign. na Wyzycach Wyżyckiego arcybiskupa metropolitańskiego Lwowskiego Ray SS. Nayiasnieyszey y niezwyciężoney Królowy Polskiey koroną ozdobiony A przy tych oddaniu Koron panegirycznym kazaniem przez X. Gabriela Andrzeia Kasparowicza Prothonotaryusza Apostolskiego Sw. Theol. Licent. Kaznodzieie Archi-Kath. Lwowskiey Ormiańskiey światu całemu prezentowany. Roku którego Lew z pokolenia Judy zwycięzką odebrał koronę 1751. kart 8. (Ark. A —D).

Kazanie drugie p. t.:

Zbawienne kroki, któremi niebieska Bellona skwapliwa w interessach ludzkich monarchini, pełna łask y zwycięstw w cudownym obrazie lwowskim dominikańskim Nays. Marya z oryentalnych tryumfów do korony, na mocną, a nigdy nie ustaiącą mieysca, Miasta y Kraiu Obronę pospieszyła! W dzień sam Koronacyi w Polu, pod Namiotem, Kaznodzieyską wymierzone Praktyką. Przez W. X. Hieronima Waxmańskiego S. Teologij Prezentata, Przeora Jaworowskiego a na ten czas S. P. J. O. Jmci Pana Potockiego Kasztellana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego Teologa Zak. Kazn: Dnia 1 Miesiąca Lipca Roku P. 1751. kart 9. (Ark. A—E_1).

Trzecie Kazanie p. t.:

Przedwieczna Koronacya Maryi w Kościele Tryumfuiącym nieskończoną Boga Chwałą napełniona a od Namiestnika Chrystusowego Benedykta XIV w Kościele Woiuiącym osobliwszym Applauzem w Cudownym Obrazie Ukoronowanym Prezentowana. Y Przy Solenney Introdukcyi Przez X. Jakuba Waleryana Tumanowicza S. Theol. Licent. Protonot. Apost. panegirycznym dyskursem ogłoszona. Roku .... 1751. kart 7. (ark. znaczone: D_2 i B. do D_2).

Kazanie czwarte p. t.:

Kazanie na pierwszych nieszporach święta Nawiedz. Nayśw. Boga Rodzicy P. Maryi w Kościele pod tyt. Bożego Ciała WW. OO. Dominikanów lwowskich w mieście po ukoronowanym tegoż dnia solennie obrazie cudownym teyże M. Boskiey. Oraz przy introdukcyi ciał y relikwii rozmaitych męczenników: tudziesz kanonizowaney Sw. Katarzyny de Ricciis, y Beatyfikowanych wyznawców, y Panien Zak. Kazn. miane przez JMci X. Gaspra Dominika Rudołowskiego Seniora Colleg. Wikaryuszow Kathedralnych Lwowskich Roku Pańskiego 1751. kart 10 (Ark. $A-E_2$).

Piąte Kazanie p. t.:

Marya Godna Korony uznana Bo zawsze bez ambitu do Korony. W Święto Nawiedzenia, to iest w Dzień pryncypalny Uroczystości Koronacyiney Obrazu Jey we Lwowie u WW. OO. Dominikanow Bożego Ciała Roku 1751. Ukoronowanego, Panegirycznym Kazaniem przez J. W. JMci X. Stanisława Raymunda Jezierskiego Biskupa Bakowskiego, teraz Oyca S. Benedykta XIV. Papieża, Prałata Domowego y Assystenta, Kanonika Gremialnego, y z Prześwietney Kapituły Lwowskiey na Trybunał Koronny Deputata, Officyała Generalnego Metropolitańskiego Lwowskiego, Proboszcza Tuligłowskiego, Wielowieiskiego, Kockiego etc. Zakonu Kaznodzieyskiego ogłoszona. kart 9 (Ark. $A—E_1$).

Szóste Kazanie p. t:

Tryumf nieśmiertelny Maryi, w Cudownym Obrazie Lwowskim od Świętego Łukasza malowanym. A od Oyca S. Benedykta XIV szczęśliwie nam Panuiącego, Koronowanym przez Ręce J. O. JMci Xiędza Mikołaia Wyżyckiego, Arcy-Biskupa Lwowskiego, z Krzyżowey sztuki wynikaiący, a ogłoszony przez Xięcia Damiana Matuszewicza, Swiętey Theologii Doktora, Prowincyała Prowincyi Polskiey, Zakonu Kaznodzieyskiego, w Kościele Lwowskim WW. OO. Dominikanów. Dnia drugiego Lipca R. 1751. kart 8 (Ark. $A—D_2$).

Siódme Kazanie p. t.:

Korona Sprawiedliwości Swiętym obrazom Prawdziwemi Cudami wsławionym, przy koronacyi Obrazu N. M. P. w kośc. lwow. WW. OO. Sacri Ord. Praedic. dominikanów przyznana. Kazaniem na tenże fest podczas oktawy dnia drugiego podczas summy mianym przez JMci X. Fr. Koźlewskiego S. Teologij Jubilata, Ex-Prowinc. prow. Ruskiey protunc Kustosza y Gwardyana Konw. Lubels. Zakonu S. O. Franciszka WW. OO. Bernardynów: a szczególniey Obrazowi N. M. P. w Bazylice Lwowskiey pomienionych WW. OO. Dominikanów z sprawiedliwości oddana R. P. 1751. dnia 3 lipca. kart 11 (Ark. $A—F_2$).

Ósme Kazanie p. t.:

Prezerwatywa żeby honoryuszom Korony z głów niespadały y na ból krzyżów doświadczona Adoracya naypokornieyszey w koronie Maryi w obrażie Lwowskim od Łukasza S. Medyka y Malarza odmalowanym w kościele WW. OO. Dominikanów, od Benedykta XIV. r. 1751. d. 2 lipca koronowaney wszystkim ukoronowanym głowom a osobliwie orłowi koronnemu y ukoron. Xięstw Ruskich Lwowi od JJ. OO. Potockich fundatorów koron poraiona. Y Taż przeświętnym krzyżom dla niedawney śmierci J. O. Jozefa Potockiego Kaszt. Krak., Hetmana W. K. niepomału boleiącym applikowana panegirycznym kazaniem na teyże koronacyi mianym zalecona przez X. Wenantego Tyszkowskiego Zakonu Swiętego Franciszka Reg. Ob. S. T. Lektora Prymaryusza na ten czas y Prowincyi Ruskiey Definitora à teraz Prowincyała. kart 14. (Ark. $A—G_2$).

Znajduią się tu dalej kazania, których tytuły skrócone podaję:

9te. Słowackiego Stanisł. Korona z krzyżami nayozdobnieysza w koronie (kart 8, ark. $A—E_2$). 10te. Rubczyński Marc. Królowa nieba y ziemie Nayś. wcielonego Boga Matka Marya w obrazie swoim. (kart 7, ark. $A—D_1$). 11te. Kopiński Karol. Koronacya wza-

jemna przez Maryę Chrystusa całą wiecznością nieskończona. (kart 8, ark. A—D_2). 12te. Kotficki Bened. Nieuspokoione chęci z zupełną Maryi Serca satisfakcyą skombinowane w koronie ofiarowaney. (kart 8, ark. A—D_2). 13te. Bieykowski Antoni. Marya przy królewskim honorze lwim sercem utrzymana we Lwowie. (kart 8, ark. A—D_2). 14te. Eugeni od Sw. Mateusza. Marya ukoronowana ziemię niebem koronuiąca. (kart 4, ark. A—B_2). 15te. Konstanty od Nawiedzenia P. M. Korona szacunkiem łask nieprzebranych ozdobiona Marya. Na zawdzięczenie solenney koronacyi Cudownego Obrazu Swoiego. (kart 7, ark. A—D_1). 16te. Kleczewski Stan. Koronacya Nieba y Ziemi Krolowey Maryi Panny w obrazie lwowskim. (kart 15, ark. A—H_1). 17te. Wysocki Sam. Zbior wszystkich zasług dla tego nie iedney, ale wszystkich godna koron Marya. (kart 14, ark. A—G_2). 18te. Wierzbicki Kaz. Chwała Nays. Maryi ukoronowaney w cudownym obrazie. (kart 7, ark. A—D_1). 19te. Cieszkowski Krysp. Kleynot szacownego szczęścia w Koronie Maryi upatrzony przy solenney Koronacyi dziedzicznym przywileiem na zaszczyt polskiemu Królestwu. (kart 8, ark. A—D_2). 20te. Godorowski Łuk. Sprawy zbawienia y wszelkie interessa nasze przy dopełnieniu tryumfów z Watykańską koroną na głowę, Prze Nayświętszey Maryi Panny wzięte dnia 9 lipca 1751. (kart 8, ark. A—D_8). 21e. Grabianka Adam Leszczyc z Pankraczewicz. Anniwersarz koronacyi cudownego obrazu Matki Boskiey d. 1 lipca intymowany. (kart 4, ark. A—B_2). 22e. Tumanowicz Jakub Waleryan. Anniwersarz Solenny ośmiądniową dewocyą na honor ukoronowaney Maryi, na wieczne czasy postanowiony. A nieskończoną w wieczności adoracyą celebrowany w kościele, publikowany 1752. (kart 7, ark. A—D_1). 23e. Opeydowicz Wawrz. Głos obwołuiącego Jana Tryumfalną Maryi koronacyę, przez introdukowaną Centuryę Rożańcową podczas Anniwersarza w całey wieczności Jey honoru wydaiący odgłos 1752. (kart 7, ark. A—D_1). 24te. Matyaszkiewicz Jan Kanty. Uroczystość przy codźiennie świadczonych łaskach y cudach od Nayswiętszey nieba y ziemi Krolowey Maryi, w obrazie lwowskim, kazaniem na summie zalecona. (kart 6, ark. A—C_2). 25te. Wyszomirski Krescencyan. Marya Ruskich kraiow y całey Polski dziedziczna Pani w mieście rezydencyalnym Lwowie ażeby skwapliwie chodziła około poddanych swoich Tron krolewski osiadaiąca w panegirycznym kazaniu. (kart 6, ark. A—C_2). 26te. Renumeracya wszystkim w pospolitości od Maryi w cudownym obrazie lwowskim od Swiętego Łukasza malowanym ukoronowana, przez Kallista Kowalskiego za promocye Jey honoru, przyrzeczona. (kart 10. ark. A—E_2). 27e. Chodykiewicz Klem. Głowa Xięstwa Ruskiego, miasto łaskawego Maryi Nawiedzenia Lwów, od Nowo Ukoronowaney w cudownym obrazie lwowskim, Nayświętszey Monarchini Nieba Maryi błogosławieństwem pokoiu ukoronowana. Czyli kazanie... (kart 5, ark. A—C_1). 28e. Borgoni Maryan Karmelit. Nieba y ziemie Koronatka Marya Panna, z racyi królewskiego dostoieństwa swoiego, do pilnego tym więcey około poddanych, to iest wiernych klientów swoich starania, respektem Pańskim obligowana. R. p. 1752. dnia 5 lipca. (kart 9, ark. A—E_1). 29te. Gorski Zygm. Reformat. Honor synów oyczyzny, w piastowaniu honoru Maryi w obrazie lwowskim od S. Łukasza malowanym ukoronowaney na uszczęśliwienie Narodu Polskiego, zafudowany w Jey koronacyi kiedy Bóg z Łaskami przy Niey do Polski zawitał albo Kazanie R. 1752. (kart 6, ark. A—C_2). 30te. Maryan od S. Stanisława Zak. Troycy od wykup. Niewoln. (Sikorski). Marya w naywyższey Eminencyi po Bogu zostaiąca. Podczas anniwersarza Koronacyi cudownego Jey obrazu we Lwowie, od S. Łukasza malowanego, kazaniem 1752 wysławiona. (kart 11,

ark. A—F_1). 31e. Ignacy od S. Antoniego Zak. Troycy od wykup. Prognostyk lat szczęśliwych pod ukoronowaney Panny Maryi znakiem przy Roczynach tryumfalney intronizacyi prześwietnemu Woiewodztwu Ruskiemu w stołecznym mieście Lwowie ogłoszony. (kart 6, ark. A—C_2). 32e. Hugolin Kapucyn. Deklaracya od Tronu Nayiasnieyszey Nieba y Polskiey naszey Królowey Nayświętszey Maryi Panny w cudownym obrazie doniesiona. (kart 6, ark. A—C_2). 33e. Niemiec Józef Kapucyn. Chwała Maryi w obrazie lwowskim, panegirycznym kazaniem promulgowana. (kart 4, ark. A—B_2). 34te. Truszewski Jakób. Dobroczynność wieloraka dla ziemianów Naydostoynieyszey Matki Boskiey. Owszem niezliczona nie iedney korony, ale koron wielu od nich godna, ogłoszona 1752. d. 8 lipca. (kart 9, ark. A—E_1). 35e. Zawidzki Pafn. Zak. S. Pawła. Wota serdeczne za serdeczną Maryi oddaną koronę w promowuiących honor Jey zelantach ukoronowane od Maryi a przy Solennym aktu koronacyinego anniwersaryinym obchodzie Nayświętszey koronatki ogłoszone. (kart 16, ark. A—H_2). 36te. Brzeziński Pafnucy Zak. S. Pawła. Korona wieczney królestwa niebieskiego Szczęśliwości za nieprzerwaną na ziemi ukoronowaney Maryi chwałę, od Tronu teyże Monarchini wszystkim generalnie stanom w dzień niedzielny, konkluduiący Anniwersarz koronacyi obrazu, przyrzeczona. (kart 9, ark. A—E_1). 37e. Torzewski Jakob Wizyta Nayswiętszey Nieba y Ziemi Monarchini Maryi przy koronacyi cudownego Jey obrazu, dnia 9 lipca 1752. (k. 8, ark. A—D_2). 38e. Wilczek Mich. Fundament metropolii Xięstwa Ruskiego, kapitalnego miasta Lwowa a w nim pospolitego y publicznego dobra, dla magistratu, stanów, nacyi, y wszystkich obywatelów, niewzruszony. W promocyi honoru, imienia, y chwały cudowney w obrazie swoim. (kart 4, ark. A—B_2). 39te. Torzewski Jakob. Zbiór czyli summa wszystkich tajemnic Zbawiciela. Różaniec albo Kazanie w Swięto NaySS. Maryi Panny Różańcowey miane we Lwowie r. p. 1750. (kart 7, ark. A—D_1). 40te. Choynacki Antoni Pijar. Królowa Korony polskiey, Marya przy odebraney od Swiętey Apostolskiey Stolicy koronie, całość Rzeczy Pospolitey utrzymuiąca to iest kazanie. (kart 9, ark. A—E_1). — Do Czytelnika karta 1.

Następnie tytuł:

O Historyi Obrazu Cudownego we Lwowie, Nayświętszey Maryi Panny. Wszystkich Zwycięstw Korona Marya od Zwycięstwa w Lwowskim Obrazie od Swiętego Łukasza malowanym, Koronę Polską y Pograniczne Ruskie Kraie zawsze bespiecznie y skutecznie Protekcyą swoią broniąca, od Benedykta XIV Papieża. Dnia pierwszego Lipca R. 1751 złotemi Koronami uwieńczona. Krotką Historyą opisana. kart 123 (Ark. A—O_{002}).

Na k. Rr_1—Uu jest: o Akademice muzyczney spiewaney y przegrywaney, niegdyś od Mikołaja Jomelli w Wenecyi wystawioney, Joas actio sacra et Petro Metastasio Venetiis a 1745 expressa. Od — Ww, idą: Swiadczone cuda i łaski. I—XV. Kończą dzieło: Peculiaria quaedam privilegia.

Jocher 8950.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol — Pólkows. — Uniw. lwow. — Wileńska.

Hasło zbawienne ob. Szczurowski Tymoteusz (1780. 1781. 1783).

Hasło albo chorągiew ob. Zbytniewicz Ad. (1594).

Hass gegen die Brauer und Liebe zur Contribution entdeckt (vom Thorn) Preussen. 1696.

Hasse Adolph ob. Metastasio (1760).

Hasselmann Z. ob. Moller J. Gli. (De seculi 1698).

Hassia Ernestus ob. Magni Valerianus (Defensio 1661).

Hasso Gio. Adolfus ob. Numa (1741).

Hasta triplex ob. Pascius Nic. (1665).

Hastae fulgurantes (1721) ob. Zamoyski Michał.

Hastae Sarianae ob. Slacki K. (1688).

Hastiludium ob. Dąbrowski Jan (philos. 1678). — Wentoun Jan A. (triumphale 1690).

HATTARIM Jakob Baal. Deach Joreh [docens scientiam: opus R. Jacob Baal Hattarim, sive compendium iuris Judaici, secundum rerum ordinem, cum commentario perpetuo R. Alexandri Hacohen, cui titulus, Beth Israel, sive domus Israel. Lublini apud Isebi Kolonymum]. 1625. fol

W języku hebrajskim.
Jocher 8073.

Hatten Carolus ob. Turiettus Secretarius (1754).

HATYSKI Wojciech. Kleynot drogi w szácunku i wádze wszystkie insze kleynoty przenoszący hiacynt, Wielmożny niegdy y Nayprzewielebnieyszy JMC. X. Jacek Łopacki, S. teologii y medycyny doktor, kánonik kátedrálny Krákowski, Kollegiaty Sandomierskiey dziekan, kościoła krakowskiego Panny Máryi Infułat w śmiertelności popiele, w kościele fárnym Muchárskim, przy uroczystych za duszę swoię exekwiách, z szczegulney przychylności y ku Dobrodzieiowi swoiemu obowiązku, wprzód żáłobną exhortą wynaleziony, a potym w serdecznym Skarbie J. WW. Jmciów Państwa Woiewództwa Sando mirskich, wielkich y osobliwych dobrodzieiów, zá naywiększy y ulubiony depozyt przez X. Woyciecha Hatyskiego plebáná Muchárskiego złożony. Roku którego drogością krwi swoiey, Pan świát cáły zapłácił 1763, dniá 19 Sierpniá. W Krakowie w drukárni Seminár: biskup: akademickiego w 4ce, kart 13 nlb. (ark. D_1).

Autor przypisał prozą Janowi na Żywcu i Pieskowéj Skale i Mariannie z Xiążąt Jabłonowskich Wielopolskim, Wojewodom Sandomirskim; w mowie samej żadnych szczegółów do życia infułata. Na końcu, po approbacie idzie wiersz: Prawo śmierci zdaniem Horacyusza: Pallida mors, na wszystkie ludzi stany obostrzone.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

Hatzfeld ob. Abdruck (1657).

HAUCKIUS Bartholomaeus. I. Die in aller Noth gewaltiglich helfende Hand Gottes. II. Die derer bedrängten Christen thrähnen-volle Freuden-Erndte. III. Das auff den Herrn hoffende geistliche Israel. IV. Die hebende und von Gott gehobene bedruckte Christen. Denen um der Evangelischen Warheit willen unschuldig vertriebenen Saltzburgischen Emigranten in vier Predigten vorgestellet und hernach auff inständiges Begehren zum Druck übergeben von M. Bartholomaeo Hauckio Prediger des göttlichen Worts am Lazareht in Dantzig. Dantzig, zu finden bey G. M. Knochen, 1732. w 4ce, k. t., str. 62. Czartor.

— Gratulatio quam Christophoro Rosteuschero, nunc ad aedem divae Barbarae creato, sacram esse voluit. Dantisci 1696. fol.

— ob. Moller J. Gli. (De saeculi 1696).

(Haudring Gerhard, Jerzy, Karol i Zygmunt). Sprawa Urodzonych Gerharda, Jerzego Komornika, Karola i Zygmunta Pułkowników Haudringów. Przeciwko UUr. Tadeuszowi Billewiczowi Ciwunowi Euragolickiemu y Córce iego Angeli, Janowi Ludwikowi y Tadeuszowi Platerom Starościcom Sobockim, Fabianowi Platerowi, y Leonardowi Bystramowi. (Bez m. dr. i r.). (Po r. 1781). folio sygn. E_1 (k. nlb. 9).

Sprawa o gwałty publiczne, zabójstwo woźnego, poranienie Haudringów. Tu genealogia Magnusa Ern. a Budbeck z Keyserlingiem. Platerami i Bystramem. Szło o dobra Bałtense i Sussei. Jagiell.

— ob. Hauring Sigismundus.

HAUDRING Paulus. Cruci Sacratissimae S. Aug. seu 130 de temp. Triumphali Vexillo S. Eph. lib. de vera penit. Cap. 3. Firmamento fidei Sacramento Salutis. S. Chrysos. Ho. de Cruce. S. Andr. Orat. de obit. Thes. Imp. Totius Beatitudinis Causa. Totius Beatitudinis Causae. S. Martialis Ep. 1 Cap. 8 Armaturae invicta contra Sathanum Gloriae et honores Christi. S. Athan. de Cruce. S. Damascen. lib. 4. c. 12. Bonorum omnium causae, Muro inexpugnabilis S. Jacobus in lyturg. S. Bernard. Sen. de Resur. Omnium plenitudini virtutum. Clari Paradisi S. Vincent. Ferr. Serm. de S. Barth. Venerando Christianae Religion. sign. Theod. Imperat. Sophron Putr. Hieron. Hom.

de vener. Crucis. Christianorum Tutelari Vitali Ligno Idem. Ibidem. Studium philosophicum Lublinense S. Ordinis Praedicatorum in Conventu Regis Casimiriano se suasq. Theses Philos. cum debito cultu Latriae D. D. D. Anno Domini 1754. die 11. Mensis Martii. w 4ce, k. 6 nlb. Ossol.

— Cruci Sacratissimae Inaestimabile signo. S. Ambrosius Orat. d. Tb. Im. Sacramento salutis S. Rupertus Summae gloriae. S. Andreas Jur. Orat. de Cruce. Constantinus Mag. Festitudinis Documento Muro Inexpugnabili. S. Jacobus in Liturgiae S. Andr. Orat. Christianorum Spei. Armathurae nostrae Invicte. S. Martialis. S. Vincentius Ferr. Ser. de Cru. Jm. Aegrotantium Medicinae. Gloriae et honori Christi. S. Athanas. de Cruce. S. Honorius in Excel. S. Cruci. Lampadi laus Aeternae. Omnium plenitudini Virtutum S. Ber. Ser. de resur. S. Christ. Hom. de Cru. Totius Beatitudini Causae. Signo Vitae. S. Cyrillus Jerosolimith. Sanct. Ruspirio Cellsiss. Tribunali Regni Regni Procerum Judicum Deputatorum Votiva. Plausibus Studium Theologicum Lublinense Ordinis Praedicatorum in Conventu Regio Casimiriano se, suaeque Theses Theologicas cum debito cultu Latriae. D. D. D. anno quo Mors DefaCtu saCro L'Igno VItae IngerIt orsa. Lublini 1759. fol. kart 17 nlb. Ossol.

HAUDRING Sigismundus Joannes. Status causae pro Generoso Sigismundo Joanne ab Haudring, Colonello in Exercitu Regni, Bonorum Ocknist & Baltensec Possessore Haereditario, uti Parte Appellante; Contra Generosum Ernestum Fridericum à Klüchzner Locumtenentem Bonorum Lowiden Possessorem, uti Partem Appellatam. Terminus ex Appellatione extraordinaria & ex adcitatione causa respectu actionis rei vindicatoriae praedii Lowiden à Generoso Colonello ab Haudring, vi Juris Prothomisėós alias propinquitatis, idq; conventionalis institutae. B. m. dr. i r. (Po r. 1779). folio, 3 ark. dr. Jagiell.

— Replika z strony Ur: Jana Zygmunta ab Haudryng, przeciwko Ur: Ernestowi Fryderykowi a Klüczchner. B. m. dr. i r. (1779). folio, k. nlb. 3.

Szło o dobra Lowideńskie, które Klüczchner kupił. Jagiell.

HAUENSTEIN Johann Frider. Catalogus librorum quibus in nundinis et festo SS. Simonis et Judae officinam suam adauxit Joh. Fridericus Hauenstein in aula equitum alias Prussiae gielda Thorunii anno 1701. E chalcographio Thorunensi. 1701. w 8ce, str. 73.

HAUENSTEIN (Havenstein) Jan Henryk. Repertorium Juris Pruthenici, nimirum, municipalis culmensis emendati, correcti et revisi ut et Juris Terrestris Terrarum Prussiae, singulari studio collectum, combinatum et sub competentes titulos redactum. Gedani, Impensis ipsius authoris. Typis Ulrici Krossii, MDCCXXX. (1730). w 4ce, k. 3, str. 632.

Ded.: Christoph. Jos. Schembeck S. R. P. Principi. episcopo Varmiensi et Sambiensi, Terrar. Pruss. Praesidi; Kretkowski episcopo Culmensi et Pomer.; Francisco Bieliński palatino Culmensi et terrar. Pruss. thesaurario: Petro Prebendau Palatino Mariaeburgensi.

Układ abecadłowy. Zaczyna się od: De abigeis, kończy się na Wissla.

Bandt. H. dr. k. p. I. 109.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... redactum ab Joan. Henrico de Havestein JCti. Dantisci 1745. apud Georgium Marcum Knochium. w 4ce, 1 arkusz i 63 str.

Jestto tylko zmieniona karta tytułowa. Samo wydanie jest z r. 1730.

Bent. II. l. p. H. 267.

— Lauda Statuum & Ordinum terrarum Prussiae in Conventu Generali die 28. Aug. an. 1730. Graudenti congregatorum Dantisci (około 1730). w 4ce.

— ob. Jura fundamentalia (1728).

Załuski Bibliot. histor. 113. 114. 129.

HAUFEN C. R. Zu einer öffentlichen Versammlung der königlichen Gesellschaft der Wissenschaften und Künste am 25. September 1795. ladet im Na-

men der Gesellschaft ein derselben Praeses C. R. Haufen, ordentl. öffentl. Lehrer der Geschichte und mehrerer Akad. Mitglied. Von einigen bisher unbekannten politischen Verhältnissen des Königreichs Polen mit dem Chur- und Markgräflichen Hause Brandenburg, aus Originalien. Frankfurt an der Oder, gedruckt bei Christ. Ludw. Friedr. Apitz. Bez r. (1795). w 8ce, str. 16.

Mieści: Neumark im J 1546. 1547. Unterhandl. über polnische königl. Würde 1550. Markgraf Johann 1564. Jagiell.

Hauman podpółkownik ob. Bogucki Kap. (1793).

Haunolt Jan ob. Sommerfelt Jan (Grammatica 1499).

Hauptfrage ob. Cramer Dan. (Skarga P.) (An heretico? 1602).

HAUPTMANN M. Johann Gottlieb. Nieder-Lausitzsche-Wendische Grammatica das ist möglichste Anweisung zur Erlernung der Nieder-Lausitschen-Wendischen Sprache verfertiget von ... Vitteb. Sax. Pastore in Lübbenau. Lüben, gedruckt und verlegt bei Johann Michael Driemeln 1761. w 4ce, k. 12 nlb., str. 490. Deutsch und Wendisches Register 77 kart. Jagiell.

Hauptwahrheiten der Christl. Glaubenslehre. Entwurf der Freytags Predigten. Thorn 1760. ark. 2.

Haupt-Schlüssel zur Deutschen Andacht das ist Christ-Catolisches Gesang und Gebet-Buch in drey Theile ferfasset, zum Gebrauch der Deutschen Catolischen Gemeinde in Warschau. Warschau 1764 in der Privil. Mitzlerischen Druckerey. w 8ce, str 50 i 329.

Jocher 7092. Czartor.

Hauptsprüche ... Sentencye zacne Pisma S. starego y nowego Przymierza, według niedzielnych, dorocznych świąt uroczystych Ewanieliy dla szkolney młodzi zebrane y sporządzone. w Brzegu drukowano od Nieboszczyka Godofr. Tramp pozostałey Wdowy. 1743. w 8ce, k. 155, str. 19 nlb.

Jocher 2458. — Bandt. H. d. k. p. III. 49.

HAUR Jakub Kazimierz (ur. 1632). Oekonomika ziemiańska generalna Punktámi Pártikulárnemi, Interrogatoryámi Gospodárskiemi, Práktyką Mieśięczną, Modelluszámi ábo Tabułámi Arithmetycznemi obiaśniona. Pánom Dźiedźicznym, Arendárzom, Oekonomom, Attendętom, Vrzędnikom, Pisárzom Prowentowym, y wszytkim w pospolitośći Dóbr źiemskich Dozorcom pozyteczna y potrzebna w ktorey znáyduią się dostáteczne w Gospodárstwie Informácye, Przestrogi, Notándá rożne, Remedia wszelkiemu bydłu; osobliwie na Końskie defektá y choroby pomocne, także folwárcznemu drobiu: przytym, Sekretá doświádczone ná wygubienie szkodliwey gádźiny, powietrzney, y wodney. Przez Vrodzonego Jakvba Każimierza Havra, Pisárzá y Superintendentá wszelkich intrat Jaśnie W. J. P. Kasztellana Woynickiego, Wielkorządcy Krákowskiego, Drohobyckiego, Złotoryskiego y Barwałdskiego, &c. Starosty. Oekonomiey Sámborskiey, Wielickiey, y Bocheńskiey Kárbáryey Administratorá sporządzona. Dawnym Gospodarzom zá Memoryał, Nowym, zá Instruktarz podáná. W Krakowie, w Drukárni Dźiedź: Krzysztofa Schedla, J. K. M. Typogr: Roku Páńskiego, 1675. Nakłádem Gerzego Schedla. folio, kart nlb. 7, str. 122, i 28 kart nlb. (Modelusze arythmetyczne etc.).

Na odwr. tytułu drzeworyt z herbami dobrodziejów; pod nim 8 wierszy pol. podpisał Andreas Dzianott, Phiae & Eloquẽae Auditor. Następuje dedykacya: JW. P. Stanisławowi na Rzeczniowie Skarszowskiemu Kasztellanowi Woynickiemu etc.

Rozpoczyna: Approbacya 10 Kwietnia 1675 r. Potem idą: Applauzy przyjacielskie. Copia listu Mich. Czernego Starosty Parnawskiego, datowana w Zamku Krakowskim 20 Kwietnia. Dalej Martini Wincler ad nobilem J. C. Haur jambi. Wojc. Kasim. Reslera Med. Doktora zalecenie wierszem. Joannes Gawiński Salis cocti Garbariar. Vielic. et Bochn. Superintend. (Carmen). Typograf do Ziemianina (wiersz). Zalecenie Oekonomiki (proszą 1 k.). Porządek punktów XXXI. Informationis XIV. Modelusse V. (kart 2). Dalej idzie tekst.

Tu wszystko zawarto: Inwentarz. Siew. Ogrody. Spichlerze. Browar. Nabiał. Pasieka. Końskie stada i lekarstwa. Granice.

Flis do Gdańska. Rzemieślnicy. Poddani. Urzędnicy. Sługi. Arendarze. Lichwiarze. Myśliwi. Zwierzyniec. Gospodarstwo białogłowskie. Rachunki. Czynsze chłopskie. Obiecadło arytmetyczne. Miary. Wagi.
Przy modeluszach są ryciny okolic. Summaryusz rzeczy ma kart 2. Kończy: Na Zoila, którego zwie gryzosławem Kończy dosadnym dwuwierszem: Czemu się ratiami certować nie zdało? R.(esp). Szkoda g... poruszać, bardzieyby śmierdziało.
Na str. 91—94 jest: Gospodarstwo białogłowskie rytmami. Na str. 62—64: Spust do Gdańska; tutaj jest materyał do terminologii flisackiej. Od str. 95 jest: Praktyka miesięczna gospodarstwa ziemiańskiego.
Modelusze arytmetyczne mają osobną tytułową kartę z datą 1675 r. Rycina przedstawia sianożęcie.
Gottstein Catal. 1804. s. 13, podaje taki tytuł: Haur Sposób do sprawowania gospodarstwa w Koronie Polski. Kraków, 1675. fol.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— Ziemiańska generalna Oekonomika obszernieyszym od przeszłey edycyey stylem supplementowana y we wszystkich punktách znacznie poprawiona. Do którey geometria, práktyká, albo wymiar gospodárski, architektoniká, to iest: Nauka budownicza, arithmetyká regularná, herbárz albo ziół, drzew, ogrodowych, sadowych, polnych y leśnych z szczepieniami, z nasieniami, owocámi y lekárstwy, zbóż y iarzyn wszelkich wyrażenia. Potażów palenie. Szmelcu prażenie. Solnych prowentów, kuźnic y hut relacye. Likworów różnych zwyczaynych y niezwyczaynych robienie, warzenie, y przepalanie. Także winnicy z winnemi prezerwátywámi y wód opisanie. Hippika końska. Spust Gdański y terminy flisowskie. Nabiałów cudzoziemskim trybem sprawowanie. Tudziesz o powietrzu morowym disposicye. Y wiele tu znaydźiesz innych náuk y sekretów doświadczonych wiadomośći godnych, y wielce każdemu potrzebnych. Co tylko do wszelkiego należy gospodárstwa, teraz świeżo (z pierwszą złączywszy księgą) przy wielu innych do uciechy y zabaw curiositates: z pilnością przybyły. Punktámi pártykulárnemi, interrogotoriami gospodárskiemi práktyką miesięczną, modelluszami álbo tabułami y frakcyámi arythmetycznemi obiaśniona. Panom dźiedźicznym, Zasthåwnikom, Arendarzom, Superintendentom, Attendentom, Ráchmistrzom, Vrzędnikom, Sekretarzom, Pisárzom, Prowentowym, Pokojowym, Kupcom, Kreditorom, Száfárzom, Myśliwym, rożnym Sługom, Czeládźi, y wszytkim w pospolitośći, Dobr Ziemskich dozorcom pożyteczna y potrzebna. W ktorey znáyduią się tákże dostateczne w Gospodárstwie, do robienia dla zdrowia ludzkiego, doświadczone Lekarstwa, Konfekty, Ulepki, Proszki, Plastry, Soki, y Máśći: przytym i inne informácye, Sekretá, Przestrogi, Notándá rożne; wszelkiemu Bydłu remedia, Obornemu, Stádnemu, Owczárniemu, Chlewnemu, Pásiecznemu, Psiárniemu, y Folwárcznemu drobiu, ná defektá, y choroby pomocne: przytym sposoby pewne ná wygubienie szkodliwey Gádźiny, Powietrzney, Ziemney, y Wodney. Przez Vrodzonego Jakvba Kazimierza Havra Cum gratiâ & Priuilegio S. R. M. sporządzona, Dawnym Gospodarzō zá memoriał, nowym zá Instruktarz podana. Cracoviae, Typis Vniversitatis, Anno Dni M.IOC.LXXIX. (1679). folio, 6 k. nlb., str. 233 ale po str. 178 jest przydanych 24 kart znaczonych l. 178. x, xx, xxx, itd.); dalej idą Modelusze arythmetyczne i rejestra (17 arkuszy).

Na odwrocie tytułu, śród figur i drzew herb Morsztynów z podpisem F. M. B. Potem dedykacya: Andrz. Morstinowi Podskarbiemu W. Kor. Przywilej Jana III jest z 16 Marca 1676 r. dany dla Haura na lat 20, przedruk wzbroniony pod karą tysiąca złotych węgierskich. Copia listu Jana III z 28 Czerwca 1678 powiada: Wydał był przed lat kilka Haur Xięgę sub titulo: Ziemiańskie Gospodarstwo, jeszcze nie dokończoną, na której wydrukowanie in proelo Wiern W. W. daliśmy mu przywilej nasz. A że to opus publico commodo potrzebne, cnże Haur dokończyć usiłuje. Żądamy po Wiern W. W. abyś do prętszego tej Xięgi wydrukowania sam dopomógł.
Rozpoczyna dzieło: Oekonomiki ziemiańskiej punkta particulare. Po str. 178. zaczynają się Punkta suplementów od arkusza Yy_2. Te punkta są tak liczbowane, iż

liczba 178 jest na każdej karcie a z nią idą cyfry: XX. XXX. aż do 178. CXXXX. razem 14 kart. Kończy drzeworyt. — Dalej arkusz (1) ma liczbowanie na kartach 178. CX. kart 8. a potem karta 9 oznaczona 178. CXX. Obejmuje: Punkta partykularne (lekarstwa). Dalej idzie na ark. Zz: Puncta informationis abo przestrogi od str. 179 do 213.

Dalej z osobnym tytułem: Modelusze arythmetyczne abo tabuły oekonomiki ziemiańskiey a naprzód co do sámey należy crescentiey. etc. W Krakowie, w drukárni akademickiej. B. w r. kart 17. Tabula multiplicationis k. 9. Kompas alfabetyczny kart 8. Kończy: Na Zoila albo paskwilnika przestroga, gdzie opuszczono dwuwiersz nieprzyzwoity z edycyi pierwszej, a zakończono zaleceniem świeżo wyszłego dzieła Fr. Dzielowskiego: Gościniec prosty do nieba. Drzeworyty dość gęsto w modeluszach i na końcu rozsiane, są liche, przypadkowe, brane z historyi biblijnej.

Jabłonowski Musaeum zna tylko dwie edycye. Mówi na str. 77: Oeconomica. Vars. 1730. 2da editio. 1. autem 1679. — Skobel i Majer Słownik anat. 1838

Akad. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Skład abo skarbiec znákomitych Sekretów Oekonomiey ziemiańskiey. Praemium virtutis. Symbolum justitiae.

Drugi tytuł:

Skład abo skarbiec znákomitych sekretów oekonomiey ziemiańskiey. Na polach wielkich i obszernych, w sławnym ná wszytek świat Królestwie Polskim, przy miastách koronnych, przy miasteczkách gęstych y násiádłych, przy wśiách okolicznych królewskich, śláchecskich, duchownych y mieyskich. Znaleziony. Za osobliwym stárániem y prácowitą pilnośćią dla dobra pospolitego, y pożytku ludźi wszelkiego stanu, do używánia wykopany. A oraz historyami poważnemi, przykłádámi osobliwemi, przypowieśćiámi politycznemi y uciesznemi, tudziesz sposobami względem rol rożnośći y ich vżytku, o zbożách roznorakich, o zasiewách, y osadach poddanych. Nauką o 4 Elementów własnośći. Prognostykámi według znáków niebieskich y odmian powietrza, Káncellaryey Ziemiańskiey opisániem, także o folwárczym różnym drobiu dispositią. O rybie różnego gatunku y nárybieniu iáko y o ślámowániu stáwów, trzćiny y chwástów wygubieniu umiejętnośćią. O oekonomiách różnego stanu to iest małżeńskiego, rycerskiego y o żydowskiey ciekawości przy wielu okolicznośćiách opisánemi, práwámi, státutámi y wieyskiemi sądámi. O ptástwie różnym: o wszelkim zwierzu dźikim, swoyskim, cudzoziemskim, y terminámi myśliwemi. Przytym ogrodnemi y konsztu malarskiego rozmáytemi sekretami. Naukámi lekárskiemi ludźiom na wszelkie choroby doświadczonemi, jako to mężczyźnie, białogłowom, dźieciom. Dowodami na czary y gusła. Na powietrze morowe skutecznemi remediami, tákże wszelkiemi bydłu na różne przypádki obornemu, stadnemu, owczarnemu y chlewnemu służącemi. Zegárámi, kompásámi, kalendarzem i 12 miesięcy wyrázeniem, punktami, informacyami o viwandach, likworách domowych y obozowych z przestrogami y notándámi. Modelluszámi arythmetycznemi y wielą innych godnych rzeczy; we XXX Traktatach y w nich rozdziałach do widzenia, wiedzenia, czytania y użytku potrzebnych opisanemi. Ubogacony. Wydány y do druku podany. Przez niegdy ná Wielkorządach Krákowskich y Oekonomiách Sámborskich J. K. M. Oekonoma. Cum Gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie, druk Mik. Alexándra Schedlá R. P. 1689. fol., kart 15 i str. 523.

Pierwszy krótki tytuł, jest z czterema, winietami. Na odwrocie jego niewiasta Polonia ukoronowana, z krzyżem ukrzyżowanego Chrystusa P. nad głową, z orłem polskim na piersiach, trzymająca kielich ofiarny, niżej Papież i Jan III klęczący. U góry napis: Antemurale christianitatis Polonia, Papae ac Regis humeris nixa, cuius quodvis latus si offenderis totam Regni structuram dissolveris. W przedmowie do czytelnika zowie to trzecioraką elukubracyą.

Dedykacya Janowi III. W przywileju Jana III dany tytuł „Oekonomika ziemianska Generalna". Nad rejestrem napis: Klucz do Skarbcu Oekonomiey Ziemiańskiey. — Po stronie 523. idzie Errata 1 k. z ryciną fortuny, pięknie narysowaną. Traktatów jest XXX, każdy urozmaicony li-

canemi drzeworytami zniszczonemi i bez wartości, branemi z Pisma Św. po większej części.

Od ark. Ttt. idzie osobny tytuł:

Modellusse arythmetyczne abo Tabuły Oekonomiey Ziemiańskiey, a naprzód co do sámey należy Crescentiey, do pierwszych Modellusszów stosuiące się: Oekonomom, Attedentom, Pisarzom, Prowentowym &c. dla formowánia Summáryusza Relationis, iáko y pokazánia Pánom swoim z Crescentiey, y z inszych dochodow intraty, wielce pożyteczne y potrzebne. Piorem Urodzonego Jakuba Kazimierza Haura niegdy Commisarzá do Rachunkow y Oekonoma J. J. W. W. J. J. M. M. P. P. Podskárbiów W. W. K. K. y J. J. W. W. Wielkorządcow do Prowentow J. K. M. według codzienney praktyki wyrachowane y opisane. — Znajduie się tu IXty, Xty i XI Modellusz. Pierwszy z tych Modelluszów ma tytuł: IX Modellusz, który się ściąga do pierwszey y drugiey editiey. Na drugiej stronie karty ostatniej umieszczone pozwolenie wydrukowania przez Rektora Akademii Krakowskiej Marcina Winklera w łacińskim języku, w Krakowie in collegio majori dnia 15go Stycznia 1689. Approbacya przez Fr. Przeworskiego. Ostatni arkusz dzieła oznaczony literami X. X. X.

Krasińs. — Odnows. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż:... (tenże tytuł). Roku 1693.

Dedykacya Janowi III. zajmuje kart 4; w nich herby króla, krolewiczów Alexandra, Jakóba i Konstantyna jako książąt z pochwałą ich rycerskiego animuszu. Dalej idzie Klucz do skárbcu oekonomiey ziemiańskiej abo sumaryusz (z ryciną Arki Noego), mający kart 10 nlb., obejmujący treść traktatów XXX. i Modelluszy arytmetycznych IX. X. i XI.

Potem idzie przywilej z Kancellaryey Wielkiey Koronney Jana III z datą 16 Marca 1676. dany na lat 20.

Przedmowa powiada, iż ktoś do Bibliopoli przyszedł i chciał drugą edycyą kupić ale mu się zdała drogą i zaniechał. Ta jest trzecią edycyą z różnemi nowemi materyałami. Kończy słowy: Kupniowskiego w tym użyć potrzeba, Darmowskiego proszę zaniechać. Doczyta się każdy co nie wie. — Edycya z lat 1689 i 1693 jest widocznie jedną i tąż samą.

Chromiński str. 40 nota 28 zowie tę edycyą najlepszą. Na str. 16 mówi autor, że w r. 1687 posłowie moskiewscy kupowali w Krakowie jego Oekonomią w drugiej edycyi.

Akad. — Chrept. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— Wybor Oekonomij Ziemiańskiey, polityczney, gospodarskiey, żołnierskiey y lekarskiey, naprzód ze Składu albo Skarbcu znakomitych sekretów Oekonomij ziemiańskiey J. P. Jakuba Haura niegdy na Wielkorządach Krakowskich y Oekonomiach Samborskich Oekonoma potym z innych też authorów uczyniony, á dla wygody y pożytku ludźi wszelkiego stanu, do pras drukarskich dany. W drukarni Warszawskiey Królewskiego Collegium Soc. Jesu roku 1730. fol. k. 1, s. 257, Modelusze i Rejestr kart 26 nlb.

Edycyą tę wydał i supplementem uzupełnił Stefan Puzyna S. J.

Janoc. Polon. I. 125. — Linde Progr. lit. 1743, str. 59 podaje 2 edit. auctior. Vars. S. J. 1730. Jagiell. — Ossol.

— Wybor Oekonomie Ziemiańskiey, polityczney, gospodarskiey, żołnierskiey y lekarskiey. Naprzód z Składu albo Skárbcu znakomitych sekretów Oekonomij Ziemiańskiey J. P. Jakuba Haura niegdy na Wielkorządach Krakowskich, y Oekonomiach Samb. Oekonoma, potym z innych też authorów uczyniony, a dla wygody y pożytku ludzi wszelkiego stanu, teraz świeżo przedrukowany. Roku Pańskiego 1744. Cum gratia et privilegio S. R. M. w Krakowie, w Drukarni Woyciecha Dominika Siarkowskiego J. K. M. y Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jegomości Kardynała, Biskupa Krakowskiego Ordynaryinego Typografa y Bibliopole. folio, str. 230 i 14 ark.

Na odwrocie tytułu Reimprimatur podpisał Mat. Ziętkiewicz. Drzeworytów tu mało i same drobne. Po str. 230 idzie osobny tytuł: Modelusze arythmetyczne abo tabuły Oekonomii Ziemiańskiej.. (jak w edycyach poprzednich). (Poniżej rycina Sianożęcia). W Krakowie. W drukarni Dominika Siárkowskiego J. K. M. Vprzywileiowánego typografa y bibliopole. Roku páńskiego 1742. (tak) fol., kart 23. (Modelusz I—VIII. i Inwentarz). Tabula multiplicationis k. 1. Explikacya Frakciey k. 1. Summaryusz alfabetyczny k. 2.

Akad. — Jagiell. — Wileńs.

— Oekonomika ziemiańka generalna Punktami Partykularnemi, Interrogatoryami Gospodarskiemi, Praktyką Mie-

sięczną, Modellurzami albo Tabulami Arythmetycznemi obiaśniona przez Jakuba Kazimierza Haura Panom Dziedzicznym, Arendarzom, Oekonomom, Attendentom, Urzędnikom, Pisarzom Prowentowym y wszystkim w pospolitości Dobr ziemskich Dozorcom Pożyteczna y Potrzebna. W Ktorey znayduią się dostateczne w Gospodarstwie Informacye, Przestrogi, Notanda rożne, Remedya wszelkiemu Bydłu, osobliwie na końskie defekta y choroby pomocne; Także Folwarcznemu Drobiu, przytym Sekreta doświadczone na wygubienie szkodliwey gadziny powietrzney, ziemney y wodney, z Nowym przydatkiem Geometryi Gospodarskiey, napisaney od W. X. Marcina Bystrzyckiego Societatis Jesu, S. Theologii Doktora Przedrukowana Roku Pańskiego 1744 Cum Gratia & Privilegio S. R. M. w Krakowie w Drukarni Woyciecha Dominika Siarkowskiego J. K. Mci y Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jegomości kardynała Biskupa krakowskiego Ordynaryjnego Typografa y Bibliopole. folio, k. nlb. 1, str. 291, k. nlb. 24, i str. 12 i 2.

Na odwrotnej stronie tytułu approbata Macieja Ziętkiewicza. — Po str. 291 następują: Modellusse k. nlb. 24, dalej Explikasya frakciey Specyfikowanych, str. 12; a w końcu: Summariusz alfabetyczny k. nlb. 2.

Kośmiński Słownik 163 podaje błędnie datę 1784. Ossol.

— Toż:... od Ż. X. Marcina Bystrzyckiego, Societatis Jesu, S. Theologij Doktora. Przedrukowana w Warszawie w Drukarni J. K. Mci Colleg. Soc. Jesu Roku Pańskiego 1744. fol., k. nlb. 1, str. 246, k. nlb. 23, 2 tabl.

Na odwrocie tytułu aprobata Antoniego Grzegorzewskiego. — Po stronie 246 następują: Modellurze, k. nlb. 21, oraz: Summaryusz alfabetyczny, k. nlb. 3.

Bentk. Hist. liter. II. 427 (z Bibl. liceum Warsz.). — Ossol. — Uniw. lwows.

— Ekonomika Ziemiańska generalna, punktami partykularnemi, interrogatoryami gospodarskiemi, praktyką miesięczną, modelluszami albo tabulami arythmetycznemi. Obiaśniona, przez Jakóba Kazimierza Haura, Panom dziedzicznym, Arendarzom, Oekonomom, Attedentom, Urzędnikom, Pisarzom prowentowym, y wszystkim w pospolitości dóbr ziemskich dozorcom, pożyteczna y potrzebna. W któréy. Znayduią się dostateczne w gospodarstwie informacye, przestrogi, notanda różne, remedya wszelkiemu bydłu osobliwie na końskie defekta y choroby pomocne; także folwarcznemu drobiu, przy tym Sekreta doświadczone na wygubienie, szkodliwey gadziny, powietrzney, ziemney y wodney. Z nowym przydatkiem Geometryi gospodarskiey napisaney od W. X. Marcina Bystrzyckiego, Societatis Jesu S. Theologij Doktora, przedrukowana w Warszawie, w Drukarni J. K. Mci Colleg. Soc. Jesu. Roku Pańskiego 1756. fol. k. 1, str. 246, Modelusze arythmetyczne kart 19, Tabula multiplicationis k. 2, Summaryusz k. 3 i Figur tablic 4, a na nich figur 25 (geometryczne).

Od str. 216—246 idzie Geometrya gospodarska. Na odwrocie tytułu daje approbatę Ant. Ostrowski. Jagiell.

— Tenże tytuł:... Z nowym przydatkiem geometryi gospodarskiey, napisaney od W. X. Marcina Bystrzyckiego Societatis Jesu, S. theologij doktora y teraz świeżo przydaney Geografii Polski przez W. X. Hołowkę S. J. zkoncypowaney, przedrukowana, w Warszawie w drukarni J. K. Mci Colleg. Soc. Jesu roku pańskiego 1757. folio, k. 1, str. 246. Modelusze k. 18, Tabula multiplic. k. 1, Explikacya i Summaryusz k. 3. Tablic 3 z figurami. Tablic historyi Europy 4. Geografia Polski kart 10.

Oekonomika lekarska idzie od str. 110—186. Supplement Oekonomii gospodarskiej od str. 187—225. Geometrya Gospodarska od str. 226. Jestto właściwie edycya z r. 1756. tylko do niej dodrukowano Geografią i datę druku zmieniono.

Mizler Acta liter. 1756, str. 149.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Oekonomika gospodarska generalna, obiaśniona ... przez ... J. K. Haura, w którey znayduią się dostateczne o gospodarstwie wiadomości, przytem sekreta

doświadczone na wygubienie szkodliwey gadziny powietrzney, ziemney i wodney. Przedrukowana. Berdyczów, w drukarni J. K. M. u XX. Karmelitów bosych. 1788. w 8ce, k. 2, str. 262 i k. 5. Krasiński.

— Ekonomika lekarska albo domowe lekarstwo ... przez ... Jak. Kazim. Haura z przydatkiem sekretów lekarskich Hirneysa,... przedrukowana za dozwoleniem zwierzchności, w Berdyczowie 1790. w 8ce, str. 229.

— Ekonomika lekarska albo domowe lekarstwa ... przez ... Jak. Kazim. Haura dla publiczney wiadomości ku poratowaniu zdrowia ludzkiego wynaleziona, która okazuie znaki wszelkich chorób ludzkich, y skuteczne lekarstwa na też podaie. Z przydatkiem sekretów lekarskich Hirneysa (niegdyś sławnego Doktora) przedrukowana za dozwoleniem zwierzchności w Berdyczowie roku P. 1793. w 8ce, str. 229, Summaryusz kart 5. Dzików.

— ob. Minasowicz Józef Epifan. (1755).

Mitzler Acta litter. 1756. str. 149. — Bentk. Hist. lit. II. 427. 453. — Chłęd. Spis 93. — Encykl. Org. XI. 316—8. — Żebrawski Bibliogr. 335—6. — Filipowicz Jan Lud oraz Czas. 1845, str. 167—181 (wyjątki).

Haus Gottes ob. Huber Jan (1609).

Hauschield Daniel ob. Reisel Daw. (Nuptiarum 1663).

HAUSEN Gwilhelm (1710 † 23 listop. 1782). Wunderliche Unschuld und Buss Des Heil... Aloysii Gonzagae ... Von P. Guil. Hausen S. J. .... Presburg im J. 1770. Braunsberg, Gedruckt im C. der G. Jesu. 1772. w 12ce, str. 120.

— Świątobliwość kapłana w Piotrze S. przez X. Gwilhelma Hausena S. J. Łuck. 1789. w 8ce, kart nlb. 4, liczb. 512, regestr 2.

Hausen Jan ob. Pater Paul. (Bey dem plötzlichen Todesfall 1691).

HAUSEN Karol Renat (ur. 18 marca 1740 w Lipsku, umarł 20 września 1805 r.). Entwurf einer Geschichte der Herzogthümer Curland und Semgallen von dem Jahre 1700 bis gegen das Ende des Jahres 1736, oder bis auf die Wahl des Herzogs Ernst Johann Biron.

W jego: Sammlung vermischter Schriften über einige Gegenstände der Geschichte. Halle. 1766. w 8ce, str. 32—42.

(Hausmann K.). Sprawa Szlachetnego Hausmana Kupca y Obywatela Miasta J. K. Mci Grodna, z Szlachetnym Piltowskim Obywatelem Grodzińskim. O podniesienie Dekretu oczewistego w Magdeburyi Grodzieńskiey w r. 1786. 8bra 17. zapadłey iako z prawem, słusznością, y sprawiedliwością omiiaiącego się. B. m. (1787). (Wilno). fol. sig. A—E_2 (kart 10 nlb.).

Szło o wekslową summę 1295 duk., należącą się Tuszyńskim od Piltowskiego i Ziembowicza. Jagiell.

Hauteville (pseudonym) ob. Tende G. (Relation de la Pologne 1687. 1705. An Account of Poland 1698). — Talander (Reisen 1710).

Haveman Dittmar. Hertzliche Freuden-Gedichte Auff den Hochzeitlichen Ehrentag des ... Dithmar Havemans... 1654 ... gemacht und übergeben von guten Freuden. (Danzig). Georg Rheten Witwe (1654). w 4ce, str. 8.

— Ehren-Gedichte Auff das Hochzeitliche Freuden Fest des ... Dithmar Havemans ... gemacht und übergeben ... von guten Freuden, Gedruckt bey Paul Georg Rheten Witwe. (1654). w 4ce, str. 8.

(Haweman Piotr). Wiersz z okoliczności imienin szlachetnego J. MCI Pana Piotra Hawemana Prezydenta Nowey Warszawy. (Na końcu podp.:) MASD. DJP. Piątk: P. N.(owej) W(arszawy). (Bez wyrażenia miejsca i roku). w 4ce, kart 4. Warsz. Uniw.

Haven ob. Heyrenbach

Havenburg Georg ob. Ackerbaum Georg. (Carmina 1590).

Hawenreuterus Joan. Ludov. ob. Leszczyński Rafał (1596) — Leszczyński Venceslaus (1594) — Lisovicius

Vinc. (1595) — Sowiński Petrus (Quaestiones 1600) — Ostroróg Jan (1581).

Havenstein ob. Hauenstein.

Havnoldus Christophorus ob. Dusinus (1656).

Haydamacken ob. Geret Samuel (1775) — Radziwiłł Ulryk (1749).

HAYDECKI Franciszek. Hymenaeo sacra DIes VatIs CeLebrata VotIs. In illud Virgil. 12..... sors et virtus miscentur in unum cum Illustriss: Et Excellentis: Dominus D. Josephus Comes in Żywiec, et Pieskowa Skała, Wielopolski, Capitaneus Landskoronensis et Zagoysiensis etc. etc. Celsiss: Principem Theresiam Sułkowska Venatoris M. Ducat. Lithv: Filiam sibi felici Conubio jungeret, ac carmine epithalamico decantata a Devinctissimo Cliente R. Francisco Haydecki Poenit. Archipres: Eccl: B. V. M. Capellano Illmi DD. Palat. Sandom. Die 9 Septembris 1765. Cracoviae in Typograph: Seminar: Eppalis. w 8ce, str. 28. Ossol.

Hayderowna Krystyna ob. Ubaldin Joan. Bapt. (Fragmenta).

Hayduk Miklusz odmienia Ort u żyda. 1622. w 4ce.

Było w Bibl. Walewskiego (Akad. Um.) lecz przepadło.

HAYN Johann. Ζωολογία oder Christliche Leich und Lebens Predigt .... Bey Begräbniss ... Gottfried Textoris... durch Johannem Haynium ... bey dem Kriplin in Fraustadt substit. Pred. (1646). Franckfurt a. O. Nicol. Koch w 4ce, str. H_3.

HAYNISCH Jo. Christophorus. Q. D. B. V. Systema Copernicanum scripturae sacrae non esse oppositum. Rectore Magnificentissimo Serenissimo Principe ac Domino Domino Gvilelmo Henrico Duce Saxoniae, Juliaci, Cliviae ac Montium Angariae et Gvestphaliae, Reliqua Praeside J. O. Bernhardo Widebvrgio Mathematvm Professore publico ordinario Alumnarum Ducalium Inspectore Patrono et Praeceptore maxima reverentia colendo demonstrat et in auditorio philosophico ad diem (16) Sept. M.DCCXXIV. (1724) eruditorum disquisitioni submittit auctor Jo. Christophorus Haynisch Variscus. Jenae, litteris Ritterianis (1724). w 4ce, k. 2, str. 28. Jagiell.

HAYNIUS Johannes. Der treue Knecht des Herrn Auss dem XXXV. Psalm, v. 27. Der Herr müsse hochgelobet seyn, der seinem Knechte wol wil. Bey Christ Priesterlicher Leichbegängnuss Des weiland Wol-Ehrwürdigen, Vor Achtbaren und Hochgelahrten Herren Joannis Vechneri Fraustadiensis. Bey dem Kripplein Christi in diesem seinem Vaterlande in das Sieben und zwantzigste Jahr treugewesenen Diaconi und Seelen sorgers. Welcher den 5 Decemb. des MDCLIII. Jahres bey Handelung der Heiligen Tauffe, zur Vesper, an bemeltem Heiligen Orte, durch einen harten Schlagfluss getroffen, und noch selbigen Abend umb 6 Uhr in seinem Hause sanfft und stille eingeschlaffen, Auch den 12. Ejusd. Freytag nach dem andern Sonntage des Advents, ehrlich und feyrlich daselbst beerdigt worden: Einfältig vorgestellet von Johanne Haynio Predigern daselbt und des S. Herrn Collegen ins neunde Jahr. Gedruckt zur Pol. Lissa, durch Wigandum Funck. (1653). w 4ce, sygn. Aij—Hiij.

Dołączono „Christliche Abdanckung" i „Exequialia justa" z osobną sygnaturą A—Ciij. i A_2—B_2. Wrocł.

— Officina Myrtica Oder Geistliche Creutz- und Trost- Apotecke, Auss dem 126 Psal. v. 5. 6. Die mit Thränen säen, werden mit Frewden erndten, etc. Zu sonderbahrem Ehren-Gedächtniss Dem Weyland Ehrenverten, Wolbenambten und Kunstreichen Herrn Friedrich Steinbornen, vornehmen Bürgern und Apoteckern in Frawenstadt. Bey seiner ansehnlichen Leich-Bestattung den 25 Julii am Feste des H. Apostels Jacobi, den vierdten Tag nach seinem Seeligen Abschiede aufgerichtet, und auff Begehren zu Papier bracht von Johanne Haynio, Bey dem Krieplin Christi daselbst p. t. substituirten Pre-

diger. Im Jesu Christi M.DCXLV. (1645). Gedruckt zur Polnischen Lissa, bey Wigand Funcken. w 4ce, ark. Hiij.
Wrocławs.

Haza Anna ob. Gollius (Affekt 1648).

Haza Emericus Barczy ob. Górski Joseph. Franc. (1781?, 1784?).

Hazmburk Joannes Sbignaeus ob. Paprocki Bartłomiej (1602).

Hazyusz Jacob ob. Hasius.

Hebammen Kunst zum Nutzen und Gebraüche sowohl für die Hebammen, als der Gebährenden in Kürze vollkommen verfasset. Auf Allerhöchste Verordnung Ihro Kais. König. Apostol. Majestät zum Druck befördert. Lemberg, Gedruckt bey Anton Piller, Kais. Kön. Gubernial Buchdrucker, 1774. w 8ce.

Hebda Adamus ob. Catalogus (1770).

HEBDA z Tropia Kazimierz. Akt przystąpienia do Konfederacyi generalney r. 1764. w księgi grodu Oświecims. wpisany. fol. k. 4.

Hebdomada meditandae aeternitatis, magistro divino amore: sive, in singulos hebdomadae dies distributa Meditatio de igne inferni, per ignem divini amoris, extingvendo, et de igne amoris Dei, etiam ab ipsis Gehennae ignibus accendendo, pro fuga inferni, tepidis cordibus excitandis dedicata. Editio sexta auctior. Leopoli, Typis Collegii Soc. Jesu. Anno D. 1691. w 12ce, str. 35. Ossol.

— Toż:... Vilnae 1751. w 12ce.
Wileńs.

— ob. Boethius (1499) — Niwicki S. (1692).

Hebdomas Piarum Intentionum. (B. w. m.) w 8ce, kart 2. Ossol.

— sancta pii Sacerdotis, sive XXXVI perquam nervosae meditationes sacerdotum et non sacerdotum, octiduanae recollectioni, imò et menstruo usui, ad profectum spiritualem mirè conducentes item pro commoditate sacerdotum, accessus et recessus altaris. Ac denique Deliciae Eucharisticae. Lovicii Bez w. r. w 12ce, str. 198.
Ossol. — Uniw. Warsz.

— Tenże tytuł:... Deliciae eucharisticae. Editio decima quarta. Sandomiriae, typis Clari Coll. Soc. Jesu. 1728. w 16ce, k. 2, str. 176.

Edycya 1 do 13 nie znane. Być może iż to druki zagraniczne. — Accessus et recessus altaris idzie od str. 67. Recessus od str. 111. Deliciae od str. 128.

Ark. *B* wypada pod *m*, *D* pod *ab*, *G* pod *a*.
Jagiell.

— Tenże tytuł:... Pinsci typis Col. S. J. 1729. w 16ce wydłuż., k. 2. nlb. i od str. 5—149.

Accessus i recessus idą od str. 73. Deliciae od str. 100. Przy końcu tekst odmienny od edycyi z r. 1729.

Bandt. H. dr. k. p. II. 46. — Jocher 5760.
Jagiell.

— Tenże tytuł:... Sandomiriae, Typis clari Collegii Societatis Jesu Anno Domini 1746. w 12ce, str. 148.

Accessus od str. 61. Recessus od str. 95. Deliciae od str. 108. Tekst jak w edycyi z r. 1729.

Ark. *B* przypada pod *ti*. *D* pod *t*.
Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Premysliae, typ. Klein 1754. w 16ce, str. 242. Czartor.

— Toż: .. conducentes. Sandomiriae 1768.

Jocher 5760 *b*.

— Saeculorum inter continuatas integro Septennio Victorias Bellico Opere Olim a Generalissimo in Occidentali Imperio Exercituum Duce impensa atq; ad recolendam perenni aetatum memoria triumphum Dierum memorabilium Festis Septena Martis Alumnae Volneris penna a Carolo Magno inserta nunc vero applaudente inter solemnes Hymenaei thaedas Illustrissi. ac Excellentiss. D. D. Joannis Mniszech S. R. J. &c. in Magna Konczyce & Ossownica Comitis . . . Capitanei S. R. Maj. Colonelli, Polessiaca Dodona ab Athaenaeo Ducali Pinscena Soc. Jesu Votivo Drammata celebrata Anno 1741. fol., kart nlb. 6.

Brown. Bibl. pis. 49.
Czartor. — Ossol.

Hebdowna Salomea ob. Szmid Klemens (Ogród rozkoszy 1758).

Hebdowski Laur. Aug. ob. Muszyński Tom. Kaz. (Orbis 1663).

Hebdowski Michał ob. Constitutiones Syn. Posn. (1642).

Hebdowski Paweł ob. Radzimiński Wiktor (Laurea 1658).

HEBENER Matthias. Auf die hochzeitliche Freude des Ernst von Bodeck mit der Dorothea von der Linde. Danzig, 1644. w 4ce.

HEBENER Michał von Bretten († 1612). Aegyptica servitus. Das ist wahrhafte Beschreibung einer dreijährigen Dienstbarkeit (1585—88) die zu Alexandrien in Egypten ihren Anfang und zu Constantinopel ihr Endschafft genommen. Gott zu Ehren, und dem Nechsten zur Nachrichtung, in drei unterschiedene Bücher aussgetheilet, und mit etlichen Kupferstücken in Druck verfertiget durch Michael Heberer von Bretten Churfurstl. Pfaltz Cantzlei Registratorn, der solche in Person aussgestanden. Mit zwo angehenckten Reisen, die er nach seiner Dienstbarkeit, in vier Königreich, Böhmen, Polen, Schweden, Dennemarck, auch nechstliegende Fürstenthumb und Städte vollbracht. Heidelberg, G. Vögelin (1610). w 4ce, str. 666.

Polskie rzeczy znajdują się od str. 537 do 564. Das 4 Capitel: Wie in dem Königr. Polen ankommen umb sicher Geleit angehalten, und wie die Königliche Braut empfangen worden. Zaczyna listem Volrada de Plessen z 13 Maja 1592 do Andrz. Opalińskiego z okazyi assystowania małżeństwu króla w Krakowie. Wymienia znajomości w Krakowie poczynione: Skretusky, Nicolaus Schoenbeck. 5tes Capitel: Königliche Einführung in die herrliche Stadt Crackau (opis pochodu). Wymienia dwóch Misoski, ubranych zbytkownie po włosku. 6ter Capitel: Przyjęcie oblubieńców przez miasto Kraków i rysunek medalu. 7ter Capitel: Poselstwo tatarskie, i pochód do kościoła, i obiad. 8ter Capitel: Prezenta dane królewskiej parze. 9ter Capitel: Królewski taniec i rycerskie zapasy. 10ter Capitel: Pożegnanie posłów, krótki opis Polski, Krakowa, Wieliczki. Saphicum Carmen Laur. Corvini a. 1496. (Terra diffusa). D. 30 Maja opuścili Kraków, a 19 Czerwca powrócili do Heidelberga. Powiada autor, że: Königreich Pohlen hat in der Länge 480 teutsche Meilen und in die Breite 300 M.

Jagiell. — Uniw. lwows. — Wilanows.

Heberus Johan. Jacobus ob. Rey Martinus de Nagłowicze (Disputatio 1609).

Hebraei ob. Jonston Joannes (1660).

Hebraicum elementale ob. Novenianus (1530).

(Hebraische Sprache). Neues A. B. C. woraus die Anfänger in der Hebraischen Sprache eine vollkommene Information nehmen können. Premisliae, bei Matyaszkiewicz. w 8ce, sign. A_8.

HEBROWSKI Benedykt, X. Dominikan, S. Theologii Lector i Proffessor tejże. Kazanie na pogrzebie ś. p. Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Franciszka Junoszy Rościszewskiego miane w kościele Płockim Dominikańskim przez . . . Roku P. 1782. dnia 5 Stycznia. W Warszawie, w Drukarni XX. Missyonarzy. w 12ce, kart 3, str. 56.

Bar. Rys Zak. Dom. II. 168. nie zna go. Warsz. Uniw.

Hecatombe Centum theologicis victimis vato et pietate dedita. Cracoviae, typis Michaelis Dyaszewski 1745. fol.

— Centenis celebratum victimis, Mille dedicatis olim absolutum, cultibus; nunc iterum in Aviti Stemmatis Ara. Celsissimi, Excellentissimi ac Reverendissimi Domini D. Andreae Stanislai Kostka Comitis in Załuskie Załuski Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae. Renovatum ac in Theatrali Mensa Atheneai Kielcensis a sacrificantibus Magno Nomini, Solutae Eloquentiae auditoribus institutum. Anno quo Agnus Coelestis se obtulit ad victimam 1747. Mense Aprili. folio, kart nlb. 9, z ryciną herbu.

Dedykacya idzie do C_1. Poczem program dyalogu w trzech aktach o Florymundzie i Alaryku. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Jan Kanty (1668) — Szaniawski Kons. F. (uno constans 1744).

Hecatombea sacra ob. Bieżanowski Stan. (1676).

Hecatontas ob. Kołek Wł. (scotistica 1643) — Starowolski S.

HECKER Constant. Gabriel (1670 † 12 listop. 1721). Disputatio iuridica De martyris juridico et politico, Quam annuente Divina Gratia, Praeside Johanne Schultzio D. Jur. & Hist: Prof. Publ: & Athen. Inspect... Anno 1691. d. X. Maij publicae disquisitioni exhibet Constantinus Gabriel Hecker Dantisc. Gedani, Typis Davidis Friderici Rhetii Anno 1692. w 4ce, kart nlb. 2, str. licz. 36. Ossol.

HECKER Johannes. Motuum Coelestium Ephemerides Ab Anno AE. V. MDCLXVI. ad MDCLXXX. Ex observationibus correctis Nobilissimi Tychonis Brahei et Joh. Kepleri Hypothesibus physicis, Tabulisque Rudolphinis. Ad Meridianum Uraniburgicum in freto Cimbrico. Cum Introductione in eas. Gedani Anno Aerae Christianae MDCLXII. (1662). Autoris Sumtibus, Excudebat Simon Reiniger. w 4ce, k. 16 nlb.

Rycinę miedziorytową w tytule podpisali: A. Boy del. Bensch sc. Dedykacya Regiae Civitati Gedano. Po dedykacyi idą wiersze na cześć autora, które podpisują: Joach. Pastorius Daniel Bhnckius Dantis. Medic., D. Ismael Conrat, D. Joh. Pet. Titius Od ark. J idzie z osobnym nadpisem: Ephemeris motuum coelestium ad annum incarnationis verbi, a nativitate Jesu Christi M.DCLXVIII. kart 16. — Dalej nowy nadpis: Ephemeris motuum coelestium, a Nativitate Jesu Christi M.DC.LXIX. (od ark. N) kart 16. Toż a Nativitate J. Chr. M.DC.LXX. (od ark. R) kart 16. Toż a M.DC.LXXI. (od ark. X) k. 16. Toż a M.DC.LXXII. (od ark. Bb) k. 16. Toż a M.DC.LXXIII. (od ark. Ff) k. 16. Toż a M.DC.LXXIV. (od ark. Kk) k. 16. Toż a M.DC.LXXV. (od ark. Oo) k. 16. Toż a M.DC.LXXVI. (k. 16). Toż a M.DCLXXVII. (od ark. Yy) k. 16. Toż a M.DC.LXXVIII. (od ark. Cec) k. 16. Toż a M.DC.LXXIX. (od ark. Ggg) k. 16. Toż a M.DC.LXXX. (od ark. Lll do Ooo.) k. 16. Razem kart 214.

W wykazie różnych miejsc długości i szerokości geogr. umieścił Brzeg na Śląsku, Kamieniec Podolski, Kołobrzeg na Pomorzu, Kraków, Krosno, Chełmno, Gdańsk, Elbląg, Jarosław, Lwów, Lublin, Królewiec, Piotrków, Sandomierz, Smoleńk, Toruń, Warszawę, Wilno, Wrocław, Głogów. Jagiell.

— Toż:... Gedani 1665. w 4ce.

— Toż:... Supplementum eorundem. Gedani 1670. w 4ce.

— Toż:... Parisiis sumptibus Simeonis Piget via Jacobaea sub signo prudentiae M.DC.LXVI. w 4ce, k. 264.

Jabłon. Museum 77.

— Ephemeridum novarum et motuum coelestium pars quarta ab A. 1660 ad 1670 inchoata; sed cui labori autor immortuus est, ac prodiit tantum una Ephemeris anno 1660 succedente Jo. Heckero qui ab a. 1661. ad 1680 hunc laborem continuavit et luci publicae dedit. Gedani 1665. w 4ce.

— Mercurius in Sole seu admonitio ad astronomos, geographos eorumque coelestium curiosos, de incursu Mercurii in discum Solis observando Anno Christi M.DCLXXIV. die 6 Maii ... Gedani Anno ... MDCLXXII. excudebat Simon Reiniger. w 4ce, stron 13.

Przed tytułem rycina, na której podpis: Bensch sc.
Żebrawski Bibliogr. matem. str. 264.

Heco ob. Cezary (1650).

HEDELHOFER Franciscus, Prediger beym Krpplein Christi in Fraustadt. Das Gnädige Andencken Gottes, als ein besonders Vorrecht der Knechte des Herrn, Wurde Bey ... Leichen-Bestattung Des ... Friedrich Webers, Der vereinigten Kirchen J. A. C. in Gross-Polen ... Consenioris Und Des Fraustadtischen Creyses Senioris, Welcher über 24. Jahr der Evangelischen Gemeine in Schlichtingsheim als Pastor und Inspector ... zuletzt Emeritus vorgestanden ... Den 19. Aug. 1739. in folgender Stations-Rede vorgestellet ... Schlichtingsheim, druckts Gottfried Börner. fol. str. 16. Wrocławs.

HEDENUS Johann Conradus. Glückwünschung an den Michael Behm und Jungfrau Anna Maria Melmann. Danzig 1648. fol.

— Glückwünschung auf des Johann Kratzer und Anna Bergmann Ehrentag. Danzig 1651. w 4ce.

— Glückwünschung auf den Hintritt Elisabeth, des Daniel von Amster Wittib. Danzig 1647. w 4ce.

— Trostschrift an die Frau Helena Dorothea Fabians Wittib, als ihr Sohn Wolffgang beigesetzt wurde. Danzig 1647. fol.

— Trauer-Gedicht als des Abraham Calovius Söhnlein Michael von dieser Welt gerissen. Danzig 1650. w 4ce.

— Lobspruch bey Leichbegängniss der Adelgunde Bergmann. Danzig 1651. w 4ce.

HEDER Jan Eliasz. De lingua herulica seu lithuanica et samogitica tum prussica deinde lettica et curlandica, deinde coerulica et tandem sireenorum in Wollust-Usgi (dem ustjugischen Gedichte) Russiae magna provincia, Schediasma. [W Miscellanea Berlinensia. Contin. II. Tom IV, p. 311 do 325].

Ze szczepów Finnów chciał wywieść pochodzenie narzecza łotyskiego.
Recke i Napiersky II. s. 206. — Gadeb. Livl. Bibl. II. s. 18. — Schlötzer Allg. Nord. Gesch. s. 303.

HEDERICH Benjamin (1675 † 18 lipca 1748). Arythmetyka Podług reguł J. Mci Pana Beniamina Hederichsa Rektora Skół (tak) Hoyn gruntowną drogę toruiąca do matematycznych umieiętności przydatkami innych Autorow powiększona, z niemieckiego języka na polski dla młodzy (tak) szkolney wydrukowana. Za pozwoleniem Zwierzchności. w Warszawie, nakładem Michała Groella, J. K. M. Komissarza i Bibliopoli, w Marywilu N. 19. pod znakiem Poetow 1774. w 8ce, str. 206.

Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

HEDERICUS (Heidenreich) Johannes (1542 † 31 Marca 1617). Confessionis Waldensicae in capitib. ab Augustanae discrepantibus notationes, responsioni jampridem editae nomine fratr. Bohemicorum oppositae: Additae celeberrimorum quorundam theologorum & nonnullorum pastorum epistolae. Francoforti ad Oderam. 1602.

Dedyk. Jan. Zborowskiemu Kaszt. Gniezn. W dodatku są listy, które pisali: Joh. Spanofsky. And. Musculus. Chr. Cornerus i inni.

— ob. Carpzow (1742).

Hedloffs (Melcher) sonst Schützemelcher genannt, von Käntinchen auss Medziborischer Herrschaft bürtig verübete und begangene Mord-Thaten, welche er jnnerhalb 15. Jahren mehrentheils mit seinen zwey Röhren verrichtet. Auch wie er den 19. Januarii dieses 1654. Jahrs seiner Arbeit nach, den Lohn empfangen, Kurzlich beschrieben, und zu Männigliches Nachricht in Druck befördert. Bresslaw, in Vorlegung Caspar Klossmanns, drukts in Baumannischen Druckerey Gottfried Gründer. w 4ce, k. 12 nlb.

Na czele rycina Hedlowa trzymającego pod drzewem dwie strzelby. W liczbie 251 zastrzelonych przezeń osób, jest zastrzelonych Polaków 84. Zrabowane przedmioty po pomordowanych sprzedawał w Polsce.

Jagiell.

Hedwigs-Legende. A Lhy hebet sich an dy grosse legenda der hailigsten frawen Sandt hedwigis. eyne geborne furstyn von Mehrau. vnd eyne gewaldige herczogynne In polen vnnd Schlesyen welch legenda vil schoner historien, Inn sich beschleusset. vnd biss heer alleyne bey etzlichen Klösteren, vnd Erbaren purgeryn czu Bresslaw, kostparlichen vnd vor gros cleynot ist gehalden wurden, vnd nw durch mich Conradum Baumgarthen gote czu lobe gedruckt, der czal Cristi vnszers Herrn M. ccccc. vnd iiij. (1504). fol. małe, kart 114. (ark. 57), kolumny po 43 wierszy z czerw. inicyałami. (Syg. A—Mii).

Pod tytułem wizerunek ś. Jadwigi jako fundatorki klasztoru, w drzeworycie. Na str. odwr. herb. Legendy jest k. 103 i 10 k. nlb. Bulli pap. (Na końcu:) Gedruckt und volendet in der konigklichen Stadt Breszlaw. durch mich Conradum Baumgarthen, am mitwochen vor Johannis des teuffers nach Christigeburt tausent fünff hundert und ymvyrden yare.
Dzieło ozdobione drzeworytami.
Jocher 8411. Czartor.

Hedwig (Sancta) ob. Festenberg Georg Henri (1725) — Lubezki Joseph. (1727) — Rimpler Martinus (Patrocinium Silesiae 1697) — Paekisch (1720).

Hedwig Polon. regina ob. Kozmińczyk (Cosminensis) Bened. (1535) —

Irenaeus Joannes. (Apologia 1544).

Hedwiga Marchianka Brandeburska ob. Księgi probowane przez doctory. (1545).

Hedwiga Elisabetha Amalia Rhen. ob. Binkle Joz. (Unsterbl. Gedächtniss 1722) — Chreptowicz Michał (1691) — Connubium (1691) — Jacobus (1691) — Immortali Mortalis vitae (1722) — Neudeck Joannes Henr. (1722) — Ośliński M. Martinus (1691) — Relation (1691) — Sartorius Jan (Scutum Sobiescianum 1691).

Hedwig ob. Broscius (Apologia) — Boussu Gil. Jos. (Reine 1713) — Libanus (In sponsalibus 1535) — Locher Jacobus — Prossovianus Simon (Epithalamion 1536).

Hedwiga z Kościelca ob. Kościelecka (1535).

Heerbold ob. Gehema J. (Eques. 1703)

Heerboord Adr. ob. Makowski Jan (Metaphysica 1658).

HEERMANN Ephraim. Pindarisches Trawer-Lied Bey Frühem Abschied Euphrosyne titul H. Simon Weissens Bey der Augspurgischen Kirche in Lissa an dem Wort Gottes treuen Mitt-Arbeiters. Wie auch Fr. Regina Weissen gebohrnen Holfeldin Geliebtes Töchterleins, Welches den 24. Christ-Monats gebohren, den 6. April. gesegnet, seines Alters 15. Wochen. Auss Freundschaffts-Pflicht abgesungen von Ephraim Heermann, der Glogauischen Jugend gewesenem Wegweiser. Gedruckt zur Pol. Lissa durch Wigand Funcken. (B. wyr. r.) w 4ce, 2 karty.

Wrocławs.

— Anapaestisches Dank- und Glück-Gedichte ... Herrn Sigmund Pürschern, Als ... sein Namens Stern auffgieng ... von Ephraim Heermann ... Gedruckt bey Wigand Funcken in Lissa 1655. w 4ce, str. 4.

HEERMANN Joannes z Köben (1585 † 24 lutego 1647 r.). Anagrammata Literatis quibus Patria est Coebenium, Scripta et inscripta a Johanne Heermanno, P. L. C. Coebenens. Pastore emerito. Lesnae Polonor. Typis Wigandi Funcci. w 4ce, 4 karty.

Wrocławs.

— Baw Gedanken, oder fünfferley Häuser, Welche Ihm ein jeglicher Christliebender Hauss Vater, wie sonsten jederzeit, also auch, vnd vornemblich bey seinem Bawen, in seine tägliche Sorge soll befohlen seyn lassen. Gewiesen von Johann Heermann PfarrErn zu Köben. Gedruckt zur Polnischen Lissaw durch Wigandum Funck. Im Jahr MDCXXXXII. (1642). w 4ce, k. 22.

Przyp. Magistratowi Lesznenskiemu. Jocher 5849. Ossol.

— Ehren Ruhm Der Edlen Buchdrucker Kunst: Welche Gott im Jahr nach Christi Geburt 1440. jetzo vor zwey hundert Jahren, auss sonderbahrer Gnade der Welt geschencket hat. Angesetzet von Johan. Heermann. P. L. C. Pfarrn zu Köben. Und Gedruckt durch Wigandum Funck, Buchdruckern zur Lissa in Gross-Pohlen. Im Jahr Christi 1640. w 8ce, Aij—Av. Wrocławs.

— Jentaculum Hymenaeum in Nuptiis ad Ignem Honorarium Reverendi, Praestantissimi, et Doctissimi Viri Dn. Johannis Heermani Ecclesiae Christi in Gross Reichen, Mühl Rädlitz und Pätschkendorff Ecclesiastae fideliss: quondam Plurimum Reverendi, Clarissimi, Literatissimique Dn. Johannis Heermanni Raut: Siles: P. L. C. nec non Coëbenens: Pastoris emeriti, ac Viri celeberrimi, Filii cum Lectissima, Pudicissima omniumque Virtutum laudum commendatissima Virgine, Mariana Elisabetha Albina Reverendi, Clarissimi et Doctissimi Dn. Christophori Albini, Eccles: August: Confess: in Lesna addictae Diaconi sinceriss. p: m: relicta filia dilectissima nunc itidem Admodum Reverendi, Clarissimi, aeque ac doctissimi Dn. Vincentii Stephani Raviensium Pastoris laudatiss: Profilia conjunctissima die 2 Mensis Mai Ravitii Polonorum An. MDCLI. celebrandis a Propatre, Fautoribus, Consanguineis et Amicis candide et calide ap-

positum. Lesnae Polon: Typis Wigandi Funcci (1651). w 4ce, sygn. A—C.

Wiersze łacińskie i niemieckie. Jeden z podpisem: Daniel Wanskius Scholae Lesn. Pro R. Wrocł.

— In Nothbeth allezeit: Die Rettung ist nicht weit. Gewiesen und bewiesen aus dem schönen Gleichnusse Luc. 18. v. 1. 2 et sequ. Von der Bedrängten Witwen, unnd dem ungerechten Richter. In Fünff Predigten, Von Johann Heermann, P. L. C. bey der Kirchen zu Köben an der Oder Pfarrern. Gedruckt zur Pol. Lissa, bey Wigand Funcken. w 4ce, Aij—Liij. Wrocławs.

— Väterlich Liebe-Gedächtnüss, seinem eltesten Sohne, Samueli Heermanno, P. L. Caes. SS. Theol. Stud. Welcher den 6 Februarii Anno 1643. im 23. Jahre seines Alters diese betrübte Welt mit Frewden gesegnet hat. In dreyen Predigten auffgerichtet Durch Johann Hermann Pfarrern von Köben. Königsberg, In Verlegung Martin Hallervordes Buchhändlers. Gedruckt Durch Johann Reusnern, 1644. w 4ce, syg. Aij—Iiij. Wrocławs.

(Heermann Zacharias). Über dem durch güttige Verleihung des Höchsten Bey erfreulichem Glück und Wollstande wieder-kommenden Namens-Tage Ihrem Hoch-geEhrtisten Herrn Vatter und Hohem Patron, Dem Hoch-Ehrwürdig-Grossachtbar- und Hoch-gelehrten Herrn M. Zachariae Herrmann Der Evangelisch-Lutherischen Gemeinde zur Lissa treufleissigen Pastori, Und der Schulen wohlauffrichtigem Inspectori, Ihre Hertzgemeinte Glück-Wüntschung in tieffester Demuth abzulegen, Unterwunden sich Ein Kleeblath gehorsamer Söhne. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken, 1685. fol. 2 karty. Wrocław.

— ob. Heldt Fr. (1670) — Herrman K. J. B. (1670) — Logan G. A. (1686).

Heermann Euphrozyna ob. Schelwig Sam. (1642).

Heerschaft ob. Diploma (1658).

HEGENDORPHINUS Christoph. (ur. 1500 w Lipsku † 8 Sierpnia 1540). Adagiorum selectorum Centuriae V. per Christophorum Hegendorphinum congestae. Cracoviae Hieronymus Vietor imprimebat. Anno salutifero MDXXXV. (1535). Pridie nonas Maias. w 8ce.

Ded.: Mikołaj. Jaktorowskiemu kanon. Poznań.
Janoc. I. 113. – Jocher 702.

— Aristotelis insignis Philosophi, libelli duo, unus de longitudine et breuitate uitae, alter de diuinatione per somnum, a Christophoro Hegendorphino J. V. Licentiato, in latinum uersi, et scholijs doctissimis ab eodem illustrati. Jam primum in lucem editi. Adivnximvs sub Finem graeca, Lectori in hoc consulentes, qui immenso Aristotelis opere, caret. Basileae, apud Bartholomaeum VVesthemerum et Nicolavm Brylingervm. Anno M.D.XXXVI. (1536). w 8ce, k. 7 i str. 93.

Dedyk.: Petro Schorlero urbis Gorlicii a libellis. Tu mówi: ego certe cum in Sarmatia in Coll. Posnaniensi, et linguas bonas et philosophiam publice docerem et juventuti Sarmaticae verum Aristotelis gustum praebere vellem.
Wierzbows. II. 1129. Kijows.

— Carmen de disputatione Lipsiensi inter Joannem Eckium, Carolstadum et Lutherum. Lipsiae 1519. w 4ce.

— Compendiariae Titvlorum Codicis Justiniani Exegeses. Authore Christophoro Hegendorphino. Haganoae apud Joh. Sec. Anno M.D.XXIX. (1529). (Na końcu:) Haganoae in aedibus Johannis Secerij Anno M.D.XXIX. Mense Augusto. w 8ce, kart 115.

Dedyk.: Ludovico Faccho, praeceptori suo.
Wierzbows. II. 1053. Zamojs.

— Compendiaria Conscribendarum Epistolarvm Ratio. In gratiam adolescentum studiosorum à Christophoro Hegendorphino et cōscripta et recens edita. Ad lectorem: Illa damus rudibus, doctos nihil illa iuuabūt. Si rudibus prosum, meta peracta mea est. Lipsiae, Anno M.D.XXXI. w 8ce, kart 71, (ark. Ivn).

Dedic.: Matthiae Lango Dantisco. Na końcu: Lipsiae procudebat Michael Plum. Anno M.D.XXXI. (1531).

Arkusz B_1 przypada pod *ta tr.* Ark. *D* pod *lct.* *F* pod *nte.* *G* pod *ru.* *I* pod *p.* Na karcie Hii do IIv. przypada wiersz: Encomium temporis verni.
Wierzbows. III. 2147.
Jagiell. — Potoc. w Krak.

— Toż: . . . . Cracouiae anno M.D.XXXIII. (1533). (Na końcu:) In Regia Vrbe Cracoviensi Hieronymus Vietor impressit. Anno domini M.D.XXXIII. w 8ce, kart 55.

Dedyk.: Matthiae Lango Dantisco.
Wierzbows. II. 1097. Krasińs.

— Toż:... Cracouiae apud Hiero. Vie. Anno Do. M.D.XXXVII. (1537). w 8ce, ark. nlb. Niij (kart 55).

Na końcu dzieła stoi: In Regia vrbe Cracoviensi Hieronymvs Vietor impressit Anno Domini MDXXXVIII. (1538).
To wydanie zatem ma dwie daty. Widno że r. 1538 przedrukowano żywcem wydanie z r. 1537. Praefatio jest i tu: ad Mathiam Langum Dantisc. Wspomina tu, że przed kilku laty wydał: Methodus conscribendarum epistolarum.
Na karcie K_{V} do K_{VIII} jest wiersz: Encomium temporis verni. Arkusz *B* stoi pod *l.* *D* pod *hil.* Arkusza *E* nie ma. Arkusz *F* pod *e*, ark. *G* pod *st*, ark. *I* pod *e*.
Wiszn. VI. 135. — Janoc. I. 113.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Płockie Semin.

— Declamatio gratvlatoria in coronationem Serenissimi Junioris Poloniae Regis, in Gymnasio Posnaniensi habita. Autore Christophoro Hegendorphino. (Na końcu:) Cracoviae, In Aedibus Hieronymi Vietoris Anno MDXXX. (1530). w 8ce, k. nlb. 11.

Poprzedza: dedykacya Janowi Latalskiemu, i Ad reverendissimum in Christo patrem d. Joannem Latalski epis. posn. elegia Josephi Struthii Posn.
Janoc. I. 111. — Juszyński II. 213 i Bentk. II. 445. przywodzą tę elegię jako dzieło osobne, gdy tymczasem Janocki (I. 261) wyraźnie napisał: praemissa Hegendorfini Declamationi. Na końcu dziełka jest tegoż Struthii: ad bonae mentis adolescentes elegiacum carmen. I ten wiersz podali Jusz. i Bent. jako dzieła osobne.
Wierzbows. II. 1064.
Czaps. — Ossol. — Toruńs.

— Declamationes octo, quarum Prima, laudem divi Praesulis Martini complectitur. Secunda, est gratulatoria in coronatione iunioris regis Poloniae dicta. Tertia, de officiis discipulorum erga Praeceptores. Quarta, Apologetica pro literis Graecis, quod falso omnium haeresium autores insimulentur. Quinta, de recta studendi ratione. Sexta, Encomium Jeiunii, seu sobrie vivendi rationis. Septima, Cohortatoria ad confessionem, ut vocant, auricularem. Octava, Encomium temporis verni. Autore .... Argentorati, anno M.D.XXXIII. (1533). (Na końcu:) Impressum Argentorati per Joannem Albrecht, mense Maio, Anno M.D.XXXIII, w 8ce, k. nlb. 2, i k. liczb. 37.

Dedic.: Petro Zedriano instituti S. Bernhardi monacho. Czartor.

— Dialogi pueriles nuper aucti. ob. Mosellanus P. (1538).

— Dialogi lepidi ac docti. Lipsiae 1523.

Przedrukowane w dziele: Petri Mosellani Paedologia Cracoviae 1535. i Zurich 1540. w 8ce.

— Dragmata in Dialecticam Petri Hispani, a Christophoro Hegendorffino Lipsiae congesta. Ad Lectorem. Illa iuvant pveros, doctos nihil illa iuuabunt. Illa puer uoluat, tu sophe docta legas. (Niżej:) Συγνώμη πρωτοπείρῳ. [Tytuł w pięknem obramowaniu wśród którego r. 1520 wyryty]. (Na końcowej k. nlb. v.: Ad lectorem, 7 wier. prozą; a pod tem:) Basileae apud Andream Cartandrum mense Maio anno MDXX. [Na odwrocie: drzeworyt z wyrytemi na nim „Andr. Car. 1519“]. w 4ce, str. 26 i 1 k. nlb.

Ded.: Gregorio Konitz et Wolfgango Schindeler praeceptoribus suis. Ossol.

— De educandis erudiendisque pueris nobilibus, libellus. In usum novae Academiae Posnaniensis conscriptus per Christophorum Hegendorphinum. Cracoviae imprimebat Hieronymus Vietor Mense Octobri Anno M.D.XXXIII. (1533). w 8ce.

Przypis. Mikoł. Kościeleckiemu Wojewodzie Kaliskiemu.
Wiszn. IX. 469. — Janoc. I. 112. — Jocher 972.

— Encomium Terrae Poloniae. Autore Christophoro Hegendorphino. An-

no M.D.XXX. (1530). w 8ce, kart 10. (Na końcu:) Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris.

Na odwrocie tytułu: Ad Magnificum Virum Dominum Andream Magnifici Dni Lucę de Gorka Castellani Posnanien. et Capitanei Majoris Polonię filium Josephi Struthij Posnanien Ode Asclepiadica. (24 wierszy). Dedykacya: Magnifico Viro Domino Lucę de Gorka, Castellano Posnaniensi et Capitaneo Polonię Maioris. Christophorus Hegendorphinus S. D. P.

W dedykacyi powiada, że z porady kanonika pozn. Mik. Jaktorowskiego, ośmiela się ofiarować tę słabą pracę, którą deklamował młodzieniec Błażej Kostensis, polak. Dedykacya datowana z Poznania 1530 r. Całe to Encomium jest dziecinną deklamacyą bez wartości. — Wysławia tu pochodzenie Polaków od Sarmatów i Scytów, ich męztwo w boju, żyzność ziemi, dostatek ryb, ptastwa, i zwierzyny; gorliwość o dobro kraju i zgodę wewnętrzną, rządy Zygmunta I. i Biskupów, między którymi wspomina Jana Lubrańskiego niegdyś Biskupa Poznańskiego, założyciela publicznego gimnazyum w Poznaniu, szczególniej zaś Jana Latalskiego jego następcę, a swego mecenasa, Andrzeja Krzyckiego i Piotra Tomickiego. Druk jest ten sam co: Declamatio.

Janociana I. 111. — Wierzbows. II. 1065. Czaps. — Ossol. — Toruń.

— Encomium Somni Christophoro Hegendorffino authore. (Na końcu:) Lipsiae ex aedibus Valentini Schumanni. Anno domini millesimo quingentesimo vndeuigesimo. (1521). w 4ce, k. 5.

Wierzbows. II. 961.
Muzeum Bryt. — Petersb.

— 1) Epitome Tyrocinii iuris civilis. 2) In titulum secundum libri digestorum tertij scholia. 3) Oratio de praeclaris rebus gestis Imperatoris Justiniani dicta a. . . . dum insignia doctoralia caperet.

Ded.: Stanislao Mirkowsky de Mirów. Castell. et Capit. Międzyrzecensis patrono suo.

4) Enaratio Novae Philippicae Ciceronis. Basileae apud Bartholomeum Westhemerum. 1540. w 8ce. Krasińs.

— Ad Rever. Latalski Joannem episcop. crac. epistola. 1536. (Bez m. i dr.) w 8ce.

Juszyński I. 130.

— Leges et Instituta Novae Academiae Posnaniensis. Autore Christophoro Hegendorphino. Cracoviae excudebat Hieron. Vietor. Anno Salutis Millesimo Quingentesimo trigesimo secundo (1532). XIII. Kal. Aug. w 8ce.

Jocher 1703. — Janoc. I. 111.

— Libri Dialecticae legalis quinque Authore Christophoro Hegendorphino. M.DXXXI (1531). (Na końcu:) Lipsiae excudebat Nicolaus Faber typographus et bibliopola anno M.DXXXI. w 8ce, k. nlb. 120 (15 ark.).

Na odwr. tyt. Eruditissimo viro Petro Brockendorfio amico et compatri, tum ornatiss. iuveni Vinceslao Cubitensi archigrammateo Staffordiano. Ossol.

— Lvdi Christophori Hegend. et De duobus adolescentibus et de Sene Amatore. Tertio recogniti. Accessit et declamatio, qua commendatur Horatij Tergemini factum quod Livius libro primo scribit. (Na końcu:) Excussum Cracouiae per Hieronymum Vietorem Anno a Christo nato Millesimo Quingentesimo vigesimo quinto (1525). Mense Julio. w 8ce, kart 22.

Na odwrocie tytułu: Hegendorfinus Philippo Noveniano Argumentum ludi. Na karcie C₁. Magistro Joanni Vnico medicinae studioso praeceptori suo, Lipsiae ex Collegio Principis.

Wierzbows. II. 1021.
Krasińs. — Raczyńs. — Ord. Zamojs.

— Methodvs conscribendi Epistolas. Dragmata locorum, Tam Rhetoricorum, quam Dialecticorum, vna cum exemplis, ex optimis quibusque autoribus depromptis. Coniecturalis. Exempla status Finitini. Qualitatis. Autore Christophoro Hegendorphino. Haec dedimus pueris, pueris prodesse studemus. Id si fit, satis est, non aliud cupimus. Cracoviae. Ex Officina Hieronymi Scharfen. Anno a a redempto mundo 1555. w 8ce, k. 24 nlb.

Ded.: Laur. Czoch discipulo suo.
Ossol.

— Toż:... [w dziełku p. t.: De conscribendis epistolis Joannis Lodovici Visis ... Coloniae 1537. Joannes Gymnicus excudebat]. w 8ce, od str. 119 do 152.

Obacz także: Roterodamus Erazm.
Czartor.

— Oratio de artibus, fvtvro iurisconsvlto et necessariis et frugiferis, comparandis. Item consilium de compendiaria discendi iura ciuilia, ratione. Authore Christophoro Hegendorfino. (B. m. r. i dr.) w 8ce, kart nlb. 32.

Czartor.

— Tenże tytuł: Haganoae apud Johan. Secer Anno M D XXIX. (1529). Mense Julio. w 8ce, k. nlb. 48.

Ded.: Philippo Hessorum principi.
Wierzbows. II. 1054.
Ossol. — Uniw. Petersb. — Zamojs. Ord.

— Oratio in artium liberalium laudem, coram frequenti eruditorum consessu, in Neacademia posnaniensi habita. Autore Christophoro Hegendorphino. Haganoae. Joannes Secerius. w 8ce, 1530.

Jocher 917 b. za Janoc. I. 111.

— Toż:... autore Christophoro Hegendorphino. In Regia Urbe Cracoviensi Hieronvmus Vietor impressit. Anno Redemptionis humanae M.D.XXXI. (1531). w 8ce.

Jocher 917 a.

— Oda gratulatoria ad Clariss. uirum Dominum Bartholomaeum Stanitzkij, Magni: Domini Lucae Comitis a Gorka Capitanei Posnaniensis etc. Cancellario, ob natam Filiolam primogenitam. Christophoro Hegendorffino autore.

Jest w Basilii M. Homelia 1534.
Wierzbows. — III. 2164.
Kórnik. — Warsz. Uniw.

— Paraphrasis in sex Persii satyras autore Christophoro Hegenporphino. w 8ce.

— Quae juvenibus eloquentiae cupidis inprimis scribenda sint, ex Trabis relata et exemplis pulch. illustr. [Zarazem:] Oratio ejusdem in artium liberalium laudem in Neacademia Posnaniensi habita. Haganoae, J. Secerius. 1531. w 8ce, kart 102.

Obejmuje: Colloquium Christ et Joh. de Balneis; Dialogus de baptismo et votis in bapt. factis; Colloqu. paedagogus et disci pulus; Dial. de interpret dominicae Orationis, Coll. Petrus et Paulus; Expos Symboli Apost.; Dial. de primis tribus Dei praeceptis.

— Querela eloquentiae. Helleborvs Gregorio Schamotvlano Archidiacono Posnensi non satis compoti mentis, paratus, à Christophoro Hegendorfino. Cui accessit Farrago errorum pudendorum eiusdem Archidiaconi Posnensis, et in rebus Sacris et Jure. Explicantur autem, in hoc libello, et leges multae et iura pontificia; loca sacrarum scripturarum et alia non indigna cognitione. Impressu Vuittembergae per Josephum Klug. An. Dom. M.D.XXXVI. (1536). w 8ce, kart 31.

W Querela Eloquentiae ma mowę do Andrzeja z Górki Kasztel. Kalisk. Helleborus. — Przypisano Stanisł Brochowskiemu. Na k. 6. spisane: Errores Gregorii Schamotulani congesti a Hegendorfino.
Janoc. I. 113. — Jocher 3139. — Wierzbow III. 2187. Toruńs. gimn.

— Rudimenta Pietatis Christianae, uersibus, ut Pueri ea facilius in memoriam reponere possint, conscripta, à Christophoro Hegendorffino. Lipsiae excvdebat Nicolavs Faber. Anno M.D.XXXIII. (Na końcu:) Lipsiae apvd Nicolavm Fabrvm Anno Salvtis M.D.XXXIII. (1533). w 8ce, kart 15.

Przypisał: Rafałowi i Wacławowi Leszczyńskim uczniom swoim.
Wierzbows. II 1098. — Wiszn. VI. 334. — Janoc I. 112. Dzikow. — Krasińs.

— Toż:... conscripta a Christophoro Hegendorffino. In regia vrbe Cracoviensi Hieronymus Vietor impressit. M.D.XXXIV. w 8ce.

Wiszn. VI. 334. ma rok 1543, ale chyba myłką drukarską, bo Janocki (I. 113) z którego czerpał Wiszniewski ma rok 1534.

— Somnium Spondei de liberalium artium altercatione et praestantia. Christophoro Hegendorphino authore. — Eiusdem Sermo in D. Catharinam, carm. de disput. Lipczk, impress. Valent. Schumen. B. r. w 4ce, ark. C_8.

Dedic. : Consulibus Lips.

— Stichologia Seu Ratio Scribendorum Versvvm, stvdiosis in Neacademia Posnaniensi dictata. Item: Ratio quaedam compendiaria recte instituendi Studia. Item, Encomium Philosophiae ex erotico Demosthenis latinum factum.

Avtore Christophoro Hegendorffino. Vitebergae anno M.D.XXXIIIj (1534). (Na końcu:) Excusum Vittembergae per Georgium Rhau. A. M.D.XXXIIII. w 8ce, k. nlb. 66.

Dedic.: Clarissimo et Magnifico viro Do. Joanni Lyeszczyński Castellano Brestensi et capitaneo Radieiouiensi.

Wiszniewski H. Lit. VI. 343. — Janoc. I. 112. — Jocher 697 a. — Wierzbows. III. 2173.

Dzików — Kórnik — Ossol.

— Toż:... w Melanchtona Ph.: Contenta in hoc libello. Argentinae 1535. (od ark. C_7, z tąż dedykacyą).

— Stichologia, sev Ratio Scribendorvm Versvvm. Autore Christophoro Hegendorfino. Cracouiae excusum apud Viduam Floriani An. 1544. w 8ce, kart nlb. 19 (ark. Ciij).

Dedykacya Joanni Lyeszczyński Castell. brestensi et Capit. Radieioviensi, Mecaenati. W niej mówi, że od pierwszego przybycia do Sarmacyi, zaszczycał go swą przyjaźnią i że mu powierzył syna Rafała na naukę.

Wierzbows. II. 1218. — Janoc. I. 112.

Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Stichologia seu ratio scribendorum versuum studiosis in Neacademia Posnaniensi dictata. Item ratio quaedam compendiaria recte instituendi studia. Item Encomium philosophiae ex erotico Demòsthenis latinum factum. Autore Christophoro Hegendorffino. Cracoviae. Anno a Christo nato M.DXLIX. (1549). (Na końcu:) Cracoviae impressum in officina Hieronymi Scharffenbergii die 28 mensis Septembris Anno Domini 1549. w 8ce, ark. nlb. E_8 (k. nlb. 32).

Dedyk.: Joanni Leszczyński.

Bandt. H. dr. kr. 341. — Wiszn. VI. 343.

Jagiell.

— De recta studendi et vivendi ratione, ad bonarum literarum virtutumque studiosos in Gymnasio Posnaniensi adhortatio. Autore Christophoro Hegendorphino. Apud Regiam Cracoviam. Impressum per Hieronymum Vietorem. Anno a Christo nato Millesimo quingentesimo trigesimo (1530) mense Januario. w 8ce.

Janoc. I. 110. — Jocher 916. — Wiszn. IX. 469.

— De Instituenda vita, et moribus corrigendis Juuentutis, Paraeneses, a Christophoro Hegendorphino primum quidem in priuatorum discipulorum gratiam comparatae. Deinde uero & in usum aliorum bonae indolis iuuenum conscriptae. Haganoae, per Johan. Secerium Anno M.D XXIX (1529). w 8ce, kart 36 (ark. E_4).

Ded.: Christophorus Hegendorphinus, cum primis et nobili et studioso iuveni, Matthiae de Drevitschs Lipsiae 1529. Na końcu data powtórzona nad drzeworytem Janusa. Jagiell. — Ossol.

— ob. Bacilius M. (Homelia 1534) — Cicero (Partitiones 1578) — Demostenes (Orationes 1535, pro Rhodiorum 1538) — Isocrates (Areopagiticus 1534) — Mosellanus Petrus (Paedologia 1527. 1534) — Muslerus Jan (De titulis) — Nonnius (in Evangelium 1528) — Reuschius F. (Antidotum adv. Pestilentiam 1529) — Szamotulski Grz. (Anacephaleosis 1535. Vincula 1536).

Jocher I. 119. str VIII XXVIII. XXXI. — Janociana I. 109—114. — Placcius Theatr. pseud. 340. — Wiszn. Hist. lit. VI. 133. 334. 343. — Łukaszew. O kościoł braci czes. w W. Pol. 19. — Łukaszew. Hist. szkół. III. 484—5. I. 261. 89. — Dzienn. Warsz. 1826. III. 102. — Encykl. Orgelbr. XI. 394—6. — Gesner Bibliot. Univers. fol., 166. — Allg. Deutsche Biogr Leipz. 1880. T. II. s. 275. — Simleri Josue Biblioth. auctorum 1574.

HEGENITIUS Christofredus, Gorlicio-Lusatus. Proteus sesque centiformis. Gedani, Hünefeld. w 4ce, 1643.

Dzików.

Hegithmannus Mathias ob. Reuschius Joannes (1530).

Hegumenia ob. Stebelski Ignacy (Dwa wielkie światła 1781).

HEIDANUS Abraham (1597 † 15 Października 1678). De origine erroris II. VIII. Add. sunt tract. II. de Socinianismo et Iudicium de universa hodierna Pelagionorum (Remonstr.) doctrina. Amstelodami, Joh. a Someren, 1678. w 4ce.

Heide ob. Herden J. (1700).

Heidecken J. Georg. ob. Schreckius Wal. (Charites 1583).

Heidelberg ob. Firlej Joannes (Valedictis 1604).

Hejdelberski elektor ob. Propozycya.

Heidenreich Esajas (ur. we Lwowie na Śląsku 1532 † 26 kwietnia 1589) ob. Lyra Simon (In nuptias 1580).

Ebert Erudit. s. 22. — Zedler Lexic. XII. s. 1140.

Heidenreich Hediricus Joh. ob. Hedericus.

HEIDENSTEIN Jan Reinhold Sollescius z Sulęcina, kasztel. Gdański. Affectus in Virginem Deiparam Mariam Joannis Heidenstein Sollescii Equitis Poloni, quatuor orationibus expressus. Quarum I. Natiuitatis. II. Annuntiationis. III. Purificationis. IV. Assumptionis. Dignitatem complectitur. Romae apud Jacobum Mascardum. M.DC.XXXIV.(1634). Superiorum permissu. fol., str. 34.

Dedyk.: Urbano VIII. Pont. Max.
Janoc. I. 122. — Jocher 4248.
Jagiell.

— Manipulus quadruplex Sermi ac Revmi Principis Joannis Adalberti invictiss. Poloniarū, Suetiae, Gothiae regis etc. Sigismundi III. filii D. G. electi sedis Varmiensis administratoris perpetui divina opera collectus coelo delatus ecclesiae Poloniae Prussiae faeliciter illatus natale ejusdem Smi 8 Cal. Jun. celebrando per Joan. Heidenstein a nobili juventute studiosa collegii Braunsbergensis Societatis Jesu in Genesiorenion oblatus, anno reperatae salutis 1622. (Brunsberg). Typis Georgii Schönfels, 1622. w 4ce, ark. sig. R_3(kart 67 czyli ark. 17).

Na odwrocie tytułu piękny miedzioryt herbu i wiersz podp.: Joan. Klinsky. Dedykacya Jana Heidensteina Joanni Adalberto Administ. Ecclesiae Varmiensis electo. Potem Manipuli Thuris votum. Autorowie: Greg. Waziński. Flor. Sapieha (wierszem). Sam. Kurtz. — Symbola hieroglifica pisali: Mar. Sczawiński. Henr. Kreutz. Steph. Reich. Joan. Klinski. Sam. Wolowicz. Wilh. Plater. Dalej Manipuli votum: Joan Cielecki. Georg Stang Norvegius. Paedagogus Joan. Heidenstein, Paw. Sapieha. And. Wołowicz. Alb. Mochliński. Math. Sokołowski. Math. Bistram Sam. Piasecki. Joan. Heidenstein. Alex. Garczyński. Fab. von Milbau. Stan. Oławski. Krzyszt. Schenk. Joan. Jaromirski. Stef. Łowejko. Marc. Bistram. Adam Kos. Henr. Kreutz. Marc. Głędzianowski Abr. Giżycki. Fryd. Olschnitz. Jan Cielecki. Joan. Berg. Stan. Hosius. Alb. Hosius. Balt. Nagoth. Alb. Muchliński. Stan. Tomisławski. Andr. Kessler. Mik. Nowicki. Jan Wichman. Alb. Nieciszewski. Andr. Ernest. Joan. Lichtenstein. Andr. Kessler.
Jagiell.

— Norma Civis in Republica boni somnio Joannis de Zamoscie Samoscii, cancellarii Regni Poloniae, et Generalis exercituum Ducis, Immortalis Viri, Expressa et proposita Auctore Joanne Heidenstein, Sollescio. Dantisci, Typis Hünefeldianis, anno 1637. w 4ce, str. 38.

Przypisał Tomaszowi Zamoyskiemu, kancl. w. kor. Datowane Sollencini a. 1637. Powiada, że stosując się do ostatntej woli swego ojca testamentowej i pomny na dobrodziejstwa: gratique animi significatione ultro feror et permoveor.
Janoc. I. 122. — Niesiec.
Jagiell. — Ossol.

— Equitis Poloni Orationes Dvae. Prior. In Obitum Potentissimi Sigismundi III. Poloniae et Sveciae Regis Posterior In Augurationem Invictissimi Filii Eius Vladislai IV. Novi Poloniae et Svetiae Regis. Lovanii, Apud Joannem Oliverium, & Corn: Coerastenium 1633. fol. str. 88.

Ded.: Vladislao IV. Lovanii Calend.... Januar. 1633 .... Joan. Heidenstein Solesc. Jest tu: Eryci Putcani historiogr. regii de oratt. Heidenst. epigramma; de iisdem Nicolaus Vernulaeus historiogr. regius.
Janoc. I. 122. Branic. — Ossol.

— Vladislao IV. Poloniae et Sveciae Regi. Magno, Felici, Victorioso. Ob domitos, fractos, subactos, forti dextra, prudenti consilio, hostes, qui septentrionis et orientis viribus, opibus, potentia evertere Poloniam satagebant. Panegyricum Joannes Heidenstein Sollescius. Dedicat, consecrat, offert, gratulabundus. Anno Christi M.D.C.XXXVI. (1636). B. w. m. dr. fol. str. 35.

Na ark. A_2 nadpis: Panegiricus Vlad. IV. Dedykacya królowi dat. Sollencinii 1636. die 20 Martii. Jagiell.

— ob. Heidenstein Reinhold (Re-

rum 1672) — Rudnicki Szym. (1621) — Surius Nic. (Applausus 1647) — Rerum polonicarum libri XII (Frankf. 1672).

Encykl. Orgelbr. XI. 412. — Wiszn. Hist. lit. VII 448. 451. — Gołębiow. O dziejop. 126. — Załuski Bibl. hist. str. 32. — Niesiecki (ed. 2) IV. 344.

HEIDENSTEIN (Heydenstein) Reinhold Solescius (1556 † 1620).... Secr. Regii, de Bello Moscovitico Commentariorum libri sex. Cracoviae in officina Lazari, Anno Domini M.D.LXXXIIII. (1584). folio, str. 267 i 1.

Ded.: Sigismundo Battori de Somlio, Principi Transilvaniae ... Reinoldus Heidensteinius. (Na końcu miejsce i data druku powtórzone)

Wierzbows. I. 456.

Akad. - Chreptow. — Czartor. — Dzików. Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyń. — Uniw. lwow. — Warsz. uniw.

— De Bello moscouitico, quod Stephanvs Rex Polonicae gessit, Commentariorum Libri VI. Basileae Per Conrad: Valdkirchivm oLoloxxcvm. (1588). w 4ce, str. 184.

Ded.: Sigismundo Battori de Somlio Principi Transilvaniae ... Reinoldus Heidensteinius.

Wierzbows. II. 2835.

Akad. — Borkowski J. — Branic. — Chreptow. — Czaps. — Czartor. — Jagiell. — Kijow — Kórnik — Moszyńs. — Ossol. Pawlikow. — Petersb. publ. — Raczyńs. Sanguszko. — Jerzy Szembek. — Muzeum Bryt. — Warsz. Uniw.

— Toż:... (Przy dziele Marcina Kromera Polonia, wydanem Coloniae in offic. Birkmannia 1589. fol. od str. 733—837).

— Toż:... (w zbiorze: Rerum moscoviticarum auctores varii, unum in corpus congesti. Francofurti apud haeredes Andreae Wecheli, Claudium Marsium et S. Aubrium 1600. fol. od str. 325 —434).

— Warhafte, gründtliche vnd eigentliche Beschreibung des Krieges, welchen der nechstgewesene König zu Polen Stephan Batori etc. etliche Jahr nach einander, wider den Grossfürsten in der Moschkaw, Iwan Wasilewitzen geführet. Dadurch er das hochbedrengete Liffiandt, von des Mosschkowiters vieljähriger heftiger Verfolgung erlediget etc. Durch Herrn Reinhold Heydenstein, der Kron Polen Secretarium, in VI Büchern ordentlich beschrieben. Nun mehr in Deutscher Sprache ausgegangen. (Na końcu:) Görlicz 1590. [Poniżej portret Batorego] Bey Ambrosio Fritsch. Im Jahr M.D.LXXXX. w 4ce, kart nlb. 164 (ark. A—Z i a —rij.

Ded.: Christian Hertzogen zu Saxen und Churfürsten Sagan in Schlesien 21 Aprili 1590 .... Heinrich Rätel.

Wierzbow. I. 548. — Wiszn. H. lit. VII. 448. — Kertbeny Bibliogr.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyń. — Warsz. Uniw.

— ... Secretarii Regii, Cancellarius: sive de dignitate et officio Cancellarij Regni Poloniae, ad Illust: et Reuerendiss. praesulem, Dominum Laurentium Gembicki, Dei gratia Episcopum Culmensem, Administratorē Pomesaniensem, Regni Supremum Cancellarium. Liber singularis. Brunsbergae, Typis Georgii Schönfels. Anno Domini M.DC.X. (1610). w 4ce, ark. sign. A—F_2 (kart nlb. 22).

Na odwrocie tytułu approbatę podpisuje Joannes Preuszk Canon Varm.

Dedykacya: Wawrz. Gembickiemu Bisk. Chełms. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Dantisci M.DCCXII. (1712). apud Geor. Mar. Knoch. w 4ce, str. 28 i rej. 4.

Należy do zbioru Collectio scriptorum rerum polon. et prussic. Dedykacya Andreae Załuski przez G. M. Knocha. Na czele drzeworyt: Sigilla Regni antiqua quaedam.

Obacz: Schultz Georg. Petr. (Commentarius).

Akad. — Branic. — Chrept. — Dzików. — Jagiell. — Kijow. — Raczyńs. — Zielińskі.

— Epistola Reinoldi Heidensteinii Solescii Secretarii Regii de dignitate et officio Cancellarii Regni Poloniae ad Laurentium Gembicki Eppum Culmens. Supremum Regni Cancellarium.

W Ostrowsk. Svada epist. lat. 1747. T. II. Cz. II. str. 61—76.

— De Nvptiis Illustrivm Joan. de Zamoscio, R. P. Cancellarii, et exercitt. Praefecti: ac Griseldis Bathorreae, Christophori Transiluaniae principis, et Se-

reniss. Stephani, Poloniae Regis, fratris, filiae. Ad illustrissimum principem, Georgium Fridericum Marchionem Brandeburgen. in Prussia Ducem: R. H. S. R. Epistola. Cracoviae, in officina Lazari: Anno d. M.D.LXXXIII. (1583). w 4ce, k. nlb. 16 (ark. Dij).

Wierzbowa. II. 1591. — Janoc. I. 118.
Branic. — Czapski. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. Wrocławs. — Zamojs. Ordyn.

— Praescriptum Legationis S. R. Majestatis D. D. Georgio S. R. C. Radivilio et Nicolao Firlej de Dambrowicza Palatino Cracoviensi &c. ad Sacram Caesar. Majestatem die 26 maii anno 1599. (Podpisany:) R. Heidensteinius.

— Rerum polonicarum ab excessu Sigismundi Augusti libri XII. Cum gratia et privilegio Sacrae Regiae Majestatis Poloniae. Francofurti ad Moenum sumptibus Caspari VVächtleri, Civis et Bibliopolae Francof. typis Johannis Andreae M.DC.LXXII. (1672). fol., kart 4, str. 388 i rycina.

Wydawca Jan Heidenstein Solescius kasztelan Gdański syn jego, który to dzieło do r. 1603 doprowadził. — Ded.: Michaeli, regi Poloniae. Na czele portret króla Michała z podpisem: Bemtheimer sculpebat Gedani 1671. Dedykacya datowana Sollencini VI. Martii 1671. Po dedykacyi idzie przywilej króla Michała dany Kasprowi Wächtlerowi na druk tego dzieła jak i na dzieło Jana Heidensteina kasztelana p. t.: De eligendo vitae genere. Przywilej był na lat pietnaście pod karą 200 dukatów węgierskich.

Bentk. H. lit. II. 756.
Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Raczyń. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Życie Jana Zamoyskiego kanclerza y Hetmana wielkiego Koronnego Krakowskiego Bełskiego, Malborskiego, Dorpackiego, Knyszyńskiego, Miedzerzyckiego, Grodeckiego, Jaworowskiego, etc. etc. Starosty. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie, w drukarni J. K. Mci Nadworney roku 1775. w 12ce, k. 4. str. 324 i k. 2 rej.

Dedykacya do Jędrzeja Zamojskiego Kanclerza W. Kor. Kawalera ord. Orła biał. przez Franc. Bohomolca, który to jako swoją pracę podaje. Approbaty są z r. 1774 i 1775. Autor przerabiał Heidensteina, co udowodnił Alex. Batowski. W tem dziele wspomniany jest Heidenstein tylko na końcu t. j: na str. 324 (mylnie wydr. str. 292).
Chodyn. Dykcyon.
Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Tow. Pozn. — Zielińs.

— Toż:... w Warszawie, w drukarni J. K. M. Nadworney, powtórna edycya 1795. w 8ce.

Jestto tylko przedruk tytułu.

— ob. Auctores (1600) — Epistola (1583) — Historia (1581) — Jus terrestre nobilit. Prussiae (1599) — Knochius G. (Collectio 1742) — Kromer Marcin (1589) — Schulz G. P. (Comment. 1742) — Scriptorum rerum (1753).

Gadebusch Livl. Bibl. II. 20—3. — Gadeb. Abhand. v. Livl. Gesch. 68. — Recke u. Napier. II. 210. — Batowski Rajn. Heiden. 1854. — Nehring Władysław De R. Heid. scriptis. 1857. str. 43. oraz: O historykach, 1860. — Dziejop. Krajowi 1857. I. II. — Swięcki Hist. pam. I. 86. — Starowols. Monum. 340—1. — Bandt. Hist. dr. król. pols. I. 110. — Collectanea vitam Zamojs. 1861. str. 167—186. — Bentk. H. lit. II. 756. — Braun. De script. s. 51. — Gołębiowski O dziejop. 126. — Janociana I. 114—121. — Siarczyń. Obraz. I. 169. — Placcius Theatr. Pseudon. 340. — Thuanus Ks. 73. (mniema że Zamojski autorem: De bello moscovitico). — Wiszniews. Hist. lit. VII. 447—50. IX. 310. VIII. 151. — Bartoss. w Bibl. warsz. 1853. III. — Sozański Dzieła 1861. — Tygodnik illustr. 1871. — Bibliogr. polska tom II. 115. — Bibl. hist. Finkla. I. 430. — Spasowicz Pisma tom I. str. 41.

Heidensteinowa Solecka Katarz ob. Brudzyński Jak. (żałosny 1647).

Heiligenbeil ob. Porsch Henryk (Wahrscheinliche Untersuchung).

HEILMANNUS Georgius. Zu Ehren dem Jacob Roloffsen und der Jungfrau Elisaheth Stüven. Danzig 1648. w 4ce.

HEILPERON Jacob. Kitsur Abarbanel al Pirke Avot. [Compendium Abarbanelis in capita Patrum, sive textus Pirke Avot et in hunc commentarii D. Isaci Abarbanelis in compendium redacti a R. Jacob filio Eliakim Heilperor.] (po hebr.) Lublin 1604. w 4ce.

Jocher 8071.

HEIMBACH Matias (1666 † 6 lipca 1747). Praxis Catechetica, sive manuductio pro instruendis rudibus elementa fidei et morum practice explanans: rationibus, historiis, similibus ex Scriptura sacra, Patrumq. testimoniis illustrata in usum Catechizantium conscripta a P. Mathia a Heimbach Societatis Jesu. Editio Tertia ab ipso authore recognita, pluribusque tum lectionibus, tum quaestiunculis polemicis aucta. Permissu superiorum. Brunsbergae, typis Collegii Societatis Jesu. Anno M.DCC.XXIII. (1723). w 8ce, k. 8 nlb., str. 709 i kart 12 rejestru.

Edycya I i II Coloniae 1707. 1712 i 1719. Jocher 2803. Jagiell. — Wileń.

— Toż:... in usum Catechizantium conscripta a P. Mathia Heimbach S. Jesu. Editio quarta. Brunsbergae, Typis Coll. Soc. Jesu 1748. w 8ce, k. 8, str. 708 i 12 k. reg.

Warsz. uniw. — Wileń.

Heimführung ob. Anna Austryj. (1592).

Wierzbowa. II. 1744.

HEIMLIGKEITEN (Eröffnete) des menschlichen Geschlechts oder medicinischer Bericht aller weiblichen Kranckheiten. Danzig 1700. w 8ce.

HEINIUS Carolus Godofredus. Applausus nuptialis Gabrieli Groddeckio cum virgine Euphrosyna Elisabetha Gottwald. Gedani 1701. fol.

— Gottliebi Schelguigii Vale disputatione theologica valedicentis prosequitur. Dantisci. 1702. fol.

HEINIUS Johannes. Gülden Kleinoth, von vier Edlen Perlen, ... Bey ... Leich-Begängniss Der ... Maria Elisabeth, Des ... Johannis Maukischii ... Hinterbliebener Wittiben, Welche im Jahr Christi 1670. den 2. Januar. seelig im Herrn verschieden, ... Dantzig, Gedruckt durch David Friedrich Rheten. (1670). w 4ce, str. 54.

Wrocław.

— Leichpredigt ... Laurentius Eichstadius. Danzig 1660. w 4ce.

— Leichpredigt ... Daniel Cramer. Danzig 1667. w 4ce.

— Leichpredigt ... Johannis Maukisch. Danzig 1670. w 4ce.

HEIN Martinus. Friderico Gottlieb Engelke, Ged. senatus secretario gratulatur. Dantisci 1730. fol.

— Monumentum honoris Danieli Schlieffio cum in Scabinorum ordinem eveheretur. Dantisci 1735. fol.

HEIN Matthaeus. Gamelium nuptiis Ernesti Heinii et Barbarae Wolsiae. Gedani 1642. w 4ce.

HEIN Pankracy i MERMUTH Samuel. Als Der ..... Samuel Friedrich Lauterbach ..... Mit der Rosina Hoffmannin, Geb. Kergerin ... Sein anderes Vermählungs-Fest Den 21. Novembr. Anno 1719. Solenniter begieng. Zwey verbundene Schul-Collegen. Lissa gedruckt bey Michael Lorentz Pressern. fol. 2 karty.

Łaciński i niemiecki wiersz, pod pierwszym podp.: Pancratius Heinius, pod drugim: Samuel Mermuth, Schol. Fraust. Aud.

Wrocław.

HEINECCIUS Jan Christian (1718 † 1791). Ustanowienia Prawa Cywilnego w sposobie łatwym zebrane wielu przystosowaniami pomnożone nie tylko uczącym się prawa, ale y każdemu obywatelowi użyteczne Na Oyczysty język przełożone przez Jmci Pana Kaspra Meciszewskiego, Jego Krolewskiey Mości Sekretarza, Prawa Magdeburskiego Przysięgłego Prokuratora. (Tom I). w Krakowie, kosztem y Drukiem Ignacego Grebla Typ. y bibl. J. K. Mci Roku M.D.CCLXXXV. (1785). w 8ce, kart 6 nlb. i od str. 13—143, oraz Omyłki k. 1.

Ded.: Nayszlachetnieyszemu Magistratowi m. stołeczn. krakowsk. Meciszewski.

— Toż, tom II pod tytułem:... sposobem łatwym zebrane, wielu przystosowaniami pomnożone, nietylko uczącym się prawa, ale y każdemu obywatelowi do wiadomości potrzebne, przez J. P. Kaspra Meciszewskiego J. K. Mci Sekretarza etc. oyczystym językiem napisane. Tom II. W Krakowie, Kosztem y drukiem Ignacego Grebla typ: y Bibl: J. K. Mci Roku M.D.CCLXXXVI

(1786). w 8ce, k. 2, str. 241 i Zbiór rozdziałów kart 4.

Tłumacz nie wymienia autora, a w drugim tomie siebie samego zowie pisarzem dzieła. Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

Heineccius Joannes Gottlieb (1681 † 31 Sierp. 1741) ob. Ohlius Jacobus Henricus (1740).

(Heinitz Sam.) Prutenica in ... obitum Samuelis Heinitzii ... epicedia ... Dantisci. Typis Rhetianis M.DCXXXVI (1636). w 4ce, str. 28.

Heinrich von Bruchofen ob. Harboe Ludwik (1758).

Heinrich Dorota ob. Holfeld (Wollust 1652).

Heinrich Elias ob. Holfeld Johann (1652).

Heinrich Jacob ob. Ranft Michał (1731).

Heinrich Jerzy ob. Drobakowski Wojc. Fab. (1701).

Heinrich von Kniprode ob. Kniprode.

Heinrich Pius ob. Lehnensis Val. Alb. (Praelium).

Heinricus Gerhard ob. Ressius Jak. (Disputatio 1738).

Heinsius Daniel ob. Przypkowski Samuel (1644).

HEINTZ Franciszek S. J. (1668 um. 2 lutego 1729). Grot śmiertelny na prześwietnym Pierścieniu Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Stanisława Działyńskiego, starosty kiszewskiego, y Jaśnie VVielmożney Jeymości Páni Anny Teresy z Działyńskich Kczewskiy, podkomorzyny malborskiéy, przyłamany, przy spólnych exeqwiach w kościele łąkowskim Wielebnych Oyców Reformatów przez X. Franciszka Heintza Societatis Jesu pokazany. Roku króla wieków nieśmiertelnego 1719 dnia 28 sierpnia w Poznaniu, w Drukárni Kollegium Societatis Jesu 1719. fol., kart 12 nlb. (ark. F_2).

Kazanie z tematu: Ubi est mors.
Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Prawdziwy dobrey śmierci portret z prawdziwie dobrego życia przekopiowany w Jaśnie Wielmożney Jey Mości Pani Mariannie z Ludinghaussen Wolffow Kossowy Woiewodźiny Chełmińskiey, Kowalewskiey, Ostrołęckiey, Starogardskiey, etc. Starościny iako w zwierćiedle reprezentowany w kościele Toruńskim S. Jana przy żáłosnych exeqwiách, do uwagi przez X. Franciszka Heintza Soc. Jesu podany, roku pańskiego 1721 dnia 17 lutego w Thoruniu. Drukował Jan Nicolai Nobil. Senat: et Gymn. Typograph. (1721). fol., k. 17 nlb. (ark. H_1).

Przypis Mariannie z Kossów Kczewskiej wdzinie Malborskiej. — Na odwrocie tytułu duży miedzioryt herbu. Kazanie jest z godłem: Notum fac mihi.
Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Prześwietny JW. JM. P. Piotra Czapskiego Kasztelana Chełmińskiego, Radzińskiego, Sobowidzkiego, Kleckiego, etc. Starosty, Leliwa przy nayiaśnieyszem słońcu niegasnący między pogrzebowemi umbrami w Nowym kościele WW. OO. Bernardynów przez X. Franciszka Heintza Societatis Jesu na oko wystawiony d. 17 Januar. w roku 1718. w Poznaniu, w Drukarni Kollegium Soc. Jesu r. 1719. fol., k. 15 nlb.

Przypis Janowi Ausgaremu Czapskiemu staroście kłeckiemu synowi zmarłego. Matka jego była Maryanna z Szydłowskich.
Branic. — Warsz. Uniw.

— Zazdrosny Nieba z Ziemią o herbowne à szacowne Jaśnie Wielmożnego J. M. P. Piotra hrabi na Przebendowie Przebendowskiego, krayczego koronnego Jabłko Koncert, zá decyzyą Śmierći na wygraną Niebu zkonkludowany, przy żałobnych Exeqviach w Gdáńsku w Kościele Wielebnych Oycovv Dominikanow, przez X. Franciszka Heintza Soc. Jesu ogłoszony dnia 25 lutego w Roku Panskim 1711. fol. kart 17 nlb. (ark. H_1).

Przypisał Xnie Dorocie Henryetcie z Przebendowskich Radziwiłłowej, wdzinie Nowogrodzkiej. W kazaniu jest genealogia Przebendowskich i spokrewnionych z niemi Krokowskich, Kczewskich, Flemingów. — Herb rytował Samuel Donnet sculp. Dantzig.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Heintz Georg ob. Holfeld Joh. (1643).

Heintzia Catharina ob. Baumann Casp. (1647).

HEISCHIUS Zacharias. Xenion chartaceum continens svavissimam et utilissimam doctrinam, in quolibet vitae genere et negocio, à Deo felicem consiliorum et actionum esse expectandum: cum tredecim symbolis, aliisque delectamentis adpositis Johanni Niemiejowsky S. R. M. Subdapif. et Capitaneo Oschitzensi & Matthiae Niemiejowsky, primario S. R. M. Aulico et Capitaneo Stargadiensi fratrib. Johanni Berschwitz et Christophoro Berschwitz L. Baronib. fratrib. iuxta et Consulibus Senatoribus et Scabinis Reipubl. Stargardiensis: promotoribus et fautoribus meis fide et observantia colendis, offert Zacharias Heischius T. Scholae quae est Dantisci, Johannitanae, Praeceptor. Anno nati Messiae 1615. Dantisci, typis Hünefeldianis. w 4ce, ark. B_4 (z nutami).

Anenomachia, 4 voc. Symphoniacis a Baltas. Langio, Musico, facta et in Album ab eodem mihi inscripta, Servestae 23 Decemb. 1609. „Ecce quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum".

Heiseus Abraham ob. Heyseus A.

Heisius Simon ob. Retelius Mich. (Elegia 1565).

(Heisler). Notizia avutasi per corriero espresso giunto in Venezia di Polonia col certo avviso dell' acquisto fatto dalle truppe Cesaree comandate dal Sig. Generale Heisler della importante piazza di Seghendino posta sopra il fiume Tibisco nell' Ungheria superiore. In Reggio ed in Parma per gli eredi del Vigna An. 1686. w 4ce, kart 2.

Ciampi Bibliogr. podaje w dwóch miejscach pod NN. 20 i 31 z małą odmianą w tytule.

Heisterus Joachimus ob. Laubanus Melch. (Specimen 1583).

Hekaton ob. Maczuszi Andrzej.

Hektor mieszczanin krakowski ob. Samboritanus Gregorius (Polymnia 1564).

Hela ob. Gralath Daniel (1754).

HELBIG Jan Otto. Centrum naturae concentratum de regenerato sole naturae. Gedani 1683. w 12ce.

— Judicium de duum viris hermeticis foederatis et horum epistola buccinatoria. Amstelod. 1683. w 12ce.

Catal. Janssen. 684.

— Responsio ad quaestiones de Lapide Philosophorum. Gedani 1683. w 12ce.

(Held Filip). Threnodiae super funere luctuosissimo Viri Nobilis, Amplissimi, Prudentissimi etc. Domini Philippi Heldii sen. Consulis apud Lesnenses in majore Polonia de omnibus bene meritissimi. Anno Christi CIↃIↃCLV (1655) die 9 Martii, aetatis LXV. Hebd. 23 dies 6. pie placideque in Christo defuncti; et die 18. ejusdem mensis, ritu honorificentissimo cum bonorum omnium cordolio contumulati. Fautorum, Amicorum et Musarum Lesnensium. Lesnae Literis Wigandi Funccij. w 4ce, ark. sign. B—D.

Zawiera łacińskie i niemieckie wiersze. Łacińskie pisali Bogusł. Potocki, Komeniuss, Adam Jan z Sienny Potworowski i inni. Wrocław.

HELD Johannes z Torunia. S. S. G. Dissertationem theologicam de Deo Abscondito. Ex Esa XLV Com. 15 Praeside Magnifico summe Reverendo et Excellentissimo Dn. Michaele Walthero SS. Theol. Doctore et Proffessore publico celleberrimo, Alumnorum elector. ephoro gravissimo et suae facultatis h. t. Decano maxime spectabili Domino Patrono, Praeceptore ac Hospite ad Cineres aestimando, in alma Wittenbergensi publicae placidaeque disquisitioni exponit. ... Thoruniensis D. VII Aug. A. CIↃIↃCXC. (1690). Wittenbergae, Typis Christiani Kreusigii, Acad. Typogr. w 4ce, kart nlb. 19.

Warsz. Uniw.

— S. S. G. Dissertationem Theologicam de Deo abscondito, ex Esa XIV Com. 15 praeside magnifico, summe reverendo et excellentissimo D. N. Michaele Walthero SS. Theol. Doct. et Proff. publico celeberimo, alumnorum elector. ephoro gravissimo et suae facultatis h. t. Decano maxime spectabili,

Domino Patrono, praeceptore ac hospite ad Cineres aestimando, in alma Wittenbergensi publicae placidaeque disquisitioni exponit ... Thoruniensis D. VII Aug A. cIoIocXC. Wittenbergae Literis Meyerianis Anno 1690. w 4ce, ark. E_2. Warsz. Uniw.

— Dem Samuel Schelwig als er den höchsten gradum theologiae zu Wittenberg erlangete. Danzig 1685. fol.

Helden-Briefe, (Hoher Potentaten abgefertigte) die, der Cron Schweden sich zugenöthigte Feinde und die Conjuncturen in Liefland betreffende. Anno 1701. w 4ce, k. 10, (ark. C_3).
Wierszem. Jegiell. — Ossol.

Helden-Gedicht ob. Stanislaus Augustus (Der Raub 1772).

Helden-Klag ob Samson H. (1634).

Heldensaal ob. Bircken Sigm. (1734).

Helcherin ob. Fritschin.

HELDT Friedrich. Als der Wol-Ehrwürdige, Gross Achtbare und Wolgelahrte H. M. Zacharias Heermann, Der reinen Evangel. Gemeine zu Lissa wolverordneter Prediger und Seelsorger, Mit der Edlen, Viel Ehr- und Tugendbegabten Jungf: Susanna Catharina, des Weil. Edlen, Ehrenvesten Hn. Gottfried Linckens, Fürnehmen Bürgers und Handels-Mannes in Bresslaw Sel. nachgelassenen Ehleibl. Jungfer Tochter, den 4 Tag Nov. des 1670ten Jahrs bey Hochzeitl. Freuden in Bresslaw, sein Ehe-Verbündnüss vollzoge, Wolte in nachfolgenden Zeilen gegen dieses Priesterl. verliebte und verlobte Paar seine Schuldigkeit abstatten dero zuversichtlicher guter Freund Friedrich Heldt p. t. Sch. Patr. Con. R. Zur Lissa druckts Michael Buck. w 4ce, k. 2. (Wiersze łac. i niem.). Wrocławs.

(Heldt Gottf.). Hochzeit-Wuntsch auff das Hochzeitliche Ehren- und Frewdenfest des Ehrnvesten und Wolgeachten Herrn Gottfried Heldts Bürgers und der Kauffmanschafft zugethanen in Lissa, des auch Ehrenvesten, Wolweisen und Wolbenambten Herrn Philippi Heldtes, Sen. Wolverordneten Regierenden Herrn Bürgermeisters in der Gräfflichen Stadt Lissa, auch vornehmen Handels Mannes geliebten, Sohnes, als Breutigams, und der Ehrbaren, viel Ehrenreichen, Woltugendsahmen Jungfrawen Annae Lybrin dess Ehrenvesten und Wolbenambten Herrn Matthaei Lybres vornehmen Bürgers und Handels Mannes in Lissa hinterlassenen geliebten Eheleiblichen Tochter, als Jungfrawen Braut, so den 26. Maji des 1648. Jahres solenniter in Lissa gehalten worden. Von gutten Freunden wolmeinend übergeben. (1648). w 4ce, ark. Aiij. (Po łac. i niem. wierszem).
Wrocławs.

Heldt Joh. (Held) ob. Oloff Ephr. (Nuptiis auspicatissimis 1714).

HELDUADERUS Nicolaus (1564 † 23 Sierp. 1634). Sylva chronologica circuli Baltici, das ist: historischer Wald vvnd Umbzirck dess Baltischen Meers oder der Ost-See. Nebst den denkwürdigsten Geschichten, so sich in Dennemarck, Norwegen, Schweden, Liefland, Churland, Preussen zugetragen. Von dem Jahr 1500 bisz auffs 1623. Jahr. Hamburg 1624. w 4ce.

— Toż:... Hamburg 1625. w 4ce.
Winckelmann Bibl. N. 1623.

Helena ob. Puccitelli (Idyllium 1636. Il ratto 1636).

(Helena Św.) Litania o S. Helenie wraz z Modlitwami i godzinki pokutującego człowieka do S. Magdaleny. [B. osobnego tytułu]. w 8ce, str. nlb. 16.

ob. Nabożeństwo skuteczne - Pasquinus Joa. Claudius.

Helffenstein Ludwik Graf ob. Zeiten (Neuerer Zeiten 1722).

Heliade ob. Guczy J. (przy pogrz. 1636, albo córy 1637) — Kruszyński M. K. (domu Jerz. Ossol.).

Helias Jacobus ob. Solikowski Jan Dymitr (In funere 1574).

HELIAS Petrus. Grammatica Petri Helie utilissima veri Prisciani imitatoris cum magistri Joannis Sommerfelt brevi quadam commentatione in eundem. (Na końcu:) Opus Petri Helie he-

xametris confectum carmine (veri Prisciani imitatoris) cum commentario quodam utilissimo finit feliciter: quod ut frugem legentibus ferat: justo et optimo charactere impressum fuit. Arte denique et impensis providi viri Martini Flach civis Argentinensis. Anno domini 1499 quinto idus aprilis. w 4ce, kart CCCCXVII i 11 kart nlb. (Druk goc).

Wypis z Prisciana w łacińskich hexametrach przez Piotra Helias albo Elias. Grammatyka z wieku XI. Przypisanie Janowi Haunolt Kanonikowi Wrocław. i Łęczyckiemu, u którego podpis: Esticampianus (Sommerfelt) S. Theol. baccalaureus, Collega major. Datowane; Cracoviae XVII. Kal. Junias 1497. Poczem: Joannes Sommerfelt ad Lectorem, 5 distichów łaciń. genere elegiaco. Ten Haunolt był uczniem Somerfelda.

Bandtke H. D. K. P. III. 215 nast. — Jocher 527. — Pancer I. 63. 353. — Bibl Warsz. 1859. T. 75. s. 726.

Heliasz ob. Historya (1572) — Hoycius Błażej (1623) — Palacyusz Hoitius (1612, 1622, 1624).

Heliaszewicz Geysz Melchior ob. Clypeus (1632) — Geysz Stan. — Rukiewicz Jan (1615).

Helicon ob. Jakszan J. S. (Sarmatiae 1643) — Wilczewski Alexander (Floricomus 1621).

HELICONIUS Dawid. De Legatis et Fidei-Commissis Disputatio in antiqua Heidelbergensi Academia sub Excell: Viri D. Matthaei Entzlini V. J. Do et Profess. Ordinarij Praeceptoris sui omni officio obseruandi praesidio ingenii retezendi gratia publice proposita, a Davide Heliconio Livono. Die 20 Februarij horis ante & pomeridianis discutienda. Heydelbergae, excudebat Joannes Spies. Anno 1585. w 4ce, s. 15.

Ad Hieronymum Zaklikam haeredem in Czizon etc. Polonum. Heidelberga 8 Febr. 1585. David Heliconius Livonus. Ad Dav. Heliconium eptastichon, podpis. Joannes Rybiński Polonus. Ossol.

Helikon ob. Jaskierowicz W. (1639) — Judycki J. W. (1646).

Helikonischer Reichstag ob. Pater P. (1691).

Helikonki autora Wierszów zebranych ob. Zubowski Xawer (1789).

HELIODOR. Aethiopicae Historiae Libri decem, nunc primum è gręco sermone in Latinum translati: Stanislao VVarschevviczki Polono Interprete. Adiectum est etiam Philippi Melanthonis de ipso autore, et hac eiusdem conuersione, iudicium. Item locuples rerum ac uerborum memorabilium Index. Cum Caes. Majest: gratia et privilegio ad quinquennium. Basileae per Joannem Oporinum. (Na końcu:) Basileae, ex Officina Joannis Oporini, Anno Salutis humanae M.D.LII. (1552) Mense Januario. fol. k. 3, str. 195. Index k. 3.

Na przodzie przedmowa tłumacza do Króla Zygmunta Augusta, datowana ex Varschevice paterno rure 12 Calend. Augusti 1551. List Melanchtona, którego rękopism tłumaczenia tego do Oporina, datowany 20 Kwietnia 1551.

Wierzbows. II. 1290. — Ossol. I. 219. — Jocher I. 64.

Czartor. — Jagiell. — Petersb. publ.

— Toż:... Paris. 1553. w 12ce.

— Toż:... interprete. Item locuples, rerum ac verborum memorabilium Index. (Winieta) .Antverpiae Apud Martinum Nutium, sub ciconijs M.D.LVI. (1556). Cum gratia et privilegio. w 12ce, str. 332 i 10 k. nlb. indeksu. (jedna jeszcze z winietą jak na tytule, przedstawia dwa bociany).

Ded. Zygmuntowi Augustowi przez St. Warszewickiego.

Wierzbows. I. 157.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ΗΛΙΟΔΟΡΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΑΔΕΚΑ. Heliodori Aethiopicorum Libri X. collatione Mss Bibliothecae Palatinae et aliorum emendati et multis in locis aucti, Hieronymi Commelini opera. (Heidelbergae). Apud Hieronymum Commelinum. Anno M.D.XCVI. (1596). w 8ce, k. 8, str. 519. i 48.

Na czele tekstu wymieniono: Stanislao Warscheuuicski Polono interprete.

Jocher 64 d. — Wierzbows. II. 1823.

Petersb. publ.

— Aethiopicae Historiae Libri Decem nunc primum è Graeco Sermone in Latinum translati. Stanislao VVarsche-VViczki Polono interprete; adiectum est Philippi Melancthonis de ipso

Autore, et hac ejusdem conversione, indicium. Item locuples rerum ac verborum memorabilium index. Nunc denuo corectius et ad quotidianum vsum accomodatius excussae. Ursellis, Ex officina typographica Cornelii (Klumpen) Sutorii 1601. w 16ce, k. 12, str. 466 i k. 16.

Dedyk. Janowi Reich. Scheferowi Arcyb. i Elektor. Mogunckiemu przez Korn. Sutoriusa (Klumpena). Dedykacya Zygm. Augustowi 12 aug. 1551 przez Stan. Vvarschevvickiego.

Czartor. — Jagiell. Warsz. Uniw.

— ΗΛΙΟΔΟΡΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΑΔΕΚΑ. Heliodori Aethiopicorum libri X. Ad fidem Mss. ab Hieronymo Commelino emendati, multis in locis aucti, eiusdemque Notis illustrati. Accessit huic editioni Sententiarum ex hoc opusculo collectarum series. Item rerum insigniorum Index. Lugdvni, apvd Vidvam Ant. de Harsy, ad insigne Scuti Coloniensis M.DCXI. (1611). (Na końcu:) Ex typographia Jacobi Mallet et Petri Marniolles. w 8ce, k. 8 nlb., str. 582 i k. 17 nlb.

Na str. 1 wymieniono: Stanislao VVarschevvicski Polono interprete.

Jocher 64 *e*. Jagiell.

— Tenże tytuł... Jo. Bourdelotius emendauit, suppleuit ac libros decem Animaduersionum adiecit. Ad Virum Amplissimum Thomam Morantium Regiae pecuniae conservandae Triumuirum: Lutetiae Parisiorum apud P. Ludovicum Fehvrier in monte D. Hilarij ad insigne Justitiae. MDCXIX (1619). w 8ce, kart 7, str. 519 i 123 str. (not Bourdelota).

Na stronie 1. napis: Heliodori Aethiopica Stanislao Warschewicski Polono interprete.

Jocher 64 *f*. Jagiell — Wileńs.

— Toż:... curavit Dav. Pareus. Francoforti 1631. w 8ce.

Jocher 64 *g*.

— Aethiopica. Lugduni Batavorum excudebat G. Vander Marse 1637. w 12ce.

Tłumaczenie Stan. Warszewickiego ze zbioru Elsewirów.

Jocher 64 *h*. Przeźdz.

— Aethiopicae Historiae. Ursellis 1651. w 12ce.

Jocher 64 *i*.

— Aethiopica ... Textum recognovit selectamque lectionis varietatem adiecit C. G. Mitscherlich gr. et cum latina Warschewicki versione interdum mutata. I—II. Pars. Argentorati e Typogr. Societ. Bipont. anno VI (1798), w 8ce.

Jocher 64 *l*. — Harles, Introd. in Histor. Lit. Gr. T. II. P. I. p. 342., wspomina o tłómaczeniu Heliodora na polskie, wydanem anonymie w Wilnie 1606. w 8ce. — Edycya Lipsiae 1772, którą Jocher 64 *k*. powołuje, wydaną jest tylko po grecku, zatem Warszewickiego tu nie ma.

HELKERUS Henryk Dominikanin. De potestate summi Pontificis supr. Concilium ad Eugen.

Wymienia go Quetif. — Bzowski Tutelaris Silesiae 1608. Crac. — Dz. Wil. 1829. Hist. i lit. VIII. str. 334.

HELL (Höll) Maxymilian S. J. Phil. Dr. Math. Prof. (urodz. 1720 † 11 kwiet. 1792). Elementa Arithmeticae numericae et literalis seu Algebrae à R. P. Maximiliano Hell è Societate Jesu Astronomo Caesareo Regio concinata atq. ab editione tertia Viennae Quartò reimpressa. Nesvisii typis Ducalibus in Coll. Soc. Jesu Anno 1768. w 8ce, str. 270 nlb. i 10 tabl. z fig. Ossol.

— Elementa Algebrae authore R. P. Maximiliano Höll e S. J. Posnaniae typ. Coll. S. J. 1760. w 8ce, k. 3, i 189 stron. i k. 3. Jagiell.

— Elementa mathematica naturali philosophiae ancillantia ad praefixam in scholis nostris normam concinnata a P. Maximiliano Höll, è S. J. Philosophiae doctore, mathesos prof. publ. in Academia S. J. Claudiopolitana Transylvaniae typis edita. Nunc reimpressa Posnaniae. Typis Clari Collegii S. J. Anno 1760. w 8ce, k. 8 i str. 83.

Ossol.

— Exercitationum mathematicarum pars I. Exercitationes arithmeticae quibus pertractantur varia compendia arithmetica, praxes regulae aureae quam plurimis quaestionibus oeconomicis, et ad usum civilem ac mercatorum applicatis

declaratae. His accedit regula Rabatae, Anatocismi et juris civilis de Quarta falcidia. Ad usum privatum studiosae juventutis conscripta. A P. Maximiliano Höll, e S. J. Philosophiae Doctore, Mathesos Prof. publ. et Ord. in Academia S. J. Claudiopolitana Transylvaniae Claudiopoli impressae. Reimpressae Posnaniae. Typis Clari Collegii S. J. Anno 1760. w 12ce, k. 1, str. 66 i 1 tablica figur.

X. Brown Biblioteka pisarzy S. J. str. 485. — Łukaszew. Hist. szkół II. 137—8. — Żebraws. Bibliogr. 404. 419. — Sommervogel Bibliot. S. J. — Wurzbach Biogr. Lexic. X. 262.

Jagiell. — Ossol.

Hellanodiae ob. Fatowic N. (1639) — Speronowicz (1638).

Hellen ob. Hosius (Der Zeit 1559).

HELLEN. Memoryał podany rzpltey hollenderskiey, przez pana de Hellen, rezydenta pruskiego, 15 8bra roku 1756, a teraz świeżo obszerniey opisany 1756. w 4ce, kart 9. Jagiell. — Kijows.

— Memoryał podany Stanom Rzeczypospolitey, Hollenderskiey, przez Pána de Hellen, Plenipotenta króla JMci Pruskiego dnia 15. Octobra r. 1756. y Paraphrasis czyli obszernieysze dowodnych uwag obiaśnienie, ná odpowiedź Pána de Hellen, którą zaniósł ná Memoryał P. Kauterbacha. Cui pudor et justitiae soror incorrupta fides nudaq; veritas. Horat. libro 1. Ode 20. Quando ullum inveniet parem. Horat. Libro 1. Ode XX. Roku 1756. w 4ce, k. 25 nlb.

Druk w dwie kolumny. Tekst i obok odpowiedź nań. Od ark. E_4. osobny nadpis: Odwołanie smutne albo ci, co przeciw królowi Pruskiemu pisali, zawstydzeni i żałujący. (kart 6, od ark. E_4 do G_1).

— ob. Kauderbach (1756).

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

HELLER Gottfried, Bojanowa-Polonus. Als Der ... Caspar Tschirbrig, Treu-verdienter Seelen-Sorger der Evangelischen Gemeine in Herrn Motschelnitz, Mit der Jungfer Anna Dorothea Faustin, Des ... George Friederich Fausti, Wohl-meritirten Pastoris, der Evangelischen Gemeine in Bojanowa, und der Schulen Inspectoris daselbst ... Tochter ... Anno 1708. d. 7. Februar. Sich ehlich verbinden liess ... Gottfrid Heller, SS. Theol. Studiosus. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. fol., kart 2.

Wrocławs.

— Als Die ... Rosina Pfendnerin, gebohrne Schäfferin, Herrn George Pfendners, ... Eheliebste, Welche den 29 Augusti, A. 1707 ... seelig entschlaffen .... beerdiget ward .... Bresslau, In der Baumannischen Erben Buchdruckerey, druckts Johann Jancke, Factor. Fol. kart 2. Wrocławs.

Heller Joachim ob. Hoseasz (Kommentharz 1559).

HELLER Jonathan (ur. 7 Sierpnia 1716). Zwo Predigten die am Sonntage Misericord Domini Vormittags, an dem Jubelfeste wegen des 100. Jahren getroffenen Olivischen Friedens, gehalten worden. Danzig 1760. w 4ce.

Goldbeck Nachr. 1781 s. 50.

— Trauerrede bey Beerdigung des Carl Groddeck. Danzig 1775. folio.

Hellerówna Elżbieta ob. Schedel Krzysztof (Tren 1629). — Żabczyc Jan (Tren 1629).

HELLMANN Jakób. Leich-Predigt... der ... Mariannae Redmerin gebornen Unruhin ... von Jacobo Hellmann Meser.-Polono. Franckfurt an d. Oder, Joh. Ernsten. w 4ce, str. 38.

HELLY. Kochanek zazdrosny czyli fałszywe pozory, opera w trzech aktach z Francuzkiego, muzyka kompozycyi pana Gretry. Grana w Warszawie na teatrze publicznym przez aktorów J. K. Mci Nadwornych dnia 8 września 1787 Roku, to iest w dzień anniwersarza elekcyi Nayiaśnieyszego Pana. w Warszawie, w druk. P. Dufour, Kons. Nadw. J. K. Mci Dyrekt. Druk. Korp. Kad. 1787. w 8ce, str. 93.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs.

(Hełm). Prożba Kapituły Katedralney Hełmskiey do Nayiaśnieyszych skonfederowanych Rzeczypltey Stanów. fol., 1 ark.

— ob. Chełm.

HELME Elisabeth. Ludwika czyli odludne mieszkanie. Przez JMci Pannę ... z angielskiego. Tom I. w Warszawie u P. Dufour Konsyl: Nadwor: Druk: J. K. Mci i Rzpltey, Dyrektora Druk: Korp: Kad: M.DCC.LXXXIX. (1789). w 8ce, str. 165. — Tomdrugi. w 8ce, str. 199. Jagiell. — Czartor.

Helmfeld Gust. ob. Neunachbar J. (1671).

HELMICHT Petrus. Propaedeuma cursus philosophici Aristotelico Thomistici, scientia rationalis seu logica in Academia Posnaniensi in succinctas digesta conclusiones quas ibidem in Lectorio philosophico, praeside M. Casimiro Zrzodliński, in Alma Vniversitate Cracouiensi, Philosophiae Doctore, et interea in Collegio Lubransciano Academico, Cursus Philosophici Professore, Nobilis et Generosus Petrus Helmicht, Auditor eiusdem Cursus Philosophici, Szołdrscianiq. Contubernij Alumnus, publicae trutinae proposvit. Anno a Partu Virgineo, 1792. Idibus Nouembris, Hora post meridiem prima. Typis Academiae Posnaniensis. fol., k. nlb. 4.

Dedyk.: Joan. Jos. Gieczewski Eccles. Coll. Posn. D. Mar. Magd. Decano per Cas. Zrzódliński. Po dedykacyi idą: Conclusiones ex Universa Aristotelis logica, menti S. Thomae angelico accommodatae. Kończy: Ode encomiastica. Dwuwiersz pod herbem podpisał Stan. Rychłowski. Na końcu: Sub regimine Mart. Cas. Słowikowski directoris. Jagiell.

— ob. Grocholski Blasius (Ad 1693).

HELMMICHT Władysław. Sapientia Timorata sive Oratio ad Innouationem Hibernam Studiorum Academicae Coloniae Jedlinenscen. in crastino festi D. Galli Luxoviensis post Pneumatis Sacri solemnem invocationem, Gratia Juventutis Studiosae excitandae a Vladislao Helmmicht Stud. Poeseos explanata A. D. 1648. Die 17 Octobr. Jedlinsciae. Cracoviae in officina Stanislai Bertutowii A. D. 1648. w 4ce, kart 10.

In stemma Stanislai a Witow Witowski Castellani Sandomirien. (6 wierszy). Ded.: Michaeli Dmowski Ecclesiae Jedlinscensis Parocho praeposito Parocho Wsolensi. Na końcu: na herb Witowskich sześć wierszy Jakoba Miłżeckiego studenta w kollegium Władysł. Akad. Krak.
Jocher 2168.
Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Władysław IV. (Apollo 1649).

HELMICKI Jan. Applauz wielki w Koronie z chwalebnych cney Pogoni gonitwów gdzie brzmiący w trzech trąbach orzeł wylatuiąc ku słońcu w pierwszey honorów osiada porze. Evolat in altum vox tribulante sono. Die 4. 9bris 1762. w Warszawie, w 4ce, k. 2. Czartor.

— ob. Chełmicki Jan.

Helmig Johann ob. Schön Mich. (1690).

HELMING Ambroży Augustyn. Conclusiones ex universa Philosophia in Collegio Brunsbergensi propositae. Anno 1666. Svb auspicijs Praenobilis Magnifici ac Grosi Dñi D. Alberti Ludovici Stanisławski à Seegut Judicis Generalis Episcopatus Varm: ab Ambr- Augustino Helming, Metaphysicae Auditor. Mense ... Die ... w 8ce, k. 25 i 1 tablica.

Tytuł drzeworytowy z trzema figurami. Od A₂ obejmuje: Selectae conclusiones ex libris Arestotelis, de ortu, interitu, ac elementis. Po ark. B₂ idzie znów ark. B. z nadpisem: Selectae conclusiones ex libris Metaphysicorum Aristotelis. — Dedyk.: Alberto Ludov. Stanisławski von Seegutt, generali per episcopatum Varmiensem Judici, haer. in Molditten, Weissensee. Jagiell.

HELMOLD. Helmoldi, historici ac presbyteri ecclesiae lubecensis, historiarum liber, scriptus ante annos pene 400, et ab autore inscriptus Chronica Slavorum, quod contineat historiam de conversione Slavorum seu Vuandalorum ad religionem christianam, regionumque ac gentium ad mare Balticum situ ac rebus gestis a tempore Caroli Magni usque ad tempora imp. Friderici Barbarossae, antehac nunquam editus. Insertae sunt et de romanis imperatoribus memorabiles historiae, dignae cognitione. Editus studio Sgm. Schorckelij. Francoforti ad Moenum, apud Pe-

trum Brubachium anno 1556. w 4ce, k. 8, str. 263.

Dedic.: Johanni Friderico Duci Stetin. Pomer. Sigismundus ... Schorckelius.
Borkows. Jersy. — Branic. — Czartor.— Kijows. — Uniw. lwows. — Pozn. Tow. Przyj. N.

— Toż:... Francofurti 1573. w 4ce.
Krasins.

— Chronica Slavorum, seu annales Helmoldi, presbyteri bvzoviensis in agro lvbecensi, hisque subiectvm derelictorum supplementum Arnoldi, abbatis lubecensis. Quae omnia è diligenti codicum manuscriptorum collatione fideliter restituta, et accessione locupletissima, hoc est sex librorum adaucta sunt: opera et studio Reineri Reineccii. In fine adiecimus appendicem tergeminam, de communibus gentium Germanicarum et Henetarum appellationibus; de illustriss. Billingorum familia; de genealogia stirpis Estensis quarum haec paternam illa per auiam Vulfhildin maternam Henrico Leoni originem dedit. Cum svbiecto indice. Accessit item historia de vita Henrici IIII. Imp. et Hiltebrandi Pont. Rom. cognomenta Gregorij VII. Francoforti apud Andream Wechelum M.D.LXXXI. (1581). folio, kart 6 nlb., str. 233, k. 3 rej. i Historia de vita Henrici III et Hiltebrandi str. 55.

Jagiell. — Kijows. — Tow. Pozn. — Uniw. lwows.

— Helmoldi Historici ac Presbyteri Ecclesiae Lubecensis Historiarum Liber, Scriptus ante annos pene 400, et ab autore inscriptus Chronica Slavorum etc. etc. Insertae Sunt Et de Romanis Imperatoribus memorabiles historiae dignae cognitione. Editus studio M. Sigismundi Schorckelii Naumburgensis. Francoforti ad Moenum. Anno M.D.LXXXIII. (1583). w 4ce, ark. A_2 —I_3.
Wrocławs.

— Chronica Slavorum Helmoldi, presbyteri Bosouiensis, et Arnoldi, abbatis lubecensis in quibus res Slavicae et Saxonicae fere à tempore Caroli Magni usque ad Ottonem IV, seu ad ann. Ch. M.CCIX (1209) exponuntur. Henricus Bangertus è Mss. Codicibus recensuit et Notis illustravit. Lubecae, Sumptibus Statii Wesselii, literis Jacobi Hinderling Anno M.DCLIX. (1659). w 4ce, k. 10 nlb., str. 568 i Lectiones k. 6 nlb; Syllabus auctor. k. 4; Index rerum kart 22.

Chreptow. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Raczyńs.

— Tenże tytuł:... et notis illustravit, Johannes Mollerus autem Diatriba historico-critica de Helmoldo, ejusque vita, ac chronico Slavorum, nec non hujus continuatoribus atque editoribus auxit. Lubecae, Apud Petr. Böckmannum, anno 1702. w 4ce, k. 31 i 1 ryc., str. 568; Lectiones k. 6; Syllabus k. 4; Index k. 22.

Tytuł nowy ze wstępem, dodany do edycyi z r. 1659 nie przedrukowywanej.
Kronika ta jest również wydana w Lindenbrogii: Scriptores septentrionales Hamburg 1706. fol
Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— ob. Micraelius Joh. (1743). — Moller Joh. (1702).

Helmontius Jan Bapt. ob. Lobedan Joh. (De inaudita 1649).

HELMS Joachim Andreas. Warhafftige Vorstellung Der Merckwürdigen Begebenheiten Bey der Belagerung der Stadt Riga, Und Was sich von Dato ihrer Blocquade an, auch währender grausamen Bombardir- und Canonirung 1790 (sic) bisz zu derselben Ubergab 1710. von Tage zu Tage zugetragen; Remarquiret und auffgezeichnet Von Joachim Andreas Helms, Der diese harte Belagerung persönlich mit ausgestanden, und von 11. Personen seines Hauses allein überblieben ist, Zum Druck aber befordert Durch Dessen nah-verwandten Freunde. Gedruckt im Jahr 1711. w 4ce, str. 28.

Recke Lexic. II 225.

Heloiza ob. Biblioteka Warszaws. (1788) — Bykowski Ign. (Nocy Wiejs. 1788) — Pope (Listy 1787).

Helorius Iwo ob. Iwo.

Helszka z Mortag ob. Grizella (1571).

Helt Joannes senator civitatis Mevensis in Prussica Reg. ob. Martini Greg. (Fossilium Metallorum 1610).

HELT Gaspar. Confessio de Mediatore Generis Hvmani Jesu Christo Deo et homine, contracta nomine et voluntate Ministrorum Ecclesiae in vrbe Claudiopoli in Pannonia. A Gasparo Helto ejus loci Pastore. Ex veterum et recentium Theologorum scriptis. Viteberbergae, anno domini M.D LV. (1555) (Na końcu:) Impressum Pinczouiae in officina Danielis Lancicij. Anno D. 1559. w 8ce, kart nlb. 52.

Na końcu jest: De Jesu Christo Dei Patris hominumque mediatore, Ode Dicolos Tetrastrophos Petri Statorii. — Przemowę do czytelnika podpisali pastorowie kośc. Małop. wydający na nowo dziełko De mediatore z przydaniem trzech następnych:

1) Exemplum literarum ecclesiae Tigurinae ad ecclesias polonicas. w 8ce, kart 68. (Na końcu:) Apud Danielem Lancicium Pinczoviae M.D.LIX (1559). Tu jest kilka listów. Jeden do Fel. Crucigera w Secyninie z Januar. 1556 r. Drugi list Henryka Bullingera do Aleksandra Vittelina („najmilszemu memu bratu w Polsce") datowany mense Januario 1556 Bullingerus Tigurinae ecclesiae minister. Trzeci list kościoła Lozańskiego (w Szwajcaryi) do kościołów polskich. Ministrowie i professorowie kościoła w Lozannie napisali list do Felixa Crucigera Superintendenta powstającego kościoła w Polsce, datowany w Losannie Calendas Januarii 1556 r. a podpisali się: Petrus Viretus, Jakub Valerius, ministrowie kościoła w Lozannie, Jan Ribittus professor teologii, Jan Rajmund Merlinus professor języka hebrajskiego, Teodor Beza professor grecki itd.). — Dalej następuje drugi list tychże samych i pod tą samą datą, a po nich idzie trzeci list Piotra Martyra Florentczyka także do kościołów w Polsce pisany. Wszystkie te listy są w jednym duchu, zachęcające do zgody i jedności ze sobą.
2) Drugiem dziełkiem jest: Responsio de controversiis Stancari, scripta a Philippo Melanchtone Anno D. 1553. Pinczoviae in officina Danielis Lancicii Anno Domini 1559. w 8ce, kart 24 nlb. W odpowiedzi swej głównie zastanawia się nad tem, czy Chrystus był pośrednikiem przez przybranie ludzkiej natury.
3) Brevis apologia Petri Statorii Galli, ad diluendas Stancari cujusdam calumnias, quibus ipsum privatim Statorium, publice autem universam Christi ecclesiam recte de mediatore Jesu Christo sentientem obruere conatus est. In qua continetur Orthodoxae fidei de Dei invocatione assertio: et vera de mediatore sententia ex purissimo Dei verbo petita. Bez roku i miejsca druku (lecz w Pinczowie 1559 r.) w 8ce, k. 40. Jestto obrona zwrócona wprost do Stankara, bez daty na końcu. Zdaje się, że wszystkie te pisma razem zebrane wydał Piotr Statorius.

Jocher 3478. — Ossoliń. Wiadom. histor. IV 362. — Wierzbowski II. 1376.
Czartor. — Bibl. narod. w Paryżu. — Zamojs. ordyn.

Helvetii ob. Prisbachius Wolffgang (1573).

HELWICH (Helwig) Krystyan, Dr. Medyc. z Dannau w Prusiech († 20 Września 1740 r.). Manuductio Regiomontanorum Teologiae professorum Ad Catholicam Ecclesiam ex varijs ipsorum Scriptis adornata Studio et Labore Christiani Helwich pp. et M. D. ac Academ. Vat. Curios. Leopld. Socij. Cum Licentia Ordinarij. Glacii, typis Andr. Franc. Pega. Anno 1698. w 12ce, k. 6, str. 335 i k. 1.

Dedyk.: Józefowi hr. Gurowskiemu.
Jocher 3276. Ossol.

— De vita S. Martyris Adalberti, Hungarorum Prussorumque Apostoli. (I. II.). Regiomonti 1693. w 4ce.

— ob. Bonfigli Onuphr. (1720) — Duering Chr. (Exercitatio 1673) — Gueriz Ch. C. (1699).

Helwig H. J. sztycharz ob. Lubomirski St. (Adverb. 1688).

Helwing Franciscus ob. Hoffmannus Fridericus (1673).

HELLWING Hieronim, Lubovianus Prussus (urodz. w Loebau 1548 † w Elblągu 27 lut. 1609). Christ. Leichpredigt ... Fr. Sophia, Wilhelm Coyen Wittwe d. 1 Aug. 1589. gehalten. Danzig 1589. w 8ce.

— Oeconomia id est kurze und einfältige Erinnerung ans Gottes Wort genommen wie ain Christl. Haus-Regiment angestellet, und geführet werden soll. Danzig 1588. w 8ce.

Pusch Abr. Marienburg. Ewang. Lehrer. 1753.

HELWING Georg Andreas. Flora quasimodo genita sive enumeratio aliquot plantarum indigenarum in Prussia quarum herbariis hactenus etc. .. Cum praefatione Joan. Philippi Breynii med. d.

Gedani Imprimebat Joan. Daniel Stollius. 1712. w 4ce, str. 74 (z tablicami).

Krasińs.

— Supplementum florae Prussicae. Gedani 1726. w 4ce.

HELWING Krzysztof L. Kalendarz uniwersalny na wszystkie lata służący według rewolucyi biegów y planet, od pewnego biegłego w matematyce Opata pracowicie wyrachowany. Przez L. Krzysztofa Helwinga Kollegę Pforte Turingii y Medycyny Doktora długo wyprobowany, od niegoż w r. 1702 do druku podany, a teraz dla pożytku gospodarzy polskich z przydatkiem świąt na ten rok 1746. W drukarni Kollegium Sandomierskiego Soc. Jesu przedrukowany 1745. w 4ce.

Żebrawski Bibliogr. str. 386.

— Kalendarz świąt polskich y ruskich na rok p. 1747 przybyszowy po przestępnym trzeci, w którym znayduią się prognostyki uniwersalne na wszystkie lata służące, według rewolucyi y biegów planet od pewnego biegłego w Astrologii Opata pilnie wypisane a przez L. Krzysztofa Helwinga Kollegę Pforte Turingii, y Medycyny Doktora długo wypróbowane, od niegoż do druku podane y na wielu mieyscach przedtym a teraz dla pożytku Gospodarzów polskich z dozwoleniem starszych wydrukowany. W drukarni Lwowskiey Soc. Jesu. w 4ce, str. 38.

Ossol.

— Kalendarz Uniwersalny na wszystkie lata służący, według rewolucyi biegów y planet od pewnego biegłego w matematyce Opata pracowicie wypracowany, a przez L. Krzysztofa Helwinga Kollegę Pforte Turingii y Medycyny Doktora, długo wyprobowany, od niegoż w roku 1702 do druku podany y na wielu miejscach przedrukowany, trzeci raz teraz dla pożytku gospodarzów polskich z przydatkiem nowych y ciekawych rzeczy, z rożnych authorów zebranych, także y z przydatkiem świąt na ten rok służących, z pozwoleniem starszych przedrukowany. w Sandomierzu w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. Roku Pań. 1750. w 4ce, 10 arkuszy.

Po kalendarzu zwykłym i lunacyach następują rady lekarskie, przestrogi i przepisy gospodarskie. Z treści wykładu i przedmiotów zawartych w tym kalendarzu, niezbyt pochlebne powziąć można wyobrażenie o stanie nauk uprawianych w kollegium OO. Jezuitów w Sandomierzu; tyle w nim jest bowiem guseł, zabobonów i najdziwaczniejszych przepowiedni, obok użytecznych wiadomości dla gospodarzy.

Encykl. powszech. Orgelbr. T. 13, str. 679.
Dzikow, — Krasińs. — Żebrawski.

— Toż:... służących z pozwoleniem starszych przedrukowany. w Sandomierzu, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. Roku 1751. w 4ce, sygn. A—L_4 (kart 40). Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł:... także y z przydatkiem świąt na ten Rok służących. Z pozwoleniem starszych przedrukowany. w Sandomierzu w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. 1756 r. w 4ce, k. 40.

Żebrawski Bibliogr. matem. s. 386.

Ossol.

Helwingius Michael ob. Pastorius Joach. (1651).

Helwing Pastor ob. Breyn J. I. (Florae 1712).

Helżbieta z Sienna ob. Kmita Jan Achacy (1622).

Helżbieta ze Średniego ob. Zapartowic Paweł (1622).

Hemercius Antoni ob. Amelri Fr. (Deliciarum 1608).

Hemerologeion kalendarz ob. Broscyusz J. (1667—77) — Ciekanowski J. (1694) — Gostumiowski J. (1670—1672) — Krzykowski K. (1686) — Kubalewicz K. (1702) — Ormieński T. (1691—96) — Treter M. C. (1652) — Wolski W. (1692. 1702) — Żelecki M. W. (1694—95) — Żorawski M. (1660—6).

Hemisphaerium ob. Firleiana domus.

HEMMRICH Karol Ludwik. Leichenrede bei dem Sarge des weyland Wohlgeboren Herrn Herrn Peter Tepper gewesenen Banquiers und General-Senioris des Bürgerstandes beyder Evangelischen Confessionen in Kleinpolen und Masuren gehalten am 11ten May 1790,

vom Karl Ludwig Hemmrich Prediger der evangelichen Gemeinde U. A. C. in Warschau. Warschau gedruckt bey Michael Gröll königlichen Hofbuchhändler. w 4ce, str. 8.

Mowca w zakończeniu przemawia do syna Fergusona Teppera i żony zmarłego. Czartor. — Ossol.

— Predigt am zweyten Oster-Tage 1790 gehalten von Carl Ludwig Hemmrich Pastor der Ewangelischen Gemeinde U. A. C. zu Warschau. Gedruckt bey Michael Gröll. w 4ce, str. 22.

Zwiastun Ewangel. 1864, str. 365. art. X. Otta. — Jocher 5219. Czartor. — Warsz. Uniw.

HEMPEL Andreas Beniamin I. N. J. Exercitatio de praeadamitis Quam in gymnasio Thorunensi Praeside viro praeclarissimo Dno Samuele Schelguigio Professore et Conrectore ibidem meritissimo praeceptore ac patrono officiose colendo, publico placidoque examini subjicit autor et respondens Andreas Benjamin Hempel Siles: A. O. R. 1673 d. .. Mart. in Auditorio Maximo, Horis Matutinis. Thoruni, typis excudit Joh. Coepselius Gymn. Typogr. (1673). w 4ce, str. 21 i k. 2. Czartor. — Ossol.

HEMPEL Christian Friedrich († 19 Września 1757). Merckwürdiges Leben des unter dem Namen des Grafen v. Biron weltbekannten Ernst Johann Bürens, gewesenen Regentens des russischen Reichs, auch Herzogs in Liefland, zu Cur-Land u. Semgallien etc. Bremen 1742. w 8ce. Kijows.

— Toż:... (inne odbicie.) 1742. w 8ce.

— Toż:... nebst den Hauptstücken des Staats Verwaltung von Curland. Brunschweig und Leipzig 1742. w 8ce, k. 5, str. 324. i portret miedzior.

Recke i Napierski II. 229 ma edycyą pierwszą z datą 1741. Czapski.

— — Merkwürdiges Leben und trauriger Fall des russ. Staats-Ministers Grafen Andrea von Ostermann. Bremen 1742. w 8ce.

— Toż:... Zweite Auflage. Bremen 1743. w 8ce.

— Toż:... Frankfurt und Leipzig 1742. w 8ce.

— Levens-beschryving en droevige val van den Grave Andreas van Ostermann. Amsterdam 1743. w 8ce.

— Toż:... Amsterdam 1775. w 8ce.

— Leben, Thaten u. betrübter Fall des weltberufenen Russ. Grafens Burchard Christoph von Münich. Braunschweig und Leipzig 1742. w 8ce.

— Toż:... Bremen 1742. w 8ce, z portr.

— Toż:... Zweite Auflage. Bremen 1743. w 8ce.

— Toż:... Frankfurt und Leipzig 1742. w 8ce.

— Leven, Daden en droerige Val van den Grave Burch. Christ. van Münnich. Amsterdam 1742. w 8ce.

Katalog J. Baera Rossica 417 z r. 1899, str. 42, dadaje przy nazwisku: Pseud. Phleme. Adelung Lexicon. — Mensel Lexic. T 5, str. 352.

HEMPEL Gotfried. Wolgemeinte Nahmens-Tages Erinnerung. Welche gegen dem Hoch-Edel-gebohrnen, Gestrengen, Vesten, und Hochbenambten Herren Hansz Wolffromb von Läst und Langenaw, Auff Flachsenseiffen, Kauffung, Altenberg, Rütschütz, Rostersdorff, etc. Seinem Hochgeneigten Herren und Förderer, Den 24. Tag dess Brachmonats, im Jahr des Herren 1651. In möglichster Schuldigkeit abgehen lassen. Gottes-friede Hempel. Gedruckt zur Polnischen Lissa bey Wigand Funcken. w 4ce. Wrocławs.

Hempelius Henricus ob. Maronius Melchior (1640).

Hempel Jakób ob. Winioli (Wignoli) (Pięć porządków 1791).

HEMPEL Johann. Sacrum Melos In Natalem Salutaremque Ortum Jesu Christi τοῦ ἀνθρώπου Soteris ac Emanuelis nostri. Scriptum a Johanne Hempelio Plantenate Silesio, Celeberrimi Gymnasii Gedanensium alumno. Anno Χριστογονίας M.DC.XXV. Dantisci, Typis Rhetianis. w 4ce, kart 6.

— Sacrum nuptiale... Johann Proyten u. Ester Willenbroch ... an ihrem hochz. Ehrentag. Dantisci 1607. w 4ce.

— Dem Johanni von Bergen u. Helenae Roggin ... verehren an ihrem hochzeitl. Ehrentag dies Hochzeit Geschenk. Danzig 1627. w 4ce.

HEMPEL Rafał X. (1718 † 22 czerwca 1758 w Dynaburgu). Assertiones philosophicae sub auspiciis Adami Stanislai Grabowski Episcopi Ermelandi, ab Ignatio Szadurski defensae. Varsaviae 1753. w 8ce.

— Infidelis felicitas fides felix sive Chodoaldus Daniae princeps tragoedia ferijs acta bacchanalibus, a perillustri licaei Varsaviensis Soc. Jesu juventute anno post Christum natum 1748. Varsaviae, Typis Regiae Majestatis et Reipublicae Collegii Societatis Jesu. w 4ce, k. nlb. 25. (ark. A—F_1).

Tragedya w 5 aktach, wierszem, o 903 wierszach. Przypisana P. du Perron de Castera resydentowi króla chrześciańskiego w Polsce.

Janoc. Pol. I. 26.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Majestas asserta sive Darius, tragoedia auspiciis Celsissimi Principis Andreae Stanislai Kostka Comitis in Załuskie Załuski Cracoviensium Praesulis Serteriensium Ducis etc. etc. acta in Gymnasio Pulto-politano Societatis Jesu feriis Bacchanalibus anno post Christum natum M.DCC. XLIX. Typis S. R. M. et Reipublicae in Coll. Varsavien: Soc. Jesu. w 4ce, k. nlb. 5, str. 53. Jagiell.

— Toż:... auspiciis Perillustris Magnifici Domini Domini Thaddaei Jundziłł Succamerarij Grodnensis acta in Gymnasio Grodnensi Societatis Jesu ferijs bacchanalibus. Anno 1750. (B. w. m.) w 4ce, kart 6 i str. 53.

W dedykacyi podpis: Raphael Hempel S. J. Jestto taż sama edycya co z r. 1749, tylko zmieniona dedykacya. Jagiell.

— Oratio pro vera eloquentia Lublini habita. 1751. ark. 3.

— Oratio in nuptiis Ill. Dom. Fleming, Thesaurarii Magni duc. Lith. 1757 (?).

— Ad Illmum Comitem Josephum Załuski ... (Wiersz łaciński i polski na herb Junosza).

Umieszcz. w Zbiorze rytmów III. k. 490 i 1 str.

— ob. Nieprzecki Jan.

Janocki Polon. lit. I. 26. — Janocki Lexicon I. 47—8. — Friese str. 25. — Brown Bib. pis. 193. — Juszyński. Dykcyon. I. — Bernouilli Reisen VI. 153. — Mizler Acta lit. s. 120. — Sommervogel Bibl. IV. 265.

Hempella Christina ob. Forster Ambr. (Novis 1642).

Hempelin Catharina ob. Maronius Melch. (Warhafftige 1641).

HEMSING Rotgerus z Rygi, lekarz króla polsk. (1604 † 2 listop. 1643). Non semel Ilios vexata est. Oder Ablehnung etzlicher ungeräumbter Dinge, so in dem newlich aussgegebenen Georgii Lothi Messer-tractat zu finden, nebest einer allen nothwendigen Umbständen nach, verbesserten Relation. Von dem 29 May newen Calenders 1635 verschluckten, und den 9 Julii alhie zue Königsberg aussgeschnittenen Messer durch... Riga-Livonum Phil. et Med. Doct. Ihrer Königl. Maj. in Pohlen etc. etc. Medicum. Drexelius. Injuriae semel admissae plus audent. Gedruckt zu Elbing, Bey Wendel Bodenhausen anno 1635. w 4ce, k. 26 nlb. (ark. G_2).

Dedykow.: Casp. i Ernest. Denhofom i Jerzemu Ossolińskiemu Hr. na Tenczynie. Data Königsberg. Po dedykacyi idzie rysunek noża. Na końcu są wiersze Zygm. Nesselmana Dra w Elblągu, Mich. Myliusa, Rotgera zum Bergen, Joh. Faulhabera.

Recke II. 230, pisze go Rütger i datę druku ma 1634. — Jöcher zwie go Heinsing i datę zgonu na r. 1645 oznacza.

Czartor. — Jagiell.

HENCEIUS LAURENTIUS. Epithalamion in honorem nuptiarum ornatissimi iuvenis, pietate & virtute praestantis Cornelii Lofsen: et honestissimae pudicissimaeque Virginis Helenae optimi et honesti Viri D. Gregorii Kerkerbats civis Gedanensis filiae, scriptum a Laurentio Henceio Pomerano. Excussum Dantisci a Jacobo Rhodo. 1580. w 4ce, k. 4 nlb. Czartor.

— Genetlion Salvatoris, domini et redemptoris nostri Jesu Christi, Dei et Mariae semper Virginis filii, ad amplis-

simos et prudentissimos viros D. Jacobum Schell senatorem & D. Philippum Frisium inclytae reipublicae Gedanensis scabinum vigilantissimum, mecoenates suos omni reverentiaa cultu dignissi., seriptum a Laurentio Henceio scholae Petrinae collega. Anno salutis nostrae 1579. Excussum Dantisci a Jacobo Rhodo. w 4ce, k. 6 nlb.
Czartor.

— De promulgatione legis divinae in monte Sinai et missione spiritus sancti in corda apostolorum in honorem ornatissimi viri eruditione, sapientia et virtute praestantis. Andreae Kamerlings iunioris inclytae civitatis Gedani concivis, maecenatis studiosorum non postremi scriptum a Laur. Henceio, scholae Petrinae collega. Dantisci, Jac. Rhodus 1580. w 4ce. Czartor.

Henchowna Catharina ob. Rozwadowski Michael (1711).

HENCKELIUS Baltazar. De bello Gustavi Adolphi regis Suecorum maximi et de fide Bogislai XIV. Principis Pomeranorum optimi. Stettini 1631. w 4ce.

HENCKEL Jan Kanonik Wrocławski. Soliloquium siue pręcatio pia ad deum patrē cvm peccatorvm confessione atq. malorum quibus in hac vita subinde affligimur enumeratione, venie gratiarumq. dei imploratione ex canonicis scripturis decerpta. (Rycina: aniołkowie dwaj trzymają tarcze z herbem Bony). Per Joannem Henckel Cano. Vratislauieñ. Excudebat Cracouię Florianus Vnglerius, Anno à Christo nato 1535. w 8ce, k. nlb. 9.

Na odwrocie tytułu: Ad lectorem. Tekst zaczyna Peccatorum Confessio, a kończy: Peroratio.

Janoc. I. 123. — Wierzbows. III 2181. — Jocher 6761.

Kornik. — Ossol. — Wileńs.

Hencol Antoni ob. Ciakoniusz Alfons.

Hencze Joh. ob. Zuber Mac. (1608).

Hendecasyllabi ob. Wuda M. (1641).

HENDEL Christian. Rede auf Balthasar Hagemeister in der naturforschenden Gesellschaft gehalten. Danzig 1758. w 4ce.

— Auf Jacob Theodor Klein, Secretair der Stadt Danzig, Lobrede. Danzig 1759. w 4ce.

(Hendereich H.) Carmina gratulatoria in Nuptias ... Hermani Hendereich ... scripta a quibusdam Docentibus ... in Gymn. Thor. ... Thorunii, Mich. Karnall ᴄɪᴐɪᴐᴄʟxɪᴠ. (1664). w 4ce, str. 12. Gdańs.

— Ehren Gedichte auff ... Hochzeit des ... Herman Hendereich .... 1659. ... Thorn, Mich. Karnall. w 4ce, str. 4. Gdańs.

— Schuldige Reime womit der ... Heyrabt des ... Hermann Hendereichs ... Gottes Segen ... haben anwünschen wollen ... nachfolgende Personen. Thorn, Mich. Karnall. 1664. w 4ce, str. 8. Gdańs.

— Secundis nuptiis ... Hermanni Hendereich ... bona omnia gratulantur votivae mentes. Torunii, Mich. Karnall 1659. w 4ce, str. 8. Gdańs.

— Solennitati Nuptiarum ... Hermani Hendereich ... ᴄɪᴐɪᴐᴄʟɪx. (Thorunii) Mich. Karnall. w 4ce, str. 8. Gdańs.

— ob. Hendreich H. — Seger G. (Thalassio 1648).

HENDORF Krzysztof. Galeni Helleborum. 1536.

Dedic. Stanis. Brochowski.

— ob. Szamotulski G. — Endorfinus. — Hegendorfinus.

(Hendreich Herm.) Votivi Aplausu ... Hermanno Hendreich ... MDCXLVII. (1648) a quibusdam Gymn. Alumnis. Thorunii, Mich. Carnall. (1648). w 4ce, str. 8. Gdańs.

(Hendreich Anna). Epicedia in obitum luctuosum Annae, Christophori Hendreich filiae. Bez w. m. (Danzig) 1645. w 4ce.

Henel C. H. ob. Hieronymi Christian Andreas (Bey der beglückten .... Eheverbindung 1756) — Pitsch B. (Bey der Bahre 1745) — Richter Johann George (Bey der erfreuten ... Hochzeit feste 1756).

HENELIUS Christophorus. Beatos manes viri Nobilissimi; Amplissimi atq. gravissimi dn. Friderici Renftelii, illustrissimi atq. Excelentissimi Domini, Dn. Raphaelis, Comitis de Leszno Leszczinsky, Palatini Lencicensis, Majoris Poloniae Generalis etc. etc. dynastiae Schmigeliensis administratoris longè mèritissimi, cultoris quondam montium et fodinarum Ilkusiensium maxime industrii, inq; laudabili hoc honoris et functionum stadio Anno orbis redemti M.DC.XCVI. (1696). aetatis autem suae LX repentina, sed placida et beata morte d. V Februarii intercepti, et insequente die XIV ejusd. mensis honorificis honorificentissimae sepulturae ritibus Schmigelii condecorati, ultimo hoc pietatis et observantiae officio prosequi voluit, debuit, Renfteliani nominis et stemmatis Solduria lege, observantissimus cultor Christophorus Henelius, scholae Fraustadt p. t. Rector. Lesnae. Imprim. Michael Buk. 1696. folio, 4 k. (Wiersz). Jagiell.

HENEL Nicolaus von Hennenfeld (ur. 11 Stycz. 1582 † 23 Lip. 1656). Breslographia, hoc est Vratislaviae Silesiorum Metropoleos nobilissimae delineatio brevissima. Auctore Nicolao Henelio U. J. D. Cum gloriaretur quidam quod magna esset urbe natus: Non istud, inquit Aristoteles, spectandum est, sed quis magna et illustri patria sit dignus. Francofurti, Typis Joannis Bringeri, impensis verò Johan. Eyringij et Johan. Perferti Bibliop. Vratisl. M.DC.XIII. (1613). w 4ce, str. 80 i rycina Wrocławia.

Tworzy część drugą Silesiografii. (obacz). Bibl. histor. Struv. Budec. T. II, s. 1065. — Sommersberg T. II (Annales Silesiae) I. 114 (Chronic. Duc. Monsterbergensis). Jagiell. — Ossol.

— Burghausio-mnema, hoc est laudatio posthuma Dn. Nicolai Lib. Baronis de Burchhaus etc. Auctore ... U. I. D. etc. Bregae, typis Augustini Gründeri 1732. fol., str. 108 nlb. Chreptow.

— Silesiographia, hoc est Silesiae delineatio brevis et succincta in qua non modò regionis rationem, naturam, cultum, et prouentum, verùm etiam ingenia, mores et instituta habitantium formamque Reipubl. tanquam in tabula contemplari licet. In ratione conviviorum, quamvis à plerisque cibis singuli temperemus, totam tamen coenam laudare solemus: nec ea, quae stomachus noster recusat, adimunt gratiam illis, a quibus capitur. Plin. Francofurti, typis Joannis Bringeri, impensis verò Johan. Eyringij et Johan. Perferti. Bibliop. Vratisl. M.DC.XIII. (1613). w 4ce, k. 7 nlb., str. 143.

Razem wydane tegoż: Breslographia. Od str. 109 idzie: Appendix Privilegiorum et diplomatum. Jagiell. — Ossol.

— Silesio Graphia renovata, necessariis scholiis, observationibus et indice avcta. Wratislaviae & Lipsiae Apud Christianum Bauchium Bibliopolam Anno M.DCC.IV. (1704). w 4ce, Cz. I, kart 15, (z portr. autora), str. 804 i 768. Cz. II, str. 1283 oraz indexu kart 20.

Pod portretem podpisany rytownik Bernh. Guil. Nusslerus. — Dedykacya: Principi Francisco Friderico Administr. in Prussia. przez Mich. Jos. Fibichera. Całe dzieło dzieli na Caput I—XII. Zaczyna od opisu mieszkańców, produktów, wód i term, szkół, narzecza, miast, urzędów, praw — a kończy na sejmach. Idioma polonicum jest tylko na jednej karcie. Tu pisze o używanym sposobie germanizowania. Chreptowicz. — Jagiell. — Ossol. — Poznańs. Tow. P. N.

— Vitae episcoporum Vratislaviensium.

Obacz Sommersberg III.

Zedler. Lexic. XII. 1363. — Allgem. deut. Biographie T. 11, str. 737. — Niesiecki T. IV, str. 406.

Henischius Petrus ob. Martini Greg. (Fossilium Metallorum 1612).

HENNEBERGER Kasper, pastor szpitalny w Królewcu (ur. 1529 † 1600 d. 29 Lut.). Kurcze und wahrhafftige Beschreibung des Landes zu Preussen. Item der alten Heidnischen Vndeutschen Preussen sampt ihrer Religion, Sitten, Krigsrüstung, Sterben und Begrebnis etc. Wie sie es nach jrer gwohnheit, ehe vnd dann, sie durch den Orden bezwungen, vnd zum Christlichen

Glauben bekert worden sind, in allerley stücken gehalten haben. Letzlichen eine kurtze Austeilung des Landes, wie dasselbige in der Heidenschafft, ehe es der Orden bezwungen, genent vnd bewonet worden. Auch was für Schlösser vnd Stedte in jderm Fürstenthum gelegen sind. Aus Alten vnd Newen Scribenten, zusammengezogen, durch Gasparum Hennenbergern Pfarherrn zu Mülhausen auff Natangen. Zu Königsperg in Preussen 1584. w 4ce, k. 6 i 43, oraz: Carta ducatus Prussiae.

Dedicatio Georgio Friderico Prussiae Duci. Milhusi 12 Junii 1584.

Poczem tytuł drugiej części:

Kurtze vnd einfeltige Beschreibung, aller Hochmeister Deutsches Ordens S. Mariae des Hospitals zu Jerusalem, Derer sowol so zu Ackers vnd Venedig, als derer so in Preussen zu Marienburg und Königsperg regiret haben. Sonderlich aber, wie lange sie regiret, vnd was sie die zeit jrer Regirunge fürnehmlichen ausgerichtet haben. (Zarazem:) Kurtze Beschreibung aller Landmeister, so das Land zu Preussen regiret haben, ehe die Hohemeister iren Sitz darinnen haben nemlich vom Jahr 1231. Gedruckt zu Königsperg in Preussen bey Georgen Osterbergern. (Na końcu:) Gedruckt zu Königsperg in Preussen bey Georgen Osterbergern. 1584. w 4ce, kart 52.

Wierzbow. III. 2752.
Brunsb. liceum. — Krasińs. — Toruńs.

— Historie vort Land van Preussen. Harlem 1657. w 4ce.

— Erklärung der preussischen grössern Landtaffel oder Mappen mit leicht Erfindung aller Städte, Schlösser, Flecken, Kirchdörffer, Oerten, Ströme, Flüsser und See, so darinnen begriffen. Auch die Erbauunge der Städte und Schlösser, ihre Zerstörunge und Wiederbauunge, Sampt vielen schönen auch wunderbarlichen Historien, guten und bösen, löblichen und schendlichen Wercken und Thaten, Sampt derselbigen Straff und Belohnungen so darinnen geschehen: und wunderlichen Mirackeln, welche in Preussen zum Theil seyn, oder sich darinnen zugetragen haben, nützlich zu lesen, auch mit feinen Contrafaiten Figuren gezieret. Aus alten und neuen Scribenten colligiret, wie dan auch dabey verzeichnet durch Casparum Hennenbergerum, des Fürstlichen Hospitals Königsberg, Löbenicht Pfarrherrn. Gedruckt zu Königsberg in Preussen. Bey Georg Osterbergern anno M.D.XCV. (1595). fol., k. 6, str. 492 i 13.

Akad. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

Zarazem z osobnym tytułem:

Der See Ströme und Flüsser Namen, welche in der Preusschen Mappen verzeichnet sind, uund wie solche auff fürgehende Weis, leichtlich zu finden sein. Königsperg in Preussen bey Georgen Osterbergern, anno 1595. (Na końcu:) Gedruckt zu Königspergk in Preussen bey Georgen Osterbergern in Verlegung des Authoris Zweier theil und Hansen Schultzen des dritten theils, im Jahr 1595. fol. str. 29 i spisu kart 4 nlb.

Dedyk.: Georgio Friderico Marchioni Brandeburgensi.
Wierzbows. I. 616.
Akad. — Jagiell. — Krasińs.

— Prussiae, Das ist des Landes zu Preussen, welches das herrlichste Theil ist Sarmatiae Europeae eigentliche vnd warhafftige Beschreibung zu Ehren Dem Durchleuchtigsten vnd Hochgebornen Fürsten vnd Herrn Albrecht, Marggraffen zu Brandenburg, in Preussen, zu Stettin, Pommern, der Cassuben, vnd Wenden Hertzogen, Burggraffen zu Nürnberg, und Fürsten zu Rügen, Meinem gnedigen Fürsten vnd Herrn. Durch Casparum Hennenbergerum Erlichensem, Pfarrhern zu Mülhausen auff Natangen. Gedruckt zu Königsperg in Preussen bey Georgen Osterbergern. Im Jar M.D.LXXVI. ark. 1 folio. (Z dodatkiem:) Kurtze und einfeltige Beschreibung aller Hohemeister deutsches Ordens etc... (w dwóch częściach). Königsberg 1576. ark. 4.

Nakład łożył Xże Albrycht Fryderyk. — Duń-

czewski II. 56. temu to dziełku zapewne daje tytuł: Genealogia Prussica.
Wierzbowski III. 2620.
Brunsb. lyceum. — Toruń.

— Toż:... Reuisa anno 1638 et 1656. a Paschale Mensenio typographo et demum repetita a bibliopola Christoph. Langio.

Encykl. Orgelbr. T. II. str. 490 i 91. — Allg. deut. Biogr. 1880. T. II. s. 769. — Wiszniewski H. l. VII. 556. — Rastawiec. Mappograf. 86—90. — Siarczyńs. Obraz I. 171. — Lilienthal. Erläut. Preussen IV. 32. V. 14. 21. 596—603.

HENNEQUIN major. Plan Ichnographique de la ville de Varsovie, residence des rois de Pologne. (Wydany nakł. Michała Grölla w Dreznie w r. 1779 przez majora Hennequin. 6" długi i tyleż szeroki).

Schulz Reise e. Liefl. 1793. T. I. — Sobieszczańs. Hist. Warsz. s. 131. n. 2.

— Planta Miasta Warszawy z Przedmieściami, rysowana przez P. Maiora Hennequin i sztychowana przez Mich. Keyla, fol.

Katal. Grölla: podaje Charta Atlant. na przednim Hollen. papierze 1779. za Przywileiem. Przybudowane mieysce i ulice za łaskawego Panowania K. J. P. N. Miłościwego, są żółtą farbą naznaczone... zł. 3.

HENNICKI Jakób Stanisław. Mundus in aprico Virgo magna Dei mater in sua assumptione .... iurium in alma academia cracoviensi auditori in gratiam oratione eiusdem almae academiae Cracoviensis exhibita. Cracoviae in officina typographica Lucae Kupisz. 1651. fol. ark. A—D. Czartor.

— Prothymia in suos principes, qua sub auspicato nuptiarum foedere Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Samuelis Caroli Ducis in Korzec Korecki Gubernatoris Ropczycensis nec non Illustrissimae Dominae D. Sophiae de Bnin Koniecpolska Castellanae Cracoviensis, ducalis Equitis Koreeciani benevolentia demeretur. Prompto ad nutum obsequio Jacobi Stanislai Hennicki Jurium in Alma Academia Cracouiensi Auditoris. Anno humanae Salutis M.DC.LI. Cracoviae in officina typographica Lucae Kupisz S. R. M. typographi (1651). folio, 4 arkusze.

Materyał do genealogii Koreckich. Zaczyna ją od Dymitra syna Olgierda a wnuka Gedymina.
Przyłęcki Pam. o Koniecpolskich str. 287. Jagiell.

— Trivmph cnot nieśmiertelnych, ná pogrzebie Jáśnie Wielmożney Pániey, Jey Mośći Pániey, Krystiny Wołłowiczowny, Tryzniney, Podskárbiney Wielkiey W. X. Lithewskiego, Bludźieńskiey, Oskiey, Przełomskiey, &. &. Starościney opisany, y Wielmożnemu Panu, Jego Mości Pánu Gabrielowi Kierłowi Marszałkowi Starodębskiemu, Dworzaninowi J. K. M., Poczapowskiemu, Rákanćiskiemu etc. etc. dzierżawcy. Żáłosnemu Synowi, przez Jakuba Stanisława Hennickiego Philosophiey Magistra y w Akad. Wileńskiey S. Theol. y J. V. Aud. ofiarowany. Drukowano w Wilnie w drukarni Akademiey Soc. Jesu. Roku Panskiego 1649. w 4ce, kart 10.

Dedykacya do Gab. Kierła. prozą; od arkusza B. idą wierszem: Triumph herbowej cnoty, bogobojności, szczodrobliwości, nabożeństwa. Opiewane cnoty zmarłej.
Czartor. — Jagiell.

(Hennig Ad.). Genio ac Amori Sponsorum Nobill: Lectiss: Amantiss: Adami Henningi Philos: et Medic: Doctoris Excellentissimi Ursulae Weberiae Virginis Pudentiss: Ex Voto Plaudit Adfectus Amicorum Fraustadii IX. Cal: Sept: Anno ꟾↄꟾↄCXLIX. (1649). Lesnae, Typis Funccianis. w 4ce, karty 2.
Wrocławs.

HENNIG Baltazar Gottlob (ur. 1742). Memoria viri Excellmi amplissimi doctissimi M. Joannis Albini Kriesii rectoris professoris et bibliothecarii illustris gymnasii Thoruniensis optime meriti d. 22. Februarii 1785. placide defuncti comendata a professoribus illustris Gymnasii Thoruniensis. Thorunii imprimebat Carol. Gottl. Gebhard, nobiliss. Senat. et Gymn. typogr. folio, 5 kart nlb.

Na końcu podpisany: M. Baltazar Gottlob Hennig ecclesiastes civitatis veteris et professor Gymnasii.
Goldbeck Literarische Nachrichten, str. 51 i 52.

— Solemnia diei emortualis domini ac servatoris nostri Jesu Christi die

XVIII. aprilis 1794 in gymnasio thoruneusi obeunda officiose indicant gymmnasii proffessores M.... Thorunii 1794. fol., 1 ark. Zieliń.

HENNIG Christian. Theses ex Universa Philosophia Amplissimis et Spectatissimis viris ornatissimae Gedanensium Civitatis Gubernatoribus Dominis, ac Patronis a Christiano Hennig Dantiscano dicatae et per eundem publice in Collegio Calisiensi Soc. Jesu defensae Anno Donini 1610. Mense Junii Die 24 Horis. Calisii in Majori Polonia Typis Alberti Gedelii. (Bez w. m. dr.). w 4ce, str. 44 i rycina.

Warsz. Uniw.

HENNIG F. E. v. Rede bei der im Namen S. königl. Maj. v. Polen Stanislai Augusti feierl. Ueberrreichung der Büste Hevelii, gehalten den 3 Novemb. 1790. Danzig. w 4ce.

HENNIG Johann. VΓΕΙΑ viri nob. ampl. Dr. Nicolai a Lilienau Medic. hactenus Doctoris, ex lenta et placida morte anno aetatis suae expleto LXX. vix salute 1688 recuperata. Rigae (1688). w 4ce.

Hennikowna Anna. Zofia, powieść moralna z francuzkiego, tłumaczenie Anny Hennikowney. Warszawa, M. Gröll 1777. w 8ce, k. 34 nlb. (ark. 4½).

Akad. — Czartor.

— ob. Zabawy przyj. i pożyt. T. XIV. str. 288.

Hennin Mr. ob. Pyrrhys de Varille (1789).

Hennin H. Ch. ob. Brand J. A. (1702).

HENNIN O. prêtre de l'oratoire. Throphée de la religion catholique par l'empereur Arnulphe, roi de Bavierè 895 etc. Bruxelles 1694.

Dediée a la princesse roy de Pologne.

Hennin P. Michał (1728 † 1807). ob. Boscovich (Journal d'une Voyage 1772).

Henning Daniel ob. Bolten Daniel Henning (Felicitante 1709).

(Henning Dav.) Immedicabile Fatum Viri Nobilis Excellentissimi Experientissimique Dn. Davidis Henningi Phil. et Med. Doct. celeberrimi, Reipubl. Patr. Fraustadiens. Archiatri felicissimi pro Consulis multo prudentissimi utroque Statu meritissimi Heu praemature Sub uberrimo virilis aetatis fructu maligna Febri XXX. Novemb. Anni decurrentis M.DC.XLII. interemti IX. Decembris honorifice contumulati dolenter deploratum a Cognatis, Affinibus et Amicis. Lesnae, typis Funccianis. w 4ce, k. 4.

Wierszują tu: Joh. Jonston M Dr., Georg Vechner, Joh. Decanus cives Lesnen. Consularis, Sebas. Macer. Wrocławs.

— Obitum praematurum Viri Nobilis, Ampliss. Experientiss. Clariss. Dn. Davidis Henningi Phil. et Med. D. praestantissimi, nec non Reipub. Wschovensis Proconsulis Dignissimi animitus Scholae lugent Alumni. Lesnae Polon. Ex Officina Typographica Wigandi Funccii. w 4ce, sign. A—B_2.

Wiersze łacińskie, niemieckie i greckie. Występują między innymi jako autorowie: Johannes Chwalkowsky Wschovens., Dawid Grothius Gynaccopolitanus.

Wrocław.

— ob. Eder Mich. (Cecidit 1649) — Holfeld Joh. (Abschied 1644).

Henning Franc. ob. Kotwitz Baltaz. Abrah. (1700).

Henning Gross ob. Schütz Kasper (Historia rerum prussicarum 1599).

HENNING Jakub Kaznodz. Wyzn. Augs. [Niektóre pieśni polskie]. Wilno 1710.

Krass. Wilno IV. — Bentk. H. lit. I. 244. — Oloff Poln. Lieder Gesch. 80—1.

HENNING Jan Gdańszczanin S. J. ur. 1611 r. † w Krakowie 12 Kwiet. 1682). Betrachtung der Antwort, welche Johann Botsak auf die Frage von der Deutlichkeit der Heiligen Schrift in Glaubenssachen gegeben hat. Danzig 1668. w 4ce.

Jocher 2233. — Sommervogel IV. 272.

HENNING Joannes Elbingensis (ur. 1658 † 6 Stycz. 1711). Panegyricus in Augustum II. Poloniae Regem.

„Typis quidem ex scriptus; ast non totus, nec unquam postea promulgatus". Seyler Elbingae litter. 1742. s. 78.

HENNINGIUS Constantinus. Trauer-Gedicht ... Jacob von Bobbart. Danzig 1652. w 4ce.

Henning Marek ob. Custos Dominik — Lettre.

HENNING Salomon (ur. w Weimarze 1528 r. † 29 Listop. 1589 w Wahnen w Kurlandyi). Wahrhaftiger und bestendiger Bericht, wie es bishero und zu heutiger Stunde in Religionssachen, im Fürstenthum Churland und Semigaln in Liefland ist gehalten worden nebenst dem leben und seligen sterben. weylands des letzten Herrn Meisters und ersten Herzogen zu Churland etc. so wol einer Paraenesi, Christlicher und treuhertziger Warnunge, und vermanunge, an die Herrn Rathe, Ritter und Landtschafft desselben löblichen Fürstenthumbs, wie sich auch hinfuro gegen Gott Ihre liebe Obrigkeit, und dem Nechsten erzeigen sollen, Damit sie bey dem Höchsten gut, dem allein Seligmachenden Worte Gottes, friede und habseligkeit, in diesen letzsten gefehrlichen zeiten und Orthen mögen bleiben und erhalten werden. Gestellet durch Salomonem Henningium Thuringum Vinariensem verordneten Churlendisch. Kirchen Visitatorn in Liefland Anno 1587. Matthaei VI. Suchet am ersten des Reich Gottes, und seine Gerechtigkeit, so wirt euch das ander aller zufallen. Rostock gedrucket durch Augustin Ferber den Jüngern. Anno M.DLXXXIX. fol., k. tyt., str. 96. (Także z osobnym tytułem:) Johannis Caselii ad nobilis et clarissimis (tak) viri Dn. Salomonis Hennigii Consiliarii ducis Curlandiae praecipui filios napsi ΝΕΣΙΣ (kart 8). (Poczem:) Privilegia nobilitatis clarissimi ac spectabilis viri, Domini Salomonis Henningi, Illustrissimi Ducis Churlandiae et Semigalliae Consiliarii dignissimi [przyw. Sigis. Aug. 10 Mai 1566] (kart 5). (Na ostatniej stronie:) Rostock, Gedruckt durch Augustin Ferber den Jüngern. Anno M.CL XXXIX. (1589).

Winckelmann N. 8302. — Recke u. Napierski II. 240. Petersb publ. — Dorpacka Uniw. — Ryg-ska miejsk.

— Lieffiendische Churlendische Chronica. Was sich vom Jahr Christi 1554 biss auff 1590 in den langwierigen Moscoviterischen vnd andern Kriegen, an nothwenglicher veränderunge der Obrigkeit und Stände in Liefland, zeit dess letzteren Herrn Meisters, und Ersten in Lieffland zu Churland und Semigalln Hertzogen, gedenckwirdiges zugetragen: verfasset und gestellet durch Salomon Henninng Vinariensem, Fürstlichen Churlendischen Rath vnd Kirchen Visitatoren. Mit einer Vorrede D. Davidis Chytraei. Jesus Syrach, capite 10. Umb gewalt, unrecht und geitzes willen, kompt ein Königreich von einem Volch auff das ander. Rostock Gedruckt durch Augustin Ferber den Jüngern, Anno MDXC. (Na ostat. str.:) Rostock Gedruckt durch Augustin Ferber den Jüngern Anno MDXC. fol. małe, k. 15 nlb. i 173 str. i k. 1.

— Toż:... [tenże tytuł z nieznaczną zmianą pisowni: *e* na *ae* zmieniane) zamiast Zeit des, wydr. Sieder dess]. Cum privilegio. Gedruckt zu Leipzig nach der Geburt Christi im Jahr M.DXC.IIII. (1594). (Na końcu:) Gedruckt zu Leipzig durch Zachariam Berwaldt Im Jahr M.DXCV. (1595). fol. mał. k. 6, str. 83.

Dedyk.: den Fürst. Friedrich und Wilhelm Hertzoge in Liefland; z Rostocku przez Daw. Chytraeusa 1590 r. Poczem idzie: Joh. Freder. Gothardi in Livonia Ducis ex hac vita 17 Maii 1587 evocatis memoria (carmen). Kronika ta zakazaną została ogłoszeniem w Jenie 1595 r. Cztery ostatnie arkusze ed. II. przedrukowano na żądanie Zygm. III. to jest karty 9, 12, 13, 16, 29. 82, 83. Fryd. i Wilhelm bronili kroniki tej przed królem za pośrednictwem Sam. Wölpen.

Winckelmann N. 2156. 8521.

Wierzbowski III 2943. daje ostatnią datę M.DXCIIII. (1594). co tłumaczy się tem, że karta 8 była przedrukowaną.

Gadebusch Livl. Bibl. II. 3943. — Gadeb. Abhandl. Livl. Gesch. 25. — Siarczyńs. Obraz I. 171. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 86. — Recke und Napiers. II. 237—41.

Czapski — Krasińs. — Ossol. — Pawlikowsk. — Petersb. publ. — Popiel. — Kurland. Muzeum. — Rygska miejs. — Sanguszko.

HENNING Symon. Antidotum seu brevis cura pestis, tam spiritualis quam corporalis vera. Cum Privilegio S. R. M. P. sequenti. Zygmunt III z Boż. łaski. Edykt. Posyłamy na różne mieysca sławnego Simona Heninka mieszczanina Gdańsk. w nauce lekarskiey biegłego, aby pod ten czas powietrza, które wszędzie panuie, zdrowia waszego mógł ratować etc. 1630. (B. m.) w 4ce, ark. C_2 (kart 10).

Dedykacya: Zygm. III. Wład. Zygm podp. w Gdańsku 1630. Simon Henningius mieszczanin Gdański & in Chym. Med. — Także Carmen z podpisem: Joa. Bartholdi Ruthanus Cancell. Reg. Jurat. et Reg. Pol. Ducat. Pruss. publ. privileg. Notar. 1631. Ossol.

— Pacis tuba gratulatoria Deo atque Vladislao IV. (B. m. i r.). w 4ce. (Po niemiecku).

HENRICEUS Jonas. Hochwichtiger Rathschlag und Bedencken von Hintertreibung der blutdürstigen gefährlichen Anschläge der Jesuiter, so sie wider alle Regimenten und Policeyen immerdar suchen, und vornehmen. Sonderlich wie dieselbige im Königreich Polen von ihnen verborgentlich geführet, nunmehr aber menniglichen vor Augen gestellet, und hindertrieben werden sollen, publiciret durch Jonam Henriceum D. Beneben einem sondern Tractat, von der jesuitischen Monarchie. Welcher Gestalt die Jesuiten durch ihre Scharffsinig- und Listigkeit verborgener Weise allerley Mittel und Instrumenten suchen, eine eigene Monarchie und Regiment aufzurichten, dargegen alle Fürstenthumben und Herrschaften abzuschaffen, und unter ihren Gewalt zubringen sich unterstehen. Allen denjenigen zu gefallen in Truck gegeben, so bisher die arglistige Gottes Verächter, Zauberer, König und Fürstenmörder, die Jesuiten fälschlich vor schlechte Geistliche, und aufrichtige Religiosen gehalten. (Pod tem drzeworyt: dwóch Jezuitów rozprawiających z sobą: jednemu z nich wyłazi z rękawa lis, a drugiemu wąż). Franckfurth bey Johann Friedrich Weissen zufinden. Anno M.DC.XXXII. (1632). w 4ce, str. 52.

Ob. Bibliografia tom XIV. str. 378 (Gravis ex maximi momenti deliberatio 1632). Jocher 9315. Ossol.

Henrichdorff Lorenz ob. Schönknecht P. († 1709).

HENRICHMAN Jacobus, Sindefingensis. Grammaticae institutiones Jacobi Henrichmanni Sindefingen. nunc primum ferme omnibus Vocabulis teutonico et polonico sermone interpretatis, emendatis auctis et denuo impressis. M.D.XXXVII. (1537). w 4ce, str. 151. (Dodano:) Ars Versificandi Bebelii. (Na końcu:) Impressum Cracovię per Mathiam Scharffenberger bibliopolam. Anno M.D.XXXVII. (1537), w 4ce, str. 94.

Łopaciński Najd. słown, 1897. s. 14. Seminar. Płockie.

— [Grammatica polonica] (przed r. 1532).

W gramatyce Hontera, 1532 r. w Krakowie u Szarfenberga wydanej, na karcie 63 jest wzmianka o jakiejś gramatyce Henrichmana: „Horum vocabulorum interpretationem latinam lege in vocabulo Altensteig et in gramatica Henrichmanni polonica". — Jestto zapewne grammatyka łacińsko polska drukowana przed 1532 r., dotąd nieznana.

Łukaszewicz Hist szkół I. str. 86.

HENRICHSDORF B. B. Gedicht auf die Blech und Schultzsche Eheverbindung. Danzig 1757. fol.

HENRICHSDORFF Georgius. Civitatis patriae insignia, disquisitione heraldica illustrata. Thorunii 1706. imprimebat Johannes Conradus Rügerus. w 4ce, str. 22. Krasiń.

HEINRICHSDORFF Joh. David. Sabathum, lege monali mandatum, per ... Gedani, apud Joh. Zach. Stollium. w 4ce, ark. E_3. Czartor.

HENRICI Ch. F. gen. Picander. Ueber d. von S. Maj. in Pohlen bey Zeithayn angestellte Feldlager. Dresden 1730. w 4ce.

(Henrici Chr.) Q. D. B. V. Festivitati Nuptiarum, Viri-Juvenis Prae-Eximii, Doctissimique Dn. Christiani Henrici Swidnicensis Silesii, SS. Theol. Studiosi, Sponsi: et Lectissimae admo-

dum pudicissimaeque Dn. Annae Mariae Rhodiae, Spectatissimi olim p. m. Domini Johannis Rhodii, Civis et Mercatoris Bicinensis honoratissimi relictae viduae, Sponsae: ad d. 12. Calendarum Martii, Anni M.DC.LIX. celebrandarum, acclamant Fautores et Amici. Bregae, Typis Tschornianis. (1659). w 4ce, sygn. $A_2 - A_3$.

Są tu wiersze pastorów szląskich polskie, łac. i niem. Jeden jest Herbiniusa rektora szkoły w Byczynie. Wrocław.

Henrici Joannes ob. Łapczyński Antoni Chryz. (Consiliarius candor 1736).

HENRICI Mart. Brzezinius. (Na karcie formatu arkuszowego na czele pierwszej kolumny nagłówek:) Ad Illustres et Generosos Dominos D. Wenceslavum et D. Iohannem Comites ab Ostrorog etc. Vuiteberga in patriam discedentes. (Poniżej:) Oda propemtica M. Martini Henrici Saganensis. (Położony na czole drugiej kolumny tytuł brzmi:) Propemtikon Carmen Illustribus et Generosis Dominis D. Venceslao et D. Johanni Comitibus ab Ostrorog etc. Cum discederent Vuiteberga in patriam revocati ab Illustri et Magnifico Domino Parente, Anno Domini 1560. mense Octobri scriptum a Laurentio Brezinio Polono. (Na dole:) Witebergae, excudebat Laurentius Schuenck. 1560.

Wrocławs.

HENRICPETRI Adam. General Historien Der aller Namhafftigsten vnnd Fürnembsten Geschichten, Thaten vnd Handlungen, so sich bey vbergebung vnd ende des Grossmechtigsten Keyser Carols des Fünften vnd anfange Ferdinanden seines Bruders Regierung: nemlich vom jar M.D.LV. in Geystlichen vnnd Weltlichen Sachen, zu Wasser vnd Land, nicht alleyn im Heiligen Roemischen Reich Teütscher Nation, Sonder auch in andern anstössenden Königreichen, als Italien, Frankreich, Hispanien, Vngern, Dännmarch, Schweden, Poland, Moscaw, Indien, Türckey etc. zugetragen vnnd verhandlet worden: Mit sampt etlicher Fürsten vnd Herrn leblichen vnd Wahren Bildnussen. Auch aller fürnembsten Stetten vnnd Vestungen, so von der zeyt an belägert vnnd erobert seind worden eygentliche contrafehtung nach aller jhrer form vnd gelegenheit. Alles mit sonderm Fleiss, grosser mühe vnd arbeit, glaubwirdig auss frembden Sprachen gantz Ordentich in vnsere Teütsche, derselbigen Nation in vilerley sachen vnd Rathschlägen zü nutz vnd Ehren zusammen gebracht: Vnd angefangen züschreiben, das der Weitberühmbt, Hochgelehrt Herr Johann Schleidan auffgehört, in sieben Bücher abgetheilt. Durch Adam Henricpetri der Rechten Doctorn, Burger vnd Ordinarien der Loblichen Statt Basel. Mit Röm. Key. Meyest. Gnad vnd Freyheit. Getruckt zu Basel durch Sebastian Henricpetri . folio, str. 24 i 615.

Dedyk. Rudolpho II, imperatori Romano. Basileae, 10 Julii 1577; na końcu: Getruckt zu Basel durch Sebastian Henricpetri. Wierzbowski III. 2631.

Petersb. publ. — Przeźdz.

— Toż:... [tenże tytuł, ze zmianami: sonderen so der zeit belägert... aż do:] gebracht. In sieben Bücher abgetheilt, vnd ordentlichen von dem 1555 Jar, da der Weltberühmte, Hochgelehrte Herr Johann Schleidan, aufgehört, erstlichen zu schreiben angefangen. Durch Doctorem Adamum Henricpetri, Jetztund aber durch seinen Sohn Jacobum Henricpetri der Rechten Doctoren, von newem vbersehen, an vielen orthen gemehret, vnd auff volgende Jar continuiret. Mit Röm. Key. Majest. Gnad und Freyheit. Getruckt zu Basel, durch Sebastianum Henricpetri. (Na końcu:) Getruckt zu Basel, durch Sebastianum Henricpetri, Anno Christi M.D.XCIII. (1593). fol., str. 24, 602 i 2.

Wierzbows. III. 2917.

Petersb. publ.

HENRICSONIUS Joannes (Henrichzon). Näghre päweske stemplinger hurn Swerige Danmark oh Norrike Skola af J. Bureo. Stockholm, 1604.

— De ratione et via regiones septentrionales ad cultum sedis Romanae reducendi. Item de causis propter quas Daniae suspecta esse debet regnorum

Poloniae, et Suethiae coniunctio. Authore Jona Henricsonio Meldorpiano Ditmarso. B. m. i r. (1604). w 8ce, str. 40.

— Toż:... Cui adjuncta Epistola D. Maximiliani II de Laniena Parisiensi ... Anno 1611. Bez m. w 4ce, str. 36. Król. bibl. w Sztockh.

Henrietta abo zdobycz Hussarska. Za powodem dopiero zakończoney woyny listami opisana, z niemieckiego przetłomaczona. W Wschowie u Hebolda 1780. w 8ce, str. 168.

Henry duc d'Anjou ob. Esiovissance (1573).

HENRY Piotr Józef pleban w Surice. Nauki dogmatyczne y moralne o czterech częściach katechizmu chrześciańskiego. To iest: o składzie apostolskim, sakramentach, przykazaniach Boskich y kościelnych, o modlitwie w powszechności, a w szczególności o modlitwie Pańskiey y pozdrowieniu anielskim. Dla wygody plebanów, oraz innego duchowieństwa parafiom służącego napisane w języku francuskim od X. ..... św. teologii Baccal. Plebana a teraz na polski język przetłumaczone w Wilnie, w druk. J. K. Mci akademickiey. (Tomów 3). Bez r. (1777—9?). w 8ce.

— Tenże tytuł:... oraz innego duchowieństwa po parafiach, mieszkającego napisane od X. Piotra Józefa Henry S. Teologii Baccal: Plebana de Surice, a teraz z francuskiego na polski język przetłumaczone. Tom IV. W Wilnie w drukarni Królewskiey Akademickiey. (Bez wyr. r.). w 8ce, k. 1, str 218, i Rejestr k. 1, i Pobudki str. 49, i Rejestr nauk k. 2. (W liczbowaniu strona 94 opuszczona).

Do tomu IV dodane na końcu:) Pobudki mocne do żalu za grzechy y obrzydzenia onych. Dzieło X. Franciszka Fontanet, z włoskiego przetłumaczone.

Jocher 2821 *a*. — Kraszewski Wilno IV. Jagiell.

— Tenże tytuł:... oraz innego duchowieństwa po parafiach osiadłego napisane od P. Piotra Józefa Henry z francuzkiego na polski ięzyk przetłumaczone przez X. Dominikana Waluszewicza Filoz. Doktora Kaznodz. Katedr. Żmudz. Edycya druga. Tom I—IV. W Wilnie w drukarni Akademickiey 1783. w 8ce, T. I k. 10, str. 537 i k. 3 rej. T. II str. 425 i k. 2 rej. T. III str. 398 i k. 2. T. IV str. 288 i k. 2.

Przypis. Tadeuszowi Józefowi Bukatemu Ob. Praw. Dokt. Infułatowi Szydłow.

Jocher 2821 *b*.

Kijows. — Warsz. uniw. — Wileńs. bibl. (ma z rokiem 1782).

— Nauki dogmatyczne y moralne, z francuzkiego na polski ięzyk przetłómaczone przez J. D. Waluszewicza. Edycya trzecia. (4 tomy). Warszawa 1792. w 8ce.

Henryk Fryderyk III. ob. Mowy wyborne (1754).

HENRYK z Foli. Declaratia Xiążęcia z Kándále Xiążęciá Esperonskiego syná. Uczyniona w Alesium w práwowiernych ewángelików kościele 10 Stycznia roku Pańskiego 1616. w 4ce, kart 2.

Jestto okólnik: Henrik z Foli Candale datowany w Alegium (tak) 10 Stycz. Akad.

Henricus Julius episc. Halberstad. ob. Oderborn Paulus (1585).

(Henryk królewicz). Oda do Nayiaśn. królewica Henryka woysk Pruskich wodza. fol.

— ob. Dassdorf Karol Wilhelm (1778).

Henricus Legnicensis ob. Szostakowski G. (1718).

HENRYK Łotysz († około 1219). Der Liefländischen Chronik erster Theil, uebers. von Johann Gottfried Arndt. Halle 1747. ob. Arndt.

Wiszn. Hist. lit. II. 96—8. — Winckelmann str. 70. (podaje zupełną bibliografią o Henryku). — Encykl. Orgelbr. T. 11, str. 576.

— ob. Gruber Jan D. (Origines Livoniae 1740).

HENRYK X. od N. Maryi. Kazania pierwsze w czasie nabożeństwa siedmiodniowego, w Kościele Krakowskim S. Michała XX. Karmelitów Bosych miane przez X. Henryka od N. M. P. Anielskiey Kaznodzieje. Wydrukowane Roku Pańskiego 1784. w Berdyczowie w drukarni Fortecy Nayświętszey Pan-

ny Maryi za przywileiem J. K. M. 1784. w 8ce, k. 8, str. 161.

— Toż:... Cz. II. p. t.: Kazania drugie w czasie nabożeństwa ... (jak wyżej). w 8ce, str. 162 i k. 1.

Dedykow.: do Stan. Wandalina Mniszcha Chorążego W. K.

Jocher 4619 (podaje tytuł odmienny).

Jagiell. — Krasińs.

HENRYK Maxymilian, elektor koloński. Krótki zbiór sporów o wierze przez J. E. M.(inasowicza) przełożony. Warszawa w druk. Mitzlera 1772. w 8ce, str. 29.

Jocher 3008.

Henricus Nicolaus ob. Bergen Röttger (1632) — Delineatio (1682).

Heinricus Pius ob. Alberti Val. (1664).

Henricus Stephanus ob. Hieronymus (1519).

HENRICUS a S. Antonio. Argo Triumphalis patritia Aquinatum flumina transcendens D. Thomas Doctor Angelicus in Basilica S. Hyacinthi Conventus Varsaviensis Ordinis Praedicatorum d. 7. Martij ex Oratorio suggesta proclamatus tandem ad Illustr. ac Reverend. Dnum Pompeium De Scarlattis S. R. J. Liberum Baronem Abbatem Commendatarium S. Mariae Neritonensis Serenis. & Potentis. Maximiliani Emanuelis D. G. utriusque Bavariae Ducis S. R. J. Principis Electoris etc. Consiliarium intimum Statusq. Administrum, necnon ad Rempublicam Poloniae, Ablegatum extra ordinarium etc. A Devinctiss. et mille honorum praenuntiantae omina Henrico a S. Antonio Schol. Piarum. In annuo sui Tutelaris recursu Devolatus. Anno 1697 Die 10 Aprilis. (Varsaviae?) folio, kart 17 nlb.

Dedic.: P. de Scarlattis.

Krasiński. — Warss. uniw.

Henricus II Roman. Imperator ob. Arcanum providentiae (1710) — Providentia (1724).

HENRYK Walezyusz. Epistola Henrici electi regis Poloniae ad Joannem Chodkiewicz Samogitiae Capitaneum Generalem. Hertzbergi 1574.

W Ostrowski Svada epist. lat. 1747. f. II. str. 51—52. 34.

— Exemplar literarum quas Henricus Gallorum rex die XXV Augusti ad Senatum Polonum scripsit et earum, quas paulo post ex senatus consulto in generali congregatione Mens. Sept. anno 1574 Warsaviae facto, ordines omnes Reipubl. Polonorum ipsi Henrico Regi miserunt. [Tu winieta]. Anno MDLXXIIII. w 4ce, kart 6.

Są dwa wydania odmienne.

Akad. — Czartor. — Bibl. Drezdeńska.

— La harangue faite par le roy de France et de Pologne, Henry Troisieme de ce nom. A Lyon, Jean Pillchotte, 1588. w 8ce. Czartor.

— Lettre missive de Henry Troisième de ce nom, treschrestien Roy de France et de Pologne, escrite aux Estats de Pologne et de Lithuanie. A Lyon, par Benoist Rigaud. 1575. Avec permission. w 8ce, str. 11. Czartor.

— Henrici III christianissimi Galliarum et Poloniae regis. Ad Poloniae et Lythuaniae Ordines, epistola. Parisiis apud Federicum Morellum typographum regium. 1574. w 8ce, str. 8.

Czartor.

— Toż:... Parisiis apud Federicum Morellum 1575. w 4ce. Czartor.

— Henricus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Litvaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podlachiae, Livoniaeq. &c. nec non dux Andium, Borboniorum, Alvernorum, comes Marchiae Foresti, Quercii, Rouergii, Montisforti &c. Manifestum ac testatum facimus ..... [Ordinatio in regendis et disponendis, ac etiam persolvendis et thesaurum reditibus ex bonis mensae regiae provenientibus]. Dat. Cracoviae d. XII mensis mai a° Dni 1574 regni vero nostri anno primo fol. 1 ark.

— De justa Henrici Tertii abdicatione e Francorum regno libri quatuor. Lugduni, Joannes Pillehotte 1591. w 8ce.

Czartor.

— Le Allegrezze et Solennita fatte in Cracovia, citta principale del regno di Polonia. Nella coronatione del Sere-

nissimo Le Henrico di Valois fratello di Carlo IX. Christianissimo Re di Francia In Roma per gli heredi di Antonio Blado, Stampatori Camerali. L'anno M.DLXXIIII. (1574). w 4ce, kart 4, str. 5.

Ciampi Bibliogr. Critica I. str. 5. Czartor. — Jagiell.

— Toż:... In Roma con licentia de Superio. et poi ristampata in Viterbo. B. r. i druk. (1574). w 8ce, k. nlb. 4. Czartor.

— Toż:... Bez wyr. miejsca (Venezia?). 1574. w 4ce.

— L'Arivée du Roy en France, et la reception de Sa Majesté par sa Mère; avec un sommaire discours des choses survenuès depuis son partement de Venise. Paris 1574. w 8ce.

— Attioni d'Arrigo terzo Re di Francia et quarto di Polonia descritte in dialogo. Venetia G. Angelieri 1574. w 4ce. Czartor.

— ob. Bruccioli (1576) — Porcacci T. (1574).

— Warhaftige Beschreibung der herrlichen Krönung jezmals regierender Königlicher Würde zu Polen 1574. zu Cracaw; samt angehenkter Beschreibung der herrlichen Begräbniss des nechst abgestorbenen Königs zu Polen 1574. (Bez wyr. m.). w 4ce, ark. 2.

— Compositioni volgari e latine fatte da diversi, nella venuta in Venetia di Henrico III Re di Francia e di Polonia, Dove s'include la tragedia recitata a S. M. nella sala del Gran Consiglio di Venetia. In Venetia appresso Domenico Farri. Bez wyr. r. (1574). w 12ce, k. 2 nlb. i k. 60 liczb.

Ciampi 90. Czartor.

— Coronazioni di Arrigo III. Padova 1576. w 4ce.

Stoi u Ciampiego I. 48 pod Bruccioli. — Zaś. Coronazioni del Re Henrico III Padova 1576. w 4ce, stoi pod Buccio M. P.

— Le Couronnement du serenissime Henry de Valois ... Lyon, Michel Jove, 1574. w 8ce.

Bibl. Narod. w Paryżu.

— La declaration des Seigneurs de Pologne, sur le retour du Roy en France. Ensemble une ode au Roy sur le mesme subiect. Paris, Denis du Pré, 1574. w 8ce, str. 16.

— Toż samo:... Lyon 1574. w8ce.

— Toż:... Rouen 1574. w 8ce.

— La Declaration des seigneurs de Pologne sur le retour du Roy en France. Avec un sonet des regretz des Mascovites. A Paris, par Henry Pyot, 1574. w 12ce.

Bibl. Nation. à Paris.

— Discours de l'enterrement du feu roy Sigismond deuxiesieme de ce nom, et de l'entree et couronnement de Henry, à present roy de Pologne. Extraict d'unes lettres escrites par un gentilhomme françois, pieçe enuoyé par le roy audit Pologne. A Rouen pour Thomas Mallard, Libraire demeurant pres le palais. 1574. Avec privilége. w 8ce, k. nlb. 8. Czartor.

— Toż:... escriptes par un gentil home françois, envoyé par le roy audit Pologne. A Lyon par Benoit Rigaud Avec permission. 1574. w 8ce, k. 8 nlb. Czartor.

— Discours merveilleux de la vie de Catherine de Medicis, mère de François II, Charles IX, et Henry III. à Paris 1663. w 12ce.

— Discours d'un Polonois Catholique sur la fuite de Henri III hors du Royaume de Pologne. Paris, André le Coq. 1574.

Capefigue Histoire de la Reforme de la ligue Paris 1834. T. III, str. 394. — Wiszn. VIII. 84, doroszumiewa się, że to jest mowa J. D. Solikowskiego.

Bibl. narod. w Paryżu.

— Toż:... sur la fuyte de Henry de Valois Troisième, hors du Royaume de Polongne. A Paris, par Pierre des Haye, rue du Bon puit. 1589. w 12ce. Czartor.

— Toż:... A Paris, pour André le Coq. 1589. w 12ce, str. 12 i k. 1.

Biblioteka narod. w Paryżu. — Czartor.

— Discours de l'entree du roy de Poloigne faicte a Orleans le vingtquatriesme jour de juillet, mil cinq cens soixante et treize avec les Harengues faictes à sa majesté. A Orleans par

Eloy Gibier libraire et imprimeur de l'université. (1573). w 8ce, str. 65 i k. 1.

Ded.: a M. Francois de Balsac N. Rousseau. Czartor.

— La fausta et felice elettione in re di Polonia del seren^{mo} et valoriss^{mo} Henrico di valois duca d'Àngiò, fratello di Carlo IV Christianiss. Rè di Francia. In Venetia per Pietro Dehuchino 1573. w 4ce, k. 12.

— Entrata del christianissimo rè Henrico III di Francia et di Polonia nella città di Mantova, congli sontuosissimi apparati, trionfi et feste fatte da Sua Eccellentia per ricever Sua Maesta Christianissima, MDLXXIIII. In Venetia arpresso Francesco Patriani, w 4ce, kart 5.

Ciampi I. 176. Drezdeń. król.

— La somptuesse et magnifique entrée du tres-chrestien roy Henry III de ce nom Roy de France et de Pologne, grand Duc de Lithuanie etc. En la cité de Mantoiie avec le portraicts des choses les plus exquises, à Paris chez Nicolas Chesneau. MDLXXVI. w 4ce, str. 48. Drezdeń. król.

— L'Entrée sacre et covronnement de Henry, à present Roy de Pologne. Le tout faict à Cracouie, ville capitale dudict Royaume, et recité par vne lettre missiue d'vn Gentil-homme Francoys. A Paris, par Denis du Pré imprimeur, demourant en la rue des Amandiers, à l'enseigne de la Verité. Avec privilege. (Na końcu tekstu:) Cracovie, ce premier iour de Mars, 1574. (Na ostatniej karcie:) Extractum privilegii dat 15 Aprilis 1574. w 8ce, k. 16 nlb.

Wierzbows. III. N. 2593.
Czartor. — Kornik. — Krasiń.

— L'entrée, sacre et couronnement de Henri III, le tout fait à Cracovie au mois de Fevrier 1574. et recité par deux lettres missives d'un gentilhomme français. Paris 1574. w 8ce.

— Exemplar quorundam literarum super discessu Henrici III.

W Pistor. Corp. hist. T. III, str. 95—104.

— Extrait des lettres d'un Gentilhomme de la suite de Rambouillet Ambassadeur du Royaume de Pologne. 1574.

— Le feste et trionfi fatti nella nobilissima citta di Padoa nella feliciss. venuta et passagio di Henrico III christianissimo Ré di Francia et Pollonia. Stampato in Padoa et ristampato im Venetia 1574. w 4ce, kart 4.

Drezdeń.

— Illustr. aliquot Germanorum carminum liber, de immanissima laniena a Galliae tyrannis. Lutetiae Paris, Lugduni item &c. patrata 1572 c. epiced. Casparis Collignii. (Zarazem:) Foedus Henrici cum Turca, et conditiones Caroli IX. Polonis oblatae. Vilnae 1573. w 4ce, str. 48.

— Hendricus Gallo Polonus. fol., k. 1.

Zaczyna się: „Aula Polonorum carnes exosa ferinas". (Podpis:) M. P. O. P.
Gdańs. miejs.

— Histoire admirable des faits et gestes de Henri de Valois. Paris, Pierre des Hayes 1589. w 8ce, str. 22.

Grässe III. 287.

— Les Honneurs et Triomphes faits au Roy de Pologne, tant par les Princes Alemans en son voyage, que par ses subiects à sa réception. Qui fut à Miedzeris, le XXIIII iour du Januier dernier passé, 1574. Briefuemant recitez par vne lettre missiue qu'vn Gentil-homme Francoys escrit de Posnanie. A Paris par Denis du Pré Imprimeur: demourant en la rue des Amandiers à l'enseigne de la Verité 1574. Avec Privilege. (Na końcu listu:) Posnanie ce vingt huitiesime de Januier 1574. w 8ce, str. 62.

Wierzbowski II. 2596.
Czartor. — Krasiń. — Ossol.

— Hymne triomphale, sur l'entree et louange du très illustre et serenissime prince Henry, eslu roy Auguste de Pologne, grand duc de Lituanie: faicte à Paris le 14 iour de Septembre 1573. Dedié à tres haut et tres illustre prince monseigneur le grand prieur de France. A Lyon par Benoit Rigaud, 1573. w 8ce, k. nl. 8. Czartor.

— Toż:... Dedié à très-haut et trésillustre prince monseigneur le grand prieur de France. A Paris, par Guillaume de Nyverd, imprimeur. Avec privilège du roy. w 8ce, k. 10 nlb. i 2 k. nlb. Czartor.

— Inscriptio ad statuam Equestrem Henrico IV Galliarum Regi dicatam ad pontem novam magnifice locatam Parisiis.

W Ostrows. Svada lat. inscript. 1747. f. II. str. 123.

— Journal des choses mémorables advenues durant tout le regne de Henry III Roi de France et de Pologne. Bez m. 1621. w 8ce, str. 226 i 86. Krasiński.

— Toż:... Edition nouvelle, augmentée de plusieurs pièces curieuses et énrichie de figures et de notes pour éclaircir les endroits les plus difficiles. A Cologne, chez les héritiers de Pierre Marteau 1720. w 8ce. T. I, k. 5, str. 532 i k. 13 nlb. i 13 rycin. T. II, k. 3, str. 516 i k. 13 nlb. Czartor.

— Toż:... Nouvelle edition, augmentée de plusieurs pieces curieuses qui n'ont jamais été imprimées et enrichie de figures et de nottes historiques. A Cologne, chez les heritiers de Pierre Marteau 1746. w 8ce, T. I, k. 3, str. 368, k. 10 nlb. i 9 rycin. T. II, k. t, str. 299, k. 6 nlb. i 4 rycin. T. III, k. t. str. 337, i 7 k. nlb. T. IV, k. t. str. 306 i 7 k. nlb.

Czartor. — Dzikow. — Przeźdz.

- Lettre missive de Henry troisieme de ce nom, tres-chrestien Roy de France et de Pologne, escrite aux Estats de Pologne et de Lithuanie. A Lyon, par Benoit Rigaud, 1575. w 8ce, k. 6 nlb. Bibl. narod. w Paryżu.

— Skuteczne opisánie śmierći Henryka III Wálezyuszá Królá Fráncuzkiego, iákim sposobem y z ktorey przyczyny iest zabit. Przydáne są listy po odnieśioney ránie do wszytkich Stanow Korony Fráncuzkiey iego ręką pisane, w ktorych króla Nawarskiego po sobie ná Krolestwo náznácża y potwierdza. Przytym przyśięgá Królá Nawárskiego y Stanow Korony Fráncuzkiey. Wszystko teraz nowo z Łáćińskiego y Niemieckiego ięzyká ná Polski krotko z pilnośćią zebrano y przełożono. (Na końcu:) W Krakowje, w drukárni Stániśłáwá Szárffenbergerá M.DLXXXX. (1590). w 4ce, k. nlb. 10.

Na tytule winieta wyobraża mnicha przebijającego króla. Na odwr. tyt. dwa epigramy.

Wierzbows. III. 2874. — Mać. Piśm. III. 39. Czarnec. — Jagiell. — Warsz. uniw.

— Oratio ad Senatum et Equites Polonos de electione Henrici Valesii Poloniae Regis. Bononiae apud Peregrinum Bonardum. 1573. w 4ce, k. 17.

Mizler Magna Coll. Histor. Pol.

— L'Ordine tenuto nell'intrata in Cracovia ob. Reszka S. (De rebus 1574).

— Ragguaglio della Entrata di Enrico III. Re di Francia, e di Polonia nella città di Venezia, et delli superbi apparati, et cerimonie fatte da quella repubblica nell'incontrare, ricevere et onorare Sua Maestà. Roma per li eredi di Antonio Blado, 1574. w 4ce, kart 2.

Ciampi. Bibliogr.

— De rebus in electione, profectione, coronatione Henrici Regis Poloniae in Gallia et Polonia gestis. Romae 1574. w 4ce.

— La reception de Henri revenant de Pologne par l'empereur Maximilien et l'Archiduc Ferdinand et les Venitiens. Paris 1574.

— Recueil de diverses piéces servant á l'histoire de Henry III. roy de France et de Pologne; augmentée en cette nouvelle édition suivant les titres qui se trouvent à la page suivante. A Cologne. Chez Pierre du Marteau 1666. w 12ce, str. 474. Czartor.

Obacz: Pybrac D'Espeisses.

— Toż:... Roy de France et de Pológne. Ed. à la sphère. Cologne 1693. w 8ce.

— Toż:... de France et de Pologne, nouvelle édition revue et augmentée. Cologne, chez Pierre Marteau 1699. w 8ce, T. I, str. liczb. 472, rycin 9. T. II, str. liczb. 567. Krasiń.

— In Henrici III regis Galliae et Poloniae, foelicem reditum, versus, in fronte domus publicae Lutetiae urbis escripti, quo die supplicationes et ignes solennes publico convento celebrati sunt: Qui dies fuit mensis septembris XIIII anno 1574. Urbis iterum praefecto Jo. Charonaeo, viro amplissimo. Aedilib. Jo. Jacobo Perdverio, Cl. Daubraeo, Guil. perfecto, viris sui ordinis ornatissimis. Parisiis, ex officina Federici Monelli typogr. regii 1574. w 4ce, ark. P. Czartor.

— Relation de toutes les ceremonies qui s'observent en la creation des chevalier de l'ordre du St. Esprit, contenent leurs marches, seances, receptions qui s'observeront pendant les 3 jours de la solemnité, avec les noms et qualités des princes, prelats etc. que sa Majesté a nommés dans Fontainebleau pour être honorés de cette dignité dans les mois de l'année 1662. Paris Avec l'institution de l'ordre par Henry III Roy de France et de Pologne. w 4ce.

— Les statuts de l'ordre du St. Esprit estably par Henry III. du nom roy de France et de Pologne en 1578. De l'imprimerie royale 1740. w 4ce.

— Le gran solennità, le eccessive pompe, e spese, li superbissimi apparati, trionfi, e giostre con le insolite, et inaudite feste, et allegrezze dimonstrate dai Principi, Baroni, Signori, Nobili, e Popoli tutti della Polonia nella Coronazione fatta del Serenissimo Henrico di Valois, fratello di Carlo IX. Christianissimo Re di Francia ed eletto in loro Re nella Città di Cracovia principale di quel Regno, all'Illustriss. Signor Baldassar Rangone, Signor di Spilimbergo, Conte di Castel Crescente, e Marchese di Longiano, o Savignano. Venetia. w 4ce.

— Successi del viaggio di Enrico III. ec. dalla sua partita di Cracovia sino all'arrivo in Turino. Vinegia, Giolito de'Ferrari 1574.

— Grandi Trionfi fatti nella nobile Citta di Treviso nella venuta del Christianissimo Re di Francia e di Polonia Enrico III. Venezia 1574. w 4ce, kart 4 nlb.

Ciampi 44.

— Verzeichnus (Wolgedenckwürdige) aller Stätt und Nachtläger, deren sich die Königliche Würde zu Polen, newlicher Zeit, in ihrem durch das heilige Reich Teutscher Nation Durchzug unnd Begleitung, biss auff die Polnische Grentz gebrauchet. Auch was sich beiläuffig, eher und zuvor die Königliche Würde den Teutschen Grund und Boden erreicht, zugetragen: Dessgleichen was für Rhät, Verehrungen, Reden unnd Geschichten under wegen fürgefallen, und verloffen haben. Alles summarisch zu underricht jedermänniglichen beschriben. Anno M.D.LXXIIII. (1574). w 4ce, kart nlb. 28.

Czartor.

— Verzeichnusz (Die Ander wolgedenckwürdige) dess neulichsten plötzlichen Wegzugs und Reyss, dess grossmechtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Heinrichen dess dritten, Königs in Franckreich und Polen &c. Auss seiner Maiestat Polnischem Reich durch Italien in Franckreich: kürtzlich auss den Copien der Brieffen, so beiderseyts, so wol von irer Königlicher Maiestat an dess Räth, als deren an ire Kön- und auch Kay. May. zugeschrieben unnd gewächselt worden, zuerlehrnen. Mit angehenckter eygentlicher und lustiger Beschreibung der Stattlichen Hochgedachten Königs Empfängnuss zu Wien: Und insonderheit dess herrlichen unnd kostbaren Triumpffs, seiner hohen May. in dero eynzug, zu freudenreicher Ehrerzeygung unnd Glückwünschender Wolkunfft von der Signorie zu Venedig gehalten. Alles aus Lateinischen und Italienischen Originalen trewlich verteutschet. Anno 1574. w 4ce, k. nlb. 22.

Czartor. — Jagiell.

— La vie et faits notables de Henry de Valois, tout au long, sans rien requerie. Ou sont contenues les trahisons, perfidiés, sacrileges, exactions cruantes et hontes de cet hypocrite et apostat

cunemy de la Religion catholique 1589. w 8ce, str. przesało 134. Czartor.

— Wyjazd Króla Jego Miłości Polskiego Henryka Walezyusza do Rensu, na koronacyą królestwa Francuskiego. 11 Lutego 1575 społem z opisaniem ceremoniey, tak pomazania na królestwo, iako y wesela małżeńskiego, krótko a prawdziwie uczyniony. w 4ce, 2 ark. Dzików.

— ob. Allegrezze (Le) (1574) — Amboise Fr. (La Pologne 1573) — Ambrasius Marcus (1573?) — Amicinus St. (Carmen 1574) — Ancanther Cl. (1574) — d'Angoulesme (Memoires 1667) — Auratus Jo. (Spectaculi editi 1573) — Benedetti (1574) — Beschreibung (1574) — Blinetis (Poln. Wahlschoppen 1698) — Bonefonius Joh. Arvernus Claromontanus (1573) — Botterius Joannes (1573 In Henricum) — Buccio P. (Le coronazioni 1576) — Capitula (1598) — Ceki (1598) — Chanollet R. (1573) — Choisnyn — Colloquium — Cibotius Pet. (Prosopopeia) — Claudius — Clodinius Mathias (1574) — Composizioni (1574) — Della Croce Mars. (L'historia 1574) — Des Portes (Oeuvres 1573) — Discours (1574) — Dorronius Cl. (Narratio rerum 1574) — Elettion (1573) — Estovile Piotr (1744) — Falkenberg Jacobus (De Polonia 1573, in Franciam 1574) — Forcatulo Steph. (Polonia foelix 1573) — Frangipani Corn. (Tragedia 1574) — Fredro Andrz. Max. (1652. 1660. Gesta populi) — Freitag Christian (1705) — Gallucci Giuseppe (1610) — Gentillet J. (Remonstrance 1754) — Giustiniani Pietro — Gohorius Jac. (Gratulat. 1574) — Grochowski Stan. (Wiersz nowo uczyniony 1574) — Guell V. (Ad. 1574) — Harengue (1573) — Heidenstein H. (Rerum pol.) — Herbetius Joannes (1578) — Herbert (Oratio) — Hosius Stanis. (Operum omnium 1573) — Huraltus (Responsio 1573) — Janitius Clemens (1574. 1575) — Journal (1726) — Junius Melchior (1598) — Karnkowski St. (De jure 1574. Modus 1573. Oratio 1574. Panegyricus) — Kautz Nat. (Praecipua religionis 1738) — Kłodziński M. (inaugur. 1574) — Konarski A. (Oratio Episcopi 1573) — Kriegs- und Staats-Sachen (1666) — Leonfiero Giovan-Giacomo (Onori fatti 1774) — Liwiusz T. (Les Decades 1583) — Lucangeli Nicolaus (1574) — Lusignano di Cipro (1573) — Malambra B. (Al canzone 1774) — Manolesso Emilio Maria (La fausta elettione 1573) — Manzini (1574) — Massono (1750) — Mathaei Piotr (1640) — Mayer M. (Gui du Faur 1778) — Memoires (1667) — Menechini And. (Capitolo 1574) — Meninus Octav. (in adventum 1574) — Modus (1573) — Montluc Jan (Orationes 1673. Harangues 1573) — Muretus Antoni (1576. 1602) — Myszkowski Piotr (Oratio 1574) — Namosius P. (1574) — Obseques (Les) (1574) — Oratio probi et Galliae (ob. Stryjkowski 1575) — Orationes (1613) — Ordre (L') (1572) — Parthenius Bern. (adventus 1574) — Paschali Carol. (Oratio 1574) — Persio Ascan. (La corona 1574) — Pomelio Alex. (Avvisi particolari 1575) — Porcacci T. (Le attioni 1574) — Powodowski Hier. (1585) — Pybrac d'Espeisses (Recueil 1635) — Quintianus Joannes Planerius (1574) — Ramult Joan. (Oratio gratul. 1574) — Recueil (1660. 1662) — Remonstrances (1588) — Reszka Stan. (1574) — Rocchegiano (Canzone 1574) — Rocco Bened. (discours des triomphes 1574, Le feste e trionfi) — Rozdrażewski Joan. (1557) — Sauvigny (l'Abbé) (Histoire 1787) — Schönwald S. T. (Apospasmatra 1761) — Simonetti C. (Il Proteo 1574) — Solikowski Jan Dymitr (Discours 1574, Oratio probi, Commentarius rerum 1572—1590) — Sossi Gol. (De vita Henrici III 1627) — Stryjkowski Mac. (Wiazdu 1574) — Tomitanus B. (Thetis 1574) — Trzecieski Andrzej (Sylvarum liber III) — Turnowski Jan (Epopeja 1591) — Utenchovius Carolus (Epitaphium 1560) — Varillas (Histoire 1694) — Warszewicki Chr. (Oratio ad) — Vigenere Blaise (Chroniques 1573) — Wolski Piotr (Orationem) — Zambone N. (Canzone 1574) — Zamojski Joan-

nes (1573—4) — Zawadzki Joannes (Serenissimi ingressus 1574).

Henricus Venceslaus Dux Silesiae ob. Buthner Ch. (1608).

Henricus unus duorum regnorum princeps Angliae simul et Galliae rex brevi post utrumq. amissum nullus, omni fortunae non semel subjectus. Magno nomini et honori Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Joannis Stanislai in Krajewice Krajewski Capitanei Gostinensis etc. scenicis repraesentationibus in theatro Lowiciensis Scholarum piarium poeseos praesentatus Anno regnantis in Cruce regis Regum 1725 die 10 Mensis Julii. Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum anno Dni 1725. folio, 2 arkusze.

Treść tego dyalogu (o Henryku VI) umieścił Łukaszewicz w Hist. szkół IV. od str. 212—215. Czartor.

— ob. Paszkowski Stanisław (1691).

Henricus VII ob. Euripides 1511).

Henricus VIII ob. Eckius Joannes (1525) — Luter Marcin (1526).

HENRYK Wielki król francuski. Mowa czyli odpowiedź Henryka Wielkiego Króla Francuskiego przywracaiącego do Francyi Zakon Jezuicki, dana parlamentowi paryskiemu, sprzeciwiaiącemu się temuż przywróceniu Jezuickiemu B. r. (177 .). w 4ce, 1 karta nlb. (Bez osobn. tytułu).

Jocher 9377.

Jagiell. — Zieliński.

HENSCHENIUS Gottfried. Vita S. Alexii Metropolitae Kijov. in Russia ex Ms. Lithuaniae cum commentario historico. (w Acta Sanctorum J. Bollanda. Februar. str. 639—41).

— Vita S. Casimiri. (Acta Sanctorum 1668 Martii T. I. fol., str. 338.

Jocher III. 444.

Henselius Zach. Arn. ob. Constitutiones (1736).

HENTZEL (Hentschel) Christoph Benjamin. Als Augustus, welchen sich Pohlen recht zum Glück erkohren, und von dem auch Sachsen sagt, dass Er im zum Trost gebohren, sein Geburthts-Fest und mit diesem, funfzig Jahr zugleich erlebt, wünscht, dass sich die andere Helfte seines Lebens-Lauffs anhebt Christoph Benjamin Hentzel Hof-Poet. Warschau. Gedruckt in Ihro Königl. Majest. und der Durchl. Republ. Buchdr. im Collegio Soc. Jesu 1746. den 7 Octobr. folio, 2 karty. (Wiersz).

Jagiell.

— Da man Augusti Gnaden-Strahl und zwar zum aller ersten mahl Dort im Grosz-Hertzogthum Littauen Mit gröster Freude konte schauen Und Sein Geburths-Fest auch einfiel So war disz aller Wünsche Ziel Es wolle doch der Himmel geben Dasz wir den wunder schönen Tag Den man mit nichts vergleichen mag Noch acht und viertzig mahl erleben und weil den heute jederman Vor Freude sich nicht lassen kan So bläszt auch seine schwache Flöte Der Henschel als der Hof-Poete. Warschau den 18 Sept. Warschau gedruckt im Ihro Konigl: Maj: Buchdruckerey im Coll. Soc. Jesu (około 1738). fol., kart nlb. 2. Warsz. Uniw.

— Der allerdurchlauchtigste Grosse August begeht sein Nahmensfest heute mit Lust so wird der Poete hierbey wohl nicht schweigen und auch der Pritschmeister gantz munter sich zeigen Christoph Benjamin Hentschel. Warschau, gedruckt in der Koenigl. Buchdruckerey der Gesellschaft Jesu den 3 Augusti 1754. folio, 2 karty. (Wiersz). Jagiell.

— Als Gott uns unsere Königin, die wir nicht werth, entrissen, und welche wir auch lebenslang auf alle Art vermissen, so zeiget auch bey diesem Schmerz sein voller Thränen schwimmend Hertz und tief gestimmte Trauer-Flöte der höchst betrübte Hof-Poete Christoph Benjamin Hentschel Den 2 Jan. 1758. Dressden. Gedruckt bey der verwittw. Königl. Hof-Buchdr. Stösselin, und deren Adj. Johann Carl Kraussen. folio, kart nlb. 4. (Wiersz).

Jagiell.

HENTSCHEL Christian Gottlieb. Elegie, worin das Absterben ... Friedrich Webers wehmüthig beklaget, und die

gegen seinen ..... Grossvater stets gehegte Liebe und Hochachtung öffentlich bezeiget ... Im Jahr 1739, den 19 Augusti. Bez wyr. m. dr. (drukow. w Schlichtyngowie). fol., k. 2.
Wrocławs.

— Als ... Friedrich Weber, Hochverdientester Pastor und Inspector der Evangelischen Kirche und Schule in Schlichtingsheim, Und der gesammten Unität J. Aug. Conf. in Gross-Pohlen Hochansehnlicher Consenior, Sein Nahmens-Fest Den 5 Mertz, im Jahr 1738. Höchstvergnügt begieng ... In der Frey-herrl. Stadt Schlichtingsheim, Druckts Gottfried Börner. fol. 2 karty.
Wrocławs.

HENTSCHEL Georgius Christophorus. Ultimam Pietatis Tesseram In Memoriam Avi Materni, ... Friderici Weberi ... Anno Epoches Christianae ciɔiɔccxxxix (1739) ... Die XIX. Kalend. Septembr... Placide Denati... Ponere Voluit Debuitque Avi Morte Tristissimus Nepos ... Bez wyr. m. fol., 2 karty. dr. (Drukow. w Schlichtyngowie).
Wrocławs.

— Quod Deus Bene Vertat! Meletema Historico-Ecclesiasticum posterius, De Nestorio Haeresiarcha, quod Praeside M. Johanne Sartorio, Gymn. Thorun. Prof. Publ. publice tuebitur Georgius Christophorus Hentschel, Lesna-Polonus, Gymnasio valedicturus. Habebitur in Auditorio Maximo, A. O. R. M.DC.IIC. (1698). d. XX. Martii, Hor. consvet. Thoruni, opera Joh. Balthas. Bresleri, Gymn. Typogr. w 4ce, sygn. C_2 (k. nlb. 10). Jagiell.

HENTSCHEL Jeremias. Bey Des Hn. George Stoltzes ... Leich-Bestattung ... stellete sich unter andern Dem Seeligen Herren zu Ehren, und denen Hochbetrübten Hinterlassenen aus schuldigen Mitleiden ein, die schmertzlich Leid-Klagende, aber auch getröstete Lissa durch die Feder ... Lissa, druckts Benjamin Friedrich Held. fol., 2 karty.
Wrocławs.

HENTSCHEL Samuel z Leszna (1635 † 1690). Niedriges Chor der Sterblichkeit. Lissa 1673. w 12ce.
Acta Hist. Eccl. A. 1742. p. 196.
Jocher 6294.

— Vollständiges Evangielienbuch. Lissa 1681. w 8ce.
Jocher 4415.

— Einfältiger Krankenprediger. Lissa 1672. w 12ce.
Jocher 4384.

— J. N. J. Frommer Lehrer Bey unbeständigem Glück, Beständige Trewe, In dem Exempel eines Trew-erfundenen Dieners Gottes, auss den Worten, 1. B. Sam. XII. Cap. v. 23. Als der Wol- Ehrwürdige, im Gott Andächtige, Gross-Achtbare und Wol-gelahrte H. M. Michael Steltzner, Der Christl. Gemeine Augsp. Confess. in Lissa wolverordneter und treufleissiger Pastor und Prediger, Sel. Ged. In der Pfarr-Kirchen daselbst, mit Volckreichem Geleite und Christlichen Ceremonien, zu seiner Grab-Ruhe, auff die Hoffnung der seeligen Aufferstehung, gebracht ward, den 20 Febr. anno 1670. fürgestellet von M. Samuel Hentscheln Pred. derselben Christl. Gemeine, in Lissa. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken. w 4ce, ark. H.
Wrocławs.

— Postillia domowa dla chorych y zasmuconych, w krotkich rozmyślaniach, z doroczny ch Ewanjelii Niedzielnych y Świąt uroczystych na Ewanjelickie Przypominanie y Wierne sobie Przywłaszczanie rozdzielona, w języku niemieckim przedtym wydana, przez X. M. Samuela Hentschel, Kaznodzieię w Lesznie y Seniora Kościołow Inv. Aug. Conf. teraz tłumaczona, y nabożnymi Modlitwami y Piosnkami pomnożona od X. Jerzego Henryka Assig, Dyakona przy Kościele S. Mar. Magd. a u tegoż przedayna w Wrocławiu. W Wrocławiu drukował Literami Baumańskiemi Jan Teofil Sträubel, Factor, 1719. w 8ce małej, str. 683 i k. 3, Rejestr Niemiecki str. nlb. 2, Rej. Polski str. nlb. 2, Errata str. 1,

W odezwie do czytelnika wspomina Assig wydany przez siebie: Summaryusz Teologii nieboszczyka D. Szercera (Krótka droga? 1719).
Jocher 5211. Warsz. Uniw.

— Das gedeyliche Reichtum durch christliche Allmosen und milde Stiftungen. Lissa. 1697. w 12ce.

Jocher 4259.

— Des Tauben Ohr, oder christlicher Unterricht so am Gehör presshaft. Wittenberg 1681. w 8ce.

Tak podaje Jocher 3259. ale prawdopodobnie i tytuł i data mylne.

— J. N. J. Des Tauben Ohr, Das ist Christliche Unterrichtung, Trost und Vermahnung, für diejenigen, welche nach Gottes Willen an ihrem Gehör bresshaff-tig und verletzet sind; gleich wol aber durch Gottes Gnade nützliche Schriften noch lesen können. Andern Creutzträgern, auch gesunden Personen, in vielen Stücken gleichfalls nicht undienlich Verfertiget von M. Samuel Hentscheln, Derer vereinigten Christl. Gemeinen ungeänd. Augsp. Conf. in Gross-Polen Sen. Gen. und Predigern in Lissa. Wittenberg In Verlegung Ovendstetisch- und summarischer Handlung druckts Gottfr. Richter zu Altenburg 1687. w 8ce, k. 9, str. 282.

Wrocławs.

— ob. Assig (Postilla domowa 1719) — Herrman Zach. (die getroste 1680) — Weber Andr. (Ex Angelographia 1638).

Hentschel Samuel syn ob. Herden Jac. (Himmlische Schule) — Lauterbach (Kindliche letzte Ehe uud Liebe 1728).

HENTSCHEL Wojciech (1631 † 1686 d. 10 Paźdz.). [Pieśni jego duchowne przyłączone są do Postylli Assiga z podpisem W. H.]

Beiträge 1. 81. — Oloff. Poln. Liederg. 81 —8. — Bentk. Hist. lit. I. 245.

Hentschelin Maria Anna ob. Herrman Zachar. (1686) — Puschmann Laur. (1686).

Heos genethliaca ob. Szczuka Kaz. (1694).

Hepete (de) ob. Oelhof J. (1614).

HEPNER Franciscus Dominicus. Enthronisticvm securis theatrvm. Quod virtutis ardor reserauit; Honoris amplitudo ornauit, Perillustris ac reverendissimi Domini, D. Lucae Kaliński Dei & Apostolicae Sedis gratia Episcopi Nicopoliensis, Suffraganei, & Decani Leopoliensis S. R. M. Secretarii nova dignitas occupavit et Pallas Francisci Dominici Hepner debitae tum Syndesmi Paterni causa, in felici inauguratione consecrauit aVrea VIrtVs InVIDiae sagIttas ConteMnIt. Leopoli, in officina Joannis Szeligae, Archiepiscopalis typographi (1626). w 4ce, ark. sign. A —E_4 (k. nlb. 20).

Na odwrocie tytułu czterowiersz pod herbem. Dedykacya Lucae Kaliński. Dalej wiersz: Prochnicii Ponto et Zephiro. Kończy szereg wierszy pod napisem: Columna I—VII.

Ob. Piskorski Sebastyan (1699).

Dzików — Jagiell.

HEPNER Jacobus. Dissertatio de ritu patrio chirothecas tradenti electis judicibus quam divini numinis auspicio, praeside Dn. Georg. Petro Schultzen phil. et med. Doct. necnon P. P. O. Domino patrono ac promotore suo omni honoris et observantiae cultu devenerando d. 28. Julii An. C.MDCCXVIII (1718). in Auditorio Maximo publico, placidoque eruditorum examini sistit autor et respondens Jacobus Hepner Thor. Pruss. gymnasio valedicturus. Thorunii, impressit Joh. Nicolai nob. Senat. et Gymn: typographus. w 4ce, k. t., str. 40 i 3 k.

Na odwrocie tytułu dedykacya Reipublicae Thorunensis proceribus Consulibus. Po rozprawie, na nieliczbowanych kartach idą łacińskie i niemieckie wiersze, które podpisali: Petrus Jaenichius. R. F. Bornmann, Joh. Fried. Bachstrom, Jo. Kownacki Marieb. Pr., Mart. Dan. Serini, Joh. Gottl. Ringeltauben Oelsn. Siles. Opp.

Czartor. — Jagiell.

Heptafyllon physicae ob. Borowski Zb. (1634).

Heptalogum seu VII verba in ara crucis lignea a Christo prolata in auditorio maximo actu oratorio oratores VII fer. VI hebdomadis magnae peractis in aede Mariana vespertinis sacris die XXV Martii an. 1712. explicabunt, quos ut patroni, fautores et passionis dominicae aestimatores eximii, benevole audire, eorumque conatus primos patrocinio, favore et amore animare

haud dedignentur rect. et profess. gymn. Thor. ea, qua par est, officiorum promptitudine contendunt. Thorunii, impressit Johannes Nicolai, nobilis Senatus et gymn. typographus. fol. k. 2.

Czartor.

Heptaphas ob. Raphael (1628).

Heptas ob. Chodowiecki (1640).

Heptogon ob. Wesołowski E. S. (1647).

Heraclides Cyprianus ob. Barlecyusz Maryan (1569).

Heraclides Joannes ob. Apiophorus Janus — Didascalus Jacob. — Gratiani Ant. Maria (De Joanne despota 1759) — Trzecieski Andrzej (Epigrammatum Liber I. 1565).

Heraklit ob. Besseusz Piotr X. (chrześciańs. 1694. 1758) — Monlius Piotr (o próżności 1627).

Herakliusz ob. Corneille (Alexandrowicz Tomasz 1749) — Vindex Christianitas (1686).

Heraldius IV. Purpura Daniae rex Sanguine Christi Martyr pro Aris et eum Aris occrembens a .... Loviciensibus Sch. Piarum in theatrum productus anno qui reddita mundo ..... 1728. fol., k. 2.

Po polsk. i po łacinie program.

Warsz. Uniw.

Heraldyka ob. Herbarz — Kol Dymitr Franc. X. (1747) — Wieladko (1792).

Herb ob. Ledecki Antoni (Lubicz 1768) — Rychłowski Fr. (Franciszka I. 1662) — Stryjkowski (Pogonia).

Herba ob. Macer (de virtutibus 1532. 1537) — Wigand (in Borussia 1590).

Herbarium ob. Gesner Konrad (1552).

Herbarz ob. Duńczewski Stan. (1757) — Falimierz — Haur Jakób Kazim. (1679) — Karpowicz Mich. (1774) — Kojałowicz K. Wojciech (1656) — Schulz Jerzy Piotr — Siennik Marcin (Ziół 1568) — Urzędowa (z) Marcin (Ziół 1595).

Herbata (Thee) ob. Curtius F. (Opis 1783) — Ormiński (Kalendarz na rok 1703).

Herbatowski Michał ob. Ponikwicki Józef (1751).

HERBERGER Christoph. Glückwünschung. Oder Hochzeit Geschencke, Dem Ehrwürdigen, Achtbarn, und Wolgelarten Herren Johanni Vechnero Wolverordneten und Trewfleissigen Diacono beym Kriplin Christi in Frawenstadt Bräutigam. Sowol Der Erbaren, Viel Ehr und Tugendreichen Jungfrawen Margarethae Weiland des auch Ehrwürdigen Achtbarn und Wolgelahrten Herren Casparis Sperati, Wolverordneten Pfarrers zur Kuttlaw, anjtzo Seligen hinterlassenen Jungfraw Tochter, Brautt. (1633). w 4ce, kart 2.

Jestto wiersz z podpisem: C. Herberger zur Frawstadt. Wrocławs.

HERBERGER Krystyan Andrzej. Dissertatio thelogico- exegetica de furto Israelitis ex Aegypto migrantibus, frustra impacto, quam annuente numine, sub praesidio Venerandi Joannis Isaaci Ludovici Causse S. S. theol. doct. ac prof. publ. ordinarii reg. alumnorum maioris et min. Poloniae, Magnique Duc. Lithuaniae Ephori die X Julii MDCCLXXII (1772) publico eruditorum examini subiiciet et defendet auctor Christianus Andreas Herberger Lesna-Polon. Francof. ad Viadrum typis J. Ch. Winteri. w 4ce.

HERBERGER Walery († 18 maja 1628). In Joannem Caprum pastorem Mesericensem, qui pridie Calend. August. anno 1588, mersus est in stagno, prope Smiglaviam, a Samosatensibus, cum jam 28 annos docuisset Evangelium Jesu Christi ..., (Wiersz).

Wiszn. H. L. p. IX. str. 97. — Starowolski Monumenta str. 383.

(Herberger Walery II). Ad exequias, Literatissimo, Ac Pietate Omnique Virtute Spectatissimo Viro-Juveni, Dn. Valerio Herbergero Fraustadio-Silesio, Phil. et SS. Theol. Studiosissimo, Solvendas, Cives Suos Invitat, Rector Et Senatus Academiae Regiomontanae. Proelo Reusneriano Anno M.DC.XLI. (1641). w 4ce, kart 4. Wrocławs.

— In Praematurum Obitum Lite-

ratissimi, ac Pietate omnique Virtute Spectatissimi Viri-Juvenis Dn. Valerii Herbergeri Fraustadio-Silesii, Phil. et SS. Theolog. Studiosissimi. Regiomonti, Typis Johannis Reusneri Anno M.DCXLI. (1641). w 4ce, karty 4. Wrocławs.

HERBERGER Valerius III. De Jesu Scripturae nucleo et medulla Magnalia Dei. Das ist: die grossen Thaten Gottes von Jesu ... nebst beygefügtem Psalter Paradiese: Gefasset durch Mund und Feder Valerii Herbergers. Leipzig, Verlegts Johann Friedrich Gleditsch Druckts Joh. Heinrich Richter. 1700. folio, k. 4, str. 988. 243. i regestr. Warsz Uniw.

— Sirachs hohe Weissheit- und Sitten-Schule oder Jesus Sirach in 97 Praedigten deutlich erklähret ... von Valerio Herbergern ... Leipzig verlegts Johann Friedrich Gleditsch Druckts Joh. Heinrich Richter 1698. fol., k. 4, str. 802 i Register. Warsz. Uniw.

— ob. Lauterbach Samuel Fridr. (Leben 1708).

HERBERSTEIN Zygmunt (1486 † w Wiedniu 28 Marca 1566). Gratae posteritati Sigismundus liber Baro in Herberstain, Neuperg et Guettenhag, Primarius Ducatus Carinthiae Haereditariusq. et Camerarius et Dapifer, etc. Immunitate meritorum ergo donatus, actiones suas à puero ad annum usq. aetatis suae septuagesimum quartum, brevi commentariolo notatas reliquit. Viennae Austriae, excudebat Raphael Hofhalter (Skrzetuski) anno M.DLX. (1560). folio, ark. nlb. P_4. (Z wielu rycinami w tekscie).

Wizerunki Zygm. I i II., Herbersteina i innych rytowane 1556 i 1559 r. Na ark. E_4: Ad Mag. Dom. S. de Herberstain Joan. Dantisci Soteria Cracoviae IIII Febr. 1518 (kart 4). Na ark. F_2: Rud. Agricolae congratulatio, k. $1^1/_2$. Joh. Lud. Brassicani Jur. Consulti (carmen). Pet. Roisius Maureus. Phoenix sive luctus Austriae (k. $3^1/_2$). Joh. Rosinus. Sig. Herberstain (carmen). Eckius Valent. Epitaphium. Andr. Bonerus Polon. De monumento ipso vivente posito. Guglinger Wolf (Epigramma). Langus Joh. (carm.). Aychler Stan. (carmen). De uro et bisonte (carmen). Lauterbach Hieron. (carmen). Marschevius Seb. (carmen). Fabricius Paul. Medic. Doct. (carmen). — Kończą wiersze Petra Paganusa. Nie istniała edycya z r. 1558, skoro w edycyi z r. 1560 drzeworyt jeden jest z r. 1559. Denis i Grässe podają jednak z datą 1558 roku.

Załuski Bibliot. 91. Jagiell.

— Beschützung der unrecht beschuldigten und sein selbs Fürsehung. Gedruckt zu Wien in Österreich durch Raphael Hofhalter 1560. w 4ce.

— Auf vorige Herrn Sigismunds Freiherrn zu Herberstein, Neyperg, und Guettenhag, yetzo weitere unnd beständige Beschützung der unrecht beschüldigten. Wien. (Bez wyr. r.) w 4ce.

— Sigmundt Freyherr zu Herberstain Neuperg und Guttenhag, Oberster Erbcamrer und Oberster Erbdruckses in Kärnthn, des Röm: Kayser Ferdinanden Ratt, Camrer,und President der Niderösterreichischen Camer: Meines Alters im LXXIIII. Den Vierdtn Khayser erlebt, Den Dreyen In Kriegen, Achte in Ratn Potschafften hie verzaichnet, unnd vilen andern auch geferlichen Raysn, fünff und viertzig Jar gedient. M.D.LIX. (1559). [Na tytułowej karcie drzeworyty Zygm. Starego, Zygm. Augusta i innych]. Gedruckt zu Wienn durch Raphaeln Hoffhalter. fol., ark. F.

W środku 6 drzeworytów wyobrażających Herbersteina w różnych strojach: jak jeździł do Polski, Moskwy (1517), Turcyi i t. d.

— Sigism. Freyherr Herberstein zu Neyperg und Guttenhag. Under Kayser Friedrichs Regierung im 1486 geporn, hernach den dreyen Khaysern acht Jar in Kriegen, auch an Höten, in Räten, vilen Pottschafften biss in May dises 1561 Jars, und seines alters im 75 trewlich unnd fleissig gedient. (Wien 1561). folio.

— Sigm. Freyh. zu Herberstein Neyperg und Guetenhag Dreyen Rö-Kaysern in Kriegen an Höfen, in Rathe u. hie verzaichenden Bottschafften gedient angefangen 1506. Wienn 1562. w 4ce.

— Mein Sigmunds Freiherr zu Herberstain, Neyperg unnd Guettenhag,

Obersten Erbcamrer. und Obersten Erbdrucksäsz in Khärndten, In Khaiser Ferdinands des ersten, in Pottschafften und Ambtere Dienste, ec. Gedruckt zu Wienn, durch Michael Zimmerman. Bez wyr. r. (1564?). w 4ce małej, 160 kart nlb.

Ponieważ przeżył Ferdynanda I. który zmarł w r. 1564, więc druk nie mógł być wcześniejszy. — Daty jego podróży są takie: 1526. 12. Jan. Nach Polen und Moskau, mit Nogarolis 1529. 3. Febr. Eilends nach Lythe (Lithauen?), weil der Türk im Anzug. 1529. 10. Juli. In Krakau angekommen. 1531. 6. Juni. Darüber nach Polen geschickt. 1531. 24. Juli. ankommen in Budweis bei Kön Maj., aus Krakau mit Herrn Hieronymus Lasslei (Laski).

Kertbeny Bibliogr.

— Comentari della Moscovia et panimente della Russia, et delle altre cose belle et notabili, composti gia latinomente per il signor Sigismundo libero Barone in herberstain Neipergk et Guetnhag, tradotti nouamente di latino in lingua nostra uuolgare Italiana. Simelmente Vi Si Tratta Della Religione delli Moscouiti, et in che parte quella sia differente dalla nostra benche si chiamino christiani. Item una discrittione particolare di tutto L'imperio Moscouitico, toccando ancora di alcuni luoghi uicini, come sono de Tartari, Lituuani, Poloni, et altri molti riti et ordini di que popoli. In Venetia per Gian Battista Pedrezzano. Cum Priuilegio del Illustriss. Senato Venetiano. Per anni. X. M.D.L. (1550). w 4ce, kart 8, 90 i 1. (z 6 tablicami wizerunk.).

Dedyk : przez Jana Pedrezzano: Diego Hurtado de Mendoza oratori hispano in Roma.

Wierzbows. II. 1273.

Czapski. — Czartor. — Kornik. — Przeźdz.

— Sig. Liberi Baronis in Herberstein Defensio iniuste delatorum. Viennae. (B. w. r.) w 4ce.

— Sigm. Freyherr zu Herberstein Neyperg und Guttenhag, oberster Erbcamer u. oberster Druchsas in Kärnthn. Den Gegenwärtigen. u. nachkommenden Freyherrn zu Herberstein. Seines thuns diensten und Reisens mit trewer vermanung sich zu Tugenden und gueten weesen schicken. Wien 1561. fol.

— Toż, tamże. Bez wyr. r. folio.

— Toż, tamże. Bez wyr. r. w 4ce.

— Sigism. Freyherr zu Herberstein Neyperg und Guttenhag Oberster Erbkammer und Drucksas in Kärnten. Vo Moscou geklaidtz. (Bez wyr. m. i r.) w 4ce.

— Herrn Georgius Herrn Lienharts Sons noch merere dienst weder hievor aussgangen. .... Wienn 1564. w 4ce.

— Khayser Ferdinands etliche Bevelh anzaigend Mein Sigismunds Freiherrn zu Herberstein &c. Dienst. (Bez w. m. i r.) w 4ce.

— Sigmund Herberstein, Freiherr zu Neyperg und Gütenhag, Röm. Kays. u. Kün. May. Legat. Moscouiter wunderbare Historien: In welcher dess treffenlichen Grossenland Reussen, sampt der Haupstatt Moscauw, und anderer nammhafftigen umligenden Fürstenthumb und stellen gelegenheit, Religion und seltsame gebreüch. Auch dess erschrockenlichen Grossfürsten zu Moscauw härkommen, mannliche tathen, gewalt, uñ. landsordnung, auff das fleyssigest ordentlichen begriffen: so alles bis här bey uns in Teutscher nation unbekannt gewesen. Erstlich durch den wolgebornen herren Sigismunden Freyherren zu Herberstein Neyperg. und Gütenhag etc., welcher zu etlichen malen Röm. Kay. uñ. Künig May: in selbigen landen Legat gewesen, fleysig zu latein beschriben. Jetz zu malen aber zu ehren und wolgefallen dem wolgebornen Herren Johans Graven zu Nassaw etc. durch Heinrich Pantaleon, der Freyen künste und Artzney doctorn zu Basel, auff das treülichest verteütschet und in truck verfertiget. Alles gantz wunderbar, nutzlich und kurtzweylig zu lesen. Mit sampt H. Pauli Moscovitischer Landen, und H. Georgen Wernhern Ungarischer wunderbaren wasseren beschreibung, auch etlichen schönen Figuren und Landstafeln, darzu einem vollkommenen Register bezieret. Gedruckt zu Basel anno

1563. fol., k. 6 nlb. i liczb. stron CCXV.

Na odwrocie tytułu rycina siedzącego cara. Dedykacyą: Joh. Brauen zu Nassauw, podpisał Henrich Pantaleon. Dalej: Cesarzowi Ferdynandowi, przez Herbersteina. Od str. CXV: Von dem Fürstenthum Litthauen. Na stronie CXXIII. rycina: Bison. Na str. CXXV: Urus ein Tur. Na str. CLIII: Wilna (opis). Na str. CLVII: Smoleńsk i inne miasta opisane. Na str. CLX: Cracauw. Jagiell.

— Moscouiter wunderbare Historien: In welcher des treffenlichen Grossen land Reüssen, sampt der hauptstadtt Moscauu, und anderer nammhafftigen umliegenden Fürstenthumb und stetten gelegenheit, Religion, und seltsame gebreüch: Auch des erschrockenlichen Grossfürsten zu Moscauu härkomen, mannliche thaten, gewalt, und lans ordnung, auff das fleyssigest ordentlichen begriffen: so alles biss här bey uns in Teütscher nation unbekandt gewesen. Erstlich durch den wolgebornen herren Sigmunden Freyherren zu Herberstein, Neyperg, und Gütenhag etc. fleyssig zu latein beschriben: Jetz zu malen aber durch den ehrwürdigen herren Heinrich Pantaleon der Freyenkünsten und Artzney doctorn zu Basel, auff das treüwlichest verteütschet und in truck verfertiget. Mit sampt H. Pauli Jouij Moscouitischer landen: Und h. Heinrich Pantaleon Littauwischen, Polnischen, Schwedischen, Leyfflendischen, Nordwegischen, Ungarischen, Turckischen, und Tartarischen völckeren, so zu ringharum and die Moscouiter stossend: Demnach G. Georgen Wernhern Ungarischer wunderbaren wasseren beschreibung, auch etlichen schönen Figuren und Landstaften, darzu einem vollkommenen Register bezieret: alles ganz wunderbar, nutzlich, und kurtzweylig zu lesen. Gedruckt zu Basel, Brillinger und Russinger Anno 1567. folio, stron CCXXXXVI i 3 karty rejestru. (Z 10 rycinami). Krasiński. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Prag, 1567. folio.

— Toż:... Franfurt, 1579. folio.

— Toż:... Franfurt, 1589. folio.

— Toż:... [tytuł jak w edycyi z r. 1567]. Gedruckt zu Basel, Anno 1567. fol. k. 6 nlb., str. CCXXXXVI. oraz register kart 2 i 3 mapy (wielkie folio).

Jestto wierny przedruk dokonany w Petersburgu. Zaczęty druk r. 1795 z rozkazu Katarzyny II. (według edycyi Bazylejskiej) przez Weissbrechta, a ukończył go Lissner r. 1804. Wyszła ta edycya w 50ciu egzempl. Czapski — Jagiell.

— Die moscovitische Chronica .. aus dem lateinisch ins teutsch durch Dr. Pantaleon gebracht. (Na końcu:) Gedruckt zu Franckfurt am Mayn durch Joh. Schmidt, in Verlegung Sigismund Feyerabends. 1576. fol. Krasiński.

— Moscouia der Hauptstat in Reissen, durch Sigmund Herberstein, Freyherrn zu Neyperg vnd Guetenhag Obrister Erbcamrer vnd öbristen Erbtruckhsessen in Kärnten, Römischer zu Hungern vnd Behaim Khü. May. &c. Rat, Kamrer vnd Presidenten der Niderösterreichischen Camer, zusamen getragen. Sambt der Moscouiter gepiet, vnd seiner in anrainer beschreibung vnd anzaigung, weu glaubens halb, mit uns nit gleichhellig. Wie die Potschafften oder Gesanten durch sy empfangen vnd gehalten werden, sambt zweyn vnderschidlichen Raisen in die Mosqua. M. K. K. M. gnad vnd Privilegien Getruckht zu Wienn in Osterreich durch Michael Zimmerman in S. Anna Hoff. 1557. folio, ark. podwój. 24.

Z 7 kolor. drzeworytami: Car siedzący z r. 1556. Uzbrojenie Moskali. Herb Herbersteina i strój. Tur i Żubr. Jazda moskiewska po lodzie. Zbrojownia. Trzech jeźdźców. Widok Moskwy. — Drzeworyty podobno Aug. Hiersfogla.

Denis I. str. 540 N. 561. — Kertbeny Bibliogr.

— Rerum Moscoviticarum commentarii. Basileae, Oporinus 1549. folio.

— Rerum moscouiticarum commentarij Sigismundi Liberi Baroni in Herberstain, Neyperg, et Guettenhag: Russiae, et quae nunc eius metropolis est, Moscouiae, brevissima descriptio, Chorographia deniq; totius imperij Moscici, et uicinorum quorundam mentio. De religione quoq. uaria inserta sunt, et

quae nostra cum religione non conueniunt. Quis deniq. modus excipiendi et tractandi Oratores, disseritur. Itineraria quoq. duo in Moscouiam, sunt adiuncta. Ad haec, non solum nouae aliquot tabulae, sed multa etiam alia nunc demum ab ipso autore sunt; quae, si cui cum prima editione conferre libeat, facile deprehendet. Cum Caes. et Regiae Maiest. gratia et priuilegio ad decennium, Basileae, per Joannem Oporinum. (Na końcu:) Basileae ex officina Joannis Oporini Anno MDLVI. (1556). folio, k. 6 nlb. i 3 mappy, dzieła str. 205, tablica 1 geneologiczna, spisu k. 9 nlb.

Przypisał Cesarzowi Ferdynandowi I. Na odwrocie tytułu dedykacya: Danieli Mauchio amico suo Joannes Oporinus. Basileae. Julii 1556. W niej mówi, że ta druga edycya znacznie jest odmieniona. Dedykacya Ces. Ferdynandowi przez autora ma datę Viennae Austriae 1 Martii 1549. Po dedykacyi wiersze do Herbersteina, które podpisują: Jo. Rosinus. Joann. Lud. Brassicanus. Georg. Logus. Georg. Vernerus. — Dalej drzeworyt siedzącego cara. Mapy trzy (Moscovia). Poczem tekst. Na str. 111—112 drzeworyty: Ursus (Tur) Bison. Na str. 154: Finis. A dalej drzeworyty rynsztunków i łuczników konno, mieczy, powozów. Od str. 157 tekst: Pauli Jovii De legatione Basilii M. Na str. 194 finis. Potem wiersze podpisuje: Joan. L. Brassicanus. Kończy: Colloquium Sigismundi et mortis. Dalej tablice (radices) genealogiczne monarchów z roku 1553.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

— Rerum moscoviticarum commentarii. Antverpiae, apud J. Sveviuum. 1557. w 12ce.

Dzików — Krasińs.

— Rerum Moscoviticarum Commentarii Sigismundi Liberi Baronis in Herberstein, Neyperg, et Guettenhag; quibus Russiae ac metropolis eius Moscoviae desciptio, chorographicae tabulae religionis indicatio, modus excipiendi et tractandi oratores, itineraria in Moscoviam duo, et alia quaedam continentur. His nunc primum accedunt, Scriptum recens de Graecorum fide, quos in omnibus Moscorum natio sequitur: Et Commentarius de bellis Moscorum adversus finitimos, Polonos, Lituanos, Suedos, Livonios et alios gestis, ad annum usquo LXXI, scriptus ab Joanne Lennenclaio. Cum Caes. et Reg. Majest. gratia et privilegio ad decennium. Basileae ex officina Oporiniana 1571. (Na końcu:) Basilea ex officina Oporiniana per Polycarpum et Hieronymum Germusaeos et Balthas. Han 1571. mense Martio. fol. str. 227 i Indexu str. 18.

Mieści: dedyk. Ferdinando Regi Infanti Hispan. Archiduci Aust. d. 1 Martii 1549. Ferdinandus Princeps Leonardo Comiti de Nugarolis a Sigis de Herberstein Consiliario et Oratoribus Augustae 1 Febr. 1526. Sigismundo Herberstein Jo. Rosinus (carmen). Joan. Luc. Brassicanus (carmen). Wizerunek Cara w r. 1551. Mapa Moskwy r. 1549 na dwóch arkuszach Plan M. Moskwy w murach.

Edycyę tego dzieła z r. 1582 obacz pod Pistorius J.

Dnewnik Chrapowickaho 1732 (Petersburg 1874.) str. 468—9, podaje edycye: Wiedeń 1549. Bazylea 1551. oraz niem. przekład Bazylea 1567, który Katarzyna kazała przedrukować w Petersburgu staremi czcionkami w małej liczbie egzemplarzy. O czem Czertkow Wseobszczaja biblioteka 1863. N. 1411. (obacz wyżej: Historien).

Jagiell. — Krasińs. — Tow. P. N. Pozn.

— Rerum Moscoviticarum Auctores varii: unum in corpus nunc primum congesti. Quibus et gentis Historia, continetur: et Regionum accurata descriptio. Additus est Index rerum et verborum in primis notabilium copiosus. Francofvrti, apud haeredes Andreae Wecheli, Claud. Marnium et Joan. Aubrium. M.DC. (1600). fol., kart 18 nlb. (śród tych 3 mapy), str. 443 i 1 tabl. geneal. wielkie folio, i Index kart 28 nlb.

Obacz Autores rerum moscovit. 1600, którego to zbioru część tworzy (od str. 1—117). Jagiell.

— Doctori Joanni Ludouico Brassicano compatri suo. Hanc tibi arborem ex opacis Moscoviae, Lithuaniae et Poloniae syluis affero: ut fructus quo christiano orbi protulerit, tu in lucem producas. (B. m. i r.) w 4ce, pół ark. poprzeczne.

Jestto toż samo co w edycyach: Rerum moscoviticarum, (n. p. w r. 1556 na str. 206). Obejmuje: Tablicę genealogiczną panują-

cych Austryi. Polski i Moskwy. Kończy na Henryku VII Cesarzu.

Bassicanus umarł 1549 r. Druk wyjść mógł przed jego zgonem około r. 1543 w Wiedniu u Wietora lub Singreniusza.

Denis I. 683. — Kertbeny Bibliogr. (ma tytuł niemiecki:) Genealogische Tafel der oesterreichischen, polnischen und moscovitischen Fürsten).

Bibl. Rady miejs. w Wiedniu.

— Verzeichnt die Personen mit denen Ich, und die so mit mir oder Ich allain in Potschafften geschickt und verordent sein vorden. (Bez wyr. m. i r.) w 4ce.

— ob. Agricola Rudolfus (1518) — Auctores Rerum moscovit. (1600) — Brassicanus Jo. Lud. (Monumentum 1543) — Dantiscus Joannes (1518) — Guagnin Al. (1582) — Hosius Stanislaus (1590. 1602. 1786). — Mitzler Wawrz. (1761) — Mylius J. (1565) — Pistorius J. (1582) — Rosinus Jo. (1543) — Werner Georgius (De admirandis Hungariae aquis 1551).

Bentk. Hist. lit. II. 629. 687. 700. — Wiszniew. Hist. lit. VII. 547. — Encykl. Orgelbr. XI 610—12. — Archiv für Kunde österr. Geschichtsq. 1857. B. 17. str. 265—293. — Miklosich Slavische Bibliot. 1858. II. 63—92. — Adelung Fryd. Sig. Herberstein. Petersb. 1818. str 513. — Kronika Wiadom. 1859 N. 135. — Allgem. Deutsche Biographie 1880. T. 12, str. 35—9. — Karajan Fontes rerum austriac. Abth. I. Band, str. 63—396. — Czertkow Wseobsz. Bibl. 1863. — Zieliński w Bibl. warsz. 1853. — Starczewski w Script. rerum ruth. I. — Kovachich w Sammlung I. — Krones w Mittheilungen der hist. Ver. 1871. — Schober w Hist. Bibl. f. Jugend 1878. — Bauer w Żurnal nar. prosw. 1870, nr. 3. — Finkel Bibl. I. str. 406. — Bibliogr. Estr. 19 wieku, tom II. VI. i III. str. 13. (Łobojko).

Herberus Joh. Georg S. J. ob. Pszonka Adam (Decas theorem. 1629).

HERBESTUS Ambrosius Carmelit. Conclusiones philosophicae, qvas Praesidente Rndo Patre Alexandro Koslinski S. T. Magistro, et Regente Studiorum suorum, publicè defendet Fr. Ambrosius Herbestus in Conuentu P. P. Carmelitarum, Sanctae Mariae in Arenis Anno 1628 Mense Aprili die (17) hora (19). Cracoviae, Typis Matthiae Andreoviensis 1628. w 4ce, k. 6 nlb.

Na odwrocie tytułu czworowiersz In stemma, pod herbem dedykacya: Joanni Stefański Canonico Sendomiriensi. W niej pisze, że Stefański prawie całą Europę przepodróżował, wraz z swemi wnukami Jakubem i Krzyszt. Naymanowiczami gwiazdami Akademii krakowskiej. — Poczem: Conclusiones de corpore substantiali.

Jagiell.

— Theoremata rei naturalis et supernaturalis. Leopoli, in officina typographica Joannis Szeligae. 1629. w 4ce.

Dzików.

— **HERBEST Benedykt** Neapolitanus (1531 † 1593). Arithmetica linearis. In qua et Vsvm Eius Artis Planiorem, Et Sermonem Latinum cultiorem videbis. Ad Arithmeticam Suam: Barbaricas quicunq; Scholis eiecerit artes: Ille probat numeros, linea culta, tuos. B. H. M.D.LXI. (1561). Bez m. i dr. w 8ce, k. liczb. 32. (Druk kursywą).

Na odwrocie tytułu drzeworyt; przedstawia trzech mężów liczących przy stole. Przypis młodzieży uczącej się w szkole arcyb. Przerębskiego, datowany ze Skierniewic 1560. Druk podobny do Siebeneycherowego.

Tu kustosz C leży pod ti a D pod at.

Żebrawski Bibl. 190. — Sommervogel IV. 290.

Czapski. — Czartor — Jagiell. — Moszyńs. — Ossol. — Zamojs.

— Toż:... cultiorem, videbis. Accessit Compendium Prosodiae in tabellas distractum; cum usu Praeceptorum. Ad Arithmeticam suam. Barbaricas quicunq. Scholis eiecerit artes. Ille probat numeros, linea culta, tuos. B. H. (Bez m. i dr.) M.D LXIIII. (1564). w 8ce, k. 33, k. nlb. 5.

Od k. 33 idzie: Compendium prosodiae ex gravissimis autoribus collectum.

Tu kustosz C leży pod m a D pod q.

Po dedykacyi idą dwuwiersze: Ad Juventutem S. H. N. (Herbest). Epigrammata discipulorum: Joannis Herbesti. Stan. Herbesti Nic. Rupnovii. Matthiae Moiscii. Petri Jarosovii. Alberti Squirneuitani. Joann. Zaleuii. Casp. Diballovii. Nicol. Visocii. Joannis Parvi Leopolitani. — Dalej: Ad lectorem praefatio.

Żebrawski 190. — Wierzbows. III. 2445.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kornik. — Ossol. — Ord. Zamojs.

— Toż:... cultiorem Videbis. Accessit Compendium Prosodiae in tabel-

las distratum, cum usu praeceptorum. Ad Arithmeticam suam: Barbaricas quicunque Scholis eiecerit artes, ille probat numeros linea culta tuos B. H. Cracoviae Apud Matthaeum Siebeneycher. Anno Domini 1566. w 8ce, kart 33, nlb. 5.

Przypis: Juventuti primum opusculum Squirneuicijs in aula et schola D. Archipraesulis nostri altera die Bacchi 1560. Nadto: Cracoviae ex minori Collegio Idibus Martii 1561.

Wierzbowski I. 278. Warsz. Uniw.

— Toż:.. Accessit Compendium Prosodiae in tabellas distractum: cum vsu praeceptorum. Barbaricas quicunque scholis eiecerit artes: Ille probat numeros, Linea culta, tuos. B. H. Cracoviae apud Matthaeum Siebeneycher, Anno Domini 1569. w 8ce, k. 33, nlb. 5.

W liczbowaniu nieład, i tak 1a i 2ga nieliczbowane, też 14ta i 15ta. Druk kursywą, prócz tytułu, dedykacyi i zatytułowań.

Kustosze: *B* stoi pod *ae*. *C* między *Q* a *u*. *D* pod *os*.

Przypis: uczniom szkoły arcybiskupa Przerębskiego, datowany z Skierniewic 1560 r.

Żebrawski 190. — Wiszn. IX. 521. — Wierzbows. III. 2533.

Czapski. — Czartor. — Jagiell.

— Toż:... Cracoviae Math. Siebeneycher 1574. w 8ce.

Sommervogel IV. 290. (Bez wyr. m.).

Dzików.

— Arithmetica linearis, eique adjuncta figurata, cum quibusdam ex computo necessarijs: auctore Benedicto Herbesto Societatis Jesu presbytero, cum facultate Superiorum. Cracoviae in officina Matthaei Siebeneycher: Anno Domini 1577. w 8ce, kart 41 nlb. (Druk kursywą).

Z drzeworytem na początku przed tekstem i na końcu dzieła; drugi przedstawia astronoma po pas w liściach szerokich osadzonego.

Przypis: Ad .... magnae spei iuvenes, Stanislaum et Joannem Kostka, Joannis Kostka Palatini Sendomiriensis & filios, simulq; ad Georgium Kostka patruelem, et ad Stan. Konopacki consobrinum illorum, prooemium auctoris. Marieburgi in Prussia, sub finem Anni 1576. Wyraża tu Herbest, że był prywatnym młodzieńców tych nauczycielem, i że pierwszą edycyę był wydał przed laty 16.

Wspomniawszy o potrzebie nauki arytmetyki powiada autor: Sed quem obscuro, cultioris linguę studiosum, barbarica illa Joannis a Lanczut (ut interim mendosa exemplaria taceam) ab eius linearis artis studio non deterreat?

Żebrawski 190. — Sommervogel IV. 290.

Czartor. — Ossol.

— Bractwo Bożego Ciała. (Na końcu przedmowy:) Pisano we Lwowie, Miesiąca Maia. Roku Pańskiego 1586. w 4ce, k. tyt. brak sign. A—D_2 (k. nlb. 14).

ob. Bractwo.

— Compvtus. Ex quo certvm eivs Artis vsum, paucis hactenus cognitum, magnoque labore vix deprehensum, qui Ecclesiae tempora ignorare nolit cognoscet. E dedicatoria itidem Epistola ad Reuerendiss. D. Johannem Prerembium, Gnesnensem Archiepiscopum scripta, pius lector discet: cuinam potissimum Ecclesiae, in tot fidei opinionibus, tutò adhaerere possit. Accessit praeterea Dialogus: in quo summatim praecepta repetuntur. Cum Jndice elaborato. Ad lectorem. Si vigiles placeant tibi, lector amice, labores: Tempora Sancta, gravi parta labore damus. Bez r. m. i dr. (1561). w 8ce, str. 186 i Index k. nlb. 6 (ark. 12, sign. A—N).

Na odwrocie tytułu herb Arcyb. Przerembskiego, a na k. następnej dedykacya do Przerembskiego ze Skierniewic 1559 r. Na str. 34—6 epigrammata: Joh. Parvi. Joh. Herbesti. Gasp. Diballovii. Nic. Ruprovii. Alb. Bonari Ravensis. Alb. Squernovitani. Stan. Herbesti. Petri Jarossovii. Od str. 163: Dialogus in quo computi praecepta ijs duobus libris descripta, causa iuvandae memoriae summatim a J. et S. discipulis Leopoliensibus referuntur. — Księga I powiada o Kalendarzu. Ks. II. o miesiącach, cyklach, świętach ruchomych.

Jöcher twierdzi, że dzieło to wyszło i po polsku.

Bandt. Hist. druk. 197. — Wiszn. VII. 162. — Żebraws. Bibl. 189. (Posnaniae 1561). — Sommervogel IV. 289. — Wierzbowski I. 731. II. 1377.

Branic. — Czaps. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kijow. — Kornic. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Epitome Computi Ecclesiastici cum quibusdam grammaticae rudimentis.

Podaje Jocher 7982, ale jak się zdaje tytuł wymyślony.

— M. Tvllii Ciceronis Vita, E scriptis et uerbis eiusdem descripta, Opera et studio Benedicti Herbesti Neapolitani: Cum diligenti Chronologiae, omniumque Ciceronis actorum et scriptorum obseruatione, et cum Indice. B. H. Lectori. Constanti studio et magno collecta labore Accipies grata, lector amice, manu. Quamlibet excellat: Ciceronis scribere uitam Certius aut melius quis Cicerone potest? Cracoviae Ex Officina Matthaei Siebeneych. Anno 1561. w 8ce, k. nlb. 70. (arkuszy A—Kiiij).

Na odwrocie tytułu drzeworyt wyobrażający herb Padniewskich, z wierszem V. G. Samboritanusa: In Stemma R. D. Phil. Padniewski Ep. Cr. Dedykacya temuż Padniewskiemu (kart 4). Vigilantius Samboritanus ad B. Herbestum (carmen) (kart 3). B. Herbesti ad Studiosos quos habet Academia Cracoviensis. (Praefatio) (kart 6). E Sebastiani Corradi Quaestura nostri huius laboris approbatio. (Dyalog między Equstinem a Corradem) 1 strona. Dopiero od karty 15 idzie: Vita Ciceronis. Index ma kart 14. Potem: De erratis. Poczem kończą wiersze: Alb. Leopol., Stanis. Herb., Joan. Parvi.

Jocher 835 a. — Sommervogel IV. 290. — Wierzbows. II. 1392.

Branic. — Czartor. — Dzików — Kórnik — Krasińs. — Ossol. — Pawlik. — Raczyns. — Toruńs. — Warss. Uniw.

— Toż:... Ab authore denuo correcta et aucta aliquantum. Impressum Francofurti ad Moenum, apud Nicolaum Bassee. 1566. w 4ce, sygn. A—G_5.

Dedyk.: Reverendissimo in Christo Patri et Domino, D. Philippo Padnevio Ecclesiae Cracoviens. Episcopo, et Academiae Vrbis eiusdem Cancellario, etc. (U dołu dedyk.:) Cracoviae, e nostra domo Minoris Collegii, mense Martio. Anno Domini, M.D.LXI (1561). Po dedykacyi idzie Praefatio: B. Herbesti Neapolitani, ad studiosos, quos habet Academia Cracoviensis. — Na ostatnich czterech kartach: Carmina podpisali: G. Samboritanus. Albert Leopol., Stan. Herb., Joan. Parvi Leop. Wrocławs.

— Toż:... eiusdem Neapolitani. Cum ... chronologiae omnium ... obseruatione. Ab authore denuo correcta et aucta aliquantum. B. H. Lectori ... (carmen). Impressvm Francofurti ad Maenum apud Nicolaum Bassee 1568. w 8ce, str. 68.

— Toż:... Cracoviae 1585.

Sommervogel IV. 290.

— Cracoviensis scholae apud S. Mariae templum, Institutio. Ex qua omnes etiam paedagogi informandis pueris methodum petere possunt. Scholae apud Aedem S. Mariae Musa. Non mihi profuerit tantum, liber iste pusillus: Profueris cunctis, parue libelle, scholis. Cracoviae. In officina Matthaei Siebeneycher. Anno M.D.LIX. (1559). w 8ce, k. nlb. 8.

Obejmuje na odwrocie tytułu: Epigrammata Joan. Herbesti, Stan. Herbesti, Simonis Foltynii Neapoli, Michaelis Radusini Potylicensis, Sebastiani Felstinensis. Dedykuje Bened. Herbestus Neapolit.: Cracoviensis urbis Senatui. Cracoviae e schola vestra XII. Calend. Junii 1559. Sama Institutio ma kart 5.

Jocher 1594. — Sołtykow. 331. — Wierzbows. I. 109. II. 1378.

Branic. — Czaps. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Petersb. publ. — Zamojs. Ord.

— Aliquot Epistolae quibus N. suum quendam amicum, in Ecclesiā Romanam iniquum, restituit Ecclesiae. Adivnctae sunt et eivsdem amici, quae non interciderant, Epistolae. Ex iis avtem pivs Rector, quae vera sit Ecclesia Christi, facile deprehendet. Si modo inter legendum, ab affectibus liber fuerit. Cum indice. B. H. ad lectorem. Haereticum quisquis Latio gaudebis ouili. Junctum dic: Summo gloria summa Deo. Cracoviae apud Matthaeum Siebeneycher, anno à Christo incarnato M.D.LXI. (1561). w 8ce, k. nlb. 39 (ark. Evin). (Tekst przeważnie kursywą).

Przyp. Stan. Słomowskiemu bisk. laodycejsk. na którego herb drzeworytowy na odwr. tytułu 6 wier. z podpis.: G. Sambor(itanus).

Obejmuje Epistola I—V. Jesttu o Melanchtonie. Janie Łaskim, Joach. Westphalusie. Na końcu stoi: Exemplar hoc prodijt correctissimum: Orthographiā paucis in locis propter typographum, exceptā. Hoc testimonium datum sit hinc exemplari Siebeneycheriano, anno a Christo incarnato M.D.LXI. impresso

Jocher 9761. — Wierzbows. I. 217.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warss. Uniw.

— Aeqvvs Jvdex. Personae Dialogi, Hospes, et Studiosus: AEqui iudicis officia hic describuntur. Cato. Impedit ira animum: ne possit cernere uerum. Psal. LVij. Recte iudicate, filij hominum. Cracoviae, in officina Szarffenbenbergiana: Anno Domini M.D.LXij. (1562). Mense Maio. w 8ce, kart 8.

Sommervogel IV. 291. — Wierzbows. III. 2402. — Jocher 8649.

Czapski. — Dzików. — Jagiell. — Kórnik — Odeski Uniw. — Ossol. — Pawlik. — Raczyńs. — Wilanow. — Wileńs.

— Zdrowe, przeciw szkodliwie zaniedbanym Powinnościam Chrześcijańskim Lekarstwo; albo Cerimoniey Krztu Swiętego Wykład pobożny. Przez X. Benedicta Herbesta, Poznańskiego K. uczyniony. Przydane też iest, dla Chrześcijan nabożnych, Rozanego P. Mariey Wianku wyłożenie nabożne, aby y stąd mogliśmy się ku Powinnościam Chrześcijańskim, y ku Pokucie wzbudzić. Non sequaris turbam ad faciendum malum. Nie chodź za wielością grzeszących: Exo. 23.

Kto się rad przechadza z tłuszczą,
Uda się na błędow puszczą.
A kto naśladuie celnych,
Doydzie świętości kościelnych.
V. G. S.

W Krakowie u Matheusza Siebeneychera, Roku 1568. w 8ce, Sygn. A—Liij. k. nlb. 43. Druk gocki.

Na końcu są wierszyki przez V. G. O.: Do tego, co tym wiankiem gardzi, i wiersze Andrzeja Pograbiusa: Do Omylnika chciałem rzec Ewanielika.

V. G. S. znaczy Vigilantius Gr. Samboritanus.

Maciej. Piśmien. III. 192. — Bandt. H. dr. kr. I. 286. — Sommervogel IV. 291.

Czartor. — Ossol.

— Libelli duo, Horarvm canonicarvm rationarivm, et Avgustini Sententiae de Eucharistia explicatio. Utrvnque opvscvlvm omnino vtile. Altervm vero necessarium est Sacerdotibus. Vnde autem nata sit haec explicatio Augustini sententiae, quo pseudoevangelici impudenter abutuntur, alterius opusculi praefatio docebit. Adiectae sunt piae preces è Psalterio Dauidis, priusquam cubitum eatur, eiusdemque generis Benedictio mensae, cũ Gratiarum actione: omnia vero haec Scholijs quàm breuissimis et piissimis explicantur. Coloniae, apud Maternum Cholinum. Anno 1567. Cum gratia et priuil. Caes. Maiest. w 8ce, str. 171, Index k. nlb. 10.

Od str. 103: Augustini Sententiae de Eucharistia explicatio. B. Herbesti ad bonum quendam Virum Cracoviensem praefatio. Zaczyna: Amicus noster Stan. Zochovius. Na str. 54: Specialis tractatio Canon. horarum.

Jocher 2577. — Sommervogel IV. 292. — Wierzbows. I. 289.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Náuká práwego Chrześcijáńiná przez Benedicta Herbesta Káznodźieię y Kánoniká Poznáńskiego, nápisána. Jako pożyteczne są człowiekowi Chrześcijańskiemu te Xięgi; patrz ná drugiey stronie: zaiste są iakoby Cornvcopiae (iż w nich wszystkie potrzebne rzeczy naydzie) człowieká Chrześcijáńskiego. Przedmowá też iásnie y dowodnie pokaże: ktora iest práwa Wiárá Chrześcijáńska. Z Regestrem dostatecżnym. w Krakowie u Máttheuszá Siebeneychera. Roku 1566. w 8ce, kart nlb. 428 (ark. A—Z. á—z. Aa—Bb$_9$).

Przypis: Panom, Radzie y Rycerstwu król. polsk. — Przedmowa od A—Eiii: Do panów mieszczan kart 6. — Potem przywilej drukarza. Dalej drzeworyt S. Piotra.

Jocher 2774. — Bandt. H. dr. kr. p. I. 185—282. — Maciej. Piśm. III. 188. — Sommervogel IV. 291. — Wierzbows. I. 279.

Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Chrześcijańska porządna Odpovviedź na tę Confessią; ktora, pod titulem Bráciey Zakonu Christusowego, niedáwno iest wydana. Przydana też iest Historya Kacerstwa Hussowego. Zbijáią się przytym Odszczepieństwa dźisieyszych innych Nowowiernikow. Przez Benedicta Herbesta K. Poznáńskiego. Wszystko z Regestrem dostátecznym. Do czytelniká.

Rzeczy pátrzay: prawdę miłuy:
O twe Zbáwienie usiłuy.
Odłoż Afekty ná stronę,
Tak poznasz Prawdy obronę.

Cum gratia et priuilegio S. R. M. (Na końcu:) drukowano w Krakowie u Máttheusza Siebeneycherá roku páńskiego 1567. w 8ce, nlb. kart 427 (sign. A —Z. Aa—Zz. Aaa—Hhh C_4). (Druk goc. prócz dedykacyi która kurs.).

Na odwrocie tyt. orzeł polski pod koroną. Znaki wodne papieru: 3 korony w tarczy, krzyż podwójny, brama forteczna w tarczy. — Dedykacya Z Tumu kościoła poznańskiego ostatniego miesiąca roku 1566, ma kart 6. Dalej: Panom i Szlachcie Król. pols., którzy Confessią Braci Czeskiey przyjęli. Odpowiedź na Początek Confessiey. Odpowiedź na koniec Confessyey. (kart 7). Dalej: O piśmie S. Artykuły, aż do Art. 19. O stanie panieńs. i małż. (do karty 341). Historia kacerstwa Hussowego (do karty 359). Wielm. Stan. Herborthowi kasst. lwows. łaski i pokoju żąda (k. 360 do k. 374). Nadpis: Wypisanie drogi. Opisuje swój przyjazd do Kalissa, Krakowa, Częstochowy, Przemyśla, Nowego Miasta. Lwowa. O ormianach. Msza ruska. Kościoły ruskie. Kalisz. Żydowie. Posnań. — Od karty 375: Miłościwego lata chrześcijańskiego wywód gruntowny. Od karty 389: O spowiedzi, którą czynimy. Od k. 395: Epistola ad quendam apostatam. Regestr od karty 411. Na karcie ostatniej: Omyłki.

Z tej Odpowiedzi wytworzono kilka osobnych, nie istniejących dzieł Herbesta. — Jocher 3430 ma po łacinie: Confutatio Picarditarum haereticorum 1567. w 8ce, zaś pod N. 9877: Historya kacerstwa Hussowego 1567. Toż samo ma Siarczyńs. I. 173 i Batowski Alex. (Katal. Bibl. Odnowskiej N. 1779, ale podaje to jako wyjątek z Chrześcijańskiej odpowiedzi). — Także Bandt. H. dr. przytacza: O konfessyi Braci Czeskich, Historya kacerstwa Hussowego, u Mat. Siebeneychera 1567. lecz dodaje: „Lecz to podobno nie cały tytuł i kto wie czy nie do ostatniego łacińskiego pisma rok należy 1567. Dla wątpliwości kładziemy to dzieło w przypisek". — Widać że Bandkie nie znał Chrześciańskiej odpowiedzi.

Jocher 3431. — Maciej. Piśm. III. 188. — Bandt. H. dr. I. 284. — Bandt. Hist. druk. Krak. 348. — Sommervogel. IV. 291. — Wierzbows. I. 290. (ma kart 428).

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Tow. Pozn. Przyj. N. — Warsz. Uniw.

— Orationis Ciceronianae, quam ad Quirites post suum ab Exilio reditum habuit, Explicatio. In qua methodus in explicando seruatur haec, quae singulis Logicae Philosophiae partibus sua tribuit officia: simulq. et ad Moralem Philosophiam, quae spectent, diligenter obseruat. Distinguuntur etiam Orationis Partes in Periodos: Periodi in Membra: Membra in Commata. B. H. ad lectorem. Si tibi quam sequimur, methodū placuisse uidebo. Sat factum studijs, lector amice, meis. Sin aliquid melius reperis: conamina nostra, Nontamen ingrata sumere, mente, decet. Cum gratia et privilegio M.D.LX. (1560). w 8ce, str. 248 i rejestru kart nlb. 18.

Dedyk.: Senatui Cracoviensis urbis. Cracoviae in schola vestra III. Cal. Maii a. S. 1559. — Na tytule winieta drukarni dziedziców Krzysz. Egenolta w Frankfurcie. — Są tu: Epistola dedic. Cracov. urbis Senatui r. 1559. (s. 3—16). Oratiuncula qua in deponenda apud S. Mariam Schola Crac. Senatui gratias agere volebat, Junii 1559. (s. 1725). Carmina Joan. et Stan. Herbest, Joannis Parvi Leopol., Joannis Zborowski (s. 26—28). Oratiuncula M. Tullii Ciceronis Orationi, quam post reditum ad Quirites habuit, in enarrando premissa (do str. 35). Praefatio et methodica ratio.. (str. 36—60). Explicatio (od s. 60—155). B. Herbesti trium Ciceronis epistolarum explicatio, Clarissimo Leopoliensis Urbis Senatui, dat. Octob. 1559. Od str. 161: Oratiuncula: qua cum Scholasticam deponeret provinciam Leopoliensis Senatus in literariam Remp. promerita praedicabat. Od str. 171: Trium Ciceronis epistolarum explicatio. Deliberativi gen. Judicialis gen.

W mowie wychwala autor Burmistrza Szymona z Brzezin ojca Simona Simonidesa poety (s. 165.) i Grzegorza Samborczyka, który był tamże nauczycielem.

Albertrandy w Przyd. do Historyi Rzymskiej str. 480. (ma rok druku 1570). — Jocher 395. — Mecherz. str. 145. —Sommervogel IV. 289. — Wierzbows. I. 202. Wiszniews. H. l. VIII. 225.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Periodica Dispvtatio, quae nata est ex hoc Sophismate à Magistro quodam proposito: An Grammatici, Periodos Membra, et Incisa, Sententiā et Syntaxi distinguant: Oratores autem, multitudine pedum et numero. Disputatum est hoc, pridie Cal. Nouembris, anni Domini 1561. M. Thoma Petricouiensi, Facultatis Philosophicae Decano, apud eam Disputationem aequissimo iudice. In hac autem Disputatione, fere tota de Periodis doctrina illustratur. G.

Sambor. Lectori sunt elementa creandarum discordia rerum: Principium discors iste libellus habet. Craco: apud Matthaeum Siebeneycher anno 1562. w 8ce, kart nlb. 46.

Na odwrocie tytułu sześciowiersz G. Sambor.: In stemma Macieiovii. Dedyk. Stan. Macieiovio Castell. Sendomiriensi Marsalco. Cracoviae in aedibus Magnificentiae tuae mense novemb. 1561. Epistola dedicatoria ma kart 6. Wychwala wymowę Maciejowskiego, której złożył dowody gdy przed pięciu laty był w poselstwie do Pawła IV od Zygm. Augusta. Chwali Samuela, Kaspra i Bernarda Maciejowskich. Po dedykacyi idą: Epigrammata discipulorum. (Sam. Maciejowii, Bern. Maciejowii, Gaspari Maciejowii, Nicolai Lasocii, Jacobi Lasocii, Erasmi Olbencii, Martinii Lesnowolii). Dalej idzie Praefatio (k. 1), a od k. Bij: Axiomata i Ciceronis judicium in Periodis distinguendis. Po Finis: quaestionis, idą Carmina: Ad Stan. Macieiovium Castel. Carmen Gregorii Samboritani (k. 4). Gratiae quas idem poeta convivis in Collegio praesidentibus egit (str. 1).

Sommervogel IV. 390. — Wierzbowski II. 1398.

Akad. — Czapski. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Kórnik — Ossol. — Pawlikow. — Petersb. publ. — Zamojs. ord.

— Perodicae responsionis libri V. Argvmenta librorum altera continet pagina. Cicero in lib. I. de finibus. Dissentientium inter se reprehensiones, non sunt vituperandae; maledicta, contumeliae, tum iracundiae, contentiones concertationesque in disputando pertinaces, indignae philosophia mihi videri solent. Lipsiae Anno M.D.LXVI. (1566). (Na końcu:) Lipsiae in officina M. Ernesti Voegelini. w 8ce, ark. $54^1/_2$ (k. nlb. 436). (Druk kursywą, przedmowa antyk.).

Na str. 2 przedmowa z Poznania r. 1565: Ad Stan. Orichovium, Andr. Patricium et et Petrum Scargonem ..... proemium. Potem idzie przedmowa: ad Andr. Bargelum Samboritanum Magistrum scholae gneznensis. Rzecz przeciw Jak. Górskiemu.

Wiszniews. VI. 153. — Sommervogel IV. 291. — Wierzbows. I. 280.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Prodromvs Przesłániec álbo Goniec X. Benedyktá Herbestá. Náprzeciwko odpowiedźi Páná Jákubá Niemoiewskiego. Cracoviae, In officina Nicolai Scharffenberg Anno M.D.LXXI. (1571). w 8ce, str. 123.

Przyp. Zygmuntowi Augustowi kr. pols. — Siarczyński I. 173, ma z mylną datą 1574. — Sotvell (a za nim Jocher 3346) pismo to wystosowane przeciw Pikardystom, podaje z całym tytułem po łacinie i ma mylną datę r. 1671.

Jocher 3347. — Katal. Pijar. 48. (z datą 1574). — Maciej. Piśmienn. III. 278. — Sommervogel IV. 293. — Wierzbows. I. 312.

Dzików — Warsz. Uniw.

— Synodica Benedicti Herbesti Neapolitani, Canonici Ecclesiastae E. C. Posnaniensis Oratio. Habita est in Synodo Dioecesana per Reuerendissimum in Christo Patrem, D. Adamum Konarski, Episcopum Posnaniensem conuocata ad VII. Calendas Novemb. Anno Domini 1554. Illumina oculos meos: ne vnquam obdormiam in morte. Psal. 12. Nissae Silessiorum Excudebat Joannes Cruciger. w 8ce, ark. nlb. Cvn.

Na odwrocie tytułu jest apostrofa Stanisława Warszewickiego, Kanclerza Katedry Poznańskiej, i sześciowiersz. Na końcu data: Nissae excudebat Joannes Cruciger, anno Salutis nostrae M.D.LXIIII. (1564).

Jocher 7514 *a*. (ma z datą 1555) i 7514 *b*. — Sołtykowicz str. 335. — Wierzbows. III. 2446. — Sommervogel IV. 291.

Czapski — Czartor. — Czarnecki — Jagiell. — Kórnik — Krasińs. — Ossol. — Zamojs. ord.

— Wiary kościola Rzymskiego Wywody, y Greckiego Niewolstwá Historya: dla Jednośći, Z kościelney dłuższey Historiey, dla Ruśi náwrocenia pisáney, Wypisał to X. Benedykt Herbest Societatis Jesu Kápłan zá stárszych swoich pozwoleniem. Ná kart nie wiele, wiele wielkich rżeczy tu skrocono, y Regestrzyk przydano. (Na końcu:) W Krakowie w Drukárni Andrzeia Piotrkowczyka Roku Pańskiego 1586. w 4ce, k. nlb. 13 oraz tablica arkuszowa. (Druk gocki).

Do czytelnika. Pisano we Lwowie, miesiąca maia 1586.

Na egzemplarzu Bibl. Ossolińsk. jest dopisek spółczesny: Iste liber fuit suppressus ob offensam gravem Ducis Ostrog. schismat. Est tamen bonus et utilis nec facilis inventu.

Jocher 9444. — Maciej. Piśm. III 191. — Sommervogel IV. 293. — Wiszn. VIII. 286. — Wierzbowski II. 1645.

Akad. — Czapski — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Kórnik — Ossol. — Wilanows. — Wileńs. — Zamojs. ord.

— Toż:... y Regestrzyk przydano. Lwów 1586. (Bez oznacz. drukarni). w 4ce, Ark. Biij (k. nlb. 14).

Warsz. Uniw.

— Wiary kościoła Rzymskiego wywody y Greckiego niewolnictwa historya: dla jedności, Z kościelnej dłuższey historyey, dla Rusi nawrócenia pisaney, wypisał to X. Benedykt Herbest Societatis Jesu kapłan, za starszych swoich pozwoleniem. A do druku podał dla owieczek swego pasterstwa J. W. JMć X. Józef Załuski biskup Kiowski 1761. w Warszawie, w drukarni J. K. Mci y Rzplty in collegio Regis Scholarum Piarum. w 4ce, k. 18 nlb. Czartor.

— Za wiarą kościoła Rzymskiego dowody przeciw Grekom y Ormianom. Leopoli 1728. arkusz otwarty.

— Toż:... (karta tytułowa tylko odmieniona). Lwów, druk Soc. Jesu 1738. w 4ce.

Jocher 5529. 6734 (Explicationes). — Sommervogel IV. 293. — Wiszniews. H. l. VIII. 287.

— ob. Cicero (Epistolarum lib. IV. 1561) — Confessio (1561) — Constitutiones (1642) — Goezius (1755) — Górski Jacob. (Disput. de period. refutatio 1562. 1560. 1559) — Groicki Bartłomiej (1562) — Niemojewski Jacobus (Antwort 1583. Epidromus 1572. Odpowiedź 1569. Żywot B. Herbesta) — Samboritanus Gregorius (Amyntas 1560. Ecloga 1561. Theoresis 1560).

Chodynicki 198. — Juszyńs. — Jöcher Gelehrt. Lexic. II. 1524. — Alegambe Bibl. Scrip. S. Jes. 58. — Bent. Hist. lit I. 674-7. — Bandt. Hist. druk. Krak. 197—8. H. druk. kr. P. I. 282—6. — Wiszniews. Hist. lit. VII. 225. 352. VI. 126. 148—164. IX. 29. 259—60. 473. VIII. 140. 154. 286. — Maciejows. Piśm. pols. III. 187—193. — Sołtykow. O Akadem. 50. 327. 339. — Jocher I. 155—6. I. s. VIII. XXXII. — Siarczyń. Obras. I. 171. — Łukaszew. Hist. braci Czes. 57—8. — Dziekoński Hist. retor. 10—11. — Jabczyński Archiw. teol. 1836. R. I. s. 461—472. — Batowski Niekt. rękop. Ossol. str. 242—3. Dziedusz. Skarga II, 421. — Święcki Hist. Pam. I. 87. — Szelewski Pamięt. relig. mor. VI. 206. — Łętowski Katalog III. 12—13. — Łukaszew. Hist. szkół. III. 512. — Grabows. Starożyt. pols. II. 115. 159. — Encykl. Orgelbr. XI. 612—621. — Brown. Bibl. Pisarzy 193—6. — Starowols. Hecatont. N. LIII. — Lubowicz 1888. str. 28. — Bibliogr. 19ego wieku, tom II. 121. — Turkawski Grzeg. Samb. 1878 str. 19. — Morawski Nidecki 1892 str. 109 i dalsze. — Listy Herbesta znajdują się w zbiorach Czartor.

HERBEST Jan († we Lwowie 1601). Rhetorica ex Omnibus M. Tvllii Ciceronis Rhetoricis, Verbis Eiusdem Collecta, Opera Joannis Herbesti Neapolitani... [tu Carmen J. Herb.] Cracoviae in Officina Mathaei, Siebeneych. Anno Christianae Salutis 1566. w 8ce, ark. 9 (kart 65).

Dedykacya Andrzejowi Zborowskiemu i Janowi Ocieskiemu. Pod herbem ich, epigramma V. Gregorii Samboritani.

Sommervogel IV. 291. (mylnie pod Bened. H. mieści). — Jocher 521. — Wierzbow. II. 1430.

Czartor. — Krasińs. — Kórnik. — Petersb. — Warsz. Uniw. — Zamojs. ord.

— Rhetoricae Compendivm ex M. Tvllio Cicerone Verbis ejusdem collectum opera Joannis Herbesti Neapolitani. Opera Ciceronis, ex quibus hoc Compendium est concinnatum: Orator. Tres libri de Oratore. Partitiones Oratoriae. Duo libri de Inuentione Rhetorica. Anno M.D.LXII. (1567). w 8ce, kart 48.

Jest to skrócenie z większego dzieła, które był wydał Herbest r. 1566. Poprzedzają je: wiersze łac. Andreae Cięscii i dwie przedmowy: jedna z przypisaniem książki Andrzejowi Czarnkowskiemu, synowi Wojciecha Kasztelana Srzemskiego, druga do nauczycielów szkół polskich, datowana z Coll. Posnan. Na końcu 17 epigrammatów szesnastu uczniów Herbesta: Tom. Kopickiego. Petri Dambrovii, Petri Prilupscii, Mathiae Zidovii, Petri Potrebae, Melchioris Dicii, Joannis Branti, Stan. Budzisovii, Melch. Pelcae, Jac. Emporini, Sim. Lobsenicensis, Joan Vlostovii, Mart. Bzowii, Joan. Velcusii, Lucae Vesicovii, Mart. Ivanovicensis, Alb. Trecii.

Herbest nadmienia, że do ułożenia tego dziełka pobudzony został przykładem Szczepana Mikana, który w młodym wieku wydał 1561 r. dyalektykę i wykładał ją swym uczniom.

Przedrukowane: Polociae typis Coll. Soc. Jesu 1817. w 8ce.

Jocher 522. — Sommervogel IV. 291. — Wierzbows. II. 1438.
Czapski. — Czartor. — Kórnik. — Petersb. publ. — Raczyńs.

— Opisanie y wykład Mszy Swiętey z modlitwami do niey należącemi, do których są przydane modlitwy chrześciańskie, każdemu dniowi przez cały tydzień służące. w Krakowie 1566. w 8ce.

Tytuł tego dziełka sprawił, iż mylnie jemu przyznają przekład B. Ochina o mszy S. — Również mylnie Jocher Obraz I. 58, idąc za Miesięcz. Połockim 1818. I. 54. przyznaje mu wykład listów Cicerona, co jest pracą Benedykta (Bibl. XIV. 252). Jocher 6404. — Osiński Skarga 72.

— ob. Cerasinus Sebast. (Epos ad exequias 1601) — Czechowicz Jan (Poemata varia 1601) — Gra (1567) — Herbest Benedykt (1560. 1559) — Poemata (1601) — Wincenty Francuz Lirinensis (Książki o dawn. wiary 1563).

Miesięcz. Połocki 1818. I. 53—7. — Osiński Życie Czack. 210. — Sołtykow. O Akadem. 327. — Trębicki Bibl Warsz. 1843. T. 12, str. 309. — Starowol. Monum. 281. — Sobieszcz. Encykl. Orgelbr. XI. 621—2. — Wiszniews. Hist. lit. VI. 142. IX. 206). — Łukaszew. Wyzn. helw. w Litw. II. 54. — Maciejow. Piśmienn. III. 186. — Wójcicki Teatr. I. 64. — Białobrzes. Katechizm 1567. — Jocher Obraz. I. 58.

Herbest Mikołaj ob. Stobaeus Jerzy (1758).

Herbest Stanisław. Stanislai Herbesti Neapolitani, de pretiosissima Christi passione, elegia. [Następuje godło z Lucae 24, pod tem winietka, a u dołu:| VVratislaviae. Anno M.D.LXIIII. (1564). (Bez dr.) w 4ce, k. nlb. 12.

Na odwrocie tyt. herb Uchańskiego arcyb. gnieźn. a pod nim 4 wiersze Herbesta. Na dwu kartach po tyt. wierszem łac. przypis: Generosae iuventuti, Calissiae in schola R. D. archiepiscopi gnesn.
Wiszn. VI. 142. — Encykl. Orgelbr. T. 11. str. 622. — Niesiecki Herbarz T. IV. s. 431. mylnie powołuje Benedykta Herbesta jako autora Elegii (Niesiec. edyc II. T. IX. s. 191). — Wierzbows. III. 2447. Czarnec. — Czartor. — Kornik.

— ob. Herbestus Benedictus (Vita Ciceronis).

HERBETIUS Joannes Lotharingius. De coena Domini oratio, in qua demonstratur veritas corporis Christi in Eucharistia. Ad Henricum III. Galliarum et Poloniae Regem christianissimum. Parisiis 1578. w 8ce, str. 16 i 144. (Brak końca).

HERBINIUS Joannes (1627 † 1676). Dissertatio de Educatione Principis aliorumque illustrium. Wittebergae 1657. w 4ce.

— Dissertationes Academicae de admirandis mundi cataractis, supra et subterraneis, earumque principio, Elementorum circulatione, ubi eadem occasione aestus maris reflui vera ac genuina causa asseritur, nec non terrestri ac primigenio Paradiso locus situsque verus in Palaestina restituitur, in Tabula Chorographica ostenditur, et contra Utopios, Indianos, Mesopotamios, aliosque asseritur: quas in regia Hafniensi Academia die 30 Julii a. 1670. disputatione extraordinaria Censurae Academicae subiicit ac proponit M. Joannes Herbinius, Nobilitatis et Universarum Poloniae Jnvar. August. Conf. addictorum Ecclesiarum Orator deputatus, Gymnasii Bojanoviensis Professor primarius, et Regiae Hafniensis Academiae Civis Honorarius. Hafniae, Typis Matthiae Godiechenii. w 4ce, ark. 20.

— Tenże tytuł:... contra Utopios Indianos Mesopotamios aliosque asseritur Auctore M. Johanne Herbinio Bicina Silesio. Amstelodami. Apud Janssonio Waesbergio M.D.CLXXVIII. (1678). w 4ce, k. 8, str. 267 i k. 8, z 25 miedziorytami.

Dedykacya: Andr. Lillienhook baroni de Nerpis Reg. Maj. Sueciae ad Reg. Maj. et Republ. Poloniar. legato extraordinario, ducatus Ostro-Gothiae Gubernatori. Datowana Gedani 1678.
Jest także pierwszy tytuł miedziorytowy: Niewiasta naga na wielorybie, który pochłania syrenę: Catadupae sive cataractae mundi admirandae. Supra et infra terram ex mari in mare. Consilium Domini in Abysso Magna. Venite et videte opera Domini quis descendit in Abyssum. Amstelaedami ex officina Janssonio-Waesbergiana Anno 1678. — Po dedykacyi idzie zalecenie Georg. Witslebiusa Rect. Hafnien. 20. Octob. 1670. Dalej wiersz Bibliot. Sam. Schelguigiusa 14. Octob. 1675. —

W tekscie miedzioryty katarakt i mapy. Opisane katarakty Renu i Dunaju. Na str. 249: Cataracta Borystenis (Dniepru) na Zaporożu, Narwy (s. 253).
Chlędow. 150. — Bentkow. 549.
Jagiell. — Ossol.

— In honorem Benedicti Seminis Clavis ad facultatem et usum Logicae quae tironibus praecepta artis commode et ad captum adultioribus vero usum fructumq. Logicae in praxi varia dextra et mira facilitate aperit, inventa et proposita in Schola Woloviensi. Olsne Silesiorum 1663. w 8ce, str. 473, i nlb. 16.
Warsz. Uniw.

— In honorem Benedicti Seminis Larva Sophistica facili methodo et per exempla deferta. Olsne Silesiorum 1663. w 8ce, str. 210 i nlb. 8.
Warsz. Uniw.

— Epistola ad Bebelium, histor. Lutheranismi in Polonia illustrantem.
W Bibl. lubec. Vol. I. str. 65 i nast. — Thomas Altes und N. vom Zustan. der evang. Kirchen 1754 s. 6.

— Nieodmieniona Auszpurska Konfessya, ktora roku 1530 dnia 25 Jun. na walnym Seymie Rzymskiey Cesarskiey Jego Mości Nayslawnieyszemu Panu Karolowi piątemu od protestuiących Rzeszy Niemiec. Stanow podana, a teraz z przydanemi pytaniami y odpowiedźmi, ku pomnożeniu następuiącego od szlachetney Rady Miasta Gdańska na trzecią niedzielę po Troycy S. (będzie dzień 25 Jun.) naznaczonego święta dziękczynienia w Bogu świątobliwego nabożeństwa na świat wydana. W Gdańsku znayduie się u Tom. Jana Schreibera Szlachet. Rady y Chwaleb. Gymnas. Drukarza. (1708). w 12ce.
Bandt. H. D. K. P. III. 90. powiada, iż tłumaczył to Jan Moneta. — Jocher 3081 a.

— Krótka wszakże gruntowna Introdukcya a do zbawienney Reformacyi Dra Marcina Lutra osobliwie do Augsburskiey Konfessyi ze starszych ale wiary godnych a wielką częścią samych Papieskich skrybentów wiernie zebrana. Gdzie oraz Nieodmieniona Auspurska Konfessya, jak ta Roku Panskiego 1530 dnia 15 Czerwca w Auspurku, całemu Rzymskiemu Cesarstwu od niektorych Książąt y Miast Ewanjelickich podana się znayduie, tą teraz po szczęśliwie odłożonych dwustu leciech, jak wtorym powszechnego, czystego Kościoła Luterskiego bardzo radosnym Jubilaeuszu, prostakom naybardziey wydał, cum Cons. et Appr. Theol. Facult. Regiomontanae, X. Marcin Zygmunt Zielenski Pleban Luterskiego Kościoła w Krolewcu Pruskim. W Lipsku, nakładem y Typem Bernh. Chrystopha Breitkopfa, Roku Panskiego 1730. w 8ce, str. 58.
Dedykacya: Zwierzchnościom i Państwom król. Pruskiego i miast Torunia. Elbląga i Gdańska. (Na końcu:) Konfessya Augsburska X. Jana Herbiniusza. — Tłumacz M. Z. Zieleński zwał się pierwotnie też Herbinius.
Jocher 3082. — Band. H. D. K. P. III. 120.

— Nieodmieniona Auspurska Konfessya albo wyznanie wiary Chrześcijańskiey od przednich książąt y niektórych miast w Rzeszy niem. Cesarzowi Chrześciianskiemu J. M. Karolowi Piątemu Sw. p. na Seymie walnym w mieście w Rzeszy głównym Auspurku podane y publikowane r. 1530 dnia 25 Czerwca. Podług edycyi przez Herbiniusza niekiedyś Saskiego w Wilnie Kaznodzieię W Gdańsku r. p. 1675 wydaney. W Lipsku drukował Bernhard Chrystof Breytkopf r. p. 1730. w 8ce, str. 16 i 72.
Przypis: końc. Oławskiemu i Siedlickiemu ... ... Samuel Ludwig Fiebig. sługa Boży w Oławie i Siedlicach. 1730.
Jocher 3081 b. (ma Gdańsk). 9656.
Obacz: Keelichen Gotl. (Nauki).
Akad. — Ossol.

— Powszechne nauki wiary Chrześciańskiey wyznania z cudownemi historyami, a po nich Confessia Augspurska, z łacińskiego przez J. Herbiniusa. Brzeg 1730.

— Uclismata gamica quibus fortunatus M. Johannis Herbinii Rectoris scholae Bicinensis sponsi, et Honestissimae Virginis Annae Mariae, Reverendi et Doctissimi Viri Dn. Johannis Turbiani, olim Archidiaconi Olsnensis relictae filiae, nuptias, Bicinii 2 Maji

1658. celebr. honoran, infra iudicati. Bregae, Typis excudebat Christoph Tschorn. (1658). w 4ce, k. 2.

Wiersze greckie, niemieckie i łacińskie. Wrocł.

— Oratio ad Episcopos Daniae pro Ecclesiis Poloniae.

Oloff Poln. Liedergesch. s. 83—93.

— [Pieśni jego duchowne w kancyonale Brzeskim r. 1673 są gwiazdeczką znaczone].

Krasszewski IV. pisze, iż w Wilnie od roku 1627—79 drukowano jego pieśni.

— Religiosae Kijovienses Cryptae, sive Kijovia Subterranea: in quibus labyrinthus sub terra, et in eo emortua, a sexcentis annis, divorum atque heroum Graeco-Ruthenorum, et nec dum corrupta, corpora, ex nomine atque ad oculum, e Πατερικω Slavonico detegit. M. Johannes Herbinius. Jenae, impensis Martini Hallervordi. Literis Johannis Nisii A. M.DC.LXXV. (1675). w 8ce, kart 5 i str. 178.

Pierwszy tytuł miedziorytowych: dwóch biskupów i kościół. Środkiem napis: Religiosae kiiouiensium cryptae in quibus Labyrinthum et in eo corpora heroum atge (tak) divorum Roxolanitum ex nomine ad oculum demonstrat M. Johannes Hercinius Regiomonti sumptibus Martini Hallervordi Bibl. 1675. — Sztychowane trzy tablice folio, z których jedna z napisem: Crypta major Antonia, druga: Crypta Theodosia. — Przypis: Ernestowi Bogusławowi Xciu Croy i Arescotu, w części konsyliarzom Elektora Brandeburskiego.

W rozdziale ostatnim, który ma tytuł: De admirandis Ruthenorum rebus, wyprowadza autor język słowiański z hebrajskiego: Inter alia Ruthenorum admiranda, powiada p. 167, post sacra ecclesiastica, occurrunt prae ceteris linguae ipsorum Ruthena et Sclavonica: quae inter se dialecto tanquam filia a matre sua differant. Etenim lingua Sclavonica est mater (derivata ab origine seu radice sua Hebraea) Ruthenicae, Polonicae, Vandalicae, Moscoviticae, Bohemicae, Croaticae, Illyricae, nec non Bulgarorum, Valachorum etc., quae omnes, e Matrice Sclavonica tanquam a lingua sua. Cardinali, enatae, filiales dicuntur; inter se tamen, ut sunt rerum vicissitudines, nonnihil differentes... Mater autem haec Sclavonica a prima omnium linguarum radice Hebreaea palam, ut jam dixi, derevata est. Et haec sunto duo in Sclavonica lingua admiranda. Primum est, quod longe lateque per Europam diffusa sit... (Tu wyliczone są kraje tym językiem mówiące). Alterum est mysterium, quod Sclavonica lingua hebraice etiam loquitur. Quis mortalium hoc credidisset nunquam, Russos et Polonos in sua vernacula hebraisare, qui a lingua illa abhorent omnino, ut videre Polonum aut Russum Hebraeum, avem toto orbe rarissimam videre merito dixeris? Ego autem Biblia Hebraea, cum cura legendo, attonitus Mysterio, observavi, idioma Sclavono-Polonicum in vocabulis multis, non coacte aut per literarum μετάθεσιν duntaxat, sed et materialiter (cum philosophis loquor) in ipsis literis radicalibus, et formaliter quoad sensum eundem vel significationem cognatam, deprehendi. Quae si Deus vitam concesserit ex accuratiore prophetarum lectione, (eo usque enim animo voces Sclavono-Polonicas inquirendi hactenus perveni) plura me annotaturum, atque in lucem publicam editurum polliceor. ...., Interea aliquot duntaxat voces Sclavono-Sarmaticas ex Hebraeis matricibus, ceu ex communi linguarum fonte, derivabo; et quidem primo vocabula nonnula; quae Poloni cum aliis linguis, ex communi omnium linguarum fonte hebraeo derivant hic paucis praemittam... (Tu następuje regestr tych wyrazów polskich, które z hebrajskiego autor wyprowadza, a po nim następująca uwaga:)... Et haec sunt, Lector benevole, vocabula polonica singularia, quorum radices in Sancta Hebraeorum lingua hactenus observavi, numero quinquaginta unum. Unum dico supra numerum quinquagenarium: ut scias, plura mihi in promptu esse; quae, ut dixi, simul atque me Dominus ab exilio ad aliam Ecclesiam revocaverit, e sacris Bibliis excerpta. sub titulo Hebraismi Sclavono-Polonici, in usum publicum edere non intermittam ...

Autor czerpał z Kroniki Nestora edyc. 1661. Jocher 9435. — Chłęd. 150.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossoll. — Zieliński.

— Himmlischer Sonnenzeiger d. i. gründliche Lehre der grünenden Jugend. Danzig, 1690. w 8ce.

— Status ecclesiarum invar. Augustanae Confessioni in Polonia addictarum nec non earundem supl. petitio ad venerabiles Episcopos etc. Hafniae 1670. w 4ce, str. 8.

Przedruk w Fortgesetz. Samml. von A. u. N. theol. Sachen aufs J. 1733, str. 747.

— Toż:... Ryga 1669. w 4ce.

Schaffer Svecia lit. s. 308. 467. — Gedebusch Liefl. Bibl. II. 44.

— Symbola Fidei Christianae Catholica: To jest Powszechne Náuki y Wiáry Chrześćiańskiey Wyznania, z cudownymi ich Historyami: a po nich II. Confessia Auszpurska, albo Wyznánie Náuki y Wiáry Ewánjelickiey od Kurfirstow, Xiążąt, y niektorych Miast w Rzeszy Niemieckiey, a w Mieśćie Ausspurku ná wálnym Seymie, Roku po Národzeniu Páńskim 1530. Dnia 25 Czerwcá, Carolowi Piątemu s. p. Cesarżowi Rżymskiemu podáne y jáwnie czytáne, według Exemplarżá Łaćińskiego ná język Polski wiernie przetłumáczone, á z Historyą jego świeżo wydáne: III. Katechizm błogosłáwionego Oycá D. Marćiná Luthera mnieyszy: Do czego się przywiązáły. IV. Zygar Katechizmowy, álbo Kátechizacya Wileńska: V. Catechizacya Turecka, álbo Turczyná niejákiego w Sztokholmie, Roku 1672. Dniá 30 Lipcá, jáwnie ochrżczonego, krotkie w Wierże Chrześćiánskiey cżwiczenie, Językiem Tureckim podáne y zpisane przez X. Jana Herbiniusa, bywszego niekiedy Sáskiego w Wilnie Káznodzieje. We Gdańsku, nákłádem Christiáná Mánsklapa, drukował Dawid Frydrych Rhete Roku 1675. w 4ce, k. 4. str. 135, i Horae ark. 2 nlb.

Na odwrocie tytułu dedykacya: Miasta Gdańska Senatowi. O Confessiey Auspurskiej idzie do str. 18. Articuli fidei, Artykuły wiary, na str. 19—94 (po łacinie i po polsku). Katechizm mniejszy Lutra na str. 95—106. Dalej od str. 107 z osobnym tytułem: Catechizatio Epheborum Polonorum; to iest Zygar Catechizmowy, wszystkie do Zbáwienia potrzebne Náuki, y Artykuły Wiáry Chrześciańskiey, we dwunastu Godźinach, krociuchno ukazuiący: Młodźi szkolney y prostakom do naświetczenia śię w znájomości Bogá w Troycy Swiętey Jedynego, y drogi Zbáwienia wiecznego wystáwiony: ktory niekiedy w Kośćiele Sáskim Wileńskim Młodźi Ewanielickiey, Niemieckim y Polskim językiem, po Kazaniu Nieszpornym, podawał X. Jan Herbinius ná on czas Káznodźieją Wileński Sáski We Gdáńsku. Drukował Dawid Friderich Rhethius. (do strony 135).

W przedmowie, którą umieścił Ringeltaube, wyraża Herbinius, iż największy niedostatek exemplarzów w Polsce i Litwie, skłonił go do wydania nowego tego przekładu wespół z Jerzym Skrodskim Kościoła Polskiego w Królewcu Diakonem i Fryder Mertzfeldem, niegdyś przełożonym Szkoły Saskiej w Wilnie.

Zarazem dołączono: Horae Turcico-Catecheticae, sive Institutio brevis Catechetica, cujusdam Turcae circumcisi: Stockholmiae vero in Suecia Anno S. R. 1673 die 31 Julii conversi, atque ibidem in Templo Majori Suecano publice et solemniter baptisati; Catechistâ M. Joanne Herbinio Scholae Germanorum Stockholmiensis tunc temporis Rectore. Gedanensi (sic) Imprimebat D. F. Rhetius A. 1675. w 4ce, ark 2. — Ma tekst po turecku. Tworzy część Vtą powyższego zbioru: Symbola fidei Christianae. 1675.

Jocher 3080 a.

Czartor. — Jagiell (Cz. I—IV). — Ossol. — Zieliń.

— Toż:... w Brzegu u Gottfryda Trampa Roku 1730. w 8ce.

Wydanie drugie staraniem Piotra Gottlieba Kölchena.

Jocher 3080 b.

— Terrae motus et quietis examen ad sanctam normam. Ultraiecti 1655. w 12ce.

Catal. Bibl. publ. Maeno Francfurtensis. s. 144.

Wymienione są tam jeszcze jego prace: Collegium Oratorium de causarum generibus. — Eloquentia academica, politica. — Carmina lyrica. — Institutio epistolaris.

(Herbinius Joh.). Προπεμπτικα, quibus Virum Praecellentissimum atque Clarissimum Dn. M. Johannem Herbinium, Ecclesiarum Invar. Aug. Conf. in Majori Polonia addictarum ad exteras Ecclesias Oratorem deputatum, gymnasii Bojanoviensis professorem primarium, nec non interea Scholae Germanorum Holmiensis Rectorem Meritissimum, Cum confecto in Suecia Ecclesiarum suarum negotio Anno M.DC.LXVIII. die 25. Junii Scholae Holmiensi publice ac solemniter valediceret, moxque in Livoniam solveret, τεκμηρίῳ gratulantur Scholae Holmia-Teutonicae Collegae. Typis Georgii Hautschenii. w 4ce, k 4.

Wiersze hebrajskie, łacińskie i niemieckie.

Wrocław.

— Quod auspicato fiat! Solemnibus Nuptiarum gaudiis Viri Clarissimi

ac Eximii Dn. M. Johannis Herbinii, Scholae Bicinensis Patriae Rectoris dignissimi, Solertissimi, Sponsi, cum Virgine lectissima ac Pudiciss. Anna Maria, Reverendi et Clarissimi olim Viri Dn. Johannis Turbiani, Archidiaconi Olynensis meritissimi, relicta Filia dilectissima, Sponsa, XII. Calend. Junii Anni 1658. celebrandis gratulantur infra nominati fautores et amici. Bregae, typis excudebat Christoph Tschorn (1658). w 4ce, ark. B.

Wiersze łaciń. i niem. Wrocławs.

— Lectissimo Nubentium Pari M. Johanni Herbinio et Annae Mariae Turbianae, de die Nuptiali XII. Cal. Junii Anno 1658 instituendo gratulantur infra denominatorum lectissimi. Bregae, Typis excudebat Christoph Tschorn. w 4ce, ark. A_3.

Francuzkie, niemieckie i łacińskie wiersze. Wrocławs.

Herbiniusz Jan ob. Koęlichen G. (Nauki 1730) — Konfessya (1730).

Wiszniews. Hist. lit. VIII. 271. — Thomas Altes und Neues vom Zustande der evangel. Kirche in Polen. 1754, s. 6. — Braun De scriptor. 1739, s. 212. — Jöcher Gelehrt. Lexic. II. 1525. — Preussis. Liefer. 249. — Gadebusch Liefland. Bib. II. 44. — Kraszews. Wilno III. 132. 145.

HERBOE Ludwig, biskup Zelandzki. Nachrichten von dem Schicksale des Johan a Lasco, und seiner aus England vertriebenen reformirten Gemeinde, aus dem Dänischen uebersetzt von Christian Menge. Koppenhagen und Leipzig 1758.

Wiszniews. Hist. liter. VIII. 168. — Ossol. III Przypisy s. 261.

Herbort ob. Herburt.

Herbów opisy ob. Warszycki (1782).

HERBOWSKI Benedykt. Kazanie na pogrzebie ś. p. Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Franciszka Junoszy Rościszewskiego Kasztelana Sierpskiego, miane w kościele płockim dominikańskim przez X Benedykta Herbowskiego Dominikana S. Teologii Lektora y teyże Professora. Roku pańskiego 1782 dnia 5 stycznia. W Warszawie w drukarni XX. Missyonarzów. (1782). w 8ce, str. 56.

Approbaty są na pięciu stronach. W kazaniu różne wywody pokrewieństwa i biografia. Do rodziny należą: Mokranowscy. Sierakowscy. Zboińscy. Undorfowie. Jeżewscy. Siemińscy. Ożenił się z wdową Teofilą z Undorfów Mężyńską, która umarła 26 Stycznia 1761 r. Jagiell.

Herbstia Anna ob. Bauer Casp. (Omina 1669) — Rower (Glückwünschung).

Herburt Alexander ob. Kłopocki Andr. (1621).

Herburt (Herbert) Andreas ob. Puteanus Ericus (Epistolarum 1681. 1616).

Herburt (Herbort) Erazm ob. Turnerus K. (Posthuma 1602).

Herburt Jakób brat Jana.

Niesiecki zwie go: sławny legista i przytacza Giza kazanie na jego pogrzebie. (IV. 351).

HERBURT Jan syn Mikołaja, Kasztelan Sanocki (1508 † 1576). Chronica sive Historiae Polonicae compendiosa, ac per certa librorum capita ad facilem memoriam recens facta descriptio: Authore Magnifico Viro Joanne Herbvrto de Fulstin, Regni Polonici Senatore. Cum gratia et priuilegio Caes. Maiest. ad decem et Regis Galiarum ad novem annos. Basileae, ex oficina Oporiniana. w 4ce, kart nlb. 4, str. 368, spisu 11 kart nlb.

Na odwrocie str. tyt. jest portret Zygmunta Augusta króla, któremu Herburt przypisał swe dzieło, dat. w Przemyślu miesiącu Sierpniu 1571 r. Dedykacya kursywą k. 3. Stronnicowanie dzieła nie jest zmylone. Ostatnia str. 368 zaczyna się górą od wyrazów: Sive Scalcense fanum Edycya ta nie ma wyrażonej daty druku. Doprowadza dzieje do r. 1548, do śmierci Zygmunta I. Pisze, iż w tej pracy zamierzył skrócić kronikę Kromera.

Dwie są edycye z jednego roku. Rozróżnić je można także i potem. że w jednej dedykacya jest kursywą w drugiej druk zwykły. Wierzbowski I. 313. 732.

Akad. — Dzików. — Jagiell. — Pozn. Przyj. N. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Tenże tytuł:... Cum Caes. Maiest. gratia et priuilegio ad Annos decem. Basileae Ex officina Oporiniana. Anno 1571. w 4ce, k. nl. 6, str. 368 i k. nlb. 11.

Paginacya mylna. Po str. 210 idzie str. 111, 112 aż do 193, poczem str. 294 i

295, dalej idzie str. 196 do 201, zaś po str. 201 idzie 302, 303, 304, 305 i tak już do końca.
Niesiecki Ed. II. T. IV. s. 552.
Akad — Jerzy Borkowski — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Chronicon s. historiae Polonicae compendiosa descriptio. Basileae, 1584. w 4ce.

Katal. des königl. Gymnas. zu Lissa 1859.

— Chronica sive historiae polonicae compendiosa, ac per certa librorum capita ad facilem memoriam recens facta descriptio; authore Magnifico Viro Joanne Herburto de Fulstin Regni Polonici Senatore. Cum gratia et priuilegio Reg. Maiest. Dantisci sumptibus Balthasaris Andreae in cuius Bibliopolio prostant. Anno 1609. w 4ce, k. 4 nlb., str. 482 i Rerum Index k. 18 nlb.

Ded. Sigism. Aug. reg. Pol.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Ewang. wileńs. — Jagiell. — Krasiński — Ossolińs. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— Chronicon seu Rerum Polonicarum Compendiosa descripto. Accesserunt ex manuscriptio: Michalo Lituanvs, de moribus Tartarorum, Lituanorum et Moscorum. Joannes Lasicius, de Diis Samagitarum Item de Religione Armeniorum: Item de introitu Regis Stephani Batorii. Basileae. Apud Ludovicum König 1615. w 4ce, str. 5, liczb. 368, nlb. 22.

Może to tylko tytuł dorobiony do dwóch osobnych dzieł, bo w Bibl. Jagiell. jest egzemplarz edycyi Kroniki z r. 1609 współcześnie oprawiony z Michalonis Lituanii De moribus tartarorum, J. Lasicki De diis ... item de Religione armeniorum per J. J. Graserum nunc primum ex manuscripto autentico edita. Basileae apud Conr. Waldkirchium, k. 4, str. 64.
Bentkows. II. 717. Krasińs.

— Chronica sive Historiae Polonicae compendiosa, ac per certa librorum capita facta descriptio. Gedani. Apud Andream Hünefeldium 1647. w 4ce, str. nlb. 6, liczb. 482, nlb. 36.

Dedyk.: Serenis. D. D. Sigismundo Augusto Regi Polo
Hoppius Schedias. 1707. s. 16.
Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Toż:... ad facilem memoriam recens facta descriptio. Authore Magnifico Viro Johanne Herburto de Fulstin, Regni Polonici Senatore. Regiomonti. Inveniuntur apud Paulum Nicolai, Bibliop. 1658. w 4ce, kart 4 nlb., str. 482, Index kart 18 nlb.

Ded.: Sigismundo Augusto d. g. Regi Pol.
Czartor. — Jagiell.

— Histoire de Roys et Princes de Poloigne. Contenant l'origine, progrés et accroissement de ce Royaume, depuis Lech premier fondateur d'iceluy jusques au Roy Sigismonde Avgvste dernier décedé avec les illustres et excellens faicts desdits Roys et Princes, tant en paix, q'en guerre. Composée en Latin et divisée en XX. liures par noble et magnifique sieur Jean Herbort de Fvlstin, Castellan de Sanoc, Capitaine de Premislie, Conseiller dudict Royaume de Poloigne á present l'vn des Ambassadeur d'iceluy, en France. Traduite de Latin en François, et dediée au Roi de Poloigne. A Paris à l'Olivier de Pierre l'Huillier, rue S. Jaques 1573. w 4ce, kart nlb. 8, str. 226.

Tłumaczył Fr. Balduin, a dzieło to wymienione jest z jego inszemi pracami w przywileju królewskim danym drukarzowi 26 Sierp. 1573 r. dołączonym do Balduina: Ad Academ disputatio.
Bentk. II. 717. — Wiszbows. I. 330. — Brunet. III. 111. — Meusel Staatengesch. 1800. s. 537. — Maciej. Piśm. II 153. Czartor. — Dzików — Warsz. Uniw.

— Chronique et annales de Pologne ob. Vigenère (de) Blaise. (1573).

— Locorum de fide communium Latino-polonorum, Liber I. in quo, verae Christi Ecclesiae, ex testimoniis SS. Patrvm atque conciliorum, certa euidensq; demonstratio continetur. JAna Herbortá z Fulsztynu, KAsztellana Sánockiego, Głownych o Wierze Artykułow, po polsku y po łáćinie pisánych, Xięgi I. w kthorych prawego Kośćiołá Chrześćijáńskiego, z Doktorow y z Koncyljow, pewne à bárzo iásne Pokazanie znaydziesz. Augustinus in fine libri secundi contra Julianum Pelagianum: Ambrosius aliiq; Collegae eius, quod

inuenerunt in Ecclesia; tenuerunt: quod didicerunt; docuerunt: quod à Patribus acceperunt, hoc filijs tradiderunt, etc. Ambroży S. z innymi Biskupy, co zastali w kościele; to też trzymali: cżego się náuczyli, tego vczyli: co od SS. Oycow wźięli, to też Synom podali etc. Cracouiae Mathaeus Siebeneycher Anno 1568. (Na końcu:) W Krakowie w drukarniey Máttheuszá Siebeneycherá roku 1569. ósmego dniá Marcá dokończone. w 4ce, arkuszy 4, dzieła 214 str. liczb, spisów łacińskich i polskich 22 kart nlb.

Na odwrot. str. tyt. w drzeworycie Orzeł Jagielloński w Koronie i z cyfrą S. A. Przypisał prozą polską Zygmuntowi Augustowi król. pols. Jan Herborth z Fulsztyna; dat. z Buniowic ze wsi mojej ojczystej miesiąca Grudnia 1568. Dalej przedmowa do czytelnika po polsku o porządku ksiąg I. które się dzielą na 6 rozdziałów. Dzieło same jest po łacinie i po polsku obok; polszczyzna wszędzie dobra i czysta niekiedy tylko napotykają się zwroty łacińskie. Więcej ksiąg tego dzieła nie wyszło.

Listu do króla jest kart 6. z nadpisem: O wyrozumieniu pisma. Po indeksach dwóch, których jest kart 6 łac. i 6 pols. idzie: Kościoła chrześciańskiego wizerunek k. 1. Kończy Sacr. Bibliorum loca. Z Bibliey mieysca niektóre w tych księgach wyłożone, kart 8 i na 1 stronie Erraty. Omełki.

Bandt. H. dr. kr. p. I. 185 ma mylnie: Gło wne o winie art. — Chłędows. Spis 112. — Jocher 2777. 2908. i T. II s. 197. 210. 485. — Wierzbows. I. 305.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Krasińs. — Bibl. Arcy-Bisk. Popiela. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— Joannis Herborti Castellani Sanocensis, Capitanei Praemisliensis, In Gallias Legati, ad Illustrissimum Augustum, Saxoniae Ducem, Sacri Romani Imperij Electorem, insituta quidē, sed postea cùm is Mariembergo Saxoniae discesisset, ad Consiliarios eiusdem, quibus hoc negocij demandarat, habita oratio, qua detentos Lipsiae, Regni Poloniae, ac magni Ducatus Lituaniae oratores expostulat, atq; hac quidem audita, Dux liberè oratores iter suum prosequi passus est. Parisiis. apud Dion. Valensem 3573. [tak, zamiast 1573]. w 4ce, kart 8.

— Tenże tytuł: passus est. [Pod ten winietka drukarska]. (U dołu:) Cracoviae, In officina Nicolai Scharffenberger Anno Domini 1574. w 4ce, prócz tyt. k. nlb. 5.

Na odwr. k. tyt. herb Herburta.

Przedruk u Fredry A. Max.: Gestorum populi poloni. Dantisci 1652, str. 109.

Siarczyńs I. 179 mniema mylnie, że autor Jan Szczęsny Herburt. — Wierzbows. II. 1502.

Czaps. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Petersb. publ. — Szembek Jerzy.

— Statuta Regni Poloniae, in Ordinem alphabeti digesta. A Joanne Herborto, Castellano Lubaczouiensi, Succamerario Premisliensi, et Sacrae Maiestatis Regiae Secretario. (Drzeworyt czerwono i czarno odbity: tarcze drobne z herbami prowincyi i ziem, na tarczy orzeł polski, dwaj anieli trzymają koronę). Cum gratia et priuilegio Regiae Maiestatis, Lazarus Andreae excudebat Crac. Anno Do. M.D.LXIII. (1563). kart po jednej str. liczb. 306, kart nlb. 13.

Dedykacya Sigismundo Augustó, regi Poloniae Bunovicijs rure patrio mense Januario 1563. Po dedykacyi: Joannes Ocieski Cancellarius Joanni Herborti S. D. (karta 1); Joannes Herbortus Amico Lectori (k. 1), poczem sześciowiersz in Statuta Benedicti Herbesti, a na odwrocie drzeworyt orła jagiellońskiego. Poczem tekst abecadłowy od Abbates do Zuppae. Dalej herb królewski i sześciowiersz: in arma Principis. Dalej wiersz z podpisem V. G. Sambor. Na karcie sig. Fff.: In Statuta Regi Polon. ab Jo. Herborto edita Carmen, ex Vigilantii Gregorii Samboritani Opusculo quodam. varias principum Polonorum laudes continente desumptum. Po wierszu idzie Index kart 2 i Admonitiones 1 str. (Erraty). Wiersze te 4 kart zajmują. Edycya ta od późniejszej niczem się na oko nie różni. Jednakże w dalszych arkuszach rozmieszczenie arkuszy jest inne: *Y* jest pod *ec*, *Z* pod *t a*, *a* pod *r*, *b* pod dużem *O*, *d* pod *a r*, *e* pod *r*, *g* pod *n*, *h* pod *tu*. Karta ostatnia Hhh.

Czacki O litew. prawach I. 89· — Wierzb. I. 236.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. Krasińs. — Raczyńs.

— Toż, tenże tytuł:... Lazarus Andreę excuaebat Crac. M.D.L.XVI. (Na końcu:) Cracoviae, Lazarus Andreae

excudebat Anno Domini 1567. fol., k. 5 nlb., k. 306 liczb. i k. 12 nlb.

Edycya całkiem taka sama jak z r. 1563. jednakże w dalszych arkuszach kustosze odmienniej umieszczone, i tak: *Y* pod *cu*, *Z* pod *ab* *a* pod *t*. *b* pod *o* małe, *d* pod *li*, *e* pod *ę*, *g* pod *te*, *h* pod *di*. Karta ostatnia pod Ggiij, gdy tego znaku w poprzedniej edycyi nie ma. Jednakże nawet Errata są też same przedrukowane. W edycyi 1563 pod sześciowierszem nie ma żadnego drzeworytu, gdy edycya 1567 ma wydłużony trójkątny drzeworyt, jak też i nad wierszami wydłużone wiązadło drzeworytowe z dwóch klamer złożone.
Wierzbows. I. 291.
Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Kijows. — Ossol.

— Statuta Regni Poloniae in ordinem alphabeti digesta. A Joanne Herbvrto De Fvlstin; Tum Svccamerario Premisliensi et S. R. M. Secretario, post verò Castellano Sanocensi, et Capitaneo Premisliensi. Propter exemplarium inopiam recussa. (Sztych: na tarczy orzeł z koroną). Samoscii Martinus Lenscius, typographus Academiae excudebat M.D.XC.VII. (1597). Cum privilegio S. R. Maiestatis. fol., kart 5, str. liczb. 546 i kart nlb. 86.

Przemowa Herburta do Zygmunta, list Ocieskiego, do Czytelnika. Przywilej Zygm. III Janowi Szczęsnemu Herburtowi synowi autora na nowe wydanie dzieła w drukarni Akademii Zamojskiej, gdzie między innemi pisze: Dedimus etiam negotium Nobili Stanislao Skrzyszowski Cancellariae nostrae iurato Notario, librum commemoratum ... tunc cum sub praelum dabitur cum priori exemplari conferendi et concordandi, nihil addendo, commutandove, ut pristina autoritas eius codicis in neo statu conservetur; praeterquam errata Typographica ex admonicionibus eiusdem Castellani Sanocensis in fine eiusdem codicis adiectis ac ex codice Alexandri et Sigismundi statutorum. Tum etiam permissimus addere Statuta quae in illo codice desiderantur, in vetustissibus vero extant, quae filius eius illi tradidit. Datum Varsaviae in Conventu Regni generali die XIII Martii A. D. 1593. Na końcu: Stan. Skrziszovius benevoli lectori. Tu mówi, że dodał kilka ustaw opuszczonych przez Herburta. (Obejmują kart 2).
Niesiecki wymienia edycyą: Statutum Regni Poloniae seu de legibus et constitutionibus Regni Poloniae. Zamosci 1557. folio. (Herbarz Ed. II. T. 4); także Mik. Malinowski w Bibl. Warsz. 1862. T. I, str. 212.
Atoli druki Zamojskie idą dopiero od roku 1597. Jest więc jakaś omyłka, lubo Malinowski powiada: Wnet Jan Herburt wydał w r. 1557. tak zwany statut z rozkazu Zygmunta Augusta, sam go w roku 1570 na język polski wytłumaczył. — Toż samo według Brauna (s. 9—10) wtórzy Bentkowski H. l. II. 138 i powtarza błąd o drukarni w Zamościu, za nim Wiszniewski IX. 297. — Niesiecki ma jeszcze edycye po polsku (myłka zamiast po łacinie) z lat 1570 i 1600. w Krakowie. Za nim i Bentkowski ale te edycye nie są znane.
Wierzbowski I. 644.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Krasińs. — Ossoll. — Raczyńs. — Bibl. synodu wileńs. — Warsz. Uniw.

— Statuta Regni Poloniae In Ordinem Alphabeti Digesta a Joanne Herburto de Fulstin Tum Succamerario Praemisliensi, S. R. M. Secretario Post vero Castelano Sanociensi & Capitaneo Praemisliensi Propter exemplarium inopiam recusa. Prostant Dantisci apud Aegidium Jazonum Waessbergae & Varsaviae apud Andream Josephum Hebanowski 1613. fol. Ossol.

— Statuta Regni Poloniae in Ordinem alphabeti digesta: a Joanne Herburto de Fvlstin, Tum Succamerario Premisliensi et S. R. M. Secretario, post vero Castellano Sanocensi, et Capitaneo Premisliensi; Propter Exemplarium inopiam recvsa. (Tu miedzioryt: herby Polski i Litwy i herby Wazów). Prestant Dantisci apud Balthasarum Andream et Francofurti apud Godefridum Tampachium MDC.XX. (1620). folio, k. 4 nlb., str. 546 i nlb. kart 4.

Na końcu są na dwóch kartach dopełnienia Stan. Skrziszowskiego. Edycya pozornie taż sama co z r. 1597 lecz różnica w rozłożeniu liter arkuszy: *A* stoi pod *i*. *D* pod *et p*. *F* pod *e*. *G* pod *pp*. *H* pod *d*. *Z* pod *hu*. *Zz* pod *n Te*. W edycyi 1597 idą na końcu textu *Errores*, których w tem wydaniu nie ma.
Załuski Specim. in Syllab.
Branic. — Chreptow. — Dzików — Jagiell. Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... Propter Exemplarium inopiam recusa. Prostant Dantisci apud Aegidium Jazonum Waesbergae et Varsauiae apud Joannem Tobiam

Kieller M.DCXCIII. (1693). folio, k. 4 nlb., str. 505 i k. 3 nlb.

Ostatnia strona zmylona. Wydrukowano str. 497. Po str. 298 idą strony: 293. 300. 301. i t. d. po 366 idą: 361. 368. 461. 462 i t. d. po 468 jest 461. 470.

Catal. Jansson. z r. 1695 przytacza edycyą: Statuta Regni Poloniae. Posnaniae 1693. fol. Ta edycya nie jest znaną jak również Poznaniae 1695, którą Przyłęcki notuje, jak wreszcie edycya 1697, którą Braun str. 10 przywodzi za Niesieckim. Lepiej jest krytycznie nie wierzyć w wydania, które nas nie doszły, niż niekrytycznie mnożyć edycye zapewne nieistniejące.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Raczyńs.

— Tenże tytuł:... Propter exemplarium inopiam denuo recusa. Cum anexa ad marginem citatione veteris folii editionis Zamoscianae Anno Domini 1597, impressae. Lublini. Typis S. R. M. Collegii Societatis Jesu. Anno Domini M.DCC.LVI. (1756). fol. k. 4 nlb. i 2 k. nlb.

Akad. — Branic. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwow. — Wileńs. Synod. ew.

— Statuta y Przywileie Koronne, z Łáćińskiego ięzyká ná Polskie przełożone, nowym porządkiem zebráne y spisáne. Przez Jego M. Páná Janá Herbortá z Fulstyná Kásztelaná Sánockiego, Stárosty Przemyskiego etc. Cum sacrę R. M. Gratia et Priuilegio. (Na końcu:) W Krakowie, w Drukárni Mikołáiá Szárffenbergá, Mieszczáninà y Bibliopola Krákowskiego, Roku Páńskiego 1570. fol., kart nlb. z tyłu 8 i karta arkuszowa z ryciną, tekstu str. 797, Rejestru k. nlb. 6. (a na nast. ostat. k. na s. g. wyrażenie drukarni i roku, nad którem herb Scharffenbergera).

Druk gocki, piękny równie jak i papier. Tytuł w pięknej obwódce drzeworytowej; na str. odwrot. portret Zygmunta Augusta, na nim cyfra C. S. (Cryspis Szarffenberg). Dedykacya do króla Zygm. Aug. datowana przez Herburta z Buniowic 20 kwiet. 1570. Po tej herb królewski, orzeł z cyfrą S. A. i 8 wierszy pod nim, na s. o. herb Herburta a pod nim 14 wierszy. Dalej pieśń: Boga rodzica i rejestr. Następuje karta arkuszowa, wyobrażająca w drzeworycie posiedzenie sejmowe z królem Zygmuntem Aug. na tronie. Do str. 654 idą: Przywileje koronne. Dalej o Zjednoczeniu księstw koronie polskiej podległych. O W. X. Litewskim (do str. 695). O ziemi Inflantskiej (str. 696). O księstwie pruskim (do str. 756). O księstwie Oświecimskim i Zatorskim (do str. 761). O księstwie Kijowskim (do str. 773). O ziemi Sandomirskiej (do str. 776). O ziemi Bełzkiej (do str. 780). O ziemi Podlaskiej (do str. 787). O ziemi Wołyńskiej (do str. 797).

Bandt. H. dr. k. 316—318. — Wierzbows. II. 1459.

Akad. — Branic. — Czaps. — Czartor. — Czarnec. — Czetwert. — Dziedusz. — Dzików — Jagiell. — Kijow. — Kórnik. — Krasińs. — Moszyńs. — Nieżyn wydz. filolog. — Ossol. — Potocki St. w Raju. Raczyńs. — Szembek Jerzy. — Toruńs. — Warszaw. — Wilanow. — Wileńs. synod. — Zamojs. ord.

— ob. Chodkiewicz Al. (De rerum princ. 1588) — Czaradzki G. (Statutum 1620) — Januszowski Jan (Statuta prawa 1600) — Jaskmanicki Jan (Oratio 1601) — Jasmanicius Jac. (Theses physicae 1594) — Rosarius Jos. (De victoria christianor. 1572) — Siennik Marc. (Herbarz 1568) — Słowacyusz Piotr (Prognosticon 1585) — Zamojski Jan (Oratio ad Henricum).

Chodynicki 200. — Czacki O prawach pols. I. 39—40. — Bentk. Hist. lit. II. 138. — Bandt. Hist. dr. Król P. II. 95—6 i Druk. Krakow. 316—8. — Chłędows. Spis 112. — Braun de Scriptor. pol. 1739. s. 9—12. 119. — Gołębiows. O dziejop. 98. — Balduin. Bibliot. du Verdier. 366. — Placcius Theatr. anonym. 594. — Niemcew. Zbiór pamięt. II. 422. — Niemcew. Panow. Zygm. III. T. I. II. — Wiszniews. Hist. lit. VII 496. IX. 297—300. — Maciejowski Polska I. 274—8. — Pauli Żeg. Starożyt. galicyjs. 19—22. — Przyj. ludu. Leszno R. VII. s. 249—251. — Kłosy 1867. str. 1. 9. — Wójcicki Bibliot. staroż. pis. 1843. I. 343—5. — Mecherzyński Hist. wymowy I. 484—486. — Bibl. Warszaws. 1862. T. 85. str. 212. — Freytag Analecta s. 441—2. — Tygod. illustr. 1864. T. 10. s. 401. — Starowols. Monum. 497 —8. — Niesiecki ed. II. T. 4, str. 353. (powołuje Mądrowica Carmen nuptiale). — Dzieduszycki Jan Herburt Lwów 1879. — Schirmer E w Jahresbericht des Gymn. 1889. — Kwart. hist. 1889.

HERBURT Szczęsny Jan (ur. 1567 r., umarł 7 paźdz. 1616 r.) starosta Wizki syn Jana Kasztel. Sanoc. Consilium de recuperanda pace. 1607. w 4ce, $10^1/_2$ ark. (Wydał X. Ziemecki Mikołaj).

Pierwotnie wyszło po polsku. Tłumaczenie francuzkie wyszło w Amsterdamie 1728. w 8ce. Datę urodzenia i śmierci podaję z II edyc. Niesieckiego. Inni podają ur. 1568, a zgon 1626.

Wiszn. Hlp. IX. 117 i 118. — Joch. III. 537. N. 9299.

— Jezuita (satyra głównie przeciw X. Skardze).

W obronie Skargi stanął Szymon Górski.

Wiszn. VIII. 245.

— Panegyricus illustrissimo viro Joanni Zario Zamoiscio, reipub. polonae cancellario et supremo belli duci, patrono suo optimo maximo dictus. (Winieta drukarska). Ingolstadii ex officina typographica Wolfgangi Ederi. Anno cıɔıɔxxcv. (1585). w 16ce, s. 58.

Przypis Janowi Zamojskiemu.

Tu razem się mieszczą następujące pisemka: 1) Refutatio orationis, qua aemulus Studiorum aulam praeferebat literis, scripta exercitationis causa. 2) Exhortatio ad Equites Polonos de honoris studio. 3) Joanni Faelici Herborto a Fulstin, Robertus Turnerus. (Epistola). Jest to nauczyciel Herburta bawiącego za granicą podobno kosztem Zamoyskiego. List ten tak kończy się: habes judicium meum non solum de Panegyrico tuo, sed de toto etiam genere styli, quod ad labes, quas timebas, nispersus dictioni, elui omnes, nec multas, nec magnas, illud, quod delevi totum vellem omiti. est certe vitium magnum non latinitatis, sed prudentiae tuae non probo hanc libertatem, ne in republica quidem. haec, nocuit Ciceroni fuisse locutum, etiam in urbe, repvblica omnium liberrima. reliquam faciem orationis nihil muto, ut totus appareas tuo Zamoiscio, quantae spei. Vale. 4) Carmina Amoris ergo ad Joannem Foelicem Herbortum a Fulstin condiscipulum suum de Illustriss. Viro J. Zario Zamoiscio a nobilissimis Juvenibus scripta. — Współuczniowie ci są cudzoziemcy, oprócz jednego, który długą przyłączył Elegią i podpisał się: Cornelius Corbius Polonus.

Czartor.

— Puncta podane od Jegomości Pana Szczęsnego Herborta. Roku 1608 w Krakowie. w 4ce, k. 4.

Jest tu punktów ośm mitygujących króla (Zygmunta 3go); widać z nich, że pisane były w więzieniu. Wiadomo skąd indąd że Szczęsny Herbort jako wspólnik rokoszu Zebrzydowskiego wzięty był w czasie batalii. Akad.

— ob. Cieklinski Piotr (Plautus Potrójny 1597. epigramat) — Discours aux Grands (1726) — Długosz (Historia 1615) — Fredro J. M. (Gestorum 1652 od str. 109) — Grzegorzkowicz Piotr (1612) — Kadłubek (Historia 1612) — Łochowski Stan. — Miaskowski Kasp. (Herkules z fortuną 1612) — Madrowicz (Stan?) (1601) — Orzechowski Stan. (1562. Annales 1611) — Pecalides Simon (Epithalam. in nuptias 1601) — Sliwski Jakób (Grus spiritualis 1617) — Sokołowski Stanisław (ad Wirtembergenses 1585) — Reszka Stan. (1594) — Solikowski Dymitr (Herkules słowieński 1612).

Niesiec. Herb Ed. II T. 4, s. 353. — Maciejows. Piśmienn. III. 319—321. Dodat. 283—5. — Pamiętn. Sandomirs. II. 207—213. — Bielowski Monumenta II. s. X.—XV. — Chodynicki 202. — Bent. H. lit. II. 57. — Bandt. H. dr. kr. p. I. 73. — Lelewel Bibl. ks. II. 216. — Siarcz. Obraz. I. 179. — Wiszniews. H. lit. VII. 117—126. 320. 376. VIII. 145. 351. IX. 117. — Batowski Niekt. rękop. 387.

HERBURT Jan Lew (syn Jana Feliksa). Artes Dobromilienses. Nauka Dobromilska. W Dobromilu u Jana Szeligi 1613. w 12ce, k. 2 i 233. (Tytuł w rycinie).

Przypis: szlachetnej polskiej młodzi, z Dobromila d. 2 kwiet. 1613. W tekscie herby polskie w drzewie ryte. Wiersze. W końcu herbarz z drzeworytami.

Lelew. Bibl. II. 217.

— Artes Dobromilenses. Nauka Dobromilska. w Dobromilu. Bez m. i r. w 12ce, kart 122. (Tytuł wśród ryciny). (Druk gocki i antykwą).

Jocher 1113. — Siarczyńs. Obraz I. 181. — Lelewel Bibl. ks. II. 216. — Jocher N. 1115. — Wiszniews. Hist. lit VII. 523. — Maciej Piśmienn. III. 585. — Gołębiow. O dziejop. 198.

— ob. Goliński B. (Apollo Musae 1617) — Janidłowski J. (Nagrodzki Seb. Justa ode 1617).

Herbortus Nicolaus de Fulstin Palat. Russiae ob. Felstinensis Sebastianus (1544) — Lanckoroński Stanisław (Cato 1602) — Loaechius A. (Classes 1609) — Samboritanus Vigilant. Gregorius (Carmina 1571).

Herburt Stanisław ob. Orzechowski

Stanisław (1562) — Samborczyk Grzegorz (Panegyricum 1568).

HERBURT Walenty Bisk. Przemys. († 1572 r.) ob. Orationes in Concilio tridentino habitae. 1567. typis Birkman. w 8ce.

Jesttu mowa W. Herburta.

— ob. Goritius S. (Quaerimonia ecclesiae 1567) — Hosius Stanislaus (De loco et authore 1567) — Maricius Sim. (de Scholis 1551. 1548) — Pogianus Jul. (epistolae 1762) — Rubricella (1549, — Samboritanus Gregorius (Amyntas 1560. Elegiae 1567. Theoresis 1569).

Niesiecki Korona II 358. — Łętowski Katal. III. 63 - 5. — Zacharyas. Vitae Episcop. Prem. 83—5. — Encykl. pow. T. XI. 623 - 4. — Okolski Herbarz I. 290.

Herburtowie ob. Grądzki Stanisław (1601).

Herburtów (Z) ob. Koniecpolska.

Herburtowna Anna ob. Zbylitowski Jędrzej (Epithalamium 1585).

Herburtowna Konstancya ob. Sobieski Jakób (Oddawanie 1642).

Herburtowscy sukcessorowie ob. Przyspieszenie sprawiedliwości (1778).

Herby ob. Chlebowski Waw. (Wizerunek 1614) — Chmielewski Benedykt (1763) — Giermański Stanislaus (Kleynoty 1621) — Gorczyn Jan Alex. (Królestwa pols. 1653) — Grodziński M. (Stemmata 1621) — Herburt J. Lew. (Artes 1613) — Kol Dymitr. Franc. (1747) — Kuligowski Mateusz Ignacy (1699) — Kuropatnicki Ewaryst Andrzej (1789) — Laszkowski Zygmunt (Hypostemmation 1623) — Małachowski Piotr (1790) — Marcinkiewicz J. (1711) — Paprocki B. (rycerstwa 1584) — Potocki Wacław (1696) — Rutka Teofil (znaki kościoła 1696) — Starowolski Sz. (Vitae antist. 1658) — Swach A. (polskie 1705) — Warszycki Wacław (Herbów opisy 1782).

Hercinianus Fabius ob. Tylkowski Wojciech (Medicus familiaris 1693).

HERCIUS Paweł (Herka) Curzeloviensis. Calendarivm, Vrunc Christus szuletése után az M.D.C.XXVIII. esztendore (melly Bissextilis) való Calendarivm, az magyar és deàk esisióval együtt, mely az Krakkai akadémiában tanétó M. Hertzius Pál Kurzeloviensis philosophus és mathematicus doctor iràsábul magyarra fordettatván, Pápán nyomtattatott Bernárd Maté konyonyomtató. 1628. w 8ce, ark. D_4.

Szabó K. Régi Magyar Könyvtár, str. 255.

— Calendarium. Az Ezer Hat Szaz Harmiczadie Esztendore valo calendarium, mely másodic Bissextillis utàn, Szereztettetet az Crackai Academiaban tanito M. Hercius Pal, philosophus es mathematicus doctor es professor által. Az er varasrul es kopolozesrul valo tanusággal egyetemben. Csepregben nyomtattatot Farkas Ymre által. 1630. w 8ce, ark. E_8.

Szabó K. Régi Magyar Könyvtár str. 261.

— Dissertatio V. Rebus publicis plus Astronomi quam Geometrae prosint. (Na końcu: Paulus Hercius Curzeloviensis decidebat 1616). Cracoviae Andr. Petricovius.

Stawiał kwestyą 5tą Magister Jan Loza a Jan Broscyusz zebrał z różnych autorów i do wydania przysposobił.
Żebraws. Bibliogr. str. 243.

— Quaestio de Cometarvm Loco A M. Paulo Hercio Curzelovien. in Alma Academia Cracoviensi publice ad disputandum proposita. Anno 1626. Mense ... Die ... Hora ... Permissu M. D. Rectoris. Cracoviae, Ex Officina Typographica Francisci Caesarij. Anno Domini, 1626. w 4ce, k. 6.

Przypis Pawłowi Działyńskiemu ście bratyańskiemu. Na końcu: Sub felicibus auspicii Jacobi Naymanowic Rectoris.
Żebrawski Bibl. 255.

Jagiell. — Ossol.

— Quaestio Theologica de Oratione rerum et Destinatione in Communi ... in Alma Academia Cracoviensi pro loco inter Doctores sacr. Theologiae Obtinendo a M Paulo Hercio S. T. D. ad disputandum publicae proposita in Lectorio D. D. Theologorum 1648. Cracoviae in Officina Francisci Caesarii. w 4ce, ark. B_4. Warsz. uniw.

— Qvaestio Theologica, De altissimo Incarnationis Mysterio ex libr. 3.

M. Sent. desumpta. A Paulo Hercio Curzelovień. S. Th. Sententiario et Professore Decano Opatouien: Canonico S. Floriani, In Alma Academia Cracoviensi, pro more antiquo, a S. Facultate Theologica praescripto, in concursu proposita. Anno Domini 1647. Mense Decemb. Die... Hora... in Lectorio D. D. Theologorum. Cracoviae, In Officina Francisci Caesarij S. R. M. Typographi 1647. w 4ce, k. 6.

Na końcu: Sub felicibus Auspicii Jacobi Vitelii Rectoris.
Jocher 3553. Jagiell. — Ossol.

— Quaestio de objecto Logicae. Posnaniae ex officina Joannis Rossowski 1621.

— Quaestio de rarefactione et condensatione a M. Paulo Hercio Cvrzelovien: Ordinario Astronomiae Professore, in Alma Acad: Crac: publicè ad disputandum proposita ... Anno Domini M.DC.XXXI. (1631). mense Martio Die ... in Lectorio D. D. Theologorum. Cracoviae, In Officina Typographica Francisci Caesarij. w 4ce, k. 5 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Akademii z dwuwierszem. Dedykacya: Patribus Sacr. Theologiae. Na ostatniej karcie Conclusio I. Multae recentiorum astronomorum observationes posita soliditate orbium, salvari vix possunt. Na końcu: sub auspiciis Ad. Opatovii Rectoris. Jagiell. — Ossol.

— Quaestio Theologica De Sacramentis in Genere Ex Lib. 4. M. Sentent. A M. Paulo Hercio Curzelouien. S. T. Sententiario et Professore, Decano Opatouień. Custode Sancti Floriani, In Alma Academia Cracouien. Pro more à S. Facultate Theologica praescripto in Concursu ad disputandum proposita. Anno Domini 1648 Mense Febr. die (11) hora (16). Cracoviae, In Officina Typographica Francisci Caesarij S. R. M. Typ. w 4ce, k. 6 nlb.

Obejmuje koncluzyi VII. Na końcu: Sub auspiciis Jac. Vitelii Rectoris.
Jagiell. — Ossol.

— Quaestio de visione Dei, in Alma Academia Cracouiensi, Praesidente Adm. Rndo Domino Jacobo Ustiense, S. Th. et J. U. Doctore, Praeposito S. Floriani et SS. Omnium, Facultatis Theologicae Decano, a M. Paulo Hercio S. Th. Professore, Decano Opatouien. Canonico S. Floriani publicè ad disputandum proposita. In lectorio DD. Theologorum. Cracoviae in officina typographica Francisci Caesarij Anno D. 1647. w 4ce, k. 6.

Na końcu: Sub auspiciis Jac. Vitelii Rectoris. Jagiell.

— ob. Adamides (Carmen 1618) — Bieżanowski Stan. (Phiala 1647) — Broscius Jan (Epistolae 1615) — Cynerski Joan. Rachtam. — Jaksan Stan. (Algeos in funere 1648) — Kuszewicz Samuel Casim. (Mnemosynon 1648?) Lacki Kasper (1641) — Michalski Joan. M. (Corona academ. 1648) — Nowakowski Ad. (Minerva 1638) — Zyznowski Stan. (Colossus memoriae 1648).

Muczkows. Statuta 291. 311. — Starowolski Monum. 170. — Łętowski Katalog III. 65. — Siarczyń. Obraz I. 182. — Orgelbr. Encykl. XI. 638. — Żebrawski Bibliogr. 255.

HERCIUS Stanisław Kazimierz. Bankiet narodowi ludzkiemu; od Monarchy Niebieskiego, zaraz przy stworzeniu świátá z różnych żiół, zbóż, owocców, bydląt, źwierzyn, ptastwá, ryb, etc. zgotowany. Których tu káżdych z osobná, zdrowiu ludzkiemu służących y szkodzących, własność, krótko w tey kśiążeczce przez M. Stanisława Kazimierza Herciusa, Philozophiey y medicyny Doktora: z różnych authorów zebránie y opisánie znaydziesz. Permissu superiorum. W Krakowie, w drukárni v dźiedziców Stánisławá Lenczowskiego Bertut. roku páńskiego 1660. w 4ce, ark. 1 i str. 67.

Na odwrot. str. tyt. herb Koryciński**ch**, a pod nim 8 wierszy łac. Dalej przypis panu Franciszkowi z Pilce Korycińskiemu J. K. M. pokojowemu dworzaninowi; w nim mieści się pochwała domu Korycińskich. Zaczyna od tego, jak gospodarz ma się sprawować przy gościach. Dalej o kucharzach i kuchni, o chlebie, piwie, wódkach. Co przy stole potrzebne, rozmowa czy milczenie, o barszczu, rybach, grzybach, mleku, leguminach, owocach, tabace. Kończą: bankietowe ceremonie. — Nie jest to kucharska książka, lecz opis materyałów kuchennych. Całe dzieło dzieli się na cztery księgi; treść tychże podaje obszer-

nie Gąsior. hist. med. pol. T. 2, str. 268 do 273. Za nim powtarza Sobies. Encykl. powszech. Orgelbr. T. II. str. 638.
Jundził Opis roślin 1791.
Jagiell. — Krasińs. — Ossoliń. — Warsz. Uniw.

— Kalendarz na rok pański 1653 po przestępnym y przybyszowym pierwszy. Przez Stanisława Herciusa Philosophiey y medicyny doktorá y Máthematiká, z pilnością nápisàny. Ad molendinum Patochianum in archidioecesi Gnesnensi, apud Petrum Elert S. R. M. typographū. w 16ce, kart 40 nlb.

Kalendarz ma 16 kart. Poczem idzie: Rozsądek abo przestroga z Gwiazd y obrotów niebieskich na rok pański 1653 po przestępnym y przybyszowym pierwszy. Przez Stanisława Herciusa Philosophiey y medicyny Doktora y mathematika z pilnością nápisana.

Na odwrocie tytułu: czworowiersz in stemma Lesczynianae domus; dalej herb i osobna dedykacya Andreae Com. in Lesno Lesczyński Episc. Culm. (kart 7 po łać.). Poczem od k. D: Początek roku. Dalej idą Zaćmienia. Choroby. Powietrze. Wojna. Urodzaje. Krusce. Rudy. Ognie Od karty E: O codziennej odmianie powietrza. Jagiell.

— Kalendarz świąt rocznych. Kraków 1663. w 16ce.

Encykl. Orgelbr. T. 13, s. 660.
Bentk. H. lit. II. 398. — Siarcz. Obraz I 182. (robi dwóch z jednego tj : Stanisława i Kazimierza). — Gąsiorowski Hist. medyc. I. 296—7. — Wizerunki i roztrząs. Wilno 1839. T. 48. str. 144—5. — Żebraws. Bibliogr. matem. 300—1. — Jabłonowski Musaeum 78.

Hercvles Aonio verior Ausonius sub signo Crucis triumphans Diuus Gallicanus Martyr etc. ad tragicas umbras deductus a Palaemonio Tulliana Palaestra Universitatis Vilnensis S. J. Anno 1724. fol. 2 ark.

— monstrorum domitor. Oratorii et poetici exercitii gratia in Illustri Lesnaeo XIV. IXbris. Anno Salutiferi partus M.DC.XLVII. (1647) in scenam productus. Lesnae Pol. Ex typographia Danielis Vetteri Gymn. Typogr. w 16ce, ark. A—G_2. Wrocł.

— ob. Borzykowski F. (Catholicus 1692) — Canevesius T. (Triumphans 1616) — Ciekliński P. (Simonides Prodiceus 1602) — Herburt J. (1612) — Kruszewski W. (novus 1687) — Miaskowski Kas. (Słowieński 1612) — Praetorius Ad. (interlocutorium 1583) — Przystałowski Kons. (polski 1674) — Saxonia (de Plica) — Smarzewski Alex. (Hercules Sarmaticus 1711) — Smieszkowic (theologicus 1617) — Szymonowicz Szym. (prodiceus 1602) — Wadowski St. (Christus 1718) — Wereszczaka Pr. (albo rada 1632) — Zawadzki Kaz. (labor 1675).

HERCULIANA Camilla Gregetta. Lettere di philosophia naturale di Camilla Herculiana, speciala alle tre stelle in Padova, indrizzate alla Serenissima Regina di Polonia: nella quale si tratta la natural causa delli diluvii, ed il natural temperamento dell'huomo, la natural formatione dell'arco celeste. In Cracovia nella stamperia di Lazaro nel' Anno 1584. w 4ce, kart 24 nlb.

Na odwr. str. tytułu herby Korony i Litwy; przypisała prozą Annie Królowej Polskiej Camilla Herculiana Gregetta.
Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 212 i 13.

HERCYK Antoni. Demonstratio mathematica ex geometria et geodaesia per resolutionem theorematum ac problematum facta in qua a Mag. Dom. Antonio Hercyk pyncernadae Mozyrensi collegii nobilium alumno, matheseos auditore quaesita, theoremata, problemata explanabuntur praeside R. P. Stan. Jurewicz Soc. J. ordinario matheseos professore. Exhibebitur in Collegio Nobilium Varsaviensi Soc. J. a. MDCCLIII. (1753) mense Septembri die XXVIII. Varsaviae, typis Collegii Soc. Jesu, 1753. w 4ce, k. 10 nlb.

Mitzler Warsch. Bibliot. s. 170—1. W ocenieniu pisze o sobie, że przybył do Polski w Maju 1743, i był pierwszym apostołem filozofii Wolffa, której udzielał najstarszemu synowi Małachowskiego kanclerza wraz z matematycznemi wiadomościami.

— ob. Voltaire (Historya skrócona 1756. 1775).

Janocki Lexicon II. 117. — Brown. 209. — Żebrawski 395.

HERCYK Jan. Assertiones ex Physica generali. [Na końcu:] Resolventur

in Collegio Radiviliano Nesvisiensi a Religiosis. Societatis Jesu Praeside P. Joanne Hercyk e Societatis Jesu Philosophiae Professore die 9 Junii 1766. w 4ce, kart nlb. 2. Zamojs.

Hercynia ob. Zaidlicius D. (1598).

HERDEN Jacob z Bojanowa syn Jana. Den allerdurchlauchtigsten, grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn August den Anderen, von Gottes Gnaden freyerwählten König in Polen, Gross-Herzog in Littauen, Reussen, Preussen, Masovien, Samogitien, Kijovien, Wolhynien, Podolien, Podlachien, Livonien, Smolenscien, Severien und Czernichowien, Erb-Herrn zu Sachsen, Jülich, Cleve und Bergen, Engern und Westphalen, des H. Röm. Reichs Ertzmarschallen, und Chur Fürsten, Landgraffen in Thuringen, Marggrafen zu Meissen, Ober und Nieder-Lausitz, Burggrafen in Magdeburg, befürsteten Grafen in Henneberg, Graffen in der Marck, Ravensberg, und Barby, Herrn in Ravenstein etc. etc. seinen allergnädigsten König und Herrn, sollte bey Seiner Majestät höchsterfreulichem Einzuge in Thorn Anno 1702. mit gegenwärtigen unterthänigsten Blättern aller demüthigst bewillkommen Ihro Königl. Majestät unterthänigst fussfälliger Knecht Jakob Herden. B. w. m. dr. 1702. fol. k. 3. Czartor.

— Die Gekrönte Beständigkeit führte, in dem durchläuchtigen Paar Carimond, und Marinette. Anno 1700 den 22 Februarii auff öffentlicher Schaubühne, auff Genehmhaltung Eines Wohl-Edl. Raths in einem eilfertigen Freuden-Spiele durch einige alhier Stud.erende auff Jacob Herden, J: P: P. Extr. und P. O. Thorn, Gedruckt in E. Hochw. Raths Druckerey. fol. 2 karty. Wrocławs.

— Jacob Herdens Scharfsiñiger Heide oder Verdeutschungen derer ersten acht Verwandlungs Gedichte Ovidius. Thorn 1700. Gedruckt in eines Hoch Edl. Rath Drukerei. w 8ce, str. 40.

Razem oprawne tegoż autora, tamże druk 1700:

1) Lob der Frauenzimmer (proza) str. 32. 2) Kurzer Ausweis zur deutschen Dichterei, tamże, 1706. str. 62, i Anhang, kart nlb. 7. 3) Das zum Christ Glauben bekehrte Preussen in einem Schauspiele in Gebundener und Ungebundener Rede. B. w. r. Druk Christ. Bekk, str. 80. Warss. Uniw.

— Honor novissimus Danieli Wachschlagero exhibitus a. .... Thorunii, imprimebat Christianus Bekk typ. (B. w. r.) fol. Czartor.

— Die Sieghaffte Keuschheit wurde auf genembhaltung Eines Hoch-Edlen Raths in dem durchläuchtigsten Paar Banise und Ballazin Anno 1699, den 4 Junii auff öffentlicher Schaubühne durch die Studirende Jugend vorgestellet von Jacob Herden, Jur. P. P. Extr. und Pr. Ord. Thorn, Drukts Johann Balthasar Bressler, des Gymnasii Buchdrucker. (1699). fol. 2 karty. Wrocławs.

— Processus Judiciarius, in foro receptus, Methodo Succincta, Juxta Leges communes adornatus. Wratislaviae, In Officina Baumanniana typis exprimebat Johannes Güntherus Roederus, Typographei Praefectus 1697. w 12ce.

— Salutatio ad Serenissimum Augustum II Poloniae Regem X. X. nec non Haereditarium Principem Saxoniae et Electorem Edita a Jacobo Herden P. P. Jur. Extr: et Pr. Ord. Th. Thorunii (1697). w 4ce, kart 2. Ossol.

— Die Himmlische hohe Schule, Bey der Beerdigung Des Lieb- und Lobwürdigsten Jünglings, Samuel Hentschels, Bey dem löbl. Gymnasio alhier Studirenden, Des Wohl-Ehrwürdigen Gross-Achtbahren und Hochgelahrten Hn. M. Samuel Hentschels, Hochmeritirten Senioris der vereinigten Evangelischen Gemeine Hochgräfl. Stadt Lissa Sohnes, Entworffen von Jacob Herden, J. P. Thorn drukts Christian Bekk. fol. 2 karty. Wrocławs.

— Die gepriesene Tugend und gestrafftes Laster der Kinder, stellte auf offentlicher Schaubühne in einem Trauerspiel, auff Genehmhaltung Eines Wohl

Edl. Raths durch einige alhier Studierende vor, Anno 1700. den 25 Februar. Jacob Herden. J: Pr. P. Extr: und Pr. N. Thorn, Gedruckt in E. Hochw: Raths Druckerey. fol. 2 karty. 1226. 297. Wrocławs.

(Herden Jac). Vota nuptialia ... Jacobo Herden ... nuncupata ab amicis. Thorunii, Mich. Karnal 1683. w 4ce, str. 8.

HERDENIUS Johannes Bojanoviensis (1635 † 21 Sierp. 1680). C. D. Aphorismi Theologici de Scripturae Sacrae Perfectione, quos in Gymnasio Thoruniensi ad disputandum proponit M. Johannes Neunachbar, Eccl. Senior et Gym. Prof. Respondente Johanne Herdenio Bojanoviensi Polono A. 1679. Thorunii imprimebat Joh. Coepselius. w 4ce, ark $2^1/_2$ (10 k. nlb.).

Jocher 2235. Czartor.

— Poetische geistliche Gedancken. Brieg, Joh. Christoph. Jacobi, 1687. w 8ce.

(Herden Jan). Votiva Acclamatio in honorem nuptiarum ... Johannis Herdenii eccl. Neo-Bojanov. ... a Sympatriotis ... Wittebergae, Joh. Hasse Anno M.DC.LIX. (1659). w 4ce, str. 4. Gdańs.

— Feliciter! Solennitati nuptiarum ... Johannis Herdenii ... Stephano de Bojanowo Bojanowsky ... Sacr. Reg. Maj. Poloniae Dapifero & Aulico, Jedeli vigilantia maxime industrii ..... M.DC.LIX. acclamant ... Amici. In Illustri Olsna exprim. Joh. Seyffertus. w 4ce, str. 12.

— Vota nuptialia in honorem ... Johannis Herdenii Ecclesiastae Neo-Bojanoviensis ... M.DC.LIX. ... ab ... Amicis Witteberg. Wittebergae, Joh. Haeke (1659) w 4ce, str. 8.

— Hertzlicher Wunsch, Mit welchem Dem Ehrwürdigen, Vorachtbaren und Wohlgelahrten Hn. Johann Herden, Vornehmsten Theologum und Treugewesenen Deutsch- und Polnischen Predigern zu Neu-Bojanowa In Gross Pohlen Zu seinem, durch ordentlichen Beruff, neuangetretenen Diaconat, Bey dem Kriplein Christi zur Frau Stadt Sehnlich begleitet haben Seine zweene zu Neu-Bojanowa wohnende Lands-Leute und Dienstbegierigste Freunde. Bresslau, Druckts Johannes Christoph Jacob, Baumanischer Factor. fol. k. 2.

Dwa wiersze niemieckie: Johannes Ernesti, Fraust, Prus. Scholae Neo Boj. Collega; G. S. p. t.: Notarius juratus. Wrocławs.

— ob. Bojanowski (Kancyonał 1673) — Müller J. A. (1663).

Bent. Hist. lit. I. 245. — Zernecke Thorn. Chron. 379. — Lauterbach Zion. Part. 3, str. 575. — Praetorius Athenae Gedan. 222. — Oloff. Poln. Liedergesch. 93—4

Herdenreicher Aug. Melch. ob. Opaleński Łukasz (De offic. 1677).

Herdesianus ob. Spangenberg Joannes (Computus 1539).

HERE Em. z Sançy (ur. 1705 † w Lunaville 1763). Recueil des plans elevations et coupes tant geometrales qu'en perspective des chateaux, jardins et dependances, que le r o y d e P o l o g n e occupe en L o r r a i n e y comprice les batimens qu'il a fait élever, ainsi que les changemens considerables, les decorations et autres enrichissemens qu'il a fait faire a ceux qui etoient deja construits. Le tout dirigé et dedié a Sa Majesté, par M. Hereson premier architecte. (2 parties). Se vend à Paris chez François, graveur. l ord. de sa Majesté rue et pres le portail S. Landry en la cite. 1 Partie. fol. tabl. 36 i 1 Description.

Pod tytułem wspaniała rycina dedykacyjna królowi, z portretem.

— Suite des plans, elevations et coupes des chateaux que le Roi de Pologne occupe en Lorraine. Deuxieme partie. Ce vend a Paris chés François Graveur de sa Majesté, rue basse des Ursius au Triangle d'Or près S. Landry (1753). fol., tabl. 27 i 1 Reflexions. par J. François. Jagiell.

HERENNIUS. ΕΡΕΝΝΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ. Herenni philosophi enarratio in Metaphysica. Simone Simonida interprete. [Taki tytuł jest na początku tek-

stu na str. 1 książki, w której brakuje tytułu. Nie wiadomo ile kart na końcu]. w 4ce, str. 160 (w dwóch kolumnach, po grecku i po łacinie).

U góry nad kolumnami druku tytuliki. Na str. 160, która się kończy w egz. Bibl. Jagiell. i w egz. Zakł. Ossol. jest u dołu kustosz: *mul*, a na str. 15 przerwa kilku wierszy w tłumaczeniu, na której wydrukowane: locus coruptus, vide in notis. — Węclewski S. w dziele: Sielanki i kilka innych pism polskich Szymona Szymonowicza. Chełmno 1864. w 8ce. na s. 191, przywodząc to dzieło z Wiszniewskiego (VII. 190). kładzie wydanie tegoż pod r. 1599. Trudno czas druku oznaczyć, ale być może, iż dzieło to wyszło dopiero w 17 wieku. Podobny druk jest do edycyi Epiphani Oratio 1604. — Na egzemplarzu Bibl. Jagiell. Broscius w r. 1630 na końcu zapisał: Plura non edidit. Zatem dzieło nie było dokończone.

E. Heitz w Sitzungs Berichte der Preuss. Akad. d. Wiss. Berlin 1890. T. 53. str. 1167—90. Jagiell — Ossol.

Heresiae Bractwa Ruskiego ob. Antigrafe (1608).

Heresis lutherana ob. Kramski Malachiasz (1699).

Haereses ob. Hosius St. (Des sectes 1564).

Heretycy ob. Copecius X. Maciej (Błędy 1609) — Cramer Dan. (Hauptfrage 1602) — Galatowski Joaniciusz (1681) — Gołembiowski Chrysostom X. (1700) — Grodzicki Stanisław (Wiara 1592) — Herkenrath J. W. (Nucleus, 1746) — Judasz — Kampianus Edmund (1584) — Klecka (z) Marcin — Poszakowski Jan (1749) — Remond H. (w Polsce 1746) — Rozdrażewski Joannes (1557) — Rybakowski Teofil (1644) — Synodus dioecesana posnaniensis (1720) — Tyszkiewicz Ign. (Nowiny 1614) — Wilski Walery (Hydra abo wiara heretycka 1627).

Herffter Jan Chrys. ob. Neifeld E. J. (Primitiae 1750).

HERING Heinrich. Supremus honor viro Reinholdo Dusschkio. Dantisci 1649. w 4ce.

Hering Mathaeus Benoni ob. Sprengel J. M. (Quod S. S. Individua 1744).

Herissant de Carrières ob. Boruwlaski Jos. (1788) — Pfeffel (1770).

HÉRIVAUX Lud. Petrus. Laudatio funebris Reginae augustissimae Mariae, dicta, praesente supremo senatu, die sabbati tertia decembris, anno 1768, a M. Lud. Petro Hérivaux, eloquentiae professore. In Collegio Ludovici Magni. Parisiis, apud P. G. Simon, senatus necnon collegii Ludovici Magni typographum, via vulgo de la Harpe. 1768. w 4ce, str. 35.

Leszczyńska Marya. Czartor.

HERKA Jan Nepomucyn. Mowa w czasie wykonania uroczystey przysięgi JW. Ignacego Przebendowskiego Woiewody Pomorskiego, Generała Małopolskiego, Starosty Krakowskiego, Orderu Orła Białego y Sw. Stanisława Kawalera przez urodzonego Jana Nepomucena Herkę S. G. B. y X. S. w Grodzie Krakowskim die 12 Aprilis 1779 miana. R. 1779. w 4ce, kart 2.

Ossol.

HERKA Ignacy Kanty. Domum Dei à Caelis Orbi Polono Datum et receptum Celsissimus Olim Illustrissimus et Reverendissimus Dominus D. Theodorus à Potok Potocki, Dei et Apostolicae Sedis Gratiâ Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus Natus, Regni Poloniae, et Magni Ducatûs Lithûaniae Primas, Primusq; Princeps Abbas Tinecensis, ad funebrem suae Depositionis Actum in Ecclesia Metropolitana Gnesnensi Cum magno Statuum Regni ac Domus Celsissimae celebratum dolore Parentante Celsissimis Ejus Manibus Universitate Cracoviensi Perennis aestimationis gratiâ, Posthumae saeculorum memoriae Per M. Ignatium Cantium Herka, Philosophiae Doctorem et Professorem Collegam Minorem, Ecclesiarum: Cathedralis Cracoviensis Concionatorem, Garvascianum parochialis in Gay curatum, Stylo panegyrico commendatum. Anno Domini 1739. die 14 Januarii. Typis Collegij Majoris Universitatis Cracoviensis 1739. fol., kart 33 (ark. R_2).

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Honor honoris theologici ex magnis meritis et laboribus admodum Reverendorum ac eximiorum patrum: Ra-

phaelis Chybiński, almi Studii Crac: Ordinis praedicatorum Regentis, P. Michaelis Sieykowski in Ecclesia Cathedrali Cracoviensi actualis Concionatoris, dum per admodum Reverendum ac eximium Patrem Sacrae Th. Magistrum P. Justinum Jakielski, Conventus Cracoviensis Sanctissimae Trinitatis Priorem, Vicarium provincialis Contratae Minoris Poloniae, Electum Definitorem Generalis Capituli ordinis praedicatorum, Sacrae theologiae Magistri et Doctores, in publica magnorum hospitum frequentia ritu solenni pronuntiarentur, in vim academio-philadelphici applausus a M. Ignatio Cantio Herka philosophiae Doctore ejusdemq; Regio professore, Collega Majore, Ecclesiarum, Cathedralis Cracoviensis Garvaciano Concionatorae, Collegiatae Sanctae Annae Canonico, parochialis in Gay Curato. Encomiastico argumento deductus Anno honoris hipostatici à verbo incarnato naturae humanae impertiti 1741. die 5. 7bris. Cracoviae typis Universitatis. folio, 6 arkuszy.

Przypis prozą łac. Justynowi Jakielskiemu przeorowi OO. Dominikanów w Krakowie u S. Trójcy, gdzie znaleść można dosyć wiadomości do życia Jakielskiego. Stylem nakamienanym głosi pochwały dwóch nowo obranych Doktorów teologii Rafała Chybińskiego i Michała Sieykowskiego. Są tu wiadomości mogące posłużyć do napisania ich żywotów.

Jagiell. — Krasińs. — Zamojs.

(Herka Ign. Kanty). Memoria Saeculorum In Immortalibus rectefactis Serenissimi olim et invictissimi Augusti II Poloniarum Regis, M. R. Magni Ducis Lithuaniae, Rvssiae, Prvssiae, Masoviae et Samogitiae, Livoniae, Kiioviae, Volchyniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque Nati Ducis Saxoniae S. R. J. Electoris etc. Perennans. Ac dum in Basilica Cathedrali Cracoviensi Augustae Ejus exuviae ritu Solenni conderentur in lenimentum publici doloris per M. Ignatium Cantium Herka, philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, ibidemq; ordinarium Eloquentiae Professorem; orbi polono intimata. Anno Domini M.D.CC.XXX.IV. (1734) die 15 Jannuarij. Cracoviae Typis Universitatis. fol., k. 31 nlb. (ark. 2).

Przemowa do Augusta III. Na odwrocie tytułu herby królestwa i Litwy.

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Krasińs. — J. Trzemeski — Uniw. lwows.

— Meteorum supra montem Carmeli prodigiosum, D. Elias propheta. sacerrimi ordinis fratrum beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo patriarcha, redeunte festivo suo solenni, in clara miraculis sacratissimi Corporis Christi basilica celeberrimi conventus posnaniensis PP. carmelitarum strictioris observantiae, penes augustam amplissimorum hospitum praesentiam devotae mentis oculo A. M. Ignatio Cantio Herka in alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, ejusdemq. in Academiae Posnaniensi actuali Professore observatum. Anno Domini M.DCC.XXXII. (1732). die vero 20 Julij. Posnaniae typis Academicis. fol., ark. 62 i F_1 (kart 15).

Dedykow. Gabrieli a S. Cyrillo Convent. Posnan. Carmelit. Priori.

Jagiell. — Kijows.

— Orpheus divinior averni victor D. Joannes á Cruce solenni suae festivitatis die in inclita S. Michaelis Archangeli Basilica, P. P. Carmelitarum Discalceatorum Cracoviensium, praesente magni auditoris Corona stylo oratorio per M. Ignatium Cantium Herka, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctorem et professorem, praesentatus. Anno Domini M.D CC.XXV. (1725). Die verò 14 Decembris. Cracoviae, typis Collegij Majoris Academicis. fol ark. J_2 (kart 18).

Dedykow D. Josepho Słupow Szembek. — Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu Szembeków ozdobny. Dedykacya ma kart 5 genealogii.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Pamiątka kaznodzieyskiey pracy Jmść Xiędza świętey pamięci M. Ignacego, Kantego Herki, w Przesławney Akademii Krakowskiey Filozofii Doktora, y ieyże Królewskiego Professora, Kollegi Większego, Kaznodziei Katedralnego Krak: Kollegiaty S. Anny Kanonika, Plebana Gaiowskiego, po

śmierci iego zebrana, y do druku podana. A Jaśnie Wielmożnemu Jego Mości Panu Wiktorowi na Małoszynie Raczyńskiemu Wojewodzicowi Poznańskiemu, Panu y Dobrodzieiowi, w Herbowney Nałęczy, w sam dzień wielkich Imienin, na wieczysty dowód nieśmiertelnych Przeświętnemu Imieniowi obowiązków od rodzonego Brata świętey pamięci autora X. M. Klemensa, Stanisława Kostki Herki, Oboyga Praw Professora, Kanonika WW. SS. Krak: Kustosza Bobowskiego, Plebana Droginskiego, Konsystorza General: Poznań: Assessora, Synodalnego Examinatora, y ksiąg Censora. Na ten czas Akademii Poznańskiey Rektorà zawiązana y dedykowana. Roku Pańskiego 1751. dniá szostego Marcá. W Poznaniu, w drukarni Akademickiey. w 4ce, k. 24 nlb. i 412 stron oraz regestru k. nlb. 9.

Drukarni zapłacono za ark. 60 od ark. po 6 złot. tj. za sam druk 366 złotych. Na odwrocie tytułu herb i pod nim sześciowiersz. Dedykacya Wikt. Raczyńskiemu przez Stan. Herkę brata autora, ma kart 23. W niej obszerny rodowód Raczyńskich. — Rozpoczyna kazanie na Nowy rok, a ostatnie LXXIII. na konkluzyą Jubileuszu. Kazanie LIII jest na S. Stanisława Biskupa Kazanie XLI. na S. Kazimierza pierwsze.

Toż samo wyszło pierwej p. t.: Zebranie prac kaznodziejskich. Odmieniono tylko datę, tytuł i dedykacyą; reszta jest drukiem z r. 1749.

Jocher 4717.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— In Nomine Domine Amen. Questio metaphysica de potentia obedientiali ex lib. 5to Cap. 12 et ex lib. 9no Metaph. Aristotelis tex. 13 & sequ.desumpta. Sub felicissimo regimine Magnifici Perillustis et admodum Revererendi Domini D. M. Casimiri Pałaszowski Sacrae Theologiae Professoris, Collegae Majoris, ecclesiarum: collegiatarum S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Canonici, Cureloviensis Decani, Parochialium; S. Stephani Cracoviae Praepositi, in Czerniechow Curati, Studij generalis Vniversitatis Cracoviensis vigilantissimi Rectoris, per M. Ignatium Cantium Herka philosophiae doctorem ejusdemq. cursus Vladislaviani actualem professorem Collegam Minorem Ecclesiarum; cathedralis Cracoviensis Concionatorem Garvascianum, Collegiatae Sanctae Annae Cracoviae Canonicum parochialis in Gay Curatum, pro loco in Collegio Maiori obtinendo. Publicè ad disputandum in peraugusto CC. DD. teologorum lectorio proposita. Anno Domini 1741. die 14. mensis Januarij. Cracoviae. typis Universitatis. fol. k. nlb. 2. Jagiell. — Ossol.

— Quaestio physica, de toto composito, ex libro 4 Physicorum Aristotelis, textu 3. et sequentibus, desumpta; sub felicissimo regimine, magnifici, perillustris, et reverendissimi dni D. M. Martini Waleszyński, sacrae theologiae doctoris et professoris, Collegij Majoris Senioris patris, ecclesiarum, cathedralis Cracoviensis canonici, montis S. Georgii in Scepusio et Praemykoviensis Praepositi, Contubernij Hierozolymitani Provisoris, Canonizationis B. Joannis Cantij, Procuratoris, librorum per diaecesim Cracoviensem ordinarij Censoris Studij generalis Universitatis Cracoviensis Procancellarij, ac vigilantissimi Rectoris, per M. Ignatium Cantium Herka, philosophiae Doctorem et Professorem, pro loco in Collegio Minori obtinendo, publicè ad disputandum. in peraugusto CC. DD. Theologorum lectorio proposita. Anno Domini 1733. Die 14 mensis Martii. Cracoviae, Typis Universitatis. fol. 2 kart nlb. Jagiell.

— Trophaeum Militis in Bello Sanctissimi olim Domini Nostri Benedicti XIII Pontificis Maximi, de Fatis reportatum, et dum pijs ejusdem manibus publicae et solennes Exequiae a Maestissimo ac Devinctissimo P. P. Ordinis Predicatorum Posnaniensi Conventu in Aedibus Sancti Dominici, penes indolentem Magnorum Hospitum Concursum persolverentur, in lenimentum doloris per M. Ignatium Cantium Herka in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctorem, ejusdemque in Academia Posnaniensi actualem Pro-

fessorem In forma Oratoria praesentatum Anno quo 893 38899129 2522149 6581 451181 35815 18568151. Die vero 11 Maji (1730). Posnaniae, Typis Academicis. fol. ark. sygn. C_2 i H_2. (kart 20).

Dedyk.: Candido Nadaliński Priori Conv. Posnan. Ma ona kart pięć i podpisał ją A.(ut.) O.(peris). Są tu wspomniani: Skarszewski, Glinkiewicz, Nowowiejski, Balcerkiewicz. Liczby w tytule wyrażone wytłumaczyć można: Hic Christus Bellans fert de atra morte trophaea. Wyjaśnienie jak taką datę kabalistyczną należy czytać, zamieszczam pod Domaniewski (T. XV, str. 277).

Jagiell. — Ossol.

— Zebranie prac Kaznodźieyskich, Jegomośći Xiędzá świętey pamięći M. Ignacego Kantego Herki, w Przesławney Akademii Krákowskiey filozofii Doktorà, y ieyże Królewskiego Professora, Kollegi Większego, Kaznodziei Katedralnego Krákowskiego, Kollegiaty Swiętey Anny Krákowskiey Kánoniká, Plebana Gajowskiego, po śmierći iego uczynione, y ná Częśći dwie, przez miesiące roku rozłożone, á Wielkiemu Imieniowi y Honorowi, Jaśnie Wielmożnego Jegomośći Pana, Stefana ná Zakliczynie Jordana, Woiewodzica Bracławskiego, od Rodzonego Brata swiętey pamięći Autorá X. M. Klemensa Stanisława Kostki Herki, Oboyga Prawá Professorá, Kánoniká WW. SS. Kráko: Kustoszá Bobowskiego, Plebana Drogińskiego, Konsystorza Generalnego Poznańskiego Assessorá, Synodalnego Examinatorá y Xiąg Censorá, ná ten czas Akádemii Poznańskiey Rektora, dedykowane. Część I. Roku Pańskiego 1749. dnia 26 Grudniá W Poznaniu, w drukarni Akademickiey. w 4ce, k. 4, str. 412, Approbata str. 1. Rejestru kart 8.

Dedyk. Stefan. Jordanowi Wojewodzicowi Bracław. — Za druk 97 arkuszy wzięła drukarnia po 6 złotych czyli razem z expensem drukarni od każdego arkusza, złotych 592. — Zaczyna kazanie na Nowy rok, a kończy: Na konkluzyą Jubileuszu. Jestto toż samo co Pamiątka kaznodziejskiej pracy. Jagiell.

— Zebranie prac kaznodzieyskich Jegomośći Xiędza Swiętey pamięci M. Ignacego Kantego Herki, w Przesłáwney Akádemij Krákowskiey filozofij Doktora, y ieyże królewskiego Professora, Kollegi Większego, Kaznodziei Katedralnego Krakowskiego Kollegiaty S. Anny Krak: Kanonika Plebana Gajowskiego... Część II. w 4ce, k. 2, str. 372 i Regestru kart 9 nlb. (Approbata 27 Maji 1749).

Jocher 4716 *a*. Jagiell. — Wileńs.

— Toż:... (tenże tytuł co T. Igo)... a Wielkiemu Imieniowi y honorowi Jaśnie Wielmożnego y Nayprzewielebnieyszego, Jegomośći Xiędza Konstantyna z Iłowca Iłowieckiego Opata Lendzkiego od rodzonego brata ś. p. autora X. N. Klemensa Stanisława Kostki Herki ... i t. d jak w edycyi z r. 1749)... dedykowane. Roku Pańskiego 1752 Dniá 27 Czerwca. W Poznaniu, w drukarni Akademickiey. w 4ce, kart 6, str. 372 i Rejestru kart 9.

Jestto toż samo co poprzednie, tylko tytuł dodrukowany i dedykacya dodana.

Jocher 4716 *b*.

— Chyliński Balt. (Conclusiones 1744) — Domaniewski Fran. G. (Porta 1749) — Franchi Walenty Kant. (1739) — Gołukowski J. B. (Stipendia 1723) — Klimkiewicz Marcin Józef (Symposium Cracii 1746) — Lazarkiewicz M. K. (1742) — Maszowski Piotr (Salue 1739).

Janocki Lexicon I. 49. — Encykl. Orgelbr. XI. 639.

Herka Paulus Curzeloviensis ob. Hercius — Adamida Sam. (Carmen 1618) — Bieżanowski Stan. (Phiala 1647).

HERKA Klemens Stanisław Kostka († 1759). Flos honorum Laurea Theologica cum evitis Liliis Perillustris et Reverendissimi Domini D. Josephi Comitis de Werbno Pawłowski, in Ecclesia Cathedrali Posnaniensi Praelati et Archidiaconi Pscevensis, Ecclesiarum Parochialium Lvovecensis, Stężycensis Praepositi etc. etc. in autumno vernans dum

à Perillustri et admodum Reverendo Domino D. M. Mathia Ziętkiewicz Sacrae theologiae Doctore et Professore, Collega Majore, Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani ad Crac. Decano, Posnaniensis Cancellario, Cureloviensis Scholastico, parochialis Zarnovecensis praeposito, Contubernij Geloniani provisore, Sacrae Theologiae Doctor, ritu solenni renuntiaretur a M. Clemente Stanislao Kostka Herka in alma Universitate Cracoviensi philosophiae Doctore ejusdemq. et linguarum Exoticarum ordinario professore, Ecclesiae Archipresbyteralis B. V. Mariae in Circulo Cracoviensi Sabbativo Concionatore stylo oratorio explicatus. Anno quo flos Nazarenus apparuit in terra nostra 1737. die 29. mensis Augusti. Cracoviae typis Universitatis. folio, kart 9 nlb.

Na odwr. stronie tytułu herb Pawłowskich, pod nim 6 wierszy łac. — Panegiryk sam stylem nakamiennym.

Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Kazanie o błogosławionym Józefie z Kopertynu. (Poznań) 1754. w 4ce.

Katal. Kajet. Jabłońskiego.

— Liber passus appiâ virtutis eruditae ad secundam laureati honoris metam, Excellenti ac Doctissimo Domino Stanislao Wadowski in artibus et philosophia licentiato, dum in alma universitate Cracoviensi per Illustrem Clarissimum et admodùm Reverendum Dominum D. M. Casimirum Pałaszowski, Phil. Doctorem, ejusdemq; Tratnovianum et Tilicianum eloquentiae Professorem, Collegam Majorem, ecclesiarum collegiatarum; Sandecensis Cancellarium, S. Annae Canonicum etc. in Lectorio CC. DD. Theologorum, praesente Magnorum Hospitum corona ritu solenni, artium magister, et philosophiae doctor, crearetur, directus. A M. Clemente Stanislao Herka, philosophiae doctore, et professore, scholae S. Stephani Seniore, poeticis pedibus expeditus. Anno quô ReX faCIens passVM CVrat DeVs esse VIator, AVspICe VenIt ob hVnC orbeM bonVs ad Vena passV EXIIt hIs passVM CaeLIs Deus IntVLIt orbI. (1732) Die vero 2 Aprilis. Typis Collegis Maioris universitatis Cracoviensis. fol., ark. E_3.

Na odwr. str. tyt. miedzioryt św. Jana Kantego, pod nim sześciowiersz łac. Rzecz składa się z różnego rodzaju wierszy łacińskich, logogryfów. Na ark. B_1 herb Wadowskiego. (Na końcu:) Permissu Magnifici Domini Rectoris.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— In nomine Domini Amen. Quaestio Juridica. De Feriis. Ex c. Omnes dies. et junit, l. Dies Festos C. e. t. Pro Loco In Collegio CC. DD. Jure Consultorum Studii Generalis Universitatis Cracoviensis obtinendo, sub gratiosa protectione Celsissimi Principis, Illustrissimi Excellentissimi & Reverendissimi Domini D. Andreae Stanislai Kostka Comitis in Załuskie Załuski, Episcopi Cracoviensis Ducis Severiae Equitis Aquilae albae, Studij Generalis Universitatis Cracoviensis Faventissimi Cancellarij. Per M. Clementem Stanislaum Kostka Herka, Philosophiae Doctorem, ejusdem & Linguae Gallicae Ordin. Professorem U. J. Baccalaureum Collegam Minorem Ecclesiarum: Collegiatarū. SS. OO. Crac: Canonicum, Boboviensem Custodem, parochialis Droginensis Curatum archipresbyterialis Cracoviensis Sabbat. concionatorem. In lectorio Collegii Juridici cracoviensis publicè ad disputandum proposita. Anno Domini 1748 die Jovis 9 mensis Maij. Cracoviae, typis Collegii Majoris Universitatis anno 1748. fol. kart 8.

Na odwrocie tytułu herb Załuskich i czterowiersz.

Jocher 7891. Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio Juridica De Fama, Ex c. Qualiter. de Accusat: et denunt: e. Super eo: de consangu: et affinit: c. Cùm Causam. de probatt: c. Tua nos. de cohabit: Cler: & mulier: junct: l. Testum fides, ff: de Test: & l. Cognitionum ff. de var. & extra ord: cognit: & gloss: ibi v. existimatio, Sub protectione Celsissimi Principis Illustrissimi et Rmi Domini D. Cajetani Ignatii Sołtyk, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, equitis aquilae albae, Universitatis Cracovien-

sis Cancellarij faventissimi a M. Clemente Stanislao Kostka Herka in Universitate Crac: U. J. Praesentato et Doctoriano professore, Collega Majore juridico, Eccl. Insignis Collegiatae SS. OO. Crac. Cancellario, paroch: in Koniusza Praeposito, et Droginia Curato, Academiae Pinczovien: Provisore, Curiae suae Celsitudinis Illustrissimae Judice Surrogato, ac intimo ejusdem Consiliario. Pro publica capessendae ex Utroq. Jure laureae Doctoralis, licentia obtinenda, publicè ad disputandum exposita. Anno quo Verbum caro factum est, et fama exiit per Universam Regionem de illo. Lucae 14. v. 14. 1759. die vero [23 dopisano] Mensis Julii. w 4ce, arkuszy 13 (ark. M_4).

Na odwr. str. tytułu herb Sołtyków, pod nim dwa wiersze łac. Przypis proszą Kajetanowi Sołtykowi. — Rozprawa prawna dla otrzymania stopnia doktora obojga prawa. Za rektorstwa Stanisława Mamczyńskiego. (Na końcu:) Permissu Magn. Stan. Mamczyński Rectoris.

Akad. — Branic. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio Methaphisica, De Distinctionibus; Ex Libr: 4to Metaph: Arist: tex. 4to ac alijs sequentibus desumpta; & sub Prosperrimo Regimine Magnifici Perillustris & Admodùm Reverendi Domini D. M. Casimiri Pałaszowski, Sacrae Theologiae Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum Collegiatarum; S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Canonici, Cureloviensis Decani, Parochialium; S. Stephani Cracoviae Praepositi, in Czerniechow Curati, Studii Generalis Universitatis Crac: Vigilantissimi Rectoris. A M. Clemente Stanislao Kostka Herka, Philosophiae Doctore, ejusdemq. & linguae Gallicae, Ordinario Professore, Ecclesiarum, Collegiatae Boboviensis Custode, Parochialis Droginensio Curato archipresbyterialis Crac: sabbativo concionatore, Contubernij Sisiniani Seniore, pro loco in Collegio Minori obtinendo publicè ad disputandum in peraugusto CC. DD. Theologorum lectorio exposita. Anno Domini 1745. die 17. mensis Maji. Cracoviae typis universitatis (1745). fol. kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— Recommendatio benefactorum ante quodlibet Oratorium in Collegio Lubransciano fieri solita, rectoratu Stanislai Kostka Herka renovata. Anno 1751. fol. arkusz złożony.

Jocher 6926.

— Recueil de quelques exercises de piete, de civilite, et de la chronologie sacree et prophane propre à faire profiter la jeunesse dans la langue françoise et ces trois choses en même temps. Dedie à Leur Excellence Messeigneurs les Comtes Szołdrski le comte Antoine et le comte Jacques fils de S. E. Monseigneur le Comte Palatin d'Inovratislavie General de la Grande Pologne &c. &c. Par l'Ecôle françoise de l'Academie à Posnanie. 1752. w 8ce, k. 3, str. 276.

Matką Szołdrskich była Radomycka. Za druk francuski książki (ark. $10^1/_2$) scholastyką zapłacono 57 złot. 22 gr. r. 1751. Dzieło obejmuje głównie obcą chronologią (od str. 20) przez pytania i odpowiedzi.

Czartor. — Dzików — Jagiell.

— Responsum Carpophoro Philalethae Qui sub hoc conficto nomine, scriptum suum ad auctorem Apologiae pro Arte disputandi Peripatheticorum, seu potiùs libellum famosum contra Eundem Apologiae Auctorem typis vulgatum, Perillustri Herka per cursoriam ordinariam die 19 Aprilis 1755. sub sigillo Dominicanae Religionis Varsavia misit, ab eodem Perillustri Clarissimo M. Clemente Herka M. J. Professore eadem statim cursoriâ die 20 Aprilis datum, et cum inscriptione a Monsieur Monsieur Corpophorus Philalethes per postam Varsaviam transmissum. (Bez osob. tytułu). (Cracoviae) 1755. w 4ce, k. 2.

W przypisku powiada: Prodiit Apologia 1753, Carpophorus vero contra eam scribit 1755. licet datam posuerit 1754. — Przeciw Ant. Wiśniewskiemu za Kaz. Stęplowskim.

Porównaj: Discipulus (1755).

Jagiell. — Ossol.

— Sermo Salutatorius, Celsissimi

Illustrissimi et Reverendissimi Domini Domini Ignatij Adami Comitis a Liptów et Orawa Komorowski, Archiepiscopi Gnesnensis, Legati Nati, Regni Poloniarum & Magni Ducatus Lithvaniae Primatis, Primiq. Principis Abbatis Tinecensis & Andreoviensis Commendatarii. In Ejus publico et solenni in Suam metropolim ingressu, nomine Inclytae Academiae Posnaniensis, totiusq. Academici Majoris Poloniae Studij per M. Clementem Stanislaum Kostka Herka, M. J. Profesorem Collegam Majorem Juridicum, Collegiatarum, Boboviensis Custodem, SS. OO. Crac: Canonicum Parochial: Droginen: Praepositum, per Dioecesim posnaniens. ordinandorum et approbandorum Examinatorem Synodalem, et librorum censorem, judiciorum consistorialium Assesorem, uti protunc academiae posnaniensis Rectorem. In sacra metropolitana Gnesnensi ecclesia, in publica audientia habitus. Anno Domini 1751. 24 Junij. w 4ce, k. 1.

Mowa na odwrotnej stronie tytułu.
Jagiell. — Ossol.

— Slady wielkich Cnot Imienia y godnośći Herbowna Podkowa zeszłey z Swiátá do Niebá Jaśnie Wielmożney Jey Mośći Pani Anastazyi Teresy Gonzagi Margrabianki Na Mirowie Jordanowey Woiewodziny Bracławskiey, Dobczyckiey, Ostrołęckiey etc. Starośćiny w nieśmiertelney wiekow pámięći wyrażone przy pogrzebowey Kondolencyi w Kośćiele Krákowskim WW. OO. Reformatow publicznemu oku od X. M. Klemensa Stanisława Kostki Herki Filozofii Doktora, Jeyże y języka Francuskiego w przesławney Akádemij Krakowskiey ordynaryinego Professora, Kośćiołá Archipresbyterálnego Panny Maryi w Rynku krakowskim sobotniego kaznodziei, Bursy Sysyniáńskiey Seniora, z żáłosnym rytmów pieniem odkryte. Roku Páńskiego 1739. dniá 12 Maja. W Krakowie, w drukarni akademickiey 1739. fol. kart 23.

Dedyk.: Adamowi na Zakliczynie Jordanowi synowi zmarłej. Na odwrocie tytułu herb Jordanów i dziesięć dwuwierszy. Całe wierszem i sześciowierszami. Opiewa dzieje rodziny.
Dzików — Jagiell — Ossol. — Uniw. lwow.

— Taiemnica stawania się domem Bożym, y nowym Boga mieszkaniem w Ceremoniach, Konsekracyi Kościoła Kicińskiego przez JWgo y Nayprzewielebnieyszego Xiędza Józefa Tadeusza Na Kiekrzu Kierskiego, Biskupa Bolineńskiego, Suffragana y Proboszcza Katedralnego Poznańskiego nowo wystawionego, y Konsekrowanego Stylem Kaznodzieyskim od X. M. Klemensa Stanisława Kostki Herki, Oboyga Prawa Professora w Akademij Krakowskiey Kolleg: większego Jurydycznego Kollegiaty Bobowskiey Kustosza, WW. SS. Krak: Kanonika, Proboszcza Drogińskiego, a na ten czas Synodalnego, w Dyecezyi Poznańskiey Examinatora sądow konsystorskich Assesora y ksiąg Cenzora iako Akademij Poznańskiey Rektora pokazana. W Poznaniu w drukarni akademickiey Roku Pańskiego 1752. 18 Czerwca. w 4ce, k. nlb. 14.

Dedyk. do Józ. Tad. na Kiekrzku Kierskiego bisk. Bolinenskiego, Suffr. Katedr. Posn.
Jocher 8854. Ossol.

— Zabawy przy akademicznych pracách, to iest kazánia niektore publicznieysze, X. M. Klemensa Stanisława Kostki Herki, w Akademii Krak: Oboyga Práwa Professora, Kollegi Większego Jurydycznego, Kollegiat: WW. SS. Kráko: Kanonika Bobowskiego Kustosza, Proboszcza Drogińskiego, Sądów konsystorskich poznańskich Assessora, w teyże dyecezyi synodalnego examinatora y Ksiąg Cenzora iako na ten czas Akademii Poznańskiey Rektora. Od samegoż autora porządkiem ná miesiące całego roku rozłożone á wielkiemu Imieniowi y Honorowi Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Adama ná Zakliczynie Jordana wojewodzica bracławskiego, dedykowane Roku Pańskiego 1750. dniá 24 Grudniá. w Poznaniu, w Drukarni Akademickiey. w 4ce, k. 4 i str. 455, i na końcu k. 14 rejestrów.

Na końcu: do Czytelnika: „Ale na niektóre z tych Świąt, ktorych tu nie masz znay-

dziesz w kazaniach S. P. Brata mego wydanych we dwóch częściach ... y suplement w przyszłym roku wydany bydź może". Zaczyna: Kazanie na zaczęcie Jubileuszu r. 1741 miane. Kończy: Na dziewięciodniowe miane w Krakowie w kościele S. Krzyża 1736. Poczem kazanie LXVI. Są tu kazania na S. Kazimierz (XXVII), na S. Stanisława (XXX).

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... a wielkiemu imieniowi y honorowi Jaśnie W. Najprzewieleb. Jegomości Xiędza Józefa Mich. Loki Opata Oberskiego dedykowane, Roku pańskiego 1752. d. 19 Marca. w Poznaniu, w drukarni Akademickiey. w 4ce, kart 14 nlb., str. 454 i trzy Rejestra kart 14.

Jestto tenże sam druk co z r. 1750, tylko tytuł przedrukowany i komu innemu dedykowane. Obszerna genealogia Loków. Jocher 4518.

Jagiell. — Warsz Uniw. — Wileńs.

— ob. Bieliński Adam (Sortilegium 1751) — Denhoff Jan Kazim. (1769) — Foltański Adalb. Joach. (Protestatio in funere 1759) — Franciszek Salezyusz (Philotea 1741) — Herka Ign. Cant. (1751) — Potocki Wacł. (Nowy zaciąg 1745) — Recommendatio (1751) — Wiśniewski Ant. (1754).

Janocki Lexic. I. 49, pisze o Herce, iż tenże napisał historyę Akademii krakowskiej „quae summo desiderio expectatur". Janocki Excerpt. 62. — Łukaszew. Hist. szkół III. 498. — Muczkows. Statuta 390—2. — Janoc. Lexicon I. 48—9. — Encykl. Orgelb. XI. 689.

Herka Stanisław Kazimierz ob. Hercius.

HERKENRATH Joannes Wilhelmus. Nucleus controversiarum fidei, Catholicis inter haereticos habitantibus perquam utilis a Perillustri, admodum Reverendo D. D. Joanne Vilhelmo Herkenrath Canonico Cathedrali Lucoviensi, Decano-Collegiatae Olicensis, Praeposito Iskoldensi, Theologo ad aulam Celsiss. Principis Annae de Sangusciis Radziwiłł oblatus ... A. D. 1746. w 4ce, str. 140.

Jocher 3293. — Janocki Polon. litter. 26.
Ossol. — Warsz. Uniw.

HERKNER B. X. Do Katarzyny i Rafała Gajewskich. (Wiersz). R. 1768 d. 15. Sierpnia. w 4ce.

(Herkules). Ballet mężnego człowieka w osobie Herkulesa wyrażaiący. B. m. dr. i r. (Wilno 175..) w 4ce, 1 karta. Jagiell.

Herkules ob. Hercules.

HERLICIUS Dawid (ur. 1561 r.). Alter und newer Schreibkalender auf das Jahr nach der heiligen Geburt unseres Herrn Jesu Christi MDCXXXXI. neben eigentlicher Verzeichniss der Massen, Jar und Viehmärckt im gantzen Röm. Reich und dessen angräntzenden Ländern Polen, Ungarn, etc. Mit Fleiss gestellt durch D. Davidem Herlicium Medicum zu Stargard in Pommern. Mit Churfürstl. Sächs. Freyheit etc. Gedruckt zu Nürnberg, in Verlegung Wolfgang Endters. (U dołu w drzeworycie widok miasta Norymbergi). w 4ce, kart 16 nlb. (Druk gocki).

— New und Alt Schreib-Calender auffs Schalt-Jahr M.DC.XXXVI. Mit besonderem fleisse gerechnet Durch D. Davidem Herlicium, Medicum zu Stargard in Pommern. Cum Gratia et Privileg. S. Caes. Majest. Zu Dantzig druckts und verlegts Georg Rhete (1636). w 4ce, ark. Aij—E. Wrocławs.

— Kurtzer Discurs vom Cometen und dreyen Sonnen, so am Ende des 1618 Jahrs erschienen sind, wie auch von der künftigen Conjunction oder Zusammenkunft aller Planeten im Krebs Anno 1622. Und sonderlich hernach im Lewen Anno 1623. Darauf böse trawrige und schreckliche Enderungen und Verwirrungen erfolgen worden durch D. Dawidem Herlicium medicum zu Stargardt in Pommern trewlich und wolmeinend gestellet. (Pod tem drzeworyt: niewiasta z podpisem Europa, z jednej strony napastowana przez Marsa, z drugiej przez Saturna). Gedrukt zu alten Stettin in der Rhetischen Druckerey Anno 1619. w 4ce, kart 32 nlb.

— Kurtze Erklerung wie man die Sonnenfirsternisse ohne verletzung und beschwerung der Augen observieren...

dargethan und gestellet durch Dawiden Herlicium philos. und medic. doctorem, bestalten physicum und Astronomum der löblichen Stadt Stargard in Pommern an das Jahr 1599. Gedruckt zu Alten Stettin durch Joachim Rheten. w 4ce, kart 12 nlb.

— De Iride lunari discursus historico-physicus. O foremney y cudowney tęczy, która się roku 1609 dnia 16 marca w nocy na wielu mieyscách á w Lubku o 9 godz. 10 y 11 pokazałá, a ná niektórych mieyscach in trabem albo w bálk się formowała y obróciła etc. Krótkie Historickie obiaśnienie, z dobrego sercá życzliwie uczynione przez Doktora Dawida Herliciusa z Ceycu phyzyka porządnie postánowionego, cesárskiego wolnego w Rzeszy miasta Lubku. (Spodem tytułu drzeworyt tęczy). B. w. m. dr. i r. (w Wilnie 1609?). w 4ce, k. 22 k. nlb.

— Prodromus und erster Vortrab, oder Kurtze und einseltige Erklerung dess Cometen oder Beschwäntzten Sterns, so sich im November des M.DCXIX. Jahres hat sehen lassen. Zum antang, auf vielfeltiges anlangen gestellet durch D. Davidem Herlicium Medicum zu Stargardt in Pommern. Gedruckt zu Nürnberg bey Johann Lauern im Jahr 1618. w 4ce, k. 5 nlb.

— Prodromus albo wprzód pisanie, to iest krótki a prosty wykład komety albo ogoniastey gwiazdy, która miesiąca listopada r. 1618 widziana była .... spisany przez ... teraz na polski ięzyk przełożony. Toruń, Aug. Ferber, 1619. w 4ce, ark. 1.

Wiszn. Hist. lit. p. IX. 506.

— Prognosticon Astrologicum anni M.DC.XVIII. futurum habitum breviter enarrans, latine in gratiam Serenissimi ac Potentissimi Regis Poloniae, Domini Sigismundi III. juxta stylum Calendarij Gregoriani vel novi, scriptum. Autore D. Davide Herlicio medico Stargardiense. Cum Gratia et Privilegio Regiae Majestatis Poloniae, et Electoris Brandeburgici. Impressum Stetini in typographia Rhetiana per Johannem Christophorum Landtrachtingerum. Bez w. r. w 4ce, ark. 4.

Na tytule portret z napisem: Aetat. 55. Anno 1616. D. Dawid Herlicius. — Dedykacya Sigismundo III. Idą w końcu: Cap. VI. De bello. Cap. IX. de effectibus bellicis. Cap. X. de frugibus. C. XI de morbis C. XII de navigantibus. Dalej wiersz: Ad lectorem pium. Po finis, idzie przedmowa: Ad benevolum lectorem. Tu mówi: Ante aliquot annos promisi opus genethliacum pro verificaanda Astrologia. Illud absolvi et discribendum curavi ut in lucem evulgari posset. Distingui illud in duos tomos, quorum prior continet 25 sectiones in quibus sunt 800 Themata. Posterior 400 Themata habet in 28 sect.: — Treść tej encyklopedyi podaje. Jagiell.

— Prognosticon astrologicum Anni M.DC.XIX. futurum habitum breviter enarrans, latine in gratiam Serenissimi ac potentissimi Regis Poloniae Dni Sigismundi III et aliorum procerum ac magnatum ejus regni, juxta reformationem Calendarii Gregoriani vel Novi, scriptum. Autore D. Davide Herlicio medico Stargardiense. (Pod tem drzeworyt owalny: popiersie męskie z napisem: David Herlicius, u góry: aetatis 55. Anno 1616. Poniżej:) Cum gratia et privilegio Regiae Majestatis Poloniae et Electoris Brandeburgici. Impressum Stetini in typographia Rhetiana per Landtrachtingerum. w 4ce, k. 17 nlb.

Przypisane Adamowi Sędziwojowi Czarnkowskiemu Wojewodzie Łęczyckiemu, Generałowi W. polskiemu. Dat. Stargardiae pomeranorum de 25 Marca 1618 r. Jagiell.

— Toż:... Prognosticon anni 1620.

— Toż:... anni 1621. w 4ce.

— Prognosticon astrologicum anni 1622 in gratiam regni Poloniae, ac imprimis ad meridianum Posnaniensem et loca vicina calculatum, juxta reformationem calendarii Gregoriani vel novi a D. Daniele Herlicio, Medico Stargardiensi Pomeraniae. Impressum Stetini Pomeranorum per Samuel Kelner, sumptib. auctoris. w 4ce, ark. D_4.

Branic.

— Toż:... anni 1623.

— Toż:... anni 1624.

— Toż:... anni 1625.

— Toż:... anni 1626.

— Toż:... anni 1627.

— Prognosticon von gefährlichen Verenderungen in dieser Welt, welche in diesem 1628 Jahr angehen, und biss auf 1640 sich erstrecken sollen ... sampt einer kurzen Practica D. Davidis Herlicii med. et math. Gedruckt im Jahr Christi 1628. (Pod tem drzeworyt: Kula ziemska, nad nią kometa, po bokach postać czarta i śmierci w bęben bijącej). w 4ce, stron 22.

— Prognosticon Astrologicum, Oder Grosse Practica, auff das Schalt-Jahr, nach der gnadenreichen, heilsamen und seligmachenden Geburt unsers lieben Herrn und Heylands Jesu Christi 1636. Mit besonderem Fleiss gestellet und gerechnet Durch D. Davidem Herlicium, von Zeitz, Medicum in der löblichen Fürstlichen Pommerischen Stadt Stargard an der Ihna wonhafftig. Cum Gratia et Privilegio S. Caes. M. Gedruckt zu Dantzigk, Durch und in Verlegung Georg Rheten. w 4ce, sign. Aij—Ciij. Wrocławs.

— Gross Prognosticon astrologicum oder Practica auf das Jahr, nach der gnadenreichen, heilsamen und seligmachen Geburt unseres lieben Herrn und Heylandes Jesu Christi M.DC.XXXXI. mit besonderen Fleiss gestellet durch D. Davidem Herlicium von Zeitz, Medicum in der löblichen fürstlichen Pommerschen Stadt Stargard an der Ihna, mit churfürstlichen Sächsischen Privilegio und sonderlicher Freyheit nicht nachzudrucken. Gedruckt zu Nürnberg in Verlegung Wolfgang Endters. w 4ce, kart 11 nlb., (lecz brak końca). (Drukgocki).

Na odwr. str. tytułu portret autora i pod tem epigrammat.
Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 220 do 223.

HERMANN A. Leben und Tugenden der F. Maria Josepha, Königin in Pohlen, geb. Erzherz. v. Oestreich. Leipzig 1766. w 4ce. (z portr. ryt. J. Canale).

HERRMAN Amandus. Desertum Pharan mystice explicatum, cum quadraginta duabus in eo mansionibus filiorum Israel ad Palaestinam pergentium: id est, Quadragesima sacra, in quadraginta duas stationes catholicas distributa, quae totidem Sacratissimae Passionis Dominicae Mysteria exhibent, et figuris ex illo Deserto assumptis repraesentant, et formatis sermonibus, aptissimis pro Concione tempore Quadragesimali dicendis, copiosè explicant; ex occasione Evangelici Thematis: ductus est Jesus in desertum: Matth. 4. Authore P. F. Amando Hermann Silesio Nissensi, Ord. Minor. Reform: Provinciae Bohemiae sacerdote Sacrae Theologiae Lectore Jubilato. Calisii. Typis Collegii Societatis Jesu Anno Dñi 1685. w 4ce, k. 16, str. 505 i k. 8 nlb.

Hauenst. 18 mylnie go zwie Jan H. S. J. Obejmuje Maensis I—XXXXII.
Pierwszy tytuł krótszy jest w rycinie miedziorytowej z podpisem: Delin. A Lublinský. Joh. Tscherning sculp. 1685. Rycina wystawia: Desertum Pharan na mapie, górą Chrystus na krzyżu i aniołkowie. Jocher 5908.
Jagiell. — Kazimirza Dolna klaszt.

Hermann Bog. Efr. ob. Neifeld E. J. (Primitiae 1750).

HERRMANN Christian Abraham i Henel Caspar Heinrich. Bey der Bahre Der ... Fridericae Theodorae Pitschen, Gebohrner Lauterbachin ... Herrn Johann Gottfried Pitsches ... Pastoris bey dem Evangelischen Gottes Hause in Schlichtingsheim ... Ehe-Consortin, Welche den letzten May 1745 ... entschlief ... Wolten ihr ... Mitleiden ... bezeigen ... Zwey ... nachgesetzte Freunde und Diener. Bez wyr. r. i m. dr. (1745).

Dwa wiersze niemieckie z podp.: Christian Abram Hermann, Rector der Stadt-Schule in Zduny, Caspar Heinrich Henel Con-Rector ... Wrocławs.

— ob. Roller (Ad Nuptias 1720).

HERMANN Daniel z Neidenburga (1529 † 29 Grud. 1601). Academiae Samoscianae recens institutae intimatio, cum Danielis Hermanni carmine in eandem academiam. Exc. Rigae Nic. Mollinus 1594. w 4ce.

Jocher 1962. — Catal. Bibl. Bunavian. I. 914.
Porówn. Hilchen.

— Carmen de vita litterata. Regiomonti. B. dr. 1575. w 4ce, kart 11.

Pizański G. Nachr. von Preuss. Dicht. 1758. — Zedler Lexicon T. XII. str. 1706. — Witte Diarium Biogr. — Wiszn. VI. 331.

— Epithalamion illustri Principi ac Domino D. Gotthardo in Livonia Churlandiae et Semigalliae duci S. R. M. Polonorum Supremo terrarum Livoniae gubernatori et locum tenenti, sponso ac Domino suo clementissimo: et illustrissimae principi ac dominae, dominae Annae, natae ex illustrissimorum ducum Megaloburgensium familia etc. sponsae ac dominae suae clementissimae, scriptum a Daniele Hermanno Neydenburgense, Borusso. Regiomonti Borussiae imprimebatur in officina Joannis Daubmanni anno 1566. w 4ce, 2 arkusze.

Recke II. 257.

— Gratiarum actio ad Deum omnipotentem pro omnibus corporis atque animae beneficiis. Riga 1595. w 4ce. (Po łacinie i po niemiecku).

— Joanni Samoscio Regni Poloniae Cancellario et exercituum Regni praefacto generali, Trophaeum. Cracoviae, typis Mathiae Wirzbietae. (Bez roku). fol. k. 1.

— Leben des Georg Farensbach (w Zieglera: Weltspiegel 1599. Riga. w 4ce).

Wierszem.

— De Livoniae statu instabili ex fundamentis philosophicis. w 4ce, k. 1.

(Z nadpisem:) Hadera fulminans (anagram z wyrazów Daniel Hermanus).

Recke u. Napiersky II. str. 256—9.

— Livoniae afflictae ad S. R. Majestatem et ordines Reipublicae Poloniae Magnique Duc. Lith. supplicatio. Rigae, Nic. Molinus 1601. w 4ce, k. 4.

Nazwisko wyrażone w anagramie Hadera Luminans.

Winkelmann 2317.

Rygska miejs. bibl.

— Meditatio militis christiani cordati et simul pii. Rigae, 1601. w 4ce.

— Musae Marti conjunctae. Vilnae. 1579.

Obacz zaraz niżej.

— Musae Marti Conjunctae: Ex Regiis ad captam Polociam castris, Missae, Clariss. Viro, Dn. Jacobo Monano Vratislaviensi: et Ornatissimae viduae Susannae, natae in honestissima familia Vogtorum, &c. Novis Sponsis. Autore Daniele Hermanno Nidb: Borusso Inclytae Gedanen. Reipubl. a Consilijs. Recudebat Vratislaviae Joannes Scharffenberg. Anno 1579. 11 9bris, w 4ce, k. nlb. 4.

W Wilnie wyszła tegoż roku 1579 edycya pierwsza. Pisze bowiem: Jamque excusa typis ad Vilnae prodeat amnem. Opisuje przyjacielowi wzięcie Połocka, gdy ten mu doniósł o swem małżeństwie.

Ossol.

— Penegyris, in coronationem Serenissimi principis Domini D. Sigismundi III Regis Poloniae et designati Sueciae, M. D. Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samog., Kijoviae, Volhiniae, Podlachiae, Livoniae etc. Principis, scripta a Daniele Hermano Prusso. Cracoviae. w 4ce, 3 arkusze

Z przypisania datowanego z Sejmu koronacyjnego w Krakowie na początku 1588 r., dowiadujemy się, iż to wyszło 1588 r. z druku i że przed koronacyą ten poemat napisał.

Wiszn. VI. 332.

— De monstroso partu, die XVIII. Aug. Anno 1595 in districtu Ascheradensi Livoniae Ultra-Dunensis in lucem edito, & de rebus quae praeter naturae ordinem fiunt, discursus ethicus. physicus, historicus. Autore Daniele Hermanno Borusso. Rigae in officina Nicolai Mollini Anno M.D.XCVI. (1596). w 4ce, 4 arkusze (k. nlb. 18). Uniw. lwow.

— Poemata academica, aulica, bellica. Excusa Rigae Livonum per Nicolaum Mollinum 1614. w 4ce, Cz. I. $32^1/_2$ ark. Cz. II. 15 ark. Cz. III. 27 ark.

Część Ia obejmuje poemata akademickie: 1) Mowa przy założeniu akademii w Strasburgu 1567 r. 2) O upadku przez grzech (Sündenfall) i odkupieniu. 3) O śmierci i pochowaniu Chrystusa. 4) O studiowaniu albo o życiu studenckiem. Te mowy powiedział publicznie w Strasburgu. Następne zaś pisał częścią w Strasburgu, częścią w Bazylei: 5) Sława uczonej szlachty do Jerzego Ludwika v. Hutten uczą-

cego się w Strasburgu 1567 r. 6) Do Tydemana Giese przejeżdżającego 1567 r. przez Strasburg do Francyi. 7) Na wydaną bezimiennie Analysis institutionum juris 1568 r. w Strasburgu. 8) Do Wilhelma Roninga. 9) Na miłość własną. 10) Do Goswina Kettler Westfalczyka bawiącego w Bazylei 1568 r. 11) Do Karola Utenhof z Gandawy d. 1 Stycznia 1568 r. w Bazylei. 12) Na Aloizego Mundella doktora z Padwy Theatrum Galeni medicum. 13) Do Filipa Camerer i Samuela Grynäus kiedy się doktoryzowali dnia 30 Maja 1569 r. w Bazylei. 14) Do Samuela Grynäus żeniącego się z Elżbietą Bayerinn. Następne napisał w Wittemberdze: 15) Na śmierć swego ojca. 16) Na śmierć swego brata Jana Hermana. 17) Na śmierć Jerzego Fabriciusa 18) Do Fryderyka v. Nostitz poety. 19) Do Filipa Camerer, kiedy się żenił 1571 r. w Norymberdze. 20) Do Macieja Meniusa Gdańszczanina biorącego ślub z Klarą Werderinn. 21) Na śmierć Wiktoryna Strigeliusa. 22) Na tegoż samego Strigeliusa Paraphrasin in libros Ethicorum Aristotelis. 23) Do czterech biesiadujących, między którymi był Jan Wigand Inflantczyk. 24) Pogrzeb brata Jana Hermana. Resztę w pierwszej części będących jeszcze wierszy pomijam. Druga część zawiera tak nazwane wiersze dworskie, przypisane Baronowi Fabianowi v. Dohna starszemu, roku 1614.

Trzecią część wydała wdowa poety U. Krügerowa i przypisała Radzie miasta Rygi. W niej na początku jest: Stephaneis. Poemat ten składa się z dwóch ksiąg i początku 3ciej księgi. Ks. I. ma 793, ks. II. 1397, ks. III. 187 hexametrów. W poemacie opiewa wojnę Batorego z Iwanem, a razem czyny Farensbacha. Nadto są tu drobne wiersze: 1) De rana et lacerta (300 hexam.) gdzie opisuje kawałki bursztynu w Gdańsku i ich użytek. Odzywa się do Polaków o soli krakowskiej jako o cudzie świata. 2) Panegyris in coronationem Sigis. III. 3) De monstroso partu. 4) Livoniae afflictae supplicatio. 5) De expugnata Wolmaria.

Winckelmann N. 2268. 2317.

Petersb. publ.

— De rana et lacerta succino Prussico insitis, discursus philosophicus, ex quo occasio sumi potest de causis salisfodinarum Cracoviensium ratiocinandi. Cracoviae 1583. w 4ce.

Dedykacya Xciu Siedmiogrodzkiemu. Acta borussica II. 121. podają wydanie 1588 a Erläut. Preussen V. 98. rok 1580, jedno i drugie mylne. Wielkie było powodzenie tej pracy. W Rzymie Ant. Querenghi Sekr. Papieża napisał nań poemat. Po wyrazie insitis, są odbite obadwa kawałki bursztynu. — Na odwr. str. tyt. jest herb Batorych. – Przypis. Zygmuntowi Batoremu Wdzie Siedmiogrodzkiemu, Synowcowi Króla Polskiego datowany w Krakowie 18 Lutego 1583 r.. Pod tem są dwa popiersia tychże i pod niemi wiersze pochwalne, a poemat sam opatrzony przypisami na boku.

Przedrukował te wiersze Dan. Hermanna Wawrzyniec Scholz w dziele: Consilia et epistolae medicinales Joannis Cratonis a Krastheim liber IV. str. 465 do 472. Francofurti 1593. w 8ce.

Tytuł i ryciny są te same co i w wydaniu krakowskiem, ale brak przypisów na boku.

— Ad Illustrissimum Dominum Dn. Joannem de Zamoscio: Regni Poloniae Cancellarium supremum et Exercituum Generalem, etc. De Rana et Lacerta Succino Borussiaco insitis. Danielis Hermanni Borussi Discursus Philosophicus. Ejusdem de certamine inter Ursum et Aprum Carmen. Rigae Livonum Typis Nicolai Mollini Anno ꝏ. Io. C. (1600). w 4ce, kart 14 nlb.

W tekscie wyobrażona żaba i jaszczurka w bursztynie.

Exemplarz Czartoryskich jest tenże sam, który autor młodemu Tomaszowi Zamoyskiemu z własnoręcznemi wierszami łacińskiemi na okładce, ofiarował.

Przemowa do Jana Zamoyskiego wcale zajmująca: Ill. Domine: Post recuperatam per Sereniss. olim Principem D. Stephanum Regem Poloniae, Anno octuagesimo secundo, provinciam Livoniam, contuleram me ad Comitia Regni Varsaviam: et inde solutis Comitiis sub initium anni octuagesimi tertii Regem Cracoviam usque secutus fui. Ibi cum Rex propter Tartaros irruptionem eo tempore in Russiam minitantes et Nuncios Transylvanicos audiendos magnitudine negociorum publicorum ita occupatus esset, ut nihil fere privatarum rerum proponi potuerit, donec prius Rex Illmam Cels. V. contra Tartaros expedivisset, Nuncios etiam Transylvanicos dimisisset, ne mihi tunc tempus frustra terreretur, in Ranam et Lacertam Succino Prussiano oblitas et non multo ante apud quendam Consulem Gedanen. Paulum Jascum visas, ingenii mei exiqui speculationes defixas habui.

Editus igitur fuit Cracoviae, de Origine et natura Succini et de opinionibus, quomodo animalcula varia Succino insita esse videantur, Discursus quidam meus philosophicus: cuius lectionem omnibus doctis, tam in Regno Poloniae, quam extra Regnum placuisse, ex variis clarissimorum

virorum ad me datis literis postea intellexi.

Ante omnia tamen magna voluptate me affecit unicum Ill. Cels. Vestrae iudicium, dum mirifice se se eo scripto delectatam fuisse mihi aliquoties retulit: et Lucretianum appellavit.

Porro Rana illa et Lacerta Carmine a me celebratae et typis Cracoviensibus in publicum divulgatae, ita deinde diversas terrarum regiones peragrarunt, ut etiam intra Romae moenia perveniunt, ubi eas Cl. vir, Antonius Quaeringus Patavinus, summi Pontificis olim Gregorii XIII. Secretarius, lepido et arguto epigrammate, quod huic praefationi praemittendum duxi, ornavit.

Deficientibus tandem exemplis Cracoviae impressis, Cl. et doctiss. vir Laurentius Scholcius, Medicinae et Philosophiae Doctor, et rerum naturalium indagator solertissimus, ... recudi in Germania eandem lucubratiunculam meam de Rana et lacerta curavit: extatq ea inserta Medici olim Caesarii eximii, Joannis Cratonis a Crasstheim Opusculis, in quibus de generibus succini quaedam tractantur.

Cum itaque reptilia illa vilissima, Lucretiana quadam veste a me ornata, passim inclaruerint, et primum in inclyto Poloniae Regno, deinde in Transylvania et vicina Hungaria, nec non in Italia et Germania fuerint, visum est eadem denuo Typis Rigensibus recusa, Illmae Cels. Vestrae Zamoscium quoque mittere, ut ibi in Russia, nobilissima Regni Poloniae, Provincia, et multa maxima ingenia producente, magis magisque innotescant.

Commendaverat olim Illma Cels. V. Regi Stephano, libros Stephaneidos meae priores, scriptos de bello contra Moschum, pro recuperanda Livonia gesto, cui interfuisse me et seruiisse toto triennis, Illma Cels. V. beniqne recordatur.

Atque ea tunc commendatio, tantum habuit tunc pondus ut et animum Regis, expertus fuerim in me propensissimum, et me regia officientem liberalitate: quam sine dubio maiorem percepturus fuissem, si Fata diutius Regem illum vivere voluissent.

(Tu wspomina Herman zasługi swoje u króla Stefana tak przed jako i po odzyskaniu Inflant, odwołując się do świadectwa samegoż Zamoyskiego. Obiecuje też sobie względy króla Zygmunta III, pod którego panowaniem Jerzy Farensbach, woiewoda Wendeński tegoż Hermanna do spraw publicznych używał).

Post tot labores, (mówi dalej) et molestias exantlatas, quas reliqua vita mea sustinere amplius vix potest, existimo me posse inter eos numerari, quibus tanquam defatigatis, exhaustis et emeritis, provideri aliquo modo solet, ut residuum vitae curriculum Deo et Musis maiore cura tribuant.

De opusculis meis, florentiore aevo meo scriptis, Academicis scilicet, Aulicis et Bellicis in publicum edendis, iam a longo tempore fui sollicitus. Sed infelicia tempora et impedimenta varia, ultimam limam iis imponere huiusq. prohibuerunt. Prodibunt tamen illa suo tempore.

Interim Ill. Cels. V. haec duo, Ranae et Lacertae, memorabilia monimenta, in duobus succini pellucidis frustis apparentia, a me descripta, quibus etiam certamen inter Ursum et Aprum, lectu non iniucundum, aduingo, benique legat.

Vidi apud Ill. Cels. V. Trinummum Plauti, a Czeclinio, Reg. Mtis Secretario in Polonicam linguam conversum, tam apposite, tam eleganter, ut si Plautus ipse nunc viveret, mallet hac Polonica toga, quam Romana indutus ab omnibus conspici. Epigrammata vero ab illustribus et generosis Ostrorogió, Herborto, Simonide et aliis simili lingua polonica Trinummo illi Plantino praemissa, tantam habent inventionis subtilitatem, et in delectu verborum nervum, ut cum omni antiquitate certare videantur. Habuit Russia semper aliquos magno ingenio et acutissimo iudicio praeditos viros, inter quos olim etiam claruit Stanislaus ille Orzechovius, Chymaerae Stancaricae oppugnator acerrimus. Et nostra memoria, quid Kochanouio nobilissimo Poetae Polono deest, ut in sua linqua Marone, Horatio, et Martiale in omni genere versuum comparari non possit? Plures omitto: optarem autem aliquos esse, qui in hoc meo argumento, de Rana in Succino apparente, ingenii sui vires exercere vellent. Quod reliquum est, commendo me Ill. Cels. V. favori, in eoq. conservari submisse peto. Data Rigae etc.

Jest też przedruk tego w Acta Borussica II. 121. bez rycin i przypisów. Tamże I. 42—58 przekład niemiecki. Czartor.

— Stephano I. Regi Poloniae Maximo, Sapientiss. Fortiss. immatura morte praerepto, Communis Reipub. Lachrymae. Autore Daniele Hermanno Borusso. Vilnae, Typis Joannis Velicen. in lucem editae. w 4ce, 7 kart.

Wierszem heroicznym, przypisanym Zygmuntowi Bathoremu Wojewodzie Siedmiogrodzkiemu, z datą: In stativis hybernis Mussae Dhuranis 28 Decembr. A. 1586. W tej dedykacyi wyraźnie wspomina autor, że dziełko De Rana at Lacerta oraz wiersz: De ortu subterranearum rerum, dawniey jemu przypisał. W tym smutnym heroiku, tak między innemi dobrodziejstwa króla dla siebie wspomina:

Tu mihi (pro Gedano diuersa negocia tractans
Tempore quod belli, quod gratae tempore pacis,
Hic illic comes assiduus versarer in aula
Atque tua heroo scripsissem gesta cothurno)
Pronus eras, largusque simul: benefacta dedisti
Certa mihi, quae possides: majora dedisses
Parca pepercisset si vitae abrumpere fila.
Pro quibus his in me meritis, dum vita manebit
Gratus ero: nec me ventum redarguet aetas
Immemorem Regis: Ceu vivum in corde ferebam
Sic umbram exstincti gestabo in pectore vivam:
Et mea notescet Stephaneis in orbe,
Quando opus hoc multis bene maturescet ab
[annis etc.

— Toż, tamże:... 1589. w 4ce.

Bandt. H. dr. krak. pol. II. 300.

— Danielis Hermanni Borussi: Stephaneis Moschouitica. Sive, De occasione, causis, initiis et progressibus, Belli, à Serenissimo potentissimoque Polonorum, rege, Magno Duce Lithvaniae &c. Stephano primo, Contra Joannem Basilium Magnum Moschorum Ducem gesti, et hoste represso, fraetoque, ad aequas pacis conditiones feliciter deducti, Libri Dvo Priores. Excvsae Gedani à Jacobo Rhodo 1582. w 4ce, k. 9 i 43.

Przemowa obejmuje 2½ arkusza do Senatorów, potem poematis kart 43 nieliczb. W przemówieniu wstępnem mówi, że wydał najpierw rozprawę: De vita scholastica, którą nauczyciel jego w Strasburgu Jan Sturmius zalecał. Że potem był lat 6 w Austryi i przeniósłszy się do Gdańska, w r. 1579 służył królowi, a jako świadek zwycięztw utworzył wiązkę wierszy heroicznych o wojnie moskiewskiej. Powiada, iż go do tej pracy gorąco listami zachęcał przyjaciel Tideman Gise. — Kończy słowy:

... Praeterea tametsi oculatus fuerim testis praecipuarum rerum gestarum: tamen multa quoque me praeteriisse fateor, quae diversis in locis eodem tempore sunt gesta. Itaque de multis rebus plura quotidie inquiro et multa colligo: ac polliceor una cum tertio libro alteram editionem et emendatiorem et copiosiorem: modo Deus optimus maximus vitam et valetudinem prosperam diu largiatur ... Na końcu tej przedmowy data: Ex civitate Regia Rigensi ipso die Aequinoctii Verni Anno Christi 1582. Kończy się księga II tego poematu na wzięciu Zamku Savolota i powrocie króla do Wilna.

Na karcie L_1 jest: Stephaneidos libri III initium, ale ma tylko 11 wierszy. — W Bibl. Menckena, wymieniono Rygę jako miejsce druku.

Recke u. Napierski II. 257. — Wiszniews. VI. 331—2. — Wierzbows. II. 1576. — Winckelmann Bibl. Livon. 1870. N. 2268. Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz. — Toruńs.

— ob. Intimation (1594) — Pisański J. K. (Nachricht 1758) — Solikowski J. D. (Prussiae regi optimo Riga 1599).

Encykl. Orgelbr. II. 646—7. — Nehring Życie Solikowskiego 1860. s. 88. — Siarczyńs. Obraz I. 182. — Bandt. Hist. druk. kr. p. II. 300. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 331. — Müller W. Septention. Histor. str. 54. wyd. Ambergskie. — Gadebusch Livländ. Bibliot. II. 52—64. — Recke und Napierski II. 256—9. — Witte Diar. biograph. — Jöcher All. Gelehr. Lexic. II. 1538. — Arnold Fortges. Zusätze zu einer Historie der königsb. Univ. str. 98. — Erläut. Preussen V. 98. — Acta borussica I. 42—58. II. 124. — Scholz Waw. Consilia et epistolae J. Cratonis lib. IV. 1593. str. 465—472. — Pisański Jerzy Krz. Königsberg. Intelligenzblätter 1758. — Hoppius 79.

HERMANN Daniel syn Daniela (ur. 5 Listop. 1590 † 17 Sierpnia 1636). Spongia abstersoria contra maculas, quas Breslae Silesiae metropoli, adspergere conatur Abrahamus Bzovius Ordinis Praedicatorum monachus, monasteriorum ejusdem Ordinis per Silesiam Vicarius, coenobii quod Breslae est ad D. Adalbertum, quondam prior, adhibita a M. Daniele Hermanno Bresla-Silesio, Lipsiae excusa per Laurentium Cober Anno M.DC.XIV. (1614). w 4ce, kart 19 nlb.

Zedler Lexic. 1735. XII. 1707. Akad.

HERMANN Dawid. Manuale Anatomicum. Das ist: Kurtze Beschreybung und Erzehlung Aller und jeglicher Glieder unnd Theil dess gantzen menschlichen Cörpers, auss den Authoribus auffs kürtzest, so müglich ausgezogen, und in dieses kleine Tractätlein gebracht: Allen jungen angehenden Wundärtzten auch Gesellen und Jungen, welche sich auff die Chirurgiam und Lithomicam begeben wollen, nützlich und dienstlich zu lesen. Durch David Hermannum bestellten Chirurgum und Lithotomum zu Nurnberg. Gedruckt zu Dantzig, in Verlegung Georg Rheten M.DC.XXXVII. (1637). w 8ce, ark. Mvii. Wrocławs.

Hermann Ephraim ob. Heerman E.

Hermann Gotttried Ephraim ob. Neifeld E. J. (Primitiae physico medicae 1750—53).

HERRMANN Gottfried Elias. Den Schluss Eines Rühmlichen Lebens-Wandels unterdem Bilde Einer vollendeten Schiffarth und glückseligen Landung Wolte über erhaltene betrübte Todes-Post Des ... Hn. George Stoltzes Vornehmen des Raths und Kirchen-Eltesten, wie auch Berühmten Kauf- und Handels-Mannes in der Hoch-Gräfflichen Stadt Lissa in Gross-Polen, Welcher Anno 1702 den 20 Sept. im Herren selig entschlafen .., vorstellen ... Lissa, druckts Benjamin Friedrich Held, 1703. fol., 4 karty. Wrocławs.

— Als Der Hoch-Erfahrne Theologus Und Wohl-Verdiente Alte Lehrer der Evangelisch-Lutherischen Gemeine vor Gross, Glogau, Der Hoch-Wol-Ehrwürdige, Gross-Achtbahre und Hoch-Gelehrte Herr M. Florian Klepperbein, Den X. Junii des 1696sten Jahres in in Gott seelig entschlaffen, Und darauff den XXIV. Bey Hoher und sehr Volckreicher Versammlung an selbigem Orte beerdiget wurde, Liess Seine Ruhe im Friede Durch folgende Arie besingen M. Elias Gottfried Herrmann. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken (1696). w 4ce, 2 karty. Wrocławs.

Hermann Hugo ob. Hugo (Pobożne Pragnienia 1673).

Hermann Johann ob. Heermann Joh.

HERMANI Jan Nepomuk (ur. 1623 r. w dyec. Poznańs., † 2 sierp. 1691). Deliciae Regum Panis Evcharisticvs, communi Fidelium Usui e Christi et Ecclesiae sensv sancti ac salubriter frequentandos proponitur a Patre Joanne Hermanni Societatis Jesv Theol: Romae Typis Varesij. 1671. Superiorum Permissu. w 12ce, str. 383.

Ded: Andreae Trzebicki episc. Crac. Duci Sveciae .... Romae 15 Aug. 1671 ... Joannes Hermanni S. J. Rzecz obejmuje Rozdziałów XI. Jagiell. — Ossol

— Delicye Krolow Chleb Stołu Pańskiego ku częstemu używaniu podany przez Jana Hermaniego Zak. S. J. w Krakowie u Dziedz. K. Schedla, R. P. 1677. w 12ce, kart 3 i str. 372.

Dedykacya Najśw. Maryi. Całe dzieło o Kommunii, przetłumaczone z łacińskiego. Jocher 5887. Jagiell. (def.).

— Horographia expedita ad vnum alterumue circulum usu facili revocata propositaq. a P. J. H. S. J. Anno Dni 1680. w 12ce, ark. nlb. C_4.

Tytuł miedziorytowy; 1 karta nlb. Dedykacya Janowi Lipskiemu Staroście Sandeckiemu; 1 karta nlb. Aprobaty duchownej; 1 karta nlb. Przemowy do Czytelnika 31 kart nlb. textu z XVI tablicami figur. Tablice dolepiane do kartek są liczbowane. Ostatnia nie liczbowana na końcu: Tabula azimuthica pro horis astron. Żebrawski Bibl. matem. 341. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Powinności Zakonne wszystkim do doskonałości maiącym się na vwagę podane przez X. Jana Hermanniego Zakonu Societatis Jesv. Zá dozwoleniem Stárszych. W Krakowie w Druk. Gerzego y Mikołaia Schedlow, J. K. M. Typ. Roku P. 1679. w 8ce, k. 6 i 455.

Zawarte tu są w VI rozdziałach: Ciągnienie do doskonałości. Śluby ubóstwa, czystości, posłuszeństwa i ustawy zakonne. Jocher 6076. Czartor. — Jagiell. — Krasiński. — Ossol. — Wileńs.

— ob. Ewangelie (1678) — Oliva J. P. (Panegyrici 1676).

Enckl. Orgelbr. XI. 652. — Sommervogel Bibliot.

Hermann W. S. J. ob. Dorscheus J. G. (1646).

HERMANN Jan z Neydenburku. Lieffländischer Landmann Dem Drukke übergeben. MDCLXII. (1662). Zu Riga Drukkts auff eigene Kosten Heinrich Bessemesser. w 8ce, k. nlb. 9, str. 128 i 250 (egz. niekompl.) Uniw. lwows.

— Toż, Riga 1695. w 8ce.

— Hermana Jana z Neydenburku. Ziemianin albo gospodarz Inflandski, w roku M.DCLXII. do druku podany a teraz z niemieckiego na polski ięzyk przetłumaczony w roku 1671. y powtórnym razem w druk podany w Słucku

w Drukarni 1673. w 4ce, sign. L_3 (k. 43).

Dedykacya w Rydze 1661 r. Czy edycya pierwsza jest z roku 1671, tego na pewno z tytułu wyrozumieć nie można. — Na odwrocie tytułu herb Radziwiłłów. — W Pamiętn. rolnicz. Warszaw. 1817. wymieniono wydanie w Słucku 1676 r.
Lelew. I. 212. Krasińs.

— Gospodarstwo domowe za wielu naleganie na nowo przedrukowane. Roku Pańs. 1756. w Wilnie, w Drukarni XX. Franciszkanów. w 8ce, str. 77.

— Gospodarstwo domowe zá wielu naleganiem ná nowo przedrukowane. Roku Pańsk. 1761. W Wilnie w drukarni J. K. M. WW. XX. Francisz. w 8ce, k. 1, str. 77 i str. 1.

Zaczyna: O zimowej robocie, o siewbie, wywożeniu gnojów, stawach, założeniu dworu, warzeniu piwa, syceniu miodu, własności roli, o pszczółkach, robieniu sieci, łowach, o urzędniku, o dworce albo dziewkach. Jagiell.

— Gospodarstwo domowe przez Hermana z Neydenburga; za rozkazem J O. X. Radziwiłła exstarosty powiatu Rzeczyckiego na nowo przedrukowane w r. 1791. w Wilnie w drukarni XX Bazyljanów. w 8ce, str. 76.

HERMANN Jan Fryderyk Gdańszczanin. Q. D B. V. Disquisitionem solemnem De immutabili naturae lege auctoritate atque consensu Incliti Philosophorum Ordinis in Alma Saxonum Ivlia Praeside vero Magnifico Erhardo Revschio Eloquentiae ac Poeseos in Acad: Ivl. PP. O. Ord: Philos: nunc Decano Academ: Prorectore Patrono ac Promotore suo aetatem colendo pro Philosoph. Doct: Artiumq: LL. Magis Privilegiis et honoribus rite consequendis in Iuleo Majori ad D. Decembr. 1739. Horis ante et post meridianis consvetis publice defendendam proponit auctor Joannes Fridericus Herman Gedanensis. Helmaestadi, typis Pauli Dieterici Schrossii acad. typographi 1739. w 4ce, k. 3, str. 28 i k. 4. Ossol.

HERMANN Johann Gottlieb z Morawy, predykant w Oleśnicy (Eichhörnl, Mortczini Fr. J., Mortczinni, Pallini, Paillafini, Pannich) (ur. 16 Maja 1742). Antwort des Freihern von Mortczini auf das gründlich-freimüthige Urtheil des ΟΛΟΚΛΗΡΟϹ über seine Begebenheiten. Kanen, 1783. ark. 8..

Przypis do Publiczności. Na końcu podpis: Freiherr von Mortczini, Pfarer in Kanen. Acta Hist. Eccl. nost. tempor. T. IX str. 869. i X. s 357 347. 305. (Berichtigungen zu der Erzählung).

— Friedrich Joseph von Mortczini Ritters des St. Stephanordens, Ordinations-predigt von dem rechten Gebrauche der Wahrheit: Jesus nimmt die Sünder an. Oels 1784. w 4ce, ark. 3.
Jocher 5239.

— Der geistliche Abentheurer, oder der als Ueberwinder im Glauben und Virtuose in Predigen herumfahrende Ritter des heil. Stephanordens Freiherr von Mortczini. Eine Geschichte unserer Tage in einem Sendschreiben an den königlichen Bibliothekar Herrn D. Biester in Berlin. Königsberg 1784. w 8ce, ark. 10. i 2 ark. Dodatków.

Wyjątki z tego pisma znajdują się w Acta Hist. Eccl. nost. temp. tom X. str. 308 i nast. — Jest o tym Mortczinim także pismo: Nachricht von denen ad h. jun. a. c. gewesenen Uneinigkeiten i t. d. Autor anonim. Lecz w tymże tomie na str. 800 wymieniony jest jako autor Professor Kraus w Królewcu, i jest rzucony domysł, iż Mortczini pierwiej to jest pod koniec roku 1771 pod innem dał się był poznać nazwiskiem w Weimarze mianowicie jako Freiherr von Echard.

— Die Begebenheiten des Freiherrn von Mortczini. Eine wahre Geschichte I. Theil Wittenberg mit Charisiuschen Schriften (1782). w 8ce, ark. 12.

— Toż:... zweite Auflage. Königsberg bey Hartung 1783.

— Gründliches und freimüthiges Urtheil über die Begebenheiten des Freiherrn von Mortczini. 1782.

Acta Histor. Eccl. nost. temp. t. X. s. 310, 316, 317, 318 w notach.

Recenzya obu tych pism znajduje się w Wittenber.-Wochenblatt für das Jahr 1782. 13es Stück.

Meusel J. G. Lexicon teutsch. Schrifts. T. IX. s. 269—275. — Wurzbach Biogr. Lexic. T. VIII. 391. — Jocher przyp. do N. 529.

HERRMANN (Hermann) Jan Nep. Antoni. Nepomuceni Ant. Hermanni Erud. Soc. patr. Hessen-Homburg. Reg. Soc. Sci. Suec. assoc. membri AA. LL. philosophiae atque medicinae doctoris Dissertatio de speculo caustico cujus focus juxta datam rectam, in omnimodam distantiam dirigi et promoveri potest. Leopoli typis viduae Josephae Piller, Caes. reg. Gubern. typographi Anno 1784. w 4ce, kart 19 nlb. i 1 tablica figur rytych przez Prixnera.

Ded.: Josepho Comiti de Brigido Regnorum Galiciae et Lodomeriae Commissiario regio. Ossol.

— Nepomuceni a Hermann Reg. polon. Majest. Consiliarii aulici acti, in inclyt: Univers: Carolo Ferdinand: Prag: Philosophiae et Medicinae Doctoris. Opusculum impedimenta quaedam Sanitatis communia exhibens. Cum licentia Superiorum. Lublini, typis S. R. M. in Collegio PP. Trinitariorum M.DCCLXXXII. (1782). w 8ce, stron 90, spisu str. V.

Pełno błędów drukarskich i gramatycznych. Jest tu opis Lublina pod względem hygieny na str. 24 89.

Gąsior. Hist. med. pol. T. 3ci, str. 192. — Encykl. powsz. Orgelbr. T. 11gi, str. 654. — Żebrawski Bibl. matem. 470.

Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

HERMANN Leonhard Dawid (ur. 1670 kaznodz. w Oleśnicy † 1736). Maslographia oder Beschreibung des schlesischen Massel im Oels-Bernstaedtischen Fürstenthum mit seinen Schau-Würdigkeiten theils unterschiedlicher sowohl heydnischer als christlicher Antiquitaeten, Monumenten und Epitaphien, theils auf dem so genannten Toeppelberge gefundener sonderbahren Reliquien von Urnis oder Todtengefässen, Fibulis, Stylis, Nadeln oder Grieffeln, Messern, Müntzen, Donnerkeiten etc. theils in und auch umb Massel in regno animali und minerali befindlicher Naturalien, versteinter Muscheln oder Muschel-Steinen auch anderen figurirten Stein-Wesens, geschliffenen und polirten Steinen, wunderbahren Brunnen, Erd-Baum- und Feld-Gewächsen, nebst dazu gehörigen Kuppfer-Stücken zum Druck gegeben von Leonhard David Hermann, Pfarrer in Massel. Brieg, druckts Gottfried Gründer. 1711. w 4ce, k. tyt. i sztych, k. nlb. 6, str. 329, k. nlb. 3, tabl. ryt. 17 (wykopalisk).

W trzech częściach. 1a wyjaśnia starożyt. obrządki pogrzebowe i o wykopaliskach góry Toppelberg. 2ga o dziełach natury okolicy Massel. 3cie dzieje. Tu Massel wywodzi z polskiego Masło (z powodu żyzności). Podaje rysunki urn.

Czartor. — Jagiell.

HERMAN Mich. Saganus. Ecloga in fvnere Illustris et Magnifici Dn. Domini Stanislai Comitis a Gorka, Palatini Posnaniensis; Buszensis, Gnesnensis, Vscensis, Colensis, etc. Capitanei: Ac Sacratissimae Regiae Maiestatis Poloniae Senatoris grauiss: qui ex comitijs Warsauiensibus discedens, in Blonia oppido, à Warzauia 4 mill. distante, placide obijt, decautata et consecrata a Michaele Hermano, Sagano, Silesio. Posnaniae, Anno M.D.XCIII (1593). w 4ce, ark. B_3 (kart 8).

Na odwr. tytułu dedykacya: Andreae, Petro Stanislao ac Joanni a Czarnkow, fratribus.

Wierzbows. II. 1763.

Petersb. publ. — Wrocławs.

— Epithalamion nuptiis ... Danielis Rüphmaltz á Tarnaw ... cum ... Barbaram, e ... Andrea Mattio, cive Posnaniense ... natam In matrimonium duceret. Michaël Hermanus ... accinebat ... B. wyr.m. dr. M.D X.CII. (1592). w 4ce, str. 8.

HERMANN Paweł, minister zboru kalwińskiego († d. 1 Maja 1650 r.) [Luźne kazania na pogrzebach znaczniejszej szlachty swego wyznania].

Łukaszewicz Dzieje wyzn. kalw. w M. Polsce 430.

HERRMANN Samuel. Σὺν θεῷ. Libellus I. Anagrammatismorum editus a Samuele Hermanno Coebenate Silesio. Lesnae, Anno Θεανθρωπογονίας CIↃIↃCXXXX. (1640). Typis Funccianis. w 8ce, 8 kartek. Wrocławs.

HERMAN Stanisław Polak. Disputatio de decreto Dei (około 1659—64). w 4ce.

Jocher 3476. — Łukasz. Dzieje wyz. kalw. W Pol. 420—2.

HERRMANN Zacharyasz. Andacht gehalten beim Herrn v. Schlichting v. Buchowski Rittmeister in Polen, am 80. Jahre seines Lebens. Lissa.
Katal. antykw. Lisnera.

— Die in der Angst geröstete, aus der Angst erlösete, und nach der Angst getröstete Creutz-Trägerin, aus den bekandten Worten des 25 Psalms, Die Angst meines Hertzens ist gross etc. Bey christlicher Leich-Begängniss der weil: Wohl Erbaren, Viel Ehrenreichen und Hoch Tugendbegabten Frauen Anna Maria Dominikin geb. Hentschelin des M. Eliae Dominici, der christlichen Gemeine zu Saborowa neufleissigen Pastoris, und der Vereinigten Lutherischen herzlich-geliebten Ehe-Frauen, welche nach langwieriger Niederlage, jedoch in Christlicher Geduld, und wahrem Glauben an Jesum, am Tage Matthiae und Sonn Tag Esto Mihi, war der 24. Febr: An. 1686. sanfft und selig verschieden, und den 28. darauff Volckreich zur Erden bestattet worden, In einer kurtzen Leichen-Predigt an obengedachtem Orte einfältig vorgestellet Von M. Zacharia Herrmann, der Christl: Lutherischen Gemeine zu Lissa in Gross-Polen Pastore, und selbiger Schulen Inspectore. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. w 4ce, sign. A_2—C. Wrocławs.

— Die Danckbare Armuth unter Der Lutherischen Gemeine in Lissa Preiset die Mildigkeit Ihres Grossen Wohlthäters Tit: Herren Gottfried Bertermanns, Kauff- und Handels-Consorteus in Dantzig, Und thut An seinem Namens-Tage d. 6 Martii Anno 1687. einen Hertzlichen Freuden-Wuntsch Durch M. Z. Herrmann, P. et Insp. in Lissa. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken. fol. 2 karty. Wrocławs.

— Cajus und Georgius über den gefälligen Hochzeit-Tage. Und bald darauff Folgenden Nahmens-Tag, Bey Ehlicher Vermählung Des Wohl Ehr-Würdigen, Vorachtbaren und Wolgelahrten Herrn George Hanckens, Der Evangelischen Gemeine im deutschen Zduny Treu-fleissigen Diaconi und Seelen-Sorgers, Als Bräutigams, Mit der Wohl Erbaren, und Hoch-Tugend-gezierten Jungfrau Johanna Christiana, Des Edlen, Gross Achtbaren und Hoch-Gelahrten Herrn Christian Hölchers, Vornehmen Jure-Consulti und Practici, Ihro Königl: Majest: wie auch Hoch-Gräfflicher Lesczinskischer Herrschafft Hoch-verordneten Secretarii und der Stadt Lissa in Gross-Pollen wohl-verdienten Notarii Jurati, Hertzgeliebten Jungfr. Tochter, als Braut, am Tage Caji, als den 22ten April. Anno 1687 in schertzenden Gespräche fürgestellet, und Glück-wüntschend eingeführet von M. Zach. Herrmann der Luther. Gemei. in Lissa Pastore Prim. und Inspectore. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. fol. k. 2. Wrocławs.

— Das Collegium Pauperum Oder Die Gesellschafft der Armen Rühmet Durch Hülffe des Collegii Musici in Lissa Ihren Mildesten Wohlthäter Tit: Herren George Stoltzen, Vornehmen Bürger, Kauff- und Handels-Mann in Lissa, Samt seiner Hoch-geliebtesten Ehr-Frauen Tit: Frauen Annen Ursulen, Gebohrnen Walterin, Und leget Wegen des erbaueten Neuen Hospitals Einen Demüttigen Danck, Wie auch Wegen glücklicher Wiederkunfft aus dem Egers-Brunnen Einen Hertzlichen Glück Wuntsch abc, D. 5. Septemb. Anno 1688 In nachfolgendem Singenden Gespräche, Auff Anordnung M. Zach. Herrmanns Past. Pr. et Inst. Gedruckt zu Lissa durch Michael Bukken. (1688). fol., k. 2. Wrocławs.

— Die Getroste und löbliche Erklärung der Gott beständigen Seele, Aus den Worten des LXXIII. Ps. v. 23, 24. Dennoch bleibe ich stets an dir, denn du etc. Bey Christlicher Leich-Bestattung der weil. Wohl-Ehrbaren und Hoch Tugendreichen Fr. Margareta Groschin Gebornen Bretschneiderin, Dess Ehrenwesten, Vorachtbaren und Wolbenambten Herrn Johann Gro-

sches, Fürnehmen Bürgers, Kauff- und Handels-Mannes allhier in Lissa, Hochgeliebtesten Ehe-Frauen, welche nach geduldig erlittener Kranckheit, am letzten Tage des 1679 Jahres in Christo ihrem Erlöser selig entschlaffen und dero erblasster Körper den 3 Jan. des drauff angetretenen 1680 Jahres zur Ruhe des Grabes gebracht worden, In einer kurtzen Leich-Predigt einfältig fürgestellet von M. Zacharia Herrman, der Lutherischen Gemeine in Lissa Predigern. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. w 4ce, str. 35 i 4 kartki (pierwsza i druga ze znakami u dołu E, Eij).

(Zarazem:) J. N. J. Beschluss Dieser Leich-Bestattung, Durch nachfolgende Trawer- und Trost-Rede, In gewöhnlicher Abdanckung Gehalten von M. Samuel Hentscheln. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. w 4ce, str. 16. Wrocławs.

— Gratulation-Schreiben An den Hoch-Ehrwürdigen, Gross-achtbaren und Hoch-gelehrten Herren M. Fridericum Viccium, Hoch-verdienten Pastorem der Kirchen zu St. Bernhard in Bresslau, und Probsten zum H. Geist, wie auch hoch-ansehnlichen Assessorem des löbl. Consistorii daselbst, etc. Wegen Glücklicher Vermählung Seiner Hertzgeliebtesten ältesten Jungfr. Tochter, der Edlen und hoch-Tugend-begabten Jungfr: Maria Rosina, als Braut. Mit dem Edlen, Gross-Achtbaren und Hoch-gelahrten Herren Johanne Burgio, Med. D. Practico et Naturae Curiosorum S. R. J. Adjuncto, als Bräutigamb. Am Tage ihrer hochzeitlichen Freude welcher war der 1. Novemb. des 1677. Jahres, in hochverpflichteter Schuldigkeit auss Gross-Polen zugesendet von M Zacharia Herrmann, der Lutherischen Gemeine zu Lissa Predigern. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken. fol. k. 2. Wrocławs.

— Des Wohlgeplagten Hiobs Beständige Hoffnung in seinem Creutz-Stande ... Bey dem Christlichen Leich-Begängniss Des ... Herren Martin Walters ... In einer angeordneten Leichen-Predigt Kürtzlich und einfältig fürgetragen Durch ... der Kirchen invar. Confess. August. in Gross-Polen Sen. Gen. und Past. in Lissa. Lissa, druckts Benjamin Friedrich Held (1702). fol. 2 karty nlb., str. 28. Wrocławs.

— Klage und Glück-Wuntsch Aus der Hoch-Gräffl: Stadt Lissa in Gross-Polen, Jene über dem Abzuge, Dieser wegen Vermählung Tit: Herrn Christian Riesens, Phil. et Medic. Doctoris und berühmbten Practici in Bresslau, Mit Tit: Jungfr: Anna Theodora gebornen Milichin, Tit: Herrn Theophili Milichs, Vornehmen des Raths und Handels-Mannes in Liegnitz, Hoch-geliebtesten Jungfr. Tochter, Am Tage ihres Hochzeitlichen Ehren Festes Den 10. Febr. An. 1688. Wehmüthig und Erfreulich fürgebracht von Zweyen Nachgesetzten Freunden. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. fol. 4 karty.

Podpis.: M Zacharias Hermann Past. Prim. u. Insp. in Lissa; Casp. Gräber. Wrocławs.

— Des Heimreisenden Pilgrams Demüthige und Danckbare Erkäntligkeit ... Bey dem Christlichen Leich-Begängniss Des ... Hn. George Stoltzes ... In angeordneter Leichen-Predigt fürgestelet von ... Lissa, druckts Benjamin Friedrich Held, 1703. fol. 18 kart Wrocławs.

— Die Tochter der Armuth unter der Lutherischen Gemeine zu Lissa in Gross-Polen. Erkennen mit hertzlicher Freude Die Grosse Wolthätigkeit Ihres Treuesten Versorgers (Tit:) Herren Samuel Bertermanns Vornehmen Bürgers, Kauff- und Handels-Mannes in Augspurg, Erbitten dabey von Gott Reiche Belohnung und statten Schuldigen Danck ab. Am 1. Tage des Monats Julii St. Nov. Anno 1687. Durch M. Zachar. Herrmann, Past. et Insp. in Lissa. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. fol. 2 karty. Wrocławs.

— J. N. J! Der Trost des Sohnes Gottes, An seine Christliche Gemeine und jede fromme Seele, Aus dem Buch

der Offenbarung St. Joh. Cap. II. v. 8 seqq. Das saget der Erste und der Letzte, der todt war und ist lebendig geworden. Ich weiss deine Werck etc. Bey Christlicher Leich-Begängniss der weyland Wohl Erbahren Gottfürchtigen und Tugendreichen Frauen Maria Scholtzin, Gebornen Pfefferin des weil. Wohl Erwürdigen, Grossachtbaren und Wohlgelahrten Herren Johann Scholtzes der Christlichen Gemeine zu Wolmersdorff in Schlesien, Treu-fleissigen Pfarrers und Seelen-Sorgers, Hinterlassenen Fr. Wittib, Welche in der Hoch-Gräfflichen Stadt Lissa in Gross Pohlen, Anno 1687. den Sonnabend vor Judica, war der 15 Martii, nach Kurtzer Niederlage, im 76 Jahr ihres rühmlichen Alters, in Christo seelig entschlaffen, und den 20 selbigen Monats, mit Christüblichen Ceremonien Volckreich zur Erden bestattet worden; In folgender Leichen-Predigt kurtzlich und einfältig gezeiget von M. Zacharia Herrmann, der Christl. Lutherischen Gemeine zu Lissa in Gross Pohlen Pastore Primario und der Schulen Inspectore. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. w 4ce, str. 36. Wrocławs.

— Herzlichen Trost-Lichter, Welche umb das Siech- und Todes-Bette gläubiger Christen brennen, Nach Christlicher Beerdigung Der weyland Wol-Erbaren, Viel Ehr- und Tugendreichen Fr. Catharinae gebohrnen Blanckensteinin, Des Ehrbaren und Wolgeachten Hn. Martin Schäffers, Vornehmen Bürgers und Seiffen-Sieders allhier in Lissa, Hertzlichgeliebten Ehe-Frauen, Welche den 15 Martii des 1674ten Jahres nach harter Niederlage, doch in grosser Gedult, und wahrem Glauben an ihren Erlöser Jesum, sanfft und seelig verschieden, und den 18 gedachten Monats drauff, in Ihr Ruhe-Kämmerlein beygesetzet wurde, aus den Worten Christi Joh. 5. v. 24. Warlich, Warlich ich sage, Euch etc. In einer angestelleten Leichen-Predigt gezeiget von M. Zacharias Hermann. Zu Lissa, gedruckt durch Michael Bucken 1674. w 4ce, ark. Ciij. Wrocławs.

(Hermann Zach.). Hertzliche Glück-Wunschung Auff den Hochzeitlichen Freuden Tag des ... Zacharias Hermanns .... 1667. .... Dantzig, Philipp Christ. Rhet. w 4ce, str. 4.

— Zu der liebreichen Heyraht des ... Zacharias Hermanns ... 1667 ... Dantzig, Ph. Chr. Rhet. 1667. w 4ce, str. 8.

— ob. Confessio (1692) — Hancke G. (1686) — Heldt Fried. — Günther Samuel (1717) — Jacobi Joh. Christ. (1717).

HERRMANN. Rede am Namenstag Ihrer Frei-Herz. Gnad. Samuel von Schlichten, Erbherr auf Wierzenszke, in Polen Rittmeister, am 26. August anno 1608 in Lissa gehalten.

Katalog antyk. Lissnera. Może to omyłka w dacie. Porów. wyżej: Herrman Zach. Andacht.

Hermannovillianus Didymus ob. Klage T. (Clagius. Disquisitiones 1644).

HERMANNUS à S. Barbara. Contio Cantiana cunctis constans consonantibus, clientali casti cordis calamo, conscripta. Erudito nomini ac emeritae virtuti clarissimi et excellentissimi D. D. M. Joannis Cantii Feliciani Luchaschievitz J. U. et Med. Doctoris, Philosophiae in alma Universitate Cracoviensi Professoris Equitis aurati, Patavii nationis Polonae Consiliarii, In argumentum devoti et venerabundi pectoris a Fr. Hermanno à Sancta Barbara Carmelita discalceato Leodiensi, consecrata. Anno Christi 1696. Patavii ex typogr. fratrum Sardi. Superiorum permissu. w 4ce, str. 18.

Każdy wyraz w całem kazaniu zaczyna się od głoski c. Branic. — Jagiell.

Hermannus Slavicus ob. Ayrer G. H. (1768).

Hermannus Vladislaus ob. Corona (1723).

HERMANOWSKI Anastasius. Monas in ternione vnitas, in trinitate personarvm, seu conclusiones de altissimo Sanctissimae Trinitatis Mysterio theologicae. Sub patrocinio Perillustris & Adm. Reverendi Domini, D. M. Alberti Lancvcki, J. V. Doctoris, Ecclesiae Cathe-

dralis Cracov: Canonici, Archidiaconi Pilecen. Cancellarij Sanctorum Omnium, S. R. M. Secretarij; per P. F. Anastasivm Hermanowski, Sac: Th: Cursorem, In Studio formali Conuentus Maioris Cracouiensis Ordiuis (tak) Carmelitarum Regularis Obseruantiae publicae dispvtationi propositae. Anno Domini, M.DC.LXXX. Mense (Martio) Die (19) Horâ (2). Cracoviae, Typis Vniversitatis. folio, 2 ark. dr.

Dedykacya Alberto Łancucki Canonico. Na odwrocie tytułu herb Łancuckiego. Na końcu: Disputabuntur Cracoviae in Conventu Arenario PP. Carmelitarum. Sub assistentia Mart. Behm, Regentis.

Jagiell. — Krasiński.

— Munus e Thesauro Sapientiae Theologicae Depromptum Coronatae Religiosis Fascibus Virtuti in primo honoris aditu, profundo cultu, et venerabunda manu in florentissima Hospitum Corona a. P. Anastasio Hermanowski S. Theologiae Cursore sub Assistentia R. ac V. P. Martini Behm S. Theolog. Dris Regentis Studij formalis Conventus Cracov. in Arenis Oblatum. Anno accepti e thesauro Caelorum muneris praetiosissimi 1681 Mense Julio die 10. Cracoviae typis Universitatis 1681. fol. kart 5.

Ded.: Martino Charzewicz S. Theol. in Univ. Crac. Dri per Regnum Polonie et M. D. Lithvaniae Ordinis F. F. B. Mariae Virginis de Monte Carmelo electo Provinciali ... P. Fr. Anast. Hermanowski.

Jocher 2599. Krasiński. — Ossol.

— ob. Behm Marcin (Senticetum 1677).

HERMANUTIUS Laurentius S. J. Schiltlin des Glaubens. Wider die jetzund schwebende Irrthumen durch ... Gedruckt zu Krakau durch Nickel Lob, 1606. w 12ce, k. 2, str. 206 i k. 7.

Czartor.

Hermathena ob. Mochinger J. (1651).

HERMELIN Olaus (ur. 1658). Grundeligt Bewijss huru osanona ock orimlige the förwändningar äre, som de såkallade Sachsiske trouppars Anförare haar så skrifffteligen som gerom Trycket welat uts prida til at'där med entskylla det oförmod och arglistiga Infall uti Lifland. B. w. m. 1700. w 4ce.

— En Polsk Adelsmans Bref Om Romerske Påfwens Macht och Myndighet, Samt Des Beslut Emot Cardinal Primaten och Biskopparna, Polniska Rikets Råd. Stockholm, Trykt uti Kongl. Boktr. hos Sal. Wankifs Änkia. (1705 August). B. m. w 4ce, ark. syg. C_2.

Jagiell.

— Toż:... Tryckt Andra gången i Upsala, hos Johan Edman, Kongl. Acad. Boktr. Ar 1769. w 4ce, str. 16 (ark. B_4).

W tej edycycyi zamiast Macht, wydrukowano: Magt. Jagiell.

— Discussio criminationum quibus usus est Moscorum Czarus. Holmiae 1700. w 4ce.

— Equitis Poloni Epistola· De Potestate Pontificis Romani, Et Ejusdem Decreto Adversus Primatem Et Episcopos, Regni Poloniae Senatores. Anno MDCCV. mense Augusto. w 4ce, kart 11 (ark. C_4).

— Toż:... B. w. m. (Stockholm, Kongl. Tryck.) w 4ce, kart 8 nlb.

Czartor. — Jagiell.

— Toż:... Senatores. Anno MDCCV. mense Augusto. Schreiben Eines Pohlnischen Edelmanns. .. B. m. w 4ce, str. 32. (Po łać. i niem.).

Recke u. Napierski II. 259, 614.

— In epistolam Regis Poloniae, quam ad celsos et praepotentes Belgii foederati Ordines, de bello Livonico Anno MDCCI. die IX. Sept. scripserat, animadversiones subitaneae. (1701). w 4ce, str. 20.

— Toż:... B. w. m. (1701). w 4ce, str. 16.

— Toż:... B. w. m. (1701). folio, kart 18.

Przedruk w Livon. act. publ. Fasc. VIII. 50—80.

Czartor. — Jagiell. — Petersb. publ.

— Toż:... B. w. m. w 4ce, k. 8 nlb. (ark. B_8).

— Eubuli Aquilonii Epistola Ad Amicum, Qua, Cum latrone non esse paciscendum, clarissimis argumentis evincitur. Anno MDCCI. Nonis Aprilibus. w 4ce, kart 8 nlb.

— Toż:... B. w. m. w 4ce, kart 8 nlb. (Odmienne od poprzedzaj. wydania).

Czartor. — Jagiell.

— Examen causarum, Qvas Copiarum Saxonicarum, uti vocantur, Dux improvisae & subdolae in Livoniam irruptioni praetexere, literisqve suis divulgare voluit. MDCC. B. m. (Stockholm, Kongl. Tryck.) w 4ce, str. 80 (ark. sygn. A—Ky).

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell.

— Toż:... Anno reparatae per Christum Salutis MDCCI. Bez m. (druk. w Hollandyi). w 4ce, str. 24.

— Toż:... MDCC. Bez m. w 4ce, str. 36.

Bibliot. król. w Sztockholmie.

— Toż:... [przedrukowane w Livon. act. publ. Fascic. III. 150].

W dziele tem omówiona jest działalność Fleminga („Dux copiarum saxon.").

— Die von Lästerungen gerettete Wahrheit oder Rechtmässige Antwort von Seiten Sr. Königl. Majest. zu Schweden etc. worinnen die unsägliche Künste und Unwahrheiten welcher sich der König von Pohlen den wieder Gott und weltliche Gesetze erregten Krieg zubeschönen und zugleich der Ihm anvertrauten Republiqve Freyheiten wieder die Pacta Conventa und seinen Ihr geleisteten Eid nach Möglichkeit zu unterdrücken bedienet kund gemacht worden. Im Jahr nach der Gebuhrt unsers Erlösers 1700. B. m. dr. w 4ce, k. 4 nlb., str. 122 i Testimonia sign. A—E₂ (kart 17 nlb.). Jagiell.

— Toż:... Bez w. m. dr. (Pernau lub Reval). w 4ce, str. 166.

— Die von Lügen gerettete Wahrheit, das ist rechtmässige Beantwortung, von Seiten Ih. Kön. Maj. zu Schweden, worinnen des Königes von Pohlen unerhörte Betrügereyen und Schmähungen, mit welchen er seinen höchst ungerechten, und allen Gött- und Weltlichen Gesetzen entgegen lauffenden Krieg zu beschönigen, auch wieder alle so theuer beschworne Pacta Conventa, die Ihm anvertraute Republique wo möglich umb ihre Freyheit zu bringen gesuchet, der Welt vor Augen gelegt werden. Aus dem Lateinischen Original übersetzet. Anno 1701. (Bez m. dr.) w 4ce, k. nlb. 4, str. 79 i 24 Beylagen.

Na drugiej karcie jest wypisany tytuł broszury, na którą wyszła ta odpowiedź: Rechtmässige Vertheidigung und Vorstellung der Gerechten Waffen, so von Seiten Ihr. Königl. Maytt zu Pohlen vermöge der Pactorum Conventorum etc. Anno MDCC. Broszurę tę ob pod: Vertheidigung i pod Justae Vindiciae). – Po osnowie odpowiedzi, drugą część tworzą: Beylagen worauff man sich in dieser Verantwortungs-Schrift beziehet. Zaczyna: Patent des Sächs. Gener. Jacob Henr. Flemming; Antwort des Senatoren Galetzki. Kończą: pisma króla Michała (1669) i Rady Drezdeńskiej (1700).

— Onderzoek der redenen, die den Overste der Saxische benden, zvo die genaamd worden, wel heeft willen voorwenden en schriftelijk behend maaken, om zyn schielijken en bedrieglijken inval in Lyfland te bewimpelen. 1701. w 4ce.

— Oratio ad Bonos & Cordatos Reipublicae Cives. B. m. i r. folio, ark. sygn. A—C (kart 6).

— Toż:... Varsaviae. w 4ce.

— Oratio Ad Serenissimum ac Potentissimum Regem Poloniae Stanislaum I. quâ Eidem de inita nuper Pace gratulabantur missi à Sacra Regia Majestate Sueciae Illustrissimi & Excellentissimi, Senator Regius Dominus Comes Welingius, Et Dominus Secretarius Status Olaus Hermelinus, Lesnicae Die $\frac{XI}{XXI}$ Novembris. Anno Domini MDCCVI. B. m. folio, str. 4.

— Toż:... B. m. (Stockholm., Kgl. Tr.). w 4ce, str. 8.

— Oratio ad serenissimum ac potentissimum Regem Poloniae Stanislaum I, qua eidem de inita nuper pace gratulati sunt missi a S. R. Maj. Sueciae comes Wellingius senator regius et secretarius status Olaus Hermelinus die $\frac{11}{21}$ Novemb. an. 1706. Holmiae, 1707. w 4ce, ark. 1.

Inną edycyę zob. pod: Wellingius.

— Summi Polyhistoris Olavi Hermelini Eloquentiae primum et Poeseos deinde Juris In nova tum Livonorum Academia Dorpatensi Professoris publici Ordinarii, demum historiographi Regii

et Augusto Suecorum Regi Carolo XII a Consiliis Sanctioribus De Origine Livonorum Disquisitio, quam propter Raritatem Ac Praestantiam, Ad Flagrantissima Multorum Desideria Publicae Luci Restituit M. Georgius Caspari Riga Livonus. Lipsiae apud Heredes Johannis Grossii Anno 1717. w 8ce, str. 56. Ossol. — Uniw. Warsz.

— Toż:... Dorpati 1693. w 4ce.

— Eine Rede an alle und jede redliche und aufrichtige Bürger Der Republique Pohlen. Ehmahls in lateinischer Sprache herauszgegeben, nun aber ins Deutsche übersetzt von Einem Liebhaber der deutschen Sprache. Gedruckt im Jahr 1702. B. m. w 4ce, str. 32 (kart A—D_4). Jagiell.

— Illustrissimi Domini Olai Hermelini Sacrae Regiae Majestatis Sueciae Status Secretarii Responsio Ad Illustrissimos ac Excellentissimos Legatos Sacrae Regiae Majestatis Poloniae cum illorum é numero Dominus Pro-Cancellarius Comes Szczuka ob conciliatam pacem Sacrae regiae Majestati gratias ageret Alt-Ranstadae die $_{\text{xvii}}^{\text{VII}}$ Novembris M.DCCVI. (1706). Bez w. m. w 4ce, k. 2.

— Toż:... B. w. m. (Stokholm, król. druk.). w 4ce, k. 2. Czartor. — Jagiell.

— Untersuchung der Ursachen, mit welchen von dem General der sogenannten Sächsischen Trouppen, sein unversehener und treuloser Einfall in Liefland beschönigt werden wollen. B. w. m. 1700. w 4ce.

— Veritas a calumniis vindicata, seu ex parte Sacrae Regiae Majestatis Sveciae iustissimum responsum, quo nefandae artes et calumniae Regis Poloniae, quibus iniustissimum, et divinis humanisque juribus maxime detestabile, bellum infucare nititur, et contra pacta conventa, praestitumque iuramentum, Reipublicae, cui praeest, libertatem, si poterit, simul opprimere, manifestantur Anno reperatae per Christum salutis M.DCC. (1700). w 4ce, k. 4, str. 142 oraz Testimonia str. 38.

W tym egzemplarzu oryginalnie pomylone ustawienie stron, bo po str. 137 idzie: 142 i tu koniec dzieła. Poczem idą strony 139. 140. 141. i 138 i według tej numeracyi trzeba ostatni arkusz czytać.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Tenże tytuł:... w 4ce, k. 3 nlb., str. 64 oraz Testimonia que in ipso libello allegantur str. 38. Jagiell.

Czartor. ma trzy edycye z r. 1700 i bez wyr. m. druku.: jedna kart 4, str. 142 i 38; inna zaś kart 4, str. 108; trzecia str. 64 i 38. (wyd. hollend.).

— Toż:... 4ta edycya z r. 1700. B. m. (Stadae). folio, str. 64.

— Toż:... B. w. m. 1701. w 4ce.

Umieszczone w Livon. actorum publicorum fasciculi decem, III Stück, od str. 20—150. — Gadebusch Abhandl. zur livländ. Gesch. 146.

— Wiederlegung der Lästerungen, welche der Muscowitische Czaar den Krieg zu beschönigen, gebraucht hat. B. w. m. 1701. w 4ce.

— ob. Catus Ireneus — Welingius (1706).

Hermenegild tragedya od Prześwietney Młodzi cwiczącey się w nauce Poetyczney w szkołach Przemyskich Societatis Jesu publicznie wyprawiona. (Bez osobn. tyt.). w 4ce, 1 arkusz dr. [Imprimatur podpisał Hieron. Wielogłowski Episc. Bendensis Administr. Grlis Premisliensis].

Współgrający są wymienieni: Grali ją: Jerzy Dackiewicz. Adam Krukowiecki. Spyrydion Niesiołowski. Kajet. Kraiński. Wiktoryn Karwowski. Józef Grabowski. Ign. Męciński. Jan Humnicki. — Praefectus theatri był Krasnopolski. Dedykacya 33 uczniom.

Podany jest scenaryusz sztuki w trzech aktach, z Intermedyami. Jagiell.

— męczennik tragedya od Prześwietney Młodźi w Akademii Wileńskiey Soc: Jesu na widok dana. Roku 1754. dnia miesiąca Lutego. B. m. dr. (Wilno 1754). (Bez osobnego tytułu). w 4ce, k. nlb. 2.

Scenaryusz sztuki w pięciu aktach, odmiennej jak poprzednia ułożony. Jagiell.

Hermes ob. Lazareli (1505).

Hermes Trismegistus ob. Vitelius J. (1624).

Hermes Mercuris Pymander ob. Rossel.

Hermeticorum Foederatorum responsio ad epistolam anonymi adepti actis hermeticae. Gedani 1684. w 12ce.

Cat. Janson. 1784.

Hermetius Ant. ob. Amerli Fr. (Deliciarum 1608).

HERMLING Paweł. Vermehrtes vollkommenes Buchhalten. Dantzig. 1685. folio.

Cat. Jans. 1686.

Hermolaus Gravicius ob. Jurgiewicz Andr. (1591).

HERMSON S. Geistlich. Magazin das ist Gott geheiligter Gebet-Fleiss. Danzig 1720. w 8ce.

Hernest Andreas ob. Threni in obitum (1596).

Herniis (de) ob. Hammen Lud. (1681).

Herod ob. Grimm G. O. (Historica).

HERODIAN. Ἡρωδιάνου τῆς μετὰ μάρκον βασιλείας ἱστοριῶν βίβλια ὀκτώ. Herodiani historiae sui temporis libri VIII. E graeco quondam in lingvam latinam conversae ab Angelo Politiano, nunc vero a variis mendis castigatae, et notis brevioribus illustratae. Huic editioni accessit Principum bonorum et malorum speculum: sive monita, et exempla ethico-poetica, ex Herodiani libris VIII excerpta. Studio et opera Danielis Parei, Philip. filii, Dav. nepotis. Londinis excudebat Thom. Harper, impensis Samuelis Browne 1639. w 8ce, str. 266, Index k. 4, oraz Principum speculum seu monita str. 51. (Po grecku i po łac.).

Ded. Janussio Radzivil Duci Dubincorum et Birzarum Daniel Pareus.

Obejmuje 8 stron uwag o książętach w ogólności, w końcu zaś: Nihil jam referam de Cels. Tuae morum comitate et elegantia, nihil de Illustrissimorum Principum Radiviliorum splendidissima familia, ne inassentationis crimen incurram. Podpisano: Celsitud. Vestr. Subjectossimus Daniel Pareus Phil. fil. Dav. nepos.

Libawa. kość. katol.

Heroes ob. Gutenfels (Gemini 1725.. — Hacki M. A. (Joanni III. 1689) — Kłobucki J. (J. de Zamoscio 1603) — Otwinowski Er. (christiani 1649) — Pastorius J. (sacri 1644) — Pielgrzymowski H. (de heroibus 1585).

Heroicum de distributis nuper a Serenissimo Rege in varios Regni proceres virtutis autoramentis et praecipuis singulorum laudibus breuiter deliberatis. Bez w. m. dr. i r. (1676). fol. kart 2. (Wierszem).

Bez osobnego tytułu.

Wspomniani tu są: Prymas Olszowski, biskupi: Wydżga, Sarnowski, Dąbski, Małachowski, Święcicki; ze świeckich: książe Wiśniowiecki, Jabłonowski, Działyński, Marszałek Lubomirski, Sieniawski, Chorąży Lubomirski, Koniecpolski Oboźny.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Mutius M. (de triumpho 1515) — Podgórski S. (fastigia 1702) — Słowicki Ł. S. (poesis 1704) — Treter K. M. (decus 1675) — Zebrzydowski J. (virtutes 1688).

Heroidum epistolae ob. Ovidius (1513).

Heroina ob. Madejski (mężna Sołłohubowa 1727) — Pollacz Rud. X. (chrześciańsk. 1706. 1709), — Tworkowski (Sarmacka Mniszchowa 1740).

Herold Jan ob. Scotus Marianus (Chronica 1559).

HEROLDOWSKI Joannes. Verbi incarnati historicus, christiani orbis delicium, senatus apostolici gemma divus Joannes inter natalitia gratulantium festa fortunatissimo eiusdem agnomini oblatus perillustri domino D. Joanni Opaliński illustrissimi D. Lucae de Bnin Opaliński comitis in Tęczyn succamerarii Posnaniensis, magnaeque spei filio, a Joanne Heroldowski. Cracoviae, anno domini 1646. w 4ce, 4 k. nlb.

Czartor.

— Złote niewoli Boskiey iarzmo. 1646. w 4ce.

Wiersz na obłóczyny Elbiety Russockiej. Juszyńs. Dykc. I. str. 135.

Heronim Nereziusz X. ob. Nerezyusz (Kazanie 1777).

Heros ob. Pilgrimovius Helias (1585) — Raderus D. (Deo militans 1739) — Ziętkiewicz Mich. (animus virtutum 1707).

Heroum (Insignes) Victoriae, semper triumphali nomini perillustris, magnifici, ac generosi Domini, D. Casimiri Rychłowski Vicecenturionis cohortis loricatae, Inter majorum Ceras et Meritorum splendores Illustrissimi, inter Poloni Martis Trophea invictissimi, theatrali applausu in Collegio Wierzbowiano Petricov: Societatis Jesu, militantes. Anno Triumphantis in Carne Dei, 1718. mense ... die ... Calissii, typis ejusdem Collegii, 1718. fol. kart 4.

Argumentum po polsku i łacinie. Scenaryusz trzech aktów. Wchodzą tu: Atlas Samson. Dawid Nicetas. Złotogoleńczyk. Alek. Godziemba i Rychłowski. Całe bez sensu. Jagiell.

Herr Untertruchsen von J. R. Migula ob. Krasicki Ign. (1779).

HERRENSCHWAND Jan Fryderyk lekarz króla Stanisława Augusta († w Bernie 1796). Wypis z memoryału podanego Królowi Jegomości przez J. P. de Herrenschwand doctora medicinae akademii Leydeyskiey, iednego z liczby w Bernie zgromadzenie ekonomiczne składaiących, przedtym doktora gwardyi Szwaycarskiey Króla J. M. Francuskiego dawnego pierwszego doktora y konsyliarza nadwornego, w którym pokazuie zbawienne skutki lekarskiey nauki w innych państwach, aby podobnym sposobem Polska z nich korzystała. Bez wyr. m. i r. w 4ce, arkusz 1.

Łukaszewicz Hist szkół. Tom II. str. 104. w przyp. — Gąsior. Hist. med. pol. T. 3, str. 101 i 167. — Encykl. powszech. Orgelbr. T. II, str. 673 i 74. Ossol.

HERREROS. R. P. D. Herreros Gnesnen. Decimarum super Attentatis. Pro Ven. Ecclesia Legonicen. ac Rmo D. Josepho Placido Pozewski illius Praeposito Contra Rmum P. Valentinum Zoltowski Monasterii Plocen. Ordinis S. Benedicti Abbatem electum totumque Conventum Plocen. ac Imolas Oppidi Wysimirzyce. Fasti super attentatis. Typis de Comitibus 1718. w 4ce, 2 kartki.

— Toż:... Pro Ven. Ecclesia Legonicen. ac Rmo D. Josepho Placido Pozewski illius Praeposito. Summarium· (Druk. tamże). 2 kartki.

— Toż:... Lunae 20 Junii 1718. Typis de Comitibus. Jagiell.

— Toż:... Contra Rmum P. Valentinum Zoltowski Monasterii Abbatem electum, totumque Conventum Plocen. ac Incolas Oppidi Wysimirzyce. Facti super Censuris. Typis De Comitibus. 1718. w 4ce, 2 kartki.

— Toż:... Lunae 20 Junii 1718. Romae Typis Reverendae Camerae Apostolicae 1718. w 4ce, kartka 1. Jagiell.

— Toż:... R. P. D. Herreros Cracovien. praetensarum Decimarum Pro Rev. D. Antonio Kosiński Contra Rev. D. Josephum Grodzicki Facti cum Summario. Typis Bernabo 1758. w 4ce, 4 kartki.

— Toż:... Responsio. 4 kartki.

— Toż:... Memoriale pro nova Audientia. (Druk tamże). 2 kartki.

— Toż:... Memoriale pro nova Audientia. (Druk tamże). 2 kartki.

— Toż :... Pro Perill. et Rmo D. Josepho Grodzicki Can. Ecclesiae Cathedr: Cracov. Praebendae Rzemiedzicka. Contra Rev. D. Antonium Kosiński Curatum in Glovice Facti. Typis Bernabò 1758. w 4ce, kart 8. Jagiell.

— R. P. D. Herreros Cracovien. Decimarum super Reservatis Pro Perill. et Rmo D. Josepho Grodzicki Can. Eccl. Cath. Cracov. Praebendae Rzemiedzicka. Contra Rev. D. Antonium Kosiński Curatum in Gdow. Facti uno novo Summario additionali. Typis Bernabò 1759. w 4ce, kartek 8.

— Pro Perill. D. Jos. Grodzicki Can. Ecc. Cath. & Novum Summarium Additionale. Typis Bernabò 1759. w 4ce, kartek 6. Jagiell.

Herrlichkeit ob. Stein G. (1685).

Herrnhutianismus ob. Tetsch Karol Ludwik (Verfolg der Nachrichten b. r.).

Herschenius Godefredus ob. Baronius Mart. (Vita B. Stanislai).

Hersillus ob. Pancera Fr. (1565).

HERSTOPSKI Ludwik. Mowa JW. Imci Pana Ludwika z Herstopa Herstopskiego podsędka ziemi Wschowskiej, posła Woiewodztwa kaliskiego na Seymie ordynaryinym Warszawskim dnia 29 Octobris 1766 miana. fol., ark. 1.
Krasiński.

Hersus Joannes ob. Cacchinius Paulus.

Hersztów (Na) targowickich ob. Niemcewicz J. U.

Hertig Carl ob. Slachtare (1617).

Hertl Ignatius ob. Radzivil Nicol. Christoph. (Erdelyi J.: Jerosolymitana peregrinatio 1756).

Hertmann Ad S. ob. Narré (1657).

HERTZBERG Fryderyk Ewald (ur. w Luttin 1725 † 27 Maja 1795 w Berlinie). Ausführung der Rechte Sr. königl. Majest. v. Preussen auf das Herzogthum Pomerellen und auf verschiedene andere Landschaften des Königr Pohlen. Mit Beweis-Urkunden. Berlin 1772. w 4ce. Kijows.
Ob. Ausführung.

— Exposé succinct des droits de S. M. le Roi de Prusse sur la Duché de Pomerellie et sur plusieurs autres districts du Royaume de Pologne. Berlin 1772. w 8ce.

— Dyssertacye przez Jegomość Pana Hrabie Hertzberga Ministra Stanu, Towarzysza i aktualnego Dozorcy Akademii Berlińskiey czytane w publicznym Akademii królewskiey Berlińskiey umiejętności i Nauk wyzwolonych zgromadzeniu na doroczny dzień rodzin króla Fryderyka II od roku 1780. aż do 1787, a z francuzkiego na polski Język przez Stanisława Hrabię Manuzziego Starościca Opeskiego przetłumaczone. W Wilnie, w drukarni królewskiey przy akademii 1788. w 8ce, str. 60.
Na następnej kartce jest nadpis: Dyssertacya za cel mająca wyłuszczenie przyczyn wyższości Germanów nad Rzymianami, i któremi dowodzi się, że północ niemiecka, czyli Teutońska między Renem i Wisłą, a osobliwie teraźnieysze królestwo Pruskie pierwiastkowo jest ojczyzną tych bitnych narodów, które sławnym swoim przechodem Rzymskie Państwo zniszczyły, a na iego mieysce założyły, i zaludniły znacznieysze Europeyskie Mocarstwa. Czytana w publicznym Akademij Vmieiętności i Nauk Wyzwolonych Berlińskiey Zgromadzeniu dnia 27 Stycznia 1780 przez Jmci Pana Herzberga Ministra Stanu i członka Akademij.
Od str. 39 idzie: Historya Dyssertacyi o Literaturze niemieckiey objaśniaiąca zamiar pierwszey dyssertacyi i co do iey napisania było powodem. (Tu wyjątki z Tacyta i uwagi króla Fryderyka o przekładzie). Akad. — Dzików — Jagiell.

— Recueil des déductions, manifestes, declarations, traités et autres actes et écrits publiés, qui ont été rédigés et publiés pour la cour de Prusse par le ministre d'état Comte de Hertzberg depuis le commencement de la guerre de sept ans 1756 jusqu'à celui de la guerre de Bavière 1778. Berlin, J. F. Unger. w 8ce. T. I. XII i 478, k. 2 nlb., i 1 mapa okolicy Gdańska. T. II. 1789, k. 3 nlb., i str. 504. T. III. 1795. Akad.

— Toż:... depuis l'année 1756 jusq'à l'année 1778. Volume I. Seconde édition augmenté. A Berlin, imprimé et se trouve chez J. F. Unger 1790. w 8ce.

— Uwagi historyczne nad rokiem ostatnim życia Fryderyka II Króla Pruskiego, przez Hrabiego de Hertzberg napisane, w Zgromadzeniu publicznym Akademii Berlińskiey dnia 24 stycznia Roku 1787 czytane, z francuzkiego na polski ięzyk przełożone. Z dozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie 1787. Nakładem i drukiem Mich. Grölla księgarza Nadwornego J. K. M. w 12ce, str. 84.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Tow. Pozn. — Warsz. uniw. — Zielińs.

Hertzberger Walerius ob. Babatius Joh. (Christliche 1692).

Hertzeberg Abraham ob. Gratulationes Andreae Szołdrski (1676).

Hertzen-Stärke In kurtzer Andacht, zu dem Allerh. Hertzen Mariae bestehend ... Mit Bewilligung der Obern Gedr. im Braunssberg. Coll. der Ges. Jesu Im Jahr. Christi M.DCCXXXIX (1739). w 12ce.

HERTZIG Franciszek (1674 † 1732).

Manuale Parochi seu Methodus compendiosa munus Parochi Apostolicum rite obeundi. In commodum praesertim pie ad illud aspirantium concinnata, a P. Francisco Hertzig Societatis Jesu nunc quarto recusa. Calissii Typis Coll. Soc. Jesu 1737. w 12ce, str. 356 i regestru k. 26.

Czerpał z Pawła Segnera. Edycye 1 do 3 wyszły za granicą 1717. 1724 i 1734 r. Po Indexach idą: Propositiones damnatae a Variis Pontificibus, ab Alex. a. 1666. ab Innocentio XI. 1679. ab Alexandro VIII 1690. quinque quas Innocentius X. damnavit.

Jocher 4296.

Drohob. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— Propositiones Quesnelli Cl. a S. D. N. Clemente Papa XI. per Bullam: Unigenitus Dei Filius etc. damnatae et una cum bulla legitimoque earundum propositionum sensu thesibus theologicis de Deo Uno ac Trino in Alma Universitate Vratislaviensi S. J. publice propugnatis alias, annexae a P. Francisco Hertzig S. J. SS. Theol. Prof. Reimpressae Brunsbergae typis Collegii S. J. 1722. w 12ce, $5^1/_2$.

Porówn. Quesnel.

Jocher 3706.

Warsz. Uniw. — Wileńs.

HERWARTUS Joann. Georgius ab Hohenburg. Ludovicus Quartus Imperator defensus; Bzovivs iniuriarum postulatus, quod eundem Diuae memoriae Imperatorem Serenissimorum Bauariae Ducum progenitorem, contra ius, fas, aequum, verum in mendosissimis Annalibus suis insectatus, gravissimis calumnijs oneravit, ab Joanne Georgio Heruuarto ab Hohenburg, Serenissimo Bavariae Duci ab intimis consiliis, Praeside Suabiae, et inclytorum Bauariae ordinum Cancella rio iussu eiusdem Serenissimi Bauariae Ducis. Accessit mantissa aliorum Bzovij errorum. Monachii apud Nicolavm Henricvm M D.CXIIX (1618). w 4ce, k. 11, str. IIX. i 535.

Dalej idzie:

Pro Ludovico quarto Imperatore contra Bzovium Pars altera. Monachii, apud Nicolaum Henricum anno M.DC.XIX. (1619). w 4ce, str. 2 i od str. 536—1008.

— Mantissa sive contra Bzovium Pars tertia. In qua per omnes Europae provincias specimen exhibetur Bzovianae in historia eruditionis. Monachii apud Nicolaum Henricum anno M.DC.XIX. (1619). w 4ce, str. 116.

Dedykacya Maximiliano Comiti Palatino Rheni.

Jocher 8129.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Monachi, typis Nic. Henrici 1621. folio.

Porówn. Gewold Kas.

Hervet Gentianus ob. Godefroy J. (Le Mercure 1631).

HERZAN R. P. D. Gnesnen. Matrimonii Super Remissoria pro Illma D. Comite Ludovica Kozmińska contra Illmum D. Franciscum Xaverium Sokolnicki. Roma, typis Bernabo 1772. fol. mn. kart 6.

— R. P. D. Herzan Gnesn. Matrimonii 16 Martii 1772. Romae Typ. Rev. Cam. Apost. fol. 2 karty.

Mieści: utrzymanie małżeństwa Koźmińskiej z Sokolnickim.

Herzberg Fryderyk (II) ob. Hertzberg (Süd-Preussen 1798). Süd-Preussen und Neu-Ost Preussen nebst dem zu dem preussischen Schlesien geschlagenen Theile der vormahligen Woiwodschaft Krakau und den der Provinz West-Preussen einverleibten Handels-Städten Danzig und Thorn; Eine geographisch-statistische Skizze von Friedrich Herzberg Inspector des Königl. Churmärk. Landküster- und Schullehrer-Seminariums und Zweitem Ewangel. Luther. Prediger bei der Dreifaltigkeits-Kirche zu Berlin. Mit Tabellen. Berlin 1798 im Verlage der königl. Realschul-Buchhandlung. w 8ce, XVI., str. 252 i 3 tablice.

Dedykacya And. Jak. Heckerowi i Dan. Fried Schulzo. Rzecz ogarnął 10 rozdziałami. Daje najpierw ogólną statystykę, granice, bogactwa przyrodzone, gleba, lasy, rzeki, klimat, produkta. Rękodzieła, fabryki, monety, zaludnienie miast (z dwiema tablicami). Wojskowość, klassy narodu, obyczaje, kościoły, język, nędzne budowle wiejskie, finanse (z tablicą). Po-

dział Prus południowych. Poznań, Piotrków (Kalisz), Warszawa, Białystok i Płock. Geografia Prus południowych. Gdańsk, Toruń. — Od str. 10—19. podaje spis map odnoszących się do przedmiotu. — Od str. 19—27. bibliografią.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Uniw. Warsz.

Herzberge Arcemberski Albert ob. Dzianotty J. (Corona 1720).

HERZMANN Zacharias. Die in der Angst gerostete aus der Angst erlosete und getröstete Creutz-Trägerin etc. Lissa, 1686. w 4ce. Ossol.

HERZOG Jan Krystyan Ślązak. IV Imp: Romanorum Nummos in memoriam Victoriae de Sarmatis Olim Reportatae Cusos (figurae). Praeside M-Georgio Wendio R. Pannonicis Num. mophilis considerandos exhibet Joh. Christianus Herzog Silesius, Symbolum suum conferentibus Ephraimo Popradio, Johanne Beichelio, et Stephano Fürzessery Hungariis XIV Mai 1698 Diatriba posterior. Thorunii. Excudebat Johann Balthasar Breslerus Gymn. Typog. 1698. w 4ce, kart 2.

Na tytule 4 medale wyryte.

Obacz Czimmermann (diatribe I).

Ossol.

— Passio Christi, Mirandis quibusdam Figuris in Regno Mineralium repraesentata; Praeside M. Georgio Wendio, Gymnas. Thorunens. Rectore et Prof. Publ. ad conferendum proposita a Joh. Christiano Hertzog, Olsna-Silesio; Discurrendi materiam prabentibus: Christophoro Lau, Mariaeburgensi Pruso, Davide Henrico a Kotwitz, Equ. Siles. et Ernesto Friederico Vahlen, Caminens. Pomer. A. M.DC.IC. (1699). a. d. XI. Febr. Thorunii, imprimebat Joh. Balthasar Bresler, Gymn. Typ. w 4ce, kart 4. Czartor. — Wrocławs.

HERZOG Matthias. Denck- und Merckwürdige Grund-Beschreibung der Kayserlichen Haubt- vnd Residentz Statt-Wienn Welche den 14. Julij 1683 von den Türcken belägert Aber unter dem Allerhöchsten Schutze, Mit Leopoldi I. Röm. Kaysers Rath und Fleiss Mit Ihr Mayestat König auss Pollen Joannis Dess III., Wie auch Ihrer Durchlaucht Beider Chur-Fürsten auss Beyern vnd Sachsen gegenward vnd starcker Hilff, Unter dem Hertzog von Lothringen Kays. General Leutenandt, der Zeit der Belägerung aber von Ernst Rudiger General von Stahrenberg commandirt ist den 12. Septembris obgesetzten Jahrs noch in die Flucht geschlagenen Feind endsetzt vnd liberirt worden. Mit fliehender Federpflug auffgesetzt Durch Matthiam Herzog R. R. L. L. etc. Phil. Magistr. J. U. Studiosum. Cum Licentia superiorum. Gedruckt zu Wienn in Oesterreich bey den Viviani'schen Erben, im Jahr 1683. w 4ce, 1 ark.

Herzuge Jan ob. Biblia (Das neue Testament 1540).

HESEN Abraham. Hochzeit Gedichte auff den Ehrentag dess ehrenvesten und wolgelahrten Hrn. Hrn. Gotofredi Zamelii Poet. laur. caesar. mit der vielehr und tugendsamen Jungfrawen Maria, dess weyland ehrenvesten wolweisen Herrn Johann Reichen, der Stadt Marienburg gewesenen Schöppen Elter-Mans und wolbestalten Medici nachgelassenen eheleiblichen Tochter: gehalten in Elbing Anno 1651 den 27 Junii. Auffgesetzet von Abraham Hesen Spensa consobr. Gedruckt zu Elbing, bey Achatz Carellen. w 4ce, k. 4 nlb. Czartor.

HESHUSIUS Tilemanus (1527 † 25 Września 1588). Adsertio Sacrosancti Testamenti Jesu Christi Contra Blasphemam Calvinistarum Exegesin sine autoris nomine editam. Authore Tilemano Heshusio Episcopo Sambiens. Regiomonti Typ. Haeredum Joannis Daubmanni Anno 1574. (Na końcu:) Regiomonte Borussorum 1574. Tilemanus Heshusius Episcopus Sambiensis minister tuus fideli pectore seruiens in Exangelio. (Na karcie 2 verso:) Prodiit hisce diebus in lucem nouus liber Sacramentarius titulo Exegesis perspicua, promittens explicationem controversiae de coena Domini, incerto authore non etiam expresso nomine ty-

pographi qui sub dole chartam et anchoram Crispini Genepsis mentitus est. w 4ce, k. 163.

— Gründliche Beweisung aus Gottes Wort Das Die Erbsünde nicht sey des Menschen Wesen, weder Leib noch Seele, Sondern ein Accidens, das ist zufellige verderbung. Sampt Widerlegung der unchristlichen Gottlosen und Manicheischen Schrifften Matthiae Illyrici, und Cyriaei Spangenbergii von der Wesentlichen Erbsünde, Durch D. Tilemanum Hesshusium Bischoff auff Sambland. Gedruckt zu Königssberg in Preussen, Durch Johann Daubmans Erben. Anno 1474. w 4ce, kart liczb. 131. Wrocławs.

— Von Eheverlöbnissen, und verbotenen Gradibus. Wie nahe, und fern der Verwandtniss ein Christ mit gutem Gewissen freyen möge. Tilemanus Hesshusius Bischoff auff Sambland. Gedruckt zu Königssberg, bey Johann Daubmans Erben. 1574. w 4ce, sign. Aij — Eiiij. Wrocławs.

— Frage Ob ein rechtgleubiger Christ, mit Unchristen, als mit Juden, Türcken, Heiden oder mit offentlichen uberfürten Ketzern, Lesterern und Götzendienern, als mit Sacramentsfeinden, Papisten, Widerteufferrn, Mönchen und Pfaffen, oder auch mit offentlichen Epicurem und Sündern, die im bewusten Ehebruch und andern lastern ligen, müge burgerliche gemeinschafft haben, mit inen essen und trincken etc. Antwort Tilemani Heshusii, Bischoff auff Sambland. Zu Königsberg im Jar 1575. (Na końcu:) Königsberg in Preussen, durch Johann Daubmans Erben in Verlegung Christoph Hoffmans. w 4ce, ark. Biij. Wrocławs.

— Oratio de sinceritate ... verbum dei ... Habita a. .... Ep. Sambiense. Regiomonti Borussorum in officina Georgii Osterbergeri 1576. w 4ce. Krasińs.

— Oratio de verae salutaris concordiae in ecclesia stabili fundamento. Habita in Academia Regiomontana. Regiomonti Borussiae per Joannem Daubmanum 1573. w 4ce. Krasiń.

— Vier Predigten Von Der Busse und Bekerung zu Gott. Tilemanus Hesshusius, Bischoff auff Samland. Zu Königssberg in Preussen, durch Joh. Daubmans erben. 1575. w 4ce, kart liczb. 71. Wrocławs.

— ob. Cavinus Jan (Dilucida 1561).

HESIODUS Ascraeus z Cuma w Eolii. Hezyoda Askreyczyka Dzieła wszystkie dochowane, to jest I. Teogonia. II. Tarcza Herkulesa III. Roboty i Dnie z greckiego przekładania Jacka Przybylskiego. w Krakowie 1790. w Drukarni Antoniego Grebla. w 8ce, k. 4, str. 122 i k. 1.

Dedykacya tłómacza wierszem do Krzysztofa Idatte S. T. Dokt. Kanonika Katedr. Krakows.
Jocher 29.
Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Roboty i Dnie według Greckiego Oryginału Przekładania Jacka Przybylskiego. Καὶ δυτος εν πιδω χχεφξας τά χαχα . πλουταρχος. (Na końcu:) W Krakowie R. P. MDCCXC. (1790). w 8ce, kart 17. Ossol. — Zielińs.

— Antiquissimi grecorum poetarum Hesiodi Georgicorum liber per Nicolaum de Ualle e greco in latinum conuersus. [Pod tytułem te słowa:] Monocolon Hexastichon Thome Bederman ad Lectorem de libri insolentia.

Antiquas si te forsan cognoscere musas
Ascreasque iuvat: quarum nunc fama sepulta
Sub tellure latet vel mundi mole vagatur
Aspectu: sortita locos: rarissima nostro
Perlege quod pridem studiosa Casparis arte
Pressum opus Hesiodi suscepit Croca poete.

Impressum Cracoviae. (Na końcu:) Liber Georgicorum Hesiodi a Nicolao de Ualla translatus finit. Impressus Cracouie per Casparem Hochfeder. Anno domini 1505. In vigilia visitationis Marie. w 4ce, ark. 6.

Przypisał wydawca Tom. Bedermann, rodem z Poznania, Janowi de Stobnicza nauczycielowi swemu. Lubo na książce tej drukarz wymieniony jest Hochfeder, w przypisaniu tem jednak Bedermann Janowi Hallerowi przyznaje poniesienie pierwszych kosztów na wprowadzenie druków do Krakowa, „que (ars impressoria) miro in stu-

dio nostro Cracoviensi, impensis optimi ciuis Joannis Haller primum vigere cepit."
Jocher 26. — Janoc. Nachr. IV. 121. — Wierzbows. II. 836.
Petersb. publ. — Zamojs. ordyn.

— Hesiodi Poetae Georgicorum liber per Nicolaum de Valle conversus e graeco in latinum. Magister Gregorius Laticephalus de Konitz Lectori ... (12 wierszy). (Na końcu:) Lipsiae in aedibus Valentini Schumann Anno dni 1517. w 4ce, ark. D_4.

Joan. Honorii Cubitensis praefatio in librum Georgicorum Hesiodi Ascrei. Pio II Pontifici Maximo Nicolaus de Valle.

— Toż:... (na końcu:) Finit Georgicorum liber Hesiodi Ascrei poetae antiquissimi e graeco in latinum per Nicol. de Valle traductus. Lipsiae per Jacobum Thanner. 1520. w 4ce, ark. D_5.

Joa. Honorii Cubitensis praefatio. Pio II Pontifici Max. Nicolaus de Valle (Carmen).

— Antiquissimi grecorvm poetarvm Hesiodi Georgicorum liber. (Na końcu:) Apud Inclytam Poloniae Graccoviam In Aedibus Joannis Haller Mense Julio M.D.XXI. (1521). w 4ce, kart 18 (ark. D_4).

Jocher 27. — Wierzbows. II. 977.
Czapski.

— Gaeorgicorum liber, per Nicolaum de Valle conuersus e Graeco in latinum. Magister Gregorius Laticephalus de Konitz Lectori: Ex agro celebres urgentur reges. Viri foecundo maximus orbis agro:.. etc. (12 wier. łac.). (Tytuł ozdobami z waz na kolumnach otoczony). (Na końcu:) Excusum Cracouiae, per Mathiam Scharffenbergium: Impensis vero Marci Scharffenbergk bibliopole ibidem. Anno 1530. die 30 Mensis Julii. w 4ce, kart 20 nlb. (ark. E_{IV}).

Poprzedza Praefatio Joan. Honorii Cubitensis (prozą). Pio II Nicolaus de Valle (carmen).
Jocher 28. — Wierzbows. II. 1066.
Czartor. — Jagiell. — Kórnicka. — Ossol. Petersb. publ.

HESPERUS Martinus. Theses de ecclesia: Quibus examinatur definitio ecclesiae, tradita à Bellarmino Lib. 3. de Ecclesia militante Cap. 2. Primi tomi, Parte altera: in celebri Thoruniensium Gymnasio ad disputandum propositae à Cunrado Grasero Juniore: Respondentis partes sustinente Martino Hespero Velunensi, dicti Gymnasii Alumno: die mensis Julij Anno 1609. Thorunii, Literis Augustini Ferberi (1609). w 4ce, k. nlb. 4.

Obejmuje Theses I—XLIV. Jagiell.

HESPERUS Michał († 13 Czerwca 1643). Buyne drzewo zniżoney wyniosłości lubo ostatnia posługa sławney y św. pamięci matronie Jmci Pani Annie hrabiance z Labiszyna ukochaney niekiedy JMPana Hieronima z Broniewa Broniewskiego małżonka przed samem ciała szlachetnego prowadem z żalem oddana na podworzu Dębnickim od X. Michała Hesperusa sługi P. Jezusa K. uczynek kaznodzieie przy Zborze Skockim wykonywuiącego 11 Junii r. p. 1641. Bez r. i m. druku (lecz druk Vetterusa w Lesznie). w 4ce. k. 14.

Autor przypisał prozą Broniewskiemu mężowi zmarłej, datując w Skokach 15 Julii 1641 r.
Czartor. — Dzików — Warsz. Uniw.

— Dobra pielgrzymska otucha lubo pogrzebne słowa, nad ślachetnem ciałem sławney pamięci niegdy Jey Mci Pani Anny Maryey Bochinki z Lazan Małowcowey pobożney y stateczney w swym dla Christusa y iego ewangelii z oyczyzny własney królestwa Czeskiego wygnańśtwie matrony. Gwoli Je° Mci Pana Albrychtowi Selfrydowi z Małowidz Małowcowi, pozostałemu smętnemu małżonkowi y inszym tesckliwym exulantom spisane, a w kościele Skockim od X. Michła Hesperusa z żalem mowione, 24 Julii A° 1639. Leszno, Druk. Vetterus. w 4ce, ark. D_1.

Dedyk. w Skokach 7 aug. 1639.
Branic. — Dzikow.

— Wizerunek Smierci y pogrzebu wiel. pamięci W° Jegmci Pana Andrzeia Reia z Nagłowic Dworzanina Pokoiowego K. J. M. Libuskiego Starosty w Historyey o dokonaniu y do ziemie pochowaniu S. Patr. Jakoba wystawione, a w Kościele Skockim pogrzebnemi Słowy wspomnione od X. Michała Hesperusa tegoż Zboru w Sła-

wie B. Sługi XIX Listop. R. Pans. 1641. Drukowano w Lesznie u Daniela Vetterusa 1641. w 4ce, k. 5, str. 32.

Przypis Państwu: Zofiej z Przecławic Rejowej StaroścINej Libuskiej, Mik. Rejowi Libuskiemu staroście, Kat. z Nagłowic Leszczyńskiej, Annie Rejownie, Wład. Rejowi, w Skokach 25 april. 1642.

Łukaszewicz Kość. br. Cz. w WPolsc. str. 346. — And. Węgierski Syst. hist. Eccl. Slav. 1252. str. 403. — Encyklop. powszech. Orgelbr. T. II. str. 710.

Dzików — Ossol.

HESS Conradus Josephus Ignatius Seb. Discursus inauguralis historico-politico-publico-juridicus de potissimis personarum tam imperantium, quam parentium in imperio juribus, succincta equestris ordinis Teutonici historia, nec non ejusdem XLVIII magnorum magistrorum iconibus, atque XI. balliviarum Prussicarum & Allemannicarum archi-commendatorum insignibus illustratus. Quem ad Dei, Deiparaeque Virginis honorem, annuente Nobilissimo ac Amplissimo Jurisconsultorum Collegio, in celeberrima Eoo-Francica Julio-Ducati Herbip. universitate, sub praesidio praenobilis, clarissimi & consultissimi viri ac domini D. Joannis Conradi Langen, J. U. doctoris, in alma hac Universitate pandectarum professoris publici & ordinarii, facultatis juridicae p. t. decani, nec non reverendissimi & celsissimi principis, episcopi Herbipoliensis consilarii, tribus examinibus rite tentatus pro suprema in utroque jure laurea & privilegiis doctoralibus solenniter consequendis, publicae disputationi subjecit Conradus, Josephus, Ignatius, Sebastianus Hess, Wertheimensis, AA. LL. & philosophie magister, J. U. candidatus, author et respondens, in consueto juristarum auditorio die (11) mense Majo anno 1720. horis ante & post meridiem consuetis. Herbipoli, typis Joannis Michaelis Kleyer, universitatis typographi. fol. k. 10, str. 88 i 44 rycin. Czartor.

HASSE Zacharyasz (1670 † w Królewcu 21 Lipca 1730). Dissertatio de usu et auctoritate juris Romani in foris Prussiae Ducalis authore Hesse. Regiomonti 1698. w 4ce.

Braun. Catal. str. 30.

— Dissertatio de varia fortuna et authoritate juris Romani in R. Prussiae 1713. w 4ce.

— Dissertatio de feudis Prussorum. Regiomonti 1712. w 4ce.

HESSEL Ignacy Benedykt. Wolne myśli nad nowo ułożonym urbaryalnym podatkiem w kraiach Cesarsko-Królewskich podług dwóch patentów pod dniem 20 kwietnia 1785 i 10 lutego 1789, wydane w Wiedniu 1789 w niemieckim ięzyku przez Ignacego Benedykta Hessla a dla ciekawości na polski ięzyk przełożone. W Pocieiowie (tak) 1790. w 8ce, str. IV 100.

Branic. — Jagiell. — Krasiń.

HESSEN (de) Ludwik Land-Graf. Traktaty między JO. Xiążęciem Jegomośćią Ludwikiem Land-Grafem de Hessen, Xćiem Girszfeld, Grafem de Kacenelnbogen, Dine, Cygenhayn, Nidda, Szaumburg, Izenburg y Byding y Woysk Rossyjskich Imperatorskiego Wieliczeństwa Kommenderuiącym General-Lieutenantem, Leib-Gwardyi Pułku Preobraszyńskiego Majorem, y Orderu świętego Jędrzeja Kawalerem z iedney, a z drugiey strony Wielmożnym Jegomośćią Panem Obersztt-Lieutenantem de Hausen, jako Kommendantem tuteyszego Batallionu Gwardyi Koronney, y fortecy Brodów 16. Junij Anno 1734 postanowione & ad invicem wymienione. B. m. i r. dr. (1734). folio, k. sign. A—B_2. (kart 4).

Bez osobn. tytułu. — Wzięcie fortecy Brody przez Rossyan. Nienaruszenie tego co jest własnośćią trzech kościołów. Wolność szlachcie, żydom i mieszczanom wyjścia z miasta. Wyjście garnizonu z bronią i chorągwiami. Uwolnienie pułkownika Borejki Komendant Żeromski cześnik Nurski, wyjechać może dokąd zechce. Podpisy: J. S. Bieliński lieut. De Lauraus Capitaine. J. S. C. du Lavendonnier jako Major. Ze strony rossyjskiej: Wasilli Xże Repnin pułkownik od Infanteryi. C. B. Wedel pułkownik. Jamerkeith G Major. Wreszcie: Augustyn de Hausen. Ludwik de Hessen. Jagiell.

Hesshusius ob. Heshusius.

Hessius ob. Risinius Pet. (1523).

Hessorus Philippus ob. Hegendorphinus Christophorus (1529).

Hessus Eobanus ob. Aristophanes (1531) — Barth Mich. (1559) —. Eobanus — Theocritus (Eidollia 1553).

Hessus Joannes Cachinnius ob. Risinius Petrus (in axiomata 1524) — Cachinnius (pseud.).

HESYCHIUS Ernestus. Lapis Lydius Sanctorum. Probierstein der Heiligen am Christum, und von dem Unterscheidt und unfehlbahren, bissher zwar von wenigen in acht genommen, dennoch warhafften und höchnöhtigsten, so wol in als euserlichen Kennzeichen der Rechtglaubigen, und der itzigen Heuchler und Falschen Mund Christen durch ... Thorn. Gedruckt durch Franc. Schneflboltz. Ao 1635. w 8ce, 23 kart nlb. dedyk. przedmów i reg., oraz str. 358. Warsz. Uniw.

Heteroclita pietatis ob. Raynaudus Theoph. (1669).

(Hetman). Władza i obowiązki Hetmanów Wielkiego i Polnego koronnych, oraz powinności każdego począwszy od Generała artylleryi do Chorążego. w 8ce, str. 79.

— Actum in Curia Regia Varsaviensi Feria Quinta Magna Caenae Dom die 23. Mens: Aprilis anno ejusdem 1775. Supplement. O powinnościach do Władzy y Obowiązków Hetmanów Wielkich Oboyga Narodów. Powinności każdego począwszy od Generała Artyleryj aż do Generała Majora inclusive. (Podpis Puchała, Legit Kotowiecki.) fol. kart 2. Warsz. Uniw.

— ob. Artykuły wojenne (1609) — Copia (polny 1625) — Gruszczyński Jan (Powinność 1581) — Jabłonowski J. A. (Dodecas 1752) — Paprocki Bartosz (albo konterf. 1578) — Rzewuski Józ. (władza 1766) — Szyrma Paw. (Głos) — Uniwersał (1777) — Władza (1775).

HETTENBACH B. E. Epithalamia in fest. nupt. Joachimi Clepelii et Sabinae Ernesti Hettenbachii filiae. Gedani 1648. w 4ce.

HETTOWICZ Mikołaj. Propositiones Theologicae Scholastico-Dogmaticae Ex Tractatibus De Sacramento Paenitentiae, Quatuor Novissimis, Et Purgatorio. Menti V. Servi Dei Joannis Dunsii Scoti Doctoris Mariani, Conformes Quas Propugnandas Suscepit De Ordine S. S. Francisci Minorum Conventualium S. Theolo: Bacca: R. S. Nicolaus Hettowicz. Praesidente P. T. M. Accursio Danowski Regente Theologiae Deffinitore Grodnensi. 1775. Anno Die 2. Mensis Junij 1775. w 4ce, k. 6 nlb. A. Wolański.

HEUBEL Johann Heinrich (Nordberg Georg). Leben Karl des Zwölften Königs in Schweden mit Münzen und Kupfern. (Dedyk. Heubel). folio. 1745–51. Hamburg. gedr. mit Rudolph Beneke Schriften. — T. III. gedr. bey Johann George Trausold 1751. fol. Branic. — Krasińs.

HEUMANN Ch. A. Parerga critica sive de arte critica. Accedit Emendatio aliquot falsarum Clerici, Commentationes in Tullium, Zosimum, Cornel, Curtium, Ovidium etc. Accedit dissertatio critica de vera deitate Christi contra Socinianos. Jena 1712. w 8ce.

HENSCHEL Gaspar. Glück und Segens-Wuntsch Welchen dem ... Andreas Kuntzen ... Auf ... Hochzeitliches Ehren ... Fest ... 1653 ... überreichet Caspar Henschel ... Gedruckt zur Lissa bey Wigand Funcken 1653. w 4ce, str. 4.

HEUTE Edme. La Manière d'apprendre la langue française en très peu de tems, en français et en polonais, a Varsovie 1746. w 4ce.

HEVELIUS Jan (1611 † 1617). Annus Climactericus Anno M.DCLXXXV. (Na 2ej karcie:) Johannis Hevelii Annus Climactericus, sive rerum Uranicarum observationum annus quadragesimus nonus; exhibens diversas occultationes, tam planetarum, quam fixarum post editam Machinam coelestem; nec non plurimas altitudines meridianas solis, ac distantias planetarum, fixarumque eo anno, quousque Divina conces-

sit Benignitas, impetratas; cum amicorum nonnullorum Epistolis, ad rem istam spectantibus: et Continuatione historiae novae Stellae in Collo Ceti, ut et annotationum rerum Coelestium. Cum gratia et privilegio Sacrae Regiae Majest. Polon. Gedani sumptibus auctoris, typis Dav. Frid. Rhetii Anno M.DCLXXXV. (1685). folio, 5 kart nlb., 24 i 196 str. oraz 7 tablic na blasze rytych przez autora.

W przedmowie uskarża się mocno na stratę jaką poniósł d. 26 Września 1679 r. przez spalenie się siedmiu jego zabudowań, które mieściły w sobie całą pracownię z najdroższemi narzędziami astronomicznemi i optycznemi, drukarnię, znakomitą część księgozbioru, wszystkie jego dzieła, które od 1647 do 1679 r. nakładem swym wydał, także wszelkie sprzęty domowe, pieniądze złote i srebrne. Dzieło samo przypisał Gabrielowi Krumhausen prokonsulowi m. Gdańska, który największy mu dowód okazał przyjaźni po spaleniu się. W dziele całem wiele jest listów do autora. — Od str. 39 idą: Epistolae praeclarissimorum virorum, cum Auctoris responsionibus, ad hujus opusculi materiam maxime spectantes. Pisali listy: Henr. Oldenburg. Ismael Bullialdus. Joh. Wallis. Joh. Flamsted. Od str. 105 idzie: Continuatio rerum Uranicarum observationum. Dzików. — Jagiell.

— Joannis Hevelii Cometografia. [Po wyżej piękny miedzioryt: okolica, Helvelius zaś pokazuje siedząc przy stole dwom innym, mapę niebios. Dołem: Andr. Stech delin. L. Vicher sculps. Drugi tytuł jest:] Cometographia, totam naturam cometarum; utpote sedem, parallaxes, distantias, ortum et interitum, capitum, caudorumq. diversas facies, affectionesq; nec non motum eorum summè admirandum. Beneficio unius, ejusq; fixae, et convenientis hypotheseos exhibens. In qua, universa insuper phaenomena, quaestionesque de cometis omnes, rationibus evidentibus deducuntur, demonstrantur, ac iconibus aeri incisis plurimis illustrantur. Cumprimis verò, Cometae Anno 1652. 1661. 1664. et 1665; ab ipso auctore summo studio observati, aliquantò prolixiùs pensiculatiusq; exponuntur, expenduntur, atq; rigidissimo calculo subjiciuntur. Accessit, Omnium Cometarum, à Mundo condito huiusquè àb historicis, philosophis, et astronomis annotatorum, historia, notis et animadversionibus auctoris locupletata, cum peculiari tabulâ Cometarum universali. Cum privilegio Sac. Caesareae et Reg. Pol. et Suec. Majestatum. Gedani, auctoris typis et sumptibus, imprimebat Simon Reiniger Anno M.DCLXVIII. 1668). folio, kart 19 nlb., dzieła 913 str., spisu 23 kart nlb. i 38 tablic na blasze rytych.

Dedykacya: Franciae Regi Ludovico XIV (kart 4). Benevolo Lectori (kart 6). Privilegium Caesareum (k. 1). Privilegium Joannis Casimiri (k. 1). Przywilej królewski, datowany Varsaviae die 3 Febr. 1662. podpisał Steph. Hankiewicz Secr. Reg. W nim mówi król, że Hevelius ma instrumenta matematyczne jakim równych nie posiada Europa, a które podziwiał wraz z swoją małżonką. Przywilej dany na lat 25, pod karą 400 złot. węgierskich. — Dzieło ogarnia ksiąg XII. Na czele umieszczony katalog autorów (kart 2), z których korzystał Hevelius. Są tu między innemi: Kopernik. Kromer. Miechowita. Rheticus. Polonica historia. Vitelius. Zatem bardzo mało w obec ogromu obcego materyału. Po spisie tym idzie wiersz: Joh. P. Titius Joh. Hevelio (1. k.). Na str. 663 jest ustęp zatytułowany: Copernicaei nullum in natura concedunt motum rectum.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Univ. lwow.

— Descriptio Cometae anno aerae Christ. M.DC.LXV. exorti, cum genuinis Observationibus, tam nudis, quam enodatis, mense Aprili habitis Gedani. Cui addita est Mantissa prodromi Cometici, observationes omnes prioris Cometae MDCLXIV. ex iisq. genuinum motum accuratè deductum, cum notis, et animadversionibus exhibens. Ad Serenissimum Leopoldum, Etruriae principem. Cum privilegio Sac. Caesareae et sumptibus, imprimebat Simon Reiniger, Anno MDC.LXVI. (1666). folio, kart 6 nlb., dzieła str. 188 i 4 ryciny (z podpisem Autor sculpsit).

Na tytule rycina: zamek nad brzegiem morza; okręty i dwie lunety obserwacyjne. Dedykacya J. Babt. Colbert Summi Galliarum aerarii moderatori.

Akad. — Dzików — Jagiell.

— Dissertatio de nativa Saturni facie, ejusque variis phasibus, certa periodo redeuntibus, cui addita est, tam Eclipseos solaris anni 1656 observatio, quam Diametri Solis apparentis accurata dimensio. Ad Serenissimum Ludovici a Deodati Regis Christianissimi patruum, Gastonem Borbonium Aurelianensium Ducem etc. Gedani edita, anno aerae Christianae 1656. sumptibus autoris, typis Reinigeri. folio, k. nlb. 3, i 40 str., oraz 4 ryciny na blasze.

Akad. — Chrept.

— Eclipsis lunae totalis cum mora a 1685 d. 10 Decbr. observata. [Jest w Philosophic. Transactions T. XV. N. 178].

— Eclipsis Solis observata Gedani anno à nato Christo 1649. die 4 Novembris st. Greg. a Johanne Hevelio. folio, 2 karty nlb. z tablicą figur, [z podpisem: Observator sculpsit].

Przypisał Laurentio Eichstadio, Dr. Med. fizykowi miasta Gdańska i professorowi matematyki w gimn. Gdańskiem. 1650. die 9 Januarii. Jagiell.

— Illustrissimis viris Pet. Gassendo et Ismael Bullialdo de eclipsi solari (epistola). Dantisci 10 Jul. 1652. folio, kart 4.

Exemplarz znajdujący się u Cohna w Berlinie, był r. 1678 ofiarowany przez autora Mich. Behmowi burgrabiemu polskiemu. Cena 45 marek. Dzików.

— Epistola, de cometa, anno MDCLXXII. (1672). mense Martio et Aprili, Gedani observato. Ad Illustrem et celeberrimum virum Dn. Henricum Oldenburgium, Reg. Societ. Secretarium, amicum honorandum. (Tu rycina z podpisem: A Stech. delin. J. Saal sculp.). Cum privilegio Sac. Caesar. et Reg. Polon. Maiestatum. Gedani, authoris typis, et sumptibus imprimebat Simon Reininger. Anno M.DCLXXII. (1672). fol., str. 10 i tabl. 1 rytowana.

W dedykacyi mówi, iż obserwacye czynił używszy dłuższych teleskopów i większych instrumentów.

Żebrawski 286.

Akad. — Dzików. — Jagiell.

— Epistola ad amicum de cometa anno 1677. Gedani observato. Gedani, 1677. folio.

Żebraws. str. 286.

— Epistolae II. Prior: De motu Lunae libratorio, in certas trabulas redacto. Ad Perquam Rev. Praeclarissimum atq. Doctissimum Virum, P. Johannem Bapt. Ricciolum Soc. Jes. Philosophiae, Theologiae, ac Astronomiae Professorem Bononiensem Celeberrimum. Posterior de Utriusque Luminaris defectu Anni 1644. Ad Generosum et Magnificum Dominum Petrum Nucerium Serenissimae Reginae Poloniae et Sueciae Consiliarium et Secretarium: Gedani, anno à nato Christo 1654. Sumtibus Autoris, typis Andreae Julii Molleri. 1654. folio, str. 72, i rycin 6 astronom.

Na końcu odezwa do Wawrz. Eichstadiusa Med. (1 ark. i rycin 2). Dalej list do Piotra Gassendego i Ismaela Bullialdusa matematyków ark 2. W tytule miedzioryt Zamku nad morzem, z podpisem Boy. J. Allen (rytownik). Po str. 6 na dużym arkuszu miedzioryt; Tabula Selenographica phasium generalis incisa a Joh. Hevelio a. 1645.

Akad. — Chreptow. — Jagiell. — Kijow. — Zieliński.

— Epistolae IV. I. De observatione deliquii Solis anno 1649 habitâ, Ad Excelentissimum Virum Laurentium Eichstadium, Med. D. et Phys. Civ. Gedan. Ordinarium etc. II. De ecclipsi Solis anno 1652 observatâ. Ad illustres Viros, Pet. Gassendium et Ism. Bullialdum, Philosophos ac Mathematicos nostri seculi summos. III. De motu Lunae Libratorio ad Perquam Rev. Praeclar. et Doctiss. Virum P. Joh. Bapt. Ricciolum Soc. Jes. Philosophiae Theol. ac Astron. Prof. Bononiensem celeberrimum. IV. De utriusq. Luminaris defectu anni 1644 ad Generosum et Magnificum Dominum Petrum Nucerium, Ser. Reg. Pol et Suec. Consil. et Secretarium. (Tu rycina: Zamek a w polu obserwacye teleskopami, podpisany: Boy. J. Allen). Gedani. Anno a nato Christo 1654. Sumptibus Autoris, typis Andreae Julii Molleri. fol. k. 7 nlb., str. 72.

Jesttu na arkuszu dużym: Ecclipsis solis observata Gedani anno 1649 a Johan. Hevelio. Tabula selenographica anno 1645. incisa a J. Hevelio. Figury dołączone do rozprawy idą znaczone A—E. z podpisem Autor sculps.

Te cztery listy drukował zrazu osobno. Następnie dwa ostatnie złączył razem, a później wszystkie cztery.

Żebrawski s. 283—4 ma to odmiennie: Francofurti 1658. fol. cum figuris.

Jagiell.

— Firmamentum Sobiescianum, sive Uranographia, totum Coelum Stellatum, utpote tam quodlibet sidus, quam omnes et singulas stellas; secundum genuinas earum magnitudines, nudo oculo, et olim jam cognitas, et nuper primum detectas, accuratissimisque organis rite observatas exhibens, et quidem quodvis sidus in peculiari tabella, in plano descriptum, sic ut omnia conjunctim totum Globum Caelestem exactissime referant, prout ex binis Hemisphaeris majoribus, Boreali scilicet et Australi; adhuc clarius unicuique patet. Cum gratia et privilegio Sac. Reg. Maj. Pol. Gedani, typis Johannis Zachariae Stollii 1690. folio, tytuł i dedykacya str. 10; Cenotaphium Hevelii str. 8; In firmamentum Sobiescianum sive Uranographiam Introductio str. 21. (sig. C_4).

Dedykacya (podpis.: Elisabetha Hevelii vidua:) Joanni III. Przed tytułem głównym powyżej podanym jest zamieszczona kartka sztychowana, z napisem: Firmamentum Sobiescianum sive Uranographia Joh. Hevelii. Gedani. Anno 1687.

Akad. — Czartor. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

Porówn. Prodromus.

— Historiola mirae stellae in collo ceti. Gedani. fol. ob. Mercurius.

— Machinae coelestis pars prior, organographiam, seu instrumentorum astronomicorum omnium, quibus auctor hactenus sidera rimatus ac dimensus est, accuratam delineationem et descriptionem, plurimis iconibus, aeri incisis, illustratam et exornatam exhibens; cum aliis quibusdam tam jucundis, quam scitu dignis, ad mechanicam opticamque artem pertinentibus imprimis de maximarum tubarum constructione et commodissimi directione nec non nova ac faccillima ... Gedani, 1673. fol. str. 464, nlb. 10 i tablic z fig. 31.

Dedykacya królowi Ludwikowi XIV.

Czartor. — Kijow. — Ossol. — Zieliński.

— Machinae coelestis pars posterior, rerum uranicarum observationes, tam eclipsium luminarium, quam occultationum planetarum et aequinoctiorum una cum reliquorum planetarum fixarumque omnium hactenus cognitarum globisque adscriptarum aeque ac plurimarum hucusque ignotarum observatis; pariter quoad distantias, altitudines meridianas et declinationes; additis innumeris aliis notatu dignissimis atque ad astronomiam excolendam maxime spectantibus rebus, plurimorum annorum summis vigiliis indefessoque labore ex ipso aethere haustas permultisque iconibus, auctoris manu aeri incisis, illustratas et exornatas tribus libris exhibens. Cum Gratia et Privilegio Sac. Regiae Majest. Polon. Gedani In Aedibus Auctoris, ejusque Typis, et Sumptibus Imprimebat Simon Reiniger. Anno MDCLXXIX (1679). folio, str. 446 i 1 str. nlb.

Dedykacya: Janowi Sobieskiemu.

Tak rzadkie dzieło, że ceniono je dawniej na 200 dukatów.

Lengnich powiada: Das 2te Buch beträgt 840, das 3te u. 4te 447 Seiten ohne 48 Seiten Vorrede und Kupferregister, und $5^1/_2$ Bogen Zuschrift nebst 44 Kupfertafeln, das Titel Kupfer und Portrait mitgezählt. — Żebrawski Bibl. matem. str. 287, wyraża się: Dzieła tego nie miałem sposobności widzieć.

Dzików. — Kijows. — Wrocł. miejs (str. 840 i 446).

— Mercurius in sole visus Gedani, anno christiano MDCLXI. (1661). d. III Maji st. n., cum aliis quibusdam rerum coelestium observationibus rarisq. phaenomenis. Cui annexa est, Venus in sole pariter visa, anno 1639 d. 24 nov. st. v. Liverpoliae a Ieremia Horroxio; nunc primum edita, notisque illustrata. Quibus accedit succincta historiola, novae illius, ac mirae stellae in collo ceti, certis anni temporibus clarè admodùm affulgentis, rursùs omninò evanescentis. nec non genuina delineatio, paraselenarum et pareliorum quorundam rarissi-

morum. (Tu rycina Zamku i lunet). Cum Privilegio Sac. Caesareae et Regiae P. et S. Majestatum. Gedani (Autoris Typis, et Sumptibus, imprimebat Simon Reiniger. Anno MDCLXII. (1662). folio, k. 3, str. 196, tablice A—K.

Ded.: Ismaeli Bullialdo amico summo.

— Tamże, taż data. folio, str. 181, nlb. 6, tabl. 10.

Od str. 111 nadpis: Venus in sole visa seu tractatus astronomicus de nobilissima solis et Veneris conjunctione, Novembro die 24 styl. Juliano M.DCXXXIX. autore Jeremia Horroxio. Od str. 146: Historiola mirae stellae. Od str. 171: De rarissimis quibusam Paraselenis.

Rzączyński 421

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Perquam Reverendo Praeclarissimo atque Doctissimo viro P. Joh. Bapt. Ricciolo Soc: Jesu Philosophiae Theologiae ac Astronomiae Professori Bononiensi celeberrimo Johannes Hevelius S. fol. str. 72.

Zarazem:

De Motu Solis et lunae libratorio. Illustribus virris Petro Gassendo et Ismaeli Bullialdo philosophis ac mathematicis nostri saeculi summis, amicis suis officiose honorandis Johannes Hevelius S. anno Salutis 1652. 10 Julij. fol. str. 8.

Zarazem:

De ecclipsis soluris Excellentissimo Dn° viro Lavrentio Eichstadio Medicinae Dri et Phisico civitatis ordinario, nec non in gymnasio gedanensi matheseos Profess. Johannes Hevelius S. fol. str. 6. Dzików — Ossol.

Porównaj wyżej: Epistolae — Ecclipsis.

— Observatio ecclipseos lunae instituta Gedani Anno a nato Christo 1647 die 20 Januarii st. n. vesp. a Johanne Hevelio. folio, 2 str. z jedną tablicą figur (rytych przez autora).

Żebrawski 283.

- Observatio ecclipseos Solaris. Gedani, anno aerae Christianae 1652 die 8 Aprilis st. n. a Joanne Hevelio peracta. folio, kart 4 nlb.

Przypisał Piotrowi Gassendowi i Izmaelowi Bullialdowi, słynnym wówczas matematykom.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 281 do 290.

— Observationes de Cometa 1672. Gedani observata ad Henricum Oldenberg. Gedani 1672. fol.

— Occultatio Jovio a. 1686. d. 10. April. et d. 8 Maji.

Zaćmieszczone w Philos. Transactions Vol. XVI. N. 183.

— Phaenomenon aëreum 1682. d. 10. april. observatum.

Jest w Acta Eruditorum 1682. str. 262.

— Prodromus astronomiae cum Catalogo Fixarum et Firmamentum Sobiescianum.

Tytuł ogólny. Osobne tytuły są te:

Prodromus astronomiae, exhibens fundamenta, quae tam ad novum plane et correctiorem stellarum fixarum catalogum construendum, quam ad omnium planetarum tabulas corrigendas, omnimode spectant; nec non novas et correctiores tabulas solares, aliasque plurimas ad astronomiam pertinentes ut pote Refractionum Solarium, Parallaxium, declinationum, angulorum eclipticae et meridiani, ascensionum rectarum et obliquarum, Horizonti Gedanensi inservientium, differentiarum ascensionalium, motus idem et refractionum stellarum. Quibus additus est uterque catalogus stellarum fixarum, tam major ad annum 1660. quam minor ad annum completum 1700. Accessit corollarii loco tabula motus lunae libratorii ad bina secula proxime ventura prolongata, brevi cum descriptione ejusque usu. Cum gratia et privilegio Sac. Reg. Maj. Polon. Gedani typis Johanni Zachariae Stollii. Anno M.DCXC. (1690). folio, str. 142.

Poczem idzie:

Catalogus stellarum fixarum, ex Observationibus multorum annorum, indefesso Labore Gedani habitis, constructus, supputatus, correctus, ac plurimis stellis, hactenùs nondum á quopiam ritè observatis, locupletatus, exhibens; tam longitudines, latitudines, quam ascensiones rectas, et declinationes ad annum Christi completum M.DCLX. Cui annexa sunt, quorundam illustrissimorum virorum Loca, ad

eundem annum deducta; earum videlicet fixarum, olim ab ipsis observatarum, secundum nempe longitudinem et latitudinem, Utpote Tychonis Brachaei, Principis Hassiae, Riccioli, Ulug Beighi, et Ptolomaei, quò protinus ad oculum cuiq. pateat, quousq. observationes omnium inter se conveniant, vel discrepent. Cum priv. Sac. R. Maj. Pol. Gedani, Sumtibus auctoris, Typis Johannis Zachariae Stollii. Anno 1687. folio, str. 143—350 i Index oraz 57 tablic wielkich i portret autora.

Wreszcie kończy zbiór:

Johannis Hevelii Firmamentum Sobiescianum, sive uranographia, totum coelum stellatum, utpote tam quodlibet sidus, quam omnes et singulas stellas, secundum genuinas earum magnitudines, nudo oculo, et olim jam cognitas, et nuper primum detectas, accuratissimisque organis rite observatas, exhibens, et quidem quodvis sidus in peculiari Tabella, in plano descriptum, sit ut omnia conjunctim totum Globum Coelestem exactissime referant, prout ex binis Hemisphaeriis Majoribus, Boreali scilicet et Australi, adhuc clarius unicuique patet. Cum gratia & priv. Sac. Reg. Maj. Pol. Gedani, Typis Joannis Zachariae Stollii Anno 1690. folio, tytuł i dedykacya Janowi III. str. 10, Cenotaphium Hevelii str. 8, dzieła samego str. 21.

Na rycinie przed Firm. Sob. jest rok 1687. Pierwsza rycina przed tytułem Prodr. astr. przedstawia Synod astronomów 6ciu. Druga przed tytułem Firm. Sob przedstawia wizerunki 11tu astronomów.

Obacz: Firmamentum.

Żebrawa. Bibliogr. 287—9.

Akad. — Czartor. — Dzikow. — Kijow. — Zieliński. — Uniw lwow.

— Prodromus cometicus, quo historia cometae anno 1664 exorti cursum, faciesq; diversas capitis ac caudae accuratè delineatas complectens; nec non dissertatio de cometarum omnium motu, generatione variisquè phaenomenis, exhibetur. Ad Illustrissimum et Excellentissimum Dominum Dn. J. Bapt. Colbert, Regis Christianissimi à Sanctioribus Consiliis Summiq. Galliarum aerarii moderatorem fidelissimum etc. etc. dominum gratiosissimum. Cum privilegio Sac. Caesar. et Regiae Pol. et Suec. Majestatum. Gedani, Autoris typis et sumptibus imprimebat Simon Reiniger Anno M.DCLXV. (1665). fol. kart 2, tablic 3, str. 64.

Dzieło to rozstrząśnięto w Philos. Transactions Vol. I. Nr. 6. tudzież w Journal des Savans 1666. Mars.

Chrept. — Dzików — Jagiell. — Uniw. lwows.

— Scutum Sobiescianum.

Obacz: Acta Eruditorum, 1684. str. 396).

— Selenographia sive lunae descriptio, tam macularum, quam motuum diversorum, aliarumque omnium vicissitudinum, phasiumque lunarium telescopii ope deprehensarum delineatione accurata atque locupleti rerum coelestium, auctario exornata, prodiit. Gedani, anno a Christo nato 1647, autoris sumtibus, typis Hünefeldianis.

(Na 2-ej karcie inny tytuł:)

Johannis Hevelii Selenographia sive lunae descriptio; atque accurata, tam macularum ejus, quam motuum diversorum, aliarumque omnium vicissitudinum, phasiumque, telescopii ope deprehensarum, delineatio. In qua simul caeterorum omnium planetarum nativa facies, variaeque observationes, praesertim autem macularum solarium, atque Jovialium, tubospicillo acquisitae, figuris accuratissime aeri incisis, sub aspectum ponuntur: nec non quamplurimae astronomicae, opticae, physicaeque quaestiones proponuntur atque resolvuntur. Addita est, lentes expoliendi nova ratio; ut et telescopia diversa construendi et experiendi, horumq. adminiculo, varias observationes coelestes, imprimis quidem Eclipsium cum solarium, tum lunarium, exquisitè instituendi , itemq. diametros stellarum veras, via infallibili, determinandi methodus: eoq. quicquid praeterea circa ejusmodi observationes animadverti debet, perspicue explicatur. Cum gratia et privilegio S R. M. Gedani edita, anno aere Christianae 1647. autoris sumtibus, typis Hünefeldianis,

folio, k. 16 nlb., str. 563 i rycin 112 (roboty samego autora).

Po tytule idzie portret Heweliusza, roboty Jerem. Falcka.
Tytuł miedziorytowy z widokiem Gdańska z podpisem J. Falck Polonus sculp. — Na str. 497 nowy tytuł: Selenographiae appendix; et heliographicas aliquot annorum observationes, et Orbis Jovialis positum, motumque exhibens. Od str. 549 idzie: Index rerum.
Ded.: Regiae Urbi Gedano, charitates omnes complectenti patriae Johannes Hevelius. Scribebam Dantisci 1647, pridie nonarum Maii. Carmina in opus Johannis Hevelii: Vincent. Fabricius. Benjamin Engelke. Gebrandus Hajo Med. D. Dantiscanus. Cyprianus Kinnerus D. Consiliarius Lygius. Laur. Eichstadii De Borussia eiusque indigenis tribus, Nicolao Copernico, Petro Crügero, Johanne Hevelio, Mathematicis ad unum, omnibus excellentissimis). Johannes Mochingerus. Michael Borck Secret. Abraham de Fraukenberg. In Selenographiam Johanni Hevelii Reip. Ged. Scabini Johannes Georgius Moeresius Scholae Petro Paulinae Ged. Rector. — W końcu: Index capitum atque series totius operis.
Akad. — Chrept. — Czartor. — Dzików. Gdańs. miejs. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Transitus Jovis, Gedani, Anno aerae Christianae 1647. die 12 April. st. n. vesper. observatus. folio, 1 karta z tablicą figur (rytą przez autora).

— Transitus Jovis Gedani Anno 1647. die 6 Junii, vesper. st. n. observatus a Johanne Hevelio. folio, tablica z krótkim opisem (ryta przez autora).

Żebraws. str. 282.

— Uranographia. (Bez textu same mapy, na pierwszej:) Haec Hemispherium firmamenti Sobiesciani boreale diversis novis asterismis, et quam plurimis novis stellis exornatum atqu' auctum Johanni III. consecrat ... auctor, observator et delineator. fol. podł.

Obacz: Prodromus Astronomiae (Firmamentum). Czartor.

— Venus in Sole visa, a. 1662. Gedani, fol.

Cat. Janss. 1679.

(Hevelius J.) Epicedia auf Johannem Hevelium. Danzig 1687. fol.

— ob. Balduinus G. (Epistola 1679) — Barth Andr. (1688) — Behr Christ. — Blech Eph. (Rede bey Gedächt. 1787) — Buethner A. (1651) — Eichstadius Laur. (1648. 1660) — Frederus Cons. — Hennig F. G. (Rede 1790) — Hooke Rob. (Animadvers. 1674) — Lengnich C. Ben. (Anecdoten 1780) — Olchoffius Joan. Eric. (Excerpta ex literis 1683) — Schlavicius Joh. (Lubomirski) — Schmidt et Soerman (1790) — Schmieden Joa. Ernest (In Hevelium etc. carmen b. r.) (Cenotaphium 1687) — Seyler J. D. — Titius Joan. Petrus (Immort. nom. viro etc. 1679) — Verch Sam. (1684) — Weber J. M. (1679).

Chodynicki 203. — Montuel Hist. d. mathem. II. 346. — Bandt. Hist. druk kr. Pol. I. 87. 89. — Bentk. Hist. lit. II. 325—335. — Braun De scriptor. polon. 286. — Sołtykow, O Akad. krak. 12. — Roczniki Tow. war. przyj. N. XII. 193—6. — Bibliot. Warszaw. 1843. I. 327. — Journal des Savans 1665. str. 163. 181. — Charitius De viris gedani ortis. 1715. s. 85—92. — Lilienthal Erläutertes Preussen II. 235—268. III. 872. — Pamiętn. Warszaw. 1809. III. 10—111. — Löschin Beiträge zur Gesch. Danzigs. I. s. 52—59. — Skimborowicz Żywot. Warszawa 1860. s. 20. — Encykl. Orgelbr. XI. 77—8. — Kłosy 1870. s. 150—1. (art. M. Bersona). — Berson M. Kilka słów 1899. — Sylloge nova epistolarum varii argumenti Vol. VI. Norimb. 1764. w 8ce, L. 8, str. 164. — Histoire des sciences mathematiques. I. 222. — Westphal J. H. Leben, Studien und Schriften Konigsb. 1820. — Seidemann: Joh. Hevelius. Ein Beytrag zur Gesch. des 17. Jhrh. (Programm der Realschule in Zittau. Zittau 1864). — Allgem. Deutsche Biogr. Leipz. 1880. T. 18. str. 341—3. — Brandstätter Fr. A. (r. 1861). — Żebrawski Bibl. mat.

Hevelius Michał ob. Crolovius Chr. (1651) — Endlerus Os. (1651).

Hevelius Nicolaus ob. Sommersberg Frid. Wilh. (Silesicarum rerum 1730).

HEVELKE Jan Andrzej z Konic w Zach. Prusiech (ur. 14 Listop. 1741). Leichen predigt auf den Konsistorialrath und Senior Fischer. Thorn 1775. fol.

Goldbeck Nachr. 57.

HEVELKE Jan Daniel. Die Seligkeit derer die im Herrn sterben bey der Beerdigung der Anna Reg. Hanischen

geb. Rosenavin von ..... Dantzig, gedruckt mit Schreiber. Schriften 1744. folio. Czartor.

HEVENESI Gabriel Hungarus (ur. 24 Marca 1666 † 11 Marca 1715). Aucupium innocentiae. Ab eo qui circuit, quaerens, quem devoret. Stygio aucupe in probitatis et innocentiae capturam sive ruinam, variis dolis et artib. instructum. Nunc verò in proborum adolescentum, Scholas RR. PP. Societatis Jesu frequentantium gratiam et cautelam detectum, sive ad pravae Societatis pericula exemplo Landelini fugienda brevis admonitio; bonorum omnium lectioni et usui concinnata, a R. P. Gabriele Hevenesi e Societate Jesu. Quartò recusa. Lublini, typis Collegii Societatis Jesu. Anno M.DCCXXXVII (1737). w 12ce, str. 129.

Jagiell. — Ossol.

— Toż :... sive ad pravae Societatis pericula exemplo Landelini fugienda, brevis admonitio; bonorū omniū lectioni et usui cōciñata, a R. P. Gabriele Hevenesi e Societate Jesu plurius recusa. Leopoli typis Collegii S. J. A. 1746. w 12ce, str. 108 i 7.

W egzempl. Warsz. Uniw. i Jagiell. brak w końcu siedmiu stron, obejmujących mianowicie : Protestationes S. Caroli Boromaei.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł :... bonorum omnium lectioni & usui concinnata a R. P. Gabrielle Hevenesi, é Societ. Jesu. Quinto recusa. Calissii, Typis Soc: Jesu. Anno D. 1749. w 12ce, str. 96.

Ossol.

— Arbor vitae in coronam efflorescens innocentia cordi vernantis aetatis implantata. Et in odorem suavitatis divinae, in horti conclusi Mariae dec. in angelorum gaudium, in divorum caelitum delicium, in moderatorum solatium, in juventutis bonis artibus insudantis refrigerium, oblata. À R. P. Gabriele Hevenensi Soc: Jesu Doctore Theologo. Saepius alibi edita nunc denuo recusa cum facultate Superiorum. Lublinj, Typis Coll: Soc: Jesu. Anno 1737. w 8ce, kart nlb. 76.

Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— Ars bonae mortis, sive: Quotidiana erga Sanctissimam Dei Matrem Mariam pietas, ad omnia quidem utilis; ad felicem tamen mortem obtinendam utilissima: A R. P. Gabriele Hevenesi Soc. Jesu Sacerdote proposita. Cum facultate Superiorum. Brunsbergae 1721. Typis Coll. Soc. Jesu. w 12ce, str. 415.

Są dwie edycye odmienne. z r. 1721.
Jocher 6823. Wileńs.

— Tenże tytuł ... Brunsbergae 1741. w 12ce, str. 415.

Warsz. Uniw.

— Allezeit bluehender Blumen-Garten Das ist Exemplen derer heiligen so die Keuschheit geliebt haben auf alle Tag dess gantzen Jahrs aufgetheilt von dem Erwürdigen P. Gabriel Hevenesi auss der Gesellschafft Jesu in Latein beschrieben und durch einen anderen Priester Gabriel Dülman auss derselbigen Gesellschafft ins Teutsch übersetzt. Braunsberg, Gedruckt im Coll. Soc. Jesu. 1721. w 12ce, str. 456.

Warsz. Uniw.

— Calendarium Eucharisticum sive perpetuus S. S. Eucharistiae Cultus, per quotidiana Sanctorum Exempla et Monita in solatium omnium pecularium Dei Eucharistici propositus. Wratislaviae. Typis Acad. Coll. S. J. w 12ce, str. liczb. 124. Krasińs.

— Cześć codzienna przenayświętszego Sakramentu naywiększey strapionych pociechy umieraiących obrony. Na uproszenie Łaski dobrego y pobożnego życia y Swiątobliwey śmierci naypożyteczknieysza. w Wrocławiu w Akademii Soc. Jesu pierwey po Łacinie a teraz po Polsku przez jednego Kapłana Societatis Jesu z pozwoleniem Starszych wydana. w Drukarni Collegium Lwowskiego Roku 1753. w 8ce, str. 568 i Regestr ark. Aa_2.

Załuski zanotował: Interprete P. Stanislao Kijankowski S. J. Minoris Poloniae. — Przedmowę podpisał S. K. S. J.
Brown str. 216. ma datę 1752.
Krasińs. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Flores quotidiani sive Sanctorum,

castitatis amantium, exempla. Sandomiriae. Bez wyr. r. w 12ce. Wileńs.

— Flores quotidiani sive Sanctorum castitatis amantium exempla. Per singulos anni dies collecta et castorum hominum imitationi proposita a R. P. Gabriele Hevenesi Societatis Jesu. Permissu Superiorum. Brunsbergae Typis Collegii Societatis Jesu 1721. w 12ce, str. 274.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... a R. P. Gabriele Hevenesi Societatis Jesu. Reimpresa. Sandomiriae Typis Collegii Soc. Jesu. 1741. w 12ce, str. 240.

Jocher 5958.
Jagiell. — Uniw. lwows.

— Labirynt zdradliwy piekielnego Dedala sztuką na zgubę cnoty w cyrkule bezbożnych erygowany, a na przestrogę kochającey cnotę młodzi w przykładzie prawdziwego Tezeusza Landelina, naprzod przez W. X. Gabryela Hewensa S. J. pokazany, teraz zaś polskim stylem opisany, w Wilnie w drukarni Akademickiey Roku Pańskiego 1722. w 8ce, str. 111.

Na końcu dedykacji podpis: Adam Eysymont C. G.
Jocher 8694. Krasińs.

— Toż:... w cyrkule bezbożnych Psalm 11. erygowany, a na przestrogę kochaiącey cnotę młodzi w przykładzie prawdziwszego Tezeusza Landelina naprzód przez W. X. Gabriela Hewensa Societatis pokazany teraz zaś dla wszystkich pożytku polskim stylem opisany. W Wilnie w drukarni akademickiey S. J. roku pańskiego 1738. w 8ce, str. 111.

Przypisał po łacinie Adamowi Tarkowskiemu Adamus Eysymont C. G. — Katal. bibl. Wileńs. ma bez wyr. roku.
Akad.

— Uwagi X. Gabryela Hewenezego S. J. na każdy dzień postu, z francuzkiego na polski język przetłumaczone. Za pozwoleniem Zwierzchności do druku podane Roku Pańskiego 1769. we Lwowie w Druk. J. K. M. y Bractwa S. S. S. Troycy. w 4ce, k. 2, str. 248.

Dedykacya Jezusowi Ukrzyżowanemu. Uwag jest XLVI.
Jocher 5985.
Czartor. — Jagiell. — Ossolińs. — Uniw lwow.

— ob. Drużbicki Gaspar (Sublimitas 1713) — Loyola (Scintillae 1712).

Horanyi Memoria II. 108—113.

Hevernius Philippus Hieraldus ob. Balduinus Franciscus (1573).

Hevilsche Büste ob. Schmidt Ernst. (Reden bei der auf ... 1790).

Hexastichon ob. Zamell (1637).

Hexastylium ob. Sawicki B. (1699) — Wiśniowski J. (1699).

Hey Michał ob. Stawicki.

HEYDEN Sebald z Norymbergi (1488 † 1561). Puerilium Colloquiorum Formulae pro primis Tyronibus per Sebaldum Heyden ex comicorum Campo hinc inde collecte jam denuo ... Germanico Polonico ac Ungarico ideomate ... (Na końcu:) Cracoviae apud Hieronymum Vietorem Anno M.DXXVII. (1527). mense Augusto. w 8ce, kart liczb. 38.

Dedykacya: Puero Ludovici Decii filiolo ... Anselmus Ephorinus

— Toż:... (po polsku, niemiecku, łacinie i węgiersku). Cracoviae, apud Hieronymum Vietorem. Anno M.D.XXXI. (1531). Cum gratia et privilegio. w 8ce.

Szabó K., Regi Magyar Könyvtár str. 1.
Bibliot. Muzeum narod. w B. Peszcie. — Wilno.

— Formulae puerilium colloquiorum. Cracoviae per Mathiam Scharffenberg. An. MDXXXV. (1535). w 8ce.

Przydane Decastichon Franciszka Bonera.
Jocher 754 *a*. — Janoc. I. 189.
Petersb.

— Puerilium colloquiorum formulae pro primis Tyronibus per Sebaldum Heyden ex Comicorum Campo hinc inde collectae iam et denuo auctae, ac germanico, polonico, ungarico idiomate illustratae. Sebald. Heyd. ad Nasutum lectorem. Consultum pueris volumus Nasute valeto, Quaeritur hic fructus, gloria nulla mihi. Cracoviae Lazarus Andree excudebat. Anno 1552. w 12ce, k. 44.

Bandt. H. dr. kr. p. I. 184. — Wiener Literar. Zeitung 1816, str. 414. — Szabó K., Régi Magyar Könyvtár, str. 14, Wiedeńska Hofbibliot.

— Formulae puerilium colloquiorum pro primis tyronibus, per Sebaldum Heyden ex Comicorum campo hinc inde collectae, iam et denuo auctae, ac Germanico, Polonicoq. idiomate illustratae. Sebald. Heyd. ad Nasutum lectorem. Consultum pueris uolumus Nasute ualeto: Quaeritur hic fructus, gloria nulla mihi. Cracoviae, in officina Matthaei Siebeneycher. Anno Christianę Salutis 1571. w 12ce, ... (tylko 4 kartki def.).

Dedic. Generosae indolis ac optimae spei puero Jacobo Decio praestantiss: Domini Jodoci, Ludovici Decii filiolo M. Anshelmus Ephorinus S. D. Jagiell.

— Formulae puerilium colloquiorum pro primis tyronibus per Sebaldum Heyden ex Comicorum Campo hinc inde collectae, iam et denuo aucte, ac polonico germanicoque idiomate illustratae. Nunc recens vero accuratae recognitae, et multo, quam antehac, correctius editae. Sebal. Heyd: ad Nasutum lectorem: Consultum pueris volumus, Nasute valeto: Quaeritur hic fructus, gloria nulla mihi. Cracoviae in officina Christophori Schedelii S. R. M. typ. Anno Domini M.DC.XXXXI. (1641). w 8ce, sig. G_8.

Przypis przez Anzelma Eforina Jodokowi Decyuszowi (jak wyżej).
Dzienn. Warsz. 1852 r. Nr. 57.

— Toż:... tertio auctae et germanico idiomate illustratae. Cracoviae typ. viduae Schedel. 1654. w 8ce.

Ded.: Jodoco Decio, Jodoci Lud. Decii filiolo M. Anshelmus Ephorinus.

— Toż:... hinc inde collectae, iam quarto auctae, ac polonico, germanicoque idiomate illustratae. Cracoviae in Officina Christ. Schedel. A. D. 1661. w 8ce.

Jocher 754 *b*.

— Toż:... hinc inde collectae, iam Quarto auctae ac Polonico. Germanicoque idiomate illustratae. Nunc recens vero accurate recognitae editae. Cracoviae in Officina Christ. Schedel. Anno D. 1666. w 8ce.

— Formulae puerilium colloquiorum ex antiquioribus authorum monumentis ad usum scholarum collectae. Editio quarta tribus prioribus emendatior. Varsaviae typis Collegii Varsaviensis S. J. An. M.DCCLVII. (1757). w 8ce.

Jocher 754 *c*. — Dezsi Lajos. Heyden S. Gyermeki beszélgetéseinek. Budapest 1897. w 8ce.

Heydenreich Augustus Melchior ob. Opaliński Łukasz (1677).

Heydenstein Reinhold ob. Heidenstein R.

Heyder Maciej ob. Anioł (1630).

Heye (de la) Maria Franciszka ob. Historya (1669).

HEYKING Benedykt Henryk z Kurlandyi (1688 † 1 Paźdz. 1767). Jus eligendi Ducem, statibus Curlandiae et Semigalliae ex principiis juris naturalis vindicatum. Das ist, in dem Rechte der Natur gegründeter Beweis, dass das Recht einen Hertzog zu wehlen, den Ständen von Curland und Semgallen zukomme. (Warschau). 1736. w 4ce, 1 ark. i str. 83. (Po łac. i po niemiec.).

Recke u. Napiers. II. 272.

HEYKING Dietrich Ernst z Litwy (1717 † 1781). Anmerkungen über die zu Mietau unter dem dato 21 Febr. 1763. von der illegalen so genannten Landes-Versammlung ausgekommenen Manifestation. w 4ce, str. 92.

Czartor.

— Die in einer gründlichen Auflösung verschiedener zweifelhaften Staatsmaterien enthaltene Geschichte der Grund und Hauptverfassung der Provinzen Curland und Semgallen in Liefland, seinen Mitbrüdern zum Besten aufgesetzt von Dieterich Ernst v. Heycking, Erbherrn zu Gemauert und Weiss Pommuschen im Grossfürstenth. Litthauen und Sr. K. Majest. von Pohlen wirklichen Kammerherrn. Warschau, den 11 Januar 1762. w 8ce, k. 2, str. 108 i 1 k. Czartor.

— Beantwortung und Widerlegung der in diesem Jahre herausgekommenen Zusätze zum Kurländischen Staatsrecht des Geh. Tribunalraths v. Ziegen-

horn. Frankfurt und Leipzig, 1776. w 8ce, str. 120. Petersb. publ.

— Politische Betrachtungen über den jetzigen Zustand von Curland (1760). Recke II 273.

— Curlands Grundverfassung gereiniget von denen Meynungen und Vorurtheilen, auf welchen des Geh. Tribunalraths v. Ziegenhorn Curländischen (sic) Staatsrecht ruhet. [Zarazem:] Schreiben eines Curländers an einen andern über die Befugniss des Landes, die Staats-Bediente aus eigenen Gliedern zu bestellen. (Warschau). 1774. w 8ce, str. 174. Petersb. publ.

— Pro informatione. Bez w. m. (1764). w 4ce. Petersb. publ.

— Kurzer aus der Curländischen Grund- und Hauptverfassung fliessender Beweis ueber die Unstatthaftigkeit der im J. 1737 den 12 Nov. zu Danzig geschlossen Convention.
W Grawamina Publica 1765. Schwartz-Bibliothek str. 208.

— Nefas est nocere patriae, ergo civi quoque, nam hic pars patriae est. Sanctae sunt partes, si universum venerabile. (Varsaviae) 1763. w 4ce, str. nlb. 12.

— Schreiben eines Curländers an einen andern über die Befugnisse des Landes, die Staatsbediente aus eigenen Gliedern zu bestellen, bey der Gelegenheit, da eine Person, welche das Indigenat in Kurland nicht hatte, vom Herzoge zum Regiments- oder Regierungsrathe Anno 1760 bestellet ward. Obacz wyżej: Curlands Grundverfassung.

HEYKING Fryderyk Wilhelm (1707 † 2 Stycz. 1772). Beantwortung des Durbschen Deputierten Friedrich Wilhelm von Heyking, die eingegebene Note des Russisch-Kaiserlichen Ministers. (Mitau, den 18 September 1761). (Mitawa, 1761). w 4ce, str. 4.

— Informatio celsissimis atque illustrissimis ministris status Regni proceribus et dominis senatoribus a generosis Curlandiae delegatis Varsaviae mense Octobr. anni 1760 exhibita et querelas ordinis equestris Curlandiae insucata et vere exponens. Additis annotationibus. 1761. w 4ce, str. 39.

— Status causae pro generosis Friderico Wilhelmo de Heicking conventus publici extra ordinarii d. 20 Junii an. 1767 ex limitatione celebrati etc. contra generosum Georgium Christophorum de Medem, Ducalis Judicii primae instantiae Mitaviensis assessorem, originaliter actorem cassandae citatum. Meritum. folio, str. 12 liczb. Krasińs.

— Toż:... str. nlb. 10. Krasińs.

ob. Medem G. C. (Status 1767).

HEYKING Henryk Karol Hermann Beniamin syn Wilhelma Aleksandra (1751 † 18 Paźdz. 1809). Actum in curia regia Varsaviensi die 10 mensis Januarii a. d. 1791. fol.
Manifest od stanu rycerskiego przez Karola Heyking. Czartor.

— Anhang zu den Beilagen des Diariums vom 2. Dez. 1793. (Mitawa, 1793). w 4ce.

— Antwort zur Rechtfertigung des unter dem Titel: Erlaubniss zur Abschliessung eines gütlichen Vergleichs über die Fonds des Bisthums Liefland im Herzogtum Kurland, eingegebenen Projekts gegen den vom Pittenschen Delegirten Herrn von Heyking an die Stände in französischer Sprache eingereichten Aufsatz. — [Zarazem:] Untersuchung nebenstehender Antwort. (1792). fol. kart 5. Czartor.

— Antwort auf den Brief eines kurischen Bürgers, von seinem Landsmanne. (Warszawa, 1792). w 4ce.

— Antwort auf das Sendschreiben an den Fürsten N.*** (Warschau). 1789. w 8ce.

— Beantwortung der Schrift, welche den Titel führt: Erläuterung der Frage ob der Herr von Zugehör, die den Fremden Ministern in Polen zustehenden Vorrechte des Völkerrechts geniessen könne. (Warszawa) 1786. w 4ce, str. 38.

— Beschwerden von Seiten Einer Kurländischen und Semgalischen Ritterschaft wider S. D. den Herzog von Kurland. (Warszawa, 1791). w 4ce.

— Sur la diète actuelle de la Courlande et la lègalité de ses prorogations et limitations. Bez w. m. dr. i r. (1789). w 4ce, str. 21 i k. 1.

Czartor. — Jagiell.

— Toż:... Seconde édition. Varsovie) 1789. w 4ce, kart 12.

Porówn. Ueber den Landtag.

Petersb. publ.

— Sur le droit de légation des Ducs de Courlande. (Warszawa). w 4ce, str. 12. Petersb. publ.

— Sur le droit de legation des ducs de Courlande par H. C. B. d'Heycking, chambellan du roi de Pologne, chevalier de l'ordre de S. Stanislas et de Malthe. Seconde édition. à Berlin, 1786. w 4ce, str. 12.

Czartor. — Krasińs. — Petersb. publ. — Zielińs.

— Exposé succinct du procès intenté à S. A. S. Mgr. le Duc de Courlande par Son Excellence Mr le Palatin de Sieberg. Mittau, 1788. w 4ce.

Petersb. publ.

— Exposé. Angefertigt und in einer Conferenz bey Sr. Excellenz dem Herrn Ambassadeur den 27 November 1793 in Gegenwart des Herren Reichstagsmarschalls, aus des Herrn v. Sartorius Residenten des Herzogs von Curland vorgetragen. Mitau 1793. w 4ce, str. 14.

— Kurze Erläuterungen in Rüksicht des Piltenschen Kreises. (Aus dem Französischen). Bez w. m. (1790). fol.

— Fragmens sur la Courlande. (Nr. I—II et Annexe au Nr. III). (Varsosovie, 1792). fol.

— Toż samo:... Bruchstücke über Kurland von M. L. C. D. S. S. (Warsz. 1792). folio.

— Ueber das Gesangschafts-Recht der Herzoge von Kurland. Aus dem Französischen von F. U. T. (Warschau) 1785. w 4ce, str. 14.

Petersb. publ.

— Griefs de l'Ordre equestre de Courlande et de Semigalle, contre S. A. le Duc de Courlande présentés à l'illustre Députation nommée à cet effet, pur les Sérénissimes Etats assemblés en diete. (1791). Extrait du Polonais par M. R. (Na końcu:) L'original latin est signé de la Manière suivant: Heyking Ludinghausen Wolff Grotthuss. w 4ce, str. 13.

Recke i Napierski Lexic. II. 276.

Jagiell.

— Ueber den gegenwärtigen kurischen Landtag und dessen rechtmässige Prorogation und Limitation. (Warschau 1789). w 4ce, str. 19.

Petersb. publ.

— Manifestatio przeciw Rescriptowi de die 29 Octobris A. 1790. ad malam informationem wyjednanego. (Actum in curis Regia Varsaviensi die decima mensis Januarii Anno Domini Millesimo Septingentisimo Nonagesimo Primo. B. w. m. dr. fol. k. 1.

Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Henryka Karola Heyking delegowanego od Stanu Rycerskiego Xięstw Kurlandzkiego y Semigalskiego, Kawalera Orderu Sgo Stan. y Maltańsk., na Sessyi Seymowey Dnia 17 Lutego 1791 miana. (Po łacinie) folio, kart nlb. 2.

Oświadcza imieniem szlachty kurlandzkiej, iż ofiaruje Rzeczypospolitej armat dwanaście z wszelkiemi potrzebami z napisem: Polonis magnanimis libertatis Curonorum defensoribus.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Odpowiedź na pismo pod tytułem: Objaśnienie kwestyi czyli JP. Zugehör użyć może praw w Polszcze Ministrom Dworów Cudzoziemskich służących. (Przekł. z francuz.) 1785. w 4ce, str. 35.

Por. niżej: Reponse.
ob. Czacki Tadeusz.

— Oratio ad Sm. Regiam Majestatem, ac Serenissimos Reipublicae foederatos Status, a Mgnfco ac Generoso Henrico Carolo Heyking Ord. Equestr. Ducatuum Curoniae ac Semigaliae Delegato, Sti Stanislai et Melitensis Ord.

Equite, in Comitiis generalib. Varsaviae congregatis die 17 mensis Februarii Ao. 1791 habita. (Warszawa 1791). fol. 1/2 ark.

— O prawach wysyłania Posłow Xiążętom Kurlandzkim służących. Przez H. C. B. Heyking Szlachcica Kurladzkiego. Tłumaczenie z francuzkiego. 1785. Bez w. m. (Warszawa). w 4ce, str. 12.

Toż samo po franc. i po niem. ob. Grummert Ern. Mich.
Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Protestation contre le rescrit du 29 d' Octobre 1790 exporte unilateralement par S. A. le Duc. de Courlande, et appel de cet abus à la Serenissime Republique assemblée en diete, par le Delegué de l'Ordre Equestre de Courlande et de Semigalle. Varsovie ce 18 Novembre 1790. (Podp:) d' Heyking, Delegué de l' ordre Equestré de Courlande et de Semigalle. fol. kart 2.

— Przypisek czyli ciąg dalszy odpisu na list mniemanego Kurlandczyka do Xcięcia N. Bez w. m. i r. (1792). folio. Petersb. publ.

— Rede an die Durchlauchtigsten Konföderirten Stände der beyden freyen Nationen, gehalten zu Grodno den 10. Dec. 1792. Aus dem Lateinischen. B. wyr. m. i r. Petersb. publ.

— Réflexions sur la question, si l' ordre équestre a le droit de limiter et de proroger les diètes de Curlande sans l' assentiment du duc? à Varsovie (1791). w 8ce, str. 4. 5.

— Réponse à la lettre d'un Bourgeois Courlandois de la part de son concitoyen. (à Varsovie 1792). w 4ce, str. 8.

Porówn. Antwort.

— Reponse à l' écrit qui a pour titre: Eclaircissement de la question, si Mr. de Zugehör peut jouir des privilèges du droit des gens apportenant aux Ministres étrangers dans la Pologne. Par Erneste Michel Grummert Prof. & D. V. J. (Varsovie). 1786. w 4ce, str. 33.

Porówn. Czacki Tad. (Odpowiedź 1787).
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Représentations faites par le délégué de l' ordre équestre de Courlande, de Semgalle et de Pilten, à l' égard d'un projet intitulée: Permission d'arranger par des transactions amiables la fondation de l' évechê de Livonie. à Varsovie 1790. fol. 1/2 ark.

— Nota Henryka C. B. de Heyking posła Kurlandyi, datow. w Grodnie d. 15 Octobr. 1793. folio, str. 3 nlb. (Tekst francuski). Krasińs.

— **i Ludinghausen Wolff.** Heyking Délégué de l' ordre equestre de Courlande et Ludinghausen Wolff Député de la diété de Courlande demandent la nomination de jour de l'audience publique pous porter aux pieds des sérénissimes états assemblés l'hommage de la fidélite inaltèrable de l'Ordre equestre de Courlande et de Semigalle. Varsovie ce 12 Décembre 1790. (Na drugiej stronie:) Uwagi nad prośbą przez Ichmość Panów de Wolff i de Heyking zaniesioną końcem wyjednania sobie audyencyi publiczney. Bez m. dr. fol. 1 kartka.

— Złożenie hołdu Wierności Stanu Rycerskiego Kurlandzkiego i Semigalskiego z przyłączeniem Ofiary. Warszawa d. 12 Grudnia 1790. folio, 1/2 ark. Warsz. Uniw.

— (Bez tytułu). [Obejmuje:] Odpór na pismo Manteufla z d. 2 Lutego, który wystąpił w imieniu Księcia Kurlandyj z poniżeniem prerogatyw Szlachty Kurlandzkiey i Rzeczypospolitey Polskiey. Warszawa 7 Lutego 1791 r. fol. k. 1. Warsz. Uniw.

— (Bez tytułu). Sprostowanie niektórych omyłek typograficznych, które znajdują się w odpowiedzi przez nich na notę J. Pana Monteufla dane (sic) str. 2. Heuking od stanu rycerskiego X. kurlandzkiego i semigalskiego delegowany. Ludinghausen Wolf od stanu rycerskiego X. kurlandzkiego i semigalskiego deputowany. Warszawa 1791. w 4ce. Branic.

(Heyking Karol). Odpowiedź na pismo w języku francuskim S. P. d'Heykinga Delegata Piltyńskiego podane do Stanów, usprawiedliwiająca projekt podany pod tytułem: Pozwolenie uczynienia transakcyi ugodliwej o fundusz biskupstwa Inflanckiego w Xięstwie Kurlandzkiem. (Obok tego:) Roztrząśnienie tej odpowiedzi. Bez w. m. dr. i r. folio, str. nlb. 14, (sign. D_1).

Branic. — Czartor. — Krasiński. — Warsz. Uniw.

— Actum ob. (Manifestatio od Stanu rycerskiego 1791) — Basałyk (1790) — Czacki Tad. (Odpowiedź 1787) — Kossakowski Józef Kor. (1790) — Małachowski (1791) — Manteufel Kar. (1791) — Wolf (Uwagi nad prośbą 1791).

Recke II. 274—7. Przewodnik Naukowo liter. 1899. T. I. art. A. Semkowicza.

HEYKING Wilhelm Alexander syn Benedykta Henryka (1720 † 1771). Anmerkungen über die zu Mitau unter dem dato vom 21 Febr. 1763 von der illegalen sogenannten Landes-Versammlung ausgekommen Manifestation und Protestation. Warschau d. 10 August 1763. Wilh. Alex. v. Heyking Hauptmann zu Durben. Bez w. m. (1763). w 4ce, str. 92.

— Toż:... Mitau 1763. w 4ce, str. 93. Czartor.

— Anmerkungen. Ueber das Votum des Fürst Grosscanzlers Czartoryski von Litthauen bei dem letzten Senatus Consilio vom 1763 Jahr. 1753. w 4ce, str. 30. Branic. — Ossol.

— Antwortschreiben eines Curländers an seinen sogenannten Mitbruder. B. w. m. 1763. w 4ce, str. 12. Petersb. publ.

— Obervations sur le votum du Prince Grand Chancelier Czartoryski en Allemand 1763. w 4ce.

— Reponse d'un Curlandois aux Remarques d'un de ses compatriotes faites sur le Memoire donnè relativement aux affaires de Curlande s. l. 1764. w 4ce. Krasiński.

— Uwagi oboiętnego Ziemianina nad mową J. O. Książęcia J. Mci Czartoryskiego Kanclerza W. W. X. L. na walney Radzie R. 1763. w marcu w Warszawie mianą. Bez w. m. i r. w 4ce, str. liczb. 67.

Krasiński. — Jagiell. — Ossol.

HEYLE Christophorus (Heyll Soterus). Ad virum Johannem Boccatum carmen. Dantisci. Bez w. r. fol.

— Symbolum Caspari Schütziі. Dantzig 1580. w 4ce.

— ob. Galenus Claudius (Duo libri 1558) — Lucianus (1546).

Jöcher Gelehr. Lexic.

Heyman J. Henr. ob. Machatar S. (Astraea 1658).

HEYN Caspar. (Pastor der Evangelischen Kirchen in Schlichtingsheim). Ein Durch Jesu Christi Blut Friedreich gemachter Friedrich, wurde bey .... Exequien des ... Friedrich Webers, ... Den 19 Augusti Anno 1739 ... In einer Parentation gezeiget, ... Bez pod. m. dr. (Druk Szlichtyngowski). folio, kart 7. Wrocławs.

HEYN Pancratius, Schul-C. Als der Johannes Walther ... Anno 1703. den 3 Maji dieses Zeitliche gesegnete ... Satzte dieses ... In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. fol. 2 karty. Wrocławs.

Heynał na dzień trzeci Maja 1792 roku. B. w. m. w 8ce, str. 15.

Piłat str. 192.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— ob. Chełchowski Henryk (Jezusowi 1645) — Rej Mikołaj (switha).

Heyne Reinhold ob. Schleppelius J. (1642).

Heynius Chr. G. ob. Epictet (1775).

HEYNS Peter. Le Miroir du monde, reduit premièrement en rithme Brabançonne par M. P. Heyns; et maintenant tourné en prose Françoise; aquel se represente ... tant par figures, que caracteres, la vraye situation, nature et proprieté de la terre universelle. Anvers, Chr. Plantin. 1583. w 8ce podłuż.

Przekład z niemieckiego, powiększony 12 mapami. Tekst ma kart 85, z tych sześć podwójnych. Sześć kart wielkich o dwustronnicach teksta.

— Le Miroir du monde, ou, epitome du Theatre d'Abr. Ortelius. Auquel se represente, etc. ... Agrandi et enrichi, e. a. de plus belles cartes du Païs-Bas Amsterdam, Zach. Heyns. 1598. pet. w 4ce podłuż.

Ma kart 80 większych o połowę od poprzedniej edycyi. Razem ma atlas 84 kart. Po tytule idzie paginacya od karty 16—97, lecz mimo tego nic nie brakuje. Na str. 17 drzeworyt portretu P. Heynsa. Są tu dwie małe mapy: Livonia, Gazaria et Moscovia.

— Spieghel der Werelt, ghestelt in ryme. Waer inne leterlyck ende figuerlyckde gheleghentheyt, natuere ende aert aller landen claerlyck afghebeeldt ende beschreven wordt. Antwerpen, Chr. Plantyn. 1577. w 8ce podłuż.

Ma 66 map, z tych 66 po jednej stronie. Rytował Fil. Galle. Tekst k. VIII i 73 z tych 12 podwójne. Są tu mapy: Polonia, Oswiec. et Zator, Prussia, Livonia, Septent. Regiones, Russia, Tartaria.
Katal. Fryd. Müllera w Amsterdamie.

HEYSEUS Abraham. Disputatio theologica continens Exegesin Dicti Apostolici Rom: III. vers. 23. 24. 25. 26. De Justificatione Hominis Peccatoris coram Deo, Ejusq; causis omnibus Quam Divino Aspirante Numine cum consensu venerabilis Facultatis Theologicae In celeberrimâ Rossarum Academia Sub Praesidio Viri perquam Reverendi, Excellentis: & Clariss: D. Johannis Quistorpij, SS. Theol. Doctoris Profes: Publ. & Facultatis Theolog. Senioris, Fautoris & Praeceptoris sui maxime colendi publice ventilandam proponit Abrahamus Heyseus Dantiscanus. Habebitur ad diem 18 Maji S. V. In auditorio majori. Rostochii, typis imprimebat Nicolaus Keil acad. typogr. anno reparatae salutis 1644. w 4ce, kart nlb. 9.

Jocher 2526 i 3809. ma datę r. 1664.
Ossol.

— Christi theure Vorbitte, oder Leich-Predigt über Hr. Benjamin Engelke. Dantzig 1682. fol.

— Auff den hochz. Ehrentag Valentin von Bodeck u. Adelgundae Giesen. Danzig 1652. w 4ce.

— Freuden-Wunsch, als dem Albrecht Rosenberg die Adelgunda Wiederin Gabrielis Schumann Wittwe ehelich zugeführt ward. Danzig 1655. w 4ce.

— Auff die Zusammengebung des Johann Ernest Schmieden und Adelgunden Hoffmannin. Danzig 1655. fol.

— Auf den Freudentag des Johann Schmiedts und Dorotheae Wolffin. Danzig 1634. w 4ce.

— Ehren-Gedicht, als Abraham Calovius zum Prof. Theologiae auff der hohen Schule Wittemberg beruffen worden. Danzig 1650. fol.

— Epitaphium, quo vir Petrus Oelhafius miseriam vitae suae exponit. Dantisci 1652. w 4ce.

— Trostschrift über den Tod Dorothea geborne Bodeckin an Albrecht Rosenberg Wittwer. Danzig 1654. fol.

— Leichpredigt ... Emerentia, Joachim von Crockow Wittwe. Danzig 1657. w 4ce.

— Leichpredigt ... Tobias Seiler. Danzig 1660. w 4ce.

— Leichpredigt ... Angelica Rathken, Andreae Thurovii Wittwe. Danzig.

— Leichpredigt ... Elisabeth geb. Konnatin Reinhold Widern Hausehre. Danzig 1679. w 4ce.

— Jesus Christus Mediator Dei et Hominum Omnium Unicus hoc est disputatio Theologica De Officio Christi, Mediatorio Vniversali, Sufficientissimo Et unico ex I Thimoth. II. vers. 5. & 6. deducta & corroborata Quam Ex auctoritate Amplissimi Collegii Theologici In Illustri ad Leucorim Academia Praeside, Viro plur. Reverendo, Amplissimo, Excellentissimoq: Dn. Wilhelmo Lyfero, S. S. Th: Doctore & PP. famigeratissimo, Ecclesiae Episcopalis Ingenuae Misnensis Decano eminentissimo, Serenissimi Electoris Saxonici Alumnorum Ephoro gravissimo, Dn. Praeceptori & Promotori suo omni observantiam devenerando, publico theologorum examini subjicit Abraham Heyseus Dantiscanus. Habebitur ad d. 29 Martij anno post natum Mediatorem

1648. Witenbergae characteribus Michaelis Wundt 1648. w 4ce, k, 7 nlb.
Jocher 3556. Ossol.

— Christliche Leich-Predigt bei Leich-Begängniss des Valentin von Bodeck Rathsherrn der Stadt Dantzig im J. 1678. Dantzig 1678, kart nlb. 3, str. 83. (brak tytułu). Jagiell.

— Christliche Leich-Predigt bei Leich-Begängniss des Nicolai von Bodeck der Stadt Dantzig Burgemeisters im J. 1676. Dantzig 1677, kart 3, str. 62 i 24. (brak tytułu). Jagiell.

HEYSEUS Ernest Gottfried (1657 † 2:) Sierp. 1692). Arenae Apollinares Montpelienses certaminibus requisites, pro brabaeo in medicina reportando, tritae. Montpelii 1682.

— Christiano Schrödero, cum is summos praesidii honoris auspicatus exhibet. Dantisci 1678. fol.

— Adrianum de Linda, patronum maximum veneratur. Dantisci. Bez w. r. w 4ce.

— Descriptio castoris, maris, Gedani dissecti. A. 1684.

— Descriptio castoris, foemellae, Gedani dissectae.

Obadwa ob. Acta erudit. Lips. ad A. 1684. str. 160.

— Disputatio de αὐτοχειρία seu spontanea morte, sub praesidio Samuelis Schelguigii ab A. Resp. habita Ged. 1678. w 4ce.

— Drelincurtii experimenta anatomica, edidit Leidae 1684. w 12ce.

— Oratio auspicalis inauguralis de medico religioso sub introd. ad med. et physic. profes. p. et ordin. Gedani 1688. w 4ce.

— Trostschrift über Gabriel Schmiedt an seinen Vater Johannes Schmiedt. Dantisci 1686. fol.

(Heyse Ernest). Programma invitat. ad supremum officium Ernesto Godofredo Heyseo. Dantisci 1692. fol.

Gąsiorowski Hist. med. pol. T. 2gi str. 288 i 453 — Praetorius Athenae Gedanenses str. 145. i tegoż Dantziger Lehrer Gedächtniss str. 55. — Charitius And. De viris Gedani ortis 1715. str. 92—3.

(Heyson W.). Ehr-erbietiger Glückes-Zuruff Auff den Hochzeitlichen Freuden-Tag des ... Wilchelm Heyson ... Bürger in Krakau ... 1669. Thorn, Joh. Coepselius. w 4ce, str. 4.

Hezyod ob. Hesiodus.

Hiacintus ob. Jacek Sw.

HIAMARIETZ Caraclaventius. Der polnische Nutz und Besten, der jetzo Königlosen Crohn, vor bevorstehender Wahl unvorgreifflich vorgestellet von Caraclaventio Hiamarietzo S. P. gedruckt im 1674sten Jahr. w 4ce, 2 arkusze.

Bez żadnej wartości pisemko, przepełnione wyrażeniami łacińskiemi, wymierzone przeciw partyi francuskiej.

Hiberna ob. Krzywda (1712).

HICKMANN Henryk. Dissertationum Theologicarum Triga. I. Henrici Hickmanni S. Th. Bacc. et Coll. Magi. Socii. De Haeresium Origine. II. R. Crossen. De Insipientia Rationis Humanae Gratia Christi Destitutae, In Rebus Fidei. III. Simonis Ford. De Ambitione Sacra. Justa Exemplaria Oxoniae in Anglia Impressa. Regiomonti apud Martinum Hallervordium Bibliop. Francofurti Typis Johannis Andreae. Anno M.DC.LXXIII. (1673). w 8ce, str. 125.

Miejs. Wrocław.

HIDDINGH L. E. Theolog. Oefening vande Praedestinatie onder den schild des seer vermaerden Johan Makowsky uit Polen theol. et philos. prof. Campen. 1617. w 4ce. str. 12.

Jestto rozprawa o predestynacyi, broniona pod opieką prof. Jana Makowskiego.

Hielmerowna Krystyna ob. Rudomicz Kazim. Bazyli (1659).

Hieraclites ob. Tainer L. M. (1671).

Hierarchia ob. Dubowicz Jan (o Zwierzchności 1644) — Galatowski Joann. (ecclesiae) — Lipczyński H. (Ziemskiej 1642) — Posnaniensis Petrus (1652) — Załatwienie (cerkiewna 1792).

HIEREMIAS, Constantinopolitanus Patryarcha (Jeremiasz Tranus od r. 1572 Patryarcha). Censura Orientalis Ecclesiae. De praecipuis nostri seculi haere-

ticorum dogmatibus: Hieremię Constantinopolitano Patriarchę, iudicii et mutuę communionis caussa, ab Orthodoxę doctrinę adversarijs, non ita pridem oblatis. Ab eodem Patriarcha Constantinopolitano, ad Germanos Graece conscripta: A Stanislao autem Socolovio, Serenissimi Stephani Poloniae Regis Theologo, ex graeco in latinum conversa, ac quibusdam annotationibus, ad proprias Graecorum opiniones respondentibus illustrata. Ad Gregorium XIII. Pontificem Maximum. Cracoviae, in Officina Typographica Lazari clo.lo.xxcii. (1582). fol. kart 6 i str. 235.

Na odwrocie karty tytułowej rycina wyobrażająca Grzegorza XIII. Po dedykacyi do Papieża następuje regestr przedniejszych rozdziałów dzieła, a po nich list grecki Theolepta Archimandryty, który przysłał z Konstantynopola oryginał grecki. Z tym Archimandrytą zaprzyjaźnił się Sokołowski będąc z Królem Stefanem we Lwowie. Niesiecki podaje błędnie rok druku 1572.

Jocher 9530 *a*.

Augustyan. w Krakowie. — Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Dilingae Excudebat Joannes Mayer. 1582. w 8ce, ark. 1 i str. 399, nadto k. 4

Jocher 9530 *b*.

Czartor. — Przeźdz.

— Toż: ... ac quibusdam annotationibus, ad proprias graecorum opiniones respondentibus illustrata. Ad Gregorium XIII. Pontificem Maximum. Coloniae apud Maternum Cholinum M.DLXXXIII. (1583). w 8ce, k. nlb. 8, str. 417.

Wiszn. H. l. VIII. 286.

Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Pontificem Maximum. Accessit ejusdem auctoris concio de Eucharistiae Sacramento, coram Poloniae Rege habita ..... post editionem primam diligenter recognita & a mendis purgata; etiam notis marginum illustrata per H. M. Francis Feu-Ardentium Francicanum, in Academia Parisiensi Professorem theologum. Parisiis apud Arnoldum Sittart, sub scuto Coloniensi monte divi Hilarij 1584. Cum Privilegio superiorum. w 8ce, k. nlb. 6, liczb. 178.

Na k. 157: Reverendissimo ac nobiliss. antistiti Jacobo Bieleński episcopo lacedemoniensi, suffraganeo plocensi, fautori et educatori suo. Pro cultu et adoratione Jesu Christi in eucharistiae sacramento. Stanislai Socolovii, apud serenissimum Stephanum regem habita concio.

Na to i inne wydane przez X. Sokołowskiego dzieła odpowiedział Marcin Crusius ogłaszając całą korespondencyę z patryarchą p. t.: Acta et scripta theologorum Würtembergensium et patriarchae Constantinopolitani Hieremiae ab anno 1576 usque ad annum 1581. de augustana confessione 1584 r.

Porów. Górski Jak.

Nies. IV. 158.

Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Sententia definitiva Jeremiae patriarchae Constantinopolitani, de Doctrina & Religione Wirtembergensium Theologorum. Una cum Antidoto ultimae responsionis eorundem ad Censuram Patriarchae, de articulis Confessionis Augustanae, Constantinopoli ex Patriarchio allatae, ipsorumque Protestantium manu subscriptę, ac in lucem a doctissimo Stanislao Socolovio editae, cum eiusdem in margine annotationibus. Addita est praeterea ejusdem Stanislaj Socolovij ad Wirtembergensium Theologorum invectivam, qvam actis & scriptis suis cum praedicto Patriarcha praefixerunt, brevis & erudita responsio. Opera Thomae Sunobbigij ad Dei gloriam & Ecclesię Catholicae utilitatem edita. Augustae Trevirorum. Apud Viduam Edmundi Hatoti M.D.LXXXVI (1586). Cum gratia & privilegio Archiepiscopali. w 8ce, str. 84 i 80.

Czartor.

— Censur oder Urtheil der Orientalischen Kirchen, und ihres Patriarchen zu Constantinopel, über die Augspurgische Confession, so ihm von etlichen Confessionisten umb sein Gutachten und Bestättigung zugeschickt worden. Erstlich durch Herren Stanislaum Socolovium Konigklicher Mayestat in Poln Theologen, auss Griechischer Sprach ins Latein gebracht, auch mit Annotaten unnd Beyverzeichnussen gemehrt und erklärt. An jetzo aber durch

Herrn Johañ Baptista Ficklern, der Rechte Doctorn, Fürstlichen Saltzburgischen Rath, et sampt gemelten Annotaten und Beyverzeichnusseu aus dem Latein ins Teutsch getrewliches fleiss vertiert. Allen liebhabern der Warheit und rechten Glaubens in Christum, vast nutzlich und nothwendig zulesen. Mit Rom. Key. May. Freyheit. Gedruckt zu Ingolstadt, bey David Sartorio. Anno 1583. w 8ce, k. t. k. 35 nlb. i 268 k. liczb.

— Anderer und dritter Theil, der Censur und Urtheils, dess Patriarchen zu Constantinopel, ueber die Augspurgische Confession, Darumben ihm solche Confession von den Wirtenbergischen Predicanten zu Tübingen und Stutgardt zugeschickt worden. Durch Johañ Baptista Ficklern, der Rechten Doctor et Fürstlichem Saltzburgischem Rath, auss dem Latein ins Teutsch vertiert, und allen Christen in gemein, zu gutem, in Druck verfertigt. Mit Röm. Kay. May. Freyheit. Gedruckt zu Ingolstadt, durch Dawid Sartorium 1585. w 8ce, k. t., 19 str. nlb., str. 232.

Hieremiaszowe treny ob. Chróściński Wojc. Stan. (1705).

HIEROCLES. Philosophi Stoici in aurea Pythagorę pręcepta. (Pod tem podłużna winieta, w środku której orzeł, literą S. przewinięty). (Niżej:) Carmen, Petri Risinij ad polonam iuuentutem, de Pythagoricis carminibus.

Aurea sunt vere que cernis docta ju- [uentus
Carmina, perdoctis sępe legenda viris
Celestem vitam, pandunt, ad sidera [ducunt
Vivere disce bene cetera mortis erunt.

(Następuje znowu podłużna winieta, w środku której herb Krakowa. Pod nią:) Idem.

Est sortita locum virtus formosa de- [orum
Vivere disce bene cetera mortis erunt.

(Na k. ost. s. g. u dołu:) Impressum Cracouie per Florianũ Vngleriũ. 1524 (a na str. ostatniej:) In arma Cel. viri d. Jacobi Ardeschow can. craco. epig. Petri Risinij. (Pod tem herb: Kroje a pod nim 6 wierszy i In fastum 4 wier.) w 4ce, k. nlb. 58, syg. A—O_6 (ark. 14).

Na odwr. tytułu dedyk.: Jacobo Ardeschouu can. crac. rectorique vniversitatis, Petrus Ridzyński Cracoviae 16 Junii 1524.
Wierzbows. III. 2110.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Hieroglipha ob. Descriptio (1697) — Wypis III (1786).

Hieromachia ob. Hojerus S. (1627).

HIERONYMUS Eusebius Stridoniensis (329 † 420). De custodia virginitatis. Cracoviae Hier. Vietor 1519. w 4ce.
Jocher 2565.

— Epistola ad Rusticum Monachum, qua vivendi formam praescribit, per Erasmum Roterodamum diligentissime recognita. Cracoviae apud Hier. Vietorem 1518. w 4ce.

Wiersz Leonarda Coxa do wydawcy Mateusza Holnsteina rodem ze Śląska.
Janoc. I. 124. — Jocher 2563.

— Divi Eusebii Hieronymi Stridonensis epistola longé lucelentissima ad Custochium de virginitatis custodia. Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno 1519. w 4ce.

Leonardus Coxus Henrico Stephano suo salutem. Cracoviae nono kalend. Martias anno salutis humanae 1519.

— Aliquot Epistolae Diui Eusebii Hieronymi Stridonensis, referatae saluberrimis praeceptis, ad uitam recte instituendam mire facientes, ac ab Erasmo Roterodamo pristinae integritati restitutae. (Rudolfus Agricola Junior in laudem operum Diui Hieronymi... 16 w.). w 4ce, kart 24 nlb., druk łaciński. [Tylko na ostatniej karcie verso regestr listów (ośmiu) drukiem gockim bujnym].

Na odwrocie tytułu dedykacya: „Integerrimo uiro D. Martino Dobergast, artium liberalium magistro, diuinique verbi Concionatori longe celeberimo. Matheus Holnstein Boleslauiensis se commendat..." datowana: Cracouiae ad Calendas Januarias. Anno ab orbe redempto M.D.XIX. Ten to rok za rok druku uważać wypada. Na ostatniej karcie recto:

Ad Candidum lectorem.
Epistolas Hieronymi lectissimas
Quibus suum probe nitorem reddidit
Erasmus ille: quo nil absolutius:
Sol inter homines hocce vidit saeculo.

Tibi candidissime lector expraessit, suis
Bellissimis typis Vietor optimus:
Apud inclytam Poloniae Cracouiam
Cupiens ut hoc doctore discas plenius.
Christum sapere: christum loqui, christum in- [super
Vitaque moribusque recte effingere. — (Cracov. Vietor)

Po dedykacyi następuje Phaletium Endecasyllabum ad Lectorem (13 wier.).

Jocher 179. — Janociana I. 12. — Janoz. Nachr. IV. 131 2. — Muczkows. Statuta (str. 163. 108. 135. Math. de Boleslavia). — Wierzbows. III. 2088.

Czarnec. - Ossol. — Wilanow

— Listy Hieronyma S. na polski ięzyk przełożone. (Na końcu:) w Krákowie w drukárni Mikołáiá Szárffenbergá Roku 1573. w 4ce, ark. nlb. (kart 40).

Dedyk.: Pannie Annie Odrowążownie; podpis: 7 lipca 1573. Niektóry katolik M. P. Na ark. Aij zaczyna się dedykacya. W niej mówi, że te listy, już przed tym od kogo inszego przełożone widziała Odrowążówna A zatem była inna jakaś edycya polska dawniejsza. Jagiell.

— Nomenclator Biblicus ex S. Hieronymo Aria Montano aliisque Hebraicae, Graecae, et Chaldaicae linguae peritissimis collectus atque publicae luci datus. Varsaviae Typis Collegii S. J. 1727. w 8ce, str. 172.

Jocher 2225.

— Scala celi (z drzeworytem). (Na końcu:) Fue impresso este tractado intitulado escala celi en la muy noble et muy leat cibdad de Sewilla: a instantia y espensas de Juan thomas favario de Lumelo del contado de Pavia en el año de mil y quatrocientos et noventa y seys: a quinze de março (5 marca 1496?). (Pod tem znak drukarni Meinarda i Stanisława). w 4ce, k. 24 nlb. Czartor.

— Skazanije nelżywoje ot muża prowedna i swiata Zapadnija cerkwi welikaho uczytelja Jjeronime o Judie bywszem predateli Hospoda Isusa Chrysta.

Jocher 2566. — Sopikow I. 197.

— Żywoty Oycow, Abo Dzieje y Duchowne powieśći Starcow, Zakonnikow, Pustelnikow Wschodnich. Przez S. Hieronima y inszych pisane. Ktorych czytánie oczom ludzkim Niebo otwiera, grzesznego człeká zákamieniáłe serce kruszy, do miłośći Boskiey wzbudza, ná drogę zbáwienia prowadzi. Staraniem y nakładem Jaśnie Oświeconey Xiężny J. M. Pani P. Katarzyny z Sobieszyna Xiężny Radziwiłłowey, Podkanclerzyney, y Hetmanowey W. X. Litewskiego etc. od X. M. Sebastiana Piskorskiego V. J. D. w Akademiey Krakowskiey Professora, Archid. Kośćiołá Wszytkich Swiętych Krak. etc. Pustynie B. Salomei ná Skále Presbiterá, ná Polski ięzyk przetłumaczone, y do druku podane roku pańskiego 1688 w Krakowie w drukárni akádemickiey. fol. k. 3, str. 862 i rejestru kart 4 nlb.

Układ dzieła jest odmienny niż u Hieronima. Tego In vitas Patrum opus, ma części IV, zaś u Piskorskiego jest części III. Piskorski w dedykacyi wyraża się: Masz oto Hieronima twego światło (gdyż wszystkiej tej księgi cenę, temu jednemu dawniejsze lata przyznawały), który Dalmata urodzony dopiero przez Cię po polsku mówić umie. Radziwiłłow źrenico któraś nie tylko miejsca święte świata w Peregrynacyi opisanej pokazana zwiedziła, aleś nadto sławnej Tebaidy pustynie ale i ostatnich Indów przeniknąwszy miejsca, niebieskie one obywatelów tamecznych pomieszkania na widok Trionom pułnocnym wystawiła, i już nie krótkie cudnym piorem wspomnionego Birkuta żywotów świętych pańskich zebranie, ale pełnym źródłem jako w greckim i latińskim języku wyniknęło orientalnych ojców życia na świat polski wylałaś. -- W przedmowie do czytelnika mówi, że miał pod ręką wydanie Celsi J. V. licentiati Lugo. 1512 i Patris Rosweidi S. J. Antverp 1618 i starał się nie odmienić rzeczy tam położonych. Powiada, że tłumaczył dosłownie z łacińskiego. Od str. 819 idzie: Przydatek do żywotów Oyców świętych. Księga Jana Jerozolimitańskiego o postanowieniu pierwszych zakonników tłnmaczył Aymerik patriarcha Antiocheński — Jocher 8248. podaje błędny tytuł i opis według Chłędowskiego. Jagiell.

— ob. Biblia (1577) — Fornarius M. (Institutio 1607) — Kmita Jan Achacy (1610) - Rudnicki Dom. (Kazanie 1720) — Torrentinus Herm. (Evangelia).

Hieronym Alexander arcybisk. (Lau-

do Hortensius) ob. Campensis Joannes (1534).

Hieronymus Poenitentiarius ob. Paduanus.

HIERONYMUS a S. Augustino. Modus disponendi in viam aeternitatis ... per B. B. Hieronymum a S. Augustino Sch. P. latine, polonice, et germanice demonstratus anno D. 1746. Cracoviae Typis Michaelis Josephi Dyaszewski S. R. M. w 12ce. Wileńs.

Hieronimus de Buzinin ob. Bużeński Hieronim — Simler Josia (De aeterno 1570).

HIERONYMI Christian Andreas. Bey der beglückten Henel und Callmannischen Ehe-Verbindung, Welche 1756. den 3. November in Bojanowa vergnügt vollzogen wurde ... Chr. An. H. Conrector der Evang. Stadt-Schule in Deutsch-Zduny. Breslau, gedruckt bey Carl Wilhelm Grass. fol. 2 karty. Wrocławs.

HIERONYMI Christian. Bey dem ... Verbindungs-Feste, Des ... Samuel Füllborns ... Mit Der ... Beata Christiana Des ... Erasmi Benjamin Hellwigs ... Tochter; Welches Den 25. Novemb. Anno 1744. in Liebentzig ... vollzogen wurde ... Suchte ... Seinen wohlgemeynten Wunsch abzustatten M. Christian Hieronymi Con-Rector Bojanov. In der Hoch-Gräflichen Stadt Lissa, gedruckt bey Michael Lorentz Pressern. fol. 2 karty. Wrocławs.

Hieronim a S. Bernardo ob. Błeszyński Hier.

HIERONYMI Dawid (Jac. Melammed z Kornic pod Lwowem) († 1713). Christl. Glaubens-Bekaenntniss, welche er gethan in der Neuen Kirchen in Hamburg, als er von Joh. Surland getauft ward. Neustadt a. d. Aysch 1677. w 4ce, kart 16.

— Gewisser Glaubens-Grund aus göttlichem Grund heiliger Schrift. Hamburg 1676. w 4ce.
Jöcher Lexic. II. 1589.

Hieronimus Emilianus ob. Clemens XIII. (1767) — Mariotti Jos. And. (1769).

Hieronim Ferrariensis Savonarola ob. Sawonarola (Rozmyślania 1753).

Hieronim Gracyan a Matre Dei ob. Riechi Jan (1723).

Hieronim od S. Jacka (a S. Hiacintho) ob. Cyrus Jędrzej.

Hieronim a Jesu Maria Drzewicki ob. Drzewicki (Ceremoniarz Eugeni 1691).

Hieronymus Jesuida Paduanus ob. Paduanus (1504. 1514. 1526).

Hieronymus a S. Laurentio ob. Konarski.

Hieronim od św. Mikołaja ob. Waśniowic Mik. (Mądra 1645).

Hieronim Nerezyusz ob. Nerezyusz H. (1777).

Hieronymus de Perso ob. Martupino (Il successo 1592).

Hieronymus Philvallis ob. Laudinus (1511).

Hieronim Hawery ob. Lubomilius Seweryn (1607) — Valerianus (Pius modus recitandi 1629).

HIEROSME jeune Parisien. Adieu de Roy de Pologne. Paris, Guillaume de Nyverd. 1573. w 8ce. Bibl. narod. w Paryżu.

Hierosolimithana Eccles. ob. Bujdecki F. (Vitae 1743).

Hierosolimitana peregrinatio ob. Radziwiłł Mik.

HIEROVIUS Felix Ord. Praedic. Clavvs scientiarum formatus et constructus ad normam et amussim sapientissimi et peritissimi architecti atq. vniuersę scientiarum nauis Gubernatoris supremi Sancti Thomae Aquinatis sive de vniversa philosophia rationali, in officina Scholastica Conventus SS. Trinitatis Sacri Ord. FF. praedicatorum publicae ventilationi expositus ... ab eiusdem Ordinis P. F. Felice Hierovio, assistente A. R. P. F. Jacobo Dominico Potocki, S. Theologiae Lectore et in Studio Generali secundo Philosophiae Profess. Cracoviae, anno aerae christianae M.DC.XXXV. (1635). Mense (aprili) die (22) hora (2da). Typis Matthiae Andreouiensis. w 4ce, ark. nlb. D_3 (kart 15).

Na odwrocie tytułu herb Tarnowskich. — Przed dedykacyą miedzioryt okrętu sterowanego przez S. Tomasza. Dedykacya Teodoro Carolo Comiti a Tarnow filio Joachimi. Zaczyna że: Logicam nostram esse clavum directivum scientiarum. Kończy na: duo libri priorum et posteriorum analyticorum.
Pamiętnik Sandomirski I. str. 428. — Thorn. Nachr. 1762. str. 329. Jagiell.

— Oratio de studiis sapientiae seu philosophiae dignitate ac praestantia tanta, ut a nemine despici contemnique, nec in illius cultores ulla injuria aut contumelia cadere possit in illustri Julia habita. Helmstadii 1629. w 4ce, ark. 4.

Dedykacya do magistratu Toruńskiego.

Hierozolimska processya ob. Grochowski St. (1607).

Hierusalem nowe ob. Bardowski (1643) Jeruzalem.

HIETZGIERN Józef. Do Nayiaśnieyszey Konfederacyi Generalney Wolney Koronney Szlachetnego Józefa Hietzgerna kupca i osiadłego obywatela miasta stołecznego Krakowa niżey podpisanego z powodu pisma pod tytułem: Prożba do Nayiaśnieyszey Konfederacyi z strony starozakonnych Codków dłużników tudzież ich Wierzycielów z tłumaczeniem Interessu, iak w srzodku podana, z druku in publicum wyszłego Przełożenie i razem prożba. (W Krakowie d. 6 grud. 1792). folio, str. 64. (Bez osob. tytułu).

Rzecz z powodu pretensyi wekslowej przeciw Salomonowi Codkowi. Występują w tym procesie kupcy krakowscy Balcer Haller, Elżb. Strauzowa, Samson Fiszel, Kałusiński, Hausner, Franc Wolff, Raczyński, Birnbaum, Dłuski, Szymon Izakowicz. Jagiell.

Codków prośba ma tytuł:

Do Nayiaśnieyszey Generalney Konfederacyi z Strony Starozakonnych Codkow dłużników tudzież ich wierzycielów z tłumaczeniem interessu, iak w srzodku podana. B. w. m. i r. fol. str. 18. Jagiell.

Hilaria ob. Barszczewicz G. (animarum 1702) — Buchowski A. S. (tragica 1684) — Dieterich J. C. (Livoniae 1656).

HILARIONE di Sant' Antonio Augustyanin. Il breve compendio della vita, morte e miracoli del santissimo Prēcipe Casimiro, figlio del Magno Casimiro Rè di Polonia, riferita da monsignore Zaccharia Ferrerio, da Cromero, stryi Kovio (sic), et altri. Raccolta e data in luce dal R. P. Frà...., scalzo Agostiniano d' Italia con alcune cose notabili nel fine per ammaestramento de prencipi. Con licenza di superiori e con privilegio. In Neapoli per Aegidio Longe. 1629. w 4ce, kart 8, str. 217 i 2 k., nadto karta tytuł. sztych. i kilka sztychów w texcie.

Ded. al. Sigismondo III. re di Polonia. Jocher 8525. Czartor.

— Il trionfo di San Casimiro prencipe di Polonia celebrato per otto giorni, nella chiesa di San Nicolo da Tolentino, delli R. R. P. P. scalzi Agostiniani della città di Palermo nel nuovo patronaggio. In Palermo. Per Antonio Martarello 1636. Con licentia de superiori. w 4ce, k. t. sztychow., str. 56, w texcie 2 ryciny.

Dedyk. Władysławowi IV. Król. Pols. Ciampi Bibl. Crit. I. 161. Czartor.

— Vita, morte e miracoli del Santiss. Prēcipe Casimiro, figli del magno Casim. Re di Polonia etc. Napoli 1639. w 4ce, str. 324.

Hilarion de Coste ob. Radliński (1749).

HILARYON od S. Grzegorza, Karmelita. Relacya o Cudownym Obrazie Nayświętszey Maryi Panny, który w Wilnie na Ostrey Bramie przy Kościele WW. OO. Bossych Zakonu Braci N. M. P. z Góry Karmelu pierwszey Obserwancyi, w onychże Possesyi od lat 93 będący nieustannemi słynie cudami. Z Historyi Zakonnych Konwentu Wileńskiego tychże WW. Oyców Karmelitów Bossych zebrana a przez X. Hilaryona od S. Grzegorza Karmelity Bossego Prowincyi Litew. Definitora. Pod zaszczytem prześwietnego Imienia J. W. W. Józefa i Antoniny z Ogińskich Sołłohubów Wojewodow Witebskich roku 1761. wydana. (Wilno?). w 12ce.

W r. 1893 dowodził pisarz rossyjski Sokołów, że ta edycya nie istniała, lecz że ją w r. 1823 drukarz wymyślił, aby tem łacniej przemycić patryotyczne pieśni o Szwedach. Atoli jest approbata Ad. Kołłątaja na druk. Jest też druga approbata prowincyała Wład. a S. Dionisio. Żyli istotnie spółcześnie Sołłohubowie którym dedykowano dzieło. Zaś cenzor Golański d. 6 Września 1823 wyraźnie pisze: Wolno przedrukować. Zatem miał widać przedłożony egzemplarz edycyi pierwszej do cenzury. Styl zresztą dzieła jest widocznie z XVIII wieku, a nie z XIX, jak równie i pisownia. Cuda też doprowadzono do kwietnia 1761 r.

Jocher 9113 (ma edycyą z r. 1823). — Załuski w Rogals. Pamiątka katolicka str. 283.

Hilarion od Najśw. Sakramentu ob. Falęcki (Wojsko. Pańskie życie).

Hilarium ob. Exitus (1650).

HILARJUS Albertus, Ostrorogiensis Pol. Apophoretum Magnificae Domini Gen. Ac Nobilis Domini, Domini Cunradi â Saurman, In Jeltsch Gnichwitz, Stertzendorff, etc. Cum Anagrammate Gen. Ac Nobilis Domini, Domini Andreae Sosnicii, in Karmin & Pabianow Die Novi Anni Missum ab Alberto Hilario Ostrorogiensi Pob. Anno TVbona CVnraDofers Magna ferentque seqVentes. Breslae, Typis Baumannianis. 1615. w 4ce, k. nlb. 6.

Bibl. Tow. Prz. N. Pozn.

HILARIUS Christophorus. Mundus Periputeticus A Studio Philosophico in Academia Posnanien. elaboratus et dum sub auspiciis Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Henrici a Dąbrowica Firley Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopi Posnanien. et Collegii Lubransciani Protectoris solito more pro Festo S. Martini Studiorum Renovatio fieret publica trutina Defendente Christophoro Hilario Studioso, Praesidente sibi Excellent. D. Christophoro Wilkowski Artium Magistro et Philosophiae Doctore ejusdemque in Academia Posnaniensi Professore Die 11 Novembris Hora (20) 1635 propositus. Lesnae, Polon. Literis Wigandi Funccij 1635. w 4ce, kart 7.

Ossol.

Hilarius od S. Bazylego Karmelita. Popielec bez pyłu przy roznieconym Jaśnie Oświeconemi y Jaśnie Wielmożnemi tytułami Nieczui zaiętey z tego gdzie się tułamy świata do świata wieczystego, y tu więc czystego mienia, y sumnienia Jaśnie Wielmożney Imci Pani Zusanny z Dębińskich Stadnicki, Chorążyny Grabowieckiey, po dni życia własnego ostatkach na głowę swoią nie zleczystą kiedy złocistą bo istnego Złotoustnego Jana iak Głosistego, tak Glańsistego Jaśnie Wielmożnego Stadnickiego Chorążego Grabowieckiego y J. K. Mci słów kaznodzieyskich garstką rzucony przez Xiędza Hilarego od S. Bazylego, Lektora S. teologii zakonu Troycy Swiętey, od wykupienia niewolników, roku którego, Bog co Jego własność, iasność nam na przykład prochem śmiertelności przypadł 1757. die .. aprilis, we Lwowie w drukarni J. K. Mci. folio, 9 kart nlb.

Bandt. H. druk kr. p. I. 419. — Encykl. Orgelbr. XI. 845.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

HILBRANT Jan Franciszek. Oratio In Funere Vladislai IV. Serenissimi Ac Invictissimi Poloniae et Sueciae Regis Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogithiae, Volhyniae, Kijoviae, Lithuaniae, Smolensciae, Czernichoviae habita Romae in aedibus, à Joanne Francisco Hilbrant Prutheno J. V. D. ejusdem ..... Alumno. Romae Typis Vitalis Mascardi 1649. Superiorum permissu. w 4ce, str. 14.

Ossol.

Hilbring Adamus ob. Bock Jerzy (Nauka domowa 1670).

HILCHEN Dawid (Chilchen) (1561 † 4 Czerwca 1610). Academiae Samoscianae recens institutae intimatio, cum Dan. Hermanni carmine in eandem academiam. Rigae, Mollinus 1594. w 4ce.

Wiersz ma tytuł: De Marte cum musis in nova academia Zamosciana conjuncto, carmen.

Jocher 1962. — Catal. Bibl. Bunav. I. 914. Porówn. Herman Dan.

— Applausus nomine Senatus Rigensis in restitutionem Gen. Dni Ni-

clai Eckii burgrabii spectab. Dni Casparis Bergii Proconsulis et clar. Dni Ottonis Cannii Secretarii, Scriptus carminice. (w Wolana Oratio, str. 28 do 30)

— Beantwortung welche Dawid Hilchen in Namen vnd von wegen allgemeiner Stadt Riga gethan den 7 September anno 1589 aus Lateinischer Sprache (wie es geredet) in Teutsche vorsetzet. (w Wolana And. Abscheidt. Riga 1589. w 4ce).

— Clypeus innocentiae et Veritatis Davidis Hilchen, Serenis-mi Sigismundi III. Poloniae et Sueciae Regis Secretarij, et Notarij Ter. Vend. Contra Jacobi Godemanii Luneburgen. et Rigensium quorundam, Senatus nomine ad proprium odium abutentium, cum iniquissima crudelissimaq. quaedam decreta, tùm alia calumniarum tela, editus. Zamoscii, anno Domini Millesimo sexcentesimo quarto (1604). w 4ce, str. 63 i 6 ark. Anexów pod tytułem: Documenta pleraque quibus praecipua totius negocij confirmantur: et adversariorum criminationes ferè omnes vno quasi indice refutantur.

Na odwrocie tytułu jest następujące Epigramma Symona Simonidesa do Hilchena:
Ut parva ex scintilla incendia maxima surgunt.
Invidiae sic flamma ex parvo fomite surgit.
Civibus ingratis si quando candida sese
Exhibuit virtus, verosque ostendit honores.
Ardeat invidiae quamvis saevissima flamma,
Virtutem absumet nunquam, se absumet ad ipsam.
Nec tu fortunae tanto te vulnere stratum
Esse puta Hilcheni, tua quin se innoxia virtus
Invidiam ponat supra, vincatque mali vim.
Leniet ipsa dies, venietque acerrima vindex.
Justitia, ultricemque moram cum foenore reddet.

Powodem do tego pisma był proces Hilchena sekr. Król., Pisarza Ziem. Wendeń. z Senatem Ryskim i Jakubem Godemannem. Hilchen był wprzódy na dworze Jana Zamojskiego. Między annexami do tego pisma należącemi jest świadectwo Senatu Ryskiego wydane jemu r. 1598 d. 10 Febr.. z którego można powziąść o jego zasługach wyobrażenie. Mianowicie godne są przytoczenia wyrazy, iż on będąc syndykiem miasta Rygi: consistorium et scholas restauravit, utque initium bibliotecae per illum factum succresceret, Typographiam non parvis sumptibus propriis primus invexit, et ipsi officinam librariam, medioriter instructam adjecit etc. Praeterea Nobilitatem Livonicam dissidentem cum civitate conjunxit, qua in re, orationibus suis latine, germanice et polonice habitis, et literis ultro citroque datis magnopere civitatem juvit ..... Quocirca eximiae suae eruditionis, ac singularis fidelitatis, diligentiae ac temperantiae encomium non a civitate tantum tulit, sed toti provinciae et exteris ita innotuit et tantam nomini suo laudem comparavit, ut non tantum nobilitas Livonica sua studia in illum converterit, et operam illius in rebus suis maxime expetiverit, sed et ipsa Regia Majestas gravissimum legationis munus apud Electores quosdam et Principes Germaniae expediendum illi commisit. Quae legatio quam grata Regiae Majestati acciderit, hinc perspicere licet, quod reversum in Livoniam larga et honorifica pensione annua illi prospexerit. Nec silentio praetereundum est, quanta benevolentia, quam propenso studio Illustriss. Dominus D. Zamoscius Regni Cancellarius, aliique Proceres et Heroes, eximiis illius dotibus atque virtutibus foveant ... etc.

W Annexach są pisma Zygmunta III, Jana Zamojskiego, Piotra Tylickiego, Stanisł. Żółkiewskiego, Mat. Woyny notaryusza.

Phrägmenius Riga literata przytacza edycyę tego: Cracoviae 1605. w 4ce. — Toż samo i Arndt Cz. II. str. 24. Będzie to przekład niemiecki zapewne. Przedruk edycyi zamojskiej z r. 1604, wyszedł Ruyni, drukiem Gustawa Bergmanna 1804.

Recke u. Napiers. I. 140. — Winckelmann Bibl. N. 4939 ma także odbicie: Bez wyr. miejs. 1604. w 4ce.

Czartor. — Dzikow. — Gdańs. miejs. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. publ. — Ryga miejs.

— Paraenetica consolatio ad Generosum Casparem Dönhoff Sacrae Regiae Mti a cubiculo adolescentem, et sua virtute et generis nobilitate clarum. Obitum patrui sui Magnifici Ottonis Dönhoff capitanei Adzelien. lugentem missa. Zamosci, 1609. w 4ce, str. 19 nlb.

Winkelmann N. 7027.

— Disputatio de universali ex testamento succedendi modo. Tubingae 158.. w 4ce.

— Disputatio de legatis et fideicommissis praesidente Mat. Entzelin. Heydelbergae 1585. w 4ce, str. 15.

— Επαινος pompae regulis in nuptiis Serenissimi ac Potentissimi principis Sigismundi tertii Dei gratia Poloniae et Sueciae Regis etc. et Serenissimae Constantiae Serenissimi olim Ca-

roli Archiducis Austriae etc. filiae autore Davide Hilchen Secretario Reg. Maj. notario terrestri Venden. Zamoscii, Mart. Lenscius Acad. typogr., 1604. w 4ce, 1 ark. sygn. Aiij.

Są to wiersze Phaleuci zwane.

— Epicedion memoriae et honori magnifici et generosi Domini Georgii Schenking castellani in Livonia Vendensis, haeredis in Antzen et Fernesse, Cracoviae die 10 Nov. anno 1605 demortui et anno ineunte 1606 Toruniae sepulti. Dawid Hilchen Sacrae Reg. Maj. secretarius et notarius terrestris Vendensis faciebat. Zamoscii, Mart. Lenscius, 1606. w 4ce, 1$^1/_2$ ark.

Toż, przedruk Ruyni, typ. G. Bergmann 1807.

Recke u. Napierski I. 141. — Winkelmann N. 7818. Czartor.

— Epistola gratulatoria ad Illustrissimum Dominum Dn. Leonem Sapieha Magni Dvcatvs Lithvaniae Cancellarivm, Sloninen̄. Mogilen̄. Pernavien̄que Capitaneum: et nunc generalem in Livonia Commissarium: Qua felix matrimonium illi, vná cum consorte eius, Illustri Elisabetha Radzivilea Illmi Palatini Vilnen̄. filia, exoptat David Hilchen S. R. Mtis Secretarius, et Notarius in Liuonia terrestris Vendensis. Rigae Livonum In Officina typographica Nicolai Mollini. M.D.XCIX (1599). w 4ce, kart 11.

Wierzbows. III. 3078. Kórnik.

— Epistola consolatoria ad Illustrissimum et magnificum Dominum D. Georgium Farensbach, haeredem Karkhusien. etc. obitum uxoris suae lugentem Scripta a Davide Hilchen S. R. Mtis in Livonia Secretario. Adjunctum ἐπιτυμβειον sarcophago stanneo inscriptum. Riga excud. Nic. Molliney 1599. w 4ce, str. 15 nlb.

— Gegenwehr der Vnschuld vnd Warheit Wieder Jac. Godemans Luneburgensis, vnd etzlicher des Rathes zu Riga Rethleinfürer gesprengte Calumnien, Schme vnnd Schandlibellen öffentlich aufgestellt. Krakaw, 1605. w 4ce, str. 87.

Winkelmann N. 4939.

Gdańs. miejs. — Krasińs. — Petersb. publ. i Akad. umiej. — Ryga miejs.

— Generoso Dno Alexandro Krzywczycki excipienti domi suae novam nuptam ... Elisabetham ... Domini Joannis Gniewosz capitanei Latoviciensis filiam. Zamosci, 1607. w 4ce, str. 5 nlb.

Recke II. 617.

— Honori herois Zamoscii David Hilchen Reg. Maj. in Polonia a secretis, faciebat. Ex editione Zamosciana denuo editum Helmaestadii in acad. Julia mense septembri MDCV. (1605).

Toż, przedruk Ruyni, typ. G. Bergmann 1807.

Recke u. Napierski I. 141.

— Jambicum Dunarmundense.... 1608.

— Luctus in obitum illustrissimi Herois D. Joannis Zamoyski de Zamoscie Regni Poloniae supremi cancellarii et exercituum generalis ducis die 3 Junii anno 1605 pie placideque defuncti. editus a ... secret. reg. maj. notar. terrae Venden. Zamosci, Mart. Lenscius, 1605. w 4ce, ark. 1$^1/_2$.

— Nomina Regia traiectione Quadam Literarum Inter Litteratos Hodie Usitata. Breviter Expressit David Hilchen Reg. Mai. per Livon. Notar. et Synd. Regius. Cracoviae Apud Nicolaum Scharfenberger 1595. w 4ce, k. nlb. 4.

Dedykowane Zygmuntowi III. Ossol.

— Nuptiis Dni Jacobi Potocki capitanei Białocamienen. etc. ducentis leotissimam ... Dni Stanislai Comitisa Tarnow Castellani Sandomiriensis ... filiam Hedwigem gratulatur. Zamosci A. D. 1603. d. 19 Octobr. w 4ce, str. 6 nlb.

— Ode ad Dominum Nicolaum comitem ab Ostrorog novam nuptam ... Dni Fabiani a Crema, Palatini Marienburgensis filiam ex Prussia in domum suam deducentem. Samosci, 1604. w 4ce, str. 6 nlb.

— Ode nuptialis Dno Paulo Wolowicz succammerario Grodnensi sponso, et Sophiae ... Hieronymi Chodkiewicz castellani Vilnensis filiae, sponsae. Samosci, 1603. w 4ce, str. 5 nlb.

— Oratio qua Illustr. et Magnificis Dnis Commissariis Regiis nomine Sena-

tus et Civitatis Rigensis respondet ... die 7 Sept.

Umieszczone przy mowie Jędrzeja Wolana: Oratio ad spectabilem Senatum et universam civitatem Rigensem nomine D. Severini Bonari Castell. Biscen. etc. impr. in off. typ. Regiae civitatis Rigae p. Nicol. Mollinum 1589. w 4ce, 15 kart nlb. (Na końcu przydany:) Applausus nomine Senatus Rigensis in restitutionem Nicolai Eckii Burgrabii, Casparis Bergii procensulis et Ottonis Cannii Secretarii scriptus a D. H. S. R.

Wiszn. VIII. str. 68. — Recke u. Napiersky IV. str. 454 i 5.

— Oratio paraenetica ad spectabilem Senatum Rigensem. Rigae, excud. Nicol. Mollinus 1596. w 4ce, kart 8.

Wiadomości o Janie Riviusu rektorze zmarłym.

Winkellmann N. 5117.

— Oratio Anticarolina ... 1606.

— Orationes tres: e quibus duae honoratissima dignitate, tunc sapientia et virtute ornatissimorum D. D. Scholarcharum, Nicolai Eckii proconsulis; et Davidis Hilchen Syndici. Tertia Joannis Rivii cum solenni et publico ritu produceretur, ad demandatam sibi ab amplissimo Senatu inspectionem Scholasticam ineundam. Habitae in restitutione seu instauratione scholae rigensis XV. CLS. VI. LS. Adjuncta sunt iisdem: primum publicae doctrinae series, tabellis expressa: inque curias V distributa, deinde docendi in singulis curiis praescripta ratio: et demonstratum iter, quod utiliter praeceptores hujus ludi sequerentur: cum in tradendis artibus: tum in tractando et interpretando omni genere, utriusque linguae, auctorum. Edebantur Rigae: mens. Decembri: an. salutiferi partus in terris, Filii Dei: MDXCIIII. (Na końcu:) Rigae Livonum (pod tem herb miasta). Ex officina typographica Nicolai Mollini Anno MDXCVII. (1597). w 4ce, ark. 27.

Są tu mowy prokonsula Ekiusza, Dawida Hilchena syndyka rygsk. i Jana Riviusa.

Mowa Hilchena ma tytuł:

Oratio de Magistratus, parentum, praeceptorum in educandis liberis atque adolescentum in studiis optimarum artium officio, quoque omnibus fere idem sit scopus, sed non idem tropus.

Gadebusch Livl. Bibl. II. 75. III. 40. — Bandt. H. o. k. p. III. 177.

— Προσφώνησις ad Nobiles atq. incolas Livoniae, qui sese cum Carolo Sudermanniae Duce conjunxerunt. David. Hilchen, Secret. Regii & Notar. terrestr. Vendensis 1601. w 4ce, kart 8 nlb.

Broni Króla polskiego.

Winkelmann N, 2318.

Czartor. — Król. Bibl. Sztokh.

— Ad Theodorum Sigemannum elegantis ingenii juvenem Epistola. Qua ratio studendi philosophiae et cuicumque alteri facultatis demonstratur. Rigae excud. Nic. Mollinus. 1592. w 4ce, k. 9 nlb.

— Trostbrieff an den Erleucht. und Wollgeborn. Herrn Georg Farensbach Erbherrn auf Karkhuss, Woiwoden, Feldt-Obersten der Lieffl. Ritterschaft zu Taruest und Ruigen Hauptmann. Von Dawid Hilchen, Königl. Secretario in Liefflandt abgegangen. Nebenst der Ueberschrifft auf dem zinnernen Sarch, ausm Latein. verdeutscht. Rigae 1599. w 4ce, 2½ ark.

Zawiera słowa pociechy po zgonie Zofii Firks żony Farensbacha.

— Underthenigste Werbung, wegen der betrangten Prouintz Liefland: Der Königl: Mayest: und der löblichen Stånden .... Von der Liefflåndischen Ritterschaft Abgesandten ..... Auffm Reichstag zu Warsaw, anno M.D.XCVij den Vij Monatstag Martii offentlich vorbracht. Gedruckt zu Riga .... Anno M.D.XCVII. w 4ce, str. 37.

Winckelmann Bibl. N. 8539.

Gdańs. miejs. — Rygskie Archiwum.

— Vita Illustris. ac Magnifici Herois Georgii Farensbach Palatini Olim Venden. &c. &c. Quam David Hilchen Secret. S. R. M. Notarius Terrestr. Vendensis In perpetuam cultus, et obseruantiae testificationem descripsit. Eidemque vivam imaginem Stemma, Literas extremas atque Epithaphia adiecit. Zamoscii Excudebat Martinus Lenscius Typogr. Acad. Anno Domini M.DC.IX (1609). w 4ce, ark. 7.

Ded. Walmaro Tarvesten. Joanni Lemsalien. Capitaneis Farensbachiis fratribus germanis.
Toż, przedruk Ruyni typ. G. Bergmann 1803.
Mieści: Literae ad S. R. Majestatem, Farensbachii Ad Consiliarios Regni, Epitaphium ab Heroe Zamoscio exaratum. Epigrama ad D. Hilchenem ... Salomon Frencelius a Fridental.
Recke u. Napierski I. 140. — Winkelmann 7080. Jagiell. — Ossol.

— Votum nuptiale Joanni Danielowicz S. R. M. incisori, capitaneo Belzensi, inscriptum ... 1605.

— Votum nuptiis Stanislai Żółkiewski palatini Kijoviensis R. P. Ducis campestris destinatum. Lachico stylo Zamoscii 1605.
Recke II. 301.

— Stadtverdrach, so zwischen E. Erb. u. W. Rede an einem und gemeiner Burgerschafft zusampt allen Einwohnern der Königl. Stadt Riga andern theils, durch nachgeschriebene Königl. Commissarien Underhandlung uffgerichtet, und mit offentlichem Eideschwur allerseits auf dem Rathause nun und hinfürder beständig zu halten, bestetigt ist, am Tage Severini war der 26. Tag Augusti Anno 1589.
Przedrukowane w B. Bergmans Histor. Schriften II. s. 273—303.

— Das livländische Landrecht in 3 Büchern. 1599.
Treść i historyą zamieścił J. C. Schwartz N. Nord. Miscellen V. s. 159.

(Hilchen Dawid). Copei underschiedlicher Urtheil, in Sachen belangende de ... Herrn Jacobum Godemannum ... anfenklich beklagten uud dan wiederklagern an einem wieder Dawid Hilchen Klägern und wiederbeklagten, andern theils. Gedruckt zu Riga ... 1602. w 4ce, ark. 2.
Winkelmann N. 4938. Ryga archiv.

— Decretum regium inter generosum Davidem Hilchen actorem et spectabilem senatum Rigensem, citatum. Vilnae. 1600. fol.
Winkelmann N. 4936.

— ob. Brakel (Livoniae supplicantis 1597) — Caselius Jo. (1604 Epistolae) — Ciegleras Georgius (1598) — Decretum (1600) — Frencelius Sab. (1598) — Lipski Just. (1607) — Rudinger Matth. (1594. Charitum 1595. Lusus 1595) — Rhodomanus L. (Epos 1696. 1608) — Szczerbicz Paweł (Promptuarium statutor. 1604) — Wolan Andrzej (Oratio ad spectabilem senatum 1589).
Bergmann Gust. Vita D. Hilcheni. Ruyni in Livonia 1803. — Recke i Napiers. II. 296—305. 615—617. — Niesiecki II. 146. — Gadebusch Livländ. Bibliot. II. 72—83. — Starowolski Elogia s. 71. Hekatont. N. 54. — Allgem. deutsche Biogr. Leips. 1880. T. 12. s. 394. — Bergmann Magazin f. Russlands Gesch. T. I—II. — H. J. Böthführ. Die rigische Rathslinie. Riga 1877. — Winckelmann Biblioth. — Bibl. Warsz. 1880. I. Styczeń — Encykl. Orgelbr. V. 264—5. — Gadebusch Livländ. Bibl. I. 156—7. II. 72—83. — Jöcher Gelehrt. Lexic. I. str. 1875. — Recke i Napierski I. 140—1. IV. 454. — Chromiński w Dzienn. Wileńs. 1806. Paździer. — Bandt Hist. druk. III. 176. 7. — Siarczyńs. Obraz I. 183. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 324. I. 57. VIII. 68 — Hoppius Schediasma de Script. polon. Leipzig. str. 82. Ged. 1704. str. 62. — Starowolski i Heidenstein (Reb. polon.) piszą go Chilchen.

HILCHEN Franciszek syn Dawida († przed r. 1641). Halcyonia Poloniae Sacrae Regiae Majestatis et amplissimis Regni Poloniae Magnique Ducatus Lithuaniae ordinibus Franciscus Hilchen inscripsit et publice recitavit. Zamoscii Martinus Lenscius typogr. academ. excudebat 1608. w 4ce, kart 2 nlb.
Na jednym egzemplarzu dopisał Broscius: Optime hoc (inscripsit et publice recitavit) additum: nam qui scripsit et recitandum commisit est doctissimus vir Simon Simonides Leopoliensis.
Branic. — Jagiell.

— Disputatio de legibus et armis. Praeside Theod. Reinkingk. Gissae, Hass. 1618. w 4ce, ark. 3.
Ob. Rodomanus 1608.
Recke II. 303.

HILDEBRAND Henryk. Dissertatio physica De partium homini Essentialium numero Altera In qua Platonicorum veterum atq; recentiorum argumen-

ta excutiuntur; Indultu Inclutae Facultatis Philosophiae p. p. à M. Johanne Cypriano, Facult. Ejusd. Assessore, Respondente Henrico Hildebrando Rydzynensi Polono. Ad d. 21 Januar. 1671. Lipsiae Literis Joh. Georg. w 4ce.

HILDEBRAND Jan. Celsissimo Principi Joanni Lipski Episcopo. Cracoviae (1664). folio.

Rok kabalistycznym sposobem jest wyrażony:

122.	99.	59.	107.	275.	
Corde	pio	cecini	laeta	Rex	
63.	191.	285.	40.	59.	5.
magne	Poetae,	Sorte	tibi	fido	da
124.	50.	185.			
sine	fine	frui			

Summa tych liczb wynosi 1664 co jest rokiem druku tego panegiryku.
Juszyńs. mylnie r. 1734 podaje.

Dzików.

HILDENBRAND Valentin Johann (1763 † 1815). Das Buch für die Wundärzte in den österreichischen Staaten. Von Val. Joh. Hildenbrand, der Arzneygelahrtheit Doctor Seiner Königl. Polnischen Majestät wirklichem Hofrath. Leipzig und Warschau 1789. bey dem Hofbuchhändler Michael Gröll. w 8ce, str. 66.

Dedykacya: Meinem Vaterlande gewidmet.
Jagiell. — Ossol.

— Königl. Hofrath und Professor der praktischen Heilkunde an der Josephinischen Universität in Lemberg. Ein Wink zur nähern Kenntniss und zur sicheren Heilart der Hundswuth. Wien, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern K. K. Hofbuchdrucker und Buchhändler 1797. w 8ce, stron 96.

— ob. Wolsztein Jan Bogumił (Xięga o zarazach 1792).

Dzienn. Wileńs. 1822. II. 508. art. Styczyńs. — Bentk. H. lit. II. 472. — Gąsiorowski Hist. medyc. IV. 319. — Wurzbach Biogr. Lexic. T. 9. s. 14—16.

Hildegarda żona Karola Wielkiego ob. Dziedzic Wojc. (Życie) — Dziejopis (1751).

HILIEW... Krzysztof. Projekt albo Swiatło nowe po żałosnych wyrazach zaskarżających Żydów, na powiększenie intrat dla Skarbu publicznego w czasie wolnego Seymu pod Konfederacyą agitującego się w siedmiu proiektach wynalezione i Przeświętnym Stanom Rzpltey sprzymierzonym kommunikowane. 1789. Roku w Warszawie. (Na końcu:) Autor Krzysztof Hiliew(icz?) [te dwie litery wymazane]. Znayduią się w drukarni Pana Dufura. folio, 38 stron.

Rozwija myśli o handlu a mianowicie wołami. Oskarża żydów, że ci co najlepsze woły i towary wyprowadzają za granicę. Naród wybiegły, przewrotny, chytry i oszukańczy a zawsze na zgubę rzeczypospolitej sprzysiężony. Opowiada jak oszukują kupców ukraińskich. Upadek rzeźników warszawskich przez żydów. Rozpajanie chłopów. Projekt podatku gębowego na żydów. Projekt przekopania kanału od Bugu od Krzemieńca pod Warszawę. Projekt o passportach. Projekt odebrania banków i wekslów na skarb.

Czartor. — Jagiell.

Hillebrand Henryk z Zaborowa ob. Metz Daw. (Trost-Worte 1680).

HILLEBRAND Michał. Epistola Fr. Michaelis Hillebrandi Ordinis Minor. Reg. Observ. ad Rndiss. in Christo patrem et D. D. Balthasarem Episcop. Vratislaviens., ac supremi utriusque Silesiae Capitaneum. Adversus Ambrosium Moibamum Pretensum Diue Elisabet Ecclesie in Vratislav, Parochum Blasphemantem atque damnantem salubres Ecclesiae orthodoxae ceremonias, benedictiones ac consecrationes. Bez m. i dr. (Na końcu stoi:) Craccouię. Anno a Christo nato. M.D.XLII. Sexta Januarii. R. D. T. Humillimus Capellanus Frater Micha Hillebrāt, ord. Minor. Reg. obser. etc. w 8ce, ark. C_8 (kart 19). Jagiell. — Ossol.

— Exhortatio ad consacerdotes Michaelis Hillebrandi doctoris. Malachie 2. Et nunc ad vos. mandatum hoc o sacerdotes. Si volueritis audire, et si nolueritis ponere super cor etc. 1. Petri 4. Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro consenior, et testis Christi passionum etc. Cracouiae excusum apud Viduam Floriani. An. 1545. w 8ce, k. nlb. 11.

Na odwrocie tytułu ośmiowiersz Grzegorza

Nazianzena. Kończy broszurę: Adhortatio brevis.
Jocher 8729. — Wierzbow. II. 1229.
Czaps. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Die rechte Christliche weisse wider den turcken zu streyten, auss götlicher schrift. Michael Hillebrant dort: Prouer. zj. Das ross wirdt bereytet auff den tag des streyts, aber der Herrn gibt heyl. j. Macha. z. Der sig ist nit yn der viele des volcks sonder die sterke yst vom Himel herab. (Na końcu:) Gedruckt zu Crockaw durch Hieronymum Vietorem im jare M.D.XLII (1542). w 8ce, str. 80.

HILLER Martin. Advents Andachten. Schlichtingsheym 1736.
Jocher 7166.

HILLINGER Jan Bogumił. Proces usprâwiedliwienia, według którego śię każdy pokutujący y wierzący Grzesznik sprâwowáć muśi, jeżeli w królestwie Łáski grzechów odpuszczenia y przysposobienia synowskiego u Bogá, nâwet Niebá y Zbâwienia wiecznego chce dostąpić. Opisány od Janá Bogumiłego Hillingerá kśiążęcego Sâskiego Rayce kośćielnego y Káznodzieje nadwornego w mieśćie Weymár. W Brzegu, nákłâdem Samuelá Trautmáná. Roku 1738. w 12ce. str. 60. Jagiell.

HILLIUS Christoph. Trauer Gedicht ... Catharina Krappin, Danielis Brandes conjux. Dantisci 1649. w 4ce.

Hilpert Jac. ob. Zetel Paw. (Philosophia 1715).

Hils G. ob. Sarbiewski M. (Oda 1646).

HILSCHER Jeremias. Leichpredigt ... Michael Höwel. Danzig 1651. w 4ce.

HILTEBRANDT Georg Wilhelm. Leichpredigt ... Reinhold Cölmer. Danzig 1655. w 4ce.

Hilzen ob. Hylzen.

Hima Jakób ob. Achienef Wilhelm (Wety 1644).

HIMMELREICH M. Petrus z Królewca († 1582). Aristaeus sive carmen bucolicum de Stephani Regis Poloniae in regiam suam Elbingam adventu 1577. d. 5 Novemb. Strasburg, Joan. Lobartus 1581. w 8ce.

— Carmina nuptialia in honorem Georgii Coii et Potentiae Heinrici Nimsgarii viduae. Danzig 1574.

— Daphnis ecloga nuptialis in honorem Joannis Neodici et Justinae Joh. Sprengelii filiae. Danzig 1575. w 4ce.
Tolckemit. Elbing. Lehrer 1753. str. 245.

— ob. Nosticz Fr. (Carmina 1567).

Himeneusz wesoły ob. Thesznarowicz Zach. (1674).

— solenny ob. Lubomirska Mar. (z Ad. Jordanem 1743).

HIMERIUS Sophista. Oratio qua laudes urbis Constantinopoleos et Juliani Augusti celebrantvr e recensione et cvm commentario Gottliebi Wernsdorfii Profess. quond. Dantiscani. Edidit et praefatvs est Theophilvs Christophorvs Harles. Erlangae Impensis Wolfgangi Waltheri M DCC.LXXXV. (1785). w 8ce, k. nlb. 4, str. 148 i Index k. 2 nlb.
Dedykacya Carolo Beniamin Lengnich Archidiacono.
Mowę tę na pochwałę miasta Konstantynopola i Juliana Augusta, dostał Harles za pośrednictwem Lengnicha od syna Gottlieba Wernsdorfa Profesora Gdańskiego.
Jocher 79 *a*.

— Himerii Sophistae, quae reperiri potuerunt, videlicet Eclogae e Photii myriobiblo repetitae et Declamationes e codicibus Augustanis, Oxoniensibus et Vaticanis tantum non omnes nunc primum in lucem prolatae. Accurate recensuit, emendavit, latina versione et commentario nunc primum illustravit, denique dissertationem de vita Himerii praemissit Gottlieb Wernsdorfius in Athenaeo Gedanensi quondam Prof. publ. Gottingae 1790. w 8ce, str. 1023.
Na czele jest wiadomość o życiu i pracach Wernsdorfa przez brata jego Krystyana Wernsdorfa.
Jocher 79 *b*.

Himn ob. Jakób (1778).

Himnus ob. Hymnus — Agricola R. (de Stanislao 1519).

Himny ob. Hymny — Grochowski S. (o męce 1611) — Tomasz z Akwinu (które w kościele) — Wacheniusz Piotr (moje domowe).

HIMONOWSKI Antoni. Głos Antoniego Nałęcz Himonowskiego nauczyciela wymowy prorektora substytuta Szkół przygłównych koronnych Przy złożeniu Przysięgi przez zgromadzenie nauczycieli publicznych tychże szkół przygłównych koronnych na konstytucyą Dnia trzeciego Maja wykonaney. Na Seymiku Woiewodztwa Deputackim Powiatów Krakowskiego, Proszowskiego i Xięstwa Siewierskiego. Po zagaieniu Obrad dnia 15 Lutego 1792. w Kollegiacie Akademickiey S. Anny w Krakowie miany. fol. karta 1. (Bez osob. tyt.). Jagiell. — Ossol.

— ob. Bzowski Hiacynt (Odpowiedź 1792).

(Hincowie). Głos w sprawie W. JPP. Marcina jako męża, a Katarzyny Woronowiczów jako aktorki Hinkow komornikow wdztwa trockiego z W. JPP. Brunowami Rafanowiczami, Franciszkiem Woronowiczem i dalszemi stronami, dekretem ziemskim kowienskim appelowanym obiętemi. (Bez d. i m. dr.). fol. k. 3 nlb. Zielińs.

Hinctius Benedictus ob. Omina (1612).

HINCZA Hieronim. Gamelia na zacne Wesele J. Mościów nowych oblubieńcow J. MPana Jadama z Brodzewa Mielżyńskiego y J. MP. Jadwigi z Chłapowa Zawadzkiey przez Hieronyma Hincze w zacnym Collegium Lubr. Jurispruden. Studenta napisana. W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba r. p. 1618. w 4ce, k. 8 nlb.

Na końcu: Wiersz do Katarzyny z Pigławic Chłapowskiej. Ossol.

— Lubranski wskrzeszony przez Hieronima Hinczę w zacnym Lubr. Coll. jurisprud. Studenta. W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba roku pań. 1618. w 4ce, 2 arkusze. (Druk gocki).

Na odwr. str. tyt. herb Gnińskich a pod nim 10 wier. pol. na pochwałę napisał Maciej Baranowski; przypisał proszą X. Janowi Gnińskiemu protonotariuszowi Stolicy Apostol., archidyakonowi poznańskiemu, kanonikowi warszawskiemu autor. Całe wierszem. Ossol. — Warsz Uniw.

— Stopnie do sławy na śmierć JW. P. Jana na Czarnkowie Czarnkowskiego Kasztelana Międzyrzeckiego &c. &c. Męża doskonałey cnoty przez Hieronyma Hincze w zacnym Kolleg. Lubrans. Jurisprudent. stud. W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba. R. p. 1619. w 4ce, k. 8 nlb.

Ded.: Zofiej z Fulsztyna Czarnkowskiej kasztelance międzyrzeckiej, Starościnie Świeckiej.

Encykl. Orgelbr. XI. 860. — Siarcz. Obraz I. 483. Ossol.

HINCZA Marcin Soc. J. (28 Paźdz. 1592 † 23 Lut. 1668) Chwała z krzyża ktorey y sobie y nam nabył Jezus Ukrzyżowany. Przez W. X. Marcina Hinczę Societ-is Jesv opisane. w Krakowie w Drukarni Andrzeia Piotrkowczyka JUD. J. K. M. typographa 1641. w 8ce, kart 11, str. 822 i 33 rycin miedzioryt. [Na końcu po str. 822 karta nieliczb. z napisem: W Krakowie. W drukarniey Andrzeiá Piotrkowczyká Typogr: J. K. M. Roku 1641].

Tytuł w drzeworycie przedstawia trzy krzyże, bokiem dwie męzkie postaci unoszące pale a dołem korona złota i cierniowa z nadpisami: Od złotey przez cierniową. Kajetan Jabłoński we Lwowie tytuł swego egzemplarza tej edycyi opisuje inaczej a mianowicie: Tytuł rytowany wyobraża P. Jez. z chorągwią na górze, na której rozłożone narzędzia męki jego; u dołu pod dwuwiersz. textem z Pisma Św.: M. R. Adami Malgrouij. Praep. in Valent. contional. St. Floriani. — Przypis Katarz. Księżnie z Ostroga Zamojskiej. — W dedykacyi z 19 Marca 1641 jest mowa o Tomaszu Zamojskim. Po przemowie do Czytelnika są dwie aprobaty z r. 1640. Dalej miedzioryt i wykład obrazu. Ile rycin tyle rozdziałów i krzyży. Kończy rozdział XXXIII. Krzyż lutnia. — Rytownik nie podpisany.

Jocher 5848.

Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Gloria in excelsis. Dziecie Pan Jezus, to iest: rozmyślanie o dziecińNstwie Pana Jezusowym przez ..... prowincyała pols. Soc. J. w Krakowie, w Drukarni Fr. Cezarego 1636. w 8ce, str. 308 i reg. k. 2. (Druk gocki).

Tytuł sztychowany. Ded : Katarzynie księżnie z Ostroga Zamojskiej kanclerzynej W. Kor. Krakowskiej, Krzyszyńskiej, Sokalskiej, Rabsztyńskiej. Nowotargskiej etc.

Starościny w Krakowie 1 stycznia 1636. Podp.: Marcin Hincza Prowincyał.
Jocher 5844. — Maciej. Piśm.
Krasińs. — Ossol. — Przeźdz.

— Głos Panski z Ewangeliy Adwentowych z naukami y z stosowániem do Naświętszego Sakramentu wydany przez X. Marcina Hinczę Societatis Jesu. Za dozwoleniem Stárszych. w Wilnie Roku 1643. w 4ce, str. 310 i kart 6 (str. 309 dwa razy).

Pierwszy tytuł sztychowany przez Con. Götke. Przypis Alexandrze Wiesiołowskiey Marszałk. W. X. L. z Sobieszyna, siostrze Jakuba Sobieskiego. (Na końcu:) W Wilnie w drukárni Oyców Bázylianów Vnitów, w monásteru S. Troyce. Roku 1643. Daty druku. 1641. 1642 (Juszyński) są mylne.

W przedmowie wychwala Gdańsk i powiada, że w kościele Farskim jest obraz sądu Pańskiego, który wymalowali bracia Jakob i Hubert. Piękny kunszt tego obrazu, tarcza S. Michała. Wychwala autor Jakuba Sobieskiego. Wychwala zmarłego Krzysztofa Wiesiołowskiego. Mówi o fundowaniu przezeń klasztoru S. Brygidy w Grodnie. Przedmowa datowana w Wilnie 20 Maja 1643 r. W przedmowie do czytelnika powiada, że wziął przed się ewangelie niedzielne całego roku, aby z nich podać nieco nauki. Podane są według czterech niedziel adwentowych.

Jocher 5850. — Rostowski 447. — Kraszewski Wilno IV. 189 (z datą 1642).
Jagiell. — Krasińs.

— Kleynot koronny abo Kazanie na pogrzebie Jaśnie Wielmożney Pániey Jey Mośći Pániey Anny z Jakvbowic Ligęźiney, podskarbiny Wielkiey Koronney Stárośćiney Olsztyńskiey: które miał w kośćiele SS. Piotrá y Páwłá w Krákowie W. X. Marcin Hincza Societatis Jesv Rector tegoż Collegium Roku 1638. Kśiężycá 23 Márcá. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie w drukárni Franciszká Cezárego 1638. folio, kart 13.

Przypis Janowi Karolowi z Szczekarzowic Tarłowi i Mariannie z Bobrku Tarłowej kasztel. wiślickim.
Czartor. — Jagiell. — Krasiński. — Ossol.

— Złota Korona abo Kazanie na Pogrzebie JOey Xżny Anny z Sztemberku Ostrowskiey, Hrabiney na Tarnowie, Woiewodziney Wołyńskiey, Które miał Wny X. Marcin Hincza Prowincyał Polski Soc. Jesu Dnia 7go Stycznia Roku 1636. w Kościele Jarosławskim Soc. Jesu. Za dozwoleniem Starszych y Urzędu Duchownego w Krakowie w Drukarni Franciszka Cezarego R. P. 1636. w 4ce, k. 3, str. 26.

Przypis Stanisławowi Lubomirskiemu wdzie ziem Ruskich., Tomaszowi Zamoyskiemu kancl. w. kor., Annie Xżnie na Ostrogu Chodkiewiczowej Wwdziny Wileńs. W. Hetm. W. X. Z. w Krakowie 3 Kwiet. 1636.
Katal. Ossolińs. podaje: folio, kart nlb. 21.
W tem makaronicznem kazaniu, nie ma wzmianki o jej życiu, tylko nadmienia, że nosiła „niebo Ostrogskich i Kostków, dwu synów i trzy córki i wnuczęta, a Jowiszów urząd odprawowała".
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Król bolesny Jezus Chrystus przez X. Marcina Hinczę Societatis Jesu opisany. Przydana iest y zabawa przy Mszy, tegoż autora. Z dozwoleniem Starszych. w Lublinie w drukarni Pawła Konrada 1631. w 8ce, k. 8 nlb., dzieła 255 i 20 str., spisu kart 2 nlb. (Druk gocki).

Tytuł miedziorytowy małej wartości. Autor przypisał prozą Annie na Ostrogu Wdzinie Wileńskiej i hetmanowej W. W. X. Lit.
Na końcu dodatek p. t:

Zabawa z Jezusem przez mszę, przez tegoż Authora napisana. 1631. w 8ce, str. 20.

Jocher 5835. Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż, inne odbicie. W Lublinie w drukarni Pawła Konrada 1631. w 8ce, str. 316.

Jocher 5835. — Sommervogel IV, 392.
Ossol.

— Król Bolesny z przydatkami swemi od X. Marcina Hincze S. J. napisany. Przydana jest y zabawa przy Mszy, tegoż autora. w Krakowie w Druk. Andrzeia Piotrkowczyka. 1635. w 8ce, k. 5, str. 304 i Regestru k. 1.

Ded.: Xżnie Annie na Ostrogu wielmożnej wojewodzinej Wileńs., Hetmanowej W. X. Lit. paniej i fundatorce, w Krakowie z Colleg. S. S. Apost. Piotra i Pawła 10 sierp. 1631.
Na przedruk daje approbatę 23 lut. 1635 Seb. Nuceryn. Pierwsza approbata Piaseckiego Jakuba jest w Lublinie 17 Sept. 1631 r., druga Cracow. 1631 przez Gasp. Drużbickiego. Dzieło obejmuje rozmy-

ślań 48 do str. 261, a od str. 263 nowy tytuł: Zabawa z Jezusem przez mszą. Przez tegoż Authorá nápisána. Od str. 282: Zabawa około naświętszey Kommuniey. Na str. 303: Żegnanie.
Jocher 5835 b.
Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Król Bolesny Jezus Chrystus. Przez X. Marcina Hincze Societatis Jesu opisany. Przydana iest y Zabawa przy Mszy tegoż Authora. Z dozwoleniem Starszych Już po trzeci raz dla pragnienia wielu y nabożeństwa ku Męce Pańskiey przedrukowany. W Krakowie w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka J. K. M. Typografa R. P. 1645. w 8ce, kart 5, str. 304. spisu k. 1.

Jocher 5835. Dzików — Ossol.

— Matka Bolesna Marya, to iest: Tłumaczenie Męki Páná Chrystvsowey, ktora boleść Matce S. zádáwálá Pożyteczne káżdego stanu człowiekowi, do poprávy żywotá do nábyćia cnot, do poćiechy Duchowney. A osobliwie służące Kaznodzieiom, Navczycielom, duchownym. y tym wsztkim (tak) ktorzy się duchowney księgi opisuiącey Mękę Páńską czytániem rádźi zábáwiáią, y z Matką Swiętą boleią. Tom pierwszy. w Krakowie v Wdowy y Dźiedzicow Fránciszká Caezárego, J. K. M. typogr. Roku Pańskiego 1665. folio, k. 6 (dedyk.), 13, str. 748 Rejestr i Index kart 21.

Przypisanie Mikołajowi Bieganowskiemu Kasztelanowi Kamienieckiemu, gdzie o jego poselstwie do Turcyi wzmianka.
Piękny sztych, nie we wszystkich jest egzemplarzach. W przemowie z r. 1663 do Czytelnika z podpisem autora Marcin Hincza Rektor Jarosławski S. J. i datą w Jarosławiu, tak pisze: „A że w tym wieku kończę siódmy tom o Męce Pańskiey i boleściach Matki Bolesney, westchniey do Boga za mnie aby z tey pracy moiey na świat wydaney mieli ludzie pożytek duchowny“. Dzieło ogarnia traktatów 74, podzielonych na paragrafy.
Jocher 5874.
Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Pląsy anyołow Jezusowi Narodzonemu, Naswiętszego krzyża Tance. W. X. Marcina Hincze Prowinciała Polskiego Soc. Jesu w Krakowie u Franciszka Cezarego. 1636. w 8ce, kart 16, str. 691. i 15 kart regestru.

Tytuł sztychowany. Dedyk. do Jana z Zurowa Daniłowicza Podskar. W. Koron. i Zophiey z Tęczyna Daniłowiczowey, datowana z Krakowa 6 d. Lutego, r. 1638. Zatem sztychu data jest wcześniejsza. — Pląsów jest 14, każdy ozdobiony ładną ryciną.
Czetwert. — Krasińs. — Uniw. lwows.

— Plą̨sy Jezusa z Anyołami naswiętszego Krzyża tańce. Opisał W. X. Marcin Hincza Societatis Jesu. Pierwsza Część. W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego 1638. w 8ce, kart 17, str. 992 i rejestr kart 14.

Dedyk.: Panu Janowi z Zurowa Diniłowiczowi etc. (15 k. dedyk.) Rycin nie ma, zresztą nie różni się od edycyi z r. 1636.
Sommervogel IV. 392. N. 4. podaje stron 691, a pod N. 8 przerabia tytuł: Jezusa Chrystusa z Aniołami nayświętszego krzyża tańce opisał.... Podaje str. 32 i 691. Będzie to zatem toż samo.
Czartor. — Dzików — Ossol.

— Rex dolorum Jesus Christus R. P. Martini Hinczae Praepositi Prouincialis Poloniae Societatis Jesu. Cum licentia Superiorum. Cracoviae typis Francisci Cesary 1636. w 8ce, k. 5, str. 399 i k. 1 Index.

Stron jest istotnie 379, bo po str. 256 mylnie idzie str. 275.
Dedyk.: Jakobo Zadzik episcopo Cracovien. Duci Severiae Martinus Hincza S. J. Cracov. VI. Idus Martii Ao. 1635. Meditando Passionis Christi commentatio Facultas Martini Hinczae Provincialis. Approbatio Sebastiani Nucerini eccles. cathedr. Crac. Concionatoris die 23 Febr. 1635. — Od str. 353: Pia cum Jesu dum resagitur divina commoratio. Eodem authore. — Tłumaczył z polskiego na łacińskie X. Wojciech Kortyski S. J. — Niesiecki podaje mylnie rok druku 1635. Tytuł rytowany. Wizerunek Chrystusa na herbie Korab.
Jocher 5836.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Zabawa z Jezusem przez Mszą. Przez tegoż Authora napisana.

Ob. wyżej: Król bolesny.

— ob. Ludowisiusz (Panegiryk 1633).

Maciej. Piśmienn. III. 786 — 790. — Rostowski 447. — Kraszewski Wilno IV. 189. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 224. — Niesiecki Herbarz. IV. 357. wyd. lipskie. —

Encykl. Orgelbr. XI. 859—60. — Brown. Bibliot. 196.

HINDENBURG Samuel. Fest-gelegter Grund Aller treuen und Recht-gläubigen Bekenner Jesu Christi, zu Gewissheit ihrer Seeligkeit, Bey Hoch-Ansehnlichem, Hoch-Adelichem Leich-Begängniss! Des Hoch-Wohl-Edlen, Gestr: Hochbenamten Ritters und Herrens, Herrens Adams von Looss, Auff Gross-Osten, Quaritz, Woldvorwerg, und Sackaw, etc. Hoch-verdienten Hn. Rittmeisters. Welcher den 7. Novembris 1683. (als Er unter weges aus Hungarn) mit Kranckheit von Gott anheimgesucht worden, zu Quaritz im Glogauischen Fürstenthumb, auff seinem Gutte, des Morgens zwischen neun Uhr, in dem Herren Jesu selig verschieden und entschlaffen. Auch darauff den 15. Martii 1684. zu Ritzen, mit sonderbaren Ceremonien, seinem Hoch-rühmlichen Ritter-Stande nach, bestettiget, und von dar, nach Gross-Osten in seine Adeliche Grufft beygesetzet worden. Nach Erklärung der Worte des Apostels Pauli an seine Römer im 8. Cap. der 38. vers. Gehalten von Samuel Hindenburg, Sag. Sil. Pastore Ritznischen Creyses. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken, 1684. w 4ce, str. 38. Wrocławs.

— Der Gläubigen Seelen Vermählung mit Christo ihrem Seelen-Schatze, Bey Hoch-ansehlichen, Hoch-Adlichen Leich-Begängniss Der Hoch-Edlen-gebornen, Hoch-Tugend-begabten Frawen, Marianae Elisabeth Binawen gebornen von Lossin, Dess auch Hoch-Edel-gebornen, Gestrengen, Hochbenanten Herrn Heinrichs von Binaws, auff Gassen, etc. Hertz-liebsten Ehe-Schatzes, Welche den 5. April, nachdem Sie am H. Oster-Tage von Gott mit einem lieben Töchterlein beschencket ward; drey viertel auff 1 Uhr seelig entschlaffen, Und hernach den 11. Octobr. zu Ritzen mit gewöhnlichen Adlichen Ceremonien bestetiget, und in die Adliche Grufft zu Gross-Osten beygesetzet worden. Auss dem Propheten Jeremia Cap. XXXI. vers. 3. erkläret von Samuel Hindenburg, Pfarrherrn des Ritznischen Creysses. Im Jahr 1679. den II. Octobr. Gedruckt zur Lissa, durch Michael Bukken, 1680. folio, str. 16. Miejs. Wrocł.

(Hindenberg Sam.). Übung gutter Ritterschafft, Also zu überwinden, zu der Himmlischen Crön-Stadt eingeführet zu werden, Bey Hochansehlichen Adlichen, Gestr. und Hoch-benamten Herrn, Herrn Ernst Gottfrieds von Diebitsch auff Nartaw, Lentsch und Stroppen, Welcher den ersten Decembris verflossenen Jahrs 1681. auff dem Adlichen Hause zu Nartaw, sanfft und seelig verschieden, Und darauff den 15 Aprilis zu Herrenlausitz, mit gewöhnlichen Adlichen Ceremonien bestettiget, und in die Ihm allda zubereiteten Grufft, als Ruh-Kammerlein beygesetzet worden, Auss der II. Epistel an Timotheum C. 4. v. 7. 8. erklähret, und auff Begehren zu Papir bracht von Samuele Hindenburg Sagan: Siles: Pastore der Ritznischen beyden Gottes-Hauser. Gedruckt in der Lissa durch Michael Bukken 1682. w 4ce, str. 30. (Na końcu 4 karty nlb. wierszy łacińskich i niemieckich). Wrocławs.

Hindertreibung (Von der) der Blutdurstigen, gefährlichen Anschläge der Jesuiter, wie dieselbige im Königr. Polen von ihnen verborgentl. geführet nebst einem Tractat von der Jesuitischen Monarchie. Frankfurt 1632. w 4ce, str. 52. (Tytuł w drzeworycie).

HINGELBERG Gottfried. Cantate, da Johann Benjamin Mischke das Diaconat an dar Johanniskirche antrat. Danzig 1776. w 4ce.

HINRICHSOHN Jonas (z Meldorpu). Någhre påweske stemplinger huru thesse try Rijken, Swerige Danmark och Norrike, skola kunna komma under pawedömet igen: Nyligen på Latin skrifne, them Danskom til en warnagel af en Ditmarsker Jon Hinrichzson af Meldorp benämud och nu åter alle rättsinnige Swenske til rättelse och förwarning efter then Stormechtige högborne Fürstes och Herres, Her Carls,

Sweriges Rijkes vthkorede Konungz och Arfförstes, Hertigh til Södermanland, Nerike och Wermelandz, nädige befalning förswenskadhe af Joanne Bureo. Tryckt i Stockholm af Anund Olufson Anno 1604. w 4ce, sig. A—E_2 (k. 18 nlb.). Jagiell.

Hintertrieb der Beantwortung auff die Ablehnung falsch beschuldigter Untrew. B. w. m. (Danzig) 1656. w 4ce. Gdańs. miejs.

HINTZ Grzegorz Soc. Jesu. (1600 † 1653). Spes rustici.

Bender Gesch. d. Ermland 1868. s. 65. 69.

HINTZ Jan J. N. J. Dissertatio ex Historia Prussica Qua ostenditur, Borussos ad generalem expeditionem extra fines suos non esse adstrictos. Quam sub Praesidio Domini D. M. Martini Böhm Prof: Publ: fautoris sui semper colendissimi pro virili defendere conabitur Johannes Hintz Tempelburgensis, Pomer. Autor & Respondens In audit. Maximo d. (21) Octobr. Anno 1700. E chalcographeo Thoruniensium 1700. w 4ce, kart 8 nlb.

Ded.: Senatui Thorunensi. Czartor. — Ossol.

— J. N. J. Continuatio Dissertationis Qua Ostenditur Borussos ad generalem expeditionem extra fines suos non esse adstrictos Quam sub praesidio Dom. Mart. Böhm Prof. Publ. fautoris sui colendissimi pro virili defendere conabitur Johannes Hintz Tempelburgensis Pomer. Autor & Respondens in Audit. Max. D. Decembr: Anno 1700. E cholcographeo Thorunensium 1700. w 4ce, k. 8 nlb. Czartor.

— Honores Joh. Ernesti v. d. Linde creati praeconsulis gratulatione prosequitur. Dantisci 1712. fol.

— Fama perennis Danielis Czerniewski morte defuncti. Dantisci (1730). folio.

— Perenni felicitati secundum amoris annulum Godofredi Benzmanni et Constantiae nat. Coletae solemnes inter nuptias applausus exhibet. Dantisci 1712. fol.

— Johannem Godofredum a Diesseldorff cum Sophia Amalia de Bagge ad secunda connubii vota transeuntem, gratulatione prosequitur. Dantisci 1726. folio.

— Disputatio de vero et falso. 1700. ob. Bertleff M.

Hintz Walenty ob. Młodzianowski P. (Propositiones 1773).

Hintzenfelt ob. Mocki Georgius (1723).

(Hinze). Als Herr Hinze Hochzeit machte und die Jungfer Lobert lachte, Sucht ein Freund aus treuer Pflicht, Ihn zu bringen ein Gedicht. Das der Höchste möchte geben, wie der Priester seinen Seegen. Warschau den 6 August Monath im Jahr 1769 von F. Bo. Mit Mitzlerischen Schriften. folio, str. 3 nlb. (Wiersze). Krasińs.

Hipantesis ob. Łubieński M. (1628).

Hiperius Jan ob. Musonius Jan (Disput. 1634).

Hipothesis Illiadi ob. Wolthazy (1598).

Hippika ob. Dorohostajski Krzysztof Monwid (1603. 1620. 1647) — Haur Jakób Kazim. (1679) — Pieniążek Krzysztof (1607).

HIPPOCRATES. Totius Operis index. Vita Hippocratis ex Sorani Historijs excerpta. Eiusdem Hippocratis Coi Medicorum omnium longe Principis Aphorismorum antiquae, et Nicolai Leoniceni Vicentini recentioris interpraetationis Lib. VII. Praesagiorum siue Pronosticorū Hippocratis antiquae, et Gulielmi Copi recentioris interpraetationis Lib. III. Hippocratis de Lege liber. Eiusdē de Mente Sēsuue libellus. Eiusdem Secretorum liber. Eiusdem Capsula eburnea. Eiusdem Iusiurandum, ijs ideo annexum, ut nauaturi Medicinae operam, quales esse debeant, ab ipso Hippocrate discant. MDXXXII (1532). (Na końcu:) Absolutum at hoc opus Typis et impensa Hieronymi Vietoris fidelissimi Chalcographi. Cracoviae in platea Hospitalis, anno a partu Virginis MDXXXII. Mense Augusto. w 4ce, k. 8 nlb., 1 do 97 liczb.

poczem zmylona paginacya od k. 67 do 88 i 1 karta nlb. [Na końcu dwa drzeworyty: Tarcza z literami P. V(edelicius) O. i Sty Piotr z kluczem].

Tytuł w rycinie drzeworytowej na nim herby: Orzeł, Pogoń, berła akademii i brama Krakowa, bokiem kolumny. Na odwrocie tytułu Epigramma ad lectorem Mart. Cro(meri) (18 wierszy). Dedykacya na k. 2: Joanni Andreae de Valentinis Mutinensi Medic. D. Sandomiriensi et Trocensi praepos. Canonico Crac. Reg. Physico Petrus Vedelicius Obornicen. Med. Dr. Consul. Crac. Dedykacya w ramkach czerwonych. Chwali tu Zygmunta, Bonę i Piotra Tomickiego. Przed rozpoczęciem Aphoryzmów idzie wizerunek Hippocratesa, od karty 67 idzie Praesagiorum liber I. Od k. 76 lib. II. de Hydropsi. Od k. 90 lib. III. de febribus i ten się kończy na karcie 77, która powinna być 97. Dalej idzie: De lege. Od k. 69 (nlb.): Secretorum liber. Od k. 71: Capsula eburnea. k. 74: Jusjurandum. Od k. 66: Ad medicinae candidatos (Habes alios aphorismos ex variis Medicinae authoribus collectos), karta 77 nie znaczona a karty 78 nie ma w druku. Karta 82 jest dwa razy. Na karcie 87 nie znaczonej: Sanitatis praestantia. Na k. 88: Petrus Vedelicius Lectori (Errata ob typographi incuriam). Kończy czworowiersz i data druku, poczem osobno na kartce dwa drzeworyty.

Jocher 201 (tytuł mylny).

Czartor. (def.) — Dzików — Jagiell.

— De Diaeta humana Libri III. Petro Vedelicio interprete. Cracoviae ex Officina Hieronymi Vietoris. A. D. M.D.XXXIII (1533) VII. Mensis Augusti. w 8ce większej.

Przypis Piotrowi Kmicie kaszt. Sand. — Miał niegdyś to dziełko K. Świdziński.

Jocher 203. — Janoc. I. 295.

— Epistola moralis, disputationem Democriti continens, Rinutio interprete. Cum epistola Meccenati (tak) in sanitatis conservationem elegantiss. conscripta. I. H. (Na końcu:) Impressum Cracovię per Joannem Haeliz neochristianum. Anno Domini MDXL. (1540). w 8ce, k. 19 nlb.

Dedykował Janowi Tarnowskiemu Kasztelanowi Krakowsk. Joannes Benedictus regius doctor.

Bandt. Hist. druk. — Janoc. III. — Jocher 162 (ma tytuł odmienny). — Maciej. Piśm. Dodat. 309. — Wierzbow. II. 1169.

Branic. — Dzików — Kórnik. — Zamojs.

— De morbis vulgaribus Libri VII a Petro Vedelicio Polono Medico in latinam linguam conversi. Cracoviae ex officina Hieronymi Vietoris Anno MD.XXXV (1535). m. Kal. Jun. w 8ce.

Przepisane Piotrowi Kmicie Kasztelan. Sandomir.

Miał niegdyś K. Świdziński.

Janoc. I. 296. — Joch. 204.

— Magni Medicorum Principis, Coacae Praenotiones, Graece et Latine. Opus Divinum. Cum versione D. Anutii Fasii Mediomatricis: Et Notis Joh. Jonstoni Med. Doct. Amstaelodami. Ex Officina Elzeviriana. 1660. w 12ce.

Jocher 206.

— Praesagiorum Libri III. a Petro Vedelicio Polono, Medico Cracoviensi latine redditi uberrimisque ipsius commentariis explanati. Cracoviae Hieronymus Vietor. A. M.DXXXII. (1532). folio.

Wiadomość Wiszniewskiego (VI. 213) o wydaniach z r. 1533 i 1535 polega na omyłce. Z tych lat znane są druki Hippokratesa De diaeta i De morbis vulgaribus.

Jocher 202. — Janoc. I. 296.

— **i Celsius.** Zbiór niektórych celnieyszych aforyzmów z dzieł Hipokratesa y Celsa.

ob. Kłossowski Wal. (Dykcyonarz Medyki T. IX. 1793 r.).

Jocher 207.

— ob. Liber (1616) — Raygoza Dominik (Libellus).

Hippocrene ob. Czarnysz L. S. (1681) — Pisarska Elżb. (1674) — Racki J. (1643).

Hippodromus ad Geminam Martyrij scilicet et Poeticam, Lauream, olim in Cruento Japonicae Tyrannidis Campo a Laureato Martyre et Poeta Paulo Arimensi Concisis contractisq; pro infracta Christianae fide Pedibus Emensus: nunc vero sub lugubrem Theandricae Passionis Decursum ad Electoralem Regum Sarmatiae Campum a pedisseqna Caelestium Vatum Poetica Juventute Athenaei Varsaviensis Soc. Jesu. Tragica metricorum pedum dimensione instauratus. Anno Aeterni Vatis in Ligato Verbo Cursum Humanae Vi-

tae Consummantis MDCCXXII (1722) Die 21 Martij. Ilias historica. fol. kart 2 nlb.

Mieści program dyalogu w trzech częściach. Bez osobnego tytułu. Jagiell.

HYPPOLITUS a Collibus (Colle 1561 † 21 lut. 1612). Orationes tres. I. N. N. Legati Regis Daniae; II. Hyppoliti a Collibus, Legati Electoris Palatini, Friderici IV; III. Joachimi Hubneri, Legati Joachimi Friderici Marchionis Brandeburgensis: Habitae in comitiis coram Rege Poloniae Sigismundo III. Anno 1601. Warsoviae. Coloniae Imp. Jooannis Taschneri. Anno M.DC.XII (1612). w 8ce, str. 53. (Druk łać.).

— ob. Warszewicki Krzysztof (De consilio 1597/8. De legato et legatione ex Furii Ceriola. 1646).

HIPPOLYTI Joannes. Honori eruditae Jvventutis, primam in artibus et philosophię capessentis lauream: Joannes Hippoliti ejusdem laureę candidatus D. D. Cracoviae, ipsa. Nonarum Octobrium, Anno Domini MDCX. (1610). In officina Basilii Skalski. w 4ce, k. 4.

Dedyk.: Pet. Gorcinio Canon. Acad. Rector. Jacobo Lichański, Stan. Skorkowic, Mart. Sornathowic, Hier. Barski, Andr. Zedzianowski, Chr. Niklaszewski, Stan. Bydłoszewic,

Jussyński Dykcyon. I. 137. — Jocher 1357. Jagiell.

Hippolitus a Lapide ob. Lapide H. (Geschichte 1796).

Hippolitus a S. Maria de Gratiis ob. Janowski Hippolit (Annus 1700).

Hippolitus Stefan ob. Beniowski M. A. (1791) — Eberling C. D. (1797).

Hippolitowna Theophila ob. Ziołkowski Stan. Domin. (Przemowa 1653).

Hipoteczne dzieło ob. Patent (1797).

Hippomenes Sarmacki ob. Orlik Fil. (1698).

Hirneys ob. Biretowski X. Paweł Jan (Wiadomość ciekawa 1769. 1772) — Haur Jakób Kazim. (1793).

Uwagi polit. do prawideł religii. Warsz. 1789. str. XXXIII. chwalą Dra Chirnesa nadwornego doktora niegdy Potockiego wojew. Kijows. że wydał w Zamościu małą książeczkę: Sposoby ratowania ludzi bez apteki, doktora i felczera.

Koźmiński Słown. Lekars. s. 34.

Hirschberga Silesiorum ob. Ebert J. C. (Cervimontium 1726).

HIRSCHMANN Georgius. Tropheum honoris Henrico Gutzlaffio dum Proto-Scabini-Paleopolitani honore ornaretur. Dantisci. B. w. r. w 4ce.

— Trauer-Gedicht... Johannis Hecker et Simon Schröer. Danzig. Bez wyr. r. w 4ce.

HIRSMÜLLER Dawid. Ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ Δαιμονοῖον. Homo homini Deus; authore Dawide Hirsmüllero Silesio. w 4ce, 2 ark. (Wiersze).

Ded. ad Baltas. à Promnitz episc. Vratisl. Sebastian Schlempner Vratisl.

— ob. Historia nativitatis Jesu.

Hirtemberg Joachim ob. Pastorius Joachim.

HIRTENBERG Montans. Physikal- und moralische Gedichte, nebst Gedanken, von dem Ursprung und Nahmen der Stadt Riga Chur und Lieflands. Riga 1751.

Hijasas sub Cruce ob. Agnostus (1620).

Hispanus Andreas ob. Andreas Hispanus (Modus confitendi. 1535. 1540. 1541).

Hispanus Petrus ob. Petrus Hispanus. (Textus 1504. 1514. 1519. 1521).

Histoire abregée de la monnoye du royaume de Pologne. w 16ce.

Branic.

— des gouvernement du Nord ou de l'origine et des progrès du Gouvernement de Provinces-Unies du Danemark, de la Russie et de la Pologne, jusqu' en 1777. Yuveron 1780.

Katal. ant. Lissnera. Dzików.

— de la dernière guerre de Suède en laquelle sont amplement decrits, tous les sièges, combats, rencontres et batailles des Svedois, contre les Danois ensemble a paix par l'entremise du roy de la grand Bretagne. Paris, Fr. Pomeray 1622, k. 3, str. 348.

Ded. au Marechal de Crequey par Pelens. Odnosi się do czasów Zygmunta III. Zieliński.

— de la pretendue Révolution de Pologne avec un Examen de la nouvelle Constitution par M. Méhée. à Paris chez Buison. 1792.

Jest to dzieło nieprzychylne Polsce, podobno przez Altestiego Sekretarza Zubowa; drukowane w Petersburgu.

Porówn. Méhée: Hist. de la révolution de Pologne en 1791. avec un examen de la nouvelle constitution, détruite par Catherine II. Paris Buisson, 1792. — Ob. też Ferrand.

— ob. Baret J. (sommaire 1620) — Bizardière (des dietes 1697. de la scission 1700) — Borch M. (de Browne 1794) — Cantillon (Stanislas I) — Carra (Moldavie 1777. 1781) — Chassepol (des Visirs 1676. 1679) — Chevalier P. (de guerre des cosaques 1664) — Desroches Parthenay ob. Parthenay — Discours (1573) — Eleonora Marya (de la Vie 1725) — Gustaw III (de l'assasinat 1797) — Herburt J. (des rois 1573) — Jabłonowski Stan. (de Castell. de Cracovie 1774) — Jolli (de Pologne 1698) — Joubert (des revolutions de Pologne 1775—8) — Karol XII. (interess. ou relation 1756) — Keralio Lud. (de la guerre entre Russie 1773) — Kuhla (de la conversion 1776) — Laboureur (du voyage de Gonzague 1648—9) — La Croze (1768) — Le Clor S. (de St. Hiacinthe 1602) — Leszczyński Stan. (detail des édifices 1765) — Lettre (litteraire 1788) — M. L. (d'un gentil-homme ecossois 1750) — Massuet P. (des rois de Pologne 1733 —4) — Maurycy Saski (de Maurice 1752. 1754—1760) — Parthenay des Roches (d'Auguste II 1739) — Pologne (1780. 1796. des rois 1699. 1763) — Poniatowska Kryst. (en forme de journal 1629) — Puffendorf (du regne 1697) — Severin F. (de S. Hiacinthe 1602) — Suworow (des campagnes 1799) — Vanel (des troubles de Hongrie 1686) — Varillas (de Henri III. 1694) — Vigenaire B. (des turcs 1662) — Wyrwicz K. (universelle 1766) — Zajączek J. (revol. de Pologne 1797) — Zygmunt (de la destitution 1609).

Historia (La) della serenissima Regina di Polonia la quale due volte iniquamente fu mandata nelle silve ad uccidere .... Bez w. m. i r. (z XVI w.?) w 8ce, k. 12, na czele drzeworyt.

Grässe Tresor des livres III. 300.

— del gran Wisir Achmet pacha con l'historia del grand Sobieski. (T. I —II). Venetia 1687.

— ob. Berengam N. (delle guerre 1698) — Bisaccioni M. (delle guerre 1653. 1664) — Chiarello B. (d. avvenimenti del Armi 1688) — Cilli Al. (delle sollevationi 1627) — Contarini C. (Chiarello. Avvenimenti 1687) — Curti P. (acrenimenti dell armi 1688) — Cusa (Curtius Ruf. De Alex. magno 1496) — Gualdo Gal. (di Leopoldo 1670) — Mambrino R. (del mondo 1583) — Miechowita (delle Sarmatie 1561) — Spontoni C. (Transylvania 1638) — Vimina A. (guerre civili 1657. 1673).

— brevi descripta compendio de sacratissimo ac salutifero Crucis Dominiae ligno. Qualiter Hierosolymus Constantinopolim, inde vero Kijoviam, demum Kijovia Lublinum translatum ordinisque Praedicatorum patricole miraculose est donatum. Edita ante centum octoginta et sex annos; nunc vero pietate et mandato admodum reverendi patris F. Damiani a Fonsera, sacrae theologiae professoris, commissarii ac visitatoris apostolici et generalis provinciarum Poloniae et Russiae, ordinis praedicatorum, per reverendū P. F. Thomam Cianavenum de Asculo, sacrae theologiae lectorem, regentem Leopoliensem et socium eiusdem admodum R. P. Commis. recenter in lucem edita. Cracoviae, ex officina Andreae Petricovii S. R. M. typographi, anno domini 1618. w 4ce, k. 8 nlb.

Ded. Francisco Diotalevio episc. Lamiti Angeli.

Obacz pod Cianaveni Tom. — Godzimirski Gabr. (Hist. krótko opisana).

Czartor.

— confoederationis polonicae ad libellum quendam polonicum contra confoederationem dissidentium de sententia religionis editum. Responsio sive de iniquitate, avaritia, crudelitate et idolatria

barbarica papistica et de justa causa evangelicorum. Matthaei 10. Cavete ab hominibus. Debreceni, anno Domini 1596. w 4ce, kart 36 nlb.

— stupendi miraculi in Sacramento facti, ac de sacra Hostia reperta. Cracoviae 1555.

— de Miraculoso Sacramento. (Bez wyr. m.). w 4ce, k. 2. Ossol.

— Rerum a Poloniae Rege in Moscouia superiori anno fortiter et feliciter gestarum. Item. Ex litteris Constantinopoli hoc anno 1581 die 14 Jannuarij datis, descriptae Narrationes De Bello Persico quod a Turcis in Media geritur, et de Armenii et aliis rebus, cognitu non inutiles nec iniucunda. Anno M.D.LXXXI. (1581). w 4ce, k. 12.

Wierzbowski II. 1562. Petersb.

— belli cosacici. Paris. 1663.

— nativitatis domini nostri Jesv Christi carmine extemporali donata. Item. Erithraeae Sibillae de Christo mundi servatore carmen, latinis versibus donatum, obseruatis Acrostichidis. MDXLIIII. X. Cal. Janu. (Na końcu:) Cracouiae apud Hieronymum Vietorem. w 4ce, k. nlb. 8.

Wiersz bezimiennego, na który są na k. A_{II} v. wiersze Davidis Hirsmuleri; a tłumaczenie wierszy pseudo Sybilli podpisane: Faciebat Stephanus Crebenius Hirspergensis Silessius. Czartor.

— persecutionum ecclesiae Bohomicae, iam inde a primordiis conversionis suae ad Christianismum, hoc est, anno 294 ad annum usque 1632. Ferdinando secundo Austriaco regnante, in qua inaudita hactenus Arcana politica, consilia, artes et iudicia horrenda exhibentur. Nunc primum edita cum duplici indice. Anno Domini MDCXLVIII (1648). w 12ce, k. 4 nlb. i 436 stron, spisu kart 16 nlb.

Na przodzie jest przedmowa drukarza do czytelnika, a dalej przedmowa autora do czytelnika datow. na wygnaniu 1632 roku. Wydawca twierdzi, że zbiorową pracę różnych zebrał i wykończył. Ani drukarza ani autora nazwiska nie wymienione. W dziele tem głównie mówi o prześladowaniach kościoła czeskiego w Niemczech nie tykając prawie wcale spraw kościoła tegoż w Polsce. — Druk prawdopodobnie w Amsterdamie. Jenisch zbija mniemanie iżby to była praca Komeńskiego. — Tego dzieła przekład czeski uskutecznił Adam Hartmann o czem Komeński mówi w przedmowie do edycyi czeskiej w Lesznie r. 1655 i Amsterdamie 1663, oświadczając, że są też przekłady angielski i francuski.

Przekład niemiecki p. t.: Kurzer historischer Begriff der Verfolgungen, welche über die Bömische Kirchen ergangen von dem Anfang ihres Christenthums, das ist, von dem 894 Jahre von der Geburth Christi des Herrn gezellet, bis auf das Jahr 1632. Zuvor in lateinischer Sprach ausgegangen, nun aber in die teutsche Sprach übersetzt. Gedruckt im Jahr Christi M.DC.L (1650). Edycya druga 1669. Niezależny od tego jest przekład przez J. L. którego ośm arkuszy w 8ce, w r. 1748. wyszło lecz druku nie dokończono z powodu śmierci tłumacza. Ostatniego przekładu dokonał Jan Teofil Elsner.

Jocher 9880. — Elsner J. Teof. Martyrologium 1766 Vorbericht. — Grässe Tresor. I. 299. — Baumgarten H. bibl. T. VII. str. 459. Ossol.

— universalis ab orbe condito usq. ad A. 1656.

Z wielu wizerunkami, między temi wizerunek Zygmunta III i Władysława IV oraz Jana Jerzego Xcia Saskiego hołdownika polskiego.

Katal. Kaj. Jabłoń. we Lwowie.

Historiae novissimae recensus auctumnalis A. 1687 sive relatio historica rerum toto terrarum orbe, praecipue autem in Europa gestarum a mense Januario usq. ad mens. Julium et ultra. Cui peculiare caput subjuncitur: de re academica et literaria nostri temporis in Germania. Francofurti ad Moenum 1687. w 8ce, str. 182. (Od str. 26—30: de rebus Polonicis).

— Toż:... z lat 1686 do 1693.

W każdym roku jest: de rebus polonicis, tj.; nekrologia, wesela i sprawy ludzi znakom.

— (Selectae e Veteri Testamento) ad usum Scholarium Piarum. Pars prima (et II). Varsaviae typis Coll. S. P. M.DCCLVIII. (1758). str. 12, 299 i pół ark. i regestr kart 6.

Dedyk.: do Janusza Sanguszki, syna marsz. Jocher 2434. 8104.

Czartor — Warsz. Uniw. — Zieliński.

— Toż:... Pars prima. Varsaviae typis S. R. M. et Reipubl. in Collegio

Scholar. Piar. M.DCC.LXIX. (1769). w 8ce, str. 193 i k. 3 Rej.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Pars II. Varsaviae 1769. w 8ce. Warsz. Uniw.

— Toż:... Varsaviae 1779. Pars I. et II. Warsz. Uniw.

— (Selectae e profanis scriptoribus), quibus admista sunt varia honeste vivendi praecepta ex iisdem scriptoribus deprompta. Ad usum. Scholarum Piarum. (Pars I. II). Varsaviae typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Regio Scholarum Piarum M.DCCLIX. (1759). w 12ce. Pars prima, k. 12, str. 332, Index k. 5. Pars altera, k. 1, str. 292. Index k. 3.

Dedykacya Joachim. Morsztynowi synowi Kasztel. Wislickiego, przez Coll. Piar. Warszawskie. Chwalony tu Teodor Morsztyn jego brat odbywający studya w Wiedniu u Pijarów. W praefatio, mówi autor, że świeżo wydał: Selectae Veteris Testam. historiam. Część I obejmuje trzy księgi: De Deo. De Prudentia (od str. 33). De justitia (od str. 84). Pars II. Lib. IV: de fortitudine. Liber V (od str. 126): De temperantia.

Jocher 536. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Pars altera. Varsaviae typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Regio Schol. i Piarum 1775. w 12ce. Pars altera str. 300 i k. 4.

Lib. IV de fortitudine. Lib. V. od str. 133: De temperantia. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Varsaviae, typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Regio Schol. Piarum 1779. Pars Prima. w 12ce, str. 285 i kart 4. Ossol.

— Toż:... Ad usum Scholarum Piarum. Varsaviae 1795 r. Typis S R. M. et Reipublicae in Collegio Regio Scholarum Piarum. w 12ce. Pars prima str. 432. Pars altera str. 372.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Adolph Ch. (nostri temp. 1652) — Arthus G. (Jndiae 1608. Pannoniae 1608) — Barezzo, (narratio 1606) — Barlaeus C. (rerum in Brasilia 1647) — Baronius C. (relatio de ruthen. 1598. eccles. 1607) — Benedictus Joan. (narratio rerum 1562) — Boehm M. (prussica 1699) — Brachellius J. (nostri temp. 1652) — Brutto (de laudibus 1578. 1582) — Budowitz W. (rerum a polon. rege 1581) — Bujdecki F. (Orientalis 1743) — Bzovius (ecclesiast. 1616) — Callimachus (de reb. Vlad. III. 1519. Casimiri 1601) — Calovius Ab. (syncetistica 1685) — Camerarius (de fratr. ecc. Bohem. 1605) — Cianeveni T. (de crucis lig. Lublin. 1618) — Clagius (Klage) (Lindensis 1667) — Cluverius J. (mundi 1637) — Concius A. M. (geogr. 1656) — Crebenius (nativ. Chris. 1544) — Cuchlerus J. (Jonae 1551) — Dieter V. (literaria 1702) — Ditmarus (martisburgica 1606) — Długosz (polonica 1615. 1711) — Drużbicki G. (Passionis J. Chr. 1697) — Dubravius J. (reg. Bojemiae 1552. 1602) — Dymitr (pseudo Demetr. 1664) — Einhorn P. (lettica 1649) — Eusebius (ecclesiast. 1518) — Fleury Cl. (Dissertationes 1784) — Freitag Chr. (gallica 1705) — Gelenius A. (et vindiciae 1649) — Gentilis V. (capitis suppl. 1567) — Gorecki L. (de bello 1598) — Groningius J. (expedit. 1701) — Happelus E. (Europae 1692) Herburt J. (Chronica 1571) — Hoppe S. (de scriptoribus 1707) — Hospinianus R. (jesuit. 1619) — Jan Kazimierz (a rebellione 1742) — Jonston J. (naturalis 1650. universalis 1667. Sceleton histor. univers. 1633. civilis 1644) — Kaczorowski (passionis 1598) — Kadłubek W. (polonica 1612. 1712) — Karol XII. (Sueciae bellum 1704) — Kobierzycki S. (Vladislai 1655) — Kojałowicz W. (lithuan. 1650. 1669) — Komeniusz (fratr. bohem. 1702. revelationis Poniatows. 1659. persecut. 1648). — Laetus (romana 1661) — Łasicki J. (de ingressu 1584. de orig. bohem. 1649) — Lengnich G. (Europae 1749) — Leslie W. (univers. 1656) — Lubieniecki St. (reformat. 1685) — Luzatus J. (narratio 1564) — Mare Balticum (1638) — Martinus Pol. (1574) — Mellen J. (urnae 1679) — Micraelis J. (ecclesias 1699) — Möller J. (univers. 1659. literaria 1693) — Neugebauer S. (rerum polon. 1611. 1816)

— Olaus M. (de gentibus 1645) — Otium (literar. 1755) — Paczyński M. (anglica 1626) — Paprocki B. (bohemica 1613) — Pastorius J. (polon. 1680. 1685) — Paulinus L. (Arctoae 1636) — Penzel Abr. (ars. 1782) — Petrycy J. (rerum in Polon. 1622. Moschoviticae 1641) — Pexenfelder (explicatio 1744) — Pilsnensis Th. (Gidlensis 1645) — Plinius (natural. 1530) — Pol Klem. (confoeder. polon. 1596) — Polidamus Val. (de rebus Bohem. 1535) — Poniatowska Kr. (Komeniusz J.) (revelationum 1659) — Potocki P. (politicus 1646. 1670. quaestiones 1670) — Praetorius P. (de persona 1582) — Putanowicz J. (de studio 1773) — Radziwiłł A. S. (passionis Chris. 1645. 1652. 1655) — Roysius (funebris 1548) — Rudimenta (1737) — Rysiński P. (pulchra imaginis 1523) — Sandius C. (Nucleus) — Scheidemantel J. (ecclesiae 1651) — Schubbeus L. (Gedeonis 1569) — Schurzfleisch K. (equitum crucif. 1685. 1698. Ensiferorum 1701) — Schütz (rerum prussic. 1592. 1599. 1649) — Scott J. (Livonia 1639) — Sermo (claustralis 1780) — Sikorski J. (Corp. Christi 1664) — Simonius S. (aegritud. 1583) — Sokal (miraculi imaginis 1618) — Sołtyk St. (de arte 1784) — Stanislaus (imag. Częstochoviens. 1537) — Starowolski Sz. (Sigism. I. 1616) — Stobnicensis J. (Vitae Christi 1525) — Szczygielski (Tinecia 1665) — Szembek Kr. (Prussiae 1769) — Taurica (a turcis occupata 1585) — Tilmann (belli Liv. 1564) — Tolgsdorf E. (monasterii 1615) — Toruń (1725) — Valerianus Mat. (crucis in Lublin 1537) — Węgierski A. (eccles. Bohem. 1648) — Widekind J. (belli suec. 1672) — Wigandus (patefactionis 1575. augusticonf. 1571. de succino 1590) — Wojnowski Jeremi (Susannae 1567) — Wołodkiewicz C. (decennalis 1610) — Zawadzki Kaz. (arcana 1699) — Zernecke J. (Thorunensis 1711).

Historie der polnischen Wahl-Tage von Sigismund an, bis auf jetzige Wahl, nebst von der Trennung, welche den 27/6 1697 über die Wahl des Königs Augusti II. entstanden.

Katal. Antyk. Lissnera

Historien (Septentrionalische) oder warh. Beschreibung der fürnembsten Polnischen, Lifflandischen, Moscovitischen, Schwedischen und anderen Geschichten: so sich bei Regierung beeder Könige in Polen Stephani (Bátory) vnd Sigismundi III. von Anno 1576 bis 1593 zugetragen in 2 Bücher kurtz verfasset. Deren erste hie bevor durch Dr. Laurentinum Müller beschrieben vnd in Druck gegeben; das andere aber sampt einem Appendice vnd Continuation des ersten jetzt neulich durch einen Liebhaber der Historien mit grossem Fleiss zusammen getragen worden. Amberg, 1595, durch Mich. Forster. w 4ce, str. 200.

Porów. Heidenstein (1590), Franzi J. i Mueller Waw. Katalog Kaj. Jabłońskiego ma to z datą: Amberg 1645.

— ob. Aitzema (of Verhael 1671) — Barezzo (Beschreibung 1606) — Długosz J (von heil. Stanisl. 1595) — Farensbach G. (der Belagerung 1577) — Franci J. (Liebhaber 1595) — Friedenborn (Beschreibung 1613) — Henricpetrus A. (in Italien 1577) — Jonston J. (Beschreyvinge 1660) — Joosten J. (Beschreibung 1652) — Kanold J. (Relation 1713) — Lengnich G. (preussische) — Liszyński T. C. (Relation 1689) — Mörlin J. (wie die Schwermer 1554) — Müller L. (Schwedisch 1585) — Pantaleon H. (Völkern 1552) — Petrejus P. (und Bericht 1620) — Polen (allgem. 1762. 1766) — Prebendowski (Nachricht) — Preuser (von Pruysen 1657) — Raetel H. (warhaftiche 1590) — Remondi F. (Ketzereien 1676) — Runau (Krieges 1582) — Waisselius M. (Chronica 1599) — Wassenaer C. (in Europa 1633).

History (A compleat) of Europe, or a view of the affairs theroof, civil and military for the y 1704. containing ... the wars in ... Livonia, Muscovy &c. London 1705. w 8ce.

— (The modern part of an Universal) from the carliest account of Time. Compiled from original writers. By the authors of the Ancient part. Vol. XXXIV. (The history of Poland, Lithuania, Prussia). London: printed for T. Osborne, C. Hitch, A. Millar, John Rivington. S. Crowder, B. Lawand Co. J. Longman, and C. Ware. 1762. w 8ce, k. t. str. 482.
Czartor.

— (Interesting) of Baron de Lovzinski. With a Relation of the most remarkable occurences in the life of the celebrated Count Pulaski, well known as the Champion of American Liberty, and who brawely fell in its defense before Savannah 1779. Interspersed with anecdotes of the late unfortunate King of Poland. Hudson, Printed by Ashbet Stoddard .... Whalesall and Retail at hes Book-Store. w 8ce, str. 117.

Powieść, do której wchodzi Lodoiska. Objaśnienia historyczne podznaczone literą T.
Jagiell.

— ob. Bizardière (of Poland 1700) — Connor B. (of Poland 1698) — D'Alerac (of J. Sobieski 1700) — Fowler J. (of troubles 1656) — Gent J. (the Germans 1684) — Jones S. (Poland 1795) — Jonston (constancy of nature 1657) — Survey (and Poland 1652).

Historya o Agnulfie i Floresie.
Bliżej nieznane.

— Alcydala ob. Voiture.

— o ziwocie y známienitich sprawach Alexandra Wielkiego Króla Macedońskiego, kthora w sobie wiele cudnych przykłádow zamyka, Káždemu rycerskiego stanu człowieku ku czytániu vżyteczna, teraz nowo przełożona. (Na końcu:) Drukowano w Krakowie v Heleny Florianowey Roku od narodzenia pańskiego M.D.L. (1550). w 8ce, kart 102.

Przypis. Annie Bohuszownie Tęczyńskiej starościnie lubelskiej przez Helenę Florianową. Po zgonie Unglerowej r. 1551 pozostało 290 egzempl.

Em. Murray w rękopiśmiennym pamiętniku Observation sur l'art dramatique 1818 r. opisując tragedyą polską Pamela, drukowaną w Krakowie i dedykowaną Zygmuntowi Królowi (zatem przed rokiem 1548) powiada, że wyszedł w lat parę poemat tragiczny o Alexandrze W. wzięty z historyi greckiej. Biblioteka Jagiellońska posiadała przy końcu wieku zeszłego dwa egzemplarze tej tragedyi drukowanej dość pięknemi typami. Murray powiada, że Alexander nie był tam przedstawiony jako ustawodawca Grecyi, podbojca Indostanu, zwycięzca Daryusza, władca Azyi i Afryki, lecz jako kochanek królowej Amazonek, kochanek zimny, „aussi langoureux et beaucoup plus bavard que ceux qu'on admirait jadis dans les voluminaux romans de Scuderi, et qu'on se s'amuse dans les drames modernes". — Tragedya polska, którą widział Murray była wierszowaną, bo ówczas nie pisano poematów prozą.

Treść powieści zaczyna się od urodzenia Alexandra, to jest od miłości Anektanabusa ku Olimpii królowej Macedońskiej i narodzeniu się ztąd Alexandra. Dalej opisane są potyczki Alexandra. — Wojny z Daryuszem. Podbicie Armenii. Ożenienie się z Roxaną córką Daryusza. Wojna z Porusem. Listy zamienione z Talifrydą królową Amazońską. Listy do króla Bragmańskiego. Dalej opisane cudowne peregrynacye Alexandra. Jako znalazł kobiety brodate, był podniesion od Gryfów na wysokość powietrza, pokusił sie na głębokość morską, jak mieszkał w Babilonii, testament jego i pogrzeb. Zgoła w całej tej fantastycznej opowieści nie ma romansu, a żona Roxana towarzyszy mu do zgonu. Widno stąd, że treść powieści, całkiem jest odmienną od osnowy zaginionej tragedyi, choć obie równocześnie drukowano.

Po czesku ukazała się ta broszura w Plzni 1513. w 8ce. Po niemiecku: Hie nach volget die historie von dem grossen Alexander wie die Eusebius beschrieben hat (übersetzt a. d. latein. v. Dr. Hartlieb). Augsburg, Bämeer 1472—1514. (edycyi kilkanaście).

Lelewel I. 90. — Maciej III. Dod. — Wierzbows. II. 1274.

Czartor. — Warsz. Uniw. (ark. A—Iv). — Zamojs. Ord.

— o żywoćie y známienitych sprawách Alexandra Wielkiego, królá Mácedońskiego, które w sobie wiele przykłádów cudnych zámyka: Každemu rycerskiego stanu człowiekowi ku czytaniu pożyteczna y potrzebna. w 8ce.

Są: tytuł i arkusze B_2—B_8. C_1—C_8. D_1—D_7. E_1—E_7. F_1—F_8. G_1—G_8. H_1—H_7.
Wierzbows. I. 732. Warsz. Uniw.

— o żywocie y známienitych sprá-

wách Alexandra Wielkiego, królá Mácedońskiego. Która w sobie wiele przykładow cudnych zámyka: każdemu Rycerskiego stanu człowiekowi ku czytániu pożyteczna. Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie, u dźiedźicow Jákubá Siebeneycherá, Roku Páńskiego 1611. (W tytule pieczęć drzeworytowa z napisem:) Concordia parvae res crescunt. w 8ce, ark. nlb. M_4 (kart 92).

Na odwrocie tytułu i na odwrocie karty 92 drzeworyt Alexandra konno. Rozmieszczenie kustoszy: *B* stoi pod *io*. *C* między *G* a *B*. *D* między *i* a *b*. *F* pod *a*. *G* pod *án*. *H* pod *p*. *I* pod *ni*. *L* pod *ia*. *M* pod *ka*.

Karta 1sza (ark. An) ma nadpis: Historya o wielkim Alexandrze królu Macedońskim y o iego boiowaniu.

Jocher 834. Czartor. — Jagiell.

— o zywoćie y známienitych spráwách Alexandra Wielkiego, królá Mácedońskiego, która w sobie wiele przykłádow cudownych zámyka: każdemu Rycerskiego stanu człowiekowi ku czytániu pożyteczna y potrzebna. W Krakowie w drukarni Marcina Philipowskiego 1628. w 8ce, ark. L_2 (ark. $10^1/_4$).

— Tenże tytuł:... W Krakowie, Roku Pańskiego 1690. w 8ce, sygn. L_4.

W tytule drzeworyt: Alexander siedzi na tronie i trzech mężów koło niego.

Kustosze rozmieszczone: *B* pod *ż*. *C* pod *ot*, *D* pod *rz*. *E* pod *d*. *F* pod *ge*, *G* pod *noś*, *H* pod *śi*, *I* pod *ro*, *K* pod *po*, *L* pod *n*.

Jagiell. — Bibliot. Synod. Moskiews.

— Toż:... w Krakowie 1701. w 8ce.

Grässe Tresor I. 71. — Bentkow. II. 788. (około 1700 r.).

— o żywocie y známienitych spráwách Alexandra Wielkiego królá Mácedońskiego, Ktora w sobie wiele przykłádów cudnych zámyka. Każdemu Rycerskiego stanu człowiekowi ku czytaniu pożyteczna, y potrzebna. W Krakowie Roku Páńskiego 1733. w 8ce, ark. sign. K_4 (kart 76 nlb.).

Na odwrocie tytułu drzeworyt Alex. Wgo. Druk gocki. Nadpisy rozdziałów drukiem łacińskim. Ark. *B* wypada pod *po*, *C* pod *ń*, *D* pod *ze*, *F* pod *y*

Akad. — Wileń.

— o zywocie y známienitych spráwách Alexandra Wielkiego krola Mácedońskiego. Ktora w sobie wiele przykłádow zámyká. Każdemu rycerskiego stánu człowiekowi ku czytániu pożyteczná y potrzebná. Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Michałá Dyászewskiego J. K. Méi Typografá. w 8ce.

Dyaszewski drukował między r. 1740 a 1750. Jagiell. (tylko tytuł).

— Wielkiego Króla Mácedońskiego Alexandra. (Tu drzeworyt: Alexander stojący z mieczem do góry). Która w sobie wiele przykłádow zámyká każdemu Rycerskiego stanu człowiekowi ku czytaniu pożyteczna y potrzebna. Przedrukowana Roku Páńskiego 1751. B. m. dr. w 8ce, sign. A—H_8 (kart 64).

Ark. *A*, pod *ap*, *B* pod *io*, *C* pod *Bo*, *D* pod *oc*, *E* pod *po*, *F* pod *ze*, *G* pod *k*, *H* pod *b*. Jagiell.

— Wielkiego Krola Macedońskiego Alexandra. (Tu drzeworyt: Król stojący z mieczem w górę) która w sobie wiele przykładów zamyka, Każdemu Rycerskiego stanu człowiekowi ku czytaniu pożyteczna y potrzebna. Przedrukowana r. p. 1766. w 8ce, ark. nlb. H_8 (kart 64).

Druk gocki i łaciński mieszany.

Arkusze rozmieszczone: *A*, pod *es*, *B* pod *io*, *C* pod *Bo*, *D* pod *co*, *E* pod *po*, *F* pod *ze*, *G* pod *k*, *H* pod *b*.

Zupełnie podobna do edycyi z r. 1751 lecz niektóre karty różne np.: *E* ma w edycyi 1751 przenośnik *ponie*. którego w r. 1766 nie ma. Pierwsza stronnica dzieła odmienna, zresztą wygląda zupełnie jakby przebicie tytułu edycyi z r. 1751.

Jagiell. — Ossol.

— o wielkim Alexandrze Krolu Macedońskim y o jego wojowaniu. (Jestto nadpis karty pierwszej. Tytułu brak). w 8ce, ark. nlb. H_4.

Całe drukiem gockim. Druk z XVII wieku lub z początku XVIII, intytulacye łacińskim drukiem. Druk na lichym bibulastym papierze bez znaków wodnych.

W Bibliotece publ. w Petersburgu jest także egzemplarz bez tytułu, a na karcie *A*, nadpis: Historya o Wielkim Alexandrze Królu Mácedońskim y o iego bojowaniu Zdaje się, że z XVII w. bo edycye z XVIII wieku mają wyraz zmieniony na: wojowaniu.

— Toż:... defekt. w 8ce, ark. k. 5.
Druk gocki.
Arkusze pomieszczone: A_2 pod *on*, *B* pod *ru*, *C* pod *en*, *D* pod *eli*, *E* pod *á*, *F* pod *sy*, *G* pod *N*, *H* między *y* a *n*, *J* pod *mu*, *K* między *e* a *t*. Jagiell.

— Toż:... defekt. w 8ce, ark. H_8. (Druk mieszany gocki drobny i większy).
A_2 stoi pod *ap*, *B* pod *ło*, *C* pod *B*, *D* pod *ni*, *E* pod *po*, *F* pod *ze*, *G* pod *t*, *H* pod *á*, H_2 pod *wy*. Jagiell.

— Toż:... W Krakowie u Michała Dyaszewskiego. (Z drzeworytem Alexandra w hiszpań. stroju z krzyżem Jerozolimskim). Bez wyr. roku. w 8ce, ark. J_4.

— czyli dziwna Awantura Olinda z Amarillą w różnych przypadkach wielce ciekawa i do druku podana r. 1754. w 4ce, kart nlb. 32.
Toż samo wierszem ob. Czaplic Cel. Ossol.

— o Berisoli.
W inwentarzu po księgarzu Belc. Hubnerze we Lwowie r. 1591. Rzecz zatracona. Prof. Brückner w Bibliotece Warsz. 1895. I. 24. wyjaśnia, że to jest Nowela druga z Dekamerona: O Beritoli, którą Hans Sachs na niemiecki wiersz przerobił.

— bardzo ucieszna o Charykliey królewnie y Teggenesie z niemieckiego przetłomaczona. Kraków, druk dziedz. Stan. Lenczew. Bertutowicza 1663. w 8ce. Dzików.

— cudów N. Maryi Panny Jarosławskiej. w 8ce. Branic.

— krotko zebrana o tym wielce cudownym drzewie krzyża Sgo, które się w Lublinie u OO. Dominikanów w kościele S. Stanisława męczennika znajduje. B. w. m. dr. i r. (Bez osobn. tyt.) w 4ce, k. 2.
Oprawne razem z dziełem Cezarego Franc.: Klejnoty m. Krakowa, edycya z r. 1650. Drukowane widocznie razem. Warsz. Uniw.

— ob. Cianaveni Asculo (1618) — Jabłoński Jac. (Drzewo żywota 1735).

— Edmunda. Bayka z francuzkiego przetłumaczona. Z pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie 1775. Nakładem M. Grölla. J. K. Mci Kommisarza i bibliopoli w Marywilu Num. 19 pod znakiem Poetów. w 8ce, str. 21.
Jestto moralna powieść o cnotliwym Edmundzie mędrcu, który w starożytności sprawował rządy idealne. Czartor. — Jagiell.

— o Eginarcie y córce krolewskiey, w Elblągu Roku 1632. Dnia 10 Października. w 8ce, kartki 4.
Pomimo tej daty, druk jest z końca 18 lub początku 19 wieku. Wileńs. publ.

— (Wielce prawdziwa) o Francu czyli Florencu krolewicu Francuskim. [Ten tytuł jest dopisany]. w 8ce, ark. nlb. M_5 i kart 3 nlb.
Druk gocki jakby krakowski z początku 18 wieku. Tytuły rozdziałów drukiem łacińskim. Ostatni rozdział iest: Prawdziwa historya o zacney płodności. Powieść kończy się na arkuszu L_4.
Poczem idzie: Historya prawdziwa o Hrabinie Altdorffskiej, która jednym porodzeniem 12 synów porodziła ku pierwszey Historyi bardzo przystoyna.
Porównaj: Historya o Othonie (1746, 1761, 1766).

— o Ganemie, synie Abu Abjuba, niewolnikiem miłości nazywanym. w 8ce.
Katal. K. Jabłońskiego.

— znamienita wszystkim cnym Paniom na przykład pokory posłuszeństwa y cichości wydana. O Gryzelli Salurskiey Xiężnie w ziemie włoskiey. W Krakowie. (Bez r i dr.) w 8ce, stron 36. (Druk gocki z XVII w.).
Zapewne jestto Petrarki De historia Griselidis mulieris maxime constantie et patientie. — Wiszniews. VII. Ossol. — Petersb.

— państw północnych od r. 1700. ob. Kalendarzyk (Kolęda).

— O Heliaszu Proroku, s trzecich ksiąg krolewskich. Teraz nowo Drukowána. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. z Drukárnie Mácyeyá Wirzbyęty. Roku 1572. w 4ce, kart nlb. 14 (sign. A—Diij). Druk gocki. (Wierszem).
Jocher 2454. — Maciej. Piśm. III. 19 (z wyrazów: teraz nowo drukowana, wnosi iż to nie pierwsze wydanie). — Jussyńs. II. 421. Ossol.

— Inflandzka reprezentuiąca dawność, która naywięcey to w sobie zawiera, że naysłusznieyszem prawem Inflanty, iako to Ryga y inne Fortece krolom polskim y Rzeczypospolitey przynależały y należą. W czym masz

Compromis oddania onych Czytay walną radę Warszawską traktat powtórny etc. etc. Anni 1710.

Obacz: Marinius (Aleks. Chwałkowskiego) Pamiętnik albo Kronika Mistrzów Pruskich. Dzików.

— Indyi Wschodnich skrócona. Do druku podano w Wilnie u XX. Bazylianow. R. p. 1776. w 4ce, k. 4, str. 104.

Bentk. II. 800. Ossol.

— o Sw. Józefie ob. Józef Patryarcha (Istorya 1530).

— Judyt Paniey a Wdowy cnotliwey barzo cudna y miła ku czytaniu wszytkim ludziom Rycerskim, także też y wszytkim Paniom cnym y Wdowom z przykładu tey to Paniey szlachetney. Przełożona na Polski ięzyk. Teraz nowo z pilnością poprawiona y do druku podana. W Krakowie w drukarni Bartłomieia Kwaśniowskiego R. P. 1641. w 8ce, k. 27.

Edycya pierwsza nie znana. W tekscie trzy drzeworyty. Oryginał zapewne francuzki (Histoire de Judith mise en cantique tirée de l'Ecriture Sainte avec la cantique, de Geneviève par Comtesse de Brabant).
Wiszniewa. VII. 206. Ossol.

— o Kawalerze Baptiste De la Porte y Blance de Rossi, czyli o stateczney wierności w stanie małżeńskim. Naypierw Włoskim ięzykiem napisana, y na Francuzki wydana, teraz na polski ięzyk przetłomaczona. W Warszawie, w Drukarni P. Dufour Drukarza J. K. Mci y Rzpltey samego uprzywileiowanego na Drukarnię Hebrayską i Muzykę. M.DCCLXXX (1780). w 8ce, str. 124.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— o Kawalerze Polskim Walewskim Woiewodzicu Chełmińskim z Belardą w Intrygach stateczney Miłości zostaiącym. Na pochwałę Kawalerow Polskich Dawniey Wierszem opisana A teraz dla pamięci godney przedrukowana. Bez m. 1783. w 8ce, ark. A —E_8 (kart 40).

Poprzednie edycye są pod tytułem: Kawaler polski (ob pod Prechac). Autorstwo tych lichych rymów przyznawane bywa rozmaitym. O czem pod Guarini i pod Prechac. Walewski cudownej urody wprowadzony na dwór Leonory żony Mich. Wiśniowskiego, jest podziwem fraucymeru. Królowa zachwycona nim, obdarzyła go pomarańczami, a Walewski niemi obdarzył Beraldę córkę Generała Wojsk cesarskich. Taki był zawiązek niewinnego romansu.

Czartor. — Jagiell — Krasiń.

— o kawalerze Desgrye y o Manonie Lesko napisana w francuzkim języku od autora Historyi o człowieku szlachetnym etc. etc. Przełożona na polski język w Lipsku 1769. a znayduie się w Warszawie u Michała Grela Kommissarza y Bibliopoli J. K. Mći. w 8ce, k. 4, str. 250. Akad.

— Kłotyldy z Tybolem przetłumaczona z francuzkiego roku 1779. w 8ce, str. 184. (Wierszem).

Dzienn.. Wileńs. 1815. II. 192.
Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow.

— (Krotka) o Zwyćięstwie Krolá Fráncuskiego nad Sákrámentarzami, ktorych głową y nawyższym Hetmánem był Kśiążę de Conde, w tey bitwie zábity. Trzynastego dniá, Mieśiącá Márcá Roku 1569. w 8ce, syg. A—B_3 (kart 8).

Mac. Piśmien. III. 11. — Wierzbow. III. 2534. Kórnik.

— krotofilna o kupcu, który się z drugim o cnotę swoiey żony założył. W Krakowie u Wierzbięty. 1583. w 4ce.

— bardzo piękna o Barnabaszu. Jako się ten zacny kupiec z drugim na cnotę żony swoiey założył, o zakład niemały wszystkim cnym paniom ku pociesze y przestrodze. Teraz nowo drukowana.

Wy Panie co z Babami sprawe rade [macie
Tę historyę pilnie kiedy przeczytacie.
Niewdawaycie się z niemi w towa- [rzystwo żadne
Bo gdzie diabeł nie może śle więc [baby zdradne.
Ale k'iakiemu końcu to rado przy- [chodzą
Y nie iedney to czasem radą więc [zaszkodzą.

W Krakowie Roku pańskiego 1615. w 4ce, k. 18. (Druk gocki).

Dedyk.: Katarzynie Amendziney Olborniczce Olkuskiey.
Inne edycye ob. Budny Apophtegmata (1614. 1633).

— Inne edycye ob. Budny Apophtegmata (1614. 1633).

Jestto przekład z włoskiego lichym wierszem.
Mać. Piśm. pol. III. 88 i 9 str. — Index libr. prohibit wyd. 1604. w Zamościu między zakazanemi niewiadomego pisarza dziełami kładzie i tego Barnabassa wydanie z r. 1583 u Wierzbięty w Krakowie. — Jocher III. s. 392. — Juszyńs. II. 421. Ossol.

— o nieszczęśliwey Luizie z niemieckiego. w 8ce.

— o Lukrecyey rzymskiey pobożney y szlachetney matrony, uczciwym y cnotliwym mężatkom przykład wieczny. (Drzeworyt). Bez m. i r. w 4ce, ark. B_4. Druk gocki. (Wierszem).

Pod tytułem drzeworyt: Lukrecya podaje rękę rycerzowi.
Wiszniewski pisze, iż druk Cezarego w Krakowie.
Podobnego tytułu ale odmiennej treści jest poezya: Lukrecya rzymska, z podpisem J. S. S.; także co innego jest poema Sylwiusza: Historya Euriala i Lukrecyi.
Wiszniewski H. lit. VII. 204. 206. Akad. — Ossol.

— Historya o Magielonie. Kraków 15...

Wiszniews. H. lit. VII. 210 powiada: Już przed rokiem 1592 mieliśmy tłomaczenie Historyey o Magiellonie i Fortunacie, Historyą o królu greckim i Izmondę. — Nie popiera tego twierdzenia niczem.
Autorem powieści o Magiellonie jest Bernard de Treviers (Histoire de Pierre filz du conte de Prouence et de la belle Maguellone fille du roi de Naples). Liczne były edycye od r. 1457. Po niemiecku: Die shön Magelone 1536. Po czesku: Historie o krásne knezne Magelone 1565.

— o Magiellonie 1696. w 8ce.

O tem Hauenst k. 56—7.

— Toż:... w Krakowie r. p. 1701. w 8ce.

Grässe Tresor T. V. s. 288.

— o Magiellonie Krolewnie Neapolitańskiey. Bez w. m. i r. w 8ce, ark. k. 3.

Mać. Piśm. pol. T. III. str. 170.

— Toż:... (brak początku).

— Toż:... druk gocki z XVII w. w 8ce, ark. k. 7 (kart 69).

Kustosz *B* stoi pod *ey*, *C* pod *ak*, *D* pod *na*, *E* pod *oś*, *F* pod *n*, *G* pod *eś*, *H* między *o* a *s*, *I* pod *cit*, *K* pod *d*. Jagiell.

— Toż:.. (brak początku). w 8ce, str. 170 (ark. I_8). (Przeważnie gockim drukiem).

Ark. 16—32 dodrukowany łacińskim drukiem z połowy 18 wieku. Także od połowy str. 41 do 79. i od str. 119 do połowy str. 128. druk łaciński.
Kustosz *C* stoi pod *ią*, *D* pod *yś*, *E* pod *ad*, *F* pod *c*, *G* pod *sz*, *H* pod *Sz*, *I* pod *b*. Stronnicowanie zmylone, bo po str. 48 idzie str. 76. Jagiell.

— o Magielonie królewnie Neapolitańskiey vmysłu wspániáłośćią, vrody pięknośicą (tak), Náyiáśnieyszą godnośćią, wszelakich cnót z przymiotow zgromádzeniem, u całego świata wsławioney. Która będąc práwdźiwym szczęśćia y nieszczęścia igryskiem (tak) Stała się przykłádna każdemu Nieszczęśćiu mężney stałośći, w Szczęściu bacznego pomiarkowania w Dostatku szczodrobliwośći w niedostatku ćierpliwego znoszenia Mistrzynią. Aby tak cokolwiek na kogo przypadnie nic nowego bydź rozumiał, ani się nagłych abo niespodziewanych strachał przypadków lecz z innych doświadczenia miárę biorąc; przestrzeżony cudzym karał się nieszczęściem. Dla zacheceniá ciekawego Czytelniká, z poprawą sensu słowy polerownieyszymi teraz świeżo wydana. W Krakowie, w drukárni Krzysztofa Domańskiego, Roku Pańskiego 1710. w 8ce, sign. A—K_8.

Na odwrocie tytułu: Zalecenie historyey. Całe gockim drukiem. Tytuliki i zalecenie łacińskim.
Kustosze rozmieszczone: *As* pod *bie*, *B* pod *dć*, *C* pod *ie*, *D* pod *tu*, *E* pomiędzy *o* i *o*, *F* pod *m*, *G* pod *ed*, *H* między *a* a *t*, *I* między *a* a *F*. Jagiell.

— Tenże tytuł:... (ale bez błędów: pięknością, igrzyskiem). Dla záchęcenia ciekáwego Czytelniká, z popráwą sensu, słowy polerownieyszemi; teraz świeżo wydana. Roku Páńskiego 1725. w 8ce, str. 159 (?). (Druk gocki).

Stronnicowanie zmylone. Po stronie 47 idzie str. 75. 76 i tak dalej. Od str. 124 druk gocki drobniejszy. Na str. 136—7 druk łaciński, także na str. 142—145. 148—9. 152—155.

Kustosz *B* stoi pod *By*, *C* pod *u*, *E* pod *ad*, *H* pod *dd*. Jagiell.

— Tenże tytuł:.. teraz świeżo wydána. W Krákowie, w drukárni Dominiká Siárkowskiego J. K. Mći Typogr. R. P. 1739. w 8ce, ark. nlb. K_4.

Rozmieszczenie kustoszy: A_2 pod *nire*, *C* pod *st*, *D* pod *la*, *E* pod *S*, *F* pod *m*, *G* pod *w*, *H* pod *il*, *I* pod *o*, *K* pod *gd*.

Całe gockim drukiem, tytuły rozdziałów łacińskim. Jagiell.

— Toż:... w Krakowie w drukarni Michała Józ. Antoniego Dyaszewskiego 1752. w 8ce, ark. 10 (sign. K_2). Druk gocki.

Tylko pierwszy arkusz liczbowany (str. 16).

— Tenże tytuł:... teraz świeżo wydana r. p. 1773. (Bez wyr. m.) w 8ce, str. 170. Krasińs.

— o Magielonie Krolewnie Neapolitańskiey, dla zachęcenia ciekawego czytelnika z poprawą wydana. B. m. 1783. w 8ce, str. 198 i 1 k. tyt.

Tę edycyą zamieszcza Bentkow. II. 473 pod Wolterem, jako jego utwór. Widoczna pomyłka.

— Toż:... 1788. w 8ce.

Notaty S. Przyłęckiego.

— Nayświętszey P. Maryi Lazańskiey. (Lwów). w drukarni Brackiey SSS. Troycy 1751. w 8ce.

— [wdzięczna o szlachetney a pięknej Melvzynie teraz nowo z niemieckiego ięzyka na polski przełożona przez Marcina Siennika]. Kraków 1569. w 8ce, str. 138.

Tytuł podany domysłowo. Miał przed r 1850 Kaj. Jabłoński we Lwowie, bo w Katalogu ma na przedaż za 10 krajc. i daje tytuł: Historya o Raymundzie, bez początku i końca. Druk z tych czasów co i Jana z Koszyczek.

Ta edycya nie jest dzisiaj znana. Współcześnie mieli Czesi przekład p. t.: Kronyka Kratochwylná o Ctné szlechetné p. Meluzyné. Kterázto opet z nowu gest w Yazyku Czeském Wytisstena. 1555. i 1595.

Autor pierwotny Jean D'Arras (La Melusine 1478). Na niemieckie przerobił Thüring von Ringltingen z Berna (1474). Jest w zbiorze Feierabenda (1587).

— wdzięczna o szlachetney y pięknej Meluzynie Teraz nowo z Niemieckiego języká ná Polski przełożona. Przez Marcina Siennika. W Krakowie, w drukárni Woyćiecha Goreckiego Roku páńskiego 1671. w 8ce, ark. H_8.

Rozpoczyna o początku Lozany miasta. Dalej o Rajmundzie, o Gofroyu i Olbrzymie. O Gisie krolewicu Ormiańskim. Kończy się śmiercią Gofroya.

Kustosze osadzone: A_4 pod *spł*, pod B_2 pod *ten*, C_5 pod *szy*, *D* pod *chć*, *E* pod *yn*, *F* pod *ym*, *G* pod *ie*, G_5 pod *iada*. Jagiell.

— o szlachetney a piękney Meluzynie, różne przygody, pociechy y smutki, szczęścia y nieszczęścia, przy odmianach omylnego świata, reprezentuiąca. Dla zabawy y pożytku pospolitego z Niemieckiego ięzyka na Polski przełożona. A z poprawą słów y sensu nowo do druku podana. Kraków. Druk. Stanisława Stachowicza 1763. w 8ce, str. 112. (Rycina w tytule). Krasińs.

— Toż:... na nowo do druku podana. Cum gratia et Privilegio S. R. M. w Krakowie w drukarni Stanisława Stachowicza J. K. Mci Typogr. y Bibliopoli Krakowsk. 1768. w 8ce, str. 80 i kart 19 nlb. (ark. H_8). Ossol.

— o szlachetney a piekney Meluzynie, rózne przygody, pociechy y smutki, szczęścia y nieszczęścia, przy odmianach omylnego świata, reprezentuiąca. Dla zabawy y pożytku pospolitego, z Niemieckiego ięzyka na Polski przełożona. A z poprawą słów y sensu, Nowo do Druku podana. Cum gratia et privilegio S. R. M. W Lwowie, roku Pańskiego 1769. w 8ce, str. 143. (Druk gocki). Czartor. — Jagiell.

Kustosze rozmieszczone: A_2 pod *tk*, *B* pod *a*, *C* pod *n*, *D* pod *ow*, *E* pod *ę*, *F* pod *ha*, *G* pod *tw*, *H* między *e* a *q*, *I* pod *i*.

— o szlachetney a piekney Meluzynie różne przygody pociechy y smutki, szczęścia y nieszczęścia przy odmianach omylnego świata reprezentuiąca, dla zabawy y pożytku pospolitego z niemieckiego ięzyka na polski przełożona a z poprawą słów y sensu, do druku podana. Roku Pańskiego 1787. Bez w. m. dr. w 8ce, str. 130.

W zakończeniu w tej edycyi i w poprzednich powiedziano iż ta Historya z fran-

cuskiego na łacińskie była przełożona r. 1456, potem z niemieckiego textu na polski przetłumaczona i do druku podana r. p. 1569.

Pomieszczenie kustoszy: *B* pod *i*, *C* pod *he*, *D* pod *gn*, *E* między *o* a *a*, *F* między *a* a *n*, *G* pod *sa*, *H* pod *ra*.

Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Toż:... (Edycya drukiem zwykłym łacińskim, stronnicowanie idzie do str. 66, potem karty nieliczbowane).

— Toż:... (Na poły gockim niedbałym drukiem z połowy 18 wieku). w 8ce.

Dochodzi do strony 127, brak początku, końca i tytułu. Dochodzi do rozdziału: Jako Gofry klasztor w Malerzu kosztownie zbudował; jestto arkusz H_4.

Idzie od arkusza B_4 tj. od rozdziału: Jako Meluzyna oddana była do łożnice Raymundowi.

— o obrazie w Częsthochowie Pánny Maryey, y o cudach rozmáitych tey wielebney Tablice. (Poniżej drzeworyt M. Boskiej Częstochowskiej). Bez w. m. dr. i r. (Kraków, zapewne u Mik. Szarffenbergera, 1568?) w 8ce, kart 19 (ark. E_3).

Zacnyna Modlitwa k' Pannie Maryey, na odwrocie tytułu. Spisano tu znaczny poczet cudów, których mieli doznać chorzy, jakoto Wojew. Jan Zabrzeziński, Stan. Łaski gdy wracał z Palestyny, Stan. Kościelecki. Po cudach idzie Modlitwa ku P. Maryey (wierszem) i druga prozą. Kończy wiersz: Do krzescijanskiego czytelnika Andrzey Pográbieus., w którym mówi: że różne cuda były na tej górze, a acz lutrzykom bayki się to widzą, ale oni z czego dziś nie szydzą. Boga z nieba iuż chcą wyrugować, Tożby mieli obrazom folgować. — Druk zatem jest z czasu sporów z różnowiercami. Jagiell.

— o Cudownym Obrazie Przenayświętszey Panny Mariey, ktory iest w Gidlach, w Kościele Braciey Zakonu Kaznodz. S. Dominika. Pisana przez iednego z Braciey tegoż Zakonu r. 1635. w Krakowie w Drukarni Macieia Andrzeiowczyka 1636. w 4ce, $11^1/_2$ ark. (str. 8, 15, 36).

ob. Tomasz z Pilzna (1545) — Trebnic J. (1630).

Jocher 8828.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— o cudownym obrazie Nayświętszey Panny w klasztorze minskiem Panien zakonu Św. Franciszka, pod tytułem Nawiedzenia teyże Bogarodzice. Approbacya datowana 1672 r. (Brak tytułu). Zieliń.

— o cudownym obrasie Zyrowickim N. S. Panny Maryi R. 1639. w 4ce.

Mac. Piśm. III. 149.

— o początkach cudownego obrazu Nayśw. Panny Maryi Żyrowickiey w Litwie. Wilno. w Drukarni J. K. M. WW. XX. Bazylianów. 1773. w 8ce, kart 23 nlb.

Porówn. Dziewulski Jakób (Opisanie 1751). Krasiń.

— o cudowney odmianie Xiężney i Szewcowey. B. w. r. (z końca 18 wieku). w 8ce, str. 8. Jagiell.

— piękna i krotochwilna, o Othonie, cesarzu rzymskim i o małżonce iego, którą ze dwiema synami z ziemie na puszczą wygnał, z namowy matki swey, a iako potym dziwnym sposobem społem się znaleźli i poznali. w Krakowie w drukarni Michała Józefa Ant. Dyaszewskiego. 1746. w 8ce. ark. K_4 ($9^1/_2$).

Druk gocki. Od karty 76 idzie: Historya prawdziwa o Hrabiney Altdorfskiey, która jednym porodzeniem dwanaście synów porodziła ku pierwszy Historyey bardzo przystoyna. Ztąd przytoczone jest wydarzenie w Polsce następujące: R P. 269 (tak) dnia 20 Stycznia, zacna Pani Małgorzata żona Pana Wierzbanowskiego Groffa albo Hrabie Polskiego, iednym rodzeniem żywych dziatek 36 porodziła. Co się w Krakowie stało. (Na końcu:) Prawdziwa historya zacney płodności.

Porówn. wyżej: Historya o Francu.

Lelew Bibl. ks. II. 225.

— o cesarzu Othonie iako też o hrabinie Altdorfskiey. Toruń 1761. w 8ce, kart 73 nlb.

Opisują się tu przygody dwóch Synow Cesarza Ottona I., który żonę swoję niewinnie o niewierność podejrzaną z dwojgiem bliźniąt porodzonych wygnał, a potem żonę i dzieci we Francyi, za czasow Króla Dagoberta poznał i odzyskał.

Czartor. — Krasiń.

— piękna y krotofilna o Othonie Cesarzu rzymskim y małżonce iego, którą z dwiema synami na puszczą wygnał z namowy matki swoiey, a iako potym dziwnym sposobem społem się naleźli i poznali. Przedrukowana we

Lwowie 1766. Poczyna się Historya o cesarzu Othonie. w 8ce, ark. M_9.

Branic.

— prawdziwa panny Maryi Franc. de la Haye ob. De la Haye.

— o Papieżu Janie tego imienia VIII ktory był Gilbertá biała głową z Angliey: y o innych wielu Papiezach, którzy przed nią y po niey byli, Prawdziwie zebrána, á z Łácinskiego ná polskie pilnie wyłożona: Roku 1560. B. m. i dr. (Krak. Wierzbięta). w 8ce, kart 18 i ½.

Na karcie tyt. i na końcu znaki drukarni Wierzbięty.

Joch. 8705. — Maciej. Dodat. 385 i 6. — Wiszn. IX. 27. — Wierzbows. III. 2356.

Kórnik.

— polityczna państw starożytnych, od pewnego towarzystwa napisana. T. I. Pulchrior e variis. Za pozwoleniem Zwierzchności w Warszawie w Drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey in Coll. Soc. Jesu. MDCCLXXII. (1772). w 4ce, k. 8 nlb, str. 399 i rejestra kart 6 nlb.

Dedykacyą do Króla podpisali: nayuniżeńsi słudzy i wierni poddani pracuiący około tego dzieła. Niewyrażeni tu nazwiskami pisarze, widząc z jednej strony użyteczność pism peryodycznych wówczas wychodzących, jakiemi były: Monitor, Zabawy przyjemne i pożyteczne, Zbiór wiadomości, także Wybór ekonomicznych wiadomości (tu wszystkie tygodniowemi nazwane), a z drugiej przestrzegaiąc, iż w nich nie ma harmonii, że mniej dbają o wybór rzeczy i stylu, i nie składają się na porządną całość, osądzili „że z większym byłoby kraju oświeceniem, gdyby rzecz iaka powszechna i do wielu okoliczności rozciągnąć się mogąca, a z istoty swey do poznania sposobów naród ludzki uszczęśliwiaiących i węzeł obywatelskiego życia umacniaiących wymierzona, była do pisania przedsięwzięta, a raz obrana, ani naznaczonego ustępowała celu, ani onego nie dobiegłszy kończyła... „Zastanowiwszy się nad ogółem rzeczy, o których pożytecznie można by pisać, sławnych w starożytności (mówią ciż pisarze w Przedmowie albo raczej w prospekcie, który osobno był naprzód wydany r. 1771), obraliśmy rząd, politykę, zwyczaje y wszystko to, co do życia obywatelskiego i domowego się obeyścia ściąga. Zgodziliśmy się iednostaynie pismo przedsięwziąć tygodniowe, i w nim zamysły nasze wykonać".

Wchodzą dalej wydawcy w szczegóły swego obszernego planu i oświadczają, że tylko o Egipcyanach, Grekach i Rzymianach pisać będą, a to nieprzechodząc z osobna tych narodów, ale szczegóły z ich dziejów i starożytności pod jeden tytuł podciągając. Żeby zaś pracy swojej większą nadać doskonałość, postanowili pisma podług uczynionego między sobą podziału do druku przygotowane, na swoich posiedzeniach rostrząsać, poprawiać i z początkiem Kwietnia 1772 roku każdej Soboty po arkuszu przy gazetach wydawać. Lubo dzieło arkuszami rozsyłano, druk tych arkuszy idzie wciąż bez przerwy i żaden prawie arkusz nie kończy się na zupełnym peryodzie.

Od str. 1 do 144 rozciąga się wstęp do Pisma Tygodniowego o Stanach: politycznym, cywilnym i duchownym państw Starożytnych, to iest, o Zwierzchności krajowey w powszechności, podpisany literami K. W. które zapewne znaczą: Karol Wyrwicz. Wstęp ten z IX rozdziałów złożony i dobrze napisany.

Od str. 145 do 399: Księga pierwsza o Zwierzchności krajowey w Egipcie do str. 274, podpisany literami W. P. Rozdział II: O Zwierzchności krajowey w Grecyi pod Amikcyonami (sic) s. 275—304. podpisany lit. W. S. (Wincenty Skrzetuski). Rozdział III: O Zwierzchności w Sycyonie, Argolidzie, Mycenach, Arkadyi s. 305—315, podpisany lit. M. S. Rozdział IV: O Zwierzchności krajowej w Atenach, s. 316—380, podpis. lit. J. S. Rozdział V: O Zwierzchności kraj. w Tebach aż do końca, s. 381—399. podpisany lit. A. N. (Ad. Naruszewicz).

Ponieważ wydawcy na trzy główne części, to jest polityczną, cywilną i duchowną przedmiot swój podzielili, a każdą przez wszystkie narody przechodzić mieli, więc ztąd wypada, że przed ukończeniem nawet części pierwszej, pismo to było przerwane; nie ma tu bowiem ani o dalszym rządzie w Grecyi, ani też o rządzie u Rzymian.

Bentkowski całe dzieło Naruszewiczowi mylnie przyznaje.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

— państw północnych od roku 1700 aż do 1721, z niemieckiego na polski język przełożona. w 16ce.

Branic.

— piękna y ucieszna o Poncyanie Cesarzu rzymskim, iako syna swego iedynego Dyoklecyana dał w naukę y ku wychowaniu siedmiu mędrcom, która w sobie wiele przykładów y powieści cudnych zamyka, każdemu człowie-

kowi ku czytaniu pożyteczna. Kraków, około 1530. w 8ce.

Data domniemana, bo nie doszły nas egzemplarze z XVI i XVII wieku, choć nie wątpliwie był ich znaczny poczet. Tłumaczył Jan z Koszyczek bakałarz, którego nazwisko spotykamy na Rozmowach Salomona i na Bonawenturze, a który promowował się na Bakałarza r. 1513 jako Joannes de Coszycze. Pierwowzór powieści jest w Dyogenesie Laertiusu. Niemiecka edycya pierwsza: Die sieben weisen Meister około r. 1470 jest w katalogu księgarskim podana w cenie 1200 marek za 76 kart in folio z 52 drzeworytami. — Czeski przekład: Kronyka o sedmi mudrcach wyszła w Pilznie 1502 r. w drukarni Mik. Sztietiny bakałarza Uniw. krakowskiego, (z tekstu łacińskiego z r. 1431 tłumaczony). Inna czeska edycya w Pradze 1590. Więc i polskie tłumaczenie było zapewne z łaciny. Inne jest niemieckie obrobienie G. Neumarka z roku 1650. Edycya polska najdawniejsza dochowała u nas dopiero od połowy 18 w.

Murko M. Die Geschichte von sieben Weisen bei den Slaven. Wien 1890.
Zeitschr. f. vergl. 1892. V.
Atheneum 1890. T. III. str. 177—179. — Podczaszyński Pamiętnik Sztuk piękn. — Celichowski Przyjaciel ludu R. VII. T. II. — Muczkowski Wzory pism. — Wiszniewski Hist. lit. III. s. 90. VII 197. 199. VIII. 165. — Maciej. Piśm. Dodat. 318—320. — Encykl. Orgelbr. T. 13 s. 4 i T. 15 s. 704. — Jan Zieliński Wiadom. numizm. 1898. s. 389.

— Toż:... Bez wyr. m. i r. (Kraków, u M. J. Dyaszewskiego między 1743 a 1753 r.) w 8ce, ark. H_4.

— piękna y ucieszna o Poncyanie Cesarzu Rzymskim, iako syna swego iedynego Dyoklecyana, dał w naukę y ku wychowaniu Siedmi mędrcom. Ktora w sobie wiele przykładów y powieści cudnych zamyka, Każdemu człowiekowi ku czytaniu pożyteczna y potrzebna. Dla zachowania ciekawego Czytelnika z poprawą sensu słowy polerownieyszemi, Teraz świeżo Przedrukowana. Roku Pańskiego 1761. w 8ce, kart 64 (sign. A—H_8). (Druk gocki).

Kustosze rozmieszczone: A_2 pod *yds*, *B* pod *n*, *C* między *a* a *C*, *D* pod *osz*, *E* pod *àk*, *F* między *i* a *Y*, *G* pod *e*, *H* pod *b*, H_4 pod *ozm*.

W krótkiej wierszowanej przemowie do Polaków, na odwrocie tytułu wyrażono: książki te siedmiu Mędrców dziejami nazwane, Jan Bakałasz z Kossyczek dla Waszej miłości, Przełożył je z łaciny ku Polskiey sławności.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł:... polerownieyszemi, Teraz świeżo przedrukowana. (Bez w. m. i r.). w 8ce, ark. H_8 (druk gocki).

Tytuł w ramkach z czarnych gwiazdek. Na odwrocie tytułu wierszem krótka przemowá do Polàków (14 wierszy).

Kustosze rozmieszczone: A_2 pod *ie u*, *B* pod *n*, *C* pod *la*, *D* pod *sst*, *E* między *k* a *p*. *F* pod *Y*, *G* pod *ed*, *H* pod *b*, H_4 pod *zm*.

— Toż: ... polerownieyszemi, teraz świeżo wydana. (Bez w. m. i r.) w 8ce, ark. H_8. (Druk gocki).

Tytuł w ramce z gwiazdek.
Kustosze rozmieszczone: A_2 pod *ny* *B* pod *n*, *C* pod *C*, *D* pod *o*, *E* pod *ak*, *F* pod *Y*, *H* pod *db*, H_4 pod *mái*.

Zielińs.

— bárzo piękna, vcieszna y każdemu stanu, thák Rycerskiemu iáko też y inszemu pospolitemu, iście pożyteczna, gdyż w sobie osobliwych przykłádów ma bárzo wiele. O zburzeniu á zniszczeniu onego sławnego á známienitego miásthá y páństwá Troiáńskiego, Ktore dla iedney białeygłowy Heleny, kthora był Alexander syn Priamusá króla Troiáńskiego vniosł, Grekowie ná on czás z wielkim krwie z obu stron rozlaniem, vczynili. Teraz nowo drukowána. W drukárni Mácieiá Wirzbięty Roku 1563. w 8ce, k. 78.

Wierzbows. III. 2427. — Przedrukował w r. 1896 Adalberg w Bibl. pisarzy polskich.
Krasińs. (brak końca).

— bárzo piękna, vcieszna y każdemu stanowi, tak Rycerskiemu iáko też y inszemu pospolitemu, iście pożyteczna, gdyż w sobie osobliwych przykłádow má bárzo wiele. O zburzeniu á zniszczeniu onego sławnego a známienitego miástá y páństwá Troiáńskiego, kthore dla iedney białeygłowy Heleny, ktora był Alexánder syn Priámusa krolá Troiáńskiego vniosł, Grekowie ná on czás z wielkim krwie z obu stron rozlaniem, uczynili. Teraz nowo Drukowána. W drukárni Mácieiá Wirzbięty, Roku páńskiego 1597. w 8ce, ark. nlb. L_8 (kart 83).

Na odwrocie tytułu Przemowa. Na ostatniej karcie jest Zamknienye, wierszem. Na ostatniej stronie drzeworyt Wierzby z literami M. W.
ob. Burgenhagen (1615).
Egzemplarz tego dziełka (defektowy, od A—K_6) był niegdyś w Bibl. Uniw. Warsz. Obecnie jest też jakiś egzemplarz (może ten sam?) w Bibl. Petersb. Obacz Ptaszycki w Upominku dla Orzeszkowej, str. 481. — Adalberg sądzi, że to może fragment jakiegoś trzeciego wydania.
Greif W. Trojasage 1886. Jagiell.

— prawdziwa ktora sie stała w Landzye mieyscie niemieckim, z osobnemi naukami, polskim ięzykiem wyprawiona, roku pańskiego 1568. (Rycina, przedstawiająca starca na łożu, przed nim stół z książką, klepsydrą i wazonem z kwiatami; w około córki, zięciowie i służba znoszą ptactwo, owoce, ryby i zająca; po lewej stronie w głębi pokoju drugie łóżko, po prawej kominek z płonącym ogniem). W V. Księgach Moiże: w V kap. Cżći oyca twego y matkę twoię chceszli abyś długo żył na ziemi którą Pan Bóg twoy da tobie. (Na końcu:) Z drukarnie Macieia Wirzbięty, roku pańskiego 1568. w 4ce, k. nlb. 26 (sign. A—F). (Obejmuje 1472 wierszy).

Na str. odwrotnej: Do tego co ty ksyąszki czytać będzie. Jestto przedmowa wierszem (40 wierszy), kończąca się słowami: Czyńże co raczysz. Pod nią w kole na tarczy powyginanej głowa żubra (herb Wieniawa). Po nad tekstem całej historyi znajduje się napis po lewej stronie: Historya bárzo piękna, po prawej: káżdemu potrzebna y pożyteczna.
Dziełko to zostało przedrukowane w r. 1891 w Krakowie (Biblioteka pisarzów polskich 13) i opatrzone przedmową wydawcy Dr. Zygmunta Celichowskiego. Co do autorstwa tej książeczki: Być może, iż jest ona tłomaczeniem lub przeróbką odpowiedniego niemieckiego lub łacińskiego utworu, którego dokonał Mikołaj Rej (Dr. Celichowski oświadcza się za tą hipotezą) ale dowodów na to nie ma. Okoliczność, iż broszurka drukowana u Wierzbięty pozwalałaby się również domyślać, iż to może sam Wierzbięta jest tłomaczem czy autorem. Wydał bowiem w tym czasie parę podobnych „historyi". Moje przypuszczenie co do autorstwa Reja (w Bibliogr. XVI w.) czerpałem z katalogu pisanego ręką Swidzińskiego.
Landa jest przekręceniem London. W tym bowiem mieście miała się ta Historya przydarzyć według pierwowzorów niemieckich (n. p. u Jana Sachsa: In dem Königreich Engelant. In der Haptstadt Lunda genannt).
Juszyński: Dykcyonarz II. 422. — Lelewel Bibl. ks. II. 199—201 (podaje mylnie ilość wierszy na 742). — Celichowski Zygm. Przedmowa do przedruku Historyi (Kraków, 1891). — Wierzbows. III. 2520. — Wiszniews. VII. 201.
Kórnik. — Ossol.

— o początku y dokończeniu świata z pisma y rocznych rewelacyi zebrana Roku Chrystusowego 1794 wydrukowana. Bez w. m. i dr. w 8ce, str. 29.
Akad.

— prawdziwa. Drama. We Lwowie. w 8ce.
Notaty Haana.

— o pomnożeniu wiary chrześciańskiej ob. Rzepnicki F. (1765).

— powszechna skrócona ob. Wyrwicz K. (1787).

— o Przemysławie książęciu Oświecimskim y o Ceciliey małżonki jego dziwnej stateczności. Obacz Morsztyn Hier. (Antypasty).

— prześladowania wiary Chrześciańskiey w Japonii. Bez w. m. i r. w 8ce, str. 16.
ob. Aquaviva (Opisanie męczeństwa 1612).
Warsz. Uniw.

— czyli ciekawe przypowieści, z opisem królów, dam i mnichów; z francuzkiego nowo wydana. w Wrocławiu 1796. w 12ce.

— Pulcheryi Cesarzowey greckiey siostry i opiekunki cesarza Theodosii Junioris. Cnota, Mądrość w rządzeniu państwa, alias roztropność status. str. 25.

— o Rewolucyi Królestwa Szwedzkiego y Duńskiego po Polsku wyłożona. Pauci prudentiâ, honesta ab deterioribus, utilia ab noxijs discernunt: plures aliorum eventis decernunt. Tac. L. 4. Annal. (Tu drzeworyt orła z nadpisem:) Elementum meum libertas. Drukowana Roku 1701. (W dacie druk 0. nie odbity. Wydanie zapewne w Warszawie). w 8ce, str. 278.
Zaczyna: Do czytelnika. Regestr autorów, z których ta xiążka oryginalnie jest zebrana, a teraz po polsku wyłożona.

Historyi jest Części VI. a od str. 286 idzie: Krótkie sebranie relacyi o odmienieniu stanu król. duńskiego.
Dziennik Wileńs. 1819. II. 556. — Katal. Bibl. XX. Piarów pod N. 33 ma z datą 1720.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz. — Wileńs.

— Toż, tenże tytuł: Przedrukowana Roku Panskiego. 1752. w 8ce, kart 3, str. 278 (ale mylką strona 288 wydrukowana) i rej. k. 1.

Od str. 239 krótkie sebranie relacyi o odmienieniu król. Duńskiego, wyjęte z książki nazwanej: Etat du Royaume de Danemark tel quil estoit en 1692 traduit de l'Anglois a Amsterdam 1695. Podaje na początku: Regest autorów z których ta książka oryginalnie zebrana jest a teraz po polsku wyłożona. Zródeł 36. Między innemi Maimborg i Fontenelles. Że zaś ostatni wydał pod swoją firmą: Vertott'a Histoire des révolutions de Suede, 1695—6. zatem być może, iż autor polski, czerpał co z Vertota-Fontenella. Jednakowoż dzieło to, niema żadnej styczności z edycyą samego Vertota z r. 1736.
Bentkowa. II. 789
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— Toż:... powtórnie przedrukowana. W Lublinie w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu Roku Pańskiego 1756. w 8ce, kart 3, str. 335 i Regestr k. 1.

Od str. 290 idzie krótkie sebranie relacyi o odmienieniu Król. Duńskiego.
Autor w przedmowie powiada: Intencya w tym moja: przełożyć polakom po polsku, upadek wolności dwu królestw tych, które w swobodach, w wolnych elekcyach królów, w kardynalnych prawach, i wszystkich prerogatywach swoich, równe Rzeczypospolitej naszej były. Racya intencyi jest ta, którą Tacytowemi słowami, pod tytułem tej książki wyraziłem.
Niesiecki III. 712. — Bentkow. II. 789.
Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

— Toż, p. t.: Rewolucya szwedzka y duńska. [Tytuł w rycinie miedziorytowej. Górą dwuwiersz: Rursus amor Patria ratione valentior omni. Quod tua fuerunt scripta retexit opus. Ovid I de ponto. W rycinie rycerz wymawia: Sic volo, a dostojnik w niemieckiem ubraniu do szlachcica w kontuszu i karabeli odzywa się: Per lenta consilia privata commoda, in trinseca ... Periit Suecia, periit Dania. Cave tibi Polonia. Pod ryciną napis: Ferre quam sortem patiuntur omnes Nemo recus. Seneca]. Bez wyr. m. dr. i r. (1757?) w 8ce, ark. nlb. U_4 (kart nlb. 165).

Całe dzieło wierszem, ale ten nieudolny wiersz, prawie dosłownie powtarza prozę poprzednich edycyi i tylko prozie tej dobiera końcówki. — Pisownia tu osobliwa — i tak pisze autor; jednegą, wędruwie, schilkes, nastempce, fundamętu, głemboko, resętymęcie, gnembili, nastompiły, bez ogrutki, bąty (zamiast bunty), podobniesz, zakączył. Takich błędów jest tysiące.
Od karty 141 arkusz R_2 zaczyna się Rewolucya duńska czyli też Odmiana stanu królestwa Duńskiego. Na początku dzieła są zebrane zdania z łacińskich pisarzy p. t.: Imago mentis athoritate picta (kart 2). Dalej wiersz: Wolności y Oyczyznie (kart 5), gdzie radzi zgodę, zarzuca ciemiężenie chłopów, upadek fortec. Dalej wiersz: Czytającym; a na odwrotnej stronie: Regestr autorów, z których ta Xiążka oryginalnie iest zebrana po polsku 1701 solute wyłożona była, Roku 1756 wierszem wydana. Powtórzono tu spis tych samych źródeł, które wymienione są w edycyach Historyi; prozą tylko po Fontenelles wcielono nowe źródło: George de Eysymont dans sa Prose.
Dzieła w dwóch formach wydanego było dwóch autorów. Jeden pisał poprawnie po polsku, drugi kaleczył język potworną pisownią.
Niesiecki pisze w Herbarzu r. 1740 wydanym: Jan Jakob Potulicki Wojewoda Brzeski, Kujawski starosta, Borzechowski posłował na konwokacyą 1696 r. Jest w druku jego Historya o rewolucyi królestw Szwedzkiego i Duńskiego w 8ce, 1701, luboć do niej imienia swego nie przypisał. Co zaś podaje Braun De script. folio 226, że tę książkę napisał z okazyi rewolucyi Szwedzkiej w Polszcze i detronizacyi królewskiej, w tem się dużo pomylił, bo ta detronizacya nierychło po r. 1701; którego ta książka na świat wyszła nastąpiła, ale Szwedóww tym roku w Polszcze jeszcze nie było, zszedł zaś z tego świata 1726. — Braun toż samo dzieło z datą 1701 r. przyznaje Potulickiemu. Jabłonowski (Musaeum 1752—4) mówi na str. 200: Potulicki J. J. Historia revolutionum regnorum Sueciae et Daniae, polonico idiomate ex Gallico anno 1701. — Załuski w Bibl. historyków milczy.
Zdanie trzech współczesnych pisarzy, jest dowodem autorstwa. Sam autor mówi do czytelnika samochwalczo: Dwa do pisania pochopy, daleko niższe są od preporcyj;

urodzenia, umysłu i fortuny mojej. Więc był to możny pan. — Nie on jednak wydał wierszowaną historyą, bo już wtedy, nie żył.

Uderza jednak w spisie źródeł utworu wierszowanego, że spis jest ten sam co w Historyi prozą z dodatkiem: George Eysymont dans sa prose. Eysymont Jerzy jest tylko znany jako autor wierszy: Zródło życia, wydanych w roku 1756. Z cytaty zaś widno, że jest autorem jakiegoś dzieła prozą o Rewolucyi szwedzkiej. Być może, iż on układał pracę dla Potulickiego, co dopiero w lat pięćdziesiąt bezimienny autor wierszowania historyi odsłania. To układanie dzieł dla możnych panów, nie było rzadkością.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— rewolucyi zaszłych w rządach Rzeczypospolitey Rzymskiey ob. Vertot (J. Fr. Sapieha 1736).

— rewolucyi portugalskiej ob. Vertot (1753).

— schizmy Greckiey od pierwszych iey początków, aż do zguby Páństwá y Miástá Carogrodzkiego doprowadzona. Z poważnych pisarzów, miánowićie greckich wyięta. Dla wierney Informacyi Moskiewskiey monarchiy y całego narodu Rvskiego, z Fráncuskiego ięzyká ná Polski przełożona. Zá dozwoleniem Stárszych. w Zamośćiv w drvkarni Akademickij Roku páńskiego 1698. w 4ce, k. 3, str. 1147 (mylnie).

W przemowie do czytelnika powiada, że jestto przekład ze sławnego autora Francuskiego. Aprobatę dał w Zamościu 1695 roku Ludwik Karsza Franciszkan prof. w Akad. Zamojskiej i ksiąg Cenzor Apostolski.

Ostatnia strona oznaczona jest 1147, ale to pomyłka, gdyż jest mniej daleko. Pomyłka ta zaczyna się od str. 246, po której zaraz następuje str. 742, sygn. Kkkk$_2$. Więc jest rzeczywiście str. 650.

Wiszn. Hist. VIII. str. 280 (wymienia drugie wydanie w Krakowie, zapewnie myli się). — Jocher 9498.

Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

— Starego Testamentu z niemieckiego na polskie przetłumaczona. w Piotrkowie 1793. Geschichte des alten Testaments aus dem Deutschen in's Polnische übersetz. In Petrikau. w 8ce, str. 205. (Po polsku i po niemiecku).

Teksta idą do str. 195. Dalej Rejestr.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Starego i nowego testamentu 1763. 1789. ob. Fontaine M. — Leszczyński St. (1761).

— o starym y młodym Tobiaszu, mianowicie młodem pacholętom ku osobliwemu zachęcaniu do wyrządzania wszelakich dziecińskich posług rodzicom ich. W Gdańsku drukował Dawid Frid. Rhet. 1693. w 4ce.

U wstępu dzieła podpis dwiema literami: M. P. Poema jest podzielone na akty.

Ossol.

— celnieyszych y sławnieyszych Traktatow między europejskiemi Mocarstwami rożnemi czasami poczynionych. Vultus nunc hos mundus, nunc induit illos. d'Herouville. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum 1764. w 8ce, k. 2, str. 232 i 117.

Dedykacya Stan. Lubomirskiemu.

Branic. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— Toż, tenże tyłuł:... W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczyplitey u XX. Scholarum Piarum 1767. w 8ce, k. 2, str. 231. (Zarazem:) Przydatek traktatów z samą Polską poczynionych które z Łacińskich oryginałów na polski ięzyk wiernie przetłumaczone tu się kładą w 8ce, k. 1 str. 117.

W pierwszej części podano 19 traktatów, między niemi Karłowicki. Idą od Passawskiego 1552 r. do Paryzkiego 1763.

W dodatku są traktaty Welawski, Oliwski i Karłowicki. Ponieważ Fulgenty Obermajer wydał w r. 1773, (Bielski pisze iż r. 1771). u Pijarów: Traktaty między mocarstwami, przypuszczalnem jest, iż i ta Historya Traktatów jest jego pracą, zwłaszcza, że przedmowa jest taż sama i że traktaty wcielone powiększonego zbioru są tejże redakcyi w obu zbiorach.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Turecka o Mahomecie y potomkach iego a to ku obronie y na przestrogę Chrześcianom, jako tym nieprzyiacielom Krzyża S. ile podeyrzanym ufać nie trzeba. Ktora od iednego Uniata, z łacińskiego na polski przetłumaczona, y drukiem Chrystopolitańskim Swiatu pokazana. W Stragonii Stołecznym mieście. R. 1712 dnia 24 lipca (rzeczywiście w Poznaniu). w 4ce, ark. 3.

U góry stronnic jest napis: Kronika Pruska. Na końcu jest: O żydach Jana Dan-

tiscana Biskupa Warmińskiego poema: Co to iest naród żydowski i nawiska jemu przyzwoite (44 wier., po polsku). Po tych wierszach następuje uwaga: Na tom ci tu położył przy tey historyi Tureckiey o żydach, że tam u nich tego co nie miara. Gdy się iednakowo y Turcy obrzynaią; aleć i u nas w Polszcze tego czasu aż nazbyt. Skąd więc szczęśliwe to miasto gdzie tych parszywców żydów nie masz. Jestto oderwana część z Chwałkowskiego M. (raczej Muriniusza) Pamiętnika 1712.
Dzikow. — Ossol.

— bardzo ucieszna z francuskiego ięzyka przełożona młodzianom y pannom, przystoyney miłości hołduiącym gwoli, A zacney iedney Damie w Koronie Polskiey za sam hołd y powinny honor oddana. Niech żyie miłość y swobodne lata w boiaźniey Bożey, czém nie zażyć świata? R. M.DCXLII. (1642). w 4ce, 4 arkusze (prozą i rymem).

Juszyński II. 423 podaje toż samo p. t.: Historya komiczna z francuzkiego na polskie przełożona roku 1612. Bezimienny prozą ułożył cały romans, a listy kochanków dosyć gładkim nakreślił wierszem.
Maciej. Piśmienn. III. 153.

— Toż:... A zacney iedney dámie w Koronie Polskiey za sam Hołd y powinny Honor oddana.
Niech żyie miłość y swobodne látá
W Boiázni Bożey, czem nie záżyć [świátá?
Roku 1662. w 4ce, karta 1, str. 29.

Jestto tłumaczenie z francuzkiego Belleforesta. Ten zaś czerpał z Bandella historyi tragicznych. Nowo wydał Jan Łoś r. 1895 w Petersburgu.
Atheneum 1895. I. 172—4.
Krasińs. — Ossol.

— umęczenia Pana naszego Jezusa Chrystusa, na pienie polskie wydana. (Na czele orzeł polski trzymany przez lwa a pogoń litewska przez jednorożca; na dole herb Krakowa). w 8ce większej, kart 17. (Druk goc.).

Juszyński II. 423. podał ten opis z egzemplarza nie całego na końcu, gdzie drukarz i rok były może wybite. Druk tego dzieła uskutecznił Hochfeder lub Haller w każdym razie przed r. 1516, bo na późniejszych drukach, rycin jednorożca i lwa z herbami Polski i Litwy a u spodu Krakowa o ile mnie wiadomo, nikt nie używał. Byłaby to najstarsza książka polska. Opis ten jednak nie zwrócił na siebie uwagi ani Bandtkiego ani Lelewela. Książka ta zapewne wierszem pisana musiała być własnością Juszyńskiego. Juszyński podał nadpisy trzech pieśni: Wieczernik, Poymanie, Sąd poranny, znajdujących się i w późniejszych kantyczkach.
Wiszn. VI. 447.

— o niederlandzkiey ziemi. (Brak tytułu). w 4ce, kart nlb. 17. Ossol.

— o szpetnej wdowie.

Wiszn. H. lit. VII. s. 210. pisze: Przed r. 1592 mieliśmy w języku polskim: O zburzeniu miasta trojańskiego, Historyę o szpetnej wdowie i Historyę o Beresolle.

— o zmartwychwstaniu Pańskim. (Brak tytułu). w 8ce, ark. A_2—E_3. (Druk gocki).

Rozpoczyna: Persony historyi rozmawiające. Po spisie jest nadmieniono: może być ... Ojców uczniowie Pańscy, w sprawie czwartej części, zaczym tylko 21 osób mogą odprawić wszystko. Prologus wierszem, wskazuje jak deklamować: Wytchnie troskę, Distincte, Odpocznie mało — Zaczyna się: Ile roskoszy ziemia w sobie miała. Zmartwychwstałego kiedy oglądała, (k. 2). Potem idzie sześć Części dyalogu. Część 6 idzie od karty D_5.
Podobnego tytułu wydał książkę Dachnowski w Krakowie 1631 lecz nie jest znana. Przedruk zaś z r. 1757 tego dyalogu jest onego przeistoczeniem i ośmieszeniem. Właściwie jestto przerobiony Mikołaja z Wilkowiecka dyalog. (Obacz). Akad.

— o pańskim chwalebnym Zmartwychwstaniu na sławnym Dyalogu prout vulgo dicitur Częstochowskim uczyniona. Ab authore septris exhibita placuit semper.
Siedmkroć się tam wyprawiała
Żawsze Wszem się spodobała.
Drukowane Roku Pańskiego 1757. w 4ce, k. 4, str. 46.

Na końcu strony 42: Ten dyalog przedaie się u P. Słowińskiego Bibliopoli Warszawskiego, sklep maiącego przy Farze, po tynfie egzemplarz jeden.
Dedykacya do wszystkich mieszkańców świata tak się zaczyna: „Bolało to nas bardzo że nas za głupich dotąd miano; więc abyśmy z tey opinii wyszli, umyśliliśmy pokazać całemu światu, że się znamy na Scyencyach głębokich, y Ordynaryinych, y Protektorami bydź możemy zastarzałych mądrych sentymentów ... Dla tego kiedy dotąd Dyalog o Zmartwychwstaniu Pańskim pod tytułem Częstochowski walał się często po śmieciach, umy-

śliliśmy dla lepszey o nas opinii luci publicae to opus wydać etc.
Małachowski kanclerz rozgniewany na Paulinów pismo to (Wilkowieckiego) pod ich imieniem wydrukował. Obacz Wilkowiecki.
Jussyńs. Dykcyon. II. 423. Windakiewicz w przedruku Wilkowieckiego. — Brückner w Bibl. warsz. 1894.
Chrept. — Czartor. — Jagiell.

— żywota Matki y Syna Maryey y Jezusa Przenayświętszey Bogarodzicy, z Proroctw Taiemnic figur Pisma świętego y od czasu iey szczęśliwego Narodzenia zebrana. Jezusa pana z świętych Ewangelistów, Cudów, Dzieł, Męki y śmierci iego zkompendiowana. Obiedwie tu dla nabożnych, Jezusa y Maryą kochających pociechy położone y napisane, przez tegoż co y pierwsza książeczka. W Warszawie, Roku p. 1671. w 8ce, str. 148 (ark. Q do Bb_8).

Ded.: Eleonorze Mariej Józefie Polskiej królowej W. X. L. Ruskiej, Pruskiej, Mazowieckiej, Zmudzkiej, Inflantskiej królewnie Arcyksiężnie rakuzkiej. Datum w Nowym Jeruzalem do ostatniego Maja 1671 r. Na końcu: dwie pieśni z Ewangeliey świętey.
Jocher 8185. Ossol.

— Toż:... Obiedwie tu dla nabożnych Jezusa y Marią kochających, pociechy położone y napisane. Przez tegoż co y pierwsza książeczka. w Warszawie Roku P. 1725. w 4ce, str. 76.
Warsz. Uniw.

— [bardzo piękna ... o stworzeniu nieba y ziemie .....]. (Bez początku i końca). w 8ce, ark. A—O_2.

Na ark. A_2 nadpis: O stworzeniu nieba y ziemie y wszego stworzenia. Na odwrocie tejże: rycina strącenia Lucypera, pod nią czterowiersz. Na str. A_4: O stworzeniu Adama, na odwrocie rycina i czterowiersz. A_5 ma: O stworzeniu Ewy, i rycina z czterowierszem. Tak idą dalej ryciny dwie z czterowierszami. Dalej już tekst prozą z ryciną na odwrocie. Na k. B_4: O potopie świata. Na k. C: Wyjście z Egiptu; już tu nie ma rycin na odwrocie kart, aż dopiero na ark. D_4. Od ark. E: O zgardzeniu ofiary Joachimowe. Zaczyna się osnowa z Nowego testamentu. Idzie potem z ryciną: O narodzeniu Panny Marie. Na E_4: O ofiarowaniu Marie, i tak dalej, zawsze na odwrocie tekstu rycina. Ostatni arkusz O_2 jest z ryciną: Radoszcz iest anielom z nawrocenia grzesznego. Kończy broszurę: Zydowie chcieli Jezusa ukamienowacz. Końca brak. — Cała broszura w ramach, głownie kolumny Unglerowe, lub pasy kwiatowe. Druk jest zapewne około 1530 r., czcionki naśladują pismo. Być może dzieło to jest tem samem, o którem A. Benis (Materyały str. 17), ze spisu Heleny Szarfergerowej podaje: Historia de Adam (polonice). W katalogu Bibl. Ossolińs. figuruje jako Testament stary i nowy; nabyte zostało od S. Morawskiego ze Starego Sącza. Ossol.

— bardzo piękna y ku wiedzeniu potrzebna: O stworzeniu nieba y ziemie innych wszystkich rzeczy, które żyią na świecie. A Jako potym Pan Bog człowieka to jest Adama y Ewę za żonę jemu z kości jego stworzył, jako życie na tym świecie skończyli etc. z Pisma S. compendiose zebrana. Teraz nowo na polskie z pilnością przełożona y do druku z pozwoleniem Starszych podana. w 8ce, kart 16 nlb.

Na odwrocie tytułu wiersz (10 w.) do Czytelnika. Druk łaciński z końca 18 wieku. Arkusze znaczone: *A. B.* Ark. A_2 stoi pod *ż—b*, zaś *B* pod *em*, B_2 pod *ch*.
Akad.

— Toż:... w Krakowie w drukarni Matyaszkiewicza 1726.

Porówn. Prussmann (Historia bardzo cudna 1551).

Historye ciekawe, które Koronie Polskiej y W. X. L. Cudem od Pana Boga pokazane były jako tez o Monstrach i Dziwolągach, Kometach y inszych niezwyczaynych Dziwowiskach z Kronik zebrane y krotkim Stylem przedrukowane. w 8ce, str. 32.
Ossol.

Porówn. Dunczewski S.

— ciekawe o Monstrach, Dziwolągach, Kometach y inszych niezwyczaynych dziwowiskach z Polskich kronik zebrane y krótkim stylem przedrukowane. w Krakowie. U Jana Augusta Posera 1771. w 8ce.

— męki Pana naszego Jezu krista, od czterzech ewanyelisthów wypisane, z większą pilnością niźli przedtem wyprawione. Stychże czterzech iedna porządnie zebrana, s krociuchnym wykładem niektorych mieysc, w których się zdadzą być niezgodni ewanyelistowie. B. m. i r. (Kraków druk Macieja Wirzbięty). w 8ce, ark. H_8.

Na k. A_2: Do czcieiela krótka przemowa. Na k. A_3: Pasyia albo historia męki Pana naszego podług Mattheusza św. w XXVI y XXVII kap.
Ob. Postilla Polska. Krak. M. Wierzbięta 1572.

— rzymskie rozmaite z rożnych dźieiów, z wykłádámi obyczáynemi, krotko zebrane. Ludziom ku rozmyślániu mądrości, y też innych cnot przywodzące. Teráz z poprawą lepszą, ku wiádomośći ludźkiey wydane. Bez m. i r. w 8ce, ark. L_8.

Druk gocki. Kustosze rozmieszczone: *A* pod *rzy*, *B* pod *że*, *C* pod *m*, *D* pod *k*, *E* pod *qc*, *F* pod *g*, *G* pod *ro*, *H* pod *to*, *I* pod *n*, *K* pod *t*, *L* pod *rz*.
Według Wartona (History of Eng.) powieści te pisał Piotr Berchorius czyli Berctorius, Przeor Benedyktynów S. Eligiusza w Paryżu (1472) lecz G. J. Grässe w Tresor III. 73, starał się dowieść, iż przyznawanie autorstwa Berchoriusowi jest bezzasadnem, i że autorem jest raczej Helimandus mnich Cysters (zmarły 1227 r.) zwany także Elimandus. Ale i to jest bezpostawne. Jagiell.

— Toż:... Kraków, w drukarni Wojciecha Siekielowicza typogr. J. K. M. r. 1663.

Z tej edycyi przekładano na język białoruski.

— Toż:... wszelkiego stanu ludziom, dla mądrości y bogobojnych cnót nabywania, wielce pożyteczne y potrzebne. Kraków 1697. w 8ce.

Hauenst. Kat 56.

— Toż:... (Brak początku i końca). w 8ce.

Druk gocki. Kustosze rozmieszczone: *B* pod *se*, *C* pod *Z*, *D* pod *ka*, *E* pod *ła*, *F* pod *ed*, *G* pod *mo*, *H* pod *d*, *I* pod *ki*, *Iz* pod *awsz*. Jagiell.

— Toż:... wielce pożyteczne y potrzebne; a teraz z poprawą lepszą, polerownieyszemi y wybornieyszemi słowy ku dobru pospolitemu, w druku powtórzone y wydane. w Krakowie, roku Pańskiego 1738. w 8ce, k. 80 nlb.

Branic. — Czartor. — Wolski w Warsz.

— Toż:... z różnych dzieiów z wykładami obyczaynemi krótko. Zebrane, wszelkiego stanu ludziom, dla mądrości y bogoboynych cnót nabywania, wielce pożyteczne y potrzebne. A teraz z poprawą lepszą, polerownieyszemi y wybornieyszemi słowy ku dobru pospolitemu, w druku potwierdzone y wydane. We Lwowie, Roku Pańskiego 1752. w 8ce, ark. nlb. L_2.

Drukiem łacińskim. Kustosze rozmieszczone: *A₂* pod *ow*, *B* pod *ki*, *C* pod *ż*, *D* pod *ow*, *E* pod *po*, *F* pod *h*, *G* pod *G*, *H* pod *so*, *I* pod *y*, *K* między *a* a *W*, *L* między *a* a *n*.
Według Prof. J. Bystronia jest w Bibliot. Ossolińskich także edycya Lwów 1752, różna tytułem od egzemplarza Bibl. Jagiell., a to w podziale wierszy.
Jocher 829 *a*.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Toż:... A teraz z poprawą lepszą, polerownieyszemi y wybornieyszemi słowy ku dobru pospolitemu w druku potwierdzone y wydane. w Krakowie w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego 1753. w 8ce, ark. K_8 (czyli 10 ark.). (Druk gocki).

— Toż:... Wydane Roku Pańskiego 1773. w Krakowie w drukarni Stanisława Stachowicza J. K. M. typografa y Bibliopole Krakowskiego. w 8ce, ark. K_1. (Druk gocki).

Branic. — Józ. Przyborowski — Ossol.

— Toż:... w Lwowie 1776. w 8ce.

Jocher 829 *b*.
Dziełko to przedrukował Prof. J. Bystroń w Krakowie 1894 r. i naukowo objaśnił. (Bibl. pisarzy polskich).
ob. Poliwka w Listy filolog. 1889. — Ptaszycki Średn. powieści, 1893. (ob. niżej: Istorii).

— Istorii rozmaityja, sirieczʼ powiesti izbrannyja, s tołkowanijem nadleżaszczim, wypisano iz rimskich i iz inych knig, jaże nynie obrietajutsia w siej wysze rieczennoj knigie, kratko sobrannyje i ludiem w nauczenie i k poznaniju izdannyja. Pieczatany w Krakowie, w tipografii pana Wojtiecha Siekielnowicza, tipografa jego kor. wiel. polskogo, w leto ot Christowa rożdienija 1663 godu. Nynie że miłostiju wielikogo Boga s polskogo jazyka na słowienskij priewiedieny w leto 7199 goda (1691).

Ptaszycki St. Srednowiekowyja zapadno ewrop. powiesti (Istoriczeskoje obozrenije 1893. VI. 157). — Pypin. Oczerk literaturnoj istorii powiestiej. Petersburg 1858.

— ob. Adrychomiusz Chr. (żywota

Maryey i Jezusa 1691) — Akademia (kościelna 1756) — Apolski A. (Swięta 1782) — Asculo J. (o drzewie krzyża 1618) — Aulnoy M. (Millorta 1743) — Auspurger K. (dziewic 1670) — Barclayus J. (o Argenidzie 1704) — Barlecyusz (o dobyw. Szkondry, 1569) — Baudot M. (sekretna 1779) — Bazylik Cypr. (prześladowania kościoła 1566) — Beronyer J. J. (ludu bożego 1740) — Bodanowicz Józ. (o Janie Klemensie 1643) — Bokacyusz G. (Bryzeldy 1750) — Bolsek Hier. (żywota Kalwina 1583) — Borowik Teod. (o obrazie Żyrowic. 1623. 1628. 1629) — Borzęcki H. (egipska 1776) — Bossuet J. B. (powszechna 1772) — Brysson (rozbicia się 1790) — Budowicz K. (rzeczy przez pols. króla., a Polon. rege gestor. 1581) — Bugenhag J. (o zburzeniu Jeruzalem 1615) — Caumont Charle A. (Małgorzaty i Walezyi 1781) — Cerwantes (Don Kiszota 1786) — Cezary Fr. (o Argenidzie 1764) — Chlebowski W. (ces. Tureckich 1609. 1620) — Chompre (Bogów 1769) — Chwałkowski M. (turecka o Mahom. 1712) — Crevier (o zburzeniu Jerozolimy 1793) — Curas M. (Hist. uniwersalna 1740) — Częstochowa (obrazu 1617) — D. L. M. (o Joannie Gray 1790) — Damian R. (zawier. okoliczności 1767) — Dachnowski J. (o zmartwychwstaniu 1631) — Daniecki (przykłady miłości 1610) — Dazza A. (o paciorkach 1624. 1661) — Długosz J. (o Sw. Stanisławie 1578. 1585) — Dobrowieski Gab. (Swięta rewolucyi 1753) — Dowgird S. (o Józefie z Egiptu 1625. O Zuzannie 1624) — Droga (poznańska 1724) — Dubieniecki Józ. (o obrazie Żyrowic. 1653) — Duńczewski St. 1756) — Duracz (o obrazie P. Maryi 1610) — Ernewil (Pani 1782) — Fielding H. (Tom. Dżona 1793. Roderyka Randow 1785) — Filip od S. Trojcy (Dominika 1672) — Flavius J. (Józefa 1623) — Fleury X. (kościelna) — Fontaine N. (star. i now. testam. 1761) — Fontenelle (o wyrobach 1777) — Fortuny y cznoty rożnoscz (1524) — Frankiewicz J. A. (żywota Maryi 1671) — Gembicki And. (kośc. w Podkam. 1647) — Godzimorski (Cianeveni, krótko opisana ob. Asculo) — Gołecki (hiszpańska 1799) — Grodziecki A. (kanonizacyi 1595) — Hajewski D. (Zbiór pols. 1780) — Jabłonowski St. (Jana Nepomuc. 1740) — Jabłonowski (Estery, Judyt 1749) — Jakubowski Józ. (Zbiór greckiej 1775) — Jan Xże Finlandzki (o przygodzie 1571) — Jodko F. (wojenna 1779) — Józef ob. Flavius (1575. 1595) — Justinus (czterech monarchii 1606) — Kaliński W. (natural. 1780) — Kallimach (Atylle 1574) — Kant Eman. (powszech. 1799) — Kapica A. (powszech. 177 .) — Karol XII (Voltaire, życia 1755) — Kobiernicki M. (o 4 młodzieńcach 1589) — Kolęda (1770) — Komeniusz J. (o umuczenii 1654. O teżkich protiwenstwich 1655) — Krasicki Ign. (1779) — Ładowski R. (naturalna 1783) — Legowicz J. (prześladowania kościoła 1773) — Le Maitre (star. i now. test. 1709) — Leszczyński Stan. (życia króla P. 1744) — Leopolita Gab. (o Jonaszu 1618) — Leszczyński St. (star. i now. testam. 1761) — Linowski (powszechna 1778) — Lisikiewicz J. (natural. 1781) — Liwiusz (polityk 1649) — Łubieński Wł. (polska 1763. 1771) — Lucyan (przykłady 1610) — Lukrecya Rzymska (1600) — Mably (uwagi) — Maquer (rzymska) — Maimburg (o krucyatach 1698. 1708) — Makolski F. (Kościelna 1769) — Massalscy (z dyplomatów) — Mercier (Iwana III 1789) — Mignot (turecka 1779) — Millot (angiels. 1789) — Montlinet (naturalna 1783) — Morsztyn H. (wyraż. affekty 1705. O Banialuce 1750) — Murzynowski S. (o F. Spierze 1550) — Muszyński J. (Rozmowy 1776) — Naruszewicz A. (polit. państw europ. 1772 polska) — Naumański J. (przez pytania 1732) — Nieszporkowicz A. (Odrobiny Częstochows. 1683) — Nougaret (o Mężykowie 1779) — Objaśnienie (1769) — Obywatel (rzyms. 1790) — Odymalski W. (Swięta 1670) — Offia-

rowicz W. (obr. w Myślen. 1642) — Ochabowicz (Bębnowski, o męczennikach 1736) — Opolski A. (święta 1782) — P. M. (o Tobiaszu 1693) — Paprocki B. (o prętkości tatars. 1575) — Paszkowski M. (święt. chwaleb. 1615) — Philip od S. Troycy (życia Dominika 1675) — Pikulski G. (Sukcess Swiata 1763) — Poszakowski (Summa uniwers. 1748. luterska 1745. cesarzów 1747) — Prevot (o kawal. de Rieux 1769) Prussman K. (o stworz. nieba 1543. 1551) — Puczyński J. (powszech. 1774) — Radziejowski Mich. S. (życia 1744) — Radziwiłł Ulr. (powszechna) — Raynal (rewol. ameryk. 1783) — Rerus T. (o nalez. ciała 1583) — Retzen J. (litewska 1719) — Rubinkowski J. (Awantura 1741) — Robertson (Ameryki 1783) — Ruffin W. (o drzewie krzyża na Łysej górze 1604. 1611) — Rzepnicki F. (o pomnoż. wiary 1765) — Sander W. (o schizmie angiels. 1748) — Sceleton (uniwers. 1633) — Sierakowski W. (kościelna 1799) — Skrzetuski K. (polityczna 1773. powszechna 1781. 1786) — Siruć (rossyjs. 1781) — Solignac (polska 1763) — Sowizrzał krotofilny (1774) — Steczewicz J. (obrazu P. Maryi 1676) — Stok J. (bardzo cudna o przyjaźni 1564) — Summa (uniwersalnej 1748. cesarzów 1749) — Sylwiusz Aen. (o miłości Eoriala z Lukrecyą) — Szwiejkowski J. (Zygrowiusz) (pewna jak puchacz 1611) — Tasso T. (obozowa 1651. 1687) — Tomasz z Pilzna (obraz M. Gidziels. 1645) — Tourneau (Swięta 1794) — Trebnic J. (Obr. w Gidlach) — Treter (o trzech hostiech 1749) — Tylkowski W. (z osobliw. rewolucyami 1756) — Ustrzycki A. (o krucyatach 1707. Troista Prozerpine 1700) — Uwagi (kościelna 1772) — Waryski S. (kalendarz 1702) — Vertot (o rewolucyi Szwedzk. 1701. rewol. portugal. 1753. rewol. rzyms. 1736) — Voiture (Alcydala 1774) — Wilkowiecki M. (o zmartwychws. Pańskim) — Voltaire (Karola XII 1756. O Zadygu 1786) — Wydżga J. S. (opisanie rzeczy wojny Szwedzkiej 1662) — Wypisanie (o papieżu 1560) — Wyrwicz X. Karol (powszech. 1787) — Załuski And. (star. i now. testam. 1763. 1780. 1789) — Zbylitowski A. (S. Genowefy 1599) — Żymicjusz A. (o S. Stanisławie 1604).

Historyczne dzieło ob. Examen.

Historyczny dykcyonarz ob. Chaudon L. Maieul (1779—87).

Hiszpan w Polszcze. Bez roku i m. dr. (Warszawa około 1790 roku). w 4ce.

Satyra na niechęć polaków do nauki, wierszem.

Hiszpańska historya ob. Orleans P. J. Gołecki K. (1799).

HITTMER Jan Andrzej. Euphemia supremi academici honoris Magnifico ac excellentissimo Domino M. Basilio Rudomicz, Lithavo, Philosophiae Doctore, medicinae Candidato, philosophiae naturalis ordinario Profes , inclytae Universitatis Zamoscensis Decano, munitissimi propugnaculi ejusdem proconsuli, dum solenni ritu in eodem Universitate generalis studii electus confirmaretur Rector per Joannem Andream Hittmer Element. philosophiae et eloquentiae auditorem anno a virginis illibatae partu M.DCL. (1660) kalendas Quintil. in octava suae excellentiae patroni praestita. In typogr. Acad. imprimebat Andreas Jastrzębski. w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrocie strony tyt. berła Akad. Zam., pod niemi tetrastych napisał Samuel Gold Głowczyński Student.

HIŻDEU Tadeusz. W dzień koronacyi nayiaśnieyszego Wszech-Rossyi imperatora Pawła I oda. 1797. w 4ce.

Kijows.

— ob. Kotzebue A. F. Fd. (1799).

Hiziel Innocenty ob. Giziel J.

HLADOWICKI Samuel Kazimierz. Nexus annulorum triplex Familiae, Virtutum et Votorum, in Auspicatissimis Nuptiis Illustrissimi Illustrissimi D. D. Hieronimi Chodkiewicz, Palatinidae Vilnen: Mozirensis &c. &c. Capitanei et Illustr: D. D. Isabellae Lacka Capitaneidis Samogitiae Palatinae Bresten. Colligatus Atque Iisdem Illu-

stris: sponsis a Samuelo Ladowicki Auditore Eloquentiae in Alma Academia Vilnensi Soc: Jesu D. D. D. w 4ce, kart 14 nlb.

(Zarazem:) Assistencya godowna, którey przy wesołym a szczęśliwym Akcie W° JEgmości Pa: Hieronyma Chodkiewicza Woiewodzica Wileńskiego, Starosty Mozyrskiego &c. &c. z J. Wielmożną JEymść. P. Izabellą Lacką woiewodziną Brzeską etc. etc. uprzeymie winszuie Samuel Kazimierz Hladowicki auditor eloquentiae w Akademii Wileńskiey Soc. Jesu r. p. 1645. w 4ce, k. 2.

Ossol.

(Hłasko Zenon). Exorta przy wprowadzeniu ciała ... pasterza do kościoła katedralnego. Bez w. m. i r. (1778). w 8ce. Wileńs.

Hłaskowie ob. Kubliccy (Sprawa 1780). ob. Kazania (1778).

HLAWACZOVEUS Prokop. Rerum boemicarum ephemeris, sive Kalendarium historicum: ex reconditis veterum annalium monumentis erutum. Authore M. Procopio Supacio Hlavaczoveo Pragensi. Opus nunc primum in lucem editum, una cum coronide locuplete personarum et rerum memorabilium indice. In idem Kalendarium (czterowiersz Bern. Sturmij). Pragae in offic. Georgii Nigrimi M.DLXXXIIII. (1584). w 8ce, k. 24 i kalend. kart 304 nlb. De Coronide ad lectorem k. 10. Index kart 24.

Wiele tu o Polsce. Wspomina często Kromera, Zawiszę Bisk. krak. (r. 1381), Zygmunta I, mówi o Małgorzacie co zrodziła naraz 36 chłopców żywych (r. 1269).

Hlebicki Józefowicz Aleksander ob. Józefowicz Aleks (1720).

Hlebicki Józefowicz Wincenty ob. Józefowicz Wincenty (1789).

Hlebowicz Jan († 1593) ob. Chrząstowski Andrzej (1594. 1583) — Gilowski P. (Postylle 1583) — Krowicki Marcin (1584. Apologia 1664) — Łasicki Jan (1582) — Philaletes Lituanides (dialog szlachcica 1594) — Poselstwo (1588) — Prus Wawrzyniec X. (1633) — Simler Josue (Assertio 1576) — Wolan Andrzej (Apologia 1587. Libri quinque 1584).

Siarcz. Obraz. I. 65. — Bogusławs. Życia 1788. s. 87. — Niemcew. Zbiór Pamiętn. II. 128—131. — Niemcew. Panow. Zygm. III. I. 76. 161. — Łukaszew. Wyzn. helw. w Lit. II. 183. — Encykl. Orgelb. IV. 237. VI. V. 327—8. — Święcki Pamiąt. J. 33. — Bandt. Hist. druk. Krak. 321—7.

Hlebowicz Jan i Mikołaj ob. Junius Fr. (Defensio 1591).

Hlebowicz Jerzy Karol ob. Białowicz Wal. (Cynthiae 1668) — Bikie Bern. (Pańskie dary, kazanie 1670) — Jan Damascen (1688) — Murzynowski Wojc. (Optimum 1643).

Hlebowicz Mikołaj Kasztelan Wil. ob. Prus X. Wawrzyniec (Kazanie na pogrzebie 1633).

Siarcz. Obraz. I. 66. — Zbior Pamięt. Niemcew. II. 344. — Niemcew. Zygm. III. I. 97. — Encykl. Org. V. 328. — Łukaszew. Wyzn. helw. II. 153.

Hlebovicia Anna Marcibella (Oglińska) ob. Łosiewski Chr. (1683) — Prus X. Wawrzyniec (Kazanie 1633).

Hlebowiczowna Krystyna ob. Bujanowski Marc. (Droga 1688) — Jurewicz Jan Jerzy (Dźwięk lutni 1667).

HLIŃSKI Stefan. Węzeł na Imieniny Wielmożnego Jmci Pana Stefana Bogusława na Wolanowie Wolana Obersztleytnanta Woyska W. X. Litt. z własnychże przezacney jego rodowitości zaszczytow uczyniony i Jemu od nayżyczliwszego y nayobowiązańszego sługi ofiarowany, dnia 26 Grudnia r. 1773. Bez m. w 4ce, kart 22 nlb.

W dedykacyi podpis: Stefan Hlinski Zak. S. B. W. Po dedykacyi: Oda do Tomasza Wolana, dalej: Wypisanie starożytney w Rzpltey Polskiey familii Wolanów. Jest tu i życie Andrzeja Wolana.

Baliński Pisma III. 6. — Wizer. Pocz. nowy 2. T. 17, str. 100 (wiadomości o życiu Wolana przedruk). Czetwert.

Hobbes ob. Antihobbessius (1767).

HOCH Andreas Haynensis. Colloquium Veneris cum Cupidine consecratum nuptiis Danielis Bulneri cum Elisabetha Schumann. Gedani typis Rhodianis. w 4ce. Czartor.

Hochabis ob. Genealogia (1635).

HOCHEISEL Daniel Fridericus. De apostolorum praerogativa ex doctrina pandectarum dissertatio XXVI et ultima. Quam praeside Sam. Frid. Willenberg etc. d. 12 Decembris 1716 hora XI ventil. respon. D. F. Hocheisell Ged. et oppon. Benjamin Gottlieb Schlieff Ged. Car. Gerhardus Blaudis. Gedani. Typ. I. Zach. Stolii. B. w. r. w 4ce, kart 2. Krasiński.

— De criminum praescriptione, ex doctrina pandectarum disputatio XXIII. Quam praeside Samuele Friderico Willenbug D. et Pr. in auditorio Athenaei ordinario die 7 Novembr. 1716 hora XI ventilabunt, respondens Daniel Frider Hocheisell Ged. et opponentes Carolus Gerhardus Brandis Ged. Conradus Scholten Ged. Gedani. Typ. J. Z. Stollii. B. w. r. w 4ce, kart 2. Krasiński.

— De Emptione spei ex doctrina pandectarum disputatio XVI. Quam praeside Samuele Frid. Willenberg D. et Pr. in audit. Ath. ordinarii d. 4 Julii 1716. hora XI Ventilabunt respondens Daniel Frider. Hoheisell Ged. et opponentes Benjamin Gottlieb Schlief, Conradus Scholten Gedan. Gedani. Typ. J. Z. Stollii, senat. et Ath. typ. (1716). w 4ce, k. 2. Krasiński.

— De personis constituentibus judicium ex doctrina Pandectarum disputatio VIII. Quam praeside Sam. Frid. Willenberg D. et Pr. etc. d. 25 Januarii 1716 hora XI ventilabunt respondens Daniel Frid. Hoheisell Ged. et opponentes Paulus Stobaeus, Brus. Marich., Benjamin Gottlieb Schief Ged. Gedani. Typ. Jo. Zach. Stollii. w 4ce, kart 2. Krasiński.

Hocheisel Euphrosina ob. Lengnich G. (Programma 1733).

Hochmeister ob. Beschreibung (1584).

HOCHSTETTER Fryderyk Ludwik. De rebus Borussico-polonicis praecipuè verò Elbingensibus, occasione urbis mense Novemb. M.DCXCVIII. occupatae, divina juvante gratia praeside Dn. Andrea Adamo Hochstettero, Moralium prof. p. Ordinario, ad d. XVI. Augusti 1699 respondebit Fridericus Ludovicus Hochstetter Neostadiensis. Tubingae ex typographeio Jo. Conradi Reisi. w 4ce, str. 24. (Na końcu: respodenti patrueli suo adplaudit Praeses).

Akad. — Jagiell. — Uniw. lwow.

Hochzeit-Ordnung der Stadt Dantzig, wie dieselbe von einem hochweisen Rath jedermänniglich zum Besten von nu an einzuführen und zu halten ist geschlossen worden. Gedruckt bey sel. Georg Rheten Witwe, durch Dawid Fridrich Rheten. Im Jahr 1657. w 4ce, k. 10 nlb.

Cztery karty, ostatnie zawierają Begrebnüss-Ordnung. Czartor.

Hochzeit ob. Baumgardten D. (1660) — Femgius A. (1660) — Greblinger G. (1645) — Heldt G. (1648) — Korn D. (1669) — Link E. (1660) — Praetorius M. (1694) — Renner M. (1661) — Seidel J. (1654) — Thomas G. (1644).

Hochzeitlich ob. Adami J. (1670) — Amandus (1676) — Boehm S. (1659) Eggebert J. (1654) — Hauck (1667) — Opitz S. (1669) — Kronberger D. (1657) — Puppe G. (1658) — Schultz S. (1646).

HOCK (ab) Asmannus Fridericus. Q. D. B. V. Dissertatio historico-politica de Piasto, ethnarcha Poloniae etc. qui Dei gratia octo seculorum principes Silesiae dedit. Quam in illustri academia Wittebergensi, praeside M. Gottfried Thilone, Aurimonte Silesio, publico eruditorum examini proponit ..., eques Silesius. In auditorio majori, ad d. XI. mart. horis antemerid. Typis Matthaei Henekelii, acad. typogr. anno 1668. w 4ce, k. 8 nlb. Czartor.

(Hock Fryderyk). A. Ω! Die Im Gebuhrt, Leben und Sterben, Bestehende Glückseeligkeit, Bey Hoch-Ansehnlicher BeErdigung Des weyland Hoch-Edel-Gebohrnen Ritters und Herren, Hn. Asman Friedrichs von Hocks, und Thomas-Waldau, Herrens auf Klein-Räudichen, und Peterwitz etc. Des Herrnstädtischen Creyses, in hiesigem

Wohlanischen Fürstenthumb, Hoch-verordnet gewesenen, Zauden-Rechts Assessor; In einer Abdanckungs-Rede, Den 18. Octobris des 1690ten Jahres Vorgestellet Von A. M. v. L. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken, 1691. w 4ce, str. 16 i na końcu 2 nlb. karty z wierszami niem. Wrocławs

— ob. Lerchenberger C. (1691) — Mueller J. A. (1691).

HOCKE Nicolaus. Kurtze Beschreibung dessen was in wehrender Türkischen Belägerung der Kaiserlichem Residentz Statt Wien von 7 Julij bis 12 Septembris des abgewichenen 1683 Jahres sowohl in Politicis & Civilibus; als Utilitatibus passiret. Durch Nicolaum Hocke der Rechten Dr. Syndicum und Stattschreibern allda. Gedruckt in Wien in Osterreich bei Leopold Voigt Gemeinen Statt bestellten Buchdruckern Im Jahr Christi 1685. w 4ce, k. 1, str. 234 i rycin 3 (z tych jedna: Odsiecz Wiednia). Ossol.

Hockmann Bartłomiej ob. Tyr. Joh. (Applausus 1643).

Hodaeporicon ob. Bartholinus R. (1515) — Chytraeus Nat. (1573. 1799) — Gradovicius (1582) — Jacobus (1608) — Lozanus (1530) — Nycz J. (1641) — Ossoliński Mik. (1641) — Petiscus Th. (1649) — Rybiński J. (1592).

Hodakowic Mikołaj ob. Wężyk Piotr Widawski (1590).

Hodakowski Joannes ob. Trzeciak (Socialis Vitae Tessera 1652).

HODASZI Lukács. Halotti beszéd Báthori István felett. 1605. w 8ce.

Szabó K. Régi Magyar Konyvtár, str. 185.

HÖDELHOFER Frantz. Die durch den Ehestand beförderte Seeligkeit, ... bey der ... Eheverbindung Des ... Samuel Friedrich Lauterbachs ... Mit der Rosina gebohrnen Kergerin ... Gross-Glogau druckts Johann Julius Hunoldt. (1719) fol. 2 karty. Wrocławs.

HOE Matthias. Dissertatio Anti-Poniatoviana; An beati Angeli et Coelites Deum in sua essentia, qualis est, perfecte cognoscant, opposita Juliano Poniatovio. Lipsiae 1620. w 4ce.

Porówn. Poniatowska Krystyna.

Jocher 3761.

HOECHSTER Daniel Godofredus. Disputatio Juridica Inauguralis de Valore Earum, quae metus causa gesta sunt. Quam Favente Deo Opt. max. Ex Auctoritate Magnifici Rectoris Josephi Serrarier, Philos. et Med. Doctor. Medic. Botan. Math. et Philos. Professoris Ordinarii nec non Ampliss. Senatus Academici consensu, et Nobilissimi facultatis Juridicae decreto, pro Gradu Doctoratus Summisque in Utroque Jure Honoribus et Privilegiis, ritu ac legitime consequendis, Publico, Eruditorum. Examini submitit Daniel Godofredus Hoechster Gedanensis. Ad Diem XVI Junii H. L. Q. S. Traiecti Ad Rhenum Apud Alexandrum von Meger Academ. typogr. 1739. w 4ce, k. 3, str. 44.

Dedic. Senatui Gedanensi.

— Trauer-Gedicht ... Sophie Amalia v.Diesseldorff geb. Bagge. Dantzig 1744. folio.

— Trauer-Gedicht ... Johann Gottfried von Diesseldorf. Danzig 1745. folio.

— Trauer-Gedicht ... Carl Ernst Kettner. Danzig 1747. folio.

(**Hökendorf Lukasz**). Flores Inspersi Tumulo Bonae Spei, Atque Indolis, Pueri, Lucae Hökendorphii Rigensis, Lucae, ex Thoma Hökendorphio fratre, nepotis, et filii adoptivi, ex hac aerumnarum plena vita in beatam aeternae illius consuetudinem translati, cum annos vitae complesset IV. menses XI. Die XIV. horas XIX. min. IIXL. Anno, mense, die. Sena erat aVgVstI nostrio LVX VLtIMa LVCae OVae terrae erepto CaeLICa regna tVLIt. (= 1599). Ab amicis philomusis. Excusi Regiomonti Borus. typis Georgii Osterbergeri. w 4ce, kart 6. Wrocławs.

(**Hoeckendorph Thomas**). Carmina Lugubria In Obitum Ornatissimi. ac pietate, doctrina excellenti atque omni virtutum genere praestantissimi Viri Dn. Thomae Hoeckendorphii, qui postquam officium Conrectoris in Schola Rigensi summa fide annos XVI. gesserat, in

vera et constanti invocatione Filii Dei placide obdormivit die XXXI. Martii hora V. vespertina Anno Chr. M.D.G.I. aetatis vero suae IIL. gratulationis atque observantiae ergo scripta a quibusdam ipsius discipulis. Rigae Livonum, Ex officina typographica Nicolai Mollini. w 4ce, k. 8. Wrocławs.

HOEFER (Hefer) Jan Cyriak. Rozszerzona i poprawiona droga do nieba, która nie tylko dziatkom pierwsze litery nauki chrześciańskiéy rzetelnie podać: ale téż dorosłym ludziom i gospodarzom do założenia prawego gruntu w zbawienney, ewanielickiey religiey i w prawdziwym chrześciaństwie wygodna być może. Niegdy przez Kś. Jana Cyriaca Hoefera, pasterza Kalkorskiego w Meklenburku wydana, potym od pewnego Theologá Lipskiego z pilnością przeyrzána, także pytaniami i Pisma Swiętego powieściami przed kilką lat znacznie rozszerzona i poprawiona aż tez ku chwale Bogá żywego i zbudowániu wiernych Jego w polszczyznę przenieśiona od Kś. Sámuela Zásádiuszá, sługi bożego w Byczynie, trzeci raz drukowana. W Brzegu, swym kosztem wydrukował Godfryd Trámp. B. r. (1726). w 8ce, str. 288 i 11 kart.

Wydał Samuel Zasadyusz pastor w Byczynie. Obejmuje rozdziałów LXIII. Pierwszy: O przedmowie katechizmu, ostatni: O modlitwie po obiedzie.

HÖFES Johann. Christliches Ceremonien und Collecten-Buch so wie dieselbige in den Evangelisch Lutherischen Kirchen in Dantzig ... zu St Johann Bey des heil. Absolution beym heil. Abendmahl heil. ... sind nebst dem Kleinen Cathechismo Luther... herausgegeben von Johann Höfes, wie es in denen mittags predigten abgelesen wird zum Druck befördert und verlegt von einem der sich ieder zeit Jesu ... Dantzig. Druckts Johann Zacharias Stoll 1693. w 4ce, k. 3, ark. G. Warsz. Uniw.

Hölcherin Anna Rosina ob. Deutschländer (1691).

(Hölcher Joanna Christina). Das Nothwendige Uebel Stellete vor, Bey, in Lissa den 22. Aprilis, Anno 1687. Seiner Liebsten Schwester, Jungfer Johanna Christiana Hölcherin, Mit Tit. Herrn George Hancken, Der Evangel. Gemeinde in deutschen Zduny, Treufleissigen Diacono, Anberaumbter Hochzeit-Feyer, Johann Christian Hölcher. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. (1687). fol. 2 karty.

— ob. Frey Joh. (1687) — Hancke Georg (1687) — Herrman Zach. (1687) — Stanel Johann (Rühmliches Verhalten 1687).

HOELHOEFFEL Henricus de Loevensprung. Conclusiones philosophicae ex physica generali de corporum qualitatibus, quas sustinebit P. M. D. Henricus Hoehlheffel de Loewensprung, Filius Consiliarii aulici et archiatri P. Regiae Majestatis Praeside R. P. Joanne Bohomolec Soc. Jesu A. A. L. L. et Philosophiae Doctore atq' Professore die 22 Junii A. 1764. In gymnasio Varsaviensi Soc. Jesu. B. m. i r. dr. w 4ce, k. 4 nlb. Jagiell.

Hoell ob. Hell Max.

HOENIGER Mikołaj. I[ter] und II[ter] Theil der Hoffhaltung des Turckischen Keisers und Othomannischen Reichs, an Tag gegeben durch Nicolaum Höniger. Basel 1596. fol.

Porówn. Starowolski Dwór Ces. Tureck.

— ob. Gorecki Leonardus (Walachische Kriegs-Geschichten 1578).

Wiszniew. Hist. lit. VIII. 70.

HOEPFNER Adolf. Leichpredigt ... Wilhelm Linde. Danzig 1840. w 8ce.

HOEPKEN A. J. Herr N. N. Bref Til en sin Wän, Öfwer Sweriges närwarande Förehållande, Angående Handelen uti Öster-Siön, Til de af Czaren intagne Platzer. B. m. (Stockh., Kgl. Tr.) w 4ce, str. 28 nlb.

Datow. Francfurt am Mayn 31 Juli 1714. — Tłomaczenie z „Lettre de Monsieur N. N." przez W. G. Coyeta.

— Toż:... Bez m. i r. w 4ce, str. 28 (inne odbicie).

— En Wäns Bref Jfrån Danzig til sin Wän i Königsberg angående action

wid Wilmanstrand. Ofwersatt af Fransöskan. Stockholm, Tryckeriet. Bez r. (1741). w 4ce, str. 8.

— Lettre D'un Ami de Dantzig à son Ami de Königsberg relativement à l'affaire de Willmanstrand. Bez m. i r. (Stockholm 1741). w 4ce, str. 4.
Dat. 12 Sept.

— Lettre D'un Ami de Dantzig à son Ami de Königsberg relativement à l'affaire de Willmanstrand. (Sthm. Kgl. Tryckeriet). 1741. w 8ce, str. 4.

— Lettre de monsieur N. N. écrite à un de ses amis sur la conduite présente de la Suède. Bez wyr. m. (1714). w 4ce, str. 19.
Dat. Frankfurt a. M. 15 Aug. 1714.
Jagiell

— Remarques sur un écrit intitulé: Memoire pour servir de réponse à celui, que la Cour de Suède a fait publier, pour justifier l'invasion de ses troupes dans les états de S. M. le roi de Prusse. Stockholm 1758. w 4ce.

— Reponse D'un Ami de Königsberg à son Ami de Danzig sur l'affaire de Wilmanstrand. B. m. i r. (Stockholm, 1741). w 4ce, str. 8.
Dat. 8 Oct. 1741.

— Swar Af En Wän i Königsberg til sin Wän i Danzig, Angående Action wid Wilmanstraud. Öfwersatt af Fransöskan. Stockholm, Tryckt uti Kongl. Tryckeriet 1741. w 4ce, str. 12.

HOEPNER Stephan. Sehnliches Verlangen, nach einem seligen Ende, auf das christliche Begräbniss des Hr. Andrea Rhohden 1622 von ... Gedruckt bey Friedrich Hartman. w 4ce, k. 4.
Czartor.

Hörlitz J. E. ob. Moller J. Gli. (De seculi 1697).

Hoeschel ob. Gosławski Ad. (Libri 1598).

Höeverbece Elisabeth ob. Napsius Joan. (Bigae 1660).

HOFF (vom) Georg. Erschreckliche, greuliche und unerhörte Tyrannej Iwan Wasilowitz jetzo regierenden Grossfürsten in Muscow 1582 w 4ce.

Hof-Krieg u. Staats Gespräche, Erste Zusammenkunft eines österr. Grafen mit einem russ. General. Leipzig 1741. w 4ce.

— Zweite Zusammenkunft eines österr. Grafen mit einem russ. General. Franckfurt und Rudolstadt. 1741. w 4ce.

— Dritte Zusammenkunft eines ungar. Magnaten mit einem Kurländer. Hamb. u. Rudolstadt. 1741. w 4ce.

Hoffen ob. Dantiscus J. (1764).

Hoffer Joannes Christoph Leopoldus ob. Machatar Jan (Colossus honori 1667).

Hoffgerichtsordnung des Herzogtum Preussen aufs neue corrigiret. Königsberg 1583. w 4ce. Krasiński.

Hoffmann (untadelhafte) ob. Pastorius J. (1664).

Hoffmann ob. Janozki (Büchersaal) — Piasecki Jan (Skarga 1788) — Scriptores rerum (1753).

Hoffmann Andreas ob. Moller J. Gli. (De seculi 1698).

HOFFMANN Balthasar. Da Herr Gawlowski wil nach jenem Saal-Athen, Von unsrer Magdalis, aus unsrem Bresslau gehn, Sucht Ihm ... Sein schuldiges Geleit und Glück-Wunsch zu ertheilen. Balthasar Hoffmann, Bojanov. Polonus in Gymnasio Magdal. AA. LL. Cultor. Breslau, In der Baum. Erben Buchdruckerey, druckts Joh. Teoph. Straubel. Anno 1720. d. 4. April. fol. 2 karty. Wrocławs.

HOFFMANN Christian. Trauer-Gedicht... Christian Henning. Danzig 1649. w 4ce.

HOFFMANN Christ. Godofred. Scriptores rerum Lusaticarum antiqui et recentiores, seu opus, in quo Lusaticae gentis origines, res gestae, temporum vices et alia ad Slavicarum Lusaticarum et vicinarum gentium antiquitates et historiam pertinentia monumenta recensentur, quidam nunc primum ex manuscriptis eruti, inter quos Christophori Manlii Rerum Lusaticarum commentarii diu desiderati deprehenduntur, nonnulli vero ex libellis fugientibus ob raritatem in corpus coniecti ex Bibliotheca senatus Zittaviensis editi. Praefa-

tionem et in scriptores introductionem praemisit Christ. Godofred Hoffmannus J. U. D. et in Acad. Lips. juris naturae et gentium professor. Lipsiae et Budissae, sumpt. Davidis Richteri bibliopolae, 1719. Literis Andreae Zeidleri. folio. T. I: 2 k., str. 32, 468. T. II: str. 160 i 2 ryc. T. III: str. 396 i 2 mapy. T. IV: str. 222 i 61 k. nlb.

Czartor. — Raczyńs.

Hoffmann Elias ob. Waghnitz Alex. (Felix 1653).

HOFFMANN E. G. (der vereinigten Gemeinen von Lemberg, Jaroslau, Zamość und Brody ordentlicher Lehrer). Einweihungs-Rede des Evangelisch-Lutherischen Gottesackers in Jaroslau den 13ten des Augustmonaths 1780. vor einen ansehnlichen und zahlreichen Versamlung gehalten. Warschau, gedruckt in der königl. und der Republik privilegirten Gröllischen Buchdrukkerei. w 4ce, str. 8.

— Gedächtnissrede bey denen solenen Exequien für Ihro k. k. Apost: Majest: Maria Theresia, der Mutter Ihres Volkes in der Versamlung der Evangel.-Lutheranischen Gemeinen zu Lemberg den 24ten Dezember 1780. gehalten von E. Z. Hoffmann derer vereinigten Gemeinen zu Lemberg, Jaroslau, Zamość und Brody ordentlichen Lehrer. Lemberg, gedrukt bey Wittib Josepha Pillerin k. k. Guber: Buchdruk. Anno 1780. w 4ce, str. 16.

Ossol.

HOFFMANN Eilhardus. Trauer-Gedicht ... Jacob von Bobbart. Danzig 1659. w 4ce.

HOFFMANN Fr. [List o wodach w Szkle] (po francusku, umieszczony w Mémoires de l'academie des sciences. Paris 1762. str. 313).

Hoffmann Franciscus ob. Rzepecki Michał Józef (1785).

HOFFMANN Franciszek Henryk. Trauerrede auf den Hochwohlgeborenen Hr. Anton edlen v. Medina seiner römischen kaiserlichen königl. Apost. Majest. wirkl. Gubernialrath und königlichen Hauptmann des Rzeszower Kreises in Ostgalizien. Gehalten als dessen entseelter Leichnam aus dem Schlosse in die Pfarrkirche übertragen werden sollte, von Franz Heinrich Hoffmann Weltpriester, Doctor der Weltweissheit und Vorsteher des k. k. Rzeszower Gymnasium. Den Zweiten Christmonats 1799. Tarnow gedruckt bei Georg Matyaszowski Buchdrucker. w 4ce, kart 5.

HOFFMANN Fridericus († 8 Marca 1673). Dies nuptialis Samuelis Schelguigii et ... Anne Regine Weissie niveo signatus lapillo Elbingae a.... 1670 Thorunii imprimebat Johannes Coepselius gym. typ. w 4ce, kart 2.

Czartor. — Gdańs. miejs.

— In Elogâ Silesii de conjungenda rationis et orationis cultura. Oratio auspicalis habita Elbingas quum bonarum literarum professio ei demandaretur. Elbingae 1653. w 4ce. Branic.

— Gymn. Elbing. conrectoris in calendas Januarias quondam apud Romanos, et hodie apud Christianos novi anni civilis auspices oratio prior, habita Elbingae ao 1657. Elbingae 1657. w 4ce.

— Toż:... Oratio II-da Elbingae 1657. w 4ce.

— Oratio parentalis Francisco Helvingio habita 1653. Elbingae w 4ce.

— Siles. gym. Elbing. con-rectoris Poeticum cum musis colludium: sive lusuum epigrammaticorum centuriae. Amstelodami. Apud Aegidium Jansonium Valckenier 1663. w 8ce, str. 138.

Są tu wiersze do obywateli miasta Elbląga, do Władysł. Reya, podsk. nadw., do Joachima Pastoriusa etc.

Praetor. Athenae 234.

Czartor. — Krasińs.

— Syncharma votivum, quo nobilibus, amplissimis triumviris Dn. Michaeli Sieferto proconsuli, Dn. Danieli Meirisio, Dn. Danieli Wiedero consulibus benigno coelestis bularchae auspicio, provido inclyti senatus suffragio, tacitoque universae civitatis desiderio IV. Non. April. anni 1647. designatis, novas amplissimarum dignitatum infulas ὁλοκαρδίως gratulatur et in foro &

thoro prosperitatem omnifariam praecatur Fridericus Hoffmann Gloga-Sil. Elbingae, typis Corellianis. (1647). w 4ce, kart 4 nlb. Czartor.

HOFFMANN Fryderyk II. Conspectus dissertationum librorum omniumque scriptorum quae ad an. 1681. usque ad a. 1734 edidit Fridericus Hoffmanus curante E. G. S. Halae Magdeburgicae. Typis Joh. Christiani Hilligeri. w 4ce, str. 44. Krasińs.

HOFMAN Gaspar. Denarius Anagrammatismorum Lusus non sine laetabili Omine honorabili e Nomine Viri Reverendi, Clarissimi Literatissimique, Dn. Friderici Sculteti, Pastoris et Senioris Herrenstadiensis dignissimi, estrusus atque non nisi mente profusa licet omni sine Musa effusus, Authore Casparo Hofmano Elysio. Lesnae Polonorum Typis Funccianis excusus. w 4ce, 2 karty.

Na końcu: Chronodistichon. Is sane apparet sapIens qVI fortIter Vrget offICIVM, et seqVItVr, qVo IVbet Ire DeVs. (1649). Wrocławs.

HOFMANN Godofriedus. Corona Virorum Bene Meritorum. Wolverdienter Männer Crone, Nach Anleitung des Macht-Spruches Joh. 3. v. 16. Bey Ansehnlicher und Volckreicher Leich-Deduction Dess weyland Edlen, Wol Ehrenvesten und Hochbenamten Herren Johann Niskitsches Hiesiger Hoch Gräffl: Gütter Arendarii, auch vornehmen Bürgers und Handels-Mannes allhiero zu Ravitz, Welcher Anno 1671. den 15. Julii früh Morgens zwischen 2. und 3. Uhren im Herren seelig entschlaffen, und folgenden 20. Tag gedachten Monats Christ-Ehr- und Löblich in seine neu-zubereitete Grufft ein- und beygesetzet worden. In gehaltener Leich-Predigt einfältigt aussgeführet und mit 4 Blüm- oder Kräutlein gezieret. Von Gothofredo Hofmano, Svidn. Sil. der ungeänderten Augspurg-Confession zugethanen Kirchen daselbst Pastore. In der Hoch-Gräffl. Stadt Lissa druckts Michael Buck, 1672. folio, sygn. A—H.

Na końcu niem. wiersz z podp: M. Zacharias Hermann, Luther: Pred: in Lissa. Wrocł.

— Summo Auxiliante Archiatro! Dissertatio Medico-Chirurgica Inauguralis, De Ισχαιμοισ Seu Sangvinem Sistentibus, Quam Rectore Magnificentissimo, Serenissimo Principe ac Domino Dn. Friderico Wilhelmo Electoratus Brandenb. Haerede, &c. &c. Consensu Et Autoritate Gratiosissimae Facultatis Medicae Praeside Nobilissimo, Amplis: Excellentissimo Atq; Experientissimo Dn. Friderico Hoffmanno, Medicinae et Philosophiae natural. P. P. Medico Electorali, Aulico, Collegii Med: h. t. Decano, Patrono Ac Promotore Suo Aestumatissimo. Pro gradu, privilegisqve doctoralibus, More conseveto ritè consequendis, in auditorio majori publico eruditorum examini submittit: Godofredus Hoffmannus, Ravicio Polon. die V. Octobr. A. O. R. M.DCXCIIX. (1698). horis ante & pomerid. Halae Magdeb. Literis Chr. Henckelii, Acad. Typogr. w 4ce, sygn. D_4 (16 k. nlb).

Na karcie ostatniej: Clarissimo candidato Praeses!
Jagiell. - Ossol. — Warsz. tow. lekars.

— ob. Arnhold Daw. Gotfr. (Im Namen 1674) — Waghnitz Alex. (Felix 1653) — Walther Melch. (Das lieblich 1674).

HOFFMANN Jakub Geometra. Civitas Thorunium una cum sua fortificatione accurate delineata per Jacobum Hoffmannum Geomet. et Archit. Anno 1631.

Przerys jest zamieszczony w Przyjacielu ludu, Leszno Rok 9ty str. 324 i 5.

HOFFMANN Jacob Fryderyk (1758 w Osterodzie, † w Warszawie 1830). Beschreibung des Weichselzopfes nebst einer Anweisung wie man sich in dieser Krankheit verhalten müsse. Aus dem Polnischen übersetzt. Königsberg, 1792. w 8ce. Petersb. publ.

— Lettre de Monsieur Hoffmann de Cent-Têtes Doct. en Med. etc. etc. à Mr. de Herrenschwand D. en Méd. de la faculté de Leyde membre de la Soc. économ. etc. etc. sur le projet qu'il a

présenté à Sa Majesté, concernant l'établissement d'un Concile de Médicine en Pologne. Traduit du polonais. Varsovie, chez Pierre Marteau. 1768. w 4ce, str. 16.

— Opisanie Kołtuna z przyłączoczonemi przepisami jak się w tey chorobie zachować y iak ią leczyć potrzeba ... na pożytek ludu wieyskiego, przez Jakuba Fryderyka Hoffmana Sztuki Lekarskiey y Chirurgiczney doktora. Nakładem F. C. Netto. W Warszawie 1791. w 8ce, Nr. 39.

Dedykacya do Stan. Nał. Małachowskiego Marsz. Seym. Druga Do ludu wiejskiego. Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

HOFFMANN Johann. Leichpredigt... Heinrich Schumann. Danzig 1755. w 4ce.

— Klag und Trost-Schrifften Bey der Hochbetrawrlichen Leichbestattung Des Hoch-Edel-Gebohrnen, Gestrengen, Vesten und Hochbenamten Herrn Hans Fabian von Schönaich auff Mitsch, etc. Welcher den 7. Septembr. dess jetzt zu endtlauffenden 1651ten Jahres seelig im Herren entschlaffen, und den 22 Novembr. darauff Christ und Adelichem Gebrauch nach in der Schlichtiegsheimbischen Kirchen beerdiget worden. Auss schuldiger Pflicht zum letzten Ehren-Dienst und Bezeugung seines leidtragenden Gemüths gefertigt von Johann Hoffmann, Der Heil. Schrifft Befliessenen, und jetziger Zeit der Schul-Jugend in Schlichtiegsheimb vorgesetzten Moderatoren. Mors omnium sed mortis fama est victrix. Gedruckt zur Pol. Lissa bey Wigand Funcken (1651). w 4ce, k. 4. (Wiersz niemiecki).

Wrocławs.

— Hochzeit-Gespräche Rätzel und Wuntsch Auff des Ehr-Würrdigen, Achtbahren und Wolgelahrten Hn. Johannis Vielstichii Fraustad. Sil. Anietzo wolverordneten Diaconi in der Memel, und der Viel-Ehr mehr Tugend-Reichen Jungfrauen Marien gebohrner von Duerin Des weyland-Ehren-Vesten und Vornehm-geachten Hn. Henrich von Dueren hinterlassenen Tochter, Hochzeitliches Ehren-Vest Welches den 4. May-monats-Tag des jetzlauffenden 48en Jahres in Königsberg begangen ward; im Nahmen der löblichen Schlesischen Nation in eyl verfertiget, und auff begehren übergeben von Johann Hoffmann Svidn. Sil. der H. Schrifft Befliessenen. Königsberg, gedruckt durch Johann Reusnern. 1648. w 4ce, k. 2.

Wrocławs.

— Witwer Nutzen zu Hochzeitlichen Ehren ... Johann Philip Cölmers und der ... Annae Mariae Bojen Auffgesetzt von Johann Hoffmann ... Gedruckt bey Seel. Georg Rheten Vitwe (1654). Gdańska.

HOFFMANN Jan August. Confraternitas SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum in Monasterium Olivense S. Ord. Cisterciensis noviter introducta per P. Fr. Joan. Augustinum Hoffman S. Ord. Monasterii Olivensis Profess. Typis eiusdem Monasterii Olivensis. Anno D. 1673. w 12ce.

Jocher 8969. Wileńs.

— Liber Exercitionum Spiritualium Monasterii Olivensis Sacri Ord. Cisterciensis in Prussia Augmentatus et in hanc formam reductus Studio et Labore R. P. F. Joannis Augustini Hoffmann... Typ. Olivensibus. 1675. w 4ce, k. 4, str. 219. Czartor. — Warsz. Uniw.

— Toż:... redactus studio et labore R. P. F. Joannis Augustini Hoffmann. Olivae Sumptibus Gaspari Wächtler. w 4ce, str. 220.

Toż co poprzednie, tylko tytuł odmienny. Warsz. Uniw.

— ob. Kwiatkiewicz Jan (1683).

HOFFMANN Jan Daniel (1701 † 1766). De adventu Equitum domus Teutonicae in Prussiam. Elbingae 1751. w 4ce. (Program).

— De Anno Jubilaeo. Elbingae 1750. w 4ce.

Jocher 9669. — Meusels Gelehrt. Lexik. XV. s. 46. r. 1806.

— Beschreibung verschiedener Muenzsorten, welche die Stadt Elbing von jeher hat praegen lassen. (w Thorn. Wöchentl. Nachr. und Anzeig. vom Jahr 1761).

Band. H. Dr. I. XVIII.

— Catechesis racoviensis latine a Moscorovio translata eademque 1609. Racoviae edita cum polonica editione ad ejus exemplum illa conversa est collata.

Jocher 3328. — Miscell. Lipsien. Novn II. 205

— De mutuis Anglorum et Prussorum commerciis sub dominatione Equitum ordinis Tentonici. Elbingae 1765. w 4ce, str. 16.

Ob. niżej: Virum magn. Ramsey.

— Q. D. B. V. Comparationem discordantium opinionum in art. de Christo ad d. 14. Sept. a. 1723 disputationis publicae loco proponit Joannes Daniel Hoffmann Thorunensis Valedicturus. Thorunii Typis J. Nicolai. w 4ce, str. 30.

Praesidente Petro Jaenichio.
Jocher 3573. Krasińs.

— De Elbinga e nummis antiquioribus illustrata. Elbingae 1761. w 4ce.

Band. H. D. Kr. Pols. I. XVI.

— De fatis prosperis et adversis Civitatis Elbingensis in numis recentioribus. Elbingae 1762. w 4ce.

— Zufällige Gedanken über des Kadlubko Nachricht von dem Feldzuge Alexandri Magni wider die Polen und dessen glücklichem Ausgange. (W Thorn. wöchentl. Nachr. und Anzeige von J. 1763, str. 13 i nast.).

— Die bey Gelegenheit der dritten Jubel-Feyer nach dem von den Creutzheren geschehenen Abtritt des Landes Preussen im Jahr 1754 den 10 Tag Junii, als an welchem allhier Casimirus, König von Polen, von Land und Städten die Huldigung abgenommen, in dem löblichen Elbingschen Gymnasio aufgeführten Red-Uebungen wollte Anzeigen und zu deren Anhörung die hohe Gegenwart eines hochedlen und hochweisen Raths wie auch aller, so wohl Geist als Weltlichen Standes Hoch- und Wohlgeneigter Gönner und Freunde der Musen demüthigst und pflichtschuldigst hiemit erbitten Johann Daniel Hoffmann Conrect. und öffentlicher Lehrer der Prakt. Weltweisheit und Geschichte. Elbing, gedruckt mit Preussischen Schrifften. fol, kart 2. Czartor.

— De Henrico de Hohenlohe Magistro Ordinis Teutonici generali ac rebus sub illo gest. Elbingae 1757. w 4ce. (Program).

Ob. niżej: Viro magn. J. Moellero.

— De Imperio Piastorum in Polonia. Elbingae 1764. w 4ce.

Band. H. Dr. Kr. P. I. XVI.

— Memoria Pacis Westphalicae anno Saeculari renovata. Elbingae 1748. (Program).

— De Musis Minervae armiferae aemulis Elbingae 1757. w 4ce. (Programma).

Jocher 1258.

— Nachricht von einer polnischen Uebersetzung des veränderten Augspurgischen Glaubensbekänntnisses.

W Preuss. Zehenden. T III. s. 540.

— Nachrichten von einem in lateinischer und sclavonischer Sprache geschriebenen Psalter.

W Preuss. Zehend. T. II. s. 344.

— De originibus linguae polonicae commentatio ad viros maxime reverendum amplissimum doctissimumque Dominum Christophorum Andream Geret Rev. ministerii seniorem et pastorem coetus divinioris in civitate veteri nec non admodum reverendum excellentissimum doctissimumq. Dominum M. Petrum Jaenichium verbi divini ministrum eiusdem coetus et gymnasii rectorem patronos summe colendos, quam ipsis novi anni auspiciis gratulabunda demississimaque mente offert. Thoruni 1730. w 4ce.

Branic. — Chreptowicz. — Kijows.

— De Pace. Elbingae 1760. w 4ce. (Program).

Jocher 1260.

— De Paganitate e Prussia olim profligata. Elbingae 1758. w 4ce. (Program).

— Ad celsiss. Josephum Alexandrum e ducibus Prussiis in Jabłonow et Lachowce principem Jablonovium etc., fundatorem praemiorum, quibus

operas doctissimorum virorum propositis ex mathesi, physica et historia polona thematibus, quotannis condecorari decrevit, munificentissimum, fausta acclamatio devinctissimi clientis Joannis Danielis Hoffmanni, Atthenaei quod Elbingae florit philos. et historia. profess. (Bez w. m. 1761. fol.).

Kijow. — Krasińs.

— De Prussia mercatura et artibus cultiori. Elbingae. 1749. w 4ce.

Band. II. D. Kr. P. LXV.

— De Prussia varia fortuna iactata sub Casimiro III. Elbingae 1755. w 4ce. (Program).

— De Rebus Cruciferorum ante adventum in Prussiam. Elbingae 1751. w 4ce. (Program).

— De rebus Equitum Ordinis Teutonici in Prussia florescentibus. Elbingae 1753. w 4ce. (Program).

— De Spectaculo naturae in agro Elbingensi. Elbingae 1763. w 4ce.

Band. H. D. K. P. I. XVI.

— Synopsis, historico-literaria colloquii charitativi Thoruniensis, anno 1645 instituti, in qua praeter res ante colloquium, eoque durante, gestas epistolae, orationes, libri variaque scripta ordine recensentur. (W Jabłońsk. Dan. Ad virum 1731).

— Toż:... (częściami drukowane w IIIim Tomie dzieła Preussische Zehenden. Königsberg 1744. w 8ce, str. 64. 452. 558. 751).

Autorem tego dzieła jest Jan Dan. Hofmann. Jest to recenzya rozmaitych dzieł, które z powodu zjazdu znanego pod nazwiskiem colloquii charitativi, wychodziły. Na tym zjeździe Władysław IV miał zamiar zjednoczyć różne wyznania chrześciańskie przez porozumienie się wzajemne.
Jocher 9604.

— De Typographiis earumque initiis et incrementis in Regno Poloniae et M. D. Lithuaniae cum variis observationibus rem literariam et typographicam utriusque gentis aliqua ex parte illustrantibus. Dantisci ap. Geor. Marc. Knochium 1740. w 4ce, str. 71 i nlb. 8.

Toż samo w Collectio Nova Script. rer. Polon. et Pruss. Ged. 1753.
Ded.: Antonio Geringio Burgr. Thorun. oraz Christiano Closmanno Consuli Thorun. Joa. Daniel Hoffmann.
Jocher 1141.
Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzików. Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. uniw.

— De vi consuetudinis ac saeculi in Republica literaria. Elbingae 1759. w 4ce. (Program).

Jocher 1259.

— Vita J. G. Elsneri scabini thorunensis. (W Dittmanns Denkmahl goettl. Güte, od str. 14).

— Viro Magnifico Generoso Maxime Strenuo Amplissimo Consultissimoque Dno Dno Joanni Jacobo Moellero Consularibus Honoribus adhuc Fulgenti jam vero ad Praeconsularem Dignitatem Evecto inter publicos Applausus Demississima mente Congratulatur simulque Memoriam Heinrici De Hohenlohe Magistri Ordinis Teutonici Generalis Ac Rerum sub Eo Gestarum Ex documentis Repetit Et Renovat Joan. Dan. Hoffmann Conrector Et Profe: Gymna: Elbingensis. Elbingae Litteris Nohrmannianis Anno 1757. w 4ce, str. 16.

Czartor. — Ossol.

— Viro magnifico generoso amplissimoque etc. Joan. Geor. Brackenhausen fasces pro consulares capessento demississimo animo gratulatur J. D. Hoffmann exhibito specimine collectaneorum etymologicorum quibus voces a Polonis olim et hodie usurpatae ex originibus suis eruantur et comparatione linguarum illustrantur. Thorunii. Ex typogr. Nobilis senatus et Gym. 1744. w 4ce, str. nlb. 18.

Na wstępie autor krótko nadmienia o ważności badań etymologicznych, razem o wielkiej ostrożności, jaką w tem zachować należy. Wytyka błąd Leibnitz'a, który wyraz Sroda od Zoroastra — i Eccard'a, który Polską Wandę od wyrazu celtyckiego Vates (angariorum captor) wyprowadzali. Tu powiada: Węda enim hamum significat, quod aliorum ammos mertesque pulchritudine sua, quasi homo aperit. Ita interpretatur ipse Dlugossus (Arnol. I. s. 55) i t. d. Dalej przebiega Etymologią następujących wyrazów: 1) Jesse imię najwyższego boga u Polaków w czasach pogaństwa. Wspomina go Długosz lib. 1, s. 36. Guagn. Descript. Sar. Eur. s. 9 i Stryj-

kowski Kr. pol. ks. 4. 2) Bohatyr. 3) Holota. 3) Czołem (domyśl się: kłaniam się). 5) Sroda. 6) Mir i nomina propria z niego złożone.

Chreptow. — Dzików — Krasińs. — Ossol.

— Virum magnificum Carolum Ern. Ramsey Praeconsulem, protoscholarcham 1765 salutant Musae Elbing. gymnasii prae se eunte Joa Dan. Hoffmanno Conrect. et Prof. R. O. et de mutuis Anglorum et Prussorum commerciis sub dominatione Equitum Ord. Teuton. nonnulla commentante. Elbingae, Nohrmann. w 4ce, str. 16.

— ob. Collectio scriptor rerum pol. nova (1740) — Jabłoński D. E. (Adv. virum 1731) — Knochius G. (1740).

Bentk. Hist lit. pol. I. 197. 27. II. 483. — Bandt. Hist. dr. kr. pols. I. XIII.—XIX. — Encykl. Orgelbr XI. 979—81. — Meusel Gelehr. Lexicon 1806. VI. 47. — Thorn. Nachr. 1762 str. 330. 1766 str. 128. 138. — Tolckemith. Elbing. Gedächt. 1753 str. 312—14.

(Hoffmann Jan Franciszek). Clerus dioccesis Tarnoviensis perillustri Domino Joanni Francisco Hofman, Canon. gratiarum actio. Leopoli (1785).

Ossol.

— ob. Rzepecki Józef (Debitum grati animi 1785) — Trzecieski Stanisław (Oratio 1785).

HOFFMANN Joh. Gottfried. Leichpredigt ... Michael Rosenberg. Danzig 1668. w 4ce.

— Als Johannes Maukisch seinen Nahmenstag wiederumb erlebet. Danzig 1664. fol.

— Leyd und Freuden Gedichte als Adrian v. d. Linde seinen Namenstag erlebet. Danzig 1664. fol.

HOFFMAN Johann Georg. Letzter Liebes-dienst welchen ... Andreae von Pawlowski ... abstattete Joh. Georg Hoffmann. Cöln. a. d. Spree, Ulrich Liebpert. 1691. w 4ce, str. 62.

Pawlowski był z Parlina pod Chełmnem.

Gdańs.

HOFFMANN Józef. Apotheosin nominis Serenissimi Augusti III Regis Poloniae inter vota publica in debita devotione brevi poemate recolit Josephus Hoffman nuper regiminis levioris armaturae S. R. M. juratus regens et auditor. Varsaviae Anno Dni 1758. folio, 1 arkusz (wierszem). Akad.

HOFFMAN Jozafat († 1756). Nowy a Zbawienny kalendarz, przy nowym ogłoszeniu świata, Imienia Jezus Wielmożnemu J. Mci Panu P. Macieiowi Malechowskiemv, Łowczemu Kaliskiemu, J. Kr. M. y Rzeczypospolitey Przeświętnego rycerstwa polskiego mężnemu Pułkownikowi w Roku 1728 z ambony Wronieckiey WW. OO. Dominikanów po kolendźie Dedykowany. Przez X. Jozafata Hoffmana, Kaznodźieię y Promotora R.(óżańca) S.(więtego) Wronieckiego, Dominikana. w Poznaniu, w Drukárni Akademickiey. fol. ark. F_3 (kart 13).

W dedykacyi nieco o Malechowskich i Golińskich. Rzecz obejmuje aspekta bez kalendarza. Mówi o panieństwie i małżeństwie. Jagiell.

— Krzywda znaczna herbownym krzywdom przez fatalną z tego świata transmigracyą ś. p. JMP. Piotra Franciszka Krasnodębskiego Cześnika ziemi Rożańskiey przy generalnym publicznych żalów kongresie pogrzebowym kazaniem ogłoszona w kościele pospozyturalnym Mordskim y na uśmierzenie obfitych żalów W. JMP. Antoniemu na Beydach y Klimach Krasnodębskiemu Cześnikowi ziemi Rożańskiemu dedykowana y za pozwoleniem Starszych do druku podana przez X. Jozefata Hoffmana Dominikana r. p. 1735. w Kaliszu w drukarni Coll. Soc. Jesu. folio, kart 9 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Krzywda a pod nim 6 w. pol. Przypis proszą Cześnikowi synowi zmarłego, w którym są niektóre szczegóły do historyi rodziny zmarłego.

Brown. Bibliot. 198, myli się pisząc, że to jezuity dzieło.

Dzikow. — Warsz. Uniw.

— Nowalia w król. Polskiem S. Jen Nepomucen czyli życie tego świętego. Warszawa. Bez w. r. (1741).(Druk XX. Schol. Piarum). w 8ce, ark. 17, (kart 118 nlb.).

Jocher 8464 Janocki Pol. I. 27.

Wileńs.

— Rada zdrowa Błogosławiony Jozafat, albo Kazanie przy doroczney uroczystości B. Jozafata Koncewicza męczennika, Archi-Episkopa Połockiego, Koronnego, y W. X. L. Osobliwego Pátrona, w Cerkwi WW. OO. Bazalianow Unitow w Brześciu Litewskim ogłoszona, a Przewielebnemu w Chrystuśie Oycu, Oycu Janowi Pawłowi Jezierskiemu S. Theologij Doktorowi, Przeorowi Konwentu Brzeskiego Litewskiego, Zakonu Kaznodźieyskiego Dedykowana. Przez X. Jozafata Hoffmana Káznodzieię Ordynáryusza y Rożáńca S. Promotora Dominikana w Roku 1729. Cum Licentia Superiorum. W Supraślu w Drukárni WW. OO. Bazylianow Unitów 1729. fol. kart 13 (ark. F_2).

Kazanie z textu: Vocem meam audient. Ubolewa, że u nas miasta zdezolowane, kościoły sprofanowane, ołtarze i cyborya odarte, a nawet obrazy.
Jocher 4955.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Żywot świat cały informuiący, albo Żyćie bez Umbry Naywyższego Pasterza Kościoła Katholickiego Rzymskiego, Oyca S. Benedykta XIII. Zakonu Kaznodźieyskiego. wprzod po włosku wydany, a teraz na oyczysty ięzyk z przydatkiem niektorych cudow y innych w cale rzeczy wiadomośći godnych przetłumaczony, y do druku podany. Przez X. Jozefata Hoffmana Kaznodźieię Ordynaryinego y Promotora Konfraternij Anny S. w Prepozyturalnym kośćiele Mordzkim, Dominikana Roku, którego żywot ludzki stracone wygrał zbawienie 1734. w Warszawie, w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Scholarum Piárum. w 4ce, k. 11, str. 177.

Dedyk. do Baltazara (z Xiążąt Ursynów na Ciecierzynie y Szpiczynie) Ciecierskiego, Stolnika y marszałka Sądów Kapturowych Ziemi Drohickiej. W dedykacyi jest o podrożach Ciecierskiego, do Anglii, Hollandyi, Kolonii i do liliowego francuzkiego horyzontu. Wychwala jego znaczne spezy na kościoły i cerkwie unijackie kościoła Skrzeszowskiego. Chwali żonę jego Annę Gembicką. W ogóle materyał do genealogii.

Janocki nadmienia, że autor pracował nad napisaniem życia Kolumby Potkańskiej Zak. Dominikańskiego Zgromadzenia Gorenskiego (Virginum Gorensium) spokrewnionej z domem Załuskich.
Jocher 8341. — Janoc. Polon. liter. — Program dominikańs. 1828, str. 43. — Barącz Rys dziej. Zakon. kazn. II. 169. — Encykl. Orgelbr. XI. 981.

HOFFMANN Isac. Zu Ehren dem Carl Schwartzwald und Jungfrau Judith Kölmer. Danzig 1650. w 4ce.

HOFMAN Carl Gottlob. Hoc est Orthodoxa Confessio Catholicae atque Apostolicae Ecclesiae Orientalis cum Interpretatione Latina et versione Germanica. Vratislaviae, apud Jo. Jacob. Korn. 1751. w 8ce, kart nlb. 12, str. liczb. 359.

Dedic. Thom. Szczerbacki Archiep. Kijoviae. Krasińs.

— Decanus orationem a candidato summorum s. Theol. honorum publice habendam intimat. De Socinismo passim hodie grassante. Wittebergae prel. Ephr. Gotl. Eichsfeldi 1760. w 4ce, str. XXIV.

— De re nummaria Poloniae ante Venceslaum et Casimirum disputat St. M. Moszczeński respondente C. G. Hoffmanno (1775) ob. Moszczeński St. M.

HOFMANN Caspar. Decas tum Anagrammatica, tum Paragrammatica, Usu et Lusu tam Lycophronaco, quam Arithmologico. elaborata, et Decem Patriae ac Politiae Luminibus commendatissimis licet duro fere Polluce, tamen puro mere Pollice, dicata, nec non boni Ominis atque Nominis ergo litata, Strenaeque loco honorifice oblata a Casparo Hofmano Elysio Φιλοδιχαίῳ Anno hoc in Paragrammate ex Triangularibus comprehenso Trahentia Fata sequere. 1650. Lesnae Polon. Typis Funccianis propagata. w 4ce, 2 karty.

Wrocławs.

— Denarius Anagramatismorum Lusus non sine laetabili Omine honorabili e Nomine Viri Reverendi, Clarissimi, Literatissimique, Dn. Friderici Sculteti, Pastoris et Senioris Herrenstadiensis dignissimi extrusus atque non nisi Mente profusa licet omni sine Musa,

effusus Authore Casparo Hofmano Elysio. Lesnae Polonorum Typis Funccianis excusus. (1648). w 4ce, k. 2.

Na końcu textu „Chronodisticbon". Is sane apparet saplens qVI fortlter Vrget offlCIVM et seqVltVr qVc IVbet Ire DeVs. (1648). Wrocławs.

— Triga Theologica qua Fama qua Doctrina Clarissima, Spectatissima Anagrammatum calculis Epigrammatumque Metris licet pene omni sine flore et colore enodata tamen singulari non sine Honore et Amore Typis per publicam repraesentationem elocata a Caspare Hofmano Elysio, p. t. Reip. Cyriopolitanae Notario. Lesnae, excudebat Wigandus Funccius. w 4ce, 2 karty. Wrocławs.

(Hofman Casp.). Vota Sincerissima solennitati Nuptiar: Viri-juvenis Consultiss: et praestantiss: Dn. Casparis Hofmani, J. U. C. et pro tempore in Curia Herrnstad: Notarii industrii Sponsi Ejusdemque Sponsae amabiliss: et pientiss: Virginis Helenae Viri quondam spectatissimi Dn. Johannis Jahnii, Ducalis Molae Steinav. Praefecti meritiss: relictae Filiae ad diem XXV. Novemb. Anno 1636. Herrnstadii cum Bono Deo celebrand. destinata a Benevolentibus et Faventibus. Lesnae Typis Funccianis An. MDCXXXVI. (1636). w 4ce, Sygn. A_2—B_2.

Wiersze łacińskie i niemieckie. Jest także wiersz Melch. Maroniusa Gura Sil. Eccles. Aug. Conf. Lesnae. Polon. Pastor. Wrocławs.

— ob. Eder Mich. (Trifolium 1641).

Hoffman Krzysztof ob. Scriptores rerum pruss. (1719) — Frencelius Abr. (Comment.) — Krüger Georg (Disput.) — Oloff Ephraim (den Fund 1713).

Hoffmann Mathaeus ob. Rolle (Honori 1663).

HOFFMANN Paulus Vratislavia Silesius (1630 † 18 Marca 1704). Entwurf eines grünen Donnerstages Predigt von ... seniore. Thorn, bey Baltazar Bressler 1691. w 4ce, ark. G. Czartor.

— Precum Formulae et Morum Regulae metrice, vel rhythmice ut plurimum conceptae, pro Aetate Puerili et Juvenili maxime in Scholis degente; quibus tamen etiam robustior et grandior Aetas justa illud Christi Matth. 18, 3. Nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli etc. bonam partem cum fructu uti possit; ex Patrib. libris Hymnor. vett. et Scriptis Recentior. bonum in fidem collectae, in Ordinem quem Index prior exhibet, digestae et una cum Notis et Observatt. nonnullis historico-Teologicis, hinc inde interspersis editae a Paulo Hofmanno Wratisl. S. Theol. D. et PP. Thoruni ad D. Mariae Pastore, ministro evang. seniore et Rectore Gymnasii. Thorunii A. C. 1690. Venales habentur apud Joh. Christ. Laurer. w 8ce, str. 282. Wrocławs.

— Schola oculo sibi demandato gemino h. e. theologico et historico sacro lustratam. Thoruni 1682.

— ob. Pater Paulus (Consolatio 1693).

Praetorius Athenae Gedan. 218. — Zernecke Gelehr. Thorn. 34. — Thorn. Chronik 382. — Pippingius w Memoria Theologorum Num. XCIII. — Erdman Uhsen Leben der Kirchenlehrer seculi XVII. — J. B. Dragheim Vita Zerneckii str. 9 do 11 w przyp.

HOFFMANN Paweł Teofil Gedanensis. Disquisitio historico-theologica qua Mascelini inter seculi III. episcopos Romanos ultimi vita recensitus a. .... Gedani, typis Johann Zachar. Stollii 1699. w 4ce, ark. B_2. Czartor.

— Disquisitionem theologico politicam de republica Ebreorum octavam et ultimam, quae agit de regimine oblato sive anarchia Judaeorum hodierno a. d. IV. Septemb. 1697 placidae ventilationi subjicit ..... w 4ce.

Porówn. Perschke Sam. disq. 7a;
Zimmeman disqu. 6a;
Thlau disqu. 4a;
Hagimasus And. disqu. 3a.
Czartor.

— Ein dreyfacher Prediger von ... P. seniore. Dantzig bey Sim. Bechenstein. w 4ce, ark. G_3. Czartor.

Hoffman Petrus ob. Kiszka Stan. In primo (1618).

HOFFMANN Piotr Rotm. Rapport dnia 17 i 18 Aprila 1794 roku podany przez Hoffmana Rotmistrza y Komendanta chorągwi Rzeczypospolitey, do Laski Wielkiey Koronney. Bez w. m. (1794). w 4ce, kart 2.

Bez osobn. tytułu. Wykazuje że on wiódł obronę z koszar przeciw nieprzyjacielowi, sam z żoną i dziećmi kule odlewał i ładunki robił, a teraz go Chorążowie Gajewski i Kamieński krzywdzą na honorze. Jagiell.

(Hoffmann Samuel). Suspiria Hymenaea in festivitatem nuptialem Samuelis Hoffmanni cum Sara Pfefferin Lesnae Polon. celebrandam. Vratislaviae Baumann. w 4ce. Czartor.

Hoffmann W. ob. Obrazki Świętych (1773).

HOFFMANN Zacharias. Anagrammatismorum Decas Octava Decem Reverend: et Clariss: Philosoph: Magistros de Eccles: et Schol: meritissimos exhibens adornata a Zacharia Hofmano Svidnic. Sil. Lesnae, Literis Funccianis 1640. w 4ce, 4 karty. Wrocławs.

— Anagrammatismorum Decas Septima in aeviternam Clarissimae et laudatissimae Baudisiorum Familiae memoriam erecta a Zacharia Hofmano Svidnic. Sil. Lesnae, Literis Funccianis. w 4ce, kart 6. Wrocławs.

Hoffmana najazd ob. Piasecki Jan (Nayjaśnieysze).

Hoffmannin Rosina (geb. Kergerin) ob. Günther Dawid Heinr. (Den von Gott ... 1719) — (Lauterbach) resp. Hein Pancr. et Mermuth Sam. (1719) — Lauterbach Joh. (Die erfreute Eusebie 1719) — Ortlob. Joh. Friedr. (Jesu ferente Opera 1719) — Mathias Joh. Heinr. (Als die Ehliche 1719) — Oegnern Joh. Jak. (Pax optima rerum 1719) — Bruschke Christian (Eilfertiges Sonneten-Paar 1719) — Hödelhofern Frantz (Die durch den Ehestand 1719).

Hoffmanowa Barbara Elżbieta ob. Rolle (1663).

Hoffmanowa Katarzyna ob. Oloff Ephr. (Den glücklichen 1713) — Ruttich Mich. (Kandor 1713).

Hoffmanowa Maryanna ob. Schoenflisius Andrzej (Triplex vitae 1638).

HOFMAŃSKI Michał. Poraszka cudowna woyska moskiewskiego u stolice po szczęśliwym odiechaniu K. J. M. przez żołnierza tamże będącego y na ratunek od Króla Jego Mości posłanego otrzymana. Z ktorey każdy pewnie zrozumieć może: iż Bóg sam walczy za Królem Jego Mością panem naszym y sam w ręce podaie tego nieprzyiaciela y państwo moskiewskie, przykładem w Starym Zakonie za króla Jozephata 2. par. 20. Judit. 7 Capit. Proverb. 8 per me Reges regnant et principes dominantur. w Poznaniu w drukarniey Jana Wolraba roku pańskiego 1611. w 4ce, arkusze 2.

Na odwrocie str. tyt. przypis wierszem Michałowi Konarskiemu Kasztelanowi Chełmińskiemu, Staroście Homersztyńskiemu, Kiszewskiemu i Marszałkowi Królewica Jego Mci; podpisał: author; sługa powolny Michał Hofmański. Dalej opisuje wierszem zwycięstwo owe.
Maciej. Piśm. pols. T. 3ci, str. 566.
Czartor. — Krasińs.

Hoffmeister (Curieuser) ob. Neoburgus Ferd. (1699. 1731).

HOFFNER Grzegorz. Delvbrum bonae spei in festas avspicatasq; nuptias, Illustris et Magnifici Domini Stanislai à Byki Bykowski Praefecti Kłodaviensis S. R. M. avlici. Et lectissimae virginis. Annae Comitissae a Leszno illustris et Magnifici Dni Vladislai Comitis à Leszno Succamerarii posnaniensis, Ostresoviensis etc. Praefecti, filiae carissimae erectum a M. Gregorio Hoffner, artium magistro et philosophiae doctore, seniore pro tunc Scholae Lipscianae in Chocz. Anno Domini 1653. Posnaniae, in officina viduae et haeredum Alberti Reguli. folio, kart 11, (syg. A—E_2).

Na odwrocie strony tyt. herby nowożeńców i pod niemi 4 wier. łac. Sam dziewosłąb prozą ułożony, mieści w sobie niektóre szczegóły rodziny Bykowskich. Na końcu powinszowanie wierszem pol. ułożone. Od ark. E: Godowe votivum I—III.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

Hofwesen ob. Staats Maximen (Der polnischen Nation 1670).

HOGENBERGIUS Fran. et Braun Georg. Civitates orbis terrarum. Coloniae. 1572. 1575. 1581. fol. (Są tu i miasta Polski.

Ob. pod Braun G. Czapski.

Hogenberg J. ob. Mylius A. (Principum imagines 1594).

HOGNOVIUS Daniel. Disputatio Theologica De Impletione Legis Divinae, Quam Deo Annuente Veneranda Facultate Theologica In Illustri Academia Regiomontana Decernente, Pro Receptione In Eandem, Godofredus Wegnerus, S. S. Theologiae Doctor, Prof. Publ. Designatus, ac ConcionatorAulicus Secundarius, publicae συνητήσει exponit, Respondente M. Daniele Hognovio, A. C. MDCXCIV. die Decembris Horis locoque Consuetis. Regiomonti Typis Reusnerianis. (1694). w 4ce, str. 30.

Wrocławs.

HOGREWE. Teoryczna i praktyczna nauka żołnierskich rozmiarów czyli Miernictwo wojenne do użycia officyerom i początkowym Inżenierom ułożone przez P. Hogrewe w służbie Angielskiey Inżynierow Kapitana. Na Oyczysty zaś ięzyk przełożone i Arytmetyką, Geometryą i pierwszemi zasadami sztuki woienney powiększone przez Józefa Łęskiego officyera i początkowey Matematyki w Szkole Rycerskiey nauczyciela z 14 tablicami w Warszawie u P. Dufour. MDCCXC. (1790). w 8ce, str. 355, (oprócz dedykacyi do tłómacza Królowi, listy prenumeratorów 3 karty, Przedmów tłómacza i autora XXIX str. i Treści Rozdziałów). Na str. 355 wyrażono: Koniec Tłumaczenia. Dalej idą: Dodatki str. 246 i Omyłek Drukarskich 1 karta. Tablic 13 sztychowanych przez Łęskiego.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

HOHEIFEL de Maria Karol Ludwik. In nuptiis Canaeis repulsam ferente. Gedani 1732.

— Observationes philologico-exegeticae, quibus nonnulla δυσνόητα Esaiae loca ex indole lingvae S. ex Accentuatione Ebraeorum & Antiquitatibus illustrantur & exponuntur, aliorumq; Versiones & Interpretationes modeste examinatur. Gedani 1729. w 8ce.

HOHEISEL Joh. Dawid Gdańszczanin (umarł po r. 1730). Pseudonymorum Hebraicorum hexecontas, quam Praeside D. M. Gabriele Groddeck Philosoph. Prim. et Pract. Prof. P. et Reip. Bibliothecario Fautore et Promotore, studiorum suorum aetatem suscipiendo, colendo, ad d. 14 Junii, horis matutinis Anno 1708 in Auditorio Athenaei Maximo publicae solemnique disquisitioni submittit respondens Joh. Dawid. Hoheisel Ged. Gedani typis J. Zachariae Stolii. w 4ce, str. 34.

Jocher 2214. Czartor.

— Bei der Vermählung Heinrich Freders und Jungfr. Concordia Adelgunda Schmieden. Danzig 1705. fol.

HOHEN Bartholomaeus. Trauer-Gedicht .... Susanna Hendreichen, Georg Bergmanus Ehefrau. Danzig 1650. w 4ce.

Hohenburg ob. Herwantus J. G. (Ludovicus 1618).

Hohenlohe Henryk ob. Hoffmann Jan Daniel (1757).

Hohenzollern (de) Carolus ob. Synakiewicz Felix (Carmen 1786).

HOHN Daniel. Freudenvolle Glück-Wünschung Auff des ... Johann Rislings ... Hochzeitl. Ehrentag ... 1663. überreichet von Daniel Hohen von Zittau Thorn, Mich. Karnall. w 4ce, str. 4.

Gdańs.

HOHSMANN Nivardus. Recension einer Gelegenheits-Rede, von P. Nivardus Hohsmann. der Gottes Gelahrtheit Doktor, Prior des Cistercienser-Klosters zu Pelplin, mit Bezugnehmung auf die Worte Ecclesiast. cap. 20. v. 26—28. Dem Druck übergeben. 1792. w 8ce.

Jestto rozbiór mowy następującej: Heilige Gelegenheits-rede bey Aufsetzung eines neuen Beichtstuhls am dritten Advents-Sontage 1791. mit Zuziehung Der Epistel, vor seiner liebenden Gemeinde gehalten, und aus mehr als einer guten Absicht, besonders aber zur Unterstützung der hiesigen Armen, dem Drucke überge-

ben von Dan. Friedr. Bobrek Inspector und evang. luther Prediger (im Marienburgischen Grossen Weder).

HOICIUS (Hoitius) Błażej Palacyusz Karmelita. Conclusiones Theologicae: De Ortv et origine Sacri Ordinis Prophetici Eliae Patris gloriosissimi, simul cum declaratione Provinciarum et Convētuum, in quibus Fratres eiusdem Ordinis, protegentibus Deo et Matre eius benedicta, speciali Patrona, orationibus vacantes, favoribus qvam plurimis, ab vtriusque sexus genere cumulati, ab eisdē in dies propagati, gratias agentes commorantur. Propositae a Patre F. Blasio Hoitio Palatio, eiusdem Ordinis Professo, Regente Conventus Posnaniensis Augustissimi Corporis Christi, pro anno 1621. Posnaniae, In Officina Joannis Rossowski. Anno Domini 1621. w 4ce, ark. 5 (kart 20 nlb.).

Na odwrocie tytułu herb, poczem dedykacya: Adamo Sandivogio a Czarnków Czarnkowski Palat. lenciciensi.

Konwenty Karmelitańskie w Polsce tu (ark. D_2) wymienione są: Krakowski, Poznański, Bydgoski, Gdański, Jasielski (Joslenesis), Wileński, Płocki, S. Anny, Oborski, Lipski, Kcynski (Kcinensis), Lwowski, Albensis, Horensis, Mścisławski, S. Jerzego.

Jocher 9238.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Postanowienie Starożytnego Zakonu Karmelitańskiego od Przechwalebnego y Wielkiego Proroka pańskiego Heliasza Patryarchy Zakonników w starym y w nowym Testamencie, Tudziesz tesz y Bractwa Szkaplerza Błogosławioney Panny Maryey z Gory Karmelus dla Braci y siostr, teras nowo wydane, przez Oyca Błażeja Hoitiusa Palatiusa Regenta Konwentu Poznańskiego Bożego Ciała Oyców Karmelitów y B. Professa Tegoż Zakonu. W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba r. p. 1622. w 4ce, kart 84.

Dedyk. Zofii z Potulic Czarnkowskiej Wojew. Kaliskiej.

Jocher 7696 *a* (ma datę 1612 r.).

Ossol.

— Tenże tytuł:... dla braciey y siostr drugi raz do druku podane. Przez Błażeja Hoyciusa Palaciusa Theologa Doktora y Wysitatora Prowinciey Polskiey Zakonu Karmelitańskiego. w Poznaniu, w Drukarni Jana Wolraba R. P. 1623. w 4ce, ark. 22.

Autor, razem ze Starszymi Bractwa Szkaplerznego, dedykował dzieło Królowej Konstancyi. Zakony, — mówi Jocher — chwale Karmelitów zazdrośne, wykupowały i niszczyły dzieło, w którem tak wysoko, lubo niedorzecznie, posunięta jest starożytność zakonu Karmelitańskiego.

Jocher 9239.

— Toż:... dla Bracyey y Siostr drugi raz do druku podane przez X. Błażeia Hoyciusa Palaciusa Theologa Doktora y wizytatora Prowinciey Polskiey Zakonu Karmelitańskiego. Za dozwoleniem Starszych. W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba r. p. 1624. w 4ce, ark. X_4 (kart 83).

Przypis Konstancyi z Rakus Król. Polskiey.

Jocher 7696 *b* (zapewne toż samo co mające datę 1623 r.).

Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Bractwo szkaplerza N. P. M. z Góry Karmelu.

Porówn.: Bractwo.

— De confraternitate Scapularis Beatae Virginis Mariae de Monte Carmeli lib. I.

Jocher Noty do N. 2216. str. 69. — Danich. a Virg. Maria Speculum Carmel. I. 595. N. 2299.

Ob. Janocki Nachricht. I. 67. — Bentk. Hist. lit. II. 488. — Wiszniews. Hist. lit. VIII. 211. — Encykl. Orgelb. 12, str. 182 pod Hoycius. — Siarczyń. Obraz I. 184. pod Hoitius. — Maciejow. Piśmienn. III. 696. — Gołębiow. O dziejop. 117.

HOJER Andreas L. Pomeranus. Conjugio tertio Joh. Georgii Schwabii cum Catharina Jodoci Sivers filią rite contracto. Danzig 1622. fol.

— Christiano Lectori Cum Debita Honoris Praefatione S. D. (Pod textem:) Dantisci anno dominico 1617. 7. Maji novi. M. Andreas Hojerus. (U dołu:) Dantisci, Apud Andream Hünefeldum. fol. 1 karta.

Jestto Program gimnaz. w Gdańsku.

— Apostrophe Gymnasii Dantiscani cum Sigismundum III Regem Senatus gedanensis 1623. M. Julio solenni pompa exciperet 1623. fol.

— Beständige Lehre vom innerlichen und äusserlichen Menschen und von der Krafft des Göttl. Worts und Geistl. Sachen. Dantzig 1624. w 4ce.

Jocher 3752. — Praetorius Athenae. str. 64—5.

— Hieromachia seu pugna spirituum descripta carmine heroico et sub directoratu Hoieri habita a Christoph. Preussio 1627. w 4ce.

Pestilenz Ordnung Lutheri. Danzig 1624. w 4ce. Praetorius Athenae 64—5 wymienia 28 jego pism łacińskich i 7 niemieckich, nie obchodzących naszej literatury.

Hoim ob. Hoym.

Hoinovius ob. Hoynovius.

Holbegel Joannes ob. Rudimenta (1543).

Holberg Ludwik ob. Puczyński Jędrzej (1774).

Hold ob. Morelli J. Em. (1784) — Stanisław August (winny i rzetelny 1793).

Holdowska ob. Puciłowski Ben. (Sprawa 1799).

HOLEISEN Joh. Christoph. Trauer-Gedicht... Adelgunde Tönniges. Danzig 1642. w 4ce.

Holenderscy sprzymierzeńcy ob. Mirabeau J. P. Hr. (1788).

Holendrzy ob. Wybicki Józ. (1794).

Holewiczówna Zofia ob. Elisz X. Alexander (1698).

Holfeld Regina ob. Heermann Ephr. (Pindarisches).

HOLFELD Johannes. Abschied Der Gerechten auss dieser Welt, wie sie Valet machen, was anlanget, Sie selbst, Gott im Himmel, Die Ihrigen, die sie hinterlassen, Auss dem CXXI. Psalm, Ich hebe meine Augen auff zu den Bergen, etc. Bey Christlicher und Volckreicher Sepultur, Der Erbahren, und Viel-Ehren-Tugendreichen Frauen Justinen, Des Ehrenvesten und Wolbenambten Herren Dawid Henniges, Bürgers und Handelsmannes, auch dero löblichen Zunfft des Tuchmacher Handwercks-Meisters, und bey der Evangelischen Confession zugethanen Gemeinde wolverordneten Kirchen, Eltisten zur Lissa herzgeliebten Hauss-Ehre: Frawen Welchen nach lang-aussgestandener, grosser Leibes-Schwachheit, in Ihrem Heylande Jesu Christo, Anno 1644. den 15. Octob. drey viert: auff 5. Uhr, Abends im 31gsten Jahre, und darauff den folgenden 20. Octob. mit Christlichen und gebührlichen Ceremonien in Ihr Ruh- und Schlaff-Kämmerlein ist beygesetzet worden. In gehaltener christlicher Leich-Predigt kürtzlich angedeutet, und auff Begehren zu Papier gebracht, von M. Johan Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augspurg. Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt zur Pol. Lissa, durch Wigand Funcken. (1644). w 4ce, sygn. Aij—F. Wrocławs.

— Heilige Auffgabe der Seelen, Auss dem Seufftzer S. Stephani des Märtyrers, in der Apostel Geschichte cap. 7. v. 55. Herrn Jesu niem meinen Geist auff. Bey Christlicher Sepultur des Erbahren, Kunstreichen und Wolgeachten Herrn Simeon Dussiges, Bürgers, Barbirers und Wund-Artztes in Lissa. Welcher den 14. Januarii zwischen 3 und 4 Uhr nach Mittage, unter dergleichen Seufftzen und Beten, seelig verschieden, Und den folgenden 19 Januarii jetziges 1645. Jahres mit Christlichen Ceremonien zur Erden bestattet worden. Kürtzlich abgehandelt, und auff begehren auffgesetzet durch M. Johan Holfeldium der evangelischen Gemeinde augspurgischer Confes. Pfarrern in Lissa. Gedruckt zur Poln. Lissa bey Wigand Funcken (1645). w 4ce, ark. G. Wrocławs.

— Christlicher und Hertzliebender Ehegatten erfrewliche, aber doch vergängliche Augen-Lust, Auss dem Propheten Hesekiel, Cap. XXIV. v. 15. 16. 17. 18. Bey Christlicher Sepultur Der Erbaren und Viel-Ehren-Tugendsamen Frawen Ursulae Röhlin, Des Ehrenfesten und Wolgeachten Herren Balthasar Bertermannes, Bürgers und Handelsmannes in Lissa Hertzvielgeliebten Hauss-Ehre, So in ihren Sechswochen im Herren Seelig verschieden, im Jahr Christi MDCLXVI. am XII.

Monatstage Februarii, des Morgends 3 viertel auff 7 Uhr, und folgenden XIV. Febr. in Ihr Ruhebettlein ist eingesencket worden, Ihres Alters XIX. Jahr, XLII. Wochen, und 2 Tage. Auff begehren fürgezeuget, unnd zum Druck übergeben von M. Johan. Holfeldio, bey der Evangel. Gemeinde Augspurg. Confession Pfarrern daselbst. Gedruckt zur Lissa durch Wigand Funcken. w 4ce, sygn. Aij—Fiij. Wrocławs.

— Geschichte Colebs, des frommen Hertz-Mannes. Auss dem XIV. Cap. des Buches Josuae, vom 6. biss 14. Versicul. Bey Christlicher und Volckreicher Sepultur und Begräbnüss des Erbaren, Nahmhafften und Wolgeachten Herren Martini Läszkes, des älteren- Bürgers, Tuchmachers und Handelssmannes in Lissa. Welcher im Jahre nach Christi Geburth M.DCXLVII. den XXIV. Septembr. halb XI. Uhr, vor Mittage in waarem Glauben an den Herren Jesum sanfft und seelig eingeschlaffen, und den folgenden 1. Octobr. darauff in sein Ruhe-Kämmerlein, in der Kirchen Augspurgischer Confession alldar, mit Christlichen Ceremonien eingesetzet worden ist; abgehandelt, und auff Begehren zum Druck übergeben von M. Johanne Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augspurgischer Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt in der Lissnischen Druckerey, bey Wigand Funcken. (1647). w 4ce, Aij—Hiij. Wrocławs.

— Gülden Kleinoth Davids, auss dem 16. Psalm, v. 8. Ich hab den Herren allezeit für Augen, etc. Bey Christlichem volckreichem Leich-Begängnüss Dess Ehrenverten und Wolbenamten Herren Georg Heintzes, Bürgers unnd Handelsmannes zur Lissa, und bey der Evangelischen Augspurgischer Confession zugethanen Gemeinde daselbst Wolverordneten und Wolverdieneten Herren Kirchen Eltisten, Welcher im Jahr Christi 1643. den 3 Junii halb 2 Uhr nach Mitternacht, in wahrem beständigen Glauben an den Herren Jesum sanfft und seelig eingeschlaffen, unnd den folgenden 10 Junii in sein zubereitetes Ruhe-Kämmerlein in der Kirchen Augspurgischer Confession mit Christlichen Ceremonien ist eingesetzet worden, Beschrieben von M. Johann. Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augspurgischer Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt zur Poln. Lissa durch Wigand Funcken (1643). w 4ce. Wrocławs.

— Homo Spiritualiter Phthisicus. Geistlich-Schwindsüchtiger und von Hertzen bekümmerter und betrübter Mensch, Aus dem XXV. Psalm, v. 17. 18. Die Angst meines Hertzens ist gross, etc. Bey Christlicher Leich-Bestattung Des Erbarn, Wol- und Viel-Ehr- und Tugendtreichen Frawen Rosinae gebohrnen Goltzin, Des Ehrenvesten und Wolbenambten Herrn Sigissmund Liebisches, fürnehmen Bürgers unnd Handelsmannes in Lissa Biss ins XXXIXste Jahr Hertzgeliebteu Hauss- und Eher-Frawen, Welche im Jahr nach Christi Geburt MDCL. den XII. Martii zwischen 2 und 3 Uhr nach Mittage in Jesu Christo Ihrem Erlöser seeliglich verschieden, und den XXIII. ejusd. darauff in den Schoss der Erden beygesetzet worden. In gehaltener Leich-Predigt dargestellet, und auff begehren dem Druck übergeben Von M. Johann Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augspurgischer Confession in Lissa Pfarrern. Gedruckt zu Poln. Lissa, bey Wigand Funcken. (1650). w 4ce, sygn. Aij—Hiij. Wrocławs.

— Manuale beate morientium oder tröstliches Hand unnd Sterben-Büchlein wider die Bitterkeit des Todes, Zubereitet auss den Worten Hiobs Cap. XIX. v. 25. 26. 27. Aber ich weiss dass mein Erlöser lebet, etc. und bey Christlichem und Wohlreichem Leich-Begängnüss der Wol-Erbaren, Viel- und Wol-Ehr- und Tugendreichen Frauen Annae Gebornen Peipertin, des Ehrenvesten, Wolweisen, und Wolbenambten Herrn Andreae Kuntzer, Bürgers und Handels-Mannes und dero löblichen Gerichts Adsessoris in Lissa, auch trewen Kirchen-Eltestens bey der Kirchen Aug-

spurgischen Confession daselbst, hertzgeliebten Hauss- und Ehe-Frawen. Welche im Jahr M.DCIL den 5 Martij ein viertel auff 3 Uhr nach Mittage im Jesu Christo Ihrem Erlöser seelig eingeschlaffen; und denn gleichmässiger Beysetzung des Ehrenvesten, Wolgeachten, und Wol-Fürnehmen Herrn Alberti von Essen, auch Bürgers unnd Handels-Mannes in Lissa, alss dero Seeligen Frawen Herrn Eydams-Sohns Todtgebohrnen Sohnleins So beyde den 12 Martii in Ihr Schlaff und Ruhe Kämmerlein mit christlichen Ceremonien eingebracht worden, in gehaltener Leich-Predigt dargethan von M. Johann Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Ausspurgischer Confession in Lissa Pfarrern. Gedruckt zur poln. Lissa, bey Wigand Funcken. Bez wyr. r. (1649). w 4ce, ark. nlb. K_2 (kart 38). Jagiell.

— Martyrum Jesu Charitas et Fidelitas. Der Zeugen Jesu Liebe und Trew, Nach Anleytung zweyer Biblischen Sprüche, auss der Epistel Pauli an die Ephes. 3. v. 19. Christum lieb haben, ist viel besser denn alles wissen, und der Offenbar. Johan. cap. 2. v. 10. Sey getrew biss an den Todt, so wil ich dir die Crone des Lebens geben. Bey ansehnlicher Christlicher Leich-Bestattung der Erbahren, Ehren- und Tugendreichen Fr. Marinen Jacobin, gebornen Noszkin, Dess Ehrenvesten und Kunstreichen Herrn Eliae Jacobi, von Augsburg, vor diesem zu Olmitz in Mähren, und Grossglogaw in Schlesien, antjetzo aber Bürgers und Apoteckers in Lissa, hertzgeliebten Haus- und Eh-Wirthin. Welche den 18 Tag Februar des 1645igsten Jahres drey Virtel auff 12 Uhr zu Mittage in wahrem Glauben an Jesum Christum sanfft und seelig verschieden, und folgenden 23 Febr. Christlich zur Erden bestattet worden. Dargestellet von M. Johan. Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augsp. Conf. Pfarrern in Lissa. Gedruckt zur Poln. Lissa, durch Wigand Funcken. w 4ce, sygn. Aiij—Kiij (1645). Wrocławs.

— Mensa Ministerii, oder heiliger Predig-Ampts-Tisch, auss dem Evangelio Marc. am VII Sonntage nach Trinitatis, 8. cap. v. 1. usque 9. dero Christlichen Evangelischen Gemeinde Augspurgischer Confession zur Lissa Anno M.DCXLII. d. 3 Aug. öffentlich dargestellt bey erstem Antritt seines Pastorats- und Pfarr-Ampts auff vorhergehende ordentliche Wahl und Vocation, von M. Joann. Holfeldio biss daher ins 19de Jahr zum Briegk in Schlesien, im Gross Glogawischen Fürstenthumbs gelegen, jtzo aber zur Lissa bey dero Evang. Gemeind. Augsp. Confession Pfarrern. Gedruckt bey Wigand Funcken in Lissa. B. w. r. (1642). w 4ce, ark. E_4 i A_4 (kart 24 nlb.).

Na odwrocie tytułu dedykacya Philippo Heldt, Georgio Strickern, Sam. Spechio Generalen in Gross-Pohlen a Secretis, i sześciu radcom gminy Augspurg. w Lesznie. Na końcu kazania czworowiersz łaciński z podpisem Benjamin Ludvicus. Ostatnie cztery karty tworzą osobną broszurę z tytułem: Vota Johanni Holfeldio Eccles. Aug. Confess. addictae apud Lesnens. novo Pastori à benè precantibus sincera mente manuq; oblata. Mieści rymy łacińskie i niemieckie, które pisali: Joh. Heermannus, Matt. Arnhold Pastor, Joh. Hayne Pastor, Sam. Heermannus, Joh. Matt. Kettelbutter. Jagiell.

— Mors virorum praeclarorum. Fürnehmer und Wolverdienter Männer Todt, Auss dem III. Cap. des Propheten-Büchleins Esaiae. V. I—II. Bey ansehnlichem und volckreichen Begräbnüss des Edlen, Ehrenvesten, Gross-Achtbarn, und Hochgelahrten auch Hochweisen und Wolbenambten Herrn Samuelis Spechtii, fürnehmen JCti, Gräflichen Secretarii, auch des Raths bey der Stadt Lissa in Gross-Polen, und wohlverdienten Notarii, Welcher den XXVII. Julii An. M.DCIL. zwischen 3. und 4. Uhr nach Mittag mit einem starcken Schlagfluss betroffen, und folgenden XXVIII. Julii 1. Viertel auff 5. Uhr gegen Abend sanfft und seelig entschlaffen, Und ferners den 3. Augusti in der Kirchen Augspurgischer Confession Christlich und Ehrlich in sein Ruhekämmerlein dem Leibe nach ver-

wahret worden ist. In gehaltener Leich-Predigt dargestellet und auff Begehren zum Druck übergeben von M. Johann Holfeldio, der Evangelischen Gemeine Augspurgischer Confession Pfarrern daselbst. Gedruckt zur Poln. Lissa, bey Wigand Funcken. (1649). w 4ce, sygn. Aij—J.

Na końcu: Carmina lugubria (w językach łać. i niem). Wrocławs.

— Des Propheten Eliae Himmelfahrt, Aus dem 2 Buch von den Königen, cap. 2. v. 11. 12. Am Himmelfarths Tage des Herren Jesu, Bey Christlicher, ansehnlicher und Volckreicher Leich Bestattung Des Ehrenvesten und Wolbenamten Herrn Matthaei Liehrens, Vornehmen Bürgers und Handelsmannes in Lissaw, So den 8. Maj des 1643igsten Jahres, drey viertel auff 9. Uhr für Mittag bey guttem Verstande, in wahrer Anruffung, seines Herren und Heilandes Jesu Christi, sanfft und seelig, nach harter aussgestandener Niederlage, eingeschlaffen, und folgends den 14. Maj darauff christlich und ehrlich zur Erden bestattet, worden. Dargestellet von M. Johann Holfeldio der evang. Gemeinde augsp. Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt bey Wigand Funcken in Lissa. (1643). w 4ce, ark. Hiij. Wrocławs.

— Propheten- und Priester-Frawen Seeliger Todt, Auss des Propheten Hesekiels vier und zwanzigsten Capitel v. 15—19. Bey Christlicher Sepultur, Der Erbaren, und Viel-Ehr- unnd Tugendsamen Frawen Mariae, geb. Wunderlichen, des Ehr-Würdigen, Achtbarn, und Wolgelahrten Herrn Johannis Heinecii, Trewfleissigen Seelensorgers unnd Pfarrers der Christlichen Gemeinde Augspurgischer Confession zu Storchnest in Gross-Polen, Hertz-vielgeliebten Hauss-Ehre, so den XIII. Jul. des M.DCIL. Jahres, des Morgens halb 6 Uhr mit einem plotzen und hefftigen Saytenstechen und Reissen, und Mittags umb 12. Uhr mit einem Schlagfluss befallen worden, auch kurtz darauff in Jesu Christo Ihrem Heylande, zu Storchnest seelig eingeschlaffen, und folgenden XVI. Julii in der Kirchen Augspurgischer Confession zur Lissa in Ihr Ruhe-Bettlein eingesetzet worden ist, In volckreicher Versamlung fürgestellet, und auff Begehren zum Druck übergeben, von M. Johann Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augsburgischer Confession Pfarrern daselbst. Gedruckt zur Poln. Lissa, bey Wigand Funcken. (1649). w 4ce, sygn. Aij—Hiij.

Pomiędzy dołączonymi wierszami jest jeden łaciński z podpisem: Daniel Wanckius, Gymnasii Lesn. Pro-R. Wrocł.

— Sementis Christianorum, das Aussäen fromer Christen, was es sey, wie es darumb beschaffen sey, und was darauff zuhoffen sey. Aus dem CXXVI. Psalm, vers. 5. 6. Die mit Thränen säen, werden mit Frewden erndten etc. Bey christlicher Sepultur eines Tugendsamen Jungfräwleins, und fromen Schüllerin, Ursula Tschepkin, des Ehrbahren und Wolgeachten Herrn Andreas Tschepkens, Bürgers und Kupferschmiedes in Lissa hertzgeliebten Tochter, welche mit dem zu ende lauffenden sechzehnhundersten und drey und vierzigsten Jahre den 25 Decemb. eben am Heiligen Christ-Tage zwischen 8 und 9 Uhr für Mittage, in ihrem newgebohrnen Heylande Jesu Christo ihren Lauff wol frühe und schnell, aber seelig beschlossen, und den folgenden 29 Dec. Christlich und ehrlich zur Erden bestattet worden, in gehaltener Leich-Predigt, abgehandelt und auff Begehren auffgesetzet von M. Johann Holfeldio der Evangelischen Gemeinde Augspurgischer Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt zur Poln. Lissa durch Wigand Funcken. (1643). w 4ce, kart 22 nlb. (ark. F_2).

Na odwrocie tytułu dedykacya rodzicom: Andrzejowi i Urszuli Tschapkim Bürgern und Kupferschmieden in Lissa. Od karty 20: Leben und Sterben Urs. Tschepkin. Jagiell.

— Dilecta et amabilia tabernacula Domini. Die liebliche Wohnungen des Herrn Zebaoth.

Wie wir uns darnach sehnen sollen,
Wie wir uns daran erfrewen sollen,
Wie wir dafür biten und beten sollen.
Beschrieben im LXXXIV. Psalm. Wie lieblich sind deine Wohnungen, Herr Sebaoth, etc. Und bey Christlicher und volckreicher Sepultur Des Ehrenvesten, Achtbarn, und Wolgelahrten Herren Abrahami Curtii, Swibos. Sib. Bey der Kirchen und Schulen Augspurgischer Confession in Lissa, bis ins zehende Jahr trewgewesenen Cantoris und Collegae. Welcher dem XXIX. Febr. des Schalt-Jahrs nach Christi Geburt M.DC.XLVIII. bald nach 12 Uhr zu Mittage, in seinem Heylande Jesu Christo, seines Alters im angefangenen XLIigsten Jahre, selig eingeschlaffen, und den folgenden 5 Martii in sein zubereitetes Ruhe-Kämmerlein in der Kirchen Augsp. Confession, mit Christlichen Ceremonien ist eingesetzet worden. In gehaltener Leichpredigt, auff begehren, entworffen, und ferners zu Papier gebracht von M. Johann Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augspurgischer Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt zur Polnischen Lissa, bey Wigand Funcken. w 4ce, sygn. Aij –G. Wrocław.

— Der Todt im Töpffen, Auss dem Vierdten Capitel des Andern Buchs von den Königen v. 38—41. Bey Christlicher Leich-Bestattung Der Erbarn, unnd Ehren-Tugendsamen Frawen Hedwigis, Des Erbarn, Namhafften, und Wolgeachten (numehr in Gott Seeligen) Herrn Martini Läszkes, Bürgers, Tuchmachers und Handelssmannes in Lissa Hinterbliebenes Frawen Wittib, Welche den XXIII. Julii, An. M.DC.XLIX. einen bösen Trunck von Fliegen-Wasser, so Ihr unvürsichtig auss der Apotecken für anders gebracht worden, unwissend gethan, und darauff folgende Nacht ein Viertel auff 1 Uhr, in waarem Glauben an Jesum Christum, Ihren Heyland, seelig verschieden, und den folgenden XXVII. Julii in Ihr Ruhe-Kämmerlein in der Kirchen Augspurgischer Confession in Lissa, mit Christlichen Ceremonien eingesetzet worden ist. In gehaltener Leich-Predigt erkläret, und auff Begehren zum Druck übergeben von M. Johanne Holfeldio, der Evangelischen Gemeinde Augsburgischer Confession daselbst Pfarrern. Gedruckt zur Poln. Lissa, bey Wigand Funcken (1649). w 4ce, sygn. Aij—Fiij. Wrocław.

— Wollust des Todes auss dem Spruch der XXXI Ps. v. 6. In deine Hände befehl ich meinen Geist etc. Bey christlicher Leichbestattung der Erbarn, Ehren- und Woltugendtsamen Frawen Dorotheae, des Erbarn und Ehrn-Wolgeachten Herrn Eliae Heinriches, Bürgers und Kirchners und selbiger Zunfft wolfürgesetzten Handwerks Meisters in Lissa, auch bey der Kirchen Augspurgischer Confession verordneten trewen Fürstehers, gewesenen hertzgeliebten Hauss- und Ehefrawen, welche An. MDC.LII. den IX. Januar halb IX. Uhr vor Mittage in Ihrem Heylande Jesu Christo Ihres Alters LXXII Jahr und 26. Wochen seelig eingeschlaffen und den XIX. Jan. darauff in ihr Ruh- und Schlaffkämmerlein in der Kirchen eingeleget worden ist, In gehaltener Leich-Predigt erkläret und fürgestellet von M. Johann Holfeldio, der evangelischen christl. Gemeinde Augsb. Confession in Lissa Pfarrern. Gedruckt zur Poln. Lissa, bey Wigand Funcken (1652). w 4ce, ark. nlb. G_2 (kart 26).

Od ark. Fij idzie: Kurtze Abdankung nach volbrachten Leichbegängnis Herrn Witwers in Trawr-Hause gethan worden durch M. M. St. Diac. Kończy drzeworyt trumny nakrytej na noszach. Jagiell.

— ob. Weisse Simon (Gnosis gnoseon b. r.).

(Holfeld Johann Godofred). Gamelia Auspicatis Nuptiis ... Joannis Godofredi Holfeldi ... M.DC.LIX. ... consecrata ab amicis ... Torunii, Mich. Karnal (1659). w 4ce, str. 4. Gdańs.

HOLFELD Jan III (1747 † we Lwowie 7 List. 1814). Neue Theorie von der Wahl der Standlinien, nebst trigonometrischebener Berechnung der Fehler im Winkelmessen, die von der

unrechten Lage des Gradbogens, und des Visirstrahles herrühren. Von Johann Holfeld Professor der prakt. Mathematik zu Lemberg. Lemberg gedruckt mit Pillerischen Schriften 1791. w 4ce, str. 60 z 3 tablicami. (Na końcu:) Trigonometrische Berechnung der Fehler im Winkelmessen, die von der unrechten Lage des Gradbogens und des Visirstrahles herrühren. str. 24 i 1 tabl.

Wurzbach Biogr. Lex. T. 9, str. 225 ma mylną datę 1793 r. Jagiell.

HOLLAC Dawid. Utorowana pielgrzymów droga, do gory Syon, Miasta Boga żyiącego, i Jeruzalem Niebieskiego, gdzie rozmaite Kamienie Obrażenia, przez które wędruiące do Królestwa Bożego dusze zatrzymane, odwiedzione, albo też w tymże wejściu zatrudnione bydź mogą, uprzątnione; Z przeciwka zaś droga utorowana, niemniey też i sposoby podane bywaią, przez które tym prędzey, łatwiey prościey i bez krążenia do Jezusa i przezeń do wszelkiey szczęśliwości przyjść można. Z przydatkiem, w którym Nauka Apostoła Pawła S. w liście iego do Rzymianów się zawieraiąca, przy teraźnieyszych rozmaitych sposobach nauki, tak na przykład, iako też i doświadczenie przed oczy się wystawia: Przez Dawida Hollaca, Kaznodzieię Gunterberskiego, w Niemieckim języku wydana, teraz zaś na Polski przetłumaczona od J. W. R. W Królewcu, drukował kosztem swoim Jan Henryk Hartung R. 1745. w 8ce dużej, kart nlb. 8, str. 63.

Poprzedzają: Niektóre nauki do używania dobrego tej książeczki, które podpisał w Gierlicu 5 Kwietnia 1744 Jan Bogusław Kramsch, Dyakon.

[Razem wydane:] Zbawienny łaski ewangeliczney porządek. w Królewcu 1745, str. 106. Z słowem Bożym zgadzająca się nauka. (Na końcu: Pieśń o ubostwie w duchu). Bez w. m. i r. str. 8. Jagiell.

— Tenże tytuł:... wystawia przez Dawida Hollacza kaznodzieję Gunterberskiego, w niemieckim języku wydana; teraz zaś na polski przetłumaczona przez J. W. R. [Rohrmann albo Rutich]. W Brzegu, nakładem Samuela Trautmana. Roku 1745. w 8ce małej, ark. A_8, kart nlb. 3 i str. 96.

Edycya 1*a* w Stargardzie 1742 (zapewne po niemiecku). Jagiell.

— Zbawienney łaski ewangeliczney porządek, to jest jako dusza z własney sprawiedliwości swoiey wyprowadzona, do uznania grzeszney nędze swoiey przywiedziona a do ran Jezusowych przeniesiona bywa i takim sposobem przez wiarę grzechów odpuszczenia i życia pobożnego dostępuie, w czterech rozmowach, osobliwie dla dusz boiaźliwych i nieśmiałych, które przy uznaniu nędze swoiey, do żadney mocy i ugruntowania w wierze i w życiu pobożnym przyiść nie mogą wyrażony a z niemieckiego języka na polski przetłumaczony. W Brzegu, nakładem Samuela Trautmana. 1745. w 8ce, karta tytułowa, 10 kart nlb. i str. 156.

Tworzy część Iszą poczem idzie Hollacza D.: Pielgrzymów droga. A Część III: Z słowem bożym ... nauka.
Jocher 7180. Jagiell.

— Z słowem bożym zgadzająca się nauka, przy pomocy łaski bożey duszom ocuconym po mnieyszych zgromadzeniach służąca, czego zwłaszcza uważać i przestrzegać mają, aby ku należytemu celowi przyszły i trwałego pożytku przez to dostąpić mogły. (Bez w. m. dr. i r.) w 8ce, str. 12.

Na końcu 1 kartka: Pieśń o ubostwie w Duchu. Jestto Część III zbioru Hollacza: Łaski ewangel. porządek. Brzeg 1745. Jagiell.

Holland Jan Dawid kapelmistrz ob. Radziwiłł Mac. (Agatka czyli przyjazd dziedzica).

Hollandia ob. Coccejus Joh. (1656) — Potocki Jan (1789) — Schlichtingius Jonas (Apologia 1654).

Hollender Andreas ob. Weyner Henning (Imp. 1629).

(Hollo Sigismundus). Mars et ars certamini scholastico castra metati: Honori verò et nomini Illustris et Magnifici domini Sigismundi Hollo Corvini de Krompach, reginalis Poloniar. Maiestatis camerarii etc. sub schemate no-

bilis scholarum piarum juuentutis, Varsaviensi in Athenaeo militantis. Bellisticos trophaeorum animos prosecuti. Anno Lechiae triumphali QVo Mars BIstonIae DetrVsIt CornVa LVnae. Bez wyr. m. dr. (1673). w 4ce, k. 4.

Na odwr. tytułu przemowa: Victoribus Poloniae. W Allocutio dedicatoria czytamy: Pannonia tibi mater, Germania nutrix, Italia didascalus, Nobilis natus es, non factus Polonus. Copias militum ad Chocimum misisti. Corvinorum familia per Tuos in Ungariam, per Te in Poloniam redux audit.

Jestto program dyalogu. Wchodzi tu Lisicrates. Osnowy sztuki zbyt treściwej nie można zrozumieć. Jagiell.

— Paean Ballisticus inter ipsos Victricis Poloniae triumphos, per Sacrae poeseos Studiosos, Collegij Varsavien. Piarum Scholarum In menstruo Decembris exercitio decantatus, et tum luci publicae, tum oculis Illustris et Magnifici Dni Sigismundi Hollo de Krompach, Sacrae Reginalis Poloniarum Majestatis Camerarii, consecratus Anno sexcentesimo septuagesimo tertio, supra millesimum (1673). Bez w. m. dr. i r. w 4ce, ark. C_2 (kart 8).

Na odwrocie tytułu, pod herbem domu Korwinów ośmiowiersz podpisał Józef de Borków Zawadzki Poeseos Studiosus. Przedmowę podpisali Studiosi in Coll. Varsav. Schol. Piar., gdzie mowa, że Hollo jest Ossolinsciorum conjunctus familiae.

Branic. — Jagiell.

HOŁŁOWNIA (Hołownia) Ludwik Jezuita (1696 † 1724). Powitanie Nayiaśnieyszego Trybunału W. X. Lit. w Niedzielę 4tą po Wielkieynocy, pod herbownym Radwanem nieśmiertelney sławy znakiem JW. JM. P. Michała Judyckiego Marszałka Rzeczyckiego oraz Głównego Trybunału W. X. Lit. Marszałka w Wilnie w Kościele S. Kazimierza miane, temuż Jegomości przy wydaniu na publiczne światło dedykowane przez X. Ludwika Hołłownię Soc. J. ordynaryjnego w Wilnie u S. Kazimierza Kaznodzieię r. p. 1740. w Wilnie, w drukarni J. K. Mci Akadem. Soc. J. folio, kart 17 nlb.

Na odwrocie str. tytułowej herb Judyckich a pod nim 4. w. pol. Autor przypisał prozą Marszałkowi, poczem wyliczony jest cały skład ówczesnego Trybunału Gł. W. X. Lit.

Sommervogel Bibl. IV. 433.

Krasińs. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

HOLLSCHUCH Joannes Abrahamus. Adivvante Jehova De praestantia theologiae moralis ex principio eivs evicta praeside Alberto Menone Verpoortennio S. S. Theolog. D. et P. P. Athenaei Rectore et ad aedem S. S. Trinit. Pastore die XIII. Jvlii A. R. S. M.DCCXLI. horis consvetis in auditorio maximo conamina sua ab obiectis argvmentis tvebitvr Joannes Abrahamvs Hollschvch, Ged. ampliss. dicaster. Backhvs. Oelhav. et Voeged. Alvmnvs. Gedani Typis Thomae Joannis Schreiberi, Magnif. Senatvs et Athenaei Typographi (1741). w 4ce, k. nlb. 2, str. 32.

Dedykacya Senatui Civit. Gedanensis. Na końcu umieścili wiersze O. J. Willer (łac.) Mart. Gram. (niem.) i prozą przemowa Christ. Joan. Tannenberga. Jagiell.

HOLLVELL Henricus. Glückwunsch als dem Petro Horch die Jungfrau Appollonia Adersbach ehelich anvertrauet worden. Danzig 1656. w 4ce.

— Dem Johann Schlacau und der Jungfrau Catharina Remmerssen, als dieselben vermählet worden. Danzig 1656. w 4ce.

— Trauer-Gedicht... Frau Maria Bolnerin, Michael Fischers Hausfrau. Danzig 1655. w 4ce.

— Trauer-Gedicht... Jungfrau Anna Maria Hollwell. Danzig 1655. w 4ce.

— Trauer-Gedicht ... Johannes Samuel viri Johannis Maukisch filius. Danzig 1655. w 4ce.

— Trostgespräch auf Barbara Zanderin, Johann Heckers Haussehre. Danzig 1655. w 4ce.

HOLMDORFF (Baron de) Karol Szambelan J. K. Mci [ofiaruje stanom dla jednego batalionu strzelców z 600 ludzi składającego się, broń ręczną jak najlepszą, lederwerk i mundur do stroju polskiego stósowny, przed d. 1 Aug. 1790 własnym swoim kosztem sprawić, w nadziei, że otrzyma rangę pułkownikowską]. Warszawa 1789. fol. 1/2 ark.

Czartor.

HOLNSTEIN (Holstein) Mathaeus. Enchiridion logicae ac dialecticae. In communem et vulgarem vsvm scholasticae iuventutis, Ex officina typographica Floriani Vnglerii. Cracoviae anno domini MDXXI. x. cal. octobris. w 8ce.

Jocher 179.

— ob. Hieronymus Eusebius (Epistolae 1519).

Wiszniew. Hist. lit. II. 206. — Janoc. I. 124.

Holocaustum ob. Małachowski Stan. (cordis 1699) — Słowakowicz J. A. (justitiae 1698).

Holocaustus ob. Poiraeus Franciscus.

Hołodowicz Paweł ob. Ostropolski Paw. (Trigonus 1636).

Holofsin ob. Hołowczyn (1708).

Holometrum ob. Stupanus Jo. Nicol. (De Holometri fabrica 1577).

Hołowczyc Felix ob. Podlecki (Zabawy 1780).

(Hołowczyn). Afrijtning, På Swanska Campementel wid Staden Holofsin, på ena sidan om Floden Wabitz ock Ryssarnes Löger på andra sidan, hwarest H. K. May tz af Swerige ärhölt den härtige Segren den $\frac{4}{14}$ Julii °Ahr 1708. (Na końcu:) Stockholm, Hos J. H. Werner, Kongl. Boktr. °Ahr 1708. folio, 2 ark. (Dwa odbicia jednego roku).

— Bericht von der Schlacht bey der Stadt Holowczin d. 4/14. Julii 1708. (Druk w Rewalu). w 4ce, str. 8.

— Fältlägret wid Holofsin den 5/15 Julii anno 1708. Bez w. m. i r. (1708). w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— Relation veritable du combat de Hollowczin (en François & en Allemand). 1708. w 4ce.

— ob. Berättelse (1707).

(Hołowczyńska Halszka Wołowiczowna). Miłość Boża. (Lament na śmierć Halszki Wołowiczowney Hołowczyńskiey wojewodziny mscisławskiey). [To mógł być pierwotny tytuł na 1ej karcie?].

Cała broszura składa się z sześciu kart nlb. w 4ce. Karty 1ej tytułowej brak. Na 4ej karcie kończy się pierwszy arkusz. Na piątej k. sign. B. Egzemplarz zaczyna się od napisu u góry: Miłość Boża dla skromnego do dobrzeczynienia placu strzałom Ich M. PP. Wołłowiczów przez śmierć paniey Halszki Wołłowiczowney etc. smutnie narzekaiąc wielką sobie otuchę powetowania szkod podiętych w pozostałych pomienioney zacnej familiey ludziach obiecenie.

Lament:
Znamy, znamy się do was zasłużone strzały,
Oboyga Swiata kraie sił waszych doznały!
(wierszy 56).

Poczem:
Nagrobek od żałosnej corki Jey M. P. Halszki Hołowczyńskiey Sapieżyney etc. matce kochaney (tak) wystawiony:
Hełżbiecie Hołowczyńskiey, matce ukochaney, hoynie w cnoty wysokie od Boga przybraney itd. (wierszy 8 kursywą).
Miłość bliźniego, Strzały wtorey y podkowy krzyżem ozdobioney chwalebne dzieła przez śmierć ś. p. Jey M. P. Halszki Wołowiczowny Hołowczyńskiey etc. (wier. 62).

Nagrobek ubogich:
Hełżbietę Hołowczyńską ten kamień pokrywa,
Jak wielka w tak maluchnym grobie odpo-[czywa?
Tu sierot opiekunkę, tu matkę schowano.
Do uczczenia mogiły sierot nie wołano:
Położ marmor kto hoyny, ale niepisany,
Ani żadnym herbowym znakiem szlakowany:
My sami nad nim płacząc, my łzami gorz-[kiemi
Tu leży matka sierot napis wybiiemy.

Pobożność:
Nad słońcem y gwiazdą starożytnym kleynotem Ich M. P. Hlebowiczom chmurą żałości, przez śmierć zwysz pomienioney ... i t. d. (wierszy 56, dr. gocki).

Nagrobek:
Od przyiacioł, sąsiad (tak) y znaiomych
Hełżbietę Hołowczyńską ten kamień pokrywa
Zacna woiewodzina pod nim odpoczywa itd. (wierszy 12).

Stateczne męztwo:
Lwa Prześwietnych Hlebowiczów kleynot, utratą sławney pamięci Jey M. P. H. W. z matki Hlebowiczowney zafrasowanego ciessy potomnych przyjacioł cnota (wierszy 38).

Nagrobek od authora (wierszy 20).

Bibl. Birgela w Wilnie.

Hołowczyński Alexander Wojewoda Mscisławski od r. 1614 († 1617) ob. Laudański Wojciech (Kazanie przy pogrzebie 1617).

(Hołowczyński Jan Szczęsnowicz) († 1630). Epithalamium na przezacny Akt wesela Xcia Jego Mści Pana Jana Hołowczyńskiego y Jey Mości Panny

Heleny Wołowiczowney Czasnikowney W. X. L. a Gymnasio Coetus orthodoxi Vilnensis. w Wilnie roku 1622.

Wierszem łacińskim i polskim.

Bibl. Słucka.

— ob. Demitrowicz Paweł (Compendium albo opisanie 1625).

HOŁOWKA Kazimierz Alojzy (ur. 1718 † po r. 1767). Chartae geographicae Galliae, Germaniae, Majoris Poloniae et M. Duc. Lithuaniae. A. 1750. folio.

Sommervogel IV. 435. przekręca nazwisko na Hołowski.

— Compendium geographiae in versiculos dispositae, e priscis novisq; scriptoribus depromptum, usui illustrissimae florentissimaeque juventutis in alma academia et universitate vilnensi Soc. Jesu dedicatum a Casimiro Aloysio Hołowka Soc: Jesu. Cum concessione Superiorum Anno Domini M.D.CCXLIII. (1743). Vilnae typis S. R. M. Acad. Soc. Jesu. w 8ce, k. 2 nlb. str. 108.

Choć autor mówi w tytule: in versiculos dispositae, całe dzieło jest prozą. W tekscie daje także nazwy polskie, niemieckie i francuskie. Polonia idzie od str. 97—101. Moskwa str. 104. Kończy Turcya.
Ostrowski Suada lat. hist. 1747. f. II. 238—298.
Czartor. — Jagiell. — Kijow. — Wileń.

— Europa seymuiąca albo państwa europejskie, w których walne seymy bywaią młodzi polskiey za kolędę na rok pański M.DCC.LIII. (1753). ofiarowane. w Warszawie, w drukarni J. K. M. y Rz. Societatis Jesu. w 16ce, ark A—Hy (kart 48 nlb.).

Od k. 3 do 9 idzie kalendarz. Dalej o Sejmie polskim przez pytania i odpowiedzi. Porządek Sejmowania. Zjazdy Sejmowe od 1140 chronologicznie zebrane do 1726 Seymy zrywane od 1536—1750. — Marszałkowie Sejmów od r. 1570 do 1752. Spis posłów na Sejmie Grodzieńskim 1752 Od k. 33 idzie: O walnych Sejmach rzeszy niemieckiej. O Sejmie Węgierskim, Szwajcarskim. Od karty H_2 dodano: Biskupi polscy (spis). Wojewodowie. Kasztelanowie. Ministrowie Stanu. Urzędnicy (spisy).

Jagiell.

— Geografia Polski... ob. Haur Jakub Kazimierz Oekonomika ziemiańska Generalna ... z przydaniem Geografii Polski. Warszawa 1757. fol.

— Kalendarz historyczny (prowincyi litewskiej Jezuitów).

— Notitia utriusque Poloniae, in duobus tabulis chartae regalis M.DCC.XLVIII. (1748).

Janoc. Vol. 1. 28. — Janoc. Lexic. I. 50.

— Mały portrecik rozległey ziemi włoskiey naywyższym panowaniem y zwierzchnością Namiestnika Chrystusowego na ziemi pięknemi państwami przemożnych królów, przesławnych xiążąt, y swobodnych rzeczypospolitych, wielce wsławioney y ozdobioney, Jaśnie Wielmożnemu w Bogu Nayprzewielebnieyszemu Jego Mci Xiędzu Hrabi na Zasławiu, Bychowie, Dąbrownie, Sapieżynie &c. &c. Józefowi Sapiezie Biskupowi Dyoecezaryeńskiemu, Koadjutorowi Biskupstwa Wileńskiego, Proboszczowi, y pierwszemu Prałatowi Katedralnemu Wileńskiemu, Referendarzowi Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego Wielkich Xiążąt Litewskich po Gedyminie y Narymuncie, plemięniowi Rzymskich Kolumnów, Cesarskiego y Królewskiego rodu Xiążąt Potomkowi, gorliwemu Biskupowi, mądremu Panu, rostropnemu Senatorowi, Obrońcy Religii, Ozdobie nauk, Filarowi Królestwa osobliwemu Kościoła, Familii y Rzeczypospolitey światłu ofiarowany w Wilnie w Akademii Roku Pańskiego M DCC.LII. od niegodnego y nayuniżeńszego sługi Kazimierza Aloyzego Hołowki Societatis Jesu. Bez m. dr. (1752). folio, 3 arkusze zlepione w jednę całość. Jagiell.

— Domowe wiadomości Polskie y W. X. Litewskiego do druku podane Roku Pańskiego 1753. W Wilnie w drukarni J. K. M. Akad. Soc. Jesu. w 8ce, kart 36.

Wydane bezimiennie. Somervogel VI. 188, mieści pod Paprockim. Na egzemplarzu Bibl. Jagiell. współczesnem piórem zanotowano nazwisko autora A.(autor) P(ater) A. C. Hołłowka S. J. Na odwrocie tytułu geografia: Prowincya Małopolska. Od karty B_4: Prowincya Wielkopolska. Od k. C_2: Sądy koronne. Od k. C_3 (na odwrocie:) Wielkie Xięstwo Litewskie. Kończą na ostatniej karcie: Roki y roczki w W. X. litews.

— Domowe wiadomości o Koronie Polskiey abo o Małey y Wielkiey Polszcze przedrukowane Roku Pańskiego 1763. w Wilnie, w drukarni J. K. M. i Rzpltey Akademickiey Societatis Jesu. w 8ce, str. 22, nlb. 2.

Przedrukowane z edycyi 1753 r. aż do karty C_1. Dodano tylko na końcu pytania. Oprawione bywa na czele Łubieńskiego: Historya polska. Od str. 10 idą: Feuda, od str. 12 Wielkopolska, str. 21 Prussy, str. 22 pytania.

Jagiell. — Krasińs. — Wilno. — Zielińs.

— Toż:... przedrukowane. Roku Pańskiego 1771 w Wilnie, w drukarni J. K. M. Akademickiey Societatis Jesu. w 8ce, str. 25.

Na odwrocie tytułu: Geografia państwa, województwa i powiaty. Na str. 10: Feuda korony polskiej. Ziemie od Polski oderwane, str. 13 Prowincya Wielkopolska, str. 24 Główne miasta pruskie. Na ostatniej str. nieliczb. Pytania.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— ob. Kalendarz historyczny (1747).

Janocki Polon. liter. 27. — Janocki Lexicon I. 49—50. — Haur Jakub (1757) — Brown Bibl. pis. 198. — Żebraws. Bibliogr. 381.

Warsz. Uniw.

HOŁOWKA Maciej. Stan Interesu urodzonego Macieja Hołowki z urodzonym Onufrym Dzierżbickim Generałem Adjutantem J. K. Mci. folio, k. 2.

Warsz. Uniw.

Hołowna Józef ob. Licinius Joan.

Hołowna Piotr ob. Grzybowski Michał (1635).

Hołownia ob. Hołłownia.

Holsatia ob. Czarnecki Stephanus (1659).

HOLSCHE August Carl. Der Netzdistrikt, ein Beytrag zur Länder und Völkerkunde mit statistischen Nachrichten, Von August Karl Holsche, Königl. Preuss. Hofgerichts Rath zu Bromberg. Königsberg, bei Friedrich Nicolovius 1793. w 8ce, k. 4, str. 296.

Mieści tu między innemi: Westpreussens Erwerbung. Ansprüche Schlesiens auf Polnische Districte. Ansprüche auf den Crosischen Kreis. Bevölkerung der Provinz. Judentabelle. Domänen. Mineralien und Hüttenwesen. Polnische Bauern. Schiffahrt. Über den Adel. Bürgerstand in Polen. Tabelle der adelichen Güter. Unterricht der Jugend. Religion. Polnische Verfassung und besondere Rechte.

Jagiell. — Ossol.

HOLSTEIN Daniel. Mater Lugens non lugens honori Illustris. D. Georgii de Haraburda etc. reducis ex Gallia celebrata a Daniele de Holstein. anno 1622. w 4ce, 3 ark.

Są tu wiersze Samuela Cedrowskiego i Tom. Borzymowskiego. Chreptow.

Holstein Mateusz ob. Holstein M.

Holstius Daniel Gymn. Elbing. Collega ob. Corell Sam. (Vivat Rex 1678—9).

Holtegel Joannes ob. Spangenbergius Joan. (1552).

Holten Arnhold ob. Dilger Dan. (Christliche 1629).

Holten Guldenbalkow (von) ob. Korpalewski Woj. J. (Obraz 1679).

HOLTORPIUS Bernard. Elegia de obitu clarissimi viri Domini Stanislai Rapagelani prof. theologiae in academia Regiae montis authore Bernardo Holtorpio. In Regiomonte per Joannem Weynreich MDXLV. (1545). w 4ce.

Jest wydane także wraz z innem dziełkiem p. t.: Encomion illustr. principis Alberti Marchionis auctore Michaelo Hechto. w 4ce. Także Weinreich przedrukował tą elegią 1546. w 4ce. Wreszcie umieścił ją całą Lilienthal w Erleutertes Preussen T. IV. str. 65 do 74.

— De peregrinatione magnifici ac generosi domini Stanislai a Lasco, equitis aurati, palatini siradiensis, capitanei lanciciensis etc. Liber primus. Autore Bernardo Holtorpio Hagensi. In academia Regij montis. Anno MDXLVIII. mense Septembri. (Na k. ost. s. gł.:) In academia Regii montis excudebat Joannes Weinreich. Anno M.DXLVIII. mense Septembri. w 4ce, k. nlb. 28, str. ostatnia biała (wierszem, kursywą).

Na k. po tyt.: In peregrinationem Stanislai a Lasco elegia Georgii Sabini. Na karcie przedostat. s. o.: Epitaphium sereniss. regis Poloniae Sigismundi autore Bernardo Holtorpio, i na dole: Aliud eodem autore. Z położonej na czele elegii Jerzego Sabina i z wiersza przypisnego autora do Łaskiego widać, iż on podróżował po Europie, Afryce i Azyi. Atoli Holtorp samą

tylko podróż po Europie opisuje. Inne części na dalszy czas odłożył:

Namque peragratis Europae finibus, urbis
Vidit et in variis regna beata locis.
Lustravitque tuas, o fertilis Africa, terras,
Inque Asiae multis partibus ille fuit.

Czartor.

— Peregrinationum Stanislai a Lasco, liber Bernardi Holtorpii Hagensis. Flumina Felicis Fidleri. Varnus Nathanis Chytraei. Rostochii typis Augustini Ferberi MDLXXVII. (1577). w 8ce, ark. syg. A—F_3.

Przypis Nathana Chytrea: Antonio Witersemio J. U. D. Cancellario inclyti Comitis Schoumburgensis, z Rostoku 1576. (poemat).

O tem dziełku mówi Sabinus. w Eleg. lib. V. eleg. IIII:

At vagus immensum Lascus quaecunque per
Vidit, ut Aonio carmine nota forent, [orbem
Cultor Apollineae praestans Holtorpius artis
Grandibus haec numeris ipse legenda dedit.
Internitura quidem tantorum fama laborum,
Quae nunc insigni laude feretur, erat:
Aspirante sacro Phoebi nisi numine vates,
Versibus illustrans hoc cellebrasset iter.

Malinowski Stan. Łaski 1864. X—XI. — Maciej. Piśm. III. 543—4. Kórnik.

Holtzbrinck Jerzy ob. Brincken de Holtzbrinck (Argumentum 1731).

Holtzmüller Christ. ob. Oloff Ephraim (Das bey grünenden Gebeinen 1710).

HOLTZSCHUHER Baltazar. Ode ad Reuerendissimum et Illvstrissimum Dominvm Dm. Joannem Demetrivm Solicovski Dei gratia Archiepiscopum Leopoliensem, Principem Commisionis Livonicae, Pro felici ex Serenissimi Regis, et Illustrium Ordinum Poloniae Commissione in Livoniae Metropolin Rigam 9 Calend. Decembr. ingressu. modulata à Balthasare Holtzschuhero Fr. Poëta Caesario et Notar. Publ. Rigae Livonum In Officina Typographica Nicolai Mollini. M.D.XCIIX. (Na końcu:) Anno Epochae salutis nostrae M.D.IIC. w 4ce, k. 3.

Recke u. Napiersky II. 341. — Wierzbows. II. 1867. Petersb.

Hołubek Gabryel († 1588) ob. Grochowski Stanisław (1588. 1607).

Siarcz. Obraz I. 184. — Niemcew. Panow. Zygm. III. I. 101. 107. 148.

HOŁYŃSKI Wincenty. Krótkie uwagi nad niektóremi państwami Azyatyckiemi ... Mohilew, 1791. w 8ce.

Wileńs.

Holzer Joannes ob. Piotrowski Michał (1745).

HOLZHAUSER Bartłomiej. Constitutiones et exercitia spiritualia Clericorum Saecularium in commune viventium approbata a Sanctissimo Domino nostro Innocentio Papa XI. juxta exemplar excusum Romae, in Typographia Reverendae Camerae Apostolicae. Cum Facultate Superiorum. Deinde vero reimpressum Varsaviae, apud Carolum Ferdinandum Schreiber S. R. M. Typog. Anno MDCLXXV. (1675). w 12ce, str. 240.

Przepisy te ułożone zostały przez X. Bartłomieja Holzhausera, a potwierdzone przez Filipa Arcybiskupa Mogunckiego i przez Innocentego XI Papieża. Od str. 3 do 9: Odezwa Kleryków do Papieża; — od str. 10—12: Potwierdzenie Papieskie; — od str. 13—75: Ustawy — od str. 76—119: Stationes quotidianorum exercitiorum spiritualium omnibus huic vitae additis communes; — od str. 120—229: Manipulus piarum precum, et exercitiorum, pro usu Clericorum Secularium in commune viventium; — od str 221—240: Brevia Apostolskie.

Jocher 7753.

— Port Duszy naybespiecznieyszy na morzu świata po rozbiciu pierwszey niewinności o szkopuł ambicyi zyciem przewodniczym od samego zbawiciela świata J. C. pokazany, to iest Nauka Duchowna, w którey sie pokazuie naykrotsza y naybespieczneysza droga do zbawienia. Niegdyś Łacińskim stylem od W. Bartłomieia Holtzhausera Kapłana swieckiego Restauratora życia społecznego Pietystow Napisana. w Wilnie w Drukarni Franciszka. 1758. w 8ce, k. 20, str. 98.

Przydane życie Holtzhausera. Tłumacz Stanisł. Sobolewski.

Jocher 6125. Akad. — Wilno.

HOLZMÜLLERUS Johannes. Elegia nuptialis in honorem Caroli Schachmanni et Catharinae Rosenbergiae. Dantzig 1655. fol.

— In obitum Johannis Wilhelmi Camerarii. Dantisci, 1653. folio.

Homagia Deo Eucharistico in Visitationibus Sanctissimi Altaris Sacramenti Ab. Adoratoribus in Spiritu et veritate dietius praestandi Luci publicae ac usui fidelium proposita. Cum permissu Superiorum. Leopoli 1747. w 12ce.

— Toż:... Reimpressa cum Privilegio S. R. M. Leopoli typis Confraternitatis SSS. Trinitatis Anno Domini 1762. w 12ce, str. 24. Ossol.

Homagium literarium singulari Dominicanae familiae. Luceoriae 1787.

— absque solennitatibus per Legatum Plenipotentem celsissimi Ducis Curlandiae ex praesenti temporis circumstantia reddendum esset in hunc modum.

W Swadzie polskiej Ostrowsk. 1745. f. I. 3. str. 97—100.

— ob. Kotowicz Al. M. (Episcopo 1685) — Michał Król (Sacrum 1670) — Michałowski Ign. Paw. (1734) — Tainer L. N. (pectoris 1680) — Uwiadomienie w jakim porządku wjazd (1796).

HOMANN Jan Chrzciciel. Atlas novus. Norimbergae około 1706. fol. k. 92.

Są tu mapy Polski i Ukrainy.
Zahn. Katalog N. 105. r. 1899.

— Homannianus atlas illustratus m. Register v. J. J. Schatz. (3 tomy). 1736. w 8ce.

T. II. obejmuje objaśnienia mapp Polski, Litwy, Prus i Kurlandyi.

— Regni Poloniae M. D. Lithuaniae nova et exacta Tabula ad Mentem Starovolscii descripta a J. B. Homanno. Author Sculpsit Norimbergae. Cum Privilegio S. Caes. Majest. (1734). folio, 49×55 cm.

Hierseman Katal. N. 189, podaje: circa 1720. Rastaw. 40.

— Toż:... revisa et ad praesentem statum accomodata. Norimbergae, 1739. (Wys. 21″ — Szer. 24″).

Callier Spis map. Tow. P. N. Pozn. s. 17.

— Tenże tytuł, 1739. tamże.

W Atlasie: Recueil de cartes geogr. arkusz 21.
Rastawiecki 40. N. 91. — Callier Spis.

Homanniani heredes. Polonia propria etc. 1772. fol.

— Ducatuum Livoniae et Curlandiae cum vicinis insulis, nova exhibitio geographica, editore ... Norimbergae. (Szer. 2′ — Wys. 1′ 8″).

Branic.

— Potentissimo Borussorum regi Friderico Wilhelmo etc. etc. hancce Lithuaniam Borussicam D. D. D. Homanniani heredes... Norimbergae, 1735. (Plan von der in Lithauen, neu angelegten Stadt Gumbinnen). (Szer. 2′ — Wys. 3′ 4″).

— Mappa Geographica Poloniae ex nov. q. q. sunt mappis spec. comp: in part: maj. Austriae Russiae et Bor: divisa et luci publicae tradita per Homannianos Heredes. Norimbergae.

Katal. D. D. Friedleina.

— Ukraina quae et terra Cosacorum cum vicinis Walachiae, Moldaviae, minoris Tartariae, Provinciis exhibita. 2. Ukrainae pars quae Pocutia dicitur. 3. Ukrainae pars Podolia. 4. Ukrainae pars Podolia. 4. Ukrainae pars Palatinatus... 5. Ukrainae pars Pal. Kujaviae. (5 kart).

Katal. Antyk. Lissnera.

— Lithuania Borussica in qua loca coloniis Salisburg. ad incolendum Regio nutu concessa chorographice exhibentur. Norimbergae. Homomanniani Haeredes 1735. fol. $48^1/_2 \times 57$ cm.

Z planem Gumbinnen.

Homannische Erben. Charte von Russisch-Litauen, welche die von Polen an Russland abgetretenen Wojewodschaften enthält. Nürnberg. (Wys. 1′ 10″ — Szer. 1′ 6″).

HOMEL Daniel. Dissertatio Theologica De Melchisedeco Ex Genes. 14, 18, 19, 20. Quam ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ Sub Praesidio Viri Plurimum Reverendi, Amplissimi, Excellentissimi Dn. Aegidii Strauchs, SS. Theol. D. P. P. et Rectoris, itemque ad SS. Trinit. Pastoris, Praeceptoris sui, et Patroni obser-

vantissime colendi, In Inclyt: Athen. Gedanens. Auditorio Maximo, Valedictionis loco Ad Solemniorem ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ proponit Daniel Homel, Gedan. A. et R. A. c.ɪↄɪↄcʟxxɪɪ. (1672). d. 16 Augusti. Dantisci Imprimebat David Fridericus Rhetius. w 4ce, str. 40.

Homelia ob. Basilius Mag. (1534).

HOMER. Batrachomyomachia Joanne Capnione Photensi metaphraste. Capnionis ad Erhartum confessorem epigramma modestissimum. Muribus et ranis fuerint quae praelia saeva Hoc translaticium quem q; docebit opus. Calle quidem scabro non laenia uerba nitebunt Et sint mensura singula juncta uides. Non sic graeca sonant, non est ridendus Homerus Spirat enim uiuus si modo graecus erit. Sed uerbum uerbo dum curo cuiq; referre Non color ille prior, nec sonus uilus adest. 1522. (Na końcu:) Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno dni 1522. w 4ce, k. 8 nlb.

Na odwrocie tyt.: Joachimus Vadianus Joanni Maris Rheto amisissimo suo. Viennae Pannoniae MDX. Potem piszą wiersze: Abrogastus Strus, Glaronesius Joannes, Abhaverus Vindelicus, Joach. Vadianus. Na końcu wiersze: Petreius Aperbachius lectori, Glaronesius Livori.

Jocher 20. Jagiell.

— Batrachomyomachia, albo Zabomysza Woyná. Pawla Zaborowskiego. Druk. w Krákowie Roku 1588. (B. dr.) w 4ce, k. nlb. 10.

Przypis. Mikoł. Krzysztofowi Radziwiłłowi na Ołyce i Nieświeżu Xiążęciu.

Joch. 21. — Mać. Piśm. III. 36. — Wierzbows. II. 2848. Kórnik. — Ossol.

— Batrachomyomachia czyli Bitwa Żab z Myszami wierszem oyczystym wyłożona przez Jacka Przybylskiego Bibliotekarza i Starożytności Professora. Aut prodesse aut delectare. (Na końcu:) Ciśnięto w Krakowie w Drukarni Szkoły Główney Koronney Roku Pańskiego MDCCLXXXIX. (1789). w 8ce, kart 8. (Text grecki obok).

Na ostatniej stronnicy: Bohatyry. Nazwiska myszów i żap spolszczone w wyrazy złożone.

Jocher 22. Jagiell. — Ossol.

— Hipothezis (tak) Illiadi xiąg Homerowóch przez Krzysztofa Wolthazego we Lwowie drukował Maciey Bernath Roku Pańskiego 1598. w 4ce.

Przypis Hieronimowi z Buczacza Jazłowieckiemu sokalskiemu i czerwonogrodzkiemu staroście. Jestto proste tłómaczenie zbiorów ksiąg homerowych.

Mać. Piśm. III. 438.

— Iliady pieśń III przekł. Kochanowskiego.

Maciej. Piśm. II. 164.

— Iliady księga pierwsza Mor i Gniew, Według greckiego oryginału przekładania Jacka Przybylskiego ἅλις πάντεσσιν ὅμηρος Θεοκρῖτος. (Na końcu:) W Krakowie R. P. MDCCXC. (1790). w 8ce, kart 12.

Jocher 16. Jagiell. — Ossol.

— Iliada Homera. Xięga I. przekładania Fran: Xaw. Dmochowskiego S. P. Nauczyciela Wymowy w Szkołach Warszawskich. Experiamur. (Bez wyr. m. dr. i r.) w 8ce, k. 15 nlb.

Jagiell.

— Iliada Homera. Przekładania Fran: Xaw: Dmochowskiego Scholarum Piarum. Res gestae Regumque et tristia bella, Quo scribi possent numero, monstravit Homerus. Horat. T. I. w Warszawie 1791 w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 12, str. 278.

Obejmuje Xiąg VIII. Na czele spis prenumeratorów 78. Dedykacya Stan. Trembeckiemu. Księgę I w tej ponownej edycyi całkiem przerobił.

Jocher 17 *a*. Jagiell. — Ossol

— Ranarum et murium pugna Homeri, a Joanne Stariconio Semusovio, Philomuso Acad. Occulto versu latino donata. Bononiae, Apud Joannem Rossium in via Sancti Mammoli. M.DLXVIII. (1568). Permittentibus R. R. Vic. Episc. & Inquisit. w 4ce, k. nlb. 15.

Dedic Martino Lesnovolio. Czartor.

— ob. Groddeck Gottfried Ernest (1786) — Siemuszowski Jan (Conflictus 1568).

Homerologion ob. Kubalewicz K. (1712).

Homicidium ob. Braun Dawid (De

iuribus 1722) — Ciesielski A. (ad equites 1572) — Coxus Leonard (plebejorum 1511) — Modrzewski A. (Lascius 1541) — Nagotth Wojciech (1631) — Relatio (1675) — Scheliha Jan (Quaestio iuridica 1608).

Homilia (Homilie) ob. Antonius P. (kazanie 1593) — Brzostowski K. (kazanie 1713) — Klemens XI. (in die sacr. 1706) — Liguori Alphons (1683) — Młodzianowski Tomasz (1681) — Mysłowski Jakub (1786) — Perzyna Ludwik (1796) — Smalcyusz W. (decem 1605—25) — Turnowski Jesu (in funere 1607).

Hommage ob. Jabłonowska Dor. (de la Verité 1775) — P. (de dieux 1777)

Homme (L) et de la femme ob. L. (1772).

Homme (L'honnete). Ou Maximes morales politiques et critiques, qui se pratiquent dans le grand Monde. Tirees des plus celebres ecrivains de ce siécle. A Varsovie 1769 chez Michel Groell libraire de la Cour. w 8ce, str. 206. [Poczem: Katalog niektórych książek, które zawsze się znaydują u Michała Grela, str. 13 i k. 1 Lekarstwa. (Tabaka. Porcellana. Savonnettes. Zwierciadła].

Dodane do Ant. de la Motte Fables 1769. Jeszcze publikacya odmienna od dziełka: Manuel de l'honnete homme 1774.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

HOMMEL Jan Fryderyk. Q. F. F. Q. S. Dissertatio de indigenatu Poloniae, quam Superiorum indultu, Lipsiae d. XXII. Junii an. MDCXCVIII. praeside viro nobilissimo atque praecellentissimo Domino M. Joh. Gottlieb Meister Schol. Senat. ad D. Nicol. Rect. fautore atque praeceptore suo aetatem colendo, eruditorum disquisitioni submittit A. et R. Johann Friedrich Hommel Lipsiensis H. L. Q. C. Lipsiae, literis Christiani Scholvini (1698). w 4ce, 4 ark. (kart 16).

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikow.

HOMMEY Jakób. Dissertatio de authore hymni: Omni die die Mariae qui Sancto Casimiro tribuitur... Quem S. Bernardo attribuit. (W jego dziele Supplementum S. S. Patrum. Parisiis 1686. w 8ce).

HOMMIL Ludwik. Jungfrauenklage wegen Entführung ihrer Gespielin ... zu Ehren des Niclas von der Linden und Jungfr. Anna Lüdtgart. Danzig. B. w. r. w 4ce.

— Gedichte auff den hochzeitlichen Ehrentag des Heinrich Bermanns wie auch Jungfrau Catarina Wigand. Danzig 1646. w 4ce.

— Epitaphium für Anna a Schwartzberg, viri Antonii a Schlieffen uxor. Danzig 1644. w 4ce.

Homo paulo minor ab Angelis ascetica perfectione Vir Caelestis Ordinis supernis aspirationibus et seraphico amorê Dei ardens, nec non e terris coelestia petens, virtutum passu ad peroptatum terminum, immarcescibilem scilicet. Beatitudinem tendit. Leopoli, Typis Collegii Soc: Jesu Anno Salutis 1738. w 8ce, k. 7, str. 443 i k. 2.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. uniw. — Wileńs.

Homo (Hominis) ob. Boleslavius K. (moriens 1687) — Downarowicz El. (politicus 1664) — Grużewski J. (de mutatione 1644) — Lascovius P. (et partibus 1585) — Magni O. (infam. 1654). — Novicampianus Albertus (1551) — Obratkowitcz Michael (1588) — Rader M. (quatuor ultima 1648) — Segner P. (Christianus 1737) — Stancarus F. (si placerem 1567).

(Homobon). Nabożeństwo do Świętego Homobona wszelkim stanom ludzi zalecone. Kupców y Krawców Osobliwego Patrona tákże y Życie z Niemieckiego ná Oyczysty język, do naśladowania cnót iego wyłożone. Roku Páńskiego 1763. w Krakowie W drukarni Stanisława Stachowicza J. K. Mci typografa y Bibl: (1763). w 8ce, k. 24nlb.

Ded.: do JW. JMP. na Złotym Potoku Antoniego Potockiego wojew. Bełz. Rycina drzeworytowa S. Homobona. Na karcie A nadpis: Żywot S. Homobona z Suryusza y X. Bibadyneira Soc. Jesu wybrany.

Czartor. — Jagiell.

Homulus ob. Diesthemius P. (1541).

HONAERT (Van). Naerder Missive Van den Heer Gedeputeerde vander Honaert, relaterende Hoe dat Polen den Vrede maecht met Sweden sonder insluytinge van de Geallieerde, Keyser, Denemarcken, en Braudenburgh. Naer de Copye, A° 1660. Dat. Dantsick den 29 Febr. 1660. (Bez m.) w 4ce, str. 8.

Bibl. król. w Sztockh.

— Oratio Dom. de Honart Belgici Legati, ad Joannem Casimirum, operam suam ad reducendam pacem offerens. 1659.

W Lünig Oratt. II. 215.

— Particulier Verhael van seecker Ambassadeur tot Dantzick, vermeld. den toestandt en ghesteltenis vande Vrede-Tractaten tusschen den Koninck van Poolen en 't Rijck Sweden. Gedr. naer de Copye in April 1660. B. m. (Dat. 30 Mars 1660). w 4ce, str. 8.

Bibl. Król w Sztockholmie.

— ob. Boot Abr. (1632) — Klachte (1660).

HONDEMIUSZ Jan, Zak. Sw. Franciszka. Rzewnosłodki Głos Łabęcia umierającego, abo Pienia Przewdzięczne Wielebnego Oyca Jana Hondemivsza Angielczyka Doktora w Theologiey, Zakonu ś. Francíszka y iego Reguły ad Literam ścisłego naśládowcę, o Żywocie, y Męce Chrystvsowey z Łáćińskiego ná Polski ięzyk świeżo przetłomáczony y do vszu nabożnych przywrocony. Przez X. Klemensa Bolesławiusa Minorytę Reformatá ná ten czás Guárdianá Goreckiego, Roku Páńskiego 1664. w Poznaniv w drukárni wdowy y Dźiedźicow Regulusá, drukował Woyćiech Młodniewicz r. 1665. folio, kart 6 nlb., str. 87.

Na odwrocie tytułu herb Działyńskich a pod nim 12 wierszy.

Ded. Zygm. Działyńskiemu Wwdzie Brzesko-Kujaw. i jego żonie Katarzynie. Datowane w Mieyskiey Gorce 1665 r. Poprzedzają tekst wiersze do Czytelnika i do Chrześcian. Poczem tekst łaciński i obok polski. W zaleceniu rytmów przez Winc. Caraffę powiedziano, że autor żył około r. 1350. Drukowano oryginał w Gandawie 1516 r.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Rzewno-słodki głos łabęcia vmieraiącego, o męce Jezvsa Pana rytmem przewdźięcznym Błogosław: Jana Hondemivsza Anglika Reguły ś. Fránciszká ścisłego náśladowce wyráżony. Swieżo ná Polski ięzyk przetłumáczony y do uszu nabożnych drugi raz podany. Przez W. X. Clemensa tegoż Zakonu strictioris obseruantiae Reformat: S. T. Lectora, y Prowincyey Wielkopolskiey diffinitora Roku Panskiego 1668. W Krakowie, w drukárni dziedziców Krzysztofa Schedla J. K. M. typog. (Po łacinie i po polsku). w 8ce, k. 10, str. 355.

Dedykacya Janowi Kazim. Corwinowi Krasińskiemu, podpis. X. Clemens Bolesłavius. Na odwrocie tytułu herb Krasińskich i sześciowiersz.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. uniw.

Hondius Henryk ob. Bataille (1656) — Blaeu G. (Atlas 1633).

HONDIUS Jodocus. Nova Poloniae delineatio. Amstelodami ex officina et sumptibus J. Hondii. (Mapa około r. 1630). 42×57 cm. fol. duże.

Obejmuje widoki Gdańska, Krakowa, Wrocławia, i postacie szlachty polskiej, ludu i żołnierzy.

Rastawiec. 21. — Hoppe 15. — Callier Spis map Tow. P. N. Pozn. s. 16.

HONDIUS Wilhelm (Hondt) syn Henryka (ur. 1600). Nova et nunc primum edita paludum Polesiae tabula, qua eas (secus ac Geographorum vulgus sentit), satis habitatas, cultas et pervias esse ostenditur, autore Daniele Zwickero Med. Dr. Curatore Guilielmo Hondio S. R. Mtis Pol. etc. Chalcographo, Gedani anno 1650. Guilielmus Hondius Hago Batavus sculpsit, cum privilegio S. R. Mtis in triginta annos. Gedani 1650. (na arkuszu wielkim).

Drezdeńs.

— Delineatio specialis et accurata Ukrainae. Gedani 1650. folio.

Branic.

— ob. Beauplan — Episcopius Jan (Imago 1649) — German Mar. (1615) — Pleitner Joan. (Smolenscium 1636).

Rembowski w Bibliotece ordynacyi Kras. tom XIII. (1895), str. III et sq.

Honert (Honaert) ob. Aitzema (1661).

Honestus Homo ob. Castiglione B. (1643).

Hongrie ob. Lettre (b. r.) — Vanel (Histoire des troubles 1686).

Honnete (L) homme ob. Homme (1769).

Honneurs au roi ob. Henryk Walezy 1573).

HONONUS Christianus. Trauer-Gedicht... Johannes Brandes. Danzig 1649. w 4ce.

Honor Academicus Eruditae Virtuti IX. VV. DD. in AA. et Philosophia Licentiatorum, cum Iidem post obtentam a Magnifico Perillustri et Reverendissimo Domino D. M Antonio Żołędziowski. U. J. Sacrae Theologiae Doctore, Cracoviensi Canonico, Vislicensi Scholastico, Facultatum; Theologicae Medicae et Philosophicae Procancellario, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis Amplissimo Rectore ad Gradum Magisterii in AA. Licentiā Tandem de Munere Philosophicae Facultatis Lauream doctoralem capesserent. Anno Aerae Vulgaris 1779. Mense Julio collatus. Cracoviae, typis Seminarii Academico Diaecesani (1779). w 8ce, kart 9.

Zaczyna wiersz Sancto Joanni Cantio. Dalej Ode ad Ant. Żołędziowski i ad Examinatores N. Trąbski... Jós. Th. Szabel i Sig. Ab. Włyński. Są tu w wierszach uczeni: Jan Onufry Jelito Mokrzewski, Jan Nep. Tylkowski, And. Kocimski, Winc. Konst. Ptaszyński, Mich. Batorowicz, Jan K. Krasiński, Winc. Pieniążek, Franc. Scheidt, Jan K. Gegenbaur. Przy każdym miedzioryt herbu. Jagiell.

Honor ob. Ancups C. (Bobolae 1602) — Berny J. (weselny 1654) — Białozor J. C. (academicus 1615) — Bromirski M. (academ. 1754) — Corbachius (1589) — Dębowski M. (hastis 1743) — Drews (consumatus 1682) — Freder H. (supremus 1654) — Górski Jakob (coronatus ducens 1542) — Gostyński A. (novi 1612) — Herbinius J. (Larva 1663) — Hilchen D. (J. Zamoscii (1605) — Hippolytus J. (juventutes 1612) — Jabłonowski Dym. (et fortunae foedus 1748) — Jagiellius J. (gratulat. 1614) — Kczewski Pet. (orthod. fidei 1714) — Kierski Val. (Naj. Maryi 1740) — Kołakowski Józ. (infularum 1753) — Koleczycki (Joann. III 1675) — Kuczankiewicz M. (virtuti 1683) — Kuuck Joh. Paw. (meritorum 1711) — Leszczyński An. (bisonti 1647) — Leszczyński Raf. (honoris seu Palatina) — Łopacki Hyac. (praesuleus 1667) — Michał Św. (Parentalis 1676) — Niewieski Ad. (Virtutis 1636) — Orawski F. (trabeatus 1684) — Pac Nic. (liliorum 1682) — Pluciński (theologicus 1711) — Pociej Kaz. (Palatinus 1706) — Racki Jan (coronatus 1642) — Racki Kaz. (virtutis 1648) — Radziejowski M. (in auge 1687) — Radziwiłł Jerzy (domesticus 1746. funeris 1613) — Radziwiłłowa Reg. (supremus 1637) — Rolle (nuptiarum 1663. Rolfincio 1662) — Rychter (św. Anny 1754 1754) — Rzewuski Jan (solea 1693) — Sapieha J. Fr. (consig. sanguini 1736) — Sarbiewski M. K. (Sanctorum 1631—4) — Sienkiewicz Pet. (Sacrum 1690) — Słowicki Ł. (Vaticanus 1686) — Smieszkowic W. (juvenum 1611) — Sulikowski M. (academiae 1634) — Swięcicki N. (infulatus 1699) — Tarczewski (epithalamici 1693) — Titz J. P. (exhibitus 1689) — Wagner Fr. (exequialis 1654) — Wągrowski C. (a Vlad. IV. 1639) — Wężyk Wal. (tiarae 1753) — Wielopolski Fr. (redivivus 1688) — Wiśniowiecki król. (parentalis 1676) — Wojewódzki P. J. (theologicus 1681).

Honorarium czyli nadgroda patronowi; komedya we trzech aktach. W Warszawie, w Drukarni P. Dufour Drukarza J. K. Mci y Rzeczypospolitey samego uprzywileiowanego na muzykę M.DCC.LXXX. (1780). str. 104.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kijowa. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— ob. Güttner K. (Joh. a Bobart 1654) — Horski J. (Chodkiewicz 1617) — Rudomicz B. (T. Woliński 1644) — Zdzemicki R. (Virtutis 1669).

Honorato Vicecomes Archiepiscopus ob. Visconti.

Honoratus Divus ob. Nieszporkowitz Ambr. (Triumphales honoris 1682).

Honoris senium ante canos ob. Ossoliński Józef (1730).

Honorius ob. Putkowski P. (J. Sapieha 1698) — Krzistanowic (Republica 1627).

HONORIUS Johannes Cubitensis. Epitomata sup. novē libros Valerii Maximi de dictis factisq; mēōrabilib? diligēter et accurate a Mgr̄o Johanne Honorio Cubitēsi recollecta. (Na końcu:) Epitomata in Valerii Maximi libros novē dictorū factorumq; memorabiliū diligenter et accurate a Magistro Johanne Honorio Cubitensi recollecta impressit Liptzik vir diligentissimus Jacobus Abiegnus Herbipolensis. Anno salutis 1503. w 4ce, k. liczb. LXij i 6 k. nlb. regestru (razem kart 68).

Dedic. Christophoro Ursino Cracoviensi discipulo suo. Czartor.

HONORIUS a S. Georgio S. P. Ad Celsissimum Casimirum in Klewan Ducem Czartoryski Castellanum Vilnensem: de singulari paterni animi solatio, in Celsissimo filio Theodoro in Klewan Duce Czartoryski Episcopo posnaniensi, nuper inaugurato, Varsaviense Collegium Scholarum piarum, cum templum illius praesul primum adisset, Remque in eo Divinam solenniter peregisset, VI. Idus Maij MDCCXXXIX. (1639) die anniversario nuptiarum principum Castellani et Castellanae Vilnensium. Varsaviae typis S. R. M. et Reipublicae Regni Collegii Scholarum piarum. folio, 5 arkuszy.

Na boku ręką współczesną dopisano: Honorii a S. Georgio Schol. Piar.
Akadem.

HONORIUS Philippus. Thesaurus Politicus... etc. Opus collectum ex italicis tum publicatis, tum MSS. variis variorum Ambassatorum Observationibus et discursibus accurato cum delectu concinnatum et in gratiam politicae sapientiae et linguarum studiosorum nunc latine simul, et italice editum. Editio postrema, Francofurti 1617, typis Nicolai Hoffmanni impensis haeredum Jacobi Fischeri. w 4ce większej.

Jesttu pomiędzy wielu obcemi materyami: Relazione di Filippo Pernesta Imperiale Ambasciatore della Maestà Cesarea al Gran Principe di Moscovia l'anno 1579. Discorso dell' interregno di Polonia dell' anno 1587. di Orazio Spanorchi. — Nadto: Discorso sopra la elezione da farsi del nuovo Re di Polonia l'anno 1587. (po łac.). Ciampi Bibliogr. N. 32.

Honorius III. ob. Franciscus (Regula 1760).

Honorum ob. Kwiatkiewicz J. (A. Olszowski 1675). — Tarło Petrus (jus aeternum 1713).

Honory ob. Lubomirski Ant. Bened. (1718).

Honos ob. Gruduiewicz R. (J. Kostecki 1682) — Klonowicz S (Solikowski 1602) — Zaleski C. (Szczygielski 1663).

HONTERUS Jan Coronensis z Transylwanii († 1549). De Grammatica libri duo. Cracoviae per Mathiam Scharffenberg MDXXX. (1530). w 8ce.

Panzer. 474. 218. — Jocher 655 *a*. — Grässe Tresor. III. 343.

— De Grammatica libri duo. Quorum prior est de octo partibus orationis, posterior de syntaxi, figuris et ratione carminum. Adiecta est vocabulis expositio polonica. Impressi Cracoviae per Hieronymum Vietorem. Anno partus virginei MDXXXII. (1532).

Janoc. I. 125. — Joch. 655 *c*.

— De Grammatica Libri Dvo. Ex Optimis authoribus ita collecti, ut compendiosa breuitas & accurata distinctio reddat omnia facilia, nunc denuo emendati. 1532. Primus Liber est de octo partibus orationis. Secundus de Syntaxi, Figuris, & ratione carminum. Ad Lectorem.

Etsi nil dicam quod non sit et antea [dictum,
Magna tamen pulchrum est sub bre- [vitate premi,
Quae certis igitur basibus nituntur et [arte
Quo licuit studio tradimus ecce tibi.
Caetera non mutis potius dicenda ma- [gistris
Quod superest, usus lector amice dabit.

Si lector scire desyderas, quae huic se-

cundae impressioni accessere, ne pigeat oro praeliminarem saltem epistolam perlegere. (Na końcu:) Cracoviae per Mathiam Scharfenbergium An. MDXXXII. Mense Majo. w 8ce, kart nlb. 44.

Przypis: ... juveni Stanislao Boner, filio ... D. Severini Boner Magister Franc. Mymerus Silesius S. D.
Jocher 655 *b*. — Szabo Kar. Regi Magyar 1896. N. 208. — Łopaciński Najdaw. słowniki s. 66—7.
Ossol. — Petersb. publ.

— De Grammatica, Libri duo. Quorum prior est de octo partibus orationis, posterior de syntaxi, figuris et ratione carminum. Adiecta est vocabulis expositio polonica. Cracoviae ex officina Floriani Ungleri, Anno Domini M.D.XXXV. (1535). w 8ce.

Janoc. I. 125. — Wiszniews. VI. 130. (przytacza: Kraków, u Hier. Wietora 1535. czy to nie myłka?) — Jocher 655 *d*.

— Toż:... & ratione carminū. Nunc demum diligenter ab autore recogniti, & supra omneis (sic) quae hactenus in publicum prodierunt, editiones, optimis regulis, & exemplis locupletati. Adiecta est uocabulis expositio Polonica. (Na końcu:) Impressvm Cracoviae Per Hieronymvm Vietorem. Anno MDXXXVIII (1538). w 8ce, kart nlb. 44. (ark. A—K).

Janoc. I. 125. — Szabo Regi Magyar 1896. N. 325. — Jocher 655 *e*.
Petersb. publ.

— Tenże tytuł:.... figuris et ratione carminum. Adiecta est vocabulis expositio polonica. Cracoviae per Mathiam Scharffenbergum 1539. w 8ce.

Janoc. I. 125. — Jocher 655. — E. Trausch Schriftsteller Lex. II. 201. — Szabo Kar. Regi Magyar 1896 N. 326.

— Toż:... Posterior de Syntaxi, Figuris & ratioe (sic) carminnum (sic). Nunc demum diligenter ab autore recogniti, & supra omneis quae hactenus in publicum prodierunt, editiōes, optimis regulis, & exemplis locupletati. Adiecta est vocabulis expositio polonica. Cracoviae Per Math. Scharffenbergum 1541. w 8ce, k. nlb. 44 (ark. A—L).

Jocher 655 *g*. — Szabo Kar. Regi Magyar 1896. N. 334. Ossol.

— Tenże tytuł:... Figuris, et ratione carminum. Nunc demum diligenter ab autore recogniti, et supra omneis quae hactenus in publicum prodierunt, editiones, optimis regulis, et exemplis locupletati. Adiecta est uocabulis expositio Polonica. (Na końcu:) Cracoviae, per Hieronymum Vietorem anno 1543. w 8ce, kart 44.

Wierzbows. II. N. 1205. — Szabo Regi Mag. 1896. N. 347. Krasińs.

— Toż:... & supra omneis quae hactenus in publicum prodierunt, editiones optimis regulis & exemplis locupletati. Adiecta est uocabulis expositio Polonica. Craccoviae. Matthias Scharffenbergus. XLVIII. (1548). w 8ce, kart 42 nlb.

Janoc. I. 125. — Jocher 655 *h*. — Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 378.
Czartor. — Ossol.

— Tenże tytuł:... optimis regulis & exemplis locupletati. Adiecta est uocabulis expositio polonica Craccoviae. Hieronimus Scharffenbergus 1549. (Na końcu:) Craccouiae impressum, in Officina Hieronymi Scharfenbergi, Die 29 Mensis Augusti. Anno à Christo nato. 1549. w 8ce, ark. A—L (kart 44).

Szabo Kar. Regi Magyar 1896. N. 383.
Akad. w Peszcie.

— Toż:... optimis regulis et exemplis locupletati. Adiecta est vocabulis expositio polonica. Cracoviae Hiero. Scharffenberg 1551. w 8ce, ark. L_4.
Branic.

— Toż:... editiones, optimis regulis & exemplis locupletati. Adiecta est vocabulis expositio Polonica. Cracoviae. In Officina Hieronymi Scharffen. Anno Domini 1554. w 8ce, ark. sygn. Aij —Liij.

Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 421.
Upsala. — Wrocławs.

— Tenże tytuł:... locupletati. Adiecta est uocabulis expositio Polonica. Cracoviae Apud Viduam Hieronymi Scharff. Anno partus Virginei. 1556. w 8ce, kart 44 (ark. A—L).

Szabo Kar. 1896. N. 434. — Łopaciński. Najd. słow. 67. Petersb. publ.

— Toż:... Nunc demū diligēter ab autore recogniti & supra ōneis quae

hactenus ē publicū (sic) prodierūt editiones optimis regulis & exemplis locupletati. Adiecta ē vocabulis expositio polo. w 8ce. Bez r. m. dr. w 4ce, k. nlb. 42. (sign. A_{11}—L_1).

Uniw. lwow.

— Toż:... et ratione carminum. Optimis regulis et exemplis locupletati, atque pluribus in locis emendati. Adiecta est expositio Poloni. Cracoviae, Ex officina Haered. Marci Szarf. (Na końcu:) Cracoviae Apud Haeredes Marci Szarffenberger M.D.LVIII. w 8ce, kart 44.

Jocher 655 — Wierzbows. T. III. N. 2320. — Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 453. Czartor. — Ossol. — Potoc. w Brzeżan. — Ord. Zamojs.

— Toż:... Posterior de Syntaxi, figuris, & ratione carminū, nunc demum diligenter ab autore recogniti, & supra omnes quae hactenus in publicum prodierunt editiones, regulis optimis & exemplis locupletati. Adiecta est uocabulis expositio Polonica. Cracoviae. Ex Officina Mathei Syebeneicher. Anno Do. M.D.L.VIII. (1558). (Na końcu:) Cracoviae, Apud Mattheum Syebeneicher impressum Anno ab orbe redempto. 1559. w 8ce, kart 44 (ark. A—L).

Szabo Regi Magyar N. 467.

Krasiń. — Upsala.

— Toż:... Figuris et ratione carminum. Optimis regulis & exemplis locupletati atque pluribus in locis nouiter emendati. Adjecta est expositio polonica. Cracoviae in officina Scharffenbergiana anno M.D.LXII. (1562). (Na końcu:) Cracoviae in officina Scharffenbergiana. w 8ce, kart 44.

Wierzbows. T. III. N. 2409. — Szabo K. 495. Zamojs. Ord.

— Rvdimentorvm Cosmographiae libri duo. Quorū prior Astronomiae, posterior Geographiae principia, breuissime complectitur. Coelorum partes, stellas cum flatibus amnes, Regnaq; cum populis, parue libelle tenes. (Tu drzeworyt kuli ziemskiej, a w okół napis:) Septentrio. Occidens. Oriens. Meridies. (Na końcu:) Cracoviae Mathias Scharfenbergius excudebat M.D.XXX. (1530). w 8ce, ark. 2 (k. 16 kursywą).

Aij przypada pod *oenit*, A_5 pod *umm*, *B* pod *ra*, *Biij* pod *scylle*, *Biiij* pod *s*, *rha*.
Wiszn. VII. 538. — Wierzbows. T. 3. N. 2140. — Szabo Regi Magyar 1896. N. 282. Czarnec. — Jagiell. — Kórnik.

— Toż:... breuissime complectitur. Coelorum partes, stellas cum flatibus, [amnes, Regnaq; cum populis, parue libelle tenes. (Niżej glob ziemski z napisami dokoła: Septentrio. Oriens. Meridies. Occidens). (Na końcu:) Cracoviae Mathias Scharfenbergius excudebat. MDXXXIIII. (1534). w 8ce, k. nlb. 16 (dr. przeważnie kursywą).

Ark. *Aij* przypada pod *it*. A_5 pod *m*, *g*. *B* pod *ra*. *Biij* pod *a et i*.
Szabo K. N. 306. ma z tej daty Basileae, a pod N. 307. Cracoviae.

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Rudimentorum Cosmographiae libri duo. Tiguri apud Froschoverum MDXLVI. (1546). w 8ce, kart 30. (sign. $a-d_1$ i $a—d_2$) (kart 14).

Wiszn. VII. 558. — Szabo K. 1896.

— Rudimentorum cosmographicorum libri III [atramentem poprawiono na IIII] cum tabellis Geographicis elegantissimis. De variarum rerum nomenclaturis per classes, liber I. Tiguri apud Froschouerum. An. M.DXLLVIII. w 8ce, ark. D_6 i map ark. D_3.

Całe wierszem. Karta *B* jest pod *is*, *C* pod *m*, D_5 pod *y—m*. Na egzemplarzu Bibl. Jag. współczesna notatka: Hic fuit praefectus seu Senior contubernii Hungarici in Platea Fratrum Cracoviae. Jagiell.

— Rudimentorum Cosmographicorum Joannis Honteri Coronens. libri III cum tabullis Geogr. elegantissimis. De variarum rerum nomenclaturis per classes, liber I. Tiguri apud Froschoverum. 1552. w 8ce. (Wierszem).

Czartor.

— Toż:... M.DLXXIII. Bez wyr. m. dr. (lecz na tytule rysunek drzewa z dwiema żabami oznacza druk: Tiguri, apud Froschoverum). w 8ce, ark. D_3 kart 14.

W atlasie karta 62 obejmuje mapę Polski. Honter figuruje w metryce Uniwers. Krak. pod r. 1529. Jagiell.

— Toż:... De variarum rerum nomenclaturis per classes, liber I. (Zü-

rich 1573). MDLXXIII w 8ce, kart 30 i Tabellae georg. kart 14.

Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 633.

Akad. — Upsalska.

— Ob. Basaeus Albertus (wiersze na cześć Hontera). — Dionisius Afer (De orbis situ 1534. Cosmographia, od str. 65—100). — Horanyi Alex. (Memoria Hungarorum 1782. II. 149—156).

Bentk. Hist. lit. I. 303 — Wiszn. Hist. lit. VII. 558. — Janociana I 125. — Encykl. Orgelbr. XII. 113. — Żebraws. Bibliogr. 106. — Wallaszky P. Conspect. reip. litt. 1785. s. 140—1. — Lelewel Bibl. Księgi I. 101. — Jocher I. 73. — Starowolski Script. 57. — Hoeschsmann Joann. (Ein Lebensbild 1896) — Benkö Josephus: Transilvania, Vindobonae 1778. Tomus II. str. 351.

HOOKE Robert. Animadversions on the first part of the Machina coelestis of the Honourable, Learned and deservedly Famous Astronomer Johannes Hevelius Consul of Dantzick; together with con explication of some instruments made by Robert Hooke Profes sor of Geometry in Gresham college, and Fellow of the Royal Society. London. Printed by T. R. for John Martyn. 1674. w 4ce, k. 4, str. 78 z 3 tablicami.

Żebraws. Bibl. 289.

HOORNBEECK J. Socinianismi confutati 3 tomi. Ultrajecti 1650. w 4ce.

— Socinianismi confutati compendium autoris verbis concinnatum. Lugduni Batav. 1690. w 8ce.

Hopken ob. Hoepken.

Hopner ob. Hoepner.

HOPPIUS Christianus. Trostschrift... Johann Wilhelm Kämerer. Danzig 1653. w 4ce.

HOPPE Jakub August k. k. Bochnier Kreisschulendirektors, Ältere und neuere Geschichte der Königreiche Galizien und Lodomerien. Mit einer geographischen Karte. Wien. In Commission der Zierchischen Buchhandlung. Gedruckt bey Ignaz Alberti. 1792. w 8ce, str. 272 i Erläuterungen str. 92 oraz mapa Sarmatien. in folio.

Autor co do czynów historycznych zbierał dość krytycznie z dziejopisów naszych to, co się Galicyi tyczy. Lecz zresztą widać stronniczość i nieznajomość kraju. W przedmowie powiada autor, iż zbierał materyał podczas dziewięciomiesięcznego pobytu w Galicyi. Pierwszem źródłem był Długosz. Wyciąg z niego zupełnie zgadzał się z tem co przed laty trzema podano urywkami w Lemberger wöchentliche Anzeige. To nie wystarczało. Zwiedził biblioteki w Krakowie i na Tyńcu. Dalej we Lwowie i Wiedniu, gdzie korzystał z roczników węgierskich. Później czerpał z Naruszewicza i z Gebhardiego. Zaczyna dzieło od dziejów Sarmacyi i Rusi.

Chłędows. Dodat. 17.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

(Hoppe Georg). Ehren-Gedicht Auff das Hochzeitliche Freudenfest dess ... Georgii Hoppen ... 1647. Elbing, bey Achatz Corellen. w 4ce, str. 12.

Gdańs.

— Ehrengedicht dem ... Georg Hopp ... vom ... Freunde ... 1647. Elbing, bey Achatz Corellen. w 4ce, str. 12.

Gdańs.

— Auspicatissimis Nuptiis ... Georgii Hoppii ... Relictae filiae gratulantur. Elbingae Typis Achatii Corellii 1647. w 4ce, str. 12. Gdańs.

— Ad nuptias ... Georg. Hoppii ... votivae acclamationes Amicorum. Elbingae, Typis Achatii Corellii 1647. w 4ce.

Jest tu także wiersz polski. Gdańs.

— Nobilissimo Sponsum Patri Georgio Hoppio et Ursulae Payniae ... Hymeneja Festa Elbingae celebraturo M.DC.XLVII. w 4ce, str. 4.

Gdańs.

HOPPE Joachim prof. w Gdańsku († 4 lut. 1712 r.). Commentatio succincta ad Institutiones Justinianeas. Francofurti ad Viadrum 1709. w 4ce, str. 1036 i 70.

— Commentatio succincta in institutiones Justinianeas. Francofurti et Lipsiae, J. Schrey. 1736. w 4ce, str. 1036, k. nlb. 24, str. 70.

Uniw. lwow.

— Disputatio de jure avorum praeside D. Sam. Strykio. Francof. ad Viadrum. 1677. w 4ce.

— Disputatio de Fide habita, von Credit-Handlungen. Praesid. S. Stryckio. Francofurti ad Viadrum 1678.

— Disputatio inaugural. de Suspensione ab officio 1680. Francof. ad Viadrum.

— Gymnas. Gedan. Inspectoris, nec non Juris Historiar. Proffessoris. Examen Institutionum Imperialium In quo et Prima Rudimenta Solidiora Fundamento Typorum diversitate, distincta, ex ipsis Textibus perspicue ostenduntur. Accessit Memoriale Actionum Omnium quotquot in Jure occurrunt. In gratiam Cupidae L. L. Juventutis Publici Juris factum Cum speciali Ser. Regis Privilegio. Dantisci Imprimebat Dawid Fridericus Rhetius. Anno MDCLXXXIV. (1684). w 8ce, k. nlb 12, str. 1, 658 i 1 rycina.

Praetorius Athenae Gedanenses str. 142, i tegoż Dantziger Lehrer Gedächtniss str. 55. Warsz. Uniw.

(Hoppe Joach.). Sorgenlose Vergnügung, welche dem Joachim Hoppe an seinem Nahmenstag vorgestellet ward. Danzig 1683. fol.

— ob. Ferber C. J. Ad. (1683) — Schlieff Joh. Leo (Dissertatio 1686).

HOPPE Samuel Joachim, syn Joachima. Gedenkschrift auf Daniel Graden. Danzig 1744. folio.

— Q. D. B. V. De scriptoribus Historiae Polonicae Schediasma literarium, quod divina favente gratia prae side Dn. M. Gabriele Groddek, P. P. ac Reip. Bibliothecar. fautore et praeceptore aetatem colendo in celeberrimo Gedanensium Athenaeo, ad diem XXVII Janvarii, A. O. R MDCCVII. (1707). H. L. Q. C. publice eruditorum ΣΥΖΗΤΗΣΕΙ solenniori ritu submittit auctor Samuel Joachimus Hoppius Soltquella-Marchicus. Dantisci, typis Joannis Zachariae Stollii. w 4ce, k. 2 i str. 136.

Praefatio Sam J. Hoppio auditori suo amicoq. Gabr. Groddek.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— De scriptoribus historiae poloniae Schediasma literarium, Gabr. Grodeckii P. P. ac bibliothecarii et Valentini Schlieffii Patricii Gedanensis annotationibus auctum. Bez w. m. i r. folio, szpalt 160 i 4 k. indexu.

Tworzy wstęp do Długosza Hist. Polon. T. I. r. 1711. Francofurti. Dzików — Czartor.

— ob. Mizler Wawrz. (Scriptor. III i dodat. Schlieffa, Praefatio, IV tom). — Wilenberg Sam. (Opfer 1683).

Bentk. Hist. lit. I. 20. — Encykl. Orgelb. XII. 120. — Wiszniew. Hist. lit. I. 109.

HOPPIUS Johannes († 1565). Forma Veteris Gymnasii Culmensis Recens Instaurati Autore M. Joanne Hoppio eiusdem Gymnasii Rectore. Vratislaviae, in Officina Crispini Scharffenbergi Anno 1554. Mense Julio. w 4ce, k. 25.

Tolckemit. Elbing. Lehrer 1753, str. 240—2. — Bandt. H. d. kr. pol. I. 59. — Jocher 1248. Ossol.

— Oratio parentalis in Obitu Cunradi Lagi Gedanensis J. U. D. Regiomonti 1548. w 8ce.

— Oratio funebris In obitum nob. ac clar. Dris Abrahami Culvensis Lithuani Gr. L. Regiomont. Profess. Regiomonti 1547. w 8ce.

Feyerlin 2. 443 — Praetor. Athenae Gedan. 21—2 i 228. — Hartknoch Preuss. Kirchen Hist. 363—680. 989—991. 1058.

HOPPE Johannes. Trauer-Gedicht ... Catharina Barckmannin, des Georgii Cammermanni Hausfrau. Danzig 1640. w 4ce.

— Trauer-Gedicht... Catharina Hüttfeldin, Hans Datmers Wittwe. Danzig 1640. w 4ce.

— Trauer-Gedicht ... Junggeselle Ernst Kiehn. Danzig 1646. w 4ce.

— Nuptiis Henrici Wibenii et Annae Mosis, Mosatii relictae, viduae carmen elegiacum. Dantisci 1593. w 4ce.

— Vota nuptialia Abrahamo Hesychio et Barbarae, Simonis Adenbergii, filiae nuncupata ab amicis. Dantisci 1597. w 4ce.

— Carmina in honorem Joachimi Beringii et Elisabethae, Michaelis Coleti filiae. Dantisci 1606. w 4ce.

— Zu Ehren der Frantz Schröder und Catharina Pohlenschein Hochzeit. Danzig 1641. w 4ce.

— Auff des Thimotei Albrechts und Anna Berndts Vermählung. Danzig 1642. w 4ce.

— Gamelia nuptiis Andreae Chytraei et Catharinae, Thomae Fritsch filiae consecrata. Dantisci 1647. w 4ce.

— Elegia nupt. in honorem Pauli Connat et Elisabethae, Jacobi Schultzen relictae filiae. Dantisci. Bez w. r. w 4ce.

— Historia von der Geburt unsers Einigen Erlösers und Immanuelis Jesu Christi, Reim und Spielweise gestellet von Johanne Hoppio Dantiscano der Schulen zu St. Catharinen Collega. Anno das LIbe ChrIstKInDLein hILfft aLLen aVs gefahren VVeLChes anbethen thVn es kan aVCh stets beVVahren. (1640). w 4ce, k. 6.

Bolte J. Danzig. Theat. 1895. s. 67.
Gdańs. miejs.

HOPPE Johannes Samuel. Als Gabriel Groddeck zum Professor der Philos. am Gymnasio installieret ward. Danzig 1699. folio.

— Insigne Rozycianum quod Andreas de Rozyce pro intemerata amicitia studiorumque mutuo affectu posuit. Dantisci 1700. folio.

Hoppius Israel (ur. 8 Stycz. 1601 † 22 Stycz. 1679). ob. Pastorius Joach. (1651) — Tolkemit Christ. Nicol. (Dissertatio 1731).

Seyler Elbinga litter. 1742, str. 68—70 mówi: Commentarium rerum bellicarum per decenium Suecos inter et Polonos in Prussia gestarum reliquit (z rycinami).

HOPPIUS Krzysztof (um. 15 maja 1678). Doctrina causarum in genere consideratorum ad mentem summi Aristotelis. Thorunii, 1661. w 4ce.

Praetorius Athenae Gedanenses str. 212. — Zernecke: Summar. Entwurf des geerten und gelehrten Thorns, str. 36. — Titius: Nachricht v. d. Gelehrten aus der Stadt Konitz. etc. 32.

HOPP M. C. Begräbnuss-Schrifft Auff den ... todt der ... Frau Regienen ... Schultzen ... von M. C. Hopp ... Thorn, Mich Karnall 1661. w 4ce, str. 4.
Gdańs.

HOPPEN Paweł Bogufał. O wodach birżańskich przez Pawła Boufała Hoppena M. L. Roku 1791. (Wilno?) w 8ce, kart 14 nlb.

HOPSTOCCIUS Krzysztof. Disputatio prima de natura physices. Quam D. T. O., M. A. sub praesidio Excell. D. Christophori Witkowski artium Magistri et philosophiae doctoris, eiusdemq. in Academia Posnaniensi professoris publ. sobriè philosophantium iudiciis ventilandum et examinandum proponit Christophorus Hopstoccius Lauba Lusatus philosophiae studiosus. Ad diem ... hora ..... in Auditorio Collegii Philosophici. I. Lipsius Quemadmodum qui gemmas vel aurum quaerunt, non summam terrae cutem leviter stringunt, sed in viscera eius penetrant et immergunt: sic qui veram doctrinam altius necessum est in scriptorum loca et sensa sese immittant. Posnaniae, in officina Alberti Reguli, Anno Domini M.DC.XXXVIII. (1638). w 4ce, k. 6.

Na odwrocie tytułu dedykacya: Viris in Laubanensium Lusatiae urbe. Na końcu wiersze z podpisami: Georg. Weinrichius in Alma Posnan. studiosus. Jacobus Ressius, Gloga Silesius, Joannes Ninderthemius, Stetino Pomeranus. Tezy idą od I—XX.
Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 268.
Jagiell.

— Tres decades decisionum ex Vniuersalibus tam in genere quam in specie decerptarum. Amplissimo ac Reuerendissimo Perillustrivm et admodvm Reverendorvm Dominorvm Ecclesiae Cathedralis Posnaniensis Praelatorvm Celebrandorvm Comitiorvm Generalivm causâ pro Festo SS. Petri et Pauli Capitulo Congregato oblatae. et Praesidente Excel: D. Christoporo Wilkowski Artium Magistro et Philosophiae Doctore ac eiusdem in Academia Posnan: Professore. A Christophoro Hopstocio Laubâ Lussato Philosophiae Auditore publicè in publico lectorio disputationi solenni Anno D. 1637. Mense Julij, die 4 exhibitae. (Posnaniae 1637). w 4ce, k. 8.

Na odwrocie tytułu herb katedr. poznańs. Dedykacya Kapitule Poznańskiej. Decisiones idą od I—XXX. Jagiell.

— ob. Ressius Jac. (Disputatio 1638).

Hora Poczajewskaja ob. Poczajów (1742. 1772).

Horae diurnae propriae SS. Patronorum Regni Poloniae. Cracoviae, Ex offic. Christophori Schedelij S. R. M. Typ. M.DC.XXXXVI. (1646). w 4ce, str. 43. Jagiell.

— Toż:... Antverpiae. 1679. Kijows.

— Toż:... Venetiis. 1700. w 4ce, str. 31.

— diurnae Breviarii Romani ex Decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restituti S. Pii V. Pontificis Maximi iussu editi Clementis VIII. et Urbani VIII. auctoritate recogniti cum Officiis Sanctorum novissime concessis quibus insuper Psalmi Graduales et Poenitentiales accessis ad Altare, aliaque pro recitantium commoditate apposita sunt. Vilnae typis Regiis penes Academiam A. D. MDCCLXXX. (1780). w 12ce, str. 19, 408. (Horae) i 48 (Commune Sanctorum)

Niektóre exemplarze (w małej liczbie) są z rycinami umyślnie do wydania tego przygotowanemi na karcie tytułowej i w innych miejscach.
Jocher 6493.
Ob. Sokołowski Stan. (propriae 1605). Dzików — Ossol.

— Marianae in Officio B. M. V. Defunctorum et aliis piis exercitiis comprehensae. Posnaniae 1695. w 16ce.

Jocher 6853.

— ob. Herbinius J. (turcico-catech. 1675) — Jonston J. (subsecivae 1639).

Horacy ob. Horatius.

HORAIN Alexander Suffragan Żmudzki, Biskup Wileński († 24 lipca 1774). Lettera di Monsignor Vescovo di Samogizia. Episcopi Samogitiae Epistola. Regiomonti A. 1735. fol. str. 6. Czartor. — Ossol

(Horain Alexander). Signum ad placitum Deo, Ecclesiae et Patriae in signaculo honoris pontificii, per domesticum Szreniavam, jam tertio in pontificium pectus delatum Illustr. Excellmi Reverumi D. D. Alexandri Horain, post Tyberiadensem et Smolenscensem infulas, Dei et Apost. sedis gratia Eppi Samogitiae ab obligatissima magno praesuli minima Societate Jesu Collegii Krosensis, sub fortunatissimum in Suam Cathedram ascensum publico ingenii cultu celebratum anno 1716. Vilnae typis academicis Soc. Jesu. folio, kart 22 nlb.

Na odwrocie str. tyt. herb Szreniawa a pod nim 4 w. łac; poczem panegiryk prozą winszujący X. Horainowi nowej godności biskupiej. Akad. — Ossol.

— ob. Brzostowski Konst. Kazim. (1713) — Bujalski Ant. Bonav. (1763) — Kuszel Jos. (Propositiones 1770) — Kwintylian (Mowy approbata) — Transakcya ugody (1713) — Propositiones philosophicae (1765).

HORAIN Kasper, Niewengłowski Tad., Romanowski i Bielski. Replika od ukrzywdzonych na Trybunale Mińskim Deputatów, to jest: Od WW. JPanów Kaspra Horaina Woyskowicza Wileń: Tadeusza Niewengłowskiego Rotmistrza Bracław., Romanowskiego Rotmistrza Mścisławskiego i Bielskiego Skarbnika Wileń. Przeciwko JW. JPanu Andrzejowi Zieńkowiczowi Kasztelanowi Smoleńskiemu pod rokiem 1770 Marszałkowi Trybunalskiemu, Mateuszowi Brodowskiemu wtenczas Deputatowi i Delatorowi, Garwackiemu, Michniewiczowi i Daneykowi, także przyszłym deputatom: Wierzeyskiemu, wtenczas Regentowi trybunalskiemu, a Ichmość Panom Lenkiewiczowi i Porembskiemu świadkom fałszywą delacyą Brodowskiego zaprzysięgającym. Bez m. dr. (1777). folio, sygn. ark. I_2. Jagiell.

Horain Stefan ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Thnenodiae 1615).

(Horainowa Konstancya z Wołodkowiczów). Wiersz do Wielmożney Jeymości Pani Konstancyi z Wołodkowiczów Horainowey Woyskiey i Podwojewodziny Wileńskiey Imieniem XX. Karm. Bos. Klasz. Wileń. złożony. B. m. i r. (17..). fol. 1 k. nlb.

Bez osobn. tytułu. Matka jej była z rodu Bułharynów. Spokrewniona z Radziwiłłami. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Propositiones (1765).

(Horainowie). Sprawa WW. JPP. Alexandra y Konstancyi z Wołodkiewiczow Horainow Woyskich Wwdztwa Wileń. z JWW. JPP. Józefem y Katarzyną z Sosnowskich Platerami Pisarzami Poln. W. X. Lit. oraz Sukcessorami zeszłego WJP. Teodora Laskarysa Pułkownika Woysk Lit. (r. 1781). fol. str. 7. Jagiell.

— ob. Abramowicz Ant. (Sprawa 1761) — Kownacki Ign. (Sparta 1703).

HORALEK Wilhelm. Na Pismo pod tytułem: Czamarka y Sarafan, w czasie Seymu Patryotycznego w Polskę wprowadzone. Odpowiednie Pismo przeciwko żądanemu skassowaniu Cechów i Konfraternii, dowodzące użytek i potrzebę konieczną tychże cechów i Konfraternii, a oraz okazujące w żądanym skassowaniu onychże niepowetowaną dla kraiu szkodę. Nadto: Urządzenie z pomnożeniem Osób, w iak najlepszym sposobie Policyi, życzące na ostatek Projekt i prośbę o wybrukowanie ulicy Tamki, dla całey Warszawy naypotrzebnieyszey w sobie obeymuiące. Wydane. w Warszawie, w Drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey P. Zawadzkiego. Bez w. r. (1791). w 4ce, str. 28.

Rzecz rozumnie pisana. Przyznaje znajomość spraw autorowi Czamarki broni tylko cechów. Na wybrukowanie ulicy Tamki ofiaruje od siebie trzysta złotych.
Ob. Makulski F.
Piłat str. 206.
Akad. — Branic. — Czetwert. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zieliński.

HORANYI Alexy a S. Joanne Nepomuceno, Franciszek Józef (1736 † 11 Paźdz. 1809), Memoria hungarorum et Provincialium scriptis editis notorum, quam excitat Alexius Horanyi, Hung. Budensis, de CC. RR. Scholarum Piarum. Pars I. Viennae Impensis Antonii Loewii Bibliopolae Posoniensis 1775. (Na końcu: E typographeo Kaliwodiano). w 8ce, 1 ryc. portr., k. 7 nlb. i str. 741.

Obejmuje zajmujące nas te szczegóły:
Str. 17. Albelius Simon, Corona-Transsylvanus, Gymnasii Rector, eiusdemque urbis Pastor A. C. Primarius publici juris fecit: Jo. A. mos Comenii janua linguarum reserata. Coronae. 1638—8.
Str. 31. Andronicus Parhenius Tranquillus Dalmata.
„ 105. Baksai Abrahamus.
„ 138. Jan Zamojski, który się w Padwie na naukach poznał i zaprzyjaźnił ze Stefanem Batorym i temu w 1571 (d. 28 maja) do otrzymania X. Siedmiogrodz. dopomógł.
„ 142. Szczegół do historyi Batorego.
„ 190. Z biografii Macieja Bela historyka szczegół o Hieronimie Łaskim.
„ 350. Stephanus Brodericus.
„ 468. Franciscus Dawidis.
„ 547. Andreas Dudith.
„ 614. Elisabetha Vladislai II. Reg. Pol. filia.

— Toż:... Pars II. Tamże 1776. w 8ce, k. 7, str. 719.

Georgievichius Bartholomaeus, str. 25.
Gyulai Paulus, str. 64.
Honterus Joannes, str. 149.
Kovasotzi Wolfgangus, str. 433.
Maleter v. Milleter, str. 543.

— Toż:... Pars III. Posonii. impensis Antonii Loevii 1777. k. 2, str. 696, k. 18 nlb. (Na końcu: Typis Patzkoianis).

Radecius Valentinus, str. 109. Jagiell.

— Nova memoria Hungarorum et Provincialium scriptis editis notorum, quam excitat Alexius Horányi Hung. Budensis, Cler. Reg. Schol. Piar. Pars 1. A—C. Pestini, Typis Matthiae Trattner M.DCC.XCII. (1782). w 8ce. (Więcej nie wyszło).

Mieści:
Str. 169. Antoninus Johannes. (Wyjątek z Janociana).
„ 410—418. Benyovszki Mauritius, obszerna o Beniowskim wiadomość.
„ 583. Stephanus Brodericus (z Janociana).
„ 646. Georgius Chiakor.
Wurtzbach. Biogr. Lexic. T. 9. s. 264.

Horarum Canonicarum liber: dictus Viaticus secundum veram rubricam seu notulam insignis Ecclesiae Cathedralis Plocensis explicit. Impressus Cracoviae. Summa cum diligentia correctus et emendatus in edibus spectabilis viri dni Joannis Haller Civis Cracoviensis, Anno incarnationis dominice, millesimo quingentesimo vigesimo. Octavo. Idus Februarii (1520). fol. wiel., kart 347.

Lel. I. 45. Jest to ten sam, który opisał Janos. (Nachr. I. 45) pomylił się tylko

w oznaczeniu roku, odnosząc wyraz octavo do roku druku, gdy tymczasem octavo wiąże się z wyrazem Idus, gdyby bowiem octavo nie należało do Idus, musiałoby stać Idibus Februarij. Tem samem odpada l. 6487 u Jochera niepotrzebnie umieszczona. Jocher nie uważał poprawki Lelewela i przywiódł nietknięty mylny opis Janozkiego pod l. 6488.

Horacyusze ob. Szemet Jan (Trymachia 1594).

Horatier ob. Schätzel J. (Die Horatier).

HORATIUS Flaccus. Horatius Flaccus Przekładania Jana Libickiego Sekretarza J. K. M. w Krakowie w Drukarni Franciszka Cezarego, Roku 1647. w 4ce, str. 128.

Dedyk. Janowi Zamojskiemu Staroście Załusk. Na odwrocie tytułu herb a pod nim wiersze. Dalej: cztery księgi ód, a kończy dzieło: Wiersz do bogów za państwem rzymskim.

Bentk. I. 631. mówi, że jest tu i przekład pieśni K. Sarbiewskiego co jest bajką bo nie ma.

Jocher 260.

Akad. — Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— ab omni obscoenitate expurgatus. Brunsbergae typis Casp. Weingaertner. 1648. w 12ce.

Jocher 252.

— Toż:... Dantisci sumptibus G. Försteri Anno M.DC.XLVIII. (1648). w 12ce, str. 283.

Jocher 251.

— Toż:... Cracoviae typis Franc. Cezary Schol. novodvorsc. typographi An. M.DC.LXXXII. (1682). w 8ce, str. 270.

Na początku dwie biografie: I. Horatii F. per Petrum Crinitum Florentinum. I. Ejusdem Vita e vetustissimo codice descripta.

Jocher 253. Ossol.

— De diuina Poetarum Arte non minus elegans quam omni eruditione refertum opus ad Pisones cunctis adprime necessarium. Eiusdem Carmen seculare perquam iucundum, Adrianus Wolfhardus trans sylvanus. Ad Lectorem ... (14 wierszy). (Na końcu:) Viennę Austrię per Hieronymū Vietorē et Joannē Singrenium Idibus Septembris. Anno dn̄i 1512. w 4ce, k. 10 (antykwą).

Na odwrot. str. tyt: tarcza z białym orłem którą trzyma dwu lwów; od góry po rogach nieco z ukosa herby litewskie, pogoń i kolumny, od dołu herb Krakowa i dwa berła, herb akad. krak.

Lelew. I. 97—98 nota w.

— Liber de arte poetica ad Pisones, ex vetusto exemplari summa recognitus cura et diligentia per Valentinum Ecchium Philyripolitanum. Ex Officina Litteratoria Domini Joannis Haller, Civis et consulis Cracoviensis. Anno a Christo nato M.D.XXI. (1521). XIII. Kal. Novemb. w 4ce.

Do tego wydania dołączył Rudolphus Agricola junior. Elegia ad Bartphanam Juventutem.

Jocher 247. — Janoc. 1. 68.

— De Arte Poetica liber ad Pisones t. i. Q. Horacyusza Flakka o Sztuce Rymotworskiey Xięga do Pizonow, przekładania Onufrego Korytyńskiego, dzieło pogrobkowe czyli pozostałe. w Warszawie w drukarni Mitzlera 1770. w 8ce, str. 24.

Jocher 263 *a*.

— O sztuce rymotworczey Xięga do Pizonów. Przekładania Onufrego Korytyńskiego. Edycya druga. w Warszawie 1795. w 8ce, str. 23.

Jocher 263 *b*. ma datę r. 1798. Ta edycya nie ma tekstu ani tytułu łacińskiego. Zapewne go niema i w edycyi 1770 r. i tylko przez omyłkę dodano tytuł po łacinie.

Jagiell. — Ossol.

— Carmina ... Brunsbergae. 1668. w 8ce. Wileńs.

— Carmina expurgata adnotationibus ac perpetua interpretatione illustravit Josephus de Jouvancy S. J. Tomus I. Vilnae 1772. w 8ce.

Jocher 255. Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Carminum Liber I. (Na końcu:) Varsaviae Typis Collegii Piarum Scholarum A. D. 1683. w 8ce, str. 25.

Jocher 254.

— Carminis secularis Q. Horatii Flacci ad Deos, pro pop. Rom. parodiae duae ad Christum. Quarum altera pro schola Elbingensi in ejusdem Encaeniis VII cal. Xbris. anno gratiae 1704 altera cal. Januarii ineuntis anno 1705 in gymnasio Elbingens. His ad-

jectae sunt aliae tres non dissimilis argumenti. Elbingae. Typ. Wendelini Bodenhausen. w 4ce, k. 6 nlb.

Krasińs.

— Emblemata rhythmis polonicis e praecipuis linguae patriae rhytmographis selectis illustrata. Cura et opera Generosi Domini Stanislai Łochowski, Castri Opocznen. Notarij. Cracoviae in officina typographica Franc. Caesarii 1647. w 4ce, str. 32 i k. 4.

Dedyk.: Wacławowi Kunickiemu, Kanon. Łowickiemu. Czartor. — Ossol.

— Toż, tamże. 1649. w 4ce. (?)

Jocher 262 a. b.

— Emblemata Horatiana to iest Sentencye Horatiuszowe z przednich Poetów polskich wyięte y za kolendę na rok pański 1648 od F. C. Studenta sławney Akademii Krakow. Zacnym Osobom ofiarowane. w Krakowie. w 4ce, str. 32.

Edycye z tytułem łacińskim, jako i polskim, obejmują jedno i toż samo. Wydawca Fr. Cezary. Są to wyjątki z poezyi Słupskiego (w dwóch wyjątkach, wierszy 76), Malskiego (w 2ch, wierszy 16), Szymonowicza (w 15tu wyjątkach, wierszy 106), Mikołaja Kochanowskiego (w 1ym, wierszy 14), a reszta wierszy Jana Kochanowskiego. Poeci zalecają cnotę, mierność, stan rolniczy, pogardę pieniędzy, pamięć o śmierci, słodycz lub też potępiają przeciwne tymże wady. Nad każdym wyjątkiem położonych jest kilka wierszy tejże myśli z Horacego, Wirgiliusza, Seneki, Plauta, Owidiusza, Propercyusza, Klaudyana, Lukana, Juwenalisa, Sallusta i Lipsiusza. Pomimo tytułu dzieła, nie można tych wszystkich wyjątków uważać za prosty przekład Horacego lub któregokolwiek z wymienionych poetów, gdyż mało jest takich, coby się literalnie stosowały do wzoru, a nierównie więcej oryginalnych dowolnie podłożonych przez wydawcę pod text łaciński.

Dziennik Warsz. 1827. T. 10. str. 81 i 2. — Jocher 262 c. i T. I. s 246.

Chreptow.

— Duo nobilissimi epistolarum libri. Ad Aldini exemplaris fidem recogniti. Addita, item, in frontispicio Horatij uita Petro Crinito Florentino autore 1522. (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem, sumptu Marci Bibliopolae, Kalendis Junijs, Anno Domini, Millesimo quingentesimo vigesimo secundo. w 4ce, kart 32 nlb. (Druk antykwą).

Tytuł w ramce ze słupów i sklepienia, ze znakiem dwóch związanych liter A. T. Nie zna Panzer Annal. VI. 965. — Jocher 248. — Wierzbows. II. 990. III. 2098. — Kopera Spis, str. 91.

Czaps. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Zamojs. Ord.

— Epistolarum Libri II ex antiquissimo exemplari studiosissime recogniti per Valentinum Ecchium Philyripol. arte vero et impensis Domini Joannis Haller, civis et consulis Cracoviensis impressi. Anno Salutis MDXXII. (1522). Pridie Nonas Augusti. w 4ce.

Przyłączył Eckius do tej edycyi Hexastichon ad Bartphanam Juventutem

Janoc. I. 69. — Jocher 249. Krasińs.

— Epodon: ad Aldini exemplaris fidem recognitum. Seculari carmine adjuncto. (Na końcu:) Impressum Cracoviae per Mathiam Szarffenberger Impensis vero Marci Scharffenberger Civis ac Bibliopolae Cracouien. Anno a virgineo partu Mil. Quingent XXVII. (1527). decima die Novembris. w 4ce, kart 16.

Wydanie to jest Leonarda Coxa. Wierzbows. II. 1037. — Janoc I. 48. — Jocher 250. Zamojs. ord.

— Poetarum institutiones ad pisones. Q. Horatij Flaccij Carmen seculare. [Karta tytułowa ozdobiona potrójnym herbem Litwy, Korony i miasta Krakowa]. (Na końcu:) Artis poetice et Carminis Secularis finis faustus MCCCCCV. (1505). Impressum Cracovie. (B. dr.). w 4ce, kart 16. (Druk goc.).

Jocher 246. — Wierzbows. II. 837. Czartor. — Petersb. publ. — Włocławs.

— Ody z Horacyusza, tłum. Minasowicz. Obacz: Załuski, Zbiór. Cz. 5. I. str. 51, 62 i następ.

— Ody ob. Twardowski Sam. Zbiór różnych rytmów w Wilnie 1770. w 8ce, (str. 88, 92).

— Pieśni wszystkie Horacyusza przekładania Różnych. T. I. (II). w Warszawie 1773. Nakładem Michała Grölla J. K. M. Bibliopoli y Komisarza. w Marywilu pod znakiem Poetow N. 29.

[W tytule miedzioryt głowy ufryzowanej króla, z podpisem: T. Martiall scrisp., del. et fec. Vars.] w 8ce, 2 tomy. T. I. k. nlb. 7, str. 316, Rej. k. 2. T. II. str. 370, Rej. k. 3.

Dedykacya Adama Naruszewicza do Króla, odezwa do czytelnika i życie Horacjusza przez Ad. Naruszewicza. Na każdą pieśń jest po kilka tłómaczeń. Tłómacze są następujący: Adam Naruszewicz, Wiśniewski Antoni, Kaliszewski Celestyn, Sakowicz Fabian, Szaniawski Fabian, Kniaźnin Franciszek, Czyż Jan, Kochanowski Jan, Koblański Józef, Miączyński Józef, Minasowicz Józef Epif., Kończa Michał, Korytyński Onufry, Krukowiecki Piotr, Twardowski Samuel, Kochowski Wespaz. Niektóre pieśni są tłómaczów bezimiennych. - Bentkowski (I. 327) twierdzi, że niektóre pieśni są przekładu Franc. Zabłockiego, J. Święturzeckiego i W. Jakubowskiego.

Tom I obejmuje ks. I i II. T. II. księgę III i IV. a od str. 299. księga Epodów. Tom I są dwa odbicia z jednego roku, drugie ma w tekscie sztychowane winiety.

Jocher 265 a.

Akad. — Chreptow. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Quinti Horatii Flacci Venusini poetae lirici Poemata omnia. Additi sunt: indices locupletissimi duo, unus docti cujusdam viri per Henricum Stephanum recognitus, alter Treteri, ad exemplar Lugdunense, quod secuti sumus accomodatus. Francofurti 1600. 2 tomy. w 8ce.

Index Tomasza Tretera ded. Stanisławowi Hozyuszowi biskupowi warmińskiemu.

Czartor. — Dzikow. — Krasińs. — Ossol.

— Satyry Wszystkie wierszem polskim przez iednego z obywatelow Litewskich wyłożone. w Wilnie 1784. w drukarni J. K. Mci y Rzplitey u Xięży Scholarum Piarum. w 8ce, str. 263, k. 2.

Tłómacz (Marcin Matuszewicz Kasztelan Brzeski) bezimienny, w przedmowie powiada, że niektóre satyry (niewydane tutaj) zastosował do naszych stosunków, przyczem wyraża się: u nas w Polszcze choć przy wolności ale mniemanej, ile bogatszych i możniejszych ludzi, tyle panujących a jeszcze mściwych cierpieć musiemy. Satyr moich póki żyję do druku podać nie myślę, niech to będzie opus posthumum i w samym manuskrypcie zostanie.

Jocher 266.

Jagiell. — Krasiń — Ossol. — Zielińs.

— Horatius Flaccus w trudach więzienia Moskiewskiego ná vtulenie żalów, przez Doct. Sebesti Petriceo Medyka nie tak namyślnie, iak w niewoley tesklivvie w Lyrickich pieśniach zavvarty na ten czás gdy Boiarowie Dymitra Cara Pana swego przysięgą posłuszeństwá vbespieczonego, przez ćicho zprzysięgłą zdráde hániebnie zámordowali: Carowey Jey M. Koronátią y páństwo poprzyśięgłe znieważyli: wiele PP. Polaków ná wesele wezwánych, nad wszelką słuszność, w tym zámieszku, iednych pozábiiáli, drugich y sámych Ich MM. Posłow do trzech niemal lat w więzieniu zátrzymali. Z pokazaniem trzech rzeczy: I. Niektórych ludzi wielkich cnot zalecenie. II. Łacno domyślny wykład wszystkich Ody Epodow Horaceo. III. Xtałt naśladowania poetow snadny. w Krakowie w drukárni Bázylego Skalskiego, Roku Páńskiego 1609. w 4ce, ark. 17 (sygn. R_4).

Na odwrocie tytułu herb Mniszków a pod nim 14 wierszy. Przemowa do Mikołaja i Zygmunta z Wielkich Kończyc Mniszkow Woiewodzicow Sędomirskich, datowana z Krakowa r. 1609.

Nadpis księgi I jest: Trudu moskiewskiego. Księgi pierwsze. Każdego swoiá zabáwá. Do J. M X. Kardinała Macieiowskiego Oda I.

Obejmuje ksiąg 5. Księga I mieści między innemi: Do Pawła Palczowskiego. Lwa Sapiechy. Grzeg. Brodowskiego. Aleks. Massalskiego. Pawła Piaskowskiego. Kaspra Maciejowskiego. Mikołaja Oleśnickiego. Mikołaja Komorowskiego. Gabr. Joannicego. Stan. Wylama. Piotra Borkowskiego. Ta księga idzie od ark A—F_4.

Księgi wtóre idą od ark. A—D_1. (Obejmuie XX ód Horacego). Przypisania są do Jacoba Pretfica Wojew., do Mik. Olesznickiego. Gabr. Joannicego. Jerzego Mniszka. Alex. Gosiowskiego Pawła Soligostowskiego. Seb. Lubomierskiego.

Księgi trzecie od ark. D_{II}—I_{III}. (ód XXX). Do Mik. Olesznickiego. Stan. Golskiego. Panny Zofii Olesznickiej. Ad. Hier. Sieniawkiego. Wyjazd Carowej z Moskwy Poniewolny. Do Mik. Christ Radziwiłła.

Księgi czwarte od Ark. I_4—M_4. Do And. Schona Dra Karła Chodkiewicza. Mik. Wolskiego. Mik. Zebrzydowskiego. Dra

Jerz. Pipana. Pamiątka Stephana króla. Cienie Jana Zamojskiego

Księgi piąte idą od ark. N. Do Kard. Bern. Maciejowskiego. Mik. Olesznickiego. Od które już Jan Kochanowski tłumaczył, nie podaje, lecz się powołuje na pierwsze wiersze Kochanowskiego. W całem dziele więcej tu Petrycego niż Horacego. — Tłumacząc Ody przepolszcza je. Po bokach ód daje objaśnienie treści.

(Na końcu dzieła:) Sebastianus anagrammate, Vati spes est in artibus, ab Andr. Loaechio Scoto.

Jocher 261.

Branic. — Chrept. — Ossol. — Jagiell. — Zielińs.

— Horatii atque Martialis Opera omnia. Dantisci 1648. w 4ce.

— ob. Bohomolec W. (Zabawki 1765) — Działyńscy J. M. et S. (Kentr. 1602) — Flagellum (1583) — Hatyski Wojc. (Kleynot 1763) — Krukowiecki Piotr (1773) — Minasowicz Józ. Epif. (1755) — Montesquieu (1762) — Naruszewicz Adam Stanisł. (1778) — Siranius Fr. (Poemathum 1626) — Spirimbergias Bern. (In-commentarius (1584) — Treter Tomasz (In Quinti Horatii Flacii etc. 1575) — Urceus Codrus (1528) — Wiśniewski Antoni (Rozmowy 1706).

O tłomaczeniu niektórych ód Horacyusza przez Stanisława Słupskiego jest wzmianka u Łochowskiego Emblemata Horatiana. Tretz I. 16. mówi o edycyi Horacego z Komentarzem Glic. Baxtera, o czem Bielski (Vita) nie wie. Załuski Bibl. Poet. 5. wspomina „dziwnie piękny rękopis nowego przekładu Horacego przez Kaszewskiego"

Horatius (Unus omnis) Albaniam totam Romae subivgans vnvs pro omnibus. Et Perill. ac Magn. Domini D. Joannis de Ostrovite Kos Gvbernatoris Ostrołęciensis, Terrarvm Prvssiae Ensiferi, &c. &c. Maecenatis Amplissimi Magno Nomini. Per Militantem suo honori Rhetoricam Regij Vladislai IV. Varsaviensis Scholarum Piarum Collegij in theatrali Exercitio. Subivgatvs Anno huius saeculi 1682. Die 21 Decembris. [Winietka: Varsaviae. Tytuł w ozdobnej obwódce] w 4ce, kart 2.

Wolański w Rudce

(Horbacki Joachim). Gratulatio Illmo Excellmo ac Rndmo DD. Joachimo Daszkiewicz Horbacki Episcopo Pinscensi ac Turoviensi suum in hierarchia ecclesiae Ruthenae gradum faustissime auspicanti a provincia Lithvana Ordinis S. Basili Magni N. 1784. Poczajoviae. fol. sign. B_2.

Wierszem i prozą, po polsku, po łacinie i po francusku.

(Horbacki Józef). Lot Strzały Swiątobliwego pożycia Jaśnie Przewielebnego w Bogu J. M. Oyca Josepha Horbackiego Episcopa Prawosławnego Witebskiego, Mścisławskiego, Orszańskiego, y Mohilewskiego, Namiestnika w Wielkim X. L. Metropoliey Kiiowskiey, y Swiętego Exarszeńskiego Thronu Konstantinopolskiego szczęśliwie dokończony. A piorem pogrzebowym od Praefecta y od wszystkiey Braciey Duchowney y Swieckiey Congregatiey Studeńskiey będącey przy Cerkwi S. Ducha Bratskiey Wileńskiey wznowiony R. 1654 m. Maia 16, według starego Kalen: y w dzień sam pogrzebu ofiarowany. Drukowano w Wilnie w Typographiey Bratskiey przy Cerkwie S. Ducha. fol. $7^1/_2$ ark.

Horbowski Kazimierz ob. Reskrypt (1713).

HORBOWSKI X. Michał, Kanonik Kielecki, Proboszcz Małagoski. Uważa-dobrze, álbo Reflexye ná cztery ostáteczne Rzeczy, z Francuskiego na Polskie przetłumaczone; Jaśnie Wielmożnym. Wielmożnym Ichmościom Panom, Panom Senatorom, Urzędnikom y Ziemianom Przeświętnego Powiátu Chęcińskiego przypisane roku 1752. W Krakowie w drukárni akádemickiey. w 8ce, k. 12, str. 170.

Na odwrocie tytułu approbacya przez Kaz. Pałaszowskiego. W dedykacyi mówi, iż gdy był w domu pewnego urzędnika powiatu chęcińskiego, uproszono go aby egzaminował synowców jeżeli w języku francuskim profitowali. Ci popisali się z swojemi książkami francuskiemi, śród których znalazł malutką książeczkę p. t.: Pensez y bien. Tę przetłumaczył destynując usui powiatu Chęcińskiego Więc dedykuje Rupniowskiemu kasztel. Małogoskiemu i żonie jego z Lubomirskich, staroście Chęcińskiemu, Rudnińskiemu, Bystrzanowskie-

mu, Krasińskim, Tarłom, Szaniawskim, Lanckorońskim, Bierzyńskiemu, Dersznia-kowi, Konarskiemu, Kossowskiemu, Radońskiemu, Reklewskiemu i innym, których łamaną polszczyzną przyrównywa do Horacyuszów, Kamillów i Kurcyuszów. — Rozdział 1 jest o rozmyślaniu o czterech rzeczach ostatecznych. Rozdziały dalsze: O grzechu, śmierci, sądzie, piekle, czyścu, niebie, o małej liczbie wybranych.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... na polski ięzyk przetłumaczone i do Druku podane przez Polaka, w Wierze Rzymskiey urodzonego, w niey umierać pragnącego Sodalisa Maryi. Z pozwoleniem Zwierzchności. w Drukarni uprzywilejowany J. K. M. Akademij Lwowskiey Soc: Jesu R. Pańskiego 1766. w 8ce, k. 3, str. 202.
Jocher 6131. Ossol.

HORCH Petrus. Monumenta in honorem Marthae Reginae von der Linde. Dantisci 1653. fol.

— Thalassio amoribus Joh. Ernesti Schieden et Adelgundae Hoffmannin. Gedani 1655. folio.

— Trauer-Gedicht... Anna Schilling, David Oelhafen Hausehre. Danzig 1644. folio.

— Trauer-Rede auf Jungfrau Catharina Lambrecht. Danzig 1650. fol.

Horehoviz ob. Duditius Andreas (1610).

HORDYNA Ignacy Jezuita (1711 † 5 Kwiet. 1757). Kazanie na powitanie JO. Trybunału W. Xięstwa Litewskiego w Wilnie roku 1745. w druk. Akad. Soc. J.
X. Brown. Biblioteka pisarzy S. J. str. 198. — Sommervogel IV. 458.

Hordyński ob. Status causae inter generosos (1773).

HORDZIEJOWSKI. Mowa J. Pana Hordziejowskiego na Seymiku Brzeskim dziękując za konferowaną Dyrektorską laskę.
Swada Polsk. Ostrowsk Dan. I. 378.

Horis (de) canonicis ob. Sepreius A. (1596).

Horison academicus ob. Dziedzic Jan (1645).

Horlemes Karol ob. Kawczykiewicz Mateusz Józef (Znamien. cnot. ślady 1690).

Hormisdas tragoedia acta ab equestri juventute collegii Varsav. clericorum regularium Theatinorum feriis bacchanalibus anni 1757. w 4ce, str. 2. 56.
Krasińs.

Horn Prof. w Gdańsku ob. Examen historiae (1704).

Horn Arwid ob. Kostecki S. (Ogłos wjazdu 1704).

HORN Fr. Grillus. Decreta theologica praescientiam divinam futurorum absolutorum et conditionatorum ac concordiam cum his liberi arbitri difinientia. Vilnae, typis Academiae. 1637. w 4ce.

HORN Georg (1620 † 1670). Orbis politicus cum animadversionibus O. Menkenii, c. I. tab Lipsiae et Francofurti 1675.
Jesttu także o Polsce i Moskwie.

Horn Getruda Eleonora ob. Oloff Joh. Chr. (Die immer 1720).

(Horn Isaac). In Notariatus publ. caes. dignitatem à Magnifico Nobilissimo et Excellentissimo Domino D. Christian-Theodoro Schossero, Aemiliano phil. et medicin. doctore, sacri lateranensis palatii, aulaeq; caesareae ac imperialis consistorii comite etc. etc. reipublicae Boleslaviensis physico ordinario etc. Actu solenni et publico, 14 Cal. Martij A. C. 1644. collatam, elegantissimo et doctissimo juueni-viro Dn. Isaaco Hornio, Ranensi Thuringo Reipub. Cilencigensis in Marchia, notario designato, gratulantur, Patroni, fautores et amici. Lesnae Pol. ex chalcographia Danielis Vetteri. 1644. w 4ce, k. 4.
Wierszują tu: Chr. Teod. Schosser, Bart. Fruntzkaeus, Daw. Arnd, Joach. Romanus, Joan. Heraffius, Aug. Sachs, Andr. Rudelius. Jagiell.

— ob. Schosser Christian Theod. (Gratulatio 1644).

HORN Karol. In natalem Serenissimi Principis Sigismundi Casimiri potentissimi atq. invictissimi Regis Poloniae filii genethliacon elegia Caroli Horni Romani habita in Seminario Romano.

Romae typis haeredum Francisci Corbelletti MDCXL. (1640). Superiorum permissu. w 4ce, 2 arkusze.

Przypis prozą łac. Władysławowi IV. Królowi pols. poczem idzie elegia, w której nadmienia o uroczystościach odprawionych po kościołach w Rzymie z powodu urodzin Zygmunta syna Władysława IV. króla. Akad. — Ossol.

— Toż:... Cracoviae 1640. w 4ce, kart 8. Czapski.

Horn Michał ob. Celesta Jan (Merces 1646) — Dormann Tomasz (In Nova Tyberis 1591).

Horn Ryszard ob. Dzieło uwieńczenia (1775) — Kazanie (1776).

HORNER Thomas z Eger (Egranus). Livoniae historia in Compendivm ex Annalibus contracta A Thoma Hornero Egrano. De Sacrificiis Et Idolatria Vetervm Liuonum et Borussorum Libellus Joannis Menecii. 15. 51. In Academia Regij montis excudebat Joannes Lufft. Mense Maio. w 4ce, kart 28.

Dedic. Joanni a Recke, Teutonici Marionorum Ord. Magistro in Livonia mense Februario 1561.
Wierzbows. 2262. Wiedeńs. Cesar.

— Livoniae historia in compendium ex annalibus contracta. Item de sacrificiis et idolatria veterum Livonum et Borussorum libellus Johannis Menecii (Meletii). Wittebergae ex officina Johannis Lufft 1562. w 8ce.

— Tenże tytuł, poczem dodano: Ruien (in offic. Gust. Bergmann) Auspiciis Alexandri Clementissimi MDCCCII. w 8ce.
Recke II. 346.

(Hornhausen). Prawdziwy Abrys wioski Hornhausen i w niey nowo wynikaiących źrzódeł, ktore Bog Wszechmogący na uleczenie wszelakich chorób ludziom miłościwie udzielić raczył. B. m. 1646. fol. kart 2. Zamojs.

HORNING Caspar. I. N. J. Die treueste Treue, Welche Im Leben und Sterben wohl empfunden hat, Der Hoch Wohl Edelgebohrne Ritter und Herr, Hr. Adam Gall von Kreckwitz, Auff Kvmmernig und Talbendorff, Des Fürstenthumbs Liegnitz treugewesener Landes-Eltester, Der im Jahre 1693. den 17. Junii umb halb 9 Uhr seelig im Herren entschlaffen, Aus der 1. Corinth. 10. v. 3. Bey Volckreicher Versamlung in Mlitsch vorgestellet, Und auf Begehren zum Druck verfertiget, Von Casparo Horningen Pastore in Pillgramsdorff und Lübnischen Kreises Seniore. Schlichtingsheim in Gross-Pohlen, druckts Johann Christoph Wild (1693). fol. k. 12. Wrocławs

HORNOWSCY. Krótkie przełożenie przyczyn usprawiedliwiające się podaną obmową w Ziemstwie Orszańskim przeciwko Wmu Zambrzyckiemu Sędziemu Orszańskiemu, ze strony WW. Hornowskich (r. 1784). fol. str. 5. Jagiell.

— ob. Kukiel (Repozycya 1790).

Hornowski Jan ob. Przysieccy (Odpowiedź 1786).

HORNUFF. Bemerkungen auf einer Reise von Thorn durch Posen nach Sachsen. Berlin und Küstrin, bey Ferdinand Oehmigke, 1790. w 8ce, k. 3. str. 192 i 1 ryc.

Przedmowę podpisał Hornuff.

HORNUNG Andreas Revalia-Livonus, (praes Conr. Sam. Schurzfleisch.) Dissertatio de ordine qui dicitur Ensiferorum. Wittenbergae. 1685. w 4ce, k. 10.
Recke II. 347.

HOROCH Bogusław od S. Józefa (ur. 9 marca 1725 † w Chełmie 1780 r.). Bulla kanonizacyi S. Józefa Kalasantego założyciela zakonu XX. Pijarów. Warszawa, Druk. XX. Pijarów, 1767. w 8ce.
Bielski 119.

Horodecki Ignacy ob. Ozdoba (1767).

HORODEŃSKA Barbara z Olizarów. [Dwa podania skarżące. 1sze do Stanów Seymujących. 2gie do Króla. przeciw kommissyi Skarbowej koronnej]. fol. kart 6 nlb.

Horodeński Antoni ob. Tupalski M. (Podczas pogrzebu 1762).

Horodeński Michał ob. Tupalski M. (Kazanie 1762).

(Horodniany). Od UU. dziedziców

wsi Horodnian Dowody z konstytucyi koron. y dokumentów osobnym summaryuszem wyrażonych. W sprawie starostwa Surawskiego (na Podlasiu) z temiż UU. dziedzicami dóbr wsi Horodnian w kommissyi seymowey agituiący się... etc. fol. sign. C_1.

(Horodnica). Dowód z Dokumentów że Dobra Horodnica z Adtynenciami w wojewodztwie ruskim leżące przez WW. Dulskich małżonkow, Prawem dziedzicznym posiadane, nie są Ziemskie lecz Krolewskie, i ze z tych Dóbr urodz. Kornicki przez przywiley od Nayiasniey. Krola Jmci szczęśliwie Panuiącego dla niego wyszły, stał się prawym w dożywociu donataryuszem. (1766). fol. k. 2. Ossol.

HORODYSKI Jerzy. Mowa Ur. Imci Pana Jerzego Horodyskiego Subdelegata grodzkiego Przemys. przy reassumpcyi J. O. Trybunału Koronnego imieniem prześwietney palestry Lubels. miana w Lublinie r. 1763 d. 11 Kwietnia. (B. w. m. dr.) w 4ce, k. 4.

Krasińs. — Ossol.

Horodyszcze ob. Decisio (1747).

Horographia ob. Hermann Joannes (expedita 1680) — Słowakowicz St. (godzinnik 1680).

Horologium Marianum septem horis ob. Ines W. (1645. 1650. 1657. 1663).

— Marianum in quo tota plane vita hujus Virginis et Matris Sanctissimae per 24 horas vel brevius uno quadrante horae dulcissimo cultu et affectu celebrari potest. Serviet hoc, et ideo dedicatur pietati amori tenerrimo erga B. V. Mariam Illustrissimae Nobillissimae Innocentissimae Juventuti scholarum Almae Academi (tak) Cracoviensis. Semper unanimi Corde et affectu Doctoris Mariani B. Joannis Cantii Erga hanc Dominam et Matrem Studiosorum aestuantis, Ejusd. laudes continuo decantatis. Hora aut dies illis multorum annorum merita. Ex vita Mariana cumulabit. Cracoviae. w 8ce, kart nlb. 8.

Na egzemp. warszaws. dopisany jako autor Fragowski Joseph.

Jocher 6596. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Passionum Redemptoris Domini Nostri Jesu Christi statis quibusdam temporibus in memoriam revocans. w 8ce, str. 4. Ossol.

— principum ob. Guevara A. (1612. 1615. 1636).

— saeculorum coronantes ob. Sapieha Kazim. (1727).

HOROLT Stanisław Franciszkan, Kustosz Lubelski († 1736). Anatomia Duchowna w troiakim wieku życia ludzkiego przy powadze Pisma S. Doktorow SS. uczyniona autentycznemi Historyami utwierdzona z przydatkiem niektorych Reflexyi ku przygotowaniu się na dobrą śmierć przez X. M. Stanisława Horolta Prow. Polskiey Oyca na ten czas Kustosza Lubelskiego zakonu S. Franciszka minorum Conventualium napisana y do druku podana. Za dozwoleniem duchowney Zwierzchności w R. P. 1730. W Poznaniu w drukarni Przesław. Akademii 1730. w 4ce, k. 18, str. 264 i k. 3 (Reflexye z siedmiu słów Chrystusowych na Krzyżu uczynionych).

Ded. Franc. Błeszyńskiemu łowczemu i Annie z Sierakowskich Błeszyńskiej.

Jocher 6325.

Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Kazania niektóre panegyryczne, na uroczystości świętych, z kaznodzieyskich ambon publicznie ogłoszone przez ..... zakonnika Franciszka Sw. Minorum Conventualium S. theologii doktora, prowincyi polskiey definitora, na ten czas konwentu kaliskiego regenta. A teraz za dozwoleniem Starszych do druku podane r. p. 1717. W Kaliszu w drukarni kollegium S. Jesu 1717. w 4ce, k. t., 3 k. ded., 2 k. aprob. etc., tekstu str. 295 i 13 k. nlb. Indexu.

Ded.: Kazimierzowi Olewińskiemu cześnik. Inowrocł. i Teresie z Zawadzkich Olewińskiej.

Czartor. — Dzików — Wileńs.

— Plausus Minorum ad honoris episcopalis aditum inter festivos peraugustae cathedrae Posnaniensis applausus magno Regni senatori, nec non majori Minorum protectori, Illustrissimo, Ex-

cellentissimo et Reverendissimo Domino D. Petro Comiti de Czekarzewice Tarło Dei et Sedis Apostolicae gratia episcopo Posnaniensi, Abbati commendatario Paradiensi á minimis et devinctissimis Franciscanae familiae filijs exhibitus, et consecratus per P. Stanislaum Horolt S. I. D. Regentem Studij thèólogici, diffinitorem Provinciae, Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium nomine Conventus Posnaniensis dedicatus anno Domini M.DCXXXI. (1721). Calissii. Typis Clari Collegij Societatis Jesu. (1721). fol. k. 12.

Na odwrocie tytułu herb. Rzecz prozą i wierszem nakamiennym.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Wrocławs.

— Privilegium Virtutibus Theologicis ab Annuntiata coeli terraeque Regina Consignatvm. In Persona Admodum Reverendi ac Eximij Patris P. Adriani Skrzetvski AA. LL. et S. Theologiae Doctoris. Per utramque Poloniam, ac partem Silesiae Ministrum Provincialem, Commissarium Generalem, nec non in Provincia Hungariae itidem Commissarium Generalem, et Praesidentem Capituli Ordinis Minorum Conventualium, expressvm a Fr. Stanislao Horolt, Sacrae Theologiae Studente ejusdem Ordinis: Sub assistentia admodum Reverendi Patris Magistri Francisci Olewiński, Regentis Studij, Diffinitoris Provinciae ex Cathedra Theologica proclamatum DeCIMo caLendas Aprilis inchoante Lunâ octaVa. Cracoviae, in officina Christophori Domański S. R. M. typogr. (1706). fol. $5^1/_2$ ark.

Na odwrocie tytułu herb A. Skrzetuskiego. Bándt. H. dr. 473.

Jagiell. — Ossol.

— Splendor Gloriae in Gentilitia Sagitta Illustrissimo ac Excellentissimo Domino D. Nicolao Marchionide Marimont Gonsagae Stetkiewicz Equiti polono ac pro Inclyta Sua Natione Consiliario Dignissimo in solemni medicinae more nobilium laurea applausu demonstratus a P. Stanislao Horolt polono Ord. Min. Conventual. Sac. Theol. Baccalaureo Patavii Ex Typographia Pasquati. Superiorum permissu. Anno 1707. Mense (dopisano: Decembri) Die ... fol. kart nlb. 2, liczbow. str. 12.

Herby ryte na blasze. Warsz. Uniw.

— Uwagi chrześciańskie przez X. Stanisł. Horolta. w Poznaniu 1719. w 8ce, k. 8 i stron 178.

Jocher 5655.
Porówn. Bouhours. Warsz. Uniw.

— Wysokość w cnotach, w świątobliwości i chwale, Wielkiego Indyiskiego Apostoła, S. Franciszka Xaviera Societatis Jesv, Przy doroczney iego uroczystości y liczney szlachetnego Audytora frequencyi vv Kościele Gorskim z Ambony Kaznodzieyskiey ogłoszona, y na áffektacyą nabożnych do tego Świętego z Dozwoleniem Starszych do druku podana. A teraz wielkiemu w męstwie odwadze y wysokich expektatyw, Kawalerowi, Wielmożnemv Jegomości Panv P. Janowi Chryzostomowi Niemierze Gniazdowskiemu, Staroście Nowomieyskiemu Pułkownikowi J. K. M. etc. y Wielmożney Jey Mości Pani P. Barbarze z Olewińskich Gniazdowskiey, Starościny Nowomieyskiey etc. etc. oboygu małżonkom y dobrodzieystwu dedykowana, przez X. Mágistrá Stanisława Horolta, deffinitorá Prowincyi polskiey, na ten czas konwentu Káliskiego Regenta, Zakonu Braci Mnieyszych, S. Franciszka Minorum Conventualium roku páńskiego 1718. W Kaliszu w drukárni Kollegium Soc. Jesu (1718). fol. k. nlb. 10.

Dedykacya Staroście i żonie jego. Kazanie jest z tekstu: Euntes in mundum.
Jocher 4891. — Pamięt. relig. mor. 1843. IV. 353. — Encykl. Orgelbr. XII. 156.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

Horoscope ob. Zannowich S. (politique 1779).

Horoscopus ob. Wierowski (J. Madaliński 1636).

Horosielecka Sophia ob. Carrara (1758).

Horoskopy ob Gauricius Łuk. (1552).

Horska J. ob. Drucka Horska.

Horski Drucki Hrehor Jerzy ob. Żukowski Innoc. (1652).

HORSKI Joannes. Ποίημάτιον Honorarivm, novo Palatino Viln. Illustrissimo Domino D. Joanni Carolo Chodkiewicz, Comiti in Szklow Mysz et Bychow, M. D. L Exercituum Generali Praefecto; Gubernatori Liuoniae, Derpatensi, Luban., Velon. Capitaneo etc. Novam svae dignitatis sedem avspicato primum adeunti; cognatae observantiae ergò DD. Academicus humaniorum literarum cultor, Joannes Horski. Anno Domini ArChIstratege aDeas MerItos ReX aVget honores. Vilnae in Typographéo Acad. S. J. (1617). w 4ce, kart 8 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Chodkiewiczów. Całe wierszem. Jagiell. — Ossol.

— ob. Woyna Piotr (Auspicatiss. 1616).

Horski-Drucki Konstanty ob. Drucki K. (Lux lunae Tyszkiewicianae 1649).

Horski Drucki Michał Jerzy ob. Żukowski X. Innoc. (Wiara 1652).

Horski Michał i Stefan ob. Drucki Michał.

HORST Rutger Johann. Joh. Rutgeri zur Horst Anagrammata in electionem auspicatiss. Michaelis Regis. Gedani 1669. fol.

Hoppe 58.

— Anagrammata in electionem et coronationem Joannis III. 1676.

Hoppe 60.

— Cancellarius, sive de cancellariorum, cum in summi pontificis curia, in Imperio Germanico, regnisq; diversis; tùm imprimis in florentissimo Regno Poloniae, et Magno D. Lithv: heroicis virtutibus, splendidissimis honoribus et ornamentis, praeclarissimis officiis, meritis et praemiis, libri duo. Cum duplici Indice, tum Capitum, tum Cancellariorum et rerum, locupletissimo. Authore Rutgero zur Horst, Livono. Dantisci, sumptibus authoris. Typis Georgii Rhetij. Anno Christi M.DC.XXVIII. (1628). w 4ce, k. 3, str. 972 i Index kart 26.

Dedykacya Eustachio Wołkowicz episcop. Viln., Jacobo Zadzik episc. Culmensi Pol. Vicecancell., Christoph. et Nicolao Wiesiołowsky Lith. Curiae Marschalco. — Z Polaków i z osób z Polską związanych wymienieni tu: Alb. Baranovius Episc. (946). Alb. Gastoldus de Murata (s. 729). Alb. Jastrombecius (s. 407—875). Albertus Marchio (s 376. 743). Alb. Stan. Radziwiłł (s. 729. 971). Alb. Żychlinius (s. 699). Andr. Lipski (s. 407). Christ. Schidlowicz (s. 407. 869). Clem. Moscorovius (s. 19. 75). Czeslaus Curoswancius (s. 406. 652). Ericus Sparre (s. 60. 316). Eustachius Wołłowicz (s. 75. 207). Feliks Kryski (s. 407). Fr. Crasinscius (s. 407. 947). Gothardus (s. 18. 651). Gregorius (s. 18). Greg. Lubraniecius (s. 18. 727). Heinricius Firley (s. 946). Jacobus Dembinius (s. 65. 950). Jac. Zadsik (s. 970). Janko (s. 18). Joh. Brzezius (s. 20. 947). Joh. Choinius Habdank. (s. 478. 723). Joh. Gruscinius (75. 946). Joh. Hlebowicz (s. 75. 729). Joh. Koniecpolius (s. 20. 652). Joh. Lascus (s. 20. 727). Joh. Lipsky (s. 626). Joh. Ociessius (s. 407. 913). Joh. Przerembius (s. 75. 946). Joh. Redlicius (s. 20. 947). Joh. Szafraniecius (s. 407. 726). Joh. Sapieha (75. 421). Joh. Strelcius (s. 20. 646). Joh. Tarnovius (s. 407. 727). Joh. Zarius Zamoiscius (s. 407. (s. 407. 969). Iwo Odrowanscius (s. 75. 874). Laur. Gembicius (s. 407. 946). Leo Sapieha (s. 407. 863). Martinus Bersevviz (s. 191. 717). Matth. Cracovianus (s. 749. 949). Mathias de Drzewicza (s. 726. 946). Matthias Pstrokoński (s. 407. 947). Nicolaus (s. 65). Nic. Radziwil (75. 730). i IIgi (730. 376) i IIIci (s. 261. 730). Nic. Tramba (s. 20. 946). Paul. Sapieha (s. 407). Petrus Miscovius (s. 52. 648). Petrus Tilicky (s. 407. 947). Petrus Tomicius (s. 407. 723). Petrus Woda de Szczekocin (s. 20. 261). Pet. Wolsky (s. 407. 948). Phil. Padnievius (s. 407. 947). Procopius (s. 947). Sam. Macieievius (s. 725. 876). Stan. Ciolcus (s. 20. 947) Stanis. Curoswancius (s. 20. 406). Stan. Lubiensky (s. 726. 941). Stan. Zolkiewius (s. 731. 255). Thom. Strempinius (s. 20. 375). Valent. Dembinius (s. 406. 728). Vincentius Cothus de Dambno (s. 823. 946) Uriel Gorcanus (s. 20. 948). Wenc. Lesczinsky (s. 971). Wilk (s 18). Wlad. Oporovius (s. 946). Woyna (s. 408). Zbigneus Olesnicius (s. 75. 946). Zbigneus (651).

Chreptow. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Cancellarius. Editio secunda. Dantisci 1632. w 4ce.

Bibl. Heins. Pars. I. str. 220. Uniwers. w Upsali.

— Cancellarius sive de cancellariorum .... in pontificis curia, in imperio germanico regnisque diversis libri duo.

Editio tertia. Dantisci typis G. Retii 1646. w 4ce, str. 972. Ossol.

Bentk. H. lit. II. 223. — Hoppe Schedias. de script. 117. — Gadebusch Livl. Bibl. II. 98. — Fischer Beitr. z. Gadeb. 197. — Recke u. Nap. 348. 617.

Horstius Jakob ob. Merlo Jakob (Ray duszy 1078).

Horta Salvator ob. Brzozowski Kazimierz (1725).

Hortensia Christina ob. Jonston Jan. (Honori 1637).

Hortis (De) Stanislaus Bernardyn. Sermones pro dominicis et festis per annum.

Jabłon. Musaeum polon. str. 83.

Hortulus (polski) 1551.

— animae cum aliis q. plurimis orationibus pristine impressioni super additis: ut tabulā in huius calce annexam intuenti potentissimum erit. (Drzeworyt: Najświęt. Panna z dzieciątkiem Jezus w obłokach na księżycu). (Na końcu:) Hortulus anime cum devotissimis hinc inde orationibus: nuperrime additis per Matthiam Scharffenbergium. Impressus Cracovie A. C. 1533. w 8ce, kart 224.

Text w obwódce ozdobnej. Druk gocki. Wśród textu drzeworyty do treści stosowane. Są i Patronowie polscy.

— Toż:... Cracoviae, typ. Andr. Petricovii 1585. w 8ce.

Dedyk. przez Piotrkowczyka Stan. Karnkowskiemu.

— animae cui nova hac editione accessere: Officium de Concept. B. M. V., — Officium de S. Angelo custode, — Officium de S. Joseph et lit. Cracoviae in officina Andreae Petricovii typogr. S. R. M. Anno D. 1638. w 16ce, kart 16 nlb., k. liczb. 232, spisu 7 kart nlb. (Na końcu przydane:) Officium purissimae et immaculatae conceptionis S. Virginis Mariae, eidem acceptissimum, uti devotissimo suo famulo Alphonso Rodriguez S. J. religioso revelavit. w 16ce, str. 77 i 8 kart nlb.

Jędrzej Piotrkowczyk drukarz krakowski, przypisał X. Stanisławowi Karnkowskiemu AB. Gnieźnieńskiemu i prymasowi; dat. w Krakowie d. 28 Maja 1585 roku.
Teleżyński Epitaf in celes. 1790. s. 60. Zamojs.

— peramoenus suavissimis liliis consitus seu libellus aureus asceticus exhibens lectiones quas in gratiam Instituti Clericorum Saecularium in commune viventium, quidam praefati Instituti Sacerdos in unum congessit et imprimi curavit. Sandomiriae typis Coll. S. Jesu 1756. w 16ce, str. 252 i Regestr.

Jocher 5764. Warsz. Uniw.

— Antonianus odoriferis ad Maiorem Dei Gloriam, cum permissu Superiorum fundavit et excoluit... Calissii anno a partu Virginis 1682. (w 12ce, k. 24). ob. Antoni Sw. (Bibliogr. T. XII str. 174).

— elegantiarum ob. Corvinus L. (Crac. Haller) 1502. 1503 (Lips.). 1503 (Wrocł.). 1505 (Lips.). 1507 (Crac.). 1507 (Lips.). 1508 (Mog. Schäffer). 1509 i 1511 (Lips.) 1509 (Spirae) 1512 (Argent, Lips., Spirae). 1515 (Lips.). 1516 (Argen. Augustae. Lips.). 1518 (Crac. Haller, Lips. Argent.). 1519 (Lips.). 1520 (Wiedeń). 1527 (Crac. Scharf.).

Hortus ob. Calagius A. (L. Scholzii 1592) — Jarosiewicz A. (rosarianus, korona niebieska 1745) — Pac M. A. (familiae 1690) — Rhodus F. (C. Ferberi 1554) — Slachetka S. (academ. 1644) — Spectaculi (1573) — Szembek Jan (conclusus 1713) — Titius J. P. (oratione 1681) — Todeina (Schroederi 1691).

Horybski Morianus ob. Spruszyński Benedykt (Epigrammata 1677).

HORYŁOWICZ Max. Beato Josaphat Kuncewicz Archiepiscopo Polocensi acerrimo usque ad sanguinis profusionem Catholicae Religionis defensori etc. Studii Basiliani Polocensis Patrono item Studium propositiones philosophicas .... M. D. D. D. D. Vilnae typis Sac. R. M. Petrum Franciscanorum Convent. w 4ce, ark. $4^1/_4$.

Jako obrońcy tych też są na końcu wymienieni: X. Sylwester Palczewski, Teodozyusz Rostocki. R. 1759. Julii 27.

Horyń rzeka ob. Sterna Christ. Theoph. (1787).

Horyniec ob. Kędzierski B. (Kazanie 1773).

Höschel ob. Hoeschel.

Hoscki Roman ob. Smalcyusz Walenty (Odpowiedź 1619).

Hoseasz ob. Theodor Wit. (Komentarz albo wykład 1559).

Hosiasana ob. Zetzkius J. (1646).

HOSIUS Adalbert. Duo Soles, D. Joannes et Stephanus, Illmo... S. R. J. Principi,... Dno Joanni Stephano Wydźga ... Episcopo Varmiensi Et Samesensi, Cum principem ingrederetur Varmiae Sedem, Feliciter illuxerunt, per Adalbertum Hosium, In Hosiano Societatis Jesus Collegio, Auditorem Eloquentiae. A partu Virginis 1660. Brunsbergae, Typis Petri Freymuth & Elisabethae Weingärtneri. folio.

Wydał Krzysztof Hrynkiewicz.

— ob. Heidenstein J. (Manipulus 1622) — Rudnicki Szymon (1621) — Lubieński Albert (Triumphus 1628).

Hosiusz Adalbert (Wojciech) Maximilian ob. Gzowski (1711).

Hozyusz Józef ob. Postanowienie (1734).

HOSIUS (Hossius) Mateusz. Wypsáni krajin země ruské od Mateie Hossiusa. Wysokomeytského, kteraužto práci po smrti spisowatele, zmnoženau putowánim Zikmunda Herberšteina, a historii o tyranstwi Jana Basilida Moskwanského wéwody, wydal Weleslawina w Praze 1590. w 8ce.

— Tož:... Kronika Moskewská ..... u děd. Welesl. 1602. w 8ce.

— Tož:... (pod tytułem:) Wýtah z kronik Moskew., w Praze od Faust. Procházky 1786. w 8ce.

Jungmann Bibliogr. Nr. 640.

— ob. Gwagnin Al. (Kronyka 1602).

HOSIUS (Hozyusz) Stanisław, syn Ulryka, Kardynał (1503 † 9 Sierpnia 1579). Advis et remonstrance du Reverendissime cardinal Hosius, Evesque de Varme en Poloigne, touchant la Censure, que les Ministres de Zurich et de Hildebergue ont donnée sur la doctrine n'agueres semée en Poloigne, contre la Trinité. Où est amplement declaré, qu'vne hérésie attire l'autre, et que la fin de toutes n'est qu'un pure Athéisme. Liure Catholique et docte et fort digne d'estre leu en ce temps, où règnent plusieurs Sectes. Traduit de latin en françois par M. Nicolas Chesneau, Réthelois. A Rheims, par Jean de Foigny, Imprimeur de Monseigneur le Cardinal de Lorraine, à l'enseigne du Lyon, pres le College des bons Enfans. 1573. Avec privilège dv Roy. Et à Paris chez Nicolas Chesneau, rue S. Jacques, au Chesne verd. w 8ce, kart 6 nlb., 126 liczb. i 4 k. nlb.

Ded. au Card. Charles de Lorraine, archevesque de Rheims et premier pair de France.

Wierzbows. III. 2578. Czartor.

— Articuli ad Henricum Regem Poloniae.

Catal. Piar. renov. s. 136. n. 139.

— Ain Christlicher Bericht, was die Heilige Christlich Kirch, vnd derselben Gwalt vnd Macht sey, Darinnen grundtlich ausgefürt wirdet der treflich Hauptartickel, so in vnserm Christlichen Glauben also lautet: Ich glaub ain hailige Christliche algemaine Kirchen. Jetzo newlich der Latainischen Sprach vnerfarnen zu gutem, in das Teutsch gebracht, Welches hieuor durch den Hochwürdigen in Gott Vatter vnd Herrn, Herrn Stanislavm Hosivm Bischofen zu Ermeland in Latein geschriben, vnd in Truck aussgangen. Cum gratia et priuilegio Caes. Mayest. Anno Dñi M.D.LIX. (1559). (Na końcu:) Gedruckt zu Dilingen durch Sebaldum Mayer. w 4ce, k. 6, str. 105, k. 2.

Wierzbows. III. 2337.

Czartor. — Kórnik.

— Latina Carmina Stanislai Cracoviensis. Cracoviae apud Hieronymum Vietorem anno M.DXXV. (1525). w 8ce.

Są tu wiersze na Marcina Lutra.

Janociana III. 46. podaje pod tym tytułem uwagę, iż Hozyusz nie wymienił nazwiska, i tylko pod imieniem: Stanislaus Cracoviensis poezye te wydał. Drobne wiersze łac. Hozyusza z młodych lat jego, pomieszczone po dziełach przyjaciół są znane. Ale ten zbiór osobny cytuje tylko Janocki a za nim Wiszniews. H. lit. VI. 304.

— Catholici Cvivsdam et Orthodoxi Judicium et censura, de Judicio et Censura ministrorum Tygurinorum et Heydelbergensium, de dogmate contra adorandam Trinitatem in Polonia nuper sparso. Libellus pius et doctus, hocq. Complurium Sectarum tempore lectu cum primis necessarius. Benedices coronae anni benignitatis tuae. Psal. 64. Coloniae apud Maternum Cholinum M.D.LXV. (1565). Cum gratia et priuilegio. Caes. Mai. et approbatione facultatis Theologicę Coloniensis. w 8ce, str. 256.

Odpisał na to Henr. Bullinger w przedmowie do dzieła Josiasza Simlera: De aeterno Dei filio. Tiguri 1568. w 8ce.
Jocher 3634. — Wierzbow. I. 270.
Akad — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Censura albo rozsądek iednego Katolika przy prawey a starożytney wierze stoiącego, na Rozsądek y Censurę Ministrow Tigurskich y Heydelberskich, około nauki przeciw Troycy Swiętey, w Polszcze nie dawno rozsianey. Książki uczone y pożyteczne, a tych czasow, ktorych się wiele sekt namnożyło, bardzo potrzebne: Teraz z łacińskiego ięzyka na polski przełożone. 1569. w 8ce, kart 134 (po jednej stronie liczbowanych).

Jestto na polskie wytłumaczone Judicium Catholici cuiusdam.
Mać. Piśm. III. 11. — Jocher 3635. — Wierzbowski II. 1451.
Czartor. — Czetwert. — Semin. Warsz.

— Confessio Fidei Catholicae Christiana Avthoritate Synodi prouincialis quae habita est Petricouiae anno M.D.L.I. Mense Junio aedita: Praesidēte Reuerendissimo in Christo patre Domino dn̄o Nicolao Dei gratia Archiepiscopo Gnesnen̄. Legato nato et regni primate. Pars prior. (W wieńcu herb Dzierzgowskiego). Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracoviae Anno M.D.LIII. (1553). (Na końcu tekstu przed regestrem na karcie 239 nieliczbowanej:) Cracoviae, in officina haeredum Marci Scharffenberger, Ciuis ac Bibliopolae Cracouien̄. w 4ce, k. nlb. 8, liczb. ccxxxviii, k. 1 textu nlb. na końcu i Errata kart 13. nlb.

Na odwrocie tyt. na całej ćwiartce orzeł polski pod koroną z literami A. S przez jego piersi przewiniętemi. Na k. nast. przemowa Mikołaja Dzierzgowskiego arcyb. gniezn. do Zygmunta Augusta. (Autor nie wymieniony). Tylko pierwsza część wyszła.
Jocher 2762 b. — Wierzbows. I. 139.
Akad. — Czartor. — Czetwert — Drohob. — Dzików. — Jagiell — Krasińs. — Łopacińs. — Warsz. Uniw.

— Confessio Catholicae Fidei Christiana: vel potivs explicatio quaedam Confessionis a Patribus factae in Synodo Provinciali, quae habita est Petricouiae Anno Domini millesimo quingentessimo quinquagesimo primo (1551) Mense Maio congregatis. Cum gratia et privilegio ad decennium. Joanne Patruo Bibliopola Posnaniensi imprimi pro curante. (Na końcu:) Mogvntiae excvdebat Franciscus Behem. Anno Domini M.D.LVII. (1557). fol. ark. 3, kart cccxxii. (właściwie 332), Indexu kart 24 nlb.

Po rejestrze napis: Praesidente Rever. Nicolao Dziersgowski Archiep. Gnesn. Na odwr. k tyt. na całej stronnicy portret Zygmunta Augusta w kołpaku (czapie) ten sam, co w Kromerze De Orig. 1568. Dedykacya tegoż prymasa do Zygm. Augusta, po której orzeł polski z literami: S. A. Paraenesis idzie od karty 320.
Jocher 2762 c. — Wierzbows. II. 1330.
Akad. — Cieński Lud. — Czapski. — Czartor. — Dziedusz. — Dzikow. — Jagiell. — Kijow. — Kórnik — Ossol. — Pawlik. — Sanguszk. — Uniw. lwow. — Warszaw. — Wilanow. — Zamojs. Ord.

— Confessio Fidei Catholicae christiana, avtoritate Synodi prouincialis, quae habita est Petricouiae, Anno M.DLI. mense Junio, edita: Praesidente Reuerendissimo in Christo patre Domino Nicolao Dei gratia Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato et Regni primate. Opus praeclarum si quod usquam extat pro asserenda religione catholica editum: tam grauiter ingeniose, solide, pie ac eleganter ostendit, quid hoc praesertim tempore contra haereses Catholice discendum atque docendum sit de Fide, Ecclesia, scriptura, conciliis, sacramentis, cerimoniis, summam uero et indi-

cem Capitum, quae, ex ordine tractantur, post epistolam ad Regem dedicatoriam Lector offendes. Cum Gratia et Privilegio Imp. Maiest. Dilingae, Anno salutis humanae M.D.LVII. (Na końcu:) Dilingae excudebat Sebaldus Mayer. (1557). w 4ce, k. nlb. 8, liczb. 289.

Jocher 2762 *d.* ma edycyą Posnaniae 1557, ale to jest wydanie w Moguncyi. — Wierzbows. I. 163.
Akad. — Czartor. — Dzików. — Krasińsk. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Dilingae, Anno Salutis humanae M.D.LVII. (Na końcu:) Dilingae excudebat Sebaldus Mayer. w 8ce, kart 12, liczb. 400.

Wierzbows. I. 164. Warsz. Uniw.

— Toż:... Antverpiae typis Joannis Steelsii 1558. w 8ce.

Sienk. Dod. do Bent. — Jocher 2762 *e.*

— Confessio Catholicae Fidei Christiana: vel potius Explicatio quaedam Confessionis a Patribus factae, in Synodo Prouinciali, quae habita est Petrikouiae, Anno Domini M.D.LI. Mense Maio, cogregatis. Antverpiae in aedibus Joannis Steelsii Anno M.D LIX. (1559). Cum gratia et priuilegio. w 8ce, kart nlb. 7, liczb. 370 i nlb. 30 (rejestru).

Autor nie wymieniony. Dedykacya, jak i w późniejszych wydaniach, w których Hozyusz już jako autor wymieniony, do Zygmunta Augusta, od prymasa Mikołaja Dzierzgowskiego, który synodowi temu przewodniczył. To uwiodło Wiszniewskiego, iż położył (IX. 25) Dzierzgowskiego jako autora. Paraenesis idzie od karty 355 odwr.
Jocher 1762 *f.* — Wierzbows. I. 188.
Bibl. król. w Bruxelli. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Confessio catholicae fidei Christiana: vel potius explicatio quaedam confessionis a patribus factae in synodo prouinciali quae habita est Petrikouiae Anno domini millesimo, quingentesimo quinquagesimo primo, mense Maio congregatis. Parisiis apud Claudium Fremy, via Jacobaea ad insigne sancti Martini. 1560. w 8ce, kart 28 nlb., 305 liczb.

Kart jest więcej, bo liczbowanie zmylone. Po karcie 296 idzie k. 267 i tak dalej do końca. Na końcu dzieła przenośnik: Tomus. Na końcu karty 304 stoi: Finit tomus primus confessiones Catholicae Regni Poloniae. Karta 275 wybita: 175.
Jagiell.

— Tenże tytuł:... Parisiis apud Andoënum Parvum, via Jacobaea, sub signo floris Lilij 1560. w 8ce, k. nlb. 28, liczb. 267 i 232, nlb. 11.

Po tytule wybita winieta drukarza. Autor nie wymieniony. Przypis do Zygmunta Augusta.
Jocher 2762 *g.* Czartor.

— Confessio Catholicae Fidei Christiana, vel potius Explicatio quaedam Confessionis a patribus factae in synodo prouinciali, quae habita est Petricouiae. Descriptore Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi Anno Domini millesimo, quingentesimo quinquagesimo primo (1551) Mense Maio congregatis. Parisiis, ex officina Jacobi Puteani e regione Collegii Cameracensis sub insigni Samaritanae 1560. w 8ce, T. I. kart 28 nlb., i liczb. k. 305. T. II. k. 257 i Spisów k. 11.

W Tomie I winno być kart 334, bo liczbowanie zmylone.
Wierzbows. I. 204.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Confessio Catholicae fidei Christiana: Vel potius explicatio quaedam Confessionis, in Synodo Petricouiensi a patribus prouinciarum Gnesnensis et Leopoliensis in regno Poloniae factae Anno domini M.D.LI. A R. D. Stanislao Hosio, Varmiensi Episcopo conscripta: ac denuo recognita et locupletata et a mendis priorum editionum repurgata. Salvo per omnia Jvdicio S. Sedis Apostolicae. Opus imprimis pium et eruditum, Cum Gratia et Priuilegio Caesareo ad annos octo. Impressum Viennae in Austria in officina Michaelis Zymermanni Anno M.DLX. (1560). fol. k. nlb. 8, liczb. CCCXLI i nlb. 31.

Ded. Sigismundo Augusto Regi Poloniae &c. .. Nicolaus Dzierzgowski Archiep. Gnesn. 1400 egzemplarzy tego dzieła rozeszło się w kilku dniach, zatem je drugi raz tegoż roku w Wiedniu przedrukowano. Denis Typogr. Vindob. 1782 pisze pod r. 1560: Editio duplex.
Wierzbows. III. 2357. — Kopera, Spis 189.
Akadem. — XX. Augustyn. w Krak. — Bra-

nic. — Czapski. — Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw. — Wiedeń. Nadwor.

— Confessio Catholicae Fidei Christiana: Vel potivs explicatio quaedam Confessionis, in Synodo Petricouiensi a patribus Prouinciarum Gnesnensis, et Leopoliensis in Regno Poloniae factae, Anno Domini M.D.L.I. Authore Stanislao Hosio, Varmiensi Episcopo, Per quem etiam denuò liber est recognitus ac locupletatus, et a mendis priorum editionum repurgatus. Salvo per omnia Judicio S. Sedis Apostolicae. Opus imprimis pivm et eruditum. Cvm Gratia et Priuilegio Caesareo, ad annos octo. Impressvm Viennae in Avstria, in officina Michaelis Zymmermanij Anno M D.LX. (1560). fol. k. 7 nlb., kart CCCXLII liczb. i kart nlb. 38.

Po author lectori idzie: popiersie Zygm. Augusta mniejsze niż w edycyi z r. 1557. Król w koronie. Do około herbów ziemstw 22, jakoto: Russiae. Valachiae. Cracoviae. Posnaniae. Siradien. Cuiavien. Lancicie. Pomeranie. T. Gointza. Chełmen. Dobrin. Podoliae. Halicien. Prussiae. Masoviae. D. Vitoldi. T. Sendomir. Calissien. Lublinen. Premisl. Belsen. Velunen. Herb królestwa po dedykacyi do króla. Paraenesis idzie od karty CCCXXIX. odwr.

Jocher 2762 i. — Wierzbows. I. 203.

Augustyanie w Krakow. — Czartor. — Jagiell. — Museum narod. w Peszcie — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Confessio catholicae fidei christianae: vel potius explicatio quaedam confessionis, in synodo Petricoviensi, a patribus provinciarum Gnesnensis & Leopoliensis in regno Poloniae factae, Anno Domini 1551. Authore Stanislao Hosio, cum haec scripsisset Episcopo, nunc autem S. R. E. Cardinale Warmiensi. Et est haec, lector, editio Viennensis tertia, multo castigatior & locupletior, quam priores omnes. Haec autem et alia quaecunque scripsimus, vel deinceps etiam scripturi sumus, omnia Sanctae Sedis Apostolicae, Sanctique Oecumenici Concilii iudicio, subiecta sunto. Opus inprimis pium et eruditum. Cum gratia et privilegio caesareo, ad annos octo. Viennae, Austriae, Excudebat Michael Zimmerman in curia Divae Annae. Anno M.D.LXI. (1561). folio, k. 7 nlb., k. 2 liczb., kart CCCLVI i 38 k. indeksu.

Paraenesis idzie od karty CCCXLIII. odwr. Na odwrocie str. tytułowej przedmowa do czytelnika. Na 2ej karcie odwr. portret Zygmunta Augusta w koronie w około niego herby wszystkich ziem, a pod nim 12 w. łac. na pochwałę, dalej odezwa łacińska do króla przez Dziersgowskiego prymasa, wreszcie herb królestwa; taki sam jest na końcu dzieła.

Wierzbows. I. 215.

Branic. — Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Przeździec. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Parisiis. Claudius Fremy 1561. w 8ce.

Catal. de la Biblioth. du Roy T. II. D. N. 7511. — Jocher 2762 k.

— Tenże tytuł:... factae Anno domini M.D.LI. Autore D. D. Stanislao Hosio Cardinale Episcopo Varmień. in Consilio Tridentino praeside. Opus hoc nunc postremo ab Auctore recognitum et multis locis supra omnes aeditiones auctum, cura et opera integerimi viri D. doctoris Henrici Dunghen Canonici Antuerpiensis. Salvo per Omnia Jvdicio S. Sedis Apostolicae. Opvs imprimis pivm et eruditum. Antverpiae, in aedibus Joannis Stelsii sub scuto Burgundiae 1561. Cum Priuilegio Regio. (Na końcu:) Antuerpiae. Typis Joannis VVithagij anno 1562. w 8ce, kart 12 nlb., k. 423 liczb.

Lectori (przedmowa nowa) i dedykacya Zyg. Aug. Paraenesis idzie od karty 404.

Jocher 2762 k. — Wierzb. III. 2401.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Pawlik. — Wied. ces. — Wrocł. miejs.

— Toż:... factae Anno 1551. Authore Stanislao Hosio Varmiensi Episcopo, Per quem etiam denuo liber est recognitus ac locupletatus, et a mendis priorum editionum repurgatus. Salvo per omnia ivdicio S. sedis Apostolicae. Opus Imprimis Pivm et eruditum. Parisiis Ex officina Jacobi Puteani è regione collegij Cameracenses, sub insigni Samaritanae. 1562. w 8ce, k. 427 i 5.

Zaczyna Przedmowa autora do czytelnika bez daty. Tej w edycyi paryskiej z roku 1560 nie ma.

Wierzbows. I 227. Warsz. Uniw.

— Confessio Catholicae fidei Christiana: vel potius explicatio quaedam confessionis á patribus factae in Synodo Prouinciali, quae habita est Petricouiae Anno Domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo primo, Mense Majo congregatis. Authore Reuerendissimo Christo Patre atque Domino D. Stanislao Hosio episcopo Varmiensi. Lugduni, apud Gviliel. Rovilivm svb scuto Veneto. M.D.LII. (1562). w 8ce, kart nlb. 16, str. 799, k. nlb. 2 i 27 (indexu).

Paraenesis idzie od str. 757.
Wierzbows. III. 2410. — Kopera, Spis, 197. Czaps. — Czartor. — Jagiell.

— Toż:... vel Potivs Explicatio quaedam Confesionis, in synodo Petricouiensi a patribus Prouinciarum Gnesnensis et Leopoliensis, in Regno Poloniae factae, Anno domini M.D.LI. Auctore Stanislao Hosio Cardinale Episcopo Varmiensi in Concilio Tridentino praeside. Opus hoc nunc postremo ab Auctore recognitum et multis locis supra omnes aeditiones auctum, cura et opera integerrimi viri D. Doctoris Henrici Dunghen Canonici Antuerpiensis. Salvo per omnia Judicio S. Sedis Apostolicae. Opus imprimis pium et eruditum. Antverpiae in aedibus Joannis Stelsii sub scuto Burgundiae 1563.Cum privilegio Regio. w 8ce, k. nlb. 44, liczb. 449 i nlb. 10 spisu.

Jocher 2762 *l*. — Maciej. Piśm. Dod. 389 — 392. — Wierzbows. I. 237.
Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Confessio Catholicae fidei Christiana, vel potivs Explicatio quaedam Confesionis in Synodo Petricoviensi... (tytuł jak w edycyi wiedeń. 1560)... factae anno domini M.D.LI. Aucthore D. D. Stanislao Hosio Cardinale Episcopo Varmiensi. Opus inprimis pium et eruditum. Salvo per omnia judicio S. Sedis apostolicae. Romae M.D.LXV. (1665) apud Paulum Manutium, Aldi F. in aedibus Popvli Romani. fol. k. nlb. 6, str. 507 i indexu kart 9.

Dedykacya Sig. Augusto Regi Pol. przez Dzierzgowskiego.
Wierzbows. II. 1420.

Berlin. — Czartor. — Pawlik. — Warsz. Uniw.

— Confessionis Christianae catholicae fidei, Petricoviensis Synodi Nomine A Reverendiss. Patre atq. Domino D. Stanislao Hosio, Cardinale, Episcopo Varmiensi, primùm quidem conscriptae, plurimis sed nūc accessionibus ab eodem locupletatae, vt nouum ferè opus videri possit. Tomus primus. Adiuncto cum capitum et explicatorum locorum S. Scripturae, tum etiam rerum et verborum necessario Indice. Benedices Coronae Anni Benignitatis Tuae Psal. 64. Coloniae apud Maternum Cholinum. Anno M.D.LXXIII.(1573). Cum gratia et priuilegio Caes. Maiest. w 8ce, 12 k. nlb. i 895 stron, spisów 24 kart nlb.

Na przodzie jest krótka przedmowa drukarza do czytelnika.
Po przedmowie idzie: Enumeratio editionum Confessionis quam attextere libuit. Wymienia te: 1) Cracovię 1553. w 4ce. 2) i 3) Dilingae podwójna. w 4ce i w 8ce. Anno 1554. 4) Monguntiae 1555. fol. 5) 6) 7) Viennae ter in folio 1560. 1561. 8) 9) 10) 11) Antverpiae ter. w 8ce, et semel folio 1556, et 12) iterum anno superiore proximo cum omnibus aliis operibus. 13) 14) Lutetiae ab A. Parvo et J. Puteano bis. w 8ce. 15) 16) 17) ab Aeg. Gorbino, Guil. Desboco Seb. Nivellio in folio cum alijs omnibus. 18—21) Lugduni a Guil. Rouillo et a quibusdam aliis fortasse quater. — ... Transtulit in linguam germanicam Joan. a Via: impressa Ingolstadii 1560, iterum a Joan. Ficklero anno proximo Dilingae impressa. Vidimus a Joanne Lavardino in gallicam translatam, quam nobis misit Claud. Fremy typ. parisiensis. Dicitur anno superiore typis iterum Lutetiae typis mandata, cum omnibus aliis lucabrationibus, quam tamen Cardinalis non vidit. Haec nostra editio Coloniensis. pluribus accessionibus ita locupletata, ut duplo maius volumen videri queat, si aeditione Moguntina prima conferatur. Jagiell.

— Toż:... Tomus secundus 1573. w 8ce, kart 19 nlb. i 646 stron.

Na przodzie jest inna krótka przedmowa drukarza do czytelnika.
Wierzbows. I. 331 *a b*. — Jocher 2762 *n*.
Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Confession catoliqve de la foy Chrestiéne escrite premierement en Latin par Stanislaus Hosius Cardinal Po-

lonois, Euesque de Varme. Et maintenant mise en François, par Jean de Luuardin, Vandomois, seigneur de Rannay et Abbé de l' Estoille. A monseigneur le reuerendissime Cardinal de Bourbon. A Paris, Chez Claude Fremy en la rue sainct Jaques a l'enseigne sainct Martin 1566, avec Privilege du Roy. (Na końcu:) Imprimé à Paris par Nicolas Bruslé, pour Claude Fremy, marchand libraire demourant au dict lieu 1566. folio, kart 14 nlb. i 235 kart liczb.

Rozpoczyna dedykacya tłomacza, poczem przedmowa Dzierzgowskiego do Zygmunta Augusta, przedmowa Hozyusza oraz wiersze francuskie Piotra Ronsarda i Jana Ant. de Baif. Wreszcie 8 k. indeksu.
Czartor.

— Confession Catholique de la Foy Chrestienne: Ou à vray dire, l'Instruction generale des Chrestiens en la Religion Catholique, tant pour s'y maintenir et y ramener les desuoyez du vray chemin d'icelle, que pour s'assecurer contre toutes des heresies de ce temps. Faite Francoise du Latin de Stanislaus Hosivs Cardinal Polonois, Euesque de Vvarmę et President au Concil de Trente, par Jean de Lavardin, Vandamois, Abbé d l'Estoille. Augmentée de la plus grande partie par le mesme auteur: et enrichie de deux Traictez de luy-mesme, de l'origine de Sectes et heresies de ce temps: et de l'expresse parole de Dieu. A Paris chez Nicolas Chesneau, rue sainct Jaques, au Chesne verd M.D.LXXIX. (1579). Avec priuilege du Roy. folio, str. nlb. 14, liczb. 1666 i nlb. 38.

Dedykacya Zygmuntowi Augustowi, oraz: przez Lavardina Kardynałowi Bourbon. Przedmowa w: Hosii Opera nadmienia o jednoczesnym przekładzie francuzkim i hollenderskim r. 1556 (1566?).
Jocher 2763. Czartor. — Ossol.

— Confession, Das ist: Ein Christliche Bekantnuss des Catholischen Glaubens, oder vil mehr, ain Auszlegung solcher Bekantnuss, wölche die Vätter der Provintzen Gnesnen und Lewenburg im Künigreich Polen, auff dem Synodo zu Petricouien auffgericht, im jar des Herren geburt M.D.LI. Durch den Hochwürdigen Herren, Herrn Stanislaum Hosium, Bischoffen zu Ermelandt, in Latein beschriben: und darnach durch Johann zu Wege, der hailigen Schrifft Doctorn, Thümprediger zu Wurmbs etc. Teütscher Nation zu Nutz trewlich auss dem Latein in das Teütsch gebracht. Dem Hailigen Apostolischen Stuhl in allem sein vrthail vorbehalten. Ain gancz Christlich unnd schönwerk. Mit kayserlicher Gnad und Freyhait auf zehen jar nit nach zütrucken. Gedruckt zu Ingelstat durch Alexander unnd Samuel Weyssenhorn gebrüder. Anno M.D.LX. (1560). folio, kart 14 nlb., dzieła CCCLXXIX kart liczb. i spisu 9 kart nlb.

Tłumacz Jan zu Wege przypisał prozą Michałowi Arcybiskupowi Salzburgskiemu; tutaj powołuje się na zdanie uczonego męża Marcina Kromera posła polskiego, na dworze cesarskim i innych, którzy to dzieło Hozyusza wysoko cenili.
Wierzbows. I. 205. — Hosius Opera. (Przedmowa do Confessio).
Czartor. — Gdańs. miejs. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Confession, Das ist, Bekantnuss des allgemainen von Christo Jesu, biss auff dise vnser zeit, in der gantzen Christenwelt, aller zeit und orten, vnuermailigten, noch vnd fort an bis zu end der Welt bestendigen Glaubens, Sampt desselben reichlicher vnd milter auslegung, auch alles deren Articul, so bis anher von den alten unnd newen Ketzern, oder sunst schwacher Christen vnuerstand, in stritt und zweifel gezogen, genügsamer declaration, und der Widerfacher Christenlicher ainigkait gegen vnd einreden, bestendiger satter ablaintnung, dergleichen villeicht bis anher also volkommerlich von ainichem Authorn unserer Zeiten, nie beschriben worden. Darinnen sich die irrigen verfürten, als in einem klaren Spiegel ersehen mögen, warum und wohin sie zu diesen unseligen zeiten, von den Rotten vnd Secten abgefürt worden, Derentgegen aber die, so noch der Kirchen Christi eingeleibt, desto mehr vrsach haben, bei derselbigen (ausser deren

kain hayl noch seligkait) bestendigklich biss an das seligend zauerharren. Erstlich durch den hochwürdigsten in Gott, Vattern unnd Herrn, Herrn Stanislaum Hosivm, Bischoffen zu Warmien, der hayligen Römischen Kirchen Cardinaln in Latein beschriben, Alsdann durch Johann von Wege, der hailigen Schrifft Doctorn, in Teutsche Sprach verwendt. Jetzund aber an vil hundert orten corrigiert, gebessert, zu gemainem Hochteutschen gebracht, durch Johann Baptisten Ficklern, der Rechten Doctorn vnd diser zeit Fürstlichen Rath zū Salczburg etc. Getruckt zū Dilingen durch Sebaldum Mayer. Anno M.D.LXXII. (1572). folio, k. CCCLXXXI (sygn. A—Z, a—biiij) z wizerunkiem.

Dedykował Fickler Radzie miasta Weyl w Schwarzwaldzie r. 1571. Powiada, że przekład pierwszy ciemny i nie gładki.
Wierzb I. 320. (zaczyna tytuł od: Das ist).

— Confutatio prolegomenωn Brentii. Poloniae 1558.

Jocher 2900.
Porówn. Vergerius: Dialogi quatuor 1559. — Jacob Andreas 1560.

— Confutatio prolegomenωn Brentii quae primvm scripsit adversus venerabilem virum Petrum a Soto, deinde verò Petrus Paulus Vergerius apud Polonos temere defendenda suscepit. Autore Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi. Opus elegantissimum, nunc recens aeditum, et in quinque libros distributum, nostri temporis haereses primùm ab origine recensens, dein eas complectens cōtrouersias maximas, quae nunc de fide et religione potissimùm agitantur, vti sequens mox pagina indicabit. Secunda editio, nouis ab auctore aucta accessionibus. Coloniae apud Maternum Cholinum. M.D.LX. (1560). Cum gratia et privilegio Caes. Maiest. ad decennium. w 4ce, kart 17 i 567 str.

Przypis Zygmuntowi Augustowi Królowi Polsk. datow. w Heilsbergu r. 1557, gdzie powiada autor, że Vergerius dzieło swoje przypisał temuż Królowi. — Liber I: De haeresibus. L. II str. 90: De legitimis judicibus. Lib. III str. 272: De authoritate Sacrae Scripturae. Lib. IV str. 393: De traditionibus. Lib. V str. 497: De catholica ecclesia. — Lectori candido str. 566.
Jocher 2900 *a*. — Wierzbows. I. 206.
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... indicabit. Secunda editio novis ab authore aucta accessionibus. Parisiis apud Guilielmum Desboys, sub sole aureo, et Sebastianum Niuellium sub Ciconiis via Jacobea 1560. w 8ce, k. t., 6 k. nlb. ded. i ad lectorem, k. 15 nlb. indexu, k. liczb. 258 i 1 k.

Dedykacya Sigism. Augusto R. Pol. e castro Heilsbergk Idibus Octobris 1557.
Branic. — Czartor. — Krasińs.

— Tenże tytuł:... vti sequens mox pagina indicabit. Secunda aeditio novis ab autore aucta accessionibus. Antverpiae in aedibus Joannis Stelsii Anno M.D.LXI. (1561). Cum Gratia et Privilegio. w 8ce, k. 8 nlb., 260 kart liczb., spisu kart 15 nlb.

Autor przypisał Zygmuntowi Augustowi królowi, dat. w Heilsbergu w paździer. 1557 r.
Wierzbows. I. 216. — Jocher 2900 *b*.
Czartor. — Przeźdz. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... vero Petrus Paulus Vergerius apud Polonos temerè defendenda suscepit. Cui accessit libellus, De expresso Dei verbo & Dialogus de eo, num calicem laicis et uxores sacerdotibus permitti, ac diuina officia vulgari lingua peragi fas sit. Lugduni apvd Gvliel. Rovillivm, svb Scvto Veneto M.D.LXIIII. (1564). w 8ce, k. 8, str. 671 i k. 20 nlb.

Dedic. Sigismundo Augusto Poloniae Regi.
Wierzbows. III. 2448.
Porówn. niżej: Propugnatio. Czartor.

— Dialogus de eo, nvm Calicem Laicis, et uxores Sacerdotibus permitti, ac diuina officia vulgari lingua peragi fas sit. Avthore Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi. Cum gratia et priuilegio Imp. Anno virginei partus M.D.LVIII. (Na końcu:) Dilingе, excudebat Sebaldus Mayer. w 8ce, ark. nlb. r_6 (kart 134).

Na k. 1 tytuł powtórzony z dodaniem: Colloqvvtores Arator et Harpagus.
Lit. *b* arkusza stoi pod *t*, *d* pod *iu*, *e* pod *do*, *g* pod *sq*, *k* pod *a*, *r* pod *ti*.
Wierzbows. III. 2321.

— Tenże tytuł:... Authore Reverendissimo in Christo Patre atq; Domino D. Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi. Cum gratia et privilegio Imp. Anno Dñi M.D.LIX. (1559). (Na końcu:) Dilingae excudebat Sebaldus Mayer, 1559. w 8ce, k. nlb. 134 (ark. r_6).

Signat. *b* stoi pod *nt*, *c* pod *m*, *d* pod *i*, *e* pod *g*, *f* pod *ae*, *g* pod *bs*, *k* pod *Ch*, *q* pod *ss*, *r* pod *a*.

Jocher 7352 *a*. — Wierzbows. I. 190.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Avthore Reverendissimo in Christo Patre atque Domino D. Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi. Cum gratia et priuilegio Imp. Dilingae excudebat Sebaldus Mayer. Sumptibus Christophori Schick Anno dñi M.D.LX. (1560). (Na końcu:) Dilingae excudebat Sebaldus Mayer. w 8ce, k. nlb. 87.

Sign. *B* jest pod *u*, *C* pod *us*, *D* pod *in*, *G* pod *ol*.

Wierzbows. I. 308.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec. — Warsz. Uniw.

— Dialogus, Das ist, Ein freundlichs Gesprech zwoer Person, von den drey wichtigen puncten und stücken unserer Heyligen Christlichen Religion, so itzunder ohne underlass getrieben, und von vielen zuerläuben begert werden, Nemlich, Ob Man die Leyen under den beyden gestalten Communiciren, den Priestern unnd Geystlichen Weiber geben und die geheymnussen des Glaubens in bekanter Sprach verhandlen dem gemeinen Man fürtragen solle: Alles verfast und antag bracht. Durch Stanislaum Hosium Bischoffen zu Varmien etc. Im Jar M.D.LVIII. (Na końcu:) Meintz Druckts Frantz Behem. w 4ce, ark. Ziij. Wrocławs.

— Stanislai Hosii cardinalis Warmiensis, Epistola elegans et pia, ad quendam Jvvenem Magnificvm. Cracoviae Anno Domini M.D.LXII. (1562). Qui suę virtuti confidit: alienae non inuidet. (B. w. dr.) w 8ce, k. nlb. 8.

Na odwr. tyt. herb Szymona Ługowskiego kan. pozn. i wierszy nań łać. 3 Alberta Wędrogowskiego. Następuje przemowa do Ługowskiego, wydawcy, przez Jakóba Górskiego. List Hozyussa datowany z Wiednia 4 marca 1561. Hozyusz przytacza tutaj słowa Ś. Pawła: Siquis aliud vobis evangelisaverit quam quod accepistis, anathema sit. Z tego zaś wywodzi, iż z Athanazyuszem powiedzieć trzeba: Etiamsi divinas aliquis tibi scripturas produxerit contra receptum ecclesiae sensum et consensum, Paulinam hanc illi sententiam obijcito.

Wierzbows. III. 2411.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Kornik.

— Epistolae dvae Insignes, Altera D. Stanislai Hosii, Cardinalis Varmien. ad Illustriss. Brunsuici ducem Henricum: Altera Martini Cromeri, ad Sereniss. Regem, Proceres Equitesque Polonos, in Comitijs Varshaviensibus congregatos. (Winieta). Coloniae. apud Maternum Cholinum M.D.LXIIII (1569). Cum Gratia et Privilegio Caes. Maiest. w 8ce, k. nlb. 56. (Druk kurs. prócz niemczyzny).

List Hozyussa obejmuje kart 26.

Jocher 9525. — Wierzbows. I. 250.

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... in Comitiis Varschauiens. congregatos. Parisiis apud Sebastianum Niuellium via Jacobaea, sub Ciconiis M.D.LXIIII. (1564). w 8ce, k. nlb. 2, liczb. 39.

Od karty 18 idzie Epistola Mart. Cromeri.

Obacz także: Nidecki A. P. (Aliquot epistolae 18 a. 1585).

Wierzbows. III. 2450. — Jocher 9525.

Czartor. — Jagiell. — Kórnik. — Ossol.

— Examen seu discussio articuli Confoederationis, Henrico per Haereticos propositi.

Examen seu discussio articuli Confederationis, Henrico per haereticos ad approbandum propositi.

Ob. Załuski Józef: Dwa Miecze, gdzie się dołączone znajduje.

Friese III. 38.

— Toż w wydaniu: Opera, Coloniae 1584, w tomie 2.

— De expresso Dei verbo, Ad Serenissimum Dominvm, Dominvm Sigismvndvm Avgvstum, Dei Gratia Regem Poloniae, magnum Ducem Lithuaniae Russiae, totius Prussiae, Masoviae, Samogitiaéq; Dominum et haeredem etc. Dñm suum clementissimũ Reuerendis-

simi in Christo patris atq; Dn̄i Stanislai Hosii Episcopi Warmieñ. Libellus valde vtilis, ac his temporibus necessarius. Cum Gratia et Priuilegio Imp. Anno Dn̄i M.D.LVIII. (1558). (Na końcu:) Dilingae excudebat Sebaldus Mayer. w 4ce, kart 131 nlb.

— Toż:... Dilingae 1558. w 4ce, kart 131 nlb. (ark. Z i Kiij).

Są dwa wydania z tego samego roku.
Znak ark. *c* stoi pod *r*, *d* pod *t*, *e* pod *b*, *f* pod *li*, *s* pod *e*, *A* pod *t*, *B* pod *n*, *E* pod *na*, *K* pod *m*.
Jocher 3740 *a*. — Wierzbows. I. 177.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Anno dni M.D.LIX. (Na końcu:) Dilingae Excudebat Sebaldus Mayer. w 4ce, kart 130.

Wierzbows. I. 188.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Authore in Christo P. D. Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi in Prussia. Ad Serenissimum D. Sigismundum Augustum Regem Poloniae, magnum Ducem Lituaniae, Russiae, totius Prussiae, Masouiae Samogitiaeque Dominum et haeredem. etc. Lovanii, Excudebat Bartholomaeus Grauius, sumptibus eiusdem et Petri Sangrii Tiletani. Anno M.D.LIX. Cum Gratia et Privilegio Regio. w 8ce, kart 80.

Jocher 3740 *b*. — Wierzbows. I. 189.
Warsz. Uniw.

— De Expresso Dei Verbo; Ad Sigismundum Avgvstum Poloniae Regem, Stanislai Hosii Episcopi Varmiensis, Libellus valde vtilis, ac his temporibus necessarius. Romae Apvd Valerium Doricvm 1559. Cum liceñtia Superiorum. w 8ce, k. nlb. 16, liczb. 68 (ark. Miv). (Na końcu:) Romae Apvd Valerivm et Aloysivm Doricos).

Arkusze pomieszczone: *A* pod *h*, *B* pod *ati*, *C* pod *il*, *D* pod *ur*, *L* pod *mu*.
Wierzbows. II. 1379.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— De Expresso Dei verbo, libellvs valde utilis, ac his temporibus necessarius, per Reverendiss. in Christo P. atque Dominum D. Stanislaum Hosius episcopum VVarmieñ. Antverpiae, in aedibus Joannis Steelsij Anno 1559. Cum Priuilegio Regio. w 12ce, kart 120.

Ded.: Sigism. Augusto, regi Poloniae.
Wierzbows. III. 2338. Czartor.

— De expresso Dei verbo authore in Christo P. D. Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi in Prussia, ad Smum Dnum Sigismundum Augustum regem Pol. M. D. Lith. Russiae, totius Prusiae, Masoviae, Samogitiae Dnum et haeredem etc. In sole posuit tabernaculum Suum. Doctus est hic libellus, et his temporibus utilis, quemq; valde expedit typis propagari. D. Petrus Curtius ecclesiae D. Petri pastor. Lovanii excudebat Bartholomaeus Gravius sumptibus ejusdem et Petri Sangrii Tiletani Anno M.D.LIX. Cum gratia et privilegio regis. (Na końcu: Lovanii excudebat Bartholomaeus Gravius Anno 1559. w 8ce, kart 80 nlb. (sygn. A—Z., A—Kiii).

Bez żadnej przedmowy.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— De Expresso Dei Verbo, Libellus his temporibus accommodatissimus. Item Dialogvs trimembris, isque elegantissimus, hac aetate pernecessarius, De communione sacrae Eucharistiae sub utraque specie, De sacerdotum coniugio, Deque sacro vulgari linqua celebrando. Authore Reuerendiss. D. Domino Stanislao Hosio Episcopo VVarmiensi in Prussia. His accessit Index Rerum et materiarum, ibidem contentarum, Locupletissimus. Parisiis, apud Gabrielem Buon, in Clauso Brunello, sub insigni D. Claudij 1560. w 16ce, k. liczb. 171 i 13 k. nlb. indexu.

Wierzbows. III. 2359. Czartor.

— Tenże tytuł:... Locupletissimus. Parisiis, ApudJo. Foucherium, via Jacobaea sub scuto Florentiae 1560. w 8ce, kart 171 i 13 indexu.

Wierzbows. III. 2360.
Poznań. Semin. — Wiedeń. Cesars.

— De Expresso Dei verbo libellus et Dialogus de Communione Sacrae Eucharistiae sub utraque specie. Parisiis 1561.

Jocher 3740 *d*.

— De Expresso Dei Verbo Libellvs His Temporibvs accomodatissimus: ab Authore recens auctus et recognitus. Item Dialogvs trimembris, isque elegantissimus, hac aetate pernecessarius, De communione sacrae Eucharistiae sub vtraque specie. De Sacerdotū coniugio. Deque Sacro vulgari lingua celebrando. Authore Reuerendis. D. Domino Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi. Cum indice copiosissimo. Antverpiae in aedibus Viduae et Haeredum Joannis Stelsij sub Scuto Burgundiae. 1565. Cum Priuilegio. w 12ce, k. 173 i nlb. 13.

Dedyk.: Sigismundo Augusto Regi Poloniae. Wierzbows I. 271. — Jocher 3740 e.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz. — Warsz. Uniw.

— De expresso Dei verbo. O zřetedlném Slowu Božijm: Knijžka těchto časůw welmi užitečná, Nynij w nowě z Latinského na český přeložená. Wytištěna Létha Pánie Tisyceho, Petisteho dewadesáteho. (1590). (Na końcu:) VV Litomyšli Andres Graudenc. 1590. w 8ce, s. 248.

Przypis Adamowi z Hradec przez tłómacza Balthasara Hostannského.

Pam. Sandom. I. 406. — Wierzbows. III. 2872. Uniw. prags.

— Of the Expresse Worde of God a shorte but a most excellent Treatyse and very necessary for this tyme Written in Latin, by the right Reuerend, Lerned, and vertuous Pather Stanislaus Hosius, Bisshop of Warmia, Cardinal of the Holy Apostolyke See of Rome, and one of the Presidents in the late General Councel holden at Trent. Newy translated in tho english. Imprinted in Louaine, by John Bogard at the signe of the golden Bible: With Priuilege. An. 1567. w 8ce, k. 4, str. 113 i 3.

Dedic. Lectori... Lovanii 3 Januarii. Wierzbows. III. 2503.

Zamojs. ordyn. — Muzeum Bryt.

— Drey christliche Gesprach unnd underweisung, ob den Layen das Hochwürdig Sacrament des Altars, under beyderlay gestalt zuraichen: Ob den Priestern die Ee zu zelassen: Und ob die Göttlichen ämpter in einer jetwedern Nations Sprachen zu verrichten sein. Jetzo newlich der Lateinischen sprach unerfarnen, zu gutem in das Teutsch gebracht, Welches hieuor durch den hochwirdigen inn Gott Vatter vnd Herrn, Herrn Stanislavm Hosium Bischouen zu Ermeland in Latein geschrieben, vnd im Truck aussgangen. Cum Gratia et Priuilegio Caes. Maiest. Anno Dñi M.D.LIX. (1559). (Na końcu:) gedruckt zu Dilingen durch Sebaldum Mayer. w 4ce, ark. 1, dzieła k. 102 nlb.

Wierzbows. III. 2340.

Jagiell. — Kórnik.

— Toż samo:... M.DLX. (1560).

Wierzbows. III. 2361.

Akad. — Czartor.

— Von dem Hellen diser Zeit von vilen, hoch gerümbten, klaren und offenbarem VVort Gottes, ain erläütterung unnd warnungs Schrifft. An den Durchleüchtigsten, hochgebornen Fürsten und Herren Herren Sigmund Augvst auss Göttlichen gnaden Künig zu Poln gross Fürsten in der Litten, zu Reussen vnd gantzen Preüssen etc. Ain Herr und erbe. Durch den Hochwürdigen in Gott Vatter und Herren, Herren Stanislavm Hosivm, auch durch Göttliche gnaden Bischoff zu Warmien in Irmelant, in latein verfertigt Nun aber auch allen Teütschen zu nutz, auss Christenlicher wolmainung, gebracht in unser sprach, durch Herren, Leonhart Haller, Bischoff zu Philadelphia, und Weichbischoff zu Eystet. Ecclesiastici an dem fünfften Capitel. Sey bestendig in dem weg des Herren, unnd in der warhait deines verstand und Wissens, und red das zum frid und zu der gerechtigkait dienet. Sey berait zu hören Gottes VVort, das du ain verstandt habest, und mit weisshait antwortest, was die warhait ist. Mit Kayserlicher Mayestat Freyhaiten nit nach zu drucken. Gedruckt zu Ingolstat durch Alexander und Samuel Weissenhorn gebrüder. Anno M.D.LIX. (1559). w 4ce, k. 4 i CXXIII.

Dedykacya do Albrechta Falcgrafa Renu książęcia Bawaryi. Na ostatniej karcie winna być cyfra CXXVII.
Jocher 3741. — Wierzbows. I. 191.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Kelchbüchlein. Ein christliches Gespräch. Ob den Layen das Hochwirdig Sacrament des Altars, vnder bayderlay gestalt zeraichen. Item Ob den Priestern die Ehe zugelassen: und ob die Göttlichen ämter in einer jetwedern Nations sprachen zuverrichten sein. Gestelt in Lateinischer sprach durch Stanislaum Hosium S. R. E. Cardinalem Nachmals in das Teutsch gebracht. Dilinge. w 16ce, k. t., str. 341 liczb. i str. 4 nlb.
Wierzbows. III. 3145. Czartor.

— Ksyęgi o Jasnym a Szczyrym Słowie Bożym, Naiásnieyszemu Ksyążęciu y Pánu Pánu Sygmuntowi Augustowi Krolowi Polskiemu etc: przypisáne Item, Rozmowá o tym, godźili sye Láikom Kielichá, Ksyężey zon dopuśćić: á w Kośćielech służbę Bożą ięzykiem przyrodzonym spráwowáć. Przes J. M. ksyędzá Stánisławá Hosivszá, Kárdynałá y Biskupá Wármieńskiego łáćińskim ięzykiem nápisáne, á teraz ná polski przełożone. 1562. (Na końcu:) W Krakowie Łázarz Andrysowic drukował. Roku Bożego M.D LXII. (1562). w 4ce, k. nlb. 4, liczb. 147 i 9 nlb.
Wierzbows. II. 1399.
Czarnec. — Czartor. — Czetwer. — Dzików — Frauenb. — Krasińs. — Ossol. — Jerzy Szembek. — Zamoj. ord.

— De Loco et Authoritate Romani Pontificis in Ecclesia Christi et Concilijs Stanislai Hosii Cardinalis Varmien. epistola ad Stanislaum Orechouium. Praefixa est et Orechovij Epistola, ad quam respondetur. Coloniae apud Maternum Cholinum. Anno M.D.LXVII. Cum Gratia et priuilegio Caes. Maiest. w 8ce, kart 11 nlb. i 55 stron.

Na przodzie umieszczony jest list przypisny Tomasza Płazy proboszcza kościoła S. Stefana w Krakowie jako wydawcy do Walentego Herburta biskupa przemyskiego, dat. w Krakowie d. 10 lutego 1567. roku: „Największemu lubownikowi pism Hozyusza i biskupowi, w którego dyecezyi mieszkał Orzechowski i gdyby nie umarł, niezawodnie byłby się poprawił postępując za twemi mądremi radami". Poczem idzie list Orzechowskiego pisany z Przemyśla d. 29 maja 1563 r. do Kardynała Hozyusza jako prezydenta na Soborze Trydenckim.
Jocher 4032. — Wierzbows. I. 292.
Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Opera D. Stanislai Hosii Cardinalis Episcopi Varmiensis in concilio Tridentino Praesidis, quae hactenus publicum receperunt omnia imprimis Pia ac Erudita, nunc postremo ab ipso auctore vigilanter multis in locis supra omnes priores aeditiones aucta et recognita, atque in unum corpus jam primum collecta et excusa: quorum catalogum sequens pagella indicabit. Salvo per omnia judicio S. Sedis apostolicae. Parisiis, apud Aegidium Gorbinum sub insigne Spei, prope Collegium Cameracense 1562. folio, kart 16 nlb. i 264 kart liczb. (Druk drobny w dwie kolumny).

Na odwr. str. tyt. spis zawartych rozpraw. Na karcie drugiej przedmowa autora do czytelnika. Na karcie 3ej list przypisny Mikołaja Dzierzgowskiego Zygmuntowi Augustowi królowi, (który jest przy wszystkich wydaniach Confessio umieszczony) a dalej jest spis rzeczy.

Następne są tu pisma:

a) Confessio catholicae fidei christiana, a patribus in Synodo provinciali habita Petricoviae anno 1551, mense Majo congregatis ... od k. 1 do 146.

b) Propugnatio vera Christianae, catholicaeque doctrinae adversus Joannem Brentium pro Petro Soto elegantissime conscripta... Miewa tytuł osobny list przypisny autora do Zygmunta Augusta króla obejmuje 2 k. nlb. i od k. 147 do 235. Tego osobnego tytułu w egzemplarzu Bibl. Jagiell. (w edycyi księgarza Seb. Nivelsa) nie ma, lecz jest nadpis: Confutatio prolegomenon Brentii, quae primum scripsit adversus venerabilem virum Petrum a Soto, etc. a na odwrocie tego tytułu idzie dedykacya do Zygm. Augusta.

c) De expresso Dei verbo libellus. his temporibus maxima necessarius... od k. 236 do 252.

d) Dialogus de eo, num calicem laicis, et uxores Sacerdotibus permitti, ac divina officia vulgari lingua peragi fas sit, od k. 252.

Wierzbows. I. 228.
Czartor. — Uniw. Warsz.

— Toż, tenże tytuł:... Parisiis, apud Sebastianum Niuellium sub Ciconiis via Jacobaea 1562. fol. kart 16 nlb. i liczb. k. 264 (mylnie wydrukowano 260).

Jestto edycya taż sama co poprzednia tylko na tytule winieta większa i inny księgarz wydrukowany. Porównaj poprzednio pod *b*.
Jagiell.

— Tenże tytuł:... jam primum collecta et excusa: quarum catalogum sequens pagella indicabit. Salvo per omnia Judicio S. Sedis Apostolicae. Parisiis apud Gulielmum Desbeys via Jacobaea sub Sole aureo 1562. fol. k. nlb. 30, liczb. 264.

Jocher 2610 *a*. — Wierzbows. III. 2413.
Czartor. — Ossol.

— Toż:... iam primum collecta & excusa: quorum catalogum sequens pagella indicabit. Salvo per omnia iudicio s. sedis Apostolicae. Parisiis, apud Gulielmum Cavellat, in pingui Gallina, ex adverso collegii Cameracensis. 1562. folio, k. t., 15 k. nlb., 264 k. liczb.

Te cztery edycye z r. 1562 są jednym i tym samym drukiem, tylko nazwiska księgarzy odmienne.
Wierzbows. III. 2412. Czartor.

— Tenże tytuł:... iam primum collecta & excusa: quorum catalogum sequens pagella indicabit. Salvo per omnia Judicio S. Sedis Apostolicae. Lugduni, apud haeredes Jacobi Juntae MD.LXIIII (1564). fol. k. 21, str. 750.

Wierzbows. III. 2451.
Branic. — Czaps. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— Operum D. Stanislai Hosii Cardinalis Episcopi Varmiensis, in concilio Trid. Praesidis Tomus secundus. Nunc postremo ab ipso auctore multis in locis supra omnes priores editiones auctus et recognitus. Lugduni apud Guil. Rovillium sub Scuto Veneto 1564. w 8ce, str. 671 i Index.

Ded.; Serenissimo Sigismundo Augusto Regi Poloniae M. D. Lithvaniae etc. Stanislaus Hosius Ep. Varm. Ex castro meo Heilsbergae. Idibus Octobris Ao 1557.
Branic.

— Stanislai Hosii Cardinalis, Episcopi Varmiensis, in Concilio Tridentino Praesidis, Opera quae hactenus extiterunt omnia, inprimis pia et erudita, atque in unum corpus iam primum collecta et excusa, quorum catalogum pagella sequens indicabit. Opus hoc nunc postremo ab avctore recognitum, et innumeris supra omnes editiones auctū, cura et opera integerrimi viri D. Doctoris Henrici Dunghen Canonici Antwerpiensis. Saluo per omnia iudicio S. sedis Apostolicae. Antverpiae, In aedibus Viduae et haeredum Joannis Stelsij 1566. Cum gratia et privilegio. fol. k. 6 nlb., k. 363 liczb. i 14 nlb.

Obejmuje:
1) Confessio str. 1—204. 2) Confutatio s. 205—319. 3) De expresso s. 320—340. 4) Dialogus s. 341—356. 5) Epistola ad Bruns. ducem. s. 356—359. 6) Epistola Cromeri s. 359—363.
Jocher 2610 *b*. — Wierzbows. I. 281.
Akad. — Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— D. Stanislai Hosii S. R. E. tituli S. Clementis .Presbyteri, Cardinalis et Episcopi Varmiensis, in Concilio Tridentino Praesidis, Opera Omnia, quorum catalogum octava pagella invenies. Opera haec nunc novissime ab ipso auctore diligenter recognita: Confessionis opus, plusquam quadraginta foliis auctum, denuo solerti cura et diligentia D. Doctoris Henrici Dunghaei Canonici Antverpiensis edita. Saluo per omnia S. Sedis Apostolicae iudicio. Antverpiae in aedibus viduae et haeredum Joan. Stelsii M.D.LXXI. (1571). Cum privilegio regio. (Na końcu:) Excudebat Theodorus Lyndanus, expensis viduae et haeredum Joannis Stelsii. fol. k. nlb. 5, liczb. 383 i nlb 12.

W zbiorze tym są umieszczone następne pisma:
a) Confessio Catholicae fidei Christiana, a patribus in Synodo provinciali habita Petricoviae a. 1551 mense Maio congregatis, od karty 1 do 208.
b) Propugnatio vera, christianae, Catholicaeque doctrinae, adversus Joannem Brentium pro Petro Soto elegantissime conscripta, od karty 209 do 312.
c) De expresso Dei verbo libellus, his temporibus maxime necessarius, od karty 313 do 331.
d) Dialogus de eo, num calicem laicis, et uxores Sacerdotibus permitti, ac divina of-

ficia vulgari lingua peragi fas sit, od k. 332 do 346.

e) Judicium et Censura de judicio et censura ministrorum Tigurinorum et Heydelbergen. De dogmate contra adorandam Trinitatem in Polonia nuper sparso, od k. 347 do 368.

f) De loco et auctoritate Rom. Pontificis, in Ecclesia Christi et Conciliis, ad Stanislai Orichovii epistolam praefixam, responsio, od k. 369 do 374.

g) Epistola D. Stanislai Hosii Cardinalis Warmien. ad Illustr. Brunsvici Ducem Henricum, od 375 do 377.

h) Epistola D. Martini Cromeri ad Regem, proceres, Equitesque polonos, in Comitiis Varshaviensibus congregatos, od k. 378 do 381.

i) Epistola D. Stanislai Hosii Cardinalis Warmien. ad Senatum Coloniensem. Na tem się kończy karta 382 i 3.

Na egzemp. Czartor. dolepiono drukowaną datę: MDLXXII.

Jocher 2610 c. — Wierzbows. I. 314.

Akad. — Jerzy Borkows. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Cura Doctoris Henrici Dunghaei Canonici Antwerpiensis edita. Antwerpiae impens. haer. J. Stelsii 1572. fol. k. t., 5 k. nlb., 383 liczb., 12 k. nlb. indexu.

Ded.: Sigismundo Augusto. Jestto taż sama edycya co r. 1571 ze zmienioną datą. Czartor. — Bibl. Casanateńska w Rzymie.

— Stanislai Hosii S. R. E. Cardinalis, Episcopi Varmiensis, in Consilio Tridentino Legati opera omnia hactenus edita, In vnum corpus collecta, ac nuperrime ab ipso Auctore recognita, et supra omnes alias editiones aucta, Cura & opera Alemanii Fini Cremensis excusa. Adiunctae sunt praeterea Recantationes Fabiani Quadrantini, Brunsbergae in Collegio societatis Jesu recitatae. Saluo in Omnibus sanctae sedis Apostolicae iudicio. Venetiis apud Franciscum Francisci M.D.LXXIII. (1572). fol. k. 12 i k. liczb. 365 i nlb. 13.

Na końcu dzieła: Registrum. Venetiis apud Dominicum Nicolinum M.D.LXXIII. (1573). Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł:... (Taż sama edycya ze zmianą nakładcy w tytule:) Venetiis apud Dominicum Nicolinum. M.D.LXXIII. (1573). fol. k. nlb. 12, liczb. 365 i k. 13.

Dedykacya Grzegorzowi XIII. zajmuje 2 k. nlb., po tym następuje na 4 kartach drugi przypis Henrykowi Walezemu. Na przedostatniej karcie spis nazwisk pisarzy wspomnianych w tem dziele. Na ostatniej wstęp do wyznania wiary. W zbiorze tym następne znajdują się pisma:

a) Confessio catholicae fidei christiana itd. od karty 1 do 193.

b) Confutatio prolegomenon Brentii, quae primum scripsit adversus Ven. virum Petrum a Soto, deinde vero Petrus Paulus Vergerius apud Polonos temere defendenda suscepit, od karty 194 do 284.

c) De expresso Dei verbo libellus, his temporibus accomodatissimus, ab auctore auctus et recognitus, item dialogus trimembris, de sacrae Eucharistiae sub utraque specie communione, de sacerdotum conjugio, de celebrando sacra vulgari lingua, od karty 285 do 313.

d) Judicium et censura, de judicio et censura ministrorum Tigurinorum et Heydebergensium, de dogmate contra adorandam Trinitatem in Polonia nuper sparso, od karty 314 do 331.

e) De loco et auctoritate Romani pontificis in ecclesia Christi et conciliis Stan. Hosii Cardinalis ad Stanislai Orechovii epistolam praefixam responsio. List Orzechowskiego datowany z Przemyśla miasta Rusi d. 29 Maja 1563. karta 332—3. Dalej odpowiedź Hozyusza do k. 337.

f) Epistola Stan. Hosii ad illustrissimum Brunsvici Ducem Henricum, datowany z Tridentu d. 24 Marca 1562 r. od karty 338 do 340.

g) Amplissimo prudentissimoque Senatui Reipublicae Coloniensis salutem plurimam, Stanislaus Hosius Cardinalis Varmiensis exoptat, na karcie 341, datowany w Heilsbergu d. 5 Czerwca 1567 r.

h) Responsum Senatus Coloniensis ad Illustr. et Rever. D. Stanislaum Hosium Cardinalem, datowany d. 16 Kwietnia 1568 r. na karcie 342.

i) Palinodiae sive recantationes Fabiani Quadrintini, od karty 343 do końca dzieła. — Na końcu powtórzony jest i w tej edycyi rok i nazwisko nakładcy.

Wierzbows. III. 2579.

Berlińs. król. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Zamojs.

— Stanislai Hosii S. R. E. Cardinalis, Maioris Poenitentiarii et Episcopi Varmiensis. Opera omnia in duos divisa Tomos, quorum primus ab ipso auctore plurimis subinde in locis, integris et dimidijs paginis sic auctus et recognitus, ut nouum opus fere censeri possit. Secundus autem totus novus, nuncq; primum typis excusus. Accessêre necessarii atque copiosi Indices, cum locorum Sacrae scripturae expli-

catorum, tum etiam eorum omnium, quae in hisce operibus observatione digna censentur. Salvo in omnibus sanctae Sedis Apostolicae iudicio. Coloniae apud Maternum Cholinum. Anno M.D.LXXXIIII. (1584). Cum Gratia et Priuilegio Cesareae Maiest. in Decennium. folio. Tom I, kart 16, str. 757, rejestr. k. nlb. 16. Tom II, k. nlb. 8, str. 496.

Maternus Cholinus przypisał to dzieło Juliuszowi biskupowi herbipolskiemu i książęciu wschodniej Frankonii, dat. w Kolonii w Marcu 1584 r. Poczem idzie list Hozyusza z przypisem Grzegorzowi XIII papieżowi, datowany w Sublaku we Wrześniu 1573 r.

Tom I. następne obejmuje pisma:

a) Confessio catholicae fidei christiana, od str. 1 do 416.

b) Confutatio prolegomenon Brentii, od str. 417 do 609.

c) De expresso Dei verbo, od str. 610 do do 643.

d) Dialogus de communione, od str. 644 do 668.

e) Judicium et censura de adoranda trinitate, od str. 669 do 707.

f) Stanislai Orechovii epistola ad Stanislaum Hosium Cardinalem, od str. 708 do 710.

g) Stanislai Hosii Cardinalis ad eundem de loco et auctoritate romani Pontificis in ecclesia et in conciliis, od str. 711 do 719.

h) Palinodiae sive recantationes septem, Fabiani Quadrantini Gedanensis, cum factus esset ex lutherano christianus, recitatae Braunsbergae in collegio Soc. Jesu ab Illustr. Cardinali Hosio conscriptae, od str. 719 do 757.

Jesttu także umieszczona: Friderici Barscii ad Fabianum, od str. 733 do 736.

Tom II. ma tytuł:

D. Stanislai Hosii etc. operum tomus secundus, quae nunc primum in lucem prodeunt, opera et studio Stanislai Rescii. Catalogum eorum sequens pagina indicabit. Coloniae etc. folio, k. 8 nlb., i 496 str.

Mieszczą się następne pisma:

a) De oppresso Dei verbo libellus. od str. 1 do 61.

b) De actis cum Torunensibus A. D. 1551, regnante in Polonia Sigismundo II Augusto ad Martinum Cromerum, od str. 61 do 70.

c) De actis cum Elbingensibus A. D. 1553, od str. 70 do 81.

d) De actis in comitiis Prussiae Graudentinensibus A. D. 1553, od str. 82 do 91.

e) De actis cum Braunsbergensibus A. D. 1564. od str. 92 do 100. Nadto:

De actis cum Elbingensibus, A. A. 1565 i 1568, od str. 100 do 144.

f) Epistolae ad diversos 276, collectae et in ordinem redactae per Stanislaum Rescium, od str. 145 do 453.

g) Examen sive excussio articuli confoederationis Sereniss. Henrico Poloniae regi per haereticos ad approbandum propositi, od str. 454 do 456.

h) Altera excussio ejusdem confoederationis, pro instructione Serenissimi Poloniae regias Henrici ad illustr. Ludovicum ducem hivernensem missa, od str. 457 do 461.

i) Oratio funebris Samuelis Maciejowski episcopi Cracoviensis et regni Poloniae vicecancellarii, quam habuit in funere Sigismundi I regis Poloniae per Stanislaum Hosium secretarium illo tempore regium conscripta, od str. 462 do 478.

k) Alia oratio funebris ejusdem auctoris in exequijs Sigismundi II regis Poloniae in ecclesia S. Laurentii in Damaso Romae celebratis, per Stanislaum Rescium ad IV idus Novemb. Anno 1572 recitata, od str. 479 do 482.

l) Stanislai Hosii testamentum, od str. 483 i 3.

l) Epistola Stanislai Rescii de transitu et dormitione illustr. Stanislai Hosii Cardinalis ad Joannem Hosium fratrem ejus, str. 485 do 494.

m) De obitu Stanisl. Hosii ode lugubris ejusdem, str. 495 i 6.

Wydawca Stanisław Reszka przypisał Stefanowi królowi Pols. (dat. w Rzymie we Wrześniu 1582 roku).

Jocher 2610 *d*. — Wierzbows. I. 457.

Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Płockie Semin. — Przeździec. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— D. Stanislai Hosii... Opera Omnia ... Coloniae Agrippinae Sumptibus Haeredum Bernardi Gualteri A° 1639. Cum gratia et priv. Caes. Majes. (2 tomy). folio. T. I k. 16, str. 757 i k. 17. T. II k. 8, str. 496.

Jestto tylko przedruk tytułów do dwóch tomów: dzieło zaś samo jest edycyą: w Kolonii u Cholina r. 1584.

Czartor. — Warsz. Uniw,

— Opus elegantissimum varias nostri temporis sectas & haereses ab origine recensens. Autore Reverendo in Christo Patre ac domino D. Stanislao Hosio episcopo Varniensi (tak!). Pari-

siis, ex officina Joannis Foucherij, sub scuto Florentiae, via Jacobea. 1559. Cum privilegio. w 8ce, k. liczb. 78.

Czartor.

— Toż:... Parisiis, Ex officina Joannis Foucherij, sub scuto Florentiae, via Jacobaea. 1560. w 8ce, k. 1 i k. 78 liczb.

Jocher 3149. — Wierzbows. III. 2362.
British Museum. — Czartor.

— Oratio Stan. Hosii Cardin. et episc. Varm. ad Petrum Gamratum episc. Crac. cum prima vice cathedram suam visitaret A° 1538. (W Lüniga: Orationes procerum I. 281).

— Oratio ad Francisc. Guicerdinum urbis Bononiensis praefect. precans ut Lazar. Bonamicum ad docendum Graecas literas, Pataviis Bononiam accersat. (Lünig II. s. 517).

— Oratio ad Laurentium Campejum Card. de Lazaro Bonamico. (Lünig II. 524).

— Oratio Stan. Hosii ad Sig. Aug. principem, cum e castris redux Cathedralem Cracoviensem intraret. (Lünig II. 547).

— Stanislai Hosii S. R. E. Presb. Cardinalis, et Episcopi Varmiensis, vitae integritate, ervditione ac eloquentiae gloria Clarissimi Orationes IV. Nunc primum è Bibliotheca Illmi et Rmi Domini Archiepiscopi Gnesnen. Stanislai Karncovii in lucem editae. Cracoviae, Ex officina Andreae Petricouij. Anno Domini 1599. w 4ce, k. nlb. 19.

Obejmują:

Oratio I ad Franciscum Guicerdinum, urbis Bononiensis praefectum, pro Lazaro Bonamico, ad docendum graecas literas patavio Bononiam accersendo. (Przebywając Hozyusz w Bononii z wielu rodakami uczącymi się podówczas w tamecznej akademii, jako tłumacz powszechnych życzeń podniósł głos do prefekta miasta o przyzwanie z Padwy na katedrę literatury greckiej sławnego Łazarza Bonamika, nad którym unosi się w pochwałach, i zwie go Skarbnicą nauk wszystkich).

Oratio II ad Cardinalem Compegium legatum Apostolicum Bononiae habita, ejusdem argumenti cum superiore. (Te same uwielbienia powtarza, co w Iszej mowie, dla Bonamika. Mowa ta ułożona po krasomówsku, ze starannem wysłowieniem i pożyczaniem wielu znanych miejsc z Cycerona. Szczególniej przypomina jego mowę pro Archia).

Oratio III. Sam. Maciejowski Ep. Cracov. oratio in adventu Sigismundi II. Pol. Reg. Cracoviam per Stan. Hosium conscripta.

Oratio IV. Oratio ad Sigismundum II. Reg. Pol. in reditu ejus ab exercitu contra Valachos relicto. — (Wyrzeczona w kościele katedralnym krak. gdy królewicz Zygmunt powracał z obozu przeciw Wołoszy. Wyjątek z tej mowy po polsku umieścił Mecherzyński Hist. Wymowy pols. II. str. 598 do 6).

Orat. I. et II. są także zamieszczone przy Longini Histor. Polon. 1712.

Jocher 4688. — Wierzbows. III. 3079.
Branic. — Czartor. — Dzików. — Wł. Dzieduss. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— De Origine Haeresivm Nostri Temporis. Autore Reverendissimo in Christo Patre atque Domino, Domino Stanislao Hosio episcopo Varmiensi in Prussia. Mich. Sirinius Dantiscanus Prussiae Lectori. Volve Stanislai lector studiose libellum; Nobilis elogio praesulis atque fide, Detegit hic primos errores temporis hujus, Et tua ab haereticis pectora tuta facit. Doctus est hic libellus et expedit eum typis excudi. Ruardus Tapper Decanus Lovanii, apud Petrum Sangrium Tiletanum. Anno M.D.LIX (1559). Cum. gratia et privilegio Regio. (Na końcu:) Lovanii, Apud Bartholomaeum Gravium M.D.LIX. w 8ce, kart liczb. 71.

Wierzbows. III. 2339.
British Mus. — Czartor. — Jagiell.

— Christliche Catholische und zu diser Zeit sehr nützliche Predigen, in welcher schier die vornembste streittige puncten unnd sunst andere heylsame lehren tractiert werden, die dem Christlichen einfaltigen gemeinen man zu wissen sehr nöttig. Durch ... Stanislaum Hosium der heyligen Röm Kirchen Cardinalen, vnnd Bischoffen zu Hermland in Preussen etc. vor etlichen Jaren beschrieben, nun aber erstlich in druck gestelt und an tag geben. Gedruckt zu Cöllen durch Maternum Cholinum, Anno 1567. w 8ce, ark. 18 (sign. a i A—R).

— Verae, christianae, Catholicaeque doctrinae solida Propvgnatio, vna cvm

illvstri Confvtatione Prolegomenorvm, quae primum Joannes Brentius aduersus Petrum á Soto Theologum scripsit. Deinde veró Petrus Paulus Vergerius apud Polonos temerè defendenda suscepit. Autore Reuerendissimo in Christo Patre atque Domino Stanislao Hosio, episcopo Varmiensi. Opus elegantissimum, nunc recens aeditum et in quinque libros distributum, nostri temporis haereses primum ab origine recensens, dein eas complectens controversias maximas, quae nunc de fide et religione potissimum agitantur, vti sequens mox pagina indicabit. (Pod tem drzeworyt: orzeł polski z cyfrą S. A. na piersiach). Coloniae apud Maternum Cholinum M.D.LVIII. (1558). folio, kart 9 nlb. i 405 stron.

Hozyusz przypisał swe dzieło Zygmuntowi Augustowi królowi. Potem idzie przedmowa do czytelnika. Niczem się to wydanie nie różni od następnych. Peroratio jest od str. 396. W niektórych egzemplarzach po dacie MDLVIII. dodano: Cum gratia et privilegio Caes. Majest. ad decennium.

Jocher 2903 *a*. — Wierzbows. I. 178.

Jerzy Borkows. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... defendenda suscepit. Autore Reverendissimo in Christo Patre atq; Domino D. Stanislao Hosio Episcopo Varmiensi. Quae in hoc opere continentur versa pagella reperies. Antverpiae, In aedibus Joannis Stelsii M.D.LIX. (1559). Cum Gratia & Priuilegio. w 8ce, k. nlb. 16, liczb. 298 i 1 nlb.

Dedic. Sigism. Aug. Regi P. ... Heilsbergae Idibus Octobris 1557.

Porówn. wyżej: Confutatio.

Jocher 2903 *b*. — Wierzbows. III. 2341.

Czartor. — Ossol. — Seminar. Włocław. — Zamojs. Ord.

— In Psalmum Quinquagesimum Paraphrasis Stanislai Hosij, carmine conscripta. (Na k. przedost.:) Cracouię ex ędibus Hieronymi Vietoris. Anno M.D.XXViij. (1528). w 8ce, k. 12.

Dedic. Petro Tomicio Episc. ... Cracovie 6. Idus April 1528.

Wiszniews. VI. 490. pisze: W wierszu And. F. Eleuthoropitae na pochwałę Hozyusza czytamy, iż tenże paraphrasim dedit psalmi unius emissam versu. Znaczyłoby to może, że wydał jakiś luźno Psalm Dawida. Hymnów po polsku nie ma nigdzie śladu. — Wierzbows. III. 213. — Jocher 7030.

Cesars. Wiedeń. — Kórnik.

— Schwert des Geists, oder Entdeckung des newen Euangelion. Auss des Hochwürdigsten Herrn Cardinals Stanislai Hosii Büchern gezogen, vnd durch Adam Walasser in Truck geben. Getruckt zu Ingolstatt beym Jungen Alexander Weissenhorn ..... Anno M.D.LXXII. (1572). w 8ce, kart liczb. 59 (sign. A—H_3). British Muzeum.

— Des Sectes et Heresies de nostre temps. Traicté composé premierement en Latin, par Reuerend Pere en Dieu Monseigneur Stanislas Hozie, Euesque de Varme en Pouloigne, dedié au Roy de Pouloigne, et nouuellement mis en François. A Paris, l'imprimerie de Vascosan, Rue S. Jaques á la Fontaine M.D.LXI. (1561). w 8ce, str. 272.

Jocher 9758 podaje łaciński tytuł: Variae nostri temporis sectae. Parisiis 1560. Bez dr. w 8ce.

Wierzbows. III. 2382. Czartor.

— Des sectes et heresies de nostre temps, et de Levr Origine, traduit en François du Latin de Stanislaus Hosius Euesque de Varme par M. Jean de Billy abbé de nostre dame des Chastelliers. A Paris chez Guillaume Desbois demeurant en la rue sainct Jaques a l'enseigne du Soleil d'or. M.D.LXIIII. (1564). w 8ce, k. 4 i 64.

Wierzbows. III. 2449. Czartor.

— Toż:... par Jean de Billy, abbé de nostre dame des Chastelliers. (Pod tem drzeworyt: winieta drukarza z dwoma bocianami w locie i monogramem z liter S. N. a wszystko to w wieńcu). A Paris chez Sebastien Niuelle, demeurant en la rue Sainct Jaques, a l'enseigne de Cicongnes. 1568. w 8ce, k. nlb. 4, liczb. 64. (Zaczyna: Epistre au lecteur). Jagiell.

— Traicte des sectes et heresies de nostre temps, pour cognoistre leur origine, & les fruietz qui en sont issuz, avec la confusion & contradiction de

la doctrine des nouueaux Euangelistes de ce temps. Faict François dv Latin de Stanislaus Hosius Evesque de Varme en Pologne, par M. Jean de Billy, Abbé de nostre Dame des Chatelliers. A Paris, chez Nicolas Chesneau, au mont S. Hilaire, à l'enseigne de l'Escu de Froben & eu Chesne verd. 1561. w 8ce, k. t., 3 karty nlb., 76 k. liczb.

Wierzbows. III. 2383. Czartor.

— Tenże tytuł:... Faict en François du Latin de Stanislas Hosius Evesque de Varme en Pologne, par M. Jean de Billy, abbé de nostre Dame des Chatelliers. à Envers, chez Emmanuel Philippe Tronaesius 1567. w 8ce, k. liczb. 98 i k. 1 nlb.

Na odwrocie przywilej drukarzowi: Bruxelles 23 Nov. 1566.
Wierzbows. III. 2504. Czartor.

— A most excellent Treatise of the Begynnyng of Herezyes in oure Tyme. Translated ont of laten in Englyshe by Richard Shacklock. Antverby Aeg. Diest. 1566. w 8ce.

— [Dzieje poselstwa Hozyusza od Piusa IV do cesarza Ferdynanda (15..)].

Miały być według Reszki wydrukowane w niemieckim języku w Wiedniu.
Ossol. IV. 11.

(Hosius Stanisław). Epistola ad Stanislaum Hosium Cardin. una cum actis legationis de regno ad Henricum. Parisii 1574. w 4ce.

Hoppe 39.

— De obitu Magni Stanislai Hosii Cardinalis, Ode lugubris. Ecclesias. 44 Laudemus viros gloriosos et parentes, nostros in generatione sua: Multam gloriam fecit Dominus magnificentia sua a seculo. Cracoviae in officina Lazaris Anno Domini 1580. w 4ce, k. nlb. 6.

Nadpis karty Aij: Ode lugubris. Całe poema ujęte w czterowiersze. Kończy dwuwierszowa cytata z Lex Romanorum.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Andreae Jacobus (Refutatio criminationum 1560) — Archintus Phil. (Christiana 1545) — Athanius (De St. Hosio 1560) — Boccio J. Caes. (1564) — Bredebachius M. (Antiperaspistes 1568) — Bukart Izaak (1682) — Brentz Joh. (Was die Ursach sey 1560) — Callimachus F. (de bello 1524) — Capacius J. (1608) — Chrysostomus Joannes (Libellus 1528. Orationes tres 1552. Epistolae 1576) — Constitutiones (1612) — Costen Alb. (Pandectae 1524) — Coxus L, (libellus 1526) — Czechowicz Jan (1601) — Dantiscus (De fide 1545. Hymni 1548) — Deliberacya o społku (1596) — Erazm Roterod. (Epist. 1527) — Ernesti Aug. (Disputatio hitor. 1758) — Francolin (1561) — Gallaeus (portret 1598) — Godefroy J. (1630—1) — Grzegorzewski Jan Chryzostom (libellus 1528) — Heidenstein (Manip. 1622) — Illicinus P. (carmina) — Klemens I (de constit. 1563) — Kromer M. (1564) — Krzycki And. (Ep. ad Pulleonem 1521. De ratione 1519) — Lacrymae (1604) — Łaski Jan (Statuta gnesn. 1527. Brevis responsio 1559) — Latinius Latinus (1552—63) — Leo Joann. (1614) — Lessus Leon (1606) — Maciejowski Sam. (1548) — Memelius Hier. (Responsio 1562) — Moller H. (Carmen) — Myszkowski Piotr — Nakielski S. (Miechovia 1634) — Namossius P. (1574) — Naziazenus G. (1563) — Nidecki And. (Paralella 1576. De ecclesia vera 1585) — Ode (1580) — Orzechowski St. (Epistola 1567. Wyznanie) — Pastorius Joach. (Poemata 1673) — Penetoxenion (1602) — Plonisco Joannes — Pogiano Jul. (1762) — Pybrac (Recueil 1635) — Quadrantinus Fab. (Palinodia et Epistola 1571) — Reszka Stan. (Dichiaratione 1574; Przestroga 1585. od str. 114 do 141; Opisanie o mieście; Epistola 1580; Vita 1587) — Rudnicki Szymon (1621) — Sabinus Jerzy (Poemata 1543) — Sander Antoni (Elegia 1626) — Sander Mikołaj (De origine 1698) — Sybilla Erythrea (Carmina 1528) — Spangenberg C. (Wider die Bösen 1562) — Statius Papinius (1527) — Statuta provinciae gnesnensis (1527) — Szadek Mikołaj (Judicium astronomicum 1524. 1525) — Treter Maciej Kazim. (Thea-

trum virtutum 1686) — Treter Tomasz (Oratio 1579. In Q. Horatii 1600) — Turnerus R. (Posthuma 1602) — Turrianus Franciscus (Adversus Magdeburgenses 1572. Pro canonibus 1573) — Vergerius (Dialogi 1559) — Vettori Pietro (Variarum lectionum 1582) — Zolcinius (In funere 1576) — Zeutung Newe (1555).

Tygod. illustr. 1860. II. str. 513—523. — Encyklop. Org. XII. 186—193. — Eichhorn Zeitschr. f. Ermland III. 598. — Muczkowski Statuta 171. — Zacharyas. Vitae episcop. 1844. s. 52—4. — Krasiński Polska 1852. s. 209—212. — Rostowski II. 66. — Starowols. Monumenta 808. — Ossoliński Wiad. I. 426. 495. IV. 1—31. — Chodynicki 207. — Bentk. Hist. lit. III. 696. — Braun De scriptor. 280. — Janociana III. XXXVIII. 46. — Sołtykow. O akad. 120. 567. 598. — Jocher I. s. 138. II. s. 50. III. s. XVIII. — Pruszcz Forteca 1707. s. 228-30. — Placcius Theatr. anonym. s. 181. — Janocki Nachr. I. 23. III. 58. — Czacki O prawach I. 303. — Bogusławs. Żywoty 1788. s. 76. — Posiedz. Uniw. Warsz. 1828. — Niemcew. Zbiór pamięt. I. 68—232. III. 100. — Ostrowski Dzieje kościoła I. II. Roczniki Tow. Warsz. P. N. I. 77. 1828. rozp. Szarkiewicza. — Dzienn. Wileńs. 1815. II. 16 19. — Grabows. A. Starożyt. hist. I. 392. — Kraszew. Wilno IV. 369—372. — Wiszniews. Hist. lit. VIII. 214. IX. 166. 9. 49. — Łukaszews. Dzieje wyzn. helw. 44—66. — Eichorn Der Erml. Bischof. 1854. — Przyj. ludu R. III. s. 271—2. 282—4. R. V. s. 296. — Plater Zbiór Pamięt. II. 130—2. — Mecherzyń. Hist. wymowy II. 593—6. — Pamięt. Sandom. I. 406—7. — Roczn. Tow. Krak. XIII. 263—4. Swięcki Histor. Pam. I. 90—1. — Bibl. Warsz. 1858. T. 69. s. 510. — Łętowski Katalog III. 71—86. — Rykaczewski Relacye I. 62—4. — Acta Polon. historica (Hipler et V. Zakrzewski 1886—8). — Spielman St. Hosius des berühmten Bischofs Leben. Aachen 1857. — Fiałek J. (1894). — Wierzbows. T (Uchansciana 1890). — Żukowicz Pl. (1882).

HOSIUS Stanisław Józef z Bezdan, Kardynał (1674 † 1738). Stanisław Józef z Bezdan Hosius biskup poznański etc. Denuncyacya. (Na końcu:) 20 Octobris 1733. folio, 1 tabl. druku.

Jestto denuncyacya Augusta III. na króla. Krasiński.

— Constitutiones et Decreta Synodi Dioecesanae Posnaniensis, per Ill. ac Rev. D. D. Stanislaum de Bezdan Hosium, Episcopum Posnaniensem, Abbatem perpetuum Commendatarium Czervenensem, Posnaniae, A. D. M.DCCXXXVIII. (1738). Feria secunda post Festum Visitationis B. Virginis Mariae celebratae.

Jocher 7548. — Obacz: Bibliogr. T. 14. s. 383.

— Descriptio exequialis pompae in templo divi Stanislai inclytae nationis Polonae exhibitae in funere Joannis III Regis Poloniae etc. sub auspiciis Caroli cardinalis Barberini Poloniae protectoris. (Przydane do tego:) Oratio in eodem templo habita a Stanislao Osio canonico Vladislaviensi. Romae, typis Barberinis excudebat Dom. Antonius Hercules a. 1697. fol. (z ryciną wielką wyobrażającą katafalk).

Ciampi I. s. 93.

— Edykt Stanisława Józefa z Bezdan Hozyusza bisk. poznań. (datowany w Toruniu d. 6. Lipca r. p. 1734). fol. 1 arkusz (po pols. i łac.). Krasińs.

— [Hosius Episc. Varmien. Joanni Sierakowski Palatino Lanciciensi, gratulatur constantiam in fide christiana et ad perseverantiam hortatur].

Katal. księg. Józ. Cypcera.

— List kondolencyjny do Xżnej Maryi de Bouillon od Xdza Biskupa Poznańsk. 1737.

Swada Polska Ostrowsk. f. I. 4. s. 46.

— Ordinationes et institutiones circa sponsae suae Cathedralis ingressum et post visitationem Ecclesiarum Dioecesis peractam ab Illustr. et Rndiss. Domino D. Stanislao Josepho de Bezdan Hosio Dei et apostol. Sedis gratia episc. Camenecensi, abbate commendatario Cervenensi pro temporis et rationum occurentia, Clero et fidelibus sibi commissis datae et promulgatae. Die secunda Maij Anno Domini 1724. Leopoli Typis Confraternitatis S. S. Trinitatis. 1724. w 4ce, str. 48.

Akad. — Ossol.

— Process JMci X. Biskupa Poznańskiego pro felici Partu Serenissimae Reginae. 1733. fol.

— Process przeciwko Spowiedni-

kom, którzy prożnemi szkrupułami sumnienia wiernych turbuią. Dnia 22 Kwietnia 1735. w Warszawie 1735. fol. ark. plakat. (po pols. i łac.).
Jagiell.

— Processus pro felici Successu Comitiorum Regni 23 Augusti 1735. fol.

— Stanisław Józef z Bezdan Hosius, z Bożey y Stolice Apostolskiey Łaski, Biskup Poznański y Opat Czerwiński. [Manifest ogłaszający obiór Augusta III. przeciwko Leszczyńskiemu]. Dan w Warszawie (1733). Bez m. r. i dr. folio, 1 arkusz plakatowy.
Jagiell.

— Stanislai Josephi de Bezdan Hosii, Synodus Dioecesana Posnaniensis, A. D. M.D.CCXXXVIII. (1738). diebus VII. VIII. et IX. et Mensis Julii, in Ecclesia Cathedrali Posnaniensi habita. Varsaviae, typis Coll. S. J. w 4ce, sign. A—Z i 17 ark.

Porówn. Constitutiones et decreta (Bibliogr. T. 14. str. 383).
Jocher 7549.

— Uebersetzung des Instrumenti denunciationis von Augusti III am 5 Octobris 1733 zum Könige in Polen beschehenen Wahl. Dresden, w 4ce, k. 2 nlb.

(Hosius Stan. Józ.). Augustus passus Hosiorum per mitras principum, regum coronas pontificium tiaras ad summos honores prorectus in St. Josepho Hosio ... etc. B. w. m. 1722. folio, kart 13 nlb.
Krasińs.

— Consistorium honoris infulati, in purpurata Hosiorum domo super basim gentilitiae plantae fundatum, illustrissimo & reverendissimo domino D. Stanislao Josepho de Bezdan Hosio, Dei & Apost. Sedis gratia episcopo Uticensi, sufraganeo & custodi Premisliensi, canonico cathedrali Cracoviensi & Culmensi, scholastico Vislicensi, praeposito Tyrgardensi &c. &c. post auspicatissimam ad infulas inaugurationem, in festivo recursu divi tutelaris Stanislai reseratum. Officiosa penna diaecesani Premisliensis Scholarum Piarum collegii Ressoviensis, anno maximi Pontificis Christi 1719. die octava mensis Maii. fol., k. 17 nlb.
Czartor.

— Kopia Listu od pewnego statysty w Woiewodztwie Krakowskiem mieszkáiącego do JMci Xiędza Biskupa poznańskiego in confidentia in vim Responsu na Uniwersał Jego ogłaszający Elekcyą pisanego. 1733. fol. k. 2.
Datowane 2 Februarii. Ossol.

— Liber Passus ad quosvis honores characteristico Hosiorum Sedi ex quo in Libero Poloniae Regno stetit; à Potentissimis ac Serenissimis Regibus concessus. Volante Lecheae Volucris Sigillo Munitus, sub auspicatissimum Illustrissimi Excellentissimi ac Reverendissimi Domini D. Stanislai Josephi de Bezdan Hosii Abbatis Czervensis, e Camenecensi in Posnaniensem Cathedram inoffenso Sede gradientis ingressum: a pedissequa Maximi Antistitis minima Societate Collegij Varsaviensis; Panegirico Calamo descriptus quinimo Typis ejusdem obsequentissimi collegij expressus anno Domini 1733. folio, k. 3 i ark. L_1 (kart nlb. 21).

Przedmowę podpisało Colleg. Varsav. Soc. Jesu. Są tu dzieje Hozyuszów od Zygmunta I do Augusta II. Materyał do genealogii.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Plánta gloriae pontificiae eminentissimo Hosiorum pede in Apostolica Posnaniensis Cathedrae Petra *) impressa et expressa. Post auspicatissimum ejusdem cathedrae ascensum Illustrissimi, Excellentissimi, ac Reverendissimi Domini D. Stanislai Josephi Comitis in Bezdan Hosii post Livoniae et Cameneci Infulas Dei et Apostolicae Sedis gratia, episcopi Posnaniensis, Abbatis Czerwensis sub Nominales D. Stanislai Episcopi aeviternè stantes laudes, panegyrico cultu a suppedaneo Hosianae fundationis Collegio, ubi primus in Polonia stetit Pes Societatis Jesu adorata. Anno quo StanIsLaVs JosephUs HosIVs eLIgItUr à Deo In EpIsCopVM PosnanIae. Typis Collegii Brunsbergensis Societatis Jesu. (1731). fol. k. 14 nlb.

U dołu odsyłacz: *) Posnaniensis Cathedra gerit in stemmate SS. Petrum et Paulum.
Panegiryk prozą. Jagiell. — Krasińs.

— Respons anonymi do pewnego przyjaciela swego w Gdańsku będącego cum refutatione paszkwilu przeciwko JW. JMci Xiędzu Biskupowi poznańskiemu, sub titulo listu pewnego statysty w Woiewodztwie Krakowskim mieszkaiącego, do tegoż JMci X. Biskupa in vim responsu na uniwersał ogłaszaiący elekcyę Nayiaśnieyszego Augusta III w Gdańsku drukowanego (1733). w 4ce, 3 arkusze.

Są tu ciekawe wiadomości o stosunkach rodzinnych biskupa i jego życia a najciekawsza obrona. Akad.

— Szlachcica pewnego respons na list do JMci X. Biskupa Poznańskiego pisany. 1733. w 4ce.

Może to tosamo, co poprzednie.

— ob. Bielatowski Adr. (Ascensus purpureus 1733, Hosiana planta 1733) — Chełstowski Dion. (Colloquia 1713) — Consistorium (1719) — Constitutiones (1738) — Cyprianus Er. S. (1743) — Grzymała Woj. Ant. (1719) — Gzowski Jan (Do chwały ingres 1711) — Ignis altaris per E. C. (1712) — Kolendowicz M. Józ. (Olympia honoris 1731) — Klemens XII (Resolutio theologorum, Bescheid aus Rom 1733) — Koźmiński P. (Templum virtutis 1733) — Leyva Hier. (Examen episcopor. 1719) — Morawski Leon (Constitutiones 1738) — Niesiołowski Kaz. (1738) — Pluciński F. H. (Vestigia 1721) — Robertson W. (1734) — Rychalski M. (1712) — Sienkiewicz Bern. (Consistorium 1719) — Tomasz a Kempis (1723) — Załuski Józef (Cephasi 1731).

Janocki Polon. lit. 104. — Kurowski Wiadom. o kość. Ś. Jana 1841. s. 121—2. — Encykl. Orgelbr. XII. 193—6. — Łętowski Katalog III. 87.

Hospes ob. Miske Lud. (in aedibus 1742) — Ossoliński Al. (Episcopus 1650) — Radzieiowski St. (grati animi 1632).

(Hospit Jakób). Ενθύμημα γαμικον In Festivitatem Nuptiarum Viri-Juvenis Praestantissimi, qua morum probitatem probitatis perspicuitatem perspicui Domini Jacobi Hospit Nobilissimi Gedanensis Emporii Mercatoris felicissimi Sponsi, Nec Non Qua formae elegantiam qua morum pudicitiam castissimae lectissimaeque Virginis Annae Topscheln, Sponsae, Spectabilis et Integerrimi Dn. Johannis Topschel Civis ac Mercatoris quondam etc. relictae filiae celebrandarum Anno M.DC.XXV. tabescente IX. Xbris. Dantisci Typis Rhetianis. (1625). w 4ce.

Wiersze łacińskie, niemieckie, a polski z nadpisem: Rithm winszuiąci na weselie zacnie uczciwego Pana Jacoba Hospita itd. y szlachetney Panni Anni Topsolowni. Wrocław.

HOSCHIUS Sidronius X. de Hoesche z Mercken, S. J. († 4 Paźdź. 1653). Elegiae XII de Christo patiente. Lublini typis Coll. Soc. Jesu anno 1699. w 12ce, str. 21.

Brown Biblioteka pis. S. J. str. 486.

— Eppigrammata na różne ewangelie o męce Pańskiey, przekład Franciszka Manieckiego. Bez wyr. m. i r.

— Elegia Casimiro Sarbiewski (w edycyach poezyi Sarbiewskiego).

— ob. Deslions Antoni (De cultu B. V. Mariae).

Sommervogel IV. 473.

Hospital S. Joannis ob. Compendium (1655) — Jan (Joannes) Collavita (Compendium 1619).

Hospitalia ob. Basseus A. (Epitome 1570).

Hospitalitas (Literaria) Mercurii et Apollinis Leoburgici Maximo Regum Vladislao IV. Polonorum & Suecorum Jnvictissimo semperque Inclytissimo Monarchae sub aestivas exhibiti Ferias. Quo tempore Roxiam Urbem Magnos Ejusdem idem Dux et Dominus clementiss. dignanter revisit. Anno Hospitis inter Homines Dei Hominis 1646. Leopoli, Typis Collegii Societatis Jesu apud Sebastianum Nowogorski Illustr. ac Rndiss. Domini D. Archiepisc. Typogr. 1646. fol. k. 12. Ossol.

HOSSMANN Johannes. Disputatio Extraordinaria. De Electione Filiorum Dei ad vitam aeternam. Proposita Praeside Andrea Hoiero, S. S. Theol. Lic. P. P. & ad S. S. Trinitatis Ecclesiaste, à Johanne Hossmanno, Rosae vallensi Sa-

xone-Transylvano, Et In majori Auditorio Gymnasij Dantisc. discussa ... Anno 1623. 11. April. Dantisci Typis Rhetianis. w 4ce, ark. E_4 (kart 18).

Szabo Kar. Regi Magyar 1896. N. 1354.

— Hypotyposis Augustanae Confessionis γνησίως dictae, In Collegio Privato Thesibus Brevissimis, Ad Informandum juventutis animos sanis scripturae & ecclesiae verbis, exhibita, ab Andrea Hojero S. S. Th. Lic. & P. P. Ord. in Gymnasio inclytorum Dantiscanorum, in qua 9. disput. ad defendendum καδδύναμιν suscipit Johannes Hossmanus Transylvanus, ad diem 20. Apr. hora 2 pom: in Auditorio maximo. Joh. I. Verbum Caro factum est. Dantisci Typis Rhetianis Anno 1622. w 4ce, od ark. O—P. (kart 8 nlb.).

Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 1348.

HOSSMANN Salomon. Opusculum musicum, (z 8 głosami i 1 gener. basem). Zu sonderbahrem Ehrengedächtniss des löblichen Collegii Musici zum Sagan: Componiret und verfertiget durch Salomonen Hosmannum musicum instrumentalem, Daselbst Discantus. Gedruckt zur Polnischen Lissa bey Daniel Vettern M.D.CLIII. (1653). w 4ce, 9 części.

Dedyk. Henr. Wisenero Secretario in Hertzogt. Sagan de dato 1637. Zawiera 4 łac. i 14 niem. pieśni. Wrocł. miejs.

HOSTAUNSKI Baltazar (Hostovius, Ostovius) Soc. J. (1534 † 1600) ob. Hosius Stanislaus (De expresso, O stanie bożym) — Possewin (Krestanska odpowiedź 1584).

Baliński Akadem. 32—3. — Pamięt. Sandom. I. — 413. — Encykl. Orgelb. XII. 168. — Brown. Bibl. 198—9.

Hostia (Sacrosancta) olim Glottaviae a bove mirabiliter adorata et ad accendendum fidelium cultum ad SS. Sacramentum publicae utilitati aliquoties evulgato, nunc denuo . . recusa. Brunsbergae Typis Petri Rosenbüchleri a. M.D.CXCII. (1692). w 12ce, str. 72.

Dedyk. Janowi St. Sbąskiemu Bisk. Warm. Jocher 3952 *a*. Probostwo w Glottau.

— ob. Elbing L. (infulati honoris 1715) — Powsiński Franciszek X. (1663) — Transumptum compendiosae descriptionis (1750).

Hostye Trzy Swięte w Poznaniu 1399 roku nożami od Zydów ukłóte. Na Oyczysty język polski przełożone. W Poznaniu 1772.

Katal. Księgars. Lissnera.

Hostien ob. Treter Tomasz (Geschichte 1799).

Hostovinus ob. Hostaunski, Osthovinus.

HOSTYŃSKI Jan S. J. (1630 † 12 Mar. 1685). Tractatus theologicus de Deo-Homine sev Verbi Divini incarnatione P. Joannis Hostyński S. J. Posnaniae typis Coll. S. J. A. D. 1679. w 4ce, str. 309, kart 2 Indexu i Errata kart 3.

Jocher 3569. — Sommervogel IV. 482. Czartor. — Jagiell.

— Toż samo:... Cracoviae, Typ. Coll. S. J.

Approbatę podpisują: Stan. Branicki, Cracoviae 1677. i Stef. Wierzbowski Episc. Pozn. 1678.

Obejmuje Disputatio I—X. Disput. I.: De cognoscibilitate Incarnationis. Disp. X.: De Scientia Christi.

Hoszczańska plebania ob. Chołowski X. Tomasz (1718).

Hoszczki Roman ob. Lemke Jerzy (Traktacik i dyskurs 1632).

HOSZOWSKI Ludwik (ur. 25 Sierp. 1732 r.). Synopsis Philosophiae recentioris in Universitate Leopoliensi, Traditae ipso biennio Scholastici decursii, ad disserendum publice proposita a Ludovico Hoszowski Soc. Jesu in eadem Universitate Publico Philosophiae Professore. Superiorum permissu. Leopoli Typis Academ. 1766. w 8ce, kart 32 (1 tabl. figur).

Sommervog. IV. 483. — Brown. Bibl. pis. 199. — Żebraws. Bibl. matem. 417. Ossol. — Krasińs.

Hoszyce okolica ob. Stanisław August.

Houssaye (De la) Amelot ob. Jabłonowski Stan. W. (Tacyt polski 1744).

HOTOUMA Magister S. J. Aureum vinculum aeterno foedere Josephi Brzostowski. Vilnae 1714.

Sommervogel IV. 483. wymienia autora. Obacz Brzostowski Józef.

HOUDAN des Landes. Epitre a son Excellence Monseigneur le Comte Severin Rzewuski General de la Couronne de Pologne Chevalier de l'Ordre de l'Aigle-Blanc &c. &c. Par le Chevalier de Houdan des Landes Ancien Eleve de l'Ecole Royal Militaire et Capitaine au Regiment de Bretagne. 1787. w 4ce, str. 7. Ossol.

HOUTEVILLE Cl. Fr. (1688 † 8 Listop. 1742). Religia Chrześciańska dowiedziona przez uczynki przez l'Abbé Houteville, z francuzkiego. w Warszawie w Drukarni XX. Missyonarzy R. MDCCLXXXIII. (1783). w 8ce, str. 464, kart 2 i regestr.

Jocher 4202. Ossol. — Wilno.

Houwald Stanisław ob. Krassowski Tom. (Petita 1799).

HOVE Van der Joachim. Delitiae musicae sive Cantiones, e quamplurimis praestantissimorum nostri aeui Musicorum Libris selectae. Ad testvdinis usum accommodatae, Opera atque industriâ Joachimi Vanden Hove Antverpiani. Quarum omnium Indicem proxima à Praefatione pagina repraesentat. (Tu rycina piękna: dwie damy i dwóch mężczyzn, pod niemi podpis: L. L. Inuentor. — Joān: Barra Sculpsit.). Ultrajecti, Apud Salomonem de Roy, & veneunt apud Joannem Gulielmi de Rhenen. Anno Domini M.DC.XII. folio, kart 66 tablatury francuzkiej i Index.

Autor dedykuje: ... Principi Mauritio à Nassau.

Obejmuje: 6 Praelud.; 10 Madrig. à 4; 3 Motette à 4; 12 Madrig. à 5; 4 Mot. à 5; 8 Madrig. á 6; 5 Mot. à 6 voc.; 67 Tańców.

Kompozytorowie są: P. Bellasio, Giuseppe Caimo, Diomedes (3), G. B. Domenico, J. Dowland (8) G. Emerita, G. Gabrieli, A. Holborn, O. de Lassus (7). G. di Macque (2), L. Marenzio (6), T. Massaino, Ph. de Monte, G. B. Moscaglia, G. Bern. Nanino (3), P. Palavicino (2), Nic Peruve, Jacques Pollonois (4), Alf. Preti, Andr. Rota, Bart. Roy, A. Stabile, Asc. Trombetti, Orazio Vecchi, C. Verdonch (4), 19 niewiadomych. Reszta kompozycyi Hovego.

Dzieło to zamieszczam w Bibliografii polskiej z powodu kompozycyi Jakóba Polaka. Mieja. Wrocławs.

Hovgraf Jacobus ob. Gratulationes Andreae Szołdrski (1676).

HOWEL Mistr. Azolletta Zadoski traduit de l'anglais de l'auteur de Georgina. Paris Maradan 1798. w 12ce. T. I—II.

Howell Bernard ob. Lipski Jan — Wilkoszowski Ant. Fr. (Navigium 1736).

HOVELIUS Johann (1601 † 6 Stycz. 1652). Oratio Funebris Memoriae ac Honori Potentissimi Herois Magni Gustavi Adolphi, Suecorum, Gothorum, Wandalorumque Regis etc. Scripta et publice dicta in Rigensium Gymnasio a Johanne Hovelio M. D. et Profess. Gymnasii. Rigae Livonum, Typis Gerhardi Schröder, Anno M.DC.XXXIV. (1634). w 4ce, sign. A_2—D_3. Wrocławs.

— Panegyricus Celsissimo ac Illustrissimo Principi et Domino Dno Jacobo, in Liv. Curl. et Semig. Duci, cum ad Regimen suscipiendum per illustres Regni Poloniae commissarios in ducatum intromitteretur. Scriptus Rigae. 1642. w 4ce, ark. 4.

Recke u. Napiersky II. 325.

HOWELL James (1594? † 1666). A german diet: or the ballance of Europe. London 1653. fol.

Są to mowy osób wybitnych o różnych państwach Europy; między temi jest: The oration of the Lord Acacius Axelius against Poland and the oration of the Lord Maximilian a Mosch for Poland.

S. Lee: Diccionary of Nat. Biogr. 1891. T. 28, str. 109—114.

HOWEN Otto Christophus (1699 † 2 Grud. 1775). Anno 1763 die 26 Januarii requirebant personam et officium Regni Notariatus publicum meum Magnificus ac Generosus Dominus Otto Christoph. ab Howen Landhoffmaisterus et Consiliarius Supremus ut et Magnificus ac Generosus D. D. Franciscus Georgius a Pfeilitzen nominatus Franck Landmarschalcus et Consiliarius Supremus et haec sequentia in parata Copia ad acta dabant... 1763. 26 Januarii. w 4ce, str. 6. Ossol.

— Anno 1764 die 5 Januarii comparebant per litteras coram actis regii Secretariatus et notariatus publici meis Generosi: Otto Christ. Howen .... fol.

Początek: Manifest przeciw Xciu Kurlandzkiemu. Czartor.

— Antwortrede bey der den 23. April 1763. erfolgten Abreise des Herzogs Karl, auf dem Palais zu Mittau öffentlich gehalten. (Umieszcz. w piśmie p. t.: Nachricht von der Abreise des Herzogs Karl von Mitau 1763). w 4ce, str. 4.

Jest też i przekład polski.

— Declaratio ex parte generosae nobilitatis Curlandiae. Declaration von Seiten des Wohlgebohrnen Curländischen Adels. (Warschau 1765). w 4ce, str. 7. (Po łacinie i obok po niem.).

— Declaratio pro Generosa Nobilitate Curlandiae et Semigalliae, contra falsas imputationes eidem Nobilitati factas. (Varsaviae, 1766). w 4ce, str. 8. (Po łac. i po niem.).

— Declaration von Seiten Einer Wohlgebohrnen Ritter- und Landschafft der Hertzogthümer Curland und Semgallen wieder die falschen Anschuldigungen, welche obgedachter Landschafft gemachet worden. (Bez osobn. tyt.) Bez w. m. i r. (Warszawa 10 April 1766). w 4ce, k. 2.

Jagiell. — Petersb. publ.

— Deklaracya urodzoney Szlachty Kurlandzkiey przeciwko fałszywym zarzutom oneyże zadanym. (B. w. m. i r.) (Podp.:) Otto Krzysztof ab Howen Minister Stanu Elektorskiego Saskiego. W Warszawie Dnia 16 Aprilis 1766. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Exceptio spolii Illustr. Principi Ernesto Joanni Curlandiae et Semigalliae Duci, ejusque Consiliariis Supremis opposita à generosa Nobilitate Curlandiae. (Varsaviae, 1765). w 4ce, str. 4.

Winkelmann Bibliot. 1869 N. 6286.

— Explicatio rerum curlandicarum. (Varsaviae 1766). w 4ce.

— Gravamina publica nobilium Curlandiae reipubl. exposita ab Ottone Christoph ab Hoven et Frider a Mirbach delegatis Curlandiae prolata 1764 fol. ark. D_1. Uniw. lwows.

— Literae binae suplices ad Sm Rm Mtm. No 1o Varsaviae die 13 Mens. Septembris Anno 1766. No 2. Varsaviae die 17 8bris Anno 1766. Otton Christ. ab Hoven Landhofmeister. & Consil. Sup: acept. Deleg. Gener. Ord. Equestr. Curland. folio, str. 4.

Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Litterae supplices ad universos Serenissimae Reipublicae Ordines, sub tempus comitiorum coronationis porrectae. Anno 1764. (Podpis: O. C. ab Howen et F. a Mirbach). Bez wyr. m. folio. Petersb. publ. — Warsz. Uniw.

— Mowa przez nayiaśn. królewica Jmci, xiążęcia kurlandzkiego y semigalskiego, przed zebraną szlachtą, przed odiazdem z Mitawy d. 26 kwiet. 1765 miana. [Wraz z odpowiedzią na tę mowę Krz. de Howen]. w 4ce. Kijows.

— Objaśnienie spraw kurlandzkich, w Warszawie 28 Lipca 1766. w 4ce, kart 6 nlb.

Akad. — Branic. — Peterb. publ.

— Praecautio Domini Ottonis ab Howen etc. 1763. B. m. w 4ce.

— Przydatki do przeszłego pisma, oppressye urodzoney szlachty kurlandzkiey wyrażaiące. (Po łacinie i po pols.). (1766). fol. str. 4. Branic.

— Nr. 1. Status causae pro generoso ordine equestri ducatuum Curlandiae et Semigalliae, uti parte actorea, contra illustrissimum Ernestum Joannem ducem Curlandiae et Semigalliae, citatum. Nr. 2. Status causae für eine Wohlgebohrne Ritter- und Landschaft der Herzogthümer Curland und Semgallen, als Klagendem Theile, wider den Durchlauchtigsten Ernst Johann Herzoge zu Curland und Semgallen, als Citirten. (Warschau 1765). w 4ce, str. 39.

Po łacinie i po niemiecku obok. Przedruk w piśmie p. t.: Sammlung der vornehmsten Schriften, welche in den Streitigkeiten zwischen dem Herzoge Ernst Johann von Kurland und der curländischen Ritter- und Landschaft herausgekommen sind. Mitau 1767. w 4ce. Petersb. publ.

— Nr. 2. Status causae pro generoso ordine equestri Curlandiae et Semigalliae, uti parte actorea, contra generosos Henricum Christian ab Offenberg, Oberburggravium, seu putativum Landhofmeisterum, Franciscum Georgium de Franck, Landmarschallum, seu putativum Oberburggravium, Ottonem Frid. Sass, capitaneum majorem Tuccummensem, seu putativum Landmarschallum, et Johannem Ernestum Klopmann, putativum Cancellarium citatos. Num. 2. Status causae für E. Wohlgebohrne Ritter und Landschaft von Curland und Semgallen, als Klägern, wider die Wohlgebohrnen H. P. v. Offenberg .... (Warschau 1765). w 4ce, str. 15. (Po łacinie i po niem. obok). Petersb. publ.

— Toż:... B. w. m. (Warszawa 1765). w 8ce, folio.

Przedruk w piśmie: Sammlung der vornehmsten Schriften itd. Mitau 1767. w 4ce.

— Status causae pro generoso ordine Equestri Ducatuum Curlandiae et Semigalliae uti parte actorea contra Illustr. Ernestum Joannem Ducem Curlandiae et Semigalliae citatum. (1765). folio, kart 4.

Podpisany Otto Christoph ab Howen minister status electoralis Saxoniae.

— Status causae pro generoso Ordine Equestri Ducatuum Curlandiae et Semigalliae ac pro Nobilibus spoliatis tanquam actoribus, contra Ernestum Joannem Ducem Curlandiae et Semigaliae citatum. (Text łaciñs.). (1766). w 4ce.

— Toż:... (Text polski. B. w. m.) 1766). w 4ce.

Winkelmann str. 251. N. 6274. 6283. Branic. — Ossol. — Petersb. publ.

— **et Mirbach.** Manifestatio 1764. 5 Junuar. fol. kart 6.

— ob. Mowa (1763) — Petycya (1766).

(Howen Otto). Respons urodzoney Szlachty kurlandzkiej na List JW. JMP. Howen Ministra Saskiego Kawalera Orderu Białego Orła Naywyższego Konsyliarza Kurlandzkiego y Delegata, dnia 27 Miesiąca Czerwca roku 1766. z Mitawy dany. w 4ce, k. 2.

Ossol. — Petersb. publ.

HOWEN Otto Herman syn Krzysztofa (1740 † 15 Czerw. 1806). Relation von der in Warschau geführten Negoce. (Mitau, 1768). w 4ce, str. 71.

Recke u Napierski T. II. s. 351.

(Hoverbeck). Threny żałosne Apollina z Muzami przy oddaniu ostatniey usługi zacnemu ciału J. W. niegdy Jego Mci Pana Jana Barona Hoverbecka Nayiaśnieyszego Kurfirsta Jego Mości Brandenburskiego Taiemney Rady Consiliarza Stolnika Dziedzicznego Brandenburskiego, Starosty Drahimskiego, załosnym opisane piorem przez M. M. M. w Krolewcu, druk u Dziedziców Frydricha Reysnera. W Roku Panskiego (tak) 1682. folio, 3 ark.

Apollo z 9. Muzami opłakuje zgon Howerbecka. Umarł d. 5 Aprila.

HOWIŃSKI Maryan. Conclusiones theologicae defendentur in monasterio Leopoliensi S. Georgii Mart. a R. P. Mariano Howiński Assistentibus sibi Ambrosio Rydoszewski et Victore Starozynski Ord. S. Basilii M. S. Theol. Professoribus. Anno 1779 diebus Octobris.

Ded. Simeoni Młocki episcopo Vlodimiriensi et Brestensi ... Studium Leopoliense O. S. Basilii magni.

W kształcie taśmy drukowane, tworzy spód ogromnego sztychu obcego pochodzenia, do którego tylko dolepione.

HOYER Caspar. Trauer-Gedicht ... Petrus Crüger und Jungfrau Catharina, Seine Tochter. Danzig 1639. fol.

(Hoym Karol Henryk). Mandat Ihrer Königl. Maj. in Pohlen, Carl Heinrich Grafen von Hoym begangenes Verbrechen auch Selbst-Mord ingleichen Confiscation seines Allodial-Vermögens betreffend. Dresden 1727. fol. str. 20.

Hoym Karol Gerhard ob. Haberkant (Laury 1796).

HOYM Karol Jerzy Henryk (1739 † 28 Octob. 1807). Reden S. Exc. des königlichen wirklichen geheimen Staadt-Kriegs und in Schlesien und Südpreussen dirigirenden Ministers, auch Ritters

des königlichen Orden Herrn Grafen von Hoym gehalten bey der Nahmens Sr. K. Majestät v. Preussen eingenommenen Huldigung am 6 Julij 1796.

Mowy JW. Graffa de Hoym aktual: stanu i Woyny niemniey w Szląsku i Prussach Południowych dyryguiącego Ministra, królews. Orderow Kawalera przy odbieraniu Imieniem Nayj. Króla Jego M. Pruskiego dziedzicznego hołdu miane. Warszawa d. 6 Lipca 1796. fol. kart 5.

Text polski i niemiecki.

Towarz. N. pozn. — Warsz. Uniw.

HOYM Ludwik Antoni Hartvig. Z Woli i Roskazu Nayiaśnieyszego Fryderyka Wilchelma króla Jmci Pruskiego. Cyrkularz o zapłacie podatków Raty czerwcowey 1794 w exakcyi krakowskiey, datowany w Krakowie 20 czerwca 1794 r. (Podp.:) v. Hoym konsyliarz od Nayiaśnieyszego krola Jmci Pruskiego umocowany. B. w. r. i m. dr. fol. 1 karta. (Po pols. i niem.). Zieliń.

— Nayjaśn. krola Jmci pruskiego rozkaz naywyższy Do poddanych w wojewodztwach Krakowskim i Sandomirskim na wykonanie należytych panom swoim powinności. Dan w Krakowie dnia 21 lipca 1794. (Podp.:) von Hoym Nayjaśn. krola Jmci pruskiego tajemny konsyliarz woyskowy i oraz pełnomocny kommisarz. folio. Zieliń.

— ob. Bekker (Manualik 1797) — Przybylski Jacek (Ode 1795) — Essai (1796).

Hoym W. ob. Calmanson Jakób (1797).

HOYNECKI X. Antoni. Prawa Bozkie. w Krakowie 1752.

Notaty Haana.

Hoynovius Casp. Ludovicus ob. Bielski Joach. (Eikomiastikon 1579).

HOYNOWIUSZ Jan Jakob (Chojnowski) z Milcy w Prusiech (1653 † 25 lipca 1698). [Należał z Monetą do wydania Kancyonału Gdańskiego r. 1727. — Jego dwie pieśni są w księdze drukowanej r. 1750. w dwóch językach, po jednej stronie tekst polski po drugiej niemiecki. Obejmuje ona:]

1) Ewangelie na cały rok. 2) Bugenhagena Męka Pańska. 3) Józefa Historya zburzenia Jerozolimy. 4) Jana Weidnera Passions-Kinderlehre, wydanie S. W. Ringeltaubego. 5) Treść starego i now. Testam. wierszem. 6) Dwie pieśni Hoynowiusza po polsku. 7) H. rozmyślania modlitewne.

— ob. Kancyonał gdański 1723. Elbląg 1727.

Bentk. Hist. I. str. 245. — Oloff. Poln. Liedergesch. str. 95—7. — Preussische Liefferung 1755. Leipzig I. str. 250.

HOYNOVIUS Michał. Exercitatio historica de insignibus Prussiae quam auxiliante Divino Numine consensu Amplissimae Facultatis Philosophicae in inclyta Academia Regiomontana Anno Domini 1693 die ... Januarii in Auditorio Philosophorum publico Eruditorum judicio exponunt M. Michael Hoynovius Scholae Svebnic. Rector et Heinricus Siverta Philos. Studiosus Dantiscanus Prussus. Regiomonti typis Reusnerianis 1793. w 4ce, str. 84. Ossol.

— J. N. J. Philosophiae Sublimioris De Jesu Crucifixo Pars Prima Anno Reperatae Salutis 1694. Die 25 Februarii hora 8 matutina et 11 die pomeridiana in schola Loebnicensi ex debito pietatis affectu erga meritissimum Salvatorem a quibusdam bonae spei Iuvenibus Actu Oratorio Exponetur, quem et Dni Patri ac Fautores Musarum gratissima sua praesentia condecorare velint. Humanissime invitat M. Michael Hoynovius, Scholae ejusdem Rector. Regiomonti. Typis Frider. Reusneri Ser. Elect. Brand. et Acad. typ. Haeredum 1694. w 4ce, ark. A—B₂. Ossol.

— ob. Bartsch Henr. (Disertatio 1687).

Hoyski Romanus ob. Niemirycz G. (1632).

Hozeasz prorok ob. Theodorus W. (Kommentarz 1559. 1567).

Hozyusz ob. Hosius St.

HRABECIUS Georgius. I. N. J. Dissertatio historica II. de syncretismo eiusque promachis quam sub praesidio Dn. M. Martini Böhm P. P. et Visit. fautoris ac praeceptoris sui multis nomi-

nibus venerandi scrutinio opp. ad d... Maji A. 1711 H. Lque S. In gymn. thoruniensi examinandam submittet ... cib. Panonn. Impressit Joannes Nicolai, nobilis. senatus et gymn. tipographus (1711). w 4ce, sign. 132.

Dedyk.: J. T. Meisnero, S. Weissio, J. H. Schulzio et J. Meisnero. Czartor.

Hrabia Warwik Tragedia grana z powszechnym ukontentowaniem na Teatrach królewskich w Paryżu, Londynie y Hadze. W Warszawie w drukarni Piotra Dufour Konsyliarza nadwornego Drukarza J. K. Mci y Dyrektora Drukarni Korpusu Kadetów M.D.CC.LXXXIV. (1784). w 8ce, str. 94. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Cominge (czyli pamiętniki 1786) — Eberts (Waltron 1784) — Sanguszkowa Barb. (de Valmont 1788).

Hradec (z) Adam ob. Hosius Stanislaus (1590).

Hramota (Okrużnaja) Mitrop. Jowa Boreckawo, napieczatana w Kijewie w 1629. w 4ce.

Sacharow N. 266. — Karat. N. 301. Kijows. Sofijs. Sobór.

— ob. Jeremi (okrużnaja 1591) — Sadkowski Witk. (1794) — Wołchowski Atan. (1795).

(Hramotika). Boha błahaho błahodatiju a za prezbno zitelej Stolicy Welikaho kniażstwa Litowskaho hradu Wilny, sija hramotika słowieńskaho jazyka z hazofilakij sławnaho hrada Ostroha własnoje otczyny Jaśnie Wielmożnaho kniażati i Pana Konstantina Konstantinowicza kniażeti na Ostrohu, Pana na Dubnie, Wojewody Kijewskoho, Marszałka Zemli Wołyńskoj i proczaja z szczodrobliwoje jeho Miłosti łaski wydana dla nauczenija i wyrozumienija Bożestwiennoho pisanija, a za pomoszczuju Christowoju na nesmertelnuju sławu narodu domu Jeho kniażatowskoj miłosti wydrukowana w miestie Wilenskom, w roku od narożenija słowa i boha i spasa naszeho Jezusa Christa 1586 miesiaca Oktiabra 8 dnia na pamiat predobnyja matere naszeje Pełahei a ot sotworenia swieta 7091. Wilno, w drukarni domu Mamoniczów.

Kraszews. Wilno T. IV. s. 126—7.

Porównaj: Smotrzycki Mel.

Hramoty polskaho Korola ob. Zygmunt III (1589).

Hrebniciana ob. Manasterski Germ.

Hrebnicka Anna z Korsaków ob. Korona (1748).

Hrebnicki Antoni ob. Korona (1748).

Hrebnicki Floryan Metrop. Kijows. († 1762). [Chronologia sui ordinis]. Romae.

Z dedykacyą Papieżowi.

Jabłonowski Mus. pol., 84. — Janocki Lexicon I. 199. 50—2.

(Hrebnicki Flor.) Informacya historyczna y prawna w Sprawie Collegium Societatis Jesu Połockiego z J. W. w Bogu najprzewielebnieyszem J. Xiędzem Florianem Hrebnickim, Arcy-Biskupem Połockim Ritus Graecolatini, Metropolitą całey Rusi. Bez m. i roku (po r. 1748). folio, kart 25 nlb.

Załączono od karty 11: Diploma fundationis Collegii Polocensi Societatis Jesu. Warsz. Uniw.

— Informatio historico-juridica ex parte Collegii Soc: Jesu Polocensis de Fundamento, processu, et terminis Causae, quam idem Collegium tuetur adversùs Flor. Hrebnicki Achi-Episcopum Polocensem. Bez w. m. (1748). fol. Petersb. publ.

— Krótkie objaśnienie interesu Collegium Societatis Jesu Połockiego, z J. W. w Bogu nayprzewielebn. J. X. Floryanem Hrebnickim, arcy-biskupem połockim ritûs graeco uniti, nominatem metropolii całey Ruśi. Bez w. m. (1748). fol. ark. $2^1/_2$. Petersb. publ.

— Sacra congregatione de propaganda fide Coram Benedicto XIV. Kijoviens. jurisdictionis pro R. P. Floriano Hrebnicki Archiep. Polocen. totiusque Russiae Metropolitae cum P. Proto-Archimandrita Ordinis S. Basilii magni Ruthenorum supplicatio facti et juris. Romae typis Bernabo 1755. fol. Czetwert.

— ob. Informacya (1720? 1748) — Manasterski (Flores Hrebnicianae) — Objaśnienie (1748) — Supplicatio facti

et iuris (1755) — Szeptycki Leon (Sacra congregatione 1753) — Voltaire (Historya skrócona 1756).

Encykl. Orgelbr. XII. 207—217. — Mitzler Acta literar. I. 116.

Hrebnicki Urban ob. Korona (1748).

Hrechi rozmaite ob. Galatowski Jan (1685).

Hrechowiczowna Krystyna ob. Dowgird Samuel (Historya 1624).

Hromyk Stanisław ob. Mikulicz Winc. (Przełożenie 1799).

Hryniewicz Ludwik ob. Gracyan Hier. (Nauka 1773).

HRYNCEWICZ Ludwik (1717 † 10 grud. 1783). Przewodnik, obchodzącym drogi męki Chrystusowey trakt nieomylny pokazuiący. Wilno 1794. w 4ce.

Wileńs.

— Upomnienia duchowne oziębłego Zakonnika przez nabożne uwagi i króciuchne nauki do powinney doskonałości zagrzewające przez X. Ludwika Hryncewicza S. Theologii Doktora Prowincyała Litewskiego tegoż Zakonu Kaznodz. w Wilnie w Drukarni Akademii S. Jesu R. 1773. w 8ce, str. 324 i 5 kart.

X. Bားcz Rys dziejów II. 169. — Jocher 6213. — Encykl. Orgelb. XII. 331. — Bagińs. Rękopis 1851. s. 141.

Wileńs.

HRYNCEWICZ Wiktoryn Alexander. Synodus dioecesana Vilnensis in ecclesia Cathedr. Vilnensi 1744. celebrata. Vilnae, typis Acad. S. J. w 4ce.

— ob. Zienkowicz Michał Jan.

Orgelbr. Enc. Pow. XII. 230.

Hryniewicz ob. Przyczyny (1774) — Tomaszewicz (Odpowiedź 1790).

Hryniewiecki Ignacy ob. Suski Józef (Stan sprawy 1791?)

HRYNIEWICKI Kajetan. Mowa JW. JMp. Hryniewickiego Kasztelana Kamienieckiego na proiekt pod tytułem: Obiaśnienie ustanowienia Rady nieustaiącej przy boku naszym. Na Seymie Ordynaryinym Warszawskim pod Konfederacyą Agituiącym się Dnia Szóstego Września r. p. 1776 miana. (1776). fol. kart 2.

Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Mowa JWgo Jmci Pana Hryniewickiego kasztelana kamienieckiego na seymie Warszawskim ordynar. pod konfederacyą agitującym się d. 13 września 1676 r. miana. fol. kart 2.

— Mowa JWgo Jmci Pana Hryniewickiego Kasztelana Kamienieckiego na seymie ordynar. Warsz. pod konfeder. agitującym się d. 19 września 1776 r. miana. fol. k. 2.

Branic.

— Mowa JW. JMP. Kajetana Hryniewickiego Kasztelana Kamienieckiego na Seymie Warszawskim ordynaryinym Dnia 21 Września 1776 roku miana. fol. kart 3.

Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Mowa ... woiewody lubelskiego w materyi wniesionego na J. J. W. W. Rzewuskiego hetmana polnego i Potockiego generała artyleryi koronnych ukarania na sessyi seymowey w Warszawie d. 27 stycznia roku 1791 ... miana 1791. fol. str. 2.

Branic.

— Mowa JWo Jmci Pana Kajetana Hryniewickiego Wojewody Lubelskiego do projektu od Deputacyi do miast królewskich z seymu wyznaczoney, w materyi tychże miast podanego na sessyi seymowey d. 6 April. 1791 r. miana. w drukarni S. P, fol. kart 4.

Branic.

— Mowa JWo Kaietana Hryniewickiego, Woiewody Lubelskiego na sessyi seymowey w materyi Starostw d. 14 9bris 1791 roku miana. fol. k. 2 nlb.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Votum JW. JP. Kajetana Hryniewickiego Kasztelana Kamienieckiego miana na Seymie Warszawskim ordynaryjnym pod konfederacyą agituiącym się dnia 6 Września roku pańskiego 1776 na proiekt poprawiony pod tytułem: Obiaśnienie Rady Nieustającey. (1776). fol. karta 1.

Branic. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

HRYNIEWIECKI Melecyusz. Assertiones philosophicae physicae per R. F. Meletium Hryniewiecki O. S. Basilii Magni, philosophiae atque Matheseos Studium terminantem oppugnantibus AA. RR. CC. DD. MM. AA. LL. et

philosophiae DD. actualibusq. in Universitate Zamoscensi ejusdem professoribus assistente A. R. P. Augustino Sławiński hujusce instituti Hieromonacho AA. LL. et philosophiae Doctore ejusdemq. unitae Mathesi actuali proffessore, in Zamoscensi sub titulo Divi Nicolai Myrensium Antistitis Monasterio publica in Disputatione propugnatae Anno 1781. die 8o Juliis, Zamoscii typis academicis. w 4ce, kart 12 nlb. Ossol. — Uniw. Lwows.

HRYŃKIEWICZ Krzysztof S. J. (1623 † 20 kwiet. 1674). Duo Soles Divi Joannes et Stephanus. 1660. (Wierszem).

— Oratio eucharistica fundatoribus Brunsbergensis Collegii centenarium annum celebrantis, anno 1660.

X. Brown. Bibliot. pisarzy S. J. str. 199. — Sommervogel powątpiewa w tę datę, a raczej przypuszcza r. 1665.

— ob. Hosius Adalb. (Duo soles 1660).

Sommervogel IV. 493.

Huart Joannes ob. Possevin Antonius (1610).

(Hubald). Machinatio nefaria de prodendo Gedano Colonelli Hubaldi. Gedani 1651. w 4ce.

HUBCZYŃSKI Ignacy Dominikan. Zakon trzeci braci kaznodzieiów przez S. Patryarchę Dominika fundowany. Od piąciu naywyższych kościoła S. Pasterzów Honoryusza III. Grzegorza IX. Innocentego VII. Eugeniusza IV y Benedykta XIII potwierdzony ze wszystkiemi od pierwiastków swoich ustawami, powinnościami, przywileiami, odpustami, z przydatkiem nabożeństwa, dla wygody tercyarzów, opisany. Za dozwoleniem Zwierzchności. Część I. W Wilnie, w drukarni J. K. M. XX. Bazylianów Roku 1779. w 8ce, k. 12, str. 499.

Dedykacya Antoninie i Ignacemu Ogińskim starostom Dorsuniskim. W dedykacyi wywodzi autor Ogińskich od Giedymina. Część I zaczyna się: O początku trzech Zakonów przez S. Oyca Dominika fundowanych. Część II od str. 333: O odpustach. Od str. 391: Kalendarz tercyarski. Od str. 494: Suplement. Mieszczą się tu:
Str. 122. O Tercyarzach w Polsce.
str. 393. Dekret Legata Rangani r. 1602. 8bra 10. kościołom kaznodziejskim w Polsce w uroczystości różańcowe i inne dni processye odprawować pozwalający.
str. 406. Uroczystość piąciu ran Chrystusowych na całą polskę r. 1726.
str. 412. O Cypryanie Polaku, który Zygmunta króla jadącego do Zboru Kalwińskiego, wstrzymał.
str. 414. Wacław, Wisław i Władysław Polacy.
str. 420. Święcenie Krzyżyków z palm zrobionych.
str. 427. Czterdziestu dziewięciu męczenników Polaków Dominikanów w Sandomierzu od Tatarów zamordowanych r. 1260.
str. 431. Witus pierwszy biskup litewski.
str. 434. 49 męczenników.
str. 436. Szymon z Lipnicy, Czesław Patron królestwa Polsk.
str. 439. Jan z Dukli.
str. 445. Ś. Jacek i woda św. Jacka święcona.
str. 447. Iwania Odrowążowa babka św. Jacka.
str. 461. Ś. Anioła Stróża Patrona Praw Litew. Archivum ss. Rosarii Vilnae.
str. 462. Beata Odrowążowa matka ś. Jacka.
str. 465. Ś. Teressa Patronka Dyecesyi Wileńskiej 15 8bra.
str. 467. Feliks z Sieradza Polak, Bernard. Polak.
str. 472. Piąciu Polaków Męczenników.
str. 674. Salomea córka Leszka V.
str. 476. Eufemia Domicylla z królów Polskich.
str. 479. Jacek Kolenda wojewoda Derpski.
str. 480. Raymund Zajączkowski.
str. 481. Marek Dombrowa i Cyprian Marcin z Wołynia.
str. 482. Mikołaj Petrykowski z Wołynia.
str. 483 Berengeryusz Biskup Krakow.
str. 484. Fabian Turski.
str. 485. Fabian Prowincyał Ruski.
str. 486. Jacynt Polak.
str. 191. Rozaryanci królestwa Polskiego.
Jocher 9235. Jagiell.

— Zakon trzeci Braci Konwierszów (tak) Zak. Kaznodz. w Wilnie 1783. w 8ce, 2 tomy.

Barącz. Rys dziejów II. 171. — Jocher T. III. str. LXVIII.

Hube Johann G. ob. Rechenberg Joh. (Genes. 1744).

HUBE Michał Jan (1737 † 16 lipca 1807). Hr. Johann Michael Hube der Stadt Thorn Secretairs, Abhandlung über die Aufgabe aus der Haushaltungs-

kunst, auf was für eine Art, kann ein festerer und stärkerer Damm, als sonsten gebräuchlich gewesen ausgeführet werden u. s. w. die von der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig 1766 den 19 Merz mit dem Fürstl. Jablonowskischen Preise ist gekrönet worden. Espartiata ruunt per apertos flumina campos. Jo. Michaelis Hube secretarii civitatis Thoruniensis Solutio problematis oeconomici „Quanam methodo solidiori ac durabiliori, quam communiter fit fundus muniendus sit. &c.“ Qui praemium Jablonovianum Societas physica Gedanensis adiudicavit 1766. d. 19 Martii, ab autore ex lingua germanica in latinam translata. Danzig bei Daniel Ludewig Wedel 1767. w 4ce, 1 k tyt., str. 46 i 1 tabl. (W Sammlung der Jablonowskischen Aufgaben).

Akad. — Jagiell.

— Eine Abhandlung mit der Devise: Curarum dulce lenimen, welche 1777 zu Warschau in der Physischen Klasse den Preiss erhalten hat.

Zamieszczał także różne artykuły w Acta Eruditorum, w Hamburger Magazin, i w Hanoversche i w Tornsche Anzeigen). Goldbeck s. 59.

— Über die Ausdünstung u. ihre Wirkungen in der Atmosphäre in 2 Büchern. Leipzig, Georg Joach. Göschen 1790. w 8ce, XX i 440 str.

— Von den Cometen. Thorn 1769. w 8ce.

— De figura telluris, ad Fr. Büsching.

— Fizyka dla szkół Narodowych Część 1. Mechanika. Pierwszy ráz wydána. Oprawna zło. 4. w Krakowie Roku 1792. w Drukarni Szkoły Głównej Koronney. w 8ce, str. 536 i tablic folio 13.

W approbacie z 22 lutego 1792 r. powiedziano, że napisana w języku łacińskim, a przez Towarz. do Xiąg elementarnych, na polski wyłożona.

Akad. — Dzików — Horodec. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Der Landwirth. oder Entwickelung der allgemeinen Grundsätze des Ackerbaues durch Naturlehre und vieljährige Beobachtung. T. I—II. Warschau und Dresden 1779—81. w 8ce, str. 560 nlb. 1 i 573 nlb. 7.

Kijow. — Krasińs. — Ossol.

— Listy fizyczne, czyli nauka przyrodzenia, do pospolitego pojęcia przystosowana, przez Michała Hube dyrektora generalnego nauk, Professora Fizyki y wyższey Mathematyki w Szkole Rycerskiey. Część pierwsza. w Warszawie 1791 w drukarni P. Zawadzkiego. w 8ce, k. 8, str. 461 i tablic 4, w 4ce.

Dedyk.: Hanc paginam amicitiae Petro Wulfero Scholae Equestris Varsav. Professori d. d. d. Mich. Hube.

Przywilej autorowi przez króla dany na lat 20, wzbraniający przedruku pod karą tysiąca dukatów. Rejestr prenumeratorów na 1 karcie: jest ich 36 na 48 egzempl. Między temi są Chevalier Rajca, Dunajewski Stolnik Sanocki, Jasiński podpułkow., Potoccy, Rembielińscy, Radziwiłłowa, Rzewuska, Kaj. Skrzetuski, Wodzicki, Zimmermann kontrollor poczt. Autor zapowiada wydanie czterech części. Druga część: obejmująca 45 listów, była gotowa do druku.

Akad. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Krasińs.

— Reflections sur l'Architecture par M. Hube. Coenigsberg et Leipzig, chez Jean Jaques Kanter 1765. w 8ce, str. 74.

— De sectionibus conicis. Lipsiae 1755.

— De Telluris forma Liber singularis. Varsaviae, 1780 sumptibus et typis Michaelis Gröll, et Dresdae apud eundem. w 8ce, str. 87 i 1 tablica.

Jagiell. — Ossol.

— Vollständiger und fasslicher Unterricht in der Naturlehre; in einer Reihe von Briefen an einen jungen Herrn vom Stande. (Band I—III). Leipzig, bei Joachim Göschen, 1793—94. w 8ce, str. XXII i 472 i 6 tabl. oraz s. XX 556, tabl. 4.

Czartor. — Kijow. — Ossol. — Wileńs.

— Versuch einer analytischen Abhandlung von Kegelschnitten. Göttingen 1752. w 8ce.

— Wstęp do fizyki dla szkół narodowych piérwszy ráz wydany R. P. 1783. Bez oprawy zł. 1. gr. 15. w Kra-

kowie w drukarni Szkoły Główney koronney. w 8ce, k. 7 nlb., str. 406 i 6 tablic.

Z łacińskiego przełożył ksiądz Koc, prof. fizyki. Poprzedza słowniczek fizyczny polsko-łaciński, stron 5. Omyłek kart 2. Akad. — Jagiell. — Kijów. — Ossol.

— Toż:... W Wilnie w drukarni Akadem. 1785. w 8ce. Gas. Wileń.

— Toż:... drugi ráz wydany. Oprawny zł. 3. W Krakowie 1788, w drukarni Szkoły główney koronney. w 8ce, str. 394 i tab. 6.

Mówi o ziemi, świetle, słońcu, cieple i o ruchu. Akad. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Voltaire (Geschichte 1761).

Goldbeck Literar. Nachr. v. Preuss. 58—9. — Zebraws. Bibl. matem. 401—23. — Roczn. Tow. war. Przyj. N. XII. 72—84. — Bentk. H. lit. II. 381—3. — Chodynicki Dykc. 211. — Łukaszew. Hist. szkół II. 452—3. — Encykl. Orgelbr. XII. 239—41. — Wiszniew. Hist. I. 95.

(Hubener Johannes). Vota nuptialia in festivitatem nuptiarum Johannis Huberi et Judithae Pyrenensiae concepta et nuncupata ab amicis. Torunii 1592. w 4ce. Czartor.

Hubener Jerzy ob. Huebner Georg (1652).

HUBER Dawid. Christliche Leich-Sermon Bey der Ansehlichen Sepultur und Begräbnuss Des Weiland Erbaren und Wolgeachten Herren Martin Wabers, Bürgers und Handelsmannes zum Guraw, Welcher den 28 Maij, Anno 1625 sanfft im Herren vorschieden, und darauff den 1 Junii in Volckreicher Versamlung, Christlichem Brauch nach, zur Erden bestattet worden. Gehalten und vorgetragen durch Davidem Huberum, Ober Predigern in Guraw. Zur P. Lissa druckts Wigand Funck. (1625). w 4ce, sign. Aij—D. Wrocławs.

Huber Henryk ob. Turnowski Jan (Pogrzebne słowa 1612).

Huber (Uber) Jan ob. Uber Jan.

Hubertus D. ob. Calendarium.

(Hubert G.) Freudiges Glück-wünschen Alss ... des ... Georg Hubert Q. H. XXVI. ... Hochzeitliches Ehrenfest... 1662 ... geschehen. (Thorn) Mich. Karnall 1662. w 4ce, str. 8. Gdańsk.

Hubert Leopold ob. Prośba.

Hubertusburg ob. Friedens-Tractat (1767) — Nachricht (1763) — Prokopowicz Maks. (Pokój 1789).

Huberyn Kasper ob. Rhegius Urban.

Hubicki Szymon Aleksander ob. Mojecki (Zydowskie okrucieństwa 1602).

Maciej. Piśmienn. III. 471—2. — Jocher 9891.

Hubin ob. Nowicki Placyd (1778).

(Hubner Georg). Elegia Ad Paulum Patrem Mathematicum Thorunensem V. C. Super Obitu Amplissimi Viri Georgii Hubneri Praecons. Thorunens. (Na końcu elegii:) Recusum Torunii, iuxta Exemplar Gedan. ipso funerationis die, quae erat XXI. Novembris ineuntis seculi decimi octavi. (1618). fol. k. 2. Wrocławs.

— ob. Hartknoch Jan Krzy. (De republica 1687) — Wende G. (1696).

Hubner Jakób ob. Sauber Huld. (Oratio assesor., judicii Thorun. viri praecl.) — Reynmann Nic. (Elegia 1573).

Hubner Joachim legatus Brandeburg. ob. Orationes tres (1601) — Zawadzki Jan (Encomium).

HUBNER Johann. Epicedium in obitum Magnifici ac Generosi Domini D. Francisci Chvvalczevski de Skrczbow Serenissimi Regis in Polonia Aulici Domini in Czerneczichroda et Sadow etc. qui placide obiit anno a Christo nato 1566 die Aprilis sexto. Scriptum a Johanne Hubnero Goldbergense Silesio. Gorlicii. Ambrosius Fritsch excudebat Anno. M.DLXVI. (1566). w 4ce, k. 4. Wrocławs.

— ob. Musonius Sim. (Epicedia 1570).

HUCIECKI Canon. Theses asceticae. Lublini 1756.

Notaty Haana.

Hudziński Gaspar ob. Dziurkiewicz K. A. (1689).

HUEBNER F. Polens Ende, histor.

statist. und geogr. von Sirisa. Warschau.

Katalogi księg. niemieckie mienią często Hübnera autorem, ale to będzie zapewne Sadebeck.

HUEBNER (Huebener) Georg. Freuden Gedicht über den Hochzeitlichen Ehren-Tag deren ... Johann Aussen ... Elisabeth ... Aufgesetzt von Georg Hübner. Thorn, drucks Michael Karnall im Jahr Christi 1652. w 4ce, str. 8. (Wiersz niem.). Gdańs.

— Christliche Todten-Gebühr .... über den Seeligen Hintritt des ... Martin Schweikarts ... von Georg Hübner. Thorn, Mich. Karnall 1653. w 4ce, str. 4. Gdańs.

— Viri Magnifici, Dn. Georgii Hübeneri, Reipubl. Thorunensis Prae-Consulis, et Gymnasii Proto-Scholarchae, Sermo Inauguralis, solenniter dictus, cum Gymnasio Rector praeficeretur, A. O. R. M.DC.VC. d. XVI. Junii. Thorunii, Formis Breslerianis. (1695). fol. ark. A—D. Wrocławs.

Hübner J. Gl. ob. Empfindungen.

HUEBNER Johann (Hybner). Zweymal zwey und fünfzig auerlesene biblische Historien aus dem Alten und Neuen Testamente, der Jugend zum Besten abgefasset. Danzig 1760.

Porówn.: Hybner 1766.

HUEBNER Nicolaus († 1693). Disputatio de magistratu politico. Praeside D. Joh. Scharff. Thoruni 1650. w 4ce, ark. 4.

Tolckemith Elbing. Lehr. Gedächt. 1753.

— ob. Schroeterus Adamus (Elegiarum liber unus b. r.) — Sylvius Constantinus (Commemoratio 1550).

HÜBNER. Genealogische Tabellen (4 Thl.) Leipzig 1727.

Jest tu umieszczona genealogia domów panujących w Polsce, jako też Książąt śląskich i mazowieckich.

Huelff (Kräfftige) in grösten Nöhten Oder trostreiche Andacht zu etlichen Heiligen ... Braunsberg im J. Christi 1708. w 12ce.

— Toż: ... Permissu Superiorum. Braunsberg Gedruckt im C. Soc. Jesu Im J. 1728. w 12ce.

Hülichen Abigail ob. Musonius Joh. (Veste).

HÜLLMAN Karl Dietrich. Geschichte von Dänemark, nach einem vorangeschickten Entwurfe einer bessern Behandlung der Europäischen Staatengeschichte bearbeitet von K. D. Hüllmann, akademischen Privatlehren zu Frankfurt an der Oder. (Na drugiej karcie tytuł:) Entwurf einer bessern Behandlung der Europäischen Staatengeschichte in akademischen Vorlesungen. Nebst einer mit Dänemark angestellten Probe der Ausführung, Vom K. D. Hüllmann, akademischen Privatlehrer zu Franfurt an der Oder. Warschau, bei George Dawid Wilke. 1796. (Na końcu:) Gedruckt bey J. H. Brüder in Berlin. w 8ce, str. XIV., str. 394 i 1 karta Druckfehler.

Rzecz obca, nas nie dotyczy.
Jagiell. — Uniw. lwow.

— Handbuch der Geschichte von Schweden. Erster Theil. Nebst einer kritischen Einleitung in die Geschichte des Skandinavischen Nordens. Warschau 1797. w 8ce, str. XXXII. 260. i k. 1.
Warsz. Uniw.

HÜLSEMANN Jan. Confessio fidei quam status, cives et ecclesiae in Polonia, Prussia et Lithuania Inv. Aug. Conf. addictae in Colloquio Charitat. Thorunii 1645 habito ... Lipsiae 1655.

— Toż:... Gedani, Georg. Marc. Knoch, 1735. w 4ce, str. 132.

Jocher 3083. — Łukaszew. Kość. braci czes. w Wpol. s. 216. — Encykl. Orgelbr. XII. 288.

— Wiederlegung der Calvinischen Relation vom Colloquio zu Thorn, welche von einem ungenannten Tockmeiser zur Vngebühr ausgespränget worden. Der lieben Wahrheit zu stewer (?). Aufgesetzet durch Johannem Hulsemanum der H. Schrift Doctorn, der Zeit Professoren, und Predigern zu Wittenberg. Nunmehr mit Churfürstl. Durchlauch. zu Sachsen gnädigstem Freiheit in Druck bracht, und verlegt zu Leipzig von Timotheo Ritzschen Anno 1646. w 4ce.

Jocher 9598. Ossol.

— ob. Cyrus Jęd. (Animadvers. 1646) — Hieronym a S. Hyacintho (1646) — Prawdecky Constantin (1647).

Huelzen ob. Hylzen.

HUET de Froberville J. B. (1752 † około 1803). Vues générales sur l'état de l'agriculture dans la Pologne et sur les moyens de l'améliorer. Orléans et Paris 1788. w 8ce.

Tak podaje Quérard La France littéraire 1830. T. 4. str. 155. — Supplement au Quérard la France litt. 1848. Paris T. 4, str. 332.
Tytuł mylny, powinno być Sologne. Zatem do Polski się nie odnosi.

Huettel Georg. ob. Gunzel Alb. (Die Hoffnung 1653).

HÜTTER Fr. X. Kriegs-Karte des Königr. Polen nach den bewährtesten Hülfsmitteln und den Theilungs-Tractaten vom J. 1773 und 1793 entworfen und gestochen.

Rastaw 65. — Callier Spis map Tow. P. N. Pozn. s. 21.

HUFELAND Krzysztof Wilchelm (1762 † 1825). Prawidła zdrowego y długiego życia. Krotkie zebranie większego tegoż tytułu dzieła niem. doktora Hufelanda. Przydane są przednieysze paragrafy z doświadczonych sposobów zdrowego y długiego życia D. Kornara y Benjamina Franklina nieomylne sposoby bogacenia się. Lwów. Kosztem K. B. Pfaffa, drukiem G. W. Weichmanna. B. r. (między 1797—1799 r.). w 8ce, str. 68.

Inni podają datę druku 1800 r.
Krasińs.

HUFFLAND Daniel. Gründliche Gedanken vom Münz-Wesen unter denen Kreutz-Rittern in Preussen. Danzig. Bey Thom. Joh. Schreiber und Sohn. 1768. w 4ce, str. 47.

Ded. Paulo Thaddeo, Sohn eines Woywoden von Pomerellen, Grafen von Hüthen Czapski, General-Major der Infanterie Königl. Poln. Krohn-Armee, Starosten v. Knyszyn und Goniądz. Czartor.

HUGBALD Monachus Benedict († 21 Paźdz. 930). Carmen Mirabile de laude Calvorum Hugbaldi Monachi ad Carolum Imperatorem Calvum, qui claruit anno domini octingentesimo Octogesimo. Studio et opera Hieronymi Godziekowski de Armis Korab anno à Christo nato 1619 in lucem editum. Cracoviae ex officina Andreae Petriconij 1619. w 4ce, k. 9 (ark. B_4).

Ded. Zbign. Ossolińskiemu łysemu. We wierszu tym każdy wyraz zaczyna się od lit. C.
Akad. — Ossol.

HUGO de Bilhonio Dominikan († 30 Grud. 1297). Expositio Missae Domini Hugonis Cardinalis ordinis Praedicatorum. (Obelisk). Opera et impensis R. P. F. Melchioris, Sacrae Theologiae Professoris, Proulncialis (tak) Poloniae ordinis praedicatorum. Cracoviae in officina Lazari, Anno Domini 1584. w 4ce, k. nlb. 24.

Wydał to dziełko Melchior Mościcki prowincyał Dominikanów.
Janoz. Nachr. I. 31. — Ossol. I. 119. — Wierzbows. III. 2753.
Czartor. — Kórnik — Moszyń. — Ossol. — Pawlik.

— ob. Missale (1510).

HUGO Herman (1588 r. † 1629 r.). Pobożne pragnienia, trzema księgámi, przez Wielebnego Oyca Hermana Hugona Soc. Jesv, łacińskim opisane ięzykiem. I. Jęczenia, dusze pokutuiącey. II. Żądze dusze świętey. III. Wzdychánia dusze kocháiącey. A przez Jaśnie Wielmoznego Jego Mści Páná Teodora Lackiego, Márszałká nadwornego, Wiel. Xięstwa Litewsk. polskim przetłumaczone wierszem. W Krak. w druk. dźiedźiców Krzysztofa Schedla J. K. M. typ. Roku Pańskiego 1673. w 4ce, kart 82, rycin 45 (ark. sygn. T_4).

Dedyk. Const. Kryst. z Komorowa Wielopolskiej stolnikowej General.
Wydanie wytworne. Ryciny miedziorytowe. Na odwrocie tytułu herb z sześciowierszem. W dedykacyi wymienia między przodkami Edwarda Korczakowskiego; dwakroć obranego na królestwo Węgierskie, a strasznego Attylli. Ryciny z tekstem łacińskim, widocznie zagraniczne. Rytownik nie podznaczony. W rycinie 36 na globusie wyrytowane: Antwerpia. Bruxel. Sylva Dux. co wskazuje na pochodzenie rycin.
Jocher 5594 a. — Sommervogel IV. 519.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Pobożne pragnienia trzema Xięgami zebrane y z łacińskiego W. O.

Hermana Hugona Soc. Jesu. Przez JW. Jci P. Alexandra Teodora Lackiego Marszałka nadw. W. X. L. na Polski wiersz przetłomaczone. W Krakowie. Nakład Jerzego Rom. Schedla Rayce y Bibliopole Krakows. R. P. 1697. w 8ce mn., str. 124.

Tytuł sztychowany bez figur. Mylnie Juszyński podaje format w 4ce.
Jocher 5694 *b*.
Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Kraków w drukarni Schedla 1737. w 12ce, str. 124.

Jocher 5699 ma datę 1757 według katalogu Friedleina, co zdaje się, że jest myłką druku. Jagiell. — Krasińs.

— Pobożne pragnienia trzema księgami zamknione. Pierwsze Jęczenia Dusze pokutuiącey, Drugie Żądze Dusze świętey, Trzecie Wzdychania Dusze kochaiącey. Przedtym po łacinie przez W. O. Hermana Hugona S. J. A teraz po Polsku przez Wielkiego Senatora W. X. L. Przetłumaczone. A od iednego Szlachcica z raptularza szczęściem dostanego przepisane y do druku podane. Roku Panskiego 1744. w 12ce, ark. 8 nlb.

Dedykacya Ignacemu i Helenie z Koziełska Ogińskim Obożnym w Wiel. W. X. L. — Podpisał ją Jan Turczyn, Stolnik Orszański.
Kraszewski Wilno T. IV. — Załuski Bibl. poet. s. 6. (mówi że druk. w Wilnie).

— Pobożne żądania trzema księgami zawarte. I. Jęczenia duszy pokutuiącey. II. Żądze duszy świętey. III. Wzdychania duszy kochaiącey. Niegdyś przez W. X. Hermana Hugona S. J. łacińskim wierszem napisane y Urbanowi VIII papieżowi przypisane, teraz zaś przez JW. JMci P. Jana Kościesze Zabę, Woiewodę Mińskiego na polski ięzyk przełożone. w Supraślu w drukarni WW. OO. Bazylianów r. p. 1744. w 8ce, str. 180 (9 ark.).

Jabłonowski Musaeum str. 283. — Mitzler Acta literar. s. 138.

— Pobożne Żądania trzema Xięgami zawarte: 1) Jęczenia duszy pokutującey. 2) Żądze duszy świętey. 3) Wzdychania duszę Boga kochaiącey; niegdy przez Wielebnego Xiędza Hermanna Hugona Societates Jesu łacińskim wierszem napisane y Urbanowi VIII. Papieżowi przypisane; Teraz zaś przez Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Jana Kościesze Zabe Woiewodę Mińskiego na Polski ięzyk przełożone y do druku podane. W Wilnie w drukarni J. K. M. Akadem. Societ. Jesu Roku 1754. w 4ce, str. 4 i 142.

Imprimatur 1754 podpisał Vilnae 18 Mart. 1754. Alex. Horain Episc. libror. Censor.
Załuski Bibl. str. 6. pisze: Coeperam novam versionem moliri, imque 5 plag. perfeceram, sed aliis caris distractus opus reponere debui. Tenże Załuski tak podaje edycye: Crac. 1673. w 4ce, str. 124. Kraków 1697. w 12ce, str. 124. Kraków 1737. w 12ce. i bez wyr. miejsca. (Vilnae 1744. w 12ce).
Jocher 5595. — Niesiec. IV. 625. — Sommervogel IV. 520. — Janoc. Lexic. I. — Juszyński I. 526. T. II. 350.
Jagiell. — Ossolin. — Wileńs.

— Pobożne pragnienia. Wilno 1774. w 8ce, kart 63.

Sommervogel IV. 520. — Dziennik Wileń. 1819. I. 452. — Kraszews. Wilno IV. 243–4.

Hugo S. ob. Cultus (1777).

(Hugo Val.) Gamelia Valentino Hugoni et Elisabethae, Johannis Rubenesseri relictae viduae. Dantisci 1604. w 4ce.

Hugolin kapucyn ob. Hasło (1754).

HUHN Josephus Christophorus. B. N. S. M. Q. P. Dissertatio ex Historia Patria de Celebri Statua Quastuor Fratrum Sive Von der berühmten Seite der 4 Brüder in der Fischhäusischen Heyde Quam in Incluta Academia Regiomontana publici solemnique Disquisitioni submittit Praeses M. J. Jac. Rohde Reg. Alumn. et Com. Conv. Insp. Soc. et Respondens Jo. Christophorus Huhn Wil. Bor. A. R. S. 1777 die 17 Martio. Ovid. Trist lib. 2. Eleg. 1. Pius est Patriae. Facta Referre Labor. Regiomonti Literis Reusnerianis. 1719. w 4ce, str. 14. Ossol.

— ob. Rhode Jan Jakób (1717).

HULEWICZ Alexander Gabryel de Wojutyn. Chronologia sacra annorvm 4034 a creatione mundi ad exhibitionem et excisionem Messiae ex sola Sa-

cra Scriptura dedvcta et in sex notabiles epochas distribvta. Francofvrti et Lipsiae apud Joan. Christ. Kleyb. A. D. 1757. w 8ce, k. 8, str. 144.

Dedyk. Car. Lud. Baroni de Danckelmann et Prangin Borussorum regis ministro i Christ. Lud. de Brand Borussor. principis praefecto Stabuli. Jagiell.

— Institutiones linguae graecae, regulis quadraginta, Orthographiam, Etymologiam, et Syntaxin, simul plane et plene sistentibus, comprehensae. Methodo nova, eaque cum Hebraicis suis harmonica. In gratiam auditorum suorum antehac conscriptae, nunc multorum desiderio publici juris factae. Et quantum per alias curas licuit, recognitae. Lugduni Batavorum apud Joannem Luzac MDCCXLVI. (1746). w 4ce, str. XII. str. 560, Index Canonum kart 5, Corrigenda kart 3.

Dedykacya: Christiano de Brand Borussorum Regis Ministro status; Samueli de Marschall Boruss. Ministro status; Frid. de Reichenbach Borussorum Regi a Consiliis; Schwichardo de Weinrich; Alb. Schultens; Carolo Aug. Bergen.

Jocher ma także edycyą 1747. w 4ce. Zapewne data tylko zmieniona. — Jocher 632 *a. b.* Jagiell. — Krasińs.

— [Tytuł hebrejski w dwu wierszach] ... sive Notae characteristicae conjugationum linguae sanctae, quae ad analysin textus hebraei facilius instituendam multum contribuunt, adornatae in usum auditorum suorum ab Alex. Gabr. de Woiutyn Hulewicz, nobili polono cum laudatione viri clarissimi Alberti Schultens. Lugduni Batavorum apud Conradum Wishoff, bibliopolam. M.D.CC.XXXIII. (1733). w 8ce, 2 ark. i 134 stron.

Przypisał Samuelowi de Cocceii, Ministrowi króla pruskiego Datował z Frankfurtu nad Odrą. Przedmowa do czytelnika i wiersz łaciński Samuela Sylvani Siedmiogrodzanina na pochwałę autora.

Jocher I. str. XXXV. N. 604. — Janocki Polon. liter. 28.

Czartor. — Jagiell.

HULEWICZ Andrzej. Zbiór powinszowań różnych przez Wielmożnego Jmci Pana Andrzeja na Drozdniach Hulewicza Sędzica Inowrocławskiego Jaśnie Wielmożnemu Michałowi Skorzewskiemu Podkomorzemu Poznańskiemu Staroście Pyzdrskiemu kawalerowi Orderu św. Stanisława, św. Anny, y Innych. Pod Nayłaskawsze względy oddany. Roku Pańskiego 1788. w 8ce, tyt. i 31 kart nlb.

Obejmuje: Do J. W. Skorzewskiego Podkomorz. Poznańsk. na r. 1785. Do tegoż na r. 1787. Przywitanie tegoż. Temuż podziękowanie.
Powinszowanie do J. W. Jmć Panny Katarzyny Gorowski Kasztelanki przemętnckiey.
Powinszowanie do W. Kazimierza Sokołowskiego Chorążyca Kruświckiego.
Mowa miana na pogrzebie W. Antoniny Trąbczyński.
Na św. Jan Nepomucen.
Na pochowanie Kości do Wielmożnego Sokołowskiego.
Na Wielkanoc.
Do J. W. Stefana Zielonackiego Podkomorzego Kaliskiego.
Na Boże Narodzenie WW. Lipskim Łostwu Wszowskim w Błaszkach.
Na przyjazd J. W. Gurowskiego Marszałka Wgo X. Lit.
Na pochowanie kości.
Powinszowanie na św. Różą W. J. Pannie Walichnowski Sędziance ziems. kaliskiey.
Do W. JP. Trąpczyńskiego w Kawnicach.
Wnuk do Dziada.
Opis ożenienia JWW. Sokołowskich trzech Braci Rodzonych.
Respons przez tegoż J. P. Andrzeja Hulewicza za Ojca Wielmożnemu Ożygalskiemu Rotmistrzowi Frodzieńskiemu.
Powinszowanie W. J. P. Mielęckiemu Generał. Wojsk. Kor.
Powinszowanie na św. Barbarę w Błaszkach.
W przedmowie na siedmiu kartkach genealogia Skorzewskich.

HULEWICZ Benedykt (1750 † w kwietniu 1817). Głos W. J. P. Hulewicza Chorążyca Czernichowskiego z Mocy delegacyi od Województwa Wołyńskiego do J. O. Xięcia Prymasa d. 2 Listopada 1788 r. w Pałacu Tegoż J. O. Xiążęcia miany. w Warszawie w Drukarni Michała Gröll‍a. folio, k. 1.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Głos J. W. Jmci Pana B. Hulewicza pisarza ziemskiego włodzimirskiego, towarzysza kawaleryi narodowey, posła woiewództwa wołyńskiego na sessyi seymowey d. 7 stycznia 1790 r. in turno miany. 1790. fol., str. 8 liczb. Branic.

— Głos JW. Benedykta Hulewicza Pisarza Ziemskiego Włodzimirs. Towarzysza Kawaleryi Narod. Posła Wołyńskiego na Sessyi Seymowey d. 17 Września 1790. Roku Miany. w Warszawie w Drukarni Wolney. folio, str. 6. Warsz. Uniw.

— Toż:... 7 stycznia 1791 miany. folio.

— Toż:... 27 stycznia 1791 miany. folio, str. 4. Czartor. — Dzików.

— Mowa JWo JMci Pana Benedykta Hulewicza Podkomorzego J. K. M. Deputata z Woiewodztwa Czerniechowskiego na Trybunał Koronny miana do Nayiaśnieyszego Pana podczas Audyencyi Imieniem Trybunału Koronnego Dnia 27 Września Ro. 1778. w 4ce, k. 1. Ossol.

— Mowa JW. ... pisarza ziemskiego, włodzimirskiego posła Woiewodztwa Czerniechowskiego na sessyi seymowey przy examinie Rady Nieustaiącey dnia 23 października 1786 roku miana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Piotra Dufour. fol. str. 4.

Gani regulamin wojskowy pisany za wzorem zagranicznym dla wielkich armii. Radzi zapobiegać uciemiężeniom w Bracławskiem i Kijowskiem z rozlokowania pułku rossyjskiego. Mówi że Departament Wojskowy zwoławszy kilku poruczników, ich duchem utworzył przepisy dla wojska. Pisał prawo młodszy dla starszego. Zgoła, dzieło bez rady wyższych zrobione. Wnosi o uproszenie Katarzyny II, iżby poselstwo wyłuszczyło jej los nasz i bezprawie żołnierza. Jagiell.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Pisarza Ziemskiego Włodzimirskiego Posła Woiewództwa Czernichowskiego na Sesyi Seymowey przy Examinie Rady nieustaiącey Dnia 25 Października 1786 Roku Miana. (Warszawa). W Drukarni P. Dufour. fol. k. 2. Warsz. Uniw.

— Mowa JW. ... pisarza ziemskiego, włodzimirskiego towarzysza kawaleryi narodowey posła wojewodztwa wołyńskiego miana d. 11 listop. 1788 na sessyi seymowey (Warszawa) w drukarnia Nadwor. J. K. M. fol. k. 2. Czartor.

— Mowa J. W. Jmci Pana H. ... pisarza ziemskiego włodzimirskiego, towarzysza kawaleryi narodowey, posła woiewództwa wołyńskiego na sessyi seymowey d. 8 czerwca r. 1790 miana. 1790. w 4ce, str. 8. Branic.

— Mowa ..... na sessyi seymowey d. 30 sierpnia r. 1790 miana. 1790. fol., kart 2. Branic.

— Mowa JW. Imci Pana Hulewicza Pisarza ziemskiego Wołyńsk. towarzysza kawaleryi narodowey, posła Woiewodztwa Wołyńsk. na sessyi seymowey d. 30 sierpnia 1790 miana. fol. kart 3.

— Toż:... na Sessyi seymowey d. 6 Września. Warszawa 1790. fol. Czartor.

— Oda w dzień limity Trybunału koron. Lubelskiego roku 1779. JW. Benedykta Hulewicza sędziego deputata z wdztwa Czerniechowskiego. w 4ce, k. 2 nlb. Akad. — Krasińs.

— Ode Benedicti Hulewicz ad Julium Niemcewicz de meritis Bielavi incorrecta per authorem: corecta et variantibus notis ilustrata per Bielavum. (1789). w 4ce.

Do tego żartu należał Niemcewicz, Stanisław Potocki i Onufry Kopczyński. Branic.

— Nad pismem pod tytułem: Mowa Waleryana Stroynowskiego podkom. Buskiego, posła woj. wołyńs. d. 18 Lutego 1792 r. w Łucku na Seymikach trzech powiatów miana, Bened. Hulewicza posł. Wołyńs. Uwagi. fol. k. 5. Krasiński.

— Przymówienie się J. W. Benedykta Hulewicza, Pisarza Ziemskiego Włodzimirskiego Posła z Woiewództwa Czerniechowskiego na Rugach Ex Turno. Dnia 3 Października 1786 Roku miane. (Na końcu:) W Drukarni P. Dufour Konsyliarza Nadwornego Drukarza J. K. Mci y Dyrektora drukarni korpusu Kadetów. folio, k. 2.

Broni ważności sejmików podolskich w kościele XX. Dominikanów, i broni Xcia Czartoryskiego.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. Ossol.

— Warunek o suspensach. (Projekt do prawa na 4-letn. sejmie. (1790?) fol. $^1/_2$ ark. Branic.

— ob. List (1790) — Moszczeński A. (Protestacya 1790) — Owidyusz Nason (O sztuce koch. 1785. Elegie 1791) — Potocka Józefa (1792) — Potocki Stanisław Szczęsny (List 1790).

Bentk. Hist. lit. I. 330. — Dziennik Wileńs. 1817. V. 536. — Pamiętn. Krakow. I. s. 76. — Encykl. Orgelbr. XII. 284—5. — Groza S. Pamiętn. 1848. — Beiła Jarosz (Rzewuski).

Hulewicz Demetrius ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615) — Władysław Zygmunt (Applausus 1617).

HULEWICZ Filon (Chulewicz). Laudatio Beati Aloisii Gonzagae Ferdinandi Marchionis Castilionis Sacri Romani Imperii Principis Filii, qui Anno salutis 1585 die Divae Catharinae sacro Societatem Jesu ingressus, ex eodem Anno 1591 die 21 Junii, Annum vigesimum quartum agens, ad coelum evocatus miraculis coruscat. Dicata Illmo Domino D. Sigismundo Myszkowski Gonzagae Marchioni de Myrow, Regni Poloniae supremo Marszalco, Korczynensi, Grodecensi etc. etc. Capitaneo. A Philone Chulewicz Collegii Lublinensis Societatis Jesu. Eloquentiae Studioso. Cracoviae ex Officina Typographica Andreae Petricovii. Anno Domini 1606. w 4ce, $3^1/_2$ ark.

Niesiec. T. II. 382 ma rok 1616. — Siarcz. Obraz 1828. I 185. — Jocher 6986. 8306. — Wiszniew. H. l. VIII. 172.
Czartor. — Ossol.

HULEWICZ Joannes Jezuita (ur. 24 stycz. 1722). Examen Ecclesiasticum a sacro-Sancto Tridentino Concilio & a multis Summis Pontificibus Praescriptum ad praxim Ordinandis, Confessariis et Parochis, facilè obviam et perutilem Succincta Methodo reductum. Usibusq. tam Examinatorum quam Examinandorum accomodatum, Dioecesis Premisliensis utilitati et obsequio à Divinctissimo sibi R. P. Joanne Hulewicz Societatis Jesu consecratum. Sumptibus Typographiae S. R. M. in Collegio Soc. Jesu Premisliensi 1768. w 8ce, k. 12 nlb., str. 356, Index k. 13.

Dedyk. Mich. Jos. Witosławskiemu Dziek. kość. katedr. Przemysk. Jest tu herb jego, a w dedykacyi wspomniane rody pokrewne: Błażowscy, Dydyńscy, Odrzywolscy i inni. Matka Anna Gołyńska. Przedmowa Romae 1765 r. Od str. 345. dodana po polsku: Informacya o pokrewieństwie y powinowactwie. Imiona pokrewnych. Wyjaśnione rodzaje powinowactwa. Rzecz odnosząca się do terminologii kananoniczno-prawniczej.
Jocher 7283.
Akad. — Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Kazanie na uroczystość koronacyi Nayśw. Maryi Bolesney w kościele jarosławskim koronowaney przez bisk. przemyskiego. Przez ks. Jana Hulewicza S. J. Przemyśl, 1756, w 8ce.

Porówn. niżej Pamiątka. Drohob.

— Kazanie o Poświęceniu Kościoła Pod imieniem Jaśnie W. Jmci Pana z Jordanow na Wielkim Rozwadowie Antoniego Rozwadowskiego Kasztel. halickiego Pana y Dobrodzieja na Publiczne światło wydane z pozwoleniem Starszych R. P. 1760. W Przemyślu w Drukarni J. K. M. Soc. Jesu. w 8ce, kart nlb. 35.

Jocher 9006. Drohob. — Ossol.

— Kazanie podczas Poświęcania Kościoła w Przemyślu. 1754. w 8ce.

Jest też na karcie A_1 drugi tytuł: Kazanie przy poświęceniu kościoła przez JW. Jmci H. Wacł. Hieron. z Bogusławic Sierakowskiego natenczas Bisk. Przemysk. teraźnieyszego zaś Arcyb. Lwowsk. w kośc. Samborskim S. J. miane od X. Jana Hulewicza S. J. Profes. S. Teol. R. 1753. 10 sierpnia.

— Oratio Funebris De Laudibus Religiose Vita Functi Admodum Reverendi Patris Nostri Aloysii Centurioni Generalis Praepositi Societatis Jesu Assistentiae Poloniarum Authoris In Comitiis Provinciae Majoris Poloniae Apud Congregatos Patres Dicta Cracoviae Ab alumno Rhetorices Soc. Jesu Anno M.DCCLVIII. (1758). XII. Cal: Febr. w 4ce, k. 13 (syg. A_2—C_3).

Mizler Acta 1756. s. 286.
Centurio zmarł w Październiku 1757.
Jak daty pogodzić? Acta liter. są z r. 1756.

a Oratio z r. 1758. Może Acta wyszły później o lat dwa niż ich data.
Jagiell. — Pozn. Tow. P. N.

— Pamiątka uroczystości Nayświętszey Matki cudami sławney w kościele Jarosławskim Soc. J. Przemyśl, Koll. S. J. 1759.

Katalog księgarski podaje tytuł: Koronacya. Jarosławska w Przemyślu 1759. w 8ce. — Sommervogel ma tytuł: Pamiętna uroczystość.

— Perenne grati animi monumentum, Illustrissimo Excellentissimo et Reverendissimo Domino, Domino Venceslao Hieronymo de Bogusławice Sierakowski, Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Premisliensi, Senatori Regni Poloniae, equiti Aquilae albae, in Domo professorum et Collegio Premisliensi Societatis Jesu Sacrae theologiae, philosophiae, publicaeq; bibliothecae conditori, optimarum artium cumulatissimo propagatori, Provinciae Minoris Poloniae, beneficentissimo patrono, universae Societatis Jesu, propensissimo defensori, A. R. P. N. Aloysii Centurioni, vita functi, singularissimo amico, nuncupatum consecratumq. à devinctissima, suo amplissimo nomini, Provincia Minoris Poloniae Soc. Jesu. Facultate superiorum. Premisliae, typis S. R. Majestatis. w 4ce, k. 6 nlb.

Na drugiej karcie nadpis: Oratio funebris immortali memoria dignam mortem admodum Reverendi Patris nostri Aloysii Centurioni Societatis Jesu, Supremi totius ordinis moderatoris à condita Societate Generalis XVII. assistentiae Poloniarum primi parentis, lugubri lamentatione prosequens. In publico consessu Patrum Societatis Jesu, Provinciae Minoris Poloniae dicta Jaroslaviae à P. Joanne Hulewicz, S. J. Sacrae theologiae Professore. Anno Domini MDCCLVIII. (1758) Mense Januario. — Na ostatniej karcie jest: Catalogus Patrum Societatis Jesu prowinciae Minoris Poloniae ad quos habita est oratio. R. P. Ignatius Moszyński praepositus provincialis. (Tu spis 49 jezuitów).
Jestto rzecz odmienna od: Oratio funebris.
Janocki Lexicon I. 100. — Brown. Bibliot. 200. — Sommervogel Bibl. IV. 552.
Jagiell. — Ossol.

Hulewicz Jan Podstoli Wołyński ob. Gnatowski Lud. (Obraz 1669).

Hulewicz Jerzy Podkomorzy Łucki ob. Iwanicki Konstanty (Odmienne koło 1635).

Hulewicz Jerzy Stanisław ob. Eliasz Alexander (Góry ukoronowane 1698).

Hulewicz Ignacy ob. Kiełbaszewicz Anzelm Bernard (1777).

HULEWICZ Józef. Mowa W. Jmci Pana Józefa Hulewicza Stolnika Podlaskiego na seymiku miana w Łucku.

Swada Polsk. Ostr. Dan. I. 1. 243—244.

— Mowa tegoż do króla Jmci. Tamże str. 244. 245).

— Mowa tegoż do J. K. Mści podczas sejmu. (Tamże 245—246).

HULEWICZ Leon. Głos J. W.... podstarosty grodzkiego Łuckiego posła woiewodztwa Wołyńskiego w Izbie poselskiey dnia 31 października 1786 roku miany. (Na końcu:) W drukarni P. Dufour konsyliarza nadwornego drukarza J. K. Mci. fol. k. 2.

Proponuje aby Generałowi Kijowskiemu oddzielny trybunał ustanowić. Także o akta Trybunalskie przewiezione z Lublina do Lwowa i tu w grobie pojezuickim złożone upomina się. Żąda skompletowania wojska, i usunięcia wojsk Rossyjskich z Wojew. Kijowskiego. Czartor. — Jagiell.

Hulewicz Ludwik ob. Decisio (1739).

Hulewicz Marcin ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

Hulewicz Szymon ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

Hulewicz Wacław ob. Gnatowski X. Ludwik (1669).

Hulewiczowna Zofia Eugracya i Ewa Katarzyna ob. Eliasz Alex. (Góry 1698).

Hülff ob. Huelff.

Hüllmann ob. Huelmann.

Hulsen Georg ob. Bellarmin.

HULSIUS Lewin (z Gent † 1606). Gondensis. Chronologia, hoc est brevis descriptio rerum ilium usque ad hunc 1597 annum. Norimbergae 1597. w 4ce, str. 90 z 35 herbami.

W poczcie wielu państw jest tu także: Polonia. Russia.

Humacio corp. ob. Benedictus J. (1564).

HUMAN (a) Jan. In Nomine Domini Amen. Decisiones juridico-canonicae ad

V. libros Decretalium Gregorii IX. Pontf. Max. (Na końcu:) Defensae a Jonne (tak) a Human phil. baccul. et Adalberto Adamski alumno seminarii dioecaesano-academici, A.LL. sacrorum canonum et S. Theologiae auditoribus, sub assistentia sui professoris in Colleg. Univers. zamoscensis a. d. 1771. diebus Junii. Ad majorem Dei Gloriam omniumque sanctorum honorem. w 4ce.

Uniw. Warsz.

— Do JW. Karoliny Dziekońska Strażnikowy W. X. Lit. w dzień imienin. „Dzień dziś prawdziwy celem krotofili" etc. Roku 1781, d. 4 listop. (Podpis:) J. H. R. P. w 4ce, 1/2 ark.

— Fructus laboris scholastici ex lectione linguae Gallicae illustrissimis ac excellentissimis dominis Dnis illustrissimi ac excellentissimi Domini D. Andreae Zamoyski cancellarii olim Regni, Płoskiroviensis et Tarnavacensis capitanei, equitis Aquilae albae et S. Stanislai pontificis et M. filiis in argumentum profundissimi respectus sub assistentia M. Joannis Human AA. LL. et philos. doctoris, lectionis gallicae professoris ab ejusdem lectionis alumnis publice in universitate Zamoscensi declaratus. Anno Domini 1778. die 22 Julii, typis Univers. Zamoscensis. w 4ce, 3 ark.

Poprzedza mowa Humana z textem francuskim i przekładem łacińskim do Alexandra i Stanisława Zamojskich synów Jędrzeja Kanclerza. Dalej są ćwiczenia tj. przekłady z języka łacińskiego na francuski wyjątków mów Liwiusza, pytania po łacinie i po francusku o wyborze Papieża i Cesarza Rzymskiego. Dalej mowa Franciszka Głogowskiego przed examinem i mowa Jana Złotnickiego uczniów po examinie po francusku z przekładem łacińskim — Oprócz wyżej przytoczonych słuchaczów tej lekcyi francuskiej, wymienieni są jeszcze jako zdający egzamin z języka Francuskiego: Franciszek Xawery Popiel, Marceli Ostrowski, Adam Głogowski, Julian i Ignacy Borowscy.

— Rozmowa z wierszopisem na wesołey dolinie ofiarę życzliwych chęci J. W. P. Karoliny Dziekońska Staż. Litew. z okoliczności imienin wyrażająca wierszem opisana R. 1779. d. 4 Listop. Warszawa u Grölla. (1779). w 4ce, kart 8.

Krasiń.

— Zgoda ust z sercem w życzliwości J. W. Mikołaiowi Piaskowskiemu podkomorzemu krzemienieckiemu, kawalerowi orderu S. Stanisława przy obchodzie imienin ogłoszona dnia 6 grudnia 1779. Warszawa w drukarni Grölla (1779). w 4ce, str. 4.

Akad. — Branic.

— ob. Fructus philos. ampliss. (Carmen eleg. 1776).

Humanitas scholae ob. Rostowski J. (1711).

Humańska rzeź z r. 1768 ob. Bielawski Józef — Koszutski Ignacy (Reflexye obywatela).

HUMAŃSKI Jan Aloizy. Infantka nieba nowo narodzona Panna narodzonego w ciele ludzkim Boga Matka, przy powitaniu w dzień Jey Narodzenia Przeświet. Kapituły Płockiey zaczynaiącey się w kościele Katedr. Płock. krótkim Kazaniem powitana od W. J. X. Jana Aloyzego z Humanik Humańskiego, Kanclerza Chełmińskiego, Kanonika Płockiego y Warszawskiego, Sądów J. K. M. Assessora. R. P. 1729. w Warszawie w Drukarni Colleg. J. K. M. Soc. J. fol. k. 10.

Przy tem kazaniu jest Humańskiego przemowa do Kapituły Płockiej i spis ówczesnych jej Prałatów i Kanoników.

Akad. — Czartor. — Krasiń. — Ossol.

— Laudetur Jesus Christus. Amen. [Przestroga przeciw nierządnym osobom płci białogłowskiej]. Działo się w Warszawie d. 5 Martij A. D. 1732. fol. karta 1.

Druk po 1 str. Zaleca przed wielkanocną spowiedzią, aby nierządnicom nie dawano mieszkań i aby o trudniących się nierządem zawiadamiano konsystorz.

Jagiell.

— Wymiar świątobliwey wielkości niedorosłych latami, doyrzałych nad lata Cnotami, nowo kanonizowanych dwóch świętych Stanisława Kostki y Aloyzego Gonzagi przy solenney Introdukcyi do Metropolii Miast Polskich Warszawy, w kościele W. W. Panien Benedyktynek przy pierwszey Wieczor-

ney ztamtąd do kościoła Patrum S. J. tych świętych Dedukcyi d. 11 Października R. 1727. kaznodzieyskim piórem określony a pod złotym Runem Herbownego Baranka J. W. J. X. Jędrzeia Stanisława Kostki na Załuskach Załuskiego Biskupa Płockiego pomienionych świętych Introduktora deponowany od W. J. X. Jana Aloyzego z Humanik Humańskiego Kanclerza Chełmińskiego, Kanonika Płockiego y Warszawskiego, Sądów J. K. M. Assessora. 1728. w Drukarni Kolleg. Warsz. S. J. fol. k. 11.

Jocher 8293.

Akad. — Czartor. — Ossol.

— ob. Fortuński (1725) — Kazania (1719) — Starzyński Jan (Surowy trybunału Boskiego dekret 1726) — Wysocki Sam. (Verbum 1737).

Humbertus B. ob. Januszowski Ferd. Ohm (Speculum religiosum 1689).

Humbert Gener. Dominikanów ob. Augustyn Sw. (Reguła).

HUME Dawid (1711—1776). O ludności czasów dawnych y teraźnieyszych przez P. Hume z francuzkiego. W Wrocławiu Roku 1785. w 8ce, str. 86 i przypiski kart 29 nlb.

— Toż samo [tylko z dodatkiem w tytule:] Edycya poprawiona. Jednakowoż nic nie poprawiono.

Tłumaczył Adolf Kamiński. Przypisy daje zarówno autor jak i tłumacz.
Bentk. II. 70.
Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

Humelhaym Andreas ob. Stromer Henricus (Algorithmus linealis 1524).

Humieccy ob. Piórowski Antoni Józef (1742) — Trzciński Krzysztof (Laur niezwiędłey 1730).

Humiecka Anna ob. Trzciński K. Szczepan (Laur 1730).

HUMIECKA Anna z Rzewuskich. Powodowa i Pozwana Urodzona Anna z Rzewuskich niegdy Urodzonego Józefa Humieckiego Miecznika Koronnego Małżonka pozostała wdowa, dóbr wsi Łukowka z przyległościami dziedziczka. Pozwani y Powodowie: Wielmożny Józef Komorowski Kasztelan Bełzki, Dóbr wyższey y niższey Rudy Krolewskich Possessor, tudzież Gromady tychże dóbr, niemniey Sąd Kommissarski w osądzeniu rozróżniony. Sprawa o granicę. B. m. i r. dr. (1782). folio, k. nlb. 5.

Bez osob. tytułu. Jestto proces o granicę dóbr. Spór oparty na dokumentach od r. 1414. Domaga się usypania kopców.
Jagiell.

— ob. Corneille (Alexandrowicz Tomasz Herakliusz 1749).

Humiecka Barbara Urszula ob. Trzciński Krzysztof (Laur niezwiędłey niewinności 1730).

Humiecka Teressa z Pociejów ob. Ignacy od N. M. P. de Mercede (Kazanie na missyi 1764).

Humiecki ob. Kalendarz (na r. 1728) — Niesiołowski Kazim. (1743).

Humiecki Albert (Wojciech) ob. Stryjewicz Sebastyan (Festa reginalia 1646).

Siarcz. Obraz. I. 185. — Encykl. Orgelbr. XII. 303.

HUMIECKI Jan. Oratio quod viro nobili in luce est vivendum. Lovanii, 1617.

Święcki Hist. pam. I. 91.

(Humiecki Ignacy). Dyaryusz pogrzebowy św. p. JW. Jmci Pana Ignacego z Rycht Humieckiego Stolnika kor., Bracławskiego, Lisiatyckiego itd. Starosty, pancerney chorągwi rotmistrza, orderu orła białego Kawalera d. 11 Stycznia r. p. 1753. w kościele Archikatedralnym metropolitańskim Lwowskim odprawionego. w 4ce, kart 20 nlb.

Z początku umieszczony dyaryusz, a w końcu: mowa Feliksa Czackiego Sty Nowogrodzkiego na pogrzebie tegoż miana.
Zielińs.

— ob. Maniecki Fr. (Apollo do trenów 1729).

Humiecki Józef ob. Jura Decisionis (1755).

Humiecki Stefan ob. Zabielski Woj. Al. (O poszanowaniu 1585).

HUMIECKI Stefan († 28 maja 1736). Dziękowanie za laskę poselską przez Jmci Pana Stefana Humieckiego stolnika Podolskiego na seymie Convocationis 1696.

Swada Pol. Ostr. Danejk. I. 1. 160—161).

— Mowa ... łącząc Izbę Poselską z Senatem. (Tamże 161).

— Mowa... do Posłów woyska koronnego. (Tamże 161).

— Mowa ... do Posłów woyska W. H. Lit. (Tamże 162).

— Mowa ... do Posłów woysk koronnych Skonfederowanych. (Tamże 162).

— Mowa ... pożegnanie Izby Senatorskiey. (Tamże 162).

— Mowa ... tegoż będąc wojewodą Podolskim ... do Izby Poselskiey deputowanego. (Tamże 163).

— Mowa J. W. Jmci Pana Stefana Humieckiego Marszałka rokoszowego, potem wojewody Podolskiego, żegnając koło przy rozwiązaniu w Łowiczu dnia 15 maii 1698. (Tamże 175).

— Mowa ... witając króla Jmci Augusta Wtórego w Warszawie 1698. (Tamże 175).

— List tegoż, wojewody Podolskiego do Jana Szembeka kanclerza W. K. (Tamże I. 4. s. 17).

— List Humieckiego Woj. P. do Jana Szembeka kom. W. Kor. (Tamże I. 4. s. 17).

— Mowy niektóre W. Jmci Pana Stefana z Rycht Humieckiego, Stolnika Podolskiego, Oberzterletnanta Artyleryiey koronney, Marszałka Izby Poselskiey, in Anno 1696 na Konwokacyey. Dziękowanie za laskę w Izbie Poselskiey. Bez w. m. dr. (1696). fol. kart 2.

Branic. — Ossol. — Zielińs.

— Relacya komissyi, in anno 1699 circa evacuationem Kamieńca odprawioney, iako y innych komissyi, sequentibus annis expedyowanych, uczyniona przez Jaśnie Wielmożnego Jmści Pana Stefana z Rycht na Sokolcu Humieckiego, woiewodę podolskiego, na Seymie Walnym Grodzińskim, in anno 1718. (Bez osob. tytułu.) Bez m. i r. (Lwów 1718). folio, kart nlb. 39 (ark. A—U_1).

Od karty 20 (ark. K_2) nadpis: Relacya rozgraniczenia Polskiego z Państwem Tureckim in anno 1703. odprawionego, uczyniona przez tegoż Jaśnie Wielmożnego Jmści Páná Stefana Humieckiego Woiewodę Podolskiego, ná tymże Seymie Walnym Grodzińskim in anno 1718 (kart 9). Od ark. P. nadpis: Relácya Komissyi do Granic Tureckich ex ordinatione magni Consilij Jaroslaviensis, expedyowáney in anno 1711 uczyniona przez tegoż Jegomości Páná Woiewodę Podolskiego. ná Walnym Seymie Grodzińskim in anno 1718 (kart 6). Od ark. S nadpis: Relácye rożnych Komissyi ad Orientem spráwowanych ab anno 1712 ad annum modernum 1718, przez tegoż Jegomości P. Stefana Humieckiego Woiewodę Podolskiego, uczynione ná Seymie walnym Grodzkim in Anno 1718 (kart nlb. 5). — Część II podają także niektórzy osobno z datą: Lwów 1729.

Załuski Bibl. 71.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Raczyńs.

— Toż samo (inne wydanie). fol. k. 39.

Rozróżnić można po układzie kustoszy. W tem wydaniu przypada: *A* pod *Ch*, *B* pod *ba*, *E* pod *m*, *G* pod *ni*, *H* pod *ak*, *L* pod *ce*, *N* pod *ae d*, *P* pod *yc*, *R* pod *Li*, tu zamiast R_2 wydrukowano Q_2. *S* pod *ea*, *T* pod *ow*, *V* kustosz jest zamiast *U*.

Jagiell.

(Humiecki Stefan). Relacya pogrzebu S. p. JW. Jmci Pana Humieckiego, Woiewody Podolskiego, Lisiateckiego, Gajowskiego &c. &c. Starosty, Dnia 28 Stycznia w Kościele Archi-Katedralnym Lwowskim odprawionego. We Lwowie, w Drukarni Brackiey Troycy S. S. S. y J. K. M. Roku P. 1737. w 4ce, kart 6. Ossol.

— ob. Gorczyński R. Aquil. M. (Respirium viatorum 1704) — Jaworski Jan (1724) — Krosnowski Franc. (Sol Podoliae 1736) — Krosnowski Mikołaj (Spongia dolentium 1714).

Święcki Hist. pam. I. 91. — Niesiecki IV. 394. — Danejkowicz I. 160. — Encykl. Orgelbr. XII. 303. — Volumina leg. VI 412—4. 305. — Podoski Teka I. 193. — Otwinows. 308—9. — Załuski Epistolae III. 598. 635.

HUMIECKI Teodor. Réflexions sur la felicité dans cette vie mortelle. Uwagi o uszczęśliwieniu w tym życiu doczesnym. Książka po francuzku napisana a na polski ięzyk przetłómaczona roku 1770. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum (1770). w 8ce, str. 211 i k. 2.

Są dwa różniące się egzemplarze z jedną datą. Tłumacz nie wymieniony. Approbata jest z 28 Września 1770

Jagiell. — Kijows. — Ossol.

Humilitas ob. Biliński Jan (1703) — Jan Chryzostom (1541).

HUMIIUS Stephanus. Vindiciae loci apostolici, qui habetur I. Epist. Joannis Cap. V. v. 7. cum assertione SS. Trinitatis Mysterii ex eodem contra fluarias tradiomastigis Danielis Szentivani unitarii sive Sociniani Claudiopol. Transylvani in brevi disputatione sua de S. Trinit. quas sub praesidio viri plurimum reverendi amplissimi atq. excellentissimi Dn. Pauli Hofmanni SS. Theol. D. et P. P. ecclesiarum evangelicarum, quae sunt Thorunii, senioris ad D. Mariae pastoris et celeberrimi ibidem gymnasii rectoris gravissimi etc. publicae disquisitioni submittet Stephanus Humius Transylvanus von Gross-Schenk auctor et respondens ad diem mensis Novembri Anno 1685 horis ab VIII matutinis in auditorio maximo. Thorunii, typis excudit Christianus Bekk, gymn. typogr. 1685. w 4ce, sign. A—C_4 (12 k. nlb.). Czartor. — Jagiell.

Humniccy ob. Skórski Jan (Lech polski 1791).

(Humnicka Konst.). Smutnorym z okoliczności aktu pogrzebowego JWnej Konstancyi z Wyczołkowskich Hrabiny Humnickiey dnia 29 Maja 1798. napisany. w Lwowie, drukiem G. W. Wichmana 1798. w 4ce, k. 1.

Autor S. C. — W Bibliografii T. 14, s. 1 wydrukowano nazwisko Humiecka Kons. Ossol.

Humnicki Franciszek ob. Metastazyusz (1754) — Ostrowski X. Grzegorz (Chwała Ben. Sgo 1669).

Humnicki Józef ob. Fischer X. Michał Stan. (1754).

Humnicius Martinus ob. Corbius Cornelius (Justa ad Godzotkovium 1686).

Humnicki Roch ob. Metastasio (Scila i wyrażenie 1754).

Juszyń. I. 138.

Humnicki Wacław ob. Duńczewski (1743).

HUND Fridericus. Trauer-Gedicht ... ... Julius Schröer. Danzig. B. w. r. w 4ce.

Hungari ob. Marszewski Sebastyan (1539) — Polidanus Valentinus (de origine 1536).

(Hungaria, Hungarn). Responsio ad 70 rationes, quibus ficti nominis eques dum Regi et Polonis, ne se motibus Hungaricis et Bohemicis immisceant, persuadere conatur, falsis rationibus jura Regni intervertere nititur. 1620. w 4ce, sign. C_4.

Ded.: Jacobo Zadzik episc. Culmensi et Pomes. supremo Regni Pol. Cancellario. Plociae 6 Octob. 1634. Andreas Trzebicki Canonicus Plocensis. — Autorem jest Stanisław Łubieński biskup Płocki. Ob. jego Opera str. 163.

— Hungariae periclitantis legatorum oratio ob. Napragi Dym. (1595).

— Septuaginta graves et arduae rationes, ob quas regem Poloniae nec non Senatores et Nobilitatem Regni, defensioni in Hungaria Bohemia et alibi locorum inevitabili necessitate susceptae, non adversari, neque committere decet, ut huic negotio implicentur, quarum nonnulla ad Regem à Dno. Generali missae; postea vero a generoso quodam Polono pacis avido auctae et (germanica) et latina lingua publicatae sunt. w 4ce, H_4.

Hoppe str. 83.

— Ursachen warum der König von Ungarn und Böheim verursacht worden ihre Völker dem Könige in Polen zu Hülfe zu schicken. 1658. w 4ce.

Ob. Bericht, pod r. 1657.
Hoppe 94.

Hungaria (Hungarn) ob. Ausführung (1772) — Bakszay Ab. (reges 1567) — Bericht (1657) — Brodericus St. (de conflictu 1527) — Feierdi Mart. (1603) — Friderich Wilch. (Copia 1684) — Jura (1758. 1772) — Łubieński St. (motus 1620) — Polidanus Valentinus (1532) — Scriptores (1541. 1766. 1768) — Temberski Stanisław (Serenitas claromontana) — Werner G. (de aquis 1551).

Hunger ob. Engelke Fryderyk (1603).

HUNNIADINUS (Hunyadi) Franciszek. Ephemeron seu Itinerarium Bathoreum: Continens reditum ab vrbe Roma in Poloniam, Illustriss: Principis ac D. Domi. Andreae Bathorei &c. S. R. E. Cardinalis ampliss: Authore Francisco Hunniadino Transiluano M. Cracoviae

In Officina Lazari, Anno Domini M.D.LXXXVI. w 8ce, 5½ ark. (43 kart). (Na ½ arkuszu mieści się tu także:) Ob felicem et exoptatissimum Sereniss. Poloniae Regis Stephani ad Oppidum Mechoviam adventum ac cum Illustr. Cardinale Nepote Congressum Carmen Gratulatorium.

Ded.: Francisco Dobo supremo Ungariae capitaneo.
Wierzbowa. III. 2791.
Chreptowicz. — Czarnecki Z. — Czartor. — Kolozsvar (Katol. lic.) — Ossol.

— [Epigrammation, in opus Hieronymi Mercurialis de Morbis puerorum. Quod Joan. Groscesius P. et Med. D. ex illius ore excepit, et Senatui Posnaniensi an. 1583 Patavii inscriptam Venetiis anno 1586. in 4. edidit.].

Weszpremi Memoria II. s. 83.

— [Votivum in editionem operis H. Mercurialis De venenis et morbis venenosis, quod ex illius ore exscripsit Alb. Scheligius et Stephano Batorio Regi Poloniae dedicatum edidit Venetiis anno 1588 in 4].

Weszpremi Memor. H. 89.

— Piis Manibvs D. Stephani Bathorei Quondam Poloniae Regis inclyti. Cracoviae, Ex Officina Lazari, Anno Dñi M.D.LXXXViij. w 8ce, kart 16 nlb. (Wierszem).

Dedykacya: Inclytae Bathoreorum familiae perpetuus servus et cliens.
Branic. — Chreptow. — Kolozsvar (Katol. lic.).

— ob. Groscesius Jan (Mercurialis 1615) — Mercurialis Hieronymus (De morb. puer. (1588).

Bodius Athen. Hungaric. str. 103. — Wiszn. Hist. lit. VI. 341. — Weszpremi Memoria medic. Hungariae 1788. Cen. II. s. 86—92. — Juszyńs. I. 138 — Bethlen Wolf. Hist. Transil. 1686. Lib IX. 306.

Hunnig Eliza ob. Krüger Georg. (Carmen 1572).

HUNNIUSZ Aegidiusz (1550. † 4 kwietnia 1604). O rzymskim kościele y iego głowie Antychryście traktacik, niekiedy przez wielkiego menza D. Aegidiusza Hunniusza po łacinie spisany: teraz na ięzyk polski przełożony: przydał się dwunastego rozdziału Danielowego wykład owego menza Bozego D. Marcina Luthera na tenże ięzyk przełożony: Kwoli kościołowi prawo katolickiemu polskiemu. w Toruniu drukował Augustin Ferber roku pańskiego M.DC.XIII. (1613). w 4ce, ark. Z_6.

Dedykacyą w niemieckim języku Annie Margrabinie Brandeburskiej podpisał tłumacz Piotr Behem i przydał nadto: 12ty rozdział Danielow, wyłożony przez Marcina Lutra męża bożego (od karty Fiij).
Dzienn. Warsz. 1851. N. 243. — Maciejow. Piśmien. III 81. Jagiell.

— Examen et refutatio assertionum Jesuiticarum Laur. Art. Fauntei de ordinatione ac vocatione ministrorum in ecclesiis reformatis. Stutgart 1607.

HUNNIUS Mikołaj (1585 † 1 Paźdz. 1643). Epitome Credendorum, to iest. Krotkie zamknienie y ogarnienie Wiary Chrześciańskiey, ile chrześcianowi, ku dusznemu zbawieniu iego, wiedzieć i wierzyć, nader potrzebna y pożyteczna; ze słowa Bozego zebrane przez Micolaia Hunniusa SS. Theol. D. et Superint. Lubec. a na polskie przelożone od Fryderycâ Schröderâ. S. S. Theol. Stud. et Ampliss. Sen. Gedan. p. t. Stipend. We Gdansku Drukował Andrzey Hünefeld. 1648. w 8ce, kart 8, str. 613, kart 28.

Dedykowane przez tłómacza: Burmistrzom y wszystkiey Szlachetney Radzie, sławnego w Koronie Polskiey miasta Gdanska — Schröder urodził się 1624 w Pomeranii † 1660 r. — Schnaase Zur poln Lit. str. 64. — Jocher 3105.
Czartor. — Bibl. Gdańs. miejs. — Ossol.

Hunten Dawid. ob. Berg Jan (Cupidons 1654).

HUPEL August Wilhelm (1737 † 6 Stycznia 1819). Diplomatische Bemerkungen aus den liefländischen Urkunden gezogen. Nebst andern kürzern Aufsätzen. (Der nordischen Miscellaneen 27stes und 28stes und zugleich letztes, mit einem Hauptregister über das ganze Werk versehenes Stück). Von August Wilhelm Hupel. Riga, bey Johann Friedrich Hartknoch. 1791. w 8ce, str. 678 i 1 k. Czartor.

— Von den Kosaken. Nebst andern

kürzern Aufsätzen. Riga, Joh. Friedr. Hartknoch verlegt. 1790. w 8ce.

Wileńs.

— Topographische Nachrichten von Lief- und Ehstland. Gesammelt und herausgegeben durch ...... Tom I. Riga, zu finden bey Johann Friedr. Hartknoch 1744. w 8ce, str. 590, i mapa fol. — Toż:... II tom. Riga 1777. w 8ce, kart 7 nlb., str. 544, str. 84, k. 2 nlb., 10 rycin i 1 nuty.

Czartor.

HURALTUS Filip (Hurault, Huraut), cancellarius regis Henrici III (1528 † 29 Lipca 1599). Oratio responsoria Episcopo Posnaniensi legato Poloniae ad regem electum Henricum III. Parisiis 1573.

Ostrowski Svada lat. 1747. f. IV. 1. p. 109).

— Oratio Huralti Henrici III Cancellarii ad episcopi Posnaniens. invitationem responsoria 1573.

Lünig Oratt. I. 437.

Hurczyn ob. Gorczyn (Triumf. 1706).

Hurko Aleksander (Myśli o roztropności z Paskala) ob. Zabawy przyjem. T. III. s. 395.

Hurschenius Godofredus ob. Morawski Vincentius (1633).

Hurtado Thomas ob. Raynaudus Th. (1669).

HUNTER Melchior. Dialithi Christophili, Ungari, Χρησμῳδία parabolico-prophet. de infausti Socini asseclarum exitu illustr. Oxoniae 1700. w 8ce.

Hurwitzów familia ob. Szeftels Abraham (Emek Bracha 1596).

HURWICZ (Hourwitz) Zalkind (1738 † w Paźdz. 1812). Apologie des Juifs en réponse á la question: Est-il moyen de rendre les juifs plus hereux et plus utiles en France. Ouvrage couronné par la Sociéte de Metz. 1789. w 8ce.

— Usprawiedliwienie, czyli apologia Żydów, pismo, które nadgrodę otrzymało od Towarzystwa królewskiego sztuk y umieiętności w Metz napisane przez Zalkind Hurwicz, Żyda polskiego. Z francuzkiego przetłómaczone. Tym zaś pismem odpowiada się na zapytanie: Czyli iest sposób potrafienia w to, żeby Żydzi byli szczęśliwszemi i pożytecznieyszemi we Francyi. (Na końcu:) W Warszawie, w drukarni uprzywilelowaney (tak) Michała Grölla, księgarza Nadw. J. K. Mci. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. roku (1796). w 4ce, k. 4 nlb.

Kuryer Lit. 1812. N. 19. 1809. N. 69. — Gaz. Warsz. 1806. N. 65 i 1812. N. 18. — Gazeta Korrespond. Warsz. 1809. N. 66. — (Hall.) Allgem. Liter. Zeit. 1813. N. 47. str. 376. — Hamburg. Zeit. 1809. 31 Juli.

Akad. — Jagiell. — Kijows. — Zielińs.

Hurwitz (Familie) ob. Lewi Jechuda Marcus (Die Säulen 1765).

HURYNOWICZ Tadeusz. Replika WJP. Tadeusza Hurynowicza Stty Jurgielańskiego na przekonanie rozmyślnego kryminału przez JP. Macieja Tubielewicza z innymi swymi pomocnikami nad Benedyktem Hurynowiczem bratem i Rudzkim dopełnionego. B. m. dr. (1771). folio, ark. sign. A—G.

Jagiell.

Hus Matthias Vilhelmus ob. Tscherning Paul (Schreiben eines Predigers 1660).

HUSAKOWSKI X. Wiktor. Wiekopomna sława Jaśnie Oświeconego Jego Mci Pana Jozefa z Wielkich Kończyc S. P. R. Hrabie Wandalina Mniszcha Kasztelana Krakowskiego przez lotne herbownego Kończyca piora ták wyniesiona ná sercách wszytkich, tak zapisana ze śmierci moc ukrocona. Przy znacznym kongresie JJ. WX. Senatorow, Ministrow, Hetmanow, y Urzędnikow, ná publicznym pogrzebie w kościele WW. OO. Reformatow Zamoyskich przez W. X. Wiktora Husakowskiego Reformata Prowincyi Małopolskiey w Konwencie Lubelskim S. T. Lektora aktualnego. Ogłoszona Roku którego sławę narodowi Ludzkiemu przywrócił Chrystus Pan. 1747. die 26 Septembris. w Lublinie w Drukarni J. K. Mci Colleg. Soc. Jesv 1747. folio, kart 14 nlb. (ark. F_2).

Na odwrocie tytułu herb a pod nim czworowiersz. Dedykacya Jerzemu Augustowi Marszałkowi Nadwor. i Janowi Karolowi Litews. podkomorzemu Mniszchom. Nad-

pis kazania: Kazanie pogrzebowe ..... Et vidi et ecce.
Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

HUSANES de Gemlabburbits Gemlabburbitski. Consilium, quod pro redintegrando Polonorum Regno amicorum integerimo intimabat ... (Bez m. dr. i r.) w 4ce, str. liczb 16. Krasińs.

Huss ob. Bazylik Cyp. (Historya 1567) — Camerarius Joach. (Historica 1625) — Herbest B. (kacerstwo 1567) — Historya (1567) — Niemojewski Jakób (1583).

HUSSANG Johann. Friedes-Frewden Dess Landes Preussen Und Kriegs-Trawren Dess Landes Schlesien Von Johann Hussang. Thorn Gedruckt durch Frantz Schnellboltz, Im Jahr 1636. w 4ce, A_3—B_3.

Husarza strój ob. Czarnkowscy (Związek 1750).

HUSSARZEWSKI Ignacy (Husarzewski). Nayiaśnieyszemu Stanisławowi Augustowi Panu Naszemu Miłościwemu Daj Boże nam w naydłuższe lata panuiącemu na podziękowanie za utworzoną jego oycowską staranności̜ą, konstytucyą dnia 3o Maia roku zeszłego; przez Delegowanego od Ziemi Stężyckiey Ignacego Husarzewskiego Stolnika Stężyckiego dnia 3 Maia 1792 u Tronu złożone podziękowanie y prozby. (1792). (Bez osob. tytułu). Bez m. dr. w 4ce, 2 kartki.

Mówi że Benedyktyni Sieciechowscy zamierzają w Stężycy wymurować szkoły i Collegium. Branic. — Jagiell.

HUSSARZEWSKI (Husarzewski) Tomasz (1732, † 13 Grud. 1807 w Wilnie). Przemowa przy rozpoczęciu lekcyi publicznych historyi powszechney w Szkole Główney W. X. Lit: roku 1783 miana przez J. X. Tomasza Husarzewskiego Kong. Mis: S. Theol: Doktora, Regensa Seminar. diecezalnego, historyi powszechney professora. (Bez osobn. tytułu). folio, kart 3 (od ark. A_2—B_2). Jagiell.

— Mowa na zaczęciu lekcyi publicznych historyi powszechney przez W. JX. Tomasza Husarzewskiego C. M. T. D. Professora tychże lekcyi, na zgromadzeniu (tak) publicznym dnia 22 listopada 1784 roku miana. Bez osob. tyt. i m. dr. w 4ce, k. 5 nlb.

Na k. 5-tej: Prospectus lectionum. Komplement do W. Jmć Pana Wolskiego Łowczyca Nowogródzkiego, dnia 22 listopada 1784 r. Jagiell.

— [Tractatus de S. scriptura. Pars I. de libris sacris in generali. Vilnae in typogr. Congr. Missionis, około 1798]. w 8ce, str. 190. (Brak tytułu).

Jocher Obraz bibl. III. s. VIII. Jagiell.

— Książka Jubileuszowa na dyecezyą Wileńską z rozkazu Jaśnie Oświeconego pasterza roku 1766. W Wilnie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum. w 8ce, ark. sygn. A_5—Ee_8 (kart nlb. 136).

Ułożył Hussarzewski na zlecenie Ign. Massalskiego. Zaczyna Extensio universi Jubilaei (kart 11 nlb). Okólnik Bisk. Massalskiego (kart 8). Porządek W. Jubileuszu (kart 11). Materye kazań I—CXXX z wymienieniem kaznodziejów (kart 9). Porządek jubileuszowego nabożeństwa (k. 8). Materye kazań jubileuszowych. Materye nauk. Od karty 68: Druga część. Modlitwy jubileuszowe. Część III od ark Aa: Nauki potrzebne do pożytkowania z Jubileuszu. Sakrament pokuty. Nauka o odpustach. Od k. 126: Synodu Trydentskiego wyrok o odpustach. Nauka o jubileuszu. Jagiell.

(Hussarzewski Tomasz). Wiersz w dzień Imienin W. J. X. Tomasza Hussarzewskiego Congreg. Miss. Regensa Semin. w dyecez. Wil. Professora Publ. Historyi Uniwers. w Akademii Wileńskiey. Ofiarowany R. 1786. d. 21 Mies. Grudnia przez X. S. M. w 4ce, ½ ark.

— ob. Legatowicz S. L. (1784) — Prospectus (1790) — Tractatus (1798) — Uwagi nad historyą kościelną (1772) — Wstęp do historyi Powsz. (1775).

Pohl Jęd. Życie T. Hussarzewskiego.

Hussity ob. Czartoryski Theodorus (1749).

HUSSOVIANUS Nicol (Ussovius). Carmen Nicolai Hvssoviani de statura, feritate, ac uenetione Bisontis. (Na końcu:)

Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem. Anno Domini MDXXIII. (1523) Mense Octob. w 8ce, k. nlb. 28.

Wiersz ded. Królowej Bonie. Cały poemat na 23 kartkach. Dalej idą następne wiersze:
1. Ad Reverendiss. Plocensem Consolatoria. 28 w.
2. In sacrificium nigri tauri Romae, opera cuiusdam Graeculi, contra uim pestis, publice factum. 58 w.
3. Ad Diuam Annam Precatio. 29 w.
4. De fama in ecclesia S. Laurentii in Damaso temere exorta. 12 w.
5. Ad Divum Sebastianum. Hymni Safichi. 21 strof.
6. Epithaphium Reverendissimo D. Plocensi Romae inscriptum. 8 w.
7. Ad Reverendum Dominum Jo. Karnkowsky Praepositum Scarmiriensem etc. R. maiestatis secretarium. 8 w.
8. Ad Venerabilem Dominum Carolum Anthonium Bononiensem, Gnesnensem etc. Canonicum, Reg. Maj. Secretarium. 14 w.

Wierzbows. III. 2105.

Czartor. — Ossol. — Petersb. publ.

— Nova et miranda de Tvrcis victoria mense Julio. In Epinicion de Tvrcis tetrastichon M. Pyrserij Silesij.
Diate Jo paean Christo duce, quo supe- [rauit.
Bosphoridas Thraces pauca polona ma- [nus.
Carmina decantet seruata podolica tellus
A Mahometigenis, perfida turba, viris.
Cracouiae apud Hieronymum Vietorem An. M.D.XXIIII. (1524). w 4ce, kart nlb. 4 (wierszem).

Tytuł w pięknej ramce. Na odw. tyt.: De victoria sereniss. principis et D. domini Sigismundi dei gratia regis Poloniae, magni ducis Lithvaniae, Russiae, Prussiaeque, etc. domini et haeredis, adversus Tvrcos praeter omnem expectationem irruentes, subito et tumultuario conflictu parta, carmen Nicolai Hussouiani pari celeritate confectum. Jest to niejako drugi tytuł.

Wiszn. VI. 229. — Jusz. I. 138. — Janoc. I. 126. — Wierzbows. II. 1008.

Ossol. — Petersb.

— De vita et gestis Divi Hyacinthi, Opusculū Nicolai Hussoviani. Constat in hystorijs clare, quia tempore prisco,
Haec fuit in magno semper honore do- [mus.
Et nūquam caruit, quorū uirtute niteret,
Non mirū, solitos si tenet alta gradus.
(Poniżej herb Odrowąż). (Na ostatniej karcie u dołu:) In aedibus Hieronymi Vietoris Anno domini 1525. w 4ce, k. nlb. 16. (Dedykacya i wiersze końcowe kursywą).

Na odwr. k. tyt. dedyk. Krzysztofowi z Szydłowca; na str. ost. dwa drzeworyty: Chrystus czyniący cuda, i Św. Jacek kuszony od diabła, i otrzymujący pomoc od Boga. — Na końcu wiersz do czytelnika, w którym autor wyraża, iż będąc chorobą złożony, przeciwko zakazowi lekarzy, pisał te wiersze, i dla tego, pragnie aby nie dziwiono się, jeżeli w nich znajdują się jakie wady.

Wiszn. VI. 230. i VIII. 176. — Jusz. I. 138. — Janoc. I 126. — Wierzbows. II. 1022.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Kornik. Krasińs. — Petersb.

— ob. Brandolinus Lippus (Oratio 1575 Lectori) — Rubricella cracov. (Adhortatio 1534).

Encykl. Orgelbr. XII. 348. — Janociana I. 125—6. III. s. XXXV. — Bentk. Hist. lit. I. 607. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 176. VI. 229. — Ciampi Bibl. Crit. I 42. — Juszyń. Dykc. I. 138. — Czacki O lit. i pol. praw. II. 258. — Carmina, edid. Joannes Pelczar, Crac. 1894. — Tenże, w Anzeiger der Akad. d. Wiss. 1890 i 1894.

Hutenus ob. Risinius Pet. (1523).

Hutnictwo w Polsce ob. Osiński Józ. (Opisanie 1782).

Hutor Samuel ob. Szymonoski Samuel (Fatum 1654).

Hutorowicz Antoni ob. Domańscy (Sprawa).

HUTOROWICZ Ignacy Dominik. Replika w sprawie W. JP. ... łowczyca Powiatu oszmiańskiego przeciwko J WW. Oskirkom, udzielenie kredytorom Tadeusza Hutorowicza straznika pttu oszmians. oraz wszystkim stronom do teraźnieyszey sprawy połączonym. (Bez d. i m. dr.). fol. k. 13. Zielińs.

— ob. Onoszkowie Ign. i Tad. (Sprawa 1790) — Oskierkowie (Replika 1790).

Hutorowicze ob. Buszowie (Odpowiedź).

HUYSSEN Henryk konsyliarz Piotra Cara. Beantwortung des Pasquils unter

dem Titel: Schreiben eines Deutschen Officiers, von den jetzigen Conjuncturen in Moskau B. w. m. 1706. w 4ce.

— De statu Academiae Cracoviensis 1709.

W dziele p. t.: Nova acta litteraria Germaniae, Hamburg, 1709. str. 462.
Janociana II. 72.

— ob. Długosz (Historia 1712) — Menckenius Jo. Burchard (1703) — Sigismundus Augustus (Epistolae legationes et responsa 1703) — Stephanus Bathoreus (Epistolarum decas 1703.

Wiszniews. I. 117. — Encykl. Orgelbr. XII. 357—8.

Hyacinth perła ob. Bieżanowski St. (1658).

Hyacinthia ob. Hanicki J. (1692).

HYACINTHIUS Basilius. Panegyricus in excidium Polocense, atque in memorabilem victoriam Stephani inuictissimi Poloniarum Regis Magniq. Ducis Lituaniae ex potentissimo Moschorum Principe III. Cal. Septemb. MDLXXIX reportatam. Basilij Hyacinthij Vilnensis. Ad Inclytum Nicolaum Georgii Radiuillum Ducem Dubingae (sic) et Bierzae in Lituania. Accesserunt in fine nonnulla Epigrammata. Patavii, apud Laurentium Pasquatum M.D.LXXX. (1580). w 4ce, ark. 6.

Przedmowa do Radziwiłła prozą. Panegiryk albo raczej poetyczny opis tej wyprawy i zwycięztwa wierszem heroicznym. Na dwóch ostatnich kartach są Epigrammata: 1) De Stephano R. P. nascente. 10 w. 2) De eodem venante. 3) De eodem vincente. 6. w. 4) De eodem triumphante. 6 w. 5) In Moschorum Principem. 8 w., które na odwrót trzeba czytać, o czem autor w dwóch wierszach następnych przestrzega czytelnika:

Ordine composito falsummea carmina dicunt
Non falsum dicunt ordine retrogrado.

6) Claudii Ancantheri 6 w. 7) Euriali Pigolae Castrilesnensis. 4 w. 8) Manfidi Baldacii Pupiensis. 10 w. Te trzy ostatnie na pochwałę autora, widać, z nich, że autor w młodym bardzo wieku ten panegiryk pisał, i że w Padwie uczył się medycyny, zapewne kosztem Mikołaja Radziwiłła. Baldaci bowiem w swoim epigrammacie powiada:

Mirabar medicis quod vigil artibus
Jncumbens, Helicona Aonium colas.

Janocki I. 127. Krasińs.

— ob. Stryjkowski Maciej (Która przedtem nigdy światła 1582).

HUTTEN Ulryk (ur. 1488 † 1523). De Arte Versificandi liber vnus. Heroico carmine ad Joannem et Alexandrum Osthenios Pomeranos equites. (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem. Anno domini Millessimo quingentesimo vigesimo quinto. (1525). w 4ce, k. nlb. 10.

Tytuł w ramce ozdobnej z herbami Polski, Litwy, akademii krak. i miasta Krakowa w kątach. Na k. ostat. Terminus (zwykły znak Wietora). Wiersz przypisany Janowi i Aleksandrowi Ostonom, Pomorczykom, przypis datowany z Wartemberga. Encykl. Orgelbr. XII. 354—5. — Jusz. I. 139. — Wiszn. VI. 343. — Wierzbows. II. 1023.

Czartor. — Petersb. publ.

— ob. Eobanus Hessus (Illus. virorum 1531) — Risinius Pet. (1523).

Hutterus Elias ob. Biblia (1599) — Schelgwigius Samuel (Hypomnemata 1690).

Bibliografia pols. T. 13, str. 31.

Hütter F. Huetter F.

Hutter Leonhard ob. Paraeus D. (1615).

HUTTFILTER Johann Daniel. Ehrenbezeugung... Johann Schultzen bey seiner Introduction. Danzig, 1688 folio.

Huttich J. ob. Orbis novus reg. (1555).

Huttwirth Melchior ob. Podstacki Melch. (Vera 1720).

HUTZING Enoch Prof. w Gdańsku (1600 † Czerwca 1678). Discoursus theologicus de ministerio Ecclesiastico... Resp. Gerhardo Back Hauss. Rostock 1640. w 4ce.

— Libellus de peste, ejusque nomine, descriptione, causa, signis, cura, fuga, historia etc. 8 Capita constans, Gedani 1621. w 4ce.

Roczniki Warsz. Tow. P. n. T. XI, str. 12. — Praetor. Athenae s. 68. 180. — Charitius A. De Viris Ged ortis 1718. s. 95.

— Christliche Trost-Predigt ueber das Evangelium von der Wittwen Sohn zu Nain, in der Pfarr-Kirche zu Wittenberg A. 1625 gehalten. Rostock 1640. w 4ce.

— Christliche Predigt über das Evangelium am Sonntage Invocavit, zu Gross Zünder den 13 Februarii 1630. gehalten. Dantzig 1630. w 4ce.

Hyacinthus Carolus ob. Ineptiae (1669).

Hyacinthus Nicolaus ob. Miechowita Mathias (1622).

Hyacinthus ob. G. (de beato H. 1594) — Frydrychowicz D. (Odrowązius 1687) — Jacek Sw. — Slachetka St. (Chorago 1658).

Hyberny ob Dyspozycye (1717) — Summaryusz hybern (1717).

HYBNER Jan (Huebner) (15 Kwiet. 1668 † 21 Maja 1731). Dwakroć pięćdziesiąt i dwie wyborne Pisma Swiętego Hystorye ze Starego i Nowego Testamentu, dla młodzi chrześciańskiey, od Jana Hybnera, rektora Johannei w Hamburku, z Przedmową zebrane: A teraz na polski ięzyk wiernie przetłumaczone. W Krolewcu Pruskim, drukował kosztem swoim Jan Henryk Hartung, Roku 1749. w 8ce, kart 8, str. 175.

(Część II. pod tytułem:) Pięćdziesiąt y dwie wyborne Pisma Swiętego Historye z Nowego testamentu. w 8ce, str. 126 i k. 1.

Zaczyna się od arkusza M. Po przedmowie autora idzie tytuł: Pięćdziesiąt i dwie wyborne Pisma świętego historye ze Starego testamentu. — Historye urozmaicają drobne wiersze, po polsku i po łacinie W niektórych egzemplarzach w tytule na końcu pod drukarnią i datą wydrukowano: W Brzegu u ... (brak końca).

Kat. Pijars. i Jocher 2431 *a.* mylnie ma: 104 wyborne historye.

Jagiell. (dwie odmiany tytułu).

— Tenże tytuł:... wiernie przetłumaczone. w Krolewcu Pruskim, drukowali kosztem nieboszczyka J. H. Hartunga Dziedżice Roku 1766. w 8ce, str. 175 i 126.

Dwie są przedmowy: tłumacza i autora. — Tłumacz w swej mówi: „że jest rodzonym polakiem umiejącym z języka niemieckiego czystą przełożyć polszczyzną“. Dalej zaś mówi: kto jakiekolwiek ma upodobanie w języku hebrajskim, greckim i polskim, przyznać musi, że język polski nie- tylko przeważające w sobie zawiera słowa, a to w wielkiej obfitości, iż nie trzeba narzekać na niedostatek słów polskich, ale że też osobliwie się zgadza z językiem hebrajskim i greckim, własności tychże języków jako najrzetelniej wyrażając. Obacz w tym względzie pastora w Strazburgu Kölichena: Project Von der polnischen Sprache i tegoż von der polnischen poesie. — Przytoczonych tu jest 52 różnych historyi ze Starego testamentu i tyleż z Nowego testamentu, wszystko czystą skreślonych polszczyzną.

Edycye 1749 i 1766 pozornie są jednakowe. Rozróżnić jemożna po rozłożeniu kustoszy. W edycyi 1766 Ark. *B* stoi pod *po*, *C pr*, *G* pod *aw*, *H* pod *wo*, *I* pod *z*, *N* pod *ż sw*, *Q* pod *at*, *R* pod *gow*, *T* pod *ro*.

Akad. — Branic — Czartor. — Jagiell.

HYCZEWSKI Stanislaus ob. Chyczewski S. (Physica 1767).

Hyde Thomas ob Bobowski Alb. (de Turcorum 1691).

Hydra ob. Crellius J. (Socinian. 1651) — Marresius S. (Socinianismi 1662) — Wilicki Wal. (albo wiara 1627).

Hydroburgius Rudolfus ob Esticampianus Jan (1515)

Hydrographia Sarmatica ob. Makowski.

Hydrops ob. Petricius J. J. (1620).

Hydrothorax ob. Haering P. P. (1790).

Hyeronimus ob. Elverius Marius (1694).

Hyerosolimitanum concilium ob. Müller Matthaeus (1678).

Hygiasticon ob. Lessius Leonardus.

Hygieja ob. Gerhard J. (1664).

Hylas (Des) aus Latusia lustiger Schau-Platz von einer Pindischen Gesellschaft. Hamburg 1650. w 8ce.

Dedykacya: Denen wohlgebornen Herren Studiosen der Polnischen Nation in Leipzig gewidmet.

Hyldegarda obacz Zakrzewski Wysogota Karol (Dziejopis 1751).

HYLLENSBERG Theodor Aquisgranensis. Dissertatio. Argentorati 1596. w 4ce.

Dedykował swoją rozprawę, której bronił w akad. strasburskiej jako respondens Polakom: Johanni Amor Tarło palatinidi lublinensi, capitaneo pilsnensi i Raphaeli Lesczinio, palatinidi biestensi.

(Hyller Chr.). Aram memoriae posthumae ... Christiano Hyllers Eccl. Sdunensium Pastori, et quondam Evang. Presb. in Majori Polonia Seniori ... erexerunt ... amici. 1669. w 4ce, str. 14.

Hyller Christianus ob. Columb Chr. (Kurtze 1669).

Hyllieri Margaritha Seidelia ob. Proxius Mart (Vota).

Hylzen Starosta bracławski ob. Plater (1745).

HYLZEN Jan August († 14 lut. 1757). Encomium Bibliothecae Zaluscianae. Varsaviae typis Collegii Societatis Jesu (1754). fol.

Janocki Lexicon (II. 179) powiada, iż pismo to na ostatnim sejmie w Warszawie znakomitszym panom rozdawane było. Że zaś druk Lexikonu jest roku 1765, sejm przedtem najbliższy wypada na r. 1754. Jocher 1071.

— Inflanty w dawnych swych, y wielorakich aż do wieku naszego dziejach y rewolucyach; z wywodem godnośći y starożytnośći szlachty tameczněy, tudzież praw, y wolnośći z dawna, y teraz jěy służących, zebrane, y polskiemu światu do wiadomośći w oyczystym języku podane. Przez Jaśnie Wielmożnego Pana Jana Augusta Hylzena Kasztelana Inflantskiego, Starostę Sądowego Bracławskiego, Marszałka na ów czas W. Trybunalskiego y W. X. Lit. Roku Pańskiego 1750. dnia 2 Stycznia. w Wilnie w Drukarni J. K. M. Akademickiey Societatis Jesu. w 4ce, k. 4, str. 414 i 57, Rejestru k. 9.

Obejmuje rzecz: o dziejach Inflantskich od pogaństwa do naszych czasów. Część 2a: O starożytności y zacności Szlacheckich Familiy w Inflantach z Geograficznym opisaniem krajów Inflantskich (57 str.). Układ dzieła tego jest kronikarski pod względem treści i formy. — W Iéj części bardzo skąpo mówi o pogaństwie i o Mejnardzie, nieco obszerniej o powstaniu zakonu mieczowego, dopiero obszerniej omawia panowanie Zygmunta Aug. i unią z Polską zawartą pod Gotardem Ketlerem. — Hylzem opowiada dzieje, przywięzując je zawsze do osób, to do arcybiskupów ryskich, to do mistrzów rycerstwa mieczowego, przezto tworzy wielki panegiryk dla osób, które cośkolwiek zabłysły w dziejach Inflant. Przeładował text dokumentami z oryginałów łacińskich, a potem konstytucyami koronnemi.

Ciekawsza atoli część druga, bo jest oryginalna i zawiera w sobie herbarz szlachty inflanckiej. Dzieło Hylzena pomimo wad swoich stanowi dziś w języku polskim materyał ważny i prawie jedyny. Język sam polski jest daleko w nich czyściejszy, jak w mowach Hylzena.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

— Mowa W. Jmci Pana Jana z Eklów Hylzena Starosty natenczas Maryenhauskiego, a teraz Regenta kancellaryi W. W. X. Lit. Starosty Powiatu Bracławskiego na seymiku Wwdztwa Inflantskiego w Dyneburku miana 1733.

W Swadzie Polskiej Ostrow. Danejk. I. 190.

— Mowa ... tamże na seymiku antekomicyalnym 1728. (Tamże, 191).

— Toż: przy podaniu Marszałka (Tamże, 191—192).

— Mowa ... na seymiku w Dyneburku 1733. (Tamże, 192 – 193).

— Mowa ... na seymiku 1733 i 1734. (Tamże, 194 – 196).

— Toż: na seymiku antekomicyalnym 1735. (Tamże, 196—197).

— Mowa ... w Warszawie na seymie będąc Posłem. (Tamże, 197—199).

— Mowa ... na seymiku w antekomicyalnym w Dyneburku 1736. (Tamże, 199—200).

— Tegoż, mowa imieniem Wwdztwa na wieździe na Starostwo Inflantskie W. Imci P. Konstantego Platera Wwdzica Inflants. 1936. (Tamże, 200).

— Odpowiedź na przywitanie occurrentis Nobilitatis Powiatu Bracławskiego podczas wiazdu na Starostwo Bracławskie 1739. Tamże, 201).

— Mowa ... po wypełnionej przysiędze. (Tamże).

— Mowa ... po przysiędze Ichmościów Panów Urzędników. (Tamże, 202).

— Mowa .. na seymiku antekomicyalnym w Bracławiu 1740. (Tamże 202).

— Mowa ... dziękuje za dyrekcyą na tymże seymiku. (Tamże).

— Mowa... odpowiada Posłom J. K. Mości. (Tamże, 203).

— Mowa... zagaja Roczki Bracławskie. (Tamże).

— Mowa... po zakończeniu Roczków. (Tamże).

— Podziękowanie za kasztelanią Inflantską JW. Jmci Pana Hylzena Starosty Bracławskiego Regenta kancelaryi wielkiey W. X. Lit. (Tamże 401).

— Hylzen Regent litewski do Jana Sapiehy kanclerza W. W. X. Lit. (Tamże, 100—101).

— Mowa J. W. JMci Pana Hylzena Wojewody Mińskiego miana na Senatus Consilium w Warszawie 1762. B. m. dr. fol. 1 ark. dr.

O deklaracyi nieprzychylnej Carowej względem królewicza jako Xcia Kurlandzkiego. O poprawie złej monety. Akad.

— Tenże tytuł:... 1762. w 4ce, kart 2 (arkusz znaczony B).

Rzecz o zrywaniu sejmów. O spodziewanym pokoju po wojnie. O wysłaniu posłów na kongress. Dziękuje królowi, że syna jego kasztelana Inflantskiego powołał do Senatu. Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Hilzena Kasztelana Inflantckiego na Senatûs Consilium Roku 1762 miana. B. m. dr. folio, 1 karta.

W Oktobrze. O propozycyach od tronu. O porwaniu się w sejmie do oręźów. O podłej monecie.
Akad. — Jagiell. — Krasińs.

— Mowa J. W. JMći Pana Graffa Hülzena Woiewody Mińskiego, Maryenhauskiego, Parchowskkiego (tak) y Kazunskiego &c. Starosty, Kawalera Orderu Orła Białego, Miana na Radzie Wielkiey Warszawskiey, dnia 9 Marca Roku 1763. B. m. dr. folio, 1 ark. dr.

W przedmiocie rozgoszczenia się Rossyi w Kurlandyi i wprowadzenie Birena na księztwo. Akad. — Ossol.

— ob. Massalski Ignacy Jakób (nakazuje post 1767) — Szadurski St. (Scita 1761).

Mitzler Acta liter. I. 116. — Janozki Polon. liter. 29. — Janoc. Lexic. I. 43—4. — Gadeb. Abhandl. v. livl. Gesch. s. 246. — Recke u. Napiers. II. 373—4. — Bartoszew. Znakom. mężowie II. 202—39. — Neue Zeitung. von Gelehr. Sachen 1752. str. 121. — Journal. litter. de Pologne I. s. 1—59. — Encykl. Orgelbr. XII. 380—4. — Gołębiowski O dziejop. 177.

HYLZEN Jerzy Mikołaj (ur. 1692 † 24 kwiet. 1775 r.). Consilium de recta beneficiorum Ecclesiae conferendorum ratione.

Janozki Polonia literata, 28.

— Głos Pasterski JW. JXJ. Biskupa Smolińskiego Jerzego Hylzena do Owieczek swoich miany a tymże owieczkom ..... do czytania na potomną affektu swego pamiątkę pod zaszczytem Herbownego Załuskich Baranka w Druku podany 1756. Cracoviae, typis Praefecti Typographiae Petri Antonii Frola. w 4ce, kart 3, str. XXXVI, 123, 74 i 1 k.

Warsz. Uniw.

— Mowa miana dnia 15 Czerwca Roku 1763. przez JW. Jmci Xiędza Jerzego Hülsena Biskupa Smoleńskiego do zgromadzonego na ostatniey z sobą Konferencyi w obecności dwoch Biskupów Duchowieństwa Dyecezyi Smoleńskiey przy zdaniu Rządów tey to Dyecezyi JW. JMci Xiędzu Wodzińskiemu oneyże Biskupowi. Roku 1763. fol. 16 kart.

Jocher 9197. Ossol. — Warsz. uniw.

— Opisanie historyczne obyczaiów pierwszych Chrześcian y kościelney karności tudzież przyczyn, dla których w niey w następuiących wiekach aż do naszych czasów, różne odmiany. Z przednieyszych autorów y dzieiów kościelnych wybrane, a w polskim ięzyku wydane przez pewnego Biskupa y Senatora polskiego roku 1746. (Cz. I i IIga). w 8ce, 6 kart nlb. i 295 str. Toż: Cz. III i IVta, k. 212.

Jocher 8149. Dzików.

— Toż:... Przedruk. w Supraślu w drukarni OO. Bazylianów 1784. w 8ce. Tom I str. 22 i 402. Tom IIgi do str. 618.

Przypisał Fryderykowi Chrystianowi królewiczowi Polskiemu.

Krasińs. (tom I).

— Lament Umierającego przez J. z E. H. W. M. męża rodowitością, publicznemi usługami w oyczyznie zalc-

conego y u wszystkich poważanego wierszem dla wyboru myśli, wyśmienitości rozkładu, opisany z rękopisma troskliwie konserwowanego a teraz z trudnością wydobytego do rozpamiętywania światu podany. Roku 1767. w 4ce, ark. 1.

Na końcu: Za tego co te wiersze ułożył duszę, za każdy raz czytając, proszę o nabożne Troie pozdrowienie.

— List pasterski do wszystkiego duchowieństwa dyecezyi Smoleńskiey. Wilno 1746. w 4ce, ark. $3^1/_2$.

Jocher 7634.

— Biskup Smoleński wszystkiemu w zobopólności duchowieństwu tak świeckiemu iako y zakonnemu, tudzież wszelkiej kondycyi stanu y powołania ludziom panom y obywatelom y poddanym miłym w Chrystusie Panu owieczkom dyecezyi Smoleńskiey (dat. Dagdy 9 grud. 1747). w 8ce, k. nlb. 10.

Warsz. Uniw.

— Pisma Bożego Starego y Nowego Testamentu wybrane rozdziały, tudzież części Rozdziałów, y wiersze, które zdają się być naypotrzebniejsze, aby od każdego prawowiernego czytane y rozważane były. Dla zbawiennego pożytku kochanych Owieczek Dyecezyi mianowicie Smoleńskiey. Za rozkazem ichże Pasterza wydane Roku Pańskiego 1755 w Wilnie w drukarni J. K. M. W. W. X. X. Franciszkanów. w 8ce, ark. K.

Warsz Uniw

— Pia ad Sanctissimam Trinitatem Suspiria. Bez r. (około r. 1750).

Jocher 6661.

— [Reguły kazań]. Bez wyr. m. 1747. w 8ce, ark. 1.

Jocher 6660

— ob. Bellarmin R. (monita confessariis 1749) — Białynicze (Informacya 1764) — Fleury Kl. (Opisanie obyczajów 1746) — Mysłowski Waw. (Paneg. 1745) — Nereziusz Jan Hier. (wiersz 1774) — Scupoli W. (Wojna duch. 1741. 1782) — Smiglecki (O lichwie 1753) — Segnery Paweł i Tylkowski Woje. (Nauka 1740).

Mitzler Acta liter. I. 116. — Janozki Excerpta 59. 107. — Janoz. Lexic. I. 52. 197. — Janoz. Polon. liter. 28. — Kraszew. Wilno IV. 259. — Swięcki Hist. pamiąt. II. 320. — Rzepnicki Vitae praes. III 287. — Encykl. Orgelb XII. 375—80. — Recke u. Napiers. II. 372—3.

(Hylzen Józef). Aristoteles, sub fortunatissimis auspiciis, Illustrissimi ac Excellentissimi Domini, Domini Josephi de Ekliis Hylzen praefecti margenhausensis, Castellanidae Livoniae, filii Magni M. D. Lit. Tribunalis Mareschalli, Mecaenatis amplissimi. In Alma Academia et universitate vilnensi pro suprema AA. LL. et philosophiae laurea decertans, anno Domini 1749 tertio Nonas Augusti. Vilnae Typis S. R. M. Academicis Soc. Jesu. (1749). w 4ce, ark. E_1 i L_4 (kart nlb. 61).

Ded. Josepho de Ekliis Hylzen Praefecto Margenhausensi

Na odwrocie tyt. herb Hylzenów, w dedykacyi mającej 16 kart jest obszerna genealogia Hylzenów. Od k. 18 idą: Assertiones ex Aristotelis Philosophia. Ex logica. Physica. Ex libris de mundo et coelo. De elementis. De meteoris sive mixtis. Ex metaphysica. Razem assercyi XL. Na końcu: Auditores Baccalaurei Lad. Wankowicz, Matt. Sagaiło. Jos. Niewiarowicz. Carol. Gedimin. Math. Przechodzki. Andr. Leonowicz. Decorabuntur promotore Carolo Jezierski Soc. Jesu Professore.

Jagiell. — Kijows.

— Sprawa J. O. Xcia Jmć Karola Radziwiłły wdy wileńskiego z J. W. J. panem Józefem Hilzenem wdą mścisławskim. fol. kart 2.

O poprawę dekretów Ziemstwa r. 1778 i 1779. Podany chronologiczny spis akcyi processowej kończy się z dniem 17 Januar. 178: Produkowanie pozwu na Trybunał.

— Sprawa Jaśnie Wielmożnego J. P. Józefa Hylzen wojewody mścisławskiego z J. O. Xiążęciem Jmścia Karolem Radziwiłłą woiewodą wileńskim. fol., 2 kartki.

Radziwiłł pożyczył 80.000 złp. od Hylzena za co mu dał w arendę klucz Dryświaty na 3 lata do r. 1771. W r. 1777 Hylzen wszczął spór o expulsyą. Zdawałoby się, że process jest z roku 1780, lecz w zakończeniu konkluzyi stoi: 1794. titulo Trybunał W. X. Litt. Atoli widocznie ta data konstytucyi z r. 1794 zdaje się być mylną, a jeśli nie, to process był po r. 1794.

Hylzen Józef z Eklów † 31 Sierpn. 1786.

mając 50 lat. Biografia w Gaz. Warsz. 1786. N. 78. Był Wojew. Mścisławskim. W Paryżu czytał swe dyssertacye.

— ob. Jezierski Karol (1749).

(Hilzenowa z Platerów Konstancya). Dowod sprawy z strony W. Hilzenowey Woiewodziny Mińskiey przeciw ur. Bakałowiczowi. B. r. (około 1776). fol., ark. C_1.

— ob. Plater Ferd. (Głos pański 1735) — Zawadzki Roman. Metal (1745).

Hilzenowna Mechtylda Anna ob. Benedykt Św. (Reguła 1756) — Szczygielski St. (Reguła 1956) — Zebranie (1749).

Hymen na tryumph Zmartwychwstania pańskiego, Herculis memoria. Vici. Non plus ultra. w Krakowie, w drukarni Waleryana Piątkowskiego R. P. 1644. w 4ce, kart 10.

Mać. Piśm. III. str. 155. Ossol.

Hymen (Funestus) romanae Tvlliae. Quae Patris sui Tullij Seruij cadener per immanitatem votis carpenti contriuit, Scenicâ repraesentatione Celebratus et Inter Bacchanales ferias, humanissimo Auditorum coetui A Perillustri & Magnifica Regij Vladislai IV. Scholarum Piarum Varsaviensis Collegij Rhetorica Juventute, Prodvctvs. Anno desponsatae Humanitatis Deo 1684. Die 8 uâ Februarij. (Winietka). Varsaviae. Typis Collegij eiusdem. w 4ce, str. 4 nlb.

Bibl. A. Wolańs.

— ob. Alnpeck J. (nuptialis 1624) — Canevesi T. (duchowny 1636) — Chodowicz G. (na wesele 1632) — Dyniatyński J. (na wesele 1617) — Eggebert J. (nuptiarum 1654) — Gębkowski A. (Lubomirs. 1637) — Głowczyński G. (echo 1672) — Kantelowski G. (na ślub 1611) — Laskowski J. (Bielińs. 1682) — Maksym. Ernest (Teresy Kuneg. 1695) — Ormiński T. F. (wesoły 1692) — Rudzki J. (na tryumf 1644) — Schulz S. (nuptialis 1624) — Sidecki K. (Cieniowi 1640) — Treter M. (Wesoły 1650) — Winkler M. (prognostyk 1650) — Wolfhagia (Sacer 1635).

Hymeneusz ob. Bieżanowski S. (wesoły 1656) — Buczkowski J. (in connub. 1615. monodicus 1616) — Chodkiewiczowna Z. (na wesele 1603) — Curfeldus And. (Chr. Paulicii 1647) — Columna J. K. (przy applauzach 1697) — Cynthia (1725) — Dąbski Wojc. (affektów 1701) — Daniecki J. (Oleśnickiego 1602) — Drzewicki And. (monodicus 1616) — Fontes (1740) — Franconius M. (S. Boneri 1543) — Geppelius M. (G. Wederi 1598) — Gern P. (to jest wiersz 1672) — Gołębiowski St. (Feylora 1688) — Hanicki J. S. (1692) — Jurkowski J. (Iwanowicza 1605, Cekiego 1604) — Kawczykiewicz M. J. (1690) — Kołachowski H. (nuptialis 1624) — Królik Mik. (na godach) — Krzesiński Stan. (applaudujący 1685) — Kwaszkiewicz J. (na weselu 1638) — Lubomirski M. (Ostrog. 1598) — Mielżyński Fr. (de genu adornatus 1720) — Neugebauer H. (novus 1614) — Poniński — Potocki St. (1719) — Schmiedel J. E. (Ad Hoffmaniae 1655) — Seidel J. (solemnia 1614) — Skierwic W. (leoburgicus 1670) — Smolius V. (nupt. 1593) — Sobotkowicz A. (nuptiis 1604) — Suliński A. (Szwerynowi 1644) — Tainer N. (conjugum 1672) — Wędzicki S. (na wesele 1603) — Wieniawski (Wesele 1530) — Wierowski (J. Wisemberg 1636) — Witscher A. (Sommerfeldi 1668) — Wresnanus B. (Giebułtowski 1616) — Zamell Fr. (Vlad. IV. 1637) — Zamojski Mich. (Hastae 1721) — Zyczewski (in nuptias 1639).

Hymenodora ob. Sapieha Jan St. (1620).

Hymn do Boga o dobrodzieystwach Opatrzności narodowi polskiemu wyświadczonych po upadku Polski przez iednego z Synów oyczyzny napisany. (B. w. m. dr. i r.) w 4ce, str. liczb. 12.

Krasińs.

— do Świętego Filipa Nereusza patrona w wszelkich potrzebach. (Bez osob. tyt. Bez wyr. m. i r., druk z końca 18 w.) w 8ce, k. 2.

Kończy prozą: Antyfona. Módlmy się.

— do Świętego Ignacego Lojoli przez czciciela cnót iego. (Bez osob. tyt. Bez wyr. m. dr. i r.) w 8ce, k. 2 nlb.

Druk z końca 18 w. po skasowaniu Jezuitów a utrzymaniu ich w Rossyi. Życzy sobie: Niech tyko Prus prawy, co dla świętej cierpiał sprawy, zwalonym domom raczy dać początki. Jagiell.

— Akathist do Przeczystey Bogarodzicy Maryi Panny, Na pierwszey karcie polskiemi literami po rusku, na wtorey po łacinie wyłożony. Wydany w Drukarni J. K. Mci Poczaiowskiey, u WW. OO. Bazylianow Prowincyi pod tytułem Protekcyi N. Maryi Panny Roku Chrystusowego 1762. w 8ce, k. 1, str. 112 i k. 3 nlb.

Na odwrocie tytułu drzeworyt M. Boskiej. Od str. 88 idzie Besida (Discursus) na wseswiatoje Bohorodzicy błahowiszczenyje. Jocher 6942. Jagiell.

— de Beata Maria Virgine Szamotuliensi. Poznań, Academ. 1744.

Druk kosztował 4 złote.

— do N. Maryi P. Sokalskiey. B. w. m. 1734. w 12ce.

Załuski Conspec. legum. s. 55.

— ieden z naydawnieyszych kościoła Świętego pozdrowienia Nayśw. Maryi P. w taiemnicy Zwiastowania, wcielenia Syna Boskiego z greckiego Akatist nazwany, przetłumaczony roku 1788. w Warszawie w drukarni Nadw. J. K. Mci y P. K. M. w 12ce, 1 k. nlb. i 34 stron.

— ná cześć Błogosłáwioney Salomei, cudowney Patronki Polskiey Zakonu Swiętey Klary, w Krakowię v S. Franciszka pochowaney. (Bez w. m. i r.) w 8ce, k. 1.

Druk gocki z XVII wieku. Jagiell.

— przy obchodzie uroczystości dnia 3 Maia 1792 na pamiątkę nowey Rządowey ustawy na Seymie roku 1791 od Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey Stanom uchwaloney. Spiewany w Warszawie y w innych Rzeczypospolitey miastach, od wszystkich narodu Żydowskiego zgromadzeń, na okazaniu ich czułości powszechną radość dzielącey. Ofiarowany od deputowanych Zgromadzenia Żydowskiego Warszaw. W Warszawie w drukarni P. Dufour, Konsyl. nadwor. J. K. M. y dyrek. druk. korp. kad. [Trzy ogromne arkusze, folio, w językach hebr., pols , niem., francuzkim].

— Toż:... (Warszawa, druk Dufour 1792). w 4ce, $3^1/_2$ ark.

Branic. — Czartor. — Krasińs. — Wróblewiecka Tarnows.

— o Nayświętszym Sakramencie. Lauda Syon Saluatorem. Na polskie przetłumaczony. Bez wyr. m. w 8ce, kart 2. Jagiell. — Ossol.

— ob. Jan Nepomucen (1744. 1753) — Niewieski F. (wesoły 1699) — Piotr Sw. (1788) — Stryjkowski M. (1568) — T. W. (Konstytucyjny).

Hymnarium in omnia festa Beatae Virginis Mariae ad augendum in dies cultum ejusdem Deiparae per unum piosum clientem illius compositum. Cum consensu Superiorum. Leopoli, Typis Casimiri Schlichtyn S. C. R. N. M. privil: Typogr: w 12ce, str. 84.

Krasińs. — Ossol.

Hymne sur le ton de Jeremie, relevée de la harpe de David a l'honneur d'Auguste III roi de Pologne, et Electeur de Saxe etc. Presentée au public le 3 d'Aout jour anniversaire de sa fete. 1754. a Varsovie imprimerie S. Piar. w 4ce, ark. B_3.

— Triomphale ob. Henryk Walezy (1573).

Hymni quotidiani ob. Lac Spirituale (Vergerius. Tricesius. Stoius).

— ad occupationes devotas. Zamosci 1641.

Tak przytacza Jabłonowski Musaeum polon.

— (Quindecim) totidem mysteriis. ob. M. A. (1639).

— ob. Dantiscus J. (aliquot, edd. Hosius 1548) — Felstinensis Sebastianus (1522) — Jan Kanty (in festo 1760) — Vratislaviensis Michael (Expositio 1516).

Hymnus Acathistus in Sanctissimam Dei Genitricis Mariae annuntiationem

Ill. Excell. Reverd. D. D. Leoni Szepticki Epis. ..... dedicatus A. D. 1755. Leopoli Typis J. Filipowicz. w 8ce, k. nlb. 8, str. liczb. 63. Krasińs.

— Acathistus in Sanctissimam Dei Genitricem Mariam in Graeca Ecclesia Celeberrimus ..... Vilnae, typis Monachorum Basilianorum 1763. w 8ce, str. 16, kart nlb. 28.

Krasińs. — Wileńs.

— de divo Stanislao. Cracoviae, typ. Hier. Vietor. 1520. w 4ce.

Wiszniew. VI. 315.

— (Pro Officio S. Adalberti Episcopi et Martyris Regni Poloniae Patroni) In Utrisq: Vesperis. w 8ce, kart 2.

— ob. Agricola Rudolf (1519) — Cadrus U. (faceciis 1528) — Czartoryski M. (de S. Casim. 1638) — Eckius V. (Exhortatorius) - Joannes de Deo (oder Lob. 1769) — Kazimierz Sty (1612) — Rybiński Jan (Apollinis 1583) — Wincenty Ferrerius (deprecatorius 1736).

Hymny dwa S. Kazimierza i S. Andrzeja. Poznań, Akadem., 1744.

Kosztowało z wybijaniem blaszek X. Grochowskiemu złp. 36.

— albo pieśni duchowne zwyczayne, a niektóre z niemieckiego przetłumaczone. (Bez miejs. dr. i r.) w 8ce, kart 31.

Tworzą część drugą Dawida Psalmów przekładania M. Rybińskiego (1632) Obacz Dawid.

— álbo pieśni duchowne a naprzód na Adwent.

Idą w wydaniu Psalmów Dawida przekładu Rybińskiego w edycyi: Gdańsk 1646 (?), od str. 273—548.

Są inne niż Hymny dodane do Psalmów tegoż edycyi z r. 1632.

— ob. Aquino Tom. (które w kościele 1633) — Białobocki Jan (o najśw. Panie 1646) — Ciekliński P. (Bogarodzica 1600) — Dawid (albo pieśni i Prozy 1648) — Gembicki Jakób (star. i nowego testam. 1619) — Grochowski Stanisław (kościelne 1611 i Cantica 1599. O męce 1611, przedania 1607) — Jan Nepomucen (do patrona) — Miczyński Seb. (na Giebułtowskiego 1637) — Modlitwy (1706) — Sierakowski Wacław (Z brewiarza 1799) — Turnowski Jan (trzydzieści 1605) — Wacheniusz Piotr (moje domowe) — Zimorowicz B. (na święta Maryi 1640).

HYNCK X. Raymund. Kazanie na uroczystość Znalezienia Krzyża Pańskiego przy założeniu kamienia na Kościoł y przy 40to godzinnym nabożeństwie na honor Nayświętszego Sakramentu na Kalwaryi pod Pasławem u XX. Franciszkanów. Przez X. Raymunda Hynka S. T. L. Zakonu Kaznodzieyskiego Roku Pańskiego 1770. Dnia 3 Maia miane. A W. Jmci Panu Szczepanowi z Tarnowa Dwernickiemu, Cześnikowi Ziemi Przemyskiey pomienionego Kościoła Fundatorowi ofiarowane. 1770. w 4ce, kart nlb. 21.

Krasińs. — Ossol.

— Kazanie na uroczyste uwieńczenie Cudownego obrazu, Matki Boskiey w Poczajowie 1773 r.

Jest w zbiorze kazań p. t.: Kazania na uroczyste cudownego poczajowskiego obrazu Najśw. Maryi P. uwieńczenie w r. 1773. miane, w druk. Mnnast. poczajowskiego 1776. fol.

Encykl. powszech. Orgelb. T. 12, str. 388 i 89. — Jocher 8980.

HYNCK Wojciech. Sermo concionatarius in electione Pastoris Provinciae sub tempore Venerabilis Capituli Boussoviae celebrandi dicendus per R. P. Albertum Hynck Soc: Theologiae Magistrum Regentem et Professorem actualem Theologiae. Leopoli, Typis Joannis Filipowicz, S. R. M. Typogr. Anno 1761. fol., k. 8.

Jocher 8768. Czartor. — Ossol.

— ob. Dzieło uwieńczenia (1775) — Kazania (1776).

HYNITSCH Joannes. Dissertationem inauguralem, de plica polonica germanice Weichsel-Zopff, publico examini subjicit. Wittenbergae, 1702. w 4ce.

Petersb. publ.

Hypanteis ob. Łubieński M. (1628).

HYPERASPISTES Irenaeus. Adversus Praestigiatorem virulentvm maledicumq; hominem: de Raptu virgineo, non minus ineptè quám impiè philosophantem. B. m. i r. (1577). w 8ce, k. 30 nlb.

Pismo to pseudonyma wymierzone jest przeciwko anonymowi: De raptu virgineo adversus Thrasonem liber tertius. Oddzielnie trzy kartki doprawiane na końcu p. t.: Censura Academiae Utopiensis de Cviusdam Morosophi calumnioso scripto aduersus Aretium Levcoochtanvm. (108 wierszy łacińskich rymowanych z nadpisem na końcu: G. S.).

Jocher 7253. — Wierzbowski I. 734.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Białobrzeski Mart. (Censura de raptu in coelum) — Prawdzicki Theop. (Refutatio 1577) — Mikulajewski D. (Manes Faraonis 1609) — Roterodamus Erasm. (Diatribe 1526).

Hyperesia ob. Schoneus (Opatovio 1628).

HYPERIUS Andreas. De pvblica erga Pavperes Beneficentia. Andrea Hyperio Viro Clarissimo Authore. Torvniae Excudebat Melchior Nering. Anno M.D.XXXIIII. (1534). w 8ce, str. 72.

Wierzbows. III. 2754. Toruń gimn.

Hypocrisis ob. Sartorius J. (1713).

Hypolit trag. ob. Seneka (1655).

Hypomnema ob. Kiełkowski Maur. (Franciscanum 1718) — Kochowski W. (reginarum 1672).

Hypomnemata ob. Schelvigius (1690).

Hypostematicon ob. Laszkowski Z. (1623).

Hypoteczne księgi ob. Manifest (1777).

Hypoteses orbium Caelestium, quas appellant Theoricas Planetarum: Congruentes cum Tabulis Alphonsianis et Copernici, seu etiam tabulis Prutenicis: in usum Scholarum publicatae: Quae in his contineantur, cuiusque esse videantur: ex Epistola dedicatoria Lector intelliget: Cum Gratia et Priuilegio Caesareo. Argentorati, Excudebat Theodosius Richelius. Bez wyr. r. (z 16 wieku). w 8ce, kart 6, stron 354 i kart 4.

Wierzbows. I. 735.

Ossol. — Warsz. Uniw.

HYPPERIK (Hypericus) Jan (1587 † 18 maja 1657). Valeta, którą wiele bny a dwoiakiey czci godny sługa Boży X. Jan Überschar Hypperik, dobrze zasłużony kaznodzieia toruński zgromadzenia polskiego po sobie zostawił. Według manuductiey Nieboszczykowskiey zebranego sobie y krotko przed śmiercią wyłożonego pogrzebnego textu z commendatią przystoyną w druk wydana przez J. M. K. G. w Toruniu, drukował Michał Karnał, 1657. w 4ce, ark. 3.

Na końcu umieszczone 50 wierszy łacińs. Ludwika Möllera, ucznia gimnazyum Toruńskiego, w których opłakuje śmierć Hypperika. W kazaniu tem są szczegóły do życiorysu Jana Hypperika. Urodzony d. 21 października 1587 r. z ojca Stanisława Kaznodziei Jastrzębnickiego i Stawiszyńskiego i z matki Katarzyny Szoctagownej, już w 10-ym roku życia swego utracił rodziców, i wzięty od krewnych do Poznania, tam przez lat trzy u nich przebywał, poczem dla kształcenia się dalszego wyjechał do Lobżenicy; a ztamtąd w r. 1603 udał się na Synod do Gołuchowa i tu od starszych oddany był za Akolutę X. Marcinowi Gratianowi Superintendentowi kościołów ewangelickich w WPolsce; przy nim to przez lat 4 kształcił się w naukach pobożności. Wziął go 1607 r. do siebie X. Maciej Rybiński Superintendent kościołów ewang. w WPolsce, i za jego to zezwoleniem wyjechał on do Torunia dla ukończenia nauk teologicznych. Po dwóch latach opuścił Toruń i za przybyciem do Ostroroga otrzymał dyakonat czyli drugi stopień a następnie urząd kaznodziejski u Krotowskiego Wojewodzica Kaliskiego, będąc jego nadwornym i miejskim kaznodzieją w Barcinie. A poświęcony był przez starszych na ten urząd w Lesznie 1614 r. Po trzech latach rada miasta Torunia powołała go na kaznodzieję polskiego przy kościele św. Jerzego. Obrany został 1633 r. Konseniorem kościołów ewangelickich w WPolsce. Umarł d. 18 Maja 1657 r. w Toruniu mając lat 70, a kaznodziejstwa lat 43.

Był ożeniony z Anną Plortą córką mieszczanina i kupca w Ostrorogu, z którą miał 8 dzieci.

Łukaszewski Kość braci Czes. WPol. 267.

— Węgierski Syst. historiae ecclesiast. 1682. str. 395.

Akad. — Czartor.

(Hypperik Jan). In ... Johannis Hyperici ecclesiae Polonicae ... Ministri ... CIↃ.IↃC.LVII ... defuncti ... Excessum ... Thorunii, Mich. Karnall (1657). w 4ce, str. 8.

Gdańs.

Hystoria o tezkich ob. Komeniusz J. A. (1655).

Hyżneński kościół ob. Nawrotowski Piotr X. (1751).

I. J.

I. A. Dyskurs poważny dwóch w iednym wolnym państwie kawalerów Favansi y Revasti o różnych z circumstancyi Stanów Państwa okolicznościach polityczną moralność subtilizuiący. A. I. W. Jegomości Alexandrowi ze Żmigroda Stadnickiemu podkomorzemu Podolskiemu Nayosobliwszemu Dobrodzieiowi od prawdziwego sługi dedykowany 1747. w 4ce, k. 6, str. 166.
Ossol. — Uniw. lwows.

J. A. Einhelliges Gespräch, Welches Als Der Ehren-Verte und Wohl-Fürnehme Herr Friedrich Schaff Vornehmer Bürger und Handelsmann in Breslau, Mit Der Viel-Ehr- und Tugendreichen Jungfrauen Elisabeth, Des Weyland Ehrenwesten und Wohlfürnehmen Herrn Johann Tübels, Vornehmen Bürgers und Handels Manns, in Krotorschin, Nachgelassenen Aeltesten Jungfrau Tochter, Den 8 Tag des Novembris des 1667. Jahres in Breslau solte verehelichet werden, Aus Thorn ist überschicket worden von Einem der Braut Verwandten A. J. In Thorn, Druckts Johannes Coepselius, Gymn. Typogr. w 4ce, karty 2. Wrocławs.

I. B. drzeworytnik ob. Broscius Mik. (Hemerologeion 1681).

I. de B. B. Ad Invictissimum ac gloriosum Joannem III Poloniae Regem, dum post obtentam Leopoldi I Imperatoris auspicijs in Turcas victoriam, summum Imperii Othomani Vexillum Regia ipsius manu ereptum ad Innocentium XI. dignum tanto Pontifice trophaeum Romam transmisit Elegia. obacz: Backer Jod. Br. (Sanctissimo Inocentio XI Elegia. 1684, ark. B.).

I. D. A. ob. Apteczka końska (1785).

J. G. List do posłow powracających z Grodna napisany przez G. J. P.(osła?) Z.(iemi?) Ł. w Warszawie 1793. w Drukarni P. Dufour Konsyliarza Nadwor. J. K. M. Dyrektora Drukarni Korp. Kadetów. w 4ce, str. 12. (Wierszem).

Początek jest taki:
Z jakim duszy rozdarciem, z iak głębokim żalem
Z Apulskiey wracaiące bitwy z Annibalem.
Witał swe niedobitki Rzym skonania bliski,
Z takim odemnie dane, przyimiycie uściski.
Czartor. — Dzików — Jagiell.

J. G. H. ob. Friedrich August II. (1734).

J. H. S. ob. Beschreibung (1671).

J. J. B. R. K. Kazanie: Et vos similes hominibus etc. Przemyśl, 1747. fol. (def.).
Katal. Batowskiego.

J. J. D. L. P. J. Nauka o prawdziwey szczęśliwości fundamentalna z francuzkiego na polski ięzyk przełożona przez J. J. D. L. P. J. w Toruniu, druk. Jana Krzysztofa Jungmanna Szlacheckiey Rady y Gimnazium Typografa 1754. w 8ce, str. 52. Warsz. Uniw.

J. J. G. rytownik ob. Orłowski Mat. Kaź. (Iris 1664).

J. J. Praemium virtutis Serenissimo ac Potentissimo Stanislao Augusto, Regi Poloniarum Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Kioviae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque in campo electorali unanimi liberae gentis voce exhibitum. (Poniżej:) Intimus Istud Opus Consul de classe minori Obtulit, incipiens littera nomen habet. J. J. O. C. B. m. dr. i r. (1764). folio, 1 ark. dr. (tekst łaciński i polski). (Wiersz).

I. J. S. P. ob. Jonston J. (Sceleton).

J. K. G. rytownik ob. Pater Paulus (1719).

J. L. X. ob. Cud (1641).

J. L. M. Burmistrz poznański. Komedya w piąciu aktach zrobiona dla teatru narodowego, y na dniu dorocznym szczęśliwey koronacyi Nayiaśnieyszego Pana 25 Listopada 1782 r. pierwszy raz grana. W Warszawie u Piotra Dufour drukarza J. K. M. y Rzeczypospolitey. w 8ce, k. nlb. 3, str. 150.

Zbioru Komedyi Tom XLVII.

W dedykacyi Xżnie Maryi Annie z Graf. Hudyków Lubomirskiej podpisany L. M. J. Burmistrz poznański.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

J. M. R. Z. S. P. P. P. ob. Sztafeta polska podróżnym (1757).

J. M. (Janicyusz Marc.?) ob. Katechizm chrześciańs. 1598.

J. N. Sch. ob. Consideratio (1792).

J. z Nowego Targu ob. Janidłowski.

J. P. C. ob. Barclai Jan (1647).

J. R. X. ob. Applauz (1775).

J. R. J. M. M. B. ob. Awantura (1796).

J. S. ob. Jones St. (History 1795) — Sliwski J. (Otucha na pogany) — Sokołowski Marcin Jerzy (Bonae spei 1679).

J. S. F. K. ob. Fórtka mała (1791).

J. T. ob. Ministromachia (1603).

J. W. ob. Moszny — Samson (Opera 1781).

J. W. L. Als die Hoch-Edel-Gebohrne Frau, Frau Ursula Catharina Stoschin Gebohrne von Stosch Aus dem Hause Klein Wirsewitz, Frau auff Grossen Tschirnau, Wirchwitz, u. s. w. Den 5 Julii Anno 1684. Abends in der Hoch-Adelichen Storchischen Grufft zur Grossen Tschirnau Hoch-Adelich beygesetzet wurde, Bemühte sich Wie den Höchst-betrübtesten Herrn Wittiber, so die gantze Hoch-Adeliche Versammlung, in Ihrem allzu übermässigen Betrübnüss, Mit nach-gesetzter schlechten Rede in etwas Auffzurichten W. L. J. Zur Lissa druckts Michael Buck, 1685. w 4ce, str. 16 i 4 karty nlb. Wrocław.

— Die Glückseeligkeit Des Kürtze Menschlichen Lebens, Bey Versenckung Des Hoch-Adelichen Leichleins, Weyland Ursulen Catharinen Gebohrner von Stosch, Aus dem Hause Grossen Tschirnau etc. Den 2 April des 1683ten Jahres in nachfolgender schlechten Sermon Kürtzlich vorgestellet Von Einem dem Hoch-Adelichen Stoschischen Hause zur Grossen Tschirnau Verpflichtesten Diener W. L. J. Zur Lissa druckts Michael Buck, 1685. w 4ce, str. 16. Wrocław.

J. W. P. P. ob. Myśli (1775).

Ja lepiey trzymam o królu. Kraków 1792. w 8ce, str. 15.

Ułożone w formie pytań i odpowiedzi. W interesie Rossyi, aby Konstantego osadzić na tronie. Jest za odstąpieniem Gdańska Prusom. Uchodzi za utwór Józefa Sołtykowicza.

Porów. Sołtykowicz (Czytałem). Akad.

I Ja też. Rara temporum felicitas, ubi sentire quae velis, & quae sentias licet. (1790). w 8ce, str. 16. Ossol.

— Toż:... w 8ce, str. 20.

Mylnie Bentkowski podaje to za rzecz Jezierskiego. To nie jego utwór, bo w bijografii jego powiedziano, że tegoż: Ktoś piszący, ma być krytyką na pismo wydane pod tyt: I ja też. Sam siebie nie byłby krytykował. Autor jest za sukcessyą tronu, ale chce króla Polaka. Branic.

JAABETS Joseph. Maamur Hachdut, disputatio de simplicitate, sive tracta-

tus de simplici natura Dei; autore R. Joseph Jaabets. (Po hebr.). Lublini 1596. w 4ce.

Jocher 8063.

Jabłko ob. Ruszewski (złote 1691) — Stasiewicz K. (złote 1691) — Wisemberg M. (trzy 1640).

JABŁKOWSKI Józef. Głos J. W. JMci Pana Józefa Jabłkowskiego Szambelana J. K. Mci, Posła Woiewództwa Sieradzkiego w Izbie Poselskiey die 3. 8bris 1780 roku miany. (Bez osob. tyt.) B. w. m. dr. i r. fol. k. 1.

Wita i chwali Marszałka i prosi aby żądania Wojewodzkie były przyjmowane. Jagiell.

— Toż:... na sessyi dnia 2. 9bris 1782 w Izbie poselskiey miany. W drukarni Dufour. fol. k. 1.

— Relacya o czynnościach departamentu woyskowego Stanom Rzeczypospolitey r. 1780. fol. Dzikow.

JABŁKOWSKI Piotr. Żale nagrobne pozostałego potomstwa sławney pamięci Anny z Noskowa Lesniewskiey na dzień pogrzebu iey napisane przez Piotra Jabłkowskiego. W Poznaniu w druk. Jana Rossowskiego Roku Pańskiego 1620. w 4ce, k. 4.

Przypisał Adamowi Leśniewskiemu, Archidiakonowi łowickiemu, Officiałowi gnieznieńskiemu, poznańskiemu, pułtowskiemu Kanonikowi; tudzież Maciejowi Leśniewskiemu Podkomorzemu.
Maciej. Piśm. III. 259.

Jabłonoviani ob. Kwiatkiewicz Jan.

(Jabłonowscy). Anecdota quaedam singularia Jabłonoviarum Domus. (W Mitzlera Acta literaria R. P. 1755).

Porówn. Załuski Józef Andrzej (1751).

— Informacya opretensye domu JW. Jabłonowskich do Rzeczypospolitey. (1776?). fol. str. 8. Branic. — Ossol.

— Obiaśnienie pretensyi domu Jabłonowskich do Nayiasnieyszey Rzeczy-Pospolitey. B. m. dr. i r. folio, 1 karta. (1764).

Wykazuje zasługi zacząwszy od swego dziada Kasztelana krakow. Hetmana. Pretensye były z lat 1703. 1718. 1726. na kilka milionów. Akad. — Ossol.

— Pretensya domu Jabłonowskich na Komissyi do likwidacyi długów Rzplitey wyznaczoney przez Antoniego Wojew. poznańskiego, Józefa Alexandra przeszłego wojew. Nowogr. Dymitra Star. Kowel. Xiążąt Jabłonowskich popierana y usprawiedliwiona r. 1776. Warszawa w druk. P. Dufour. folio, kart 8. Krasińs.

— Usprawiedliwienie odpowiedzi od strony Skarbu Koronnego przeciwko pretensyom Domu Jabłonowskich w pierwszym piśmie wyrażonym, uczynioney etc. Warszawa, w druk. P. Dufour. 1776. folio, str. 35. Krasińs.

Jabłonowscy ob. Janozki — Wappenbuch (1768).

Jabłonowska ob. Jabłonowski Jan Kajetan (1760). — Józef II (1783) — Ossoliński Józef (1780) — Relacya 1744) — Reszczyński Dym. (1774) — Troc Michał Abraham (Nowy Dykcyonarz (1779).

(Jabłonowska z Sanguszków Anna, Wojew. Poznań.) Kazanie na pogrzebie J. O. Xiężney z Xiążąt Sanguszków Jabłonowski Woiewodziny Poznanskiey w Niżniowie. w 4ce, kart 34 nlb. (ark. H_4).

Była żoną Antoniego Jabłonowskiego Wojewodzica Rawskiego.
Kollegium pijarskie Międzyrzeckie przypisało prozą mężowi zmarłej, poczem idzie kazanie miane na pogrzebie Wdziny, lecz nie ma w niem żadnych szczegółów historycznych. (Na końcu:) w Poczajowie w drukarni J. K. M. XX. Bazylianów r. p. 1767. Po kazaniu umieszczono od ark. F_1: Ekloga Dafnis, Palemon, w której wyrażony jest żal nad stratą księżnej, i dwie elegie, a kończą je: Epigramma. Razem wierszy kart 11. Jagiell.

— Relacya pogrzebu serca księżny Anny Jabłonowskiey wojewodziny poznańs. w kościele Zasławskim ks. Bernardynów. B. w. m. (1767). folio, k. 6. Krasińs.

— ob. Chełmicki Jan (1761) — Rzecznik Narcys (Sława 1767) — Wiśniewski Ant. (1761) — Wyszomirski Krescencyan (Zbiór 1767) — Zbiór doskonałości (1767).

JABŁONOWSKA Anna z Sapiehów Wojew. Bracławs. (1720 † 1800). Po-

rządek robót miesięcznych ogrodnika na cały rok wypisany y na miesiące podzielony. W drukarni pokoiowey Semiatyckiey 1786. w 4ce, str 7 i 156.
Krasińs.

— Toż:... y na miesiące podzielony. Traktat o zasadzeniu kwiatów. O ogrodzie warzywnym. O grzybów usianiu. O krzewach Treibhauzu y oranżeryi potrzebujących. Katalog różnych drzew większych y mnieyszych, oraz onych użytku. Traktaty o garance czyli farbowniku. O winogradzie, o żółtej farbie, o błękitnej farbie, o inspekcie z kory dębowey. Na końcu tabella jedna generalna drzew zagranicznych y narodowych, owocowych y kwiaty noszących, dla użycia do ozdoby ogrodów naysposobnieyszych w kontynuacyach tabelli czterech. Druga tabella generalna plant, kwiatów y nasion zagranicznych y narodowych, powszechnie do ozdoby ogrodów użytych, w kontynuacyi tabelli dwóch. Trzecia tabella ogrodnicza y tej kontynuacyi tabella. Dzieło to wykonane podług egzemplarza drukowanego przeszłego roku w Siemiatyczach za rozkazem JO. Xiężney Jabłonowskiey wojewodziny Bracławskiey; druga edycya. Warszawa, nakład y druk Michała Grölla księg. nadw. J. K. Mci 1787. w 8ce, str. 160 i 6 tablic ze wzorami.
Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Ustawy Powszechne dla Dóbr moich Rządców. W Drukarni Pokoiowey Siemiatyckiey Roku 1783. w 4ce, str. 133. Ossol.

— Ustawy powszechne dla dóbr moich rządców. W drukarni pokoiowey Siemiatyckiey. 1785. w 4ce. Tom IIgi, str. 39. T. III, str. 28. T. V. str. nlb. 58. T. VII. str. 142.
Czapski pisze: U mnie tom II—VII. z r. 1785. — Kaczkowski Zygm. Kobieta II 432—3. Czapski — Kijows.

— Ustawy powszechne dla dóbr moich Rządzców. Podług exemplarza drukowanego przeszłego roku w Siemiatyczach za rozkazem J. O. Xiężny Jabłonowskiey Woiewodziny Bracławskiey W Warszawie 1786. nakładem y drukiem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. Tomów 8. w 8ce.

Tom 1. s. 198 i nl.	8. Tabl. z wzor.	rejes.	11
„ 2. „ 32 „	2. „	„	40
„ 3. „ 38 „	2. „	„	13
„ 4. „ 23 „	2. „	„	7
„ 5. „ 68 „	2. „	„	1
„ 6. „ 22 „	2. „	„	4
„ 7. „ 151 „	6. „	„	2
„ 8. „ 120 „	16.		

W T. VIII na końcu wyszczególnienie prenumeratorów (kart 4). Między niemi kapitan Grajbner J. zaprenumerował 19 eegzemplarzy, Potocki Piotr 24.
Czetwert. — Jagiell. — Kijows — Uniw. Warsz. — Zielińs. — Katal. Jabłońs.

— Ustawy powszechne dla Dóbr moich Rządców. Podług Exemplarza drukowanego tego Roku w Siemiatyczach za rozkazem J. O. Xiężny Jabłonowskiey, Woiewodziny Bracławskiey. w Warszawie Nakładem y Drukiem Michała Grölla księgarza Nadwornego J. K. Mci 1786. w 8ce.

Tom I	—	str.	204.
„ II	r. 1787	str.	34.
„ III	„	„	40.
„ IV	„	„	23.
„ V	„	„	68.
„ VI	„	„	22.
„ VII	„	„	151.
„ VIII	„	„	128.

Branic. — Kijows. — Ossol.

(Jabłonowska Anna z Sapiehów). Do J. O. Księżny Jeymci z książąt Sapiehów Anny Jabłonowskiey Woiewodziny Bracławskiey, gabinetu naturalnego y rozmaitych ciekawości w Siemiatyczach szczodrobliwey fundatorki, damy szczególną rzeczy wiadomością y rozumem zaszczyconey, miłością nauk, y żądzą pomnożenia tychże nieporównanych spvłeczeństwa ozdób iedynie tchnącey w dzień imienia Jéy 1787. 26 lipca Oda. w 4ce, karty 2 nlb.
Wierszem kreśli jej pochwały i zasługi dla nauk położone. Ossol. — Czartor.

— Epigrammy plebana do JO. Xiężny Jmci z Sapiehów Jabłonowskiey woiewodziny Bracławskiey, gdy tenże odwiedzić miał honor Xiężną JMci w Siemiatyczach y dostrzegł w rozmo-

wach z nią religią przykładną, cnotę rzadką y rozum iey nad płeć; a widząc w gabinecie Xiężny Jmci naturalnym, zbiór wielki, ciekawych natury płodów, wniósł o nauce szczególney, oświeceniu nayobfitszym tegoż gabinetu tworzycielki y właścicielki. potym odebrał przysłaną sobie od Xiężny Jmci piękną bardzo i kosztowną do kościoła swego monstrancyą. (Bez w. m. i r.) w 4ce, 2 karty nlb. (Wierszem).

— Na Odiazd Xiężny z Sapiehów Jabłonowskiey Woiewodziny Bracławskiey od X. Woiewodziny Wołyńskiey iey bratanki. Bez w. r. (Warszawa). w 4ce, k. 2. Czapski.

Ob. Kronika Wiadom. 1859. (N. 92—94) przez Paul. Wilkońską.

— Oda J. O. Ks. Annie z Sapiehów Jabłonowskiey woiewodziney bracławskiey w dzień Imienin oddana od obowiązanego sługi. (Bez w. m. d. i r.) w 4ce, str. 7 nlb. Krasińsk.

— Na rocznicę J. O. Xiężny Jmci Anny z Xiążąt Sapiehów Jabłonowskiey Woiewodz. Bracławskiey damy orderu S. krzyża dnia 26 lipca 1789. w 8ce. (Wiersz). Branic.

— ob. Baudory (Dzieła 1783) — Brzyski M. (Oda 1778) — Catalogue — Jabłonowski Jan Kajet. (Exempt czyli akt 1760) — Jennings (Widok religii 1782) — Ignacy od Św. Jana (żywot Teresy 1752) — Ładowski (Hist. natural. 1783) — Medyński Józ. (Na dzień imien. 1782) — Physiologia (Psychologia 1786).

Sowiński Ucz. polki 87—9. — Bukar w Pamięt. Ochockiego (IV. 70). — Plater Mała Encyklop. 1841 s. 243. — Encykl. Orgelbr. XII. 815.

Jabłonowskiej ogród ob. Chróścikowski S. (Laudatiss. opus 1783).

(Jabłonowska Dorota). L'Hommage de la verité, scènes allegoriques composée à l'occasion du mariage de S. R. M. la Princesse Jabłonowska avec S. A. Ms. le Prince Czartoryski Stolnik de Lithuaniae Chevalier des Ordres d. l'Aigle Blanc et de S. Stanislas. Varsovie 1775. w 8ce, str. 16.

Była żoną Józefa Czartoryskiego. Ossol.

(Jabłonowska Dorota z Broniszów żona Stan. Wincentego). Wieczność sławy, fortun, honorow; w pierścieniu Prześwietnego Broniszow Wieniáwy Jaśnie Wielmożney Jmći Pani Dorocie Jabłonowskiey Białocerkiewskiey, Miedzyrzeckiey, Swieckiey etc. etc. Starościnie hołduiących zkoncentrowana od applauduiącego Appolina ogłoszona. (B. w. m. dr. i r.) fol. kart 9 nlb. (Wierszem).

Druk z 18 w. bez treści; lecz sposób wierszowania co do napuszystości swej godny uwagi jako znamię wieku i jako osobliwy język.

Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Czarnołuski Alex. (Kazanie pogrzeb. 1774) — Jabłonowski Stan. (Ostatnia przysł. 1774) — Kiełczewski St. (Życie zużyte 1755) — Krajewski Piotr (Skarb zasług 1757. Chwała 1757) — Narcys (1767) — Świątkowski Tomasz August (Dowód doskonałości 1758) — Trembecki (Do Xaw. Branickiego 1773) — Wyszomirski Krescent. (Zbiór doskonałości 1767).

Jabłonowska Eleonora z Wańkowiczów ob. Kmita Stanisław (1742).

Jabłonowska Franciszka (z książąt Woronieckich) ob. Stan sprawy. — Trotz A. (Diccionnaire pol. 1779).

Jabłonowska Hedwiga ob. Krasiński Joannes Bonawentura (1680) — Palczewski Kazimierz — Upominek życzliwej obserwacyi — Załuski Andr. (Oddawanie 1680) — Zapolski Antoni (Mensae 1680).

(Jabłonowska de Bethune Joanna żona Jana Stanisława). Relacya exportacyi ciała ś. p. J. O. Xiężny Jey Mości de Bethun Jabłonowskiey Woiewodziny Generałowey Ziem Ruskich die 18 Martii Anno 1744 z Pałacu do Kościoła WW. OO. Jezuitów odprawioney. Bez osobn. tyt. (Na końcu:) Imprimatur datt: Leopoli die 30 Martii Anno Domini 1744. Andreas Giżycki Vicarius Generalis et Officialis Leopoliensis. w 4ce.

Wydane przy kazaniu Czarnołuskiego. (obacz). Jagiell.

— ob. Czarnołuski A. (Pierwsza w Polszcze) — Jabłonowski Jan Stanisław (Ezop 1731. Zabawa 1700. Foedus 1731) — Legucki Jan (1723) — Słowicki Łuk. (Heroica poesis).

(Jabłonowska Karolina z Radziwiłłów) ob. Jabłonowski Józef Alex. (Civi Patriae 1755) — Naruszewicz A. (Dziedziczce imienia 1755).

Jabłonowska Katarzyna ob. Twarowski (Korona nieśmiertelney sławy 1731).

(Jabłonowska Katarzyna z Ossolińskich) ob. Kusiński Ignacy (Na rocznicę urodzin 1789) — Ossoliński Józef Max. (Do ... wiersz cieszący 1780).

Jabłonowska Marya Anna z Kazanowskich (1643 † 1687) ob. Bernett Mikołaj (Obraz 1696) — Denhoff Jerzy Albrecht (Kazanie na pogrz. 1687) — Gruszyński Stanisław (1678) — Leszczyński Rafał (1687) — Merlo Horst Jak. (Ray 1678) — Obraz (1693) — Rutka Teofil (Uspokojenie w Bogu 1676) — Załuski Andreas (Kazanie 1687).

Jabłonowska Tekla z Czapliców Wojew. Poznań. ob. Zielenkiewicz X. Jan (Na szczęśliwe rozwiąz. 1778).

Jabłonowska Teofila z Sieniawskich ob. Taczalski On. (Aula caelestis 1741).

Jabłonowska z Wielhorskich Starościna Czechryn. ob. Jabłonowski Jan Kajet. (Xięgi Ester 1747).

Jabłonowska Wiktorya z X. X. Woronieckich ob. Stan sprawy z strony ur. Salomei z Brzozowskich (b. r.).

JABŁONOWSKI. Odezwa Jabłonowskiego Posła Sieradzkiego z tamtego Swiata do Narodu Polskiego. w 4ce, kart 2. Warsz. Uniw.

— ob. Łubieński Maciej Józef (1755) — Panegyricus — Pastor Vecchio (1776) — Radziwiłłowa Anna z Sanguszków (1747) — Zannoni Rizzi (Carte 1772) — Zannowich Stef. (1776).

Jabłonowski Alexander, supremus Vexillifer Regni. Liber devotionum.
Jabłonowski Musaeum str. 68.

Jabłonowski Alexander Jan ob. Niewieski Franciszek (1717).

JABŁONOWSKI Antoni Chryzostom Prus, wojewoda poznański († 1807). Głos J. O. Xięcia ... Pana Krakowskiego na sessyi seymowey 26. 8bra 1786 w złączonych izbach miany. (Na końcu:) W Drukarni Piotra Dufour. fol. k. 1.
Dziękuje królowi za osadzenie siebie na czele Senatu, i Rybińskiemu za to, że przedłożył krzywdy Województwa Kijowskiego. Czartor. — Jagiell.

— Głos J. O. Xięcia ... Pana Krakowskiego na sesyi seymowey d. 3 listopada 1788 r. ex turno o rządzie nad woyskiem. Warszawa, w drukarni Michała Grölla. fol. k. 2.
Czartor. — Zielińs.

— Mowa na Senatus Consilium J. O. Xcia Jabłonowskiego Woiewody Poznańskiego miana R. 1763. (B. m. dr.) folio, k. liczb. 2.
Do Prymasa po zgonie króla.

— Mowa ... Woiewody Poznańskiego na Radzie Senatus Consilii Warszaw. 7 Martii 1763. fol. 1 ark.
Krasińs. — Ossol.

— Mowa J. O. Xcia Jmci Antoniego Jabłonowskiego Woiewody Poznańskiego przy odebraniu laski Marszałkowskiey Trybunału głównego koron. Piotrkowskiego prowincyi Wielkopolskiey, d. 7 paźdz. 1765 w Piotrkowie miana. fol. 1 karta. Krasińs.

— Mowa J. O. Xięcia Jmci Antoniego Jabłonowskiego Woiewody Poznańskiego, Kawalera Orderu Orła Białego. Na pogrzebie JO. Xięcia Jmci Jozefa Sanguszka Marszałka Wielkiego W. X. Litt: miana. Bez m. dr. i r. (1781). folio, k. nlb. 2.
Mowa na jednej karcie. Druga kartka ma osobny nadpis: Z Lublina die 4 Augusti 1781, w której opis pogrzebu zmarłego w 41 roku życia w Krakowie dnia 12 Maja. Sprowadzono ciało do Lubartowa d. 27 Maja. Ciało spoczywało w kaplicy aż do 28 Lipca. Poczem odprawiono pogrzeb trwający do 1 Sierpnia, urozmaicany kazaniami i obiadami.
Dzików. — Jagiell.

— Przełożenie na Sessyi Seymowey d. 16 Xbra 1791, w materyi przedaży maiątku Rzeczypospolitey miane. B. w. m. d. (1791). folio, kart 2. Krasińs.

— Przymówienie się ... Woiewody Poznańskiego do podatków (1777). B. w. m. dr. w 4ce, k. 2 nlb.
Branic. — Krasińs.

— Przymówienie się J. O. Xcia Pana krakowskiego na sessyi seymowey dnia 13 marca o podatkach z dóbr kościelnych. Warszawa, Gröll. fol. 1 k.
Czartor.

— Zdanie J. O. Xiążęcia Jmci ... Wojewody Poznańskiego na sessyi Delegacyiney, nad proiektem nowego sądu seymowego, y oddalenia od niego Senatu d. 2 września 1774. (Warszawa). fol. 1 ark.

— Zdanie Jaś. Ośw. Xiąż. ... Pana Krakows. ex turno na sessyi seym. dnia 19 stycznia 1789 r. przy odmianie opisów rządu w r. 1775 y 1776. W drukarni wolney na kraiowym papierze. fol. k. 1. Czartor. — Zielińs.

(Jabłonowski Antoni). Celsissimis Illustrissimis Excellentissimis Neosponsis Principibus Antonio Jabłonowski Palatinidae Ravensi, Svicensi, Mederecensi, Buscensi, Praefecto ac Annae Sanguszkowa Celsissimorum M. D. L. Mareschalcorum filiae. Velut suis fundatoribus inter festivos Hymenaei plausus votum suum, offert Collegium Ostrogiense Societatis Jesu. Anno D. 1755. Die (28) Mense Septembri. fol. kart 10 nlb.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu. W tekscie ogólniki genealogiczne. Zarazem dodane: Przysługę oświadcza kollegium Ostrogskie.

Obacz: Sanguszkowa Anna.
Jagiell. — Ossol.

— De insigni fide et pietate erga Regem, Patriam et Religionem Celsissimi, Antonii Jabłonowski S. R. J. Principis, Praefecti Buscensis Mederecensis Suecensis etc. Tribunalis Regni. Mareschali Equitis Aquilae albae et S. Huberti cum Palatinus Posnaniensis renuntiaretur. ab Augusto III Poloniae Rege. Collaudata Oratio Facta Nomine Collegii Posnaniensis Societatis Jesu M.D.CC.LXII. (1762). w 4ce, ark. N_4 (kart 52). Jagiell.

— Inclyto, publicaeque felicitati nato heroi Celsissimo Principi Antonio Jabłonovio. Amplissimorum Regni Poloniae Judiciorum Moderatori. Celsissimaeque eivsdem Coniugi Principi de Ducibus Sangusciis Annae Jabłonoviae summam Posnaniensis Palatinatus dignitatem adeuntibus Collegium Varsaviense S. Jesu Latina Patriaque Musa plaudit. 1760. w 4ce, 1 ark.

— ob. Brzeziński Pafnucy X. (Drzewo 1755) — Calendarium — Chełmicki Jan (1761) — Compendium (1766) — Decretum (1761) — Choynowski X. Tadeusz (1755) — Duńczewski Stan. (1757) — Jabłonowski Stan. Winc. (Uprowadzenie 1745) — Muszyński Józ. (Trophaeum 1743) — Paciorkowski Josephus (1761) — Ordinatio (1701) — Sanguszkowa Anna (1755).

Jabłonowski August Dobrogost ob. Konarski Stan. (De religione 1771).

(Jabłonowski Demetrius). Honoris et fortunae immortale foedus inter celsiss. Demetrium S. R. I. principem Jabłonowski, capitaneum kovelensem et Josepham Mycielska, castellanidem posnaniensem, cognata regio sanguini nomina, bono publico ... propositum a collegio leopoliensi Soc. Jesu Leopoli. Typis Collegii Soc. Jesu 1748. fol.
Czartor. — Dzików.

— Nieśmiertelny honoru y fortuny Związek w kolligowanych dozywotnią przyjaźnią Domach JW. Jey Mci Panny Jozefy Mycielskiey kasztelanki Poznańskiey &c. z J. O. Xiążęciem Dymitrem Alexandrem Jabłonowskim Kowelskim, Wiśniowskim &c. Starostą, przy wesołych Pańskiego Hymeneusza Applauzach Oyczystym wierszem wieczney pamięci podany od Obowiązanego Fundatorskiemu Imieniowi Collegii Lwowskiego Soc. Jesu. Roku Pańskiego 1748 d. 27 Lutego we Lwowie w drukarni J. K. M. Koll. Societatis Jesu. folio, kart nlb. 11. (Wierszem).
Warsz. Uniw.

— ob. Calendarium ordinis Huberti (1761) — Jarmundowicz Kazim. (Złoty wiek 1732).

JABŁONOWSKI Franciszek. Dilucu-

tum honorificae in gradu philosophico Claritatis, XIV. V. D. D. Primae Laureae Candidatis, dum nempe post praemissum rigidi Examinis Certamen in Alma Universitate Cracoviensi, ab Illustri Clarissimo et admodum Reverendo Domino, M. Michaële Mrugaczewski, Philosophiae Doctore, ejusdemq; Regio ac Matheseos Professore, Geometra Jurato, Collega Majore, Ecclesiarum; Collegiatae S. Annae Cracov: Cancellario, Parochialis Ilcussiensis Praeposito, Facultatis Philosophicae Decano, Artium Liberalium et Philosophiae Baccalaurei intra praeclaram Dignissimorum Hospitum Coronam, Ritu solenni renuntiarentur; Praelucentibus eorundem clarificae Virtutis Dotumq. Splendoribus, Affulgens. Per V. Franciscum Jabłonowski eiusdem Laureae Candidatum, Collustratum. Anno, quô Postera DepVLerat steLLas aVrora MICantes. Die 20 Mensis Junii. Ovid. Lib. 7mo. Metamorph. post Arg. 2dum. V. 1mô. Cracoviae In Typ. Seminarii Academico Dioecesani (1761). fol. kart 9.

Na odwrocie tytułu rycina S. Jana Kantego, ryt. Paul. Jędrzejowski Zamości. Dedic. B. Joanni Cantio.

Kandydaci: Ant. Maychrowski. Jos. Kasprzycki. Const. Raczkowski. Math. Podolski. Paul. Karasiewicz. Paul. Serkowski. Math. Pawlikowski. Andr. Kosmański. Seb. Czaputowicz. Jakob. Kuczenkowicz. Cas. Zembowski. Aug. Egierski. Carol. Stalski. Na końcu: Sub felicissimo regimine Cas. Jarmundowicz Rectoris. Jagiell.

JABŁONOWSKI Franciszek Ksawery, Fr. Auersperg, Ant. Münchhausen. Materia tentaminis publici, quod ex praelectionibus logicae in academia regia theresiana subibunt Franc. Xav. C. Jabłonowski, Frid. C. Auersperg, Antonius L. B. Münchhausen die 16 mens. Januario. 1782. Vindobonae. Typis Joan. Thom. nob. de Trattern. w 8ce, str. 15.

Krasińs.

— ob. Pilawski X. Ignacy (Nomen. 1792).

JABŁONOWSKI Jakub Subsylvanus Soc. Jesu (ur. 7 lipca 1728). Kazanie w dzień pogrzebu Wielmożney Jey Mci Pani Konstancyi z Kuczyńskich Matuszewicowy pułkownikowy pancerney, znaku Nayiaśnieyszego królewica Jmci Xawiera, w kościelę fundatorskim Raśnieńskim Jchmciów Xięży Maryanów miane, a na obligacyą Wielmożney familii do druku podane, y na umiarkowanie sprawiedliwego żalu temuż Wielmożnemu imieniowi ofiarowane przez X. Jakuba Jabłonowskiego Soc. Jesu, kaznodzieię Swiątecznego Collegium Drohickiego roku 1763. w Supraślu. w 4ce, kart 19 nlb.

Na odwr. tyt. herby Łabędź i Ślepowron a pod nimi czterowiersz. Dalej kazanie pogrzebowe. Zmarła była żoną Józefa Matuszewica pułkownika, a była córką Mikołaja podstolego Drohickiego i Ludwiki z Szujskich.

Jabłonowski Jan ob. Narzymski M. (Panegyricon 1617) — Poniatowski Jan (Positiones 1623).

JABŁONOWSKI Jan Kajetan Bernard, syn Jana Stanisława, Starosta Czechryński, Wojew. Bracławski (1699 † 1764). Exempt czyli akt zapisu wieczystego wdzięczney obligacyi od uchrony Lublina. Jaśnie Oświeconey księżnie Jmci z hrabiów Sapiehów Jabłonowski Wojewodzinie Bracławskiey, Czehryńskiey itd. Starościnie roku p. 1760 dnia 25 Kwietnia do publiczney oblaty podany, przez autora roborowany. w 4ce, 4 arkusze.

Poczyna przemowa autora prozą pol. potem wierszem chwali księżnę Jabłonowską.

Czartor. — Ossol.

— Toż:... podany do publiczney oblaty, przez autora roborowany. (Bez wyr. m.) w 4ce, k. nbl. 45.

Jestto taż edycya co poprzednia, tylko z dodatkami. W przemowie mówi autor: „Że ustawnie pisać wiersze jest często niewdzięczna praca, ale mnie każdy exkuzować może, że po odieździe przyiaciela, cięszki czas maiąc, bez kompanii, wierszow kompozycyą dywertyment dowcipowi uczynić chciałem, ten czas mówię zabić usiłuiąc. A napisawszy dwie księgi Judyt, Ester, Zuzannę, Pararellę, (tak) dwóch Józefów, teraz wziąłem sobie białogłowskiey płci historyą polskim wierszem opisować, na zalecenie i wyrażenie cnót różnych licznych wszelkiego stanu". Po dedykacyi wierszem do rzeczoney Xiężney

Jabłonowskiey następuje: 1) Historya Pulcheryi Cesarzowej Greckiej Siostry i Opiekunki Cesarza Phaeodosii junioris. 2) Margareta królowa Węgierska króla Jędrzeia żona. 3) Adelajda Grafowa Bartoldowa Xcia Szwabskiego żona.
Chreptow. — Warsz. Uniw.

— Krótka expozycya do uwiadomienia naznaczonych Senatorów do boku królewskiego, konstytucyami y prawem obwarowana, przez Senatora ad latus regium naznaczonego ex Senatus consilio Anno 1758. w Warszawie. folio, 1 arkusz.
Mizler Acta litteraria A. 1756. na str. 227.

— Mowa J. O. Xcia JMci Jabłonowskiego, Woiewody Bracławskiego miana na Radzie Senatu przed Seymem Convocationis Die 7. 9bris R. 1763. B. m. dr. folio, k. liczb. 2.
Akad. — Kijows. — A. Wolański.

— Paralelle dwóch Swiętych Józefów Starego y Nowego Testamentu. Pierwszego Józefa Syna Jakóbowego Józefa czystego, Matki Boskiey Maryi Niepokalanie poczętey Oblubieńca Karmiciela Jezusowego z Homilii Swiętego Bernarda wzięta, Wierszem Polskim krótko obiaśniona na Chwałę Bogu, Matce Jego Chwałę y Zaszczyt. Roku 1749. d. 16 Maia zakończona. Bez w. m. druku. w 4ce, kart nlb. 37. (Wierszem).
Dedykacya do Józefa Aleksandra Hrabi Jabłonowskiego Stolnika W. X. Lit., Buskiego, Korsuskiego, Onyxtańskiego, Wałpińskiego Starosty; podpisano Jan Jabłonowski. Jabłonow. Musaeum s. 68. — Jocher 8493. Ossol.

— Xięgi Ester, Judyt, Zuzanny, z Pisma Swiętego wybrane, na polski wiersz przetłumaczone. we Lwowie w Drukárni Collegii Soc. Jesu. R. 1747. w 4ce, kart 4, str. 283 i strona 284 nlb., nadto 1 str. Errata.
Dedyk.: Xżnie z Wielhorskich Jabłonowskiey ścinie Czehryńskiey żonie swej; podpisany J. N. X. O. K.(aw.) Z.(łot.) R.(una). Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu z podpisem: Labinger Sculp. Leopoli. Jestto tłumaczenie Biblii na wiersz. Xięga II Ester idzie od str. 152. — Historya o Zuzannie od str. 237. Od str. 147—150 idą: Reflexye nad poematem Judyt, w których autor pisze, iż rzecz ułożył w parę miesięcy. Wspomina tu Kochanowskiego, St. Chróścińskiego, St. Lubomirskiego i W. Potockiego. (Barclajus). Od str. 247 —256: Moralizacya na Xięgi Ester i Judyt. Censurę podpisał 7. 9bris Andr. Giżycki. Stronnice 107 i 167 są podwójnie drukowane. Zatem właściwie winno być stron 286.
Chreptow. — Czartor. — Drohob. — Dzikow. — Jagiell. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Historye Arcypiękne do wiedzenia potrzebne to iest Estery, Judyty y Zuzanny wierszem polskim opisane. Lwów 1749. w 4ce, str. 284 i k. 3.
Z ryciną herbową Labingera. Tytuł odmienny dodany do wydania poprzedniego. Załuski Bibl. poet. 43. — Jabłonow. Ostafi (ma datę 1748). Warsz. Uniw.

— ob. Chodykiewicz X. Klemens (Gloria 1757) — Duńczewski Stan. (Kalendarz 1762) — Jabłonowski Jo. Al. (Ostafi 1751) — Kleczewski St. (Institutiones 1759) — Pruszyński Franciszek (1751) — Sikorski Mar. (Fasces Franciae 1737) — Starowolski Szymon (De claris oratoribus (1758).
Wurzbach Biogr. Lexicon. T. 10. str. 4. — Encykl. Orgelbr. XII. 831. — Krasicki Dzieła wyd. Dmoch. III. 168. — Załuski Bibl. poet.

JABŁONOWSKI Jan i Aleksander. Theses mathematicae ex variis tractatibus propugnabuntur a Joanne et Alexandro Jabłonowski Polonis, in regio Ludovici Magni Collegio Soc. Jesu Anno M.DCLXXXVI (1686). folio, str. 20.
Wyszły w Paryżu; przypisane Stanisławowi Janowi Jabłonowskiemu ojcu obudwóch autorów, którego portret jest umieszczony w winiecie na wstępie, ryty przez J. Mariette.
Zebrawski Bibliogr. matemat. str. 345.

JABŁONOWSKI Jan Stanisław, miecznik Koronny, Marszałek (1647). Oratio salutatoria ad Regem Vladislaum IV nomine totius 3. Ordinis 1640.
Tak podaje Jabłonows. Musaeum s. 68. a zarazem mówi: Orationes politicae ineditae.

JABŁONOWSKI Jan Stanisław (Wojewoda Wołyński, później Wojewoda Ruski, (ur. r. 1669 † 28 Kwiet. 1731). Nowa Decenna do ś. Franciszka Xawerego. w Poznaniu w Drukarni S. J. 1718. w 16ce.

Nies. II. 389. — Anecd. Jabłon. p. 610. — Jocher 6878. — Jabłon. Musaeum 868.

— Nowa Decenna, do S. Franciszka Xawerego, Apostoła, Indyjskiego Cudotworcy. Na dziesięć Piątków modlitwami y różnym Nabożeństwem do tegoż Wielkiego S. Bożego á doświadczonego we wszystkich potrzebách Patrona. Przez wielkiego kliensá swego naprzód w Kinigsteynie własną pracą ozdobiona. A potym do druku podana. W Kaliszu, w drukarni Kárnkov. Colleg. Soc. Jesu. Roku Pańskiego 1719. w 8ce, k. 8 nlb., str. 158.

Zaczyna przemowa autora do życzliwego przyjaciela. Tu mówi, „że ta ręka, która autora manuskrypt podaje do druku ... Wielmożny dom Rozwadowskich wydał cię (autora)". Przemowę podpisała Typografia Soc. Jesu. Approbata 12 Mai 1717. Leopoli; podpisał Jan Tom. Josephowicz. W explikacyi Decenny mówi, że jest teraz w nieszczęściu, którego, bez exageracyi równego ledwie znajdzie. Powołuje się na dziełko Fomenta pietatis wyszłe w Lublinie 1700 r.

Do str. 83 idą: Modlitwy na 10 piątków. Od str. 84: Nabożeństwo i officyum abo godzinki z łacińskiego. Od str. 113: Westchnienia od S. Franciszka, z łacińskiego. Od str. 134: Przydatek nabożeństwa to jest nowenna, w Wiedniu naprzód po łacinie drukowane. Od str. 155: Pieśń o S. Franciszku Xawerym.

Brown, Backer i Sommervogel pracę tę przyznają Jezuicie Janowi Stan. Jabłońskiemu (1676 † 1725). Atoli sam tytuł wskazuje istotnego autora. Ten bowiem wzmiankuje iż pisał w Königsteinie, gdzie był więziony i z tamtąd inne dzieła datował. Co więcej Jabłonowski Józef w swem Musaeum 1754. str. 86 wyraźnie autora wymienia, a nawet pierwszą edycyą mieści w Poznaniu 1718, która nas nie doszła: Decenna de S. Francisco Xaverio Posnaniae 1718 et Calissii in forma minori 1719. Pol. idiom. Autographum donatum Josepho Załuski Referendario Regni.

Jocher 6878 *b*.

— Nowa Decenna do ś. Franciszka Xawerego. w Kaliszu 1739. w 8ce.

Jocher 6878 *c*.

Obacz Decemdium (1739, 1747).

— Dziękowanie za JW. Jeymć Pannę Łaszczownę, woiewodzankę Bełzką od JW. Jmci Pana Potockiego we Lwowie 9 Julii 1719.

Swada Pol. Ostrows. Danejk. I. 2. 106.

— Ezop nowy polski to iest: Życie Ezopa filozofa frygiskiego, Sto y Oko bajek, przy tym wybranych z ksiąg różnych autorów, niektórych też Ezopa, niektórych y samego Autora inwencyi, wierszem polskim, z krótką przy każdey moralizacyą, zpisane przez Jana Jabłonowskiego Woiewodę Ruskiego, w Kenigszteynie. (Pierwszy tytuł:) Bibliotheca Polono-Poetica, albo urzędów wielkich splendorem jaśniejących, a oyczystą weną na polskim Parnásie słynących Poetów wiekuiste prace, Dla głośney resonancyi zebrane, i z Regiestrami opatrzone przez Michała Abrahama Troca Warszawianina. Tom drugi. Erecta placebit. W Lipsku w drukarni Andrzeia Ceydlera R. P. 1731. w 8ce, k. 29 nlb., str. 203 i 5 k. nlb.

Pierwszego wydania wybito tylko dwieście egzemplarzy, ztąd rzadkość jego. Na czele przydano życie Ezopa podług Planuda, wierszem sześciomiarowym. Po przedmowie jest przypis: Ukochanej Żonie mojej Pani Joannie z Margrabiów de Bethune Jabłonowskiej Woiewodzinie i Gieneralłowy ziem Ruskich. Na drugiej karcie poczyna się: Żywot Ezopa wierszem polskim. W przedmowie, która jest także pióra Jabłonowskiego pisze on: „I stąd wszystkie prawie narody Ezopowe bajki w swoim przekładali w rodzonym języku. A nawet na jego kształt, manierę i przykład, swoje popisali bajki. Jako Indyanin jeden, wielki pod prostoty płaszczem pokryty polityk Azyatycki, Pilippay nazwany, uczynił którego i ja po Francusku przetłumaczonego czytając, wsiąłem przed się polskiego nowego Ezopa wystawić, w którym są i Ezopowe bajki niektóre i francuskie poety jednego francuskiego, znamienitego de la Fontaine i innych autorów pozbierałem, nawet i swojej inwencyi bajek dołożyłem. — Bajki te jego spisane są wierszem gładkim.

Po sto i oko bajek, idzie wiersz końcowy: O opatrzności Boskiej i konkluzya.

Edycyą tę poznać po rozłożeniu liter arkuszy: *A* jest pod *e*, *B* między *o* a *n*, *C* pod *yc*, *D* pod *go*, *E* pod *rm*, *F* pod *oł*, *G* pod *om*, *H* pod *po*, *P* pod *ał*. Znaku nie ma, a podany mylnie przenośnik *Ale* zamiast *To iest*.

W dedykacyi wierszem żonie, na czele odbity piękny miedzioryt herbu, wieńczonego przez anioła.

Jabłonowski (Musaeum 85) pisze, iż łożył na druk Józef Załuski, a tłoczono czcionkami srebrnemi.

Anec. Jabłonov. s. 612.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Ezop nowy Polski to iest: życie Ezopa Filozofa Frygyskiego, Sto y oko Baiek przy tym wybranych z ksiąg różnych Autorow niektorych tez Ezopa niektorych samego Autora inwencyi, Wierszem Polskim z krótką przy każdey moralizacyą zpisane przez Jana Jabłonowskiego Woiewodę Ruskiego w Kenigsteynie, w Lipsku w Drukarni Andrzeia Ceydlera R. P. 1731. Teraz powtórnie na wiele Ich Mciow ... przedrukowane kosztem Stanisława Słowińskiego Bibliopoli J. K. M. P. N. M. Warszawskiego. (w Supraślu) Roku Pańskiego 1750. w 8ce, k. 29 nlb. str. 244. Rejestr kart 5.

Nie ma tu dedykacyi żonie.
Tę edycyą jako drugą wymienia Załuski Bibl. poet. 43. i Jabłonowski Ostafi.
Arkusze tu idą: *A* pod *ys*, *B* pod *ęd*, *D* pod *y*, *F* pod *my*, *P* pod *ni*, *R* pod *q*, *S* pod *r*.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Teraz powtórnie na proźbę wielu osób przedrukowane Roku Pańskiego 1767. w 8ce, k. nlb. 30, stron 229 i Rejestr.

Arkusze znaczone: *A* pod *m*, *B* pod *os*, *C* pod *ow*, *D* pod *sł*, *G* pod *u*, *P* pod *pu*, *R* pod *ne*, *S* pod *a*.
Przyłęcki zapisuje jeszcze wydanie: Supraśl 1788. w 8ce, k. 24, str. 196, lecz to wątpliwe. Jagiell. — Krasińs.

— Historya Obrazu Nayświętszey Maryi Panny Boga Rodzicy w Kościele W. W. O. O. Bernardynów w Sokalu, z dawna cudami słynącego; z Archiwum tychże Oyców podana, a na wiersz Polski przetłomaczona, oraz y Modlitwy ukoronowaney Nieba y Ziemie królowey, y S. Anny przyłączone; na dzień koronowania tegoż Cudownego Obrazu, podana. Na Chwałę Bożą y Matki Jego Nayświętszey przez ... Woiewodę, Generała Ziem Russkich we Lwowie, w drukarni Collegium Soc. Jesu. Anno 1724. w 4ce, str. 32.

Do str. 20 poezya; od str. 21: nabożeństwo do N. P. Maryi.
Jabłon. Musaeum 87.
Czart. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Historya Telemaka syna Ulissesa króla Greckiego Itaku, który Oyca swoiego z pod Troi błądzącego szukał. Drogi expedycye awantury iego, dziwne y rózne przez iednego wybornego autora, w ięzyku francuskim, mądrym konceptem, solute wypisane y drukowane. A zaś polskim wierszem w ksiąg dziesięć przetłumaczone przez Jana Jabłonowskiego Woiewodę Ruskiego. W drukarni J. K. M. Collegium Sandomirskiego Soc. J. roku 1726. z dozwoleniem Starszych. folio, k. 2 nlb., i 340 stron.

W przemowie powiada, iż w starości i w czteroletniem więzieniu około tego dzieła pracował.
Jabłonowski w Musaeum 87 pisze, iż rzecz ta wzięta z Fenelona, wyszła w przekładzie prozą w Lipsku (Troc). Toż dzieło gładziej przełożyła także Marya z Rostworowskich Załuska Starośc. Rawska.
Niesiec. II. 389.
Akad. — Chreptow. — Czetwert. — Dzików — Krasińs. — Uniw. lwows.

— Kondolencya imieniem J. K. Mci na pogrzebie Rzewuskiego wojewody Bełzkiego, hetm. w. kor. przez Jabłonowskiego wdę Ruskiego. (W Daneykowicza Swada T. I. 6, str. 19).

— List pod d. 30 Czerwca 1684 r. we Lwowie wydany wzywający do zbierania swych chorągwi Pułkownikom, Obersztarom, Rotmistrzom, Obersztletnantom, Porucznikom, Chorążym i ich Namiestnikom. (W Daneyk. Swada).

— List wydany w Warszawie 10 Marca 1685. o wypłatę hiberny dla wojska. (Tamże).

— List do Jana Sapiehy Starosty Brzeskiego (w Danejkow. Swada I. 55).

— Modlitwy na post Wielki y ná dni iego 47. W drukárni Jasney-Góry Częstochowskiey roku Pánskiego 1719. w 4ce, str. 297, k. 2 Rej.

Na str. 298 nlb. cenzura r. 1719 w Krakowie. Są to modlitwy do P. Jezusa, a od str. 296: Przepisałem ze mszała dwie modlitwy. Na str. 297: Modlitwa Św. Brygitty.
Inna edycya p. t. Skarb. Gdańsk 1734.
Jabłonow. Musaeum str. 86.
Jocher 6879. - Anecd. Jabłon. str. 610. — Bentk. I. 400. — Niesiec.
Jagiell. — Ossol.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Jana na Jabłonowie Jabłonowskiego Woiewody y Generała Ziem Ruskich, Swieckiego, Mościskiego, Białocerkiewskiego &c. Starosty na pogrzebie Jaśnie Wielmożney Jey Mości Painiey P. Krystyny z Lubomirskich Potockiey Woiewodziny Krakowskiey Hetmanowey Polney Koronney w Kościele Krasnostawskim Societatis Jesu Anno Domini 1699. die 9 Novembris, w Zamościu w drukarni Akademickiey. folio, 2 arkusze, syg. B_2.

Zepsutym stylem cała mowa pisana i przeplatana zdaniami łacińskiemi.

Ord. Zamojs.

— Mowa JW. Jmci Pana ... woiewody Ruskiego, witaiąc imieniem woiewództwa JW. Jmci Xiędza Skarbka Arcybiskupa Lwowskiego.

Swada Pol. Ostrowsk. Danejk. I. 1. 189.

— Myśli i reflexye pewnego penitenta opłakuiącego roskoszy y marności światowe podane do pobożney każdego Chrześcianina konsideracyi. W Warszawie w drukarni WW. OO. Scholarum Piarum r. 1714 d. 3 Października. w 8ce, k. 1 nlb. i 28 str.

Na 7 psalmów pokutnych.
Pisał w więzieniu w Königsteinie.
Niesiec. II. 389. — Anecd. Jabłon. 610. — Jocher 6242. — Jabłon. Musaeum 87.

— Oddawanie J. O. Xiężniczki Jey Mci Anny Korybutowney Wiśniowieckiey starszey córki Xiążęcia Jmci Michała Wiśniowieckiego kanclerza W° W. X. Lit. i Xżney Jmci z Dolskich Wiśniowieckiey przez WJMci Pana Jana Jabłonowskiego Woiewodę y generała Ziem Ruskich w Pińsku in Februario A° 1722.

Swada Pol. Ostrow. Danejk. I. 2. 95—100.

— Oratio legati primarii Woyvvode Wolynsky Dni de Jablonovvsky ad Regem novissimè electum habita den 23/13 Julii. Cracoviae M.DC.XCVII. (1697). w 8ce, kart 4. (Poczem idzie panegiryk:) Mars Saxoniae triumphans super aureo Poloniae pomo tot principibus affectato dum ex invicto Principe et S. R. M. Imp. Electore Serenissimus et Potentissimus Fridericus Augustus in Regem Poloniarum et Magnum Ducem Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Wolhyniae, Podlachiae, Podoliae, Livoniae, Smolensciae, Czernèchoviae etc. etc. Eligeretur Anno M.DCXCVII. die 27 Junii. w 8ce, k. 4.

Po przemowie idą wiersze.
Jest także wydrukowana w dziele Lüniga Orationes procerum Europae. Lipsiae, 1713. III. 327. oraz w dziele Pułaskiego Krótka annotacya sejmów i w Swadzie Danejkowicza I. 2.
Jabłonow. Musaeum 88.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Die erste Redt der grossen Gesandschafft dęs König-Reichs-Pohlen an den Neuerwählten König 23. Julii 1697. Erstlich gedruckt in Cracau 1697. w 8ce, str. 4. (Po łacinie i po niemiecku).

Ob. August II (Anrede).

— Sermo ... Palatini Volhyniae, demum Russiae, Legati Reipublicae ad Serenissimum Electum Poloniae Regem Augustum II habitus. Tarnomonti 1697.

Suada lat. Ostrowsk. 1757. f. II. I. str. 2—3.

— Skarb nieskończonego waloru ... Męka y Smierć Zbawiciela Naszego ... reflexyami JW. niegdy JP. Jana na Wielkim Ostrogu Jabłonowskiego, Woiewody Generała Ziem Ruskich na każdy dzień obchodu Wielkiego Postu ... akkomodowany. We Gdańsku pod czas obsidii woysk Moskiewskich, y przy kontynuacyi S. Qwadragesimy. R. P. 1734. w Drukarni J. J. Preussa. w 4ce, str. 259.

W aprobacji powiedziano, że dzieło to już pierwiej drukowane było. Przypis. Katarzynie z Jabłonowskich Ossolińskiej Podskarb. W. Kor. żonie autora, z podpisem: F.(ranc.) M. z F. O.(ssolińs.) P. W. K.
Jocher 5954. 6879.

— Skrupuł bez skrupułu w Polszcze, albo oświecenie grzechów narodowi naszemu polskiemu zwyczaynieyszych a za grzechy nie mianych. Traktat po prostu te grzéchy roztrząsaiący, na rozdziały podzielony; przez pewnego Polaka temisz grzéchami grzésznego ale żałuiącego, na poprawę swoię y ludzką podany. Lwów 1730. w druk. Bracikiey SSS. Troycy. w 4ce, str. 98.

Rozprawia tu autor, o niektórych przywarach i występkach, iako to: o czernieniu rządu, nieszanowaniu króla, krzywdzeniu skarbu publicznego, o bezprawiach seymikowych i t. d. Edycye pierwsze drukowane za życia autora, są rzadkie, gdyż jak powiada Niesiecki że „tę książkę z pewnych racyi chciał zgubić".

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Ossol.

— Toż:... (Bez wyraż. m.) w 4ce, str. 74 i k. 1.

Jabłon. Musaeum 87. Akad.

— Tenże tytuł:... Przedrukowany Roku Pańskiego 1741. w 8ce, kart 66 nlb. (ark. I_2).

Znak ark. *B* stoi pod *d*, *D* pod *ta*, *E* pod *ni*, *G* pod *mi*, *H* pod *n*. Krasińs.

— Toż:... zwyczaynieyszych. Na żądanie pewnego ministra przedrukowany. Lwów 1776. w 8ce, str. 129.

Miał tę edycyę X. Polkowski (dziś zbiór Xcia Ponińskiego we Lwowie). Tytuł ten sam co w edycyi z r. 1779, która była w zbiorze Nowoszyckiego.

— Skrupuł bez skrupułu w Polszcze, albo oświecenie grzechów Narodowi naszemu polskiemu zwyczaynieyszych, a za grzechy nie mianych. Traktat poprostu te grzechy roztrząsaiący, na rozdziały podzielony, przez pewnego polaka, temiż grzechami grzesznego, ale żałuiącego. Na poprawę swoią y ludzką roku 1730 do druku podany we Lwowie, a roku 1779 na żądanie pewnego Ministra przedrukowany. (B. w. m.) w 8ce, str. 129 liczb.

Akad. — Czartor.

— Trsktacik o Boskiej Opatrzności· 1717.

— Traktacik o Boskiey Opatrzności, z addytamentem nowym albo obiaśnienie człowiekowi co iest opatrzność Boska, y iak adorowana, przyięta y wzywana być powinna; na fundamencie słów. Eccl. 25. Ne dederis cor tuum, uti peccare facias carnem tuum neque dicas coram Angelo non est providentia. Nie day serca Twoiego, ani pozwól ciału Twemu zgrzeszyć: ani mów przed aniołem niemasz opatrzności. Skomponowany y do druku podany, przez iednego, który teyże opatrzności w szczęściu y nieszczęściu doznał R. P. 1727. Typis Coll. Soc. Jesu. w 24ce, str. 144.

Warsz. Uniw.

— Toż:... skomponowany y do druku podany przez jednego, który teyże Opatrzności w szczęściu y w nieszczęściu doznał. Roku pańskiego 1727. Typ. Coll. Soc. Jesu. Leopoli 1727. w 16ce, str. 131 i kart 6.

Jocher 3472. Warsz. Uniw.

— Zabawa Chrześciańska albo Żywot zbawienny Pana Boga naszego Jezusa Chrystusa, troistemi epigrammatami wyrażony, przez pewnego szlachcica polskiego. Tegoż autora y inne myśli chrześciańskie w polski wiersz zebrane. Wszystko na chwałę Bożą. Roku P. 1700. w Drukarni Collegium Lwow. S. Jesu. w 4ce, stron nlb. 104 (kart 11 i 14 ark., sygn. P_1).

Wydawca anonym: Filip Perkowicz S. J. Dedykacya do żony autora Joanny Margrabianki de Bethune Jabłonowskiey Woiewodziney Ruskiey, imieniem Collegium Lwowskiego S. J. Obszerna tam genealogia Margrabiów de Bethune. Na końcu: Decimka myśli świętych albo dziesięć elegii polskich Pisma S. sentencyami obiaśnionych.

Juszyńs. Dykc. I. 141. — Anec. Jabłonov. str. 610. — Jabłon. Musaeum 87.
Dzikow. — Krasińsk. — Ossol.

— Jaśnie Wielmożnemu X. Konstantemu Zielińskiemu Arcybisk. Lwowskiemu przy solennym ingressie swoim od JW. P. Jana Jabłonowskiego Woiewody Ruskiego imieniem wdztwa affektu oświadczenie, anno 1701 die 20 Februarii. fol. 1 karta

Załus. Anecd. Jabłon. s. 613. Ossol.

(**Jabłonowski Jan Stan.**). Arma heroes, duces, genus virtus, honor, omnia in Celsissimo et Illustrissimo Domino D. Stanislao Joanne in Jabłonow Jabłonowski Castellano Cracoviensis Supremo Exercituum Polonorum Duce, a devinctissima Societate Jesu Polona, omni saeculorum memoriae inculcata anno Dei in carne omnia omnibus facti M.DC.XCV. (1695). Leopoli typis Collegii Societatis Jesu. folio, kart 43 nlb.

Nadpis karty pierwszej: Imperator exercituum polonorum invicte.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Amelot (Tacyt polski 1744) — Antyst Winc. Justyn (Traktat o niepokal. poczęciu 1722) — Bieżanowski Stan. (Clava Martis 1693) — Frizon Leon (Magni Polemarchi 1687) — Kmita St. (1742) — Kommissarze (1697) — Krzistanowicz Stan. (1697) — Kwiatkiewicz Jan (Fascinus a Luthero 1673) — Mata Jan (1737) — Morsztyn Andrzej (1689. 1697) — Pirawski Thomas (1617) — Poniatowski Jan (Positiones philos. 1623) — Rutka Teof. (Defensio ecclesiae 1678. 1682. Choragiew zgody 1691) — Sikorski Marianus (Fasces 1757) — Słowicki Łukasz (Heroica poesis. Aeternum foedus 1693) — Wieruszewski Kaz. (Europa 1725) — Załuski Józef And. (Anecdota 1755. od str. 609—638. Bibliotheca Jabłonoviana. Scripta Jabłonoviorum).

Niesiecki wspomina, że napisał Żywot błogosławionych Odrowążów Jacka i Czesława. Według Jabłonowskiego Musaeum polon. napisał on: 1) Politica mundi per Christum in passione sua confusa, opus ascetico-politicum cum apologia fidei catholicae cujus operis autographum donatum ab authore Josepho Załuski referendario Regni. (Idem polonico idiomate cum apologia fidei catholicae).

2) Origo adagiorum.

3) Varii curiosi discursus.

4) Dissertatio lingua vernacula (Specimen 1735) super seditionem Glinianensem, quam misit author Josepho Załuski Referendario Regni alliciendo eum ut librum in hac materia componat, prout et implevit, ductus etiam persuasione Stephani Humiecki palatini Podoliae, qui fuerant ambo insignissimi sui seculi statistae. Hic liber editus Gedani, ante obsidionem dictus regi Stanislao hujus palatini Russiae nepoti ex sorore sub titulo: Specimen historiae Polonae criticae.

5) Europa colligata in Leszczyniorum domo, polonico et gallico idiomate, 8vo latine per Wieruszewski S. J. Francof. 1725.

Te i kilka innych w rękopiśmie pozostałych przytacza także panegiryk Stan. Borkowskiego: Civi Patriae Josepho Alex. Jabłonowski. Vilnae 1755.

Chomętowski w Bibl Warss. 1880 maj. — Niesiecki Herbarz Ed. II. T. IV. str. 419—420. — Wurzbach Biogr. Lexic. T. 10. str. 4. — Szajnocha K. w Gaz. Codzien. 1860. N. 14—5. — Mitzler Acta litter. V. str. 18. — Encykl. Orgelb. XII. 815—6. — Jabłonow. Museum pol. 86. — Święcki Hist Pam. I 91. — Kwiatk. Panow. Wład. IV. 155. 244. 356. — Bentk. Hist. lit. I. 399—440. — Juszyń. Dykcyon. I. — Słowacki Euzeb. Dzieła II. 233. — Pamiętn. Otwinow. 4. 5. 105. 202. — Roczniki Tow. Przyj. N. X. 297. — Wiszniews. Hist. lit I. 230. — Danejk. Swada 19. — Lünig. Orationes 1713. III. 327. — Jabłon. J. S. Pamiętnik w Bibl. Ossol. 1862. I. s. 182—3. — Brückner w Rozpr. Akad. Um. 1900.

Jabłonowski Janusz kanon. katedr. Łucki ob. Massilon (Kazania 1779—1788).

JABŁONOWSKI Józef (hrabia). Sätze zur Prüfung aus der Bergbaulehre. Wien, bey Trattner 1780.

— Comiti Rocho Jabłonowski Castellano Vislicensi Equiti Ord. St. Stan. patri suo, Propositiones Mathematicas in Acad. Theresiana Viennae 1778 demonstratas filius Josephus Jablonowski dedicat. w 8ce, str. 31.

JABŁONOWSKI Józef X. z Prus. Głos Jaśnie Oświeconego Xcia Jmci ... starosty Oryszkowskiego posła Czerniechowskiego przy kwicie departamentowi woyskowemu dnia 2 listopada roku 1786 miany. (Na końcu:) Warszawa, w Drukarni P. Dufour, 1786. fol. k. 2.

Występuje przeciw nadużyciom Rady Nieustającej, i przeciw powiększaniu liczby officerów w obec małej liczby żołnierza. Oświadcza się przeciw utworzeniu Sztabu generalnego, układowi regulaminu sposobem zagranicznym i pomnożeniu rang. Żąda aby sama szlachta rodowita polska w nassym na officyerów mieściła się wojsku. Żąda nadto niedopuszczenia cudzoziemców.

Czartor. — Jagiell.

— Przymówienie się ex turno Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jegomości ... starosty Oryszkowskiego posła Czerniechowskiego na Rugach poselskich dnia 3go 8bra 1786 roku. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni P. Dufour. fol. str. 2.

Mówi o rozdwojeniu sejmików podolskich, tak zawile, że go zrozumieć nie podobna.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Przymówienie się Jaśnie Oświeconego Xięcia Jmci ... Starosty Oryszkowskiego posła Czerniechowskiego przy kwicie kommissyi skarbowey ko-

ronney ex Turno 1786 miane. folio, karta 1.

Wytyka iż podatek nowy to jest Loterya i Monopolium tabaki zbogaca Cudzoziemców w kraju będących. Zebrali miliony. Radzi by te dochody wziął rząd na siebie. Oświadcza się za projektem posła Bracławskiego. Jagiell.

— Przymówienie się tegoż ... ex turno w uchyleniu rezolucyi Rady względem Fori ubiquinarii w prowincyi W. X. Litt. (Na końcu:) Warszawa, druk. P. Dufour 1786. fol. k. 1.

Wnosi o utrzymanie prawa z r. 1776 a uchylenie rezolucyi z r. 1786. Szło tu o podatek procentowy prowincyi litewskiej. Jagiell.

JABŁONOWSKI Józef Aleksander (ur. 1711 † 1 Marca 1777). De astronomiae ortu atque progressu et de coelesti systemate opus astronomico-historicum. Romae ex typographia Palladis. B. w. r. (około 1763). w 4ce. Krasińs.

— De astronomiae ortu atque progressu et de telluris motu, opus astronomico-historicum auctore Josepho Alexandro de ducibus Prussiis Vindis a Vicholz Jablonowski et Principe S. R. J. in Jabłonow ad Chierassum ac Lachowiec Comite in Lisianka et Zawałow, libero Barone in Podhorce, haerede in Jablonow ad Chronum, Stary dworzec, Hrabiow, ac Ciarnolas, palatino et generali terrarum Novogrodensium, equite torquato et commendatore ordinum S. Spiritus, archang. Michaelis, divique Huberti, academiarum inclytarum scientiarum inscriptionum humaniorumque literarum Parisiorum; Arcadum, Recuperatorum, institutique in Italia collega, Volpensi, Onyxtensi, Dźwinogrodensi, Lagostensi etc. Capitaneo; Dubnensi, Crasnensi et Debeslaviensi tenutore. Gedani recusum ex originali Romano. w 4ce wielkiej, 3 k. nlb. i 118 stron.

Przypisał autor Klemensowi XIII papieżowi. Approbata Romae 18 Jan. 1763. Wyszło bez daty ale Ciampi Bibliogr oznacza rok 1763 i dla wydania gdańskiego. Sectio septime od str. 95—118. ma nadpis: De probationibus Copernicanis. Edycya wytworna. Żebrawski Bibliogr. mat. 394.
Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lw.

— Dissertatio de gestis Polonorum cum Bohemis et de vero corpore S. Adalberti Archi-Episcopi Gnesnensis et Martyris, Gnesnae quiescentis. w 4ce dużej.

Jabłon. Musaeum 90—1.
Obacz Poloniam.

— Dodecas ducum Martis Poloniae magniq. ducatus Lithuaniae ceu classicum Sarmatiae universo ad mirandum hostibus ad terrendum Patriae ad triumphum posteris ad exemplum post liminio, excitatum vindicatumq. studio et opera Josephi Alexandri de ducibus Prussiis atq. principis S. R. J. Jabłonowski Dapiferi Magni Ducatus Lithuaniae, Buscensis, Vołpensis, Korsunensis, Onyxtanēsis, Dzwinogrodensis, Zagoscensis, etc. Gubernatoris, Racancinensis, Ławaryensis, praefecti, Equitis, Palatini Rheni S. Huberti, Exercituum Regni Poloniae Rothmagistri Anno á nativitate Dei exercituum 1754. Leopoli typis Joannis Filipowicz S. R. M. typographi et chalcographi privilegiati.

Na drugiej karcie jest tytuł polski następny:

Dwanaście wodzów polskich z 16tu; wszystkich tylko dożywotnich, y naszego iuż wieku: buławy szacowane, kleynot bezcenny, wolność upiastowały. A tu się mówi o wszystkich prawie hetmanach, potrzebach, domach, imionach y rycerzach godnych nieśmiertelney pamięci w co y kronika wchodzi woienna cała z zawistnemi Sąsiady przez J. O. Józefa Alexandra Xiążęcia Prussów y S. P. R. Jabłonowskiego Stolnika W. W. W. X. Litewskiego, Buskiego, Wołpińskiego, Korszuńskiego, Onyxtańskiego, Dzwinogrodzkiego, Zagośćkiego etc. Starostę, Rakańciskiego, Ławaryjskiego dzierżawcę, Kawalera orderu Rhyńskiego S. Huberta, Rhotmistrza woysk koronnych roku od narodzienia Boga Zastępów 1754. fol., k. 3 nlb., str. 95, od str. 46—91, k. 2 nlb., i od str. 98—135.

Zaczyna Wykład nazwiska i istoty hetmana. Tu na str. 10: o broni sarmackiej zwanej Contus, której piechota zażywała. Od str. 30: Artykuły hetmańskie wojenne anni 1609. Od str. 71: Series hetmanów nie

dożywotnich (87). Nadworni (14). Regimentarze (6). Od str. 87: Hetmani dożywotni do str. 95. Tu wydrukowano: Koniec. Poczem z nową numeracyą od str. 46 (sign. dołem A_2) biografia: I Jan Magnus Tarnowski (do str. 97 i kart 2 nlb.). Od str. 98: II Mikołaj z Granowa Sieniawski (do str. 135).
Według Dogiela zapowiedziano wydanie trzech tomów. Całe dzieło pisane po polsku, choć tytuł w dwu językach. Data widocznie była inna lecz liczba wybita 6, w obu tytułach na 5 zmieniona. Jakoż bywają wymienione daty 1752. 1754.
Bandt. Hist. druk. kr. p. I. 414. — Dogiel Limites R. Pol. N. XXIII.
Akad. — Chreptow. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— L'empire des Sarmates aujourdhuy Royaume de Pologne par... Seigneur de Lachowce, Zawalow, et Lisianka, Gouverneur de Busk, Korsun, et Wolpa. Halle, chez Jean Christian Hendel. L'an 1742. w 8ce, str. 164, mapka 1 (oraz tabl. geneal.).
Dedykacya Mich. Radziwiłłowi. Na końcu od str. 140 wytyka cudzoziemcom błędy o naszej historyi, mianowicie wymienia: Audifereta Histoire geographique. Mapę słowiańszczyzny podpisał: Liebe sc. Halae.
Dogiel ma datę 1741.
Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Przeźdz. — Warsz.Uniw.

— L'empire des Sarmates, aujourdhui royaume de Pologne, avec des remarques sur d'autres anciens peuples par Joseph Alexandre Prince Pruss de Jabłonow et de Lechowce, Comte de Zawałow et Lisianka, Baron de Podhorce Jabłonowski Grand-Panetier de Lituanie, Gouverneur de Busk, Korsun, et Wołpa, chevalier de l'ordre Palatin. Nuremberg chez George Christophle Lochner. Anno MDCCXLVIII. (1748). w 4ce, str. 10 i 272, 1 mapa i 2 tablice geneal.
Mieści od str. 63: Etimologie de la Pologne, diverses opinions. Sect. VI: Idee succincte des peuples de la Pologne. Sect. VIII: La Sarmatie n'a-jamais ete subjugée. Auteurs allemans sur les pretensions de l' Empire qui regardent la Pologne Replique a la replique ou Rousset n'avoit rien a repondre (str. 149). Sect. IX. (od str. 189): La Pologne a toujours été elective. Sect. X. (str. 217): Les interets de la Pologne et ceux de ses voisins. Sect. XI. (s. 219): Du grand Duche de Lithuanie et conjointement de la Prusse. Sect. XII: Chronographie de la Pologne. Str. 247: Avis sur quelques auteurs etrangers. (Audiferet.) Str. 264: Remarques sur l'ouvrage de Mr. Jordan imprimè a Vienne, Remarques sur les auteurs Bohemes.
Ta edycya całkiem zmieniona, obszerniejsza jest od wydania z r. 1742. — Bywa także przytaczana z datą roku 1747.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Przeźdz. — Tow. P. N. pozn. — Uniw. lwows.

— Toż:... Halle, chez Pierre Francke 1755. w 4ce.
Podaje Dogiel w Limites Regni Polon. N. II. w spisie dzieł Jabłonows. jako edycyą trzecią. Wydanie znacznie pomnożone, mianowicie uwagami nad posadą i przemianą siedlisk różnych ludów północnych, oraz refutacyą pisarzów obcych względem mniemanego podbicia Polski przez Ottona za Mieczysława I.

— Toż:... Norimberga 1758.
Widocznie toż samo co edycya z r. 1755.
Akad.

— Heraldica, to iest osada kleynotów rycerskich y wiadomość znaków herbownych, dotąd w Polszcze nieobiaśniona, pracą y wynalazkiem Józefa Alexandra z hrabiów Prussów z Wicholtza na Jabłonowie, Lachowcach, Zawałowie, Lisiance y Podhorcach, Jabłonowskiego Sądowego Ziemi Buskiey, Korsuńskiego, Dźwinogrodzkiego, Zagosckiego Starosty, ustawami nauki powszechnie przyiętey okryślona. Inne do tego przydatki rzeczy ciekawych, do Domów szlacheckich należących, na kilka traktatów podźielone. Roku 1742. We Lwowie w drukarni Collegii Societatis Jesu. w 4ce, ark. U_3 (kart nlb. 84), tablic 13 (rytował i rysował Jakób Labinger we Lwowie). Nadto 1 tablica folio.
Dogiel przytacza rok 1743 u Jezuitów. Ded. księciu Jan. Fryd. Sapiesze kancl. Zaczyna traktat I. Reguły herbów (karta C_4) Gniazda pierwsze domów niektórych, (ark. H_4). Tutaj imiona polskie i białogłowskie z odpowiedniemi łacińskiemi. Traktat VI. O ozdobach imion szlacheckich (karta Q_4).
Dzieło z wielką pilnością i doborową polszczyzną napisane. Autor tłumaczy wszystkie wyrazy heraldyczne i podaje zasady heraldyki. Przyłączył rozprawę o początkach Polski, W. X. Lit. Rusi i Pruss, przytem traktat o następstwie tronu.
Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Heraldica to jest osada klejnotów rycerskich y wiadomość znáków herbownych dotąd w Polszcze nie obiáśniona, pracą y wynalazkiem Józefa Alexandra Xiążęcia Prussów, na Jábłonowie y Lachowcách, Hrabi ná Lisiánce i Zawáłowie, barona ná Podhorcách Jabłonowskiego, stolnika W. X. L. sądowego ziemi Buskiey, Wołpieńskiego, Korsunskiego, Dźwinogrodzkiego, Zagosckiego, Onyxteńskiego starosty á Rákánciskiego y Łáwáryskiego dzierżawce kawalera orderu rzymskiego, ustáwámi náuki powszechnego przyiętey okryślona. Inne do tego przydatki rzeczy starożytnych do Domów Szláchetnych należących, ná kilka Tráktátów podzielone: powtórnie przedrukowána, poprawiona y przyczyniona roku 1748. (Na końcu:) We Lwowie w drukarni Pawła Józefa Golczewskiego 1748. w 4ce, kart 100, ark. 25 (Bbb$_2$) i tablic 3 (Lubinger Sculpsit Leopoli).

Traktat I (karta N. 1) kończy się wierszem Wawrzeńca Chlebowskiego opisującym herby. W tej edycyi (Bibl. Jag.) brakuje dedykacyi. Zapewne jest w innych egzemplarzach.

Przyłęcki notuje edycyą Lwów 1749. w 4ce, ark. Bbb.

Akad. — Chreptow. — Jagiell. — Czartor. — Krasińs. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... Kawalera orderu Rzymskiego, ustáwámi náuki powszechnie przyiętéy okryślona. Inne do tego przydatki rzeczy stárożytnych do domów szlachetnych należących, ná kilká tráktátów podzielone. Powtórnie przedrukowana, poprawiona y przyczyniona. Roku 1752. We Lwowie w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. w 4ce, 1 k. tytuł., 1 tab. herbów, 1 k. Approbaty, dedykacyi k. 3, str. 202 i Rej. k. 1, tablic 13.

Dogiel. Lim. N. III. ma edycyą 1743 i 1752. — Jabłonows. Musaeum, wymienia wydania 1742. 1749. et aucta 1751.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Kijows. — Zielińs.

— Josephi Alexandri de Vindis Prussiis et Sacr. Rom. Imp. Principis Jabłonowski Ordin. S. Spir. Michaelis et Huberti Equ. Torqv. Academiar. Parisinar. Romanae, Patovinae, Bononiensis socii, Palatini Novogrodiensis. Lechi et Czechi adversus scriptor. recentissimum Vindiciae, Pars I. et II. Lipsiae ex Officina Loeperia M.DCCLXXI. (1771). w 4ce, k. 2, str. 238.

3cia część pod tytułem:

Augusti Ludovici Schloezeri Profess. Goetting. Dissertatio de Lecho praemio Jablonowiano adfecta d. XV Maii M.DCCLXX (1770). Accessit de auctoritate traditionis in historia, Commentatio extemporalis Caroli Andreae Belii D. Consil. Aul. Elector. et H. T. Acad. Lips. Rector. Item Georgii Henrici Ayreri M. Britann. Reg. Consil. Aul. et Prof. Jur. Ord. Goetting. Ad historiam Lechi Animadversiones, nec non Stanislai Nałęcz Moszczeński in Dobneri de Lecho sententiam stricturae. Pars III. Lipsiae ex Officina Breitkopfia. w 4ce, k. 2, str. 68.

Część I dedykowana Academiis binis Parisinis. Datow. Lipsiae 1771. Zaczyna: De saevientibus in Lechum et Czechum status quaestionis. Dalej: Mores a Cosma descriptos. Quos Tacitus imprimis Germanis tribuit. Czechi non iidem cum Zichis. Dale milum Czechi fabricatorem esse probari. non ostenditur. Podzielone to na VII części.

Summarium idzie do str. 98 pocsem kart 2.: Conspectus paragraphorum. Pocsem nowy tytuł: Lechus per Lechi fratris memoriam restitutus .Pars I seu prior. Impavidum ferient ruinae. Na drugiej karcie: Continuatio I Partis seu de Lecho ipso Pars II. Dalej od str. 101: Conspectus paragraphorum. (1 do VIII). Tu rozwięsuje: Quae patria Lechi et Czechi. De pluribus Lechis. De auctoribus qui de Lecho tractant. De auctoribus extraneis. De serie rerum memorabilium in Illyrica. De fatis Vadanlorum ac Gothorum. Ta część od str. 101 przygotowaną była przez autora do ponownej edycyi i znajdowała się w Bibliotece Puławskiej z dorobionym tym tytułem:

Lechi et Czechi Uindiciae illustratae et multis in locis auctae cum apologiis Auctori operis undique transmissis. Opus reimpressum 1777. Lipsiae literis Loeperianis. w 4ce, paginacya od str. 101—238.

Egzemplarz z takim dorobionym tytułem jest i w Bibliotece Jagiellońskiej.

Akad. (z roku 1772) — Czartor. — Jagiell.

— Lechi et Czechi vindiciae. Editio Secunda multo auctior et emendatior. Accedunt judicia eruditorum de prima editione. Lipsiae ex officina Sommeria M.DCCLXXV. (1775). w 4ce, k. 1, str. 236.

Od str. 161 osobny tytuł: Judicia eruditorum de prima harum vindiciarum editione. Zaczyna: Ode Caroli Steiner. Jesttu przytoczonych XVI recenzyi. Pisali je: Le Beau, Schirachius, Joan. Andr. Kaysers, Belius, Pubitschka, Venc. Proc. Duchowski, Stan. Kleczewski, Drobner, Venc. Hayek. Najwięcej pisał Schirachius.

Branic. — Dzików — Jagiell. — Uniw. lwows.

— Josephi Alexandri de ducibus Prussiis a Vicholtz principis in Jablonow, et Lachowce Comitis in Zawałow, et Lisianka, Liberi Baronis in Podhorce, Jablonowii, Palatini generalis Nowogardiensis equitis ordinis S. Spiritus, S. Michaelis et S. Huberti nec non Buscensis, Corsunensis, Volpensis, Onyxtensis, Dźwinogrodensis, Racancinensis, Lavariensis, gubernatoris. De motu telluris variorum, propriumque systema. Leopoli, typis S. R. M. Coll. S. J., 1760. w 4ce, k. 2 nlb., str. 160.

Przypisał papieżowi. Wiele tu o systemie Kopernika.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Uniw. lwows.

— Mowa J. O. Xięcia Jabłonowskiego stolnika W. X. Lit. na pogrzebie J. O. Xiężny Anny z Sanguszków Radziwiłłowéy kanclerzyny W. W. X. Lit. miana w Nieświeżu d. 15 Września 1747 r.

W dziele pod tyt.: Kazania i mowy na pogrzebie J. O. Xiężny kanclerzyny w W. X. lit. Wilno 1750. fol.

Jabłonowski Musaeum 90, podaje datę: Warszawa 1747.

— Mowa J. O. Xiażęcia Jegomości Jabłonowskiego Stolnika Wielkiego Xięstwa Litewskiego, posła z Woiewództwa Płockiego po kilku Sessyi ná alternacie woiew. Poznańskiego y Krakowskiego strawionych. (Bez osobn. tyt.) Bez wyr. m. dr. (około 1746). w 4ce, k. 4 nlb.

Mowa na tle historyi pierwotnej Polski. Żąda aby PP. krakowscy na jednej precedencyi Woiewodztwa swego się nie zasadzali, aby nie dysputowali na Marszałka. Kraków Gnieznowi miejsca brać nie powinien.

Jabłonowski w Musaeum s. 90. wspomina tą mowę w przerobieniu tytułu na łacińskie: Orationes politicae de alternata Palatinatus Posnaniensis cum Palatinatu Cracoviensi et aliae. Varsoviae 1746. w 4ce.

Jagiell.

— Museum Polonum seu collectionem in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithvaniae Scriptorum editorum et edendorum opus bipartitum, dicat Tomus I, Tomus vero II complectitur alios Polonos et Polonas, Supplementum alphabeticū tum eos, qui de Poloniae Regno variis idiomatibus scripsere. Leopoli. Typis S. R. M. Collegii Societatis Jesu. 1752. w 4ce, k. 5 nlb. i 298 str.

Na drugiej str. tytułu nadpis:

Patriae Reipublicae literariae Sarmatis Amazonibusq. eruditis Josephus de Ducibus Prusiis Princeps S. R. J. Jablonovius Dapifer M. D. Lithuaniae Buscens. Corsunensis, Volpensis, Dźwinogrodensis, Onyxtensis, Zagostensis, Lavariensis, Rakancinensis Capitaneus, Eques Palatini Rheni S. Huberti, Cohortis loricatae praefectus.

Dedykacya: Josepho Załuski Supremo Referendario Poloniae, gdzie mówi: Te assesorem mensae sapientiae. Te Xięgo y Xiąże Załuski, librum Załuski, dicebat olim Jablonovius Terrarum Russiae Palatinus Patruus meus. Poczem idzie rozprawa: Progressus literarum in Regno Poloniae (kart 4). Na początku mówi o Gallusie a kończy na Załuskim, jako historyku. Spis autorów podaje abecadłowo, z tytułami po łacinie wielce bałamutnie. W końcu poprawia, iż Ateny pisał B. Chmielowski a nie Jabłonowski, co autor dowiódł okazaniem manuskryptu. Do str. 19 idą Anonymy. — W Kuryerze polskim 1754. N. XXXII. Marzec. ogłoszono, iż drukuje się we Lwowie Musaeum. Zatem druk zaczęto roku 1752 a skończono go dopiero po roku 1754.

Janocki (Lex. II. 180) wymienia tylko Tom I. od litery A do P. Ze zaś dzieło jego wyszło r. 1755, więc wniosek z tego, że dokończenie dzieła Jabłonowskiego wyszło po roku 1756.

W wyliczeniu autorów i ich pism pełno niedokładności, i błędów, tak iż nieraz z jednej osoby dwie oddzielne zrobiono, np. Ancuta i Anovita, Dębołęcki Albertus i Andreas; Łaski Jan arcy-biskup Gniezn. z Łaskim dyssydentem i Łasickim pomięszany etc.

Jocher 1048. — Dogiel Limit. N. IX.
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Nagody Pańskie, powab y pokarm chrześciańskiego człowieka, do zbioru obfitych łask boskich, matki Jego y SS. patronów uczestnictwa, odrobiny zbawienne, przymiotane, z ięzyków łacińskiego, francuzkiego, włoskiego, polskiego y wielu własnych przydatków przez I. A. X. z P. I. S. Z. X. L. B. K. W. Z. D. O. L. R. S. Do Formy Drukarskiey dane. R. P. M.DCCLV. (1755). w 8ce, k. 3 nlb., str. 347, k. nlb. 6 Rejestru, str. 4 (Przydatek).

Ded. Xiężnie Karolinie z Radziwiłłów Józefowej Jabłonowskiej małżonce mojej. Część I zaczyna od opisu według Lentulusa, jak wyglądał J. Chrystus. Dalej list Piłata Poncyusza o cudach. Od str. 19 idą Modlitwy.

Są tu modlitwy S. Leona Papieża (z franc. str. 22). S. Grzegorza (s. 23). S. Augustyna (s. 25). Wyznanie wiary, z hyszpańskiego. Do P. Jezusa w Milatyńskim kościele (s. 68). Psalmy (s. 84—238) Modlitwy S. Brygity, S. Filipa, Pieśń o Najś. Pannie od Jana Jabłonowskiego Wojew. złożona (s. 215). Rytm do S. Bobolego przez X. Ostroroga (s. 315). Modlitwa to jest Boże prześcieradło (s. 327). W Przydatku Modlitwa do P. Boga przez przyczynę Św. Iwona.

Jocher N. 5971. — Dogiel Limites N. XV. Jagiell.

— Narratio Celsissimi Principis Josephi Alexandri Jabłonowski, palatini novogrodensis, redeuntis a serenissimo throno Galliae, in Bibliotheca arcis Lachovecensis reposita. Varsaviae 1761. w 8ce, kart 4 nlb. Krasińs.

Ob. Bel B. And.

— Opisanie fundacyi zamku y kaplicy w Lachowcach 1751 r. w 8ce.

Jest tu wiele wiadomości o Wojewodztwie wołyńskiem. Pismo z tytułu łacińskiego tylko znane; ale jest też w Actis Eruditorum Lipsien. a ztąd umieszczone na końcu pism drukowanych Jabłonowskiego. Wymienione na czele dzieła Dogiela Limites R. Pol. N. VII.

— Ostafi po polsku, Eustachius po łacinie, Placyd po świecku. Życie którego świętego z poważnych authorów zebrane, iak pełne przeciwności, czytelnika zdumiewa! tak przykłady Jego, nauki y Moralizacye tu przyłączone, niech buduią. Tudziez nauka o wierszach y wierszopiscach polskich wszystkich przydana. Przez Józefa Alexandra Xiążęcia z Prussów na Jabłonowie y Lachowcach, Hrabię na Lisiance y Zawałowie, L. B. na Podhorcach Jabłonowskiego, Stolnika W. X. Litt. Sądowego Ziemi Buskiey, Wołpińskiego, Korsuńskiego, Onyxsztyiskiego, Dźwinogrodzkiego, Zagoscskiego, etc. Starostę, Rakanciskiego, Zawaryiskiego dzierżawcę, kawalera orderu Rynskiego Rotmistrza Woysk koronnych. We Lwowie w drukarni SSS. Troycy R. P. 1751. fol. kart nlb. 99

Na odwrocie tytułu approbata: Leopoli 20 Sept. 1751, podpisał Jos. Barszczewski Canon. Cath. Dedykacya Janowi Kajetanowi Jabłonowskiemu bratu i Annie z Sapiehów, teraźniejszej małżonce jego a córce naszej (wierszem). Poczem idzie: Opisanie albo dyssertacya pierwsza o wierszach i wierszopiscach polskich tegoż Józefa Xiążęcia z Prussów Jabłonowskiego Stolnika W. X. Litt. (kart 9 nlb.). Tu wykłada zarazem, jak należy pisać wiersze i od czego zależy ich gładkość. Przestrzega przed makaronizmami. Gani garnienie się do mowy obcej, zapożyczanie terminów od Czechów.

Od karty 12 (arkusz f) zaczyna się abecadłowy: Zbiór poetów polskich przez Jmci Xiędza Załuskiego Referendarza koronnego in 1732. Posłany potym Michałowi Trocowi do Lipska, teraz od Authora tey Xięgi obficiey (iako do podobney pracy należący, tu przyłączony) do tego z porządnieyszym ułożeniem Roków y Liczb (kart 20 nlb. do arkusza p_2). Na ostaniej karcie jest: Xięgi wydane przez tegoż authora (dzieł 14).

Dalej idzie Eustachiusz w CCLXI strofach ośmiowierszowych. Mówi Jabłonowski, że znalazł to życie wierszowane przez kogoś w swoich papierach, rozpoczęte bez początku i końca. On manuskrypt poprawił i większą połowę poumorzył, bo i w pośrodku stroff niedostawało. Co tam pododawał podaje bliżej w przedmowie. Opierał się na autorach: Mansini, Morer, Józef Żydowin.

Na czele Dogiela, Limit. R. Pol. (N. 10) wyrażono, że dzieło to drukowane: Leopoli typis Collegii Societatis Jesu. Dwieście tylko egzemplarzy wybito tego pisma.

Dogiel Lim. N. VI.
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Pismo święte w ogarnieniu, a psalmy w zupełności, polskim ięzykiem podane przez autorów w przedmowie namienionych. 1760. w 8ce.

Współpracownikiem był ks. Anioł Ostrorog. Dogiel N. VIII pisze: Pars Scripturae Sacrae cum psalterio lingua polonica reddita 1752 in 4o. Opus Matri dicatum est. — Stosował swój przekład do Kochanowskiego i metryki Sarońskiego.

Jabłon. Musaeum podaje: Libri sacrae Scripturae patrio idiomate. Leopoli 1741 in 4o.

Kijows. — Zielińs.

— Josephus Alexander de ducibus Prussiis a Vicholtz princeps in Jabłonow et Lachowce, comes in Zawałow et Lisianka, Liber-Baro in Podhorce Jabłonowski, palatinus generalis novogrodensis. eques torquatus et commendator S. Spiritus, S. Michaelis, et S. Huberti, nec non Buscensis, Volpensis, Onyxtensis, Rakancinensis et Lavariensis gubernator. Poloniam et patronum ejus tutelarem, ac apostolum patriae suae divum Adalbertum vindicat et defendit, contra Bohemos, Boleslaum, Balbinum aliosque authores, anno 1761. Varsaviae typis S. R. M. et Reipubl. in Collegio Scholarum Piarum. w 4ce, str. 50.

Dedykacya wierszem: Clementi III Pontif. Na str. 10: genealogia Viteka in Lubicz do Kurozwęckich Poray. Na str. 15: genealogia królów od Bolesława Xcia Czeskiego.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Szachownica dla łatwieyszego pojęcia nauki heraldyczney w grę zabawną obrócona. Lwów, Jak. Labinger 1742 (?).

Dedyk.: P. Alexandrowi Staroście Puńskiemu i Mich. Staroście Onyxteńskiemu Sapiehom z serca ukochanym pasierbom.

Rolle w Tyg. pow. 1882. N. 18.

— Tabulae Jablonovianae ex arboribus genealogicis familiarum Slavicarum Regni Poloniae, nec non extranearum ab iis prognatarum collectae opera et studio authoris perfectius ac uberius elaboratae. Editio prima atque novissima. Amstelodami Anno M.DCCXLIII. (1743). folio wielkie, k. 8 nlb., portret Jabłonowskiego na blasze ryty i 80 tablic genealogicznych.

Dogiel Limites regni ma datę wyjścia 1747.

Dedykacya Stanislao I Leszczynio Poloniarum, Magno Duci Lithuaniae, nec non haereditario Lotharingiae et Barry Ducis, Domino meo omni vinculo desideratissimo. Po tytule wspaniałe popiersie Jabłonowskiego z dedykacyą podp. przez sztycharza: Endlich Amstelodamensis Picarti discipulus. Dalej: Approbatio Operis podpisali: J. Lubomirski i Leo de Chomęcice Morawski can. Gnesnensis, Tribunalis Regni Praesidens. Dalej: Praefatio ad lectorem k. 1, Usus operis 1 k. i Monitum ad lectorem, a poniżej Opera authoris alia. Tu wymienia: 1) Maximae et sententiae in 12 patrio idiomate Leopoli 1741. 2) Imperium Sarmaticum gallico idiomate Halae 1742, reimpressum 1748. 3) Heraldica Leopoli 1743 i 1748. 4) Historia antiqua Rolini Galli. Lublini 1744. 5) Opus genealogicum. 6) Trigonometria patrio idiomate. 7) Dodecas ducum.

Z tego widno, że ta edycya Tabulae właściwie puszczona w całości w obieg najwcześniej w r. 1748. Literae Jos. Załuski 4 Mart. 1743 (1 str.). Epistola Janusii ducis in Wiszniowiec 16 Martii 1738. Epistola Joannis a Tenczyn. 25 Febr. 1743. Stan. Konarski Josepho Pr. Jabłonowski (carmen). Albertus de Ostrowiec Topor Jakubowski Regis Galliarum Vice Colonellus (Carmen). Romualdus Mustel Gallus Josepho Jabłonowski (Carmen). Na tablicy I. wstępnej są jako źródła powołane archiwa, druki i rękopisma w liczbie sztuk 86. Elenchus II. ma abecadłowo Genealogias. Tablica V. (czyli tablica I rodowodów) potrójnej wielkości, ma genealogie słowian. Tabl. II. Bohemorum. Tablica III. Imperatorum orientis (potrójna wielkość). Tabl. IV. (poczwórnej wielkości). Piastea. Duces Mazoviae. Tabl. X. Jagellonicae Domus (potrójna wielkość). Tabl. XIV. Magnorum Ducum Moschoviae (poczwórna wielkość). Tabl. XVI. N. 1. i N. 2. Litwa ale bez nadpisu. Tabl. XVII. Litwa. Tabl. XX. Sobiescy. Tabl. XXI. Szamotulsciorum et Ostrorogorum. Tabl. XXIV. Wielopolsciorum. XXX. Jabłonowscy (bez numeru tablica). Tabl. XXXI. Tarnowskich i Melsztyńskich. XXXII. Gostomscy. Granowscy. Tabl. XXXVI. Potoccy. Tabl. XXXVII. Jastrzembiec. Pobog. XXXVIII. Zborowscy, Tabl. XXXIX. Jastrzembiec Stermberg. Tabl. XXXXI. Uchansciorum. Zebrzydowsciorum. Tabl. L. Zienowicze. Tabl. LVIII. Bybel. Chodko. Chrycko. Tabl. XLII. Jaxa. Mielecki. Tabl. LXV. Ostoja. Przyjemski. Kmita. Tabl. LXVII. Siecinski. Orzechowski. Tabl. LXXI. Latalski. Pomsciborius. Stiborius. Tabl. LXXX. (poczwórnej wielkości) Radziwiłły.

Nigdy nie były te tablice w całości zebrane.

W innych egzemplarzach stale niedostają arkusze: 68. 69. 73. 77. W tablicy LXXI. powołuje się na tablicę XXV: Proles Krasiński. W Tablicy LXV. powołuje się na tabl. XXII: Proles Cieciszewski.
Jagiell. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł:... elaboratae. Opus novissimum editio prima. Norimbergae, Typpis (tak) Joannis Henrici Godofredi Bielingii anno M.DCCXLVIII. (1748). fol. wielkie, 12 kart nlb. i 80 tablic genealogicznych.

Na 2ej karcie przypis łac. Augustowi III Królowi Polskiemu i Elektorowi Saskiemu, poczem portret Jabłonowskiego na blasze ryty, roboty Ph. Endlicha. Na karcie 4ej approbata dzieła, podpisana: J. Lubomirski Marszałek Tryb. Kor. i Leon z Chomęcic Morawski Kanonik Gnieźnieński i prezydent Tryb. Kor, na karcie 5ej przedmowa autora do czytelnika, na k. 6ej przedstawia użytek z tego dzieła, na karcie 7ej listy do autora Janusza księcia Wiszniowieckiego, kaszt. Krak., Jana z Tenczyna hr. Tarły Wdy Sandomirskiego i Józefa Załuskiego Referendarza W. Kor. tyczące się wyjścia dzieła. Na karcie 8ej idą na pochwałę dzieła 28 wierszy łac. Stanisława Konarskiego Pijara, 20 wierszy łac. Wojciecha z Ostrowca Jakubowskiego podpułkownika wojsk francuskich, 34 wierszy łac. Romualda Mustel francuza z Normandyi i 4 wier. łac. Scopa Anglika.

Dalej idą tablice: Elenchus I. Źródła (88). El. II. Genealogie. El. III. Distinctio armorum. El. IV. Collectio Successionum. Tabl. I do IV. z edycyi 1ej, więc i numeracya tablic rzymska. Tabl. 5. (podwójnej wielkości) Radziwiłły. Tabl. 6 Ducum Holszanensium. Sanguszko. Gedroyc. Tabl. 7. Ducum Pinscensium ac Sapieharum. Tabl. 8. Chodkieviciorum. Tabl. 9. Połubinsciorum. Tabl. X. (num. rzyms.) Jagielloni (z edyc. I). Tabl. 11. Wiszniowiecciorum. Tabl. 13. Sanguszkonum. Tabl. XIV. Moschorum (z edyc. I). Tabl. 15. Regalis Sobiescia. Tabl. 16. Regalis Leszczynia. Tabl. 17. Opalinio rum. Tab. 18. D. Pomeraniae. Tabl. 19. Braniecciorum. Tabl. XX. Czarnkoviorum. Tabl. 21. Szamotulsciorum et Ostrorogorum. Tabl. 22. Kettlerorum. Tabl. 23. Tenczyniorum. Tabl. 24. Tarłonum. Tabl. XXIV. Wielopolsciorum. Tabl. 25. Ossolinsciorum. Tabl. 26. Wielopolsciorum (odmienna od XXIV). Tabl. XXVII. Tarnoviorum. Tabl. XKVIII. Sieniaviorum. Tab. XXIX. Potocciorum Tab XXX. Jabłonowskich (jak w edyc. I). Tabl. XXXI. Koniecpolsciorum. Tab. XXXII. Zborovio rum. Tabl. XXXIII. Kostkarum. Tabl. XXXII (raczej powinno być XXXIV) Kazanowsciorum. Pociejorum. Tablica XXXV. Stadniciorum. Lubomirsciorum. Tabl. XXXVI. Odrowąziorum. Tabl. XXXVII. Slupecciorum. Goworkorum. Tabl. XXXVIII. Olesniciorum Tabl. XXXIX. Koscielecciorum. Tabl. XXXX. Wolsciorum. Liganzarum. Tabl. XXXXI. Uchansciorum. Zebrzydowsciorum. Olesniciorum (jak w edyc. I). Tabl. XXXXII. Zamoysciorum Tabl. XXXXIII. Kurozwęcciorum. Buzensciorum. Zawiszarum. Tabl. XLIV. Chodorowsciorum. Goraysciorum. Tabl. XXXXV. Gąsiewsciorum. Krasinsciorum. Tabl. XLVI. Krasicciorum. Siecinsciorum. Tabl. XXXXVII. Firlejorum. Tabl. XXXXVIII. Lanckoronsciorum Wodzislawsciorum. Tabl. XXXXIV. Kalinowsciorum. Tabl. L. Łasciorum. Żołkiewsciorum. Piaseczynsciorum. Tabl. LI. Mniszchorum Tabl. LII. Lyczkorum. Szczychowsciorum. Donchofforum. Podjebradorum. Tabl. KIII. Przerembsciorum. Tabl. LIV. Rozrarzewsciorum. Ostojorum. Stiboriorum. Chełmsciorum. Tab. LV. Bełzecciorum. Korniaktorum. Tabl. LVI. Duninorum. Tabl. LVII. Małachowsciorum. Herburtorum. Tabl. LVIII. Fredrorum. Tabl. LIX. Paciorum. Kiszkarum. Tabl. LX. Tyszkiewicziorum. Korniccii. Tabl. LXI. Wołowicziorum. Tabl. LXII. Kopciorum. Naruszewiciorum. Tabl. LXIII. Jarmolinsciorum. Zienowiczorum. Tabl. LXIV. Chreptoviczorum. Stankiewiczorum. Bilewiczorum. Hamszejorum. Tryznarum. Tabl. LXV. Illincziorum. Kieyzgaytorum. Pętkiewiczorum. Woynarum. Kmitarum. Tabl. LXVI. (nieliczbowana) Stanisławsciorum. Hilzenorum. Niemirarum. Tabl. LXIII (mylnie zamiast LXVII). Latalsciorum. Dzierzgowsciorum. Jezowsciorum. Sierakowsciorum. Tablice 68 i 69 niedostają. Tabl. LXX. Rzewusciorum. Tabl. LXXI. Kalenikorum. Sieniutarum. Tabl. LXXII. Zalesciorum. Piasecciorum. Thelephusorum. Szarskorum. Tabl. 73 brak. Tabl. LXXIV. Rydzynsciorum. Krzycciorum. Pochnerorum. Kotwiczorum. Tabl. LXXV. Orzeszkorum. Chechłowsciorum. Tabl. LXXVI. Raczkorum. Tabl. 77 brak. Tabl. LXXVIII. Wesolorum. Bonarorum. Tabl. LXXIX. Rozynsciorum. Skotniciorum. Tabl. LXXX (nie numerowana) arkusz A—F. Radziwiłły, Chodkiewicze, Jabłonowski Józ. Alex. (Taż sama tablica co w edyc. I).

Brakuje zatem w tej edycyi tablic 68. 69. 73. 77. Tych nie widziano w żadnych znanych mi egzemplarzach dzieła. Wydanie to wychodziło w części w Norymberdze, w części w Warszawie r. 1751—54, pod okiem Józ. Andrz. Załuskiego, w drukarni Scholarum Piarum na co i papier był z Norymbergii sprowadzony. Wydanie

Amsterdamskie przez autora zniszczone zostało (editio suppressa). O czem Acta Jabłonoviana.

Dogiel Lim. N.V. podaje o tej edycyi: Amstelaedami partim Norimbergae 1748. Więc dzieło częściowo tablicami wydawane. Mówi Dogiel, że autor 25 lat strawił nad tą genealogią. — Jabłonowski Musaeum 90, podaje edycyą: 1743, reimpressum Varsaviae 1749.

Bentk. I. 42.

Akad. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Warsz. Uniw.

— Trygometrya z przypiskami do astronomii potrzebnymi. 1753. w 4ce.

Z tablicami miar i wag, dla Urzędników i Geometrów.

Dogiel Lim. N. XI. — Zaś Jabłonowski w Musaeum z r. 1752 podaje: Trigonometria cum notis in astronomiam. Więc może wyszło wcześniej.

— Ustawy y zdania przeciwko wynikaiącym w sercu ludzkim zarazom. Bez wyr. m. (Lwów). 1741. w 12ce, k. 8, str. 155. *(Dedykacya ma kart 5).*

Anecdota Jablonoviana str. 619.

— Toż:... w Warszawie 1741.

— Toż:... Edycya druga 1754. w 8ce.

Pięćset egzemplarzy znowu wybito, jednakże dzieło jest rzadkiem. Przypis Mich. Wiśniowieckiemu W. Hetm. Litew. gdzie o genealogii i historyi tego domu.

Są to ustępy z Amelota de la Houssaye, Oxenstierna i innych wybrane. Mitzler (Acta Litteraria Regni Poloniae et Magni duc. Lit a. 1755 publicata, trimestre secundum str. 117), mówiąc o tem dziale, pomylił się powiadając że to są: apophtegmata ac sententiae ex quatuor fontibus, scilicet Ameloti, Huseyii, Oxensternae et Galli. Z Amelota de la Houssaye zrobił dwóch autorów.

Krasińs. — Wileńs.

(Jabłonowski Józef Aleks.). Celsissimo, Excellentissimo & Illustrissimo Domino D. Josepho Alexandro de Ducibus Prussiis Vindis à Vicholtz Jabłonowski, Principi S. R. J. in Jabłonow ad Chierassum ac Lachowec, Comiti in Lisianka et Zawałow, Libero Baroni in Podhorce, Haeredi in Jabłonow ad Chronum, Starydworzec, Hrabiow ac Ciarnolas, Palatino et Generali Terrarum Novogrodensium Equiti Torquato et Commendatori Ordinum S. Spiritus, Archang. Michaelis, Divique Huberti, Academiarum Inclytatum, Scientiarum, Inscriptionum Humaniorumque Literarum Parisiorum, Arcadum, Recuperatorum, Institutique in Italia Collegae, Volpensi, Onyxtensi, Dzwinogrodensi, Lagostensi &c. Capitaneo, Dubnensi, Crasnensi et Debeslaviensi Tenutori, Viro summa Generis Nobilitate, maxima vitae integritate, pari utrique sapientia spectatissimo. In Primaria Poloniae Metropoli urbe Cracovia hospitanti, Regni Schola et Studiorum Universitas solemni decreta salutatione, stabilem, perpetuamque, felicitatem gratulatur. w 4ce, kart 7.

Na odwr. tytułu sześciowiersz, podpisał M. J. P. L. T. D. B. C. Na karcie 4 idzie: Sen rymopisa na iawie, podpis M. L. A. W. P. Dr. et P. Dalej Cels. Principem Juventus academica salutat (prozą i wierszem) z podpisami: Daniel Błeszyński Burgrabides Sirad, Adamus Linowski, Cantius Błeszyński, Ant. Chyczewski, Casim. Siedlecki.

— Celsissimo Josepho de ducibus Prussiis Vindis a Viholtz Jabłonowski et Principi S. R. J. in Jabłonow ad Chierassum et Lachowce, Comiti in Lisianka, et Zawałow Libero Baroni in Podhorce, Haeredi in Jabłonow; ad Chronum, Starydworzec, Hrabiow, et Czarnolas Palatino ac Generali Terrarum Novogrodensium, Equiti Torquato et Commendatori Ordinum S. Spiritus, Archangeli Michaelis, Diviq; Huberti, Volpensi, Onyxtensi, Dzwinogrodensi, Zagostensi, Praefecto Dubnensi, Krasnensi et Debesłaviesi Tenutori, Academiarum Inclytarum, Scientiarum, Inscriptionum et humaniorum literarum Lutetiis Parisiorum, Arcadum, Recuperatorum, Institutiq. Bononiensis et aliarum in Italia Collegae Clarissimo, Viro Magno, Generis Nobilitatae, ac vetustate Libertate Et omni Virtute Praestantissimo Christianae Religionis Studio spectatissimo, Amore in Patriam Meritissimo, Consilio in Senatu Gravissimo, Quà Militari quà Civili Dignitate Excellentissimo Doctrinâ & Eloquentiâ Ornatissimo, Antiquitatum Graecarum Atq; Romanarum, Omnisque Eruditionis Peritissimo, Doctorum comprionis

Virorum Amantissimo, A Literarū Studiis protegēdis, ubiq; celebratissimo, Linguarum complurium Scientia conspicuo, De Literaria Republica ac Academiis multis Plurimum Merito. Ad Patriae Felicitatem, Literarum Incrementum, Gloriam, atq; Ornamentum Nato. Summo Pontifici Clementi XIII. Imperatoribus Atque Regibus perquàm Caro. Suis Exterisqué Probatissimo, Viro undequaq'; Summo, Orationes Natalis ac Tutelaris diebus Dictas Honoris, Observantiae ac Gloriae Tum grati Animi, Causâ Collegium Cracoviense Scholarum Piarum Devinctissimum atque Gratissimum, Ad Perpetuam Nominis Memoriam D. D. D. Bez wyr. m. dr. i r. (Cracoviae 17..). w 4ce, ark. nlb. D_1 (kart 16).

Po arkuszu B_4 idzie po polsku: W dzień S. Józefa Powinszowanie imienin, podpis X. E. K. Rektor Sch. Piar. Może to Kiełczewski Edm., który był Prowincyałem wybrany r. 1771 w Górze. Na k. 2 nadpis: Oratio die natali Celsissimi Principis dicta (kart 6). Na końcu: Oratio die Divi tutelaris dicta (kart 6).

Jagiell. — Ossol.

— Celsissimo S. R. J. Principi Jablonovio Palatino Novogrodiensi, Reliqua, Principem Jvventvtis inter Mvsas Lipsicas die IV. Aug. M.DCCLXIX. svscipienti S. Lipsiae Litteris Langenhemiis, 1769. w 4ce, k. nlb. 8.

Mieści: Jaśnie Oświecony Moi Książe, wiersz z podp.: X. Marc. Moszczeński S. P. — Celsissimo principi Jablonovio etc. gratulatur Car. Andr. Belius. Oda taż sama przełożona przez X. Mar. Moszczeńskiego. Jablonovio, przez Eugen. Bolgarisa (po grecku z osobn. tytułem). Oda taż sama przełożona z greckiego przez X. Marc. Moszczeńskiego S. P. Kończy: Veux de Mr. De La Borde (wiersz).

Akad.

— Civi patriae pio Baroni in Podhorce, Exercituum Regni Legionario Duci, Buscensi provinciae nec non Volpensi, Korsinensi, Dzwinogrodensi, Zagoscensi, Onyxtensi, Lavariscensi, Castellis praefecto, torquato Romanorum equitum heroi, Prussio antiquitate generis et sanitatis avitae gaudibus nobilissimo, Senatori Lithuaniae Sapientissimo, Dapifero nuper M. D. L., Novogrodensium hodie Praesidi, Palatino illustrissimo in Lisianka et Zawałow Comiti, Sacri Romani Imperii principi cum Serenissimis Celsissimis et Illustrissimis familiis per affinitatem conjuncto dignitate et opibus praepollenti, Celsissimo, excellentissimo et Illustrissimo Domino in Jabłonowo et Lachowce Josepho Alexandro Jabłonowski palatinam suam Novogrodensium ingredienti urbem et suae per Lituanam provinciam Societatis civiumq patriae nobilium et Senatorum Lituaniae illustrissimorum et Celsissimae Jablonoviorum familiae nomine, ad dictum immortaliter principi suo Collegium Societatis Jesu Novogrodense gratulatur Anno M.D.CCLV. (1755). Vilnae typis S. R. M. academ. Societatis Jesu. folio, kart 25 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Prus. Panegiryk prozą zawiera bardzo ważne szczegóły do rodziny Jabłonowskich, wylicza pisma wydane przez Jabłonowskich, najdokładniej jednak mówi o Janie Stanisławie Wojewodzie Ruskim. Są też szczegóły o Hetmanie Jabłonowskim. Przydane do tego po polsku Dziedziczce imienia wielkiego, ob. Naruszewicz Adam.

Porówn. Borkowski Stan. (1755).

Krasińs. — Ordyn. Zamojs.

— Civi Patriae Pio Baroni in Podhorce etc. Prussio, antiquitate generis et sanctitatis avitae laudibus nobilissimo, Senatori Lituaniae sapientissimo, Dapifero nuper M. D. L. etc. S. R. J. Principi Josepho Alexandro Jabłonowski Palatinam suam Novogrodensium ingredienti urbem, etc. Collegium S. J. Novogrodense gratulatur Anno M.D.CCLVI. (1756). Vilnae, Typis Akad. S. J. fol. 12 ark.

Także toż samo notują z r. 1757 i z tytułem drugim po polsku (str. 67).

— Na dzień 4 Lutego, którego się szczęśliwie narodził J. O. Józef Alexander Xiąże z Prusow z Window i z Wicholtza Jabłonowski na Jabłonowie y Lachowcach Hrabia na Lesiance y Zawałowie Liber Baro na Podchorcach Dziedzic na Jabłonowie Litewskim, Hrabiowie i Czarnolesie Woiewoda y Generał Ziem Nowogrodzkich,

Rycerz Łancuszny y Komandor Orderów S. Michała, S. Ducha, y S. Huberta, Akademij umieiętności y Nauk Paryzkiey, Rzymskiey, Padewskiey y Bonońskiey, Kollega, Wolpieński, Onyxtyński, Dzwinogrodzki etc. Starosta, Dubieński, Krasnienski y Debesławski Dzierżawca. Applauz wdzięczności od Studium Lwowskiego Karmelitow bosych. Bez wyr. m. i r. w 4ce, str. 5. Ossol.

— Jaśnie Oświeconemu Alexandrowi Józefowi Xiążęciu Jabłonowskiemu Woiewodzie Nowogrodzkiemu Panu y Dobrodzieiowi złożony iak naypokorniey w dzień obchodów uroczystych Józefa Swiętego z powinszowaniem. Roku Pańskiego 1766. Wiersz wdzięczności. w 8ce, 4 karty. Warsz. Uniw.

— Josepho Alex. de Ducibus Prussiis Vindis a Vicholtz Jabłonowski etc. palatino et generali Novogrod. etc. etc. etc. in primaria Poloniae metropoli urbe Cracovia hospitanti regni schola et studiorum universitatis solemui decreta salutatione stabilem etc. felicitatem gratulatur. w 4ce, Ark. A_4, oraz po polsku: Sen rymopisa na jawie .... do ark. B_2. Branic.

— Ad Josephum de Prussis Principem Jabłonowski, Palatinum Novogrodensem, Equitem Sancti Spiritus. Sermone cum eo habito, de patriae Libertatis incuriis, & proditoribus. Bez m. dr. i r. w 8ce, k. nlb. 3. (Wiersz). Akad.

— Lettres sur le choix que le academie des sciences et belles lettres de Paris, on fait: de Son Altesse Monseig. le prince Jabłonowski . . pour membre de leur illustre corps. Communiqées par Ms. les secretaires des academies de Paris aux amateurs des lettres, et imprimées par un de plus devoués serviteurs de son Altesse. Paris 1761. w 8ce, str. 16. Krasińs.

— Prvsseis, Sive de lavdibvs Celsissimi Principis Josephi Alexandri de Dvcibvs Prvssicis Jablonovii, S. R. J. Principis, Novi Castri Palatini, Ordinis Spiritvs Sancti, Michaelis et Huberti Equitis, etc. etc. etc. Lipsiae Litteris Langenhemiis. (Bez r.). w 4ce, str. 16.

Zaczyna wiersz Daphnis. Dalej Ode I. Natalem Augusti Principis Jablonovii qui Gratulatur Chris. Dan. Ehrenfried Springsguthius. Ode Augusti Principis Jablonovii Lipsiae III. Augusti a. 1769. Natalis ominosus. Akad. — Kijow. — Krasińs.

— Refertissimam beatitatis diem qua Josephus Jabłonowski Palatinus Novogrodensis datus est, atque primum in lucem editus, Collegium Varsaviense S. J. celebrat. 1762.

Obacz Albertrandy.

— ob. Acta societatis Jabłonovianae (1772 i 1773) — Albertrandy J. (Refertiss. 1762) — Ammianus (1773) — Badurski Andrzej (1766) — Bel Antoni (1760) — Boguphalus II (1761) — Borkowski Stanisław (Civi patriae, pio, prussio 1755) — Cichovius Mik. (1692) — Deiphilus (1761) — Dogiel (Limites 1758) — Duńczewski Stan. (1749. Kalend. 1757) — Dzidowski Paweł (1759) — Eder — Fredro A. M. (Militarium 1757) — Hoffmann Jan Daniel (1761) — Kleczewski Stanisław (Lechus restitutus 1774) — Konarski St. (Listy przyjac. 1733. Rozmowa ziemianina 1733) — Krasiński Stan. (Applauz hymeneuszowi 1698) — Leśniewski Fr. (1790) — Mizler Laur. Acta literar. (1755 str. 25—30) — Morei Mich. J. (1763) — Moszczeński Marc. (Celsissimi principi 1769) — Narcys (1767) — Okolski S. (Russia 1759) — Pazowski Józef X. (Novogrodecum 1759) — Pinget Jos. (1761) — Pyrrhys de Varille — Rollin (dziejopis 1743) — Sendel Ch. (Oratio 1766) — Sammlung d. Aufgabe (1726) — Skop Jerzy Karol (Podhorecensia 1754) — Szadurski Stan. (Principia 1760) — Wilke Chr. H. (1767) — Witzleben (Cathal. Bibliot. Jabłonow. 1855) — Załuski Jos. Andr. (Anecdota Jabłonoviana 1752) — Zanoni (Atlas).

Kraszewski Ign. Pamiętn. anegdotycz. 1867. — Chomętows. w Bibl. Warsz. 1880 Maj str. 287—9. — Wołyński Artur XXta Jabłonowscy, Tygod. illustr. 1886. N. 249—9. — Rolle w Tygod. Powszech. 1882. N. 17 i nast. — Manifeste des etats Con-

federés. 30 Juill. 1735. — Bartoszewicz w Encykl. Orgelbr. T. XII. 815—30. — Chodynicki 216. — Juszyńs. Dykc. — Bentk. H. lit. I. 39—43. II. 648—51.— Bandt. Hist. druk. kr. p. I. 414. — Gołęb. O dziejop. 109. 209. — Janoc. Sarm. liter. fr. I. 115. — Janoc. Polon. liter. 29. — Janoc. Büchersaal 43—8. — Jocher I. 322—3. — Wiszn. Hist. lit. I. 92. — Krasicki Dzieła wyd. Dmoch. III. 168. — Załus. Bibl. poetar. — Roczniki Tow. warsz. P. N. X. 343. XIX. 169. XXI. 214. — Lipiński w Bibl. Warsz. 1842. II. 316-322. 1847. T. 27, str. 211—15. — Stecki Tad. w Kłosach 1872. T. 15. — Matuszewicz M. Pamiętniki I. 114. II. 230—1. — Kossakowski Monografie Sapiechowie I. str. 1—110. — Krzyżanowski Dawna Polska 1844. str. 188—90. — Święcki Hist. Pam. I. 91. — Baliński M. Staroż. Pols. II. 1183. — Raczyński R. Materyały do St. Leszczyńs. 1841. (s. 160—70). — Thorn. Nachrichten 1760. N. 50, str. 402 i 1762. str. 27. — Commentarii de rebus politicis et lit. Altona 1762. N. 43, str. 340. (o Jabłonows. fundacyi literackiej). — Zychliński Złota księga R. III. s. 97.

JABŁONOWSKI Maciej. Mowa Jaśnie Oświec. JMci Księcia Macieia Jabłonowskiego Starościca Kowelskiego, Posła Woiewodztwa Kaliskiego, w Izbie Poselskiey dnia 7 Listopada 1778 r. miana. Drukarnia Dufoura. fol. kart 2.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

Jabłonowski Mateusz ob. Narcys (1767).

JABŁONOWSKI Roch Michał z Jabłonowa († 1780). Dziękowanie Jmci Pana Kasztellana Wiślickiego za tęż Kasztellanią na Senatus Consilium w Warszawie dnia 6 9bra Roku 1758. (Bez m. dr.) folio, k. nlb. 2.

O propozycyach od Tronu. Kurlandya. Legacya do Stambułu. Dwór Rossyjski. Upadek miast. Akad. — Jagiell.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Rocha Michała Jabłonowskiego, Kasztelana Wiślickiego, Korsuńskiego, Krościenieckiego etc. Starosty, Trybunału koronnego Prowincyi y Małopolskiey Marszałka, dziękuiąc Prześwietney Palestrze za powitanie Trybunału miana. Bez w. m. dr. i r. fol. k. 1.

Bez osob. tytułu. Zagajenie przed rozpoczęciem sądów, całkiem ogólnikowe. Wspomina króla Stan. Augusta.

Akad. — Jagiell.

— Mowa... kasztelana Wiślickiego. B. w. m. 1761. folio.

— Mowa... miana w Lublinie 22go marca 1766. w 4ce.

— Toż:... dnia 10 April. 1766. fol.

Ossol. — Uniw. lwows.

— Mowa J. W. JMci Pana Rocha Jabłonowskiego, Kasztelana Wiślickiego. Bez m. dr. i r. (176..) folio, k. liczb. 2.

Mówi, że zaraza złej monety spowodowała złożenie sejmu extraordynaryjnego. Delegowani rossyjscy wymawiają się brakiem instrukcyi, gdy idzie o satysfakcyą na sądach pogranicznych. Dziękuje Generałowi Artylleryi za dar Artylleryi.

Akad.

— Mowa J. W. JMci Pana ... kasztelana Wiślickiego na sessyi narodowey u J. O. Xcia Prymasa 9 na Xbris 1767 miana. B. m. i r. folio, 1 k.

Mówi o subordynacyi cywilnej. Gani że rząd tylko jeden stan uwzględnia a nie opiekuje się miejskim i rolniczym. Gwałty na tych stanach dokonywane, uchodzą bezkarnie. Żąda zniesienia taxae capitis.

Akad. — Jagiell.

— Mowa JW. JMci P.... kasztelana Wiślickiego na sessyi miana u J. O. Xcia prymasa die nona Novembris 1767 r. folio, 1 arkusz.

Krasińs. — Ossol.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jabłonowskiego Kasztelana Wiślickiego dnia 23 Januar. przed delegowanemi Stanami miana. B. m. r. (około r. 1770). folio, 1 karta.

Mówi o zdesperowanym ojczyzny stanie, o złączeniu kanałem dziewięć mil długim Jasiołdy i Szczarej, o połączeniu z Niemnem i Dnieprem, o połączeniu morza Baltyckiego z Czarnem. Zgadza się na ten cel na darowiznę wioski i miasteczka od Ekonomii Pińskiej. Jagiell.

— ob. Stryjkowski Wojciech (Potrójna chwała 1765).

JABŁONOWSKI Samuel od S. Wacława (1682 † 1744). [Lucubrationes oratoriae in materiis tum politicis tum moralibus. Varsaviae, 1715. w 4ce].

Bielski Vita str. 37. — Horanyi Script. Piar. II. 159.

JABŁONOWSKI Stanisław, Wojewodzic Poznański. Ostatnia przysługa od Stanisławą Książęcia Jabłonowskiego

Woiewodzica Poznańskiego babce swoiey J. O. Księżnie Jmci Jabłonowskiey Woiewodzinie Rawskiey na pogrzebie 1774 r. w Marcu oświadczona. w 4ce, 2 arkusze.

Rozpoczyna mowa na pogrzebie miana, poczem idzie: Oda na śmierć babki przez tkliwego wnuka wyśpiewana. Bez roku i i miejsca druku. Nie ma tu ani jednego wyrazu łacińskiego.

Była żoną Stan. Jabłonowskiego Wojew. Rawa. zmarłego 1756 r.

Branic. — Ossol.

JABŁONOWSKI Stanisław poseł poznański. Mowa J. O. Xcia ... posła poznańskiego d. 2 listopada 1786 miana. fol., 1 k.

Na końcu: W drukarni Piotra Dufour. Występuje ostro przeciw Radzie Nieustającej jako gwałcącej prawa kardynalne, i przeciw nowemu regulaminowi, i zmianie uzbrojenia kawaleryi. Jagiell.

— Przymówienie się .... ex Turno dnia 4 listopada. (Na końcu:) w Drukarni Dufour. fol. 1 k.

O projekcie Kollegi Bracławskiego co do trzymania na Skarb fabryki tabacznej, jako mogącej przysporzyć dochodów krajowi. Powołuje się na dzieło Neckera: O dochodach Francyi. Kompania (w niej Blank) zniszczyła kilkumilowy prowent z produktów naszych, bo grymasiła w odbiorze towaru. Czartor. — Jagiell.

JABŁONOWSCY Stanisław i Józef Wojewodz. Poznańscy. Pierwsze fundamenta wyższych y pożytecznieyszych nauk, w których postępku swego dowód dadzą Stanisław y Józef Xiążęta Jabłonowscy Woiewodz: Poznańscy w Collegium Nobilium Scholarum Piarum. B. m. i r. (1757). w 4ce, kart 6.

Obejmuje: Kontynuacya geometryi. Z Psychologii. Z Geografii astronomiczney. Z historyi egipskiey, kartagińskiey, assyryiskiey, perskiey, greckiey. — Co do rzymskiej. czytali Liwiusza, także pragną dowód czynić z xiążki Penseé de Ciceron par Mr. l'abbé d'Olivet. Jagiell.

— ob. Kowwacz J. A. (Szczero 1779).

JABŁONOWSKI Stanisław Jan, Wojewoda Ruski, Kasztelan krakows. (1634 † 2 kwiet. 1702). List ... kasztelana krakow. Hetmana Wo Ko do Sapiehy Wwdy Trockiego.

Swada pols. Ostrowsk. 1745. f. I. 3, str. 19—21.

— Respons .... kasztelana krakowskiego hetmana W. K. na Instrukcyą Posłów W. X. Litews. dany we Lwowie 15 kwietnia 1701.

Swada pols. Ostrows. 1745. f. I. 3, str. 19—21.

(Jabłonowski Stanisław). Armatae laudes in sago et toga praeclarissimis ducis Moschoviticis, Sueticis, Hungaricis, Scythicis, Othomanicis laureis ornatissimi nec non in Viennensi expeditione et Strigoniensi expugnatione penes potentissimum Poloniarum Atlantem Joannem III Herculis laboriosissimi, Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Stanislai Jabłonowski Palatini terrarum Russiae, Supremi exercituum Regni Ducis, Gubernatoris Buscensis, Swicensis, Janoviensis, Bogusłaviensis, Korsunensis, etc. etc. a devotissima suo nomini Scholarum Piarum provincia polona declamatae et in annua sui indigetis revolutione in vinculum obligatissimi affectus consecratae. Anno vocati ad arma salutis mundi 1685. die 8va Maij. Varsaviae typis PP. Scholarum Piarum. folio, kart 22 nlb.

Przypis prozą Wojew. Ziem Ruskich i Hetmanowi W. K. — Panegiryk sam także prozą pisany, zawiera bardzo ważne szczegóły do życia tego męża.

Czartor. — Ossol. — Zamojs.

— Bericht von dem herrlichen Sieg, welchen die Polnische und Lithauische Armee unter Comando des Jablonowsky, wider die Türken und Tartarn den 6 Octobr. 1694 erhalten. Beigefüget die Abbildung der Festung Caminieck podolsky. Augspurg bey J. Koppmayer. w 4ce, 1 arkusz. Czartor.

— Protestacya wniesiona do Akt Grodzkich Rawskich przeciw działaniom Stanisława Jabłonowskiego Kasztelana, Felixa Potockiego Woiewody Krakowskiego, Józefowi Słuszce Kasztelanowi Wiślickiemu. Feria 5ta post festum Stae Margarethae. 1697. fol., k. 2.

Warsz. Uniw.

— Trophaeum doloris, immortale funus Celsissimi ac Illustrissimi Domini D. Stanislai in Jablonow Jabłonowski Castellani Cracoviensis, Supre-

mi Exercituum Ducis, inter parentales Poloni Orbis lacrymas aeternum a gratissimo liberalissimi Patris et Mecaenatis Sui memoria saeculis consecrandum devinctissimo effusis gratiis Collegio Leopoliensi Soc. Jesu. Leopoli typis Collegii Soc Jesu anno 1702. folio, 25 kart nlb. Krasińs.

— ob. Avril F. (Voyage 1692—3) — Bieżanowski St. Jan (Clava Martis 1693) — Jan III Sobieski (1683) — Jansonius Jan (Maiestas 1643) — Jonsac (Histoire 1774. Życie 1789) — Kommisarze (1697) — Krasiński Stan. (1690) — Kwiatkiewicz Jan (1673) — Lac (1686) — Leszczyński Raf. (1687) — Ostrorog Aug. (Gemma Carmeli 1674) — Polemarchus — Rucieński Jan Chr. (Laurea honoris 1691) — Rutka Teof. (Defensio eccles. 1682) — Wcislica Krzyszt. (Kalendarz 1643).

Mitzler Acta litter. 1755. s. 22—4. — Tygod. illustr. 1850. I. 357. — Encykl. Orgelbr. XII. 816—27. — Otwinows. Pamiętn. — Engel Ukraina. — Niemcew. Zbiór Pamiętn. III. 74. IV. 295—448. — Duńczewski Kalend. z r. 1762. — Święcki Hist. Pam. I. 31—2. — Przyj. ludu 1844. R. X. s. 393—6. 414—6. 1845. R. XI. s. 209—12.

JABŁONOWSKI Stan. Przymówienie się J. O. Xcia Jmci Stanisława Jabłonowskiego, Posła wdztwa Wołyńskiego in turno dnia 19 stycznia 1789 roku. (Na końcu:) w Warszawie, w Drukarni Uprzywilejowaney Michała Grölla, Księgarza nadwornego J. K. Mci. (1789). w 8ce, k. nlb. 2.

Daje votum na uchylenie Rady (nieustającej), aby zrzucić jarzmo przez zagraniczną przemoc na nas włożone, które niechętnie od kilkunastu lat dźwigamy.
Jagiell. — Krasińs.

(Jabłonowski Stanisław Karol) oboźny Koronny, (syn Stanisława Kasztelana). Respublica consanguinitatis in nuptiis illustrissimor. Stanislai in Jabłonow Jabłonowski. metatoris regni etc., ac Mariannae a Potok Potocka, palatinidis cracoviensis, celebrata inter plausus politicos a devinctissimo tantis nominibus collegio leopoliensi Soc. Jesu. Anno Dom. 1701. in 8bri. Leopoli. folio. Niesiec. IV. ed. 2ga, str. 419—20.
Kijows.

(Jabłonowskiego Stanisława Jana synowie). Informatio in causa filiorum Stanislai Jabłonovii Castellani Cracoviensis Exercitus Regni Ducis. Supraslii. 1724. fol.

Anecd. Jabłonov. str. 629.

Jabłonowski Stanisław Karol ob. Thyro Gonzales (Rękoprowadzenie 1694).

JABŁONOWSKI Stanisław Wincenty syn Jana Stanisława († 25 września 1754 w Lublinie). Historya zycia, męczenstwa, y cudow S. Jana Nepomucena Kanonika Pragskiego. Dla Sákrámentálnego Spowiedźi Sekretu nie przełámanym státkiem. Dochowanego. W rzecze Mołdáwie utopionego. Z pozwoleniem starszych. Ná starey Prádze, w Drukárni Karola Jana Hrábá. Drukiem podana. Roku 1729. A teraz z łacińskiego po polsku przetłumaczona. Roku 1740. w 4ce, k. 1 i str. 405.

Na odwrocie tytułu dedykacya S. Janowi Nepomuc.— Jabłonowski Musaeum podaje: Częstochoviae et Leopoli. W egzemplarzu, który przytacza Jocher 3463, jest w tytule: przetłumaczona y na Jasney górze Częstochowskiey roku 1640 wydrukowana. — Zarazem prócz dedykacyi S. Janowi Nep. jest dedykacya Jabłonowskiego Kardyn. Lipskiemu przez tłumacza S. J. W. R. Na końcu: approbatio Cracoviae 29 Aprilis 1746 dziełu przełożonemu z łacińskiego. Na str. 371—4 jest Hymn o S. Wojciechu. Dalej Modlitwy. Od str. 378: Dekreta kanonizacyi. Od str. 394. z osobnym tytułem: Ustawa oyca Świętego w Chrystusie Benedykta XIII, którą Błogosławiony Jan Nepomuk kapłan w regestr Swiętych Chrystusowych wpisany w Rzymie r. 1729.
Jocher 8463. Czartor. — Jagiell.

— Siedm łez grzesznika pokutuiącego, z uwagami ascetycznemi. we Lwowie. w 8ce większej.

Pod obcem imieniem pisał Stanisław Jabłonowski.
Jocher 6270. — Jabłonow. Musaeum s. 91.

— Mowa JW. Jmci ... na Senatus Consilium w Wschowie d. 16 Maij a. 1742. w 4ce, k. 2.

— Tacyt polski albo raczey moralia Tacyta nad podchlebstwem obacz Amelot (1744).

Friese C. (Journal 1763. str. 217—20).
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. Drohob. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— Pamiętne uprowadzenie woyska z cieśni Bukowińskiey Jaśnie Wielmożnego JMci Pana Stanisława Jabłonowskiego Woiewody y Generała ziem ruskich Hetmana wielkiego koronnego, Białocerkiewskiego, Korśieńskiego, Jánowskiego, Bogusławskiego, Mościckiego, Barskiego etc. Starosty. W roku pańskim tysiącznym sześćsetnym ośmdźiesiątym piątym vczynione. A w roku tyśiącznym siedmsetnym czterdziestym piątym (1745) wydane, w drukarni Akademii Zamoyskiey. w 4ce, kart 89 nlb.

Przypis wierszem księciu Antoniemu Jabłonowskiemu Wdzicowi Rawskiemu; dalej Przemowa do czytelnika prozą. Cenzurę podpisał X. Alex. Trembiński archidyakon Chełmski. Autorem tego dzieła był Stanisław książe Jabłonowski Wda Rawski, pamiętny na zasługi swego dziada.

Na ostatnich trzech kartach: Jaśnie Oświeconemu Xiążęciu Jegomości tryumfalnego pienia authorowi ex voto parnassi academici muza winszując woła. W Przedmowie mówi: „Którego (Stanisława Jabłonowskiego kaszt. krak. Hetm. W. K.) lubo nieśmiertelna bydź powinna pamięć y wdzięczność na Jego krew, z tym wszytkim, zostawiwszy tylko w konstytucyi Seymu lubelskiego Anni 1703, przyznanie zasług ośm milionów, do tych czas za erogowane te summy wylikwidowane y przyznane, od Rzeczypospolitey nam Sukcessorom tylko numeri, albo pro dote trivmphi się zostały". Dalej: „Dostał mi się ten Dyáryusz Bukowińskiey kámpániy od kawalera Woyskowego, który będąc ad latus Hetmana et Comes audacis viae realiter pisał, a iam to wydał, równą maiąc chęć y tych Zacnych Boatyrow Woyskowych wskrzesić imie y akcye" itd.

Poema dzieli się na Pieśni pięć, z tych ostatnia zawiera sama jedna strof sześciowierszowych 217. Mylnie Bentkowski powiada (T. I. 382), że całe poema jest z tylu strof złożone). — Zaś z piewszych pieśni zaledwo każda około 30 strof zamyka.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

(Jabłonowski Stan. Wincenty). Capitolium Imion wiecznego Szacunku godnych w Domu herbowną Wieniawy Sferą okryślonym Jaśnie Wielmożnych Jchmościow PP. z Paradyza Broniszów przy weselnym Akcie Jaśnie wielmożnego J. M. P. Stanisława na Jabłonowie Jabłonowskiego Starosty Białocerkiewskiego z Jaśnie Wielmożną J. M. P. Dorotą z Broniszow Radomicką Woiewodziną Inowrocławską Generałową Wielko-Polską, Międzyrzecką etc. Starościną, do publiczney estymacyi podane od obligowanego J. W. Domom Collegium Ostrowskiego Soc. Jesu, Roku od przyscia na Swiat w ludzkim Ciele wiecznego Boga 1729. Bez w. m. fol., kart 13 nlb.

Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Par orbi Domus Jablonoviana, amplissimis familiis, summis hominibus colligata, ad hymenaei nexus inter Illustrissimum ac Excellentissimum Dominum Stanislaum in Jabłonow Jabłonowski Collonellum Suae R. Maj. Capitaneum Białocerkieviensem etc. et Illustrissimam Excellentissimam Dorotheam de Broniszeiis Radomicka-palatinam Inovroclaviensem generalem Mag. Poloniae Międzyrzecensem etc. capitaneam a devinctissimo Illustrissimis nominibus Collegio Ostrogiensi Soc. Jesu profundissimo cultu adorata anno 1729. Leopoli typis Coll. Soc. Jesu. folio, kart 29 nlb.

Czartor.

— Triumphus Hymenaei ad victricem Jabłonowsciorum crucem cum Fortuna Lechiae avito Bronissiorum Wieniawae Annulo colligatus conjugali faedere inter Illustrissimum Excellentissimum Dominum D. Stanislaum de Jabłonowo Jabłonowski Białocerkwiensem, Swiecensem etc. capitaneum et Illustrissimam ac Excellentissimam Dominam D. Dorotheam de Broniszsiis Radomicka Mederecensem etc. capitaneam publicae felicitati annexus a devinctissimo magnis nominibus Collegio Posnaniensi Societatis Jesu. B. w. m. dr. i r. (1729). folio, kart 3 i ark. G_2.

Jagiell.

ob. Brzeziński Pafnucy X. (1755) — Choynowski X. Tadeusz (1753. 1755) — Czarnołuski Alex. (Pierwszej źrenicy 1744) — Duńczewski Stan. (Kalendarz 1745) — Grodzicki Faustinus (The-

atrum eloqu. 1745) — Kiełczewski Stanisław (Życie wiekop. 1755) — Krusiński Tad. (Tragica belli 1740) — Łubieński Mac. (Kazanie) — Narcyz X. (Sława w zejściu 1767) — Prystley (Nauka o napuszczaniu 1787) — Trzciński And. (Nauka 1787).

Bentk. Hist. lit. I. 381—2. II. 43. — Załus. Bibl. poet. — Jussyńs. Dykc. I. — Janocki Lexicon II. 180. I. 58—9. — Encykl. Orgelb. XII. 830. — Jabłonows. Musaeum 91.

(Jabłonowski Tadeusz). Do W. JMci P. Tadeusza Jabłonowskiego Oboznica polnego koronnego, pułkownika kawaleryi Narodowey Woysk Koronnych d. 14 Maja 1788 r. w Warszawie. Bez w. dr. i m. (Wierszem). w 4ce, k. 2.

Akad. — Warsz. Uniw.

— ob. Jonsac (Życie 1789).

Jabłonowskiana historia ob. Eberti Daniel Ernest (1730) — Neumeister (1730).

JABŁOŃSKI X. Adalbert (Woyciech) Stanisław Prefekt. Kazanie moralne o Pracy w publiczney kaplicy szkół wydziałowych Winnickich do studentów miane. (Bez wyr. miejsca) 1785. w 8ce, kart 12 nlb.

Dedyk. do Pawła Trzywdar Rakowskiego Chorąż. Zwinogrodz. Tu mówi, że drugi rok upływa jak Szkoła Głowna zesłała go na usługę Województwu Bracławskiemu. Kazanie jest z tematu: Umieścił Bóg człowieka w Raju. Jagiell.

— Laudatio qua divinissimus Stanislaus Casimiritanus sacerrimi ordinis Sancti Augustini Canonicorum Lateranensium professus et presbyter, Regni Poloniae singularis Patronus, gloriae Deo, nobis utilitati fuisse, redeunte annua suae celebritatis die in praeclara sacratissimi Corporis Christi Casimiriae ad Cracoviam basilica, coram frequentissimo dignissimorum hospitum consessu, per M. Adalbertum Jabłoński, in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctorem, et Professorem, Scholae ad Sanctum Stephanum Seniorem, anno MDCCLXXV. 5-to nonas Maji declaratus. Typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis (1775). w 4ce, 10 k. nlb.

Na odwrocie tytułu dedykacya: Joanni Cantio Donatiano Dobrzański Ord. Canon. Reg. Later.

Jocher 5516. Ossol.

— Sposób utrzymania zdrowia do późney starości i przedłużenia życia, z wiadomości i uwag fizycznych wyciągniony 1785. w 8ce. Kijows.

— ob. Mąsiorski Franc. Bruno (1771). — Popis.

JABŁOŃSKI Daniel Ernest (urodz. 26 listop. w Nassenhuben pod Gdańskiem, † 25 maja 1741 w Berlinie). Eigentlicher Bericht von dem im Pohlnischen Assessorial-Gerichte zu Warschau wieder die Stadt und Evangelischen zu Thoren gefälleten grausamen Sententz und die darauf vollstrecte Execution. Bez wyr. m. 1725. w 4ce.

Ossoliń.

— [Biblia hebraica]. Berolini 1699.

— Thornische Denckwürdigkeiten, worinnen die im Jahr Christi MDCCXXIV. und vorhergehenden Zeiten verunglückte Stadt Thorn, im königl. pohlnischen Herzogthum Preuszen, von einer unpartheyischen Feder, gründlich vorgestellet wird, und als ein Zusatz und mehrere Ausführung des betrübten Thorns dienen kan, welchem noch der ganze Olivische Frieden beygefüget. Berlin, bey Ambr. Haude 1726. w 4ce, str. 8, 181 i 1. Akad. — Jagiell.

— Historia Consensus Sendomiriensis inter Evangelicos Regni Poloniae et M. D. Lithvaniae in Synodo Generali Evangelicorum utriusque partis Sendomiriae A. MDLXX. die 14 Aprilis initi, continua serie, quae Synodum Sendomiriensem antegressa, quae in ipsa Synodo acta, quaeque eam consecuta sunt, ex archivis Ecclesiarum et monumentis maximam partem MSS. percensens, ad praesens usque tempus deducta. Cui subiicitur ipse Consensus, nec non Synodi Generales, Consensui jungi solitae. Studio et opera Danielis Ernesti Jablonski D. Berolini apud Ambrosium Haude. A. D. 1731. w 4ce, kart 4, str. 263, 2 karty na końcu i str. 29. (Epistola apolog.).

Na odwrocie tytułu herb. Przypis Samuelowi Kaliszkowskiemu, bratu zmarłego. Kazanie jest z tekstu: Nunquid obliviscetur. Przeplata łaciną napuszyste i zabawne frazesy, ale nic tu nie ma do genealogii zmarłego.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Trakt J. K. M. Jana III króla polskiego pod Wiedeń oblężony od wojsk tureckich, na odsiecz teyże fortecy r. 1683.

— Votum apologeticum J. X. arcybiskupa Wyżgi na paszkwil pod jego imieniem wydany 1683.

— [Compendium iuris polonici usibus Polonorum applicatum ..... 1690].

Miało wyjść po polsku.

— [Dzieje królestwa polskiego, przez iezuitów poznańskich porządkiem lat ułożone, a doprowadzone do czasów Jana III].

Te cztery prace nie wiadomo czy wyszły w istocie. Zanotował je Stan. Przyłęcki.

— ob. Nuti Robert (Żywot 1688).

Ujazdows. Pamięt. Sandom. I. 239—349 (Herbarz rycerstwa pols.).

Jabłoński Georgius ob. Wiśniewski Em. (1722).

JABŁOŃSKI Hyacinth X. Benedyktyn. Dies Benedicti a Domino in Hebdomada Sancta vitae religioso monasticae soli Dei Sacrificandi Benedictus a Domino Dedicati ac Typis Illuminati seu Orationes Selectae Deo Gratissimae sive mentaliter sive vocaliter exercendae ... Studio et Labore devotissimo R. P. Hyacinthi Jabłoński 1735. Cracoviae Typis Jacobi Matyaszkiewicz. w 12ce, k. 6, str. 251.

Tytuł powyższy zapewnie bałamunie przekręcony. Warsz. Uniw.

— Dni święte od Boga obłogosławione. Wielkiemi darami uprzywileiowane łaskami obdarzone osobliwszemi nabożeństwy do S. O. Benedykta wielkiego Patryarchy y zakonodawce S. Matki Scholastyki, SS. Giertrudy y Machtyldy, y innych SS. Patronów z ksiąg ich zebranemi, y na cały tydzień rozłożonemi. Zalecone przez X. Jacka Jabłońskiego Z. S. O. Benedykta Swięto-Krzyckiego na Łysey Górze Professora, Proboszcza Sw. Miechalskiego w Słupi: C. B. P. teraz powtórnie przedrukowane dla wygody wszystkich, osobliwie Benedyktynskiey professyi osobom. Roku P. którego Swięty nad Swiętemi dni wszystkie ubłogosławił. 1759. w Przemyślu w drukarni J. K. M. w 8ce, str. 259.

Na końcu: Approb. Datum Cracoviae in Collegio Majori Academico, ipsis Nonis Martii 1736. M. Martinus Waleszyński Sacr. Th. Doct. & Prof. Coll. Maj. Senior.

Być więc może, że pierwsze wydanie wyszło w r. 1736 lub 1737.

— Drzewo żywota z raiu Naprzod ná Gorze Jerozolimskiey Kálwáryi, złośliwą ręką potym ná górze Łysiec przez ręce Swiętego Emeryka Krolewica Węgierskiego, Roku Pánskiego Tyśiącnego szostego, przesadzone; nieustannemi cudami, y Łáskámi kwitnące, w wszelkich przypadkách ludzkich zdrowy owoc, Pociech y Ratunku rodzące; pod strażą zakonników Oyca S. Benedykta kongregácyi Polskiey Benedyktyńskiey, zostáiące, Teraz Nowo Historycznie opisane, przez ... Tegoż klasztoru S. Krzyża Professa, Proboszczá S. Michała w Słupi, Ná zgłodniáły ludzki áppetyt, y ná posiłek pospolity, do Druku podane. MnIe sIę tylLko przynaLeży szCzCIĆ VV krzyżV Páná naszego JezV ChrIsta ZbáVVICIeLá na Górze Łysey. Ad-Galat: 6. W Krakowie, w Drukárni Jakuba Matyaszkiewiczá J. K. M. y J. O. JMci J. Biskupá Krákowskiego, Xiążęćia Siewierskiego, Ordynáryinego Typografa. (1737). w 4ce, kart 12, str. 260 (z ryciną Łysej Góry i jej okolicy).

Przypis Konstancyi z Denhoffów Lubartowiczowey Sanguszkowey ordyn. Ostrogskiey w Sandomirzu. Tu genealogia Donhoffów (kart 7). Na czwartej karcie są approbaty z lat 1733 i 1755. Całe dzieło dzieli się na dwie części; w Iej mówi: O dawności, godności, przezwisku, bałwanach pogańskich, adoracyi ich, y o zwycięztwie polskiem na tej górze. Ks. IIga: o pracy Apostolskiej jako w inszych tak i w polskim królestwie synów S. Ojca Benedykta. Ks. IIIcia: O drzewie Krzyża S. od Tatarów i od Litwy z tej góry wziętym, a potym od tychże cudownie na tę górę przywróconym, także o S. Męczennikach tegoż klasztoru od Tatarów tu pozabijanych. Ks. IVta: Cuda i dobrodziej-

stwa przy tym drzewie Krzyża S. ludziom różnego stanu hoynie od P. Boga dane przez zasługi męki Jezusa Chrystusa na tym drzewie S. wylaney reprezentuiąca. Część IIga. Ks. Isza: O indultach od Najwyższych w kościele S. Chrystusowym Namiestników i Biskupów, o przywilejach od Najjaśn. królów i o innych tego miejsca dobrodziejach. Ks. IIga: O niektórych tego klasztoru professach życiem zakonnym y osobliwą doskonałością zaleconych. Obejmuje życie Stanisława z Bogusławic Sierakowskiego, opata J. Krzyskiego, Mikołaja Koźmińskiego, († 1490), professa S. Krzskiego.

Na czele dzieła wiersz p. t.: Opisanie Góry Swięto-Krzyzkiey.

Zdaje się podane daty 1735. 6. 7. są tylko jedną edycyą. Mylnie czytano zawikłaną datę w tytule.

Wisz. Hist. lit. I. 128 (podaje tytuł po łacinie). — Załuski Coll. legum s. 26.

Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Officia Propria Sanctorum, Ordinis Benedictini Primanorum. Cracoviae 1736. w 8ce, ark. 16.

Janocki powiada, że Jabłoński miał przygotowane do druku dzieło: Series et Acta Conventuum, a Congregatione Benedictina Polona celebratorum.

Jocher 6545. — Janoc. Polon. I. 31.

— Disertus Orator ad Superos pro Pace publica perorans, divinissimus pater Benedictus. In Deserto Calvomontano Ad Cathedram Christi Recurrente Annua suae festivitatis Die Cultu Panegyrico per ejusdem Archi Coenobij Professum, ad S. Michaelem Archangelum in Nova Słupia praepositum Congregationis Benedictino Polonae, demonstratus, nunc Luce publica ad Solatium afflictae gentis, Typis Illustratus. Anno quo Sumus in terris Orator ex Cathedra Crucis, ad Patrem pro nobis peroravit 1736. Cracoviae, Typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. Celsiss. Illustr. et Reverendissimi D. Episcopi Cracoviens. Ducis Severiae Ordinarij Typogr. folio, k. 17 nlb.

Dedyk.: Adamowi Tarle wojewodzie lubelskiemu.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

Jabłoński Jak. ob. Lacrymae (1604).

JABŁOŃSKI Jan pisarz koniński. Proces elekcyi Zygmunta III.

Wiszn. Hist. pol. VIII. str. 126 i I. s. 62.

Jabłoński Jan cześnik i **Jabłońska Eleonora** z Wańkowiczów ob. Kmita Stan. (Przywileje P. Maryi 1742.

(Jabłoński Kazimierz). Relacya pogrzebu WW. JMci PP. Kazimierza Jabłońskiego Starosty Szymanowskiego i Jana Jabłońskiego Sty Kuszlickiego mających za przydomek Samson i herb Klucz: w kościele Połockim Soc. J. d. 30 i 31 Januarii odprawionego. Bez r. (1735). w 4ce, 1 arkusz.

Zawiera opis pogrzebu.

JABŁOŃSKI Mikołaj. Krakai Kalendariom Könyv, á Bécsi latasnak hattározattia szerént Christus szuletése vtán. Az M.D.CXXXXV esztendöre igazitatot. Jablonski Miklos Krakai mathemáticus áltat, Niomtatta Béchben Gelbhaar Gergely. 1645. w 8ce, ark. D_4.

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár. str. 331.

— Krakai Kalendariom Könyv, a' Bécsi Prospectus szerént vrunk szuletése vtan, az M.DC.XXXXVI. esztendöre rendeltetet. Jablonski Miklos Krakai mathematicus áltat. Nyomtatta Béchben Gelbhaar Gergely sztlan levél 1646. (Druk w Wiedniu). w 8ce, ark. D_8.

Szabó K. Régi Magyar Könyvtár, Musaeum Narod. w Peszcie.

— Krakai Kalendariom Könyv, á Beczi Prospectus szerént urunk szuletése utan M.D.C.XXXXVII. Esztendere rendeltetet. Jablonski Miklos Krakai mathematicus által. Nyomtatta Béchben Gelbhaar Gergely. 1647. w 8ce, ark. D_7.

Szabó K. Régi Mag. Könyvtàr, str. 338.

— Krakai Kalendarium. A' Béczi Prospectus szerént urunk szuletése után. Az M.D.C.XXXXVIII. Eszténdere rendeltetet. Jablonski Miklos Krakai mathematicus altal. Nyomtatta Béchben, Gelbhaar Gergely. 1648. w 8ce, ark. D_4.

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár, str. 343.

— Theoremata logica in academico Posnaniensi collegio a ... phil. & juris audit., praesidente M. Joanne Sobiński, philosoph. doct. & professore, publicae disputationi proposita. Anno Dni 1648. Mense Novemb. die ... hora ... Posna-

niae. in officina Alberti Reguli. w 4ce, 11 k. nlb.

Dedyk.: Theodoro de Sobowice Pawłowski abbati Bledzeviensi. Czartor.

— Theoremata ex universa philosophia, in academico Posnaniensi collegio, praesidente A. R. D. Joanne Sobiński, canonico Posnaniensi, phil. doct. & professore, publicae disputationi, a... phil. & juris audit. proposita. Anno dñi 1649. Mense Julio, die ... hora 2 pomeridiana. Posnaniae, in officina Alberti Reguli. w 4ce, k. 14 nlb.

Dedyk.: Andreae Szołdrski, episcopo Posnaniensi. Czartor.

JABŁOŃSKI Paweł Ernest. Dissertationes academicae VIII de Terra Gosen, Pauli E. Jabłonski. Francofurti ad M. 1736. w 4ce.

Właściwie nie należy on do polskiej literatury, bo to prusak niemiec, lecz Jocher go wciąga w swój Obraz.

— Pauli Ern. Jablonski Exercitatio historico-theologica de Nestorianismo et illa in primis Nestorianorum phrasi qua humanam Christi naturam templum Divinitatis vocare solebant. Berolini 1724. w 8ce.

Jocher 9874. Ossol. — Zieliń.

— Institutiones historiae christianae antiquioris. Francofurti ad Viadrum. 1754. w 8ce, 3 tomy.

Ossol. — Zieliń.

— Institutiones historiae christianae recentioris. Francoforti ad Viadrum, imp. Joh. Christ. Kleyb. 1756. w 8ce. T. I. k. 4, str. 360. T. II. k. 2, str. 379. T. III. kart 1, str. 477.

Akad.

— Institutiones Historiae Christianae. Editio secunda. w 8ce. Tomus I. Historiam antiquorum continens. Francofurti ac Viadrum 1766. str. 356. — Tomus II. Historiam Recentiorem continens. Anno 1767. str. 360. — Tomus III. qui historiam recentissimam saeculi decimi octavi complectitur. Anno 1767. Impensis Ant. Gothofr. Brawn. str. 428 i Index ark. Gg. Warsz. Uniw.

— Toż:... Editio tertia emendatior atque locupletior. Emendavit, notas adiecit et prolegomeno premisit Ernestus Augustus Schulze, theol. doct. et profess. in acad. Viadr. eccles. reform. inspector. Francofurti ad Viadrum, impensis Caroli Teofili Straus. 1783. w 8ce. Tom I. Historiam antiquiorem continens, k. t., str. 50, 1 k. i str. 356. — Tom II. Historiam recentiorem continens, k. t., 1 k. nlb., str. 379 i 1 str. Tom III. r. 1786. str. 477.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— De Memnone Graecorum et Aegyptiorum huiusque celeberrima in Thebaide statua syntagmata III cum figuris aeneis. Francofurti ad Viadrum. Impensis Joannis Christiani Kleyb 1753. w 4ce, kart 11 nlb., str. 122.

Jagiell.

— Pauli Ernesti Jablonski Doctoris Theologi in Academia Francofurtana Senioris et Societatis scientiarum Regiae Berolinensis Membri, Pantheon Aegyptiorum sive de Diis eorum Commentarius cum Prolegomenis de Religione et Theologia Aegyptiorum. Francof. 1750.

— ob. Borzymowski Jan Gabryel (1738).

JABŁOŃSKI Paulus, Siderski Paulus, Chruścielowicz Albertus. Fortuna Lvbrica Infelicis Gualteri Pennâ & Operâ trium Rhetorum Collegij Varsavien. Scholarum Piarum. Ad profectus litterarij testimonium Pro Extraordinario Exercitio In Tragico spectaculo circa finem Studiorum Sub aspectum data. Ac pedibus Perillustris Magnificique Domini D. Casimiri In Krasne Krasiński, Illustrissimi Domini D. Bonaventvrae Krasiński, Regni Referendarij & Cap. Varsavien. Magna Expectationis Filij in profundae Venerationis ergo Sanguinem tantum testimoniū Svbstrata. Varsaviae In Scholis Piis. Anno 1677. w 4ce, str. nlb. 4.

Dedykacya: ad capitaneum Praenicensem. Wolań.

Jabłoński Paweł II ob. Boykowski N. E. (Summarium 1776).

Jabłoński Sebastyan Kazimierz. Series Senatorow y Posłow na Seym Ord.

Warszawski 1776. z wyrażeniami, gdzie który stoi, zbiorem Seb. Kaz. Jabłońskiego. w Warszawie nakładem Michała Gröll'a 1776. w 8ce, ark. B_3.

JABŁOŃSKI Johann Theodor. Allgemeines Lexicon der Künste und Wissenschaften oder kurze Beschreibung des Reichs der Natur, der Himmel und himlischen Körper, der Lufft, der Erden, samt denen bekannten Gewächsen der Thiere, Steine und Erze, des Meeres und der darin lebenden Geschöpfe; ingleichen aller menschlichen Handlungen, Staats- Rechts- Kriegs- Polizey- Haushaltung- und Gelehrten Geschäffte, Handthierungen und Gewerbe, samt der Erklärung der darin vorkommenden Kunst-Wörter und Redens-Arten mit Beisetzung der Lateinischen und Französischen Benennungen wo solche vorhanden; in gehöriger Ordnung verfasset und mit Fleiss zusammengetragen von einem Mitglied der Königl. Preuss. Societät der Wissenschaften. Leypzig, Thomas Fritschen. 1721. w 4ce.

— Toż:... verbessert und vermehrt von Schwaben (2 części). Königsberg 1748. w 4ce.

— Toż:... Königsberg 1767. w 4ce.

Jabłoński Thomas ob. Bielawski Math. (1608).

(Jacek Św.). Hyacyntus D. cracoviensis primum canonisatus ... etc. Varsaviae 1786. w 4ce. Ossoliń.

— Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus. Litania o S. Jacku korony polskiey patronie y apostole osobliwszym ludzi utrapionych pocieszycielu Zakonu Ś. Oyca Dominika. (Bez wyr. miejsca dr. i r). (Druk z 18 w.) w 8ce, kart 9.

— Officium in festo Beati Jacinti Confessoris Ordinis praedicatorū. w 8ce.

— Officium S. Hyacinthi confessoris ordinis Praedic. duplex. Apponendum in Breviario Romano, die XV Augusti. Ex mandato S. D. N. Urbani Papae VIII. A sacra Rituum Congregatione recognitum et approbatum. Romae, ex typographia Rev. Cam. Apostolicae. 1625 w 8ce, str. 7.

— Oratio panegyrica de S. Hiacintho ... Cracoviae, fol.

Katal. Batowskiego N. 4418.

— Summus Orbis lechici pra et patr. D. Hiacynthus thesibus theologicis sub faventissimis auspiciis prioris Conventus crac. . . . . . in debitum profundae venerationis cultum adornatus anno 1723 d. .. m. Martii. Cracoviae typis Jacobi Matyaszkiewicz. folio, kart 4 nlb. Krasiń.

— Pieśń o świętym Jacku patronie polskim zakonu S. Dominika, który w obrazie starodawnym niegdy w Krakowie a teraz w Odrowązie będącym prawdziwie iest wyrażony. Roku pańskiego 1666 dnia 17 Marca wydana. (Bez osob. tyt.) fol. k. 2.

— Septenna albo Krotkie Nabożeństwo do S. Jacka. w Krakowie w Drukarni Akademickiey. 1750. w 8ce.

— Septenna albo krótkie nabożeństwo przez siedm śród do dostąpienia protekcyi wielkiego korony Polskiey Patrona, kraiów północnych apostoła osobliwe zaszytu (tak) zákonu kaznodzieyskiego Jacka S. Dla pobożnych klientów Jego, zebrane od Stolice Swiętey Apostolskiey przez szczęśliwie niegdiś (tak) panuiącego O. S. Benedykta XIV pozwolone I odpustami uprzywileiowane do druku podane. W Krakowie w drukarni Michała Dyászewskiego J. K. M. typ. Roku Pańskiego 1759. w 8ce, kart 19 i ryc.

Pod ryciną położony jest podpis: M. Zukowski sc. Cracoviae 1758. Mieści modlitwy, godzinki, litanią i pieśni (I—V). Jagiell. — Krasiń.

— Strzała do celu niebieskiego zmierzaiąca albo krótkie Nábożeństwo do świętego Jacka Odrowąża Wyznawcę, Zakonu Káznodzieyskiego. Náyosobliwszego N. Maryi Panny Dilecta y Beniamina. Królestwa Polskiego y W. X. Litewskiego Patrona. Wszystkich w różnych potrzebách do siebie się uciekáiących szczególnego Protektora. W Sandomierzu w drukarni J. K. M. Societatis Jesu anno Domini 1747. w 12ce, str. 23.

Rozpoczyna wiersz: Paean o S. Jacku Wyznawcy. Dalej str. 11: Litania.
Jagiell.

— Della vita, miracoli e canonizazione di S. Giacinto Polaccho dell ordine di San Domenico, il quale e stato Canonizato dalla Santita di n. S. Clemente VIII alli 17 d' Aprilé 1594. Venezia per Gironimo Porro stron 237.

Porównaj Accolti Girolamo.

— Żywot S. Jacka. (Kraków 1750). w 4ce, str. 75. Polkowski.

— Kazania na dzień S. Jacka Patrona Korony Polskiey. 1645. stron od 337 do 376.

Urywek z większego zbioru.

— ob. Accolti Girolamo (Vita 1594) — Albertus Leonardus — Agnetius Lud. (1619) — Baronius Mart. (1605) — Bieżanowski St. J. (1683) — Birkowski X. Fabian (1623) — Baryczka Bartel (1639) — Bieżanowski Stan. Józ. (1658) — Birkowski Fab. — Blancus Guilhelmus (Hyacinthus 1594) — Bzovius Abrah. (Thaumaturgus 1606. Sertum gloriae 1598) — Castelnedulo Dom. (Officium 1540) — Chelli Fr. (1642) — Chodykiewicz (Vita 1749) — Clor Stefan (1602) — Frydrychowicz Dominik (Vita 1688) — Ghisi-Cibo Innocentio (Vita e miracoli 1594) — Grodzicki X. Antoni (O żywocie Jacek S. 1595) — Hussovianus Nic. (1525) — Kałowski X. Marcin (1714) — Klissowski Józef (Życie 1750) — Kocieński Józ. Ign. (1737) — Kozielski Ambroży (Acclamatio terrae 1694) — Kretowski Marc. — Leander Wojc. (1517) — Lewartowski Jan Nepomucen (1768) — Liberiusz Jacek (1657) — Lubomlczyk Seweryn — Majewski Jacek (Kamień 1740) — Małyszko T. A. (Cherubin 1760) — Minasowicz Józef Epiphaniusz (1786) — Montalinus Augustinus (Summario 1594) — Montecuccoli Car. (Oratio 1612) — Nigronius Jul. (Laudatio 1594) — Nowowiejski Felicyan — Oborski Nic. (1694) — Olivarius (1597) — Opatovius Ad. (Życie 1634) — Potocki Paul. (1643) — Przemyśla (z) Antoni (Sprawa dobra 1599) — Razzi Sey. (Vita 1596) — Rechac (1643) — Ruszel Paweł (1641) — Severinus (De vita miraculis 1594. Histoire 1602) — Sienkiewicz Petrus (Fasciculus 1687) — Siewierski Flor. — Slachetka St. (Chorago 1658) — Sprawa dobra o zakonnej prowincyej (1599) — Stella Jul. Caes. (Carmen 1594) — Szyczow Tomasz (Relatio) — Szmid Klemens (Złote żniwo 1750) — Walery Maxym (O dziejach 1609) — Zagajowski Ambroży (Vernales violae 1684).

Juszyńs. Dyk. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 321. VIII. 85. — Janociana I. 126—7. — Bentk. I. 623.

JACHIMOWICZ Bazyli Bonifacy. Relacya o straszliwym upadku Stołecznego Miasta Wileńskiego w Wielkim Xięstwie Litewskim oraz po pilney rewizyi z roskazania Szlachetnego tuteyszego Magistratu, krotkie spisanie kościołow, klasztorow, pałacow, kamienic, domow, ludzi etc. w fatalnych zagrzebionych minach tegoż Stołecznego Miasta Wileńskiego J. K. M. od niewiernego żyda Rubina, na Zarzeczu we Dworku Jm. P. Narbuta Łowczego Wileńskiego mieszkaiącego, z browaru, iak z piekielney otchłani wybuchaiącym ogniem, funditus spalonego, w dzień wtorkowy koło godźiny dźiesiątey z rana dnia 11 Junii, Roku Pańskiego 1748, przez Bazylego Bonifacego Jachimowicza uczyniona. fol., str. 14 i 1 arkusz.

Są tu wiersze do czytelnika dające wyobrażenie o niesłychanej klęsce Wilna, w którem, jak ze specyfikacyi widać, 469 kamienic, kościołów i cerkwi 12, pałaców 15, innych zaś budowli, jako składów, sklepów kupieckich, spichlerzów bez liku ogień strawił.

Baliński Dawna Akad. s. 465—483 (przedruk). Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Swiatło okropne, w przeraźliwym wszystkich serca przeniknieniu przez zawźięty pożar, nienagrodzone klęski y szkody Miasta Wileńskiego wpowtorney Relacyi obiaśniaiące, pod wstecznym Raka w mieśiącu Junii obrotem, w smutnym spectaculum, Roku 1749 dnia 8 Junii panuiącego Marsa upały z przeszłorocznych iskrzących

się popiołow zażarte, z przedmieścia Subocz zaczęte, á z Rady Szlachetnego Magistratu Wileńskiego po pilney rewizyi przez tegoż autora ogłoszone. fol, $3^1/_2$ ark.

Na początku i na końcu są wiersze do Czytelnika. Można stąd powziąć wyobrażenie o niezmiernych szkodach i upadku miasta, po tym powtórnym pożarze.

Kraszewski T. II. str. 90 i 94. T. IV. str. 270 i 1. — Baliński w Dawna Akad. Wileńska od str. 485 do 499.

Czartor. — Jagiell.

— Postać rzewna okropności z bolesnym sercem wylana w płaczliwym Elegii thronie, nad dwukrotnym funditus zgorzeniem miasta J. K. M. Wileńskiego raz z okazyi niewiernego Żyda Rubina r. 1748 d. 11 Junii, z browaru, iak z otchłani piekielney wybuchniętym ogniem na Zarzeczu. Drugi raz z przedmieścia Subocz z dworku JMP. Hrehorowicza r. 1749 d. 5 Junii od skry z komina flagorem nadzwyczaynym zaiętego y w perzynę obróconego, na waletę temuż miastu Wilnowi wydana powtórnie A. D. 1753. Wilno, folio.

Trzeci wielki pożar M. Wilna w dniu 28 Maja 1760 opisuje Kuryer litewski 1760 roku N. VII. Wskutek którego zalimitowano Trybunał do d. 9 Czerwca.

JACHIMOWSKI Jacobus. Praelectiones theologicae in Sacram Scripturam Veteris Testamenti, ad usum seminariorum intra regnum Poloniae existentium concinnatae. Per A. R. D. Jacobum Jachimowski congregationis missionis presbyterum, seminarii diaecesani in arce cracoviensi siti superiorem, ac plurium annorum decursu sacrae theologiae professorem. Cracoviae A. D. 1789. Typis Scholae Principis Regni Universitatis cracoviensis. w 8ce, k. 10 nlb., str. 372.

Approbaty podpisują: Adalb. Damaszewski, Cracoviae 1778 i Józef Olechowski. Nadpis nad stronnicami: Liber I (—IV) de Scriptura. Jagiell.

JACHIMOWSKI Stanisław (Jachymowski). Opony żałobne przy pogrzebie Wielmożney Jeymości Panniey Leonory na Zabnie Czerskiey Kasztelanki Chełmińskiey Starościny Bobrownickiey przez W. X. Stanisława Jachymowskiego C. G. wystawione, roku pańskiego 1647, dnia 12 miesiąca Listopada. w 4ce, 2 arkusze.

Na odwr. str. tyt. herb Czerskich a pod nim 4 w. pols. Przypis wier. pol. Olbrychtowi na Czarnym Czerskiemu kasztel. Chełmińskiemu. W pięciu oponach opłakuje śmierć zmarłej, wierszem. Druk gocki.

Ossol. — Warsz. Uniw.

JACHIMOWSKI Szymon. Coronata sub annum a fudatione centesimum Gedanensis Collegii Soc. J. eruditio gentilitiis Rosis Illmi ac Revdmi Dni Hieronymi Rozrażewski, Cujaviensis et Pomeraniae Episcopi, Fundatoris beneficentissimi: seu oratio in solenni studiorum renovatione dicta et haeredi ejusdem sanguinis virtutique, perillustri ac Revdmo Dno Stanislao Rozrażewski Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Custodi etc. a P. Simone Jachimowski S. J. dedicata, Anno 1686. (Na końcu:) typis Olivensibus S. O. C. folio, kart 9 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Róża na blasze ryty, po nim 8 w. łac. Przypisał autor prozą X. Stanisławowi Rozrażewskiemu kustoszowi kat. krak. Mowa miana jest na uczczenie setnej rocznicy założenia Kollegium Gdańskiego obchodzonej we Wrześniu 1685 roku.

Wiersz na herb jest pióra K. Sarbiewskiego S. J.

Brown. Bibl. pis. 202. — Jocher 1265.

Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Triumphus causae eruditae coram illustrissimis et reverendissimis Tribunalibus Regni Judicibus praesidente Illustrissimo et Reverendissimo Domino D. Stanislao Kraiewski Decano et Archiepiscopatus Gnesnensis Administratore, Custode Łoviciensi, praeposito S. Michaelis in Arce Cracoviensi, Majoris Cancelariae Regni Regente, Marschalco Illustrissimo Domino D. Sigismundo a Lubraniec Dąbski Palatino Cuiaviensi Brestensi etc. etc. sub annua studiorum exordia in aula Collegii Lublinensis Societatis Jesu oratoria prophasi institutus et augusto fundatorum sanguini Illustrissimo Domino D. Constantino de Radochonce Wapowski Vexillifero Sanocensi, ad Tribunal Regni Judici Deputato &c. Domino et Mecaenati am-

plissimo dedicatus. Anno, nati ad triumphos Dei, MDCLXXXVII (1687) Calendis Septembribus. Lublini Typis Collegii Societatis Jesu. folio, kart 11 nlb.

Na odwr. str. tytułu herb Wapowskich a pod nim 12 wierszy łacińskich. Przypis Konstantemu Wapowskiemu. Rzecz prozą. W tekscie w wywodach genealogicznych wymienieni: Bern. Wapowski, Max. Fredro, Stan. Wojankowski, Boczkowscy, Szembecy, Sarbiewski, Drozdowski, Grudziński, Pląskowski, Stoiński i inni.
Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— ob. Elfen Mikołaj (1715) — Ignacy S. (Iskierka Serca).

JACHNOWICZ Jan S. Jesu (1589 † 11 Kwiet. 1668). [Ewangelie ku użyciu Kaznodziej. 1637].

Po litewsku.
Jocher 4409.

— Historia passionis Christi punctatim animae devotae per 3 libros et capita exposita. Varsaviae, 1655. w 12ce.

Brown. str. 203.

— Libellus praecatorius seu Collectio variarum devotionum. Cracoviae, Mart. Horterinus, 1627. w 12ce.

— Libellus praecatorius pro Sodalitate Vilnensi Corporis Christi. Vilnae 1630.

Kraszews. Wilno, IV. — Jocher 6613.

— O Męce Pańskiey. 1626.

Siarcz. I. 186. — Jocher 6031.

— [Mowy Katechizmowe. 1638].

Po litewsku.
Jocher 2787.

— Nauka Katechizmu (około roku 1628).

Jocher 2786. — Siarcz. I. 186.

— Officium de S. Angelo Custode. 1636. (Po polsku i po łac.).

— Officium de S. Casimiro. Anno 1637. (Po pols. i po łac.).

— Pieśni duchowne (nabożne). (Po pols. i po litews.) 1660.

Jocher 7046 (zwie go mylnie Jalinowicz). — Kraszewski Wilno IV. s. 201 ma Jaknowicz z datą 1660. Toż Bentkowski. — Juszyński I. 144 ma datę r. 1688. (Jacknowicz Jan).

— Pochodnia goreiąca [o założeniu Bractwa SS. Józefa i Nikodema w Wilnie]. 1630.

Rostowski Lituan. S. J. Hist. s. 448. — Jocher 7778. 9083. — Kraszews. Wilno IV. 171.

— O Siedmiu boleściach N. P. 1639.

Siarcz. I. 186. — Jocher 5847.

— [Reguły i pieśni nabożne Bractwa S. Izydora 1639].

Po litewsku.
Siarcz. I. 186. — Jocher 9124.

— O wcieleniu Pańskim. 1635.

Jocher 3545.

— Życie w młodości Zbawiciela Naszego. 1639.

Siarcz. I. 186. — Jocher 8181.

— ob. Bekan Marcin (Czyściec Kalwinistów 1639. Bóg kalwiński 1640).

Bentk. H. lit. I. 245. — Siarczyńs. Obraz I. 185. — Kraszews. Wilno IV. 171. — Oloff Poln. Liederg. 97—8. — Rostows. 448. — Encykl. Orgelbr. XII. 839. — Brown. Bibl. Soc. Jesu 202—3. — Stankiewicz Bibliogr. litews. II 39—40.

Jackowska Ur. ob. Ubezpieczenie fortuny i honoru (1775).

JACKOWSKI Jan. Kamoena żałosna na śmierć Stefana z Koniecpola Koniecpolskiego pułkownika Króla JMci. W Krakowie w drukarni Macieia Andrzeiowczyka r. 1629.

— Pallas ochotna na akt małżeński Andrzeia z Niewiarowa Niewiarowskiego z Maryą z Lipia Lipską. Kraków 1626.

Mać. Piśmien. pols. III. str. 731.

JACKOWSKI Michał. Wiersz w dzień Imienin WJP. z Marcinkiewiczów Józefie Samsonowey Toczyłowskiey Podkomorzyney Nadwor. J. K. M. d. 19 Marca r. 1779. fol., 1/2 ark.

Nadpis: Michał Jackowski Porucznik Wojewodztwa Wileńs.

JACKOWSKI Rafał X. Koronatorka przecudowna Miłość Boga na gody niebieskie gotową Oblubienicę Teklę S. a nam w każdey potrzebie przed Maiestatem Boskim protektorkę wystawiaiąca Wżnym Ichmościom Pawłowi z Kaliszkowic y Franciszce z Węgierskich Załuskowskim Skarbnikowstwu y Sędstwu Sieradzkim dobrodzieystwu, kaznodzieyskim stylem w Woykowskim kościele parafialnym, przy solenney in-

trodukcyi relikwii y obrazu S. Panny y Męczenniczki przez X. Rafała Jackowskiego Żak. Br. Mnieyszych S. Franciszka Obserwanta, Diffinitora aktualnego, Kaznodzieię Generalnego Wielkopolskiey prowincyi Bernardyna, na znak wdzięczności y ukoronowania choynych dobrodzieystw w dom ten wprowadzona w roku pańskim 1760 dnia 23 Września. Za dozwoleniem Zwierzchności do druku podane. W Kaliszu w drukarni J. K. M. Colleg. Soc. Jesu r. 1761. folio, 9 arkuszy.

Na odwr. str tyt. herby (drzeworyt) Wieniawa i Rola, pod niemi 10 wier. pols. Przypis proszą tymże Załuskowskim; kazanie po polsku.

Jocher 5042 mylnie ma Jakowski.

Akad. — Ossol.

Jacob (stad) ob. Berättelse (1704).

Jacob ob. Jakób.

JACOB C. De febre castrensi oder Polnische und Ungarische Krankheit. Erfurt 1716. w 4ce.

JACOB Fil. Isaac. [Commentarii in Josuam et Judices]. Lublini 1623. fol. (Po hebrajsku).

Jocher 2478.

JACOB. Die Andacht Jacobs, mit dem Hebraischen Texte. Lemberg, gedruckt mit Pillerischen Schriften. 1789. w 4ce.

Jocher 7236.

(Jacob Ludwig). Eigentliche Beschreibung des Feuerwercks, welches am Vermählungstage des Fürsten Jacob Ludwig mit Hedwig Elisabeth Amalia ist auffgeführet worden. Danzig 1691. folio.

JAKOBEIUS Stanisław z Kurzelowa († 30 Czerwca 1612). Dziennik Swiąt Rocżnych z wyborem cżásów, których iákie sprâwy szcżęśliwie sprâwowáne máią być wedle porządnych Biegów Niebieskich: na Rok od Národzenia Páńs. 1572 przestępny. Przez M. Stániłáwá Jákobeiusá z Kurzelowá sławney Náuki Krakowskiey Astrologá pilnie nápisány. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. W Krako. v Stániłáwá Szárffenb. w 32ce, kart 16.

(Część II p. t.:) Obwieszcżenie y przestrzeżenie przypadków wszelkich z náuki Gwiazd y Biegow Niebieskich, ná Rok Pański M.D.LXXII. Przestępny. Przez M. Stánisławá Jákobeiusá z Kurzelowá sławney Akádemiey Krákowskiey Astrologá, pilnie opisáne. Przydáne ktemu skutki záćmienia, którego tegoż Roku uźrzymy y vcżuiemy. w 32ce, kart 24.

Wierzbows. III. 2566. Zamojs.

— Judicium astrologicum ad annum Dom. 1570. embolismale. A M. Stan. Jacobeio Curelovien celebris studq. CRAcovien. Astrologo conscriptum et editum. Addita est Prognosis duarum ecclipsium quarū effictus in annum praesentem indicunt. (1569). w 16ce.

Polkowski.

— ob. Solski Gasp. (Naenia in mortem 1612) — Vitellius Jacob (Harmonia 1629) — Wresnanus Bartholomaeus (Planctus 1612).

Jacobeius Theophorus ob. Wresnanus Barthol. (Planctus 1612).

Jacobejus Wawrzyniec (Lorenz). Kalendarium, az Idönek es az Innepeknek valto zasarol valo itelet, Christus Vrunk születese vtán, 1618. Az Krackai Jakobejus Lorintz M. és az Philosophianak Doctora által irattatot; és magyarra tordidatot. Cassan nyomtatta Festus Janos. w 16ce, ark. A—E. (Zarazem:) Prognosticon, az Idonek es az Innepeknek változasarol valo itelet, Christus Wrunk születeze vtan, 1618 Esztendore.

Szabó K. Régi Magyar Könyvtár, str. 217.

— Kalendarz świąt rocznych na rok pański 1617 przybytni M. Wawrzyńca Jakubeiusa Kurzelowity, nauk wyzwolonych y philozophiey doktora z pilnością napisany. (Tu drzeworyt zaćmienia). w Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego. w 16ce, kart 40 nlb.

Mieści: wiadomość o aspektach; pod miesiącami są czterowiersze, po kalendarzu osobny tytuł: Rozsądek y przestroga z gwiazd itd., potem Przemowa do czytelnika, w której oświadcza, iż bawił pod ten czas we Włoszech, dla tego nie mógł tego kalendarza przypisać któremu z obywateli polskich. Dalej idą zwykłe prognostyki, nauka o puszczaniu krwi, na końcu: Spis

jarmarków, i drzeworyt z napisem które znamie, którym członkom panuje.
Ordyn. Zamojs.

— Toż:... na rok pański 1618. przez M. Wawrzyńca Jakobeiusa Kurzelowitę w philosophiey y nauce lekarskiey doktora z pilnością napisany. Troie zaćmienie roku tego przypadło, z których żadnego na horyzoncie polskim nie oglądamy. w Krakowie. w 16ce, k. 48.

Mieści wiadomość o aspektach, pod miesiącami są czterowiersze. Dalej prognostyki zwykłe. Ordyn. Zamojs.

JACOBELLUS Joannes Baptista. Feralis pompa Alexandri Gosiewski palatini Smolenscensis descripta a Joanne Baptista Jacobello Reginae Caeciliae Renatae sacellano, ded. Stanislao Christophoro et Nicolao Paciis, Stephani Pac Procancell. Lith. filiis. Vilnae, S. J., 1639. w 4ce, ark. B_4. Ossol.

JACOBI Ignacy Stanisław. Feralis in Kotficio campo cupressus, inuida Libitinae manu ad luctuosissimum obitum Illustrissimi olim et Magnifici domini D. Casimiri de Radomicko Radomicki Castellani Calissiensis, Mosinensis et Capitanei magni et desideratissimi Senatoris plantata et dum Posnaniae in ecclesia P. P. Carmelitarum Discalceatorum: Justa ei Funebria summo omnium dolore persolverentur in vim debitae gratitudinis Benefactoris sui a M. Ignatio Jacobi in Alma Universitate Cracouiensi Philosophiae Doctore, ac interea in Academia Posnaniensi Rhetoricae Professore, Contubernij Szołdrsciani Praefecto, parentalis calami obsequio luci publicae exhibita A. D. 1690 die 23 m. Januarii. Typis Academiae Posnaniensis. fol. kart 19.

Dedykacya: Mathiae, Andr. Alex., Steph. Jos., Vladislao Radomiciis.
Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini. Amen. Flores veris purpurei. Ex amaenissimo Metaphysices Viridario decerpti, et praesidente M. Christophoro Sowiński, Philosophiae Doctore, Collega Maiore Regio et Cursus Vladislauiano Philosophici Professore, Custode Pilecensi, et S. Floriani canonico. Ab Ignatio Stanislao Jacobi, Artium et Philosophiae Baccalaureo. Publicé, in Augusta D. Vladislai Jagellonis Aula propositi. Anno Domini 1682. Die 18 Maj, circa horam 2. post Meridiem. Cracoviae typis Universitatis. w 4ce, k. 6.

Ded.: Domino Rev. Francisco Leśniowic, Protonotario Apost. Praeposito et Officiali Pilecensi, Irządzensi, Saniecensi, per J. S. Jacobi. Obejmuje: Conclusiones de natura Metaphysicae. Czartor — Ossol.

— Gemmea reginae mentivm sapientiae corona D. Joannes Cantius Confessor Regni Poloniae et Almae Uniuersitatis Cracouiensis patronus. Vitae sanctitate, meritorum et miraculorum gloriâ Illustris, annuo festiuitatis suae recurrente die, in Ecclesia Collegiata Beatissimae Virginis Mariae in summo Posnaniae, in frequentissima illustrium et nobilissimorum hospitū corona, a M. Ignatio Jacobi in alma Uniuersitate Cracouiensi philosophiae doctore ac interea, in Academia Posnaniensi rhetoricae professore, contubernii Szołdrsciani Praefecto, cultu panegyrico celebratvs, anno salutis 1690 die 19 Octobris. Typis Academiae Posnaniensis. fol., 3 ark.

Przypisał Kazimierzowi Łubieńskiemu kanon. katedr. krak. Na odwrocie tytułu herb i ośmiowiersz.
Jagiell. — Ossol.

— Munera laureata, Ex Aureis eruditae gloriae fructibus, honorifice delecta, VV.DD.IV Primae Laureae Candidatis, Dum in alma universitate Cracoviensi per Excellentissimum, ac Doctissimum Dominum D. M. Basilivm Plaszczewski, Philosophiae Doctorem, et Professorem, Collegam Minorem, In Nobilissima Magnorum Hospitum corona, Artium et Phil: Baccalaurei Ritu Solenni renuntiarentur. Amoris et gratulationis ergo; Ab Ignatio Stanislao Jacobi eiusdem Laureae Candidato, Applausis et Concentu Apollinari Dedicata. Anno Salutis 1681. die 20 mensis Octobris. Cracoviae typis Universitatis. folio, 3 arkusze.

Na odwr. str. tyt. herb domu Rylskich, a pod nim 8 wier. łac. podpisał Stanisław Józef Prochowski stud. poetyki. Przypisał prozą łac. Michałowi z Rylska Rylskiemu

Cześnikowi Łęczyckiemu autor. Zaczyna oda na cześć Bł. Jana Kantego, pocsem podziękowanie professorom egzaminującym: Rafałowi Arteńskiemu filozofii Dr., kolledze młod. professorowi zwyczajnemu wymowy i dziekanowi wydz. filozoficznego, X. Basylemu Olszyńskiemu filoz. Dr., kolledze Starszemu, professorowi król., i kanonikowi S. Anny i X. Sebastianowi Taraliczowi filoz. Dr., kolledze młod. i proboszczowi u Św. Wojciecha. Stopień bakałarsa otrzymali: Kazimierz Olszowski, Bartłomiej Augustyn Dutkiewicz z Miechowa, Jędrzej Ignacy Ładowski z Wyszogroda, Franciszek Jan Lebkowicz z Sącza. Wywdzięczając się dla Jacobiego, napisał Kazimierz Olszowski wiersz łac. Na końcu berła akademii. Za rektorstwa X. Szymona Stanisława Makowskiego Ś. teol. Dr. i professora.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Smiertelny w Kotfierowskim polv Cyprys, nielitościwą Libityny ręką przy opłakánym ześćiu Jáśnie niegdy Wielmożnego Jego Mości Pàna Kazimierza z Rádomická Radomickiego kasztelana kaliskiego, Mosińskiego etc. Starosty Wielkiego y potrzebnego Rzeczypospolitey Senatora zaszczepiony, y gdy w Poznániu w kośćiele OO. Kármelitów Bosych ostátnia vsługa, z wielkim wszytkich żalem oddawana byłá, ná dowód należytey wdzięcznośći Dobrodzieia swoiego przez M. Ignacego Jákobiego, W przesławney Akademiey Krákowskiey filozofiey Doktorá a ná ten czás w Akádemiey Poznańskiey Rhetoryki professora, Burse Szołdrskiey Prefektá żałosnego piorá usługą ná widok podany. Roku pańskiego 1690 dnia 23 Stycznia w drukárni Akademiey Poznańskiey. folio, 11 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herby Bukowieckich i Radomickich a pod niemi 10 w. pols. Autor przypisał prozą Zofii z Bukowca Radomickiej żonie zmarłego i córkom jego. W 230 sześciowierszach polskich opłakuje śmierć zmarłego kasztelana, wynosząc jego cnoty i zasługi.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Cybulski Paul. (Mare serenum 1703) — Margowski Andr. Rud. (Coronament. 1684).

JACOBI Jan Krzysztof (predykant w Zaborowej). Ein treuer Knecht Gottes,... Bey dem ... Ehren-Gedächtniss, Des ... Zachariae Herrmanns,... welches der 24 Januarii des 1717. Jahres war, ... Trauer-Rede ... Lissa, gedruckt bey Michael Lorentz Pressern. fol. 16 stron. Wrocławs.

Jacobides Dembnic Jan (Polonus) ob. Brunsenius (Applausus Votivus 1673).

Jacobin Fr. Marine ob. Holfeld Joh. (Martyrum 1645).

Jacobinus Jan. Res gestae per Sigismundum ob. Hungaricarum rerum.

JACOBS Johannes. Ehrensäule bey hochzeitlichem Freudenfeste der Adelgundae Schmieden und Gottfried von Diesseldorff. Danzig 1699. folio.

JACOBSEN Johannes. Trauer Gedicht ..... Johannes Joachimus Ewald. Danzig 1696. w 4ce.

Jacobson J. ob. Behr Christoph (1697).

Jacobus ob. Jakob.

Jacobus a Falckenberg (De Polonia 1573) ob. Falkenberg.

Wierzbows. III. 2580.

Jacobus de Gosthynin ob. Dawid Judaeus (Theoremata 1507).

Jacobus Justus Apostolus ob. Buydecki Floryan (1725).

Jacobus de Iszlsza (Judicium Cracoviense) ob. Iszla J. (1505. 1512).

Jacobus praesentatus ob. Sobieski Jakób (1697).

Jacobus de Paradiso ob. Jakób.

Jacobus de Valentia ob. Valentia Jakób (Theologiae 1538).

JACOPONUS. De mundi vanitate beati Jacoponi Threnodiae. Torunii 1731. w 8ce.

Mieści: treny, wierszem po łacinie i po polsku. Zielińs.

JACQUIER Franciszek. Institutiones philosophicae ad studia theologica potissimum accommodatae auctore ... ex Minimorum familia primariarum per Europam Academiar. socio, in Lyceo Romano et in Collegio Urbano de propaganda fide professore. Varsaviae, typis S. P., 1771. T. II. Methaphysicam complectens. w 8ce, str. 252 i Index.

Tom I tworzy: Genuensis Ant. Elementorum artis logico-criticae lib. V.
Porów. Genuensis A.
Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows.

JACSZOVIUS Joannes aud. philos. D. Thomae Siemszycki, artium et philosophiae licenciato, magisterii et philosophiae doctoratus insignia in Academia Cracoviensi accipienti gratulatio facta. Cracoviae, 1610. w 4ce, kart 2 (brak końca). Dzików — Krasińs.

Jactura ob. Koryciński J. (Spei 1687) — Lipski Jan M. (immortalis 1746) — Tortowski Seb. (literarum 1703).

Jactus primo lapidis ob. Bokum J. Krz. (1702).

(Jacussevius Mathias). Epithalamium Mathiae Jacussevii.
Niesiecki (II. 690).

Jacynicz Stefan ob. Giżycki X. Stefan Bernardyn (Kazanie pogrzeb. 1637).

Jaczmirski Petrus ob. Zygrowiusz Jan (In papopompen).

Jączyński X. ob. Murczyński Andrzej (1749).

Jączyński Rafał ob. Janczyński R. (1637).

JADECKI Kazimierz. Nadzieja złotych wieków z złotego Abdanku Jegomości P. Kazimierza na Choinie Choieńskiego w złotey łodzi Jeymości P. Marianny z Szołdr Szołdrskiey przy weselnym akcie wesołym Hippocrenem do polskiego portu przez X. Kazimierza Jadeckiego S. T. A. skierowana roku pańskiego 1686. folio, 5 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. (na blasze ryte) herby Abdank i Łodzia, a pod niemi 10 wierszy pols. Sam dziewosłąb wierszem pols. ułożony, wysławia zasługi domu Szołdrskich i przymioty nowożeńców.
Warsz. Uniw.

Jademrecht Jan Jakob ob. Oloff Ephraim (Przy 1712).

JADOK. O myncy Cesarza Jegomości Ferdynanda I przez Jadoka. 1553.
Czacki O lit. i pol. praw.

Jądro modlitew ob. Novacius Jan (1686).

Jadwiga córka Kazimierza IV. ob. Rysicheus Th. (Oratio 1502).

Jadwiga Brandeburska ob. Adamius Teodor (1602).

Jadwiga z Kościelca ob. Pussman Krzysztof (1551).

Jadwiga Elżbieta Amelia księżna Neoburska (żona Jak. Sobieskiego) ob. Gawath Jacobus (1691) — Neoburgica Hedviga — Osliński Mart. (Augusta Magnificent. 1691).

Jadwiga (Hedwig) Palatina Rheni ob. Chreptowicz Mich. (Universitas Majestatum 1691) — Locher Jak. (Threnodia).

Jadwiga królewna ob. Freder Jan (Apologia 1544).

Jadwiga S. Bertolda Morawskiego książęcia, Tyrolskiego hrabi córa, Św. Elżbiety królewny Węgierskiey ciotka, Henryka Polskiego, a mianowicie Krakowskiego y Szląskiego księcia małżonka na rok p. 1767, przy dokończeniu 1766 stołecznemu m. Krakowu w królewskim SS. Apost. Piotra i Pawła kościele Soc. J. za patronkę roczną dana. Bez m. dr. (w Krakowie). w 8ce, k. 2 nlb. Warsz. Uniw.

— ob. Buchwald (Extemporalitates 1503) — Chełstowski Dyonizy (1716) — Karp Andrz. (1674) — Hedwig (Legende 1504) — Lodziński Joz. Ant. (Skarb 1725) — Miske Ludw. (Zwierciadło przykładn. 1724) — Sanner Stanisław (Niebo ziemskie 1681) — Surius Wawrz. (Vitae sanctorum 1613) — Sanner Stan. (Niebo 1681).

JAEGER Chr. Friedericus. Infelicissimum Curlandici solis occasum et tristissimam tot populorum votorumque catastrophen explicabit. Erlangae. 1711. folio.

JAEGER Jan (Crotus Rubeanus) (ur. 1480). Ad apologiam J. Croti Rubeani responsio amici ad quem privatim eam scripsit. (Bez r. m. i dr.) Datae in Sarmatis, anno theologor. XV. defectionis. Croti primi. w 4ce.

Może to jest list, który Olearius r. 1720 dał do druku jako pismo: Anonym do Crotusa. Jest to pseudonym Jana Jaegera urodz. w Dornheim (po łac. Rubo). Bawił 7 lat w Prusiech nad granicą polską, r. 1508 został magistrem i wykonał profesyą teo-

loga. (Olearius Annot ad epist. Mor. B. G. Fa).
Weller Index s. 128.

JÄNICHEN Joh. Christoph. Ode auf die beglückte Gerberische und Weickhmannische Eheverbindung. Danzig 1756. folio.

JAENICHIUS Piotr (1679 † 1738). Actum Dramaticum, Quo Nicodemi Et Josephi, Duumvirum Ebraeorum, Pietatem Et Cultum In Servatorem Gloriosissimum, Ipso Ejus Perpessionis Anniversario Sacro H. L. Q. consuetis, Nonnulli Cives Gymnasii Thoruniensis Expendent, Indicunt. Moderator Ejusdem M. P. Jaenichius, Rect. et Professores. (Pod textem:) Datum Thorunii in Prussis, A. MDCCVII. (1707). fol. k. 2.
Wrocławs.

— Argumenta disputationum cyclicarum auditoribus suis significat ..... Thorunii apud Joa. Nicolai 1712. w 4ce, kart 4. Czartor.

— Christi des Erzhirten treue Fürsorge für seine Unterhirten aus dem Leichenfest des George Bogatzki von ... Thorunii, bey Joh. Nicolai 1734. w 4ce, str. 51. Czartor.

— Connubium medendi et regendi in connubio viri magnif. Dni Simonis Weissii cum virgine Constantia Jesmeria d. 20 Nov. a. 1725 nutu coelesti feliciter inito breviter descriptum, lectori voluit ... Thorunii, Nicolai, fol. k. 4.
Czartor.

— Echo Thorunensis ad buccinam Dantiscanam laudum virorum illustr. magnific. et generosorum utriusque reipublicae Thorunensis et Gedanensis S. R. M. in Polonia burggraviorum ipso onomasterio Joanneo resonans. Thorunii, impressit Joannes Nicolai, nobil. senatus et gymn. typogr. (1722). w 4ce, kart 2. Czartor — Ossol.

— Memoria decennalis sui regiminis Scholastici in Gymnas. Thoruniensi. Thorunii, 1717. w 4ce.
Jocher 1719.

— Meletemata Thorunensia seu Dissertationes varii argumenti ad historiam maxime Polon. et Prvssicam, politicam, physicam, rem nummariam ac litterariam spectantes. Vno volvmine iam collectae et comprehensae curante Petro Jaenichio. Thorunii typis et sumpt. Joh. Nicolai, Nobil. Senat. et Gymn. Typogr. Bez w. r. (1726). w 8ce. (T. I—IV). T. I k. 7 i 1 tabl., str. 259, i nlb. k. 6. — T. II k. 3, str. 232, nlb. k. 4 i rycin 2. — T. III k. 8 nlb., str. 336 i k. 7. — T. IV 1762. Vratislauiae et Lipsiae apud G. T. Kornium. str. 278.

Tom I. dedykowany przez Jana Nicolai pięciu konsulom Torunia. Obejmuje on 27 rozpraw G. Wendiusa: I. De notabilibus Thorun. VIII. De Vendae Polon. Ducis fato. IX. De Lechi II, Lesci II, Popieli I fatis. X. De Elisabethae Reginae Pol. schemate geneal. XII—XIII. De primis Polon. nummis s. Grossio Pragens. XIV. De lapidis Rostochiensis inscriptione. XVI. De figuratis lapillis prope Thorunium. — Dalej Jaenichiusa rozprawy 4: 1) De memor. Thorun. supp. 2). Propos. Geographicae.

W Tomie II M. Boehmi: 1). De insignignibus Thorunensibus 2). De Constantia Choineciae. 3). Quod Borussos ad exped. extra fines non esse adstrictos. 4). Singularia polonica. 5) De fatis Curoniae. 6). Conspect. Magistrorum Prvssiae. 7). Godfr. Weissiusa († 1714) De cosacis.

W Tomie III Mart. Boehmi: 1) i 2). Borussos ad expeditionem non teneri. 3). De indigenatu. 4). Naldi Naldii. Epistola de laudibus Bibliot. August. (wierszem). 5). Pet. Jaenichii De meritis. Math. Corvini Pannoniae Regis. 6). Tegoż: Dissert. de vineis Ungariae. 7). Tegoż: Oratio de certaminibus Poetarum.

Jocher 2126. — Wiszn. Hist. lit. I. 120.
Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Zielińs.

— Notitia Bibliothecae Thorunensis, qua de eivs origine et incrementis, Codicibus Msstis aliisque notatv dignis, nonnulla breviter et succincte exponvntur. Accessit ejusdem Oratio in laudem C. Godofredi Krivesii. Jenae, Sumtu Joh. Philippi Haasii MDCCXXIII. (1723). w 4ce, str. 56.

Bibliotekę tę założył Henryk Stroband. Znajdowała się w niej Legenda sive vita S. Stanislai Episcopi. Od str. 44 jest rozprawa: Oratio de foenore piorum legatorum.
Jocher 1067.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz.

— Onomasteria viri magnifici, amplissimi ac consultissimi, domini Joan-

nis Godofredi Roesneri, praeconsulis, protoscholarchae ac p. t. inclytae reipublicae Thorun. praesidis splendidissimi, magni literarum et literati ordinis maecenatis feliciter d. XXIII. Jun. MDCCVII. (1717) redeuntia, votis plausuque prosequitur, ac sui simul decennalis regiminis scholastici memoriam aliquantisper repetit, Petrus Jaenichius gymn. rect. et p. p. Thorunii, impr. Joh. Nicolai nob. senat. & gymn. typographus. (1717). w 4ce, k. t. i 10 str. (mylnie numer. str. 9). Czartor. — Jagiell.

— Oratio de imminente latinitati morte, habita d. XIII. Novembr. A. cıɔıɔccx. qua post divinitus depulsam iterum pestilentiae plagam Deo immortali gratiae aguntur et ordinati labores scholastici inchoantur. Thorunii impressit Joan. Nicolai. (1710). w 4ce, $5^1/_2$ ark.

Jocher 6. Ossol.

— Ad benevole audiendam orationem, qua iuvenis nobilitate generis ingenio et liberalis doctrinae studiis florentissimus Jacobus Frid. Baumgart patricius Thorunensis in acroaterio majore die IX Jun. anni 1718 hora nona patrio gymnasio valedicet numinis divini auspiciis iter in academiam quae in Regio-monte floret paraturus inclytae reipublicae Thorunensis proceres literarumque statores patronos, fautores et hospites ea qua par est humanitate et cultu invitat Petrus Jaenichius gymnasii rector et p. p. Thorunii, impressit Joh. Nicolai, nob. senat. et gymn. typogr. fol. k. 2 Czartor.

— Orationes duae auspicales in introductionis actu die XIX April an. 1714 in gymn. Thor. recitatae. I. Petri Jaenichii gymn. rector. et p. p. de impedimentis circa convertendos Mahumedanos. II. Mich. Bogusl. Ruttichii p. p. extraord. de Machiavellismo Mahumedis in excogitanda et propaganda religione sua. Thorunii. Impr. Joh. Nicolai, nob. sen. et gym. typogr. 1714. w 4ce, k. nlb. 4, str. 84. Krasiń.

— Orationes duae auspicales. I. Petri Jaenichii, Gymn. Rect. et P. P. De praemiis et honoribus Literatorum insolitis. II. Jacobi Zableri cum professoris publ. munus in Gymnasio adiret, de Exiliis et hospitiis Bonarum Literarum d. IIX Decembr. anno cıɔıɔccxıııx. (1718) habitae. Thorunii, impressit Joh. Nicolai Nobil. Senat. et Gymn. Typogr. w 4ce, k. 5 nlb., od str. 7 do 56 i k. 2 nlb.

Dedykacya: Jacob. Zablero Petrus Jaenichius. Zaczyna: Lecturis Pet. Jaenichius (kart 3 nlb.). Oratio Jaenichii (do str. 34). Altera oratio auspicalis Jac. Zableri Pannonii. Kończą wiersze z podpisami: Joan. Sartorius prof., Mich. Gottl. Sartorius Thorun., Daniel Hockh Neosolien.

Jocher 928.

Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— De origine et ritu salutationis vespertinae ad lumina accensa, vulgo vom guten Abendbiethen. Thorunii. w 4ce.

— Parenti suo optimo, viro olim sanctitate muneris, doctrina et innocentia morum venerabili, domino Petro Jaenichio, pastori primario et seniori Furstenbergae in Lusatia Inferiori bene merito, cum exhaustis labore et aetate viribus, paulatim defecisset, placidaque sopitus morte d. V Novembris, a. cıɔıɔcııcc. (1698) ad beatas coelitum sedes transiisset, extremum pietatis officium, qua potest ratione, persolvit filius M. Petrus Jaenichius gym: Thor: rect. et pp. (1698). fol. k. 2.

Czartor.

— Stricturae ad libellum Catecheticum germanice sequente titulo editum: Kurtzer Unterricht, in der Christl. Religion Nach der Lehre der Unitariorum. etc. quibus inserto ubique auctoris textu et verbis respondetur, veraeque Religionis capita asseruntur. Thorunii, Typis et Sumptibus Jo. Nicolai (1717). w 4ce, str. 167.

Jest to pismo przeciw Katechizmowi Rakowskiemu, wydanemu w Królewcu. Podług Acta Hist. Eccl. 1754. str. 901 i n. takie Stricturae wychodziły w latach 1717—19.

Jocher 3333. Czartor.

— Historisch-chronologische Tabellen, in welchen die vornehmsten Geschichten der Europäischen Könige und

Potentaten kürzlich angezeiget sind, zu besserer Repetition und Begrieff der Compend. Hist. insonderheit der Einleitung zur Histor. der Hrn von Pufendorffs, der im Thornischen Gymnasio studirenden Jugend zu gute abgefasset. Thorn, gedruckt bey Johann Nicolai (1721). folio, k. 2 i 14 tablic arkuszowych. Czartor.

— ob. Bornmann Reinhold Frid. (Carmen gratulat. 1723) — Czimmermann Jerzy Henryk (1707) — Gusovius M. A. (Disput. 1716) — Hoffmann Jan Daniel (1723) — Keler Paulus (1712) — Kinzel Jakob (1711) — Seidel Daniel Teofil (Q. D. B. V. Quaestionem 1713) — Schultz Georg. Petr. (Ephr. Oloff).

Jocher I. 105. 205. — Zernecke Thorn. Chron. 410. — Tenże Gelehr. Thorn s. 34. — Praetor. Athenae Ged. 225. — Jöcher Gelehrt. Lex. II. 1829. — Encykl. Orgelbr. XII. 364. — Bandt. Hist. dr. kr. p. II. 167. — Bentk. H. lit. II. 762.

JAENICHEN Samuel Fryderyk. Memoria secularis qua natalem urbis Thorunensis 1731 ac nonnulla de fatalibus rerum publicarum periodis fatisq. patriae breviter repetit. Samuel Fridericus Jaenichen. Thorunii Impressit Joann. Nicolai nob. senat. et gymn. typ. w 4ce, kart 20 nlb.

Po niemiecku i po łacinie, karta tytułowa z ryciną.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

JAESCHKE Abraham. Der mit vielen Bekümmernüssen beladene, und durch Christum an der Seelen wieder herzlich getröstete Geistliche Pilgram, Aus den Worten des 94 Psalms v. 19. Ich hatte viel Bekümernüss in meinem Hertzen, aber deine Tröstungen ergetzeten meine Seele. Als dem Hoch-Wohl-Edel-Gebohrnen Ritter und Herrn, Herrn Erdmann von Wiedebach und Zwippendorff, Auff Jagatschitz, Kodlewe, Langowo, Rasewitz, Schidlowo, Labschitz, nnd Klein-Klischwitz, Hier in dieser Sterbligkeit, Der Letzte Hoch-Adel-Ehren-Dienst, den 19. October 1689. zu Jagatschitz ist angestellet worden; Vorgestellt und nunmehrs auff Begehren, im Druck gegeben von M. Abraham Jäschke Thorunio-Prusso, voriezo evangelischen Prediger in Stroppen und Warzegowo. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. w 4ce, ark. syg. E (kart 36). Wrocławs.

JAETTNIG C. C. Grundriss von Warschau 1796. D. F. Sotzmann delineavit. w 4ce.

W Biestera Histor. geneal. Kalender auf d. Jahr 1796. Berlin.

JAFA Marek. Lwusch Ateret Sahaw. [t. j. Korona złota czyli traktat i objaśnienia nad księgą Jore Dea obejmującą przepisy o pokarmach]. (W języku hebrajsk., druk żydowski). Kraków, w drukarni Izaaka Aronowicza Prostitz (około 1597—1598). folio.

JAG... Urnae ferales et moestae in horreis petroviensibus ... sive flebilis memoria reliquiarum ... virorum ... inopinato 10 april ... exorto incendio ... concrematorum ... 19 aprilis 1704. w 4ce. (Po łacinie i po pols.). Czartor.

JAGELLIUS Jacob. Novi Honoris, gratulationes... D. Joanni Knoborski Episcopo Culmensi. Thorunii 1614. w 4ce.

JAGEN J. Carte générale et itinéraire de la Pologne ..... J. von Jagen sculpsit. Amsterdam, chez Covens et Mortier, 1781. (Szer. 20″ Wys. 19″).

JAGIELIŃSKI Waleryan od Św. Hieronima. Abrys serca Jaśnie Oświeconego Jego Mości Xiędza Jana Małachowskiego biskupa krakowskiego Xiążęcia Siewierskiego, przy depozytowániu tegoż w kośćiele Wielebnych Panien Visitationis, stylem żałobnym wyrażony. Y Jáśnie Oswieconey Pániey P. Annie Konstancyi Małachowskiey Xiężnie Rzymskiego Państwa ná Wiśniczu, Jarosławiu y Pieskowey Skále Hrabiney, Woiewodziney Poznańskiey, Łukowskiey, Krzeczowskiey Starościney przez X. Waleryana od S. Hieronima Scholarum Piarum r. 1700 oddany. W Krakowie, w drukárni Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. Ordynáryinego Typograía. fol. k. 16 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Srzeniawa a pod nim 8 w. pols. W kazaniu żadnych nie ma szczegółów do żywota biskupa. Kazanie jest na temat: Secundum cor tuum. Całe przeplatane zdaniami łacińskiemi z rzymskiej historyi.
Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Augustus secundus ipse sibi panegyricus, ter serenissimus ter potentissimus Poloniarum Rex, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podlachiae, Podoliae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae; haereditarius Dux Saxoniae, Juliae, Kliviae, Montium, Angliae, Vestfaliae, S. R. J. archimareschalcus et elector, Landgravius Thuringiae, Marchio Misniae, nec non Superioris et Inferioris Lusatiae, burgravius Magdeburgensis, Comes princeps Hennebergensis, Comes Marchiae, Ravensbergae et Barbii, Dominus in Ravenstein etc. inter vota gestientis Poloniae a Subjectissima suae Majestati Polona provincia Scholarum piarum salutatus anno, ex quo svb Augusto salus mundo nata 1698. folio, kart 23 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb państwa, a pośrodku herb saski; pod nim 2 w. łac. Sam zaś panegiryk na pamiątkę odprawienia koronacyi, ułożony jest prozą.
Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Clangor Radivilianarum tubarum, gentilitiis Grudzinsciorum turribus resonans: inter festivas hymenaei plausus Illustrissimi Domini Nicolai Victorini de Grudna Grudziński Gubernatoris Golubiensis, Grzybouiensis, Guzoviensis etc. et Celsissimae principis Domini Dominici Radziwiłł Supremi Cancellarii M. D. L. filiae a collegio regio Vladislai IV Scholarum piarum refractus Anno Dni 1696. die 19 Februarii. Varsaviae in Collegio Scholarum Piarum typis S. R. M. folio, 13 kart nlb.

Przemowę wierszem do nowożeńców podpisało Kollegium Warsz. pijarskie. Sam dziewosłąb prozą łac.. a na końcu przydane są pochwały przymiotów nowożeńców, wierszem polskim skreślone.
Warsz. Uniw.

— Dextera Domini seu Aquinus Angelicus Doctor ... per ... Schol. Piar. w 4ce, ark. B.

— Murus aheneus Sicinianae domus dic. Nicolao Siciński magni olim Judicis Premisliensis filio. Conclusiones philosopicae defendente M. Valeriano a S. Hieronymo S. P. Praesidente Bartholomaeo a Purificatione B. V. M. ord. phil. prof. Cracoviae apud Cezary. 1692. fol. ark. sign. L_2. Ossol.

— Pokoy bez pokoiv przy solennym ingressie do niebieskich pokoiow nieba y ziemie Monarchini, w archiprezbiteralney bazylice ná ambonie krákowskiey wystawiony Jaśnie Wielmożnemv J. M. X. Kazimierzowi Lubieńskiemu Biskupowi Herakleyskiemu, sufraganowi, administratorowi krakowskiemv y Xięstwa Siewierskiego. Memu Mćiwemu y Dobrodzieiowi dedykowany przez X. Waleryana od S. Hieronyma Scholarum Piarum. Roku Authora wiecznego pokoiu 1704. W Krakowie, w drukarni Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. ord. typ: folio, kart nlb. 13.

Przypisanie prozą X. biskupowi i kazanie z tekstu: Solicita es. — Obejmuje 1—37 anegdot z historyi starożytnej kościelnej i polskiej.
Jocher 4144.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Polityk Swięty S. Franciszek Salezyusz, Xiąże y Biskup Genewenski, Patryarcha Wielebnych Panien panny Nayświęt. Nawiedzenia w kościele krakowskim na dzień uroczystości uroczystości (tak) iego prezentowany Jaśnie Wielmożnemu J. M. X. Stanisławowi na Słupowie Szembekowi Biskupowi Dyonizyiskiemu, Sufraganowi y Officyałowi Krakowskiemu, Opatowi Mogilskiemu &c. &c. Od X. Waleryana Scholarum Piar. oddany r. p. 1699. W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. y J. M. X. Biskupa Krakowskiego Xiążęcia Siewiersk. y także przesław. Akad. Krakow. typ. 1699. fol., kart 11.

Jocher 4860.
Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Prezent Mszy polskiey na weselny akt Jaśnie Wielmożnego J. M. P. Jerzego Warzyckiego Woiewodzica Sendomirskiego y Jaśnie Wielmożney Panny Eleonory Łosiewny Woiewodzanki Malborskiey od Warszawskiego Scholarum Piarum Collegium teyże Jaśnie Wielmożney parze oddany roku 1695. W Warszawie w drukarni J. K. M. u OO. Scholarum Piarum. folio.

Na odwr. str. tyt. herby oblubieńców a pod niemi 12 w. na pochwałę i krótka przemowa wierszem do państwa młodych; poczem w 95 ośmiowierszach składa Kollegium swe powinszowanie nowożeńcom, wynosząc przytem położone dla ojczyzny zasługi domu Warzyckich i Łosiów.
Warsz. Uniw.

— ob. Krzesimowski Ant. (Kochanie 1695).

Jagiełło ob. Adolescentum (1695) — Visliciensis Joannes (Bellum Prutenum 1516).

Jagiełło August ob. Grochowski Stanisław (1598. 1608).

Jagiełło Władysław ob. Slachetka Stanisław (Phoebus b. r.).

Jagellon Anna (Reine de Pologne) ob. Bayle P. (Reponse aux questions d'un provincial 1704).

Jagielloni ob. August III (duodecies descendens) — Decius Ludovicus (1521) — Koenigs-Stammen (Polnische) oder Beschreibung — Kwiatkowski Marcin (1577) — Nurkiewicz G. J. (Genealogia 1739) — Pogrzeski Tomasz Talko (1631) — Toblicki Józef (Zbiór historyi 1762).

Jagiellonka Anna ob. Anna — Bayle (1704) — Piskorzewski Mateusz (1597) — Sirin Hieron. (Wizerunek 1587) — Skarga Piotr (Żywoty świętych 1579).

Jagiełłowna Katarzyna ob. Skarzyński X. Szczęsny (Kazanie 1584).

JAGIELSKI Adam Stefan. In nomine Domini Amen. Dissertatio optico-physica de natura Luminis, per M. Adamum Stephanum Jagielski philosophiae Doctorem, ejusdem ac Cursûs Mathematici Professorem, Collegam Majorem vocatum, Ecclesiarum, Collegiatae S. Annae Canonicum, S. Adalberti in Circulo Cracoviensi praepositum, S. R. M. Secretarium, Privilegiatum Mathematicum, Geometram Juratum. Pro loco obtinendo in Majori Universitatis Cracoviensis Collegio. Publicae Disputationi in Lectorio Clarissimorum Dominorum Theologorum Anno Domini 1767. Die 16 Mensîs 10bris. exposita. Cracoviae Typis Academicis Collegii Majoris. w 4ce, k. nlb. 26 i 1 tablica.

Na końcu: Sub rectoratu Jac. Mich. Marciszowski Rectoris. Na odwrocie tytułu dedykacya Michaeli Trzciński Castellanidae Dobrinensi, Capitaneo Błędoviensi.
Jagiell. — Ossol.

— Kalendarz polski y ruski na r. 1750. Kraków, druk Kolleg. większ. w 4ce.

— Toż:... w którym Swięta roczne y biegi niebieskie, aspekty, wybory, czas siánia, szczepienia, krwie puszczánia; lekarstw záżywania, Wschod y Zachod Słońcá, etc. należytym porządkiem położone y opisane. Na rok pański MDCCLI. (1751) według komputu rzymskiego po przybyszowym pierwszy ... [tu 22 wierszy chronologii i rewolucyi kościelnych] przez M. Adama Szczepana Jagielskiego, w przesłáwney Akádemii Krákowskiey náuk wyzwolonych, y filozofii Doktorá, mátemátyki Professorá. Z należytą pilnością wyrachowany. W Krakowie w drukárni Kollegium Większego Akádemii Krak: w 4ce, k. 12 nlb.

Na odwrocie tytułu drugi tytuł rusiński: Sbornik XII miesiacem kalendar Ruskyi na lito hospodne 1751 i t. d. Poniżej miesięcy idzie: Zebranie nauki meteorologiczney. Bokiem prognostyk codzienny. Od B_4: Prognostyki uniwersalne z wierszami. Jest prognostyków IX. Kończy: Zebranie Jarmarków.
Jagiell. — Ossol.

— Toż:... na r. p. 1752. w 4ce.

— Kalendarz polski y ruski, w którym święta roczne y biegi niebieskie itd. położone y opisane na rok pański 1753. itd. z należytą pilnością wyrachowany. W Krakowie w drukarni Akademickiey. w 4ce, k. 10.

Pod kalendarzem pytania polskie ciekawe różne o naturze ludzkiej i zwierząt. Po kalendarzu Prognostyk astrologiczny, su-

kcessa miast i prowincyi niektórych. Na końcu informacya wschodu i zachodu słońca. Akad. — Ossol.

— Toż:... na rok 1754.
Dedyk.: Augusto III. Ossol.

— Toż:... na rok 1755.

— Toż:... na r. 1756. w 4ce, k. nlb. 11. Krasińs.

— Toż:... na rok 1757. przez Adama Szczepana Jagielskiego Filozofii Doktora ... wyrachowany. W Krakowie w Drukarni Akademickiey. w 4ce.
Warsz. Uniw.

— Toż:... z tego roku. w 12ce. (Inne wydanie). Ossol.

— Kalendarz Polski y Ruski, w którym święta roczne y biegi niebieskie, aspekty, wybory, czás siánia, szczepienia, krwie puszczánia, lekarstw zażywánia, wschód y zachód słońca &c. należytym porządkiem położone y opisane na rok Pański 1758, który jest według komputu rzymskiego przybyszowy, po przestępnym drugi ... [tu idą Rewolucye] przez M. Adama Szczepana Jagielskiego w Przesławney Akad. krak. Nauk wyzwolonych y Filozofii Doktorá, Matemátyki Professorá, Kollegiatá Mnieyszego, J. K. Mci Sekretarzá, uprzywileiowánego Matemátyka y przysięgłego geometrę z należytą pilnością wyrachowany. W Krakowie, w drukárni akádemickiey Kollegium Większego. w 4ce, kart 12.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... na r. 1759. w 4ce.

— Toż:... Na rok pański 1760, który jest według komputu rzymskiego przestępny, po przybyszowym drugi, a według greckiego komputu przestępny i przybyszowy. [Tu rewolucye]. Przez... (jak wyżej)... wyrachowany. W Krakowie, w drukarni Akademickiey Kollegium Większego. w 4ce, k. 10 nlb.
Dedykacya. Augusto III Regi. Przy miesiącach: Prognostyk codzienny. Po kalendarzu: Informacya wschodu y zachodu słońca. Prognostyk astrologiczny z wierszami.
Jagiell. — Ossol.

— Toż:... na r. 1761.

— Toż:... na r. 1762.

— Toż:... na r. 1763.

— Toż:... na rok pański 1764, po przybyszowym pierwszy, po przestępnym drugi. Przez M. Adama Szczepana Jagielskiego, w przesławney Akádemii Krákowskiey náuk wyzwolonych, y filozofii doktora, mátemátyki professora, Bursy Smieszkowskiey Seniora, J. K. Mci uprzywileiowánego mátemátyká y Sekretarza, z należytą pilnością wyrachowany. W Krakowie w drukarni Akademickiey Kollegium Większego. w 4ce, kart 12 nlb.
Dedykacya: Augusto III. Po rewolucyach i aspektach idzie kalendarz i prognostyk codzienny. Od ark. C. Informacya. Prognostyk uniwersalny z ryciną zaćmienia słońca. Jagiell.

— Propositiones ex classe quarta matematicarum scientiarum depromptae. Per M. Adamum Stephanum Jagielski philosophiae Doctorem, ejusdem ac cursus matematici Professorem, Collegam Majorem vocatum, ecclesiarum: Collegiatae S. Annae Canonicum, S. Adalberti in circulo Cracoviensi praepositum, S. R. M. Secretarium, privilegiatum mathematicum, geometram juratum. Publicae disceptationi expositae. Anno Domini 1767. die 4 Mensis Xbris. (Na końcu:) Defendetur publicè objectis satisfaciente M. Vincentio Smacznieński phiae doctore et professore, ejusdem cursus mathematici auditore. w 4ce, k. 4 nlb.
Bez osobnego tytułu. Tezy są ex geographia, hydrographia, chronologia, gnomonica.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Quaestio astronomica, de latitudine stellarum, ex Almagesto Ptolomaei Lib: 13. Cap: 1. ad 6 et Lib: 7. magnae Syntaxeos Cap: 3. Purbachii Parte 2. Lib: de Passionibus Planetarum et motu octavae Sphaerae, & ex Almagesto Riccioli Libro 3. Cap: 27 & 28. Lib: 6. Cap: 15. & Lib: 7. Cap: 1 desumpte et sub felicissimo Regimine Magnifici Perillustris et admodum Reverendi Domini D. M. Stanislai Philippowic, Sacrae Theologiae Doctoris & Professoris, Universitatis & Collegii Majoris Senioris Patris, Ecclesiarum Collegiatarum; S. Floriani Clepardiae ad

Cracoviam Decani, Cureloviensis Scholastici, Parochialium; Premykoviensis Praepositi, in Igołomia Curati, Contubernii Hierosolymitani & Alumnatus Roszczeviani Provisoris, Canonizationis Beati Joannis Cantii Procuratoris, Studii Generalis Almae Universitatis Cracoviensis Vigilantissimi Rectoris a M. Adamo Stephano Jágielski in alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, ejusdem & matheseos Professore, Contubernii Geloniani Seniore, Sacrae Regiae Majestatis Secretario & primo Privilegiato Mathematico pro loco in Collegio Minori obtinendo, publice ad disputandum in Peraugusto Clarissimorum Dominorum Theologorum Lectorio proposita. Anno Domini 1758. Die 28. Mensis Augusti. Cracoviae, Typis Academicis Collegii Majoris. fol. k. 4 nlb.

Drzeworyty zaćmień, w tekscie.

Akad. — Jagiell.

— Ratio boni communis in omni honoris gradu habenda. Sub felicissimo regimine Magnifici Perillustris & Admodùm Reverendi Domini D. M. Casimiri Stęplowski, Sacrae Theologiae Doctoris & Professoris, ejusdemq; Sacrae Facultatis Procancellarii, Collegii Majoris Senioris Patris, Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Decani, in Summo Posnaniensi Cancellarii, Parochialis S. Jacobi Casimiriae Praepositi, Librorum per Diaecesim Cracoviensem Ordinarii Censoris, Ordinandorum & Approbandorum Pro-Synodalis Examinatoris, Seminarii Academico-Dioecesani, Contubernii Sisiniani & Alumnatus Roszczeviani Provisoris, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis Amplissimi Rectoris. Per M. Adamum Stephanum Jagielski, Philosophiae Doctorem, Cursus Philosophici Vladislaviani Professorem, Collegam Majorem, Ecclesiae Collegiatae S. Annae Scholasticum, S. R. M. Secretarium, Privilegiatum Mathematicum, Geometram juratum, dum Maximâ Amplissimorum Virorum frequentiâ, in Jagellonica Universitatis Cracoviensis Aula, Primas in Act. LL. & Philosophia Laureas, V. VV. DD. Ejusdem Laureae Candidatis, Quorum Nomina & Cognomina. I. V. D. Antonius Rembertbowicz. II. V. D. Andreas Trzciński. III. V. D. Blasius Zygmontowicz. IV. V. D. Nicolaus Grabowski. V. V. D. Joannes Łukiewicz. Ritu solemni conferret; Annô Domini 1769. Die 21. Mensis Octobris brevi sermone recitata. Ode. w 4ce, k. nlb. 4.

Rozpoczyna: Ode in gratiam Candidatorum applaudit Hyac. Thad. Pauczyński Profes. Scholae D. Annae senior. Oratio ma kart dwie.

Jocher 1588. Jagiell. — Ossol.

— Theses philosophicae disputatione expressae. Per ... Phil. D. eiusdem Reg. Profess. Collegam Majorem S. Georgii in arce Cracoviensi custodem, S. Annae Scholast., Geometram juratum 1771. Cracov. typis Universitatis. w 4ce, k. 4.

— ob. Bednarski (Honor) — Merces in Laureis — Smaczniński V. (Propositiones 1767).

Encykl. Orgelbr. T. XIII, str. 661. — Żebrawa. Bibl. Matem. 392—3. 459.

JAGIELSKI Cassianus. Dissertatio Medico-Practica inauguralis de passione hysterica etc. Lugduni Batavorum 1765. w 4ce, str. 43. Warsz. Uniw.

JAGIELSKI Matthias. Nexus sacri et ervditi honoris splendore theologicae laureae decoratvs, dum Perillustris et Reverendissimus Dominus D. Vladislaus de Minsko Opacki Juris Utriusque Doctor, Archidiaconus ecclesiae Cathedralis Cracouiensis, Praepositus Koscielecensis S. R. M. Secretarivs a Perillustri et Reverendissimo Domino, D. M. Martino Winkler, S. Th. Doctore et Professore, Collegij Maioris Seniore Patre, Ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Canonico, Sandomiriensis Praeposito, Scholastico Kielcensi, in peraugusta D. Jagelonis Aula, florentissima illustrium hospitum frequentiâ, in Sacrae Theologiae doctorem ritu solenni inaugurare-tur; debiti cultus et gratulatorij applausus ergo per M. Matiam Jagielski, Philosophiae Doctorem et Scholae Rethorices Professorem luci publicae conse-

cratus. Anno salutis 1689, die 26 Septembris. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustris. ac Rńdiss. Dńi Episcopi Crac. Ducis Seueriae, nec non Schol. Nouoduorsc. typogr. fol. k. 6.

Jagiell. — Krasińs.

— Quaestio physica de concursu causarum, sub auspiciis M. Sebastiani Piskorski, a M. Mathia Jagielski Philos. Dr. et Professore Pro-Collega minori. 1694. Cracoviae. fol. 1 ark.

Ossol.

— ob. Brykner Stan. Hier. (1699)
— Czarnawski Jan (Desideria (1706)
— Radłowski Józef Michał (1695).

Jagiło Hyac. rytownik ob. Bardziński W. J. (Constellatio 1665).

Jagniątkowski Franc. Dezyderyusz ob. Wąsowicz Jos. (Ad officium 1705).

Jagniątkowski Michał ob. Naramowski St. (Tydzień 1774).

Jagniński Kasper ob. Władysławiusz Adam (Rym weselny 1609).

JAGODYŃSKI Stanisław Serafin. Dworzanki S. S. Jagodyńskiego, które z dworskiemi a różnemi Epigrammatami pod protekcyą łaski y direkcyą łaski J. W. Pana Łukasza ze Bnina Opalińskiego, Marszałka Kor. etc. w pędzie idą bezpiecznie. w Krakowie 1621. w 4ce, kart 20.

Są to eppigramata porządkiem alfabetycznym wyrazów lub rzeczy, na które są pisane. Przypis: Łukaszowi Opalińskiemu Marszałkowi Kor. Czartor.

— Epitimia JW. Pana Jarosza Wołłowicza, naywyższego Podskarbiego y Pisarza W. X. L. Upickiego &c. Starosty, Ciwuna Pożurskiego &c. Dzierżawcy Rudnickiego; od nayuniżeńszego sługi a błahego Poety Stanisława Seraphina Jagodyńskiego S. A. W. za szczodry wieczór ofiarowana. w Wilnie u Jozepha Karcana R. 1613. w 4ce, kart 6.

— Grosz pod zasłoną y ozdobą skrzydeł Krola Ptakow orła Jaśnie Oświeconych Książąt, Ich Mći Radziwiłłow, Panom P. zawsze miłościwych, iasnie wielmożnych, znacznie wieloczynnych. Przy Groszu kładą się Apophtegmata ludzkiey mądrości: o Groszowey zacności. y Questye, na ktore Groszowe resolutiie.

Do Czytelnika:
Myśliłem dla przyiacioł o takiey kolę- [dzie,
Ale mniemam, iż każdy z grosza kon- [tent będzie:
A iż ten mądr, kto co ma, toć y ten [nie głupi
Ktory chcąc mieć y umieć, grosze sobie [skupi.
w Krakowie,
Nie mają Czynszownicy nic do Grosza [tego:
Nie Cesarski tu napis, pismo Cezarego.
Bez wyr. m. dr. i r. w 4ce, k. 12 nlb.

Na odwrocie tytułu: Herb ptaków. Herb książąt, pod nim czworowiersz. Od ark. B_8 idą: Apophtegmata ludzkiej mądrości. Są to gadki o Sapiesze, Wołowiczu, Wojnie, Reju. Od ark. C_8: Quaestiae na które groszowe rosolutie.
Nie ma daty druku. Siarczyński podaje rok 1618, ale to pisarz bałamutny.

Jagiell.

— Tenże tytuł:... Za dozwoleniem Starszych w Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego, Roku Pańskiego 1620. w 4ce, k. nlb. 12.

Na odwrocie tytułu herb Radziwiłłów. Bentkowski Hist. Liter. Polsk. T. 1. s. 413. — Załus. Bibl. Poet. s. 44. — Bandt. Hist. drukarń (bez daty).

Warsz. Uniw.

— Grosz, przy którym kładą się Apophtegmata o groszowey zacności, teraz powtórnie przedrukowany. W Warszawie 1692. w 4ce, sign. C_4 (ark. 3).

Dzików Ossol.

— Grosz S. S. Jagodyńskiego pod zasłoną y ozdobą skrzydeł królá ptáków, orła: Jaśnie oświeconych Xiążąt, Ich Mości Radziwiłłow Panów. Panów zawsze miłościwych, Jaśnie Wielmożnych, Znácznie wieloczynnych: Przy groszu kładą się Apophtegmata ludzkiey mądrości: o groszowey Zacnośći y Questye, na niektore groszowe resolucye. Do Czytelnika. Myśliłem ... [czworowiersze jak wyżej, z odmianą: A iż ten mędr, kto go ma]. ... W Krakowie 1705. w 4ce, kart 10 nlb.

— Toż:... tamże, 1705. w 4ce, 10 kart.

Dwa zatem są wydania w ciągu roku. Ma bibl. Uniw. Warsz. obadwa. W Egzemplarzu Bibl. Jag. *A₂* przypada pod *Zie*, *B* pod *zl*, *C* między *e* a *y*. Apophtegmata są na stronie B_1 odwr. Quaestie na B_4 odwr.

Jabłonowski Musaeum 92, daje Groszowi tytuł: Apophtegmata sapientiae humanae 1705.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Kalligraphia abo cancellaria S. S. J. ma w sobie: Discurs, epigrammata, reguły do dobrego pisánia y exemplarze pięknych chárákterów. Rzecz młodzi barzo potrzebna, y dawno pożądána. Scripturarum author, scribendi sis mihi fautor! Ne scribam in vanum, dirige Christe manum! Cum gratia et privilegio S. R. M. w Krakowie w drukárni Fránciszká Cezarego, J. K. M. y J. M. X. biskupa Krakowskiego, Xiążęćiá Siewierskiego, tákże przesławney Akádemiey Krákowskiey typografá. Roku páńskiego 1695. w 4ce poprzecznej, kart 4 nlb.

Autor nie wymieniony. Dwukrotnie we wzorach wydrukowany na tablicach kalligraf. Oktawian Karnowalski. Poczyna się rzecz przytoczeniami z Jakuba Pontana: de litera seu manu elegante. Poczem następuje; discurs o dobrym i kształtnym pisaniu, kart 7. W tem piśmie cytowane jest na karcie F_2: Eppigramma jedno na cześć Zamoyskiego, wyjęte z Polityko poeth: S. S. Jagodyńskiego. Nadpis nad stronnicami: Reguły generalne (szczególne) do dobrego pisania.

Ob.: Karnowalski O.

Estreicher Encykl. Orgelbr. T. 13, s. 744—6.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Maszkary mięsopustne y powszechne przy tym kłoda popielcowa, z Parnasu S. S. J. Białymgłowom ku obronie, y ozdobie, mężkim rozumom ku rozumney zabawie wybrana y wydana. Bez wyr. miej. i r. (Kraków). w 4ce, kart 6.

Dedykacya Kazim. Stan. Wolskiemu z Podhajec na Krzemienicy dworzaninowi J. Kr. Mści.

Maciejowski Piśmienn. (powołując się na Bibl. Uniw. Warsz.) podaje inaczej tytuł: Maszkary mięsopustne y powszechne, przy tym kłoda popielcowa, tudzież Kolenda paniom saskim. w Krakowie. — Załuski Bibl. poet. 44. (podaje 4 pag.). — Bentk. I. 414. — Siarczyńs.

— Nymfice (na wesele) Alexandra Chaleczkiego z Anną Magdaleną Woynianką podkanclerzanką W. X. Lit. w Grodnie d. 29 Januar. Wilno, druk Józ. Karcana 1617. w 4ce, kart 6.

Niesiec. IV. 600: przytacza pod rokiem 1617. — Kraszewski Wilno IV. 158. na rok 1614.
Ossol.

— Pieśni Katholickie nowo reformowane z polskich na łacińskie, a z łacińskich na polskie przełożone, niektore też nowo złożone. Cantiones Catholicae nunc recens reformatae, ex polonicis latinae, ex latinis polonicae factae nonnullae noviter compositae. Opera S. S. J. Cum gratia et Priuilegio S. R. M. Cracoviae in officina Francisci Caesarij. (Bez wyr. roku. w 4ce, k. 2 nlb.), Regestr pieśni k. 2 nlb.

Na odwrocie tytułu: Approbatio Commendo censurae Gabr. Morendae podp. Erasmus Kretkowski. Ex commissione Erasmi Kretkowski Officialis gener. Crac. podp. Gab. Morenda.

Zaczynają: Pieśni adwentowe. Rotuły (od str. 21). Pieśni postne (od str. 45). Processya (str. 76). Pieśni Wielkanocne (str. 80). Pieśni o Bożym Ciele (str. 90). Pieśń S. Bernarda (str. 99). Pieśni doroczne o Pannie Maryi (str. 105). O SS. Bożych (str. 139). O różnych pobożnych potrzebach (od str. 154). Wydane po polsku i po łacinie.

Ark. złożony z dwóch kart. Ark. B_2 przypada pod *Mat.*, ark. *C* między *m* a *c*, *D* pod *at*, *E* pod *ro*, *F* pod *t*, *J* pod *be*, *K* pod *ln*.

Załuski daje tytuł: Kancyonał pieśni Katolickich, vel Cantionale cathol. Jagiell.

— Tenże tytuł. (Pozornie taż sama edycya, lecz litery arkuszy odmiennie rozłożone).

B stoi pod *t A*, *D* pod *E*, *E* pod *E* między *m* a *V*.

Arkusz *G* stoi pod *Je*, *J* między *I* a *P*. *K* pod *f*, *N* pod *y*, *O* pod *T*, *R* pod *I*. *T* pod *L*, *U* między *y* a *P*, *X* między *y* a *G*, *Z* między *I* a *A*.

Na końcu dzieła jest duży kwadratowy drzeworyt z trzema głowami, gdy w poprzedniem wydaniu małe wązkie drukarskie skręty. W arkuszu *L* przenośnik Virgo prosto wybity, gdy w poprzedniej edycyi go skrzywione. Jagiell.

— Tenże tytuł:... w Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. O. M. X. biskupa Krakowskiego Xiążęcia Siewierskiego także przesławney academiey Krakowskiey typogr. r. p. 1695. w 4ce, str. 103, 173 i rejestr.

Jabłonowski Musaeum (ma: Conciones catholicae. Crac. 1695), także Ostafi: Pieśni 1695.
Jocher 7050. Czartor.

— Syzygia praenobilium Musteorum(?) coniugium Illustris ac Magnifici Christophori Chalecki, et Mariae Leon. Stuoebichin, non postremae Austriacarum propagis familiarum. Hymnete Stanislao Seraphius Jagodziński S. A. V. decantata. (1613). w 4ce, $2^1/_2$ ark.

W dedykacyi podpisał się Stan. Seraph. Jag. Secretarius C. B. M. V.
W katal. D. E. Friedleina ojca stoi: Vilnae 1618. Czartor.

— ob. Chalecki Krzyszt. (Alegoriae 1618) — Giermański Stanisław (1621) — Karnowalski Oktawian (1695) — Lipski And. (1648) — Pukaliusz Paweł (1619) — Saracinelli T. (Ruggieri 1628) — Wołowicz Eustachy (Auspicatissimi 1616).

Wojcicki Teatr. T. II. 37—50. 343—8. — Juszyński Dykcyon. — Bentk. Hist. lit. I. 413. — Encykl. Orgelbr. XII. 871. — Siarczyńs. Obraz I. 186. — Załuski Bibl. Poet. — Wiszn. Hist. lit. VII. 187. 343. — Maciej. Piśmienn. III. 667—9. — Jocher III. 147. — Bandt. Hist. druk. kr. pols. II. 310. — Kraszews. Wilno IV. 158. — Dzienn. Wileński. 1819. I. 718. — Bibl. Staroż. pis. pols. Wójcic. 1843. III. 249 — 292 (Rugieri). — Pisma rozmaite przez D. T. Wilno 1838. I. 116. — Turowski Bibliot. polska 1860. Kraków (Rugieri, Grosz, Nymphica).

JAGUSCIŃSKI X. Dyonizy. Cuda y Łaski Nayświęt. Maryi Panny w Obrazie Kościoła Tuligłowskiego Kanoników Grobu Chrystusowego doznane przez X. Dyonizego Jagusćińskiego zebrane y do Druku podane 1769. w Krakowie w Drukarni Seminaryum Akademickiego. w 4ce, k. 2, str. 202.

W Encykl. Orgelbr. T. XII. 872, podano wyd. z 1760 r. Kraków, co mylne.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Firmament chrześciańskich taiemnic wiary, oraz Jurysdykcyi pásterskiey, przełożeńskiey, á właśnie generálney władzy godność, mocno y gruntownie utwierdźáiący, Nayświętszy Grób Chrystusa w solenną uroczystość tegoż Nayświętszego Grobu przypadáiącą w Niedzielę drugą po Wielkieynocy w kościele Miechowskim, przy inaugurácyi y solennym akćie introdukcyi ná probostwo generálne Nayprzewielebnieyszego Jegomości Xiędza Jakuba Radlińskiego, S. th. Doktora, Kanoników Jerozolimskich Proboszcza generálnego, Infułata Miechowskiego káznodzieyskim dyskursem przez X. Dyonizego Jaguścińskiego, Kánoniká regulárnego Jerozolimskiego S. teologii professora P. Chełmskiego. Wystawiony Roku od záłożenia firmamentu Syná Boskiego w żywocie Maryi. 1744. dniá 19 Kwietnia, w Krakowie, w drukarni akádemickiey. folio, 11 arkuszy.

Na odwrocie tytułu herb zgromadzenia a pod nim 6 w. łac. Przypisał autor prozą po łacinie X. Radlińskiemu. Kazanie z tematu: Petrus autem.
Jocher 2989.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

(Jagużyński Paweł). Genealogia zacnego Imieniem, dzielnego Męstwem godnego Honorem, Jaśnie Wielmożnego Jego Mośći Pana Pawła na Jagodyniach Jagużyńskiego Generała Leytnanta Koniuszego, Pánstw Rossyskich Ministra Pełnomocnego, kawalera Swiętego Jędrzeiá Apostoła, Rodowitego z Amtenatów polaka dworskim stylem wywiedziona. Roku 1727. folio, kart nlb. 14.

Na odwrocie tytułu herb Ślepowron z sześciowierszem. Wywodzi ród od Waleryusza Messali za Tyberyusza. Wymienia „Stanisława Jagusińskiego autora pobożnej księgi z pieśniami, którego bezimienność odsłonił Jan Jasiński". Jestto właściwie Jagodyński. Jakoż kłamliwy heraldyk mówi dalej: że Jagodziński w r. 1654, wojennym zabrany trybem w głęboką Rossyą, odmienił nazwisko swe na Jagusiński. Tymczasem Paweł dziad pełnomocnego ministra w bliskich Rusi litewskich krajach ulokowawszy się szlacheckie dobrą benemerencyą dewinkował affekta. Jan ojciec koniuszego, po sąsiedzkich wiey-

niach założył dobrych zasług incepty, i z litewskiego Xięstwa do oryentalnej rossyjskiej przeniósł się Monarchii w r. 1659. Oryginalną tu jest zepsuta polszczyzna z owego czasu.

Czaps. — Jagiell. — Petersb. publ. — Uniw. Warsz.

JAHN Jacobus Henr. Graphis Lusatiae Inferioris tribunalium curiarum procerum & ordinum universorum delineata a Jacobo Henrico Jahnio lib. art. cultore anno 1714. Dresdae, literis Joannis Ridelii, typogr. aul. w 4ce, str. 39. Czartor.

Jahodowski Aleksander ob. Daniłowicz St. (Orat. 1619).

Jahodyński Wacław ob. Vladislaus Sigismundus (Applausus 1617).

JAHOŁKOWSKI Jan Dominik X. Kazanie serca tkliwego ulitowania powinne Chrześcian społeczeństwu, familii osobom, oyczyzny obywatelom, w czasie żałobnych obchodów pogrzebu Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Józefa Białozora Starosty Nowomłyńskiego itd. zalecaiące przez X. Jana Dominika Jahołkowskiego ś. t. lektora, kaznodzieię ordynaryinego niedzielnego konwentu kowieńskiego formalnego przy kościele Bożego ciała Zakonu kaznodzieyskiego w kościele Kowieńskim Dominikańskim roku 1776. mca Marca 26. w Wilnie. w 4ce, kart 10 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Białozorów a pod nim 10 wierszy na pochwałę. Przypisał córkom zmarłego Annie i Konstancyi Białłozorownym; poczem idzie kazanie pogrzebowe. Akadem.

Jahołkowski Józef ob. Nowowierski Wojc. (Wiersz 1782).

Jahrbücher (Liegnitzische) ob. Thebesius Jerzy (1733).

Jahri Salomon ob. Beer Haiim (1616).

Jak czuie tak piszę. Omnia perversas possunt corrumpere mentes, sunt tamen illa suis omnia tuta locis. Ovid: Libro 2. 301. Roku 1790. w 8ce, str. 16.

— Toż:... Inne wydanie (1790) ma str. 4 i nlb. 11.

Chwali zniesienie Rady nieustającej i wyraża się: Wprzód należało ułożyć Rząd jaki mieć możecie w typograficznym (!) położeniu waszym. Podaje projekt Sądu krajowego. Wytyka, że miliony są odsądzone od praw własności i obywatelstwa.

Ob. Jezierski (Jak łyczy).

Akad. — Branic. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Jaki rząd w Polszcze między seymem a seymem mógłby być nayprzyzwoitszy? Warszawa 1791. w 4ce, sign. A_4 (kart 6). Akad.

JAKIELSKI Franciscus Nicolaus. Viridarivm Cracii Apollinis, post superatam rigidi examinis hyemem, speciosis Virtutis & Sapientiae floribus, in X. VV. DD. Primae Laureae Candidatis revirescens, cum ijdem in Alma Vniversitate Cracoviensi, per Clarissimum & Excellentissimum Dominum D. M. Simonem Josephum Wroblinski, Philosophiae Doctorem, Ejusdemq; Regium & Matheseos Ordinarium Professorem, Collegam Majorem, ad S. Annam Ecclesiae Collegiatae Cracov. Canonicum. In peraugusta Divi Jagelonis Aula ac spectatissima Illustrium Hospitum & Senatûs Academici Corona, Artium liberalium & Philosophiae Baccalaurei, ritv solenni renvntiarentvr. A Francisco Nicolao Jakielski, ejusdem Laureae Candidato, Applausu gratulatorio, demonstratum. Anno reflorescentis ex horto Concluso Nazareni Floris 1713. Die 8 Aprilis. Cracoviae, Typis Francisci Cezary, S. R. M. Illustrissimi & Rńdissimi Dńi Episcopi Crac: Ducis Severiae; necnon Scholarum Novodvorscianarum Ordinarij Chalcographi. (1713). folio, ark. D. (8 k. nlb.).

Na odwrocie tytułu dedykacya Proconsuli Josepho Czeczkiewicz Medic. Doctori, Consulibusque Cracoviensibus. Spisani są radcy w liczbie 22, między niemi Fryzneker, Zajączkowic Med. Dr., Łopacki Med. Dr., J. Dzidowski Med. Dr, J. Słowakowic Med Dr., J. Behm, H. Zaifert, S. Węgrzynowic i inni.

Rozpoczyna wiersz: Joanni Cantio, poczem do examinatorów. W końcu Viridarium Craci Appolinis, kandydatom: Jan Rusiecki, Paw. Er. Jankowski, Bog. Bromirski, Bened. Tyts, Fr. Kaz. Stanowicz, Paw. Fr. Zychowicz, Jak. Fr. Kobuszowski, Ant. Polański, Jan Szczepański. Na cześć Jakielskiego pisze wiersze P. F. Życho-

wic. Na końcu: Sub feliciss. auspiciis Ant. Krupecki. Jagiell.

— Toż samo:... Cracoviae Typ. Fr. Cezary. 1713. folio

Przypis Mark. Sobieskiemu Staroście Jaworowskiemu.

Juszyńs. Dykcyon. I. 145. — Jocher 1499. Dzikow. — Ossol.

Jakielski Joannes Cantius ob. Protasowicz (1756).

Jakielski Justyn († 1754) ob. Acta 1734) — Declos X. Józef Ant. (Pamięć 1754) — Herka Ign. Cant. (Honor honoris 1741) — Sieykowski X. Michał (Świątnica 1643).

Jakimowicz Paweł ob. Ordowski Bartł. (Grób 1640).

Jakimowicz Piotr ob. Sikorski Stan. (Sprawa 1799).

Jakimowski Andrzej i Jan ob. Górski Jak. (Disput. 1562).

(Jakimowski Marek). La conquista della galera di Alessandria nel porto di Meteline coll' sopra corragio del Capitano Marco Jakimowski Polacco, et quale la prigionero sulla sudetta galera colla liberatione dei 221 prigioneri christiani. Roma 1628. w 4ce.

— Relatione della conquista fatta della galera capitana d' Alessandria, nel porto di Metellino, per opera del capitano Marco Jakimoski schiavo in detta galera, con libertatione di 220 schiavi christiani. Dove s'itende come hanno condotto la galera a Messina, con i felici successi, e pompa, e come alli 16 di Febraio 1628 giunsero a Roma sopra un Bergantino. S'itende anco la riverenza, che ha fatto detto capitan Marco, con i suoi campagni á Sua Santita, le Bandiere, et altro condotte á Roma, le accoglienze fattegli da alcuni cardinali et i titoli dategli da Sua Beatitudine. In Roma et in Firenze, per Francesco Onofri, in piazza del Ser. Gran Duca rincontro alla Dogana. 1628. w 4ce, k. 4 nlb Czartor.

— Opisánie krotkie zdobyćia Galery przednieyszey Alexandryiskiey w porcie v Metelliny; zá spráwa dzielna y odwaga wielka Kápitaná Marka Jakymowskiego, który był więźniem ná teyże Gálerze, z oswobodzeniem 220 więźniów Chrześćian. Z Włoskiego ná polskie przełożone. W Krakowie, Roku Pánskiego 1628. w 4ce, ark. 1.

Wiszn. Hist. lit. VIII. 53. — Maciej. Piśmienn. III. 128. — Majeran. Pszczółka XII. 1822. s. 3. 191 i 206. — Święcki Histor. pamięt I. 93. — Encykl. Orgelbr. XII. 883. — Raczyński Dzienn. do Turcyi str. 105.

Jagiell. — Kurnik, — Ossol.

JAKLEWIC Caspar. Theoremata de ente rationis scibili Magni Dei Magnae Matri semper Virgini Mariae. A studio philosophico in Academia Posnaniensi dicata, Et per Gasparum Jaklewic philosophiae auditorem ad disputandum Anno Domini 1617. die 17 Maii praesidente. Excell: D. M. Christophoro Wilkowski philosophiae doctore eiusdemque professore proposita. Posnaniae in officina Alberti Reguli (1617). w 4ce, kart nlb. 9.

Na odwrocie tytułu wizerunek M. Boskiej. Obejmuje XXXI. Theoremata.

Jagiell.

(Jakliński Andrzej). Naenia na śmierć nieśmiertelna zacnie urodzonego młodzieńca y żołnierza Andrzeia Jaklińskiego, przez wiernego przyiaciela napisana. W Krakowie u Macieia Jędrzeiowczyka roku 1638. w 4ce, k. 10 nlb.

Przypis ojcu: Tobiaszowi Jaklińskiemu. Podpisany M. J. C. R.

Jusz. Dykc. poet. pol. T. II. str. 436.

Krasińs.

JAKLIŃSKI Andrzej Tomasz ob. Goszkowski Piotr (Zodiacus Solis 1722).

JAKLIŃSKI Antoni Franciszkan. Godność matki z godności syna niepokalanie poczętey Nayświętszey Maryi Panny z mácierzyństwa Boskiego uprzywileiowaney, albo kazanie na Jey uroczystość Wielmożnemu Jmci Panu Tomaszowi ná Ozarowie Ozárowskiemu Woiewodztwa Sandomirskiego Czesnikowi, ná oświadczenie winney obligacyi y dobrodzieystw odebranych záwdzięczenie, od X. Antonina Jaklińskiego, ná ten czas w konwencie Radomskim ordynaryusza kaznodźieię fránciszkana ofiarowane. Zá dozwoleniem Zwierzchno-

ści, roku páńskiego 1751. W Krakowie, w drukárni Michała, Józefa, Antoniego Dyaszewskiego J. K. Mci typografa. folio, kart 10 nlb.

Na odwrot. str. tyt. herb Rawicz a pod nim 8 w. pol. Autor przypisał prozą cześnikowi.

W dedykacyi nieco genealogii (kart 3). Kazanie (kart 6) jest z textu: Extollens vocem.

Jocher 5016.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Kleynot, z którego aż nadto, zbogacony Józef Św. Przenayswiętsza Marya P. zaślubiona mężowi Sw., albo Kazanie na tęż uroczystość, W. JMP. Mikołaiowi Radwanowi na Chorągwicach Łodzińskiemu burgrabiemu krak., towarzyszowi hussarskiemu J. K. Mci w długu zkolligowanego imieniowi iego serca od X. Antonina Jaklińskiego, na ten czas w konwencie Radomskim ordyn. kaznodzieię, franciszkana oddane r. p.1751. w Krakowie w drukarni Michała, Józefa, Ant. Dyaszewskiego J. K. M. typogr. folio, kart 11.

Na odwr. str. tytułu herb Radwan a pod nim 12 w. pol. Przypisał autor prozą Łodzińskiemu. Mieści kazanie.

Czartor. — Dzików — Ossol. — Warsz. Uniw.

JAKLIŃSKI Josephus Antonius de Jasienna († 1775). Academus gratiarum. D. Joannes Cantius Confessor, Regni Poloniae Patronus, Almae Universitatis Cracov: Patriarcha, Sacrae Theologiae Doctor et Professor, Redeunte annua suae festivitatis luce. In Ecclesia Collegiata S. Annae, Ad sacra Lipsana a Josepho Antonio de Jasienná Jakliński, Pocillatorida Łomżynensi, in Classibus Novodvorscianis Dialecticae Auditore: Panegyrico cultu demonstratus. Anno Domini MD.CC.XIX. (1719). Die 22 8bris. Cracoviae, Typis Successorum Hebanowski. folio, k. nlb. 13.

Na odwrocie tytułu rycina S. Jana Kantego i czterech osób z księgami. W głębi miasto obwarowane i na skale zamek oraz aleja z drzew. Oratio zaczyna się od wyrazów: Cantianis vacare elogiis.

Przypis Senatorom wdztwa krakowe.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Cygnus Candidissimus, puris lotus aquis; Sanctissima Virgo Maria, annua suae Purificationis die, Illustrissimae Nobilissimaeq. magnorum hospitum, juventutis academicae Coronae; per Josephum Antonium de Jasienna Jakliński, pocillatoridam Łomsinensem, poeseos auditorem, in oratorio Novodvorsciano immaculatè conceptae Virginis, è publicis rostris, devota panegyri demonstrata. Anno nati de Virgine alma verbi aeterni, 1718. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Celsissimi Principis Illustrissimi et Reverendissimi Dni Episcopi Cracov. Ducis Severiae; necnon Scholarū. Novodvorsc. Ordinarii Typogr. folio, kart 9 nlb.

Na odwr. tytułu herb (koło młyńskie) Lubowieckich, pod nim 6 wierszy łac., podpisał Wojciech Jakliński. Przypis prozą Adamowi z Lubowców na Wierurzycach Lubowieckiemu Staroście Xięstw Zatorskiego i Oświecimskiego, gdzie są drobne szczegóły do tej rodziny. Poczem mowa miana w doroczną uroczystość Oczyszczenia N. P. Maryi w kaplicy Nowodworskiej. Oratio zaczyna się od wyrazów: Extra Poloniae limites.

Jocher 5406.

Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs. — Warsz. Uniw.

JAKLIŃSKI Józef Saryusz. Wiadomości publiczne od báwiących się świátową prywatą przytłumione. Dla náuki ciekáwych, dla nieustánney pámięci poiętnych. W trzy tomy listow zebrane. A przy poważney pomocy, w dźielnośći y wspániáłośći stározytnego Stárzoná ionem Oyczystym przez Józefa ná Jaśienny Jaklińskiego Podczaszego Xięstw Oświećimskiego y Zátorskiego ná ten czas Kommissarza Trybunału Skarbowego Radomskiego. Ná widok świata wyprowadzone Roku od publiczney o Wcieleniu Boga wiádomośći 1749. W Krákowie w drukárni Kollegium Większego (1749). w 4ce, str. 171 i kart 8.

Dedyk.: Karolowi Hrabi na Żywcu i Pieskowey Skale z Wielopolskich Gonzadze Margrabi na Mirowie Myszkowskiemu Koniuszemu W. Koron. etc. Nieco tu genealogii od Druzów, Juliusza Cezara i Maryny Carowej.

Księga 1. O czterech rzeczach ostatecznych. (List I—VI). Księga II. O prywatnych niektorych klęskach (od str. 49. List I—VII). Księga III. O różnych sprawach i trefunkach (od str. 118. List I—VI) Są to listy zmyślone w materyach tu wytkniętych, np. Księgi II. list 5: Belizaryusz pisze do Justyniana Cesarza o utrapieniu swoiem w ślepocie. Tytuł do osnowy dzieła nie stosujący się. Osnute jest dzieło na historyi starożytnej; wygląda jakby przekład a nie oryginał. Kończy dzieło List VI: Karol piąty Cesarz do Franciszka Borgiasza.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikow — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Mowa ... kasztel. Oświec. folio, kart 2.

Ob. Dyaryusz zaczętych sądów księstw Zatorsk. i Oświec. 1765.

— Mowa J. W JMci Pana Józefa Saryusza Jaklińskiego, Kasztelana Oświecimskiego, na Seymie Convocationis, w Materyi względem subsystencyi IchMciów Panow Dyssydentów, zachodzącey. Dnia 16 Maia 1764. miana. (B m. dr.) folio, k. nlb. 2.

Akad. — Branic. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Konarski Stan. (1778) — Kruszyński Stanisław Kostka (Wiersz na imieniny 1775) — Lubomirski Stan. Her. (Siren Sarmatica 1725) — Niegowiecki J. Fr. (Kalendarz na r. 1751. 1753) — Rudnicki Józef (Wiersz).

Juszyńs. Dykcyon. — Załuski Bibl. poet..

Jakliński Tobiasz ob. Jakliński Andrzej (Naenia 1638).

JAKLIŃSKI Tomasz. Mowa Tomasza Saryusza Jaklińskiego podsędka ziemskiego księstw Zatorskiego y Oświecimskiego po iuramencie na tenże urząd przed Jozefem na Jasienny Saryuszem Jaklińskim kasztelanem Oświecimskim. W Zatorze dnia 20 Września 1765. fol. kart 1. Ossol.

Jakob (Jacobus). Hodoeporicon Ruthenicum ob. Ulfeld 1608.

— Septem epistolae ob. Epistole canonice.

Jakób Apostoł ob. Bratoszewska Chorążanka Gatyńska — Cudnicki X. Jakób (1774) — Buydecki Flor. (1725).

Jakob archidyakon ob. Kowalicki Franciszek (1718).

Jakob (Jacobus) archiepiscopus Haliciensis ob. Kędzierski Barnabasz.

Jakób (Jacobus) Bagnacaballensis ob. Bratkowicz Adrian X. (1622).

Jakób (Jacobus) Cantelmus ob. Zawadzki Dominik (Theatrum 1689).

JACOBUS Er. Minor Con. Annulus quo Vincentius Morze S. Th. Licentiatus, Guardianus Zamoscensis more Veneto desponsebatur in die Natalis sui. Zamoscii, 1663. w 4ce, k. 4 nlb.

Krasińs.

JAKÓB de Paradiso (De Clusa. Gruitroid. Junterborgius. de Erfordia. Cartusiensis) Ordinis Cisterciensis Monast. Claratumbensis (Mogiła) († 1464). Ain subtil un schön büchlin von den abgeschÿdnen selen oder gaÿsten uss den leiben, gemacht von dem erwirdigen doctor und maÿster iacob, der hohen schul erdtfurd kartüser ordens. B. m. i r. (14..). w 4ce, k. 38 nlb.

Czartor.

— Confessionale compendiosum et utilissimum reverendi patris Jacobi de Paradiso ordinis carthusiensium domus Erfordiensis. Nurembergae, Hieronimus Holtzel A. 1520. w 4ce, k. 16.

Z portretem św. Hieronima przez Dürera. Panzer VII. 461 i Fijałek II. 171—3. Na str. 326—7 rozbiera Prof. Fijałek kwestyę autorstwa Paradyżanina i uznaje to za kwestyę nierozstrzygniętą.

— Opusculum pñs qd appellatum ē quotlibetũ statuũ humãor. venerabilis magistri Jacobi carthusiens. sacre the. hanc ctinet tabulã. De papa et eius curia. De statu secularium. (Na końcu:) Per discretũ virũ Johannem hug de göppingen. fol. k. 69. (Inicyały domalowane). Czartor.

— Quodlibetum statuum humanorum. (Bez w. m. i r.) (Esslingae, Conr. Fyner około 1475). fol. ark. D.

Być może, że wydanie identyczne z poprzedzającem.
Hain Repertor. 9335. — Fijołek II. 259 i 171.

— Rozmowa Człowieka grzesznego a Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego, F.

Jakoba Gruitroidá, Kartuzyana Teutonika, wydana. Do ktorey przydana iest: Nauka krótka z rozmyślaniem, dla dostąpienia szczęśliwey Smierci: w osobie tegoż Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego. Przekładania Jana Nijowskiego Roku 1603. W Krakowie, 1603. w Drukarni Woyciecha Kobylinskiego. w 8ce, ark. D_7 (str. LXIII).

Wiersz na herb Stanisława z Radochoniec Wapowskiego na Dynowie, Dworzanina i Rotm. J. K. M. Poczem idzie: do Andrzeja z Radochoniec Wapowskiego na Dynowie etc. kasztel. Przemysk. wiersz podpis.: Jan Niiowski z Grochowiec. Wreszcie wiersze: do muzy i do Pana Przygońskiego.

Jocher 6218. Ossoliński.

— Sermones dominicales. Bez m. i r. (około 1470). folio, kart 185.

Fijałek II. 213.

— Sermones dominicales per anni circulum. Bez m. i r. (Spirae, około 1471—2). folio, kart 200.

Grässe II. 204. ma Bez m. i r. (Spirarae, P. Drach 1473—4) fol., kart 188 po 44 wierszy. — Hain 9333. — Wisłocki Incunabula typ. str. 362. — Fijałek II 213 Jagiell.

— Sermones dominicales p. Anni circulū compilati per Dominū Jacobū domus Carthusien. extra muros Erfordeñ. ... Feliter (sic) incipiunt. Bez wyr. m. dr. i r. (Esslingen, Fyner, około 1475). fol. k. nlb. 224

Hain 9331. Czartor.

— Toż:... Ulm, 1494.

Edycya wątpliwa. — Fijałek II. 213 za Panzerem V. 257.

— Toż:... Norimbergae, Creussner. 1478.

Fijałek II. 213. — Hain 15, 711. — Rosenthal Bibl. slav. III. Cat. 53.

— Sermones dominicales notabiles et formales per anni circulum compilati per eximium sacrae theologiae professorem dominum Jacobum domus Carthusien. extra muros Erforden. vicarium auctorisati a domino Nicolao papa quinto feliciter incipiunt. B. m. i r. (Bazylea, 1476). folio, k. 138.

Polkowski: Dwieście inkunabulów. str. 50. — Fijałek II. 213. — Hain 9334. Bibl. kapit. w Krak.

— Incipiunt sermones auctorisati a dño Nicolao papa qnto. Per eximiū dñm doctorē sacre theologie patrem .... domus extra muros Erfordeñ. vicarium. Bez m. dr. i r. fol. kart nlb. 199.

Być może, że jestto edycya identyczna z którąś z poprzednich np. Ulm 1474 lub Norimbergae 1478, albo Spirae 1471—2? Czartor.

— Sermones notabiles et formales per eximium dominum doctorem sacre heologiae patrem Jacobum Cartusien. domus extra muros Erforden. vicarium, de precipuis festivitatibus celebribus per ani circulnm tam de tempore quam de sanctis, auctorisati per dominum papam Calixtum tertium anno suo primo, in octavo visitationis Marie gloriose virginis anno domini MccccLv. (1455). Bez m· i dr. (Spirae 1472), folio, kart 254.

Ks. Polkowski: Dwieście inkun. str. 49. — Hain 9329. — Rosenthal (ob. wyż.) nr. 682. — Fijałek II. 214. — Grässe II. 204 (ma: Spirae P. Drach vers 1470). Bibl. Hapit. krak. — Czarnec. (?)

— Toż:... B. m. i r. (Esslingen, Conrad Fyner, około 1472). fol., kart 274.

Hain 9330. — Fijałek II. 214.

— Toż:... Bez wyr. m. i r. (Ulmae Hohenwang około 1475. folio.

Grässe II. 204. Hassler Buchdr. Geschich. v. Ulm s. 87.

— Tractatus de apparitionibus animarum post exitum ear. a corporibus et de earundem receptaculis. Burgdorf 1475. fol. kart 26 nlb. po 33 wierszy.

Grässe Tresor T. II. s. 204. Dibdin Bibl. Spenc. T. VI. s. 108. — Fijałek II. 160 i 282. — Odpis w manuskrypcie Bibl. Jagiell. nr. 2401.

— Tractatus peroptimus de animabus exutis a corporibus. Bez m. i r. (Augsburg, 1463? lub 1470?). folio.

Hain 10209. — Fijałek II. 282. Bibl. paryska Mazarine.

— Toż:... editus a fratre Jacobo, dicto ordinis carthusiensis Erfordtie. Bez m. i r. w 4ce, k. 20. Czartor.

— Tractatus peroptimus de animabus exutis a corporibus, Jacobi de Paradiso theologi doctissimi ordini. Carthusiensis. Bez m. i r. (Esslingen, Fyner, około 1475). folio, k. 20.

Hain 9346. — Fijałek II. 282.
Bibl. Muz. narod. w Budapeszcie.

— Toż:... Bez m. i r. (Esslingen, Fyner, około 1475). w 4ce.
Hain 9347. — Fijałek j. w.

— Toż:... a corporibus, editus a venerabili patre Jacobo do Paradiso, s. theologiae professore ordinis carthusiensis Erfordie. Bez wyr. m. i r. (około 1490?). w 4ce, k. t. i karf 17.
Fijałek II. 170 i 282.
Bibl. w Bonn — Czartor.

— Tractatus optimus de animabus exutis a corporibus. Impressus in inclita civitate Pataviensi Joh. Alacraw et B. Mayr. 1482. w 4ce, kart 22.
Hain 9390. — Fijałek II. 282. — Centralblatt f. Biblioth. XVI. (1899), str. 52.

— Toż:... Lyptzk, Monacensis. 1496.

— Toz:... Lipsiae. Lotter. 1497.

— Toż:... Bez w. m. i r. (Basileae, Jacobus de Pfortzheim, około 1515). w 4ce, kart 24 z ryciną.
Panzer IX. str. 188, nr. 279.

— Tractatus de Apparitionib' et Receptuculis animarum exutar. corporibus Editus vt infra. Libellus de Raptu anime Tundalī et ejus visione de Penis Inferni et Paradisi gaudijs. [Joannes XIII papae]. De spiritu Gwidonis satis horribil' hystoria... [Guill. Houppelande] De Anime ronal' immortalite et statu ejus in morte ..... [Na końcu:] Impressus per me Hermannum bomgart de ketwich civem civitatis Colonie in foro antiquo morantem ... Anno M. cccc. xcvi. (1496). Die vero octauo Mensis Maij consummatus. Finit feliciter w 4ce, k. 35, z 4 drzeworytami.
Hain 15548. — Panzer Annales I. s. 314. N. 274. albo 275.

Obok podanych przezemnie jedenastu wydań traktatu „de animabus" było ich niewątpliwie w tym czasie jeszcze więcej. Żaden jednak z bibliografów: ani Hain (który ich zna dziewięć), ani Panzer (który ich zna dziesięć), ani nawet znakomity biograf Paryżanina, ks. Fijałek, nie opisał wydań wyczerpująco, są bowiem niesłychanie rzadkie i niedostępne. Ks. Fijałek przyjmuje, że w ciągu w. XV było ich „przeszło piętnaście". Na str. 283 drugiego tomu swej pracy wylicza rękopisy, na str. 284 podaje treść traktatu.

Hain 9339. — Fijałek II. 323. — Polkowski Dwieście inkun. nr. 75. Jagiell.

— Lavacrum conscientiae.
Dzieło pod tym tytułem kilkakrotnie w ciągu w. XV i XVI roku wydane, bywało dawniej przypisywane Jakubowi z Paradyża ale mylnie, jak to okazał ks. Fijałek II. str. 329.

— De valore et utilitate missarū pro defunctis celebratarū per sacre theologie professorē Jacobū ordinis cartusiesis edita. (Na końcu:) et sic est finis huius operis, anno 1493. w 4ce, kart nlb. 14.
(Przytem:) Utrum perfecta dei opera possint spediri demonis malicia. (Na końcu:) Explicit determinatio eximii et desertissimi doctoris sacrae theologie magistri Johannis de mechilinia in universitate colonieñ. in scolis artistarum in quotlibet. w 4ce, k. b nlb. Czartor.

— Toż:... kart nlb. 19. (sign. Aij —Ciiij).
Fijałek II. 303 (z datą 1474?). — Hain 7805 i 9341. — Panzer V. 258. — Polkowski Dwieście inkun. str. 68.
Jagiell.

— De veritate dicenda aut tacenda. Tractatus Jacobi de Paradiso carthus. apud Erfordiam, s. theologiae prosessoris. B. w. m. i r. (Basileae, Bern. Richel, około 1474). fol. kart 20.
Hain 9336. — Panzer V. 258. — Fijałek II. 171, 270.

— De arte curandi vitia. B. m. i r. (Lipsk, wiek XV).
Są dwie edycye lipskie, ob. Hain 9337 i 9338 oraz Fijałek II. 264 i 170.

— De contractibus qui fiunt cum pacto reemptionis perpetuorum censuum seu ad vitam. Tractatus magistri Jacobi de Erfordia, s. theologiae professoris ibidem. (Bez m. i r.).
Było kilka edycyi w w. 15. Obacz Hain 9342 i n. — Fijałek II 316. — Centralbl. f. Bibl. VI. 391.

— De eroribus et moribus christianorum. Tractatus magistri Jacobi de Erfordia, s. theologiae professoris, carthusiensis ibidem, autorisatus a domino Nicolao papa quinto ... Explicit Planctus enornitatum Christianorum ad plangendum et merendum, conscriptus per venerabilem et egregium virum dictum Jacobum, s. theologiae doctorem, ordi-

nis carthusiensis in Erfordia a. d. 1452. Bez m. i r. (Lubeka, M. Brandis, 1488). w 4ce.

— Toż, inna edycya (ze zmianą w drugiej części: De difficultate salvandorum). Lubeka, (bez roku druku).

— Toż, wyd. w Lipsku, w 4ce.

Fijałek II. 171 i 260. — Panzer V. 257.

— Fr. Jacobi de Paradiso carthusiensis doctoris erfordensis collectum de septem statibus ecclesiae in Apocalypsi mystice descriptis et de auctoritate ecclesiae et de ejus reformatione.

Ten traktat był w w. 16—18 cztery razy drukowany, jednak nie osobno, tylko w zbiorach różnych prac, mianowicie: w Wissenburga Antilogia (1555), Goldasta Monarchiae (1614), Brown Appendix (1690), Walch Monimenta (1763). — Ob. Fijałek II. 172 i 250.

— Jacobi de Paradyso carthus. M. Joannis Wesseli coetanei tractatus aliquot: De arte curandi vitia. Planctus peccatoris. De statu et officio ecclesiasticarum personarum. Quos e bibliotheca B. Lydii eruit et publicavit Joann. M, Lydius. Amstelodami, apud Henricum Laurencium. 1617. w 4ce.

Fijałek II. 172—3, 235, 276 oraz passim.

— Jacobi Junterburgii De negligentia prelatorum libellus.

Wydał Walch w Monimenta (1763). — Ob. Fijałek II. 173 i 141.

— De indulgentiis tractatio.

Tamże wydane. — Ob. Fijałek l. c.

— Venerabilis Jacobi de Paradiso cartusiani erfordiensis tractatus de causis multarum passionum praecipue iracundiae et remediis earundem.

Wydał Pez w Bibliotheca ascet. antiq. nova, tom VII (1725). — Ob. Fijałek II. 173 i 268—9.

— Avisamentum ad papam pro reformatione Ecclesiae. Petitiones religiosorum pro reformatione sui status. Fragmentum decerptum e sormone, quem Jacobus Cartusianus habuit a. 1432, fer. 3 ante Purificat. [Znajdują się w dziele: Engelberti Klüpfelii Vetus bibliotheca ecclesiastica, vol. I. (Friburgi, 1780), na str. 135—145, 146—169 i 169—170].

Obacz Fijałek II. 119—120, 174, 250 oraz passim.

Janociana II. 210—11. — Jabłonowa. Musaeum 92. — Wiszniewa. H. lit. V. 23. 31. — Starowolski Hacaton. — Jocher Obraz. II. 77. — Zedler Univers. Lexicon. T. VI. s. 480. — Wisłocki Przewodn. bibliogr. 1893. s. 17. oraz 1897 str. 28. — Kętrzyński Monum. Pol., t. VI. 1893. — Hain Repert. bibliogr. N. 9329. — Ulmann Reformatoren, tom I. (1841) str. 230—283. — Kampfschulfte: Univers. Erfurt, t. I. (1858). — Fijałek Mistrz Jakób z Paradyża (2 tomy) 1900. — Morawski Hist. Uniwersytetu, tom I. — Allg. deutsche Biogr. t. XIII. (1881). s. 554—5. — Fijałek Studya do dziejów uniw. krak. (passim, np. s. 165 i 168). — Katalog. rękop. Wisłockiego. — Brückner w Ateneum 1900. II. str. 483 oraz Kaz. średn. część I. — Polkowski Dwieście inkunab. str. 50. - Katalogi antykwarskie Rosenthala. — Warmiński Gesch. des Klosters zu Paradies, str. 71—78. — Jöcher Allg. Gelehrten Lexic. II.

Prawie całą literaturę polską i niemiecką poświęconą Paradyżaninowi przechodzi krytycznie w swojem najnowszem dziele ks. Fijałek, w tomie II, na str. 134 do 163.

JACOB (Jacob) Xże Kurlandzki. Brief Van den Hertogh van Coerlandt geschreven aen Sijne Landt-Standen ende bedroefde Onderdanen, na dat hy vande Sweden na Riga gevangen is gevoert...... Ende een andre uyt Mitov Waer in vethaelt (!) wordt de.... gevangenisse van de voorsz: Hertogh Jacob. M.DC.LVIII. (Dat. 10 Novemb. 1658). w 4ce, str. 8.

— Defensio Serenissimi, Celsissimique Principis et Domini Dn. Jacobi in Livonia, Curlandiae et Semigalliae etc. Ducis, Suecorum calumniis opposita. Rettung des durleuchtigen Fürsten Jacoben in Liefland. Gedruckt im Jahr 1658. w 4ce.

— Toż:... Curlandiae Suecorum calumniis opposita. Rettung Des Hertzogen von Cuhrland Denen Schwedischen Verleumbdungen entgegen gesetzt. Anno M.DC.LVIII. B. m. w 4ce, str. 16.

— Erklärung Ihr Fürstl. Durchl. Hertzogen Jacobi, auff der Piltnischen Landschafft geschehenes Ansuchen. Mitaw den 14 Julij anno 1656. Illustrissimi Curlandiae Ducis Jacob declaratio ad Piltensium petita. Bez w. m. i r. (1656). folio. Petersb. publ.

— Hertugens aff Curlands Forsvar, Jmod de Svenske-falske Beskyldninger Prentet Aar 1659. B. m. (Kopenhaga?) w 4ce, str. 8.

— Ver-antwoordingh Vanden Hertogh Van Coerlandt Tegens De Sweetsche Lasteringen. M.DC.LVIII. B. m. w 4ce, str. 16.

— ob. Agricola Krzyszt. (1633) — Contract — Einhorn Paweł (1633) — Fides suetica seu processus — Höveln Jan (1643) — Kurlandya — Lampugnani G. B. (1691) — Relation (1691).

Jakób de Gosthynin ob. Gosthynin (Dawid Theoremata 1507).

Jakób od Sw. Jakóba ob. Lenarski M. (1754).

Jakób z Dąbnice ob. Okulary (1611).

Jakób król W. Brytanii (Szkocyi) ob. Bellarmin (1610) — Catechesis ecclesiarum (1609) — Giacomo — Loeaechius A. (Anagr. 1603. Jovis 1603) — Moskorzewski Hieronim 1609. 1605) — Trisalorus Georgius (Calumniae orationis 1610) — Warszewicki K. (Oratio 1603).

Jakób Ludwik, Królewicz, Syn Jana III. ob. Hacki A. M. (Meta 1696) — Poniński S. (król Nieba 1725) — Sobieski Jak. (Connubium 1691. Rex cordium 1691. Ultimus cinis 1743).

Jakób z Marchii ob. Benedykt XIII (Odpusty 1727).

Jakób męczennik ob. Tłuczyński Ignacy Maciej (Palma 1672).

Jakób (Jacobus) II ob. Jakób król Clemens XI (1747) — Felle Wilhelm (1688).

Jakób (Jacobus) Nicolaus de Leszczyny ob. Broniszewski Jan (1615).

Jakób (Jacobus) physicus ob. Steinensis Christophorus (Oleum iuniperi 1545).

Jakób (Jacobus) rex Pr. ob. Hacki Mich. Ant. (1696).

Jakób Bł. Ruchen herbu Strzemię, Arcyb. halicki ob. Kędzierski Barnabasz (1798).

(Jakób Sw.). Forma krótkiego nabożeństwa do Ś. Jakuba Marchioma, wyznawcy, zakonu Sw. Franciszka regularney obserwancyi zelanta, apostoła y cudotworcę wielu państw y krolestw, z reformy serafickiey podana r. p. 1727. w Krakowie, w druk. akad. w 12ce, k. nlb. 17. Czartor.

Jakób św. ob. Buydecki Fr. (1743) — Cudnicki X. Jakób (1774) — Deductio (1640) — Gromalski X. Mikołaj (1757) — Kownacki Hip. (1779) — Leszczyński Kaz. J. (1681) — Rossigroch Piotr. (1676) — Stankar Fr. (Explanatio 1547) — Strzemię Jakób.

Jakob Ustiensis ob. Papencovius.

Jakób z Wągrowca ob. Orzechowski Stan. (1562).

Jakób żyd ob. Czechowicz Marc. (Odpis 1581).

Jakobi Ignacy ob. Jacobi Ignacy.

Jakobini ob. Wiatr na świecie.

Jakowiccy ob. Kukieł (Repozycya 1790).

JAKSZAN (Jaxan) Jan Stanisław († w Poznaniu). ΑΛΓΕΟΣ ΜΝΗΜΕΙΟΝ sive doloris monumentum in funere Pauli Hercii Sanctae Theologiae Doctoris et Professoris Cath: Cracov: Canonici et Generalis Rectoris ... A Joanne Stanislao Jaxan lugubri Camoenae threno excitatum. Anno 1648. 17 Cal. Octobr. Cracoviae, Filipowski 1648. w 4ce, ark. 2.

Dedyk.: Janowi Brosciuszowi, Stanisł. Jurkowskiemu, Jakubowi Chrostowiczowi i Franciszkowi Tibaldemu.

Czartor. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwows.

— Argo Illustrissimi, ac Reverendissimi Dni Andreae de Szołdry Szołdrski Episcopi Posnaniensis, Senatoris prudentissimi, ecclesiae praesulis vigilantissimi, Reipub. literariae mecoenatis amplissimi erratica vi fatorum quassata et a M. Joanne Stanislao Jaxan philosophiae doctore, in collegio academico Lubransciano matheseos professore et Seminarii praefecto, inter justa exequiarum et solennes humationis ceremonias lugubri Camoenae threno repraesentata. Anno a Christo labentis sae-

culi 1650. Posnaniae in officina Alberti Reguli. folio, 4 arkusze.

Cały panegiryk w oblamkach drzeworytowych. Na odwr. str. tyt. herb Szołdrskich. Dedyk. Zygm. Cieleckiemu Proboszcz. Pozn., Janowi Braneckiemu Archidyak. Pszczewskiemu, Wojc. Grabowskiemu Kancl. Warsz. Czartor.

— ΔΑΦΝΗ ΑΚΑΔΕΜΙΚΟΣ virtutis ac emeritae eruditionis laude eminentibus Viris Artium & Philosophiae Licentiatis virescens. Dum Ab Excellentis. Domino D. Martino Radziminski, Collega Minore in Peraugusto D. Jagellonis Archilyceo publice ritu solenni in amplissima celeberrimorum Hospitum corona Artium Magistri & Philosophiae Doctores renunciarentur. Per Joannem Stanislaum Jakszan, eiusdem Laureae Licentiatum, Amoris & officiosae gratulationis ergô exhibita. Anno offerte Salutis TeMpora DoCta perennes eXornant benè LaVrI Magna has DeCerpens greX ea LVstra gerit. Cyclo Solis 5. Cyclo Lunae 13. Indictione Rom. 14. Cal. 12 Maij (1646). w 4ce, kart 22 nlb. (Na końcu:) Sub felicibus auspicijs D. Laurentii Smieszkowic Rectoris. Cracoviae in officina typographica Martini Filipowski.

Na odwrocie tytułu pod herbem ośmiowiersz, podpisał Joannes Marcellus Zacherla Auditor Eloq. Dedykacya Sigismundo Słuszka Palatinid. Trocen. Capitaneo.

Od Ark. C zaczyna się Laurus academica przeznaczone wierszem uczniom: Alex. Bzowski, Maxim. Czarniecki (Crosniensis), Andr. Niedziałkowski, Adamo Slizowic, Mich. Domżal, Simoni Olewnicki, Joanni Godziemba, Franc. Ingliss, Simoni Campiano, Stanislao Francowicz (Camedula Discalc). Andr. Boemio. Kończy wiersz in Stemma Academiae Crac.

Jocher 1411.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ΕπιΚΡΟΤΗΣΙΣ ΚΟΙΝΟΥ seu applausus Reipublicae virtuti et honori spectabilis ac consultissimi viri D. Sebastiani Zacherla, dum Consul et Senator Peraugustae Urbis Cracoviensis ab optimarum partium Ciuibus longè dignissimus inauguraretur, concordi omnium Voto exhibitus et per Joannem Stanislaum Jakszan Art: liberal: Magistrum et Philosophiae Doctorem cultus debiti et obseruantiae gratiâ expositus. Anno supra Millesimum sexcentesimum quadragesimo sexto. Calendis Maij. Bez w. m. 1646. w 4ce, kart 8 (jedna biała).

Ded.: Dno Sebastiano Zacherla Senatori Urbis Crac. Całe wierszem. Na odwrocie tytułu herb Zacherli i czterowiersz.

Jagiell. — Ossol.

— Helicon Florentis Sarmatiae. Flosculis fragrantissimis, primam in Artibus honestissimis et Philosophia Lauream prensantibus in Jagelloniano Almae Vniversitatis Cracouiensis Lycaeo refertus. Cuius nitorem Apollo per alumnum suum Joannem Stanislaum Jakszan eiusdem Laureae Candidatum effingere curauit. Dum publicè laurea eruditionis, ab Excellentissimo D. Alberto Woytowicki, Collega Minore in Peraugusti et Amplissimi Senatus Academici, ac Juventutis Nobilissimae praesentia insignirentur. Anno à partu Parthenio. EXpeDIt hIs Conferre fatIs ferVenter honoreM qVos PhaebVs narrat strenVVs sVos. Cyclo Solis 28. Cyclo Lunae 10. Indictione Romana 11 Cal. Cracoviae in officina Stanislai Bertutowic. Anno Dñi 1643. w 4ce, k. 10.

Na odwrocie tytułu herb Sobieskich i czterowiersz. Ded.: Marco Sobieski, Capitaneo Javorow.

Są tu wiersze: Nicolao Jurecki, Alberto Helciner, Adamo Rożycki, Alberto Kruszewski, Sim. Tomowic, Andr. Niedziałkowic, Math. Stan. Gładysz, Alberto Pieszczochowski, Joan. Rawołkowic, Seb. Szepielowic, Adamo Slizowic. Mart. Studzieński. Na końcu: Sub auspiciis Jacobi Ustiensis Rectoris.

Jocher 1403. Jagiell. — Ossol.

— Omen felicitatis Serenissimo ac invictissimo Principi, Joanni Casimiro Dei gratia Poloniarum et Succorum Regi, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Masoviae, Livoniae, Samogitiae, Smolensciae, Czernichoviae etc. etc. nec non Gothorum Vandalorumque haereditario Regi. In primo et auspicato aditu Maiestatis festo'q. ac solenni suae inaugurationis die, a planetis exhibitum. Et per M. Joannem Stanislaum Jaxan, philosophiae Doctorem et Professorem luci publicae communis laetitiae gratia

repraesentatvm. Anno regnantis a ligno Dei M.DC.XLIX. (1649). Cracouiae, in officina Martini Filipowski. folio, 6 arkuszy.

Cały panegiryk w oblamkach drzeworytowych. Na odwr. str. tytułu herb Topór a pod nim 6 w. łac. podpisał Jan Marcelli Zacherla uczeń filozofii. Przypisane Stefanowi z Pilcy Korycińskiemu Staroście Oświecimskiemu i Wolbromskiemu. W odach łacińskich składa swe powinszowania nowokoronowanemu królowi.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

(Jakszan Joan. Stan.). Urania dolens ob immaturam mortem in funere excellentissimi ac doctissimi viri domini M. Joannis Stanislai Jaxan philos. doctoris collegii Lubransciani academici posn. Rozdrażewiana munificentia aucti, math. profes. et seminarii praefecti a studiosa poes. nobilitate ejusdem acad. colleg. pio affectu et moesto vultu producta. Anno reparatae salutis humanae 1651. Posnaniae, in officina typogr. Alberti Reguli. w 4ce, kart 4 nlb.

Czartor.

— ob. Niedziałkowski Andr. (Decas 1645).

Jakszówski Jan (D. Th. Siemszycki 1610) ob. Jacszovius.

Jaktowski Mikołaj ob. Hegendorphinus Christoph (1535).

Jakubowicz Antoni ob. Mutyński Winc. (1747).

JAKUBOWICZ Jan Chryzostom. Mowa do Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Alexaudra Augusta hrabi Ordynata Zamoyskiego, Dobrodzieia y fundatora od X. Jana Chryzostoma Jakubowicza Wikarego imieniem Konwentu Zamoyskiego XX. Franciszkanów miana. w 4ce, karty 2 nlb.

W czasie składania przysięgi przez nowego Ordynata. Druk widocznie w Zamościu r. 1792. Osobnego tytułu nie ma. Alexander Zamojski był synem Zamojskiej z Czartoryskich. Jagiell.

Jakubowicz Mardochai ob. Salomon (Przysłowia 1587).

JAKUBOWSKI X. Gabriel od Opieki S. Józefa Kamel († 20 Maja 1819). Kazanie podczas uroczystych Exekwii JO. X. Karola Radziwiłła Woiewody Wileńskiego Generała Regimentu Rzpltey, orderów Orła białego, Orła czarnego, S. Jędrzeia i S. Huberta Kawalera. w Kościele parafialnym Sgo Krzyża miane przez X. Gabryela od Opieki S. Józefa Karmelitę Bosego, kaznodzieie J. K. Mci y ordynaryusza w Kościele warszawskim XX. Karmelitów w Warszawie, w Drukarni Nadworney J. K. M. 1790. w 4ce, k. 2, str. 25.

Przypisał Senatorom i Posłom na Sejm Warszawski zgromadzonym.

Akad. — Branic. — Drohob. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Kazanie o zasługiwaniu w młodości na łaskę u Boga y u Ludzi w Niedzielę I. po Trzech Królach, do Młodzieży edukuiącey się w Konwikcie Warszawskim XX. Scholarum Piarum miane przez X. Gabryela od Opieki S. Józefa Karmelitę bosego, kaznodzieię J. K. Mości y ordynaryusza w kościele warszawskim X. X. Karmelitów bosych. W Warszawie. Bez w. dr. 1797. w 8ce, str. 37.

Kazanie jest z tekstu: Znaleźli go w kościele.

Jocher 4204.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Zielińs.

— Mowa przed Uroczystym Obrzadkiem Obleczenia Kadetów w Mundur Korpusowy. Miana przez X. Gabryela od Opieki So Jozefa Karmelitę Bosego Kaznodzieię J. K. Mci y Ordynaryusza w Kościele Warszawskim WW. XX. Karmelitów dnia 8 Września 1790 roku w Kaplicy Kadetów. w Warszawie u P. Dufour Konsyliarza nadwornego J. K. Mci dyrektora drukarni korpusu kadetow M.DCCXC. (1790). w 8ce, str. 23 i k. 1 Notaty.

Od str. 20 pochwały Czartoryskiego, który zastępował nauczycielów prace i łożył koszta. W Notatach przytacza Formularz ułożony przez Czartoryskiego.

Obacz niżej: Nauka.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Nauka o religii y obyczaynośći w czterech kazaniach dana JJ. PP. Kadetom w Kaplicy Korpusu roku 1787. przez X. Gabriela od Opieki S. Jozefa

Karmelitę Bosego Kaznodzieię J. K. Mci y Ordynaryusza w Kościele Warszawskim XX. Karmelitów. Roku 1790 Za Dozwoleniem Zwierzchności do druku podana. w Warszawie u P. Dufour Konsyl: Nadwor: J. K. Mci y Dyrektora Druk: korp: kad. w 8ce, k. 5 nlb., str. 108. [Poczem odzielnie:] Mowa przed uroczystym obrządkiem obleczenia kadetów w mundur korpusowy miany tegoż roku, str. 23.

Dedykacya do Xcia Adama Czartoryskiego Gen. Z. P. Godło nauk wzięte z Katechismu Kadeckiego Czartoryskiego. Nauk jest cztery.

Jocher 4225. — Encykl. Orgelbr. XII. 903. Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

Jakubowski Jan ob. Duńczewski Stan. (Excerpt 1748).

JAKUBOWSKI Ignacy od S. Józefa (ur. 27 Grud. 1704 † w Chełmie 1760 r.). Historya świątobliwego życia wielebnego sługi bożego Józefa od Matki Boskiey Kalasancyusza, zakonu Scholarum Piarum fundatora y pierwszego generała; do druku podana, a Jaśnie wielmożnym, ich mościom Ziemi Wieluńskiey, y powiatu Ostrzeszowskiego Urzędniczkom &c. paniom y dobrodziejkom dedykowana. w Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzpltey Kolleg. &. S. P. R. P. 1745. w 4ce, k. 4, str. 420.

Pod dedykacyą stoi: Ignacy od S. Józefa Kolleg. Wieluńskiego S. P. Rector.

— Kazania. Warszawa. 1759. w 4ce.

Horanyi Script. piar. II. 141. — Bielski Vita 77. — Janoc. Lexic. II. 140. — Encykl. Orgelb. XII. 903.

JAKUBOWSKI Józef (urodz. 1751 † 1814). Nauka artyleryi zebrana z naypóźnieyszych Autorów, napisana dla pożytku korpusu Artyleryi narodowey, z roskazu y nakładem Jego Krolewskiey Mci Pana Naszego Miłosciwego do druku podana. Tom I traktuiący o prochu y o armatach. W Warszawie w drukarni XX. Missyonarzów r. p. M.DCC.LXXXI. (1781). w 8ce, kart 8, str. 480, i portret króla Stan. Augusta; nadto: Zbiór materyi s. XV. oraz tabl. w 4ce XXI.

Dedykacya Stan. Augustowi. Dalej przemowa do przezacnego korpusu i do Alojzego Fryd. Brühla Jenerała Artylleryi. W tej mówi, że Brühl nadał mu urząd Professora Artylleryi. Mówi dalej, że wykonywa myśl podpułkownika Słubickiego i używa jego terminologii. Tę terminologią po polsku i po francusku podaje na czterech kartkach. Autorów przytacza: Le Blond, Bezout i innych. Od str. 11—34 idzie: Historya artylleryi polskiej. Artylleryi Część I. idzie od str. 45.

Tom II Traktuiący o moździerzach, granatnikach, szturmakach, podkopach, tudzież o woiennêm użyciu prochu, a to w troiakich okazyach, iako przy attaku fortec, przy ich obronie y w kampaniach polowych. w Warszawie w drukarni XX. Missyonarzów R. P. M.DCC.LXXXI. (1781). w 8ce, k. 3, str. 514, Zbiór k. 3, tablic XVIII.

Zbiór wyrazów polskich obejmuje kart 2. Pod niektóremi tablicami podpis: Prixner Scul. Varsaviae (1782).

Tom trzeci. Traktuiący, o różnych sprzętach i Silniach woiennych, o rękoczynach Artyleryi, o znaiomości materyałów, wchodzących do Artyleryi, o znaiomości materyałów, wchodzących w użycia Artyleryczne, o Powinnościach Kommendanta Artyleryi i Rynsztunkowego pod czas pokoiu, i o cenie rynsztunków woiennych rozmaitego rodzaiu; gdzie na końcu przydaje się Słownik Artyleryczny. w Warszawie w Drukarni XX. Missyonarzów. R. P. M.DCC.LXXXIII. (1783). w 8ce, 1 tyt, str. 326, III, tablic XXVIII.

Herb rytował na miedzi Prixner w Warszawie. Słownik artyleryczny idzie od str. 285—326. Jakubowski tu mówi, że korzystał z rękopismu, który o artyleryi był ułożył nauczyciel jego podpułkownik Paweł Słubicki.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Wyjątki z dzienników paryskich, 1789. [Wydawca Józef Jakubowski].

— Krótki zbiór historyi greckiey 1775.

Jocher 816.

— ob. Bernard J. (Zbiór historyi 1775) — Bezout (matem. 1781) — Colbert (Nauki powszechne 1790) — Tielke (Nauka dla oficyerów 1792).

Encykl. Orgelbr. XII. 900. 644. — Dzię-

końs. Histor. retor. s. 39. — Żebrawski Bibliogr. 465—6. — Bentk. Hist. lit. II 348. — Życior. znakom. ludzi 1850. I 365—7. — Kuryer litewski 1814. N. 84.

JAKUBOWSKI Laurentius. Ord. Min. Reg. Obs. Conclusiones theologicae de S. Trinitate in conv. Leopol. Ord. Minor. Regul. Observ. Respondens Fr. Laurentius Jakubowski, assistente Mariano Costero eiusdem Ordinis Th. Lectore. Jaroslaviae 1625. w 4ce.

Przypis Mikołajowi Sieniawskiemu Supr. R. Incisori.

Jocher 3683. Ossol.

JAKUBOWSKI Mikołaj Prefekt drukarni Łowickiej. Krótka nauka o przygotowaniu do Stanu małżeńskiego zabieraiącym się. Zebrana i do druku podana roku 1791. w Kaliszu w drukarni Jaś. Oś. Xcia Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego. w 8ce, str. 79 i k. 1.

Nazwisko autora wyrażone w approbacie dziełka. Przykłady autor podaje liczne z historyi Rzymskiej.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Opisanie przyiścia Antychrysta y znaków poprzedzaiących skończenie świata, z dowodów Pisma świętego oraz doktorów świętych zebrane. w Kaliszu 1791. w drukarni JO. Xiążęcia JMci Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego (1791). w 8ce, k. 1, str. 88.

Na odwrocie tytułu, wymieniony autor N. Jakubowski Praef. typographiae Loviciensis. Jagiell. — Warsz. Uniw.

JAKUBOWSKI Walenty Jan (1550 † 1582). Antigone, Tebańska Dziewica, wierszem ułożona. W Krakowie u Mateusza Siebeneychera. 1574. w 4ce.

Trzymał się co do treści Antigony Sofoklesa. Juszyńs. I. 147. — Paprocki Kleyn. s. 50 — Wiszn. VII. 311.

— Leander i Hera. W Krakowie w drukarni Mikołaia Szarffenbergera 1572. w 4ce.

Jocher 57.

— ob. Musaeus (1572) — Sophokles (Ułamek 1574).

Paprocki Kleynoty 50. — Encykl. Orgelbr. VII. 901. — Wiszniews. Hist. lit. VI. 534. VII. 311. — Jocher Obraz I. str. IX. — Juszyński Dykc.

JAKUBOWSKI Wincenty od Sw. Franciszka (ur. 18 marca 1751 r. w Maniewie † 27 wrześ. 1826 w Warszawie). Serenissimo et potentissimo Friderico Wilhelmo III Borussiarum Regi etc. scientiarum et artium liberalium fautori amplissimo dum regio solemni apparatu Regiomonti pares imperio et diademati humeros submitteret carmen lyricum congregatio Scholarum Piarum orientalis et meridionalis Prussiae in perenne monumentum officii ac venerationis suae, die 5 Junii anno 1798. DDD. w 4ce, 1 ark. Akad.

(Jakubowski Wincenty). Paralella K. K. (Bez w. m. dr. i r.). w 4ce, k. 1.

Na końcu podpis V. J. Wiersz w języku łacińskim; 16 wierszy na jednej stronie. Porównani: Konarski i Kopczyński.

Warsz. Uniw.

— Carmen incipit. Sunt quos hortensis delectat... (na cześć Rektora Collegium). B. w. r. (około 1800). w 4ce, k. 1.

Podpis J. V. Exp. S. P.(iarum).

Jagiell.

— ob. Tissot (Rada dla pospólstwa 1790. Przestroga dla ludu).

Bentk. H. lit. I. 504. — Bielski. Vita Piar. — Kuryer Wasz. 1826. N. 233 — Jocher I. s. XXI — Encykl. Orgelbr. XII. 902—3. — Horanyi Scrip. Piar. II. 148.

JAKUBOWSKI Wojciech (ur. r. 1711 † 3 Grudn. 1784). W dzień Imienin J. O. Xiążęcia Jmci na Klewaniu y Łukowiu Czartoryskiego Generała ziem podolskich etc. Oda. w 4ce, kart 4.

Warsz. Uniw.

— Oda o mądrym królu. w 8ce, kart 6. Warsz. Uniw.

— Oda o mądrym królu z łacińskiego na wiersz polski przetłumaczona. Bez w. m. 1764. w 8ce, k. 6.

Porównaj Konarski St.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Żal przyiacielski, Nadgrobek Stanisławowi Konarskiemu Scholarum Piarum przez W. Jmci Pana Jakubowskiego, Brygadyera w woysku francuskim. Bez w. m. i r. (1773). w 4ce, 1/2 ark. (Bez osobn. tytułu).

Jagiell. — Ossol.

— Wiersz z okazyi okropnego przypadku dnia 3 Novembra 1771 r. pra-

ktykowanego przez W. J. B. F. (Umieszczone w: Zabawy przyjemne i pożyteczne. Warsz. 1770. w 8ce, T. 4. str. 339—341).

— Żal przyjacielski nad stratą X. Piotra Śliwickiego wizytatora księży Missyonarzy. W. J. B. W. F. Wierszem. (Umieszcz. tamże T. 10, str. 8 do 11).

X. Naruszewicz napisał dla Jakubowskiego powinszowanie p. t.: Bukiet w dzień imienin WJMP. Wojciecha Jakubowskiego brygadiera wojsk francuskich ofiarowany (wierszy 16). Nań dał Jakubowski:

— Odpowiedź (16 wierszy) (W: Zabawy przyjemne T. 10, str. 105 do 107).

— Wiersz (o miłości). W. J. B. W. F. (Umieszcz. tamże T. 13. str. 258—260).

— O cnocie W. J. B. W. F. Wiersz. (tamże T. 13. str. 319—322).

— O dobroczynności wiersz (tamże T. 13. str. 322—325).

— O przymiotach wymowy dla płci oboiey przez M. W. J. B. F., (prozą), (tamże T. 15. str. 60—68).

— ob. Bel Ant. (księciu Jabłonowskiemu 1760. 1761) — Eysymont (Oda o królu 1764) — Ezop (Bajki 1774) — Horacy (Pieśni 1673) — Konarski Stanisław (Pisma 1778) — Lafontaine Jan (Bajki Ezopa 1774) — Przyjaciel białychgłów (1760. 1766).

Supplem. do Gaz. Warsz. 1784. N. 98. — Encykl. Orgelbr. XII. 902. — Zabawy przyj. i pożyt. T. 13. s. 316 i lata 1769 do 1777. — Bentkow. Hist. lit. I. 406.

(Jakubstad). Uciążenie miasta Jakubsztada w Kurlandyi, prześwietney deputacyi do interesów Kurlandzkich przez Nayiaś. Rzplitey Stany wyznaczoney r. 1791. w m. Listopadzie podane. folio, kart 2. Krasińs.

Jakucewicz X. Pijar ob. Sprawa XX. Piarów (około r. 1795).

JAKUSZEWICZ Maciej. Gwiazda przewodnik królów. Jego Mości Panu Samuelowi Jawornickiemu surrogatorowi Wieluńskiemu za kolędę oddana y napisana przez Macieia Jakuszewicza, nauk wyzwolonych y philosophiey bakałarza, szkoły Wieluńskiey moderatora. Roku Pańskiego 1622. w Krakowie, w drukarni Macieia Andrzeiowczyka. w 4ce, kln. 5. Czartor.

— Epithalamium na ślub Stanisława Kożuchowskiego y Doroty Maiowny. 1622.

Podług Muczkowskiego Statuta str. 283, zwie się Jakuszowic Maciej. — Juszyński I. 148 zowie go Jakuszowski.

Jakutewicz Albrecht ob. Przysieccy (Sprawa 1790).

Jakymowski M. ob. Jakimowski Marek (1628).

Jaliński Simeon ob. Baranowicz Łaz. (Anthologion 1678).

Jałmużna ob. Grabiecki Wojciech (Chrześciańska 1653) — Kazanie (1785) — Komorowski Mikołaj (1753).

Jałmużnik ob. Protasowicz Jan (ex opere J. Fulci 1597).

Jałowcowy olejek ob. Steinensis Krzysztof (Oleum iuniperi 1545).

JAŁOWICKI Franciszek Starosta Ułaniecki. Haldadraim Gallus 1737. w 4ce.

Jabłonowski Musaeum Pol. str. 92.

Jałowicki Hieronim Biskup ob. Barszczewski Jędrzej (Kazanie przy konkluzyi 1725).

Jałowicki Maryan ob. Radziwiłłowa Regina (1637).

Jałowicki Mikołaj ob. Radziwiłłowa Regina (1637).

Jałowicki Philon ob. Janson Jan (Maiestas 1643).

Jambi ob. Bieżanowski St. (lugubres 1671) — Zyszkiewicz M. (dolentes 1647).

JAMBICKI Tomasz. Amphitheatrum honoris trabeati sublime, in triplici Brezeiorum Camporum area, magno et meritissimo honori, Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Alberti, Constantini, de Goray Breza, palatini posnaniensis, capitanei Novodvorensis etc. etc. dum inter festivas acclamationes, et solennes applausus, splendidissimo ingressus publici apparatu; palatinatus sui auspicia, Posnaniae felicissime ordiretur, è

Voto Lubranscianae Palladis, Apollinari barbico, à M. Thoma Jambicki. In alma Universitate cracoviensi philosophiae doctore, et in Academia posnaniensi Rhethoricae professore, erectum, luciq; publicae consecratum. Anno salutis 1692. die 18 Augusti. Typis Academiae posnaniensis. fol. k. 13.

Na odwrocie k. tyt. herb „Illustrissimae Brezarum prosapiae" i sześciowiersz łaciński, ułożony przez Michała Malczewskiego, stud. poetyki w Akademii poznańskiej.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Lachrymae vectigales in luctuoso occasu perillustris olim et admodum Rndi Dni Alberti Laktański Canonici Cathedralis Posnaniensis protonotarii Apostolici, custodis in summo B. M. V. decani foranei praepositi ad S. Nicolaum etc. Viri de Ecclesia meritissimi et Academiae Posnaniensis benefactoris munificentissimi effusae a M. Thoma Jambicki Ph. Dr. et in Acad. Posnan. poeseos prof. 1689 die 7 decembris. Bez wyr. m. folio, $1^1/_2$ ark.

Na końcu są dwa wiersze następujące, które zdaje się wskazują, że Laktański darował swoją drukarnię Akademii Lubrańskiej:

Vivet illius profusa in Lubranscianam Palladem,
In oblato sibi praelo liberalitas.

Bandt. Histor. druk. kr. p. II.

Czartor. — Ossol.

— Meta dożywotniey przyiaźni, hártowna świetnego Dołęgi strzałą, ná Kotficzowskim polu naznaczona. Ná przezacnym akćie nupcyálnym Wielmożnego Jegomości Pana Alexandra z Otok Zaleskiego potkomorzyca łęczyckiego. y Wielmożney Jeymości Panny Maryanny z Rádomická Radomickiey kasztelanki Kaliskiey. Przy wesołey Hymeneuszá cerze, ná rzetelny vniżonego powinszowánia dowod, przez M. Thomasza Jambickiego, w przesławney Akádemiey Krákowskiey Filozofiey Doktorá, á ná ten czás w Akádemiey Poznánskiey Rhetoryki Professorá. Rythmem y tonem oyczystym określona Roku Páńskiego 1692. Dniá 17 Lutego. W Poznániu w Drukárni Akádemickiey. fol. ark. G_2.

Na odwr. str. herby nowożeńców, pod nimi ośmiowiersz. Na ark. A_2 ded. Alex. Zaleskiemu i Maryi Radomickiej, od ark. B_1 panegiryk składający się z 93 zwrotek 9 wierszowych. Jestto wierszowana genealogia. Czartor. — Jagiell.

— Olympia mortis, in campo Kotficio, ad feralem tumulum, Illustrissimi olim et Magnifici Domini D. Stephani de Radomicko Radomicki, Castellanidae calissiensis, emensa. Et dum cineres Augusti ejusdem Illustrissimi, in ecclesia Zerkouiensi, Summo omnium dolore et magno sepulchrali apparatu conderentur, in argumentum debitae venerationis a M. Thoma Jambicki, philosophiae in Universitate Cracouiensi doctore, in Academia posnaniensi rhetorices professore, lugubri calamo, exhibita. Anno salutis 1691, die 22 mensis Januarij. Typis eiusdem. Academiae posnaniensi. fol. k. 12.

Na odwrocie k. tyt. 2 cytaty z Lipsiusa i Marlianusa. Poczem dedykacya: Illustr. et magnificis dnis D. Mathiae, D. Andreae Alexandro, D. Vladislao, de Radomicko Radomiciis, domini pie defuncti amantissimis fratribus. Cały panegiryk wierszem nakamiennym, rzecz genealogiczna.

Jagiell. — Ossol.

— Pantheon theologici honoris basilicum, Perillustri et admodum Reverendo Domino D. M. Mathiae Stanislao Psoiecki, s. th. iuris utriusq; doctori, protonotario apostolico, Collegae Maiori, ecclesiae collegiatae s. Floriani canonico, procuratori universitatis, contubernij Jagelloniani prouisori, curato Osiecensi, S. R. M. secretario. Dum in alma vniversitate Cracouiensi, pro loco, inter perillustres et admodum reverendos, sacrae theologiae doctores obtinendo, in nobilissimo illustrium hospitum consessu, ritu solenni responderet, insigni virtute et sapientia architecta elaboratum; et submissae observantiae atq; gratulatorij applausus ergo a M. Thoma Jambicki, philosophiae doctore, collegij Lubransciani Posnaniensis, rethorices Professore, in orbis literati faciem productum. Anno salutis 1691 die 6ta mensis septembris: Crac: typis Nicolai Alexandri Schedel. S. R. M. Ord: Typ. fol. 6 k. nlb. (Wierszem nakam.).

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— ob. Majeranowski Józ. Gas. C. (Medium ingredien. 1694).

Bandt. Hist. druk. kr. p. II. 78—9. — Juszyńs.

JAMBORSKI Matthias. Gazophylacium virtutis et scientiae, D. Thomas Aquinas, doctor angelicus. Redeunte solennitatis suae festo, ad aedes Sanctissimae Trinitatis, ordinis Praedicatorum, in magna illustrium hospitum corona, a M. Matthia Jamborski, philosophiae doctore et professore, seniore Scholae cathedralis Cracoviensis, reseratum. Anno Domini, 1710. die 7 Martij. Cracoviae, Typis Francisci Cezary S. R. M Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae; necnon Scholarum Novodvorscianarum ordinarij typographi. fol. kart nlb. 8.

Dedyk.: Domino Alexio, invictissimi Russorum imperatoris Petri Magni, filio unico. Dedykacya ma kart cztery, niesłychanie poniżająca. Oratio ma kart 4, zaczyna się od: Adest post tot afflictae calamitatis nubes.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— ob. Piskorski Seb. (Regia 1702).

JAMESON Gulielmus. Roma Racoviana et Racovia Romana id est, papistarum et socinistarum in plurimis, iisque maximi momenti, religionis suae capitibus, plena et exacta harmonia: In quâ, unam eandemque utriusque religionis esse animam et medullam clarissime ostenditur; Unum eundemque Spiritum pariter in utraque apostasia regnare evincitur; utriusque sectae αὐτοκατακρισις latè declaratur; simpliciores, adversus eorum impetus et technas muniuntur; S. Literarum, in impletis vaticiniis, adversus Scepticos et Atheos, veritas, et divinitas demonstratur; haud pauca, denique, Christianae theologiae amanti proficuo opidò toti passim Operi insperguntur. Authore Gulielmo Jameson. (Tu wiersz po hebrajsku). Ab edente prodiit edulium, et ab acri prodiit dulce. Judic. 14. 151. Edinburgi, ex officina Haeredum Andreae Anderson typographi regii; impensis authoris. Anno Dom. 1702. w 4ce, k. 8 nlb, text od str. 1—265.

Jocher II 537. Jagiell.

Jan ob. Nadazi Jan (Rok łaski Janowy 1750).

Jan (Joannes) ob. Aquilae (fulminatrix cum tartar. 1720) — Obrępalski X. (Sacra 1732) — Petrus — Smalcius Valentinus (Brevis explicatio 1613) — Wolf Georgius (Fortitudo 1650).

Jan (Joannes) I. ob. Wrantius Michael (Divi regis 1540).

Jan (Joannes) II. ob. Minasowicz Józ. Epif. 1755).

Jan III Sobieski ob. Sobieski.

Jan XXIII ob. Zygrowiusz Jan (in Papopompen).

JAN (Joannes) Abbas Tischinganus. Thesaurus in Sacra Divi Benedicti Regula absconditus cum Animadversionibus, Authore Reverendo Domino ... O. S. Benedicti ter luci publicae remonstratus in Bavaria et in aliis Germaniae partibus, pro magis communi usu, de Germanico idiomate, in latinum expositus, novissime in Congregationem Benedictino Polonam pro pari suorum Alumnorum commodo et utilitate illatus est cum hoc reimpresso libro, vere pretioso aestimandus. Cum Licentia Superiorum Anno Domini 1731 Die 7 Julij. Cracoviae Typis Jacobi Matyaszkiewic S. R. M. Celsissimi et Reverendissimi D. Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae Ordi arij Typogr. (1731). w 8ce, str. 214, Dedyk. k. 3, Spis k. 4. (Z dodatkiem dziełka:) Sacerdos Benedictinus Sacrae Regulae, et vitae Christi conformis. (Od strony 50 do str. ostatniej to jest 76, paginacya jest mylna).

Dedykacya Konstantemu Szaniawskiemu Biskupowi Krakows. Warsz. Uniw.

Jan Adolf Pfaltz Graf bei Rhein ob. Accord (1659).

JAN Adolf Xże Saski, Julij, Kliwij, Montium i Westfalu. Względem ustaw Seymu Pacificationis 28 Dec. 1735. fol. k. 2.

— Działo sie w Warszawie d. 23 Czerwca 1735. fol.

Oświadcza, że koszta utrzymania wojsk saskich sam poniesie. Raczyńs.

— ob. Eckhard J. (Heldenthaten 1734).

Jan Albert (Olbracht) ob. Callimachus Fil. (1601) — Mylius Joannes (1568) — Trzycieski A. (ad Ducem 1564).

(Joannes Albertus Kardynał Biskup) (ur. 1612 † 22 Grudnia 1634). Dapes honorum post scientiarum obsonia et cruda Martis bellaria ad regalis solii mensam. Joanni Alberto Serenissimo Poloniarum Regi in orbe polono appositae, nunc praevia avitae Crucis Perill. Mag. Duci Joanni Krasnodąbski Sudapiferi Podlachiae a perillustri Magn. juventute Athenaei Drohicensis Soc. Jesu anno 1717. Supraslii typis PP. Basilianorum.

— ob. Babecki Andreas (Oratio funebris 1635) — Blosius Maciej (1634) — Bzowski Abr. (Silvester 1629) — Canevesi Thomas (Luctus Lechiae 1635) — Constitutiones (1724) — Cynerski Joan. (Prosphaegma Apollinis 1633) — Deoyen (Apollo 1634) — Don Juan (1783) — Foxiusz Jan (Gratul. in advent. 1633) — Glaznocki Andr. (Directorium logicum 1633) — Heidenstein Joannes (Manipulus quadruplex 1622) — Kącki Krzysztof (Vitae 1633) — Karwat Sew. (Lachrymae) — Lipski Andr. (1626) — Komecki Seb. (Perichoregia 1634) — Kuryer (1791) — Michowski Marc. (Acroama 1633) — Naymanowicz Jak. (Quaestio de immunitate 1634) — Olszewski Jak. (1632) — Ostrowski Jak. (Żałośne zaćmienie 1632) — Rakowski Stanisław (Sereniss. principi 1633) — Silvester — Starowolski Szymon (Epitaphium. In obitum 1632) — Zygmunt III (Lacrymae vestigales 1633).

Bartoszewicz J. Królewicze 1851. s. 293—281. — Łętows. Lud. Katal. biskup. 1852. II. 186—194.

Jan od S. Adryana (ur. 1744) ob. Walawski Jan (Kazanie 1792).

JAN (Johannes) ANDREAS i Eobanus Hessus. Historia de Solenni Convivio quod in Arce Regiomontana Senatvs et Civibvs Cneiphovianis quot annis in die Ascensionis Domini exhibetvr. Bucolico Carmine descripta a Johanne Andrea Pomerano. Addita est Elegia Eobani Hessi continens descriptionem Prussiae. In Academia Regijmontis, Anno MDLII. (1552) mense Maio. w 4ce, k. 12.

Dedyk. Laurentio Vueiderhamero et Petro Glagauio Consulibus toti senatui Cneiphouianae in Regiomonte Borussorum mense Novembri 1551.

Wierzb II. 1291. Petersb. pub.

Joannes Angelus Papież ob. Wypisanie.

JAN a S. Anna. Propositiones ..... quas in Collegio Vilnensi ... Fr. Joannes S. Anna propugnavit A. MDCCLXV. (1725). Vilnae. folio.

Joannes Antonius ob. Bonaventura D. (1699) — Langus Joannes (1546) — Schneberger Ant. (Książki 1569).

JOANNES a S. Antonio. Bibliotheca Universa Franciscana. Concinnata a R. P. Fr. Joanne a S. Antonio, Salmantino. Vol. I—III. Matriti, 1732. fol.

Jocher Obraz. II. 61—66. podaje wszystko, co dzieło to mieści w sobie w zakresie polskiego piśmiennictwa.

Joannes Apostolus ob. Jan Ewangelista.

Jan (Joannes) archidiacon gneznensis ob. Czarnkowa (z) Jan - Sommersberg Frid. Wilh. (Silesiacarum rerum 1729. I. s. 1—13).

Joannes Arnoldus ob. Stupanus Joannes Nicol. (De Holometri fabrica 1577).

JAN z TRZCIANY (Arundinensis). M. Joannis Arundinensis Libellus, de natura ac dignitate hominis. Talia nostra sunt non qualia quis optaret, sed qualia esse possunt, Plato in Hypia. Ad Lectorem: Quisquis eris, missum de caelo forte secutus Consilium, quod se noscere quenq; iubet. Hoc lege Lector opus, opus hoc, nam rite docebit, Quàm natura tibi contigit eximia, Quàm superes quecunq; uides umentia cuncta, Excelsis animi perpetusq; bonis. Ut mente aeternum, collapso corpore, uiuas, Atq'; Ut sis magno, proximus usq; Deo. Hoc relegens dices, Epicuri dogma sequatur Quem iuuat esse brutum,

me iuuat esse Deum. N. G. Cracoviae Apud Haeredes Marci Scharffenberger Ciuis ac Bibliopole Cracouien M.D.LIIII (1554). w 8ce, k. nlb. 3, liczb. 4—51 i 1 nlb., dr. kurs.

Na odwr. tyt. herb opata brzeskiego Mikołaja (Brzestensis) (z datą drzeworytu na herbie 1554), do którego na 3 następnych stronnicach nlb. dedykacya datowana z Krakowa z koll. większego r. 1551. antykwą. Są tu rozprawy De anima (według Platona: Arystotelesa) i De dignitate hominis. Razem XXXVIII.

Data roku 1551 u Wiszniewskiego (T. Żebrawskiego) H. lit. IX. 463, jest widocznie mylna, czerpana z dedykacyi.

Wierzbowski Bibl. II. N. 1308.

Cieński. — Czartor. — Czetwert. — Dzikows. — Jagiell. — Kórnic. — Krasińs. — Ossol.

— De religione sacrosancta, de ecclesia, ac ceremonijs eius Dialogus, nuper in laudem Dei per quaestiones editus. Psalm. 86. Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum qui fuerunt. Coloniae apud haeredes Arnoldi Birkmanni 1563. w 8ce, k. 7 i ark. A—V_7 (kart 159).

Dedykacya Pawłowi Tarle Arcyb lwows., datow. Leopoli in domo Canonicorum 1562 M. ... Joa. Arundinensis Concionator ibid. et canonicus

Autor mówi, że był r. 1556 na synodzie prowincyonal. w Łowiczu. Po dedykacyi idzie wiersz: Ad lectorem. In arma P. Tharlo.

Na 1ej karcie dzieła: Interlocutores, ruthenus, polonus, germanus, latinus. Nad stronnicami nadpis: Dialogus de relig. et ecclesiar.

Można śmiało złączyć w jedne dwóch Janów Arundinensis i Jana z Trzciany. Pierwszy podpisuje się 1551 r. Cracoviae ex aedibus Collegii Majoris. Arundinensis spolszczone znaczyłoby Trzciński. Zaś w Muczkowskiego Statuta znajdują na stronie 188 i 196: „Anno 1533. ad gradum baccalaur. promoti Joann. de Trczyana (collegiatus). A. 1539 ad gradum magisterii promotus Joannes de Trciana collegiatus major, canonicus S. Anne, postea canonicus et concionnator leopoliensis.

Jabłonowski Musaeum 21. — Wierzbowski Bibl. I. N. 234.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Vita Beati Michaelis Ordinis S. Mariae de Metro de Poenitentia Beatorum Martyrum Conuentualis S. Marci Crac. Opera et sumptu V. P. Christophori Przenorscen. in lucem emissa. Cracoviae in Officina Simonis Kempinij. Anno Dni 1605. w 4ce, $3^1/_2$ ark. (14 kart).

Krzysztof z Przeworska jest tylko wydawcą. Dedyk. Petro Tylicki Episc. Vladislav. Podpisał: Christophorus prepos. Libychovien. Comissarius Generalis Na odwrocie tytułu herb Tylickiego i sześciowiersz. Od ark *B* idzie Testimonium Mathiae a Miechow de B. Michaele, a. D. 1544. Tu podpisany: Joannes a Trciana. Tu wymienieni świadkowie życia Mich. Giedroycia. Na ark. B_2 drzeworyt klęczącego Gedroycia. Od B_3 Vita.

Niesiecki H. 199. ma z datą 1544. — Wiszniews. VIII. 178. z r. 1546. Zdaje się, że tylko jest oświadczenie r. 1544. d. 15 Kwietnia umieszczone w wydaniu łacińskim 1605 i polskiem z r. 1612.

Jocher 8557. Jagiell.

— Żywot Błogosławionego Michała Gedrocia Xiążęcia Litewskiego Zakonnika S. Rządu Kanonikow BB. Martyrum de Poenitentia. Od Demetriusa Rzymianina tamże w Rzymie napierwszego Fundatora y Patryarchy, pod Regułą ś. Augustyna postanowionego, którego ciało odpoczywa w Krakowie w Kościele S. Marka. Z originału własnego wyięty, y staraniem także nakładem wielebnego Oyca X. Jendrzeia Gronowskiego, tegoż Konwentu Priora ś. Marka. Za dozwoleniem starszych wydany. Roku 1615. Sapientiam sanctorum narrent populi, et laudem eorum nuncient Ecclesiae. Eccl. 44. w Krakowie w Drukarni Symona Kempiniego, Roku Pańsk. 1615. w 4ce, ark. I_3 (kart 38).

Przypisane Joachimowi Tarnowskiemu.

Przedmowa do czytelnika kart 2, potem świadectwa Miechowity i Jana ze Trciane j. Ten opowiada jak pisał ten żywot i od których świadków zbierał daty.

Na ark. *C*. Chronologia Confirmaciy y fundowania Klasztoru y Konwentu S. Marka Braciey BB. Martyrum de Poenitentia w Krakowie. Dalej obejmuje: Żywot błogosławionego Michała Gedroicia Książ. Litew.

Na odwrocie F_3: Sarkofag Michałowi wierszem i wiersz do Sw. Kingi. Na ark G. wiersz X. Tom Romana Norbertana, i Wotum Jana Ach. Kmity. Od G_2 do G_3: Modlitwy ku czci błog. Michała. Dalej idzie: Żywot bł. Swiętosława. Na końcu po:

Kathalog Świętych, idzie wierszem: Modlitwa na którą się Boże umęczenie w pośrodku kościoła ozwało. Kończy dzieło: Z krzyża do B. Michała odpowiedź.

Maciejow. III. 602—3. — Jocher 8552. — Encykl. Orgelbr. T. 10. s. 773. — Juszyń. — I. 184. — Siarcz Obraz I. 165.

Porównaj Ubiszewski Żywot bł. Świętosława 1609.

Czartor. — Dzikow. — Ossolińs. — Warsz. Uniw.

— ob. Brzezewski X. Samuel (1769) — Ubiszewski Maciej (Katalog 1615).

JAN (Janusz) II Bisk. Wileński potem Poznański (1498 † 18 lutego 1538). Statuta Vilnensis dioecesis sinodaliter per Illustrissimum Principem ... pro Sinodo dioecesana congregati ... edita. (Bez w. m. dr.) w 4ce, kart 14 nlb.

Jocher 7572. T. III. str. 315 i 381.

— ob. Chrosceski Stan. (1538) — Cochlaeus Jan (1532) — Diurnale (1538) — Franconius Math. (1538) — Locher Jacobus (1522) — Posnanitanus Val. (1537) — Szadek Mikołaj (Judicium astronomicum 1524).

Baliński Hist. Wilna I. 224. — Kraszews. Wilno II. 231. 499. 500. — Rzepnicki Vitae praes. II 129—130. — Encykl. Orgelbr. XIII. 4—14.

Jan Benedykt ob. Benedictus Joannes Solfa (Libellus de causis 1552).

Jan Biskup Wrocławski ob. Bzovius Abracham (1608).

Joannes Boemus ob. Boemus Joannes (Omnium gentium 1538—1620).

Jan Bonawentura ś. ob. Lehorini Mansuet. (Exhorta 1715).

Jan de Bourbon ob. Niemcewicz Julian (1779).

Jan Boży (Joannes de Deo) (1495 † 1556). Hymnus oder Lob Gesang von dem heil: Joanne de Deo Stifter und Anfänger des Ordens von der Barmherzigkeit angestimmt zu Vermehrung dieses liebvollen Hülfvaters der Kranken und sonderbaren Patrons der Nothleidenden, nebst einer Litaney und andachtigen Gebeten. Danzig, Gedrukt bey Karl Ludwig Schneider, Im Jahre 1769. w 8ce, str. 14. Ossol.

— Nabożeństwo do Św. Jana Bożego Patryarchy zakonu dobrych braci od miłosierdzia nazwanych, i do druku podane r. p. 1743. w Krakowie, w drukarni Michała Józ. Ant. Dyaszewskiego J. K. M. typogr. w 12ce, kart 22 nlb. (z portretem drzewor. Stefana de Deo).

— ob. Augustyn Św. (Swiatło dróg 1728) — Ciosnowski Ludw. (1645) — Govea Ant. (Żywot, śmierć 1645. Zebranie żywota 1690) — Kudziński Kazim. (1709) — Kuratyński Krzysztof (1652) — Lochman Aug. (Krótkie-Govea 1690. Elegium 1700) — Maszkiewicz Piotr (1793) — Nyklaszewski Krzysztof (1627) — Podobieństwa (1655) — Swirski Mikołaj (Kazanie 1654) — Szkorczowski Bernat (Regula S. Augustini 1657).

JAN Bregensis (z Brzegu) Szodland Dominikan. Incipit Cronica principum Poloniae cum eorum gestis. (W Sommersberg Siles. rerum Script. I. 13—64). Obacz: Bregensis.

Janociana II. 27—8. III. 21. — Gołębiow. O dziejop. 51. — Wiszniews. H. lit. II. 135—139. — Bzowski Propag. S. Hyac. str. 58.

Jan (Joannes) Casparus Leopoliensis Crac. Prof. Artium ob. Micanus.

Jan (Joannes) Campensis ob. Campensis.

Jan (Joannes) Caesar ob. Anhang (1646) — Caesar J. — Calovius Abraham (1645) — Dilgner Natanael (1647) — Kącki Krzysztof (1633).

JAN (Joannes) a Capistrano. Gar woldenkwürdige Weissagung un Propheceyung auf die Jahre 1619, 1620, 1621, 1622 u. 1623, von Joh. Capistrano weitberühmbten Astronomo. Gedruckt 1621. w 4ce.

Obejmuje: Von Poln, Hispanien u. Italien.

— ob. Actus (1724) — Barberius Jan Chrzciciel (1662) (1661) — Turrecremata Joannes (Tractatus 1533) — Vadingus (Annales 1732).

Jan car Moskiewski ob. Iwan III.

Jan (Joannes) de Carthagena ob. Scutum antiquitatis (1741).

JAN (Joannes) Ceslaus. De analogia entis creati ad Deum Disputatio Metaphisica. An habeat aliquod de unitate quo gaudent univio? ut eam ob rem et ipso quandoq. univocationis nomine censeri possit. Per R. P. F. Joannem Ceslaum Ord. Praed. S. Theologiae Lectorem modernum priorem Lublinensem occasione cujusdam Assertionis scripta. Lublini, Typis Pauli Conradi A. D. 1633. w 4ce, kart 12 nlb

Ossol.

JAN Złotousty (Chryzostom) (354 † 14 Września 407). Divi Joannis Chrysostomi Archiepiscopi Constantinopolitani De Beato Philogonio deque digne sumenda Eucharistia concio. Erasmo Roterodamo interprete. Cracoviae apud Hiero. Victo. Anno Dni M.D.XXVIII (1528). w 16ce, kart 10.

Na karcie 1ej Dedykacya: Paulus Decentius Praepositus Omnium Sanctorum et Canonicus Craco: Illustris. Domini et do: Christophori à Schidlowice Castellani et Capitanei Craco: Regniqu. Poloniae Cancelarii Secretarius & c. Optimae Spei Adolescenti Joachimo Lembergo liberalium disciplinar. professori S. P. D. 18 Cal. Martias 1528.

Wierzbows. I. 71. Warsz. Uniw.

— Iże wo swiatych ... besida o wyspytaniu w czad. Lwów, drukarnia Bratska 1609.

Sobolewski A. Dwie bibliogr. riedkosti. Kijew 1898.

— Iże wo swiatych Otca naszeho Joanna Złatoustaho archiepiskopa Konstantina hrada patriarchi wselenskoho Besiedy na 14 posłanij swiatoho Apostoła Pawła [Zaczęto drukować roku od stworzenia ζρκϑ (7129) od narodzenia Chr. αχκγ (1621) miesiąca Marca 16 dnia. Skończono ζρλα (7131) od narodzenia αχκκ (1623)]. W obszczezitelnoj Ławre Peczerskoj - Kijewskoj w leto 7131, ot rozdestwa Christowa 1623. fol. k. nlb. 14, kolumn po cztery na karcie 3200 i k. 2.

Tytuł w obwódce drzeworytniczej z figurami świętych i napisami emblematycznemi W przedmowie powiedziano, że przekładu na żądanie księżny Teodory Czartoryskiej Bohowitynowej dokonał uczony Cypryan z Ostroga, poprawiał zaś go Wawrzyniec Ławrentij Zyzaniusz Tustanowski prezbiter.

Przedmowa Elizeusza Pleteneckiego.

Jocher 2558. 2559. — Sacharow N. 206. — Karat. N. 238.

Akad. nauk. Petersb. — Czartor. — Bibl. Karatajewa. — Krasiń. — Publ. Petersb.

— Iże wo swiatych otca naszeho Joanna Złatoustoho, archiepiskopa konstantinopolskoho, Biesedy na Diejanija Swiatych Apostoł. W kinowii Swiatyja Czudotwornyja Kijewskija Peczerskija Ławry. W leto ot sozdania mira 7132, a ot wopłoszczenija Hospoda Jisusa Christa 1624. fol. kart 12, str. 534.

Tytuł w drzeworycie z tytułami świętych. Odezwa archimandryty Elizeusza Plesteneckiego, oraz długa przedmowa „jeromonacha" (księdza mszalnego mnicha) Zacharyasza Kopysteńskiego datowana w Ławrze.

Jocher 2560. — Sacharow N 208. — Karatajew, N. 240.

Czartor. — Akad. Umiej Petersb — Karataj. — Krasińs.

— De communione Eucharistiae. 1537. 1555. ob. Cervus J. (Methodus).

— Divi Joannis Chrysostomi, Archiepiscopi Constantinopolitani, De divitiis et paupertate, Oratio, a Martino Cromero e Graeca Latina facta.

Clementis Janitii, P. L. Epigramma.
Pauperiem frustra laudas Chrysostome [nostro
Tempore, quo solas uulgus adorat opes.
Diceris stolidus, diceris serdidus, uni
Vis homini famulos qui satis esse duos.
Addere debueras alijs praeeuntia longe
Agmina, equos, scurras, tympana, [nabla, coquos.

(Na końcu:) Cracouiae ex ędibus Hieronymi Vietoris. Anno Domini. M.D.XLI. (1541). w 8ce, kart 15 (z tekstem greckim).

Przypis Piotrowi Gamratowi arcyb. gniezn. Tu wyraża się: cum nuper Bononię essem, incidi in librum pervetustum, a tineis et blattis vehementer corrosum, hunc quasi thesaurum in patriam deportarem.

Janoz. Nachr V. 202. — Jocher 2553. — Wierzbows. III. 2212.

Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Divi Joannis Chrysostomi Archiepiscopi Constantinopolitani. De non contemnenda Ecclesia Dei et Mysteriis Oratio, e Graeco in latinum versa. Mar-

tino Cromero Authore. (Na końcu:) Cracovię ex edibus Hieronymi Vietoris. Anno domini M.D.XLI. Mense Majo die VII. w 12ce, kart nlb. 11.

Przyp. Piotrowi Gamratowi, którego herb na tytule.
Jocher 2556. Czartor. — Ossol.

— Epistolae duae ad Viduam Juniorem, numquam antehac impressae. Vna de minuendo luctu, altera de non iterando coniugio, Flaminio Nobilio Interprete. Ad Gregorium VIII Pont. Opt. Max. Romae, Apud haeredes Antonij Bladij Impressores Camerales Anno Domini M D.LXXVI. (1576). w 8ce, k. nlb. 4, str. 43. (W tytule godło Bladiusa: Orzeł i litery A. B.).

Wydane studio et opera Stanislai Hosii Cardinalis Varmiensis. Co widno z listu tego kardynała pisanego Sublacij Cal. Aug. 1575 do Flaminiusa. Od str. 54 idzie: De non iterando coniugio. Jagiell.

— Kniha iże w swiatych otca naszoho Joana Złatoustaho (Chrysostom) archiepiskopa Kostentinohrada, Marharyt hłahołemaia. Z drukarnie Ostrozskoje wydana iest. w 4ce, k. nlb. 8, liczb. 331 i 204 (Druk kirylicą).

Na str. odwr. tyt. herb X Ostrogskiego. Na końcu: Bozeju pomoszczeju, promyszlenijem i wsiem nakladom błahoczestywaho i chrystolubnaho kniazia Konstantyna, w świątom kreszczenii nareczenaho Wasylia, kniażety Ostrozskaho .... wydrukowasia i swerszysia knyha syja błażenaho Joanna Złatoustaho, hłahołemaja Marharyt s procsymi duszepoleznymi słowy k nej pryłożenymi, w bohospasajemom hradie Ostrozie, w lieto ot sozdanija mira sedmia tysiaszczy 104, a ot popłoty rożestwa hospoda Boha i spasa naszeho Is. Chrysta tysiaszcza 595 miesiaca julija dnia 16 dawszemu że Bohu naczaty i swerszyty błahoizwoliwszemu czest i pokłaniaije, sława i derżawa w wiki amin.
Czartor. — Krasińs.

— Iże w swiatych otca naszoho Joanna Złatoustaho archiepiscopa Konstantinopola, kniha o swiaszczenstwie, k niejże wkratce sobrannoje żitije swiatoho i proczaja. Błahostowenijem bohołubiezniejszoho episkopa lwowskoho kir Jeremii Tisarowskoho, iżdiwenijem że na se błahorodniejszoho Aleksandra Bałabana starosty wiennickoho izobraziszasia. W Lwowie w drukarni bratskoj Stawropigia w obiteli św. Onufrija, trudom iże tamo kinowiatow jeromonacha Pafnutia i procz. Roku 1614. w 4ce, k. 29 nlb., str. 448.

Tytuł w obwódce rytowanej. Na odwrocie herb miasta Lwowa. Dalej herb Bałabanów. Krasińs.

— Kniha Służebnik w niejże błażennych trech episkopow liturgie sowerszajutsia: Joanna Złatoustaho, Wasilia Welikoho i Hrihoria Dwojesłowa papy rimskoho, prezdeswiaszczennaja. Wydana iest kosztom i nakładom jasnie wielmożnoho pana jeho miłosti pana Leona Sapiechi kanclera Welikoho kniażstwa Litowskoho, mohilewskoho, szereszowkoho starosty i proczaja. Za łaskoju i priwilejem jeho korolewskoj miłosti. W drukarni Leona Mamonicza roku 1617. w Wilnie. w 4ce, k. 3 i 26 i 26 nlb., str. 473 i k. 1.

Na odwrotnej stronie herb Lwa Sapiehy i 10 wierszy pochwały. Krasińs.

— Lekarstwo na ospałyj umysł czołowieczij, a osobliwie na zatwerdełyje serdca ludskije zawedenyje swietom albo jakimi hrechami, bożestwennaho Joanna Złatoustaho do Feodora mnicha, a w osobie jeho do koždoho czołowieka. Z drukarni Ostrozskoje Roku ot rożdestwa Christowa 1607 miesiaca ijula 29 dnia wydano jest. w 4ce, kart nlb. 183 (ark. 46).

Na odwrocie tytułu herb Ostrogskich i sześć wierszy s polska ruskich. Krasińs.

— Libellus elegans in quo confert verum monachum, cum principibus, divitibus ac nobilibus non huius mundi Stanislao Hosio interprete. (14 wier. łac. pod herbem Łodzia). Cracoviae per Mathiam Szarffenberg. Anno 1528. w 8ce, kart 16.

Tekst grecki obok przekładu. Dedykacya do Piotra Tomickiego, Biskupa Krakowskiego. Po dedykacyi idzie: Andreae Friderici Eleuthoropolitę ad Poloniam altricem Hosii προτρεπτικον. (32 wier. łac.). Chwalony w nich Hosyusz s prozy i wierszy.
Jocher 177. Czartor. — Ossol.

— Liturgia ize Joanna Złotoustaho. Poczajów. 1765.

Hr. Czapski ma dwie edycye. Czapski.

— Missa Sancti Joannis Chryzostomi, iuxta usum Orientalis Ecclesiae, ex Sclavonico idiomate, in Latinum translata a Georgio. Bulhak. Leopoli, typogr. SSmae Trinitatis. 1735. w 4ce, ark. 5.

Jocher 6466. — Janoc. Lexic. I. 15.

— Omilija, albo (tak) nauka sw. Joanna na sw. Welikuju Piatidesiatnicu, napiecz. w Kijewie w tipogr. Kijewopieczerskoj Ławry w 1625. folio.

Sacharow N. 219. — Karat. N. 251.

— Divi Joannis Chrisostomi Archiepiscopi Constantinopolitani Oratio de anima Martino Cromero interprete. Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris Anno Domini 1541. w 12ce, str. 14.

Ossol.

— De Inglavie et Ebrietate Oratio, a Martino Cromero e Graeca Latina facta. (Na końcu:) Cracovię in Edibus Hieronymi Vietoris. Anno dni MDXLI (1541). Mense Junio. w 8ce, k. nlb. 11.

Przedmowa do Jana Tarnowskiego.
Jocher 2555. Czartor. — Ossol.

— Divi Joannis Chrysostomi Archiepiscopi Constantinopolitani, Oratio de Humilitate, Martino Cromero interprete. Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris A. D. 1541. w 12ce, k. nlb. 10.

Ossol.

— Orationes Duae; De Humilitate Animi; Et De uxore Et Pulchritudine. Martino Cromero Interprete. Cracovię apud Hieronymum Vietorem. Anno Domini M.D.XLV. (1545). w 8ce, $5^1/_2$ ark. (z tekstem greckim).

Przypis: Samuelowi Maciejowskiemu bisk. płock. nomin. krak.
Janoz. Nach. V. 204. — Wiszniews. VI. 210.

— Orationes Octo, ex antiquo exemplari Graeco in Latinum uersae, et alijs eius Homelijs et operibus non adiunctae, Martino Cromero, Canonico Cracouiensi, Oratore et Secretario Regio, interprete, in lucem denuo aeditae.

I. De non contemnenda Ecclesià Dei et divinis Mysterijs.
II. De Divitijs et paupertate.
III. De Ingluuie et Ebrietate.
IIII. De adversa Valetudine.
V. De anima.
VI. De Humilitate.
VII. De Avaritia.
VIII. De Uxore et Pulchritudine.

Moguntiae apud S. Victorem, ex officina Francisci Behem Typographi Anno M.D.L. (1550). w 12ce, kart liczb. 78 i nlb. 1 (gdzie powtórzony podpis drukarza).

Jestto wydanie powtórne Jana Cochleusza kan. wrocł. Przypis Janowi Tarnowskiemu kasztel. krak. W niem niema jednak tekstu greckiego.
Mowa 1a wyszła w Krakowie u Vietora 1541.
Mowa 2a wyszła w Krakowie u Vietora 1511.
Mowa 3a wyszła w Krak. u Vietora 1541.
Mowa 4a wyszła w Krakowie osobno u Vietora 1541.
Mowa 5a u Vietora. 1541.
" 6a u Vietora 1541.
" 7a u Vietora 1545.
" 8a z mową 6tą u Vietora 1545.
Janos. Nachr. V. 204.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wiedeńs. nadw.

— Aliquot Orationes Graecae et Latinae, ante hoc tempus Graecè nunquam editae, Latinè tantum semel cum Epiphanii quâdam oratione, ac Historiâ de Jesv Christo; interpretibus Martino Cromero et Vito Amerpachio. Accessit quoque rerum et verborum memorabilium Index. Cum Caes. Maiest. gratia et priuilegio. Basileae per Joannem Oporinum. (Na końcu:) Basileae ex Officina Joannis Oporini Anno Salutis M.D.LII. (1552). Mense Martio. w 8ce, k. nlb. 8, str. 95, 203 i 10 k. nlb. rejestru.

Przypis. Stanisł. Hozyuszowi bisk. warm. Dołączone tu są jeszcze 1) Epiphanii oratio de fide catholica etc. V. Amerpachio interprete, i 2) Historia Jesu apud Suidam eodem interprete, z przypisem do Filipa Padniewskiego.
Jocher 2357 b. — Janoz. Nachr. V. 205. — Wierzbows. III. 2269.

Uniw. prags.

— Pouczenija Sw. Joanna Złotoustaho. Grodno 1798. folio.

Jocher 2562.

— Służebnik bożestwennych liturgij, iże wo swiatych otec naszich Joanna Złatoustaho, Wasilija Welikohoi prężdeswiaszczennaia Hriborija Dwojesło-

wa izdadesia w monastyru Swiato-Trojeckom Czernichowskom, tszczanijem wseczestnoho otca Ławrentija Krszczonowicza, archimandryta sej swiatoj, czudotwornoj obiteli. Roku 1697. w 8ce, kart liczb. łącznie z tytułem 137; dalej kalendarz na kartkach nie liczbowanych i zbiór modlitw, razem k. 34.

Krasińs.

— Służebnik w niemże Liturgia iże w światych otca naszego Joanna Złatoustaho archiepiscopa Konstantina hrada. S służbami woperwieje Prazdnikom Gospodskim, po riadu razpołożennymi, po sem Bogarodicznym, takożde i naroczitym światym wsego goda i sprocziimi razlicznymi, soderżytsia. Wudowniejszeje upotreblenie jerejem, izriadniejeże najedinie w spienia liturgisajuszczym i w putieszestwiich suszczym. Typom izdasia w Ławrie obszczeżitelnaho monastyra Supralskaho. W lieto ot Wopłoszczenia Bg a Słowa 1758. fol. k. t., str. 172 i 1 k. Jagiell.

— Ustaw bożestwennyja liturgii iże wo swiatych otec naszich Joanna Złatoustoho, Wasilija Welikoho i preżdeswiaszczennaja Hrihorija Dwojesłowa. W Wilni w drukarni brackoj roku 1617. w 4ce, k. nlb. 28, stron 472.

Krasińs.

— De adversa valetudine et medicis Oratio. Martino Cromero Interprete. Cracoviae in aedibus Hieronymi Victoris. Anno Domini 1541. w 12ce, str. 20 (sygn. B_3).

Dedyk.: Piotrowi Kmicie Wojew. Krak.

Ossol.

— Swiatoho Joanna Złatoustaho archiepiskopa Konstantinopolskoho na Otcze nasz wykład. Z greckoho na ruskij odnym z mołodszych słuh cerkownych, za rozkazanijem starszy prełożonyj (Archimandrytom Leontiem Karpowiczem). Z drukarni Bratstwa cerkwi Soszestwija Swiatoho Ducha, w Wilni 1620 hoda. w 4ce, k. nlb. 10.

Jocher 3043. — Sopikow I. 114. 479.

Krasińs.

— Wykład mszy świętego Jana Chryzostoma według zwyczaiu Cerkwi Wschodniey odprawuiącey się, na iedney paginie ięzykiem słowieńskim, na drugiey zaś przeciwney paginie ięzykiem polskim. Dla informacyi przytomnych przez WW. OO. Bazylianów Unitów sporządzony y do druku podany dnia 28 kwietnia roku 1749. we Lwowie, w drukarni Brackiey SSS. Troycy. w 8ce, k. 35 nlb. Czartor.

— Toż:... We Lwowie w Drukarni Jana Szlichtyna. 1756. w 8ce.

Jocher 6468.

(Jan Chryzostom). Joannes Chrysostomus in Oriente fulgentis ecclesiae splendor, ad patriarchales Constantinopolitanae infulatae fasces a coelo destinatus, ab Arcadio invitatus, a populo triumphali votorum acclamatione exceptus pontificiam Cathedram ingreditur et admodum Reverendo Patri P. Joanni Chrysostomo a S. Paulo in Poloniae et Hungariae provinciis Visitatori Generali a devinctissimis nomini suo Collegii Szamoviani Łovicensi Scholarum Piarum Rhetoribus theatralis apparatus productione in vim humanissimae salutationis dedicatus. 1690. Varsaviae typis Collegii Scholarum Piarum. fol. kart 4.

Program dyalogu. Aktów trzy Po łacinie.

— Ob. Auctores (1745) – Basilius Magnus (Orationes de Eucharist. 1555) — Cervus Tucholiensis (Methodus sacramentorum. Orationes 1537) — Erazm Roterodamczyk (1792) — Hacki Joan. Franc. (1682) — Hegendorphinus Chr. (1728) — Kalicienski Stan. Winc. (1766) — Kopystyński Zach. (Biesiedy 1624) — Libanus Georgius — Missa (1735) — Nalewayko D. (Testament 1607) — Ohilewicz Pachomiusz (1671, 1685. — Rhegius Urban. — Służebnik (1583) — Wykład mszy (1751).

JOANNES Chrysostomus a S. Paulo, Pijar. Philopistus Orthodoxae fidei veritate instructus, per P. Joannem Chrysostomum à S. Paulo Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum Sacerdotem et Illustrissimo ac Reverend. Dno D. Casimiro Joanni de Bnin Opaleński Culmensi et

Pomesaniae Episcopo. Oblatus, Anno Dñi 1691. Varsaviae, typis Collegij Scholarum Piarum (1691). w 8ce, kart 7, str. 353.

Na odwrotnej stronie tytułu herb „Łodzia". Obejmuje Argumentum I—VII. Pierwsze: de necessitate fidei, ósme: de Haereditatis fidei testamento.

Bielski S. Vita s. 231 tyle tylko wie o nim, że r. 1706. obranym był Praepositus generalis Congreg. per Breve Clem. XI. Jocher 2962.

Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— Ob. Jan Chryzostom (in oriente splendor 1690).

Jan (Johannes) Christophorus Ernestus ob. Rhanäus Samuel (1683).

(Jan Chrzciciel). Thaumaturga manus D. Joannis Baptistae sub auspiciis canon. Varsaviensis collegii in scenam data a juventute collegii Varsaviensis, S. Jesu 1649. w 4ce, kart 2. (Program).

Wolański A. w Rudce.

— ob. Andreanus Jan Chrzciciel (1634) — Beckmanus Mart. (Carmen (1588) — Bieżanowski J. S. (Oraculum (1682) — Bourdaloue Ludwik S. J. (1769) — Bredekopf Greg. (Saphicum 1503) — Cynerski Joan. (1642) — Eliseus (1730) — Gawath X. Jakób (1619) — Hrynkiewicz K. (duo soles 1660) — Januszowski Zyg. A. (Bylica 1641) — Kazanowski A. Mik. (1727) — Kiełbański L. S. (1703) — Kiełbaszewicz Anzelm B. (pięć filarów 1777) — Kocieński Józ. Ign. (Via Appia 1746) — Krzanowski Ant. Mik. (Kazanie 1727) — Lacki Kasp. (Nowy splendor 1651. Wieszczek fortunny 1651) — Langus Joan. (decollatus 1554) — Łosiewski Fortunat (Kazanie 1732) — Mankowski Józ. (Dom złoty 1724) — Manus thaumaturga (1649) — Męciński X. Józef (1780) — Mogilnicki Jacobus (1701) — Narwiński Aug. M. (1683) — Naziazenus Geor. (1561) — Niger Dan. (1599) — Polnarowski Jan (Depozyt 1700) — Relatio (1629) — Robertson X. Wilhelm (1735) — Rzeczkowski Daniel (1645) — Sapiewicz L. Mich. (Nativitas 1685) — Sokołowski Wojciech (Kazanie 1783) — Solikowski J. D. (de Natali Jesu 1562) — Szeszkowski Alexander Sebastyan (Elogia D. Joanni Praecursoris 1645) — Tepper Walenty Maciej (Wiersz smutny 1774) — Tomaszewski Maciej (Kazanie 1643) — Urbanides (Oratio de Cand. Praecursoris ac Baptistae 1606) — Woynar Chr. (Praecursor 1649) —

JAN Chrzciciel (Joannes Baptista). Relatio facta in Consistorio Secreto coram S. D. N. Urbano PP. VIII., a Joanne Baptista Episcopo Partnensi, S. R. E. Card. super vita, sanctitate, actis Canonizationis et miraculis B. Andreae Corsini etc. Romae M.DC.XXIX (1629). deinde Cracoviae in Officina Andreae Petricovii. w 4ce, ark. 3.

Jocher 8318.

(Jan (Johannes) Collavita). Compendivm de donis, gratiis, facultatibus, & privilegiis, concessis & de nouo dilatatis, confirmatis, & cōmunicatis à SS. Domino nostro Gregorio XIIII. Venerabili hospitali S. Joannis Collauitae Romae, atq; ipsius mēbris Congregationi Venerabilis Joannis Dei. Cracoviae, Anno Domini, 1619. w 4ce, sygn. B_3 (7 k. nlb.).

Porówn. Compendium 1655. (Bibliogr, XIV. 332). Jagiell.

Jan (Johannes) a Concenio ob. Sabunde (de) Raymundus (Oculus fidei 1661).

Joannes Cracoviensis ob. Cracoviensis (de Hasfurt 1490. Schultis 1502).

Jan a Cruce ob. Jan od Krzyża.

Jan Damascen ob. Damascen (Kaliński a Matre Dei).

Jan z Dobczyc ob. Opusculum (1504)

Jan de Nova-Domo ob. Nova-Domo (Libellus 1518. 1523).

Jan (Joannes) de Dukla (Duklanus 1414 † 29 Września 1484) ob. Bieżanowski Józef (Lampades 1672) — Congregatio (1732) — Damirski Cypryan (Cudotworca 1673. Thaumaturgus Russiae 1672) — Dukla Jan — Józefowicz X. J. Tomasz (Krótkie zebranie 1702)—Jędrzejowski Georg. (Cudotwórca raju sarmackiego) — Mogilnicki X.

Michał (1796) — Popławski X. Mikołaj (1672) — Seriewicz Adryan (Skarbów i łask 1738) — Tyszkowski Wenaty (Słońce w znaku lwa 1740) — Urbanowski X. P. (Aukcya wojska 1756. Podskarbi niebieski 1760) — Vadingus (Annales 1732) — Zimorowicz Bartłom.

Jan Duns Szkot ob. Duns Joannes.

Jan Eliasz zakonu Sw. Franciszka ob. Avrillon (1767).

(Jan Ernest). Scripta causam Joannis Ernesti Ducis Curlandiae concernentia 1766. ob. Biron Jan.

Jan Euzebius ob. Euzebius (Dictamina 1730).

JAN Ewangelista i Apostoł. Apocalipsis albo Obiawienie S. Jana Ewangielisty w którym się zawiera Historia kościelna począwszy od tego Swiętego czasow, aż do skończenia swata (sic). Prorockim sposobem napisana. A teraz wytłomaczona wedle litery przez X. Woyciecha Tylkowskiego Soc. Jesu Theologa. Drukowana w klasztorze Oliwskim. R. P. 1.6.94. w 8ce, str. 185.

Jocher 8138.

— Apocalypsis reserata, d. i. Geöffnette Offenbarung Johannis, darinnen nach gemachter Eintheilung der Zeiten N. Test. in das Reich des Drachens, die Stadthalterey des Antichrists, der ruhige Zustand der Kirche im Reiche Christi, durch Erklärung des XI. und XVI. Capitels, gezeiget wird, was bey diesen unsern Zeiten 1) bisher erfüllet worden, 2) jetzund in vollem Effect stehet, 3) und nunmehr im bald künftigen Jahre zu erwarten ist. Elbingen, auf Kosten Jac. Weissens. w 8ce, ark. 7.

Z refutacji pisma przez Jana Henryka Ursina, który żył około połowy wieku XVII. miarkować można, że i to wyszło około tegoż czasu.
Jocher 2529.

— Nazwiska z Objawienia św. Jana, Chrystusowym zborom, do nauczania służące. B. dr. 1597.

— ob. Agnell (1790) — Brentius J. (Ewanielia 1588) — Broscius Joan. (1628) — Małachowski Jan (Echo głosu 1692) — Ostrowski X. Grzegorz (1769) — Pauli G. (Explicatio Evangelii) — Schosser Chr. Ferd. (Agalmata 1641) — Smalcius Val. (Homiliae 1625) — Socinus Faust. (Commentarius 1614) — Tylkowski W. (Apocalypsis 1694) — Węgrzynowicz Ant. (Kazań niedzielnych 1708).

Jan Ewangielista Ksiądz ob. Paytowicz (Zdobycz. Controwersya 1630).

Jan (Joannes) a S. Facundo ob. Exemplum litterarum (1758) — Franciscus a S. Sylvestro (1758).

Jan (Joannes) Saxoniae dux ob. Emser Hieron. (1518).

Jan Franciszek Regis ob. Regis.

JAN od S. Franciszka. Senator Polski nieśmiertelny, Józef Radecki kasztelan Lubaczewski na pogrzebowym kazaniu przez ..... Lwów 1749. fol. ark. J_3. Uniw. lwows.

Jan Franciszek od S. Józefa Pijar ob. Włocki.

(Jan Franciszek od S. Piotra). Admodum Reverendo Petri Joanni Francisco a S. Petro Clericorum regularium pauperum Matris Dei Scholarum Piarum praeposito generali, panegyris lyrica ipso feliciter inchoati 1693. anni primordio Varsaviae a Scholis piis polon. decantata. folio, 1 karta nlb.

Wierszem składa powinszowanie swemu prowincyałowi, Kollegium Pijarów Warsz.
Bielski Vita str. 231. Warsz. Uniw.

Jan (Joannes) Glogoviensis ob. Glogoviensis (Głogowczyk Jan).

Joannis S. Gnesnensis Conventus ob. Privilegia regum.

Jan (Joannes) a Hasfurt ob. Hasfurt J. (1491).

JAN Jerzy elektor saski. Epistola Joannis Georgii III Saxoniae Electoris 1) ad Joannem III Regem Poloniae, 2) ad Carolum II Hispaniorum Regem.

Ostrows. Suada epist. lat. 1747. f. II. str. 83. 85.

Jan a Jesu ob. Żelechowski Jan trynitarz (Tarcza 1731. Wdzięczność 1725. 1767).

JOANNES a Jesu Maria de Sancto Petro, hiszpan, karmelita z Calahorra

w Hiszpanii († w Frascati 1614). Cwiczenie klasztorne abo praktyka uczynków. Kraków, około 1620.

— Cwiczenie klasztorne abo praktyka, uczynków ábo aktów żywota zakonnego, żeby duchownie, y doskonale, odprawowane były. Przez Wielebnego Oyca Brátá Janá á Jesu Maria Generałá Kármelitów Bosych, naprzód z Włoskiego ięzyká ná Łáciński, á potym ná Polski przełożona. Powtóre do druku podána. W Krakowie w drukárniey dziedziców y wdowy Andrzeia Piotrkowczyká Typográphá Jego K. M. roku 1645. w 8ce, str. 112 i spisu kart 2 nlb.

Przypisał professom i nowicyuszom zgromadzenia Karmelitów O. Ferdynanda S. Maria wikary jeneralny zakonu.

Na odwrocie tytułu approbaty dwie na to dzieło w Rzymie wydane (p. t.: Libellum inscriptum Disciplina Claustralis a Joanne a J. M. compilatum). Polski przekład wydał Ferdynand a S. Maria. Do str. 96 obejmuje w XVIII rozdziałach: Cwiczenia. Od str. 96: Akty cnót wnętrzne. Od str. 117: Sposób czynienia Professyey. Od str. 75: Wtora część o obrzędach zakonnikom zleconych. — Razem oprawiano jednocześnie drukowaną rzecz Thomasza a Jesu: Krótki sposób rozbierania y rozeznania postępku duchownego. Powtóre do druku podany 1645.

Maciej. Piśmien. III. 652.

Czapski — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł:... a potym na polski przełożona, powtóre do druku podána. W Krakowie, w drukarni Woyćiecha Goreckiego, Jego K. M. Typográphá, roku 1676. w 16ce, str. 195 i k. 21, (t. j. kart 3 Rejestru a Zebranie z pisma Sw. niektórych aktów krótkich dla używania Brac. ark. A—B_6).

Approbata Romae 1610 na odwrocie tytułu. Wtóra część: O obrzędach, od str. 91; Akty cnót, od str. 111 Sposób przygotowania się tym, którzy professyą czynić mają, od str. 138: Nauki S. Matki Teresy. od str. 145: Przestrogi niektóre duchowne od Oyca Jana od Krzyża Karmel., od str. 160 (mylnie 150): Spisanie Aktów do cnot, które czyniła Sw. Teressia od P. Jezusa, od str. 174: Regestr k. 4. Zebranie z Pisma Sw. niektórych aktów k. 14 nlb. Wzdychania albo postrzały ogniste do maluśkiego P. Jezusa z Xięgi Jana a Jesu Marya, kart 4 nlb.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Cwiczenia Klasztorne przez X. Jana a Jesu Marya Jenerała Karmelitow Bosych. w Wilnie w Drukarni S. J. 1752. w 12ce, str. 328.

Jocher 5762.

— Disciplina Claustralis, Sive Practica actuum vitae religiosae, ut cum spiritu et perfecte exerceantur, Carmelitis Discalceatis propria. Auctore R. P. F. General. Carmelitarum Discalceatorum. Bonitatem et Disciplinam et Scientiam doce me. Primum Coloniae impressa, Deinde Cracoviae Apud Albertum Gorecki S. R. M. Typis reimpressa Anno Dni 1676. w 12ce, str. 169 i indexu kart 4.

Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Exercitia spiritualia studiosorum Oratorii Pietatis academici; apud PP. Carmelitas Discalceatos Craconiae erecti. Quae caeteris Christi fidelibus summoperè commendantur. Studio PP. Carmelit. Discalc. Conventus Crac. ex pijs libellis; potissimum verò ex operibus Adm: R. P. F. Joannis à Jesu Maria Generalis Carmelit. eorundem collecta. Superiorum permissu. Cracoviae in officina Andreae Petricovii, S. R. M. Typogr. Anno Domini, M.DC.XXXII. (1632). w 12ce, k. 2, str. 231 i k. 2.

Na odwrocie tytułu drzeworyt M. Boskiej. Obejmuje Caput I—XXXI. Na str. 227: Institutiones sanctissimae, Philippo primogenito filio a S. Ludouico Rege sub mortem propositae. Approbata Seb. Nuceryna Crac. 14 Mar. 1632. — Dedic. ad juventutem Univers. Cracov. per Carmel. discalc. Convent. Cracov. SS. Michaelis et Joseph.

Jocher 5582. Czartor. — Jagiell.

— Spiritualia exercitia oratorii pietatis academici apud PP. Carmelitas Discal. Cracoviae erecti eorundem cura ex piis libellis potissimum ex opusc. A. R. P. F. Joannis a Jesu Maria eiusd. Ordinis Generalis collecta iterum typis mandata. Cracoviae in Officina Andreae Petricovii. A. D. M.DC.XXXVIII. (1638). w 24ce, 375 i k. 3.

Przypis. Konstantemu Hyacyntowi Lubomirskiemu Wojewodzicowi Krakow.

Jocher 5586.

— Gymnasium Philosophiae Chri-

stianae. Typis Greg. Gelbbaar a. 1640. w 12ce, str. 410.

Jocher 2195. Zapewne obce, i nie wiadomo czemu Jocher zamieścił między polskiemi drukami.

— Instructio Principum ethice, oeconomice, ac politice, scripta per R. P. F. Joannem à Jesu Maria Carmel. Discalceatum Calaguritanum, Congregationis sancti Eliae, Praepositum Generalem. Superiorum permissu. Romae primùm apud Jacobum Mascardum M.DC.XII. deinde Cracoviae apud Andr. Petricouium, S. R. M. typographum, eodem anno recusa. w 8ce, k. 6 nlb., str. 204.

Na odwrocie tytułu Approbatio r. 1611. Dedykacya Paulo V. Obejmuje Pars I—V.
Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Instrukcya dla Nowicyuszow od Wielebnego Oyca Jana à Jesu Maria Karmelity Bosego napisána. A teraz z łacińskiego na polskie przetłumaczona; Zá dozwoleniem Stárszych. Roku Páńskiego 1641. w Wilnie. W drukárni Wieleb: Oycow Bázilianow Swiętey Troyce. w 4ce, str. 388, k. 2 i regestr. (Druk gocki).

Przypis Karmelitanek Bosych Wileń.; Annie Sobieskiej Zak. S. Brygity Xieni Klasztoru Grodzień. dnia 20 Sierpnia 1641. w Klasztorze S. M. Teresyey.
Część I: O passyach od str. 9. Część II: O cnotach, od str. 66. Część III: Nauka o modlitwie, od str. 326. Część IV: O zakonu exercycyach, od str. 359. Kończy: O przygotowaniu którego ci co professyą czynić mają używać będą.
Tłumaczył Cyryl od Sw. Franciszka, Rusin Karmelita.
Jocher N. 4285. — Jocher Obr. T. II. str. 72. — Maciej. Piśmien.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Toż:... napisana a teraz z Łacińskiego na Polskie przetłómaczona 1741. w Lublinie, w Typ. Coll. Soc. Jesu. w 4ce, k. 2, str. 388. (Dr. gocki).
Warsz. Uniw.

— Liber de bono usu curiae, compendio scriptus per R. P. F. Joannem a Jesu Maria, Carmelitam Discalceatum Calaguritanum, Congregationis sancti Eliae, Praepositum Generalem, Superiorum permissu. Romae Primùm apud Jacobum Mascardum. M.DC.XII. Deinde Cracoviae, apud Andraeam Petricouium, S. R. M. Typograph. Anno 1614. recusus w 12ce, str. 124 i kart 8.

Książeczka dzieli się na 3 części.
Pars 1. De modis boni usus Curiae.
Pars 2. De consiliis ad vitam pie instituendam.
Pars 3. De virtutum actibus internis.
Jocher 4242. 6056.
Ossol. — Wileńs.

— R. P. F. Joannis a Jesu Maria Carmelitae discalceati Schola Orationis, Contemplationis et Mortificationis Passionum, in qua et de aliis praecipuis ad doctrinam spiritualem spectantibus materiis tractatur. Pro omnibus qui spiritualiter vivere volunt, et pro ipsorum Magistris accomodata et ex Italico idiomate in Latinum conversa. Posnaniae, Typis Joannis Wolrabi, Anno D. 1623. w 8ce, kart 4, str. 302.

Na odwrocie tytułu approbata Romae 1610. Zaczyna rozdział: Tractatus de religionis nostrae instituto. Kończy: de discretione Spirituum.
Jocher 5574. Jagiell. — Uniw. lwow.

— O początku Zakonu Kármelitańskiego. Ex venerab: Patre Joanne a Jesu Maria Car: Discalc. cap. 1. str. 2. Cōpendij vitae B. Virg. et Matris Teresiae. (W dziele: Splendory seraficzne życia Teresy Sw. w Krakowie 1701. Rozdział 1. str. 1—5).

Lubo Jan a Jesu wydał dwa dzieła: Compendium vitae B. V. Teresiae Romae 1609. oraz Vita et mores Servae Dei Theresiae de Jesu Bruxellae 1610, jednakże Splendory Seraficzne nie są z nich przekładem, lecz znacznie obszerniejszą kompilacyą.
Obacz: Sw. Teresa. Jagiell.

— Stimulus compunctionis, et Soliloquia, Verbis Sacrae Scripturae intertexta: Per V. P. F. Joannem à Jesu Maria Carmelitam Discalceatum Calaguritanum. Opus Superiorum permissu in Polonia reimpressum. Lublini, Typis Collegij Societatis Jesu Anno Domini 1690. w 12ce, k. 6, str. 179.

Na odwrocie tytułu herb Działyńskich i czworowiersz. Karmelici lubelscy dedykowali Stanisławowi Ludwikowi Działyńskiemu wojewodzie chełmskiemu. Approbata w Rzymie z r. 1608.
Jagiell. — Bibl. klaszt. w Kazimierzu Dolnym. — Ossol. — Wileńs.

— Joannis a Jesu Maria. Tractatus de amore cultuque Reginae Coeli compendio scriptus, ex tomo tertio operum ejus extractus. Posnaniae; Typis Joannis Wolrabi, A. D. 1623. w 8ce, k. 2, str. 52.

Dedykacya Paulo V. Pontifici.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Głos Jezusa Chrystusa wzywający człowieka chrześciańskiego do żywota wiecznego, w pobożnych uwagach ..... Wilno 1778. w 8ce. Wileńs.

— Żal Jezusa Chrystusa nad nieszczęśliwym stanem grzesznika nie pokutującego w zbawiennych uwagach: do obrzydzenia występków, do pokuty, pojednania się z Bogiem y chrześciańskiey doskonałości wzbudzających. Niegdyś od świątobliwego męża sługi Bożego Jana od Jezusa y Maryi Zakonu Karmelitów Bosych Generała napisanych. Teraz z łacińskiego ięzyka na polski przez Xiędza Roberta od Ś. Ducha, Karmelitę Bosego, Ś. Teologii professora, Prowincyi Litew: przetłumaczonych, wyrażony z przydatkiem Solilokwiów, albo tajemnych z Panem Bogiem rozmów tegoż świątobliwego Męża Sługi Bożego. W Grodnie w drukarni J. K. Mci Roku 1777. w 8ce, k. 4 nlb., str. 271.

Approbata na odwrocie tytułu w Wilnie 1777. Rozdziałów XXXVII, poczem od str. 139: Soliloquia, a od str. 168: Głos duszy. Robert od S. Ducha, zwał się Koncewicz.
Ciampi Bibl. pod N. 19 pisze mylnie: L'Autore dimorò lungo tempo in Polonia e disputò co'Sociniani in Lublino. Dysputował bowiem Karmelita włoch Jan Marya, już po śmierci Jana a Jesu Maria.
Jocher 6265.
Jagiell. — Ossolińs. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Zegar serdeczny, w którym Jezus godźiny wybija w sercu grzesznikâ, âby go do pokuty nâwróćił. Przez X. Przemyslawa Prawdzica Domiechowskiego, Przeorâ y Professâ Klasztoru Mogilskiego Zakonu S. Cisters. Z kśiąg łacińskich wielkiey świątobliwośći Kapłana Janâ à Jesu Mâria Zakonu ś. Kármelitáńskiego reformowanego, sporządzony, y do druku podány. Zá Dozvvoleniem Stárszych. w Krakowie, w Drukarni Krzysztofá Schedlá J. K. M. Typográphá. Roku 1651. w 16ce, str. 120 i 5 kart nlb.

Na odwrocie tytułu approbata X. Jakóba Ustiensis. Zegar podzielony jest na godzin XXIV. Godzina I: Jezus bije w serce grzesznika.
Domiechowski d. 7 Julii 1651. dedykuje Zakonnicom ś. Teresy. Jagiell.

Jan a Jesu Marya Pijar ob. Mudran Jan (Instructio novitiorum 1702).

Ciampi Bibliogr. I. 168. — Maciej. Piśmien. III. 652.

Joannes a S. Josepho Włocki ob. Klemens XII (1731) — Włocki Jan (Zapłata niepojęta 1744).

Joannes Ireneus ob. Freder Jan (Apologia 1544).

(Jan Kanty) (Joannes Cantius) (1397 † 1472). Acta beatificationis et canonizationis Beati Joannis Cantii Presbyteri Cracov. Romae ex typogr. Camerae Apostol. 1675, deinde Cracoviae typ. Univers. 1676. fol.

— Toż:... Romae ex typogr. Camerae Apostol. 1676. fol.

Obacz pod Canonisationis. — Congregatione.

— Acta canonisationis B. Joannis Cantii professoris Cracoviensis. Romae, ex typogr. Camerae apostolicae, 1676. folio. ob. Congregatione.

— Acta Canonizationis Sanctorum Joannis Cantii, Josephi Calasantii .... Romae 1769. fol. ob. Mariotti Andr.

— Canonizationis Beati Joannis Cantij Sacerdotis, et Professoris theologi. Responsio ad animadversiones Promotoris fidei. Super dubio: An Sententia Illustrissimi Episcopi Laodicensis, Judicis sub delegati super cultu immemorabili, et casu excepto lata, a Decretis fel. recordationis Urbani Octavi sit confirmanda in casu etc. fol. str. 10.

Należy do zbioru: Positio super dubio Romae 1675; tworzy pismo trzecie. Nie ma osobn. tytułu. Podpisany Claudius Bouillaud. Revisa Andreas Pierius Subpromotor fidei. Poczem idzie: Responsio Jac. Bernardini.

— Cracovien. Canonisationis Beati Joannis Cantii Sacerdotis et Professoris Theologi Responsio juris Jacobi Ber-

nardini Aduocati ad oppositiones super dubio: An Sententia Domini Episcopi Laodicensis, Suffraganei Illustrissimi Episcopi Cracouień. super cultu immemorabili et casu excepto à decretis felicis recordationis Urbani Octaui, sit confirmanda in casu. (Romae 1675). fol. str. 6, i 1 karta.

Z winietą S. Jana Kantego; bez osobnego tytułu; stanowi ostatnią część zbioru Congregatione Sacrorum Rituum. Część 1a jest: Positio super dubio.
Jocher 8807.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Cracoviae, typis Universitatis 1676. fol. str. 6 i 1 strona relacyi przedłożonej do zatwierdzenia: Et facta relatione per me secretarium die 28 Martij 1676. v. Card. Carpineus Bern. Casalius S. R. Cong. secr. Romae typ. Cam. Ap. M.DC.LXX.VI. deinde Cracoviae typis Universitatis reimpressum a. d. M.DCLXX.VI. (1676).
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Canonizationis Cracoviens. B. Joannis Cantii presbyteri Secularis et in Alma Universitate Academiae Cracovien. Sacrae Theologiae doctoris et professoris. Responsio ad animadversiones R. T. D. Fidei Promotoris An constet de validitate processus apostolica auctoritate Cracoviae constructi ab anno 1734 ad annum 1738 super miraculis in specie ad intercessionem dicti Beati patrati testeque in eo recepti sint rite et recte examinati in casu et ad effectum de quo agitur. (Na trzecim arkuszu następuje nowy tytuł taki sam jak i powyżej wypisany; z końcem arkusza 5go podpisani Dominicus Clavercius Patronus Causarum Sacri Palatii Apostolici i Joannes Prunettus Sub promotor fidei. Typis de Comitibus 1739. Na 12ej karcie jest nowy tytuł:) Sacra Rituum Congregatione Emō et Rmō Dnō Caro Pico de Mirandula Cracov. Canonizationis B. Joannis Cantii praesb. Saecul. et in Alma Univers. Acad. Cracov. Sacrae Theolog. Doctor. et Profes. Positio super dubio an et de quibus miraculis constat post indultam eidem Beato venerationem in casu et ad effectum de quo agitur Romae 1740 ex typogr. Rev. Cam. Apostol. str. 30. — Poczem: Miracula selecta str. 5. 12. 6. Dicta tertium str. 11. Mirac. III str. 5. Dicta tertium str. 7. Miracula IV. str. 5. Dicta tertium str. 14. i w ten sposób idą dalsze Akta processu numerowane, a osobno, obejmujące str. 12. 25. 63. 26. (Disserta. Rzym Tarozzi) k. 27. (Votum Ant. Cocchii) kart nlb. 4. (Miracula Dom. Claverini 1759. Typis Mainardi) kart nlb. 2.

Egzemplarz Bibl. Warszawskiej bardzo zniszczony. Główny tytuł, dochowany tylko w części. Warsz. Uniw.

— Cracovien. Canonizationis B. Johannis Cantii Presbyteri Secularis, & in alma Universitate Academiae Cracovien. Sacrae Theologiae Doctoris, & Professoris. Responsio ad novas animadversiones R. P. Fidei Promotoris super dubio an & de quibus Miraculis constet post indultam eidem Beato venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur. B. m. dr. i r. (1743). folio, str. 23, 54. 3.

Obejmuje: 1) Responsio podp. Dom. Claverinus. Dom. Trojani (str. 23). 2) Miraculum II Sanationis Mar. Gaulitzkae, podp. Claverinus i Trojani. 3) Sensus proveritate podp. Caesar, Pessi (str. 3).
Jagiell.

— Cracovien. Canonizationis B. Johannis Cantii Presbyteri Secularis, & in alma Universitate Academiae Cracovien. sacrae Theologiae Doctoris, & Professoris. Memoriale super dubio an stante approbatione Virtutum, & quinque Miraculorum tuto procedi possit ad sollemnem dicti Beati Canonizationem. B. m. dr. i r. (17 . .). folio, str. 2 i 2 (Adnotationes Promotoris fidei p. Car. Alex. Pisanus).

Po roku 1745. Jagiell.

— Cracovien. Canonizationis etc. Memoriale additionale super dubio An, et de Quibus miraculis constet etc. in casu etc. Bez osob. tyt. i r. (1764). fol. str. 6 i 18.

Obejmuje: 1) Memoriale podp. Dom. Claverinus (str. 6). 2) Sensus medicophisicus Annibalis de Clementinis (str. 18).
Jagiell.

— Cracovien. Canonizationis B. Jo-

annis Cantii etc. Secundum factum concordatum. Bez osob. tyt. m. i r. (1765). fol. str. 2 i 11.

Obejmuje: 1) Secundum factum (1764) podpis. J. Franciscus Card. (str. 2). 2) Votum pro veritate a Canon. Pio Fantoni. super miraculo 1 (str. 11). Jagiell.

— Cracovien. Canonizationis B. Johannis Cantii Presbyteri secularis, & in Alma Universitate Academiae Cracoviensis Sac. Theologiae Doctoris, & Professoris Memoriale additionale super dubio, an, & de quibus miraculis noviter patratis constet post indultam eidem Beato per apostolicam Sedem venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur. (Bez osobn. tyt.). Bez m. dr. i r. (1764). str. 9, 7, 8.

Obejmuje: 1) Memoriale podp. D. Claverinus (str. 9). 2) Votum pro veritate Natalis Saliceti super miraculo II M. Gauliskae (str. 7). 3) Dissertatio medico Chirurgica quam Ant. Biagi elucubravit super miraculo III (str. 8). Jagiell.

— Cracovien. Canonizationis B. Joannis Cantii presbyteri saecularis S. Th: Doctoris, et in Alma Universitate Academiae Cracouien. professoris B. w. m. dr. i r. (Bez osobn. tytułu). fol. ark. nlb. G_2 (k. 14).

Podpis Frigdianus Castagnorius e Collegio Patronorm Causarum Sacri Palatij Apostolici, ad agendas causas canonizationum Sanctorum specialiter a Sacra Congregatione Rituum deputatus.

Rzecz dzieli się na VI Partes; te obejmują: I Pars dividitur in Sessiones Tres. Pars II Processus dividitur in Binas Sessiones. Po Pars III idzie: Notabilia substantiam probationis per testes facienda. Poczem Pars IV. V. VI. Haec Pars dividitur in Sessiones sex. Jestto instrukcya przeprowadzenia procesu kanonizacyi. Jagiell. — Ossol.

— Summarium Cracovien. Canonisationis B. Joannis Cantij Presbyteri Saecularis, Sac: The: Doct: & in Alma Universitat: Cracovien: Profes: Summarium. folio, str. 143. Ossol.

— Congregatione Sacrorum ritvvm sive Eminentissimo ac Reverendissimo D. Card. Vidono Cracouien. Canonizationis Beat. Joannis Cantij Presbyteri saecularis, Sacrae Theologiae Doctoris et in Alma Universitate Academiae Cracouiensis professoris. Positio super dubio. An sententia Illustrissimi Episcopi Laodicensis, Judicis subdelegati, super cultu immemorabili, et casu excepto á Decretis fel. recordationis Vrbani Octavi sit confirmanda in casu etc. Romae ex typographia Reu. Camerae Apostolicae M.D.CLXXV. Superiorum permissu. fol. k. 1, str. 7 i 143.

(Na końcu stoi:) Reuisa. Andreas Pierius Subpromotor Fidei. Zarazem wydrukowano: Animadversiones super dubio (str. 7). Responsio ad promot. fidei. Responsio Juris Jac. Bernardini. Rozpoczyna zbiór: Informatio super dubio. An Sententia Illustrissimi Episcopi Laodicensis. etc. (str. 7). Poczem nadpis: Summarium.

— Tenże tytuł:... Deinde Cracoviae typis Universitatis reimpressum A. D. M.DCLXXVI. (1676). fol. str. 143.

Ob. niżej: Animadversiones. Horodec.

— Congregatione Sacrorum rituum sive Eminentissimo et Rndissimo D. Card. Vidono Cracov. Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Joannis Cantij. Animadversiones Rndissimi Fidei Promotoris super dubio. An Sententia D. Episcopi Laodicen. Suffraganei Illustrissimi Episcopi Cracovieñ. super cultu immemorabili, et casu excepto a Decretis fel. rec. Vrbani Octaui sit confirmanda. Romae ex Typographia Rev. Camerae Apostolicae M.DC.LXXV. Superiorum Permissu. fol. str. 7.

Na końcu podpisany Prosper Archiepiscopus Myren. Fidei promotor. Tworzy część drugą. Najpierw idzie: Positio super dubio, a trzecie pismo jest: Responsio; czwarte: Responsio Bernardini (str. 6).
Jocher 7924. Czartor. — Jagiell.

— Toż:... Deinde Cracoviae. Typis Vniversitatis reimpressum A. D. M.DC.LXXVI. (1676). fol. str. 7.

Na edycyi podpisany Klaudyusz Bouillaud. Jest tu wspomnienie o obrazie ś. Jana Kantego, malowanym przez Tom. Dolabellę, do ołtarza w koście ś. Barbary. — Należy do zbioru Positio.
Jocher 7924. — Ciampi Bibl. N. 71. Jagiell.

— Sacrarum rituum congregatione Smo et Rmo D. cardinali Pico Cracovien. Canonisationis b. Joannis Cantij presbyteri saecularis sac. theologiae

doctoris ac in academia cracovien. professoris. Informatio super dubio an constet asserta opera, de quibus agitur esse beati Joannis Cantij. Romae typ. rev. Cam. apostolicae. Superiorum permissu 1730. fol. k. t. str. 11. 36. 10. 16. k. 1 i str. 8. Czartor.

— Sacra rituum congregatione Eminent. Card. Pico de Mirandula Leopolien. canonisat. B. J. Cantii, Positio super dubio, an constet in cultu itd. Romae 1732. fol. Ossol.

— Sacra rituum congregatione Emo et Rmo Card. Pico Cracouien. Canonisationis Beati Joannis Cantii presbyteri secularis, ac in Academia Cracoviensi professoris. Positio super dubio an constet de virtutibus theologalibus, fide, spe, et charitate in Deum, et proximum, et de Cardinalibus, prudentia, iustitia, fortitudine et temperantia, eorumque annexis in gradu heroico in casu et ad effectum de quo agitur. Romae, M.DCC.XXXIII. Ex typographia Rev. Cam. Apost. (1733). Superiorum permissu. folio, k. 1, str. 27. 216. 10. 32. 19.

Zbiór ten rozpoczyna:

1) Informatio super dubio: An constet de Virtutibus itd. (jak wyżej) podpis: Joan. Prunettus Sub-Promotor (str. 27).
2) Summarium super dubio An constet de virtutibus in specie etc. podp. J. Prunettus (str. 216).
3) Animadversiones Rev. P. D. Fidei Promotoris super dubio: An constet etc. (jak wyżej) podp. Carolus Albertus Archiep. Philippensis Fidei Promotor (str. 10).
4) Responsio ad Animadversiones Rmi Dni Fidei Promotoris super dubio..., (jak w.) podp. Joan. Prunettus. (str. 32).
5) Summarium additionale Cracovien. Concessionis officij B. Joannis Cantii podp. J. Prunettus (str. 19).
6) Decretum. Cracovien. Canonizationis Beati Joannis Cantii. Die 7 Julii 1733. Romae ex typographia Rev. Cam. Apost. M.DCC.XXXIII. folio, plakat 1 strona.

Jagiell.

— Sacra Rituum Congregatione Emo & Rmo Dno Card. Pico de Mirandula Cracovien. Canonizationis B. Joannis Cantij Presbyteri Secularis, & in Alma Vniuersitate Academiae Cracovien. Sacrae Theologiae Doctoris, & Professoris. Positio super dubio an constet de validitate Processus Apostolica auctoritate Cracouiae constructi ab anno 1734 ad annum 1738 super Miraculis in specie, ad intercessionem dicti Beati patratis, testesque in eo recepti sint ritè, & recte examinati in casu & ad effectum, de quo agitur. Romae, M.DCCXXXIX. (1739). Typis Reverendae Camerae Apostolicae. Superiorum permissu. folio, 1 tyt., str. 8, 31, 5, 6, 12.

Obejmuje:

1) Informatio super dubio An constet de validitate podp. Dom. Clauerinus etc. (str. 8).
2) Summarium, Anton. Felix Tituli (str. 31).
3) Animadversiones podp. Lud. de Valentibus (str. 5).
4) Responsio podp. L. Claverinus (str. 6).
5) Memoriale reassumptiuum (str. 12).

(Na końcu:) Typis de Comitibus 1739.

Jagiell.

— Sacra rituum congregatione Emo. et Rmo. Dno. Card. Pico Cracovien. Canonizationis B. Joanni Cantii etc. Novae animadversiones cum responsionibus super dubio an, et de quibus miraculis constet post indultam eidem Beato venerationem in casu, et ad effectum, de quo agitur. Romae, MDCCXLIII (1743). Ex typographia Rev. Camerae Apostolicae. folio, str. 11. 47. 2. 3. 3. 8. 14. 5.

Obejmuje;

1) Novae animadversiones, podp. Lud. de Valentibus (str. 61).
2) Responsio, podp. J. Prunettus (str. 47).
3) Summarium (str. 2).
4) Novum votum pro veritate Alex. Pascoli (str. 3).
5) Novum consilium Ant. Cocchj (str. 3).
6) Responsa nova Raym. Tarozzi (str. 8).
7) Responsiones quas dat Annibal de Clementinis (str. 14).
8) Victorii Masini Chirurgi Pontificii nova elucubratio (str. 5).

Jagiell.

— Sacra Rituum Congregatione Emo, & Rmo Dno Card. Albano Cracovien. Canonizationis Beati Johannis Cantii Presbyteri Secularis, & in alma Universitate Academiae Cracoviensis Sac. Theologiae Doctoris, & Professoris. Positio super dubio an constet de validitate Processus Apostolica Auctoritate

constructi super novis Miraculis in specie per intercessionem d. Beati á Deo patratis; Testes in eo recepti sint ritè, & rectè examinati in casu, & ad effectum, de quo agitur. Romae, M.DCCLXII (1762). Ex Typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, 1 tyt., str. 12, 48 i 5.

Obejmuje:
1) Informatio super dubio, podp. D. Claverinus (str. 12).
2) Summarium podp. J. Prunettus (str. 48). Animadversiones promotoris fidei podp. Caj. Forti. (str. 2). Responsio (str. 5).
Jagiell.

— Sacra rituum Congregatione Emo et Rmo Dño Card. Joh. Francisco Albani episcopo sabinen. Cracovien. Canonizationis B Johannis Cantii presbyteri secularis, et in alma Universitate Academiae Cracovien. Sacrae Theologiae Doctoris et professoris. Positio super dubio an, et de quibus miraculis noviter patratis constet post indultam dicto Beato per Apostolicam Sedem venerationem in casu etc. ad effectum etc. Romae M.DCCLIV. (1764) ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. fol. str. 3. 34. 32. 26. 22. 4. 5. 3. 17. 31. 16. 21. 16.

Obejmuje:
1) Informatio super dubio an, et de quibus miraculis. (str. 3).
2) Summarium super dubio, podp. J. Prunettus (str. 34).
3) Miraculum primum Mercium Sarcinae, z planem miasta Kęt, wielkie folio (str. 31 i 1 tabl.).
4) Miraculum II. Mar. Gaulizka (str. 26).
5) Miraculum III Ant. Olezowicz (str. 22).
6) Animadversiones Promotoris fidei (str. 4).
7) Miraculum II. (str. 5).
8) Miraculum III. podp. Cajetanus Forti D. Fidei Promotor (str. 3).
9) Responsio ad Animadversiones podp. Joan. Prunettus (str. 17).
10) Responsio super Miraculo II. (str. 31).
11) Responsio super Miraculo III. podp. Domin. Claverinus Advoc. (str. 16).
12) Dissertatio medico-physica Joh. Bapt. Bianchi medic. prof. super Miraculo II (str. 21).
13) Dissertatio med. phys. J. B. Bianchi super Miraculo III. (str. 16). Jagiell.

— Sacra rituum congregatione particulari Emorum, & Rmorum DD. Cardinalium Cavalchini, Johannis Francisci Albani, Feroni, Galli, & Columnae, necnon RR. PP. DD. Cajetani Forti Promotoris Fidei, Burghesii Archiepiscopi Theodosiae, & S. R. Congregationis Secretarii, Richinii Sac. Palatii Apostolici Magistri, & P. Abbatis Sartii a SSmo D. Nostro specialiter deputata, & coram Sanctitate Sua habenda. Cracovien. Canonizationis B. Johannis Cantii Presbyteri Secularis, & in Alma Universitate Academiae Cracovien. Sacrae Theologiae Doctoris, & Professoris. Memoriale cum Summario Pro novo examine duorum Miraculorum II. nempe, & III. ex quatuor jam discussis in Congregatione Generali habita coram sa. me. PP. Benedicto XIV., quorum adprobativum Decretum numquam hactenus prodiit. Romae M.DCC.LXV. Ex Typographia Reverendae Camerae Apostolicae (1765). folio, k. 1, str. 4.

Podpis. Dominicus Claverinus Advocatus.
Jagiell.

— Sacra Rituum Congregatione Generali coram Sanctissimo Emo & Rmo Dño Card. Johanne Francisco Albani Episcopo Sabinen. Cracovien. Canonizationis B. Johannis Cantii Presbyteri Secularis, & in alma Universitate Academiae Cracovien. Sac. Theologiae Doctoris & Professoris. Novissimae animadversiones et responsiones super dubio an, & de quibus Miraculis constet post indultam dicto Beato venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur. Romae M.DCCLXVI. (1766). Ex Typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, 1 tyt., str. 10, 18, 11, 13, 7, i 7.

Obejmuje:
1) Nov. Animadversiones podp. Cajet. Forti (str. 10).
2) Responsio (str. 18).
3) Responsio idiometrica Dominici Sanctes Santini (str. 11).
4) Miraculum II. Mar. Gawlizkae (str. 13).
5) Votum pro veritate Joh. Mar. Volpi, podpis. Fab. Filiponi Medicus (str. 7).
6) Miraculum III. Ant. Olezowicz podp. D. Claverinus (str. 7). Jagiell.

— Sacra Rituum Congregatione particulari Emorum, & Rmorum Dominorum Cavalchini, Johannis Francisci

Albani, Feroni, Galli, et Columnae, nec non RR. PP. DD. Cajetani Forti Promotoris Fidei, Burghesii Archiepiscopi Theodosiae, & Sac. Rituum Congregationis Secretarii, Richinii Sac. Palatii Apostolici Magistri, & P. Abbatis Sartii, a SS. D. N. specialiter deputata, & coram Sanctitate Sua habenda. Cracovien. Canonizationis B. Johannis Cantii Presbyteri Secularis, & in Alma Universitate Academiae Cracovien. Sac. Theelogiae Doctoris & Professoris. Positio pro novo examine Duorum Miraculorum, II. nempe, & III. ex quatuor jam discussus in Congregatione generali habita coram san. mem. PP. Benedicto XIV. quorum adprobationis Decretum nunquam hactenus prodiit. Romae M.DCCLXVI. (1766). Ex Typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, 1 tyt. str. 4, 2, 12, 54.

Obejmuje:
1) Memoriale pro congregatione particulari, podp. Dom. Claverinus (str. 4).
2) Summarium (str. 2).
3) Animadversiones novissimae in duo ex quatuor antiquis miraculis, podp. Cajet. Forti (str. 12).
4) Responsio podp. D. Claverinus (str. 54).
Jagiell.

— Decretum Cracoviensis Canonizationis B. Joannis Cantii Presbyteri Secularis et in Alma Universitate Academiae Cracov. Sac. Teol. Doctoris et Professoris. (2 Februaris). Romae, Typis Reverend. Camerae Apostolicae 1767. fol. str. 1.

Jocher 8447. Ossol.

— Anathema spei publicae sacrum Inter Solennia Vota Divi Joannis Cantii Confessoris, in Alma Universitate Cracoviensi Sacrae Theologiae Doctoris & Professoris, Regni Poloniae Tutelaris cum Novâ Peraugusti Capituli Posnaniensis benevolentia Erga Divum Indigentem In Cathedrali Ecclesiae Posnaniensi, Prima Solennitatis & festivae illius pietatis auspicia ritu instituerentur triumphali, Et Romana ad petrã Principis Apostolorũ resonarent tripudio. A quodam Academico Pro incolumitate Peraugusti Capituli Posnaniensis Triumphalibus Aris Dicatum. Anno Natae ad Aram Crucis Victimae 1698. Typis Academiae Posnaniensis. fol. k. 3 nlb. (Wierszem).

Na odwrocie tytułu rycina S. Jana K. Całe wierszem. Dzików - Jagiell.

— Apollo divinior D. Joannes Cantius in alma Universitate Cracoviensi Sacra Theologiae Doctor et Professor Regni Poloniae et Academiarum patronus recurrente suae festivitatis luce in Ecclesia Insigni Collegiata Zamoscensi spectante magnorum hospitum frequentia a Parnasso Sariano adoratus Anno Domini 1732. die 19. 8bris. Zamosci typis Universitatis. folio, kart 14 nlb.

— Begriff des Lebens des heiligen Johannes Cantius, SS. Theol. doct. Stadtpfarrers und öffentlichen Lehrers der Gottesgelehrtheit auf der hohen Schule zu Crakau in Pohlen, welcher Anno 1473. den 24. Decemb. in Gott selig entschlafen und Anno 1767. den 16. Julii vom Pabst Clemens den Dreyzehnden feyerlich heilig gesprochen worden ist. Aus dem römischen Original herausgezogen und zur Auferbauung des Volks in das Deutsche Begriffweis übersetzt. Mit Erlaubniss der Oberen. Innsbruck, gedruckt bey Johann Nepomuk Wagner 1771. w 8ce, 1 rycina, 1 k. tyt., str. 139. Czartor.

— Bóg w Tróycy Przenayświętszey jedyny w wiernym swoim słudze, wyznawcy y kapłanie Chrystusowym, gorliwym czcicielu Matki Boskiey S. Theologii y Pisma Bożego Nauczycielu, Akademii krakowskiey Patryarsze y wielkim Korony Polskiey patronie, S. Janie Kantym przy uroczystym Jego Swiętey Relikwii do kościoła Farnego Nawiedzenia Panny Maryi, w Lipnicy Niemieckiey, dekanatu Bobowskiego, dyecezyi krakowskiey, wprowadzeniu przez zebranie krótkiego Nabożeństwa uszanowany. Roku pańskiego 1775. Za dozwoleniem Starszych. W Krakowie, w drukárni Akademickiey kollegium Większego. w 8ce, ark. D_2 (kart 26 nlb).

Biografia jego na 10 kartkach. Dalej Modlitwy, litanie i pieśni. Jagiell.

— Bonum certamen theologicum B.

Joanni Cantio consecratum. Cracoviae Typis Seminarii Academici 1763. folio.

— Compendium Vitae, virtutum, et miraculorum necnon Actorum in Caussa Canonizationis B. Joannis Cantii Presbyteri Secularis et in Universitate Academiae Cracovien. Sac: Theologiae Doctoris, et Professoris. Ex Secretaria Congregationis Sacrorum Rituum. Romae, typis Rev. Camerae Apostolicae reimpressum. Varsaviae typis Soc. Jesu 1738. w 8ce, str. 38.

— Toż:... in caussa Canonizationis B. Joannis Cantii. Romae 1764. w 4ce.

Jocher 8446.

— Toż:... in caussa Canonizationis B. Joannis Cantii presbyteri saecularis et in Un. Acad. Crac. S. Theologiae doctoris et Professoris. Ex Secretaria Congregationis Sacrorum Rituum. Romae, Ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae 1767. fol. str. XXIV.

Summarium str. 143. Animadversione fidei promotoris str. 7. Responsio ad animadversiones str. 10. Responsio Juris Jacobi Bernardini. Obacz: Vidono.

Jagiell. — Ossol.

— Doctor gratiosus D. Joannes Cantius seu Conclusiones Theologicae de gratia Dei, de iustificatione, et de merito. Cracoviae 1709. typis Christophori Domański. fol.

Podpis: Carmelit. Discalc. Collegii Crac. S. T. Studentes.

Jocher 8441. Ossol.

— Doniesienie uroczystey Kanonizacyi błogosławionych Jana Kantego kapłana świeckiego, Józefa Kalasantego fundatora szkół pobożnych, Józefa z Kopertynu kapłana zakonu S. Franciszka minorytów, Hieronima Emiliani fudatora kongregacyi Somaskow, Serafina da Monte Granaro rzeczonego d'Ascoli braciszka kapucyna, Joanny Franciszki Fremiot de Chantal fundatorki panien zakonnych Wizytek, odprawioney z świętą i pobożną okazałością od Oyca S. Klemensa XIII Papieża w bazylice Watykańskiey d. 16 lipca 1767 z zwykłemi obrządkami y kosztownym przygotowaniem, które tu następnie szczerze iest opisane. Za dowoleniem Starszych. w 4ce, kart 9 nlb.

Jestto szczegółowy opis odbytej uroczystości w Rzymie.

Jocher 8301 ma mylnie datę 1764 r.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Echo gratiosi Cantus ad aeternitatis allisa colles. Seu consona virtutum, meritorum, et gloriae fama beatissimi Joannis Cantii Almae Academiae Cracoviensis doctoris. A cliente quodam Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae professo, in acroamatum decade votiua polono Orbi lucubratione permissu Superiorum reddita. Anno auditi primum Divini in terris verbi. MDCLXXII. (1672). Cracoviae ex officina Schedeliana S. R. M. Typogr. folio, ark. 14 (sygn. N_2).

Na odwr. str. tytułu herła Akad. Pod niemi 8 wierszy łac. Przypisał prozą S. Janowi Kantemu, Doktorowi Akad. Krak. — Jest tu 10 akroamatów tak prozą jak i wierszem na cześć S. Jana Kantego ułożonych, w których wysławia cnoty i zasługi tegoż Swiętego.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ordyn. Zamojs. — Ossol.

— Kurzer Entwurf des Lebens und der Wunderthaten des heiligen Johann von Kent. Wien 1769. w 8ce.

Jocher 8452.

— Excerpta ex historicis varijs de seruo Dei Joanne Cantio. Bez w. m. dr. i r. w 4ce, kart 12.

Zaczyna wyjątek z Hart Schedla. Na B_2 z P. Skargi. Na C_2 z Adama Opatowiusza.

Jocher 8433.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Bez wyr. m. dr. i r. fol. karta 1.

Wyjątków VI. Pierwszy z Schedla, szósty z Długosza. Jagiell.

— In festo S. Joannis Cantii Compatroni principalis regni Poloniae, et magni ducatus Lithuaniae, Hymni. B. w. r. (1760). w 8ce, 2 kartki.

Approbata 21 Junii 1760. Imprimatur podpisał J. Bieńkowski CC. J. S.

Jagiell.

— Fonti sapientiae Divo Joanni Cantio Regni Poloniae patrono gemmae in perennis venerationis coronam dedicantur. Bez w. m. i r. fol.

— Hecatombe Lectorum ex vita, Morte, Miraculis, Servi Dei Joannis Cantii S. Th: Doctoris & Professoris acroamatvm. D. O. M. Ut laudetur Dominus in Sanctis suis, cum debitâ infinitae Majestati Suae gratiarum actione, votaq. pro felici decursu et successu expeditae in Causa eiusdem Servi Dei Commisionis. Per Nobilem ac Generosam Almae Vniversitatis Cracoviensis. Juuentutem propensissimo in Diuum Tutelarem suum, totiusq. Regni Pololoniae Patronum affectu devota Anno Domini 1668. Nono Cal: Junij. Cracoviae, In Officina Alberti Siekielowicz S. R. M. Typ. 1663. fol. ark. 6.

Na odwrocie tytułu: Clementi IX pon. ad oscula pedum deponunt.

Umieścili tu wiersze:

I. Uczniowie filozofii: Kaz. z Szczekarzowic Tarło, Woje. Zboiński, Jakub Walewski, Stan. Szembek, Jan Łącki, Przesław Szembek, Jan Oborski Scic sochaczewski, Marcin Olszewski wnuk podkancl. kor., Jan Bedliński Scic murzyński, Jan Białobłocki syn notar. pomeran., Jan Dobrski, Gabriel Smietanka.

II. Studenci dialektyki: Maciej Radomicki, Jędrzej Dąbski, Józef Słuszka, Jędrzej Krzycki, Stanisław Morski, Adam Drzewicki, Marek Gotard hr. Butler.

III. Studenci wymowy: Zygmunt Tarło, Jan hr. Butler, Zygmunt Wiktor Dönhoff, Stanisław Dominik Ossoliński, Alexander Szembek, Jan Tuchołka, Stefan Przerembski, Jerzy Morski, Kazimierz Łubieński, Jan Kaszowski, Jan Romiszowski, Michał Ochłopowski, Mikołaj Romirzowski, Stanisław Xięski, Hieronim Ochłopowski, Adam Xięski, Bonawentura Dziboni, Wojciech Dębiński, Jan Dziboni, Stanisław Krzesz, Szymon Raciborowski, Alexander Pinocci.

IV. Studenci Poetyki: Kazimierz Mikołaj Czartoryski, Franciszek Zegocki, Franciszek Ossoliński, Teodor Butler, Sieciech Ossoliński, Stanisław Srokowski, Alexander Butler, Hieronim Kurdwonowski, Jakub Bełchacki, Dominik Słuszka, Zygmunt Lubieński, Jan Bardziński.

V. Studenci gramatyki: Michał Czartoryski, Jan Tarło, Stanisław Koniecpolski Wojciech Kazimierz Dąbski, Łukasz Makowiecki, Władysław Przerębski, Władysław Mierzwiński, Mikołaj Przerembski, Jędrzej Jordan, Stanisław Przerębski, Michał Szembek, Władysław Mierzwiński Scic Olkuski, Jan Dąbski, Mikołaj Meloński, Jerzy Komorowski, Piotr Romiszowski, Michał Miloński, Jacek Morski, Franciszek Miloński, Jan Wizemberk, Michał Gołuchowski, Franciszek Szembek, Hieronim Krassuski, Stanisław Komecki, Piotr Zarzycki, Stanisław Walewski, Stanisław Tęgoborski, Kazimierz Oborski, Kazimierz Rapsztyński, Jan Wielogłowski, Michał Gołuchowski, Jerzy Paczanowski, Jakub Rayski, Stanisław Walewski, Wojciech Gosławski, Jan Zabielski, Dominik Paszkowski, Antoni Porembski, Zygmunt Wilczewski, Jacek Łopacki, Jędrzej Pawlikowic, Jan Roliński, Adam Żabawski, Jan Swieykowski, Maciej Walawski, Wojciech Chrystowski. — Razem 100 epigrammatów poświęconych czci i uwielbieniu S. Jana Kantego.

Jocher 8436. Czartor. — Ossol.

— Indulgentiae a Clemente XII. Papa coronis, rosariis ... Sanctorum Joannis Cantii, Josephi Calasantii ... concessae 1767. w 8ce, k. 20.

Nabożeństwo, pieśni i krótki żywot S. Jana Kantego po łacinie.

— Indulgenze que la Santità di nostro Signore Papa Clemente XIII concede alle corone, Rosarj, croci e medaglie benedette in occasione delle Canonizzazioni de' Sancti Giovanni Canzio Sacerdote Secolare, Giuseppe Calasanzio fondatore dei Cherici Regolari delle scuole pie, Giuseppe da Copertino Sacerdote professo de PP. Minori Conventuali, Girolamo Emiliani Fondatore de' Cherici Regolari della Congregazione di Somasca, Serafino da Monte Granaro, detto d'Ascoli, Laico professo de' Minori Cappuccini, e Giovanna Francesa Fremiot de Chautal Fondatrice delle Monache della Visitazione. (Dołem:) In Roma, nella stamperia della Reverenda Camera Apostolica MDCCLXVII. (1767). folio, 1 strona. Jagiell.

— Inscriptiones metricae in historiam vitae S. Joannis Cantii. Napisy rymne na historią Życia S. Jana Kantego. Bez osobn. tyt. (1775?) w 4ce, kart 2.

Jest XVIII dwuwierszów łacińskich a pod niemi polskie. Jagiell. — Ossol.

— Inscriptiones metricae in Historiam vitae S. Joannis Cantii in Variis Joanibus sub tempus actus Canonizationis in Urbe Cracovia Metropoli Regni Poloniae exaratae Anno Dom. 1775. die XVI Julij. Rymopisy na Historyą

życia S. Jana Kantego po roznych obrazach podczas aktu Kanonizacyi w mieście Stołecznym Korony Polskiey w Krakowie rozpisane R: 1775. Dnia 16 Lipca. w 4ce, k. 2.

Ob. niżej; Nativitas. Ossol.

— Kazanie o ćwiczeniu Młodzi przy pamięci B. Jana Kantego Akademika Krakowskiego. w 4ce, od str. 71 do 86. (Druk gocki). (Defekt). Ossol.

— Kazanie w czasie obchodzenia pamiątki kanonizacyi S. Jana Kantego na konkluzyi trzydniowego nabożeństwa w Koll. Zamoyskiey r. 1775 miane przez JW. J. X. J. K. B. P. O. P. D. A. K. O. G. L. na T. G. K. S. D. a przez iednego z kapłanów Dyecezyi Łuckiey za pozwoleniem Zwierzchności r. 1783 do druku podane. Poczajów, w drukarni uprz. J. K. M. y Rzp. WW. OO. Bazylianów. 1783. w 8ce mn., str. liczb. 41, prócz karty tytułowej. Krasiń.

— Lilium innocentiae D. Joanni Cantio. Cracoviae. Bez wyr. m. i roku. folio.

Katal. Batowa. 4582.

— Acht Lob und Ehrenreden, bey der Feyerlichkeit der Heiligsprechung Johannes von Kent in der Stadtpfarr kirchen zu Freising. Freysing 1769. w 4ce.

— 1) Matthias de Miechovia, Artium et Medicinae Doctor. De Servo Dei Joanne Cantio. 2) Simon Starovolscius in Hecatontade Beatus Joannes Cantius. 3) Abrahamus Bzovius in annalium Ecclesiasticorum tomo XVIII. De servo Dei Joanne Cantio. (Każde ma nadpis na osobnej karcie). (Na końcu karty 3ciej:) Cracoviae apud Haered. et Success. Lucae Kupisz S. R. M. typ. anno Domini M.DCLXVII. (1667). fol. kart 3.

Obejmuje trzy osobne wyciągi o Janie Kantym: z Mat. de Miechovia 1 str., z Starowolskiego 1 k., z Bzoviusa 1 str. Jagiell.

— Modlitwa, którą [św. Jan Kanty] mawiał na uproszenie sobie szczęśliwej śmierci. (Bez m. i r.) w 8ce. Ossol.

— Modlitwa do Swiętego Jana Kantego. (Bez w. m.). w 8ce, kart 2. Ossol.

— Nabożeństwo do Swiętego Jana Kantego Pisma Bożego w Akademii Krakowskiey Doktora y Professora, Kapłana Swieckiego, oraz całego Królestwa Polskiego y W. Ks. Litewskiego Patrona. w Krakowie 1784. w Drukarni Szkoły Główney Koronney. w 8ce, str. 66. Krasiń. — Warsz. Uniw.

— Nativitas S. Joannis Cantii in Opido Kęty a. 1397. Et Inscriptiones metricae in historiam vitae ejus.

Ob. wyżej: Inscriptiones.

— Jezus Marya Józef. Opisanie Aktu Soleuney Kanonizacyi S. Jana Kantego Patrona Korony pols: y W. X. Litewskiego od Klemensa XIII Papieża w roku 1767 w poczet swiętych wpisanego; w Kętach mieście w Księstwie Oswiecimskim leżącym na mieyscu urodzenia tegoż Swiętego w roku 1768. odprawionego w 8ce, kart 26. Ossol.

— Opisanie życiá, świątobliwości, nauk, y niektórych cudów ś. Jana Kantego, Św. Pisma w akademii krákowskiey w kollegium Większym doktora y professora, kapłáná świeckiego, oráz całego królestwá Polskiego y W. X. Litewskiego pryncypálnego pátrona. Krótko z różnych autorów, oraz z Processu Kanonizacyi z przydatkiem Septenny albo Siedmioczwartkowego nábożeństwa do tegoż Swiętego. Zebrane, a dla pomnożeniá porządáney (sic) uroczystości kánonizácyi tegoż Swiętego w Polszcze odprawioney, do publiczney wiádomości wiernych chrystusowych. Z pozwoleniem Duchowney Zwierzchności do druku w roku Pańskim 1768 podane. W Krakowie w drukárni Seminárium biskup. akádem. w 8ce, ark. I_5 (kart nlb. 52).

Zaczyna od źródeł o życiu J. Kantego, począwszy od kroniki Schedla, do M. Bielskiego. Życie idzie do ark. G_3. Poczem modlitwy i hymny.

Branic. — Jagiell. — Zieliń.

— Ornamentum virtutis a vitiis remotae in S. Joanne Cantio academiae

Cracoviensis sacrae theologiae doctore et professore, regni Poloniae et M. D. Lithvaniae studentiumq; principali patrono. Annua redeunte solemnitatis die in ecclesia collegiata S. Georgii in arce Gnesnensi, sub tempus peraugusti generalis capituli translationis sancti, Adalberti, ad faventem praesentiam dignissimorum hospitum eminens. Anno quo: verus est sermo, quem audieram in terra mea, de virtutibus et sapientia tua. 1767. Decimo tertio cal. Novembris. w 4ce, ark. E.

Ded.: Matiae Josepho Pomian a Łubna Lubieński M. D. eccl. metrop. Gnesn. et cathedr. Varm. decano. Czartor.

— Pamiątka uroczystego obchodu Kanonizacyi S. Jana Kantego, przez Akademią Poznańską. R. P. 1768 ośmiodniowym nabożeństwem odprawionego.

Drugi tytuł:

Pamiątka odprawioney kanonizacyi S. Jana Kantego kápłána świeckiego, w Krakowskiey akádemii Pisma S. doktora y professorá od Klemensa XIII. naywyższego biskupa y papieża Swiętym uznanego y ogłoszonego; wiekom potomnym zostawiona. W Poznaniu r. p. 1769. Zá dozwoleniem starszych zwierzchności, w drukarni akádemickiey. w 4ce, k. nlb. 97.

Ded.: X. Bogusławowi z Chłapowa Chłapowskiemu.

Obejmuje: 1) Clementis PP. XIII Literae decretales super Canoniz. B. Joan. Cant. Romae. 2) Odpusty od Klemensa XIII z tejże okoliczności pozwolone. 3) Kazanie X. Ign. Żakrzewskiego przed zaczęciem wprowadz. obrazu i relikwij S. Jana Kantego miane. 4) Kazanie X. Józ. Rokossowskiego w sam dzień uroczystości. 5) Kazanie X. Mar. Józ. Ollrycha w oktawę nabożeń. 6) Kazanie X. Józ. Korytowskiego na konkluzyi. 7) Oratio per Georg. Chudzicki. 8) Oratio per Mart. Molski in oratorio Coll. Lubranse. 9) Dyaryusz odprawionej uroczystości.

Przed Literae decretales jest miedzioryt: Altare S. J. Cantii in ecclesia cath. Posnaniensi 1769.

Jocher 8451.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Patria D. Joannis Cantii Kanty seu Anguli. [Są to wiersze łac. krótsze i dłuższe przez uczniów szkół i Akademii Krakow]. fol. F_2 (Brak tyt.).

— De rebus gestis S. Johannis Cantii Poloni Presbyteri Saecularis ac in Alma Universitate Cracoviensi Sacrae Theol. Doctoris et Professoris Liber Unicus Quos beatissimos praedicamus, ad eorum beatitudinem tota aviditate curramus; quorum delectamur praeconiis, S. Ber. Serm. De Festo. Omn. SS. Romae M.DCCLXVII. (1767). Typis Michaelis Angeli Barbiellini in Aedibus De Maximis. Superiorum Permissu. w 4ce, str. VIII, k. 71.

(Pierwszy tytuł:) Vita S. Johannis Cantii Polonii.

Dedykacya Episcoporum Senatui. ecclesiarum cathedralium etc. universoque saeculari Clero Regni Poloniae, doctores et professores Gener. studii Univ. Cracoviensis.

Jocher 7449. — Ciampi Bibliogr. Nr. 11.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Wileńs.

— Vita S. Joan. Cantii. De rebus gestis s. J. Cantii Poloni presbyteri saecularis ac in alma universitate Cracoviensi sacrae theologiae doctoris et professoris liber unicus. Reimpressum Ingolstadii juxta exemplar romanum, typ. Joan. Caroli Gran, typographi academici 1768. w 4ce, str. VII i 1 k., oraz str. 60 z ryciną S. Jana Kantego.

Czartor.

— Relazione della solenne canonizazione dei beati Giovanni Canzio sacerdote secolare, Guiseppe Calasanzio fondatore dei Ch. Regolari della Scuole Pie, Giuseppe da Copertino sacerdote professo de'PP. Minori Conventuali, Girolamo Emiliani fondatore de' Ch. Regolari della Congr. di Somasca, Serafino da Monte Granaro detto d'Ascoli, laico professo de'Min. Cappuccini e Giovanna Francesca Fremiot de Chantal fondatrice delle monache della Visitazione. Celebrata con sagra divota pompa dalla Santità di nostro signore Clemente XIII. nella basilica Vaticana il di 16. Luglio 1767, con le cerimonie, e sontuoso apparato, che qui appresso fedelmente descrivesi. In Roma MDCCLXVII. (1767). Nella stamperia del Cracas, presso S. Marco al Corso. Con licenza de'Superiori. w 4ce, str. XII.

Czartor. — Jagiell.

— Rescriptum Gratiae ad instantiam

Orbis ex Signatura Caelesti impetratum; D. Joannes Cantius Confessor etc. in forma oratoria demonstratus. Cracoviae. Typis Coll. Majoris Soc. Univers. Crac. 1748. folio, kart 13.

Dedykacya Tomaszowi Zamoyskiemu. Krasińs.

— Sermo in laudem Joannis Cantii recurrente annua ejusdem Festivitate Cracoviae in Ecclessia Collegiata S. Anno habitus Anno Domini 1767. Mowa na pochwałę S. Jana Kantego przy doroczney Jego uroczystości w Krakowie w kościele Koll. S. Anny miana r. p. 1767. w 4ce, kart 33.

Ossol.

— Spiegazione delli iscrizzione esistenti nella Basilica Vaticana per la solenne Canonizazione fatta dalla santità del regnante Pontefice Clemente XIII dei Santi Giovanni Canzio, Giuseppe Calasanzio, Giuseppe da Copertino, Girolamo Emiliano, Serafino da Monte Granaro, Giovanna Francesca Fremiot di Chantal l'anno 1767. (Na końcu:) In Roma MDCCLXVII. nella Stamperia di Ottavio Puccinelli posta vicino ab Governo vecchio. w 4ce, kart 2.

Jagiell.

— Synopsis brevis Vitae S. Joannis Cantii. Życie Św. Jana Kantego Patrona Korony Polskiey W. X. Litewskiego Akademika Krakowskiego Patryarchy. Krótko Łacińskim y Polskim ięzykiem zebrane według porządku następujących dat. 1764. w 4ce, kart 2 Ossol.

— Vita di S. Giovanni Canzio sacerdote secolare, dottore, e professore di Sacra Teologia nell' Universitá de Cracovia. Dedicata al Emo et Rmo Principe il Signor Cardinale Gian-Francesco Albani Vescovo di Sabina e protettore della Polonia. Roma MDCCLXVII. (1767). Per Michelangelo Barbiellini nel Palazzo Massini. Con licenza de Superiori. w 4ce, str. VIII, 87 i 1 rycina (z wizerunkiem klęczącego S. Jana Kantego).

Jocher podaje mylnie Barbielliniego za autora, gdyż pod dedykacyą są podpisani: Dottori e Professori dello Studio Generale di Cracovia. Od str. 70 idzie: Memorie di tutto 'cio ch'e è avvenuto dalla morte di Giovani.

Czartor. — Jagiell. — Przeźdz.

— Tenże tytuł:... Dedicato a sua Eccellenza, Il signor D. Sisto Sforza Cabrera Bovadilla. Roma MDCCLXVIII (1768). Per Michelangelo Barbiellini nel Palazzo Massimi. Con licenza dè Superiori. w 4ce, str. 99 i VIII.

Tu dedykacyą podpisuje M. Barbiellini.
Jocher 8440.
Czartor. — Jagiell. — Ossolin. — Warsz. Uniw.

— Vita Servi Dei Joannis Cantij, almae acad. Cracoviensis olim Professoris. Cracoviae apud Luc. Kupisz S. R. M. typog. A. D. 1648. w 8ce.

Wisłocki twierdzi że istniała jeszcze edycya z roku 1646.

— Vita servi Dei Joannis Cantii, almae academiae Cracoviensis olim professoris, impressa Cracoviae apud Lucam Kupisz S R. M. typ. Anno domini 1648 reimpressa typis Universitatis, anno domini 17... Superiorum permissu. w 8ce, k. t. 1 i str. 22.

Approbatę na druk daje Jacob Ustiensis Rector Uniwers. (1648?) Czartor.

— Życie Bł. Jana Kantego krótko łacińskim ięzykiem zebrane. (B. m. i r.) w 4ce.

Tytuł widocznie sfabrykowany. Dzieło zapewne nie istnieje.
Jocher 8448.

— ob. Acta (1676) — Albrychowicz C. F. (Pancarpiae 1742) — Ambrożewicz J. (Palmetum 1753) — Andlikiewicz A. (Insignia 1714) — Amlerski Jakób (1739) — Animadversiones (1743) — Arteński R. C. (1772, 1681) — Awedyk J. W. (1731) — Babicki Wal. (Splendor Ode 1749) — Babilonowicz Paw. (Matamorph. 1720) — Badurski Andr. (Luminare 1761) — Banaszewicz Adam Casim. (Bellerophon 1691) — Baraukowicz Maciej (Navigium 1672) — Barbiellinus Michael Angelus (1768) — Bartl Jan (1754) — Baronius Mart. (Icones 1605) — Bartoszewski Laurentius (Prodigium naturae 1742) — Barwinkiewicz Stefan (Pacis Olivae 1685) — Belli Jakób Bona-

wentura (Amoenitas 1721) — Bellina M. (Rozmyślania 1714) — Bernardinus Jacobus (1676) — Bętkowski Józ. Wojciech (1744) — Biegaczewicz Adalbert (1737) — Bieżanowski Stan. Józef (Primitiae Solennes 1681, 1689. Carmen votivum 1680) — Bocheński Hyacint (1701) — Bojarski Ant. (Obligatio 1758) — Bonerius Isaias (Cultus 1768) — Brzeziński Andr. (Philomela acad. 1671) — Bystrzonowski Fr. (1780) — Canonisatio (1769) — Celeiowicz M. P. (Quaestio 1694, rycina z datą 1677 r.) — Chełmicki Maciej ks. (1729) — Chrostkiewicz Jac. Joan. (1725) — Ciołek (1638) — Clemens XIII (Klemens 1767) — Compendium (1767) — Conceptus (1710) — Congregatione (1675, 1676) — Cultus (1691) — Ćwikliński Tom. Ant. (Oratio 1780) — Cynerski Joan. (1634) — Czechucki Fr. Jos. Cant. (Applausus 1683) — Dąbczyński Andrzej (1779) — Decretum (1767) — Debitum (1634) — Dembiński Ignacy (1767) — Doctor (1709) — Doniesienie (1764) — Duńczewski Mich. Józ. — Duńczewski Stan. (1768, 1770) — Dzielski W. J. (1688) — Dziurkiewicz Kazim. (1689) — Echo (1672) — Foltański Ad. Joach. (Orator in cathedra 1748) — Franchi Val. Joan. Cant. (Rescriptum gratiae 1748) — Frankowicz M. Ignatius (Fons minimus 1675) — Fryczkiewicz Mathias (Studium pulchr. 1760) — Frydrychowicz Dominik (1703) — Gladius (1675) — Goczajkowski Antoni (1744) — Gorzkowski Jacobus Simon. (1717) — Grabowicz Fran. (1675) — Hymn (1760) — Jacobi Ignatius Stanislaus (1681. Gemmen 1690) — Jakliński Józef Ant. (1719) — Jankiewicz Jan K. (Daphon 1733) — Janowski Jakób (1775) — Januszowski Ferdynand (Speculum relig. 1689) — Jasiński Mik. (Rupes 1691) — Jaskrowicz Jacek (1676) — Jaskrzewic Mich. (Arens 1690) — Jastrzębski Abdon Piotr (1767) — Jeliński Seb. (Coronamentum 1681) — Kalewski Franc. Stan. (1712) — Kalinowski Samuel (1643) — Kałuski Stanisław (Kazanie na święto 1674) — Kazania (1719) — Kiciński Pius (1765) — Kirszenstein Jan Hieronim Krysz. (Caelestis gratiae 1674) — Klemens XIII (Litterae decretales 1767) — Klimaszowski J. Kl (Palma 1730) — Klimecki Krzysztof (Ambrosia 1696) — Klimkiewicz M. (Symposium 1740) — Kozielsko Alex. (1682) — Kozłowski Joan. Josephus (Olor academ. 1667) — Krudnerowic Gaspar (Oratio paneg. 1672) — Kruszyński Stan. (Radość ojczyzny 1775) — Kryszpin Jan Hieronim (1674). ob. Kirszenstein J. H. K. — Kubitkowicz Jan (1638) — Kuuk Paweł Jan (Tuba gloriosa 1703) — Kwapiński Stan. (1733) — Lanckoroński Jan (Sermo 1764) — Laskiewicz Jan C. (Bonum certamen 1763) — Laskrowiec Jacek (1668) — Lasocki Adam (1685) — Leciewic Albert (Conclusiones 1687) — Liberius Jacek (1667, 1669) — Lipski Nicolaus (1773) — Łosiewski Fortunat ks. (Promocya kanonizacyi 1732. Ostatnia zapowiedź 1738) — Lubaszowski Lucas Laurentius (1734) — Łubieński Maciej Józef (1769) — Łukaszkiewicz Matthaeus (Sonus aureae 1739) — Łukowski Fel. (Gem. fratres 1603) — Lureński Val. Jos. (Flos 1721, 1722) — Lusiecki Paw. (1733) — Lutkiewicz Paulus (Palaestra 1689) Łysakowski Jan (1752) — Małecki Stanisł. Albert (Vox perorantis 1718) — Malicki B. C. (1683) — Malinowski Stan. Jan (Conclusiones 1685) — Manka Paweł (Concentus charitum 1760) — Margowski Andrzej Rudolf (Cherubin in terris 1686) — Mariotti Jos. Andr. (1769) — Materni Dom. (Obeliscus 1673) — Męciński Józef ks. (1780) — Miechow Mathias (de servo Dei 1667) — Mikołajski J. (Apollo 1732) — Milewicz Ant. (Ara 1748) — Mirowski Józ. Mich. (Dialecticus 1758) — Modlitwa — Morawski Jan ks. (Kapłan Swięty 1766) — Mrowiński Wojciech (1775) — Mrugaszewski Andreas (Conclusiones 1753) — Muszyński Józef (1767) — Muszyński Thomas (1718) — Myszkowski Walenty (1771) — Na-

dolski W. Zyg. (1713) — Nativitas — Oczykowski Ignacy (1769) — Odpusty (1767) — Ogiński Alexander (Palma in ecclesia 1682) — Olizar L. (Oratio 1768) — Opajdowicz Laur. (1730) — Opatovius Adamus (Vita 1628. Krótkie zebranie 1667) — Opisanie (1768) — Ormieński Stanislaus (1668) — Osiński Valentinus Wężyk (1720) — Pamiątka (1769) — Patria — Pecherzyński Adam Stanisł. (1695) — Philippowicz Stan. (1746) — Pico card. (Sacrorum 1630) — Pisarski Michał (Aurea regnantis 1685) — Płecki Tom. Kanty (1752) — Plucieński Fr. Hier. (Templum pacis 1715. Aquila amans 1714. Felicitas 1711. Columen adamantinum) — Podhajecki Ant. Stan. (Sapientia 1766) — Połaciewicz (1747) — Pomorzkant Atanazy (Kazanie 1790) — Potkański Franciszek (Intimatio actus 1768) — Pozapowski Tom. Hier. (Decora meritorum 1701) — Preiss Fr. Er. (Examen trinum 1760) — Preisz Jędrzej Dominik (1694) — Preuschhoff Jan Antoni (1707) — Przedborowski Piotr Józef ks. (Niebo na ziemi 1764) — Ptaszyński Stan. Józef (1729) — Putanowicz Józef Alojzy (Życie i cuda 1780) — Radomicki Felix Jakób (Gratiosa indulgentia 1725) — Radomicki Józ. Antoni Hieronim (Aquila 1727) — Radomicki Vlad. (1686) — Res (1767) — Responsio — Rituum (1675) — Robaczewski Petrus Ant. (Legatus Poloniae 1718) — Rozdrażewski Piotr Er. (Declamator verbi 1727) — Rozwadowski Maciej (1669) — Russocki Stan. Józef (Praecursor 1724) — Russocki Thomas (1757) — Rydulski Dominik Jan (1744) — Sacranus Jan (Modus epistolandi 1520) — Sapecki Cypryan (Essencya cnót 1718) — Sertkowicz Tomasz (Sol academicus 1684) — Sieniński Stan. Nepom. (Mędrzec 1741) — Siermontowski Szymon Jan Kanty (Amphion 1713) — Sikorski Antoni Jan (Portus 1737) — Skarga Piotr (Żywoty 1610) — Skoczyński Piotr (Kapitalista 1745) — Skorupka Jan Kanty (Oratio 1773) — Skrzebowski Stephan (Miles in toga 1735) — Śląski Bernard (In laudem 1765) — Śleczkowski Andrzej Kanty (De morte 1775) — Sobczyński Sobek Antoni (Gemmae 1759) — Solary Pius ks. (Królewskie 1689) — Sołtyk Kajetan Ignacy (Obwieszczenie 1775) — Straszyński Floryan (Ręka wszechmocności boskiey 1684) — Suchocki Winc. (Lapis angularis 1700) — Summarium cracoviense — Swiętkowic Paweł (Vita 1608) — Swieżawski Antoni (Praetium lechicae coronae 1757) — Synopsis brevis vitae (1767) — Szembek Krzysztof (Krzysztofowi na Słupowie .... 1775) — Szumowicz Michał Stan. (Arbor 1700) — Szydłowski Marcin Franciszek (Gemmae 1687) — Tainer Ludwik Mikołaj (Annuum melos 1665. Titan Sarmaticus 1667) — Tarczewski Jan Stanisław (Thaumaturgus 1692) — Tarnowski Jan Kazimierz (Proportio 1749) — Tepper Walenty Maciej (Oratio honori 1775) — Tomecki Franc. (Academus 1750) — Trzciński Antoni (Donum gratiae 1759) — Waleszyński Marcin Jan (Phosphorus 1721) — Waxman Jędrzej (Imago magni et religiosi magistri 1772) — Weberski Otto Teod. (Elegiarum 1635) — Wężyk Walenty Hier. (Olympus 1720) — Vidono Cardinal (Congregatione 1676) — Widz J. J. (Unio regni Sarmatici praeciosissimus 1700) — Wierzbicki Kazimierz (Pieśń nowa) — Vitellius Jacobus (Perennis memoria 1638) — Wojciechowski Joannes (Obligatio 1758) — Wojewodzki P. J. (Quaestio 1676) — Żabicz Blasius (Primas 1725) — Zakrzewski Stan. ks. (Rozsiewacz 1623) — Zborowski Jos. (Charitas 1766) — Żołędziowski Antoni (Debitum 1736) — Zubrzycki Georg. (Primitialis 1758).

Muczkows. Statuta str. 9. — Wiszniewski Hist. lit. V 1—13. 59. — Pruszcz Forteca 1737. s. 175—7. — Encykl. Orgelbr. XIII. 969—974. — Morawski Hist. uniwers. 1900. — Wisłocki w Przegl. pow. i w Sprawozd. z posiedzeń Akad. Um. — Fijałek Ks. w Rozpr. wydz. filolog. z r. 1899 (Studya).

Jan Kanty od S. Juliana ob. Cantius a S. Juliano.

JAN Kanty X. od Najświętszej Matki z Góry Karmelu, Kaznodzieja Warszawski, Karmelita bosy. Kazanie. Warszawa 1729. fol. ark. E_2.

Warsz. Uniw.

— Xiężyc w pełni sławy y wieczney pámięći w biegu żyćiá y chwalebnych zasług śmiertelną lunacyą do ostatniey kwadry nakłoniony JO. Michał Serwacy Xiążę Korybuth Wiśniowiecki, Hrabia na Dolsku y Komarnie Hetman W. W. X. Lit. Woiewoda Wileński, ná ręku JO. Janusza. Lubartowicza na Zasławiu, Dubnie, Ostrogu, Białym Kowlu, Smoleńsku y Rakowie Xiążęcia Sanguszka Hrabi na Wiśniczu, Jarosławiu y Tarnowie, Miecznika W. X. Lit. Ordynata Ostrogskiego złożony. A przy pogrzebowey rewolucyi w kośćiele fundácyi swoiey Wiśniowieckim WW.OO. Karmelitów Bossych przez W. O. Jana Kantego od N. P. Maryi z Góry Karmelu tegoż zakonu prowincyi polskiey Definitora pierwszego káznodźieyską expressyą smutnemu audytorowi reprezentowany, roku którego w cieniu śmierći śiedzącym niestworzone záiáśniáło światło MDCCXLV (1745). Dniá 9 Páźdźierniká. W Krákowie. W drukarni Akademickiey. (1745). fol. k. nlb. 2 i ark. H_2.

Na odwr. str. herby Sanguszków i Donhofów, pod nimi wiersz polski; na k. 2giej dedyk. Od ark. A_1 kazanie, na końcu: Imprimatur M. Matthias Ziętkiewicz, S. Theologiae Doctor et Professor ... Librorum per Dioecesim Cracoviensem Censor. Die 13 Martij A. D. 1747. (tak).

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Swiatło, Swiat, Ciało y Piekło gaszące na Nieśmiertelne wieki wiekuistey Chwały nie gasnące z Watykańskiego Lustru, Niebu y Ziemi od Oyca Sgo Benedykta XIII we dwóch Świętych Nowo Kanonizowanych S. Stanisławie Kostce, S. Aloyzym Gonzadze Soc. Jesu publicznym Wyrokiem pokazane a do portu Nieśmiertelney sławy Herbowney Nawie Jaśnie Wielmożnego Jego Mości Pana Stanisława Floryana na Naramowicach Naramowskiego Starosty Uyskiego, Pilskiego przyświecaiące od Jana Kantego a B. V. M. de Monte Carmelo Kaznodzieię Warszawskiego publicznym podczas Oktawy Kazaniem w teyże Wielko Polskiego Zaszczytu Nawie lokowane. Roku w Ciemnościach, y ćieniu śmierci siedzącym w Niebieskie światło zajaśniałe 1729. w Warszawie, w Drukarni Colleg. J. K. M. Soc. Jesu. folio, ark. 8.

Dedykacya Stan. Kostce Staros.
Toż samo wyszło także r. 1719 w zbiorze: Kazania panegiryczne. Warszawa, Soc. Jesu 1719. fol. ark. 14.
Jocher 4953. 9069. i III. 509.
Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

JAN Kazimierz Król. Brief vande Koning v. Polen aende Ho: Mo: Heeren Staten Generael. Gedat. uyt Lembergh d. 2. Maert 1656. Bez w. m. w 8ce, k. 4 nlb. (Po łac. i po hollend.).

Król donosi Stanom o swoiem niepowodzeniu i żąda przysłania „floty" do Gdańska.

— Brief van den Coning van Polen geschreven uyt Waersouw den 16 Julii 1658 aen de Keurvorst van Brandenburg weghen de Protestanten die in Polen ende Littawen vervolght sijn gheweest. Sijne Majesteyt beloovende aen sijne keurvorstel. Doorl. het zelfde te remedieren ende te steuyten, als sijnde geschiet in dese beroerten sonder sijn kennisse. B. w. m. dr. 1658. w 4ce, kart 2. Czartor.

— Brief van den Coningh ende de Republijck v. Poolen aen de Raden ende Landts Standen van 't Hartoghdom v. Pruyssen. (Warsow, 1662). w 4ce, kart 4.

— Copie eines Schreibens an die Röm. Kays. Maj. vom Könige in Pohlen betreffend jüngsten Einfall der Tartarn und besorgende Türcken-Gefahr. Bez wyr. m. 1657. w 4ce. (Po niem. i po łac).

— Königliche Declaration verliehen der augspurgischen reformirten Gemein in Dantzig. 1652. w 4ce, karty 4 nlb.

Po łacinie i po niemiecku obok wydane. Dat. w Warszawie d. 17 Kwietnia 1652 r.
Warsz. Uniw.

— Dero Königl. Majestät zu Pohlen Johannis Casimiri etc. denen Woywodt-

schaften in Gross- und Klein Pohlen, als auch dem Fürsten Lubomirsky, und der Confoederirten Armee ertheilte und von ihnen beliebete Declaration, und aller- gnädigst- verliehene General Amnistia, wie auch gegebenes Diploma, die freye Wahl betreffende. Auss dem Pollnischen ins Deutsche übergesetzt, anno 1666. B. w. m. i r. dr. w 4ce, k. 8 nlb. Czartor.

— Denuntiatio Regis coronati Joannis Casimiri. Joannes Casimirus, Dei Gratia Rex Poloniae ... Omnibus in universum Regni nostri Ducibus ... Datum Cracoviae ... d. 1 mensis Februarii 1649. B. m. folio, 1 karta.

Z autografem: Georg. Ossolińsky Cancell. R. supr. mp. Jagiell.

— Diploma In welchem der Allerdurchlauchtigster König und Herr Herr Herr Joannes Casimirus Von Gottes Gnaden, König in Pohlen, Gross Fürst in Litauen, Reussen, Preussen, Masov, Sameyten, Lieffland, Smolensko und Czernichow, wie auch der Schweden. Gothen und Wendem, Erb-König. Dem Durchlauchtigen Fürsten und Herrn Herrn Friedrich Wilchelm Marggraffen zu Brandenburg, der Heyl: Römisch: Reichs Erz-Cämmerern, und Churfürsten, zu Magdeburg, in Preussen, zu Jülich, Cleve, Bergen, Stettin, Pomern, der Casuben und Wenden, auch zu Schlesien, zu Drossen und Jägerdorf Hertzogen, Burggraffen zu Nürnberg, Fürsten zu Halberstad, und Minden, Graffen zu der Marck und Ravensberg Herrn zu Ravenstein des Herzogthums Preussen mit Ober- und absoluter Gewalt unter dem Rechte der höchsten und rechtmässigen Herrschaft zu haben, zu behalten, zu besitzen und zu regieren übergiebet; Allen Ständen aber des Hertzogthumbs Preussen, von dennen Ihrer Königl. Majestät Herren Vorfahren und deroselben Königreiche geleisteten Huldigungen und Eyde loss spricht und erlässt. Gegeben zu Warszau den 30ten August 1658. w 4ce, k. nlb. 2. Ossol.

— Diploma quo Seren. ac Potent. Joannes Casimirus Rex Pol. Mag. Dux Lith. Seren. Prin. Friderico Wilhelmo March. Brandenburgico etc. ducatum Prussiae, cum summa atque, absoluta potestate, jure supremi directiq. Dom. habendum, tenendum, possidendum regendumq. concedit 1658. (W trzech językach: pols. łac. i niem.).

— Epistola Joannis Casimiri Regis Poloniae ad Patriarcham Alexandrinum et Antiochenum.

W Suada epist. lat. II. f 40—41.

— Epistola Joannis Casimiri Regis Poloniae ad Metropolitanum Gazensem legatum in Moschoviam 1668.

W Suada epist. lat. II, 40—41.

— Kopia przywileiu Jana Kazimierza Krola Pol. Szczepanowi Czarneckiemu na starostwo Tykocińskie danego. Z oryginału w Archiwum Białostockim będącego wypisana, na polski język przetłumaczona z przydatkiem krótko zebranego Życia tegoż Czarneckiego. W Grodnie. (1793). w 8ce, str. 28.

— List króla Jana Kazimierza do Jana Sapiehy Pisarza polnego koronnego. Dan w Krakowie 8 listop. 1660.

Swada pols. Ostrowsk. 1745. f. 1. 3. str. 39.

— List króla Jmci Szwedzkiego Jana Kazimierza królewica Polskiego do Jmci Pana Tomasza Sapiehy starosty Kańskiego, a potym Obożnego W. X. Lit. Dan w Nieporęcie 22 paźdz. 1648.

Mowy wyborne Lublin 1759. D. – Swada pols. Ostrow. 1745. t. 1. str 39.

— List Jana Kazimierza do Jana Sapiehy Pisarza polnego koronnego, natenczas starosty Słonińskiego. Dan w Warszawie 7 września 1661.

Swada pols. Ostrowsk I. 4. 37.

— List po abdykacyi do Woiewodztw, Ziem y Powiatów tak koronnych iako y Wo Xstwa Litewskiego króla Jana Kazimierza (1668).

Swada pols. Ostrows. 1745, I. str. 69.

— Listy do papieży Innoc. X i Alex. VII. (W dziele: Lettere memorabili di Michele Giustiniani. Roma 1667. i w zbiorze Lüniga).

— Litterae conservatoriae iuris Illustr. Ducis Curlandiae in districtum

Piltensem a Joanne Casimiro Rege Polon. datae Varsaviae 1668. fol.

— Litterae Ser. Joan. Casimiri Regis de jure eligendorum Abbatum et Praepositorum Ord. Cisterciensis 1736. folio.

Ob. także Lünig III. 147.

Warsz. Uniw.

— Manifeste dv Roy de Pologne, povr servir de response av manifeste pvblié par le Roy de Svede, Touchant la guerre qu'il fait à la Pologne. M.VC.LVI. Bez w. m. w 4ce, kart 16.

Datowane: November 1655.
Hoppe 86.

— Jan Kazimierz z Bożey łaski Król Polski .... (Nakaz, aby mieszkający w Królestwie Polskiem kupcy narodu Angielskiego i Szkockiego dla królewicza angielskiego od każdego sta po dziesięć złotych płacili). Dan w Warszawie dnia ... Stycznia 1651. folio patent., str. 1. Jagiell.

— Jan Kazimierz król Polski abdicando królestwo, żegna wszystkich publice w senacie (1668).

Mowca pols. Pisarsk. 1676. II. 11—12. — Swada pols. Ostrows. Daneyk. 1745. I. 1. 222—223.

— Mowa abdicationis czytana.

W Mowcy pols. Pisarsk. 1676. II. 12—15.

— Oratio Joannis Casimiri in comitiis generalibus cur velit se vivente sibi successorem substitui 1661.

W Lüniga Oratt. 2. 240.

— Oratio Joannis Casimiri ad Ordin. Pol. qua se regno abdicat ipsisque valedicit. 1668.

W Lüniga Oratt. 2. 275. Por.: Prażmowski.

— Propozya króla J. M. Jana Kazimierza względem elekcyey vivente principe.

Mowca pols. Pisarsk. 1676. II. 1—4. — Swada pols. Ostrowsk. Daneyk. 1745. I. 1. 219—220.

— Przywiley na lenne dobra (Kobyść, w wojewodztwie Czerniechowskiem leżące, dla Jana Sapiehy pisarza polnego koronnego, starosty słonimskiego). Dan w obozie pod Toruniem 17 grud. 1658.

Swada pols. Ostrowsk 1745 t. I. 3. 100.

— Uniwersał Jana Kaźmierza...[Z łaski Bożey Król polski Wielkie Xiążę Litewskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflandzkie, Smoleńskie, Gotskie, Wandalskie, Dziedziczny Król...] w Warszawie d. 14 Stycznia 1651. (Co do szacunku monety krajowej i zagranicznej). fol. kart nlb. 2.

Warsz. Uniw.

— Jan Kazimierz z Bożey łaski król Polski, W. X. Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie etc... [Uniwersał przeciw J. S. Lubomirskiemu po zerwaniu Sejmu przez Adryana Miaskowskiego]. Dan w Warszawie dnia (XI dopis.) Maja 1666. fol. k. 4 nlb.

Wysyłał król do niego Biskupa poznańskiego aby flecteret animum, nad opokę twardszego.
Wójcicki Bibl. Star. pis. pols. 1843. T. V, str. 209 do 221.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Uniwersal, welches der Königin Polen an die Woywodschafft Podolien abgehen lassen. De dato ⅓ Warschau, den 31 Octobr. Anno 1667. Auss dem Polnischen verdeutschet. Bresslau, auff Marie Magdalenae Kirchhoff in Gottfried Jonisches Buch-Laden anzutreffen. w 4ce, k. 2 nlb. Czartor.

(Jan Kazimierz). Actus memorandarum solennitatum abdicationis et resignationis ... Joannis Casimiri Poloniae et Sveciae regis etc etc. celebratus Varsaviae in comitiis regni generalibus die XVI septembris A. D. MDCLXVIII. (1668). Denckwürdige und höchstbewegliche Regierungs Abdanckung ... Joannis Casimiri ... geschehen zu Warschau ... 1668. Gedruckt im Jahr MDCLXVIII. (1668). Bez m. i dr. w 4ce, kart nlb. 34. (Po łacinie i po niemiecku). Ossol. — Uniw. lwows.

— An Die Königl. Maytt. zu Pohlen Joannem Casimirum, Wie Dieselbe zu Dantzig, offentlich und glücklich eingezogen Anrede des Rahts zu Dantzig, So geshehen für dem hohen Thor, und darauff Die Antwort Ihr. Gn. des Herrn Gross Cantzlers Der Crone Pohlen, Den 15. Novembr. Anno 1656. Aus den Lateinischen auffs fleissigste

übergesetzet. Gedruckt im obbemelten Jahre. w 4ce.

— Toż:... (inna edycya). Dantzig, gedruckt bey sel. Georg Rheten Wittibe durch Dawid Friedrich Rheten. 1656. w 4ce, k. nlb. 4. Ossol.

— Auspicatus belli Apparatus, quem serenissimus ac potentissimus Joannes Casimirus dei Gratia rex Poloniae, magnus dux Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Livoniae, Samogitiae, Czernichoviae, nec non Soccorum, Gotthorum, Vandalorumque haereditarius rex, contra rebelles Kosachos societate armorum cum Scythis, in fines regni et cives Poloniae immanissimae ferocientes instruxit et per Zamoscium duxit, ab academia Zamoscensi ad tanti belli conficiendi omen, et in debitae subiectionis aeternum monumentum descriptus. Typis academicis anno a partu virginis 1649. 22 mensis Julii. fol. k. 9 nlb. Czartor.

— Bericht von dem glorwürdigsten Heereszuge, dem Siegreichsten Fortgange und glücklichsten mit den Feinden getreffenem Frieden des Allerduchlautigsten, Grossmächtigsten Königes und Herren Herrn Johann Casimirs Königes von Polen und Schweden ... Anno 1649. w 4ce, str. 27.
Ob. Relatio.
Porówn. (Bericht Kurzer summarischer. 1649).

— Ausführlicher Bericht wer des itzt noch regirenden Königes in Pohlen Joannis Casimiri nechste Anverwandte und Befreundte sind? Anno 1668. w 4ce. Dzików.

— Calendae regiae seu de auspicatissimo serenissimi ac potentissimi principis ac Dni Joannis Casimiri Poloniae et Sueciae regis Mag. Duc. Lith. Rus. Prus. Masov. etc. etc. in obsessum a se et feliciter recuperatum Thorunium, ingressu, ipsis calendis Januarii anno 1659 celebrato. Intermixta alia complura ad praesentem bellorum polonicorum statum pertinentia. Dantisci. Sumptibus Georg. Forsteri. 1659. w 4ce, str. 54.
Przyp. Stan. Lubomirskiemu.
Kijows. — Ossolińs.

— Carmen anagrammaticum Johannis Casimiri ingressi suum Gedanum. Dantisci 1656. fol.

— Carta de vn Cortesano de Roma para vn Correspondiente suyo, en que le dà cuenta del fin de los sucesos del Principe Casimiro, hermano del Rey de Polonia etc. fol. str. 4.

— Casus Mirus de casu Casimiri. Excusus Anno M.DC.LV. (1655). Bez m. w 4ce, str. 8.

— Toż:... Excvsus Anno MDCLVI. (1656). B. w. m. w 4ce, str. 8.

— Casus Mirus de casu Casimiri nemblich Ein vberausz wunderbarlicher Zufall welcher dem König Casimiro widerfahren. An Tag gegeben Im Jahr M.DC.LV. (1655). B. m. w 4ce, str. 8.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Elogium Joannis Casimiri Regis Poloniae pie visitantis iconem B. M. V. Codnensem.
Swada Inscript. s. 31—34

— Epithaphium Joannis Casimiri Regis Poloniae marmori incisum in Ecclesia Abbatiali ad S. Germanum Ordinis S. Benedicti Parisiis.
Swada Inscript. s. 90—91.

— Freuden-Lied als der Durchlauchtigste Grossmächtigste Fürst und Herr Johannes Casimirus König in Pohlen Grossfürst in Lithauen, und Reussen, Preussen, Samoitien, Livfland, Smolensko, Czerniechowie etc. wie auch der Schweden, Gothen und Wenden Erb König etc. Mit Grossem Frolocken in seiem getreuen Stadt Dantzig seinen hocherwünschten Königlichen Einzug hielte. Die 15 Novembr. Anno quo Vivat Vivat Diu vivat Casimirus Rex. (Gdańsk 1656). fol. k. 1. Ossol.

— Aus Philis Wäldern Acht-Stimmige Friedens Flöte über die Siegreiche und glückliche Friedens-Erhaltung des Durchläuchtigsten Grossmächtigsten Joannis Casimiri, Königl. Mayestät zu Polen und Schweden etc. etc. im Jahre 1660. w 4ce, kart 4. Ossol.
Ob. Philis.

— Historica resolutio quaestionis,

utrum quartus an sextus dicendus Casimirus Rex modernus. w 4ce, sign. A_4.

— Historia Joannis Casimiri á rebellione Kozatica turbati. (Varsaviae, 1742). w 4ce. Petersb. publ.

— Jehova Coron. R. P. S. Joannis Casimiri Rex Pol. candido et Felici Alarum remigio circum cingentis ingressus suum Gedanum fidel. A. 1656 $^{15}_{9}$ revisens. Carmine Anagramatico. (Aquila Pol. Redux).

— Secundae Lacrymae iterato plorantis, dolentis semper Poloniae, invictisimum & potentissimum Regem Joanem Casimirum In occursu Totius Regni Ordinum Magno ejusdem Corpori, consanguineos Cineres Sigismundi Tertii, Vladislai Quarti et ad communem augustè quiescentis Jagellonum Mortalitatis Basilicam redeunti, a Polona Societate Jesu collectae et auctae. Anno Post primas Dei Hominis lacrymas M.DC.LXXVI. (1676). Bez w. m. dr. fol. kart 22 nlb.

Przypisane Jędrzejowi Trzebickiemu Biskupowi Krakowskiemu przez Societas Jesu Polona. Sam panegiryk częścią prozą, częścią wierszem czczy i napuszysty bez żadnej wartości. Nadpis na karcie B: Comploratio academica.

Czartor. — Jagiell. — Ossolin.

— Lebensbeschreibung Casimiri Weyland Königs in Polen, und dessen denkwürdigste Begebenheiten, von Anfang seiner Regierung, bisz an seinen Todt, ausz der frantzösischer Sprach in die teutsche übersetzet. Nürnberg, Leonhard Loschge 1680. w 12ce, str. 244.

Porówn. Roussel de la Valette.

Ossolin.

— Mausoleum Joannis Casimiri Poloniae regis et Christinae Alexandrae Gothonum Vandalorumque reginae oblatum. Oliva 1674. w 4ce.

— Nomen Regis Joannis Casimiri revisenti Gedanum obvium e motibus animorum diversis anagrammate interprete. (Dantisci) 1656. fol.

— Oratio legatorum collegii Electoralis ad Joannem Casimirum, ut se ad pacem cum Suecis accommodet. 1658.

W Lüniga Oratt. II. 136.

— Oratio Equestris Ordinis ad Joan. Casimirum in Galliam abiturientem cum valedictione. 1668.

W Lüniga Oratt. II. 136.

— Pacta Welaviensia et Bromberg. ... Die zwischen Johann Casimir u. Friedrich Wilhelm Marggr. v. Brandenb. Herzog von Preussen 19 Sept. 1657. u. 6 Nov. zu Wehlau und Bydgosc geschlossenen Verträge nebst histor. Vorbericht. 1657. w 4ce, str. 40. (Po łac. i po niem.).

— Plausus super augustis nuptiis Johannis Casimiri cum Ludovica Maria. Dantisci 1649. folio.

— Professio Subjectionis et Fidei Serenissimo Joanni Casimiro, Regi Poloniae, coram ejusdem S. R. M. Legato, Illustriss. Andrea Comite de Lesno, Episcopo Culmen. et Pomesan. Regni Poloniae Procancellario, a Spectabili Senatu et Reliquis Ordinibus Populoque Universo Civitatis Thorunensis, in Terris Prussiae Primariae, More Majorum, Solenni jurejurando, edita Die 12 Aprilis, Anno 1649. Thorunii, apud Michaelem Karnall. folio.

— Redux Felicitas Serenissimi Joanni Casimiro, post fines regni victoriis foederibusque pacatos, feliciter Cracoviam reduci, panegyrice demonstratur. Cracoviae in Officina Alberti Siekielowic. 1660. fol. 4 ark. (Prozą).

Ob. Racki Joannes.

— Relacion verdadera de las insignes vitorias que Dios nuestro Señor ha sido seruido conceder a las Armas del señor Juan Casimiro Rey de Polonia, contra las de Carlos Adolfo Rey de Suecia que tiranicamente se auia apoderado del Reyno de Polonia &c. Madrid 1656. fol. str. 4.

— Relacya chwalebney expedycyey, triumphalnego powodzenia szczęśliwego uspokoienia z nieprzyiaciołmi. Nayiaśnieyszego y niezwyciężonego Monarchy Jana Kazimierza z Łaski Bożey Króla Polskiego y Szwedzkiego &c. &c. Przetłumaczona z Łacińskiego ná Polskie ku sławie Korony Polskiey. Z pozwoleniem Starszych. Roku 1650. w 4ce, kart nlb. 12 (sygn. C_4). (Druk goc.).

Bentk. II. 754. Ossol.

— Relatio gloriosissimae expeditionis victoriosissimi, progressus et faustissimae pacifacionis cum hostibus. Serenissimi et Potentissimi Principis ac Domini Dni Joannis Casimiri Regis Poloniae et Sueciae etc. etc. Anno M.DC.XLIX (1649). B. w. m. dr. w 4ce, str. 32.

Czart. — Jagiell. — Raczyńs.

— Relatio gloriosissimae victoriae Serenissimi Principis et Domini, Domini Joannis Casimiri Poloniae et Sveciae Regis potentissimi, de Hano Crimensi rebellibusque Cosacois ei foederatis die 30 Junii 1651 apud Beresteczko obtentae. Varsaviae, in officina Petri Elert 1651. w 4ce, k. 14 nlb.

Hoppe 33. Czartor.

— Eigentliche und auszführliche Relation, welcher Gestalt Ihr Königliche Mayestat zu Pohlen und Schweden Johannes Casimirus, Anno 1649. den 14 Januarij mit hochansehnlicher Pracht vund königlichen Ceremonien in die Stadt Crakaw Ihren Einzug gehalten. Wie denn auch folgends die königliche Krönung den 17 Jan. mit herrlichen Solennitäten glücklich ist vollzogen worden. Dantzig, gedruckt bey sel. Georg Rheten Wittwen. w 4ce, ark. 1.

Branic. — Ossol. — Raczyńs.

— Eigentliche Relation des Zuges Joannis Casimiri wider die Tartarn und Cosaken 1649.

— Kurtze Relation des Erfrewlichen Einzugs, Welcher Ihr Königliche Mayiestät der Durchlauchtigste Grossmächtigste Fürst und Herr Herr Joannes Casimir König zu Pohlen, Grossfürst in Littawen, Reussen, Preussen, Masuren, Samoyten, Liefflaud, Smolensk und Czernichow, wie auch der Schweden, Gothen und Wenden Erb König etc. etc. vnser allergnädigster König und Herr, Aus dem Polnischen Lager, In die Stadt Dantzig gehalten den 15 November Anno 1656. w 4ce, kart 4.

Gdańs. miejs. — Ossol.

— Relatione (Vera) della vittoria gloriosissima di Giovanni Casimiro potentissimo ré di Polonia e di Svetia, contro il Gran Cane Cremense e rebelli Cosacchi con lui collegati, riportata il di 30 di Giugno 1651 nelle campagne di Berestesco. In Roma, nella stamperia dell' herede del Grignani 1651. Appresso Gregorio: Tiberii. Con lizenza de'Superiori. w 4ce, k. 4 nlb.

Czartor.

— Relatione della segnalatissime vittoria ottenuta dalla Maestà del Rè di Polonia e Suezia Giovanni Casimiro I. contro gli Esserciti de Rebelli Cosacchi, e Confederati Tartari il di 30 Giugno 1651. sotto Beresteck. In Napoli per Domenico Maccarana 1651.

— Tenże tytuł:... et ristampata per Francesco di Tomasi. w 8ce.

— Trähne der Stadt Danzig nach Ihrem König Johann Casimirn. B. w. m. 1656. w 4ce.

— ob. Accord (1657) — Acta (1669) — Actorum Sueco-polon. semestrale (1657) — Actus (1668) — Aitzema (1646) — Animorum motus (1656) — Aquilae fulminatrix (1728) — Aschenborn Daniel (1656) — Beauplan Wilh. (Descript. de l'Ukraine 1651) — Bericht ausführ. aus dem kön. Hoffe. (1657) — Bericht (Summarischer 1649) — Bernitz Bernhard Martinus (Catalogus 1652. Sereniss. applaudit 1660) — Beschreibung der Tractaten (1663) — Bespräche (1732) — Białobocki Jan (1649) — Bidziński Stephanus (1658) — Bieżanowski Stan. Józef (Cineres 1676. Arcus triumphalis 1649. Vectigal 1660. Trophaeum 1654) — Biörenklou (Memorabilia bina 1657) — Blinetis (Poln. Wahl Schoppen 1698) — Blivernitius Aaronus (1650) — Borastus Gregorius (1656) — Bovio Karol (Polonus Josue 1664) — Boxhorn F. M. (Serenissimo 1649) — Bytnerus Andreas (1649) — Calendae Regiae seu de ingressu (1659) — Carolus Gustavus (1656) — Causae (1657) — Chevalier P. (Histoire de la guerre 1663) — Chur-Brandeburgische Gesandschaft (1658) — Clagius Tomasz (Linda Mariana 1659) — Claudius de la Courne Jan (De nutritione 1665) — Conditio-

nes oder Accords-Puncta (1659) — Conitzianae deditionis Puncta (1656) — Copia (1650) — Copia des Schreibens (Gdańszczanie 1657) — Copia eines Sendschreibens (1657) — Copiae (1556) — Copie eines Schreibens aus Lager (1656) — Courvée (1655) — Czarnecki Stef. (Warhaf. Relation von Success. 1657) — Danquart S. J. Baltazar (1664) — Danzig (1656) — Denhoff (1687. 1688) — Dettelf Alfr. (Einige Schreiben 1658) — Diarium oder Ausführ. Erzählung (1659) — Dilgner Natanael — Diploma (1658) — Domaniewski Stanisław (1649) — Dondinus Guil. (1654) — Droghi Antonio — Drużbicki Gasp. (Sol in virtute 1662) — Dubowicz Aleksy X. (1651) — Echo wesołe pikiety i dumy Karola Gustawa — Execution des poln. Friedens (1663) — Extract-Schreiben aus dem Feldlager (1659) — Fabricius Wincenty (Anrede 1656) — Facti species — Fawor (1649) — Florus (1666) — Formularz — Francisci Erazm (1666) — Franciszek Reformat (1664) — Fredro Andrz. Max. (Gesta polon. 1652) — Friedens Artikel (1659) — Friedens puncta (1658) — Friedrich Wilhelm (Copia d. Schreibens 1656. Manifestation 1658) — Frykacz Mikołaj (Zabawy rycerstwa 1650) — Furman Stefan (Kalendarz 1660) — Gabriis Lucas (Injustitia armorum 1656) — Gąsiewski Krzysztof (Ausführl. Relation 1656) — Gelenius A. (Historia 1649) — Geray Machmet (Copia Schreiben 1657) — Gespräche (1730) — Giorgio Polaco (Apologia 1650) — Gorczyn Jan (Germania 1652) — Górnicki Łukasz (Droga do Wolności 1650) — Hatzfeld Melch. (Accords Puncten 1657) — Hilbrant Fr. J. (Oratio in funere 1649) — Historia (1742) — Hoffmann Jan Daniel (1755) — Honart (1659) — Jaksan Jan Stan. (Omen felicitatis 1649) — Jarrige Petrus (1649) — Ilowski Jakób (1658) — Instrumentum pacis Olivae (1660) — Josue Polonus (1664) — Kalendarz polityczny (1782) — Kanon Andrzej (Primum tributum 1649. Lucubrationes 1676) — Karol Gustaw (Causae ob quas 1656. Erzählung der Ursachen 1655) — Karwat Seweryn (1657. Wiara Gdańska 1656) — Kinn Cypryan (1747) — Klemens IX (1668) — Knaus Ludovicus (1668) — Knochius Andreas (1652) — Kobierzycki Stanisław (1659) — Kochowski Wespazyan (Annalium Climacter 1683) — Kojałowicz Alb. (De rebus c. Zaporovianos 1651) — Kolkan Jan (1666) — Kordecki Aug. (Gigantomachia 1655) — Koryciński Stefan (1650) — Kowalski Joannes (1714) — Kriegs und Staats Sachen (1666) — Krzyżkiewicz Ignacy (1673) — Kuczwarewicz M. (Relacya expedycyi 1650) — Lachrymae (1676) — Lament — Lanckoroński Jan (Auspicium 1649) — Lanckoroński Stanisław (1653) — La Vallette (1679) — Laskowski Mich. (Relacya 1677) — Lepiecki Floryan (1654) — Leszczyński Bogusław — Lipski Andr. (Decas Quaestionum 1626) — Lipski Jan (Epistola in negotio 1639) — Lobżyński Jan Dyon. (Epitome de rebus. Corona Connubialis 1649) — Lubieński Stan. Andr. (Polonus Josue 1664) — Lucchesini Joan. Laur. (In victoriam 1662) — Ludwika Maria (1649) — Ludolff (Schaubühne der Welt 1600—1718) — Luerius Stanislaus (1664) — Mahomet IV (Schreiben 1667. — Makowski Szym. Stan. (Conciones 1665—76) — Martini Ad. Jak. (1649) — Martini Martinius (De bello tartar. 1654—5) — Maukisch Jan — Memoriae (1656. 62. 1746) — Millilambius Ambr. (Send-Schreiben an c. Cavallie 1657) — Modringer (1647) — Moeresius Joan. Georg. (1651) — Mynich (1666) — Nachrichtung (glaubwürdige von Warschau 1656) — Nicanor (auff die Epistel 1656) — Nicoymius Nicefor (ad enumer. causarum 1656) — Niemiericius (Orationes, deren eine 1659) — Olszowski Andreas (Memoriale 1658. 1675. 1673) — Olszewski Jakób (1632) — Opaliński Łuk. (1668) — Oratio (1658) — Orawski Felix (1686) — Ostrowski Jak. (Ka-

zanie na pogrzebie (1635) — P. C. (sposób jakoby wojska 1650) — Pacta (1657) — Parentalia (1649) — Paul Franz. (1647) — Pastorius Joach. (Bellum Scythico-cosac. 1652. De praecip. beneficiis 1660. Histor. polon. Pars posterior 1685. Relacya exped. 1650. Relatio expedition. 1649) — Philis (Aus) Wäldern Frieden-Flöte (1660) - Pilecki Wojciech Kazimierz (4661) — Potocki Paulus (Moscovia 1670) — Polonus Josue (1664) — Porządek (1648) — Prażmowski Mikołaj (1668) — Przywileje i konstytucye (1649) — Puncta des Vergleichs (1658—9) — Racki Joannes (Panegyricus 1649. Redux felicitas 1660) — Radziwiłł Albert Stanisł. (Victoria coronae 1652) — Rakoczy G. — Ragoczy (Ausführ. Relation 1657) — Raynocki — Refutatio — Relacya (1650) — Relatio (1649. 1651) — Relation (1656. Glaubhafte von Haupttreffen Wyhowski 1658) — Relazione (1356) — Rerum in Lithuan. comment. (1655) — Resolutio — Rithuanius Joh. — Rousseau de la Vallette (Casimir Roi 1680. Vie 1679) — Ruaeus Karol (1699) — Rudawski Wawrz. Jan (Panegyricus 1660. Historiarum Poloniae 1755) — Rudomicz Bazyli (1651) — Rue (la) C. (1672) — Ruszel Paweł (Fawor niebieski 1649) — Salomon Babbi Johannes (Triginta septem 1660) — Sapieha Jan (List 1745) — Sarnowski Stefan h. Jastrzębiec (1666) — Sassenhag Mateusz (Epinicium 1651) — Satyrus rudis (1658) — Schmieden J. Ern. (abdicatio) — Schröder Elias Const. (Actus memorandarum abdicat. 1668) — Sczucki Jakob. (Regale lilium 1652) — Sposób jakoby wojska Rzeczypospolitey p. C. P. (1652) — Starowolski Szymon (Ad principes. De rebus ... 1626) — Stratagematis narratio (1660) — Strauss Nat. (Wahl 1664) — Suffragia województw i ziem (1648) — Summarium rationum (1761) — Susza Jakób (Phoenix iterato redivivus 1653) — Szeremet (Potrzeba 1661. Victoria 1668) — Temberski Stan. (Arista Jagellonia 1655. Lessus 1567) — Thamnitius Konrad (Genethliacon 1651. Peplus Minervae 1650 lub 1651) — Thilo V. (Applausus 1649. Ad Panegiryn 1649) — Titius Jan Piotr Vota 1649. (Quod felix fortunatumque sit 1679. Applausus 1656) — Torres Joannes (Jubilius Faustum) — Traktaten in Elbingk (1656) — Trasimachus Cyr. (De justitia armorum) — Transactio cum Rege Daniae (1657) — Trewen Eliasz Konstanty (Actus memorandarum 1668) — Trzebicki And. (Laudatio funebris 1676) — Twardowski Samuel (Wład. IV. 1649. Wojna domowa 1681) — Vadingius (Annales 1732) — Wasserberg (Serenissimi Carcer 1644) — Węgrzynowicz Jan (Arcus triumphalis 1666) — Wierusz Franciszek X. (Niebieskie posiłki 1664) — Vladislaus Sigismundus (Applausus 1617) — Władysław IV (Messis aurea 1648) — Włostowice (Relation 1656) — Wojda Baltazar (Germanica concio gratulatoria 1648) — Wimina A. (Histoire d. guerre 1671) — Wojsznarowicz Kazim. Jan (Triumphale feretrum 1648. Rycerz z Taboru 1654 i 1655) — Wokicewicz (Immota Gedanentium fides 1657) — Wolski X. Kazimierz S. J. (Vindicia 1695) — Vredenstractaat (1660) — Zabarella Jac. (Polonia sive Stemmata 1650) — Zabawy Rycerstwa 1775—7) — Załaszowski Mikołaj (Jus regni 1700) — Zawisza Joannes (Lacrymae 1676) — Zetzke Jacobus (Aquila 1657) — Zorabella Jacobus (Polonia 1650) — Żukowski Jan — Zyznowski Stan. (Phoebus 1649).

Jan (Joannes) Castellanus Oswiecimensis (Myszkowski) ob. Cantius Valentinus (Ex. P. 1545).

Jan (Joannes) Casimirus, Zabresinensis Praepositus ob. Karłowicz E. J.

Jan (Joannes) Christianus dux Silesiae ob. Lauban Mel (1609).

Jan z Dobczyc ob. Dobczyc (z) Joannes (1504).

Jan (Joannes) Episcopus Vratislaviensis ob. Calagius Andr. (Aulicum 1601).

Jan z Kijan ob. Kijan (z) Jan (Sowizdrzał). (Fraszki).

Jan Klemens ob. Bodanowicz Józef (1643).

Jan kniaż (Moscoviae dux) ob. Warszewicki Krzysztof (Oratia o zgodzie 1582. Ad Stephanum 1582).

Jan z Koloswaru ob. Novicampianus Alb. (1557).

Jan (Joannes) a Komorow ob. Przetocki Hyacint (1634).

Jan z Koszyczek bakałarz ob. Bonawentura S. (Żywot 1522) — Koszyczek Jan (Historya o Poncyanie. Rozmowy 1521).

Jan (Joannes) a Kostitz ob. Kostitz (De bello 1595).

JAN król Szwedzki. Epistola Joannis Regis Sveciae ad Joannem Comitem Chodkiewicz generalem Samogitiae Capitaneum 1574. Sztokolmiae.

Ostrow. Suada epist. lat. 1747, f. II. 84.

— ob. Possevinus Antonius (1586).

JAN od Krzyża (Joannes a Cruce) Karmelita bosy (1542 † 14 Grudnia 1591). Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Joannis a Cruce Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. M. V. de Monte Carmelo et Seraphicae Virginis Theresiae fidelissimi coadiutoris. Ex Hispanico idiomate in Latinum nunc primum translata, Per R. P. F. Andream a Jesu Polonum eiusdem Ordinis Religiosum. Vnà cum elucidatione Phrasium mysticarum, quas Author in his suis Operibus usurpat. Quorum seriem versa pagina docebit. Coloniae Agrippinae sumptibus haered. Bernard. Gualtheri. Excudebat Henricus Kraft. Anno M.DC.XXXIX. (1639). w 4ce, T. I. kart nlb. 24, str. 469, i rej. kart 15. — T. II. str. 200 i Index.

Andreas a Jesu, zwał się Brzechffa.
Jocher 5547.
Akad. — Jagiell. — Reformaci krakow. — Wileńs.

— Toż:... per R. P. F. Andream a Jesu Polonum ejusdem Ordinis Religiosum. Una cum Elucidatione Phrasium Mysticarum, quas Author in his suis Operibus usurpat. Quorum Seriem versa pagina docebit. Coloniae Agrippinae Sumptibus Jacobi Prompa Bibliopolae 1710. w 4ce, str. 38 i 469, Index script. s. 10, Index rerum s. 15.

Jocher 5559. Ossol.

— Recipe salutare contra spinas spiritus et animae sive octo soliloquia Christi, divinissimi medici ad animam sponsam patientem plena admirabili doctrina, ad discernendas etiam intimas affectiones, subtilissimasque imperfectionum plagas et puncturas, quatenus mediante preciosa cura sanata in offenso pede decurrere valeat triplicem orationis viam, et ad subtilissimam altissimae contemplationis Evangeliaeque perfectionis apicem pertingere, ex spirituali dispensatorio S. P. Joannis a Cruce Reformati Carmeli primo Parente. Omnibus perfectae saluti inhiantibus (urgente charitate) communicatum, atque ob singularissimam utilitatem post varias linguas latinitati donatum, una cum apprime conducente. Cum licentia superiorum, a quodam sui Ordinis S. Sacerdote. Augustae et Cracoviae Sumptibus Jo. Christoph. Barth. Anno 1754. w 8ce, str. 162.

Ob. Soliloquia.
Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Rozmowy zbawienne oblubieńca niebieskiego z oblubienicą. Berdyczów, 1766. w 8ce. Ossolińs.

(Jan od Krzyża). Abrys Żywota B. Jana od Krzyża, pierwszego Karmelity Bosego, w reformowaniu Karmelitańskiego Zakonu S. Matki Teresy wiernego pomocnika, wielkiego Theologa, mistycznego, żarliwego Krzyża Chrystusowego miłośnika. Od oyca S. Papieża Clemensa X. R. P. 1675. między błogosławionych policzonego. Za dozwoleniem Starszych, na chwalebną beatyfikacyey uroczystość do druku podane. W Krakowie w Drukarni Schedlow J. K. M. Typog. R. P. 1676. w 8ce, str. 64 (Druk. gocki).

Według katalogu książek X. Wyderkowskiego autorem ma być Wysocki Szymon, co mylne, bo Wysocki już wtedy nie żył.
Jocher 8457. Ossoll. — Zielińs.

— Cultus Reformati Carmeli Parentum Seraphicae Matris ac Virginis Teressiae nec non gloriosissimi Patris

Joannis a Cruce seu Officia in honorem eorundem. Bez w. m. i r. w 8ce, k. nlb. 8. Krasiń.

— Hostya wieczności, Jan S. od Krzyża, reformowanego Karmelu pierwszy ociec. Przy solenney kanonizacyi swoiey na ołtarzu herbownego Jaśnie WW. OO. Karmelitów bosych Kollegium Lubelskiego konsekrowana. Roku Pańskiego, ktorego się Syn Boski stał całego świata hostyą, na ołtarzu Krzyża. 1728. dnia 23 lipca. (Na końcu:) w Krakowie w drukarni dziedziców Franciszka Cezarego 1728. w 8ce, str. 16 i 136.

Ded: Feliciano Elevtherio de Targowisko in Bełżyce Gałęzowski Subjudici terrestri Vicecapitaneo Castrensi Lublinensi, exercituum S. R. M. et Rpbl. Colonello etc. FF. Carmelitae Discalceati.

— Krzyż nie bez łaski Jan S. od Krzyża pierwszy Reformowanego Karmelu Ociec Przez solenną, kanonizacyą swoią od S. O. Benedykta XIII Łaskami światu pokazany a przez WW. OO. Karmelitow Bosych konwentu Warszawskiego łask Bożych pragnącym ofiarowany. w Warszawie w Drukarni Król. Societ. Jesu. (Bez wyr. r.) w 16ce, k. nlb. 7, str. 111.

Ded.: Janowi de Czekarzowice Tarło Bisk. Poznańs. (około 1627). Warsz. Uniw.

— Nabożeństwo do Swiętego Jana od Krzyża pierwszego Karmelitę bosego, y w reformowaniu Karmelitańskiego Zakonu Oyca. (Dat. Leopol. die 24 Maij 1728). w 12ce, kart nlb. 35. (Brak tyt.). Ossol.

— Nowenna z Włoskiego na Polski przetłumaczona albo Nabożne przygotowanie dziewięćdniowego Nabożeństwa do Serafickiego Oyca y Doktora Duchownego S. Jana od Krzyża Pierwszego Karmelity Bosego. Berdyczów, w drukar. Karmel. Fortecy N. M. P. 1762. w 8ce, str. liczb. 70.

— Stadiodromus coelestis divinissimus Joannes a Cruce Supremus Reformati Carmeli Dux viâ regiâ virtutum, et sapientiae, gentilitijs Zamoysciorvm hastis ad metam immortalis gloriae collimans. A supremo in bello milite SS. D. N. Benedicto XIII. P. M. Solenni canonizatione, triumphanti Ecclesiae installatus. In Carmeli appia triumphali introductionis plausu a suis filijs FF. CC. DD. Collegij Lublinensis adoratus. Annô quô Dominus exercituum salutis humanae metam obtinuit in Cruce, 1728 die 15 Mensis Augusti. Typis Universitatis Zamoscensis. folio, 8 arkuszy (sign. H_2).

Na odwr. str. tytułu herb Zamoyskich z armaturą, pod nim 6 wierszy łac. Przypis na trzech arkuszach Michałowi Ordynatowi Zamoyskiemu Łowczemu W. Kor.; podpisali Karmelici bosi Kollegium Lubelskiego. Jestto pochwała Jana od Krzyża barbarzyńską łaciną napisana. Oratio idzie od ark. D.

Czartor. — Jagiell. — Ord. Zamojs. — Ossol. — J. Trzemeski.

— Strumień łask nieprzebranych S. Jan od Krzyża pierwszy reformowanego Karmelu oyciec przez solenną kanonizacyą swoią od S. O. Benedykta XIII łaskawie światu pokazany, teraz obficiey przy herbowney książąt Lubomirskich Srzeniawie J. W. Jmci Pani Anny z Gonzagów Margrabiny na Mirowie Myszkowskiey hr. na Żywcu y Pieskowey Skale Wielopolskiey Woïewodziny Sieradzkiey, Krakowskiey, Lanckorońskiey, Przemykowskiey, Żarnowieckiey itd. Starościny. Z Góry Karmelu pragnącym wód łask Boskich ludziom hoynie płynący. w Krakowie w drukarni dziedziców Fr. Cezarego (1728). w 8ce, kart 4 nlb. i str. 107.

Na odwr. tyt. herb Srzeniawa a pod nim 6 w. pols. Przypis prozą Wdzinie, podpisali Karmelici bosi konwentu krakows. Warsz. Uniw.

— Życie S. Jana od Krzyża. w 8ce, Kat. Mac. Szczepań. 1793. Jocher 8459.

— ob. Anselmus (1676) — Dyonizy Reformat. (Zbiór życia 1794) — Elert Fr. (Wety stołu 1676) — Franchi Valent. (1741) — Herka Ign. Cant. (1735) — Kozierowski Józef (1722) — Leszczyński Sebast. Jan (1675) — Mikołajski Józef Jan (1728) — Nicolaus a Jesu Maria (1639) — Opacki Mik. — Soliloquia (Recipe salutare 1754) —

Węgrzynowicz Józef Bartholom. (Majestas 1736).

JAN książe Nortumberski. Rzecz Pana Yana Ksyążęcya Nortumberskyego w Anglij gdy na smyerć wywyedzyon był. Roku 1553. Wybiyano w Krakowye przez Lazarza Andryssowica M.DL.IIIj. (1554). w 12ce, k. 7.

Na odwrocie tytułu drzeworyt rycerza z mieczem. Warsz. Uniw.

JAN Xiądz, Schol. Piar. Prawdzic S. Stanisław Biskup Krakowski w Katedralney Wileńskiey Bazylice przy powitaniu J. O. Trybunału panegyrycznym kazaniem ogłoszony. w Wilnie w Drukarni Akadem. S. Jesu. R. P. 1730. fol.

W dedykacyi do Jana Sołłohuba Łowcz. W. X. Lit. podpis: X. Jan Schol. Piar.

(Jan Xże Finlandzki). Historya prawdziwá o przygodzie żáłosney kśiążęćia Jego M. Finlándskiego Janá, iuż ná ten czás Szweckiego, Gotskiego, y Wándalskiego Krola, y krolewny iey M. Polskiey Kátárzyny małżonki iego. (Na końcu:) W Krákowie, w drukárni Mikołáiá Szárffenbergerá, Roku Páńskiego 1570. w 4ce, kart 40.

Przypisana Zofii ze Sprowy hr. na Jarosławiu, kasztelance Wojnickiej przez Mikołaja Szarfenbergera mieszczanina krak., datow. w Krakowie 1570.

Przedruk z przedmową Al. Krausharn, w Krakowie 1892. Krauhar mniema, że Mar. Kromer mógł być tej broszury autorem. Ordyn. Zamojs.

— Historia prawdźiwa o przygodźie żáłosney Jmci Jana Xiążęcia Finlandzkiego iuż ná tenczas króla Szwedzkiego i Jmści Katarzynię królewnie polskiey, małżonce iego którzy spłodzili Zygmunta III króla polskiego. Cum gratia et privilegio S. R. M. 1570. w 4ce, k. 39.

Jest wątpliwem, czy to drugie wydanie egzystuje?

Ossolińs. Wiad. histor. kryt. str. 101. — Czasop. nauk. Ossol. Rok III. Zesz. 3, str. 30—43, r. 1830. Zesz. 2, str. 100—1. — Ujazdowski Pamiętn Sandom. 1830. str. 55—159. — Wiszniews. H. lit. VIII. 144. — Przeździecki Alex. Jagiellonki T. III. str. 54—94.

Jan (Joannes) de Lancut ob. Łańcuta (z) J. (Algoritmus).

Jan (Joannes) a Lasco ob. Łaski J. (starszy) (Commune 1506) — Łaski J. (młodszy) (Confessio. Epistolae 1555. Forma).

Jan (Joannes) de Lapide ob. Lapide J. (Resolutorium 1519).

Jan (Joannes) Leopolita ob. Leopolita Joan. (1619).

Joannes Lescicius Orationes ob. Lescicius (1550).

Jan Litwin ob. Sobór skrzyński (1567).

Jan Ludwik ob. Jezierski Stefan (1624).

Jan (Joannes) Magnus ob. Buchowski Andr. Stan. (1697) — Miechovia Matias (1521).

Jan (Joannes) Maria Karmelita, włoch ob. Statorius (Stoiński) Jan (Relatio disputationis 1618. 1620).

Jan Marya ob. Rostkowski Makary (1731).

JAN od Sw. Maryi Magdaleny. Scholae Piae seu de Origine, progressu, instituto, vtilitate etc. Piarum Scholarum. Quas hoc saeculo aperiunt Religiosi, qui Pauperes Matris Dei, Scholarum Piarum nuncupari solent. Ad finem addita est vita Glycerii Landriani, aliàs à Christo, Abbatis, ex ijsdem Scholis Pijs. Opera ac studio vnius ex Religiosis dictarum Scholarum. Ad Invictissimum Vladislaum IV. Pol. Succiaeq. Regem. (Na końcu:) Cracoviae In Officina Christophori Schedelij, S. R. M. Typographi A. M.DC.XLVI. (1646). w 4ce, k. 6 str. 135, i k. 2 na końcu.

W approbacie Krzyszt. Sapeliusa wymieniony autor: Joannes a S. Maria Magdalena; tenże podpisany pod dedykacyą.

Dzieło obejmuje: Caput I—XV. Cap. V mieści: De scholarum Piar. religionis propagatione in Polonia et primum de Warsav. domo (str. 45—51). Cap. X. De scholar. Piarum fundatione in Capitaneatu Scepusiensi (str. 51—59, tu o Lubomirskim Stan.). Osobny tytuł od str. 97: De vita, et rebus gestis Servi Dei Glycerij Landriani, aliàs à Christo, et Patricij Mediolanensis, ex Pauperibus Matris Dei Piarum Scholarum. Rozpoczyna tego elogium wierszem, podpisane: Carol a S. Gasp. Schol. P.

Jocher 9387. — Łukasz. Hist. Szkół I. 174.
Czarort. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec.

JAN de Matha (Mata, Matta) (1160 † 17 Grud. 1213). Paradisus Virginalis. Conciones in festis semper Virginis Dei Genitricis Mariae. Autore R. P. F. Joanne de Mata Ordinis Fratrum Praedicatorum. Interpres latinus Admodum Venerabilis P. Frater Onesimus de Kien Ordinis FF. Minorum Capucinorum Concionator Prouinciae Flandro-Belgicae. Lublini prostant in Officina Georgij Försteri Bibliopolae Regij. Anno M.DC.L. (1650). w 4ce, k. 11, str. 415 i Indexu kart 16 nlb.

Przypis nakładcy Förstera Jerzemu Tyszkiewiczowi Biskup. Wileń., w Gdańsku roku 1650. Idibus Junii.

Bandtkie (H. D. K. P. I. 361) mieni to drukiem Niderlandzkim. Jakoż jest to widocznie druk Losteniusa w Antwerpii, lubo Förster w dedykacyi mówi: opus quod ex mea nunc prodit officina. Tyszkiewicz wyraża się: Tuam in Colloquio Thorunensi quotidiè viderunt morum suauitatem.

Jocher 4575.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Triumphi Jesu Christi Dei ac Salvatoris Nostri, sive Discursus Praedicabiles in eivs solemnitatibus ac festis. Auctore Adm. R. P. F. Joanne de Mata Generali Praedicatore Ordinis S. Dominici et filio Conuentus S. Andreae de Medina. Interprete ex hispanico Admodum Venerabili P. F. Onesimo de Kien, Iprensi, Ordinis FF. Minorum Capucinorum, Concionatore Provinciae Flandro-Belgicae. Lublini, Prostant in Officina Georgii Försteri Bibliopolae Regij, 1652. w 4ce, kart 10, str. 376 i Index k. 19.

Dedykacya drukarza Förstera do X. Justa Słowikowskiego O. P. i T. Dokt., Kanonika i Archiprezbytera Krak., Archidiakona Zawichojskiego, J. K. M. Sekr. dnia 28 Octob. 1651.

W niektórych egzemplarzach wydrukowano na końcu: Antverpiae, apud Guilielmum Lostenium Anno M.DCLI. (1651), z czego widno, że Förster był tylko nakładcą ale nie drukował w Gdańsku. Dzieło obejmuje Concio I—XI. Ostatnie: de SS. Eucharistia.

Jocher 4576. *a b.*

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... tamże, 1654. w 4ce, str. 376.

Wszystkie te trzy wydania, różnią się tylko odmianą tytułu i końcowej daty.

Jocher 4876. c. — Bandt. H. dr. kr. P. I. 361.

(Mata Jan). Divis Divorumque Contubernalibus Joanni de Matta... Felici de Valois ... Studium triennalis operis Theologicum Leopoliense Ordinis Excalceatorum facultatisque suae theses d. C. O. R. An. MDCCLXIV. (1764). diebus Mensis Maii. w 4ce.

Jocher 5492.

— Jupiter frigidus triumphalibus Sarmatiae ignibus victimatus, thaumaturgus patriarcha, sanctissimus Joannes de Matta, Parisiensis doctor laureatus, Albiensium haeresis exstirpator strenuissimus, pater et fundator ordinis sanctissimae Trinitatis de Redemptione captivorum intra oratorias annui applausus hecatombas perillustri generosissimo ac excelentissimo Domino D. Josepho in Krukow et Radecz Radecki, vexillifero, vice-capitaneo et iudici castrensi, Grabovecensi, dom., mecaenati et benefactori amplissimo pro aeterna gratitudinis victima sacratus. A devinctissimo collegio theologico Leopoliensi ordinis Discalceatorum SSmae Trinitatis Redemptionis captivorum. Anno quo: An Godzemba Jovi magno mactavit amores (1736). Leopoli, typis Confraternitatis Sanctissimae Trinitatis cum priv. S. R. M. fol. k. 13 nlb.

Jocher 5400 (ma z datą 1716 r.).

Czartor.

— De optimo Christi Crucifixi Discipulo atque vitae Christianae Magistro S. P. Joanne de Matha Doctore Parisiensi Ord. SSS. Redempt. Captiv. Oratio Panegyrica in Collegio Luceoriensi eiusdem Ord. die suo Patriarchae sacra 1793 A. habita. Rndo Patri Nostro Stanislao ab Assumptione B. V. M. Vicario Generali una cum thesibus theologicis dicata ac inscripta. w 4ce.

Jocher 5520.

— Doświadczone lekarstwo przeciwko wszystkim febrom, wynalezione od S. Jana de Matta, Fundatora Za-

konu Troycy Przenayś. (Na końcu:) W Widniu Austryackim, Druk. Leopolda Kaliwoda, 1742. w 8ce, 1 kartka.

Wizerunek S. Jana de Matta.
Jocher 6906. Ossol.

— ob. Arcanum amoris (1736) — Argumentum triennii (1750) — Aurelian od N. M. P. (de laudibus 1793. Homo cui nomen 1793. De triplici) — Cwieżowicz Fr. Ant. (1763) — Franciszek od Św. Kazimierza (Arcanum 1736) — Konstanty od Nawiedzenia (Lucina 1736) — Laudum (1754) — Macedo Franciscus (Przewodnik 1750. Vita 1754) — Seraficki sposób chwalenia (1760) — Sikorski Marianus (Fasces 1757. Honor 1761) — Przewodnik (1750. ,Orationum biga 1737) — Valesius Felix (Fasces Franciae 1687) — Wojciechowski Ant. Stan. (Theseus 1733) — Zatzkiewitz Jac. Jos. (Amor 1726).

Jan Męczennik ob. Tłuczyński Ign. (Palma 1672).

Jan Naturalista ob. Born J. Hr. (Dzieła 1784).

JAN (Joannes) Neapolitanus (Neapolitańczyk) Dominikan. Officium parvum Sancti Antonii de Padva, ex divinis Scripturis, et Breviario ecclesiast. Franciscano, ad honorem ipsius, et utilitatem devotorum erga Sanctum Patronum: A R. P. Joanne Neopol. Conv. primum editum. Nunc vero à quodam Alumno ejusdem ordinis Sancti Patris Francisci, in formulam commodiorem superiorum permissu in lucem publicam redactum. Cracoviae typis Christophori Domański S. R. M. typ. Anno Dni 1705. w 12ce, str. 131.

Strona 126 dwa razy powtórzona. Na odwrocie tytułu approbata podpisana Laurent. Luduigk à Demuth Can. Varmien. Offic. Gedanen. Jagiell.

— Officium abo godzinki bractwa Antoniego św. z Padwie. Kraków, 1673. w 12ce.

Było dwóch piszących J. Neapolitańczyków. Jeden umarł 1330 roku, drugi żył w XV. stuleciu. Ossol.

Jan Nepomucen Welflin z Nepomuk († 1393). Kurze Andacht zur Verehrung des H. Johann von Nepomuck besondern Beschützers der Ehre und guten Namens dessen Fest bei denen W W. PP. Bernardiner vor dem Halitscher Thor dem 24 März feyerlichst befangen wird. Lemberg, gedruckt bei Anton Piller Kais. Königl. Gubernial Buchdrucker 1779. w 12ce, str. 41. Ossol.

— Cześć Swiętego Jana Nepomucena ... (edycya 1).

— Cześć S. Jana Nepomucena za nienaruszoną milczenia spowiedniczego całość znakomitego w całym Chrześciaństwie męczennika y na sławie dobrego u ludzi imienia szwankuiących patrona w Kościele Lwowskim XX. Trynitarzów na przedmieściu Halickim, bractwo iego od dawnych czasów nieustannie dotąd pomnażających, w dni Srzodne odprawiać się zwykła, teraz dla naleganiącey wielu tegoż męczennika czcicielów proźby przydatnym do innych świętych nabożeństw zalecona, y pod zaszczytem wielkiego imienia Wielmożnych Jchmość Państwa Jana y Maryanny z Łaskich Krzuckich mieczników podlaskich powtórnym z druku wydaniem ogłoszona. W Lwowie, w drukarni Brackiey SSS. Troycy. B. w. r. w 8ce, ark. nlb. $6^1/_2$ i 1 ryc.

Rycinę robił Filipowicz. rytownik z połowy 18 wieku.

— Fama triumphantis Sanctitatis D. Joannis Nepomuceni. fol. Dzików.

— Fama in Joanne Nepomuceno Vocalis seu Beatus Joannes Nepomucenus In Arce Pragensi Canonicus Gloria Sacerdotum Genere, Virtutibus, Martyrio, Clarissimus Fama periclitantium Patronus Submissa in adorationem Panegyri Promulgatus In Aula Dzialiniana Graudentinensi Soc. Jesu Anno Quo Verbum aeternum periclitanti Orbi famam restituit M.D.CC.XXVIII. (1728) Die 9 Junii. Thorunii Impressit Joh. Nicolai Nobil. Senat et Gymn. Typog. fol. k. 9.

Dedykacya S. Janowi Nep. — Całe prozą. Czartor.

— Forteca ręką boską wystawiona, to iest, życie y śmierć, czczenie B. Ja-

na Nepomucena .... z Godzinkami, Litanią y Nowenną .... w Krakowie. 1716. w 16ce.
Jocher 8460 *a*.

— Forteca ręką boską wystawiona to iest życie, śmierć y czczenie S. Jana Nepomucena męczennika niegdyś z łacińskiego na polski ięzyk przetłumaczone y w Krakowie R. P. 1716 drukowane, a teraz powtórnie do druku podane R. P. 1736. w 12ce.
Jocher 8460 *b*. — Kraszews. Wilno IV.

— Hymn do S. Jana Nepomucena. Poznań, koll. Lubrańskie. 1744.
Druk kosztował 4 zł. 25 gr.

— Hymn do S. Jana Nepomucena, Patrona dobrey Sławy. Lwów, R. 1753. w 12ce, kart 2. Ossol.

— Hymny do Swiętego Jana Nepomucena Patrona dobrey sławy. (Bez m. i r.) w 8ce, 4 kartki.
Jocher 7086. Ossol.

— Jaculum hymnisonum seu affectus devotus ad S. Joannem Nepomucenum, eius clientibus in perenne solatium promulgatus a concliente F. F. K. K. P. W. O. C. Posnaniae, anno domini 1745. w 8ce, str. 8. Czartor.

— Informacya o odpustach y powinnościách Braći y Siostr Bráctwá Swiętego Jana Nepomucena, Swiętey Theologij y Práwá oboygá doctora Kanonika káthedralnego Práskiego, Męczenniká y cudotworcę w kościele Olszowskim zostáiącym, od Oycá Sw. Benedykta XIV nádánych służąca. (Bez osob. tyt.) B. w. m. i r. w 4ce, k. 2. (Druk z 18 wieku). Jagiell.

— Kazanie na S. Jan Nepomucen r. 1787 w Dubnie miane. w 8ce, str. 32.

— Litania do S. Jana Nepomucena. B. m. i r. w 8ce, k. 2.
Jocher 6993.

— Lob und Ehr Bezeugung dem heiligen Joanni Nepomuceno. Nebst Andächtigen schönen Gebetten. Braunsberg, Coll. S. Jesu 1731. w 12ce, k. 18.

— Krótkie nabożeństwo do Sw. Jana Nepomucena patrona pokutuiących y doświadczonego sławy obrońcy, w roku teraźnieyszym 1729 dnia 19 Marca od Oyca S. Benedykta XIII kanonizowanego, którego Swięto bywa 16 Maia. W Warszawie, w drukarni J. K. M. Scholarum Piarum. (1729). w 8ce, 1 arkusz.

— Nowenna czyli nabożeństwo do S. Jana Nepomucena każdego czasu, szczególnie przez dziewięć dni poprzedzaiące święto tegoż Sw. Jana Nepomucena, w kościele katedralnym Przemyskim, w którym y konfraternia pod tytułem pomienionego Sw. Męczennika dobrey sławy patrona świeżo fundowana jest z odpustem 100 dni na każdy dzień ogłoszona a dla pożytku wszystkich do tego Swiętego nabożnych z Informacyą dla braci y sióstr tegoż Bractwa, z niektóremi modlitwami z dawnieyszych książek krótko zebrana a za dozwoleniem Starszych do druku podana. w Przemyślu, w drukarni Antoniego Matiaszowskiego typogr. uprzyw. Bisk. OO. w 8ce, str. 64. Warsz. Uniw.

— Officium de Beato Joanne Nepomuceno, Poenitentium et Fama Periclitantium Patrono. Superiorum permissu. Reimpressum Vilnae Typis Academicis Soc. Jesu. A. D. 1726. w 12ce, kart 8.
Jocher 6887.

— Officium de Sancto Joanne Nepomuceno pro Dominio Serenissimae Reipublicae Venetiarum et pro dioecesi premisliensi extensum. Premisliae, typis Antonii Matyaszowski Ep. priv. typ. u. rit. 1790. w 8ce, str. 19.

— Główny na sławę patron S. Jan Nepomucen pod obmyślaiącą pomnożenie honoru Jego Wielmożnego Pomianu głową wsławiony przez iednego kapłana Societatis Jesu Roku 1757. Za pozwoleniem starszych. w Kaliszu w drukarni Coll. Soc. Jesu. w 8ce, str. 163.
Ten rok jest położony u Bentkowskiego, lecz zdaje się, że powinno być: 1737.
Jocher 5034. 8465.

— Patron y obrońca całości ludzkiey sławy, doświadczony S. Jan Nepomucen męczennik y kanonik Praski, od Oyca S. Klemensa XII y Sw. Stolice Apostolskiey z Konfraternią swoią

uproszony do kościoła prześwi. Kollegiaty Łowickiey w dzień iego dorocznej uroczystości przez J. P. Xcia Jmci Theodora Potockiego Arcyb. Gniezn. Kor. Pol. y W. X. L. Prym. pierwszego Xiąż. solennie r. p. 1737. d. 16 mies. Maia wprowadzony. W Łowiczu w drukarni J. O. Xcia Jmci Prymasa przedrukowane r. 1761. w 8ce, str. 61.

— Pieśń o świętym Janie Nepomucenie. B. m. dr. i r. w 12ce, 1 k. (Druk z 18 w.). Jagiell.

— Pieśni S. Jana Nepomucena (z Koronką S. Troycy). Poznań, Akad. 1750.

Za druk pół libry zapłacono 18 grup.

— Pieśni o św. Janie Nepomucenie, (i Patenta Franciszkanów). Poznań, Akad. 1751.

Za druk zapłacono 7 złp.

— Plausus solennitatis memorabilis S. Joannis Nepomuceni, Sacrae theologiae et Juris utriusq. Doctoris Metropolitanae Ecclesiae pragensis, Divi Viti canonici, Colegiatae ad Omnes Sanctos Decani, Martyris Christi gloriosissimi, inclyti Regni Bohemiae, famaq. periclitantium singularissimi patroni, Decretô et vivae vocis oraculô a Sanctissimo Domino Nostro Benedicto XIII Pontifice Maximo 19 Martij Anno Domini 1729 in festo Sancti Josephi canonizati, circa solennem Introductionem à 17. 7bris per octo dies perseverante devotione in ecclesia S. Adalberti Martyris per Confraternitatem litteratorū sub titulo Assumptionis B. M. et ejusdem Sancti patrocinio gaudentem celebratus, Synopsi breviq. compendio posteritati communicatus. Cracoviae typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. Typographi (1729). folio, 9 arkuszy.

Jestto opis ośmiodniowej uroczystości wprowadzenia obrazu S. Jana Nepomucena do kościoła S. Wojciecha. Zaczyna okólnik Konst. Fel. Szaniawskiego Bisk. krakow. Wymienione są liczne napisy wierszowane po łacinie i 15 symbolów oraz ośm cudów. Kończy wiersz do J Nepomuka.

Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Un.

— Responsorium o S. Janie Nepomucenie z łacińskiego przetłumaczone. B. m. i r. w 4ce, $^1/_4$ ark.

Początek: Jeśli pragniesz doznać cudu.
Jocher 6989.

— Sacra Rituum Congregatione Eminentissimo et Reverendiss: D. Cardinali S. Clementis Polonae extensionis Officij & Missae in honorem Beati Joannis Nepomuceni Memoriale. Superiorum Permissu. Romae Typis Reverendae Camerae Apostol. 1723. fol. k. 3. Ossol.

— Jawny Sekret Oczewistego Nabożeństwa ku S. Nepomucenowi, Bractwa niedawno erygowanego w Toruńskim Kościele WW. OO. Bernardynow Patronowi. Dla większey czci y sławy iego wydany. w Roku .... 1736. w 8ce, str. 71.

Druk w Toruniu.
Jocher 7790.

— Swiatło z piąciu gwiazd wynikaiące Sw. Jan Nepomucen patron dobrey sławy. we Lwowie w dr. Coll. S. J. 1737. w 8ce, sign. H_3.

Przyp. Theod. z Suchodolskich Radeckiey.

— Zrzódło łaskami boskiemi cudownie napełnione Sw. Nepomucen Męczennik. Berdyczów, w drukarni Karmelu Fortecy N. M. P. 1761. w 8ce mn., kart 3, str. liczb. 58. Krasiń.

— Jasne Zwierciadło prawdziwego nabożeństwa do S. Jana Nepomucena, z niemieckiego ięzyka na polski wystawione w Trzebnicy: a za potwierdzeniem Zwierzchności kościelney do druku podane R. P. 1725 d. 16 Maia w Drukarni Kolleg. Poznańskiego S. Jesu. w 8ce, 5 kart i str. 216.

Jocher 6886.

— ob. Antonius a SS. Sacramento (1726) — Antoni S. (1737) — Awedyk Konstanty (1731) — Awedyk J. W. (1731) — Awedyk M. J. Nep. (Praesidium 1721. 1729) — Baranowski Ant. (Philosophia 1758) — Bronikowski Stan. (1724) — Cantius a S. Juliano (Pierwsze pole 1752) — Chodykiewicz Klemens (1760) — Chwała (1747) — Congregatio (1726) — Dziewulski Marceli (1726) — Elias a S. Francisco (Statua 1740) — Gembicka (1724) — Hoff-

mann Józafat (1741) — Jabłonowski Stan. Winc. (1729. 1740) — Idliński El. (1740) — Kanty od S. Juliana (1752) — Kargolewski Marc. (1779. 1729) — Kazanie (1787) — Krokowski Petrus Antonius 1731) — Litania — Lumen (1726. 1763) — Marcelli Franciszkan (1726) — Newerani Protazy (1739) — Plausus (1620) — Raab Don. (Neopomatum 1752) — Skórski Jan (Lechus carmen 1745).

Jan (Joannes) de Nigra Valle ob. Nigra Valle (Genealogia 1619).

Jan (Joannes) de Nova Domo ob. Nova Domo (Tractatus 1514. Libellus 1518)

Jan z Ocieszyna ob. Ocieszyn.

Jan (Joannes) z Ostroga ob. Ostrogski.

Jan z Oświęcimia ob. Oświęcim.

Jan Pannonius ob. Pannonius.

Jan VIII papież ob. Historya (1560).

Jan Philippus ob. Philippus J. (Propositio 1697).

JAN Pleban. Nauka rządzenia ku vstrzeżeniu powyethrza morowego, od przednieyszego Doktora Pana Yana Plebana Bocheńskiego, z Łacińskiey rzeczy w Polską przełożona, dla pożytku wszytkich. Drukowano v Matysa Wirzbięty na ś. Yana vlicy Roku pańskiego 1555. w 12ce więk., kart 9.

Maciej. Piśm. Dodat. 369.

Jan de Prado (z Porady) ob. Prado (de) Joannes (Kazanie na introdukcyi 1728).

Jan Prusak ob. Szembek Fryderyk (Pomoc z nieba 1627).

Jan od św. Rafała. Historya krótka o wyobrażeniu Pana Jezusa Nazareńskiego. Zkąd ma początek ta Swięta Cudowna statua. Z Hiszpańskiego na Język Polski przetłomaczona z księgi w Bogu nayprzewielebnieyszego naszego X. Jana od S. Rafała Generała, którey tytuł Swięte postanowienie Troycy Przenayświętszey od wykupienia Niewolników. w 8ce, str. 180.

Warsz. Uniw.

Jan Regiomontanus ob. Regiomontanus.

Joannes de Rozdrażew ob. Rozdrażew (Speculum).

Jan (Joannes) Sacranus ob. Sacranus J. (Elucidarius 1500).

Jan de Sacrobusto ob. Sacrobusto (Introductorium 1506, 1513. Algorismus 1507. Sphaericum 1522).

Jan Salomon ob. Salomon.

Jan Sandecensis ob. Sandecensis.

Joannes Hungariae rex ob. Aychler Stanislaus (1539) — Bariensis Jacobus Ferdinandus (1539) — Marszewski Seb. (1539) — Novicampianus Alb. (Nowopolski Wojc.) (Apologia 1559. Oratio in comitiis 1557) — Szamotulski Wacław (In nuptiis 1539. In nativitate 1540) — Wrandt Michael (Epithalamion 1539).

Jan (Joannes) Sigismundus syn króla Węgierskiego ob. Novicampianus Albert (Nowopolski) (Scopus biblicus 1555) — Zygmunt August (Ad Ferdinandum I. 1562).

JAN (Joannes) Sigismundus Elektor Brandeburgski. Oratio Joannis Sigismundi Electoris Brandeburgici ad Sigismundum Tertium Poloniae Regem, qua se de Ducatu Prussiae investiri petit, et homagium juramentumque praestare paratum esse profitetur. 1611.

W Ostrowski Suada lat. 1747. f. II. L. s. 26 i w Lüniga Orat. I. 511.

(Joan. Sigismundus). Brevis, vera tamen et solida omnium eorum criminationum amolitio quibus potissimum in religionis negotio Seren. princeps ac Dominus Joannes Sigismundus Marchio Brandenburgensis S. Rom. Imperii archicamerarius et Elector in Prussiae, Juliae, Oliviae, Montium, Stettini, Pomeranorum, Cassubiorum, Vandalorum, nec non in Silesia Crosnae et Carnoviae Dux, Burgravius Norimbergensis, Princeps Regiae, Comes Marcae et Ravensbergi Dominus in Ravenstein etc. apud omnes praesertim apud Sermae suae Cels. sinceros et fideles ordines et subditos absque ulla data causa, hactenus traductus est, peculiari mandato Sermae suae Cels. adornata et typis

vulgata (pod tym tytułem ten sam po niemiecku). Kurtze jedoch wahrhaftige und wohlgegründete Ablehnung aller deren Beschuldigungen, damit vornehmlich in Sachen die Religion betrefende. Im Jahr 1617. fol. k. 9 nlb. (Po łacinie i obok po niemiecku). Akad.

— Acta et decreta (1614) — Crebs A. (1609) — Discours (1612) — Fidler Fel. (De rebus gestis 1614) — Finck Sal. (1613) — Gediceus Sim. (1609) — Gembicki Wawrz. (Oratio 1611) — Reyger Arnold (Panegyrica 1611).

Jan ze Służewa ob. Służew.

Jan ze Stobnicy ob. Stobnica J.

Jan ze Swidnicy ob. Świdnica.

Jan Sylvius Amatus ob. Amatus-Dantyszek Jan (1510).

Jan z Szamotuł ob. Szamotuł J. (Johnston).

Jan in Tarnow ob. Tarnowski Jan.

Jan a Taube ob. Taube (1698).

Jan de Temporibus ob. Engelkę A. (1652).

Jan Theophil ob. Rhegius Urban.

Jan de Torres ob. Torres J. (1645).

Jan Trzciana ob. Jan Arundinensis.

Jan (Joannes) de Turrecremata ob. Turrecremata (Explanatio 1475).

Jan de Urbach ob. Urbach Joannes.

Jan a Werden ob Werden.

Jan in Vinculis ob. Joannes in Vinculis.

JAN (Joannes) a S. Vladislao. Isagoge Agiographica, seu introductio brevis in studium et notitiam divinae scripturae, in gratiam illorum, qui studio sacrorum litterarum dant operam, in eoque proficere volunt, manum porrigente amplissima, ac selectissima sanctorum patrum, et praecipuorum ac probatiorum sanctae ecclesiae catholicae authorum doctrina, instituta per P. F. Joannem a S. Vladislao fratrum beatae semperque Virginis Dei genitricis Mariae de Monte Carmelo provinciae Majoris Poloniae SS. Corporis Christi exprovincialem ac S. theologiae lectorem iubilatum, lucique publicae cum facultate Superiorum competente 1761 submissa. Gedani, Hartmann. w 4ce, str. 500. Branic. — Warsz. Uniw.

— Trifolium canonico-juridicum in pratis scholasticis variegato eruditionis decore ridentibus (aestatis amoenitatem aperiente virtuosissimo sole justitiae) explicatum. Seu commentarius triplicem materiam in jure canonico vocalissimam episcopi, parochi & regularis complectens, sat amplâ & in sacris canonibus, summorum pontificum constitutionibus, sacrosancti consilii Tridentini, nec non sacrarum congregationum recentissimis decretis, sacrarum rotarum decisionibus ac virorum doctorum authoritate, fundata doctrina instructus. In gratiam jurisperitorum theoriam profitentium luci publicae datus per A. R. P. F. Joannem a S. Vladislao fratrum B. V. M. de Monte Carmelo Provinciae Majoris Poloniae SS. Corporis Christi provincialem ac S. Theologiae lectorem jubilatum impressus. Gedani, apud Godof. Hartmann 1754. w 4ce, kart 8, str. 408, Indexu kart 9 i Menda k. 1.

Dedic. ad Franc. Thad. Ancutam Canon. Cathed. Viln. Praepos. Słonimensem. — Na 4ch kartach genealogia Ancutów. Approbaty są z r. 1753 i 1754.

Jocher 7306. Jagiell. — Wileńs.

Jan (Joannes) Vladislaus ob. Epulum (1722).

Jan z Włodawy ob. Włodawa (1556).

JAN z Wychylówki. Kiermasz Wieśniacki abo rozgwara Kmosia z Bartoszem na Zawiślu. [Pod tem 10 wierszy do Czytelnika]. Bez roku i m. druku. w 4ce, ark. 4.

Na końcu: Do obmówce.
Pisał to Jan z Wychylówki
Co się nie lęka przymówki:
I obmówce się nie boi,
Choć nań swoją gębę stroi.
Druk gocki. Całe wierszem.
Berlińs. królews. — Warsz. Uniw.

JAN (Joannes) a Zalonkemen. Rubrica generalis: ordinis fratrum Eremitarum Sancti Pauli primi Eremite, Studijs Reuerendi Patris Joannis a Zalonkemen, bisgeneralis, ad veram lineam

excusa. De Tempore et de Sanctis pro horarum Canonicarum, Missarumque obseruatione. Excusum Cracouię à Floriano Vnglerio. Anno D. M.XXXVj. w 8ce, kart 113.

Prefatio 4. Idus Martii 1536.
Wierzbowa. III. 2188.
Częstochowa. klasztór.

(Janas). Dekret w sprawie między Sz. Janasem i innemi iako członkami Zgromadzenia warszawskiego nieodmiennego Ausburgskiego wyznania z iedney a Sław. Tannenberg i Konsystorzem warszawskim tegoż wyznania z drugiey strony. (Dnia 28 Marca 1786). fol. k. 3 nlb. Krasińs.

Jancicius Petrus ob. Golinensis M. Basil. Fabricius (In nuptias 1580).

JANEKEN Christian. Trew Gedächtnisz auf Georg Wittkopf und Jungfrau Regina Schartin Hochzeit. Danzig 1642. w 4ce.

Jancoscius Ioannes ob. Zamojski Jan (Planety 1619).

Janczewski Karol ob. Giełgud Mich. (Sprawa 1790).

Janczewski Stanisław ob. Abrek Andr. (Templum 1644).

Pamiętniki Michałowa. 1864. str. 439–442. — Histor. Panow. Jana Kazim 1840. I. 88.

Janczycki Josaphat ob. Szaszkiewicz Floryan (Propositiones 1775).

Janczyński Paweł ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

JANCZYŃSKI Raphael (Jonczyński) (Jączyński) Soc. Jesu (1597 † 2 Maja 1659). Erectia planetow Tyszkiewiczowskich albo krótkie kazanie na pogrzebie J. Wielmożnego Pana JMci Jana Eustachiusza Tyszkiewicza Woiewody Brzeskiego, Kamienieckiego etc. Starosty. Miane roku 1631 die 4 Novembr. Teraz do druku podane w Roku 1637. Za dozwoleniem Starszych. W Lublinie, u wdowy Pawłowey Konradowey. w 4ce, kart nlb. 14 (k. 2 i ark. C_4).

Dedyk. JWX. Jerzemu Tyszkiewiczowi Bisk. Żmudzk. synowi.
Kórnik — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Kazanie na pogrzebie Władysława Woyny Starosty Gorzdowskiego.

Jabłon. Musaeum pol. s 93.

— Prawdziwy Sędzia serce niewinne albo krótkie kazanie miane na Exekwiach J. Wey Paniey a Paniey Helżbiety z Gosławic Wołłowiczowey Głowney staroscinej Ziemi Zmoydzkiey, Opitskiey, Szawelskiey, Pojurskiey, Gądzyńskiey, Rudnickiey, Kobryńskiey, Sokolnickiey etc. Dzierżawczyney, dnia 4 Miesiąca w Roku 1636. w kościele Brzeskim Kollegium Sapieżańskiego Soc. Jesu przez ... w Lublinie u wdowy Pawła Konrada 1636. w 4ce, kart 14 nlb.

Dedykowane JW. Panu Jaroszowi Wołłowiczowi Głównemu Ziemi Zmodzkiey Staroście, wdowcowi.
Maciejow. Piśm. III. 783. — Niesiec. w art. o Wład. Woynie, wymienia Raf. Jączyńskiego. — Sommervogel Bibl. IV. s. 812.
Ossol. - Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

JANDECKI Sylwester kanonik. Rezydencya przenayświętszego Ducha z tytułem wysokiey godności złączona; to iest kazanie o Duchu przenayświętszym w doroczną vroczystość tytułu kośćiołá Miechowskiego, przypadáiącą w Poniedziałek Swiąteczny. Na solenney Nayprzewielebnieyszego Jegomości Xiędza M. Jakuba Radlińskiego Swiętey teologij Doktora, Kánoników regulárnych Stróżów Grobu Jerozolimskiego Generała y Infvłata, pierwszey Mszy Swiętey Pontyfikaliter pisáney, przez X. Sylwestra Jandeckiego, Swiętey teologij Professora, Kanoniká regulárnego Grobu Jerozolimskiego, plebana Vniejowskiego. Powiedziane, á na rekwizycyą Jednego wielkiego cnót Polskiego Pána, osobliwą do Ducha przenayświętszego dewocyą maiącego, do druku podane. Roku którego Naywyższy godnośći kápłan, w Żywoćie Maryi záłożył sobie rezydencyą. 1744. w Krakowie w drukarni Akádemickiey. folio, kart 13 nlb.

Kazanie to o Duchu S. ma godło: Veniemus et mansionem...
Jocher 3616.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Laskiewicz Jan Kanty (Conclusio 1760) – Mirkiewicz Wacław (Kazanie 1762 dedyk.) — Ratta (1762) — Sobocki Florian (Conclusio 1760).

Pamiętn. relig. mor. T. XXV. 245.

JANDICIUS Daniel. In Nuptias Michaelis Hasii et Catharinae von der Fechte. Danzig 1652. w 4ce.

— Thalassus in festivitatem nuptialem Michaelis Bensemanni et Catharinae, Friderici Hauptii filiae. Dantisci 1657. w 4ce.

— Trauer Gedicht ..... Jacobus Harder. Danzig 1652. w 4ce.

— Trauer-Gedicht .... Henricus Hollvellinus. Danzig 1653. w 4ce.

JANECZKOWIC Jan Mikołaj. Quaestiones ex physiologia Jacobi Carpentarii in Academia Zamoscensi pro renovatione studiorum 1619 ad disputandum proposita a Joanne Nicolao Janeczkowic. Praeside Gasparo Solcio Philosophiae et Medicinae Doctore Professore ord. 1619. typis Academiae Zamoscensis. w 4ce.

Dedyk. Jerzemu Zamoyskiemu bisk. chełmsk. Wiszn. IX. 570 (Janiczkowicz). Ossol.

JANI Pannonii, Quinque ecclesien. Episcopi Epigrammata. Antea non inpressa. (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem Anno partus Virginei 1518. Mense Augusto. w 4ce, ark. 1. (Druk łaciński. Tytuł drukiem gockim).

Szabo Karol Könyvtar. 1896. N. 221.

Janichius ob. Echo (1712).

JANICHIUS Petrus. Cursus philosophici disputatio XXVIII. continens Synopsin disciplinae oeconomicae simul & praecipua problemata eò pertinentia. Deo Opt. Max. favente publicè instituenda in Gymnasio Dantiscano ad diem IV. Novembris. Praeside Bartholomaeo Keckermanno Philosophiae Professore. Respondente Petro Janichio Colbergense. Dantisci, In officina typographica Martini Rhodi Anno M.DCVI. (1606). w 4ce, sign. H_3. (Końca brakuje).

Dedykowane: Scabinatus Dantisc. Praeside Ernesto Kerll et Assessoribus.
Porówn. Jaenichius Piotr.
Czartor. — Jagiell.

— ob. Keckermann Bartholomeus (1617).

JANICHIUS M. Simon. Carmen gratulatorium Jacobo Cramero. Dantisci. B. w. r. folio.

— Trostrede auf Heinrich König. Danzig. B. w. r. w 4ce.

— (Na karcie formatu arkuszowego u góry:) Elegidion Et Lacrymae Funerales Manibus Beatis Juvenis pietate et eruditione dum viveret florentissimi Dn. Petri Ophagii Dantiscani Qui Thorunii, ubi nondum semestre spacium studiorum caussa exegerat Anno aerae Christianae 1618, aetatis v. suae florentis 18, cum odorem bonae spei de se spargere incoepisset 8 Junii pie occubuit, vitamque et decorem mortalis corpusculi defloravit, et cum primum vivere vellet, vivere desiit, interque spes vitae longas abreptus est; victurus jam mortuus est aeternitatem aeternam in Academia coelesti, quo beata corcula Duce Christo Immanuele antecesserunt, ad contestandam publice dolorem missae ad fratres afflictisissimos a Simone Janichio pie defuncti quondam praeceptore. (Poniżej wiersz). Na dole: Dantisci, Apud Andream Hüneteldum, anno M.DC.XVIII. (1618). Wrocław.

Janicki ob. Szmid Klemens (Złote żniwo 1750).

Janicki Andrzej ob. Goleński J. B. (Archivum 1741).

Janicki Bruno ob. Gierczyński (Colligatio 1721).

JANICKI Franciszek. Żywot S. Franciszka Salezyusza Biskupa y Xiążęcia Geneweń. Fundatora y Patryarchy PP. Zakonnych Nawiedzenia N. P. M. z francuskiego ięzyka na polski przełożony przez J. M. P. Franciszka Janickiego Miecznika Lwow. y świeżo do druku podany, przez też Zakonnice Nawiedzenia Nayśw. Panny Konwentu Warszaw. pierwszego klasztoru w Polscze. w Warszawie Druk. K. F. Schreiber. R. P. 1683. w 4ce, str. 290, rej. k. 3. (Na końcu:) Duch Wnętrzny zakonnic panien Nawiedzenia N. P. fundowanych na górze Kalwaryi od Swiętego ich zakonodawcy y fundatora im podany. w 4ce, str. 32.

Obejmuje ksiąg 4. Księga II ma rozdziałów XXII a idzie do str. 124. Księga III rozdziałów XXII. do str. 170. Ks. IV roz-

działów XLIX. do str. 277. Od str. 278: Zebranie różnych cudów.

Przypis Michał. Radziejowskiemu Biskup. Warmiń. od tychże Zakonnic.

Jocher 8388.

Czetwert. — Jagiell. (def.) — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

JANITIUS Georgius. Neogamicum Illustri et Magnifico Domino D. Petro a Bnin Opaliński Pobiediensi capitaneo etc. et Illustri magnificae virgini Sophiae a Stemberg Kostkowna Illustris et Magnifici D. Christophori a Stemberg Kostka Capitanei Koscicinensis etc. filiae oblatum a Georgio Janitio Philosophiae studioso collegio posnaniensis S. J. anno 1607. w 4ce, str. E_2. Branic.

JANICKI Jan Albertus (Wojciech) Rola z Janic. Akt koronatiey nayiaśnieyszego y naypotężnieyszego Monarchy Michała z Bożey łaski króla polskiego ..... opisany. Kraków, u dziedziców Krzysztofa Schedla 1670. folio, k. 27.

Po tytule idzie rycina przypisana Gryzelli Xiężnie na Wiśniowcu.

Jabłonow. Mus. 93. — Juszyńs. Dykcyon. I. 149. Kijow. — Ossol.

— Bellaria Martis Sarmatici, seu, decvriae epigrammatum, inter victoriosa Christianorum Arma, Anno Christi triumphantis M.DC.LXXXIII. equestri stylo concinnatae. Per Joannem Albertvm Janicki, Rola de Janice E. T. L. S. R. M. Secr. Cracoviae, Typis Uniuersitatis (1683). folio, 1 tyt. i sygn. J_2 (k. nlb. 19).

Dedykacya ad Joan. Małachowski Episc. Crac. Po dedykacyi idzie nadpis Decuria epigramatum. Są tu między innemi uczczeni wierszami: Joannes III R., Jacobus Princeps, Maria Casimira Reg., Alexander Princeps, Joan. Małachowski, Stanisław Dąbski Episc., Joan. St. Witwicki Episc., Joan. Gniński, Jos. Zebrzydowski, Nic. Wyżycki, Felix Potocki, Stan. Jabłonowski, Mart. Zamoyski, Steph. Bidziński, Mart. Kącki, Hier. Lubomirski, Domin. Nic. Radziwiłł, Marc Matczyński, Karol Lubomirski. Nicol. Sieniawski. Vlad. Donhof, Steph. Wielohurski, Stan. Potocki, And. Modrzewski, Domin. Połubieński, Mich. Morsztyn, Remig. Strzałkowski, Vlad. Wilczkowski, In Tekielium, Ad Hungariam, Andr. Potocki, Adam Sieniawski, Jos. St. Potocki, Koniecpolski, Stan. Małachowski, Stan Dersniak, Mart. Chomętowski, Stan. Druszkiewicz, Mohila Dux Cosac, Sigis. Załuski, Ad. Stamierowski, Franc., Janicki, Stan. Tarło, Sigis. Zbierzchowski, Hier. Kuropatnicki, Vesp. Kochowski.

Branic. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Jo trivmphale inter victoriosos trivmphantis Evropae applausus, Echonico sono repraesentatvm ac sub paternis auspiciis Invictissimi Joannis III. Dei Gratia Poloniarum Regis, Serenissimo Jacobo Poloniarum Principi praesentatvm. Per Joannem Albertvm Rola de Janice Janicki, E. T. L. S. R. M. Secr. Cracoviae, Typis Uniuersitatis. B. r. folio, k. nlb. 3 i sygn. od K—Q_2 (k. nlb. 17).

Dedykacya do Jakoba księcia prozą. Reszta wierszem. Echo I. II. III. Kończy: Ode ad Neptunum. Juszyński przez roztargnienie widoczne podaje treść o Maryi Ludwice i Władysławie z datą druku 1684 r., gdy osnowa panegiryku odnosi się do batalii pod Wiedniem.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Luna Illustrissimi Principis Domini D. Vladislai Dominici Ducis in Ostrog et Zaslaw in Tarnow Comitis Palatini Cracoviensis, Luceoriensis, Dolinensis etc. Capitanei in felicissimo adventu Illustrissimae sponsae Dominae C. Catherinae à Sobieszyn Sobieska Castellanidis Cracoviensis Clypeata. Anno Incarnati Verbi M.DC.L. (1650). w 4ce, ark. D_2.

Dedykacyę podpisał autor Joannes Albertus Janicki de Janice. Horodec.

— Vota Poloniae sub tempus Turcici in Austria belli Anno Domini 1683 deuoto calamo advmbrata ac sub maternis auspiciis Serenissimae Mariae Casimirae Dei Gratiâ Poloniarvm Reginae, Serenissimo Alexandro Poloniarvm Principi dedicata. A Joanne Alberto Rola de Janice Janicki E. T. L. S. R. M. Secret. Cracoviae, Typis Vniuersitatis (1683). folio, k. nlb. 2 i sygn. F_2 (k. nlb. 14).

Dedykacya ad Alexandrum Principem Pol. Dalej idą wierszem: Elegia I ad Divam Claromontanam pro Rege. II ad Caeli Reginam. Ex voto pro victoria ad Parkan. III Relatio victoriae ad Parkan. Kończy znaczny spis Errat.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

Janicki Kasper ob. Gregorius M. (Histor. Nachricht 1752).

JANICKI Klemens (Janeczko) (1516 † 1543). Epitalamii Serenissimo Regi Poloniae, Domino Sigismundo Augusto A Clemente Janicio, poeta laureato, uita iam functo, scripti, aeditio posthuma. (Pod tem, na tarczy ukoronowanej, orzeł literą S przewinięty; niżej:) Tetrastichon in aquilam regium insigne.
Armigeram volucrem spectas rectoris [olympi?
Haec fugat aduersos, congregat atq; suos.
Multa virum volitans dat fortia corpora [laeto:
Hac miles trepidans, hac duce tutus erit.
[Na karcie ost. s. o. ten sam orzeł, co na tytule, a pod nim w tarczy czworobocznej:] Cracouiae excusum apud viduam Floriani. An. 1543. w 4ce, k. nlb. 12.

Na karcie 1ej Joannes Antoninus i Augustinus Rotundus w dedykacyi do Samuela (Maciejowskiego) Biskupa Płockiego i Podkanclerzego Kor. wyrażają się, iż przezierając pisma Janickiego, które im, jako jedyną puściznę testamentem przekazał, znaleźli dwie elegie, które on zamiast weselnego wiersza napisał, jedną do Zygmunta, drugą do Zygmunta Augusta.
Wierzbows. II. 1206. — Cwikliński str. 191.
Czartor. — Dziedusz. — Dzikow — Jagiell. — Kórnik. — Ossol. — Petersb. publ.

— Epithalamium Ser. Regi Poloniae, D. Sigismundo Augusto, a Cl. Janitio, poeta laureato, vita iam functo, aeditio posthuma. [Drzeworyt: Orzeł na tarczy z literą S]. (Na końcu:) Cracoviae Hier. Vietor. 1543. w 4ce, k. nlb. 12.

Janociana I. 136 pisze: publicatum est Cracoviae apud Viduam Fl Ungleri 1543. 4. Ibidemque per Hier Vietorem recusum. Wiszn. VI. 258. — Janoz. Nachr. IV. 193. Czartor.

— Poloni Poetae laureati Poemata in vnvm libellvm collecta et ob insignem raritatem ac praestantiam denvo excvsa, cvrante Jo. Ehrenfried Boehmio. Lipsiae sumtibus Jo. Georg Loevii. MDCCLV (1755). w 8ce, kart 8 nlb., str. 158.

Przypisane Józefowi Andr. Załuskiemu Referendarzowi W. Kor. We wstępie opisany żywot autora, potem znajduje się wiersz Crisenii Berensis do nowego wydania dzieł Janickiego. Następnie spis zamieszonych tu dzieł t. j: Tristium liber i Variarum elegiarum liber.

Tristium liber mieści:
Elegia I. Mandat libello, ut, in publicum proditurus, D. Samuelem Cracoviensem Praesulem, R. Q. P. Cancellarium primum, adeat, atque, ut, sub ejus nomine, exire possit, roget.
Elegia II. Precatur Divam Virginem Mariam, ut illi, in febribus quartanis Patavinis, tolerantiam fortemque animum impetret.
Eleg. III. Excusat Petro Cmitae, Viro illustri, Patrono suo, silentium suum Patavinum, et per occasionem, in laudes philosophiae excurrit.
Eleg. IV. In spem se rectae valetudinis vocari scribit, Jo. Baptistam Montanum nactus Medicum, cujus et laudes celebrat.
Eleg. V. Petro Miscovio statum valetudinis suae et itineris incommoda, in patriam reversus, scribit.
Eleg. VI. Scribit Lazario Bonamico, praeceptori suo, ejusque, in se, beneficia commemorat de rebus quoque Hungaricis quaedam ei significat.
Eleg. VII. De se ipso, ad posteritatem, quum in summo vitae discrimine versaretur, quod tamen evaserat, (Cała ta elegia umieszczona jest w dziele Janockiego; Nachricht von denen in der Hochgräflich Zaluskischen Bibliothek befindenden raren polnischen Büchern 1749. II. Theil s. 45—9).
Eleg. VIII. Ad D. Joannem Antoninum insignem Medicum, Budae a Turcis occupatae querela.
Eleg IX. apud Severinum Bonerum, Hieronymi Lasci, Viri illustris, mortem defiet.
Eleg. X. ad Raphaelem Vargavium iter, in patriam, adornantem.

Liber elegiarum obejmuje:
Elegia I. Ad Andream Cricium, Gnesnensem Archiepiscopum, quum primum illum vidit, et est allocutus.
Eleg. II. Natalem Cricii celebrat, at miram hiemis temperiem, quae, per id tempus acciderat, describit.
Eleg. III. Autumnum execratur, ob febrem Cricii.
Eleg. IV. Obitum Stanislai Cmitae, palatini Belsensis, deplorat.
Eleg. V. Musam adloquitur, utque ei Stanislaum Hosium conciliet, mandat.
Eleg. VI. Verecunde a Petro Cmita petit, ut ei, ad Italica studia, subsidium sit.
Eleg. VII. In suo statim in Italiam adventu Stanislao Sprovio, Podoliae Palatino, laudes Italiae perscribit.
Eleg. VIII. Ad Lazarum Bonamicum scribit, quum primum patavium venit.
Eleg. IX. Scribit, sibi tempus, quo Patavii est, cito labi ejusque rei causas Petro Bembo, Cardinali exponet.

X. Ad Stanislaum Sprovium Podoliae Palatinum, officiosa.
XI. A Franciscano quodam rogatus, ut in Scotum quiddam scriberet, se illi excusat.
XII. In Polonici vestitus varietatem, et in constantiam, Dialogus.
Idą dalej: Vitae Polonorum principum od Lecha I do Zygmunta I, opisujące życie każdego w 12tu wierszach (str. 84—104).
Potem: Vitae Archiepiscorum Gnesnensium poczynając od Villibaliusa Gallusa do Andrzeja II Krzyckiego. Zawarł życie XXXXIII-ch, każdego w czworowierszu (str. 104—115).
Następuje Epigrammatum liber (str. 116—139) i nakoniec Epithalamion Serenissimo Regi Poloniae Sigismundo Augusto, scriptum. (str. 139—158).
Misler Acta T. II. 151. — Cwiklińs. 1893. s. 191.
Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. Warsz. — Wileńs.

— Querela Reipublicae Regni Poloniae Clemente Janicio autore. (Poczem sześciowiersz). Anno millesimo quingentesimo octavo conscripta Ad pium umbra Viatorem Clementis Janicii hexastichon. B. w. m. i r. w 4ce, ark. 1.

Jest tu i Ad polonos proceres. Jest to elegia na zjazd szlachty pod Lwowem (wojna kokosza) z r. 1537, co i Orzechowski w ks. VI kronik swoich opisał. — Janoski sądzi, że pismo to później wyszło niż data jego pokazuje.
Wiszn. VI. 260. — Załus. Cath. aut. pol. — Węclewski Wiadomość s. 7. — Chromińs. Rozpr. o liter. s. 89. — Janociana I. 140. II. 122. — Cwikliński 1893. str. 49. 191.

— Clementis Janitii, Poetae Laureati: Tristium Liber I. Variarum Elegiarum Liber I. Epigrammatum Liber I. (Pod tem herb Ciołek pod infułą, otoczony wieńcem). Cracouiae apud uiduam Floriani Unglerij. Anno Domini M.D.XLII. (1542). w 4ce, kart nlb. 52. (Kursywą).

Wierzbows. II. 1194. — Wiszn. VI. 257. — Bent. I. 612.
Bibl. Brunsberg. lic. — Jagiell. — Kornik. — Przyborows. — Zamojs. Ord.

— Clementis Janitii, poetae laureati: Tristium Liber I. Variarum elegiarum Liber I. Epigrammatum Liber I. B. r. m. i dr. w 8ce, kart 52 (sygn. Giij i 1 k.).

Na odwrocie tytułu herb S. Maciejowskiego. Wydanie to w niczem zresztą nie różni się od wydania I-go, tylko że herb Ciołek jest umieszczony na odwrotnej stronie tytułu i jest większy. Wierzbowski II. 1939 podaje kart 60.
W egzemplarzu Bibl. Jagiell. jest dolepiona, druga odmienna ostatnia kartka. W jednej Finis jest drukowany ściśnięty, zaś epigram: ad Spiciniū. Consul Craco. W drugim egzemplarzu, Finis literami rozsadzonemi z epigram: ad Spiciniū Cons. Crac.
Między epigramatami są odnoszące się do jego stosunków: Ad Raph. Varg. In tumulo Thom. Rosnovii. In morte Georg. Regij fidecinis. J. Antonino. Ad Andr. Cricium. A. Cromerus C. Janicio. Janicius Cromero. Ad Stan. Lascum. In Smolum. Ad Alb. Bogutium. In funere Annae Gorcanae. Ad Petrum Cmitam. Epit. Christ. Biscupii. Navis Lucae Gorcanae. Epit. Jo. Cimmermani. Epit. Alex. Orichovii. Epit. Cathar. Vedeliciae. Epit. Georg. Semsci hungari, Epit. parentum Stan. Aquilae (Orlęte). Ad Hier. Spicinium. Epit. Flor. Unglerii.
Janoz. Nachr. II. 44. — Bentk. I. 612. — Starowolski Elegia et Vitae N. 82. — Janociana I. 135. — Niesiecki II. 395. — Wierzbows. II. 1939.
Berlińs. król. — Branic. — Chreptow. — Uniw. Warsz. — Wrocławs. — Zamojs. Ordyn.

— Vitae regum Polonorum elegiaco carmine descriptae auctore Clemente Janitio. Antverpiae, 1563. Wilhelm Sylvius. w 8ce, kart nlb. 15. (Druk kurs.).

Drukarz przypisał to wydanie Jak. Zalewskiemu. Nie ma w niem dwunastu wierszy o Zygm. I.
Wzmiankuje wydawca o Marku Ambrożym z Nissy przyjacielu wspólnym z Zalewskim, Ambrożemu przyrzekł drukarz Sylwiusz z Antwerpii założyć drukarnią, celem rozszerzenia Unii na Litwie i Rusi.
Bentkowski w Hist. lit. I. 612 idąc za Boehmiusem daje datę edycyi Antwerpskiej 1563, oraz mówi, że egzemplarz widział w bibliotece w Dreźnie i że w niej był także: In polonici vestitus varietatem et inconstantiam Dialogus.
Janociana I. 137. mają edycyą z r. 1543. Cwikliński s. 192 twierdzi, iż to jest właściwie edycya 1564, tylko w druku cyfrę X położono przed L. zamiast po L. Wnosi to loicznie z wyrazów Sylwiusza w r. 1565. wypowiedzianych w przedmowie: Cum proximo hoc biennio intercessisset.
Wiszn. VI. 259. — Bandt. Hist. dr. kr. p. III. 17. Czartor.

— Vitae regum polonorum elegiaco carmine descriptae Authore Clemente Janitio, Polono, poeta laureato. Cracoviae, LAZarus ANDreę excudebat anno

M.D.LXV. (1565). w 12ce, kart 16 liczb.

Wymieniony tu ostatni król Zygmunt I. — Poczem: In polonici vestitus varietatem et inconstantiam dialogus. Collocutores Jagello rex. et Stan. Morosophus.

Dedyk. Jakubowi Zalewskiemu (Zalevio) a Guilh. Sylvio. Idzie ona po tytule osobno (karta 1).

Wierzbows. II. 1421. — Wiszn. VI. 259. Jagiell. — Kórnik — Ossol. — Włocławs.

— Tenże tytuł:... Cracoviae. (Bez wyr. druk.) Anno Domini MDLLVI. (1566). w 8ce, kart liczb. 16.

Na odwrocie tytułu zaczyna się dedykacya: Jacobo Zalevio Aequiti polono a Guilielmo Sylvio podpisana tak jak w edycyi z r. 1565: Antverpiae. ex officina nostra typographica 6. Cal. Maias. Życiorysy idą od Lecha do Zygmuta I, poczem na karcie 14: In polonici vestitus varietatem et inconstantiam Dialogus. Collocutores: Jagello Rex, Stan. Morosophus.

Wierzbows. II. 1431. Czetwert.

— Toż:... Cracoviae 1568.

Wymienia Cwikliński str. 192.

— Vitae regum polonorum, elegiaco carmine descriptae. Authore Clemente Janitio, Polono, poeta laureato. Cracoviae, Stanisl. Scharffenberg 1573. w 8ce.

Dodany tu żywot Zygmunta Augusta przez A. Trzecieskiego.

Bentk. I. 612. - Ossol. IV. 346.

— Toż:... Polono poeta laureato. (Pod tem w ramce czworobocznej mały orzeł na tarczy). Cracoviae in officina Stanislai Szarffenbergii. B. r. dr. w 8ce, kart nlb. 16. (kursywą).

Ded. Jacobo Zalevio... Gulielm. Sylvius Antverpiae ex typographia nostra VI. kal. mai b. r. Zycie Zygmunta Augusta przez A. T.(rzecieski).

Czartor. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Toż samo:... Bez wyr. m. i r. w 8ce, kart 16.

Wierzbows. III. 3149.

— Toż:... Polono, poeta lavreato. Cracoviae Anno Domini M.D.LXXIIII. (1574). B. m. dr. w 8ce, kart 16.

Wiszn. VI. 259. - Wierzbows. II. 1503. Borkows. Jerzy — Gdańsk. — Krasińs.

— Toż:... poeta laureato. (W ramce orzełek polski). U dołu: Cracouiae, Anno domini M.D.LXXV. (1575). B dr. w 8ce, kart 16. (Druk kursywą).

Na odwr. tyt. dedykacya do Jakuba Zalewskiego, datowana: Antverpiae ex officina nostra typographica VI kal. maias Gulielmus Sylvius. Kończy na Zygmuncie Auguście. Czartor.

— Toż:... Polono, poeta laureato. Cracoviae, Stan. Scharffenb. 1575. w 8ce, k. nlb. 15.

W wydaniu tem Sebast. Klonowicz dodał wiersz na Henryka Walezego.

Bentk. I. 613. Czartor.

— Tenże tytuł:... Bez wyr. m. dr. i r. (około 1586 po zgonie Batorego). w 8ce, kart 15.

Co pisze Janocki I. 137 i Ossol IV. 346, że do edycyi 1575 dodany wiersz na Stef. Batorego pióra Klonowicza odnosi się zapewne do tej nie datowanej edycyi, bo w r. 1575 jeszcze Batory nie królował.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Vitae polonorum principum. (B. wyr. m. i r.) w 8ce, kart 18.

— Ikones Książąt y Królów Polskich X. Jana Głuchowskiego, Proboszcza Płockiego, Do tego są przyłożone wiersze Łacińskie Jana Janiciusza Poety: De vitis Regum Polonorum. W Krakowie. Cum gratia et Privilegio S. R. M. w Drukarniey Łazarzowey R. P. 1605. folio, str. 14 i 101.

Obacz pod Głuchowski.

— Chronicon Dynastarum Regni Poloniae editum primitus Studio ac opera Clementis Janitii P. L. nunc recensitum a Jacobo Gadebuschio. Dantisci, Typis Georgii Rhetii. Anno cIoIocxxI. (1621). w 4ce, kart 18 nlb.

Tytuł w ramkach drzeworytowych. Na karcie 14 kończą się pochwały królów, na każdego książęcia i króla Polskiego po 12 wierszy, aż do Zygmunta III. włącznie. Po nich następuje odezwa wydawcy do czytelnika:

Habes, benevole lector, vestibulum Regni Poloniae. In quo Alphabetum principio tanquam fundamentum iecimus. Cui Encomium Poloniae adjecimus ut quasi materia esset domicilii exstruendi. Denique addidimus Chronicon Dynastarum Poloniae tanquam tectum non nostro quidem marte contextum sed auctum tamen et digestum. Incepit illud Clemens Janitius Polonus Poeta Laureatus, vir doctissimus, ut illum in praefatione ad Generosum Dn. Jacobum Zalevium Equitem Polonum appellat Guilhelmus Sylvius Typographus Ant-

verpiensis. Maximeque secutus est in eo Poeta ordinem Matthiae Mechovij vetustioris historiographi. Nos illud in ordinem, a Johan. Bielskio Regni Secretario observatum in Chronico Polonico, redigentes, decem articulos partim in principio et medio, partim in fine affiximus. Ita namque putavimus fore ut poematum hoc majoris esset emolumenti: Siquidem hac ratione instar compendii, ante et post Polonicam Bielskii lectionem inspici posset, atque adeo subsidium esse historiam citius apprehendi et felicius retinendi. Quod si quis desiderio et amore idiomatis huius teneatur, gustum eum hic percipere opinamur, nec dubium est quin particeps porro futurus sit interioris linguae huius embammatis mulsi et nellis, modo reliqua adminicula, quorum superiori coronide mentio facta est, non neglexerit. Etenim libenter fatemur cum aliis, beneficio divino nos, licet annum vigesimum jam egerimus, nihilominus intra anni spacium profecisse ut historias Polonicas sine interprete legere et intelligere, tantumque loqui et scribere queamus, quantum quotidiana vitae societas requirit. Interim nec hoc diffitemur homines quosdam in Polonia spe diuturnioris nostrae praesentiae lucrique prolixionis, minus sincere in quotidiana vitae consuetudine nobiscum agere et raro vel etiam obscure et confuse nobis praesentibus loqui. At quo maius illorum studium nos impediendi et obstruendi, eo maius nostrum sit desiderium: illosq. instar catellorum nostrae pecuniae cupidos byssinis verbis, praesenti quodam frustillo speque futura γλυκυπίκρως alamus.

Porównanie edycyi najpełniejszej bez daty (1586?) z wydaniem Gadebuscha z r. 1621 wykazuje te różnice: Edycya 1586 podaje Żywoty dwunastu wierszami w ten sposób: 1. Lech I. — 2. Posteritas Lechi, u Gadebuscha opuszczony a w miejsce tego umieszczony Lechus II w 12tu wierszach, czego niema w Janickim, jak niemniej Wisimirus w 12tu wierszach. Dopiero następuje: 3. 12tu wojewodów. 4. Cracus. — 5. Lechus II, (nazwany III u Gadebuscha). — 6. Venda. — 7. XII Wowdów powtórnie. — 8. Przemysław a. Leszek I (u Gadebuscha zwany Lesco a. Lechus IV). (U Janickiego opuszczony Lechus V. jest w 12tu wierszach u Gadeb.). — 9. Lesco II nazwany u Gadeb. Lechus VI. — 10. Lesco III nazwany u Gadeb. Lechus VII. — 11. Popiel I. — 12. Popiel II. — 13. Piast. — 14. Ziemowit. — 15. Lesco IIII nazwany u Gadeb. Lechus VIII — 16 Semowislaw. — 17. Miesco I. — 18. Bolesław Chrobry. — 19. S. Wojciech Biskup (u Gadebuscha opuszczony). — 20. Mieszco II. — 21. Kazimirus I. Poczem u Gadebuscha taki porządek: po Kazimierzu Bolesław III, Władysław II, Bolesław II, Władysław Herman, Bolesław IV, i t. d. u Janickiego idą: 22. Bolesław II Śmiały. — 23. S. Stanisław — 24. Władysław Herman. — 25. Bolesław III Krzywousty. — 26. Władysław II. — 27. Bolesław IV Crispus. — 28. Miesco III Stary. — 29. Kazimierz II Sprawiedliwy.

Następne opuszczone u Janickiego: Helena z synami i Władysław III.

Dalej w Janickim:

30. Lesco V biały, nazwany u Gadeb. Lechus IX biały, Pierwsze sześć wierszy zmieniono u Janickiego. mianowicie:

Cum Sene bellavi patruo, sed an impius isto
Sim facto iusti discutitote viri.
Esset uter rerum Dominus, certavimus: at me
Id velle, in Patriam nudus adegit amor,
Ne paterer regnare lupum, majore petentem,
A quo pulsus erat, cum feritate, gregem.

Dalsze 6 wierszy te same.

31. Bolesław V Wstydliwy. (U Janickiego wiersz 1: Tartaricus furor in cineres, regnante pudico; u Gadeb. jest: Sarmaticus furor i t. d.). — 32. Lesco VI czarny, zwacy u Gadeb. Lechus X czarny. — 33. Henricus probus, u Gadeb. opuszczony. — 34. Przemysław. — 35. Wacław Czech. — 36. Władysław III Łokietek, zwany u Gadeb. Władyslaw IV. — 37. Kazimierz III wielki. — 38. Ludwik węgier. — 39. Jagiełło a. Władysław IV, u Gadeb. zwany V. — 40. Władysław V, u Gadeb. VI. — 41. Kazimierz IV. — 42. Jan Albert. — 43. Alexander. (W ostatniem wierszu ostatni wyraz u Janickiego colit, u Gadeb. fovet). 44. Zygmunt I. Odtąd zaczynają się wiersze w Janickiego dziele: 45. Zygmunt August, wierszy 20 podpisał: Andreas Tricesius, u Gadebuscha inne (12 wierszy. — 46. Henryk Walezy Francuz 12 wierszy łac. z podpisem: Sebastian Acernus, i 47. Stefan Batory Węgier, 12 wierszy łac. także Acerna, u Gadeb. odmienne). Potem u Janickiego następuje: In polonici vestitus varietatem et inconstantiam dialogus Clementis Janitii. Collocutores. Jagello Rex. Stanczyk Morosophus, na trzech kartach ostatnich. To jest także u Gadebuscha.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Vitae regum polonorum. Cracoviae, in officina Francisci Caesary 1631. w 12ce, kart 16.

Ded. Vladislao Dominico Duci in Zasław Ostrogski, comiti in Tarnów; podpisał Joan. Cesari gram. Stud.

W wydaniu r. 1631 na końcu dodana: Elegia ad Beatiss. Virginem Mariam, in qua tolerantiam in febre quartana, sibi impetrari precatur. Czartor.

— Vitae Regum Polonorum elegiaco

carmine descriptae. Cracoviae ex officina Francisci Caesarii M.DC.XXXIV. (1634). w 8ce, ark. 2.

Wydanie to tak jak i z r. 1631 dokonane staraniem Jana Cezarego syna drukarza, a to według edycyi Scharffenbergera.

Przypis Władysławowi Dominikowi Xiążęciu na Zasławiu Ostrogskiemu, z podpisem Jana Cezarego Gram. Stud.

Janociana II. 128. Czartor.

— Toż:... Stendal. in typogr. Gassowii 1670. w 12ce.

Na końcu dodany jest przez wydawcę, (wyrażonego w przedmowie podpisem liter: C. P.) opis życia królów od Zygmunta I. do Michała Korybuta.

Janociana I. 138. Ossol.

— Vitae Regum Polonorum. (W zbiorze: Poemata Lipsiae 1755. na str. 84. i nast.).

Taż sama poezya znajduje się w Gwagnina: Sarmatiae Europaeae descriptio, w Rerum Polonicarum T. I. i w zbiorze Historyków Polskich Pistoryusza T. II. 398—402. Tłómaczenie zaś jej znajduje się w wydaniu kroniki Gwagnina przez Paszkowskiego.

— Clementis Janitii Poetae Lavreati: Vitae Archiepiscoporvm Gnesnensivm. Per Andream Tricesium, Equitem Polonum, Secretarium Regium, nunc primùm, in lucem, Hieronymi Garuassij, Cancellarij Gnesnensis etc. auspicijs, aeditae. Adiectae sunt, per eundem, eorum vitae, qui, ab Andreá Crició, post obitum Janitij, illi sedi ad annum salutis 1574 Coronatione Henrici Valesii, Sarmatiae Regis, memorabilem, praefuerunt. Cracoviae. In Officina Stanislai Scharffenberg. Anno Domini 1574. w 8ce, kart 28 nlb.

Na odwrot. str. tytułu herb Grzymała (drzeworyt) i w około napis: Hieronimus Garwasky Cancellarius Gnesnensis, decanus Lovicionsis; na 2ej karcie na pochwałę herbu napisał 12 wierszy łac. Jędrzej Trzecieski; po nich idą 4 wiersze Janickiego stanowiące przemowę do miasta Gniezna. Tutaj mówi, że opisał żywoty arcyb. i sprawy ich, o ile wolno było, w krótkości i to z polecenia Krzyckiego. Na odwrotnej stronie tej karty jest 6 wierszy Trzecieskiego, także odezwa do miasta Gniezna, a poniżej wiersz do Hieronima Garwaskiego dziękujący mu za pamięć, jaką chce okazać popiołom Janickiego przez wydanie tych jego wierszy. Na 3ej karcie poczynają się żywoty arcybiskupów Gnieźnieńskich: każdego żywot skreśla w czterowierszu, pod tym oznacza rok wstąpienia jego i rok zgonu, a poniżej w drzeworycie herb każdego z nich. Wszystkich jest 485, ostatni Jakub Uchański. Z tych pięciu ostatnich żywoty przydał Jędrzej Trzecieski po śmierci Janickiego; także w czterowierszu każdego żywot. Na końcu Trzecieski przydał 16 wierszy lirycznych na cześć Jakuba Uchańskiego, AB. Gnieźnieńskiego najdobrotliwszego swego patrona po szczęśliwie odbytej koronacyi Henryka Walezego. Zakończa spis alfabetyczny arcybiskupów.

Załuski Bibl. poet. str. 45 pisze: Ediditque plura carmina, at latio non patrio, inter alia Vitas Regum Poloniae (quarum 7 editiones diversas habeo) nec non et Vitas Archiep. Gnesn. versu elegiaco 7 plag. Crac. apud S. Scharfenberg 1574 quod opusculum pro Phaenice librorum jure merito censeo.

Janocki Nachr. II. 51. — Wiszniews. VI. 260. — Bentk. I. 614. — Wierzbows. III. 2597.

Branic. — Chreptow. — Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Jerzy Szembek. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Chrysostomus Joan. per M. Cromerum (de divitiis 1541. Dexastichon) — Gadebusch Jak. (Chronicon 1631) — Grochowski St. (Encomia 1604) — Groicki Bartłomiej (1562) — Kobilieński Krzysztof (epigrammatum 1558) — Kuralt Martinus (Carmen in Clem. J.) — Luctus Panoniae (1544) — Orzechowski Stanisław (de Coelibatu 1551. de bello 1543) — Trzecieski Andrzej (Epigrammatum Liber II. 1565).

Cwikliński Lud. w T. XVII Rozpraw wydz. filolog. 1893. —. Chmielowski P. w Atheneum 1893. Grudzień s. 612—618. (Rozbiór pracy Ludw. Cwiklińskiego). — Janocki Nachricht v. rar. Büch. II. 44—53. — Bentk. Hist. lit. II. 688. I. 611. — Bandt. Hist. druk. III. s. 17—8. — Janociana I. 132—142. 203, II. 120—2. — Wiszniews. Hist. lit. I. 50 n. 54. VI. 126. 251—9. VII. 495. 566. VIII. 158. — Krasicki Dzieła wyd. Dmoch III. — Jabłonowski Musaeum 93. (wym. Arithmetica vulgaris). — Czacki O litew. praw. I. 122. — Wiszniews. Pomniki hist. I. 44. — Roczniki Tow. war. P. N. XVI. 138. I. 77. — Łukaszew. Hist. szkół I. 75—6. — Ossolińs. Wiadomości IV. 339—349. — Pamiętn. Warsz. 1801 Maj s. 194—200 — Pamiętn. nauk. 1819. Oddz.

liter. II. 223. 231. — Kondratowicz Lud. Przekłady 1848 i w Atheneum 1847. I. Zess. 3. s. 137—139. — Masłowski Wal. De Vita. Vratisl. 1857 — Brodziński K. Pisma IV. 125. — Lisowski w Bibl. Warsz. 1850. T. 37. 365—376. — Encykl. Orgelbr. T. XIII. s. 25—8. — Almanach Lubelski 1815. s. 38—64. (Józ. Sygiert) — Chodynicki Dykc. 219. — Juszyński Dykc. I. 156. — Niesiecki II. 395. — Starowolski Hecatont. N. XXVII. — Węclewski Z w Bibl. Warsz. 1868. T. IV. s. 229—278. — Jöcher Gelehr. Lexicon II. s. 1838. 1895. — Sabinus Poemata s. 461. — Braun De scriptor. — Pistorius II. s. 398—402 (Carmen de Vitis principum) — Gwagnin Sarmat descrip. T. I. — Mitzler Acta liter. II. 151. (Vitae archiep.). — Mitzler Warsz. Bibliot. Vol. 3 u. 4. (Vitae archiep.). — Załuski Bibliot. (Vitae archiep). — Chwałkowski Jus. publ. Regni pol. (Wspomina jego Vitae archiep. cracoviens.). — Windakiewicz St. (Siedm dokument. 1890). — Jezienicki M. Celniejsze utwory (Sprawozd. gimn. V. Lwów 1898). — Węclewski. Disputatio w Index lect. 1865. — Finkel Bibliogr. 20,822.

Starowolski (Hecaton. str. 82. wspomina jego Arithmetica; Janocki zaś (Janociana 1. 140) namienia o dwóch poezyach jego erotycznych Lemorrhodes i Alphesiboae, które sam autor z innemi poezyami swemi spalił. Mikołaj Zorawski taki o nim dystych zostawił:

Versibus expressit Janicius acta
Solus rex fieri dignus ob ingenium.

JANICIUS Clemens II. Osculum mortis praeclara nobilitate Christophori Podłęski, qui tot exantlantis curis vitae humanae naturae debitum solvit. Cracoviae, 1621. w 4ce, kart 8 nlb.

Krasiń.

JANICYUS (Janicki) Marcin ze Smiłowic, konsenior powiatu Chęcińskiego. Rozprawa krótka a prawdziwa o Zwirzchności Biskupa Rzymskiego w Dysputacyey Wileńskiey, przez X. Marcina Janicyusa z Smiłowic Ministra w Seceminie. B. r. m. i dr. (r. 1599). w 4ce, kart nlb. 7. (Druk goc.).

Tytułu osobnego nie ma; zatytułowanie jest nad tekstem.

Jocher 4047; Czartor. — Ossol.

— Wyprawa albo Pogonia za niesłuszną y niesprawiedliwą Odprawą Sebastyana Wąpierskiego, w którey gromić usiłował X. Marcina Janiciusa Ministra Secemskiego rozprawuiącego o Przełożeństwie Biskupa Rzymskiego. przez Gabryela Prawowiarskiego z Bogumiłowic. [Tu następuje kilka słów z Jerem. 3 i Psalm 140]. B m. i dr. w 4ce, str. 17. (Do tego należą:) Artykuły w których zgadzają się Ewangelicy z ludźmi greckiego nabożeństwa. w 4ce, k. 2.

Maciej. Piśmienn. III. 444—542, mniema że Janicius to sam pisał. Na Synodzie ożarowskim 1600 r. był wyznaczony do tłumaczenia Pisma Świętego. Wydanie tego przekładu, lubo Synod w Bełżycach je 1605 r. uchwalił, nie przyszło do skutku. Ringeltaube utrzymuje, że Janicki na nowo przełożył całe Pismo Święte.

Jocher 4046. — Wiszniews. VI. 608 611.

Czartor.

— ob. Katechizm (1598) — Wąpierski Sebastyan (Odprawa Rozprawy 1599).

Bentk. Hist. lit. II. 823. — Siarcz. Obraz. I. 188. — Łukaszews. Kość. braci Czes. w WPols. 168. 181—2. — Encykl. Orgelb. T XIII. s. 28.

Janicki Michał Gedroicz ob. Szmid Klem. (Złote żniwo 1749).

JANIDŁO Ludwik. Odmalowanie obrazu Leżayskiego w Kościele OO. Bernardynów na theatrum mieysca cudami wsławionego, które przy lasku Maryey Matce Bożey oddane dla naprawienia oczu, które nieprzyiaźnie na cudowne obrazy patrzą, Boskiey łaski znać nie chcą prawdziwych dowodów wiadomością przez Wielebnego Oyca Ludwika Janidła Diffinitora OO. Bernardynów prowincyey Ruskiey wystawione, za dozwoleniem Starszych roku Pańskiego 1646. miesiąca 1 Marca w Zamościu drukował Paweł Radicius. w 4ce, kart 76 nlb. (Brak końca).

Na odwr. str. tytułu herb Opalińskich; pod nim 8 wierszy. Przypisał Katarzynie Opalińskiej Marszałkowej Kor. Approbatę dali: Bernardyni Franciszek Przeworski, Piotr Ceyner. i Scholastyk Zamojski Andrzej Kłopocki. Pół książki zajmuje ogólny wywód o czci obrazów i cudach przy nich. Dalej wylicza obrazy w Polsce cudami wsławione jak: w Częstochowie, Sokalu, Żorawicach, Gidlach, Bochni, Skąpem, Międzyrzecu, Podkamieniu; potem wymienia cuda przy obrazie Leżajskim zdarzone. Druk piękny, lecz rzecz nie wielkiej wartości.

Krasiński. — Ord. Zamojs.

JANIDŁO (Janidlovius) Jakób (ur. 1570 † 31 Grud. 1619). Cathedra albo kazanie na niedzielę pierwszą po trzech królach, za kolędę do Professorów zacney Akademiey Krakowskiey X. J. z Nowego Targu Alumna Akademiey. Roku Pańskiego 1616. Bez wyr. m. dr. w 4ce, kart 9 nlb. (sign. C_1).

Arkusze znaczone. *Aij* stoi pod *ch*, *pr*, *B* pod *by*, *Biij* pod *J lii*, *C* pod *ć*.

Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł:.. Przydana y Declaratia niewinności X. J. z Nowego Targu. Roku Pańskiego 1616. w 4ce, kart 10 (ark. C_2).

J. Muczkowski w dziełku Rękopisma Radymińskiego, wymienia to na str. 112 pod Nr. 11 jako utwór Jakuba Naymanowicza, a to według podania Wielewickiego: zaś Radymiński w Acad. controv. str. 66, zanotował na tytule, że Fabrycy w kilku kazaniach mówił przeciw Akademii krakowskiej i że invertit totum Jacobus Janidlovius et typo edidit. Ponieważ zaś Fabrycy w trzech kazaniach, dotykał Akademii, słuszny wniosek, iż mowa tu o Catedrze. Mimo tego, Muczkowski mniema, że młody wiek Najmanowicza przemawia za jego autorstwem. Atoli nie jest to racyą.

Chłęd. 25. — Maciej. Piśmienn.

Jagiell. — Uniw. lwows.

— Disputatio ... Romae proposita ex jure Romano. Romae 1598. w 4ce.

Być może, iż data mylna. Jednakże już w r. 1594 jeździł do Rzymu celem nauki prawa i tu doktorat uzyskał.

— Disputatio a Jacobo Janidlovio Bodzantinensi Philosophiae Doctore Romae proposita. Qua et verae J. C. functiones recensentur, et quaestiones duae, altera ex c. sicut Romana. extr. de Rescrip. altera ex l. si non speciali. C. de Testam. tractantur. Ad Illustriss. et Reverendiss. D. D. Georgium Radivilum S. R. E. Cardinalem. Romae, apud Bernardum Basam. MDCVIII. (1608). w 4ce. ark. 4.

„Zdaje się, iż to jest przedrukowanie Krakowskie, lecz tak u spodu oberznięty exemplarz, iż daty przedrukowania nie widać. Dedykacya datowana z Rzymu tegoż roku. Na końcu są tetrastychy Jana i Tobiasza Sułowskich". Jocher 3513.

— Justa Sebastiano Nagrodio Sierad. Th. Licent. et Profes. a schol. Novodvorsc. Gramat. sub ausp. Jacobi Janidlovii J. U. D. et Prof. acad. Procancell. scholae Novodvorsc. Provisor. 1617. Cracoviae typ. Skalski. w 4ce, ark. B_4.

Ob. Nagrodzki Seb. Dzików.

— Processus iudiciarius ad praxim fori spiritualis Regni Poloniae conscriptus, authore Jacobo Janidlovio Bozantino Phil. et J. V. D. in alma Academia Cracoviensi Professore, Illmi Principis Bernardi Macieiowski Cardinalis Consistoriali Assessore. Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracoviae in officina Lazari Anno Domini 1606. Superiorum permissu w 4ce, kart 6, str. 266, 1 karta approbaty.

Dedyk. kardyn. Bernard. Maciejowskiemu, datow. Augusti 1606. (Litera A w dedykacyi tworzy udatny drzeworyt). Po dedykacyi Elogium pisał And. Loaechius Scotus. Potem idzie: De ratione instituti operis ad Nicolaum Dobrocieski J. U. D. Profess. Cracoviens. Canonicum, Judicem (kart 2). Na ostatniej karcie Andr. Schoneus Rektor daje approbatę Cal. Augusti 1606 r. Processus judiciorum zaczyna się od ark. *A.* (stoi pod *U*). Ark. *B* stoi pod *nitr*, *C* pod *g*. Od str. 185 idzie: De secunda instantia. Od str. 255: In tertia instantia.

Jocher 7432. — Katal. Bibl. Odnow. N. 671. (z datą 1664).

Akad. — Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw. — Zieliński.

— Toż:... Conscriptus et iterum recognitus. Authore Jacobo Janidlovio Bozantino Phil. et J. U. D. in alma Acad. Crac. publico Professore, Illustriss. Principis Bernardi Macieiowski Cardinalis Consistoriali Assessore. Superiorum permissu. Cracoviae, in officina Mathiae Andreovien. Anno 1619. w 4ce, kart 6, str. 269.

Dedyk. Bernardowi Maciejowskiemu Kardynałowi Bisk. Krakowskiemu.

Tekst Processus, zaczyna się od karty podznacz. B_3. Na str. 159 idzie: Taxa processuum juris consistorii provinciae Gnesnensis. Na str. 188: De secunda Instantia. Na str. 258: de processu in tertia instantia. Na końcu Aprobata z r. 1606

Jocher 7482.

Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Ossol. Uniw. lwow. — Wileńs. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Conscriptus. Authore Janidlovio Bozantino Phil. et J. U. D. in Alma Academia Cracouiē: publico Professore, Illustriss. Principis Bernardi Macieiowski Cardinalis Consistoriali Assessore. Cum gratia et Priuilegio S. R. M. Cracoviae, apud Valerianum Piątkowski. Anno Domini 1643. w 4ce, k. 1, str. 266.

Od str. 185: De secunda instantia, ad praxim Consistorii Gnesnensis. Od str. 222: Processus ordinis iudiciarii coram iudice Delegato. Od str. 255: De processu in tertia instancya. W edycyi tej nie ma żadnych dedykacyi ani approbaty.

Bentk. Hist. lit II. 266.

Akad. — Drohob. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeździec. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Sanctiones et leges Collegii Lubransciani. Nuperrimè Rozrażoviana liberalitate instaurati. Cracoviae, in officina typog. Matth. Andreouiensis, Anno Domini 1619. w 4ce, k. 9 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Jana Lubrańskiego, pod nim sześciowiersz Poçsem Rektor Jak. Janidło opowiada, że wydaje za porozumieniem z Andrz. Opalińskim Bisk. i kapitułą. Dalej herby Rozrażewskiego i And. Opalińskiego, pod niemi wiersze. Następnie idą przepisy, a od karty B_2: Ordo lectionum et horarum. — Te Sanctiones podpisuje Joan. Trach Gniński Archidiac. Posnan. Jagiell.

(Janidło Jakób). Epicedium in obitum admodum reverendi D. patris Jacobi Janidło, J. V. D. et professoris canonici saudecen: Sedis Apostolicae Protonotarii, Almae Academiae Cracovien. Procancellarii, A studiosa poeseos iuventute, obseruantiae ergò concinnatum. Et Admodum Reverendo D. Lucae Doctorio, S. T. doctori, canon. cracovien: Praeposito Oswięcimen. etc. ceterisq. DD. exequutoribus dicatum. Cracoviae, typis Martini Horterini, 1620. w 4ce, k. nlb. 8.

Na odwrocie tyt. Cenotaphium, podpis. Nic. Dobrocieski. Elegia p Sig. Mogilnicki, Tumulus per Hier. Łubiński. Inne rymy pisali: Joan. Popławski, Mart. Kempski, Nic. Burowski, Nic. Morski, Stan. Witkowski, Joan. Mogilnicki, Paul Skalski, And. Romenberg, Alb. Zbylitowski.

Bandt. H. dr. kr. 424. Jagiell.

— Lachrymae in funere Admodum Reverendi et Classissimi Viri M. Jacobi Janidłovii J. U. D. et Prof. Academiae Procancellarii, Scholarum Novodworscianarum Provisoris, a nobili et Studiosa Scholae Grammatices iuventute, piae gratitudinis causa effusae. Cracoviae in Officina Matthiae Andreoviensis M.DC.XX. (1620). w 4ce, $1^1/_2$ ark.

Czartor. — Ossol.

— Threnodia in fvnere Clarissimi Viri ac admodum Rndi D. M. Jacobi Janidłovii J. V. D. et Professoris, Canonici Sandecensis, almae Acad. Procancellarij. A nobili ac generosa iuuentute classis dialecticae Novodvorscianae, Prouisori suo de suo meritissimo, cum lachrymis conscripta. Chronostichon. — JanIdło e viVis excessit honore decorVs Ibat terdenIs qVando DeCeMber equis. Cracoviae ex officina typog. Matthiae Andreouiensis Anno Domini 1620. w 4ce, 3 arkusze.

Rozmaite wiersze na śmierć jego pisali tu studenci i tak: Tomasz Sapieha Wdzic Nowogrodzki, Kazimierz Wolski Kasztelanic Witebski, Jerzy Bałaban Starościć Winscensis, Stanisław z Sienna Sieniński, Jan Borkowski, Kilian Latoszyński, Stanisław Ligoński, Sebastian Foxius, Bernard Foxius, Jan Thym, Jan Wałaski, Bartł. Gąsiorowski, Gabriel Ochocki, Abraham Latoszyński, Paweł Swiętosławski, Jan Pławski, Baltazar Pawłowski i Jan Formankowic krakowianin.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Adamides (1618) — Apollo (1617) — Bałaban Jerzy (1628) — Broscius Joannes (Dissert. de cometa 1619) — Ciszkiewicz Gas. (Applausu 1619) — Goliński Bazyli (Apollo Musae 1617) — Hanuszowic Piotr (1615) — Loaechius And. (Eudoxia 1607) — Nagrodzki Sebastyan (1617) — Petricovius Andreas (1615) — Scheliha Jan (Quaestio iuridica 1608) — Smieszkowic Laur. (Ode in funere 1620) — Sokołowski Stanisław (Oratio 1619. De ratione 1619. Posthumus 1619) — Vitellius Jacob. (Aeternis manibus 1620. Quaestio an coelum 1619).

Chodynicki 225. — Sołtykowic O akad. krak. 392. 572. — Siarcz. Obraz I. 187. — Łukaszew. Hist. szkół I. 130—2. 141. — Jabczyński Archiw. teol. 1836. I. 211

—220. — Muczkows. Statuta 279—284. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 474. — Bentk. Hist. lit. II. 270. — Encyklop. Orgelbr. XII. 29—30.

Janike Maciej ob. Luter Marcin (1668).

JANIKOWSKI. Głos JW. ... po rozłączeniu Izb w Poselskiey miany 31. 8bra, 1782. (Warszawa) u P. Dufour drukarza. fol. str. 2.

— Mowa JW. ... pułkownika kawaleryi narodowey, posła z Woiewodztwa Łęczyckiego, na dniu 23 8bra 1782. w Izbie Senatorskiey miana. (Warszawa). U P. Dufour drukarza. fol. str. 2.

JANIKOWSKI Krzysztof. Dowód przychylności w dzień Imienin Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana z Łętowa Łętowskiego Podkom. Generaln. Krakowskiego na Seym Warszawski R. 1773 i 1774. Posła i Delegata d. X. Maia R. 1774. okazanego. w 4ce, 1 ark.

Na końcu podpis: Krzysztof Janikowski.

Ossol.

JANIN Stanisław. Niesiecki mówiąc o Stanisławie Żabińskim kanoniku Poznańskim zmarłym w Nissie na Śląsku r. 1655 wymienia biografa jego Stanis. Janina).

Janina ob. Rubinkowski Jakób Kazim. (1739) — Spectaculi magnificentissimi a regina regum (1573).

Jänisch G. E. ob. Janocki. — Warschau (das frohlockende 1734).

Janiszewski Andrzej ob. Tuczyński Piotr (In obitum 1591).

JANISZOWSKI Antoni (ur. 13 Czerw. 1728). Kazania na niedziele y święta całego roku, tudzież kazania przygodne, to iest różnych okoliczności, po różnych kościołach miane, w sześciu osobnych tomikach do druku podane. Berdyczów (1779). w 8ce, T. I—VI.

— Kazania na Niedziele całego Roku ná dwie części podzielone. Część I. od Niedzieli 1 adwentu aż do Niedzieli świateczney Zesłania Ducha Swiętego. 1778. Tomik I. w 8ce, str. 528, kart 11 i 2.

Dedyk. Kapitule Archi-Katedry Lwowskiey przez X. Antoniego Janiszewskiego.

Kijows.

— Kazania na niedziele całego roku, na dwie części podzielone Cz. II. 1778. str. 457 i k. 2 rej. Kijows.

— Kazania na święta całego roku na dwie części podzielone. Część I. Od Nowego roku do S. Jana Chrzciciela. Do druku podane. Od J: X: Antoniego Janiszewskiego przez znaczny lat przeciąg kaznodzieię w Archikatedrze Lwowskiey, teraz Kanonika, a oraz Kanonika katedralnego Kijowskiego: Za pozwoleniem Zwierzchności. Roku Pańskiego 1779. Tomik III. W Berdyczowie, w drukarni WW. OO. Karmelitów bosych Fortecy Nayświętszey Maryi Panny. Za przywileiem J. K. Mci. w 8ce, kart 7, str. 435.

Dedykacya obywatelom w Magistracie i Ławicy pierwsze miejsce mającym m. Lwowa.

Byli to: Bazyli Iliaszewicz Senior, teraźnieyszy wójt, Józef Bleichner Vice senior. Franc. Longchamp, Wojciech Behm pierwszy aktualny w tym Roku Prezydent. Jan Nepomucen Skrochowski, Marcin Merceniec, Franciszek Signio, Franciszek Czechucki drugi Prezydent, Tomasz Wierzeyski J. U. D. trzeci Prezydent, Alexander Starzewski, Franciszek Xawery Jaśkiewicz Pisarz Radziecki, Michał Garbaczewski Sendyk. Ławnicy: Jan Grazel Senior, Ignacy Behm Vice-senior. Koch Karier, Jan Reinhold, Jan Ratyński, Paweł Skrzeszowski, Ignacy Wemmer, Tadeusz Kostewicz, Ignacy Bleichner, Andrzey Meisner, Hilary Signio Pisarz.

Po Ofiarowaniu idzie: Przemowa Do Obywatelów Stołecznego Miasta Lwowa. — W przedmowie: Do czytelnika mówi autor, iż Kazań Świątecznych dwa wydaje Tomiki; w przywileiu zaś d. 3 Czerwca 1777 wydanym, znajduje się wiadomość, że Kazania Niedzielne, Świąteczne i przygodne w sześciu Tomikach wydane będą.

Ten tom zaczyna się kazaniem na Nowy Rok (1757), a kończy: Na uroczystość Bożego Ciała. Na str. 118: Na uroczystość S. Kazimierza królewicza. Na str. 301: Na uroczystość S. Stanisława Biskupa.

— Tomik IV. Kazania na święta całego roku, na dwie części podzielone. Część II. w 8ce, k. 2, str. 448 i k. 2 rejestr. Kijows.

— Tom. V. Kazania przygodne, to jest z różnych okoliczności, po różnych kościołach miane, na dwie części podzielone. Część I. od Kazania w czasie koronacyi obrazu, aż do kazania w cza-

sie ceremonii umywania nóg ubogim. Do druku podane od Jmci Xiędza Antoniego Janiszewskiego, przez znaczny lat przeciąg w Archi-Katedrze Lwowskiey kaznodzieię, Teraz kanonika, a oraz kanonika katedralnego Kiiowskiego. Za pozwoleniem Zwierzchności roku Pańskiego 1779. Tomik V. W Berdyczowie, w drukarni WW. OO. Karmelitów Bosych Fortecy N. M. P. Za Przywilem (tak) J. K. Mci. w 8ce, kart 8 nlb. str. 441 i Zebranie kazań kart 3.

Ofiarowane Ludwice z Rostworowskich Trembińskiej Podsędkowy lubelskiej. Approbata Luk. St. Godniowskiego we Lwowie 1777. Przywilej Stanisława Augusta na lat 10 pod karą 1000 dukatów za przedruk. Zaczyna kazanie w dzień koronacyi obrazu Najś. P. w Archikat. Lwowskiej 1776 r. Inne są: Na pogrzebie Bielskiego kasztel. halic. Na kanonizacyę S. Jana Kantego. Na powtórne prymicye Raym. Jesieńskiego. Na powtórną profesyą Cetnerowny i Kurdwanowskiej. Podczas konsekracyi Panny Czarnożyński. O miłości Ojczyzny. Na koronacyę Stan. Augusta i imieniny jego. Kijows.

— Kazania przygodne to jest z różnych okoliczności, po różnych kościołach miane na dwie części podzielone. Część II. Od Kazania w czasie ceremonii umywania nóg ubogim aż do końca. Do druku podane od J. X. Antoniego Janiszewskiego przez znaczny lat przeciąg kaznodzieię w Archi-Katedrze Lwowskiey teraz Kanonika á oraz Kanonika katedralnego Kijowskiego. Za pozwoleniem Zwierzchności Roku Pańskiego 1779. Tomik VI. w Berdyczowie w drukarni WW. OO. Karmelitów Bosych fortecy Nayświętszey Maryi Panny za przywileiem J. K. Mci. w 8ce, k. 1, str. 475 i Zebranie kazań kart 2.

— Toż samo (w tymże roku, tamże, ale inne wydanie). w 8ce, str. 465 i rejestr.

Zaczyna kazanie przy ceremonii umywania nóg. Inne są jakoto: na uroczystość B. Jana z Dukli (1—61). Na zwiastowanie N. P. Mar. w Berdyczowie (s. 310). Na S. Józefa w Berdyczowie (s. 371). Przemowy do zakonnic I—V od str. 405—475.

Jocher 4546. — Katalog Kaj. Jabłoń. Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Kijowa. — (3. 5. 6). — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Kazanie w dzień poświęcenia na biskupstwo lwowskie halickie, y kamienieckie, obrządku rusko katolickiego Jaśnie Wielmożnego JMci Xiędza Piotra Bielanskiego, kustosza katedralnego lwowskiego pod tytułem S. Jerzego Męczennika Administratora dyecezyi, miane przez W. J. X. Antoniego Janiszewskiego kanonika lwowskiego y katedralnego kijowskiego, dnia 23 września Roku 1781 w kościele katedralnym rusko-katolickim lwowskim, pod tytułem S. Jerzego Męczennika. We Lwowie w drukarni Bractwa Swiętey Troycy (1781). w 8ce, kart 32.

Na odwrocie tytułu Łuk. Stan. Godurowski we Lwowie daje approbatę (kart 3). Kazanie na temat: Tu es Petrus. W niem wychwala Gubernatora Brygidę.

Drohob. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs.

— Kazanie na pogrzebie Jaśnie Oświeconego Hrabi na Wiśniczu y Jarosławiu, Xięcia Kaspra Lubomirskiego Woiewodzica krakowskiego, Generała lieutenanta woysk rossyjskich, kawalera orderu Alexandra Newskiego, miane od J. X. Antoniego Janiszewskiego kanonika Lwowskiego y katedry kijowskiey, w Zwiahlu d. 10 czerwca 1780 r. Lwów, w drukarni SS. Troycy, 1780. w 8ce, str. 32.

Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. —

— Kazanie na powtórney profesyi Nayprzewielebnieyszey w Bogu JMci P. Maryi Benedykty Cetnerowey zakonnicy y fundatorki klasztoru WW. Panien Sakramentek w lat 50 po pierwszey uczynioney we Lwowie d. 15 kwietnia 1771. w kościele tychże WW. Panien przez X. Antoniego Janiszewskiego S. J. We Lwowie w drukarni kolleg. S. Jesu 1771. w 8ce, kart 24.

Drohob. — Ossol.

— Kazanie na zaczęcie Trybunału Koronnego Prowincyi Małopolskiey w dzień Uroczystości Zwiastowania Nayświętszey Panny Maryi miane przez X. Antoniego Janiszewskiego Societatis Jesu. Roku 1766 dnia 7 kwietnia za

pozwoleniem Starszych. B. w. m. (Lwów) w drukarni J. K. M. Akademickiey Col. Societatis Jesu (1766). w 8ce, k.21.

Dedykacya członkom Trybunału, którzy są wymienieni na karcie 5 i 6. Prezydent Stan. R. Jesierski, Marszałek Koch, M. Jabłonowski. Kazanie jest na temat: Turbata est in sermone ejus. Imprimatur na karcie ostatniej. Leopoli 20 Apr. 1766. podp. Steph. Mikulski.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Kazanie w czasie żałobnych exekwii po śmierci Nayiaśnieyszey Cesarzowy wdowy, Węgierskiey, Czeskiey, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Gallicyi, Lodomeryi etc. Krolowy. Miane od J. X. Antoniego Janiszewskiego kanonika nadliczbowego Lwowskiego, y Katedralnego Kijowskiego dnia 20 grudnia roku 1780 w Archikatedrze Lwowskiey. W Lwowie, w drukarni Kazimierza Szlichtyna J. C. K. A. M. uprzywil. Typogr. w 8ce, str. 69.

Na odwr. tytułu L. S. Godurowski daje approbatę 11 Januarii 1781. Kazanie jest z tematu: Defecit gaudiorum.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lw.

— Trauerrede welche bey Gelegenheit der in der Lemberger Erz-Domm-Kirche am 20ten Christmonats 1780 über den höchstbetrübten Todtfall Weiland Ihrer Kaiserl. Königl. Apostol. Majestät Maria Theresia verwittweten Kaiserinn Königinn in Hungarn, Böheim, Galizien, und Lodomerien u. u. u. abgehaltenen Exequien von dem hochwürdigen H. Anton Janiszewski Dommherrn des Kijower Domcapitels und Supernumerarius des Lemberger Erzkapitels vorgetragen wurde. Aus dem Pohlnischen übersetzt. Lemberg, gedruckt bey Wittwe Josepha Pillerin K. Kg. Buchdr. w 8ce.

Na odwrocie tytułu approbata L. S. Godurowskiego 11 Jan. 1781.

Kuropatnicki Geogr. 142, — Brown. Bibl. pis. 204. — Sommervogel Bibliot.

Jagiell. — Ossol.

Janiszewski Paweł ob. Górski Adam a Góry (Propositiones 1625).

JANISZOWSKI Jan Soc. Jesu. Kazanie na pogrzebie JMPani Maryanny z Miaskowa Koźmińskiey znaczney dobrodzieyki kollegium kaliskiego Soc. Jesu miane w kościele tegoż kollegium przez X. Jana Janiszowskiego S. Jesu r. 1685. W drukarni Collegium kaliskiego S. Jesu. w 4ce, kart nlb. 18. (Brak końca).

Autor przypisał prozą Annie z Iwanowic Bułakowskiej podczaszynie poznańskiej, córce zmarłej. Żadnych szczegółów nie ma w kazaniu do rodziny zmarłej.

Warsz. Uniw.

Janitius Marcin ob. Janicki M. (Prawowiarski Gabryel).

Janitz Daniel Christoph ob. Friebe Samuel (Bey dem höchsterfreulichen Namensfeste 1696).

JANKIEWICZ Fr. Samuel. Trina ingens difficultas. A venerabili Seruo Dei ac Principe Theologorum, Joanne Dunsio Scoto doctore subtili. Ac Admodum Venerando Patre, Fratre Francisco Chrapowicki, Ord. Minorum de Obseruantia Regulari, Sacrae Th. Lectore Generali Prouinciae vero Poloniae, Deffinitore actuali. Resoluta. Publicaeq; Disputationi tēpore Capituli Prouincialis, A Patre Fr. Samuele Jankiewicz, Eiusdem instituti actu Presbytero, Sacrae Theologiae Studioso Generali. Proposita, In Conuentu Przyrouiensi Diuae Annae Mettertiae dicato, Anno 1662 Die 12 Junij Diuo Antonio Patavino, ac Nostro tutelari Sacra. Cracoviae, In Officina Viduae & Haeredum Francisci Cezarij, S. R. M. Typogr. w 4ce, kart 14 nlb.

Na odwrocie tytułu drzeworyt M. Boskiej i S. Anny trzymających dziecię Jezus. — Dedykacya Divae Annae Mettertiae Fratr. Ord. Min. protectrici, Pater Fr. Franciscus Chrapowicki hoc maturos fructus theologicos dicat, gdzie mówi: Venit nunc iterum ad tuam aram illud mancipium: Quod Quartumdecimum ante annum Philosophicas Docendi cura hac eadem in Tua Domo assumpserat. — Difficultas prima idzie od karty A_4. Jagiell. — Ossol.

ob. Chrapowicki.

JANKIEWICZ Jan Kanty. Daphnon Laureatum praemiandae virtuti XI. primae laureae Candidatorum reflorescens. Cracoviae typis Universitatis 1733. fol. ark. nlb. 10 (sign. E_2).

Na odwrotnej stronie tytułu obraz bł. Jana

Kantego. Zaczyna wiersz Joanni Cantio. Examinatoribus. Potem kolegom: Sim. Słowikowski, Rocho Piotrowski, Hyac. Łabudziński, Mich. Lipiewicz, Adamo Lubecki, Alb. Polakiewicz, Ant. Piorowski, Marc. Latalski, Franc. Rosulski, Ant. Gornicki. Kończą wiersze Hyac. Łabudzińskiego i Ant. Piorowskiego na cześć autora.
Jocher 1541. Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini amen. Dissertatio Canonico-civilis de Haereticis Ex. c. Ad abolendam. c. Vergentis. c. excomunicamus. & seqq. De haeret. c. quicunq; c. ut officium. c. ut comissi. c. Statutu et seqq. h. t. in 6 Clement. Ad nostrum e. t. Extravag comm. c. sanctam. de major et Obed. tum Bull. Caena. §. I Excommunicamus. Bull. Sixti V. PP. De coronand. Reg. Polon. item l. Nullus. l. cum recta. et seqq. C. De sum. Trin. l. Omnes. l. cuncti haeretici. l. Manichaeos. Auth. Si vero. Auth. Credentes. et seq. C. De haeret. nec non ex Jure Regni Polon. apud Herb. et alios. desumpta, sub protectione sacri Episcoporum in Regno Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae Collegii, pro fide et religione Catholica zelantissimi; per M. Cantium Jankiewicz philosophiae Doctorem et Professorem, collegam juridicum vocatum, in ecclesia Collegiata S. Floriani Clepardiae ad Crac. Canonicum fundi de Rhenis. Pro loco in collegio juridico studii generalis Universitatis Cracovien. obtinendo publice ad disputandum exposita. Anno Domini MD.CCLXVII. (1767). Cracoviae typis Seminarii episcopalis academ. w 4ce, ark. 4, kart 40 nlb.

Autor przypisał swą rozprawę całemu Senatowi duchownemu t. j. arcyb. i biskupom. Tych nazwiska spisuje. Dowody popiera przytoczeniami z prawa polskiego.
Jocher 9823.
Branic. — Dzików. — Jagiell. — Kijow. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Metamorphosis eruditorum laborum in praemio laureata, in XV. VV. DD. secunda laureae candidatis sub gratioso favore, Celsissimi Principis, Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Joannis Alexandri á Lipe Lipski, Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Procancellarij Regni Poloniae, Almae Vniversitatis Cracoviensis Cancellarij faventissimi; paterna benevolentia, Perillustris et Reverendissimi Domini D. M. Martini Waleszyński, Sacrae theologiae Doctoris et Professoris, Collegij Majoris Senioris Patris, ecclesiarum Cathedralis Cra: Canonici, Montis s. Georgij in Scaepusio et Praemykoviensis Praepositi, Contubernij Hierosolymitani Provisoris, canonizationis B. Joannis Cantii Procuratoris, librorum per diaecesim Cracov: ordinarij Censoris, Studij generalis Crac Procancellarij gratiosissimi, conspicua. Dum iisdem VV. DD. Candidatis magisterij in AA. LL. et in philosophia doctoratus licentia solenni ritu conferetur, per Joannem Cantium Jankiewicz, ejusdem laureae candidatum in vim fraterni affectus in amplissima nobilissimorum hospitum praesentia, metrô elegiacô, descripta. Anno Domini 1735 die (7) mensis Junij. Cracoviae, typis universitatis. fol. k. 3 nlb. oraz sign. A—E (kart 12 nlb.).

Ded. Janowi Hercul. Matuszewiczowi Canon. regul. lateranen. (kart 2 genealogii).
Opiewani tu wierszem: S. Jan Kanty, M. Waleszyński, Mich. Łodecki, Car. Nycz, Sim. Jos. Androcki, Ant. Bojarski, And. Jos. Gelhorn, Can. Puchalski, Marc. Ziętalski, Laur. Bartoszowski, Hyac. Łabudziński, Mich. Lipiewicz, Ad. Lubecki, Ant. Piorowski, Adr. Lgocki, Gasp. Przyborowski.
Juszyńs. Dykcyon. I. 152. Jagiell.

— Salutatio Illustrissimo et Reverendissimo Domino D. Gregorio De Dobra Dobrzański, J. U. Doctori, Canonico Cathedrali Cracoviensi ad Tribunal Regni Deputato Judici, Coloniarum Universitatis Cracoviensis S. Subdelegato Apostolico et Regio Visitatori. Circa actum Visitationis Scholae Metropolitanae Leopoliensis, Universitatis Cracoviensis Coloniae. A. M. Joanne Cantio Jankiewicz, AA. LL. et Phiae Doctore et Professore, Collega Juridico Vocato, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani ad Cracoviam Fundi de Rhenis Canonico, Coloniae Academicae Leopoliensis Rectore A. D. 1765. die 9 X^bris

Exhibita. B. w. m. 1765. fol. k. 2. (Bez osobn. tytułu).

Jagiell. — Ossol.

— Samson sub allegoria verus Deus, et homo, monstra interni saluti humanae inhiantia debellans; patiens Christus Dominus, scenico apparatu, per Illustrissimam ac Nobilissimam Scholae grammatices juventutem, in Classibus Novodvorscianis, spectante magnorum hospitum corona repraesentatus. Anno Domini 1734. Die 24 Martii. Cracoviae typis Collegij Majoris Universitatis 1739. (Poprawione drukiem na 1734). fol., 7 k. nlb.

Ded.: Joanni Oraczewski, poeseos audit.
Na odwrocie tytułu herb a pod nim czworowiersz. W dedykacyi pochwały Oraczewskich Piotra i Zygmunta. Ostatni walczył pod Czarneckim.
Program dyalogu jest po polsku i po łacinie. Udramatyzowana historya o Samsonie, Dalili i Filistyńczykach, w trzech aktach. Na końcu Genius przedstawia mistycznego Samsona to jest: Chrystusa.
Juszyński Dykc. I. — Łukaszews. Hist. szkół. II. 73. Jagiell.

JANKIEWICZ Marcin. Kleynot z wybornych Kamieni spoiony a na udarowanie Przezacnych nowych Oblubienicow (tak) Jego Mci Pana Mikołaia Gielazyna y Jey Mci Panny Helzbiety Kisiołkowney, Jasnymi Cnotami od Starodawnych Przodkow swoich sobie podanymi, sławnych. Z kraiow Zachodnych (tak) przesłany za staraniem Marcina Jankiewicza Philos. y Medicyny w Sław. Akad. Krak. Studenta. R. P. M.DC.XXXVI. (Na końcu:) W Krakowie, w drukárni Marciná Filipowskiego 1636. w 4ce, k. 6.

Rozpoczyna wiersz: Oddawanie Kleynotu. Dalej opisy klejnotów. Kończy: Na Gryzosława (czworowiersz).
Maciejows. Piśmienn. III. 781. — Juszyńs. I. 161 ma datę 1636 i zowie nowożeńców Juszkiewicz i Kisiełowna.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Grochowski Stan. (Applausus 1635).

Jankiewiczowie ob. Chojeccy Karol i Salomea (Sprawa 1785).

Jankiewitz O. F. Specifique Nachricht von denen in d. 1766ten Jahre in Riga seewärts eingebrachten Waaren. Riga. w 4ce.

JANKOSKI Jan Chrzciciel (z rodziny Konstantyna Paleologa). Disconrs sur l'eloquence. Paris, Estienne 1723. w 12ce.

Lucas Paweł. Voyage au Levant 1714—31.

JANKOVICH Józef (a Valeovasino). Promptuarium Commissarii Visitatoris. Berdiczoviae. Typis S. R. M. in Conventu PP. Carmelitarum Discalceatorum 1790. w 4ce, str. nlb. 8, str. liczb. 142. Krasiń.

Jankowska Adryanna ob. Krygier Jan (1788).

Jankowski Andrzej ob. Gliczner Erazm (Libellus brevis 1564).

JANKOWSKI Jakób. Skaza Klątwy Secemskiey od ministrow Kalwińskich wydaney na Pana Jankowskiego, Ministra niegdy Secemskiego, ktory tymi czasy Katholikiem został. Przez Jakuba Jankowskiego z Jankowic napisana. w Krakowie. w 4ce, kart 5.

Na końcu data: W Bryskorystwy 18 Junii 1616.
Maciej. Piśmienn. HI. 619. — Jocher 9796. III. 689. Czartor.

JANKOWSKI Jakób Ignacy. Novae lunae tempora nosse exposcuntur .... (Cracoviae) 1649. fol.

Pół arkusza. Miedzioryt Tcherninga.
Zamojs.

— ob. Wiśniowiecki Hier. M. (Phoebe 1639).

Jankowski Jan Ignacy S. J. (ur. d. 2 lipca 1727 na Rusi) obacz: Gattey X. Piotr (Nauka rozsądna ..... Wilno 1790) — Fredro Andrzej Maks. (Przestrogi 1769. 1781).

Kraszews. Wilno IV. 335. — Brown, Bibl. 205.

Jankowski Jerzy ob. Abrek A. (Templum 1644).

JANKOWSKI Kajetan, Dominikan. Sfera zkolligowanych domów Krasickich y Rzewuskich z nieśmiertelną duszą Ignacego S. czyli pochwały Krasickich i Rzewuskich ..... 1725. (Bez w. m.). fol. str. 11, i k. tyt. Krasiń.

JANKOWSKI Maciej podczaszy wen-

deński. Produkt W. J. Pana Macieja Jankowskiego podczaszego wendeńskiego. Przeciwko wielebnym pannom Bazyliankom wileńskim i J. P. Alexandrowi Dziedziuli ekonomowi fałszywą delacyą popierającemu. B. m. dr. i r. (w Wilnie, około r. 1780). folio, 3 kartki. Jagiell.

— W. W. Jankowskich na potwarz i zarzut kryminału P. P. Bazylianek wileń. y Dziedziuli ich dyspozytora Daubszyckiego. (Bez m. dr. i r.) fol. 3 kartki. Jagiell.

— ob. Bazylianki wileńs. (Circa Petita 1780).

JANKOWSKI Mikołaj. Mowa przy limicie Trybunału litewskiego kadencyi ruskiey za Laski J. W. J. P. hr. Platera Pisarza polnego W. X. Lit. etc. imieniem Palestry miana. Wilno 1775. w 4ce, str. 6. Akad.

Jankowski Piotr ob. Tchórznicki Leon ks. (Demonstratio revel. 1780).

Jankowski Stanisław ob. Templum laboris et honoris (1644).

Jankowski Wojciech Kazimierz ob. Stoykowski Hipolit (Lilia w nowym ogrodzie 1679).

Jannaberg ob. Sprawa P. Jannaberga.

Jannas ob. Potkanie (1640 1629).

JANNAU Henr. Jan Kaznodzieja. Geschichte von Lief- und Estland pragmatisch vorgetragen. Riga, bey Joh Fr. Hartknoch. 1793—1796. T. I—II. w 8ce, str. 444 i 468. Czartor.

JANOCKI Jan Daniel Andrzej (Janozki) (Jönisch) (1720 † 10 listop. 1786). Bibliographia Załusciana, exhibens illustrissimi excellentissimi atque reverendissimi D. D. Josephi Andreae Comitis in Załuskie Załuski Kioviensis atque Czernichoviensis episcopi, heroici ordinis Aquilae albae equitis, tam edita quam edenda scripta, inspersis plurimis notis atque observationibus literariis ex eiusdem illustrissimi praesulis scrinio decuratis. Opus literariae historiae Poloniae amatoribus iocundum ac perutile, partim Berdiczoviae in typographeo Mariano, partim Varsaviae Mizlerianis, Collegiique Societatis Jesu typis impressum annis 1763, 1764, 1765 et 1766. folio.

Jedyny kompletny exemplarz w Bibl. ces. w Petersburgu. Ob. Dudik: Historische Forschungen 1880. str. 332.

W związku z tem, jest wcześniejszy druk dołączony do Friesego: De episcopatu Kijow. 1763. Jest on bez tytułu, folio str. 24 i od 25—55. Od str. 1—24 jest nadpis; Josephus Andreas Comes in Załuskie Załuski a na następnych u góry: Vita J. A. Załuski Episcopi Kioviensis, przytem Annotationes in vitam praecedentem J. A. Załuski per Jos. Andr. Janocki, Canonicum Cath. Kioviensem et Colleg. Scarbim. et Praefectum Bibl. publicae Zaluskianae. (Numeri textui praecedenti correspondent). Być może, iż Janocki jest autorem i życia samego. Od str. 25—55 i ostatnia strona nieliczbow.

Jest annotacyi 1—51. N. 1. Theresia Podkanscia. N. 8: cenotaphium Carolinae Sobieska. Kończy: Elenchus quadraginta quatuor Illustrium Archidiaconorum in Polonia a Josepho Andrea Załuski Archidiacono in Cathedrali Plocensi, Pultoviensi 1719.. — Ad pag. b. podaje wiadomość o promocyi Jós. Załuskiego r. 1724. na doktora ob. Prawa w Krakowie.

Annotacyi arkusze idą od ark. G—O_2.

Vita Załuski kończy się na tem, że 23 Januarii miał w Senacie mowę o monecie bitej zagranicami kraju (Zdanie o redukcyi monet 1761) a d. 13 Maja 1761 pro dignitate Senatoria, które to mowy wyszły w Wilnie i Warszawie. Życie pisane zatem około 1761 roku.

Zdaje się, że w związku z tem dziełem jest opis który podaje Jocher T. I. str. 311 — 312 a to słowy:

„Sobolewski w Bibliotece Puławskiej N. 8437, widział fragment in fol. widocznie przez Janockiego pisany. Składa się, mówi on, z 11 arkuszy w takim porządku; Cztery pierwsze maią paginacyą Ccc, Ddd, 198 —212. Oznaczone literami Bbb, Eee. Wyliczają się tu porządkiem Alfabetu autorowie, którzy o Załuskich, Andrzeju Chryzostomie, Marcinie Andrzeju, Józefie. etc. bądź w dziełach swoich chwalebnie wspomnieli, bądź im które z nich przypisali; z przytoczeniem ich słów lub wierszy. Każdy artykuł liczbą rzymską i nazwiskiem autora oznaczony. LXVIII.—CVI. Schmidt God. Augustus.

Następne arkusze Hhh, Iii, (arkusza Kkk niedostaie) Lll, Mmm, Nnn, Ooo, Ppp, których paginacja 221—252, zawierają w sobie, jak się można domyślać, współczesnych i znanych osobiście Załuskiemu

Bisk. Kiiowskiemu literatów w całej Europie mieszkających, i porządkiem alfabetu miast wyliczonych; ten ułomek zaczyna się od Augustae Vindelicorum, a kończy się na Varsaviae.

Nie ma tedy ani początku ani końca tego pisma Janockiego, bardzo z niektórych względów ważnego, w którym do swoich innych dzieł się odwołuje. Lecz najbardziej tu zastanawiają signatury drukarskie, okazujące, iż ten fragment należał do wielkiego dzieła, które kilka alfabetów zawierać mogło; Pod Schmidtem p. 212, pisze Janocki, Andrzeja Olszowskiego Censura Candidatorum sceptri Polonici znajdowała się w Bibliotece Załuskich po francuzku, podobno w Rotomagu (Rouen) drukowana, quae Versio stupendae est raritatis vide quoque p. 257 et 269 de Olszovio, ale te strony nie znajdują się.

p. 286. Pod artykułem Parisiis, wylicza Janocki wszystkich uczonych tej stolicy: wspomina Ludwika Racina, między członkami Akademii Napisów: et Belles Lettres, i tak mówi dalej: eius poema de religione elegantissima Metaphrasi rythmica donatum, iam ad umbilicum perduxit Ill. D. Comes Ignatius Krasicki Praep. Praemisl, Zaluskii in Abbatia Wąchocensi Coadjutor: alterum vero de Gratia suasu ejus continuat Nepomucenus C. Poniński Palatini Posnan. celeb. Poetae filius — Nieznany jest ten przekład Krasickiego. Zdaje się, iż cały ten fragment ma związek z życiem Józefa Załuskiego, przez Janockiego drukowanym".

Czartor. (fragm.) — Warsz. Uniw. (fragm.) — Ces. petersb.

— Kritische Briefe an vertraute Freunde geschrieben und den Liebhabern der gelehrten Geschichte zu gefallen herausgegeben von Johann Daniel Janozki. Dresden 1745. w 8ce, k. 4, str. 176.

Dedyk. Gottl. Enochowi Jänisch'owi król. komis. wojenn. w r. 1743. Wspomina, że to jest praca jego młodzieńcza. Jesttu 115 listów o literackich sprawach polskich. Materyał literacki nader ciekawy, bo wiele z tego przepadło. W liście 31 (str. 39—49) podaje spis rękopismów Tucholskich, które Hr. Swidzińska podarowała do Częstochowy. Opisuje rękopisma klasztorne w Zirkowie (s. 140—2). Datowane listy z następujących miejsc: Pforte. Zirkow. Wronki. Miedzichod.

Jocher 1026. — Hamburger Gelehr. Zeit. 1745. N. 185—6.

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Polnischer Büchersall, darinn die rühmlichsten Bemühungen derer Maecenaten und Gelehrten in Polen, auch andere zur Polnischen Literatur gehörige Merkwürdigkeiten, aufrichtig angezeigt werden. Erstes Stück. Breslau bey Johann Jacob Korn. 1756. w 8ce, str. 62 (ark. 4).

Na odwrocie tytułu jest spis: Inhalt.

I. Von des Königes Johann Sobieski Liebe zur Gelehrsamkeit, und Zuneigung zu gelehrten Männern.
II. Petri Tomicii, Episc. Cracov, ad Joannem Cochlaeum Epistola nondum edita.
III. Nachricht von Stanislai Zaborowski Buche de Natura Jurium & Bonorum Regis Poloniae.
IV. Petri Roysii Herkunft. Aufenthalt in in Pohlen, und daselbst herausgegebene Schriften.
V. Leben und Schriften Pauli Piasecii, Bischof v. Przemyśl.
VI. Leben und Schriften des Kardinals Denhof.
VII. Auszug aus Herrn Hoffmans Schreiben, betreffend die zum Seylero im Manuscripte hinterlassene Poloniam Numismaticam.
VIII. Von dem Urheber des Buches: Europa in Serenissima Lesczyniorum Domo inclusa: und was darinen enthalten.
IX. Nachricht von des Fürsten Jablonowski seinem Catalogo Scriptor. Polonor et Lituanor.
X. Nachricht von dreien hinterlassenen theatralischen Gedichten der verstorbenen Fürstinn Radziwill.
XI. Auszug aus Hrn. Machnicki Schreiben Von dem Zustande der fürstlichen Radziwillschen Bibliotek.
XII. Lob des verstorbenen Litthauischen Mäcenaten Johannis Friderici Lucae Grafen v. Sapieha.
XIII. Andere merkwürdige Todesfälle unter den Gelehrten in Pohlen.
XIV. Neue Veränderungen unter denen annoch lebenden Gelehrten in Pohlen.

Jocher 1029. — Wissn. H. lit. I. 126.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Excerptum Polonicae Literaturae huius atque superioris aetatis. Auctore Jo. Dan. Andrea Janozki Can. Cathedr. Kiovien. et Colleg. Scarbimir. Bibliothecae Zaluscianae Praefecto. Vol. I. Vratislaviae apud Gvil. Theoph. Kornium et Gampertum. An. S. MDCCLXIV (1754). w 8ce, części 4, a w nich razem k. 13 i str. 448.

Część I ded. Bibliotece Załuskich ma stron 120. Część II r. 1766 ded. Jós. And. Załuskiemu kart 4 i od str. 121—224. Cz.

III ded. Mich. Sołtykowi k. 4, i do str. 312. Cz. IV. ded. Kajet. Sołtykowi k. 4 i do str. 448.

Przechodzi bez ładu i systemu od jednej do drugiej osobistości sobie współczesnej. Tom II i III głównie zajęty Stan. Augustem i jego sprawami, korespondencyami, wierszami na cześć króla. W T. IV o biskupach i o królu. Zgoła mieszanina trudna do przebrnięcia, zwłaszcza że nie dał rejestrów.
Jocher 1052.
Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec. — Raczyńs. — Uniw. lwow.

— Janociana sive clarorum atque illustrium Poloniae Auctorum Maecenatumque Memoriae Miscellae. Volum. I. Varsaviae et Lipsiae apud Michaelem Groellium Sereniss. Pol. Regis Commissarium et Bibliopolam sub signo Poetarum. A. R. S. MDCCLXXVI (1776).

— Toż:... Volumen II. A. R. S. MDCCLXXIX (1779).

— Toż:.. Vol. III. nunc primum e Codicibus, Biblioth. Publ. Vars. edidit Samuel Theopilus Linde, Phil. Dr. etc. Varsaviae, typis Collegii Scholarum Piarum A. R. S. MDCCDXIX (1819). Vol. I. kart 6 i 308 str. Vol. II. kart 8 nlb. i 303 str. oraz regestr. T. III. Przedm. XLIV, str. 406 i 11 kart reg.

Źródło dla bibliografii po dziś dzień nieocenione. Daje wiadomość o autorach w porządku abecadłowym. Zaczyna Acernus. Kończy Stan. Zaborowski. Na ostatniej karcie opłakuje zgon Załuskiego Biskupa Kijow. dobroczyńcy, z którym 29 lat żył. Mówi, że Załuski uczynił Ignacego Potockiego przełożonym Biblioteki. —Volumen II. także abecadłowy. Zaczyna S. Adalbertus. Kończy Stanisław Żółkiewski. W Indexie zaznaczono, że w dziele artykuły z dołożonym krzyżykiem, pisał amanuent Janockiego Mich. Ant. Straehlius. Autor bowiem oślepł, i ciężkiemi dolegliwościami choroby dotknięty, już tylko mógł dyktować. Jakoż od str. 65, nadpis stron jest: Jauociana fragmenta. A na str. 62 Janocki mówi o swoim amanuencie, że non eruditione quidem, sed probitate atque sedulitate, constantiaque et patientia in omnibus adversitatibus miseriisque domesticis annorum XXX spatio, mire mihi probato, a schedis litterariis meis, colligentur. — Tom III wydany przez Lindego należy do XIX stulecia
Jocher 1054.
Akad. - Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossolińs. — Raczyńs. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Lexicon derer itztlebenden Gelehrten in Polen, herausgegeben vom Canonico und Bibliothecario Janozki. Iter Theil. Bresslau verlegts Johann Jacob Korn. 1755. w 8ce, str. 224. — Tom IIgi kart 2 i str. 202.

Ułożone abecadłowo. W Tomie I zaczyna: Antoniewicz Michał. Kończy na str. 184. Żakiewicz Michał. Dalej tytuł: Itzlebende Erzbischöfe und Bischöfe in Polen (do str. 204), Itzlebende Aebte in Polen (do str. 224). W Tomie II zaczyna: Zaleski Józef, Załuska Teresia, a od str. 3 do 46: Załuski Andrz. Stan. Kończy Złotnicki na str. 54. Dalej: Nachricht von dem itzigen Zustande der Akademien und Collegien in Polen (do str. 168). Od str. 169. Zusätze nebst einigen Veränderungen.
Jocher 1027.
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. - Ossol. — Przeźdz. — Raczyńs. — Zielińs.

— Litterarum in Polonia Instauratores, recenset Joannes Daniel Janozkius. Lipsiae, ex officina Langenhemiana. (B. w. r.). w 4ce, kart 4 i od str. IX—XXIV.

Poprzedza: Epistola ad R. D. Andr. Załuski a. 1744. Zaczyna broszurę od Sam. Nalewieckiego, Jana Mat. Lentochoviusa, Józ. And. Załuskiego, a kończy na J. Długoszu i Jak. Senneniuszu.
Jocher 993 (ma: Schediasma).
Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Literarum in Polonia propagatores enarrat Joannes Daniel Janozkius. Dantisci apud Georg. Marcum Knochium. 1746. [Na końcu:] Gedani, ex officina Schreiberiana. w 4ce, str. 30.

Przypis Józefowi Andrz. Załuskiemu Referendarz. król. Pol. Datow. w Warszawie w dzień S. Józefa. Na str. 14 jest nagrobek Jana Lubrańcz Biskupa Poznań.: na str. 15 Filipa Kalimacha; na str. 18 nagrobek Zygmuntowi Królowi od Jana Dantyszka. Na czele broszury idzie Jan Kapistran, a kończą P. Kmita, S. Hozyusz, M. Kromer.
Toż jest w Scriptor. rerum polon. pruss.
Jocher 994.
Akad. — Branic. — Chrept. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Przeźdz. — Uniw. lwows.

— Musarum Sarmaticarum speci-

mina nova. Cura operaque Jo. Dan. Andr Janozki, Canonici cathedralis Kioviensis, et designati Praepositi Babimostensis in Dioecesi Posnaniensi, Bibliothecae Zaluscianae publicae Praefecti. Volumen I. Vratislaviae, apud Guil. Theoph. Kornium, A. R. S. MDCCLXXI (1771). w 8ce, k. 3, str. 116.

W tytule miedsioryt księgarza, z podpisem: Joh. Aug. Richter Cond. delin. C. P. Lindemann sc. — Jest to zbiór wierszy łacińskich z różnych powodów pisanych. Gdzieniegdzie jednak są wzmianki dziejów literatury dotyczące, jako to (od str. 82—116) specyfikacya 131 rękopisów do interesów polskich, które Janocki za pośrednictwem Biskupa Poznań. Młodziejowskiego królowi złożył. Przytaczani tu są: Ad. Naruszewicz, Ignacy Krasicki, A. M. Durini, Stan. Penczkowski, Jan Albertrandy, Wyrwicz, Konarski, Mich. Korycki, F. Bohomolec, And. Młodziejowski, Gracyan Piotrowski. Wszyscy nad miarę przechwalani.

Akad — Chreptow. — Czartor. — Ossol. — Przeźdz. — Uniw. lwows.

— Nachricht von denen in der Hochgräflich-Zaluskischen Bibliothek sich befindenden raren polnischen Büchern, herausgegeben von Johann Daniel Janozki. Dresden 1747 bey Georg Conrad Walther, Königl. Hofbuchhändler. w 8ce, str. 112, kart 5, i regestr alfabet. kart 12. (Z wizerunkiem sztychowanym J. Andrzeja Stan. Załuskiego Biskupa Krakow.).

— Toż:... 2er Theil Breslau bey Johann Jacob Korn. 1749. w 8ce, str. 120 i 5 kart. Z wizerunkiem Józefa Jędrzeja Załuskiego Referend. Kor.).

— Toż:... 3er Theil. Breslau., bey Johann Jacob Korn 1753. w 8ce str. 96 (i wizerunek Marcina Załuskiego Bisk. Drezdeńskiego w Pamfilii).

— Toż:... herausgegeben von ... Vierter Theil. Bresslau, bey Johann Jacob Korn 1753. w 8ce, od str. 97—184.

— Toż:... Fünfter Theil. Bresslau bey Johann Jacob Korn 1753. w 8ce, str. od 185—228 i Register derer in 3, 4 und 5 Theile vorkommenden Personen und Sachen, kart nlb. 20.

Część I. dedyk. And. Stan. Kostce Załuskiemu r. 1746 (kart 3). Obejmuje NN. L Cz. II. dedyk. Jós. Andrz. Załuskiemu r. 1748 (kart 3). Obejmuje NN. L. Cz. III. dedyk. Marc. Załuskiemu (kart 2). Obejmuje NN. XX. Część IV. od N. XXI do XXXIII. W ostatnim: Verzeichniss derer in Załuskischen Bibliothek befindenden Hallerischen Abdrucke, N. 1—43. Część V mieści NN. XXXIV—L.

Jocher 1046.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Parens patriae Stanislaus Augustus, Poloniae regum Maximus atque Invictissimus, civibus fidelissimis a parricida ereptus redditusque.

Est equidem pietas, humanam plagere [sortem,
Et dubias vitae, quas habet illa, vices.
Sed cum quis patriam in patriae vult [perdere patre;
Impius est quisquis tunc pius esse potest.
Martinus Opitius.

In Regia Sarmatiae Varsavia apud Michaelem Groellium Bibliopolam Regium A R. S. MDCCLXXII (1772) w 8ce, k. 4 nlb. i od. str. 5—60.

Dedykacya: Polonis meis gentium nobilissimis et potentissimis. Na karcie 3 i 4 powtórzony tytuł bez wyr. m. dr. i dedykacya. Pompatycznie opisuje zamach na króla i co potem nastąpiło. Mówi o Naruszewiczu, Wyrwiczu, Bohomolcu, Petersiusie, o numizmacie złotym, a na str. 53 o Konarskiego broszurze: Providentiae divinae argumentum, i oracyi Kazimierza Ustrzyckiego. Na końcu powtórzono miejsce druku z datą.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs — Ossol. — Przeźdz. — Wileńs. — Zielińs.

— Polonia litterata nostri temporis, auctore Jo. Dan. Janozki Bibliothecae Zaluscianae Secretario. Pars I. Vratislaviae apud Joh. Jacob. Korn. MDCCL (1750). w 8ce, str. 142.

Dedykacya: Optimo et a Deo Dato Principi Andreae Quarto Episc. Cracov. Duci Severiae nato Cancellario Universit. Cracov.

Przechodzi autorami abecadłowo; zaczyna: Jan Bielski a kończy: Mich. J. Ziemkowicz. Liber secundus idzie od str. 102. Zaczyna Zofia Gałecka, a kończy Joan. Zrzelski. Tytuły dzieł polskich podawane są po łacinie. Jabłonowski Musaeum, twierdzi, że to wydał Józef Załuski pod imieniem Janockiego.

Jocher 1047,

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Sarmaticae Litteraturae nostri temporis fragmenta. Cura atque opera Jo. Dan. Andr. Janozki Protobibliothecarii publici. Volumen I. Varsaviae et Lipsiae apud Michaelem Groellium Sereniss. Pol. Regis Commissarium et bibliopolam, sub signo poetarum A. R. S. MDCCLXXIII (1773). w 8ce, str. 142.

Dedykacya: Christiano Theophilo de Friese, ob insignia in Litteratam Sarmatiam merita a Patriae Parente Stanislao Augusto in Regni huius Nobilium Ordinem recepto III. Nonas Junias Anni 1772.

Bentkowski mylnie naznaczył miejsce wydania: Wrocław.

Mieszanina bez systemu i rejestru. Zaczyna od Andrz. St. Młodziejowskiego. Konarscii Carmen, Ang. M. Durini, Bohomolec, Hyac. Ogrodzki, Sarbiewski, Minasowicz, Laur. Misler. Kończą Inscriptio Bibliothecae publ. Varsaviensis i Michael Groellius (nakłady str. 134—142).

Jocher 1053.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Specimen Catalogi Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Zaluscianae a Joanne Daniele Andrea Janozki Canonico Scarbimiriensi eiusdemque Bibliothecae Praefecto exhibitum. Jussu et sumtu Optimi et Munificentissimi Principis Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Tribunalis Radomiensis Praesidis A. R. S. MDCCLII. (1752). (Na końcu:) Dresdae typis Harpetrae Viduae. w 4ce, k. 3, str. 175.

Przypis Andrzejowi Załuskiemu Biskup. Krakow. którego portret tu przyłączony, sztychowany w Lipsku, przez Bernigerotha r. 1748. Rękopisma tu opisane wynoszą liczbę pięciuset. Podzielone są wedle formatu i języków, któremi były pisane. Na karcie tytułowej winieta wystawiająca, front Biblioteki Załuskich w Warszawie.

Jocher 1045

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Serenissimi et Potentissimi principis Stanislai Augusti regis Poloniarum imago. Lipsiae ex officina Breitkopfia MDCCLXIV (1764). fol., 2 k. nlb.

Janocki opisuje Stanisława Aug. prozą. Rzecz obrzydliwie schlebiająca. Wychwala oczy, włosy, nos, postawę, skromność, erudycyą, biegłość w językach; powiada, że facundia Alexandro macedonum Rege, Julioque Caesare potentior. Aż wstyd, że uczony mógł takie bezeceństwo napisać.

Są dwie odmienne edycye w Bibliotece Czartoryskich.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Boehmius Jo. Ehrenfried (Exhortatio Poetarum polonorum 1779) — Bohomolec Franciscus (Orationes 1763) — Collectio (1746) — Knochius G. (1946) — Korycki Mich. — Scriptorum rerum (1753) — Poetarum polon. pastoralia ex Bibl. Załuski 1779. str. III. (J. G. Boehmius).

Kurowski. O kościele S. Jana str. 174—4. — Rastawiecki E. Mappografia 1846. — Lelewel Bibliogr. Księgi. — Encykl. Orgelbr. XIII. 39—41. — Kar. Estreicher. Janocki 1869. — Jabłonowski Musaeum 94. — Chodynicki Dykcyon. — Bentk. Hist. lit. I. 93 - 9. — Juszyńs. Dykc. I. s. X. — Czarnecki Ks. Roczniki Tow. Warsz. P. N. XIV. 36—50 (biogr.) T. I. s. 95. — Ossol. Wiadom. I. s. VIII. 392. II. 351. — Wiszniew. H. lit. VII. 351. I. 124—7. — Bernouilli Reisen. VI. 144. — Hamburger Gelehr. Teutschland Ed. 2ga, 1772. str. 326. — Thorn. Nachrichten. — Mitzler Acta lit. — Dubois Essai. — Journal litter. — Przegląd Poznańs. 1858. N. 68. 71. 74.

Janovicius Adamus Stephanides ob. Muscenius Jan (1601).

JANOWICZ Martinus. Palma, gratiosis astris coronata; D. Michael Gedroyc, ex duce Lituaniae et Professore Academiae Cracov: Professus florentissimi Ordinis Canonicorum Regularium de Poenitentia sub Regula D. Augustini fulgentium, per totum Orbem Christianum reflorescens, In Peraugusta Illustrissimi Hospitis Corona Redeunte Annuae Festivitatis luce, in Basilica S. Marci Evangelistae. Oratorio cultu, a Martino Janowicz In Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Auditore: Celebrata. Anno exorti solis Justitiae 1720. Die 4 Maij. Typis Francisci Cezary S. R. M. Celsissimi Principis, Illustrissimi & Rndissimi Dni Episcopi Cracov: Ducis Severiae; necnon Scholarum Novodvorscianarum Ordin. Typographi. fol. kart 9 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Libowitza i sześciowiersz. Dedykacya Franc. Libowitz Eccles.

Cathedr. Posnan. et Varsav. Colleg. canonico. Od arkusza C idzie Oratio: Principum primae magnitudinis lucem.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Janowicz Stefan ob. Zaleski Mich. (Sprawa z Chodakowskiemi 1799).

JANOWICZ Wawrzyniec. Egres z doczesney stancyi do wiekuistey konsystencyi Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Karola Jerzego kniazia Kroszyńskiego podkomorzego Bracławskiego, dworzanina pokoiowego y rotmistrza JKról. Mości wyprowadzalną z Kowaiek wyrażony mową przez W. X. Wawrzyńca Janowicza protonotaryusza Apostolskiego, kanonika Wendeń. dziekana Kopiskiego, plebana Swiadowskiego roku p. 1767 Maja 5 za pozwoleniem Starszych. W Wilnie w drukarni Acad. Societ. Jesu 1669. w 4ce, kart nlb. 6. (Druk gocki),

Przypisał autor prozą żonie zmarłego Elżbiecie Tyzenhauzownie Kroszyńskiej podkomorzynie Bracławskiej; poczem kazanie na pogrzebie miane. Akad.

— Reszta pociech w umbrach y cieniach śmiertelności na pogrzebie JMci Pani Heleny Szemiotowny Stachowskiey Skarbnikowy Wiłkomierskiey iako małżonki; tudzież y matki Jmci Pani Elżbiety Tołoczkowny Stachowskiey Kazaniem upatrzona przez Wielebnego księdza Wawrzyńca Janowicza kanonika Wendeńskiego, protonotaryusza Apostolskiego, dziekana Kupiskiego, plebana Swiadowskiego w kościele Onikścieńskim roku 1668 Marca 15. W Wilnie roku 1669 w drukarni Akad. Soc. Jesu. w 4ce, arkuszy 6. (Brak końca). (Druk gocki).

Przypisał autor prozą Szemiotom marszałkiewiczom Kowieńskim, Konstantemu podkomorzemu Derbskiemu, Władysławowi i Aleksandrowi braciom rodzonym, także Mikołajowi Szemiotowi Podkomorzemu Wendeńskiemu i generalnemu Podstarościemu Xięstwa Zmujdzkiego, datując ze Swiados. — Poczem idzie druga dedykacya (Michałowi ze Stachowa Stachowskiemu Skarbnikowi i mężowi zmarłej) przez autora podpisana. Dalej kazanie na pogrzebie miane: w nim opłakuje zgon przedwczesny Skarbnikowej. Akad.

— Złoty połów na Rzekach y Wodach Śmiertelności świata tego abo Kazanie na pogrzebie JWPaniey Elżbiety Stachowskiey Karęzyney Skarbnikowey Trockiey, Sędziny Wilkomirskiey miane przez X. Wawrzyńca Janowicza Kanonika Wendeńskiego, dziekana Kupiskiego, plebana Swiadowskiego w kościele Onikszańskim r. p. 1663 d. 6 Junii. w Wilnie w Drukarni Akademickiey Soc. Jesu 1665. w 4ce, ark. F_2 (kart 26).

Dedyk. Wład. Karolowi de Quarto Karędze podstol. Wilkom., Staroście Siemnieńskiemu i Metelskiemu mężowi zmarłej. Są tu szczegóły do rodziny Stachowskich.

Branic. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Róża błogosławiona Indianka zakonu kaznodzieyskiego Dominika Swięteo Ná pierwszym wstępie do Kátedrálnego Kościoła Wileńskiego, Imieniem Prześwietney Kapituły witalną przedmową, przyięta y koronowana Przez Wielebnego Xdza Wawrzyńca Janowicza, Kanonika Wendeńskiego Protonotariusza apostolskiego Dziekana Kupiskiego, Plebana Swiadowskiego, Roku Pańskiego 1668. Aug. 28. Za pozwoleniem Starszych w Wilnie Roku Pan. 1668. w Drukarni Akad. Wileń: Soc. Jesu. w 4ce, kart 12 (ark. C_4).

Dedyk. Dawidowi Stanisł. Ambrożewiczowi Sekret. J. Kr. M.

Na odwrocie tytułu: Carmen ad Authorem, wierszy 6, podpisał F. B. O. S. Th. B. O. P. Kazanie jest z tekstu: Veni coronaberis.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Słońce w Znaku Niebieskim Byka Zodiacznego na pogrzebie Wielmożney Jmci Paniey Maryanny Tyzenhauzowney Tyszkiewiczowey marszałkowiczowey w kościele Kupiskim kazaniem praezentowane. Przez W. X. Wawrzyńca Janowicza Kanonika Wendeńskiego, W. X. L. Protonotaryusza apostolskiego, Dźiekána Kupisk., plebana Swiadowskiego Roku Páńskiego 1670. Mieśiąca Marcá dniá 26. w Wilnie, w Drukárni Akádemickiey Soc. Jesu. w 4ce, ark. 6 (sign. F_4).

Dedyk. Katarzynie z Ciechomic Ciechomskiej Tyzenhauzowej Starościnie Lemiesk. Bebels. Kupiskiej, matce. Są tu szczegóły o tych rodzinach.

Na odwrocie tytułu imprimatur podpisuje Nic. Słupski. Kazanie z tematu Deus ostendet.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

Janowska Zofia ob. Władysławiusz Adam (Rym 1609).

JANOWSKI. [Przekład dzieł: Anatomia consilii editi de stabilienda pace Poloniae, oraz: Alloquia Osiecensia].

Przełożył te dwa dzieła na polskie, o czem Jabłonowski in Musaeo, str. 94.

Porówn. Sawicki K. (1611. 1615).

JANOWSKI X. Excerpt z listu z Konstantynopola pisanego przez W. Jmci X. Kanonika inflantskiego Janowskiego znayduiącego się przy ambassadzie polskiey. (1790). w 4ce, str. 6.

Branic.

JANOWSKI X. Felix. Kazanie podczas obłoczyn zakonnych Wielmożney JMci Panny Małgorzaty Bystrzonowski Woyski Wiślickiey, w kościele Buskim Najprzewiel: PP. Zakonu S. Norberta miane. Przez X. Felixa Janowskiego Reformata prowincyi Małopolskiey, lektora SS. kanonów dnia 15 listopada roku 1789. W Krakowie w drukarni Szkoły Główney Koronney (1789). w 8ce, k. nlb. 16.

Na odwrocie tytułu dedykacya do Wiktoryi z Lubańskich i Stanisława Bystrzonowskich Woystwa Wiślickich. Kazanie z tematu: Egredere de terra tua. Na końcu, censury Just. Kosstylskiego i Adalb. Domaszewskiego.

Czartor. — Jagiell.

JANOWSKI X. Felix i BURZYŃSKI X. Prosper. Kazanie w czasie uroczystego pogrzebu kości zmarłych miane przez X. Felixa Janowskiego Reformata Prowincyi Małopolskiey Lektora SS. Kanonów w kościele Stopnickim XX. Reformatów dnia 13 Kwietnia Roku Pańskiego 1790. w Krakowie w Drukarni Szkoły Głowney koronney w 8ce małej, kartek 26 (syg. A—D_2).

Na czele dedykacya Fel. Janowskiego: Do Wielmożnego JMci X. Szczepana Rupniewskiego kanonika Chełmińskiego Officyała Wiślickiego (kart 2).

Mówi o jego przodkach: kasztelanie Mich. Rupniewskim z jego żonami Bidzińską i Przyjemską. O Stefanie Rupniewskim Biskupie kamienieck. później Łuck. zmarłym r. 1731, a który złożył Synod w Łucku i o innych Rupniewskich.

Approbatę kazania podpisują Karol Marxen i N. Wybranowski.

Po kazaniu od ark. C idzie: Przemowa na tymże pogrzebie X. Prospera Burzyńskiego Reformata kaznodzieję nad grobem.

Jagiell. — Zielińs.

JANOWSKI Florianus Joannes Nepomucenus Strzemię (de Janowka). Floralia, primo vere, a Jagellonica Pallade, in plausum & honorem, eruditae virtutis, X. VV. DD. Primae Laureae Candidatorum cclebrata. Atq, dum in alma Universitate Cracoviensi per Illustrem, Clarissimum, & admodùm Reverendum Dominum, D. M. Casimirum Stęplowski, Philosophiae Doctorem, ejusdemq; Regium Professorem, Collegam Majorem, Ecclesiae Collegiatae Sanctae Annae Archidiaconum. Praesente Magnorum Hospitum Coronâ AA. LL. & Philosophiae Baccalaurei ritu solenni crearentur; a V. Floriano Joanne Nepomuceno de Janowka Janowski, Ejusdem Laureae Candidato, metricô calamô in vim fraterni affectus descripta. Annô Domini 1744. Die verò 31 Martij. Cracoviae Typis Universitatis. folio, k. 11 nlb.

Dedykacya Leopoldo Stan. Kostka in Niemyie Niemyski Poccillatori Drohicensi. W dedykacyi genealogia Niemyskich. Rozpoczyna wiersz de S. Jana Kantego. Poczem opiewani egzaminatorowie i kandydaci: Jan Szym. Szaster, Alb. Foltański, Stan. Mich. Patelski, Alex. Ant. Paprocki, Jan Ant. Piątkiewicz, Adalb. Jarzeński, Seb. Swarcz, Andr. Aebehr. Kończy wiersz J. S. Szastra na cześć Flor. Janowskiego. Na końcu: Sub regimine Àdalb. Miciński Rectoris.

Jocher 1556. — Juszyńs. Dykcyon. I. 152.

Jagiell. — Ossol.

(Janowski Floryan Amand) (1725 † 1805). Na dzień urodzin X. Flor. Janowskiego Bisk. Tarnow. J. C. K. A. Mci Konsiliarza r. 1791. d 4 Maja. Tarnów, druk Matyaszowskiego. w 4ce, kart 2.

Ossol.

— Ad Excellentissimum Illustrissimum ac Reverendissimum Dominum Florianum Amandum de Janowek Janowski Tarnoviensem Antistitem Pastorem cle-

mentissimum die consecrationis eiusdem in episcopatum anniversaria. Tarnoviae, typis Jos. Matyaszowski episcop. typogr. B. r. w 4ce, kart 2.

Wierszem Oda i dwa epigrammata. (Druk z końca 18 w.). Jagiell

— Ad Reverendissimum Excellentissimum Illustrissimum Dominum D. Florianum Amandum de Janowek Janowski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopum Tarnoviensem, Sacrae Caes. R. A. M. Consiliarium intimum. Dum post Abbatiales in Ordine S. Benedicti Tynecensium infulas, Pontificiam Cathedram solemniter adiret. Anno Ac. v. 1786. mense Septembri. Memoris' gratique animi ergo. 1786. w 4ce.

— Flos primus altaris cathedralici Excellentissimus et Reverendissimus Dominus Florianus Amandus Janowski episcopus tarnoviensis. (Po łacinie i po polsku). w 4ce. Branic.

— Florianus Amandus Janowski Episcopus Tarnoviensis. Anagrammata z iego imion wierszem ułożone. Nomina Florianus Amandus Domini de Janowek Janowski episc. Tarnow. etc. annagrammatis 17 explicata, 1791. 4 maii. Typis Matyaszowski. (Po pols. i po łac.). w 4ce, kart 10. Akad.

— Vectigal metricum Floriano Amando de Janowsk Janowski Primo Episcopo Tarnoviensi ab Anonymo Diaecesano Presbytero Cultore nomine secundo depensum Anno 1789. diebus Augusti. Tarnoviae typis Jos. Georgii Matyaszowski Episcop: Typogr. w 4ce, 2 ark.

Band. H. d. T. II. 152. Ossol.

— Versus lyrici et elegiaci quos amplissimis honoribus Illustrissimi ac Reverendissimi Dni Floriani Amandi de Janowsk Janowski Dei et apostolicae Sedis gratia Episcopi Tarnoviensis, Sacrae Caesareae et Apostolicae Majestatis consiliarii, nec non Monasterii Tynecensis abbatis, Domini et patroni sui gratiosissimi, dum omni cum solemnitate die 13 Augusti Anni 1786 consecraretur, obtulit clerus generalis Seminarii Leopoliensis diaecesis tarnoviensis. Leopoli typis viduae Josephae Piller, C. R. Gubern. typ. w 4ce, kart 6 nlb.

Kler duchowny składa swe życzenia nowemu biskupowi.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Brossman J. (Mowa o nieśmiert. 1798) — C. S. (Hołd wdzięczności 1799) — Chodykiewicz Klemens (Troista chwała 1767) — Conclusiones theologicae — Directorium (1762) — Ganowicz Aug. (Łaski 1774) — Grochowalski Andrzej (Kazanie 1786) — Instructio (1771) — Juszyński X. Hieronim (1781. 1795) — Kieszkowski Nic. (Forma gregis 1774) — Łańcucki Józef Wincenty (1795) — Lipiewicz A. (Kazanie 1710) — Łodziński (Kazanie 1796) — Maruchowicz X. Ludwik Dominik (Hołd posłuszeństwa 1786) — Michaelis J. Dawid (Commentatio 1784) — Mysłowski J. (Homilia 1786) — Ostański Bened. J. (Kazanie 1780) — Prokopowicz Ant. (Kazanie 1792) — Propositiones (1777) — Protasowicz Leon (1756) — Przeczkowski Antoni (Epigrammata) — Przybylski Jac. (1786) — Putanowicz Józef Alojzy (Życie i cuda 1780. Kazanie 1769) — Schwartz Jz. (Congratulatio 1774) — Sleczkowski Andrzej Kanty (De morte 1775) — Sobliński Hugo (Propositionis (1775) — Sokołowski A. (Imago 1772) — Suchorzewski Jan K. (Kalend. 1764) — Toryani Felix (Meta theologici cursus 1768) — Toryani Jan Kanty (Kazanie 1775) — Waxmann Andr. (Imago 1772) — Zuchowski Marcin i Martialis (Przypis 1791).

Juszyński Hier. Kazanie na pogrzebie Janowskiego 1801 — Balicki Miasto Tarnów s. 69.

Janowski Franciszek ob. Drohojewski Iwon (1756).

JANOWSKI Hipolit a S. Maria Sch. P. Annus gratiae D. Thomas Aquinas doctor Angelicus in basilica S. Hyacinthi ordinis Praedicatorum, conventus Varsaviensis pro rostris intimatus, et Perillustri ac admodum Reverendo Domino D. Jacobo Mitkiewicz Canonico lateranensi Praeposito Łonmensi professo Canonicae Cervenensis per P. Hippoly-

tum a S. Mariae de Gratiis Schol. Piarum die tutelaris ad annos vitae Anno Jubilaei 1700. Calendis Maij. Varsaviae typis Coll. Schol. Piarum. folio, 13 k. nlb.

Jocher 8649. Warsz. Uniw.

JANOWSKI Jakób Stanisław Jasieńczyk. Adorea immortalis cum erudita virtute XII. VV. DD. 2 dae laureae Candidatorum. Cum iidem sub protectione Celsissimi principis Illustrissimi Excellentissimi, et Reverendissimi Domini D. Cajetani Ignatii Sołtyk Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, equitis aquilae albae, Universitatis Cracoviensis faventissimi Cancellarii, Magisterii in AA. LL. et philosophiae doctoratus licentiam a perillustri et reverendissimo Domino D. M. Antonio Josepho Żołędziowski, U. J. Sacrae Theologiae Doctore et Professore, ecclesiarum: cathedralis Cracoviensis Canonico, Collegiatae Vislicensis Scholastico parochialis S. Jacobi Casimiriae ad Cracoviam Praeposito. Seminarii academico-dioecesani Praefecto; facultatum: theologicae, medicae et philosophicae Pro-Cancellario capesserent communicata, artificio poetico a Jacobo Janowski ejusdem laureae Candidato, formata. Anno aerae vulgaris 1775. die23 Junii. Typis Col legii Majoris Universitatis Cracoviensis. w 4ce, kart 16 nlb.

Jestto zbiór wierszy lirycznych na cześć S. Jana Kantego nadto wiersze do Ant. Józ. Żołędziowskiego i Jos. T. Szabla profesorów Akademii. Dodane są herby różnych akademików krakowskich i nauczycieli szkół prowincyonalnych, z kilkowierszowemi napisami pod niemi. Między kandydatami są: Prokop Pawłowicz prof. jęz. Greckiego i Hebrajskiego. Michał Kamiński prof. w Pinczowie. Ant. Aloj. Muszyński. Józef Wilkoszowski prof. w Kentach. Hyacynt Egidyusz Przybylski. Bartł. Karoński. Adalb. Józ. Rygalski. Felix Radwański herbu Radwan. Jan Onufry Zieliński. Joannes Vladislaus Sniadecki herbu Leliwa. Andr. Bagnowski. Na końcu: Joannis Vladislai Sniadecki ad authorem Operis Carmen Phaleucium 18 w. (Na każdy herb po 6 w).

Baliński Pamiętn. o Sniad. I. 10.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Kazania, iedne o przyczynach niedoskonałości istotnych obowiązków w narodzie, na Początek Trybunału Gł. W. X. Mit. w Grodnie... Drugie, o przyczynach szczęśliwego rządu dla narodu, na uroczysty dzień Imienin Nayiaśnieyszego Króla Stanisława Augusta d. 8 Maja obchodzony przez JW. Michała Loppatta Kanonika Smoleńs. Proboszcza wiżniskiego w Grodnie miane r. 1788. Grodno, w druk. J. K. M. (1788). w 4ce. (Karty są nieliczb).

Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zielińs.

— ob. Mąsiorski Franc. Bruno (1771).

Janowski Jan ob. Piskorski Seb. (Regia 1702).

JANOWSKI Johann. Als Herr Gottfried Schröder und Jungfer Eleonora Kuhr in Elbing (1772) Ihren Hochzeitstag begingen, sandte folgende Gedanken... Thorn 1772. w 4ce, kart 3 nlb.

Krasińs.

(Janowski Leon). Sprawa JP. Leona Janowskiego z WW. JPP. Wołodkowiczami Starostami Heleńskimi (r. 1778). fol. k. 1.

Spór był o 2947 złotych z zapisu Antoniego Winki. Jagiell.

Janowski Łukasz ob. Grochowski Stanisław (Tractatus directorii 1601) — Lavacrum (1601).

(Janowski Mikołaj). De Rubeis Cracoviensis Praeposituræ pro R. D. Nicolao Janowski Praeposito Ciemiernicensi contra R. D. Mattiam Rychlicki. Romae typis Giannini et Mainardi 1730.

Ciampi ma datę 1790.

— Signatura Justitiae R. P. D. de Rubeis Cracov. Praeposituræ pro D. Nicolao Janowski summarium apud eosdem 1730. Romae typis Giannini et Maynardi.

Janowski Onufry ob. Downarowicz D. (Replika) — Huytowiczowie (Głos 1790).

JANOWSKI Paulin. Dostoyność kościoła Bożego z błogosławieństwem fundatorskiego domu złączona, kazaniem w Niedzielę 21 po Swiątkach, podczas konsekracyi świątnicy Bożey w Staro-

grodzie prezentowana a JW. Najprzewielebnieyszemu JMci Księdzu Woyciechowi Stanisławowi na Leszczu Leskiemu biskupowi Chełmińskiemu y pomezańskiemu ofiarowana przez X. Paulina Janowskiego Franciszkana Gwardyana Chełmińskiego r. p. 1755 w Poznaniu w drukarni akademickiey. folio, kart 9 nlb.

Na odwrocie str. tyt. herb Leskich a pod nim 8 w. pols.: przypisał autor prozą X. biskupowi, poczem kazanie.

Branic. — Warsz. Uniw.

— Memoryał nieśmiertelney sławy z bogoboynego życia y śmierci ś. p. Jaśnie Wielmożney JM. P. Elżbiety z Radomickich Mierosławskiey podkomorzyny Inowłocławskiey Starościny Kłeckiey pogrzebowym Kazaniem w kościele inowłocławskim Franciszkańskim wywiedziony, a na ulżenie żalów W. JMP. Antoniemu Mierosławskiemu Staroście Kłeckiemu przez X. Paulina Janowskiego Franciszkana Konwentu Chełmińskiego podany r. p. 1761. Za dozwoleniem Zwierzchności w Poznaniu w drukarni Akademickiey, folio, kart 16 nlb.

Na odwrocie str. tyt. herb Leszczyc. pod nim 8 w. pol. Przypisał autor synowi zmarłej Antoniemu Staroście Kłeckiemu. W kazaniu samem są niektóre szczegóły do rodziny Radomickich. Na końcu są przydane dwie mowy, jedna syna Antoniego Radomickiego miana d. 29 Października 1761 r., a druga Jana Trzebińskiego pisarza grodzkiego Radziejowskiego.

Branic. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Obligacya Duszy raz na zawsze Bogu poświęconey, z publicznym plauzem wypełniona. Kaznodzieyskim Stylem Na solennym Akcie Obłoczyn Imci Panny Maryanny Rylskiey dnia 15 Czerwca W Kościele panien Norbertanek Bolesławskich wyrażona a na profituiącey koronie Polskiey herbowney roli Wgo Jmci P. Józefa de Skotniki Skotnickiego podczaszego chęcińskiego wydana dla pożytku duchownego przez X. Paulina Janowskiego prow. polskiey Franciszkana za dozwoleniem Zwierzchności światu podana. Roku 1749. w Kaliszu w Drukarni J. K. M. Collegium Soc. Jesu. folio, kart 9.

Przypis Skotnickiemu podczaszemu.

Akad. — Dzikow.

JANOWSKI Paulin. Pewny znak przeznaczonych do nieba pod strażą orderu Szkáplerznego honor przedwieczney ordynatki generalney elektów Boskich komendántki Pani y Panny Maryi portuiących kazaniem w kościele Srzemskim Franciszkańskim dnia 21 lipca 1743. Przez X. Paulina Janowskiego Filozofii poznańskiey Lektora Franciszkaná wyiawiony, a zá dozwoleniem Zwierzchności przekopiowany, Roku którego w Znáku Panny Zbawienie zaiaśniało 1744. W Poznaniu w drukarni J. K. M. Collegium Societatis Jesu. folio, 5 arkuszy.

Kazanie jest z tekstu: Beati qui custodiunt. Przeplatane gęsto łaciną.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— ob. Kołaczkowski Maciej (1754).

Janowski Stanisław ob. Kożuchowski Stanisław.

JANOWSKI Walenty. Mowa Walentego Janowskiego woyta miasta Kazimierza przy wpisie do księgi obywatelstwa Jasnie Wielmożnego Józefa z Janowic Chwaliboga Orderu Sw. Stanisława Kawalera, Woyskiego Wyższego Woiewodztwa Krakowskiego, dnia 8 Sierpnia roku 1791 w ratuszu Kazimierskim Miana. B. m. r. (1791). w 4ce, k. 1.

Jagiell.

JANSENIUS Jan. Duella seu Luctantium Scenarum Elogia Sacra pagina celebria et Sanctorum Patrum scriptorumq; Ecclesiasticorum Calamis deducta Orbi in Exemplar exhibita anno á partu Virginis M.DCLXVIII. (1668). Dantisci typis Simonis Reiniger. w 4ce, str. 230, kart 4 i rejestr.

Dedykacya Ern. Boguslao Duci de Croy et Areschot, J. Jansenius praepos. Leoburg. Po registrze, Approbatio datow. Dantisci 1667. J. G. M. Ciecholewski. Abb. Pelp. Off. Gedan.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Scutum regium Joannis III inscriptionibus elegiacis adumbratum. Olivae 1676. w 4ce.

Hoppe 60.

— Trifolium seu omne trinum perfectum ad ideam sacrae paginae ternario numero in honorem Sacrosanctiss. Triadis diversis SS. Patrum et politicis deruditionibus adumbratum a Joanne Jansenio Presbytero Theologo post partum Virginis. An. MDC.LXXXVIII. (1688). Typis Monast. Olivensis S. O. C. imprim. J. J. Textor. fol. str. 231 i 5 kart.

Przypis Ludwikowi Alexandr. Łosiowi Opatowi Peplinsk.
Jocher 5912. 8213.

JANSENIUSZ Korneliusz († 6 Maja 1638) **i JAN du Vergier de Hauranne** (1581 † 11 Paźdz. 1643). Janseniusz z larwy swoiey odarty to iest listy pewnego Przyiaciela w Niemczech odkrywaiące brzydkość oszukania y bezbożne Jansenistow zamysły na upadek Religii, a wprowadzenie deizmu lub ateizmu, prawowiernym dla wielce potrzebney przestrogi przełożony naprzód w różnych ięzykach mianowicie: w niemieckim r. 1768. Teraz w polskim roku 1778 w Kaliszu w Drukarni J. K. M. y Rzplitey. w 8ce, k. 2, str. 167.

Jocher 9888.
Czartor. — Dzików — Ossol. — Wileń. — Zielińs.

Jansenista ob. Bougeant Gw. (Biała głowa 1781) — Głowczyński St. (1722) — Niegodziwość Jansenistka (1783) — Perspectiva (1726) — Popiołek Josephus Gregorius (1752).

Jansenismus ob. Assermet (1725) — Gengel Georgius P. (1715) — Poszakowski St. (absurda 1755) — Skrzynecki Rafał (Spiknienie burgofontskie 1783) — Speculum veridicum (1725) — Urban VIII (1644).

JANSENIUS Boy (Janssenboy) Mikołaj, Dominikan († 21 listop. 1634). Animadversiones et Scholia in Apollogiam nuper editam de vita et morte Joannis Duns Scoti adversus R. P. F. Abrahamum Bzovium Ord. Praedicatorum S. Theologiae Magistrum et Historiae Ecclesiasticae scriptorem. Coloniae, Boetzer 1622. w 8ce.

Pismo w obronie Bzowskiego, przypisane od Wincentego Justiniana (Antistiusa) Franciszkowi Montoremu, Legatowi Papieskiemu. Toż samo znajduje się przy Tomie XV. Annalium Bzowskiego.
Jocher 8132. — Jöcher Lexic. II. 1841.

— Żywot Wyznawce Swiętego Dominika, Zakonu Kaznodzieyskiego Fundatora, przez W. O. Br. Mikołaia Janseniusza łacińskim ięzykiem napisany a przez W. O. Br. Fabiana Birkowskiego na polskie przełożony, tegoż Zakonu obudwu. Za dozwoleniem Starszych. w Krakowie w Drukarni Andrzeia Piotrkowczyka r. 1626. w 4ce, str. 166 i kart 6.

Przypis. Stanisł. Radziejowskiemu Wojew. Rawsk. Książka dzieli się na trzy księgi. Po żywocie, idzie od str. 127: Modlitwa B. Jordana, który był pierwszym po Dominiku S. Zak. Kaz. mistrzem Generalnym, do tegoż swego Patryarchy. Od str. 131: Komentarz na żywot św. Oyca Dominika. Kończy się on: »Do Rozdziału II. Modlitwą świecę w błocie zapalił. Nie mogłem wyczytać w autorze żadnym tego cudu zacnego. Znać że tego było wiele, co potym albo niepamięć pogrzebła, albo niedbalstwo opuściło«. Z tych słów widno, że komentarz pisał tłumacz F. Birkowski.
Jocher 8355. — Ossol. I. 149—167.
Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— ob. Molina Antonius (Instructio Sacerd. 1643) — Wujek Jakob.

Jański Antoni od Im. Maryi trynitarz ob. Antoni.

JANSSONIUS a Waesberge Aegidius. Catalogus variorum in quavis facultate, materia et lingua librorum, insignium Officinae Aegidii Janssonii a Waesbarge Civis et Bibliopolae Gedanensis. Gedani sumptibus Aegidii Janssonii a Waesberge. Typis Davidis Friderici Rhetii. Anno MDCLXXIX. (1679). w 8ce.

Jagiell.

— Catalogi variorum ... Continuatio Prima continens libros noviter advectos, vel in priori Catalogo omissos. Gedani, typis David-Friderici Rhetii Anno MDCLXXX (1680). w 8ce, str. 72.

Obejmuje dzieła po łacinie, niemiecku, francuzku, hollendersku, włosku.

Jagiell.

— Toż:... Continuatio secunda. Gedani, Sumptibus Aegidii Janssonii à Waesberge. Typis Typis (tak) Dawid-

Friderici Rhetii anno M.DC.LXXXII (1682) w 8ce, str. 124.

W tychże językach. Jagiell.

— Toż:... Continuatio tertia. Gedani, sumptibus Aegidii Janssonii à Waesberge. Typis Dawid-Friderici Rhetii Anno M.DC.LXXXIV (1684). w 8ce, kart 2, str. 108.

Na str. 103—104 idą: Libri polonici et hungarici. Jagiell.

— Toż:.... Continuatio quarta .... MDCLXXXVI (1686). w 8ce.

— Toż:... Continuatio quinta .... typis Joh. Zach. Stollii MDCLXXXIIX (1688) w 8ce..

— Toż:... Continuatio Septima . .. ... MDCXCV (1695). w 8ce.

— Toż:... Continuatio Octava .... MDCXCIX. (1699). w 8ce.

— Toż:... Continuatio Nona .... MDCCII. (1702). w 8ce.

— Toż:... Continuatio Decima typis Simonis Reinigeri .... 1706. w 8ce.

Jocher 1086.

Jansonius Arnoldus ob. Riedel Jerzy (Thalassio 1656).

JANSONIUS Doccomensis (Mich. Isselt). Mercvrivs Gallobelgicvs, sive rerum in Gallia et Belgio potissimvm: Hispania qvoque, Italia, Anglia, Germania, Polonia, vicinisque locis ab a. 1588 usque ad Septembrim anni praesentis 1592 gestarum. Nvncivs. Opusculum in quinque libros, qui totidem annos complectuntur, diuisum; auctore D. M. Jansonio Doccomensi Frisio. Coloniae Agrippinae apud Godofridum Kempensem Anno MDXCII (1592). w 8ce, str. 478 i 24.

Wierzbowa III. 2896.

Branic. — Ces. Wiedeńs.

— Mercurius gallobelgicus sive rerum in Gallia et Belgio potissimum: Hispania quoque, Germania, Polonia ab anno 1588 usque ad Martium anni praesentis 1594. gestarum, Nuncivs. Opvscvlvm in Sex Libros. Qui totidem annos complectuntur, diuisum; auctore D. M. Jansonio, Doccomensi Frisio. Editio altera, ab infinitis mendis repurgata, plurimis per singulos libros historijs aucta et huc vsque continuata. Coloniae Agrippinae, apud Godefridum Kempensem. Anno M.D.XCIV. w 8ce, str. 32 i 685.

Dedic. Henrico et Joanni Detteno Idibus Septembris 1592.

Wierzbowa. III. 3049.

Przeźdz. — Ces. Wiedeń.

— siue Rervm in Gallia et Belgio potissimvm: Vngaria quoque, Germania, Polonia, Hispania, Italia, Anglia aliisque Christiani orbis Regnis et Prouincijs a Julio mense anni 1593 vsque ad annum 1595 gestarum Nvntii. Tomus Tertius librum X. XII. XIII. XIIII et XV comprehendens. Cvm Appendice Ab initio anni 1596 vsque ad mensem Junium producta. Opera et Studio D. M. Jansonii Docoomensis, Frisij. Coloniae Agrippinae, Apud Godefridum Kempensem. Anno M.D.XCVI (1596). w 8ce, str. 12 i 496 i Appendix s. 94 [z następ. tytułem:] Supplementvm Mercvrii Gallobelgici, in quo breviter commerantvr ea, que ab initio anni praesentis M.D.XCVI usque ad mensem Junium tota Europa gesta sunt. Eodem D. M. Jansonio Doccomensi authore.

Łuckie seminar. — Przeździec. — Warsz. Uniw.

— Toż:... T. IV. Libr. XVI—XIX. comprehendens... auctore P.A. Jansonio. Coloniae 1603. w 8ce, k. 6, str. 391.

— Toż:... Tomus V lib. XX—XXIII. Auctore Joanne Baptista Bessardo Vesontino. Coloniae 1604. w 8ce, k. 7, str. 298.

— Toż:... Tom. V. VI. Francofurti 1606. 1613. ob. Arthus G. Jagiell.

— Mundus furiosus seu narratio rerum a mense Aprili 1596 usque ad auctumnum 1597 tota Europa gestarum. Coloniae Grevenbruch., 1597. str. 155. (Przedmowa datowana: Ex arce Busiana, Idib. Aug. 1597).

Obejmuje między innemi: Polonia.

JANSONIUS Joannes. Famae et gloriae Georgii Schur. Dantisci, 1656. w 4ce.

— Maiestas utriusque politicae ad Tribunal Regni deputatorum in gentilitiis effigiata ceris humillimo submissio-

nis obsequio adoratur, a Joanne Jansonio anno Domini, M.DC.XLIII. Lublini Typis Viduanis (1643). fol. kart nlb. 25.

Dedyk. Steph. Gembicki Palat Lanciciensi ac Alex. Glembocki, Archidiac. Gnesnensi. Obejmuje pochwały i herby sędziów Trybunału z 43 herbami. Osoby, na których spisano nakamienne wiersze są: Alex. Glembocki, Stan. Zaremba, Andr. Srzedziński, Jan Romiszowski, Alb. Węsik, Stan. Orłowski, Jan Baikowski, Paul Potrikowski, Fr. Gogoliński, And. Podolski, Chr. Bąkowski, Stef. Gembicki, Stan. Sokołowski, Joan. Dalesszyński, Mich. Zebrzydowski, Nic. Ujejski, Hier. Przerąbski, Stan. Scsucki, Mart. Dębicki, Sig. Zielecki, Alb. Lubiński, Stan. Brodnicki, Joan. Rysiński, Christ. Tysskiewicz, Vlad. Niemiryc, Remig. Woiakowski, Stan. Stawski, Stan. Głowiński, Vences. Hulewic, Georg. Horaim, Jaros. Pociey, Philon. Jałowicki, Gasp. Dobromirski, Zbign. Firley, Stan. Sarbiewski, Alb. Łużecki, Stan. Jabłonowski, Hector Wilczewski, Fel. Brochowski, Nic. Czetwerteński, Stan. Rzewuski, Jacob Orański, Nic. Sołtan. Jagiell.

— Saeculum aureum, in nuptiis Vladislai IV et Ludovicae Mariae Gonzagae 1646. a Joanne Janssonio parocho Sobkow. Dantisci, typis Rhetianis fol. str. 13 nlb. (ark. D_2).

Na odwrotnej stronie rycina.
Hoppe 32. Krasińs. — Ossol.

JANSSON Jan Wilhelm. Novissima Poloniae regni descriptio. J. Jansson. (Mappa). około 1640.

— Novissima Poloniae descriptio. (Umieszczona w Theatrum mundi Amstelodami 1652 i 1658). folio wielkie.

— Nova totius Livoniae accurata descriptio. (Umieszcz. w Theatrum mundi Amstelodami 1652 i 1658). folio.

JANSSON Wilhelm. Magni Ducatus Lithuaniae, caeterarumque regionum illi adjacentium, exacta descriptio, Illustrissimi ac Excellentissimi Principis et Domini D. Nicolai Christophori Radzivil D. G. Olicae ac in Nieswiez Ducis, S. Rom Imperii principis, in Szydlowiec et Mir Comitis, et S. Sepulchri Hierosolymitani militis etc. opera cura et impensis facta, ac in lucem edita. Amstelodami excudebat Guilhelmus Janssonius sub Signo Solarii de aurati Anno 1613. Sculptum apud Gerardum Hesseborn. (Na arkuszu podwójnym).

Toż, powtórzona w nowym atlasie Wilhelma i Jana Blaeu Tom I.

Toż, w Atlasie nowym większym i mniejszym Jana Janssona. Na mappie tej na boku jest oznaczony bieg rzeki Dniepru od miasta Czerkassy aż do ujścia w morze Czarne. Jest także w wielkim Atlasie Blaeu Tom II ozdobniej i staranniej odbita.

Toż, mappa odbita z napisem: Typis Amstel. apud P. Schenk et G. Walk. Cum privil. Encykl. Orgelbr. Tom 13 str. 53 i 4.

Jansonius Robert ob. Voidovius And. Polonus (Sententia 1625).

JANSON Samuel Leop.(olien). P. D. et P. Pantheum archipraesulei honoris, in montibus leoburgicis, Illustrissimo et Reverendissimo Domino D. Constantino Josepho Zieliński, Dei et Sanctae sedis apostolicae gratiâ, archiepiscopo Leopoliensi, opere panegyrico erectum et ad solennem sedis suae metropolitanae Leopoliensis ingressum inter Faustas orbis Poloni acclamationes cultu officiosissimo a M. Samuele Janson, in alma universitate Cracoviensi, philosophiae Doctore et Professore dedicatum. Anno Salutis 1700 (poprawione piórem 1701) die (20) mense (Febr.). Cracoviae, Typis universitatis. fol. k. nlb. 2, ark. F_2.

Na odwr. str. tyt. herb Zielińskiego, pod nim wiersz ze Statiusa L. I. Theb.; na karcie 2ej ded. Zielińskiemu arcyb. lw. Od ark. A. panegiryk, pod nadpisem: Pantheon avitorum decorum radians maiore streno. W tym wierszu nakamiennym wychwaleni różni Zawadzcy i Zielińscy. Od karty D_2: Pantheon corusco virtutum Archipraesulis. W końcu wiersz o Mich. Stef. Radziejowskim Arcyb. Gniezn.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Krodnerowicz Jan (Quinquatria 1699).

JANSON Toussaint (De Forbin Tussanus) Episcopus Masiliensis (1625 † 24 Marca 1713). Oratio Reverendissimi Domini Tussani de Forbin, de Janson, Episcopi Masiliensis, Serenissimo, Potentissimo et Christianissimo Galliarum Regi, a Secretioribus consilijs eiusdemque legati extra ordinem, ad comitia electionis Varsauiam missi. Die 11 May

1674 in Campo electionis habita. Bez wyr. m. dr. w 4ce, k. 5 nlb.

Proponuje Xcia Neoburskiego na króla.
Jagiell.

Jantaszek z woyny Moskiewskiey teraz nowo wydany w Krakowie roku 1663. w 4ce. (Wierszem).

Jussyński Dykc. poet. T. 2, str. 425. — Kraszews. w Tyg. Petersb. 1848. str 117.
Dzikow.

JANTHESIUS Casparus Adriano von der Linde gratulabundus applaudit. Danzig 1639. fol.

— Ihrer Königl. Mayest zu Pohlen gnädige Concession exercitii muneris advocationis. Gedruckt zu Danzig, bey Georg Rheten anno 1640. w 4ce.
Dzików.

— Discursus. Dzików.

— Itinerarium Caspari Janthesii, ab authore ipso revisum. Dantisci 1637. w 4ce, str. 103. Zamojs.

(Jantzen Johann). Als Johann Jantzen und Johann Gottfried Fabricius bey der ädlen Buchdruckerkunst zu würdigen Mitgliedern aufgennommen wurden. Danzig 1746. w 4ce.

Jantzen- und Schumann'ische Eheliche Verbindung. Danzig 1757. fol.

JANTZEN Petrus. Trauer-Gedicht... Johannes Schultzius. Danzig 1651. w 4ce.

Janua linguarum ob. Komeniusz (1632. 1642).

Janua Sacramentorum ob. Strasz E. (1658).

Janus Damianus Senensis ob. Damianus.

Janussius Dux in Dubno ob. Calendarium.

JANUSSIUS Dux Masoviae. Decretum Ill. D. Janussii Ducis Mazoviae contra Luterianos. Cracoviae apud Hier. Victorem, mense Aprili MDXXV (1525). w 4ce.

Jest tu na początku list pasterski do Mazowszan Rafała Leszczyńskiego, biskupa płockiego przeciw Lutrom.
Jocher 9512. — Janocian. III. 188.

Janussius Georgius (Jerzy) ob. Allocutiones (1611).

Janussius Joannes Opatoviensis ob. Chłapowski S. (Corona 1662).

Janusz Jan Daniel ob. Seiler Jerzy Fryderyk (Religia 1785).

Januszewicz Andrzej ob. Januszowicz.

Januszewicz Bartłomiej ob. Januszowicz B.

Januszewicz Georgius ob. Januszowicz Jerzy.

Januszewicz Jan Kanon. Poznańs. ob. Bojanowski Stef. (Autumnale 1671).

JANUSZEWICZ Casimirus. Philosophia universa ex analysi virtutum politicarum ad ideam earundem conformata, honori & nomini perillustris ac magnifici Domini Eliae Antonii Marcinkiewicz, tribuni Upitensis ad M. D. L. Tribunal judicis deputati dicata, atque sub fortunatissimis eiusdem auspiciis ab erudito ac generoso domino Casimiro Januszewicz AA. LL. & philosophiae, metaphisicae & politicae auditore, publicae disputationi proposita. Praeside R. P. Sigismundo Kruger Soc. Jesu A. A. LL. & philosophiae doctore, ordinario metaphysicae in alma Academia Vilnensi eiusdem Societatis professore. Anno Domini 1704 mense ... die ... w 4ce, kart 22 nlb. Czartor.

Januszewski Antoni ob. Mowy (1758. 1759).

JANUSZKIEWICZ Alexander X. Soc. Jesu (1710 † 8 lipca 1766). Statywa honoru w prześwietnym Kleynocie herbowym Strzemienia Jaśnie Wielmożney Jey Mci Pani Rozalii z Brzostowskich Platerowey Woiewodziny y Starościny Inflantskiey przy Tryumfalney na Senatorską Godność ascensyi z Applauzami Stateczaym nieśmiertelney Sławy Dziełom wystawiona. Oraz od Obligowaney Jaśnie Wielmożnemu Domowi Rezydencyi Dyneburskiey Soc. Jesu polskim wierszem wysławiona. Roku Pańskiego 1736. W Wilnie w Drukarni Akademickiey Soc. Jesu. folio, k. 4.

Miane w Wilnie dnia 12 Grudnia 1746 roku.
Sommervogel IV. 743. — X. Brown. Bibliot. pisarzy. S. J. str. 205.
Czapski. — Plater Wład.

— ob. Kuryer litewski (1760—3).

JANUSZKIEWICZ Antoni. Peripathetica philosophia veritatis etiam orthodoxae scutum inexpugnabile honori & gloriae immortali judicii terestris Ravensis seu perillustribus magnificis dominis dominis Gabrieli Lesiewski judici terrestri Ravensi, Andreae Leszczyński notario terrestri Ravensi dicata. Conclusiones Philosophicas publice defendendas Anno Domini 1751, die 13 Julii in Athaeneo Ravensis Collegii Societatis Jesu suscepit A. R. D. Antonius Januszkiewicz in Mariana Academia Ravensi Secretarius. Varsaviae. Typis S. S. M. & Reipublicae in Coll. S. J. fol. 10 k. nlb.

Po dedykacyi Conclusiones zawarto w 4-ch kartach. Na odwrocie tytułu herb z wierszami. Genealogicznej dedykacyi kart 5. Jagiell.

Januszkiewicz Marcin ob. Woliński Jak. (Szczęśliwe 1647).

Januszkiewicz Stanisław X. ob. Fredro Andrz. Max. (Przysłowia 1664).

Januszkowic Jan (Echo e Polonia) ob. Bieżanowski J. S. (1670).

JANUSZOWIC Andrzej (Januszewicz). Mowa przy pożegnaniu J. O. Trybunału przez W. Jego Mci Pana Andrzeia Januszewicza komornika Granicznego Powiatu Radomskiego Woiewodztwa Sieradzkiego miana w Lublinie Dnia 20 Grudnia 1752 (w Lublinie). folio, k. 4.

Bez osobn. tytułu. Napuszyście powiada, że: „ta, która dla dobra pospolitego dla spoczynku utrudzonych kłotniami pacyentów stawialiście przez ten czas Swiętej Sprawiedliwości Fabryka jest już wspaniale wystawiona. Kończy pochwałą And. Bajera kanon. i Adama Małachowskiego. Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Mowa przy powitániu J. O. Trybunału Lubelskiego przez W. J. Pana Andrzeia Januszowicza komornika granicznego, powiatu Rádomskiego Wdztwa Sieradzkiego miana w Lublinie dnia 10 kwietnia r. 1755. (Bez osob. tyt.). fol. kart 2.

Po napomknieniach o Lechu, Wandzie, Piaście idzie: pochwała Marszałka Potockiego. Jagiell. — Krasiń. — Uniw. lwow.

JANUSCHOWIC Bartholomaeus (1588 † 12 Wrześn. 1644). Quaestio de effectibus excommunicationis. Ex C. Si vere ext. de Sent. Excom. In collegio DD. Juris Consultorum publicé ad disputandum proposita. Anno 1620 die 23 Octob. a M. Bartholomaeo Januschowic in Acad. Crac. Professore et Collega Minore. Cracoviae ex officina Matthiae Andreouiensis (1620). w 4ce, kart 3.

Obok quaestio idą Conclusiones I—III. Na końcu: Sub auspiciis Jacobi Turoboyski Rectoris. Dzikow. — Jagiell.

— Quaestio de bona fide in praescriptionibus, quam Bartholomaeus Januschowic, AA. Mag. et Phil. D. Contuberuii Jurisperitorum Senior, ad disputandum proponet. Anno 1622. Cracoviae ex Officina Matthiae Andreoviensis. w 4ce, ark. 1. Ossol.

— Questio de prohibita rerum ecclesiasticarū alienatione, quam Praesidente Adm. R. et clariss. Dño D. Jacobo Naymanowic, J. V. D. et Professore Ordinario, Archidiacono Pilecen̄ etc. M. Barthol. Januschowic Bursae Jurisperitorum Senior, pro consequenda prima in jure utroque laurea ad disputandum proponet. In Collegio DD. jurisperitorum, mense Julio, die (12) hora (7). Anno M.D.C.XXII (1622). Permissu Magnifici D. Rectoris, typis Mathiae Andreoviensis. w 4ce, kart 6.

Po programie idą wiersze na Januszowicza przez Jędrzeja Haskowskiego i Jędrzeja Zagórnego, poczem idzie oda na wojnę przeciw Turkom z muzyką Annibala Orgas, magistra chóru w kość. katedr. krakows. (Muzyki nie dołączono).
Dzienn. Warsz. 1827. T. 10, str. 77. Jagiell. — Warsz. Uniw.

Powyżej wymieniona Oda znajduje się w Bibliotece Jagiell. jako osobna całość. Tytuł jej:

Ode inter declamationem epitaphiam qua laudabanturij, qui cecidêre in bello contra Turcam decantata ... (Na końcu:) Faciebat symphoniam A. R. D. Annibal Orgas S. T. D. magister chori in ecclesia Catedr. Cracov. Bez m. dr. i r. w 4ce, kart 2. Jagiell.

— Quaestio de Testamentis ad piam causam quam Praesidente Clarissimo et consultiss. viro, D. Andrea Petricovio

J. U. Doctore et Professore Ordinario, M. Bartholomaeus Januschowic, J. U. Professor, Collega DD. Jurisc. Collegij, Can. Louicien. pro licentia in utroq. jure assequenda, publicè ad disputandum proponet. In Collegio DD. Jurisperitorum, die Januarii Hora 7 anno MDC.XXIX (1629). Cracoviae typis Mathiae Andreouiensis (1629). w 4ce, k. 4 nlb.

Na odwr. tytułu herb Acad. Crac. i dwuwiersz. Jagiell. — Krasiński.

— ob. Jurkowski Stan. (Virtutis mnemos. 1634) — Naymanowicz Jac. (Quaestio de immunitate 1634).

Łętowski Katal. III. 93. (pisze go Januszewicz) — Starowols. Monum. s. 42. — Muczkowa. Statuta 272. — Dziennik Warsz. 1827. T. 10, s. 77.

Januszowicz Georgius Canon. Crac. († 1700). ob. Łukaszkiewicz Joannes Felic. (Domitor draconis 1689) — Podgórski Samuel Jan (Apertio portae 1700) — Rucieński Jan Chryzostom (Manipulus 1684) — Schedel Nic. (Corona liliorum 1678) — Sienkiewicz Piotr (Columna 1689) — Sutkiewicz Paweł (Palaestra virtutis 1689).

Łętowski J. Katal. III. 93 pisze go Januszewicz Jerzy.

JANUSZOWICZ Jan. Quaestio de primo intellectus nostri Cognito. A M. Joanne Januschowic Phil. Doct. Ecll. Coll. SS. Omnium Canonico Scholae B. M. V. in Circulo Crac. Seniore, publice in alma academia Cracouiensi ad disputandum permissu Magnifici Domini Rectoris proposita. Anno Domini 1645 (poprawiono na 6) mense (Januario) die (4). (Na końcu:) Cracoviae, ex officina Valeriani Piątkowski. w 4ce, kart 6 nlb. Jagiell.

— Kasprowicz Seb. (1636). — Slachetka J. S. (Hortus 1644).

JANUSZOWICZ Józef Andrzej Kłosiec. Mowa w dzień uroczysty imieninami Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla Polskiego Wielkiego Xiążęcia Litewskiego etc. etc. w obecności Trybunału Koronnego y licznie zgromadzonych gości miana w Lublinie 1782 roku. Bez m. dr. (w Lublinie u XX. Trynitarzy). w 4ce, k. 6.

Przypisał Sebast. Sierakowskiemu kanon. katedr. krak. Trybunału Prezyd. W mowie kadzideł dla króla bez granic. Dalej o urządzeniu edukacyi narodowej. Muczkow. Statuta 432—3. Jagiell.

— ob. Popis (1781).

Januschowic Stanislaus Erazm ob. Sarnowic Alb. (Phoebus 1638).

JANUSZOWSKI Antoni Pobog. Mowa na pożegnanie J. O. Trybunału Koronnego Imieniem Prześwietney Palestry Lubelskiey przez Urodzonego .... Miana w Lublinie R. P. 1758. Miesiąca Grudnia dnia 20. (Lublin 1758). w 4ce, kart 4 nlb.

Także w Mowy wyborne Lublin 1759. A—B$_2$. Branic. — Warsz. Uniw.

JANUSZOWSKI Ferdynand Ohm. In Nomine Sanctissimae Trinitatis. Sententiae Morales, conscientiae directivae. Ex varijs Theologis praecipuè Angelici Doctoris Discipulis, desumptae. Et in quatuor libros distinctae. Authore F. Ferdinando Ohm, vulgo Januszowski M. Ord. Praedicatorum. Ubi etiam quae ad examen Ordinandorum conducunt, in margine insinuata videbis. Superiorum permissu. Cracoviae, typis Universitatis 1687. w 4ce, kart 8, 128, 235, 69, 58.

Dedykacya Antonio Krzesinowski Abbati Coprivicensi Ord. Cisterc. Tu mówi, że te sentencye sexennio partim Climontouiae ad S. Hyacinthum, partim Sandomiriae a S. Jacobum praelectas, anceps habebam. Mówi o dziele Krzesimowskiego Victor Christianus in patriam tendens. Po dedykacyi idzie approbat 10, z tych dwie w Rzymie 1685 r. tam więc ówczas zapewne bawił. Ad lectorem mówi, że podaje sententias e variis authoribus desumptas. Powołuje P. Lombarda i Summę Raymunda i dodaje: integrum de matrimonio tractatum ex uno, sed me ipso suppleato Moscicensem reperies. Index obejmuje kart 3. Zaczyna Prologus de conscientia, a od str. 9 liber I, stron 128. De praeceptis decalogi. Na str. 128 podaje: Ne pagina vacua remaneat Vita Servi Dei Fabiani Bircovii, ex actis capituli generalis. Valentia 1647. Libr II, stron 235. De septem sacramentis. Tu od str. 192. De Matrimonio Liber III. str. 69. De censuris. Liber IV str. 58. De obligationibus et peccatis variorum statuum. Od str. 53: Additiones.

Barącz Rys Zak. Kazn. II. 174. sam się myli zaprzeczając istnieniu edycyi tej, którą przytoczył Chodkiewicz: De rebus gestis s. 313.
Jocher 4861 *a*.
Akad. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— In nomine Sanctissimae Trinitatis Sententiae morales conscientiae directivae tum ex Angelici Doctoris Discipulis, tum ex alijs theologis desumptae. Et in quatuor libros distinctae. Authore F. Ferdinando Ochm vulgo Januszowski S. T. M. Ordinis Praedicatorum. Accesserunt in hac secunda editione, praeter breves additiones sc. de non alienandis Regularium bonis, de paupertate religiosa, de commutatione votorum, de non ambigendis inter religiosos officijs, de non aggravandis per Visitatores locis visitatis, examen Ordinandorum et Sententiae, tum ab Alexandro VII. tum ab Innocentio XI. damnatae. Superiorum permissu. Crac. typis Nicolai Alexandri Schedel. Anno M.DC.IX.IV (sic) (1694). w 4ce, kart 4, str. 525.

Dedykacya Deo Ter optimo maximo, i pięciu Świętym. Wydanie z r. 1694 jest drugiem. Na odwrocie karty 4 jest powołanie się na approbatę w pierwszej edycyi. Obejmuje ks. I: De praeceptis decalogi. II De 7 sacramentis. III De censuris. IV De obligationibus et peccatis. Całe dzieli się na Distinctiones. Z polaków przytacza: Powędowskiego (tak) i Makowskiego. Od str. 526—530: Monitio nonnulla praesertim primae editionis excusans. — Haustein Cathal. podaje: Cracov. 1690. w 4ce, str. 528. Paginacya pomylona, bo po str. 199 idzie strona 300. Strona 160 jest dwa razy.
Jocher 4361 *b*. Dzików — Jagiell.

— Sententiae morales .... Cracoviae 1702. w 4ce. Wileńs.

— In nomine Christi Crucifixi Sententiae Sacrae in quinq. opuscula divisae. De Symbolo Apostolorum seu de Fide. De alijs virtutibus, et quae his sunt annexa. De opposito virtutum sc: de peccatis. De decem Dei praeceptis, vbi breviter de praeceptis Ecclesiae. Tandem de Sacramentis. In gratiam et commodum Ordinandorum. Authore P. M. F. Ferdinando Ohm alias Januszowski Ord. Praedic. His annexa brevis Monitio ad lectorem opusculorum jam impressorum sc. Sententiarum moralium et Thomisticarum. Cum licentia Superiorum. Cracoviae typis Nicolai Alexander Schedel S. R. M. Typ. A: D: MDCXCIX. (1699). w 8ce, k. 8 nlb., str. 271.

W Kat. Jans. na rok 1702, wyrażony rok druku 1689.
Dedykacya S. Romualdo Eremitarum Camaldulensium Patri. Po dedykacyi idą podwójne Monitio ad lectorem; Sentent. Moralium. Thomisticarum, w których czyni poprawki. Mieści: Opusculum primum de Symbolo (do str. 40) II dum De virtutibus (do s. 67), III De oposito virtutum (do str. 105). IV De praeceptis Decalogi (do str. 156). V De sacramentis (do str. 271). Cztery Approbaty są z r. 1699 i 1698.
Jocher 4294.
Akad. — Czetwert. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zieliń.

— Toż:... Cracoviae typis academicis. Bez wyr. roku. w 8ce.

Na odwrocie tytułu herb Akademii krakows. Przypis Petro Praczlewicz S. T. D. Almae Univ. Crac. Rectori Approbata 31 Januar. 1699. Na końcu dodano: Supplementum. Distinctiones nonae de extremo judicio.
Barącz Rys II 174.

— In nomine Tuo Jesu dulcissime. Sententiae Thomisticae, in quatuor libros divisae: De deo. Angelis. Homine. Reparatione hominis. In gratiam eorum, qui relictâ caligine philosophica, his temporibus Theologiae nimiûm immixtà: Sacrae Scripturae, S. Canonibus quatenus conscientiae directivis, SS. Patribus, historijs ecclesiasticis, et ad haec reducibilibus operam dantes, compendiosa Theologia notitiâ contentatur. Authore P. M. F. Ferdinando Ohm, aliàs Januszowski, Ord. Praed. Anno Domini 1696. Cracoviae, typis Universitatis. w 4ce, kart 8 nlb., str. 407 (liber I ma str. 76, II 34, III 195, IV 102), i k. 4 nlb.

Na odwr. karty tyt. „Privilegia quinque S. Benedicto concessa" i »Religionis S. Benedicti duodecim fructus". Potem ded.: D. Bonifacio Rostocki, ordinis S. patris Benedicti, nec non adm. rndis. patribus et dominis ejusdem archicenobii professis. Poczem: Eminentia Ordinis S. P. Benedicti, i Vita S. Gregorii Magni ex ord.

S. P. B. Dalej: Ad lectorem monitio (Errata). Na końcu: Index libri; Facultas Ordinari i Facultas Ordinis, pod którym podpisani: Tom. Mosewski i Hier. Mielóński. Wreszcie: Approb. Theologorum Ordinis, pod czem podpisani: Dominicus Frydrychowicz i Sylw. Czechnitz. Jedna approbata 29 Aug. 1669 (zapewne błąd druku), druga 12 Sept. i 27 Aug. 1696.
W dedykacyi do Rostockiego pisze autor: Tuo consilio bonae memoriae Adamus Gliński Vexillifer Sandomiriensis Basilica intus et extra adornata, Praeposituram Tuchoviensem restaurasti. Benedictinorum Ordo Academas illuminavit. Primo enim et secundo etitertio tui regimine triennio studium non solum philosophicum sed et theologicum promovisti.
Dzieło zaczyna: Theologia juxta mentem D. Thomae. Prologus de natura theologiae. Od str. 1—76: Lib. I. De Deo uno et trino. L. II. de Angelis (oc str. 1—84). Lib. III. De homine. (str. 1—195). Lib. IV. De reparatione hominis (str. 1—102). Trzy kartki Indexu i 1 k. Approbaty.
Jocher 2758. Drohob. — Jagiell.

— In nomine SSmae Trinitatis Speculum parvvm Religiosorum. De tribus votis essentialibus Religionis, alijsque virtutibus eis annexis ex B. Humberto V. Generali Magistro Ord. Praedicatorum. De vita spirituali, et brevi methodo perveniendi ad perfectionem. Ex S. Vincentio Ferrerio eiusdem Ordinis. De acqulrenda vera perfectione. Ex S. Catharina Senensi eiusdem Ordinis De studio Meditationis. Ex P. M. F. Nicolao Moscicensi Polono eiusdem Ord. De formandis Novitiorum moribus (vbi et alia) ex P. Joanne Nys Antverpiensi eiusdem Ordinis. Labore F. Ferdinandi Ohm, alias Januszowski eiusdem Ordinis reimpressum. Cum licentia Superiorum. Cracoviae typis Schedelianis Anno Dñi 1689. w 12ce, k. 12, str. 384 i k. 10 nlb.

Dedyk. Divo Joann. Cantio Reg. Pol. Patrono. Approbata r. 1687 powiada: reimprimi faciat librum fere jam extinctum et propterea difficiliter acquisibilem cui titulus: Speculum religiosorum. Jestto zatem dzieło Jana Nysa przedrukowane staraniem Ohma o czem pisze w przemowie ad lectorem. Post reimpressam Nic. Moscicensis et aliam proprio labore luci porrectam Theologiam moralem Speculum religiosorum a P. Joanne Nys ex SS. Ordinis N. collectum autoribus a P. Eustachio Mayer auctum, cui ex Nicolao Moscicensi de studio Meditationis opusculum inserui. Si in aliquo non quiescis quod et impressae 1687. proprij laboris praesta theologiae, videbis L(ibr.) 1 d. quintadecima in fine conclusionis nonae, quandam perplexitatem. Rozpoczyna dzieło: Epistola Sanctiss. P. Dominici ad Fratres Polonos. Dalej: Ex vita Beati Humberti. Exhortatio B. Humberti De tribus votis (str. 1—103). Instructio vitae spirituales edita a B. Vincentio. (str. 109—205) Ex vita S. Catharinae Senensis (s. 206). Dialogus S. Catharinae de accquirenda vera perfectione (str. 206—231). — De studio meditationis per Nic. Mosciconsem (s. 231—257). — Formulare novitiorum (str. 257). — Oratio D. Thomae Aquinatis (str. 340). Vita Bernardi Paxilli (str. 382). Vita Caroli Franci Clerici in Conventu Luceoriensi in Conventu Cracov. W obudwóch życiu szczegółów nie ma.
Jocher 6177.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Summa Philosophica in tres partes divisa. Logicam, Physicam, Metaphysicam. In gratiam et commodum Studentium. Ad mentem D. Thomae Doctoris Angelici, Auctore F. Ferdinando Ohm alias Janvszowitz Sacrae Theologiae Magistro Ordinis Praedicatorum. Cracoviae, Typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. Ord. Typog. Anno Dñi 1692. w 4ce, kart nlb. 12, str. 527.

Dedykowane Sanc. Benedicto. W tej dedykacyi kończy oddaniem czci Andrz. Bonif. Rostockiemu przeorowi Tynieckiemu. Approbaty są z lat 1689. Romae i r. 1691. Cracoviae. Pars I Logica, dzieli się na XII. Distinctiones (str. 1—178). Pars II. Physica ma Distinctiones LI. (do str. 457). Pars III Metaphysica. (od str. 457 —526) ma IX Distinctiones. Kończy: Religionis S. Benedicti duodecim fructus.
Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Warsz. Uniw.

— Tegmen In Ardore solis Aquinatici mysterium sanctiss: Trinitatis Peragrantis, sub umbra reverendissimi ac religiosissimi, Pariterq; Sapientissimi Patris F. Philippi a SS. Trinitate Praepositi generalis ordinis PP. Carmelitarum Discalceatorum Congregationis S. Eliae, Prioris S. Montis Carmeli. Protunc in Polonia feliciter hospitantis. Defensioni Fr. Ferdinandi Januszowski Sacrae Theologiae Studentis forma-

lis. Sub directione A. R. P. F. Joannis Waxman S. Theol: Magistri, Studij Generalis Cracoviae, Typis Balthazari Śmieszkowicz, S. R. M. Typographi (Dopisano: Disputabantur in Con'tu Ssmae Trinitatis die 25 Junij 1666 Hora 2da Pomeridiani). w 4ce, k. 6 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Karmelitów i ośmiowiersz in Stemma. Dedykacya Philippo a SS. Trinitate praeposito gener. Carmel. Discalc.

Jocher 3697. Jagiell. — Ossol.

— Tractatus de Matrimonio. Cracoviae Typis Universitatis 1683. w 8ce.

Jocher 7535.

Porówn. Theologia moralis.

— Sanctissimae Trinitati. Nobilissimo SS. Trinitatis triclinio beatissimae V. M. matri dei magno praedicatorum patriarchae S. Patri Dominico. Tractatus de Sacrosancto Trinitatis mysterio in gratiam et commodum studentium. Authore P. M. Ferdinando Januszowski alias Ohm ordinis Praedicatorum. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary S. R. M. illustr. ac reverendi Dni Episc. crac. Ducis Severiae nec non Schol. Novodv., typographi. w 4ce, k. 4 nlb., str. 136 i 6 k. nlb.

Jocher 3929 ma datę 1700 r. lecz tytułu całego nie znał. Czartor.

— ob. Dybowski Norbert (1673) — Mościcki Mikołaj (Theologia moralis 1683. 1701).

Bartęcz Rys dziejów Zak. Kazn. II. 173—4. — Żebrawski Bibliogr. s. 348. — Jankowski Rys logiki s. 195. — Encykl. Orgelbr. XIII. 65.

JANUSZOWSKI Jan, syn Łazarza Andrysowicza (1550 † 1623). Trzy duchowne Bractwa miasta Lwowskiego, Ciała Bożego, Rożanego Wianku i S. Anny. w Krakowie w Drukarni Łazarzowey 1585. w 12ce.

Jocher 8946. — Bandtke H. dr. kr. 385.
Porówn. niżej: Nauka Umierania (Apostrofe).

— Censor obyczaiów niektórych potocznych do naprawy potrzebnych ... Kraków, w drukarni Łazarzowey 1607.

Ded. Janowi Firlejowi podskarb. koron.
Maciejow. Piśm. 395.
Toż:.. w 2ciej Edycyi ob. Poprawa obyczajów 1625.

— Compendium Jvbilei: et Rerum cognitu dignarum, quae circa eius celebrationem, cum non exiguo ho·inum Catholicorum solatio, Cracouiae Anno Domini 1603 gerebantur: A Joanne Janvszovio Polonicè conscriptum. Et à Magistro Stanislao Nigritio, Publico Philosophiae in Academia Crac. Professore, in Latinum idioma conuersum. Cracoviae, In Officina Lazari. Anno Domini 1603. w 4ce, str. 58.

Stan. Nigritius dedykuje Nicolao Dobrocieski Canonico. W tej dedykacyi mówi, że dla tego mu poświęca bo on: Primus populo sacrosanctum Jubileum declarasti, modum et ordinem procedendi conscripsisti, doctissimis concionibus tuis saepius hominum corda ad devotionem inflammasti.

Autor zaś dzieło swe dedykuje Bern. Maciejovio Episcopo. Wymieniony jest spis processyi odbytych od Marca do 2 Czerwca (s. 24). Dygnitarze którzy brali udział (s. 30). Od str. 46 idzie: Breve directorium Jubilaei a Wic. Dobrocieski.

Od str. 52: Summa Jubilaei.

Jocher 7842.

Porówn. Jubileusz.

— Dogmata de septem sacramentis. Cracoviae, Ex Officina Lazari 1605. w 8ce, str. 106.

Jocher 8861.

— De ieiuniis atque cibis vetitis. Cracoviae ex Officina Lazari.

Jocher 7345. — Bandt. H. Dr. Kr. 391.

— Krótkie opisanie blisko przeszłego jubileuszu. Kraków, Siebeneycher 1603. w 4ce.

Jestto toż samo co: Jubileusz Wielki. Dzików.

— Jubileusz Wielki od Oyca S. Papieża Clemensa VIII. Na żądanie Krola J. M. Polskiego y Szwedskiego Zygmunta III. Krolestwu wszystkiemu do Kościoła Kathedralnego Krakowskiego pozwolony. Przez Jana Januszowskiego porządnie spisany. w Krakowie w Drukarniey Jakuba Sibeneychera. 1603. w 4ce, str. 37.

Dedykacya Bernathowi Maciejowskiemu Biskupowi Krak., w której wyraża: Ufam M. łasce, o której sobie wiele obiecuję, że się W. M. moy M. Pan odemnie naniższego sługi swego, tym obrażać nie raczysz: y mym M. Panem do końca będziesz.

Toż na łacińskie przełożył Stan. Nigritius. Jocher 7841. Dzików. — Ossol.

— Nowy karakter polski Z drukárnie Lázárzowéy: y Orthographia polska: Jana Kochanowskiego. Jeo M. P. Lukasza Gornickieo, etc. etc. Jana Januszowskiego. Roku Pánskiego, 1594. w 4ce, k. nlb. 32.

Druk rozmaity: gocki, antykwa, kursywa leżąca i stojąca.

Przyp. Hyacyntowi Młodziejowskiemu podskarb. nadw. koron. Jan Januszowski d. 24 Maii 1594.

Są tu uwagi nad pisownią Jana Kochanowskiego i Łukasza Górnickiego. Wszystkie stronnice równie jak i tytuł w ramkach drukarskich. W dedykacyi powiada, że lat temu 17 opuścil dwór, na którym lata trawił i osiadł na ojczystej roli. Chwali się życzliwością Zygm. Augusta, Kard. Radziwiłła i Hier. z Rozdrażewa. Żali się że po śmierci króla „ono podarze maluczkie, które mi potym za zesściem jego, nie bez żalu mego z garsci iako spokojnemu wyjęto". Od k. D_4 idzie: Orthographia rzędem obiecadła, zestawienie Kochanowskiego i uwagi nad Gornickim. Od k. G_3: Obiecadło y Orthographia wedle Górnickiego z przykładami. Od k. H_2: Psalmów kilka słowieńskich (1. 2. 3) obiecadłem Gornickiego pisanych. Od k. H_3. Januszowski: Obiecadło wedle mey Orthographiiey. Tu mówi że Szlachcic, pochodzi von der Schlacht.

Siarczyński podaje mylnie z datą 1590. — Wiszn. VI. 402. — Wierzbows. I. 600.

Akad. — Chreptowicz. — Czartor. Ossol. — Warsz. Uniw. (kopia).

— Kopia listow dwu: poslánych od Césárzá Tureckiego y Krolá Pérskiego do Krolá Hiszpáńskiego Philipa. Z ktorych sye obáczyć może, czego sye domágá Césarż Turecki od Krolá Philipá: y z iego vpominki. Y záś, iáko sye Persa spiknąć prágnie z Krolem Hiszpáńskim, przećiw temuż Cesarżowi Tureckiemu, z iego tákże vpominki. w Krákowie w drukárni Łázarzowey roku páńskiego 1586. w 4ce, k. 1 nlb. i 9 str. liczb. (Druk gocki).

Na odwr. str. tyt. krótka przemowa do czytelnika; dalej idzie przypis Jerzemu Mniszkowi z Wielkich Konczyc Kasztelanowi Radomskiemu Staroście Sanockiemu i Sokolskiemu; podpisał Jan Łazarzowic Januszowski.

Maciej Piśm. III. 392 (ma z datą 1590). — Wierzbows. I. 493.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Kwiat rayiski albo rożanka. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. Roku Pánsk. 1580 Bez wyr. m. (Kraków). w 16ce, str. 16 i 434. (Końca brak).

Dedykował Jan Lazarowic Januszowski w Krakowie 1580, Dorocie z Oyrzanowa Barzynej Wojew. Krak.

Wierzbowski II. N. 1551. Krasińs.

— Nauka umierania Chrzesciańskiego: Także iáko konáiącego Pánu Bogu oddawáć, y czego ná ten czás pilnowáć trzeba: Przy tym y przykłády o rozkoszách niebieskich y mękach Czyścowych y piekielnych; Częścią z włoskiego, częścią z łáciǹskiego ná polski ięzyk przełożoné przez Jana Januszowskiego. Do tegóż iest przyłożone Apostrophe do Bractw Duchownych. w Krákowie, w Drukárni Łazárzowcy, Bazyli Skalski, 1604. w 4ce, str. 367 i 8 kart.

Na odwrocie tytułu pod herbem wiersz: Na kleynot Nałęcz Gostomskich.

Dedykacya do Hieron. Gostomskiego z Leżenic Wojew. Poznań. (kart 4 nlb.), gdzie się można dowiedzieć o jego zasługach w kraju, jako też że X. Mikołaj Taranowski Kan. Krak. i Przełożony Bractwa Miłosierdzia w Krakowie, zobowiązał Januszowskiego do przełożenia tego dzieła na język polski. Na końcu data i miejsce druku powtorzone. Od str. 1 Wstęp do rzeczy (karta *A* przypada pod *l*). Od str. 9. Czasu zdrowia co czynić (karta *B* jest pod *c P*). Od str. 87. Rozmowa o śmierci X. S. Reszki (karta *M* pod *ało*). Konającego człowieka jak oddawać (od str. 115). Od str. 141: Przykłady mąk piekielnych (karta *Siij* jest pod *się już*). Od str 299: Przykłady ludzi w łasce Bożej (karta *Pp ij* jest pod *mógł*). Apostrofe od str. 113 (karta *Bj* stoi pod *sebn*). Od str. 349 do 367: Rzeczy pamięci godne (Rejestr).

Jocher 6283 *a*. — Niesiec. II. 420.

Czartor. — Czetwert.

— Toż:... Kraków, w druk. Szeligi 1608. w 4ce, str. 339.

— Toż:... Kraków 1612. w 4ce, str. 348 i rejestr. Krasińs.

— Toż:... Kraków, w drukarni Łazarzowey, Mac. Jędrzeiowicz, 1515 (powinno być 1615). w 4ce, str. 348, reg. kart 10.

Dedyk. Janowi Strzemieniowi.

Siarczyń. I. 191.

— Toż: W Krakowie, druk. Andrzeiowicza 1619. w 4ce, str. 348.

— Nauka dobrego y szczęśliwego vmierania. Do pobożnego życia y cwiczenia się, w Doskonałośći Chrześćiańskiey zachęcaiącymi dostatecznie obiáśniona regułami. Prawowiernym oboiey płci, wszelkiego stanu, conditiey, y powołania, Kościołá S. Katolikom. Pragnącym dusznego zbawienia wielce pożyteczna y potrzebna. Przez approbowanych Authorów świątobliwey pamięci, P. W. X. Jana Januszowskiego Archidiac: Sądeckiego, P. W. X. Stániśláwá Reszkę Opátá Jędrzeiowskiego, W. X. Páwłá Sympliciáná Spowied: Pultuskiego, W. X. Káśprá Druzbickiego Soc. Jesu Theologa, W. O. Mikołáiá z Moscisk Zakonu Kaznodz: Teol. Od każdego z tych z osobna, w różny sposob na swoim mieyscu podana y opisana. Teraz świeżo z dokłádem poprawniey w druku sporządzona y powtorzona. w Krakowie u Dziedzicow Krzysztofa Schedla, J. K. M. Typ: Nakładem Gerzego Schedla. w 4ce, kart 2 i str. 258.

Na odwrocie tytułu drzeworyt: Papież trzyma wizerunek Chrystusa na krzyżu. W egzemplarzu, który miał w ręku Haan był rok edycyi wytarty. Tak samo i w egzemplarzu Czartoryskich i u Jochera. Bibliot. Jagiell. ma egzemplarz tego samego tytułu, lecz z datą: J. K. M. typ. Roku P. 1675. Oprócz tego ma Bibl. Jagiell. egzemplarz bez początku i końca, do którego owa karta tytułowa z datą doprawioną, a którego opis, zgadza się z opisem zrobionym przez Haana egzemplarza mającego datę wytartą. A mianowicie: Zebranie Tytułów i Przypisanie Bogu, Synowi Maryi przez wydawcę M. A. S. zajmuje kart nieliczbowanych trzy. Umieszczone dalej są dzieła następujące: Jana Januszowskiego: Nauka Umierania Chrześciańskiego. (1—64). Rozmowa o Smierci Człowieka z Duchem Przez W. X. Stanisława Reszkę Opátá niekiedy Jędrzeiowskiego z Łacińskiego na Polskie przełożona. (65—104). Wizerunk Człowieka umieraiącego, Przez X. Pawła Symplicyana Spowiedniká Pułtowskiego napisany (wierszem) (105—144). Przygotowanie Do Szczęśliwey y Swiątobliwey Smierći Przez W. X. Kaspra Drużbickiego Societatis Jesu opisane. (145 232). Medytacye abo Rozmyślania o Smierći, Sądzie Bożym, Czyscu, Piekle y mękach jego. Wyięte z Elementarzyká Cwiczenia Duchownego W. O. Mikołáiá z Mościsk Zakonu Kaznodz: (233—258). — Strona 157—8 jest folio, z nadpisem: Obecność Boża przez wszystkie dni żywota twego miey na pamięci Boga. Na drugiej stronie: Obraz wieczności, lata wieczności na pamięci miałem. O wieczności. Kończy: O Boże, tu pal, tu siecz, tylko na wieki przepuść. Święty Augustyn w medytacyach. — Zebranie także przednieyszych rzeczy, które się w tey Księdze znayduję, kart 2.

Jocher 6284 (daty nie wiedział).

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— Nauka umierania chrześciańskiego także iako konaiącego Panu Bogu oddawać i czego na ten czas pilnować trzeba przytym y przykłady o roskoszach niebieskich i mękach czyscowych, częścią z łacińskiego na polski ięzyk przełożone przez Księdza Jana Januszowskiego Archidyakona Sądeckiego a teraz przez JP. Dadziboga Tomasza Tołoczkę Stolnika Ptu Grodzień. do druku podana. w Wilnie w Druk. Akad. S. J. R. P. 1695. w 4ce, str. 273 i kart 4 (brak w liczbowaniu strony 251).

Zawiera: 1) Nauka umierania chrześciańskiego str. 1—50. 2) Rozmowa o śmierci człowieka z duchem przez W. X. Stanisława Reszkę opata niekiedy Jędrzejowskiego z łacińskiego na polskie przełożona s. 51—82. 3) Wizerunek człowieka umierającego przez X. Pawła Symplicyana spowiednika pułtowskiego napisany wiersz, od str. 83—119. 4) Mikołaja z Mościsk zakonu kaznodziejskiego o świecie nauka i medytacya s. 120—164. 5) Przykłady mąk piekielnych i czyscowych, z doktorów SS. wyjęte, a z łacińskiego na polskie przełożone. O rozkoszach niebieskich i rajskich o mękach miejsc czyscowych i piekielnych, od str. 164—263. 6) Apostrophe, abo rzecz do Bractw duchownych, od str. 263—273.

W Apostrofe powiada autor, że przełożył książkę z włoskiego a przykłady z łacińskiego na polskie, gwoli bractwom wszystkim w Krakowie. Mówi że w Krakowie stanęły bractwa od kilkunastu lat, drugie nie dawno, a trzecie też podobno wyniść się gotują, jeśli nie w Krakowie tedy indziej. Rzeczy, jako w Polszcze przedtym nie widziane, tak teraz barzo pożyteczne. Udawano wprawdzie na przodku, kiedy Bractwo Miłosierdzia pierwszy kamień tych Bractw zakładało, rzeczy inaczej szacowano, szczypano i śmiechy z tego strojono. W samym Krakowie najduje się bractw celniejszych duchownych sześcioro: Bractwo Miłosierdzia. S. Jana Chrzciciela.

S. Anny Samotrzeciej. Compassionis. Różańca S. Chordy. Z tych wszystkie mają swe kompanie krom bractwa Chordy, które jest bez Kompaniey. W końcu autor wykłada znaczenie każdego z tych bractw (prócz Chordy).

W apostrofe powiedziano, że część dzieła tłumaczona z włoskiego. Po włosku współcześnie wyszło tego tytułu dzieło, którego tytuł w przekładzie polskim jest: Nauka dobrego y szczęśliwego umierania. Wszystkim w obec oboiey płći y wszelákiego powołánia stanom niewymownie potrzebna y barzo pożyteczna. Przez Jáśnie Wielebnego Kárdynałá Bellárminá w Łácińskim języku podána. A przez X. Andrzeia Łukomskiego Kánoniká Krák. w Polski język przetłumaczona Memorate novissima tua, et in aeternum non peccabv. Eccles. 7. W Krakowie, w Drukarniey Mácieiá Jędrzeiowczyká Roku Páńskiego 1621. w 4ce, str. 226.

Między dziełem Januszowskiego (edycya 1675) á Bellarminem jest ogromna różnica co do obszerności. Atoli myśl główna planu jest taż sama. I tak Januszowski rozróżnia: 1) Czasu zdrowia co czynić (str. 7—31) i 2) Czasu niemocy co czynić (str. 32—47). 3) Przy ostatnim zeszycie z tego świata co czynić str. 44 (wydr. str. 48) do 49 (strona 48 wydrukowana mylnie 44). Od str. 49—64: Pytania (1—12) o wątpliwościach niektórych około śmierci. — U Bellarmina rozróżniono także: 1) Co czynić dokąd nam zdrowie służy? 2) Co czynić kiedy choroba nastąpi? Część I dochodzi do str. 127 i ma rozdziałów XVI. Część II: Nauka dobrego Umierania, do końca dzieła, ma XVII rozdziałów. Jednak między treścią dzieł jest różnica zasadnicza, i zdaje się że Januszowski mógł tylko streścić Ballarmina. Sprawdzanie czego nie jest mojem zadaniem.

Jocher 6283 *b*.

Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Poprawa niektórych obyczaiów polskich potocznych, Wszelkiego stanu y kondiciey ludziom wielce potrzebna przez iednego Szlachcica Staropolskiego kwoli dobru pospolitemu napisana y wydana. In omnibus moribus nostris, nihil fiat quod cujusque offendat aspectum, sed quod nostram deceat conditionem. S. August. W Krakowie w drukarni Franciszka Caesarego 1625. w 4ce, kart 4, str. 140.

Cezary dedykuje Andrzejowi Lipskiemu bisk. Kujawsk. Kancl. Kor. — Cezary pomnożył to pięciu rozdziałami.

Obacz wyżej: Cenzor obyczajów.

Porówn. Starowolski Szym. (Reformacya obyczajów).

Maciejows. Piśmienn. III. 642—4. — Siarczyński I. 72. — Wójcicki Zarysy domowe I. 204. — Święcki Pam. I. 32.

Branic. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs.

— Toż:... tamże u tegoż 1625. w 4ce, str. 148.

Są dwa odbicia z r. 1625.

— Poprawa niektórych obyczaiów polskich potocznych, wszelkiego stanu i kondycyey ludziom wielce potrzebna; przez iednego szlachcica staropolskiego kwoli dobru pospolitemu napisana y trzeci raz przedrukowana. In omnibus moribus nostris, nihil fiat quod cujusque offendat aspectum, sed quod nostram deceat conditionem. S. August. W Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego 1628. w 4ce, k. 3, str. 148.

Ded. Andrz. Lipskiemu Biskup. z daty 1625 r.

Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Praeparationes devotae, ad digne celebrandvm, seu communicandū, cum variis Orationibvs, ex bonis et probatis Authoribus collectae. Sacerdotes, qui accedunt ad Dominum, sanctificentur, ne percutit eos. Exodi 19. cum Gratia et Priuilegio S. R. M. Cracoviae, In officina Lazari Anno Dñi M.D.XCVI. (1596). w 4ce, str. 271 i kart 5 liczb. (dedykacyi i przedmowy).

Druk piękny w obwódkach do koła marginesów. Nie jest to jednak ze wszystkiem dzieło samego Jana Januszowskiego, lecz bezimiennego Włocha albo Hiszpana. Książkę, która mu służyła za wzor, otrzymał Januszowski od Szymona Albinovanusa.

Przyp. Illustr. et Reverendiss. Domino D. Joanni Tarnowio Regni Procancellario per Joannem Januszowski.

Od str. 1—255 idzie: Caput I—XII. Cap. I. Utrum liceat quotidie sumere Eucharistiam. Cap. XII. Allocutio ad animam. Od str. 256. Litaniae de dulcissimo nomine Jesu. Od str. 266. Litaniae B. Mariae Virginis.

Wierzbows. I. 630.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Toż:... in officina Lazari, Anno Dni 1596. w 4ce, k. t., 3 k. nlb. ded.,

str. 3 nlb. ad lectorem, 1 str. errata i str. 271

Ded.: Joanni Tarnovio regni P. procancellario Joannes Januszovius.
Bandt. H. dr. krakow. 388.
Czartor. — Kazim. Dolna — Łopaciński.

— Praeparationes ad digne celebrandam missam. 1603. w 4ce.
Branic.

— ob. Praeparationes .... edid. Ad. Steinhelen (1615).

— Solium Dawid. Partes III.
Jocher 6017. — Bandt. H. d. krak. 391.

— Sion Pochylony Jana Podworzeckiego. Jeśliby sye co niebacznie nápisáło, álbo by sye co z kościołem powszechnym Apostolskim Rzymskim nie zgadzáło: zá nierzeczono niech będźie poczytano. W Krakowie z drukárnie Łázárzowéy Roku Páńskiego M.D.LXXXVII. (1587). w 4ce, stron 135 liczb. (Tytuł w oblamkach drzeworytow.).

Przypisał X. Bernatowi Maciejowskiemu z Chodla Biskupowi Łuckiemu Jan Podworzecki.

Dzieli się na części trzy. Pierwsza o różności stanu duchownego od świeckiego, o zwierzchności obojga stanów, o urzędach i granicach ich; trzecia uwagi przez co kraje upadają i który stan tego przyczyną. (Oczywiście, że świecki!) Na str. 106, rzecz o Henryku królu. Na str. 110 pisze o swoim pobycie na dworze Zygm. Augusta. Zamyka się to dzieło psalmem CXXXII przekładu J. Kochanowskiego. Także obok dedykacyi jest Kochanowskiego 24 wierszy:

Jest kto, coby wzgardziwszy, te doczesne rzeczy i t. d.

Starow. Hecat. 127. wyd. Wenec. powiada, iż dzieło to tłomaczone przez autora na łaciński język, zostało w rękopiśmie.

Siarcz. I. 190. — Maciej. Polska I. 345. — Maciej. Piśmienn. III. 392. — Bandt. Hist. druk. krakow. 1 384 — Wierzbows. II. 1660.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń — Ossol.

— Statvta Prawa y Constitvcie Koronne Łacinskie y Polskie, z Statutow, Łaskiego y Herborta y z Constitvciy Koronnych, zebrane. Y ná kśiąg dziesięćioro, na części, tytuły, práwá y párágráphy, Zá powodem Jáśnie Wielmożnégo swiéżéy pámięći Páná Mikołaia Firleia z Dąbrowice Woiewody Krákowskiégo etc. Spisáné, sporządzoné y wydáné, Przez Jana Janvszowskiego. W Krakowie, w Architypográphiiéy Kró: JM. Łázárzowéy. Roku M.DC. (1600). Cum gratia et privilegio S. R. M. fol., k. 21 nlb., str. liczb. 1369, k. 1. (Na końcu str. 133, z tytułem osobnym:) Przywileie koronne. Których się potwierdzaią Prawá wszystkié pospolite y osobne: które ácz w Státućié po wielkiéy częśći ná mieyscách swych przez Artykuły są rozpisáné, iednák dla pewnośći lepszéy iako sámè w sobie są, tu są w iedno znieśioné, y osobno położoné. (Pod tém w drzeworycie herb korony i Litwy). W Krakowie, w drukárni Łázárzowéy, Roku Pánskiégo MDC. (1600). folio, stron 134.

Ułożył z polecenia Mikoł. Firleja Wojew. lubelskiego.

W Statutach na stronie odwrotnej tytułu: Orzeł polski z herbem królewskim na piersiach. Na kartach następnych (2) dedykacya Jana Firleja do Zygmunta III. Następuje (kart 5) dedykacya Januszowskiego do Firlejów: Mikołaja, a gdy ten wśród układu dzieła umarł, do Jędrzeja, Jana, Piotra i Henryka. Przedmowa do dzieła zajmuje $6^1/_2$ k. Na $2^1/_2$ k. następuje rejestr ogólny rozkładu materyi na 10 ksiąg. Dwie karty następne zajmuje Jędrz. Prochnickiego: Opis stanów koronnych.

Księgi tych Statutów obejmują:

Księga I: O królu. O stole i dobrach króla. O powinnościach. Ks. II. O kościele. Klasztorach. Akademii krakowskiej. Dziesięcinach. O sądzie, klątwach. Ks. III. O radzie koronnej, wojewodzie, pieczętarzach, marszałkach. Ks. IV. O podskarbich. Lustratorach dóbr. Ks. V. Sądowa, o kommissarzach, podkomorzych, urzędzie grodzkim i ziemskim, o sprawach sądowych. Ks. VI. Wojenne. O żołnierzach, ciągnieniu na wojnę. Ks. VII. Księstw koronnych. Litwa, Ruś, Prusy, Mazowsze, Inflanty, Kurlandya, Multany. Ks. VIII. Mieyskie. Mieszczanie, handle, podwody, prawo Maydeburskie. Ks. IX. Szołtysi, kmiecie, chłopi, żebracy. Rzeki, bydło, pszczoły, psy, płoty, pożary, drzewa. Ks. X. O żydziech, przywileje, pogłowne, cyganie. Przed rozpoczęciem rozdziałow, wydrukowana Bogarodzica i zdanie o niej Łaskiego. Od str. 1137 idzie: Reiestr albo raczej Summaryusz Statutu rzędem obiecadła. Potem idzie wykaz Omyłek, a po nich: Łaski in excusatione ad Regiam M. et Primores Regni. Tu usprawiedliwia zarzuty, czemu bierze się do pi-

sania statutów zamiast: arma in praesentiarum potius fore tractanda. Na osobnej karcie wydrukowano: Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie, w architypographiiey króla J. M. Łazarzowey Roku M.DC. XXIIII. Julii w Wigilią świętego Jakuba dokończone.

W drugiej części zbioru: Przywileje koronne, idą najpierw przywileje 1—12. 1374 do r. 1588. a od str. 73 Interregna trzy po Auguście, Henryku i Stefanie.

Bentkow. H. L. II. 146—151. — Katal. Bibliot. Raczyńs. III. 285. — Maciej. Piśm. III. 392. — Sobieszczańs. Bibl. Warsz. 1851. IV. 489. — Czermak W. (Górski Rada Pańska 1892) str. VI—VIII. — Wierzbows. I. 688.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz. — Raczyńs. — Uniw. lwowa. — Warsz. Uniw.

— Verificatio albo zgadzanie Statutu Januszowskiego z Statutami Łaskiego y Herburtowemi łacińskiemi ... (przez Jana Januszowskiego). [Bez wyraż. miejsca i roku, bez osobnego tytułu] (1612?). folio, kart nlb. 31, sygn. A—Diij. Warsz. Uniw.

— Wróżki Jana Podworzewskiego. W Krákowie z drukarnie Łázárzowey. Roku Panskiego 1589. w 4ce, k. nlb. 3, str. 63 (dr. gocki).

Dedyk. Mikołajowi Firlejowi z Dąbrowice kasztel. bieckiemu Refer. Koron., dat. w Krakowie.

Mówi, że siedząc na wsi w to powietrze, otrzymał rożnych autorów kalendarze, w których piszą o jakiejś nowej monarchii. Owczas przypomniał sobie one dawne fraszki swoje, ztąd zjechał do Krakowa i napisał tę książkę. Przechodzi historycznie rzecz o proroctwach, wróżbach i sybillach a potem stosuje do Polski.

Wierzbow. II. 1701. — Kopera Spis.

Czaps. — Czartor. — Kórnik. — Krasińs. — Ossol.

— Wywód J. Januszowskiego y obmowa z strony Statutów koronnych, od siebie dla correctury praw sporządzony, spisanych, y wydanych. Kraków, w druk. Łazarzowey 1602. w 4ce, str. 26.

Dedyk. Zygmuntowi Myszkowskiemu margrabi z Mirowa, kasztelanowi Woynickiemu.

Bandt. H. dr. kr. 389. Branic.

— Wzór Rzeczypospolitey Rządney: do ciała człowieczego przystosowany, krotko spisany. Przez X. Jana Januszowskiego Archidiakona Sądeckiego. W Krakowie w drukárniey Mikołáiá Lobá, Roku Páńskiego, 1613. w 4ce, kart 4 nlb.

Na odwrocie tytułu jest Oddanie, to jest przypisanie tego pisemka .... „J. M. P. Baltazarowi Prostynskiemu z Prostyniey, na Babicy i Prochney Dziedzicowi, Krola J. M. Dworzaninowi, Panu y Dobrodzieiowi swemu X. Jan Januszowski, Archidiakon Sądecki tę pracę swoię małą, kwapionym piorem, w domu własnym J. M. pisaną: Wzor Rzeczypospolitey Rządney, iako czas y potrzeby z sobą niosą, do ciała człowieczego mystice przystosowany, widzieć, gdzie który członek, w którym Rzędzie, co, y iako wiele sobie każdy przywłaszczyć może, y co za powinność którego; znak swych kapłańskich, y wiecznego Bogomodlctwa swego, za ochotne, miłe y wdzięczne w domu przyięcie, chętliwie daie, oddaie y na wieczną pamięć daruie. W Prochney, Dzień Trzech Krolow 1613".

Maciej. Piśm. 396.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Żywoty sławnych mężów polskich. Kraków, z drukarni Łazarzowey. w 4ce, stron kilkanaście.

Wiszniews. VIII. 148.

— ob. Albimontanus (Exercitia 1596) — Bessarion Card. (O pochodzeniu Ducha S. 1605) — Ceriola Fryd. Furiusz (1597) — Giebułtowski Wojciech (1593) — Głuchowski Jan X. (Icones 1605) — Kochanowski Jan (Nowy karakter 1594) — Malaspina Germanicus (O lidze Oratia 1596) — Napragi D. (Poselstwo 1595) — Orzechowski Stanisław Oksza (Na turka 1590) — Plutarch (Thezeusz 1613) — Powodowski Hieronim (1588. 1604) — Reszka X. (Rozmowa o śmierci 1604) — Sokołowski Stan. (Poseł wielki 1590. Szafarz 1589).

Czacki. O prawach I. 40. — Niesiecki Herbarz. — Bentk. Hist. lit. I. 206. II. 146 — 151. — Chodynicki 230. — Ghilini Theatro d'huomini 1647. P. II. s. 126. — Wiszniews. Hist. liter. I. 77. VIII. 108. 58. VI. 402. 548. — Grabowski Ambr. Zybytki m. Kr. s. 189. — Załuski Progr. lit. 35. — Bandt. Hist. druk. kr. 382—92. — Bandt. Hist. dr. kr. Pol. I. 19—20. 172—4. 185. — Lelewel Bibl. ks. I. 182. — Braun. Bibl. script. pol. 1739. s. 13. — Siarcz. Obraz I. 188—9. — Maciej.

Piśmienn. Dodat. 217—9. T. III. 386—396. — Sobieszcz. Wyciecz. Archeol. s. 21—2. — Mostowski Zbiór pis. pols. T. II. Kochanowski 1803. — Encykl. Orgelbr. XIII. 61—5. — Starowols. Hecat. ed. Venet. s. 127.

JANUSZOWSKI Stanisław i Michał synowie Jana. Liber agendorum seu rituum tam sacramentorum quam ceremoniarum ecclesiasticarum. Cracoviae Lazar 1617. fol.

U Bran. def. egemplarz: a) brak tytułu. b) części regestru, c) 1 i 2 strony, d) 56 i 57 str., e) druga część kończy się Un. 4. Dedic Laur. Gembicki.

Branic. — Dzików.

JANUSZOWSKI Zygmunt Adam. Bylica Jana S. Kraków, w drukarni Antoniego Wozińskiego 1641. w 4ce.

Opiewa rozmaite zabawy wieśniaków około S. Jana w różnych prowincyach odbywane. Juszyńs. Dykc. I.

JANVIER. Les royaumes de Pologne et de Prusse avec le Duché de Courlande, divisés en provinces et palatinats. Dressés sur les observations astronom. etc. A Paris chez Lattré graveur rue St. Jaques au Coin de celle de la parcheminerie á la ville de Bordeaux 1774. avec privilège du Roi. Martinet inv. et sculpsit.

Na jednym arkuszu, z wyobrażeniem orła polskiego i pruskiego.
Encykl. powszech. Orgelbr. T. 13, str. 65.

JANZEN Philipp. In nuptias Francisci Gordonii et Annae Joannis Wagneri filiae. Dantisci 1634. w 4ce.

— Japoniorum Regum Legatio, Romae coram Summo Pontifice, Gregorio XIII. 23 Martij habita: A: 1585. Addita etiam est brevis in calce descriptio Insulae Japonicae. (Winieta). Romae apud Franciscum Zannetum Et Bononiae apud Alexandrum Benatium, et Cracoviae, in Officina Lazari anno Domini 1585. w 4ce, k. nlb 8. (trochę kursywy).

Są tu listy: Francisci Bungi (Regis), Protasii Arimanorum Regis, Bartholomaei Principis Omuranorum, Oratio in legatorum introitu a Gasp. Consalvo Lusitano, Soc. Jesu, Ad orationem Antonii Buccapadulii responsio. Kończy: Descriptio Insulae japonicae Abr. Ortelii.

Jocher 8160. 8162 wymienia jako wydawcę: Amatus Scipio Romanus.

— ob. Amatus Joannes (Sliwski Jak. Posłowie 1616).

Brown Bibl. s. 484. Czartor.

Japonia ob. Cerquer Lud. (1605) — Gonzalez Kasp. (1587) — Historya prześladowania — Juventius Józef (1763) — Rodriguez J. (Nowiny 1606).

Japończycy (Japones) ob. Aquaviva Kl. (Opisanie męczeńs. 1612) — Epistola (delegatorum 1585) — Męciński Alb. (1661) — Olbrychtowicz Stan. (Stateczność) — Palma (1624). — Zamachowski Paweł (Widok stateczności 1625).

Jarandi (Jarandorum domus) ob. Sarbiewska Maryanna (Causa 1691).

JARCHI Salomon. [Massechet Aboth, capitula Patrum; accedit commentarius R. Salamonis Jarchi ex perpetuis ad Talmudem notis depromptus: alter R. Judae Gaon, cui titulus Derek Haiim, via vitae]. (Po hebr.) Cracoviae. 1569. folio.

Jocher 8032.

— [Pircke Aboth, capita Patrum, cum commentariis R. Salomonis Jarchi et R. Judae Leva, F. R. Betsalel]. (Po hebr.). Cracoviae. fol.

Jocher 8059. — Catal. de la bibl. du Roy.

— ob. Chefer Imre (1637) — Talmud Babylonis (1616).

Jarczewska Zofia z Grzybowskich ob. Myślimski Fab. (1641).

Jarczewski Andrzej ob. Myślimski Fabian (1641).

JARCZEWSKI Józef X. Pańska cnota Congregationis oratorii S. Filip Nerivsz, zá kolchickie runo w oyczystą łódkę złożona. A pod protekcyą trzech polskich Jazonów, J. W. J. Mci Xiędza Alexandra Opalińskiego, kustosza kathedralnego poznańskiego, J. W. J. Mci Pana Józefa Opalińskiego, Starosty Sremskiego. J. W. J. Mci Pana Karola Opalińskiego, trzech rodzonych braci transportowana. Kaznodzieyskim zaś stylem, przez X. Józefa Jarczewskiego, Kongregacyi Gostyńskiey Prezbytera ogłoszona. Do druku z dozwoleniem

Starszych podana r. p. 1731. w Poznaniu, w drukarni akademickiey. folio, kart 15 nlb.

Na 2ej karcie rycina na blasze ryta, przedstawia S. Filipa w łódce stojącego. Autor przypisał prozą łac. trzem braciom Opalińskim. Dedykacya ma kart 4. Poczem kazanie z tematu: Et vos similes. Całe przepełnione makaronizmami.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

JARCZYŃSKI Jan. A. M. D. G. Quaestio medica de febre syncopali pro loco inter clarissimos et excellentissimos DD. Medicinae Doctores et Professores in alma Universitate Cracoviensi obtinendo, a M. Joanne Jarczyński philosophiae et medicinae Doctore publice ad defendendum proposita in celeberrima D. Jagellonis aula lectorio DD. Theologorum, Anno Domini (1676). M.DCLXXVI. Mense Martio die (16) hora (14) Cracoviae typis Universitatis. folio, 1 ark.

Na końcu berła Akad. Za Rektorstwa Szymona Makowskiego w Ak. krak.
Ordyn. Zamojs. — Warsz. Uniw.

— ob. Bieżanowski Stan. (Panegyr. gratul. 1676) — Bledzewski Marcin (1645).

Jarensbach Georgius ob. Hilchen Dawid (1609).

JAREWICZ Jan Akademik Wileński. Na cześć Piotra Rudominy Dusiatskiego i Maryny Abramowiczowny małżonków zmarłych, wiersz. Bez r. i m. druku. folio, 7 kart nlb.

Maciej. Piśm. pol. III. 871 i 2 str.

Jarłowicki Hieronim ob. Homer (Hipothesis 1598).

(Jarmański Bonawentura). Do Nayprzewielebnieyszego J. X. Bonawentury Jarmańskiego Schol. Piarum Prowincyała Litew. w dzień Imienin Collegium Snipiskie 1781. 14 Julii. w 4ce, 1/2 ark. (Wiersz).

— Prowincya Litewska Schol. Piarum w dzień Imienin Nayprzewieleb. w Bogu JX. Bonawentury Jarmańskiego Vice-Prowincyała swoiego naygodnieyszego r. 1778. 14 Julii. (Bez wyr. miejs. i dr.) w 4ce, pół ark.

Jarmański Bonawentura a S. Francisco ob. Decreta (1780).

Jarmarek Wenecki, opera komiczna ob. Bocherini G.

Jarmark Siedm muz ob. Krygier (1782).

Jarmarki ob. Rozmowa kupiecka (1700) — Twater Kazim. Fr. (Kalendarz 1705).

Jarmoliński Jan ob. Stawrowiecki Kirył (Sijà).

Jarmundowicz Jakób ob. Goleński J. B. (Archivum 1741).

JARMUNDOWICZ Kazimierz Franciszek. Agnus Szaniavius in loco pascuae coelestis; post dolendum è vivis abitum Celsissimi olim Principis Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Constantini Feliciani in Szaniawy Szaniawski, Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Studij Generalis Universitatis Cracoviensis Cancellarii, collocatus: Atque dum in Basilica Cath: Crac: mortales desideratissimi Principis cineres pompa solemni tumularentur; ad feralem sarcophagum a M. Casimiro Jarmundowicz, in alma Universitate Cracoviensi Philos: Doctore et Professore, Collega Minore observatus. Anno Domini 1732 die 29 Julij. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 11 arkuszy.

Przypis prozą Józafatowi podstolemu kor., Staroście Chęcińskiemu, Małogostskiemu, Fabianowi Łowczemu W. X. Lit., Scie Sochaczewskiemu, Czerkaskiemu, Radzickiemu, Mostowskiemu i Kąkolewickiemu, i Stanisławowi Scie Augustowskiemu Szaniawskim synowcom zmarłego Biskupa. Panegiryk prozą, poświęcony uczczeniu zasług Szaniawskiego B. Krakowskiego; do historyi rodziny Szaniawskich są niektóre objaśnienia.
Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Campana Virtutibus, Sanctitate et Sapientia in Ecclesia Militanti Vocalissima D. Bonaventura Archiepiscopus Albanensis, nominatus Eboracensis. S. R. E. Cardinalis, Doctor Seraphicus in Turri Eburnea gratiosissimae Christi Matris intra Ecclesiam Patrum Franciscanorum celleberrimi Conventus Posnaniensis; Adjuvante Dignissimi auditoris concursu Viribus Oratoriis ap-

pensa per Cracium Phil. Doctorem in Academia Posnań: Poeseos Proffessorem, ibidem Contubernij Szołdrsciani Praefectum, cujus Carmine nomen habebis in hoc Cognomen et Annum. ƆlassIƆɅs AStvs OᗡIt NɅWquaM ꓤIsoR ⅄chIVoS. Posnaniae typis Academicis. folio, 6 arkuszy.

Chronostych ten oznacza imie Casimirus a na wspak czytając nazwisko Jarmundovic, rok zaś 1724 oznaczają kropki. Na odwrotn. str. tyt. herb Szołdrkich z armaturą na blasze ryty, pod nim 4 wiersze łac. podpisał Józef z Bukowca Sremski stud. poetyki; przypisał prozą synom Wdy Kaliskiego Stefanowi i Władysławowi Szołdrskim szczęśliwie z obcych krajów do ojczyzny przybyłym, Kazimierz Jarmundovic fil. D., poetyki professor i prefekt bursy Szołdrskiego. Dalej mowa miana w kościele OO. Franciszkanów w dzień uroczystości S. Bonawentury. Przypisanie ma wiele ciekawych wiadomości do rodziny Szołdrskich.
Jocher 5424.
Czartor. — Jagiell. — Ordyn. Zamojs. — Ossol.

— Navalis Corona ex viventi Academicae gratitudinis herba contexta, meritissimo navitae Illustrissimo et Excellentissimo Domino D. Ludovico de Szołdry Szołdrski, Palatino Inovladislaviensi, Maioris Poloniae Generali; dum videlicet Post gloriosissimè exactum multorum honorum navigium in supremae hujus Praefecturae Sedem ab Illustrissima Majoris Poloniae Nobilitate plausu cum maximo introducentur, è voto obligatissimi Illustrissimae Domus Szołdrscianae Academi (tak) Posnaniensis Per M. Casimirum Jarmundowicz, in Alma Vniversitate Cracoviensi Phil. Doctorem in Academia Posnan. Rhetorices et Dialectices Professorem, Contubernij Szołdrsciani Praefectum, Oblata, et Officiosissimô calamô Circumscripta. Anno Domini 1729. Die 4 Julij. Posnaniae, Typis Academicis. fol. k. 30.

Na odwrocie tytułu herb Szołdrskich. Dedykacyi karta 1. W panegiryku o czynach Szołdrskich. Materyał genealogiczny.
Jagiell. — Ossol.

— Emporium Polonae felicitatis, dum Carolus Lodzia Poniński Episc. Aradensis, suffraganeus, praepositus, Vicar. in spiritualibus et Officialis generalis Posnan. Varsaviae consecraretur, e voto academia Lubransciana Posnan. a M. Cas. Jarmundowicz Phil. D. Poeseos Professore, alumnatus Szołdrsciani Praefecto, 1726, 24 Febr. Posnaniae typ. Academ. 1726. folio.

Pod wierszem podpisy: Petrus Rozrażewski, Josephus de Bukowiec Sremski, Scholae Poeseos studiosi. Krasińs. — Ossol.

— Fundacya kościoła y klasztoru Lendzkiego świętego zakonu Cystercyeńskiego, sześcią wiekami trwałości swoiey stwierdzona, ztąd, że: na dyamentowym błogosławieństwá Boskiego fundamencie ugruntowała się, ná drugie sześć set, y owszem na dalsze potomne wieki zamierzona, przy solennym ośmiodniowym w kościele Lendzkim, ná podźiękowánie Panu Bogu, iako królowi wieków, zá konserwacyą zakonu świętego Cystercyeńskiego, świeżo w roku 1745 ad declivium saeculi sexti od Stolice S. Apost: prokurowanym Odpuście, panegyrycznym kazániem, ku wiekopomney pámięći ták wielkiey łaski Boskiey, nie mniey nieśmiertelnemu zaszczytowi Jaśnie Wielmożnego Jegomośći Xiędza Mikołaia Antoniego Łukomskiego, Opata Lendzkiego, J. K. M. Sekretarzá, przez X. Kazimierza Jarmundowicza, Práwa Oboygá Professora, Kollegiaty WW. SS. w Krakowie Kánoniká Olkuskiego Dźiekána, ná ten czás w Akádemii Poznańskiey Dyrektora y kśiąg przez dyecezyą poznańską Synodalnego Cenzorá, sądów konsystorskich Assessorá, przy liczney godnych gośći frekwencyi w niedźielę Swiąteczną r. p. 1745 dniá 6 Czerwcá ogłoszona. w Poznaniu, w drukárni Akademickiey. folio, 23 kart nlb.

Po kazaniu od ark. G. następuje: Dyaryusz ośmiodniowey solennizacyi na podziękowanie wielkiey Boga Naywyższego łasce za skończone szczęśliwie sześć wieki klasztoru y kościoła Lendzkiego, świętego Zakonu Cysterneńskiego przy prokurowanym od Stolice Swiętey Apostolskiey odpuśćie, w kościele Lendzkim w r. 1745. d. 6 Czerwca odprawioney ku wiekopomney pamięci krotko zebrany. Poczem idzie od ark. J_2: Series chronologiczna o konwencie, progressach, szczęściu i procederach klasztoru

Lendzkiego. Tu wylicza fundacye 19 klasztorów Cysterskich, kładąc najstarszy Lędzki założony 1145 r. przez Mieczysława księcia W. polskiego. Na końcu pochwała dla żyjącego Opata Mik. Łukowskiego. Na odwr. str. tyt. na blasze ryty herb Szeliga a pod nim na pochwałę 28 wierszy pols. Przypis prozą X. Łukowskiemu i kazanie łaciną przeplatane. Przed Dyaryuszem, na wielkim folio arkuszu, miedzioryt bramy tryumfalnej o sześciu kolumnach, a poniżej Famy popiersie.
Jocher 8920. — Janocki Lexicon. str. 60.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Fundament nieśmiertelney miłości z Herbownych kamieni Wielmożnego Jego Mości Pana Kaspra z Modlibogowic Modlibogowskiego Cześnikowica Wschowskiego Komissarzá Prześwietnych Woiewództw Wielko-Polskich; w kotńczowym Polu J. Wielmożney Jey Mci Panny Zofii z Radomicha Radomickiey kasztelanki poznáńskiey, przy potwierdzeniu dożywotniey przyiaźni założony, na rzetelny uprzeymego powinszowánia Akademij Poznańskiey comprobament; Przez M.... Filozofij Doktorá, poetyki Professorá, konwiktu Jaśnie W. W. Ich Mciów P. R. Szołdrskich Praefekta, poetycznym Duktem Zachwalony. Roku założonego w świećie Zbáwieniá ludzkiego fundámentu 1726. w drukarni Akademij poznáńskiey. fol. k. nlb. 13. (Wiersz).

Dedykacya państwu młodym. Na odwrocie tytułu pod herbem, wierszy 12. Całe pisane czterowierszami. Całe genealogiczne.
Jagiell. — Ossol. -- Warsz. Uniw.

— Liber Tristium ad Euxinum lachrymarum Pontum, Post fatale è vivis exilium Illustrissimi olim ac Excellentissimi Domini D. Mathiae á Radomicko Radomicki, Palatini Posnaniensis Odolanowiensis etc. Capitanei, Statoris Patriae, Virique in Orbe Lechico Meritissimi, Maestis Elegijs per M. Casimirum Franciscum Jarmundowicz, in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctorem, in Academia Posnaniensi Rhetorices et Dialectices Professorem, Alumnatus Szołdrsciani Praefectum descriptus; Et dum eidem Illustrissimo olim Palatino justa parentalia in ecclesia Zerkoviensi persolverentur, luci publicae expositus. Anno Domini 1729. Die 14 Februarij. Posnaniae, Typis Academicis. fol. 22 kart.

Dedykacya Georgio Sapieha Capit. Wilkoviensi przez M. C. J.(armundowicz) P. D. Obejmuje Elegii X.
Jagiell.

— Lignum, secus decursus Aquinaticarum aquarum fructum suum in tempore hoc, toti Christianitati dans, Ps. 1. D. Thomas de Aquino Doctor Angelicus: In Celeberrimo Sacri Ordinis Praedicatorum Conventus Posnaniensis Roseto; ad assistentiam numerosi Hospitis exili orationis instrumento; Per M. Casimirum Franciscum. Hoc Scaphium dicet, cujus cognominis Author? (Tu oznaczone XI promieni z napisami:) Contubernii Szołdrsciani Praefectum. Crucium Philosophiae Doctorem in Academia Posnan: Poeseos Professorem (tu promienie padają na pewne litery alfabetu: Anno quo ꝩaron vꞁrga fꝩon-DVIt, ꝩtq'; FLore fLorVIt frVCtVWq'; eDIDIt terrae (1724). Diem mensis Martii ex hoc Cancrino collige. 1. Sabba. 1. taces. 1. Summus 1. Senones. 1. Summus 1. secat 1. AbbaS egeꞁ. plantatum. Posnaniae Typis: Academicis fol. kart 10.

Dedyk. Joanni Kurnatowski Thesaurario Schowensi, Agoranomo posnaniensi. Tutaj na czterech kartkach genealogia i krewieństwo z Gnińskiemi. Dziwactwa łamigłówkowe są treścią.
Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— Navigatio ex lachrymarum valle in Regionem Vivorum Infutati Łodziae Illustrissimi olim & Reverendissimi Domini D. Caroli Poniński Dei & S. Sedis apostolicae Gratiâ Episcopi Arodensi. Suffraganei Praepositi Cathedralis & Officialis Generalis Posnaniensis, Viri in Ecclesia Dei Meritissimi, ac dum Ei Justa Parentalia magno cum dolore, Peraugusti Capituli Posnaniensi lugubri ceremoniâ in Ecclesia Cathedr: Posnaniensis persolverentur, nomine Academiae Palladis a M. Casimiro Francisco Jarmundowicz Philosophiae Doctore Rhetorices Profes: Contubernij Szołdrsciani Praefecto, luctuosissimô calamô à Partu Virginis 1727. die 10

Septbr. Typis Academiae Posnaniensis 1727. folio, k. 12. Ossol.

— Panegyricus Serenissimis ac Potentissimis Augusto III. nec non Mariae Josephae Regibus Poloniarum Magnis Ducibus Lithvaniae, Russiae Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolēsciae, Sever: Czerniechoviaeq., Haereditariis Ducibus Saxoniae S. R. J. Electoribus &c. &c. Ipso Solenni Inaugurationis Regalis Die Ex voto Almae Universitatis Cracoviensis A M. Casimiro Jarmundowicz Philosophiae Doctore & Professore, Collega Minore, Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Omnium Canonico. Oblatus Ánno Domini M.DCC.XXXIV. (1734). Die 17 Januarij. Cracoviae Typis Universitatis. fol. k. nlb. 32.

Na odwrocie tytułu herb królewski. Panegiryk prozą genealogiczny zacząwszy od Witykindów.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Paragraphus de praemio virtutum et meritorum, Perillustris et Reverendissimi Domini D. Joannis Krall, canonicatus ecclesiae cathedralis posnaniēsis Coadjutoris, parochialis Mederecensis Praepositi, publici sacra authoritate apostolica et actorum consistorij Generalis Posnaniensis Notarij, ex digestis de Jure et Justitia desumptus, atque dum idem Perillustris et Reverendissimus Dominus in plena dignissimorum hospitum corona, a Perillustri et Reverendissimo Domino D. M. Joanne Lukini, utriusq. Juris Doctore et Professore, collegij DD. jurisconsultorum Seniore Patre, ecclesiarum; cathedralis cracoviensis Canonico, collegiatarum; Visliciensis Primicerio, Sanctorum Omnium Cracoviae Cancellario, parochialis Sławkoviensis Praeposito, contubernij Regio-Jagelloniani Provisore ac interea facultatis juridicae Decano. Publice In lectorio CC. DD. jurisconsultorum, Almae Universitatis cracoviensis utriusq; juris doctor crearetur et denuntiaretur, per M. Casimirum Jarmundowicz, philosophiae Doctorem, Tylicianum eloquentiae Professorem, Collegam Minorem ecclesiarum, Ilcussiensis Decanum. SS. OO. Crac: Canonicum, publicum Sacra Authoritate Apostolica Notarium. Dignissimis et amplissimis hospitibus propositus. Anno, quo Distributor praemiorum Caelestium natus est in terris 1737 die 30 Augusti. Cracoviae, typis Collegij Majoris Universitatis, fol. kart 8 nlb.

Jestto panegiryk nakamienny. Na cześć Kralla, Kaznowskiego, Tarły, Hozyusza, Pawłowskiego, Berskiego, Robertsona i innych. Jagiell.

— Pierwszy między pierwszemi w cnotach, w przykładnym ostrym y świątobliwym życiu, a consequenter na godach niebieskich Bł. Comes de Comitibus Andrzey Seraficznego syn Fraciszka, na konkluzyi trzechdniowego nabożeństwa przy introdukcyi z odpustem zupełnym od Innocencyusza XIII na dziękczynienie Bogu za Beatyfikacyą na ziemi Sługi swoiego pozwolonym z ambony OO. Reformatów poznańskich od pewnego Akademii Poznańskiey professora krótkim kazaniem okazany roku 1724. W Poznaniu w drukarni Akademickiey. folio, 8 arkuszy.

Na odwrocie tytułu herby Róża i Poraj, pod niemi 2 czterowiersze pols. Przypis prozą Zofii z Mycielskich Koźmińskiej podczaszynie poznańskiej, gdzie są wywody genealogiczne obudwóch rodzin. Akad.

— Protocollon Actorum Laudabilium Meritorum simul ac Virtutum Perillustris olim et admodum Reverendi Domini D. Joanni Sivert Utriusq; Juris Doctoris Ecclesiarum Collegiatarū. Sandomiriensis Canonici, Kielcensis Scholastici in Pobiednik Curati, Causarum Consistorij Generalis Cracoviensis Notarij, in perenne tanti Viri mnemosynon collectum, Ac dum illius mortales exuviae in Ecclesia Collegiata SS. OO. Cracovien: Summo omnium cum dolore tumularentur A M. Casimiro Jarmundowicz Philosophiae Doctore ejusdemq; et Tylicianae Eloquentiae Professore, Collegá Minore, Ecclesiae Collegiatae OO. Canonico, ac protunc Philosophicae Facultatis Decano. Mae-

stissimae magnorum hospitum coronae Anno Domini 1734 die 12 Junij reproductum. Cracoviae, typis Collegij Maioris universitatis 1734. folio, kart 6 nlb. (Wierszem nakamiennym).

Chwaleni Sivert, S. Zbąski, J. Małachowski, Cas. Łubieński, C. Szaniawski, Mich. Wodzicki, H. Łopacki i inni.

Dzikow — Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini Amen. Quaestio Juridica, De Mala Fide. Ex C. Quoniam omne, c. Vigilanti de Praescriptionibus can. Si Virgo. 34. q. 1. & 2. juncta Authen. Vt sponsalitia largitas specialis sit Contractus. Collat: 9. Novell. 119. cap: 7, Desumpta et cùm a Celsissimo Principe Illustrissimo & Reverendissimo Domino D. Andreae Stanislao Kostka in Załuskie Zaluski, Episcopo Cracoviensi, Duce Severiae, Equite Aquilae Albae, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis Cancellario, M. Casimirus Jarmundowicz Utriusq; Juris Professor, Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Omnium Cracoviae Canonicus, Ilcussiensis Decanus, Festorum Salvatoris & B. Mariae Virginis in Ecclesia Cathedrali Cracoviensi Concionator Ordinarius, in frequentissima magnorum Hospitum Corona, Licentiatus in Utroque Jure, Ritu solenni renuntiaretur, ab eodem quo supra Professore, publice ad disputandum in Lectorio Collegii CC. DD. Jureconsultorū Universitatis Crac. proposita. Annô Domini MDCCXLVIII. (1748). Die 22 Mensis Februarii. Cracoviae Typis Universitatis. folio, k. nlb. 5.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio Juridica, De rebus Ecclesiae alienandis vel non. Ex c. Nulli liceat de Reb. Eccl. alienan: c. Hoc consultissimo e. t. in 6. Clemen: Monasteriorū: e. t. junct. can. Casellas cum seqq 10. q. 2. cann. tot. 12. q. 2. can. Nullus res Ecclesiae cum duobus seqq. 17. q. 4. l. Jubamus. c. de Sacrosan: Eccl: et l. Sancimus. C. de reb. Alien: non alienan. sub Felicissimo Regimine Magnifici, Perillustris & Reverendissimi Domini D. M. Joannis Lukini, U. J. Doctoris et Professoris Collegij Juridici Senioris Patris, Ecclesiarum; Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatarum; Visliciensis Primicerij SS. Omnium Crac: Cancellarij, Sławkoviensis Praepositi, Contubernij Regio Jageloniani Provisoris Studij Generalis Universitatis Cracoviensis Rectoris, pro loco in Collegio CC. DD. Jure Consultorum a M. Casimiro Francisco Jarmundowicz Philosopiae Doctore, Tyliciano Eloquentiae Professore, Collega Juridico Vocato, Ecclesiarum; Collegiatae SS. OO. Crac: Canonico, Ilcussiensis Decano, Publico Sacra Authoritate Apostolica Notario. Publicae Disputationi in Lectorio Collegii Juridici Universitatis Cracoviensis proposita. Annô quô Christus salutē generis humani per Adā alienatā recuperavit. 1739. Die 27. Januarij. folio, k. nlb. 6.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Rostra Lipsciana super Romuleis montibus, Honorificentissimo Trabeae Cardinalitiae decoramento, Eminentissimi, Reverendissimi Principis ac Domini D. Joannis Alexandri a Lipe Lipski, divina miseratione S. R. E. Presbyteri Cardinalis, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Universitatis Cracoviensis Cancellarij faventissimi, maximo totius Regni et Dioecesis Solatio Refulgentia, et in vim communis omnium laetitiae, ex voto Universitatis Cracoviensis per M. Casimirum Franciscum Jarmundowicz philosophiae Doctorem, ejusdemq. ac Tyliciánum eloquentiae Professorem, Collegam Juridicum vocatum, Ecclesiarum, Collegiatae SS. OO. Crac. Canonicum, Ilcussiensis Decanum, publicum sacra authoritate Notarium. Applausu panegyrico celebrata Anno Domini M.DCC.XXXVIII. (1738). Typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis. folio, k. 41 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb (Grabie) Lipskich; przypis prozą kardynałowi Lipskiemu. W imieniu Uniwersytetu krakows. napisał panegiryk prozą Jarmundowicz, kiedy Lipski uroczyście ozdobiony został kapeluszem kardynalskim. — Do rodziny Lipskich znaleźć można dosyć szczegółów

lecz do życia kardynała Lipskiego mało co. Jagiell. — Krasiń. — Ord. Zamojs.

— Rationale Pontificium ex selectissimis virtutum et meritorum lapidibus Oratoriô artificio consertum, a pectore novi Aaronis Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Francisci in Kaznow Kaznowski, Dei et S. Sedis Apostolicae Gratiâ Episcopi Domitiopolitani, Suffraganei, Vicarij in Spiritualibus, & Officialis Generalis Posnaniensis, Archidiaconi Pscevensis; dum solenni ritu in Ecclesia Cathedrali Posnaniensi, ad praesentiam Magnorum Hospitum, in Praesulem consecraretur; per M. Casimirum Jarmundowicz, in Alma Vniversitate Cracoviensi Philosophiae Doctorem ibidemq; Collegam Minorem Vocatum, in Academia Posnaniensi Dialectices & Rhetorices Professorem, Alumnatus Szołdrsciani Praefectum, ex voto obligatissimae Neo-Praesuli Lubransc: Academiae profundissimo cum homagio appensvm. Annô Domini 1729. Die 20 Novembris. Posnaniae, Typis Academicis. folio, k. 2 nlb. i sygn. G_2 (k. nlb. 16).

Przypis Franciszkowi Kaznowskiemu nowo obranemu sufraganowi poznańskiemu przez Akademików poznańskich. Oprócz Kaznowskich wierszem nakamiennym uczczeni Bartł. Tarło Episc., Posn. Christ. Szembek Episc. Vladis., Val. Mat. Arcemberski, Hier. Wierzbowski, Joan. Szembek, Joan. Joach. Tarło, Fr. Kraszkowski, Franc. Kobielski. Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Sors secunda palatinalis honoris in Illustrissimo et Excellentissimo Domino, D. Matthia de Radomicko Radomicki, Palatino Posnaniensi, Odolanoviensi etc. etc. Capitaneo, bonis avibus reperta. Et dum stante hujus Palatinatus subsellio, in numeroso Majoris Poloniae Sredensi Conventu primo comitia celebrarentur, A M. Casimiro Francisco Jarmundovic, Ph. doctore, in academia Posnaniensi poeseos Professore, alumnatus Szołdrsciani Praefecto, è voto ejusdem Academiae, in applausum Palatinalis honoris orbi Lechico publicata. Anno Domini M.DCCXXVI. (1726). Die 17 Augusti. Posnaniae. Typis academicis. fol., karta tytułowa i ark N_1 (kart nlb. 24).

Na odwrocie tytułu herb z czworowierszem. Panegiryk jest prozą, w nim wywody genealogiczne. Jagiell.

— Summaryusz umiarkowania monety starey z dzisieyszą. w Krakowie, w druk. Stan. Stachowicza, 1755. w 12ce, str. 250.

Pismo to bezimienne uważane jest za dzieło Jarmundowicza. Janocki pisze r. 1755: „Seit etlichen Jahren beschäftiget er sich mit einem ausführlichen Werke: Von polnischem Münzwesen“.

— Trajanus post Nervam idest: post optimum optimus Majoris Poloniae Generalis; Illustrissimus et Excellentissimus Dominus, D. Joannes Georgius Comes in Przebendow Przebendowski. Supremus Regni Poloniae Thesaurarius; Puccensis Mirachoviensis, Pokrzywinscensis, Graboviensis etc. Capitaneus, Plausu cum incredibili ab illustrissima Majoris Poloniae Nobilitate, ad augustum praecelsi Honoris Capitolium, in principem Judiciariae Potestatis Palatinatuum Maj: Pol: Thronum introductus atque è voto Lubranscianae Academiae Posnaniensis, per M. Casimirum Jarmundowicz, Phil: Doct: in eadem Academia Posn: Eloqnentiae Profess. Contubernij Szołdr: Praefectum brevi panegyrico, Anno Domini M.DCCXXVIII (1728) die 16 Augusti, Salutatus. Posnaniae, typis Academicis. fol. kart 37.

Na odwrocie tytułu wiersze podpisali Ant. Gajewski i Petr. Rozdrażewski. Dzików — Jagiell.

— Złoty wiek w złączeniu prześwietnych zaszczytów Prusa z Różami Jaśnie Wielmożnemu JMci Panu P. Dymitrowi z Jabłonowa Jabłonowskiemu, Woiewodzicowi Ruskiemu: Mośćickiemu, Bobreckiemu etc. etc. Staroście: y Jaśnie Wielmożney Jey Mci Pannie Katarzynie na Słupowie Szembekownie Woiewodzance Sieradzkiey, Bieckiey, Rádomskiey, Kowelskiey etc. etc. Starościance, przy weselnym akcie zakwitaiący a przez X. M. Kazimierza Jarmundowicza, w przesławney Akademij krakowskiey Filozofij Doktora y Professora, Kollegę Mnieyszego z applauzem Jagiellońskiego Apollinâ pòëtycznym rytmem r. p. 1732 opisany.

w Krakowie w drukarni akademickiey. folio, 12 arkuszy. (Druk łaciński).

Na odwr. str. tyt. herby nowożeńców, pod niemi 8 w. pol. na pochwałę. Autor przypisał prozą tymże. W samym panegiryku wierszowanym wynosi zasługi Szembeków i Jabłonowskich dla ojczyzny położone, lecz pobieżnie tylko.

Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

(Jarmundowicz Kazimierz). Candor obligatissimi Cordis ex Intimis devinctissimi Clientis visceribus erumpens In persona Magnifici Perillustris et Reverendissimi Domini D. M. Casimiri Jarmundowicz J. U. Doctor. et Professoris ejusdemq. Facultatis Juridicae Decani Ecclesiarum Catedralis Cracoviensis Canonici Colleg. SS. OO. Cracov. Custodis Parochialis in Luborzyca Curati, Contuberniorum Jurisperitorum Staringeliani et Alumnatus Roszczeviani Provisoris, Librorum per Dioecesim Cracoviens: Ordinarij Censoris, Studij Generalis Almae Universitatis. Cracovien. Vigilantissimi Rectoris, Plena votorum Copia Exhiberans, ac laudem Redeunte annua D. Jndigetis die Gratulatoria plausa explicantis Anno quo SplenDor aCIMago Paternae GlorIa SalVator natvS. (1712). fol. k. 3 nlb. Ossol.

— ob. Belli Jak. B. (Amoenitas 1721) — Cwierzowic F. A. (quaestio) — Foltański Ad. Joach. (Casus fatalis 1762) — Lipiewicz Andrzej (Promulgatio legum 1748) — Mamczyński St. (Questio de priv.) — Plecki Thom. Cantius (Quaestio 1761) — Pohorecki Franc. Xawer. (1761) — Syntagma iuris.

Muczkows. Statuta 382. 395. — Wiszniew. Hist. lit. IV. 217. — Janocki Lexicon I. 59—60. — Encykl. Orgelbr. XIII. 81. — Juszyńs. Dykcyon. — Bandt. Hist. druk II. 83.

Jarmundowicz Mateusz ob. Tomaszkiewicz Paul. Jac. (Praemia 1706).

Jarmundowicz Wojciech ob. Kwapiński Stan. (Species 1733) — Ptaszyński Stanisław Józef (1729).

Jarmuntowski Kasper ob. Chodkiewicz Georgius (Parentalia 1595) — Jaruntowski Kasp. (1604).

Jarochowski Albert ob. Szołdrski Andrzej (Planctus Musarum 1650).

JAROCHOWSKI Jędrzej. Łzy smutne na śmierć Jego M. Pana Melchiora Pudłowskiego męża rycerskiego y kawalera Jerozolimskiego: Jey M. Pani Barbarze Pudłowskiey y inszym powinnym na utulenie w żałości od Andrzeia Jarochowskiego studenta akademii krakowskiey pisane y w druk podane. Psal. 91. Sprawiedliwy nie zatrwoży sobą na wieki, bo Pan utwierdza nogi iego, a w błogosławieństwie zostanie rodzay iego. w Krakowie drukowano roku pańskiego 1617. w 4ce, 1 arkusz.

Na odwr. str. tyt. herb Pudłowskich i pod nim 10 wierszy pol. na pochwałę. Wierszem polskim opłakuje śmierć Pudłowskiego, który miał żyć lat 36, — lecz żadnych szczegółów do żywota jego nie podaje. Są tu miejsca żywcem przepisane z trenów Kochanowskiego. Ob. Bibliot. Warszawska 1866 r. T. I. str. 332 w art. Faleńskiego o trenach Kochanowskiego.

Warsz. Uniw.

Jarocki Cześnik Bracławski ob. Zagórski Ant (Ocalenie funduszu Eduk. Narod. 1777).

Jarocki Bazyli X. ob. Wenturyusz Franciszek (Żywot 1629).

JAROCKI X. Franciszek. Prowiant podróżny dróg Męki Chrystusowey y troiakiey Taiemnice Matki Jego przenayświętszey na górze Kalwaryiey Zebrzydowskiey pod fundatorską laską J. O. Xcia J. M. Józefa na Olexieniu y Korcu Czartoryskiego Chorążego Wielkiego X. Litewskiego przez X. Franciszka Jarockiego Obserwanta Braci Mnieyszych Dyffinitora Prowincyi Małopolskiey y W. X. Litews. Patra Sw. Theol. Lectora Jubilowanego przedrukowany r. p. 1729. W Krakowie w drukarni Dziedziców Franciszka Cezarego J. K. M. typ. 1729. w 8ce, k. 8, str. 144.

Jocher 5949. Ossol.

Inne edycye ob. Burkwic J. (1662). i Prowiant (1699. 1702. 1746).

Jarocki Jerzy ob. Reklewski Józef X. (Pewna zasłona 1737).

JAROCKI Ignacy X. Prof. (ur. 1742). Illustrissimum et Reverendissimum Do-

minum D. Antonium Venceslaum Betański Episcopum premisliensem, intimum S. Caes. S Maiestatis consiliarium, quem Rectorem suum magnificentissimum Universitas C. R. Leopolitana salutavit, eundem ut suum Protectorem maximum Gymnasium C. R. Premisliense die nominis sacra Idibus Junii Anno 1785. carmine veneratur. (Podpisano: J. J. P.). B. m. i r. (Przemyśl, 1785). 1 str.
Drohob. — Ossol.

— Ilustrissimo Reverendissimo Antonio Gołaszewski Episcopo Premisliensi Dioecesis Moderanien. Nomine Gymnasii Caesaro Regni Premisliensis ab Ignatio Jarocki Presbytero Professore Poeseos scripta. Typis Praemisliae Antonii Matyaszowski Typ. Episcop. utriusque Ritus Anno 1786. w 4ce, k. 3.
Drohob. — Ossol.

— De laudibus optimae Principis Mariae Theresiae, Romanorum Imperatricis, Hungariae, Bohemiae, Dalmaciae, Croatiae et Slavoniae, Galiciae et Lodomeriae etc. Reginae Potentissimae, in ejus parentalibus a templo et gymnasio premysliensi IV. Cal. Febr. A. 1781. instituta oratio Ignatii Jarocki presbyteri, Rethorices professore. Leopoli in officina viduae J. Pilleri. w 8ce, str. 34.
Jocher 5619. Drohob. — Ossol.

— O Niepokalanym Nayświętszey Maryi Poczęciu Kazanie X. Ignacego Jarockiego Retoryki Professora w Przemyślu. Drukiem Antoniego Matyaszowskiego. 1784. w 8ce, kart 17.
Jocher 5705. 9014.
Drohob. — Ossol.

— Mowa o wielkiey szkodzie z śmierci Nayiaśnieyszey Maryi Teressy Cesarzowey Rzymskiey Krolowy Apostolskiey etc. etc. z łacińskiey X. Ignacego Jarockiego. Retoryki Professora Dnia 27 Stycznia w Roku 1781 w Kościele Poiezuickim Przemyskim mianey. Tłumaczenia Wincentego Ilnickiego Retora w Szkołach Przemyskich. w Lwowie, w Drukarni Wdowy Jozefy Pillerowey C. K. Guber. Typogr. 1781. w 8ce, str. 38.

Dedykacya Wawrzyńcowi Hr. na Posławicach Ankwiczowi Sędziemu Ziems. Sandomirskiemu. W niej tłumacz mówi, że na jego rozkaz mowę tę drukuje. Ankwicza zowie swoim nauczycielem. Zmarła Monarchini dodała ozdobę imieniowi Ankwiczów, darząc ich tytułem hrabiów.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Salutatio Illustrissimi Reverendissimi Antonii Venceslai Betański cum primo Cathedram Premisliensem Episcopus Condjutor adiret IX Calen: Julij Anno 1782. Ignatii Jarocki Presbyteri, Rhetorices in Gymnasio Premisliensi Professoris. Leopoli, Typis viduae Josephae Piller C. R. G. Typogr. anno 1782. w 4ce, kart 6.
Czartor. — Drohob. — Ossol.

Jaromirski Jan ob. Heidenstein J. (Manipulus 1622).

Jarond de Brudzow Nicolaus ob. Boetius (De philos. consol. 1521).

JAROSIEWICZ Alexy. Ogród Duchowny Ziołkami wonnemi różnego Nabożeństwa, to iest, pamiątka o wieczności rozpamiętiwaniem Męki Pana Jezusowey Różańcem y Nayświętszey Pannie Maryi y o naysłodszym Imieniu Jesus. Z przydatkiem rozmaitych Modlitw w różnych potrzebach y do SS. Bożych na cały rok każdemu pobożnemu katolikowi wielce służących. Zasadzony. Za dozwoleniem Zwierzchności Duchowney przez Br. ... Zakonu O. S. Dominika konwentu Krakowskiego. Profesa zebrany y do druku w roku pańskim 1741 podany. w Krakowie w drukarni Akademickiey. w 8ce, kart 11, str. 692, kart nlb. 10.

Piekarski Ad. wydał Modlitewnik dla dominikanek. Ten w roku 1741 przedrukował Jarosiewicz przydawszy akty o wieczności, żale za grzechy, modlitwy różne z regułą S. Augustyna i katechizm rzymski. O tem Barącz: Rys dziejów. II 226. Będzie to zapewne edycya pierwsza modlitewnej książki wyszłej następnie p. t.: Korona niebieska.

— Korona niebieska przenaydroższemi niewinney krwie na okup ludzki Zbawiciela świáta ran nayświętszych rubinami nasadzona. A teraz powtóre przedrukowana, Z przydániem więcey modlitw. Roku Pańskiego 1745. W Kra-

kowie w drukárni Krzysztofa Domáńskiego J. K. M. typografá. w 8ce, kart 9 (tytuł, kalend. i approb.), str. i 922. Rej. kart 8. (Wreszcie:) Modlitwy piątkowe k. 2.

(Na str. 477 osobny tytuł:) Officium albo godzinki P. Maryi. Według zwyczaiu dla Braći y Siostr, zakonu, Oyca świętego Dominika także y Braći y Siostr Różańca S. z Pisma Swiętego zebrane. Przez pewnego kapłáná Zakonu káznodzieyskiego z łacińskigo (tak) na polskie przetłumaczone. Z dozwoleniem Zwierzchności duchowney.

W aprobacie datow. z Krakowa 3 Junii 1741 wymieniono tytuł łaciński: Hortus rosarianus, dodając że to Alexy Jarosiewicz po polsku skompilował. W tekście są liche drzeworyty. Druk niedbały.

Na początku idzie kalendarz roczny kart 7 nlb. Dalej Aprobata 2 Junii 1741 przez Jezierskiego i Reimprimatur przez Mat. Ziętkiewicza. Następnie wizerunek M. Boskiej i od str. 3: Nabożeństwo poranne i wieczorne. Na str. 31: Sposób odprawowania Różańca S. P. Maryi (wierszem). Na str. 52: Wtóra część Różańca S. Na str. 67: Trzecia Część Różańca S. Na str. 96: Część druga Różańca S. o Imieniu Jezus, str. 123: Odpusty Brackie, str. 130: Różaniec N. P. Maryi, str. 158: Informacya o Spowiedzi, str. 287: Stacye. Str. 557: Oficyum o S. Dominiku, str. 588: Godzinki o Sw. Jacku. Od str. 706: Siedm psalmów pokutnych. Od str. 756: Pieśni rożańcowe, str. 795: Pamiątka o wieczności, str. 839: Klucz złoty do nieba, str. 854: Nauka chrześciańska, str. 897: Pieśń o narodzeniu Pańskiem (kantyczka), str. 907: Modlitwy Sw. Brygidy kończą na str. 921: Siedm zamków, któremi dusza zamkniona.

Między str. 477 a 478 idą nieliczbowane: Godzinki o S. Tekli kart 7.

U Jochera N. 5814 jest mylna data 1705. Jagiell.

— Korona niebieska przenaydroższemi niewinney, krwie ná okup ludzki Zbawiciela świátá Ran nayświętszych rubinami násádzoná, A teraz poraz trzeci przedrukowána ná instancyą wiele nabożnych godnie urodzonych osób. Roku Pańskiego 1764. w Krakowie, w drukárni Semináryum Biskupiego Akádemickiego. w 8ce, 1 rycina, 11 k. nlb., str. 828 (mylnie znaczonych liczbami (807—808).

Dedykacya Nayświętszey Maryi Pannie (kart 3) przez Drukarnią. Przed tytułem umieszczoną rycinę przedstawiającą obraz P. Maryi w kościele WW. SS. rytował Jan Surmacki.

Jestto powtórzenie edycyi poprzedniej skrócone i bez rycin. Język często przerabiany, co widać z porównania Modlitw S. Brygidy. Na odwrocie tytułu jest rycina NMP. poczem Kalendarz k. 9 nlb. Od str. 1: Modlitwy poranne. Od str. 33: Uwagi duchowne tajemnic Mszy S., str. 87: Akty do P. Jezusa, str. 111: Zegarek Męki Pańskiej (wierszem), str. 120: Officium o Duchu S., str. 155: Pieśń S. Bernarda, str. 163: Pięć psalmów, str. 207: Hymn Kazimierza S., str. 217: Godzinki o S. Annie, str. 536: Siedm psalmów pokutnych, str. 562: Modlitwy S. Brygidy, str. 608: Nabożeństwo Różańca S., str. 799: Skład S. Atanazyusza. Kończą Akta skruchy od str. 824. Str. 812 mylnie znaczona jako 902. Jagiell.

Jaroski Felician ob. Górski Felix (1596).

(Jarosław). Opisanie cudów Nayświętszey Matki Bolesney w polnym Soc. Jesu kościele Jarosławskim. w 8ce, ark. W_4. (W approbacyi rok 1678). (Brak tyt.).

Porównaj: Akademia z historyi kościelnej (1736).

— Jarosławskiey Nayswiętszey Panny Cuda y Łaski. W Drukarni Kollegium Lwowskiego S. Jesu. 1755. w 8ce.

Jarosław ob. Baronius Martin (1609) — Chlebowski Wawrzyniec (1625) — Galliffet (de) Józef (1730) — Hoffmann E. G. (1780) — Lubomirski Alexander (1703) — Responsio (1666).

Jarosławski obraz N. Panny ob. Dwernicki X. (Kazanie 1759) — Kwiatkiewicz Jan (1680) — Leśniewski Franc. Mich. (Najśw. Bogar. Marya 1755) — Mater (Icon 1744) — Miaskowski Adr. (Disputatio 1728) — Urbanowski P. (Apellacya 1756).

(Jarosławskie kolegium S. Jesu). Oratio salutatoria a Collegio Jaroslaviensi S. J. ad legatum Electoris Bavariae, cum ibi hospitaretur, habita anno 1694.

W Lünig. Oratt. III. 180. — Suada lat. Ostrows. 1747. f. II. 1. s. 48.

Jaroslaviense collegium ob. Kwiatkiewicz Jan (1698) — Monstra (1640).

Jarosławski ogień ob. Rozmowa (1700).

Jarosławski kościół ob. Hulewicz Jan (1759). Kazanie (1756) — Kongregacya (1731) — Opisanie (1678) — Żniwo (1755).

Jarosławskie pole ob. Dyaryusz (1755).

Jarosławski sejm ob. Urbanowski X. P. (Aukcya wojska 1756).

JAROSLAVICIUS M. Praesbyter. Elegia pestifere Lutheranae sectae, errorumq; eius confutatiua. Videlicet de Fide, De Operibus bonis, De Eucharistiae sacramento, De inuocatione sanctorum, De imaginibus sanctorum, De purgatorio animarum, De summis pontificibus, De confessione, De ieiunijs. Authore M. Jaroslauicio praesbytero. Ad Lectorem Epigramma (8 wierszy). w 8ce, kart 8 nlb.

Lubo miejsce druku i rok niewyrażony, jednak pewnie z drukarni Vietora, i zapewne w tymże czasie wydane co i Encomia Lutheri przez Krzyckiego (1524?). Na odwrocie tytułu Dedykacya w 20tu wierszach do Andrzeja Czarnkowskiego, Biskupa Poznańskiego. Cała ta Elegia zamyka w sobie wierszy 330.

Ossolin.

JAROSŁAWSKI Jan Cyryll. Trophaeum virtutis et doctrinae, aureis Academiae sceptris in crucem dispositis, purpuream Miechoviensem Crucem mutuo foedere coniungens. VV. DD. VII. primae Laureae Candidatis dum in alma Universitate Cracoviensi, per Clarissimum et Excellentissimum Dominum D. M. Basilium Olszyński Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, linguae graecae ordinarium Professorem. In nobilissima illustrium hospitum corona, artium et philosophiae Baccalaurei ritu solenni renuntiarentur amoris et gratulationis ergò, a Fr. Joanne Cyrillo Jarosławski, Ordinis Canonicorum Regularium, Sanctissimi Sepulchri Hierosolymitani Conventus Miechoviensis professo, eiusdem laureae Candidato, dedicatum. Anno salutis 1675, die 19 mensis Octobris. Cracoviae typis Universitatis. folio, 3 arkusze.

Na odwr. str. tytułu herb, pod nim 8 wierszy łac. Przypis proszą Piotrowi Korycińskiemu koadjutorowi praepositurae Miechoviensis, Kamerariuszowi Klemensa X papieża, Dziekanowi pułtuskiemu, Sekretarzowi JKM. — Piotr był synem Stefana Kanclerza W. Kor. Wojciech zaś Arcybiskup Lwowski był jego Stryjem.

Dalej idzie Oda do B. Jana Kantego, podziękowanie egzaminatorom Bazylemu Olszyńskiemu, Franciszkowi Przeworskiemu i Franciszkowi Kaczorowiczowi professorom Ak. krak., wierszem lirycznym. Spółkandydatami byli: Jan Klemens Kowalczewski kanonik S. grobu Jerozol. w Miechowie, Baltazar Zarski, Mateusz Kazimierz Kostrzycki, Jan Stefański, Józef Konstanty Czechowski, Jan Pankowski; dla Jarosławskiego zaś napisał wiersz Zarski. Odbyło się za Rektorstwa Szymona Makowskiego.

Juszyńs. Dykcyon. I. 153.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ordyn. Zamojs.

Jarossovius Petrus ob. Herbestus Benedictus (1559?).

Jarosz P. ob. Łobżyński Jan Dionis. (1647).

Jaroszewicz Alexy (Jarosiewicz) ob. Piekarski Adam (1741).

JAROSZEWICZ Floryan Zakonu S. Franciszka. Stary argument swiatowey mądrości przeciw powściągliwości panieńskiey, wdowiey, kapłańskiey y zakonney, przetrząśniony, od iednego starego Kapłana Katolickiego Zakonu S. O. F. R. A chrześciańskiemu światu pokazany Roku Pańskiego 1771. w Lwowie, w Drukarni J. K. M. y Bractwa SSS. Troycy. w 4ce, k. 2, str. 226.

Jestto toż samo co: Stare błędy.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Stare błędy światowey mądrości przeciw powściągliwości panieńskiey, wdowiey, kapłańskiey y zakonney. Przez wolnowiercow odnowione. A przez Xiędza Floryana Jaroszewicza Zakonu S. O. Franciszka Reformowaney Prowincyi Ruskiey Patra, S. Teologii Lektora. Prawowiernym katolikom z fałszem swoim oczywistym pokazane. Roku Pańskiego 1771 do druku podane, w Lwowie w Drukarni Swiętey Troycy. w 4ce, str. 227.

Przypis Antoniemu Bogussowi podkomorzemu Podolsk. W dedykacyi powiada au-

tor, że Bogusłowie poradzili Zemowitowi a potem Mieczysławowi, aby wiarę katolicką przyjął i Dąbrówkę w małżeństwo pojął. Cztery approbaty z lat 1770—1. Zaczyna: Argument stary przetrząśniony. Od str. 81 idzie: Dialog. Dwie osoby Aryst y Tyras. Ten dialog idzie do str. 226, i obejmuje sześć propozycyi.
Jocher 4268. 6134. 9930.

Branic. — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Matka Swiętych Polska albo Żywoty Swiętych Błogosławionych, wielebnych świątobliwych pobożnych Polaków y Polek. Wszelkiego stanu y kondycyi każdego wieku od zakrzewioney w Polszcze chrześciańskiey wiary osobliwą życia doskonałością słynących. Z roznych authorow y pism tak polskich iako y cudzoziemskich zebrane y spisane. Przez X. Floryana Jaroszewicza Kapłana Zakonu S. O. Franciszka Reformata. Dla zbudowania zyiacych y potomnych, dla pociechy duchowney swoich Krewnych. Do druku podane Roku Pańskiego 1767. w Krakowie w Drukarni Stanisława Stachiewicza J. K. Mci Typografa. fol., kart 11 i str. 604 (wydr. mylnie 694).

Zawiera niemało rzeczy do historyi kultury w Polsce. Na czele wymienionych sto pięćdziesiąt dzieł drukowanych lub rękopismów, z których w tym zbiorze autor korzystał X. Jaroszewiez jednak wymieniając te źródła, których użył do swej pracy, przemilcza dzieło X. Stan. Kleczewskiego Kalendarz Seraficzny 1760, z którego dość żywotów dosłownie lub nieco odmieniwszy, pomieścił, jak to widać np. z opisu żywota Zuzanny Amendówny, Ewy Cyndlówny i innych. Na początku dzieła idą Cenzury z lat 1762 i 1765. Dalej idzie Przemowa o początkach wiary chrześciańskiej w Polsce. W drugiej przemowie wyłuszcza powody, które go skłoniły do napisania dzieła. Powiada, że wielu tu spisanym daje nazwę błogosławionych, lubo dotąd niemi nie są; bo to zwykły styl ludziom świątobliwym może przypisać. Matrony nie nazwiskiem mężów przezywa, ale przezwiskiem rodziców, bo mężowskie są przysposobione a nie dziedziczne. Małżeństwo trwa tylko do śmierci, a przy zmartwychstaniu ciał, nie będzie małżeństwa, tak i te nazwiska wzięte z małżeństwa, na niebie nie trwają. Dalej idzie: Regestr osób, których żywoty podaje. Regestr ten obejmuje kart 6 a osób około 200. Są tu pomieszczeni i niektórzy królowie i biskupi, i znani z literatury i historyi jak np.: Albr. Radziwiłł, Alex. Xże Zasławski, Andrz. Opaliński, And. Rudomina, Bern. Paxillus, Hier. Gostomski, Hip. Pociej, Jakób Sobieski, Jan Długosz, J. Solikowski, Łaski, Jan Leopolita, Jan Zamojski, Janusz Xże Ostrogski, Janusz Xże Zasławski, Jerzy Ossoliński, Józ. Kunczewicz, Kasp. Drużbicki, Konst. Xże Ostrogski, Łuk. Opaliński, Marc. Kromer, Mich. Rzewuski, Mikołaj Potocki, Mikołaj Radziwiłł, Piotr Pac, Seb. Lubomirski, Seb. Nuceryn, Stan. Hozyusz, Stan. Lubomirski, Stan. Radziwiłł, St. Reszka, Stef. Potocki, Tom. Zamojski, Tom. Zieleński, Wal. Kuczborski, Wład. Niemierzyc, Zofia Kostczanka, Zofia Lubomirska. Zgoła więcej tu świeckich dygnitarzy, niż świątobliwych. Kobietom mianowicie dużo miejsca przeznaczył. Dzieło ułożone według miesięcy i w porządku dni miesiąca. Zaczyna się ono żywotem Xcia Mieczysława, a kończy żywotem Baptysty Dębińskiego kapucyna.
Jocher 8275.

Akad. — Branic. — Czartor. — Drohob. — Dzików — Jagiell. — Ossol — Zielińs.

— Principia Theologiae asceticae ad usum et captum Tyrocinii religiosi potissimum Seraphici Ordinis Minorum S. P. N. Francisci Strict. Observantiae Reformatorum disposita et elucidata a P. F. Floriano Jaroszewicz eiusdem Ord. Sacerdote c. r. patre. A. D. 1752. Leopoli typis Confr SS. Trinit. w 8ce. kart 7, str. 400, kart 3.

Przypis. Stanisławowi Potockiemu Wojewodzie Kijowskiemu.
Jocher 5541. — Janoz. Lexic. I. 60.
Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— ob. Kleczewski Stanisław (1760).

Chłęd. Spis 136. 130. — Encykl. Org. XIII. 119—120. — Janocki Lexicon I. 60.

Jaroszewicz Marcin ob. Benck Ludwik (1661).

JAROSZEWIC Simon. Echo ultra Sacrum Augustini lucum vocis exprimentis, virtutes, sapientiam, et meritorum justam mercedem, Perillustris et Reverendissimi Domini D. Joannis Herculani Matuszewic, Canonicorum Regularium Lateranensium, per Minorem Poloniam, et M. D. Lithuaniae, praepositi Generalis, dum in Lectorio DD. Theologorum, Almae Academiae Cracoviensis, Sacrae Theologiae Doctor, in frequentissima Illustrium Hospitum

Corona ritu solenni renuntiaretur, resonans. Obsequentissimo Calamo, per Simonem Jaroszewic, Canon: Regul. Lateranen, Sacrae Theologiae Auditorem. Nomine Studij Theologici, applausus gratulatorij ergo observata. Anno, quo Echo Caelestis Nuntij Verbum aeternum terrae pollicita, 1711 die 2 Mensis Junij. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Ordinarij Chalcographi. fol. k. 6.

Na odwrocie tytułu herb Matuszewiczów. Całe wierszem nakamiennym.

Jagiell. — Ossol.

— Parelia a sole doctorum ecclesiae sanctae divo patre Augustino, in animis sapientia, virtutibus ac meritorum claritate sublimibus perillustris reverendissimi domini D. Adami Aquilini Kotuliński, Canonicorum Regularium Lateranensium per Minorem Poloniam & M. D. Lithuaniae praepositi generalis, illustrium AA. RR. DD. Praepositorum conventuum particularium caeterorumque AA. RR. DD. suis titulis ornatissimorum efformata et ad theses theologicas de natura angelorum & beatitudine expositas reflexa, in solennem honorum in capitulo generali recens obtentorem, sub favorabili praesidentia eiusdem perillustris reverendissimi domini gratulationem iisdem illustribus &c. AA. RR. dominis, a R. D. Simone Jaroszewicz, Canon. Regul. Lateran, s. theol. auditore, demonstrata. In assistentia A. R. D. Petri Procewicz, Canon. Regul. Lateranen. s. th. baccalaurei eiusdemque actualis professoris. Anno solis aeterni in nube noturae humanae relucentis 1709 die 8 Aug. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. typogr. fol., 4 k. nlb.

Czartor.

— ob. Kotarski Sebast. (Conclusiones 1722).

Jaroszewiczowa Katarzyna ob. Kuczewski Al. (Konterfekt 1654).

(Jaroszewska Febronia z Gumowskich). Serce y oko Sarmackiego orła nieskorrumpowane herbowna róża starożytnego Gumowskich domu przy publicznych starościńskiemu ingressowi applauzach Wielmożney Imci Pani Febronii z Gumowskich Jaroszewski ey Staprościny Płockiey y Płońskiey prezentowane w sam rok święty z herbownych róż Oyca Swiętego kwitnące. (1718). folio, kart 5 nlb. (Wierszem). (Druk łaciński).

Branic. — Warsz. Uniw.

JAROSZEWSKI Andrzej, Chorążyc Zakroczymski, towarzysz kawaleryi narodowej. Mowa w dzień dorocznego obchodu imienin Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla Polskiego Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Mazowieckiego etc. w Szkołach narodowych pułtuskich XX. Benedyktynów przez JP. Andrzeia Jaroszewskiego Chorążyca Zakroczymskiego, towarzysza kawaleryi narodowey, medalem Nayjaśnieyszego Pana w roku przeszłym zaszczyconego ucznia klasy VI dnia 8 Maja 1791 r. miana. w 4ce, 10 kart nlb. (ark. A—C). (Prozą).

Branic. — Warsz. Uniw.

JAROSZEWSKI Jan Stanisław, proboszcz Sędziszowski. Columen tergeminum Potocianae crucis, splendore corusco refulgens, triremi argonauticae aeterno foedere associatum; Dum Illustrissimus et Excellentissimus Dominus D. Michael a Potok Potocki Krasnostauiensis, Sokaliensis etc. Capitaneus Illustrissimi et Excellentissimi Domini Stephani Stanislai de Czarnca Czarniecki, Supremi Exercituum Regni campestris Notarii dilectissimam filiam, Illustrissimam et Lectissimam virginem, D. Sophiam Czarniecka, connubiali voto in vitae sociam associaret. A M. Joanne Stanislao Jaroszewski, in Alma Academia Cracouiensi philosophiae Doctore, Praeposito Szędziszoviensi panegyrico cultu luci publicae exporrectum. Anno quo Sponsus coelestis salutē humanam associaret 1689. die 29 Maij. Cracoviae ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Rndiss. Dñi Episcopi Crac. Ducis Severiae necnon Schol. Nouodvorsc. typogr. folio, kart 27 (sign. A do N_2).

Na odwr. str. tyt. herb nowożeńców (na bla-

sze ryty). Pod nim 4 wiersze łac. Sam panegiryk wierszem łacińskim nakamiennym skreślony, wynosi zasługi rodziny Potockich i Czarnieckich; poczem wierszem polskim: Na prześwietną kolligacyą, wychwala przymioty nowożeńców (od karty L_2).

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Sztychowski Wojc. (Śmiertelny upadek 1709) — Tortowski Sebast. (Justa Parentalia 1709) — Tyxiński Józ. (Columna literati 1697).

Juszyńs. Dykcyon. I. 158.

(Jaroszewski Paw. Kaz.). Cor incorruptum Aquilae Sarmaticae ex ipso aspectu palatinae polocensis aquilae perillustris ac magnificus Dominus D. Paulus Casimirus in Jaroszewo et Grodziec Jaroszewski post Mareschalcalcus tribunalis regiae incorruptas curulas Capitaneus plocensis sub auspicatum huius fastigii ascensum omnium Patriae ordinum in publicos sincerosque applausus corda excitans, pectora votis implens praecipuam cultus, applausus, adorationis provinciam Karnkoviano plocensi collegio Soc. Jesu sibi ex aequo et aviternarum obligationum pleno iure vindicanto. Varsaviae typis Collegii reg. S. J. 1725. folio, ark. N_2.

Branic.

— ob. Kleczyński Józ. (1718) — Sieniński (Sanctum ad crucem 1718).

Jaroszewski Nicolaus Constantinus ob. Kortyni Alexander (Bilanx theologica 1676) — Nieszporkowitz Ambros. (1680).

Jaroszowski Rafał ob. Suscius Fr. Hiacyntus (Philadelphia 1615).

JAROSZYŃSKI Alexander (1721). Os aureum Ecclesiae D. Thomas Aquinas, Doctor Angelicus Annua suae Festivitatis recurrente die in Basilica SS. Trinitatis, Ordinis praedicatorū Celeberrimi Conventus Cracov. Devota nomini Honorisque Sacro, Panegyri A. M. Alexandro Jaroszyński, Philosophiae Doctore, in Collegio Novodvorsciano Rhetorices Professore, Contubernij Philosophorum Seniore. Demonstratus. Anno quo Verbum Incarnatum ore mortali auream legem gratiae tulit. M.DCC.XII. (1712). Typis Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi Cracov. Ducis Severiae necnon Scholarum Novodvorscianarū. Ordinarij Chalcographi. fol. k. 8 nlb.

Na odwrocie tytułu herb Otwinowskich i sześciowiersz. Dedykacya Thomae Otwinowski Pocillatori Dobrzinensi, (1 k.). Poczem idzie: Oratio. Magnum dicere Thomam.

Jocher 5394.

Branic. — Czartor. — Jagiell. - Krasiński. — Ossol.

— ob. Decisio (1717) — Gorczyński Ant. (Dolor. 1721) — Okoniowski Józef Wojciech (1717)

Jaroszyński Antoni ob. Jełowicki Michał (Summarium 1791).

JAROSZYŃSKI Cajus. Sanctior Lucina B. Cunegundis. Theses disput. sub tempus introductionis S. eius reliquiarum. Defendens Caius Jaroszyński Phil. studiosus in Collegio Conventual. Neocorcin. assistentibus Bonaventura Klimacki et Cassiano Korczyński Phil. Lectore. (Bez wyr. m. dr.) 1750. w 4ce, ark. 1.

Jocher 5475.

Jaroszyński Ignacy ob. Czaplic Felicyan (Bukiet 1778).

JARRIGE Petrus i FALCK Michael. Nobilissimo Dno Greg. Barkmann. Cum Serenissimo Joanni Casimiro Poloniarum Regi de compescendis Cosacorum, Poloniam infestantium, motibus in Lugdunensi Batavorum Athenaeo orationem diceret. Lugduni Batavorum, 1649. fol.

Petersb. publ.

JARS. Sposób wyrabiania czyli strychowania Cegieł, iako y dachówek sposobem w Hollandyi używanym; wypalaiąc one torfem, czyli darniną suszoną nayprzod przez Pana Jars w Hollenderskim ięzyku wypisany, potym przez Pana Daniela Godfrieda Schreber Prawa Doktora Akademiy Lipskiey y Towarzysza Ekonomicznego Zgromadzenia w niemieckim języku wydany y należący do korpusu Renkodzieł opisania, teraz dla przysłużenia się Narodowi Polskiemu staraniem y nakładem JW: Hyacynta Nałęcz hrabi Małachowskiego

Referendarza W. Koronnego, Piotrkowskiego, Grodeckiego, Radoszyckiego, Sannickiego Starosty, Znaku Hussarskiego w Woysku Koronnym Rotmistrza, Orderów Orła Białego, y S. Stanisława w Polszcze, a S. Alexandra Newskiego w Moskwie, Kawalera; na Oyczysty Język przełożony, y do Druku z Kopersztychami podany. Za Przywilejem. W Warszawie 1776. Znayduie się u Michała Grölla J. K. Mci Kommissarza y Bibliopoli, w Marywilu N. 19, pod znakiem Poetów. w 4ce, 1 tyt., str. 92. oraz Tablic sztych. VI.

W dodatkach są rzeczy nas obchodzące: Palenie się torfu w Niepołomicach, w Opoczyńskiem. O namułach w rzekach Nyr, Prosznia, Słobia. O Panu Du Vil architekcie Lwowa 1767 r. O pieeu w Porycku. O maciey ziemi. Glina w Brzeszczach. Garnki kamienne z Buntslau. Od str. 21 osobny tytuł: Informacya jakim sposobem sporządzać cegielnie przez Karola Wündblada kapitana. Tu o upustach z Kamienia pod Końskiem, Janowem. Staw Małachow. Węgle kamienne w starostwie Krzeczowskiem. Kuźnie pod Końskiemi, na Berezowie.

Jagiell. — Kijow. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Courtivron (1782).

Jaruchowski ob. Kwilecki Adam (1786).

Jarukiewicz Adam ob. Wodziński Felix (Głos).

JARUNTOWSKI Adam Stanisław. Theses logicae in concurso Clypeo ..... Joannis ..... Sobieski Supremi Regni Marschalci et Generalis Exercituum Ducis in arena disputationis publicae defensae a nobili et generoso Adamo Ladislao Jaruntowski Phil. et Eloquentiae in Acad. Zamosc. auditore ad fausta aestivae commutationis initia productae, praesidente ..... Adamo Michaele Wielkowiez ..... Theologiae moralis Ord. Professore. Zamosci (1668). fol.

Dedykacya Janowi Sobieskiemu Marsz. W. Kor. Kijows.

JARUNTOWSKI Kasper. Judicium Gasparis Jaruntowski Theologi Academiae Vilnensis S. Jesu super Consensu de Coena Domini inter Catholicum Romanum et Evangelicum Reformatarum (ut vocant Ecclesiarum) Vilnae in Synodo Calvinistarum divulgato Mense Julio Anno D. 1604. Quae sonet luci ad tenebras Quae conventio Christi ad Balial? 2 Cor. C. ver. 15. Vilnae, In officina Academiae Vilnens. Soc. Jesu Thomas Lewicki Crac: Anno Dom. 1604. w 4ce, kart 13.

Dedyk. Aleksandrowi Tyszkiewiczowi wojewodzicowi brzeskiemu.

Jocher 3942.

JARUNTOWSKI Zygmunt. Positiones ex universa Theologia publice per Sigismundum Jaruntowski propugnandae. w 8ce.

Katal. Kajet. Jabłońs.

JARUSZEWICZ Maciej, NN. WW. y Philozophiey Bakałarz, Szkoły wieluńskiey moderator. Gwiazda Przewodnik Królów .... (Samuelowi Jawornickiemu, Surrogatowi wieluńskiemu ... na kolędę). Kraków, w drukarni Macieia Andrzeiowczyka 1621.

Maciej. Piśm. 686.

Jaryszów ob. Proceder (1791).

JARZĄBKOWSKI Christoph. Manus strenale Reginae Constantiae. Varsaviae typ. Rossowski 1629. w 4ce, kart 4 nlb. Zamojs.

JARZĘBOWICZ Sylwester. Audientia scholastica apud invictissimum regem saeculorum per supplicem expostulata libellum etc. quas sub praesidio Anastasii Kiedrzyński etc. suscepit P. Sylvester Jarzębowicz etc. anno 1708. in Jun. Typis Clari Montis Częstochoviensis. folio, kart nlb. 4, z ryciną.

Krasińs.

JARZĘCKI Antoni Felicyan Jan Kanty. In Nomine Domini Amen. Dissertatio Oeconomica de recta administratione Rei familiaris, ex libris Aristotelis: Oeconomicorum et Politicorum 1 et 3 etc. tum de historia animalium, desumpta ac per M. Antonium Felicianum Joannem Cantium Jarzęcki, Philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem vocatum, Ecclesiae Collegiatae SS. OO. Cracoviae, Potoccianum Canonicum bonorum, Almae Vniversitatis Cracoviensis Oeconomum Generalem pro loco obtinendo in Minori

Universitatis Cracoviensis Collegio publicè ad disputandum in Lectorio CC. DD. Theologorum Anno Domini 1768 die 20 mensis Aprilis exposita. Cracoviae. In Typographia Seminarii Episcopalis Academ. Dioeces. w 4ce, kart nlb. 17.

Dedykacya różnym Swiętym. Od k. 5 idzie: Quaestio. Drugą część niejako tworzy rozprawa Mac. Ant. Potaczewskiego pod tytułem:

In Nomine Domini, Amen. Dissertatio politica De publica Institutione Juventutis per M. Mathiam Antonium Potaczewski, Philosophiae Doctorem, in Classibus Novodvorscianis Dialectices Professorem, Collegam Minorem Vocatum, Scholae OO. SS. Seniorem, Almae Universitatis Syndicum. Pro loco obtinendo In Minori Universitatis Cracoviensis Collegio Publicae Disputationi In Lectorio CC. DD. Theologorum, Anno Domini 1768. Die 14 Aprilis exposita. Typis Collegii Maioris Universitatis Cracoviensis. w 4ce, k. 18.

Jednocześnie drukowana, bo lubo ma osobny tytuł i arkusze od A—E, znaczone, jednak na końcu dla obudwu broszur jest wspólne: Permissu Jac. Mik. Marciszewski Rectoris. Jagiell. — Ossol.

JARZĘCKI Antoni Kanty. Medium ad primae terminum excellentiae XXIII. VV. DD. secundae laureae Candidatis indicatum honor philosophicus. Cum eosdem annuente gratia et protectione Celsissimi, Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Andreae Stanislai Kostka Comitis in Załuskie, Załuski Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Equitis aquilae albae, Almae universitatis Cracoviensis Cancellarii faventissimi, Magnificus Perillustris et admodum Revererendus Dominus D. M. Josephus Gregorius Popiołek Sacrae theologiae doctor et professor, ejusdemq.; Facultatis Decanus, Ecclesiae collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Praepositus, Scholarum Vladislaviano Novodvorscianarum Provisor, facultatum: theologicae et philosophicae Procancellarius, Studii generalis ejusdemq. Universitatis Cracoviensis Rector, magisterii in AA. LL. et philosophiae doctoratus licentiatos, concurrente magnorum hospitum frequentia solenni renuntiaret plausu, ab Antonio Cantio Jarzecki, ejusdem laureae candidato. Ad memoriam serae posteritatis metricis pedibus limitatum. Anno quo MeDIa saLVtIs a ChrIsto peraCta erant (1758) die 19 mensis Junii. Cracoviae, Typis Collegii Maioris Universitates Cracoviensis. folio, 17 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Czarnockich Mzura na blasze ryty a u dołu podpis M. Żukowski scul. Cracov.; pod tym 6 w. łac. na pochwałę. Przypisał autor prozą łac. Michałowi z Czarnocina Czarnockiemu Cześnikowi Chęcińskiemu; tutaj skreśla genealogią domu Czarnockich. Michał był synem Adama Franciszka Stolnika Sanockiego i Jadwigi z Bebelna Gosławskiej Czarnockich.

Poczyna odą na cześć S. Jana Kantego, poczem wierszem heroicznym sypie pochwały dla Popiołka rektora Uniw. Krak., dalej podziękowanie dla egzaminatorów: Jana Rygalskiego filozofii Dra i professora kollegi starszego, archidyakona kollegiaty S. Anny w Krakowie, notaryusza publ. apostolskiego i dziekana wydziału sztuk pięknych; Józefa Declos św. teologii i tylickiego wymowy professora, kollegi starszego, kanonika Kollegiaty S. Floryana na Kleparzu, kanclerza S. Anny w Krakowie i kaznodziei świętalnego; i Jakuba Niegowieckiego filozofii Dra professora matematyki, kollegi starszego i jeometry przysięgłego Strzałkowskiego. Stopień magistrow (przy każdym z nich jest umieszczony herb tegoż na blasze ryty) otrzymali: Jan Kanty Eliasz Bodurkiewicz h. Kościesza, Michał Lichoniewicz (herb krzyż z gwiazdą), Jędrzej Feliks z Miniszewa Miniszewski h. Lubicz, Józef Szybalski Sekretarz J. K. Mci h. Prus. Paweł Ignacy Manka h. Anchora, Józef Tomasz Szabel herbu Sas, Józef Kotlarski Senior szkoły wielickiej (herbu okręt z kolumną i 2 gwiazdami), Stanisław Wątorski (herbu podkowa z krzyżem i strzałą), Adam Smolikowski, proboszcz szpitala w Ujściu (herb książka z półtora krzyżem), Jędrzej Rubinkiewicz dyrektor kolonii akad. w Bochni (herb orzeł trzymający godła filozoficzne), Maciej Potaczewski (herb ptak z pierścieniem z gwiazd, książką i krzyżem), Ignacy z Sierakowa Sierakowski, herbu Prawdzic, Jędrzej Orłowski h. Szaszor, Jędrzej Badurski (herbu cor rosis vernans), Walenty Szylarski h. Prawdzic, Józef Koruszowicz, (herb łabędź siedzący na książce trzymający biret i lilie), Franciszek Kolendowicz se-

nior szkoły S. Szczepana (herbu Cor rosis vernans z gwiazdami), Józef Słomnicki (h. księżyc z trzema gwiazdami), Mikołaj Dzirdzicki herbu Róża, Adam Gajkowski (herbu Monoceros na książce stojący), Błażej Barczykiewicz (herbu księżyc z 2 gwiazdami i krzyżem pośrodku), i Kazimierz Bykowski (herb 3 kopie). — Dla każdego z nich przydana pochwała w 6 wierszach łac., zaś dla Antoniego Kantego Jarzeckiego herbu Rogala napisał pochwałę z 14 wierszy łac. Jędrzej Miniszewski.

Jocher 1564. 1572. (Jocher ma raz r. 1751, drugi raz 1758). — Jussyńs. Dykc. I. 153 (ma rok 1756).

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

JARZEMSKI Adam. Gościniec abo krótkie opisanie Warszawy z okolicznościami iey, dla kompaniey dworskiey przez .... muzyka J. K. M. y budown. Ujazdowskiego, wydany. 1643. w 8ce, str. 164. (Wiersz).

Przypis Adamowi Kazanowskiemu marszałkowi nadw. koron.

Czasop Ossol. 1830. str. 116. — Encykl. Orgelbr. T XIII. 122—3. — Wiszniew. Hist. lit. VII. 538. — Niemcew. Zbiór pamiętn. III 407. — Ziemomysł I. 21. 135. Chreptow. — Kornik.

— ob. Heroldowski Jan (niewoli boskiej 1646) — Prowana Abr. (złote małżeńskie 1700) — Żydowski Ant. (Gorzka wolność młodzieńska 1700).

Jarzyn Maxym ob. Tomasz Aquinas (Arcana 1650).

Jarzyny ob. Biretowski X. Paweł Jan (1769. 1772. 1777. 1787. 1797).

JASCHOVIUS Joannes (Jaszowski). Nobili Lectissimo ac Literatissimo Viro D.Thomae Siemszycki Artium et Philosophiae Licentiato in celeberrima Cracoviensi Academia Magisterii et Philosophiae Doctoris Insignia feliciter accipienti gratulatio Pactas ex Pieriis conatibus Joannis Jaschovii Philosophiae in eadem Academia Auditoris. Anno a partu Virginis post Millessimum Sexcentesimum 10. Cracoviae in officina haeredum Jacobi Sybeneycher (1610). w 4ce, ark. $1^1/_2$. Ossol.

JASCIUS Ambrosius Cobelinensis. Utilis et necessaria disputatio. De Testamentis ordinandis. Ex iure sacro et civili. Quam in inclyta Franciae Orientalis Julia ad Moenum Herbipolensi Universitate. D. T. M. F. Praeside Clarissimo consultissimoque Viro Domino Petro Papio V. J. D. in eademque Universitate Pandectarum Professore Primario, ac Juridicae Facultatis Decano spectatissimo, discutiendam ac defendendam proposuit. Ambrosius Jascius Cobelinensis Polonus J. V. Stud. Die .. Augusti horis locoq; consuetis. Herbipoli, Excudebat Conradus Schwindtlauff 1613. w 4ce, k. 20 nlb.

Dedyk. Mikoł. z Pigłowic Manieckiemu. Na odwrocie tytułu na cześć Mikoł. Maniecciusa, pisali trzy czworowiersze Joan. de Pigłowice Maniecky St. Eloq., Joan. Chudzyńsky Stud, Alex. Ungier Stud. Poes. Broszura obejmuje Thesis I—XX. Na końcu wiersz: Ambrosio Jascio SS. Candidato Joannes Hyppoliti Collegae suo.

Jagiell.

— Rózgi na grzbiet praedicanta Calwińskiego Mikołaja Symacha zmyślonego za głupi respons na przestrogi Calwińskie od zacnego Autora Crusiusa wydane. Z Litaniami Luteranskiemi y Calwińskiemi przez X. Ambrożego Jasciusa Doctora w oboiem Prawie roku 1619. W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba 1619. w 4ce, kart 16.

Jocher 3205. Ossol.

— ob. Cotton Piotr (Wnętrzna zabawa 1609).

Niesiec. Herb VI. 339. — Maciej Piśm. III. 647.

(Jascki Israel). Epicedium positvm Israeli Jascki. Dantisci 1641. fol.

— ob. Jasky.

Jasełeczka ob. Kwaśniowski Franc. (dzieciątka 1646) — Piątkowski Jerzy (Jezusowe 1639. 1649).

Jasielska Marya N. P. ob. Wiadomość o wizerunku (1789) — Wiśniowiecki J. (Olszowski Ign. O Najśw. Pannie 1734).

JASIENSKI Mikołaj. Głos JW. J. M. P. Mikołaia z Wielkiey Jasienny Jasieńskiego posła Woiewodztwa Sandomirskiego na Sessyi Seymowey dnia 3 Mies. Lutego 1791 r. miany. R. 1791. folio, k. 1. Ossol.

— Kopia listu od pewnego obywatela do Przyjaciela Posła na seym 1789 roku pisanego. Bez w. m. dr. (1789). w 4ce, k. 4.

O zamierzonej nowej formie rządu. Przeciwko uwłaszczeniu chłopów, i wolności przenoszenia się z miejsca na miejsce. Powołuje się na Jak. Russa o bezrządzie Polski. Radzi brać wzór z Fryderyka, który chłopom nie nadał wolności.

Branic. — Jagiell.

— Przymówienie się JW. J. M. P. Mikołaia Jasieńskiego Posła z Woiewodztwa Sandomirskiego na Sessyi Seymowey w dniu 15 Lutego roku 1791 miane po rozklassyfikowaniu poprzednicze szlachty. R. 1719. folio, k. 1.

Ossol.

— Zasady do projektu przedaży krolewszczyzn na dziedzictwo ziemiańskie wieczyste 179.. r. fol. k. 1.

Czartor.

— ob. Projekt — Propozycya (1791).

JASIEŃSKI Sylwester Franciszkan († 1790). Prętkie szczęście choć pod gorę przy wizycie królowy Nieba y ziemi Maryi w dzień Náwiedzenia w kościele Szkálmierskim przy cudownym Jey obrazie, káznodzieyskim dyskursem ogłoszone. Wielmożnemu Jmci Xiędzu Antoniemu Junskiemu Proboszczowi Szkalmierskiemu dla prędszego ludziom w zbáwieniu szczęścia, przez X. Sylwestra Jasieńskiego Fránciszkáná dedykowane. I z dozwoleniem Stárszych do druku podane, Roku którego Bóg z Macierzyńskich wyskoczywszy wnętrzności pierwszą wizytę oddał światu. 1741. w Kaliszu w drukárni J. K. M. Collegium Soc. Jesu. folio, 5 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herb Lilje i Trąby, a pod nim 8 w. pols. na pochwałę. Przypisał autor prozą temuż X. Junskiemu. Kazanie z tematu: Exsurgens Maria, miane w dzień Narodzenia Najśw. Maryi P. Jocher 4987.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

JASIEŃSKI Waleryan X. Sch. Piar. Geografia polskim wierszem ku łatwemu spamiętaniu zebrana a ku polityczney wiadomości J. O. J. W. W. Ich Mcw Panow Kawalerow Collegii Nobilium Szkoł pobożnych Wileńskich notami objaśniona. Roku Pańskiego 1766. w Wilnie w Drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum. w 4ce, karta tyt., str. 78 i 3 k. nlb.; nadto „Przydatek" str. 23.

Dedyk. Jaśnie Oświeconemu Xiążęciu JMci Albrychtowi Radziwiłłowi sądowemu powiatu Rzeczyck. staroście, Świętego Huberta kawalerowi Oycu Dobrodziejowi na dowod synowskich obowiązkow publicznym experimentem okazana zabawa w powinszowaniu imienia festynu Patrona S. złożona Miesiąca Kwietnia 24 Dnia w Roku 1766.

Na trzeciej karcie: druga dedykacya:
Natury prawem se krwią wlana władza
W Synowską Duszę, Applauzy zgromadza
Na festyn Oyca Starosty Xiążęcia,
Wedle własnego rozumu pojęcia &c.

Podpis pod tem; Najniższy Podnożek Dominik Bernardyn X. Radziwiłł. Star. Rzeczycki, Porucznik Reimentu Buławy W. W. X. L.

Poczem idzie: Cztery części świata.

Część ziemi Eurus suszy, głaszcze Zefir strony,
Innym dogrzewa Auster, innym Akwilony.

Dalej wylicza i omawia dwanaście królestw w Europie i pisze:

Rząd królow we dwunastu Państwach. stojąc
Jakie miewał fortuny swojey alternaty [z laty
Dziejopisom wiadomość niech się ta zostaje,
Tu dosyć królow wskazać jakie mają kraje.
Luzytan, Hiszpan, Francuz, Neapol, z Sardynem,
Brytan, Duńczyk, Szwed, Polak, Prus, Czechy
z Węgrzynem.

Elektorów liczba:

Dziewięciu Elektorów tu mi przywieść wolno;
Trzech duchownych: co stawią Mogunt, Trewir,
[Kolno.
Sześciu świeckich jak: Czeski z Renu Wojewodą
Brandeburg, Saski, Bawar, Hannower swą zgodą
Rzymskiego króla czyniąc, stan Państwa składają
W zgromadzenia, co wota na cesarzów dają.

Podobny wykład objaśniają przypiski na dole, które każdej stronnicy połowę, częstokroć większą nawet, zajmują.

Opisawszy Niemcy, przechodzi dalej:

Granice Niemieckiego Państwa gdy zwiedzimy,
Od południa Szwaycary z Włochy obaczemy,
Baltyckie od północy morze ku wygodzie,
Polskę, Węgry ze Wschodu, Francyą w zachodzie.

W taki sposób opisane są kraje czterech części świata, i to się ciągnie do str. 78ej, na której chociaż u dołu położono Koniec, następną jednak zapełnia: Przydatek z epoch historyi tak świętey jako polityczney ku wygodzie Collegii Nobilium Wileńskiego Scholarum Piarum roku pańskiego 1766 w Wilnie w Drukarni J. K. Mci y Rzplitey Scholarum Piarum .....

te Epochy wyłożone są częścią prozą, częścią wierszem takim samym, jak poprzedzająca Geografia. Oto jego próbka:

Z babilonu uwolnion lud Zorobabela
Y Esdrasza miał wodzów; tu rzecz Israela
W różnym stanie awantur była jako w klubie,
Ile się nakłaniała ku ostatniey zgubie:
Bo Matatyasz, Judas, Jonathas z Szymonem,
Jan Hirkan z całym swojey Familii gronem
Na obronie Zakonu, Praw Boskich y Wiary
Poległszy; godne Nieba stali się Ofiary .....

Ku końcowi, pod tytułem „Królestwa Polskiego wieki" wyliczeni są chronologicznie wszyscy monarchowie Polscy od Lecha do Stanisława Augusta. Ten przydatek zajmuje stronnic 23, oddzielnie numerowanych, zatem cała książka ma ich 101. Jakkolwiek Radziwiłł dedykuje dzieło, pisał je atoli ks. Jasieński.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Wileńs.

Jasiewicz Grzegorz X. ob. Dunczewski Stan. (1731).

Jasińska Agnieszka z Kuczkowskich ob. Chmielewski X. Błażej (1798).

JASIŃSKI Adam Laurentius. Encomium Angelici Vatis Divi Joannis Apostoli et Evangelistae ad felix Anni auspicium Illustri et Magnifico Domino D. Joanni Wężyk Syradiensi, Vartensi etc. Capitaneo Domino observantissimo a R. & A. P. Adamo Laurentio Jasiński Artium et Philosophiae Baccallaureo officiosae gratulationis ergo Dicatum Anno Domini 1644. Cracoviae in officina Stanislai Bertutowic 1644. w 4ce, k. 7 nlb. Ossol.

Jasiński Andrzej Stud. Ak. Zam. ob. Ecclesia militans (1637).

(Jasiński Baarlam). Arctos et antarctos coeli Rossiaci in gentilitiis sideribus Barlaami Jasiński Kiiov. Halic. totiusque Rossiae orthodoxi archiepisc. Metropolitae. ob. Galatowski Joannicyusz (Messyasz 1672).

Encykl. Orgelb. XIII. 129. — Jussyńs. Dykcyon. I. 153.

JASIŃSKI Camillus († 1651). Caeremoniale Missae in Ordine Praedicatorum celebrandae. Partim ex antiquo Rubricario, partim ex Rubricis Missalis Ordinis. Per Fr. Camillum Jasiński eiusdem Ordini. Ad intentionem Superiorum Collectum. Cracoviae in officina typographica Francisci Caesarij S. R. M. Typ. Anno Domini 1648. w 4ce, kart 3, str. 153.

Przedmowa ad Patr. Thom. Turcum totius Ordin. Gener. Mag.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Directorium electionum Praelatorum ac aliorum officialium in ordine Praedicatorum, peragendarum. In duas partes divisum. Partim ex Constitutionibus eiusdem Ordinis, partim ex Jure Canonico, Theologis, Juristis, et Summistis. Permissu Superiorum collectum Per Fr. Camillum Jasiński Dicti Ordinis. Cum additione Formularij literarum eundem materiam concernentium. Cracoviae in officina Christoph. Schedelij S. R. M. Typog. Anno D. MDC.XXXXI (1641). w 4ce k. 2, str. 125. Formularium k. 1. Index k. 11 nlb., i 1 k. z drzeworytem, a na początku Dedykacya k. 2.

Przypis: Jan. Dionis. Mosiąłkiewicu Prowincjałowi i Kaznodziei Królewskiemu. Pars I obejmuje Cap. I—XVIII. Secunda Pars od str. 91 obejmuje: Caput I—XI. Approbaty są z r. 1640.

Jocher 7748 a.

Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Toż:... Adiectis declarationibus Capitulorum Generalium. Romae 1646.

Jocher 7748.

— Toż:... Valentiae curante F. Thoma de Brixia.

Jocher 7748 c.

— Toż:... Brixiae 1654. w 4ce.

Jocher 7748 d.

— Summarium Ordinationum Capitulorum Generalium Ord: Praedicatorum. Omnium ferè quae poterant haberi à primo Capitulo, sub B. Dominico P. N. Bononiae 1220 celebrato, usq. ad Capitulum Romanum 1629 sub Reverendissimo P. Nicolao Rodolphio Magistro Ord: celebratum emanatarum. Opera et labore F. Camilli Jasiński eiusdem Ordinis ex commisione Superiorum collectum, et ordine alphabetico per materias dispositum. Cui etiam ex occasione, et iuxta exigentiam materiae, insertae sunt particulae Constitutionum Ordinis eiusdem. Cracoviae in officina Andreae Petricouij S. R. M. Typo-

graphi. Anno Domini M.DC.XXXVIII (1638). w 4ce, k. 6, str. 406.

Siarcz. (I. 191) wymienia rok 1639.
Dedyk. Beato Hyac. Comiti Odrowonsio, Ordin. Praedicat. in Polonia fundatori. Ułożone dzieło abecadłowo. Zaczyna się od: Absolutio, a kończy na: Voces.
Jocher 7747 *a*. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Additis Ordinationibus pro toto Ordine Capitulorum Generalium. Romae MDCXLIV. (1644).

Quetif Script. Ord. Praed. str. 536.
Jocher 7747 *b*.

— Toż:... curante F. Thoma Bona de Brixia. Valentiae MDCXLVII. (1647).

Jocher 7747 *c*.

— Toż:... Brixiae apud Jo. Ant. de Rizzardis 1654. w 4ce, str. 466.

Jocher 7747 *d*.
Program Dominikańs. 1828. str. 43. — Siarcz. Obraz. I. 191. — Barącz Rys zak. kaznodz. II. 174—5. — Encykl. Orgelb. XIII. 128—9. — Chodynic. De rebus gest. str. 316.

— ob. Columbinus F. (Thesaurus 1619).

JASIŃSKI Jakób († 4 Listop. 1794). Do exulantów polskich. O stałości. Grodno 1793. w 4ce, kart 2.

Dzików.

(Jasiński Jakób). Nagrobek Jakóba Jasińskiego Jęnerała. (B. w. m. dr. i r.) fol. (1794). w 8ce, 1 k.

Krasińs.

Jasiński Jan ob. Sobieski Jakób królewicz (1704).

Jasiński Józef X. ob. Actus (1785) — Gilibert J. E. (Exercitium 1660) — Regestr (1703).

JASIŃSKI Ksawery. Zbiór Konstytucyi Koronnych, Materyi Status y Jurysdykcyi Sądowych tyczących się, od r. 1764 dnia 7 Marca, do ostatniego Seymu Ordynaryinego w r. 1780 dnia 2 miesiąca Października odprawionego; sposobem inwentarza ułożony, dla łatwey wiadomości praw; pod nayłaskawszym rządem, Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta, Króla pols. Wielkiego Xcia litews. etc. etc. stanowionych, krótko przez Ur. Xawerego Jasińskiego kómornika granicznego Woiewództwa gnieźnieńskiego zebrany, ku powszechnemu użytkowi podany. Za pozwoleniem zwierzchności. W Warszawie 1781. w drukarni J. K. Mci y Rzplitey Gröllowskiey. w 8ce, k. 4, str. 153 i Regestr k. 11.

Przypisał królowi Stanisławowi Augustowi. Król daje przywilej na lat 20. Autor zestawił tu 623 Konstytucyi zebranych chronologicznie.
Encykl. Orgelbr. XIII. 129.
Akad. — Branic. — Chreptow. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zielińs.

JASIŃSKI Marcin Franciszek. Kazanie X. Marcina Fr. Jasińskiego kanonika y kaznodziei Kollegiaty kieleckiey, proboszcza Daleszyckiego, pisarza Apostolskiego w poniedziałek świąteczny na cześć B. Wincentego Kadłubka 1765 w kościele Jędrzeiowskim miane. (Jest w: Jan Kanty Laskiewicz Chwała B. Wincentego Kadłubka 1765. w 4ce).

Jocher 8663. Akad.

— ob. Częstochowa (Pamiatka od wyprowadzenia obrazu N. P. Maryi na Jasną górę, kazanie na str. 345).

JASIŃSKI Mikołaj. Rupes parnassia. chorum nouem musarum in se repraesentans. Nimirum IX. venerabiles D. D Primae Laureae candidatos. Dum in Alma Universitate Cracoviensi a Clarissimo et admodum Reverendo Domino Alberto Jodłowski Philos. Doctore et Professore, Collega minore, collegiatae Cracoviensis SS. Omnium Canonico. In frequentissima nobilium hospitum corona, artium et philosophiae Baccalaurei ritu solenni, renuntiarentur, ad solem academicum, a Nicolao Jasiński Tarnoviensi, ejusdem laureae primae Candidato, in vim fraterni affectus, et gratulatorij applausus, ędita. Anno Domini 1691. die 7 mensis Aprilis. Cracoviae typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ord. typ. folio, 4 arkusze.

Na odwrocie str. tyt. herb miasta Tarnowa (księżyc z rogami do góry i pośrodku gwiazda) a pod nim 8 wier. łac. podpisał Jan Witkowski stud. grammatyki; przypisał autor prozą całemu urzędowi miasta Tarnowa. Poczym oda na cześć S. Jana Kantego, podziękowanie wierszem egza-

minatorem X. Maciejowi Brockiemu filoz. Dr., kolledze Starszemu, professorowi król., kanonikowi S. Anny i dziekanowi wydz. artystycznego, X. Janowi Balickiemu filoz. Dr. kolledze Starszemu, professorowi król., i kanonikowi S. Anny, i Kasprowi Ciechanowskiemu filoz. Dr. kolledze młod. professorowi astrologii. Stopień bakałarza otrzymali; Kasimierz Leszkowski presbiter, Damascen Jaroński profess. zakonu S. Benedykta i presbiter klasztoru Tynieckiego, Alberyk Machulik profess. i presbiter klasztoru Tynieckiego, Jan Fugaszewski. Jakub Schołtyskiewicz, Wawrzyniec Cedrowic, Mateusz Zychowic, Marcin Grudniewicz, Jan Kotarbiński, a dla Jasińskiego napisał pochwałę wierszem Kasimierz Leszkowski.

Odbyło się za to rektorstwa Franciszka Przewoskiego S. teol. Dra i professora proboszcza kollegiaty WW. SS., kanonika u S. Floryana, scholastyka kurzelowskiego prowizora bursy Jerozolimskiej.

Jocher 1468. — Muczkows. Statuta 360.
Jagiell.

Jasiński Mikołaj (II) ob. Siradiensis Laurentius (Dissertatio 1563).

Jasiński Władysław ob. Zamojska Ostrogska Kat. (Vas aureum 1643).

JASKI Andreas Koehne. Godofredi Reygeri lusus poeticus. folio.

— Carmen gratulatorium Alberto Niclassio. Dantisci 1673. folio.
Gdańs. miejs.

— Carmen gratulatorium Arnoldo von Robert alterum dignitatis annum auspicanti. Dantisci 1674. folio.

— Carmen ad Gabrielem Crumhausen de ingenti Vistulae exundatione. Dantisci, 1674. folio.

— Carmen gratulatorium Adriano Pauli de felici in patriam adventu. Dantisci 1674. folio.

— Carmen gratulatorium Godofredo de Peschwitz. Dantisci 1674. folio.

— Ehrengedicht an Arnold von Bobert, als er das andere Jahr seiner Würde antrat. Aus dem Lateinischen übersetzt von Salomon Opitz. Danzig 1674. folio. Gdańs. miejs.

— Elegia ad Joh. Petrum Titium cum conjugem monumento inferret. Dantisci 1669. folio.

— Eucharisticon ad Andream Lillienhöck. Dantisci 1675. folio.

— Ad Michaelem Böhm von Böhmerfelde exequias filiae Concordiae adornantem. Dantisci 1674.

— Ad Andream Lillienhöck Gedani commorantem. Dantisci 1674. folio.

— Ad Joh. Schmidt ex sinistra in dextrum pedem prolapsione decumbentem. Dantisci 1674. folio.
Gdańs. miejs.

— Ad Alb. Niclasium, eximium theologiae consultum, epistola gratulatoria. Gedani. 1674. w 4ce. Kijows.

— Solennitas Coronationis Regis Michaelis I quam iubilis patriae accinebat Andreas Jaski a Jaskindorf. Gedani 1669. folio.
Hoppe 57.

— Trauer-Gedicht ... Heemskerkius. Danzig 1673. folio.

— Trauer-Gedicht ... Cordula Brandes, viri Clementis Cölmeri conjux. Dantisci 1652. w 4ce.

— Trauer-Gedicht ... Laurentius Eichstadius. Dantisci 1660. folio.

— Trauer Gedicht ... Joannes Coccejus. Dantisci 1669. folio.

— Victoria Regis Michaelis posthuma. (Carmen heroicum). Gedani 1674. folio.

— ob. Conradt Jocr. (Dissert. 1677) — Fossius B. (1636) — Lauban Mel. (1613) — Opitz Mart. (Celebr. virorum epistolae 1670).

Jasky Israel Khone (Jascki J.) ob. Grotius Hugo (1670) — Pauli Adryan (1656).

JASKIER Mikołaj (1504 † około 1560). Conscientia mille testes. Juris Provincialis quod Speculum Saxonum uulgo nuncupatur libri tres, opera uigilanti in correctiorem redacti materiam, adiunctis simul glossis, aliisq. addicionibus nouiter recollectis pro interpraetatione textus magis necessarijs. Annotata insuper in marginibus habentur, loca legum Jurisq. Municipalis Maideburgen. materiam textus et glossarum approbātia declarantiaq. grato lectori magnum afferētes commodum. (Drzeworyt, który w górze wyobraża bitwę, po bokach dwaj rycerze, w dole zaś ma orła polskiego z literą S na piersiach. Na od-

wrocie tytułu wizerunek Zygmunta I. a pod nim czytamy:) In Regia Poloniae Cracovia Hieronymus Vietor excudebat, Mense Maijo. Anno M.DXXXV. Cum gratia et priuilegio Sacrae Regiae Maiestatis Poloniae ac Sarmatiae, ne quis infra decennium hoc idem imprimere nel alibi impressum huc aduehere aut venundare audeat, sub poenis in priuilegio expressis. fol. k. 4, kart CLX. 3 karty nlb. wreszcie 2 karty omyłek drukarskich.

Na przodzie oprócz karty tytułowej iest kart 3, które zawierają dedykacyą wydawcy, Mikołaja Jaskiera, Sekretarza Rady Miasta Krakowa do Zygmunta I. oraz (A)d Lectorem benevolum autoris operisq. amicus in Inuidi temerarium ausum. Ten bezimienny przyjaciel Jaskiera powiada o jego pracy: nunquam ... antehac facilior intelligentia extitit iuris Saxonici Prouincialis, tum et municipalis Maidburgensis, quod nunc is limauit ac instauravit, textum spinosum ac tetrum intelligibilem et faciliorem reddidit, materiam insuper glossarum in multis locis mancam, obscuram, defectus plenam, vetustissimis (ab ipsa Maideburgo) conquisitis exemplaribus conformando in latinum versam perfectam effecit. Praeterea erroneas legum, canonumque in eisdem glossis annotatas allegationes originalibus Sacrorum Canonum et legum adaptando omni menda purgavit, concordantias annotationum egregias addidit, denique Promptuarium Speculi Saxonum ac Municipalis Juris Maideburgen. magna opera confecit. Nunquam tot et tantis erroribus purgata lectio iuris illius sincerior habita est, nunquam perfectior et uberior posteritati tradita, quod non amicis modo, sed et emulis cum relegerint, alijs conferen. codicibus liquido apparebit.

Liber I. Articuli I—LXXI idzie do fol. L. Liber II. Artic. I—LXXII idzie do fol. C. Lib. III. Artic. I—XCI idzie do CLX. Dalej idą nieliczbowane: Articuli Speculi Saxonum in Concilio Basilien. reprobati (k. 1). Artic. Juris saxonici ex typo doctoris Bucksdorff declarati (kart 2). Kończy: Typographus lectori. Errata (k. 2). Wierzbows. I. 89 *a*.

Zarazem wyszło z osobnym tytułem (ale bywa stale do egzemplarza dodawane:)

Sed scilicet ultima semper expectanda dies homini est. Diciq; beatus ante obitum nemo, extremaq; funera debet. Jvris Municipalis Maideburgensis Liber vulgo Weichbild nuncupatus ex uetustissimis exemplaribus uigilanti opera nuper latinitate datus, summaq; cum diligentia recognitus adiunctis simul glosis et textus interpretationibus ad id necessarijs. Annotata praeterea in marginibus habentur loca Legum Jurisq. Saxonici Prouincialis, materiam textus et glossarum approbantia elucidantiaq; lectori magnā afferentia utilitatem. (W tytule rycina bitwy, rycerzy i orła). (Na odwrocie tytułu herb Łodzia i wyrazy:) In Regia Poloniae Cracovia Hieronymus Vietor excudebat mense Aprili. Anno M.D.XXXV. Cum gratia et privilegio Sacrae Regiae Maiestatis Poloniae ac Sarmatiae ne quis infra decenniū hoc idem imprimere uel alibi impressum huc aduehere aut uenundare audeat. Sub poenis in priuilegio expressis. fol. k. 8 i XXV. nadto Summar. Prawa Magd. ark. 3.

Dedykacya do Piotra Tomickiego Biskupa krak. i tegoż portret.
Wierzbows. I. 90 *b*.

Zarazem wyszło:

Promptuarivm Jvris Provincialis Saxonici quod Speculum Savonum vocatur, tum et Municipalis Maideburgen. summa diligentia recollectum, et ad communem editum utilitatem. Adiuncta praeterea habentur ex li. feu. certa loca ad Communem modernorum in Jure ciuili usum magis utiliora. (Tytuł wśród ryciny. Na odwrocie:) In Regia Poloniae Cracovia Hieronymus Vietor excudebat Mayo anno M.D.XXXV. fol. ark. 2 i kart LXXX.

Dedykacya do Senatu M. Krakowa. Układ abecadłowy. Na ostatniej karcie 1 strona Errata. — Całe dzieło pięknym łacińskim drukiem, glossy nieco mniejszym, a same tylko tytuliki artykułów gockim wybite. Papier piękny.

Exemplarz Promptarium na pergaminie jest w Bibl. Uniw. Warsz.

Te trzy dzieła razem są zawsze oprawiane i tworzą jedną całość.

Wierzbows. I. 91 *c*.

Akad. — Borkowski Jerzy. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Juris provincialis quod Specu-

lum Saxonum vvlgo nuncupatur, libri tres. Opera vigilanti in correctiorem redacti materiam, adiunctis simul glossis, alijsque additionibus, pro interpretatione textus magis necessarijs. Prius sub D. Sigismundo I. editi, nunc vero denuo mandante Serenissimo Sigismundo III. Poloniae Rege, propter exemplarium inopiam iterum recusi. Annotata insuper in marginibus habentur, loca legum, iurisque Municipalis Maydeburgensis materiam textus, et glossarum, approbantia, declarantiaque, grato lectori magnum afferentia commodum. Samosci Anno Domini M.DCII. (1602). Cum gratia et Priuilegio Sacrae Regiae Maiestatis. fol. k. 9 nlb., str. 725.

Na odwrocie tyt. drzeworyt popiersia Zygmunta I. Dedykacyi temuż przez Jaskiera kart 5. Ad lectorem benevolum kart 2. Exemplum privilegii Sigismundi III. A. D. 1601. d. 12 Julii karta 1. W niem mówi, że dzieło to jest: docti viri Jaskri lucubratione et commentata oratione illustratum publicari (Sigismundus I) corluit, eidemque autoritatem tribuit. Sed cum in hoc urbe nostro (Cracovia) omnia senescant, neque cuisque rei tanta sit copia, quam non imminuat dies, haec quoque iuris commentaria ad miram paucitatem redacta sunt. Quemadmodum alia, quae humanae vitae societatem tuentur, ita et hoc industria fuit instaurandum, eas partes ad singularem existimationem eruditionis florescentis Academiae Zamoscensis typographia suscepit. Dalej powiada, że upoważnił Adama Bursiusa do porównania tekstów i przeprowadzenia druku. Przywilej dany jest na lat 20 pod karą 3000 złotych na przedruki i pod konfiskatą.

Razem wydano:

Jvris Mvnicipalis Maydebvrgensis liber vvlgo Weichbild nuncupatus. Ex vetustissimis exemplaribus uigilanti opera nuper latinitati datus, summaque cum diligentia recognitus, adiunctis simul glossis et textus interpretationibus necessarijs. Annotata praeterea in marginibus habentur, loca legum, iurisque Saxonici Prouincialis, materiam textus et glossarum approbantia elucidantiaq; lectori magnam afferentia utilitatum. (Tu drzeworyt Pogoni). Samosci Anno Domini M.DCII. Cum Gratia et Privilegio S. R. Maiestatis. fol. k. 1 tyt., k. 2 dedyk. Petro Tomicio i Summarius Articulorum kart 6 nlb., wreszcie tekst od str. 521—725.

Dedykacya Jaskra Tomickiemu jest z Kwietnia 1535.

Dalej idzie:

Promptuarium Juris Provincialis Saxonici, quod Speculum Saxonum vocatur tum et Municipalis Maydeburgensis, summa diligentia recollectum, et ad communem editum utilitatem. Adiuncta praeterea habentur ex lib. feud. certa loca, ad communem modernorum in iure ciuili vsum magis vtiliora. Samosci, Anno Domini M DCI. (1601). Cum gratia et priuilegio S. R. Maiestatis. folio, k. 5 i str. 166 (wydruk. mylnie str. 150 zamiast 166).

Dedykacya Clarissimis Urbis Cracoviensis Senatoribus Nicolaos Jaskier earundem a Secretis. Cracoviae 15 men. Maij 1535.

T. Żebrawski w Wiszniew. H. lit. T. IX. 315 podaje nie istniejący tytuł i edycyę: Jasceri Zamosci Jus Saxonicum et municipale. Coloniae 1604. fol. — Katalog Biblioteki Kijowskiej podaje jako należące do Promptuarium jeszcze dwa druki, które jednak tworzą całość osobną, to jest:

Sequitur formula processus judiciarii terrar. cracoviensis, sandomiriensis, lublinensis, Russiae, bełzensis et Podoliae etc. Samoscii, 1602.

Statuta Sereniss. D. Sigismundi I. Poloniae regis, M. D. Lithuaniae, in conventionib. generalib. edita et promulgata. Samosci, 1602. kart 4 i str. 98.

Janocki Nachr. I. 46. — Janociana I. 143. — Panzer Annales typ. VI. 478.

Akad — Branic. — Drohob. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Ordyn. Zamojs.

— ob. Miechowita M. (Conservatio 1522).

Wiszniews. Hist. lit. IX. 314—5. — Encykl. Orgelbr. XIII. 131—2. — Placcius Theatr. Pseudon. 621. — Janocki Nachr. I. 46—7. — Bandt. Hist. pols. 1835. Wrocław. II. 102. — Lelewel Bibl. księg. I. 173. — Janociana I. 142—4. — Chodynicki 234. — Bentk. II. 212. — Dogiel T. VII. — Taranowskij Obzor pamiatnikow, 1897. — Halban Zur Geschichte, str. 68.

JASKIEROWICZ Walenty. Helikon Apollinem y Dziewięcia muz ozdobiony a na oświadczenie chęci uprzeymey

szlachetnym PP. Janowi Wilhelmowi Pentnerowi, Janowi Krauzowicowi, Janowi Schultcowi, Janowi Gselchowerowi, Malcherowi Goldtberg, Wilchelmowi Schmid, Wacławowi Haucke, Fridrichowi Poppe y Henrichowi Sernerowi przy szczęśliwym zaczęciu roku nowego do czytania y spólny uciechy podany. Przez Walentego Jaskierowicza studenta staroż. Akademii Krakowskiey. W Krakowie w Drukarni Stanisława Bertutowicza. Roku pańskiego 1639. w 4ce, kart 14. Ossol.

Jaskierski Piotr ob. Margowski Andr. Rud. (Floralia 1683).

JAŚKIEWICZ Jan (ur. 1748 we Lwowie, † 1809). Dissertatio inauguralis medica sistens pharmaca regni vegetabilis, quam sub gloriosissimis auspiciis augustissimae Romanorum imperatricis Mariae Theresiae Apostolicae Hungariae, Bohemiae, Halliciae ac Lodomeriae Reginae, Archiducis Austriae etc. etc. in antiquissima, ac celeberrima universitate Vindobonensi publicae disquisitioni submittit Joannes Jaśkiewicz Leopolitanus. 6 mense 7bris Anno 1775. h. 4. Vindobonae, typis Joan. Thomae nob. de Trattnern, Sac. Caes. Reg. Aulae Typogr. et Bibliop. M.DCCLXXV. (1775). w 8ce, k. nlb. 8, str. 254 i indeksu k. nlb. 8.

Dedykacya Maryi Teresie z pochlebstwami nad miarę.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Dyssertacya na publiczney Sessyi Szkoły Głowney w przytomności Nayiaśnieyszego Pana, czytana. Przez Jana Jaśkiewicza, Doktora Nadwornego J. K. Mci, Akademii Krolewskiey Nauk w Paryżu korespondenta, Historyi Naturalney y Chemii w Szkole Głowney Koronney Professora. W Krakowie dnia 25 Czerwca 1787 Roku. w 4ce, $1^1/_2$ arkusza.

Autor we wstępie powiada: „Miałem honor już tyle razy Publiczności zdawać sprawę z prac naszych". Nadto zaś mówi dalej: „Zdania tak dawnych, iako i teraźnieyszych filozofów, względem formowania się gór i odmian nastąpionych na powierzchni ziemi naszey, jak można naykróćey, będę miał honor wyłożyć, szukaiąc ile możności na dowody tego śladów, które się w kraiu naszym postrzegać daią: tym sposobem przyjdzie mi wyliczyć wszystkie prawie produkta kopalne w kraiu naszym do tych czas odkryte, których zbiór z rozkazu P. Kommissyi przezemnie uczyniony, tym porządkiem jak po sobie następować będą, z naypowinnieyszym respektem J. K. Mci Panu Memu Miłościwemu mam honor okazać". — Mówi tu o kopalniach w Krakowskiem i Sandomierskiem.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Opisanie doświadczeniá czynionego z Banią powietrzną w Krakowie dnia 1 Kwietnia roku 1784 puszczoną z ogrodu Botanicznego na Wesołéy Za staraniem i nakładem J. Mci PP. Jana Jaśkiewicza Doktora nadwornego J. K. Mci Historyi naturalney, Chemii, Botaniki Professora, Collegium fizycznego Prezesa, Jana Sniadeckiego Matematyki wyższéy i Astronomii Professora Szkoły główney Sekretárza, Jana Szastera Medycyny Doktora, Farmacyi i Matematyki Professora, Franciszka Szeidta Professora Fizyki w Szkołach narodowych. Z przyłączeniem uwág częścią od nich samych dostrzeżonych, częścią im od Akademii Paryskiey przez korespondencyą udzielonych. w 8ce, k. 8 nlb.

To samo w Magazynie Warszawa. 1784, w części II od str. 392—411.
Akad. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Scheidt Franciszek (O elektryczności 1786).

Zebraws. Bibliogr. 471. — Balińs. Pam. o Sniad. I. 79. — Encykl. Orgelbr. XIII. 132—3. — Bartęcz Żywoty Ormian 144. — Gąsiorows. Hist. med. III. 19. 40. 155.

JAŚKIEWICZ X. Mikołaj Kan. Chełm. Łow. (ur. 1717, um. 23 listop. 1779 r. w Łowiczu). Kazania Postne z Rozmyślaniem o Męce Pańskiey na Uwagi wszystkich Taiemnic podzielone Albo widok przedziwney Boga miłości: Bóg nieśmiertelny w śmiertelnym ciele cierpiący przez X. Mikołaia Jaśkiewicza Kanonika Chełmskiego y Łowickiego pokazany y do druku podany. W Łowiczu w Drukarni J. O. Jmci Prymasa

Arcyb. Gnieźnieńskiego 1779. w 8ce, kart 3, str. 449. Warsz Uniw.

— Nabożeństwo do Sw. Jana Bożego. w Łowiczu.

— Polityk Chrześciianski albo Przestrogi y uwagi Chrześciansko-polityczne wszelkiemu stanowi służace przez X. M. Jaśkiewicza M. K. W. S. J. R. wydane y do druku podane roku Pańskiego 1757. W Warszawie w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Collegium XX. Scholarū. Piarū. 1757. w 8ce, ark. 2, str. 334 i 1 k. Omyłek.

Przypis Józefowi Hr. na Tęczynie Ossolińskiemu wwdzie Wołyńskiemu.

Rozpoczyna pod herbem Ossolińskich sześciowiersz na Topor. W dedykacyi wywodzi Toporczyków od Lecha. Mówi autor w dedykacyi, że choć Ossoliński jest Xięciem papieskim, jednak nie używa tytułu księcia. Chwali żonę jego Stadnicką. Po przedmowie idzie wiersz J. E Minasowicza: Zaleta godnej autora pracy. Uwag politycznych jest CXX. np: O Bogu. O obraniu stanu, pojęciu żony (Tę każe trzymać na osobności). O wychowaniu dzieci. O zwiedzaniu cudzych krajów. O prowadzeniu życia, czytaniu ksiąg, o rządzie w domu.

Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Toż:... przez W. J. X. M. Jaśkiewicza Kanonika Chełmskiego wydane, powtórnie przedrukowane Roku Pańskiego 1767. w Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 12ce, k. 10 nlb., str. 431. Jagiell. — Ossol.

— Skarb w ziemi ukryty nieśmiertelna w śmiertelnym ciele dusza, albo szacunek duszy ludzkiey. Przez W. J. X. Mikołaja Jaśkiewicza kanonika chełmskiego y łowickiego, opisany wierszem ojczystym R. P. 1775. Dzieło pogrobkowe, staraniem J. E. M. K. K. K. z rękopisma autora wydane. W Warszawie. W drukarni Nadworney J. K. Mci 1779. w 8ce, k. 4 nlb., str. 52.

Wydawca J. E. Minasowicz. We wstępie podaje wydawca biografią autora, i opis jego prac I—VI.

Akad. — Jagiell. — Kijows. — Zielińs.

— Szczęśliwość życia wieyskiego. Wierszem oyczystym opisana. w Łowiczu w drukarni J. O. Xcia Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego (1773). w 8ce, 5 kart nlb, str. 64.

Na końcu jest wydana: Próżność spraw y obrotów ludzkich; wszystko wierszem. Przypisał prozą X. Józefowi Załuskiemu Biskupowi Kijowskiemu i podpisał się na końcu: X. J.

— Toż:... (Przedruk. Tytuł ten sam tamże). Bez wyr. r. w 8ce, str. 69.

Opuszczona tylko dedykacya do Załuskiego, a w miejsce tego wierszem umieszczona; Wyprawa muzy wieyskiey do miasta (k. 1). Od str. 1—43 idzie: Szczęśliwość życia wieyskiego. Od str. 43—44: Claudianus de sene veronensi nunquam villa egrediente (po polsku wiersz). Od str. 45 wiersz: Próżność spraw y obrotów ludzkich. Od str. 50: Abrys ludzkiej mizeryi.

Approbata Rektora Pijarów Szaniawskiego w Łowiczu 5 Grudnia 1773. W druku opuszczona str. 67.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

— Szkoła pobożności, przez S. oyca Ignacego, fundatora societatis Jesu, założona, na duchowne ćwiczenie się wszystkim wolna, dla zakonnych osób Benedykta S. otworzona, z łaski Klemensa XII papieża y dla innych odpustem zupełnym utwierdzona. Sandomierz. 1741. w Collegium S. J. w 4ce, 2 ark., str. 162.

Przypis Franciszce Tarłownie Xieni Konwentu Sandomirskiego.

Jocher 6655. — Dzienn. Wil. 1819. II. 554. — Brown. Bibliot. s. 209. — Katalog Kijows. 24452 (pisze go Juskiewicz).

Czartor. — Kijow. — Ossol. — Wileńs.

— Wdzięczność obowiązanego serca przy imieninach dorocznych J. W. Jeymości Pani Teresy z Stadnickich hrabiny na Tęczynie y Ossolinie Ossolińskiey Woiewodziny wołyńskiey oświadczona. Warszawa 1762. w 4ce. Branic.

— Wyprawa Duszy na drogę wieczności, albo affekta do Boga strzeliste, przez czułych o zbawienie dusz pasterzów, chorym uczynione. A na Parafie całey Archi-Dyecezyi Gnieźnieńskiey z obowiązkiem odprawienia albo zakupienia jedney Mszy Swiętey na Intencyą Autora rozdane, za dozwoleniem Zwierzchności Duchowney do druku podane. R. P. 1779. W Łowiczu,

w Drukarni J. O. X. Prymasa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. w 8ce, przedmowy k. 1. i str. 84.

Autora wymienia J. E. Minasowicz w przedmowie do: Skarb ukryty. Zdaje się jednak że Jaśkiewicz co najwięcej, przerobił dawną edycyą, bo tego tytułu książki wychodziły wcześniej. Bibl. Jagiell. posiada: Wyprawa w drogę wieczności dusz. Warszawa 1691. i Kraków 1753. Wyprawa duszy na tamten świat. Przemyśl 1764.
Warsz. Uniw.

— Zyczliwość okazana podczas aktu weselnego Jaśnie Wielmożnego Hrabi na Tęczynie Ossolińskiego, 1774. w 8ce.
Ossol.

— ob. Bossuet Ben. (Wykład nauki katolickiey 1762. 1781). — Muratowicz Franc. Alojzy (Próżnowanie 1759).

Brown. Bibliot. 205. — Barącz Żywoty Ormian 143—4. — Janocki Excerp. 133. — Bentk. H. lit. I. 890. II. 44. — Juszyń. Dykc.

Jaskmanicki Alex. ob. Downarowicz E. (Homo 1664).

Witte Diarium. biograph. 1688.

JASKMANICKI Jakób. Assertiones theologicae de Jure et Justitia nec non de Prudentia aliisque virtutibus moralibus ex ipsa earum natura desumptae a Jacobo Jaskmanicki S. Theol. Auditore in Cardinalitio Hosiano Collegio Soc. Jesu Anno MDCLXIV. (1664). Brunsbergae typis Henr. Schultz. folio, 12 ark.

Przypisane Wojciechowi Zygmuntowi a Brzeziny Brzezińskiemu.
Jocher 4249.

JASKMANICIUS Johann. Oratio de excellentia electi regis supra eum, qui est ex successione. Exercitii causa habita Lugduni Batavorum. 8 Cal. Jun. An. 1601 ab ... Lugduni Batav. Ex Officina Joannis Patii a. M.D.CI. (1601). w 4ce, ark. nlb. E_3.

Dedykacya Johanni Herbortho a Fulstin vexillifero leopoliensi, avunculo suo. Dowody czerpie z historyi starożytnej.
Przeźdz.

— ob. Czapliński Sam. (Positiones).

JASKÓLSKI Franciszek Borgiasz. Idea verissima Sacro-sanctae Humilitatis ac divinae Sapientiae Thomas divinissimus Doctor Angelicus seu Oratio laudes illius complectens illustri magnifico Domino Leoni Michaeli Junosza Piaskowski camerario Granitiali Luceoriensi, viro insigni eruditione & prudentia, fortitudine animi ac iustitia, caeterisq' virtutibus ac amplissimis in religionem & Patriam meritis clarissimo in testimonium grati animi consecrata. Per me vero M. Franciscum Borgiam a Leszczyc Jaskólski Philosophiae Doctorem, Poeseos in Academia Ołycensi Professorem. ad aedes Divae Mariae Sacerrimi ordinis Praedicatorum redeunte festiva Doctoris Sanctissimi Solemnitate, coram numerosa illustrissimorum hospitum corona Luceoriae recitata. Typis in Poczajoviensi Monasterio O. S. B. M. 1777 Anno demandata. w 8ce, k. sig. A_1—C_8 (k. 24).

Do ark. A_8 przedmowa i genealogia Piaskowskich z czterowierszem. Oratio zaczyna się od wyrazów: Quanquam minime.
Jagiell. — Ossol.

— Majestas gloriae Dei, utilitatis nostrae et ecclesiae, in Thoma divinissimo doctore angelico relucentis, augustissima, seu oratio laudes ejus complectens ..... recitata an. 1777 nonis martii. Poczajoviae. 1777. Kijows.

JASKÓLSKI X. Jan Władysław. J. H. S. Praezent żałobny Pochwały w dzień praesentatiey abo ofiarowania w kościele Jerosolimskim Naświętszey nad pannami Panny Matki Boga Naywyższego Panny Maryey zmarłey Matronie J. M. Paniey Elżbiecie Żegockiey przy obecności J. W. J. M. X. Sufragana Poznańskiego J. M. X. Jana Baykowskiego J. M. X. Mikołaja z Skrzynna Dunina Opata Oberskiego J. M. X. Theodora Pawłowskiego Opata Bledzowskiego przy obecności niższego Duchowieństwa y gości zacnych na ten akt zaproszonych przez W. X. Jana Władysława Jaskólskiego klasztoru Oberskiego S. Zakonu Cistercieńskiego Profess. y Kaznodzieie w kościele Rzestaczewskim oddany dnia 21 Novembra. r. p. 1644. Z pozwoleniem Starszych. w 4ce, str. 146 (ark. Qii).

Dedyk. Kryst. Żegockiemu. Maciej. Piśm. III. 849.
Czartor. — Ossol.

Jaskólski Marcin Stanisław ob. Przeborowski Adam (Kazanie).

JASKROWICZ Jacek Minoryta. Korona męczeńska wielkiemu wyznawcy S. Kazimierzowi królestwa Polskiego y W. Xięstwa Lit. patronowi podczas kapituły w konwencie Wileńskim OO. Bernardynów prowincyi Małeypolskiey zgromadzoney przy processyi solenney 10 dnia Augusta do kościoła katedralnego Wileńskiego kazaniem przez X. Jacka Jaskrowicza tegoż zakonu kaznodzieię generalnego penitencyarza y kaznodzieię katedralnego krakowskiego, definitora Małey polski wystawiona y za dozwoleniem Starszych do druku podana roku pańskiego 1668 dnia 15 Grudnia. (Na końcu:) W Krakowie w drukarni dziedziców Krzysztofa Schedla J. K. M. typogr. w 4ce, kart 19 nlb.

Na odwr. tytułu portret S. Kazimierza ryty na blasze. Przypisał Maciejowi Kazimierzowi Treterowi romani imperii equiti, obojga praw doktorowi, Żup Wielickich podżupkowi.

Jocher 4811. Uniw. lwow.

— Słońce iasne, wielkiemi Cnotámi, Chwalebnemi zasługámi, sławnemi Cudámi. W Błogosławionym słudze Bożym Janie Kantym Theologu y Professorze zacney Akademiey Krákowskiey y zá żywotá, y po śmierći świecące. A przy uniwersarzu Kommissyey od S. Stolice Apostolskiey, o pewnośći cudów y świątobliwośći iego náznáczoney. Kazaniem. We czwartek, po trzećiey niedzieli Anadrágezymy Swiętey, w roku 1668 dnia 8 Márcá, z Kętow ná widok ludzki. Przez Oyca Jacka Jaskrowicza, Zakonu Swiętego Franćiszka, Bráćiey Mnieyszey de obserwancya, Káznodźieię Generálnego, Penitencyarzá kátedrálnego Krákowskiego, ná ten czás Kustoszá y Gwárdyaná Stradomskiego. Wyprowádzone. Ná Instáncyą Ich MM. PP. Kánonizácyey pomienionego Błogosławionego Jana Kantego Promotorów do druku podáne. Z dozwoleniem Stárszych w Krakowie v Schedlow J. K. M. Typográph. B. w. r. (1668). w 4ce, kart 10 nlb.

Dedykacya błogosławionemu słudze Bożemu Janowi Kantemu sławney Akademiey Krakowskiey, Swiętey T. Doktorowi y Professorowi ... podpisana: Fr. Hyacintius Minorita.

Kazanie z tematu: Cum autem sol.

Dzienn. Warsz. 1829. T. 16, s. 173. — Encykl. Orgelbr. 13. s. 139.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

JASKROWIC Joannes. Quaestio de operatione intellectus conivncti in ordine ad substantias separatas. A M. Joanne Jaskrowic in Alma Academia Cracouien. publicè ad disputandum proposita prid. Calend. April. Anno 1621. Permissu M. D. Rectoris. Cracoviae, apud Haeredes Jacobi Sibeneycher, Anno Domini 1621. w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrocie tytułu berła akademii. Dedykacya Rectori et Prof.

Dzikow — Jagiell. — Ossol.

JASKRZEWIC Michał Lwowianin. Arcus triumphales virtuti doctrinae et honori, XVI. V. V. D. D. 2dae laureae Cadidatorum, varijs eorundem Insignibus adornati. Dum sub eximia protectione Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Joannis de Máłachowice Małachowski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Cracouiensis Cancellarij fauentissimi. A Magnifico Perillustri et Reuerendissimo Domino D. M. Joanne Michalski S. Th: Doctore Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani Praeposito, S. Georgij in arce Crac: Custode, Almae Universitatis Crac: Seniore Patre, ac Procancellario meritissimo, et ejusdem Generali, et vigilantissimo Rectore post feliciter expeditum rigidi examinis certamen in praemium eruditi laboris; magisterij in artibus et in philosophia Doctoratus, licentiati in florentissima nobilissimorum hospitum corona ritu solenni renuntiarentur: a Michaele Jaskrzewic Leopol. ejusdem laureae Candidato in vim gratulatorij applausus et fraterni amoris opere panegyrico erecti Anno Christi 1690 Mensis Aprilis die 18. Cracoviae typis Nicolai Alexandri

Schedel S. R. M. ord. folio, 12 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Kapituły Lwowskiej (N. P. Marya z Panem Jezusem na ręku, który trzyma jabłko, a ona w lewem ręku berło, pod jej nogami zaś leży lew) pod tym 6 wierszy łac. Przypis prozą prałatom i kanonikom Kapituły Lwowskiej, nazwisk ich jednak nie wymienia. Dalej oda na cześć S. Jana Kantego patrona. Następnie wiersze zasługom Jana Michalskiego poświęcone, podziękowanie wierszem prof. egzaminatorom: Józefowi Wiśniowskiemu, Marcinowi Oślińskiemu i Kasprowi Kowalczewskiemu. Magistrami NN. WW. i Doktorami filozofii zostali: Antoni Wosiński, Jędrzej Sokołowski, Kazimierz Frejowicz, Kasper Topiński, Stanisław Molędzki, Jan Mietelski, X. Jacek Cygnarski profess. prezbiter Kanoników Regularnych w Miechowie, Marcin Chudziński, Kazimierz Kubalewicz, Wawrzeniec Zelecki, Stefan Rosołowski, Zygmunt Lisowicz, Albert Waśniowski, Jędrzej Kupiński Lwowianin, Jędrzej Abrek Lwowianin. Zaś dla Jaskrzewicza pisali pochwałę również wierszem: Jędrzej Sokołowski, Stanisław Molędzki i Jędrzej Kupiński. Na końcu berła Akad. Za rektorstwa Jana Michalskiego. Przy pochwałach wszystkich kandydatów są ich herby umieszczone w drzeworytach.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Zamojs. Ord.

Jaskulscy ob. Kazanie — Przeborowski Adam (Kłosy 1680).

JASKULSKI Ludwik. Tractatus de gratia.

— Reliquiae cogitationum.

Te dwa druki przytacza Jabłonowski w Musaeum polon. s. 96. Źródło jest mętne.

— Wolny wrąb Starzy do nieśmiertelney ná ziemi y w niebie sławy, JJ. WW. Hrabiów na Tęczynie y Czekarzowicach Tarłow, świętey pamięci, w Jaśnie Wielmożnym Jmci Panu Karolu Tarle, Kasztelanie Lubelskim, Stężyckim, Trześniawskim etc. Staroście chorągwi hussarskiey z pułku J. K. Mci Rotmistrzu woysk Koronnych, Generale majorze, regimentu konnego buławy polney pułkowniku. Dedykacyą kaznodzieyską, w kościele Lubelskim Braci mnieyszych S. O. Franciszka Reformatów, przez X. Ludwika Jaskulskiego S. Teologij Lektora, kaznodzieię Lubelskiego zakonu tegoż, przy kongresie JJ. OO. JJ. WW. Xiążąt, Senatorów, Urzędników, tudziesz J. O. Trybunału Koronnego Lubelskiego, ogłoszony, y zgodną serc wszystkich przychylnością przyznany. Roku, którego życiem Bramy Śmierci zwyciężył Zbawiciel, 1749. dnia 14 Października. W drukarni Zamoyskiey B. Jana Kantego patrona K. P. y W. X. Lit. fol., 8 arkuszy.

Na odwrocie tytułu herby Starza i Pomian a pod niemi 2 strofy po 6 wierszy polskich. Przypisał prozą polską Józefie z Grebińskich Tarłowey żonie zmarłego. Po dedykacyi 1 strona approbat. Kazanie z tekstu: Excidisti Sepulchrum. Rzecz genealogiczna przeplatana polszczyzną i łaciną.

Bandt. Hist. druk kr. p. II. 336.

Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Jasky Andreas ob. Jaski A.

JASLIKOWSKI. Mowa W. Jmci Pana Podstolego Czernichowskiego do J. K. Mści Posła od woiewództwa Czerniechowskiego w Senacie miana 1735.

W Swadzie Pol. Ostrows. Danejk. I. I. 186.

(Jaslis). Philataeri Jaslis sive, de morte Nicolai Jaslovecii, Praefecti Sniatensis, Ecloga. Cracoviae, ex officina Jacobi Sibeneicheri, Anno M.D.XCV (1595). w 4ce.

W zbiorze: Poetarum Polon. Carmina. Altenburgi 1779, w którym wiersz ten iest przedrukowany, na str. 66, taka na końcu znajduje się nota: Huius eclogae auctor ad huc mihi incognitus. Subiuncta quidem egregia opella est Andr. Dzierzanovii poematiis lugubribus quam Manes Jaslovicíani inscribuntur. Adtribuere tamen Dzierżanovio ipsi haud audeo. Poetae minus empolito eidemque insuavissimo. — Według Siarczyńskiego autorem jest Jan Rakwicz.

Jaslovecius Nicolaus ob. Jazłowiecki Mikołaj.

Jasloviez ob. Jazłowiec.

JASŁOWSKI Andreas. Decem elogia tumulo anni M.DCXLVI. incisa. Oblata amplissimo senatvi populoque Posnaniensi ab Andrea Jasłowski, Urbis ejus Patritio, Rhetore Collegii Posnanien. Societat. Jesu. Sub ipso exordio Nati anni M.DC.XLVII. (1647). Lesnae, typis Danielis Veteri. fol. kart 6.

Obejmuje Epitaphium I—X wierszem nakamiennym. Jagiell.

JASŁOWSKI Bernard Cysters. Kazanie na pogrzebie Jaśnie Wielmożney Jeymośći P. Doroty Gnińskiey Woiewodziny Chełmskiey, Kowalewskiey, Krzyszyńskiey, Rádzyńskiey, Grodeckiey Starośćiny. Miane przez W. X. Bernarda Jasłowskiego Zakonu S. Cistercieńskiego Professa Wongrowieckiego káznodzieię ordynárnego w kośćiele Wongrowieckim Oycow Cistercień. dniá 28 Márcá Roku od Národzenia Páńskiego 1680. folio, 4 arkusze. (Druk gocki).

Przypisał prosą Janowi Gnińskiemu Wdzie, mężowi zmarłej. W samem kazaniu żadnych niema szczegółów do rodziny zmarłej. Łaciny w tekscie pełno. Kazanie bierze za tekst: Ingredieris in sepulchrum. Akad. — Jagiell. — Krasińs, — Ossol. — Warsz. Uniw. — Uniw. lwows. — Zielińs.

JASMANICKI Jakub. Theses Physicae. In Librum Primum De Generatione et Interitu. Quas Deo Optimo Maximo Publice in Celeberrima Academia Heidelbergensi disputandas proponit Jacobus Jasmanicius a Jasmanice Nobilis Polonus Praeside Thoma Moravio Scoto. Ad diem X· Augusti loco et hora consuetis. Heidelbergae typis Abrahami Sinesmanni. 1594. w 4ce, str. 19.

Porówn. Jakmanicki. Ossol.

Jasna pochodnia ob. Abelly L. (1667) — Łoniewski K. (1660) — Obryński K. (1645) — Wosiński S. (1665).

Jasna droga ob. Krispa St. (1675).

Jasna góra ob. Częstochowa.

Jasne dowody ob. Sleczkowski Seb (1623. 1649).

JASNIEWICZ Erazm X. profes. Lendzki w Kollegium Mogilskiem zakonu Cystersów († 1771). Kazanie podczas trzechdniowego nabożeństwa na cześć Bł. Wincentego Kadłubka w kościele katedr. krak. 1765 r. miane.

Jest w piśmie p. t.: Ogłoszenie czci y chwały wiekopomney Bł. Wincentego Kadłubka w Krakowie 1765. w druk. Seminaryum biskup. w 4ce, od str. 32 do 44.

— ob. Marciszowski Jakób (1765).

Jasnogórski kaznodzieja ob. Gruber Teodor (1776).

Jasność ob. Piotrkowczyk Al. (Sapieżyny 1653) — Sapieha Jan Fryd. (1752).

Jason extra Colchos Literariae argo Nauclerus Cajus Julius Caesar Victor felix semper Augustus, Cum inflamata Philadelphi prope Pharum Bibliotheca Naufragus Ad fortunatas demum victoriae Insulas liber cū libris enatans, atq; a Perillustribus ac Magnificis DD. Ligatae Eloquentiae Auditoribus in Regii Bathoreani Collegii Athenaeo Soc. Jesu E Phariis Aegypti Cimmeriis Ad Lajolanos, ignis a Deo illati, flammas, In spectaculum sapientiae Cultoribus Reproductus Anno Domini M.DCCXXVIII. (1728). Bez w. m. fol. k. 2 nlb.

Bez osobn. tytułu. Jestto program dialogu w 8 a. z chórami. O Cezarze, Papiriuszu, Valfrellu i Ptolomeuszu. Jagiell.

— ob. Klag Tomasz (1633) — Lipiewicz And. D. (in Colchide 1746) — Samborski Al. (1640).

Jassi ob. Operatio (1686) — Relazione (1686).

Jastkiewicz Innocenty ob. Dungowski P. W. (Pełnia 1754).

JASTKOWSKI Aleksander Jan. Dicta universae philosophiae rationalis. Ab Alexandro Joanne Jastkowski, Philosoph. Audit. Pro renovatione studiorum aestiva, in Alma Academia Zamoscensi publice ad disputandum proposita. Sub praesidio admodum Rndi et Excellentis. Dni M. Nicolai Czarnosz, ordinarij Phil. Profess. Canonici Zamoscen. anno Dni MDCXLI. 25 Calend. Jul. Cracov. in offic. Valeriani Piątkowski (1641). w 4ce, k. 16 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Zamojskich; pod nim hexastych. Dedykacyą do Jana Zamojskiego syna Tomasza, Starosty Kałuskiego podpisał A. J. Jastkowski. Tez z logiki LXIII. Pierwsza zaczyna się: Cum homo sit. Kończy rzeczą o Syllogizmach. Jagiell.

Jastkowski Wiktor ob. Rzeszowski Mikołaj (1625).

Jastrząb zwabiony ob. Wierusz Fr. (1664).

Jastrząbki wieś ob. Przeniesienie kwarty i hyberny (1773).

Jastrzębiec ob. Rostkowski Jan (gniazda 1650) — Stawicki S. (Myszkowskiego 1760).

Jastrzębska Zofia ob. Dachnowski Jan Karol (1616).

(Jastrzębscy). Sprawa między Jastrzębskiemi y Oborskiemi o kamienice w Warszawie z dekretu Sądu Wójtowskiego. folio, kart 7 nlb.

Warsz. Uniw.

Jąstrzębskie Córki ob. Gajewski Jan (1758).

Jastrzębski Strażnik Kobryński ob. Gajewski Jan X. (Kazanie 1758).

Jastrzębski Andreas ob. Tutkowski Szymon (Applausus sapientiae 1654. Ode gratulatoria 1654).

JASTRZĘBSKI Antoni, Stolnikowicz Halicki. Pożegnanie Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego prowincyi Małopolskiey imieniem Palestry trybunału, w Lwowie die 20 Xbri 1768 anno miane. (Bez osob. tytułu). w 4ce.

Krasińs.

JASTRZEMBSKI Bazyli Dominikan. Uwagi duchowne Albo Dyszkursy nabożne, Na taiemnice Rożáńcá Swiętego Naypotężnieyszey, y ná wieki, niezwyciężoney Królowey Wielkiey Páni y Dobrodzieyki, Zakonu Káznodzieyskiego. Przenáydostoynieyszey, y przenáyczystszey, Swiętey Bogárodzice Maryey. W sto pięćdźieśiąt punktow, iáko w sto pięćdźieśiąt Listkow Rożányeh. Z pismá Bożego, z Doktorów Swiętych, z powszechney náuki Kátolickiey, z cudów y przykłádów osobliwych, ná káżdą Taiemnicę (Dla Braciey y siόstr, którzy się ćwiczą w tym zbáwiennym nábożeństwie) wygotowane. Przez X. Bazyliusza Jastrzembskiego, Dominikáná. Pierwsza Część. w Krak. w Druk. Dźiedźicow Krzysztofa Schedla J. K. M. typ. Bez wyr. roku (1670). w 4ce, kart nlb. 10 i od str. 9—24, karta 1 nlb. i od str. 1—589. Rejestr kart 6 i Menda sic emenda str. 1.

Na odwrocie tytułu drzeworyt obrazu P. Maryi Gidelskiej. Dedykacya B. Oycu Dominikowi Guzmanowi Zakonu kazn. i Różańca S. fundatorowi (kart 3). Approbaty i protestacya kart 2. Tekst zaczyna się na 4 kartach nieliczbowanych: Do braci i siόstr Różańca Sw. autor kilka słów mówi. Są to trzy przestrogi, te idą do str. 24. Dalej karta 1: Bulla Clemensa IX po łacinie, i Grzegorza XIII. Poczem właściwe dzieło z nadpisem: Pierwszy kwiat z krzaku białey roże albo uwaga pierwsza. Od str. 127: Drugi kwiat w Rożańcu. Od str. 268: Trzeci kwiat w Rożańcu. Od str. 399: Czwarty kwiat. Od str. 493: Piąty kwiat na świętą tajemnicę znalezienia P. Jezusa w kościele Jerozolimskim, w różańcu (N. Maryi P.) na punkta jako na listeczki rozłożoną dziesięć.

Jocher 5877.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. Ossol. — Przeźdz.

— ob. Gonzales A. (Sponsa 1668. 1671).

(Jastrzębski J. H. D.). Annulus gentilitus ex stemmate haereditari J. H. D. Jastrzebeciorom decerptus.

Katal. księg. Lissnera.

JASTRZĘBSKI Jakób i Wojciech. Pomian Gladius Capiti Taurino importus, Arma gentilitia Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Matthiae Lubienski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Posnaniensis per adversaria sacrae et profanae antiquitatis deductus. Et ad primum atque auspicatissimum eiusdem in suam Cathedram aduentum. A Jacobo et Alberto Jastrzebski Studiosis in Collegio Posnan. Societatis Jesu consecratus. Posnaniae in officina Joannis Wolrabi. Anno Domini 1627. fol. 9½ arkusza.

Po dedykacyi idzie 1 karta ryciny miedziorytowej wyobrażającej kolumnę wieńczoną przez aniołów. Cała kolumna w głowy herbowe Pomian (Tauri caput). Ten herb powtarza się na karcie C. F_2. H. J_2. Taurus jest opiewany wierszem i opisywany historycznie

Jagiell.

JASTRZĘBSKI Josephus à Jesu Maria (1795 † 1741). Cursus fortunae in Principe Orientis Porphyrogenito instabilis. In Illustrissima Dłużewsciorum domo gentilitia cruce et solea firmatus. Et ad metam Honoris Illustrimi Domini, D. Casimiri in Dłużew Dłużewski. Vexilliferi terrae Chełmensis Cataphractarum Cohortium Colonelli &c. &c. &c. constanter subsistens. Ex voto Perillu-

stris ac Magnificae Iuventutis Rhetoricae Collegij Chełmensis Scholarum Piarum. Anno 1721 Die (2) Mensis Julij. folio, 4 kartki.

Na odwrotnej stronie tytułu herb „Pobóg" a pod nim 8 wierszy łaciń. i polskich. Dedykacyi k. 1, poczem rzecz o Porfirogenicie książeciu. Wyprawia łowy, jest poalterowany straszydłem. Nimfy rozweselają go saltem. Dwór znajduje księcia w wieży, po siedmiu latach ..... i tym podobne banialuki.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Flos patrum, praesul roseus, antistes ad purpuras candidatus Franc. Antonius Kobielski Episcopus Antinopolitanus, Vladislaviensis Suffraganeus penes auspicatissimam ad infulas inaugurationem a Varsaviensi Scholarum Piarum Collegio salutatus. Varsaviae. 1725. folio, kart 21 nlb.

Na odwrocie tytułu herb.

Krasińs. — Ossol.

— Frons Senatus respublica Heroum, ad connubialia pacta, Perillustris Magnifici Domini D. Stanislai in Brzezno Brzeziński, Vexilliferi terrae Nurensis; cum Perillustri Magnifico Domino D. Barbara Kuczyńska, Succameraride Drohicensi praesens, à Collegio Varsaviensi Scholarum Piarum pennae officio panegyricae adorata. Anno 1726. Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum. fol. kart 13.

Na odwrocie tytułu herb Brzezińskich. Całość obejmuje genealogię domu Brzezińskich. Jagiell. — Ossol.

— Oratio in laudem S. Sebastiani Martyris cum dedicatione ejusdem Notario decretorum Curiae Regni. Varsaviae 1727. folio.

Horanyi Scriptores piarum II. str. 148. — Bielski Vita s. 47.

— Orbi par Vestigium Rosiacae Cretae impressum. In solenni ad Curiam ingressu Illustrissimi Domini D. Severini Comitis in Rozdół et Rejowiec Rzewuski Capitanei Chełmensis etc. etc. a Devotissimo Magno Nomini, Chełmensi Scholarum Piarum Collegio 1723. Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum 1723. folio, kart 19.

Ossol.

— Thomisticae paradoxa sapientiae honori Illustrissimi Domini C. Joannis Vladislai a Cygiemberg in Zalessie Zaleski, Dapiferi terrae Nurensis, Capitanei Surasensis, Tribuni legionis exoticae S. R. M. etc. etc. a regia Varsaviensi Scholarum Piarum eloquentia Anno 1724 inscripta. Varsaviensi ordinis Praedicat: in Basilica publico e suggestu, promulgata. Varsaviae. Typis S. R. M. Scholarum Piarum. fol., karta tytułowa, 3 karty dedyk. i ark. G_1 (razem 17 kart).

Na odwrocie tytułu herb Zaleskiego. Oratio zaczyna się od wyrazów: Saecula volvuntur. Druk duży i ozdobny. W dedykacyi wymieniona kolligacya Zaleskich z Jabłonowskiemi i Wiśniowieckiemi.

Jagiell. — Ossol.

— Triumphus purpurarum ad litui Miaczyniani classicum penes ingressum Petri Miączyński ad Castellaniam Helmensem etc. stylo panegyrico adoratus. Varsaviae. 1725. folio, k. 16 nlb.

Krasińs.

Jastrzębski Josephus Michael ob. Biegaczewicz Adalb. Joan. Cantius (Non plus ultra 1739) — Zdroje Kastalyjskie (1739).

JASTRZĘBSKI Marcin kleryk. Czasu woyny piosnki nabożne z modlitwami za króla J. M. Rzeczpospolitą y rycerstwo iego. (Pod tem drzeworyt: Pan Jezus na krzyżu). Domine in virtute tua laetabitur Rex, et in super salutari tuo exultabit vehementer. Psal. XX. Permissu Superiorum. w Krakowie roku pańskiego 1608. w 4ce, kart 10 nlb.

Na odwr. str. tyt herb Róża. Poczyna: Do szczodrobliwych dobrodziejów suplikacya (wierszem polskim). Podpisał autor. Poczem idzie: Pieśń wdzięczna i nabożna za króla Polskiego Zygmunta III. Na końcu jest Litania do Wszystkich Świętych.

Warsz. Uniw.

— Na potomne czasy z płaczem modlitwy, abo piosnki nabożne. Na cześć, na chwałę Bożą, na pociechę duszną w trwogach Koronie polskiey, którey życzę syn iey w wierze starodawney iedności: Kro. Je M., Senatorom, rokoszom zgody miłości. Marcina Jastrzębskiego. w Krakowie w drukarni

Jana Szeligi roku pań. 1606. w 4ce, kart 6 nlb. (Druk gocki).

Całe wierszem nakreślone. Na odwr. str. tyt. krótka przemowa wierszem do króla JMci, Senatorów, Szlachty i pospólstwa. Akad.

Porówn. Jastrzębski Sebastyan.

— Na Jubileusz, y na czterdzieści godzin modlitwy: Pienia nabożne, wszystkim na poprawę żywota napisane, na cześć y chwałę Bogu w Troycy iedynemu ofiarowane. w Krakowie w Drukarni Mikołaia Loba 1609. w 4ce, 2 ark.

Na odwrotnej stronnicy tytułu przypis Piotrowi Tylickiemu Biskupowi krak. Poczem przemowa do katolików przez Marcina Jastrzębskiego. Rzecz sama prozą i wierszem.

Jocher 6788. — Maciej. Piśmienn. III. 541. Ossol.

JASTRZĘBSKI X. Paweł. Kazanie na pierwszą Niedzielę postu z okoliczności nabożeństwá odprawiaiącego się na oświadczenie Bogu dziękczynienia winnego, za pomyślne dla Narodu Polskiego Obrady w czasie teraźniejszego Seymu Warszawskiego, w kościele XX. Dominikanów Łuckich, a to z rozkazu J. W. Felixa Pawła Turskiego Biskupa Łuckiego y Brzeskiego, Kawalera Orderów Polskich, miane przez X. Pawła Jastrzębskiego S. T. L. Predykatora Generalnego kaznodzieię Ordynaryusza tegoż zakonu. Za pozwoleniem Zwierzchności podane do druku. W Łucku 1790. w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Dominikanów. w 8ce, ark. nlb. C_2 (kart 18).

Kazanie na thema: Assumpsit cum diabolus. Mówi o religii, o cnocie, o kochaniu Boga, ale o obradach Sejmowych zgoła nic. Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Kazanie na pierwsze roraty r. 1791 w Łucku, przez X. Pawła Jastrzębskiego S. Th. Lektora Predykat. General. Zak. S. Dominika w kościele XX. Dominikanów. w 8ce.

Jocher 5119.

JASTRZĘBSKI Abdon Piotr. Ornamentum virtutis à vitiis remotae in S. Joanne Cantio Academiae Cracoviensis sacrae Theologiae Doctore et Professore, Regni Poloniae et M. D. Lithuaniae, studentiumq. principali Patrono. Annua redeunte solemnitatis die. In Ecclesia Collegiata S. Georgii in arce Gnesnensi sub tempus peraugusti generalis Capituli translationis S. Adalberti ad faventem praesentiam dignissimorum hospitum eminens, Anno quo: Verus est sermo, quem audieram in terra mea, de virtutibus et sapientia tua. Par. 9. M.DCCLXVII. (1767) Decimo tertio Cal. Novembris. (Bez wyr. m. druku). w 4ce, k. 24 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Pomian a pod nim 6 w. łac. Przypisał prozą X. Maciejowi Józefowi Łubieńskiemu ob. praw Dr. i dziekanowi metropolii Gnieźnieńskiej. Podpisał się: Abdon Piotr Jastrzębski filos. dr. w Akad. krak., dyrektor kolonii gnieźnieńskiej i notaryusz konsystorza Gnieźnieńskiego. Mowa miana na cześć św. Jana Kantego. Dedykacya obejmuje kart 8 genealogii. Poczem Oratio. Od ark. C_4 idzie: Decretum Canonizationis B. Joannis Cantii. A na k. D_4 jest wiersz: Odor virtutis Capituli Gnesnensis. Kończy: Epigramma.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Anno D. 1760 Vars. pro patribus S. Theologiae. (Podpisany: Petr. Jastrzembski Apostol. Notar. et Nunciaturae Apost. in Polonia Cancellar.) fol., 1 ark.

— ob. Benedykt XIV (Constitutio 1742).

JASTRZĘBSKI Sebastyan. Pieśni nabożne na uroczyste Swięta. w Krakowie 1621.

Jocher 7039.

Porówn. Jastrzębski Marcin.

Siarczyńs. Obraz I. str. 191. — Wiszniews. H. lit. VI. str. 493. — Oloff Poln. Liedergesch. str. 98. 266.

IASTRZĘBSKI Stanisław. Clava Sarmatica suprema insigne virtutum heroicarum nobilissimum immanis Proserpinae manibus contracta, dum Illustrissimum et Excellentissimum Dominum Dominum Stanislaum a Potok Potocki palatinum Cracoviensem, supremum exercituum Regni Generalem, Barensem, Dolinensem, Grodecensem, Moscicensem, Medicensem, Drohimensem, Radomscensem, &c. &c. Capitaneum, ecclesiae patriae et illustrissimae prosapiae decus amplissimum inter publica

suspiria ac gemitus eripuit, officioso lugubris calami obsequio ad aeternam magni Ducis, amantissimi patriae propugnatoris eximiarum virtutum ac meritorum memoriam. Die quo exuviae eius in Podhayciana ecclesia deponebantur per M. Stanislaum Jastrzębski philosophiae in alma universitate Cracov. Doctorem, academicae Coloniae Stanisłavoviensis Directorem collecta. Anno reparatae Salutis 1667. die... (20 dopisane) mense Junio. Varsaviae, typis Elertianis. folio, 15 kart nlb.

Na odwrocie str. tyt. herb Piława pod a nim 8 wierszy łac. Przypis proszą Jędrzejowi Chorążemu W. Kor. i Felicyanowi podstolemu Kor. Potockim synom zmarłego Stanisława. Mowa ta dostarcza dosyć ciekawych szczegółów historycznych do historyi domu Potockich. Wprawdzie nigdzie dat nie ma, ale zawsze napomknienia o ich czynach są ważne i podają wskazówkę do odszukania i sprawdzenia.

Zamojs. Ord.

JASTRZĘBSKI Albert Casimirus. Laurea sive arbor Tarnowiana, in auspicatiss. Casimiri Comitis Tarnovii natalitiis, ad decus et ornamentum patriae bonumque boni publici fructum revirescens et reflorescens mens. Maj. 14 d. Anno 1644. Spicimir, comes ex ampliss. et antiquiss. Leliwiorum gente ortus, cum Gertruda Boleslai Masoviae et Siradiae ducis filia, Lesconis Nigri et Wlad. Lokiet. regis Poloniae sorore comitum Tarnoviorum princip. et primaria, Regni Pol. propagavit familiam, cuius mag. et clariss. nomina in 10 progenie togata sēp. ac trabeata, virtutis et honoris gratia aeternaeque consecrat memoriae. Augustinus Thille sculpsit. 1 ark.

Po prawej stronie jest napis: Aeternae consecrat memoriae Alber. Casimirus Jastrzębski,

Przerys broszury wyszedł r. 1872, zrobiony przez Adama Pilińskiego w Paryżu. Ten jest w Akad. Um. u Czartoryskich i w Bibl. Jagiell.

— Nowy miesiąc prześwietnego horizontu Leliwów. Abo przy szczęśliwym (zdarz Boże) vrodzeniu Piotra Pawła Hrabie Tarnowskiego panegiryk. (Bez wyr. m. dr. i r.) fol. kart nlb. 27.

Na odwrocie tytułu podpisał się z dwuwierszem pod herbem Gasp. Siemek. Dedykacya całej rodzinie Tarnowskich, w Tarnodworze 22 Sept. 1640. Wojciech Kaz. Jastrzębski Pobokowicz. Mowa idzie od ark. B. (Powszechny z starodawnych wieków tryb). Na k. C_2: Pierwsza chwała domu Tarnowskich. Na k. E: Druga chwała. Od k. L: Trzecia chwała. Materyał obfity do genealogii. Jagiell.

JASZ-Berenyi P. Examen doctrinae Ariano-Socinianae a quodam anonymo sub hoc titulo evulgatae. Doctrina de Deo et Christo et Spiritu S.; ipsis scripturae verbis a quodam div. verit. confessore germanice concinnatum nunc latine editum Londini. 1662.

Jaszczold Stanisław ob. Tomaszewicz (Produkt 1782).

JASZCZUŁT Placyd. Splendido Ecclesiae Lumini totius Orbis glorioso thaumaturgo ordinis minorum sancti patris Francisci conventualium speciali patrono, ac protectori ob plenissimam divinarum scientiarum peritiam seraphicae scholae primo regenti, ac moderatori provinciae Lithvaniae, Albae Russiae, Samogitiae, hujusque, conventus generalis ac custodialis Vilnensis Intento conservatori divo Antonio Padvano, cujus gratia ac patrocinio cum jam ad mentem venerandi definitorij scholasticum cursum meum compleverim quae ergo Te duce adjutore dedici Haec nunc gloriosissimo nomine tuo illustrata prostratus cum humillima ac profundissima veneratione primitus .... tibi consecro ac dedico, demum te permittente, veniamque dante, honoris, scientiae ac sapientiae tuae enixis, atque continuis cultoribus idque R. P. M. Antonio Karęga S. Th. D. Exprov. Guard. ac Patri hujus Conventus Custod. ac Gener. Vil. singularissimo tutori ac benefactori, studiorum nostrorum, tum ad verbo divino tum a rationibus, tum denique a juris naturalis scientia repetitis eruditissimo praefecto ac consolidatori nec non A. R. P. M. Cleto Bohusz S. T. D. Exprov. Guard. ac Patri Conv. Gielvanens. Praestantiss. viro rerum gestarum gloria, dignitate, dexteritate constantia benevolentia celeberrimo A. R. P. M. Victori Stepa-

rewicz S. T. Perp. Deffinitori Prov. Secret. ac Assistenti ejusd. natura ingenio, morum integritate, scientia atque humilitate ornatissimo. A. R. M. Ludovico Skoczyński S. T. D. Patri Conv. Lzeybakpoliensis in jure divino Ecclstico, Canonico atque morali viro peritissimo olim professoribus meis meritissimis patribus dignissimis omniumque disciplinarum studijs patriae ac Ecclesiae optimis pro maximis in me collatis gratijs ac beneficijs inque perenne obsequij ac venerationis monumentum, exercitationem hanc Theologicam publice in Eccl. S. Mariae in Arenis Vilnae habitam obijcientibus AA. RR. PP. MM. Sanctiss. Ordinis Praedicat. Regentibus ac Professoribus sapientissimis Frater Placidus Nowicki in Ordine Minor. S. Patr. Franc. Conventualium S. Theol. Magister, eiusdemque Regens, ac Deffinitor Vilnen. cum suo Alumno objectis satisfaciente, R. P. Baccalaureo Placido Jaszczułt anno M.DCCLXVII. (1768) mense Junio die D. D. D. (Vilnae).

Jocher 9110. — Kraszews. Wilno IV. str. 330 (ma to mylnie pod r. 1778).

Jaszczurowski Jan ob. Miciński Adalb. Ant. (1719).

Jaszczyński Blasius ob. Kubalewicz Kazim. (1717).

(Jather). The Speech of the Rd. Jather the advocate for the Jesuits of Thorn. London J. Peele 1725. w 8ce.

Czartor.

Jatrologica ob. Lowicz Simon.

Jaure ob. Dejaure.

Jawecki Bonifacius ob. Ożarowski Augustinus (1786).

JAWORECKI Damian Józef od S. Anny (ur. 1717 † 20 Stycz. 1770). Mowa miana do Adama Ign. Komorowskiego prymasa Kor. W Warszawie w drukarni pijarskiey 1750 r. folio.

Janozki Lexicon T. II. str. 142.

Jawornicki Alexander ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

Jawornicki Samuel ob. Jaruszewicz Maciej (Gwiazda Przewodnik 1621).

JAWORNICKI Sebastian († w grudniu 1663 r.). Scenographia Metaphysicae Illustrissimo ac Reverendissimo Dño, D. Remigio a Koniecpole Koniecpolski: Dei et Apostolicae Sedis Gratiâ, Episcopo Chełmen., perpetuo Abbatiae Andreouien. Administratori, etc. etc. officiosi cultus debitae obseruantię et pietatis ergò. A Sebastiano Jawornicki Cursus philosophici Studioso oblata. Defendente Excell. D. Gregorio Modliński, qui finito cursu Philosophico Wladislauianae fundationis, Scenographiae istius Metaphysicae publicae disputationis, in Celeberrima Academia Cracouiensi fortunae, obiectae, moderator fuit. Annno D. 1634. Die ... Mensis Maij. Cracouiae In officina Typogr. w 4ce, kart 16 nlb.

Na odwrocie tytułu herb z sześciowierszem Dedykacya do Rem. Koniecpolskiego (kart 2). Na końcu: Rectoratu Christ. Naymanowicz.

Jagiell. — Krasiński. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Cynerski Joan. (Paraenesis).

Przyłęcki O Koniecpol. 390.

Jaworów ob. Akt (1739) — Beschreibung (1663) — Tak będzie, jak było (1792) — Ristretto (1686).

JAWORSKI Baltazar († w Wilnie d. 29 marca 1710 r.). Synopsis albo krótkie zebranie życia y śmierci swiętey pamięci Jaśnie Wielmożnego Jegomości P. Józefa Bogusława Słuszki Kasztelana Wileńskiego Hetmana Polnego Woysk W. X. Lit., Lanskorońskiego, Latowickiego, Poniskiego etc. Starosty Pana y Dobrodzieia moiego w Roku MDCCII do Druku podane Dnia 7 Miesiąca Novembra. Brunsbergae typis Coll. Soc. Jesu. 1702. folio, ark. 6.

Pod dedykacyą podp. autor Baltazar Jaworski S. J. Dedyk. do Stan. Dynoffa Łowczego W. X. Lit.

Chlędow. Spis 13. — Brown. Bibl. 206. Krasiński — Warsz. Uniw.

— Krótkie opisanie życia y śmierci J. W. J. M. P. Stanisława Dynhoffa Łowczego W. X. Litewskiego (r. 170..) fol. kart 9 nlb. Ossol.

JAWORSKI Bonawentura. Propositiones ex Physica Experimentali quas

publice tuebitur Bonaventura Jaworski Eques Lituanus, Praeside R. D. Josepho Mickiewicz Physicae Experimentalis Professore in Alma Academia et Uniuersitate Vilnensi. A. D. 1786 die 15 Julii. Vilnae typis penes Academiam. w 4ce.

JAWORSKI Jan. Faederata Marti Bellona Poloniae inter procerum titulos, ducum clavas, affinium majestatum coronas illustrissimo & excellentissimo D. D. Stanislao Comiti Denhoff Palatino Połocensi, exercituum M. D. L. Campi duci, Neocorcinensi, Kościerzynensi, Kałusiensi, Latovicensi, &c. &c. capitaneo, celsissima et illustrissima Sophia de Granów Sieniawska, celsissimi et illustrissimi castellani Cracoviensis magni exercituum ducis, unica filia felicissimo connubio, Desponsa publicis faustissimi hymenaei acclamationibus applaudente CollegioSieniaviano Soc. Jesu. Anno faederati terris Dei hominis 1724. Leopoli, typis ejusdem Collegii. fol. k. 30 nlb.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

Zarazem dodane:

Polskie niebo przy wesołych Himena ogniach Jaśnie Wielmożnego Stanisława hrabie Denhoffa, woiewody połockiego, z Jaśnie Oświecona Jmci Panną Zofią Sieniawską, kasztelanką krakowską, niewygasłymi iasnością imion świattami zapalone, a w nieśmiertelney sławy splendor podane od lwowskiego collegium Soc. Jesu 1724. Kijows.

— Spongia dolentium, vellus Krosnoviani agni, publicis dolentis Poloniae luctibus proposita, post fata Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Nicolai de Krosnowo Krosnowski, Palatini Czerniechoviensis etc. etc. etc. lenierdis doloribus accommodata. Moeroris tanti prodromo collegio leopoliensi Societatis Jesu, piis cineribus, liberalissimi suarum Athenarum fundatoris parentante. Anno, quo coelestis agnus dolores nostros tulit, 1724. Typis ejusdem Collegii. fol. ark. L_1 (kart 23 nlb.)

Dedyk. Stefanowi Humieckiemu Wojewodzie podolskiemu.

Wyszło bezimiennie. Autor Jan Jaworski. Niesiecki II. 421.

Czartor. — Jagiell. — Kijows.

JAWORSKI Józef. Mowa W. Jmci P. Józefa Jaworskiego, Miecznika Żytomierskiego przy pożegnaniu J. O. Trybunału imieniem prześwietney palestry w Lublinie miana dnia 24 8bris 1763. (Bez w. m. dr. i r.) folio, k. nlb. 4.

Krasiń.

Jaworski Znaczko Melchizedech Biskup dyzunicki (*1716 † 1809) ob. Koszutski Ign.

Archiv. Jugo Zapadn. Rossii Czast I. T. II. s. 213. 683. T. III. s. 907. (Th. Lebedincew.).

Jaworski Piotr ob. Klonowicz S. (Pamiętnik 1639).

JAWORSKI Stanisław Józef. Parol fortuny nie płonnymi losem na przywiley godności Macieiowi dany, á wieków naszych przy skrewnionych honorách we dwuch Jaśnie Wielmożnych Macieiách JMci Panu Niegolewskim Chorążym Wschowskim Staroście Pobiedziskim etc. etc. y JMci Panu Mielżyńskim Kasztellanie Szremskim Staroście Kcyńskim etc. etc. dotrzymány y przy doroczney Pátroná S. rewolucyey zá świádectwem Sławy unizonym piorem Xiędza Stanisława Józefa Jaworskiego teologiey w Collegium poznáńskim Soc. Jesu Avditora. wyręczony. Roku y czasu dáney pod losy Száty Boskiey 1686 w Poznaniu w drukarni X. Woyciecha Laktańskiego. folio, kart 11 nlb.

Przypisał autor prozą pol. obudwom Maciejom, poczem idą herby Grzymała a pod nim 4 w. pol. i Mielżyńskich a pod nim 4 w. pol. W panegiryku wierszem pol. wypisuje przesadne pochwały dla obudwóch. Mieści 36 strof ośmiowierszowych dwurymowych, a od karty D rodzaj epilogu, ohydnemi rymami.

Lelew. II. 226.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Utarczka Honorow samych z Sobą walczących o wspaniałość Domu y Imienia Leszczyńskich. W Jaśnie Wielmożnym Rafale Leszczyńskim Woiewodzie Łęczyckim Rzetelnie widoczna przy Solennym na godność Generalską Ingressie Oyczystym Rytmem ogłoszona

przez X. Stanisława Józefa Jaworskiego. Roku 1692. w Poznaniu, w Drukarni Akad. folio.

JAWORSKI Stanisław (ur. 25 kwiet. 1711). Pierwszy grunt łacińskiego ięzyka do ugruntowania pamięci młodych na rozumne poięcie początków tego powszechnego ięzyka założony dla łatwości zrozumienia iego przez iasne pytania y odpowiedzi nietrudne to w powszechności to w szczegulności osnową nieprzerwaną szlachetnemu Dzieciuchowi oyczystym ięzykiem podany a dla trwalszego pamiętania pod drukarską prasę rzucony roku wcielonego słowa 1779. Z pozwoleniem Zwierzchności. W Lwowie w druk: Kazimie: Szlichtyna J. C. K. A. M. uprzyw. Ty. (1779). w 12ce, k. 7, str. 232 i k. 18 Regestr

Ded. Józefowi Witołd. Alexandrowiczowi. Brown. 206.

Akadem. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs.

— Jonatas, tragedya święta. Na widok dana od prześwietney młodzi ćwiczącey się w naukach poetycznych y geograficznych. Ná publiczney sali szkolney Collegium kaliskiego Societatis Jesu Roku 1746 wyprácowána od publicznego w tychże szkołách poetyki professora. Roku tegoż do druku podána, Za dozwoleniem starszych. W Kaliszu w drukárni J. K. M. Col: S. J: (1746). w 4ce, kart 4, str. 74.

Dedyk. Adalberto a Potok Potocki Ecclesiae Archicollegiatae Lanciciensis Praelato. Wspomina tu tragedyą Malaperta Sedecias. W Przestrodze wspomina dwie tragedye Jana Kochanowskiego pisane bez równego słów spadku t. j. nierymowane. Jagiell. — Kijows. — Warsz. Uniw.

— Jonatas, tragedya święta, na widok dana od prześwietney młodzi, ... na publiczney sali szkolney coll. Piotrowskiego S. J. r. 1748. Wypracowana od publicznego w tychże szkołach retoryki profesora roku tegoż do druku podana. Kalisz, w druk. J. K. M. Coll. S. J. w 4ce, str. 21 i 74.

Tytuł poprzedzony przedmową w języku łacińskim. Krasińs.

— Pro vera eloquentia Oratio in solenni Studiorum Innovatione Lublini habita, ab Eloquentiae professore publico Presbitero è Societate Jesu. Ultima Augusti 1751. Typis Collegii Lublinensis Societatis Jesu 1751. w 4ce, k. 15 nlb.

Stanisław Jaworski Soc. Jesu jest podpisany pod dedykacyą: Orbis universi Dominae Mariae. Nadpis rozprawy: In quo consistat vera eloquentia? Oratio. Arystoteles i Cycero są jedynemi jego informatorami. Mitzler Acta lit. s. 120.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Pro M. Tullio Cicerone Atque Styli Oratorii Adjumento oratio In Studiorum innovatione Habita Petricoviae per P. Stanislaum Jaworski Societatis Jesu in Scholis Wierzbowianis publicum Artis Rhetorices Professorem A. D. 1746. Sandomiriae, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu. Anno Domini 1748. w 4ce, k. 4, str. 26.

Jocher 404. Ossol.

— Stanislai Jaworski è Societate Jesu Sacerdotis Specimina Literaria laborum in Reipublicae Orthodoxae atque Ecclesiae obsequia susceptorum. Sub auspiciis Illustrissimi Excellentissimi Reverendissimi Domini Josephi Andreae Załuski Kijoviensium Antistis Anno Verbi abbreviati 1767. Superiorum permissu. Varsaviae 1767, Impensis Societatis literariae Polonae in Typographia Mitzleriana. w 8ce, str. 371 i ark. 1 na przodzie (dedykacya do J. J. Załuskiego Bisk. Kijowskiego).

Ostatnia strona mylnie wydrukowana 271 zamiast 371.

Obejmuje 1. Oratio Virgo Maria. II. S. Ignatius Lojola. III i V. Stan. Kostka. IV. S. Alojsius. VI. De Regis polon. majestate. VII. VI. Al. Łubieński salutatio s. 1758. VIII. Ant. Lubomirski palat. applausus 1758. IX Judicium Deputatorum salutatio. — Orationes scholasticae. I. Cartesius. II. Perfecta eloquentia. III. Stylus Ciceronianus. IV. Vera eloquentia. V. Eloquentiae studium. VI. Balth. Steinwehrio in sua critica de dignitate Regum polon. commentatione, contra solem loquenti fides haberi nullatenus debet.

Załuski Bibl. histor. s. 50. — Wiadom. Warszaw. 1767 r. — Jocher 2132.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Steinwehr Wolf Balt. Adolf.

(Regiae in Polonia dignitatis origines 1758).

Bentk. Hist. lit. 1. 516. II. 767. — Janoc. Polon. lit. 22. — Janoc. Lexic. I. 60—1. — Brown. Bibl. 206—7. — Encykl. Orgelbr. XIII. 167. — Lelewel Bibl. ks. II. 226. — Załuski Bibl. poet.

JAWORSKI Stefan, Metropolita Resanensis et Muromiensis. Discursum de poena haereticorum noviter ab Ecclesia se avellentium, in Latinum idioma translatum ad disputandum proponit, Georg. Bernh. Bülfinger. Tubingae, 1731. w 4ce. Petersb. publ.

— Toż:... translatum et notulis adauctum opera G. B. Bülfingeri ... Tübingae, 1735. w 4ce. Petersb. publ.

— Discursum de poena haereticorum, noviter ab ecclesia se avellentium, ex opere illius polemico, quod non ita pridem ruthenico sermone prodiit, in latinum idioma translatum et notulis adauctum suis, Die 15 Decembr: anni 1731 ad disputandum proposuit, Georgius Bernhardus Bülfinger SS. Theol. Prof. P. Ordin. et Illustr. Stip. Super. attendens Respondentibus M. Cosmano Frid. Kostlin Baenighaniensi et M. Carolo Lud. Bilfinger Laureacensi SS. Theolog. Studiosis in Illustr. Stipendio. Recusum Jenae typis Bachianis 1742. w 4ce, str. 40. Ossol.

— [Disquisitio historica de sectis Philiphonum in Russia vigentibus]. Kijoviae 1748. w 8ce. (Po małorusku).

— Echo głosu wołaiącego na puszczy, przy powinszowaniu, doroczney festu patronskiego rewolucyey P. Janowi Mazepie. Bez wyr. m. 1689. fol.

Podpisany Symon Jaworski. Ale katalog Bibl. petersburskiej powiada: Le même que Steph. Jaworski.

— Genius Stephani Jaworscii, quondam Metropolitae Rezanensis et Muromiensis, ex ejus opere posthumo theosophico Petra fidei dicto in epistola familiari develatus. Bez wyr. m. 1730. w 4ce, str. 28.

Krasiń. — Petersb. publ.

— Kamień wiery, soczin. Stepana Jaworskawo, napieczatan. w Kijewie 1730 g. Dekabria 12. folio, kart 88 i str. 1056.

Sopikow Cz. I. N. 515. — Karat. N. 1569. Akad. Nauk Pet. — Publicz. Petersb. — Karatajew.

— Responsum antapologeticum ecclesiae catholicae contra blasphemias Joannis Francisci Budei nomine, vulgatus a .... Resanensi Metropol. Viennae 1731. w 4ce.

— Winograd Christow, soczinenie Stefana Jaworskawo, napieczat. w Czernigowie w 1698. w 4ce, kart 4 i 19.

Karat. N. 1133. Bibl. publ. Petersb.

— ob. Bülfinger Georg. Bernardus (1742) — Budaeus Joa. Franc. (1729) — Genius (1730) — Mosheim L. (1733) — Prokopowicz Teof. (1744—5).

Jaworski Thomas ob. Propositiones (1771).

Jaxan S. ob. Jakszan Stan.

Jay (Le) Gabr. ob. Le Jay Gabr. Franc. — Minasowicz Józ. Epifan. (1755).

Jaykowski Krzysztof ob. Chlebowski Wawrz. (Królów dzieła 1612).

Jazda (Prawdziwa) Bartosza Mazura jednego do Litwy na służbę podczas Trybunału r. 1643 wyprawiającego się. w 4ce. Dzików.

Jazda do Moskwy ob. Kochanowski J. (1583).

Jazdowski Maxymilian ob. Grodno (Głosy 1793).

(Jazłowiec). Relatione della presa d'un grandissimo convoglio fatta del armi cesaree verso di Alba Regale e della presa di Jasloviez fatta dall'armi polacche. Bologna, 1684. w 4ce.

Jazłowiecka Jadwiga ob. Wenturyusz Franciszek (Żywot 1629).

Jazłowiecka Jadwiga Ludwika ob. Jarocki Bazyli (Wenturyusz Żywot S. Jędrzeja 1629).

Jazłowiecz G. ob. Simler Josia (De aeterno. 1570).

Jazłowiecki Hieronim i Mikołaj ob. Dzierzanowski Andrzej (Manes 1595).

Jazłowiecki Nicolaus ob. Carmina

(1595) — Granada L. (Różaniec 1590) — Jaslis Philetaerus (de morte 1595) — Wojnovius J. (Descriptio 1586).

Jazwiecki Stanisław ob. Kalitowicz Pankracy X. (1752).

Iberski Janusz ob. Willegas Franciszek (Polityka Boża 1633).

(Ibischer Jacob). Trostschrift auf Jacob Ibischer. Danzig 1649. w 4ce.

— Carmen lugubre in discessum Jacobi Ibischeri. Dantisci 1649. w 4ce.

IBRAHIM Basza. Copia eines Schreibens, welches Ibrahim Bassa an den Hertzog von Lothringen abgehen lassen. Dabey Nachricht aus Pohlen von dem blutigen Treffen, welches zwischen denen Pohlen, Turcken und Tataren gehalten worden. Breslau, 1685. w 4ce, kart 2.

Ibrachimie (O) Selimie, Roxolanie traiedya wystawiona w Lipcu 1689 w Gymnazyum leszczyńskim. (Program). (Bez tytułu). Leszno, Mich. Buck. fol.,

Ibramowice ob. Norbert S. (1783).

Ichnatowski Ign. ob. Ihnatowski Ignacy (Dzieło 1781).

Ichnographia Castella ad Caput Vistulae vulgo A. 1696. (Mappa).

Icon ob. Barclajus J. (sive descriptio 1647) — Bogusławski M. J. K. (Virtutis 1693) — Cynerski J. (Virtutis 1639) — Fatowicz N. (Virtutis 1638) — Gozdowski B. (grati animi 1653) — Lipnicki A. (immortalit. 1642) — Ofmański J. W. (seu imago 1642) — Opaliński Krz. (animorum 1698) — Rywocki J. (Votorum Vlad. IV. 1637) — Sałecki A. S. (sublimit. 1667) — Słowakowic M. (lunae 1674) — Tainer L. N. (munificentiae 1666) — Witwicki J. (Virtutis 1688).

Icones ob. Baronius Mart. (et miracula 1605) — Cynerski J. (Cecyliae 1641) — Janicki Kl. (książąt 1605) — Młodzianowski A. (B. Josaphat 1675) — Neugebauer Salomon (et vitae 1620) — Wobe Marc. (Leibowicz, familiae Radivilianae 1758).

Iconiensis Camillus ob. Benedictus XIV.

Icopoeia nuptialis ob. Wresnanus B. (1617).

Icterus ob. Michałowski Ign. Paul. (1718).

Idatte Krzysztof († 1792) ob. Ezop (Fabula) — Hesiodus (1790) — Isocrates (Orationes 1785) — Przybylski Jacek (Naeniola 1792) — Xenofont (Heracles).

Sołtykow. O akad. 299. — Jocher Obraz I. s. XVIII. — Łętowski Katal. III. 99. — Encykl. Orgelb. XII. 407.

Idea Characterum Typographiae Sac. Reg. Maj. in Collegio Premisliensi Societatis Jesu Priuilegio donata recens illatorum. Majori Divinae Gloriae pretiosissima Dei parentis illibato honoris Perenniq. Sanctorum Cultui Consecratorum Utilitati demum publicae 1. Januarii 1765 propositorum. Tot Tibi sint laudes Virgo, quot puncta notarum. Congerit, et Typ. digerit iste Typ. w 8ce, str. 16. Ossol.

— Collegii Nobilium pro educatione juventutis in pietate, bonis nobilibusq; moribus, Variis ejusdem Statui convenientibus artibus et scientiis sub cura Patrum Societatis Jesu ad publicam Patriae felicitatem Leopoli erecti MDCCXLIX (1749). w 4ce, k. 6.

Obejmuje program: Quantum ad Pietatem, Scientias, mores, victum. Uczono także niemieckiego i francuskiego.
Jocher 1669.
Jagiell. — Krasińs. — Uniw. lwow. — Ossol.

— Vitae sacerdotalis, ad usum Cleri Archidioecesis Gnesnensis tradita. Cum permissu superiorum 1720. Varsaviae Typis Schol. Piarum. w 4ce, k. t. i 5 k. nlb. (ark. B_2).

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Toż:... ad usum Cleri Dioecesis Cracoviensis, Tradita. Cum permissu Superiorum Anno Domini 1721. Cracoviae, typis Francisci Cesary, S. R. M. Celsissimi Principis, Illustrissimi Reverendissimi Episcopi Cracoviensis Ducis Severiae, necnon Scholarum Novodvorscianarū. ordinarij typographi. (1721). w 4ce, k. 5.

Obejmuje 27 przepisów.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Audziewicz J. (justorum 1673) — Bużeński St. (civis 1645) — Bytomski J. (ecclesiae 1640) — Cynerski J. (paupertatis 1644) — Czarnocki Fr. (Virtutum 1657) — Gorecki A. J. (probitatis 1671) — Grus (Hieronymus a S. H.) (colloquii charitat. 1646). — Idliński E. (theologiae 1726) — Jonston J. (medicinae 1647. Hygienes 1665) — Kałaj J. (regis 1674) — Krzyszkowski Balt. (felicitatis 1753) — Laskowski M. (principum in Math. Corvini 1750) — Lojola Ignacy (glor. Christi 1708) — Mochinger J. (oratoris 1641) — Molles J. (logicae 1697) — Rywochi J. (herois 1645) — Schelguigius S. (pneumat. 1672. metaphys. 1670. logicae 1693) — Solikowski D. (apocaliptica 1660. S. Orzechowski) — Trąbski Jan Nepomucen (Dissertatio 1776).

Ideae ob. Wąsowski B. M. (pietatis seu actus 1686).

IDEN Conradus Rudolphus. Dissertatio theologica de Christo novo legislatore, sententiam ueram patrum et theologorum quorundam explicans et defendens, et a falsa Socinianorum opinione secernens. Quam Praeside viro Summo venerando Jacobo Wilhelmo Feuerlino S. Theol. D. Prof. Primar. et Superint. Gener. in Georgia Augusta D. XVII Aprilis a. MDCCXXIX. defendet Conradus Rudolphus Iden Barnstorphio-Hanoveranus. Gottingae literis Jo. Frid. Hageri 1739. w 4ce, str. 23.

Jagiell.

Idillium ob. Illicius P. (1547).

Idioma latinum ob. Niauis (1509. 1514) — Piotrowski Józef (1793).

Idiotismi Polonici ob. Knapski Grzegorz (1682. 1766).

Idkiewicz Franciscus Antonius ob: Awedyk Bonawentura (1734).

IDLIŃSKI Eliasz od S. Franciszka (1658 † 1748). Ideae Theologiae Moralis, multa paucis, difficilia clarissime exprimentes de Sacramentis in genere et in specie atq; de censuris. In fundamentis Joannis de Baccone cognomento Doctoris Resoluti stabilitae; Menti Sanctorum Patrum, Summorum Pontificum Decretis, Conciliorum Decisionibus et Sacrarum Congregationum Declarationibus conformes; per A. R. P. Eliam a S. Francisco Ordinis Fratrum B. V. Mariae de Monte Carmelo Strictioris Observantiae Ex-Vic. Provincialem, Sacrae Theologiae Lectorem Emeritum, in Carmelo Varsaviensi in Lesno efformatae. Anno quo Deus in Carne Idea virtutum factus est M.DCC.XXVI. (1726). Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum. w 4ce, str. 802, oprócz 4 ark. na przodzie i 12 ark. regestru.

Przypisanie Tomaszowi Franciszkowi Czapskiemu Biskupowi Dioneńskiemu, Koadjutorowi Biskup. Chełmińskiego.

Na odwrocie tytułu herb Czapskich z podpisem: S. Donnet Sculp Dantzig. Na 12tu kartach genealogia Czapskich. Approbaty są tu z r. 1723. Przy str. 500 jest folio Tabula Consanguineitatis.

Jocher 4103 *a*. Jagiell. — Zielińs.

— Toż samo:... Varsaviae Typis Schol. Piarum 1740. w 4ce

Jocher 4103 *b*.

— Scrutinium juris, in re et ad rem, theologico-juridicum, Jure legali Canonico, civili communi sive Caesareo, municipali Regni Poloniae, M. D. Lithuaniae, Prussiae, Saxoniae, nec non Culmensi etc. Pro utilitate actorum, clientum, advocatorum, notariorum, judicum tam Ecclesiasticorum, quam Saecularium, in Septemplici foro, et horum omnium Confessariorum, per probationes theologorum, rationes juris consultorum, nec non historicè per praejudicata juridica, concinatum. In sex tomos una cum septemplici indice respective ad sua jura dispositum. Labore et opera Adm. R. P. Eliae à S. Francisco Provincialis et Definitoris Generalis Provinciae Majoris Poloniae SS. Sacramenti, S. T. Lectoris emeriti, F. F. B. M. V. de Monte Carmelo strictioris observantiae. Varsaviae typis S. R. M. et Reip. PP. Scholarum Piarum. Anno Domini M.DCC.XXXVI (1736). fol. kart 10, str. 553 i Index kart 15.

Pierwszy tytuł krótszy: Scrutinium juris in re et ad rem theologico iuridicum in sex

tomos dispositum. Tomus primus De jure et Dominio.

Dedykacya: Reginae Regni Poloniae Mariae Sanct. immac. conceptae. Approbaty: Romae 1729. 1734. Varsaviae 1733. Poczem idą wiersze autora i Joannis a S. Vladislao, Leonardi a S. Joanne a Cruce. Dzieło obejmuje Liber I—XV. Nas tu zajmują: De conciliis provincialibus. De jure proprietates Nobilitatis Regni Poloniae. Protestationes (Jac. Uchański) Jus dissidentium in R. Poloniae. Disciplina militaris in R. Poloniae. De subditis in R. Poloniae. Jagiell.

— Tenże tytuł:... In sex tomos dispositum. Labore et opera... (jak wyżej). Varsaviae, Typis Sacrae Regiae Majestatis Collegii Soc. Jesu. Anno Domini MDCCLI. (1751). fol. k. nlb. 13, str. 776.

W krótszym tytule stoi: .... in sex tomos dispositum. Tomus secundus de contractibus.

Na odwrocie głównego tytułu wiersze pod herbem: In Inclytae domus Sapiehanae. Dedykacya Joanni Friderico Sapieha Supr. M. D. L. cancellario (kart 2). Approbaty Romae 1741. Varsaviae 1751. Jest tu: In R. Poloniae soluto matrimonio, dotalitium quando pertineat ad uxorem (s. 244). Jure M. D. Lith. dotalitium an pertineat ad haeredes uxoris (str. 246). Quid in foro Saxonico dicendum? Quinam possint vendere et emere in R. Poloniae (s. 285). Dispositionum R. Poloniae et M. D. L. circa census, De pignoratione cum judeis ex privilegio ducis Boleslai, Casimiri I. Approbata z r. 1742 jest na tomy II. III. i IV. Tom III nie znany, może nie wyszedł. Jagiell.

— Toż:... Gedani, typis Thomae Johannis Schreiberi Magnif. Senatus et Athenaei Typographi. Anno Domini M.DCC.XLIII. (1743) fol. k. nlb. 14, str. 264 (od str. 251 Repertorium).

W krótszym tytule stoi: In sex tomos dispositum. Tomus quartus: De testamentis et sepulturis.

Na odwrocie tytułu pod herbem Leskich czworowiersz. Dedykacya Adalberto Leski Abbati Pelplinensi, w tej kart 8 genealogii, zacząwszy od Adama Lieselicht. Approbaty są Romae 1741. Gedani 1743. Są tu rozdziały: De testamentis jure R. Poloniae, et M. D. L. (s. 32). Quoad personas saeculares (s. 67). De jure sepulturae. In ordine ad posse in Reg. Poloniae et M. D. L. (str. 67). Juxta Jus Culmense (s. 73). De exemptione (s. 248). Approbata z r. 1741 jest na tomy II. III i IV. Więc zdaje się więcej nie napisał do druku. Jabłonowski in Musaeo pol. str. 56 mówi, że trzy tomy wyszły drukowane w Warszawie, tom 4-ty w Gdańsku, a dwa ostatnie tomy pozostały w rękopisie. — Jabłonowski podaje przez roztargnienie pod N. 3 do 7 dzieła Fredry jako utwory Eliasa. Z dzieła Idlińskiego korzystał wiele Józ. Załuski w swem: Dwa Miecze.

Jocher 7393. — Bentk. Hist. lit. II. 258. — Janoc. Polonia liter. 105.

Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— Statera peccatorum Bacchonicò Theologica, una cum fragmentis pro examine Confessariorum approbandorum Authore A. R. Patre Elia a S. Francisco Ex Provinciali, Custode provinciae et S. Theolog. Lectore jubilato, Ordinis FF. B. Mariae V. de Monte Carmelo S. O. Provinciae Majoris Poloniae S. P. Sacramenti. Elaborata Ao. Dni 1740. Gedani, Typis Joannis Jacobi Preussii. w 4ce, kart 14 nlb., str. 254 i 1 karta Errata.

Ded. D. Joanni Nepomuceno..., Fr. Elias a S. Franc. Carmelita strictior. observ. (kart 2). Approbaty: w Rzymie 1789. i Gdańsku 1740. Poprzedza dzieło Bulla Pauli Papae III. r. 1539.

Od str. 197 nowy nadpis: Fragmenta Baconico Theologica pro examine confessariorum approbandorum. Str. 240: circa matrimonium. Str. 251: circa censuras.

Jocher 4335.

Branic. — Drohob. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Załuski Józef (Dwa miecze 1737).

Idola ob. Frenzel M. (Slavorum 1692) — Ludtwig Joh. Petr. (1691).

Idolatriae Lojolitarum Vilnensium oppugnatio ob. Volanus A. (1583).

Idolatria ob. Meletius J. (1551) — Wernerus Fr. (Dissertatio 1675).

Idomeneus ob. Łukaszkiewicz Mat. M. (Desiderium 1728).

Idyllium abo Akt o Porwaniu Heleny wprzód w Wilnie wystawiony, a potym przed Nayiaśnieyszym Władysławem IV królem polskim y przed Nayiaśnieyszą Cecylią Renatą królową polską. Na zamku Warszawskim i przez Muzyka J. K. M. powtórzony r. p. 1638 dnia Lutego 12. w 4ce, str. 7.

Porówn. Puccitelli (1636). Ossol.

Idyllia (Idyllium) ob. Illicinus P.

(in Maciejow.) — Rue (la) C. (1672) — Saint-Amand (Moyse 1653).

IDZELLEWICZ X. Michał. Kazanie na Uroczystość Swiętego Ignacego Lojoli w kościele Lwowskim przeszło Jezuickim, teraz narodu niemieckiego roku 1779 dnia 31 lipca miane. Przez W. Jmci Xiędza Michała Idzellewicza Proboszcza Zamku Lwowskiego, Professora Retoryki w Akademii Lwowskiey. we Lwowie w drukarni Bractwa Swiętey Troycy (1779). w 8ce małej, kart 16.

Ded. do Antoniny z Potockich Wojew. Wołyńsk. Na odwr. stronie tytułu approbata z r. 1779. Kazanie z tekstu: Designavit Dominus. Na trzech ostatnich kartach przypiski. Pierwszy o Maryannie z Potockich Tarłowej i Elżbiecie z Potockich Szczucsynej. Drohob. — Jagiell.

— Przy uroczystey Konsekracyi Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebnieyszego J. Mci Xiędza Antoniego Angiełłowicza, Biskupa Przemyskiego, Samborskiego i Sanockiego J. Ces. Kr. Ap. Mci Konsyliarza, dopełnioney przez Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebnieyszego Jmci Xiędza Piotra Białańskiego, Biskupa Lwowskiego, Halickiego i Kamienieckiego J. Ces. Kr. Ap. Mci aktualnego Stanu Konsyliarza, i powagą całey katolickiey Rusi Metropolitalną Delegowanego Konsekratora tudzież przez Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebnieyszego Jmci Xiędza Jakuba Waleryana Tumanowicza, Arcybiskupa Lwowskiego Obrządku Ormiańskiego, oraz Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebnieyszego Jmci Xiędza Porfirego Skarbka Ważyńskiego, Biskupa Chełmskiego y Bełzkiego w katedrze lwowskiey pod tytułem: S. Jerzego Męczennika dnia 14 Lutego Roku 1796 Mowa kaznodzieyska miana przez X. Michała Idzellewicza Kanonika Archikatedralnego, Kościołów Lwowskich łacińskich Dziekana, y u S. Mikołaja Parocha. w Lwowie 1796 Drukiem G. W. Wichmana. w 8ce, str. 28.

Dedyk: Do JW. Katarzyny hr. z Potockich Kossakowski, Kasztel. Kamińskiey. Kazanie z tekstu: Et dabo vobis pastores. Bandt. H. dr. Kr. p. I. 422.

Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Wspaniałość kościołów katolickich: Znak prawdziwey wiary, gruntowney nadziei, szczerey miłości Boga. Kazanie gdy za zleceniem J. W. J. X. Hrabi z Bogusławic Sierakowskiego Metropolity Arcybiskupa Lwowskiego, odprawił powięcenia obrządek J. W. J. X. Kryszpin Cieszkowski Biskup Nisseński, Kustosz metropolitański lwowskiego w kościele Buskim wymurowanym, od J. W. J. X. Szczepana Mikulskiego Archidyakona Metropolitańskiego lwowskiego Kustosza Kollegiaty Stanisławowskiey. Miane. Przez X. Michała Idzellewicza Proboszcza kościoła zamkowego Lwowskiego. Roku 1780. Dnia 17 Września. Imprimatur Datum Leopoli die 18 Octobris 1780. Adalbertus Wittau Canonicus Archi Cathedralis Metropolitanus et Judex Surrogatus Leopoliensis, mpp. We Lwowie w drukarni Bractwa Swiętey Troycy (r. 1780). w 8ce, kart nlb. 17 (ark. C_1).

Dedyk. Jac. Sojeckiemu kan. Koll. Lwows. Kazanie z tematu: Sanctificavit Dominus tabernaculum.
Drohob. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Zakonnicy nie potrzebują świata: Świat potrzebuie Zakonników. Kazanie podczas uroczystego ogłoszenia Beatyfikacyi Błogosławionego Michała de Sanctis, Zakonu Troycy Przenayświętszey, od wykupienia Niewolników miane. w kościele lwowskim tegoż zakonu przez W. J. X. Michała Idzellewicza Proboszcza Kościoła Zamkowego, Nauk y Filozofii Professora. Roku 1779 Dnia 10 października. w Poczajowie, w typografii J. K. Mci u WW. OO. Bazylianów. (1780). w 8ce, str. 31.

Imprimatur jest 2 Mart. 1780, na odwrocie tytułu. Poprzedza list do Mich. Wisłockiego, w którym opowiada jak się odbywało ogłoszenie, beatyfikacyi pod kierunkiem Aleks. Więcławskiego i Stan. Stroińskiego. Kazanie jest z tekstu: Beati immaculati.
Jagiell. — Ossol. — Wileń.

Idzi Blas ob. Knigge.

(Idzi Bł. Zakonu S. Franciszka). In-

trodukcya obrazu św. Idziego. Poznań, druk. Akademicka. 1759.

Za 1½ ark. druku, zapłacono 12 złot.

— Rota extracta ex libro antiquissimo F. Aegidii e Polonia, Ordinis S. Francisci de XXVI Pontiff. Roman.

W dziele: Vaticinia seu praedictiones illustrium virorum sex Rotis aere incisis comprehensa de successione Summorum Pontificum Romanor. Cum declarationibus, et annotat. Hieronymi Joannini, omnibus loco suo fideliter restitutis in hac secunda editione. In Venetia, appresso Gio. Battista Bertoni. MDCV. w 4ce, od str. 44—59.
Ciampi Bibliogr. I. 1. ma z datą 1600.
Obacz Vaticinia.

Idzi X. od Św. Józefa ob. Madejski (1739. 1751).

Jean III Roi de Pologne ob. Sobieski Jan.

Jean Maurice de Nassau ob. Renversael.

Jedleski Jan ob. Górski Adam (Propositiones 1625).

JEDLEWSKI Bartłomiej Stanisław. Nowa xiężyca pełnia 1658 r. w 4ce.

Na ślub Jędrzeja Krzyszt. Gołuchowskiego z Katarzyną Branicką.

— Plenilunium lunae gentilitiae. 1658. w 4ce.

Wiersz wydany z tejże okoliczności.
Niesiecki IV. 177. — Juszyńs. Dykc. I. 154.

— ob. Jędrychowski Szym. (Plenilunium).

Jedlin miasto ob. Helmnicht Władysław (1648).

Jedlinscensis colonia ob. Helmnicht Władysław (1648).

Jedlińsk kościół ob. Temberski S. (Aula Dei 1649).

JEDLIŃSKI Joannes Diaconus. Timnoxenia honori et meritis. Admodum Reverendi et clarissimi D. Martini Gilewski, Decani S. Floriani, Sactae Sedis Apostolicae Protonotarij, &c. &c. eius festiuitatis die quo pro loco inter S. Theologiae Doctores in celebri Academia Cracouiensi obtinendo, publicam disputationem habuit, ab alumnis eiusdem, oblata. Anno Domini, M.DC.XXVIII. (1628). Cracoviae, in officina typographica Francisci Caesarij 1628. w 4ce, kart nlb. 8.

Wiersze łacińskie piszą: Alex. Radoszkowski Praesb. Prutenus, Joan. Jedliński, Alb. Koslewski, Alb. Severiensis, Joannes Zaremba, Andr. Łubieński, Thom. Cudnicki, Christ. Xilander, Alb. Workowski, Stan. Koszucki, Alb Junkowski, Petrus Velbramensis. Każdy wiersz pisany na pewne kamienie jak: Jaspis, Sapphirum, Smaragdum. Jagiell.

Jedliński Maciej ob. Sornatowicz Marcin Jacek (Epithalamium 1614).

Jednorożec ob. Glinka Franciszek (1668) — Kochanowski A. (Fredrów 1652).

Jedność (Pobożna) y poratowanie Braci y Siòstr Congregacyi chwalebnego apostoła cudotworcy S. Wincentego Ferreryusza zakonu kaznodzieyskiego od O. S. Benedykta ufundowana y uprzywileiowana w kościele Troycy SS. WW. OO. Dominikanów w Krakowie powagą Zwierzchności duchowney ustanowiona R. 1760 dn. 14 lutego. w 8ce, z ryciną 1 arkusz.

(Zarazem:) Septenna albo nabożeństwo do S. Wincentego Ferreryusza etc. w Krakowie druk. Mich. Dyaszewskiego J. K. Mci Typ. R. P. 1759. w 8ce, 1½ ark. Jagiell.

— Tenże tytuł:... Jmci Pani Teresie Cześnikównie Buskiey r. 1763 d. 13 Sierpnia ofiarowana. Kraków w Druk. Seminar. Biskup. Akadem. w 8ce, k. nlb. 15. Krasińs.

Jedność Swięta Cerkwie Wschodniey y Zachodniey od początku Wiary S. Katolickiey obficie rozkrzewiona. W Ruskie Kraie od przyięcia Krztu S. szczęśliwie zawitała Prawami y Przywileiami od Naiasnieyszych K. J. M. Polskich potężnie warowana przeciw Skryptowi Synopsis nazwanemu Rocznymi Dzieiami Ruskimi Okrzszczonemu nowo wystawiona przez Bractwo Wileńskie Przenaświętszey Troycy, w Jedności z S. Kościołem Rzymskim będące. Roku od Narodzenia Pańskiego 1632. Septembr. 6. (Wilno) fol. 1 ark. i str. 50.

Na odwrocie herb Króla Władysława. Przypisanie temuż.
Jocher 9491.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— ob. Kazanie (1758) — Nauka (1566) — Niemojewski Jan (boska 1566) — Skarga P. (kościoła 1577).

Jedności zwierciadło. W Krakowie 1619. w 4ce.

Przytacza Kat. bibliot. frankfurts. s. 175, z objaśnieniem: Theologischer tractat in polnischer Sprache.

Jędrychowic Jakób ob. Piskorski Sebast. (1696).

JĘDRYCHOWSKI Szymon Antoni. Colossus sapientiae coronatae Perillustri et Reverendissimo Domino D. M. Basilio Plaszczewski, Ecclesiarum, Cathedralis Cracoviensis Canonico, Collegiatae SS. Omnium Praeposito, Curato Nasiechovicensi, Contubernij Lisiniani Provisori, super Basi meritorum, ac eruditae virtutis opere Palladis, et famae, erectus. Nec non ad solennem diem, et actum, quo Sacrae, theologiae Doctor, ritu festivo in Ecclesia Collegiata S. Annae Cracov. renuntiaretur, a M. Simone Antonio Jędrychowski, in Alma Universitate Cracoviensi philosophiae Doctore et Professore metro clientali, delineatus. Anno quô In terra BethLeM steterat DeVs Ipse CoLossVs. (1712) die 14 Januarii, Cracoviae typis Francisci Cezary S. R. M. Illustriss. et Reverendiss. Dni Episcopi Cracov. Ducis Severiae, necnoc Scholarum Novodvorscianarum Ordinarii Typographi. folio, 5 kart nlb.

Panegiryk wierszem napisany na cześć Plaszczewskiego kiedy został doktorem teologii. Na odwr. str. tytułu epigrammat łac. dla tegoż Plaszczewskiego napisał Józef Stradomski Dapiferides Kijoviae, scholae poeseos alumnus. Odbyło się za Jędrzeja Krupeckiego J. u. D. et prof., kanonika katedr. krak. Rektora Uniw. krak.
Dzików — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Plenilunium Virtutis et Meritorum in Gołuchoviano Novilunio, Domum Cruce Signatam (ad instar solis) Ingrediens, ad festa Nuptialia, Magnificorum Neosponsorum D. Josephi de Gołuchow Gołuchowski Dapiferidae Mielnicensis et Lectissimae Virginis Annae de Stradomia Stradomska, Illustrium et Magnificorum Dominorum D. Felicis de Stradomia in Działoszyce Stradomski, Dapiferi Kijoviensis, D. Appollinarae de Stok Stradomska, Carissimae Filiae, A M. Simone Antonio Jędrychowski, In Alma Vniversitate Crac. Ph: Doct: et Professore, Cōtubernij, Lisiniani Seniore officiosissimè Observatum Anno Solis Incarnati è Signo Virginis egressi 1713 Die 27 Februarij. Cracoviae Typis Francisci Cezary, S. R. M. ac Illustris. et Reverend. Dni Ep. Crac. ord. Typ. (1713). fol., kart 9 nlb.

Na odwrocie tytułu herby nowożeńców z czworowierszami. Od ark. D. Na końcu wiersz polski: Prognostyk z złączenia herbownych kleynotów miesiąca z krzyżem (kart 2).
Juszyńs. Dykc. I.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Splendor Laureati Sideris, Virtute et Sapientia Perillustri et Admodum Reverendo Domino D. Joanne Siwertt Ecclesiae Collegiatae Kielcensis Canonico, Parocho in Kunow, Causarum Curiae Episcopalis Cracov: Notario Coruscans, et dum per Magnificum, Perillustrem et Reverendissimum Dominum D. M. Martinum Węgrzynowicz S. Th. et J. V. Doct: et Profess: Protonot: Apost: Ecclesiarū. Cathedr: Cracov: Canonicum, Collegiatar: Kielceń: Custodem, Pileceń: Archidiaconum, in Tezycá Praepositum S. R. M. Secr: Studii Almae Universit: Crac: Generalem Rectorem. Juris Utriusque Doctor, in amplissimo Magnorum Hospitū Cōsessu Ritu Solenni Renuntiaretur à M. Simone Antonio Jędrychowski, Philosophiae Doctore et Professore, Contubernij Lisiniani Seniore umbratili élogio demonstratus. Anno Domini 1713 die 3 Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. kart 6 nlb.

Na odwrocie tytułu czworowiersze pod herbem. Wiersz nakamienny na Siwerta i egzaminatorów. Kończy: Ode Votiva.
Dzików — Jagiell. — Ossol.

JĘNDRZEJ a S. Agneto minister Coll. Leop. Dokumenta do sprawiedliwey Inkoronacyi Nayświętszey Maryi Panny w przecudownym Jey obrazie z Góry Podkamienieckiey na cały świat Polski hoynie rozrzucaiący łaski przy solennym teyże koronacyi Akcie ze-

brane, y panegirycznym kaznodzieyskim stylem przez Przewielebnego J. M. X. Jendrzeia a S. Agneto, Ministra na ten czas Coll. Leopoliens. Ordinis SSm Trinitatis de Redemp. Captiv. w r. 1727. Od str. 37—48.

Wyięte z Rostkowskiego Makar. Zbiór na wybór. Lwów 1731.

— ob. Kandeierzawski Nic. (Andreaticon).

Jędrzej de Comitibus ob. Brzozowski Kazimierz (1725) — Chwała koronna (b. r.).

Jędrzej a Iezu ob. Brzechfa Jędrzej a Jesu (Opisanie 1610).

Jędrzej z Kobylina ob. Glaber J. (Nauka użyteczna 1542) — Siennik Marcin (Herbarz 1568).

Jędrzej Św. ob. Pawłowicz J. (Awelin 1712) — Siewierski Florian X. (Beatyfikacya 1725) — Skarb kościoła Chryst. (1786).

JĘDRZEIEWSKI Konstanty. Panegyricus Perillustri ac Reverendissimo Dno D. Georgio Tyszkiewicz Custodi Vilnen. et Praeposito Grodnen. etc. Episcopo Methonensi et Suffraganeo Vilnensi feliciter inaugurato. Gratulandi studio a Constantino Jędrzeiewski in Alma Acad. Viln. S. J. Poeseos Studioso totius Academiae nomine dedicatus. Anno M.DCXXVIII. (1628). Vilnae Formis Acad. S. Jesu. w 4ce, 5 ark.

Krasińs. — Ossol.

Jędrzejów klasztór ob. Gajewski Jak. (W trzech stanach 1763).

Jędrzejowczyk Maciej ob. Groicki Bartłomiej (1610. 1616).

Jędrzejowski Grzegorz ob. Duklan Jan (Transumpta 1699).

Jędrzejowski Joannes Cantius ob. Meyzel Józef (1760) — Woyna Piotr (Auspicatis 1616).

Jędrzejewski Jędrzej ob. Kochnowski Melch. Jan (Pax 1743).

JĘDRZEJOWSKI Jerzy. Cudotwórca kraju Sarmackiego albo żywot Jana z Dukli.

Jocher III. str. 484.

JĘDRZEJOWSKI Kazimierz X. Maiestat Chwały w Troycy Przenayświętszey Jedynego Boga, Herbownym Rawicz J. W. Jmci P. Teressy Angeli z Michowskich Ordynatowy Zamoyskiey Starościny Płoskierowskiey etc. Przy wprowadzeniu Bractwa do kościoła Ulanowskiego odpustami od Stolice S. Apostolskiey miłościwie nadanemi, uprzywileiowanego. W Dzień sam Uroczystości Troycy Przenayświętszey wystawiony. w Sandomierzu w Drukarni Colleg. Soc. Jesu. R. P. 1739. w 8ce, kart nlb. 232.

Przy końcu znajduje się: (Serafiński) Sposób wychwalania Troycy Przenayświętszey r. 1738. Warsz. Uniw.

Jędrzeiowski Paweł rytownik ob. Arias (1749) — Bohomolec F. (Komedye 1757) — Borlikowski A. (Firmitas 1758) — Charzewski J. (Zenith 1752) — Muszyński Thom. (1718) — Nowenna (1786) — Philippowic St. J. (Quaestio 1746) — Płecki Tom. Kanty (1752) — Pohorecki Franc. (Coronae 1749) — Rusocki Tom. (1757) — Soldadini Paweł (Columnae 1745) — Szopiarski And. (1765) — Waryski Woj. S. (Arcus 1745).

Jędrzejowski zjazd ob. Miaskowski M. (Zbiór 1612).

Jedwabne robaczki ob. Wiażewicz Jerzy kanonik (Sposób wychowania 1795).

Jedwabniki ob. Instrukcya (1756) — Nauka (b. r.) — Ostrowski Teodor (1788) — Roboty (1788) — Thym J. Fr. (Practica).

Jedzenie mięsa ob. Świadectwa (De esu carnium 1653).

JEFFERIES Dawid. Abhandlung von den Demanten und Perlen. Danzig, 1756. w 8ce. Ossol.

Jeftes ob. Zawicki Jan (1587).

Jehova ob. Michael Joannes David (1751).

Jehuda Lew ob. Talmud jerozolemski (1710).

Jejunia ob. Januszowski Joann. (atque cibis).

JEKEL Franc. Józef (1762 † 14 List. 1816). Darstellung der Staats-

Veränderungen Pohlens von der Gründung dieses Staates bis auf die neuesten Zeiten mit Einschluss der Konstitution vom 3 May 1791 von Joseph Franz Jekel der Rechte Doctor, k. k. Hofagenten und Hofgerichts-Advokaten. Erster Theil. Wien bey Thad. Edel von Schmidtbauer in Com. von Goerben (1794). w 8ce, str. 146.

Bentkow. Hist. lit. II. 242. — Encykl. Orgelbr. XIII. 196—7.

Ossol. — Uniw. lwows.

— Dissertatio inauguralis juridica de usufructu advitalitio conjugi superstiti in bonis a defuncto marito relictis competente, quam una cum Thesibus ex Universo Jure pro obtinenda Doctoris juris Laurea in Alma Universitate publice Eruditorum disquisitioni subjicit Franc. Joseph. Jekel Austriacus Viennensis in Supremo Regni Galliciae Apellationum Tribunali Advocatus. Die ... Octobris ... Anno 1790. Leopoli Typis Pillerianis. w 8ce, str. 38.

Kijow. — Ossol.

— Francisci Josephi Jekel J: U: Doctoris. atque In Supremo C. R. Galiciensi Appelationum Tribunali Advocati Dissertatio Juridica De usu fructu advitalitio Conjugi Superstiti in Bonis a Defuncto Marito Relictis Competente. Editio Altera. Vindobonae typis Joannis Tomae Nob. de Trattnern S. Caes. Majest. Reg. Aul. Typ. et Bibliopola 1791. w 8ce, str. 29.

Branic. — Ossol.

Jekel Jan rytownik ob. Krzewski Abraham (1589) — Pac Nicolaus (1589) — Sigismundus III (Gratulationes 1589).

Jekowscy ob. Bierzyński (Odpór 18 w.).

Jelców familia (genealogia) ob. Łoziński Józ. (Trybunał boski 1724).

Jelcow (z) Rojewska ob. Rojewska.

Jelcowscy ob. Bierzyński Onuf. (Odpór 1776, z tabl. genealog.) — Kontynuacya.

Jelec Józef i Elżb. ob. Borkowski Piotr (Sprawa).

Jelec Remigius ob. Tański Martinus Symphorianus (Assertiones 1630).

Jelecka Bogarodzica ob. Galatowski Joannicyusz (1676).

Jelenicki Martinus ob. Charczewski Ladislaus.

Jeleńska Aniela ob. Kornia Mauro (Oda z okoliczności ślubowin 1778).

Jeleńska Bogumiła ob. Abramowicz Jakób (Przymierze 1775).

Jeleński Alexander ob. Wołodkowicz Andrzej (Canones ex universa Philosophia).

JELEŃSKI Gedeon Kaszt. Nowog. Konsyl. Rady Nieust. († w lutym 1798). Mowa miana w Senacie r. 1780. folio.

Dzików.

— Mowa J. W. Jmci Pana ... Kasztelana nowogrodzkiego, starosty rządowego powiatu mozyrskiego, Kawalera orderu S. Stanisława miana na Seymie ordynaryjnym warszawskim w Senacie 22 Paźd. 1782. Drukarnia Dufour 1782. folio, str. 4.

Branic.

— Pożegnanie Trybunału Głównego W. X. Lit. przez J Pana .... Horodniczego Mozyrskiego od Palestry miane w Mińsku die 3 Martij 1742.

W Swada Polska Ostrows. Danejk. I. 1. 396—399).

— Nigdy nieodmienne prawdy. Nieśwież.

— Cztery punkta do wiadomości każdemu naypotrzebnieysze przez J. W. Jmci Pana Gedeona Jeleńskiego starostę sądowego mozyrskiego kawalera orderu S. Stanisława napisane J. W. Jmci Panu Rafałowi Jeleńskiemu kasztelanowi nowogrodzkiemu tegoż orderu kawalerowi przypisane; od drukarni Xiążęcey Nieświskiey. (Przedmowa w Nieświeżu d. 26 września 1778). w 8ce, kart nlb. 22.

Haraburda Hier. Prefekt szkół dedykując mówi, iż po łacinie gorące do Boga modlitwy ułożył Samuel Jeleński Podczaszy Mozyrski a te po zejściu jego na polskie przełożono i w obu językach w Warszawie drukowano. Teraz je powtórnie wydaje. Zarazem dostaje mu się znowu szczęście szacowną tę (Cztery punkta) z materyi i pióra pracę Starosty Mozyrskiego wydawać. Autor w przedmowie przytacza zdanie X. Kalińskiego o tej książce. Approbata w Wilnie 1778 przez Piotra Toczyłowskiego. Punkta cztery są te: 1)

Jest Bóg. 2) Jest dusza nieśmiertelna. 3) Nagroda i kara wieczna. 4) Rewelacya Pisma Św. Jagiell.

— Zdanie o cechy Jaśnie Wielmożnego Jgmci Pana Gedeona Jeleńskiego Kasztelana Nowogrodzkiego, Konsyliarza Rady Nieustającey miane in Pleno w Warszawie roku 1785. 9bra 13 dnia. w 4ce, k. 2 nlb.

Dotyczy miasta Wschowy: o utrzymaniu przywilejów cechowych. Jagiell.

— ob. Bernardyn X. (Przeprawa 1752) — Fredro A. M. (Przysłowia 1769) — Kochanowski Jan (Rymy 1767) — Kryszpin Jędrzej (Stateczność umysłu 1769).

JELEŃSKI Jan. Głos .... Jana Jeleńskiego przy Limicie Kadencyi Grodzieńskiej 1789. Warsz. Uniw.

Jeleński Joannes ob. Tworkowicz Wojciech Józef (Manipulus 1706).

JELEŃSKI Józef. Mowa J. W. J. Mci Pana Józefa Jeleńskiego Sędziego Grodzkiego y Posła Województwa Trockiego na Seymie Extraordynaryinym. w Warszawie w Izbie Senatorskiey dnia 12 Maia roku 1773 miana. w 4ce, k. 4. Krasińs. — Ossol.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jeleńskiego Sędziego Grodzkiego y Posła z Woiewodztwa Trockiego miana na Delegacyi dnia 27 Kwietnia 1774 r. w 4ce, ark. B_2 (kart 6).

O Radzie Nieustającej; nie zezwala na nią. Jagiell. — Krasińs.

— Mowa na reasumpcyi Sądów Assesorskich d. 12 Listopada 1782. Warszawa.

— ob. Podlecki X. (1778) — Puttkamer Jerzy (Głos 1788).

JELEŃSKI Konstanty Ludwik Podkomorzy Mozyrski. Zdanie Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Konstantego Ludwika Jeleńskiego Podkomorzego i Posła Powiatu Mozyrskiego Starosty Suchowickiego Orderu S. Stanisława Kawalera na Sesyi Seymowey Dnia 28 Marca 1790 Roku. w 4ce, k. 2. Warsz. Uniw.

— Zdanie J. W. Jmci Pana .... podkomorzego y posła powiatu Mozyrskiego starosty Suchowickiego, orderu S. Stanisława kawalera na sessyi seymowey d. 7 Junij 1790. w 4ce, k. 2.

— Zdanie J. W. Jmci Pana.... Podkomorzego y posła powiatu mozyrskiego, Starosty suchowickiego, orderu S. Stanisława kawalera. Na sessyi seymowey dnia 17. 7bris 1790 roku.

Na ostatniej stronie:

Tegoż:... na sessyi seymowey die 14. 7bris 1790 przymówienie się in turno. (1790). w 4ce, kart 2.

Idzie mu o wybieralność króla, ale zdania swego jasno nie objawia. Branic. — Jagiell.

— ob. Fredro A. M. (Przysłowia 1769).

(Jeleński Marcin). Explikacya sprawy W. J. P. Marcina Jeleńskiego Strażnika Mozyrs. z WW. JPP. Żyżemskiemi Koniuszymi Województwa Mińskiego. B. m. dr. (1776). fol. k. 1.

Proces z okazyi iż Jan Butharyn Gener. Adjut. Buławy polnej pożyczył 800 złotych od Stan. Jeleńskiego, w której summie dwóch poddanych zastawem onerował. Tych poddanych Jeleńscy przez lat kilkanaście possydowali. Tandem Żyżemscy z tych poddanych expulsyą uczynili. Jagiell.

(Jeleński Michał). Żal bez miary śmiercią W. J. Pana Michała Jeleńskiego Podkomorzego Powiatu Mozyrskiego Oyczyźnie zadany W. J. Panu Rafałowi Jeleńskiemu Sędziemu Ziemskiemu Powiatu Wilkomirskiego i J. W. J. P. Gedeonowi Jeleńskiemu Pisarzowi Dekret. W. X. L. po zeszłym ... bracie rodzonym oświadczony przez O. T. J. S. J. A. K. P. O. R. 1768. w 4ce, 1 ark. Zieliń.

Jeleński Michał ob. Kochanowski (Rymy wszystkie 1767).

JELENSKI Mikołaj. Aquila Jovi inter aras familiarior ad lucem Luceoriensis infulae provocata ac in auspicatissimo in suam Cathedram ingressu Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Alexandro in Wyhowo Wyhowski S. R. J. Comiti Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Luceoriensi Abbati S. Crucis Domino et Mae-

cenati amplissimo obviam expedita a Collegio Pinscensi Societatis Jesu Anno Domini 1703. typis academiae Vilnensis Societatis Jesu. folio, kart 15 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Wyhowskich na blasze ryty, pod nim 6 wierszy łac. Przypis prozą Alexandrowi Wyhowskiemu Bisk. Łuckiemu podpisało Kollegium pińskie OO. Jezuitów. Panegiryk prozą. Wyszło bezimiennie, ale na egzemplarzu Wileńkim dopisano autora.

Krasiń. — Ord. Zamojs.

Jeleński Rafał Józef Kasztelan Nowogr. († 1780) ob. Kochanowski Jan (Rymy wszystkie 1767) — Rosołecki Łuk. (Godność 1746).

JELEŃSKI Samuel, Podczaszy Mozyrski. Ferventes ad Deum orationes olim a Samuele Jeleński pocillatore Mozyrensi quotidie Mane ac Vespere absolutae Manu propria Ejusdem Latino Idiomate Scriptae post obitu in Duobus Exemplaribus Latino et verso in polonicum Typis mandatae. Varsaviae in Typographia Regia S. Jesu 1770. w 8ce, str. 201 i 2 k. rej.

O tej edycyi w dwu językach pisze Haraburda w przedmowie do broszury: Cztery punkta. Polski tytuł: Gorące do Boga modlitwy. Warsz. — Uniw. — Wileńs

— Toż:... pocillatore Mozyrensi, Capitaneo Boriscoviensi quotidie mane ac vespere absolutae manu propria ejusdem latino idiomate scriptae Post obitum ejus primum Varsaviae in typografia Regia & Reip. in Coll. S. J. 1770. Nunc dennuo impressae. Nesvisii in typographia ducali. 1778. w 8ce, k. tyt., 1 karta nlb., str. 179. Index kart 2.

Dedyk. Raphaeli et Gedeoni Jeleński przez wydawcę Jeronima Haraburdę.
Na odwrocie tytułu approbata Jana Bohomolca S. J. i Ant. Okęckiego. Zaczynają Affectuosae aspirationes amoris Divini. Od str. 122 z osobnym tytułem: Additamentum Psalmorum Regis Davidis ad orandum Deum. Jagiell. — Wileńs.

— Toż:... pocillatore Mozyrensi quotidie mane ac vespere absolutae manu propria ejusdem Latino Idiomate scriptae post obitum ejus primum Varsaviae in Typographia Regia 1770. .... impressae 1784. w 8ce, k. 2, str. 179, 2 k. rej. Warsz. Uniw.

— Modlitwy w Rożnych Potrzebach Do Pana Boga Niegdyś przez Samuela Jeleńskiego Podczaszego Mozyrskiego, Starostę Boryskowskiego codziennie rano y wieczór Odprawowane Ręką własną Onegoż po Łacinie pisane, po śmierci Jego Na Polski język przełożone, dawniey w Warszawie w Drukarni J. K. Mci y R. P. in Collegio Soc. Jesu Roku 1770 Do Druku Podane Teraz na nowo Przedrukowane. w Nieswiżu w Drukarni Xiążęcey R. 1778. w 8ce, str. nlb. 2, 196, nlb. 4.

Dedykacya: Wiekopomney Sławie ... Jeleńskich Rafała Kasztelana Nowogrodzkiego, Gedeona Sądowego Mozyrskiego ... Dzieło Powtórnie ... Poświęca Jeronim Haraburda Prefekt Drukarni. A. Wolański.

Jeleński Wiktor ob. Bernardyn (Przeprawa 1752).

Jelinek Franc. Wiktoryn od S. Ludwika (1736 † 10 Grud. 1793) ob. Gottsched (Gramatyka 1765. 1799) — Kaufman (Początki miernictwa wojennego).

Bielski Vita piar. 142—3. — Horanyi Scriptor. II. 153. — Łukaszew. Hist. Szkół II. 94. — Żebrawski Bibliogr. 417.

JELIŃSKI Sebastyan Stanisław. Architecta Gloriae et Honoris Ascia, Illustrissimo ac Magnifico Dño D. Carolo De Czekarzowice Tarło, Palatino Lublinensi, Stezicensi Capitaneo, Dum Lublini in Comitiis eiusdem Palatinatus, inter felicissimi ingressus auspicia, maximo publicae laetitiae applausu exciperetur; A M. Sebastiano Stanislao Jeliński, In Alma Vniversitate Cracouiensi, Philosopiae Doctore et Professore, promptissimo obsequio, praesentata. Anno reparati à Deo Homine Mundi 1685 Mense Julio. Cracoviae, Typis Universitatis (1685). fol. kart 13.

Na odwrocie tytułu ośmiowiersz pod herbem Tarłów. Oratio zaczyna się od: Magnum nominis Tui decus.
Branic. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Coronamentum veris laureati, nouo eruditae amoenitatis virore efflorescens, virtuti et honori VI. VV. DD. primae laureae Candidatorum dum in Alma Universitate Cracouiensi, per Excellentissimum ac Doctissimum Dominum D. M. Raphaelem Casimirum Ar-

tenski Philosophiae Doctórem, Collegam minorem, ordinarium eloquentiae professórem, in frequentissima magnorum hospitum Corona, artium et philosophiae Baccalaurei ritu solenni renuntiarentur; amoris, et gratulationis ergò, a Sebastianó Jéliński eiusdem laureae Candidato, applausu panegyrico dedicatum. Annó Salutis 1681 die 19 Mensis Aprilis. Cracoviaé apud Albertum Gorecki S. R. M. Typograph. folio, 3 arkusze.

Na odwr. tytułu herb kapituły Lwowskiej a pod nim 8 wierszy łać. Przypisał prozą prałatom i kanonikom Archikatedry Lwowskiej. Pieśń do Jana Kantego patrona. Podziękowanie wierszem professorom Ak. krak. i egzaminatorom jak: Pawłowi Wojewódskiemu dziekanowi wydz. filoz., Krzysztofowi Sowińskiemu i Krzysztofowi Krzykawskiemu professorowi Astronomii. Spółkandydaci byli: Józef Butkiewicz, Kazimierz Wodziński, Franciszek Węgrzynkowicz, Jan Iwonicki, Jędrzej Kobierski; zaś dla Jelińskiego napisał Butkiewicz. Było to za Rektorstwa Wojciecha Dąbrowskiego S. Teol. D. i professora w Ak. krak. Z ryciną Matki Boskiej.

Jagiell. — Krasiń. — Ord. Zamoj.

— Lew ognisty, nowemi od przyiaznych, przy hartowney Podkowie, strzał, ogniámi pałaiący. Ná przezacnym akćie nupcyálnym Wielmożnegó Jego Mości Pana Samuela z Brzezia Lanckorońskiego, y Wielmożnéy Jey Mości Panny Konstancyéy na Lipiu Lipskiey Starościanki Rawskiey, przy wesołey hymeneusza cerze, przez M. Sebastiana Jelińskiegó, w przesławney akádemiey krákowskiey filozofiey dóktorá, y profess. rytmem y tonem oyczystym ogłoszony. Roku pałáiącey miłośćią ludzką, miłośći przedwieczney 1687. dniá 2. lutego. W Krakowie w Drukárni Fránciszká Cezárego J. K. M. y J. M. X. Biskupá krákowskiegó, książęćiá Siewierskiego, y sławney akádemiey krákowskiey typog. folio, kart 15 nlb.

Na odwr. str. tyt. herby oblubieńców a pod niemi 6 w. pol. podpisał Stanisław Kazimierz z Tęczyna Tarło kasztelanic Zawichoski. Przypisał autor prozą Samuelowi Lanckorońskiemu. Sam dziewosłąb w stu ośmiowierszach pols. wygłasza pochwały dla nowożeńców; szczegółów rodzinnych żadnych.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Lew czuły oyczyzny strażnik stalistym przez dożywotniey przyiaźni śluby, toporem uzbroiony przy weselnego aktu okrzykach Wielmożnego J. Mci Pana Jana z Brzezia Lanckorońskiego Starościca Nowomieyskiego y Jaśnie Wielmożney JMci Panny Jadwigi z Szczekarzowic Tarłowny Jaśnie Wielmożnych JMći rodziców Karola ze Szczekarzowic Tarła Woiewody Lubelskiego y Zofii na Babinie iedynie ukochaney córy, rytmem oyczystym ogłoszony przez M. Sebastyana Jelińskiego w przesławney Akademiey Krakowskiey filozofii Dra y professora, Roku uzbroioney Bogiem natury ludzkiey 1688. dnia 21. listopada, w Krakowie w drukarni Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. typog. folio, 6 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herb Topór a pod nim 8 wier. pol. Przemowa do oblubieńców wierszem, przez autora, poczem w 79 ośmiowierszach wynosi zasługi rodzin Tarłów i Lanckorońskich.

Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Ozdoba starożytnego toporv wieczną z prześwietnym Łabęciem przyiaźnią szczęśliwie złączona; a na przezacny akt weselny, nowych oblubieńców Wielmożnego Jego Mości Pana, Stanisława z Szczekarzowic Tarła, Woiewodzica Lubelskiego; y Wielmożney Jey Mości Panny Teresy z Borkowa Duninowny Borkowskiey kasztelanki połanieckiey, w Lublinie przy wesołych applauzach Hymeneuszowych z życzliwym Grátiy Niebieskich powinszowaniem, y powinnym Muz Parnáskich honorem, przez Sebastyana Jelińskiego, w Przesławney Akádemij Krákowsk: náuk wyzwolonych, y filozofij Bakalarza, Rythmem Epithálámicznym do wieczney Pámięći podáná roku Pańskiego 1682 Dnia 8 Mieśiąca Lutego. w Krakowie w drukárni Akademickiey (1682). folio, k. 4.

Na odwrocie tytułu pod herbem ośmiowiersz. Całe pisane dwuwierszami, każdy wiersz zaczyna się od liter imion i nazwisk no-

woleńców zakończonych życzeniem: Lata Nestorowe fortunnie Vivant.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— † In Nomine Domini, Amen. Quaestio physica, de anima, sub felicissimis Auspicijs, Magnifici, Perillustris, & Reverendissimi Domini, D. M. Sebastiani Piskorski, J. V. Doct. & Profes. Ecclesiarum, Cathedralis Cracovien: & Collegiatae Wielunen: Canonici, SS. Omniū Crac: Archidiaconi, Studij Almae Vniversitatis Crac: Procancellarij & Generalis Rectoris a M. Sebastiano Jeliński, Philos: Doctore, ad Almam Metropolitanam Gnesnen: Ecclesiam Poenitentiario, et Seminarii Praefecto, ibidemq; Moralis Theol: Professore, Pro loco, in Collegio Minori, Almae Vniversitatis Cracoviensis, Publicè ad disputandum, in Augusto DD. Theologorum Lectorio, proposita. Anno animati in melius a Verbo Incarnato mundi 1698. Die 6. Mensis Septembris. Cracoviae, Typis Francisci Cezary, S. R. M. ac Illustriss. et Reverendiss. Dni Episc. Cracov. Ducis Severiae; necnon Scholarum Novodworsc. Typogr. folio, k. nlb. 2. Jagiell.

— ob. Cybulski Paul. Ant. (Solstitium 1703) — Margowski Jęd. (Coronamentum sapientiae 1684).

Encykl. Orgelbr. XIII. 222. — Juszyńs. Dykc. I. 155.

Jelińscy ob. Mackiewicz Piotr (1780).

Jelitowic Dominik ob. Grochowski Stan. (Applausus 1735).

Jelonek Jan Jerzy ob. Beimler (Medyk 1749, 1778) — Cervus Jan.

Encykl. Orgelbr. XIII. 224. — Bentk. Hist. lit. II. 454.

JEŁOWICKI Jan Bożeniec X. Uwagi kaznodzieyskie na Wielki Post o zacności y pożytkach nabożeństwa do Serca Jezusowego wydane przez W. Jmci Xiędza Jana Bożenca Jełowickiego Koadjutora Lwowskiego. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeplitey u XX. Schol. Piar. die 9ma Martii 1778. w 8ce, str. 76.

Egzemplarz Ossol. oznaczony na 76 str., zaś Bibl. Jagiell. ma str. 68. Na odwrocie tytułu Approbaty. Dedykacya do Stanisława Pruszyńskiego kaszt. Owruc. i Franciszki z Jełowickich Prusżyńskiej. Tu mówi, że starsza jego córka poszła za Stanisł. Jełowickiego, a druga za Małachowskiego Horodniczego. Jestto kazań pięć, na piątki. Jagiell. — Ossol.

(Jełowickiego Michała Sukcessorowie). Summarium documentorum ex Parte Successorum olim generosi Michaëlis Jełowicki Minorennium, tum generosi Antonii Jarosżyński Succamerarii S. R. Maiestatis, eorundem Minorennium Tutoris Bonorum Villae Szebutyńce Haeredum, contra generosum Franciscum Michalski, & officiales Thesauri Regni, conscriptum 1791. B. m. i r. dr. (1791). folio, k. 2 nlb. Jagiell.

— Replika Z strony Sukcessorów niegdy Urodzonego Mich. Bożeniec Jełowieckiego Łowczego Łuckiego y ich Opiekuna Uro. Anton. Jełowieckiego Szambelana Jego Kr. Mości przeciwko Urodz. Franc. Michalskiemu y Urodzonym Officyalistom Skarbu Koronnego. fol. k. 2 (brak końca).

Spór o dobra Schebutyniéc, Hryczkowie, Karaczowie po Krzyszt. Kłopockim po roku 1789. Jagiell.

(Jełowicki Maciej Hieronim). Relacya pogrzebu ś. p. JW. JM. X. Hieronima Macieia Jełowickiego Sekretarza Kor., Biskupa Pelleńskiego Suffragana lwowskiego we Lwowie r. 1732. Marca 14 dnia odprawionego, w drukarni brackiey Troycy przenayśw. y J. K. M. w 4ce, 2 arkusze. (Po opisie pogrzebu jest przydane:) Pożegnanie JMci Pana Starosty Hulanickiego na pogrzebie Stryja swego X. Sekretarza Kor.

Mowa drukowana w dwie kolumny.

JEŁOWICKI X. Tomasz. Krótkie kazanie przy wyprowadzeniu do grobu ciała ś. p. W. Jmci Pana Stanisława Wybranowskiego, chorążego Woiewodztwa lubelskiego, rotmistrza w woysku Kor. przez ..... kanonika katedralnego kiiowskiego, proboszcza połockiego, miane w Gościradowie d. 4 kwietnia r. 1780 a teraz do druku podane. Lublin 1780. w 4ce, tytuł i str. 8.

Branic

(Jełowieccy Konstanty, Wencesław i Stefan). Status causae. Powodowie y pozwani Ur.: Konstanty, Wencesław y Stefan Jełowieccy, niegdy u Michała Bożeniec Jełowieckiego Łowczego Łuckiego z niegdy Ur: Franciszką Izdebską spłodzeni Synowie małoletni, y Ur: Antoni Jaroszyński Szambelan J. K. Mci tychże UU. Jełowieckich opiekun. Pozwany y powód Ur: Franciszek Michalski. Sprawa względem natury dóbr Sebutyniec w Wojewodztwie Podolskim sytuowanych. B. m. i r. dr. (1791?). folio, k. 4 nlb. Jagiell.

(Jelscy). Sprawa IWW. JPP. Franciszka Podkom. Starodub. Orderu S. Stanisława kawalera Stanisława Pułkown. Petyhor. Woysk W. X. Lit. y Konstantego Podstol. Ptu Starodub. Braci oraz Kajetany, Teressy, Genoweffy, Barbary Sióstr Jelskich Starościców y Starościanek Pińskich z W. J. P. Janem Ciwińskim Obożnym Inflantskim (r. 1678). fol. k. 1.

Rzecz z powodu długu Heleny z Brzostowskich Jelskiej wiodącej handel spławny w Królewcu i współki z Cywińskim. Szło o znaczne summy pieniężne. Jagiell.

— ob. Grabowski Mich. (Sprawa 1799) — Ogiński Michał (Replika 1780).

Jelskich (Z) Bułharynowa ob. Bułharynowa.

(Jelska Anna). Trakt fortunney do honorów drogi, pod znakiem herbownych krzyżów, konwojem domowych zaszczytów, z kolligowanych familij y pańskich przymiotow, utorowany, przy tryumfalnych zaś applauzach na starościńskiego honoru ingres WJPani Anny z Frąckiewiczów Radzimińskich Jelskiey, starościny pińskiey etc., poetyckiem piórem określony od obligowanego swemu imieniowi collegium pińskiego soc. Jesu, r. 1737. Wilno. W drukarni Coll. Soc. Jesu. fol. str. 10. Kijows.

Jelskich (Z) Anna ob. Woizbun (Kazanie 1760). Krasiń.

(Jelski Franciszek). Przy rozpoczęciu sądów Trybunału Gł. W. X. Lit. kadencyi Grodzieńskiey do Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Franciszka Jelskiego, marszałka trybunalskiego, podkomorzego Pttu Starodubowskiego kawalera Orderu S. Stanisława od XX. Piarów prowincyi Litt. (Wiersz). B. m. dr. Roku 1784 maia 1 dnia. w 4ce, k. 4 nlb. Czartor.

— Do Jaśnie Wielmożnego J. P. Franciszka Jelskiego Marszałka W. Trybunału Gł. W. X. Litew. (Wierszem). w 4ce, 1 ark.

Wspomina tu w nocie o świeżo przybyłym do Wilna Smuglewiczu, także życie Kazimierza W. przez JW. Mniszka M. W. K. i Instituta Casimiri Magni de Judiciis. Smuglewicz był w Wilnie po r. 1785, a potem od r. 1797 professorem. Mniszek wydał Kazimierza r. 1777.

JELSKI Konstanty Starościc powiatu Pińs. Na imieniny JW. J. X. Pawła Xawerego Brzostowskiego Referendarza W. Xstwa Litewskiego. (Bez wyr. m. i r. dr.) fol. k. 1.

JELSKI Stanisław. Explikacya czyniona w Stanach przez J. W. Stanisława Jelskiego. Kommissarza Skarbu W. X. Litt. delegowanego, na Głos J. W. Maurycego Franciszka Karpia posła z Xięstwa Żmudzkiego na Sessyi seymowey dnia 13 miesiąca października roku 1791 miany. (1791). w 4ce, k. 10.

Bez osobn. tytułu. Mówi o Remanentach od r. 1778. O Summie allewiacyjnej na gratyfikacye samolubne. Monopolium tabaczne. Instruktarz celny. Instruktarz od ścian Państwa Moskiewskiego. Interes z Oskierką. Wojskowe fundusze. Wejście do Żaszdzi rublów. Zażalenie na officyalistę podatku skórowego.

Branic. — Jagiell.

(Jelski Wład.). Na urodzenie Jaśnie Wielmożnego J. Mci Pana Władysława Jelskiego Marszałkowicza Tbłu Gł: W. X. Litt. d. 7 Januarii 1785. (Bez osob. tyt. Bez wyr. m. dr.) w 4ce, kart 2 (Wiersze). Jagiell.

(Jelski Wład. Michał). Sidus Martis sereniorem post eclipses patriae diem, Polessiaco Polo reaccedens; in avitis armis perillustris mgfici domini D. Vladislai Michaelis Jelski capitanei Pinscensis, colonelli cataphractae militiae M. D. L. sub auspicatissimum exortum

in capitaneatus auge, inter publicos gestientis districtûs applausus, exultantis populi vota, encomiastico salutationis homagio adornatum, a minima Societate Jesu collegij Pinscensis, Aº 1737. Vilnae, typ. S. J. fol. ark. $6^1/_2$ (kart 15).

Branic. — Krasińs.

— ob. Jenisewicz Bor. (Introitus 1736).

(Jeltsch Lucas). Parapbernalia Apollinea, Nuptiis Viri eruditi et praeclari D. Lucae Jeltschii In oppida Mega-Tschir. Notarii et ludi literarii Moderatoris meritissimi, Cum lectissima et pudicissima Virgine Anna Maria Viri Reverendi et eximii Dni Adam Rosaei Pastoris in pago Grosskrichen, ac Poëtae Laureati, filia Orphana, ut et Honesti et laudati Dn. Christophori Heilmanni Civis et Sartoris Neo-Bojanoviani; cum Rebecca praefati Dn. Jeltschii filia Virgine, pietate et moribus quam maxime decora. Prioribus d. 2. posterioribus d. 3. Martii 1648. celebrandis, ab amicis quibusdam mente et manu candida exhibita. Lesnae, ex typogr. Danielis Vetteri. w 4ce, kart 6.

Wrocławs.

Jemeinickie bractwo ob. Effekt (1689) — Pieśń (1689).

JEMIELITY Rudolphus. Tria propugnacula Philosophica In Turribus Zbierzchovianis constituta tot Literariae Reipublicae capitibus tutandis quot Phil. assertionibus propugnandis accomodata. Nec non sub fortunatissimis Auspiciis Perillustris ac Magnifici Domini Sigismundi de Zagorze Zbierzchowski Succamerarii Lomzensis Domini et Maecenatis Munificentissimi Magno ejusdem Nomini et honori dicata Propugnabuntur a Generoso ac erudito Domino Rudolpho Jemielity. Methaphisices Auditore Praeside R. O. Stanislao Łosiewski Soc. Jesu in Collegio Varsaviensi Ordinar. Philos. Professore. Varsaviae, typis Caroli Ferdinandi Schreiber S. R. M. typ. folio, kart 13.

Ossol. — Przeździec. — Uniw. lwow.

(Jemielska Krystyna). Wiersz z okazyi małżeństwa Krystyny Jemielskiey z Sokołowskim ..... obacz Zdolbicki (Nexus 1647) — Sokołowski.

Jemielska Krzycka Zofia ob. Zdolbicki Wawrzyniec (Epitalamium).

JEMIELSKI Marcin. Rosprawa Hymena na weselu Pawła Sieninskiego, Kasztelanica lubelskiego, z Helzbietą Hrabianką Tarnowską, Kasztelanką żarnowską. Kraków, u Franc. Cezarego 1632.

— Iż tytuły cudzoziemskie przeciwne są prawu y szkodliwe Polszcze. Bez w. m. dr. 1636. Dzików.

Maciejows. Piśmienn. III. 757. 769.

— ob. Imieliński Jerzy (Jamieliński z Imielna) — Grodzicki Adam (Dargodzki Mac.) (Tytuły cudzoziems.).

Jemielski Stanisław ob. Zdolbicki Wawrzyniec (Epitalamium).

JEMIELSKI Tomasz. Sociale fortunae Virtutisq. Connubium in Illustrissimis Neo-Sponsis Andrea De Lubieniec Niemoiewski Castell. Bydgostiensi Anna in Tuczno Tuczyńska Castellaniae Gnesnens. Capitaneide Povidzensi ad festivas Hymenaei taedas Benevolo Thomae Jemielski Tribunidae Inovladislaviensis Calamo adumbratum. Posnaniae, typis Collegii Soc. Jesu Anno Domini 1688. fol. kart 6 nlb.

Ossol.

— Wiek kwitnący J. W. J. M. Panu Andrzeiowi z Lubienca Niemoiewskiemu Kasztell: Bidgoskiemu, J. M. Pannie Annie na Tucznie Tuczyńskiey Kasztelance Gniezn. Starościance Powickyi przy weselnym akcie od Tomasza Jemielskiego Syna IM. P. Woyskiego Inowłocławskiego obiecany. W Poznaniu w drukarni Collegium Soc. Jesu. (1688). fol. k. 3 nlb. (Wiersz).

Ossol.

Jemiołowska Anna ob. Sanner Stanisław (Vivanda niebieska 1692).

JENCKE Jan Henryk. Przełożenie uwag konfraternii kupieckiey miasta J. K. Mści Poznania, do zawarcia naypożytecznieyszego nowego traktatu handlowego stósownych, z wyłuszczeniem abusus, które się w handel prowincyi Woiewództw Wielkopolskich wcisnąć

mogły, prześwietney deputacyi do zawarcia tegoż traktatu wyznaczoney podany. Jan Henryk Jencke, starszy y delegowany konfrat. kupiec. m. J. K. M. Poznania. folio, arkuszy sign. B_2.

Branic.

JENDRSKI Jakob Antoni. Mądra indzienigierka dwóch domów dla siebie albo kazanie pokazane na pogrzebie Wielmożney Jey Mości Paniey Alexandry Radzimińskiey ciwonowey Szawdowskiey, podkomorzyney Żmudzkiey. Przez Wielebnego Xiędza Jakuba Antoniego Jendrskiego doktora pisma świętego, deffinitora Prowincyey Ruskiey y Litewskiey regenta y kaznodzieie konwentu Wileńskiego Panny Mariey na Piasku zakonu Franciszkańskiego dnia 20 marca roku 1652. W Wilnie, w drukarni Oyców Bazylianów Świętey Troyce. w 4ce, k. 16 nlb.

Ded. Jędrzejowi Alex. Radzimińskiemu ciwonowi Szawdowskiemu.

Maciej. Piśmienn.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Trzy znáki łáski Bożey na orizoncie Szreniawy Ich Mościów PP. ze Zmigroda Stadnickich pokazáne ná pogrzebie Jego Mośći Páná Jana Kazimierza ze Zmigroda Stadnickiego, Woiewodzicá Belskiego. W kośćiele S. Mágdáleny w Przemyślu u Oycow Fránciszkanów, dniá 8 Styczniá Roku 1646. Przez X. Antoniego Jendrskiego doktorá theologá, kustoszá y guárdyaná ná ten czás Lwowskiego tegoż Zakonu Fránciszkáńskiego. We Lwowie, w drukárni Coll. Soc. Jesu v Sebastyana Nowogorskiego. Roku P. 1645. w 4ce, kart 19 nlb. (Druk gocki).

Na odwrot. str. tyt. herb Szreniawa, pod nim 4 w. łac. Przypisał autor prozą Janowi Adamowi ze Zmigroda na Lesku Stadnickiemu podczaszemu ziemi krakowskiej. Approbatio podpisuje Stan. Stamierowski Leopoli. Kazanie osnute z tekstu: Nunc scio quia poposceris a Deo.

Maciej. III. 870.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

JENDRZEJEWSKI Józef Ks. Prez. Akad. Wileńs. Wdzięczność za łaski Janowi Sołłohubowi Generałowi Artylerii W. X. L. w dzień uroczystych imienin jego oświadczona. (Wilno 1774). folio, kart 2.

Krasiń.

Jeney. Partyzant, czyli sztuka prowadzenia pomyślnie woyny podjazdowey, według zwyczaiu wieku teraźnieyszego. Z przydatkiem ułożonych plant, ułatwiaiących poięcie, dyspozycye y wszystkie potrzebne obroty woysk letkich w odprawianiu marszów, czynieniu zasadzek, attaków y reyterady, jako y z sposobami łatwemi leczenia zdarzaiących się przypadków y chorób pod czas kampanii tak ludziom iako y koniom przez Jmci Pana de Jeney sławnego Indzeniera y kapitana woysk francuzkich wydany. A teraz na polski ięzyk przetłumaczony roku 1770. w drukarni Supraślkiey, WW. XX. Bazylianow. w 8ce, kart 6 nlb., str. 198 i Plantyw. w 4ce, I do VII.

Bentk. II. 868. — Żebraw. Bibliogr. 489. Akad. — Czartor. — Kijow. — Krasiń. — Ossol. — Zieliń.

Jenisch, Jönisch ob. Janocki J.

JENISCH Bernard (1734 † 22 lut. 1805). De fatis linguarum Orientalium Arabicae nimirum persicae et Turcicae commentatio. Viennae 1780, typis Josephi Nobilis de Kurzböck Sacr. Caes. Reg. Aulae illyrico Orientalis. fol. str. CLXIV (164) i tablic 3 wzorów pisma.

Autorem tego dzieła jest Bernard Jenisch. Obacz Meniński: Lexicon arabico-persico-turcicum. Editio 2da Tom II, karta 2ga gdzie mówi, że ta rozprawa Jenischa dodaną była do Tomu I Lexykonu Menińskiego edycyi 2ej. Warsz. Uniw.

JENISCH D. Philosophisch-kritische Vergleichung und Würdigung von vierzehn älteren und neuern Sprachen Europens, namentlich: griechischen, lateinischen, italienischen, spanischen, portugiesischen, französischen, englischen, deutschen, holländischen, dänischen, schwedischen, polnischen, russischen, litthauischen. Eine von der königl. Preuss. Akademie der Wissenschaften gekrönte Preisschrift des Herrn D. Jenisch Prediger in Berlin. Diversi — lingues, homines. Berlin, bey Friedrich Maurer. 1796. w 8ce, str. VIII. 503.

(Jenisius). Gymnasii Elisabetani ornatissimo Alumno Johanni Jenisio Lesna-Polono XV. Calendas Novembris A. O. R. CIƆIƆCLXXI. In ipso Studiorum cursu mortalitate intercepto et X. Cal. Nov. tumulato ut exequias eant liberalibus studiis operantes Pietatis impulsu hortatur Non nemo condiscipulorum. Wratislaviae, In Haeredum Baumannianorum Typographia exprimebat Joh. Christophorus Jacobi. fol. kart 2.

Wrocławs.

JENNINGS Lord Minister handlu. Widok rzeczywistości Religii Chrześciańskiey, wziętey w sobie samey po Angielsku napisany przez Jmć Pana Jennings, po francuzku przełożony przez Imć Pana Le Tourneur, a po polsku wytłómaczony przez X. Felicyana Wykowskiego Scholarum Piarum. In modico svades me Christianum fieri. Act. XXVI. 28. w Warszawie w Drukarni Nadworney J. K. Mci 1782. w 8ce, kart 6 nlb., str. 146 i Omyłki 1 str.

Dedykacya tłumacza do Xiężny z Sapiehów Jabłonowskiej Wojew. Bracławskiej.

Krótszy pierwszy tytuł jest: Rzeczywistość religii Chrześciańskiey. Na odwrocie tytułu approbacyą podpisał X. Mich. Stadnicki Schol. Piar. 12 Jan. 1782 r.

Jocher 2205 a. 3021.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

Jentaculum ob. Hermann Joh. (1651).

Jeografia ob. Jasieński Wal. (wierszem 1766) — Kuropatnicki E. (Galicyi 1786) — Opolski Antoni (1782) — Waga Teod. (Polski 1767).

Jeometrya ob. Geometrya.

JEREMIASZ. Treny Jeremiasza nad zburzeniem Jerozolimy, według textu LXX tłumaczów, przekładania Jacka Przybylskiego, podczas ciężkiey iego choroby r. 1795. W Krakowie. w drukarni Jana Maya (1793). w 4ce, k. 16.

Bentkow. omyłką ma rok 1708.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Arnaud (Lamentations 1757) — Commentarii (1593) — Chrościński W. S. (1759) — Hieremias.

JEREMI Patryarcha. Posłania Konstantinopolskawo Patriarcha Jeremii. Bez miejs. i roku. (Prawdopodobnie w Ostrogu około 1584). w 4ce, k. 12.

Sacharow N. 73. — Karataj. 88.

Karatajew. — Sobór Kijows.-Pecsers. — Klasztor Uspensk. we Lwowie.

— Okrużnaja hramota konstantinopolskawo Patr. Jeremii, napieczat. wo Lwowie w Typografii Bratskoj, 1591 g. Janwaria 23. folio.

Sprawozdanie Biblioteki Publicznej Petersb. za r. 1859. str. 22 i 23. - Karat. 101. Petersb. publ.

Jerin ob. Włostowic (Fons Pegati 1618).

JERLICZ Jan. Arka Przymierza między Bogiem a narodami Chrześciańskiemi Nayśw: M. Panna na Jasney Górze Poczaiowskiey ustawicznemi cudami słynąca za zezwoleniem Zwierzchności powszechnemu widokowi wierszem przez W. Jana Jerlicza Skarbnika Drochickiego w krótkości okazana. W Poczaiowie 1773. w 4ce. Horodec.

Jerliński patryarcha ob. Sofroni Limonar (1628).

Jermołohion yły katawasyja. Lwów 1723. w 12ce.

Jeronikai ob. Mylius J. (1566).

JERONIM błog. Skazanie o Judie predatielie, błażennawo Jeronima. Bez m. i r. (Druk kijowski około 1700). w 4ce, str. 12.

Dopełnienia N. 121. — Karat. N. 1136. Karataj. — Petersb. publ.

Jerosolimitana peregrinatio ob. Wolski Tomasz Stanisław (Illustris peregrinatio 1737).

Jerowski Franciszek ob. Szaster Winc. (Przymierze 1775).

JEROWSKI Józef. Odpowiedź z strony Ur. Józefa Jerowskiego przeciwko J. P. Piotrowi Blankowi bankierowi warszawskiemu w sprawie o uznanie J. P. Blanka za wspólnika z. Szt. Buchnerem Kupcem Elbląskim do nakupionego od Ur. Jerowskiego Pszenicy a ztąd do zapłacenia za też Przenicę Ur. Jerowskiemu Czer. Złr. 4354 y Cwierć wraz z Prowizyą y wydatkami Prawnemi tegoż J. P. Blanka obowią-

zanie za poczynione zaś w teyże Sprawie przez JP. Blanka inwolucye, kondykta y za co tylko wypadać będzie ukaranie. fol. str. 65.

— Summaryusz Manifestów y Pozwów z Strony Ur. Jerowskiego przeciwko J. P. Blankowi y innym osobom poczynionych i powydawanych. folio, str. 3. Jagiell.

Proces z handlowych stosunków z lat 1700. 1791. 1792.

Jerowski Józef ob. Blank Piotr (1792).

JERUSALEM Theodor Wilhelm. Cum Samuel Schelguigius in Gymnasio Gedanensi profesor ac rector salutatus esset. Dantisci 1685. folio. Gdańs.

Jerozolima ob. Andrychomiusz Chrystyan (1671. 1716) — Bugenhag Jan Dr. (1715) — Bykowski X. Antoni (1595. 1696) — Crevier J. B. L. (1778. 1793) — Cypryn od S. Aleksego (Nowa Góra 1681) — Droga (1789) — Fabrowic Sebast. (1621) — Frankiewicz J. (nowe we wsi Góra 1670) — Grabowski Man. (Pańskie 1755) — Historya — Józef (1725) — Miaskowski Kasper (1621) — Müller Mat. (Concilium 1678) — Muratowicz W. (Gloria sepulchri 1755) — Passia (1571) — Peregrynacya (1725) — Pobożność (1671) Nowy testament (1740) — Radziwiłł Chr. (Peregryn. 1614) — Rybiński Ant. (1725) — Suslyga Laur. (Tabulae 1605) — Treter (Nowa 1772) — Waxmański Wacł. (Nowa Jerozolima 1767) — Wierzbowski Stef. (Nova 1680).

Jerycho Nowe (1615) ob. Kmita J. A. (Opisanie).

JERZMANOWSKI Franciszek Poseł wojew. Łęczyckiego, pisarz grodzki przedecki. Głos ... na seymie d. 17 9bris r. 1774 miany. (Bez w. m. dr.) folio, karta 1. Krasińs.

— Głos J. W. Jmci P. ..... Pisarza Grodzkiego Przedeckiego posła z W. Łęczyckiego na Sessyi Seym. d. 6 Aprilis 1775 miany. fol. 1 k.

— Mowa J. P. Jerzmanowskiego posła wojew. Łęczyckiego pisarza grodzkiego przedeckiego na delegacyi w Warszawie d. 7 Lutego miana. w 4ce, k. nlb. 2. Krasińs.

— Mowa JMci P. Fr. Jerzmanowskiego pisarza przedeckiego posła na seym wojew. Łęczyckiego na tymże limity seymie d. 15 Listopada r. 1774. w Warszawie miana. w 4ce, k. nlb. 2. Krasińs.

— Mowa J. W. Jerzmanowskiego pisarza grodzkiego przedeckiego posła wojewód. Łęczyckiego na sessyi delegacyjney d. 3 Lutego 1775 r. miana. w 4ce, kart nlb. 2

Branic. — Krasińs.

— Mowa J. W. J. Pana Franciszka Jerzmanowskiego Posła na Seym z Wwodztwa Łęczyckiego a z Seymu Delegata do traktowania z Ministrami Zprzymierzonych Dworów na Sessyi Delegacyiney Die 25 Februarii 1775 Anno miana. fol. k. 2.

W sprawie dyssydentów mówi, że traktat 1768 oderwał 1200 Cerkwi unickich od kościoła Rzymskiego a to mocą i gwałtem. Oświadcza, iż od przekonań nie odrażą go ani sporządzone na karki nasze niewolnicze jarzma, ani wystawione wojsk zagranicznych bagnety.

Akad. — Jagiell. — Krasińs — Ossol.

— Mowa ... na sessyi delegacyjney 27 Febr. 1775. fol. kart 2.

Taż sama jest i na drugiej karcie mowy z dnia 25 Februarii. Krasińs.

— Mowa J. M. P. ... pisarza Grodzkiego Przedeckiego posła Wojewodztwa Łęczyckiego. Na Seymowey Sessyi miana dnia 3 Marca Roku 1775. w Warszawie. fol. k. 1.

Mówi w sprawie Dyssydentów, przeciw konwencyi Petersburgskiej. Wolałby, aby zabrano nas przemocą niż podpisywać traktat. Jagiell. — Krasińs.

— Mowa J. W. J. Mci Pana Fr. Jerzmanowskiego posła y delegata wojewodztwa łęczyckiego na sessyi delegacyjnej die 18 martii 1775 miana. 1775. fol. k. 1. Branic.

— Mowa J. W. Jmci Pana Franciszka Jerzmanowskiego Posła Wojewodztwa Łęczyckiego y Delegata z Seymu, Przeciw Proiektowi wniesionemu, aby Marszałkowstwo Nadworne Koronne, mimo Prawa świeżo Consilio Per-

manenti proponowania do Wakansów danego, y niezważaiąc na dawniejsze de Incompatibilitate Ministeriorum w iednym Imieniu, mówiące, mogło bydź dysponowane. Miana. Na Sessyi Delegacyiney die 19 Martii 1775. fol. k. 1.
A. Wolański.

— Mowa J. W. Jmci Pana ... Pisarza Grodzkiego Przedeckiego, Posła Wwdztwa Łęczyckiego Na Seymie po przeczytaniu Consilii Permanentis d. 28 Martii 1775 miana. fol. k. 2 nlb.

Oświadcza się przeciw Radzie Nieustającej, i przeciw Komissyi Edukacyjnej, której nowy sposób edukowania dąży do zagubienia języka łacińskiego.
Jagiell. — Krasińs.

— Mowa J. W. Jmci P. ... posła W. Łęczyckiego na Sessyi Seymowey o rozwiązanie Konfederacyi die 30 Martii 1775 miana. (1775). fol. k. 1.
Branic.

— Mowa J. Wgo Jmci Pana ... Grodzkiego Przedeckiego Posła z Woiewodztwa Łęczyckiego na Sessyi Seymowey dnia 5 Aprilis 1775 r. Miana. fol. k. 1.

— Mowa J. Mci ... wyrażaiąca złe konsekwencye z obierania na Seymikach Kandydatów do wakuiących urzędów wynikające. 1775 r. folio, 1. karta.

— Mowa na seymie ordynaryinym d. 25 8bris r. 1786 w Izbie senatorskiey 1786. fol. Branic. — Krasińs.

— Mowa J. W. J. M. P. ... Chorążego Inowrocławskiego Podstarosty y posła Wwdztwa Łęczyckiego na Sessyi Seymowey dnia 9 stycznia 1789 miana. Warszawa, Groll. fol. k. 4.
Branic. — Czartor. — Zielińs.

— Mowa J. W. Jmci Pana Chorążego Inowłodzkiego Podstarosty grodzkiego y posła wwdztwa łęczyckiego na sessyi seymowey dnia 5 czerwca 1789 r. miana. Warszawa Gröll, (1789). fol. k. 1. Branic. — Czartor.

— Mowa J. W. Jmci Pana Franc. Jerzmanowskiego Chorążego Inowłodzkiego Podstarosty grodzkiego y posła Wwdztwa Łęczyckiego na sessyi seymowey 15 czerwca 1789 miana. Warszawa, w dr. M. Grölla (1789). folio, ark. 1. Branic. — Czartor.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana ... posła łęczyckiego chorążego Inowłodzławskiego dnia 22 grudnia 1789 roku miana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla, księgarza Nadwornego J. K. Mci. w 4ce, k. 2.

Mówi, że wnosił manifesta i protestacye, lecz niemi nie obronił ani kraju ani prerogatyw tronu. Żadnego podpisu nie dał na działach kraju umieszczonego i zagranicznych, pensyi nie pobierał. Skarży się że wzbroniono przyjmować do ksiąg grodzkich jego manifesty od roku 1775.
Branic. — Jagiell.

— Mowa ... d. 10 Sierpnia 1790 r. na Sessyi Seymowey miana. (Warszawa) w drukarni wolney. folio, k. 2.
Krasińs.

— Franciszka Jerzmanowskiego, pisarza grodzkiego przedeckiego, posła na seym z wojew. Łęczyckiego, Konsyl. konf. warsz. i z tegoż seymu do traktowania z ministrami cudzoziemskimi delegata. Mowy pryncypalniejsze: dnia 19 Aprilis 1773, d. 12 Maja, d. 14 Junii, d. 10 Augusta, d. 21 Augusta, d. 31 Augusta, d. 18 7bra, d. 22 7bra. (Dnia 30 Septembr. 1773, manifest posłów Łęczyckich). Manifest Jerzmanowskiego d. 9 8bris i Protestacya d. 22 9bris. Bez w. m. dr. folio, kart 4.
Krasińs.

– Mowy niektóre z umieszczeniem Manifestów względem rozebrania Kraju Polskiego przez potencye Sąsiedzkie J. W. Jegomości Pana .... Pisarza Grodzkiego Przedeckiego Posła z Wwdztwa Łęczyckiego. Na Seym R. 1773 zaczęty a do 1775 trwaiący, y z tegoż Seymu do traktowania z Ministrami Cudzoziemskiemi Delegata miane, y poiedynczo drukowane, w Roku zaś 1789 dla uwiadomienia Publiczności razem zebrane, y powtórnie do Druku podane. W Warszawie, w Drukarni Uprzywileiowaney M. Grölla Księgarza Nadwornego J. K. Mci. (1789). w 4ce, str. 43.

Mieści 18 mów i dwa manifesty. Rozpoczyna Mowa przeciw ogłoszonej konfederacyi 19 kwiet. 1773. Kończy Mowa 6

kwietnia 1775. Poczem Manifest o nieważności obrad od r. 1773 do 1775, o niewinnem rozebraniu kraju, o uciśnieniu wojskami narodu etc. wniesiony 15 Kwietnia 1775.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw. — Zieliń.

— Urodzony Franciszek Jerzmanowski Pisarz Grodzki Przedecki ma honor upraszać Jaśnie Wielmożnych Posłów Seym teraźnieyszy Ordynaryiny składaiących, aby w dwóch niżej wyrażonych okolicznościach opacznego udania nie doświadczał pokrzywdzenia. B. w. m. i r. (1776). fol. k. 1.

A. Wolański.

Jerzmanowski Franciszek ob. Morzkowski Tomasz (1789).

Jerzy Augustus ob. Wysocki Samuel (Chwała 1747).

Jerzy od S. Bernarda ob. Ciapiński X. Jerzy (Kazanie 1749. Istota 1750).

JERZY od S. Hieronima Trynitarz. Droga do Boga naypewnieysza y nayprościeysza, życie bez krzywdy ślubów zakonnych, na solenney professyi Wielebney J. M. Panny Łucyi Strutyńskiey w starozapustną niedzielę w kościele Łuckim WW. Panien Brigittanek kaznodzieyskim stylem pokazana a wielkiemu imieniowi y honorowi W. J. Mci Księdza Ignacego na Strutynie Strutyńskiego kanonika kat. Łuckiego proboszcza Zbarazkiego z bliskiey do rodzoney synowicy relacyi przez zwykłą dedykacyą poświęcona, od autora tey pracy X. Jerzego od S. Hieronima Kaznodziei ordynaryusza konwentu Beresteckiego zakonu Troycy Nayśw. od wykupienia niewolników r. 1756 za pozwoleniem przełożonych w drukarni J. K. M. WW. OO. Bazylianów monastera poczaiowskiego. fol., k. 11 nlb.

Autor przypisał prozą temuż kanonikowi. W samem kazaniu pełno pochwał dla rodziny Strutyńskich.

Toż kazanie wyszło pod tym samym tytułem tylko zmieniony przypis: Juliannie z Rościszewskich Strutyńskiey Starościnie Horodalskiej, pisarzowy i pułkownikowy woysk kor. i matce nowej zakonnicy. Bez zmiany miejsca druku i roku.

Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Jerzy Heynrich ob. Dobrakowski Wojciech Fabian (1701).

JERZY X. Karmelita. Powszechna radość przy ścisłym związku dwóch wysoko sławnych w Koronie polskiey i W. X. L. familii książąt Radziwiłłów z domem Judyckich przez Karmelitow prowincyi ruskiey S. Jerzego publicznie ogłoszona. Wilno 1767. folio, kart 15 nlb.

Krasińs.

Jerzy II. ob. Clötz Michael (1742) — Gruber Jan Daniel (1740).

Jerzy Swięty (Georgius) ob. Equus (1730) — Jurgiewicz And. (1591) — Korona (1698) — König — Laskowski Jerzy (1697) — Laurynowicz Mik. (1650) — Łukaszkiewicz Joannes (1689) — Officium (1779) — Ordo (1682) — Schedel Nicol. Alex. (Corona 1678) — Siestruniewicz St. (Wiersz 1784) — Stancewicz Joan. (Dialog 1650) — Tyszkiewicz Georg. (1650).

JERZYKOWICZ Piotr X. Reformat. Moc gorliwa herbownego Jaśnie Wielmożnych Wielmożnych Miaskowskich Boncży za wiarę, prawo, oyczyzny dobro wsławiona nieśmiertelną dzielnością ś. p. Jaśnie Wielmożnego Antoniego z Miaskowa Miaskowskiego Kasztelana Lendzkiego, a po skończoney tegoż J. W. Senatora, tey doczesnego życia śmiertelnego mocy, dla nieśmiertelney pamięci, pod czas pogrzebowego aktu przy pochowaniu zmarłego ciała, w kościele OO. zakonu świętego Franciszka Reformatów Konwentu Kaliskiego, z ambony pogrzebowym kazaniem ogłoszona. Przez X. Piotra Jerzykowicza Wielkopolskiey prowincyi Reformata, na ten czas w Kaliszu filozofii lektora. Roku ktorego moc gorliwa przedwiecznego słowa wsławiona narodowi ludzkiemu 1756. Dnia 27 kwietnia. W Kaliszu w drukarni J. K. M. Collegium Societatis Jesu. folio, 30 kart nlb.

Na odwr str. tyt. herb Bończa; pod nim 16 w. pol. Autor przypisał prozą synom zmarłego Kasztelana. W kazaniu samem są ciekawe szczegóły do rodziny Miaskowskich. Kazanie jest z textu: Exaltabitur sicut unicornis. Gęsto przeplatane łaciną.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Un.

— Swięta kompania Jezus, Marya, Józef w obrazie Miedniewickim koronowanym w roku 1767. w Łowiczu 1775 r.

JESCHKE Marcin. Dissertatio historica de Quercu Romowe gentilibus olim Prussis sacra. Locum ejus et formam exhibens. Quam a D. F. O. M. consentiente amplissima facultate philosophica pro receptione in eandem in Academia patria publice eruditorum sizetezej committit M. Martinus Jeschke respondente Theodoro Rhodmann Regiom. Pruss. Ad. d. ... Maji Anno MDCLXXIV (1674). horis locoque solitis. Regiomonti, typis Friderici Reusneri. w 4ce, k. 6 nlb.

Ded. Parentibus suis.
Encykl. Orgelbr. T. 13, s. 285.

Czartor.

Jesiński Melchior ob. Lyra Sim. (In nuptias 1580).

Jesman Józef ob. Sobański Bern. (Sprawa 1799).

JESSEN D. Oratio D. à Jessen Danici Oratoris in Polonia credentiales exhibens 1704.

W Lünig. Oratt. III. 468.

Jessovius Jacobus Prilusius ob. Przyłuski Jacob. — Orzechowski St. (Pro ecclesia 1546).

Jesu (De) Christi Filii Dei natura sive Essentia nec non de peccatorum per ipsum Expiatione Disputatio adversus Andream Volanum ..... (Secunda Editio). Cracoviae Typis Sebastiani Sternacii 1627. w 8ce, k. 4, str. 272. (Na końcu:) Index locorum k. 2, str. 57.

Czartor. — Warsz. Uniw.

Jesvida ob. Pyrser M. Hieronymus Paduanus (1514).

Jesuita resolutus ob. Donnerus J. (1614).

Jesuiten-Gift wie es mehr unter Clemens XIII entdeckt, unter Clemens XIV unterdrückt und unter Pius VI noch fortschleicht, oder der Jesuit in fünferley Gestalten allen Christen zur Warnung vorgestellt. Philadelpia. 1784. w 8ce.

— Verdientes Lob- und Ehrengedicht der blutdürftigen Jesuiten durch welche der unerhörte Mord und Ruin der armen Stadt Thorn entsponnen. Königsberg (1724).

— Merkwürdige Nachrichten von den Jesuiten in Weissreussen, in Briefen aus dem Italienischen. 1786. ob. Nachrichten.

— Woher kombts dass die Jesuitten so blutgierig? B. m. i r. dr. (1725). w 4ce, k. 2.

Czartor.

— Königliches Zeugniss wider die Zeitung, dass Jesuiten in Krackaw eingezogen und zu Nilo hingerichtet worden. Mainz 1586. w 4ce, 4 ark.

— ob. Bartscius (Skarga P. Spiegel 1603) — Henricus Jonas (Hindertreibung 1632) — Jezuici.

Jesuitarum scholae ob. Differentiae (1670).

Jesuitica ob. Informatio (1644).

Jesus ob. Chrystus.

JĘTKIEWICZ Teofil Bazylian. Aquila grandis magnarum alarum in Zyroviciana solitudine nidificans, sub corona renascens beatissima Virgo Maria, in parva sua, sed pretiosissima gemma, maximis gratijs a tertio jam saeculo orbi nota a sanctissimo felicis recordationis Benedicto XIII, sub felicissimo regimine Clementis XII ad secundissimam Augusi Secundi regis Poloniarum totiusque polono-palaemonici orbis felicitatem, ante comitia regni generalia Grodnae celebranda, anno Domini 1730. 19 Septembris juxta vetus vero calendarium 8 ejusdem, die suo natali Laurigerae Radivilianae Aquilae Celsissimi Principis Hieronimi Floriani Radziwił S. R. J. Principis, Ducis in Ołyka, Nieśwież, Birze, Dubinki, Słuck, Kopyl et Kleck, Comitis in Mir, Szydłowiez, Kroże et Biała, Cancellaridae M. D. L., Premysliensis, Krzycoviensis, Camenecensis etc. etc. etc. Capitanei. Obsequiô Inauguratrice vero dexterâ Illustriss: Excellentis: en Reverendis: Domini D. Athanasii in Szeptice Szeptycki Archi-Episcopi Metropolitani Kijoviensis et totius Russiae Episcopi Leopoliensis Haliciensis et Camenecensis Kijovo-Peczaroviensis, Unioviensis etc.

etc. Abbatis coronata. Supraslii typis Ord. D. Basilii M. A. 1730. w 4ce, str. 128, i 3 ark.

Do wyrazu *parva* jest przypisek drukowany na brzegu karty tytułowej: Imago Zyroviciana non adaequat in magnitudine ovum anserinum. Pod dedykacyą do X. Hier. Floryana Radziwiłła podpis: Theophilus Jętkiewicz O. D. B. M. SS. Domini nostri Alumnus AA. LL. et Phil. Doctor, Conc. Ord. Zyrow.
Jocher 9137.
Chreptow. — Czartor. — Kijows. — Warsz. Uniw.

JETZE Franc. Chr. Rect. Gymn. Thorun. Betrachtung über die Auferstehung der Todten. 1755. w 8ce, 4 ark.
Jocher 2187

— De libro rarissimo Vincentii Molis, Philosohia naturalis corporis Christi. Thorunii 1755. fol.
Jocher 2217.

JETZMANNUS Joh. Caspar. Applausus in electione Christophori Fischeri consulis designati. Dantisci 1713. fol.

Jeucholohion yły Trebnik. Lwów 1720. w 8ce. ob. Euchologion.

Jewanhełyje tołkowoje razłycznymy św. katołyczyskyja syricz sobornyja cerkwy Chrystowy uczytelmy na wsia sedmycy, takozde y na Hospodskije prazdnyky. W Wylni w typografyi Łukasza y Kozmy Mamonyczew. 1595. folio.
Dedykacya Szym. Wojnie kasztel. Mścisł.
Jocher 4406.

— uczytelnoje na wsiaku nedilu y na hospodskyja prazdnyky y naroczytych światych, yzbrano ot świataho Jewanhełyja światijszym Kałystom, archiepiskopom Konstantynahrada. Powelenijemi że Kyr Gedeona Bołobana Episkopa Hałyckaho, Lwowskaho y Kamenca Podolskaho, eksarchy wełykaho tronu Konstantynopolskaho, yzślidowana y na mnohych mistach ysprawłena; nowowydana, z drukarni Kryłoskoje w lito wypłoszczenia Is. Chrysta Syna Bozyja 1606 Misiacia oktobryia 1 dnia. fol. k. 4 i 416 k.
Na odwrocie herb Bałabana.
Jocher 4407. Uniw. lwows.

— uczytelnoje woskresnoje, tworenyje św. Kałysta, Archyjepyskopa Konstantynopolskaho. Wylno 1782. fol.
Wydanie staroobradców.
Jocher 4408. — Sopikow I. 271.

Jewdawszowski Jarosz ob. Zygrowiusz Jan (Śmierć 1649).

JEVERUS Jo. Verzeichniss Allerhand Pietistischer Intriguen und Unordnungen, in Litthauen, vielen Städten Teutschlandes, Hungarn und America: Durch Jo: Jeverum Wiburgensem. Bez w. m. A. C. MDCCXXIX. (1729). w 8ce, str. 173.
Całe w formie rozmowy: Behum i Bavaj. Polskich rzeczy tu nie dostrzegłem. W Indeksie znajduję: Leibnitz hat eine lächerliche Conduite geführet (s. 101). Lysius hilfft die evangeliche Gemeinde zu Wilda verwirren (str. 6. 7. 12). Socinianer nennen sich in Holland Collegiaten (s. 57). Wilda am selbigen Ort haben die Ewangelische zwei, zuweilen auch drey Pastores (s. 1). Zaskalińsky brach seinen Religions-Eyd (s. 132). Lehoczky bemühet sich Jochen Auditores zu schaffen (s. 141). Zu Neusol, laufft davon (str. 145).
Jagiell.

JEVIN Constantinus. Fons Pegasi Mystico Magicus, primis laureolis novem supra viginti Generosorum, Nobilium atque Eruditorum Dominorum, Artium et Philosophiae Candidatorum, cum in cel. Juliomontana Soc. Jesu Academica primo Philosophici honoris solenni ritu irrigarentur rivulo, affusus a Constantino à Jevin, de Fridwaldau nobili Silesio, et Petro de Wlostowicze, Justimonti nobili Polono, Physicae auditoribus et Dom. Candidatorum Condiscipulis. Juliomonti, Imprimebat Mathias Hondelius. An. MDCXVIII (1618). w 4ce, 8½ ark. (wierszem).
Między tymi kandydatami są Polacy: Samuel Witkowsky de Rudołłowicze Nobilis Polonus, Valentinus Maiewsky a Maikhon Nob. Prut., Stanislaus Rottermund de Klecza Nob. Pol., Nicolaus Jacobus Mruczek Perzouicensis Polo. S. D. N. A., Paulus Bernardus Sapalius Ostrzeszoviensis Polonus.

Jewlassewsky Casimirus Ludovicus ob. Punkta des Vergleichs (1659).

Jewłaszewski Theodor ob. Licinius Joan. (ad Fratres).

JEWLEWICZ Tomasz Student Nauk

Wyzw. Labirynt abo droga zawikłana, gdzie piękna Mądrość z powinności swey pp. Mohylowianom y im niektórym, w przedsięwzięciach swych podobnym, krótszą y daleko lepszą drogę pokazuie. W Krakowie u Cezarego r. 1625. (Wiersz).

Jest w bibliot. Typog. moskiews. O czem A. Sobolewski: Dwie bibliograficzeskie riedkosti. Kijów. 1898.

Jeż Franciszek z Woźnik ob. Sidus novum (1640).

Jeżewscy ob. Morski Al. (Zodyak 1730).

Jeżewska Józefa ze Zboińskich ob. Gostkowski W. X. (1789).

Jezierska ob. Amor (1732).

JEZIERSKI. Przygotowanie się do nauki Geograficzney (przez pytania i odpowiedzi). Bez osob. tytułu. w 8ce, str. 80. (Brak końca).

Zanotowano na oprawie w Bibl. Warsz.: Ta książka jest przez Jezierskiego roku 1767. Warsz. Uniw.

JEZIERSKI (Antoni?). Głos J. W. J. Mci Pana Jezierskiego Posła Woiewództwa Lubelskiego dnia 2 9bris, na Sessyi Seymowey miany. (1778). fol. k. 1.

Projektuje uchylenie Zamojskiego projektu zbioru Praw. a to podług zdania Xiążęcia Posła Warszawskiego. Jagiell.

Jezierski Antoni Stolnik i Podstar. Lubelski, ob. Wincenty a P. (Naboż. 1770).

Jezierski Daniel ob. Bogusz Jan (Euchai kojnogodes 1605).

Jezierski Franciszek ob. Żygrowiusz Jan (Papopompe 1611) — Cluentius Stef. (Theses extraord.).

JEZIERSKI Franciszek Salezy (II). (1738 † 1791). O bezkrólewiach w Polszcze y o wybieraniu królów począwszy od śmierci Zygmunta Augusta Jagiełły aż do naszych czasów. Dzieło w teraźnieyszych okolicznościach do wiadomości przydatne. Polonia estne Regnum an Interregnum. Kwestya w manusk: Boruckiego po wyieździe Henryka z Polski. W Warszawie 1790 Roku. w 8ce, str. 99.

Noty idą od strony 57. Opisuje dziewięć bezkrólewiów, i oświadcza się przeciw elekcyom

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zieliń.

— Goworek Herbu Rawicz Woiewoda Sandomirski. Powieść z widoku we śnie. Cena w oprawie alla rustica 2 zł. 15 gr. w Warszawie 1789. Nakładem i drukiem Michała Grölla księgarza Nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 122 i kart 3 (Nowe. pisma z powodu okoliczności teraźnieyszych).

Pisane przeciw ambicyi możnowładzców, kraj do zamętu wiodących.

Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Horodec. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wilno.

— Katechizm o taiemnicach rządu Polskiego, iaki był około roku 1735 napisany przez J. P. Sterne w ięzyku Angielskim, potym przełożony po francuzku, a teraz nakoniec po polsku. w Samborzu w drukarni Jego Cesarsko-Królewsko Apostolskiey Mości [w Warsz. u Grölla]. Roku 1790 dnia 10 Stycznia. w 8ce, str. 24.

Winieta na tytule: Wazon z kwiatami. Znak karty A_4 stoi pod *st w*, a A_5 pod *a, ty*, *B* pod *Ko*. Strona 15 od góry zaczyna się od wyrazów: chcic, już doniego, — które to wyrazy w edycyi drugiej są jeszcze na str. 15.

Patrz niżej toż samo po tyt.: Rząd polski. Baliński w Pamiętnikach o Janie Sniadeckim T. I. str. 193, mówi: że między rękopismami Jana Sniadeckiego znalazł cały ten katechizm o tajemnicach Rządu polskiego, czysto własną ręką przepisany, a nadto i brulion z glossami i poprawkami również własnoręcznemi. Ztąd domyśla się, że Sniadecki jest albo sam autorem, lub też wspólnie ułożył z X. Jezierskim. Obadwaj poznali się w domu X. Kołłątaja. U tego to ostatniego X. Jezierski umarł i Kołłątaj pismo jego wydał, do którego życiorys dołączył i w nim katechizm ten przyznał X. Jezierskiemu. Jagiell.

— Toż, tenże tytuł:... Mości. Roku 1790 dnia 10 Stycznia. w 8ce, str. 24.

— Toż, tenże tytuł:... Roku 1790 dnia 10 Stycznia. w 8ce, kart nlb. 8.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Jagiell. Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zieliń.

— Kazanie przed Stanami Rzeczy-

pospolitey na Seymie w roku 1788 w kościele S. Jana w Kollegiacie Warszawskiey powiedziane przez X. Franciszka z Gołąbków Jezierskiego Filozofii y Teologii Doktora Kanonika koadjutora krakowskiego y Deputata z teyże Kapituły na Trybunał koronny. Za pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum, (1788). w 8ce, ark. 1.

Kazanie jest z tematu: Praebete aures vos. Jestto kazanie o wolności narodu i religii.
Akad. — Branic. — Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Kazanie przy zaczęciu Trybunału koronnego na Prowincyą Małopolską poczynaiącego się dnia 19 kwietnia 1784. w Lublinie powiedziane przez Wielmożnego Jmci Xiędza Franciszka Salezego Jezierskiego. K. K. R. S. L. y z rozkazu Zwierzchności do druku podane. W Lublinie, w drukarni uprzywileiowaney J. K. Mci u XX. Trynitarzów. B. r. (1784). w 8ce, k. nlb. 12.

Poprzedza spis Trybunału (kart 2), poczem kazanie z tematu: Non facies quod iniquum est. Mówi o powadze sądu gdzie wyraża się że: Wiele razy przemoc możnych tamowała wykonanie wyroków sądu pociągając się aż do wylania krwi współbraci w wolnym narodzie.
Jagiell.

— Ktoś piszący z Warszawy (dnia 11 Lutego 1790 roku). w 8ce, str. 24.

Według Bentkowskiego Hist. liter. (tom II) autorem ma być Jezierski (Obacz też przedmowę Kołłątaja do dziełka „Niektóre wyrazy“ na str. XVII).

Mówi o wolności, o zburzeniu Bastylii i zniesieniu despotyzmu. Jestto krytyka broszury: I ja też. Autora wskazuje Jezierski wyrażeniem: Widziałem człowieka zaszczyconego zacnością rodu, który drogą marnotrawstwa i rozpusty, strwonił majątek poprzedników swoich, i do tego niestosownym związkiem przystojność skaziwszy osobistą, został offiarocżyńcą w kościele Minerwy, aby poprawił omyłki fortuny, a że wiek jest oświeconym i *On też* jest autorem. Widocznie alluzya do „I ja też“. Autorem ma być podobno J. Sołtykowicz.

Jezierski wychwala serce Stan. Augusta, lubo wyznaje, że król go osobiście nie zna, więc mu nie pochlebia. O broszurze o bezkrólewiach powiada, że mu się nie zdaje doskonałą. Bo kto opisywał Bezkrólewia w narodzie, powinien był opisać Interregna w pierwszych głowach narodu. (Z tego byłby domysł, że Jezierski autor Bezkrólewiów, nie jest autorem broszury „Ktoś piszący“. W tej broszurze nie jest ani za elekcyą ani za dziedzicznością, lecz chce mieć doskonałego króla. Zaś w Bezkrólewiach oświadcza się przeciw elekcyi. Więc wymienienie przez Kołłątaja i Bentkowskiego, że Ktoś piszący, jest pióra Jezierskiego, nie jest jeszcze może dostatecznym dowodem).
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Krotka rada względem napisania dobrey Konstytucyi Rządu. Si caecus caeco ducatum praestat ambo in foveam cadent. Mathei Cap. 15. Roku 1790. w 8ce, str. 38.

Rozpoczyna od wykrzyku: Narodzie dopókiż jeszcze będziesz igrzyskiem namiętności przewodzącego nad tobą możnowładztwa? Oświadcza, że w prawodawstwie najwięcej idzie o wolność człowieka. Życzy aby naród obrał sobie prawodawcę. Od str. 26 idą Noty. W nich wspomina o buntach pospólstwa ruskiego. Mówi o porachowaniu liczby szlachty w Polsce.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Rząd polski w taiemnicach odkryty, iaki był około roku 1735. Przez Jmci P. Sterne w Języku Angielskim, potym Francuskim, a teraz Oyczystym Językiem przedrukowany. Roku Tego. w 8ce, str. 16.

Na ostatniej stronie: Wyznanie Rządu polskiego. Całe w pytaniach i odpowiedziach.
Jagiell.

— Tenże tytuł:... a teraz oyczystym ięzykiem przedrukowany. 1790. w 8ce, str. 23, k. nlb. 1.

Jestto toż samo co: Katechizm.
Kuryer Lwows. 1883. — Kraj petersb. 1883. N. 50 str. 19.
Branic. — Kijows. — Zielińs.

— Rzepicha Matka królów, żona Piasta między Narodami Sarmackiemi Słowiańskiego Monarchy, tey części ziemi, która się nazywa Polska. Część I. W Warszawie w drukarni P. Dufour Kons: Nad: J. K. Mci, Dyr: druk: Korp: Kadetów M.DCC.XC. (1790). w 8ce, str. 428 i Regestr kart 4.

Po str. 220. tenże tytuł. Część II od str. 225 do końca. W powieści tej mówi o ucisku pospólstwa, przeszkadzającym rycerzom z ziemi dla społeczeństwa. Jest tu rzecz o wychowaniu młodzieży.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Tenże tytuł:... która się nazywa Polska. Edycya nowa w Warszawie w drukarni P. Dufour Kons: Nad: J. K. Mci Dyr: Druk: Korp: Kadetów, 1794 roku. w 8ce. Część I. k. 2, str. 157. Część II. od str. 159 do 308, i spisu k. 4 nlb.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Jarosza Kutasińskiego herbu Dęborog szlachcica Łukowskiego, Uwagi nad stanem nieszlacheckim w Polszcze. Roku 1790. w 8ce, str. 40.

Oświadcza się za żądaniami miast polskich, aby je przyjąć do władzy prawodawczej i wykonawczej w rządzie. Wyraża się, że układ dotąd trwającej Rzeczypospolitej zawsze był godzien pogardy lub politowania tak punktualnie jak niezawodnie dożył zatracenia narodu polskiego. Wspomina, że już temu lat 54, jak urodził się w odległości 14 mil od Warszawy. Potem opisuje niedbałe wychowanie szlachty, mówi o pochodzeniu herbów, o wielkości urojonej szlachcica, pół bogów, ludzi nad ludzi. Opisuje tu ruch w Warszawie i sposób podróżowania po kraju. Całe wymierzone przeciw uprzedzeniom przywiązanym do urodzenia.

Bentk. H. lit. II. 111.

Akadem. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Wypis z Kroniki Witykinda tłomaczony przez Grzegorza á Słupia Decretorum Doktora, Opata Swiętokrzyskiego, który żył około roku 1375 z Autografu w Bibliotece na Łysey Górzze nayduiącego się. w 4ce, str. 11. (Bez osob. tyt.).

Pismo satyryczne w czasie sejmu r. 1790 napisane przez Franciszka Jezierskiego. Jestto pierwotnie „Sąd Leszka“ znany w rękopisie. Dotknięci tu Branicki i Turski, z okazyi sprawy Ponińskiego. Wymieniona tu broszura: Mądry polak po szkodzie. Treść broszury dziś nie zupełnie zrozumiała. Jagiell. — Ossol.

— Niektóre wyrazy porządkiem Abecadła zebrane y stosownemi do rzeczy uwagami obiaśnione.

..... sunt certa piacula quae te
Ter pure lecto potuerunt recreare libello.
Horatius.

Dzieło pogrobowe, przez Xiędza Franciszka Salezego Jezierskiego, kanonika krakowskiego i kaliskiego napisąne, po śmierci Jego wydane. Cena w opr. alla rust. zł. 4. W Warszawie 1791. Nakładem i drukiem M. Grölla księgarza Nadwornego J. K. Mci. 1791. w 8ce, str. XX i 292.

Od początku Sejmu 1788 r. najściślejszą złączony był przyjaźnią z księdzem Kołłątajem, a nawet w jego domu umarł. Po jego śmierci Kołłątaj zebrał jego rękopisma, po większej części owoce wspólnej pracy i wydał w powyższem dziele. W przedmowie od siebie napisanej opisuje życie, wylicza zalety zmarłego autora i przyrównywa go do angielskiego pisarza Sterna.

W biografii Jezierskiego bardzo zajmującej, wymienione są te jego prace: 1) Goworek, 2) O bezkrólewiach. 3) Wzmianka o ziednoczeniu. 4) Rzepicha. 5) Katechizm. 6) Uwagi nad Stanem szlacheckim. 7) Co to jest stan trzeci. 8) Ktoś piszący z Warszawy, jako krytyka na: I ja też. — Jako rękopisma wymieniono: 1) Kazania. Podróż po Polszcze. 3) Korrespondencya z Krakowa. Jest tutaj wiele zajmujących szczegółów, jak n. p. opis w kościele na Wawelu grobów królewskich, opis Krakowa, Piotrkowa, Warszawy.

Jocher 2008.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Polkows. — Uniw. lwows. — Wileńs.

— Tenże tytuł:... po śmierci iego wydane. W Warszawie 1792. nakładem i drukiem Michała Grölla, Kięgarra (tak) J. K. Mci. 1792. w 8ce, str. XVIII i 292.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossolin. — Polkows. — Uniw. lwows.

— Wzmianka krótka o ziednoczeniu Xięstwa Litewskiego z Królestwem Polskim w duchu wolności i równości. B. m. dr. i r. (Lipiec 1790). w 8ce, str. 40.

Dowodzi wspólności praw każdego obywatela do piastowania urzędów we wszystkich prowincyach. Noty idą od str. 29.

Bentk. II.

Akad. — Jagiell. — Zielińs.

— ob. Orzechowski Klemens (1781) — Przygotowanie się (1767) — Sieyes (Roztrząśnienie 1781. Duch Bastylii 1790) — Sołtykowicz J. (Głos na prędce 1790).

Smoleński W. w Ateneum 1884. T. I. s. 393—417. oraz Kuźnica Kołłątajowska. — Bentk. H. lit. I. 459. II. 709. II. 101. 111. — Swięcki Hist. pam. I. 325. —

Wójcic. Cmentarz III. 87. — Encykl. Orgelbr. XIII. 304—6. — Baliński O Sniadec. I. 193. — Pilat str. 173—183. — Kołłątaja Biografia w Niektóre wyrazy (wstęp) — Kalinka Sejm czteroletni (II. 486 (ed. 3cia) — Korzon Wewn. dzieje (passim). — Wolski w Obronie Stan. Aug.

Pilat przypuszcza lecz nie popiera niczem, że Franc. Jezierski wydał nadto:

a) Katechizm narodowy 1791.

b) Rozmowa między Sołtykiem i Dekiertem. 1790.

c) Reflexye nad pismem pod imieniem Rzewuskiego. 1790.

d) Krótkie uwagi nad pismem Woje. Turskiego: O królach. 1790.

Jezierski Jan Franciszek Pisarz Ziemski Łukowski (około 1793 r.). List do Mich. Krasińskiego o dziele: O skutecznym Rad Sposobie (w Dod. do dzieła Konarskiego Tom III. str. 357—9).

Jezierski Grzegorz ob. Abrek Andr. (Laureum 1658),

JEZIERSKI Jacek Kasztelan łukowski (ur. 1721 † 1805). Bank. w 8ce.

Branic.

Ob. niżej: Projekt.

— Czytałem. A ja wcale trzymam lepiej o królu. A ja wcale. To jest, tak, po prostu, jak widzę, słyszę y poymuię ziemianin. 1792. w 4ce, str. 8.

Zieliń.

— Jezierski Ka: Łu: Jak życzy, tak pisze. Skarb, Woysko, pierwsze uszczęśliwienie, reszta nie zginie. Źrzodła Skarbowe. Handel, Spław, Mieszczanie, Żydzi urządzeni, Fabryki ludność zwołuiące, a ta składa skarby. Bank kraiowy, iako kassyer na gospodartwo wewnętrzne wystarczaiący. (Na końcu:) W Warszawie 1791. w drukarni Uprzywileiowaney Michała Grölla, księgarza Nadwornego J. K. Mci. (Bez osob. tyt.) w 8ce, str. 15.

Na str. 10 podaje: Rzemiosła warszawskie, z ksiąg komissyi lokacyjney wypisane. Razem spisanych gospodarzy 2814 (magistrów).

Ob. Jak czuje tak pissę.

Branic. — Jagiell.

— Kopia listu do Angielczyka pisanego w Warszawie 1791. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci. w 8ce, stron 16.

Na końcu podpis Jezierski Kasst. Łukowski.

Autora także wymienia Grel w katalogu z r. 1790 przy Karpińskiego Zabawki T. III.

Występuje przeciw broszurce: Examen du memoire sur les affaires, mianowicie propozycyi oddania Gdańska Prusom. Dalej mówi o powodach rozbioru Polski, o produktach mineralnych w Polsce, o konsulu angielskim Durno. Akad. — Zieliń.

— Kurlandya bez pana, miasta bez prawa. Krótko niewiadomym o Rewolucyi Xstwa Kurlandzkiego Polsko-Moskiewskiego, podana wiadomość. (Na końcu podpis:) Jezierski K. Ł. W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla księgarza nadw. J. K. M. (1792). w str. 14. Ossol.

— List odpowiedni, pisany do przyiaciela: względem Ustawy rządowey na d. 3 maia 1791 uchwaloney, przez J. K. S. szlachcica ziemi Łukowskiey. Warszawa u Michała Grölla 1792. w 8ce.

Nie jest pewne, czy Jezierski autorem. Litery wskazują inne nazwisko.

Zieliński.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jezierskiego, Kasztelana Łukowskiego na Seymie . . . 1788 r. powiedziana. B. w. m dr. w 8ce, stron liczb. 16. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Uprzywileiowaney Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci.

Dwie mowy kończą się dwuwierszem o hetmanach:

Niechaj się jak chcą króle między kręgle tulą,
Każdy do nich mierzy, kto o nie gra kulą.

Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego na Seymie 1788 Roku powiedziana. (Na końcu:) w Warszawie w Drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla, księgarza Nadwornego J. K. Mci. 1788. w 8ce, od str. 17—24.

Przemawia do króla śmiało, aby raz wyzbyć się opieki Rossyi, która od 24 lat opiekę swoją rozciągnęła nad krajem: komendy rossyjskie wybierają prowianta, ludzi i podwody. Zabrano dwóch biskupów, hetmana i kilka tysięcy polaków zabrano na lodowate więzienie. Mówi za alianssem z Prusami.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Zieliń.

— Przymówienie się do projektu

dysydentów, Jaśnie Wielmożnego Jezierskiego, kasztelana Łukowskiego, na Seymie roku 1788 powiedziane. (Na końcu:) w Warszawie w drukarni Uprzywileiowaney Michała Gröll księgarza Nadwornego J. K. Mci. (Bez osobn. tyt.) w 8ce, od str. 25—32.

Pochwala projekt wojskowy, mówi za dyssydentami. Powiada, że raz ukrzywdzona czeladź dyssydencka porzuciła warsztaty i do czterech tysięcy rachowana, opuściła Warszawę. Dopiero Marszałek ich ściągnął z perswazyą i wrócili z kotłami i muzykami. Jagiell.

— Mowa J. W. Jezierskiego kasztelana łukowskiego na Seymie roku 1788 powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla księgarza Nadwornego J. K. Mci. w 8ce, od str. 33 do 39.

Winszuje królowi ozdrowienia, i mówi aby się bawił, a nie zajmował się projektem wojskowym, i sejmującym go zostawił. Radzi uszczuplić fundusze Biskupa krakowskiego do stu tysięcy złotych, a resztę obrócić na zakładanie fortec.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego na Seymie dnia 11 Grudnia 1788 roku powiedziana (Na końcu:) W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla 1788. w 8ce, od str. 41 do 54.

Mówi o oskarżeniu Korticellego i Rady, że za ruble ojczyznę w nierząd pogrążyli i dodaje: mówię, że dźwięk rublów i teraz w naszey Izbie odzywa się. Przypomina że przy obiorze króla pułki moskiewskie stały pod Warszawą. Wzywa króla aby niedozwalał dalszej zwłoki w ustanowieniu komissyi wojskowej. Powstaje na intrygi Trybunalskie, żąda wysłania posła do Szwecyi. Krasińskiemu Staroście Opinogórskiemu ironicznie radzi zaczynać od rublów a kończyć na złotych niemieckich, inaczej bąk się przebije a mucha uwiąźgnie. Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego kasztelana Łukowskiego na Seymie dnia 17 Grudnia 1788 roku powiedziana w 8ce, od str. 57—62. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Mich. Grölla.

Mówi o projekcie pisarza wojskowego, którego tknąć nie wolno było. Powstaje przeciw dziedziczności tego urzędu. Szydzi z pracy pisarza mającego pensyą nie opisaną. Jagiell.

— Mowa dnia 2 Stycznia 1789.
— Toż:... dnia 3 Styczznia 1789.
— Toż:... dnia 4 Stycznia 1789.
— Toż:... dnia 5 Stycznia 1789.

Wszystkie cztery wymienia katalog D. E. Friedleina Ojca.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego, na Seymie dnia 12 stycznia 1789 roku, przeciwko Projektowi Rady nieustającey. w 8ce, od str. 65 do 78.

Mieści się tu:

Mowa tegoż za projektami podatków (od str. 67—73). Mowa tegoż o przerwanie głosu (przez Stan. Poniatowskiego synowca króla) (od str. 74—78). (Na końcu:) W Warszawie, w drukarni uprzywilejowaney Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. Mci.

Mówi on: „cóż to za Rada, kiedy po rozum do obcego biegała Ministra". Żąda aby zapłacić podatek protunkowy według projektu Potockiego posła lubelskiego, nie wyłączając nikogo; żąda aby duchowieństwo oddało dziesięcinę w Wielkopolsce, bo jej Ruś i Litwa nie dają. Powiada, że w Sandomierskiem ma szesnaście wsi a w nich dwa parafialne kościoły bez intraty. Plebani mendicantes, bo kapituła Krakowska i Sandomirska biorą dziesięciny. Starostwa przeciw królom nieprzyjaciół mocniły, sejmy zrywały, wojska i podatku niechciały, rządowi nienawistne, więcej szkody Polszcze niż Moskale uczynili. Jagiell. — Zieliń.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego, kasztelana Łukowskiego na seymie dnia 15 Stycznia 1789. Roku przeciw Radzie. w 8ce, od str. 79 do 86. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla.

Powiada, że na co projekt straży krajowej, kiedy ani Wojska, ani płaty ani najmnieyszego Rządu nie mamy. Żąda najpierw pożyczenia pieniędzy za granicą na rekrut wojska, złożenia jednego podymnego na wojsko, i kantonów. Kantonów nie dozwoli póki Komissya wojenna nie okaże kilkunastu tysięcy jazdy gotowej do pilnowania dezerterów. Od str. 83 idzie: Mowa tegoż. Podziękowanie za offiary. Wojska w komplecie jest 18 tysięcy. Xże Radziwiłł i Wojewoda Potocki Generał Artylleryi dają 16. Czyli jest komput

84 tysięcy. Zarekrutować potrzeba 26 tysięcy.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego na Seymie dnia 27 Stycznia 1789 Roku, powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Michała Gröllа (1789). w 8ce, od strony 87 do 93 (ark. F_5—F_8).

Ubolewa nad rozdawnictwem królewszczyzn. Ten rozum w Akademii rozdawnictwa straszył królów, zrywał Sejmy, poniżał, rządził i gnębił partykularną szlachtę aż zwyciężył Rzeczpospolitą gdy w r. 1775 oddzielił trzy kraje od Polski, i z Rady nieustającej zrobił grób na wolność.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Mowa ..... na Seymie dnia 19 Lutego 1789 roku, powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Michała Grölla. w 8ce, od str. 94 do 101.

Mowa ma nr. 14.

Z okazyi słabości króla, radzi mu, aby nie brał udziału w Sejmowaniu, niech bierze gotowiznę i swobodne ma panowanie, a bez niego będą uchwalać ustawy, które gotowe do pokojów zaniosą marszałkowie. Rossya nie będzie pisać stylem jak w manifeście do Szwecyi, ale pierw spyta kronik, jak głęboko w jej kraju Usarzów polskich kopie zwycięstwa swoje pomykały. I partykularni (tj. Stan. Poniatowski) impetem pogardy zapaleni ostygną obaczywszy w polu, waleczny naród zgrają od nich nazwany. Słuchając głosu Suchodolskiego, wielbił go.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa na Seymie dnia 5 Marca 1789 roku powiedziana (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. w 8ce, od str. 103 do 117.

Na str. 107 oznaczono: Mowa Nr. 15.

Od str. 108 idzie: Mowa tegoż d. 9 Marca 1789 r. Występuje przeciw starostom. Powiada że Sejm r. 1775 był jarmarkiem na kradzione rzeczy, któren trzy potencye uprzywilejowały. Starostowie dziś mocniejsi niż Rzeczpospolita. Sto trzydzieści i kilka wotów za sobą liczą. Konfederacyą Barską zrodził Seym r. 1768 z niewolą wielu i krwi rozlaniem, a ta przyspieszyła rozbiór kraju. Był to sejm okrutnym widowiskiem, gdy mu trzy potencye rozkazywały a każda po dziesięć tysięcy wojska do Polski wprowadziła.
Branic. — Jagiell. Uniw.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego na Seymie dnia 12 Marca 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) W drukarni Gröllowskiey. Mowa Nr. 17. w 8ce, od str. 119 do 126.

Występuje przeciw nocie Rossyjskiej. Żąda Uniwersału do Woiewództw Ruskich w sprawie buntów chłopskich. O uformowaniu wojsk.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa ..... na Seymie dnia 13 Marca 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 19. w 8ce, od str. 127 do 142.

Na str. 136 na końcu: Mowa Nr. 18. Od str. 137: Mowa tegoż d. 16 Marca 1789 R. Mówi o zachwianiu wiary publicznej. Prawo własności nierządem zniszczonej. Wygaduje na duchowieństwo. Na str. 136 stoi: Mowa Nr. 18. W drugiej mowie chwali Suchorzewskiego. Powiada że Biskup Szaniawski w r. 1717 wojsko zwinął i zaszczepił szczep nieszczęśliwości, wydał frukta rozbioru kraju. Podoski zarządzał konfederacyą Radomską i dyssydencką w Toruniu, a Młodziejowski i Ostrowski konfederacyą z r. 1775.
Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa ..... na Seymie dnia 24 Marca 1789 roku powiedziana (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 21. w 8ce, od str. 143 do 150.

Wychwala Prymasa jako patryotę, który oświeceniem kraju chce Sarmatów grube zabytki wykorzenić. Reformuje Akademią krakowską. Tej, z odpadłym krajem, ubyło 70,000 intraty a ma jeszcze z okładem 100,000. Dodają jej od komissyi Edukacyjnej 150,000, i ma 40,000 z opactwa Miechowskiego, razem 300,000 intraty. Szpitale dwa w Krakowie Prymas wygodniej lokować kazał. Na str. 146: Mowa Nr. 20. Poczem: Mowa tegoż dnia 26 Marca 1789 roku. Wymawia Biskupom iż bronią się od datków, a Greckich sobie równych nie ochronili.
Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa ..... na Seymie dnia 28 Marca 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 22. w 8ce, od str. 151 do 163.

O wynalezieniu płaty na sto tysięcy wojska. Radzi opodatkować nobilitacye. Opactw jest 54 żyjących bez pożytku. „Co się w zakonach dzieje, przez skromność nie wymieniam". Żąda by zakony dependowały

od Biskupów, a ich generałowie w Polszcze mieszkali.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Mowa ... na Seymie dnia 5 Kwietnia 1789 r. powiedziana (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Grölla. Mowa Nr. 24. w 8ce, od str. 165 do 176. Na str. 170 na końcu: Mowa Nr. 23.

Od str. 171: Mowa tegoż dnia 6 Kwietnia 1789 roku.

Rzecz o podatki. Jedne Województwa chcą płacić z taxy dymów, drugie z wysiewu. Nie można trzech województw Ruskich okryć płaszczem całej Małej Polski. Opowiada jak i za ile kupowano fortuny. On sam kupił folwark za 70,000, drugi podlejszy za 140,000. Na rekruta wydał 270000 tysięcy. Obadwa darowane synowi czynią 50000 a kominów nie wiele. Miast ruskich 60 płaci 800 złotych czopowego, którego u nas, jeden browar więcej płaci. Mówi o fabryce wojskowej w Końskiem. O Małachowskiego fabryce szabel. Wspomina puszkarza szlachcica Kownackiego, wyuczonego w Paryżu.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa ... na Seymie dnia 20 Kwietnia 1789 roku powiedziana. w 8ce, od str. 175 do 190.

Na końcu str. 185: Mowa Nr. 25. Od str. 186 (raczej 184): Mowa tegoż dnia 24 Kwietnia 1789 roku. Na końcu: W Warszawie w drukarni Michała Grölla. Mowa Nr. 26.

O buntach na Rusi. Generał Ruski powiedział: Nie mogę wojska do Polski posłać ale poślę Apostołów. Otóż przysłał kilka tysięcy Markitanów. Przyczyną buntów szynki żydowskie. Radzi szukać wsparcia u króla Pruskiego. Kończy o podatku dziesiątego grosza.

— Mowa ... naSeymie dnia 30 Kwietnia 1779 roku powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 28. w 8ce, od str. 191 do 203.

Broni od opodatkowania fabryk w Końskiem, w Przysuchej, w Olkuszu. Sama fryszerka w Małachowie kosztuje 95.000. On sprowadził majstrów z Westfalii do wyrabiania stali. Odkrył słoną wodę, odkrył glinę porcelanową, z której fabrykant robi fajans wyborny. Największy artykuł bogactwa kraju to fabryki.

Branic. — Jagiell.

— Mowa ... na Seymie dnia 12 Maja 1789 roku powiedziana. w 8ce, od str. 205—212. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa 31.

W środku idą: Mowa 29. 80 (Votum).

O podatku 10-go grosza. Łączy się ze zdaniem Suchodolskiego. Gani gazetę Łuskiny, jako uprzywilejowaną. Entreprener Blank plantacye tytuniów zgubił. Wyśmiewa doniesienie gazety.

Branic. — Jagiell.

— Mowa ... J. W. Jmci Pana Jezierskiego kasztelana łukowskiego na seymie dnia 2 Czerwca 1789 roku powiedziana (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Michała Grölla. Mowa 33. w 8ce, od str. 212—219.

Na str. 214 kończy się Mowa Nr. 32. Dalej: Mowa tegoż dnia 4 Czerwca 1789 roku.

Rzecz o komissyi edukacyjnej. Pyta gdzie się podziały fundusze zakonne jezuitów. Rok 1766 nadał possesorom prawa emphiteutyczne królewczyzn. Komissya rozdawnicza spólnikom dobra tak hojnie rozdawała, że hr. Krasicki jeden datek przedał za 400,000. Branic. — Jagiell.

— Mowa ... na Seymie dnia 8 Czerwca 1789 roku, powiedziana. w 8ce, od str. 220—228. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Michała Grölla. Mowa Nr. 34.

Mówi o podatkach z kaduków. Żąda pomnożenia Kawalerów Maltańskich, lecz ci niech trzymają żołnierzy na swoim żołdzie; niech mają rangi w regimencie dubieńskim. O oskarżonym Xciu Ponińskim o skrypt na 9000 dukatów. Grzechy obywatelów śmiertelne od traktatu Welawskiego praktykowane. W owczas byli grzesznicy, tam (r. 1775) widoczni zdrajcy.

Jagiell.

— Toż:. . na Seymie dnia 8 Czerwca 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 37. w 8ce, od str. 229—237.

W środku są mowy Nr. 35. 36. (Przymówienie).

Mówi o nowym podatku pożądanym: szlachta dyplomatyczna, szlachta nobilitowana i to jest ustronny kaduk jakim się diabłem do równości wcisnęła. Niech dyplomatyczni po trzy, a symplifikowani po tysiącu dukatów na broń dla wojska zapłacą. Xtwo Kurlandzkie i Siewierskie równe zechcą przyjąć podatki. Mówi o wojennych ofiarach Potockiego i Sapiechy. Xże Potemkin darował 12 armat i broń na 500 ludzi. Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezier-

skiego, Kasztelana Łukowskiego na Seymie dnia 21 Lipca 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Gröllа księgarza nadwornego J. K. M. r. 1789. w 8ce, od str. 238 do 245. Mowa Nr. 38.

Mówi o biskupach, o zbytniej intracie biskupstwa krakowskiego. O obdarciu z bogactw obrazu w Częstochowie. Polska ma nad miarę kościołów spruchniałych i walących się.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Krasińs.

— Toż:.. dnia 23 lipca 1789. w 8ce, od str. 245—251. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Mich. Grölla. Mowa Nr. 40.

Do str. 247: Mowa Nr. 29. Radzi wziąść za wzór Prusy, które tak małe a trzymają 200,000 wojska.

Jagiell. — Zielińs.

— Toż:... na seymie, dnia 10 sierpnia. (Warszawa, dr. M. Grölla). w 8ce, arkusz R od str. 253 do 260.

Mowa Nr. 41 dotyczy dowozu prowiantu Moskwie. Sprawa zabrała cztery dni czasu. Interes kilku liwerantów moskiewskich zamieszał i przeważył patryotyzm.

Branic. — Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego kasztelana łukowskiego na seymie dnia 18 sierpnia 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) Warszawa, Gröll. w 8ce, od str. 261—268.

Na końcu: Mowa Nr. 43. Mówi o płacach dowódzców wojskowych. Wspomina, że służąc lat 20 w regimencie, był kapitanem i Sztabs-Officyerem.

Branic. — Jagiell.

— Mowa .... na Seymie dnia 18 Sierpnia 1789 roku powiedziana. (Na końcu:) W drukarni Mich. Grölla. Mowa Nr. 45. w 8ce, od str. 269—282.

Do str. 273 idzie: Mowa Nr. 44. Dalej: tegoż dnia 3 Września,

Mówi że Rotmistrze koronni we trzech miesiącach do 30 tysięcy wojska wystawili. Proponuje podwyższenie płaty na 128 Rotmistrzów. Radzi królowi, aby kawalerya narodowa seymom assystowała, aby gwardya rekrutowaną była z rodowitej szlachty. W r. 1776 skarżył Gwardyi pułkownika, że ten nasłał mu 160 żołnierzy na wyciśnięcie 7 tysięcy kieszonkowego podatku. Gwardyą wyciśnięto podatku milion 800,000 złotych, od trzech tysięcy possesorów, a dwa razy tyle od komorników.

Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego na Seymie dnia 10 Września 1789 roku powiedziana. w 8ce, od str. 283—296. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 46.

Do str. 289 idzie: Mowa Nr. 45. Mówi że Polska miała Hetmanów dopiero od roku 1717, w małej liczbie poznała Generałów, zaś w r. 1775 na szczodrym seymie z niewiadomej krainy pokazali się Szeffowie. Ci byli bezczynni ale płatni. Jeden tylko zacny Azyatyk Bielak dopełnił powinności wojskowej, bo on nie Senator, nie Minister, nie żołnierz izbowy. Żąda skasowania Szefów. Chwali rząd pruski. Mówi że służył w artylleryi, ale jej nie zna. Służył w Polsce, a Generałowie z Drezna nim komenderowali; brano gażę choć nic nie umiano. Teraz etat artylleryi 5000 głów, wynosi 3 miliony.

Od str. 290—296 idzie: Mowa z dnia 11 Września. Jagiell.

— Mowa ... na seymie dnia 15 Września 1789 roku. (Na końcu:) W Warszawie, w drukarni Michała Grölla. Mowa Nr. 48. w 8ce, str. 297—304.

Mówi o ofiarach wojskowych Radziwiłła, Sapiehy, Małachowskiego, Jana Potockiego, Holmsdorfa Podpułkownika (dał na 610 strzelców broń i ubiór), Maryańskiego Kowala. Wspomina, że jakiś posessor czterem poddanym śmierć zadał, a 30 trzyma zamkniętych o wodzie i chlebie. Poddani na żydów i ekonomów swoich morderców nie mają sprawiedliwości. Cierp chłopie puki możesz. Wojsko ciemięży chłopów.

Jagiell.

— Mowa ... na Seymie dnia .... roku. w 8ce, arkusz Y. (od str. 305—312). Mowa Nr. 49. 50.

— Mowa J. W. Jmci P. ... Kasztelana Łukowskiego na seymie, dnia 8 Października 1789 powiedziana. w 8ce, od str. 313—326.

Na końcu: W Warszawie w drukarni M. Grölla. Mowa Nr. 52

Do str. 321 idzie: Mowa Nr. 51, poczem: Mowa tegoż dnia 9 Października 1789 r.

Mówi o patryotyzmie. O Rotmistrzach wyraża się, że ci obywatele nie zechcą szałaszów wojskowych pilnować, kiedy mają własne pałace. Już czas aby wyjechali na swoje leże. W Dzienniku niemieckim ubogi komedyant chcąc fortunę zdobyć, ogłosił, że będzie grał komedyą sejmu

polskiego i tę co lat dwa powtórzy. Otóż napuścił pełną izbę świergotliwego ptactwa, i zebrawszy wiele audytora, drzwi otworzył aż ptactwo wyleciało i rzekł: Oto jest seym polski.

Mówi o wysłużonych oficerach Wysłużyli: Hanicki, Kluszewski, Gołkowski. Pierwszy więcej 40 lat służył. O sobie mówi, że lat 22 służył, lecz niczego nie dosłużył, bo awansowano innych protekcyami.

Te wszystkie mowy idą od arkusza A do Z i mają jeden ciąg liczbowy do 326.

Branic. — Jagiell.

— Mowa na Seymie dnia 13 Października 1789. w 16ce, k. 11.

— Mowa J. W. Jmci Pana ..... kasztelana łukowskiego na seymie dnia 15 grudnia 1789 roku powiedziana. w 8ce, kart 7 nlb. (Na końcu:) W Warszawie, w drukarni Michała Grölla. Mowa Nr. 56.

Mówi z okazyi miast. Nie ma ich właściwie. Trzeba je fabrykami założyć, do industryi rękodzieł zachęcić. Nie masz kupców, są kramarze. Wymienia miasta, które upadły: Czersk, Zakroczym, Serock. Magistrat Warszawski waży się na obrazę Stanów, bo śmie na pokoje królewskie w pół torasta osób wjechać.

Ob. Barss Fr. (Uwagi nad mową Jezierskiego 1789).

Branic. — Jagiell.

— Mowa JW. Jmci Pana Jezierskiego, kasztelana Łukowskiego, 29 Maii 1790. (Warszawa). w 8ce, kart 8.

— Mowa JW. Jmci Pana Jezierskiego kasztelana Łukowskiego d. 8 czerwca 1790 r. Warszawa u P. Dufour. w 8ce, str. 12. Branic.

— Mowa J. W. kasztelana łukowskiego dnia 19 Stycznia 1791 roku. w 8ce, str. 16. (Na końcu:) W drukarni P. Dufour. Mowa Nr. 67.

Bez osobnego tytułu. Rzecz o pomnożeniu dochodów, o warzeniu soli w Busku i Szolcy, o fabryce stali, srebrze w Olkuszu, fajansie w Korcu. Jagiell.

— Mowy Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego miane na Seymie roku 1787 i następ.

Tak stoi w katalogu XX. Pijarów. Widoczne tytuł sfabrykowany dla katalogu, obejmujący różne luźno drukowane mowy.

— Mowy od początku Seymu aż do teraźnieyszego czasu J. W. Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego iako y J. W. Suchodolskiego, posła Chełmskiego y J W. Kublickiego, Posła Inflantskiego. Warszawa., Gröll 1789. w 8ce.

Tak podaje katalog M. Grölla (Nowe dzieło) dołączony do Jezierskiego Traktaty. Jestto zapewne obmyślony tytuł do pocztu mów, które wychodziły luźno, ale z ciągłą paginacyą aż do str. 326.

Ossol. — Uniw. lwows.

— Obiazd rzek z relacyi W. Komara Starosty Szołomeckiego do druku podaney skrucony. A przez J. W. Jęzierskiego kasztelana Łukowskiego dodatkami y uwagami powiększony: To co drukowane iest cursywo zaś Nayiaśnieyszym Stanom ofiarowany na Seymie roku 1791. B. w. m. dr. i r. (Warszawa, w drukarni wolney, 1791). w 4ce, str. 36.

Tytuł powtarza się na str. 5. Następnie idą objeżdżane rzeki, opisane ich spławy, niedogodności, korzyści ekonomiczne. Idą w tym porządku: Kanał Muchawiecki, Pina, Uborc, Oresa, Słunoz, Ułania, Morocz, Jasiołda, Narwa, Rzeki litewskie, Małopolskie, Wielkopolskie , (spławnych 50). Fabryki. Traktat handlowy z Prusami, (którego czytać bez wstrętu i upodlenia nie podobna). O zbogaconym chłopie we wsi Jezierskiego, który wyposażył pięciu synów i trzy córki, bo „oto Mospanie prócz soli, nigdy nic nie kupowałem, wszystko się w domu zrobiło". Tak i król Pruski oszczędnością, przemysłem zebrał skarby. Konieczność Banku krajowego. W Polsce z jednego pracy żyje pietnastu i jeszcze jest chleba nadto.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Odkrycie przekupstw. (Projekt do prawa). fol. str. 1.

Branic. — Czartor.

— Projekt przez ..... podany: Dochód starostw tymczasowy. fol. k. 2.

Czartor.

— Projekt banku narodowego.

Umieszczony w Świtkowskiego Pamiętnik histor. polit. Warsz. 1790. Nr. 9.

— Projekt J. W. Jezierskiego kasztelana łukowskiego w deputacyi konstytucyjney, za zniesieniem się z Kommissyą skarbową roztrząsany y zgodnie ułożony. (1791 ?) fol. str. 1 (fracta pag).

Branic.

— Rada JMP. Jezierskiego Kaszt. Łukowskiego na Seymie. Warszawa,

w drukarni Michała Gröll nadwornego księgarza J. K. M. w 8ce, str. 20.
Ossol.

— Rede Sr. Excellenz des Herrn Kastellan von Lukow, Jezierski.
Katal. Kaj. Jabłońskiego.

— Respons na List Plebana pod płaszczykiem kanonika (1789). w 8ce, str. 16 i Postscriptum od str. 17—18.

Wspomina do Plebana: Znam ja Waćpana znanego prałata w Warszawie nie na wsi. Siedzisz tu w Warszawie, intraty ci przysyłają, a jego wikary sam na pacierze dzwoni. Na kazanie zakonnika najmujesz, bo sam dokładniej Satyry, niż kazania piszesz. Waćpan ołtarza nie pilnujesz, bo w Warszawie siedzisz, Brewiarza nie czytasz, bo masz dyspensę z Rzymu.

Ob. Skarszewski List plebana.

Byłażby to przymówka do Naruszewicza czy Krasickiego? Dowodzi, że duchowieństwo winno płacić podatki. Dotyczy broszury: Respons Plebana do korrespondenta Warszawskiego.

Responsu na list Plebana autorem jest tenże sam co pisał: Zgoda i Niezgoda z autorem Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego a mianowicie, Jacek Jezierski, co wykrywa: Poparcie Uwag str. 16. Do tej polemiki należą: Respons Xiędza Plebana do korrespondenta Warszawskiego kart 14 nlb. (Autor mówi, że uczył się w Lowanium); List Plebana Skarszewskiego do korespondenta Warszawskiego, str. 39 przeciw autorowi Zgody i Niezgody; Odpowiedź Plebana na nowe zarzuty przeciw Duchowieństwu 1789. przez autora Responsu do korespondenta Warszawskiego, a przeciw broszurom: Poparcie Uwag, (przeciw tej głównie) i Respons na list Plebana. w 8ce, str. 135.

Branic. — Dzików — Horodec. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— J. W. Jezierski kasztelan Łukowski. Stępel kortowy fabryk krajowych francuzkich do groszy 15, a polskich do gr. miedzianych ośmiu zniżyć radzi. (Projekt do prawa na 4 letnim seymie). 1791. fol. $1/_2$ ark.
Branic. — Czartor.

— Taxa próżniaków do uwagi klubu warszawskiego y teraźnieyszey Policyi. w 8ce. Branic.

— Traktaty polskie z sąsiedniemi mocarstwy zawarte od roku 1618 iak naykródziey być mogło w samych istotnieyszych punktach zebrane, z konstytucyi wyięte. Z przydatkiem niektórych wiadomości innych autorów, dla seymujących wypisane y do druku roku 1789 przez J. W. Jezierskiego kasztelana Łukowskiego podane. Cena w oprawie a la rustica złotych 3. W Warszawie nakładem y drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 173. i wstępu XVI.

Zaczyna Literarum commissionis ex parte navigationis in fluvio Vartha et Odera. Obejmuje 18 traktatów. Ostatni z królem pruskim 1775. Po str. XVI. od str. 1 nadpis: Traktaty polskie z różnemi potencyami jak naykrodziey zebrane. Pierwszy jest Welawski r. 1657. — Na końcu dodane: Nowe pisma z powodu okoliczności teraźnieyszych wyszłe, oraz Mowy, Projekta Seymowe y inne nowe Xiążki w księgarni Gröllowskiey znayduiące się. w 8ce, k. 4 nlb.

Akad. — Branic. — Czartor. — Ossol. — Przeździec. — Tow. Poznańs.

— Wotowanie Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego podczas Turnum dnia 27 Stycznia 1792 r. w 8ce, str. 8.

— Votum za kommissya woyskową etc. Warszawa, w dr. M. Grölla 1788. w 8ce, str. 15.

— Wszyscy błądzą. Rozmowa Pana z Rolnikiem, obaj z błędu wychodzą. W Warszawie u P. Dufour Konsyliarza nadwor: Druk: J. K. Mci y Rzeczypltey, Dyrektora Druk: Korp: Kad: M.DCC.XC. (1790). w 8ce, str. 70.

W piśmie tym zgadza się na polepszenie bytu ludu wiejskiego i miast, lecz uderza namiętnie na tych, którzy żądają dla miast uprawnienia politycznego. Wspomina tu że Zamojski oczynszował włościan, ale nie mogąc od nich czynszu odebrać, wrócił do pańszczyzny. Autor opowiada, jak on się z chłopem obchodzi. Dla tego zaś przeciw mieszczanom oświadcza się, bo dowodzi, że u nas mieszczaństwo nie jest kupiectwem lecz kramarstwem.
Jagiell.

— Zdanie swoje o panowaniu Dożywotnim y Sukcessyonalnym, rozwadze publiczności oddaie, a o sąd z doświadczenia, nie argumentów prosi. w Warszawie 1790. Nakładem y drukiem Michała Grölla księgarza Nadwornego J. K. Mci. w 8ce, str. 72.

Historycznie dzieje monarchów naszych przechodzi i szkodliwość elekcyi wystawia. Jestto jakby odpowiedź na bezimienną

broszurę szlachcica z ziemi Łukowskiej: Bezstronne zastanowienie się, ktory dowodzi na podstawie broszury Rousseua'a, konieczności utrzymania obieralności królów, iako ochrony przed despotyzmem.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Zbiór pism, do których były powodem Uwagi nad Życiem Jana Zamoyskiego. Trzecie pismo: Zgoda y niezgoda z autorem uwag nad życiem Jana Zamoyskiego. Wszystkiego doświadczaycie, co dobrego dzierżcie. Roku 1788. w 8ce, k. 5 nlb. i od str. 9—58.

Autora wymienia: Poparcie uwag nad życiem Zamojskiego 1788, str. 81. Przechodzi kolejno: Edukacya. Podatek. Włuczny podatek. Wybieranie podatku z dziesięcin. Starostwa. Czopowe. Rolnik. Szlachta. Lex sumptuaria. Sól. Wojsko. Do Autora pisma: Myśl z okazyi uwag. — W piśmie tem podaje wiele rad, tak w sprawie Skarbu jakoteż i w innych bieżących kwestyach politycznych. Nie zgadza się z podatkiem od włóki żądanym przez Staszyca, raz, że pomiar roli wiele zająłby czasu, a powtóre, że podatek od szlachty nie da się zebrać gotowym groszem. Natomiast doradza dziesięciny z pola, składane duchowieństwu zamienić na podatek publiczny i przez licytacyą sprzedawać za gotowy pieniądz. Prócz tego radzi zabrać na rzecz skarbu połowę dóbr kapitulnych, opactw i klasztorów. Wystąpił przeciw niemu w obronie duchowieństwa bezimiennie X. Skarszewski Wojciech i wydał: List plebana.
Ob. Projekt Sejmowy. W sprawie pomnożenia Skarbu. Jagiell.

— Źródła Skarbowe. Bez m. i r. w 8ce.

(Jezierski Jacek). Upewnienie emphiteusis Ur. Jezierskiemu (Jackowi, Miecznikowi Łackowskiemu, dzierżawy Osieka i Dziecinowa &c.). (Projekt do prawa na sejmie 1774).

Obok tego tytuł:

Reflexye na ten projekt ur. Bielińskich star. Czerskich, uprzywil. possessorów starostwa Osieckiego. folio, k. 1.
Krasińs.

— Użyteczny obywatel od takiegoż pochwalony. (Wiersz na pochwałę Jacka Jezierskiego Kasztelana Łukowskiego). Bez m. i r. w 8ce, str. 7.

Z czasu Sejmu 4 letniego.
Warsz. Uniw.

— ob. Bars F. (Uwagi 1789) — Cyrill X. od Poślub. N. P. (1749) — Robertson (Hist. odkr. Ameryki) — Zbiór mów (1780—1789).

Volum. legum VIII. 105. — Bentk. Hist. II. 100. 804. — Święcki Hist. pam. I. 324—5. — Recke u. Napierski II. 386. — Encykl. Orgelbr. XIII. 803—4. — Pilat O liter. polit. 104. 169. — Switkowski Pamięt. hist. pol. 1790. N. 9.

Jezierski Joannes ob. Kędzierski Stan. Poemata (1607).

(Jezierski Jan). Determinacya sądu w sprawie ur. Jana Jezierskiego Komor. W. X. L. z ur. Michała Koszczycem y małżonką jego. folio, str. 1.
Krasińs.

— Projekt do powtórnego zalecenia. (Sprawa Jezierskiego). folio, k. 2.
Krasińs.

Jezierski Jan Paweł ob. Acta (1719) — Hoffmann Józef (Rada zdrowa. Jozafat) — Siejkowski Michał (Dni roczne 1743).

Jezierski Jędrzej ob. Disputatio (1615) — Grzybowski Jan (1615).

Jezierski Jerzy ob. Supiński Marcin (Wiadomość 1780) — Wiadomość sprawy (1776).

JEZIERSKI Karol X. S. J. (ur. 4 listop. 1711 r.). Aristotelis sub fortunatissimis auspiciis Illustrissimi ac Excellentissimi Domini Domini Josephi de Ekliis Hylzen Praefecti Margenhausensis, Castellanidae Livoniae, filii, Magni M. D. Lit. Tribunalis Marschalli, Mecoenatis amplissimi. In Alma Academia et Universitate Vilnensi pro Suprema AA. LL. et Philosophiae Laurea decertans Annô Domini 1749. Tertio Nonas Augusti. Vilnae, typis S. R. M. Academicis Soc. Jesu. w 4ce, str. 122. (Na końcu:) Decorabuntur, promotore R. P. Carolo Jezierski Societatis Jesu, AA. LL. et Philosophiae Doctore atq; in eadem Alma Academia et Universitate Vilnensi, Metaphysices et Ethices Ordinario Professore. Vilnae, typis Coll. Soc. J. 1749. w 4ce, k. 64.

Przypisał Józefowi z Exlów Hylzenowi Scie Marienhauzkiemu.
Janocki Polon. lit. 32. — Janoc. Lexicon I.
70

61—2. — Brown. Bibl. pis. 207. — De Backer II. 354. — Sommervogel IV. 799.

JEZIERSKI Kazimierz. Zaskarzenie ze strony Urod. Kazimierza Jezierskiego y Józefa Pienieckiego przeciwko Rezolucyi Prześw. Depart. Woyskow. pod dn. 10 Listop. 1787 w interesie jakoby z J. O. Xiężną Jmościną Radziwiłową Krayczyną W. X. Lit. zapadłey a pod dniem 13 tegoż Roku y Miesiąca w Przeświet. Radzie Nieust. per plenum approbowaney, przed Stanami Rzplitey w R. 1788 na Seym zgromadzonemi, dispensante lege uczynione. fol. kart 2.

Czartor. — Zielińs.

JEZIERSKI Piotr. Mowy J. W. Jmci Pana Jezierskiego, Skarbnika Ziemi Łukowskiey posła woiewodztwa Lubelskiego, na Seymie Convocationis 1764 miane, na usilną wielu JMciow obligacyą do druku podane. Bez w. m. dr. fol. w 8ce, kart 13 nlb.

Mieści: Mowa I—VI. (przy wotowaniu na Marszałka, na odebranie komendy Marszałkowi, na odebranie rachunków ad assem Skarbu koronnego, przy wotowaniu na Kurlandyą).

Jagiell. — Krasińs.

JEZIERSKI Stanisław Rajmund Biskup Bakowski, dominikan († 28 kwietnia 1782 we Lwowie). Kazanie na Introdukcyi S. Katarzyny de Riccis Zakonu S. Dominika przez J. W. Nayprzewielebnieyszego J. M. X. Raymonda Jezierskiego Biskupa Bakowskiego w kościele Warszawskim pod tytułem S. Jacka W. W. OO. Dominikanów miane na affektacyą różnych J. W. wydrukowane r. p. 1746. W Warszawie w drukarni J. K. M. y Rzpltey XX. Scholarum Piarum 1746. folio, kart 5.

Czartor. — Ossol.

— Kondukt dla większego przy inszych Apparencyach w koronacyi pozoru dla Złotego Potoku wprowadzony. Za Indultem Innocencyusza XIII ukoronowana Przez ręce Jaśnie Wielmożnego Jmci H. Jana Skarbka Arcybiskupa Lwowskiego Opata Płockiego etc. Maria w kościele WW. OO. Bernardynów Sokalskich. Przez X. Raymunda Jezierskiego Swiętey Theologii Lektora Zakonu Kaznd. ogłoszony. [W Piśmie Orłowskiego Ignacego: Chwała koronna Lwów 1726, od str. 84—103].

Warsz. Uniw.

— Marya godna Korony uznana, kazanie na Koronacyi we Lwowie 1751 r. miane. folio, kart 9. (Umieszczone w dziele p. t.: Hasło Słowa Bożego, Lwów 1754. folio).

— Szczęśliwa do wieczności deflvitacya skołátánego ná morzu światowym śmiertelną burzą Rybińskich drzewa, herbownemi rzekami do niebieskich spuszczonego oceanów, Ná samym porćie bo przy emporyum empireyskiego lądu zakończona. Záś przy pogrzebie solennym Jmci Pana Jakvba Rybińskiego, Wojewody Chełmińskiego w kościele Lubelskim WW. Oycow Dominikanów káznodźieyskiemi Rácyami przez W. X. Raymunda Jezierskiego Dominikana Swiętey Theologii Lektora Prymaryusza skonklvdowana Roku którego Drzewo Żywota w Pánieńskim Maryi Zakwitnelo (tak) Żywocie M.DCCXXVI (1726) dnia 14 Májá. W Lublinie w drukárni kollegium Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1726. folio, kart 15 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Rybińskich na blasze ryty; pod nim 17 w. pol. Przypisał autor prozą żonie zmarłego. W kazaniu prawie żadnych nie ma szczegółów do żywota zmarłego Wojewody. Kazanie oparł na cytacie: Aquae omnes laudent nomen Domini. Łaciny tu wiele. Powiedziano tu, że jeżeli Jakub Patryarcha wystawioną do nieba widział drabinę, to Jakub Rybiński, musi być w niebie, kiedy nie jeden kamień, ale całą w Warszawie wystawił Bazylikę.

Jagiell. — Ossol.

— Szafunek duchowny. Kazanie na koronacyi w Podkamieniu miane 1727. folio, kart 4.

W Rostkowskiego Maura: Echo wdzięcznych kaznodz. głosów 1731. str. 107.

— Życie Pańskie nieoszacowaną Pańską śmiercią ... Pana Jana na Tenczynie i Szczekarzowicach Tarła Wojewody Sandomierskiego Jenerała Ziem Pod. Jenerała lejtn. regim. łanowego ord. orła b. kawal., sokals. medyc. jasiels. i t. d. starosty, zakończone na solennym zaś pogrzebie w roku 1750. w Opolu ... całey J. W. familiey ogło-

szone a w szczególności J. W. P. P. Adamowi na Tenczynie Tarłowi Generałowi Maiorowi Woysk Koronnych prezentowane przez X. Stanisława Raymunda Jezierskiego Biskupa Bakowskiego officyała Jaśnie Wielmożnego Metropolity lwowskiego Roku 1753. We Lwowie, w drukarni SSS. Troycy. fol. ark. 9.

Przedmowa do Ad. Tarły.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— ob. Actus (1724) — Chwała koronna (1724) — Hasło (1754) — Kędzierski Barn. (1774) — Quarantotti (1760) — Rostkowski M. (Zbiór na wybór 1731) — Sprawa słuszna koron. (Lwów 1727) — Stryjkowski Woj. (Potrój. chwała 1765).

Janoc. Lexicon I. 62—8. II. 181. — Jocher Obr. Bibl. 8989. 9028. — Kraszewa. Okruszyny I. 222. — Święcki Hist. pam. I. 326. — Barącz Rys dziejów zak. kazn. II. 71—4. — Chodykiewicz. — Zacharyasiew. Vitae episcop. praemis. s. XXVIII.

JEZIERSKI Stephan Stanislaus (Paludanus) poddziekan S. Floryana na Kleparzu. Triumphus Sanctorum Partemii M. Rom. Philippi Nerii conf. et Basilidae M. Rom. ex aerario gratiarum ab Urbano VIII. fel. rec. abundè adornatus. Brevi varioque carminum apparatu a Stephano Stanislao Paludano, Vice-decano eccl. collegiatae S. Floriani Clepard. illustratus. Anno Servatoris 1644. Cracoviae. In officina Christophori Schedelij, S. R. M. typog. w 4ce, ark. B_4.

Na odwr. tytułu miedzioryt S. Marcina. Znak rytownika w wiązadle liter H. C. P. Nad ryciną nadpis: In imaginem S. Martini tutelaris Ecclesiae Cłobucensis.

Dedykacya Joanni Mstovio totique canonicorum regularium divi Avgustini in coenobio cłobucensi coetui Stephanus Stanislaus Paludanus (prozą, kursywą). Na odwrot. str. approbacya cenzury duchownej. Od karty A_2 idą już wiersze ad divum Martinum antistitem Turonae et divam Margaritam tutelares ac praesides templi Cłobuceń. (wierszem), i dalej różne epigramy i anagramy na cześć niektórych świętych. Na str. ostatniej: Ad amicum sacrorum loculorum conditorem Matthiam nomine.

Siarcz. Obraz I. 194. — Juszyń. I. 155.

(mylnie mu przyznaje Jurkowskiego St. wiersze). — Encykl. Orgelb. XIII. 302.
Jagiell. — Ossol.

Jezierski Szambelan ob. Radziwiłłowa Marta (Odpowiedź 1788).

JEZIERSKI Szymon. Meritum długu ur. ..... z Gołąbków subdelegata grod. Lubel. ze skarbu koron. temuż należącego. Nayiaśniejszy Królu Panie moy miłościwy Prześwietne Rzeczypospolitey Stany. fol. 1 k. (Podpis: Sz. z Gołąbków Jezierski). Czartor.

— ob. Zaleski Kazimierz (Projekt 1786).

JEZIERSKI Wojciech Jan Nepomucen. Maxymy do życia obyczaynego y podciwego służące, Andrzejowi Dubrawskiemu Sędziemu grodzkiemu Żytomierskiemu przez .... Pisarza ziemskiego Łukowskiego Por. W. koronnego napisane y ofiarowane. 1779. Berdyczów, w drukarni Fortecy N. P. Maryi. w 8ce, str. 13 i 184.

— Modnicka albo rada Satyryczna dla dam dworskich JMP. Tadeuszowi Giżyckiemu r. 1777 wierszem. w 4ce.
Katalog Kraszewskiego.

Jezioroski Dominik muzyk ob. Cnota i mądrość (1764).

Jeziorkowic Nicolaus ob. Kaczorkowic Ad. Jos. (Aurifodina pietatis 1689).

JEZIORKOWSKI Stanisław. Mowa po wykonaniu uroczystey przysięgi witaiąca Imieniem Palestry J. W. Ignacego Franciszka Przebendowskiego Woiewodę Pomorskiego Generała Małopolskiego Starostę Krakowskiego Orderów Orła Białego Stego Stanisława Kawalera, przez Urodzonego Stanisława Kosciesza Jeziorkowskiego Geometrę J. K. M. w Grodzie Krakowskim u U. Amona Karońskiego S. G. K. applikuiącego się dnia 12 Kwietnia 1779 miana. B. r. i m. (1779). w 4ce, kart 2.
Ossol.

— ob. Dyaryusz Seymików (1792).

Jeziornicki Jan ob. Strażyc Albertus (Monumentum 1654).

(Jeźnianka Tekla). Replika Jmść Panny Tekli Jeźnianki w assystencyi opiekunów proceduiącey przeciw Szla-

chetnym J. PP. Konczewskim Pisarzom, Lachowiczom Radcom, Kosobuckim Burmistrzom, Fontanim Sekretarzom miasta Wilna, y Fiałkowskiemu. B. m. i r. (1781). folio, sygn. B_2. Jagiell.

— Sprawa Jeymość Panny Tekli Jeźnianki w assystencyi opiekunow proceduiących naprzeciw Szlachetnym J. PP. Janowi y Teodorze z Kossobuckich Kończewskim Pisarzom Magdeburgii Wileń: Antoniemu y Zuzannie z Kossobuckich Lachowiczom Radcom Wileńskim, Janowi Kossobuckiemu Burmistrzowi Wileńskiemu, Józefowi y Annie z Kossobuckich Fontanim Sekretarzom J. K. Mci y Filipowi Fiałkowskiemu. B. m. i r. (1778). folio, sygn. B_2. Jagiell.

Jeżopolski Przeor ob. Kazania (1776).

JEŻOWSKI Władysław Stanisław. Consultacya matron ob. Bielski Marc.

— Oekonomia abo porządek zabaw ziemiańskich według czterech części roku:

Z którego każdemu náuczyć się potrzebá,
Jáko w dobrách ziemiáńskich zażywać [ma chleba.

Wydany przez Władysława Stanisława Jeżowskiego, Studentá zacney Akad: Krák.

Non vido justum derelictum, nec semen eius quaerens panem.
Psalm: 37.

O fortunatos nimium bona si sua norine.
Agricolas: quibus ipsa procul discordi- [bus armis.
Fundit humo facilem victum iustissima [tellus.

Superiorum permissu.

WKrakowie, w drukárni Marciná Philipowskiego, Roku Pańskiego 1638. w 4ce, ark. G_4.

Na odwrocie tytułu: Na zacny kleynot Ich M. P. Prumieńskich (herb i wierszy 10). Potem dedykacya wujowi Stanisł. z Prumej Prumieńskiemu, wierszem kart 6. Następnie: Do Czytelnika karta 1, a od arkusza C: Zabawy Ziemiańskie z drzeworytami. O lichwie żydowskiej. O potrawach. Od ark. F_2: Zabawy Ziemianek. Od ark, G.: Zbytki y fortele mieyskich białychgłów. Całe poema zawiera 1065 wierszy.

Dziełko to jest rozszerzonym plagiatem z broszurki Stan. Słupskiego Zabawy orackie (1618). Przedruk pierwowzoru i plagiatu wydał w Bibliot. pis. polskich (Akad. Um.) Z. V. 1891 Józef Rostafiński.

Bentkow. I. 340. Jagiell.

— Tenże tytuł:... tellus. Jacobus Ustiensis librorum censor. W Krakowie w drukarni Marcina Filipowskiego roku pańskiego 1648. w 4ce, k. 26 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Lipskich a pod nim 8 w. pol. Przypisał prozą pols. Samuelowi z Lipia Lipskiemu podkomorzemu nayiaśnieyszego Królewicza Karola Biskupa Płockiego i Staroście Żywieckiemu autor. Poczem idzie: Przemowa do czytelnika wierszem polskim ułożona. Dalej opisuje: Zabawy Ziemiańskie czasu wiosny (pod tem drzeworyt przedstawia roboty w polu): druga Zabawa wesołego lata (pod tem drzeworyt przedstawia żniwo); Zabawa jesieni (także drzeworyt przedstawia roboty bednarskie) i czasu Zimy zabawa (pod tem drzeworyt kuchnią wystawia). Na końcu kreśli zbytki teraźniejsze miejskie białychgłów. Nie cierpi Niemców i gdzie tylko może, to im przymawia, a żydów nazywa bąkanie starego zakonu co wybierają miód pszczołom z nowego roju. Tekst wiersza w wielu miejscach rozszerzony jak to widać w wierszu do czytelnika, lub przy końcu rozdziału: Zabawy ziemianek.

Wójcicki w Bibl. Warsz. 1842. T. 5, str. 233 do 237. Podaje opis tego dziełka. Nadto w Bibl. star. pis. II. podał przedruk. Edycya z r. 1632 p. t.: Ekonom sarmacki, zapewne nie istnieje. Bentkowskiego (I. 340) zbałamucił nie krytyczny Jabłonowski (Musaeum 97).

Encykl. Orgelb. XIII. 356. — Maciej. Piśmienn. III. 809—11. — Wójcicki Bibliot. Staroż. pis. pols. II. 205—264. — Bentk. Hist. lit. I. 339—40. — Siarcz. Obraz I. 194. — Załuski Bibl. Poet. — Wiszniew. Hist. lit. VII. 212. 309—10. — Juszyńs. I. 156. — Niesiecki (wymienia: Rada białogłowska 1639. Będzie to Bielskiego Marc.: Consultacya Matron Koronnych 1639).

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Jezuida Hieronym ob. Crosnensis Paulus (1514) — Paduanus Hieronymus (1514).

(Jezuici). Jezuici w prawdziwey swoiey postaci albo doskonałe uwiadomienie o ich dotychczas sprawowaniu się z niemieckiego na polski ięzyk przełożone nakładem pewnego W. N. Prałata, do druku podane. R. P. MDCCLXV.

(1765). w Gdańsku, w Drukarni Jana Fryderyka Bartels. w 8ce, k. 1, str. 130 i 1 karta omyłek, ta zaś znaczona ma stronnice 91. 92.

Nakład Ignacego Krasickiego. Approbatę podpisał w Gdańsku F. J. Wybicki archidyakon. Jestto obrona Jezuitów przeprowadzona historycznie.

Jocher 9340 *a*.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs.

— Toż:... We Gdańsku do druku podane, a powtórnie r. M.DCCLXX. (1770), drugiego Prałata kosztem za pozwoleniem Zwierzchności przedrukowane. w 8ce, str. 142.

Jocher 9340 *b*. Wileńs.

— Catalogus quorundam e Societate Jesu qui pro fide sunt interfecti 1549—1603. Cracoviae apud Lob. 1606. w 16ce.

— Toż:... a. 1616.

Obacz Bartsch Fryder.

— Catalogus professorum S. J. qui eligi possunt in electores et substitutos in congregatione a. 1754. 14 Ianuar. Jaroslaviae in Collegio S. Joannis.

— Cultus sanctorum societatis Jesu. Viennae 1739. w 12ce. (z 8 portretami, rytował J. Dietell).

Między innemi są tu wizerunki S. Stanisława Kostki i Jana Nepomucena.

— Differentiae de scholis jesuitarum nuper Varsaviae erectis, inter Conventum Korczynensem .... ob. Differentiae (1670).

— Erekcya Lwowskiego Univers. żadnemu prawu przeciwna nie iest. 1760. fol. ark. G_1.

Obacz Respons na dyskurs.

— List powtórny do OO. Jezuitów kollegium Lwowskiego z reflexyami na skrypt o Erekcyi Akademii we Lwowie 1761. fol. ark. K_1 (z mapką).

— Litterae annuae societatis Jesu anni 1602. Antverpiae, Nutius, 1618. stron 775.

„Polonia" idzie od strony 711.

— Toż:... anni 1604. Duaci, Laur. Kellamus, 1618. str. 758.

Od str. 703 do 758 „Polonia et Lithuania".

— Nobilis Poloni pro Soc. J. Clericis oratio prima in ficti Equitis Poloni in Jesuitas actionem primam ... 1590. w 4ce, ark. G_4.

— Proces Akademii krakowskiey y lwowskiey przeciw kollegium OO. Jezuitów szkół Lwowskich, w sądach assessorskich wywiedziony. 1761. folio, ark. G_2.

— Nayiaśniejszy Królu Panie a Panie nasz miłościwy ... (Podpisano: Waszey Król. Mci wierni poddani niegdyś Jezuici). (Warszawa 1773). folio, k. 2 nlb.

Jestto prośba o wyznaczenie pensyi po kasacyi zakonu. Ossol.

— Protestatio dignitariorum ac incolarum terrae Leopoliensis contra Patres S. J. Collegii Leopoliensis de a. 1760. Capitali Gnesnensis 1760. Luceoriensis 1760. Posnaniensis 1761. Premisliensis 1761. ob. Protestatio.

— Reguły Soc. J. roku 1763. w 12ce, str. 127.

— Toż:... w Wilnie, 1751. w 12ce, str. 132.

— Nowa sława kolleg. Warsz. S. J. przez matematyka Zamoyskiego (Duńczewskiego) wzaiemnie obroniona. 1761. w 4ce, ark. B_4'.

Porówn. Łuskina: Starod. sława akad. Zamoys.

— De studiis Jesuitarum abstruporibus relatio 1608.

— Na ruinę Jezuitów ob. Naruszewicz.

— Zdanie szlachcica Xięztwa Mazowieckiego o szkołach OO. Jezuitów otworzonych w Warszawie 1668. ob. Zdanie.

— Zniesienie obrony Collegium S. J. w Krakowie 1627—8. ob. Zniesienie.

— ob. Abrassewin (1761—6) — Actio (1590) — Argentus Joan. (De rebus S. J. 1620) — Arnault Ant. (1595) — Attentata per W. S. J. et ratione protest. (1759—60) — Bartsch Fryd. (Jesuiter Spiegel 1603) — Bedencken (1610. 1672) — Bossheit des thorn. Hauffens (1725) — Burzyński (Dekreta 1734) — Bystrzonowski W. (Honor. Compendium historyczne 1741) — Calisius Al. (1590) — Catalogus personarum (1758—75) — Chwalibo-

ski (1597) — Ciechovius Nic. (Responsum ad scriptum J. Markiewicz 1650. Anatomia Consilii 1611) — Cichovius (diabła odkląć 1683) — Consilium de recuperanda pace (1607. 1632) — Copia epistolae decretalis (1663) — Decisio (Jaroslaviae 1727) — Decretum inter Collegium S. J. (1724. 1761) — Delegowani (1776) — Deliberatio gravis et maxima (1609) — Dialysis (1580) — Differentiae de scholis Jesuitarum etc. (1670) — Discours (1726) — Dyskurs przyiacielski plebana etc. — Dobra (1776) — Dörne Fran. (1724) — Doniesienie dobra (1776) — Donnerus Joan. (1614) — Drużbicki Kaz. (1652) — Dyskurs (1689) — Eques (1591) — Ernest (1661) — Examen pretensyi prawney etc. (1632) — Excerpt — Felle (1672) — Franciscus a S. Sylvestro (Literae in quibus controv. de scholis 1758) — Francken Chr. (Colloquium 1579) — Geschichte (1586) — Gesuiti — Ghislerius (Literae executoriales S. Rotae Romanae etc. 1630) — Godziny życia (Missyonarze 1760) — Grotser Jac. (Contra libellum Monita 1618) — Grzegorz z Żarnowca (Obrona postylli, na apolog. jezuicką) — Henriceus Jonas (1652) — Henryk Wielki (mowa) — Herburt Fel. — Hindertreibung (1632) — Hospinianus Rud. (1619) — Idea Collegii Nobilium (1749) — Jesuiten — Informatio Jesuitica (1644) — Informacya krótka pretensyi — Instrukcya do opisania dóbr (1773) — Informacya in iure et facto — Issiora Mik. (Judicium o konterfecie z Equesa 1594) — Jubileum (1644) — Klemens XIV. (1773) — Kojałowicz Kaz. (1640) — Lans Jan (1590) — Laszcz Marcin (1594) — Leszczyński Stan. (Breven 1767) — Lettere (1780) — Lipski Tadeusz — List (Collegium 1761) — List posessora dóbr pojezuickich (1776) — Magni Valer. (Apologia) — Mandatum monitorium (1620) — Manifestatio religios. S. J. (1634) — Martinus Laur. (1671) — Memoria (1656. 1662. 1746) — Memoryał (król francuz. 1774) — Messenius (Fraus 1610) — Miaskowski Adrianus (1720) — Modzelewski Zachariasz X. (1703) — Monita privata S. J. (1612. 1615) — Monstra wdzięczności przeciw Zakonowi S. J. (1640) — Mylius Georg (Scholia 1596) — Mystères (Les 1727) — Mysterium — Nachrichten (1785) — Narrative (1724) — Naruszewicz Adam (Na ruinę) — Nauntelius R. (1595) — Neuville — Niemojewski Jakób (1579) — Nieprski Alexander (1713) — Nobilis poloni (Oratio I. 1590) — Nowiny (1614) — Obrona kollegium Krakows. PP. Soc. J. (1627) — Obżałowanie (1628) — Ofiara Ex-Jezuitów z własnych osób (1790) — Olszewski Jan (Objaśnienie połock. 1699) — Oratio in qua reffelluntur in Conv. Proszoviensi — Ostrorog Jan (Ad filios epistola, contra Monita 1615 —6) — Patrocinium (1614) — Pensyi (O) rocznej (Collegium 1771) — Pięknorzecki Józ. (Gratis plebański) — Philopolites (1726) — Pignatelli Antoni (1667) — Poszakowski Jan (Kalendarz jezuicki 1640) — Potocki Piotr (1760) — Prażmowski Andrzej (1581) — Pro Collegio Petricoviensi Memoryał o kupienie dóbr — Przewodnik (1784) — Protestatio — Protestationes pro juribus Un. Crac. — Rationes — Refutatio rationum — Relacya (sztuki jezuickie 1607) — Relatio (1608) — Relation (1650) — Remanifestatio Univ. Crac. contra Manif. S. J. — Remonstrance (1603) — Respons na list posessora (1776) — Respons na statum causae (1627) — Respons na dyskurs — Responsio ad famosum libellum — Responsiones ad supplicem libellum — Reszka Stan. (Spongia 1590) — Rościszewski W. (1615) — Rostkowski Stan. (Lithuanicar. S. J. historiarum 1768) — Rzeczycki Jerzy (1644) — Sąd bezstronny — Sadowski S. (Idolatria 1583) — Sawicki Kasper (Rozbiór rady 1611. Anatomia 1611) — Schutz-Rede der Wahrheit (1614) — Schwarm des römischen (1592) — Senatum (Ad) — Siestrzeńcewicz Stanisław (List pasterski 1778) — Skarga Piotr (Na artykuł 1606. Próba zakonu 1607) — Skrypt

(Na) wydany (1738) — Societas Jesu (1660) — Sowiński Wal. (Wiersze 1776) — Sposób przywrócenia (1609) — Sprawa o nowym kollegium (1625) — Sprawa o szkodliwe otwarcie (1764) — Status causae Jezuitów Wileńs. z Muśnickim — Studiis (De) jesuitarum (1608) — Summaryusz sprawy — Święcicki Stan. Hyacynt (Niebieski wieku Kalendarz 1644) — Szembek Fryd. (Gratis plebanis 1627) — Szyszkowski (Siscovius) Mart. (Pro S. J. Oratio 1590) — Tabella (dóbr przeszło jezuickich 1782) — Tecno Joh. (Beantw. 1597) — Tanner Math. (w Polsce 1701) — Turbolence (1780) — Tyniecki Jan (Respons na trzydzieści przyczyn 1615) — Tyszkiewicz Georg (Vindiciae doctrinae 1616) — Uniwersał (1781) — Urban VIII (Informatio iuris et facti 1590) — Urkunde (unbekann. 1689) — Uwagi na sposób postępowania (1761) — Uwagi dworów borbońskich — Uwagi obywatela nad ofiarą osób (1790) — Wangen Piotr (Paralipomena 1611. Physionomia 1610) — Wieczory (Dwa) Polaków — Wizerunek symboliczny (1775) — Wolan And. (Apologia 1587) — Vortrag (in Thorn 1727) — Wujek J. (Dyalysis assercyi J. Niemojewskiego 1580) — Zagorski Ant. (Ocalenie funduszu 1777) — Zahorowski Hier. (Monita privata 1761) — Zawadzki Stan. (1590) — Zeitung (Newe 1586) — Zeugniss (Warhaffte königl. und andere beständige) wider die erdachte Newe Zeitung 1586 — Ziemecki Nicol. (Ad fam. libellum de recuperanda pace 1610).

Jezus ob. Chrystus — Dziewulski M. (Dar nowy serce 1720) — Fryjewicz Seb. (Wesele 1677) — Gengell G. (De passione 1727) — Gobinet K. (o religii 1789) — Gravius J. (Carmen 1563) — Mąka (1787) — Taczalski Onuf. (Nowy Aaron 1730).

Język ob. Erasmus Roterodamus (1542).

Język francuzki ob. Malicki B. K. (1700) — Methode (1755) — Piotrowski X. Mar. Kaz. 1780).

Język grecki ob. Przybylski Jacek (1792).

Język łaciński ob. Grunt (1779) — Jaworski Stanisław (1779) — Lichtenberg (1782) — Nowy sposób uczenia (1768).

Język niemiecki ob. Skibiński Wawrzyniec (Beweis .... Dowód 1780).

Język polski ob. Błagodarow J. (Kratkija prawidła 1796) — Ernestus Jan (1674) — Książka — Leski-Lichtenberg (1782) — Malczewski Stan. Jan (1687) — Mrongovius Krzysztof (1749) — Nowaczyński Tadeusz (1781) — Solikowski Jan Dymitr (Wiersze 1564).

Języki ob. Mędrek (1786) — Popisy (1783).

Języków 6ciu dykcyon. ob. Dykcyonarz.

Iffigene ob. Belley (1639).

Ifika jeropolitika, napieczat. w Kijewie w 1712. w 12ce, kart 10 i 176 (Obrazki na miedzi ryte).

Sopikow. Cz. 1 N. 447. — Tołstoj N. 225. — Karat. N. 1337.
Bibl. pols. Petersb. — Akad. nauk Petersb. Karatajewa.

Igaz Ivas modjarol valo Tudomany magar ob. Deway Mat. (Orthographia 1549).

(Igelstrom Józef Andrejewicz). List do J. W. Pana Ilgiestroma (tak) Ambassadora pełnomocnego Kommendanta w Polszcze woyk Moskiewskich, od Polaka winnego mu obowiązki wdzięczności. Pisany z Obozu pod Połońcem. B. w. m. 1794. w 8ce, str. 14.

Jestto satyra wierszem.
Petersb. publ. — Zieliński.

— Rozhowor imperatrici z Ilhier stromon lystowny dnia 28 apryła 1794 hoda. w 4ce, kart 3. Branic.

— Wiersz obywatelski z okazyi listu Igielstroma do ministra woiennego, w którym odwołuie się do Boga y dobrey sprawy Monarchini swojey. (Bez wyr. m. i r.) w 8ce.
Branic. — Petersburg publ.

— ob. G. F. (Składnia o desp. czynnościach).

Ignacy ob. Kukulski Remig. X.

(1763) — Załuski Andr. Chrys. (Kazanie 1700).

Ignacy od Sw. Antoniego ob. Hasło (1754).

Ignacy Augustyn ob. Sokołowski Wojc. (Ku pamiątce 1782).

IGNATIUS Bogislaus. Polonia Reformata oder Zuverlässige Nachricht von denen Evangelisch-Reformirten Kirchen, Gemeinden und Lehrern, so heut zu Tage in dem Königreich Pohlen und Grossherzogthum Litthauen befindlich sind, Verzeichnet von Bogislaus Ignatius. V. D. M. Berlin, gedruckt bey Christ. Lud. Kunst 1754. w 8ce, str. 52.

Jocher 9675. Akad. — Czartor.

— Die Reformirtgesinnte Bömische Brüder oder gründliche und bescheidene Anzeige dass das Lehrgebäude der ächten Bömischen Brüder mit den Evangel. Reformirten Lehrsätzen am allergenauesten übereinstimme, aus den eigenen Schriften und Lehrbüchern der wahren Bömischen Brüder aufrichtig herausgezogen und ans licht gestellet von Bogislaus Ignatius einem ächten Kenner und Bekenner der Bömischen Bruderlehre. Anno 1754. w 8ce, str. 111.

Akad.

— Sendschreiben eines aufrichtigen Wahrheits-Freundes an einen Gönner, darinnen einige Stellen aus dem 83. Stück der Kraftischen neuen Theolog. Bibliothek Num. VII. VIII. in Liebe und ganz bescheiden beleuchet werden. 1754. w 8ce, str. 39. (Na końcu podpisał się Bog. Ignatius). Akad.

— Sendschreiben eines ächten Kenners und Bekenners der alten wahren Bömischen Bruderlehre an einen vornehmen Freund, darinen unter andern die Frage erörtert wird: ob die zehn Gebote Gottes bey den alten Bömischen Brüdern Lutherisch oder Reformirt eingetheilt gewesen? Nach Anleitung des 74-ten Stücks der Kraftischen theologischen Bibliothek. Nr. XIV. XV. 1754. w 8ce, str. 32. (Na końcu podpisał się Ignatius).

Jan Gottlieb Elsner napisał odpowiedź na jego pisma p. t. Zuverlässige Nachrichten von verschiedenen kleinen Schriften etc. 1755. w 8ce.

Ignacy Sw. Patriarcha Konstantyn. (790 † 23 Paździer. 1878) ob. Nicaeta (Vita 1623).

Ignacy od S. Franciszka ob. Krzyżkiewicz Ign. X. (1678).

Ignatius Jacobus ob. Cybulski Paul. Ant. (1703).

IGNACY od św. Jana Karmelita. Żywot y wysokie cnoty W. Matki Teressy od Pana Jezusa Marchockiey klasztorów Karmelitanek Bossych we Lwowie y w Warszawie fundatorki z manuskryptu dziejopisa W. Oyca Ignacego od Swiętego Jana Evangelisty tey Wielebney Matki spowiednika zebrane. R. p. 1654. A do druku podane 1752 dnia 11 Marca na większą chwałę Pana Boga w świętych Jego. W Drukarni Lwowskiey J. K. M. Soc. Jesu 1752. w 4ce, k. 5, str. 299 i rejestr, z ryciną Filipowicza rytow.

Ded. Xżnie z Sapiehów Jabłonowskiej Czehryńskiej etc. staroście. .... Józef Augustynowicz D. P. O. i Fil. Protonotaryusz stolicy apostol.

Jocher 8644. — Barącz Żywoty Orm. 40. Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Teresa Sw. (Listy 1672) — Brzechffa Jęd. (Bibliot. Carmelitana Aurelianus 1752. str. 709).

Ignacy od Sw. Józefa ob. Jakubowski Ignacy.

Ignacy Lojola ob. Lojola Ignacy.

Ignatius S. P. N. ob. Chojecki Jan Kanty (1756) — Elffen Nicolaus (1707) — Poniński Stephan (1721).

IGNATIUS B. P. N. Directorium Exercitiorum spiritualium. Cracoviae 1607 in Officina Nicolai Lob. w 16ce, str. 136, i Index kart 5.

Ossol. — Warsz. Uniw.

IGNACY X. od N. Maryi P. Anielskiej. Zrzódło żywota wiecznego, czyli Historya o początkach wsławienia się cudami y łaskami ukrzyżowanego Pana Jezusa w obrazie swoim w Milatynie u OO. Karmelitów Bosych, z przyzwoitym do niegoż nabożeństwem przez X. Ignacego od N. Maryi Panny Anielskiey Karmelitę Bosego, Przełożonego

Milatyńskiego Klasztoru, do druku podane we Lwowie, w drukarni Jana Filipowicza R. 1757. w 8ce, str. 160.

Jocher 8963. — Encykl. Orgelbr. T. 12, str. 425.

— Zrzódło Żywota wiecznego z nowego stawu wynikające, ukrzyżowany Zbawiciel, hoyne z ran swoich nayswiętsze łaski y cuda na wszystkich uciekaiących się do siebie zlewaiące czyli historya cudownego Obrazu Milatyńskiego w kościele WW. OO. Karmelitów Bosych Rezydencyi Milatyńskiey zostaiącego za dozwoleniem Zwierzchności nowo przedrukowana, pomnożona świeżemi cudami y ułożeniem onychże na dwoie Rozdziały. R. Pańsk. 1758. Lwów 1758. W Drukarni J. K. M. Typ. Jana Filipowicza. w 8ce, str. 144, z wizerunkiem.

Numerowanie zaczyna się od str. 23, poprzedza 20 kart nieliczbowanych. Pierwsza approbata jest z r. 1756. W niej podano pozwolenie: Ignatio a S. Maria Angelorum Difinitori secundo ac Mitalinensi Residentiae Vicario ... na wydania dziełka. Zaś Approbata z r. 1758 pozwala drukować to dziełko: Per R. P. Augustinum a S. Erasmo Vicarum Residentiae Milatinensis auctum et ad meliorem formam redactum. Warsz. Uniw.

— ob. Tomasz Aquinas (Cud miłości 1790. Anna Sw. 1755).

Ignacy od P. Maryi w Mercede ob. Grabowski Ignacy (Dopytanie 1792. Kazania 1764. List 1790. Nauka 1790. Odpowiedź 1789. Sąd 1769. Zbiór 1793).

Ignatius de Sanctis ob Antonius a S. Francisco (Propositiones).

Ignacy od S. Stanisława ob. Konarski Ignacy Władysław (1744) — Zawadzki Ignacy Rogala (Geminae 1688. 1728).

Ignacy W. O. ob. Augustynowicz Jan Kazim. (1654).

Ignatius Vicecomes ob. Juniewicz Michał (1753).

Ignacy Swięty Biskup Antiocheński Theophoros († 20 Grud. 116) Tou hagiou hieromartyros Ignatiou, archiepiskopou theopoleos Antiocheias, Epistolai: *a)* pros Smyrneios *b)* pros Poltikarpon, episcopon Smyrnes. *c)* pros Efezios *d)* pros Romaios *e)* pros Filadelfeis *f)* pros Magnesios *g)* pros Tralesios. (Na końcu dzieła:) Samosci, in typographia Academiae Martinus Lenscius excudebat. MDXCVII (1597). w 8ce, k. 88.

Wydał z rękopismu krakowskiego Fabian Birkowski, na druk łożył Kardynał Jerzy Radziwiłł.

Janoz. Nachr. V. 22. — Jocher 2538. — Wiszn. VI. 212.

— ob. Casimirus a S. Josepho (Vestigia 1733).

Ignacy Bł. ob. Maria Franciszek (1622) — Relacya (1622) — Zakrzewski Stanisław (Josephus Patriarcha 1620)

Ignis ardens ob. Ruciański J. C. (1685. 1705).

Ignis altaris ob C. E. (1712. 1735) — Rychalski Michał (1680).

Igolomius Sebastianus ob Loechius Andreas (1608).

Igrzysko fortuny ob. Nougaret J. Chrz. (1779. 1789).

IHNEL Daniel. Trauer-Gedicht .... Elisabeth Borkmannin. Danzig 1649. w 4ce.

IHERING Christopherus. Hochzeit-Gedicht an Heinrich Schwartzwaldt und Constantia Cölmer. Danzig 1650. w 4ce.

Ihnatowicze ob. Mikulicz Winc. (Replika 1799).

IHNATOWSKI Ignacy. Dzieło kommissyi graniczney między Ukrainą polską y Nowo-Rossyą, przez Jaśnie Wielmożnych Ichmciow Panów Karola Skarbka Malczewskiego Generała Maiora Woysk Koronnych, Partyą Ukraińską y Podolską aktualnie kommenderuiącego, y Józefa De Witte Szeffa Regimentu Granadyerskiego, od Jego Królewskiey Mci y Rzeczypospolitey Polskiey; oraz Jaśnie Wielmożnych Ichmciów Panów Michała Potemkina Generała Maiora Woysk Ross: y Jakuba Bułhakowa Konsyliarza Departamentu spraw Cudzoziemskich od Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jmci całey Rossyi wyznaczonych, pełnomocych kommissarzów, na mieyscach w sporze będących dnia 15 lipca roku 1780 w Kryłowie, miasteczku rosyiskim rozpoczęte, a dnia 17 lu-

tego roku następuiącego 1781 w miasteczku polskim Turyi zakończone. Przez Ignacego Ihnatowskiego Woyskiego Czerwonogrodzkiego Sekretarza tey komissyi z wszystkiemi okolicznościami zebrane, opisane, na trzy części podzielone, y do druku dla powszechney wiadomości podane. W Warszawie, w drukarni J. K. M. nadworney roku 1781. fol. Część I k. 4, str. 22. Cz. II str. 99. Cz. III str. 64, k. 2.

Dedykacya Stan. Augustowi. W Części I jest: Stan Ukrainy, bunty Kozackie, imiona polaków od kozaków pobitych. Cz. II Traktaty: w Andrussowie, Moskwie i świeżo Warszawski w r. 1773. Część III: Plenipotencye Imperatorowej, akt rozgraniczenia, opisanie granic po polsku i po rossyjsku.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Poznańs. Tow. Przyj. N. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

Ikones Książąt ob. Głuchowski Jan (1695).

IL. J. Pyesn O Narodzenyv Pánskim. J. Il. W Krákowye Lazarz Andrysowic wybiyał. w 8ce, k. 3.

Wierzbowski III. 3146. Czartor.

— Pieśń o národzeniu Páńskim. J. Il. W Krakowie Mátheusz Siebeneicher M.DLVIII. (1558). w 8ce, k. 4.

Wierzbows. II. 1344. Przybor.

ILASZEWICZ Bazyli K. Mowa do Nayiaśnieyszego Krola J. M. Stanisława Augusta Poniatowskiego podczas szczęśliwey J. K. M. Koronacyi od miasta Lwowa przez Szlachetnego Bazylego K. Ilaszewicza Radce y posła tegoż miasta miana w Warszawie roku 1764. fol. k. 2. Ossol.

ILASZEWICZ Eliasz i PODLASZECKI Grzegorz. Sędziwość w młodości y cudowny postępek w cnotach S. Stanisława Kostki w Kościele Przemyskim Societ. Jesu przez XX. Katedralnych Przem. R. S. U. opowiedziana a J. W. Nayprzewielebnieyszemu J. M. X. Onufremu Na Szumlanach Szumlańskiemu Biskupowi osobliwszemu Dobrodzieiowi ofiarowana r. p. 1761. w 8ce, k. 1, str. 35.

W dedykacyi do Onufrego Szumlańskiego Biskupa Przemyskiego, Sanockiego i Samborskiego podpisy: Elias Ilaszewicz i Gregorius Podlaszecki.

Jocher 4608 (ma ark. 7). Ossol.

Ildefons X. Reformat ob. Bocheński JW. (Rok łaski heroicznych cnót 1751).

(Ilgesz). Ehrengedicht ... auf Hieronymus Ilgesz. Danzig 1658. folio.

Iliada ob. Quintus Calaber (1755).

Iliak Mat. Teodory ob. Drużbicki K. (Paradoxa 1712).

Ilias formarum suscipiendi ad habitum, tum ad professionem admittendi Novitios nec non generaliter absolvendi etc. compendioso nucleo comprehensa. Omnibus monasteriis Congregationis Benedictino Polonae accomodata. Anno 1751. Lublini, Typis S. R. M. Collegii Soc. Jesu. folio. Warsz. Uniw.

— ob. Kozielski M. (scientiar. 1683) — Seligmacher Thom. (Oratoria 1718).

Iliński C. ob. Mikoszewski A. (Orator de laudibus 1775).

(Iliński Jan Nepomucen). Wiersz na wiązanie Janowi Nepomuc. Ilińskiemu Star. Cudnow. ofiarowany d. 16 Maja 1796 roku. w 4ce, kart 2.

Krasińs.

Iliński Kajetan ob. Ossoliński (Komissya do rozsądzenia sprawy) — Żytomierz (Wywód miasta Żytomierza 1788).

ILIŃSKI Stanisław. Głos Jaśnie Wielmożnego Stanisława Ilińskiego Generała Inspekt. kawaleryi woysk koronnych orderów Orła Białego y S. Stanisława Kawalera posła wdztwa kijowskiego dnia 7 stycznia 1791 roku in Turno miany. B. m. i r. w 4ce, k. 2.

Zaleca projekt praw kardynalnych zawartych w 14 artykułach.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Dnia 31 Stycznia 1791 roku, Na Sessyi Seymowey za Woyskiem miany. w Warszawie w Drukarni Uprzywileiowaney Michała Grölla. fol. kart nlb. 2.

Branic. — Dzików — Krasińs. — Warsz. Uniw.

Iliotropion ob. Maksimowicz Jan (1714).

Ilkusch (de) Thomas (Ilkusz) ob. Łowicz Stan. (De gloriosa Maria 1538) — Menici Georg. (1536) — Valerianus Math. (Historia 1537).

Ilkusieński Melchior ob. Opacki Christophorus (1608).

Ilkusz Martinus ob. Gyelczeph Nicolaus (Expositio in passiones 1507).

Ilkuszki burmistrz ob. Czerniewski Jan (1625).

Illacya przez Palestrę do Jaśnie Wielmożnego Eliasza Wodzickiego Generała Małopolskiego Starosty Krakowskiego przy wieździe na Starostwo dnia 30 Czerwca Roku 1783 miana. folio, k. 2.

Bezimienny upomina się aby synowie szlachty jedynie byli do applikacyi Palestry dopuszani i aby Palestranci byli przysięgli. Jagiell. — Ossol.

Illeshazya Hel. ob. Bieżanowski Stan. (1661).

ILLICINUS Petrus. Carmen in reditum Ferdinandi I. Viennam. Viennae 1551. w 4ce.

Denis Typog. Vindob. 1782.

— Jureconsulti Carmina et praefationes aliquot. Cracoviae, apud Viduam Floriani Unglerij. B. w. roku. w 8ce, ark. C_8, K_8 i B_7 (kart 59). (Brak końca).

Na odwrocie tytułu: Praefatio I. in laudem Regni Pollo et Sam. Macieyovuski Epis. Cracovi et Reg. Pol. Can.
II. in laudem humane naturae ac disciplinarum.
III. de Malorum nostri temporis caussa.
IV. de optimo reipub. statu.
V. de institutione principis.
VI. in laudem juris civilis.

Druga karta tytułowa. Praefatio ... jure consulti in laudem reg. Poloniae et Samuelis Episcopi Cracoviensis.Cracoviae apud Viduam Floriani Unglerii. Poczem idzie tej praefacyi kart 9, sign. Aij do Ciii. — Dalej brakuje Praefatio secunda. Dalej: Praefatio tertia: De malorum nostrorum causa et de juventutis instituendae cura. Od Ark. A—Kiii. Innych prefacyi brak.

Dalej idą poesye:
1) Ad Seren. Sigismundum Augustum Polloniae Reg. epistola (od ark. Aii do A_5).
2) In funus Divi Sigismundi Polon. Reg. ode. (A_6—A_7). (Także po grecku).
3) Hendeca syllabon saphicu. in laudem Bonae inclyt. Polon. reginae et Sigis. Augusti Regis filii.
4) Hendecasyllabum in laudem Samuelis episc. Cracov. et R. Pol. Cancell. ad musas. (na ark. Bii). (Także po grecku).
5) Ad Eundem.
6) Ad Eundem (Na karcie Biiii).
7) Ad Eundem (karta Bv).
8) Ad Eundem.
9) Ad Leonardum episc. camenecensem.
10) Ad Stan. Hosium Episc. Culm. epistola.
11) Ad magn. Joh. Tarnovium Castell. Crac. (na k. B. VII) Jagiell.

— Epitaphium Bionis, idyllium elegantissimum, e graeco Moschi translatum, Petro Illicino interprete. Cracoviae apud viduam Floriani Unglerii An. Christi nati MDXLVIII. XX. mensis Septembris. w 4ce.

(Przydane do tego:) Epigramma in Samuelem Maciejowski Cracoviensis ecclesiae antistitem et Regni Poloniae, Gymnasiique Cracoviensis Cancellarium, graecae litteraturae amantem maxime.

Obacz Moschus i Bion.
Janociana I. str. 145. — Jocher 58.

— Idyllium Petri Illicini Jurisconsulti in laudem Samvelis Cracoviensis ecclesiae antistitis et Reg. Polo. Can. (Herb bisk. i 4 wier. łac.) (Na końcu:) Cracoviae apud viduam Floriani. (Bez r.). w 4ce, k. nlb. 6.

Dedykacyi Maciejowskiemu data: pridie virginis deiparae assumptae A. d. 1547. Rok ten Janocki (I. 145) kładzie jako datę druku.
Wierzbows. II. 1937. — Juss. I. 157. — Wiszniews. VI. 183.
Czartor. — Kórnik. — Krasińsk.

— Oratio de homine et disciplinis. Cracoviae apud viduam Floriani Unglerii MDXLIX. (1549). w 8ce.

Jocher 919.

— Praefatio Petri Illicini Jvreconsulti in laudem reg. Poloniae et Samuelis episcopi cracouiensis. (U dołu winieta). Cracoviae apud viduam Floriani Vnglerij. (Bez r.). w 8ce, k. nlb. 10.

Ob. wyżej: Carmina et praefationes.
Czartor. — Jagiell.

— Praefatio Petri Illicini Jvre consulti de homine et disciplinis, in qua Iuvenes ad literarum studia excitantur. (Winieta podłużna: 2 aniołki trzymają tarczę). (U dołu:) Cracoviae apud Viduam Floriani Vnglerij MDXLIX. (1549). w 8ce, k. nlb. 12.

Janocki I. 146 (ma Oratio zamiast Praefatio). Toż i Wiszn. VI. 183. — Jocher 919. Czartor.

— Ad Samvelem Cracoviensis Ecclesiae Episcopum Christi cupidissimum: et inclyti Poloniae Regni Cancellarium providentissimum, Satyra Petri Illicini Jurisconsulti. (Pod tem herb biskupa, a niżej wiersz grecki na Ciołka). (Na końcu:) Apud uiduam Floriani. Bez r. w 4ce, k. nlb. 8.

Janociana I. 145. — Jussyńs. I. 157. — Wierzbowa. II. 1938. — Wiszn. VI. 183. Czartor. — Czetwert. — Krasińsk.

— Ad Transilvanos qui a catholica fide alienati ad Sabellium, seu Praxeam, seu Paulum Samosatensem et ad Arium vel ad Nestorium vel Photinum degenerarunt Paraeneticon. Petro Illicino, iuris utriusque doctore et canonico Olomucensi authore. (B. m. dr.) Anno 1581. w 4ce, k. 25 nlb.

Ded. Stephano I regi Poloniae. Czartor.

— ob. Bion (1548) — Cicero (Epistole 1514. ad Herennium 1507).

Encykl. Orgelbr. XII. 459. — Jocher Obraz I. 318—20. VII. XXVIII. XXXI. — Juszyńs. — Janociana I. 144—6. — Wiszniewa. H. lit. VI. 183.

ILLICZ Reginaldus. Majestas et pietas austriaca de amplitudine contendens Serenissimae potentissimae invictissimaeque Principi ac Dominae M. Josephae Dei gratia Poloniarum Reginae Ortodoxae Magnae Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Voliniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czernichoviae &c. S. R. J. Principi Electrici Saxoniae, Archiduci Austriae &c. &c. &c. Augustissimi Imperatoris Josephi filiae piae, felici, pacificae, fundatrici beneficentissimae Dominae D. longe clementissimae insita oratione panegyrica celebrata. Ab infimo atq'obsequentissimo servo Reginaldo Illiczo SS. Domini Nostri Alumno, Praeposito in Krzyczów. Anno M.DCC.XLVI. (1746) mense septembri. Vilnae, typis S. R. M. Academiae Societatis Jesu (1746). folio, 1 k. tyt., ark sygn. A—G_2 (z portretem).

Jagiell.

Illuminacyą (Na) z okoliczności urodzin J. K. M. P. N. M. Wiersz od Szkół Grodzińskich dany r. 1776. d. 17 Stycznia. w 4ce, 1/2 ark.

Illuminacya ob. Opisanie (1789).

Illuminacye ob Grabowski M. (kaznodziejskie 1738).

Illuminationen ob. Berlin (1728).

Illustrium germanorum carminum liber. ob Germanorum (1573).

Illyricus Mattias ob. Hesshusius Filem. (Gründliche 1579) — Sabinus G. (Epitaphia 1536. Erotica 1536).

(Ilnicki Andrzej). Swiadectwo deputacyi indagacyiney dane Andrzeiowi Ilnickiemu datowane d. 4 Lipca 1794 r. folio, str. nlb. 1. Krasińs.

Ilnicki Onufry ob. Czajkowski X. Bened. Józef (1789).

Ilnicki Wincenty ob. Jarocki Ignacy (Mowa o szkodzie 1781) — Mathesеos (1784).

Ilosvanus (Ilovai. Hodwai) Benedictus. Epithalamion Conivgii Magnifici Domini Francisci Nadasdi, Comitis Castri Ferrei, Et Generosae Dominae Helizabeth Magnifici Domini Georgii De Bathor. Filiae Honorabile Coniugium immaculatum. Cracoviae In Officina Matthaei Siebeneycheri. Anno Do. M.D.LXXI. (1571). w 4ce, syg. A—D. (k. nlb. 14).

Wiersze, których autor podpisał się M. Benedictus Ilosvanus Minister in Waraxu. Na odwr. tyt. drzeworyt z monogramem I. B. i r. 1563, wyobraża rycerza w zbroi. Na k. ost. s. g. drzeworyt lichy wyobraża kobietę stojącą.

Szabo K. Regi Magyar 1896. N. 608. — Bandt. H. dr. krak. 350. — Jusz. I. 157. — Wierzbowa. III. 2557.

Czarnec. — Czartor. — Warsz. Uniw.

Iłowiecki Joannes ob. Znaczelski And. (Dissertatio de nuptiis 1764).

Iłowiecki Konstanty ob. Czerniewicz Tomasz (Philosophia Aristot. 1753). — Catalogus (1759. 1765) — Herka Ign. Cant. (1752) — Popiołek Józef Ignacy (1723) — Toryani Jan K. (Privilegia 1762).

IŁOWSKI. De poenis parricidii, 1631.

Bada początek prawa, podług którego ojco-

bójca z różnemi zwierzętami w wór zaszyty w wodę miał być wrzucony.
Czacki II. 123, str. Nr. 1416. — Bentk. Hlp. II. str. 244. — Siarczyńs. Obraz I. str. 194.

IŁOWSKI Daniel. Apologia. W Wilnie.
Siarczyńs. Obraz I 194 mówi, że spalone przez kata.

IŁOWSKI Jakub z Glinek Prawdzic. Nabożeństwo powszechne o Mszey Swiętey, y Prawda prosta Prawdziwa, o Korrekturze Słowiańskiey podczas Seymu Walnego Warszawskiego wydane. w Warszawie u Wdowy y Dziedzicow Piotra Elerta, Roku Pańskiego 1658. w 8ce, kart 20 nlb.
Jest to msza śpiewana wierszami polskiemi. Autor w dedykacyi do Jana Kazimierza i Maryi Ludwiki podpisany jak wyżej.
Jocher 6460. Ossol.

ILOVIUS Stanisław. De Laudibus Jurisprudentiae Oratio, Bononiae in Doctoratu suo habita. Bononiae, Apud Joannem Rossium invia S. Mammoli sub insigne Mercurii 1565. Habita licentia a RR. DD. Vic. Episc: et Inquisitore. w 4ce, s. 46. Ossol.

— Threni in Obitvm Nobilis et Generosi Adolescentis Nicolai Szymanowski Studiosi Philosophiae. Obacz Szymanowski Mik.
Wierzbows. III. 2996,

— ob. Basilius Magnus (De moribus 1564. 1598. 1611) — Halicarnasseus Dionys. (Opuscula 1556) — Phalereus Demetrius (De elocutione 1557) — Parentalia (Chodkiewicz Georgius 1595) — Synesius (de regno administr. 1563) — Threni (Parthenicae sodalitatis 1594).
Chodynicki 235. — Jocher Obr. I. 140. — Siarcz. Obraz I. 194. XIII. — Wiszn. Hist. lit. VI. 19. 211. VII. 359 — Bibliot. pols. 1825. IV. 44. — Grodek Hist. lit. ed. 2. II. 1 71. — Encykl. Orgelbr. XII. 470. — J. W. Bandtke w Dzienn. Warsz. 1826. III. 272.

IŁOWSKI Tomasz. Theses ex Vniversa Philosophia Depromptae. Pro gradu Magisterij consequendo, in Academia Vilnensi Societatis Jesu. Ab erudito Artium liberalium, et Philosophiae Baccalaureo, et licentiato, Thoma Ilouio defendendae, die XXV Maij Anno M.D.LXXXVII. (1587). Praeside Rev. P. Leonardo Crakero, eiusdem Societatis Jesu, Artium liberalium et Philosophiae Magistro. w 4ce, k. 7.
Dedic. Cypriano theologiae doctori, episcopo Methonensi, suffrag. et canon. Vilnensi.
Wierzbows. II. 1657. Zamojs. ord.

Iłża Jakob ob. Iszla J.

Iłżecki kościół ob. Nogawski Józef Michał (1721).

IŁŻENSIS (z Iłży) Jakob Kryspin. Carmen in laudem et gratiam admodum Rndi Dom. Martini Szyszkowski Canonici Crac. Bern. Macieiovii episc. Crac. 1602. w 4ce, ark. 1.
Podpis: Jacobus Crispinus Ilsensis.
Czartor.

Imagines ob. Bartołd Kar. (Principum polon. 1721—40) — Leszczyński Joannes (b. r.) — Mylius Arnoldus (1594 principum) — Polonorum (1590) — Srzedziński J. — Szymonowicz (Zamoscianae 1604).

Imago triumphantis in Cruce Dei in Thesei gloriosis facinoribus coloribus scenicis adumbrata, necnon recurrente Christi Passionis tempore, penes numerosū, spectātiū populorū concursū, publicè ex Theatro, cum debito celebrantium personarum ritu pietatis ergò, a Sariana Juventute almae Universitatis Zamoscanae oblata. Annô quô imago patientis Christi in specie humana sanguineis depicta est coloribus MDCCXXVII. (1727) die vero IX Aprilis. Typis Universitatis Zamoscensis. folio, 7 kart nlb.
Na odwr. str. tyt. herb Jelita ozdobiony armaturą, pod nim 6 wier. łac. podpisał Antoni Wolski podczaszyc Żytomierski. To wszystko razem na blasze zrobione. Przypisali prozą Janowi i Jędrzejowi Zamojskiemu synom Michała Ordynata i Łowczego W. Kor. Athenaeo studiosissimi cultores et alumni. Treść dyalogu po łacinie i po polsku, przedstawia dzieła wojenne Tezeusza. Dyalog składa się z 4 aktów, a każdy z nich ma po 5 scen. Na końcu epilog. Przedstawiony był przez młodzież akademicką w Zamościu w wielki tydzień Wielkanocny.
Jagiell. — Ord. Zamojs.

— ob. Biskupski Jan (Obraz żołn. 1649) — Białłozor G. (divor. praes.

1671) — Castelli D. (Virtutum 1679) — Episcopius Jan (militis spirit. 1649) — Mazurkowicz W. A. (Virtutum 1664) — Mitulski F. (Joseph Patriar. Salutis hum. 1721) — Pogirski L. (ex obitu 1640) — Potocka Chr. (viva virtutum 1699) — Sanguszko Paw. (principum 1751) — Sobieski Jan III (Victoriae 1685) — Stryjewicz S. (Vlad. IV. 1649) — Woysznarowicz C. (posthuma 1677).

Imbramovecenses Moniales ob. Ascevolinus F. (1754).

Imerologion ob. Ciekanowski Kasp. (Kalendarz 1663).

IM-HOF J. H. Relatio historico politica ... Sulzbach, 1684. w 4ce, (z rycin).

Mieści opis oblężenia Wiednia.
Katal. Batows. N. 1291.

Imie (O) Tróycy Przenajświętszey. w 4ce, k. 2. Krasińs.

Imię ob. Dunin P. (sławy pełne S. Stanisław 1685) — Niesiołowscy Korzboki (dobre i sława 1740) — Sapieha Alex. (1770) — Trybowicz B. (królewicza 1698).

Imieliński Jerzy ob. Grodziecki Adam (Przestroga 1637).

Imieniem Nayiaśnieyszego Króla Jegomości szwedzkiego ob. Karol XII. (1703).

Imieniny (Na) J. W. Jmci Xiędza Pawła Brzostowskiego Referendarza duchownego W. X. Lit. kawalera orderów orła białego y S. Stanisława. Wilno 1782. w 4ce, k. 3. Branic.

Porówn. Brzostowski P.

Imiona przezacnych starożytności mężów za czasow IV nayceInieyszych Swiata monarchii żyiących, historyczno-chronologicznym porządkiem uło żone. Na końcu zaś prac szkolnych dla ukazania pilności, nad opisywaniem tych wielkich w obrębach poetyki, bohaterów, przez przeciąg roku iednego podięty, przez niektórych Rymopisarzow krakowskich publicznemi rozmowami w przytomności Gości za proszonych R. P. 1776. dnia 16 Kwietnia ogłoszone. w 8ce. Ossol.

Imitatione (De) Christi ob. Rosweyde Her. (1675) — Tomasz a Kempis (1606).

Immaculatum lilietum ob. Bieżanowski J. S. (1682).

Immaturum occasum ob. Pietraszkiewicz M. (1650).

Immensum ob. Breza Adalb. Const. de Goray (gloriae 1692).

Immola Augustyn ob. Chamocki Ad. (Analogismus 1639).

Immortale ob. Neoburg Hedviga (monimentum 1722) — Pigłowski Alb (sidus 1644) — Titius Joan. (nomen 1679).

Immortalis ob. Przeworski Fr. (munificentia 1611) — Vitellius J. (memoria 1635) — Wojna Abr. (clangor 1649).

Immortalitas Poloni Lituanique nominis ... (sceniczny 1727).

Dialog sceniczny.

— ob. Franciszek z Assyżu (a monumento 1721) — Gengell G. (animae 1727) — Kreyda F. (Krasiniana 1700) — Leduchowski (regnorum 1746) — Mercurius Trismegistus (animae 1590) — Polonus (1508) — Radziwiłłowna Ur. (omni saeculorum 1746) — Warszewicki Chr. (De cognitione 1600).

Immunitas civitatum Prussiae a Jurisdictionae Judiciorum Tribunalitiorum Regni Poloniae et aliorum quorumvis praeterquam Regionum in causis contributionum, publicorum instrumentorum fide et ipsis verbis asserta. 1718. w 8ce, od str. 383—393.

Krasińs. — Ossol.

— Toż:... in causis contributionum, publicorum instrumentorum fide et ipsis verbis asserta A. D. 1718. fol., str. 3 i 37. Krasińs. — Ossol.

— Scotistico-Theologica venerabilis Servi Dei, Divi Joannis Scoti, Immaculati Honoris, Marianae immunitatis Zelantissimi Vindicis, subtilium Principis, Ecclesiasticae immunitatis privilegio Classici Doctoris Immaculatae Conceptionis Conceptu composita, Sanctissimae Deiparae Virginis Mariae, in primo conceptionis passivae Instanti, Immaculata. Totius Ordinis Seraphici ac Scotisticae Scholae sub Immaculato My-

sterio Patronae ac protectricis Singularissimae, illibatto Conceptui Originali Immunitati Angelico et humano Hyperduliae homagio proposita. Munitissimae Immaculatae Immunitatis Tutelae Tutelari Titulo, et Jure Asyli deposita, Ab omni Heterodoxa Labe seposita, Angelicis & humanis Thesibus, Theologicis Decimis, Privilegio Immunitatis, censurâ Ecclesiasticâ non decimatis disposita, annuali tractu, Theologico Tractatu. In generali Athaeneo Scotistico Cracoviensi Publico Sacrae Theologiae Professorum ac Doctorum Munimento, exposita. Annô quô inter S. Thomam & Scotum de Immaculata Conceptione, Nulla fecit controversia 1744. Die ... Mensis ... Cracoviae. Typis Michaelis Dyaszewski, S. R. M. Typographi. folio, k. nlb. 4.

Na odwrocie tytułu miedzioryt M. Boskiej w otoczeniu aniołków i czterech figur. (Na końcu:) Disputabuntur Cracoviae in ecclesia Stradomiensi fratrum Minorum Ord. S. Francisci.

Jagiell. — Ossolińs.

— ob. Głowacki Ign. (eccles. 1726. 1758) — Gorski Jak. (1634) — Januszowic Bartholom. (1634) — Klonowski Józ. (1722) — Krupecki And. (1692) — Łańcucki Alb. (quaestio 1759) — Lipski And. (1616) — Mamczyński Stan. — Naymanowicz Jacobus (1634) — Reptowski And. (1766) — Schau Franciszek Aleksander (1689) — Szober Stanisław (Quaestio 1618) — Wilkoszowski Antonius (Quaestio iuridica 1759) — Załuski Józef Jędrzej (Sermo 1773) — Zastroszyński Waw (Dissertationes 1718).

Imola August ob. Chamocki Ad. (Analogismus 1639).

Imnołogija si jest Piesnosłowie, na deń Woskresienija Jisusa Christa Napieczat. w Kijewie w tipografii Kijewo-Pieczerskoj Ławry w 1630. w 4ce, kart 6.

Sacharow N. 268. — Karat. N. 303. — Maksimowicz, Kijewlanin ks. V. str. 124.

Petersburg publ.

Impacatus ob. Bembus M. S. J. (1616).

Impedimenta ob. Szamotulski Grzegorz (Enchiridion 1529) — Thamnicius K. (erudit. 1649).

Imperator ob. Constantinus M. (1695) — Jamborski Mathias (1710) — Virdung Joannes (Prognosticon 1522).

Imperatores ob. Cavalleris J. C. (1582) — Czimmerman J. (roman. nummos 1698) — Herzog J. C. (nummos 1698) — Kojałowicz W. (austriaci 1639) — Treterus T. (romanos 1583) — Wendius J. (rom. numm. 1698).

Imperatorowa ob. Suplement do gazet polskich (1738).

Imperatorowie ob. Poszakowski Jan (chrześciańs. 1748).

Imperio (De) Russiae in Europa. Bez m. dr. i r. (około 1764). w 8ce, str. 20.

Krasińs.

Imperium Romanorum Rufini ambitione depressum, Gothorum furore territum, Stiliconis dexteritate vindicatum, Arcadii felilitate stabilitum, et honori ac nomini illustrissimi excellentissimi domini D. Francisci Bieliński pincernae Regni terrarum Prussiae thesauri Cernensis, Mariaeburgensis, Brodnicensis, Garvolinensis, &c. &c. capitanei, ab illustrissima ac magnifica Scholae humanitatis juventute Collegii Varsaviensis Scholarum Piarum inter theatrales plausus dedicatum. Anno quo orbeM Donat paCe proLes aLta sVb aVgVsto die 28 Februarii 1715 fol. kart 4.

Czartor. — Warsz. Uniw.

Imperium Reginae florum ob. Szembek Krzyszt. (1713).

Impertinente (La belle) comédie en un acte, représentée le 17 Jan. 1748 á l'occasion de l'anniversaire du jour du du couronnement de LL. MM. le Roi et la Reine de Pologne, par la jeunesse * nommée cy après. B. m. dr., w 8ce, k. 2, str. 44.

Grali Brühl, hr. Einsidel, Mosściński i inni.

Czartor.

Impetus ob. Kraszewski J. (cogitat. 1696) — Lubomirski St. (flumines 1630).

Impositione (Pro) primi lapidis collegii privati nobilium anno 1743 die 18 mai facta ab Illmo Francisco comite

Bieliński supremo regni Mareschalco. 1743. fol. str. 3. Branic.

Impostor (The) ob. Dymitr Samozwaniec (1674).

Imposturae ob. Mylonius M. (1882).

Impotentia ob. Lubelczyk Walery (1545).

Impressio aeris ob. Eliaco Petrus (1514).

Impreza ob. Czapski P. J.

Impugnatio ob. Konopka Łuk. (Civit. Thorunensis 1742).

Inauguratio ob. Dondini G. (1654) Dobroszewski (1649) — Kłodziński Mac. (1573) — Mielewski A. Rotundus (1540) — Morescius M. (1610) — Prażmowski Mik. (1644) — Regis Joan. Franc. (ad coronam 1717).

Incendium aureum seu Petrus de Victoria mundo valedicens a ... Juventute almi Gymnasii Brunsberg. S. J. ludis metagymnasticis in scenam datus festo die S. Ignatii. Anno 1699. w 4ce, str. 4.

Incendium ardentis animi in Arselino tragico illuminatum theatro a Juventute Collegii Sieniaviani Soc. Jesu. a. 1727. folio.

— Lublini et Varsoviae exortum. Anno 1607. w 8ce.

W Mercur. Gallobelg. Arthusii T. VIII. 2. str. 132.

Incension ob. Samosarzius B. (1521).

Incensum selectarum precum adolendum Deo Optime Maximo in ara cordis devoti igne charitatis in odorem suavissimum Domino confectum ex variis piis et pretiosis affectibus actibusque virtutum. Brunsbergae, Coll. S. J. 1707. w 16ce, k. 12 (tyt. i kalend.) i str. 553.

— Toż:... Brunsbergae 1724.

Katal. Friesego.

Incitamentis (De) ad Litterarum Studia Oratio in anniversaria earundem instauratione habita Nesvisii in Ducali Radiviliano Gymnasio Soc. Jesu. Anno a Partu Virginis 1754. w 4ce, ark. $5^{1}/_{2}$.

Podpis po dedykacyi do dziewięciu uczniów szkół Nieświeskich: J. K. S. J. Zapewne Józef Kattenbring. Jest tu wspomnienie o Bibliotece XX. Radziwiłłów w Nieświeżu, otwartej dla użytku pospolitego. Jocher 1686. Wilno.

Incolumitas ecclesiae ob. Fredro Alexander (1725).

Incorporatio Duc. Curlandiae (Lublin. Bez w. dr. 1569) ob. Kurlandya.

Incredulité ob. Leszczyński Stanisław (1760).

Incrementum felicitatis ob. Łaszcz Józef (1738).

Increpatio Jesu ob. Wren Mat. (1659).

Incunabulis (De) philosophiae ob. Callixtus (1691).

INDAGINE Jan, Pleban w Steinheim. Opisanie z ułożenia Znaków zodyacznych przez Chiromancyą powszechną i Astrologią naturalną przetłomaczone z Jana Indagine wydane ku zabawie ludzkiey, kosztem y nakładem Ignacego Napiórkowskiego komornika Granicznego Ziemi Łomżyńskiey y Geometrę przysięgłego. W Warszawie 1779. w 8ce, str. 111, kart nlb. 10, oraz sześć tablic z figurami.

Oryginał łaciński wyszedł w Strasburgu 1523 r.

Akad. — Krasiński. — Warsz. Uniw. — Zieliński.

Index (Deliciarum Germaniae) simul et viatorius, indicans itinera ex Augusta Vindelicorum ad omnes civitates et oppida Germaniae, nec non ad praecipuas urbes Daniae, Livoniae, Moscoviae etc. Coloniae. 1669, w 8ce.

— Toż:... Appendix. Coloniae 1672. w 8ce.

— doctorum sententiarum, in comitibus de Aquino illustriss. Cracoviae 1748. fol. Uniw. lwow.

— errorum aliquot ex innumeris stultitiis, blasphemiis et impietatibus Thalmudici operis collectus, ut exhis paucis aliquot Christiano specimen exhibeatur horum execrabilium voluminum, in quibus infinite pene blasphemie continentur non solum adversus Christum Deum nostrum, sed etiam adversus Mosaicam legem, adversus Nature legem et contra ipsam divinae Celsitudinis Maiestatem ex secundo libro

Bibliothecae Sanctae Sixti Senensis extractus.

Okazanie kilku błędów z nierozlicznego bluźnierstwa, szaleństwa y niepobożności z thalmutu żydowskiego zebranych: z których może każdy zrozumieć, iako błądzą y iako wielkiemi są nieprzyiaciołmi Chrześcianom źli a niecnotliwi żydowie; y iako scieszko nietylko Zbawiciela naszego Pana Jezusa, ale też wszystek maiestat Boży bluźnią. Wyięte z wtorych ksiąg Biblioteki Swiętey Sixta Seneńskiego. W Krakowie Lazarus Andree excudebat. 1569. w 4ce, kart nlb. 9.

Ossol.

— librorum prohibitorum, cum regulis confectis per Patres a Tridentina Synodo delectos. Auctoritate Pii IIII. primum editus, postea vero a Sixto V. auctus et nunc demum S. D. N. Clementis PP. VIII. jussu, recognitus et publicatus. Instructione adjecta de exequendae prohibitionis, deq; sincere emendandi et imprimendi libros, ratione. Cracoviae in Officina Andreae Petricovij, Anno Domini M.DCIII. (1603). w 12ce, ark. H_{12} (kart nlb. 95).

Na odwrocie tytułu Bern. Maciejowski zaleca ten Index. Zaczynają odezwy Papieży, a od k. 9: Praefatio Franc. Forelli Ord. Praedic. Od k. 11: Regula I-X. Od k. 16: Instructio. Od k. 25: Index. Na k. 93: Paulus Picus Biturgianus Ord. Praed. potwierdza autentyczność ogłoszenia Indexu d. 27 Marca 1596 r. Od karty 93 idzie: Index auctorum et librorum prohibitorum in Polonia editorum.

W takimże Indexie wydanym Romae, apud Pavl. Manutium 1564. w 4ce małej str. 72, znajduję tylko te nazwiska polskich dzieł dotyczące: Bern. Ochinus, Chr. Hegendorfinus, Georg. Sabinus, Eobanus Hessus, Joann. Cosmius, Joan. a Lasco, Joan. Ruthenus, Joan. Spangenberg, Joan. Vuilebrodcius Dantiscanus, Nicolaus Pelhozimouu, Nicolaus Radiuil Palatinus Vuilnen., Mosellani Paedologia, Sebaldus Heyden, Joach. Vadianus.

Jocher 7909 *a*.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Postea a Sixto V auctus et nunc demum S. D. N. Clementis Papae VIII Jussu recognitus et publicatus. Instructione adiecta de exquendae prohibitionis deq. sincere emendandi et imprimendi libros ratione. Zamosci, Martinus Lenscius Typ. Acad. excudebat. A. D. 1604. w 4ce, kart 4, str. 150.

Na odwr. stronie herb Zamojskiego biskupa chełmskiego. Poprzedza list pasterski Jerzego Zamojskiego biskupa chełmskiego z powodu nowego przedruku książek zakazanych wydany; w nim powiada, że bardzo wiele znajduje się w Polsce książek zakazanych, trącących kacerstwem. Mówi też: libros damnationes nostrae, nostra in diocesi investigatos haeresis et obscoenitatum labe polutos publicandos curavimus. Znajduje się tu wspomniany: Żywot rymami złożony Aezopa Fryga obyczajnego mędrca, są tu; jego i innych mędrców różne krotochwile (druk. Szarfenberga 1585); dalej jest: Odpowiedź kaznodziei ewangielickiego na kazanie Stanisława Sokołowskiego, które miał w poście w popielec 1581; dalej: Barnabasz, historya jako się zacny kupiec z drugim kupcem na cnotę żony swej łożył o zakład nie mały, wszytkim cnym paniom ku przestrodze (drukowany u Wierzbięty 1583). Dalej: Nicolai Christophori Ninive miasto wykonterfętowane, drukowano u Wierzbięty 1572.

Jocher 7909 *b*.

Czartor. — Dzików — Ossol.

— Toż:... delectos, et cum adiecta instructione de emendandis, imprimendisq. libris, et de exequenda prohibitione. Nunc in hac editione, Congregationis Cardinalium edictis aliquot, et librorum nuper scandalose euulgatorum descriptione auctus. Cracoviae in Offic: Andreae Petricouij, S. R. M. Typogr. Anno D. 1617. w 12ce, ark. J_6 (kart 106 nlb.).

Na przodzie jest list pasterski Marcina Szyszkowskiego, datowany z zamku Ilżeńskiego roku 1617. W liście tym powiedziano, że przy wstępie na biskupstwo, wydał Biskup zakaz drukarzom i księgarzom, drukowania i przedawania ksiąg bez zatwierdzenia katalogów przez władzę duchowną; że wizyta bibliotek także odbyta była, a z nich książki obelżywe i sromotne zabrane i spalone zostały.

Od k. 29 zaczyna się Index auctorum, ułożony abecadłowo według imion, lub od pierwszego wyrazu tytułu. Po alfabecie idzie oznajmienie Paulusa Picusa z r. 1596 a od k. 96: Index auctorum et librorum prohibitorum in Polonia editorum. Na k. 98: Decretum Sacrae Congregationis. Na k. 102: oznajmienie 28 Dec. 1616. o potępieniu broszury Monita privata Societatis Jesu, Notobirgae anno 1612. Od k.

Indolis (De) Slavorum ob. Frentzel M. (1691).

Induciae, (Sex et viginti annorum) inter Serenissimam et Potentissimam reginam regnumq. Sueciae; et Serenissimum ac Potentissimum regem regnumq; Poloniae, ab utriusq. partis commissariis, divina gratia annitentibus quoq. potentissimorum aliquot regum, principum ac statuum legatis et mediatoribus sancitae in Stumsdorff, mense septembri anno M.DC.XXXV. Sechs und Zwantzig Jähriger Stillstandt, so zwischen der Durchläuchtigsten Grossmächtigsten Könige und Reiche Pohlen, von Beyder Theile Commissarien, durch GOttes Gnade, und etliches Grossmächtigsten Könige, Fürsten und Staten Gesandten und Mediatoren angewandten Fleiss getroffen in Stumsdorff im Monat Septembri Anno 1635. Gedruckt zu Alten Stettin, Bey Dawid Rheten. B. w. r. (1635). w 4ce, ark. C_3. (Po łacinie i po niemiecku obok).

Jagiell.

Inductio Quasi Juridica cause. Seu Antithetica Confrontatio et comparatio Partium collitigantium; nobilis Magistratus populique Thorunensis (etiam ex confesso et scripto oreque proprio) ab una, et P. P. Jesuitarum Studiosorumque eorundem, ab altera, super tumulturia ab iisdem Thorunensibus Dissidentibus, Scholarum devastatione, Collegii depraedatione, et super omnia, personarum, locorumque Sacrorum violatione; Capellarum profanatione Altarium eversione, imaginum Christi Domini Matrisque ejus, ac Sanctorum comissiona laceratione, conculcatione ac demum sacrilega, in platea publica, combustione d. 17 Julii 1724. fol. kart 2. (Bez osob. tyt.).

Jocher 7970. Jagiell. — Ossol.

Indukta sprawy ob. Godlewski Norkowna Mar. (1774).

Indulgentiae Granorvm et Imaginum benedictarum. Cracoviae, Typis Andreae Petricouij. 1583. w 4ce, kart 6.

Wierzbows. I. 9432. Warsz. Uniw.

— Brevia, Decreta Summorum Pontificum, et SS. Congregationum nec non Sancita Regni Poloniae et M. Duc. Lithu. Regnante Stanislao Augusto Poloniarum Rege, Magnoq. Duce Lithv. Lata, clerum Saecularem et Regularem utriusque Ritus latini et graeci concernentia compendio collecta. Typis Poczajoviensibus. Edita 1788. w 8ce. Część I. str. 184, index str. 10. Cz. II. str. 142, index str. 5.

Edycya 1a ob. Bullae.

Jocher 7812. Akad. — Wilno.

— concessae tam missionariis nostris quam absolventibus decennium S. Xaverii. Posnaniae, typis. Coll. S. Jesu (około 1739). fol.

— Sacrosanctae Lateranensis Ecclesiae ..... Ecclesiae Maciejoviensi Praeposituràli Diaecesis Chełmensis Bonorum haereditariorum Illustr. ac Excell. D. E. Petri Miączyński Palatini Czerniechoviae ..... aggregatae ..... Lublini typis Collegii S. Jesu A. D. 1749. w 8ce.

Jocher 7819.

— et Obligationes Fratrum et Sororum Confraternitatis, sub protectione Divinae Providentiae, in Ecclesia S. Adalberti Archiepiscopi et Martyris, Monasterii Monialium Ordinis S. Benedicti in Villa Staniątki erectae: et a Sanctissimo Patre Clemente Papa XI concessae et approbatae. Pro meliori Sodalium informatione editae. Cracoviae, typis Francisci Cezary. Anno 1714. w 12ce, str. 46. Warsz. Uniw.

— ob. Bomhouver (Instructio) — Bubali N. (lateranenses 1749) — Bujalski A. B. (1762) — Klemens VIII (Concessae 1592) — Klemens XIII (1767) — Controversia (1593) — Formula — Krasnodębski Al. (suspensio) — Kruger Andreas (1700) — Lugowski Marcin (1724) — Natale Ant. (1732. Thesaurus 1733) — Patelski Stanisław (1775) — Szamotulski Grzegorz (Sermo de indulgentiis 1532) — Tłuczyński M. J. (thesaurus 1671) — Tylkowski Maciej (Conclusiones 1775) — Vidaviensis Valent. Laur. (Generalis controversia 1593).

Industria spirit. ob. Kewtbrewer (1770).

— G. Drużbicki ob. Pawłowski D. (1672).

Industrie ob. Leopolsky (Anleitung 1791) — Postel J. B. (1791).

Indyanka (Młoda), komedya w 1 akcie. Warszawa, u P. Dufour Drukarza J. K. M. M.DCC.LXXV. (1775). w 8ce, str. 63.

Ma dwa akta, choć na tytule jeden akt. Rzecz dzieje się w Anglii. Akt II od str. 39. Po str. 40 znaczone stronnice mylnie od str. 34. Sztuka ta pierwotnie pisana wierszem przez Champforta w r. 1764.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Zieliński.

Indye ob. Historya (1776) — Podlecki Tadeusz Karol (1776) — Rozmowa (1760).

Indygenat ob. Indigenatus — Pyrrhys (1764) — Redern (1764) — Schoenaich K. (1764).

Indyjski królewic ob. Kaliński Jan (1688).

Ineptiae contra Princ. Lotharingiae Carol. Hyacinthum ob. Karol Hyacynt (1669).

INES Albert S. J. (1620 † 5 lipca 1658). Acroamata Epigrammatica latino polonica. Centuriae sex. Gedani, 1655. w 12ce.

— Toż:... epigrammatica latino-polonica, centuriae sex. Amsterdam, 1679. (Wydr. razem z Epigramatami. Owena, str. 285—402).

Załus. Bibl. poet. pol. str. 46.

— Acroamatum epigrammaticorum centuriae VI. Castis verecundisque salibus, in gratiam studiosae juventutis, intertextae. Editio tertia correctior et locupletior. Superiorum permissu. Juxta exemplar cracoviense. Wratislaviae Sumpt. Esaiae Fellgibelii Bibliopol. Anno M.DC.LXXXVI. (1686). w 12ce, k. 12 nlb. i str. 120.

Tytuł miedziorytowy obok. W rycinie skał napis Acroamata epigramatica. Wratislaviae apud IEsaiam FEllgibeln 1685. Approbata Stan. Jerzykowicza S. J. datowana Brestae 1653 d. 8 Decemb. Poczem: Vita Alb. Ines.

Jestto przedruk oparty na edycyi z r. 1655 (apud L. Kupisz).

W liczbie anagrammatów są: Ad Brun. Mennium musicum (s. 30). Ad Volanum medicum. De S. Adalberto Episcopo. In funere Chrisost. Marszewski. In S. Stanislaum. De Petro Skarga. In gentilitium Dębiński. In obitum Joannis Grudziński. In Rosam Stanislai Pstrokoński Episc. Chełm. Joanni Lipski Romae reduci. D. Stanislao Episcopo Crac. Ad Pet. Opalinium filium. Ad Castell. Braclaviensem. Ad Reginaldum Ines. Guilhelmus de Elgina Ines Capitaneus. In gentilitium Rawicz. Boleslao Ciekliński. Stanisl. de Popow Witowski Castel. Sand. Ad maternos avos Kochanovios celeberrimos poetas. Asini caput vulgo pułkosic, In Srzeniawa Georgii Lubomirski. Ad Marcum Cutlandum pastorem Jodloviensem. — Inne epigrammata treści obojętnej.

Jagiell. — Kijows. — Wileńs.

— Toż:... Coloniae 1733 (?). w 8ce, str. 304. (Dodatek do drugiej edycyi Lyricorum).

Rzepiński str. 6.

— Acroamatum epigrammaticorum centuriae VII. Cracoviae 1653. w 12ce.

Dedykacya Stan. Lubomirskiemu synowi Jerzego.

— Acroamatum epigrammaticorum centuriae VII, castis verecundisq. salibus, in gratiam studiosae iuuentutis, intertextae. Editio Secunda correctior et locupletior ab ipsoq. auctore recognita. Superiorum permissu. Cracoviae, Apud Lvcam Kvpisz S. R. M. Typographum Anno Dñi M.DC.V. w 12ce, k. 8, str. 132.

W katalogu Bibl. Ossol. data druku 1654. Także przytaczaną bywa tej edycyi data 1657 roku. Po dedykacyi Stan. Stan. Lubomirskiemu synowi Jerzego, idzie approbata datowana Brestae 8 Decembr. 1653. Dalej: Menda sic emenda. Dalej: Proemium (kart 3). Do str. 114 idą: Acroamata z edycyi pierwszej. Od str. 115 nadpis: Complementum centuriae Septimae, a Joanne de Borki Borkowski. Ex eiusdem auctoris epigramatibus, patrio idiomate conscriptis adiectum. Polskie acroamata idą od LVI—XCIX, a dalej nie numerowane. Są tu między innemi: Francisco Dębiński. Dobies. Ciekliński. Do Wojc. Grabowskiego. Herb Potockich. Na Xiężnę Ostrowską. O kasztelu Łanczckim. Do Stan. Lubomirskiego. Raf. Leszczyński. Na herb Czołhańskiego. Do Regin. Ziemka. Prawo Krupy z Krzyżakami (Król Jagiełło zbił Krzyżaki). O medykach Gdzie w Krakowie papier najdroższy?

O Fraszkach Kochanowskiego. Michałowi Korybutowi. Kończy: Do Zoila Epilog o swoich wierszach.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijow. — Ossol.

— Carmen Seculare Virgini Matri ineunte Anno a nata in terris sapientia M.DC.XLIII. e voto Metaphisicorum ad metas humanae Sapientiae, consistentium. In Collegio Karnkowiano Societatis Jesu A quodā eiusdem Societatis Religioso Metaphysice Decantatum (1643). w 4ce, kart nlb. 4.

Jest i w Lyricarum centuria 1655, str, 86. U Browna mylna data r. 1647.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Franciscus Xawerius Indiarum Apostolus munifica manu Adalberti Serebricki Sigismundianae S. Petri et Pauli Basilicae Crac. S. J. collegio inductus et IV. singularis artificii imaginibus praecipua vitae Sancti gesta repreesentantibus illustratus. Singulis sua elogia addidit ... anno 1649. Posnaniae, ex officina A. Reguli, 1649. w 8ce, ark. C_4.

— Horologium Marianum, Septem Horis conceptae absq. macula Virgini decantatis iam olim distinctum: Nunc vero totidē Parodiis metro Sapphico donatis, illigatum. Academiae Marianae in Collegio Calissiensi Societatis Jesu. A quodam eiusdem Societatis Religioso. Ad ipsam Triennii Philosophici Metam Sacrum Dicatumq. Anno Domini M.DC.XLXIII. Mense Junio die XVII. w 4ce, k. 8 nlb.

W egzemplarzu Bibliot. Jagiell. druga X w dacie wytarta. Zdaje się więc że zaszła omyłka druku, i datę czytać trzeba 1643. Jakoż tę datę ma kartka Bibl. Ossol. a nadto, w tytule zamiast: A quodam Religioso, stoi: ab eodem Auctore; format podany w 8ce, str. 16. Także bywają przytaczane nie pewne daty druku z lat 1650. 1657 i 1663. Dedykacya: Marianae philosophorum Academiae in Collegio Karnkoviano Soc. Jesu. Całe wierszem. Obejmuje: Parodia I—VI.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Lechias, ducum, principum ac regum Poloniae, ab usque Lecho deductorum, elogia historico-politica, et panegyres lyricae. In quibus, compendiosa totius historiae polonae epitome exhibetur: nec non, singularia christiano-politicae institutionis arcana, politicis, ethicis ac polemicis axiomatibus, illustrantur. Auctor P. Albertus Ines Societ. Jesu. Cracoviae in officina Viduae et haeredum Francisci Caesarij S. R. M. Typ. Anno Domini M.DC.LV. (1655). w 4ce, 3 ark., str. 313, karta 1 i 47 wizerunków książąt i królów polskich.

Approbata Calissij 27 Junii 1655 r. przez Stan. Jerzykowica a druga 19 Aprilis 1655 przez Hyc. Liberiusa. Dzieli się na trzy części. Część I opiewa czyny z dziejów bajecznych. Część IIa poczyna od Mieczysława I do Jagiełły. Cz III od Jagiełły do Jana Kazimierza, wierszem. Przypisał prozą Najśw. Pannie Maryi. Następnie przemowa prozą do czytelnika. Za wstęp użył autor dziesiątej ody księgi Iej lyryków Jana Kochanowskiego, którą tu przełożył po łacinie.

Poprzedza ad Equites Polonos ode invitatoria. Przy końcu Pars. I (s. 95—6) idzie: Ad Virginem Matrem. Ode XVII. — Pars II zaczyna się: Miecislaus I (s. 97). Ta część kończy się na str. 222: Ad Virginem Matrem. Ode XX. — Pars III od str. 225. Vladislaus Jagello. Ostatni król: Ode XII. Joanni Casimiro (str. 310). Ostatnia karta nieliczbowana. Ad Virginem Matrem carmen Votivum.

Brown. Bibl. ma to dzieło mylnie z datą 1665 r. — Braun str. 174. — Hoppius Schediasma s. 43 i 77.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. Jagiell. — Ossol. — Uniw lwows. — Wileńs.

— Tenże tytuł:... illustrantur. Auctore P. Alberto Ines, Societ. Jesu In gratiam Eloquentiae Studiosor. Francofurt, Anno M.DC.LXXX. (1680). Typis repetita Francofurti Ad Viadrum In Officina Typographica Johannis Coepselii Acad. Typ. w 4ce, k. 7, str. 324.

Zaczyna: Ad Christum ode Votiva. Ad Equites polonos ode. Principum poloniae compendium a Joan. Kochanovio in X libri primi liricorum. Ode latino idiomate donatum. Parodia proemialis. Pars II od str. 97. Pars III od str. 225. Na str. 316: Finis (Ad Christum carmen). Od str. 317: Appendix. Michael Koributus Wiśniowiecius. Na str. 322: Johannes III.

Branic. — Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... ac polemicis axiomatibus illustrantur. Auctor P. Albertus Ines Soc. Jesu. Typis Collegii po-

snaniensis Soc. Jesu reimpressa anno 1733. w 4ce, k. 5 nlb. i 262 str.

Brown. podaje także edycyą 1713. Ma ją mieć podobno Konst. Przeździecki.
Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Zielińs.

— Lyricorum Centuria, Politicis, Ethicis, Poëticis, axiomatibus ac problematibus instructa Dantisci Sumptibus Georgii Försteri S. R. M. Bibliop. Cum privilegio 1645. w 12ce, kart 8, str. 172.

Tytuł miedziorytowy. Starzec grający na gitarze śpiewa, poniżej dwie figury, pod niemi rytownik: ABoij inv. F. Allen fe. a dołem tytuł. Data drobnem pismem widocznie zmylona zamiast 1655, bo approbata Jerzykowicza jest z r. 1653. Prócz religijnych są tu: Bicollis Parnassus ad equites Polonos. (Chwaleni tu poeci: Kochanowski, Twardowski, Morsztyn, kanon. Paluszkiewicz, Karwat. Ad aquilam polonam (s. 30). Ad M. Cas. Sarbieski odam a. 1644 (s. 37). Lechia pacata a. 1638 ad a. 1648. Ad equites polonos cum Tartarorum irruptio in Podoliam nunciaretur (str. 53). Ad equites Polonos de liberandis Graeciae Provinciis (s. 58). Ad III M. C. Sarbievii epodon (s. 62). Cum Gedanum navigaretur 1644 (s. 67). Paean a. 1645. Vladislao IV (s. 98). Reginae Caeciliae ode LXII (s. 100). Sigismundo Casimiro (s. 102. 106. 116. 126). Flora regalis ex Regum pol. hortis in suburbio cracoviensi sitis (s. 128). Elogium Alberto Szerebryski Canon. Crac. (s. 136). Felicem Gregorium Christopori Baldvini Ossoliński filium (str. 151). Horologium Marianum z osobnym tytułem (s. 161). Poczem Ody I—C. Jagiell.

— Toż:... Dantisci Sumpt. Geor. Försteri. Cum privilegio MDCLV (1655). w 12ce, str. 172 i kart 8.

Przypis do N. Maryi Panny Królowej Polskiej. W odezwie do czytelnika powiada autor, iż usiłował w poezyach swoich naśladować Horacyusza, Sarbiewskiego i innych klassycznych poetów. W katalogu Gdańskim Janssen. a Waesbergo, r. 1684, zapisany rok wydania 1645.
To wydanie jest toż samo, co mające datę mylną r. 1645. Rzepiński zna dwie edycye z r. 1655, różniące się kartą tytułową i ryciną. Akad. — Jagiell.

— Toż:... Vratislaviae, sumpt. Felgibell, 1686. w 12, str. 120.

— Lyricorum centuria una, politicis, ethicis, poeticis axiomatibus ac problematibus instructa. Accedunt in fine eiusdem authoris Acroamatum epigrammaticorum centuriae VII. castis verecundisque salibus in gratiam studiosae iuventutis intertextae. Editio tertia correctior & locupletior, ab authore ipso recognita. Coloniae, sumptibus & typis Joan. Everhardi Fromart 1723. w 8ce, k. 8, str. 304.

Ded. Dei Matri Virgini Poloniarum reginae. Rzepiński drukarza zowie Fromont.
Czartor.

— Umbra solis theologici, ab illvstri pectore Angelici Doctoris, per integram utriusq; sapientiae diem, stylo panegirico deducta. Quam D. Thomae Aquinati eius anniversariâ die, dixit dicavitque Albertus Ines Soc. Jesu. Posnaniae in PP. Dominicanorum Ecclesia anno Domini 1648 Superiorum permissu. Posnaniae in officina typograph. Alberti Reguli. (1648). w 4ce, kart 18 nlb. (ark. E_2).

Rzepiński podaje mylnie stron 68.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż:... Posnaniae in P. P. Dominicanorum Ecclesia Anno Domini 1648. Superiorum permissu. Calissii Typis Collegii Soc. Jesu Anno 1650. w 8ce, kart 12.

Rzepiński podaje stron 192. — Jocher 5291.
Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Borkowski Jan (Complementum 1655) — Minasowicz Józ. Epifan. (1755).

Juszyńs. — Bentk. Hist. l. I. 590. — Braun De script. pol. 174. — Załus. Bibl. poet. pol. — Grabows. Staroż. histor. I. 167. Brown. Bibl. pis. 201. — Band. Hist. dr. kr. p. I. 125 — Niesiecki II. 439. — Jabłonow. Musaeum pol. 98. (bałamuci tu grubo). — Rzepiński St. Kilka słów o życiu 1895. — Raf. Löwenfeld Joh. Kochanowski 1877, str. 78.

Infamis wieczny ob. Kostyński Jan (1673. 1700).

Infans poesis ob. Zakrzewski L. (1645).

Infante et doctor ob. Forma libellandi (1497).

Wierzbows. III. 2030.

Inferiae ad cruentas Doli et Furoris taedas, Genialia inter fercula cae-

sorum Suaeciae Procerum Manibus Parentantis Tyrannidis á Christierno Rege Daniae celebratae, nunc verò ad sua Nyctileia sepultis vino Doliarchis, In Palaemonia Metropoli à Tullianis Palaestritis Academiae et Universitatis Soc. Jesu In theatrali Umbria reproductae die 14 Februarii Mensis utiq; Lustrationum Anno Domini 1722. (Bez osob. tyt). fol. k. 2 nlb.

Jestto program dialogu w trzech aktach z intermedyami. Jagiell.

— ob. Bielecki M. (1691) — Cyboni Chr. (1678) — Czyrmiński R. (1650) — Kuuk (1707).

Infernum ob. Nowiński Adalbertus (1756).

Infirmeria chrześciańska ob. Moscicensis Nicolaus (1626).

Infirmitatis humanae praesidium. Thorunii 1691. ob. Cochemen Marcin.

(Inflanty). Wyraźna informacya o Prowincyi Inflántskiey, z okázyi teráźnieyszey Imprezy ná Woynę Szwedzką. (Bez wyr. m. 1699). fol. k. 4 nlb.

Jestto opowiedziana w krótkości historya Inflant od Zygmunta Augusta i Iwana Bazylego, i „o zaczętey wojnie w Inflanciech reflexya jeżeli Rzeczpospolita ma otiosa siedzieć".

Branic. — Jagiell. — Petersb. publ. — Warsz. Unlw.

— Informacya o dobrach lennych w Xięstwie Inflantskim. B. m. dr. i r. folio, 1 stronnica.

Z r. 177.. o dobrach, które były cztery Starostwa: Lucyńskie, Rzeżyckie, Margchawskie i Düneburskie pochodzące z czasu przywilejów Krzyżackich. Branic.

— Cnotliwy Litwin ku wiadomości podaje jakie prawo zdawna naród litewski ma do ziemi Liflandskiey 1592. ob. Litwin.

— ob. Livonia — Hylzen (1750) — Informacya — Konstytucye — Kwiatkowski M. — Murinius. — Nowiny. — Petyta. — Węgierski W. — Wołodkowicz Chr. — Wyprawa.

Influence (L') des femmes sur notre sexe, où Théorie lumineuse, sur ce qui est le plus essentiel au bonheur de l'humanité. A Leopol de l'imprimerie de Thomas Piller. 1787. w 8ce, ark. E_3.

Jestto traktat na cześć kobiet, o miłości, edukacyi. Oświadcza się przeciw wychowaniu klasztornemu.

Influxus sideris ob. Popławski Mik. (1685)

Informacya o bractwie Nayświętszey Maryi Panny posiłkuiącey fundowanym w Lublinie przy kościele S. Jesu roku Pańskiego 1722. (Bez osob. tytułu). B. w. m. dr. w 8ce, kart 4. Jagiell.

— wielce potrzebna y zbawienna osobliwie chorym dysponuiącym się do szczęśliwey wieczności, za grzechy popełnione przeciwko dziesięciorgu Bożemu przykazaniu. Kraków, Dom. Siarkowski 1740. w 8ce. Zieliń.

— o drukowaniu Xięgi intytułowaney Codex Diplomaticus Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae. (Na końcu:) W Warszawie 13 8bris Anno 1756. w 4ce, str. 8. Ossol.

Ob. Dogiel.

— o expedycyi niektórych towarów zagranicznych y krajowych w Instruktarzu nie znayduiących się. Na Komory i Łuki pograniczne dla prowincyi Ukraińskiey ułożona przez generalną kontraregestrancyą z opisaniem sortymentów, tudzież sprawiedliwym umiarkowaniem gatunku onych liczby y wagi weryfikowana, a przez kommissyę Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego die 15 Junii 1772. approbowana, y do rozesłania na komory pograniczne teyże prowincyi Ukraińskiey dla expedycyi kupców, observata conditione intraneorum et extraneorum, ad et extra regnum towary niżey wyrażone prowadzących, nakazana. W Warszawie 1772. w 8ce, str. 40.

Ułożone abecadłowo. Od str. 37: Informacya dla Ich Mc Panów Officyalistów prowincyi Ukraińskiey potrzebna. Tę podpisał Andrzej Mosszczeński Wda Inow. prezydujący. Na końcu: Tabella redukcyi dobrej monety na złote polskie.

Jagiell. — Zieliń.

— o funduszu Ichmościów Panien Kanoniczek. W Warszawie dla nieświadomych y ciekawych roku 1744. folio, kart 6 nlb.

W niej podaje spis 21 Opactw Kanoniczek za granicą istniejących, dalej wylicza pisarzy o nich traktujących, w końcu ustawę tejże reguły. Ossol.

— o Jubileuszu zupełnie agituiącym się. w 4ce, k. 6. Ossol.

— Krotka informacya dla ludzi pospolitych na odprawowanie y dostąpienie Jubileuszu, abo miłościwego Lata, ktory Naywyższy Kościoła S. powszechnego Pasterz Innocencius X. hoynie wszytkim prawowiernym w roku teraźnieyszym 1648 na dwie Niedzieli pozwolił. Przydane są modlitwy nabożne do odprawowania tegoż Jubileuszu służące. w Krak. w Druk. Fr. Cezarego. 1648. w 8ce, 1 ark., kart 8 nlb.

Jocher 7836. 8879. III. 342. 486. Ossol.

— krótka ná otrzymánie Walnego Jubileuszu abo Miłościwego Láta, które w przeszłym Roku Swiętym w Rzymie odpráwowało się, a teraz po dokończeniu iego od Oyca Ś. Clemensa X dlá wszytkich Koroney Polskiey obywatelów, do Stołecznego Miásta Krakowa osobliwie przysłáne iest roku Pańskiego 1676. w Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. Typog w 8ce małej, 4 kart.

Przeznaczone były kościoły: Katedralny, Dominikanów i S. Piotra. Jubileusz był czteromiesięczny.

— krótka o Jubileuszu od Oyca S. Klemensa XIII. nadanym y o kondycyach iego dostąpienia Odpustu zupełnego z przydatkiem niektórych modlitw y rachunku sumienia dla wygody y pożytku wiernych. Roku 1759. W Warszawie w Drukarni J. K. Mci y Rzpltey in Collegio Regio XX. Scholarum Piarum. w 12ce, kart nlb. 24.

Warsz. Uniw.

— Informacya o Jubileuszu Uniwersalnym od Oycá Swiętego Klemensa XIII. nadanym. Z dozwoleniem zwierzchności duchowney wydana. W Krakowie w drukarni Fábiana y Sebástyáná Hebánowskiego J. K. M. typografá. Roku Páńskiego 1759. w 8ce, k. 12 nlb.

Wymienione kościoły, w których odbywano uroczystość: w kościele S. Wacława, P. Maryi, Piotra i Pawła. Kończy Hymnem S. Ambrosii. Jagiell.

— o Kondycyach teraźnieyszego Jubileuszu Uniwersalnego od Oyca Sgo Klemensa XIII nadanym. Wydano w Krakowie w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego 1759. ark. B_2. Warsz. Uniw.

— o Jubileuszu Powszechnym. w Drukarni Akad. Wileńskiey S. J. R. 1770. w 12ce.

Jocher 7857.

— o Komissyi kurlandzkiey. Bez wyr. m. dr. i r. fol. ark. 1.

Akad.

— względem oddawania Ich-Mościów Panow Młodych zacnego urodzenia, do Kollegium y Konwiktu Warszawskiego Scholarum Piarum. (Bez w. m. i r.) w 4ce, kart 6 nlb.

Imprimatur podpisał Theodorus Episc. posnan.

Jocher 1740. Branic.

— Tenże tytuł:.... do kollegium Nobilium Warszawskiego Scholarum piarum. Bez wyr. m. i r. (1778). w 4ce, k. 4. (Na końcu: Imprimatur Theodorus Episcopus Posnaniensis).

Jagiell.

— o Konwikcie Warszawskim XX. Piiarów, dopełniaiąca kontraktu zawieraiącego się z osobami oddaiącemi do tegoż konwiktu na Edukacyą synow lub pupilow swoich. (Bez osob. tytułu). (Warszawa około 1799 lub może póżniej).

Jocher 1741. Jagiell.

— od kościołów zrujnowanych Dyaecezyey Wileńskiey w pierwszym punkcie Zbiór praw y wolności swoich, w drugim opisanie teraźnieyszego ucisku y wypadłey klątwy, w trzecim Replikę na zarzuty przeciwnych zawieraiąca, Stanom Rzczpltym koronnym y y W. X. Litew. na Seym roku 1698 przypadaiącym odprawuiący się. W Warszawie podana. fol. kart 8 (ark 3).

Jocher 7973. 9087. Ossol.

— o Lekarstwach dla koni y bydła.

Notaty Haana.

— dla ludzi wieyskich jak sobie z choruiącemi na ospę dziecinną bez pomocy lekarza postępować należy. Lwów d. 10 Stycz. 1792 r. folio.

— o nabożeństwie do świętych gradusów, które zowią Scala Christi erygowanych w Wilnie przy Kościele XX. Bernardynów. Wilno 1754. w 12ce, k. nlb. 6.

— zupełnieysza o nierzetelności astrologicznych predykcyi względem ewentów dępenduiących od wolney woli ludzkiey. (B. w. m. dr.) w 4ce, k. nlb. 15.

Krasiń.

— (krótka) dla nieuczonych jako sobie postąpić maią, chcąli być zbawieni. Z Niemieckiego Języka na Polski przetłumaczona, podług Edicyi Lipskiey roku 1783. Przydane dwie pieśni na pochwałę Bogu. Drukowana 1786. w Wrocławiu. w 8ce, str. 24.

Warsz. Uniw.

— (krótka) do ożywienia utonionych ludzi, wraz z sześcioma uwagami ustanowionego na to w Amsterdamie zgromadzenia, na niemiecki y polski ięzyk z francuzkiego przetłumaczona. Na rozkaz J. O. Xiążęcia JMci Adama Czartoryskiego Generała Ziem Podolskich.

(Zarazem:) Kurzer Unterricht ertrunkene Menschen wieder lebendig zu machen; nebst sechs Beobachtungen, aus dem Französischen der hierzu geordneten Gesellschaft in Amsterdam in Deutsche und Polnische übersetzt auf Befehl Sr. Durchl. des Fürsten Adam Czartoryski General von Podolien. W Warszawie, 1775. nakładem Michała Grölla. w 12ce, str. 70.

Kijows. — Krasiń. — Ossol.

— o Pasiekach albo Pszczołach iak się w nie zapomoc można i z niemi się sprawić należy. w Warszawie 1780.

Gaz. Warsz. 1780.

— Strony podatku Miesczan Gdańskich, który oni Culagą zową. Bez w. m. i r. w 4ce, kart nlb. 10.

Jesttu mowa o okrętach polskich za Zygmunta Augusta, co z portu wyszły, poczyniły były szkody i te królowi Duńskiemu wypłacać musiały. Rzecz pisana po wojnie z Gustawem. Wspomniano też, że w r. 1631 Gdańszczanin złotych 100 i 200 na łaszcie stracił, tedy nie kto inny, jedno mieszczanin gdański Culagę płacił. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— o potrzebie zafundowaniu missyi i przy niey Seminaryum w dyecezyi metropolitalney Kiiowskiey russkiey dla ustawicznego nauczania ludów artykułów wiary S. katolickiey y obiaśniania w powinnościach chrześciańskich tudzież dla edukacyi duchowieństwa, przez Koadiutora y administratora tey Dyecezyi Stanom Rzplitey podana. fol. k. 1.

Krasiń.

— (Krótka) o morowem powietrzu ..... do druku podana r. 1710. Kalisz, w druk. J. K. M. Kol. S. J. w 8ce, str. nlb. 21.

Krasiń.

— krotka pretensyi o Akádemyą Lwowską przez OO. Jezuitów w Rzymie tráktowáney. (Bez osob. tyt.) Bez r. i m. druku (w Krakowie 1759 r.) w 4ce, kart 7.

Domieszczono tu: Dokumenta niektóre ucalaiące Universitatem krakowską przy swoich prawach, przywileiach, dla prędszej każdego informacyi zebrane. Protestatio I. II. III.

Jocher 1653.

Branic. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— iak się odprawuią solenne reparacye i protestacye po nieszporach i kazaniu we czwartek i po niedzieli sexagesimae, w dzień uroczystości reparacyi czci Nayświętszego Sakramentu i podczas nabożeństwa 40 godzinnego w ostatnie trzy dni zapustne. Bez roku i miejs. druku. (W Warszawie około 1750). w 4ce, str. 8.

Podaje jak się odprawiają w kościele PP. Sakramentek w Warszawie.

Warsz. Uniw.

— o skutku i używaniu niżey opisanych medykamentów; a naprzód angielskiego uniwersalnego balsamicznego proszku od suchot. Warszawa 1771.

— do spisywania żywności furażów 1794. fol. str. 1.

Branic.

— gotuiącym się do spowiedzi Sakramentalney, dla lepszego ráchunku sumuienia, z dziesięci Przykazania Bo-

żego, które się zámyka w tym dwoygu Przykazániu o miłości Boga y bliźniego; Miłuy Pana Boga twego etc. á bliźniego iako siebie samego. Bo według samego Chrystusa u Mateusza S. w Rozdź. 22. Na tym dwoygu Przykazániu kościelnem i siedmi grzechów śmiertelnych tym porządkiem wyrażona. Bez osob. tytułu. B. w. r. (około 1778). w 8ce, k. 16 nlb.

Jocher 4378.

Jagiell. — Ossol.

— in Jure et facto, w sprawie Akademii Lwowskiey, Soc. Jesu naprzeciw Akademiom Krakowskiey i Zamoiskiey. Trzema częściami podzielona. fol. str. 47.

Jocher N. 1652. Ossol.

— o sprawie akademii lwowskiey. w 4ce, kart nlb. 2. Ossol.

— w sprâwie Fundationis Collegij Varsaviensis Societatis Jesu od Jego Mośći Pánâ Tetery wprzód z Jáśnie Wielmożnym Jego Mośćią Pánem Piáseczyńskim Woiewodą Smoleńskim, á teraz z Jego Mośćią Pánem Jerzym Piáseczyńskim Starostą Nowogrodzkim. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. m. i r. folio, k. nlb. 2.

Rzecz z powodu Zapisu dóbr Wysock w W. X. Lit. przez Pawła Teterę dla Jezuitów w r. 1668. Nadto był jego zapis 150000 złotych na dobrach Leszczyńskiego Oboźnego Kołki. Zapis ten cofnął za umową Piaseczyńskiego Podstolego Bracławs. I drugi zapis cofnął, i d. 10 Marca 1671 r. w Adryanopolu umarł. Ztąd proces trwający do roku 1698. Jagiell.

— względem szelągów. Bez w. m. i r. fol. k. 2. Ossol.

— kochaiącego Oyczyznę Syná iákiego nám przybieráć potrzebá Królá, żeby upadaiącą dźwignął y do dawney sławy y szczęśliwości przyprowádził Oyczyznę naszą. Bez w. m. dr. i roku (1697). folio, kart 7.

Potępia lekkość życia i strojnisiostwo króla Michała. Występuje przeciw Sobieskiej królowej wdowie, że rządziła za życia męża i teraz wichrzy. Zdrajca Horodeński faworyt królowej za 600 talarów zerwał akt konwokacyi. Praxis rwania sejmów wyszła z gabinetów, zagęściły się korrupcye. Także faworyt królowej Ogiński potępiony. Pod interregnum obliczono, że dług samego wojska wyniósł 27 milionów. Żąda cudzoziemca na króla.

Jagiell. — Ossol.

— o użyciu pewnego sposobu do rozeznania ziem y kamieni, czy, y iakie w sobie kruszcze zawieraią. Bez wyr. m. i r. w 12ce, k. nlb. 3.

Akad. — Krasińs. — Ossol.

— (Zupełna) o używaniu y cnotach złota przenikaiącego Melissy czyli boiownika Spiritus albo Extraordynarijna Apoplexią wódka sama się w używaniu wewnętrzym y zewnętrznym skutkami zalecaiąca: Aprobowana w Oboygu Płci pacientach w okolicznościach następuiących. W Regenspurgu. w 4ce, k. 2.

Ossol.

— (Zupełna) o używaniu y cnotach złota przenikaiącego Eau des Caomes albo Extraordynaryinym na appopleksyę wodka sama się w używaniu wewnętrznym i zewnętrznym skutkami zalecaiąca, aprobowana w oboygu Płci pacientach. Wrocław. w 4ce, k. 2.

Ossol.

— o weryfikacyi regestrów dla Ich Mość panów applikantow w generalney kontraregestracyi Skarbu koronnego napisana. Warszawa, 1777. w 12ce, str. 70. Akad. — Zielińs.

— (Krotka) o wiadomościach extraordynaryinych, y o Aukcyach, to jest: o dwoch publicznych ustanowionych Prawach, które podaią sposoby prowadzenia handlu w ludnych bardzo Miastach. W Warszawie u Michała Gröll a (1762). Bez wyr. r. w 4ce, sygn. A_4—B_4 (kart 8 nlb.).

W środku tytułu Herb Królestwa Polsk. Rzecz o drukowaniu Wiadomości extraordynaryjnych, i o Aukcyi publicznej. Objaśnia tu na czem licytacya polega. Do trzeciego razu licytowanie, poczem po uderzeniu w stół kluczem, rzecz przysądzano. We Francyi przysądzają uderzeniem w stół młotkiem srebrnym, w Hollandyi w tacę stąd aukcya pod tacą. Ostatnie dwie kart mieszczą: Extraordynaryinych Wiadomości y Aukcyi expedycya. W Warszawie Supplement o regulamencie aukcyi. We środę y w sobotę Aukcya nie bywa. Z sprzedażą na aukcyi zgłaszać się do do Michała Grölla.

Jagiell. — Ossol.

— y wypisanie materyi rozłożonych na dni piętnaście co do kazań y nauk Jubileuszowych dla przysługi i wygody Kapłanów Dyecezyi Płockiey. w Warszawie w Drukarni Nadw. J. K. Mci. B. w. r. (179..) w 4ce.

Jocher 7866.

— Toż:... dla przysługi y wygody Kapłanów Dyecezyi Kijowskiey. Berdyczów w drukarni F. N. M. P. (r. 179.). w 4ce, kart 14 nlb. Krasiń.

— barzo potrzebna wszystkim wobec tym, którzy złota koronne w robotach kupuią, abo przedaią; dla ukrzywdzenia tak kupuiącego, iako też każdego przedawaiącego.. Przez Starszych Cechu złotniczego Krakowskiego wydana. Na zniesienie złego udania czy na obronę niewinności złotnikow wszystkich, od iednego z młodszych Mistrzow, z rankoru priwatnego, do wszystkich stanow nieprzystoinie udanych y osławionych, z strony robot od nich wychodzących, iakoby Rzeczypospolitey wszystkiey szkodliwych, Dnia 20 Miesiąca Maia Ro. 1628. Za pozwoleniem Urzędu Duchownego w Krakowie. w 4ce, kart 4.

Obacz Contradykcya. Replika. Rzeczyński.
Ossol.

Informacye geograficzne. O sferze Ziemney Swiata. w 4ce, kart 48 nlb.
Ossol.

Informatia, w którey się iáśnie pokázuie, iż Bibliopolowie y Typográfowie sławney Akádemiey Krákowskiey przy wolnośćiach teyże Akádemiey Krakowskiey, od świątobliwych, Królów Polskich fundatorów nádánych y wszech Stanów teyże Polskiey Rzeczypospolitey potwierdzonych, y do tych czas inuiolabiliter wcále dotrzymánych, maią bydź záchowáni (z XVII w.) folio, k. 2.

Druk gocki. Powołuje się na przywilej Kupiszowi 1647, na konstytucyę 1649 r. Szło o immunitates et libertates, które Bibliopolowie Akademii mają spólnie jako doktór, mistrz, bakałarz, student i bedellus Akademii. W gruncie rzeczy szło o niepłacenie podatku.

Obacz Estreicher Stan. w Roczn. krak. IV. 1900. s. 257. Jagiell.

Informatya (Krótka) że Borussi bellica Generali Expeditione non ligantur. Bez w. m. i r. (1649?). w 4ce, k. 28.

Ded. Celsiss. J. U. D. D. Venceslao Varmien. et Sambien. S. R. J. princ. Terrarum Prussiae Praesidi et Andreae Culmensi Pomesaniaequ. Eppis.

Wacław Leszczyński był bisk. Warmińskim od 1643 do r. 1659, zaś Andrzej Leszczyński był bisk. Chełmińskim od 1646 do 1652.

Czartor. — Jagiell. — Horodec.

— ob. Baudoin Gab. (o loteryi 1748) — Białynicze (de origine obrazu 1761) — Bidziński S. (O funduszu) — Boratyni Tyt. (o mennicy 1664) — Brzostowski Konst. (albo diariusz 1695, od kościołów 1695) — Brunus R. (katolicka 1753) — Czartoryski Alex. Aug. (przeciwna tej) — Dobrociecki M. (o artykułach 1607. 1620. 1632) — Fleming (rzetelna i prawdziwa 1717) — Hrebnicki Flor. (histor. w sprawie 1748) — Jabłonowscy (o pretensyi) — Inflanty (O dobrach lennych, o prowincyi 1699) — Innocenty X (krótka 1648) — Kossakowski (o traktow. ugodzie) — Koszucki S. (studentów 1632) — Kurlandya (o komissyi 1737) — Lwów (pretensyi Jezuitów 1759. in jure et facto. W sprawie akad.) — Makowski Ad. (jubileuszu 1651) — Naymanowicz J. (o swywoley 1632) — Neoburg (o Xiążęciach 1669. szczera o informacyi) — Ostróg (o dobrach 1675. O ordynacyi) — Paulin S. (krótka o) — Piltyn (względem powiatu 1768) — Połock (o fundacyi kollegium 1699. 1720) — Porządek (do taxy 1636) — Symon Krys. (o paleniu wódki 1796. dla gospodarzów 1775—6) — Sembek Fr. (o początku 1630) — Toński (o kamieniach w Krakowie 1661) — Warszawa (o prawach i swobodach 1764) — Winogradzki M. (w sprawie konw. lubels. 1640) — Załuski Jęd. (o fundacyi bibliot. 1761) — Zamość (o fortecy 1676).

Informando (De) oratore ob. Romer Ad. (1593).

Informatio brevis, cur serenissimi electoris Brandenburgici, militis intromissionem, civitas Elbingensis anno 1698

evitare non potuit. (Bez m. dr.) w 4ce, 12 k. nlb. Czartor.

— Pro innata & connaturali capacitate Canon. Regul. Later. Ordinis S. Augustini. Ad quaeacunque beneficiae Saecularia Juris Informatio. Una cum Relatione Causae Paroch. Sancti Miniati actitate. Bononiae, Typis Jacobi Montii 1670. Reimpressum Varsaviae, Typis Collegii Schol. Piarum 1694. w 4ce. Warsz. Uniw.

— Leopolien. Informatio Super Dubio Utrum Constet de Jure quaesito Universitatis Cracoviensis, ad Scholam Metropolitanam Leopoliensem, uti et tanquam Coloniam suam academicam, nunquam in controversiam vocato? (Bez osobn. tyt. Bez wyr. m. dr. i r.) folio, kart nlb. 16 (Ark. H_1).

Notatka Mich. Wiszniewskiego ma datę: Cracoviae, typis Acad. 1754. fol. J. Muczkowski, na egzemplarzu B. Jag. pisze datę 1766? Atoli w tekscie na ark. D jest ostatnia data: Anni Canonicatus 1769. Od ark. C_2 idzie: Series et ordo Magistrorum et baccalaureorum Univ. Crac. Rectorum Scholae Metr. Leopoliensis et eorum qui ad canonicatum rectoralem promoti fuere. Idzie spis od r. 1488.
Jocher 1654.
Akad. — Jagiell. — Ossol. - Uniw. lwow.

— (Brevis) de Jubileo Concesso omnibus fidelibus, a Smo Domino Papa Alexandro VII ad implorandam opem diuinam contra Turcas Anno Domini ex mandato Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Andreae Trzebicki Episcopi Cracovien. Ducis Seueriae Memoriae facilioris gratia descripta. Cracoviae, In Officina Joannis Pauli Caesarii S. R. M. et Illustr. ac Rnd. Episcopi Cracov. Typ. 1661. w 12ce.

Jocher 7849. Ossol.

— (Jesuitica) de negotio Reductionis haereticorum ad Ecclesiam Romanam per Regnum Poloniae. B. m. 1644. w 4ce, kart 4.
Jocher 9587.
Akad. — Dzików (z datą 1646) — Ossol.

— de secta Anabaptistica seu Mennonitica sic dicta. (Na końcu:) Cum facultate et licentia Illustrissimi et Reverendissimi Domini loci ordinarii anno Domini 1683. Impressum Lublini. Bez osobn. tyt. w 4ce, k. 4. Jagiell.

— ratione Ecclesiae et Eremi Insulae Regalis, Wygry nuncupatae in Magno Ducatu Lithuaniae, Palatinatu Trocensi, Districtu Grodnensi existentis Ordinis Camaldulensis: per Serenissimum olim Joannem Casimirum Regem Poloniae, Magnum Ducem Lithuaniae, et totam Rempublicam fundatae, et dotatae. Bez m. i r. (po r. 1698). folio, kart 2.

Kończy się że: Commissarii e medio sui duos Rybiński et de Leybnitz venatorem subdelegarunt, qui contra iura Camaldulensium ..... PP. Camaldulenses .... sylvis Lesnictwa Persztuńskiego et Przełomskiego abiudicarunt, quendam Casimirum Preytz, iisdem bonis praefecerunt et dispositioni D. de Leibnitz venatoris subiecerunt. Jagiell.

— de statu rerum. (r. 1704). folio, ark. C_2.

Jestto akt przeciw elekcyi Leszczyńskiego, i konfederacya za Augustem II.

— [Informatio Wschodu i zachodu słońca]. w 4ce wydłuż., ark. G_4 nlb.

Brak tytułu, więc ten domyślny. Druk z 18 wieku. Obejmuje tablice codziennego wschodu i zachodu słońca przez cały rok, osobno na pół zegarzu i na całym zegarze. Na boku: Excytarz chrześciański na niektóre dnie: zcytatami z Ojców kościoła. Od karty G_2 idzie: Informatio 1 do 6 po polsku, o kwadransach i akkomodowaniu rachunku według starego kalendarza. Jagiell.

— ob. Andosilla (Urbano VIII. Cracov. juris.) — Bielski Kaz. (de erectione 1698) — Brzostowski Konst. (de bonis dioeces. 1695) — Cracov. (Leopoliensis super dubio 1754) — Curlandia (Ministris Regni 1761) — Elbing (Cur elect. Brandeburg 1698. 1700) — Ferdinandus III (et demonstratio 1657) — Gdańsk (de juribus 1637) — Hacki Mich. A. (gener. ad trutinam 1697) — Hrebnicki Flor. (ex parte Colleg. połoc. 1748) — Jabłonowski St. (in causa filiorum 1724) — Koszczyc Ant. (In jure et facto) — Lindensis (de fundo ac templo 1725) — Mariaeburg (succincta de parte 1738) — Munster Gasp. (brev. et fundam 1557) — Nayman Christ. (In causa Univ. Crac.) — Oliva (gener. ad trutinam) — Radziwiłł Lu-

dwika (praetensiorum Borussiae 1732) — Thorunium (de tumultu 1725) — Prussiae (de juribus 1637).

Information ob. Curland (Erlauchten Staats Minister 1761).

— Schrifft Welche von Königl. Majest in Schweden residirenden Ministro zu Franckfurt am Mayn, dem Churfürstlichen Collegio, die jetzt vorgehende glückliche Dänische Progressus im Stifft Bremens betreffend, angegeben werden, ... Wie auch Einkommender Bericht von der zu Samaisch jüngst offenbarten Prodition, welche die daselbst in arrest gehaltene Schwedische Officirer vorgenommen. Anno 1657. w 4ce.

— de l'etat des affaires en Pologne avec un Manifeste des Ordres du Royaume et du Grande Duchè de Lithuanie & & Confederees, pour soutenir la libre et legitime Election du Serenissime Auguste III Roi du Pologne et Electeur de Saxe etc. Traduit du Latin. Le 16 Avril 1734. w 4ce, str. 30.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. August III.

Informatorium Der Lutter-Schul. Das ist, Ein richtiger und augenscheinlicher bericht wie frome Eltern, theils selbst theils durch ihre Ammen, Kinderwärterin, uundt andere mitgehülffen, ihr allerthewrestes Kleinod, die Kinder in den ersten sechs Jahren, ehe sie den Praeceptoren übergeben werden, recht vernünfftiglich, Gott zu ehren, Ihnen selbst zu trost den Kindern aber zur seeligkeit aufferziehen und üben sollen. Gedruckt zur Polnichen Lissaw. Anno M.DCXXXIII. (1633). w 4ce, str. 141.

Wrocławs.

Informatorium sacrum. Cracoviae, Haller. 1514.

Infula ob. Czartoryski Fl. (princeps 1674) — Dąbski St. (nominum 1682) — Denhoff G. A. (majoris annuli) — Kwiatkiewicz J. (tiarae 1677. secundae princeps 1680) — Margowski (Camenecensis 1685) — Młodyński S. (geranonia 1614) — Pawołowicz J. M. (meritorum 1696) — Rolle T. (doctoratus 1662) — Szembek Chris. (Triarii honoris 1720) — Szembek Mich. (1706) — Trzciński Joseph (honoris Poloni 1732) — Wyrzejski Mich. (abo panegiryk 1672) — Zawadzki Bened. (Cracoviensis gemmis 1686).

Ingenii Prussorum ob. Pisański Chris. (1761).

INGLIS Franciszek Bonawentura. Thalamus Conjugalis Neosponsorum Sacras fictini Thalassij taedas ineuntium Spectatissimo viro de Jacobo Meller et Lectissimae Virginis Mariannae Spectabilis de Jacobi Wic Ciuis et Mercatoris Mstoviensis Lectissimae Filiae Per M. Franciscum Bonaventuram Inglis Almae Acad: Cracov: profesoris Ope Hymenaei praeclare ..... praesentatus, gratissime Offertur. Cracoviae in Officina Typographica Francisci Cezary 1647. w 4ce, str. 16.

Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Jodłowski Stan. (Torques 1648) — Niedziałkowski And. (Decas 1646).

Ingluvio (de) ob Chrysostomus.

Ingres abo wiazd Krolowey Jey Mości do Gdańska 11 Februarii. Bez m. dr. i roku (lecz 1646 r.) w 4ce, k. 3 nlb.

Jestto wjazd Maryi Ludwiki odprawiony d. 11 Lutego 1646 r. do Gdańska.
Maciej. Piśm. III. 170.

Warsz. Uniw.

— Nayiaśnieyszey nieba y ziemie królowey Nayświętszey Matki Boskiey Maryi Panny tryumfálnie do kasztellu niebieskiego w Jey doroczną Wniebowzięcia Vroczystość podczas solenney transportacyi cudowney statuy lavretańskiey odprawiony, przy liczney Audytora prezencyi, w kościele Olkvskim kollegiáckim, przed przenosinami do domkv lavretańskiego przy kościele Avgustyańskim restaurowánego, przez iednego Augustyniana ogłoszony, potym od tegoż konwentu Jaśnie Wielmożney Jey Mości Pani P. Maryannie z Złotnickich Małachowskiey, kasztelanowey Inowłodzkiey, dobrodzieyce nászey w zádátek wdzięczności ofiarowany, a za dozwoleniem przełożonych świeżo w druku pokazany, roku tego, który zbá-

wienny z Niebá ná ziemię uczynił Ingres M.DCCXXX. (1730) w Krakowie, w drukárni Jákubá Mátyászkiewicza J. K. M. y J. O. X. J. M. Bisk. krak. ord. typ. folio, 6 arkuszy.

Na odwrocie str. tyt. herb Lewart na blasze ryty a pod nim 12 wierszy. Przypisali Małachowskiej OO. Augustyanie konwentu Olkuskiego, proszą. Kart 3: dedykacye rodowodowe Złotnickich i Małachowskich. Kazanie jest z tekstu: Assumpta est Maria.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Ingressus illustrissimorum Poloniae ac Sueciae invictissimi Segis extraordinariorum Legatorum in Gallias et in urbem Parisiensem 1646. Parisiis. Bez roku i m. dr. w 4ce, str. 18.

Krasiński.

Ingres (Ingressus) ob. Candianus P. W. (Steph. Bathor.) — Czarniecki St. (Leopolim 1659) — Domagalski Józ. (sprawiedliwości 1694) — Domaniewski St. (J. Casimiri 1649) — Duracz H. (Siciński 1610) — Frederus H. (Vlad. IV 1661) — Goliński G. (Th. Zamojski 1628) — Gorecki L. i Łasicki J. (in Valachiam 1578) — Gzowski Jan (do chwały 1711) — Henryk III (1574) — Klemens XII (do nieba 1738) — Lasocki Jan (gostinen. 1736) — Maukisch J. (Joh. Casimiri 1656) — Mierzewski A. (Baranowski 1609) — Nedatsius G. (Ludov. Mariae 1646) — Pigłowski Alb. (Steph. Czarniecki 1659) — Raczyński D. (A. Dolski 1646) — Radziwiłł M. Cas. (in Vienna ingresso 1679) — Sanutus (St. Narscii 1571) — Schlachcinius (Sigis. III. 1587) — Schonaeus (B. Maciejowski) — Titius J. P. (Joannis III 1677) — Trzycieski A. (de Lippomani 1527) — Verani C. F. (Maximilian 1685) — Wincenty a Paula (1738) — Władysław IV (1635) — Wodzicki Mich. (1761) — Zawazki Jan (Henrici Valesii 1574) — Zygmunt III (Electi, Polonia 1587).

Inhalt (Kurtzer) der Christlichen Religion für die Kinder und Einfältige gestellet. 1633. w 12ce.

Jocher 3325.

— des von der Crakovischen Woywodschaft gemachten Schlusses, beyder zu Prosowitz am 21 Junii gehaltenen Dusterung. Anno 1668. w 4ce, k. 2 nlb.

Wylicza jedenaście artykułów zawartego traktatu co do wolnego obierania króla.

— der denkwürdigsten Sachen, welche von Anfang der Belaegerung Wienn, Theils In, theils ausserhalb der Kaylichen (sic) Erbländer beschehen seynd. Zu finden in Saltzburg bei Johann Baptista Mayr. (1683). w 4ce. (Z ryciną portretu: Kolschitzki).

Obejmuje: 1) Warhaffte Erzehlung, wie die erste Kundschafft durch das feindliche Lager gebracht worden.
2) Glaubwürdiges Diarium, was seitwährender Türkischer Belägerung.
3) Ein teutsch poetisches Tedeum Laudamus.
4) Copia eines Schreibens, welches Ihro Mayestät der König in Pohlen.
5) Die ausgelegte vnd erklärte Ottomanischen Standarte.
6) Vortrag vnd Rede an Ihro Paebstl. Heiligkeit bey Ueberliefferung der Ottomanischen Standarte.

— Kurtzer von der Belagerung und Entsatz von Wien. Mit herlichen Praesentation. (Danzig). w 4ce, k. 2. (Sztuka w 6 aktach).

Gdańs. miejs.

— aller Wissenschaften. Zebranie krótkie wszystkich nauk. (Po polsku i po niemiecku). W Warszawie u Grölla 1773. w 8ce.

Jocher 1994 c.

— aller Wissenschaften zum Gebrauch der Kinder von sechsten bis zum zwölften Jahre. Aus dem Französischen uebersetzt. Zweite und verbesserte Auflage. Mit Privilegio. Warschau 1796. Gedruckt und verlegt von Michael Gröll königl. Hof-Buchhändler.

(Drugi tytuł:)

Krotkie zebranie wszystkich Nauk, ku pożytkowi młodzi od szóstego aż do dwunastego roku, z Francuzkiego przełożone. Edycya druga y poprawiona. Za przywileiem. W Warszawie 1796. Drukiem y nakładem Michała Grölla, księgarza Nadwornego J. K. Mci. w 8ce, kart nlb. 4 i od str. 10—145. (Poczem k. 4 nlb.: Regestr niektórych ksiąg do uczenia się języków, znayduiących się u mnie).

Przemowa Autora z edycyi Berlińskiej z datą 1757 roku.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— des Briefes eines Luteraners ob. Kopia listu luteranina.

Inhibitiones Ab Academicis Cracoviensibus Contra Illustrissimum Episcopum Cracouiensem obtentae. Prima inhibitio ratione Citationum et vexationum importunarum. Bez osob. tytułu. w 4ce, k. 6 nlb.

Secunda inhibitio, jest: ratione Rndi Łancucki, Varsaviae importune sub tempus comitiorum vexati. Tertia ratione cathechisationis in ecclesiis academicis. Quarta ratione processionum. Quinta contra fiscalem Curiae episcopatis in causa denegatae cathechisationis Jesuitis. Inhibitio pierwsza jest 10 Sept. 1671 r. dalsze 1672.
Jagiell. — Ossol.

Inimicitiis (de) ob. Wahl S. (1684).

Injuria Domus Dei. Illustrissimis Excellentissimis Dominis Majoris Poloniae Proceribus Purpuratis viris, Patriae Patribus, Dominis, Protectoribus, tutoribus, Benefactoribus, humiliter sub tempus Comissionis exposita (1713). fol., str. 1.

Petitio conventus Posnaniensis Ord. Praedic. ut circumjacentes plateae lapide sternantur.
Jocher 7402. Jagiell. — Ossol.

Injuria ob. Marciszewski J. M. (1753) — Rzewuski Sew. (domus et patriae 1755) — Ziricki S. (de injuriis 1694).

Injustitia ob. Gabriis Ł. (armorum 1656) — Werther (confederationis 1704).

Innocens Alexander ob. Postępski Angelus (1768).

Innocentia Xiążęcia Jegomości Prymasa z okazyi dwojakiego skryptu de purpura cardinalitia oświadczona. folio.

— ob. Koryciński Feliks (pietate 1750) — Łaski St. (Alberti I. 1548) — Lubomirski Jerzy Sebast. (1666).

INNOCENTIUS a S. Nicolao. Jesus Maria Joseph Teresia. Sententiae spirituales ex variis Authoribus Sanctitate ac Doctrina venerandis collectae. Per R. Patrem Innocentium a S. Nicolao etc. Berdiczoviae. Typis Fortalitii B. V. M. 1773. w 8ce, kart nlb. 36.
Krasiński.

INNOCENTY III Papież. O wzgardzie świata albo o nędzy stanu człowieczego troie ksiąszki. Przez Innocenciusa III. przed półczwarta sta lat napisane, a teraz nowo na polskie przełożone Roku 1571. w 16ce, k. nlb. 12, liczbowanych 65 (ale było więcej).

Przedmowa do Zofii ze Sprowy, Grabiney w Jarosławiu Kasztelanki Wojnickiej. Tłumacz podobno Stan. Lwowczyk.
Jocher 6087. Czartor.

INNOCENTII Papae (IXty ?) Breve Confirmatorium et Instituta Marianorum provinciae polonicae. Romae 1620. fol.

INNOCENTY X. Breve de solvendis decimis per Regulares. Innocentius PP. X. Ad futuram rei memoriam. B. w. m. dr. (1646). w 4ce, 1 ark.

Bez osobn. tytułu. Decretum pro parte Archiepiscoporum per Mathaeum Joann. Judicki Archidiac. Pomeraniae in Ecclesia Vladislaviensi. Jagiell.

— ob. Torres (De) Joannes (1645) — Gabat Jerzy (1651) — Informacya (1648) — Olszowski Andreas Innocenty (1644) — Starowolski Szymon (Ad principes Epitome 1653).

INNOCENTY XI. Breve Apostolicum Innocentii XI. ad Joannem III. Regem Poloniae.

Breve eiusdem Papae ad Ordinem Senatorium Regni Poioniae.

Breve eiusdem Papae ad Ordinem equestrem Regni Poloniae.

Ostrows. Suada epist. lat. 1747. f. II. 80—81.

— Bulla Innocentego XI. papieża. Lublin 1758. w 8ce.

— Innocentiusz Papież XI. Ku wiekopomney pamięci. Kiedy okrutny Ottomański Tyran .... Dan w Rzymie .... 1683. [Zarazem:] Uwiadomienie Jana Małachowskiego biskupa krak. d. 2 Sierpnia 1683, iż to Breve na polskie wytłumaczone wydrukować kazał. folio., str. 1.

Breve apostolskie nadające odpust tym, którzyby z królem Janem III. przeciw Turkom walczyli. Jagiell.

— Ad perpetuam rei memoriam. (In causa conservationis et manutentionis librorum Bibliothecarum Collegiorum Scholarum Piarum) 22 Martii 1688.

Reinpressum Vilnae, typis S. R. M. Academici Soc. Jesu. folio wielkie 1 strona. Jagiell.

— Epistolae ad Joannem III. Regem Poloniae, obacz Lunig (Tom III. Literae Procerum).

— ob. Backer Jodocus (Elegia 1683) — Copia (1684) — Constitutiones (1685) — Denhoff Johannes Casimirus (Oratio 1683) — Drews Jan (Honor 1682) — Praetorius Mathaeus (1685) — Radziwiłł Michał (Oratio) — Thyrs Gonzales (Rękoprowadzenie 1694).

INNOCENTY XII. Breve Innocentii Papae XII ad Joannem III. Poloniae Regem.

Ostrowski Suada epist. lat. 1747. f. II. 85—86.

— Breve Apostolskie do Xiążęcia JMci Kardynała Arcybiskupa Gnieźnieńskiego a Primasa Królestwa Polskiego, od Naywyższego Kościoła Bożego, Biskupa Innocencyusza XII. 1698. folio, 1 karta.

Jocher 7453.

— Excerptum Brevis Apostolici Innocentii Papae XII. ad inclytam Regni Poloniae Rempublicam missi die 6 mensis Martii 1697. Bez m. i r. w 4ce, karta 1.

— Excerpt z Brewe Innocencyusa XII. Papieża do Rzeczypospolitey Polskiey wydanego dnia 6 miesiąca Marca roku 1697. Bez r. i m. w 4ce, k. 1.

Obejmuje absolucyą od przysięgi Konfederacyi, która nie była wymuszona, lecz z własnej woli, jako Załuski Biskup w Listach wyraża. Jagiell.

— Bulla de Celebratione Missarum desumpta ex Bullario Carmelitano impraessa Romae Anno Dom. 1718. Cracoviae Typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. Typogr. 1722. w 4ce, str. 24. Ossol.

— Confirmatio. Innovatio et Extensio Constitutionis Alexandri VII. Romae 1700 reimpressum. Varsaviae typ. Coll. Schol. Piarum 1700. folio. Warss. Uniw.

— Copia literarum Sanctissimi Domini Nostri D. Innocentii XII. Papae ad Serenissimum Augustum II. Poloniarum Regem 1698. fol. k. nlb. 1.

Powinszowanie z powodu abjuracyi Augusta II. i przyjęcia religii rzymsko-katolickiej. Branic. — Ossol.

— Kopia Listu Oyca S. Innocencyusza Papieża do Nayiaśnieyszego Augusta II. Polskiego Króla. fol., karta 1 nlb. Branic. — Ossol.

— Epistolae ad Joannem III. Polon. Regem 1694. — Ad Constantinum Casimirum Brzostovium 1694. — Ad Augustum II. Polon. Regem 1697. — Ad Michaelem Radzieiovium 1697. — Ad Episcopum Cuiaviae anno 1698. — Ad Michaelem Radzivilium. 1698.

Tak podaje Ciampi Bibliogr. pod Nr. 12.

— List Innocencyusza XII Papieża do Augusta II. pols. króla (1698). fol. str. 2. (Po pols. i łac.).

(Innocenty XII). Litterae supremorum per Poloniam et Lithuaniam belli Ducum ad Innocentium Papam XII. an. 1694.

Ob. Lunig tom III. str. 432.

— ob. Bonet Ant. (Vita 1716) — Czepański Wawrzyniec (1697) — Ekart Jan (Quaestio 1692. Captiva 1669) — Niwicki St. (Oratio 1694) — Pieniążek Odrowąż Jan (1711) — Skarga Piotr (Conciones 1691) — Sposób dostąpienia odpustów.

INNOCENTY XIII. Breve apostolicum ad Joannem Sapieha Castellanum protunc Trocensem nunc supremum M. D. L. Cancellarium. Dat. Romae d. 6 Martii 1723.

W Ostrows. Suada epist. lat. 1747. f. II. str. 4.

— Venerabili Fratri Hieronimo Archiepiscopo Edesseno nostro et Apostolicae Sedis in Regno Poloniae nuntio Innocentius PP. XIII. Romae apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 5 Julij 1721. Pontificatus nostri anno primo. fol. k. 2.

Jocher 7489. Ossol.

— ob. Sapieha Jan Fryd. (Monumenta 1721) — Sarnowski Stanisław (Ternio 1644).

Innovatio ob. Prissovianus S. (Tuchovigena J. canonis 1537).

Inowrocławski dekanat ob. Cichocki Hier. (Przykład 1756).

Inschrifft auf die neue Wahl e. Königes von Pohlen. Dresden. w 4ce.

Inscriptio ob. Kanon A. (G. Ossoliński 1650) — Sobieski Jan (super imaginem 1694) — Wolscius Fr. (7. pior Mniszka 1662).

Inscriptione (de) ob. Konarski St. (1764).

Inscriptiones celeberrimi montis SSmi Rossarij, in Volhynia, in provincia Russiae ordinis praedicatorum. Leopoli. 1723. typ. S. Trinit. w 4ce.

Kijows.

— Sancti Montis Sacratissimi Rosarii apud RR. Patres Sacri Ord. praedicatorum provinciae Russiae prope civitatem Podkamień inter fines Russiae et Volhyniae ab anno 1464, celeberrimi in dioecesi Luceoriensi reimpressae. Leopoli typis Soc. Jesu. A. 1724. w 8ce, kart nlb. 8.

Głównie przyczynił się do odnowienia kościoła Stanisław Ledochowski podkomorzy Krzemieniecki w r. 1719. Na końcu przydana jest po polsku: Pieśń o Najśw. P. Maryi od JW. JMci Pana Stanisława Ledochowskiego Wdy Wołyńskiego niegdy całej Rzpltej skonfederowanej W. Jlnego Marszałka, złożona na ten ton, jakim się śpiewa: Bądź pozdrowiona Panienko Marya.

Jocher 8987. — Załuski Consp. Collect s. 54.

Inscriptiones ob. Beccius J. (in sententias 1603) — Jan Kanty (metricae 1775) — Inglaris (epitaphia 1666. 1692) — Łopuszyński M. (parentales 1707) — Ossoliński G. (sepulchr.) — Strubicz Balt. (arenum 1637) — Szembek Krzysztof Jan (die impositionis lapidis 1719) — Treter M. (parentales 1667).

Insigne ob. Bieżanowski St. (theologicum 1668) — Fryzneker A. (honoris 1689).

Insignes rixae in favorem Poloniae 1729. w 4ce.

Katalog Kaj. Jabłońs.

Insignia polonica ob. Audlikiewicz Wojc. D. (Palladis 1714) — Daneczki St. (Virtutis 1615) — Freund Fryderyk August (1712) — Komorowski Krz. (mortis 1648) — Mathias ab Austr. (Virtutis 1615) — Strauch Aeg. (Janinorum 1676) — Trier J. W. (regia 1712) — Wośniowski And. (honorum 1666).

Insomnio (de) ob. Hesiodus (1546) — Lucianus (1546).

Instancya do Nayiaśnieyszych Trzech Stánow Rzeczypospolitey zá ukrzywdzonym Práwem, publicznym, y dwiemá Akademiámi Krákowską y Zámoyską, przećiwko wznowioney Akademii Lwowskiey OO. JJ. pokornie zániesioną Roku 1759. fol., 6 ark. (kart 12). Bez osob. tyt.

U Sołtyk. 578 błędnie położony rok 1659. Umieszczone tu trzy protestacye. Instructio Nuncijs Palatinatus cracoviens: Racye Jezuitów I—V. i odpowiedzi Akademii. Na końcu Attaków dziesięć jezuitów od 1613 r. na akademią.

Jocher 1659. 1665. (tu mylnie pisze Instrukcya, i daje datę r. 1769).

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Tow. Poznańs. — Uniw. lwows.

(Instantia). Ultima Supplex Instantia. Do Assessorskich Ultimae Instantiae Sądow J. K. M. P. N. M. In assistentia Jaśnie Oświeconych ex Senatorio, Jaśnie Wielmożnych ex Equestri Ordine Sędziów, Miłościwych Dobrodzieiów naszych, przeciw Kryminałom Toruńskim od Collegium Toruńskiego S. J. Przez iednego ex eadem Societatis Jesu. Ore Publico die ultima 8bris 1724 wniesiona. folio, kart 4.

Wspomniano tu: Otoś w polskim poddaństwie ludibrium, otoś u Toruńczanów przez pogańską Sobotkę skaczących, dzieweczka (Marya N. P.) na stos potępiona. Dalej powiedziano: Otworzyli i drukarnią bez konsensu J. K. M. P. N. M. officinam blasphemiarum.

Jagiell. — Warsz Uniw.

Instigator ob. Fridevaldus M. (Accusatio 1569).

Instituendo (de) studio ob. Pastorius J. (1650).

Institvtio Admirandae Evcharistiae Svb Vtraqve Specie, à Sanctissimo Domino nostro Pio IIII. vigore breuis, Reuerendissimo in Christo Patri ac Domino, Domino Caspari Episcopo Vratislaviensi, ac vtriusque Silesiae Praesidi, concessae: in vsum eorum quibus

animarum cura incumbit, iussu Diui Ferdinandi Electi Roma: Imperatoris, Hungariae et Bohemiae etc. Regis, Archiducis Austriae, Ducis Silesiae, etc. post Sanctissimi Domini nostri approbationem, conscripta. Nissae, Excudebat Joannes Cruciger Anno M.D.LXIIII. (1564). w 4ce, fol k. 14.

Wierzbows. III. 2452. Moszyńs.

— christiana. Ex officio beatae Mariae Virginis. A Pio V. Pont. Max. reformato, graece, cum interpretatione latina et polonica. Samosci. Bez r. i dr.

— Toż:... A Pio V. Pont. Max. reformato Graece edita in usum Elementariorum Hippei Samoiscien. Samosci. Martinus Lenscius Typographus Academiae excudebat A. D. CIƆ.IƆ.XCIII. (1593). w 8ce, ark. 4.

Janoc. V. 213. — Jocher 6041 *a*. — Wiszniews. VI. 188.

— Toż:... reformato. Graece, Latine, Polonice. Edita in usum elementariorum Hippei Samoscien. Samości, anno domini M.D.XCVII. (1597). w Zamościu (Marcin Łęski). w 8ce, kart 15.

Approbata Samosci 28 Grudnia 1596. Obejmuje: Skład apostolski. Modlitwa Pańska. Pozdrowienie anielskie. 10 przykazania. Cnoty. Owoce Ducha S. Przykazania miłości, kościelne. Uczynki miłosierne. Błogosławieństwa, 5 zmysłów, 4 rzeczy ostatnie.

Jocher 6041 *b*. — Janoc. Nachr. I. 213.

— Religionis Christiane brevis Institutio Anno 1629. (Raków). w 4ce, ark. D_4.

Ewang. Wileńs. — Warsz. Uniw.

— Toż:... Racoviae a. 1634. w 12ce, k. 3, str. 71. Czartor.

— (Elementaria) latini sermonis et pietatis christianae. Cracoviae, apud Mathiam Wierzbięta typographum Reg. M. Anno Domini 1575. w 4ce, kart 43. (Brak końca).

Sobolewski Dwie bibliogr. riedkosti. Kijów 1898. (s. 4. z Bibl. Narodnej w Sofii.) — Kopera Wiadom. Numizm. 1901 str. 2.

Institutione (de) puerorum. Cracoviae, Vidua Ungler 1545.

O tem mówi Methodus Confessionis 1546 w przedmowie.

Jocher 4846.

— ob. Alwar E. (grammatica) — Brandolini M. P. (Confessariorum 1607) —Cervus Tuchol. (Grammaticae 1630) — Clenardus (grec. ling. 1600) — Elementa (pueribus 1765) — Eumodia Rob. (Vitae 1519) — Fornarius M. ob. Brandolinus (confess. 1607) — Gassendi P. (astronom. 1656) — Głowczyński S. (imperiale 1670) — Glacies prima (puerilis 1789) — Gretser J. (ling. graecae 1615) — Hegendorfinus (Vitae 1529) — Iwanicki P. (politica 1640) — Malczewski St. (in ling. polon. 1696) — Mieszkowski P. (peregrinationem 1625) — Orichovius (Orzechowski) (regis 1696) — Raschius Val. (dialect. 1598) — Segner Paw. (parochi 1696) — Tacitus Com. (politica 1641) — Waleszyński M. (rhetorica 1722) — Znanicze Znanicki P. (polit. Taciti 1648).

Institutiones od Eloquentiam. w 8ce, k. 2, str. 253. Ossol.

Institutiones ad linguam latinam. Pars I. Bennonistarum. Varsaviae 1794. w 8ce.

Jocher 680.

— literatae siue de discendi atque docendi ratione Tomus Primus. Sturmianus. Quae hoc primo volumine continentur, sequens pagella indicat. Torunij Borussorum. Anno Domini M.D.LXXXVI. (1586). w 4ce, kart 28 nlb., str. 648 i kart 5 nlb. — Tomus II 1587, kart 36 nlb, str. 549 i k. 2 nlb. Na końcu rok 1588. — Tomus III. k. 38, str. 822 i k. 1 Errata.

Dedykacya do Jana Sturmiusza z podpisem: Rector, Prorector et Collegae Scholae Toruniensis.

Tom I w Bibl. Jagiell. znajdujący się obejmuje rękopiśmienne ofiarowanie wydawcy Henr. Strobanda: D. Jacobo Monavio Vratislavien. nobili viro ... H. Stroband. Thorunii anno 1587.

W przedmowie de Scholis na k 15 i 20 wymieniony Stefan Batory król, jako jeden z najuczeńszych ludzi. Od str. 75 idą: Epistolarum liber. Cały tom rzeczy obce. — Dodane w końcu wiersze podpisali collegae Scholae Thorunensis: Casp. Trisius, Huld. Schober, Jabob Cölner, Joan. Huebner, Mart. Rethelius.

Toż: Tomus secundus. Qui quorum autorum libellos complectatur, pagina auersa indicabit. Thorunii Borussorum anno

M.D.LXXXVII. (1587). w 4ce. Tom ten obejmuje same obce uniwersytety. Wydawca H. Stroband.
Toż: Tomus tertius. Quo qui libelli contineantur, proximé sequens pagella docebit. Torunii Borussorum Excudebat Andreas Cotenius Anno Aerae Christianae M.D.XXCIIX. (1589).
Rzeczy obce. Między niemi Institutio Joannis Friderici Ducis Pomeraniae scripta per Phil. Melanchtonem. Disciplina et doctrina Gymnasii Gorlicensis edita a Petro Vinc. Vratislaviensi. De formando studio autore Jodoco Villich Reselliano. De ratione docendi grammaticam ab Alex. Gisio Dantiscano.
Jocher 975. — Wierzbows. III. 2792: 2805. 2836. — Bandt. H. Dr. kr. p. II. 155.
Gimnaz. Toruńs. — Jagiell.

— logicae seu dialectica alumnis philosophiae pernecessaria brevissime collecta anno Domino (tak) 1780. Superiorum permissu mandata. Typis Sac. Reg. Maj. et Reip. Mon. Poczajovien. O. S. B. M. Bez r. (1780). w 8ce, k. 2, str. 93.

Dedyk.: Janowi Kan. Bożydar Podhorodeńskiemu Archidiak. katedr. przez E. P. B. Na str. 15 wyrytowane drzewo genealogiczne logiki. Od str. 71: Paradigma concertationum literariarum. Kończy: Paradigma IV. An necessaria sit logica artificialis.
Jagiell. — Krasińs. Wilno.

— poëticae. Item ex classicis auctoribus selectae, quae in schola humanitatis praelegi solent. Ad usum scholarum Societatis Jesu Provinciae Masoviae. Nesvissii, in Coll. Soc. Jesu. Anno 1766. w 8ce, str. 175.

Od str. 105 Pars V: Elementa rhetoricae. Dodane od str. 244 do 270: Virgilii Aeneidos liber II. Dalej: Horatii Odarum lib. I. od str. 1—23. Dalej idą Ovidius Metamorphoseon stron 24. Martialis Spectaculorum liber str. 10. i epigrammatum od str. 11—36. Ciceronis Paradoxa str. 29. Pro Licinio str. 16. Nepotis Vitae str. 64. Zatem jest tu jakiś brak stron między 176 a 244.
Jagiell. — Wileńs.

— styli utriusque, soluti et ligati, ex optimis in utroque orationis genere scriptoribus pro classe humanitatis ..... collecti. Polociae, 1790. w 8ce.
Wilno.

— ob. Buski W. i Elger (oesthonicae 1623) — Canisius P. (christianae 1697. 1710. 1713) — Cluverius (geographiae 1766) — Dresner T. (juris 1613. 1671) — Drews J. (juventutis 1704) — Euromodius R. (Agricola, vitae 1519) — Fessler J. (linguarum 1787) — Gretser J. (ling. graecae 1604. 1671) — Kojałowicz Kaz. (rhetoric. 1654. 1659) — Laurenbergius P. (arithmet. 1646) — Martini J. (rhetor. 1643. 1669) — Mossik (Z) Mik. (logicarum 1606) — Posnaniensis Petrus (literales 1628. 1640) — Smotrzycki M. (linguae graecae 1615) — Starowolski S. (rei milit. 1640) — Stegman J. (mathem. 1630) — Vernualaeus N. (oeconomic. 1649).

Institutionum imperialium analysis et synopsis. Dantisci 1662. w 12ce.
Branic.

— Piarum et Christ. Institutionum Libri tres, in usum Sodalitatis B. Mariae Virginis primum conscripti, nunc vero omnium Christianorum Pietati ac Deuotioni destinati vna cum S. D. N. D. Gregorij XIII. Ponti. Max. dictae sodalitatis aprobatione gratijs et indulgentijs eidem Sodalitati concessis. (Drzeworyt: Matka Boska z dzieciątkiem). Posnaniae in Officina Typographica Joannis VVolrabi A. D. 1583. Cum Gratia Et Priuilegio. S. R. M. w 8ce, str. 402 i 3 k. nlb. (Druk piękny, kurs. Tytuł i tekst w ramkach).

Do strony 402 liczbowane, dalej nie.
Dedykacya Sociis et confratribus Sodalitatis. Coloniae 24 Sept. 1576.
Na odwrocie tytułu: Catholico pioque lectori (wiersze). Pars II. idzie od str. 198 i zaczyna się: Remedia ad orthodoxam fidem conservandam. Od str: 248: Pars III. De ceremonijs ecclesiae catholicae. Od str. 342: Litaniae in alma Domo Lauretana (B. Mariae Virg.). Od str. 387: Jubilaeus Sancti Bernardi (wiersze). Od str. 397: Litaniae Sanct. Nominis Jesu. Kończą: Hymni duo in laudem D. Virginis. Oratio.
Jocher 8992. — Wierzbows. I. 433.
Borkows. Jerzy. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— grammaticalium ob. Grammatica (1674).

Institutum Academicum Studii Generalis Universitatis Cracoviensis Doctorum, Magistrorum, Professorum et Baccalaureorum 1774. w 4ce, kart 5.

Jestto zwykły wykaz professorów według

fakultetów z wymienieniem co który wykłada i w których godzinach. Na czele jest rektor Jan Rygalski. Wykłady akademickie w koloniach wymienione. (Posnaniensis i 13 innych). Magistri praeceptores privati penes Universitatem degentes. Razem 121 osób. Figurują tu: Hyac. Przybylski i Jan Śniadecki jako Philosophiae Baccalaurei.
Jocher 1329.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— OO. Filipinów. Poznań, Akad. 1755.
Druk kosztował złotych 14.

— Gymnasii Thoruniensis ob. Gymnasium. Czartor.

— Societatis Literariae ad edendos optimos et Poloniae utilissimos libros coeptae A. 1765 Mense Januario promotore Illustrissimo atque Excellentissimo Domino J. A. Załuscio Episcopo Kijoviensi & Executore Laurentio Mizlero de Kolof, R. Pol: et Med: D. Cum approbatione Superiorum. Varsaviae Mense Januario 1765. w 4ce, k. 2 nlb. Czartor. — Ossol.

— abo przedsięwzięcie bractwa miłosierdzia .... (Brak tytułu). w 4ce. Czartor. — Ossol.

Institutum Varsoviense ob. Leges (1756).

Instructia ob. Petrycy Seb. (abo nauka 1613) — Szembek Fr. (o jubileuszu 1637) — Wereszczyński (o spowiedzi 1584).

Instructio brevis circa casus reservatos frequentius occurentes ad usum cleri Vilnensis. Vilnae 1651. Przezdziec.

— Christiano politici ... Cui accessit praxis compendiaria piae et honestae vitae. Posnaniae A. 1644. w 12ce, ark. J_6. Warsz. Uniw.

— pro Confessariis ex occasione universalis Jubilei à Sanctissimo Domino nostro Pio Papa VI extensi edita Anno Domini 1776. Bez w. m. (Varsaviae). w 4ce, k. 2—39.
Na drugiej karcie tytuł powtórzony i dalej: Michael Georgius Ciołek princeps Poniatowski, Episc. Plocensis Universis benedictionem. Od str. 1 idzie Pars I: De potestate confessariorum (tu spisanie dzieł obcych filozoficznych potępionych). Pars II. (str. 14): De servandis Confessionibus etiam extra Jubilaeum. Pars III: De Declarationibus.
Jocher 4370. 4875.
Branic. — Jagiell. — Wileńs. — Warsz. Uniw.

— practica de confessionibus rite, ac fructuose excipiendis, Doctrinas tam generales quam speciales ad varios Hominvm status accommodatas complectens, ad Juniorum Sacerdotum potissimum utilitatem ac Instructionem ex varis auctoribus collecta. Editio novissima cum Permissu Superiorum. Leopoli ex Typograp. Franciscana. w 8ce, str. 376 i 8.
Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs.

— brevis et facilis ad dirigendos eos omnes qui voluerint, modico sumptu et labore, observationes instituere in ordine ad inveniendam altitudinem Poli seu latitudinem geographicam loci cuiusvis.

Nauka krotka y łacna ku pomocy tym wszystkim, którzyby za małym nakładem y pracą chcieli czynić obserwacye służące do wynalezienia wysokości Poli czyli szerokości geograficzney na każde mieysce. w Warszawie w drukarni Mitzlerowskiey R. P. 1767. w 4ce, str. 27 i 1 tablica folio.
Po polsku i po łacinie. Jest dalej: Sposób robienia gnomonu. Sposób drugi przez wysokość gwiazdy północney.
Jagiell. — Krasińs.

— exigendi Telonii antiqui Regij in Camera Craconień. Bez r. (1524). Bez m. i dr. (Wietor). fol. k. nlb. 6.
Rozporządzenie to Zygmunta I ma na końcu datę: Cracouiae feria tertia proxima post festum sanctę Trinitatis Anno domini 1524 (literami). Czartor.

— generalis super exigendis Theloneis Regalibus antiquos .... Cracoviae feria tertia proxima post festum S. Trinitatis (24 Maii) 1524. fol. k. 4.
Wierzbows. II. 1009. Zamojs. Ord.

— Toż:... Cracoviae 1531. fol.

— exigendi Thelonei novi finitimi. tam in Maiori quam in Minori Polonia. Cracoviae in officina Lazari. Anno Domini M.D.XCVI. (1596). folio, kart nlb. 8.

Jest także w Herburta: Statuta regni Poloniae.
Wierzbows. I. 629. Warsz. Uniw.

— exigendi thelonei novi finitimi, tam in Majori quam in Minori Polonia, in Comitiis anni 95 Cracoviae per certos a S. R. M. ad id deputatos revisa et correcta, postea in anno 1590 ibidem Cracoviae impressa, nunc vero autoritate Comitiorum Warsaviensium proxime celebratorum approbata et ex mandato proprio Regiae Majestatis, opera magnifici Joannis Firley de Dabrowica tesaurarii regni recussa. Cracoviae, in architip. reg. et ecclesiastica Lazari, A. D. 1598. fol. kart nlb. 8.

— Toż:... 1600. folio. Branic.

— Toż:... Minori Polonia, In Comitiis Anni M.DC.I Varsaviae per certos a S. R. M. ex Senatu et à Nunciis Terestribus ad id Deputatos, iterum reuisa, et cum veteri exemplari SIGismundi I. Regis, in Anno 1531. edito, ad verbum conformata, et correcta, atque eorundem Comitiorum Varsaviensium auctoritate approbata, iuxta quam Instructionem Thelonea exigi debent. Cracoviae, in officina architip. Regia Lazari, Anno Dom. M.DC.I. (1601). folio, kart 9 nlb.

Na kar. ostatniej (63): Instructio exigendi Thelonei in Camera Bendzinensi.
Kat. Raczyńs. III. 59—60.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Toż:... 1605. fol. str. 16. Czapski.

— brevis exercendi devotionem novennae ad Honorem Antonii de Padva 1695. ob. Antoni św. Padewski.

— familiaris aspirantibus ad Statum spiritualem de Ordine Clericali. Cracoviae, in Typ. Josephi Hajek. w 8ce. Warsz. Uniw.

— circa judicia sagarum judicibus eorumque consiliariis accommodata. Romae primum 1657. nunc iterum pro bono publico. Permissu Superiorum edita. Cracoviae 1670. In Officina Schedeliana S. R. M. Typog. w 16ce, str. 48.

Obacz pod: Czarownica — Czartoryski Flor. — Instrukcya (1688, 1705)
Krasińs. — Ossol.

— Toż:... accomodata. Romae primum 1657 nunc iterum pro bono publico an. 1682 edita. Gedani imprimebat Simon Reiniger. w 4ce.
Ciampi Bibl. Branic.

— romana pro formandis processibus in causis strigum, sortilegiorum et maleficiorum. w 8ce, kart 20.

Na stronie 10: Instrukcya rzymska o sądach i processach iako maią być formowane y wydawane przeciw czarownicom y rożnym zabobonami bawiącym się abo podeyrzanym. Dana w Rzymie 1657. Poczem następuje jej objaśnienie p. Kaź. Flor. Czartoryskiego Bisk. Kujaws. 1669.
Ossol.

— Toż:... Romae primum 1657. Deinde Olivae 1682 .... Nunc iterum pro bono publico Brunsbergae A. M.DCCV. (1705). edita. Typ. C. S. J. w 12ce, ark. F.

— Toż:... Romae primum a. 1657. Cracoviae 1670 nunc vero Vilnae 1721 reimpressa. Typis Acad. S. J.
Wileńs.

— Ordinandorum Jussu A. R. P. Felicis Schubert S. Theolog. Doctoris, ex Provincialis Antiani, Comissarii Generalis Provinciae Russiae Ord: Minor: S. Francisci Conventualium edita a F. B. K. Anno 1774. Leopoli in Typographia PP. Minorum Convent. 1774. w 12ce, str. 155. Ossol.

— Parochorum et Confessariorum pro casibus, quorum absolutio seu dispensatio a Sacra Poenitentiaria Apostolica impetratur. Romae Anno M.DCCV. Superiorum permissu. Cracoviae reimpressum 1706. fol. 1 str.
Bez osobn. tytułu. Jagiell.

— perbrevis super aliquibus ritibus Graecorum. Romae typis Camerae Apostol. 1597.
Jocher 7097 a.

— Toż:... Romae. 1671. w 4ce, str. 33. Ossol.

— Toż:... Romae, typis Congregationis de Propaganda Fide. 1691. w 4ce.
Jocher 7097 b.

— pro Sodalibus B. V. Mariae. Leopoli, 1768. w 16ce.

— in spiritu propter Sacerdotes seu Opusculi de Sacerdotio continuatio. Ex

Italico in latinum traducta. Varsaviae in Typogr. Mitzleriana 1771. w 8ce, str. 223 i kart 5.

Dedykacya do Opatów Benedyktyńskich: Swiętokrzyskiego, Teod. Anton. Karskiego, Sieciechowskiego, Leonar. Prokopcewicza, Tynieckiego, Floriana Amanda Janowskiego, Płockiego, Walentyna Mich. Załtowskiego, Mogilskiego, Apollin. Xawer. Turkowskiego, Koadjutora Mogilsk. Emiliana Kosieńskiego, Lubińskiego, Franc. Mich. Starzeńskiego, Trockiego, Bened. Nepom Taleńskiego, Horodyskiego, Stanisł. Bartł. Latkowskiego, Niewiskiego, Marc. Pawła Izdebskiego i Rocha Leona Protasowicza, z datą: Anniversaria die Comitiorum Congregationis Benedictino Polonae XVIII Cal. Oct. Anno 1771 Siecichoviae celebrandorum libellum hunc M. A. P. C. P. S. R. C. C. B. P. D. D. D. Na końcu podpis tłómacza: P. M. P. S. P. C. R. Jocher 6341. Czartor.

— ad visitandas septem Ecclesias Cracouiae. Seu modus, quo septem Cracouienses Ecclesiae, Indulgentijs Stationum Septem Romanae Vrbis Ecclesiarum S. D. N. Pauli V. Pont. Max. liberalitate, et Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Martini Szyszkowski, eiusdem Vrbis Episcopi et Severiensis Ducis cura, recens exornatae, visitari debent. Jussu et mandato eiusdem Illustriss. et Reverend. Antistitis Cracouien. typis mandatus. Cracoviae Ex Officina typographica Francisci Cesarij. Bez wyr. roku. w 4ce, kart 8 (ark B_4).

Kartka kat. Bibl. Ossol. ma w tytule: Anno 1620. Jocher podaje w nawiasie datę 1621. Rozpoczyna okólnik Marc. Szyszkowskiego z 11 Julii 1620 r. Dalej idzie: Instructio ad obtinendas indulgentias. Jocher 7804.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

— ad visitandas septem Ecclesias. Cracoviae, A. Petricovius, 1624. w 8ce, str. 427.

Widocznie u Jochera mylna liczba stron. Jocher 6571.

— ob. Bonhauer Chr. (pro indulgent. 1500, contra ruthen. 1510) — Boy N. J. (sacerdotum 1643) — Carponeus Cardinal. (et ordinatio 1705) — Czartoryski Xże Kazim. Floryan (circa judiciis 1682, pro processibus 1669) — Czepański W. (compendiosa 1697) — Denhoff Jan Kazim. (1762) — Drużbicki G. (de vita 1703. 1710) — Kojałowicz (circa casus 1651) — Molina Ant. (sacerdotum 1643) — Mundram Jan (novitiorum 1702) — Powodowski H. (Brevis et met. 1577) — Sabigli A. (de cultu 1660) — Sanden B. (ministrorum 1707) — Schola sanctiss. (1646) — Segner Paw. (poenitentis 1672) — Szembek Fr. (de jubileis 1638).

Instruction auff die Land-Tage in allen Woiewodschafften der Cron Pohlen. B. m. i r. (1704). w 4ce, str. 8 nlb. Czartor.

— welche Ihre Königl. Mayt. von Pohlen der Auff die Land-Täge augeschickten Gesandten zur Proposition denen Woywodschafften mitgegeben haben. Im Monat Julio Anno 1760. w 4ce.

— Für die öffentlich angestellten Aerzte und Wundärzte in den k. k. österreichischen Staaten wie sie sich bey gerichtlichen Leichenschauen zu benehmen haben.

Instrukcya dla publicznie ustanowionych Lekarzy y Chyrurgów w c. k. Austryackich Państwach iak sobie przy sądowych opisaniach Trupów, czyli Obdukcyach postąpić maią. w Lwowie, w Drukarni Józefa Jana Pillera c. k. Gub. y instytut: Normal: Drukarza. Bez wyr. r. w 4ce, str. 133. Ossol.

— ob. Credenzschreiben wegen Sigismundi (1596) — Karol V (á Philippe II).

— von die Gesandten des König in Polen abgefertiget. 1670.

Instructiones seu monita generalia pro Novitiis Societat: Jesu. Lublini typ. S. R. M. Coll: S. J. 1750. w 8ce, k. 1, str. 94 (brak końca).

Idą: Instructio 1—37. Poczem: Examen ad confessionem generalem (s. 85). Na str. 93—4: Tony polskie. Kończy: Benedictio mensae. Jagiell.

— Tyronibus pro Sodalicio B. V. Mariae certantibus. Calisii 1717. w 12ce.

Kat. ręk. Bibl. Szk. Kalis.

— Toż:... pro Sodalitio beatissimae Virginis Mariae certantibus ad ediscendum propositae. Lublini 1725. typis

Coll. Soc. J. w 16ce, str. 38 i Index kart 3.

Ułożone przez pytania i odpowiedzi. Od str. 26: Antiphona. Kończy: Informatio.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż:... ad ediscendum propositae. Sandomiriae typis Colleg. S. J. 1756. w 12ce, str. 24. Czartor.

— Toż:... ad ediscendum propositae. Berdiczoviae. Typis Fortalitii B. V. Mariae 1785. w 12ce, kart nlb. 11. Krasińs.

Instructions et remarques sur la chasse du cerf, vulgairement dite la chasse par force. Ecrites en Allemand en 1755 et traduites en françois en 1777. à Varsovie chez P. Dufour imprimeur du Roi et de la République M.DCC.LXXVII. (1777). w 4ce, stron 92 i spisu k. 2 nlb.

Przypisał prozą królowi Stanisławowi Augustowi G. E. N. D. Całe dziełko składa się z 19 rozdziałów: w nich naucza jak należy psy układać do podobnego polowania. Autor na str. 9 wspomina, że jako paź wstąpił do służby Augusta III. Mówi o psach angielskich i francuzkich. Opisuje w jaki sposób August III polował (str. 45). Autor sam wiódł psy w r. 1750, gdy August do Polski odjechał.
Jagiell.

Instrukcya od Chrystusa Pana na Seym polski pacificationis w roku 1712. w 4ce. (Bez tytułu).

Katalog D. E. Friedleina ojca.

— Delegata. Rok 1772. w 4ce, str. 7. Ossol.

— Delegatom. Ro. P. 1772. fol. kart nlb. 2. Ossol.

— Toż:... folio, kart 4.

Rzecz o traktowanie z trzema ministrami Dworów o ich pretensye do Polski. Jest pozycyi XXVI. z r. 1773. Jagiell.

— Toż:... (1773). w 4ce, str. 5. Branic.

— J. K. M. dana Delegatom do traktowania z pełnomocnikami Dworów Wiedeń, Petersburg i Berlin d. 28 Maja 1773. folio, kart 2.
Branic. — Krasińs.

— WW i UU. Deputowanym do traktowania z JW. Ambas. rossyis. za plenipotencyą ku temu wydaną. (5 Jul. 1793). fol. kart 2. Krasińs.

— jako jedwab robić albo gotować. r. 1756. Bez w. m. dr. i r. kart 112 (Brak końca).

— Ichmościom XX. Kommissarzom Klasztorów Panien Zakonnych Jurysdykcyi Biskupiey podległych, z przydatkiem praw, ustaw y konstytucyi kościelnych o Zakonnicach przedrukowana r. p. 1750. W Krakowie w drukarni J. O. Xiążęcia Biskupa Krakowskiego. w 4ce, str. 37. k. nlb. 1.

Instrukcyą mającą 34 punktów podpisał w Krakowie 27 Maja 1747 Andrzej Xiądz Biskup krakowski. Była więc w tym roku pierwsza edycya. Od str. 11 idzie: Przydatek praw, ustaw o pannach zakonnych (z konstytucyi pięciu Papieży). Na str. 36: Examen panien wstępujących do zakonu. Na odwrocie tytułu idą Reflexye.
Jocher 7763 *a*.
Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... o Zakonnicach przedrukowana. R. P. 1757. w Krakowie w drukarni J. O. X. Jmći Biskupa Krakowskiego. w 4ce, str. 69, k. 2.

Tu Reflexye idą na stronie 3 a od str. 5: Instrukcya.
Jocher 7763 *b*.
Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— do Komor względem osób nie kupieckich. Komissya Rzpltey Skarbu koron. Dan w Warszawie na sessyi d. 1 lipca 1775. (Warszawa 1775). folio, k 1. Krasińs.

— od Kongressu dana, do rewizyi prowentów wszystkich jakieykolwiek bądź fundacyi duchowney względem uczynienia potem rozdziału Subsidii Charitativi w Koronie co do oboyga obrządku dla postanowionych dekanalnych y Konsystorskich Lustratorów w Warszawie dnia 21 miesiąca Września Roku 1775. folio, k. 2.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— dla księgarzy w Warszawie znayduiących się przez Jurysdykcyą Marszałkowską Nayw. Instancyi wraz z assesorami przydanemi dana w Warszawie 1793. folio, kart 2. Akad.

— dla publicznie ustanowionych lekarzy i Chirurgow ob. wyżej pod Instruction.

— dla Ichm. Panów Lustratorów

przez J. O. W. Marszałka Konfederacyi oboyga Narodów wyznaczonych do spisania inwentarza dóbr leżących y ruchomych, które dotąd w kraiach były własnością skasowanego zakonu S. J. d. 14 Paździer. r. 1773 dana. Bez w. m. folio, kart 2. Krasińs.

— dla Lustratorów. w Warszawie, na sessyi extraordynaryiney d. 23 Junii 1774. fol. kart 2. Czartor.

— o mowach na Seymikach i Seymach, w krotkie Punkta dla wiadomości, pożytku y łacnieyszey mów na Congresach publicznych trafiaiących się elaboracyi, zaczynaiącey, albo dysponuiącey się publikę traktować młodzi ułożona, a żądaiącym mieć iakąkolwiek o Radach wolnego swego narodu informacyą do upodobania podana. Roku Pańskiego 1742. w Wilnie w Drukarni J. K. M. Akad: Soc: Jesu. w 8ce, kart tyt. str. 125. i tablic 2 fol. — Przy str. 64: Porządek jako przy Królu Jego Mości w senacie rada korony polskiey y W. X. Litewskiego mieysca swe zasiada (1 kartka in folio). Od strony 124: Porządek ministrów status senatorskiey Rady korony polskiey y W. X. Litewskiego. fol. k. 1.

Podane tu są wzory mów makaroniczne. Są ogólnikowe, ale są i podane prawdziwe, jakoto: Stanisława Szczuki r. 1699. 1688. Respons Aad. Olszowskiego, Teod. Lubomirskiego 1742 r., Stan. Jabłonowskiego 1742 r., Adama Tarła 1742. Zalecone są mowy Zawiszy. Na str. 122: Do czytelnika konkluzya. Tu zaleca czytać: Polak sensat. Fama polska. Orator polonus. Mowy Seymowe.
Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— dla officyalistów skarbowych fabryk tabacznych. 1777. folio, $^{1}/_{2}$ ark.

— officyalistom skarbowym do administracyi podatku skór od Kommissyi Rzpltej skarbu koronnego przepisana, którego exekucya o 1 Januarii 1790 r. zacząć się ma. 1790. fol. str. 16. Branic.

— officyalistom skarbowym przepisana. Warszawa 1791. folio.
Katal. Jabłońs. Kajet.

— o pielęgnowaniu zdrowia ludzkiego ..... Lwów, fol. (Po niem. i pol.).
Katal. Batows.

— Dana do rewizyi Prowentów iákieykolwiek bądź fundacyi Duchowney względem uczynienia potem rozdziału Subsidii charitativi w Koronie co do Oboyga Obrządku dla postanowionych dekanalnych y konsystoryalnych lustratorów. W Warszawie dnia 21 miesiąca Września R. P. 1775. folio, kart 2. Ossol.

— o królewszczyznach y starostwach die 20 Maia 1790. folio, k. 2 nlb.

Jestto konstytucya jaka zapadła na Sejmie Czteroletnim w rzeczy królewszczyzn, wniesiona do Akt Grodzkich warszawskich 20 Maja 1790 r. Warsz. Uniw.

— ustanowioney dla rozgraniczenia Mohilowskiey y Połockiey gubernii miezowey kantorze. (1785). w 4ce, str. 63. (Bez osob. tyt.).

(Zarazem:) Instrukcya komornikom dla rozgraniczenia Mohilowskiey y Połockiey gubernij ... (Przyłączone formy i uwagi). (Bez osob. tytułu). (Na końcu:) Drukowano w Sankt: Petersburgu Marca dnia 29. 1783. w 4ce str. 71.
Jagiell. — Kijows. — Wilno.

— rzymska albo postępek przeciwko czarownicom. B. m. i dr. (1688).

— Toż:... edycya II. r. 169.. (?)

— Toż:... edycya III. r. 170.. (?)

— rzymska, albo postępek prawny, o sądach y processach, iako máią być formowáne y wydáwáne przeciw czárownicom, y różnemi zábobonámi báwiącym się, ábo podeyrzánym. Náprzód w Rzymie roku páńskiego 1657, po tym w Polszcze w drukarni klasztoru Oliwskiego po łácinie wydana roku 1682, Teraz ná polskie wytłumáczona, y do druku podana. Z dozwoleniem Vrzędu Duchownego Roku Pańskiego 1688. Czwarty raz przedrukowána r. p. 1705. W Krakowie, w drukárni Krzysztofá Domańskiego J. K. M. typog. w 8ce, kart 23 nlb. (Druk gocki).

Na przodzie jest umieszczona taż instrukcya po łacinie powtórzona z wydania rzymskiego 1657 r. Poczem idzie Proces tyczący się tej instrukcyi, a wydany przez X. Kaźm. Floryana Czartoryskiego dnia

11 Kwietnia 1669 r. na dyecezyą Kujawską.
Akad. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— J. K. M. Pana N. M. na Seymik przedseymowy polski d. 15 Lipca r. 1876 przd seymem ordynaryinym tu w Warszawie na dzień 26 Sierpnia oznaczonym, przypadaiący, urodzonemu posłowi J. K. M. na tenże seymik z Kancellaryi W. Kor. d. 15 Maia w roku tymże dana. folio, k. 2. Krasiń.

— Jego Król. Mości na seymik przed seymowy poselski dnia 21 sierpnia 1780 przed seymem ordynaryinym tu w Warszawie na dzień II miesiąca października naznaczonym przypadaiący, urodzonemu posłowi J. K. Mci na tenże seymik z kancellaryi wielkiey koronney dnia XXII Maja w roku tymże dana (1780). folio. Zieliń.

— albo sposób obłoczyn Ichmość Panien zakonnych, konwentu Zwierzynieckiego zakonu Oyca S. Norberta. Kraków, w drukarni Seminaryum biskupiego akad. 1762. w 4ce, kart 4.
Porówn. Ceremonie.

— względem wybierania Poddymnego na zastąpienie tą razą Subsidii charitativi od Kongressu Duchowieństwa Koronnego dana. w Warszawie dnia 2go miesiąca Września 1775. (Warszawa 1775). fol. k. 1.
Branic. — Krasiń. — Ossol.

— ob. Fryderyk II (w sztuce woienney 1772) — Jan a Jesu Maria (dla nowicyuszów 1641) — Karnkowski St. (na sejmiki 1598) — Mazarini J. (polityków 1704) — Mniszek Jozef W. (1742) — Ossoliński Jerzy — Sołtyk Bisk. (1771) — Stempkowski (walor ordynansu 1776) — Wereszczyński (Nauka do spowiedzi 1585).

Instrukcye przez stan rycerski Kurlandyi y Semigallii swym Delegatom WW. P. Ottowi Grothusen marszałkowi seymowemu, Otonowi Grothusen Ottmana synowi y Henrykowi Plettenberg na Seym przyszły dane w Mittawie dnia 15 lutego 1616 r. N. 2.

Uniwersał Xięcia Jmci do Stanów, który Delegowani w Warszawie na dniu 10 czerwca odebrawszy następnie nań odpowiedzieli. N. 3. Delegowani przesyłaią obywatelom pismo z Warszawy odpowiednie na poprzedzaiący uniwersał. Bez m. dr. (około 178..) fol. k. 2.
Jagiell. — Petersb.

— oyca dla córki. (Brak tyt.) (17..). w 4ce, str. 290.

Na str. 1ej pierwsze wyrazy są: „Przedmowa Oyca do Córki. Błogosławiony Człowiek, któremu Panie Instrukcyę Twoją daiesz, y którego ty Praw Twoich uczysz". Mat. 930 11. „To już Córko moja" etc. etc. Ostatnie wyrazy na str. 290 są: „Praw Boskich przywiązania nie naruszy".
Warsz. Uniw.

— iedney pobożney Przełożoney, dla zakonic Nawiedzenia Nayświętszey Maryi Panny z francuzkiego na polski język podane. Roku 1768. Część pierwsza zamykaiąca w sobie instrukcye na wszystkie uroczystości Chrystusa Pana, Nayświętszey Panny y Swiętych Pańskich, począwszy od niedzieli adwentowey, aż do niedzieli Troyce przenayświętszey. W Krakowie w drukarni Kazimierza Jakowskiego, typografa J. K. M. Cz. I. w 4ce, k. 3 nlb. i str. 320.

— Toż:... podane roku 1769. Część druga. Zamykająca w sobie instrukcye na różne uroczystości Chrystusa Pana, Nayświętszey Panny y Swiętych Pańskich począwszy od niedzieli Troycy Przenayświętszey aż do Adwentu. W Krakowie w drukarni Kazimierza Jakowskiego, Typografa J. K. M. w 4ce, k. 1, str. 296.

Na czele approbacya Hier. Scipiona Bisk. Tulońskiego z r. 1749, Jana Tamponeta w Paryżu 1751. i Kazimierza Stępowskiego w Krakowie 1767. Instrukcye idą w części II do str. 420, poczem: Zachęcenie do doskonałości i Reflexye.

Dedykacya Petronelli Poniatowskiej Xieni klasztoru Zwierzynieckiego.
Jocher 7767. Jagiell.

— ob. Chetardie J. (dla młodych panów 1747).

Instruktarz akcyzy a victualibus et vtensilibus. Wprzód in anno 1658 na Seymie postanowione a potym Lege Nouellae Seymu teraźnieyszego exssumowane y ex mente Reipublicae meliorowane miastom, miasteczkom tak J.

K. M. Duchownym y Szlacheckim iako też y wsiom kędykolwiek targi y Jarmarki bywaią zgoła Omnis Status et Conditionis Ludziom do wiadomości podane od Skarbu Koronnego die 23 Aprilis 1673, która to Akcyza poczyna się z 1 Maia Anni Praesentis. folio, k. 1. Ossol.

— cła nowo podwyższonego z spławem wodnym. B. m. fol., 4 ark. (Druk gocki).

Exemplarz z podpisem własnoręcznym: Wincenty Corwin Gosiewski Podkancl. W. X. L.

Notat. Sobolewskiego.

— celny W. X. Litewskiego. 1629. folio. Branic.

— wybierania cła pod tytułem Aukcya Subsidiorum ná teraźnieyszą potrzebę Rzeczypospol. ták ab evectis, iako inductis mercibus od wszystkich Stanów W. X. L. duchownych y świeckich cujuscunque status et praeeminentiae, w roku 1703 ná Seymie Dwuniedźielnym Lubelskim pozwolonego. B. w. m. dr. folio, 2 k. nlb.

Idą kolejno: zboże, wina, materye jedwabne, złoto, sukna, futra, Ormiańskie towary, Rzeczy Szotskie (Szkotów), korzenie. Podpis: Michał Korybut Wiśniowiecki Hetman. Marcin Floryan Karaffa Korbuth cześnik Orszański. Jagiell.

— Celny na szczęśliwey koronaciey Nayiaśnieyszego Króla JM. Jana III ad Acta Castrensia Cracoviensis podany y osobliwą konstytucyą na Seymie Coronationis approbowany Anno 1676. Datum w Krakowie die 11 Febr. An. 1704. fol. ark. 4.

Branic. — Ossol. — Zielińs.

— Celny W. X. Lit. tak Cła starego J. K. Mci, iak y nowo podwyższonego Rzeczypospolitey także donativum kupieckiego. Z pilnością wyrachowany ... teraz noviter do druku podany za wolą J. O. Xięcia Kazimierza na Klewaniu y Żukowie Czartoryskiego Podskarbiego Wielkiego y Pisarza Ziemskiego W. X. Lit. etc. Anno 1708. B. m. fol. kart 8 nlb.

Warsz. Uniw.

— Toż:... także donativum kupieckiego. Teraz noviter do druku podany za wolą JW. JM. Pana Michała Kazimierza Kotła Podskarbiego Wielkiego Pisarza Ziemskiego W. X. L. etc. Anno 1710. B. m. folio, kart 8 nlb.

Warsz. Uniw.

— celny z r. 1711—1712. B. m. dr. i r. fol.

Gruby foliał bez paginacyi złożony z 6 alfabetów kustoszów, szósty rząd kustoszów kończy się na Q.

— celny W. X. Lit. tak cła starego J. K. Mci iako y nowo podwyższony rzeczypospolitey teraz noviter do druku podany. Za wolą J. W. JMCi Pana Michała Kazim. Kotła podskarbiego Wielk. Pisarza Ziemi W. X. Lit. etc. 1718 r. folio, kart 8 nlb.

— celny W. X. L. do druku 1724 podany za wolą Stanisława Ciołka Poniatowskiego podskarbiego. fol.

Dzików.

— celny W. X. Litew. (Na końcu r. 1733). fol. kart 8.

— celny ..... za Podskarbstwa J. W. Jana Auzgarego Czapskiego 1738 wydany. Obacz Czapski J. A.

— cła sandomierskiego lądowego, do krzesła Woiewodztwa tegoż należącego. Z wyrażeniem taxy wszelkich towarów, wozami, wołów, koni, báránów, wieprzów, winá y innych rzeczy, przez toż Woiewództwo y powiaty, iako to: Sandomierski, Wiślicki, Pilźnieński, Stężycki, Radomski, Opoczyński, Chęciński prowádzonych y pędzonych, w którym praescribitur Regula; iak y od czego ná komorách, cło wspomnione wybierane bez żádney depáktacyi pro iustitia bydź má, y iako się tak JMC. P. administrator, y Rewizor, iako Pisarze y Strażnicy rządźić y sprawować będą powinni, Woiewodztwa J. W. Jmci Paná Jana Hrabi ná Żywcu y Pieskowey Skále Wielopolskiego Woiewody Sándomierskiego, Landskorońskiego, Zagoyskiego etc. starosty in publicum anno 1753 wydany. W Krakowie. w drukarni Sebastyana Hebanowskiego J. K. Mci typografa y Bibliopole Krakow: oraz y Warszawskiego. fol. kart nlb. 10 (ark. E_2).

Bez osobnego tytułu. Na czele okólnik Jana Wielopolskiego Wojew. Dalej Roty juramentu. Po nich: Taksa wozów z towarami przechodzących przez Województwo Sandomierskie. Od ark. D_2: Ordynacya Administratorom y innym do zachowania. Jagiell.

— celny. Z wyrażeniem taxy wszelkich towarów tam ad regnum wchodzących, iako też et extra regnum wychodzących, et in regno rodzacych się, wszelakich manufaktur, w którym praescribitur regula, iak y od czego na komorach y przykomorkach generalnie wszystkich, cła tak J. K. Mci iako y Rzeczypospolitey wybierane bez żadney depaktacyi pro Justitia bydź maią, y iako się IchMć Panowie Superintendenći, pisarzc, kontraregestranći, rewizorowie, strażnicy rządzić y sprawować będą powinni, za podskarbstwa Jaśnie Wielmożnego JMci Pana Teodora Wessla podskarbiego Wielkiego Koronnego kawalera orderu orła białego, in publicum Anno Domini 1761 wydany. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y całey Rzeczy-Pospolitey Collegij Regij Scholarum Piarum (1761). fol. k. nlb. 57 (ark. Ee).

Na czele okólnik Teod. Wessla i Jana III r. 1676. Od ark. C_2: Cła Rzpltey czworakie. Tu podane przykłady o kupcu Józefie Halerze z Krakowa co deklarował towary bławatne r. 1761. O Mikoł. Szulcu ze Lwowa. Od ark. E: Informacya o taksie. Instruktarz celny abecadłowo do ark. U. Od U_2: Ordynacya dla officyalistów skarbowych. Obserwacya szlaków. O kupcach litewskich, moskiewskich. Składy towarów. Komora Kraków. Sól Wielicka i Bocheńska. Minerały Olkuskie. Miedź z Węgier, Expedycya wołów. Żydom zakazany handel wina. Zła moneta i t. p. Od ark. Bb: Tabella i repartycya kwitowego Rotae juramentorum. Kończy: Przysięga każdego żyda handlującego na Rhodat z deklaracyi r. 1721. Ciekawe tu jak ma żyd podczas przysięgi obróćić się przeciw słońcu i bosemi nogami jednę do góry wzniózłszy, na stołku stanąć przyodziany szatą białą i obwiązaniami rzemiennemi.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... W Warszawie, w drukarni JKMci y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum. w 8ce, str. 192.

Na odwr. str. tyt. jest pozwolenie na przedrukowanie tego instruktarza, podpisane przez Kommisyę Rzpltej Skarbu Koron. w Warszawie d. 30 Lipca 1772 r.

Egzemplarz Bibliot. Jagiell. ma stron 176. Dzieło zaczyna się od okólnika Jana III. Od str. 15 idą cła czworakie. Od str. 137: Explikacya o cłach, tudzież forma kwitów. Od str. 155: Ordynacya dla officyalistów str. 161: O wozach z towarami str. 165: Rothae juramentorum (żydowskiej nie ma). Na str. 174: Wyznaczenie ultym skarbowych. Są zatem odmiany od edycyi poprzedniej.
Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— cełł koronnych przez kommissyą Rzeczypospolitey Skarbu koronnego na fundamencie konstytucyi generalney konfederacyi omnium ordinum Regni na konwokacyi główney Warszawskiey d. 7 maia 1764 uchwaloney, prawem seymu coronationis N. Króla Jmci Stanisława Augusta szczęśliwie panuiącego w swey istocie zachowaney, postanowiony. W którym się spisuje cło generalne koronne, po wszystkich Wojewodztwach, Ziemiach y powiatach koronnych, także wwdztwach ziem Pruskich, eadem lege publica na wzór dawnieyszych konstytucyi koron. ustanowione, oraz regulament tax towarów w Królestwie Polskiem z wszelkiego rodzaiu pochodzących. Tudzież wszelkich manufaktur cudzoziemskich in tres classes: 1mae necessitatis, convenientiae et superfluitatis podzielonych, in ordine do expedycyi tychże towarów przez prowincye koronne na komorach y przykomorkach tak ad regnum jako in regno, et extra regnum przechodzących, y dla exakcyi cełł J. K. Mci y Rzeczyposp. ułożony oraz z opisaniem powinności Ichśćiow panów superintendentów prowincyonalnych, contraregestrantów, rewizorów, pisarzów, strażników y wszystkich in genere officyalistów skarbowych przez tąż komissyę skarbu koronnego wydany y do druku 1765 die 9 Martii w Warszawie podany. fol. sig. A_2—Q_2 i Aa—Hh_2.

Dzików — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— generalny celny. Bez w. m. i r. (Na następnej karcie nadpis:) Generalny instruktarz celny według traktatu, mię-

dzy Nayiaśnieyszym Królem Jmcią y Rzecząpospolitą Polską, a Królem Jmcią Pruskim pod dniem 19 Marca roku pańskiego 1775 zawartego ułożony. fol. str. 172 i k. 1 Omyłki.

Cały abecadłowo ułożony. Od str. 36 Generalna taryfa celna (według traktatu z Cesarzową królową Węgierską). Od str. 66: Okólniki Kommissyi Skarbu Koronnego. Podpis: Roch Kossowski, Adam Poniński. Od str. 100: Instruktarz celny na mocy konstytucyi Seymu Grodzieńskiego r. 1764. Specyfikacya towarów futer moskiewskich.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— celny z wyrażeniem taxy wszelkich towarów. Warszawa 1781.
Katalog Pijars.

— celny, na mocy konstytucyi seymu grodzieńskiego 1784 r. zaszłey, przez kommissyą rzplitey skarbu koronnego ułożony; podług którego dochody celne na komorach pogranicznych województw: kijowskiego, podolskiego, bracławskiego, od ścian: tureckiey, wołoskiey y moskiewskiey, od exportacyi produktów kraiowych do proporcyi liczby, wagi, miary y wartości wybierane być mają, wydany d. 19 stycznia 1786 r. folio, str. 2 i 64 i 2.
Kijows. — Krasińs.

— dochodu tabaki (18 w.) fol. str. 1.
Branic.

— ekonomiczny dla ludzi będących w służbie gospodarskiey, do druku podany. w Warszawie w Drukarni Nadworney J. K. Mości y Prześ: Kom: Eduk: Narod. Roku 1786. w 4ce, str. 103, k. 6 i 2, tabl. 4.

Dołączone po nim Tablice 4, na których modele rapportów toż innych pism ekonomicznych, propinacyjnych, leśniczych, budowniczych, wyszynkowych, w liczbie 5. Rozdział I. O inwencyi. Księga II. s. 22. O exekucyi. Na str. 62. O poddaństwie. Czeladź. Propinacya. Lasy. Rachunki. Sztuka budownicza.
Jagiell. — Krasińs. — Wileńs.

— Toż:... Edycya powtórna. W Warszawie w Drukarni nadworney J. K. M. y Prześ: Kom: Eduk: Narod: 1792. w 8ce. k. 1, str. 104 i k. 2.
Ossol.

— o kupczy a victualibus 1658 na seymie. fol. $1^1/_2$ ark.

— mostowego Warszawskiego z prawa r. 1775, dla wiadomości publiczney za rozkazem Komissyi Skarbu koron. wydrukowany w Warszawie d. 28 listopada 1775. (Podp. Roch z Głogowy Kosowski P. N. K.). fol. 1 ark.
Krasińs. — Zielińs.

— pogłówny wydany w Słucku przed r. 1687.

— dla portowych y pogranicznych imperiy rossiyskiey komor. St. Petersburg, 1797. w 8ce.

— skarbu koronnego currencyi podatku, ultimae consumentiae do województw wydany. Anno Domini 1710. fol. E_2. (Podp. J. Przebendowski Podsk. W. K.).
Krasińs.

Instrument (Universal Friedens) so zwischen Ihrer Königl: Mayt: zu Polen und dero Hohen Bund-Genossen als dero Kön: Kayserl: Mayt: und Churfürstl: Durchl: zu Brandenburg.
Ob. Frieden.

— na wykonaną przysięgę (datowany d. 29 Grudnia 1773). folio, 1 str.
Krasińs.

— na wykonaną przysięgę. Datow. d. 29 Grudnia 1773. folio, str. nlb. 2 (Tekst polski i łaciński).
Krasińs.

Instrumenta ob. Swada kancellaryjna.

Instrumenti é Capitoli della Pace stabilita nel Congresso di Carlowitz in Sirmie 1699 tra la Maestà Cesarea di Leopoldo I., Augusto Re di Polonia, Gran Czar di Moscovia et il Mustafa Han. Napoli 1696. w 8ce.

Instrumentis (De) passionis Dominicae. Thorunii apud Joh. Nicolai 1723. fol. k. 2.
Czartor.

Instrumento di pace tra la Polonia e la Svezia, e tra le parti confederate, e compagni di guerra firmato in Oliva il di 3 maggio 1660. w 4ce, kart 12 nlb.

Instrumentum Accessionis JWW. JMci Panow Senatorow &c. do Konfederacyi W. X. Lit. 1764. folio, kart 2.
Ossol.

— conventionis inter S^m Caesaream Majestatem et S^m Regiam Majestatem Sveciae, de libertate religionis evange-

licae in Silesia, et negotiis quibusdam majoris momenti aliis, initae in castris regiis Altranstadiensibus die 1 Sept. Anno 1707 et confirmatae Viennae die 6 Sept. ejusdem anni.

Förening emellan Hans Käjserl. Majst. af Swerige, angående Evangeliska Religions-Friheten i Schlesien, såsom och några andra angelägna ärender, uprättad i kongl. Altranstadiska Lägret den 1 Sept. År 1707 och stadfästad i Wien den 6 Sept. samma ar. Stockholm, Tryckt uti Kongl. Boktryckeriet hos Joh. H. Werner 1707. w 4ce, kart 8. (sign. A—B_3). (Po łacinie i po szwedzku). Jagiell.

— Pacis, sive Tabulae foederis perpetui inter regem Joannem Casimirum et Brandeburgi Marchionem Frid. Wilhelmum 1657, 19 Septemb. Welaviae.

— des ewigen Friedens, welcher zwischen Ihrer Königl. Majestät und Kron Pohlen, auch deroselben Confoederierten Ihr: Röm: Kayserl. Maytt. und Churfürstl. Durchl. zu Brandenburg, von einer und daß Ihrer Königlichen Majestät und Krohn Schweden, anderer Seiten bey Dantzigk im Kloster Oliwe, den 3 Maij anno M.D.CLX. Berahmet und geschlossen worden. (B. w. m. dr.) Gedruckt im Jahr 1660. w 4ce, k. nlb. 26. Przeździec.

— Tenże tytuł:... Mit Ihr Königl: Majestät Privilegio und Freiheit. Dantzig, In verlegung Jacob Weissen deroselben Kön. Maytt. Buchhändlern, Gedruckt bey Philip Christian Rheten Königl. Typogr. w 4ce, k. 26.

W Bibliotece Jagiell. 2 edycye: Jedna sygn. A—G_2 druga A—G_2. W ostatniej w tytule wyrażono: Den 3 May 1660 berahmet, a arkusz pierwszy mylnie znaczony Jij, zamiast A_2. Wstęp: Im Nahmen ma kart 2, gdy w poprzedniej edycyi kart 3. Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz. — Uniw. lwows.

— pacis perpetuae. Eller Instrumentet af den Ewiga Freden, hwilken emellan Hans Kongl. Maytt. Wär Allernadigste Konungh och Sweriges Rijke, på then eena; och Hans Kongl. Maytt. och Republiken Pohlen, tillijka med thess Bundsförwanter och Krijgs Consorter säsom Hans Keyserl. Mayst. sampt Hans Durchleuchtigheet Churförsten af Brandenburgh, på then andre sijdan fullkommeligen år sluten och vprättad worden vthi OLIVE, påden 23 Dagh Apr. St. V. men underteck nadh och beseegladh then 30 i samma Manadh St. Vet. på thet Ahret effter Christi Bördh 1660. Tryckt i Stockholm hoos Henrich Khyser Kongl. Boktryckiare. w 4ce, k. nlb. 32 (sygn. A —Hiii). Czartor. — Jagiell.

— Toż:... Götheborg, tryckt hoos Amune Grefeve 1660. w 4ce, kart 30 nlb.

W tej edycyi, w tytule pisano: aff then .... Konung .... medh .... Säson .... Sampt .... Brandenburg .. Olive, päthen .... Undertecknad .... Manad .... Börd. Jagiell.

— pacis perpetuae d. i. Olyvesche Alghemeene Vredenstractaten tusschen S. M. van Poolen en S. M. van Sweden. 1660. w 4ce, str. 12.

— pacis perpetuae inter Sacram Regiam Majestatem, Regnumq. Sueciae ab una, et Sacram, Regiam Majestatem et Rempublicam Poloniae ejusque foederatos et belli socios, Sacram Caesaream Majestatem, et Serenissimum electorem Brandeburgicum, ab altera parte, Olivae Anno M.DC.LX. die XXIII. aprilis III maij conclusae, et d. XXX aprilis X Maij subscriptae et signatae: Stockholmiae Impressum secundum avtographum ab Henrico Keyser, typogr. Regio Anno M.DC.LX (1660). w 4ce, sign. A—K_3 (kart 39). Jagiell.

— Toż:... Subscriptae et signatae: impressum secundum avtographum anno MDCLX. (Na drugiej karcie tytuł:) Instrumentum dess ewigen Friedens: Welcher zwischen Ihr. Königl. Maytt. und der Cron Schweden, an einem, und dann Ihr. Königl. Maytt. und der Cron Pohlen, auch Derselben Confoederirten, als Ihr. Kayserl. Maytt. und Ihr. Churfürstl. Durchl. zu Brandenburg, am andern Theil, zur OLIVE anno 1660 den $\frac{23 \text{ April}}{3 \text{ Maji}}$ geschlossen, und am $\frac{30 \text{ April}}{10 \text{ Maji}}$ un-

terschrieben und versiegelt worden: aus dem wahren Original übersetzet und gedruckt im Jahr 1660. (Po łacinie i po niemiecku). Bez w. m. dr. w 4ce, kart 66 nlb. (ark. R_2).

Czartor. — Jagiell.

— pacis perpetuae inter S. Reg. M. et Rempubl. Poloniae ejusque confoederatos et Reg. M. Sueciae ad Gedanum conclusae. Hagae Comit. 1660. w 4ce, str. nlb. 66.

Dzików — Warsz. Uniw.

— pacis perpetuae inter S. Regiam Majestatem et Rempubl. Poloniae ejusq; confoederatos S. Caesar. Majestatem et Sereniss. Electorem Brandeburgicum ex una: et inter S. Regiam Majestatem Regnumque Sveciae ex altera parte ad Gedanum in Monasterio Olivensi III Maii Anno M.DCLX. initae et conclusae. Cum privilegio Sac. Reg. Majest. Gedani, sumptibus Jacobi Weiss, ejusdem Reg. Majestatis bibliopolae, typis Philippi Christiani Rheti typog. Reg. w 4ce, ark. sygn. A—I_2 (k. 34 nlb.).

Czartor. — Jagiell.

— ratificatum pacis perpetuae inter S. R. M. Poloniae ejusque foederatis Caes. Majest. et electorem brandenburgicum ab una et S. R. M. Sueciae ab altera partibus anno 1660. 23. Aprilis III Maji Olivae initae ac conclusae una cum ratificationibus articuli separati declaratorii ratione Elbingae aliisque his annexis. Cum gratia et privilegio Serenissimi Electoris Brandenburgensis. Regiomonti, typ. Paschalis Mensenii 1661. w 4ce, str. 122 (kart 60?).

Kijows. — Krasińs. — Ossol.

— pacis inter Serenissimum, et Potentissimū Regem, et Rempublicam Poloniarum, et Excelsum Imperium Ottomannicum ad Carlowiz in Sirmio, in congressu generali confoederatorum plenipotentiariorum confectae. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. m. i r. (1699). fol. kart 2 nlb.

Traktat zawarty był 26 Stycz. 1699.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... wydanie w 4ce.

Ob. Friedens.

Hoppe 105. Raczyńsk.

— Caesareo Ottomanicum Subscriptum 26 Januarij 1699. In Nomine Sanctissimae et individuae Trinitatis. Bez m. folio, kart 4.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— pacis inter Regem et Rempublicam Poloniarum et Imperium Ottomanicum ad Carlowiz ... Das ist Friedensschluss .... Hamburg 1699. w 4ce.

— pacis inter Sacras Regias Majestates Sveciae et Poloniae ab una et Serenis. Regiam Majestatem ac Electoralem Serenitatem Saxoniae ab altera parte, conclusae in pago Alt-Rannsteda, prope Lipsiam, die $\frac{XIV}{XXIV}$ Mensis Septembris 1706. Lipsiae apud Joh. Theodorum Boetium (1707). w 4ce, str. 36.

Czartor.

— Pacis inter Sacras Regias Majestates Sveciae et Poloniae ab una, et Serenis. Regiam Majestatem ac Electoralem Serenitatem Saxoniae ab altera parte, conclusae in Pago Alt-Ranstcda prope Lipsiam, Die $\frac{XIV}{XXIV}$ Mensis Septembris M.DCCVI.

Freds-Fördrag ewillan Deras Kongl. Majster af Swerige och Pohlen å den ena och Hans Kongl. Maj:t och Churförstl. Durchleuchtighet of Saxen å den andra sidan, oprättat uti Alt-Ranstad wie Leipsig den 14—24 dagen i September månad åhr 1706. Stockholm. Tryckt hos Johan Herr Werner Kongl. May: t och Upsala Academiae Bocktryckiare. w 4ce, ark. sign. A—H_2 (kart 32 nlb.).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— (Solenne Pacis) nomine Sac. Cesareae et Cath. Mtis ac Sac. Rom. Imperii ab una, et S. Mtis Christianissimae ab altera parte a DD. legatis caesareis et galicis die 7 Sept: a. 1714. Badae-Ergoviae signatum. (Częstochowa). w 4ce, kart 15 nlb.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— pacis, inter status confoederatos regni Poloniae et magni ducatus Lithuaniae, interque regium electoralemque saxonicum exercitum initae, a serenissimo lege Poloniae electoreque Saxoniae

etc. et universa republica in comitiis a. d. 1 febr. M.DCCXVII. Varsoviae extra ordinem habitis, confirmatae et publici juris factae. Ex genuinis et autenticis schedis impressum et editum prostat cum Serenissimi Regis Poloniae et Electoris Saxoniae privilegio speciali. Friedens-Tractat so wie derselbe zwischen denen Confoederirten Ständen des Königreichs Pohlen und Gross-Hertzogthums Litthauen und denen königl. Majest. in Pohlen und churfürstl. Durchl. zu Sachsen etc. und der gesammten Republic, auf einem extraordinairen Reichs-Tage am 1 Febr. 1717 in Warschau ratificiret und solennite publiciret worden. Nach denen wahren Originalien gedrucket und aufgeleget. Mit Königl. Maj. in Pohlen und Churfl. Durchl. zu Sachsen etc. Special-Privilegio. Leipzig, zu finden bey Anna Martha Hessin unter den Bühnen. 1717. folio, str. 28 i 10. (Po łac. i niem.).

Podpisali: Grzeg. Dołhowski, Stef. Humiecki, Konst. Fel. Szaniawski, Stan. Chomentowski, Jós. Potocki, Jak. H. Fleming, Fr. Poniński, Fr. Mielżyński i inni.

Jagiell. — Kijows.

— Traktatów pokoiu, zawartego między Nayiaśnieyszym y niezwyciężonym Maiestat. Króla J. Mci Polskiego, Rzecząpospolitą Polską, a Cesarzem Tureckim z iedney strony, przez JW. JMci Pana Małachowskiego woiewody Poznańskiego Posła wielkiego, y Plenipotencyaryusza, a z drugiey przez Plenipotencyaryusza Phorty ottomańskiey to iest Reifa Effendego y Maukordatego, którego taka forma według zwyczaiu Tureckiego zapisana wyraża się. Wprzód od tureckiego na łaciński a potym dopiero z łacińskiego na polski przetłomaczony Język, dla obiaśnienia wszystkim godnym pamięci wieczney punktów y artykułów opisanych ad perpetuum Rei memoriam na zaszczyt chrześciańństwu całemu y pożytek boni publici roku pańskiego 1699 dnia 14 marca wydane. W Krakowie, folio, kart 3. Ossol.

— ob. Cavicchionus D. (sententiae 1674) — Chodziński Bł. (Themidis 1705) — Prosper Grat. (doctrinarum 1586) — Rondinus M. (revocationis 1685).

Instruttioni della certa di Roma, (1680) ob. Radziwił.

Instruzione pastorale ob. Denhof Giov. (1696).

Instytor Henryk ob. Ząbkowic Stanisław (Młot 1614).

Instytucya zakonów ob. Temprowski Mateusz (Kalendarz 1745).

Instytucye ob. Tyszkiewicz Janusz Skumin (Komentarz 1603).

Insuffisance (L') de prétension de Sa Majesté Prussienne, 1773. ob. Łojko.

Insuffisance (L') et la nullité des droits des trois puissances copartageantes, sur plusieurs Provinces de la République de Pologne. 1774. ob. Lindsey Teof. (Pansmouser).

Insula ob. Fidetowicz M. (P. Województw 1691) — Mascovius Ch. (1707) — Rupniewski St. (bonae spei 1722).

Insurrektionskrieg (Der polnische) im Jahre 1794. Nebst einigen freimüthigen Nachrichten und Bemerkungen über die letzte Theilung von Polen. Von einem Augenzeugen. Mit dem Bildnisse Sr. Excellenz des Herrn General Feldmarschalls von Möllendorf. Berlin, bei Wilhelm Dieterici 1797. w 8ce, str. XVI i 348.

Opisuje drugi podział. Sejm w Grodnie. Rewolucya w Warszawie. Wzięcie Krakowa. Bombardowanie Warszawy. Maciejowice, Generał Dąbrowski i Madaliński. Suwarow i Praga. Zagarnięcie Prus Południowych. Dodatkowo dane od str. 283: Allgemeine Bemerkungen über Polen. Nachrichten von Czenstochau und dem dort befindlichen Gnadenbilde. Obyczaje Polaków maluje czarno, jedne kobiety chwali. Osobliwości skarbca kościoła w Częstochowie opisuje szczegółowo. Ceni go na trzydzieści milionów talarów.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— ob. Albertus Magnus (1504) — Brocki Nathias (1684) — Daszczyński St. (1701).

Intelligentia ob. Nielepiec A. (1690).

Intelligenz (Warschauer) Blatt. (Po

niem. i po polsku). Rok 1796. 1797 i 1798.w 4ce.

— Toż:... r. 1799. N. 105. w 4ce, str. 838.

Była to Gazeta urzędowa wydawana co wtorek i piątek.
Jocher 2033. — Sobieszcz. Hist. Warsz. 196.

Intencya dobra ob. Drexeliusz Hier. (oko wieczności 1638).

Intencye (Rozmaite) Modlenia się za Dusze Wiernych ktore Boskiey sprawiedliwości za doczesną karę wypłacaią się losem maiące być obierane. w Wilnie w Drukarni J. K. Mci WW. XX. Franciszkanow R. P. 1755. w 8ce, 1 ark.

Jocher 6932.

Intercession-Schreiben des Königs in Polen an den Kayser wegen des Lands Schlesien 1636. w 4ce.

Interes Kurlandyi ob. Kurlandya (1758).

Interesa prawa y pretensye ob. Polska

Interet (L') de la Pologne dans son etat actuel. Lettre adressée à un citoyen de l'extrémité de l'Europe ce 15 Juillet 1791. B. w. m. w 4ce, str. 23.

Kijows. — Krasińs.

Interims-Beantwortung (sumarische eylfertige eines getreuen preussischen Patrioten) derer 13 Motiwen, welcheim vergangenen Monat allhie zu Dantzig gedruckt worden. B. w. m. 1657. w 4ce.

Petersb. publ.

— ob. Motiven Erhebliche 1657.

Interpretatio somniorum to iest wykład nocnych snów dwornemu czytelnikowi, dla uspokoienia się w zamysłach, z siedmi Planet y dwunastu znaków Niebieskich; oraz z tablicą Astronomiczną, Regestrem należytym sporządzony. Torunii, Apud Johann Christian Laurer. Anno 1721. w 8ce, kart nlb. 5 (tablicy brak), str. 254 i 1 k. regestru. (Końca regestru również brakuje). (Z 1 miedziorytem kobiety spiącej na łóżku).

Edycyę łacińską Interpretationes, posiada Bibl. Jagiell. z r. 1500, druk w Lipsku u Lettera. Jagiell.

— ob. Daniel (Agricola) R. (somniorum Danielis 1533) — Głogowczyk J. (Almanach 1501. Donati 1511) — Sadius C. (paradoxae 1670) — Usingen B. (Donati 1525).

Interregne ob. Pyrrhys de Varille (Lettres histor. 1764) — Sanguszko Jan (Lettres 1764) — Załuski J. And. (Manuel 1764).

Interregnum. B. w. m. i r. (1770). (Na końcu:) Dan w obozie pod Konieczną 1770. 9 Aug. Michał Jan Pac Marszałek Ilney Konfederacyi W. X. L. i Ignacy Bogusz Sekretarz. folio, kart 4 Akad.

— Acta (1632. 1648. 1669) — Bellus Nic. (post S. Batory 1615) — Betrachtungen (histor. 1733) — Bezkrólewie — Boehm Mar. (Commentarius (1733) — Bordone G. (1587) — Ciesielski A. (Ad equites 1572) — Civitas (1764) — Dyarjusz sejmu electionis (1733) — Gedanken (1733) — Kaptur (1673) — Konarski Stanisław (1733) — Konfederacya (1733) — Mijakowski Jacynt X. (Sieroctwo 1632) — Philippus Honoryusz (1587) — Ponętowski Jan (1572) — Sammlungen der Schriften (1764) — Schulz Georgius Petrus (Historia 1738) — Tynicki Georg (acta principum 1670) — Uwaga nad reflexyą (1763) — Załuski J. And. (Manuale juris 1764) — Zdanie juryzd. marsz. (1764).

Interrogationes ob. Amaski Baz. (Scholarius Gen. Possevinus A. de spiritu 1581).

Interscenium (Bünisches) Des Schwedischen Krieges Tragoedien, Geschrieben ausz Utopia (1659). w 4ce.

Intimatio (Od Trybunału apelacyjnego) dd. Leopoli 21 Junii, 1790. fol.

Ossol.

— ob. Hilchen Daw. (Acad. Zamosc. 1594).

Intimation wegen des tödtlichen Eintritts Königlichen Majestät zu Pohlen Johannes III. von allen Kanzeln abgelesen den 24/6 1696. Danzig, gedruckt durch Joh. Zach. Stollen. 1696. w 4ce, kart 4 nlb. Czartor. — Przeźdz.

— wegen des Tödtlichen Hintritts Königl. Maj. zu Pohlen und Churfürstl. Durchlaucht in Sachsen Augusti II. von allen Kantzeln abgelesen den 8 Febr. 1733. Dantzig gedruckt bey Thom. Joh. Schreiber E. Hoch Edl: Hochweisen Raths und des Löbl: Gymnasii Buchdrucker. w 4ce, kart 4.
Dzików — Ossol.

— Toż:... Anno 1733 den 15 Februar. B. m. w 4ce, kart 4.
Ob. August II. Czartor.

— Tenże tytuł:... Augusti III. Von allen Kantzeln abgelesen, den 16 October 1763. Dantzig, gedruckt bey Thomas Johann Schreiber, E. Hoch-Edl. Hochweisen Rathts und des löbl. Gymnasii Buchdrucker. w 4ce, kart nlb. 4.
Jagiell. – Ossol.

— Toż:... Bez wym. m. dr. w 4ce, k. 1, str. 5. Ossol.

— wegen der glücklich aussgefallenen Wahl des durchlauchtigsten und grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn Stanislai Leszczyński zum Könige in Pohlen in denen Evangelischen Kirchen so wohl in der Stadt als auff dem Lande von allen Cantzeln abgekündiget den 4 October 1733. Thorn, Druckts Johann Nicolai, E. E. E. und Hochw. Raths und des Gymn. Buchdr. w 4ce, k. 6 nlb.

(Od karty 3ej nowy tytuł:) Oeffentliches Dank-Gebeth, welches nach der glücklich ausgefallenen Erwehlung des Durlauchtigsten und Grossmächtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Stanislai des Ersten, Königes in Pohlen und Gross-Herzogs zu Litthauen etc. etc. in allen zu der Stadt Thorn gehörigen Evangelischen Stadt und Land Kirchen dem Herrn aller Herren abgestattet worden den 4 October Anno 1733.
Czartor. — Dzików — Jagiell.

— wegen glücklich ausgefallenen Wahl des Allerdurchlauchtigsten und Grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn Stanislai Augusti zum Könige in Polen etc. etc. in denen evangelischen Kirchen sowohl in der Stadt als auf dem Lande von allen Kanzeln abgekündet den 16ten September 1767. Thorn, gedruckt bey Paul Marcus Bergmann, E. Hochedl. Hochw. Raths wie auch des löbl. Gymnasii Buchdrucker. w 4ce, k. 4.

Od k. 3. idzie z osobnym tytułem: Oeffentliches Dank-Gebet .... (jak w poprzednim tytule). Jagiell.

— wegen der Erretung Ihr. Könige. May: von Polen aus einer nahen Lebens-Gefahr von den Kanzeln abzulesen. Danzig bey Th. J. Schreiber, w 4ce.
Ob. Danzig. Dzikow.

— des auf den XVIII Sonntag nach Trinitatis (den 14 Octobr. 1770) in dieser Stadt und ihren Ländereyen angeordneten allgemeinen Buss- und Bethtages, welche am XVIII Sonntage nach Trinitatis von allen Kanzeln abzulesen seyn wird. Danzig, gedruckt bey Thom. Joh. Schreiber, E. Hochädl. Hochweis. Rathts und des akademischen Gymnasii Buchdruckers. w 4ce, kart 4 nlb.

Wydane z powodu rozruchów w Polsce i Prusiech i zarazy w Polsce. Jagiell.

— von den Kanzeln abzulesen am 15 Sonntage nach Trinitatis den 12 Sept. 1790. w 4ce, k. 2.

Z powodu pożaru w Lesznie d. 2 Junii 1790, co całe miasto zniszczył. Jagiell.

Intimatum (sądowym instancyom) z r. 1787. Lwów (1787). fol. str. 1.

Ogłoszenie sądu wojskowego d. 20 Marca. Jagiell.

— Toż:... z lat 1786—1799. folio.
Ossol.

Intrata ob. Drohojowski Józ. (Mowa 1764). — Sposób dojścia i wyświecenia intraty.

Intreccio Pindaro ob. Majoli G. B. (1683).

Introduction à l'usage des langues Française et Polonaise ou Discours très faciles pour parler en peu de temps la langue Polonaise ou la Française. Varsovie aux depens de Fr. Chr. Netto 1792. w 8ce, T. I i II. str. 118. (Text polski i francuzki).

— Toż:... Tom I. Seconde edition. Varsovie. w 8ce, str. 122.
Warsz. Uniw.

— Toż:... Vilnae 1799. w 8ce.

Introductorium (Elementale) in nominum, et verborum declinationes Graecas, adiunctis cōtractis declinatiōibus

et verborū in μ, quę hactenus nō erāt excusa, praeterea et alia quaedā iā addita, quę legendo studiosiss. quisq. Lector facile depręhendet. Item Hieronymi Aleandri Motensis tabulae, sanè utiles Graecarum musarum adyto compendio ingredi cupientibus, quibus annexa sunt, Oratio Dominica, Angelica Salutatio: Apostolicum. Symbolon. Benedictio mensae unà cum gratiarum actione. Lucianique dialogus. προμηθέως και δίος cum deductionibus thematum. Accurate omnia recognita, et multa quae hactenus non erant addita. (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Mathiam Scharffenberg. Anno Domini Millesimo quingentesimo trigesimo quinto (1535). w 8ce, kart nlb. 68 (ark. R_4).

Nie wszystko co wyrażone na tytule jest i w książce.

Wiszn. VI. 215, domyśla się iż ta książka drukowana z natchnienia Jerzego Libana; dodaje, iż to jest przedruk wydania strasburskiego z r. 1513 u Mac. Schuerera wyszłego. Bandtke zaś Libana autorem mieni.

Na odwrocie tytułu: Marcus Bibliopola amatoribus graecarum literarum. Z tej przedmowy Szarfenberga zdawałoby się, że on sam dawną edycyą powiększył i udoskonalił. Na ark. Cjjj: Hieronymus Alexander bonarum literarum in urbe Lutetia studiosis S. D. Jagiell.

— Toż:... grecas, praeterea et alia quaedam iam addita. Item Hieronymi Aleandri Motensis, Tabulae utilissimae. Omnibus diligenter nunc recognitis, et mendis quae irrepserant, purgatis. Lipsiae in officina Georgij Hantzsch anno M.Ḋ.LVII. (1557). w 8ce, ark. nlb. F_8 (kart 43 nlb.).

Na odwrocie tytułu wiersz: Et genere et literis clarissimo iuveni Alberto Sopichowski polono amico suo, Caspar Bruschius, poeta laureatus S. Na ostatnich pięciu kartach są: Abbreviationes quibus Graeci utuntur. Oratio dominica. Salutatio Angelica. Benedictio mensae (po łac. i po grec.). Obcy druk tego Elementale jest w Bibliot. Jagiell. z datą: Argentorati 1551 i 1557. Jagiell.

Introductio (Introductorium) ob. Aretinus L. (Stobnicensis 1517) — Barbay P. (in philos. 1706) — Brudzewski A. (astron.) — Cluwerius P. (in geogr. 1641) — Comorowo Jan ob. Komorowski — Faber J. Stapulensis (in Aristot. 1522) — Fantinus (in terminor. 1519) — Głogowczyk Jan (in tract. sfere 1506. Ephemeri 1514. in Sacrobusto 1513) — Keckermann (ad lection. Cicer. 1610) — Kmitta Mat. (in Sphaeram 1522) — Komorowski Jan (in doctrinam doct. subtilis 1508—12—15—19) — Libanus G. (declin. graec. 1535) — Paschius G. (in rem liter. 1696) — Sacrobusto J. (in tract.) — Stapulensis ob. Faber — Stobnicensis Joan. (in Ptolom. cosmographiam 1512. 1531) — Stubner J. (in historiam 1685) — Toletus Fr. (in dialect. 1603) — Wenceslaus (Astrolog.) — Vratislaviensis (Wrocławczyk) M. (dialect. 1509 Astron. 1513) — Załuski And. S. (Agni Zalusciani 1749).

Introdukcya ob. Idzi Św. (1759) — Józafat (1762) — Iwon Św. (1746) — Przyłuski Balt. (Obrazu 1653) — Rosołecki L. (adoracyi 1731).

Intromissio honoris ob. Gołębiowski Stan. (1695).

Invasion (The russian) ob. Poland (1563).

Invasione dei tartari ob. Racconto (1695).

Inwazor niebieskiego Trybvnałv Rygorem Sprawiedliwości osądzony, Łaskawością Miłosierdźia, wındykowany. Nie bez dźiwney od miłośći wynaleźioney, Bogu przez Boga Człowieka Satisfakcyi, pod czás Quádragezymalnych dni Boską spráwiedliwość zwykłym vmartwieniem mityguiących. Ná widok publiczny, w Szkole Panny Maryi w Rynku Krakowskim. Staraniem na ten czas teyże Szkoły Seniora, Przez młódź szláchetną przesławney Akádemii Krakowskiey wystawiony. Roku Páńskiego 1702 dnia 10 Kwietnia. w 4ce, kart nlb. 4.

Na odwrocie strony tytułu dedykacya swoim panom i dobrodziejom, Senatowi krakowskiemu i Jerzemu Schedlowi Prezydentowi: podpisany M. J. A. S. Program ten ogarnia trzy akta. W pierwszym występują persony: Inwazor, Bojaźń, Nadzieja, Desperacya, Sprawiedliwość, Nemesis, Inclementia, Amor divinus, Instygator. Na

końcu: Sub felicisa. Regimine Petri Praczlewicz Rectoris.
Jocher 5638 (ma mylnie Inwentarz).
Jagiell. — Ossol.

Inwencya Grobu Pańskiego w Kościele Soc. Jesu Warszawskim R. P. 1742. (Na całym arkuszu). Warsz. Uniw.

Inwentarium På det som är funnit uti dina-Münde, sedan Kongl. Pålniske och Churfl. Sachsiske Guarnisonen utmarcherade. Den 14, 24. Decemb. 1701. w 4ce, str. 8.

Inventarium Sueciae ob. Gottfried J. S. (1632).

Inwentarz ob. Dzięgielowski Jan (1644. 1661) — Kijów (metropolii 1593) — Ładowski Maciej Maryan (1733) — Madaliński W. (constit. 1630. 1634. 1661) — Murinius M. (miejsc Pisma św. 1585) — Ostrowski Teodor (1782) — Waga Teodor (1782) — Załuski Józ. Jędr. — Żeglicki Arnolf (nowy praw. 1754).

Inventio S. Crucis ob. Mietelski J. (1690).

Inventores ob. Polidorus (Protasowicz Jan (Rerum 1608) — Sabellicius Ant. (1521).

Inwestytura ob. Dyaryusz (1759) — Lubomirski Stan. (1705) — Temberski Ant. (Jezusowa 1701).

Invidum christianitatis ob. Malicki (1682).

Inwitacya katolicka ob. Mandel K. (1709).

(Invitatio). Ad solemnia consueta die Parasceves a iuventute instituenda invitatio. Thorunii 1791. imprimebat J. Kl. Kimmel Senatus et Gymnasii Typographus. fol.
Jocher 1724.

— Toż:... Thorunii 1793. fol.
Jocher 1725.

— ob. Hartmann H. (1659) — Rutowski J. (musarum 1634).

Invocatio Sanctorum ob. Bythner B. (1631) — Camerarius (1546) — Faunteus.

Inżenierowie ob. Nauka (1793) — Tielcke J. Gl. (Nauka dla oficerów 1792) — Staniszewski Teod. (Objaśnienie).

Jo wesołe życzliwym krzykiem siedm planetów na horyzoncie poznańskim wyrażone. w Poznaniu. w 4ce.
Dzików.

— triumphale ob. Janicki J. W. (Jac. Sobieski 1684) — Mackiewicz C. (Peruanae 1672).

— triumfalne ob. Korejwa J. A. (Wład. II. 1633).

Jo. Pe. Ge. ob. Electio (1588).

Joachim albo tryumf miłości synowskiey, dramma we trzech aktach z francuzkiego przetłomaczona. W Warszawie, w drukarni Piotra Dufour drukarza J. K. Mci y Rzeczypospolitey M.DCC.LXXIX (1779). w 8ce, str. 92. (Dodany:) Katalog komedyi y niektórych ksiąg wyszłych z pod prasy u P. Dufour Roku 1779. w 8ce, kart nlb. 2.
Czartor. — Jagiell.

Joachimus I. Brandeburgensis ob. Beneficium primum (1589) — Libanus G. (1535. epitaphia 1536) — Prossovianus Simon (1535) — Zawadzki Jan (Encomium) — Zygmunt III (Responsum S. R. Maj. 1605).

Joachim II Brandeburg. et Joh. Georg. ob. Deductio (1621).

JOACHIMUS Fischinganus abbas, Ord. S. Benedicti. Animadversiones super regulam S. Benedicti. Cracoviae 1731. w 8ce, str. 214 i 71. Index k. nlb. 4. (Brak tytułu). Warsz. Uniw.

— Animadversiones super regulam S. Benedicti Prout haec In Nostris Germaniae partibvs Moderno tempore servatur authore reverendissimo Domino Patre, Ordinis S. Benedicti in Helvetia Libellus verae pretiosus. Tertia jam vice in idiomate Germanico, nunc autem in lingua Latina vulgatus. Cum permissu Superiorum reimpressum. Cracoviae, Typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. Celsissimi et Reverend. Anno Dni M.D.CCXXV (1735). w 8ce, str. 214, kart 4. Warsz. Uniw.

— Thesaurus in sacra Divi Benedicti Regula absconditus cum animadversionibus, authore Rndissimo Domino Joachimo Abbate Fischingano Ord. Benedicti ter luci publicae remonstratus

in Bavaria et in aliis Germaniae partibus, pro magis communi usu, de Germanico idiomate, in latinum expositus, a Chr. Mirecki novissime in Congregationem Benedictino Polonam pro pari suorum alumnorum commodo et utilitate illatus est, cum hoc reimpresso libro vere pretioso aestimandus. Cum licentia Superiorum An. D. 1731. d. 7 Julii. Cracoviae, Typis Jacobi Matyaszkiewicz S. R. M. w 8ce, k. 4, str. 214 i 71.

Ded. D. Constantino Feliciano Szaniawski Dei et apostolicae Sedis gratia... Z ryciną herbowną. Textu str. 214 (Dalej następuje:) Sacerdos Benedictinus Sacrae Regulae et Vitae Christi (i obejmuje str. 71, nlb. 4). Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... authore Reverendo Domino Joachimo Abbate Fischingano Ordine S. Benedict. etc. Accedit: Sacerdos Benedictinus Sacrae Regulae, et vitae Christi. Romae. Typis Joannis Zempel 1732. w 8ce, kart 4, str. 214+71 oraz: Index kart 4. Warsz. Uniw.

— Uwagi na regułę S. Oyca naszego Benedykta z Autora X. Joachima Opata Fischingańskiego, Zakonu S. Oycá y Patryarchy Benedykta w Helwecyi. Dla wygody osób Zakonnych na Polski ięzyk przetłumaczone przez J. Karola Andrzeiowskiego Benedyktyna Lubińskiego spowiednika Ordynaryusza WW. Panien Wileńskich tegoż Zakonu przy S. Katarzynie, Roku 1765. W Wilnie w drukarni J. K. M. Rzpltey Schol. Piarum. w 8ce, k. 2, str. 305.

Warsz. Uniw. — Wileńs.

JOACHIM od Św. Franciszka Karmelita. Apparencye śmiertelne y nieśmiertelne przy wspaniałym pogrzebie JW. JMP. Zygmunta Kretkowskiego Woiewody Chełmińskiego, Kowalewskiego, Duninowskiego Starosty, orderu białego orła kawalera w kościele Gdańskim OO. Karmelitów ściśleyszey obserwancyi prowincyi W. polskiey przed licznym JO. i WW. gości kongressem kazaniem żałobnym pokazane przez X. Joachima od S. Franciszka Karmelitę teyże obser. y prow., S. teol. lektora iubilata przeora konwentu Trutowskiego r. p. 1767 d. 12 Sierpnia. W Gdańsku, typis Joh. Frid. Bartels. folio, k. 2 nlb. i str. 30.

Na odwr. str. tyt. herby a pod nimi 8 wier. pol. Autor przypisał prozą Juliuszowi i Ludwice z Pawłowskich Dziewanowskim kasztelanom Chełmińskim. W kazaniu pogrzebnem żadnych nie ma szczegółów do żywota zmarłego.
Jocher 3769.

— Paradisus sine malo, tot à saeculis, optimo semper flore vernatissimus, sacerrimus D. Eliae ordo, augustissimae Carmeli patronae Dei Matri, sub tempus Capituli provincialis FF. ejusdem Dei Genitricis, et Virginis Mariae de monte Carmelo, Provinciae Majoris Poloniae, SSmi Corporis Christi, strictioris observantiae, in Collegio Regio Jagellonico Posnaniensi anno 1751. die 6 Maij et sequentibus celebrati patefactus, per P. Joachimum à S. Francisco ordinis ejusdem rhetorices professorem. Gedani typ. Hartmannianis 1751. fol.

Branic.

— Tractatus de Angelis sub Venerabilis Capituli Provinciae Majoris Poloniae Sacratissimo Christi ordinis fratrum Beat. Semperq. Virginis Dei Genitricis Mariae de Monte Carmelo strictioris observantiae Conventu 117 ... . Argumento propositus Per P. Joachimum a S. Francisco Ordini ejusdem et Provinciae alumnum Anno Domini 1760. Posnaniae typis S. R. M. Societatis Jesu. folio.

Jocher 3769. Ossol.

JOACHIMUS a Nativitate B. Mariae, S. P. Gemma fluminis Aquinatici ortu, splendore, pretioq; suo D. Thomae de Aquino Angelici Ecclesiae Doctoris excellentiam ad vivvm exprimens retibus magis piae quam facundae eloquentiae capta, et sub aspectum frequentissimae, florentissimaeq. hospitum panegyris in aedibus S. Hyacinthi ordinis praedicatorum conventus Varsauiensis data per P. Joachimum a Nativitate B. M. V. Scholarum Piarum Minimum doctoris eiusdem Angelici discipulum Anno 1671 d. 7 Martij. Permissu Superiorum. Varsaviae M.D.CLXXII. (1672). w 4ce, 4 arkusze.

Autor przypisał prozą Wojciechowi Jerzemu Dönhoffowi kanonikowi krak., kustoszowi poznańs. i deputatowi na Trybunał kor. Poczem idzie mowa a na końcu jest 24 epigrammatów łac., ułożonych na cześć Tomasza z Akwinu, na 4 kartkach.
Jocher 2749. — Juszyń. Dykc. I. 159.
Branic. — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Sacratissimum Divini Pectoris aenigma. Per Angelicum Divinae Voluntatis interpretem, et Ecclesiae Sanctae Doctorem, D. Thomam Aquinatem Orbi Vniverso mirifice propositum, expositum mirabilius. Nunc publicae Theologorum trutinae offertur Per Fr. Joachimum a Nativitate Beatae Mariae Virginis, Scholarum Piarum Religiosum, S. Theologiae Studentem. Sub directione R. P. F. Bernardi Handel, S. Theol. Lector. et in Studio Generali Cracou. Ordinis Praedicatorum Studentium Magistri tentandum dissoluendum. Cracouiae in Aedibus Sanctissimae Trinitatis, Ord. Praedicatorum. Anno Domini 1667. Mense Maio. Die... Hora... postmer. In officina Schedeliana S. R. M. typogr. w 4ce, k. 6.

Na odwrocie tytułu herb Lubomirskich, pod nim sześciowiersz. Dedykacya Hieron. Lubomirskiemu Opatowi Tynieckiemu. (k. 2). Dalej: Placita theologica in quibus Dei voluntas tanquam in aenigmate proponitur inspicienda.
Jocher 3446. Jagiell. — Ossol.

— Sideris Leonini felix aspectus quem in Magnifico ac Generoso Domino D. Ignatio Andrea Baier Thesauri Regni primario Notario, S. R. M. Secretario, etc. benefactore nostro colendissimo. Dum natalis et patroni sui D. Andreae annuò recurrentes ferias ageret, obseruauit, ac votiuo adumbrauit elogio. Suus in Divinis orator Joachimus a Nativitate B. M. V. Scholarum Piarum sacerdos. Varsaviae A. D. 1671. w 4ce, kart 3. (Wiersz nakam.).
Jagiell.

JOACHIM Johann Friedrich (1713 † 24 Grudnia 1767). D. Johann Friedrich Joachims, öffentlichen, ordentlichen Lehrers der Geschichte, auf der königl. preusz. Fridrichsuniversität zu Halle. Historische Abhandlung, von dem Ursprunge des Wahlrechts in dem Königreiche Polen, und dessen bisherigen Gebrauch. Halle, Druck und Verlag Joh. Jac. Curts 1764. w 4ce, str. 192.

Na tytule medal koronacyjny Augusta III.
Jagiell.

— Des neueröffneten Groschen-Cabinets Achtes Fach, enthält die königlich Polnisch- und Preusischen Groschen in Kupfer gestochen, beschrieben und kürzlich erkläret. Leipzig, in der Grossischen Handlung 1752. w 8ce, kart 4, i od str. 507—750, nadto Register kart 12 i 15 tablic monet.

Początek tego tomu tworzy VIIter Fach: die Kön. Dänischen Groschen (od str. 1—506). Regestr obejmuje obiedwie części. Dzieło zaczyna: Einleitung zum Polnischen und Preussichen Münzwesen (do str. 539). Von dem Ursprung des Königr. Polen und desselben Regierung bis zur Zeit des Piastischen Stamms (do str. 566). Von Königen aus dem Jagellonischen Stamm i t. d. Na str. 750 kończą się monety polskie.
Jagiell.

— ob. Solignac (Allgemeine Geschichte 1763—2).

(Joachim Św.). Officium proprium cum Octava in festo S. Joachim Genitoris beatissimae Mariae Virginis protectoris Regni Poloniae, Dominica Secunda post Octavam Assumptionis B. M. Virginis. Bez m. dr. i r. w 8ce, str. 118 (w 2 szpalty). Warsz. Uniw.

— Modlitwy nabożne do Świętego Patryarchy Joachima patrona we wszystkich potrzebach przemożnego. w 8ce, 1 arkusz. (Bez roku i m. dr.). (w Warszawie około 1780 r.). w 8ce, k. nlb. 8.
Warsz Uniw.

— Schuldige Verehrung und Andächtige Tag-Zeiten zu dem grossen Patriarchen H. Joachim . . mit beygefügten Tagzeiten zu St. Anna . . Permissu Superiorum. Aufs neue gedruckt in Braunsberg im C. S. J. Im J. 1717. w 12ce, 1 ark.

— Toż:... mit beygefügten Tagzeiten zu St. Anna. Permissu Superiorum. Aufs neue Gedruckt in Braunsberg im C. S. J. Im J. 1727. w 12ce 1 ark.

— ob. Diurnum (1776) — Drews J. (gloria) — Franciszek od Św. Ka-

zimierza (1736) — Korsak Jan (1720) Officium (1765) — Ponte Ludwik — Rubricella (1538) — Tomasz z Akwinu (1755) — Żydowski Alex. (apopempticon 1648).

Joanelli Jos. Piotr Baro ob. Buchowski A. S. (Panegyricus Josepho I. 1687. Scena fatorum 1684). — Joanellus.

Joanna papieżyca ob. Zwicker D.

Joanna delle Croce ob. Dazza Antoni (1624. 1621) — Morawski Wincenty (1621).

(Joanna od Jezus Marya). Nowe łask cudo, Żywot Wielebney Matki siostry Joanny od Jezus Marya, Zakonnicy przedniego S. Klary klasztoru w Burgu pierwey hiszpańskim ięzykiem spisany, potym po niemiecku, po trzecie po łacinie, na ostatek teraz nowo przez iednego osobliwego przyiaciela zakonu, Oyca seraficznego Franciszka S. polskim stylem uwieńczony: maiący w sobie niesłychane a cudowne dzieie, które czytelnika duchownie mieszczą. Także różne dowody łask, które Chrystus Pan y naychwalebnieysza Matka iego z innemi SSS. tey Wielebney Pannie świadczyli które wszystkich wiernych przykładem swym zbudować mogą. Za dozwoleniem Starszych do tego należących. W Wilnie w druk. Akademii Soc. Jesu. Roku P. 1699. w 4ce, k. nlb. 246 (ark. 62).

Jocher 8480. III. 439. Warsz. Uniw.

— Summaryusz albo zebranie życia y stanu panny Joanny a Jesu Maria. w 4ce, (z XVIII w.).

Joanna Święta ob. Godzinki (1768) — Zebranie skutków.

Joanna z Sztemberku ob. Młodzianowski Tom. (1671).

Joannelanka Justyna ob. Kwiatkiewicz And. Stan. (1691).

Joannellus Sylwester ob. Buchowski A. S. (Scena fatorum 1684) — Tarnoczi Steph. (Rex 1683).

Joannes Albertus ob. Rakowski St. (1633) — Starowolski Sz. (Epitaphium 1634).

Jonnnes Baptista ob. Jan Chrzciciel (Relatio 1629).

Joannes Chryzostomus ob. Jan Chryzostom.

Joannes a Cruce ob. Jan od Krzyża (Opera 1639).

JOANNES à Dambrowka. De ludis equestribus. Jenae, typis Bauhoferianis 1688. w 4ce.

Katalog nr. 53: Casa di vendite Corvisierie C. 1899. Roma, Biblioteca Corvisieri p. I. str. 176, nr. 2473.

— ob. Dombrówka Jan.

Joannes ex Ducibus Lithuaniae ob. Posnaniensis Val. (Opusculum 1537).

Joannes de Nova domo ob. Nova Domo (1518).

Joannes III Suecor. rex ob. Possevinus (Notae 1586) — Typotius Jac. (Serenissimi 1594).

Joannes III Polon. ob. Sobieski Jan (Apologia 1559).

Joannes Sigismundus Joannis R. Hung. filius ob. Novicampianus (Apologiae 1559, Scopus 1559).

Joannes in Vinculis, Illustrissimus et Reverendissimus Dominus, D. Joannes Małachowski Epicopus Culmensis, et Pomesaniae, Regni Procancellarius, Inter arctissimos Gentilitiae Fasciae et collatarum recenter Signatoriarum Regni Aquilarum nexus Captivus. Panegyricoscenicè productus, in illustrissimi Posnaniensis Antistitis et Lectissimorum Hospitum praesentia, Ac Perillustri et Reverendissimo Domino D. Casimiro Szczvka, Abbatiae Paradisiensis Perpetuo Administratori, Canonico Cracouiensi, Varsauiensi, Lomzensi Praeposito, Dedicatus, A Rhethorica Juuentute Wierzboviani Scholarum Piarum Collegii Neo-Hierosolymis Anno capti amore humano Verbi M.DC.LXXIX (1679). B. m. i r. w 4ce, karta 1.

Przy tem: Paradisus Rastro et pulchra indolis Casimiro Szczuka, k. 1. Obadwa są programami dyalogów. W pierwszym wysławiony ród Małachowskich.

Jagiell. — Wolański w Rudce.

Joannes in Vinculis seu Manes Reuerendiss. Patris Fratris Joannis Baptistae de Marinis Magistri Generalis LVII. Sacri Ordinis praedicatorum Nunquam moriturae Charitatis et Observan-

tiae Soc. Jesu erga optime de Deo et Regno eius Meritam Praedicatorum familiam authore quodam e S. Jesu probante Vincis festis Quem ad Orbis Tribunal Coll. Leopoliense statuit 28 Junij Anno 1669. In Lucem autem publicam producit Perennibus Vinculis Amoris mutui Obligatus P. P. Praedicatorum Leopolien: Ad Ecclesiam Stmi Corpori Christi immortalis Candor. Anno Mortalis Deo Hominis 1669. 10 Augusti. w 4ce, k. 5. Ossol.

—. ob. Wojewódzki Jan Paweł (J. Waxman 1672).

Joannes Versor ob. Głogoviensis J. (Quaestiones 1499).

Joannes Antonius et Eustachius ob. Fames sacra (1732).

JOANNES Georg. Christian. Miscella historiae Palatinae cum maxime vero Bipontinae inservientia quibus quidem continentur. Francofurti ad Moenum Sumptibus Frider. Wilch. Foerster 1725. w 4ce, str. 344 i Index.

Od str. 153—192 idzie: ad Andream Comitem de Lesno Palatinidem Belsensem epistola in qua praesens Germaniae conditio et speciatim Ducatus Bipontini status describitur per Baltas. Venator(em).

JOANNICIUS Gabriel Dor Med. († około 1645). Calendarium ad annum Domini MDCI. embolismalem Gabrielis Joannicii philosopiae medicinaeq; Doctoris in Academia Cracoviensi professoris Regii. Decembris die 9. Luna in Geminis plusquam deuncem lumine privabitur. Die 24 Sol in Capricorno ultra dodrantem se nobis occultabit. De quo in fine kalendarij. Cracoviae typis Andreae Petricovij. w 16ce, k. 50 nlb.

Po kalendarzu rzymskim, w którym nazwiska po łacinie, następuje Judicium ex astris de anno Dni MDCI. (1601). Gabrielis Joannicii doctoris, physici medici et mathematici in Academia Cracoviensi professoris Regij. Jest to prognostyk dla każdej prowincyi z gwiazd wyciągany. Ordyn. Zamojs.

— Kalendarz ná rok Pański 1606. Gabriela Joannicego Doktorá Medyká y Mátemátyka w sławney Akádemiey Krákowskiey kollegiatá wielkiego kollegium y Professora K. J. M. Záćmienia tego roku nie obaczym żadnego. W Wilnie v Janá Kárcana. w 16ce, ark. od A—G.

Przed kalendarzem Aspekty. Przy miesiącach dwuwiersze. Poczem z osobnym tytułem: Prognostyk z gwiazd na rok Pański 1606. Gabriela Joannicego Doktora, Medyka etc. Zawiera: Początek roku. Zaćmienia roku przeszłego. Postanowienie powietrza. Ostatek zimy. Powodzenie Państw niektórych. Krusce. Drogi. Brzemienne. Egzemplarz Bibl. Jag. nader zniszczony. Jagiell.

— Toż:... na rok Pański 1607. w 12ce.

— Kalendarz na rok Pański 1608 przestępny Gabriela Joannicego doktora medica y mathematyka, kollegiata wielkiego w Akademiey krakowskiey professora y medika JKM. (Pod tem drzeworyt zaćmienia słońca). Dnia 10 Sierpnia zaćmią się słońca dwa punkty ćwierć, o czym na końcu kalendarza. W Krakowie u Jana Szeligi. w 16ce, 6 i pół arkuszy.

Mieści: Wiadomość o aspektach i kalendarz. Pod każdym miesiącem dwuwiersze polskie. Prognostyk i przydatek o komecie. Ordyn. Zamojs.

— Kalendarz na rok pański 1609, przybytni ... (j. w.) (Pod tem drzeworyt zaćmienia Xiężyca). w Krakowie u Jana Szeligi. w 16ce, 6 i pół arkuszy.

Rozpoczyna: Wiadomość o aspektach, Kalendarz, pod miesiącami dwuwiersze polskie, prognostyki zwykłe, krótka nauka puszczania krwi i na końcu drzeworyt z napisem: które znamie którym członkom panuje. Ordyn. Zamojs.

— Der Neue Krackische Kalender ... Auff das Jar ... 1597 ... durch M. Gabrielem Joannitium, ... Magistrum, und der Phil. Doctorem, Auch der Löblichen Universitet zu Krackaw verordneten Astrologum. 1597.

— Toż:... na rok 1598. i 1599.

— Plantarum Cracoviensium Index. Cracoviae, Andr. Petricovius, 1616. w 8ce.

Dedyk. Infantce Szwedzkiej Xiężnie Annie. Janociana III. 164.

— Gabrielis Joannicii, philosophiae medicinaeque doctoris: De peste pro sui inter professores Medicae facultatis

in clarissima totius Regni Poloniae academia cracovien. cooptatione, Quaestio. Decidetur et disputabitur in Collegij Maioris superiori Lectorio, Februarij X. hora xiij. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij, Anno Domini 1600. w 4ce, k. nlb. 12. (kursywą).

Ded.: Stanislao Minscio Lanciciae palatino, cap. płocensi et Rev. Sylvestro Roguski, can. vlad. varsav., Sigism. Augusti, dein Annae Jagell. reginae Pol. medico... Dalej Conclusio I—V. poczem: Curatio diaetetica, chirurgica, pharmaceutica. Kończy: Praeservatio a peste. Na końcu: Sub auspiciis Joan. Muscenij Curelovij Rectoris. Wiszn. IX. 562. Dzików — Jagiell.

— Gabrielis Joannicii, A. L. Philosophiaeq. Medicinaeq. Doctoris Physici S. R. M. De Desipientia Pro suo á Philosophica ad Medicam, in Clarissima totius Regni Poloniae, studiorum Vniuersitate Cracouien: professionem, transitu, Quaestio Medica. Decidetur et disputabitur in Colegij Majoris superiori Lectorio, Februarij X. Hora xiij. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij typographi S. S. M. Anno 1610. w 4ce, k. 12 nlb.

Dedykacya Vladislao Sigismundi III. pol. Regis filio. Tu mówi o ulepszeniach na wydziale lekarskim i życzliwości Tomickiego. Obejmuje Conclusio I—VI. Poczem Curatio. Na końcu: Sub auspiciis Adami Falencki Rectoris. Jagiell. — Ossol.

— ob. Foxius Joannes (1602. 1627) — Loeaechius Andreas (1607) — Orzechowski Stanisław (Panegyrici nuptiales 1605) — Skrobiszewski Jakób (Sygharmone 1610) — Syrenius Simon (Zielnik herbarzem 1632. 1613) — Woniejski (Quaestio de calore innato 1612).

Chodynicki Dykcyon. — Janociana III. 164. — Gąsiorows. Hist. medyc. I. 324. — Starowols. Monum. 108—9. — Encykl. Orgelbr. XIII. 395. — Wiszn. Hist. lit. IX. 462.

Joannides Demetrius ob. Loeaechius Andreas Scottus (1605).

JOANNINUS Hieronymus. Vaticinia seu praedictiones illustrium virorum Sex Rotis aere incisis comprehensa. De successiones summorum Pontificum Romanor. Cum declarationibus et annotat. Hieronymi Joannini omnibus loco suo fideliter restitutis in hac secunda editione. Vaticini ovvero preditioni d'Huomini illustri ... Con Privilego e licenza de' Superior. In Venetia Appresso Gio. Battista Bertoni Libraro al Pellegrin M.DC.V. (1605).

Tytuł drzeworytowy z pięciu wizerunkami, jeden z podpisem: Egidio Polak. Od str. 43—46 jest rozdział: Rota P. Aegidii Poloni Minoritae de XXVI. Pontiff. Romm. Ruota del P. Egidio Polaco sopra li XXVI. Pontefici di Roma. — Declarationes do tej roty idą od strony 47—51. Jagiell.

Joannowicz Hawryło ob. Perfenii.

Joannowna Anna ob. Sartorius Joh. Andr. (An dem Crönungs-Feste 1735) — Ribera Bern. (Responsum 1731).

Joas, tragedya z pisma świętego w Warszawie 1752, pod czas karnawału in Collegio Nobilium Scholarum Piarum reprezentowana. w 4ce, k. 2.

Dedykował współtowarzyszom Ant. Poniński Star. Babimojski. Jestto program tragedyi, która była tłumaczeniem z Racina. Lipiński Tym. (w Bibl. Warsz. 1846. I. III. Czasy Augusta III).
Bibl. Putrina.

Joas król ludu bożego tragedia w dniu uroczystych imienin Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Królâ Polskiego na widok dana w Sali poznańskiey Soc. Jesu przez kawalerów konwiktu 1765. w maju. w 8ce, k. 5.

Jestto program. Wymienieni są grający: Ignacy Działyński Wojewodzic Kaliski. Antoni Jastrzębski Chorążyc Inowłodzki. Rafał Korytowski łowczyc Kaliski. Ksawery Działyński Wojewodzic Kaliski. Paweł Korytowski podczaszyc Poznański. Kalikst Poniński Chorążyc Wschowski. Stefan Turno Stolnikowicz Poznański.

Joas król Judzki ob. Dronowicz Germ. (Łakomstwo 1765) — Metastazy (1782) — Poniński A. (1752).

Job ob. Aleksandrowicz Jęd. (1751) — Białobrzeski M. (wierszem) — Chróściński Wojc. Stan. (cierpiący 1705. 1759) — Ciekawość (1794) — Forro P. (de admiranda 1690).

Joba onego sprawiedliwego męża cierpliwość y wiara, nowo po polsku przełożona, z ksiąg pisma Bożego wyięta. W Krakowie u Matysa Wierzbięty. 1559.

Tłumacz Jakób Lubelczyk podpisał się tak: LUBy EvangeLii CZYtelniK.
Juszyński I. 254. — Jocher 2408. — Wiszniews. VI. 549. — Bent. I. 322.

Jobus a Debenek ob. Cema Fabianus (1523).

Jochaides Simeon ob. Poszakowski Jan (1749).

JOCKISCH Hieronim. Der herrliche Schlesier, als der h. Leib des aus dem Gräfl. Odrovansischen Hause von Konskie gebohrnen Ceslai, Praedigerordens Priest in Breslau erhoben wurde 24 Nov. 1715. Rede v. P. F. Hieron. Jockisch Cisterc. des Stift Leubus Profess., zur Zeit Secret. Biblioth. Breslau. folio, ark. D_2.

Joco-Seria ob. Eggebert J. (1654).

Jodko Antoni ob. Narkiewicz Jodko (Oświadczenie 1799).

JODKO Feliks. Historya woienna krótko wyrażaiąca pierwszą woynę Pruską y dawnieyszą Bawarską zaczętą roku 1741 a skończoną 1748 utrzymywaną przez laty 7, między Austryą, Anglią, Hollandyą, Sardynią y Rossyą z iedney, a Francya, Hiszpanią, Bawaryą, Sycylią y Prusami z drugiey strony. Przełożona z francuskiego przez W. Jmci Pana Felixa Jodkę Sstę Dziewieniskiego. (2 Tomy). w Grodnie w drukarni J. K. M. Roku 1779. w 8ce, T. I. kart 3, str. 64 i 271. T. II. k. 352.

Branic. — Chreptow. — Czetwert. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossolińs. — Wileńs. — Zielińs.

— Wdzięczność Synowska W. J. Panu Jerzemu Jodkowi Marszałkowi Pow. Lidzkiego Oycu y dobrodzieiowi w dzień Imienin Jego wierszem oświadczona. w 4ce, 1 ark. (Na końcu podpis: Felix Jodko Starosta Dziewieniski).

— ob. Kornia Mauro (Oda z okoliczności ślubowin 1778) — Misiewicz Lud. (1775).

Jodko Jerzy ob. Frączkiewicz Mich. (Facies System. 1759) — Jodko Feliks (Nabożeństwo 1761).

JODKO Lithuanus. Carmen Macaronicum de eligendo vitae genere cui przydatum est Carmen polsko latinum Cechu piiackiego. Bez wyr. roku. w 8ce, k. 6 nlb.

(Poczem dodane:) Carmen polsko-latinum Cechu piiackiego. w 8ce, k. 2.

Carmen Polskolatinum cechu piiackiego ma osobny tytuł z ryciną: Mars, Bachus, Wenera. Pod nią: Jodkone Lithuano Authore Wilnae. Na końcu: Hala fray pilkiey niech pan idzie w taniec krasny mładenec. Pod tym napisem dwie pary tańcujących po hiszpańsku ubrane, oraz: pojedynek dwóch osób, z których jedna kufel druga miecz trzyma.

Jodko być może, że zwał się Orzelski, bo go tak wymienia Opaliński w satyrze I Księgi II (Na zepsowane stanu Białogłowskiego obyczaie):

. . . . O kiedybyś kazał
Pootwierać pultynki, skrzynki, szkatułeczki,
Cobyś tam listow znalazł y sekretnych cedul
Od gachów y młodzieńcow. Niechcę wiele mówić,
Dosyć że tymi czasy nie kraią nożami
Obrusow przed takimi, jako przed tym było.
Teraz bodajby ktory obrus został cały.
Ale ty cyt. y ja cyt. Wiemy na się obie.
Jeśli obrus pokrajesz, pokraię ja twoię
Gęmbę, jako tu Pani, Pannie uczyniła.
Niech ostatek Macaron Orzelskiego powie.

Również w Księgi V. Satyrze VI. Na teraźnieysze w różnych zakonach obyczaie ... mówi:

Co rzekę de voto ich castitatis, ktore
Trzecie iest inter vota? Milczę, przebog milczę,
Abym zaś jako wilka niewywołał z lasa.
Co się dzieje pod owym praetextem żebrania
Y włoczęgi po świecie, sami dobrze wiecie.
Orzelskiego Macaron lepiey to opowie.

Juszyński II. 27 i 380 twierdzi, że to będzie wiersz: Złotowski (Żołtowski, Mędzikovius) Carmen macaronicum (1623).

— Macaronicum carmen de eligendo vitae genere. Cracoviae 1600 i Carmen polsco latinum cechu piiackiego Jodoconis Lithuani 1600.

Taki tytuł w Indexie librorum prohibitorum Zamościi 1604.

Wiszn. VI. 224 domyśla się, czy to nie będzie fraszka Jana Kochanowskiego.

Biblioteka Jagiellońska miała obadwa wiersze i te opisano tu według egzemplarza, który skradziono. Egzemplarz ten był widocznie z 17 wieku a zdaje się, że wymieniona w Indexie edycya, jest wcześniejszą. Herbarz Niesieckiego zna tylko Jodkowskiego h. Nałęcz w Mińskiej Gubernii w r. 1700.

Wiszn. H. lit. VI. 224. — Siarcz. Obraz II. 383. — Jocher III. 391. — Maciejows. Pism. I. 49. — Juszyński II. 395.

Jodłowa ob. Decisio (1746).

JODŁOWSKI Adam Alexander. Coronis hastiludii philosophici: quam triplicem triennali peripatetico perfunctus certamine, Nobilis et Strenuus Agonothetes Adamus Alexander Jodłowski. In publico Cracoviensi Societatis Jesu Collegio, gloriose reportauit: Et in eodem, sub auspiciis Illustris et Reuerendissimi Dni. D. Remigiani, à Łukowa Łukowski, Vigilantissimi Monasterij Ciricensis Abbatis. Eruditae et benefauenti disceptatorum applaudentium Coronae discutiendam, publice proposuit. Anno Dni 1633. Mense ... Die ... Hora. Cracoviae in officina typographica Francisci Caesarij. w 4ce, k. 8.

Ded.: Illmo Dno. Rom. Łukowski ... Auctor. Rozbiera trzy tezy: Coronis scientia transnaturalis, naturalis, rationalis.
Jagiell. — Ossol.

JODŁOWSKI Wojciech (Albert) Józef. Decus palmare. Virtuti et honori VV. DD. X. primae Laureae Candidatorum. Dum in Alma Universitate Cracoviensi, per Excellentissimum ac Doctissimum Dominum. D. M. Mathiam Psoiecki, philosophiae Doctorem et professorem, Collegam Minorem. In frequentissima nobilissimorum hospitum Corona, artium et philosophiae Baccalaurei, ritu solenni renuntiarentur; amoris et gratulationis ergò, ab Alberto Josepho Jodłowski Crac: Ejusdem laureae Candidato. Applausu heliconio Dedicatum. Anno Salutis 1676 die (17) Mensis Octobris. Cracoviae typis Universitatis. folio, 4 arkusze.

Na odwrot. str. tytułu herb Zbąskich na blasze zrobiony, pod nim 8 wierszy łac. Przypisał prozą Janowi Sbąskiemu Nominatowi Bisk. przemyskiemu. Dalej oda do S. Jana Kantego, podziękowanie professorom egzaminatorom (Jędrzejowi Krowickiemu, Pawłowi Wojewódzkiemu i Maciejowi Psojeckiemu) wierszem. Współkandydatami byli: Szymon Florian Turonicki, Wojciech Cyprian Kopański, Jan Konstanty Frankiewicz, Jan Podolecki, Łukasz Józef Ostawski, Jan Widowski, Franciszek Miroszewicz, Kaźmierz Grzebinowski, Wawrzyniec Wojciech Śmiałowski. Zaś dla Jodłowskiego napisał Kopański. Na końcu berła Akad. Odprawiło się za rektorstwa Wojciecha Łancuckiego.

Juszyński Dykc. poet. pols. T. I. str. 159. — Jocher 1445.
Akad. - Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs.

— In nomine Domini Amen. Quaestio jurdica. De quotidianis distributionibus ecclesiasticis. Ex c. Licet de praeb. et dignit. juncto C. Vn. de Cler. non restd. in 6. sub felicissimis auspicijs, Magnifici Perillustris et Reverendissimi Domini D. M. Andreae Krvpecki, J. V. Doctoris et Professoris Ecclesiarum Cathedr. Cracov. Canonici Premykov. Curati Contubernij Philosophorum et Roszczeviani Provisoris, Canonizationis B. Joannis Cantii Procuratoris, Studii Almae Vuiversitatis (tak) Crac. Generalis et Vigilantissimi Rectoris. Pro licentia Doctoratus in jure utroq; obtinenda. A M. Alberto Josepho Jodłowski J. U. Professore, Ecclesiae Collegiatae S. S. OO. Crac. Canonico In Lectorio Collegij juridici Universitatis Cracovieñ. publicae disputationi proposita. Anno Domini M.DCCX. (1710) die 26 Martij horis antimeridianis. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Ordinarij Typographi. w 4ce, kart 6 nlb.

Obejmuje Conclusio I—IV. Druk niedbały.
Jagiell. — Ossol.

— Quaestio juridica de censibus. Cracoviae, typis Universitatis 1693. w 4ce. Ossol.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio iuridica de treuga & pace. Exc. 1. de treuga et pace, juncto can. quid culpatur 23. q. 1. et L. I. C. ut armorum usus &c. item L. 3. ff. ad L. Juliam Majestatis. Sub eximia protectione, celsissimi praesulis & principis. Illustrissimi & Reverendissimi Domini, D. Casimiri à Łubna Łubieński, Dei & Sanctae Sedis Apostolicae gratiâ, episcopi cracoviensis, Ducis Severiae, Almae Universitatis Studij Generalis Cracoviensis, cancellarii faventissimi & sub felicissimis auspiciis Magnifici, Perillustris & Reverendissimi Domini, D. M. Andreae Krupecki, Juris utriusq; doctoris & professoris, ecclesiarū cathedralis cracoviensis canonici in Niegardow et Przemykow curati, canonisationis B. Jo-

annis Cantii procuratoris, studij Almae Universitatis Cracoviensis procancellarij & generalis rectoris, ac in actis promotoris a M. Alberto Jodłowski I. V. Licentiato et professore, ecclesiae collegiatae SS. Omnium Cracoviensis custode, Igołomiensi Curato, dum in magna Lectissimorum DD. Hospitum frequentia, totiusq. universitatis studij generalis cracoviensis praesentia. Juris utriusque doctor solenniter renuntiaretur, in ecclesia collegiata cracoviensi SS. Omnium publicae disputationi proposita. Anno Domini M.DCCXII. (1712) Die Martis, primâ Martij. Cracoviae, Typis Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi & Reverendissimi Domini Episcopi Crac. Ducis Severiae, nec non Scholarum Novodworscianarum Ord. Typ. folio, kart 4 nlb.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio logica de differentia. Sub felicissimis auspiciis, Magnifici, Perillustris & Reuerendissimi Domini, D. M. Samuelis Formankowic, J. V. Doctoris & Professoris; Protonotarij apostolici; ecclesiarum, cathedralis cracoviensis Canonici, collegiatae Sanctorum Omnium Custodis, Coniusiensis Curati; contuberniorum iuridici & jagelloniani Provisoris; Almae Universitatis Cracovien: generalis et vigilantissimi Rectoris a M. Alberto Jodłowski Philosophiae doctore et Professore pro Loco Minoris Collegii obtinendo in peraugusto DD. Theolo: Lectorio, publicae disputationi proposita. Anno Domini 1687. Die 25. Januarij. Horâ 14. Cracoviae, Typis Uniuersitatis. in fol. 2 karty.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Jasiński Mik. (1691) — Kępski Jac. Jos. (1712) — Kuczankowicz Mich. (Honor 1693) — Markiewicz Stan. (1714) — Michałowski Ign. Paul. (1718) Panisius St. W. (1715) — Ziętkiewicz Matheusz (Palma 1720) — Zrzodliński St. (Pandectae 1712).

Jodłowski Alexander ob. Piskorski Seb. (1765) — Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698).

JODŁOWSKI Norbert (ur. dnia 30 Września 1724 r., † 21 Paźdz. 1793 r. w Łańcucie). Celsissimo Principi Michaeli Poniatovio cum Archiepiscopus Gnesnensis, Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae Primas et primus Princeps renuntiatus esset, gratulatio nomine provinciae Polonae Scholarum Piarum. Anno 1785. Varsaviae. w 4ce, kart nlb. 11.

Horanyi Scriptores piarum T. 2gi, 160.

Jodłowski A. Norbert ob. Millot (Historya Angielska 1789).

Tłumaczył Tacyta i Vatela Prawo narodów. Encykl. Orgelbr. XIII. 402. — Horanyi Script. II. 160. — Roczniki Tow. P. N. I. 97. — Bentk. Hist. lit. II. 803. — Bielski Vita Piar. 118.

JODŁOWSKI Joannes Casimirus. Via in regionem verae quietis. Quam magnis meritorum ac sapientiae passibus, Perillustris olim Clarissimus et admodum Reverendus Dominus D. M. Gabriel Profecki, S. th. Doctor et Professor, Collega major, ecclesiarum cathedralis Cracov. festorum Salvatoris Domini et B. V. M. Concionator, collegiatarum S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Decanus, Posnaniensis et Neosandecensis Cancellarius, Scholasticus Cureloviensis, parochialium in Zebrzydowice Praepositus, in Michałów Curatus, academicae coloniae in Pinczów Myszkovianae et contubernij Geloniani Provisor, S. R. M. Secretarius, inter vacunae ferias emensus est. Cuius, dum iusta funebria, summo omnium academicorum ordinum dolore, in basilica D. Annae peragerentur, a M. Joanne Casimiro Jodłowski, philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, ecclesiae collegiatae S. S. Omnium Canonico, lacrymabundo mentis oculo observata. Anno D. 1718 die 1 Augusti. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. Celsissimi Principis, illustrissimi et reverendissimi Domini Episcopi Crac: Ducis Severiae necnon Schol. Novodv. ord. typog: folio, kart 6 nlb.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

JODŁOWSKI Kamil od S. Józefa S. P. (ur. 1664 r. w Łańcucie, † 14 Paź-

dzier. 1718). Praeceptiones rhetoricae auctore P. Camillo Jodłowski a S. Josepho S. P. Varsaviae, 1702. w 8ce.

Encykl. Org. XIII. 402. — Bielski Vita 22.

JODŁOWSKI Stanisław. Epinicia ingenvis Adolescentibus Alma Mater Academia, Publico in loco dvm primis Laureis Àb Excellent. D. Nicolao Svlikowski, Coll: Minore Ordin: Eloqu: Profess: Insignirentvr, Per Stanislaum Jodłowski, eiusdem Laureae Candidatum D. D. Cq. Anno a Partu Virginis M.D.C.XLII. decantatv Clariss: D. Matthiae Mazurkowic, Collegae Maioris. Crac. Typis Valeriani Piątkowski. (1642). w 4ce, k. nlb. 8.

Przypis Krzysztofowi Sapeliuszowi kanon. krak. Na odwrocie tytułu czworowiersz pod herbem. Dalej wiersze Jak. Ustiensi, Jac. Vitelio. Ben. Więckowski. Poczem wierszem: II Valentino Szymański. III Stan. Sadowic. IV Matheo Orliński. V Greg. Zakrzowski. VI Adamo Żegadłowic. VII Gasp. Suchowic. VIII Joan. Rękawowic. IX Joanni Janaszowic. X Stan. Zyznowski. Na karcie ostat.: In stemma Academicum. Sub auspicii Adami Opatovii Rectoris.

Jocher 1399.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— In nomine SS. Triadis Amen. Quaestio de intellectus possibilis & agentis distinctione, ex Tertio Aristotelis de anima libro deprompta, et sub Felicissimis Auspicijs, Magnifici, Clarissimi & Excellentissimi, Domini, Domini, M. Francisci Roliński, Philosophiae &. Medicinae , Doctoris ac Professoris, Consulis Crac. & in Alma Vniversitate Crac. Generalis ac Vigilantissimi Rectoris Publicae ventilationi. In Collegio maiori, Lectorio DD. Theologorum. A M. Stanislao Jodłowski, Philosophiae Doctore & Professore, Contubernij Philosophorum Seniore exposita. Anno ab orbe redempto 1658 pridie Nonas Julij Cracoviae. Apud Viduam Lucae Kupisz, S. R. M. Typogr. fol., kart 2.

Jagiell.

— Simulachrum Meritorum, Illustris ac Magnifici Domini, D. Abrahami a Gołuchow Gołuchowski, Stężycensis, Visliciensis, &c. &c. Capitanei, Viri longè dignissimi et desideratissimi lugubri penicillo adumbratum, et in funere luci publicae ad inspiciendum, et serae posteritati contemplandum, Per M. Stanislaum Jodlowski, Artium et Philosophiae in Academia Cracouiensi Professorem expositum. Anno restauratae Humanae Salutis M.DC.XL.VII. (1647). IV. nonas Decembris. Cracoviae, apud Lucam Kupisz, S. R. M. Typogr. fol., kart 8.

Przypis Michałowi Zebrzydowskiemu miecz. koron. i Wojciechowi Maksymilianowi Żakowskiemu podsędkowi sandom.

Na odwrocie tytułu czworowiersze pod dwoma herbami. W tekście materyał do genealogii Gołuchowskich.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Torques Gemmis Virtutum praetiosissimis refulgens, corporis animiq; dotes condecorans ab alma Matre Academia ingenuis ac venerabilibus XLII. Viris, Secundam Lauream in Artibus et Philosophia prensantibus In universali Regni Poloniae Gymnasio Dum in frequentissimo Clarissimorum Hospitum confluxa, a Magnico & Clarissimo Domino D. Laurentio Smieszkowic, Philosophiae et Medicinae Doctore, Peraugustae Academiae Crac: Procancellario longè Dignissimo, & interea Generali eiusdem ac Vigilantissimo Rectore Licentiati renuntiárentur, Per Stanislaum Jodlowski, eiusdem Secundae Laureae Candidatum conflatus et amoris honorisq; causa oblatus. Anno Domini M.DC.XLVI. (1646). XI. Calen. April. Cracoviae, typis Piątkovianis. folio, 10 arkuszy.

Na odwrocie tytułu herb Lanckorońskich a pod nim 8 w. łac. Przypisał autor prozą Mikołajowi z Brzezia Lanckorońskiemu kanonikowi katedr. krakows. Poczynają się podziękowania dla professorów egzaminatorów. Otrzymali drugi wieniec:

1 Aleksander Rzzowski, 2 Jacek Mieszkowski Widawczyk, 3 Albert Nowakowic, 4 Krzysztof Stellanowicz, 5 Szymon Wacławski Zychlinius, 7 Kasper Krynca Krakow. 8 Jędrzej Sprochowski Krakow., 9 Jędrzej Tomaszczyk, 10 Franciszek Trzeciak, 11 Albert Włodkowic, 12 Maksymilian Czarniecki, 13 Jędrzej Niedziałkowic, 14 Jan Jakszan, 15 Adam Slizowic, 16 Michał Domżał, 17 Szymon Olewicki, 18 Jan Godziemba, 19 Franciszek

Jngliss, 20 Szymon Kampian, 21 Stanisław Kazimierz Frankowic, 22 Jędrzej Boemius, 23 Jan Michalski, 24 Sylwester Urbanowic, 25 Jan Wojnarski, 26 Stafan Gosecki, 27 Albert Nuceryn, 28 Jan Nykłoszowski, 29 Jakub Reynecker, 30 Jakób Kraus Lwowianin, 31 Jan Karpiński. 32 Jan Sieprawski. 33 Tomasz Brzeźnicki, 34 Stanisław Giermucki, 35 Michał Gallo, Prędoszowic, 36 Jan May, 37 Hieronim Conrad Krakow.. 38 Samuel Formankowic Krakow., 39 Jan Blaszkiewic, 40 Paweł Mamrowic, 41 Jan Dziedzic, 42 Sebastian Ludwik Mazowski, 43 Szymon Stanisław Krakowski. Na końcu berła akademii a pod niemi 8 wier. łac. podpisał Jerzy Kęnc uczeń filozofii.
Jocher 1412.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Piskorski Sebest. (Virens 1760).

Jodocus ob. Harlemeus Theodorius.

Jodoci Clichtovei Neoportunensis ob. Faber Stapulensis J. Introductio in libr. de anima Aristotelis (1518).

Jodocus Decius ob. Decius Jodocus.

Jodocus P. ob. Botsaccus J. (Grundfest 1663).

Joël Propheta ob. Szymonowicz Szymon (1593).

JOEL Sirkus z Krakowa. Bajis Chudesz. [Nowy dom. Zbiór przepisów rabbińskich, streszczony z całej literatury talmudowej przez Jacoba ben Ascher]. Druk. w Krakowie, u Menacha Meiselsa, roku 5391 (1631). 5395 (1635). 5398 (1638). 5399 (1639). Tomów 4. folio. Bibl. Zyg. Pusłowskiego.

Joenisch Gottl. Enoch ob. Janocki J. Dan. (Briefe 1745) — Warschau (das frohlockende).

Joerdens Peter Gottfried ob. Kosicki (1788).

(Joergens A. M.). Trost-Ode über den Abschied Annen Marien, Johann Jörgenssen liebsten Töchterleins. B. w. r. w 4ce.

Johann Adolph Pfaltz Graff bei Rhein in Baiern ob. Accord (1659) — Transumpt zweyer Schreiben (1659) — Vraghe (1657).

Johannes Basilius ob. Łasicki Jan (Apologia).

Johann Caesar ob. Sackpfeiffe (1646).

Johannes Cracoviensis de Hasfurt ob. Hasfurt (Pronosticon 1491—2).

JOHANNES Erasmus Antverpiensis Socinianin z Salzwedel. Antithesis doctrinae Christi et Antichristi de uno vero Deo. Typis Alexii Rodecki a. 1585. B. m. w 8ce. Warsz. Uniw.

— Toż:... Editio secunda cum refutatione Hieronymi Zarubii. Neostadii 1586. w 4ce.

— Scriptum ad Faustum Socinum pro Jesu Christi praeexistentia antesaeculari, editum cum F. Socini responsione. 1584.
Sandius Biblioth. antitrinitar. str. 87—8. — Wiszn. H. lit. IX. str. 87—8.

Johann Ernest ob. Kurlandya (Consignatio 1765).

Johann Heinrich Albrecht ob. Albrecht (1783) — Kaufmann (1783).

Johannes Philemon ob. Wiliam Stanisław z Kaliszan (Disputatio 1649).

Johannes Sigismundus ob. Jan Zygmunt (1618).

Johannitae ob. Strubycz Maciej (Matthiae Strubyczii Livoniensis 1727).

John III ob. Sobieski Jan III (1684).

Jolanta ob. Cybulski H. Franc. (1775) — Kiełkowski Maurycy (1723).

JOLLI J. G. Dr Medycyny. Histoire de Pologne et du Grand Duché de Lituanie. Depuis la fondation de la monarchie jusque à présant. Ou l'on voit une relation fidele de ce qui s'est passé à la dernière élection. A Amsterdam. Chez Daniel Pain, Marchand libraire, sur le Voorburgwal, proche du Stilsteeg. 1698. w 12ce, k. 8, str. 457. i k. 7.
W przedmowie autor powołuje się na źródła, które są Kromer, Miechowita, Guagnin, Erazm Stella w opisie Prus, Hauteville, Buzardiere (tak). — 2de Partie od str. 112 obejmuje: Histoire des rois de Pologne.
Bentk. II. 731. — Lengnich. — Barbier Diccion. des anon. II. 7763. — Querard La France Lit. 1830. IV. 232. — Załuski Bibl. histor. str. 76. 81. — Gołębiowski Ł. 228.
Czartor. — Jagiell — Krasińs. — Ossol.

— Histoire des rois et du royaume de Pologne et de Lituanie. Amsterdam, D. Pain, 1699. w 12ce. Tom I. stron 274 i kart 8. T. II. str. 256 i k. 2.

Załuski (Bibl. str. 81) pisze o Jollim co następuje:
„Massuet Piotr wydał anonyme Augusta II w Londynie życie, a pod swojem w Amsterdamie imieniem, jest odmienny w obu edycyach. Jeden Massuetowi przypisują, drugi zaś panu de Beaumarchais. W pierwszym tomie życia te, które są królów polskich dawniejszych, wybrane są z książki pana Jolli i przedrukowane. Tak tedy sądzę, pierwszy tom jest pana Jolli, drugi i trzeci pana Massuet a czwarty zaś i piąty jest pana de Beaumarchais".

Warsz. Uniw.

JONAE Salanus Nicolaus. Ωδὴν ἐπαινετικὴν cum Serenissimus et potentissimus Dominus Carolus Gustavus Svecorum, Gothorum, Wandalorumq. Rex, Magnus Dux Finlandiae, Dux Scaniae, Esthoniae, Careliae, Bremae, Verdae, Stetini Pomeranorum, Cassubiae et Wandaliae, princeps Rugiae, Dominus Jngriae et Wismariae. Nec non Bavariae Palatinus Comes ad Rhenum, Juliae, Cliviae, et Montium dux — Martem — Borussiacum dubium — prudenter conciliens, Polonicum fatigatum — gloriosè suspendens, Ruthenicum, anhelum — animose relinquens, Danicum, castigatum — victoriose sistens, Svecicum triumphantem — feliciter reducens, Ab ordinibus regni Gothoburgi congregatis maximo applausu et unanimi pioq. voto 23 Martij Anno 1658 excipiebatur, subjectissimae gratulationis ergo Holmiae modulabatur Nicolaus Jonae Salanus, philos. L. Holmiae, impr. Ignatius Meurer. 1658. w 4ce, ark. A—B_4.

Jagiell.

JONAS Johannes. Acclamatio Const. Ferbero. (Bez w. m. i r.). folio.

Jonas propheta ob. Dantiscus Joannes (1577) — Leopolita Gabryel (1618) — Kuczborski Mik. (Niniwa 1572) — Kuchler Jac. (Historia 1551. 1566).

Jonas Sarmaticus ob. Blosius M. (1617).

Jonas Tomasz ob. Historya (1770).

(Jonasch Johann Gotlob). Justifikacya z strony Szl. Tomasza wiele kleynotów St. Brunona u niego zostało się y gdzież te kleynoty, y iakim sposobem są od J. P. Jonascha odebrane spisana R. 1783. na satysfakcyą Dekretowi Sądów J. K. Mści Asses. Koronnego zapadłemu. folio (?), kart nlb. 2. z Supplementem do Summaryusza.

Warsz. Uniw.

Jonasch ob. Lafontaine F. L. (Chirurgisch 1792).

Jonasson Henricus ob. Messenius Joh. (1610).

Jonaszewicz Christophorus ob. Wanatowski Michał (Conclusiones 1736).

Jonathas. Tragoedia. Acta à Perillustri Juventute Almae Academiae & Universitatis Vilnensis Soc. Jesu, Anno post Christum natum 1753. Die (1 Mart. dopisane). Bez m. dr. (Wilno 1753). w 4ce, k. nlb. 2.

Bez osobnego tytułu. Program dyalogu w 5 aktach. Personae: Casimirus Zabłocki fil. Thes. Brest., Bonif. Pozniak f. Succam. Oszmian., Leo Soroka f. Ensif. Oszm., Jacobus Brunow fil. sub dap. Brasl., Ign. Karp fil. Praef. Polep., Eberhardus Willemssen f. Pincer. Brasl. W Epilogu prodiit in scenam chorus militum.

Jagiell.

Jonatas ob. Jaworski Stanisław (1746) — Mirecus (Mirecki) Fr. (zmartwychwstał 1609) — Ofiara (1767).

JONES Paul (pseud. Burliabled). La vie de Louis XVI depuis son avenement à la couronne jusqu'au 24 août 1774 exclusivement, jour à jamais memorable pour la France, en forme de drames, ou conversations interessantes, en trois personnages distingués et ornée de plusieurs anecdotes secréttes par M. le Prince de Burliabled. A Londres chez P. Aimsly 1775. w 8ce, str. 128.

Rozmawiają: Le Prince de Burliabled Polonois, Le Comte de Richisberwish Polonois, Le Baron de Greslau Russe.

JONES Stephen (1763 † 1827). History of Poland, from Its Origin as a Nation to the commencement of the year 1795. To which is prefixed an accurate account of the geography and convernment of that country and the

customs and manners of its inhabitants.

What is all war, but more diffusive robbery
Made sacred by sucess. What object swells
A Monarch's higneftam? Increase of power
And uniwersal sway. This glorius end
All means must sanctiphy that can secure.
Mallet.
That prince ute sees his country laid in ruins,
His subjects pereshing beneath the sword
Of foreigne rage, who sees and cannot save them,
Is but se preme in misery.
Thomson.

London Printed for Vernor and Hood, Birchin Lane, Cornhill. 1795. w 8ce, str. VII, k. 2 nlb., str. 500. Index kart 8 nlb. [Przed tytułem portret Kościuszki, przed tekstem mappa w 4ce, z nadpisem: Poland with the dismembered Provinces and Prussia. London Published as the Act directs Feby 12. 1795. By Vernor et Hood, Birchin-Lane. Cornhille].

Przedmowę podpisał S. J. Tu wspomina ingenious Mr. Coxe. Od str. 303 idą czasy Stanisława Augusta. Dzieło to należy do rzędu tych, które się tworzą w niektórych okolicznościach: Polska interesowała całą Europę, autorowie więc i drukarze dogadzali ciekawości publicznej, wydawaniem najlichszych ramot. O tem dziele dość powiedzieć, że między źródłami, z których autor czerpał, a które rejestrem w przedmowie wymienia, nie znajduje się żaden historyk Polak, a z cudzoziemców jeden tylko X. Partenay. Autor powiada, iż nie szczędził pracy w wyłuszczaniu sprzeczności jakie w swoich źródłach znalazł. I dziwić się temu nie należy; wszystkie dzieła, które wymienia, pisane są przez nieświadomych dziejów Polskich.

Sidney Diccionary 1892. XXX. str. 162.
Czartor. — Jagiell.

JONESNAU Józef. Stan miasta J. K. Mći Wschowy pod słodkiem panowaniem nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla Miłościwego na komissyi dobrego porządku za zdaniem prześwietney Rady przy boku J. Król. Mci nieustaiącey, podług praw koronnych wyznaczoney pod prezydencyą J. W. Józefa Mielżyńskiego Woiewody na teraz Kaliskiego, w przytomności Franciszka Ant. na Kwilczu Kwileckiego Starosty mieyscowego y innych JJ. Ww. Komissarzy J. K. Mci w akcie wymienionych zebrany, ułożony y spisany. w Lesznie nakładem Samuela Teofila Pressera 1783. folio, 1 k. nlb., 330, 8, 56 stron, 16 k. nlb., 47 str., 1 k. n., 16 str., 4 k. n., 7 str. i 21 kart nlb.

Łukaszew. Hist. szkół IV. 188. Akad.

Jongh (de) J. ob. Aubert (1770).

JONINI Gilbert Arvernus S. J. († 9 Marca 1638). Lyrica Gilberti Jonini Arverni è Societate Jesu. Siue Odarum libri IV et Epodon I. Ad illustriss. et Reuerend. Dominum, D. Petrvm de Fenovillet, Montis Pessulani Episcopum. Coloniae Agrippinae Sumptibus Bernardi Gualtheri. Permissu Superiorum. B. w. r. (1630). w 8ce, str. 225.

Mieści poezye nas dotyczące: Sigismundi Poloniae Regis Trophaea. Virtutem acies sub Sigismundi signis pugnat. Ode IV. (str. 61). Victoria Sigismundum coronat. Ode V. (s. 65). Pietas Sigismundo triumphum adornat. Ode VI. (s. 69). Religio Sigismundo aras promittit. Ode VII. (s. 73). Fama Sigismundo aeternitatem pollicetur. Ode VIII. (s. 76). Razem 4 ody na cześć Króla. — Mathiae Sarbievio poetae lyrico polono. Ode XIII. (s. 114). Ad B. Barbaram in Turri clausam, Poloniae nomine. Ode XVI. (s. 119). B. Stanislao Sacram Hostiam Angeli praesente B. Barbara ministrant. Ode XXII. (str. 124). Ad Albertum Miciski Ode XV. (s. 149). Ad Beatam Barbaram ut fulmen avertat. Scripta Polonorum nomine. — Approbata na druk jest Romae 8 Novembris 1629. W przedmowie wypowiada do czego różne wiersze stosował. Między innemi powiada: In aliis carminum generibus, in quibus major libertas est, ea sed modice sum usus. In trophaeis Regis Poloniae quia tactum est carmen ad modos musicos, ode secunda de industria lege soluta est et ad musicae ingenium accomodata etc.

Jagiell.

— [Odarum V ad Sigismundum Regem]. (Na końcu:) Romae typis Francisci Corbelletti M.DC.XXIX. Superiorum permissu. (Brak tytułu). fol., k. 1 i str. 20.

Dedykacya od str. 1—4: Sigismundo III. Poloniae Regi ... Nicolaus de Smogulec Smogulecki F. zaczynająca się: Secundam et quadragessimam Sigismundi de barbaris hostibus victoriam Poloni numerant. Dalej powiada: Neque vero adulationum lenocinio et poeticis coloribus opus mihi fuit, cum ea domi forisque gesseris, quae liberum nobis esset dicere, audire tibi gloriosum. Patere ergo me Regii nominis

fulgore aliquam umbratili, literatequae pugnae lucem accessere. Do autorstwa wierszy nie przyznaje się: łożył tylko na ich druk. Są tu ody: I Virtutum acies. II Victoria Sigismundum coronat. III. Pietas Sigismundo. IV Religio aras promittit. V Fama aeternitatem pollicetur. Te pięć wydanych Ciampi Bibliogr. podaje pod: Smogulecki Nicolai odae quinque ad Sigismundum III dedicatae.

Bohomolec umieścił te ody w wydaniu pism Sarbiewskiego (Warszawa 1769. w 4ce, od str. 51—70). Przełożył je na polskie Kondratowicz i zamieścił w swych Przekładach poetów, Wilno 1852. w 8ce, T. VI.

Bohomolec wyraził domysł autorstwa Sarbiewskiego a to z racyi, iż Smogulecki bawiąc w Rzymie za młodu, przyjaźnił się z Sarbiewskim. Anioł Durini w wydaniu dzieł Szymonowicza r. 1772 str. 26, mianuje autorem tych ód Gilberta Jonina i temuż przyznaje list do króla. Potwierdza toż samo Zubowski, który w dziele: Zebrany wiersz 1786. T. I. str. 16—44, umieścił tłumaczenie polskie tych V pieśni, przyznając je wyraźnie Joninowi w przypisku: „Gilbert Jonini z Awernu S. J. sławny grecki y łaciński Poeta, mieszkaiąc na ten czas w Rzymie ten wiersz napisał y tamże drukował. Ale tey edycyi Rzymskiey barzo iest rzadki Exemplarz. Znayduie się w Akademii Wileń. Bibliotece. Zaś in Collectione Odarum tegoż autora edycyi Lugduńskiey 1630 iest także lib. II. Oda 4, p. 46 titulo: Sigismundi Poloniae Regis Trophea. Znał Sarbiewskiego etc., do którego pisał także wiersz Libr. 3. Ode 13, pag. 96. Być może, iż Mikołay Smogulecki Sta Nakielski, potym Jezuita, wtedy chłopięciem będąc w Rzymie, Jonina słuchał wykładów i Zygmuntowi III ofiarował wiersz ten w r. 1629 z chęci i daru nauczyciela".

Jagiell.

Jönisch Gottl. Enoch ob. Janozki Joh. Dan. (1745).

Jonisz X. Soc. Jesu ob. Switkowski P. (Magazyn R. II. 1785).

Jonnass Jan ob. Karer S. (1783).

JONSAC. Histoire de Stanislas Jabłonowski Castellan de Cracovie, Grand General des Armees de Pologne en IV Tomes. Ouvrage intéressant, et qui peut servir de suite à l'Histoire de Sobieski de Mr. l'Abbé Coyer. Par Monsieur de Jonsac de l'Academie des Arcades. Tome I. Exegi monumentum aere perennius. Hor Od. Leipsic imprimé Mr Guillaume Gottlob Sommer MDCCLXXIV (1774). w 4ce Tom I. k. 11, str. 186; Tom II. str. 206; Tom III. str. 182; Tom IV. str. 100.

Dedykacya do Xcia Jabłonowskiego Wojew. Nowogr. z przedmową: Précis du Gouvernement de Pologne i wstępem. T. IV. ma tytuł: Pieces justificatives pour servir de preuve à la vie du Grand Jabłonowski, z portretem Jabłonowskiego i tablicami, na których są plany różnych fortec. Pierwsze trzy tomy zawierają w sobie XI ksiąg. Całe dzieło wytwornie wydane, widocznie staraniem Jabłonowskiego i zapewne z przeważnym jego udziałem, bo Jonsaca literatura francuzka nie zna.

Heincius i inni niemcy przypisują to dzieło Gabr. Franc. Coyerowi.

Pièces Justificatives obejmują: Diplome du Roi Jean Casimir 1664. Du Roi Jean III. Wyciągi czerpane z dzieł: Fil. Avril, Pawła Ricaut, Memoires Gasp. Chavagnac, z Chassepola, Beaujeu, Dalerac, Massuet, K. Wieruszewski, Lengnich, Załuski, L. Frizon. Poczem wiersz łaciński: Magni Polemarchi imago. (s. 81—94). Kończy dzieło: Dette de la republique due au Jabłonowski. Pretensya wynosiła 7 milionów złotych.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Krasińs. — Wilno — Ossol.

— Toż:... 2de edition (edycya tytułowa). T. I—IV. Leipsic 1784. w 4ce.

Chłęd. Spis 119. — Encykl. Org. XIII. 427. — Gołębiows. O dziejop. 161. — Bentk. Hist. lit. II. 778.

— Życie Stanisława Jabłonowskiego, Kasztelana Krakowskiego, Hetmana W. Kor. z francuzkiego na język polski przełożone. w Warszawie, u P. Dufoura Konsyl: Nadwor: druk: J. K. Mci i Rzpltey, Dyrektora druk: Korp: Kad: M.DCCCLXXXIX (1789 a nie 1889!). w 8ce. T. I. kart 15 nlb. i od str. 15—355 (książka I—V). T. II. 1790. w 8ce, str. 376. T. III. (chociaż na tytule II nazwany). w 8ce, str. 252.

Te trzy tomy zawierają tylko X ksiąg.

Tłumacz polski położył na czele odezwę Do Narodu (str. 8), a w dedykacyi do Tadeusza Jabłonowskiego podpisał się literami A. T. Autora oryginału nie wspomniał. W przedmowie Do Narodu, autor na 8 miu stronnicach powstaje gwałtownie przeciw Rossyjskiej przewadze i Semiramidzie północy, i pisze że postanowionem jest aby Stanisław Aug. był już ostatnim królem Polski.

Litery A. T. znaczące tłumacza, mogłyby być Alberta Turskiego, który tłumaczył

Russa O rządzie polskim, i odznaczał się śmiałością swoich przekonań.
Branic. — Dzików — Jagiell. (T. I). — Ossol. — Zielińs.

(Jonston Alexander). Redauspicato Hymenaeo Alexandri Jonstoni etc. Vidui et Dorotheae Scultetiae Virginis lectissimae. Annno Salutis MDCXLV. 14 Februarij. Votiva Litamina nuncupavere amici. Lesnae Typis Danielis Vetteri, Gymnasii Typographi. (1645). w 4ce, ark. sygn. Aiij—Ciij.
Wiersze łacińskie i niemieckie.
Wrocławs.

JONSTON Jan (1603 † 1675, dnia 29 Września). Historische Beschryvinge van de Diaren. Amsterdam 1660. fol.
Katal. Janss. 1679.

— Nauncurige Beschryving van de Natur ..... met Koperplats. Amsterdam 1760. folio.
Jestto przekład przez M Grausiusa dzieła: Theatrum omnium animalium.

— De communione veteris Ecclesiae, syntagma. Ex Bibliotheca Johannis Jonstoni, Doct. Medici. Amstelaedami, ex officina Elzeviriana. A MDCLVIII. (1658). w 12ce, str. 235.
Dedyk. Aug. et Sig. de Lignitz, Daw. a Schreinitz, Gabr. a Hundt, Sigis. a Nostits
Jocher 8135. Jagiell.

— Johannis Jonstoni Doctoris Medici ad Generosum Dominum Johannem Schlichtingk de Bukowiec, Terrae Wschovensis Iudicem praematurum filii primogeniti obitum lugentem Consolatio. Bez wyr. r. i m. (Na końcu dat.:) Ex Musaeo VI Junii MDCXXXIX (1639). w 4ce, k. 4 nlb.
Ossol. — Wrocławs.

— Dissertatio consolatoria ad .... Johannem Schlichting de Bukowiec, terrae Wschowensis judicem ... filiae ... obitum lugentem. (Bez wyr. r. i miejs.). w 4ce, str. 8.
Ob niżej : Supra paradoxum.

— Enchiridii nosocomici generalis et specialis libri VIII. (B. m. dr.) 1625. w 8ce.

— Enchiridion Ethicum ex sententiosissimis dictis concinnatum et in libros tres distinctum. Lugduni Batavorum Ex Officina Elseviriana, CIƆIƆCXXXIV. (1634).
Wrocławs.

— Toż:... Secunda editio. Lugduni Batavorum 1642. w 24ce.

— Toż:... Lugduni Batavorum 1658. w 12ce.

— Enchiridion Ethicum ex sententiosissimis dictis concinnatum, et in Libros tres distinctum. Bregae Silesiorum Sumptibus Casparis Mülleri, Typis vero Tschornianis excusum Anno CIƆIƆCLVIII. (1658). w 8ce, kart nlb. 2, str. 218.
Miejs. Wrocl.

— Ephorus nobilis et orthodoxus. (Varsaviae?) 1631.

— De festis Hebraeorum et Graecorum schediasma. Vratislaviae. Sumptibus Viti Jacobi Trescheri MDCLX. (1660). w 12ce, kart 2, str 113.
Toż w Thesaurus Antiqq. Graec. Gronovii. T. VII. str. 871 nast
Dedykacya Melch. Frid à Kanitz et Danieli Tschepconi affini suo.
Jocher 840 (Vratisl. et Jenae).
Jagiell. Krasińs. — Ossol.

— Toż:... Editio Secunda, Cui accesit Lectionum philologicarum Miscella. Jenae, Sumptibus Viti Jacobi Trescheri, Bibliopol. Vratislav. Typis Johannis Nisii, MDCLXX. (1670). w 8ce, k. 2, str. 458. (Od str. 450 są Addenda).
Od str 165 idą: Lectionum Philologicarum miscella
Dedykacya Henrico Frey a Freycufels compatrui. Jagiell

— Toż:... Jenae 1688. w 12ce.

— Histoire naturelle et raisonnee des différens oiseaux qui habitent le globe. Traduite du latin de ... Considérablement augmentée. Le tout orné de quatre-vingt-cinq Planches, divisé en deux parties, dont la premiere traite des oiseaux de la mênagerie du roi; la seconde, est l'ouvrage même de Jonston. Pour servir de suite à l'histoire des insectes et plantes de Mademoiselle de Merian. Paris, Desnos 1773. folio max.
Czartor.

— Dendrographias sive historiae naturalis de arboribus et fructuibus tam nostri, quam peregrini orbis libri decem figuris aeneis adornati. Johannes

Jonstonus Med. Dr. concinnavit et ex veterum ac neotericorum commentariis propriáque observatione summa fide recensuit. Adjectus est in fine Operis Index locupletissimus. Cum gratia et privilegio Sacr. Caesar. Majestatis. Francofurti ad Moenum Typis Hieronymi Potichii Sumptibus haeredum Matthei Meriani Anno MDCLXII. (1662). fol. kart 9 nlb., str. 477, Index kart 14, spis tablic k. 1, tablic na miedzi rzniętych 157.

Pierwszy tytuł jest rycinowy:

(Rycina wyobraża niewiastę z maczugą w prawej ręce a lewą wskazuje ona na kolumnę, na której napis:) Historia Naturalis De Arboribus Libri X. Cum aeneis figuris. Johannes Jonstonus Med. Doctor conncinnavit. Francofurti ad Moenum Impensis Haeredum Mathaei Meriani. (Pod ryciną napis:) Mathaeus Merian. inuenit, Melchior Küsell sculps:

Dedykacya Lodovico Duci, Silesiae Principi. Podaje terminologią łacińską i niemiecką. Materyału do polskich drzew i roślin nie ma tu.

Berlińs. Uniw. — Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Toż:... libri X. ..... ob raritatem denuo imprimendos suscepit F. J. Eckbrecht. Heilbrunae, 1768. fol. T. I. 4 księgi i 63 tablic. T. II. 1769. 6 ksiąg i 127 rycin.

— Historiae naturalis de avibus libri VI. Cum aeneis figuris. Johannes Jonstonus Medicinae Doctor concinnauit. Francofurti ad Moenum Impensis Math. Merian 1650. fol. str. 227.

— Toż:... str. 168, ark. 2 rejestru i tablic 62.

Dedyk. Jakub. Hieron. oraz Hyac. Rozdrażewskim. Dzików. — Ossol.

— Historiae naturalis de avibus libri VI. cum aeneis figuris. Amstelodami apud Joannem Jacobi fil. Schipper MDCLVII. (1657). folio, str. 160. tablic 62.

Przypis Hieronimowi i Jackowi Rozdrażewskim kaszt. kalis.

Warsz. Uniw.

— Toż:... Heilbrunae 1756.

Ob. niżej: Theatrum universale.

— Historiae naturalis de Exanguibus Aquaticis libri IV. Cum figuris aeneis. Joannes Jonstonus Medic. Dr. concinnavit. Francofurti ad Moenum impendio Mathiae Meriani. 1650. fol. str. 78 i tabl. XX.

— Toż tamże:... fol. str. 75, kart 12 nlb., tablic z fig. 67. (Tytuł sztychowany).

Dedyk. do Wilchelma Bonara Reginae Chiliarcham et Glogoviensis praesidii praefectum.

Chreptow. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Historiae naturalis de exanguibus aquaticis libri IV cum figuris aeneis. Joannes Jonstonus Med. D. concinnavit. Amstelodami sumptibus Johannis Jacobi Schipperi, MDCLV. (1655). fol. str. 58, Index k. 1 i tablic 20.

Jagiell.

— Toż samo, z datą 1665.

Chreptow. — Ossol.

— Historiae naturalis de insectis libri III cum tabulis XXVIII. Francofurti imp. Mat. Merian 1653. folio.

— Historiae Naturalis de Insectis Libri III. De Serpentibus et Draconibus Libri II. Cum aeneis figuris. Joh. Jonstonus Med. Doctor concinnavit. Francofurti ad Moenum Impensis Haeredum Merianorum 1657. folio, str. 200 i 40, nlb. 10, tabl. z fig. 40.

Dedykow. XXtom śląskim: Georgio, Ludovico, Christiano. Przedmowa podpisana: Dabam Lessnae 10 Junii 1652.

Dzików. — Ossol.

— Toż:... tenże tytuł (w miedziorytowej rycinie). Amstelodami, apud Joannem Jacobi Fil. Schipper M.DCLVII. (1657). w 4ce, k. 3, str. 147 i tablic XXVIII.

Jagiell.

— Historiae Naturalis de piscibus et cetis Libri V. Cum aeneis figuris. Johannes Jonstonus Medicinae Doctor concinnavit. Francofurti Ad Moenum Impensis Matthaei Meriani. 1650. folio, str. 228, tablic 47.

Przypis Wilchelmowi VI Landgraf. Hesk. Przedmowa z Leszna 1649. Ossol.

— Toż:... tamże, z datą r. 1651.

— Tenże tytuł:... Amstelodami apud Joannem Jacobi fil. Schipper MDCLVII.

(1657). fol., str. 160. Tablic z figurami XLVII. Tytuł w rycinie.

Dedyk. Wilchelmowi VI Landgr. Heskiemu.
Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Historiae naturalis de Quadrupedibus libri V. cum aeneis figuris. Johannes Jonstonus Medic: Dr. concinavit. Francofurti ad Moenum impensis haeredum Mathaei Meriani. folio, str. 231 i ark. rejestru, z 80 tablicami zwierząt.

Część I dedyk Bogusławowi Hr z Leszna podskarb. kor. Wrocławs.

— Toż:... Amstelodami MDCLVII. (1657). folio, str. 163, Tablic z figurami 99

Dedyk. Bogusł. Leszczyńskiemu.
Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Historiae Naturalis de Serpentibus Libri II. Johannes Jonstonus Medicinae Doctor concinavit. Francofurti ad Moenum Ex Bibliopolo Haeredum Merianorum Anno 1653. fol. str. 40.

Ossol.

— Toż:... Amstelodami, apud Joannem Jacobi fil. Schipper Anno MDCLVII. (1657). fol. str. 27, tablic XII.

Przypis Arnoldowi przeorowi w Libussie. Jagiell.

— Toż:... z datą roku 1665.

— Toż:... Heilbronnae apud F. Jos. Eckebrecht 1757. folio.

— Historia universalis civilis et ecclesiastica, res praecipuas ab orbe condito ad annum 1633 gestas brevissime exhibens. Lugduni Batavorum apud Georg. von der Marte 1633. w 12ce, ark. 11.

— Toż:... tamże, 1638. w 12ce, $9\frac{1}{2}$ ark. oprócz dedykacyi i spisu rzeczy.

Dzieło to było przez lat przeszło 60 w szkołach Leszneńskich używane.

— Toż:... ad annum 1633 gestas breviter exhibens. Editio postrema emendata, Amsterodami, apud Joh. Janssonium junior. w 16ce, str. 310.

Dedyk. Władysławowi z Leszna wojewodzicowi Bełsk. i Alexandrowi Schlichtighowi. Branic.

— Toż:... ad annum 1633. Editio postrema emendata. Amsterodami apud Ludovic. Elzevirium 1641. w 16ce, k. 8 i str. 309.

Przypisał Władysławowi hr. na Lesznie, Wojewodzicowi Bełskiemu i Alexandrowi Schlichtighowi synowi Jana Schlichtigha z Bukowca Sędziemu Ziem. Wschowskiemu, uczniom szkoły w Lesznie; datow. w Lejdzie 1 Marca 1633 r.

Akad. — Czartor.

— Toż:... Lugduni 1657. w 8ce. (Catal. Janss. 1679).

— Toż:...ad Annum 1633. Nunc aucta et continuata ad annum 1672. Addita est Applicatio genuinae Historiae tum civilis sub Quatuor Monarchiis ad Colossum Danielicum, tum ecclesiasticae ad Prophetiam Apocalipticam. Francofurti Impensis Laurentii Sigismundi Corner Lipsiens. Anno 1672. w 12ce, k. 8, str. 258.

— Toż:... Francofurti 1678. w 8ce.

— Toż:... Francofurti 1690. w 8ce. (z dodatkami do tegoż roku).

Branic.

— Toż:... Lipsiae 1690. w 12ce.

— An history of the constancy of nature. London, Streater 1657. w 12ce.

Czartor.

— An history of the wonderful thing of nature rendered into English by u Penon of quality. London, Streater 1657 folio. Czartor.

— Johannis Jonstoni Poloni Philos. et Medici Lesnensis Horae subcisivae seu rerum toto orbe, ab Universi exortu, gestarum, idea. Pars prima Historiae Antemonarchicae Seu Rerum ab exortu mundi ad regni Judaici excidium, gestarum Ideam, libris IV exhibens. w 8ce, kart nlb. 7, str. 142.

Pars secunda. Historiae Universalis Monarchiarum Orientalium seu Rerum ab excidio regni Judaici ad finem Monarchiae Macedonianae gestarum Ideam libris III exhibens. Lesnae, typis Wigandi Funccii anno M DCXXXIX (1639). w 8ce, kart nlb. 3, str. 218.

Pars I. dedyk.: Jędrzej. Opatowi i Janowi Wojew. Leszczyńskim. Pars II. Bogus. Leszczyńskiemu Wojew. Bełs.

Czartor. — Jagiell. (Cz. II). — Krasińs. — Ossol.

— Idea Higieines recensita. Libri II. Johannes Jonstonus Medicinae doctor cum cura revidit. Jenae Sumptibus Viti Jacobi Trescheri Bibl. Vratisl. Typis Johan. Nisii, a. 1661. w 12ce, k. 11, str. 396. Warsz. Uniw.

— Toż:... [2gie wydanie] (bez wiedzy autora). Francofurti ad M. 1664. w 12ce.

— Toż:... [3cie wydanie]. Amstelodami 1674. w 12ce.

— Idea universae Medicinae practicae Libris VIII absoluta. Joh. Jonstonus Medic: D. concinnavit. Amsterodami per Ludovicum Elzevirium. 1644. w 12ce, k. 6, str. 759 i k. 7.

Dzików — Ossol.

— Toż:... libris octo absoluta. Joh. Jonstonvs Med. D. concinnavit. Superiorum permissu et privilegijs. Venetiis. MDCXLVII. (1647) sub signo Minervae. w 8ce, kart 4, str. 580 i Index.

Dedykacya: Friderico Wilhelmo. Mieści Lib. I de morbo L. II str. 58; de tumoribus (na str 86 de plica): L. III s. 102: De febribus L. IV s. 153: De morbis capitis. L. V s. 182: De morbis medii ventris. L. VI s. 341: De m. infimi ventris. L. VII s. 554: De m. venenatis. L. VIII s. 567. De m. puerorum. Od str. 575: Conclusio. Jagiell.

— Toż:.. Libris XII absoluta editione hac quatuor accessere. Joh. Jonstonus Med. Dr. Concinavit. Amstelodami Apud Ludovicum Elzevirium. Anno 1648 w 8ce, str. 14 i 756.

Przypis Fryderykowi Wilhelmowi księciu Brandenburgs

Ossol. — Raczyńs. — Tow. lek. Warsz.

— Toż:.. Amstelodami 1652. w 8ce.

— Toż:... libris XII absoluta. Editio novissima prioribus auctior et emendatior. Francofurti. Joan. Gothofr. Kempffer 1664. w 8ce, str. 700.

Czartor.

— Toż:... Amstelodami 1664.

— Monumentum exequiale perantiquae et nobilis prosapiae Georgii Zawadzki. Bethaniae 1625. w 4ce.

Jest tu także Paw. Perskiego elegia na śmierć Jerzego Kurzbog Zawadzkiego.

— Naturae Constantia: seu Diatribe in qua, per posteriorem temporum cum prioribus collationem, Mundum, nec ratione sui totius, nec ratione partium, universaliter et perpetuo in pejus ruere, ostenditur. Amsterdami, apud Guilielmum Blaeu M.DC.XXXII. (1632). w 12ce, str. 182 i 3 karty.

Dedykacya do Andrzeja i Rafała Hrabiów z Leszna Leszczyńskich, oraz do Jerzego z Konar Słupeckiego, kasztelanica Lubelskiego, datowana z Leydy tegoż roku. Niewiedzieć skąd Bentkowskiemu przyszło o tem dziełku Jonstona zrobić uwagę: „ani na tytule ani w środku nie ma mowy o czterech monarchiach“ chociaż to jest taż sama edycya, którą on wymienia. Celem tego pisma Jonstona jest pokazać, że ze wszech względów świat, to jest ziemia nasza i jej stworzenia, wcale się nie nakłaniają do jakiegoś powszechnego upadku i zniszczenia jak to wielu bardzo utrzymywało. Anglik Jerzy Haukwill Doktor Teol. wydał w tej materyi obszerny traktat po angielsku, który Jonston przetłumaczył i przelał swoim sposobem na język łaciński. Propozycye, których w ciągu tego dziełka dowodzi są: I. Mundum ratione sui totius non labi perpetuo in deterius. II. Non ratione coeli. III. Non ratione elementorum. IV. Non ratione mixtorum tam inanimatorum quam animatorum irrationalium. V. Non ratione hominis. Jagiell.

— Tenże tytuł:... Amstelodami apud Joannem Janssonium M.DC.XXXIV. (1634). w 12ce, k. 3 i str. 132.

Dedyk. Andrzejowi Rafałowi Leszczyńskim wojewodzicom i Jerzemu z Konar Słupeckiemu kasztelanicowi lubelskiemu.

Dzików — Jagiell.

— Notitia regni vegetabilis seu plantarum a veteribus observatorum cum Synonymis graecis et latinis obscurioribusque differentiis in suas classes redacta series Lipsiae. sumptibus Viti Jacobi Trescheri, typis Christiani Michaelis, 1660. w 12ce. str 101.

Przypis Janowi Michaelis, Janowi Szrederowi. Janowi Antonidae von der Linden i Leonardowi Ursinowi Ossol

— Toż:... Lipsiae 1661. Sumptibus Viti Jacobi Trescheri Bibliop. Vratislav., typis Christiani. Michaelis. w 12ce, str. 44, 330 i k. 1. Ossol.

— Notitia Regni Mineralis seu Subterraneorum Catalogus Cum praecipuis differentiis. Lipsiae 1661. Sumptibus

Viti Jacobi Trescheri Bibliopol. Vratislav. typis Haeredum Colerianorum. w 12ce, str. 101 i 16. Ossol.

— Supra paradoxum Sileni, quod apud Ciceronem l. I. Tuscul. quaestionum extat. Non nasci homini longe optimum est: proximum autem quam primum mori. Dissertatio consolatoria ad Illustrem Virum D. Johannem Schlichting de Bukowiec, Terrae Wschovensis Judicem, unicae suae filiae Annae praematurum obitum lugentem. Bez wyr. m. i r. w 4ce, ark. sygn. Aij—Aiij.

Ob. wyżej: Dissertatio. Wrocławs.

— Polyhistor, seu Rerum ab exortu Universi ad nostra usque tempora per Asiam, Africam, Europam et Americam, in sacris et profanis gestarum succincta et methodica series. Jenae Sumtibus Viti Jacobi Trescher, Bibliopolae Vratislav. typis Johannis Nisii MDCLX. (1660). w 8ce, k. 7, str. 814.

Dedykowane: Illustrissimis et celsissimis principibus ac dominibus D. Annae Sophiae Duci Silesiae et D. Louysae Duci Silesiae ... Cibeniaci a. 1659.

Tytuł drugi miedziorytowy z podpisem J. B. Patavicino fecit jest krótszy: Polihistor seu Rerum toto orbe gestarū historia. Po praefatio wiersz dla autora pisze Lubenae Sil. Wenceslaus Schutz Med D. i Andr. Gryphius Ducat. Glogov. Syndicus. Obejmuje: Pars I. Lib. I—IV (do str 180) De rebus ante diluvianis Pars II: Res sub monarchiis orientalibus. do str 432. Pars III. Res sub monarchia Romana Kończy tom Constantinus VI et Irene

Ossol. — Jagiell. — Krasińs

— Toż:... Amstelodami 1665. w 8ce.

— Polyhistor continuatus. Pars II.

— Toż. Pars III

— Polyhistor continuatus, seu Rerum toto orbe à Carolo M. ad Albertum II Austriacum, in Europa, Asia, Africa. America gestarum, tam sacrarum, quam prophanarum Succincta et methodica Series, libris VI absoluta. Jenae, Sumptibus Viti Jacobi Trescheri, Bibliopolae Vratislav Typis Joannis Nisii anno 1667. w 8ce, 1 kartka tyt. rytowana, kartek nlb. 6, str. 979.

Dedyk Ser. D. Caroli Ludovici filio primogeniti Dno Carolo Ludovico Comiti Palatino ad Rhenum. (Poczem nowy tytuł:) Polyhistoris Pars Quarta seu Rerum toto a Carolo Magno ad Rudolphum Habsburgicum gestarum Series. Anno 1666. Kończy dzieło: Fridericus II. a. 1219 ad a. 1251. Interregnum a. 1251 ad a. 1273.

Jagiell.

— Polyhistoris Pars Quinta seu Rerum à Rudolpho Habsburgico ad Albertum II Austriacum gestarum Series. w 8ce, kart 5, str. 654.

Dedyk. Wolfgango Alex. a Stosch in Kreidelwitz et D. Joh. Georgio a Stosch in Tribitz. Datowane ex meo Cibeniako Kalend. Febr. 1668.

Kończy dzieło: De Sigismundo anni sunt 27. ab a. 1411 ad a. 1438. (od str. 556 — 654). Jagiell.

— Polymathiae philologicae, seu totius rerum Universitatis ad suos ordines revocatae adumbratio horis subsecivis à Johanne Jonstonio concinnata. Francofurti et Lipsiae, sumptibus Esaiae Fellgibel bibliop. Vratislav. Anno M.DC.LXVII. (1667). w 8ce, Index kart 16, str. 683, oraz Index Vocabulorum ark. nieliczb. od a—y6.

Jocher 1986 a. ma edycyą Lipsiae et Vratislaviae ap. Febinger 1666. w 4ce, ark. 46, może mylnie, bo przedmowa jest 30 Nov. 1666 r. z Ziebendorfu. Dedykacya Georgio Wilchelmo Christiani Ducis in Silesia filio. Także dedykuje synom Jana L. B. a Schöneich, w Listopadzie 1666. Obejmuje trzy księgi: I. De Deo. II. De Homine. III. De humano genere Jestto rodzaj chaotycznej encyklopedyi nauk.

Jagiell.

— Sceleton Historiae Universalis Civilis et Ecclesiasticae, res praecipuas, ab orbe Condito usque ad annum 1633 gestas brevissime exhibens, concinnatum in usum gymnasii civitatis Lesznensis a J. J. S. P. Lugduni Batavorum ex Officina Jacobi Marci 1633. w 12ce. k. nlb. 9. str. 248.

Ded. Juventuti in Gymnasio Lesznensi, principi Vladislao Comiti de Leszno palatinidae Belzensi nec non Alex Schlichting, de Bukowiec Supremi terrae Wschouens. judicis filio

Branic — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż:... (Brak tytułu). w 16ce, kart 8 nlb., str. 310.

Dedykacya Vladisl comiti de Leszno nec non Alex. Schlichtig .... Leydis 1 Martii 1633 z podpisem J. J. S. P.

Zaczyna: Dispositio totius opusculi. Od str. 1: Sceleti historiae universalis Pars I. De rebus ante monarchias proprie sic dictas gentis. Hist. Romana od str. 79. Historiae quartae Monarchiarum ad Colossum Danieliticum applicatio od str. 222. Historiae ecclesiasticae od str. 257. Jagiell.

— Toż:... (Brak tytułu). w 16ce, str. 228. Branic.

— Syntagma universae medicinae practicae libri XIV Sumptibus Viti Jacobi Trescher Bibliop. Vratislav. Typis Joh. Nisij MDCLXXIII. (1673). w 8ce, kart 21, str. 1111. (Na końcu:) Jenae, typis Johannis Nisi Anno MDCLXXIII.

Dedykacya Praesuli, Consulibus Vratislaviensis Reipubl. patribus Obejmuje: Pars I: Hygienes. Pars II: Theraupetices (str. 161). Pars III: Nosocomices (str. 499), Kończy dzieło Liber VII: De morbis puerorum. Na str. 556—8 jest de porrigine et plica. Tu wyrażając się o leczeniu pliki powiada: per colatorium stramineum in alveum, quam nostri Süsse Bier vocant. Uważał się więc za niemca lubo pisał się Polonus. Jagiell.

— Syntagma universae medicinae practicae libris XIV absolutae. Vratislaviae et Jenae apud Vit. Jac. Trescherum, 1674. w 8ce, 69½. ark. i portret autora.

— Toż:... Francofurti ad Moenum, J. G. Kempffer. w 8ce.

— Toż:... Lipsiae 1722. w 8ce.

Toż po angielsku z dodatkami Coopelpaper'a w Londynie 1652. w 8ce, 1665 i 1684 fol. (ale może to Idea medicinae?). — Ośm ksiąg dzieła tego objaśnił Bonnet w dziele: Theophili Boneti Polyalthis seu thesaurus medicopracticus. Genevae 1691.

— Syntagmatis dendrologici specimen. Lesnae, Daniel Vetter, 1646. w 4ce.

Lelew. Bibl. ks. dw. I. 204.

— De therioca Andromachii et eius praecipuis ingredientibus. Lugduni Batavorum 1644.

Rozprawa inauguralna.

— Thaumatographia naturalis, in decem classes distincta, in quibus admiranda I. Coeli. II. Elementorum. III. Meteororum. IV. Fossilium. V. Plantarum. VI. Avium. VII. Quadrupedum. VIII. Exangium. IX. Piscium. X. Hominis. Amsterdami apud Guilielmum Blaev. MDCXXXII. (1632). w 12ce, str. 501, kart 6 i 1 na końcu.

Są także odmienne egzemplarze tejże edycyi, w której na końcu na odwrocie strona 501 i następna 1 karta nieliczbowana ma wiersz: Ad nobilem clariss. virum Joan. Jonstonem Venceslaus Clemens a Leybeo Monte S.

Dedykacya do Janusza syna Krzysztofa, i Bogusława syna Janusza Xiążąt na Birżach i Dubienkach Radziwiłłow, do Bogusława Hrabi z Leszna, syna wojewody Bełzkiego, oraz do Władysława Monwida wolnego barona na Dorohostajach, syna Marszałka W. X. Lit datowana z Londynu 15 Maja 1631. Sam tu wyznaje, że najciekawsze szczegóły zgromadził dla młodzieży z Pliniusza, Agrykoli, Gesnara, Aldrowanda, Libaviusa, Mathiola, Scaligera, Cardana, i z innych: quantum per occupationes, quas tum Generosiss. Kurztbachii de Zawada institutio in Polonia, tum propria studia in Belgio, pepererant, licuit, excerpsi, illisque studiosam pubem, communibus Physicae praeceptis invigilantem, ad serium naturae scrutinium invitare cum observatione volui. O tych znakomitych młodzieńcach, którym dedykował dziełko, tak pisze: ..... Nec tamen diffiteor plura me jam forsan vobis debere, quam ut solvere possim. Dignatus enim me es, Illustrissime Princeps Januszi, mensa tua aliquotiés Lipsiae, dignatus et colloquio. Dignum Generosiss. Dominus Alexander de Przybkowic Przybkowsky, supremus tuus Ephorus existimavit, cui conditionem in Illustriss. Vestra Familia, si res pateretur, offerret. Vestra, Illustriss. Domini benevolentia quanta fuerit, Lesnensis mea cum doctissimo Domino Michaele Henrici Hermetico eximio, Ephoro vestro, et Reverendo Domino Davide Vraino spectatae fidei et prudentiae viro, hospite Vestro, conversatio satis testatur. Testantur et tuae, Illustr. Domine Boguslae, literae, quibus me apud Batavos commorantem, saepe allocutus; voces denique, quibus absentem in discessu etiam, tuo Lesnâ, benignissime prosecutus es .... etc.

Bentk. H. lit. II. 400 (mylna data 1630). — Łabęcki Bibl. Warsz. 1841. IV. 102. Dzików. — Jagiell. (dwie odmiany).

— Toż:... Editio secunda priore auctior. Amstelodami, apud Joannem Janssonium anno M.DCXXXIII. (1633). w 16ce, k. 3, str. 578 i 1 k. nlb.

Dedykacya Boguslao Comiti in Lesno Palatinidae Belsensi, datowana Dordraci 7 Novemb. 1633 (karta 1). Na ostatniej kar-

cie wiersz: Ad nobilem Joannem Jonstonum Venceslaus Clemens a Lybeomonte. Lugduni Batav. Jagiell.

— Toż:... Amstelodami, apud Joannem Jonssonium, 1641. w 12ce.

— Toż:... Amstelodami apud Joannem Jonssonium A. 1661. w 16ce, str. 498 i k. 6.

— Toż:... Amstelodami apud Joannem Janssonium a Waesberge et Elizeum Weyerstraet MDCLXV (1665). w 16ce, k. 5 nlb. i 495 str.

Karta przedtytułowa ryta na miedzi przedstawia męża piszącego, a przy jego nogach glob i księga otwarta.

Przypis z wydania Igo powtarza się i w następnych wydaniach. Na końcu wiersz Venc. Clemensa. Każda Classis ma osobną kartę tytułową.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 260. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... (po angielsku). London 1757.

— Theatrum universale omnium animalium, piscium, avium, quadrupedum, exsanguium aquaticorum, insectorum et anguium, CCLX. tabulis ornatum, ex scriptoribus tam antiquis, quam recentioribus maxima cura a Johanne Jonstono collectum, et plus quam trecentis piscibus nuperrime ex Indiis orientalibus allatis et nunquam antea in his terris visis locupletatum. .... Cura Henrici Ruyschii M. D. Amstelodamensis, sex partibus duobus tomis comprehensum. Amstelodami 1718. folio.

— Toż:... (z wizerunkami zwierząt, sztych. Merian). Heilbronn impensis Franc. Jos. Eckbrecht. fol. Tom I. 1755. Tom II. 1756. Tom III i IV. 1757.

— Theatrum Universale de Avibus, Tabulis Duabus et sexaginta Ab illo Celeberrimo Mathia Meriano Aeri Incisis ornatum, ex Scriptoribus tam antiquis, quam recentioribus Theophrasto, Dioscoride, Aeliano, Apianno, Plinio, Gesnero, Oldrovando, Wottonio, Turnero, Monfetto, Agricola, Boetio, Baccio, Ruves, Schonfeldio, Freggio, Mathiolo, Tabermamontano, Bavhino, Ximene Bustancautio, Rondetelio Bellonio, Citesio, Theveto Marggravio Pisone et aliis Maxima Cura Collectum. Et ob raritatem denuo imprimendum suscepit Franciscus Josephus Eckebrecht Bibliopola Heilbrunensis. Francofurti ad Moenum, typ. Christiani de Launoy. 1755—6—7. fol. k. 2, str. 238. Ossol.

— Theatrum universale historiae naturalis. Francofurti ad Moenum, impensis et cum tabulis aeneis Mathaei Merian 1650. folio.

Wychodziło częściami a mianowicie:

Theatrum universale de avibus libri VI cum tabulis LXII. Francofurti imp. Mat. Merian 1650. folio.

Theatrum universale omnium animalium quadrupedum, libri IV cum LXXX tabulis. Francofurti 1652. imp. Mat. Merian. folio.

Toż samo ob. wyżej pod Historia naturalis.

— Tractatus de constantia naturae et de quatuor monarchiis. Amstelodami 1632. w 12ce.

(Jonston Joh.). An Den Edlen, Gross Achtbarn, und Hochgelahrten Herrn Johan Jonston Phil. et Med. Doctor: Uund Ihrer Gräfflichen Gnaden zur Lissa wolverordneten Physicum. Welcher seines einigen und vielgeliebten Söhnleins Matthaei wider verhoffen frühzeitigen Hintrites Hertzschmertzende beklaget. Gedruckt zur Polnischen Lissa, durch Wigandum Funck. 1641. w 4ce, kart 4.

Wiersze niemieckie. Wrocł. miejs.

— Honori Solennitatique Nuptiali. Nobilis Excellentissimi et Clarissimi Viri Dn. Johannis Jonstoni Phil. et Med. Doctoris, Illustriss. Comitis in Lesno Physici ordinarii Sponsi, cum Lectissima, Pudicissimaque Virgine Christina Hortensia Amplissimi, Clarissimique Viri Dn. Samuelis Hortensii Civis et Pharmacopaei Wschovensis celeberrimi filia sponsa Anno 1637. 14 Calend. Junii celebratae consecrata. Votiva Amicorum acclamatio. Lesnae Pol. Literis Wigandi Funccii. w 4ce, Sygn. A_2—C_3.

Wiersze łacińskie, pomiędzy nimi jeden z podpisem: amica manu scriptum a Mathia Gloskowski Equite Polono.

Wrocławs.

— Lessus Honori Exequiarum Viri Incomparabilis Magnifici, Nobilissimi, Amplissimi Dn. Johannis Jonstoni, Phil. Et Med. Doctoris Illustris, Dn. Haereditarii in Zibendorff, Qui D. VIII. Junii An. M.DC.LXXV. placide solutus Magnum Sui Apud Optimos Quosque Desiderium Reliquit Dicatus Ipso Tumulationis Die XXIX. Sept. M.DC.LXXV. a Clientibus. Brigae, Typis Johannis Christophori Jacobi. fol. 2 karty.

Carmina: Mart Arnoldus Ill. Gymn. Lesn. Rector, Martinus Menninger, Gymnasii Lesnensis Pro-Rector, Johannes Christiani, Gymnasii Lesn. Con-Rector, Paulus Cyrillus, Gymn. Lesn. Cantor, Jonas Riebe, Gymn. Lesn. Collega, Samuel Gulichius, Daniel Ernestus Figulus, Jonas Jonston LL. Studiosi. Wrocławs.

— Luctus Exequiis Illustris J. Jonstoni, debitus a Lipsiensibus. Bez w. m. i r. dr. (1675). fol. 4 karty. Wrocławs.

— Piis Manibus, Jonstoni Polyhistoris, Supremum Officium Superstites Amici non-nulli cum alii, tum imprimis Vratislavienses praestiterunt. Brigae, Typis Joannis Christophori Jacobi. (1675). fol. 4 karty. Wrocławs.

— Votis Secundis Nobilis, Excellentissimi, Clarissimique Viri Domini Johannis Jonstoni Phil. et Med. Doctoris, Illustriss. Comitis in Lesno Physici Ordinarii Sponsi, cum Nobili et Lectissima Virgine Anna Rosina Vechneria ab obitu Nobilis, Excellentiss. Experientiss. Celeberrimique Viri Dn. Matthaei Vechneri Phil. et Med. Doctoris, Sereniss. Poloniae at Sveciae Regis quondam Archiatri, et Reipubl. Fraustadiensis Physici Ordinarii, relicta filia Sponsa. Anno MDCXXXIIX. IX. Junii Fraustadii feliciter initis Amici vovent et revovent Fata Secunda. (Bez wyr. r. i m.) w 4ce, sygn. A—B_3.

Wystąpili tutaj z łacińskimi wierszami: Samuel Specht, Ill. Dn. Com. Lesc. Secr., M. Jacobus Rollius, Johannes Decanus, Sebast. Macer de Letoschitz Illustr. Gymnasii Leschnen. Conrector, i inni. Wrocławs.

— ob. Elias Thom. (Lampas 1675) — Hancke G (1687) — Hippocrates Magni Coi (Praenotationes) — Zawadzki Georg (Monumentum 1625).

Raczyński Wspomn. Wielkop. I. 179—183. — Łabęcki Górnictwo II. 517. — Placius Theatr. pseudonym. 390, — Wiszn. Hist. lit. VI. 306. VIII. 78—9. — Łukaszew. Hist. kość. braci Czes. 212. — Chodynic. 236. — Siarcz. Obraz. I. 195—6. — Roczniki Tow. Prz. N. VII. 132—151. (biogr. Arnolda). — Jocher Obraz. I 192. — Bentk. Hist. lit. II. 399—406. — Gąsiorows. Hist. medyc. II. 204—225. 427—30. — Bandt. Hist. druk. kr. pols. I. 329. — Encykl. Orgelbr. XIII. 431—4. — Tygodnik illustr. 1860 T. I. s. 341.

JONTEKE Georg. Stricturarum specimen I ad libellum cathecheticum de christiana religione iuxta doctrinam unitariorum publice exponit ... Thorunii, apud Joan. Nicolai 1717. w 4ce, str. 24. Czartor.

JOOSTEN (Josten) Jakub (Tolck, van Emmerick). Historische Beschreibung der kleinen Wunder Welt, welche liegt in den Kayserthumen, Königreichen und Ländern: als Türkeyen, Ungern, Pohlen, Reussen ... etc. Lübeck, 1652. w 4ce.

— Die kleine Wunderliche Welt, welche ligt in diesen Käyserthummen, Königreichen, und Länderen: Nemlich Türkeyen, Ungaren, Pohlen, Reussen, Böhmen, Oesterreich, Deutschland, Spanien, Franckreich, Italien, Engeland, dass gelobte Land, Ost Indien und West Indien, welches beschrieben wie auch durchgereist von Jacob Josten Sprachmeister von Amsterdam. Und auss der Holländischen Sprach in die Hochdeutsche gebracht. Thorn, Druckts Michael Karnall 1652. w 4ce, 14½ ark. (kart nlb. 60) z 3 drzewor.

Zaraz po karcie tytułowej następują wiersze w dziesięciu językach: holend., angiel., polskim, ruskim, francuz, hiszp, włosk., niemiec., tureckim i hebrajskim. Wiersze ruskie, tureckie i hebr. łacińskiemi głoskami pisane. Przytaczam tu francuskie:

Messieurs, prenez à gré, ce que maintenant
Presente un Autheur, plus de dix langues sçavant
Qui prouver voudra, qu'il vienne à lui parler
Et lors il trouvera de quoi se contenter.

Czacki między innemi na okładce zapisał: „Wojażer ten, nato pracował, aby wiele widział, a mało korzystał. Zasłużył sobie na latawca imie". Czartor.

— De groote wonderlijcke Oorlogen ende Geschiedenissen, tuschen den koning van Polen ende Sweden, alsmede tusschen de Starosten ende Weywoden ende Cosacken, alsmede den Grootvorst van Moscoviën, in Polen, Littouwen, Lijflandt, Courlandt ende Pruyssen. Amsterdam 1657. w 4ce, str. 52.

Jestto opis osobliwych wojen króla Polskiego z Szwedzkim, Starostów i Wojew. kozackich z Carem Moskiewskim.

— De Groote wonderlijcke Wereldt. Beschrijvinghe des gantsche Aertbodem, alsoo ickse door gereyst hebbe en thienderley Taele geleert hebbe, als Turkyen, Hunharyen, Polen, Ruslandt enz. Noch vergroot en verbeetert met de Turckse Grammatica. Amsterdam 1659. w 4ce, str. 76.

Powiększone gramatyką turecką.

— De kleijne wonderlijcke werelt, waer in vertrout worden wele raarigheden bestaende in Turkyen, Hungarijen Poolen, Ruslant, Bohemen, Bresilien (?) enz. Als meede een beschrijvinghe van Nortsche Landen. enz. Amsterdam, Dirk Uittenbroek. Bez w. r. (1649). w 4ce, z portr. i plan.

— Toż:... Amsterdam 1649. w 4ce.

— Toż:... Amsterdam 1649. w 8ce

— Toż:... Amsterdam 1670. w 4ce, str. 70.

Jestto reprodukcya mało odmieniona podróży: Groote Werelt 1652.

— Oorspronck begin en voortganck der Oorloge, tusschen de Cosakken, Polen, Moscoviters, en Sweeden van't Jaer 1650. tot desen teghenwoordigen tyt toe. Beschreven door een Lief-hebber. Mitsgeerdes de ghelegentheden der Steden, manier van Wapenen, Natuer de Volckeren en Landen. Amsterdam 1557. w 4ce, str. 50.

Jestto zwiększona edycya dzieła: Groote Oorlogen.

JOPPICH Melchior. Hilaris polonorum Silesiorumque Christiana oder die Jubel Freude der Pohlen und Schlesier über die unter dem Miecislaus erfolgte Bekehrung von Heyden zum Christenthum. Wolte in einem Actu dramatico Anno 1730 des 3 und 4 Julij durch die hinzu erwehlte Jugend unserer vereinigten Schulen in Lingnitz auf ihrem gewöhnlichen Theatro einigermassen vorstellig machen .... dem Reichsgrafen Hr. Venzeslaum Adalbertum Graf von Würbe und Freudenthal ... einladen .... Melchior Joppich Rector. Liguitz gedruckt bei Johann Christoph Wätzoldts. Anno 1730. folio, 5 kart nlb. Ossol.

JOPPECOURT Charles. Histoire sommaire des choses plus mémorables aduenuës aux derniers troubles de Moldauie, où sont descrites plusieurs batailles gaignées, tant par les princes polonais que par les Turcs et Tartares. Composée par M. J. B. et en P. sur les mémoires de Charles de Joppecourt, gentilhomme lorrain, qui portoit les armes, durant ces troubles, à la suite des princes polonais. Le tout communiqué au sieur de Sancy, cy deuant ambassadeur pour le roi en Turquie. Paris, 1620. w 12ce.

Jöcher Gelehrt. Lexic. II. 1964.

JORAM Jan. Epitaphium piorum, abo sermon pogrzebny przy oddaniu ziemi ciała księdza Jerzego Laetusa Wesełskiego Conseniora distr. Lubelskiego, godnego a czułego pasterza Tychomlskiego odprawione nad grobem w Kocku przez .... pasterza tamecznego, B. Apr. 1649 w Lesznie, drukowano u Daniela Wetterusa. w 4ce, str. 15.

Zarazem: Zalecenie w panu odpoczywającej osoby, księdza Jerzego Laetusa etc. str. 9 nlb. Wiersze Jana Laetusa (brata zmarłego) Daniela Vettera L. M., Jana Borowskiego, rektora prowinc., Zielanskiego, Kaskowskiego str. nlb. 10.

Chreptowicz — Dzików — Krasiń.

Jordan ob. Poisson (Les quatres saisons 1719) — Sandinus Antoni (Disputationes 1753) — Voltaire (Alzyra 1778).

JORDAN Adam. Mowa Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana Adama na Zakliczynie Jordana Woiewodzica Bracławskiego J. O. Trybunału koronnego z prześwietnego Woiewodztwa Krakowskiego deputata przy Limicie Trybu-

nału w Piotrkowie dnia 29 Marca roku pańskiego 1757 miana. (Bez osob. tyt.). w 4ce, k. 2.

Pożegnanie błache, przesiane łaciną.
Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Adama na Zakliczynie Jordana Woiewodzica Bracławskiego z Prześwietnego Woiewodztwa Krakowskiego Deputata do Króla J. Mci od J. O. Trybunału Koronnego Lubelskiego 1757. w Warszawie miana. fol. k. 1.

Bez osob. tytułu. Liche pochlebstwa zakończone czworowierszami łacińskim i pols.
Jagiell.

— Mowa J. W. Jmci Pana Adama na Zakliczynie Jordana Woiewodzica Bracławskiego, z Prześwietnego Woiewodztwa Krakowskiego Deputata, przy pożegnaniu Trybunału w Lublinie dnia 20 Xbris 1757 miana. Bez m. dr. fol. kart nlb. 2. Akad.

— Mowa o konwiktach na skrypt pod tytułem: Skarga ubogiey Szlachty, odpowiadaiąca. Z potrzebnemi gwoli edukacyi w Polszcze Szlacheckiey Młodzi, reflexyami. Przez J. W. A. J. W. K. B. O. w Warszawie Roku 1760. w 8ce, str. 59.

Na str. 1 nadpis: Mowa za Maiętnemi. Na skargę ubogiey szlachty. — Walczy tu przeciw Hadziewiczowi. Głównie obrona Collegiom Schol. Piarum, jakoby przeciw szlacheckiej równości zaprowadzonym, bo odejmującym ubogim sposobu edukacyi. Jest tu na str. 50 o teatrach publicznych, na których popisują się konwiktorowie. Broni języka francuzkiego.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Mowa J. W. JMći Pana Adama Jordana Kasztelana Woynickiego, miana w Warszawie na Senatus Consilium, Dnia 11 Marca R. 1763. Bez m. dr. folio, k. nlb. 4.

W sprawie Jana Er. Birona.
Akad. — Branic. — Ossol.

— Odpowiedź ..... Kasztell. Woynickiego na mowę X. M. Józefa Aloyz. Putanowicza prof. akad. Krak. w 4ce, 2 karty. Ossol.

(Jordan Adam). Gratulatio in nuptiis Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Adami in Zakliczyn Jordan Palatinidae Bracłaviensis et Celsissimae Mariannae Lubomirska filiae Celsissioni S. R. J. Principis Georgii Ignatii Comitis in Wiśnicz et Jarosław Lubomirski, Generalis Exercitus Saxonici, Equitis Aquilae albae et S. Henrici, Generalis Colonelli legionis equestris Reipublicae, Ryczywolscensis, Libuscensis etc. etc. Praefecti, a Collegio Ressoviensi nomine polonae provinciae Scholarum Piarum, tantis ad dicta Nominibus D. D. D. Anno aere vulgaris 1743. Leopoli in typographia Confraternitatis SSS. Trinitatis, cum priv. S. R. M. fol. ark. 5.

Na odwr. str. tyt. herby nowozaślubionych, pod niemi 4 wiersze łac. Panegiryk ślubny, prozą pisany żadnych nie obejmuje szczegółów ciekawych do historyi tychże rodzin. Zakończa Oda przypisana nowożeńcom. Jagiell. — Ord.Zamojs.

— Król przedtym trudny w ułożonych psalmach Pan teraz łatwy w wytłomaczonych hymnach etc. z pańskiey kościołowi przysługi Adama na Zakliczynie Jordana. w 4ce. Ossol.

— Mowa przy oddaniu panegyriku y powitaniu JW. J. M. Pana Adama Jordana Kasztelana Woynickiego, kawalera Ord. Orła Białego Generała Leytnanta Woysk J. K. M. y całey Rzpltey. Na Seymiku w Proszowicach miana r. 1760. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Toż:... folio. Ossol.

— ob. Compendium historiae (1744) — Cwierzowicz Fr. Ant. (Sonus tubarum 1763) — Dawid — Gorczycki Paul. Jos. (1739) — Herka Klem. Stan. Kostka (Ślady cnót T. Jordanowej 1739) — Krobicki Jan (Lament na śmierć 1614) — Lubomirska Maryanna (1743) — Putanowicz Josephus Aloysius (Mowa przy powitaniu 1760. Mowa przy oddaniu 1760. Kolęda 1754) — Stęplowski Kazim. (Logica incipientium 1753) — Włyński Sigismundus Alexander (Debitum 1761) — Załuski Andrzej (Oddawanie 1685).

Adamów Jordanów, do których odnoszą się powyższe tytuły musiało być trzech lub czterech, ale ich bliżej rozdzielić nie można.

Jordan Alexander ob. Władysław IV (Applausus 1633).

JORDAN Andrzej. Argumentum Officiosae Pietatis Oratione pro Laudibus S. Antonii Patavini Ecclesiae PP. Bernardinorum Conventus Tarnoviensis, per Magnificum Dominum Andream de Zakliczyn Jordan Venatoridam Bełscensem, Scholae Rhetorices Auditorem, Praesidente M. Benedicto Josepho Ostanski In Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Ejusdemq. ac Scholae Rhetorices et Dialectices in Colonia Academica Tarnoviensi ordinario Professore, Altaris S. Joannis Cantij in collegiata Tarnoviensi Praebendario. Anno Domini 1766 die 13 Mensis Junij Recitata Explicatum et Luci publicae Anno Domini 1767. Die ... Julij ... Demandatum. w 4ce, kart 6 nlb.

Na odwrocie tyt. dedykacya B. J. Ostańskiego: Antonio de Bełdow Bełdowski Canonico Colleg. Tarnov. Primicerio. Oratio (Si quis vestrum) jest na dwu kartkach. Jocher 6497.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Manuductio ad recte et rite celebrandum Sanctissimum Sacrificium Missae iuxta Rubricas Missalis Romani, ex Probatis Rubricarum Expositoribus desumpta, in Tres Partes iuxta Ordinem Rubricarum divisa, Omnibus Sacerdotibus Missali Romano utentibus accomodata. Cui addita Collectio Decretorum a Sacrorum Rituum Congregatione ab an: 1602 ad an: 1759 ad Missalis Romani Rubricas clarius explanandas emanatorum. A. P. F. R. Andrea Jordan Ordinis Minorum S. P. Francisci Regul: Observ: Theologo Lectore jubilato Provinciae Russiae alumno exhibita. Pars Prima. Rubricae Generales Missalis. Pars Secunda. Ritus servandus in Celebratione Missae. Capita illius: De Missa privata a privato Sacerdote. De Missa coram Praelato, Archiepiscopo, Episcopo. De Missa Solemni, Aspersione, Purificatione. De Missa minus solemni. De Missis Defunctorum. Et de Missis coram SSmo Sacramento. Pars Tertia. De Defectibus in celebratione Missarum occurrentibus. Tum ponuntur Rubricae Particulares Ordin: FF. Minorum. Demum Colectio Decretorum Sac: Ritt: Congreg: Leopoli, typis acad. 1773. w 8ce, str. 754, kart 16 nlb. i regestru str. 63 nlb.

Przypis: Wacławowi Hieronimowi Sierakowskiemu arcyb. lwowskiemu.

— Toż:... 1772. w 8ce.
Jocher 6423.

Czartor. — Ossol. — Wileńs.

— Ordinarium seu Caeremoniale Fratrum Minorum regularis obseruantiae S. P. N. Francisci almae Provinciae Rusiae Immaculatae Conceptionis B. V. Mariae .... Sanctae Romanae ecclesiae conformiter ad rubricas novi Breviarii et Missalis nec non sac. rituum Congregationis decreta. Autoritate et mandato Provinciae totius Definitorii Ab A. R. P. Andreae Jordan S. Theolog. Lectore Jubilato, ejusdem Provinciae Alumno ex probatis Auctoribus collectum. Leopoli Typis Antonii Piller S. C. Reg. Guber. typ. 1777. w 4ce.

Czartor. — Ossol. — Wileńs.

Jordan Jędrzej ob. Malicki Valenty Jerzy (Trąba himeneuszowa 1688).
Encykl. Org XIII. 487.

Jordan Anioł Karmelita. Sermo Capitularis de electione facienda in religiosis congregationibus ante electionem novi prioris provincialis, provinciae Russiae S. Joseph ordinis fratrum beatissimae virginis Genitricis Dei Mariae de Monte Carmeli antiquae regularis observantiae in ecclesia Carmeli Horodyscensis a M. R. P. Angelino Jordan S. T. Magistro ejusdem Capitularis gremii vocali promulgatus Anno vulgaris Aerae 1765. XI. kal. Julii. Leopoli typis J. Filipowicz S. R. M. typogr. folio, 4 arkuszy.

Na końcu jest wyliczony spis wszystkich głosujących wówczas OO. Karmelitów.

Warsz. Uniw.

Jordan Franciscus ob. Bukowski And. Stan. (1691) — Krzykowski Krzysztof (Prognosticon 1682) — Olszowski Kazimierz (Medulla conclusion. 1681) — Rzeszotarski Kaz. (1664).

Jordan Hermolaus ob. Ostrogski J. Paweł (1619).

JORDAN Jan z Zakliczyna. Głos Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Jana z Zakliczyna Jordana posła Woiewództwa Krakowskiego na sesyi seymowey dnia 22 listopada roku 1788 w materyi elekcyi kommissarzy woyskowych in Turno miany. (Na końcu:) W drukarni Piotra Dufour kons. nadw. J. K. Mci Dyrektora Drukarni korp. kadet. mieszkaiącego w Rynku Miasta Starey Warszawy Nro 58. fol. 2 kartki.

Mówi o uchwale stu tysięcy wojska. Żąda by komissarze zaraz obierani byli.

Czartor. — Jagiell.

— Głos J. W. Jmci Pana Jana z Zakliczyna Jordana posła Woiewództwa Krakowskiego na sessyi seymowey d. 12 listopada r. 1789 miany. 1789. w 4ce, kart 2. Branic. — Zielińs.

— Głos JW. Jana z Zakliczyna Jordana Posła z Woiewództwa Krakowskiego na sessyi seymowey dnia 25 maia 1790 miany. Warszawa w drukarni nadworney J. K. Mci i P. K. E. N. fol., 1 ark.

— Głos JW. J. Mci P. ... w Materyi przedłużenia urzędowania teraźnieyszych posłów na sessyi Seymowey d. 11 Października 1790 r. w 4ce, kart 2. Branic. — Krasińs.

— Mowa ... 1788 d. 13 grudnia w materyi by miasto Kraków do odbywania się komissyi woyskowey w nim wyznaczone być mogło, miana. Warszawa. Dufour fol. kart 2.

Czartor. — Krasińs.

— Mowa ... w materyi starostw, królewszczyzn, emphyteuzów, expektatyw, zamian etc. d. 26 Febr. 1789 w Stanach miana. Warszawa Dufour. fol. kart. 2. Czartor.

— Przymówienie się JW. ... z Zakliczyna posła Woiewodztwa krakowskiego d. 8 Octobra 1789 na sessyi seymowey miane. Warszawa, Dufour, fol. 1. k. Czartor.

— Zdanie ... w materyi czyli Radzie Nieustającey w konstytucyi 1775 i 1776 służące opisy bydź maią uchylone lub nie. In turno na sessyi seymowey d. 19 Januar. 1789 w Stanach zgromadzonych dane. Warszawa, Dufour. fol. 2 k. Czartor.

— Zdanie JW. ... z Zakliczyna z Woiewodztwa Krakowskiego w materyi czyli chorągwie kawaleryi z liczby 150 czyli z 100 maią być złożone d. 6 lutego 1789 in turno miane. Warszawa, Dufour. fol. Czartor.

— Zdanie ... w materyi konwencyi Kommissyi skarbowey z JP. Tepperem uczynioney d. 20 Febr. 1789 in turno miane. Warszawa, Dufour. fol. k. 1. Czartor.

— Zdanie ... w materyi czyli komissarze do odbierania z dóbr ziemskich i duchownych ... etc. in turno dn. 23 kwietnia 1789 w stanach zgromadzonych dane. Warszawa, Dufour. fol. 1 k. Czartor.

— Zdanie ... dnia 16 listop. 1789. Warszawa, Dufour. w 4ce.

Jordan Joannes Abbas ob. Rostkowicz Mart. Rich. (Eucharisticon 1620) — Rosyni Szymon (1620).

Jordan Jan Alexander ob. Lassota Mart. (Divus 1663).

Jordan Jan X. ob. Sokołowski Wojciech (Kazanie 1785).

JORDAN Jannes Christophorus. De originibus slavicis, opus chronologico-geographico-historicum, ab antiquitate literis nota, in seculum usque christianum, decimum, ex fontibus ipsis antiquis scriptorum, tum romanorum tum graecorum, et ex historiis variarum aliarum gentium, ad res slavicas illustrandas facientium, deductum in Tomos II divisum: quorum prior Introductionem in origines slavicas nec non conspectum generalem in totum opus et Jndicem triplicem, chronologicum, geographicum et historicum: Alter apparatum triplicem, chronologicum, geographicum et historicum continet. Vindobonae typis Gregorii Kurtzböck et Joan. Jacobi Jahn Univ. typogr. M.DCCXLV. (1745) folio.

Rycina tytułowa z podpisem F. L. Schmitner sc. Viennae.

Na drugiej karcie dzieła jest inny tytuł:

Joannis Christopori de Jordan S. R. M. Hungariae et Bohemiae Consiliarii Bohemici Aulici, de originibus slavicis tomus I. seu pars I. Introductio in origines slavicas in capita XXIX divisa, de Slavis praecipue, tum vero et de aliis gentibus, ad slavicas res illustrandas facientibus: Bojis, Illyriis, Marcomannis, Quadis, Alemannis, Vandalis, Gothis, Herulis, Rugis, Scytis, Hunnis, Langobardis, Gepidis, Bojoariis, Thuringis, et Saxonibus, tractans; Cui accedit: Conspectus generalis in totum opus, nec non Index triplex locupletissimus, chronologicus, geographicus et historicus. Vindobonnae, typis Joan. Jacobi Jahn in P. I. et Gregorii Kurtzböck in reliquis MDCCXLV. (1745). fol., str. 247, indexów str. 77.

Tom II dzieła ma tytuł następujący:

Tomus II seu pars II. III et IV apparatum triplicem: chronologicum circa aeras seu rationes computandi: a mundo condito, ab urbe condita, ab orbe redempto, olympiadum, consulatuum Romanorum, regnorum et indictionum; geographicum circa Slavorum olim et nunc sedes: terras praecipue Danubio subjacentes ab auctore secundum antiqua Rom. itineraria in viis antiquis principalioribus dimensas; historicum circa gesta et fata tum Slavorum, tum aliorum ad Slavicas res illustrandas facientium populorum comprehendens. folio, kart 1, stron 204, 199 i 316.

W części IV jest na str. 84: De Sarmatis, a na str. 128: Scoema in vocabulis victus, amictus et habitationis (po polsku, kroacku, czesku i słowacku).

O Jordanie milczą źródła biograficzne jak: Allg. Deutsche Biographie, Joecher, Słownik naucsny, J. G. Thomas, Wurzbach. Tylko w jednym Załuskim Bibl. histor. str. 26 czytam: Jordan Jan Krzysztof ale nie polak, lecz ślązak, a czeski konsyliarz, wydał we dwóch tomach swą De originibus slavicis uczoną księgę. Tu historyą masz emigracyi Lecha do krain polskich a Czecha do czeskich.

Chreptow. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

Jordan Josephus ob. (Decisio 1710) — Mietelski Joannes (1690) — Siemieradzki Ludov. (Signatura 1710) — Wielogłowski (Punkta do relacyi 1727).

JORDAN Karol Wilhelm. Den wohlverdienten Danck Aufrichtig-genossener Schul-Freundschafft Suchte bey dem Anno M.DCCXXVII. genommenen Abschiede Von dem ... Magd. Gymnasio in Breslau ... Dem Jonas Gottfried Deutschländer Von Fraustadt aus Pohlen. Durch nachgesetzte ... Cantata ergebenst abzustatten ... Bez w. m. i r. (1727).

Wrocławs.

Jordan Kazimierz Starosta Siedmiochomki i Pułkownik Chorągwi ob. Bogdański Gabryel Grzegorz (Pałac sławy Pułkownikowi 1745) — Miłkowski Władysław (Wiara, majestat 1768) — Orzechowski Stanisław (1767) — Szafrański Wojc. (Próba wyroków boskich).

JORDAN Klaudyusz. Der Curieusen und Historischen Reisen durch Europa Ander Haupt-Theil, darinnen sonderlich alles das jenige zu finden, was Moscau und Polen merckwürdiges in sich hält. Aus der Frantzösischen Sprache übersetzt, und mit Anmerckungen versehen von Talandern (pseud. Augusta Bohse). Leipzig, 1699. w 8ce.

— Toż:... Leipzig 1710. w 4ce.

— Zeer gedenkwaardige en naaukeurige historische Reis-beschrijvinge, door Vrankrijk, Spangie, Italien, Duitsland, Engeland, Holland, en Moscovien .... in den Jare 1693, 1694, 1695, 1696. .... Leiden, 1700. w 4ce.

— Voyages historiques de L'Europe (à la Spére). Tom 1—VII. 1692—1697. w 12ce.

— Toż:... à la Haye 1698—1709. w 12ce, T. I—VIII.

— Toż:... à Paris, 1694—1696. w 12ce, Tomów VIII.

— Voyages historiqnes de l'Europe ou les delices de la France, d'Espagne, d'Italie, d'Allemagne, d'Angleterre, des Provinces-Unies, du Païs-Bas espagnol, de la Pologne et Lithuanie,

de la Suède, du Danemarck, de la Norvège, des isles d'Islande, et de la Moscovie; contenant leur politique, gouuernement, religion etc.; enrichis de cartes géograph. de chaque roiaume et de leurs plus beaux édifices etc. (Nouvelle édition augmentée par Mr. de B. F. Suivant la copie imprimée, à Paris, et se vend à Brusseles. 1704. (4 tomy). w 12ce.

— Toż:... Amsterdam, 1712—1718. folio, tomów 8.

JORDAN Walawski Konstanty Cześnik Trębowelski, Sta Byszowski. Opisanie kampomentu cztero niedzielnego alias obozu w Saxonii nad rzeką Elbą pod Radowitz odprawionego JW. Stanisławowi Poniatowskiemu Podskarbiemu W. Xięstwa Litewskiego y Generalnemu Regimentarzowi woysk koronnych Stryickiemu Staroście dedykowane przez Konstantego Jordana Walawskiego Cześnika Trębowelskiego, Starostę Byszowskiego w roku od narodzenia pańskiego 1730. (Na końcu:) Typis almae Universitatis Zamoscensis. w 8ce, kart 39 nlb.

Strof 188, a przydatkowych 10. Każda strofa ma 8 wierszy, w których 1, 3 i 5 z sobą rymują, a 2, 4 i 6 z sobą, dwa ostatnie nie przeplatane. Przypis prozą makaroniczną Poniatowskiemu. Opis rewii szczegółowy bardzo, poezyi tu szukać nie można, ale gdyby ta rewia kogoś interesowała to szczegółów znajdzie tu dosyć.

Załuski Bibl. Poet. s. 46. — Jussyńs. Dykcyon. II. 297. Dzików.

Jordan Laurentius Spitek de Zakliczyn ob. Loeaechius Andreas.

JORDAN Michał z Zakliczyna († 28 Stycz. 1787). Cyneas Sarmaticus Illustrissimus et Reverendissimus Dominus D. Petrus Comes a Pilca Koryciński, praepositus Generalis Miechoviensis Archidiaconus Pułtouiensis in Ecclesia Cathedrali Płocensi, dum a Serenissimo et Invictissimo Principe Joanne III Poloniarum Rege, Magno Duce Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuoniae, Smolensciae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Czerniecheviaeque; ad Serenissimum et potentissimum Principem Carolum, Hispaniarum Regem Catholicum et ad Serenissimum Petrum Regentem Regni Lusitaniae, felicissime functus legationis munere rediret in patriam legatus. A Michaele de Zakliczyn Jordan Capitaneida Dobczycensi, nepote suo ex sorore, poeseos in alma Uniuersitate Cracouiensi auditore, salutatus. Anno Domini 1680 die ... Mensis ... Cracoviae typis Universitatis. folio, kart 11 nlb.

Na odwr. tyt herb Korycińskich, pod nim 8 wierszy łac. Poczem przemowa do Piotra Korycińskiego stylem nakamiennym, dalej oda witająca go z powrotu. Na końcu umieszczony jest anagrammat i epigrammat. Rzeczy historycznej w tem nie ma.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Zamojs.

— ob. Cichovius Mikołaj X. (Pogrom diabła 1659) — Dziedzic Jan (Apologeticus contr. Gust. Adolf). — Kroczowski Hiacynt (Heroica magnanimitas 1649).

Bielski Vitae 93—4. — Thorn. Nachrichten 1763.

Jordan Michał i Elżbieta Materen ob. Kałaj D. (Nagrobek 1654).

Jordan Michał Stefan ob. Arsenius (Lydius 1713) — Będziński Wawrz. J. (Lutnia na pogrzebie 1727) — Denhoff (Philotea 1741) — Dziewulski Marc. (tytuł za godność 1717) — Gorczycki Paweł Józef (Fama 1739) — Kałowski Marcin (Los fortuny 1714) — Placidi Franc. (Controversia inter St. Jordan et Casim. Rutkowski 1746). — Włocki Jan Franc. (Opieka S. Michała 1738) — In lapidas Stephani Mart. (1747).

Jordan Piotr Sam. ob. Lassota Mart. (Divus 1663).

Jordan Spytek ob. Novicampianus Alb. (Scopus biblic. 1553) — Orzechowski Stanisław (Dyalog około exekucyi 1564) — Rej Mikołaj (1567) — Sethus Sim. (Syntagma 1561) — Wojewódka Bernard (Algorytm 1553).

Niemcew. Panow. Zyg. III. 64. — Siarcz. Obraz Zygm. III. T. I. 196.

Jordan Stefan Wojewodzic bracław. ob. Herka J. (Zebranie praw 1749).

Jordan Tadeusz, Tarło Kazim., Poniński Jan (Propositiones philosophicae) ob. Poniński Jan (1754).

X. JORDAN Tomasz Dominikan. Frukt w cnoty doyrzały Wielmożna J. M. Pani Kunegunda Morska Chorażanka Dobrzyńska iak z wirydarza z prześwietnego domu herbownym Starżą na wieczną Bogu ofiarę wycięty przy solennym WW. Jchm. kolligatów kongressie na akt zakonney inwestytury, w niedzielę 6tą po Świątkach, publicznym kaznodzieyskiego stylu plauzem w kościele WW. PP. Dominikanek remonstrowany, teraz zaś iako kosztowny nad światem tryumfuiącego nieba spoliał WW. JMP. Morskim Józefowi stryiowi Cześnikowi przemyskiemu, Michałowi oycu Chorążemu Dobrzańskiemu w obligacyalnym trybucie konferowany przez X. Tomasza Jordana kaznodzieię ordyn. w kościele przemyskim Zakonu kaznodz. d. 17 Czerwca r. p. 1735. we Lwowie w drukar. Brackiey Tróycy S. z przywileiami J. X. Mci. folio, 9 kart.

Na odwr. str. tyt. herb Topór a pod nim 12 wier. pol. i przypis jak wyżej. Kazanie miane na obłóczynach.

Krasiński. — Warsz. Uniw.

Jordan Thomas ob. Dubravius Joa. (Historia Bohemica 1602).

Jordanów ob. Trapola Marc. (Prodrom 1670).

Jordanowa Anastazya Józefa ob. Herka Klem. Stan. Kostka (1739).

Jordanowa Anastazya Teresa z Myszkowskich ob. Będziński Waw. (Lutnia 1727) — Dziewulski Marcelli (Rekreacya przy piątku 1718).

(Jordanowa K.) Relacya o pogrzebie W. ś. p. Jey Mci Pani Katarzyny z Mecińskich Jordanowy Podczaszyny Krakowskiej dnia 16 Grudnia w roku 1755tym w kościele WW. OO. Reformatów w Pilcy, w następuiący sposób odprawionym. (Bez osob. tyt.) w 4ce, kart 4.

Dodane do Kuryera pols. 1755. N. CXXVII. Jagiell.

Jordanowa Konstancya z Łętowa ob. Bogdański Gabryel (1735) — Łętowski Stanislaus (1735) — Piskorski Seb. (1684).

Jordanowa Marya Gonzaga ob. Będziński Wawrz. Jan (1727).

Jordanowa Maryanna Ludwiką z Lubomirskich ob. Cwierzowicz Fr. Ant. (Sonus tubarum 1763) — Józef z Kopertynu (1753) — Małyszko X. Tom. Alex. (Kazanie 1764) — Orzechowski Stanisław (1767).

Jordanowa Rozalia ob. Juszyński X. Hieronim (1799)

Jordanowa Teresa Wojew. Bracław. ob. Herka Klem. S. (Ślady cnót 1739).

Jordanowie ob. Miłość skuteczna (1755) — Myszkowski (Ordinatio 1727).

Jordanówna Anna ob. Godzinki (1582) — Moralis S. (O żywocie 1581).

Jordanówna Konstancya ob. Piskorski Sebast. (Bł. Kunegunda).

Jordanówna Marya ob. Buchowski Andrz. (Gratia amoris 1691).

Jordanówna Salomea (Bobrownicka) ob. Szafrański Wojc. (Skarb żadną nieoszacowany ceną 1754).

Jordany ob. Myczkowski Franc. (Inter Palatinos Bracław. decretum 1729).

Josaphatidos. Poczajoviae 1748. w 4ce.

Witzleben. Catal. Bibl. Jabłonow. I. 360.

— ob. Isakowicz Józ. (sive de nece 1628).

Josephus ob. Józef.

Josepha Regina Polon. ob. Józefa.

Jost Ludwik Decyusz ob. Roterodamczyk Erazm. (Modlitwa 1533).

Josua ob. Węgierski W. (carm. 1624).

Josua a Colln ob. Lippert (Principes 1739).

Josue Polonus ob. Bovio Kar. (1664).

Josue za kolędę ob. Birkowski F. (1613).

JOSZCZYŃSKI Błażej. Conclusiones theologicae de beatudine a M. Casimiro Kubalewitz Theol. Curs. Moral. Prof. Collega Maiori, S. Floria. Canonico, SS. Petri et Pauli in Cerdonia Praebendar. oblatae, propugnante Blasio Joszczyński secundae Art. et Phil. laureae Can-

didato eiusdem Cursus auditore 1717. Cracoviae apud Cezary. fol. ark. B_2.

Ded. Gabryelowi Profeckiemu rektorowi.

Joteiko Valentinus ob. Kiszka Stan. (In primo. 1618).

JOUBERT l'abbé, chanoine. Geschichte der Staatsveränderungen von Polen vom Tode Königs Augustus III bis ins Jahr 1775 nebst den zu dieser Geschichte gehörigen öffentlichen Beweisschriften. Aus dem Französischen. Erster Band. [Tu portret króla: Stanislaus Augustus Rex Poloniarum]. Mit churfürstlich sächsischer allergnädigster Freyheit. Leipzig bey Gaspar Fritsch 1777. w 8ce, Tom I. str. 362; Tom II. str. 436 (przy tomie II mapa Polski).

Mapę Polski robił geograf Brion. Portret króla w tomie I rył Ender.

Tłumaczenie jest dowolne i uzupełnione mianowicie przez Pieces justificatives. Autor podaje dokładną wiadomość o francuzach biorących udział w kofederackiem zajęciu Krakowa.

Bentk. II. 772. — Götting. gelehrt. Zeitungen August 1776. — Barbier Diccion. des anonymes II. N. 7946.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Kijow. — Ossol.

— Geschichte der polnischen Staatsumänderung. Zittau 1792—93. w 4ce.

Z 15 miedziorytami. Raczyńs.

— Histoire des Revolutions de Pologne. (Napis drugi:) Histoire Des Revolutions de Pologne, Depuis la mort d'Auguste III, jusqu' à l'année 1775. à Warsovie, MDCCLXXV.(1775). w 8ce, Tom I. str. 528 i omyłki na jednej karcie. Tom II. str. 616.

Na samym końcu tomu II są umieszczone następujące litery A. P. C. R. Coby znaczyły nie wiadomo. Chociaż druk oznaczony: Warsovie, jest on widocznie obcy, zapewne w Paryżu. Jeżeliby zaś litery końcowe znaczyły autora, ówczas byłaby wątpliwość co do Jouberta, nie znanego zresztą w literaturze.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz. — Zieliń.

— Historie des Révolutions de Pologne, depuis la mort d'Auguste III jusq' à nos jours. Avec des détails curieux et importants sur les differenets (sic) situations de ce Royaume et toutes les pieces justificatives qui y ont rapport. Tom I. à Warsovie et se trouve à Paris chez Jean François Bastien, Libraire, rue, du Petit-Lion, Fauxborg Saint-Germain. 1778. w 8ce, str. 518.

Czartor. — Krasiń.

Joubertus Laurentius ob. Simonius Simon (Disputatio 1584).

Joujou de nouvelle façon ou Contes amusans et instructifs à la Portée e à l'usage des plus petits enfans. As tu des Enfans? instruis les, et leur plie le cou dès leur jeunesse. Eccles: VII. 23. Zabawka nowomodna czyli powieści zabawne y uczące dla poięcia y zażywania maleńkich dzieci, na polski język przełożone. Jeżeli masz Dzieci? nauczay ie, y naginay im karku z młodości. Eccl. VII. 24. w Warszawie, w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. R. 1770. w 8ce, str. 109. i k. 2 (po francuz. i po pols). Ossol

— Toż:... Warszawa, w drukarni S. K. M. u X. X. Sch. Piarum 1787. w 8ce, str. 109 i k. 2 (w języku franc. i pols.). Krasińs. — Zieliń.

— Toż:... w Warszawie 1789. w 8ce.

Katal. Zawadz. w Warsz.

Joung ob. Young Edw. (Listy 1783—7. Mściwość 1772. Nocy 1785—7. 1798. Sąd 1787).

Journael der Legatie ghedaen inde Jaren 1615. ende 1616. by de Edele, Gestrenge, Hoochgheleerde Heeren; Heer Reynhout van Brederode, Ridder, Heere van Veenhuysen, Spanbroeck, Oosrhuysen, Etershem, Hobrede, etc. naederhandt Ury-Heere tot Wesenberghen, President inden Hooghen Rade van Holland, Zeelandt ende Vrieslandt; Dirck Bas, der Rechten Doctor ende Burghemeester der Stadt van Amsterdam, ende naderhandt Ridder; ende Aelarecht Joachimi, Ridder, Heere tot Oostende, in Oedekens Kereke, Ghedeputeerde's Landts von Zeelandt, ter Vergaderringhe vande Hooch-ghemelte Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden. Te samen by de Hooch ghemelte Heeren Staten Generael voor-

noemt, afgefonden aende Groot-machtichste Coninghen von Sweden ende Denemercken; mitsgaders aenden Groot-Vorst van Moscovien, Keyser van Ruschlandt. Ende namentlich op den Vreden-handel tuschen den Hoochghemelten Coninck van Sweden ter eenre, ende den Groot-Vorst van Moscovien ter anderer sijde. Inhondende cort ende waerachtich verhael, vande seer seltsame ende wonderbaerlicke ghesteltenisse des Landts van Ruschlandt, ende de seer moegelicke ende beschwaerlicke Reyse aldaer gevallen. Verciert met vele verscheydene Copere Figuren, aldaer naer' tleven af-gheconterfeyt. Door Anthonis Goeteeris eerste Deurwaerder ordinairis vanden Hooghen Rade in Hollandt voornoemt; der voorsz. Heeren Ghesanten Penningh-meester, ende Dispencier inde selve Reyse. In s'Graven-Hage. By Aert Meuris, Boeckvercooper inde Papestraet, inden Bybel. Int Jaer ons Heeren 1619.

Bibl. nat. w Paryżu.

— van der legatie inde J. 1627. 1628. ob. Boot Abr. (1632).

Czartor. — Jagiell. — Przeźdz.

— van de nederlaeg der Tarteren, roemruchtig overwonnen door een Poolschen Kroons-veldheer. Uit het Hoogduits vertaelt. Amsterdam by Frans Lamminga en Paulus Warnaer, in Heyntjen Hoeck steeg. 1672. w 4ce, str. 8.

Hetmanem polnym koronnym był ówczas Dymitr Wiśniowiecki. Marszałkiem koronnym Jan Klem. Branicki.

Jagiell.

Journal de ce qui s'est passé, entre l'armée des Polonois et celle des Moscovites, depuis le 9. Sept. dernier (Paris, 1660). w 4ce.

— exact ou description circonstanciée de tout ce qui s'est passé dans le grand campement de Sa Majesté le roi de Pologne etc. entre Radivitz & Muhlberg en Saxe. Amsterdam, Jac. der Border, 1730, w 8ce. Ossol.

— Von Ihro Königl. Maytt. von Schweden Marche aus Zaludeck bis nach Pinsk in der Polesie, vom $\frac{4}{14}$ April bis den $\frac{28\ \text{April}}{8\ \text{May}}$ 1706. w 4ce, str. 4.

— hebdomadaire de la diète par M. de V. depuis le Novembre 1788. (R. 1789. N. N. 59; rok 1790. N. N. 52, str. 382; rok 1791. N. N. 52, str. 418). Varsovie 1789—91. W druk. Wolney, na papierze kraiowym. w 4ce.

Bran. (r. 1791) — Przeźdz. — Warsz. Uniw. Zieliń. (r 1789).

— hebdomadaire de la diètte de Varsovie par Mr. de V. Seconde edition revue, corrigée et augmentée. à Varsovie 1789. W drukarni wolney, na papierze kraiowym. w 4ce.

Numera zawierały czasem pół arkusza, czasem arkusz, czasem dwa. Numera od IX aż do LIX czyli od początku do końca roku 1789. każdy z oddzielną paginacyą. W wielu numerach znajdują się zagraniczne polityczne, jak i literackie nowiny. W numerze przedostatnim LVIII. wydawca oświadcza, że powiększy swoję gorliwość, rozszerzy pismo aż do dwóch arkuszy co tydzień, a cenę prenumeraty na rok następny 1790 w Warszawie 36 zł. naznacza. Numer LXII roku drugiego, d. 4 Sierpnia 1792 r. wydany, jest ostatni. Jagiellońska ma najpierw Prospectus str. 10 z deklaracyą Lud. Buhholtza 12 Octobra 1788. Dalej N. I. d. 9 Novemb. 1788. z posiedzeniem z dnia 5 t. m. N. II do VI. ma stron 56. N. IX. stron 4. N. X. stron 10. N. XI. stron 6. N. XII. stron 6. Te cztery numera są w 8ce, dalsze w 4ce. N. XVI. str. 8, gdzie zapowiada abonament u MM. Müller Amiet et Compagnie rue des Senateurs, dans la maison de M. Borneaux Banquier. Cena rocznie 30 złotych. W N. XXXI. abonament w księgarni Pretnera lub u Zimermana kontrollora general. poczt. Abonament 36 złot. W Supplement à nr. LXVII. jest: Discours de M. Potocki Marechal de Lith. 10 Decembr. 1789. W N. LIX. jest: December 1789. Séance du lundi 21. Kończy się: Seance du Jeudi 24.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Historique des evenemens qui ont eu lieu à Varsovie depuis le 17 Avril 1794 extrait des feuilles Polonaises par Mr. B* chez P. Dufour imprimeur et Citoyen de Varsovie. w 4ce, str. 196.

Jest to rodzaj gazety tygodniowo wychodzącej, której numer 1½ arkusza zawiera. Jest 14 nrów, więcej nie wyszło.

Akad. — Dzików. — Krasiń.

— Literaire de Pologne (1735 do 1770). Haye, w 8ce. (Defekt).

Tak podaje katalog X. Pijarów N. 25, ale to jakieś bałamuctwo, bo tego tytułu Journal wydawał w r. 1754 Friese. Z innych lat źródła nie przywodzą.

— Littéraire de Varsovie. Année 1777. Tome I. Mai, Juin, Juillet; Tome II. Août, Septembre. Octobre; Tome III. Novembre, Decembre; Tome IV. 1778 Janvier Fevrier, Mars, Avril. Chez P. Dufour. w 8ce.

Avis uwiadamia, iż stosownie do prospektu dzienik ten miał wychodzić co miesiąc, ale na żądanie znakomitych osób, będą wychodzić cząstki każdego numeru dwuarkuszowe w każdy poniedziałek. Cena roczna 4 dukaty.

Pierwszy zeszyt (cahier) wyszedł 1 Maja 1777 roku, a takich było 4 na miesiąc.

Wychodził także 1778 r. regularnie co poniedziałek w numerach 2 ark. Podzielony był na 4 części, 1a poświęcona wyjątkom z dzieł nowych, 2ga odkryciom w umiejętnościach, 3a sztukom pięknym, 4a widowiskom publicznym. Wspomina o nim Duclos w Histoire litter. de Pologne Berlin 1778 r. na str. 558 w przyp.

Bibliot. Jag. ma tylko II Cahier d'Aout 1777 od str. 35—66. Obejmuje same rzeczy naukowe i teatralne z Paryża, obce. Tylko na samym końcu dodano: Varsovie. Dimanche 3. Les acteurs polonais ont joué le Glorieux; le Dimanche 10, ils ont donné une représentation de Beverley.

Bibl. Ossol. 1848. I. 224. - Jocher 2024.
Akad. — Krasińs.

— Polonais. Pour Janvier, Fevrier, Mars, Avril. 1770.

Obacz Dusert.
Jocher 2023.
Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Aelstermann C. T. (über zu Niemirow Congres 1737) — Dantzig (ausführl. darstellende 1698) — Henryk III (des choses memorables 1720. 1746) — Meusnier (hist. 1761) — Mietau (Wegen Wahl 1726) — Piotr W. (1773) — Wiedeń (eller Anteckning 1683. or a most particular account 1684).

Journaux de la Campagne présentés depuis l'an 1756 jusqu'à présent. à Varsovie. w 4ce.

Wydawali XX. Pijarzy.
Jocher 2015.

Journée (La) du Chretien ob. Clement Dion.

Jouvancy ob. Juwencyusz (Joanni III. 1687) - Horatius (1772).

Jouvin A. ob. Rochefort de Jouvin Albert (1672).

JOWIALISZ. Perora kwietnioniedzielna dla synów koronnych napisana od bakałarza ..... 1702. w 8ce.

Wiersz satyryczny z rękopismu. Ale czy to nie rękopism? Zieliń.

Jovianus Johannes. ob. Pontanus

Jovis arbitrium ob. Loaechius A. (1603).

JOVIUS Jan (Leopolita Joannes) († w Krakowie 1624). In Nuptias Generosi Domini Joannis Baptistae Ceki &c. Et pudicissimae Virginis Annae, Clarissimi Viri, Domini Antoni Franckovic Leop: inclytae Urbis Cracouiensis Consulis &c. Filiae. Oratio M. Joannis Leopolitae. C. M. (Tu kolumna Łazarza). Cracoviae in Officina Lazari, Bazyli Skalski. Anno Domini M.DC.IV (1604). w 4ce, k. 8 (syg. B_4).

Oratio zaczyna się od wyrazów: Etsi omnia. Treści żadnej, prócz wzmianki: Cum Praefectum fodinarum Vielic. ageres. Za to o Annibalu, Kartaginie i Kornelii.

Bandk. Hist. d. Krak. 393 (data 1504). — Muczkowski Rozmaitości 190. — Encykl. Orgelbr. T. 10, str. 896 (podaje zgon jego na r. 1640). Jagiell. — Ossol.

— Quaestio de merito Christi Domini a Rn. M. Joanne Leopolita, S. Ph. sententiario et profess. ad S. Floriani Can. pr. prossouien. XVII Kal. Octobr. M.DCXX. (1620). publicè in Academia Crac. disputata. praesidente admodum Reverendo D. Martino Campio Vadovio S. Th. Doctore & Professore, ecclesiae colleg. S. Floriani praepos. Opatouicien. &c. parocho. Cracoviae in Officina Typographica Francisci Cesarij. Anno & die quibus supra. w 4ce, kart nlb. 4.

Mieści Conclusio I—V. Na końcu: Cum licentia Jacobi Turoboyski Rectoris.
Jocher 3539. Dzików — Jagiell.

— Quaestio de Poenitentia ut est Sacramentum a R. M. Joanne Leopolita, S. Theologiae Professore, ad S. Floriani Canonico, XIX Martii disputata.

Praesidente admodum Rndo Domino, D. M. Martino Campio Vadovio, S. theologiae Doctore et Professore ejusdemq. Facultatis Decano ad S. Floriani Praeposito, parocho opatovien. etc. etc. Cracoviae, ex officina typogr. Matthię Andreouiensis, anno D. M.DCXIX (1619). w 4ce, k. 12 nlb.

Na odwrocie tytułu sześciowiersz, podpisał: J. W.

Dedyk. do Tomasza Pyrawskiego Biskupa Nikopolskiego, Suffragana, Lwowskiego, na którego herb Zacharias Starnigiel przydał 6 wierszy greckich. Przy końcu: Προσφώνησις ad Leopolim, Ode Dic. Distrophos (54 wier. M. Laurentii Smieszkowic). Z tego wiersza dowiadujemy się o nazwisku Leopolity. Smieszkowic wyraża się:

Horum in locum succedit haeres nominis
Magni Leopolientium
Cui os rotundum Graeca Syren condidit
Cui Latinaeque Veneres.
Linguam eruditioque complevêre sat
Pectus, Joannes Jovius.

Dalej: Ode dicolos distrop. (46 wierszy) M. Jacobi Vitelii, gdzie wyraża, że i on z Rusi pochodził.

Poczem: In laudes Joannis Leopolitae. (24 wier. eleg. Panxit Fridericus Alempechius Leopolitanus. Wreszcie: Ad Theologiam (19 wierszy) oraz Epigramma (15 wier.) z podpisem Martinus Chrušlicki S C. (Na końcu:) Sub auspiciis Jac. Janidłovii Rectoris.

Jocher 3963. Jagiell. — Ossol.

— Rozmowa Jana Częstochowczyka i Jana Sekiniego. w Krakowie, 1601. w drukarni Kempiniego.

Przydany jest wiersz jako wyrok sądowy w tych sporach.

Juszyński przytacza, że jego wiersze są w różnych panegirykach rozproszone.

— ob. Epigrammata (1601) — Tylicki P. (Lachrymae parentales (1616) — Schoneus Andreas (Epigrammata 1605).

Siarcz. Obraz I. 196. — Juszyński.

JOVIUS Paulus z Como (1483 † 11 Grudnia 1552). Descriptiones quotquot extant regionum atque locorum, videlicet Britaniae, Scotiae, Hyberniae, Orchadum item Moschoviae, Poloniae etc. Basileae 1571. w 8ce.

— Toż: tamże, 1578. fol.

— Elogia virorum bellica virtute illustrium. Veris imaginibus supposita, quae apud Musaeum spectantur in libros septem digesta. Florentiae 1551. folio.

Czartor.

— Toż:... Basileae M.D.LXI (1561). w 8ce. str. 592 i k. 8 nlb.

Z polskich są tylko: Joannes Tarnovius str. 586. Sigismundus Pol. Rex str. 550. Razem wydane jako część druga z Elogia doctorum virorum. Co ta obejmuje, to niżej podaję. Jagiell.

— Toż:... Basileae M.D.LXXI (1571). w 8ce, str. 592 i index.

Rzecz obca. Tylko od str. 586—589 idzie: Sub effigie Joannis Tarnouij Comitis Poloniae i carmina: Julii Jouij, Alexandri Suchteni Germani. Na str. 540: Sigismundus Poloniae Rex, i na str. 544: Martini Cromeri Sarmatae (czworowiersz).

Dzików. — Jagiell. — Pusłowski.

— Elogia virorum bellica virtute illustrium, septem libris iam olim ab authore comprehensa, et nunc ex eiusdem Musaeo ad vivum expresso imaginibus exornata. Petri Pernae typographi Basil. opera ac studio. M.DLXXV. (1575). fol. str. 391. i Index.

Edycya wspaniała z portretami. Tu tylko jest jeden Sigismundus, na str. 352 z portretem, a na str 354 czworowiersz Marc. Kromera. Na str. 378 jest: Joannes Tarnovius (ale tylko rama na portret), tekst i wiersze Joviusa i Suchtena.

Czartor. — Jagiell.

— Elogia virorum literis illustrium, quotque vel nostra vel avorum memoria vixere. Ex eiusdem Musaeo (cuius descriptionem una exhibemus) ad viuum expressis imaginibus exornata. Petri Pernae typographi Basil. opera ac studio M.DLXXVII. (1577). fol. k. 6 nlb., str. 231 i Index k. 2.

Edycya wytworna z wizerunkami. Nas tu pośrednio dotyczą: Callimachus Phil. str. 80. Jacobus Faber Stapulensis str. 203. Joannes Dantiscus s. 223. Mart. Cromerus s. 223. Nic. Copernicus s. 221. Petrus Paulus Vergerius s. 198. Philipus Beroaldus str. 102 Rodulphus Agricola s. 61. Lecz polscy uczeni tylko wzmiankowani bez opisu i bez portretu. Więc dzieło bez znaczenia dla nas.

Jagiell.

— Historiarum sui temporis. Tomus I. II.

Przytaczane w polskich źródłach nie ma żadnego dla nas znaczenia, bo o polskich rzeczach prawie nic nie ma. W edycyi

Venetiis 1552 na karcie 282 jest objaśnienie gdzie Smolenchum leży. W T. II z roku 1555 mieści: Poloni pro Sarmatis appelati. Poloniae fines. Polonorum disciplina militaris, Polonorum victoria. Jagiell.

— Dell istorie del suo tempo di Mons. Paolo Giovio da Como, Vescovo di Nocera, tradotte da M. Lodovico Domenichi et da lui di novo rivedute et correcte con le postille in margine et la tavola copiosissima di tutte le cose notabili. In Fiorenza 1558. w 4ce.

— Toż:... Prima parte et II. Con una selva di varia istoria di Carlo Rassi etc. un Supplimento del sig. Girolamo Rusceli fatto sopra le medesime istorie etc. In Venetia. Al segno della Concordia 1608. w 4ce, 2 tomy.

Najzupełniejsze i piękne wydanie z objaśnieniami tegoż autora i dodatkami osobnemi. Czartor.

— Türckische Kriegs-Ordnung, darin kurtz begriffen der Türck, Sultanen Macht etc., Regiments-Rechte und Gewohnheiten: wie auch die Ursachen, warumb die Türcken den Christen bisshero vnd noch überlegen: und dann ein Bedencken und Rath, wie der Krieg wider dise Feinde anzugreifen. Italiänisch beschrieben, und nun aus der lat. Version Francisci Nigri ins Teutsch gebracht durch Philippum Modesti S. Item eine Vermahnung wider den Türcken, Bartolomaei Georgievicz. Sampt einer schönen Lehr und Regul, wie sich ein christlicher Kriegsmann, der wider dem Erbfeind zu Felde ligt, zu verhalten, Reimenweis geschrieben. Frankfurth, 1595. w 4ce, kart 16.
Kertbeny Bibliogr.

— De legatione Basilii Magni Principis Moscoviae ob. Herberstein (1551. 1556. 1557. 1571).

— Toż, po niemiecku ob. Herberstein (1563, 1567, 1576, 1579).

— Moschovia, in qua situs regionis antiquis incognitus, religio, gentes, mores, etc. fidelissime referuntur, Caeterum ostenditur error Strabonis, Ptolomaei aliorumq; Geographie scriptorum, ubi de Riphaeis montibus meminere; quos hac aetate nunquam esse, plane compersum est. Basileae M.D.LXI. (1561). w 8ce, str. 180 i Index kart 5.

Dołączone do: Pauli Jovii Descriptiones, quotquot extant, regionum atque locorum Basileae. 1561.

Właściwie nas to dzieło nie obchodzi lubo w bibliotekach figuruje w polskim oddziale. Od str. 75 idzie: De romanis piscibus libellus. Jedna ryba: Lechia opisaną jest na str. 118.
Chreptow. — Dzików — Jagiell.

— Operetta dell'Ambascieria de Moschoviti. Vinegia. 1545. w 12ce.

— Von der Türkischen Keysern härkommen, aufgang uund regiment mit sampt allen Historien .... Dannach von der Stadt Rom ... uund zuletzt von der Muscavitern Art und Eigenschaft etc. Basel, 1564. folio.

— ob. Auctores (1600) — Ferchius Mattheus (1620) — Herberstein — Neu welt (1533. 1555).

Jozafat Arcybiskup Połocki ob. Kuncewicz Jozafat.

JOZAFAT od Ś. Franciszka Pijar. Princeps inter minores maximus D. Bonaventura seraphicus Ecclesiae doctor in Petricoviensi ordinis Minorum Conuent. basilica, ipsa suo nomini sacra die 14 Julii ab exedris proclamatus et admodum Rdo Patri Gabrieli Wykrotowicz Conventus petricoviensis Min. Convent. Guardiano, S. theol. baccalaureo, conventus Chęcinensis patri praesentatus per P. Jozafat a S. Francisco Schol. Piar. A. 1723. typis Clari Montis Częstochoviensis. folio, kart 9 nlb.
Jocher 5422.
Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

JOZAFAT a S. Casimiro, Karmelita. Flores montis Carmeli e Horto Chronologiae variorumq. authorum collecti utilitati legentium et decori publico expositi etc. Beatissimae Virgini Mariae dedicati. A P. F. Josaphat a S. Casimiro Car. discal. etc. Berdiczoviae, Typis Fortalitii B. V. M. (1760?). w 8ce, kart nlb. 10. Krasiń.

— Introdukcya zbawienia ludzkiego przez Świętych pańskich w trzech wiekach przeszłych, teraźnieyszych y przyszłych, przy trzech koronach pa-

nieństwa, męczeństwa y nauki, podczas solenney introdukcyi konfraternii S. Tekli P. y pierwszey męczennicy do kościoła Wiśniowieckiego WW. OO. Karmelitów bosych pokazana, w kazaniu mianym przez W. O. Jozafata od S. Kazimierza Karmelitę bosego konwentu Wiśniowieckiego kaznodzieię ordynaryusza ogłoszona roku 1761. d. 26 września w Berdyczowie w drukarni fortecy Nayśw. Maryi P. za przywileiem J. K. Mci. folio, 13 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herb Wdztwa Wołyńskiego. Przypisali wszystkim dygnitarzom tegoż Wdztwa. wymieniając ich z imienia i godności, OO. Karmelici bosi tegoż klasztoru, przytem wyliczają spis Wwdów i kasztelanów Wołyńskich od początku. Na czele Józefowi Ossolińskiemu.
Ossol. — Krasiń. — Warsz. Uniw,

— ob. Anioł (1753).

Jozafat od Najśw. M. P. ob. Tyszkiewicz Jozafat (Pobożne 1648. Kazanie 1645).

Jozaphat rex ob. Vanitas vanitatum (1760).

Jozafatowa dolina ob. Pasakiewicz Michał (1740).

(Joseph) [Jessod Haamunah fundamentum fidei: sive R. Joseph liber ad explicationem fundamentorum fidei in superiori libro positorum]. (Po hebrajsku). Lublini 1596. w 4ce.
Jocher 8064.

— [Schaare Orah, portae lucis, sive liber Cabalisticus percelebris R. Joseph filii Gecatiliae, cum commentariis R. Motaliae de Lakart]. (Po hebr.) Cracoviae. 1604. w 4ce.
Jocher 8056.

Józef Xże Toskański ob. Bartolozzi F. (1799).

Józef I. ob. Buchowski And. Stan. (Panegyr. 1687) — Suffczyński Michał (Corona australis 1705).

JOZEF II. (1741 † 20 lut. 1790). Modlitwy Józefa Drugiego Cesarza Niemieckiego. Roku tego. Bez m. dr. i r. w 8ce, str. 32.

Z samego końca 18 w. Mieści: Podniesienie myśli. Przy kassowaniu mnichów. Przed wprowadzeniem tolerancyi. Przy czytaniu paszkwilu, przy wizycie Ojca Św. Są to filozoficzne myśli w duchu liberalnym.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Nadanie przywilejów miasta wolnego Podgórzowi. Wiedeń, 26/2 1784. folio. (po pols. i po niem).

Dawano place bezpłatnie, pieniądze na budowę, materyały budowlane i zapisy własności bez taksy. Wolność od podatku na lat trzydzieści. Obywatele miasta byli wolni od rekruta.

— Patent (tyczący się udzielania dyspens małżeńskich). dat. Lwów 21/9 1781. fol.

— Patent (tyczący się poddanych) dat. Wiedeń, 1/9 1781. fol.

— Patent Cesarza .... względem utrzymywania lasów rządowych y prywatnych. B. w. m. i r. (1782). (Po pol. i niem.). fol. k. 3.

— Patent (polecający pomiar gruntów w Galicyi) dat. Wiedeń, 23/2 1784. fol.

— Patent (tyczący się wynagradzania poddanych) dat. Wiedeń, 18/4 1784. folio.

— Patent Józefa II Cesarza Rzymsk° Króla w Germanii, Węgrzech, y Czechach, Galicyi y Lodomeryi etc. Dan w Wiedniu 26 stycznia 1786. (względ. podwyższenia ceny czerw. złot.) folio, kart 5. (po niem. i pols.).

— Patent drogowy do poddanych przez cesarza Józefa wydany. Lwów, 1787. folio. (po niem. i po pols.).

— Reskrypt o tolerancyi wyznań itd. Lwów, 1781. fol. (po niem. i po pols.).

— Rozporządzenie .... dla Galicyi względem jurium stolae et conductus dla duchowieństwa (po pols. i po niem.).

— Uniwersał o śmierci Maryi Teresy 27 Januarii 1782 (po łacinie) fol. str. 29. Jagiell. — Uniw. lwow.

— Uniwersał wolnego religii exercitium. Lwów 17 Września 1781. Podp. Brigido. fol. str. 17. (po pol. i niem.).
Jagiell.

— Uniwersał w sprawie emigracyi. We Lwowie 30 Września 1781. folio, str. 21. Jagiell.

— Uniwersał. Reorganizacya urzędów cyrkularnych. Lwów, 22 Marca 1782. fol. str. 19. (po pols. i po niem.). Jagiell.

— Ustawa dla służących wieyskich. Lwów, 1783. str. 35. Ossol.

— Patent o sukcessyi. 24 August 1786. fol. ark. E_2. (po pols. i niem).

— Zakaz wydzierzawiania żydom browarów. Wiedeń, 1784. fol.

(Józef II). Obrońca ludu do Cesarza Józefa drugiego względem iego ustawy zakazującey wychodu z kraiu, względem iego rozmaitych reform etc. Z niemieckiego 1785. w 8ce, str. 87.

— Opisanie proste y rzetelne naychwalebnieyszego dzieła nayiaśnieyszego y naypotężnieyszego Józefa II cesarza rzymskiego, węgierskiego, czeskiego etc. etc. króla, uczynionego tegoż dnia w ogrodzie J. O. Xiężny Jabłonowski woiewodziny Bracł. y ku nieśmiertelney pamięci podane przez J. X. K. K. K. H. Bez m. dr. (Lwów). 1783. w 4ce, k. 2.

Będzie to prawdopodobnie toż samo co Chróścikowskiego laudatissimum opus (Bibliogr. XIV). Czartor.

Józef II. ob. Bartelmus Traugott (1781) — Capuanus Aloysius (1787) — Caraccioli Marquis (1790) — Chróścikowski Sam. (Laudatissimum opus 1783) — Czaki Ant. (1788) — Geissler A. F. (1781) — Grochowalski X. Andrzej (Kazanie 1791) — Łoś Felix Ant. (1783) — Surowiecki Karol (Podróż 1790).

Józef a Jesu Maria Karmelit. ob. Argus (1668).

Józef od Św. Józefa ob. Chojnacki Dom.

Józef Jan od Św. Stanisława ob. Zaleski Jozef (Caput 1728).

Józef Doctor ob. Victoria (1719).

Józef a R. R. Christophoro Climetio ob. Klimecius Christophorus (1696).

JÓZEF à Jesu Ord. SS. Trinit. Redempt. Capt. Deo o. M. Conclusiones theologicae. Leopoli typis Collegii Soc. Jesu. fol.

JÓZEF a Beatissima Virgine Maria de Monte Carmelo. Compendium breve thesauri sacrorum rituum commentaria Gavanti, et Mariae Merati observationes, novasq. additiones, ac decreta Sacrae Rituum Congregationis; in Rubricas Breviarii et Missalis Romano Carmelitani recogniti aucti et correcti. Cum Annotationibus variis Indulgentiarum et Consuetudinum religionis nostrae, ex Manuali et Ordinario succincte complectens facilemque methodum conscribendi ac modum observandi Directorium officii divini missarumque celebrandarum ad usum tàm fratrum, quàm monialium Provinciae Polonae Sancti Spiritus Carmelitarum Discalceatorum demonstrans. Anno domini 1777. Berdiczoviae, typis Fortalitii B. V. Mariae cum Privilegio S. R. M. w 8ce, kartki 3 nlb., 1 rycina, str. 486, De revolutionibus str. III, Calendarium str. XIV nlb., Synopis rerum magis memorabilium kartek nlb. 18.

Rycina N. P. Maryi Berdyczowskiej z podpisem T. Rakowiecki sc. Na odwrocie tytułu approbata z lat 1770. 1771. Ostatnia z r. 1774.

W Approbacie Ant. Gorczyńskiego Dziek. Katedr. Kijows. z 10 Maja 1770 powiedziano: ab Josepho a Beatissima Virgine Maria de Monte Carmelo, Prothonotario Apostolico Examinatore Synodali et Censore librorum nostrae Dioecesis Kijoviensis, actuali Provinciali discalceatorum conscriptum, ut imprimi possit. Toż na druk pozwolenie Vilnae 10 Decemb. 1771. Zaś Benignus a S. Theresia d. 20 Aprilis 1774 daje pozwolenie Reimprimendi librum, recentius ab erroribus expurgatum, nec nonnullis concessionibus ac novissimis decretis Sac. R. Congr. auctum a Josepho a B. V. Maria de Monte Carmelo protunc Priori Collegii Berdiczoviensis.

Z tego widać, że była pierwsza edycya w roku 1771.

Jocher 6349. Jagiell.

(Józef Kalasanty) (de Calasanza) (1556 † 24 Sierp. 1648). Medytacye o cnotach Swiętego Józefa Kalasantego fundatora Szkół pobożnych na całą oktawę, których można pożytecznie zażyć y pod czas Rekollekcyi z przydatkiem na Swięto imienia Nayświętszey Maryi Panny. Do druku podane Warszawa w drukarni J. K. M. y Rze-

czypospolitey u XX. Schol. Piarum. 1777. w 4ce, k. 1, str. 122.

Ossol.

— Nabożeństwo do błogosławionego Józefa Kalasantego. [Edycya I].

— Toż. [Edycya II].

— Toż:.... do Błogosławionego Józefa Kalasantego, Fundatora Szkół Pobożnych w różnych potrzebach doświadczonego Patrona, z niektóremi w których używał modlitwami, y Duchownemi Sentymentami. Potrzecie do do Druku z nowym Septenny wcale zalecony przydaniu podane. w Krakowie 1751. w 8ce, str. 57.

Jocher 6925. Ossol.

— Nabożeństwo do S. Józefa Kalasantego Szkół pobożnych fundatora krotko zebrane z przydatkiem życia jego w dekrecie kanonizacyi ... dostatecznie opisanego. w Lublinie w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. Roku Pańsk. 1768. w 12ce, k. 7, str. 176.

Warsz. Uniw.

— Toż:... Nowo przedrukowane z przydatkiem życia iego, w Dekrecie Kanonizacyi, na końcu tey xiążeczki położonym dostatecznie opisanego. W Warszawie w Drukarni Schol. Piarum. Bez r. (1768?). w 8ce, k. nlb. 71.

Jocher 6925 *b*. Krasińs.

— Opisanie Aktu Beatyfikacyi Błogosławionego Józefa Kalasantego zakonu Scholarum Piárum Fundatora w kościele Łowickim XX. Scholarum Piarum odprawionego 1749. w 4ce, k. 4.

— Oratio Vilnae in ecclesia cathedrali sub actum beatificationis ejusdem habita. Bez w. m. 1749. w 4ce.

Wileńs.

Porówn. Grabowski Ad.

— Początek y koniec Solennego trzydniowego nabożeństwa podczas introdukcyi Bł. Józefa Kalasancyusza zakonu XX. Scholarum Piarum fundatora y pierwszego generała w kościele Złoczowskim tychże XX. Schol. Piarum odprawionego, to iest dwa kazania panegiryczne JW. JMP. Antoniemu Bielskiemu łowczemu nadwornemu Kor., Staroście Czerwonogrodzkiemu, przy dorocznym imienia feście dedykowane od Collegium Złoczowskiego XX. Scholarum piarum. we Lwowie w drukarni brackiey Stey Tróycy r. p. 1750. folio, kart 21 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Jelita a pod nim 14 wierszy pols. Przypis proszą pol. Bielskiemu podpisało koll. Złoczowskie S. P. Poczem: Kazania. Warsz. Uniw.

— Relacya z Krakowa die 17 Maji A. 1749. Relacya Aktu Solennizacyi y Beatyfikacyi Błogosławionego Józefa Kalasantego Zakonu Schol: Piarum Fundatora Odprawioney w Krakowie przez 3 dni w kościele przerzeczonych J. M. Mościow Xięży Schol: Piarum (1749). w 4ce.

Jocher 8499. Ossol.

— Relacya aktu beatyfikacyi błogosławionego Józefa Kalasantego od Matki Boskiey. Wilno 1749. w 4ce, 4 kartki. Wileńs.

— Septenna do Bł. Józefa Kalasantego. w 8ce, kart 21.

— De vita et gestis Venerabilis Servi Dei P. Josephi à Matre Dei, olim Josephi Calasantii ..... etc. Varsoviae 1730.

— Zbior nabożeństwa ktore S. Jozef Kalasanty za życia swego ułożył y zalecał, tudzież którego we Włoszech używaią do ziednania sobie przyczyny tego sługi Bożego nie dawno w poczet świętych policzonego z przydatkiem nadanych od S. Stolice Apostolskiey odpustow oraz życia y maxym iego opisaniem. w Wilnie. w Drukarni J. K. M. u Rzeczypospolitey XX. Schol. Piar. Roku 1768. w 8ce, str. 39.

Jocher 6683.

— Zbiór życia Swiętego Józefa Kalasancyusza fudatora zakonu Schola: Piarum Dekretem Kanonizacyi stwierdzony od Papieża Klemensa XIII pochwalony, Ru 1767 z Łácińskiego ná Polskie przedrukowany. W Krakowie, w drukarni Seminar. Biskup Akadem. (1767). w 8ce, kart 26 nlb.

Ded. obywatelom pow. Sądeckiego, przez rezydencyą Sch. P. Rzecz obejmuje list Klemensa Papieża z d. 16 lipca 1767.

Jagiell.

— Zebranie historyczne y chronologiczne życia y cudow B. Jozefa od Matki Bożey Kalasancyusza, Fundatora y pierwszego Generała Zakonu Szkoł Pobożnych od Benedykta XIV w regestr Błogosławionych w R. 1748 d. 18 Sierpnia policzonego, z włoskiego ięzyka na polsk i przetłomaczone R. 1749. w Warszawie w drukarni J. K. Mci Rzplitey w Koll. XX.Sch. Piarum. w 8ce, ark. Y.

Dedykacya Rzewuskim, podpisana przez X. Kamieńskiego Rektora Chełmskiego. Zresztą toż samo dzieło co następne.
Tłumacz Seb. Michałowski. O czem Bielski Vita s. 110.
Jocher 8498 *a*.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Zebranie historyczne y chronologiczne życia y cudów B. Józefa Kalasancyusza zakonu Scholarum Piarum Fundatora y pierwszego Generała .... Józefowi, Franciszkowi, Kazimierzowi Szymanowskim ... podczas Aktu Beatyfikacyi od kollegium Gorskiego dedykowane 1749... w Warszawie w Drukarni Scholarum Piarum. w 8ce.

Wydawca Daniel Kamieński.
Warsz. Uniw.

— Krótkie zebranie świątobliwego życia B. Józefa Kalasancyusza zakonu Sch. Piarum fundatora od Collegium Międzyrzeckiego Sch. Piar. Księstwu Lubomirskim dedykowane. (Bez wyr. m.) w Drukarni Brackiey SSS. Troycy. 1749. w 16ce, k. 25 nlb. Krasińs.

— Krotkie Zebranie życia y cudow błogosławionego Jozefa Kalasantego Fundatora Xięży Schol. Piarum z włoskiego na polski ięzyk przetłomaczone. w Krakowie w drukarni Mich. Józ. Ant. Dyaszewskiego J. K. M. typografa. (1753). w 8ce, ark. Cc.
Warsz. Uniw.

Obacz Klisiewicz A.

— Zebranie życia błogosławionego Józefa Kalasancyusza. Dedyk. Mar. y Teodor. Lubomirskim przez Collegium Rzeszowskie schol. Piarum. 1753. w 8ce, ark. 23. (ark. sygn. Y_2). Czartor.

— Zebranie historyczne y chronologiczne życia y cudow S. Jozefa od Matki Boskiey Kalasancyusza Fundatora Szkoł Pobożnych od Benedykta XIV. w regestr błogosławionych w r. 1748 dnia 18 Sierpnia a od Klemensa XIII w poczet Swiętych R. 1767 dnia 16 Lipca policzonego. w Warszawie w Drukarni Sch. Piarum. w 8ce, str. 411.

Tłumaczenie z włoskiego przez Seb. Michałowskiego. Pozwolenie druku datowane w Warszawie 14 8bra 1748.
Ob. Bielski Vitae 110. — Jocher 8498 *b*.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Zebranie historyczne y chronologiczne życia y cudów B. Józefa od Matki Boskiey Kalasancyusza. Warszawa 1779. w 8ce. Wileńs.

— Życie S. Józefa Kalasantego fundatora Zakonu Szkoł Pobożnych. w Wilnie w Drukarni JKM. y Rzeczypospolitey XX. Schol. Piar. R. 1768. w 8ce, str. 96 z ryciną.

Dedyk. JW. Ogińskiej Kaszt. Wileńsk.
Jocher 8502.

— ob. Ambroży X. (1753) — Aureli Augustyn (1769) — Bielski Wincenty (1750) — Canonisatio (1769) — Ciapiński Jerzy (Georgius a S. Bernardo, De laudibus 1719) — Clemens XIII (1767) — Compendia (1767) — Compendium (1767) — Cyryl od Poślub. (Nowalia 1749) — Doniesienie (1764) — Grabowski X. Adam od S. Kazim. (1750) — Horoch Bogusław (1767) — Ignacy od S. Józefa (1745) — Jan Kanty (1764) — Kamieński Daniel (zebranie histor. chronol. 1749) — Kaszowski Stanisław (Człowiek od Boga 1770) — Kiełczewski Edmund Wojciech (1748) — Klisiewicz Ambroży (Zebranie krótkie życia 1753) — Madejski J. (Histor. życia 1744) — Magio Dominik Franc. (De Vita 1730) — Marioti Jos. Andr. (1769) — Medytacye (1777) — Odpusty (1767) — Początek (1750) — Rakowski X. Jan (1768) — Rosołecki Łukasz (Dom mądrości 1736) — Suchowski Wojciech (Kazanie 1798) — Szydłowski Andrzej Laurenty (Kazanie 1749) — Węgleński Jos. (Medytacye 1777) — Wysocki Samuel (Kazania 1753).

(Józef z Kopertyna) (Dezi, Copertino) (1603 † 18 Września 1666). Kazanie o Błogosławionym Jozefie z Kopertynu Wyznawcy Franciszkanie miane przy dokończeniu trzechdniowego Nabożeństwa Beatyfikacyi Jego. W dzień Niepokalanego Poczęcia N. Maryi Panny w Roku 1754. w kościele Zawichostskim Franciszkańskim. (Kraków 1760). w 4ce, fol. 18.

Porównaj: Herka Stan. Klem.

Ossol.

— Nowenna, Rozmyślania dla obchodzenia świątobliwie dziewięciu dni to iest dziewięć Niedziel na honor S. Józefa z Kopertyna kapłana zakonu braci mnieyszych Konwentualnych S. Oyca Franciszka. Z przydatkiem modlitw do spowiedzi y komunii Swiętey potrzebnych, dla duchownego pożytku wiernych Chrystusowych. Za pozwoleniem Zwierzchności do druku podana. w Warszawie 1786. w drukarni J. K. Mci y Rzplitey u XX. Schol. Piarum w 8ce, str. 53.

Na tytule drzeworyt wyobrażający świętego.

Warsz. Uniw.

— Opisanie uroczystości przy obchodzie Beatyfikacyi S. Józefa z Kopertynu w kościele Franciszkanów w Krakowie 1733. w 4ce, k. nlb. 2.

Warsz. Uniw.

— Relacya o trzydniowym nabożeństwie ku czci Boskiey y Błogosławionego Józefa z Kupertynu u OO. Franciszkanów w Poznaniu odprawionym. Bez roku i m. druku (lecz 1753 r. w Poznaniu). fol. kart 2.

— Krótkie zebranie życia, cnot, śmierci y cudów B. Józefa z Kopertynu Xiędza Professa Zakonu Braci mnieyszych .... z Włoskiego ięzyka na Polski przetłumaczone ... Maryannie z Lubomirskich Jordanowey Woiewodzinie Bracławskiey ... od prowincyi polskiey tegoż Zakonu ofiarowane. W Krakowie 1753 w Drukarni Akademickiey. w 8ce, k. nlb. 50. Warsz. Uniw.

— Toż:... Kraków, 1756. w 8ce.

Ossol.

— Żywot przedziwny zachwyconego męża błogosławionego Józefa Dezy z Kopertynu Kapłana Serafickiego Zakonu Braci mnieyszych S. Franciszka Conventualium albo Franciszkanów nazwanych. Z okazyi wprowadzenia czci tegoż sługi Bożego do Polskich Prowincyi przerzeczonego Zakonu dla duchownego pożytku wiernych Chrystusowych krotko zebrany. W Wilnie w Drukarni Kollegium W. XX. Franciszkanów Roku P. 1754. w 12ce, str. 145. (z herbem i ryciną). Warsz. Uniw.

— Krótkie zebranie życia B. Józefa Dezi z Kopertynu. We Lwowie 1754.

Katalog księgar. współczesny zaznacza edycye dwie lwowskie 1754 i 1756.

— Krótkie zebranie życia y cudów B. Józefa Dezi z Kopertynu Zakonu Braci mnieyszych, S. Franciszka Konwentualium naprzod po włosku wydane, y Oycu S. Benedyktowi XIV od całego tegoż Zakonu dedykowane a teraz z włoskiego na polski ięzyk przetłumaczone na czas przyszłey Solenney Introdukcyi tegoż B: do Konwentu Lwowskiego franciszkańskiego S. Krzyża R. 1756. Z pozwoleniem Zwierzchności. w Lwowie w Drukarni S. S. S. Troycy. w 8ce, str. 198 i rej.

Imprimatur Nicolai Ignacii Wyczyski archiepiscopi, Leopoli, anno 1755 die 27 Junii.

— Zbiór życia, śmierci y cudów przedziwnego w zachwyceniach męża świętego Józefa z Kopertynu xiędza serafickiego zakonu Braci mnieyszych S. O. Franciszka Konwentualnych albo Franciszkanów. Z okazyi uroczystey kanonizacyi tegoż świętego, w kościele krakowskim tychże XX. Franciszkanow, 1777. w dzień SS. apostołów Piotra y Pawła odprawioney, dla duchownego pożytku wiernych Chrystusowych, z dokładem nabożeństwa, przedrukowany za pozwoleniem Zwierzchności. W Krakowie, w drukarni semin. biskup. akad. 1777. w 12ce, k. t., 5 k. nlb., str. 155 i C_8 i rycina.

Ded. do Maryanny z Młodzianowskich Bystrzonowski, podstoliny Radomskiey.

Czartor.

— ob. Baranowski Ant. (1758) — Borowski Franciszek (1768) — Bu-

jalski B. (Mowy 1772) — Cerenowicz Zygmunt (1760) — Clemens XIII (1767) — Compendia (1767) — Compendium (1767) — Doniesienie (1764) — Filipecki Jan (1735) — Herka Stan. Kostka (Kazanie 1754) — Jabłoński Franciszek (1688) — Jan Kanty (1764) — Kazanie (1754) — Kędzierski Barnaba (1767) — Korczyński Kassyan (1754. 1760. 1755) — Kotlarski Tomasz (1754) — Ledecki Antoni (1768) — Mariotti J. A. (1769) — Nowenna (1756) — Nuti Robert (1688) — Odpusty (1767) — Ostrowski X. Grzegorz (1769) — Romankiewicz J. (1769) — Wagner Cels. (Oratio 1768) — Włocki Jan Franciszek (Nadzieja pewna 1755. Kazanie 1756) — Wyszyński Dom. (Kazanie 1769) — Zielecki Norbert (Kazanie 1756) — Zgórski Justyn (Orationes 1723) — Znakomitość (1769).

(Józef a Leonissa) (1556 † Lutego 1612). Kurtzer Begriff Des Lebens und herrlichen Tugenden Desz Heiligen Josephi a Leonissa ... Warschau, gedruckt im Coll. Soc. Jesu 1747. w 8ce, ark. A—B. Warsz. Uniw.

— Krotkie zebranie życia, spraw, cudow, błogosławioney śmierci S. Józefa z Leonissy wyznawcy zakonu Braci mnieyszych S. Oyca Franciszka Apostolskiego od Oyca S. Benedykta XIV świeżo kanonizowanego do druku podana. W Lublinie w Drukarni J. K. M. S. Jesu 1747. w 8ce, ark. C_8. Warsz. Uniw.

— ob. Echo (1747) — Grodziecki T. X. (1770) — Komorowski Adam Ign. (Kazania 1738).

Józef Krakowski ob. Oktoich (1699).

Józef a Matre Dei ob. Józef Kalasanty.

Józef metropolita ob. Sobór w Bohospasaemom (1509).

Józef od N. M. P. trynitarz ob. Głuszkowski Józef.

JÓZEF Paweł, rabin. Speculum Propheticum, Das ist: Prophetenspiegel, darauss die noch heutiges Tages mutwillige verblende Juden ihre Verstockung deutlich zu ersehen, verfertigt und in Druck gegeben Durch Paulum Joseph, Rabbi von Bosen (tak) auss Polen, getaufften Juden, und zur Hebraischen Sprach in den Schulen zu Nürmberg Verordneten. Gedruckt zu Nürmberg, bey Baltasar Scherffen, im Jar Christi, MDCXV. (1615). w 16ce, ark. sygn. Aiij—Giij. Wrocław.

JÓZEF Rabin. [Or Hachaiim, lux vitae; sive R. Joseph disputatio adversus eos qui relicta lege divina, philosophiae animum applicant]. (Po hebr.) Lublini, 1596. w 4ce.

Jocher 8065.

Józef z Potoka ob. Blocki Józef (1715).

Józef Św. z Arymatei i Nikodem ob. Bartoszewski Wal. (Cień 1630. Żale 1632) — Drogi krwawe.

(Józef Św. Oblubieniec Maryi). Cuda y łaski S. Józefa Oblubieńca Maryi. w Kaliszu 1780. w 4ce.

Jocher 8491.

— Hertzliche Andacht zu dem Heyligen Josepho Pfleg-Vatter Christi Jesu ... Braunsberg 1727. w 12ce.

Ob. Andacht.

— Pierwszy między pierwszymi nieba koronami eminent, Józef święty. Warszawa 1739. fol. Ossol.

— Officium S. Josephi Dei Genitricis Sponsi. (Bez osob. tyt.) w 16ce, k. 6 nlb.

Druk z końca 18 w. Kończy: Affectus virtutum theologicarum. Jagiell.

— Protekcya pewna y otucha nieodmienna. Pociech w smutku, pomocy w pracách, dobrodzieystw w nędzy, przyczyny przed Bogiem Jozef S. Ociec mniemany Boga wćielonego, oblubieńce czystey Matki Bożey Miástá Stołecznego Krákowá Patron wybrany. A ná gorętsze záchęcenie Nabożeństwa ku czći y chwale iego, wszytkim wiernym w każdey potrzebie ućiekaiącym się wystawiony. Tudziesz y zabáwá Duchowna przy modlitwie czterdżiestu godżin, przez trzy dńi następuiące po uroczystośći Oycowskiey opieki Józefa S. w iednymże Kośćiele Michała S. WW. OO. Karmelitów Bosych przydana Roku pańskiego

1724. Z dozwoleniem Starszych. W Krakowie, w Drukarni Akademickiey. w 8ce, kart 4, str. 129.

Dedyk. Helenie Konst. Myszkowskiej kasztellanowej Sandomirskiej. Jestto modlitewnik. Na str. 12: Godzinki. Na str. 63: Testament duszy.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Carmen in laudem D. Josephi scriptum, eidem miraculis claro oblatum 1786. Wiersz na pochwałę Józefa ś. napisany. Temuż cudami wsławionemu ofiarowany. 1786. w 4ce, str. 31.

Dedyk. Kłosowskiemu Kustoszowi Kaliskiemu. (Po łac. i po polsku). Branic.

— Devotio hebdomadaria ad Josephum. Vilnae 1689. w 16ce.

Porównaj Słuszka J.

— ob. Ascesis (1669) — Arnoldus a Jesu Maria (Septenna sacra 1682. 1726. 1741. 1761) — Augustyn Św. (1769) — Awedyk B. (Konsolacya 1734) — Bielatowski Adr. (Tutor univers. 1733) — Bieżanowski Stan. J. (1669) — Brzostowski Ad. (Tutor 1733) — Carmen (1786) — Cedrowicz Adam X. (Kazania 1777) — Cedrowicz Gabryel (Kazanie 1787. 1791) — Chodykiewicz Klemems (1763) — Cuda (1780) — Devotio (1689) — Dziewulski Marcelli (1725) — Epulum (1722) — Hieronim od S. Bern. (1748) — Jabłonowski Jan Kajetan (1749) — Jan od S. Andryana (1792) — Kajetan od N. Panny (1792) — Kajetan od P Jezusa (1793) — Kazania (1779) — Kłosowski Stan. (cuda w kollegiacie kalis. 1780) — Konarski Wacław (1742) — Koncewicz (1770) — Korsak Jan (Punkt honoru 1750) — Kozłowski Stef. (1747) — Lapczyński Ant. Chryzanty (1725) — Laurenty Andrzej (1749) — Laurinowicz Mikołaj (1650) — Majewski Jacek (1741) — Manuale (1674) — Mariani X. Ant. Franc. (1770) — Minasowicz Józ. Epif. (1756) — Mniszek Georg Aug. (1730) — Mniszek Mich. (1748) — Officium (1645) — Ofiarowanie — Piotrowski Placyd (1762) — Płochocki X. Józef S. J. (1781) — Protekcya (1724) — Ruciński J. Chr. (1685) — Russyan Henr. X. (1742) — Rychlewicz Baz. (Paraphia 1705) — Rychłowski Franc. Xaw. (1764) — Sebastiani (Exemplar vitae 1741) — Septenna (Jesus, Maria 1686) — Seriewicz X. Adryan (Xiężyc mistyczny 1726) — Słuszka Józ. (Hebdomaria 1689) — Spirydyon Edmund (Kazanie 1771) — Stadnicki Michael (Oratio 1760) — Szumliński Marc. (Sacer Umbra 1715) — Szydłowski Andrz. Wawrz. (Kazanie 1749) — Turczynowicz Stef. (Konfraternia 1746) — Wysocki Sam. (Plenilunium 1737. Summa 1739).

Józef Błogosławiony ob. Stawski Al. (Serdeczne do Boga 1724).

(Józef Profess Błogosławiony). Krótkie zebranie życia, cnót y cudów B. Józefa księdza Professa Zakonu Braci Mnieyszych .... z włoskiego ięzyka na polski przetłumaczone. Piotrowi Hrabi na Lachowicach y Sapieżynie Sapiechy Woiewodzie y Ziem Smoleńskich Generałowi ... od konwentu Lubelskiego tegoż Zakonu ofiarowane ... Roku 1754. w Lublinie w Drukarni J. K. M. Collegium S. Jesu. w 8ce.

Warsz. Uniw.

Józef Sprawiedliwy ob. Sokołowski Stan. (1596) — Tworowski X. Modes Pier. (Józef sprawiedliwy 1654) — Wiśniowiecki Mich. Serwacy.

Józefów dwóch świętych ob. Jabłonowski Jan St. — (Paralelle 1749).

(Józef Patryarcha). [Dramma de S. Josepho patriarcha latine et germanice, polonice et latine].

Juszyńs. Dykc. poet. T. IIgi str. 402.

To jest oparte na wyrażeniu Knapskiego (Thesaurus), które przytacza Bentkowski twierdząc, iż Knapski wyraża się nie jasno. Zdaje mi się atoli że to co mówi jest dość jasne:

„Scriptum est (powiada Knapski pod wyrazem Mowa mieszana) et drama de Josepho Patriarcha διγλωττῶς, latine et germanice, polonice et latine". Tu uważać należy: Po pierwsze. Wyraz drama wzięty jest tu w bardzo ogólnem znaczeniu i odpowiada łacińskiemu wyrazowi fabula (pièce de théâtre), który dla świętości przedmiotu nie mógł być użyty. Dzieła dramatyczne tego rodzaiu, albo raczej niezgrabne i puste dyalogi, których treść brano z Pisma S. lub Żywotów SS., nazywały

się pospolicie dramata sacra. Powtóre: Przysłówka διγλωττῶς nie należy tłumaczyć we dwóch językach; bo mógłby kto rozumieć, że obok języka oryginalnego, umieszczone jest tłumaczenie w innym języku. Tu zaś szło tylko Knapskiemu o to, aby dać czytelnikowi przykład makaronizmu, a przykład może dla wielu znajomszy w owym czasie niż jest Poenulus Plauta, którego tenże wyżej przytoczył; διγλωττῶς znaczy więc tyle co mową mieszaną. Po trzecie: Dramat przez Knapskiego wspomniany, musiał być naprzód napisany językiem łacińskim przeplatanym niemczyzną, latine et germanice; później niemczyznę przełożono na język polski i stąd utworzył się dramat niby w języku polskim przeplatanym łaciną, polonice et latine.

Pokazuje się z tych uwag, iż wyrazy Knapskiego w tem rozumieniu uważane, są zrozumiałe. Inaczej się rzecz ma gdy badamy kto mógł być autorem tego dyalogu i czyli, gdzie, i kiedy był drukowany? Zdaje się iż musiał być drukowany; bo inaczej nie mógłby się nań odwoływać Knapski. Wyrazy Scriptum est drama, nic przeciw temu domysłowi nie mówią. Użył ich pisarz z dodaniem przysłówka: διγλωττῶς chcąc wyrazić się jaśniej. Nie powiedział editum lub vulgatum, boby go inaczej zrozumiano.

Porównaj zaraz następny druk, który być może jest późniejszą edycyą owego „drama diglotton".

— Józef Patryarcha tragedya. (Brak tytułu, druk z 18 w.) fol. ark. D_1.

Treść obejmuje ark D_1 (kart 7) po polsku i po łacinie. Odmienna od tragedyi Mitulskiego Fr. (Imago 1721). Obejmuje aktów 3 z chórami. W akcie II chór: Przybądźcie nieba wnet z faworami, i drugi: Jako króla cię witamy. Do sztuki tej wchodzą: Cześnik, Pasztetnik, którego wieszają. Kończy się sztuka śmiercią Jakuba ojca. Bibl. Konopki.

— Istorya o świętym Józefye Patryarsse stárego Zakonu, którego byli bracya zaprzedali. (Pod tem drzeworyt: Ś. Józefa Patryarchy popiersie na liściach idealnych osadzone). (Na końcu:) Drukowano. W Krakowie przez Jeronima Wietorá Anno D. 15.3.0. w 8ce, 5 półark. syg. A. E. (kart 20).

Na odwrocie tytułu zaczyna się tekst: Jozef gdy był w szeście nascie leciech. Kończy się wyrazami: umarł y másciámi pomazany położon iest w Eipcye w grobye. Druk gocki równy i staranny. Być może iż wydany był pierwotnie w ćwiartce, skoro arkusze mają po cztery kartki, i zapewne przez obcinanie, egzemplarz ma wygląd ósemki.

Band. H. Dr. Kr. Pol. I. 442. — Wierzbows. III. 2141.

Jagiell. — Kórnik.

— Istoria o Swiętym Józefie patriarsze starego zakonu którego byli bracia zaprzedali. (Pod tem drzeworyt: S. Józef patryarcha w czapce wysokiej). Cracouie ex Officina Ungleriana. Anno Domini 1540. w 8ce małej, 17 kart nlb.

Podobizna tego druku znajduje się między rękopismami pod Nr. 218 w Bibl Warsz. Uniw.

Jocher 8489. — Maciej. Piśm. Dodat. 340. — Wierzbows. I. 1170.

Kórnik. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Józef do Egiptu od braciprzedany. Tam dla czystości inkarcerowany. Potym dla wykładu snów od więzienia wolny y do łaski przypuszczony trzynasto pieśni ośmiorakiego rythmu ogłoszony. Roku Panskiego M.D.C.C.X.X.X.X.V. (1745). w 8ce, ark. X (kart 173).

Pieśni 13, strofy ośmiowierszowe. Na końcu: Nagrobek Jakoba i nagrobek Jozefa. Ostatnie nie we wszystkich egzemplarzach. Każda pieśń zaczyna się wstępem.

Załuski Bibl. poet. str. 34. mieni Chrościńskiego Stan. autorem. Toż samo Jabłonowski w Ostafim (ark. f_2).

Jagiell.

— ob. Dowgird S. (Hist. z Egiptu 1625) — Godlewski (do Egiptu przedany) — Kozakowicz Jan (Histor. syna Gorion 1595) — Le Jay (przez braci zaprzedany 1752) — Libenus Jacobus — Manugiewicz Mik. J. (niewinny tragedya 1779) — Metastazy (1782) — Rej M. (Żywot Józefa 1545) — Schoneus C. (starozakonny 1768) — Szymonowicz Szymon (Castus Joseph 1587) — Zakrzewski St. (patriarcha 1620).

JÓZEF (Żydowin) Tytus Flawiusz (1537 † około 1595). Historia Josepha starego dzieiopisa zydowskiego w dwoie Xięgi rozdźielona. Pierwsze: O woynie ostatniey, y zepsowániu ziemie żydowskiey. Wtore: O oblężeniu y zborzeniu miásta Jeruzálem, y o zniewoleniu ludu, y ziemie ich przes Rzimiány, Vespesianá y Titusa. (Tu drzeworyt przedsta-

wia dwóch ludzi wybijających toporami drzwi na zaludnionej ulicy). (Na końcu:) Drukowano w Krakowie u dziedziców Marka Szarffenberga roku 1555. w 8ce, k. nlb. 12, liczb. 170 i 1 str. nlb. (Druk gocki).

Na odwr. tyt. dedyk. JW. Jlliney księżnie Ostrogskiey, z Krakowa dnia ś. Sebestiana 1554. powolny służebnik Lenarth z Urzędowa; dalej przedmowa z listem Pilata ku Klaudiuszowi Tyberyuszowi, a na k. nlb. 12ej po jednej stronie herb z rokiem 1554, po drugiej dwa drzeworyty, z których dolny ten sam co na tytule. W facsimile tytułu będącem w Bibl. Jagiell. nie ma na odwrocie dedykacyi, lecz jest herb Ostrogskich odmienny nieco niż w Niesieckim.

Chłędowski str. 16 tak opisuje swój egzemplarz bez tytułu: „Na pierwszej karcie herb Szarfenbergerów (kozioł z trzech gór wyskakujący z trzema gwiazdami, rok 1554). Pod nim holcsztych przedstawiający Chrystusa nauczającego. Na drugiej karcie, początek tekstu z napisem: Historiey Jozepha, Dzieiopisa żydowskiego o woynie żydowskiey. Pierwsza część, w którey się wypisuie zepsowanie ziemie żydowskiey". Część II zaczyna się na k. 57.

Czeski przekład Pawła Aquilina wyszedł w Prestogowie u Jana Güntera 1553 r. folio, a niemiecki w Strassburgu 1575.

Akad. — Krasińs. — Ossol.

— Józefa Dzieiopisa żydowskiego historya o woynie ostatniey żydowskiey. w Krakowie w drukarni Siebeneychera 1588. w 8ce.

Jocher 9076. — Bandt. H. dr. k. p. I. 276; nie umie jednak powiedzieć, czy to jest przedruk tłumaczenia Lenarta z Urzędowa czy tłumaczenie nowe.

— Historia Józefá syná Gorionowego, o woynie żydowskiey ná dwie częśći rozdźielona. Pierwsza O zepsowaniu źiémie żydowskiey. Wtora o zburzeniu miástá Głównego Jervzalem. Przez Wespázyaná y Tytusá, pány Rzymskie. Przy tym przydána iest Chorographia to iest Opisanie Ziemie Swiętey, w którey Pan Jezus przebywał y nauczał, będąc tu ná tym świećie. W Wilnie w drukárni Janá Kárcaná Roku 1595. w 8ce, str. 270 (k. 8, str. 89, k. 1 i str. od 90—270).

Krzysztofowi Zenowiczowi Wwdzie Brzeskiemu dedykuje Jan Kozakowicz, który poprawił tłum. Lenarta z Urzędowa.

Biblioteka Jagiell. ma dwa egzemplarze bez tytułu i dedykacyi, ale zdaje się, że edycyi z roku 1595; część pierwsza dochodzi do str. 89, poczem dwie str. nieliczbowane i od str. 90—270 (Część II). Arkusze przypadają: *B* pod *to*, *C* pod *at*, *D* pod *iąg*, *E* pod *wie*, *P* pod *h*, *Q* pod *szy*.

Wierzb. III. 2964. — Maciej. Piśm. III. 377.

Czarnec. — Krasińs. — Ad. Wolański.

— Historya Józefa Syna Gorionowego, o woynie Żydowskiey, na dwie części rozdzielona. Pierwsza o zepsowaniu ziemie żydowskiey; wtóra o zburzeniu miasta Głównego Jeruzalem przez Wespazyana y Tytusa, Pany Rzymskie.

Przytym przydana iest Chorografia to iest opisanie Ziemie Swiętey, w którey Pan Jezus przebywał y nauczał, będąc tu na tym świecie. w Lubczu, w Druk. Piotra Blastusa 1617. w 8ce, kart nlb. 2, str. liczb. 270. i Chorografia k. 3, str. 81. Krasińs.

— O woynie Żydowskiey historya na dwie części rozdzielona. Kraków u dziedziców Jakuba Sybeneychera. 1619. fol. (?) k. 140 (?). Czapski.

— Historya Józefa syna Gorionowego o woynie troiańskiey na dwie części rozdzielona, pierwsza o zepsowaniu ziemie żydowskiey, wtora o zburzeniu miasta głównego Jeruzalem przez Wespazyana y Tytusa pany rzymskie. W Krakowie w drukarni u dziedziców Jakuba Sybeneychera r. p. 1623. w 8ce.

Znaną jest tylko karta tytułowa (w Bibliot. Uniw. Warsz.).

— Sława dáwney Jerozolimy, Przy zburzeniu swoim y całey Żydowskiey Ziemi spustoszeniu, w własnychże popiołach y ruinie od Rzymskiey potencyi zagrzebiona. Od Józefa Syna Gorionowego, Dziejopisa Żydowskiego opłakana. A teraz znowu z przydánym ták Jerozolimy, iáko y Ziemi Swiętey opisaniem, z pod Pras Drukarskich ná Swiat wystawiona. Kosztem Jerzego Krakiewicza Obywatela Wileńskiego. w Supraślu w drukarni WW. OO. Bazylianow Unitow. Roku 1725. w 8ce, k. 5, str. 362 i 160 (Peregrynacya) k. 4. oraz (Pieśń pielgrzymów. Wzdychanie).

Przydatek ma osobny tytuł: Peregrynacya prawdziwego opisania Ziemi Św. Betleem i Jerozolimy. Są egzemplarze, w których Peregrynacya ma datę r. 1722. Obacz Anzelm. Peregrynacya.
Jocher 908.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Los siete libros de la guerra judaica. Sevilla, Menardo Ungut. Aleman e Lanzalao Polono 1492.
Czartor.

Jozepha filia Jacobi ob. Mocki Georgius (1723).

(Józefa Maria, królowa) żona Augusta III. Koenigkin Josepha Tag szu gratulir esthu sick wagk die Deusch-Francos den 19 Mart. 1742. Dressben gedruckt bey der verwittbt. Königl. Hofbuchdr. Stösselin (1742). folio, k. 4 nlb.

Wiersz z miedziorytem. Wystawia wnętrze pokoju z obrazami i chorą wstającą z łóżka.
Jagiell.

— ob. Abratowicz Ant. Odr. (1757) — Illicz R. (Majestas 1746) — Michałowski Ign. P. (Sermo ad Augustum III. 1735).

Józefa Siostra Karmelitanka ob. Thomasz a Jesu (Krótki sposób 1645).

Józefowicz ob. Niesiołowski Kaz. (1743) — Sulistrowski Jan (Użalenie).

Józefowicz Aleksander Hlebicki ob. Sienkiewicz Bernard (Plenilunium 1720. Traktat 1720).

JOZEFOWICZ Herszel Rabin Chełmski. Myśli stosowne do sposobu reformowania Żydów polskich w pożytecznych kraiowi obywatelów 1789. w 8ce, str. 31.
Bentk. H. lit. II. str. 113.

Józefowicz Jan i Szwortz Mathias ob. Assertiones ex theologia dogmatica (1784) — Dihanicz — Kleczewski Stan. (1760).

JÓZEFOWICZ Jan Tomasz (ur. 1662 † 19 Kwietnia 1728). Abyssus gratiae et sapientiae, C. Thomas Aquinas doctor angelicus, vitae innocentia, et eruditionis gloria illustris; annua solennitatis suae die, in Ecclesia Sanctissimae Trinitatis, celeberrimi Conventus Cracouień. PP. praedicatorum, nobilissimae illustrium hospitū praesentiae, a M. Joanne Thoma Josephowic, Leop. in Alma Uniuersitate Cracouiensi, philosophiae Doctore et Professore, cultu panegyrico demonstratus Anno Natae terris sapientiae 1687. die 7 Martii, Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart 11 nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Orłowskich a pod nim 6 w. łac. Przypisał autor prozą X. Piotrowi Stanisławowi Orłowskiemu, kanonikowi kat. krak. Mowa miana w dzień uroczystości S. Tomasza z Akwinu.
Jocher 5361.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Adoracya Jezusa y Maryey w dzień Národzenia Oney przy solenney koronacyey obrazu Sokalskiego w kościele WW. OO. Bernárdynów z dáwna wielu łáskámi, y różnemi cudámi słynącego. Przez Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebnieyszego Jmśći Xiędza Jana Skarbka Arcybiskupá Lwowskiego, Opatá Płockiego odprawioney od X. Jana Tomasza Josephowicza Protonotáryuszá Apostolskiego, kánoniká Lwowskiego w tymże kościele ná ránnym kazániu Imieniem y Aniołów y Ludzi. Vczyniona. Dnia 8 Września Roku Pańskiego 1724. We Lwowie w drukarni bráckiey S. Troycy. folio, 7 arkuszy.

Na odwrotnej str. tyt. herb Pilawa na blasze ryty a pod nim 6 w. pol. Przypisał autor prozą Michałowi Potockiemu pisarzowi W. Kor. W dedykacyi pisze iż Potocki z synami Szczęsnym i Ksawerym osobiście zajmował się uroczystością i łożył koszta:

„Za ordynansem twoim liczne wojennych chorągwiow, usarskich, pancernych, raytarskich, wołoskich, w rycerskich strojach swoich, assystencye, przy marsowej muzyce i ogromnej armacie na tryumfalne Jo. we dnie ognia dawające, w nocy fajerwerki misterne, gwiazdami swemi i pięknej inwencyi racami, grube oświecające ciemności. Zbierali chętnie w ciżbie ludzie srebrną rozrzuconą monetę, cieszyli się znaczniejsi darowanemi sobie portretami, inni wydanemi wierszem księgami....“

— Toż: ..... (umieszczone w piśmie p. t.: Chwała koronna szczęśliwa koronacya, wydał X. Orłowski Ignacy we Lwowie 1726. w druk. Koll. S. J. w 4ce, od str. 9 do 43).

Jocher 4930. 6032. 9028.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Aquila è rogo evolans, D. Simon De Lipnica Ordinis Minorum, Sancti Francisci de Obseruantia admiranda. Vitae Sanctitate, virtutum excellentia, miraculorum gloria indeficiente, Illustris; Anno Solennitatis festo recurrente et translatione Sacrorum Suorum Cinerum de ecclesia Cathedrali Cracouiensi, in ecclesiam Diui Bernardini PP. Minorum de Observantia, Stradomia sitam, per Octavam solenni, In nobilissima Illustrium et Magnorum Hospitum praesentia, a M. Joanne Thoma Josephowicz, Leop. Philosophiae Doctore et Professore, Devota panegyri Demonstratus, lucique publicae praesentatus Anno quo Magna, DeCoro LeX noXas eXtvrbat ab orbe. Die 18 Julij. Cracoviae Typis Siekielouicianis (1685). folio, kart 11 nlb.

Przypis prałatom i kanonikom kapituły lwowskiej. Na odwrocie tytułu herb kapituły: Matka Boska z dziecięciem.

Jestto mowa, a na końcu jest Oda łacińska (k. 1) dodany obraz S. Szymona, miedzioryt. Jedno i drugie nie we wszystkich egzemplarzach.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Osoll. — Warsz. Uniw.

— Asylvm perielitantis Ecclesiae Clypevs Serenissimi ac Potentissimi Joannis III. Dei Gratia Regis Poloniarvm, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kiiouiae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Liuoniae, Smolensciae, Seueriae, Czerniechouiaeque, Domini Domini Clementissimi: dvm, a Perillustri & Admodum Reuerendo Domino, M. Sebastiano Piskorski, J. V. Doctore, & Professore, Collegiatae Sanctorum Omnium Cracouien: Archidiacono, Canonico Vielunensi, Inclytae Facultatis Juridicae pro tunc Procancellario; Clarissimi, & Admodúm Reuerendi M. Andreas Krvpecki, Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Omnium Cracou: Cancellarius & M. Joannes Ekart, eiusdem Primicerius &c. M. Adamus Styrkowski, Tarnouien: Primicerius, Casimiriae ad Sanctum Jacobum Praepositus &c. Juris Vtrivsque Licentiati, post egregiè decisam Quaestionem Juridicam De Immunitate Ecclesiastica. Ex c. Inter alia, de Imm: Eccl: &c. iuncta L. Praesenti C. de his qui ad Eccl: confugiunt: Jvris Vtrivsque Doctores, In frequentissima Illustrium Hospitum, omniūq; Senatûs Academici Ordinum praesentiâ, in Collegiata Omnium Sanctorum Ecclesia ritu solenni renuntiarentur: Per M. Joannem Thomam Josephowic, Leopol: In Alma Uniuersitate Cracouiensi Philosophiae Doctorem & Professorem, Collegam Minorem, Consistorij Cracouiensis Regentem, Submissimo cultu & eloquio publicè in eadem Ecclesia demonstratvs. Anno Natae Orbi Salutis M.DC.XCII. Die XXVII. Mensis Martij. Cracoviae, Ex Officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Reuerendiss. D. Episcopi Crac. Ducis Seueriae. Necnon Schol. Nowod. Typogr. folio, sygn. G_2 (kart nlb. 14).

Przypis: Janowi Małachowskiemu Biskupowi krak.

Jocher 8746.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Swięty Ignacy Fundator Soc. Jesu Imieniowi Jezusa na cały świat Marszałkuiący; przy doroczney Uroczystości swoiey przez Nayp: J. X. Jana Tomasza Jozephowicza Kanonika Katedralnego Lwowskiego Philoz. Doktora Proboszcza Milczyckiego J. K. Mci Sekretarza etc. w kościele WW. OO. Jezuitów Collegium Lwowskiego zgromadzonemu Auditorowi pokazany. W Lwowie w drukarni Collegium Soc. Jesu Dnia 31 Miesiąca Lipca roku Pańskiego 1699. fol. str. 24.

Przypisał Jakubowi z Ossy Ożdze stolnikowi chełmskiemu.

Jocher 4858. Czartor. — Ossol.

— Nauka Jezusowa, przez setne wieki w zakonie oyca S: Benedikta nieustawaiąca, na solenney konsekracyey nayprzewielebnieyszey Jeymości panny Eleonory Potockiey, obraney konwentu lwowskiego wielebnych PP. benedyktynek xieni, przez Jaśnie W: Jego Mści Xiędza Jana Skarbka Bi-

skupa Marochińskiego, Sufragana, Dziekana, Nominata lwowskiego, konferowaney od Xiędza Jana Tomasza Josephowica kan: lwow: S. J. K. M. w niedzielę trzecią po Swiątkach, to iest dnia 5 Czerwca roku 1712 ogłoszona. folio, 8 arkuszy.

Na odwr. str. tyt. herb Pilawa na blasze ryty, a pod nim 8 wierszy pol. Przypisał autor prozą Aleksandrze z Potoka Kossakowskiej kasztelanowej kijowskiej. (Kazanie miane przy obłóczynach nowej zakonnicy).

Jabłonowski Musaeum 99.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Panegyricus nomini et honori Celsissimi Illustrissimi Reverendissimi Domini Constantini Josephi Zieliński Dei et Sedis Apostolicae Gratia Archiępiscopi Leopoliensis inter festivas Gratulantis Russiae et exaltantis Leopol. Applausus in primo ingressu ad Cathedram suam officioso calamo et solemni Apprecatione a M. Joanne Thoma Josephowic Phil. Doctore Canonico Leopol. S. R. M. Secret. a voto publicae laetitiae Consecratus. Anno ab arctato Cursus periodo Verbo 1701 die 20 Mens: Februarij. Leopoli Typis Collegii Societ. Jesu 1701. fol. ark. 12. Ossol.

— Quaestio theologica, De Beatitudine formali ex I 2dae D. Thomae Doct. Angelici, Praesidente M. Paulo Woiewodzki S. Theologiae Professore, Collega Maiore, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Canonico; a M. Joanne Thoma Jozephowicz, Philosophiae Doctore et Professore Ad publicam Disputationem, In Augusta D. Vladislai Jagellonis Aula, proposita. Anno Domini 1685. Die (17) Octobris. Cracoviae Typis Universitatis. w 4ce, kart 6.

Na odwrocie tytułu obraz N. Maryi P. Na końcu: Sub auspiciis Franc. Przewoski Rectoris.

Jocher 8828.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Krotkie zebranie życia wielebnego Jana z Dukli Zakonu Braci mnieyszych S. Franciszka Obserwantów, przez X. Jana Tomasza Jozefowicza phil. dokt. kanon. lwow. J. K. M. Sekretarza etc. z różnych authorów spisane na większą chwałę boską y uwielbienie tegoż sługi Jego, z dozwoleniem Zwierzchności do druku podane r. p. 1702. We Lwowie w drukarni Koll. Soc. Jesu. w 4ce, kart 33.

Na odwr. str. tyt. rycina wyobrażająca oblężenie (nocne) Lwowa, nad którym w obłoku S. Jan z Dukli. Podpis tej rzadkiej ryciny: Dobywanie Lwowa przez Kozaków i Tatarów w r. 1648 dnia 11 października. Sculpsit Leopoli Casimirus Andreas Niedbłowicz (podług fresku w kośc. OO. Bernardynów lwowskich).

Dołączył do tego autor przy końcu: Transumpta ex variis historicis et scriptoribus de Joanne Duclano przypisane przez klasztór Bernardynów lwowskich Stanom Kor. Województwa Ruskiego, Magistratowi M. Lwowa i protektorom swoim.

Jocher 8424. 8426. Czartor. — Ossol.

— ob. Actus (1724) — Orłowski Ig. (Chwała koronna 1726) — Lipski Simon (Volumen 1685) — Margowski (Coronamentum Sapientiae 1684) — Piasecki Andreas (1721).

Wiszn. Hist. lit, VIII. 159. I. 186. — Chodynicki Hist. Lwowa s. XIV. 427. — Batowski Niekt. rękop. Ossol. 223—317. — Barącz Żywoty Ormian 147—154. — Encykl. Orgelbr. XIII. 478—9. — Jabłonows. Museum pol. 99. — Janociana III. 166. — Engel. Ukraina 123. 403. — Muczkowski Statuta 351.

Józefowicz Kasper ob. Grochowski Stan. (Applausus 1635).

JÓZEFOWICZ Stanisław. Lucerna lucens Doctrinae Splendoribus D. Augustinus flammis filiatis (?) Amoris accensa incoremata (?). De D. Gratia et Sacramentis Illustr. atq. in Candelabro Theolog. sub festivatissimis Auspiciis Perillustr. et Reverendissimi Domini D. Michaelis Rusiecki S. Theolog. Dr, Canonicorum Regular. Lateranensium per Minorem Poloniam et Magnum Ducat. Lithuan: praepositi Generalis, nec non Illustr. et A.A. R.R. DD. praepositorum. Conventuum particularium caeterorum quc AA. RR. DD. Patrum ejusdem Congregationis luci publicae exposita. Defendente R. D. Stanislao Jozefowicz Canon. Regul: Lateran: S. Theol. Auditore sub Praesidentia A. R. D. Petri Procewicz Canon. Regul. Lateranen. A. A. LL. et Philos. D. et The-

olog. Baccal. ejusdemque actual. Professor. Anno Domini 1706. die 11 mensis Julii. (Cracoviae) Typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. Ord. typogr. 1706. fol. k. 6. Ossol.

— ob. Rorajski Jan Ignacy (Charites na akt 1652).

JÓZEFOWICZ Hlebicki Wincenty. Mowa J. W. Win. Chlebickiego Józefowicza starosty mereckiego, posła z powiatu orszańskiego na sessyi seymowey na dniu 26 lutego r. 1789 miana. (Warszawa). W Drukarni XX. Schol. Piar. 1789. w 4ce, str. 4.
Branic. — Krasińs.

— Mowa JW. JMci Pana .... Starosty Mereckiego, posła pow. Olszańskiego na sessyi Seymowey 1789 r. miesiąca Octobra 22 dnia miana. W drukarni J. K. M. Rzeczyposp. u XX. Pijarów. w 4ce, k. nlb. 2.
Branic. — Zielińs.

— Toż:... dnia 6 Novembris (1789) na Sessyi Seymowey miana. w 4ce, k. nlb. 4. Branic. — Zielińs.

— Mowa J. W. Win. Hlebickiego Józefowicza starosty mereckiego, posła powiatu Orszańskiego, dnia 6 9bra r. 1789 na sessyi seymowey miana. 1789. w 4ce, str. 7. Branic.

— Mowa J. W. Jmci Pana ..... starosty Mereckiego posła powiatu Orszańskiego na sessyi seymowey dnia 4 maia 1790 miana. w 4ce, ark. B_2.
Branic.

— (Projekt do prawa na 4-letnim seymie, aby Wwdztwo Witebskie posłów na seym wybierać mogło). folio, $1/_2$ ark.

— Przymówienie się na sessyi seymowey dnia 3 Stycznia 1791 r. miane. Warszawa, P. Zawadzki. (1791). w 4ce, str. nlb. 4. Krasińs.

— ob Szydłowski Szym. (Głos 1793).

IPPOLIT Papież. Swiaszczenno muczennika Papy rimskago słowo w nedieliu missopustnuju, izdano Staroobriadcami w Poczajewie. B. w. r. w 4ce.
Jocher 5183. — Sopikow I. 101.

Irawalloni Fulgentius ob. Gołembiowski Jan Chrys. (Głos 1757).

IRENEUSZ od zwiastowania N. Panny Karmelita. Żyćie O. Dominika á Jesu Maria 1672. w 4ce.
Jocher Obraz II. 74. i 5550.
Porówn. Ignacy od Sw. Jana Ewangelisty.

— ob. Teresa od P. Jezusa (Księgi duchowne 1664. Listy 1672).

Irenaeus ob. Hyperapistes (adversus praestigiatorem 1577) — Molinaeus L. (1641) — Preussius J. (1624).

Irenicum ob. Comenius Joh. Amos (de iteratio 1661) — Nicolai St. (defensum et explicatum 1651) — Paraeus D. (sive de unione 1615) — Zwicker Dan. (1661).

Irenopolita ob. Rittangelius Jan St. (Libra 1650).

Iris ob. Fleischer J. (1571) — Herlicius D. (1609) — Krüger (1647) — Orłowski M. K. (1660) — Reyter Jan (1647) — Schönwald R. (1695).

(Irlandya). W Irlandyi i Anglii ... kiedy publiczność ma którego ministra lub obywatela w podeyrzeniu o nieprzychylności iego do kraiu etc. (Zachęcenie do ukarania jurgieltników i zdrajców ojczyzny). folio, k. 1.
Czartor.

Irmołog i Szestodniewnik, napieczat. wo Lwowie w tipogr. Bratskoj w 1670. w 4ce.
Zubrickij: Žurnał Minist. Narod. Proswieszczenija 1838 N. 9, str. 571. — Karat. N. 785.

Irmologij, napieczat. w Kijewie 1674. w 8ce.
Karat. N. 810. Petersb. publ.

— Toż: ... napieczat. w Kijewie 1698. w 16ce, kart 216.
Karat. N. 1134.

— Toż:... napiecz. w Mogilewie. w tipogr. Woszczanki 1700. w 8ce. kart 223 i 2.
Sziriajew N. 157. — Karataj. N. 1162.
Bibl. Akad. N. Petersb.

Irmołogij si jest Osmogłasnik (notnyj) napiecz. we Lwowie 1700. folio, str. 4, 446 i 26.

Tołstoj N. 197. — Karataj. N. 1168. Akad. Nauk. Pet. — Petersb. publ. — Rumiancowa.

Irmologij, napieczat. wo Lwowie 1707. w 4ce.

Zubrickij: Zurnał Minister. narod. prosw. 1838. N. 9, str. 572. — Karat. N. 1272.

— Toż:... napieczat. wo Lwowie 1709. w 4ce.

Sopikow cz. I. N. 419. — Karat. N. 1306.

Irmologion si iest notnaia piewica. (We Lwowie w drukarni bractwa Wniebowzięcia P. Maryi 1700 roku). folio, k. nlb. 2 i 23, liczb. 209. (Na końcu:) nut 13.

Przedmowę do każdego nabożnego, lubiącego pienia cerkiewne, podpisało bractwo Krasińs.

Irmologion. Wo stawu styja jedinosuszczynyja żiwotworiaszczia Trojci Otca, i Syna i stago Ducha. Napeczatasia kniga sija Irmołogion si jest Piesnostow, typom Bratstwa pri cerkwi chramu Uspenia Prestyja Bcy. w Lwowia, roku Bżija 1757. folio, 14 kart, 188 k. liczb. i 11 kart nlb.

Czartor.

Irmologion parvum, seu ratio canendi in ecclesia diebus dominicis jussu Sylv. Lubieniecki Rudnicki Epis. Ostrogiensis. Poczajoviae 1766. w 4ce.

Irmołoj, napieczat. w Jewiu 1642. w 12ce, kart 1 i 166.

Sacharow N. 417. — Karat. N. 480 Karataj. — Petersb. publ.

Irmołoj si jest: Osmogłasnik ot starych rukopisannych exemplarew isprawlennyj, błagoczynnagoże radipienia cerkownago trudolubiem inokow obszczeżitelnyja obiteli stgo wel. mczika Chwa Georgia, w katedrie eppskoj Lwowskoj. Nowo tipom izdanyj: roku Bżija 1700 mca Oktobria w 9 deń. Lwów, 1700, druk. Jeromonach Josif Horodecki. folio, k. 2, str. 446 i 13 kart nlb. Czartor.

Irregularitas ob. Pawluskiewicz Ignatius (1766).

Irzykowicz Piotr ob. Domaniewski Józef (Emblemata 1623).

ISAAC. [Pachod Itschak, timor Isaci; siue explicatio locorum sacrae scripturae et talmudis. intellectu difficilium, multorumque rabbinicorum dictorum, praesertim eorum, qui in talmude leguntur de templi disturbatione: autore R. Isaaco fil. Abraham. Lublini 1573]. w 4ce, (druk hebrajski).

Jocher bez liczby po liczbie 2463, z dzieła: Catal. de livres de la bibl. du Roi. Paris 1739. I. A. N. 850.

ISAC syn Noacha. [Sepher Zihaion, liber memoriae, sive Isaei, filii Noach, tractatur de Jure Judaorum hodierno, Strieta oratione, quo facilius memoriae mandaretur, scriptus. Cracoviae]. w 4ce, (po hebrajsku).

Jocher 6030 (Cat. de la bibl. du Roi).

Isabella ob. Izabella.

Isaes Christian ob. Lipsiaes Joh. Friedr. (Bey dem Frühen .... Eintritt 1726).

Isagoge ob. Albertus M. (philos. 1516) — Aretinus L. (philos. 1511) — Buchholtzer Abraham (chronol. 1580) — Faustel Aeg. (in Aristot. 1710) — Graser K. (histor. 1623) — Murmelius (Aristot. 1539) — Porphyrius (D. Thomae 1649) — Rudzki Jan (politica 1665).

Isajas (Izajasz) ob. Assertiones (theologico-exegeticae 1767) — Biskupski Piotr. (1605) — Schönflisius And. (Wykład).

(Isaykowski Dołmat Fr.) († 1654). Robur Crucis Isaykovianae ad Ill. ac Rnd. Dominum D. Franciscum Dołmat Isaykowski Episcopum Smolenscensem ..... fol. 7 ark. (Bez tytułu).

— ob. Mystkowski Stan. (Calendarium 1637).

ISAKOWICZ Josaphat. Josaphatidos, sive de Nece Josaphat Kvncewicz, Archiepiscopi Polocen. Ritus Graeci, pro Unione et S. Sede Apostolica Romana, Vitebsci a Schismaticis caesi. Libri Tres. Illustrissimo ac Reverendissimo Domino D. Antonio Sancta Crucio, Dei et Apostolicae Sedis gratia, Archiepiscopo Seleuciae et eiusdem S. Sedis, ad Serenissimum Sigismundum III Poloniae ac Sueciae Regem, Nuncio Apostolico. A F. Josaphat Isakowicz, Ordinis D. Basi-

lii Magni Dedicati. Anno MDCXXVIII. (1628). Bez m. i dr. (Wilno, druk. Jezuicka). w 8ce, str. 95.

W dedykacyi Isakowicz pisze o poemacie jak o swoim własnym. Rościąga się on od str. 9 do 70. Dalej idzie Argumentum czterech ksiąg, prozą, oraz Coronis siue Epigrammata de singularibus quarundam virtutum exemplis Josaphat Cuncevicii ad eundem Illm. ac Rm. D. D. Antonium Sanctacrucium. Tych jest dziesięć.
Czartor. - Ossol.

— Toż:... libri tres. Olim anno M.DC.XX.VIII. a Fre: Josaphat Isakowicz ordinis Divi Basilii Magni, elucubrati et typo mandati. Nunc repetitó preló, Illustrissimo et Reverendissimo Dno Dno Josepho Comiti in Bychow, Zasław et Dambrowna Sapieha Dei et Apostolicae Sedis Gratia, Episcopo Diocaesariensi, Coadjutori cum Successione Episcopatus Vilnensis, Referendario M. M. D. Litt. à provincia Lithuana Ord. Divi Basilii Magni, cum facultate Superiorum dedicati. Typis S. R. M. Conventus Poczajoviensis O. S. Basilii M. Anno M.DCC.XL.VIII. (1748). w 4ce, k. 4 nlb. i 40 liczb.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu podznaczony literą F. i czworowiersz. Dedykacya (kart 3), Sapiesze, podpisana: Provincia Tituli SSSmae Trinitatis Ordinis Divi Basilii Magni Liber III. Kończy się na k. 31, potem idą: Argumentum do k. 36. Od k. 37 z osobnym tytułem: Coronis sive Epigrammata I—X. To wydanie ma tylko Liber I. II. III.

W niektórych egzemplarzach jest przedmowa wydawcy X. Józefa Narolskiego Bazyliana, w której na dowodach pewnych i niezaprzeczonych utrzymuje, iż rzeczywiście autorem tego poematu jest X. Isakowicz Bazylianin a nie Jezuita Kmicic, jak dowodzą Jezuici, (mianowicie Her. Scherer). Kmicic umarł 1622, przed Kuncewiczem († 1625). Błąd ten głoszą: Niesiecki II. 536. — Krzyżanowski Dawna Polska I. 123. — Encykl. Orgelbr. XII. 691—2. — Katal. Bibl. Krasińs. wykazuje toż dzieło z datami 1768 i 1798, prawdopodobnie przez omyłkę.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— ob. Kmicic Mik.

Janocki Nachr. I. 55. 83. — Alegambe Bibl. Soc. J. str. 353. — Sarbiewski Mik. Opera 1769. str. 179. — Bentk. H. lit. II. 57. — Freytag Analecta 489. 1134. — Bandt. Hist. dr. kr. p. II. 57. — Kraszew. Wilno IV. 168. — Janocki Lexic. I. 113.

Isdbieński Martin ob. Bassaeus Albertus (1570).

Iselt Michael ob. Bartsch Frid. (1607).

ISIDORUS a S. Joseph. Oratio funebris in obitu Illustrissimi Domini Gabrielis Tencinii Palatini Cracouien. cum Epitaphio et Naenia anagrammatica. Bruxellis Anno 1630. w 4ce.

Bibl. Carm. II. str. 202. Dzików.

Isidor Swięty (Isidorus) ob. Izydor Swięty.

Isidorus Janussius in Ostrog ob. Bieżanowski Stan. (1649).

Isinder Melchior ob. Camerarius Joach. (Libellus de invocat. 1546).

Iskierka ob. Elfen Mik. (serca bogomyślnego 1715) — Franciszek Seraficki (1744) — Lojola Ign. (serc 1746. naboż. 1713).

Iskierki miłości ob. Morawski J. X. (ku Bogu 1694) — Scintillae ignis Divini Amoris (1775).

Islan Gieraj ob. Relatio (1649).

Islandia ob. Vetterus Daniel (1638).

L'Isle (de) Wilhelm. Estats de la couronne de Pologne subdivisés suivant l'estendue des Palatinats, dressée p. G. de l'Isle. Amsterdam około 1700. (Mapa kolor.).

— La Pologne dressée sur ce qu'en ont donné Starovolsk, Beauplan, Hartknoch etc. rectifiée par G. de l'Isle. Paris 1702. (Mapa kolor.).

— Toż:... Hartknoch et autres auteurs. Rectifiée par les observations d'Hevelius, etc. Paris 1703. folio, na jednym arkuszu.

— Toż: ... (pod zmienionym napisem:) Amsterdam chez P. Mortier avec privil. (Nad tytułem herb Francyi: lilie, u góry nad ramą mappy tytuł drugi:) Tabula Regni Poloniae, Ducatus Lithuaniae etc., ad usum Serenissimi Burgundiae Ducis. folio na arkuszu.

— Toż:... Amsterdam chez J. Coosus et C. Mortier Geographes. (Drugi tytuł nad ramą u góry:) Tabula Regni

Poloniae, J. Condet sculpsit. folio, na wielkim arkuszu.

— Toż:... Asterdam chez Pierre Schenk 1734. na arkuszu.

Encykl. powszech. Orgelbr. T. 12ty str. 711.

Islebius Ulmannus ob. Karmischell Jacobus (1673).

ISMAIŁOW Lew. Proclamation des General-Majors Lew Ismailow gegeben zu Janiszeck 1733. w 4ce.

— Uniwersał Lwa Ismayłoffa Generała wojsk Rossyjskich. (Na końcu data: Wilno 1734 m. Lutego 1 dn.). wielki arkusz. Krasiń.

Ismaniensis Deïphilus ob. Leśniewski Franc. (1766) — Piramowicz Grzegorz (1766).

ISOCRATES. Areopagiticvs et Clarissimi et eloquentissimi Oratoris Isocratis, quo tum recte, tum salubriter respub. tam instituendi, quam gubernandi ratio praescribitur a Christophoro Hegendorffino latinus factus. Serenissimo Principi et domino domino Sigismundo Augusto iuniori Poloniae Regi etc. dicatus. Cracouiae apud Hieronymum Vietorem. Anno domini M.D.XXXIIII. (1534). w 8ce, k. 18 nlb. (kursywą).

Dedyk. Zygmuntowi Augustowi.
Na końcu: Matthiae Franconii Hegitmaciani Epigramma (24 wierszy). Na odwrocie Orzeł Polski.
Jocher 77. — Wierzbows. II. 1114. — Kopera Spis str. 127.
Czaps. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Petersb. publ.

— Isocratis paraenesis interpretata. Praecedunt Catonis praecepta moralia interpretata ab Erasmo Roterod. Edid. R. Agricola senior. Lipsiae 1518. w 4ce.

— Paraenesis; quam praecesserunt dicta sapientium Erasmo interprete. w 4ce.

— Oracia, Isocratesa o sprawowaniu państwa na polskie przełożona. (Tu herb a poniżej wierszy 18 na herb Mikołaia Trzebuchowskiego. (Na końcu:) w Krakowie u dziedziców Marka Szarffenbergera. Roku pańskiego 1558. fol. k. 5. nlb.

Pierwsza karta ma liczbę 187, dalsze nie liczbowane. Arkusze znaczone Ii_2 do Ii_4 i jedna karta nie znaczona. Osobnego tytułu nie ma.
Powyższa Oracya przekładu Erazma Glicznera wyszła na końcu dzieła Reinharda Lorichiusza (przekładu Koszuckiego) O wychowaniu y ćwiczeniu i t. d. jako dodatek. Musiała jednak wyjść osobno i wcześniej; bo Gliczner w dedykacyi tej mowy, w wydaniu dzieła Lorichiusza, do Mikołaja Trzebuchowskiego mówi: żem tę oratią indziey W. M. (Wasz Mości) przypisał. Linde przytacza na czele słownika tę oracyę Isokratesa, ale nie opisał jej bibliograficznie, nie wiadomo więc czy miał w ręku wydanie osobne dawniejsze, czy to które jest przy Lorichiuszu. Do przekładu tego przyznaje się Erazm Gliczner.
Jocher 973. — Siarcz. I 139. — Wierzbows. I. 179.
Akad. — Jagiell. — Synod. wileńs. — Warsz. Uniw

— ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΟΙ. (Na drugiej karcie:) Orationes Admonitoriae in gratiam Φιλέλληνων Principis Regni Scholae Candidatorum et Alumnorum. Cracoviae MDCCLXXXV. (1785). Typis Scholae Principis Regni Universitatis Cracoviensis. w 8ce, k. 2 i str. 141.

Tekst grecki do str. 21 i od 26 do 68. Od końca: Index wyrazów greckich z objaśnieniem łacińskiem.
Wydał Idatte Krzysztof.
Jocher 78. Jagiell. — Ossol.

— ob. Erasmus Roterod. (Aurea in isto libello opuscula 1528) — Goussault (Wyobrażenie 1769) — Hegendorphinus Christophorus (1534) — Lorichius Reinhold (1558) — Vegerius Petrus Paulus (Hic habentur haec 1511) — Piotrowicki Jakob (Sarmaticus Baccalaur. 1643).

Isodion ob. Tutkowski (1684).

Ispowidanyi o ischożdenyje świataho Ducha. w Ostrohi 1588. w 8ce. (dr. kirylicki).

Jocher 3594 — Sopikow. I. 104.

— **Ispowiedanie** (prawosławnoje) wiery, napieczat. w Czernigowie w r. 1715. w 4ce.

Sopikow. cz. 1. N. 886. — Karataj. N. 1375.

— Toż:... wiery sobornyja i apostolskija cerkwie wostocznyja. W tipografii obiteli Sw. Troickoj Ilinskoj Czernihowskoj, pri archimandrite tojażde obiteli Iraklii. W leto ot sotworenija mira 7260, ot rożdestwa że po płoti

Boha Słowa 1752, indikta 15 miesiaca januarija. w 8ce, karta nlb. tytułu 1, aprobat 19 liczbow., tekstu głównego k. 179 liczbow. i k. 29 (osobno liczbowanego dodatku p. t.: „Pinach" alfabetycznego spisu rzeczy). Krasińs.

— ob. Professio orthod. fidei (1648).

(Issarts). Lettre des François etablis à Varsovie à Son Excellence Monseigneur le Marquis des Issarts Ambassadeur Extraordinaire de France auprès du Roy & de la Republique de Pologne, au sujet du mariage de la Princesse Marie Josephe de Saxe avec Mgr. le Dauphin. (Na końcu:) a Varsovie ce 16 Janvier 1747. B. m. dr. w 4ce, k. nlb. 4. (Prozą i wiersz.).
Akad.

Isselt Michael ob. Jansonius M. (Mercurius Gallobegicus 1592).

ISSERLES Mojżesz, rabin z Krakowa. Joss Torass Hachortoss. [Nauka o ofierze odkupienia. Obejmuje to dzieło naukę o rytualnych obrzędach, używanych w gminach żydowskich Polskich, Litwy, Rusi, Czech, Moraw i Niemiec]. Drukowane u Isaaka z Prostic (?), w Krakowie, 5351 (1591) za panowania Zygmunta III. w 4ce.

Bibl. Zygm. Pusłowsk.

— Schalot u Tschuwot. (Pytania i odpowiedzi w przedmiocie teologicznym i prawniczym, w języku hebrajskim). Kraków w drukarni Mojżesza Samsona Meisels. 5376 (1616). w 4ce.

— Szulchan Aruch. [Stół nakryty. Zbiór prawa rabińskiego, z objaśnieniami i glossami]. Kraków w drukarni Isaaka z Prostitc syna Aarona, 5367 (1616). w 4ce.

— Toż:... Kraków, 1619. (2 tomy). w 4ce.

Jocher 8072. Obacz wydanie pierwsze w Bibl. XIV. 63. — Autorem dzieła był właściwie Józef Karo, Isserles dodał tylko w dwóch późniejszych edycyach kommentarze.

Issiora Mikołaj proboszcz Oszmiański ob. Łaszcz Marcin (Judicium) — Tworzydło.

Jocher 9291. — Bandt. H. dr. kr. p. II. 287. — Maciejow. Piśmienn. III. 364.

Istocie (O) Naywyższey. Uwagi wiodące do wdzięczności za dary pod zaszczytem Wielmożnych Ichmościów Panów Andrzeja y Magdaleny z Barszczewiczów Zawadzkich Ex-Prezydentów, dziś assesorów Policyi Miasta Łowicza etc. R. 1799 w dniach Mca Sierpnia. w 4ce, kart 16.

Pierwszy tytuł: O Bogu uwagi wdzięczności. Na k. C_2 jest koniec lecz zalepiony. Potem idą wiersze: Autor do Boga. Do przykładnego małżeństwa Zawadzkich. Akad.

Istoer de Bertold écri com on parl. B. w. i r. (Varsovie 1754). w 12ce. k. 1, str. 118. Czartor.

Istołkowanije molitwy Hospodniej, napieczat. w Kijewie w 1707. w 16ce, kart 83.

Tołstoj N. 214. — Karat. N. 1275. Bibl Karataj. — Petersb. publ.

Istołkowanije snow po astronomii, proischodiaszczych po teczeniju łuny; perewod s polskago A. B. Petersburg 1762. w 8ce, str. 35.

— Toż:... Izdanije wtoroje. Moskwa 1772. w 8ce.

Istorija o otcach i stradalcach Sołoweckich. Supraśl, 1789. w 8ce, k. 173.

Dla starowierców potajemnie drukowane.

Istoria della Sacra lega conclusa tra S. M. Polacca, e la Serenissima Republica di Venezia nel 1684 contro il Turco. Ragguaglio primo ossia l'operato dalla Serenissima Repubblica nel medesimo anno consecrato all'illustris et excellentis. sig. Giovanni Pisani procur di S. Marco. Venezia 1685. per Antonio Bosio. w 4ce.

Ciampi. Bibliogr. Czartor.

— degli avvenimenti delle Armi Imperiali contro a'Ribelli ed Otomanni, confederazioni e trattati seguiti fra le potenze di Cezare, Polonia, Venezia e Moscovia ec. dell'anno 1683 sino al 1686. Venezia 1688 presso Stefano Curti.

Z kartą topograficzną dwóch fortec: Essek i Agria.
Ciampi Bibliogr.

— della guerra presente tra la Russia e la Polonia e la Porta Otomanna. Venezia 1770. w 8ce.

— Toż:... Napoli 1771. per Vincenzo Flauto a spese di Giacomo Antonio Vinacci.

Ciampi Bibliogr.

— rinnovata nello stato presente dell'Impero Otomanno, nella quale si contengono le massime politiche de'Turchi; i punti principali della religione maomettana, le sette, l'eresie, la disciplina militare ecc. Con un ragguaglio di tutti i Regni e Stati usurpati alla Cristianità. Consacrato al Signor Stanislao Sboski Vescovo di Primislia, ambasciatore del Re Gio. III. di Polonia appresso la Republica di Venezia. Venezia , 1787. pel Prosdocimo.

Ciampi Bibliogr.

— o lictrikiuskom to iest o rozbojniczeskom Ferarskom abo Florenckom Sinodie w korotcie spisanaia. w 4ce, kart 25 nlb.

Jest to dodatek do dzieła p. t : Otpis na list Hipacego Pocieja Biskupa Włodzimirskiego. Nawet kustosze u dołu to świadczą, bo list ten ma 8 arkuszy, a od dziewiątego jest znaczona Istoria.

Krasiń.

— ob. Smotrzycki M. (1601) — Fontana G. (di Vestri 1684) — Józef Patryarcha (1530. 1540) — Maimburg L. (del Areianismo 1686) — Strigonia (presa 1683) — Suwarow (1799) — Wiedeń (liberazione 1684) — Ziliolo Aleks. (Smoleńsko 1649).

Istorie del mondo ob. Tarcagnota (1585).

Instrumenti e capitoli della pace stabilità nel congresso tenuto totto li padiglioni di Carloviz nel Sirmio li 26 gennaro 1699. tra la Maestà d'Augusto II Rè della Republica di Polonia, Gran Sigre Czar gran duca di Moscovia et il sultano Mustafa han gran signore de' Turchi. (Bez miejs. druk.) w 4ce, kart 6 nlb.

Czartor.

Istula ob. Bielski Joachim (convivium 1576) — Schrenkius Jakób (nuptialis).

Isturbowic Joannes ob. Lutkiewic Paul. (Palaestra 1689).

Iszlsza (Iszlza, Islia, z Iłży) Jakub. Judicium Cracoviense, per mgrum Jacobum de Yszlza pro a. Christi 1507 nunc currente calculatum.

Wisłocki Przewodn. bibliogr.
Archiw. m. Krakowa.

— Judicium Cracoviense, per Magistrum Jacobum de Iszlza pro anno nostre salutis 1508. w 4ce.

— Toż:... pro anno 1509.

— Toż:... pro anno 1510.

— Judiciū Cracouiense per Magistrū Jacobū De Iszlsza pro anno nostre salutis millesimo quingentesimo duodecimo Nūc currente calculatum. (Na końcu:) Syderale pronosticon magistri Jacobi de Iszlza Ad annum a virgineo partu Millesimum qvingētesimū ac duodecimū. Nec non eiusdem de Anni transacti: videlicet. 1511. Octobris perhorrenda Lunari Eclypsi iudicium In celeberrimo Cracouiensi gymnasio perconcinne elucubrata. Ac demum Impensa Prouidi viri Dñi Johannis haller non mediocri cura anno a Salutigero 1512. Pridie kalendas Nouembres perpolite excusa. w 4ce, k. 10 (ark. C_2).

Były one dla Polski, Węgier, Austryi, Czech, Saxonii i innych stron Niemiec obliczane. Wierzbows. III. 2065.
Gloger Zyg. — Kórnik. — Zamojs. ord.

— Judicium cracoviense, per magistrum Jacobum de Iszlsza pro anno nostro salutis millesimo quingentesimo duodecimo nunc currente calculatum. [Pod tem drzeworyt, zabierający prawie całą ćwiartkę, wyobraża Ś. Stanisława błogosławiącego z tronu Piotrowina, do koła gruby wieniec laurowy, w rogach czworoboku: u góry orzeł i pogoń, u dołu herb Krakowa i akademii krak.; u dołu znak zapewne rytownika: wieżyczka z chorągiewką. Wieniec laurowy tej grubości używany był przez drukarza Unglera, układ zaś herbów po kątach w drukach Wietora tylko znany. Toż i orzeł biały w czworoboku na tle czarnym, przewinięty ponad głowę orła i popod ogon, znajduje się w L. Corvini Epithalamium Sigismundo, drukowanem r. 1518 u Wietora]. w 4ce (dr. goc.).

W bibl. Jagiellońs. zachowały się: karta tytułowa i 4 karty tekstu.

Być może iż ten druk i poprzedni, tworzą jednę całość. Brak egzemplarza kompletnego, utrudnia porównanie obudwóch. — W egzemplarzu Bibl. Jagiell. na odwrocie tytułu tekst, z wielką literą S. w orle jagiellońskim i trzema mędrcami dołem. Na początku mówi autor: Ego Magister Jacobus de Iszlza Majoris Collegii Crac. In laudem astripotentis Dei gloriosi In communemque hominum usum ... prognosticon judiciale ad a. Chr. 1512. currentem hoc qui sequit, scribendum duxi, in capitula certa illud parciendo. Zaczyna: Capitulum de magnis celi configurationibus. Na dalszej karcie; de statu Cracoviensium, Vratislaviensium. Judicium Summarium de ecclipsi lunari. Na karcie Bij.: De statu quorundam regnorum et primo regni Polonie, Ungarie, Bohemie. Na ostat. karcie: De civitatibus. Zakończają wyrazy: Et sic finitur tam anni quam ecclipsis judicium.

Lelewel I. 69. Jagiell.

— Judiciū cracouiense anni et eclypsis per magistrū Jacobū de Iszlza pro partibus vtriusq. Polonie: Ungarie: Austrie: Bohemie: Saxonie: ac pro alijs partibus varijs Theotonicorum calculatum. Preter hec Mosquitarū. Prutenor. et generaliter omnibus penes oceanū septentrionalem inhabitantibus. Pro anno Christi millesimo quingentesimo duodecimo accomodatum. (Niżej wyliczone planety rozmaitym stronom przysługujące). w 4ce. (Druk goc.).

Jest to tylko ułamek prognostyku, którego zachowały się w bibl. Jagiell. karta tyt. i 3 karty tekstu. Końca niedostaje. Druk to jest niezawodnie Hallera lub Unglera. Na odwr. tyt. pod napisem: Vaticinium syderale, drzeworyt ćwiartkowy, wyobraża astronomię w postaci kobiety siedzącej, nad nią napis: Astronomia. Po prawej stoi król, po lewej uczeń. Lel. (I. 69) (bez bliższego opisu, ze zbioru Świdzińskiego, który posiadał kartę tytułową), z rycin tytułowych wywnioskował drukarza Unglera.

Karta aij zaczyna się: Summus omniū rerum opifex. Na następnej karcie jest: Oppositio Januarii. Conjunctio Februarii. Oppositio Februarii... i tak przez wszystkie dwanaście miesięcy. W Bibl. Jagiellon. są tylko kartki cztery (do Conjunctio Augusti) więc dojść trudno, o ile ten druk jest w związku z poprzednim. Na karcie drugiej jest takie oświadczenie: Quapropter ego Magister de Iszlza Majoris Collegii Studii Cracovien., prognosticon judiciale ad a. Chr. 1512. currentem scribendum duxi in capitula certa illud parciendo. De magnis Celi configurationibus. Capitulum primum. Jagiell.

— Judicium Prognosticon ad annum 1513. w 4ce.

— Toż:... ad a. 1514. w 4ce.

— Toż:... ad a. 1515. w 4ce.

— Toż:... ad a. 1516. w 4ce.

Dziś nie znane, ale bez wątpienia wychodziły co roku.

— Judiciale prognosticon ad Christi annum 1517 per Magistrum Jacobum de Iszla calculatum. w 4ce.

Ob. Lilius Gw. (1523) — Pyrser Mac. (1523).

— Opusculum aurei tractatuli in Astrologicis de pluuiis ventis ac de alijs varijs aurae dispositionibus, per magistrum Jacobum Islza Cracouien. Juris et theologię doctorem ęditum. 1519. (Tytuł wśród ozdób drukarskich z cyfrą hallerowską w górze). (Na końcu:) Impressum Graccoviae in ędibus dn̄i Joannis Haller. Anno humanę salutis Millessio quingentessimo decimo nono. w 4ce, kart 16.

Dedykacya do Piotra Tomickiego, Podkanclerzego Kor. na ówczas Bisk. Przemyskiego. Oddając mu wielkie jako opiekunowi uczonych i światłemu ministrowi pochwały, wspomina, że nie mało czasu w Lipsku, Wiedniu potem w Krakowie, nakoniec we Włoszech na naukach strawił. Na początku swego traktatu wyznaje że z pism poprzednika swego, Wojciecha Brudzewskiego (de Brudzow) korzystał i własne doświadczenia czynił.

Mówi tu:

Etsi multi (de instabilitate ac ipsis imbribus) scripsissent multa, omniumq pęnitus Cracouiensium posteri de re ipsi curiosi indagatores fuere. Cum enim in tam pręclarissimo cetu virorum eruditorum, signanter in astrologicis extitissent non pauci, qui suis obervantiis temporum varia experimenta de instabilitate aure percepere. Et unusquisque prout cum maioribus fatigis rem ipsam verius indagatus est, ita et cum maiori diligentia illud (etiam suis unice amicissimis) celavit, ne tam nobilissima res sua vilescat frequentia. Non quia posteris inviderent, sed quia nolebant indignos et natura tardos, vel studio pigros, facile occulta scientiarum assequi posse. Id a Platone, id ab Aristotele ceterisq. omnibus factitatum est, id multo magis in Astrologia faciendum. Nam quanto divi-

niorem hominem divinatio astrologica facit, tanto magis celanda venit. Nunc autem et novissime temporum in laudem celsitonantis dei semper gloriosi, et sue intemerate dei genitricis semper virginis Marie, diviq Stanislai, ac in totius curię celestis laudem euiternam, libet ipsas experientias de imbribus in patulum propulare. Quarum non exiguam partem Reverendus ille noster prędecessor et in talibus eruditor, Magister Albertus de Brudzow, vir certe omnium ore perpetua memoria dignus, hic inde variis in cedulis reliquerat illis coassumtis et aliis quę longa observatione verissima fore depręhenderim, quę singula tractatum in unum quem aureum ex ejus innumeris commodis appellare licuit.

Wiszniew. H. lit. IV. 170. — Wierzbows. III. 2089.

Czartor. — Kórnik. — Ossol.

— Ob. Izlza Jan Lodiga.

Wiszniews. Hist. lit. IV. 170. IX. 495. — Muczkows. Statuta 119. 113. 147. 155. — Żebraws. Bibliogr. 72—4.

Iszora Mikołaj pseud. (Issiora) ob. Łaszcz M. (Okulary 1594. Judicium).

Italia ob. Cluverius P. (1619) — Poszakowski Jan (1749) — Senis Laurent. Franc. (Compendium 1644).

ITALICIUS Zacharias Stanislaus. Descriptio duorum certaminum Sigismundi cum Petro Palatino Moldaviae. B. r. (1538?).

Italie ob. Riesch (1781).

Italus Joannes ob. Povodovius Jan (Ad dominos 1585).

Iter trium dierum. In solatium perigrinantis a saeculi curis paululum respirantis animae institutum. Jamque e diversorum in spiritu magistrorum ascesi collecta doctrina pro triduana spiritus renovatione. Juxta exemplar Wratislaviense 1728. Vilnae typis Academiae S. Jesu 1732. w 12ce, str. 167.

Jocher 5670. Wileńs.

— Toż:... pro triduana spiritus renovatione a Christianae perfectionis studiose amantibus assumptum. Juxta Exemplar Wratislaviense 1728. Reimpressum. Brunsbergae Typis Coll. S. Jesu A. 1733. ark. A—G.

— ob. Charbicki St. (honores) — Jubilus (faustum 1683) — Kakasch (persicum 1610) — Kierski Wal. (felix 1739) — Kos Joannes (augustum 1688) — Mayerberg A. (in Moschoviam 1688) — Ogiński J. (gloriae 1680) — Ogerius K. (Danicum 1656) — Radziwiłł (1625) — Tectander J. (persicum 1607) — Tutkowski Szym. (virtutis 1655) — Wielopolski Karol (Palat. 1725).

Ithika jeropolitika. Drukowana w Kijowie, w Ławrze 1712 roku. w 12ce, kart nlb. 10 i liczbowanych 176.

W tekscie dużo rycin na miedzi.

Ob. Szadurski Mikołaj (1760 r.).

Krasińs.

Itineraire geographique et topographique de tous les Etats de la Maison d'Autriche, Auquel on a joint la route de Petersbourg par la Pologne. A Vienne chez Roudolf Graeffer et Comp. 1789. w 8ce, kart 3, str. 316.

Ossol.

Itinerarii ob. Zeiller M. (Germaniae (1660).

Itinerario ob. Contarini A. (1524).

Itinerarium in usum et commodum Missionariorum Soc. Jesu. w 4ce, str. 120. (Bez karty tytułowej).

Jest to zbiór rozmaitych najpotrzebniejszych modlitw, uwag i t. d. Od str. 49—57: Wyznanie wiary po polsku. Od str. 58 do 78: Affekty pobożne chorego, podobnież po polsku.

Jocher 6393.

Porównaj: Pro usu.

— ob. Brienne S. H. (i mappa 1672) — Ginkiewicz M. (albo pielgrzymów 1648) — Lomenius L. (1662) — Makowski Ad. (albo wyjazd (1633).

Itinere (de) ob. Donsa G. (1699).

Itinerum deliciae ob. Chytraeus N. (1594).

ITTINGAR Matthaeus. Universa theologia ad mentem Divi Thomae Doctoris Angelici concinnata, Serenissimae Polonorum & Poloniarum Neo-Coronatae Reginae, in Icone Claromontana quotidianis miraculis, Gratijs & Victorijs toto orbe Celeberrimae Virgini Deiparae Mariae; devotissimo cultu, & in clientali affectu consecrata: & ad maximum Ipsius Honorem, in Rupellano Divi Stanislai Musaeo publicâ disputatione propugnata. à V. P. Matthaeo

Ittingar, Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae Professo, Presbytero, Theologo consummato, sub Praesidentia Rndi in Christo Patris Brunonis Janicki, Eiusdem Instituti Sacrae Theologiae Doctoris & Actualis Professoris, Provinciae Polonae Definitoris, Prioris Cracoviensis Sancti Stanislai in Rupella. Anno Dñi 1718. Die 6ta Mensis Maij. w 4ce, k. nlb. 4.

Na odwr. tyt. sztychowany wizerunek Matki Boskiej Częstochowskiej; pod nim widok klasztoru Jasnogórskiego i dwóch Świętych na klęczkach. Po dedykacyi Seren. Mariae, idą na dwu kartkach: Conclusiones Universae theologiae ex D. Thomae Doct. Angel. 1 do 12. Jagiell.

Jubar virtutis ob. Bieżanowski J. S.

Jubelfest (Schwedisches) zu Stralsund ob. Jung.

Jubel Jahr (Lutherisches) das ist: Jammer- und Leidvolles Jubel-Fest der Augspurgischen Konfession, vorgestellet in fünf Gesprächen .... herausgeg. von A. P. T. B. S. J(esu). 1730. Brunsbergae.

Jubeljahr (Allgemeines Heiliges) unter dem Pabst-Thum der päbstlichen Heiligkeit Pii des VI dieses Namens, welches anno 1775 zu Rom celebriret jetzt aber in allen katolischen Örtern durch die ganze Welt verbreitet worden, promulgiret zu Krakau, wie auch in dessen ganzem Gebieth Anno Domini 1776 von Jhr Durchlaucht Cajetano Sołtyk von Gottes Gnade und dessen H. Apost: Stuhls Bischof zu Krakau Herzog von Sewerien etc. etc. Mit Erlaubniss der Obrigkeit. Gedruckt zu Krakau in dem Colleg. Majori (1776). w 8ce, str. 32.

Jocher 7858. Ossol.

Jubel Gedanken wie in andern polnischen Provincien dann Gemeinde Thorn ob. Toruń (1700).

Jubila epitalamia Chr. a Paulitz ob. Maukisch J. (1647).

(Jubilaeum). Jubilaei Universalis sub Pontificatu Benedicti XIV pro et in Dioecesi Chełmensi promulgatio. Zamoscii typis Universitatis. 1761. folio.

Warsz. Uniw.

JUBILAEUM Militantis Ecclesiae Oraculo Magnum, ad festivam Coronationis Mariae Apotheosim in Conventu Generali Leopoliensi Ord. praedic. prov. Russiae peractam, actum Cellsissim. Illustr. D. D. Josephi Potocki Castell. Cracov. Supremi Reg. Polon. Exercituum Ducis fundatoris Gratiosissimi Solenni Piae Munificentiae pompa celebratum a Dominicana sede(?) provinciae Russiae. Cum licentia Superiorum proclamatum. Anno quo Deus factus homo universale et primum toti Generi Humano aperuit Jubilaeum 1751. Die 2 Julij 1751. folio, kart 7. Ossol.

— Samogitiensis Ecclesiae post euolutum saeculum rursus a Tyszkieuiciana Cyntha apertum In solenni ad Cathedram Ingressu Illustriss. Excellentiss. et Rndiss. Domini D. Antonii Dominici Comitis in Łohoysk et Berdyczow Tyszkiewicz Dei et Apostolicae Sedis Gratia episcopi Samogitiensis Canonici Vilnensis Jagiellon. Divi Casimiri sacelli prepositi etc. auctos honores fortunatiss. auspicantis. deuotione panegirica a Schola Piarum Vilnensi celebratum. Vilnae typis S R. M. Academ. Soc. Jesu Anno D. 1741. folio, k. 14. Ossol.

— sive speculum Jesuiticum, exhibens praecipuas Jesuitarum ecclesiae, molitiones, innovationes, fraudes, imposturas et mendacia contra statum ecclesiasticum, politicumque in et extra Europaeum orbem, primo hoc centenario confirmans illius ordinis instituta et perpetrata; ex variis historiis, imprimis vero pontificiis collecta. Cum mantissis aliquot et indice rerum, opera et studia J. L. W. O. P. anno 1644. (Bez m. dr.). w 12ce. kart nlb. 4, str. liczb. 1—240, index k. nlb. 14.

Dedyk: Amplissimis, nobiliss., consultissimisque viris DD. deputatis Tetrarchiae Noviomagensis dominis patronis optimis.
Jest tu wiele o jezuitach polskich.

— universale .... 1750. folio.

Branic.

— universale Clementis papae XIII de anno 1759. [z obwieszczeniami A. Seb. Dembowskiego i Ostrowskiego Biskupów]. folio. Warsz. Uniw.

— ob. Fesulanus A. (tractatus 1625) — Januszowski J. (mágnum 1603) — Informatio (1661) — Kreitzen Car. (von Ablässen 1650) — Magisterium (1701) — Modus (1751) — Nieszporkowicz (tubae 1701) — Ołpiński J. K. (1776) — Pius VI (1776) — Promulgatio (1751) — Ritus (1751) — Schmieden J. (de romano 1654) — Schönhoff Grzegorz (Praxis iubilaei 1651) — Strzegolecki Samuel (Ceremoniae romanae 1650) — Uchański Jakób (De iubileo litterae 1576) — Zienkowicz Michał (Rok Łaski 1751) — Żniwo (1726).

Jubileus seu remissa noxarum (1651) ob. Starowolski S.

Jubileusz albo Miłościwe Lato, które było w Rzymie R. 1625 od Oyca S. Urbana VIII Papieża na żądanie Krola Jmci do Krakowa pozwolone, ktore będzie trwało od 8 maia do 7 lipca w Roku 1627. w Krakowie w Drukarni Piotrkowczyka 1627. w 8ce.

Nauka o Jubileuszu i sposób obchodzenia go nabożnie, z modlitwami, litaniami i pieśniami.

W. A. Maciejowski notuje w katalogu Dzikowskim, iż to jest dzieło Jana Januszowskiego, co jednak mylne.

Jocher 7843. Dzików.

— ábo miłościwe Lato dwuniedzielne, po wszytkim świećie kátolikom, od Oycá Swiętego Urbana VIII. w Rzymie osmego dniá kwietniá, Roku Páńskiego 1628 pozwolone. Zá dozwoleniem Stárszych. W Warszawie w drukárni Janá Rossowskiego Krolá J. M. Typográpha, Roku 1628. w 8ce, kart nlb. 8.

Zaczyna: Summa listu Oycá Swiętego. Na karcie 3: którego czasu y w których kościołach tu w Warszawie ten jubileusz będzie odprawowany. Od k. 4: Modlitwy (pięć). Jagiell.

— abo Miłościwe lato ludziom prostym do zrozumienia krotko opisane. w Krakowie w druk. Fr. Cezarego 1651. w 8ce.

Jocher 7847.

— Wielki Powszechny Ordynáryiny Roku Swiętego. Od Naywyższego Pásterza Oyca Benedykta XIV w Roku po Narodzeniu Páńskim 1751 cáłemu Katolickiemu świátu na sześć mięśięcy pozwolony. Krotką informacyą dla pospolitego wyrozumienia y pożytku obiaśniony á zá rozkázem J. O. J. M. X. Andrzeia Stanisława Kostki ná Załuskách Záłuskiego, z Bożey y Stolice Apostolskiey łáski Biskupá Krákowskiego, Xiążęćia Siewierskiego. Z przydatkiem informacyi do Spowiedźi Sakramentalney y Modlitw służacych Jubileuszowemu nabożeństwu do druku podany Roku 1751. W Krakowie w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego J. K. Mci typográfa. w 8ce, k. 2, str. 124.

Na odwrocie tytułu cytaty: Quaerite Dominum. Annum hunc. Od A_2: Przemowa. Rozpoczyna o bankiecie wyprawionym przez Mamy Esther I króla Asverusa, trwającym 180 dni. Zacniejszy daleko jubileusz Benedykta XIV.

Od str. 1: Punkt I. O początku dawności i imieniu Jubileuszu. Od str. 31: Informacya gotującym się do Spowiedzi; str. 61: Klątwy Papieskie; str. 63: Modlitwy. Od str. 92: Orationes et devotae praecationes, po łacinie do końca.

Są dwie edycye krakowskie, z tego samego roku. W jednej edycyi strona 92 wydrukowana 26.

Jocher 7854.

Jagiell. (dwojaka edycya). — Ossoliń. — Warsz. Uniw. (dwojaka edycya).

— Toż:... całemu Katolickiemu Swiatu na sześć miesięcy pozwolony. Za rozkazem Andrzeia Stanisława Kostki Załuskiego Biskupa do druku podany. Lublin, w drukarni Coll. S. Jesu 1751. w 8ce, kart nlb. 33.

Krasińs. — Wileńs.

— Wielki albo Miłościwe Lato w Rzymie w roku przeszłym 1750 od Oyca S. Papieża Benedykta XIV. Na cały świat Chrześcijański pozwolone, a dla Diecezyi Płockiey z rozkaza JW. Pasterza jey, według kondycyi w Liście Rzymskim wyrażonych ogłoszone, y dla poięcia wiadomością potrzebną obiaśnione R. P. 1751. w Warszawie, w Drukarni J. K. M. in Coll. Soc. Jesu. w 8ce, k. 14 nlb. Warsz. Uniw.

— Dwuniedzielny .. Archidijecezyi Lwowskiey w Roku teraźniejszym 1759 pozwolony. We Lwowie w Drukarni Bractwa S. Troycy. w 12ce.

Jocher 7822.

— powszechny przy podniesieniu na Stolicę Apostolską naywyższego Biskupa Klemensa XIII. w Drukarni Akadem. Wileń. S. Jesu R. 1759. w 12ce.

Jocher 7823.

— powszechny w początkach Panowania Oyca S. Klemensa Papieża XIV. Na uproszenie Boskiey Pomocy do Zbawiennych Swiętego Kościoła Katolickiego Rządów. Gabryel Jan Junosza Hrabia na Sreńsku z Podosia Podoski z Bożey y Stolice Apostol: Łaski Arcy-Biskup etc. 1770. folio.

Jocher 7855.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— powszechny od Oyca Sw. Klemensa XIV. po szczęśliwym na Stolicę apostolską swoim wyniesieniu. Na uproszenie pomocy y nayobfitszych Łask Boskich do sprawowania urzędu Kościoła Sw. Katolickiego. Wszytkim wiernym Chrystusowym nadany. Dla należytey o tem wiadomości Informacya z Nauką y Modlitwami. Za Dozwoleniem Zwierzchności duchowney wydrukowany r. 1770. W Krakowie w Drukarni Seminar. Akadem. 1770. w 8ce, kart 68.

Jocher 7856. Ossol.

— wielki roku świętego dwudziestupiątoletniego powszechny odprawiony w Rzymie r. 1775. Królestwu Polskiemu w R. P. 1776 pozwolony. Berdyczów, w drukarni Fortecy Nayśw. Panny M. w 8ce, kart 94 nlb. Krasińs.

— (L. J. C. A. Roku Swiętego. Dwudziestu-piątoletniego) Wielki Powszechny Ordynaryiny. w Rzymie w przeszłym Roku 1775 uroczyście odprawiony. Od Naywyższego Pasterza Oyca S. Piusa VI. Krolestwu polskiemu w Roku Pańskim 1776 na sześć miesięcy pozwolony. Dla należytey wiadomości Informacyą, Nauką y modlitwami w punktach XVIII. objaśniony. Z pozwoleniem Zwierzchności duchowney. Typis Universitatis Studii Gn. Crac. w 8ce, kart 92 nlb. (ark. k_4 i a do b_8.

Na odwrocie tyt. cytaty: Annum hunc etc. Na k. 1: Pius Episcopus salutem (kart 2 po polsku). Dalej: Jubileuszu początek y imie. Od ark. G: Kościoły jubileuszu w Krakowie (cztery). Na ark. k_3: Regestr tey książki. Missye w Krakowie. Karta k_4: Oświadczenie X. And. Lipiewicza Prof. i Akad. Rektora d. 3 Marca zalecające druk. Od karty a: Informacya gotującym się do spowiedzi (grzechów spis). Kończą dzieło: Klątwy Papiezkie i Biskupowi służące przypadki do rozgrzeszenia. Między niemi kładzenie dzieci przy sobie na noc.

Jocher 7859. 7862.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. Warsz.

— Tenże tytuł:... w Krakowie w Drukarni Akademickiey Kollegium Większego (1776). w 8ce, str. 146, rej. i Informacya gotującym się do spowiedzi kart 17.

Jest bez daty, lecz na końcu approbata z d. 3 marca 1776 przez X. And. Lipiewicza Cenzora i Rektora, który zaleca druk.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— wielki od Naywyższego Pasterza Oyca Sw. Piusa VI Archi-Dyecezyiey Lwowskiey na 6 miesięcy w roku teraznieyszym 1776 pozwolony. w Lwowie w drukarni Bractwa SS. Troycy. Z pozwoleniem Starszych 1776. w 12ce, str. 106. Ossol.

— powszechny roku świętego od Oyca Swiętego Piusa VI. w Poznaniu 1776.

— Uniwersalny ..... 1776.

Czapski.

— ob. Biedrzykowski Kaspar (od Klemensa 1701) — Chybiński X. Lud. (1740) — Ciapiński X. Jerzy (1751) — Fox Jan (1626) — Gdowski Zygmunt (1626) — Gobat Georgius (1651) — Grzesznik pokutujący (1651) — Januszowski J. (Klemens VIII 1603) — Jastrzębski Marc. (Modlitwy 1609) — Informacya (1749. 1648) — Kazimierski Michał Antoni (1751) — Klemencya (1770) — Książka (1776) — Książeczka (1776) — Machowski Ad. (Krotka 1648) — Malinowski Antoni (1776) — Nauka (1776. 1759) — Okącki Ant. (1776) — Pienia (1609) — Poniatowski Michał Jerzy (1776) — Poselstwo od S. S. patronów (1603) — Reszka Stanisław (1585) — Rok święty (1726) — Sobieszczański X. Alexander (Jubileusz 1741) — Starowolski Szymon (Miłościwe lato 1651. 1676) —

Szembek Fryderyk (Instrukcya 1637) — Tarło Jan (Żniwo zbawienne 1726) — Tyminiecki Wojciech (Klucz 1722) — Urban VIII (albo miłościwe lato 1627—8) — Wędrychowski X. Jan (Brama złota 1752) — Victorell Andrzej (Krótka nauka 1626) — Zieliński (1628).

Jubilus spiritualis ad majorem Dei gloriam & pretiosissimae matris Jesu virginis Mariae honorem. Posnaniae in officina Joannis Wolrabi anno Domini 1623. w 16ce, str. 48. Czartor.

— ob. Bernard Św. (albo pieśń 1626) — Caesar Dan. (Bernhardi instrumentis. 1669) — Torres.

JUCH Hermann Paul ob. Sander, Joh. Ern. (Dissertatio 1737.

JUCHNOWICZ J. Conclusiones canonicae de sponsalibus et matrimoniis lib. IV tit. I extr., particularibus illustratae casibus, quas ..... publicae disputationi proposuit. Vilnae. 1682. w 4ce.

Przewodniczącym był przy dyspucie D. Mikulski.

Kraszewski Wilno IV. — Jocher 7334, mylnie zwią go Justinoni. Kijows.

JUCHNOWSKI Ignacy. Assertiones ex Theologia dogmatica .... Leopoli, 1782. w 4ce.

Katal. Batowskiego.

— ob. Cwierzowicz Stan. (Votum 1798).

Judaei ob. Actio (1636) — Bausius Daniel (De judaeor. superstitione 1704) — Brenius Daniel (1644) — Bretius Jan X. (1727) — Compendium (1797) — Decretum (1736) — Dembowski Mikołaj (1758) — Deubler Jan Jerzy (1710) — Documenta (1763) — Engel P. (1699) — Gradius Daniel (1690) — Kamieniec (1758) — Kleyn Kazim. Franc. (de decisoriis 1758) — Leopoliensis Stan. (1543) — Libellus (1759) — Lubievius P. Andr. (1668) — Łubieński (1759) — Privilegia — Processus (1762. 1768) — Responsum (1539) Schmidius Jacobus (Utrum Judaei 1704) — Suericz (Utrum Judaei 1704) — Stancarus Fr. (de captivitatibus 1544).

JUDAEIS (de) Gerard. Speculum orbis terrae. Antverpiae, sumptibus viduae et heredum Gerardi de Judaeis (1593). folio, k. 15 i33 i map 51.

W tym atlasie są także Mapy: Polonia. Bohemia. Silesia. Moscovia. mapy ozdobione herbami i strojami ówczesnemi.

Judaeus Daniel ob. Dawid J. (Theoremata).

Judaeus Marcus ob. Decretum (1636) — Processus (1636).

Judaica impietas ob. Wierzbicki Marchionus (Demonstratio 1767).

Judaismus ob. Puteanus Kaz. (1757).

(Judasz Tadeusz). Selectae Devotiones ad S. Judam Apost., S. Joann. Nepom., S. Dismam poenitentem latronem, S. Anton. Pad. adjunctis aliis orationibus. Brunsbergae, Colleg. S. J. A. MDCCXXXV (1735). w 12ce, str. 144.

— Skarb dobrey sławy Swięty y chwalebny Apostoł Judasz Tadeusz osobliwszym nabożeństwem złożonym naprzód w Austryi łacińskim ięzykiem, potym na polski ięzyk przetłumaczonym ozdobiony y dla pobożnych ludzi do tego Swiętego Patrona otworzony z dozwoleniem starszych Roku 1738 w Lwowie w Drukarni Pawła Golczewskiego J. K. M. uprzywileiowanego Typografa. w 24ce, kart 24. Warsz. Uniw.

— Skarb dobrey sławy na obronę życia ludzkiego ogłoszony y chwalebny Judasz Tadeusz ..... Berdyczów, Drukarnia Karmelu Fortecy N. M. P. 1763. w 8ce, str. liczb. 54, ded. kart 3.

Dedyk. J. y M. z Galiczów Głębockim (z herbem). Krasiń.

— ob. Głowczeński Stanisław (1713) — Krasiński Stanisław (1722) — Skarb dobrej sławy (1738).

Judasz ob. Klonowicz WF. S. (worek 1600) — Przewodowski Hieronym (z potomstwem 1611) — Rychlicki And. (1594).

Jude ob. Gedichte (1772) — Nachricht (Ewiger 1723).

JUDEA Franciscus. Epitalamium in nuptias Stephani Schmidti et Mariae, Johannis Bolneri filiae. Dantisci 1587. w 4ce.

Juden ob. Accord Elias (1786) — Bemerkungen (1787) — Bergesonn Fried. Wilh. Reinh. (1787) — Dekret (1743) — Kołysza Stef. (Gedanken 1776) — Moerisch J. W. — Treter Tomasz (Geschichte 1799) — Wolle (1722) — Zusatz (1785).

Judenthum ob. Kortum Ernest (Ueber 1795).

JUDEX Franciszek. ΓΑΜΗΛΙΟΝ in honorem nuptiarum Virtvte Praestantissimi, ac Ervditione Ornatissimi Jvvenis D. Bartholomaei, spectabilis et amplissimi D. Bartholomaei Brandij, P. M. Regiae civitatis Gedanen. nuper Senatoris relicti filij Sponsi: Nec non Lectissimae ac pudicissimae Elisabethae Magnifici et Amplissimi viri D. Tidemanni Gisii P. M. eiusdem civitatis olim Proconsulis opt. meriti relictae filiae Sponsae. Scriptum à Francisco Judice Scholae Marianae Collega. Dantisci typis Jacobi Rhodi. Anno 1594. w 4ce, kart 4.

Wierzbows. III. 2943. Toruńs.

Judex ob. Crebs A. (juris 1624) — Huber Jan (Controversiarum 1611) — Kojałowicz Kaz. (reus 1676) — Leopolita Gabryel (justus 1618) — Mann M. (erubesc. 1799) — Noskowic J (ecclesiasticus 1650) — Rudzki Jan (1678) — Scot Duns Joannes (Aequilibrium 1641) — Tomasz z Akwinu (doctarum sententiarum 1748) — Wendius G. (Christi judic. 1695) — Zawieszko (justus 1618).

Judices ob. Bieliński Kazimierz (1697?) — Juramentum (deputati) — Uranowicz Szymon (Dissertatio 1763).

Judiceus Paulutius ob. Krzycki Andrzej (Encomia Luteri 1524).

Judicia duo astropolitica de variis Regnorum, Regum, Principumque etc. vicissitudinibus seu eventibus hoc anno et sequentibus. Neapoli typis Baptistae Hyppoliti 1627.

„Vi si tratta anche del Regno, e del Re di Polonia".
Tak pisze Ciampi w Bibliograf.

(Judicia) Catholicorum quorundam. (Anno 1645). Ossol.

Obacz Catholicorum.

Jvdicia Dei In Symniacho, Bòétio, & Theodorico. Svb Felicibvs Perillvstris Mgci D. Domini Joannis Bonaventvrae in Krasne Krasiński, Referendarij Regni, Varsaviensis, Nouomestensis, Prasniseń. Capitanei, Judiciorum Confoederationis terrae Varsaviensis Mareschàlci. Nec non Caeterorum Perillustrium MM. DD. Judicum auspicijs in scenam Proposita, A Juuentute Collegij Varsauiensis, Societatis Jesu. Anno 1669. Mens. Febr. Die... w 4ce, kart 4. (Po łacinie i po polsku). (Druk gocki).

Wolański w Rudce.

— ob. Camelin Ant. (Dissert. 1764) — Cieszewski B. (Tribunalitiorum 1629) — Demonstratur (relationum) — Gosławski Fr. (De ... et moribus 1578) — Instructio (Sagarum 1657. 1670) — Sobieski Jan (burgrabialia).

Judiciariae causae ob. Fragmenta (1715).

Judiciolum ob Rosenbergius Wojciech (1718).

Judiciis (In) causarum fisci palatinatus cracoviensis. 1711.

Judicium et Censura Ecclesiarum Piarum de dogmate in quibusdam provinciis septentrionalibus contra adorandam Trinitatem. Cracoviae, typis Mathiae Virzbiete. (B. r.) w 8ce, ark. syg. A—E_4. Warsz. Uniw.

— (De Colloquio Charitativo, ad quod Reconciliationis inter Pontificios et Evangelicos tentandae ergo, iterato invitantur Evangelici Thorunium ad 28 Augusti Anno 1645. Theologi cujusdam Evangelici) ac Consilium Fratribus ... qui sunt in Polonia. Amsterodami apud P. Radestein. w 4ce, k. 2, str. 44.

Warsz. Uniw.

(Judicium Cracoviense). w 4ce. (Dr. gocki).

Ułamek prognostyku bez tytułu; zachowały się tylko dwie karty tekstu, jedna z sygnaturą C. Nie można oznaczyć ani roku ani miejsca druku, ani autora. Czcionki te same, co w Głogowczyka Jana: Practica ad annum domini 1504, o którem także nie ma pewnej wiadomości, gdzie była wydrukowana. Tekst zaczyna się: Differentia decima octava. De statu Regni Hungariae ... a kończy się na Differen-

tis trigesima et ultima de statu communi. Differentiae są: XIX De statu Bohemiae. XX Ducatus Liphaniae. XXI Duc. Silesiae. XXII Urbis Cracoviensis. Jagiell.

— (cracoviense ad annum 1536). (Na końcu:) Cracouiae p. Mathiā Scharffenberсg (tak) ad annum 1535. w 8ce, dr. goc.

Ułamek bez tytułu; zachował się tylko półarkusz z sygnaturą C, czyli 4 karty, autor więc niewiadomy, również jak i tytuł właściwy. Fragment zaczyna się od: Quarta lunare. Dalej ustępy: De qualitate victualium. De egritudinus. De bellis. De metallis. De regibus. De jovialibus. De saturninis. De mercurialibus. Kończy: De statu communis populi. Jagiell.

— praesens ordinarium generale tribunalis regni lublinensis resolutionem praesentem mandat... Itaque subveniendo scandalis, et bono publico prospiciendo, actus comaediarum, proscenia, saltationes nocturnas sub titulo Reduty, ac quaevis spectacula peragenda inhibet, Judaeis emptiones ante civitatem in viis practicari praemercari prohibet, faeminasque ex civitate et suburbiis illius exesse declarat. (Nadpis górą:) Actum Lublini in Judiciis ordinariis. 19 Junii 1788. fol. str. 1.

Podpis Jacobus Janiszowski Notar. terrestris. Jagiell.

— de scrutatore veritatis, cum responsione. w 4ce, k. 3. Czartor.

— (De Titulo Regali in Prussiam recenter invecto solidi Poloni). Anno 1701. fol. k. 5. Ossol.

— magyar nyelven. Tenacius Janos. M. az Krakai. Debreczen. 1593. ob. Tenacius J.

— de dogmate contra Trinitatem in Polonia. Coloniae, Cholinus. 1535.

— ob. Arnoldus V. (astrolog. 1555). — Barclajus J. (de Polonia 1642) — Bellarmin (de lib. concor. 1586) — Bernat z Krakowa (albo zdanie 1607) — Bochyń A. (de scientiis 1515) — Caprinus Alb. (astrologicum 1548) — Cicero (repetundarum 1618)— Coaequatio(1744) — Consignatio jurium tribunal. — Crayna Alb. (astrolog. 1534) — Czerwiakowski M. (haereseos 1625). — Dachnowski Kar. J. (astropolit. 1640) — Dembowski Mik. (de decisoriis 1758) — Erler M. (centuriatum 1620) — Excerptum — Formankowicz J. Stan. (1678) — Gengel H. (particular. 1725. Tractatus 1727) — Głogowczyk J. (1514) — Gosławski Fr. (1577) — Graser C. (repetundarum 1683) — Helbig J. O. (de decem viris 1683) — Hosius Stan. (catholici cujusdam 1565) — Jaruntowski K. (de coena 1604) — Isiora M. (o konterfecie 1594) — Iszlza Jak. (cracoviense 1512) — Komeniusz A. (de exercitat. 1666) — Korybut Sew. (extremum 1745) Kotkowski (1764) — Łączyński Jan (1594) — Ladislaus de Crac. (an. 1494) — Lang Jac. (Themidis 1644) — Laszcz Mart. (albo rozsądek 1594) — Leymbach G. (pro a. 1498) — Locher Jak. (Paridis 1522) — Lowicz Stan. (Paridis 1539) — Magni Valer. (de acathol. 1641) — Myszkowski Kar. (1743) — Neufeld Ul. (de judicio Magni 1644) — Nixdorff J. (tribunalicium 1625. 1655) — Olszewski Marc. (de absol. militum 1661. 1663) — Ordinatio (1775) — Palaeologus J. (ecclesiast.) — Paszkiewicz Stan. (1699) — Pauli G. (de invocando 1579) — Plonisco Joan. (majus 1524) — Possevinus (de confessione 1586) — Proboszczowic (Comoetis 1556) — Pudłowski Stan. (1634) — Rogalius T. (albo rozsądek 1583) — Samosarzius B. (astronomic.) — Sarnicki D. (Ecclesiarum 1563) — Scot Duns (Aequilibrium 1641) — Scultetus J. (astr. 1506) — Shadek (Szadek et signif ... cometae) — Sobieski Jan (1680) — Szydłowski A. L. (Summarium 1744) — Toliskow Nicolaus (Judicium magistri 1509) — Tuszinus Adam (astrologicum 1532) — Vratislaviensis M. (Cracov. 1494) — Wujek J. (albo rozsądek 1570) — Zadzik J. (haereseos 1625.

Judisch Deutsche Schreibart ob. Węgierski J. C. (1699).

Judit Nieprzyjaciol Woiuiąca ukoronowana w Berdyczowie w obrazie Maryi orszakiem SS. otoczona, na Rok 1772. w 24ce, kart nlb. 61. Ossol.

— ob. Bartas Sall. (1629) — Historya (1641) — Zebranie (1635).
Bandt. H. dr. kr. pol. I. 100.

Judyccy Mikołaj i Jan Kasztelanice mińscy. Harmonia uprzeymie brzmiących affektów synowskich ku naymilszey Rodzicielce swoiey Annie Judyckiey Kasztelanowey mińskiey, w dzień doroczny oneyże patronki ogłoszona. Wilno, 1673. w 4ce, kart 4 nlb.
Krasińs.

(Judyccy). Replika ze strony JWW. Judyckich strażn. W. y. generał-Lieut. WW. X. Lit. naprzeciwko JWW. Chomińskim Woiewodom Mścisław. y dalszym zeszłego Tyzenhauza podskarbiego sukcessorom oraz JW. JP. Tyzenhauzowi Chorążemu wileńs. tudzież przeciwko J. XX. Bazylianom monasteru Pryteń. Bez d. i m. dr. (z końca 18 w.) fol., k. nlb. 17.
Zielińs.

— ob. Chomińscy (Accessorium 1790).

Judyckich dom ob. Jęrzy X. Karmelita (Powszechna radość 1767).

Judycka Anna ob. Judyccy Mikoł. i Jan (Harmonia 1673).

Judycki ob. Brzostowscy (Odpowiedź) —Wiszniewski And. (Kant).

(Judycki). Przyiaźń dożywotnia W. J. Pana Judickiego Starosty Żakoranskiego, z W. J. Panną Bohomolcowną Chorążanką Petyhorską W. X. L. w dzień ślubu wierszem ogłoszona. w 4ce, 1 ark.

JUDYCKI Bazyli. Ceremonie y porządek w koronowaniu Maryny de Medices Królowey Francuskiey y Nawarskiey, zachowany w kościele S. Dionizego 13 Maij A. D. 1610 a przytym i śmierć samego króla 14 dnia ..... Przełożone z francuskiego ięzyka na włoski od Piotra Bochina a potym na polski Basili Judicki przełożył. Wilno, 1610. w 4ce.
Wiszn. H. lit. VIII. 49. — Mać. Pism. pols. III. 77.

(Judycki Jan). Beneficentia optimis in Patriam meritis, Refertissimisq in Ordinem Seraphici Patris Francisci muneribus conspicua Illustrissimi Domini Joannis Judycki Castellani Minscensis etc. etc. Fundatoris in Ordine FF. Minorum Observantium amplissimi, Sustentatoris Capituli ejusdem Ordinis Gratiosissimi. Orationis officio, una cum Thesibus Theologicis Sibi dicatis excepta ab addictissimo Suo Nomini Capitulo Provinciae Litvanae S. Casimiri Ordinis FF. Minorum Observantium. Anno Domini MDCCLX Mense Januario. Typis Ducalibus Collegii Nesvisiensis Societatis Jesu. (1760). fol. sygn. A—L. (kart nlb. 21).
Jagiell.

JUDYCKI Jerzy Władysław. Helikon polskiego Apolina y Muz Sarmackich na wesele Nayiaśnieyszego y Niezwyciężonego Monarchi Władysława IV króla polskiego y Szweckiego Wielkiego Xiążęcia Litew. &c. z Nayiasnieyszą Ludowiką Marią de Gonzagae Cleves Xiężną de Mantua Montis Ferrati e Nivers &c. piórem Oyczystym przez ..... pacholę J. K. M. wystawiony w Roku 1646. (Na końcu:) w Warszawie w druk. Piotra Elerta. fol., kart nlb. 17.

Karta tytułowa sztychowana wyobraża herby Królestwa Polskiego i Gonzagów, oraz dwie osoby uwieńczone (Apollo i Minerwa może) grające na lutni, w towarzystwie 9 Muz. Każda Muza osobną pieśń nuci a konkluduje Apollo.
Ciekawy to opis wysłania posłów do Francyi, spotkania Władysława z Ludwiką w Gdańsku, uroczystości weselnych i t. d. Wiersz prawie wszędzie dość udatny.
Warsz. Uniw.

(Judycki Józef). Na Imieniny J. W. J. P. Józefa Judyckiego Strażnika Wielkiego Marszałka Trybunału Gł. W. X. Litt: Konwikt Wileński Scholarum Piarum r. 1778. (Bez wyrażenia roku i miejsca druku). w 4ce, k. 2.

— Oda do oyczyzny, z okoliczności postąpienia na generalstwo-leutnaństwo woysk litewskich JW. JP. Józefa Judyckiego, strażnika wielkiego w. x. lit. etc. Roku 1783. w 8ce.
Kijows.

— Wiersz do JW. JP. Józefa Judyckiego Strażnika W^o^ Marsz. Tryb. Gł. W. X. Lit. Sądowego Ptu Rzeczyckiego Starosty, Kawal. Ord. ś. Stani-

sława i Palatini Reni obchodzącego uroczyście rocznicę koronacyi N. Stanisława Augusta P. N. Mił. w Wilnie d. 25 Listop. 1777 ofiarowany przez X. K. P. G. J. K. M. (Bez wyr. m. dr). fol. 1 ark.

— Wiersz od Piarów Prowincyi Litewskiey J. W. J. Panu Józefowi Hrabi na Łoiowie etc. Judyckiemu Strażnikowi Wielkiemu, Marszałkowi W. Trybunału W. X. L. przy rozpoczęciu sądów kadencyi Grodzieńskiey ofiarowany dnia 1 Maia r. 1777. w 4ce, 1 arkusz. Uniw. lwows.

— ob. Bazylianie (Proźby) — Chomińscy (Sprawa 1790) — Karpowicz Michał (1777) — Kodziewicz Andrzej (1771) — Puciłowski Ben. (Sprawa 1799) — Wiśniewski Andrzej (Kant w dzień imienin 1778).

JUDYCKI X. Mateusz Jan. Rituale Sacramentorum ac aliarum Ecclesiae ceremoniarum ex decreto Synodi Provincialis Petricoviensis ad uniformem Ecclesiarum Regni Poloniae usum editum, nunc autem autoritate Illustrissimi et Reverendissimi Domini D. Matthiae Lubienski Dei Gratia Episcopi Vladislaviensis et pomeraniensis per admodum Reverendum D. Matt. Joannem Judicki Canonicum Vladisl. et offic. Gedanen. pro Dioecesi Pomeran. in breve opusculum redactum Anno 1639. w 4ce, k. 2, str. 131.

Jocher III. 88. N. 6373.

Ossol. — Warss. Uniw.

— Toż:... (wydanie drugie). Posnaniae in officina Alb. Reguli 1643. w 4ce.

(Judycki Mateusz Jan). Panegyris Perill. ac adm. Rev. D. D. Mattheo Joanni Judycki U. J. D. Prothonotario Apost., Can. Vladislav ... Gentilitias explicans ceras a Joanne Jansonio S. Theol. auditore in Coll. Brunsb. oblata. Brunsbergae, ex officina Casparis Weingertneri, A. 1642. w 4ce, str. 12.

— ob. Damalewicz Stephanus (Vita S. Bogum. 1661) — Łubieński Maciej (Synodus gnesn. 1646) — Rituale (1639) — Starowolski Szym. (Penu histor. 1653).

Freitag Analecta 492.

Judycki Michał Marszał. Rzeczycki Kasztel. Miński († 1758) ob. Hołownia X. Ludwik (Powitanie 1740).

(Judycki Mik. Wład.) († 1670). Vexillum Radvanum, avita generis nobilitate, orthodoxae religionis gloria, heroicorum in Republica meritorum splendore, illustratum in funere Illustr. Dni Nicolai Vladislai Comitis in Mysz Judycki Castellani Novogrodensis, Equitis Melitensis, praefecti generalis, armamentarii M. D. Lithuaniae, Commendatoris Stovolevicensis, Capitanei Skirstwomowicensis, Collonelli S. R. Majestatis, Fundatoris munificentissimi Collegii Myszensis Soc. Jesu, erectum atque ab eodem Collegio Illustr. Judicorum familiae ad levamen domestici luctus repraesentatum anno 1671. Mart. 16. Vilnae typis academ. Soc. Jesu. folio, kart 21 (ark. 9).

Krassews. Wilno IV. 204.

Krasińs. — Ossol.

Judycki Walerian († w Sierp. 1673 w Grodnie) ob. Skorulski Andrzej (Problemata 1620).

Juenger Chr. Fr. ob. Aubert Ant. (Leben 1770).

JUENGLING Chrystyan Tomasz. Laudatio literarum ipsa die innovationis studiorum dicta a Michaele Ciołek Żuliński, pincernida Brescensi A. 1762 d. 21 Octobris. Cracoviae typis Seminarii Episcopalis. w 4ce, 4 ark.

Jocher I. 212. str. 934.

JUENGLING Christian Thomas. In Nomine Domini Amen. Quaestio Physica de concursu causae primae, ad secundas, ex lib: 7mo et 8vo Tex: 33 et 35 Physicorum Aristotelis, desumpta. ac sub felicissimo auspicatissimoq. Regimine Magnifici. Perillustris et admodum Reverendi Domini D. M. Casimiri Stęplowski, Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris, ejusdemq; Facultatis Procancellarii, Collegae Majoris, Ecclesiarum, Collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Decani, Parochialis S.

Jacobi Casimiriae Praepositi, Seminarii Academico Dioecesani Praefecti, Librorum per Dioecesim Cracoviensem Ordinarii Censoris, Ordinandorum et Approbandorum synodalis examinatoris, Contubernii Geloniani Sisiniani ac Scholarum Vladislaviano Novodvorscianarum tum Alumnatus Roszczeviani, Provisoris, Studii Generalis Almae Universitatis Cracoviensis vigilantissimi Rectoris, à M. Christiano Thoma de Jüngling Philosophiae Doctore et Professore, Seminarii Academico Dioecesani Alumnorum Directore. Pro Loco, in Collegio minori obtinendo ad publice disputandum, in Lectorio, clarissimorum dominorum Theologorum proposita annô quo Salvator Christus operatus est salutem nostram aperJens CreDentIbVs regno CoeLorVM. Die 19 mensis Novembris. Cracoviae, in typog: Seminarii Academ. Dioecesani 1762. fol. k. 2.

Mieści Conclusio I—IV.

Jagiell. — Ossol.

— Salutatio supremi et generalis tribunalis regni, ad reassumptionem primam Posnaniensem, post felicissimam coronationem serenissimi, ac potentissimi Stanislai Augusti, regis Poloniarum et magni ducis Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque etc. feria 2da, post dominicam in Albis, in anno 1765 innovatam; e voto Academiae Posnaniensis per M. Christianum Tomam de Jüngling in Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, Seminarii Posnaniensis Praefectum facta. Posnaniae, typis academicis (1765). fol. k. 2, sign. A—I_2 (kart 20 nlb.).

Dedyk. Trybunałowi którego prezes Chr. Szembek, Marszał. Józ. Mielżyński.

Obejmuje: Spis Trybunału na 1 karcie. Na odwrocie tytułu w orle Jagiellońskim poumieszczone herby członków Trybunału. W tekscie chwalony ród Szembeków, Mielżyńskich i innych.

Jagiell. — Ossol.

— In nomine domini, Amen. Theses dogmatico-polemico-theologicae ex tractatu de fide divina. Menti, Divi Thomae, Angelici ecclesiae doctoris, conformes. Publicae disputationi expositae, ac per M. Christianum Thomam de Jüngling, in Universitate Crac. Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, in Academia Posnaniensi S. Theologiae Professorem, Seminarii Academico Dioecesani Praefectum etc. Ad objecta respondentibus, VV. clericis seminarii alumnis, propugnatae. In Collegio Lubransciano Academiae Posnaniensis anno 1764. Die 3-tia Mensis Julii (1764). w 4ce, sign. A_4 (kart 4).

Obejmuje Tezy I—XIX.

Dzików — Jagiell.

— ob. Lipiewicz Andrzej (Bielski J. Widoki Król. Pols. 1764) — Żuliński M. (Laudatio 1762).

Jugement (Le) de Momus en belle humeur, Sur une Replique a l'Examen D'un Memoire Facétie 1791. „Tineas pasces taciturnus inertes“. Horat. Epist. A la posterité avant que ton nom passe a son lecteur, services de pâture a la grace. a Bodenople (Warszawa) Ches Philogote 1791. w 4ce, str. 24.

Porównaj Réplique a l'Examen de memoire sur les affaires de Pol. 1791. Ossol.

Jugend-Nutz ob. Malczewski St. J. (1688).

Juglewicz Benedykt ob. Treter Maciej Kazim. (Wesoły hymen na wspaniały fest 1656).

JUGLARIS Alojzy (ur. 1622 † 1653 w Messynie). Ariadne oratoria in labyrintho dicendorum dictrix sive observationes speciales, circa artificium orationum ad loquendum, in filo eoque non crasso neque rudi, singulari ingenio et judicio factae, a R. P. Aloisio Juglaris S. J. rhetore atque oratore celeberrimo, post multa variaque praela novissime reimpressa. Vilnae, typis Universitatis S. Jesu 1702. w 16ce, str. 222.

— Christus Jesus seu Dei hominis elogia. Genuae primum edita deinde Cracoviae anno M.DCXLIII. (1643). (Na końcu:) Genuae, ex typographia Jo. Mariae Farroni, Nicolai Pesagnii,

et Petri Francisci Barberi soc. Anno 1641 Deinde: Cracoviae, in officina Andreae Petricovii, S. R. M. typographi. Anno Domini M.DC.XLIII. w 4ce, k. 12, str. 230 i 7 kart nlb. reg.

Ded. Lucae de Bnin Opaliński, succamerario posnan. etc. Albertus Woynicz e S. J. Pierwszy tytuł brzmi: Christus Jesus hoc est Dei hom. elogia. Drugi tytuł jest w ramkach miedziorytowych. Obejmuje Elogia I—C. wierszem.
Chłędows. Spis 11. — Brown. Bibliot. 431. Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Christus Jesus seu Dei-hominis elogia honori et nomini perillustris Magnifici Domini D. Michàëlis Kruszyński Castellanidae Gedanensis consecrata. Brunsbergae, typis Collegii Societatis Jesu anno 1731. w 8ce, kart 8, str. 211 i k. 2.

Dedykacya imieniem Typografii ma kart 7. W niej nieco genealogii Kruszyńskich, z Mostowskiemi, Tyszkiewiczami, Potockiemi. Jagiell.

— Inscriptiones epitaphia et elogia Aloysii Juglaris Niciensis Societatis Jesu Ex Calissiensi S. Jesu Coll. Anno D. M.DC.LXVI (1666). w 16ce.

Przypis drukarni Stanisławowi Skarszewskiemu kasztelanowi Małogoskiemu.

— Toż:... Societatis Jesu repetitis alibi typis rursum publicae luci per lucem honoremq. Illustrissimi Domini D. Stanislai a Skarszew Skarszewski Castellani Małogostensis Magni Arcis Cracoviensis Oeconomi. Ex Calissiensi Societatis Jesu Collegio Anno Domini 1692. 16ce, k. 3, str. 275.

Od str. 92 idą Inscriptiones quibus principis facinora comendantur. Po str. 147 nadpis: Ludovici Justi Galliae Regis vita et virtutes. Do str. 217: Elogium I—XL. Kończy dzieło Epiphanii Constantiensis. Do polskich rzeczy nic tu nie ma.
Brown. Bibl. pis. 486.
Czartor. — Jagiell. — Kasim. Dolny. — Kijows. — Ossol. — Przeźdz. — Wileń.

Jugowicz Benedykt ob. Ubaldini Dom (Ausum monile 1646).

JUGOWSKI Jan Kazimierz. Devotae considerationes de dignitate sacerdotali. Varsaviae 1747.

Kat. pijar.

JUGOWSKI Jan. Kazanie na uroczystość Bożego narodzenia przez Nayprzewielebnieyszego J. M. X. Jana Jugowskiego kanonika kathedralnego Kuiawskiego, Gniewskiego, Szkárszewskiego Proboszcza, J. K. M. Sekretarza miane na Jásney Gorze Częstochowskiey, przy obecności Jáśnie Oświeconego Xiążęcia Prymasa y innych Xiążąt, y wielu Senatorów, w roku pańskim 1709. Teraz zá pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. W drukárni Jasney Góry Częstochowskiey (1710). w 4ce, str. 40.

(Zarazem od str. 19:) Drugie kazanie na dzień S. Pawła, pierwszego pustelników patryarchy. Przez tegoż autora na Jasney Górze Częstochowskiey dnia 10 stycznia roku Pańskiego 1710 miane.

Obadwa kazania mieszane łaciną. Nieco z historyi polskiej o Jagiełle, Jadwidze, Mikołaju Strosbergu.
Dzików — Jagiell. — Kijows.

— Mowa J. M. X. Jana Jugowskiego Archi Diakona Pomorskiego, na pogrzebie ś. p. J. Wo J. M. Pana Tomasza Działyńskiego Woiewody Helmińskiego Ziem Pruskich podskarb., Koweliwskiego, Bratyanskiego, Lankorskiego &c. &c. Starosty, Dziękując za kondolencyą y na chleb żałobny zapraszaiąc w Bratyanie die 21 Maij 1715. Gedani Typis Joannis Zachariae Stolii 1715. fol. kart 3.

Bandt. H. dr. kr. p. I. 108. Ossol.

— Mowa W. J. Mci X. Jana Jugowskiego Archidyakona Pomorskiego na pogrzebie ś. p. JW. J. M. Pani Anny z Działynia Żamoyskiey Łowczyny W. koronney, Gniewskiey, Bratyańskiey, Lankorskiey etc. Starościny dziękuiąc za kondolencye y na chleb żałobny zapraszaiąc. Gedani, typis Joannis Danieli Stolii. Bez r. (1719). Zielińs.

— ob. Drużbicki K. (Sacerdos) — Gawłowicz J. E. (Liga wieczności 1713).

Jugum ob. Prussia (1754) — Tylkowski Adalb. (grave 1668—1675).

Jugurtha ob. Bienkiewicz Reg. (trag. 1746) — Selikowski Jerzy (Tragedya 1766).

Juif de Zamosche ob. Deubler Jan Jerzy (1710).

Juif ob. Bernard A. (1799) — Essai (1796) — Guenée (Lettres a Voltaire 1669) — Hurwitz (1789) — Memoires (1759) — Mendel de Satanow.

Juliana ob. Crown John (1671).

Julianie (O). B. w. m. dr. i roku. (Druk z końca XVIII wieku, w Warszawie). w 8ce, str, 58.

Jestto historya Cesarza greckiego Juliana Apostaty.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

JULIANUS a Jacob Ord Carm. Discalc. Agnus purpuratus seu Orationes in laudem S. Thomae Aquinatis. 1703. folio.

Jocher 5388.

Julius è principe sui caeli sidere, ad soles exteros in amphora inter ferventiores Bacchi aestibus dies, insauienti licentiae avernalem in Cerbero Sirium accendens. In scena a perillustri humanitate Collegii Sandomiriensis Societatis Jesu adumbratus. Anno Solis justitiae 1720. die 7 et 8 Februarij. fol. k. 2.

Fundamentum. Objaśnienia dyalogu o Juliuszu Rzymskim Senatorze, po łacinie i po polsku. Rzecz o rozwiązłym Juliuszu Rzymianinie i świątobl. Stanisławie Polaku. Wchodzą tu Okręty, Syreny, Etna świeci, Londyn, Francya. Całość bez związku. Jagiell.

JULIUS Karol. Obrona z strony Barona Julius od natarczywey delatora d'Abocourt sprawy w sądach seymowych, pod dniem 23 m. sierpnia roku 1779.

Obacz Abocourt Franc.

Julius Agricola ob. Tacitus C. (1643).

Julius Brunsvicensium Dux ob. Candianus P. V.

Julius Cesar ob. Caesar Julius — Colerus Christophorus (1602).

Julius II papa ob. Vitellius Erasmus (Obedientia 1505).

(Julius III) (Jan Marya Ciochi 1487 † 1555). Oratio ad Julium III. Pontificem Romanum pro indicendo libero et Catholico Concilio, ac reformatione canonica in Ecclesia facienda. Cracoviae, apud Viduam Floriani Unglerii. MDL. (1550). w 8ce.

(Przydane:) Henrici Schofferi Epistola Consolatoria ad D. Franciscum Stancarum captivum.

W dziele samym autor nie wyrażony; ma nim być podług Janockiego i Jochera Joannes Cosmius, kaznodzieja Zygmunta Augusta. Lecz dołączenie pisma: Epistola ad Stancarum, heretyka raczej wskazuje jako autora.

Jocher 8781. — Janocki III. 40.

— ob. Orzechowski Stanisław (1781).

Junius regius ob. Lipski J. (1635).

Junak komedya ob. Bohomolec Fr. — Mycielski S. (1770. 1774).

JUNCKERUS Daniel Ernestus. Trauer-Gedicht... Regina Nubera, Johannis Georgii Moeresii uxor. Dantzig 1652. w 4ce.

Junckfrawen ob. Rechenbüchlein.

JUNDZIŁŁ. Tragedia Derwisza z Saporem.

Bibliot. Jabłon. edit. Witzleben str. 360.

JUNDZIŁŁ Bonifacy Stanisław X. (ur. 6 Maja 1761 † 27 Kwiet. 1847). Botanika stosowana, czyli wiadomość o własnościach y użyciu roślin w handlu, ekonomice, rękodziełach, o ich oyczyźnie, mnożeniu, utrzymywaniu, według układu Linneusza przez ...... histor. natural. Vice Professora. Wilno w drukarni dyecezalney 1799. w 8ce, str. 496, k. 4.

Akad. — Kijows. — Wilno.

— Dissertacya mineralogiczno-geograficzna o krajach, gdzie się kruszce znaydują y o wielości rocznego ich wydobywania. W dzień rozpoczęcia publicznych lekcyi w Szkole główney lwowskiey przez A. B. S. Jundziłła hist. nat. Vice-Professora. Za pozwoleniem zwierzchności. w Wilnie, w drukarni Akademickiey wileńskiey Roku 1798. fol., ark. D_1 (kart 7 nlb.).

Źródła przytaczane same niemieckie. Na końcu wspomina: Piryt, Siarkę, Koperwas, Berliner Blau, spotykane u nas.

Branic. — Jagiell. — Wileńs.

— (Toż:... umieszczone w Index lectionum in alma academia Vilnensi anno 1798. folio).

— Opisanie roślin w prowincyi W. Xięstwa Litewskiego naturalnie rosnących, według układu Linneusza. przez X. B. S. Jundziłła S. P. w Wilnie 1791. w Drukarni J. K. Mci y Rzeplitey u XX. Piarów. w 8ce, k. 3, str. 570, (właściwie 571), rejestru kart 7.

Zaczyna dzieło Regestr prenumeratorów, kart 8. Między niemi Prałat Karpowicz wziął 30 egzemplarzy, Tadeusz Lang Prowincyał 30 egzemp., Józef Mickiewicz 3 egzemplarze. Do str. 61 idzie wstęp, gdzie od str. 39: O stanie botaniki w Polsce. Chwali tu Giliberta. Od str. 62 idzie życie Linneusza († 1778). Od str. 71: Opisanie roślin. Klasa I—XXIV.

Kraszewski Wilno IV. str. 278 mylnie wymienia jako wyszło w r. 1752.

Akad. — Chreptow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz. — Wileńs. — Zielińs.

— O zrzódłach słonych y soli Stokliskiey. Wilno 1792. w 8ce, 10 k. nlb.

Broszura ta zawiera dosyć ciekawe szczegóły o wodach słonych w Stokliskach istniejących, które jeszcze za Augusta II odkryte zostały, następnie zarzucone i dopiero przez Chreptowicza odnowione, dokąd udali się za jego pośrednictwem X. Mickiewicz prof. fizyki i Sartori prof. Chemii w Akad. Wileńskiej. Ci ocenili tę wodę, uznali jednak, że koszt wydobywania z niej soli nie opłaci się, a dopiero Jundziłł wskazał nową metodę to jest przez zamrażanie wydobywanej soli z tego źródła; jednak i to zarzucono.

Akadem.

— ob. Beccaria (O elektryczności).

Roczniki Tow. War. p. n. XV. 139 i XVII. 408. — Bentk. Hist. lit. I. 132. — Dziennik Wileńs. 1805—6. — Chodynicki III. 212. — Przegląd Pozn. 1850. V. 734. — Kraszews. Wilno IV. 278. — Bibl. Warszaws. 1850. T. 37. s. 15—38.

Jundziłł Franciszek ob. Krzywkowscy (Sprawa 1784).

Jundziłł Piotr ob. Tyszkiewicz Alexander Skumin (Nauki 1765).

Jundziłł Tadeusz ob. Experiment rocznego ćwiczenia (1765) — Hempel Rafał (1850).

JUNG. Solennes Schwedisches Jubel-Fest, welches zu Strahl-Sund in Vorpommern über die Herrliche Victoria Wieder die Holländer Im Sunde, und dan Eroberung der Stadt Mitau in Churland, zugleich abführung des Herzogs und dessen gantzen Fürstlichen Familie nach Riga .... am Tage Cornelii gehalten worden. Anno 1659. w 4ce.

Hoppe 97.

— ob Gruszczyński Jan.

Jung (Young) Edward ob. Young.

(Jung Katarzyna). Leichcarmen über Catharina Jung, Christian Polkauen Wittwe. Danzig 1646. w 4ce.

Junga Alexander ob. Paulitz Ch. (In nuptias 1648).

Junger Chrystyan Fryderyk ob. Aubert (Leben des Stanislaus Leszczinsky 1770).

Jungferhof ob. Kopia (1700).

JUNGIUS Adryan (1550 † w Poznaniu 1607). Epistolae Joannis Capri Pseudoministri, primum Lutherani, deinde Picarditae seu Calviniani, ac nunc demum Anabaptistae, et Samosateniani; solida confutatio. In qua de transsubstantiatione panis et vini in Eucharistiae Sacramento, de missae sacrificio, de adoratione Eucharistiae, Doctrina Catholica traditur et aduersarij argumenta diluuntur. Scripta ab Hadriano Jvngio Societatis Jesu Theologico Edita uerò à D. Alberto Emporino S. Theologiae Doctore et Praeposito S. Mariae Magdalenae Posnaniensi. (Na końcu:) Posnaniae Anno M.D.XCIII. (1593). B. dr. (zapewne J. Wolrab). w 4ce, str. 43.

Dedykacya Jędrzej. Opalińskiemu, Regis Marschalco, na odwrocie tytułu przez Alberta Emporyana. Pierwsza rozprawa kończy się na str. 34, datowana e Collegio Posnaniensi XII Julii 1586. Od str. 35 nowy nadpis: De veritate Eucharistiae doctrinam catholicam de vera et reali corporis et sanguinis Domini nostri Jesu Christi in Eucharistia praesentia. Na str. 39: de usu unius speciei Eucharistiae.

Jocher 3171.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Rozwiązanie Piąćidźiesiąt y dwu Quaestiy Ministrow NowoEwangelickich Jezuitom zadanych; o Kościele Bożym, własności, znakach, y navce Jego. Ná dwie częśći rozdźielone. W ktorych 156 znácżnieyszych Falszow, y potwarzy tychże Ministrow ná Kośćiół ś. Rzym-

ski; y Dawność prawdźiwey, á nigdy od cźásow Apostolskich nieustawáiącey Wiary y Ceremoniy, tegosz Kośćioła ś. Rzymskiego, z pismá ś. podánia Apostolskiego, Synodów y Doktorów Stárych Kościelnych, dowodnie się vkázuie. Przez Adrianá Jungę Societatis Jesv Theologá. Ná końcu przydány, Odpis, ná ksiąszki iednego Ewángieliká, przeciw Obrázom Chrześćijáńskim, tegosz Auctora. Regestr ná przodku, rzeczy przednieyszych, ktore się tu opisuią. Z dozwoleniem Stárszych. (Na końcu:) W Poznaniv v Wdowy y Dziedzicow Janá Wolrabá, Roku pánskiego 1593. w 4ce, k. 12 nlb., str. 404 i Respons na ksiąszki jednego kalwinisty kart 11, data druku k. 1.

Tytuł częścią czerwono w ramce. Na pierwszych 4 kartach (bez paginacyi) znajduje się dedykacya: „Jáśnie oświeconemu y náwielebnieyszemu w Pánie Krystusie Oycu y Pánu Pánu Stanisławowi Karnkowskiemu, z łaski Bożey Arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu Legato nato, Primásowi Korony Polskiey y pierwszemu Książęciu, Pánu swemu Miłościwemu. Adrian Jungá Societatis Jesu; łaski Bożey, zdrowia dobrego y ze wszelakimi pociechami, wiecznego błogosłáwieństwá, wiernie życzy, y prosi od P. Bogá". Dedykacya kończy się słowy: Z Collegium Poznańskiego Societatis Jesu, w dzień Troyce przenáświetszey Roku Pańskiego MDXCIII. [Druk gotycki]. Na następnych 3 stronnicach (bez paginacyi) jest przedmowa prymasa do czytelnika: „Stanisław Karnkowski ... . łáski Bożey". [Druk gotycki]. Na 4tej stronie (drukiem łacińskim) pozwolenie druku dane przez cenzora: Joannes Mlodverius scrae teologiae doctor, canon: posnaniensis, et librorum censor ordinarius.

Na 2 następnych kartkach (drukiem gotyckim) przemawia: Do Czytelnika, o porządku i pożytku tych ksiąg Auctor. — Na dalszych 5 stronicach (niepaginowanych) mieści się: Regestr, álbo ukazánie Rozdziałów tych ksiąg, y Rzeczy główniejszych, o których tu rospráwá. Na stronicy 6tej umieszczone motto: Isai 28 ver. 15. „Położyliśmy kłamstwo nadzieje nasze: kłamstwem jesteśmy obronieni" (razem tytuł i kart nlb. 11).

Zaczyna się dalej paginacyi str. 1 i rzecz właściwa: Część pierwsza. W ktorey Dowodne okazánie Stá piącidziesiąt y sześci fałszow Ministrow nowo ewangelickich, ktorymi błędow swych kacerskich, w 52 Questiach, Jezuitom ku rozwiązániu popodánych wspieráią.

Na końcu książki jest na 10 kartach (nieliczbowych): Respons na Ksiąszki jednego Kalwinisty, przeciw obrazom chrześciańskim. Na 11tej karcie znachodzą się omyłki w druku, w rozwiązániu 52 kwestiy: a w końcu na 12tej karcie data.

Jocher 2932. — Osiński Skarga s. 87. — Maciejow. Piśmienn. III. 401. — Wierzbows. I. 586.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Tow. Poznańs. — Warsz. Uniw.

— Rozwiązanie piąćidziesiąt y dwu Qwęstiy Ministrów Nowoëwángelickich, Jezuitom zádánych; o kościele Bożym, własności, znákách y náuce iego. Ná dwie części rozdzielone. Przez Adriana Jvngę Societatis Jesu Theologá, nápisáne. Ná końcu przydano Odpis, na ksiąszkę iednego kálwinisty; przeciw obrázom chrześciańskim, tegoż Authorá. Wszystko znowu pilnie przeyrzano y powtore wydano. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, Roku Páńskiego 1599. (Na końcu:) W Krakowie, w drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká Roku Páńskiego 1599. w 4ce, kart 7 nlb., str. 378 i k. 6 nlb.

Dedykacya St. Karnkowskiemu. W liczbowaniu str. 20 pominięta.

Osiń. Skarga 88. — Mać. Piśmienn. III. 401. — Wierzbows. I. 670.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Synopis Novi Evangelii. Sev de Doctrina, Moribvs, Fructibvs, characteribvs, et horrendis atque implacabilibvs in religione dissidijs Sectariorvm huius temporis, qui dici volunt Evangelici. Libri tres. Vindiciis Ministri Radeoviensis Caluiniani oppositi, ab Hadriano Jvngio Societatis Jesv Theologo. Alia, quae his libris pertractantur, pagina quae sequitur, indicabit. Posnaniae M.D.VCV. (Na końcu:) Posnaniae Apud Viduam et haeredes Joannis Wolrabi M.D.XCV. (1595). w 4ce, kart 16, str. 498 i kart 3.

Przypis autora Stanisław. Karnkowskiemu Arcybiskup. Gniezn. Po dedykacji wiersze na sekretarzów, Andrzeja Frusiusa S. J.

Po dedykacyi: Index argumentorum kart 6.

Antithesis k. 3. Dicta SS. Patronum k. 1. Liber I do str. 116. Lib. II do str. 266. Lib. III do str. 498. Poczem idzie: Catholici Theologi citati. Kończą wiersze Andreae Critii, Andreae Frusii i ostatnia str. Errata.

Jocher 3177 a. — Wierzbows. I. 617.

Czartor. — Kasim. dolny. — Krasińs. — Łopacińs. — Krasnik. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Alia, quae his libris pertractantur, pagina quae sequitur, indicabit. Posnaniae 1597 apud Viduam et Haeredes Joannis Wolrabi. w 4ce, k. nlb. 16, str. 498 i k. nlb. 3.

Jabłonows. Musaeum Pol. 1757. pisze autora X. Jaruski Adryan, a za nim mylkę tu wtórzy Brown str. 204. — Jocher 3177 b. Ossol.

— ob. Prakovius Melchior (1589) — Żarnowca (z) Grzegorz.

Osiński Życie Czack. 215. — Siarcz. Obraz I. 196. — Wiszniews. IX. 96. — Brown. Bibl. pis. 207—8. — Encykl. Orgelb. XIII. 525—6. — Freher Theatrum 394. — Maciej. Piśm. III. 401.

JUNGIUS Jan. Annotationes sacrae ad vaticinia Habakuki per .... Gedani typis Joh. Schreiber. w 4ce, ark. Bb_3. Czartor.

JUNGIUS Theophilus. Als Samuel Schelwig den höchsten gradum theologiae auff der Universität zu Wittenberg erlangte. Danzig 1685. folio.

Jüngling Tomasz Krystyn (Christian) ob. Juengling Chr.

Junglinge ob. Gedanken (Enthauptung 1650) — Worte (1652).

JUNGSCHULTZ Johann Alexander a Röbern. De obligatione hominis naturali erga bruta, moderante viro nobilissimo atque excell. Dno Gottlieb Schelguigio phil. prof. publ. ord. meritissimo et Reipublic. bibliothec. dignissimo Dn. fautore et praeceptore suo suspiciendo in Athen. Gedan. audit. max. d. 12 Apr. 1714. valedictionis ergo solenniter disputabit ...... Joh. Alex. Jungschultz a Röbern. Gedani, Typ. Joh. Zach. Stolii, Senat. et Ath. typogr. B. w. r. (1714). w 4ce, k. 1, str. 55 i 1 str. Krasińs.

JUNGSCHULTZ Jan Zygmunt. Historya życia Michała Stefana Radzieiowskiego, kardynała Św. kościoła rzymskiego pod tytułem S. Maryi de Pace, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, legati nati, Prymasa y pierwszego Xiążęcia Korony Polskiey y W. X. Litt. etc. z rożnych teraźnieyszego wieku historyków po polsku sebrana y na żądanie wielu do druku podana. Drukowane r. p. 1744. w 8ce, str. 86.

Razem wyszło z Seylera Historya Życia Stan. Leszczyńskiego. Na egzemplarzu puławskim (Czartoryskich) zapisał Załuski, iż autorem tego pisma jest Jungschultz, tłumaczem zaś Antoni Zagórski. Czartor. — Krasińs.

— Des Herrn Cardinals und Primatis in Polen Michael Radzieviovvsky Lebens-Beschreibung und was derselben anhängig. Cölln, bey Peter Hamers des ältern Wittib und Erben Im Jahr 1704. w 4ce, str. 97.

Dzieło kończy się na str. 48. Poczem nowy tytuł: Erste Fortsetzung des Lebens-Lauff's des Cardinals und Primatis in Polen Michael Radzieviovvsky und seines üblen Bezeigens gegen die Majestät seines Königes etc. biss auf den Monath Majum 1704. Bey Peter Hammers des ältern Wittib. Od str. 49—94.

„Autor zaś Kardynała życia anonymus, jest Jungscholtz a wybrał je z listów mego Stryja".

Tak pisze Załuski Bibl. histor. 94. — Epistolae histor. familiar. A. C. Załuski.

Jagiell. — Ossol. — Przeździec.

— Leben des Cardinals Michael Radziejowski Erz-Bischofes zu Gnesen und Primatis Regni. (Bez osobn. tytułu). w 8ce, str. 62.

Dodane do dzieła: Leben Stanislai I Königs von Pohlen von S. Dem noch beygefüget Das Leben des Cardinals Michael Radziejowski, Erz-Bischoffs zu Gnesen, und Primatis Regni. Zweyte Auflage. Magdeburg und Leipzig 1737. Jagiell.

— Leben des Cardinals Michael Radzieiowski Erz-Bischofs zu Gnesen, und Primas Regni in Polen, aus bewährten Nachrichten und Urkunden mit unpartheyischer Feder entworfen von einem genauen Kenner der polnischen Geschichte, Stockholm 1737. w 8ce, k. 6, str. 94. (Na końcu:) Stockholm auf Kosten Olaus Karlaknapp. Carlskron,

gedruckt durch Adalbert de Groy. (Na początku portret Radziejowskiego).

Jest przy Seylera: Leben Stanislaus I. K. v. Pohlen von S. welchem Das Leben des Cardinals Michael Radzieiowski beygefüget worden. Jagiell.

— Toż:... Kenner der polnischen Geschichte. Stockholm 1741. w 8ce, k. t., 2 k., str. 94 i portret. (Na końcu:) Stockholm, auf Kosten Olaus Karlaknapp. Carlskron, gedruckt durch Adalbert de Groy.

Tworzy część drugą dzieła: Leben Stanislai I König v. Polen erleütert von S. Welchem das Leben des Cardinals Michael Radziejowski beygefüget worden. Stockholm 1741.

Gołębiows. O dziejop. 162 powiada, że napisał po niemiecku życie prymasa Michała Radziejowskiego, umieszczone przy dziele: Leben des Grafen Brühl. Königstein 1754. w 12ce. To mylne, bo Radziejowskiego życia wraz z Brühlem nie ma.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zieliń.

— ob. Woyt Jakób (De incrementis studiorum 1723).

Encykl. Orgelbr. XIV. 531.

Jungschultz Mar. L. ob. Waasberg (Leichenrede 1746).

JUNIEWICZ Dominik X. Kanon. Inflantski. Kazanie panegiryczne w dzień Wniebowzięcia Matki Boskiey przy solenney konsekracyi J. W. X. Konstantego Moszyńskiego biskupa Inflantskiego w kościele OO. Paulinów Warszawskich przez JMci Xiędza Dominika Juniewicza Kanonika Inflantskiego depredykowane, temuż pomienionemu Infułatowi in tesseram życzliwey propensyi typographice dedykowane A. 1733 die 15 Augusti. w 4ce, 1 arkusz.

Warsz. Uniw.

— La głoire de France, avantageuse a la Pologne marqvée dans des plus Illustres Personnes, Louis XIV. Louis XV. Marie de Leszczyńská la Reyne, son Père Serrenis. Roy Stanislas, son fils Auguste, Monseigneur Dauphin. Dediée à Monseigr. Marquis de Monty Ambassadeur de France, jour de saint Louis 25. d'Aoust. 1733. par Mons. l'A. J. C. d'J.

Sława korony francuskiey awantaż polskiey w Nayiaś. osobach Ludwiku XIV. Ludwiku XV. Maryi z Leszczyńskich Nayiaś. Królowey, Oycá Jey Króla Stanisława y syna Delfina. Dedykowaná J. W. Jmći P. Markwisowi de Monty posłowi francuskiemu w dzień S. Ludwika d. 25 Aug. 1733. przez l'A. J. C. d'J. Bez m. i r. dr. fol. sygn. A—D (kart 7). (Wierszem).

Załuski Bibl. 46.

Branic. — Jagiell.

JUNIEWICZ Michał S. J. (1709 † 1760). Exhortacya przy wyprowadzeniu Ciała ś. p. J. W. JMći Pani Antoniny z Zachorowskich Ordynatowey Zamoyskiey z Warszawy do Lublina Dnia 5 Czerwca 1747. Miana. Przez X. Michała Juniewicza Soc. Jesu, kollegiaty warszawskiej Swiętoiańskiey ordyn. kaznodzieię. w 4ce, k. 4.

Enc. pow. XIII. 532.

— Ratio studii philosophici ab A. R. Patre nostro Ignatio Vicecomite, Societatis Jesu generali, in Provinciam nostram missa 1753. d. 10 Martii. w 8ce, k. 12 nlb.

Łuk. Hist. szkół II. 40.

— Ratio studii theologici scholastico-dogmatici, Romae approbata, ab A. R. Patre nostro Ignatio Vicecomite praeposito generali Societatis Jesu, in provinciam nostram missa Anno 1753 d. 31 Martii. Vilnae, typis S. R. M. Acad. S. J. w 8ce, k. 20 nlb.

Łuk. Hist. szk. II. 40.

JUNIEWICZ Michał i BOHOMOLEC Franciszek. Listy różne ku chwalebney ciekawości y chrześciańskiemu zbudowaniu służące z Azyi, Afryki, Ameryki, niegdyś od Missyonarzów Societatis Jesu w rozmaitych ięzykach do Europy przesłane. Teraz dla pragnących wiedzieć o progressach Wiary S. Katolickiey Rzymskiey w tamtych kraiach, iako też o obyczaiach, tak odległych narodów, o sytuacyi Państw, Miast, Rzek, Gor etc. Polskiemu światu ięzykiem oyczystym kommunikowane. R. 1756 przez iednego kapłana Soc. Jesu. w Warszawie w Druk. J. K. M. y Rzeczypospolitey Kollegium Soc. Jesu.

w 4ce. Część Pierwsza str. 190 i 1 ark.; Część Druga (Listy ex Insulis Marianis et Philippinis). Warszawa 1767. str. 191—372. Część trzecia str. 173.

Pisze Mitzler Acta 307, że M. Juniewicz rozpoczął wydawnictwo. Tłumaczył z francuzkiego. Tom IV przełożył Franc. Bohomolec. Tytuł francuzki Lettres édifiantes. Jocher 8166. 8167 *a*.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Warsz. Uniw.

— ob. Bohomolec Franc. (Lettres 1755).

Łukaszew. Hist. szkół II. 40. — Janocki Lexic. I. 63—4. — Mitzler Acta lit. 1755. s. 300—1. — Brown. Bibl. pis. 208. — Encykl. Orgelbr. XIII. 532. — Sommervogel IV. 885.

JUNIEWICZ Nicolaus Carolus Ord. S. Pauli. Augurium sortis beatae ab architaumaturga augustissimae caelorum imperatricis Poloniarum reginae, Virginis Mariae, Claromontana ara, in universum Poloniae regnum promanantis penes confraternitatem seu congregationem, ejusdem beatissimae Virginis Mariae Claromontanae Czestochoviensis et Inventiones sanctae Crucis a sanctissimo Domino nostro, domino Clemente XI, institutam, erectam, copiosis gratiis comulatam et per celsissimum principem illustrissimum ac excellentissimum dominum D. Casimirum à Łubna Łubieński episcopum Cracoviensem, ducem Severiae ad Marianam basilicam PP. Ordinis S. Pauli primi eremitae selenniter introductam, assumptum. Per Fr. Nicolaum Carolum Juniewicz, ejusdem ordinis professum, ipsa die introductionis promulgatum. Typis Clari Montis Częstochovienses (1713). fol., k. 14 nlb. (ark. E_2 i 1 k.).

Dedyk. Cas. Łubieńskiemu, Bisk. krak. Siennicki. Dawna drukar. 1886, s. 18, podaje rok 1718.

Na odwr. tytułu sześciowiersz pod herbem. Oratio zaczyna się od wyrazów: Iterum ad natale bonae spei augurium.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Dziewosłąb na ślub Zofii Seniawskiey i Xięcia Aug. i Alex. Czartoryskiego. Częstochowa, 1731. w 8ce, 11 kart.

Enc. Posn., XIII. 532.

— Reflexye Duchowne na mądry króla Salomona o doczesności światowey Sentyment, oraz na krótkość życia ludzkiego, śmierć, Sąd straszny, wieczność szczęśliwą y nieszczęśliwą, krótkim polskiego rytmu stylem Chrześciańskiemu oku, z pod umbry zakonney na widok wydane przez ...... S. Theologii doktora W. O. S. Pawła P. Pustelnika, Sekretarza Prowincyi Polskiey Roku 1731. Z dozwoleniem Zwierzchności Duchowney w Drukarni Jasney Gory Częstochowskiey. w 8ce. k. nlb. 65 i 16 i stron 130.

Dedykacya Zofii z Sieniawskich Xnej Czartoryskiej. Tytuł i koniec odmienny jest od edycyi bez daty.

Warsz. Uniw.

— Reflexye duchowne na mądry króla Salomona Sentyment oraz na krótkość życia ludzkiego, Śmierć, Sąd straszny, Wieczność szczęśliwą y nieszczęśliwą. Krótkim polskiego Rytmu Stylem Chrześciańskiemu oku z pod Umbry Zakonney na Widok wydane. Przez .... S. Th. Dok. W. O. S. Pawła P. Pustelnika Sekr. Prov. Pol. w Drukarni Jasney Góry Częstochowskiey. Bez wyr. roku. w 8ce, kart ind. licz. 65 i str. 129.

Są to uwagi nad maxymą Salomona: Próżność Próżności i wszystko próżność. — Jabłonowski w Ostafim pisze, iż wyszło r. 1731. Niedokładnie cytuje to dzieło Juszyński. Janocki (Vol. 1, 33) powiada, że Juniewicz tłómaczył Przysłowia Salomona co mylne. Mówi, że na czele autor położył wiersz weselny dla Zofii z Sieniawskich Czartoryskiej i że to było drukowane w Częstochowie r. 1731 w 8ce. Juszyński zaś wspomina wiersz Juniewicza: O Czterech rzeczach ostatecznych, powiada, że tego nie znał. Janocki, pisze, iż Juniewicz pisał wiersze żartobliwe, ale że zbyt ostro wytykały obyczaje wieku, więc Przełożeny Zakonu zniszczyli je.

Warsz. Uniw.

Porów. Reflexye.

Reflexya. Reflexiones spirituales de IV Novissimis s. 130, Censtochoviae 1731. w 8ce.

Załuski Bibl. poet. 46. — Siennicki St. Dawna drukarnia 53.

— Uwagi pobożne i polityczne. w Wilnie 1753. w 8ce.

Notuje Haan: Nie ma w Bentkowskim.

Janocki Polonia lit. 32. — Encykl. Orgelbr. XIII. 532. — Juszyń. Dykc. I. 159. — Załuski Bibl. poet. pol.

Junius Brutus ob. Crellius F.

JUNIUS Franciscus. Defensio Catholicae Doctrinae de S. Trinitate Personarvm in Vnitate Essentiae Dei, adversus Samosatenicos errores specie inanis philosophiae in Polonia exundantes, et libello comprehensos, cuius haec inscriptio. Praecipuarum enumeratio causarum, cur Christiani cum in multis religionis doctrinis mobiles sint et varij, in Trinitatis tamen retinendo dogmate sint constantissimi. Opera Francisci Jvnii Biturigis. Heidelbergae M.D.LXXXX (1590). w 4ce, str. 11 i 121 i 1.

— Toż: ... Heidelbergae M.D.XCII (1592). w 4ce, k. 6, str. 121.

Dedyk. Nicol. Naruszewicz Castell. Samog. Wierzbow. I. 542. 579.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Toż: ... errores specie auctoritatum Scripturae falso adductarum in Polonia exundantes, et epistola quadam comprehensos, quam ab hinc paucos annos discipulus (vt vocant) Arianus scripsit praeceptori orthodoxo, et dispersit in vulgi manus. Opera Francisci Junii Biturigis. Heidelbergae M.D.LXXXXI (1591). w 4ce, k. 4, str. 158.

Dedic. Christophoro Monwid Dorohostayski Incisori M. D. Lith.

Wierzbow. I. 561. Warsz. Uniw.

— Toż: ... adversus Samosatenicas interpretationes locorum in Scripturis sacris ad orthodoxam de Deo doctrinam pertinentium, et libello comprehensas. Cuius haec inscriptio: Brevis explicatio in Primvm Caput Euangelij Joannis, sine auctoris nomine. Opera Francisci Jvnii Biturigis. Heidelbergae M.D.XCI (1591). w 4ce, k. 4, str. 235.

Dedic. Joanni Dapifero M D. Lithuaniae, ac Nicolao palatinide Trocensi, fratribus Hlebowicz.

Wierzbow. I. 562. Warsz. Uniw.

JUNIUS Joannes. Examen responsionis Fausti Socini ad librum Jacobi Wuieki, de divinitate Filii Dei et Spiritus Sancti. Amsterodami 1628. w 8ce, k. t., 3 k nlb., str. 763 i 10 k. nlb. indexu i 1 str. errat. Czartor.

— Refutatio praelectionum theologicarum Fausti Socini Senensis. Amsterdam 1633. w 8ce.

JUNIUS Melchior Witebergensis. Orationum ex historicis tam veteribus, quam recentioribus in Eloquentiae studiosorum gratiam, secundum tria causarum genera, et res his convenientes tres in partes ita congestarum ac digestarum: ut singularum περιοχαι extent: argumenta docentia conciliantia, moventia, una cum collocatione locis communibus atque sententiis, usu denique deprehendantur. Pars prima: Generis deliberativi materias continens, et varias, deliberationes, suasiones, disvasiones, adhortationes, dehortationes, commendationes, petitiones, consolationes. Autore Melchiore Junio Witebergensi: Eloquentiae Argentinensi in Academia Professore. Adjecti sunt cuiq. parti indices cum orationum tum rerum ac verborum locupletissimi. Argentinae, Impensis Lasari Zetzneri cIɔIɔxcɪɪx. (1598). w 8ce, str. 322 i index.

— Toż ... quam recentioribus congestarum ac digestarum. Pars secunda: Generis demonstrativi materias comprehendens et varias Funebres laudation. Commendationes ref. Vituperationes. Reprehensiones. Gratulationes. Gratiar. Auctiones: Autore Melchiore Junio VVitebergensi eloquentiae Argentinensi in Academia Professore. Adiecimus indices Orationum et rerum verborumque. [Tu głowa Minerwy: Scientia immutabilis]. Argentine. Impensis Lazari Zetzneri M.D.XCIIX (1598). w 8ce, k. 2, str. 282 (mylnie drukowano str. 179 do 182), Index kart 9.

— Toż: ... Pars III. Generis iudicialis materias complectens et varias Accusationes. Defensiones. Quarelas. Expostulationes. Deprecationes. Argentinae M.D.XCIIX (1598). str. 136 i Index k. 3.

W części drugiej są mowy: Laudatio funebris Sigismundi I. R. P. ex Martini Cromeri Hist. Pol (s. 77—111).

Oratio funebris J. Demetr. Solicovii in laudem Sigismundi Augusti (s. 111—147).

Oratio funebris in laudem Stephani I. Pol. R. a Christophoro Varsevitio (147—164).

Oratio Erasmi Vitelii Epis. Ploc. Augustanis in comitiis 1518 habita ad Maximilianum Imperatorem (s. 205—213).
2 Oratio Stanislai Karnkovij Epis. Vladisl. ad Henricum Valesium Polon. Regem designatum. (Ex Philippi Callimachi Histor. Polonicis) s. 259—273.
1 Oratio Christoph. Warsevicii ad Stephanum I. Pol. R. (Gratulatio de pace confecta ex Hist. Pol. Alex. Guaguini) str. 237—249.
Albertus Łaski jest w mowie Solikowskiego na str. 135 chwalony.
Pars I obejmuje: Orationes brane z historyi starożytnej. Pars III także obca.
Odmienne od zbioru p. t.:
Orationes quae Argentinensi in academia exercitii gratia scriptae et recitatae ab illustribus generosis nobilibus et aliis ad tradendum vero propositae fuerunt a Malchiore Junio Vitebergensi Eloquentiae ibidem Professore. Argentinae per Lazarum Zetzner. w 8ce. Pars I. II. III. IV. V (anno 1596). VI (1597). VII (1598). VIII (1600). IX (1602). X (1603). Tomus II. 1620, str. 1504. Tomus III 1611.
Mają one materyał (szczupły wprawdzie) nas mogący obchodzić. W rejestrze T. II napotykam odsyłacze: Polonorum juvenum facinus. T. II. str. 347. — Polonus Palatinus T. I. s. 465. — Boleslaus Rex pol. T. 2. s. 185. — Borussi Christiani facti T. 2 s. 186. — Livonia a Moschovitis petita T. 2. str. 915. — Pugna Varnensis T. 1. s. 455. — Vojewoda Regni Polonici T. 2. s. 128. Są to tylko same urywkowe wzmianki bez wartości.
Jagiell. (Pars II).

Junius Patricius ob. Möllerus Johannes Gottlieb (1693).

JUNKER Gottlieb Fr. Wilhelm. Ode an den Aller-durchlauchtigsten Herrn, August den Dritten als Allerhöchst Dieselben I. K. M. von Russland Crönungs-Fest feyerten. (St. Petersburg, 1735) fol. Petersb. publ.

Junkowski Albert ob. Jedlinski Joannes (Timnoxenia 1628).

Juno (Sapiens) minor Jove (djalog 1733).

— ob. Bielecki M. (pronuba 1869) — Paczyński M. (pronuba 1620) — Zymunkiewicz W. (weselna 1656).

Junossianus agnus ob. Białowicz Walenty X. (1670).

Junosza ob. Gostkowski (Detectio skarbu 1602) — Kunowski (Triumph 1639) — Łazowski Jan (Kleynot Junosza 1683) — Piątkowski Jerzy (Jasełka 1649) — Radziejowski Hieronim — Sokołowski Stan. (Compositio 1582).

Junoszyc ob. Załuski Józ. (Tragedya 1749).

Junski Antoni ob. Jasieński Sylwester (Prędkie szczęście 1741).

Junterbuck Jakub Cysters († w Erfurcie 1466) ob. Jakub z Paradyża.

Jupiter frigidus triumphalibus ignibus ob. Jan de Matta (1736).

— alite tectus, Romuleae gentis assertor Tarquinius Priscus Imperatoriae aquilae alis, inumbratus, apertoque olim marte, ad dapsiles liberi Patris mensas, opulentissimis instauratis ludis, tectos fraude dolos detegens: nunc vero sub umbra magnorum alarum Radivillianae aquilae, justioris scilicet Littavi orbis Jovis statoris, celsissimi Principis S. R. J. Michaelis Casimiri Radziwiłł Praefecti stabuli, ac Mareschalli Tribunalis M. D. L. Praemisliensis, Krzyceviensis Capitanei, patefactus a Celsissimo Perillustri, Illustri, ac Magnifica Juventute Athenaei Novogrodensis Soc. Jesu. Anno a tecto mortalitatis velamine inmortali numine M.D.CCXXIX. (1729). Vilnae Typis Universitatis Societatis Jesu. folio, 8 arkuszy.
Na odwrocie herb Radziwiłłowski. Tytuł i przypisanie z podpisem Athenaeum Novogrodense Soc. Jesu k. nlb. 8. Wykład sztuki k nlb. 8. — Dyalog grany w szkołach w Nowogródku pod dozorem Jezuitów będących.
Wizer. Nauk. 1841. Oddział II. T. 57. str. 127 i 8.

— in Olympo carmelo. Posnaniae.

— literatus ob. Rudzki J. St. (1659).

JUPOWICZ Gerhardus. Traum-Gedicht... Anna geborne Hütfeldin, Johann Bolners Ehesch atz. Danzig 1654. w 8ce.

Jura Reverendissimi Capituli Varmiensis circa electionem Episcopi. Romae typis Zinghi et Monaldi. 1724. w 4ce, ark. 3.

— Toż: ... (Bez wyrażenia miejsca). 1724. w 4ce, kart 72.

— Toż: ... (Bez wyraż. m. i roku). w 4ce kart 60.

Jocher 7317. — Janocki III. 65.
Czartor. — Ossol.

— dissidentium in Polonia, Lituania et annexis Provinciis, Polonice et latine edita. Varsaviae 1768.

Porówn. Jabłoński D. E.

— Decisionis S. Tribunalis Nunciaturae Apostolicae in Regno Poloniae, ac M. D. Lithvaniae. In causa Leopolien: Monialis translatae super praetensâ repetitione dotis. Die Lunae 28 mensis Julij 1755. Varsaviae Typis S. R. M. et Reipub. in Coll. Sch. P. 1755. fol. k. 4.

Rozprawa dotyczy Anny Turczynowiczownej zakonnicy klasztoru S. Klary we Lwowie, a potem Karmelitanek. Spór jest o kwotę 2000 złotych pols. zapisanych jako posag na dobrach Józ. Humieckiego.

Jagiell.

— fundamentalia terrarum Prussiae. Dantisci 1726. Branic.

— fundamentalia terrarum Prussiae, una cum Pacto Feudi districtuum Leoburgensis et Bythoviensis, caeterisque eosdem districtus concernentibus monumentis. Dantisci typis Ulrici Krossii. Anno Domini M.D.CCXXVIII. (1728). w 4ce, k. 2, str. 10 i 1 str. Errata.

Oprawne razem z Jus terrestre nobil. Prussiae correctum, Dantisci 1728, str. 144.

W odezwie wydawca mówi, iż: Jura majorum nostrorum in hunc diem aucta iterum luci publicae exponuntur Pactum quo Districtus (Leoburgensis et Bythoviensis) Friderico Wilhelmo in feudum a. 1658 dati sunt, hic reperies

Zaczyna Privilegium Culmense a 1233. 1251. Na s. 11: Privilegium Terrarum Prussiae a Casimiro P. R. concessum a. 1454; s. 37: Confirmatio Joannis Alberti 1494. Privilegium Capituli Varmiensis 1512. Cautio Sigismundi Regis in Persona Joan. Balinski 1519. Confirmatio 1521. str. 52: Sigismundi R. Literae 1530. s. 57: Constitutiones Terrarum Prussiae 1538. s. 68: Legatio Sigismundi Regis 1592. Ordinum Legatio a. 1593 (s. 73) str. 80: Literae Sigismundi Augusti a. 1537. s. 84: Juramentum Regno Poloniae praestitum 1576. s. 87: Confirmatio jurium a Joanne III. 1674. s. 93: Jura indigenatus terrarum Prussiae 1682. Diploma juris indigenatus a Augusto II 1699. Diploma ratificationis foederis perpetui 1657 (str 100). Jura districtuum Leoburgensis et Bythoviensis a J. Casimiro a. 1659 (s. 105). Jura districtuum a Michaelo R. 1670 (s. 107). Juribus districtuum Augustus II iterum cavet (1699) (str. 109—110).

Branic. — Jagiell. — Kijows.

— Tenże tytuł: Gedani, typis Joannis Jacobi Preussii Anno Domini M.D.CCXXXIII (1733). w 4ce, str. 82.

Materye są te same co w edycyi poprzedniej. Oprawione razem z Jus terrestre Nobilit. Prussiae. Gedani 1736.

Branic. — Jagiell. — Krasiń.

— et libertates dissidentium in religione christiana ob. Jabłoński D. E. (1708).

— municipalia Terrarvm Prussiae, et leges ad eas Terras priuatim pertinentes. Anno Domini M.D.LXXVIII (1578). (Na końcu:) Dantisci excudebat Jacob Rhodus M.D.LXXVIII (1578). w 4ce, kart nlb. 84 (ark. X_2).

Na odwrocie tytułu: Candido lectori. Wyjaśnia powód zebrania tych praw. Zaczyna: Privilegium Culmense. Od ark. C_4: Privilegium a D. Casimiro P. R. concessum (1454). Od ark. F_3: Reciproca sponsio Casimiri P. R. Od ark. H_3: Privilegium Casimiri R de veris indigenis, castra et tenutae conferri debeant. Od ark. J: Priv. de Jure Culmensi. J_4: Confirmatio. Ark. K_3: Privil Capituli Varmiensis. Ark M_1: Cautio Sigismundi R. in Persona J. Balińskí. M_3: Confirmatio Sigismundi R. Literae. Ark. O_3: Constitutiones Terrarum Prussiae in Comitiis Thorunii. Ark. Q_4: Privilegium Sigismundi R. de instantiis. Ark. R_1: Legatio Sigismundi ad Ordines Terr. Prussiae. Ark. S_3: Ad Sigismundum legatio 1548. Ark. V: Literae Sigismundi Augusti. Ark. V_4: Declaratio Juramenti Sigismundi Augusti, illud ad terras Prussiae pertinere.

Te wszystkie akta są powtórzone dosłownie w późniejszych edycyach Jura fundamentalia terrarum Prussiae, tylko w ostatnich są dopełnienia chronologiczne dalej sięgające.

Wierzbows. I. 365.

Branic. — Czartor. — Gdańska — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Constitutiones terrarum Prussiae Gedani primum editae, deinde in publicis comitiis Thoruniae conciliatae, regia tandem authoritate pro commodo publico confirmata 1595. w 4ce.

Jestto przedruk zbioru poprzedniego z innym tytułem.

Wiszniews. H. l. pol. IX. 311 str.

Dzików — Krasiń. — Uniw. lwow.

— Municipalia Terrarum Prussiae,

et leges ad eas Terras privatim pertinentes. Thorunii excudebat Augustinus Ferberus Anno Domini M.D.CXII (1612). w 4ce, stron 84.

Obejmuje toż samo co edycya pierwsza. Jagiell.

— Tenże tytuł: ... Cum gratia et privilegio S. R. M. Gedani, Typis et Sumptibus Andreae Hünefeldii Anno Domini M.DC.XXXIIX. (1638). w 4ce, ark. J_4 (kart 35 nlb.).

Powtórzono pierwszą edycyą bez zmiany. Branic. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Tenże tytuł: ... Cum gratia et privilegio S. R. M. Gedani, Sumptibus Andreae Hünefeldii Anno Domini M.D.CLVII (1657). w 4ce, kart 35 nlb. (ark. J_4).

Powtórzona edycya pierwsza. Tu kustosz *B* stoi pod *ne* (ark. J_4), *C* pod *10*, *D* między *e* a *R*, *E* pod *et*, *G* pod *U*, *H* pod *am*. Według tego można rozeznać różnicę z edycyą poprzednią.

Na egzemplarzu biblioteki Jagiellońskiej zapisuje Samuel Nowoszycki, że egzemplarz pochodzi z Biblioteki Jacka Małachowskiego Kanclerza, którego córka była za Karwickim Generałem. Biblioteka Kanclerza dostała się do Mizacza. Syn Kaz. Karwicki ożenił się z generałową Rzyszczewską, która pierw była za Urbanem Bobrem. — Ta pani wiele polskich i łacińskich dawnych dzieł, oddała Antykwaryuszom żydom Krzemienieckim za romanse francuskie, od których on egzemplarz dostał. — (Pisząc to, nie przypuszczał Nowoszycki, że i jego bibliotekę czeka zwykły los zbiorów w Polsce. — Książkę Biblioteka nabyła od żyda Igla). Jagiell.

— Tenże tytuł: ... Editio nova Juxta Exemplar 1657 verbotenus et correctior edita. Dantisci, Sumptibus Simonis Bakensteinii Bibliopolae. Anno M.DC.LXXXV (1685). w 4ce, ark. J_4 (kart nlb. 36).

Ark. *B* przypada między *a* a *S*, *C* pod *fe*, *D* pod *ri*, *E* pod *m*, *G* pod *g*.
Bandt. H. Dr. K. P. I. 98.
Załuski Bibl. histor. 113. pisze:
„Masz Constitutiones terrarum Prussiae, Na generale pruskim koncyliowane. W Toruniu po łacinie wraz i po niemiecku. Potem tu idą Jura fundamentalia terrarum Prussiae, albo z tytułem Terrestre Jus nobilitatis correctum atque jura Municipalia. Jest zaś edycyi siła. Najlepsza, którą wydał Daniel Paterson". Jagiell.

— et privilegia Gorensi Ecclesiae Parochiali antiquitus concessa. Varsaviae, Carolus Schreiber, Typogr. regius, 1680. fol.

Jonociana Pol. lit. II. str. 12.
Właściwy tytuł jest: Vinea Christi.
Jocher 8833.

— (Quaedam civitatis Gedanensis) defensa interregno M.D.CCLXIV (1764) Gedani. Typis Thomae Joannis Schreiberi Senatus et Acad. Gymnasii Typographi (1764). w 4ce.

W egzemplarzu Suskim brak ark. B. i D., a jest tylko ark. A. (str. 1—8) i ark. C. (str. 17—24). Akadem. — Branic.

— decisionis Tribunalis nuntiaturae ob. Sapieżyna (Branicka Elżb. contra Joann. Sapieha 1755) — Brodowska Hyacinta (contra Lad. Łukowski 1757).

— ob. Braun Dawid (Majestatis 1722) — Civitas (1764) — Eleonora (1674) — Enucleatio — Gedanum (Civitatis 1764) — Informatio (1637) — Jabłoński D. E. (et libertates dissidentium 1708. 1715) — Zaborowski Stan. (Tractatus 1507) — Załuski And. Chr. (Copia 1710).

Juraha Gedroyć ob. Giedroyć.

Jurachowie ob. Zaleski Mich. (Sprawa 1799).

Jurament Ich Mciow Panów tak ex Senatorio iako y equestri ordine Regni ac Magni Ducatus Lithuaniae ad Pacta conventa infrascripta deputatów (1697). (Bez osob. tytuł. Na czele nadpis:) Actum in curia Regia Varsaviensi. (Na odwrocie karty 1ej na str. 2 nadpis:) Articuli pactorum conventorum inter status Ser. Reipublicae Polonae etc. et Ser. Principem Fridericum Augustum Ducem Saxoniae. fol. str. 26.

Należy do zbioru: Coequatio iurium. Przywileje y Constitucye za Aug. II. Konstitucye W. X. Lit.
Ob. Actum in curia.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

Juramentum illustrium judicum deputatorum regni ex statuto et legibus annorum 1578, 1613, 1726, 1764 desumptum. w 4ce, k. 1. Branic.

Juramenta ob. Formulae (1758) — Ossędowski Stan. (Calumniae 1657).

Juramenti Series ob. Władysław IV (1634).

Jurdziński Joannes Cantius Josephus ob. Rubricella (1757. 1768).

Jure (de) ob. Boecler Joh. (in Livoniam 1711) — Bzowski Abr. (status 1598) — Chwałkowski J. J. (armorum 1685) — Karnkowski Stan. (provinc. terr. prussiae 1574) — Langius B. (jurando 1670) — Marquardus J. (mercatorum 1603) — Mithobius H. J. (in Sueciam 1656, ad Livoniam 1652) — Pentkowski J. (et justitia 1604) — Prussia (de jure terrarum 1686) — Rylski J. (maiestatico 1608) — Tyszkiewicz Skuminowicz T. (personarum (1663) — Willenberg S. F. (person. Opolien. 1700) — Wyrwicz And. (et justitia 1680).

Jurewicka Marya ob. Marya N. P. (Głos łask 1678).

JUREWICZ Jan Jerzy. [Na przodzie piękna emblematyczna rycina na blasze ryta z podpisem Laurent. Willatz scul. Vilnae. Na drugiej karcie tytuł:] Dzwięk lutni Apollina strzale y Diany księżycowi przy wesołym hymeneuszu Wżnego Jmci Pana Kazimierza Jana Sapiehy podskarbiego Nadwornego W. X. Lit., Brzeskiego Wołpeńskiego itd. Starosty y Wżney Jmci Panny Krystyny Hlebowiczowny Starościanki Zmudzkiey wiernym przeięty podsłuchem Sapieżyńskiey Strzale y Hebowiczowskiemu księżycowi prawniey powolną brzmi lutnią Jana Jerzego Jurewicza akademika Wileńskiego filozofii auditora M.D.CLXVII (1667). Vilnae typis academicis Soc. Jesu, folio 14 kart nlb. (Druk gocki).

Przemowa proszą do oblubieńców przez autora, poczem sam dziewosłąb wierszem wysławia przymioty nowożeńców. Małej wartości i bez szczegółów genealogicznych. Warsz. Uniw.

— Głosne echo trąb na pogrzebie Piotra Rudominy Dusiatskiego, kasztel. Smoleńskiego. w Wilnie, druk. S. Jesu 1649, fol., ark. C_2.

Jurewicz Marcin ob. Jędrzej a Jesu (1610).

JUREWICZ Poseł. Mowa Imci Pana Jurewicza Posła Woiewództwa Brzeskiego do J. O. Xcia Imci kardynała Prymasa.

Swada Pol. Ostrowsk. Danejk. I. 1. 217—218.

— Mowa W. Jmci Pana Jurewicza Pisarza potym dekretowego W. X. L. na Seymiku Brzeskim dziękuiąc za konferowaną funkcyą deputacką na Trybunał W. X. Lit.

Tamże 380—381.

Jurewicz Stanisław obacz Hercyk Ant. (Demonstratio 1753).

(Jurgielewski). Mansio sapientiae coronata, in triumphali Arnoldi, principis Angliae, ad paternum solium gradat. erecta, Mich. Jurgielewski, venatori Grodnensi dedicata atque a juventute Athenaei Mohiloviensis s. Jesu actu metagymnastico celebrata. 1732. fol., k. 7.

Program teatralny.

JURGIEWICZ Andrzej († w Wilnie 1640). Anatomia Libelli famosi et scvrrilis Andreae Volani Lwowcoviensis Apostatae et Praefecti Synagogae Calvinisticae Vilnensis. Per Andream Jvrgievicivm Canonicvm Vilnensem. Jussu et authoritate Illustrissimi et Reverendissimi in Christo Patris et Domini D. Georgii D. M. tituli S. Sixti S. R. E. Presbyteri Cardinalis, Radziwil nuncupati, Episcopatus Vilnensis perpetui Administratoris etc. etc. in lucem edita. M.D.XCI. (1591). w 4ce, $11^1/_2$ ark. (kart 46) (ark. M_2).

Przypis. Mikoł. Krzysztof. Radziwiłłowi Wojewodzie Trock. d. 13 Octob. 1590.

Na odwrocie tytułu: In stemma perditi nebulonis Tostii — Epigramma Pauli Zastepovii 20 wier., Eiusdem in eundum quod se Origanum dici voluerit 10 i 8 wier., Nicolai Siedlecii, in eundum Tostium 8 i 6 wier. łac., Hermolai Gravicii in Volanum eiusque maledicum poetam 22 wier., Martini Prawodicii in Volanum 6 i 6 wier.

Na zarzuty Wolana co do rodu Jurgiewiczowi czynione odpowiada, że ojciec jego uczciwego urodzenia ze Żmudzi, w Wilnie wychowywał się i kupiectwem bawił się.

Obejmuje Caput I—XIV. Od ark. B. Caput I: De convitiis et scurralitate Volani. Caput II: De asylis ignorantiae Volani. Od K. H_4 idą: Evangelica mendacia Volani. Numerowane od I do XLIII.

Jocher 3165. — Wierzbowsk. I. 563.
Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Uniw. lwow. — Warsz Uniw.

— Bellum quinti evangelii in quo contra larvatam harmoniam Genevensium, et fogatum consensum sendomiriensum clarissime ostenditur, nullam esse apud euangelicos nostri temporis, Fidei vnitatem vel certitudinem. Per Andream Jvrgiewicium Can. Vilnen. Joannes Jezlerus Caluinianus in lib. de Diuturnitate Belli Eucharistici Anno 84. Pag. 1. Bella, inquit multa, multis de articulis gesta sunt, inde ab initio repurgatae per Germaniam ecclesiae, ad haec vsq. tempora: & sanè non à gregarijs, nec lenis armaturae militibus, sed ab Antesignanis & Ducibus virisq. praestantissimis. Conradus Schlusselburgius Lutheranus lib. de theologia Caluinistarum in Prooemio Anno 92. Jam, inquit, annos sexaginta, & plures, tanta animorum contentione, se inuicem oppugnant Euangelici: vt nisi magnus Domini Dies interuerit, litemq hanc dirimerit, mutuis vulneribus potius, quam Papistarum obpressione succubituri videantur. Vilnae, Christophorus Wolbramensis A. D. CIↃIↃXCIV (1594). w 4ce, k. 4, str. 121 i k. 1.

Dedykacya Leoni Sapiehae M. D. Lit. Cancellario Vilnae 10 Julii 1594 (kart 2), w której wyraża się, iż in Lithuania versantur Lasicius et Volanus duo famosi Calvinistae ... in scriptis suis audent jactitare. Mówi też o wyjściu r. 1592 w Toruniu Consensus sendomirensis po polsku i po łacinie. Dalej o Danielu Michalojevius (tak, zamiast Mikołajewski?) Po dedykacyi idą wiersze: In Harmoniam Genevensem Calvinistae Schlusseburgio Luthenano. — Harmonia ewangelików wydaną była w Genewie 1581 r. — Bellum dzieli się na Caput I do XI (na str 109). Kończy dzieło wiersz: Querimonia Calvinistarum de technis suis inopinato detectis.

Jocher. 9783 *a*. — Wierzbow. I. 601.
Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Coloniae apud Henricum Falckenburg, Anno M.D.XCV (1595). (Nakońcu:) Coloniae typis Lamberti Andreae D.M.XCV. w 8ce, str. 10 i 193 i 3.

Jocher 9783 *b*. — Wierzbow. III. 2965.
Czarnec. — Czartor. — Prags. Uniw. Uniw. w Peszcie.

— Bericht von der grossen Uneinigkeit der genannten evangelischen in den fürnembsten Hauptstücken christlicher Religion, aus dem lateinischen Andreae Jurgewicii ins teutsch gebracht. Monasterii, 1608. w 16ce.

— Ondr. Jurgiewickeho kanonika wilenskeho pate Evangelium wywolawaci neystarsi a neywznesegsi Nikdos a Zadny, ktery se w pobehle skryte, neznane a newedome protest, cyrkwi aż do Martinka Cwinglia a Kalwina pokrywali. (B. m. dr.) 1602. w 8ce.

Pamiętnik Sandomirs. I. 412.

— Mendacia et convitia evangelica Andreae Volani Lwowkoviensis, Secretarii, si Diis placet, Magni Ducatus Lituaniae, ex ipsius scriptis fideliter collecta, et breviter refutata per Andream Jurgeuicium Canonicum Vilnensem. Additi sunt in fine turpissimi errores eiusdem Volani in grammatica. Vilnae. Anno Domini M.D.LXXXVIII (1588) mensis Julii 23. Cum licentia Superiorum. w 4ce, str. 150 i 4 kart.

Przypis. Jerzemu Radziwiłłowi Kardynałowi. Na odwrocie tytułu i karcie następnej są wiersze: In stemma Volani, Joannis Origani disticha mutata a Joanne Lepscinio.— Eiusdem in Joannem Tostium, qui se Origanum ficto cognomine apellat — Demetri Boguslawski, operis autori gratulatio — Eiusdem in Joannem Origanum — Nicolai Siedlicii in qaendam Nicolaum Lancicium. — Andreae Bilscii, in promissum Volani str. 12. Aliud eiusdem in testes Volani str. 20 i 24.

Jocher 3923. — Wierzbow. I. 528.
Akad. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— Reformirter weitbehandter Niemandt, welcher zur erkennen giebt, wo die rechte oder unrechte Kirche gewest, und jetziger Zeit zu finden seye. Verdeutscht durch Joh. Stamphium. Mayntz, 1603. w 4ce.

Jocher 3181.

— Nullus et nemo, autheurs très-anciens & très renommez, lesquels cachez ès tenebres de l'église imaginaire, fuitive, incogneüe & invisible des protestans iusques à la venuë de Luther, Zvingle et Calvin, en ont este despuis peu tirez par Me André Jurgiewice,

chanoine de Vilne. Traduicts du latin du mesmes autheur. A Paris, chez Michel Nivelle, ruë sainct Jaques, aux trois Faucilles, M.DC.VIII (1608). w 12ce, k. t., 17 k. nlb., str. 265 i 1 k.

Dedyk.: à Charles de Bourbon, comte de Soissons, grand maistre de France, gouverneur et lieutenant général pour le Roy en Daufiné .... B. Poitevin.

Czartor.

— De Pio et in Sancta Ecclesia iam inde ab Apostolis receptissimo Sacrarvm Imaginvm vsu: deque sacrilega novorum Iconoclastarum, in exterminandis illis, per summam Christi contumeliam, immanitate: Itemq. de Sanctorum veneratione, et inuocatione Theses, in Academia Vilnensi disputandae, aduersus impium et famosum libellum, a Volano quodam, recenti Iconomachorum Archiministro, editum. Propugnatore, Andrea Jurgewicio S. Theologiae Candidato, et artium liberalium ac Philosophiae Magistro. Praeside, R. P. Emanvele a Vega, in eadem Academia SS. Theologiae Professore ordinario. 1586. Bez m. i dr. (zapewne Wilno). w 4ce, k. nlb. 4, str. 85.

Przypis. Ludw. Fulignio Referendarz. Stol. Apostol. przez Jurgiewicza. Vilnae 10 Januarii 1586. Tytuł w ramce, na odwr. tyt. winieta jezuicka i godło z pisma ś. Exod. XXV.

Caput I od str. 1: Calumniosis imposturis Catholicum de imaginibus dogma Volanus, suisq. traducunt. Kończy dzieło Caput VI (str. 74). Pars III (str. 82): Argumenta Volani expenduntur.

Siarczyński to przywodzi jako pismo Vegi. Jocher 3995 (z mylną datą 1584), 3984. — Wierzbow. I. 491.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Quaestiones de Haeresibus nostri temporis Andreae Volano, ipsiusque fratribus et Lithvaniae Ministris per Andream Jurgievicium Canonicum Vilnensem propositae. Jussu et Authoritate Illustrissimi et Reuerendiss. in Christo Patris et Dni D. Georgii D. M. Tituli S. Sixti S. R. E. Praesbiteri Cardinalis Radziwil nuncupati, Episcopatus Vilnen. perpetui administratoris etc. in lucem aeditae. Vilnae Anno Domini M.D.XC (1590). w 4ce, str. 22 i k. 1.

Przemowa ma napis: Andreae Volano saniorem mentem, dat. Vilnae 1 Martii 1590. Janocki Exc. p. IV. — Balin. Bibliot. Warsz. 1841. I. s. 478. — Jocher 3163. — Wierzbow. I. 550.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Questiy kilkádziesiąt, albo Pytania Katholickie, o prawdźiwym Kośćiele Pana Krystusowym, o Piśmie świętym: y o rozlicznych błędziéch, y bluźniérstwach Ewányelikow dźiśieyszych. Andrzeiowi Wolanowi y Ministrom Litewskim, przez X. Andrzeiá Jurgiewicá Kánonika Wilenskiego ku rozwiązániu podánė, y z rozkazania J. M. X. Jérzégo Rádziwiłá K. S. R. Kardynałá, y Wileńskiego Biskupá: w Wilnie piérwey po łáćinie wydane. A teraz z Łaćinskiégo ná polskié przełożone. W Krákowie, w Drukárni Lázárzowey Roku Panskiego 1590. w 4ce, str. 42.

W przemowie tłómacza wyrażono, że wydali Ministrowie bezimiennie, bez miejsca i drukarza, jakiś Traktacik przeciw Kwestyom Łacińskim Jurgiewicza. Kwestyj tych jest 84.

Wizer. Pocz. Nowy T. II. — Jocher 3164. — Wierzbow. II. 1722.

Dzikow — Krasińs. — Ossol. — Warmiń. Semin.

— Ad quinquaginta duas Quaestiones Gregorii Żarnovitae ministri Caluiniani de Ecclesia, eiusq; notis ac duratione. Responsio per Andream Jurgewicium Canonicum Vilnensem. In qua clarissime ostenditur Evangelicorum Ecclesiam ante Lutheri tempora nusquam in orbe terrarum à quoque visam, auditam, aut cognitam fuisse. Cum gratia et privilegio S. R. Poloniae. Brvnsbergae Excudebat Joannes Saxo Anno M.D.XCII (1592). w 4ce, k. nlb. 3, liczb. 100 i 1 str. errat.

Dedic. Alberto Radziwiłł Marsalco M. D. Lith. Vilnae 12 April 1591. Dzieło ma odpowiedzi: ad quinquagesimum III. więc o jedną więcej niż w tytule.
Wierzbow. I. 580.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Quinti Evangelii. Professores antiqvissimi et celeberrimi Nvllvs et Nemo. Qui in Ecclesia Mathematica, fugitiva, latitante incognita et invisibili Protestantium: vsque ad Lutherum,

Zwinglium et Caluinum latuerunt è tenebris eruti. Per Andream Jvrgieuicivm Canonicum Vilnensem. Vilnae, Excudebat Daniel Lancicius Anno Domini 1599. w 4ce, kart 3 i 112.

Przypis Mikołaj. Krzysztof. Radziwiłłowi, Wojewodzie Trockiemu 4 Julii 1599. Autor Wolana wspomina jako żyjącego: Denique Andreas Volanus Calvinista qui adhuc vivit lib. I. contra Scargam pag. 14 fatetur Deum posse si velit facere, ut Corpus Christi tam in coelo, quam in terra ubique sit praesens.
Jocher 3180 *a*. — Wierzbow. I. 671.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Monasterii excudebat Lambertus Rassfeldt. Anno M.D.CII (1602). w 12ce, ark. K_6 (nlb. kart 118).

Na czele Rever. Dom. Leonardo Rubeno Abbati ord. S. Benedictini civit. Paderbornensi, Monasterii 1602. Jul. 29. Lambertus Rassfeldt. Jagiell. — Ossol.

— Toż:... Monasterii Lambert Rassfeldt 1603. w 12ce.
Jocher 3180 *c*. Ossol.

— Quod Evangelici falso de sua admirabili harmonia et consensu glorientur. B. r. m. i dr. (Wilno). w 4ce.

Będzie to właściwie Bellum Quinti Evangelii, tylko tytuł zmieniony.
Jusz. I. s. 160. — Jocher 9782. — Kraszews. Wilno IV, pod r. 1591.

— Responsio R. D. Andreae Jurgevic, Canonici Vilnensis ad famosum Andreae Volani contra Svmmvm Pontificem libellum, quem Apologiam contra calumnias Jesuitarum falsò inscripsit.

Summa Apologiae Volani.
Carpit, nugatur, mentitur, anilia [iactat
Verba in Pontifices innocuosque viros.

w 4ce, str. 40.

Przypis Jerzemu Radziwiłłowi Biskupowi Wileńskiemu. W dedykacyi podpisany rok 1587, d. 28 Aug. Na odwrocie karty tytuł. są 4 wiersze Lauren. Boiera S. J. na Wolana i 27 wier. do autora.
Jocher 4039. 9286. — Wierzbows. I. 787.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Epicedia (1580) — Irenicus — Tostius Jan — Wega Emanuel (De pio sacrarum imaginum usu 1586) — Wolan Andrzej (Ad scurillem et famosum libellum 1589).

Bandt. H. dr. Kr. pol. II. 285. — Juszyński. — Maciej. Piśm. III. 339—40. — Wiszn. H. lit. IX. 89—90. — Baliński. Pis. III. 82—95. — Possevin A. Appar. Sac. I. 84. — Siarcz. Obraz I. 197. — Freytag Analecta 493—5. — Encykl. Orgelbr. XIII. 540. — Pamiętn. Sandom. I. 412—3.

Jurgiewicz Bartłomiej ob. Georgiewicz Bartł. (Obyczaje) — Kmita J. Ach.

JURGIEWICZ Christophorus. In laudem reverendi in Christo patris et domini D. Petri Borowski, divina providentia abbatis Civicensis carmen Christophori Jurgiewicz. Cracoviae, typis Andreae Petricovii 1589. w 4ce, kart nlb. 4.

Por. Zbylitowski (In obitum 1588).
Czartor.

Jurgiewicz Georgius ob. Chodkiewicz Georg. (Parentalia 1595) — Threni (Parthenicae sodalitatis 1594).

JURGIEWICZ Jan. Na chwalebny y znany Akt weselny Jakuba Zagornego, także Panny Zuzanny Konopniczanki corki Andrzeia Konopnice Rayce Lubel. przez Jana Jurgiewicza Phil. Stud. Sław. Coll. Lubel. R. P. 1634. w Lublinie u Pawła Conrada. w 4ce, ark. 1.

Maciej. Piśm. III. 767.

Jurgiewicz Kaźmierz ob. Szulc Thom. (Theses Thomistico Phil. 1688).

JURGIEWICZ Krzysztof. De expugnatione Oestendae carmen chronograficum et echo. Bez r. (1604). folio plakatowe.

Datę wskazują wiersze:

Vrbs OstenDa rVIt Matthae InoXIa [festo
SpIna sagaX spInIs SpInoLa fiXa [tuIs.
Aliud.
Fata OestenDa CanIt MatthaeI trI- [stIa festo.

Wrocław. mieja.

Jurgiewicz Paulus ob. Krzewski Abraham (1589).

JURGIEWICZ Stanisław. Theses de ortu animae quas publice defendere conabitur Stanislaus Jurgewicz Polonus

in Academia Altforfina die 26 Apr. a. 1596. Norimbergae, Kuffmann 1596. w 4ce, str. nlb. 19. Zamojs.

Jurgiewicze książęta Słuccy obacz Gliczner (1558).

Juribus (de) ob. Jura-Prussia (informatio 1637).

Juridicae conclusiones ob. Brzyski Martinus (1756).

Juridica quaestio ob. Dambrowski Marcin (1605) — Ekart Joannes (1684. 1692) — Freherus H. (1695) — Lipiewicz Andrzej (1762?) — Wilkoszowski A. F. (1744).

JURIEWICZ Benedykt i LAKOWSKI Alexander. Studium theologicum formale (1782). w 4ce. Ossol.

Juriewicz Jerzy Franciszek ob. Dowgiałło Alexander (1707).

Juriewicz Mikołaj ob. Zenowicz.

Juriewicz Siemon ob. Wysocki Szymon (Kazania 1593).

Juriewicz Teodor ob. Trebnik.

Juriewiczowna Anna Godlewska ob. Dowgiałło Alexander (1707).

Juris provincialis quod Speculum Saxonum vulgo nuncupatur libri tres. Juris municipalis magdeburgensis liber. Ob. Jaskier Mikoł. (1585. 1602).

— (Varsav.) privative imprimendi super pertinentia causae. B. r. (z XVIII w.). w 4ce, kart 27 nlb.

— et facti veritas ob. Radziwiłłowie (1718).

— ob. Bayerski A. (Prussiae def. 1696) - Bichio Coel. (respondendi 1651) — Fabricius Vinc. (consultus 1685) — Franciscus Carmel. (scrutinium 1736) — Gundelius Ph. (utrius lection. 1523) Hegendorphinus (de artibus 1529) — Lectura super titulo (1524) — Niszczycki (conclusio 1611) — Repraesentatio (in Elbinga 1699) — Schamotulanus Gr. (Processus brevior 1524).

Jurisdiction (Geistliche) im königl. Kreyse Pilten anno 1622. verfertiget. 1743. w 4ce.

Jurisdictione (De) ecclesiastica opposita principiis Poloni nobilis. Francofurti 1757. ob. Reflexiones.

Jurispatronatus ob. Markiewicz J. (Ecclesiae tarnoviensis Supplex libellus 1666) — Oculus speculator (Academiae cracoviensis 1672).

Jurisprudentia ob. Toryani Jan K. (Laudatio 1765) — Ziegendorf (sacra 1625) — Zubowscy Ignacy i Jerzy (Mowa o zacności 1761).

Jurium Hungariae explicatio ob. Bentzur J. (1772).

Jurkiewicz Albin Franciszek ob. Rotkiewicz Concessus (Altitudo 1686).

JURKIEWICZ Gregorius. Poetriae saeculis omnibus celeberrimae quas in nuptias Spectatissimi Viri, Dni, D. Joannis Formankowic, civis cracovien: et Lectissimae Virginis Elisabethae Pipanniae Clarissimi Domini D. Georgii Pipan Philosophiae & Medicinae Doctoris, Filiae ad epithalamium, boni ominis & auspitij gratiâ, occinendum, è suo Parnasso, in Vrbē Sarmatiae Principē, Gregorivs Jurkiewicz, Artium & Philosophiae Bac: euocauit & produxit. Cracoviae, Anno D. 1638. w 4ce, sygn. B_2 (k. nlb. 6).

Wierszują tu Corynna. Erynne. Sapho. Jussyńs. Dykc. I. 161.

Jagiell. — Ossol.

JURKIEWICZ Marcelli. Kazania niedzielne w obecności J. O. Trybunału Koronnego miane przez Ks. Marcellina Jurkiewicza w Poznaniu 1765. Poznań, w drukarni J. K. M. y Rzptey Coll. Soc. Jesu. 1776. w 8ce, kart 5, str. 462 i kart 4.

Dedykacya Józefowi Łachockiemu staroście osieckiemu.

Czartor. — Drohob. — Ossol.

— Kazania Świętne. T. II. w Poznaniu 1766. w 8ce, kart 9, str. 416 i k. 6.

Jocher 4535.

— Kazania postne. W Poznaniu 1766.

Notaty Haana.

— Kazania postne y inne w Katedrze Warszawskiey y gdzieindziey miane przez X. Marcella Jurkiewicza Franciszkana. Roku pańskiego 1770 do druku podane. W Kaliszu w Drukarni

J. K. M. Rzeczypospolitey in Collegio Soc. Jesu. w 8ce, str. 269 i k. 7, 1 karta tyt. (Jestto tom 3ci Kazań).

Kazań postnych jest VII. Ostatnie od str. 185—212. Poczem kazanie VIII w poniedziałek wielkanocny przed Stan. Augustem królem. Od str. 237: Kazanie IX. O poświęcaniu kościoła w Marywilu. Po str. 269: Imprimatur Antonius Przedwojewski Episc. Bolinensis, dane na druk d. 6 Maja 1770 r.
Jocher 4660.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Kazanie w niedzielę XV po Swiątkach, przy zaczęciu Trybunału Koronnego. Miane przez X. Marcella Jurkiewicza Franciszkana kaznodzieię. W kościele farnym Piotrkowskim roku 1782 dnia 1 Września. A za pozwoleniem Zwierzchności duchowney wydrukowane. w Łowiczu, w drukarni J. O Xcia Prymasa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. w 8ce, k. 24 nlb.

Po przemowie idzie spis trybunału Koronnego na sześciu kartkach. Prezydent Joz. Korytowski Kanonik, Marszałek Leonard Marc. Swieykowski. Kazanie na temat: Wielbili Boga mówiąc.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs.

— Kazanie o przysiędze. Przy zaczęciu Trybunału Koronnego. Miane przez X. Marcella Jurkiewicza Franciszkana Kaznodzieię w kościele farnym Piotrkowskim Roku 1783. dnia 1 Września. A za pozwoleniem Zwierzchności Duchowney wydrukowane. W Łowiczu, w drukarni J. O. Xcia Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego. (1783). w 8ce, k. 24 nlb.

Obejmuje spis Trybunału i palestry za prezydent. Stef. Łubieńskiego a marszałkowstwa Maks. Sierakowskiego.
Z tekstu: Jurabis: Vivit Dominus. Na odwrocie tytułu approbatę podpisał Joan. Lenczowski Episc. Abderitanensis.

Akad. — Jagiell.

— Kazanie o sprawiedliwości do Trybunału koronnego miane przez X. Marcella Jurkiewicza Franciszkana Kaznodzieię dnia 2 Września Roku 1781. w Kościele Farnym Piotrkowskim. W Łowiczu, w drukarni nadworney J. O. Xcia Imci Prymasa. (1781). w 8ce, k. 20 nlb.

Obejmuje spis Trybunału i Palestry. Prezydent Seb. Sierakowski, Marszałek Fr. Xaw. Kęszycki. Kazanie z tekstu: Ite ostendite vos.

Jagiell.

Jurkiewicz Mikołaj ob. Fidecki Antoni (Viretum 1753).

JURKIEWICZ Stanisław Jan. Violetum Academicum, ad initium Vernae Amoenitatis, novo laureati honoris decore, in VV. DD. XVIII. primae laureae Candidatis, dum in alma Universitate Cracoviensi, per Clarissimum et admodum Reverendum Dominum M. Martinum Winkler Collegam Maiorem, Scholasticum Sanctae Annae, Tylicianum Eloquentiae professorem in nobilissima illustrium hospitum frequentia artium et philosophiae Baccalaurei, ritu solenni renuntiarentur, pulcherrimè efflorescens; et in argumentum gratulatorij applausûs, a Stanislao Jurkiewicz eiusdem laureae Candidato, in lucis publicae faciem, productum. Anno Salutis, MDCLXXIII. Mense Aprili, Die X. Cracoviae apud Albertum Gorecki S. R. M. et almae universitatis Cracoviensis typogr. folio, kart 9 nlb

Na odwrocie tytułu herb (miedzior.) Potockich a pod niem ośmiowiersz łaciński, podpisał Stanisław Ostrowski Stud. poetyki. Przypisał autor prozą Jędrzejowi Potockiemu Wdzie ziem Ruskich. Naprzód jest oda do Jana Kantego patrona. Dalej podziękowanie wierszem egzaminatorom jak: Walentemu Mazurkowic dziekanowi wydziału filoz., Janowi Michalskiemu kanonikowi u S. Anny, i Sebastianowi Taraliczowi prof. zwyczajnemu wymowy. — Nazwiska kandydatów są: Stanisław Józef Szpinek krak., Stanisław Gołecki krak., Albert Kazimierz Sakowicz profess. ordinis praemon. Conv. Hebdov., Ludwik Wałkowicz, Maciej Zydowicz, Jan Płosiński, Jan Mandecki, Krzysztof Rogoziński, Stanisław Jan Sitkowski Tarnov., Maciej Cedrowicz, Jan Skinderowicz, Albert Topiński, Marcin Baczyński, Paweł Roźkiewicz, Łukasz Dolebiński, Marcin Gajecki, Marcin Słowikowski. Na wywdzięczenie się Jurkiewiczowi na cześć jego pisali: Maciej Cedrowicz i Marcin Gajecki. Za rektorstwa Szymona Stan. Makowskiego w Akad. krak. Był rodem z Halickiego.
Jocher 1443.

Jagiell. — Krasińs. — Zamojs. Ord.

Jurkiewicz Szymon ob. Drexellius Hieremiasz (1637).

Jurkiewicz Tomasz ob. Szydłowski Marc. Franc. (Gemmae 1687).

Jurkowic Jan ob. Campianus S. (Euphimia 1643).

JURKOWIC Mathias. Quaestio metaphysica de essentia et existentia in alma Academia cracouiensi publicae ventilationi a M. Matthia Jvrkowic in lectorio D. D. Theologorum, permissu Magnifici D. Rectoris proposita. Anno reparatae Salutis 1650. mense april. die 2 horâ 14. Cracoviae in officina typograph: Valeriani Piątkowski. w 4ce, kart nlb. 4.

Na odwrocie tytułu godła Uniwersytetu. Mieści Conclusio I—IV. Na końcu: Sub felicissimis auspicijs D. Stan. Rożycki Rectoris. Jagiell.

JURKOWIECKI Wacław. Magnifico Domino Joanni Wielopolski Vicecapitaneo Biecensi .... Carmen de S. Joanne Baptista 1610. w 4ce, ark. B_2. Ossol.

Jurkowiecki Venceslaus ob. Epigrammata (1608) — Wresnanus B. (Gratulatio 1607).

Jurkowski Andreas ob. Brachucki M. (Testificatio votorum 1782) — Putanowicz Józef Aloyzy (Życie i cuda 1780).

JURKOWSKI Gabryel Ordinis praedicatorum. Glansowny y prześliczny miesiąc ..... przez ... Zak. kazn. Przeora rożanostoc. Wilno 1677.

Ten tytuł wzięty z approbaty in Conv. Seynensi die 7 Junii 1677. (Ob. niżej pod Morzem litości 1760). Jestto pierwsza edycya.

— Cuda N. Panny w obrazie Różanostockim. 1687.

Z approbaty Kołłątaja z r. 1754, gdzie czytamy, że Glansowny miesiąc był r. 1686. approbowany przez Alex. Sapiehę Bisk. Wileń. Zaś katalog księgarski Lissnera podaje książkę w której brak tytułu: Owłoczyński Historya o Chełmie i o chełmskiej ziemi, cerkwi katedralnej chełmskiej A. D. 1653. Data widocznie mylna.

— Cuda N. Panny w Obrazie Rożanostockim w Kościele Wieleb. Oycow Dominikanow Prowincyi Litew. tak dawnieysze w r. 1687 drukowane, jako też potym przybyłe, do druku podane w r. 1756 w Supraślu w Drukarni OO. Bazylianow. w 4ce, str. 188 i kart 5.

Jocher 9016 *a*.

— Wonność mistyczney roży z kościoła Rożano-Stockiego WW. OO. Dominikanow Prowincyi Litew. funduszu JJ. WW. II. PP. Tyszkiewiczow na całą oyczyznę naszą wdzięcznie się rozchodząca albo cuda przez łaskę Przenayśw. Maryi Panny od wielu doznane, y zaprzysiężone nayprzod w R. 1677 drukiem ogłoszone, powtórnie w R. 1756 w Supraślu przedrukowane, a teraz nowo przybyłemi .... do druku podane, całemu szlachetnemu miastu J. K. M. Witebskowi oraz wszystkim tegoż miasta Officyalistom y Obywatelom ofiarowane R. P. 1760. w Wilnie w Drukarni XX. Franciszkanów. w 4ce, str. 193, kart 7 i 1 na końcu.

Cenzura daną jest roku 1754 dla wydawcy Laur. Owłoczymskiego. Censor podpisany Adam Tad. Kołłątaj prałat Wileńs. prob. Wołhowyski.

Bagiński Rękopism (Wilno 1854 na str. 23) nazywa go Owłoczyński, lecz niesłusznie, bo się podpisywał Owłoczymski. - Barącz Rys Dziejów Zak. Kaznodziejs. I. str. 336 do 8

Jocher 9016 *b*.

Ossol. — Wileńs. — Warsz Uniw.

— Morze litości y łaski Bożey przepaściste z Rożanego-Stoku wylane. Kwitnącemi codzień świeżo dobroczyństw powodziami wonnemi sławy zatokami cały świat Litewski oblewaiące. To iest obraz Bogarodzicy Maryi Dziewicy, w Missyonarskim Zakonu Kaznodzieyskiego Kościele Rożanostockim w przedziwne Boga cuda od sta lat opływaiący. Prześwietnemu Imieniowi starożytnemu JJ. WW. Jchmcw PP. Korsakow gorliwych Niepokalaney Panny y Matki czcicielow ku pomnożeniu honoru y chwały ofiarowany. (Bez miejs. zapewne w Wilnie) w Drukarni J. K. Mci WW. XX. Franciszkanow Roku Pańskiego 1760. w 4ce, str. 193 i 1 k. nlb.

Jestto historya obrazu Rożanostockiego N. P. Maryi oraz wyliczenie cudów przed owym zdarzonych.

Tytuł właściwy był: Wonność mistyczney róży, także r. 1760 wydane (z odmianą

sześciu kart na początku). Approbata Kołłątaja 1754 daną jest Laur. Owłoczymskiemu.

Na odwrocie tytułu: Reimprimatur Michael Zienkowicz Ep. Viln. Przemowa do Korsaków datowana w Połocku 1760 w Decembrze. Poczem: Benedictio imaginis a. 1662. Commissio assignatur 1662. Approbatio imaginis przez Al. Sapiehę 1688. Approbatio censoris 22 Julii 1673 dzieła: Glansowny y prześliczny miesiąc ... cura et labore Gabr. Jurkowski. Datum 7 Junii 1677. Poczem Approbata Kołłątaja dana Owłoczyńskiemu.

Z opowiadania o cudach obrazu dowiadujemy się, że obraz ten malował luter w Grodnie, i ten pierw nawrócił się. Przedał go Szczęsnemu Tyszkiewiczowi. Obraz ten czasu inkursyi moskiewskiej, uwoził Kowal Daniel mając na wozie X. Ad. Paszkowskiego. Ten pierwszy doznał cudu. Lecz jaki cud niewiadomo. Dopiero w r. 1658 gdy Tyszkiewicz był na pospolitem ruszeniu, żona jego Eufrozyna doznała cudu, bo się sama lampa zapalała. Drugiego cudu doznał dobosz Głębocki. W r. 1659 założono kościół Rożano-stocki.

Cuda pierwsze kończą się na str. 16. Od str. 17 idą, cuda y łaski, które przy obrazie Rożano-Stockim się działy a to już po spustoszeniu moskiewskim, bo pierwsze cuda Moskwa z wołami zabrała. Cuda te zaczynają się od 11 Kwietnia 1658 roku. Takich cudów jest 284 do 1 Lutego 1758 roku. Kończy; cud 285 od miasta Witebska zeznany 1760 dnia 6 Maja. Kończy dzieło: Pieśń o cudownym obrazie

Krasińs. — Polkows.

— Tenże tytuł:... w przedziwne Boga cuda od sta lat opływaiący ..... w Wilnie w drukarni J. K. M. akademickiey Soc. Jesu r. 1762. w 4ce, kart 15.

Na odwrocie tytułu: Reimprimatur. Ded. Tomaszowi Korsakowi S. T. D. kanonikowi wileń. proboszczowi cyszyskiemu ... w Wilnie 1762. w Czerwcu ... Xięża konwentu Rożano-Stockiego zakonu kaznodz. prowinc. Anioła Stróża W. X. Wydał Szymak.

— Różany Potok kwitnących łask oyca miłosierdziów, Boga wszystkiey pociechy, Marya, iedynaka jego rodzica dziewica, z cudownego obrazu Rożano-Stockiego, nadprzyrodzone szczodroty na powszechą nędzę, do siebie z ufnością garnąca się, wylewaiąca, w kościele, WW. OO. Xięży Dominikanów, nieustannemi missyami od S. stolice apostolskiey rzymskiey, całe Xięstwo Litewskie y przyległe kraje zwiedzaiących, z pod Grodna o mil cztery, do wiadomości Czerwoney Rusi y Koronnych prowincyi płynie. W roku wynikłego z źrzódła czystości kwiata Nazareńskiego 1763. w Wilnie w drukarni J. K. M. akademickiey Soc. Jesu. w 4ce, k. t., 7 kart nlb., str, 193 i 3 str. nlb.

Ded. do Honoraty z Kozielska Ogińskiey siostry zak. kaznodzieja. klaszt. we Lwowie. Approbata z 26 Octobra 1762. jest dla Owłoczymskiego.

Czartor. — Polkows. — Wileńs

— Morze litości y łaski Bożey przepaściste z Rożanego-Stoku wylane, to iest obraz Bogarodzicy Maryi Dziewicy w Missyonarskim Zak. Kaznodz. kościele Rożanostockim w przedziwne Boga cuda od sta lat opływaiący. w Wilnie w Druk. XX. Franciszkan. R. 1767. w 4ce, str. 193 i kart 5.

Ob. Szymak: Prerogatywa s. 430.
Jocher 9016 d. — Czas 1854. N. 12. 14. — Barącz Rys dziej. II. 369. — Krasz. Wilno IV. s. 307. — Encykl. powsz. Orgelbr. T. 13, str. 543.

Najnowsza edycya p. t.: Obraz cudowny Boga rodzicy w Różanym-Stoku. Wydanie 3cie, własnym nakładem wydał Ks. H. K. Pr.(zeor?) R.(ożanost.?). Wilno 1857.

JURKOWSKI Jan. Chorągiew Wandalinowa. [Pod tytułem rycina wyobraża Wandalina, albo jak go autor zowie, Wislnego Bohatyra, trzymającego w ręku chorągiew z emblematami, które w poemacie poeta, wykłada i opiewa nieszczęścia Polski]. W Krakowie Roku Páń: 1607. w 4ce, str. 22 (mylnie liczbowanych stron 28).

Na odwrocie tytułu dedykacya Władysławowi Królewicowi Polskiemu i Szwedzkiemu etc.

Wystawia niezgodę i nieład polski, złe prawa, zachęca do powstania przeciw nieprzyjaciołom jako: Tatarom, Moskalom i Turkom, mianowicie pobudzając przykładem klęsk, które Turcy Węgrom zadali. Wiele myśli pięknych, wiersz jak wszystkie z tego czasu, zaniedbany. Ilość kart rozmaicie podają, z czego zdawałoby się, że istnieją dwie edycye.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Hymenaeusz JMci Pana Jana Baptysty Cekiego ..... y szlachetney

panny Anny Frąckowicowny szlachetnego pana Antoniego Frąckowica Rayce Krakowskiego córki, przez Jana Jurkowskiego wydany. W Krakowie roku pańskiego 1604. w 4ce, kart nlb. 5.

Tytuł w oblamkach drzeworytowych. Na samym końcu są 4 wiersze do Zoila (Druk gocki). Sam dziewosłąb wierszem napisany.
Warsz Uniw.

— Hymenaeusz Nayiaśnieyszego Monarchy Dymitra Iwanowica z łaski Bożey Wielkiego Cara Moskiewskiego, Wołodomirskiego, Rezańskiego, Nowogrodzkiego itd. Wielkiego hospodara Jugurskiego, Lapskiego, Obdorskiego itd. Cara Kazańskiego, Astrachańskiego, Sibirskiego, Inowłayce y dziedzica Ruskiego. Y Nayiáśnieyszey Pani Jeymości Pani Marynie Carowey Moskiewskiey itd. Jaśnie Wielmożnego Pana Jerzego Mniszcha z Wielkich Konczyc Woiewody Sendomirskiego, Lwowskiego, Samborskiego, Medeńskiego itd. Starosty córki przez Jana Jurkowskiego wydany. (Na końcu:) w Krakowie drukowano u W. Kobylińskiego roku pańskiego 1605. w 4ce, kart 6 nlb.

Cały dziewosłąb wierszem ułożony. Przedruk w Wierzbowskiego Smutne wremia 1900.
Ossol. — Warsz. Uniw.

— Lech wzbudzony y lament iego żałośny w roku od iego panowania 1056 (Pod tem w drzeworycie portret Lecha). (Na końcu:) W Krakowie, roku pańskiego 1606. w 4ce, 2 arkusze.

Tytuł w oblamkach drzeworytowych; na odwrot. str. tyt. w drzeworycie herb Łaszczów; pod nim 10 wierszy polskich. Przypisał wierszem pols. Piotrowi Łaszczowi ze Strzemilca Staroście Lityńskiemu Jan Jurkowski. Poczyna się Lech wzbudzony:

Dzień był dziwnie wesoły, a czas sławorodny,
Po latach zastarzałych, w nowym szczęściu [płodny.

Encykl. powsz. Orgelbr. T. 13ty, str. 542 i 3.
Akad. — Dzików — Krasińs. — Ossol.

— Lech wzbudzony y lament iego żałosny widząc tak utrapione państwo roku 1649. w 4ce, ark. B.

Jestto satyra na gnuśność rycerstwa i zdrożności obyczajów.
Juszyński Dykc. poet. pol. T. 2gi, str. 430. — Brückner w Kwartal. histor. R. 1899. R. XIII. s. 584, upatruje tu podobieństwo do pesymizmu Starowolskiego.

— Lutnia na wesele Naiáśnieyszego y Niezwyćiężonego Monárchy Zygmunta III. Polskiego y Swedckiego Krolá, Wielkiego Litewskiego Kśiążeciá, Ruskiego, Pruskiego, Mázowieckiego, Zmudzkiego, Inflantskiego, etc. etc. (Na końcu:) w Krakowie Roku Páńskiego 1605. w 4ce, $1\frac{1}{2}$ ark.

Dedykacya Stan. Morskiemu z Morska na odwrócie tytułu. W tytule rycina: Erato z szalem i wieńcem, a u nóg lutnia. Nadpis stron: Lunia oyczyzny polskiey. Podobna rycina pojawia się w broszurze Buczkoviusa: Andreothesia. 1619. typ. Bor. Skalski: Tam wyobraża Polymnią.
Czartor. — Jagiell.

— Muzy na wesele Jmci Pana Alexandra Morskiego z Morska .... y cnót wielkich Panny JM. Panny Katarzyny Tryblowny sławney pamięci J. M. Pana Grzegorza Trybla córki, przez .... w Krakowie roku pańskiego 1604. (Bez w. dr.). w 4ce, kart 5 (wiersz).
Warsz. Uniw.

— Pieśni muz Sarmackich przy szczęśliwym obięciu Kardynalstwa w stolicy apostolskiey Oświeconego y Wielebnego Oyca y Pana Bernata Macieiowskiego Biskupa Krakowskiego itd. przez Jana Jurkowskiego P. Bac. Eckl. kap. 39. Nie obeydzie pamiątka iego, a imię iego będzie wspominane od rodzaiów do rodzaiów. Mądrość iego będą wysławiać ludzie, a chwałę iego będzie opowiadać Kościół. (Pod tem drzeworyt herbu Łodzia). W Krakowie roku pańskiego 1604. w 4ce, kart 22 nlb. (Druk gocki).

Na odwr. str. tyt. przypis wier. pol. X. Jędrzejowi Opalińskiemu proboszczowi płockiemu i sekretarzowi J. K. Mci. Wszystkie muzy różnym gatunkiem wiersza składają swe życzenia nowemu Kardynałowi.
Warsz. Uniw.

— Poselstwo z dzikich pol od Sowizrzała do małocnotliwey drużyny. Bez r. (1606). w 4ce, ark. 2.

W tytule umieszczono cztery ryciny z podpisami. Środkiem większa: chłop z nadpisem Marchult. Z boku w mieszczańskim stroju z podpisem: Jaratyk. Z drugiej strony Marchulta Żyd, a dołem dwaj: je-

den trzyma kielich a drugi szpadą mierzy w kielich. Podpisy Lotras Zdrayca.

Na odwrocie karty A. podpis: Prawdzic Niedrwiel. Sowizrałem także podpisał się Jan z Kijan, który wydał Fraszki. Czyżby i w tem nie był ukryty Jurkowski Jan.

Poselstwo jestto Dyalog satyryczny, do którego wchodzą: Sowizrał, Marchułt. Na końcu położony rok 1606. Początek taki:

So: Wiesz Marchułcie na co nas Pluto tu Mo-[sciwy
Wzbudził z krajów podziemnych, na po-[dolskie niwy.
Korekta praw nadchodzi, iuż Polacy radzą
Surową w swych statutach rozpościerać władzą.

Chłęd. Spis. — Jocher 9548. — Wiszniew. H. l. p. VII. str. 164. — Maciej. Polska I. s. 351 i 2. — Brückner w Bibl. War. 1900. Listop. s. 236. (domyśla się zasadnie iż to Jurkowski autorem).

Porówn. Sowizdrzał (Fraszki).

Jagiell. — Kórnik. - Petersb. Akad.

— Tragedya o polskim Scilurusie y o trzech synach Koronnych Oyczyzny polskiey Żołnierzu Roskoszniku y Philosophie, których imie Herkules, Parys, Dyogenes. Złożona przez ..... Phil. Bac. W Krakowie, w Drukarni Mikołaia Szarffenbergera R. P. 1604. w 4ce, k. 18.

Dedyk. J. W. Janowi Tęczyńskiemu Hrabi na Tęczynie.

Czartor. — Warsz. Uniw.

Wiszn. Hist. lit. VII. 280—4. — Maciej. Piśmienn. III. 482—5. — Wiadomość o rzezi w Moskwie 1858 r. s. 28. — Juszyńs. — Siarcz. Obraz I. 197. — Załuski Bibl. poet. — Wójcic. Teatr I. 189—192. 243—270. — Brückner Archiv. f. slav. Philologie 1890. XIII. str. 224. 398. (Tragedya).

JURKOWSKI Michał († 1830). Odezwa rytmu po złożeniu przysięgi przez Alexandra Zamoyskiego przy obięciu Ordynacyi przez ... professora poetyki. w Zamościu, 1792. w 4ce.

Dosyć przeczytać wstępne wiersze żeby sądzić o lichocie tej całej roboty, n. p.:

Cóż to ten znaczy okrzyk pospolity,
Na co tak liczne zgromadzenia czyni?
Komu ubrany ołtarz światłolity,
Na kogo czeka otwarta świątyni,
Skromność milczy, radość gada,
Mało jednak odpowiada.

— Odezwa rytmu podczas uroczystego złożenia przysięgi przez Alexandra Hrabiego Ordynata Zamoyskiego przy obięciu ordynacyi, przez Michała Jurkowskiego Professora poetyki wydana. Warszawa 1792.

Ordyn. Zamojs.

— Wiersze przez M. Jurkowskiego P. P. G. Z. napisane. Lwów. G. W. Wiehman, 1796. w 8ce, str. 32.

Są tu: Sztuka wierszopolska Literat zakochany. Podróżny i Żyd. Uwiadomienie dla malarza. Akad.

Kuryer litews. 1814. N. 70. — Gazeta literac. Wileńs. 1816. N. V. — Gazeta lit. Warsz. 1821. Nr. 23. — Encykl. Orgelb. XIII. 544.

JURKOWSKI Stanisław († 1669). Gratulatorium Carmen: in laudem eximiorum ac eruditorum virorum, dum in alma Academia Cracov. VIII. Cal. 1626, a Matthia Wonieycki Phiae et Med. Doc., in artibus et philosophia licentiati renunciarentur, conscriptum a V. .... eiusdem laureae secundae candidato Cracoviae apud Caesary. w 4ce, ark. B_4 (kart 8).

Pod herbem wiersz: Sigismundus Gocki 1ae laureae Candidatus.

Dedyk. Andrzejowi Kazimierzowi, lekarzowi arcybiskupa Gniezn.

Dzików — Krasińs. — Ossoliń. — Uniw. lwows.

— Gratulatorium carmen. Cracoviae, apud Cezary. 1624. w 4ce.

Przypis Andrzejowi Kazimierzowi medykowi Prymasowskiemu, którego szczególnym nazywa swym dobroczyńcą i wyznaje, że jemu winien za łożone koszta na posłanie go do Akademii Krak. i wszelką dalszą pomoc w promocyi.

Jussyński I. 165 przyznaje autorstwo Paludanusowi (Sob Jezierski) lecz widocznie pomylił się. Autor prawdopodobnie Jurkowski Stanisław.

— Nuptialis hymen inclyto coniugio ornatissimi & honorati D. Joannis filii olim claris. Dni Ludwik consulis Crac. sponsi, et lectissimae atque pudicissimae virginis Hedvigis claris. & spectatissimi Dni Stan. Amend consulis & cultoris montium Ilkusien. filiae. A Stanislao Jurkowski art. & philosophiae baccalaureo, ipso auspicatissimo nuptiarum die, qui est VI. Idus Septem. anni 1624. perpetuae observantiae ergo DDD. (Bez miejsca druk.) w 4ce, kart nlb. 6.

Ten wiersz przez pomyłkę podaje Juszyński jako utwor Jezierskiego.
Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Lachrymae in funere Sigismundi III Poloniae. Svecorum. Gotharum. Vandalorumque . Potentissimi . Regis . Scythici . Moldavici . Moscovitici . Turcici. Victoris . Gloriosissimi . Catholicae . Fidei. Propagatoris. Maximi. Libertatum. Regni . Conservatoris . Aequissimi . Patriae . Meritissimi . Dum . Una . Cum . Serenissima . Consorte . sua . hev-acerbum . Poloniae . fatum . Constantia . Austriaca-Poloniae . Sueciaeq . Regina . Anno . ante . Mortalitati . exempta . Regni . Universi . gravissimo . moerore . in mausoleo . Jagellonio . tumularetur . instauratae. A M. Stanislao Jurkowski Philosophiae doctore, Collega Minore. Cracoviae. Sumptibus Novodworscianis. An no 1633. w 4ce, k. nlb. 18.

Podzielony wiersz na Strophe i Antistrophe i Epodon XVIII.
Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Oratio funebris in publicis exequiis aeternae memoriae, manibusq; D. Caeciliae Renatae Austriacae, Poloniae et Sueciae Reginae; Per inclytam Vniuersitatem studij crac. ud aedes divae Annae instauratis. Dicta a Stanislao Jurkowski, S. theol. ordinario et tyliciano eloquentiae professore, custode opatoviensi. Cracoviae in officina Andreae Petricouij S. R. M Typographi anno Domini, M.DC.XLIV (1634). w 4ce, kart 14 nlb.

Na końcu: Impressum impensis Ex fundatione perpetua Barthol. Nowodworski. Oratio funebris zaczyna się od: Quantum paucis ante diebus.
Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Quaestio Theologica de Scientia Dei ex 1. parte D. Thomae Quaest. 14. In Alma Acad. Crac. pro loco inter Doctores S. Theol. Obtinendo, a M. Stanislao Jurkowski, S. Th. Doctore et Professore, S. Floriani, Opatoviensi et S. Georgii in Arce Crac. Custode, ad disputandum publice proposita. Cracoviae in officina Francisci Caesarii 1649. w 4ce, $1^1/_2$ ark.

Jocher 3461. 3462.
Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Virtutis & laboris mnemosynon adm. reverendis & clarissimis dominis Bartholomaeo Januschovic et Jacobo Górski J. U. licentiatis & professoribus, dum in alma academia Cracouien. IIX. Idus Aprilis, anno Domini M.DC.XXXIV. (1634). ad aedem Sanctissimae Trinitatis ritu solenni iuris utriusque doctores renuntiarentur. A M. Stanislao Jurkowski, philosophiae doctore & professore, Collega minore, in argumentum debitae observantiae conscriptum. Bez m. dr. (Cracoviae 1634). w 4ce, k. 5 nlb. (wierszem).

Czartor. — Jagiell. — Ossolińs. — Uniw. lwows.

— M. Stanislaus Jurkowski S. Theologiae Doctor & Professor, Praepositus S. Floriani, Custos Opatouiensis, Prothonotarius Apostolicus, Scholarum Collegii Vladislauiani Prouisor Studii Vniuersitatis Cracouiensis Procancellarius, & Generalis Rector. Mandat omnibus, omnium Facultatum Professoris, Senioribus, Studiosis, Typographis, Bibliopolis, caeterisq; Jurisdictioni Rectoratûs subiectis, vt quisq; Officii sui, partes fideliter & diligenter expleat, maximè autem Professores, vt pro debito fidei Vniuersitati datae, seriò & non perfunctoriè legant, Disputationesq; publicas, per se, & non per alium, cum debita praeparatione, in suo Ordine, obeant; in nullo fraudantes ingenia, & profectum discentium. Mathematicas Disciplinas, quibus haec Academia clarissima semper fuit, ad pristinum splendorem exsuscitent. (Data:) Ex aedibus nostris ad S. Florianum VII Nonas Maias Anno D. M.DC.LXV. (1668). folio plakat., 1 str. Jagiell.

— M. Stanislaus Jurkowski philosophiae doctor et professor. Die proxime venturo Jovis, divino innisus ope X. Candidatos prima in artibus et philosophia laurea est adornaturus. Quorum nomina haec sunt. 1. Simon Naruszewic. 2. Laurentius Młynkowski. 3. Andreas Lipnicius. 4. Matthias Piekarowic. 5. Martinus Niedziałkowski.

6. Stanislaus Mościcki. 7. Joannes Korlans. 8. Andreas Rajewski. 9. Matthias Boruski. 10. Martinus Stobnicensis. Plakat in folio, 1 str. (1633). Jagiell.

— Tenże nadpis:... XII candidatos primum in artibus et philosophia laurea est adornaturus. Quorum nomina haec sunt: 1. Stanislaus Lochowski. 2. Adamus Bydloniewicz Sandecius. 3. Martinus Walkowicz. 4. Michael Zaleski. 5. Petrus Wróblewski. 6. Petrus Pieroszkowicz. 7. Albertus Nowieyski. 8. Christophorus Szuslenski. 9. Albertus Skawieński. 10. Simon Zymankowicz. 11. Hyacinthus Cieszyński. 12. Joannes Garnuchowski. Plakat in folio, 1 str. (1637). Jagiell.

— ob. Arteński Raf. (Emerita Palladis 1669) — Bichius (Decisio s. Rotae 1652) — Bieżanowski Stan. Józ. (Sepulchr. Memoria 1669. Ambrosia 1649) — Castelli Daniel (Famae theatrum 1666) — Drzewiecki Wojciech (Inclytum orbis 1662) — Gostumiowski Joan. (1666) — Jaksan Stan. (1648) — Lochman Jan Marcin (1666) — Makowski Szymon Stanisław (1664) — Michalski J. (1666) — Niewieski Joannes (1668) — Papenkowicz Wojciech (1666) — Piskorski Seb. Jan (1664) — Racki Joannes M. — Rudzki Jan (Jupiter 1659) — Słowakowicz Stan. (Quaestio 1665) — Stalicki Walenty (Ode plaudens 1645) — Tainer Ludwik Mikołaj (Annuum 1665. Praemium 1660) — Taralicz Sebastian Józef (Aqua Martia 1666) — Verosius (Decisio 1651) — Zyszkiewicz M. (Vellus 1643).

Juszyńs. Dykc. — Siarczyńs. Obraz 1. 197. — Encykl. Orgelbr. XIII. 543. — Batows. Niektóre rękopis. 14.

Jurowice (obraz N. M. P.) ob. Deliciae Coelestes — Kolert (Krynica 1755).

JUROWIUSZ Jędrzej. Pogrzeb Jego Mości Pana Mikołaia Paca z Kiwaczyc, Podkomorzego Brześcia Litevvskiego, Przez Jędrzeia Jvrowivsza w Krakowie, Roku Pańskiego 1595. B. dr. w 4ce, k. nlb. 6.

Na karcie ostat. r. są wiersze Sebastyana Wapierskiego (Apostrophe Nieboszczyka). Nadpis karty Aij: Musy lament. W wierszu udatnym wychwala, iż „Pac był mąż bardzo uczony. W łacińskich ba i w greckich naukach ćwiczony. Poeta wytworny, krasomowca roztropny, philozoph wyborny. Ten umiał wszędy Musy przystojnie szanować. Wszystkie jego uciechy z Doktory zabawiać. Stał nam za wdzięcznego tych wieków Orpheusza. Stał mogę rzec za sławnego Owidiusza. Znać to było po księgach, których miał nie mało. Tak, że dla nich w mieszkaniu ledwie listew stało". Umarł Pac młodo na suchoty.

Siarcz. I. 198. — Maciej. Piśm. III. 380. Jagiell.

Jurski ob. Ziemięcki Ant. (Głos).

Jurysdykcya nasza sądów zadwornych assessoryi Koronney. 1776. k. 1. Krasiń.

— nasza Referendarska. 1776. k. 1. Krasiń.

— ob. Myśli obywatela (1790) — Zbiór praw (1781) — Zebranie (1781).

Jus aggratiandi na śmierć skazanych. [Oblata w Grodzie Warszaws. pod dn. 31 Maja 1791 konstytucyi Seymow.] folio, k. 1. Krasiń.

— canonicum ob. Brzyski Martinus (1756) — Ferriere (1745) — Ficzkiewicz Stan. — Idliński El. (can.-civile 1736) — Konstantynowicz Josephus — Marquard Andreas (1647) — Pichler Vitus (1755) — Sławieński Stanisław (Assertiones 1618) — Staszewski Jakób (Juris aliquod 1728) — Synopsis iuris canonici (1672) — Waizenegger (Assertiones 1618) — Zabłocki J. (Animadv. 1699) — Zawadzki Teodor (Manuductorium 1614).

— civile ob. Differentiae (et saxon. 1583) — Gasparrus Fr. Mar. (1767) — Lenski — Lipski Andrzej (1602) — Manuale 1647) — Orzechowski Paw. Bogusł. (1647) — Rippen (a) Henryk Fr. (1677) — Rudawski Laurent Joan. (1660) — Starowolski Szymon (Commentarius 1638) — Zawadzki Teodor (Manuductorium 1614).

— culmense ..... 1584. folio.

Por. Jura munic. Bibl. Toruń.

— culmense correctum, una cum processu juris pro dioecesi varmiensi, constitutionibus Mauritii nec non Sigis-

mundi regis et Alberti marchionis. Cui in fine adduntur Flores legum authore Th. de Thomasettis. Brunsbergae. 1711. folio.

Porównaj: Kuningk-Thomarettis-Załuski.
Kijows.

— culmense ex ultima revisione, oder das vollständige culmische Recht, mit nöthigen Anmerkungen, Beylagen, Register und einer vorgesetzten kurtzen Historie desselben, zum gemeinen Besten herausgegeben. Dantzig. Gedruckt bey Thomas Johann Schreyber 1745. folio, str. VIII i 304.

Na odwrocie tytułu cytat z Geschichte der Preussischen Lande, objaśniający, że ostateczną rewizyą ustaw tych rozpoczął Burmistrz Marienburga Hesse wraz z Syndykiem gdańskim Lemkem; ten dokończył jej po zgonie burmistrza. Miasta nie godziły się jednomyślnie na tę redakcyą lecz oglądały się i na dawniejszą. Obudwóch królowie nie potwierdzali a Dwór gdy w Apellacyi rozstrzygał, polegał na łacińskim przekładzie redakcyi nowomarchijskiej a nie na Marienburgskiej. W przedmowie powiedziano, iż prawo chełmińskie już od 160 lat drukowane istnieje, lecz ono było więcej magdeburskiem niż chełmińskiem. Dalej jest mowa o wydaniu polskiem folio i w 4ce i o łacińskiem. Dzieło rozpoczyna: Inhalt der Geschichte des Culmischen Rechtes.

Branic. — Czetwert. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... zum gemeinen Besten vermehrt und verbessert wieder aufgelegt. Danzig 1767. Gedruckt und verlegt von Johann Friedrich Bartels. fol., str. XII i 292 (od str. 277 Regestr).

Dedykacyę dygnitarzom M. Gdańska podpisał Johann Friedrich Bartels, „als eine Probe meiner Arbeit und Bemühung. Je gewisser ist, dass diese Ausgabe die vorige an Richtigkeit und Vermehrung recht merklich übertrifft". Dalej idzie: Bericht von dieser neuen Ausgabe, podpisany M. C. Hanow, schriebs d. 26. Nov. 1766. im bald geendeten 71. Jahre meines Alters und vermuthlich nahen Abschiede aus dieser Zeitlichkeit. Mówi on: Die erste Ausgabe geschah mit Beyrath guter Freunde auf des seligen Schöppenherrn der Alten Stadt Johann Carl Weissens, und meine baldgetheilte Unkosten, nicht nur ohne Vortheil, sondern auch mit merklichen Schaden, im Jahre 1743 und 1744. Erst um 1760. waren die aufgelegten 500. Exemplare selten geworden.

Przy edycyi pierwszej byli mu pomocni: Walenty Schlieff, Carl Gottl, Ehler, Weiss i Jakob Matthai. Do drugiej edycyi korzystał z Gottfr. Lengnicha, który nawet rękopis przezierał i posyłał z Imprimatur do drukarza. Jagiell.

— ob. Abschrifft — Amsel Jan (1706) — Buchholz E. (1765) — Chełma Culmense jus — Gralath Daniel (1765) — Hanow-Hauenstein (1730, 1745) — Jura (1612) — Jus terrestre — Krokisius Jan Krys. (Deum 1753) — Kunigk Jan (1711) — Kuszewicz (1646, 1697) — Nimsgart Dawid (1677) — Recht (1538, 1574) — Schulz Carolus Ludovicus (Specimen iuridicum 1771) — Schütz J. H. (1692) — Schütz K. (1676) — Stroband — Schlieff W. (1745) — Thomasettis Thomas (Jus culmense correctum 1711) — Załuski Andrzej (Jus culmense 1711).

— ecclesiasticum ob. Miłuński Mathias (1705) — Rudzieński Antoni (1742).

— eligendi ducem, statibus Curlandiae et Semigalliae ex principiis juris naturalis vindicatum, das ist in dem Rechte der Natur gegründete Beweis, dass das Recht einen Hertzog zu wehlen, den Ständen von Kurland und Semgallen zukomme. 1736. w 4ce.

Obacz Heyking. Kijows.

— episcopale ob. Piasecki (1618).

— Gedanense ob. Nimsgart Dawid (1697).

— germanicum ob. Steiner (Exercitationes ad ius polonicum 1786).

— immunitatis ob. Łańcucki Albert (1658).

— magdeburgense ob. Cerasinus Joannes Kirstein (1556. 1630).

— maritimum ob. Balticum Mare. — Kuricke Reinoldus (hanseaticum 1667).

— municipale ob. Jaskier Mikołaj (1535. 1601) — Szczerbicz Paweł (Jus municipale 1581. 1646. Speculum saxonum 1581).

— naturae ob. Banaczkowski S. B. (dissert. 1768) — Gregorovius Joannes Adam (1723).

— nobilitatis ob. Szczygielski Szymon Józef (Dissertatio 1766).

— patronatus ob. Kraygier (1754) — Lureński Val. Jos. (1725) — Potocki (Projekt) — Responsio (1677) — Styrkowski Ad. (Quaestio 1691) — Załuski And. Chr. (Polnisches 1727) — Zdrada.

— personarum ob. Rudawski Zygmunt Jan (1772) — Scuminovius Theod. (De iure personarum 1663).

— pontificum ob. Buczacki Joh. (et Caesareum 1540) — Cervus Ioan. (1534) — Propositiones (1784) — Starowolski Szymon (Breviarium 1653) — Turobinius Jan (Enchiridion 1539).

— Provinciale Ducatus Prussiae. Publicatum anno M.DC.XX (1620). folio. Obejmuje: Ustawa Jana Zygmunta Margr. Brandeb. kart 6 nlb.; Liber primus communis juris provincialis Prussiae de processu judiciario in causis civilibus primae instantiae et quae his adhaerent. str. 242, Index kart nlb. 4.

Tytuł w rycinie miedziorytowej z portretem: Joh. Sigism. Marchio. Dwie boginie, herby i podpis rytownika I. D. sculp.

Liber secundus. Juris provincialis Prussiae Ducalis liber secundus. De causis matrimonialibus, sponsalibus, legitimatione, et patria potestate. Itemque De jure Tutelae et Curae aliisque eo pertinentibus. Rostochi, ex officina typographica Augustini Ferberi Anno M.DC.XXIII (1623). k. 2, str. 62.

Liber tertius Juris provincialis Ducatus Prussiae, De acquirendo rerum dominio earumque possesione et interdictis. Rostochi, per Augustinum Ferberum anno M.DC.XXIII (1623). od str. 64—138, Indexu kart 3 nlb.

Liber quartus Juris provincialis Ducatus Prussiae, De contractibus tam nominatis quam innominatis et actionibus eorundem. Rostochi, ex officina typographica Augustini Ferberi anno M.D.CXXIII (1623). 2 kartki nlb., str. 168. Indexu 4 kartki nlb.

Liber quintus Juris provincialis Ducatus Prussiae, De Testamentis, Ultimis Voluntatibus et succesionibus ab intestato. Rostochi, ex officina typographica Augustini Ferberi anno M.DC.XXIII (1623). k. 1, str. 73.

Liber sextus. De Causis Criminalibus et maleficiis eorumque Poenis. od str. 74 do 182.

Liber septimus. De Causis feudalibus. 1 kartka nlb. i od str. 183 do 194, Indexu kart 4 nlb.

Ob. Crebs Andr. (Index).
Wydał Jan Buchinus sekr. król. o czem pisze Jabłonowski Musaeum s. 33.
Po niemiecku wyszło p. t. Landrecht des Herzogthumbs Preussen. Publicirt anno 1620. fol.
Wiszniew. IX. 312.
Chrept. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Zieliń.

— Pruthenicum ob. Dilger Arn. (Dissert. 1727) — Drusus Franc. (1746) — Grüttner Samuel Fryderyk (1746) — Hauenstein Jan Henryk (1730) — Wegner Christophorus (De differentiis 1640) — Willenberg Samuel Frider. (Dissertatio 1727).

— publicum ob. Chwałkowski Mikołaj (1676, 1684) — Hartknoch Christoph. (1685) — Lengnich Gottfr. (1746) — Załuski J. Andr. (Manuale 1764).

— regni Poloniae in ducatum Curlandiae demonstrat C. D. F. 1742. ob. Fuchs. Kar.

— Romanum ob. Chlibkiewicz J. (Assertiones 1778) — Hesse (1713).

— Terrestre Nobilitatis Prvssiae correctum Anno Domini MDXCVIII. (1598). De 1) Successionibus. 2) Donationibus & Testamentis. 3) Tutelis. 4) Praescriptionibus. 5) Magistratibus et Judicijs. 6) Processu in Causis civilibus. 7) De finibus regundis. Cum Gratia & Privilegio S. R. M: Poloniae. (Na końcu:) Cum gratia et privilegio Serenissimi Regis Poloniae ad annos decem excudebat Thorunii Andreas Cotenius Anno Domini MDXCIX. (1599). w 4ce, k. nlb. 35 (ark. I_3).

Uskutecznili tę poprawę z ramienia sejmu pruskiego Reinhold Heidenstein i Mikołaj Niewieszczyński, sekretarze królewscy.
Na czele umieszczono odezwę Zygmunta III (kart 2).
Janoc. I. 119.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— terrestre Nobilitatis Prussiae correctum Anno Domini MDXC.VIII. (1598). De: 1) Successionibus. 2) Donationibus et testamentis. 3) Tutelis. 4) Praescriptionibus. 5) Magistratibus et judiciis. 6) Processu in Causis civilibus. 7) De finibus regundis. 1) Von Erbfällen. 2) Von Schenckung oder von Ubergab und Testamenten. 3) Von Vormundschaften. 4) Von Verjärungen. 5) Von Obrigkeiten und Gerichten. 6) Von Process in bürgerlichen Sachen. 7) Von Grentz-Zeichen. 1) O spadkach. 2) O darowiznách y testamenciech. 3) O opiekách. 4) O dawnośćiách. 5) O urzędnikach y Sądach. 6) O postępkach w spráwách potocznych. 7) O sypániu y postánowieniu granic. Latinè, polonicè et germanicè editum cura et studio Danielis Pattersonii, Dantisc. P(od tem herb miasta Gdańska). Gedani, typis Hünefeldianis Anno MDCXXV (1625). w 4ce, kart 4 nlb. i 89 str.

Ob. Volumina Legum T. II. s. 1466 i VI. od str. 549.
Akad. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Tenże tytuł:... Latine, polonice et germanice editum Cura et Studio Danielis Pattersonii Dantisc. Cum Gratia & Privilegio S. R. M. Poloniae et Sveciae. Gedani, Apud Andream Hünefeldium, Bibliopol. Anno M.DC.XLVII (1647). w 4ce, k. 4, str. 89.

Lectori Benevolo (k. 1) podpisuje D. Patterson 2. April. 1625. gdzie mówi: Quod jus tamquam judicio nobilium receptum, cum pro lege non immerito in terris Prussiae servetur et vero in iisdem terris causae potissimum polonice, nonnunquam latine, raro et non nisi per modum consulendi germanice judicialiter ventilentur.

W tem wydaniu Kustosze stoją: *A* pod *ża*, *B* pod *ch i*, *C* pod *za*, *D* pod *a w*, *E* pod *aw*, *F* pod *a*, *G* pod *pr*, *H* pod *wa*.
Dzików — Jagiell. — Ossol.

— terrestre nobilitatis et jura muneipalia terrarum Prussiae, Editio nova à Mendis, quibus prior seatebat, diligenter vindicata. Dantisci, Sumptibus Simonis Beckensteinii Bibliop. Typis Davidis Friderici Rhetii Anno M.DC.LXXXV.

Jestto tytuł ogólny do dwóch dzieł. Poczem idzie tytuł osobny:

Jus terrestre nobilitatis Prussiae correctum anno Domini M.D.XCVIII (1598) [i t. d. jak w edycyi poprzedniej] latine, polonicè et germanicè editum cura et studio Danielis Pattersonii Dantisc. Editio nova juxta exemplar 1647. verbotenus et correctior edita. Dantisci, Sumptibus Simonis Beckensteinii Bibliopolae anno M.DC.LXXXV (1685). w 4ce, str. 89.

Zarazem część II pod tytułem:

Jura municipalia terrarum Prussiae, et leges ad eas terras privatim pertinentes. Ed. nova, juxta exemplar 1657 verbotenus et correctior edita. Dantisci 1685, w 4ce, ark. J_4.

Bandt H. dr. kr. p. I. 98. — Braun De Script. polon. 314 str. — Lilienthal Erl. Pr. V i 55 str. — Katalog dawny Friedleina ma z datą 1695. co mylne.
Chreptow. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— Terrestre Nobilitatis Prussiae Correctum. Impressum MDCCXXVIII (1728). Dantisci Typis Ulrici Krostii. w 4ce, k. 3, str. 144.

Zarazem wydane:

Jura Fundamentalia Terrarum Prussiae una cum Pacto feudi districtuum Leoborgensis et Bythoviensis, caeterisque eosdem Districtus concernentibus monumentis. Dantisci, Typis Ulrici Krossii A. D. 1728. w 4ce, k. 1, str. 110 i k. 1.

Wydanie Jana Henr. Hawensteina.
Katalog Lissnera ma z datą 1726.
Branic. — Krasiń. — Ossol.

— Terrestre Nobilitatis Prussiae correctum, adjectis passim Allegatis ex Herburto & Constitutionibus regni, item Jura Fundamentalia Terrarum Prussiae. Dantisci 1733. w 4ce.

Katal. księg. współczesny.

— Terrestre nobilitatis Prussiae correctum. Editio prioribus multo correctior auctiorque, adjectis passim allegatis ex Herburto et constitutionibus Regni. Gedani, litteris Joannis Jacobi Preussii MDCCXXXVI (1736). w 4ce, str. 100.

W przedmowie powiedziano:

Anno 1599. eam, qua hodie conspicitur Jus terrestre formam accepit; titulo Jus terrarum Prussiae quem antea praefixum sibi habuit, in Jus terrestre nobilitatis mutato, nomenque suum Equestris Ordinis DD. Consiliariis ac Nuntiis Terrestribus, una cum Thorunensi Prae-Consule operi adscribentibus; quo facto, Succamerarii Culmensis Mathiae a Konopat, ac Thorunensis Prae-Consulis Strobandii cura, jus hocce Terrestre eodem anno typis Thorunensibus in lucem prodiit. — Na końcu str. 99. dodano: Laudum Sredensce sancitum 1633.

W dziele tem kustosze stoją: *B* pod *b*, *C* pod *a*, *D* pod *fo*, *E* pod *tin*, *F* pod *et*. *H* pod *hae*, *I* pod *h*.

Akad. — Branic. — Jagiell.

— Terrestre Nobilitatis Prussiae Correctum Anno Domini M.D.XCVIII. (1598). 1) De Successionibus. 2) Donationibus et testamentis. 3) Tutelis. 4) Praescriptionibus. 5) Magistratibus et judiciis. 6) Processus in causis civilibus. 7) De finibus regundis. 1) O spadkách. 2) O darowiznách y Testámenciech. 3) O opiekách. 4) O dawnościách. 5) O urzędnikach y Sądách. 6) O postępkách w spráwách potocznych. 7) O sypániu y postanowieniu granic. Olim Cum Gratia & Privilegio Sigismundi tertii Regis Poloniae et Sveciae, Impressum Gedani, nunc reimpressum. Lublini, Typis Collegii Societatis Jesu anno MDCCXXXIX. (1739). w 4ce, k. 2, str. 108.

Ark. *A* przypada pod *U*, *B* pod *io*, *C* pod *ęd*, *D* pod *Cz*, *E* pod *ą*, *F* pod *y*, *G* pod *za*, *H* pod *o*.

Jagiell. — Krasińs. — Branic. — Ossol.

— Tenże tytuł:... Olim cum Gratia & Privilegio Sigismundi tertii Regis Poloniae & Sveciae, impressum Gedani, nunc Reimpressum. Lublini, typis Collegii Societatis Jesu anno 1749. w 4ce, k. 3, str. 105.

Kustosze stoją: *B* pod *ed*, *C* pod *kt*, *D* pod *zn*, *E* pod *n*, *F* pod *e*, *G* pod *ra*, *H* pod *o*, *I* pod *n*, *K* pod *ma*.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Tenże tytuł:... Olim Cum Gratia & Privilegio Sigismundi Tertij Regis Poloniae et Sveciae, impressum Gedani, nunc reimpressum. Lublini, typis Collegii Societatis Jesu anno 1754. w 4ce, k. 2, str. 106.

Katalog kijows. ma omyłkę rok 1574.

Kustosz *B* stoi między *e* a *w*, *C* pod *d*, *D* między *y* a *s*, *E* pod *dw*, *F* pod *pl*, *G* pod *ai*, *H* pod *reg*, *I* pod *st*, *K* pod *t*.

Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— terrestre ob. Heidenstein (nobil. Prussiae 1622) — Paterson Daniel (1598—1657).

— Universitatum Studii Generalis ob. Cwierzowic J. A. (dissert. 1764).

Jus ob. Czochron Seb. (Canonicum 1785) — Dresner Tomasz ze Lwowa (1613) — Franchi V. I. C. (1743) — Frise Chr. (domaniale 1701) — Gliński Dan. (principis 1725) — Głowczyński S. (de justitia 1670) — Gundelius Filip (Utriusque 1523) — Iaskmanicki Jakobus (1664) — Idliński (1751) — Jure — Iuris — Karnkowski Stan. (provinciale 1574) — Kochanowski Melchior (1745) — Responsio (feciale 1658) — Rippen Stan. (polonicum 1677) — Scot Duns Joannes (Aequilibrium 1641) — Starowolski Szymon (Accessus 1633) — Syntagma iuris — Szczerbicz P. — Wegner Christophorus (De differentiis 1640) — Vircho Dan. (locationes 1755) — Wyrwicz Andrzej (Illustrissimo 1680) — Zalaszowski Nic. (capituli 1706. regni 1700).

Juskiewicz Joannes ob. Catalogus (1728).

Juskevvitz Michał Calvensis ob. Hoppius Jan (Oratio funebris 1547).

JUSKIEWICZ Mikołaj X. (1691 † 11 Marca 1762). Szkoła pobożności przez S. Oyca Ignacego fundatora Societatis Jesu założona, czyli duchowne ćwiczenia dla zakonnych osób Benedykta S. stworzona przez X. Mikołaja Juśkiewicza S. J. W Sandomierzu w druk. Coll. Soc. J. 1741. w 4ce, str. 162.

Dedyk. Franciszce Tarłownie ziemi kozwen. Sandom.

Brown Bibl. str. 209. Polkows.

JUSSEAU. Discours prononcé en presence de S. M. Polonaise Stanislas I. par Jusseau. Nancy 1785. w 4ce.

(Jussuf). Tłumaczenie listu wielkiego Wezyra Jussufa Baszy do Nayiaśnieyszego króla Jego Mości y Rzpltey Polskiey pisanego z okazyi wstąpienia

na tron Sułtana Selima III. Warszawa, w drukarni nadworney J. K. M. folio, 1 karta.

Soliman III panował od r. 1687.
Branic. — Czartor.

Justa (Justus) ob. Berndt C. (funebria 1695) — Bieżanowski J. (parentalia 1681) — Bojanowska Ev. (1712) — Garampi J. (catholicorum 1776) — Janidłowski (Nagodio 1617) — Kupczewicz A. (feralis 1646) — Milius Jac. (exuviarum 1641) — Oliva (Vindicia 1700) — Patkul (animadv. 1701) — Perski P. (funebr. 1624) — Reyger An. (funebria 1654) — Siestrzewicz Pet. (injusta 1643) — Tortowski Seb. (Parentalia 1709) — Węgierska M. (1640) — Witmaker Herm. (juvenis 1644) — Westphalus Joach. (J. Lasko 1557) — Załuski And. St. (manibus 1759).

JUSTI J. G. H. Leben und Character des Königl.-Pohlnischen und Churfürstl. Sächsischen Premier-Ministers Grafen von Brühl, in vertraulichen Briefen entworfen. Theil I—III. 1760—1. w 8ce.

I Thl. 1760. str. XVII i 160. — II Thl. 1761. str. XVI i 158. — III Thl. 1764. w 8ce.
Branic. — Ossol. — Raczyńs. — Zielińs.

— Toż...: entworfen 1760. w 8ce. I Theil XVI. i 208 stron. Zweiter Theil 1761. w 8ce, XVI i 176 stron, omyłek kart 2, dodatków 47 stron. Dritter Theil 1764. w 8ce, kart 2 nlb. i 162 str.

Wyszły bezimiennie dwie edycye z jedną datą.
Allgem. deutsche Biogr. III. s. 416 pisze, że wielkie jest prawdopodobieństwo iż Justi jest autorem.
Ob. Brühl H. (Beyträge 1760).
Akad. — Jagiell.

Justificatia ob. Werda (Auspurg. Confess. 1645).

Justificatio ob. Biskupski J. (hominis 1614) — Murzynowski St. (justitia 1552) — Nayman Krz. (1646) — Socinus I. (synopsis 1591. 1611) — Strzegocki W. (Acad. crac. 1646) — Wigand J. (peccatorum 1581).

Justification ob. Werden Jan (oder Rechtfert. 1646).

JUSTINELLUS Petrus (Giustinelli). Modus devotus celebrandi cum fructu Sanctissimum Missae Sacrificium compositus a R. P. Justinello S. Jesu ex italico idiomate in latinum traductus. In usum universi Cleri M. Duc. Litu. et Samogitiae. Cum mandato Illustriss. et Reverendissimi D. Eustachii Wollowicz Episcopi Vilnensis. Vilnae typis Acad. S. Jesu M.DC.XXIV. (1624). w 12ce, str. 63 i k. 1.

Jocher 6412 *a*.

— Toż: ... a R. P. Petro Justinello S. Jesu. Brunsbergae 1639. ex officina Casp. Weingärtner. w 12ce, kart 2, str. 99.

Ex italico idiomate in latinum traductus a Mathia Zechio.
Tłumacz podpisany w dedyk. Szyszkowskiemu Bisk. Warm. Warsz. Uniw.

— Toż: ... ex italico idiomate in latinum traductus. In usum universi Cleri M. Duc. Lit. et Samogitiae etc. Vilnae M.DC.XLVI (1646). w 12ce.

Jocher 6412 *b*. Wileńs.

— Modus pie et fructuose celebrandi augustissimum Sacrificium Missae ex italico latine redditus per Petrum Justinellum. Cracoviae apud Franciscum Cezary 1682. w 12ce, str. 260 i 23.

Jocher 6412 *c*. Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł:... Thorunii 1699. w 16ce.

Jocher 6412 *d*.

— Przewodnik Anyelski pobudzaiący do nabożeństwa ku Przenachwalebnieyszey P. Mariey, Matce Bożey etc. Napisany od W. O. Piotra Justinelli Zakonnika Soc. J. ięzykiem Włoskim, a na polski ięzyk przetłumaczony od W. O. Andrzeja Guttetera Dobrodzieyskiego tegoż Zakonu Zakonnika. (Na końcu:) W Krakowie u Wdowy y dziedzicow Fr. Cezarego, 1653. w 12ce, k. 3, str. 698, kart 14 regestru

Jocher 6821. Czartor. — Ossol.

Justinopolitanus Mutius ob. Mora Domenico (Il Cavalerie 1589).

Justynian Bernard ob. Zaruski B. (Kochanie Jezusa 1701).

Justynian Wincenty ob. Antyst (Traktat 1716).

JUSTINIANI (Giustiniani) Pietro. Rerum Venetarum ab Urbe condita ad ann. 1575, historia nunc ab eodem ..... denuo revisa, et rerum memorabilium additione exornata.... Venetiis apud Ludovicum Avantium 1576. fol.

— Toż: ... tradotta da Giuseppe Orlogi e Remigio Fiorentino. Venezia, Ludov. Avanti. 1576.

Mieszczą się tu i rzeczy polskie. Opisano tu przybycie Henryka Walezyusza do Wenecyi, po ucieczce z Polski. Tak twierdzi Ciampi. W edycyi z r. 1560 w całym tekscie nie znalazłem śladu materyałów do Polski mogących się odnosić.
Ciampi Bibliogr.

Justynian ob. Brederodius P. C. (Analisis 1593) — Decisiones (1771) — Grzymała L. (Disputatio 1629) — Pomerschius (Libr. IV. 164 9) — Scuminovius Ferd. (de jure 1663) — Titz J. P. (de imperatore 1686) — Ursinus J. (Modus epistol.) — Wegner Henning (1629) — Zawadzki (Memoriale 1611).

Justinus ob. Justus — Siruć Bernard (Collectanea 1775).

JUSTYN Św. Samarytanin (100 † 166). Swiętego Justyná Filozofá y męczenniká Rozmowá s Tryfonem żydem, do Márká Pompeiusá napisaná. W ktorey się zámyka náuká, o práwdziwym poznániu iednego Boga, y Posłańcá iego Jezusa Chrystusa, ktora nie tylko zydowski, ále y Sabellianow stárych y dzisiéyszych błąd wywráca. Ktey Rozmowie przydan iest List krotki tegosz Justyná do dwu Bráćiey. W ktorym wypisuie iáki ma być żywot i obyczáie prawdziwego Chrześćijanina. Żył Justyn po národzeniu P: Chrystusa we Stu lećiech: A potym dla wiáry zamordowan Roku 141. Tak iáko w zywoćie iego naidziesz. Drukowano w Nieświżu, w Drukárni Dánielowey, Roku 1564. w 4ce, kart 148 po jed. str. liczbow., 4 ark. (gdzie Przedmowa i Żywot s. Justyna) i 3 ark. na końcu (gdzie jest regestr i Odezwa tłumacza do Czytelnika pod napisem: Appendix, to iest, przyczynek na zamknienie thych Ksiąg).

Na końcu tej odezwy podpisał się tłumacz: Laurentius Criscovius (Krzyszkowski). W odezwie tej bardzo ciekawej, Krzyszkowski podaje, iż w tłumaczeniu dzieła pomagał mu Szymon Budny i że przez niego została z czeskiego przetłumaczone i wydane dzieło: Rozmowa czterech bratów o pewności zbawienia.
Jocher 2539. — Wierzbow. II. 1412.
Czartor. — Krasińs.

— ob. Gwadagni Antoni (1759).
Maciejow. Piśmien. Dodat. 377—9.

JUSTYNUS. Justynusa Historyka ksiąg XXXXIIII., które on z sławney historiey świata wszystkiego przez Troga Pompeiusza opisaney krótko zebrał. A X. Andrzey Wargocki Komendarz Kościoła P. Maryey w Krak. Rynk. na polski ięzyk przełożył. W Krakowie w Drukarniey Symona Kępminiego Ro- 1607. w 4ce, str. 36 i 416.

Dedyk. Zygmuntowi Myszkowskiemu Marszałk. W. K.
Prefacya kart 8, obejmuje genealogią Myszkowskich datowaną Crac. 21 Decemb. 1606.
Jocher 485. przytacza za Raczyńskim: Historya czterech Monarchii, tłom. Wargockiego. Kraków 1606. w 4ce. Jest to toż samo, a data wzięta z Prefacyi, po której idzie zestawienie panowań z nadpisem: Cztery Monarchie.
Albertrandi w notach swoich bibliograficznych (rękop.) przywodzi mylnie tłumaczenie Justyna przez X. Jakóba Cieleckiego w Krakowie 1606. roku drukowane.
Jocher 485. 486.
Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Tow. Poznań. — Wileńs. ewangel.

— Historiarum Liber II. ad usum Nobilissimae Juventutis Academicae Scholarum Novodvorscianarum. w 8ce, kart nlb. 8.

Druk z 18 wieku arcyniedbały. Rzecz o Scytach i Ateńczykach.
Jocher 483. Jagiell.

JUSTYN kameduła. Vitae SS. et Sanctorum Regni Poloniae.

— Commenta varia in Sacram scripturam.

Jabłonowski in Musaeo pol. str. 100. Ale to zapewne nie drukowane.

Justynus Frater Ord. Bened. ob. Miechowita Zapartowicz Justyn.

Justinus a S. Nicolao ob. Zgórski Justyn (1729. 1741).

Justitia defensa contra sinistram per quinquaginta singularia Juris patrona-

tus interpretationem. (Bez roku i miejsca druku i osobn. tytułu). (1675). fol. stron 26.

Jestto odpowiedź na pismo wydane na kilku arkuszach p. t. Quinquaginta singularia Juris patronatus Regum Poloniae. Autor owego dziełka wywodzi jus patronatus Regum z niesprawiedliwej i gwałtownej uzurpacyi Kazimierza III., mówiąc, że do Kazimierza III. i Ludwika papieże prezentowali Arcybiskupów, Biskupów i Opatów; pierwszy Kazimierz mianował Aarona Opata Tynieckiego Biskupem Krak. i Władysław Jagiełło Zbigniewa Oleśnickiego mianował także Biskupem Krak. Co krytyk wszystko zbija i utrzymuje, że niesłusznie zarzucono Kazimierzowi gwałtowną uzurpacyę, gdyż tego nie uczynił. Autor pisze dalej, że usurpationes juris patronatus firmant jus privatorum et multo magis regnantium. Krytyk uważa to za nonsens: uzurpacya nie stanowi prawa, lecz je przeciwnie gwałci, nienawidzi sprawiedliwości, więc jak może firmare jus privatorum albo też jus regnantium? Opowiada autor, że Stefan Batory wysłał w poselstwie Dymitra Solikowskiego do Rzymu z surowemi poleceniami w sprawie Jus patronatus i przytacza na to świadectwo Hejdensztejna w jego historyi. Lecz to uważać należy za bajkę, bo najlepiej to poświadcza list S. Karola Boromeusza do Stefana Batorego pisany z Rzymu w styczniu 1583 r., w którym nadzwyczaj chwali tego rycerskiego króla pobożność i studium propagandae et tuende catholicae religionis. (Ten list wyjęty został z Archiwum Jana Zamojskiego. Cały ten list jest tu wydrukowany). Dalej mówi o postępku Zygmunta III. z Baranowskim obranym przez mnichów Opatem Tynieckim itd. Pismo w duchu jezuickim pisane.

Ob. Singularia (1695).

Jagiell. — Zamoj.

— pietate asserta sive Bellogradus tragoedia, a Perillustri Oratoria Juventute Academiae Vilnensis Societatis Jesu Feriis Bacchanalibus acta. Anno à Partu Virginis 1754. Die ... Mense Februario. B. m. dr. (Bez osobnego tytułu. Wilno 1754). w 4ce, k. nlb. 2.

Jestto program dyalogu w trzech aktach, wziętego z Mantforda: Historia rerum hispanicarum. Jagiell.

— scelerum vindex in Erkenbaldo usque ad proprii effusionem Sanguinis, Severo Judice: ad scenam vocata a Perillustri et Nobilissima Juventute supremae classis Collegij Leopoliensis Soc: Jesu. Anno Solis Justitiae 1729. Argumentum. (Bez osob. tyt., b. m. dr.) folio, 1 karta. (Program dyalogu).

Jagiell.

— In Tribunalitio Sarmatiae Areopago Triumphans & Palmam Triūphi ac Victoriae Illustrissimo & Reverendiss: Dño D. Nicolao Swięcicki Supremo Regni Referēdario, Abbati Tremesnensi, Decano Posnanien. Tribunali Regni Praesidenti. Per Magnificam literariam Juventutem Collegij Petricoviensis Scholarum Piarum. Submittens Anno triumphantis in Carne Dei 1691. (Ozdobna linia poprzeczna). Varsaviae, Typis Collegij Scholarum Piarum. 1691. fol., str. nlb. 4. (Argument dyalogu).

Wolański w Rudce.

— ob. Conringius Henr. (armor. suecicor. 1655) — Crusius J. And. (qua justitia) — Głowczyński Samuel (et jure 1670) — Gostkowski Mich. A. (Conclusiones de j. et jure 1622) — Jaskmanicki Jacobus (1664) — Mirowski Andreas (1596) — Młodzianowski Thomas (1667) — Pętkowski (1604) — Potocki Steph. (coronata 1726) — Scot Duns Joannes (Aequilibrium 1641) — Styrkowski Adam (Quaestio 1683) — Wyrwicz Andrzej (Illustrissimo 1680).

Justizwesen ob. Patent (1772).

Justorum theatrum ob. Białozor K. (1615).

Justus y Justinus czyli rozmowy o fałszywych filozofach. w Kaliszu w drukarni J. K. M. y Rzeczypltey. w 8ce. stron 98.

Podzielone na 4 rozmowy. Zwrócone przeciw Wolterowi (s. 13) Helwecyuszowi (s. 37) a w obronie religii Katolickiej. Broszurę tę wymienia Gazeta Wileńska z r. 1782. Zatem nie wyszła r. 1791, jak to mylnie Bentkowski podaje.

Na końcu dzieła imprimatur podpisał Andr. Mroczyński Prof. Theol. libr. Censor per Archid. Gnesnensem.

Akad. — Jagiell. — Krasiński. — Zieliński.

(Justus). Lwiey mężności wielki zwyciężca nieprzyjaciela dusznego, Justus Swięty, Biskup Lugduński na scenę podany. Roku Pańskiego M.DC.LXXXVI. (1686). w 4ce, k. 2.

Bez osob. tytułu. Program dyalogu. Zaczyna: Prolog rzecz opowiada i o attencyą prosi. Aktów trzy, przedzielone Intermedyami. Epilog rzecz zamyka i za Audyencyą dziękuje. Jagiell.

Justus ob. Borek Mich. (Patricius 1674) — Leopolita Gabryel (judex 1618) — Sokołowski Stan. (Joseph 1588).

Justyfikacya ob. Swiejkowski (1787) — Werda (1645) — Zembrzuski (1773).

JUSZCZAKIEWICZ Floryan. Applausus Scholasticus quem Perillustri et Reverendis. Domino D. Petro Chrysologo Rechczyński Sacr. Canonici et Exempli ordinis Premonstratensis Praelato dignissimo publico Sacra Auctoritate apostolica Notario, Ecclesiae Krzyzanovicensis Praeposito Patri de ordine et Provintia optimae Mentis in vim propensioris (?) affectus Studium Praemonstrat. Hebdoviense ad Festivam SSmi Indigetis diem cum divicatione cestum (?) Theologicarum. Ore et Calamo R. P. Floriani Juszczakiewicz ejusdem ordinis Professi Hebdoviensis S. Theolog casuumq; Conscientiae Actualis Profess. Cum consensu Superioris Loci reverentialiter offert. Anno quo eX grata terra ConCeDVnt acta SaLVteM. 1770. w 8ce, str. 16. Ossol.

— Controversia speculativo dogmatica ex tractatu de Sacramento penitentia, convenienter ad praesentium theologorum opiniones, collecta nec non commoditati poenitentium ac confessiorum impressae anno domini 1771. in typographia Seminarii academico Dioecesani. w 8ce, k. nlb. 67.

Jocher 3971. Akad.

— Controversiae Speculativo Dogmaticae ex tractatu de Poenitētiae Sacramenti, quas pro reverentiali applausu Illustrissimo, Reverendissimo ac Amplissimo Domino D. Eustachio de Sucheyce Poray Suchecki, Divina Vocatione ac S. Sedis Apostolicae Gratia Canonicorum Regularium Praemonstratensium Abbati Vitoviensi, Plocensi et Boleslaviensi Patria, ejusdemq; Sacri ac Exempti Ordinis per utramq; Polonam Provinciam Vicario et Visitatori Generali, sub tempus Canonicae visitationis Ejus in Ecclesia Hebdoviensi publice disputatas Studium Praemonstrat: Hebdoviense Per P. Florianum Juszczakiewicz, ejusdem Ordinis Professum Hebdoviensem, s. Theologiae Casuumque conscientiae Professorem covenienter offert. Anno a nato Domino 1771. die vero Augusti. (Cracoviae 1771). w 8ce, ark. 8 i dedyk. (sygn. A—B_8 i A—J_2 czyli kart 82).

Na odwrocie tytułu czterowiersz pod herbem. Dedykacyi jest 15 kart lecz treści mało. Zaczyna: Controversia I de existentia, essentia et necessitate Sacramenti poenitentiae. Ostatnia Controversia VI de Purgatorio (na ark G_7).

Na końcu: Defendentur publice in Canonio Hebdoviensi anno et die ut supra. Ad argumenta respondente V. D. Fratre Norberto Sierakowski Actual. S. Theol. Auditore.

Jocher 3971 ma: Jaszczakiewicz.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

(Juszkiewicze). Explikacya Interesu UU. Juszkiewiczow, przeciwko UU. Hanusowskim y Ur. Kossakowskiemu Michałowi Chorążemu Kowieńskiemu o niedanie Pomocy Woyskowey, przed Stanami Rzeczypospolitey w roku 1786. przełożona. 1786. fol., k. nlb. 2. (Bez osobnego tytułu). A. Wolański.

Juszkiewicz D. ob. Sugintowa (Replika (1780).

JUSZKIEWICZ Jan S. J. (1680 † 2 Czerw. 1737). Dyskurs na honor S. Ignacego Loioli. w Lublinie 1724. w 4ce.

Jocher 5425. — Brown. Bibl. 209. — Sommervogel IV. 892.

JUSZKIEWICZ Kazimierz. Stała sława Stanisława Męczennika Biskupa Krakowskiego na Jego Mości Panu Stanisławie Lazowskim sławną uroczystość patrona swego obchodzącym wyrażona, a przez uniżonego sługę Kazimierza Juszkiewicza S. T. A. życzliwym rytmem opisana. W Wilnie w drukarni Ojców Bazylianów S. Trócy. w 4ce, ark. 1. (Druk gocki).

Na odwr. str. tyt. herb Lazowskich; pod nim 8 w. pol. na pochwałę tegoż. Wiersz ten ofiarował w dzień imienin autor Lazowskiemu.

Maciej. Pism. pol. III. str. 272.

Warsz. Uniw.

JUSZKIEWICZ Wojciech. Zorza Miłości y łaski na ślub Jana Daniłowicza i Zofii Tęczyńskiey 1638. w 4ce.

Juszyński Dykc. I. str. 161. Dzików.

JUSZYŃSKI Hieronim (urodz. 1760 † w Szydłowie 23 sierp. 1830). Asketemorya w sześciu pieśniach. (B. w. m. dr. i r.) w 8ce, str. 75.

Wydane w Krakowie w drukarni Ign. Gröbla, 1795.

Wyszydza zakonnice w sposób nader swywolny. Tak n. p. na stronie 26 pisze: Xieni nad którą Gaudenty pracował, Ażeby w czasie mogła matką zostać. Takich dwóznaczników tutaj sporo.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — — Uniw. lwows.

Toż samo z przedrukowanym odmiennym tytułem, ale druk nie ponawiany:

— Zgromadzenie fartuszkowe czyli seym mniszek. Satyra. w Dreznie. (B. w. r.) w 8ce, str. 75.

Całe jest naśladowaniem Monachomachii, na którą się powołuje (s. 35). Na str. 32 wymienia: Uczeni ludzie I. P. F. Karpiński, X. Golański, X. Piramowicz.

Jagiell.

— Kazanie Jubileuszowe w Kościele Katedralnym Tarnowskim miane dnia 1 Czerwca R. 1795. (B. m. dr.) w 8ce, 32 str.

Przypisał Floryanowi Amandowi z Janowa Janowskiemu bisk. tarnows.

Jocher 9043.

Akad. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Kazanie na exekwiach za Piusa VI. w katedrze Tarnowskiey odprawianych miane dnia 13 listopada 1799. Ecclesiae multitudinem, tanquam examine corpus humi prostratum nunc cerno, et quam admodum in corpore recens vita functo, licet membra intueri, sic tamen ut nullum membrum munere suo fungatur; eodem modo hic quoque omnes fide prediti sunt at fides actuosa; non est si quidem fratrum nomina habemus res autem hostium. S. Joannes Chrysostomus Hom. 27 ad Corin. 2. Drukowane kosztem Kapituły Tarnowskiey w Krakowie w Drukarni Jana Maya. w 8ce, kart nlb. 3 i od str. 7—30.

Kazanie z tekstu: Ibant gaudentes.

Dedykacya Kapitule Tarnowskiej. Prałaci: Wojc. Gorzko i Wojc. Strykowski. Kanonicy: Paw. Lubieniecki, Franc. Haydecki, Ant. Skibiński, Hip. Starowiejski. Autor podpisał się jako pleban Zgórski.

Jocher 8719. Jagiell.

— Kazanie na pogrzebie P: Eufrozyny z Jordanow Kotkowskiey, niegdy P. Stanisława Kotkowskiego Sędziego ziemskiego Krakowskiego małżonki. Przez Hieronyma Juszynskiego, w Kościele Katedralnym Tarnowskim, Dnia 16 Stycznia Roku 1799 miane. B. w. m. dr. i roku. (Tarnów 1799). w 8ce, str. 36.

Przemowa do Angeli Hr. Stadnicki, Rosalii Jordanowy, Apollonii Mieroszewski, córek Zmarłej. Podpisał się pleban Podolski. Mówi iż był świadkiem przez kilka lat jej życia.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Kazanie na pogrzebie X. Jànowskiego Biskupa Tarnowskiego, w kościele katedralnym Tarnowskim. d. 7. Stycznia 1781. przez X. Juszyńskiego miane. w Krakowie, druk Jana Maja w 8ce.

— Groby Pòéma Originalne przez M. H. J. Kraków, Grebel 1788. (Druk zapowiedziany).

Porówn. Groby (1789).

— Rymy i proza. M... H... J... T. I. Skotopaski y Miłostki w Krakowie 1787. Kosztem y drukiem Ignacego Gröbla typografa y Bibliopoli J. K. Mci. w 8ce małej, str. 108.

Tom II. Skotopaski, miłostki, powiastki, liryki, mieszanki 1787. str. 90 i k. 2.

Tom III. Skotopaski y Miłostki. w Krakowie 1789. Kosztem y drukiem Ignacego Grebla typografa y Bibliopoli J. K. Mci. str. 93 i k. 1.

W T. I. Ign. Gröbel zaleca swój nakład. Każda sielanka w wierszu swywolnym kończy się domówieniem prozą. Znamię to wieku, że coś podobnego pisał i wydał ksiądz. Od str. 100 idzie prozą powieść Wieczorek.

Tom II zaczyna: Justyna poema z włoskiego. Pożegnanie ojczyzny (prozą i wierszem). Sen powieść, z rękopisma J. Balde S. J. Utarczka z Stationa Greczyna. Liryki Stesichorda do Wacł. H. Sierakowskiego. Żegluga z Propercyusza. Sny, myśl z Klaudyusza. Od str. 82: Życie Homera.

T. III. Szczodrobliwość do Tom. Michałow-

skiego. Do Jana K. Chodaniego o przyjaźni. Do Konst. F. poety oda. Myśl z Bellaja do Wenery. Żona, cień męża z Analiussa, Kończy zbiór: Do Lucyny.
W całem tem zbiorowisku kulawych rymów nie ma ani śladu współczesnych klęsk i narodowego bolu.
Akad. — Jagiell.

— ob. Gheraeds (Bunt w Antiochii 1792) — Karthago — Lipsius Just. (1789) — Zydoswaros.

Bent. Hist. lit. I. 448. II. 80. — Wiszniew. Hist. lit. I. 186. 96. — Lelewel Bibl. ks. I. 42. II. 31. — Roczn. Tow. krak. VII. 31. — Pamięt. Warss. 1802. T. VII. 215. — Pamięt. relig. moral. IX. 200. — Weteran Poznań. 1825. s. 422—38 — Łętowski Katolog. II. 97—8. — Mich. Gliszczyński w Gaz. Codz. 1860. N. 279. — Amb. Grabowski w Bibl. Warsz. 1861. T. 82, str. 470—4. — Encykl. Orgelbr. XIII. 560—63.

Juszyński Ludwik ob. Strena calendarium exhibens (1728).

Jutrobocensis ager ob. Eckhardus P. (1734).

Jutrzenka (In nomine Domini Amen:) Na pociechę strapionemu Narodowi Ludzkiemu, Na Augustyanskim Horyzoncie wschodząca, Nayswiętsza Panna Marya przy dorocznym Feście Consolationis stylem dyalogicznym z figurami starego Testamentu reprezentowana. A Jego Mości Panu P. Kazimierzowi Dąbrowskiemu Bachmagistrowi Zupp Wielickich Sekretarzowi J. K. M. osobliwemu Archiconfraterniey Cosolationis Beatissimae Virginis Mariae Dobrodzieiowi, od pomienionego Arcybractwa Dedykowana roku pańskiego 1700 dnia ... sierpnia. (B. w. m. dr.) w 4ce, k 4.
Warsz. Uniw.

— jasna ob. Czacki Aug. (1648).

Jutta P. (Vidua Prutena) ob. Baronius Mart. (1609) — Łoniewski Krzysztof (1617) — Szembek Fryderyk (Pomoc z nieba 1627, Przykład dziwny 1638).

JUVENALIS Junius. Junii Juvenalis Aquinatis Satirae Decem et sex, ad imitationem Aldini exemplaris Emendatae. Praeterea non multo pridem Cvrionis scholijs margini appositis, nunc uero satyrae cuilibet subnexis, illustratae, quae uiae brevis commētarij esse possunt. Hexastichon ad studiosum lectorem. Ut confert, vicijs purgatum carmen habere, Cum doctis scholijs sic iuuat usq; legi. Quo magis hunc moneo librū nunc esse legendū Quod careat mendis et niteat scholijs. Est tibi praeterea tanto hic magis autor amandus, Quanto plus alijs anteferendus erit. M. Benedictus faciebat Cracoviae M.D.XXIX. (Na końcu:) Excusum Cracoviae per Mathiam Scharffenbergk, expensis honesti viri Marci Scharffenberg bibliopolae ibidem. Anno ab hominum genere restituto 1529. 26 Maij. w 8ce, kart liczbow. 91.

Panzer VI. s 472. N. 201 podaje odmiennie ostatnią datę, bo MDXXVIIII. XXVI. Maij. Na kar. 89: Jos. Struthius Posnaniensis in Satyras Juvenalis. (wierszy 12). Juvenalis ad lectorem (czworowiersz). Michael VVrannus Dal. faciebat. Po Erracie ośmiowiersz podpisał F. Mymerus Leomontanus.
Jocher 335. Jagiell.

— Juvenalis Junii et Auli Persii Flacci Satyrae, Ex doctorum virorum emendatione. Cracoviae in Officina Christophori Schedelii Anno M.DCXLVII. (1647). w 12ce, kart 3, str. 1—113, kart 3, (Vita Persii per Joannem Britannicum). i od str. 113—135.

Satyry Persyusza zaczynają się po str. 112 z osobnym tytułem a po 3 kartach nlb. idzie strona 113.
Jocher 336. Jagiell. — Wileńs.

Juvenalis redivivus ob. Opaliński Krz. (1691).

JUVENEL de Carlencas Feliks (1679 † 12 kwiet. 1760). Historya nauk wyzwolonych przez JMć Pana Juvenel de Carlancas francuzkim językiem pisana, na polski przełożona ad usum Korpusu Kadetów J. K. Mci. w Warszawie nakładem towarzystwa Literatów w Polszcze ustanowionego w Drukarni Mitzlerowskiey 1766. w 8ce, kart 7, str. 540.

Tłumacz X. Górski S. J. który przy każdym rozdziale wymienił książki z polskiej literatury. Wyszło staraniem Xięcia Adama Czartoryskiego Gen. Z. Pod., który widocznie na przystósowanie tego dzieła do naszych stosunków wpływać musiał. Dzieło mylnie stronnicowane: po 288 idzie 290 po 295 idą strony 496, 497, 299.

Pierwsze to są zarysy literatury polskiej, jak n. p.: O rymotworcach na str. 90—92. O tragedyi w Polsce str. 183—185. O Komedyi s. 214-5. Od s. 274—277 o epigramatach w Polsce. O historykach od str. 483—527. O krasomowcach str. 337—356. Wartość autora z dawnej doby ocenianą być winna nietylko według stopnia dzisiejszej nauki, nietylko z dzisiejszego wyższego punktu widzenia, ale i według pojęć jakie mieli współcześni o autorze, według tego jak i o ile ci autorowie wywarli wpływ na wykształcenie społeczeństwa, jak i o ile byli czynnikami wybitnemi w postępie ogólnej cywilizacyi. Tem mierzy się wielkość zasługi w ogólnej pracy narodowej w przeszłości. Dlatego dzieła podobne jak Juvenal powinny być w rękach każdego zabierającego się do pisania naszej historyi literatury. Bez tego, zawsze wypada sąd jednostronny, bo rzucany ze stanowiska dzisiejszego wykształcenia umysłowego, gdy właściwie owoczesne wykształcenie jest miarodajnem do ocenienia zasług talentu na gruncie cywilizacyi w przeszłości wyrosłego. Te współczesne pojęcia ciekawe są w Carlencasie. — Dla tych, którzy z uporem silą się na dowody, iż uprawiano u nas scenę i dramat w przeszłości, mamy odpowiedź w Carlencasie (z r. 1766) w tych wyrazach:

„Na Teatrach Polskich, iako za przeszłego panowania tak za dawniejszych Francuscy tylko albo Niemieccy Komicy ukazywali się. Polskich zaś albo nieznano, albo na szkolnych tylko widziano salach, gdzie chłop, żyd, cygan, dyrektor błazeńskiemi żarty bez porządku, związku, nauki, bez początku y końca, à często bez rozumu, do śmiechu pobudzali. Słowem nie znano co iest prawdziwy smak Komedyi. Za panowania teraźnieyszego widzimy za otworzeniem Polskim Teatrum nowe otwieraiące się wrota wszystkim uczonym ludziom dla pokazania dowcipu swego. Kilkunastą laty przedtym X. Franciszek Bohomolec Jezuita pierwszy z Polaków napisał kilka Tomików Komedyi Polskich, które z tak powszechnym upodobaniem przyięte były, że po kilkakrotnym przedrukowaniu, ieszcze ie publicum mieć w druku żąda. Temu Polskiemu Molierowi winne Teatrum Polskie poprawę swoię. On albowiem pierwszy w narodzie swym pisał podług reguł komedye y wdarł się, jak mówi o sobie Kochanowski, na skałę pięknej Kalliopy. Gdzie ieszcze nie widać było Polskiey stopy. Temi zaś czasy naygodniejsze nawet Osoby mają sobie za honor z dziełami swymi komicznymi na publicznym się pokazać Teatrum, co iuż nieraz z powszechnym wszystkich ukontentowaniem widzieć się dało". To alluzya do A. Czartoryskiego.

Jocher 2141.
Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

JUVENCIUS (Jouvancy) Józef (ur. 1643 † 29 maja 1719 w Rzymie). Novus candidatus Rhetoricae, auctus, emendatus et perpolitus. Brunsberg 1735. w 8ce, str. 268 i kart 14.

Warsz. Uniw.

— Toż: ... Lublini, typis Collegii Soc. Jesu anno 1746. w 8ce.

— Toż: ... Calisii 1753.

Brown, str. 486.

— Novus candidatus rhetoricae, auctus, emendatus et perpolitus, elementa et praecepta rhetoricae omnia, Aphthonii Progymnasmata, plurium Ciceronis orationum synopsin et epistolae scribendae modum, facili, brevique methodo studiosis eloquentiae candidatis exhibens, authore R. P. Josepho Juvencio è Societate Jesu, Editio post italicam, gallicam, germanicam et hungaricam, tertia emendatior in Polonia. Posnaniae typis S. R. M. Clari Collegii Societatis Jesu anno Domini 1753. w 12ce, str. 409 i Petri Joannis Perpiniani ad Romanam juventutem de avita dicendi laude recuperanda, Oratio XI (od ark. S_2 do T_5), kart nlb. 16 i Index k. 6.

Mieści 7 części. P. II str. 49. III s. 87. P. IV s. 156. P. V s. 191. P. VI s. 325. Pars VII s. 397. Pars VI ma: Synopsis selectarum Ciceronis orationum.

Katalog bibl. kijows. podaje z błędną datą 1743.

Drohob. — Jagiell. — Kijows. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Toż: ... Brunsbergae A. 1755. typis Coll. S. J. w 8ce.

Łukaszew. Hist. szkół I. 278.

Wileńs.

— Historia prześladowania wiary Chrześciańskiey w Japonii w dzieiách Towárzystwa Jezusowego od Józefa Juwenciusza tegoż zakonu kápłaná po łacinie opisana na polski ięzyk przez X. Franciszka Rzepnickiego Societatis Jesu przełożona z dozwoleniem Stárszych do druku podana 1763. W drukarni Poznańskiey Societatis Jesu. w 8ce, kart 15, str. 203 i k. 4. (Z ryciną herbu na osobnej kartce).

Dedykacya do Zofii z Czarnkowskich Radzewskiej Podkomorzynej Poznańskiej. Od str. 191 dodane: Życie Wielebnego Xiędza Wojciecha Męcińskiego Polaka S. J. Męczennika Japońskiego. Jest w dedykacyi nieco genealogii Radzewskich i Czarnkowskich; powinowactwo z Męcińskiemi i Maryą Leszczyńską królową.

Jocher 8168 *a*, *b* ma dwie daty 1763 i 1769. Druga data nie udowodniona. — Pamięt. relig. moral. T. 27. s. 152—167.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Institutiones poeticae et Rhetoricae, Auctore R. P. Josepho Juvencio Societatis Jesu, Ad usum Gymnasiorum ejusdem Societatis. Editio prima in Litvania. Vilnae typis S. R. M. Academ. Soc. Jesu 1752. w 12ce, k. 1, str. 142, kart 2 (Institutionum poeticarum liber), stron 431 i Index k. 6 (Institutionum Rhetoricarum Pars).

Kończy dzieło Pars VII: De modo scribendae epistolae.

Na odwrocie tytułu: Ad lectorem, gdzie powiedziano: Institutiones poeticas ad exemplar Venetum, Rhetoricas ad exemplar Posnaniense (quod auctum et accuratum 1743 prodiit) conformavimus Praeterea in parte 7. de modo scribendae epistolae formulas varias ex libello Buchleri (Thesaurus conscribendarum epistolarum) adijcimus.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż: .... Editio II in Litvania. Vilnae, typ. Academ. 1757. w 12ce, str. 431.

Krasz. Wilno IV.

— Institutiones poeticae et rhetoricae, auctore R. P. Josepho Juvencio Soc. Jesu ad usum Gymnasiorum ejusdem Societatis. Editio 3tia in Lituania. Vilnae typis S. R. M. et R. Academ. Soc. Jesu Anno 1766. w 12ce, 139 stron.

Akad.

— Institutiones poëticae, ad usum gymnasiorum. Brunsbergae 1754. w 8ce.

Kijows.

— Toż: ... auctore S. Josepho Juvencio è Societate Jesu. Reimpressae Lublinii. Typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu MDCCLV. (1755). w 8ce, k. 1, str. 114 i Index k. 2.

Ark. *A* pod *ic*, *B* pod *l*, *C* pod *ien*, *D* pod *at*, *E* pod *at*, *F* pod *u*.

— Tenże tytuł:... Reimpressae Lublinii Typis S. R. M. Colleg: Soc: Jesu 1757. w 8ce, str. 114.

Dzików. — Ossol.

— Tenże tytuł:... Reimpressae Lublini Anno 1758. w 8ce, str. 114.

Ossol.

— Toż: ... Reimpressae Posnaniae, Typis Clari Collegii Soc. J. Anno Domini 1759. w 8ce, str. 144 i k. 1 nlb.

Kustosze wypadają: *A*, pod *qui*, *B* pod *on*, *C* pod *O*, *D* pod *uae*, *E* pod *um*, *F* pod *st*, *G* pod *sa*.

Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

— Tenże tytuł:... Denuo Impressae Leopoli. Typis Academ: Colleg: Soc: Jesu Anno Domini 1763. w 8ce, kart 3 nlb., str. 134.

Łukaszew. Hist. szkół I. 283 podaje treść.

Ossol.

— Magistris Scholarum inferiorum Societatis Jesu De ratione discendi et docendi ex decreto Congregat: Generalis XIV. Auctore Josepho Juventio Soc. Jesu. Florentiae MDCIII. Reimpressum Varsaviae In typographia Coll. Varsav. Soc. Jesu S. R. M. et Reipublicae. w 8ce, str. 224 i nlb. k. 3.

Reimprimatur bez daty udzielił Ant. Grzegorzewski in eccles. cath. Posnan. Archid. Vicarius officialis Varsaviensis. Wszystkie approbaty (siedem) na końcu, są obce i z datą 1703, lecz ten druk jest znacznie późniejszy.

Jocher 1228 *b*.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wilno.

— Toż: ... auctore Josepho Juventio S. J. Reimpressum Lublini typis Collegii Societatis Jesu S. R. M. Anno Domini 1746. w 8ce, k. 4, str. 175 i k. 1.

Ostatnia str. jest właściwie 173. Caput I: De linguarum cognitione. Caput II: De discipulorum eruditione (str. 103). Caput III: Praecipua quaedam bene docendi praesidia (str. 154).

Jocher 1228 *a*.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Joanni III. Dei gratiâ Regi Poloniae, Magno Duci Lithuaniae, Russiae. Prussiae, Mazoviae, Volhiniae, Podoliae, Samogitiae, Livoniae, Inflandiae, Czerniechoviae etc. Munera oblata ineunte anno M.DC.LXXXVII. (1687). (Na końcu:) Josephus de Jouvancy Societatis Jesu Lutetiae Parisiorum kal.

Januar. anno M.DC.LXXXVII. (1687). in regio Ludovici Magni Collegio Parisiis e typografia Gabrielis Martini, typographi et bibliopole Parisiensis, via Jacobeâ, ad Solem aureum M.DC.LXXXVII. (1687). fol., str. 18. (W tekscie 8 rytowanych winiet).

Jest tu ośm poezyi miar rozmaitych na cześć Króla Jana III., Maryi Kazimiry, i Jakuba, nazwane Munera, z których każda ma oddzielny nadpis i piękną winietę. Ryciny mają podpis rytownika: P. Seuin Inv. Vermeulen fecit.

— ob. Bartoli D. (Compendia) — Horatius (Carmina 1772).

Sommervogel T. IV. s. 836.

Juvenis Angelicus S. Aloysius Gonzaga In exemplum recte vivendi propositus Per aliquas considerationes precationes regulasque & exempla Virtutum. Ad celebrandas majore cum fructu sex Dominicas, in honorem ejusdem Sancti consecratas. Opere primum in Italicâ lingvâ editô à quodam Religioso ex Societate Jesu. Nunc vero in Latinum idioma translato. Habeò claritatem ad turbas & honorèm apud Seniores Juvenis. Sapient. 8. V. 10. Typis Coll. Calissiensis Societatis Jesu 1741. w 16ce, str. 184.

Dzieli się na Consideratio Dominicae I—VI. Consid. I. Exemplar compactionis (str. 16). II. Exemplar vitae severioris (s. 36). III. Exemplar munditiae (s. 56). IV. Animi purissimi (s. 76). V. Amoris erga proximum (s. 103). VI. Amoris erga Deum (s. 125). Consideratio pro festo S. Alojsii (s 149). Kończy: Oremus (na str. 183).

Jagiell.

— Tenże tytuł:... Nunc vero in latinum idioma translato. Habeo claritatem ad turbas et honorem apud Seniores Juvenis. Sapient. 8. V. 10. Typis Calis. Coll. Soc. Jesu 1748. w 12ce, str. 180. Ossol.

Ob. Alojzy (Bibliogr. XII. 122).

(Juventus). Quod felix faustumque sit. Juventus Gymnasii Academici Leopoliensis in Classes tributa. Leopoli 1791. Ossol.

— Toż: ... Leopoli 1792.

— Toż: ... Leopoli 1793.

— Toż: ... Classes tributa. Anni Scholastici exeuntis XV. Julij Anno 1794. w 4ce, kart nlb. 7. Ossol.

— Toż: ... 1795. w 4ce. Ossol.

— Toż: ... 1796. w 4ce. Ossol.

— Toż: ... 1797. w 4ce. Ossol.

— Toż: ... 1798. w 4ce. Ossol.

— Toż: ... in classes tributa ex meritis, anni Scholastici mense quinto die XXI. Februarii anno MDCCXCIX. w 4ce. Ossol.

— Gymnasii Premyslensis, Quo tam promeruerat Classem in publico tentamine ultimo propulgatur die 8 Septembr. 1785. Premisliae, typis Antonii Matyaszowski Episcopal. Typogr. utriusque Ritus. 1785. w 4ce, k. 2. Ossol.

— (Sancta) divi Joannis Francisci Regis Societatis Jesu Confessoris, Philosophiae Suis Laureis Adolescenti pro Patrocinio, Nobilissimae verò Juventuti, Minimae Congregationis Posnaniensis pro Exemplo Assumpta ac Dedicata Annò Infantis Dei MDCCXXXVIII. Posnaniae Typîs Clari Collegii Societatis Jesu. (1738). w 8ce, k. 12 nlb. i 1 ryc.

Rycina przed tytułem: S. J. F. Regis, nauczający dzieci, z podpisem Strachowsky sculp.

Na odwrocie tytułu herb i wiersz in stemma Minimae Congregationis Praefecti. Dedykacya: Sodalibus, których spis podany. Śród nich Assystenci: Ign. Twardowski, Ad. Zakrzewski. Sekretarze: Telesfor Malczewski, Łuk. Gorecki. Praefectus Oratorii: Andr. Malechowski. Między Sodalisami są: Józef Łojko, Chłapowski, Chwałkowski, Niegolewski, Biskupski i inni. Po Praefatio idą Theses ex universa philosophia rationali (I—XIX). Od karty 5-tej od ark. A idzie: Sancta juventus Divi Joannis Regis Ante impressum Societatis Jesu, pientissime in saeculo peracta, desumpta ex vita illius à Boneto S. J. edita.

Jagiell.

— ob. Aristotoles (1532) — Coxus Leonard (Libellus de erudienda 1526) — Gratulationes (studiosa 1593) — Marescotto G. (sidus 1668) — Opaliński And. (gratulatur 1608) — Skarbek Joann. (Thesaurus orbis 1743) — Stęplow-

ski Kazim. (Methodus 1763) — Zamojski Joan. (Memoriae 1619).

(Juzap S.) Kniga Juzapa S. apey wisokias Bractwas be pradzios iszspausta apey metus. Wilno 1749.

Kraszews. Wilno IV.

Iwan Wojewoda ob. Paprocki (1578).

(Iwan Wasilewicz Car). Apologia pro Joanne Basilide II Magno duce Moscoviae tyrannidis vulgo insimulato. Viennae Austriae 1711. w 4ce, str. 74.

— ob. Acxtelmeier (1698) — Batory Stef. (Literae 1581) — Guagnin (Historien 1582) — Hermann Dan. (Stephaneis 1582) — Hosius Stanislaus (1590. 1602 1786) — Łasicki — Müller (1629) — Niemcewicz J. Ursyn — Oderborn Paul (1585) — Possevinus (1586) — Tyrenney (Moscovit. 1582) — Widekind Johann (Historia belli 1672) — Wolf Samuel (Stephani I 1583) — Zeitungen (Eigentliche 1582).

IWAN Car. Manifest Jana III Imperatora y Samodzierżca Wszystkiey Rossyi. [Na manifeście data:] drukowany przy Senacie die 10 Novembris 1740). folio, 1 arkusz.

Odbiera regencyą Ernestowi Janowi Bironowi Xciu Kurlandzkiemu, a naznacza ją Annie matce swej. Oryginał podpisany przez Synod 9. Nov. 1740 r.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

— ob. Mauvillon Mercier (Historya 1789).

IWANSICS Jan z Komaroma, (Iwanchich) (1722 † 1782). Institutiones Logicae, in usum discipulorum, conscriptae a R. P. Joanne Ivancsisc (sic) Societatis Jesu, Philosophiae Doctore, Eiusdemque in Universitate Tyrnaviensi Professore Publico ordinario Tyrnaviae primum Anno MDCCLXIII. secundis dein Typis Sacrae Regiae Majestatis, Coll: Soc: Jesu Calissii Anno Domini MDCCLXIX (1769). w 4ce, k. 1, str. 228 i k. 2.

Brown Bibl. 486.

Kijows. — Kłodaws.

— Institutiones Metaphysicae in usum discipulorum conscriptae a R. P. Joanne Ivancsisc Societatis Jesu Sacerdote, Philosophiae Doctore ejusdemque in universitate Tyrnaviensi Professore Publico Ordinario. Tyrnaviae primum anno 1763, secundis dein typis Sac. R. Maj. Soc. Jesu Calisii Anno Domini 1769. w 4ce, str. 465 i kart 4 nlb.

Warsz. Uniw.

IVANCIUS Petrus. Theoremata metheorologica quae 1669 subiicit ..... Elbinga-Prussus. Thorunii impr. Joh. Caepselius Gymn. typ. w 4ce, sygn B_3

Czartor.

(Iwangorodt). Copia, warhaftige, des Schreibens an d. K. Schwed. Stathalter zu Rewel von d. Russ. Woiwoden auf Iwangorodt. Ob. Copia (1606).

IWANICKI Józef J. J. (urodz. 18 marca 1744, † 1830 r.). Krótkie zebranie zarzutów ciekawych o rzeczach tego świata pod zmysły nam podpadających y ie zadziwiających. Ku pożytkowi młodzi zwięzłemi odpowiedziami ułatwione y ná widok powszechny Przez Xiędza Josefa Iwanickiego, Professora w Szkołach Przemyskich wydane. w Berdyczowie, w Drukarni Fortecy N. Maryi Panny zá przywileiem J. K. Mci Roku 1777. w 8ce, k. 5, s. 152 i k. 10.

Przypis Aleksandrowi Morskiemu podkom. przemysk. i Ludwice z Trembińskich Morskiej.

Na początku umieścił rozdział: Zarzuty przez rozmowę Domatora z Szkoł publicznych młodzią. O prywatnym w domu i publicznym w szkołach wychowaniu młodzieńca (s. 1- 19). Dalej idą pytania i odpowiedzi: O świecie, człowieku, ziemi. Kończy: o gwiazdach i planetach.

Dzienn. Wileńs. 1819. II. 314. — Żebraw. Bibliogr. 448. — Brown. Bibliot. 201.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

Iwanicki Kazimierz ob. Lewicki X. Felician (Pełnia żalów 1747).

IWANICKI Konstanty Kanonik Łucki. Kolumna dwoista nád grobem Jego Mci P. Konstantego z Obor Oborskiego, Łowczego Czerskiego, Dworzáninà Pokoiowego J. K. M. w kościele Worowskim. Przez W. P. Konstantego na Iwanicach Iwanickiego, Kánoniká Łuckiego, Káznodzieię Ordinariynego Naiaśnieyszego Karola, Ferdinandá Krolewicá

Polskiego y Szwedzkiego, Biskupá Płockiego y Wrocłáwskiego, Xiążęćia Opolskiego y Ráciborskiego wystawiona, Anno Domini 1649, die 13 Maij. Cum Licentia Superiorum. W Warszawie w Drukárniey Piotra Elerta J. K. M. typográphá 1649. w 4ce, k. 2, str. 20.

Przypis Zygmuntowi na Czyżowie Czyżowskiemu kaszt. płock. i warsz.

Branic — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Laska nadworna koronna ná pogrzebie Jaśnie Wielmożnego Jego Mci Páná P. Adama z Kazanowa Kazanowskiego, Marszałka Nadwornego Koronnego Borysowskiego, Soleckiego, Kozienickiego, Nowotárskiego, Bielskiego, Wareckiego, etc. etc Starosty W Warszawie w kośćiele S. Janá. Przez W. X. Konstantego na Iwanicach Iwanickiego Kanonika Łuckiego, kaznodzieię ordynariynego Naiaśnieyszego Karola Ferdynanda królewicá Polskiego y Szwedzkiego, Biskupa Płockiego y Wrocławskiego, Xiążęciá Opolskiego y Raciborskiego podniesiona, Anno Domini 1650 die 13 Januarij. Nazaiutrz po dokończeniu Seymu. W Warszawie, w drukárniey Piotra Elerta J. K. M. typográphá. w 4ce, kart 2 nlb. i 27 stron. (Druk gocki).

Autor przypisał prozą Elżbiecie Słuszczance Kazanowskiej żonie zmarłego. W kazaniu samem są niektóre szczegóły do życia Marszałka. Kazanie jest z tekstu: Extendit manum. Język popsuty makaronizmami.

Akad. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Odmienne niestatku w rzeczach potocznych koło, zdawna od Fortuny zbudowane, a teraz przez Konstantego Iwanickiego Sacrae Th. S. Do druku podane, w Krakowie w drukarni Marcina Filipowskiego Roku Panskiego 1635. w 4ce, kart 11.

Przypisał Jerzemu Hulewiczowi podkom. To koło fortuny zawiera się w tem zdaniu, wierszami rozszerzonym: Pax facit divitias, divitiae superbiam, superbia contumeliam, contumelia iram, ira rixas, rixae bellum, bellum paupertatem, paupertas humilitatem, humilitas concordiam, concordia pacem. Tak więc rzeczy nieustannie tym kołem się toczą.

Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— ob. Łysakowski Abrah. (Laurus 1637).

Chłędows. Spis 22. — Załus. Bibl. poet. — Maciej. Piśm. III. 773. — Encykl. pow. XII. 735.

Iwanicki Konstanty II. ob. Swieżawski Tad. (Prawdy 1779).

IWANICKI Makary. Pożegnanie trybunału Koronnego przez Makarego Iwanickiego, sędzica ziemskiego Włodzimirskiego imieniem prześwietney palestry dn. 20 grudnia roku 1783 w Lublinie miane. (B. m. dr. i r. Bez osob. tytułu). folio, k. 2.

Jest tu pochwała Józ. Korytowskiego Prezydenta i Leona Mar. Swiejkowskiego Marszałka. Jagiell.

— ob. Barański Al. (1779).

IWANICKI Paulus. Institutio Politica C. Cornelii Taciti verbis, Opera Pauli de Ivanicze Iwanicki Equitis Poloni, Concinata. Lugduni Batavorum, apud Franciscum Hegerum 1641. w 12ce, kart 7, str. 123 i k. 2. Ossol.

— Tenże tytuł: ... Lugduni Batavorum, apud Franciscum Moiaerdum MDC.XLVIII. (1648). w 12ce, k. 3, str. 112.

Mieści 3 księgi. Pierwszej Rozdz. I: De unius imperio. IIgiej Rozdz. I; De matrimonio. IIIciej Rozdz I: De officio subditorum. Rozdz. 19: De fama principis.

Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Popiel.

— Toż: ... Lugduni Bat., Daw. Lopez de Haro, 1648. w 16ce.

Obadwa są jedną edycyą, tylko nazwiska wydawców odmienne.

— Toż: ... Editio secunda. Hamburgi impensis Nicolai Pauschordi Bibliopolae literis Georgii Rebenlini Anno 1665. w 12ce, k. 4, str. 145 i k. 1.

Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż: ... concinnata, editio secunda. Hamburgi, impensis Nicolai Pauschardi, literis Georgi Rebenlini 1669. w 12ce.

Ciampi Bibliogr. Nr. 39.

— Toż, tenże tytuł: ... Ultrajecti. 1728.

— Toż: ... concinnata. Olim impressa Lugduni Batavorum, Anno 1648

Nunc vero cura Josephi Budzisz Wójcicki Secretarij S. R. M. Iteratis typis correctius mandata 1746. Supraslii in Coenobio PP. Basilianorum. w 4ce, k. 4, str. 84 i index k. 1.

Dziennik Warsz. 1827. T. 9, s. 252. Jagiell. — Krasińs. — Wilno.

— Maximes politiques. A Bruxelles, 1757. w 8ce. Ossol.

— ob. Comitia (1769).

IWANICKI Podstarości. [Wiersze]. Zatracone. Przeciw katolikom w XVIII w. Wiszniews. VII. 187.

IWANICKI Stanisław. Wiersz polski w dzień doroczny koronacyi Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta króla polskiego, Wielkiego księcia litewskiego po szczęśliwem i cudownem zachowaniu go od śmierci okrutney uknowaney od zbuntowanych r. 1771 dnia 25 listopada 1771. w 4ce. Branic. — Krasińs.

Iwanowicz Dymitr ob. Jurkowski Jan (1605) — Paszkowski Marcin (1608) — Pieśni (1606) — Żabczyc Jan (Mars 1605).

Iwanowicz Fiedor ob. Wereszczyński Józef (Pobudka na Jego Cesarską miłość 1594).

Ivanovicensis Martinus ob. Herbest Jan (1567).

Iwanowna Anna ob. Apollo (1736) — Kowalewski Celestyn (1740).

IWANOWSKI. Accessorium z strony W. Iwanowskiego Starościca Mińskiego, przeciwko JW. Panu Ignacemu Iwanowskiemu, Sądowemu Miń. Staroście. Bez m. dr. (1775). folio, 1 ark. dr. Jagiell.

(IWANOWSCY Maryanna, Ignacy, Józef, Teresa). Sprawa WW. JPP. Maryanny z Woyniłowiczów Staróściny Mińskiey matki, Ignacego y Józefa synów, Teressy córki Iwanowskich małoletnich z dokładem opiekunów z W. JPP. Ignacym y Teonillą z Iliniczów Iwanowskiemi Sttami Piń. oraz W J. Panem Marcinem Wańkowiczem, Rotm. Miń. J. Panami Jerzym Bratem, Wiktorya siostrą Pohoskimi. Bez m. dr. (1776). folio, 1 karta.

— Rezolucya od JW. Iwanowskiego Starosty Miń. Przeciwko W. Iwanowskiey Starościcowey Mińskiey opinią kontrawencyi dekretowi oczewistemu trybunalskiemu na JW. Starościę perswadującey. B. m. dr. (1776). folio, karta 1. Jagiell.

(Iwanowski Józef). Corona scientiarum in avitis decoribus per connubii nexum colligatis Jos. Iwanowski, subdapiferidae Wilkomiriensis, necnon Mariannae Zyzemska, notaridis Minscensis, celebrata et dedicata a juventute Athenaei Minscensi Soc. Jesu. Vilnae 1729. folio, kart 12.

(Iwanowski Josephus Rogala). Haeres immortalium decorum clarissimi Sanguinis Purpura Ornatissimus, Thesauris Virtutum & copiâ meritorum ditissimus, Perillustris Magnificus Dominus, Dominus Josephus Rogala Iwanowski, Capitaneus Minscensis, et castri praefectus, ejusdem Palatinatus, sub aditum Capitaneae Jurisdictionis aequè in corda addictissima ac in urbem suo juri deditissimam admissus, atque panegyrico applausu salutatus ab obligatissimo Suo honori collegio Minscensi Societatis Jesu. Anno ab ingressu in substantiam carnis Haeredis Caeli 1746. Vilnae, typis S. R. M. Academicis Societatis Jesu. fol., k. 15 nlb. (ark. A—H).

Zarazem z osobnym tytułem:

Wieczność sławy na wieczystych dobrach cnoćie y honorze Wielmożney Jeymości Pani z Kniażiow Zyzemskich Maryanny Iwanowskiey staróściny Mińskiey, oyczystym rytmem od obligowanego wiecznie, wielkiemu imieniowi Collegium Mińskiego Societatis Jesu przyznana roku Pańskiego 1746. W Wilnie w drukarni J. K. M. Akademickiey Societatis Jesu. fol. k. 4 nlb.

Wiersz panegiryczny zaczynający się: Nie długo czasów iest u nas statywa. Bystrey powodzi impetem upływa Lata, godziny, kwadranse. Maią swoie ordynanse. Dni nakręcaiąc na swe kołowroty. Słońce, leniwy czas bierze w obroty. Rządzi, władnie, dysponuie. Alternatą czas miarkuie. Jagiell.

IWANOWSKI Ksiądz. Exhorta na pogrzebie Franciszka Czackiego strażnika

w. kor. w kościele farnym poryckim miana przez Ks. Iwanowskiego proboszcza. Poczajów, 1787. w 8ce.

Drohob.

Iwanowski Adalbert ob. Kędzierski Stan. (Poemata 1607).

— **Iwanowski** kościół ob. Bodurkiewicz Kaz. (Korona 1752).

Iwańska Eleonora z Olszowskich ob. Brzeziński Mich. X. (Złote żniwo 1753).

(Iwański Jan). Neomenia albo nastanie nowego mistycznego xiężyca Dominika Świętego Patriarchy Zakonu Kaznodzieyskiego, przy wprowadzeniu iego Conterfectu z obrazu Suryańskiego, wielą łask bożych uprzywileiowanego do kościoła Oyców Dominikanów fundacyey Odrowązowskiey Conwentu Samborskiego, za staraniem y pracą przewieleb. w Chrystusie Oyca Jana z Brzezia Lanckorońskiego, pomienionego Conwentu czułego Przeora, pokazane kazaniem przez Xiędza Jana Iwańskiego Commendarza y kaznodzieie farnego Samborskiego. Roku 1646 d. 5 Sierpnia. Z dozwoleniem starszych. We Lwowie. w drukarni Coll. Soc. Jesu, u Sebastyana Nowogorskiego J. M. X. Arcybiskupa typogr. w 4ce, str. 15.

Przypis Janowi z Brzezia Lanckorońskiemu przeorowi tegoż zakonu.

Maciej. Piśmienn. III. 857.

Branic. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

Iwanski Jan ob. Milewicz Ant. (Ara 1748).

Iwański Joannes Sylwester ob. Sewerynowicz Jan Chryzostom (Raritas 1755) — Żołędziowski Antoni (Debitum 1736).

Iwański Józef de Iwanice ob. Rychlewski J. (grande argumentum 1744).

Iwański Józef Antoni ob. Łukaszkiewicz Mat. Mich. (Desiderium 1727).

Iwański Josephus Constantinus ob. Barański Alexander (1779).

IWAŃSKI Mikołaj Michał, Professor wymowy w szkołach Nowodworskich. Argumentum à pari eruditae virtutis et laureati honoris in perillustribus et reverendissimis Dominis D. M. Josepho Valentino in Magna Paczoski Paczoski J. U. professore, Canonico Camenecensi, Scholastico Zamoscensi, praeposito Tarnogrodensi, prothonotario Apostolico, D. M. Antonio Stanislao Gorski, J. U. Professore, insignis Collegiatae Zamoscensis Canonico, praeposito et Decano Turobinensi, Prothonotario Apostolico, dum in alma Universitate Cracoviensi juris utriusque Doctores per Magnificum, perillustrem et admodum Reverendum Dominum D. M. Adalbertum Miciński J. U. Doctorem et professorem, Ecclesiarum Collegiatae SS. OO. Cracov: Custodem, parochialis in Luborzyca Curatum, Studii Generalis almae Universitatis Cracoviensis vigilantissimum Rectorem, in magna illustrium hospitum Corona, ritu solenni renuntiarentur a M. Nicolao Iwanski philos. Doct. et prof. Collega Minore in vim gratulatorii applausus demonstratum Anno Domini 1744, die 22 mensis Octobris. Cracoviae typis Collegii Majoris Universitatis. folio, 7 kart nlb.

Jestto wierszem nakamiennym panegiryk bez treści.

Dnia 7 Listopada 1726, został w Akad. krak. ogłoszony przez Michała Rembeckiego bakałarzem nauk wyzwolonych i filozofii.

Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— Mercurius in fabula verus, Christus Salvator. Scenico apparatu per illustrissimam Scholae Gramatices juventutem spectante magnorum hospitum frequentia, in classibus Novodworscianis demonstratus. Anno Domini 1733 die 31 Martij. Cracoviae typis Universitatis. fol. k. 6.

Dedykacya Stan. et Jos. Lubomirsciis Palatinidis. Obejmuje Argument sztuki po łacinie i po polsku. Kończy argument Genius. Między aktami Intermedia.

Dzików — Jagiell.

— Propositio aeternae veritatis Divus Thomas Aqninus doctor angelicus, recurrente annua suae festivitatis die, in basilica Sanctissimae Triados, celeberimi conventus Cracoviensis ordinis praedicatorum, nobilissimae Màgnorum hospitum Coronae, a M. Nicolao Mi-

chaele Iwański philosophiae doctore in classibus Novodworscianis rhethorices professore, argumento oratorio repraesentatus. Anno, quo 2Xp 4s 53t 52r5m Sil5it4r d2 Cr5c2 p2nd2ns, 1737. die Mirt33. Cracoviae typis Collegij Majoris Universitatis Cracoviensis. folio, 11 arkuszy (sign. L_1).

Na odwr. str. tyt. herb Petryczynów a pod nim 4 w. łac.; przypisał autor prozą Janowi Bogusławowi z Petryczyna Petryczynowi Stolnikowi połockiemu, gdzie zamieścił wywód ich rodu. Oratio miana w uroczystość Tomasza z Akwinu. Oratio zaczyna się: Crescente provectioribus cum annos orbis sapientia.

Ob. Jaguściński Dyon.
Jocher 5457.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Warss. Uniw.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio logica. De natura logicae. Ex libro Imo, Posteriorum, Cap. 3tio & 2do. Phys. Cap. 2do & Imo. Metaph. tex 8vo desumpta. Sub felicissimo regimine Magnifici, Perillustris, et Admodúm Reverendi Domini, D. M. Casimiri Pałaszowski, Sacrae Theologiae Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum; Collegiatarum Sancti Floriani Clepardiae ad Cracoviam Canonici, Cureloviensis Decani, Parochialium S. Stephani Cracoviae Praepositi, in Czerniechow Curati, Studij Generalis Universitatis Cracoviensis Vigilantissimi Rectoris. Per M. Nicolaum Iwański, Philosophiae Doctorem & Professorem. Pro loco in Collegio Minori obtinendo publicè ad disputandum in peraugusto CC. DD. Theologorum Lectorio proposita. Annô Domini 1741. Die 3 Martij. Cracoviae Typis Universitatis. folio, kart nlb. 2. Jagiell.

— In nomine Domini Amen. Quaestio de natura et objecto metaphysicae, ex libro 6to, Metaphysicorum tex. 8vo et sequentibus desumpta, et sub regimine Magnifici Perillustris et admodum Reverendi Domini D. M. Stanislai Philipowicz Sacrae Theologiae Doctoris ac Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum Collegiatarum; Sancti Floriani, ad Cracoviam Decani, Cureloviensis Scholastici Parochialium Premykoviensis Praepositi, Igołomiensis Curati, Contubernij Starnigeliani et Alumnatus Roszczeviani Provisoris, Studii Generalis Univ: Cracoviensis Rectoris a M. Nicolao Iwański Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore in Zebrzydowice Praeposito. Pro loco in Collegio Majori obtinendo, publice ad disputandum in Peraug: CC. DD. Theologorum Lectorio proposita. Anno Dni 1748. Die 20 Mensis Septembris. Cracoviae typis Collegii Majoris (1748). fol., kart 2. Jagiell.

— ob. Krzanowski Ant. M. (Kawaler 1727) — Pohorecki Franciszek (Coronae 1749) — Wąż Karol (Concentus 1726).

Iwański Piotr ob. Iwo Sw. (Introdukcya 1746).

Iwański Stefan ob. Wałkowicz Woj. (Quaestio 1649).

(Iwaszkiewicz Franciszek). Sprawa WW. JPP. Franciszka Iwaszkiewicza Podst. Tomasza Grzymały Sędz. Pawła Zawiszy Pisarza Urzędników Grodz. Ptu Wołkow. z W. JP. Ignacym Soroką Straźnikow. Wołkow. (r. 1786). folio, str. 4. Jagiell.

— Pas wolny (1761) — Krzyżanowski Andr. (Sprawa 1790).

Iwaszkiewiczowa Zofia z Turczynowiczów ob. Pas (1761).

Iwaszkowa Helena z Studzińskich ob. Lewicki Gymn. (Kazanie 1772).

IWIŃSKI Piotr. Uranoscopia quam sub auspicatissima archipraesulatus initia illustrissimi ac Rndmi Dni Joannis Wężyk archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, Regni Poloniae primatis, ac primi principis Studiosa Carncoviani Societatis Jesu Collegii juventus ad utrumq; coeli cardinem benigna quatuor Serpentum astrothesia suspexit observavit ac debito gratulationis obsequio prosecuta est. Calissii Anno Dni 1627 in officina Alberti Gedelii archiepiscopalis typographi. folio, 12 ark.

Cały panegiryk w pięknych drzeworytowych oblamkach. Na drugiej karcie jest wyrobiony herb Wąż na blasze ryty z pięknemi do koła emblematami. Przemowę prozą do Prymasa podpisał Piotr Iwiński, pe-

czem wszyscy uczniowie szkoły kaliskiej składali swe powinszowania wierszem Prymasowi.
Szczegółów do życiorysu Wężyka niema.
Warsz. Uniw.

— ob. Firlej Henryk (Leopardus 1624) — Wężyk Jan.

(Iwo Św.). Introdukcya S. Iwona do serca ludzkiego przy solennym obrazu Jego do kościoła WW. OO. Bernardynów Ostrzeszewskich wprowadzeniu, panegyrycznym ogłoszona kazaniem a Wielmożnemu JMci Panu Piotrowi Iwańskiemu Stolnikowi piotrkowskiemu od tychże WW. OO. Bernardynów przy wielkiey auditora frequencyi dedykowana roku M.D.CCXLVI. (1746). die 2da August. W Wrocławiu w drukarni Akademickiey Colleg. Soc. Jesu. folio, 3 ark.
Na odwr. str. tyt. herb (na blasze) Jastrzębiec. Przypis prozą temuż Iwańskiemu.
Akad.

— Kondycye Abo Reguły, Bractwu S. Iwona Służące przez OO. Franciszkanow Konwentu S. Krzyża. [Brak tyt.]. w 8ce.

— Nabożeństwo do Swiętego Iwona Patrona y Obrońcy Sierot y Ubogich ku pomnożeniu czci do niego z rozkazu J. O. Jmci Pana Adama z Granowa Sieniawskiego Kasztelana do druku podane. Lwów, w drukar. Coll. S. Jesu 1719. w 8ce, kart nlb. 44.
Krasińs.

— Toż:... y Obrońcy sierot y ubogich. R. P. 1727. w Kaliszu w drukarni Koll. S. Jesu. w 8ce.
Jocher 6891.

— Nabożeństwo do Św. Iwona Hielocyusza Trzeciego Zakonu S. O. Franciszka .... przedrukowane, prześwietney J. O. Trybunału Koronnego Palestrze przypisane. Lwów, w Drukarni Bractwa S. S. S. Tróycy. (1765). w 8ce, kart 40.
Krasińs.

— Palestra różnego nabożeństwa do S. Iwona prawnych y prawuiących się ludzi, mianowicie ubogich y sierót, osobliwego patrona albo konfraternia pod Imieniem tegoż Swiętego założona od naywyższego Chrystusowego Namiestnika Benedykta XIII ubogacona ... roku pańskiego 1738. w Warszawie, w drukarni J. K. Mści y Rzpltey Colleg. Schol. Piarum. w 12ce, str. 80.
Warsz. Uniw.

— Palaestra devotionis erga S. Ivonem judicum et jurisperitorum singularem patronum. Sumptibus perillus: M. ac G. Domini D. Antonii Godlewski Poccillatoris Mścislaviensis, Tribunalis regni jurisconsulti edita. Anno domini 1720. Lublini, typis collegii Societatis Jesu. w 8ce, ark. B_7 (kart 15).
Nadpis karty pierwszej: Compendium vitae S. Ivonis. Kończy: Oratio ad S. Nepomucenum. Czartor. — Jagiell.

— Patron powszechny Iwo S. Sędziom przykład, Palestry wzor, Sierot opiekun pewny, Pacyentow obrońca doświadczony. Rozmaitymi łaskami. W kościele Piotrkowskim X. X. Scholarum Piarum. Słynący J. W. JMci Panu Piotrowi Małachowskiemu, oświecimskiemu Staroście ofiarowany. Roku Pańskiego 1761. w Krakowie w Drukarni Fabiana y Sebastyana Hebanowskiego J. K. M. typogr. Bibliop. Krakow. y Warszaw. (176). w 8ce, kart 4, str. 77 (z ryciną sztych. S. Iwona).
Dedykacyą podpisało Colleg. Piotrkows. Sch. Piar. W dedykacyi nieco genealogii na trzech kartach o Małachowskich i o Szwarcenberg Czernych. Jagiell.

— Życie S. Iwona Heleciusza kapłana. w 16ce, kart nlb. 12.
Warsz. Uniw.

— Toż:... B. w. m. dr. i r. (w 18 wieku). w 16ce, ark. nlb. F.
Warsz. Uniw.

— ob. Andreanus Jan Chrzciciel (1634) — Bieńkiewicz Reginald (1747) — Dyrowski Piotr ks. (1790) — Introdukcya (1746) — Kidawski Jan Nepom. (1772) — Linowski Zygmunt (1767) — Nakielski Sam. (1634) — Odyński Jan (1775) — Poradowski X. Hipolit (Mowca 1731) — Sprawiedliwość z nieba wyglądająca (1743).

Iwociński Jakób ob. Cato (1610).

IWONIA. Oratio Iwoniae palatini Valachiae, ad milites Polonos, adversus Turcas in praelium ducendos 1573. (W Lüniga Oratt. I. 438).

— Warhaftige Beschreibung des Kriegs welchem der Walachische Woiewod Iuon mit dem Türcken geführt ..... Item: Wie vnd aus was Vrsach er sich wider sie gesetzet, und irer sich eine lange Zeit ritterlich erweret, die Türken und Moldawer erlegt, ist aber hernach schendlich verrathen worden. Item vom tödtlichen Abgang des türk. Kaisers Solimanni und von der grausamen Tyranney seines Sons Amurathos. Von einem polnischen Edelmann trewlich beschrieben und erstlich 1575 in Pohlnischen Sprachen zu Krakaw ausgegangen, jezt aber zu nutz und wolgefallen Deuscher Nation auffs fleissigste verdolmetsch und im Druck verfertigt 1576. w 4ce, k. 15.

Engel, Gesch. der Moldau und Wąlachei Halle, 1704. str. 81. Twierdzi, że to nie jest przekład z Goreckiego L. Descriptio belli Ivoniae 1574, lecz przerobienie z Bartł. Paprockiego.

— ob. Beantwortung (1596) – Fredro A. M. (Gestorum) — Gorecius Leonhard (Descriptio) — Gwagnin Alex. (1584) — Łasicki (1578) — Paprocki — Schurfleisch C. S. (1698).

Iwonicz ob. Konrad Izrael (Descriptio 1684).

Iwoniecki Jan ob. Jedliński Seb. (Coronamentum 1681).

Iwoński Piotr ob. Introdukcya (1746).

Iworski Franc. (1647 † 30 lipca 1700). ob. Nadasi (Rok niebieski 1697).

Izaak ob. Metastasio (figura odkupiciela 1782. Zbawiciela 1752) — Woronowicz Tad. (tragedya 1753).

Izaak Sw. ob. Anzelm Bernard (1777).

Izaak Przeor XX. Kamaldułow. Naratywa sprawy w Bogu Przewiel. J. Xiędza Izaaka Przeora y wszystkich JJX. Kamaldułów Konwentu Pożayskiego, z J. W. Pacem Pisarzem WW. X. Lit. y dalszemi zapozwanemi. B. m. i r. (około r. 1780). fol., sygn. E_1.

Jagiell.

(Izabella). Pieśń o małżeństwie krolewny Izabelli. Wybiyano w Krakowie przez Jeronima Wietora. Lata Bożego 1539. w 4ce.

Na końcu litery S. W. zapewne początkowe imienia i nazwiska autora. Janocki (III. 362) dodaje, iż pieśń ta jest zupełnie odmienna od poezyi Stanisława: Na weselie krolewny Izabelle, wydanej także u Wietora r. 1539 a opisanej przez niego III. 311.

Wiszn. H. L. VII. 12. — Załuski Bibl. 22.

Izabella królewna ob. Aichlerus Stanislaus (Epithalamium 1539) — Ferdynand (1539) — Kleryk Stanisław (1539) — Marszewski Sebast. (De ludis 1539. Epithal. 1539) — Missive (1542) — Novicampianus Alb. (1557) — Rej Mikołaj (Żywot Józefa 1545) — Schröter Ad. (Elegiarum) — Stanisław (Na weselie 1539) — Szamotulski Wacław (In nativitate 1540) — Wrancius Michael (Epithalamion 1539).

Izabella Arragonia ob Ostroróg Stanisław (Oratio).

Izabella królowa Luzytanii ob. Bariensis J. F. (1539) — Oda (1774) — Walenty X. (Przykład zbawienny 1688).

IZAJASZ X. Kapucyn. Spis sług prawdziwych Maryi, w kazaniu na uroczystość Koronacyi Matki Boskiey w kościele Berdyczowskim (1756).

W dziele Trześniewskiego.

— ob. Ozdoba (1767).

Izajasz Polak ob. Baronius Marcin (1606).

Izajasz prorok ob. Paszkowski Marcin (1609).

Izasław ob. Tutolmin Tymot. (Uniwersał 1795).

Izba edukacyjna ob. Zbiór uchwał.

Izba sejmowa ob. Strojnowski, poseł wołyński (Porządek).

Izbiński Stanisław ob. Władysław IV. (Apollo 1649).

Izbiński Władysław ob. Krasiński Jan Bonaw. (1680).

Izby (Do) poselskiey ..... Wolności Prawey zapale Swięty! (B. w. m. dr. i r.). w 8ce, k. 2. Ossol.

— seymowey. fol. k. 1.

Izdbieński Benedykt (Izbieński) ob. Taszycki Mikołaj (Statuta inclyti Regni Poloniae 1532).

Rzepnicki Vitae praes. II. 132. — Łętowski Katalog III. 100—2. — Plater Zbiór pamiętn. I. 176—188. — Łukaszew. Dzieje

Wyzn. helw. w Małop. 46. — Encykl. Orgelb. XII. 781—3. — Theiner Monum. II. 571.

IZDBIŃSKI Jan. Krotkie opisánie ziázdu Kolskiego. Vrodzonego Janá Izdbyńskiego z Ruszcá, Marszałká ná ten czás źiem Wielgopolskieh, pod Kołem ná dzień, ś. Wáwrzyńcá roku Pańskiego 1590 zgromádzonych. (B. r. m. i dr.) (około 1590). w 4ce, k. 8.

Mać. Piśm. III. 40. — Wiszn. VIII. 47.
Na to wyszła odpowiedź: Opisanie spraw zjazdu Srzedskiego. Poznań 1590.
Wierzbowa. III. 2873. Kórnik.

Izdbiński Marcin ob. Samboritanus Gregorius (Elegiae 1567).

IZDEPSKI Adamus. In laudem illustris et magnifici D. Domini Mathiae Voinae D. Lithuaniae generalis notarii, Polagoviensis &c. &c. capitanei, domini sui plurimum colendi conscriptum poema, ab Adamo Izdepski artium & philosophiae baccalaureo. Cracoviae, anno Domini 1604. w 4ce, kart 4 nlb.
Czartor.

Izdebski Albert ob. Kieniewicz Andr. (Phaenomena seu aspectus (1641).

IZDEBSKI Erazm X. od S. Stanisława Pijar. Elegiarum sacrarum libri II. Vilnae, typis Coll. Soc. Jesu 1745. w 12ce.
Janocki Lexicon II. 159. — Horanyj II. 164.

Izdebski Jan Stanisław ob. Tyszkiewicz X. Reginald (Kazanie na pogrzebie 1643).

Izlza (de) Johannes Lodiga ob. Iszlza — Lilius Guilelmus (1523) — Pyrser Maciej (Absolutissimus 1523).

Izmael Sophi ob. Zeitung (Persische 1580).

Izmonda ob. Dębowski (1557).

Izobrażenia iz Biblii, riezany na dierewie rieszczikom Kiewo-pieczerskoj tipografii, inokom Ilieju. (r. 1645 —1649). w 4ce, kart 139 (?).
Sacharow N. 511. — Karat. N. 584.
Petersb. publ.

Izokrates ob. Isokrates.

Izrael Jerzy ob. Krzyszkowski Wawrzyniec (1658).
Łukaszewicz Kość. braci Czeskich WPols. 32. 35. 40. 65. 362. — Encykl. Orgelbr.

Izraelici ob. Żydzi.

Izraelowicz Litman ob. Mikulicz Winc. (Sprawa 1799).

Izumny Witalis ob. Dioptra (1642).

Iżycki Antoni X. od S. Bonawentury (ur. 14 Lipca 1742 † 26 Listop. 1816). ob. Chancierges (Przypadki Neoptolema).
Bentk. Hist. lit. I. 827. 472. — Bielski Vita 171. — Roczn. Tow. warsz. P. N. XVI. 252. — Horanyi Script. II. 164.

IŻYCKI Stanisław. Głos Stanisława Iżyckiego obywatela wwdztwa lubelskiego w czasię związku wwdzta tegoż do powstania narodu zapisany. Bez r. (179..). fol. k. 1. Branic.

(Izydor Św.). Praca Św. Izydora wszystkich w polu gospodarujących Wielkiego Patrona. Warszawa u Słowińskiego Bibliopoli J. K. M. r. 1757. w 8ce.
Kur. Pol. 1857. N. XIV.

— Ustawy, powinności y porządki bractwa ś. Isidora oracza. (B. m. i r.) w 4ce, kart nlb. 16. Czartor.

— Vstawy Powinności y Porządki Bractwa S. Isidora Oracza. (Bez wyr. m. i r.) w 4ce, kart nlb. 14.
Tow. P. N. pozn.

— ob. Goldonowski Andrzej X. (Zebranie 1622. 1629). — Ostrowski — Rudzki Alex. Maciej (1681).

Dopełnienia i Sprostowania.

APRAXIN Stefan. Oświadczenie Generała Majora y Kawalera Grafa Apraxina maiącego Komendę w Polszcze nad Korpusem Woysk Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości całey Rossyi. 1768. w 8ce, k. 1.

AUGUSTUS III. Glückwünschende Gemüths-Erklärung des Aller Durchlauchtigsten Grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn Augusti III Königs in Pohlen und Chur-Fürstens zu Sachsen an die Durchlauchtigste Republic in Pohlen abgeschickten Staats-Ministres und Commissarien Tit. Herrn Joseph Anthons Reichs Grafen v. Wackerbarth-Salmour und Herrn Wolff Heinrich Freyherrns von Baudis, sowohl die Antwort des Herrn Bischoffs von Posen und des Herrn Reichs Instigatoris und Marschalls Puniński. In drey besondern Reden gethan. Den 14 October 1733. w 4ce, str. 16 (sign. B_4).

BATORY Stefan. Edictum Serenmi Poloniae Regis ad milites ex quo causae suscepti in Magnum Moscouiae Ducem belli cognoscuntur. Item Edictum eiusdem de supplicationibus ob captam Polociam habendis: cum Epistola, qua ordines ad Comitia conuocantur. & rerum post captam Polociam gestarum narratione. Hisce adiecta sunt quaedam de Magni Moscoviae Ducis genere, quod se nescio qua autoritate ab Augusto Caesare ducere iactitat. Coloniae, Apud Maternum Cholinum 1580. Cum gratia & priuilegio Caes. Maiest. w 4ce, sygn. A—G_3 (27 k. nlb.).

Betrachtungen (Unpartheische) eines wahren polnischen Patrioten, über den zerrütteten Zustand seines Vaterlandes in einem Schreiben an einen gewissen Castellan von Gross-Pohlen. d. d. Warschau den 15. November 1771. Aus dem Polnischen übersetzt. 1771. w 8ce, str. 4.

BILLEWICZ Thelesphor Adwokat. Inclytum Caesareo-Regium Judicium! Thelesphorus Billewicz (uti Advocatus).

Spór sukcessyjny w Krakowie po zgonie Jana i Katarzyny Kozłowskich z r. 1793. Skargę podpisali: Cecylia z Wałkonowskich Lichocka i Philip Lichocki proconsul Urbis maritus, uti assistens.

BOCK Friedrich Samuel. Versuch einer wirthschaftlichen Naturgeschichte von dem Königreich Ost. und Westpreussen. Dessau 1782. 1er Band str. 13 XXXV. 830. 2er B. str. XXVI. 640. 3er B. str. XXXI. 1027. 4er B. str. VII. 758. 5er B. str. XXXVIII. 768 oraz tablic trzy.

Jagiell.

BOGDANOWICZ Szczepan. Głos Szczerożyczliwych chęci Wielmożnemu JMci Panu Piotrowi Tepperowi w Czasie obchodnych Imienin Dnia 29 Czerwca 1789. Ofiarowany. w 4ce, k. 2 nlb.

Hr. Z. Czarnecki w Rusku.

BRAUNER Jonasz. Nro 3tio. Przetłumaczenia Oryginalnego Obrachunku między JP. Jonaszem y JP. Braunerem (Rachunek do procesu 27 Marca 1781 r.). fol. kart 2.

Jagiell.

BREA. Memoire dans l'affaire du baron de Brea avec M. le baron De Dulfus Bez m. i r. (po r. 1784). (Po franc. i polsku). fol. str. 13.

BRÜNCKEN (de) Henr. Fryderyk. Przełożenie sprawy Urodzonego Jana Henryka Fryderyka de Brüncken Porucznika w Woysku Pruskim Pozwanego y Powoda Przeciwko Urodzoney Juliannie z Roppow Urodz. Fryderyka Alexandra de Brüncken Konsyliarza y Kapitana Woyskowego Małżonce iako Matce y Opiekunce swych Dzieci z Urodzonym Henrykiem Benedyktem a Brüncken spłodzonych w assystencyi Męża czyniącego Powodowey y Pozwaney (1788). fol. kart nlb. 16.

Jagiell.

BRZYSKI Marcin X. Przykład świątobliwości wielki w kościele Bożym sługa boski Józef Kalasanty szkół pobożnych fundator y patryarcha władzą namiestnika Chrystusowego Klemensa XIII. w poczet Świętych policzony podczas obrządku solenney kanonizacyi w kościele Opolskim scholarum Piarum przy konkluzyi trzydniowego nabożeństwa kazaniem dnia 13 czerwca Roku Pańskiego 1769 mianym do naśladowania wiernym Chrystusowym podany a Jaśnie Oświeconemu Xięstwu tegoż kościoła fundatorom w dzień uroczystych Imienin przez Xiędza Marcina Brzyskiego kanonika lubelskiego, Oboyga Prawa Doktora pisarza Apostolskiego z powinną czcią na wiązanie offiarowany. w Lublinie w drukarni J. K. M. Coll. Societatis Jesu. (Imprimatur Anno 1769. Die 22 Junii B. Lenczowski. Episcopus Abderiten. suffr. et offic. Gen. Lublinensis). w 4ce, sign. E_4.

BZOWSKI Abraham. S. Adalberti Vrsini Comitis Resembergi, Pragen. Episcopi. Gnesnen. Archiepiscopi et Martyris. Boemorvm, Hvngarorvm, Polonorvm, Prvssorvm Apostoli. Ab eius Synchromo et familiari. Silvestro II. P. M. Edita. Nunc primum ex Bibliotheca Cassinen. cura, et studio R. P. F. Abrahami Bzouij Poloni S. T. Magistri Ordinis Praedicatorum suo autori vindicata, in capita distincta, clarioribusque notis illustrata. Romae, Ex Typographia Reu. Camerae Apost. M.DC.XXIX. (1629). Superiorum Permissu. w 4ce, k. nlb. 4, str. 44.

Dedykacya: Joanni Wężyk Archiep. Gnes. i Paulo Jordano Ursino Duci Brachiani.

Tow. Przyj. N. Pozn.

CELLARIUS Andreas. Het Koninckryck Poolen en toebehoorende Landen. Verwaatende een korte doch klaare beschrijvinghe aller Landtschappen en Steeden in dit Ryck gelegen. Met koopere af belldinge der vermaarste Steeden en volkomen Bladt-wyser verryckt. Eerst in't Latyn gestelt door den geleerden Andraeas Cellarius bestierder der Schoolen tot Hoorn. Nu in't Neederduyts vertaalt. Tot Amsterdam, By Gillis Jansz. Valckenier en Hendrick Prius op't Waater. 1660. w 8ce, 1 tyt. sztych., k. 3 nlb., str. 623, k. 18 i 91 map i widoków.

Centurio Alojzy ob. Oratio funebris (1758).

Ch. M. (Charkiewicz Mich.) ob. Kociełł Tad. (Na akt 1780).

CROY Xże. Copiae Schreibens 1) des Hertzogen zu Croy an Burgermeistere, Rath, Schöppen und gantzen Gemeinde der Stadt Dantzig. 2) Antwortschreiben der dreyen Ordnungen der Stadt Dantzig ad die königl. Majest. zu Schweden. 3) Antwort der Bürgermeister und Rath selbiger Stadt an den Hertzogen zu Croy. (Bez w. m.) 1656. w 4ce.

CRETIUS Samuel. Kancyonał Międzyborski to iest Pieśni chrześciańskie przez Samuela Cretiusa roku 1682. w 16ce.

— Samuela Cretiusa niegdy kaznodziei y Fararza polskiego Medżyborskiego Pieśni chrześciańskie nowo zebrane, rożnemu czasu y potrzebam służące ztowarzyszone, z niektóremi Modlitewka-

mi, przy zamknieniu kazań zażywanymi y drukowane roku 1682. Brzeg, druk Gotfrieda Trampa. w 16ce.

Tworzy część II Kancyonału Międzyborskiego.
Oloff Beyträge s. 301—2.

CZAPSKI J. A. Jan Anzgary Czapski Podskarbi Wielki Koronny Bratyański Łakowski &c. Starosta Generalny Skarbu J. K. Mci Administrator. (Ordynans o komercyi Torunia celem podniesienia prowentu ceł). Bez m. dr. i r. (1739 d. 9 Maij). folio, str. 8.

(Danzig). A particular description of the City of Dantzick, with many other remarkable Curiosities. By an English Merchant, lately Resident there. London 1734. w 8ce.

Discourse (A) of the Original, Countrey, Manners, Government and Religion of the Cossacks, With another of the Precopian Tartars. And the History of the Warsof the Cossaks againt Poland. London. Printed by T. N. for Hobart Kemp at the Signe of the Upper Walk of the New Exchange 1672. w 8ce, str. A_4 i 195.

Dowód powszechnego ukontentowania ob. Rostocki Teodozy (1785).

DOROHOSTAJSKI Krzysztof. Hippika ili nauka o koniach, sposob natury, primiet raznych konskich poznanija, wskormlenija, raznych niemocei i tiazkich pripadkow lieczenie podaiuszczaja. Czraz odnu znatnuju osobu 1647, k peczataniju predłożena, a nynie nowo tipom izdanne w Krakowie, w tipografii akademickoj. Nynie paki na rosijkij prostorieczny dialekt prewiedena. Lieta Christowa 1752 goda. (Na końcu:) S błagodiejaniem i priwilleniem swszcz. korolewskaho Weliczestwa. W Krakowie, w tipografii Akademiczeskoj.

Sobolewski A. J. Zapadnoje wlijanie. Petersb. 1899. str. 65.

Dziennik, To iest Krotki sposob modlenia. Według Kościoła Powszechnego zebrany, ktorego na każdy dzień ludźie vżywać mogą. Przydáne są teraz nowo Litánie zywotá P. Jezusowego, y o P. M. W Poznaniv, w Drukárniey Janá Wolrabá Roku P. 1612. w 24ce.

Porówn. Siennik M. (Sposób).
Tow. P. N. Pozn.

DZIERZANOWSKI Grzymała J. Wiersz Na Dzień Imienin Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Króla Polskiego y W. X. Lit. Napisany Dnia 3 Maja, Roku 1792. (Na końcu:) W Warszawie, w Drukarni Uprzywileiowaney Michała Grölla, Księgarza Nadw: J. K. Mci. w 4ce, kart 2 nlb.

Hr. Zygm. Czarnecki w Rusku.

Facecye abo żartowne y krotofilne powieści. (Edycya poprawna). R. p. 1624.

A. Brückner w Bibl. Warsz. Listopad 1900. s. 217.
Bibl. król. w Berlinie.

FAVART Ch. S. Ninette á la Cour, Comedie en deux actes, melée d'ariettes par Mons. Favart Representée par les Comèdiens françois de la Cour sur le nouveau Théatre de S. A. S. l'Electeur de Saxe, á Dresde. Dans la Librairie de Gröll. 1764. w 8ce, str. 88.

Tow. P. N. w Poznaniu.

FELBINGER Johann Ign. (1724 † 1788). Katholischer Katechismus Zum Gebrauche schlesischer und anderer Schulen Deutschlands von Joh. Ignaz v. Felbinger. Lemberg und Würzburg 1774.

FERDYNAND II. Copey Keyserlichen Mandats und Erklerung, wider die von dem Marggraffen von Jegerndorff in Schlesien aussgesprengte Patenten: neben ettlichen nechst einkommenen Newen zeittungen, so wol aus Böhem als Polen und anderen Landen, daraus der jetzige zustand selbiger Orten etlicher massen zu vernemen. Gedruckt im Jahr nach der Geburt Christi Anno 1621. w 4ce, k. 4 nlb. Czartor.

Fewer- Ordnung Königlicher Stadt Thorn. Gedruckt durch Frantz Schnellboltz im Jahr 1628. w 4ce, k. 12 nlb.

Czartor.

FILIPOWICZ Ignacy X. W dzień uroczysty B. Jana z Dukli w kościele J. XX. Bernardynów w Lwowie kazanie Jaśnie Wielmożnemu N. J. Xiędzu Pio-

trowi Bielawskiemu biskupowi lwowskiemu, halickiemu, kamienieckiemu przypisane dnia 13 lipca roku 1788 miane przez X. Ignacego Filipowicza Z. S. B. W. Filozofii y S. Teologii doktora we Lwowie. Drukiem Pillerowskim. w 4ce, sygn. B_3.

FRACHETTA Girolamo. Tre orationi al Serenissimo Sigismundo Battori prencipe di Transilvania, Vallachia et Moldavia ...... Verona, Discepolo 1596. w 4ce, str. 28.

FREDERUS Hermanus. Vita Caroli IX. Galliarum regis. Ad serenissimum Poloniae regem Sigismundum III. Gedani MDXC. (1590). w 8ce, k. 39 nlb.
Czartor.

FROMHOLD a Tòelkerfahm Reinhold. Przełożenie sprawy Urodzonego Fromhołda Reinholda a Tòelkerfahm Maiora w Woysku Rossyiskim przeciwko urodzonemu Maurycemu Jerzemu Adamowi a Tòelkerfahm Assessorowi Sądów Grodzkich Selburskich. fol. k. 3.

Chodzi o strzał wymierzony przeciw skarżącemu d. 6 lutego 1785 przy wyjściu z reduty. Jagiell.

GAGER William (1580—1619).

W czerwcu 1583, gdy Albert Alasco (Łaski) książę wojew. pols., był przyjmowany przez Uniwersytet (oxfordzki), grano dwie sztuki Gagera w Christ Church (kollegium Kościoła Chrystusa). Znamienity gość wyraził wielkie zadowolenie z nich. „Pierwszą była przyjemna komedya; zatytułowana „Rywale“, drugą bardzo wspaniała tragedya nazwaniem „Dydona“, w której bankiet królowej (z opowiadaniem Eneasza o zburzeniu Troi) były żywo opisane .... a efekty sceniczne były wszystkie dziwne, cudne i obfite (Holinshed III. 1355). Drugi i trzeci akt „Dydony“ z prologiem, argumentem i epilogiem, istnieją jeszcze w rękopisach British museum. (M. S. Dodatki. 22583. B. 34—44.

GALIBERT. Journal du siège de Cracovie par M. de *** officier fançais. A Cracovie, se trouve aussi à Paris chez Valade libraire, rue Saint-Jacques vis a vis les Mathurins 1772. w 8ce, str. 21. Czartor.

GALLASIUS Samuel. De sacra coena per Sam. Gallasium 1708. Thor. ex officina senatus et gymn. w 4ce, ark. J.
Czartor.

GANOWICZ X. Augustyn. Łaski y dobrodziejstwa światu ulubione, przy cudownym obrazie Pocieszenia Matki Boskiey w kościele farnym WW. OO. Benedyktynów, wsi Górka Lubińska nazwaney różnego stanu y kondycyi ludziom w różnych przypadkach, potrzebach y nieszczęściach świadczone, a dla powinney wdzięczności, pamiątki y coraz większego do poszanowania tego Swiętego obrazu y wzywania Protekcyi Nayświętszey Maryi Panny zachęcenia, publicznym drukiem powtórnie ku wiadomości wiernych Chrystusowych za dozwoleniem Zwierzchności Duchowney ogłoszone. Roku Pańskiego 1764. w Poznaniu, w drukarni Akademickiey. w 4ce, k. 71 nlb.

Dedyk. Karolowi Modlibowskiemu.
Czartor.

GENNADIUS Scholarius patriarcha Constantinopolitanus. De primatu Pape. Vilnae, typis illustris. Domini D. Nicol. Christ. Radivili ducis in Olyca et M. D. L. supr. marschal. Anno 1582. w 12ce, kart 81 nlb. (A—N_9).
Czartor.

GERTICH Gracyan z Lasowic (ur. 1567 † 7 Mar. 1629). De prima ecclesiarum ..... [ob. Bibliografia Tom 17, str. 115, gdzie omyłką druku opuszczono nazwisko autora, i dla tego z dwóch Gerlichów zrobiony jeden].

Węgierski Slavonia Reformata libr. III. s. 321 pisze: M. Gr. Gertichius (Vnitar.) Maj. Poloniae Senior obiit 7 Mar. 1629, aet. 62. Lesnae. — Wiszn. H. lit. VIII. 228.

GERTICH Marcin (synowiec Gerticha Gracyana). Ratio ecclesiasticae disciplinae in particul. Ecclesiis Anno 1637. (Czy drukowane?).

Sobieszczański przytacza jako druk w Encykl. Orgelbr. Tom 9, s. 834.

Gespräche (Curieuse) zwischen denen zwey Pohlnischen Städten, Dantzig und Thoren, über die itzigen Conjuncturen, so die Stadt Dantzig betreffen. 1734. (B. m. dr.) w 4ce, str. 128.
Czartor.

— zwischen Stanislaum und dem Tode. Breslau 1734. w 4ce, k. 4 nlb.
Czartor.

GIZEL Innocenty. Sinopsis ili kratkoje opisanie ot razlicznych ljetopiscew o naczále sławienskago naroda, o perwych kiewskich kniaziech i o żytej światago błagowiernago i welikago kniazia Władymira wsieja Rossyi perwiejszago samoderżca i o jego naslednikach daże do błagoczestiwiejszago gosudara cara i welikago kniazia Teodora Aleksiejewicza samoderżca wsierossyjskago w polzu lubitelam istorii piatym tisneniem izdannoje. W Sanktpeterburgie pry imperatorskoj Akadedemii nauk 1762 goda. w 8ce, str. 224.

Jagiell.

GLODIUS Paweł. Catechizm to iest summa wiary chrześciansky krotko po niemiecku y po polsku zebrana. Catechismus polnisch und deutsch ... Breslaw 1615. w 8ce. (Z portretem autora i wielu drzeworytami).

Katal. J. Rosenthala.

GORSCIUS Jacobus. Orationes gratulatoriae, apud Sereniss. Regem Poloniae Stephanum Batoreum diversis temporibus habitae, quatuor. His adiuncta et in calce quinta ad Illustrissimum Magnificum D. Joannem Zamoscium cancellarium Regni. Cracoviae, Anno Domini: M.D.LXXXII. (Na końcu:) Cracoviae. In officina Lazari. Anno Domini MDLXXXIII. (1583). w 4ce, kart 32 nlb. Czartor.

GOTTFRIED J. L. Historisehe Chronik oder Beschreibung merckwürdiger Geschichten von Anfang der Welt bis Ende 1750. (3 tomy). Frankfurt a. M. 1743—59. fol.

Mieści dużo szczegółów. Ryciny miast, fortec, uroczystości wojskowych, portrety. Rzecz o Polsce, Rossyi i Prusach wschodnich.

— Neue, Archontologia cosmica, das ist Beschreibung aller Kayserthumben, Königreichen und Republicken der gantzen Welt. Frankfurt a. M., 1636, folio.

Z wielu miedziorytami M. Meriana.
Mieści wiele o Moskwie z planem Moskwy, i wiadomości o Polsce z widokami Krakowa, Rygi, Rewalu i Narwy.

— Toż:... Frankfurt an M. 1695. folio.

Mieści mapy Rossyi, Polski i plany Moskwy i Krakowa.

GROCHOWSKI X. Stanisław. Himny o męce Pańskiey do obrzędów Kalwariey Zebrzydowskiey y do tamecznego nabożeństwa należące. Przekładania X. Stanisława Grochowskiego Kruszwickiego Kustosza. W roku Pańskim 1611. W Krakowie, w drukarni Symona Kempiniego. w 4ce, k. 12 nlb.

Dedyk. Mikołajowi Zebrzydowskiemu wojewodzie i generałowi Krakowskiemu.
Czartor.

— Sposób krótki rozmyślania przenadroższey męki y śmierci Zbawicielowey. Łacińskim ięzykiem od iednego z doktorów w piśmie świętym zawołanego krótko spisany. A teraz dla Braciey Krakowskiey, nabożeństwa męki P. Jezusowey przy kościele S. Franciszka, po polsku wydany. Przez X. Stanisława Grochowskiego, Kruszwickiego kustosza. W Krakowie, w drukarni Mikołaja Loba Roku Pańskiego 1608. w 4ce, k. 7 nlb.

Dedyk. Piotrowi Tylickiemu biskupowi Krakow. Czartor.

Groffschiben Jerzy Teod. Wojew. Infl. ob. Pawłowski And. (cornu copiae 1692).

GRZEGORZ z Żarnowca. Traktacik albo Pięćdziesyat y dwie questiy o Kościele Bożym, o iego powirzchnim stanie trwałości, poważności, nauce, znakoch, koncyliach, Doktorzech, odstąpieniu iego etc. Jezuitom ku rozwiązaniu podane od Evanyelikow. R. P. 1590. (B. m. dr.) w 4ce, kart 22.

Jocher 2931. — Maciej. Piśm. III. 40.
Czartor. — Warsz. Uniw.

(Handbuch). Dritter Band des Handbuches der Gesetze vom 1 November 1788, bis Ende 1789 und das 1te 2te und 3te Quartal, das ist, bis Ende July 1790. Lemberg gedruckt mit Pillerischen Schriften. B. r. w 8ce, str. 160.

Jagiell.

Hermes Pastor ob. Vogel Dan.

HEROLD Jan. Der rechte Polnische Herold, ... rare Historien u. Staats-Calender auff 1698, dem die Continuation des ietzigen Polnischen Staats und anderen

curieusen Novellen beygefüget. 2 Thle. [W jednym tomie]. Dresden 1698. w 4ce, kart 14 i 16.

Na rycinie tytułowej w górze August II na koniu, w głębi oblężenie Kamieńca (Caminice), u dołu mapa Polski.

Jaques Rosenthal; München, Katalog Nr. 26. 1901.

Jabłonowski Józef Alexander. Dissertatio de progressu litterarum in Polonia; seu specimen literarum Slavo-Polonorum. w 4ce.

Wiszn. Hist. Lit. Pol. I. 124. — Jocher 2140.

Interes Kurlandyi ob. Konarski St. (1758).

